

Over dit boek

Dit is een digitale kopie van een boek dat al generaties lang op bibliotheekplanken heeft gestaan, maar nu zorgvuldig is gescand door Google. Dat doen we omdat we alle boeken ter wereld online beschikbaar willen maken.

Dit boek is zo oud dat het auteursrecht erop is verlopen, zodat het boek nu deel uitmaakt van het publieke domein. Een boek dat tot het publieke domein behoort, is een boek dat nooit onder het auteursrecht is gevallen, of waarvan de wettelijke auteursrechttermijn is verlopen. Het kan per land verschillen of een boek tot het publieke domein behoort. Boeken in het publieke domein zijn een stem uit het verleden. Ze vormen een bron van geschiedenis, cultuur en kennis die anders moeilijk te verkrijgen zou zijn.

Aantekeningen, opmerkingen en andere kanttekeningen die in het origineel stonden, worden weergegeven in dit bestand, als herinnering aan de lange reis die het boek heeft gemaakt van uitgever naar bibliotheek, en uiteindelijk naar u.

Richtlijnen voor gebruik

Google werkt samen met bibliotheken om materiaal uit het publieke domein te digitaliseren, zodat het voor iedereen beschikbaar wordt. Boeken uit het publieke domein behoren toe aan het publiek; wij bewaren ze alleen. Dit is echter een kostbaar proces. Om deze dienst te kunnen blijven leveren, hebben we maatregelen genomen om misbruik door commerciële partijen te voorkomen, zoals het plaatsen van technische beperkingen op automatisch zoeken.

Verder vragen we u het volgende:

- + *Gebruik de bestanden alleen voor niet-commerciële doeleinden* We hebben Zoeken naar boeken met Google ontworpen voor gebruik door individuen. We vragen u deze bestanden alleen te gebruiken voor persoonlijke en niet-commerciële doeleinden.
- + *Voer geen geautomatiseerde zoekopdrachten uit* Stuur geen geautomatiseerde zoekopdrachten naar het systeem van Google. Als u onderzoek doet naar computervertalingen, optische tekenherkenning of andere wetenschapsgebieden waarbij u toegang nodig heeft tot grote hoeveelheden tekst, kunt u contact met ons opnemen. We raden u aan hiervoor materiaal uit het publieke domein te gebruiken, en kunnen u misschien hiermee van dienst zijn.
- + *Laat de eigendomsverklaring staan* Het “watermerk” van Google dat u onder aan elk bestand ziet, dient om mensen informatie over het project te geven, en ze te helpen extra materiaal te vinden met Zoeken naar boeken met Google. Verwijder dit watermerk niet.
- + *Houd u aan de wet* Wat u ook doet, houd er rekening mee dat u er zelf verantwoordelijk voor bent dat alles wat u doet legaal is. U kunt er niet van uitgaan dat wanneer een werk beschikbaar lijkt te zijn voor het publieke domein in de Verenigde Staten, het ook publiek domein is voor gebruikers in andere landen. Of er nog auteursrecht op een boek rust, verschilt per land. We kunnen u niet vertellen wat u in uw geval met een bepaald boek mag doen. Neem niet zomaar aan dat u een boek overal ter wereld op allerlei manieren kunt gebruiken, wanneer het eenmaal in Zoeken naar boeken met Google staat. De wettelijke aansprakelijkheid voor auteursrechten is behoorlijk streng.

Informatie over Zoeken naar boeken met Google

Het doel van Google is om alle informatie wereldwijd toegankelijk en bruikbaar te maken. Zoeken naar boeken met Google helpt lezers boeken uit allerlei landen te ontdekken, en helpt auteurs en uitgevers om een nieuw leespubliek te bereiken. U kunt de volledige tekst van dit boek doorzoeken op het web via <http://books.google.com>

4-6
9-219

BIBLIOTHEEK
NEDERL. ZENDINGSGEEST
ONSTGEEST

UNIVERSITEITSBIBLIOTHEEK UTRECHT

3921 6530

G = ~~3-1-19~~
4-6

ALGEMEEN

NEDERDUITSCH-MALEISCH
WOORDENBOEK,

IN DE HOF-, VOLKS- EN LAGE TAAL,

MET AANDUIDING DER WOORDEN, WELKE UIT OOSTERSCHE
EN WESTERSCHE TALEN ONTLEEND ZIJN;

VOORAFGEGAAN VAN

EEN BESCHOUWING OVER DE MALEIJERS, HUNNE GESCHIEDENIS, TAAL EN HARE VERWANTSCHAP
MET INDISCHE EN ANDERE TALEN, VERRIJKT MET AANHALINGEN UIT GESCHRIFTEN
EN VERTALINGEN VAN VOLZINNEN BENEVENS EEN REGLEMENT VAN HOFGE-
BRUIKEN; GEVOLGD DOOR EEN ALPHABETISCH REGISTER VAN VOOR-
NAME PLAATSEN EN PERSONEN,

DOOR

Dr. P. P. ROORDA VAN EYSINGA,

lid der Orde van den Nederlandschen Leeuw, voormalig Maleisch Translateur van het Neder-
landsch Indisch Gouvernement, Chef van het Departement van Inlandsche zaken op Java
en later Hoogleraar in de Maleische taalkunde en in de Land- en Volkenkunde
der Oost-Indische Bezittingen aan de Koninklijke Militaire Akademie.

BIBLIOTHEEK
MUSEUM
OEGSTREEFT

LEIDEN,
GUALTH. KOLFF.

Sarwva-drawjésjoe wid-jaiwa drawjam áhoer anoettamam
Ahárjwatwád anarghatwád aksajatwátsj tsja sarwwadá.

HITOPADĒSA.

INLEIDING.

Toen mij in 1823 door de Hooge Regering van Nederlandsch Indie de vereerende taak werd opgedragen, een Nederduitsch-Maleisch en een Maleisch-Nederduitsch woordenboek te vervaardigen, kon ik geenszins vermoeden, dat twee en dertig jaren later een nieuw Nederduitsch-Maleisch woordenboek, door mij bearbeid, het licht zou zien. Hoe velen toch, die het Maleische letterveld met mij bearbeidden, zijn niet meer! De Heeren VAN ANGELBEEK, BUSSINGH, DEDEL, ELOUT, KOCK, KOOL, HUSKUS KOOPMAN, LIEDERMOOI, PEEREBOOM en SCHAAPE, gingen mij voor naar het oord van waar niemand terugkeert, terwijl mijne leermeesters, ABDOEL HAKIM, BĀRA OSTHĀTĪR, HADJĪ ZEINO'L-ABIDIN ABDOLLAH THĪF, MOHAMMED DĀJĪM, MOKRIM, SĪCHOEN en SJEICH ABDOR-RAHMAN, insgelijks door den dood werden weggevaagd. In allen herdenk ik met weemoed en wijd hunner asche een' traan in de hoop dat rusten in vrede.

Van allen, zoowel Europeanen als Inlanders, die in 1820 bij het Departement van Indische Zaken en bij den plaatselijken Maleischen Translateur te Batavia geplaatst waren, ben ik de enig overgeblevene, en mijne erkentelijkheid aan Hem, die mij nog verdedigde en uit vijf en zestig doodsgeschiedenissen redde, kan in geene woorden uitgedrukt worden. Bij de bearbeiding van dit werk mogt ik Zijne ondersteuning ondervinden, daar mijn houvast niet verzwakt, mijn ijver niet verflaauwd en mijne kracht niet verminderd bleef. Het is niet *ik*, maar *Hem alleen zij de eer!*

De taal, in welke onze moederspraak hier is overgebracht, heet: *Bahāsa Malājoe* of *Malājoe-taal*, gewoonlijk: de Maleische taal, ook wel *Bahāsa Djāwi* genoemd, maar door echter veeltijds het *Boek- of Klassiek-Maleisch* bedoeld wordt. De *Malājoe* wordt door de *Orang Malājoe* of Maleijers gesproken.

In den algemeenen zin dragen die volkeren den naam van Maleijers, welke de bewoners van de Indische en Stille Zuidzee bewonen, die onder den naam van Polynesisch zijn. In eenen beperkten zin verstaat men door Maleijers de bewoners van het eiland van *Malaka* en omliggende eilandjes, van *Sumatra*, *Java*, *Celebes* en van de overige eilanden des Indischen Archipels, ofschoon er op die eilanden wederom andere namen voor verschillende takken van den algemeenen stam gebezigd worden, als zulks ten aanzien van Germanen en andere volken insgelijks plaats heeft.

De striksten zin zijn alleen die volken Maleijers, welke de ontwikkelde Maleische volken en voornamelijk *Sumatra*, (met uitzondering van de *Batakkers*, *Lamelakkers*, *Redjangers* en enkele binnenlandsche stammen,) het Schiereiland van *Malaka*, *Angka*, *Poelaw Pinang*, *Singapoera*, *Lingga*, *Rio* en de kusten der meeste eilanden van Nederlandsch Indie bewonen.

Over den oorsprong der Maleijers, die over eene zoo groote uitgestrektheid als de Polynesisch verspreid zijn, is veel gegist en geschreven; de stelling, dat zij uit eenen gemeenen stam dan het overige menschenras zouden ontsproten zijn, verbreekt het verband der wereldgeschiedenis en brengt raadsels en dingen voort, die van de werkelijkheid tot de andere leiden, zonder eenig nut aan te brengen.

Dat eene bevolking van den vasten wal van Indie haar gezegend vaderland voor de klippen en moerassen, die te midden van den woesten Oceaan op verbaazende

afstanden verspreid liggen zou verwisseld hebben, is onaannemelijk; zoo iets kon ten aanzien der bevolking van het, nabij de kust gelegene *Sumatra* en *Java* plaats hebben gehad; maar ten aanzien der overige, ver afgelegene eilanden, is zulks niet denkbaar, daar vele stippen op de wereldzee niets aanlokkelijks hadden voor volksverhuizers.

In de Polynesische talen is onderling veel overeenkomst, zoodat aan een bloot toeval van verwantschap niet te denken valt. Tusschen de talen van *Menado*, *Gorontalo*, *Ternate*, *Sangir*, *Sérang* (Ceram), *Saparoea* en andere eilanden, is die overeenkomst zeer merkbaar, en uit de woordverzamelingen van verschillende reizigers blijkt, dat zij ook bij de bevolking van de *Sandwich-Eilanden*, *Otaheite* en *Paascheilanden* wordt aangetroffen.

De heilige of Kawi-taal van Java staat met de godsdienstige taal van Bali en onmiddellijk met het Sanskrit, de oude heilige taal der Hindoes, in verband, en de namen der Goden en Godinnen huiner fabelleer zijn op vele eilanden nog bewaard gebleven. Ook de oudste Maleische geschiedenissen bevatten tafereelen, die nog heden ten dage in den Hindostan, als aldaar in overoude tijden voorgevallen, in levendige herinnering gehouden worden.

Uit die onderlinge verwantschap van taal en geschiedverhalen wordt de oorsprong der Maleijers aan den vasten wal van Azie te huis gebragt; wijders pleit de groote overeenkomst van de gelaatstrekken der Maleijers met die van sommige Tartarsche volken voor die stelling.

Het oog op de wereldkaart slaande, kan men aannemen, dat vóór lang vervlogene eeuwen de Oceaan van den Zuidpool af, zijn woest geweld op het vaste land niet te vergeefs heeft aangewend; dáár toch, waar rotsgrond is, ziet men kapen, die hem trotscerden, en dáár, waar de bodem vastheid miste, werd die medegesleept en in den afgrond verzwolgen of tot verhooging van den grond op het wederstand biedende land geworpen; van daar zoo vele golven en baaijen als Nieuw-Holland, Azie en Nieuw-Guinea ons vertoonen.

Bij zoodanige verandering, door de woede eener opgezweepte wereldzee veroorzaakt, gingen ontelbare stukken lands en volken ten gronde; het gedeeltelijk vaste land tusschen Azie en het westelijke gedeelte van Amerika werd verbrokkeld en versnipperd. Die stukken, welke op graniet- of bazaltzuilen gevestigd waren, ontkwamen aan de algemeene verdelging, en die, waarop rotsen of bergen waren, dienden tevens tot wijkplaatsen voor de, in hunne nabijheid wonende volksstammen, welke door het verloop der eeuwen meer en meer van hunnen oorspronkelijken staat zijn verbasterd; doch bij die verbastering is er nog veel oorspronkelijks in taal en overlevering, dat op éenen oorsprong wijst, bewaard gebleven.

De naam van *Orang Malajoe* of *Melájoe* is in eenen algemeenen zin zeer gepast voor volken, die, afstammelingen van eene groote natie, door groote omwentelingen in de natuur, in eenen staat van verval zijn geraakt; *Malájoe* toch beteekent: verwelken, afnemen, vervallen. Is daarentegen *Melájoe* eene verzachting van *Melájoe*, ook dan is die naam eigenaardig, daar er: „voortvaren, speed maken, gezwind zijn,” door verstaan wordt. Dezelfde naam, die de Javaan hun geeft, beteekent echter in het Javaansch „loopen, wegloopen, vlieden,” waardoor op hunne verhuizing van Sumatra kan gedoeld zijn. Ook van de rivier *Malájoe* op Sumatra willen sommigen hunnen naam afleiden.

Het is alzoo aannemelijk, vast te stellen, dat de Maleijers van een groot volk afstammen, hetwelk cenmaal zelfstandig buiten den Hindostan, maar er mede in verband bestond, waarvan nog heden ten dage in taal en letterkunde sporen aanwezig zijn.

Het gedeeltelijk bevolken van Bali en Java door kolonisten, welke van de vaste kust van Indie kwamen, is van latere dagteekening, staat met de, nog op die eilanden bestaande Hindoesche godendienst, in verband, doch is hier niet van onmiddellijke toepassing.

Een oud Javaansch handschrift vermeldt de overlevering van eene hevige worsteling dor hoofdstoffen op dat eiland, die hevigen donder, zware plaesregens, vreeselijke aardbevingen en het vuurspuwen van volkanen veroorzaakte; asch en steenen vielen in groote hoeveelheid neder, en het water steeg dermate, dat de menschen op de toppen der boomen en naar het gebergte vloden. Indien nu op het hoogere gedeelte van Java de natuur eenen zoo geweldigen invloed uitoefende, hoe verwoestend zal hare werking niet voor de lagere streken geweest zijn, waardoor landen van een gescheurd en zoo vele eilanden gevormd werden, die den Maleijers, welke aan die verwoesting ontkwamen, later tot woonplaats strekten; een vermoeden, hetwelk het hierboven beweerde versterkt.

Van de Maleijers, die de ontwikkelde Maleische taal spreken en schrijven, bestaan drie geschiedenissen, namelijk: *Misa Gomitár*, *Soelaletó's-Salathin* en *Sjadjarát Malájoe*,

welk laatste werk, zoowel door de regelmatige volgorde der gebeurtenissen, als door het vermelden van den val van Malaka, veroorzaakt door de zegepraal der Portugezen, vele kenmerken van echtheid draagt. VALENTIJS noemt het een juweel en CRAWFURD krijgt het voor een kinderachtig voortbrengsel uit, doch levert geen bewijs, dat hij het verstond.

Ofschoon nu dat werk, hetwelk wel eens met het eerder genoemde verward wordt, geen juweel is, behelst het te veel geschiedkundige feiten om CRAWFURDS minachting te verdienen. Er komen wel ongerijmde verhalen in voor, maar hij, die met den verhaaltant der Maleijers bekend is, kan die zeer goed van de ware gebeurtenissen onderscheiden. Wordt nu tevens de beschavingstrap der Maleijers in aanmerking genomen, dan mag te regt gezegd worden, dat het onder de Maleische werken een kleinood is, en VALENTIJS, indien hij het in dien zin verstaan heeft, geene berisping verdient, ofschoon hij er ook te veel waarde aan heeft toegekend.

De Maleijers schreven vroeger zonder tijdrekening en eerst met de invoering van het Islamismus hield dit op. Van daar dan ook zoo vele onzekerheid en vergissingen ten aanzien van den tijd van sommige gebeurtenissen. Zij rekenden bij vorstenregeringen of bij die der stamhuizen, en daar het bekend is onder welken Maleischen Vorst en in welk jaar de Portugezen Malaka overveldigd hebben, zoo valt het gemakkelijk te bepalen, wanneer de eerste Maleische Vorst aanving te regeren.

De Maleische Vorsten zoowel van het schiereiland als van Menangkabo, beschouwen zich als afstammelingen van ALEXANDER DEN GROOTEN en de bovengemelde geschiedenissen ondersteunt dat gevoelen. Als een beknopt uittreksel deelen wij het volgende uit haar mede, zonder voor de waarheid er van in te staan.

ALEXANDER DE GROOTE, die den bijnaam droeg van: „met de twee hoornen,” als een zinnebeeld zijner magt, die zich van het oosten tot het westen uitstrekte, kwam op zijnen heirtogt naar de morgenlanden aan de grenssteden van Indie, alwaar destijds een Vorst regeerde, wiens rijk half Indie bevatte en die KAYD HINDIE heette *). Deze Vorst werd door ALEXANDER overwonnen, doch edelmoedig behandeld. ALEXANDER trad met deszelfs dochter SJAHAR EL BARIAH in het huwelijk, nam haar verder oostwaarts op zijnen togt mede, en, toen hij op zijnen terugtogt haren vader bezocht, die hem eerbiedig smeekte zijne dochter terug te erlangen, was hij grootmoedig genoeg die bede in te willigen en schonk haar ontelbare kostbaarheden en schatten.

Niet lang na het vertrek van ALEXANDER, bragt zij eenen zoon ter wereld, die het afbeeldsel van ALEXANDER was en KAYD HINDIE verheugde zich eenen afstammeling van dien magtigen Vorst te bezitten, noemde dien telg ARSJATHOEN SJAH en huwde hem op rijpen leeftijd aan eene dochter van den Vorst van Turkistan uit.

In het jaar 327 voor CHRISTUS geboorte had de krijgstogt van ALEXANDER naar Indie plaats en uit den volgenden stamlijst der Vorsten of hunne stamhuizen, van KAYD HINDIE af tot op de Vorsten van Malaka toe, is de naauwkeurigheid van den duur hunner regering van veel gewigt.

KAYD HINDIE regeerde	48 jaren.	
De linie van Arsjathoen Sjäh	355	”
” ” ” Aqthloenas	120	”
” ” ” Asjkaimata	3	”
” ” ” Kasadasa	12	”
” ” ” Amthaboos	13	”
” ” ” Zamanjoes	7	”
” ” ” Charoe Asjkaunata	30	”
” ” ” Archad Asjkaunata	9	”
” ” ” Koedar Zakoehan	70	”
” ” ” Nithajoesar of Nithaboos	40	”
” ” ” Ardásjir Mikana	100	”
” ” ” Deria Noesa of Dermânoes	90	”
” ” ” Kasiteh		4 maanden.
” ” ” Rambí	20	” 9 ”
” ” ” Sjäh Termâsoe	80	”
” ” ” Tidja	70	”

Transport 1068 jaren 1 maand.

*) KAYD, the name of a king of Kannardj. (a city of India,) whose daughter is said to have been married to ALEXANDER THE GREAT. JOHN RICHARDSON.

			<i>Per transport</i>	1068	jaren 1 maand.
"	"	"	Adjakar	10	"
"	"	"	Oermázad	120	"
"	"	"	Jazdakar	60	" 4 "
"	"	"	Koefí Koeda	63	"
"	"	"	Tarsí Bardarása	50	"
"	"	"	Tsoerána Fála Sjah	60	"
"	"	"	Tjoelána, Koning te Bantja Nagara *)	55	"
Te zamen				1486	jaren 5 maanden.
Hier aftrekkende de gezegde 327 jaren vóór J. C.				327	"

Verkrijgt men na J. C. het jaar 1159 jaren 5 maanden.

TJOELÁNA, de laatstgenoemde Vorst, had drie zonen, welke op eene zeereis schipbreuk leden en op Sumatra aanlandden, alwaar zij, als afstammelingen van ALEXANDER DEN GROOTEN, gehuldigd werden. Hunne namen waren, **BATJITRAM SJÁH**, **PALIDOETANI** en **MANILAM MÁNAM**, (in een ander handschrift: *Nila Pahlawán*, *Kasan Pandita* en *Nila Oetama*). Na eene wonderbare ontmoeting werd de oudste te *Menangkabo*, de middelste te *Tandjoeng Poera* en de jongste te *Palimbang* tot Koning verheven. Het laatstgenoemde rijk werd door *Demang Lébar Dáwon* geregeerd, die uit eerbied voor den afstammeling van ALEXANDER DEN GROOTEN, hem de regering onder den naam van *Srí Trí Boewána* (de Glans van drie werelden,) in 1160 overdroeg.

Srí Trí BOEWÁNA trad met de dochter van DEMANG LÉBAR DÁWON in den echt, bij welke gelegenheid groote gastmalen werden aangerigt; hij regeerde eenen geruimen tijd in vrede te *Palembang* en zag dat rijk in bloei toenemen.

De gastmalen en feesten, welke destijds op Sumatra gehouden werden, komen met die overeen, welke volgens de geschiedenis van ISMA JATIM op de kust van Coromandel werden gevierd, zoodat ook daaruit tot den gezegden oorsprong der Maleijers kan besloten worden.

Srí Trí BOEWÁNA kwam met DEMANG LÉBAR DÁWON overeen, dat een Maleijer, die eenig verbod overtrad, nimmer beschimpt, gescholden, gebonden of gehangen, maar, indien hij het verdiende, wel gedood, en, indien hij zijnen Vorst verraderlijk behandelde, zijne woning het onderst boven gekeerd zou worden.

In 1822 was ik op de markt te Palembang getuige dat de inlander, BAKOEL geheeten, vrij van banden, op last van den Sultan op die wijs met de kris werd dood gestoken, omdat hij eenen aanslag op het leven van den Heer J. VAN SEVENHOVEN, Kommissaris van Palembang, had beproefd.

Srí Trí BOEWÁNA koesterde eindelijk den wensch om naar den vasten wal van Indie terug te keeren en DEMANG LÉBAR DÁWON, welke hem wilde vergezellen, bewerkte, dat zijn broeder met het bestuur des rijks belast werd.

De reis dezer Vorsten geschiedde met eene groote vloot van allerlei prauwen of inlandsche vaartuigen, die de zee bedekten. De masten dier vloot vertoonden zich als een woud en de menigte van wapperende vlaggen en wimpels als zwevende wolken. De vloot voer langs het strand de monding der rivier van *Indragirie*, aan de oostkust van *Sumatra*, voorbij en stevende naar het ciland *Bintang* of *Bintan*, alwaar de dochter van wijlen den Koning ASJHAR SJÁH regeerde, die de doorluchtige reizigers luisterrijk onthaalde. Bij den intog besteg Srí Trí BOEWÁNA eenen olifant, die door DEMANG LÉBAR DÁWON bestuurd werd. Rijks grooten gingen vooruit, ANJA BOEWAH PÉLA hield den register- en MANTRÍ BOEWAH PÉLA den linker tand des olifants vast. Verschillende witte zonneschermen werden boven denzelfden uitgespreid; de vorstelijke gekromde sceppter, waaraan een bal hing, werd vooruit gedragen, en op die wijze werden deze Vorsten als in triomf binnengeleid. Aan het paleis gekomen, werden zij in tegenwoordigheid van het gansche hof plegtig ontvangen. Srí Trí BOEWÁNA nam op verzoek der Koningin op haren troon plaats; daarna werd de betel op eene gouden schaal als een hoog gunstbewijs aangeboden.

De Vorstin WÁN SRÍ BÀNÉ, welke bejaard was, nam Srí Trí BOEWÁNA tot zoon aan en verhef hem plegtig tot Koning van haar rijk, zoodat velen zijner rijks grooten naar Palembang terugkeerden. Nadat hij twee jaren te *Bintan* geregeerd had, droeg hij het bewind weder aan de Vorstin op en vertrok met eene aanzienlijke vloot naar de vaste kust. De overtocht was aanvankelijk voorspoedig en werd door

*) Op de kust van Coromandel.

INLEIDING.

muziek vervolijkt; doch er stak een storm uit het zuidwesten op, waardoor eenige vaartuigen vergingen: Sri Tri Boewana kwam echter met vele rijksgrooten en volgelingen te *Tamasek*, op de kust van het tegenwoordige schiereiland van Malaka aan. Hij zat met de rijksraden onder zekeren boom, *Djamboe Lâut* genoemd en besloot eene stad te bouwen, die hij *Singa Poera*, dat is: „Leeuwenstad,” noemde, naar het dier, dat hij gezien had en op eenen leeuw geleek.

DEMANG LÉBAR DAWON werd tot eersten rijksbestuurder gekozen en de Vorstin van Bintan kwam te Singa Poera om Sri Tri Boewana hare hulde te brengen.

Sri Tri Boewana gewan twee zonen; de oudste: KÁTJEQ BESAAR, huwde met de Prinses NILA PENDJADI, dochter van eenen Vorst van Coromandel, en de jongste, KÁTJEQ MOEDA, met RÂDÊN LAQSJMI DAWON. Door het eerste huwelijk, hetwelk door afgezanten en het over- en wederzenden van geschenken tot stand kwam, steeg het rijk van Singa Poera in luister *).

PAKRÂMA WIRA.

KÁTJEQ BESAAR, oudste zoon van Sri Tri Boewana, aanvaardde in 1208 de regering onder den titel van PADOEKA Sri PAKRÂMA WIRA, henoemde zijnen broeder tot schatbewaarder van het rijk, en den kleinzoon van DEMANG LÉBAR DAWON tot rijksbestuurder, met den titel van TOEN PERPÂTIH PERMOEKA. Over de krijgsoversten werd een opperbevelhebber gesteld met den titel van TOEN TAMPOERONG, terwijl het rijk van Singa Poera in welvaart toenam, zoodat vele voornamen handelaren zich in hetzelfde vestigden.

PAKRÂMA WIRA verwekte eenen zoon, die RÂDJA MOEDA genoemd werd; het rijk van Singa Poera bloeide, doch wekte den naijver van den magtigen heerscher van Mada Pahit op Java, op. Behalve Java waren aan dien Vorst, welke zich BATHARA heette, vele rijken buiten dat eiland, onderdanig. Op het vernemen, dat het rijk van Singa Poera in magt en luister toenam en PAKRÂMA WIRA hem niet als leenheer huldigde, zond hij hem eenen gezant met eenen brief en tot geschenk eene geschaafde houten krul, welke zoo dun als papier en zeven vadem lang was. Ontrold wordende, brak zij niet, en opgerold zijnde, was zij niet grooter dan eene Javaansche oorkrab.

De afgezant verscheen voor PAKRÂMA WIRA en overhandigde den vorstelijken brief, welke aldus luidde: „Mijn zoon moge de bekwaamheid der Javaansche kunstenaars opmerken: is er een kunstenaar in Singa Poera, die hun evenaart?”

De kunstige krul werd ontrold, PAKRÂMA WIRA glimlachte en begreep, dat de Koning van Mada Pahit, die hem zoo gering schatte als de opgerolde krul, zich ontwikkelen en hem, even als die krul bereiken kon. Aan den afgezant zeide hij: „Het gezondene verdient geenszins mijne bewondering, daar ik op bekwaam kunstenaars dan die van uwen Vorst kan roemen.” Vervolgens liet PAKRÂMA WIRA door eenen kunstenaar het zich telkens bewegende hoofd van een klein kind, dat nauwelijks zitten kon, met een groot scherp zwaard geheel kaal scheren, zonder het te wonden of te schrammen. Het zwaard gaf hij otawonden aan den gezant met eenen brief aan den Koning van Mada Pahit mede. De gezant vertrok in staatsie, keerde hij zijnen Vorst terug en overhandigde hem het zwaard en den brief, welke van dezen inhoud was: „Mijn zoon heeft aan zijnen vader getoond, wat een Javaansch kunstenaar vermag, doch zulks is van geen belang: was mijn kunstenaar heeft, in tegenwoordigheid van uwen gezant, een klein kind het hoofd met het bij gevoegde zwaard kaal geschoren zonder het te kwetsen.”

De Vorst van Mada Pahit toornde zeer, wierp het zwaard naar den gezant en sprak: „Brenge mij het zwaard ten teeken, dat ik even als dat kind zal behandeld worden?” Onmiddellijk beval hij eenige honderde vaartuigen uit te rusten en te bemannen, ten einde onder het bevel van WIRA WANGA naar Singa Poera te stevenen, met last, dat rijk aan te vallen.

PAKRÂMA WIRA, welke den aanval vermoedde, was strijdvaardig en toen de Javanen eene landing deden, sloeg hij hen, na eenen driedaagschen strijd, op de vlugt, vervolgde hen tot aan hunne vaartuigen, waarvan hij er velen, door het werpen van zware steenen, deed zinken.

Het overschot der vloot keerde met schade en schande naar Java terug, terwijl die van Singa Poera veel buit op de Javanen behaald hadden.

Na vijftien jaren met roem geregeerd te hebben, overleed PAKRÂMA WIRA in het jaar 1223 en werd door zijnen zoon opgevolgd, onder den titel van:

SRI RETNA WIKRÂMA.

Deze Vorst had eenige voorvechters, welke in het strijd- en worstelperk alle

*) Vooral niet te verwarren met het eiland van dien naam.

voorvechters van andere Vorsten overwonnen. Zij werden zoo hoog vereerd, dat er na hunnen dood grafsteenen voor hen werden opgerigt, waarvan er nog enkelen zouden gevonden worden.

Deze Vorst regeerde dertien jaren en werd bij zijnen dood in 1236 door zijnen zoon **DAMIA RÂDJA** vervangen, welke den titel aannam van:

MAHÂ RÂDJA.

Gedurende de regering van dezen Vorst, genoot het rijk rust en vrede; hij regeerde twaalf en een half jaar, stierf in 1249 en werd opgevolgd door zijnen zoon:

SRI ISKANDAR SJÂH.

Deze Vorst nam eene dochter van zijnen schatbewaarder **SANG RANDJOENA**, tot bijwijf, en, alhoewel hij haar zeer genegen was, sloeg hij echter aan den laster zijner overige bijwijven geloof en liet haar op de markt ten toon stellen. Haar vader hierdoor grievend beledigd, doelde op wraak en schreef eenen brief aan den Vorst van Mâdja Pâhit om Singa Poera te overweldigen, waarin hij hem krachtadig zou ondersteunen.

De Vorst van Mâdja Pâhit de nederlaag, welke een zijner voorgangers te Singa Poera geleden had, wenschende te wreken, greep de hem aangeboden gelegenheid gretig aan en rustte eene vloot van drie honderd vaartuigen uit onder het bevel van **DEMANG MANGKA NAGÂRA**, om Singa Poera te overrompelen. De vloot bereikte weldra het doel harer bestemming, **MANGKA NAGÂRA** ontwikkelde zijne krijgsmagt en liet het leger van Singa Poera geen tijd, zich buiten de stad in slagorde te stellen, zoodat het door de Javanen, die geweldig opdrongen tot eenen verwoeden strijd genoopt werd en in wanorde vlugtte. De grond werd doorweekt van het bloed der verslagenen, die denzelven bedekten. Ter naauwernood bereikten de vlugtelingen de stad, wier poorten voor den vijand gesloten werden.

Na een beleg van eene maand beval **SRI ISKANDAR SJÂH** den schatbewaarder rijst aan de krijgsheden te verstrekken; doch deze verrader verklaarde dat de voorraad geheel verbruikt was. Aan het bevel van den Vorst om rijst op te koopen, kon niet voldaan worden, daar de hongersnood de stad teisterde en de rijst tegen goud werd opgewogen.

De bezetting werd moedeloos en greep niet meer naar de wapens; de schatbewaarder maakte van eenen duisteren nacht gebruik om de poorten voor de Javanen te openen, welke een vreeselijk bloedbad onder de bezetting aanrigten.

SRI ISKANDAR SJÂH door de getrouwe rijks grooten en onderdanen gevolgd, verliet de stad en zwerfde eerst in eene noordelijke en daarna in een westelijke rigting.

Toen de schatbewaarder de voorraadschuur voor de Javanen opende, stortte zij in en hij zelf werd er onder bedolven. De overlevering zegt, dat hij in eenen steen veranderde, die nog aanwezig zou zijn.

Na het verwoesten der stad keerden de Javanen, met rijken buit beladen, naar Java terug.

De Vorst **SRI ISKANDAR SJÂH** stichtte eenige steden, begaf zich westwaarts, en rustte onder eenen boom uit, die *Kâjoe Malaka* heette. Nabij dien boom bouwde hij in 1249 de stad, die hij naar denzelven *Malaka* noemde.

Na eene regering van twee en twintig jaren te Singa Poera en van drie jaren te Malaka, overleed hij in 1274 en werd algemeen betreurd, vooral ook omdat hij de eerste Vorst onder de Maleijers was, die de rijkszaken met veel orde geregeld en vier Ministers benoemd had, als één voor het regts-, één voor het financiewezen, één voor de land- en één voor de zee-magt. Hij werd door zijnen zoon opgevolgd, die bekend staat onder den naam van:

SULTAN MEGAT.

Van dezen Vorst staat niets bijzonders aangetekend; hij regeerde slechts twee jaren en werd bij zijnen dood in 1276 opgevolgd door zijnen zoon:

RÂDJA TENGALAH OF MOHAMMED SJÂH.

Onder dezen Vorst nam Malaka in luister toe; zijne regtvaardigheid werd wijd beroemd, zoodat vele handelaren zich in zijn rijk vestigden.

Hij was de eerste Maleische Vorst op de vaste kust van Azie, die het Islamismus omhelste. Aangaande die omhelzing hebben de priesters geboekt, dat de profeet **MOHAMMED** hem in eenen droom verscheen en, nadat hij hem het gewone formulier had doen opzeggen, den naam gaf van **SOLTHAN MOHAMMED SJÂH**, waarna hij hem

mededeelde, dat er op den naderenden dageraad een vaartuig van *Djoeddah* uit Arabie zou aanlanden met mannen, wier woorden hij gelooven moest.

Het bedoelde schip kwam werkelijk aan en bragt den voortplanter van den Islam, **SEID ABDOL AZIZ**, over, die na zijne ontschepping het plegtstatig gebed aan den oever der zee verrichtte. Het volk van Malaka verwonderde zich, dat hij de oogen ten hemel hief, en de Vorst zijne aankomst vernomen hebbende, haalde hem in staatsie af, geleidde hem naar het paleis en omhelsde met de bevolking het Islamismus.

Aan het hof van dezen vorst werden vele ceremonien ingevoerd en met de meeste nauwkeurigheid in acht genomen, vooral wanneer hij in het openbaar verscheen. Hij trad in den echt met eene dochter van den Koning van Aracan en zijn rijk nam in magt en aanzien toe. Zijne regering was gelukkig, doch hij verhoovaardigde zich op zijne grootheid en vernederde zijnen schoonvader, die hem bezocht, door hem aan tafel lager te plaatsen dan de schatbewaarder, zoodat die Vorst terstond uit sijt naar Aracan terugkeerde.

Na zeven en vijftig jaren geregeerd te hebben, overleed **SOLTHAN MOHAMMED SJÂH**; hij was de eerste Vorst van Malaka, die op de Mohamedaansche wijs begraven werd. In wit linnen gewikkeld, op eene draagbaar gelegd en met bloemen bestrooid, werd hij door vele Vorsten en grooten naar de moskee gebragt, alwaar gebeden voor den ontslapene werden opgezonden, waarna het lijk in de vorstelijke begraafplaats werd ter aarde besteld.

In 1333 werd **MOHAMMED SJÂH** door zijnen zoon **IBRAHIEM** opgevolgd onder den naam van:

SOLTHAN ABOE SJÂHID.

Deze Vorst besteede door den invloed van den Koning van Aracan den troon, die zijnen broeder uit een vroeger huwelijk toekwam. Die broeder, **RÂDJA QÂSÎM**, werd door den Vorst van Aracan, welke zich te Malaka bevond, verdreven, doch wist zich door list van den schatbewaarder meester te maken en met eene aanzienlijke magt in het paleis door te dringen; de Koning van Aracan werd doorstoken, doch stak, bij het ontvangen der doodelijke wonde, **ABOE SJÂHID** overhoop, die nu door zijnen broeder **RÂDJA QÂSÎM**, na slechts een jaar en vijf maanden geregeerd te hebben, werd opgevolgd. **RÂDJA QÂSÎM** aanvaardde in 1334 de regering onder den titel van:

SOLTHAN MODLAFAR SJÂH.

Deze Vorst regeerde regtvaardig en menschlievend, hij vervaardigde de instellingen, waarnaar de rijks grooten zich moesten gedragen.

De Vorst **BOEBÂNI**, welke in Siam regeerde, beoorloogde Malaka, doch moest onverrichter zake terugkeeren. **TOEN PÉRAQ**, legerhoofd van Malaka, liet de vrouwen en kinderen der krijgslieden naar Malaka voeren, om den moed der strijders aan te vuren, die alzoo in het gezigt hunner naaste betrekkingen streden, hetwelk de gewenschte uitwerking had. Ten gevolge van zijn beleid, werd **TOEN PÉRAQ** tot rijksraad verheven.

MODLAFAR SJÂH wist de grooten des Rijks, welke elkander vijandig waren, te verbreederen, zeggende: „dat de kracht der regering in de eensgezindheid der grooten bestaat.”

De Siammers belegerden Malaka andermaal, doch moesten met groot verlies afdeinen. Na ongeveer veertig jaren geregeerd te hebben, stierf **SOLTHAN MODLAFAR SJÂH** in 1374 en werd door zijnen zoon **ABDOLLAH** opgevolgd onder den titel van:

SOLTHAN MANTSOER SJÂH.

Deze Vorst aanvaardde de regering op den leeftijd van zeventien jaren en verwierf een zoo groot aanzien dat hij op zijne reis naar den Koning van *Mädja Pâhit* door de Koningen van *Indragiri*, *Serlong*, *Palembang*, *Djambi* en *Lingga*, benevens duizende personen van rang gevolgd werd en met hen op Java aankwam.

Hij werd door den Koning van *Mädja Pâhit* luisterrijk onthaald, trad met diens dochter, **RÂDÉN TJANDRA GÂLOE KIRÂNA** in het huwelijk en ontving het rijk van *Indragiri* als huwelijksgift.

Later zond de Keizer van China zijne dochter aan **Solthan MANTSOER SJÂH** ten huwelijk; zij werd door rijks grooten en vrouwen van rang vergezeld. Eerst, nadat zij het Islamismus omhelsd had, huwde zij met den Koning van Malaka. De Chinesche grooten, welke haar vergezeld hadden, ontvingen den heuvel tot woonplaats, die thans nog bekend is onder den naam van *Boekit Tjina* of *Boekit Orang Tjina*.

Nadat onder de regering van dezen Sultan de Koning van *Pâhang* overwonnen en gevankelijk voor hem gebragt was, behandelde hij dien ongelukkigigen Vorst op eene ootterende wijs door hem gekluisterd aan de woning van eenen der rijks grooten te doen zitten.

Hij liet ook het rijk van Siak overweldigen; bij de bestorming van de hoofdstad werd de Koning van Siak door eenen pijl doorschoten, zijn zoon gevangen genomen en de stad geplunderd.

Het koninkrijk Indra Poera op Sumatra, heeft ook voor de kracht der wapenen van MANTSOER SJĀH moeten bukken.

In 1420 maakt KRAING SAMARLOEKIE de wateren in den Archipel zeer onveilig en verspreidde met eene groote vloot verwoesting op de kust van Java. Hij beproefde eenen aanslag op Malaka, doch werd door den vlootvoogd van MANTSOER SJĀH tot den aftogt gedwongen. Ook te Pasesi moest hij voor de overmagt wijken en keerde, met buit beladen, naar Makasar terug.

Sultan MANTSOER SJĀH overleed in 1447 en werd in de regering opgevolgd door:

SOLTHĀN ALAWADDIN SJĀH I.

Deze Vorst schijnt eenigen tijd aan den Koning van Siam cijnsbaar geweest te zijn; de Maleische geschiedschrijver heeft niets bijzonders van hem geboekt; na eene regering van dertig jaren overleed hij in 1477 en werd in de regering opgevolgd door:

SOLTHĀN MAHMOED SJĀH I.

Gedurende de regering van dezen Vorst zag men te Malaka voor het eerst een Portugeesch koopvaardijfchip aankomen. De kapitein, die van Goa kwam, zag dat Malaka eene bloeiende koopstad was. Het volk van Malaka verwonderde zich op het zien van eenen blanke, omringde hem trok hem aan den baard en zou hem verder mishandeld hebben, indien hij niet door den schaubewaarder, dien hij eene gouden keten met diamanten om den hals hing, was beschermd geworden.

Te Goa teruggekeerd, berigtte de kapitein aan ALFONSUS ALBUQUERQUE wat hij gezien had en dit Portugeesch opperhoofd beval, Malaka aan te tasten. Onder bevel van PAREIRA stevende eene vloot naar die stad. Toen de Maleijers voor het eerst de kanonschoten hoorden, steg hunne verbazing ten top, die niet verminderde toen hun op eene onzichtbare wijs armen en beenen werden afgeschoten. De kogels oprappende, vroegen zij elkander: „hoe heeten deze ronde wapens, die zoo scherp zijn dat zij alles afsnijden?”

De Portugezen landden en streken dapperlijk, doch moesten voor de verwoede Maleijers zwichten en keerden met bebloede koppen naar Goa terug.

ALBUQUERQUE ontstak hierover in fellen toorn en zeide: „Indien ik zelf ga zult gij zien of Malaka niet zal bukken.” Hij begaf zich naar Portugal, verwierf van Koning EMANUEL eene vloot van drie en veertig zeilen, met dewelke hij naar Malaka stevende en aldaar eene landing deed.

Sultan MAHMOED SJĀH besteg zijnen olifant, tastte met zijn leger de Portugezen aan en verdreef hen naar hunne schepen, uit dewelke zij de Maleijers met het kanon hevig beschoten. De Sultan bleef zeer koelbloedig aan het strand onder den kogelregen; doch op den raad van eenen Arabischen priester keerde hij naar zijn paleis terug. De Portugezen zwoeren, zich des anderen daags over de gelede nederlaag te wreken.

Des nachts hielden de Maleijers zich bezig met het lezen van de krijgsgeschiedenis van MOHAMMED CHANFIAH, betrouwden blindelings op het noodlot zonder zich over den dag van morgen te bekommeren.

Des anderen daags landden de Portugezen andermaal; de Sultan trok hun te gemoet en bevocht hen zoo dapper, dat zij overhoop geworpen werden. ALBUQUERQUE viel nu zelf de Maleijers met woede aan; de Sultan werd gewond en deinsde af. Vijf en twintig zijner opperofficieren en vele helden werden gedood: Malaka viel den Portugezen in handen, die zich aldaar vestigden. Dit viel voor in 1511 en ALBUQUERQUE vertrok met grooten buit nadat hij RODRIGO BRIT PALATYN als eerste Landvoogd over Malaka had aangesteld.

Sultan MAHMOED SJĀH begaf zich eerst naar Páhang en vestigde later het rijk van Djohor aan het zuidelijke uiteinde van het Maleische schiereiland, alwaar hij in 1513 overleed.

Na hem regeerden aldaar de volgende Vorsten:

Solthân AHMED	tot	1540
„ ALAWADĪN II	„	1559
„ ABDOEL DJĀLĪL I	„	1591
„ ALAWADĪN III	„	1610
„ ABDOLLAH	„	1621
„ MAHMOED II	„	1624
„ ABDOEL DJĀLĪL II	„	1671

Gedurende de regering van dezen Vorst veroverden de Hollanders Malaka in 1641 op de Portugezen. Hij stierf in 1671.

Na hem regeerden Solthân Inrânûm Sjah tot	1682.
„ MOHAMMED	1699.
„ ABDOEL DJALIL III	1708.

Tot hiertoe loopt het voormelde werk en door vriendelijke mededeeling van den Graaf von Ranzow, gewezen Resident van Riouw, ben ik in het bezit eener aantekening waaruit blijkt dat Solthân SOLEIMAN Sjah, regeerde tot 1729.
„ ABDOEL DJALIL Sjah IV, tot 1761.

Deze Vorst verhuisde naar Lingga en werd vervangen door Solthân MAHMOED III, die regeerde tot 1797.

Na hem regeerde Solthân ABDOL RAHMAN tot 1832,
opgevolgd door MOHAMMED Sjah III 1841.

Malaka ging bij capitulatie aan de Engelschen over in 1795.
werd ingevolgt bepaling van het Weencr-Congres aan de Hollanders terug gegeven in 1818.

In ruil voor Benkoelen, ingevolgt traktaat van 1824, aan de Engelschen afgestaan in 1825.

Ik vermoed, dat de mededeeling van dit geslachtregister, hem, die in de geschiedenis der Maleijers en hunne Vorsten belang stelt, welkom zal zijn.

VERWANTSCHAP VAN HET MALEISCH MET ANDERE OOSTERSCHE TALEN.

SANSKRIT.

Van het Sanskrit, hetwelk als eene doode taal beschouwd wordt, zijn nog vele woorden in de levende taal der Maleijers aanwezig en getuigen van eene voormaals hoogere ontwikkeling dan later bij de verstrooide Maleijers werd aangetroffen; velen dier woorden och hebben op voorwerpen en hoedanigheden betrekking, welke thans bij vele Maleijers niet dan schaars worden gevonden.

Zooals hierboven is aangetoond zonden de Vorsten elkander reeds brieven vóór dat het Islamismus was ingevoerd en het is aannemelijk dat de Maleische Vorsten op het schiereiland het Siamische schrift hebben gebezigd. Naar de orde der Sanskritsche letters volgen hier die woorden, welke Sanskrit en, ofschoon met eene wijziging, Maleisch zijn. De vertaling is die van het Sanskrit volgens WILSON en JOHNSON, en komt bijna geheel overeen met die van het Maleisch.

SANSKRIT.	MALEISCH.	NEDERDUITSCH.	SANSKRIT.	MALEISCH.	NEDERDUITSCH.
<i>aksjára,</i> <i>agaroe,</i> <i>angka,</i> <i>angga,</i> <i>anêka,</i> <i>anjaja,</i> <i>anoegraha,</i> <i>apê,</i> <i>aphêna,</i> <i>antara,</i> <i>arga,</i> <i>artja,</i> <i>artha,</i> <i>awthha,</i> <i>alpa,</i> <i>ahangkára,</i>	<i>aksjára,</i> <i>ghâroe,</i> <i>angka,</i> <i>anggwata,</i> <i>anika,</i> <i>antaja,</i> <i>anoegrâh,</i> <i>apt,</i> <i>afioen,</i> <i>antára,</i> <i>harga,</i> <i>artja,</i> <i>arta, harta,</i> <i>arti,</i> <i>alpa,</i> <i>angkára,</i>	letter. welriekend hout. cijfer. lid. veelsoortig. onderdrukken. gunst. vuur. amfioen. tusschenruimte. prijs. beeld. weelde; schat. verstandig. verzuimen. hoogmoed.	<i>âkâmpita,</i> <i>âkâ-a,</i> <i>âgana,</i> <i>âjâra,</i> <i>âsîh,</i> <i>âsâ,</i> <i>âsana,</i> <i>âsthâna,</i> <i>ângga,</i> <i>ândra,</i> <i>ândha,</i> <i>âottama,</i> <i>âottara,</i> <i>âopatjâra,</i> <i>âopamâ,</i>	<i>gompita,</i> <i>angkâsa,</i> <i>âgama,</i> <i>atjâra,</i> <i>mengâseh,</i> <i>âsa,</i> <i>asâna,</i> <i>astâna,</i> <i>hingga,</i> <i>indra,</i> <i>indah,</i> <i>oetama,</i> <i>oetara,</i> <i>oepatjâra,</i> <i>oepâna,</i>	schuddende. lucht, dampkring. werk over heilige zaken. instelling; zaak. zegenen; genegen. hoop, begeerte. zetel. vergadering, (hof.) merk, grens. god der Swarga. stralen. voornaam, best. noorden. dienst. gelijkenis.

SANSKRIT.	MALEISCH.	NEDERDUITSCH.	SANSKRIT.	MALEISCH.	NEDERDUITSCH.
<i>oepája</i> ,	<i>oepája</i> ,	middel.	<i>djoega</i> ,	<i>djoega</i> ,	nitzonderen,
<i>risji</i> ,	<i>risji</i> ,	heilige.			(slechts).
<i>kah?</i>	<i>kah?</i>	wat?	<i>dálina</i> ,	<i>dalina</i> ,	granaatappel.
<i>katha</i> ,	<i>káta</i> ,	spreken.	<i>níla</i> ,	<i>níla</i> ,	blauw, indigo.
<i>karanda</i> ,	<i>karanda</i> ,	mand, doodkist.	<i>takála</i> ,	<i>takála</i> ,	tijdstip.
<i>karpoera</i> ,	<i>kápoer</i> ,	kamfer.	<i>tápa</i> ,	<i>tápa</i> ,	lijden; boete doen.
<i>karoenja</i> ,	<i>karoenja</i> ,	teederheid.	<i>taroená</i> ,	<i>taroená</i> ,	jongeling.
<i>kála</i> ,	<i>kála</i> ,	tijd.	<i>toela</i> ,	<i>toelaq</i> ,	uitstoten.
<i>kalingga</i> ,	<i>kling</i> ,	Coromandel.	<i>tédjah</i> ,	<i>tédja</i> ,	glans.
<i>kátja</i> ,	<i>kátja</i> ,	glas.	<i>trisoela</i> ,	<i>trisoela</i> ,	drietand.
<i>kántjana</i> ,	<i>kantjana</i> ,	goud.	<i>danda</i> ,	<i>danda</i> ,	straf.
<i>kárana</i> ,	<i>kárana</i> ,	oorzaak.	<i>dadhi</i> ,	<i>dádi</i> ,	dikke melk.
<i>karjja</i> ,	<i>karjja</i> ,	werken, doen.	<i>diwasa</i> ,	<i>déwása</i> ,	dag.
<i>koemba</i> ,	<i>koemba</i> ,	waterkruid.	<i>dina</i> ,	<i>dina</i> ,	arm, behoeftig.
<i>koela</i> ,	<i>koela</i> ,	familie.	<i>doehka</i> ,	<i>doeka</i> ,	zorg, droefheid.
<i>koesa</i> ,	<i>koesa</i> ,	offergras.	<i>doeráka</i> ,	<i>doerháka</i> ,	laag mensch.
<i>koermma</i> ,	<i>koera</i> ,	schildpad.	<i>doerdjána</i> ,	<i>doerdjana</i> ,	laag mensch.
<i>kritta</i> ,	<i>pakrúti</i> ,	daad.	<i>doesja</i> ,	<i>doesta</i> ,	laag, bedorven.
<i>krini</i> ,	<i>krimi</i> ,	worm.	<i>déwa</i> ,	<i>déwa</i> ,	een god.
<i>krisjna</i> ,	<i>krisna</i> ,	Krisna.	<i>déwi</i> ,	<i>déwi</i> ,	godin.
<i>khaloe</i> ,	<i>káloe</i> ,	als, indien.	<i>déwatá</i> ,	<i>déwata</i> ,	godheid.
<i>gadjah</i> ,	<i>gadjah</i> ,	olifant.	<i>désa</i> ,	<i>désa</i> ,	plaats, oord.
<i>gadâ</i> ,	<i>gâda</i> ,	knods.	<i>dósja</i> ,	<i>dósa</i> ,	zonde, kwaad.
<i>gároeda</i> ,	<i>garoeda</i> ,	griffioen.	<i>dwi</i> ,	<i>doewa</i> ,	twee.
<i>gala</i> ,	<i>gála</i> ,	hars.	<i>dháta</i> ,	<i>dáti</i> ,	weegschaal.
<i>giri</i> ,	<i>giri</i> ,	berg.	<i>dharmma</i> ,	<i>derma</i> ,	deugd, verdienste.
<i>goena</i> ,	<i>goena</i> ,	verdienste, nut.	<i>dhoepa</i> ,	<i>doepa</i> ,	wierook.
<i>goeroe</i> ,	<i>goeroe</i> ,	leeraar.	<i>nagari</i> ,	<i>negri</i> ,	stad.
<i>goela</i> ,	<i>goela</i> ,	ruwe suiker.	<i>naraka</i> ,	<i>náraka</i> ,	de hel.
<i>gópála</i> ,	<i>gombála</i> ,	koeherder.	<i>nága</i> ,	<i>nága</i> ,	draak.
<i>gantâ</i> ,	<i>ginta</i> ,	bel, schel.	<i>nâma</i> ,	<i>nâma</i> ,	naam.
<i>ghôta</i> ,	<i>koeda</i> ,	paard.	<i>nipa</i> ,	<i>nipah</i> ,	zekere boom.
<i>tjakra</i> ,	<i>tjakra</i> ,	werpschijf.	<i>njoeta</i> ,	<i>djoeta</i> ,	millioen.
<i>tjakrawála</i> ,	<i>tjakrawála</i> ,	zigtbare horizon.	<i>paksji</i> ,	<i>paqst</i> ,	vogel.
<i>tjatoer</i> ,	<i>tjatoer</i> ,	vier.	<i>panja</i> ,	<i>panja</i> ,	vijf.
<i>tjandana</i> ,	<i>tjandana</i> ,	sandelhout.	<i>pandita</i> ,	<i>pandita</i> ,	leeraar.
<i>tjandála</i> ,	<i>tjandála</i> ,	van de laagste kaste	<i>pâti</i> ,	<i>pâti</i> ,	heer, meester.
<i>tjandra</i> ,	<i>tjandra</i> ,	maan.	<i>wadma</i> ,	<i>patma</i> ,	lotus.
<i>tjamara</i> ,	<i>tjamâra</i> ,	bos haar.	<i>pâtála</i> ,	<i>patála</i> ,	verdieping onder
<i>tjampaka</i> ,	<i>tjampâka</i> ,	zekere bloem.			de aarde.
<i>tjara</i> ,	<i>tjara</i> ,	doen, handelen.	<i>pâdoekâ</i> ,	<i>padoeka</i> ,	schoen.
<i>tjarita</i> ,	<i>tjarita</i> ,	vaste instelling.	<i>pâpa</i> ,	<i>pâpa</i> ,	slecht, laag.
<i>tjarjja</i> ,	<i>tjahâri</i> ,	zoeken.	<i>pâjja</i> ,	<i>pitjah</i> ,	deelen, snijden.
<i>tjûta</i> ,	<i>tjita</i> ,	gemoed.	<i>pisa</i> ,	<i>pisa</i> ,	ontbinden.(spenen)
<i>tjintâ</i> ,	<i>tjinta</i> ,	overdenking.	<i>poena</i> ,	<i>poena</i> ,	zuiver.
<i>tjoekâ</i> ,	<i>tjoeka</i> ,	azijn.	<i>poetra</i> ,	<i>poetra</i> ,	zoon.
<i>tjinna</i> ,	<i>tjinna</i> ,	kenmerk.	<i>poetri</i> ,	<i>poetri</i> ,	dochter.
<i>tjawki</i> ,	<i>tjoekci</i> ,	belasting.	<i>poera</i> ,	<i>poera</i> ,	stad.
<i>tjowlî</i> ,	<i>tjoeli</i> ,	keursje.	<i>poesja</i> ,	<i>poespa</i> ,	bloem.
<i>tjôri</i> ,	<i>tjoeri</i> ,	stelen.	<i>poesparâga</i> ,	<i>poesparâgam</i> ,	topaas.
<i>tsjâjâ</i> ,	<i>tjahâja</i> ,	glans.	<i>poedjâ</i> ,	<i>poedjâ</i> ,	aanbidding, gods-
<i>tsjâpa</i> ,	<i>tjap</i> ,	zegel.			dienst.
<i>tsjudra</i> ,	<i>tjidra</i> ,	verschil.	<i>poetih</i> ,	<i>poetih</i> ,	zuiverheid.
<i>djamboe</i> ,	<i>djamboe</i> ,	rozenappel.	<i>poerna-mâ</i> ,	<i>poernâma</i> ,	volle maan.
<i>djaja</i> ,	<i>dâja</i> ,	overwinning.	<i>poerwa</i> ,	<i>poerba</i> ,	voormalig.
<i>djâga</i> ,	<i>djâga</i> ,	waken.	<i>prakriti</i> ,	<i>pakriti</i> ,	natuurlijke staat.
<i>djâla</i> ,	<i>djâla</i> ,	een net.	<i>pratama</i> ,	<i>pertâma</i> ,	eerste.
<i>djiwa</i> ,	<i>djiwa</i> ,	leven, ziel.	<i>prat-jaja</i> ,	<i>pertjâja</i> ,	geloof.

SANSKRIT.	MALEISCH.	NEDERDUITSCH.	SANSKRIT.	MALEISCH.	NEDERDUITSCH.
<i>prakāsa</i> , <i>prāsāda</i> , <i>prāksjā</i> ,	<i>perkāsa</i> , <i>persāda</i> , <i>pariksa</i> ,	vermaard. tempel. waarnemende, ziende. vrucht. zoon van grooten. leger. geluid. soort. de arm. Boeda. verstand. wijs. brahmin. godsvereering. eerwaardig. klinken. fortuin. vaartwerk. last, gewigt. spreken. taal. vrees. kwelduivel. koning. de aarde. onderscheid. moeder. kroon. honig. mensch. raadsheer. bekoring. uitnemend. aartsheilige. begoocheling. de nimboom. jasmijn. tijd. visch. gelaat. parel. heilige wijze. bezwijming. oorsprong, wortel. wolk. heilige berg. rad, werktuig. koppel, paar. dweeper. afstandsmaat. opstel, schets. weduwe. juweel. kar, wagen. gevoel; kwik. reus.	<i>ramja</i> , <i>rāga</i> , <i>rādja</i> , <i>roepa</i> , <i>roepja</i> , <i>rahasja</i> , <i>latā</i> , <i>labha</i> , <i>lānggala</i> , <i>lābha</i> , <i>lāwoe</i> , <i>loepa</i> , <i>loka</i> ,	<i>rāmeh</i> , <i>rāgam</i> , <i>rādja</i> , <i>roepa</i> , <i>roepiah</i> , <i>rahsia</i> , <i>lāta</i> , <i>lāba</i> , <i>tanggāla</i> , <i>lāba</i> , <i>lāboe</i> , <i>loepa</i> , <i>lok</i> ,	vermakelijk. zangwijs. koning. vorm, figuur. ropij. geheim. kruipende plant. winnen. ploeg. winst. kalebas. verstandsverwarring. afdeeling van 't heelal. inhaligheid. ras, lijn, familie. fluit. watergod. kleur. god der winden. vloed. verongelijking. magt. voorzigtig. beraadslaging. engelin. verderf. veda. hazuin. getrouw. getrouw. vijand. altijd. kracht. spreken. rein. reeds, heeft. spiespaal. jakhals. woord van eerbied. alle. gelijk. ocean. volkomen. al, gansch. natuurlijk. leeuw. troon, (door leeuw wen geschraagd). vreugde. mostaardzaad. draad. vrouw. toon, klank. Indra's hemel. heer, meester. gans. slecht, laag.
<i>phāla</i> , <i>bābā</i> , <i>bala</i> , <i>vana</i> , <i>bāga</i> , <i>bāho</i> , <i>boeḍa</i> , <i>boeḍḍhi</i> , <i>boeḍḍhimāna</i> , <i>brāhmana</i> , <i>bhakti</i> , <i>bhagawān</i> , <i>bhāna</i> , <i>bhāg-ja</i> , <i>bhāḍjana</i> , <i>bhāra</i> , <i>bhāsja</i> , <i>bhāsja</i> , <i>bhima</i> , <i>bhoeta</i> , <i>bhoepati</i> , <i>bhoemi</i> , <i>blēda</i> , <i>mā</i> , <i>nakoeta</i> , <i>madhoe</i> , <i>manoes-ja</i> , <i>mantri</i> , <i>mantra</i> , <i>mahā</i> , <i>maharsji</i> , <i>māja</i> , <i>mālaka</i> , <i>mālatt</i> , <i>māsa</i> , <i>mīna</i> , <i>mīna</i> , <i>moekha</i> , <i>moet-ja</i> , <i>moeni</i> , <i>moertjā</i> , <i>moela</i> , <i>moelja</i> , <i>mēgha</i> , <i>mēroe</i> , <i>jantra</i> , <i>joetj</i> , <i>jōgi</i> , <i>joedjana</i> , <i>ratjanā</i> , <i>randā</i> , <i>ratna</i> , <i>ratha</i> , <i>raṇa</i> , <i>rāk-sjasa</i> ,	<i>pāla</i> , <i>bāba</i> , <i>bāla</i> , <i>bahāna</i> , <i>bāgei</i> , <i>bāhoe</i> , <i>boeda</i> , <i>boeḍt</i> , <i>boeḍinān</i> , <i>brahmān</i> , <i>baqtī</i> , <i>haḡāwan</i> , <i>bahāra</i> , <i>bahagja</i> , <i>batjana</i> , <i>buhār</i> , <i>bahāsa</i> , <i>bahāsa</i> , <i>bima</i> , <i>boeta</i> , <i>boepāti</i> , <i>boemi</i> , <i>bēda</i> , <i>mā</i> , <i>nakōta</i> , <i>mādoe</i> , <i>manoesia</i> , <i>mantri</i> , <i>mantrā</i> , <i>mahā</i> , <i>maharisji</i> , <i>māja</i> , <i>malāka</i> , <i>melāt</i> , <i>māsa</i> , <i>mīna</i> , <i>moeka</i> , <i>moetia</i> , <i>moeni</i> , <i>mortja</i> , <i>moela</i> , <i>moelia</i> , <i>mēga</i> , <i>mēroe</i> , <i>djantra</i> , <i>djoedoe</i> , <i>joegī</i> , <i>joedjana</i> , <i>ranjana</i> , <i>djanda</i> , <i>retna</i> , <i>rāta</i> , <i>rāsa</i> , <i>rakjāsa</i> ,	vermaard. tempel. waarnemende, ziende. vrucht. zoon van grooten. leger. geluid. soort. de arm. Boeda. verstand. wijs. brahmin. godsvereering. eerwaardig. klinken. fortuin. vaartwerk. last, gewigt. spreken. taal. vrees. kwelduivel. koning. de aarde. onderscheid. moeder. kroon. honig. mensch. raadsheer. bekoring. uitnemend. aartsheilige. begoocheling. de nimboom. jasmijn. tijd. visch. gelaat. parel. heilige wijze. bezwijming. oorsprong, wortel. wolk. heilige berg. rad, werktuig. koppel, paar. dweeper. afstandsmaat. opstel, schets. weduwe. juweel. kar, wagen. gevoel; kwik. reus.	<i>lōebha</i> , <i>wangsa</i> , <i>wangsi</i> , <i>waroena</i> , <i>warna</i> , <i>wājoe</i> , <i>wāna</i> , <i>wantjana</i> , <i>wasa</i> , <i>witjakjana</i> , <i>witjāra</i> , <i>wit-jādhari</i> , <i>wināsa</i> , <i>wēda</i> , <i>sangka</i> , <i>satja</i> , <i>satjawān</i> , <i>satroe</i> , <i>sadrakāla</i> , <i>sakti</i> , <i>sabda</i> , <i>soetji</i> , <i>soedda</i> , <i>soela</i> , <i>srigāla</i> , <i>sri</i> , <i>sakala</i> , <i>sama</i> , <i>samoeddra</i> , <i>sampoerna</i> , <i>sarawa</i> , <i>sahatja</i> , <i>sing-ha</i> , <i>singhāsana</i> ,	<i>lōba</i> , <i>bangsa</i> , <i>bangsi</i> , <i>baroena</i> , <i>warna</i> , <i>bājoe</i> , <i>bunno</i> , <i>binjana</i> , <i>kawāsa</i> , <i>bidjagsana</i> , <i>bitjāra</i> , <i>bididāri</i> , <i>bināsa</i> , <i>wēlam</i> , <i>sangka</i> , <i>satia</i> , <i>satiāwan</i> , <i>satror</i> , <i>sedakāla</i> , <i>saqtī</i> , <i>sabāla</i> , <i>soetji</i> , <i>soedah</i> , <i>soela</i> , <i>srikāla</i> , <i>sri</i> , <i>segalla</i> , <i>sāma</i> , <i>samoedra</i> , <i>samporna</i> , <i>saru</i> , <i>sahātja</i> , <i>singa</i> , <i>singjāhsana</i> ,	vermakelijk. zangwijs. koning. vorm, figuur. ropij. geheim. kruipende plant. winnen. ploeg. winst. kalebas. verstandsverwarring. afdeeling van 't heelal. inhaligheid. ras, lijn, familie. fluit. watergod. kleur. god der winden. vloed. verongelijking. magt. voorzigtig. beraadslaging. engelin. verderf. veda. hazuin. getrouw. getrouw. vijand. altijd. kracht. spreken. rein. reeds, heeft. spiespaal. jakhals. woord van eerbied. alle. gelijk. ocean. volkomen. al, gansch. natuurlijk. leeuw. troon, (door leeuw wen geschraagd). vreugde. mostaardzaad. draad. vrouw. toon, klank. Indra's hemel. heer, meester. gans. slecht, laag.

ONMIDDELLIJKE EN MIDDELLIJKE VERWANTSCHAP VAN HET MALEISCH
MET HET DAJAKSCH.

De belangrijke verwantschap van het Maleisch met de taal der Dajakkers op Borneo, pleit bijzonder voor ééne alouden oorsprong dier beide volken; echter blijkt daaruit, dat de Dajakkers zeer weinig in de hoogere ontwikkeling hebben gedeeld, die de Maleijers van de volkeren ontvingen, waar het Sanskrit de heilige taal is; want, onder de woorden, die hier ter staving der gezegde verwantschap worden medegedeeld, zijn er zeer enkele, die Sanskrit tevens zijn. De Dajakkers, die niet onder de zeevarende volkeren behooren, hebben nog heden ten dage vele dier woorden, welke als echt Maleisch te beschouwen zijn, iets, dat mij belangrijk genoeg voorkomt, om er hier de aandacht op te vestigen.

MALEISCH.	DAJAKSCH.	NEDERDUITSCH.	MALEISCH.	DAJAKSCH.	NEDERDUITSCH.
<i>akan</i> ,	<i>akan</i> ,	tot, om.	<i>kawâsa</i> ,	<i>kawâsa</i> ,	magt.
<i>ampon</i> ,	<i>ampon</i> ,	vergifenis.	<i>koentji</i> ,	<i>koentji</i> ,	slot.
<i>ânaq</i> ,	<i>ânaq</i> ,	kind.	<i>lângit</i> ,	<i>lângit</i> ,	uitspansel.
<i>âpt</i> ,	<i>âpt</i> ,	vuur.	<i>madoe</i> ,	<i>madoe</i> ,	honig.
<i>bâbat</i> ,	<i>bâbat</i> ,	behinden.	<i>mânis</i> ,	<i>mânis</i> ,	zoet.
<i>bâdjoe</i> ,	<i>bâdjoe</i> ,	kleed.	<i>mâta</i> ,	<i>mâta</i> ,	oog.
<i>balandja</i> ,	<i>balandja</i> ,	uitgaven.	<i>melâjinkan</i> ,	<i>melâjinkan</i> ,	behalve.
<i>haliq</i> ,	<i>bâliq</i> ,	omkeeren.	<i>memôrita</i> ,	<i>membrita</i> ,	mededeelen.
<i>bâlœ</i> ,	<i>bâlœ</i> ,	weduwe.	<i>menâwan</i> ,	<i>menâwan</i> ,	gevangen nemen.
<i>hantah</i> ,	<i>bantah</i> ,	we'erspauinig.	<i>n,ânji</i> ,	<i>n,ânji</i> ,	zingen.
<i>bantal</i> ,	<i>bantal</i> ,	kussen.	<i>oedjan</i> ,	<i>oedjan</i> ,	regen.
<i>bâpa</i> ,	<i>bâpa</i> ,	vader.	<i>oentoeng</i> ,	<i>oentoeng</i> ,	kans.
<i>bârat</i> ,	<i>bârat</i> ,	west.	<i>pakeian</i> ,	<i>pakeian</i> ,	kleeding.
<i>bâtang</i> ,	<i>bâtang</i> ,	stam.	<i>pandjang</i> ,	<i>pandjang</i> ,	lang.
<i>bâtoe</i> ,	<i>bâtoe</i> ,	steen.	<i>pâpan</i> ,	<i>pâpan</i> ,	plank.
<i>bâwa</i> ,	<i>bâwa</i> ,	brengeu.	<i>pâsisir</i> ,	<i>pâsisir</i> ,	kust.
<i>bântang</i> ,	<i>bântang</i> ,	ster.	<i>pâsong</i> ,	<i>pâsong</i> ,	gevangenis.
<i>bisoe</i> ,	<i>bisoe</i> ,	stom.	<i>pinggang</i> ,	<i>pinggang</i> ,	lendenen.
<i>bitjara</i> ,	<i>bitjara</i> ,	beraadslagen.	<i>poekol</i> ,	<i>poekol</i> ,	slaan.
<i>boedjang</i> ,	<i>boedjang</i> ,	ongehuwde.	<i>râgi</i> ,	<i>râgi</i> ,	gest.
<i>boekâ</i> ,	<i>boekâ</i> ,	openen.	<i>rampas</i> ,	<i>rampas</i> ,	rooven.
<i>boekit</i> ,	<i>boekit</i> ,	berg.	<i>rantei</i> ,	<i>rantei</i> ,	keten.
<i>boelan</i> ,	<i>boelan</i> ,	maan.	<i>râta</i> ,	<i>râta</i> ,	vlak.
<i>boelœ</i> ,	<i>boelœ</i> ,	huidhaar.	<i>roeyi</i> ,	<i>roeyi</i> ,	schade.
<i>boerong</i> ,	<i>boerong</i> ,	vogel.	<i>sâjor</i> ,	<i>sâjor</i> ,	groente.
<i>boewah</i> ,	<i>boewah</i> ,	vrucht.	<i>sampeï</i> ,	<i>sampeï</i> ,	tot, aan.
<i>dâjoeng</i> ,	<i>dâjoeng</i> ,	rocijen.	<i>sîmpa</i> ,	<i>sîmpa</i> ,	bewaren.
<i>dan</i> ,	<i>dan</i> ,	en.	<i>sîntaq</i> ,	<i>sîntaq</i> ,	rukken.
<i>dânaw</i> ,	<i>dânaw</i> ,	meer.	<i>soembahjang</i> ,	<i>soembahjang</i> ,	gebed.
<i>dengan</i> ,	<i>dengan</i> ,	met.	<i>tâkar</i> ,	<i>tâkar</i> ,	inhoudsmaat.
<i>dinding</i> ,	<i>dinding</i> ,	afschutsel.	<i>tânah</i> ,	<i>tâna</i> ,	arde.
<i>djâdi</i> ,	<i>djâdi</i> ,	worden.	<i>tanggœng</i> ,	<i>tanggœng</i> ,	torschen.
<i>djâga</i> ,	<i>djâga</i> ,	waken.	<i>tâsik</i> ,	<i>tâsik</i> ,	een meer.
<i>djâlan</i> ,	<i>djâlan</i> ,	gaan.	<i>tâwor</i> ,	<i>tâwor</i> ,	zaaijen.
<i>djandji</i> ,	<i>djandji</i> ,	afspreken.	<i>tîpoe</i> ,	<i>tîpoe</i> ,	bedrog.
<i>dâsa</i> ,	<i>dâsa</i> ,	zonde.	<i>tjelâka</i> ,	<i>tjelâka</i> ,	onheil.
<i>gila</i> ,	<i>gila</i> ,	gek.	<i>tjoekor</i> ,	<i>tjoekor</i> ,	scheren.
<i>goena</i> ,	<i>goena</i> ,	nut.	<i>toehan</i> ,	<i>toehan</i> ,	heere.
<i>goenting</i> ,	<i>goenting</i> ,	knippen.	<i>toekang</i> ,	<i>toekang</i> ,	werkbaas.
<i>harimaw</i> ,	<i>harimaw</i> ,	tijger.	<i>toelaq</i> ,	<i>toelaq</i> ,	afstoten.
<i>handaq</i> ,	<i>handaq</i> ,	willen.	<i>toelis</i> ,	<i>toelis</i> ,	afmalen.
<i>kâjoe</i> ,	<i>kâjoe</i> ,	boom.	<i>toeloes</i> ,	<i>toeloes</i> ,	opregt.
<i>kambang</i> ,	<i>kumbang</i> ,	bloem.	<i>toendjoeg</i> ,	<i>toendjoeg</i> ,	aantoonen.
<i>kapal</i> ,	<i>kapal</i> ,	schip.	<i>toetop</i> ,	<i>toetop</i> ,	sluiten.
<i>kâwan</i> ,	<i>kâwan</i> ,	kalde.	<i>toetor</i> ,	<i>toetor</i> ,	praten.

AANWIJZING DER MIDDELLIJKE VERWANTSCHAP TUSSEN HET
MALEISCH EN HET DAJAKSCH.

MALEISCH.	DAJAKSCH.	NEDERDUITSCH.	MALEISCH.	DAJAKSCH.	NEDERDUITSCH.
<i>ampat</i> ,	<i>apat</i> ,	vier.	<i>krandjang</i> ,	<i>karandjang</i> ,	mand.
<i>asap</i> ,	<i>asep</i> ,	rook.	<i>kras</i> ,	<i>karas</i> ,	hard.
<i>ati</i> ,	<i>atei</i> ,	hart.	<i>lepas</i> ,	<i>lapas</i> ,	los, vrij.
<i>bágei</i> ,	<i>bági</i> ,	soort.	<i>loetoet</i> ,	<i>oetoet</i> ,	knie.
<i>bágoes</i> ,	<i>boengas</i> ,	schoon.	<i>loewar</i> ,	<i>roewar</i> ,	buiten.
<i>betis</i> ,	<i>boentis</i> ,	het been.	<i>málam</i> ,	<i>alem</i> ,	nacht.
<i>blí</i> ,	<i>pili</i> ,	koopen.	<i>menang</i> ,	<i>moenang</i> ,	verwinnen.
<i>boedjoq</i> ,	<i>moesoq</i> ,	vlijen.	<i>oebah</i> ,	<i>hóbah</i> ,	veranderen.
<i>boerit</i> ,	<i>boerit</i> ,	achterste.	<i>oelái</i> ,	<i>oelang</i> ,	herhalen.
<i>boesong</i> ,	<i>boeseng</i> ,	hardlijvig.	<i>onta</i> ,	<i>oenta</i> ,	kameel.
<i>boewat</i> ,	<i>moewat</i> ,	doen.	<i>órang</i> ,	<i>olo</i> ,	mensch.
<i>bóleh</i> ,	<i>olé</i> ,	mogen.	<i>péndéq</i> ,	<i>pundaq</i> ,	kort.
<i>bongkar</i> ,	<i>mongkar</i> ,	afbreken.	<i>riboet</i> ,	<i>riwoet</i> ,	storm.
<i>dárah</i> ,	<i>dáha</i> ,	bloed.	<i>roemah</i> ,	<i>hoema</i> ,	huis.
<i>depa</i> ,	<i>depá</i> ,	vadem.	<i>roewa</i> ,	<i>roepa</i> ,	voorkomen.
<i>dikaw</i> ,	<i>ikaw</i> ,	gij.	<i>sájang</i> ,	<i>sanjang</i> ,	beklagen.
<i>ganap</i> ,	<i>genap</i> ,	gansch.	<i>segalla</i> ,	<i>sekara</i> ,	alle.
<i>goeGOR</i> ,	<i>gagar</i> ,	afvallen.	<i>senang</i> ,	<i>sanang</i> ,	rustig.
<i>hábis</i> ,	<i>hápoes</i> ,	voorbij; op.	<i>soempah</i> ,	<i>sapa</i> ,	eend.
<i>himat</i> ,	<i>imat</i> ,	zorgvuldig.	<i>soesoe</i> ,	<i>toesoe</i> ,	borst.
<i>káboet</i> ,	<i>kápoet</i> ,	duisternis.	<i>terbang</i> ,	<i>trawang</i> ,	vliegen.
<i>kápan</i> ,	<i>kepan</i> ,	hullen.	<i>tjoekoep</i> ,	<i>soekoep</i> ,	voldoende.
<i>kávana</i> ,	<i>krána</i> ,	oorzaak.	<i>tjoem</i> ,	<i>sioen</i> ,	ruiken.
<i>káseh</i> ,	<i>asih</i> ,	beminnen.	<i>troes</i> ,	<i>taroes</i> ,	regtuit.
<i>kita</i> ,	<i>ita</i> ,	ik.			

Bij eene vergelijking van het Maleisch met Indische, Polynesische, Semitische en Europesche talen, gegrond zoowel op de mededeelingen van W. von Humboldt en anderen, als gedeeltelijk op eigen onderzoek, geef ik hier, als de vrucht daarvan, de verwantschap van het Maleisch met die talen op en wel in de volgorde van het *alif, bá, tá, tsá*.

angin, wind, *angin*, Mad., Sum. *hangin*, Jav. *hanjin*, Soend. *anin*, Tim. *anging*, Boeg. *anyhine*, Madec. *hangin*, Tag. *matángt*, Tong. *makant*, Haw. *hang*, Form.

apa, wat, *hapa*, *hopo*, Jav. *apa*, Alf. *apa*, Mak.

api, vuur, Bal., Bat., Bim., Boeg., Bon., Daj., Flor. *afi*, Haw., Sumb., Tong. *apoy*, Ach., Brad., Lamp., Mad., Mak. *apoli*, Kaw. *apoy*, *apoei* en *apoui*, Form. *apoey*, Biad. *apuij*, Tag. *afoe*, Madec. *apy*, Alf. *ahi*, N.-Zeel., Tim. *pépe*, Mak. *agni*, Sansk. *hagni*, Jav. *ayi*, Tim.

aksjára, letter, *aksjára*, Sansk. *haksara*, Jav., Soend.

akoe, bekennen, *akoe*, Alf. *hâkoe*, Jav.

agama, godsdienst, heilige schrift, *agama*, Lamp., Mad., Sansk., Soend., Sum. *hagama*, *hagono*, Bal., Jav. *ogamo*, Jap.

allah, Ar., God, in Indie, Afrika en Azie, waar de koran gelezen wordt, is dit woord algemeen.

amá, moeder, *ama*, Alf. *mama*, Sumb. *mak*, Jav., Ng. *maman*, Fr.

ampat, vier, *ampat*, Bim. *ampa*, Sum. *hanpat*, Bal. *appa*, Mak. *apa*, Boeg. *apat*, Tag. *opat*, Soend. *patap*, Form., Jav., Bal. *papah*, Mad. *epat*, Alf. *efpat*, Madec. *pa*, Lamp. *fa*, Tong.

anaq, kind, Boeg., Lamp., Mad., Mak., Tag. *ana*, Sum. *anako*, Bat. *wong anak*, Sam. *anak*, Biad., Mad., Rott. *alak*, Form. *hanak*, Jav. *pyanak*, Bal. *zanak*, Madec. *annoe*, Ach.

- anam*, *nam*, zes, *nam*, Bal. *num*, *hunnèm*, *nunnim*, Jav. *ninnam*, Form. *nennem*, Alf. *amang*, Mak. *annang*, Bon. *ono*, Ach. *önöng*, Boeg. *enine*, *enem*, Madec. *anim*, Tag. *ono*, Tong. *ono*, N.-Zeel. *fene*, Tah. *ono*, Haw. *namnam*, Mad. *anam*, Sum. *hanam*, Bal. *nom*, Lamp.
- oetara*, noorden, *oeltara*, Sansk. *oetara*, Boeg., Soend., Sum.
- oetaq*, hersenen, *hoetak*, *hoetek*, Jav. *oetek*, Soend. *oetok*, Boeg.
- oerat*, ader, *oerat*, Bat., Soend. *oerat*, Ferm.
- ajer*, water, *hër*, Kaw. *uari*, Sansk. *wehi*, Tim. *wai*, Boeg., N.-Zeel. *rai*, Tah. *wài*, Haw. *oi*, Bim. *jër*, Bal. *je*, Ach. *wehi*, Tim.
- bâbi*, varken, Mad., Mak., Sum., Sumb. *baboi*, lamp. *baboe*, Fav. *baboeij*, Biadj. *vavi*, Bim. *hahé*, Flor. *fafi*, *fahi*, Tim.
- bátoc*, steen, Soend., Sum., Bal., Lamp., Boeg., Mong., Flor., Sumb., Alf. *bato*. Mad., Fav., Tag. *vatto*, Form. *watoc*, Jav. *vato*, Madec. *wadoc*, Bim.
- bâdja*, staal, Mad., Sum., Mak. *wadju*, Jav., Soend., Bal., Lamp.
- bâroe*, nicuw, Mad., Bat., Boeg. *wero*, *bero*, Alf. *vaho*, Madec., Form. *bugo*, Tag. *bâjig*, goed, Sumb. *bejjik*, Jav., Mad.
- bedil*, schietgeweer, Soend., Jav. *bidil*, Bal. *badili*, Mak., Bon.
- bras*, rijst, Bal., Jav., Mad. *bâras*, Sum. *bias*, Lamp. *berassa*, Mak.
- bessé*, ijzer, Bal. *beust*, Soend. *basí*, Mad., Sum. *wesi*, Jav. *bessuij*, Ach. *bosié*, Bat. *bassi*, Mak. *bissi*, Bon.
- bli*, koopen, Bal. *meuli*, Soend. *bili*, Lamp. *meli*, Mad. *mâli*, Sum.
- bintang*, ster, Soend., Mad., Sum., Bal., Lamp., Bat., Biad., Daj. *bintoeng*, Boeg. Mak. *binting*, Sam. *fetoen*, *foeng*, Fav. *foen*, *fioeng*, Tim. *bintoing*, Sumb. *lintang*, Jav.
- benoewa*, landstreek, Bal., Mak. *wanoewa*, Boeg. *wenoewa*, N. Zeel. *fenoeha*, Tah., Tong., N. Zeel., Haw. *honoewa*, Haw.
- boeta*, blind, Boeg. *woeta*, Jav.
- boelan*, maan, Bal., Bat., Biad., Lamp., Mad., Sum., Soend., Daj. *woelan*, Jav., Flor., Sumb. *voelan*, Madec., Madag. *boelang*, Mak. *woerah*, Bim. *boelak*, Sam. *joelan*, Tim. *bouan*, Tag.
- boewah*, vrucht, Soend., Mad., Sum., Bal., Lamp., Mad. *boea*, Mak., Boeg., *fooa*, Tong., Sam. *woewah*, Madag. *bonga*, Tag. *bóa*, Fav. *waua*, Form. *woewah*, Madag. *boelang*, Bat.
- bibir*, lip, Bat. *bibir*, Sum. *bibih*, Bal. *bihiak*, Lamp. *bibi*, Ach. *bibier*, Bat. *bibijk*, Form. *biwer*, Soend.
- bîdji*, tuinzaad, *widji*, Jav. *widja*, Sansk. *vihí*, Madec. *binhi*, Tag. *siki*, Soend.
- tâsek*, zee, meer, *tasik*, Kaw., Boeg. *tassi*, Tim. *taiche*, Madec. *tasie*, Bon. *passie*, Bal.
- tângan*, hand, Bal., Bat., Jav., Tang. *tahan*, Madec. *tanang*, Mad. en Sum.
- tânah*, arde, Alf., Bal., Bat., Mad., Mak., Sum. *taanneuh*, Soend. *tana*, Boeg., Flor., Haw., Madag., N. Zeel., Sumb., Tong. *taannah*, Jav. *tane*, *tani*, Madec.
- telor*, ei, Sumb. *tilor*, Mad. *tâlor*, Sum. *taloeh*, Bal.
- toewah*, oud, *tówah*, Mad. *toewa*, Sum., Bal. *toeha*, Lamp. *maloa*, Boeg. *motooa*, Tong.
- tjítjak*, haagdisch, Boeg. *tjetjak*, Jav., Mad. *tjajjak*, Soend., Bal. *tsatsaq* & *mazaq*, Madec.
- dârah*, bloed, Mad. *dâra*, Sum., Sumb., Boeg. *rah*, Jav., Kr., Bim. *daha*, Alf. *ra*, Madec. *rahan*, Tim. *raha*, Flor.
- doewa*, twee, Ach., Bal., Bat., Bon., Mad., N.-Zeel., Soend., Sum., Sumb. *loewa*, Bim., Haw. *roewa*, Alf., Mak. *noewa*, Tim. *róoewa*, Madec. *peróa*, Fav. *rauha*, Form. *zoema*, Flor. *dwi*, Kaw., Sansk. *tu*, Angels.; wijders is *doewa* in vele Europeche talen herkenbaar, zoo als: *deux*, Fr. *two*, Eug. *zwei*, Hoogd. *dúe*, Ital. *dos*, Sp. *dous*, Port. *duo*, Lat,
- déwa*, godheid, Jav., Sum. Bal. *déva*, Maleb. *díwa*, Soend., Lamp. *diba*, Mad.
- sâpi*, koe, rund, Soend., Sum., Lamp., Mak., Bon., Boeg.
- pâdang*, veld, Boeg. *pârang*, Tag.
- poetih*, zuiver, wit, Jav. *poeti*, Sumb., Tim., Ach. *mapoets*, Boeg. *foetsji*, *poetsji*, Mad. *mapoeti*, Tag.
- pîpi*, wang, Jav., Soend., Bal. *pipé*, Mad., Sum. *feifei* & *fiffi*, Madec.
- pileh*, kiezen, Jav., Soend., Bal., Lamp., Tag. *péle*, Mad., Sum. *fili*, Madec. *fili-fili*, Tong.
- kâjoe*, hout, Jav., Fav., Mak. *cahuy*, Tag. *kajeeuw*, Ach.
- kapála*, hoofd, Sansk. *kepala*, Jav. *képhalé*, Gr.

lángit, uitspansel, Jav., Tag., Bal., Biad., Lamp., Soend. *langi*, Boeg., Tong., Mak.
lángih, Daj., Mad. *langhís*, Madec.
lima, vijf, Jav., Boeg., Flor., Bim. Sumb., Alf., Bat., Mak., Bon., Soend., Bal., Lamp.
lalima, Mad.
máta, oog, Jav., Tag., Tabit., Sumb., Bat. *matta*, Tong., Form.
máti, sterven; dood, Jav. *maté*, Alf., Tin., Biad., Boeg., Madec., Tong., Tahit.
náma, naam, Sausk., Jav., Sax. *name*, Duitsch. *name*, Eng. *nomen*, Lat. *nom*, Fr.
nome, Port., Ital. *onoma*, Gr.
hâti, hart, Jav. *ati*, Bat. *vati*, Form.
hoeloe, hoofd; oorsprong, Jav., Sumb., Alf. *oela*, Flor. *hoeleeuw*, Ach. *oeno*, Fav.
goeloen, Bat.

PERZISCHE WOORDEN EN PERZISCH SCHRIFT IN HET MALEISCH.

ARABISCHE WOORDEN.

Aan de vaste kust van Indie is het Perzisch sedert eeuwen bekend en wordt er onder afstammelingen van Perzische kooplieden en onder geleerden gesproken. Uit het Perzisch hebben dan ook de Maleijers verscheidene woorden ontleend, die op het hof, den handel en het krijgswezen betrekking hebben. In dit woordenboek zijn die woorden door Perz. aangeduid en worden hier niet medegeedeeld.

PAKRĀMA WIRA, een Maleisch Vorst, die in 1208 de regering aanvaardde, zond eenen brief aan den Koning van Madja Pahit, en alzoo twee eeuwen vóór dat de Islam door de Maleijers omhelsd was, zoodat toen reeds de Maleijers konden schrijven. De vroegere aanraking met de Perzen doet vermoeden, dat de Maleijer zijn schrift niet aan de Arabieren maar aan de Perzen ontleend heeft, welk gevoelen schier zekerheid erlangt, wanneer men het alfabet der Maleijers met dat der Perzen vergelijkt. Bij beide volkeren vindt men de *pa*, *tja* en *ga*, die de Arabieren niet bezitten, alsmede de *waw* vóór de *ha*, hetwelk bij de Arabieren omgekeerd is; de *nga* en *nja*, zijn de gewijzigde Perzische *ghain* en *ja*, maar met drie stippen.

Zeer oude Maleische handschriften, die, ofschoon zeer goed bewaard, door den tijd nauwelijks meer leesbaar zijn, dragen het kenmerk, dat zij van vroegere dagteekening zijn dan van de veertiende of vijftiende eeuw, en hun inhoud, geheel van Hindoeschen oorsprong, toont aan, dat zij door kundige Maleijers uit het Hindoesch of uit het Perzisch vertaald zijn. In het werk Kalilah Dimnah of Daminah wordt zelfs vermeld, dat het uit het Hindoesch in het Perzisch vertaald is, terwijl het later in het Maleisch werd overgebracht; waaruit ook kan besloten worden, dat het schrift der Perzen, wier bekoorlijke taal door vele Aziatische Vorsten gesproken wordt, in den Hindostan door den Maleijer zal aangenomen zijn.

Na de invoering van den Islam, hebben de Maleijers van lieverlede uit het Arabisch zeer vele woorden overgenomen, die thans bij de aanzienlijke klasse het burgerregt verkregen hebben en inderdaad onmisbaar zijn.

MIJNE MALEISCHE TAALSTUDIEN.

In 1819 voor de eerste maal in Nederlandsch Indie gekomen, nam ik onmiddellijk eenen Maleischen meester, die mij leerde schrijven en lezen; hij heette ABDO'L-HAKĪM, en kwam des morgens om zes uren bij mij; de huisbedienden leerde ik door medewerking mijner familie, die vóór mij gekomen was, aanvankelijk gedeeltelijk verstaan en bemerkte later, dat ik hen niet volkomen begrepen had.

Op het kantoor van den Heer G. KOOL, plaatselijk Maleisch Translateur te Batavia, in 1820 als Elève geplaatst, kwam mij zijne welwillendheid bij zijnen rijken woordenschat uitmuntend te stade, een zijner klerken, RASICHOEN, die tevens Mahomedaansch priester was, leerde mij spoedig en veel, omdat hij het Italiaansch karakter schreef en eene goede leerwijs had.

Van tijd tot tijd bezocht ik de markten en wachten om de lage volkstaal te leeren en begaf mij later met mijne leermeesters in dorpen en gebuchten om mij de meer beleefde taal eigen te maken.

BĀPA MOSTHATHĪR, een man van hooge jaren, die het zuiver Maleisch verstond, leerde mij de vorstelijke brieven verstaan, terwijl ik aan den geleerden Arabier SJEICH ABDO'R-RAHMAN, later de kennis van vele Perzische, Arabische en Hindoesche woorden te danken had.

MOHAMMED DJADOE, een man van de vaste kust van Indie afkomstig, leerde mij de geschiedverhalen verstaan, en over duistere plaatsen gaf hij mij schriftelijke verklaringen, die mij dikwerf van dienst waren.

De dichter HADJIE ZIN EL ABIDĪN BIN ABDOLLAH THĪF, onderwees mij in de poëzy, leerde mij den Koran lezen en maakte in latere dagen een gedicht op mij.

Op mijne reis over Java met DR. BLUME, werd ik met het lage Maleisch, dat voornamelijk aan de zeekust gesproken wordt, zeer gemenzaam.

Later had ik aan de inlanders MOKRIM en MOHAMMED SOLEIMAN, ten aanzien der woordvoeging, veel te danken.

De omgang, dien ik op Palembang met Vorsten en grooten had, was voor mij, vooral met betrekking tot de hoftaal, van veel belang, en dagelijks met de politiezaken belast, hoorde ik den inlander zijne zaken voordragen of verdedigen en ontving vele brieven over handel, erfenissen, pandelingschap, schulden en mishandeling.

Later bij het Departement van inlandsche zaken geplaatst en tot Chef van hetzelfde opgeklommen, was aan mijne zorg de vertaling van reglementen, contracten en publicatie opgedragen, terwijl de briefwisseling met al de Hoven en grooten eene rijke bron van taalkennis voor mij werd.

Van alle kanten van den Archipel kwamen afgezanten, die mij de belangen hunner hoven mededeelden en mij de beste gelegenheid aanboden met de verschillende tongvallen en spreekwijzen gemeenzaam te worden.

Sommige geheime commissien werden door het Gouvernement aan mij opgedragen. die mij in de moeilijke kunst oefenden om den achterhoudenden inlander te leeren kennen.

In Bantam had ik gelegenheid, in politie- en justitiezaken allerlei getuigen te hooren. Het niet grondig verstaan van de getuigen en het ligtvaardig aannemen van getuigenissen zijn somtijds de oorzaken, dat de inlander onschuldig gestraft wordt. Het is mij eene aangename herinnering, drie reeds ter dood veroordeelde broeders, (op wier vonnis, bij arrest van het hooge gerechtshof bekrachtigd, door den Gouverneur-Generaal het fiat executie reeds verleend was,) MAROEF, GALMA en TAWI, door een, op mijn verzoek, door het Gouvernement toegestaan nader onderzoek, aan hunne familie, als onschuldig verklaarden, terug te hebben gegeven.

In de Maleische taal mogt ik in het licht geven:

SULTHAN IBRAHIM, Vorst van Eirak, met vertaling.

ISMA JATIM.

De kroon aller koningen, met vertaling.

Nederduitsch Maleisch woordenboek.

Maleisch Nederduitsch woordenboek. } Met Arabisch karakter.

Maleische spraakkunst en chrestomatie.

Maleisch Nederduitsch woordenboek, met Italiaansch karakter.

Vertaling in het Maleisch van het vergaan van het stoomschip WILLEM I.

SOLTHAN ABDOEL MOELOEK, poëzy, met vertaling.

Vertaling van het dichtstuk Raden Mantrie.

Handboek der laag Maleische taal.

Gids ter beoefening van het Maleisch.

Onuitgegeven zijn:

Vertaling in het Maleisch van een fragment der Holland'sche Natie.

" " " " " " het Handboek voor alle leeftijden, ten dienste van vrienden van waarheid en deugd.

Vertaling in het Maleisch van een fragment uit de puihopen van Volney.

" van de geschiedenis van Isma Jatim.

" " " " " Birma Sjahdân.

" " " " " Emir Hamza.

" in poëzij van een fragment der geschiedenis van Indra Poetra.

Een nieuw Maleisch-Nederduitsch woordenboek, dat ter perse ligt.

Eene vertaling van een gedeelte van het Nieuwe Testament.

Vertaling der Maleische wotten.

Eigene Maleische poëzij.

Maleische vertaling van een fragment uit de Ilias.

„ „ „ „ „ Anakréon.

Van verscheidene Gouverneurs-Generaal mogt ik aanmoediging en ondersteuning ondervinden en menig besluit van goedkeuring ontvangen.

Bij besluit van den Gouverneur-Generaal van 12 October 1825, n°. 5, werd mij te kennen gegeven, dat Zijne Majesteit de Koning bij rescript van 19 Mei van dat jaar, n°. 43, den Minister van Kolonien heeft gelast den Gouverneur-Generaal uit te noodigen, mij kennelijk te maken „'s Konings welbehagen op pogingen, die evenzeer „strekken, om de zoo nuttige beoefening der oostersche talen onder de Indische „ambtenaren te bevorderen, als om in enen meer algemeenen zin, den letterkundigen „roem van *Nederland* te vermeerderen, met betuiging voorts, dat, indien de schrijver „voortgaat, zich op dezelfde wijs verdienstelijk te maken, hij zich het uitzigt op verdere onderscheiding zal verwerven.”

Bij besluit van den Gouverneur-Generaal van 10 Junij 1829, n°. 1, werd mij kennelijk gemaakt „dat door Z. M. met welgevallen is ontvangen het, door den ambtenaar „P. P. ROORDA VAN EYSINGA aan Hoogstdezelfen aangeboden exemplaar van de, „door hem vervaardigde vertaling van het Maleische handschrift *de Kroon aller Konin-* „*gen*, en dat hij gelast is geworden, aan gemelden ambtenaar, als een blijk van „'s Konings tevredenheid, zoowel hierover, als in het algemeen wegens de, door „denzelfen betoonden ijver in de beoefening der Maleische taal, eene gouden medaille, „voorzien met 's Konings borstbeeld en van een toepasselijk opschrift, te doen toekomen.”

Het behaagde Zijner Majesteit mij, bij besluit van 5 Julij 1835, n°. 21, te benoemen tot Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw, zoodat ik, hoe langdurig en zwaar mijne taak ook geweest was, ruime stof tot dankbaarheid had, die mij steeds heeft aangemoedigd ten dienste van Nederlandsch-Indie te arbeiden.

In October 1836 werd ik benoemd tot Hoogleraar in de Maleische taal, land- en volkenkunde van Nederlandsch-Indie aan de Koninklijke Militaire Akademie te Breda, alwaar ik het eerste onderwijs in die vakken voor de Indische dienst in Nederland invoerde.

Voor hen, die met het bovenstaande niet bekend waren, achtte ik het, in het belang der zaak noodig, het mede te deelen, om te doen zien, welke moeite ik mij getroost heb, om de kennis der Maleische taal te verwerven en algemeen te maken, en hoe tevens door Z. M. mijne pogingen bekrond zijn, terwijl de Indische Vorsten mij schriftelijk hunnen dank bij herhaling betuigd hebben.

HOFGEBRUIKEN EN REGERINGS-REGLEMENT.

Het is den beoefenaar der Maleische gebruiken, maar vooral den Indischen ambtenaar somtijds zeer dienstig, met de hofgebruiken en het regerings-reglement der Maleische Vorsten van Lingga, Riouw en het Maleische schiereiland bekend te zijn, en daar Z. H. de Onderkoning van Riouw mij de beleefde oplettendheid heeft bewezen, mij, kort voor mijn laatste vertrek uit Indie, die schriftelijk te doen geworden, deel ik hen hier hoofdzakelijk mede.

Door den Sultan *MOHAMMED SJAH* zijn tot handhaving der orde in en buiten het paleis de volgende bepalingen gemaakt.

Artikel 1.

Het gemeene volk mag geene gele kleederen dragen, en de grooten alleen met gunstige toestemming van den Vorst, en zulks op zware straf; insgelijks is het dragen van gewaterde fijne stoffen in de gehoorzaal, tenzij op 's Vorsten bevel, verboden. Vreemdelingen mogen geenen gouden knop aan de kris hebben, tenzij met 's Vorsten vergunning, op straf van verbeurdverklaring. Aan zonen van Vorsten en van den Bendahâra is het dragen daarvan vergund.

Artikel 2.

De woorden *Titah*, *Berpâték*, *Morka*, *Karoenia* en *Anoegrâh* mogen door de geringen tegen elkander niet worden uitgesproken op straffe van vuistslagen; die woorden worden alleen tegen Vorsten gebezigd.

Artikel 3.

Wanneer de Sultan en de Onderkoning ter zelfder tijd in de gehoorzaal aanwczig zijn, dan wordt alleen aan den Sultan de hulde gebragt.

Is de Onderkoning met den Datoe Bendahâra in de gehoorzaal, dan wordt zulks aan eerstgenoemde gedaan; hetzelfde geldt ten aanzien van den Datoe Bendahâra en den Toemenggong.

Artikel 4.

In de gehoorzaal mogen de Onderkoning, de Bendahâra en de Tongkoe Besaar aan eenen disch aanzitten.

Een Vorstenzoon, zelfs de zoon van den Sultan, al is hij troonopvolger, mag met die drie niet aanzitten, tenzij door gunstig bevel des gebieders.

De Onderkoning of zijn opvolger mag met den Toemenggong aanzitten.

Kleinzonen van den Sultan en van den Onderkoning mogen met de kleinzonen van den Bendahâra en van den Toemenggong aanzitten.

Artikel 5.

Op hoogbejaarde Vorsten en kleine kinderen zijn de laatstgemelde bepalingen niet van toepassing.

Artikel 6.

Buiten den Vorst mag niemand in het bezit zijn van eene gehoorzaal, uitstekende paleisvleugels, groote poort, lange vensterramen boven de deuren, voorhoven, portalen of vorstelijke zetels.

Artikel 7.

Als de Vorst uitgaat, gaan er lansendragers op twaalf vademen afstands voor hem uit. Een iegelijk, die Z. H. ontmoet, knielt neder zoodra hij de lansendragers ontmoet. Vreemdelingen, met deze instelling onbekend, worden bij overtreding met verchooning behandeld.

Artikel 8.

De orde van het uitgaan is: 1°. De Sultan, de Onderkoning, de Toemenggoeng, de Bendahâra en de Tongkoe Besaar,

2°. De vrouwen en de dochters; een iegelijk, zelfs de Vorstenzonen moeten er voor uit den weg wijken.

3°. Voor eene lijkstaatsie en

4°. Eenen bruiloftstoet moet men wijken; de bruidegom draagt den naam van: eendaagschen koning.

5°. Voor lastdragers, onverschillig of zij al dan niet in 's Konings dienst zijn,

6°. Voor blinde menschen,

7°. Voor kinderen en

8°. Voor gekke menschen moet men uit den weg gaan.

Artikel 9.

Bij het verschijnen ten hove moet men behoorlijk gekleed zijn, ook zelfs wanneer men slechts binnen de muren van het paleis komt. Men mag de kleedereu niet opstroopen of dezelve evenmin als de zakdoek doen slingereren: voor onvermogenenden geldt dit niet; zij kunnen met mindere kleeding binnen komen.

Artikel 10.

De helft der koningsdienaren, welke binnen de muren van het paleis wonen, zal dagelijks op eene bepaalde plaats tegenwoordig zijn, om 's Koning bevelen af te wachten, zij moeten stil zijn, zich niet links of regts omwenden en het hoofd voorover buigen; allen behoorlijk gekleed. Voor het aanschijn des Konings zullen zij niet veel spreken en op 's Konings vragen zullen zij niet breedvoerig antwoorden. Zij zullen niet trouweloos zijn noch ten aanzien der hofbewoners noch der schatten des Konings. Zij zullen de inwoners der stad noch met trotscheid noch met minachting aanzien; want de inwoners zijn ook de dienaren des Konings; zij moeten zich zelven en de rijksgrooten en derzelver betrekkingen kennen. Voor personen, welke door den Koning in aanzien verheven zijn, zullen zij eerbied en ontzag betoonen; want indien zij de grooten minachten dan minachten zij tevens den Koning die hen heeft aangesteld. Al wie 's Konings goede daden laakt, zal eene zware straf ontvangen.

Artikel 11.

Al wie op een kasteel of op eenig vorstelijk voertuig kwaad sticht onder de dienaren des Konings, kan op drieërlei wijzen gestraft worden:

- 1°. Kan de Koning hem doen trouwen en bezwaren met eenen grooten bruidschat;
- 2°. Hem ontadelen, zoodat hij noch in rang bij het aanzitten, noch in spijs en drank met de overige dienaren gelijk staat, maar als die verwanten beschouwd wordt, die niet in rang verlaagd worden;
- 3°. Hem verbannen en uit het kasteel of uit de stad weggingen; en, heeft hij eene snoode daad verrigt, dan zal hij op licht klaren dag verwijderd worden.

Heeft een man eene slechte vrouw niet gehaald, maar komt zij van zelf tot hem, dan wordt zij als eene ontuchtige gestraft. Doch ingeval van overspel, wordt de Mohamedaansche wet toegepast.

Artikel 12.

Indien er na zonsondergang aan iemands woning een zoon van eenen vorst, rijksgröote of van eenig ander persoon komt met verzoek om de deur te openen, met geweld binnendringt en door den eigenaar des huizes overhoop gestoken wordt, zoo is daar geen verhaal op.

Artikel 13.

Al wie zonder voorkennis van den Koning of van de grooten iemand van het leven berooft, zal eene zware straf ondergaan als de omgebragte schuldig was, doch met den dood gestraft worden als diens onschuld bewezen wordt.

Artikel 14.

Het ombrengen: 1°. van een bijwif, dat op eene, haar niet voegende plaats bevonden wordt; 2°. van een brooddrongen mensch, dat het bevel en verbod des Konings overtreedt en de zeden en instellingen des lands aanrandt; 3°. van eenen amokmaker, en 4°. van iemand, die tot schande verstrekt van eene vergadering door vuistslagen of klappen te geven, wordt de kennis van den Koning of van eenen rijksgröote niet vereischt. Wordt zoodanig persoon gevangen genomen, dan mag men hem niet dooden of men vervalt in eene zware straf. Men zal den schuldige aan den regter overleveren.

Artikel 15.

Wordt iemand, die bij nacht op iemands erf steelt of tusschen de kampongs gaat doodgestoken, dan is de eigenaar dier kampongs niet strafbaar.

Kan een amokmaker niet gevat worden; wordt een dief betrapt, dat hij inbreekt of gestolene voorwerpen in handen heeft en om lijfsgenade smeekt, dan mag hij doodgestoken worden.

Artikel 16.

Hij, die op een ongepast nur, zonder een bepaald doel in eene kampong komt zal aangeropen en verjaagd worden; verzet hij zich, dan zal hij als eene brooddrongene behandeld worden.

Artikel 17.

Het vonnissen, dooden, gevangen nemen, slaan en berooven van schuldigen is aan de Mantries, na beraadslaging met den eigenaar van de kampong, in welke het feit gepleegd is, opgedragen. Al wie op eigen gezag handelt, al ware hij ook een lijfwachter of zoon des Konings, hij zou zeer strafbaar handelen tegenover den hoogverhevenen Koning en zal als wederspanning gevonnisd worden.

Artikel 18.

Indien iemand met eens anders vrouw door haren man op overspel betrapt en door hem gedood wordt, is daar geen verhaal op, en de vrouw zal ook gedood worden.

Artikel 19.

Plegen ongehuwden ontucht dan zullen zij trouwen. Verkracht een ongehuwde eene ongehuwde onder bedreiging haar, terwijl hij de kris uittrekt, te zullen vermoorden, dan wordt hij als een baldadige gestraft.

Het plegen van overspel langs de wegen, heiningen of kraampjes wordt als vagebondage gestraft, behoudens het regt van den man, die zijne vrouw betrapt.

Artikel 20.

Indien iemands slaaf of slavine naar het paleis vlugt omdat de eigenaar hem of haar slaat dat er wonden ontstaan of omdat hij wil verhuizen, dan kan de Vorst 1°. het terugkeeren tot den eigenaar gelasten; of 2°. er de waarde van betalen aan den eigenaar; of 3°. indien de verwonding de schuld des eigenaars is, het vrijgeven bepalen. Ligt de schuld aan den slaaf of slavine, dan kan de Vorst tusschen de twee eerste bepalingen kiezen.

Artikel 21.

Bij eene volksvergadering is een kampongshoofd, bij een kampongsvergadering een mantrie, bij een mantrie-vergadering een Vorst, die eene negorij heeft, voorzitter.

Artikel 22.

Als 's Konings vader beschouwt men de wet Gods en als zijne moeder de groote en kleine Mantries, en als zijne kinderen, de onderdanen.

Artikel 23.

De Onderkoning voert het rijksbewind van den Sultan en geeft bevelen aan de Mantries.

De Bendahâra regelt even als de Onderkoning de rijkszaken, hij staat over de ambtenaren, is bekend met de voorname heeren, edelen en lijfwachters, verleent namen en rangen aan de zonen der Mantries en onderrigt de onderdanen en krijgsheden in de regelen der wellevendheid en tucht.

De Toemenggong houdt naauwkenrig toezigt over braven en slechten, neemt onderdrukkers gevangen en kerkert hen; hij handhaaft de wet Gods mitsgaders de inzettingen welke door den opperregter vastgesteld en door de Mantries in overweging genomen zijn.

De Laksamâna heeft het toezigt over de krijgstoerusting van den Koning en over de voertuigen, schepen en wapenen en slaat de officieren en krijgsoversten gade, die door den onderkoning en Bendahâra geordend zijn: hij zorgt ook voor het hijschen der vlaggen en vaandels, voor de vuurwapens en regelt alles wat er in acht moet genomen worden wanneer de Vorst op reis of ten strijde gaat. Wanneer de Koning zich op reis begeeft, gaat het vaartuig van den Laqsamâna de anderen vooruit en dan is hij Koning op zee.

De Sjahbendar is met de kooplieden bekend, onderzoekt hunne zaken, weet welke er aangekomen zijn en vertrekken, is belast met het toezigt over maten en gewigten en met de bemiddeling van geschil voerende handelaren, en indien hij hunne zaak niet vereffenen kan, brengt hij haar voor den opperregter.

Artikel 24.

Het rijkszegel berust bij vier personen: 1°. bij den Oppergebieder (Sultan,) 2°. bij den Onderkoning, 3°. bij den Bendahâra, 4°. bij den Toemenggoeng. De overige ambtenaren gebruiken het zegel niet, maar schrijven op officiële stukken:

„Dit is een bewijs, dat als eene gunst wordt verstrekt aan N. N. die benoemd is tot ...”

Eene handteekening mogen de geringeren op eenen kleinen zegelring gegraveerd hebben, aldus luiden: „N. N. zoon van N. N.” zij wordt aan de regterzijde van het geschrift geplaatst. De geschrevene handteekening komt onder het geschrift.

HOOG- EN LAAG-MALEISCH.

Even zooals in de meeste Europesche talen bestaat er in het Maleisch een groot onderscheid tusschen de taal der fatsoenlijke en lagere volksklasse; en om dat aan te duiden, heeft men de taal in Hoog en Laag gesplitst. De Hooge taal is de boek- of beschaafde volkstaal, die in brieven en geschriften en onder de fatsoenlijke standen gebezigd wordt.

De lagere of platte taal wordt in geene goede geschriften en zelden in brieven aangevonden, terwijl in dezelve verscheidene vertrouwelijke woorden voorkomen, die tot

het innerlijke huisselijke leven des inlanders behooren, die ze zelden in tegenwoordigheid van Europeanen gebruikt, tenzij hij hen als goede vrienden acht en bemint.

Ten aanzien der kennis van de lage taal, die vroeger niet door den druk en later nog zeer onvolkomen werd medegedeeld. kan het dan ook niet anders of de geleerde, die of nimmer Europa verliet of nimmer eenen gemeenzamen omgang met den inlander in deszelfs kampong had, moest eene zeer beperkte en hoogst onvolledige opvatting van het laag Maleisch hebben, waaruit natuurlijk geheel verkeerde mededeelingen over die taal ontstonden, welke de onkunde der schrijvers, die onvoorzigtiglijk in druk hun eigen vonnis velden, volkomen bewezen.

Tusschen de zuivere boektaal en het laag Maleisch is een zoo groot onderscheid, dat de onontwikkelde man der lagere klasse de boektaal niet verstaat, terwijl de beschaafde Maleijer van rang dikwerf vele woorden van den sjuower en andere geringe lieden niet begrijpt. Het is dan ook niet vreemd, dat Europeanen, welke lang in Indie vertoefd hebben, de hooge taal even min verstaan als die lage taal, welke tot het innerlijke leven van den Inlander behoort.

Welke inlander van de lagere klasse verstaat uitdrukkingen zoo als de volgende?

Adapoon halámanna máligei itoe derri paadda tjernin.

Makka nilábat poon hangkap kapada telingúnja.

Sa-telah njádar adoenja.

Angkaw dátang handaq mengantarkan njawânoekah ini?

Sa-telah di tanggalkannya ka tznja.

Dan adénda dan anakanda poon karananjálah máti.

Makka bagáwan poon sadarlah derri paawáda nortjánja.

Makka di tintangnja boemi jang terláloe pernei.

Membantoetkan poedjánja.

Angkaw itoe itáda akan dápat menawári ánaq dára itoe.

Makka tampiq soerag hoelobálang poon terláloe amat goempita.

Makka roh mánoesia itoe baqá ataw berkakálan dzátnja.

Bahoera di dengor olehmoe akan natséhat njahnda.

Duizende voorbeelden van soortgelijken aard kunnen bijgebragt worden, die in de boeken en geschriften vermeld staan, doch door den eenvoudigen inlander evenmin als door vele oudgasten verstaan worden.

Men denke echter niet, dat deze aangehaalde voorbeelden moeilijk zijn; in geenen deele, want een eenigzins ervaren lezer zal die verstaan; maar, daarentegen stuiten schier alle legers op plaatsen, zoo als: *Bermoela haqeiqat tatsoeer itoe ja itoe mendápat „máhit sasowátoe derri paadda itáda di hoekoemkan atasnja dengan nafi dan tiála „dengan itzbát, dan haqeiqat tsadiq itoe ja itoe mendápat máhit sasowátoe serta di „hoekoemkan atasnja dengan nafi ataw itzbát; bermoela hoekoem dengan demikién itoe „áda kalánja sjarðen dan áda kalánja áqal dan áda kalánja ádat dan kárana demikién „itoe djádi terbahági kapada tiga bahági.”*

De moeilijkheid om zoodanigen tekst te verstaan, ligt eensdeels in de invlechting van Arabische woorden, die gewoonlijk in theologische Schriften voorkomen, en anderdeels in de duisterheid van den zin zelve, die door verklaringen moet toegelicht worden.

De aangehaalde tekst is uit het, in het Maleisch overgebragte werk van den Arabier SJEICH MOHAMMED BIN JOESOF EL SANOESÍ, die in 907 onzer tijdrekening regter was onder den Kalif MOTÉWAKKEL: het werk voert geenen titel.

Vele Europeanen en aanzienlijke inlanders verstaan zelden al de woorden der lage en der vertrouwelijke taal; weinig bekend zijn dan ook de woorden: „*éboq, oentoet, oepánn, íles, bléq, bléq-blaq, bulloq, dásar, dabraq, gája, gásir, gampong, géjo, giring, kapontoeng, katagían, kisoet, bábor, bára-bára, bubbunnah, butterah, mendoesin*” en honderde anderen meer.

De lage taal wordt gesproken met bedienden, werklieden, sjuowers en zelfs ook met inlanders van eenigen rang, zoodat de kennis dier taal onmisbaar is om te verstaan en verstaan te worden. Het is uit dien hoofde en in verband met den uitdrukkelijken wensch van wijlen den Heer MÜNTHING, een beroemd Raad van Indie, en een zeer geleerd man, dat ik het opnemen dier taal als een plicht heb beschouwd, om dit werk niet alleen van theoretisch, maar in dezen zoo practischen tijd, ook van practisch nut te doen zijn.

De woorden, aan de lage taal ontleend, zijn door eene L gekenmerkt, en wanneer de beoefenaar van het Maleisch met iemand van de lagere klasse wil spreken, dan moet hij van de woorden gebruik maken, welke door die letter zijn aangeduid. De woorden echter, welke geene afzonderlijke vertaling in de lage taal hebben, zijn

zooel bij hoogere als mindere personen in gebruik, en maken de volkstaal, het ware Maleisch uit.

De woorden, welke geene L of Hoft. achter zich hebben zijn algemeen, zooals *pohon*, boom; *roemah*, huis, en zoo vele andere.

De hoftaal moet alleen met vorstelijke personen gesproken worden, want, ofschoon men gewoonlijk slechts van hooge en lage taal spreekt, zijn er voor verscheidene uitdrukkingen drie taalsoorten, als: hoftaal, gewone taal en lage taal; zoo zegt men van eenen Vorst, die slaapt: „*ber-âdoe*,” van een fatsoenlijk man: „*tidor*,” en als men van een gering man met minachting spreekt: „*poeles*,” welke uitdrukkingen eenigzins overeenkomen met: „rusten, slapen, ronken.” Voor het woord nuttigen heeft men in de hoftaal: „*santap*,” voor spijzen: „*mâkan*” en voor eten van eenen gulzigaard: „*geqâras*,” dat ook vreten beteekent. Bij het raadplegen van dit werk zal men verscheidene voorbeelden van dien aard aantreffen. Op deze verschillende soorten van woorden moet vooral gelet worden, ten einde niet belagchelijk of onhoffelijk te worden; belagchelijk, wanneer men hooge woorden tegen minderen, of lage woorden tegen hoogereren gebruikt.

Men moet vooral letten op het rechte gebruik der bijvoegelijke naamwoorden en werkwoorden, zooals zij in dit werk voorkomen, iets, dat meestal verzuimd wordt.

Mijne spelling der Maleische woorden is nagenoeg die, welke ik vroeger heb aangenomen, echter heeft zij de wijzigingen ondergaan, die op de ondervinding gegrond, grootendeels met het stelsel van wijlen den Hoogleraar WEIJERS overeenkomen.

De beoefenaar, die het Arabisch karakter kent, zal de Maleische woorden, welke in dit werk voorkomen, volgens mijne spelling, met dat karakter kunnen schrijven bij het raadplegen der volgende toelichtende

TAFEL VAN VERGELIJKING DER NEDERDUITSCHER LETTERS MET ARABISCH KARAKTER.

De letters.	Worden voorgesteld door de Arab. karakters.	VOORBEELDEN.	Klinker, die in den voorgaanden medeklinker vervat is, zoo als:
<i>â</i>	alif.	<i>lâma</i> = lam, alif, mim.	<i>a</i> in <i>bantal</i> = ba, noen, ta, lam.
<i>â</i>	„	<i>mahd</i> = mim, ha, alif.	<i>a</i> in <i>loeka</i> = lam, waw, kaf.
<i>â</i>	ain.	<i>âgal</i> = ain, qaf, lam.	
<i>ââ</i>	ain, alif.	<i>ââdat</i> = ain, alif, dal, ta.	
<i>u</i>	alif.	<i>akar</i> = alif, kaf, ra.	
<i>b</i>	ba.	<i>blt</i> = ba, lam, ia.	
<i>ch</i>	cha.	<i>chath</i> = cha, tha.	
<i>d</i>	dal.	<i>dâda</i> = dal, alif, dal.	
<i>dj</i>	djim.	<i>djin</i> — dj, noen.	
<i>dl</i>	dlad.	<i>dlâif</i> = dlad, ain, ia, fa.	
<i>dz</i>	dzal.	<i>dzoe</i> = dzal, waw.	
<i>é</i> (voor)	alif, ia.	<i>édan</i> = alif, ia, dal, noen.	<i>é</i> in <i>lèmpéng</i> = lam, mim, pa, nga.
<i>é</i> (midden)	ia.	<i>béda</i> = ba, ia, dal.	<i>e</i> , zacht, in <i>benar</i> = ba, noen, ra.
<i>é</i> (eind)	ia.	<i>tjâbé</i> = tja, alif, ba, ia.	<i>e</i> , zacht, in <i>lebeh</i> = lam, ba, ha.
<i>è</i>	ain.	<i>eddât</i> = ain, dal, ta.	
<i>f</i>	fa.	<i>fâl</i> = fa, alif, lam.	
<i>g</i>	ga.	<i>yah</i> = ga, ha.	
<i>gh</i>	ghain.	<i>ghâjib</i> = ghain, alif, ia, ba.	
<i>h</i>	1°. ha = hha.	<i>rahmat</i> = ra, ha, mim, ta.	
<i>h</i>	2°. ha.	<i>hingga</i> = ha, ng, ga.	
<i>t</i> (voor)	alif, ia.	<i>idar</i> = alif, ia, dal, ra.	
<i>t</i> (midden)	ia.	<i>kita</i> = kaf, ia, ta.	<i>i</i> in <i>poetih</i> = pa, waw, ta, ha.
<i>i</i>	ain.	<i>ilmoe</i> = ain, lam, mim.	<i>i</i> in <i>kâti</i> = ha, alif, ta.
<i>t</i> (eind)	ia.	<i>pâdt</i> = pa, alif, dal, ia.	<i>t</i> in <i>pintar</i> = pa, noen, ta, ra.
<i>j</i>	ia.	<i>jang</i> = ia, nga.	
<i>k</i>	kaf.	<i>kâlu</i> = kaf, alif, lam.	

De letters.	Worden voorgesteld door de Arab. karakters.	VOORBEELDEN.	Klinker, die in den voorgaanden medeklinker vervat is, zoo als:
<i>l</i>	lam.	<i>lâda</i> = lam, alif, dal.	
<i>lâ</i>	lam, alif.	<i>lâgi</i> = lam, alif, ga.	
<i>m</i>	mim.	<i>morka</i> = mim, ra, kaf.	
<i>n</i>	noen.	<i>nâma</i> = noen, alif, mim.	
<i>ng</i>	nga.	<i>ngiloe</i> = nga, ia, lam, waw.	
<i>nj</i>	nja.	<i>njâman</i> = nja, alif, mim, noen.	
<i>o</i> (voor)	alif, waw.	<i>orang</i> = alif, waw, ra, nga.	
<i>o</i> (midden)	waw.	<i>môjang</i> = mim, waw, ia, nga.	
<i>ô</i>	waw.	<i>pôtong</i> = pa, waw, ta, nga.	eind- <i>o</i> in <i>dhâlo</i> = dal, ha, lam.
<i>o</i> (voor)	alif.	<i>oembaq</i> = alif, mim, ba, qaf.	<i>o</i> in <i>pontong</i> = pa, noen, ta, nga.
<i>oe</i> (voor)	alif, waw.	<i>oelar</i> = alif, waw, lam, ra.	<i>oe</i> in <i>soembah</i> = sin, mim, ba, ha.
<i>oe</i> (midden)	waw.	<i>moeda</i> = mim, waw, dal.	<i>oe</i> in <i>samboet</i> = sin, mim, ba, ta.
<i>ôe</i>	ain.	<i>demoer</i> = ain, mim, ra.	
<i>ô</i>	ain.	<i>ômdat</i> = ain, mim, dal, ta.	
<i>p</i>	pa.	<i>pâdjaq</i> = pa, alif, djim, qaf.	
<i>q</i>	qaf.	<i>qadar</i> = qaf, dal, ra.	
<i>r</i>	ra.	<i>râta</i> = ra, alif, ta.	
<i>s</i>	sin.	<i>sérang</i> = sin, ia, ra, nga.	
<i>sj</i>	sjin.	<i>sjak</i> = sjin, kaf.	
<i>t</i>	ta.	<i>tanda</i> = ta, noen, dal.	
<i>th</i>	tha.	<i>thâhir</i> = tha, alif, ha, ra.	
<i>thl</i>	thla.	<i>thlâhir</i> = thla, alif, ha, ra.	
<i>tj</i>	tja.	<i>tjoelji</i> = tja, waw, tja.	
<i>ts</i>	tsad.	<i>tsabar</i> = tsad, ba, ra.	
<i>tz</i>	tza.	<i>tzelâtza</i> = tza, lam, alif, tza.	
<i>w</i>	waw.	<i>warna</i> = waw, ra, na.	
<i>z</i>	za.	<i>zirha</i> = za, ra, ha.	

De *u* behoort niet tot de Maleische uitspraak, doch wordt in de woorden, welke in het Javaansch de *pepat* hebben, wel eens nagevolgd. zooals in *sumbah*, *sumbahjang* enz., doch ten onregte, daar de uitspraak in het Maleisch nagenoeg *soembah* en *soembahjang* is, zoodat die spelling in dit werk is in acht genomen. *Umboek* is Javaansch, en van *umboq* is de eigenlijke uitspraak *amboq*.

Het doel van de zoo talrijke, in dit werk voorkomende Arabische en Perzische woorden is, om, vooral in den handel, hetzij op Arabie of Perzie of met Arabieren of Perzen in Nederlandsch of Britsch Indie, hun te gemoet te komen, welke sommige Maleische woorden niet verstaan; terwijl overigens velen dier woorden, zoowel in vorstelijke brieven als in godsdienstige schriften gebruikt worden.

Aangaande enkele woorden, wier spelling van mijne vroegere afwijkt, dient, dat ik in dit werk *paadda* in plaats van *pada* heb geschreven, omdat de *d* met Arabisch karakter de *tesdjid* heeft en ook dubbel gehoord wordt. In de bijbelvertaling is dan ook de *d* met een dwars bovenstreepje gekenmerkt, wijders zegt niemand: *pa-da*, terwijl de Maleijer *paad-da* doet hooren. Om de zelfde reden is hier de schrijfwijze van *derri* in plaats van *deri* in acht genomen. *Bess*, als onjuist, is door *bess* vervangen. Daarentegen heb ik *kapada* behouden en niet *kapaadda* geschreven, omdat dit woord geene *tesdjid* heeft, daar de klank *pa* eenigzins verlengd wordt, zoodat het als *kapâ-du* wordt uitgesproken. Eindelijk moet niet te zeer gedrukt worden op de voorlaatste vokaal van een driellettergeregigd woord, in hetwelk de vokaal verplaatst is; men schrijft wel *sambâtan* tot aanduiding van de *alif*, maar doet die *â* weinig hooren en verduubelt de *t* bij de uitspraak, zoodat men eigenlijk zegt: *sambattan*, desgelijks wordt *rawâ-tin* in de uitspraak: *rawattin*.

Vele woorden zijn vroeger niet juist gespeld door *o* in plaats van *oe* te schrijven;

die onjuistheid is hier hersteld door *samboet* en niet *sambot*, *soenggoek* en niet *songgoh* enz. te schrijven; echter is de *o* bewaard gebleven, in *bâsoh*, *goenong*, *boesong* enz.

De uitspraak van *sampeï* is in de lage taal *sampé*; *awrang* is hier door *orang*, *lâwut* door *lâwoet* of *lâwt* voorgesteld.

De zacht korte *e* wordt door sommige Malejers van Sumatra, Malaka en omliggende eiland als *a* uitgesproken, als: *tatap*, *tabas* enz., voor *tetap* en *tebas*.

Se wordt hier door *sa* aangeduid, dus *sa-besaarnja*, *sa-tingginja* enz.

Ten volle doordrongen van de waarde en invloed van een werk als dit, heb ik het met een naauwgezet geweten niet alleen bearbeid, maar herzien, en op grond van vijf en dertigjarige, zoo wel praktische als theoretische oefening bevonden dat het goed is. Mijne vroegere woordenboeken, ofschoon niet volledig, hebben, volgens de getuigenis van verscheidene Gouverneurs-Generaal, veel nut gesticht, en ik wensch vurig, dat dit werk veel moge bijdragen tot het aanleeren en verstaan eener zoo welluidende en schoone taal, wier gewigt in den Indischen Archipel moeilijk te bepalen is.

Ten slotte acht ik mij verplicht, den Heeren uitgevers mijne erkentelijkheid te betuigen, voor de zorgvuldigheid, waarmede zij dit werk hebben doen drukken, zoodat de uitvoering van hetzelfde zeer duidelijk en net is. Ook komt den letterzetter de welverdiende lof toe, de zoo geheel vreemde taal met veel naauwkeurigheid te hebben gezet.

DE SCHRIJVER.

VERKLARING

DER

VERKORTINGEN, WELKE IN DIT WERK VOORKOMEN.

aanw. voorn. beteek.:		aanwijzend voornaam-		eig.		beteekent:	
		woord.		Eng.		eigenlijk.	
Abd. M.	"	ABDOLMOELOEK, Dicht-		Eur.	"	Engelsch.	
		stuk.		Fav.	"	Europeesch.	
Ab. S.	"	ABOE SOEMA, Geschie-		Form.	"	Favorlangsch.	
		denis.		Fig.	"	Formosaansch.	
Ach.	"	Achineesch.		Flor.	"	Figuurlijk.	
Alf.	"	Alfoeresch.		Fr.	"	Florisch.	
A. M.	"	AHMADMOHAMMAD, Ge-		Fryt.	"	Fransch.	
		schiedenis.		Gesch. st.	"	FREYTAG.	
Amb.	"	Amboneesch.		Goth.	"	Geschiedkundige stijl.	
Angels.	"	Angelsaxisch.		Gr.	"	Gothisch.	
Ar.	"	Arabisch.		g. w.	"	Grieksch.	
Bal.	"	Balineesch.		Haw.	"	gemeen woord.	
Band.	"	Bandaneesch.		Hebr.	"	Hawaiisch.	
Bandj.	"	Bandjareesch.		Hind.	"	Hebreeuwsch.	
Bant.	"	Bantamsch.		Hoft.	"	Hindoesch.	
Barm. S.	"	BARMA SJAHDAN, Ge-		Hoogd.	"	Hoftaal.	
		chiedenis.		H.Q. of H.K.	"	Hoogduitsch.	
Bat.	"	Bataksch.		H. R. P.	"	HOEKOE M QANOEN, Wet-	
Bel.	"	Beleefd.				ten.	
b. n.	"	bijvoegelijk naamwoord.		Hskl.	"	HIKJAT RÂDJA PASEY,	
Beng.	"	Bengaleesch.		hulpw.	"	Geschiedenis.	
bep. lidw.	"	bepalend lidwoord.		Jap.	"	HASKARL.	
bet.	"	beteekenis.		Jav.	"	hulpwerkwoord.	
bet. voorn.	"	betrekkelijk voornaam-		Ism. J.	"	Japansch.	
		woord.				Javaansch.	
bez. voorn.	"	bezittelijk voornaam-		Isk.	"	ISMA JÂTIM, Geschie-	
		woord.		Kalm.	"	denis.	
Biadj.	"	Biadjoesch.		Kaw. of Kw.	"	ISKANDAR, Geschiedenis.	
Bim.	"	Bimaneesch.		K. D.	"	Kalmuksch.	
Birm.	"	Birmansch.		K. O.	"	Kawi.	
Bl.	"	BLUME.		L.	"	KALILA DIMNAH, Ge-	
bijv.	"	bij voorbeeld.		L.	"	schiedenis.	
bijw.	"	bijwoord.		Lamp.	"	KITÂB OBAT, Geneesk.	
Boeg.	"	Boegineesch.		Lat.	"	werk.	
Boet.	"	Boetonsch.		m.	"	Laag Maleisch.	
Bon.	"	Bonisch.		M. A.	"	LINNAEUS, (achter som-	
Br.	"	Briefstijl.		Mad.	"	mige planten).	
B. S.	"	BIDA SARÍ, Dichtstuk.		Madag.	"	Lampongsch.	
b. w.	"	bedrijvend werkwoord.		Madec.	"	Latijn.	
Ch.	"	Chineesch.		Mak.	"	mannelijk.	
Col.	"	C. COLEMAN, Esqr. Eng.		Maleb.	"	Maleische aanteekenin-	
		schrijver.				gen.	
Daj.	"	Dajaksch.				Madureesch.	
deelw.	"	deelwoord.				Madagaskarsch.	
E. H.	"	EMIR HAMZAH, Geschie-				Madecassisch.	
		denis.				Makasaarsch.	
						Malebaarsch.	

Mand.	<i>beteekent</i> :	Mandareesch.	Scheepst.	<i>beteekent</i> :	Scheepsterm.
M. B.	"	Maleische brief.	Sd. of Soend.	"	Soendaasch.
meerv.	"	meervoud.	Sd. M.	"	SJADJARAT MELAJOB , Geschiedenis.
Menangk.	"	Menangkabawesch.	Seng.	"	Sengkala.
mets.	"	metselaarsterm.	Siam.	"	Siamsch.
M. N.	"	MIRADJ NABI, Geschie- denis.	S. Ibr.	"	Soltlân IBRÂHIM, Ge- schiedenis.
Mol.	"	Moluksch.	Sing.	"	Singaleesch.
Mong.	"	Monggolisch.	Sp.	"	Spaansch.
M. S. R.	"	MAKÓTA SEGALLA RÂ- DJA-RÂDJA , Maleisch werk.	S. R.	"	SRI RAMA, Geschiedenis.
naamv.	"	naamval.	S. S.	"	SOELALETO'S-SALATHIN, Geschiedenis.
Ned.	"	Nederduitsch.	Sum.	"	Sumenapsch.
Nias.	"	Niassersch.	Sumb.	"	Sumbaweesch.
N. Zeel.	"	Nieuw-Zeelandsch.	Syr.	"	Syrisch.
o.	"	onzijdig.	Tag.	"	Tagalisch.
Omd.	"	OMDATO'L-MOÏTADJINA, Godsdienstig werk.	Tah.	"	Tahitisch.
onp. w.	"	onpersoonlijk werk- woord.	Tamb.	"	Tamboreesch.
ond. w.	"	onduitsch woord.	Tart.	"	Tartaarsch.
o. w.	"	onzijdig werkwoord.	Tel.	"	Telingaasch.
Pad.	"	Padangsch.	telw.	"	telwoord.
Palemb.	"	Palembangsch.	Tern.	"	Ternataasch.
P. Dj. M.	"	POETRI DJÓHOR MANI- KAM , Geschiedenis.	Tim.	"	Timoreesch.
Pap.	"	Papoewaasch.	Tong.	"	Tongisch.
pers. voorn.	"	persoonlijk voornaam- woord.	Ts. of Ts. M.	"	TSEIRATHO'L-MOSTAQIM , Godsdienstig werk.
Perz.	"	Perzisch.	tussenw.	"	tussenwerpsel.
Poët.	"	Poëtisch.	verb.	"	verbasterd.
Port.	"	Portugeesch.	verb. st.	"	verheven stijl.
Redj.	"	Redjangsch.	verk.	"	verkorting.
Regtst.	"	Regtsterm.	voorz.	"	voorzetsel.
Rich.	"	RICHARDSON.	voegw.	"	voegwoord.
Rott.	"	Rottineesch.	vr.	"	vrouwelijk.
Sam.	"	Samangkaasch.	vrag. voorn.	"	vragend voornaam- woord.
Sansk.	"	Sanskrit.	vr. Eil.	"	Vrienden Eilanders.
Sax.	"	Saxisch.	wed. w.	"	wederkeerig werkwoord.
			z. u.	"	zachte uitspraak.
			zeet.	"	zeeterm.

De bijvoegelijke naamwoorden worden gewoonlijk ook als bijwoorden gebezigd, zoodat het niet noodig was achter hen „bijw.” te voegen.

A L G E M E E N

NEDERDUITSCH-MALEISCH

WOORDENBOEK.

AAF.

AAL.

- x A. vr. de eerste letter, *alif*, *hoerof jang pertâma*.
 Hij kent geene *a* voor eene *b*, *dia trâda tâhoe sâtoe apa*, L., *dia tiâda tâhoe alif*, *ba*, *ta*, *ta*; *makka ia orang bôdoh sakâli*.
 Eene zaak van *a* tot *z* verhalen, *tjerita perkâra derri moelânja sampé pengâbisannja*. L., *mentjeritâkan perkâra derri paadda permoelâ-annja datang paadda kasoedâ-hannja*.
 De *A* duidt den naam van God, den hoog verhevenen Heer aan, *kâta alif: Allah*, *Toehan*, *jang mahâ moelia*.
 De *Alif* wordt door de *Hamzah* en *Fatah* vervangen, *makka alif di ganti hamzah dan fatah*.
 Wie *a* zegt, moet ook *b* zeggen, *siâpa brâni meng'antjam*, *misti brâni melâwan djoega*, L., *bârang siâpa brâni meng'ânung ti-dâpat tiâda brâni melâwan djoega*.
 Indien er eene eklips is in een jaar, dat met de Zondagsletter *A* aanvangt, en wel in de maand *Dzoe'l hadji*, is dat een voorteecken, dat in iedere plaats godsdiensdienst en deugd verflaauwen en weder-spannigheid en ondeugd hevig zijn zullen, *djika âda garhâna paadda tâhon Alif dan boelan Dzoe'l hadji*, *makka âda akan âlâmatnja itoe ibâdat dan kabadjikan akan lenmah dan mûsiat dan kadjahâtan akan kras bagi tiap-tiap negri adanja*.
 x AAFSCH, b. n. verkeerd, slinksch, zoo als in aafsche streken, *pedâjan*, L., *tipoe dâja*, *makr*, Ar. *motslefat*, Ar.
 x Aafsche streken aanwenden, *pedajâ-in*, L., *perdjâkan*, *pâkei motslefat*.
 x — omgekeerd, *tabâliq*, L., *terbâliq*.
- AAFSCHHANDS, bijw. *averegts*, *verkeerd*, x links, *sâlah kardja*, *kâkoe*.
 — *plomp*, *lomp*, *pangkoh*. x
 AALJEN, b. w. *tjoemboe*, *boedjog*. x
 AAK, m. zeker platboemd vaartuig, dat de Maleijer niet heeft, doch zijne *tjoenia*, *panjtâlang ensampan*, vertegenwoordigen hetzelfde. Ik ben als een overladen aak, die noch oost- noch westwaarts kan, *kâmi laqsâna pantjâlang tersârat*, *tiâda katimor*, *tiâda kabârat*.
 In de poëzij drukt dit een verdriet uit, waarin men geene uitkomst ziet.
 AAKSE, akse, vr. *timmerbijl*, *kâpaq*, *baljoeng*, *kampaq*, L. x
 AAL, m. zekere visch, *ikan mowa*, L., *mâlang*, *beloet*, *Sd*.
 — eene dunne aalsoort, *ikan lampei*.
 Eenen aal de huid afstroopen, *koopas* x *koelit ikan mowa*.
 Hij is zoo glad als een aal (hij is zeer bij de hand), *itoe orang terlâloe tjerdig*. x
 Eenen aal bij den staart houden, *pégang êkor ikan mowa*, *pégang bessî pânas*. x
 AAL, eel, soort van Engelsch bier, *eel*, *sâtoe roepa bier inggris*.
 AALBOOM, m. *tanbona hoetan*.
 AALFUIK, vr. *boeboe*. x
 Aalfuiken zetten, *pâsang boeboe*, L., x *tâhan boeboe*.
 AALGEER, m. elger, aalspeer, *sarampang*, *ptârit*.
 Eenen aalgeer werpen, *limpa ptârit*, *menjarampang*.
 AALKAAAR, vr. *koeroeng'an ikan mowa*.
 AALKORF, m. *bâkoel ikan mowa*.
 AALMOES, vr. *doewit*, L., *derma*, *darma*, x Sansk. *esmôla*, Port. Mol.

Verplichte aalmoezen, *zakât*, Ar.

✕ Aalmoezen in het groot, ook feestmalen uit godsdienstige beginselen, *tsedeqat*, Ar. ook *tsedeqah*.

✕ Aalmoezen vragen, *minta-minta*, *minta zakât*.

✕ Aalmoezen geven, *dermâkan. kassi doewit*, L., *membri derma*, — *zakât*. — *tsedeqah*.

AALMOEZENIER, m. *penarintah derma*, *djoeroe tsedeqah*, *djoeroe zakât*.

AALMOEZENIERSCHAP, o. *pekarjâ-an djoeroe zakât*, — — *tsedeqah*.

AALMOEZENIERSHUIS, o. *roemah pitara orang miskin*, L., *roemah akan meneliharakan orang papa*, of *orang madlarrat*.

AALMOEZENIERSKIND, o. *ânaq roenah miskin*. AALoud, zie ALOUD.

AALRIJK, b. n. *bânjaq ikan mowa*, L., *bânjaq mâlang*.

AALRUPS, vr. *puitaal*, *ikan lélé*.

AALSCHAAAR, vr. zie AALGEER.

AALSHUID, vr. *koelit ikan mowa* L., *koelit mâlang*.

AALSOEP, vr. *sop ikan mowa*, L., *koewah ikan mâlang*.

AALSTEEK, m. *penjarampang'an ikan mowa*. Het regt tot het steken van aal, *haq menjarampang ikan mowa* of *mâlang*.

AALSTEKER, zie AALGEER.

AALSVEL, o. zie AALSHUID.

AALTOLLETJE, o. *gangsing*, L., *gâsing*.

AALVIJVER, m. *émpang ikan mowa*, L., *kólam* *ikan mâlang*.

AALVORMIG, b. n. *saroepa ikan mâlang*, *saroepa ikan mowa*, L.

AALWIJF, o. *orang parampoevan djoewal ikan mowa*, L. — — — *mâlang*.

✕ AAM, o. vat, *légger*, L., *tong*, L.

✕ Die tien amen moeten in het pakhuis gebracht worden, *itoe saपोलôh légger* (tong) *nisti di bawa mâsoq di goedung*.

✕ Dat eene aam, dat vooraan ligt, moet afgetapt en als het ledig is, op zijde gezet worden, *itoe sâtoe tong jang di depan misti di sâlin dan kaloe soedah kôsông* (hampa), *itoe misti di târoh di sablah*, L.

✕ AAMBORSTIG, b. n. *sakit dâda*, *sesaq dâda*, L., *isaq*, *isa*, *mengi*, Jav.

✕ AAMBORSTIGHEID, vr. *penjâkit dâda*, *kasesâkan dâda*.

✕ AAMECHTIG, b. n. *mênggêh-mênggêh*, L., *leteh lessoe*.

✕ AAMECHTIGHEID, vr. *pri leteh lessoe*.

✕ AAMTOGT, vr. zie ADEMTOGT.

✕ AAN, voorz. *sâma & samma*, L., (doch, verkeerdelijk, daar het *eveneens* en *met hetzelfde*, echter wordt het zeer veel gebruikt), *kapada*, *paadda*, *bagi*, *akan*, *ka*, *di*, *meri itoe*.

✕ Ik denk aan u, *goewa ingat sâma loe*, L., *kita ingat kapadâmoe*.

✕ Aan mij, *sâma goewa*, L., *kapadâkoe*, *paadda kita*, *bagi hamba*.

✕ Aan hem, *sâna dia*, L., *kapadânja*. ✕ Aan ons, *sâma kita orang*, L., *kapada kâmi*, *bagi kâmi*.

Aan hen, *sâma itoe orang-orang*, *kapada* (ook *bagi*) *marika-itoe*.

✕ Alzoo opeubaren wij onze kenteekenen aan alle volkeren, *bagitoe kâmi njatâkan taula kâmi bagi segallu kaum*, M. S. R. 36.

Eerbied aan dien sjaich bewijzen, *membri sornat paadda sjaich itoe*, M. S. R. 80.

Echter geeft hij ook aan allen zijnen dienaren verstand en eenen vrijen wil, *tetâpi ia brikan lagi âkan segalla hambânja itoe boedi dan iektuâr*, M. S. R. 32.

Aan de zijde van den vijver, *kapada sablah kolam*, S. I. 27.

✕ En de Sultan beval dien man voor te brengen en vroeg aan hem, *dan Sulthân menjeroeh menghiâllirkan orang itoe lâlôe bertanjâkan derri padânja*, M. S. R. 81.

Aan de deur staan, *berdiri di pintoe*.

✕ Ik ging van daar en kwam aan de deur van den eersten hemel, *makka hamba lâlôe derri sâna*, *makka datang kapada pintoe lângit jang pertâma*, M. N. 35.

Tot aan, *sampê*, *sampê di*, L., *dâtang*, *dâtang kapada*, *hingga*.

✕ Tot aan de stad, *sampê di negri*.

✕ Van het begin tot aan het einde, *derri paadda moelânja dâtang kasoadâhannja*.

✕ Tot aan de plaats waar de weg zich verdeelt, *hingga sampê persimpangan djâlan*.

✕ Tot aan den dageraad, *hingga sampê fadjar*, S. J. 7.

Aan lij, *scheepst. di bawah angin*.

Aan de muur, *di temberoq*, L., *kapada dinding*, *kapada pagar batoe*.

✕ Aan mijne zijde, *di sablah goewa*, L., ✕ *di sisi kita*.

Aan alle oorden, *di mâna-mâna*, *paadda sabarang tempat*, *koeliling*.

Hij brengt tien gulden aan goud, *ia membâwa saपोलôh roepiah oewang mas*, (amas).

✕ Aan inalkander, *bersâma-sâma*, L., ✕ *sa-orang akan sa-orang*.

Duizend gulden aan diamanten, *intan jang sariboe roepiah hargânja*.

Hij heeft genee kleëren aan het lijf, *dia tra pakê kâjin*, L., *dia telandjang sâdja*, L., *makka ia tâda berkâjin*; (hij is dood arm), *itoe orang pôtol sakâli*.

✕ En ik ging weder aan boord van mijn schip, *makka hamba poon kombalilah kapal hamba*, I. J. 18.

Aan boord, *di kapal*.

Aan stukken, *pitjah*, *soedah pitjah*, ✕ *terpitjah*, *poetoes*, *pâtah*, zie BREKEN.

Aan de hand loiden, *pimpin tângan*, ✕ *hantar*.

Is er nog helpen aan? *apa itoe bôleh* ✕

lâgi di toeloeng'in? L., adakah penâwar bagi itoe? bolekkah itoe di perteloengi?

Hij is aan het hengelen, dia âda mantjing, L., makka ia mengâjil.

× Ergens aan zijn, bekurdyu apa-apa, L., berboewat apa-apa.

× De wâgen is nog niet aan, karêta belom dâtang, L., râta belom dâtang.

Het stoomschip van Samarang is aan, X kapal asap soedah sampê derri Samârang.

× De deur was aan, makka pntoe âda teboekâ sedikit sahâdja.

× Aan het eten gaan, moelâ-in mâkan, L., moelâ-t santap.

× Het vuur is aan, âpi soedah di pângang.

× Is er dat al aan? apa itoe soedah di sambong sâma (paada) itoe?

× Boven aan, di atas.

× Onder aan, di bâwah.

× Buiten aan, di sablah loewar.

× Van zijne tiende jaar af aan, derri paadda sapoeloh tâhon oemoernja.

× Wat heb ik daar aan? apa goenânja itoe sâma goewa? L. — — — paadda kita?

× Wat schort er aan? apa koerang?

× Wat gaat het mij aan? apa goewa ferdœli sama itoe? L., apakah kita foedloeli paadda itoe?

× Daar heb ik niets aan, itoe trâdo sakali goenânja sâma goewa, L., makka itoepon tijâda sakali-kâli berfâedat kapada hamba.

× Daaraan kunt gij zien hoe moeijelijk het is, derri paadda itoe ankwaw bôleh lihat brâpa soesah itoe adânja.

× Aan mij is geen kleed, (ik heb geen kleed aan), tiâda bagi hamba pekâjin, S. J. 20.

× Het is — mij (het gaat mij aan), atas hambâlâh.

× Hij is er slecht aan toe, dia tjelâka sakali.

× Daar ligt het aan, itoe dia, itoe djoega sababnja.

× Hij weet niet waar hij aan toe is, makka ia soedah bingong.

× AANAARDEN, b. w. met aarde aanhoogen, oeroq tânah, L., menambon tânah, meningikan tânah.

Gij moet die koffijboomen wat aanaarden, loe misti meng'oeroq pôhon koppî itoe sedikit, L., pôhon koppî (gawah) itoe di tambon tânahnja olêhnoe.

× AANAARDING, vr. peng'oeroekan tânah, L., penamboenan tânah.

× AANADEMEN, b. w. tiep napas, menapâsin, L., pernafâst.

× Aangeademd worden, di pernafâst.

× AANBAFFEN, zie AANBASSEN.

× AANBAKKEN, o. w. kena a'ngos, L., hângos.

× AANBAKKING, vr. hangoesan, penghangoesan.

× AANBAKSEL, o. kraq.

—, van rijst, kraq nâst.

AANBAREN, o. w. aan boord komen, nâjiq X kapal.

—, aanlanden, nâjiq di dârat. X

—, alle zeilen bijzetten, pângang segalla X lâjar. (figuurlijk), pâkê segalla dâja oepâja. X

AANBASSEN, zie AANBLAFFEN.

× AANBEELD, o. pâron, L., landâsan, landâsa.

Hij slaat altijd op hetzelfde —, (letterlijk), salamânja dia poekol atas itoe pâron, L., salâma-lamânja ia memâlœ atas landâsan itoe; (figuurlijk), mêmang dia bitjara derri itoe perkâra, L., senantiâsa berkâta ia derri paadda perkâra itoe djoega. X

Ik zag een aanbeeld van duizend pond, goewa soedah lihat sâtoe pâron jang sariboe kât bratnja, L., makka kita poon melihat sabowah landâsan jang bratnja sariboe kâti.

× AANBEELDBLOK, o. kâki pâron, kâki landâsan, kâjœ alâsan landâsan.

× AANBEEREN, o. w. alle zeilen bijzetten, pângang segalla lâjar.

× AANBEGIN, o. moela-moela, L., permoelâ-an, kamoelâ-an, moela, awal, Ar.

× AANBEGINNEN, ongel. o. w. moelâ-in, L., moelâ-i.

× AANBEHOOREN, o. w. poenja, L., ampoenja.

Dat behoort hem aan, itoe dia poenja, L., makka itoe jang ampoenja dia. X

Die granaatappel behoort toch aan iemand, dalima itoe âda djoega jang ampoenja dia.

× AANBEL, vr. (mrv. — JEN), poeroe sambiliq, veelal wâsir, eene verk. van bauâsir, Ar, meerv. van bâsoer.

Daarentegen verwerkt de sterke koffij duizeling, vermagering, waakzaamheid of slapeloosheid en aanbeijen en vernindert de zucht tot bjtislaap, tetâpi gahwah jang kras membâwa kapada poesing dan meng'oeroeskan toeboh dan membâwa kapada berdjâga dan menjadikæn wâsir dan memoetoeskan sjahwat, K. O.

× AANBELANG, o. perkâra besaar, hâl besaar, pintang, perkâra jang kabilângan.

Het is van geen aanbelang, itoe boekan perkâra besaar, tiâda pintangnja, itoe trâda-sâtoe âpa, L.

× AANBELANGEN, o. w. derri, kâlœ, akan.

Wat mij aanbelangt, kâlœ kita, akan dâkœ.

Wat die zaak aanbelangt, kunt gij gerust zijn, derri itoe perkâra loe bôleh senang djoega, L., makka akan hâl itoe toewan hamba bôleh tetap djoega.

× AANBELLEN, o. w. târik lôtjêng, L., hêla ginta.

× AANBERG, m. goenong ketjil, (kleiner), boekit, (nog kleiner), boesoet.

× AANBESTEDEN, b. w. (gewoonlijk zegt en vertaalt men djoewal pekardjâ-an, d. i. het werk verkoopen, terwijl men het werk

koop, men moet dus zeggen): *blt pekar-djâ-an* of *brt pekar-djâ-an dengan menantoekan oepah*.

Een werk in het openbaar aanbesteden, *membt pekar-djâ-an di depan orang dengan menantoekan oepah*.

Werk dat aanbesteed is, *pekar-djâ-an jang soedah di djandji oepahnja*.

AANBESTEDER, m. *orang jang membnt pekar-djâ-an*.

AANBESTEDING, vt. *pembnt-an pekar-djâ-an*.

Een werk bij aanbesteding aannemen, *sanggoep soewátoto pekar-djâ-an dengan oepah (harga) jang tantoe*. L., (voor sanggoep, zegt men beter *tjâkap*).

AANBESTERVEN, ongel. o. w. *djâtoeh sama (paadda) wârit, djâdi poesâka*.

Dat is nog niet aanbestorven, *itoe belom djâtoeh paadda wârit*.

Die kris (ponjaard) is mij aanbestorven, *itoe kris djâdi poesâka kita*.

AANBETEREN, o. w. *djâdi lebeh bâjig, (baai)*.

AANBETROUWEN, b. w. *vertrouwen, pertjâja*.

In bewaring geven, *titipkan*.

Gij kunt hem in die zaak vertrouwen, *dâlam itoe perkâra loe bôleh pertjâja sama dia, L., makka dâpatlah toewan hamba pertjâja ukan dia di dâlam perkâra itoe. makka tâlah jang dâpat di haropinja oleh toewan hamba paadda perkâra itoe*.

Ik heb hem mijne gelden toevertrouwd, *goewa soedah titipkan goewa poenja oewang sama dia, L., makka hamba poon menitipkan amas hamba kapadânja, M. Br.*

Uw geld is hem wel aanbetrouwd, *dia âda orang baai-baai boewat simpan loe poenja oewang, L., makka tâlah jang kapertjâja-an akan menitipkan amas toewan hamba*.

AANBEVELEN, b. w. *aan de zorg opdragen, sarahkan, betârohkan, menârohkan, kassi boewat djâga, L.*

En ik beveel den koning alles, wat zich in het paleis bevindt en al de onderdanen aan, *makka hamba sarahkan kapadâda râdja sakalian isi astâna dan rêjat sakaliannya, S. J. 78*.

Mijn vader heeft u de veiligheid aanbevelen, *bâpâkoe menârohkan amânâ kapadâmoel*. P. D. M. 15. (heeft vertrouwen in u gesteld).

—, prijzen, *poedji, memoedji*, zie *PRILIZEN*, en ook *BEVELEN*, voor aanbevelen. opdragen.

AANBEVELER, m. *orang jang memoedji*.

AANBEVELING, vt. *poedji-an*.

—, loftuiting, *poedji-poedji-an*.

AANBEVELINGSBRIEF, m. *soerat poedji-an*.

AANBIDDELIJK, b. n. *jang pâtoet di soembah*. L., *jang hâroes di soembah, kasoembâhan*.

God is de aanbiddelijke Heer, *makka Allah toehan jang hâroes di soembah*.

AANBIDDELIJKHEID, vt. *tsilat (pr) jang kasoembâhan*.

AANBIDDEN, ongel. b. w. *menjoembah, d. i. Goddelijke eer bewijzen; het wordt ook jegens vorsten gebezigd*.

—, volgens de Mohammedaansche leerstellingen, *soembahjang*.

Nedervallende —, *soembah soedjoed*. AANBIDDENSWAARDIG, b. n. en bijw. zie *AANBIDDELIJK*.

AANBIDDER, m. *orang jang menjoembah*.

—, volgens zekere voorschriften, *orang soembahjang, orang berboewat ibâdat*.

AANBIDDING, vt. *soembahjang, poedji*, zie *OFFERANDE*.

Wijders is de aanbidding van iemand niet geldig, die onder de aanbidding iets onreins aan zijn ligchaam of aan zijn kleed of aan iets dergelijks vindt, *sjahdân tâda tsak soembahjang bârang siâpa bertemoel soewátoto paadda badannja ataw paadda kâjinnja ataw bârang sabageinja deng'an nedjis tatkâla ia dâlam soembahjang, Ts. M.*

AANBIDSTER, vt. *orang parampoewan jang menjoembah, — — — soembahjang, zie AANBIDDEN*.

AANBIEDEN, ongel. b. w. *kassi, L., oendjoq, solong, antat, bersoembahkan en persoembahkan*.

Den beker aanreiken, *menjolong piâla*. Eenen brief aanreiken, *kassi soerat, L., mengoendjoqkan soerat*.

Spijzen aanbieden, *bâwa makânan, L., mengantat hidângan*.

Aan den Vorst aanbieden, *persoembahkan kapada râdja*.

Van hand tot hand aanbieden, *solong-menjolong*.

En hij vulde eenen beker en bood dien zijnen meester aan, *serâja mengisi piâla lâlœe di solongkannja kapada toewannja*.

En hij bood dien afgezant den brief aan, *lâlœe di oendjoqkannja soerat itoe kapada oetoesan*.

Zich vrijwillig —, *bersahadjâkan dirinja*.

Indien UE. goud en zilver aanboodt voor het aanschijn van den gebieders der wereld, *djikaloel amas dan peraq toewan hamba persoembahkan kabâwah sadlirat doeli sjâh âlam*. I. J. 4.

Een betelpruimpje aanbieden, *oendjoqkan sepah*.

Anoegrahkan, dat begunstigen beteekent, wordt in de hoftaal ook voor aanbieden gebezigd, als: en de geregten werden hun aangeboden, die Zijne Majesteit omringden, *makka hidângan itoeppoon di anoegrahkan jang mengâdap baginda*. I. J.

Indien zich eene goede gelegenheid aanbiedt, *djikaloel âda prt sâl jang bâjig, kâlœe âda djâlan jang bâjig*.

AANBIEDER, m. *orang jang mengoendjoqkan, — — menjolong, — — persoembahkan, pengantat*.

- × AANBIEDING, vt. *peng'oendjoekan, penjolóng'an, peng'antátan, persoembáhan, aneograh, zie AANBIEDEN.*
- × AANBIJTEN, ongel. b. w. *gigit, menggigit.*
- × De visch heeft nog niet aangebeten, *makka íkan belom menggigit máta kájil.*
- × Hij wil niet aanbijten, *ia tíada máwoe tjampor perkára.*
- Eene aangebetene djamboevrucht, *boewah djamboe jang di gigit-in, L., — — — gigiti.*
- × AANBINDEN, b. w. *íkat, mengíkat, hoebong, menghoebong, sambong, menjambong, tambat, menambat.*
- × De zeilen aanbinden, *men'íkat lájar.*
- × Dit touw moet aan dat gebonden worden, *tált ini handaq di sambong paadda táli itoe, ini táli misti di sambong sama itoe táli, L.*
- × Wie zal de kat de bel aandoen? *stápa bránt bertjákap (sanggoep) itoe? stápa bráni moelá-t? sápa bráni tangkap májjan? L.*
- × Een paard aan eenen boom binden, *menambat koeda paadda póhon, íkat koeda di póhon.*
- × Hij is kort aangebonden, *makka ía terláloe hángat hatinja, dia terláloe pánas háti, L., dia lakas márah.*
- × Den strijd —, *mengíkat prang.*
- × AANBINDING, vt. *pengikátan, penjamboeng'an, penghoeboeng'an, penambátan.*
- × AANBINDELIJ, o. *peng'íkat, penghoebong.*
- × AANBLAFFEN, b. w. *menggonggong'in, L., sálaq, menjálaq, menjaláki.*
- × Waarom blaft uw hond de mensen aan? *kenápa andjing loe menggong'in órang? L., mengápa andjingmoe menjaláki órang?*
- × AANBLAAUWEN, o. w. *djádi bíroe, djádi belaauw, L.*
- × —, b. w. *menambah warna bíroe, mem-biroekan.*
- × AANBLAZEN, ongel. b. w. *tioep, menioep, poepoet, memoepoet hamboes, menghamboes.*
- × Het vuur aanblazen, *tioep ápt.*
- × Al de toppen der boomen werden door den wind angeblazen, *makka segalla poetjoq póhon di poepoet a'ngin.*
- × Het vuur werd door den blaasbalg angeblazen, *makka ápt itoe-poon di hamboesi óleh hamboesan.*
- × —, aanzetten, aansporen, *adjaq, meng'ádjaj, oepaq, meng'oepaq, toesoeq, menoesoeq.*
- × —, begeesteren, *menggombirákan, meng-gheiratkan, membrí gombira, membrí gheirat.*
- × AANBLAZER, m. *órang menioep, penioep.*
- × —, aanzetter, *órang meng'ádjaj, órang menoesoeq, órang peng'oepaq.*
- × AANBLAZING, vt. *penioepan, penghamboesan, pemoepoetan.*
- × —, aanzetting, *pengadjákan, penoesoekan, pengorpákan.*
- des Almagtige, *ilhán il káfi, Ar.*

- AANBLIJVEN, ongel. o. w. *volharden, ber-kandjang, tinggal.*
- Niet verdooven, *belom mátr, L., belom terpádam.*
- Hij blijft aan het werk, *ia tinggal bekardja, L., makka ía berkandjang paadda pekaridja-anjia.*
- Het vuur is aangeleven, *ápt belom máti, L., makka ápt itoe belom pádam.*
- Het vuur wil niet aanblijven, *ápt tíadu máw menjála.*
- AANBLIK, m. *blik, kedjap máta.*
- , beschouwing, *pemandangan.*
- Bij den eersten aanblik, *káloe bároe di lihat, L., moela-moelu di pandang.*
- AANBLIKKEN, b. w. *de oogen schielijk open nederslaan, karlip, mengarlip.*
- Langdurig —, *pandang, memandang, tindjoe, amat.*
- , de tanden laten zien, *toendjoeq moeku.*
- , aanlichten, aanbreken, *djádi siang.*
- AANBLINKEN, ongel. o. w. *bekilap, L., gomirlápan, berkilat.*
- AANBOD, o. *djandji, persoembáhan.*
- van geld, *táwar, tawáran.*
- Zijn aanbod is zeer aannemelijk, *makka djandjinja itoe pótoet sakáli.*
- tot verkoop, *idjáb, Ar.*
- AANBRONZEN, o. w. *ketog, L., tápoq.*
- Waarom bonst gij zoo tegen de deur aan? *kenápa loe ketog pintoe bagútoe? L.*
- En hij bonste tegen de deur aan, *serája di tápoqnja pintoe, S. I. 22.*
- , met geweld, *toemboq.*
- Tegen elkander —, *ber-sontoh-sontohan.*
- Bij ongeluk tegen iets —, *kebentoes, L., sontoh.*
- AANBOORDEN, o. w. *nájiq práhoe, nájiq kapal.*
- AANBOTSSEN, o. w. *langgar, melanggar.*
- Mijn wagen botste tegen eenen boom aan, *kita poenja karéta soedah langgar di póhon.*
- Het voorwerp, waartegen aangebotst wordt, *barang jang kalangáran.*
- AANBOTSING, vt. *langgaran.*
- AANBOUW, m. *békinan, L., pemboewátan, kardja.*
- AANBOUWEN, b. w. *békin, L., per-oesah, menegá, memboewat.*
- Een huis bouwen, *békin roemah, L., per-oesah of menegá roemah.*
- Een schip bouwen, *békin kapal, L., memboewat kapal.*
- De plaats die eene geschikte is dat er eene stad aangebouwd worde, *tampat itoe lájiqlah akan tampat itoe diperboewatnja negri, S. R. 2.*
- , bijhouden, *békin lébeh besaar, L., békin lági, L., tambah.*
- Aan dat huis moet nog aangebouwd worden, *itoe roemah misti di békin lébeh besaar, L., makka roemah itoe har-daq di tambáht lági sapótong.*

- X AANBOUWER, m. *orang jang békin, L., orang per-oesah, orang menyé, orang memboewat.*
 X AANBRANDEN, o. w. *kena a'ngoes, L., hángoes.*
 Dat vleesch is aangebbrand, itoe *dáging* *kena a'ngoes, L., makka dáging itoe kena hángoes.*
 X AANBRANDESEL, o. *kraq, karaq.*
 — van rijst, *kraq nási.*
 X AANBRASSEN, b. w. *táriq klat of kalát, hela klat.*
 X Laat wat aanbrassen aan stuurboord, want ik wil langs de kust varen, *soeroeh táriq klat di sabluh kánan sabab kita máw menjoesor pasisir itoe.*
 X AANBREKEN, ongel. o. w. *siang, djáti siang.*
 De dag brak aan, makka *hári poon sianglah, S. I. 37.*
 Toen de dag aanbrak werd de krijgstrom geroerd, *setelah hári sianglah makka genderang poon di páloe oranglah, Em. H. IV. D.*
 Toen de dag aangebroken was, werd door alle krijgslieden gezien, *apabila sianglah hári makka di lihat óleh lasjkar sakalian, Em. H. IV.*
 —, komen, *dátang.*
 De dag zal aanbreken dat de verraders gestraft worden, *makka mása handag dátang bahoewa orang chiánat di sjiksákan.*
 Het —, dagen, *dageraad, padjar, L., fadjar, Ar., din'ári.*
 Toen verrigte de vorst het gebed *tahújoed* tot het aanbreken van den dageraad, *lálóe baginda soembahjang tahújoed hingga sampé fadjar, S. I. 7.*
 Op het oogenblik van het aanbreken des dageraads kraait de haan, *paadda koetika din'ári makka hájum poon berkoekoq.*
 Tegen het aanbreken van den dag, makka *tatkála hampirlah fadjar, S. I. 6.*
 X AANBRENGEN, ongel. b. w. *báwa, membáwa, mendátangkan, menjampékan, menghátsilkan.*
 X Wat brengt hij hier aan? *ápa di bawánja kamári?*
 Die praauw heeft visch aangebragt, *makka práhoe itoe soedah membáwa ikan.*
 Dat brengt mij geen voordeel aan, *makka itoe tiáda menghátsilkan lába bagf hamba, sája tráda oentoeng derri itoe, L.*
 X Verderf aanbrengen, *kardja binása, membáwa binása, menjampékan báwabinásá-an, mendátangkan kabinasá-an.*
 X Eene zaak aanbrengen, *báwa bijára, L., kassi másoq perkára, L., mengadoekan hál.*
 X AANBRENGER, m. *orang jang membáwa, pembáwa.*
 — eener zaak, *orang meng'ádoe, penoedoh, peng'ádoe.*
 X AANBRENGING, vr. *pembawá-an.*
 — eener zaak, *peng'adoewan, penoedóhan.*
 X AANBRIESCHEN, o. w. van paarden, *tjárít, menjárít.*
 — van leeuwen, *menikas.*

- AANBROMMEN, b. w. *loelong, meloeloeng'i.* †
 AANBRUISEN, o. w. van de zee, *gemoeroeh,* †
daroe, deroe.
 Als het geluid der aanbruisende zee, *se-perti ombag mendaroe boenjinja.*
 De zee bruist aan, *láwoel bertjáhoel.* †
 Tegen iemand aanbruisen, *mentjábóel-tjábóeli orang.*
 Hij bruist tegen de vergadering aan, *makka madjlis orang di tjábóel-tjábóelinja.*
 AANBRULLEN, o. w. *menikas.* †
 De aanbrullende leeuw, *singa jang menikas.*
 AANBUIGEN, ongel. b. w. *béngkokkin, L., bantokkan.*
 Een weinig —, *djepitkan sedikit.* †
 AANBUIGING, vr. *pembéngkok'an, L., pembantók'an.* †
 AANDACHT, vr. *ingat-ingátan.* †
 Met — hooren, *dengar dengan ingat-ingátan.*
 AANDACHTIG, b. n. *ingat, ber'ingat.* †
 — leeren, *bel'adjar deng'an ingat.* †
 Een staatsdienaar moet aandachtig letten, welke de gevolgen van dat werk zullen zijn, waarmede hij zich inlaat, *handaglah mantri itoe ingat deng'an sang' at api kasoehákan pekarwjá-an itoe jany ia másoq dälamnja. M. S. R. 150.*
 — zijn, *djáya.* †
 —, ijverig, *rádjín.* †
 AANDACHTIGLEJK, b. n. *deng'an ingat-ingátan, deng'an áti-áti.*
 —, in het godsdienstige, *deng'an tsáleh.*
 AANDEEL, o. *bagian, L., bahagian.* †
 — in eene zaak hebben, *tjanpor of másoq soewátóe perkára.* †
 — van spijs, *tápan.* †
 Een onbepaald — in eene zaak, *sjohat, Ar.*
 AANDEELHEBBER, m. *perséro.* †
 AANDENKEN, o. *ingátan, kenang.* †
 AANDICHTEN, b. w. *toekas, menoekas,* †
mengádoe deng'an palso, L.
 AANDICHTING, vr. *pengadoewan jang palso,* †
L., penoekásan.
 Door die aandichting heeft hij zich bij het volk gehaat gemaakt, *kárana peng'adoewan jang palso itoe makka ta di bintji sakalian orang, L., karána penoekásan itoe makka ia di bintji sakalian orang.*
 AANDIENEN, b. w. *báwa másoq, L., báwa menghádap,*
 En de eerste rijksbestuurder zeide tegen Isma Jatim: „welaan, mijnheer, laat ik u aandienen bij Zijne Majesteit, den Gebieder”, *makka káta firdána mantri: marilah toewan hamba, hamba báwa menghádap doelt jang di pertoewan, I. J. 5.*
 Zich zelven laten —, *soeroeh báwa menghádap dirinja.*
 AANDIEPEN, b. w. *gálf, mendáamkan.* †
 Die put moet nog wat aangediept wor- †

- den, *itoe soemoer mist di gâli lâgi*, L., *makka prigi itoe handag di dâlamkan lâgi*.
- ✕ —, o. w. looden, de diepte peilen, *doega, mendoega, loega*.
- ✕ AANDISSCHEN, b. w. *bâwa makânan*, L., *kassi kloewar makânan*, L., *angkat hidâng'an*, *menghantarkan hidâng'an*, *antut santâpan*.
- En het eten werd voor het gezelschap aangedischt, *makka hidâng'an poon di angkat oranglah kahadâpan madjlis*. I. J. 79.
- En die aandichten werden weggejaagd, *serâju di njahkan jang menghantarkan hidâng'an itoe*. I. J. 116.
- En de lekkere gerechten werden aangedischt, *makka persantâpan poon di angkat oranglah*. I. J. 79.
- Rijst klaar maken en —, *bersâdji nâsi*.
- ✕ AANDOEN, onr. b. w. *kleederen* —, *pâkê*, L., *pâkêf*, *berpâkêf*, *meng'enâkan pakêjan* of *pekâjin*.
- ✕ Iemand de kleederen —, *berpakeikan*, *toelong berpakei*.
- ✕ —, veroorzaken, *kardja*, *békin*, L., *mengadâkan*, *mendatangkan*.
- ✕ Leed —, *kardja soesah*, *mengadâkan soesah*, *menjoesahkan*, *asoet*.
- ✕ Eene belediging —, *mentjelâ orang*.
- ✕ Het hart —, *hâroe*, *haroeikan*, *bertjintâkan*.
- ✕ Oorlog —, *mengardjâkan prang*, *kardja prang*, L.
- ✕ Eene plaats —, *mampir*, L., *singah*.
Want een iegelijk, die dat eiland aandeed, *kâranja bârang stâpa singah paadda poeloe itoe*. I. J. 16.
- ✕ Eene haven aandoen, *berlâboh di koe-wâla*, *berlâboh paadda moewâra*, Br.
- ✕ AANDOENING, vr. *râsa hâti*, *tjita*.
- ✕ Eene aangenâme —, *râsa énnag hâti*, L., *râsa sedap hâti*.
- ✕ — van vreugde, *soeka-tjita*.
- ✕ — van droefheid, *doeka-tjita*, *walang*.
Hunne aandoeningen waren verrukkend, *terlâloe ledzat tjita rasânja*.
- ✕ Booze —, *tjita jang djâhat*.
- ✕ Teedere —, *piloe*, *kapiloeawan*.
Mijne — is niet aangenaam, *rasâkoe int tiada sedap*. I. J. 126.
- ✕ AANDOENLIJK, b. n. van hart, *hâti lemas*, L., *hâti lembot* of *lemah*.
- ✕ —, treffend, *jang kassi râsa jang lembot*, L., *jang meleumboetkan hâti*, *jang membrt piloe hâti*, *jang merâwankan hâti*.
- ✕ —, teedergevoelig, *kapiloeawan*.
- ✕ AANDOENLIJKHEID, vr. *kalemâsan hati*, L., *prt jang lemah lembot*.
- ✕ AANDOUWEN, b. w. *sorong*, *menjorong*, *toelag*, *menoelag*, zie *BOOMEN*, b. w.
- ✕ Een vlot —, *toelag râkit*, zie *DOUWEN*.
- ✕ Aangedouwd, b. n. en deelw. *katoelâkan*, *kasorong'an*.
- ✕ AANDOUWING, vr. *penoelâkan*, *penjorong'an*.

- AANDRAALJEN, b. w. *poetar kintjang*. ✕
- Iemand iets —, *pedajâ-in orang dengan mendjoewal bârang jang koerang bâjig*.
- , slenteren, *melantjong*, L. ✕
- AANDRAGEN, b. w. *bâwa*, *membâwa*, zie ✕
- AANBRENGEN en DRAGEN.
- AANDRAGER, m. *koelt*, *orang peng'oesong*. ✕
- AANDRANG, m. *gedrang*, *penjesakan*. ✕
- , dringend verzoek, *permintâ-an jang memaqsâ*, *pemaksâ-an*.
- AANDRAVEN, o. w. *djokdjok*, L., *onggol*. ✕
- AANDRENTELEN, o. w. *lambat-lambat berdjâlan*, *berdjâlan plan-plan*, L. ✕
- AANDRIBBELEN, o. w. zie AANDRENTELEN.
- AANDRIJF, vr. *pânas hâti*, *himmat*, Ar., ✕
- gheirat*, Ar.
- AANDRIJVEN, b. w. *nopen*, *paqsâ*, *memaqsâ*. ✕
- , aansporen, *adjaq*, *mew'adjaq*, *gombirâkan*.
- Eene kudde —, *menggombalâkan*. ✕
- , als eene schuit, *hânjoet*. ✕
- Aan strand drijven, *hânjoet di pantei lâwoet*, *dampar*.
- Een' olifant —, *tampilkan gâdjah*, B. S. & S. S.
- Hij is op een' stroowisch komen aandrijven, *itoe orang trâda karoeawan negrinja*, L., *itoe orang seperti djâtoh derri lang'it*, L., *itoe orang timboelan*.
- AANDRIJVER, m. *orang memaqsâ*, *orang jang memaqsâ*.
- , belhamel, *orang peng'oepag*. ✕
- AANDRIJVING, vr. *pemaksâ-an*, zie AANDRIJF. ✕
- AANDRINGEN, b. w. *doordringen*, *menjesaq*. ✕
- op iets, *ganggoe*, *minta dengan berkandjangan*.
- AANDRINGER, m. *orang menjesaq*. ✕
- , doorzetter, *kweller*, *orang ganggoe*. ✕
- AANDRUISCHEN, o. w. *lawan*, *melawan*. ✕
- Dat druischt tegen'iemands regt en billijkheid aan, *makka itoe melawan haq dan intsâf orang*.
- AANDRUKKEN, b. w. *tindis*, L., *tâkan*, *tekan*. ✕
- tindeh*.
- Tegen elkander —, *tindis-menindis*, L., ✕
- tâkan-menâkan*.
- AANDRUKKING, vr. *tindisan*, L., *penakânan*, ✕
- takânan*.
- AANDUIDEN, b. w. *toendjoeg*, *menoendjoeg*. ✕
- Te verstaan geven, *kassi mengarti*, L., ✕
- mengartikan*.
- Te kennen geven, *kassi tâhoe*, L., ✕
- membrt tâhoe*.
- Duidelijk aantoonen, *békin trang*, L., ✕
- menerangkan*, *menjatakan*.
- AANDUIDING, vr. *penoendjoekan*, *târief*, Ar. ✕
- AANDURVEN, gel. en onr. b. w. *brâni melawan*.
- AANEEN, bijw. *bersâma-sâma*, *ter-ikat*, *terhoebong*.
- , achtereen, *bertoeroet-toeroetan*. ✕
- AANEENBINDING, vr. *persambâtan*, *pengikâtan* ✕
- bersâma-sâma*.

- ✕ AANM. De z. n. woorden, voorafgegaan door *aaneen*, vertaalt men door het z. n. op te zoeken dat er achter staat en er *sána* achter te plaatsen.
- ✕ AANERVEN, b. w. *dápat poesáka*.
 Aangeërfde kris, *kris poesáka*, zie ERVEN.
- ✕ Aangeërfde ziekte, *penjákit jang kadjang-kitan derri itoe bápa*.
- ✕ AANERVING, vr. *peroléhan poesáka*, ook *poesáka* alleen.
- ✕ AANFLUITEN, b. w. *basjoeli*, *sjoel*.
- ✕ AANFLUITING, vr. *persjoelan*.
- ✕ AANFOKKEN, b. w. *piára*, L., *palihára*.
- ✕ —, de voorttelling van vee bevorderen, *membekukkan*, *mendjantankan*.
- ✕ AANFOKKING, vr. *pemeliharaan-an*, *piára-an*, L.
- ✕ AANGAAF, aangift, aangave, vr. verklaring, *pengadoewan*, *penodoehan*.
- ✕ —, opgave, *bilang'an*.
- ✕ AANGAAN. o. w. op iemand —, naderen. *menghampirkan*.
- ✕ —, sneller gaan, *djalan* *lebeh tjepat*, L., *berdjalan* *lebeh lakas*.
- ✕ —, zie AANDEEN.
- ✕ —, betreffen, *kena*, *ferdoeli*, L., *foedloeli*, Ar., zie AANBELANGEN.
- ✕ —, beginnen, *moelá-i*.
- ✕ Hoe laat gaat de kerk aan? *poekol brápa gréjja moelá-i?*
- ✕ Het vuur wil niet —, *ápt tiáda máw menjála*.
- ✕ Dat gaat niet aan, dat kan niet, *itoe tráda bóleh*, L., *makka itoe tiáda dápat* of *bóleh*.
- ✕ —, middelmatig zijn, *sedang djoega*.
- ✕ —, verdragelijk zijn, *terdarita*, *bóleh di táhan*, L.
- ✕ —, razen, *kijven*, *gégér*.
- ✕ —, vertrouwen, *hárap*, *pertjaja*.
- ✕ Een verbond —, *memboewat perdjandjitan*, *békin djandji*.
- ✕ Een huwelijk —, *káwin*, Perz., *nikáh*, Ar.
- ✕ Een' koop —, *bli*, *membli*.
- ✕ AANGAANDE, vz. dopens, *akan*, *derri*, L., *tantang*, *tantang'an*, *a cerca*, Port.
- ✕ — die zaak, *tantangan* (*akan*, *derri*) *perkára itoe*.
- ✕ AANGALOPPEREN, o. w. *dátang tjongklang*.
 Hij kwam —, *makka tápoon dátang melarikan koedánya*.
- ✕ AANGAPEN, b. w. *me-nga'ngá-i*.
- ✕ AANGEBOREN, b. d. *derri mawlid*, Hofst., *derri ketjil*, *chalqt*, Ar., *derri kaloewar proet tboenja*, L.
- ✕ —e aard, *pri jang sadia*.
- ✕ — verstand, *boedí chalqt*, *boedí jang mémang*, L.
- ✕ AANGEDAAN, b. n. droevig, *háti wálang*, *sabil*.
- ✕ AANGELEGEN, b. n. van belang, *besnar*, *pintang*.

- Er is niets —, *itoe tiáda pintanganja*.
itoe tráda sátoe ápa.
- ✕ Zich iets — zijn laten, *ferdoeli*, L., *foedloeli*, Ar.
- ✕ AANGELEGENHEID, vr. zie AANBELANG, GEWIGT, WAADE.
- ✕ AANGENAAM, b. n. *énaq*, L., *sedap*, *rámeh*, *maqbol*, Ar., *qaboel*, Ar.
- ✕ —, bevallig, liefelijk, *madjellis*, *mandjellis*.
- ✕ Het nuttige is beter dan het aangename, *bárang jang bergoena itoe lebeh hájij derri bárang jang énaq*, L.
- ✕ — van smaak, *sedap*, *ledzat*, Ar. *énaq*, L.
- ✕ — van manieren, *bájiq prinja*, *bájiq lakoenja*.
- ✕ AANGENAAMHEID, vr. *pri jang sedap*, *kakawoewang jang énaq*, *kasedápan*, *perkenan*.
- ✕ AANGENOMEN, dw. *angkat*, *terangkat*, *terambil*.
- ✕ Een aangenomen kind, *ánaq angkat*.
- ✕ Eene aangenomene gewoonte, *adat jang bahároe*.
- ✕ AANGEVEN, b. w. *kassi*, L., *brí*, *membri*, —, *aanreiken*, *ondjong*.
- ✕ —, een' toon in de muzijk, *pitiq*, (*páloe*, *poekol*) *dholo boenji-boenjian*.
- ✕ Den toon — in een gezelschap, *djádi toekang meng'omong*, L., *djádi orang padei bijára di hadápan madjlis*.
- ✕ —, eene zaak, *mengadoekan sál*.
- ✕ —, kennis geven, verklaren, *kassi táhoe*, *membri táhoe*, *membrita*, *menjátakan*, *bilang brápa*, L.
- ✕ AANGEVING, vr. verklaring, *bilangan*.
- ✕ AANGEZIEN, voegw. *sabab*, *bahoewa*, *sedang*, *oleh káraná*, *selang*, *tegal*, L.
- ✕ — de omstandigheden gunstig zijn, *sabab sál atucal itoe áda bájiq*.
- ✕ — (wij) geen water dronken, *sabab tiáda minom ájer*, I. J. 17.
- ✕ AANGEZIGT, o. *moeka*, *doerdja*, *páras*, *wadjah*, Ar., *hadlirat*, Ar.
- ✕ Een schoon —, *moeka bágoes*, L., *éloq párasnja*.
- ✕ Voor het aangezigt van den koning der wereld goede diensten bewijzen, *berboewat kabagiatan kabáwuh hadlirat sjáh álan*, I. J. 4.
- ✕ Een meisje van zeer schoone gelaats-trekken, *sa-órang parampoewan jang terlátoe amat bájiq párasnja* S. S.
- ✕ De glans van haar aangezigt glinsterde als de glans der zon, *tjahája moekánja gilang gomilang seperti tjahája mata-hári*, S. S.
- ✕ Voor het aanminnig aangezigt, *di hadápan wadjah jang permé*.
- ✕ Het vriendelijk gelaat verbleekte, *doerdja jung mánis poetjat beroebah*, B. S. 2.
- ✕ Van — tot —, *berhadap-hadápan*.

AAN.

- ✕ In het aangezigt heeten liegen, *men-doestakan di hadapan moeka.*
 ✕ Die zijnen neus schendt, schendt zijn
 ✕ —, *roesaq hidong, roesaq moeka.*
 ✕ Hij heeft een onbeschaamd —, *dia moeka papan.*
 ✕ Iemand eene snede in het — geven,
 ✕ *menjelakan nama orang.*
 ✕ De kleur van het —, *ajer moeka.*
 ✕ AANGEZICHTKUNDE, vr., zie GELAATKUNDE.
 ✕ AANGIEREN, o. w. aangaan, *singgah, mam-pir, L.*
 ✕ AANGIFT, vr. zie AANGAAF.
 ✕ AANGLIJDEN, o. w. *kalintjir, galintjir, te-plèssét, L.*
 ✕ AANGLIMMEN, o. w. *bernjåla, menjåla, måkan.*
 ✕ Het vuur wil niet —, *åpt tiåda måv måkan of menjåla.*
 ✕ — van metalen, *kiloe-kiloevan, gilang-gomilang.*
 ✕ AANGLINSTEREN, o. w. *bekilap, L., tjamerlang, gomirlap.*
 ✕ AANGLUREN, b. w. *tintang, menintang, têng'og.*
 ✕ Het was alsof hij een' juwelberg gevonden had, bij het aangluren zijner blijkbaar zwangere gade, *laqsåna mendåpat boekit permåta, menintang istrinja hånnil njåta, B. S. 110.*
 ✕ AANGORDEN, b. w. *menjendang.*
 ✕ Het zwaard —, *menjendang pedang.*
 ✕ AANGRAAUWEN, b. w. *måké, djaråkah.*
 ✕ Het betaamt niet zijne vrouw aan te graauwen, *makka tiåda påtøet memåké bininja.*
 ✕ AANGRENZEN, o. w. *berhampiran, beringgir-an, menept.*
 ✕ Bantam grenst aan Batavia, *tånah Bantan beringgir-an dengan tånah Batawiah.*
 ✕ AANGRENZEND, b. n. *di pinggir.*
 ✕ — land, *tånah djadjåkan.*
 ✕ AANGRENZING, vr. *kapinggir-an.*
 ✕ AANGRIJZEN, b. w. *kennjoet.*
 ✕ AANGRIJZING, vr. *kennjoetan.*
 ✕ AANGRIJPEN, b. w. *pégang, memégang, L. tapang, tjåpei, ganggam.*
 ✕ De wapens —, *memégang sindjåta.*
 ✕ Een werpspies —, *tapang lambing.*
 ✕ Naar iets grijpen, *tjåpei.*
 ✕ Naar de maan grijpen, *tjåpei boelan.*
 ✕ Elkander vechtende —, *tjangkang.*
 ✕ Zij beide grepen elkander bij den middel aan, *makka kadoewånja itøepoon bertjangkang-tjangkang.*
 ✕ —, *aanvatten, djåwat.*
 ✕ Een rotting, degen *aanvatten, berdjåwat tongkat, pedang.*
 ✕ Iemand bij het haar —, *pégang orang poenja ramboet.*
 ✕ Gij grijpt die zaak verkeerd aan, *loe såtah memégang itøe perkåra.*
 ✕ Het vuur heeft de hooft aangegrepen, *makka åpt pøon måkan kampong itøe.*

Iemands eer —, *melangar format sa-orang.*

Deze artseni grijpt de maag aan, *makka obat ini menjakitt hampedal, ini obat kardja såkitt (neroesaqkan) tampat måkan.*

De heete koorts heeft mij geweldig aangegrepen, *makka demam panas itøe pøon terlåloe sångat melemahkan hamba.*

Zich aangrijpen, zijn best doen, *mengoesahkan diri, zie AANVATTEN, GRIJFEN, VATTEN.*

AANGRIJPING, vr. *pegangan, tangkapan, djawatan.*

AANGRIMMEN, b. w. *bermoeka måsam, melihat måsam, moeka måråh, L.*

AANGROEI, m. *toemboehan.*
 AANGROEIJEN, o. w. *toemboeh, (tomboh), djådi besaar.* (Van levende wezens zegt men niet *toemboeh*).

Zijn hoofdhaar groeit toch weder aan, *ramboetnju toemboeh djoega.*

Het kind groeit aan, *ånagnja djådi besaar.*

AANGROEIJING, vr. *aanwas, vermeerdering, tambåhan.*

—, uitwas aan het vleesch, *katoemboehan, welk woord tevens pokjes, puistjes, uitslag, betoeckent.*

—, zoo als een beest, *meloeloeng't.*

AANGROMMEN, b. w. *bersoengoetkan, djaråkah.*

AANGROMMING, vr. *soengoetan, djaråkah, peloeloengan.*

AANHAKEN, b. w. *menggåjit.*

AANHAKING, vr. *penggajitan.*

AANHALEN, b. w. *trekken, tåriq, menåriq, hela, menghela.*

Haal de schoot wat aan, *tåriq tålt klat sedikit.*

—, door vriendelijke woorden, *boedjoq dengan kåta månis.*

—, in beslag nemen, *merampas, mendenda hilang.*

Een geschrift —, *menjeboet soerat of kitåb.*

—, *aanstrepen, menandå-t, menjoerakan.*
 AANHALER, m. *aanvoerder van eenen schrijver, orang jang menjeboet soewåtøe penjoerat, zie VERKLIKKER.*

AANHALIG, b. n. *månis, eloq, madjellis.*

AANHALIGHEID, vr. *kalakoewan jang månis.*

AANHALING, vr. *penarikan, penghela-an.*

— van een boek, *penjeboetan kitåb.*

—, in beslagneming, *perampåsan.*

AANHANG, m. *sekte, oemmat, Ar., tharikat, Ar.*

—, partij, volgeling, *peng'ring, ånaq boewah, orang memoeroet.*

AANHANGEN, b. w. *gantoeng, menggantoeng.*

—, o. w. *bergantoeng.*

Een' degen aan eenen spijker hangen, *menggantoeng pedang paadda (d) påkoe.*

- Zijne vruchten hingen aan al zijne takken, *makka bergantoeng buewahnja paadda segalla tjawangnja*, Isk.
- Iemand —, *bergantoeng paadda sa-órang*, menoeoet órang poenja maqsoed.
- AANHANGEND, b. n. *terambah.*
- AANHANGER, m., zie AANHANG.
- AANHANGIG, b. n. van eene zaak, *belom poetoet bitjára.*
- Die zank is nog —, *ítóe perkára belom poetoet bitjaránja*, *belom áda kapoetoet-sámja.*
- AANHANGING, vr. aankleving, *penoeroetan*, *tjampoeran*, *lekátan.*
- AANHANGSEL, o. *bárang jang bergantoeng paadda.*
- , *bijvoegsel*, *tambáhan.*
- op eenen uitersten wil, *tambáhan soerat watsiat.*
- , *bijvoegsel*, *bijkomende zaak*, *perkára jang menjertá-i.*
- AANHEBBEN, b. w. *paké*, *pakét*, *berpáké.*
- Schoenen —, *páké sapátoe.*
- Wat heeft hij er aan? *apa goenánja paadda dia?*
- , *verloren hebben*, *káláh.*
- AANHECHTEN, b. w. *sambong*, *hoebong.*
- , *vast maken*, *hoelas.*
- AANHECHTER, m. *órang menjambong.*
- AANHECHTING, vr. *penjamboengan.*
- AANHECHTSEL, o. *sesamboengan*, *samboengan.*
- AANHEF, m. (van eenen zang) *angkátan njánji.*
- , *begin*, *permoelá-an.*
- , *inleiding*, *voorafrpraak*, *ðibádjat*, Ar.
- AANHEFFEN, b. w. een gezang, *angkat njánji.*
- , *beginnen*, *moelá-t*, *moelá-in*, L.
- AANHEFFER, m. *pengangkat njánji.*
- AANHEFFING, vr. *pengangkátan.*
- AANHELPEM, b. w. helpen kleeden, *toelong mengénákan pekájin*, *toelong páké*, L.
- AANHJGEN, o. w. *ménggéh-ménggéh.*
- AANHJJSCHEN, zie HJJSCHEN.
- AANHITSEN, b. w. *mengádoe*, *atjoem*, *asong*, *oepaq*, *mengoepaq*, *toesoeg*, *menoesoeg.*
- Eenen tijger —, *mengádoe harimaw of májtjan*, L.
- Het volk —, *mengharoekan rájat.*
- AANHITSEND, b. n. *jang menggaláki*, *jang mengádoe.*
- AANHITSER, m. *órang jang mengádoe*, — *mengoepaq*, — *mengharoekan*, *penghároe.*
- AANHITSING, vr. *pengadoewan*, *penjoepákan*, *penghároe*, *pengharoewan.*
- AANHOOGEN, b. w. *békin lebeh tinggi*, L., *meninggikan*, zie AANAARDEN.
- AANHOOPEN, b. w. *tambon*, *menambon.*
- AANHOORDER, m. *órang menengar*, *penengar.*
- AANHOOREN, b. w. *dengar*, *mendengar* en *menengar.*
- AANHOORIG, b. n. *di báwah*, *táloq.*
- , *familie*, *sánaq.*
- AANHOORING, vr. *penengáran.*
- AANHOUDEN, b. w. naar zich trekken, *tárik*, *hela.*
- , *kleederen*, *berpáké bádjoe*, *tiáda tanggalkan*, *tráda boeka pakéjan*, L.
- , *gedurig verzoeken*, *beroeolang-oeolang mínta.*
- Sluikwaren —, *merampas bárang glap.*
- , *iemand*, *tangkap órang.*
- , *volharden*, *berkandjang.*
- Bij voortdoring de courant —, *sahári-hári tarima soerat lélang*, (*chabar*).
- , *niet uitscheiden*, *tiáda berhenti*, *tráda brenti*, L.
- De regen houdt nog —, *hoedjan tiáda brenti.*
- , *duren*, *láma djoega*, (*toek.*) *nanti láma.*
- Dit seizoen houdt lang aan, *makka moesim ini láma djoega.*
- Naar eene plaats —, *menoedjoe.*
- Naar den hock van Krawang —, *menoedjoe katandjong Kráwang.*
- , *terughouden* (om schuld), *táhan.*
- (Op die wijs) *aangehouden worden*, *di taháni.*
- AANHOUDEND, b. n. *santiása*, *senantiása*, *saláma-lamána*, *mémang*, L.
- , *achtereen*, *bertoeoet-toeroetam.*
- AANHODER, m. *órang jang berkandjang.*
- De — wint, *órang tsabar menang djoega.*
- AANHOUDING, vr. *volharding*, *perkandjang-an.*
- AANHUWING, vr. *uhloel nikáh*, Ar., *sánaq káwin.*
- Broeder of zuster door —, *biras.*
- AANJAGEN, b. w. *pátjoe*, *menátjoe*, *gartaq*, *menggartaq*, *boeroe*, L.
- Eenen schrik —, *mengedjoetkan*, *kardju of bekin káget*, L.
- Vligend —, *lári*, *berlári-lári.*
- Laten —, *melukaskan*, *membángatkan.*
- AANKARTEN, wed. w. *láwan*, *meláwan*, *doerháka*, *berbantah.*
- AANKANTING, vr. *perlawánan*, *perbantáhan.*
- AANKIJKEN, b. w. *téngngok*, L., *mengámát-amáti*, *pendang*, *menandang*, *ténggoq.*
- AANKLAGEN, b. w. *mengádoe*, *menoedoh*, *tjímá.*
- , *verwijten*, *bangkil*, *membangkil*, *valschelijk* —, *toekas.*
- AANKLAGER, m. *órang mengádoe*, *órang menláwa*, *órang menoedoh.*
- AANKLAGT, vr. *pengadoewan*, *penoedoehan*, *dáwá*, Ar., *dakwa*, L., verb.
- AANKLAMPEN, b. w. *serang*, *menjerang*, *langgar.*
- Een rooversvaartuig —, *melanggar of menjerang práhoe bádjaj.*
- , *den grooten mast met klampen schoren*, *pásang toekoh paadda tiang besaar*, *menoekóhi tiang besaar.*
- AANKLAMPING, vr. *penjerárgan*, *pelang-gáran.*

AANKLEEDEN, b. w. *memakai, pake*, L.
Aangekleed, soedah berpakei.
AANKLEEDER, m. *pemakai.*
AANKLEEDING, vr. *pemakaian.*
AANKLEEFSEL, o. *barang jang melekat, barang jang melingkét, L.*
AANKLEMMEN, b. w. *djepit, mendjepit, sepi, menjepit.*
Zijne reden —, menegohkan bitjaranja, békin kras dia poenja bitjara, L.
AANKLEVE, vr. zie **AANHANGSEL**.
 De stad met hare —, *negri dengan segala daurah taloqnja.*
AANKLEVEN, b. en o. w. *kleven, lekat, melekat, melingkét, L.*
 De gom kleeft aan den boom, *getah melingkét di pohon, L., makka getah poon melekat paadda pohon.*
 Zij, die uit een dwaalbegrip het vermaak en de pracht met hun hart aankleven, *makka marika-iteo jang lekatkan hatinja akan ka-adat-an segala kasoeká-an dan perhúasan itoe, M. S. R. 36.*
AANKLEVING, vr. *lekátan.*
 —, *verkleeftheid, tjinta-káseh.*
AANKLOPPEN, o. w. *tepoq, tapoq, katoq, L.*
 Kloppende hij tevens aan de deur, *serája di tapoknja pintoe itoe, S. I. 23.*
 —, *polsen, pantjing, L., mendoega.*
AANKLOPPING, vr. *penepoekan, ketoekan, L.*
AANKLOUWEN, b. w. *gároq, menggároq.*
AANKNIELLEN, o. w. *soedjoed, Ar., melipat loetot, berteloet.*
AANKNIJPEN, b. w. *djepit, mendjepit.*
AANKNOOPEN, b. w. *simpoeel, bersimpoeel, hoebong, mengantjing.*
 Het gesprek op nieuw —, *berkata poela, mengómong lagi, L.*
AANKNOOPING, vr. *simpoeelan, penghoeboengan.*
AANKOMELING, m. en vr. *iemand, die pas aankomt, nieuweling, orang bároe, L., orang bahároe.*
 —, *vreemdeling, orang dágang, orang ásing, orang halat.*
 —, *aankomend jongeling, taroena, ánaq taroena, timboelan.*
AANKOMEND *meisje, ánaq dára.*
 —, *leerling, moerid, Ar., orang beládjár.*
AANKOMEN, o. w. *dátang, berdatang, sampé, sampei, tiba.*
 Zoo even aangekomen, *bahároe datang.*
 Het schip is aangekomen, *kapal soedah sampé, kapal soedah tiba.*
 Ik ben hier gekomen, *kita soedah berdatang kamárt.*
 De dag komt nog niet: aan, *hari belum siang.*
 Bij iemand aankomen, *singah, mampir paadda sa-orang.*
 —, *door erfenis, djádi poesáka.*
 —, *verkrijgen, beróleh.*
 De rijst is zoo duur, dat er er geen —

aan is, *muktu bras áda bagitoe mákal sampé kita tiádu dápat bli dia.*
 Ik laat het op uw woord —, *kita hárap átas djandjimoé.*
 Ik wil het daarop laten —, *sája máw tjóba itoe.*
 Het komt nu op hem aan, *makka saká-rang itoe bergantoeng derri padanja.*
 Het komt er niet op aan, *itoe tráda ferdoeli, L., itoe tiáda sátoe ápa.*
 Daarop komt het alleen aan, *itoe per-kára djoega jang páling besaar, L., makka itoelah perkára jang kabiláangan.*
 Wat komt het er op aan? *ápa ferdoeli itoe?*
 Op éenen dag meer of minder moet het u niet —, *lebeh koerang sa-hári itoe djángan angkaw soesah.*
AANKOMEND, b. n. *Een — jongeling, taroena, ánaq taroena, timboelan.*
 Een — *meisje, ánaq dára, ánaq sedany ramádja, ánaq hampir áqal báligh.*
AANKOMST, vr. *dátang, sampé, sampei.*
 (kadatang-an, ofschoon gebruikt, duidt de persoon aan tot wien de komst is, tot wien men komt, dus: bezocht).
AANKONDIGEN, b. w. *kassi táhoe, L., membríta táhoe, membríta, mengatákan, memaloeinkan, menjatákan, mewatákan, zie VOORSPELLEN, VOORZEGGEN.*
AANKONDIGEND, b. n. *barang jang kassi táhoe, enz.*
AANKONDIGER, m. *orang jang kassi táhoe, L., orang jang membríta táhoe, membríta.*
AANKONDIGING, vr. *membríta-an, penjatá-an, kassi táhoe, L.*
 —, *geregeltijke ontbieding, sita, L., soerat sita, L., diawat, Ar.*
AANKOOLJEN, b. w. *de vormen toeslaan, drukkerst. toetop raam, L.*
AANKOOP, m. *pemblí-an.*
AANKOOPEN, b. w. *blí, memblí.*
 Ik heb drie huizen en twaalf pieken aangekocht, *kita soedah memblí roemah tiga boewah dan toembaq doewa blas bilah.*
AANKOOPER, m. *orang jang memblí.*
AANKOOPING, vr. *pemblí-an.*
AANKOPPELEN, b. w. *een huwelijk, menjomblang, L., talanggi, menalanggi.*
 —, *dieren doen koppelen, membekaqkan, djoedoekan.*
AANKOPPELING, vr. *tjomblang, perdjoeedewan.*
AANKRAMMEN, b. w. *menghoebong dengan káwat.*
AANKRUIJEN, b. w. *páke, pákei.*
 Ik kan die schoenen niet —, *kita tiádu (tráda) boleh páke itoe sapátoe.*
 Drie markjes —, *(in het spel) kálah tiga tanda (gáris).*
AANKRUIJEN, b. w. *membáva grobaq (kurétta sórong).*
AANKRUIPEN, o. w. *menghampiri sambil merangkang, — meláta, datang merangkang, L., zie KRUIPEN.*

AANKWAKKEN, b. w. *banting*, *membanting*.
Hij heeft hem met het hoofd tegen den grond aangekwakt, *makka di batingja dengan kapalanja di tanah*.

AANKWEEKELING, m. *moerid moeda*, *pelâ-djar moeda*.

AANKWEEKEN, b. w. *piâra*, L., *palihâra*.
Planten —, *piâra kebon*, L.,
Boomen —, *tanam pohon*.
Iemands vriendschap —, *memeliharakan pertsohbâtan sa-ôrang*.
De kennis —, *menoetoet ilmoe*.

AANKWEEKER, m. *toekang kebon*, L., *djoeroe taman*, *orang jang piâra*, — — *memeliharakan*.

AANKWEEKING, vt. *memeliharâ-an*, *peroc-sahan*, *pemijarâ-an*, L., *tanaman*.
De — van kunsten en wetenschappen, *penoentoetan ilmoe liukmat*.

AANLAGCHEN, b. w. *sinjoem mânis*.
—, *begunstigen*, *menjanoegrakkan*.
Gedurende eenen geruimen tijd heeft de voorspoed hem aanglagchen, *soedah bebrâpa lamânja makka suljahtra poon menjanoegrakkan dia*.

AANLANDEN, o. w. *nâjig ka-dârat*, *toeron*.
Ik landde op het eiland Langkâwie aan, *makka hamba poon toeronlah paadda poeloe Langkâwi*, I. J. 17.
Binnen de haven —, *sampe di moe-wâra*, *berlâboeh di koewâla*.

AANLANDING, vt. *toeroenan ka-dârat*, *nâjig ka-dârat*.

AANLANGEN, b. w. *kassi*, L., *oentjoq*, zie **AANGEVEN**.

AANLAPPEN, b. w. *tambal*, L., *tambah tambal*, L., *tampal*, *menampal*.

AANLASSCHEN, b. w. *sambong*.
Het afgebroken ijzer moet aanglaseht worden, *besst jang patah itoe mist di sambong*.

AANLASSCHING, vt. *penjamboengan*.
Het aanglasehte gedeelte, *sesamboeng'an*.

AANLEEREN, b. w. *adjar*, *belâdjar*, *berâdjar*, *mengâlji*.
De Arabische taal —, *belâdjar bahâsa Arab*.

AANLEERING, vt. *peladjâran*.

AANLEG, m. *vatbaarheid*, *pakarti*, *pakriti*.
Hij heeft eenen uitmuntenden natuurlijken —, *makka terlâloe bâjik boedi pakartinja*.
De vorst zag hunne manieren en aanleg, *makka di lihat oleh baginda lakoenja dan pakartinja*, I. J. 99.
—, *ontwerp*, *plan*, *âtinah*, *rantjana*, *tjonto*, L., *békinnan*, L.
De — van eene schilderij, *rantjana gambar*, *tjonto pigoera*, L.
— van eene batterij, *békinnan bêténg*, L., *boewâtan bêténg*.
—, *toeleg*, *mâw*, *maqtsoed*, Ar., *niat*, Ar., *kahandaq*.

—, *grondslag*, *asâs*, Ar., *pelupikkan*.
Regtbank van eersten —, *bulei hoekom jang angkat bitjara*, of — — — *moelâ-i bitjara*, L., *makkâmat jang moelâ-i berduwa*.
De — van eenen tuin, *pasang'an kebon*, L., *atoeran taman*.

AANLEGGEN, b. en o. w. *onder weg* —, *mampir*, L., *singyah*.
Want een iegelijk, die aan dat eiland aanlegt, *kârana barang siâpa singyah paadda poeloe itoe*, I. J. 17.
Kom eens —, *mâri mampir*, L.
—, *mikken*, *entjar*, L., *mitar*, L., *toedjoe*, *menoedjoe*.
Het ergens op —, *bermaqtsoed apa-apa*, *berniat apa-apa*, *mâw of tjâri apa-apa*.
—, *eenen tuin*, *pasang kebon*, L., — *taman*.
Eenen weg — in eene wildernis, *siang djâlan*.
Eene stad —, *perboewat negri*, S. R. 2. —, *oprigten*, *menegâ*, *mendirikan*, *békin*, L.
Vuur —, *pasang api*.
Hoe zal ik dat —? *bagimâna sâja nanti melakoekan itoe? apa dâja oepâja hamba? Indien hij zijne krachten wil —, djikaloe handaq ia mengoesahkan segalla koewasânja*.
—, *beginnen*, *moelâ-i*, *memoelâ-i*.
Het wand om den mast —, *pasang tâli tambirang*.
Naar eene plaats —, *koersen*, *toedjoe*, *menoedjoe*.
Aan het hoofd —, *singyah di tjaroetja*, *mampir di djambâtan of bangsâl*.
Een regtsgeding —, *mendawâ*.

AANLEGGER, m. *orang jang gevolgd door het werkw.*, zie **AANLEGGEN**.
— van een regtsgeding, *pendiawâ*.

AANLEGGING, vt. *pendirian*, *penegâ-an*, *békinnan*, L.
—, *grondlegging*, *pengalâsan*.

AANLEIDEN, b. w. *hantar*, *andjar*, *membâwa*.
—, *veroorzaken*, *mengadâkan*, *mengâdjaj*.
Dit is de aanleidende oorzaak van die daad, *makka inilah sabab jang mengadâkan perboewâtan itoe*.

AANLEIDER, m. *orang jang djâdi sabab*, *penggartaq*, *pengâdjaj*.

AANLEIDING, vt. *oorzaak*, *sabab*, Ar., *atsal*, Ar., *pohon*, *lantâran*.
—, *gelegenheid geven*, *kassi sampat*, *membri sampat*, *kassi bébas*.
Wat heeft hem daartoe — gegeven? *apa lantâranja makka dia boewat bagitoe? apâtah sababnja makka ia berboewat jang demikiên?*
—, *inleiding*, *pemboekâ-an choibat*, *dibâdjah*, Ar.

AANLENGEN, b. w. *verdunnen*, *békin entjêr*, L., *mentjâjerkân*.
Gij moet de pap niet —, *djângan békin entjêr itoe boeber*, L.
De olie verdunnen, *mentjâjerkân minjaj*.

AAN.

- , *verfinen, menghâloeskan.*
AANLENGING, vr. het aanlengen, zie **AANLENGEN**.
AANLEUNEN, o. w. *sandar, bersandar, sêndêr*, L., *ginding*, zie **LEUNEN**.
 Zich iets laten —, *loeloes*.
 Hij liet zich den naam van pelgrim —, *makka tapoon loeloeskan orang di pang-gilju hadji*.
AANLICHTEN, o. w. *djâdi siang, siang*.
 De dag lichte aan, *makka hâri poon sianglah*.
AANLIGGEN, o. w. *bâring, berbâring*.
AANLIJMEN, b. w. *têmpel, târoh lim, L.*, melekalkan.
AANLOEVEN, o. w. *bêloq*.
AANLOKKELIJK, b. n. *eloq, mânis, memboedjoq*.
 Een — *meisje, ânaq dâra jang terlâlœ eloq pârasnja, ânaq prâwan jang terlâlœ mânis roepânja*.
AANLOKKEN, b. w. *boedjoq, memboedjoq*.
 —, *verleiden, menawârt, menjesatkan ompiq, membintjanakan*.
 Dat is zeer aanlokkend, *itoe sângat mentjobâ-ti orang*.
AANLOKKELIJKHEID, vr. *prt jang eloq, kalakoewan jang memboedjoq*.
 Aanlokkelijkheden, *prt jang eloq dan pernei*.
AANLOKKER, m. *orang memboedjoq, orang menawârti*.
AANLOKKING, vr. *pemboedjoekan*.
 — *der wereld, pertjobâ-an doenjâ*.
AANLOKSEL, o. *bârang jang memboedjoq, fasoena, pasoenâ, sarâna, mantrâ*.
AANLOKSTER, vr. *orang parampoewan jang memboedjoq*.
AANLONKEN, b. w. *karling, meng'arling, mâjin mâta, L.*
 Zijdelings schamper —, *meng'arling dengan êkor matânja*.
AANLOOP, m. *van de zee, ajer pâsang*.
 —, *toeloop, perhimpoeenan orang, pekoem-poelan orang*.
 —, *toevloed van volk, kasesâkan orang, kabanjâkan orang*.
AANLOOPEN, o. w. *dâtang lârî, berlârî-lari-an*.
 —, *schielijk loopen, djâlan tjepat, djâlan lakas*.
 —, *stooten, sontoh, tebentoes, L.*
 —, *aangaan, mampir, L., singgah*.
 Dat loopt tegen het gezond verstand aan, *itoe melâwan aqal boedi*.
 —, *lang duren, lâma*.
 Ik vrees dat gij daarmede zult —, *kita tâkoet makka angkaw nanti kasoesâhan kêrana itoe of derri paadda itoe*.
 Wij moeten digt langs den wal —, *kita orang misti nenjoesor dekat pantei lâwoet*.
 Ik zie de zee komen —, *makka kita melihat ajer lâwoet pâsang*.
AANMAKEN, b. w. *memboewat, bëkin, L.*

- Gij moet mij een paar schoenen —, *loe misti bëkin sapâsang sapâtoe sâma goewa, L., makka handaq angkaw memboewat supâsang sapâtoe (kartz) paadda kita*.
 Het vuur —, *pâsang âpt*.
 De sla —, *sedîâkan slâda, târoh tjoeka minjaq di slâda*.
AANMANEN, b. w. *tâgt, menâgt, mînta dengan kras, toentœt*.
 —, *dagvaarden, sita, L., menduâ*.
 Ik heb hem laten dagvaarden om vijf duizend gulden te betalen, *makka kita soeroeh sita dia âkan membâjar lima riboe roepiah*.
AANMANER, m. *orang jang menâgt*.
AANMANING, vr. *penagi-an, penoentoetan*.
 —, *dagvaarding, soerat sita, L., soerat duwâ*.
 —, *aansporing, vermaning, pengadjâkan*.
AANMARREN, b. w. *met het kabeltouw vastbinden, menambat kapal dengan tâlt sâw, mengikat kapal sâma tâlt djangkar, L.*
AANMARCH, vr. *marsch, hampiran orang prang, dâtangnja orang tsoldâdoe, L.*
AANMATIGEN, wed. w. *ambil koewâsa, pâke koewâsa sendiri, mengoewasâkan diri*.
 Hij matigt zich het regt aan om het volk te onderdrukken, *makka ia ambil koewâsa melakoekan haq akan menganijâja rjâat*.
 Zich het geld van een ander —, *ampœnjâkan oewang orang lâjin*.
 Zich den titel van Sultan —, *pâkei gelâran solthân âtas koewâsa sendiri, poera-poerâkan diri solthân*.
 Hij matigde zich mijn land aan, *makka tânahkœ di diâkannja*.
AANMATIGER, m. *orang jang ambil koewâsa*.
AANMATIGING, vr. *pengampoenjâ-an, angkâra, djoenâwa*.
 Dat is eene ongeoorloofde —, *itœlah angkâra jang tiâda pâtoet*.
AANMELDEN, b. w. *zich —, menghadap*.
 —, *te kennen geven, membri tâhoe, kassi tâhoe, L., kassi bertâhoe, bri mâloem, mengatâkan*.
AANMENGEN, b. w. *tjampor, menjampor, hoelam, pâloe*.
 —, *zie AANLENGEN*.
AANMENGING, vr. *tjampoeran*.
AANMENNEN, b. w. *pâtjoe, memâtjoe*.
AANMERKELIJK, b. n. *en bijw. besaar, pîntang, hébat*.
 In het afgeloopen jaar is veel aanmerkelijks voorgevallen, *makka paadda tâhon jang soedah âda bânjaq perkâra besaar, jang soedah tâhon jang soedah liwat itoe di dâlam tâhon jang soedah bêsar-bêsar soedah djâdi bânjaq perkâra besaar-besar*.
AANMERKEN, b. w. *ingat, mengingat*.
 Gij moet — dat hij nog jong is, *makka handaqlah toewan hamba ingat âkan dia orang moeda adânja*.
 —, *overwegen, timbang, menimbang*.

Hij merkt de omstandigheden niet aan waarin de koning zich bevond, *makka iapoon tiada menimbang hál aluwál rádja paadda mása itoe.*

Veel belangrijke dingen opmerken, die door anderen zijn voorbijgezien, *melihat bebrápa perkara besaur jung di alpákan orang lájin.*

—, aanmerkingen maken, *tjelákan, menjaláhi.*

Op dat werk valt veel aan te merken, *pekarjá-an itoe bánjay katjelá-an, of — bánjay sálahnja.*

AANMERKENSWAARDIG, b. n. *hároes di ingat, pátoet di ingat.*

AANMERKER, m. *orang jang mengingat.*

AANMERKING, vt. *overweging, inqátan, tilik, penlikkan.*

In — nemen, *ingat, mengingat.*

—, opmerking, *timbang'an, fikiran, bitjára.*

—, bedenking, *pengrasá-an.*

AANMETEN, b. w. *oekoer, meng'oekoer, ambil oekoeran, L.*

AANMETSELEN, b. w. *tambah deng'an pásang bátoe.*

AANMINNELIJK, b. n. *mánis, élog, perméi, madjellis.*

AANMINNELIJKHEID, vt. *prí jang mánis, kalakoewan jang mánis.*

AANMOEDIGEN, b. w. *mengádjaq, ádjaj, membránikan, membrt háti, menggombirakan, békin bránt, L.*

Eene zaak —, *begunstigen, menganoer-grahkan soewátóe hál of perkara.*

Vriendelijk —, *tegar deng'an mánis.*

AANMOEDIGING, vt. *pengadjakan, pembra-nián.*

—, aansporing, *pengharoewan.*

AANNAALJEN, b. w. *menjáhit paadda, mendjahit sána, L.*

ooren —, *pedajá'in, L. tipoe, menipoe, perdjákan.*

Hij laat zich volstrekt geeno ooren —, *dia sakáli-káli tráda di pedajá'in orang.*

AANNADEREN, o. w. *menghampirkan, hampir dátang.*

De regenmoeson nadert aan, *moesim hoedjan hampir dátang, — — soedah dekat.*

AANADERING, vt. *pendatang'an, penghampiran.*

AANAGELEN, b. w. *berpakoeikan, pásang pákoe.*

AANNEMELIJK, b. n. *boleh di trima, hároes di tarima.*

—, geloofelijk, *kapertjá-já-an, hároes di pertjája, pátoet di pertjája*

—, (van eene rekening en verantwoording), *boleh di hitong djoega, katrimá-an.*

AANNEMELIJKHEID, vt. *prí jang boleh di tarima, prí jang boleh másoq.*

AANNEMEN, b. w. *tarima, menarima, samboet menjamboet.*

Eenen brief —, *tarima soerat, samboet soerat.*

—, bewilligen, *soedi.*

Ik kan dat verzoek niet —, *kita tiáhi dápat menjoeidikan itoe permítá-an, sája tráda boleh tarima dia poenja permítá-an.*

Die wet zal niet aangenomen worden, *makka hoekom itoe tiáda ákan di ridlákan, of di qaboelkan.*

Een kind —, *angkat ánaq, ákoe ánaq.*

Een aangenomen vader, *bápa angkat, L., ajah angkat.*

Een aangenomen kind, *ánaq angkat.*
Tot kind aangenomen worden, *di ákoe ánaq.*

Eene godsdienst —, *másoq agama.*

De Mahomedaansche godsdienst —, *má-soq agama islám.*

Aangenomen worden, geloofsbelijdenis afleggen, *meng'oetjap sjahádat, di másoq-kan agama, L. V.*

—, voor waarheid houden, *pertjája.*

Eene reis —, *berangkat pergi berdálan.*
Krijgsvolk —, *memápar lasjkar, koempoel, of tarima tsoldádoe.*

Een werk —, *sanggoep soewátóe pekarjá-an, bertjúkap soewátóe pekarjá-un.*

Eenen meester —, *ambil goeroe.*

In eene maatschappij —, *tarima di dá-lam soewátóe madjiss.*

Deze letter wil die inkt niet —, *makku ini hoerof tiáda náw mákan itoe tinta.*

—, op zich nemen, *sanggoep, L., bertjúkap, berdjandji.*

Hij neemt aan, mij iedere maand twaalf gulden te betalen, *makka ia berdjandji membájar sában-sában (tiap-tiap) boelan paadda kita doewa blas roepiah.*

Eenen wisselbrief aannemen, *bájar soerat toekáran.*

Een getuige in regten —, *qaboel sjaksi di hadápan hoekom.*

In dank —, *tarima káseh.*

AANNEMER, m. *orang jang menarima, enz.*

AANNEMING, vt. *penarimá-an, penjamboetan, penjoedian, qaboel.*

—, zie AANBESTEDING.

—, inschrijving in de rol, *penjoerátan di daftar.*

— in den raad, *penjamboetan di madjiss.*

— van een kind, om het als zijn eigen te beschouwen, *pengangkátan ánaq.*

— tot deelgenoot of vennoot, *isjrak, Ar.*

AANPAKKEN, b. w. *pégang, pegang, memé-gang, tjákw, tjekkaw, sambar.*

Eenen dief —, *pégang orang mentjoeri, (pentjoeri).*

Hij is door eenen krokodil aangepakt, *makka di tjekkawnja boewája.*

Eene hen is door den kiekendief (roofvogel) aangepakt, *makka hájam sa'ekor di sambar hálang. (hoeloeng-hoeloeng. I.)*

AANPALEN, o. w. *berpinggiran di watas*, L., *leheq*, Ar., *lâleq*, Ar. (verb. van *leq*).

AANPASSEN, b. w. *tjôba*.

Schoenen —, *tjôba sapâtoe*, *tjôba paké sapâtoe*.

AANPERSEN, b. w. *tindis*, L., *tâkan*, *menâkan*.

AANPERSING, vt. *tindisan*, L., *takânan*.

AANPLAKKEN, b. w. *témpêl*, L., *tampal*, *menampal*.

Eene bekendmaking —, *témpêl soerat mâloemat*.

AANPLAKKER, m. *orang menêmpêl soerat mâloemat*, L., — *menampal* —.

AANPLAKKING, vt. *penêmpêlan*, L., *penampalan*.

AANPLANTEN, b. w. *tânam*, *menânam*, *pâsang kebon*, L.

AANPLANTING, vt. *tanâman*.

AANPLOEGEN, b. w. *merâpatkan dengan me-loekoe*, L., (menanggâla, tanggalâkan).

AANPORDER, m. *pengâdjaq*, *penghâroe*, *pengoeoq*.

AANPORREN, b. w. *aankloppen*, *ketog*, L., *tapog*.

—, *aanspooren*, *adjaq*, *mengâdjaq*, *oe-paq*, *mengoeoq*, *menghâroeikan*.

AANPORRING, vt. *penjudjâkan*, *pengoepâkan*, *penghâroeican*.

AANPRATEN, b. w. *boedjoq*, *memboedjoq dengan kâta jang mânis*, *adjaq*.

AANPRATING, vt. *pemboedjoekan dengan kâta jang mânis*, *pengadjâkan*.

AANPREKEN, b. w. zie AANPRATEN.

AANPRIJZEN, b. w. *poedji*, *memoedji*.

Hij heeft die koopwaren aangeprezen, *makka ia-poon memoedji itoe bârang dagang'an*.

AANPRIJZER, m. *orang memoedji*.

AANPRIJZING, vt. *poedji-poedjian*.

—, *verheerlijking*, *tahlil*, Ar.

AANPRIKKELEN, b. w. *gartag*, *menggartag*.

AANPRIKKELENG, vt. *penggartâkan*.

AANPUNTEN, b. w. *rantoeng*, *merantjoeng*.

Maleische schrijfpennen —, *merantjoeng qalam*.

Veeren pennen —, *pôtong penna*, L., *merantjoeng penna*.

AANPUNTER, m. *orang merantjoeng qalam*.

AANPUNTING, vt. *perantjoeng'an*, *pemôtongan*.

AANRADEN, b. w. *toeleng bitjâra*, L., *membitjarâkan*, *bitjâra*.

Hij heeft mij angeraden, naar het gebergte te gaan, *dia poenja bitjâra sâju misti pigi di goenong*, L., *makka ia membitjarâkan akan dâkoe handaq akoe pergi ka-goenong*.

AANRADER, m. *orang toeleng bitjâra*.

AANRADING, vt. *pertoeloengan bitjâra*.

AANRAKEN, b. w. *kena*, *meng'ena*, *djâmah*, *sonoh*, *djâwat*, *djâbat*, *pégang*.

Het zwaard raakte de punt van zijnen

neus aan, *makka pedang itoepon mengena hoedjong hidongnja*.

Gij moet dien hond niet —, *djângan loe pégang itoe andjing*, L.

—, *melden*, *seboet*, *menjeboet*.

Hij heeft die zaak in zijnen brief aangeraakt, *makka hâl itoe di seboetnja di dâlam soeratnja*.

Eene vrouw op eene onkuische wijze —, *mendjâmah parampoewan dengan inginnja*.

—, *betasten*, *râba*.

AANRAKING, vt. *pengenâ-an*, *pendjamâhan*.

In — zijnde, *modjâwarat*, Ar.

AANRAKKEN, b. w. *pasang padâwan*.

AANRANDEN, b. w. *sâmoen*, *menjâmoen*, *rampoq*.

In het midden van een groot woud werden wij aangerand, *makka kâmi di sâmoen di tengah hoetan*.

AANRANDER, m. *orang penjâmoen*, *orang perampoq*.

Een schip —, *melanggar kapal*.

AANRANDING, vt. *penyamoenan*, *perampoekan*.

AANREGTBANK, vt. *bâlei*.

AANREGTEN, b. w. in orde stellen, *mengâ-torkan*.

—, *oplisschen*, *bâwa makânan*, L., *angkat hidang'an*, *antut santapan*.

— doen ontstaan, *mendjudikan*, *mengadâkan*.

Verderf —, *membinasâkan*, *meroesayakan*.

AANREGTER, m. *orang jang mengâtorcan*.

Hij is de aanregter van al die onheilen, *ialah jang mendjudikan segala tjelak-itoe*.

AANREGTING, vt. *opdisssching*, *angkâtan santapan*, *pembawâ-an makânan*.

—, *toebereiding*, *penjedâ-an*.

—, *toestel*, *langkâpan*, *pelangkâpan*.

AANREIKEN, b. w. *oendjong*, *ondjong*, *menyoendjoek*, *meng'ondjong*.

Eenen brief van hooger persoon —, *ba-persoembahkan soerat*.

AANREIKING, vt. *pengoendjoekan*, *pengondjoengan*.

AANREKENEN, b. w. *hitung*, *menghitung*, *hesab*, *menghesabkan*.

Tegen hoeveel hebt gij die rijst aange-rekend? *brâpa loe târoh harganja itoe bras?*

Reken mij deze zonden niet aan, *djângantah kiranja menghesabkan dôsa itoe bagi hamba*.

AANREKENING, vt. *hitoengan*.

AANRENNEN, o. w. *dâtang lârt*.

Op het vijandelijk leger —, *menjerboekan dirinja paadda bâla-tantarâ moesoh*.

AANRENNING, vt. *lari-an*, *penjerboewan*.

AANRID, m. *pendatângan orang berkoeda*.

AANRIDSELEN, b. w. *menggirasâpi*.

AANRIDSEN, b. w. *adjaq*, *mengâdjaq*.

AANRIDSER, m. *pengâdjaq*.

AANRIDSING, vt. *pengadjakan*.

AANRIDSING, o. *oewang memapaq tsoldâ-doe*, (*lasjkar*).

AANRIJDEN, o. w. *pâtjoe*, *memâtjoe*, *toeng-gang koeda berpâtjoe-patjoewan*.

Met eenen wagen komen —, *dâtang mematjoekan ratanja*, *berdâtang ladjoe dengan karêta*, L.

Als gij bij mij wilt komen aanrijden, *kaloe toewan soeka mampir dengan karêtu di roemah kita*, L.

—, in moeilijkheden komen, *dâpat soe-sah*, *kasoesahan*.

AANRIJGEN, b. w. *oetas*, *meng'oetas*, *toesoeg*, *tjoetjoeq*, *anggit*.

Loesjes —, *djeloedjoer*.

Paarlen —, *mengoetas (tjoetjoeq) moetiâra*.

De mouwen —, *djeloedjoer tângan bádjoe*.

Bloemen, jasmijn —, *toesoeg kumbang melât*, L.

AANRIJGING, vt. *pengoetâsan*, *penoesoekan*.

AANROEIJEN, o. w. *ladjoe berdajoeng*.

—, *roעיende aangaan*, *berdajoeng mampir of singgah*.

AANROEPEN, b. w. *seroe*, *menjeroe*, *roewah*, *meroewah*, *panggil*, *memanggil*, *sâpa*, *menjâpa*, *seboet*, *menjeboet*.

Den poortier aanroepen, *menjeroe-penoenggoe pintoe*.

Iemand van verre aanroepen, *meroewah órang*.

De schildwacht riep mij aan, *makka pengâwal poon menyâpa kita*.

Den naam Gods aanroepen, *menjeboet namanja Allah*.

—, *bidden*, *mûnta dôâ*.

AANROEPER, m. *órang berseroe*, zie voorts **AANROEPEN**.

AANROEPING, vt. om hulp, *permintâ-an boewat toelong*, L.

— van eene schildwacht, *penjapâ-an pengâwal*, *panggilan sekilwak*, L.

—, *gebed*, *dôâ*, Ar.

AANROEBEN, b. w. *kena*, *mengena*, *seboet*, *menjeboet*, *mendjâmah*.

AANROERING, vt. *pengená-an*, *pendjamâhan*.

AANROLLEN, o. w. *dâtang bergoelong*.

Aanrollende zee, *lâwoet meng'âlon*.

AANRUKKEN, o. w. *tampil*, *menampil*, *serboe*.

Doen —, *menampikan*.

—, *aantrekken*, *sintaq*, *târik*.

Hij rukte op den vijand aan, *makka tapoon menjerboekan dirinja ka-dâlam bâla*

— *tantarânja noesoh itoe*.

AANRUKKING, vt. *penampilan*, *penjerboewan*.

AANSARBEN, b. w. *oesiq*, *meng'oesiq*, *meng'âdoe*.

AANSCHAFFEN, b. w. *membâkalkan*.

Voor geld —, *membli*.

AANSCHAFFING, vt. *pembakâlan*, *pembli-an*.

AANSCHAKELLEN, b. w. *sambong*, *menjam-bong*, *hoebong*, *mengoebong* *dengan chalqah*.

AANSCHAKELING, vt. *pengoeboengan*.

AANSCHARRELEN, o. w. *dâtang melantjong*, L., *dâtang meng'ombâra*.

AANSCHELLELEN, b. w. *târik lôtjeng*, *hêla ginta*.

AANSCHERVEN, b. w. *menâdjamkan*, *bekin tâljam*, L., *gossoq*, L., *âsah*, *mengâsah*.

AANSCHIETEN, b. w. een geweer, *tjôba of mentjôba bedil*, *mentjôba snâpang*, L.

Een aangeschoten hert, *mendjangan jang kena loeka di tênguq*.

Het opperkleed —, *pâkei bádjoe*.

AANSCHIJN, o. voorkomen, *roepa*, *thlâhir*, Ar., *loewarnja*.

—, *aangezigt*, *moeka*, *waljah*, *hadli-rat*, Ar., *doerdja*.

In het zweet uws —s, *sedang berploh moekâmoe*, *sedang berkringat moekâmoe*.

AANSCHIJNEN, o. w. *berkiloe-kiloeuan*, *ber-tjakâja*.

AANSCHIKKEN, o. w. *menghampirkan karossi*.

—, *digter aanschuiwen*, *gisir*, *gêssêr*, L.

AANSCHOUW, m. *oogenschouw*, *pemeriksâ-an*.

AANSCHOUWELIJK, b. n. *kalihâtan*, *thlâhir*, Ar. —, *bespiegeland*, *meninbang*.

AANSCHOUWEN, b. w. *pandang*, *memandang*.

—, *gewaar worden*, *nampa*, *nampah*.

In gunst —, *tiliq*, *menilq*.

AANSCHOUWEN, o. *pandângan*, *ang'an-ang'an*.

—, *aanblik*, *pemandâng'an*.

AANSCHOUWER, m. *órang memandang*, *pe-mandang*.

AANSCHOUWING, vt. *pemandângan*, *pemandang*.

AANSCHRAPPEN, b. w. *menandâ-i*.

Hij heeft mijnen naam op de lijst aangeschrapt, *ta soedah menandâ-i nâma hamba di daftar*.

AANSCHREUWEN, b. w. *berterêjaq paadda*.

AANSCHRIJFSTER, vt. *órang parampoewan jang membrt parintah dengan soerat*.

AANSCHRIJVEN, b. w. *menjoerat*, *menoelis*, *menandâ't di dâlam soerat*.

—, *schriftelijk bevel geven*, *membrt parintah dengan soerat*.

Dat moet aangeschreven worden, *itoe misti di pertandâ-i*.

AANSCHRIJVER, m. *órang jang membrt parintah dengan soerat*.

AANSCHRIJVING, vt. *soerat parintah*, *soerat titah*, Hofst.

AANSCHROEVING, vt. *pemoetâran*.

AANSCHUDDEN, b. w. *gójang*, *menggójang*, *gontjang*, *menggontjang*.

AANSCHUDDING, vt. *penggójang'an*, *peng-gontjâng'an*.

AANSLAAN, b. w. *kena* *dengan pâloe*, *kena* *dengan poekol*.

Een touw —, *pâsang tâlk*.

Eene bekendmaking —, *témpêl soerat mâloemat*.

—, *berekenen*, *hitong*, *taqstr*, L.

Iets niet willen —, *tâda mâw tarima bârang sasoeuâtoe*.

Eenen eiter —, *pitik ketjâpi*.

- Hij wil de hand aan zich zelven slaan, *in maw memboenok diri.*
 De hond slaat aan, *makka andjing menjálag, andjing menggonggong, L.*
 Het geweer —, *pikol snáping, pikol bedil.*
 AANSLAG, m. plaats, waar men iets aan vast maakt, *tumpat pásang, tambátan.*
 —, oogmerk, *maqtsoed, Ar., niat, Ar.*
 Booze aanslagen, *dáfa oepája jang djáhat, semoe.*
 —, berekening, *hitoeng'an, taksiran, L.*
 AANSLAPPEN, o. w. *djádi lemah, djádi lenas, L.*
 AANSLIKKEN, o. w. *djádi besaar óleh loempoeer jang di hanjoetkan.*
 AANSLIKING, vt. *tambáhan loempoeer ajer háros.*
 AANSLIJDEN, b. w. *menádjamkan hoedjong pisaw, békin tárljam hoedjong piso, L.*
 AANSLINGEREN, b. w. *boewáikan, menggó-jang, meligang.*
 AANSLUIPEN, o. w. *dátang mentjoert-tjoerti, dátang dengan diam.*
 AANSLUITEN, bedr. en wed. w. *merápatkan.*
 Doet de gelederen —, *soeroh merápatkan barisan.*
 Den inslag onder het weven —, *lidang.*
 Zich aan iemand —, *melekatkan dirinja paadda sa-orang.*
 AANSMEDEN, b. w. *sambong bessi.*
 AANSMEDING, vt. *penjamboeng'an bessi.*
 AANSMEEREN, b. w. *slecht schilderen, láboer tjat, békin gambar jang djellék, L.*
 —, te duur verkoopen, *djoeawal terláloe máhal.*
 AANSMIJTEN, b. w. *banting, membanting.*
 AANSMIJTING, vt. *pembanting'an.*
 AANSNELLEN, o. w. *ládjoe, dátang lári.*
 —, *dátang tjepat.*
 AANSNOEREN, h. w. *oetas, meng'oetas, toesoeq, L.*
 AANSNANNEN, b. w. *pásang, memásang.*
 De paarden —, *pásang koeda.*
 Met dieven —, *menjertá-i dengan orang mentjoerti, toeroet máling, L.*
 AANSpanNER, m. *orang jang pásang.*
 AANSpanNING, vt. *pemasang'an.*
 AANSpATTEN, b. w. *berhamboeran paadda, pertjig paadda, poelas.*
 AANSPELDEN, b. w. *ikat dengan paniti.*
 AANSPELDING, vt. *penjikáten dengan paniti.*
 AANSPELEN, o. w. *moelá-i bermájin.*
 —, *vlugger spelen, bermájin lebeh tjepat.*
 AANSPELING, vt. *toespeling, ibárat, Ar., oepáma.*
 AANSPETEN, b. w. *tároh di pátijk.*
 AANSPIJKEREN, b. w. *pásang pákoe, tároh pákoe, menákoe, berpakoekan.*
 AANSPIJKERING, vt. *pemasang'an pákoe, pemakoeawan.*
 AANSPINNEN, b. w. *sambong dengan meng'anteh.*
 —, *sneller spinnen, menganteh lebeh tjepat.*
- AANSPOELEN, b. w. *di biwa ombaq, di hanjoetkan, dumparkan.*
 Toen het schip vergaan was zijn er tien lijken door de golven aan den oever gespoeld, *setelah káram kapal makka sapoeloh bangké orang di báwa óleh ombaq ka-pantei láwoet.*
 —, o. w. *mengáloen kapada, ombaq málloe.*
 AANSPOELING, vt. *pembawá-an ombaq, hanjoetan.*
 AANSPOREN, b. w. (dieren) *pátjoe, gartaq, menggartaq.*
 —, (mensen), *adjaq, meng'adjak.*
 AANSPORING, vt. *pengartákan, pengadíjakan.*
 AANSpraAK, vt. *bitjára, manthiq, Ar.*
 —, *Plegtige —, chothbat, Ar.*
 — (op iets), *dawa, Ar.*
 —, *vriendelijke aanspraak, tegóran, penjápá-an, káta.*
 — op iets hebben, *mengampoengjá-i háy atas soewátloe perkára.*
 — op iets maken, *mendáwa, mendakwa.*
 AANSprakELIJK, b. n. *katunggoeng'an, tanggoeng, misti tanggoeng, L.*
 AANSPREKEN, b. w. *tegor, sápa, menjápa, berkáta.*
 Het — van God, *basfirman.*
 Hij werd door den Koning aangesproken, *makka iapoon di tegor óleh ráája.*
 Iemand om eene nalmoes —, *mintu derma (doewit) paadda orang.*
 Zijn zilveren huisraad — om zijne schulden te betalen, *mendjoeawal serba pérat akan membájar hoetang.*
 De gaten dezer fluit spreken goed aan, *lobang bangsi ini terláloe bájik boenjinja.*
 AANSPREKER, m. *orang jang menjápa.*
 —, *bekendmaker, orang jang kassi táhok makka áda orang meninggal.*
 AANSPRINGEN, o. w. *ládjoe meloempat.*
 AANSPUWEN, b. w. *meloedáhi.*
 AANSTAAN, o. w. *soeka, ridlá, Ar.*
 Het staat mij niet aan dat hij vele schulden heeft, *makka kita tiáda soeka ia áda bánjak hoetang.*
 De deur staat aan, *makka pintoe áda terboeka sedikit..*
 AANSTAANDE, b. n. *akan dátang, hadápan. nantí dátang, djemah.*
 De — maand, *boelan jang dátang, boelan djemah, boelan jang di depan, L.*
 De zomer is —, *makka moesim pánas poon hampirlah, moesim pánas soedah dekar.*
 Dat is zijne —, *parampoewan itoe-lah toewangannja.*
 In het — seizoen, *paadda hadápan ini.*
 AANSTAMPEN, b. w. *een geweer, ásaq.*
 De aarde —, *toemboq tanah.*
 AANSTAMPING, vt. *pengasákan, penoemboekan.*
 AANSTAPPEN, o. w. *lájoe berdjálan káki.*
 —, *sneller gaan, berdjálan lebeh tjepat.*

AANSTAREN, b. w. *téng'og*, *meng'amat-annati*, *meng'eli*.

Vrolijk en lagchend staarde de vorst de vorstin Lila Sári aan, *soeka tertawa baginda meng'eli ákan toewan poetri Lila Sári*, B. S. 24.

AANSTARING, vt. *penéng'okkan*, *penilikkan*.

AANSTEEKEN, b. w. *pásang*, *memásang*.

—, in brand steken, *membákar*, *tároh ápi*.

—, besmetten, *toelar*, L., *mendjangkitkan*.

De pest heeft het leger aangestoken, *makka sákit sampar soedah menjjangkitkan rijat bala-tantará*.

Een vat wijn —, *hoek tong angyor*.

Eene lamp —, *pásang palita*.

—, vaststeken, *ikat dengan panit*.

De drift tot den woekerhandel heeft ons land aangestoken, *makka ka-ning'inan akan roebijat soedah meroesagkan intéro negri*.

Deze manggavruucht is aangestoken, *ini boewah mangga soedah boesog*.

AANSTEKER, m. *orang pásang ápi*.

Lantaarnaanstecker, *toekang pásang tanglong*, *toekang pásang lantéra*, L.

AANSTEKING, vt. *perboewátan memásang*, *pemasangan*.

AANSTELLEN, b. w. *tároh*.

Eenen ladder tegen den boom —, *tároh tangga di póhon*.

—, benoemen, *mendjadikan*, I. J. 8.

Iemand verheffen en tot Mantrie —, *meng'angkat sa-orang mendjadikan dia mantri*.

Plegtig installeren, *thabalkan*.

Hij stelt zich als een zot aan, *makka tapoon melakoekan dirinja sabagei orang gila*.

Het — van een gevormagtigde, *tawkil*, Ar.

AANSTELLER, m. *orang jung menároh*.

AANSTELLING, vt. benoeming, *firman*, Ar., *soerat pangkat*, *soerat geláran*, *ptágam*.

—, inhuldiging, *thabal*.

—, als voogd, *tawliat*, Ar.

AANSTIKKEN, b. w. *menambah soedjian*, *tambah dengan menjoeelji*.

AANSTIPPEN, b. w. *menanda-t deng'an noqtlah of titiq*.

Met weinige woorden —, *menjeboet deng'an ichtitsár*, *meng'ichtitsárkan*, *menjeboet dengan menjimpan*.

—, met spikkels maken, *tatouëren*, *tjátjat*.

AANSTIPFING, vt. *tanda noqtlah*.

AANSTOFFEN, b. w. *sápoë*, *menjápoe*.

Gij moct de slaapkamer nog —, *loe misti menjápoe kamar tidor*, L., (*biliq tidor*).

AANSTOKEN, b. w. *oepaq*, *meng'oepaq*.

Het vuur —, *meng'oepaq ápi*.

Den twist —, *mengádoe perbantáhan*.

Iemand — om een ander te vermoorden, *mengharoekan orang ákan memboenoh sa-orang*.

AANSTOKER, m. *meng'oepaq*, *meng'ádoe*, *meng-lároe*, *orang toesoëq*, L.

AANSTOKING, vt. *meng'oepakan*, *meng'ádoewan*, *mengharoewan*, *toesoëkan*, L.

AANSTONDS, bijw. *subantaar*, *subantar*, *klaq*, *kini*.

AANSTOOT, m. *kasontóhan*.

—, ergernis, *sjak*, Ar.

— geven, *menbrí sjak*.

— lijden, *kena sjak*.

Steen des aanstoots, *bárang kasontóhan*, *bátoe sontóhan*.

AANSTOOTELIJK, b. n. *membri máloe*, *ájib*, Ar.

—, onvoegzaam, *tiada pátoet*, *koerang pátoet*, *tiada lájiq*.

AANSTOOTELIJKHEID, vt. *prí jang membri máloe*, *kalukoewan jung doerdjána*.

—, onbetamelijkheid, *prí jang doekána*.

AANSTOOTEN, b. w. *sontoh*, *tebentoes*, L.

De deur —, *toelag pintoe*.

Het hoofd tegen den muur —, *menoembog kapála di temloq*.

De lading van het kanon —, *mengásag isi marian*.

De lading van het vaartuig —, *bonykar moewátan práhoe*.

Hunne hoofden stieten tegen den grond, *kapalánja poon ter'antog ka-boemi*, I. J. 138.

Met de glazen —, *klinken*, *berboenjikan pála*, *pertemoekan pála*.

—, van schepen, *langgar*.

Iemand met den neus tegen den grond —, *toemis*.

AANSTOOTING, vt. *sontóhan*.

—, van schepen, *langgaran*.

AANSTOPPEN, b. w. *sampal*, *toetop*, *meng'isi*.

AANSTORMEN, b. w. *menjerboekan*, *menainpikan*, *dátang lárt*, L.

AANSTOUWEN, b. w. *tambon*, *menambon*.

—, aansporen, *adjaq*, *meng'adjaq*.

AANSTRALEN, b. w. *bersinar paadda*, *menjinarí*.

AANSTRANDEN, o. w. *berdampar*.

AANSTRIJKEN, b. w. *bepleisteren*, *melaboerkan*, *tároh kápor*.

—, schilderen, *laboer dengan djánang*, *menggambarkan*, *tároh tjat*, L.

Met groene verf —, *melaboerkan deng'ar djánang hidjoe*, *tároh tjat hidjoe*, L.

Het paard strijkt aan, *makka koed itoepon menjontohkan káki-kakinja*.

De vogels streken op de moskee aan, *makka boerong poon hangkap di atas mesjid*, (*missigil*, L.)

Zie die vrouw eens komen —, (*moedig gaan*), *lihatlah itoe parampoewan dátang melinggang*.

AANSTRIJKING, vt. *pelaboeran*.

AANSTRIKKEN, b. w. *simpolkan*, *pásang of tároh simpoelan*.

AANSTRIKKING, vt. *penjinpoelan*.

AANSTROMPELEN, o. w. *berdjalan djátok lángon*, *balit*.

AANSTROOMEN, o. w. *datang mengáloen, ngálar.*
—, van wassend water, *pásang, ájer pásang.*

AANSTUIVEN, o. w. *doeli berbangkit.*
—, zich ophoopen, *menambonkan.*

Aangestoven, *di tumbonkan.*

—, met overijling naderen, *dátang deny'an bángat-bángat.*

AANSULLEN, o. w. *dátang kalintjir, dátang tepléssét.*

AANTAL, o. *kabanjákan, bebrápa.*

AANTASTEN, b. w. zie **AANGRIJFEN.**

Wie durft hem —, *siápa bráni péngang dia.*

Met de volle hand —, *mengganggam.*

Een heet ijzer om aan te tasten, *bessi jang terláloe pánas di péngang, soewátöe perkára jang terláloe amat berbákája.*

—, aauranden, *sámoen, menjámoen, rampoq, merampoq, L.*

Zijn eigen leven —, *memboenoh diri.*

Iemands eer —, *melangjar hormat órang.*

Door de koofts aangestast worden, *kena demam, kadatáng'an demam.*

AANTASTING, vt. *penegáng'an, pendjabátan, pengjanggáman, penjamoenan, zie AANTASTEN, AANGRIJFING.*

AANTEEKENAAR, m. *órang jang menandá'í, pertanda.*

AANTEEKENBOEK, o. *boekoe toelis, L., boekteekennan, L., soerat menandá'í.*

AANTEEKENEN, b. w. *menandá'í, tároh tanda.*
—, te boek stellen, *menjoerat, toelis di boekoe, L.*

—, in ondertrouw opnemen, *menjoerat náma órang bertoenáng'an, menoelis náma órang jang náw káwin.*

In een register of rol —, *mendofstarkan, toelis di daptar, L.*

AANTEKENING, vt. *aanmerking, perkirá'an, túbáng'an.*

—, opteekening, *soerat peringátan.*

AANTEKENKANTOOR, o. *kantor berkírim bárang.*

AANTEELEN, b. w. zie **AANKWEEKEN.**

AANTELEN, b. w. *hitong of tambah oewang ketjil jang koerang.*

AANTIJGEN, b. w. *toedoh, menoedoh, meng'ádoe.*

AANTIJGER, m. *penoedoh, órang meny'ádoe.*

AANTIJGING, vt. *penoedoehan, peny'adoewan.*

AANTIMMEREN, b. w. *tambah roemah.*

—, schepen, *memboewat kapal lági.*

AANTIMMERING, vt. *penambáhan roemah of kapal.*

AANTOGT, m. *pendatáng'an.*

Het heirleger is in —, *makka bala-tantará soedah ber'angkat, — — — ála dátang kamári.*

AANTOKKELEN, b. w. *kittelen, gelt, kitiq, L.*

—, aanmoedigen, *adjaq, meng'ádjajq.*

AANTOKKELING, vt. *kitteling, penggelian, kitiq, L.*

De — van den wellust zal u in het

verderf storten, *pemboedjoekan sjahwat handaq membinasakan dirimoe.*

AANTOONEN, b. w. *tuendjoeq, menoendjoeq.*

—, bewijzen, *aan den dag brengen, oendjoq, menoendjoq.*

Den weg —, *tuendjoeq djálan.*

De waarheid —, *mengoendjoq kabénáran.*

(Gewoonlijk verwacht men *tuendjoeq* met *oendjoq*, het eerste toont meer het zichtbare en het laatste het onzichtbare of onstoffolijke aan.)

Hij toonde het vermoorde lijk en zijne eigene onschuld *aan, makka iapoon menoendjoeq bangké órang jang di boenoh serto mengoendjoekan kasoetjjan dirinja.*

AANTOONEND, b. n. *jang menoendjoeq, — mengoendjoq, — menjatákan.*

AANTOONER, m. *órang menoendjoeq, penoendjoq, órang mengoendjoeq, pengoendjoq.*

AANTOONING, vt. *penoendjoekan, pengoendjoekan.*

—, betooging, *pertoendjoekan, dalil, Ar.*

AANTOOVEREN, b. w. *ziek maken door betoovering, menjákikan órang dengan membáta mantra, soenglapin, L.*

AANTREDEN, o. w. *láljoe berdjálan káki.*

—, ineentreden, *aantrappen, indjaq, mengindjaq, tindis dengan káki.*

AANTREDING, vt. *ladjoenja berdjálan káki.*

AANTREFFEN, b. w. *temoe, bertemoe*, (het voorwerp komt er achter, somtijds onmiddellijk, en somtijds door *dengan* voorafgegaan), *djoempah, berdjoempah*, (dit is meer het toevallig ontmoeten).

Een huis —, *bertemoe saboewah roemah.*

En hij ontmoette eene plaats, *makka bertemoelah ia dengan soewátöe tampat, S. R. 2.*

Iemand op weg ontmoeten, *berdjoempah dengan sa-órang di djálan.*

—, vinden, *dúpat, mendúpat.*

Zij allen gingen op weg om Bakarna Poespa Djája aan te treffen, *makka segalla marika itoe-poon berdjálanlah ákan mendápatkan Bakarna Poespa Djája, S. R. 2.*

AANTREFFING, vt. *pertemoewan, djoempáhan, pendapátan.*

AANTREKKELIJK, b. n. *manis, éloq, permé.*

Zij heeft iets —s in hare woorden, *makka perkata-anja itoe manís djoega.*

Zij heeft een zeer — gelaat, *makka terláloe éloq páranja.*

— van aard, *kapilowan, piloe háti.*

AANTREKKELIJKHEID, vt. *pri jang manís.*

AANTREKKEN, b. w. *tárik, héla.*

Sterk —, *tárik kintjang, héla kras.*

De zeilsteen trekt het ijzer aan, *makka bátoe bráni melekat paadula bessí.*

Inzuigen, *isap, mengisap.*

De spons trekt het water aan, *boenga kárang mengisap ájer, kumbang kárang mengisap ájer, L.*

—, aanlokken, *boeljoq, memboedjoq.*

Zijne kleederen —, *pákei, berpákei*.
Kousen —, *pákei sároug káki, páké kos, L.*
Zich iets —, *berdoeka-tjita kárcana sa-soewátoc perkára, djádi soesah háti derri soewátoc perkára.*

Zich iets —, er moeijelijk over worden, *djádi sákit háti, masjjoel, Ar.*

Hij trekt zich die zaak niet aan, *makka ia tiada ferdoeli akan perkára itoe.*

Zich alles —, *sángat ferdoeli.*

Op den vijand —, *menoedjoe kapada moesoch, djálan troes paadda moesoch.*
AANTREKKER, m. *orang jang menáriq, — jang menghela.*

Laarzen —, *bessi boewat tarik las (stüvel), L., bessi penárik kautz.*

AANTREKKING, vt. *penarikán, penghela-an, —skracht, saqtí menárik, koewása menghela sendiri.*

AANTROUWEN, b. w. *djádi sánaq káwin, persanakan deh nikáh.*

Door zijne vrouw heeft hij een aanzienlijk geslacht aangetrouwd, *derri paadda fihag istrinja makka ia di persanakan kapudda bangsa jang besaar.*

Aangetrouwde zoon, *menantoe, mantoe, L.*

AANTROUWING, vt. *nikáh, Ar., káwin, Perz.*
AANVAARDEN, b. w. *tarima, menarima.*

Het koninklijk bewind —, *mendjábat karadjá-an.*

Waarom willen de erfgenamen dien boedel niet —? *menhápa ahloe 'l wáritz tiada máw menarina harta poesáka itoe?*

Eene reis naar Malaka —, *berangkat pergi ka-Malaka.*

AANVAARDER, m. *orang jang menarima, — menjamboet.*

AANVAARDING, vt. *penarimá-an, penjamboetan, — van eene erfenis zonder verplicht te zijn om het overschot der schulden te betalen. penarimá-an poesáka dengan tiada tangoeng bájar hoetang jang lebeh.*

AANVAART, vt. *pelaboehan, moewára, koewála.*

AANVAL, m. *penjeráng'an, penjerboewan, penampoehan.*

— met een scherp wapen, *penerpá-an.*

Een valsche —, *penjeráng'an poera-poera.*

Een kasteel bij den eersten — innemen, *mengálahkan kota paadda penjeráng'an jang pertáma of jang bermoeला káli.*

— op zee, *pelanggáran, langgáran.*

Een vernieuwde — van koorts, *kadátang'an demam jang bahároe, oeláng'an demam.*

— van stuipen, *sáwan.*

AANVALLEN, b. w. *serang, menjerang, serboe, langgar.*

Met de kris —, *tarpa, terpa, menarpa.*

In den krijg met geweld —, *tampoh, menampoh.*

Onverhoeds, als roovers verraderlijk —, *ghilot, Ar.*

Woedend met moordlust —, *menjámoq.*

Beurtelings —, *sábonq-menjábonq.*

—, toeschieten, *landá.*

Een schip —, *melanggar kapal.*

Eene stad —, *melanggar negri.*

Bloeddorstig —, *tarkam, menarkam.*

Met geweld —, *rampoq, merampoq, sámoen, menjámoen.*

De steenen uit den vuurberg kwamen op mij —, o. w. *makka bátoe goenong ápi poon dátang djátok paadda kita.*

AANVALLEND, b. n. *jang menjerang.*

Een verdedigend en een — leger, *soewátoc bala-tantará jang menjerang dan soewátoc jang menampoh.*

AANVALLIG, b. n. *mánis, eloq, permé.*

AANVALLIGHEID, vt. *roepa mánis, prijang eloq.*

AANVANG, m. *moela, permoe-la-an, awal, Ar. —, opening, pemboeká-an.*

In den — des tijds, *paadda permoe-la-an mása, pauida awal zamán.*

Bij den — der vergadering, *paadda pemboeká-an bitjára of madjlis.*

Bij den —, *moela-moela.*

AANVANGEN, b. en o. w. *moela-i, moela-in, L., angkat, sanggoep, bertjákup, boewat.*

— te spreken, *moela-i berkáta.*

Wat zal hij nu —? *apa dia nanti boewat sakárang? apa dia nanti bekin sakárang? L.*

Als hij dat aanvangt zal hij veel schade lijden, *djikaloe ia bertjákup itoe makka ia nanti bánjaq roegi, káloe dia sanggoep itoe, makka dia nanti bánjaq roegi, L.*

Gij hebt daar wat fraais aangevangen, *baai-baui bágoes loe poenja kardja itoe, L.*

AANVANGER, m. *orang jang moela-i.*

—, die voor het eerst op het toneel optreedt, (wajang-vertooner), *dálang bahároe, orang bahároe májin wájang, L.*

AANVANKELIJK, b. w. *moela-moela, bermoe-la, pertáma, bermoe-la kalinja.*

Het — e onderwijs, *pengadjárán jang pertáma of jang bermoe-la.*

— o inrigting, *peratoeran jang atslíj, — — bermoe-la.*

—, in de eerste plaats, *djólóng-djólóng.*

AANVAREN, o. en b. w. *dátang berpráhoe.*

De schuit komt —, *makka práhoe dátang ládjoe.*

Tegen eene klip —, *berdompaq dengan tóhor, kena tóhor.*

— tegen eene praauw, *langgar práhoe.*

Aangevaren worden, *di langgar práhoe.*

AANVARING, vt. *dompákan, langgáran.*

AANVATTEN, b. w. *péjang, memégang, zie AANGRIJPEN.*

AANVECHTEN, b. w. *menawárt, membintjanákan, mengharoekan.*

Eene vrouw —, in verzocking brengen, *menawári orang parampoewan.*

Door den satan aangevochten worden, *di hároe sjéthán.*

AANVECHTER, m. *jang memboedjoq, jang menawári, penghároe.*

AANVECHTING, vr. *táwar, penboedjoekan, pengharoewan.*

AANVECHTSTER, vr. *parampoewan jang menawári, — — memboedjoq.*

AANVEGEN, b. w. *sápoe, menjápoe.*

AANVERSTERVEN, o. w. zie AANBESTERVEN.

AANVERTROUWEN, b. w. *pertjája, zie AANBETROUWEN.*

AANVERWANT, b. n. *bersánaq.*
—, bloedverwant, *sánaq, kaloewarga,*

AANVERWANTEN, m. en vr. meerv. *pendamping-damping.*

AANVLECHTEN, b. w. *tambah dengan meng' anjam, — — pítal, memítal.*
Het haar —, *tambah ramboet dengan pítal dia, békin tjamára, L.*

AANVLECHTING, vr. *penganjáman, pemintálan.*

AANVLIEGEN, o. w. *dátang terbang ka.*
Zeer snel vliegen, *terbang tjepat, — lakas.*
Met de kris op iemand —, *dátang menarpa paadda sa-órang.*
De roofvogels kwamen op het lijk —, *makka roeq-roeq poon dátang hangkap atas bangké itoe.*
Iemand —, *melangári orang.*
Een kwade hond viel op mij aan, *makka andjing gálaq menarkam paadda kita.*
— met onbeschofte woorden aanvallen, *mentjaboeti.*

AANVLIETEN, o. w. *ngálar, hálar.*
Tegen iets —, *meng'áurkan.*

AANVLIETING, vr. *hálar, haliran.*

AANVLOTTEN, o. w. *dátang hángoet.*
Door de golven —, *di hángoetkan ombaq.*
Zeven lijken van schipbreukelingen vloten aan, *makka bungké órang karáman toedjoh bátang itoe dátang hángoet.*

AANVOEDEN, zie AANKWEEKEN.

AANVOEGEN, b. w. *merápatkan, békin rápat, tároh rápat.*
Eene aangevoegde plank, *pápan jang di rápatkan.*
—, in elkander voegen, *sisip, másoqkan.*
—, vereenigen, *hoebong, sambong.*

AANVOEGING, vr. *penambáhan.*
—, aanvoegsel, *tambáhan.*

AANVOER, m. *pembawá-an.*

AANVOERDER, m. — van goederen, *órang membáwa bárang, órang dángang.*
—, van een leger, *peng'andjar, kapála, panglima.*
—, van eenen stam, *emír, Ar.*

AANVOEREN, b. w. *báwa, membáwa.*
Een troep krijgslieden —, *mengandjar katoemboekan órang prang.*
Eene bewijplaats —, *menjéboet soewátóe dalil.*

AANVOERING, vr. *pembawá-an.*
—, leiding, *pengandjárán, penglantáran.*

—, aanhaling van een betoog uit den Koran, *penjéboetan dalil derri paadda qor'an.*
— van bewijsgronden, *isnád, Ar.*

AANVRAAG, vr. *penohónan, pertanjá-an, soeal, soewaal, Ar.*
—, verzoek, *aanzock, permintá-an.*
—, aanmaning, *penagian.*

AANVRAGEN, b. w. *póhon, memohonkan, pinta, minta.*
Rijst aanvragen, *minta kirim bras.*

AANVRIEZEN, o. w. *melekat kárana ajer djádi djemad, melingkét sabab ajer djádi bekoe.*

AANVULLEN, b. w. het ontbrekende —, *tambah jang koerang.*
—, vol maken, *békin penoh, L., memenoehi.*
—, indoen, (niet geheel vol maken), *istí, meng'istí.*
Iets in eenen brief —, *tambah, menambah di dálan soerat.*

AANVULLING, vr. *penoehan, pengisi-an, penambáhan.*

AANVULSEL, o. *tambáhan.*

AANVUREN, b. w. *membranikan, békin bránt, L., meng'adjaq, mengheiratkan, menggumbirakan.*

AANVURING, vr. *pengadjákan, pengoepákan.*

AANVURDER, m. *órang jang membranikan, enz.*

AANWAALJEN, b. en o. w. *di báwa angin, di poepoet angin.*
Door den wind tegen den boom aangewaaid, *di báwa angin ka-póhon.*
— tegen iets, *berpoepoet, itoep.*
De wind woei tegen zijn gezigt aan, *makka ang'in berpoepoet di moekánja.*
Wat komt gij hier —, hoe komt gij hier —? *bagimána garáng'an toewan dátang berpoepoet ini?*
De geleerdheid waait iemand niet aan, *makka peng'atahoewan itos ttáda di poepoet angin bagi sa'órang.*

AANWAKKEREN, b. w. *aanmoedigen, adjaq, meng'adjaq, mengoepaq.*
—, doen verlevendigen, *menghidopkan.*
—, o. w. *djádi lebeh kras of kintjang.*
De wind wakkert aan, *makka angin djádi kintjang, — — — lebeh kras.*

AANWAKKERING, vr. *aanmoediging, pengadjákan.*
Door de — van den wind, *sabab kintjangnja angin.*

AANWAS, m. *vermeerdering, tambáhan.*
—, aangroei, *toemboehan.*
— van rivierwater, *bánjir.*
— van de zee, *ajer pásang.*
De — van jaren, van leeftijd, *oemoer pandjang.*
— van kennis, *penambáhan ilmoe.*

AANWASSEN, o. w. *aan vast groeijen, di hoebong sambil toemboek.*

—, grooter worden van levende wezens, *djádi besaar*.

AANWENDEN, b. w. koersen, *toedjoe, menoedjoe*.

—, gebruiken, *paké, pakei, oepajákan, mengoepajákan*.

Het geld met een goed doel —, *pákei oewang itoe deng'an maktsod jang bájiq, membelandjakan amas dengan maktsod jang pátoet*.

Welke middelen zal hij nu —? *daju apákah nanti di oepajákanja sakarang?*

Gij moet uwen tijd wel —, *handaglah angkaw pergoenakan waqtoenoe*.

—, toepassen, *mematutkan, pásang, pákei*.

AANWENDING, vt. *pakei, páké, pengoe pajá-an*.

—, van geld, *pembelundjá-an*.

AANWENNEN, b. w. *membéasakan*. o. w. *djádi béasa*.

Ik heb hem aangewend, des morgens zeer vroeg op te staan, *kita poon membé asakan dia báng'on pagi-pagi*.

Ik heb mij het arakdrinken aangewend, *saja soedah djádi béasa minom araq*.

AANWENNING, vt. *aanwensel*, o. *béasa, kalakoevan*.

Eene slechte —, *béasa jang djihat*.

AANWENTELLEN, b. w. *goeling, menggoeling*.

AANWERKEN, b. w. *hoebong, menghoebong, tambah, menambah, meráptkan*.

AANWERPEN, b. w. *limpar kamári, lontar kamári*.

Een kabaai spoedig —, *pákei lakas kabája*.

AANWERPING, vt. *limpáran, lontáran*.

AANWERVEN, b. w. *pápar, memápar*.

AANWERVER, m. *orang memápar*.

AANWERVING, vt. *papáran*.

AANWEVEN, b. w. *menambuh dengan tenoen*.

AANWEZEN, o. w. *ada, berdzát*.

Hoe vele ellen stof zullen er aan zijn of —? *brápa gaz kájin nanti áda, brápa éllo kájin nanti áda? L.*

—, branden, *menjála, terpásang*.

Het vuur is nog aan, *api lági menjála*.

De lamp is aan, *palita áda terpásang*.

De schuit is nog niet aan, *práhoe itoe belom sampé*, — — *belon dátang, L.*

Hij zal er slecht —, *makka ia nanti menjessal derri itoe*.

Er zal niet veel —, *itoe tjoemah sárja*.

Hij is er niet aangeweest, *ia tíada mendjámah itoe*.

AANWEZEN, o. *ka-adá-an, dzát, Ar., oedjoed, Ar.*

Het — der werelden, *ka-adá-an serwa sakalian álam*.

Het — Gods, *dzát Allah*.

— hebben, *berdzát, áda, berkaadáan*.

AANWEZEND, b. n. *aanwezic, áda háállir, berdzát, mawdjoed, Ar.*

Nog —, *lági áda, misi áda, L.*

Tijdens dien oorlog was hij nog niet —,

tatkája prang itoe makka ia belom berdzát, tempo itoe prang makka ia belon áda, L.

Eu de gebieder was —, *makka jung di pertoevan poon háállirah, Hout.*

Eu de rijksgrouten en opperofficieren waren — voor den koning, *makka segallu mantri hocloebalang poon mengádap bagindu*.

AANWEZENDHEID, vt. *bestaan, ka-adá-an, dzát, Ar. oedjoed, Ar.*

—, tegenwoordigheid, *hadápan, háállirah, Ar.*

AANWIJZEN, b. w. *toendjoeq, menoendjoeq*.

Hij zal u dien winkel —, *makka ia nanti toendjoeq itoe toko samna loe, L., makka ia handag menoendjoeq toko of wárong itoe kopadámoe*.

De gebreken —, *baperlihatkan tjelánja of sálahnja, kussi lihat sálahnja (van goederen: roesaqnja)*.

AANWIJZER, m. *orang jang menoendjoeq*.

AANWIJZING, vt. *penoendjoevan*.

—, betalingsbriefje, *soerat mengákoe nanti bájar*.

—, (indicatie) *dalil, Ar.*

AANWINNEN, b. w. *menghampirkan dengan menoetar*.

AANWINNEN, b. en o. w. *ber'óleh, dápat lába*.

Ik heb veel door den handel gewonnen, *makka hamba poon dápat bánjaq lába dengan berniája, makka sája bánjaq oentoeny dengan berdagang*.

Landen door den oorlog aangewonnen, *tánah jang táloq óleh prang*.

Aangewonnen land aan den oever der zee, *tánah jang di peróleh di pantei láwoet*.

Aangewonnen kapitaal, *módal lába, módal derri oentoeng dagang'an*.

AANWINNING, aanwinst, vt. *lába, oentoeng, L.*, (doch verkeerdelijk, want *oentoeng* of *ontong* is goed en kwaad geluk, fortuin, lot; in den handel worden beide woorden gebruikt, doch het eerste is de boek- en zuivere schrijftaal).

—, buiten den handel, *peróehan, dat ook verwerving beteekent*.

—, vermeerdering *angroci, ziyádat, Ar.*

AANWITTEN, b. w. *sápoe dengan kápor, loemas dengan kápor*.

AANWOEKEREN, b. w. *djádi kája óleh mákan (beróleh kárana mákan) roebijat, (roebijat)*.

Die vrek heeft al zijne schatten aangewoerd, *makka orang kikir itoe soedah beróleh segulla máta bendánja (of hartánja) dengan mákan roebijat*.

AANWOEKERING, vt. *mákan roebijat, mákan boenga oewang, mákan ánaq doewit*.

AANWORTELEN, o. w. *berákak, toemboehkan akornja*.

AANWRIJVEN, b. w. *gossoq di, of puadda*.

Tegen de rots —, *gossoq di kárang*.

—, toerekenen, te last leggen, *menocдох, menocdocht*.

Iemand eene slechte daad —, *menoedoehi orang soewátos perboewátan jang djáhat.*
AANWELJVING, vt. *penggossokkan*, L., *penggosoekan.*

—, toerekening, *penoedoehan.*

AANWROETEN, o. w. *dátang menjongkor, songkor, garog.*

De mol gaat —de voort, *makka tíkoes mondoq berdjálan sambil menjongkor.*

AANWUIVEN, o. w. *dátang melambet, berdátang meng'oeiap*, L.

AANZAKKEN, o. w. *toeron perláhan-perláhan, toeron plan-plan*, L.

—, zeer langzaam komen, *berdátang perláhan-láhan.*

AANZANDEN, b. w. met zand bestrooijen, *menghamboert dengan pásir.*

—, verzanden, door aanzanding hooger worden, *bertambon pásir.*

AANZEGELEN, b. w. *menghoebong dengan matrí, matrikan, boeboh matrí, menghoebong deng'an tjap*, L.

AANZEGELING, vt. *penghoeboeng'an dengan matrí*, — — *tjap*, — — *chatam.*

AANZEGGEN, b. w. *membri táhoe, kassí bertáhoe.*

Geregtelijke —, *sita*, L., *mendawá.*

Een vonnis doen —, beteekenen, *mengartikan kapoetoesan hoekoem.*

Iemand den dood —, *membritákan hoekoem kamati-an kapada sa-orang, kassí bertáhoe sama sátos orang jang dia kena kapoetoesan hoekoem máti di boenoh.*

De korporaal heeft mij de wacht aangezegd, *makka kapporal soedah kassí bertáhoe sama sája jang sája mistí nájiq djága.*

AANZEGGER, m. *orang jang membri táhoe, orang jang kassí bertáhoe*, L., *pembrita, orang jang membritákan*, — — *mewartákan*, — — *memáloenkan*, — — *meng'atákan*, *soeroeh, soeroehan, soeroh-soeroehan.*

AANZEGGING, vt. *chabar, Ar. kábar*, L., *warta.*

Er is zoo even eene — gekomen, *makka bahároe dátang chabar.*

—, boodschap, *penjoeroeh.*

—, van een vonnis, *pertandá-an soerat poetoesan hoekoem.*

AANZEILEN, b. w. *ládjo berlájar, dátang berlájar.*

Westwaarts —, *berlájar menoedjoe kálarát*, — — *koelon*, L.

Tegen eene klip —, *berlájar melanggar tóhor.*

Tegen elkander —, om het hardst zeilen, *berlájar-lajáran melomba dengan ladjoenja.*

AANZETTEN, b. en o. w., aanvoegen, *tambah. menambah, hoebong.*

—, aanslaan, *vertoesten, kárat, berkárat.*

Dit ijzer is aangezet. *makka besst íni soedah berkárat.*

Dit zilver is aangezet, *makka péraq íni soedah kótor.*

—, eene lading van een kanon, *mengásaq íst mariam.*

—, scherpen, *tádjamkan, menádjamkan, békin tádjam*, L., *ásah, meng'ásah, gosoq.*

Gij moet mijn scheermes —, *loe mistí békin tádjam (gossok) goewa poenja piso tjoekeer*. L., *makka di áсах oléhmoe karampakíoe.*

Gij moet de deur even —, *loe mistí boeka pintoe sedikit, boeka sedikit itoe pintoe.*

—, aansporen, *adjaq. mengádjaq, oepaq, mengoepaq, mengharoekan.*

Wie heeft u tot dat werk aangezet? *siápa jang mengharoekan dikaw memboewat itoe?*

—, aan wal, *báwa ka-dárat, báwa nájiq ka-dárat.*

Bij mij komen —, *aanloopen, dátang melantjong di roemah sája*, L., *mampir sama goewa*, L., *singgh paadda kita.*

—, versnijden, (wijn) *tjampor, hoelam.*

—, aan den mond brengen, *boeboh of tároh paadda moeloet.*

—, vastzetten (van spijzen) *melekat, melingkét*, L.

AANZETTEND, b. n. opwekkend (van geneesmiddelen) *memánaskan, békin pásas*, L.

AANZETTER, m. *orang mengádjaq*, — *meng'oepaq.*

—, van eene lading van het kanon, *pengásaq íst bedil.*

—sstop, *boengkoesannja pengásaq.*

— van scheermessen, *orang gossoq piso tjoekeer*, L., *orang mengásah karam-pákti.*

AANZETTING, vt. aansporing, *pengadjákan. pengoeppákan.*

—, het aanzetten (van messen), *peng-asáhan, penggossokkan*, L.

AANZIEN, b. w. de oogen op iets rigten. *pandang, memandang.*

Sterk —, *baliq.*

Goedgunstig —, *tiliq.*

Met belangstelling of bespiedenderwijs —, *tintang, tindjoe.*

Toen de luisterrijke vorst (kroon) haar aanzag, *demmi di tintang doeli makota*, B. S. 1.

Met scheelè oogen —, *mengarling dengan ékor máta.*

—, duldèn, *táhan, darita.*

Iemand met minachting of over den schouder —, *memandang orang dengau angkára, memandang orang dengan angkoe*, L.

Vriendelijk —, *pandang mánis.*

Aandachtig, naauwkeurig —, *mengamat-amáti, tindjoe of tindjoe.*

—, wachten, *toenggoe, menantí.*

Ik zal het nog wat —, *makka kíta máw toenggoe djoega sedikit.*

—, houden voor. *kira.*

Hij zag spinsbek voor goud aan, *dia kira soewása itoe amas, soewása itoe mas kiránja*, L.

—, naar het voorkomen oordeelen. *roepánja, kalihátannja*.

Men kan het haar wel aanzien, dat zij ziek is, *roepánja kasakitan djoega*.

—, schijnen. *sa-roepa, roepa*.

Het laat zich —, dat het aftrek zal hebben, *makka itoe bárang sa-roepu ber-lákoé djoega*.

Alles wel aangezien, *soedah timbang-menimbang samoewa, hábis pikir baai-baai*, L.

—, onderscheiden, *membilangkan*.

Hij zag mij niet aan (telde mij niet), *makka itapoon tiada membilangkan lauba*.

AANZIEN, o. *pemandangan mata*.

—, uitzigt, uiterlijk, *roepa, thlâhir*, Ar.

Een vermetel —, *pemandangan jang bráni*, — — *djoemáwa*.

Bij het eerste — herinnerde hij zich levendig zijn kind, *demni memandng makka ia sányat terkenangkan ánaqja*.

Die zaak heeft nu een goed —, *itoe perkára sakáwang bájiq djoega roepánja*.

In — zijn, *di hornatkan, di bilangkan*.

Een man van —, *orang besaar, orang kája*.

—, gezag, *koewása*.

Zich het — geven van een edelman, *meroepákan dirinja sa-bagei orang bang-sáwan*.

Ten — zijner werken, *akan perboewátan-nja, káloe di kira-kirákan pekardjá-annja*.

Ten mijnen —, *akan dikoe, tentangan kita, káloe goewa*, L., *káloe sája*, L.

Zonder — des persoons, *dengan tiada menilik orang*.

Ten —, naar gelang hunner werken, *dengan sa-kira-kira pekardjá-annja itoe*, S. J. 19.

Een man van —, een eerwaardig man, *sjeich*, Ar.

AANZIENLIJK, b. n. van aanzien, *besaar*.

—, met gezag bekleed, *berkoewása, besaar*.

—, noemenswaardig, *kabilangan*.

Eene — e vergadering, *madjlis jang moelia, pekoempoelan orang baai-baai*, L.

Van eene — e geboorte, *bangsáwan, beratsal, atsal besaar, berbangsa*.

Het zijn afstammelingen van een — geslacht, *makka marika-itoepon toeron-menoeron orang bangsáran*.

Een — koopman, *soedágar, chódjah, kódjah*.

De — e burgers in de stad, *orang kája di dálam negri*.

Eene — e som, *djoemlah besaar, bánjaq oewang sakáli*, L.

Een — man, geleerde, rijk koopman, *chódjah*, Perz.

— worden, vermeerderd worden. *di perlánjaqon, djádi bánjaq*, I.

Zijn kapitaal is — vermeerderd, *makka nádulnja soedah di perlánjaqon sakáli, dia poenja módal soedah djádi besaar sakáli*.

—, van groote waarde, *harga besaar, besaar hargánja, indah-indah*.

Dat is een — e koop, *makka itoelah soewátóe pemblian jang besaar hargánja*.

— — — — *indah-indah*.

Een — geschenk aan een meerdere, *hadijtt*, Ar.

Een — geschenk aan een mindere, *anoegrah*.

Een — huis, *roemah jang bájiq roepánja, roemah bágoes*, L.

—, zie **ACHTBAAR**.

AANZIENLIJKHEID, vr. grootheid, *kabesáran*.

—, eerwaardigheid, *kamoeltá-an, kabilangan*.

—, van voorkomen, *bájiq roepánja, indah roepánja, ka-indahan*.

AANZIGT, o. zie **AANGEZIGT**, **GEZIGT**, **GELAAT**.

—, uitzigt, *roepa, kalihátan, tindjoe*.

Dat landschap heeft een schoon — van dien kant, *makka tánah itoe terláloe bágoes roepánja káloe di lihat derri sána*, L.

—, *makka tánah itoepon terláloe indah-indah di tindjoe orang derri sána*.

AANZIJN, o. *ka-adá-an, dzál*, Ar., *oedjoed*, Ar., *woedjoed*, Ar.

En op dat tijdstip verbeterde hij zijn —, *makka tutkála itoe di perlábikinjálah woedjoednja*, Omd. 19.

AANZIJN, o. w. zie **AANWEZEN**.

AANZITTEN, o. w. *doedog, berdoedog*.

Willen wij aan tafel gaan —, *marilah kita orang pergi (pigi) doedog di médja*.

De gasten zijn pas aangezeten, *makka orang djannoean bahároe berdoedog, orang tuttámoe bároe doedog mákan*, L.

AANZOEK, o. *permintá-an, pemohonan*.

Op mijn — zijt gij klerk geworden, *kárana permintáankoe makka angkaw djádi djoeroe toelis*.

Een — doen ten huwelijk, *pinany . meminang, minta káwin*, L., *memohonkan akan beristri*.

Een ernstig —, *penagian*.

AANZOEKEN, b. w. *pinta, minta, pohon*, *memohonkan*, zie **VERZOEKEN**.

AANZOEKER, m. *orang jang minta*, — — *memohonkan*.

Er waren vele — s om pakhuismeester te worden, *makka adúlah bánjaq orang minta djádi djoeroe goedang*.

AANZOEKING, vr. zie **AANZOEK**.

AANZOEKEN, b. w. *memániskan, békin mánis*, L., *tambah mánisnja*.

De winst zoet aan, *makka lába itoe mengádjaq, oentoeng djádi pemboedjoekan*.

AANZUIVEREN, b. w. *membrisihkan, menjoe-tjikan, békin brissih*, L.

AANZUREN, b. w. *menjásamkan, békin asam*, L., *tambah asam, tambah tjorka*, L.

AANZWELLEN, o. w. *djádi bangkaq*.
 De wind doet de golven —, *makka angin mengaloenkan oembaq*.
 De wind doet de zeilen —, *makka angin membangaqkan lájar*.
 Den buik doen —, *menggamboengkan proet*.
AAP, m. *monjêt, moenjet, miá, Kerrá*.
 Zwarte —, *loetong*.
 Een langarmige regtopgaande — zonder staart, *ongka*.
 Grijs langarmige —, *awwaw*.
 Een bonte — met een' langen staart, *káhaw*.
 Een kleine — met een' langen gekrulden staart, *tjakálang*.
 Een zeer groote — met eenen staart, *broeq*.
 Zeker soort van kleinen —, *simpei, sipei, tjipei*.
 Een roode — op Borneo met eene lange lel aan den neus, *kábaw*.
 Een zwarte — met lange armen, de Gibbon van Buffon, *siánang*.
 Zekere soort van —, (lemur) *monjêt toepas*.
 Eens anders — zijn, naäpen, *adjoq, tíroe, toeroet*.
 Hij houdt den — in de mouw, *makka ia tjerdig sakáli, dia ada terláloe pítar*.
 Hij heeft den — al beet, *makka ia soedah hartáwan, dia soedah káju sakáli*.
 Teekenaar, *práboet boewat békin gambar, L., serba akan meníroe gambar*.
AAPACHTIG, b. n. *tjára monjêt*.
 — e gebaren, *tingkah monjêt*.
AAPJE, o. *monjêt ketjil, simpei, sipei, tjipei*.
 — met eenen langen gekrulden staart, *tjakálang*.
AAR, vt. korenaar, *tangkei, tangké, boelir, poelor gendom*.
 —, ader, *oerat*.
AARD, m. inborst, gemoedsneiging, *prángi, pakritt, Sansk*.
 Van eenen goeden —, *bájiq pranginja*.
 De — eener zaak, *prí hál*.
 En al wat van dien — is, *dan bárang sa-bagénja*.
 De — der menschen, *prángt mánoesja*.
 Zacht en minzaam van — zijn, *berprángt jang lemah lemboet*.
 Elken —, behalve eenen logenachtigen en verraderlijken, kan zich de geloovige tot eenen — maken, *jang moemin ítoe dápat di prangikannya segalla prángt melainkan doesta dan cheiánat, Omd. 110*.
 De — van het leven in de wereld, *prí kahidoepan dálam doenja, M. S. R. 34*.
 De — om te kennen, *prí mengenal, M. S. R. 34*.
 De — van eenen Indischen eik, *prí kájoe djáti*.
 Korzelig van —, *bingis*.
 Vrolijk van —, *soeka háti*.

De — eener taal, *prí bahása*.
 De — Gods, *tsifat Allat*.
 Dat is van eenen anderen —, *ítoe lájin sakáli*.
 —, soort, slag, *tjára, roepa, bagei*.
 Naar den waren —, *sa-bagimána pátoet*.
 Van dien —, *sa-bagenja*.
AARDACHTIG, b. n. *sa-roepa tánah, bertánah*.
 — zand, *pásir sa-roepa tánah*.
AARDAKER, m. (inlandsche) *kaládt, kombált*.
AARDAPPEL, m. (inlandsche) *óbt*.
 Europeesche —, *kuntang Wollanda, óbt Kastila, aartappel, verb*.
 Vergiftige —, *óbt gádoeng, (discorea triphylla)*, (sommige gadoeng-soorten worden gegeten).
 — en schillen, *koepas óbt*.
 Zand —, *kuntang tánah pásir*.
AARDBESCHRIJVER, m. *penjoerat boemi, órang jang menjoeratkan boemi*.
AARDBESCHRIJVING, vt. *penjoerátan boemi*.
 —, aardrijkskunde, *í'noe boemi*.
AARDBEVING, vt. *goempah, goempá, gojang tánah, L., lindoe, Jav*.
AARDBEZE, vt. *biroerong*.
 Zekere zwarte —, *biroerong hitam*.
AARDBODEM, m. *boemi*.
AARDBOL, m. *boemi*.
 De oppervlakte des — s, *moeka boemi*.
 Eene reis rondom den — doen, *berdjálan menyoelilingt boemi*.
AARDBOOR, vt. *penggiriq tánah, sjam, Ch*.
AARDBEELEN, o. meerv. *tánah*.
 — bezitten, *katanáhan*.
AARDE, vt. *tánah, tawráb, Ar*.
 —, in tegenstelling van hemel, *boemi*.
 Hemel en —, *boemi dan lángit*.
 Ter — werpen (iemand), *menjoeoemiskan*.
 Roode —, *thin tarmenie, Ar, thin mahtoem, Ar, tánah tjára tjap, K. O., tánah mérah, L., tánah abang*.
AARDEN, o. w. *prángikan, Omd. 110*.
 Hij aardt naar zijne moeder, *makka di prangikannya prángt íboenja, dia toeroet kalakoewan mánja, L.*
 De pangeran kan in Holland niet —, *makka toewan pangéran tíada karásan (tíada bóleh béasa) di negri Wolanda*.
 De koffijboom wil in Engeland niet —, *póhon koppi tíada bóleh toemboeh di tánah Inggris*.
 De wijngaard aardt in steenachtigen grond, *makka póhon anggoer soeka toemboeh di tánah tjampor bátoe*.
AARDEN, b. n. *tánah, derra tánah*.
 — kom, *mangkoq tánah*.
 — pan, *prijoq*.
 — pot zonder ooren, *belánga*.
 — waschvat, *pásoe*.
AARDEWERK, o. *píring mangkoq*.
AARDEWERKSWINKEL, m. *tóko píring mangkoq, urárong píring*.

AARDGEEST, m. een geest, die uit den grond of uit hollen komt, *djin*, Ar.

Van nacht kwam er een — nit den grond, makka samâlam âda *djin* kaloewar *derri* dâlam tânăh.

—, geestrijk vocht uit aardeelen getrokken, *ajer kras derri* tânăh.

AARDGEWAS, o. *tânani-tânâman*.

—, groente, *sâjor*.

AARDHOND, m. groot insect, *andjing* tânăh.

AARDHOOP, m. *boesot*, *tambon* tânăh.

AARDIG, b. n. mindeh, *tjantig*.

Een — lief meisje, *ânaq parampoewan* *jang* *tjantig*.

Schoon en — (bevallig), *eloq pârasnja* *dan mânis* *lakoenja*.

Een — kind, *ânaq moelêg*.

Dat is wat aardigs, *itoe baai-baai bâgoes*, L.

Wat het aardigst was, hij wist mij te misleiden, makka *jang* *terlebeh* *bâgoes* *dia* *tâhoe* *menipoe* *kita*, — — — — — *perdojâ-in* *kita*.

Dat is —, vreemd, *itoe djârang sakâli*, *itoe hêran* *sakâli*.

—, vernuftig, *ber'âqal*, *tjerdiq*, *pûntar*, *hâloes*.

Zij danst —, makka *orang parampoewan* *itoe menâri* *terlâlœ* *indah* *tarinja*, *itoe parampoewan* *bisa* *bâla* *bâgoes-bâgoes*, L.

Dat kleed is — gemaakt, makka *pekâjin* *itoe bâgoes* *bekinannja*, L., — — — — — *terlâlœ* *indah-indah* *perboewâtannja*.

—, kluchtig, *djinaka*.

AARDIGHEID, vr. *prângi* *jang* *mindeh*, — — — — — *jang* *sôpan*.

—, (voorwerp), *bârang* *jang* *indah-indah*.

—, *grap*, *sanda*.

AARDIGLIJK, *bijw.* *atas* *prî* *jang* *memboedjop*.

AARDKLOOT, m. zie AARDBOL.

AARDKLUIT, vr. *goempal* tânăh.

Eene kluit aarde, tânăh *sa-goempal*.

AARDKUIL, m. *lobang* tânăh.

De slang ging in den —, makka *oelar poun* *mâsoq* *ka-dâlam* *lobang* tânăh.

AARDKREKEL, m. *djongkriq* tânăh.

AARDMANKETJE, o. *djin* *jang* *kaloewar* *derri* *dâlam* tânăh.

AARDMOS, o. *tâhi* *andjing*.

AARDMUIS, vr. *tikoos* tânăh.

AARDRIJK, o. *boemi*.

— met alles wat er op is, *segalla* *isi* *boemi*.

AARDRIJKBSCHRIJVER, m. *penjoerat* *boemi*.

AARDRIJKSKUNDE, vr. *ilmoe* *boemi*.

AARDRIJKSKUNDIG, b. n. *jang* *menjeboet* *ilmoe* *boemi*.

AARDRIJKSKUNDIGE, m. *orang* *jang* *tâhoe* *ilmoe* *boemi*.

AARDSCHERING, vr. *ghor*, Ar.

AARDSCI, b. n. *prî* *boemi*, *lâkœ* *boeni*.

—, wereldsch, *doen'jâwi*, *bârang* *doenja*.

AARDSCHGEZIND, b. n. *melekat* *paadda* *doenja*, *toeroet* *hawa* *nafsoe*, *menghandâki* *tsôbat* *doenja*. M. S. R. 35.

AARDSCHGEZINDHEID, vr. *hawa* *nafsoe*, *prî* *hâti* *jang* *toeroet* *doenja*.

AARDSLAK, vr. *oenam* tânăh.

AARDSLANG, vr. *oelar* tânăh.

AARDSPIG, vr. *lâba-lâba* *pôhon*, *lâwa-lâwa* *pôhon*, L.

AARDSTAMPER, m. *kâjoe* *penoemboek* tânăh.

AARDVEIL, o. *hondsdrâf*, *klimplant*, *dâwon* *pasâng'an*.

Langbladig —, *kirendang*, Sd.

Het geurige —, *panggang* *poejoe*, Sd.

AARDVLOO, vr. *koeto* tânăh.

AARDVRUCHT, vr. *boewah* tânăh.

AARDWORM, m. *tjâtjing*, *charâthin*, Ar.

Hij is een —, makka *dia* *orang* *tjelâka* *sâdja*.

AARS, m. *pantat*, *ponggang*, *toembong*, *doebr*, Ar. (*doeboer*).

Het kind op den — slaan, *poekol* *pantat* *ânaqja*.

AARSDARM, m. *tâli* *proet* *jang* *dî* *bârah*.

AASGAT, o. *lobang* *pantat*, *lang* *pantat*.

AASWORMEN, vr. *meerv.* *krimis*, *hoelat* *pantat*.

AARTS, (eerste, voornaamste), *pertâna*, *kapâla*, *pâling* *besaar*, L., *besaar*.

AARTSBEDRIEGER, m. *penipoe* *besaar*, *orang* *pedojâ-in* *jang* *pâling* *besaar*, L.

AARTSBISSCHOP, m. *panghoeloe* *oesgof*.

AARTSBISSCHOPPELIJK, b. n. *tjâra* *panghoeloe* *oesgof*.

—c zetel, *astâna* *panghoeloe* *oesgof*.

AARTSBOOSWICHT, m. *bangsat*.

AARTSENGEL, m. *isrâfin*, Ar., *panghoeloe* *melâikat*.

AARTSGEK, m. *orang* *gila* *sakâli*.

AARTSGIERIGAAND, m. *orang* *kikir* *sakâli*.

AARTSHERTOG, m. *panoembâhan*.

AARTSHERTOGIN, vr. *panoembâhan* *parampoewan*.

De vrouw van eenen hertog, *istri* *panoembâhan*.

AARTSHUICHELAAR, m. *moenâng* *besaar*.

AARTSKAMERHEER, m. van den Paus, *panghoeloe* *astâna* *al* *bâbat*.

AARTSKETTER, m. *orang* *jang* *sangat* *bidaât*, *jâzil*, Ar.

AARTSPRIESTER, m. *panghoeloe* *imâm*.

AARTSPRIESTERDOM, o. *daradjat*, (*pankut*) *panghoeloe* *imâm*.

AARTSPRIESTERLIJK, b. n. *tjâra* *panghoeloe* *imâm*.

AARTSSCHELM, m. *bangsat*, *orang* *telêlôr*.

AARTSSCHOOLVOS, m. *goeroe* *jang* *bânjaq* *tingkahnja*.

AARTSSPELER, m. *orang* *terlâlœ* *ingin* *berdjoedi*, — — *soeka* *mâjin* *karto* *of* *mâjin* *dâdoe*.

AARTSVADER, m. *bathriq*, *bitrhâg*, (uit het Gr.).

AARTSVADERLIJK, b. n. *tjâra* *bitrhik*.

AARTSWOEKERAAR, m. *orang thoma, orang makán bânjang roebijat.*

AARTSZUIPER, m. *kápala pemáboq, pemáboq jung páling besaar.*

AARZELEN, o. w. besluiteloos zijn, *bímbang, goendah, bélog, alang.*

— zoo als een botterik, *dengdoe.*

Hij aarzelde om de woorden van den gezant te gelooven, *makka ia-poon bímbang akan pertjája soembahnja oetoesan itoe.*

Daarop moet gij niet —, *djángan angkaw goendah derri itoe.*

Droefgeestig en aarzelend, *bertjinta goendah.*

AARZELING, vr. *bímbang, kabélok-an.*

AAS, o. oempan.

—, spijs, voedsel, *makánan.*

De dieren waren nog niet uitgegnaan om hun — te zoeken, *makka binátang poun belom kaloewar mentjahári makánan-nja, S. J. 6.*

Dit is goed — om te hengelen, *ini oempan jang bájiq akan meng-ájil, — — — boewat mantjing (pantjing, memantjing), L.*

Hij heeft aan het — gebeten, *makka ia kena tipoe, makta dia kena pedájan, L.*

—, lijk, prooi, *bangké.*

— in het kaartspel, *as, Eur.*

—, kleinste gewigt, *boekor.*

AASDIEF, m. zekere visch, die naar baars gelijk in smaakt, *ikan pentjoeri oempan.*

ABDIJ, vr. roemah (*astána*) *orang pertápa.*

ABDIS, vr. parampoewan jang djádi panghoeloe *orang parampoewan jang pertápa.*

ABE, o. *alif, ba, ta, tza.*

ABEBOEK, o. soerat *alif, ba, ta, tza*, boekoe peladjáran **A, B, C.**

ABEBORD, o. pápan soerat *alif, ba, ta, tza*, pápan soerat **A, B, C.**

ABEKIND, o. ánaq jang beládjár *alif, ba, ta, tza, — — — A, B, C.*

ABRIKOOS, vr. *toffáh armeni, Ar.*

ABT, m. panghoeloe *orang pertápa.*

ABUIS, o. *sálah.*

Datis uit —, *itoe sabab sálah mengarti.*

ACACIA, m. zekere boom, *párang.*

Accacia ruffa Hsskl. *tarissi bidoert.*

Er zijn in het Soondaasch nog: de *Aroy garoet peutjang*, Acc. Scandens; Acc. Leucocephala, *kamalandínggan.*

ACCENT, o. klaukteeken, *báris, harrakat, Ar.*

Boven, (a) *báris di atas, fatíah, Ar.*

Onder, (i) *báris di bawah, kesrah, Ar.*

Voor, (oe) *báris di hadapan, dítmah, Ar.*

ACCEPTATIE, vr. (ond. w.) soerat *djandji bájar.*

ACCIJS, accijns, m. *tjoekéi, béja.*

ACCIJSKANTOOR, o. kantor *bájar béja, pa-béjan.*

ACCOORD, o. (ond. w.), *perdjandjian.*

ACCORDEREN, o. w. *berdjandji.*

ACH, tusschenw. *ah, Ar.* en Perz. *adoh, adohí, weh, heí, haat, omboy.*

—, ik bid u, *garárgan.*

ACHT, vr. opmerkzaamheid, zorg, *ing'at, tjinta, djága.*

Hij slaat geene — op mijne woorden, *dia tiada ingat sája poenja káta, L., makka ia tiada mengingatkan, katákoé.*

Zijne gezondheid in — nemen, *djága njáman toeboh, djága salámat badan.*

—, inachtneming, *itibár, Ar. Regtst.*

ACHT, telw. *delápan, salápan, doelápan.*

— dagen, *delápan hárt.*

Binnen — dagen, *di dálam delápan hárt.*

Over — dagen, *hábis delápan hárt, L., komediën derri paalda delápan hárt.*

Een kwartier over achten, *poekol delápan sa-prápat, L.*

Ongeveer — maanden, *bárang delápan boelan.*

ACHTBAAR, b. n. *moelia, moeliáwan, besaar, mohtasjim, Ar.*

ACHTBAARHEID, vr. *kamoeliá-an, prt jang mohtasjim.*

ACHTBEENIG, b. n. *berkákí delápan.*

ACHTBLADIG, b. n. *berdávon delápan.*

ACHTDERLEI, b. n. *delápan roepa, delápan bagei.*

ACHTDIK, b. n. *delápan lápis.*

ACHTELOOS, b. n. *loepa, málas, lálé, alpa, mánang, chiláf, Ar., chilap, verb.*

— omtrent eene belofte, *loepa djundji.*

— in het werk, *málas kardja, tiada ingat paalda kardjánja.*

—, zorgeloos, *tiada ferdoeft, L., tiada fadloeli.*

Hij is — bij zijn werk, *dia lálé akan kardjánja.*

ACHTELOOSHEID, vr. *kaloepá-an, kamalá-san, lálé.*

Door hunne onwetendheid en —, *derri babahnja dan lálénja.*

ACHTEN, b. w. hoogachten, *kassí format, L., membri format, mengformatkan, membilangkan, mentjia, úndahkan, pengapakan.*

Iemand gering —, *melihat moedah paad-da orang, tiada membilangkan.*

—, beschouwen, *kira.*

Ik acht hem voor dood, *kita kira dia soedah máti.*

—, in acht nemen, *ingat.*

ACHTENDEEL, o. *sa-per-delápan.*

ACHTENTWINTIG, telw. *doewa poeloh delápan, delápan likor.*

ACHTENTWINTIGER, m. *orang jang doewa poeloh delápan tákon oemoernja.*

—, oorlogschip van achtentwintig stuk kanon, *kapal prang jang pákei mariam doewah poeloh delápan poetjoq.*

ACHTER, voorz. en bijw. *di blákang, di báltq.*

—, de markt. *di blákang pásar.*

- Ik ben er nog niet —, *saju* belum menj'arti itoe.
- het geheim komen, mendâpat ka-njatâin rahasia.
- Iemand — het net laten visschen, meniadâkan maqtsoed orang.
- Hij heeft het — de ooren, *dia* anaq taai ajam, L.
- het gebergte, di *bâliq* goenong.
- Naar —, *ka-blâkang*.
- Van —, *derri blâkang*.
- blijven, *tinggal* di *blâkang*.
- Van — op het paard, di *boentoet koeda*.
- Van — op het schip, di *boerit kapal*.
- elkander gaan, *djâlan berdjêdjêr*. L.
- ACHTERAAN, *bijw. komediën, di blâkang, paadda êkornja*.
- ACHTERAANSTELLING, *vr. penarôhan di blâkang, pembakâng'an*.
- , *versmading, tjoetja*.
- ACHTERAFF, *bijw. djâwh, djâwoh, paadda tempat jang soenji, di tempat suppi, L. paadda chahwat*.
- brengen, in de boeijen, *târoh di boewi (boei), L., pandjarâkan, târoh di pasoenng'an*.
- ACHTERBAKS, *bijw. heimelijk, bersemboeni, mentjoeri-tjoeri*.
- Iets — (terug) houden, *stimpan, menjimpan bârang*.
- ACHTERBEEN, o. *kâki blâkang*.
- Het paard is aan het regter — gewond, *makka koeda kena loeka di kâki blâkang sablah kânan*.
- ACHTERBLIJVEN, o. w. *tinggal di blâkang, kablakâng'an*.
- , *achteruit raken, oendoer, moendoer, L.*
- ACHTERBOUT, m. *pâha blâkang*.
- ACHTERBREIN, o. *oetaq blâkang*.
- ACHTERDEEL, o. *bahagian jang di blâkang, fihag blâkang*.
- , van eene koe, *boerit sâpi*.
- Het — van eenen wagen, *blâkangnja karêtta, L.*
- ACHTERDENKEN, o. w. *menâroh sjak, zie NADENKEN*.
- ACHTERDEUR, *vr. pintoe blâkang*.
- Geheime —, *pintoe mâling*.
- Hij zoekt een achterdeurtje, *dia tjâri âqal, L., makka ia mentjahâri dâja oepâja*.
- Hij houdt altijd een — open, *salamânja ia pâkê makr', salamânja ia bermotslehat, salamânja dia tjâri âqal, L.*
- ACHTERDOCHT, *vr. sjak, Ar., salimpang, L., tjimboeroewan*.
- Iets, dat onze — wekt, *bârâng jang menarima sjak kânat*.
- ACHTERDOCHTIG, b. n. *bersjak, salimpang, L., tjimboeroec*.
- ACHTEREB, *vr. kasoedâhan ojer soeroet*.
- ACHTEREEEN, *bijw. bertoeroet, toeroet, ber-*

- dêrêk, berdjâdjâ, berdjêdjêr, L., sâtoe di blâkang lijn, sâtoe per sâtoe, L.*
- Vier kanonschoten —, *boenji mariam ampat kâli bertoeroet-toeroetan*.
- loopen, *berdjâlan berdêrêk*.
- Ik heb twaalf uren — gewerkt, *makka hamba soedah bekaranja doewa djam lamânja dengan tiâdn berhentî*.
- ACHTEREERGISTEREN, *bijw. kalmârin dolo pandjung, L., soedah tiga hâri*.
- ACHTEREINDE, o. *blâkang, boentoet, boeritan*.
- , *uiteinde, kasoedâhan, pengabisan, achir, Ar.*
- ACHTEREN, *bijw. blâkang*.
- Van — was hij blijde, *makka di blâkang kâli ia-poon soeka*.
- Hij heeft mij van — met de kris gestoken, *makka blâkang hamba di tikamnja dengan kris*.
- Mijn werk is ten —, *pekardjâ-ankoe soedah kablakâng'an*.
- Van — beschouwd, *kâloe di pandang derri blâkang*.
- ACHTERGANG, m. *blâkangnja gang, L. blâkangnja troesan*.
- ACHTERGEBOUW, o. *blâkangnja roenah*.
- ACHTERGEVEL, m. *dinding blâkang, pâgar blâkang roemah*.
- ACHTERGRACHT, *vr. kâli jang di blâkang*.
- ACHTERGROND, m. *dâsar, (nâtar) blâkang*.
- van eene schildertj, *nâtar gambar, dâsar gambar*.
- van eenen wagen, *kret, boeritan karêtta*.
- ACHTERHAAR, o. *ramboet blâkang*.
- der vrouwen, *koendê*.
- ACHTERHALEN, b. w. *hambat, soesoel, L.*
- , *betrappon, dâpat lihat*.
- Iemand in zijne reden —, *menangkap orang dengan kâta-katânja sendiri*.
- ACHTERHALER, m. *jang menghambat, penghambat, orang jang menjoesoel*.
- ACHTERHALING, *vr. penghambâtan, soesoelan, L., penjoesoelan, L.*
- , *overvalling, penjirkâpan*.
- ACHTERHALS, m. *lêhêr blâkang, tengkoq, kodoq*.
- ACHTERHAND, *vr. blâkang tânan*.
- ACHTERHOEDE, *vr. penoetop bala-tantarâ*.
- ACHTERHOF, m. *achterplein, halâman jang di blâkang, nâtar jang di blâkang*.
- ACHTERHOOFD, o. *blâkang kapala*.
- ACHTERHOUDEN, b. w. *stimpan, menjimpan*.
- , *steelsgewijs, stimpan mentjoeri-tjoeri*.
- fig. *veinzen, poera-poera, tjoeas*.
- ACHTERHOUDEND, b. n. *geheim, bersemboeni*.
- Een — mensch, *orang dâam, orang jang semboeni maqtsoednja*.
- ACHTERHOUDENDHEID, *vr. pri tjoelas, hâti tjoelas*.

ACHTERHOUDING, *vr.* verzwijging, *penjem-boeni-an.*

—, *terughouding, penjémpánan, penji-mátan.*

ACHTERHUIS, *o.* *blákangnja roemah.*

ACHTERHUT, *vr.* *pangkén di boeritan kapal.*

ACHTERJAAR, *o.* *áchrir táhon.*

ACHTERKABEL, *m.* *táls sáwh jang di boeritan.*

ACHTERKAMER, *vr.* *bilik blákang, kámar blákang, L.*

ACHTERKEUKEN, *vr.* *dápor blákang.*

ACHTERKIEL, *vr.* *loenus blákang, pantat boeritan kapal.*

ACHTERKLAP, *m.* *oempat, fitnah, Ar., peng-oempátan.*

ACHTERKLAPPEN, *o. w.* *meng'oempat, mem-fitnahkan.*

ACHTERKLAPPER, *m.* *orang meng'oempat, peng'oempat, orang memfitnahkan.*

ACHTERKLEINKIND, *o.* *tjiti.*

ACHTERKUARTIER, *o.* *kampong blákang.*

—, *gem. w. pantat, bókong, doebr, Ar., (doeboer.).*

ACHTERLAND, *o.* *tánah jang di blákang.*

ACHTERLAP, *m.* *blákangnja telapákan sapát-oe, L., blákangnja sól, L.*

ACHTERLAST, *m.* *moevátan jang di blákang.*

—, *natuurlijke aandrang tot buikontlasting, hádjat besaar, gedla hájfat, máw béraq, L., máw boewang ajer.*

ACHTERLASTIG, *b. n.* *terlálós brat di blákang.*

Dat schip zeilt lui, want het is —, *ítoe kapal málas ládjue sabab terláloe brat di blákang.*

ACHTERLASTIGHEID, *vr.* *kabrátan di blákang.*

ACHTERLATEN, *b. w.* *tinggalkan, meninggalkan, lepas.*

—, *in wanorde, tjitir.*

ACHTERLATING, *vr.* *peninggálan.*

ACHTERLEDER, *o.* *koelit blákangnja sapát-oe.*

ACHTERLIGGEN, *o. w.* *berbáring di blákang.*

—, *fig. tiwas.*

ACHTERLIJF, *o.* *blákang, blákang toeboh, blákang badan.*

ACHTERLIJK, *b. n.* *kablakángan.*

—, *traag, málas, lambat.*

ACHTERLIJKEID, *vr.* *kamalásan, kalambátan.*

ACHTERLUIK, *o.* *nátang blákang.*

ACHTERMAST, *m.* *tiang blákang.*

—, *bezaansmast, tiang penjérong.*

ACHTERMIDDAG, *m.* *soré, lepas tengah hári, tengah hárt láloe.*

ACHTERNA, *bijw. di blákang, komediën.*

Iemand hard — *loopen, mengoesir orang, soesoel orang, L.*

Langzaam overall — *loopen, toeroet berdjálan di mána-mána.*

ACHTERNEEF, *m.* *soedára jang kadoewa poe-poe, ánaq soedára misan.*

ACHTERNICHT, *vr.* *soedára parampoewan*

jang kadoewa poepoe, ánaq parampoewan soedára misan.

ACHTEROM, *derrri blákang.*

— *gnan, djálan derrri blákang.*

— *komen, voor den wind omwenden, báliq di boeritan.*

Iets — *halen, sluiken, membáwa bárang glap.*

ACHTERONDER, *o.* *van een vaartuig, koerong boeritan práhoe, boerinda kapal, kólóng boeritan práhoe.*

ACHTEROP, *bijw. di atas blákang, di atas boeritan, di atas boentoet.*

Hij is — *het schip geklommen, diu soedah nájji di atas boeritan kapal.*

Hij rijdt — *het paard, diu toenggang boentoet koeda.*

ACHTEROVER, *bijw. telintang, L., telantang. —vallen, djátóh telintang.*

ACHTERPAARD, *o.* *koeda blákang.*

ACHTERPAND, *o.* *pantjong blákang.*

ACHTERPLEIN, *o.* *haláman di blákang roemah, nátar (látar) di blákang roemah, L.*

ACHTERPOORT, *vr.* *pátóe blákang.*

Groote —, *gerbang blákang.*

ACHTERRAD, *o.* *róda blákang, L., djantrá blákang.*

ACHTERRIEM, *m.* *staartriem, tált ékor, amban ékor, tált boentoet.*

ACHTERRUIM, *o.* *kaloemat boerit kapal.*

ACHTERSCHIP, *o.* *boerit kapal.*

ACHTERSPIL, *vr.* *poetáran jang di boerit kapal.*

ACHTERSTAL, *m.* *schuld, hoetang jang belum di bájar.*

ACHTERSTALLIG, *b. n.* *kablakángan, láma. —e schuld, hoetang láma.*

ACHTERSTE, *o.* *jang di blákang sakáli.*

Het — *voor (verkeerd) doen, salak kárdja, békin koesoet, L.*

Het kind kreeg op het —, *ánaqnja di poekol pantat.*

—, *van een schip, boerit.*

—, *van een paard, boentoet.*

ACHTERSTELLEN, *b. w.* *mengomediénkan, tároh di blákang.*

—, *minder achten, verzuimen, mem-blakángi, tíada inдахkan, tíada memli-langkan, tíada pengapákan.*

ACHTERSTELLING, *vr.* *penaróhan di blákang, pembalakángan.*

ACHTERSTEVEN, *m.* *van een schip, boerit kapal, boeritan.*

Van den — *naar den voorsteven, derrri boerit ka-haloewan.*

ACHTERSTRAAT, *vr.* *djálan jang di blákang, loeroh jang di blákang.*

ACHTERSTUK, *o.* *bahagian jang di blákang. —, van eene koe, boentoet sápi (sampi).*

ACHTERUIT, *o.* *djálan kaloewar di blákang.*

ACHTERUIT, *bijw. ka-blákang.*

— *gaan, djálan ka-blákang.*

— *deinzen, oendoer, moendoer.*

Zijne handelszaken zijn — gegaan, *makka hâl perniagá-annya koerang ramé, iâl dayáng-annya soedah roesaq.*
 En de Sultan ging —, deinsde, *makka toewan Soelthán poon soeroelath.*
 Een paard — halen, terugtrekken, *moendoerkan koeda.*
 Het kanon springt —, *makka marian moendoer (tatkála di pásang).*
 Het paard slaat —, *koeda tendang, koeda sipaq.*
 — gaan (in zijne zaken), *kena roegi, djádi roesaq.*
 — varen, *moendoer berpráhoe.*
 — steken (podicem), *tonggit.*
 — slaan, *sipaq.*
 — slaan, schoppen, *tendang.*

ACHTERVLAC, vr. *bandéra blákang.*
ACHTERVLOED, m. *pengabisan ajer pásang.*
ACHTERVOEGEN, b. w. *tambah di blákang.*
ACHTERVOLGEN, b. w. in acht nemen, *toeroet, menoeroet.*
 De bevelen —, *toeroet perintah.*
 Den vijand —, *meng'oesir moesoeh.*
 —, voortzetten, *menjoedahkan, békin hábis, L.*

ACHTERVOLGENS, bijw. overeenkomstig. *denyan menoeroet.*
 — het bevel van den Gouverneur-Generaal, *dengan menoeroet titah sri padoeka Goernadoer Djindrál.*
 —, zie **ACHTEREEN.**
 —, daarna, *komeidiën, sabermoela.*

ACHTERVOLGING, vr. reeks, *samboengan, toeroetan.*
 —, vervolging, *penghambátan.*

ACHTERWAARTS, bijw. *ka-blákang.*
 — gaan, *moendoer, L., oendoer.*

ACHTERWEG, m. *djâlan blákang, djâlan mentjoeri, djâlan máling.*

ACHTERWEGE, bijw. *di blákang.*
 —, achteruit blijven, *tinggal di blákang.*
 —, niet gebeuren, niet slagen, *tiáda djádi, woeroeng, L.*
 Koopgoederen — houden, *semboenikan bárang dagangan.*

ACHTERWERK, o. *rinda ketjil jang di djâli di blákang rinda besaar.*

ACHTERWIEL, o. *róda blákang, L., djantrá blákang.*

ACHTERWINKEL, m. *wárong blákang, toko blákang, kadei blákang.*

ACHTERZEIL, o. *lájár blákang.*
 —, bezaan, *lájár penjórong.*

ACHTERZOLDER, m. *lóieng blákang, tingkat blákang.*

ACHTHOEK, m. *astakóna, Skr., delapan perségi, delapan pissegi, L.*

ACHTHOEKIG, b. n. berroepa *astakóna, berroepa delapan pissegi, L.*

ACHTING, vr. *soembah, format, tjia.*
 In groote — staan, *di soembah, di formatkan.*

ACHTJARIG, b. n. *delápan táhon oemoernja.*

ACHTMAAL, bijw. *delápan káli.*

ACHTPUNTIG, b. n. *berhoedjong delápan.*

ACHTSTE, b. n. *sa-per-delápan.*
 Drie —, *tiga per delápan.*
 —, m. en vr. *jang ka-delápan.*
 Een — gedeelte, *zoeomon, Ar.*

ACHTTIEN, telw. *delápan blas.*

ACHTTIENDE, b. n. een —, *sa-per-delápan blas.*
 —, o. de of het —, *jang ka-delápan blas.*

ACHTTIENDEHALF, b. n. *toedjoh blas sa-tengah.*

ACHTVOETIG, b. n. *berkáli delápan.*

ACHTVOUD, o. achtvoudig, b. n. *delápan lápis.*

ACHTWERF, bijw. *delápan káli.*

ACHTZAAM, b. n. *zorgvuldig, ingat-ingat, atti-atti, L.*

ACHTZAAMHEID, vr. *ingátan, kabidjaqsuná-an.*

ACHTZIJDIG, zie **ACHTHOEKIG.**

ACTEUR, m. (ond. w.) *dálang, zie TOONEEL-SPELER.*

ACTIE, vr. (ond. w.) *sandeel, bahajian, perserowan.*
 — in regten, *penagi-an.*

ACTIEHANDEL, m. *perniagá-an angin, dagangan angin.*

ACTIEHANDELAAR, m. *orang berdágang angin.*

ACTRICE, vr. *parampoewan májin wájang, dálang parampoewan.*

ADAM, eig. n. *Adam.*
 De Mahomedan noemt den stamvader: *Nabi Adam.*
 Ik heb Adam van aarde gemaakt tot stedehouder op het aardrijk, *akoe mendjadian Adam derri paudda tánuh akan chaliq dâlam boemi, M. S. R. 45.*

ADDER, vr. *biloeoed, oelar biloeoed, tedoeng.*
 De aschgrauwe —, *oelar biloeoed aboe.*
 De vergiftige Brama —, *oelar biloeoed Brahná.*
 Er ligt eene — in het gras, *itoe perkára áda mandjoer.*

ADDERBEEF, m. *penggigitan biloeoed.*

ADDERENBROED, o. *pengarúman biloeoed, ánaq biloeoed.*

ADDERKRUID, o. *dawón oelar.*

ADDEERSPOG, o. *lisa biloeoed.*

ADDEERTONG, vr. *lidah biloeoed.*
 —, zeker kruid, (sagitaria obtusissima), *étjeng, Soend., lidah ramboe.*

ADEL, m. *atsal bangsáwan.*
 De gansche —, *segalla orang bangsáwan.*

ADELAAR, m. *rúlja wakt.*

ADELBOEK, o. *dajtar segalla orang bangsáwan.*

ADELBORST, m. *moerid hâl paprangan láwoet.*

ADELDOM, m. adellijke stand, *pangkat bangsáwan.*

ADELEN, b. w. *membangsáwankan.*
 Geadeld, tot den adelstand verheven worden, *di bangsáwankan.*
 —, verdedelen, *memoeliákan.*

ADELLIK, b. n. *berbangsa, bangsawan.*
— *huis, atsal bangsawan, atsal sjerif.*
Ar.
ADELREGERING, *vr. pamarintahan orang bangsawan.*
ADELSTAND, *m. prf. khal orang bangsawan.*
ADEM, *m. nafas, Ar., napas, L., hawa, Ar.*
Een *geurige* —, *napas wangi.*
Een *onwelriekende* —, *napas boesoeg.*
Den — *inhouden, menahan napas.*
Buiten — *zijn, mēnggēh-mēnggēh, L.*
Hij heeft den *laatsien* — *uitgeblazen, makka soedah poetoes napasnja jang āchir, dia soedah mati, dia soedah meninggal.*
Nu kan ik *weder* — *scheppen, makka sakarang djoega kita boleh bernapas of menapas.*
ADEMEN, *o. w. bernafas, bernapas, L., menapas, L., masoq kalowar napas.*
Hij *ademt* *nog, makka ia lagi hidop, dia masi hidop, L.*
Hij *ademt* *niets dan wraak, makka ia menāroh dāmdam sahādja, makka ia berdāmdam sahādja, dia berdengkē sādja.*
ADEMGAT, *o. hoedjong oerat pāroe-pāroe.*
ADEMHALING, *vr. nafas, Ar., napas, L., penarikan nafas.*
ADER, *vr. bloedbuis, oerat darah, oerat, irq, Ar., oeroeg, Ar.*
Slag —, *oerat nādi.*
— *in den grond, het hout enz., oerat.*
En *zeven* *honderd twee en dertig aderen, lagi toedjoh rātoes dan tiya poeloh doewa oerat, M. S. R. 12.*
—, *oorsprong, atsal, Ar.*
Aderen in wapens, pāmoer.
Aderen in hout, koereh, koerei.
ADERBREUK, *vr. boeroet, penjākit boeroet.*
ADEREN, *b. w. de aderen van marmer enz. nabootsen, menggambarikan oerat, bekin oerat tjat, L.*
ADERGEZWEL, *o. bangkag oerat darah.*
ADERIG, *b. n. vol aderen, beroerat-oeat.*
— *van hout, hiram-hiram of iram-iram.*
ADERLAATKUNDE, *vr. ilmoe sanggrah, ilmoe krat oerat.*
ADERLATEN, *b. w. sanggrah, eig. sanggrar, Port., krat oerat.*
—, *bloed aftappen, boewang darah.*
ADERLATER, *m. punde sanggrah, punde of toekang krat oerat, hi-am.*
ADERLATING, *vr. pemboekā-an oerat darah.*
ADERSPAT, *vr. bangkag oerat.*
ADERRIJK, *b. n. banjay oerat, beroerat-oeat.*
ADERSLAG, *m. dabarnja nādi.*
ADERVLIES, *o. geboortevlies, boengkoesan ānaq, tatomban, sārōng boedag.*
ADJUDANT, *m. adjoedan, Eur., penjoeroeh, pesoeroehan, bentāra.*
— *majoer, adjoedan majoer.*
ADJUDANTSPLAATS, *vr. pangkat adjoedan.*
ADMIRAAL, *m. laqsamāna, panglima larwoet.*

ADMIRAALSCHAP, *o. djabātan laqsamāna, drādjat panglima larwoet.*
ADMIRAALSCHIP, *o. kapal laqsamāna, kapal panglima larwoet.*
ADMIRAALSVLAG, *vr. bandēra laqsamāna, bandēra panglima larwoet.*
ADMIRAALSVROUW, *vr. istri laqsamāna, istri panglima larwoet.*
ADMIRALITEIT, *vr. madjlis laksamāna, madjlis panglima larwoet.*
ADMIRALITEITSHOF, *o. hoekoem madjlis laqsamāna.*
ADMIRALITEITSKAMER, *vr. astāna madjlis laqsamāna of panglima larwoet.*
ADRES, *o. opschrift van eenen brief, ālāmat soerat, Ar.*
Het — *van den brief luidt aldus, makka ālāmat soerat itoe demikiēn boenjinja.*
Wees *zoo goed* *den inliggenden* — *te verleenen, kālōe toewan soeka berkirin soerat jang di dālam ini kapada jang di ālāmatkannja.*
Hij heeft mij *zijn* — *gegeven, makka ia poon membrī soerat kadoedoe-kannja kapada kita.*
Een — *aan den Koning, soerat persoembāhan perkāra paadda rādja.*
ADRESKANTOOR, *o. kantor segalla roepa perkāra.*
ADVENT, *m. (ond. w.) masa jang terdhōlo derri masa rāja il mesēk, bebrāpa hārt di depan masa rāja il mesēk.*
ADVJIS, *o. pembilāngan.*
— *brief, soerat pembilāngan, soerat moewātan.*
—, *gevoelen, fikiran, pikiran, bitjāra.*
ADVISEREN, *b. w. kass bertahoe, L., membrī tāhoe.*
ADVOCAAT, *m. pegācam, toekang bitjāra, L.*
AF, *bijw. en voorz. derri paadda.*
Van den *beginne* —, *derri paadda permoełā-annja.*
Berg *op berg* —, *nājiq goenong toeroen goenong.*
Weet *gij er iets* —? *tahoeakah toewan hamba apa-apa derri itoe?*
Het *werk is nog niet* —, *pekarđjā-an belum hābis.*
Er —! *voort! lālo!*
Hij *stond met den hoed* —, *ia berdiri toppinja ter'angkat.*
Gij *kunt er wel* —, *loe boleh tinggalkan itoe.*
—, *voltooid, soedah, soedah hābis.*
AFBAKENEN, *b. w. menandā-i, tāroh tanda, tāroh tiang wātas, — pinggir.*
AFBAKENING, *vr. khal tāroh tiang tanda.*
AFBAKKEN, *b. en o. w. bākar hābis.*
AFBEDELEN, *b. w. ber'oleh deng'an mintaminta, dāpat deng'an mintaminta.*
AFBEDELING, *vr. perolēhan deng'an mintaminta, bārang jang di dāpat dengan mintaminta.*
AFBEELDEN, *b. w. tiroe, meniroe roepa.*

loekis, menggambarkan, toelis gambar, me-roepakan, L.

Welke landhoeve is daar afgebeeld? kampong mana jang di gambarkan itoe?

Eene zaak levendig —, mentjariterakan soewatoe perkara deng'an trang.

—, schetsen, rantjanakan.

AFBEELDING, vt. penggambaran, toelisan, peroepe-an.

Voorstelling, beschrijving, tjaritera, tjarita, L.

AFBEELSEL, o. gambar, toelisan, pigoe-ra, L.

—, beeld, uitdrukking, gelijkenis, ibarat, L., oepama.

AFBEITELLEN, b. w. memâhatkan.

Dat beeld is nog niet afgebeiteld, makka pátong itoe belum hábis di páhat.

AFBERSTEN, o. w. pitjah deng'an simplek, pitjah deng'an ringat, of — — retaq,

— — lettos.

AFBETALEN, b. w. bájar hábis.

Hij heeft zijne oude schulden afbetaald, makka ia soedah membájar hábis hoetangnja jang lama, makka soedah hábis di bájarnja hoetangnja jang lama.

AFBETALING, vt. pembájaran hábis, pembájaran segalla hoetang.

AFBEUKEN, b. w. poekol dengan rôtan, páloe dengan toengkat, hantam dengan kájoe.

AFBEULEN, wed. w. menjoesahkan diri terláloe sâng'at, geroq, L.

AFBEUREN, b. w. angkat.

Ik beurde hem van den buffel af, makka sája angkat dia derri atas karbo.

AFBIDDEN, b. w. door bidden afwenden, menegahkan deng'an minta dóa.

— ter bevrijding van gevaren, minta dóa akan di loepoetkan derri paadda bahája.

Gods zegen —, minta (mohonkan) barakat Allah.

Zijnen rozenkrans of paternoster —, menghábiskan boenji tasbih.

AFBIDDING, vt. dóa akan salámat.

AFBIGGELEN, o. w. berlinang-linang.

De tranen biggelden langs hare wanggen af, ajer matánja poon berlinang-linang.

AFBLIJTEN, b. w. menggigit poetoës.

AFBIKKEN, b. w. membrissihkan bátoe dengan memâhat dia.

AFBINDEN, b. w. boeka ikátan, tanggalkan.

Eene wrat —, mengikat koetil.

AFBINDING, vt. pemboeká-an ikátan.

—, (in de heekunde), pengikátan.

AFBLADEN, afbladeren, b. w. menanggalkan dáwon, angkat dáwon.

AFBLAZEN, b. w. wegblazen, menbangkitkan dengan tioep.

Hij blies het stof weg, makka di bangkitkannya doeli (háboe) dengan menioep.

AFBLIJVEN, o. w. tiada kena.

—, wegblijven. meninggalkan, kassitinggal. L.

AFBOENEN, b. w. sikat, sékkat, L.

AFBOETEN, b. w. kena denda.

—, uitwisschen, menghápoeskan.

AFBORGEN, b. w. pindjam derri paadda, pindjam derri, L., memindjam. H. K. xv.

AFBORING, vt. pemindjaman.

AFBORSTELLEN, b. w. sikat, menjikat, sékkat, L.

AFBORSTELING, vt. penjikátan, sékattan, L.

AFBOTTELLEN, b. w. toewang anggor tong di bóttol, L.

AFBOTTILING, vt. penoewoangan anggor tong di bóttol, L.

AFBRAAK, vt. bárang jang di bongkar, karombakan.

—, puin, poewin, L., karombakan.

Dit huis zal voor — verkocht worden, makka roemah ini nanti di djoewal bakal di bongkar, — — — — — akan di rombaq.

AFBRANDEN, b. w. membákar hábis.

—, o. w. hángoes, kena di bákar, kena ápi.

De stad is geheel afgebrand, makka negri itoe-poon hábis di bákar, — — — hábis di mákan ápi.

De kanonnen werden afgebrand, makka mariam itoe-poon di pásang óranglah.

Het kruid brandt van de pan af, makka terbákarlah óbat dápor bedil.

AFBRANDING, vt. bakáran.

AFBREKEN, b. w. bongkar, roembaq.

Een huis —, membongkar roemah.

Eene bloem —, keppos kumbang, gintas boeng'a.

Eene tand —, roempangkan gigi.

Een gesprek —, membantoe (poetoëskan) perkata-an.

Eens anders gesprek —, in de rede vallen, rampoes.

—, verstoren, pápas.

Een uur van zijnen slaap —, koerangkan sátoe djám derri paadda tidornja.

De naald is afgebroken, djároem soedah pátah.

Het touw is afgebroken, tált soedah poetoës.

Het oor van het kopje is afgebroken, teling'a, (koeping) mangkoq soedah pitjah.

Laat ons daarvan —, béjar kami poetoëskan perkata-an itoe, béjar kita diam derri itoe.

Afgebroken tanden, gigi soembing.

AFBREKER, m. órang jang membongkar, — — merombaq.

AFBREKING, vt. pembongkaran, perombakan.

— der onderhandelingen, pembrenti-an

bitjára.

AFBRENGEN, b. w. menoeronkan, báwa toeron.

De rijst van den zolder —, menoeronkan bras derri lóténg, báwa toeron bras derri lóténg.

Hij zal u van den regten weg —, makka

ia handag menjesatkan angkaw, makka ia handag menjimpang angkaw derrí djálan betoel.

Ik zal hem van dat plan —, makka kita máw melaloekan dia derrí itoe magtsoed. Een vaartuig van eene zandplaat —, melepassen práhoe derrí paadda lánjoe.

Hij heeft het er hard afgebragt, diu seperti báng'oen derrí goeboer.

AFBRENGER, m. órang jang kátoe toeran.

AFBRENGING, vr. penoeroenan.

AFBREUK, vr. schade, roegi, melarat, verb. van medlerat, Ar.

— doen, meroegikan, kardja roegi, L. békin roegi, L.

— op iemands regten doen, melanggan haq órang.

Dat doet mij — in den handel, derrí itoe sája poenja dagáng'an koerang lákoe, L., kárana itoe makka bárang perniagá-an hamba koerang lákoe.

AFBROEKLEN, b. w. poedikan, memoedikan, merápohkan.

—, o. w. berbrin.

AFBROKKELENG, vr. poedian, berbrin.

AFDAK, o. pájon, átap jang di sablah roemah, pondog, átap pisang sa-sisir.

—, luifel, átap jang di depan roemah.

L., — — — hadápan, of di moeka roemah.

AFDALEN, o. w. toeran.

Uit de bovenlanden —, mílir.

—, (van de zon na den middag) lingsir.

wederzijds — gelijk sommige daken, bongbong.

AFDALING, vr. toeroenan, katoeroenan.

AFDAMMEN, b. w. békin bandoeng'an, L., membandoengkan, menarbis.

De zee —, mengikat láwoet.

AFDAMMING, vr. pembandoeng'an, penarbisan.

AFDANKEN, b. w. afscheid geven, lepas, kassi lepas, L., lepaskan, poelangkan.

Een leger —, memoelangkan hala-tantará.

Een huisbediende —, kassi lepas sátoe boedjang jang djága roemah.

AFDANKING, vr. kalepásan.

AFDANSEN, o. w. menári hingga kasoedáhan, tандаq sampé peng'abisan, bála sampé peng'abisan, (Europ. dans).

Zich —, melemahkan diri deng'an menári, kardja tjúpé deng'an bála, L.

Zij heeft hare schoenen afgedanst, dia soedah bála sampé roesaq sapatoenja.

AFDEELEN, b. w. bahági, membahági.

Een jaar is in twaalf maanden afgedeeld, makka sátoe táhon itoe di bahági doewa blas boelan.

In kleinere deelen —, mendjárangkan, békin bagian ketjil-ketjil, L.

AFDEELING, vr. daad van afcelen, pembahágian.

—, deel, perkára, bahagian, bagian, báget, L.

— van een boek of wet. fatsal. Ar., háb. Ar., perkára.

Eene — van den nacht. táboh.

—, (gebied van eenen ambtenaar), pé-gúngan, distrik, verb.

— van krijgsvolk, pasoe kan, katoem-boekan.

— van een laag rijstveld, piring.

— in een vaartuig, tuin enz., pétag.

Denkbeeldige afdeelingen van het heetal, log, lógam.

Het zij u bekend, dat de geheele inhoud van dit boek, gelijk het door den bedelmonnik wordt medegeedeeld, uit vieren-twintig afdeelingen (hoofdstukken) bestaat, katohoevi ólehmoe bahoewa sakalian tjuritra kitáb ini jang di tjuritrákan fajir semolánja atas kuloena poeloh ampat futsal djoe adánja, M. S. R. 8.

—, een voornaam deel van een land, negára, negri, kademangan = demangschap.

AFDEINZEN, o. w. oendoer, moendoer, L.

— van Vorsten, soeroet.

AFDEINZING, vr. oendoeran, soeroetan.

AFDEKKEN, b. w. boeka, memboeka, telelékan.

Gij moet de tafel —, afnemen, loe misti angkat barang derrí mélji.

AFDIJKEN, zie AFDAMMEN.

AFDINGEN, b. w. táwar, menáwar.

Aan het — zijn, bertawáran.

AFDINGER, b. w. órang jang táwar.

AFDISSELEN, b. w. pótonq dengan rimbas.

AFDOBBELEN, b. w. lepaskan dengan boewang dádoe of — májin dádoe, — — boewang boewah pári.

AFDOEN, b. w. een kleedingstuk —, afleggen, tanggal, tanggalkan.

Zijn overkleed —, tanggalkan badjoenja.

Het masker —, boeka tóppéng.

Den helm —, angkat of boeka katoepong.

Zijn werk —, menghábiskan pekardjá-annja, békin hábis pekardjá-annja, L.

Eenen twist of verschil met den degen —, memoetoeskan tjídrá dengan pedang.

Eene schuld —, bájar hoetang.

De raad heeft gisteren die zaak afgedaan, makka hoekoen bitjára soedah poetoeskan kalmári perkára itoe.

Het zadel van het paard —, angkat pelána derrí koeda.

Deze broek heeft afgedaan, makka ini tjelána soedah roesaq tráda boleh di páké lági, L.

Dit doet er noch af noch toe, (het verandert de zaak niet), ini tráda djádi sátoe ápa, L.

AFDOENING, vr. betaling, pembajáran.

—, de daad van afdoen, eindigen, penjoedáhan, kapoetoesan.

AFDONDEREN, o. w. bergoeroeh hábis, bergoentoer hábis, L.

AFDORREN, o. w. loeroeh lájoe.

AFDOUWEN, b. w. naar beneden, toelag kabárah.

Verder —, *sörung mendjävohkan*.
AFDRAALJEN, b. w. draaijende afscheiden,
 poetooskan dengan poetar.

—, wenden, (zeew.) *béloq*.

AFDRAAIJING, vt. pmoetoosan dengan poetar.

AFDRAGEN, b. w. bawa toeron, bawa kabawah, toeronkan.

Kleederen —, *pakei pekajin sampé hábis*,
 — — — *roesaq*.

Zich —, afmatten door dragen, *kardja tjápé diri derri menikoel*, L., *memikoel barang hingga leteh lessoe*.

AFDRIJVEN, b. w. verjagen, oesir, mengoesir, boeroe, memboeroe.

— met den stroom, *hánjoet*.

—, eene rivier, *milir*.

Wij dreven de rivier de Soengsang af, *makka kita poon milir soengei Soengsang*.

Voor of met de eb —, *di hánjoetkan ajer soeroet*.

Afdrijvende genesmiddelen, *obat jang membrissihkan proet, obat tjahár*.

De vrucht —, *goeogerkan ánaq*.

AFDRIJVER, m. *orang mengoesir, orang memboeroe*.

AFDRIJVING, vt. *pengoesiran, pemboeroewan*.
 —, bloedzuivering, *obat membrissihkan darah*.

De — der kwade vochten, *pemboewangan of pemokoelan ajer jang boesog*.

AFDRINGEN, b. w. menoelaq dengan menjesakkan.

Van eene balie —, *menoerankan dengan menggisir*.

AFDRINKEN, b. w. het bovenste —, *minoem atasnja*.

De room van de melk —, *minom kapála ajer soesoe derri atas ajer soesoe*.

Eenen twist —, *poetooskan tjiderá dengan sólong-menjólóng píala*.

AFDROOGEN, b. w. sékkat kring, L., *sápoe angkat básah*.

Hij droogde de tranen af van de wangen der Vorstin, *makka ia-poon menjápoe ajer máta toewan poetri*.

AFDROOGING, vt. *sékkátan, penjapoewan*.

AFDRUIPEN, o. w. *tiliq, bertiliq, rintiq, berlingang-lingang*.

Het zweet droop hem van het aangezicht, *djamdjam doerdja berhamboeran*.

AFDRUPING, vt. *titikan, hamboeran*.

AFDRUK, m. *tjitag, L., pentjítakan, L., penerá-an, pemboebohan trá*.

—, exemplaar, *tjitákan, tjitakkam*.

Eene eerste —, *proef, teládan jang pertáma, tjonto jang bermoela kált*.

AFDRUKKEN, b. w. *tjitag, mentjítag, L., boeboh trá, trá, menerá, boeboh tjap, mentjápí*.

Twee duizend exemplaren —, *tjitag doewa riboe lembar, of tjitakkam*.

De schrijver wil vier proeven hebben, eer hij laat —, *makka penjoerat kitáb itoe*

máw ampát tjonto bároe di soerohnja tjítag.

Een zegel in was —, *tjitag tjap di dálan lilin, boeboh mátri di dálan lilin*.

Dat boek is geheel afgedrukt, *makka kitáb itoe soeduh hábis di tjítag, — — — — tamat di trá*.

De edelmoedigheid van zijn hart is op zijn gelaat afgedrukt, *makka kamoeráhan hatinja itoe kalihátan paadda moekánja*.

Die letter is geheel afgedrukt, *makka floerof (letter) itoe soeduh roesaq di tjítag láma*.

AFDRUKKING, vt. *pentjítakan, L., penerá-an, pemboeboehan trá*.

AFDRUKSEL, o. *bekas tjítag, bekas trá*.

Het — van een zegel, *bekas tjítag tjap, bekas penerá-an mátri*.

Steenen met —s, *bátoe toelis*.

De werken der gausche schepping zijn —s van de almagt Gods, den Allerhoogste, *makka segalla machloeq serwa saká-li-an áalam itoe dála tjermin qoderat Allah táala*.

AFDRUPPELEN, zie **AFDRUIPEN**.

AFDUWEN, zie **AFDOUWEN**.

AFDWALEN, o. w. *weningalkan djálan jang betoel, sasat, sesat*.

Doen —, *menjasatkan*.

—, zich van den weg verwijderen, op zijde afgaan, *símpang derri djálan*.

Ver van den weg —, *menjimpang djávoh-djávoh*.

Die gids heeft mij doen —, *itoe orang pengantar menjesatkan kita di djálan*.

—, verwijderen, *mendjävohkan*.

AFDWALING, vt. *sasátan, sesatan*.

—, afwijking, *persimpangan, palingnan*.

AFDWIJLEN, b. w. *sékkat dengan kájin, L., sápoe dengan kájin*.

AFDWINGEN, b. w. *paqsa, djor, mungádjor*.

AFEISCHEN, b. w. *tági, ménági, toentoet, menocntoet*.

Betaling —, *menági pembjáran*.

Iemand den degen —, *menoentoet orang poenja pedang*.

Die straatroover heeft mij mijne beurs afgeëischt, *itoe perampoq soeduh paqsa kita boewat kassí kita poenja kantueng samma dia, L., makka orang perampus itoe-poon memaqa kita ákan membri pondi kita kápádánja*.

AFEISCHING, vt. *penaqian, penoentoetan*.

AFETEN, o. w. *berhénti mákan*.

—, afknabbelen, *pórot*.

—, geheel opeten, *mákan hábis samoewa*.

De rupsen hebben die bladeren geheel afgegeten, *makka riang soedah mákan hábis samoewánja dáwon itoe*.

AFFUIT, vt. *karétta mariam, alásan mariam, pelápiq mariam, alus mariam*.

AFGAAF, vt. *pembrian, kassí, L.*

—, overgeving, *pembawá-an, penjaráhan*.

AFGAAN, o. w. naar beneden gaan, afstijgen, *toeron*, *pergi ka-bawah*.

Den ladder —, *toeron tangga*.

Van het paard —, *toeron koeda*.

De koorts gaat af, *makka demam djádi koerang*.

—, ontlasting hebben, *boewang ajer*, *hájut*, Ar., *qedlá hádjat*, Ar., *béraq*, L.

Het klisteer heeft hem driemaal doen —, *itoe obat soempitan mentjaharkan dia tiga kali*, *derri itoe obat soempitan dia boewang ajer (béraq) tiga kali*.

Hem is een groote worm afgegaan, *dia soedah béraq (kaloevar) sátoe tjátjing besaur*.

De Fransche mode begint af te gaan, *itoe tjára prantjis ampir tráda lági di páké*, L.

Van de menigte menschen —, *menjí-wohkan diri derri paadda kubanjákan órang*.

Van zijn doelwit —, *láløe derri paadda maqtsoednja*.

Hij is van zijne koninklijke ouders, zonder afscheid te nemen, afgegaan, *makka tapoon meninggalkan ajah bondánja dengan tíada bermohon*.

Die blaauwe kleur gaat af, *itoe warna biroe moentah of berbóah*.

Doen —, verschieten, *mengóbahkan warna*, *menoentahkan*.

Er mag niets —, *djángan di ambil sátoe apa*.

Goed —, vertier hebben, *lákoe*, L.

Die koopwaar gaat wel af, *makka bárang djángan itoe lákoe djoeqa*.

Elk moet op zijne beurt — (als lid enz.), *makka másing-masing handaq toeron paadda giliranja*.

Hij zal nimmer van zijne beginselen —, *tíada pernah handaq ia meninggalkan maqtsoednja*.

Ik hoor het geschut —, *makka kita dengar mariam di pásang óranglah*.

Wel —, wel van de hand gaan, *pantas*.

Al wat zij doct, gaat haar zeer wel af, *bárang apa jang di kardjánja itoe pantas djoeqa*.

Regt op iets —, *toedjoe*, *menoedjoe*.

Hij ging regt op dien boom af, *makka tapoon menoedjoe kapaadda póhon itoe*.

Op iets — om het te krijgen, *pergi tjahári dápud*.

De kat gaat op de muis af, *makka koe-tjng meloempattin tikoes*.

Laat ons dezen weg —, *mári kita órang pergi menoeroet djálan ini hingga peng'abisanja*.

De zee gaat nog niet af, *láuøet belom soeroet*.

AFGAAN, o. daad van naar beneden te gaan, *toeroenan*.

AFGAANDE, b. n. afkomende, *jang toeron*.

De — maan, *boelan soedah ketjil*.

AFGANG, m. het afklimmen, *toeroenan*.

—, helling, *schuinte*, *miring*, *tardjil*.

—, stoelgang, *boewang ajer*, *hájut*, *qedlá hádjat*, *béraq*, L.

Van dat geneesmiddel heeft hij zevenmaal — gehad, *derri itoe obat tjahár dia soedah boewang ajer toedjoh kali*.

De —, stoffe, *water*, *taai*.

Zijn — was met water en bloed vermengd, *dia poenja táhi áda tertjampor ajer dan dárah*.

AFGAVE, zie **AFGAAF**.

AFGEBEDEN, verl. dw. *terminta*, *di minta*.

AFGEBETEN, verl. dw. *di gigit*, *tergigit*, zie verder de grondwoorden.

AFGEDAAN, b. n. *poetoes*, *soedah hábis*.

AFGELEEFD, b. n. *stokoud*, *terláløe toewah*, *oedar*.

Een — e ouderdom, *demoer jang terláløe pandjang*.

AFGELEEFDHED, vr. *prí demoer jang terláløe pandjang*.

AFGELEGEN, b. n. verwijderd, *áda djáwh*, *djáwoh*, *báid*, Ar.

AFGELEGENHEID, vr. *djáwh*, *djáwoh*.

De — van die stad maakt het moeijelijk er aan te gaan, *makka sabab djáwhnja negri itoe djádí soesah mampir di sitoel*, L., (*singgha di sitoel*).

AFGESNEDEN, b. n. *monqathi*, Ar. zie **AF-SNIDEN**.

AFGETROKKEN, b. n. ingewikkeld, *dálam*.

— e denkbeelden, *fikirán jang dálam sákali*.

Het — e en het zamengestelde, *bárang jang ghájib (dálam) serta jang di taliskan*, (*di káranjkan*).

AFGETROKKENHEID, vr. *ang'an-ang'an jang dálam sákali*, — — — *báthin*, *fikirán jang báthin*.

In eene groote — van geest leven, *hidop dengan terfekoer*, *hidop seperti órang pertapa*.

AFGEVAARDIGDE, m. een gewoon —, *soeroehan*, *pesoeroehan*.

Een — in het geestelijke, *rasoel*, Ar. *Chalifah*, Ar.

Een — in het staatkundige, *oetoesan*, *djennang*, *pertanda*, *wakil*, Ar.

— met de nitgestrekte volgt bekleed, *wakil moethalaq*, Ar.

AFGEVEN, b. w. *kassí*, *sarah*, *sarahkan*.

Een bevelschrift —, *sarahkan*, *brí*, (*kassí*) *soerat printah*.

Eenen wissel op iemand —, *menanggoengkan soerat toekáran atas sa'orang*.

Gij moet u niet met slechte lieden —, *djángan angkaw bertsoebat dengan órang djáhat*.

Zich met marktvolk —, *tjampor deng'an órang pásar*.

Hij geeft zich met de Arabische taal af,

- makka ia mengoesahkandiri denj'an belájar bahása Arab.*
- Groen Inken geeft wel eens af, *sachlat (laken) hidjoe sring-sring* melar djoega.
- AFGEVER**, m. *pembri, orang jang membri, orang jang kassí, L., orang jang menjarakkan.*
- AFGEVING**, vt. *pembri-an, penjerahan, kassí, L.*
- AFGEZANT**, m. *oetoesan.*
- De — van den Sultan van Banjerma-sing overhandigde eenen brief aan den Gouverneur-Generaal, *makka oetoesan sri padoeka solthan Bandjarmasing poon baper soembahkan warajat ka-hudlerat sri padoeka toewan besaar Goernaloe Djindral.*
- AFGEZONDERD**, b. n. *afgeschieden, monjatsil, Ar.*
- *verblijf, chatwat, Ar.*
- AFGIEREN**, o. w. *berlajar ka-láwoet rambang.*
- AFGIETEN**, b. w. *doorgieten, saring, saringkan.*
- , *uitgieten, toempahkan, tjoetjoer, boewang.*
- in eenen vorm, *toewang di dalam atjawan (kálboed.)*
- AFGIETING**, vt. *toewang'an, tjoetjoeran.*
- AFGIETSEL**, o. *pátong jang tertoewang.*
- AFGIJTE**, zie **AFGAAF**.
- AFGLIJDEN**, o. w. *toeron teplését, L., toeron kulintjir.*
- Langs een touw, *toeron sa-pandjung tált.*
- Glijdende afwijken, *oendoer sabab kalintjir, moendoer sabab teplését.*
- AFGLIJDING**, vt. *kalintjir, galintjir, teplését.*
- AFGLIPPEN**, o. w. *loetjoet.*
- AFGOD**, m. *berhála, déwáta, láta, wa:meláta, déwa, topékkong, Chin., alihat, Ar.*
- De afgoden dienen, *menjoembah berhála.*
- Het goud is zijn —, *makka unas itoe djádi berhalinja.*
- AFGODENDIENAAR**, m. *orang menjoembah berhála, káfir, Ar.*
- AFGODENDIENST**, vt. *penjoembahan berhála.*
- AFGODENDOM**, o. *segalla déwáta.*
- AFGODES**, **AFGODIN**, vt. *déwa.*
- AFGODISCH**, b. n. *tjára káfir.*
- De — e gebruiken, *úadat tjára káfir.*
- AFGODSDIENST**, vt. zie **AFGODENDIENST**.
- AFGODSPRIESTER**, m. *panghoeloe káfir.*
- onder de Alfoeren, *mávir.*
- AFGODSTEMPEL**, m. (op Ceram) *toetoewa, márel, masále.*
- AFGOOLJEN**, b. w. *limpar ka-báwah, lontar ka-báwah.*
- AFGOORDEN**, b. w. *boeká sandang'an, tanggal-kan sandang'an.*
- AFGORING**, vt. *pemboeká-an ikat pinggang, penangjalan sandang'an.*
- AFGRAAUWEN**, b. w. *nista, máké. djarákah, géjér.*
- als een dier, *ngcroeng.*

- AFGRAVEN**, b. w. *mentjerékan dengan menggáti.*
- Eene hoogte —, *angkat tanah dengan menggáti.*
- AFGRAVING**, vt. *pentjeré-an óleh penggali-an.*
- AFGRAZEN**, b. w. *meroempoeti.*
- De buffels hebben dit land *afgegraaad, makka karbau itoe soedah meroempoeti hábis tanah ini, makka kurbo soedah mákan hábis roempoet tanah ini.*
- AFGREPELEN**, b. w. *mentjerékan tanah dengan menggáti aloeran of selokkan ketjil.*
- AFGRIJPEN**, b. w. *reboet, mereboet.*
- AFGRIJSELJK**, b. n. *heidánoe, Ar. kake-djoetan.*
- AFGRIJSELJKHEID**, vt. *pri jang kagilli-an.*
- AFGRIJZEN**, o. *ngeri.*
- AFGROND**, m. *toebir, kadaláman, loedji, Ar.*
- , *draaikolk, in stroomend water, oelet.*
- In den — des, *oceans, di dalam toebir samoedra.*
- Op den rand eens — s, *fig. hampir roesaj binasa.*
- De afgrond van Gods genade, *kadaláman rahimat Allah.*
- , *diepte in eene rivier, lóboq.*
- AFGUNST**, vt. *déngké, déngki, sedoet.*
- zich aan — *blootstellen, menghadapkan dengkenja orang.*
- De — is een blijk van een laag gemoed, *makka dengké itoe tanda háti jang kedji.*
- AFGUNSTIG**, b. n. *berdengké.*
- Hij is hem zeer —, *makka ia sangat berdengké sama dia, (ákan dia).*
- AFGUNSTIGHEID**, vt. zie **AFGUNST**.
- AFGUNSTIGLIJK**, bijw. *atas pri jang berdengké.*
- AFHAKEN**, b. w. *angkat derri gájit.*
- AFHAKER**, m. *jang meng'angkat derri gájit.*
- AFHAKING**, vt. *pengangkátan derri gájit.*
- AFHAKKEN**, b. w. *pótong, tataq, menataq, tetaq, párang, memárang, tinas, tebang.*
- Eene koe —, *pótong sapi.*
- Een bamboes —, *tataq boeloeh, párang-kan boeloeh.*
- Het hoofd —, *tinas kapála, pantjong kapála.*
- Eenen boom —, *tebang pohon.*
- De takken —, *merantjong tjábang of dáhan.*
- Met het zwaard —, *panggal denyan pedang.*
- Een paard den staart —, *krat ékor koeda.*
- Het haar —, *merágas ramboet.*
- Van een gevelden boom de takken en bast —, *rámoet.*
- , *korter maken, mutjél-muttjél, L.*
- AFHAKKING**, vt. *penótong'an, penetékan, pamarang'an, penindasan, penabang'an, perantjongan, pemanggálan, peny'rátan, perajastan.* Zie het verschillend gebruik dezer woorden bij **AFHAKKEN**.

AFH.

- in de lengte, als het hout zich niet laat kloven, *muttjél*, L.
- AFHALEN, b. w. (van boven), *ambil derri atas*.
— van den zolder, *ambil derri lôteng*.
Iemand gaan —, *pergi menjamboet sa-
orang, djápoet, djeppoet*.
Een vorst —, met staatsie inhalen,
meng'aloengaloekan rádjá.
Ga mij dien brief —, *djepoetkan akoe
soerat itoe*.
—, afstropen, *koepas, mengoelitt, kës-
sét*, L., *boewang koelitt*, zie **AFSTROOPEN**.
—, berooven, *reboet, rampas*.
Hij heeft mij alles afgehaald, *makka ia
soedah merampas kita poenja bārang sa-
moewa*.
Een vaartuig van de werf —, *toeron-
kan práhoe derri kalāng'an*.
Een vaartuig van eene zandbank —,
*mentamboelkan práhoe jang kena lānjoe,
menghānjoetkan — — —*, (Zie verder,
AFPERSEN, **AFSTROPEN**, **AFTREKKEN**.)
AFHALER, m. *orang jang meng'ambil*, —
mendjeppoet, djompot.
AFHALING, vt. *pengambilan, pendjeppoetan*.
AFHANDELEN, b. w. *menjoedáht, menjeles-
sékan*.
Eene zaak —, *menjoedáht soewátœ per-
kára*.
Een zaak —, *menjoedáht soewátœ per-
kára*.
Een verschil —, *menjelessékan tjiderá*.
Die zaak is afgehandeld, *makka perkára
itoe soedah poetoes*, — — — — *selessé*.
AFHANDELING, vt. *penjoeláhan, penjelessé-an*.
AFHANDIG, bijw. (met Maken), — *maken,
ambil, meng'ambil, reboet, mereboet*.
Iemand zijn geld — *maken, mereboet
orang poenja amas, (oewang)*.
— *maken, uit het bezit van iets zetten bij
vonnis, menoelag orang dengan poetoesan hoe-
hoem derri paadda mempoenjāt bārang
sasowátœ*, zie **ONTFUTSELEN**, **ONTNEMEN**.
AFHANGELING, m. en vt. *ānaq boewah, sakei,
kamanākan, orang jang tálóq*.
—, *dienaar, hamba, sahája, boedjang, L.*
AFHANGEN, b. w. *wat verder —, gantong
lebeh djáwh*.
—, *afnemen, toeronkan, kassé toe-
ron*, L.
—, o. w. *benedenwaarts —, gantong
ka-bāwah*.
Van zijnen heer —, *bergantong derri
paadda toewanja*.
Dat hangt geheel van hem af, *itoe ber-
gantong derri dia sálja, itoe áda di dáiam
itia poenja koewása*.
—, *ontstaan, djádi*.
Het daglicht hangt van de zon af, *makka
siang itoe djádi derri paadda mata-hárt*.
Zittende, de beenen laten —, *doedoeg
berdjantei*, (dit is zeer onbeleefd en wordt
bij de Maleijers als eene belediging voor
- deftige voorbijgangers beschouwd, zie S.
R. 12),
Een kleeft tot onder de enkels down
—, *menghoeloerkan kájin di bāwah máta
-káki*.
AFHANGEND, b. n. *bergantong, áda tergan-
tong*.
AFHANGER, m. *orang tálóq, hamba orang,
orang jang bergantong derri paadda orang
lājin*.
AFHANGING, vt. *pergantongan*.
AFHANKELIJK, b. n. *di' bāwah, bergantong,
tálóq, moetaállig, Ar*.
— *zoo als een pandeling ter zake van schul-
den, mengiring*.
AFHANKELIJKHEID, vt. *prt jang tálóq*.
Door zijne —, *kārana prt tálóqja,
(taallog, Ar)*
AFHAREN, o. w. *djátōh boeloe, hilang boeloe,
loeroh boeloe*.
Deze pels haart af, *makka ini bādjoe
boeloe hilang boeloenja*.
—, b. w. *angkat boeloe, boewang boeloe*.
Eene koehuid —, *angkat boeloe koelitt
sápi, kriq boeloe koelitt sampi, L*.
AFHASPELEN, b. w. *likas, melikas*.
Garen van een kluwen —, *melikas benang
derri paadda boengkoesannja*.
Eene redevoering —, *terlantjar berchotbat*.
Tot aan het einde toe —, *melikas sampé
hábis*.
AFHASPELING, vt. *likásan*.
AFHEBBEN, b. w. *soedah kardja hábis, soedah
hábis, tammat, Ar*.
Ik heb mijn werk nog niet af, *sahája
belom kardja hábis sahája poenja pekar-
djá-an, kita belom menjoedáht pakardjá-
an kita*.
AFHEFFEN, b. w. *angkat, meng'angkat*.
AFHEFFER, m. *orang jang meng'angkat,
pengangkat*.
AFHEFFING, vt. *peng'angkátan*.
AFHEINEN, b. w. *memagárt koeliling, meng-
oeliling't deng'an págar, békin págar
koeliling, L*.
AFHEINING, vt. *omheining, págar*.
—, *beschot, wand, dinding*.
AFHELLEN, o. w. *miring*.
Deze weg is niet effen, maar helt af,
*makka ini djálan tráda ráta tetápi miring-
—, gelijk een dak, tonggang*.
AFHELLING, vt. *kamiring'an, katoeroenan*.
AFHELLEN, b. w. *toeleng menoeronkan,
toeleng toeron, kassi toeron, L*.
—, *bevrijden, loepoetkan, meloetpoetkan*.
Iemand van zijn geld —, *menoelung
orang memboeroeskan oewangnja*.
Gij moet hem niet van zijn stuk —,
*djang'an angkaw mengoesoetkan bitjaranja,
djang'an loe bekin máloe sama dia singga dia
tráda bisa bitjára lági, L*.
AFHJESCHEN, b. w. *kussé toeron sama táli
érréttan, L, toeronkan dengan kareí*.

AFHOOREN, b. w. *dengar dengan pasang koeping, L., hintei.*

Het is zeer onvoegzaam iemands ge-
leimen af te hooren, *makka boekan pã-
toet mendengarkan orang poenja rahasia
itoe deng'an pasang koeping.*

Ik wil de getuigen —, *kita maw me-
neng'arkan sjaksi.*

Waarom wilt gij mij de biecht niet —,
*mengapakah toewan hamba tiada handaq
meneng'arkan peng'akoewan dosa-dosakoe
ini?*

AFHOUDEN, b. w. *terughouden, simpan.*

Hoe veel hebt gij er afgehouden? *brãpa
loe simpan derri itoe?*

Ik heb er drie ropijen afgehouden, *kita
soedah tjengkolong tiga ropiah derri itoe.*

—, *terughouden om iets te doen, me-
negahkan, melarangkan.*

Ik wil er u van afhouden dat te doen,
*makka kita handaq menegahkan angkaw
berboewat itoe.*

O, mijn zoon, gij moet u van slecht
gezelschap —, *hei anangkoe makka handaq
anangkoe menjãwohkan diri derri paadda
pekoempoelan orang djahat.*

—, *tegenhouden, terughouden, tahan
menãhankan.*

Wat houdt u van het huwelijk af? *apã-
kah jang menãhankan angkaw derri kãrin?*

Den vijand van de stad —, *mendjãga
sopãja moesoeh tiada dãpat mengampiri ne-
gri, berdjãga sopãja moesoeh trãda bõleh
dãtang dekat negri, L.*

Van het werk —, *menegahkan kardja,
menjoesahkan pekardjã-an.*

Van de kust —, *lãloe derri paadda pã-
sisir.*

Naar open zee —, *berlãjar ka-lãwoet
rambang, berlãjar ka-tengah lãwoet.*

Op een oorlogschip —, *menoedjoe ka-
kapal prang.*

Van eene koraalrots —, *melaloewi kã-
rang, menghormatkan kãrang.*

Iets —, *verwijderen van iets, mendjã-
wohkan derri paadda. . .*

Houd de handen er af! *lepaskan itoe,
djangan kena itoe, djangan mendjãmah itoe.*

AFHOUDER, m. *orang jang menegahkan akan
menghampirkan, orang jang melarang dã-
tang dekat.*

AFHOUDING, vt. *penegãhan akan menghã-
mpirkan, pelarãng'an dãtang dekat.*

AFHOUWEN, b. w. *põtong, zie AFHAKKEN.*

—, *verminken, kõtong.*

De hand is hem afgehouden, *tãng'amija
kõtong.*

AFHOUWER, m. *orang jang memõtong, zie
AFHAKKER.*

AFHOUWING, vt. *pemõtongan, zie AFHAK-
KING.*

AFHUCHELEN, b. w. *berõleh dengan moenãqãq,
dãpat dengan tjelas hati.*

AFHUILEN, wcd. w. *meleteh-lesoekan diri
sabab menãngis, kardja tjãpã diri derri ter-
lãloe bãnjang menãngis.*

AFHUREN, b. w. *sẽwa, menjẽwa.*

Een huis — voor honderd en zestig
gulden in de maand, *sẽwa sãtoe roemah
sarãtoes anam poeloh roepiah sa-boelan.*

Een stoomschip —, *menjẽwa kapal asãp
sa-boewah.*

AFHURING, vt. *penjẽwã-an, sãwãnja.*

AFHUURDER, m. *orang sãwa, orang jang
menjẽwa.*

AFJAGEN, b. w. *oesir ka-bãwah.*

—, *afmatten, berlelahan.*

Hij heeft zijn paard afgejaagd, door het
te sterk te sporen, *makka iãpooon berle-
lahan koedãnja deng'an mematjokan dia
terlãloe sãngat, dia kardja tjãpã koedãnja
sabab memboeroe dia terlãloe kras.*

Zich door sterk loopen —, *berlelahan
diri sabab berdjãlan terlãloe sigrah, kardja
tjãpã dirinja sabab berdjãlan terlãloe tjepat.*

AFJAGER, m. *orang jang mengoesir ka-bãwah.*

AFKAATSEN, b. w. *tangkis, menangkis.*

Eenen bal —, *menangkiskan anag katei.
—, doen terugstuiten, meng'ambolkan.*

AFKAATSER, m. *penangkis, orang jang me-
nangkis.*

AFKAATSING, vt. *penangkisan, tangkisan.*

AFKABELLEN, b. w. *mãkan, menghãnjoet-
kan.*

De golven der zee hebben de oevers
van dit eiland afgekabbeld, *makka ombaq
lãwoet soedah mãkan pinggirnja poeloe ini.*

AFKABELLING, vt. *pemãkan, penglanjoetan.*

AFKAKELLEN, b. w. *menegahkan dengan
meng'omong-omong.*

—, o. w. *uitbabbelen, meng'omong-omong
hãbis.*

AFKALKEN, o. w. *kãpor djãtoeh.*

Die oude muur kalkt af, *makka kãpor
tẽmboq toewah itoe djãtoeh.*

AFKALKING, vt. *djãtoehnja kãpor derri tẽmboq.*

AFKALVEN, o. w. *berheiti berãnaq.*

AFKAMMEN, b. w. *menjisir, gãroq dengan
sisir.*

De borstwering —, (wegschieten) me-
netaskan bẽnteng sãleh mariam.

AFKAMMER, m. *orang menjisir.*

AFKAMMING, vt. *penjisiran.*

AFKANTEN, b. w. *angkat pinggir, boewang,
pinggir.*

De hoeken —, *põtong hoedjong, boewang
hoedjong.*

Met den beitel of schaaf —, *põtong
deng'an pãhat ataw seroet.*

AFKAPPEN, b. w. *zie AFHAKKEN.*

AFKAPPING, vt. *zie AFHAKKEN.*

AFKEER, m. *djemoewan, djoemoewan, moe-
wal, mawal, ayfãn, Ar.*

Hevige —, *ka-gillian, gathiãt, Ar.
— van spijs hebben, djemoe derri ma-
kãnan, bermoewal rezqã.*

Een — van het huwelijk hebben, *tiáda máw káwin*.

AFKEEREN, b. w. *páling, báliq*.
Hij keerde het gelaat af, *makka íapoon berpálingkan meekánja*.
Eene pijl —, *menangkiskan ánaq pánah*.
zie AFWEREN.

AFKEERIG, b. n. *berdjemoe, bermoeual, kagilli-an*.
Iemand van spijs — maken, *mendjemoe kan órang derri paadda makáwan*.
Ik heb hem van zijn voornemen — gemaakt, *makka kita memálingkan dia derri paadda maytsoednja*.

AFKEERIGHEID, vr. zie AFKEER.

AFKEERIGLIJK, bijw. zie AFKEERIG.

AFKEERING, vr. afwending, *palingan*.
—, *afweering, penangkisan*.

AFKEERVEN, b. w. *tjintjang, hiris, pótonq*.

AFKEERVER, m. *jang tjintjang, — hiris, — pótonq*.

AFKEURDER, m. *órang jang tiáda berkenan*, enz., zie AFKEUREN.

AFKEUREN, b. w. *tiáda berkenan, tiáda tari-ma, menjelákan, togor*.
Een verzoek —, *tiáda berkenan akan permintá-an*.
Ik keur uw gedrag af, *makka kita menjelákan lakoe djálanmoe*.
—, *verwerpen, toelaq, menoelaq, boewang, lárang páké*.
Afsgekeurd geld, *oewang jang di lárang páké*.
Een paard dat afsgekeurd is omdat het de droes heeft, *koedu jang di lárang páké sabab ingoes*.

AFKEURING, vr. *penoelákan, pemboewangan*.

AFKLIJKEN, b. w. *beládjár dengan menghinté*.
De kans —, *mengadang oentoeng*.
De zaak —, *menantikan áqibat*.

AFKLIJKER, m. *órang beládjár dengan menghinté*.

AFKLIJKING, vr. *peladjárán oleh menghinté*.

AFKLAUTEREN, o. w. *toeron merangkang, toeron dengan ampat káki*.

AFKLEEDEN, b. w. een schip —, *memboeka lapi-san tambága kapal, memboeka koelit tambága kapal*.

AFKLEMMEN, b. w. *poetoeskan dengan djepit*.

AFKLEMMER, m. *jang memoetoeskan dengan djepit*.

AFKLEMMING, vr. *pemoetoesan dengan djepit*.

AFKLEFFEN, b. w. *memáloemkan dengan menjelákan gúnta, kassí bertáhoe dengan tarik lójténg*.

AFKLIMMEN, o. w. *toeron, lingsir*.

AFKLIMMER, m. *jang toeron*.

AFKLIMMING, vr. *toeroenan*.

AFKLOPPEN, b. w. *angkat of boewang dengan poekol of páloe*.
Het vuil van eenen rok —, *angkat kólor derri bádjoe dengan memoekol dia*.
—, *afrossen, poekol, páloe, hantam*.

—, *stokslagen geven, poekol rótan*.

AFKLOPPER, m. *pemoekol, penáloe*.

AFKLOPPING, vr. *pemoekoelan, páloe*.

AFKLUIVEN, b. w. *pápaq*.

AFKLUIVER, m. *jang memápaq*.

AFKLUIVING, vr. *memápaqan*.

AFKNABBELEN, b. w. *párot*.

AFKNABBELEER, m. *jang memórot*.

AFKNABBELENG, vr. *memórotan*.

AFKNAGEN, b. w. *pápaq*.

AFKNAGER, m. *jang memápaq*.

AFKNAGING, vr. *memápaqan*.

AFKNAKKEN, b. w. *pátahkan*.
Eene bloem —, *gintas boenga, gintas kumbang, L*.

AFKNAKKER, m. *jang pátahkan, jang meng-gintas boenga of kumbang*.

AFKNELLEN, b. w. zie AFKLEMMEN.

AFKNEVELEN, b. w. *beróleh dengan meny-anijája*.

AFKNEVELER, m. *jang menganijája, jang beróleh dengan menganijája*.

AFKNEVELING, vr. *peroléhan dengan meng-anijája, penganijájan*.

AFKNIBBELEN, b. w. *dápat dengan táwar, beróleh dengan bertáwar*.

AFKNIPPEN, b. w. zie AFKLEMMEN.
Den kop van eenen spijker met den nijptang —, *pátahkan kapála pákoe dengan káka-toewah (pendjepit)*.
—, *met de nagels, gintas*.

AFKNIPPEN, b. w. *pótonq dengan goenténg, menggoenténgkan*.
Bladeren —, *meranténg*.

AFKNIPPER, m. *jang memótotong dengan goenténg, jang menggoenténgkan*.

AFKNIPPING, vr. *memótotongan dengan goenténg, penggoenténgan*.

AFKNIPSEL, o. *goenténgan, rantingan*. (Het laatste woord meer bijzonder van afsnoeide bladeren.)

AFKNOTTEN, b. w. *afkappen, tebang, tetak*.
zie AFHAKKEN.
—, *snoeijen, meranténg, merantjong*.
—, *de knotten van het vlas doen, meny-gároq rámi*.
—, *verminken, kótongan*.

AFKNOTTER, m. *jang menebang, jang ménétaq*.

AFKNOTTING, vr. *penebangan, penetékan*.

AFKOELEN, b. w. *menjedjoqkan, mendinginkan*.
De bergwind koelt den dampkring af, *makka angin derri goenong menjedjoqkan oedara*.
Het kanon met water —, *mendinginkan mariam dengan ajer*.

AFKOELEER, m. *jang menjedjoqkan, jang mendinginkan*.

AFKOELENG, vr. *penjedjoekan, pendinginan*.

AFKOKEN, b. w. *másaq, tánaq*.
In ruim water —, *reboes*.
Afsgekookt vleesch, *dáging jang di másaq*.

Afgekookte rijst, *nási jang di tánaq.*
 Afgekookte visch, *ikan jang di reboes.*
 —, distilleren, *koekoës.*

AFKOKING, vr. *pemasákan, penanákan, pe-reboesan.*

—, distillering, *pengoekoesan.*
 —, afkooksel, *kakoekoesan, bárang jang soedah di koekoës.*

AFKOMELING, m. en vr. *afstammeling, ánaq toeroenan.*

—en, *toeron-temoeron.*
 AFKOMEN, o. w. *toeron, menocron.*

Van eenen trap —, *toeron derri tangga.*
 —, afzakken, vele prauwen komen uit de bovenlanden af, *makka áda bánjir práhoe dátang mílir derri oediq, L. — — — — — hoeloe.*

Van den rechten weg —, *verdwalen. djádi sesat, menínggalkan djálan jang betoel.*

Indien ik van mijne bezigheden kan —, zal ik bij u aankomen, *kaloe kita bóleh lepaskan kita poenja pekardjá-an makka kita máw singgah (nampir, L.), di roemah toewan.*

Denk niet dat gij er zoo gemakkelijk zult —, *djangan angkaw kira moedah-moedahan angkaw di loepoetkan derri paadda perkára itoe. djangan loe kira bagitoe gampang di loepoetkan derri itoe perkára.*

Ik ben van aanzienlijke voorouders afgekomen, *makka kita toeron derri nénéq míjang jang besaar-besaar.*

Niet van elkander kunnen —, het niet eens kunnen worden, *tráda bóleh djádi moepákat, L., tiada bóleh djádi moewáfaqat.*

Er vrij wel —, *beroentoeng djoega, áda áqibat jang bájq.*

Hij is door de zeeroovers vervolgd en er vrij goed afgekomen, *makka ia di perhambat bádjaj serta di loepoetkan djoega.*
 —, om eenen aanval te doen, *tampoh, menampoh.*

AFKOMING, vr. *afdeling, toeroenan.*

AFKOMST, vr. *oorsprong, afstamming, atsal, Ar., bangsa, katoeroenan, peranákan, casta, Port.*

Hij is van Arabische —, *makka toewan itoe derri atsal arab.*

Gij zijt van Hindoesche —, *makka angkaw derri bangsa Hindoe.*

Boekoe is van Soendasche —, *makka st Boekoe itoe katoeroenan órang Soenda.*
 Tjia Gowanko is van Chinesche —, *makka Tjia Gowanko itoe peranákan tjina.*

Van eene voornamen — zijn, *órang beratsal, órang berbangsa.*

De — van een woord, *póhon perkatá-an.*

AFKOMSTIG, b. n. *beratsal, berbangsa, toeron.*

De Javanen zijn — van de Hindoes, *makka órang Djáwa itoe toeron derri órang Hindoe.*

Dit Maleische woord is van het Javaansch —, *makka sa-pátah káta Malá-joe ini toeron derri bahása Djáwa.*

AFKONDIGEN, b. w. *memáloemkan, seroe, menjeroe, menjatákan, membrí táhoe, kassi bertáhoe, L.*

— bij bekkenslag, *memáloe memoe-wángan.*

AFKONDIGER, m. *órang jang memáloemkan, jang membrí táhoe, órang jang kassi bertáhoe, L.*

AFKONDIGING, vr. *soerat máloemat, soerat bapernjatá-an.*

De — van de oorlogsverklaring aan de Vorsten van Bali, *soerat máloemat menjatákan prang dengan rádjá-rádjá Bákt.*

De — van het huwelijk van den Grooten Heer Gouverneur-Generaal, *máloemat nikáh Sri padoeka toewan besaar Goerna-doer Djindral.*

AFKOOKSEL, o. sap, *ajer, koewah.*

—, gedistilleerd water, *ajer koekoesan.*

AFKOOPE, m. *pemblian akan di lepaskan, of di loepoetkan.*

AFKOOPEN, b. w. *door afkoopeu bevrijden, bli, membli akan di loepoetkan.*

Koopwaren —, *bli bárang dagángan.*

Eene plundering —, *membli kaloepoetan rampásan.*

AFKORSTEN, b. w. *boewang koelít.*

Als het brood te hard is, moet gij het —, *kaloe itoe róti terláloe kras loe misti boewang koelítinja, L.*

AFKORTEN, b. w. *verkorten, memendéqkan, békin lebeh pénéq.*

Dat touw is veel te lang, het moet afgekort worden, *itoe tált áda terláloe pandjangan itoe misti di békin lebeh pénéq, (misti di pótonq sa-pótonq), L., — — — — — makka itoe handaq di pénéqkan.*

Onder het schrijven de woorden —, *ichtitsáran toelian, békin pénéq toelian.*

Geld voor eene oude schuld —, *tjang-kólong oewang hoetang lána.*

Hij heeft vijf gulden van mijn traktement afgekort, *makka di pótonqnja gádjí sahája lima roepiah.*

AFKORTER, m. *jang memendéqkan, jang békin pénéq, enz., zie AFKORTEN.*

AFKORTING, vr. *meméndékan.*

—, verkorting, *ichtitsár, Ar., penjím-pánan.*

— van geld, *tjangkólong.*

AFKRABEN, b. w. *angkat dengan menggároq.*

AFKRABBER, m. *jang menggároq.*

AFKRABBING, vr. *penggarókan.*

AFKRASSEN, b. w. *angkat dengan menggáris.*

AFKRASSING, vr. *penggarisan.*

AFKRIJGEN, b. w. *ambil derri atas, toeronkan, kassi toeron, L.*

Eén mensch kan dat niet van den zolder —, *makka sátoe órang tráda bóleh kassi toeroen itoe derri lótonq, L.*

AFL.

Het werk —, *menjoedahi pekardja-an*,
békin hábis pekardja-an, L.
AFKRUIPEN, o. w. *toeron merangkang*.

—, van veelvoetige diertjes, *toeron melata*.

AFKUNNEN, o. w. *bóleh lepas, bóleh loepoet*, *dápat di loepoetkan*.

Ik kan er niet van af, *makka sahaja trada bóleh lepas derri itoe*, L., *makka trada dápat hamba di loepoetkan derri paadda itoe*.

—, *voltoojen*, ik zal het werk in eene maand —, *makka dálam sa-boelan sahaja bóleh menjoedahi pekardja-an itoe*, L.

— — — — — *békin hábis pekardja-an*, L.
AFKUSSEN, b. w. *perdameikan dengan kassi oetjoep*, *békin senang hati dengan kassi tjioem*, L.

AFLAAT, m. *ampon derri paadda dosa*, *mááf*, Ar.

Den — *verkrijgen*, *di amponkan akan dosa*, *di mááfkan akan dosa*, (ook wel zonder akan).

AFLAATBRIEF, m. *soerat mááf dosa*, *soerat ampon dosa*.

AFLAATPREDIKER, m. *pátri jang memuloemkan mááf dosa*.

AFLADEN, b. w. *boekta moewátan*, *bongkar moewátan*, *kassi toeron moewátan*, L.

—, *ten einde toe laden*, *moewat hábis*, *sárat*, *menjárat*.

AFLADER, m. *jang boekta moewátan*, *jang kassi toeron moewátan*, *jang bongkar moewátan*.

AFLADING, vt. *pemboeká-an moewátan*, *penoeroenan* —, *pembongkárán* —.

AFLAGCHEN, wed. w. *van boven* —, *kassi toeron*, L., *ambil derri atas*, L., *toeronkan*, *menoeronkon*, *kassi derri atas*, L.

AFLATEN, b. w. *toeronkan*, *menoeronkan*.
 Drie kisten wijn —, *toeroenkan anygor tiga peti*.

van den prijs —, *kassi koerang hargánja*.
 —, *uitscheiden*, *berhénti*.

AFLATING, vt. *penoeroenan*.

AFLAENEN, b. w. *ambil píndjam*, *mentidjám*, *píndjam derri paadda*.

Hij wil het geld niet teruggeven, *dat hij van mij geleend heeft*, *makka tiada máw ia mengombalikan anas jang di píndjamnja derri paadda kita*, *dia trada máw poelang'in doewit jang di ambilnja píndjam derri sahaja*, L.

AFLAENER, m. *orang memidjám*, *jang ambil píndjam*.

AFLAENING, vt. *pemidjámán*.

AFLAEREN, b. w. *verleeren*, *loepa*, *hilang béása*.

Door zien iets —, *beládjar dengan menghinté*.

Kwade kuren —, *hilangkan tingkah jang djáhat*.

AFLAERING, vt. *kaloepá-an*, *hal meloepa*.
AFLAEGGEN, b. w. *van boven afnemen*, *angkat derri atas*, *toeronkan*.

Leg dien degen van de tafel af, *angkatlah pedang itoe derri médjah*.

Zijn overkleed —, *menanggalkan badoeja*.

—, *zich ontdoen*, *boewang*, *boewangkan*.
 De bles heeft zijn halster afgelegd,
koeda pitag soedah boewangkan santadjinja.

De slang heeft bare huid afgelegd,
makka oelar itoe soedah mendjalama, —

— — — — — *boewangkan koelintja*, (*sáronnja*).
 —, *het leven*, *meninggal*, *máti*, *wafát*, Ar.

Een lijk —, *doen wat aan een lijk moet gedaan worden vóór de begrafenis*, *menjardjakan majit*.

Gij moet den ouden mensch —, *handalah kámoem membaharoefi dirimoe*, —
 — *mendjalama mendjadi mánoesja bahároe*.

Eenen eed voor de regtbank —, *bersoempah di hádapan hoekoem*.

Belijdenis —, *mengoetjap sjahádat*.

Eene reis binnen eene maand — *menjoedahi perdjulánan didálam sa-boelan lamánja*.

Een feestgevaad —, *menanggalkan pekájin hárt rája*.

Eene kwade hoedanigheid —, *meninggalkan kalakoewan jang djáhat*.

Eene getuigenis —, *membrí sjaksi*.
AFLAEGGER, m. *lijkontkleeder*, *orang jang mengardjakan majit*.

AFLAEGGING, vt. *het afleggen*, zie **AFLAEGGEN**.
 —, van gedaante, *péndjalamá-an*, dat ook menschwording beteekent.

AFLAIDEN, b. w. *hantar ka-bawah*, *báva toeron*.

Hij nam de prinses bij de hand en leidde haar het palcis af, *makka di pímpinnja tángan poetri serta di bawánja toeron derri astána*.

Water —, *menoeronkan ajer*, *kassi toeron ajer*, L., *mengálikán*.

Hieruit is af te leiden dat hij dood is, *derri itoe bóleh di rása makka ia soedah máti*.

Uit die omstandigheden is af te leiden dat gij onschuldig zijt, *makka derri prt hal ahwal itoe bóleh di tarima makka angkaw tiada bersalahan*.

Dit antwoord is uit het Arabisch afgeleid, *makka perkata-an ini póhonnja bahása arab*.

Iemand — van zijn werk, *storen*, *ganggoe orang bekdarja*, L., *menjoesahkan orang jang kardja*.

AFLAIDEND, b. n. *jang poekol dárah*.
 Eene afleidende aderlating, *sanggrah jang memoekol dárah*.

Hij heeft mij een — *geneesmiddel gegeven*, *makka kita di brinja obat tjahár*, of *obat membrissihkan*.

AFLAIDER, m. *jang menoeronkan*, *jang báva toeron*.

- van den bliksem, *besst penghantar kilat*.
- AFLEIDING**, vt. *penghantaran, penoeroenan*.
Door — van gedachten, *oleh fekoer, sabab terfekoer*.
- AFLEKEN**, o. w. *berlinang-linang*.
- AFLEKKEN**, o. w. *bertitiq, titiq-menitiq*.
- AFLEKKING**, vt. *titikan*.
- AFLEVEREN**, b. w. *sarahkan, bawa*.
In het pakhuis —, *bawa masoq di goedang, nenjarkan di goedang, of di gedoeng*.
- AFLEVERAAR**, m. *orang jung nenjarkan*,
— *bawa masoq*.
- AFLEVERING**, vt. *nenjarahan, pembawa-an masoq*.
- AFLEZEN**, b. w. *met luider stemme* —, *membatja soerat dengan njaring soewarannya, of dengan menjaringkan soewara*.
Zich —, *kardja tjapé diri dengan membatja hikajat terlaloe lama, l., melelahkan dirinya dengan mematja hikajat terlaloe amat batjanya*.
- AFLEZER**, m. *pembatja, orang membatja*.
- AFLEZING**, vt. *pembatja-an*.
- AFLIGGEN**, o. w. *verwijderd liggen, ada djauh, berbaring djauh*.
Die plank ligt een voet van de heining af, *makka itoe papan ada satoe kaki djauhnya derri pagar*.
Waarom ligt gij zoo ver van uwe vrouw af? *mengapa loe berbaring bagitoe djauh derri loe poenja bini, l.*
- Uw huis is ver van de markt afgelegen, *makka roemah toewan hamba itoe ada djauh derri pasar*.
- In een afgelegen oord wonen, *berdoe doe paadda tempat jang soenji sinnyap, berroemah di tempat sepi, l.*
- AFLIGGING**, vt. *kadoedoeakan derri paadda, pemingdingan derri paadda*.
- AFLIGTEN**, b. w. *angkat*.
—, *opligten, ontdekken, boeka*.
Ligt die kist van de bank af, *angkat itoe peti derri bank*.
Ik zal u het masker —, *makka akoe handay memboekakan toppengmoe*.
- AFLIGTER**, m. *jang mengangkut, pengangkut, jang memboeka, pemboeka*.
- AFLIGTING**, vt. *pengangkutan, pemboeka-an*.
- AFLIJVIG**, b. n. *máti, meninggal*.
Van groote personen sprekende zegt men, *wafat, Ar., mangkat ber'uloe*, en van Vorsten en heiligen, *marhoem, Ar.*
- AFLIJVIGHEID**, vt. *prt kamati-an, máwt, Ar.*
- AFLIKKEN**, b. w. *djilat, mendjilat*.
Hij likte al zijne vingers af, *makka di djilatnja segalla djarinja*.
- AFLIKKER**, m. *jang mendjilat, pendjilat*.
- AFLIKKING**, vt. *pendjilatan*.
- AFLORDER**, m. *orang jang menginté*.
- AFLOEREN**, m. *hnté, menginté*.
- AFLOERING**, vt. *penghntéjan*.
- AFLOKKEN**, b. w. *memboedjoq hingga toeron*.

- , *vogels, pikat, memikat, djontrot, l.*
- AFLOKKER**, m. *een vogelaar, die de vogels lokt, pemikat, K. D. 177*.
- AFLLOOP**, m. *van water, ngaliran*.
Sterke —, *bánjir*.
—, *eb, ajer soeroet*.
—, *helling, miring*.
— *eener zaak, pengabisan perkara, penjoedahan hal*.
— *van eene regtzaak, poetoesan bitjara*.
- AFLLOOPEN**, o. en b. w. *berdjalan derri atas ka-bawah, toeron*.
Spoedig van eenen heuvel —, *toeron lakas derri boekit*.
Het zweet loopt hem van het aangezicht af, *djamdjam doerdja berhamboeran*.
Hoe zal deze zaak —, *bagimana nanti pengabisan perkara ini?*
Afloopend tij, *ajer soeroet*.
Het water loopt van de bergen af, *makka ajer itoe ngalir derri goenong*.
Het vet loopt van de kaars af, *gemoqnya dian itoe meliléh, (toeron)*.
Een schip van stapel laten —, *menoe ronkan kapal derri kalangan*.
Ik wensch die zaak goed te doen —, *makka sahaja soeka membajiki itoe perkara*, — — — *mengatorkan perkara itoe*.
Een land —, *mendjarah negri*.
Mijn horologie is afgeloopen omdat ik vergeten heb het op te winden, *kita poenja orlodji soedah brénti sabab kita loepa memoetar pekakasnja*.
—, *doorloopen, afsljiten, menghábiskan dengan berdjalan*.
Ik heb drie paar schoenen in dit jaar afgeloopen, *makka paadda táhon ini kita soedah menghábiskan tiga pasang sapátue dengan berdjalan-djalann*.
Laat ons dit veld —, *marilah kita orang berdjalan sampé pengabisan padang (tanah lapang, l.), ini*.
Hij loopt alle markten af om zijn kind te zoeken, *makka ia masoq kaloewar segalla pasar ákan mentjahári ánaqnja*.
- AFLOOPER**, m. *jang berdjalan derri atas ka-bawah, jang toeron*.
- AFLOOPING**, vt. *verwoesting, plundering, djarahán*.
— *van een schip van de helling, toeroenan kapal derri kalangan*.
- AFLOSSEN**, b. w. *vervangen, ganti, mengganti, gilir*.
Gij moet hem —, *makka toewan handay mengganti dia*.
Zij lossen elkander beurtelings in het waken af, *makka marika itoe-poon berganti-ganti djaga*.
Hij heeft zijn goed uit den lombard afgelost, *makka di teboeskannya barangnja di pegadé-an*.
Al zijn schulden —, *membajar segalla hoetangnja*.

AFM.

Een kanon —, *pásang mariam.*

AFLOSSER, m. *jang menggantikan, jang bergilir.*
jang meneboeskan, jang membájar, jang
memásang, zie het gebruik bij AFLOSSEN.

AFLOSSING, vt. *penggantian, giliran, pem-*
bájaran, peneboesan, pemasángan, zie AF-
LOSSEN.

AFLUISTEREN, b. w. *mendengarkan, menden-*
gar dengan pásang koeping, L.

AFLUIZEN, b. w. *mengaloewarkan koetoe, —*
toema-toema.

—, *ontfutselen, mentjoeri diam-diam.*

AFMAALJEN, b. w. *ruigte, struiken —, bábat.*

Gras —, *pótong roempoet, mengárit.*

Koorn —, *mengátam pádt, móttong pádt,*
L., tataqkan peroeamá-an, mengrat per-
oeamá-an.

AFMAALJER, m. *orang bábat, orang móttong*
of memóttong, enz., zie AFMAALJEN.

AFMAALJING, vt. *pembabátan, pengatáman,*
pemóttongan, zie AFMAALJEN.

AFMAKEN, b. w. *ten einde maken, kardja*
hábis, menjoedáhi, menghábisikan, mentan-
matkan, selessékan, menjelessékan.

Een geschil —, *bijleggen, menjelessékan*
tjiderá.

Eenen brief —, *mentamatkan soerat,*
kardja hábis soerat.

Een werk —, *menghábisikan pekarjá-an.*

Eene zaak —, *menjoedáhi perkára.*

—, *ombrengen, boenoh, memboenoh,*
menghábisikan.

Het is ongeoorloofd eenen gekwetste af

te maken, *makka harámlah memboenoh*
orang jang kena loeka.

Hij heeft die zaak met den policiedienaar

voor eene halve ropij afgemaakt, *makka*
dia soedah hábisikan itoe perkára dengan
di kassi samma oepas sórongan satengah
roepiah.

AFMAKER, m. *jang kardja hábis, enz., zie*
AFMAKEN.

AFMAKING, vt. *penjoedáhan, penghabisan,*
enz., zie AFMAKEN.

AFMALEN, b. w. *menggambarkan, memboewat*
enz., zie AFMAKEN.

AFMALEN, b. w. *menggambarkan, memboewat*
enz., zie AFMAKEN.

AFMALEN, b. w. *menggambarkan, memboewat*
enz., zie AFMAKEN.

AFMALEN, b. w. *menggambarkan, memboewat*
enz., zie AFMAKEN.

AFMALEN, b. w. *menggambarkan, memboewat*
enz., zie AFMAKEN.

AFMALEN, b. w. *menggambarkan, memboewat*
enz., zie AFMAKEN.

AFMALEN, b. w. *menggambarkan, memboewat*
enz., zie AFMAKEN.

AFMALEN, b. w. *menggambarkan, memboewat*
enz., zie AFMAKEN.

AFMALEN, b. w. *menggambarkan, memboewat*
enz., zie AFMAKEN.

AFMALEN, b. w. *menggambarkan, memboewat*
enz., zie AFMAKEN.

AFMALEN, b. w. *menggambarkan, memboewat*
enz., zie AFMAKEN.

AFMALEN, b. w. *menggambarkan, memboewat*
enz., zie AFMAKEN.

AFMALEN, b. w. *menggambarkan, memboewat*
enz., zie AFMAKEN.

AFMALEN, b. w. *menggambarkan, memboewat*
enz., zie AFMAKEN.

AFMALEN, b. w. *menggambarkan, memboewat*
enz., zie AFMAKEN.

AFMALEN, b. w. *menggambarkan, memboewat*
enz., zie AFMAKEN.

Zich —, *kwellen, menjoesahkan diri,*
menjoekarkan diri.

AFMARTELING, vt. *sangsára, penjangsará-an.*

AFMATTEN, b. w. *berlelahkan, kardja tjapé,*
L., meranggákan.

—, *verzwakken, melalahkan.*

Mat u niet af met te vasten, *djangan*
melemahkan dirimoe dengan berpoewáa.

Zich — door te ver te wandelen, *ber-*
lelahkan diri sabab berdjálan terláloe djáwh.

Den geest —, *berlelahkan rofi.*

Dit span paarden is afgemat, *makka*
sa-pásang koeda ini soedah tjapé of sángat
lelahnja.

AFMATTER, m. *jang berlelahkan, enz.*

AFMATTING, vt. *kaleláhán, tjapé, L.*

AFMELKEN, b. w. *prus soesoe sampé hábis*
ajernja.

AFMENNEN, b. w. *mematjoekan koeda hingga*
lelah, (tjapé, L.), membáwa koeda sampé
tjapé.

AFMERGELEN, b. w. *melemahkan sakáli,*
meleteh-lesoekan.

AFMERKEN, b. w. *menaná-t, tároh tanda,*
tároh bekas.

AFMETEN, b. w. *geheel —, mengoekoer hábis.*

Twintig el zeldoek —, *mengoekoer doewu*
poeloh éllo kájin lájar.

Hij weet zijnen tijd niet af te meten,
makka ia tíada táhoe membahági wáptoenja.

De mensch moet zijnen arbeid naar zijne

krachten —, *makka tí-dápat tíada má-*
noesja mengátorkan pekarjá-annja dengan
sa-gadar koewasánja.

God heeft alles met wijsheid afgemeten.

God heeft alles met wijsheid afgemeten.
makka Allah telah mengandamkan samoe-
wánja dengan hikmatnja.

De uitgaven moeten naar het inkomen

afgemeten worden, *makka segalla belandja*
itoe misti di kira-kirákan sa-gadar hásilinja.

Gij moet aan de Tjikandie een land —.

Gij moet aan de Tjikandie een land —,
loe misti mengoekoer sátoe tánah di Tji-
kandi, L.

Rijst —, *menjoekat bras.*

AFMETER, m. *jang mengoekoer, zie verder*
AFMETEN.

AFMETING, vt. *pengoekoeran.*

— van drooge waren, *penjoekátan*
—, hoegroothcid, besaar.

AFMETSELEN, b. w. *menghábisikan pásang*
bátoe.

AFMOLMEN, o. w. *djádi boeboq, djádi boeroq.*

AFMUREN, b. w. *mengikat dengan témboq,*
mentjerekan dengan págar bátoe, pásang
témboq.

AFNAALJEN, b. w. *mendjáhit hábis.*

AFNEMEN, b. w. *van eene hoogte of van*
boven, ambil derri atas.

—, *afscheppen, menjéndoq.*

Het eten —, *angkut makánan, ankyat*
hidángan.

Het deksel van enen ketel —, *angkut*
toetoean (toetop) priog.

Zijn ijver begint af te nemen, makka ráljinja djádi koerang.

Meer en meer nemen zijne krachten af, múnghin-múnghin goewatnja hilang, L., melájukan mákin hilang goewatnja.

Er moet een stuk van die mat afgenomen worden, itoe tikar misti di pótung sedikát.

De zeeroovers hebben hem alles afgenomen, makka bádjag soedah merampas dia poenja bárang samoewa, bárang samoewana di rampas bádjag.

Den baard afgenomen worden, di tjoekoer djenggoet.

Den eed —, beëdedigen, menjoempah.

Iemands goed —, die men op weg slappende vindt, téko.

Hij kan daaruit —, makka ia báleh rása derri itoe.

Eenen eed —, afschischen, menjoempáhi.

Eene schilderij —, angkat pigoera, L., angkat gambar.

In den winter nemen de dagen af, paadda moesim dingin makka sa-hári-hári sítang djádi koerang, — — — — — mákin lakas lingsir hárt, (múnghin koerang, L.).

De maan neemt af, makka boelan soedah ketjil.

De handel neemt af, makka hál perniagá-an djádi roesag.

AFNEMER, m. órang jang angkat, enz., zie AFNEMEN.

AFNEMING, vt. pengangkátan.

— van de maan, hál boelan soedah ketjil. zie verder de verschillende beteekenissen van AFNEMEN.

AFNEUZEN, b. w. hínaté, mengúnté, mengúntip, L., verb. Jav.

AFNEUZING, vt. zie AFRIJING.

AFNIJPEN, b. w. zie AFKLEMMEN.

AFOOGEN, b. w. zie AFRIJKEN.

AFOOGING, vt. zie AFRIJING.

AFOOGSTEN, b. w. mengatán hábis padinja, beroema hábis.

AFPACHTEN, b. w. séwa, menjéwa.

AFPACHTING, vt. séwa, penjéwá-an.

AFPAKKEN, b. w. toeronkan bárang, kassi toeron boengkoesan, L.

AFPAKKER, m. órang jang toeronkan bárang, órang jang kassi toeron boengkoesan.

APPALEN, b. w. menandá-i, menjekoekan deng-an págar, zie AFPERKEN.

APPALING, vt. pemagáran.

—, grenspaal, púnghir, wátas, L.

APPASSEN, b. w. mengoekoer dengan djangká.

De graden van eenen cirkel —, mengoekoer dengan djangká akan daraljat boelat.

Geld —, hitong betoel djocentahnja.

APPASSER, m. órang jang mengoekoer.

APPASSING, vt. pengockoeran.

APPELEN, b. w. doega, mendoeqa, loega, (doega wordt algemeen gebruikt).

APPEINZEN, wed. w. melemahkan diri dengan fekoer.

APPEINZING, vt. fekoer, Ar.

APPELLEN, b. w. angkat koelít, boewang koelít, koopas.

Garnalen —, boewang koelít hoelang.

APPERKEN, b. w. menandá-i, tároh tauwa, menjakoekan dengan págar, memagári, berhinggákan.

Met paalwerk —, memagári dengan tiang.

Eene zee —, menandá-i pelaboehan dengan tiang-tiang.

Water —, insluiten, seroek.

APPERKING, vt. pemagáran, penaróhan tandu wátas.

APPERSEN, b. w. beróleh dengan pagsa.

—, dwingen te geven, memagsa akan membrí.

Het geld, dat door — verkregen is, oewang jang di peróleh dengan memagsa.

Hij heeft mij twee ropijen afgeperst, makka sahája di pagsánja kassi doewa roepiah, L.

APPERSER, m. órang jang memagsa akan membrí, órang jang memagsa kassi, L.

APPERSING, vt. pemagsá-an akan membrí, — boewat kassi, L., penganiagá-an.

APPEUTEREN, b. w. angkat dengan kórég.

APPJENEN, wed. w. menjangsarakan diri, menjoesahkan dirinja terláloe sángat.

APPFLAKKEN, b. w. témpél hábis, L., tampal hábis.

APPLEITEN, b. w. vrijpleiten, melepaskan beratjára, meloepoetkan dengan beratjára, — — begúwan.

APPLOEGEN, b. w. menanggála hábis, meloekoe hábis, L.

APPLOOJEN, b. w. melipat hábis.

APPLUZEN, b. w. kórég.

APPLUIZER, m. órang jang kórég, (mengóreq.)

APPLUIZING, vt. pengórékan.

APPLUKKEN, b. w. poengoet.

Eene bloem —, gúntas, keppos, L.

Vruchten —, petik, L. hálap, L., memoengoet boewah-boewahan.

APPLUKKER, m. órang memoengoet, enz., zie APPLUKKEN.

APPLUKKING, vt. pemoengoetan, penggúntasan, keppos, L., petik, L., hálap, pengulápan.

APPRAEGHEN, b. w. beróleh dengan memboedjog.

APPRATEN, b. w. menegahkan dengan bitjára, — — berkáta.

—, o. w. menghábiskan perkátá-an, menghábiskan berkáta.

Veel —, bánjag bitjára, meloendjoetkan perkátá-an.

APPUNTEN, b. w. de punt wegnemen of afbreken, páthakkan hoeidjong, angkat hoeidjong.

—, de punt scherper maken, merantjoeng, pódnng, mendjahkan hoeidjong.

APPUNTING, vr. pematáhan hoedjong.
 —, aanpunting, perantjoengan hoedjong.

APRADEN, b. w. membitjárakan sopája djá-nyan, — béjar djangan.
 Ik heb hem afgeraden naar Java te gaan, makka kita soedah membitjárakan dia béjar djangan pergi ka-tánah djáwa.

APRADING, vr. bitjára jang mengahkan.

APRAKEN, o. w. van een bedoeld punt, medjáhokkan diri.
 —, afdwalen, satas, sasar, L., kasásar, L.
 —, zich ontdoen, djoewal.
 Hij zal wel van die koffij —, dia nanti djoewal djoega itoe koppi.
 Hij is er wel afgeraakt of aan ontkomen, makka ia djoega di loepoetkan derri itoe perkára.
 — van den grond, lepas sanggat, hánjoet poela komediën derri paadda sanggat.
 De gewoonte om liiken te verbranden is in Holland afgeraakt, makka áadat membákar majit itoe tiada lági di páké di negri wolunda.

APRAKING, vr. kasesátan, kasásar, L.

APRANDEN, b. w. póotong púnggir, békin ketjil púnggirnja.

APRASPEN, b. w. angkat dengan koekor, — — pároedan, L. memároed.
 —, ten einde toe, koekor hábis, pároed samoewa, pároed hábis.

APRASPING, vr. kakoeoeran, pamaroedan, L.

APREGENEN, onp. w. berhénti hoedjan.
 De tandjongbloemen zijn van nacht van den boom afgeregend, makka sa-málam kumbang tandjong djátòh di poekol hoedjan. L., makka sa-málam boenga tandjong loeroh di poekol hoedjan.

APREGTEN, b. w. zie AFRIGTEN.

APREIKEN, b. w. bri toeron, kassi toeron, oendjoq derri atas.

APREIS, vr. perangkátan.

APREIZEN, o. w. berangkat, pergi berdjálan, pigi, L.
 Afgereisd, moede van het reizen, lelah berdjálan.

APREKENAAR, m. órang jang membandingkan hitoengan.

APREKENEN, b. w. membandingkan hitoengan, membetoelkan hesáb.
 —, afrekken, tjangkolong, L., tákik, póotong.
 Er moeten dertig ropijen afgerekend worden, makka mist di tjangkolong (di póotong) tiga poeloh roepiah.
 —, kastijden, menghardiq, adjar.

APREKENING, vr. bandingan soerat hitoengan.
 —, betaling, pembajáran.

APRENNEN, b. w. hilangkan dengan lárt.
 Het paard heeft twee hoefijzers afgereend, makka koeda itoe soedah hilangkan doewa bessí dengan lárt.

AFRIGTEN, b. w. mengádjár.
 Een' lokvogel —. mengádjár boerong pemikat.

AFRIGTER, m. órang jang mengádjár.

AFRIGTING, vr. pengádjáran.

AFRIJ, vr. helling, miring, kamiringan.

AFRIJDEN, o. w. toeron.
 Eenen berg met eenen wagen —, toeron derri goenong dengan karéta.
 Te paard —, toeron bertoenggang koeda.
 —, vertrekken, berangkat dengan karéta of koeda.
 Een paard den bek —, békin kras moelot koeda sabab menarik terláloe kras táli lóunja of kákangnja.
 Een paard, dat geheel afgereden is, koeda jang roesaq sakáli di toenggang.

AFRIJDER, m. órang jang toenggang koeda.

AFRIJGEN, b. w. boeka pengoelásan, boeka djeloedjornja, zie RIJGEN.

AFRIJTEN, b. w. zie AFSCHEUREN.

AFRIJTER, m. órang jang menjáriq, — — sówéq, L., pentjáriq, penjówéq.

AFRIJZEN, o. w. opstaan, bángon, bangkit.

AFROEIJEN, b. en o. w. mendjáhokkan dengan berdájoeng, — — mengájoelkan.
 —, wed. w. zich —, berlelahan diri dengan berdájoeng.

AFROEPEN, b. w. van boven roepen, panggil toeron derri atas.
 —, afkondigen, memáloemkan, membátja dengan menjáringkan soewára.
 Huwelijksgeboden —, membátja soerat órang bertoengan.

AFROEPEER, m. órang jang panggil toeron derri atas.
 —, omroeper, órang jang poekol bandé dengan berkassi táhoe, L. — — — — —
 membri táhoe, órang memáloe memoengan.

AFROEPING, vr. máloemat, Ar., bapernjátá-an, hál memáloe memoengan.

AFROESTEN, o. w. di mákan kárat, di mákan táhi bessí.

AFROFFELLEN, b. w. angkat dengan seroet.
 —, fig. knoeijen, broddelen, górés-górés, tóris, L.
 Een afgeroffeld schilderstuk, gambar jang di górés-górés.

AFROLLEN, b. en o. w. goeling ka-báwah, goeling derri atas, goeling toeron.
 Opergolder zeldoek —, memboeka goeloengan kájin lájar.

AFROLLER, m. órang jang menoerankan dengan menggoeling, — — menggoelingkan ka-báwah.

AFROLLING, vr. penggoelingan ka-báwah.

AFRONDEN, b. w. békin boendar, L., membontarkan.
 Iets langwerpigs —, memboelatkan.

AFRONDER, m. órang jang békin boendar, L., órang jang membontarkan, — — memboelatkan.

AFRONDING, vr. pembontáran, pemboendáran, L.

AFROSSEN, b. w. roskammen, gároq, menggároq.

- , afjakkeren, afrijden, *melarikan koeda hingga lelah, (tjapé, L.)*
 —, rossen, slaan, *hantam, poekol, páloe, tókoq.*
AFROTTE, o. w. *djátòh kárana boeroqnja of boesoqnja.*
AFRUILEN, b. w. *dápat dengan bertoekear, beróleh —.*
AFRUKKEN, b. w. *sintaq, menjintaq, rágang.*
 Hij rukte het kind van de borst zijner vrouw af, *makka di sintaqnja ánaqnja derri paadda soesoé bininja.*
 Met geweld —, *mereboet.*
 —, afscheuren, *sindjoh.*
AFRUKKING, vt. *penjintákan, pereboetan.*
AFSCHAARFSEL, o. krullen (afgeschaafde), *tátal.*
 Een — van zeven vadem lang, *tátal jang toedjoh depa pandjangnja, Sd, M.*
 —, van gelooide leder, *kikisan koelit jang di sámaq.*
 —, van de huid, *garisan.*
AFSCHADUWEN, b. w. *menggambarakan dengan bájang-bájang, membájangkan.*
 —, zinnebeeldig voorstellen, *mengibáratkan, menghádlirkan atas prí jang ghájb.*
AFSCHADUWING, vt. *ganbar bájang-bájang.*
 —, afbeelding, *ibárat, Ar. oepáma.*
AFSCHAFEN, b. w. *lepaskan, boewang, berhéntikan, menadákan.*
 Het wijn drinken —, *lepaskan minom anggoer.*
 Eene oude gewoonte —, *menadákan áádat láma.*
 Het tolheffen —, *berhéntikan poengoeit béja.*
 Een tuinman —, *lepaskan toekang kebon sa-órang.*
 Dit artikel der wet wordt afgeschaft, *ini perkára hoekoem di boewang.*
 Een huisbediende —, *lepaskan hamba sa-órang jang djága roemah, kassé kaloe-war sátoe boedjang roemah, L.*
AFSCHAFFING, vt. *kalepásan, pemboewang'an pemberhéntian, pentadá-an.*
AFSCHAMPEN, o. w. *sipei.*
AFSCHAMPING, vt. *háal sipei.*
AFSCHANSEN, b. w. *membénténgkan, menjakoekán óleh bénténg.*
AFSCHANSING, vt. *pembénténgan.*
AFSCHAVEN, b. w. *tarákan, seroet, menjeroet, L.*
 Het vel —, *melitjatkan koelit.*
 Een huid —, *kikis koelit jang di sámaq.*
AFSCHEERDER, m. *toekang tjoekeer, órang memáras.*
AFSCHEID, o. *lepas, móhon.*
 Afscheid vragen, *minta dirí, L., bermóhon.*
 — geven, *kassé lepas, L., membri móhon.*
 Ienen gnan zonder — te nemen, *ber-ang-kut tiáda bermóhon.*

- Een soldaat die zijn — heeft, *órang tsoldádoe jang di kassé lepas, L. — — — — lepaskan.*
AFSCHEIDBAAR, b. n. *jang dápat di sekoekán. jang bóleh di tjerékan.*
AFSCHEIDBRIEF, m. *soerat akan membri salámat tinggal, soerat kassé sulámat tinggal, L.*
AFSCHEIDDRONK, m. *sa-tegoq anggor akan membri salámat, — — — — móhon.*
AFSCHEIDEN, b. w. *tjeré, mentjeré, sakoekán, menjakoekán, asingkan, mengásingkan, dinding.*
 —, afzonderen, *uitzoeken, pileh.*
 De zee scheidt Malaka van Singapoera af, *makka lávoet itoe menjakoekán poeloe Singapoera derri tánah Maláka.*
 Zij is van haren man afgescheiden, *makka parampoewan itoe soedah bertjeré dengan lukinja.*
 —, op zijde zetten, *menjablahkan.*
 Het water moet van het bloed afgescheiden worden, *makka ájer itoe ti-dápat tráda di asingkan derri paadda dárah itoe.*
 Eene kamer in tweeën —, *soewátóe bilih di bahagjikan doewa, sátoe kámar di bági doewa, — — — — dinding.*
 Zich van zijne makkers —, *meninggalkan temannja.*
 Zij wil van hare kat niet —, *makka ia tiáda máw lepaskan koetjnjnja.*
 Eenen langen baard met de vingers —, *menjellang djenggoet jang pandjang.*
AFSCHEIDELIJK, b. n. *jang dápat di sakoekán, jang bóleh di tjeré.*
AFSCHEIDFEEST, *perdjamoewan akan membri salámat, perdjamoewan akan bermóhon, panggil órang mákan boewat kassé salámat, L.*
AFSCHEIDGROET, m. *tábeg, tábé, kassé salámat tinggal.*
AFSCHEIDING, vt. *pertjeré-an, penjakoewan.*
 —, in eenen stal, *ringga.*
AFSCHEIDLIED, o. *njanji-an berangkat, njanjian akan membri salámat tinggal.*
AFSCHEIDREDE, *preek, vt. chothbat pertjeré-an, chothbat jang áchir.*
AFSCHEIDUUR, o. *djam (waqtóe) ber-angkat.*
AFSCHENKEN, b. w. *toewang.*
 De thee is geheel afgeschonken, *itoe théh soedah di sálin sámpé táwar sakáli.*
AFSCHEPEN, b. w. *berkirim dengan kapal.*
 Iemand beleefdelijk —, *mengaloewarkan órang dengan káta jang mánis.*
AFSCHEPER, m. *órang jang berkirim bárang ka-kapal of di kapal.*
AFSCHEPING, vt. *pengiriman dengan kapal.*
AFSCHEPPEN, b. w. *séndoq, menjéndoq, son-dog menjéndoq.*
 De olie van het water —, *menjéndoq minjaq derri paadda ájer.*
 Het schuim van de kokende rijst afscheppen, *boewang tádjín.*
AFSCHEPPING, vt. *penjéndoékan.*

- AFSCHEREN, b. w. den baard, tjoekoer, *mémásur*.
De wol —, menggoentangkan boeloe.
—, ten einde toe, tjoekoer hábis.
- AFSCHERING, vr. zie SCHERING.
- AFSCHERMEN, b. w. afweren, tangkis *menganakis*, menangkiskan.
- AFSCHETSÉN, b. w. memboewat dinah, *békin tjonto*, L., zie BESCHRIJVEN.
- AFSCHETSER, m. *orang jang memboewat dinah*.
- AFSCHETSING, vr. *dinah*, *tjonto*, L. *rantjana*.
- AFSCHEURDER, m. *orang jang mentjariq*, zie AFSCHEUREN.
- AFSCHEUREN, b. w. tjariq, *mentjariq*, *sajaq*, *sówég*, L. *robèq*, L. *tjabéi*, *tjabèq*, *sindjoh*.
—, afrukken, *ragang*.
- AFSCHEURING, vr. *pentjarikan*.
- AFSCHIETEN, b. w. *lepaskan*, *pásang*.
Eenen pijl —, *pánahkan*, *lepaskan ánaq pánah*.
Een geweer —, *pásang snápang*.
Een kanon —, *pásang mariam*, *membedil*.
Zijn regterbeen werd hem afgeschoten, *makka kakinja kánan di angkat pelór mariam*.
Een vogel van het dak —, *menémbaq boerong derri átap roemah*.
- AFSCHIETER, m. (van eenen pijl) *orang jang memánah*, zie verder AFCHIETEN.
- AFSCHIETING, vr. *hoogshot*, *memánah*.
—, van schietgeweer, *pembedilan*.
—, *beschot*, *dinding*, *págar*.
- AFSCHILJEN, o. w. *glans afgeven*, *bersinar*, *bertjahája*.
- AFSCHILJENSEL, o. *sinar*, *tjahája*, *tjája*, L.
- AFSCHILDEREN, b. w. *menggambarkan*, *békin gambar*, L., *békin pigoera*.
—, *voorstellen*, *mentjeritákan*.
- AFSCHILDERING, vr. *gambar*, *pigoera*, L.
—, *beschrijving*, *penjoerátan*.
—, *door woorden*, *tjeritera*, *tjerita*, L.
- AFSCHILFEREN, o. w. *mengaloepaq*.
- AFSCHILLEN, b. w. *koepas*, *kaloepas*, *boewang koelit*.
- AFSCHOPPEN, b. w. *tendang ka-báwah*.
- AFSCHOPPER, m. *orang menendang ka-báwah*.
- AFSCHRAAPSEL, o. *kikisan*.
- AFSCHRABEN, b. w. *gáris*, *tjákar*, *gájoe*.
- AFSCHRABBER, m. *penggáris*.
- AFSCHRABBING, vr. *penggarisan*.
- AFSCHRABSEL, o. *kikisan*.
- AFSCHRAPEN, b. w. *kájis*, *kikis*, L., *krik*, L.
- AFSCHRAPER, m. *pengkikis*.
- AFSCHRAPPEN, b. w. van de lijst —, *hápoeskan derri paadda daftar*.
- AFSCHRAPPER, m. *penggáris*.
- AFSCHRIJF, o. *toeroenan soerat*, *salinan soerat*, *kópi*, verb., *rantjana*.
- AFSCHRIJVEN, b. w. *salin soerat*, *menoe-ron soerat*, *békin kópi*, L.
- AFSCHRIJVER, m. *djoeroe toelis*, *orang jang salin soerat*.
- AFSCHRIJVING, vr. *salinan soerat*, *toeroenan soerat*.
- AFSCHRIK, m. *tákot*, *tákoet*.
- AFSCHRIKKEN, b. w. *menakoeti*, *pertákoetkan*, *kardja tákoet*, *békin tákoet*, L.
—, *terug houden*, *menáhankan*.
—, *tegen de borst stooten*, *djádi kagillian*, *djemoe*.
- AFSCHRIKKER, m. *orang jang menakoeti*, *orang jang békin tákoet*.
- AFSCHRIKKING, vr. *penakoetan*.
- AFSCHROBBEN, b. w. *gósóq*, *menggósóq* *dengan sa-sápoe dan ajer*.
- AFSCHROKVEN, b. w. *memboeka pelér itiq*, *memboeka skroep*.
- AFSCHROEVER, m. *orang memboeka skroep*.
- AFSCHROEVING, vr. *pemboeká-an skroep*.
- AFSCHUDDEN, b. w. *kirap*, *mingirap*, *boewang*.
Het stof —, *kirap doelt*.
Den halster —, *boewang santádji*, (*alstèr*).
Vruchten van eenen boom —, *gójang pohon sampé djátòh boewahja*.
- AFSCHUDDER, m. *orang mingirap*, *orang memboewang*, — *gójang* of *goentjang*.
- AFSCHUDDING, vr. *pengtrápan*, *pemboewáng-an*, *penggoentjangan*.
- AFSCHUIJEREN, b. w. *sikat*, *menjikat*, *boendar*, L.
- AFSCHUIJEN, b. w. *boewang tádjín*, *boewang boehi*, *kaloewarkan boehi*.
- AFSCHUIMER, m. *orang memboewang tádjín*.
- AFSCHUIMING, vr. *pemboewangan tádjín*.
- AFSCHUIVEN, b. w. *prindah* *dengan sórong*.
—, *naar beneden schuiven*, *sórong ka-báwah*.
Eene zaak van zich —, *lepaskan soewátòe perkára*.
Ik wil het van mij —, *kita ttáda máu tjampoer dálam itoe perkára*.
—, *geld geven*, *membrt amas*, *kassi doewit*, L., *kassi oewang*, L.
- AFSCHUIVER, m. *orang menjórong*, *penjórong*.
- AFSCHUIVING, vr. *penjórgan*.
- AFSCHUREN, b. w. *boewang* *dengan menggósóq*.
—, *door schuren reinigen*, *békin bris-sih* *dengan menggósóq*.
—, *polijsten*, *oepam*, *mengoepam*.
—, *ten einde toe schuren*, *dat er niets overblijft*, *menghábsikan* *dengan menggósóq*, *menggósóq sampé tra tinnal sátòe ápa*, L.
- AFSCHURING, vr. *pemboewangan* *dengan penggósókan*.
- AFSCHUTSEL, o. *dinding*, *págar*.
- AFSCHUTTEN, b. w. *memagári*, *memboewat págar*, *békin págar*, *mendinding-t*.
Het rivierwater —, *bandoengkan ajer soengei*, *bandoengkan ajer káli*.
De zee —, *tabat lawoet*, *mengikat láwoet*. S. R.

Water in een dal of laagte —, *serok.*
AFSCHUTTING, vt. zie **AFSCHUTSEL**.
 —, de daad van afschutten, *penajiran*, *pembandoengan*.
AFSCHURDER, m. *orang memboewang dengan menggosop*.
AFSCHUW, m. *kaqilli-an*, zie **AFSCHUWEN**.
AFSCHUWELIK, b. n. *ngeri, ngari, kadjemoewan, heibanoe, Ar., haran, Ar.*
AFSCHUWELIJKHEID, vt. *pré jang ngeri, kalakoewan jang heibanoe*.
 De — der zonde, *kakedji-an*.
AFSCHUWEN, o. w. *kaqillian, kadjemoewan*.
 —, verfoeijelijkheid, *kakedji-an*.
 —, afkeer, *bintji*.
AFSLAAN, b. w. naar beneden slaan, *mendjätökan dengan paloe, kassi djätökan dengan poekol*.
 Het hoofd —, *tindas kapala*.
 Den vijand —, *mengoendoerkan moesoeh*.
 Iemands verzoek —, *menoelag orang poenja permintan-an*.
 —, weigeren, *anggan, tiada berkenan, tiada tarima, L.*
 —, wateren, zijn water —, *kinjing boewang ajer seni, hädjat ketjil*.
 —, prijs verminderen, *toeron harga*.
 —, bij afslag verkoopen, *djoewal dengan menoeron harga*.
 De rijst is afgeslagen, *makka bras soedah toeron harga*.
 De zeilen —, *angkat lajar*.
 Van zijn anker —, *larat, hanjoet*.
AFSLAG, m. weigering, *anggan, penoelakan*.
 — van prijs, *toeron harga*.
 — van straf, *penjoerangan sjiksa*.
 —, mindering in rekening, *jangkölöng, L., pötöng*.
 Op zijne schuld aan mij heb ik tien-duizend gulden in — ontvangen, *makka derri hoetungnja paudla kita soedah kita tarima sapoeloh riboe goelden akan di pötöng (jangkölöng)*.
AFSLAGER, m. die bij publieke verkooping en de goederen opveit of afslaat, *djoeroe mendjocwal barang di lalang, (apsluger, verb.)*.
AFSLAYEN, wed. w. *menjoesahkan diri, berlelahan diri, kardja tjapé diri, L.*
AFSLEPEN, b. w. *irit, mengjirit ka-lawah, sérèt ka-bawah, L., menoeronkan dengan mengjirit*.
AFSLIJPEN, b. w. *angkat dengan mengásah*.
 Het roest van eenen degen —, *angkat karátan bessé pedang, angkat táhi bessé pedang dengan menggósok*.
AFSLIJSER, m. *pengásah, orang mengásah, (menggósok)*.
AFSLIJPING, vt. *pengásahan*.
AFSLIJTEN, b. w. ook het —, o. *menghâbiskan, poewi*.
 Kleederen —, *páké pekâjin sahingga poewi, — — — loesoh, — — sampé hantjar, L.*

AFSLINGEREN, o. w. *meliyag ka-barah, toeron meliyag*.
 —, b. w. *menoeronkan sambil meliyag, mendjätökan sambil meliyag*.
AFSLIPPEN, o. w. *kalintjir, galintjir, tepléssét*.
AFSLONSTER, vt. *parampoeran jang lukas kardja roesay dia poenja kâjin, (pakân, L.)*
AFSLONZEN, b. w. *lukas kardja roesay pekâjin, (pakân, L.)*
AFSLOOVEN, b. w. *menjoesahkan diri, berlelahan diri, kardja tjapé diri, L.*
AFSLUIPEN, o. w. *pergi mentjoeri tjoeiri, pergi ter-indap-indap, pigi dengan diom-diam*.
AFSLUITEN, b. w. *toetop, koedji, kâtop*.
 Eene rivier —, *kâtop soengei sa-batang*.
 —, door iets in den weg te leggen, *amprang*.
 Eene kamer —, *koentjikan kamar, L. — bilig*.
 De heining —, *toetop pagar*.
 —, met eenen slagboom, *sakat, menjakat*.
 Eenen weg —, *menjakat djalan, mengambat djalan, memompot djalan*.
 Eenen weg met doornen —, *rabat djalan dengan doeri*.
 Met eene heining —, *memagari, toetop dengan pagar*.
 — om niet weder te openen, *toetop mati*.
AFSLUITING, vt. *penoetopan, pengoentjitan, pengatoepan, penjakatan*.
AFSMAKKEN, b. w. *hantamkan ka-bawah, bantingkan ka-bawah*.
AFSMEDEN, b. w. *angkat dengan di paloe*.
 Dit ijzer is te dik, het moet wat afgesmeed worden, *makka ini bessé äda terlaloe tebal mawnje di angkat selikät dengan di poekol, L., (dengan di paloe)*.
AFSMEEKEN, b. w. *pinta, minta, L., pölon, möhonkan*.
 —, verkrijgen door smeeken, *berôleh dengan memöhonkan, düpat dengan minta*.
AFSMEEKING, vt. *permintan-an, pemöhonan*.
 —, gebed, *doa*.
AFSMELTEN, b. w. *tjerëkan öleh läbor*.
 —, o. w. *meliléh*.
AFSMELTING, vt. *perjereän öleh läbor*.
AFSMEREN, b. w. *angkat*.
 Boter van het brood —, *angkat mantéga derri roti*.
AFSMIJTEN, b. w. *hantam ka-bawah, banting ka-bawah*.
AFSNEDE, vt. *bahagian*.
 —, in eene rede, *jatsul*.
AFSNIJDEN, b. w. met een mes, *pötöng, krat*.
 Met eene schaar —, *goenting, menggoenting*.
 Den navelstreng —, *menjâüt poesat, Isk. 17, mengrat poesat*.
 De voorhuid gedeeltelijk —, *bersâjit koelop*.
 Al de haren — (tot straf), *râgas*.
 Den neus —, *ranpoeng hidoeng, S. R. 87.*

De nagels —, *pótong koekoe, krat koekoe.*
 Eene koe den hals —, *sembleh sápt, sambilih sápt, pótong sampi, L.*
 Eenen weg —, *menjakat djálan.*
 De hoop —, *memoetoeskan pengharápan.*
 — *asa.*
AFSNLJDING, vr. *pemótongan, pengrátan, penggoentingan, qardl.* Ar., zie **AFSNLJDEN**.
AFSNLJDSEL, o. afknipsel, *goentingan.*
 — van boomen of takken, *rantingan.*
 — van hout, *afschaaftsel, tátal.*
 —, lapjes, *tampal, tambal, L., pertja.*
AFSNIPPEREN, b. w. *hiris, iris.*
 Een uur van den tijd —, *mendjimat sátoe djám derri paadda waqtoe.*
AFSNOEIJEN, b. w. *rantjoeng, merantjoeng, pótong, L., ranting, meranting.*
 —, aftoppen, *toetoe.*
AFSNOEIJING, vr. *perantjoengan, perantingan, pemótongan.*
AFSNOEISEL, o. *ranting, ranting-rantingan, tjábang-tjábang jang di pótong.*
AFSNUITEN, b. w. *angkat dengan goenting lilit, L., — — — diin.*
 Te veel —, *menggoenting terláoe pëndéq.*
 Die kaars is te veel afgesnoten, *itoe lilit di goenting terláoe pëndéq.*
AFSNUITSSEL, o. *látoe.*
AFSOLLEN, b. w. *berlelahkan dengan ber-goenol.*
AFSPANEN, b. w. *menjéndoq, L., soendogkan.*
AFSPANNEN, b. w. *boeka, L., tanggalkan.*
 Eenen boog —, *lepaskan boesor, hoe-loerkan tált boesor.*
 Den haan van een geweer —, *hoeloerkan pitikan senápng, — pamítik bedil.*
AFSPANNING, vr. *pemboeká-an, penanggálan.*
AFSPIEGELEN, b. w. *baperlihatkan seperti di dálam tjermín, kassí lihat seperti di dálan kátja, L.*
 Deze vijver spiegelt de zon af, *makka kólán ini berkilat-kilátan siner mata-hári.*
 De wolken spiegelen zich in dit water af, *makka awan-awan berkátja paadda ájer ini.*
 —, helder, duidelijk voorstellen, *menjatákan dengan trang.*
AFSPINNEN, b. w. ten einde spinnen, *meng-ganteh hábis.*
AFSPITTEN, b. w. *angkat dengan menggált.*
 —, ten einde spitten, *menggált hábis.*
 —, van het spit afdoen, *angkat derri paadda pájtjag.*
AFSPLIJTEN, b. w. *tjeré dengan memblah.*
 —, o. w. *blah, belah.*
AFSPLIJTING, vr. *blah, belah.*
AFSPLINTEREN, b. w. *angkat sa-bilah-bilah, bertátalkan.*
 —, o. w. *latos, letos.*
AFSPOELEN, b. w. *wegspoelen, angkat, mákan.*
 Het vuil wordt afgespoeld met water, *kótornja di angkat dengan ájer.*

De golven der zee spoelen aanhoudend land af, *makka ombaq láwoet senantásu mákan dárat, (tánah).*
 —, reinigen, *tjoetji, menjoetji.*
 De zorgen in een glaasje wijn —, *meningglamkan kasoésahan di dálam ájer anygor.*
 —, o. w. ten einde spoelen (bij wevers), *bertoeraq hábis.*
AFSPOELING, vr. *reininging, wassching, pen-tjoetji-an, zie verder AFSPOELEN.*
AFSPRAAK, m. *djandji, perdjandji-an, qawl.* Ar. *sa-bitjára, sa-báwoen.*
 Zich aan de — houden, *bertetap atas djandji.*
AFSPREKEN, b. w. *berdjandji, berqawl.*
 Ik heb met hem afgesproken om den vijand te bestrijden, *makka kita berdjandji dengan dia akan meláwan moesoeh.*
AFSPRINGEN, o. w. *terdjoen, menjaboer, meloempat toeron.*
 Van het paard —, *terdjoen derri átas koedánja.*
 In de rivier springen, *menjaboer di kákt, L., (soengei).*
 Van de schuit af op den wal springen, *meloempat derri práhóe ka-dárat.*
 De koperen snaar is afgesprongen, *káwat tambága soedah poetoeh.*
 De zaak is afgesprongen, *soedah woe-roeng perkaránja, L., tíada djádi itoe perkára.*
 —, afvallen, *djátóh.*
 Op- en afspringen, *berloempat-loempátan,*
AFSTAAN, o. w. *berdiri derri paadda.*
 Hij staat drie vadem van het huis af, *makka ia berdiri tíga depa djáwhnja derri roemah itoe.*
 —, aflaten, afstand doen, *béjarkan, lepaskan.*
 Van den koop —, *béjarkan pemblian.*
 Van zijn regt —, *lepaskan haqnja.*
 —, weigeren, *anggan.*
 Van een erfenis —, *anggan menaríma poesáka, of anggan poesáka.*
 Aan een ander —, *membrí, kassí, sa-rahkan.*
AFSTAMMELING, m. en vr. *ánaq, peranákan, ánaq tjoetjoe.*
 Verre afstammelingen, *nakomelingen, toeron-temoeron, dzorriat, Ar.*
 — van eenen Maleijer, *ánaq malájoe.*
 — van eenen Chinees, *peranákan tjína.*
 Afstammelingen van eenen profet, *kaloewarga (toeron-temoeron) nabí.*
 — van eenen Vorst, *tjoetjoenda.*
AFSTAMMEN, o. w. *toeron, derri atsal, derri bangsa.*
 De Javanen stammen van een Hindoesch geslacht af, *makka órang Djáwa poon toeron derri paadda bangsa Hindoe.*
 Hij stamt van de Arabieren af, *makka iálah derri paadda atsal Arab.*

AFSTAMMING, vt. *toeroenan, atsal, bangsa, peranakan*, zie **AFLÉIDING**.

AFSTAMPEN, b. w. *toemboeq hingga pítjah, — sampé pítjah. L.*

—, door stampen verslijten, *toemboeq hingga roesay, toemboeq sampé roesay of sampé hábis. L.*

Het rijstblok is geheel afgestampt, *makka lesong itoe soeduh roesay sakáli di toemboek drang, makka itoe loempang soeduh roesay (hábis) di toemboeq drang. L.*

AFSTAND. m. *verte, djáwh.*

De afstand van Buitenzorg naar Batavia is negen of dertig paal, *djáwhnja negri Bágor itoe derri negri Batáwi tiga poeloh senbilan paal, (mil. Ar.).*

—, onderscheid in rang, *béda martabat.*

Gij moet den afstand tusschen hem en u niet vergeten, *djangan angkaw loepakan béda martabatnja dengan anykaw.*

Ik zal hem op eenen — houden, *makka kita handaq melihat moedah padanja.*

— doen van iets, *béjarkan, lepaskan soewátóe perkára, anggan tarima.*

— doen van de reggring, *meninggalkan karadjá-an.*

Van — tot — plaatsen, *menjellang.*

Daar die Vorst — van zijn Rijk deed, *sabab baginda itoe telah meninggalkan karadjá-anja. S. I. 76.*

De —, tusschenruimte, *antaránja.*

De — dier twee huizen bedraagt zes vademem, *makka antaránja doewa roemah itoe anam depa.*

De — van zijn erfdeel aan zijn kind, *penjaráhan bahagiannja poesaka kapada anagnja.*

— zoo ver men zien kan, *joedjana. wijdjana. L.*

AFSTAPPEN, o. w. *toeron.*

Hij stapte van zijn paard af, *makka ia poon toeron derri atas koedánja.*

Laat ons daarvan — (er niet meer van spreken), *béjar djangan kita herbítjára (berkúta) lagi derri paadda itoe.*

AFSTEKEN, b. w. naar omhoog laten, *menoerankan.*

Hooi —, *menoerankan roempot kring.*

De aarde —, *angkat tanah dengan penggálf of pátjol.*

Eene koe den keel —, *pótong sampé, L., senbleh, (sanbilih) menjembleh sápi.*

De hoeven —, *pótong koekoe koeda.*

Eene legerplaats —, *menandá-i tempat penbáringan tsoldádoe, pásang tanda cheimah bala-tantará.*

Zijne grootheid steekt zeer af bij die van zijnen vader, *makka ka-besárannja terláloe amat berbéda dengan kabesáran ajahndánja.*

Een touw —, *hoeloerkan táli (zeet).*

De loef —, *mengálakkan, menang.*

Het schip steekt van den wal af, *makka kapal berlájar derri dátat.*

Met de sloep van boord —, *toeron dengan sampan derri kapal.*

Een kanon —, *pásang mariam.*

—, geheel anders zijn, *berlajinan roepánja.*

De gele kleur steekt zeer af bij de roode, *makka warna koeuing itoe berlajinan sakáli roepánja dengan warna mérah.*

Met eenen beitel —, *menáhtukan, pótong dengan páhat.*

AFSTEKING, vt. *penoeroenan, pengangkátan, pemótongan, pertandá-an, perbedáhan, penguláhan, pelajáran, pemasárgan, perlajinan, pemahátan*, zie het gebruik bij **AFSTEKEN**.

AFSTELEN, b. w. *tjoerf, mentjoert.*

Men heeft mij alles afgestolen, *saháju katjoerian bárang samoewa. (Bij nacht afgestolen zijnde, zegt men kamalingan).*

AFSTEMMEN, b. w. *toelag dengan kalebéhan soewára.*

AFSTERVEN, o. w. *máti, wasát, Ar.*, van minderen zegt men *máti*, van meerderen *meninggal*, van Vorsten en hooge geestelijken *wasát*, van heiligen *marhoem, Ar.*

Der zamenleving —, *mendjáwohkan dirinja derri paadda drang bánjaq.*

AFSTERVING, vt. *máti, maet, Ar.*, *kamatian.*

AFSTIJGEN, o. w. *toeron.*

Van het toppunt —, zoo als de hemellichten, *lingsir derri paadda samtoe 'r-rás.*

AFSTIJGING, vt. *toeroenan.*

AFSTOFFEN, b. w. *sápoe, menjápoe.*

AFSTOFFING, vt. *penjapoean.*

AFSTOKEN, o. w. *berhénti pásang ápi.*

AFSTOMPEN, b. w. *toempoelkan, menoempoelkan, békin toempoel*, zie **VERMINKEN**.

AFSTOOFSSEL, o. *toemis.*

AFSTOOTEN, b. w. van boven —, *menerdjoenkan, toelag toeron, toelag ka-háwah.*

De buffel heeft zijne hoornen afgestooten, *makka karbo itoe soedah meuandoeq lingga pátah tandoeqnja.*

AFSTOOTER, m. *drang jang menoelag.*

AFSTOOTING, vt. *penoelákan.*

AFSTORTEN, b. w. *menerdjoenkan, menghampaskan.*

—, o. w. *tjaboer, njaboer, djátok.*

AFSTRAFFEN, b. w. *menjiksa, bri sjiksa, kassi sjiksa of sjiksa, L., adjar, kassi adjar, menghardiq.*

AFSTRAFFING, vt. *penjiksá-an, pengadjaran, báloer, penghardikan, pengadjaran.*

AFSTRALEN, o. w. *bersinar.*

AFSTRIJDEN, b. en o. w. ten einde toe strijden, *berprang hingga kasoedáhan.*

De strijd met Napoleon is op het veld van Waterloo afgestreden, *makka prang dengan Napoleon itoe di soedahkan di méldán Waterloo.*

Zich —, *berlelakkan diri dengan berprang.*

Afgestreden, vermoeid van het strijden, *lelah berprang.*

AFSTRIJKEN, b. w. *toeronkan, kassí toeron*, L., *tanqqalkan*.
 Het koor —, *pérés. pérís*.
 De zalf —, *angkat kójo*.
 Het linnen —, *pipehkan kájin samoewa*.
AFSTROOMEN, o. w. van water uit de bovenlanden, *hilir, berhilir*.
 —, van den stroom der zee, *hároes, berhároes*.
 —, ebben, *ajer soeroet*.
 — van beeken, *ngáilir*.
 Aanhoudend —, *mengáilir-ngáilir*.
 —, o. w. di mákan *ajer dras, di mákan hároes, di poekol ombaq*.
AFSTROOPEN, b. w. *koopas, mengoepas, ka-loepas, késsét*, L.
 Het land —, *menjámoen koeliling, mendjârah negri*.
 De rijst van de halmen —, *lingkor, íles*, L.
AFSTROOPER, m. *jang mengoepas, toekany késsét*, L.
 —, plunderaar, *órang mendjârah, penjâmoen*.
AFSTROOPIING, vt. *pengoepâsan, koopas*.
 —, plundering, *penjâmoenan, pendjarâhan*.
AFSTUITEN, o. w. *ambol, mengambol, sipei*.
 De kogel stuitte op eenen steen af, *makko peloero mengambol di bátoe*.
AFSTUITING, vt. *pengamboelan*.
AFSTUIVEN, o. w. *di bangkitkan angin*.
 Het stof stoof door den wind van den heuvel af, *makka doeli poon di bangkitkan angin derri paadda boekit*.
 —, wegsnellen, *lárti*.
AFSTUIVING, vt. *sembangkítan oleh angin*.
AFSTUREN, b. w. *mendjâwohkan dengan bélog*.
 —, afvaardigen, *soeroeh, pesan*.
AFSULLEN, o. *toeron, tepléssét*, L., *sanggoelór, gangsor*.
 Zich laten —, *sanggoelorkan dirinja*.
AFTAKELEN, b. w. *angkat kalangkâpan kapal*.
AFTAPPEN, b. w. *toewang derri paadda tong*.
 —, overtappen, *sálin*.
 —, eene rivier (in takjes verdeelen), *mengálikkan ajer soengei*.
 Bloed —, *sanggrah*, L., *krat oerat*.
AFTAPPER, m. *órang jang menoewang, zie AFTAPPEN*.
AFTAPPING, vt. *penoewângan, penjalinan, pengaliran*.
AFTAKKEN, b. w. *lostarnen, boeka pendjâhitan*.
AFTEEKENAAR, m. *órang menoelis gambar, toekang soengging*, L.
AFTEEKENEN, b. w. *menoelis gambar, menggambar, memboewat gambar, békín pígoera*, L.
AFTEEKENING, vt. *gambar*.
 —, plan, *dimah, tjonto, rantjana*.
AFTELLEN, b. w. *hitung, menghitong, hesáb, Ar. menghesáb*.

Gehcel —, *menghitong samoewa, menghitong hábis*.
AFTELLING, vt. *hitoengan, hesáb, Ar*.
AFTILLEN, b. w. *angkat, menoeronkan, kassí toeron*.
AFTOBHEN, b. w. *berlelahkan, muleteh lesokan, menjeboel*, L., (van eenen sjouwer.)
AFTOBING, vt. *kaleláhan, penjoesáhan, kardja tjápf*.
AFTOGT, m. *perangkátan, peninggal*.
 Den aftogtstroom slaan, *memáloe genderang berangkat*.
AFTONNEN, b. w. *târoh tong akan djádi tanda pelajaran*.
AFTOPPEN, b. w. *toetoer, merantjoeng hoeljoeng*.
AFTORNEN, b. w., zie **AFTARNEN**.
AFTOUWEN, b. w. *leder bereiden, sámang*.
 —, met een touw afrossen, *hantum dengan tált*.
AFTRAPPEN, b. w. *tendang ka-bâwah, tendang menerdjangan*.
 —, door trappen verwijderen, *mendjâwohkan dengan menandang*.
AFTRED, m. *tangga ketjil*.
AFTREDEN, b. w. door treden afscheiden, *boewang dengan mengindjag*.
 —, met treden afnemen, *hoekoer dengan langkah*.
 —, afstijgen, *toeron*.
 Van den grooten weg —, *menjimpang derri paadda djâlan besaar*.
 Van het pad der deugd —, *meninggalkan djâlan jang betoel*.
 —, afstand doen van, *toeron derri paadda*.
AFTREDING, vt. *afmeting, pengokoeran dengan langkah*.
 —, van den troon, *toeron derri paadda tachta*.
AFTREK, m. *vertier, lákoe*.
 Koopwaren, die — hebben, *bârang dayángan jang lákoe*.
 —, hetgeen afgetrokken wordt, *jang di póotong, jang di tjangkólóng*, — — *boewang*.
AFTREKKEN, b. en o. w. *târik derri paadda mendjâwohkan dengan menârik*.
 De huid —, *koopas, késsel*, L.
 —, de lading uit een geweer trekken, *kaloewarkan íst bedil, angkat ísinja bedil*.
 Iemand van zijn voornemen —, *memálingkan órang derri paadda maqtsoedinja*.
 De hand van hem —, *membéjarkan dia*.
 Van eene som —, *póotong of boewang derri djoemlah, tjangkólóng derri djoemlah*, L., *toelaq*.
 —, afroggelen, *dápat dengan memboedjoq*.
 Proefbladen —, *tjilaq tjonto, trá telâdan*.
 Afgetrokken, peinzend zitten, *doedoerq terfekoer*.

- , terugtrekken, *moendoer*, (van een vorst.) *soeroet*.
 Van de wacht —, *toeron djaga*.
 De thee is nog niet afgetrokken, *makka thèh itoe belom tawar*.
 In het afgetrokkene beschouwd, *káloe di pandang báhinnja*.
 Een afgetrokken zin is moeijelijk te verstaan, *makka màna jang báhin itoe soekar di artikan*.
AF TREKKING, vr. *tjangkólóng*, L., *pótong*.
 —, verstroojing van gedachten, *fekoer*, Ar., *ingátan jang tiádt karoewan*, L.
AF TREKSEL, o. w. kooksel, *koekoesan*, *minuman jang di koekoes*.
AF TROGGELLEN, b. w. *tjoba dápat dengan memboedjoq*, *beróleh dengan memboedjoq*.
AF TROGGELING, vr. *perolèhan dengan memboedjoq*.
AF TROMMELEN, b. w. *kassé bertáhoe dengan di poekol thamboer*, *membri táhoe dengan di páloe genderang*.
AF TROMPETTEN, b. w. *kassé bertáhoe dengan di tioep salomprié*, L., *membri táhoe dengan di tioep nafiri*.
AF TROONEN, b. w. *beróleh dengan memboedjoq*, *dápat* — —.
AF TROONING, vr. *perolèhan dengan memboedjoq*.
AF TUIMELLEN, o. w. *djátòh*, *hoembálang*, *berhoembalangan*.
AF TUIMELING, vr. *hoembalangan*, *djátóhan*.
AF TUINEN, b. w. *memagári*, *békin págar koeliling kebon*, L.
AF TUING, vr. *pemagáran*.
 —, afgetuinde plaats, *hoeve*, *kampong*.
AF VAARDIGEN, b. w. (goederen) *berkirim*.
 —, (eenen bode) *menjoeroeh*.
 —, (een schip) *melangkapkan*.
 —, (eenen gezant) *mengoetoeskan*.
AF VAARDIGER, m. *jang berkirim*, enz., zie **AF VAARDIGEN**.
AF VAARDIGING, vr. *pengiriman*, *penjoeroehan*, *pelangkápan*, *pengoetoesan*, zie het gebruik bij **AF VAARDIGEN**.
AF VAART, m. *peninggal práhoe*, *djálannja práhoe*.
AF VAL, m. *djátóhan*.
 De — der bladeren, *loerohnja dáwon*.
 —, hetgen weggeworpen wordt, *bárang kaboewangan*.
 —, van spijzen, *sisá*.
 —, van laken, kleederen, enz., *lebénja*.
 —, van de godsdienst, *riddat*, Ar.
 —, ontrouw, trouweloosheid, *doerháka*.
 —, (van vruchten, van een onvoldragen kind), *goegoeran*.
AF VALLEN, b. w. breken bij het vallen, *djátòh pújah*.
 —, o. w. van boven naar beneden vallen, *djátòh derri atas ka-báwah*, *roeboh*, *toembang*.
 —, uit de lucht vallen als vogels. die dood vallen, *bergoeoeran*.

- , zoo als bladeren, *loeroeh*.
 —, van eene onvoldragene vrucht, *goegor*.
 —, vervallen, zwak worden, *djádi leteh lesoe*, *djádi poetjat*.
 Iemand —, *meninggalkan*.
 Den Vorst —, *djádi doerháka kapada rádjá*.
 Van het geloof —, *djádi moertad*.
 —, als een schip dat afzrijft of van de koers afwijkt, en weder bijdraait of opwerkt, *simpang sior*.
AF VALLIG, b. n. *doerháka*, *chiánat*, Ar.
AF VALLIGE, m. en vr. van eene godsdienst, *moertad*, Ar.
 —, wederspannige, *órang doerháka*.
AF VALLIGHEID, vr. van eene godsdienst, *riddat*, Ar.
 —, oproerigheid, *doerháka*.
AF VALLING, vr. *djátòh*, zie **AF VAL**.
 —, wankeers, scheepsw. *simpang sior*.
AF VANGEN, b. w. *ambil dengan menangkap*.
 Iemand eene vlieg —, *pedajá-in órang*, L., *perdejákan órang*.
AF VAREN, b. w. *pátahkan dengan melanggar*.
 Dat vaartuig heeft mijn roer afgevaren, *makka itoe práhoe soedah pátahkan kamoelikoe dengan melanggar dia*.
 —, o. w. vertrekken, afzeilen, *berlajar*, *dálan*.
 De boot is afgevaren, *sampan soedah djálan*, (*pigi* of *pergi* is onjuist).
 Eene rivier —, *hilir*, *milir*, L.
AF VECHTEN, b. w. *menangkiskan*, *poekol*, L.
 Zich —, *berlelahan diri dengan berprang*.
AF VEGEN, b. w. *angkat dengan menjápoe*.
 De tafel —, *sékkat médjá*.
AF VEEGER, m. *órang jang angkat dengan menjápoe*.
AF VERGEN, b. w. *paqsa membri*, *paqsa kassé*, L.
AF VERWEN, b. w. *menghábiskan meláboer*, *hábiskan tároh tjat*, L.
 —, o. w. de verf loslaten, afgeven, *moentah*.
AF VILLEN, b. w. *koepas*, *kaloepas*, *késsét*, L.
AF VIJLEN, b. w. *kikir*, *mengikir*.
AF VIJLING, vr. *pengikiran*.
AF VIJSEL, o. *kikiran*, *táht kikir*.
AF VLELEN, b. w. *dápat (beróleh) dengan memboedjoq*.
AF VLIEGEN, o. w. *terbang*.
 Naar beneden vliegen, *terbang toeron*.
 Van de trappen —, *lárt toeron tangga*.
 Op en —, *terbang nájiq toeron*.
 De duif heeft de tandjongbloemen van de tafel afgevlagen, *makka boerong dára itoe-poon terbang melanggar boenga tandjong hingga djátòh derri médjá*, — — — —
 — *kumbang* — *sampé* — — — —, L.
AF VLIETEN, o. w. *háli*, *ngátir*, *hilir*.
AF VLIJEN, b. w. *krat* of *pótong dengan tádjí*.

AFVLOELJEN, o. w. *hâtir, ngâlir, hilir*.
 AFVLOEIJING, vt. *pengaliran*.
 AFVOERDER, m. *orang membâwa barang, koeli*.
 Iemand, die geederen uit de hovenlanden afvoert, *orang jang bâwa milir bârang-bârang, orang mengilir bârang-bârang*.
 AFVOEREN, b. w. voeder geven, *membri mâkan, kassi mâkan*.
 —, de voering afmaken, *kardja hâbis lapisan bádjoe, menghâbiskan pendjahitan lapisan bádjoe*.
 Met den stroom —, *mengilir*.
 Een bamboezen vlot —, *mengilir boeloeh sa-râkit, bâwa milir bamboe sa-gétték, L.*
 AFVOERING, vt. afvoer, m. *pembawâ-an lârang-bârang*.
 AFVORDEREN, b. w. *tâgt, menâgt, toentoet, menoentoet, mnta dengan kras*.
 AFVORDERING, vt. *penagian, penoentoetan, permintâ-an jang kras*.
 AFVORMEN, b. w. *menelâdankan, bêkin tjonto, L.*
 Figuren op linnen stoffen in was —, *bâtik, membâtik, Jav.*
 Een beeld in was —, *meroepâkan pôtung lilin*.
 AFVRAGEN, b. w. *menanjâ-t, bertanjâkan, sidiq, menjidiq, pariksa, bersoewâl*.
 AFVRAGING, vt. *pertanjâ-an, penjidikan, soewâl, Ar., pamariksâ-an*.
 AFVUREN, b. w. *pâsang*.
 Een geweer —, *pâsang senâpang, L., pâsang bedil, têngaq*.
 —, ten einde toe vuren, *têngaq hâbis*.
 AFWAAIJEN, b. w. *di angkat of di terbangkan angin*.
 De wind heeft mij mijnen hoed afgewaaid, *makka kita poenja toedoeng (toppi) di terbangkan angin*.
 De vruchten zijn allen afgewaaid, *makka boewah itoe samoewa goegoer di poekol angin*.
 AFWACHTEN, b. w. *menantt, bertoenggoe, toenggoe*.
 AFWACHTER, m. *orang menantt, orang bertoenggoe*.
 AFWACHTING, vt. *penantian*.
 —, hoop, *pengharâpan, asa*.
 AFWANDELEN, b. w. door veel wandelen verslijten, *meroesaqkan dengan berdjâlan-djâlan, kardja roesaq dengan pasêar, L.*
 —, zich vermoeijen door wandelen, *berlelahkan diri dengan berdjâlan, kardja tjâpé diri dengan pasêar*.
 —, door wandelen zich van een zeker punt verwijderen, *berdjâlan-djâlan mendjâwohkan dirinja derri paadda soewâtoe tempat*.
 AFWASSCHEN, b. w. borden, glazen, enz., *tjoetji, menjoetji*.
 —, het aangezigt, *membâsoh moeka*.
 Het geheele ligchaam —, *mandi*.
 Het ligchaam met limoenen, enz. —, *lunggir, melangir*.
 —, podicein, *tjêboq, istindjâ, Ar.*

—, het gansche ligchaam volgens de voorschriften van de godsdienst, *ghasil, Ar.*
 —, een gedeelte des ligchaams volgens de voorschriften van de godsdienst, *wadloe, Ar.*
 —, uitwisschen, *menghâpoeskan, menghilangkan*.
 AFWASCHER, m. *orang menjoetji*, — *membâsoh*, — *melangiri, enz.*, zie verder AFWASSCHEN.
 AFWASSCHING, vt. *penjoetjian, pembasohan*.
 — van een lijk, *permandian majil*.
 AFWATEREN, b. w. wasschen, *tjoetji, menjoetji*.
 —, o. w. *mengâlir*.
 Het land laten —, *mengâlirkan ajer derri paadda bendang*.
 AFWATERING, vt. *haliran, aliran*.
 Sterke —, *bânjir, L., bandjir, ajer bah*.
 AFWEENEN, b. w. door tranen boeten, *hâpoeskan dengan menângis*.
 —, (zich door weenen vermoeijen), *berlelahkan diri dengan menângis, kardja tjâpé diri dengan menângis*.
 AFWEERDER, m. *orang jang menangkiskan, orang jang menoelakkan*.
 AFWEG, m. *bijpad, zijweg, simpângan, persimpângan djâlan*.
 — van dieven, geheime weg, *djâlan maling*.
 AFWEGEN, b. w. *timbang, menimbang*.
 Tien pikols rijst —, *menimbang bras sapoeloh pikol*.
 Voor dat gij spreekt moet gij uwe woorden goed —, *se-below lagi berkâta makka handaqlah angkaw timbang-menimbang bâjig-bâjig perkatâ-annoe*.
 AFWEGER, m. *djoeroe timbangan*.
 AFWEGING, vt. *pentimbangan*.
 AFWEIDEN, b. w. *meroempoet hâbis roempoetnja, mâkan hâbis roempoetnja*.
 AFWENDEN, b. w. *afdraaijen, pâling, berpâling, memaling*.
 Het gelaat van . . . —, *berpâling moeka derri paadda*.
 Een gevaar —, *memâlingkan bahâja*, zie AFKEEREN.
 AFWENDER, m. *orang jang berpâling*.
 AFWENDING, vt. *palingan*.
 AFWENNEN, b. w. *hilangkan bêusa, loepa, meninggalkan*.
 Ik ben dat al afgewend, *sahâja soedah loepa itoe*.
 Gij moet u die gebaren —, *makka handaqlah angkaw meninggalkan tingkah itoe, loe mist brênti bertingkah bagitoe roepa, L.*
 AFWENNER, m. *orang jang hilangkan bêusa, enz.*, zie AFWENNEN.
 AFWENNING, vt. *kahilangan bêusa*.
 AFWENTELLEN, b. w. *menggoelingkan toeron, menggoelingkan ka-bânah*.
 —, verwijderen door wentelen, *mendjâwohkan dengan menggoeling*.

AFWENTELING, vr. penggoelingan ka-bâwah.
 AFWEREN, b. w. verhinderen, menegakkan.
papaloko, Ternat.
 Eenen pijl —, menangkiskan anaq pânah.
 AFWERING, vr. penegahan.
 —, afkeering, penangkisan.
 AFWERKEN, b. w. door werken verwonden.
 meloeka dengan kardja.
 Hij heeft het vel van zijne handen afgewerkt, ia soedah meloeka tângannya dengan bekarlja, L.
 —, afmaken, kardja lâbis, menjoedahkan pekardjâ-an.
 —, wed. w. berlelahkan diri dengan kârdja, bekin tjâpé diri dengan bekar-dju, L.
 AFWERPEN, b. w. naar beneden werpen, tjeboer, tjeboerkan, terdjoenkan, menerdjoenkan, toelaq ka-bâwah, menoelaq —.
 —, wegwerpen, memboewang.
 —, (de huid —, gelijk eene slang), mendjalama, boewang sârong.
 AFWERPER, m. jang menerdjoenkan, jang menoelaq ka-bâwah.
 AFWERPING, vr. penerdjoenan, penoelâkan ka-bâwah.
 AFWEVEN, b. w. tenoen hâbis.
 Het doek is geheel afgeweven, makka kâjin itoe soedah hâbis di tenoen.
 AFWEZEN, o. w. verwijderd zijn, âda djâwh.
 Batavia is een uur van Tanah abang af, makka negri Batâwi itoe tiga paal djawh-nja derri Tanah-âbang.
 Ik wenschte van hem af te wezen, makka kita soeka meninggalkan (lepaskan) dia.
 Hij wenscht van zijne vrouw af te wezen, makka ia soeka bertjeré dengan bininja.
 Ik kan niet —, hem te prijzen, ti-dâpat tiâda kita memoedjikan dia, kita misti poedji sama dia, L.
 Het heft is van het mes af, hoeloe piso itoe soedah telepas, L.
 Hij is er van af, makka ia soedah loepoet (terlepas) derri pada perkara itoe.
 Zijt gij al afgewceest? soedahkah toewan hamba qedlâ hâdjat? Hoft., soedahkah toewan boewang ajer? fats., Apa, loe soedah beraq? L.
 AFWEZEND, b. n. tiâda di hâdap, tiâda berhadâpan, tiâda hâdlir, ghâjib, Ar., tiâda âda, trâda, L.
 AFWEZENDHEID, vr. pri jang tiâda berhadâpan, ghâjib, Ar., peninggal.
 Gedurende zijne —, sa-peninggalnja.
 AFWIJKEN, o. w. lâlœ, oendoer, moendoer, mendjâwohkan.
 Van een bevel —, lâlœ derri paadda parintah, melalœt parintah.
 De vijand wijkt af, makka moesoeh lâgi moendoer.
 Van den weg —, menjimpang derri pada djâlan.

Van een boos opzet —, meninggalkan niat jang djâhat.
 De muur wijkt af (zet uit), itoe têngoq meroewaq, (aan de kanten) lâlœ.
 De tegenwoordige gebruiken wijken zeer van de vroegere af, makka âadat bahâroe terlâlœ amat berbedâ dengan âadat lâna, — — lâjin sakali dengan âadat lâna.
 Het kompas wijkt af, makka djâroem padôman simpang sior, (sambir).
 AFWIJKER, m. ôrang jang lâlœ of moendoer, AFWIJKING, vr. zedelijke —, lâlœ, lâlœ, sesat.
 —, van den weg of koers, penjimpangan.
 AFWIJZEN, b. w. membrt isjârat akan moendoer.
 —, een verzoek, tiâda tarima, L., anggan.
 Norsch —, menoelaq atas pri jang kâsar.
 De vijand werd, nadat er veel bloed gestort was, afgewezen, se-telah bânjaq darah tertoeppah di boeni makka moesoeh poon di oendoerkan (di poekol singgah moendoer, L.)
 Afgewezen, katoelâkan.
 AFWIJZING, vr. penoelâkan, anggan, zie AFWIJZEN, MISWIJZING.
 AFWINDEN, b. w. ten einde winden, poetar hâbis.
 —, door winden los maken, memboeka dengan poetar.
 —, naar beneden af laten, poetar toeron.
 Hij wond het touw af, makka tâlt itoe di poetarnya toeron, (ka-bâwah).
 AFWINDER, m. ôrang jang memoetar, enz.
 AFWINDING, vr. pemoetâran hâbis, zie AFWINDEN.
 AFWINNEN, b. w. menang.
 Hij heeft mij tien gulden met het spel afgewonnen, makka ia soedah menang sa-poeloh roepiah derri kita dengan bernâjin.
 Den zeroovers eenen kapcr —, mengâlâhkan saboewah prâhoe bânjaq di dâlam prang dengan bânjaq (ôrang perampog).
 —, overtreffen, berleleh-lebêhan.
 Uw werk wint het van het mijne af, makka pekardjânmoe itoe berlebeh-lebêhan derri pada pekardjânkoe.
 AFWIPPEN, b. w. sanggoetkan ka-bâwah.
 —, o. w. djâtoh derri djoemplangan, mendjoemplang djâtoh.
 AFWISSCHEN, b. w. sâpoe, menjâpoe, bekin brissih, L., tjoetji.
 AFWISSCHER, m. ôrang menjâpoe, ôrang jang bekin brissih, L., (prisih).
 AFWISSELEN, b. w. toekar, menoekar, hoeroep, Jav.
 Ik heb hem zijn papieren geld tegen zilver afgewisseld, makka kita poon menoekar dia poenja oewang karthas dengan oewang përaq.
 —, geschakeerd zijn, sellang-sellang.
 Dragende eenen ring van edelgesteenten.

- afwisselende met smaragden, *bertjintjua permata intan di sellang-sellang dengan zamroed.*
- Eene afwisselende geschiedenis, *hikâjat jang berbagei-bagei tjarteranja.*
- Gedurig —, *ber-lâjin-lajinun roepanja.*
- De wind wisselt af, *angin ber-âlîh.*
- AFWISSELEND**, b. n. *berbagei-bagei, di sellang-sellang.*
- Een lusthof met allerlei afwisselende bloemen, *taman deng'an boenga jang berbagei-bagei roepanja.*
- Het leven in deze wereld is zeer —, *makta kahidoepan doenja itoe bergantiganti djoe adanja.*
- Eene afwisselende koorts, *demam selang-selang sa-hâri.*
- Een — zangstuk, *njanjian jang berbagei-bagei râgamnja.*
- AFWISSELING**, vt. *pergantian.*
- , verwisseling, *toekâran, penoekâran, hawt, Ar.*
- , heurtverwisseling, *giliran.*
- , des winds, *per-âlîh-an angin.*
- , in muziek, *berbagei-bagei râgam boenjinja.*
- van dag en nacht, *perkisâran malam dan siang.*
- AFWITTEN**, b. w. *târoh kâpor samoewa.*
- , o. w. wit afgeven, *menjapoeri, lepas kâpor.*
- AFWOEKEREN**, b. w. *ber-ôleh (dâpat) dengan mâkan roebiat.*
- AFWOEKERING**, vt. *per-ôlehan dengan mâkan roebiat.*
- AFWONEN**, o. w. *berdoedoeg djâwh.*
- AFWRIJVEN**, b. w. *gôsoq, menggôsoq.*
- Een zwaard —, *menggôsoq pedang.*
- , door wrijven verliezen, *kahilangan dengan menggôsoq.*
- AFWRIJVING**, vt. *penggosokan.*
- AFWRINGEN**, b. w. door wringen afscheiden, *poetoekan dengan pras, pras sampé poetoes.*
- Een geheim —, *ontwringen, mereboet rahsia.*
- AFZADELEN**, b. w. *memboeka pelâna, angkat pelâna, boeka sella, L.*
- AFZAGEN**, b. w. *menggirgâdjî, pôotong dengan girgâdjî (gregâdjî), L.*
- Al het hout —, *mengirgâdjî kâjoe itoe samoewa.*
- AFZAGER**, m. *orang menggirgâdjî, orang jang pôotong dengan girgâdjî.*
- AFZAGING**, vt. *penggirgâdjian.*
- AFZAKKEN**, b. w. in zakken doen, *târoh di kârong, kârongkan.*
- , o. w. dalên, *nederzakken, toeron.*
- Eene rivier —, *milir, hilir.*
- Op zee met den stroom —, *di hânjoetkan hâroes.*
- De vijandelijke legers zijn afgezakt, *makka bala-tantarâ moesoeh soedah moendoer.*
- , vlugten, *lâri, minggat. L.*
- AFZAKKER**, m. die goederen in zakken doet, *orang jang mengârongkan, jang mengisi kârong.*
- AFZAKKERTJE**, o. *sôpt, L., sôpt manis, L.*
- Ik heb pijn in het lijf en wil een — nemen, *sahaja daa sâkit proet sahaja mâw minoem sôpt sedikit.*
- AFZAKKING**, vt. *toeroenan.*
- langs eene rivier, *milir.*
- AFZEGGEN**, b. w. herroepen, veranderen, *oebah, mengoebahkan.*
- Een gegeven bevel —, *mengoebahkan parintah.*
- Iets, dat men besteld heeft —, *soeroeh djângan bâwa barang jang soedah di pesan.*
- Een genoodigde gast door verhindering —, *mita paadda orang jang soedah di silâkan bejar djângan datang sabab oedzoer, (oedoer, L.).*
- AFZEGGER**, m. *orang jang mengoebahkan barang apa-apa jang soedah di pesan.*
- AFZEILEN**, b. w. zie **AFVAREN**.
- Op een zinkend schip —, *berlâjar menoedjoe kapal jang lâgi tinggelam.*
- AFZENDEN**, b. w. goederen —, *berkirim barang.*
- Iemand —, *menjoerohkan sa-orang pergi.*
- Den eersten rijksraad —, *mengoetoaskan firdâna mantri.*
- AFZENDER**, m. *orang jang berkirim barang dagângan.*
- van een brief, *orang jang berkirim soerat.*
- AFZENDING**, vt. *pengiriman, penjoeroehan, pengoetoesan.*
- AFZENGEN**, o. w. *poetoekan dengan hângoeskan.*
- , schroetjen, *lâjoer, melâjoer.*
- AFZETPLANKJE**, o. *pâpan tjonto gâding-gâding.*
- AFZETSEL**, o. van boomen, planten, *tjangkôkkan.*
- AFZETTEN**, b. w. afnemen en nederzetten, *angkat toeron, toeronkan.*
- De rijstketel van het vuur —, *angkat prioq derri âpt.*
- , een arm of been, *koedong.*
- , brengen, *bâwa, membâwa.*
- , aanranden, *sâmoen, menjâmoen.*
- , ontslaan, iemand uit zijn ambt, *menoeronkan derri paadda pangkatnja, pjtjahkan sa-orang derri paadda pangkatnja.*
- Eeuen mantric —, *menoeron mantri.*
- , bedriegen, *tipoe, menipoe, pedajâ-in, L., perdjâkan.*
- Boomen —, *atsetzels maken, bêkin tjangkôkkan, L.*
- Een vel druks —, *pâsang hoerof salembar karthas bânjaqnja.*
- , kleuren, *menoelis gambar, soengging, L. (Jav.).*
- Eene broek met passement —, *târoh passemèn di tjelâna, L.*

AFZETTEND, b. n. als: een afzettend geneesmiddel, *obat tjahâr, obat boewang ajer*.
AFZETTER, m. *orang menoeronkan, — jang angkat toeron, zie verder AFZETTEN*.
 —, bedrieger, *orang telêdor, bangsat, risaw*.

—, landlooper, *geibana*.

AFZETTERTJE, o. zie **AFZAKKERTJE**.

AFZETTING, vt. *kalepâsan, pemitjahan derri paadda pangkat*.

— van eenig lid, *koedong*.

AFZIEDEN, b. w. zie **AFKOKEN**.

AFZIEDESEL, o. zie **AFKOOKSEL**.

AFZIEN, o. w. *paling moeka*.

—, laten varen, *lepas*.

Goed van zich —, *djaga bájig-bájig*.

Van een voornemen —, *lepas derri paadda magtsoed, ber-oendoer derri niat*.

Van een regt —, *lepas derri paadda haq*.

Daarvan afgezien, dat ter zijde gesteld, *melajinkan itoe*.

Ik kan de uitgestrektheid dezer vlakke niet —, *makka mâta kita tiada dapat sampé memandang loewasnja pândang ini*.

—, berekenen, *kira-kira*.

Ik kan het uiteinde van dien oorlog niet —, *makka kita tiada dapat mengira-ngirakan kasoedâhan pârang ini*.

—, door toezien of afgluren leeren, *bel-âdjâr dengan menghintê, belâdjâr dengan melihat*.

Hij zal het daarmede maar —, *makka ia handaq berkenan itoe djoega*.

AFZIGTELIJK, b. n. *kaqillan*.

AFZIGTIG, b. n. zeer leelijk, *oeboe (Malakka), djelêk sakâli, L*.

AFZIJN, o. w. zie **AFWEZEN**.

AFZIJN, o. zie **AFWEZIGHEID**.

AFZIJPELEN, o. w. *tiris, melas, L*.

AFZIJPELING, vt. *tirisan, melas, L*.

AFZINGEN, b. w. *njanji hábis, njanji sampé hábis njanjinja*.

—, zich door zingen vermoeijen, *njanji hinga berlelah, njanji sampé tjápé, L*.

AFZITTEN, o. w. afstijgen, *toeron*.

Van eeren milczel —, *toeron derri paadda baghl (baghal)*.

Verwijderd — van, *doedoeq djâwh derri paadda . . .*

AFZOEKEN, b. w. zoeken en afnemen, *mentjahâri serta memboewang*.

—, zie **ZOEKEN**.

AFZOEKER, m. *orang jang mentjahâri serta memboewang*.

AFZOEKING, vt. *pentjaharian dan pemboewangan*.

AFZOENEN, b. w. zie **AFKUSSEN**.

AFZONDEREN, b. w. *sakoekan, menjakoekan, asingkan, mengasingkan, menjellang-njellang*.

—, afscheiden, *tjerê, mentjerekan*.

—, afdeelen, *bahâgi, membahagikan*.

Zich van de menschen —, *pertâpa*.

mendjâwohkan dirinja derri paadda orang bânjaq.

Geld —, *sakoekan amas, — oewang*.

De braven van de slechten —, *mentjerekan orang jang bájig derri paadda orang jang djâhat*.

Hij heeft dien lusthof van de stad afgezonderd, *makka táman itoe-poon di asingkanna derri paadda negri*.

—, zuiveren, *soetjikan*.

Den wijn van de moer —, *soetjikan ajer anggor derri paadda dedegannya*.

Afgezonderd vertrek, *chalwat, Ar*.

AFZONDERING, vt. *perjeréan, penjakoewan*.

—, afgezonderd leven, *pertapâan, perasingan*.

—, alleenplaatsing, *pengasingan*.

Plaats van —, *chalwat, Ar*.

AFZONDERLIJK, b. n. *asing-asing, sâtoe per sâtoe, L*.

—, overal verspreid, *tjerê-berê*.

Een — huis, *sâleh soewâtoe roemah*.

—, eenzaam, verlaten, *soenji*.

Ieder —, *masing-masing*.

—, op zich zelve, *sendiri sahâlja*.

Een — beeld, *pâtong jang di sakoekan*.

—, *asing-asing*.

Dat onderwerp heeft hij — behandeld, *makka itoe perkâra di perbitjarakamjni sâdja*.

—, eenzaam, eenig, *monfarid, Ar*.

Een — mensch, *sâleh soewâtoe orang*.

AFZOOMEN, b. w. *kelinkan hábis*.

AFZUIGEN, b. w. *isap derri atas*.

—, door zuigen afzonderen, *tjerekan dengan menjoesoe*.

Het kind heeft der moeder veel afgezogen, *makka anaq itoe soedah menjoesoe bânjaq ajer soesoe iboenja*.

AFZUIGING, vt. *pengisapan derri atas*.

— van melk, *penjoesoewan*.

AFZUIPEN, b. w. *minom derri atas*.

Zich —, *melemahkan diri dengan ninom araq terlâoe bânjaq*.

AFZWEEPEN, b. w. door zweepen afzonderen, *tjerekan dengan tjomoqkan, — potkol tjamboq, L*.

—, naar beneden zweepen, *oesir kabawah dengan tjamboq*.

AFZWEERDER, m. *orang bersoempah djangan . . .*

Een — van de atgodendienst, *orang bersoempah djangan mâw lagi menjombath berhâla*.

AFZWEMMEN, o. w. zich door zwemmen verwijderen, *mendjâwohkan dirinja dengan bernang*.

Zich —, *berlelahkan diri dengan bernang, bernang sampé tjápé, L*.

AFZWEREN, b. w. *memboewang dengan soempah, bersoempah djangan*.

Eene godsdienst —, *memboewang agama dengan bersoempah*.

Den arak —, *bersoempah djāngun māu minom lagi araq.*
AFZWEREN, o. w. door verzwering verloren gaan, *hilang oleh berpoeroe.*
AFZWERING, vt. *pemboewāngan dengan bersoempah.*
 — van eenen vinger, *kahilāngan djāri oleh berpoeroe.*
AGAAT, m. kostbare steen, *bātoe sjāboe. sjeboe*, (ook wel *bātoe aqiy*, en *akit*. eig. een kornalijnsteen). *jasjm*, Ar.
AGAR, m. zeegewas, (zostera), *agar-agar.*
AGATEN, b. n. van *agaat*, *sjaboe*, *derri paadda sjaboe.*
 Eene kris met een — heft, *kris dengan hoeloe sjaboe.*
AGENT, m. *wakil*, Ar., *nāib*, Ar., *orang jang péngang.*
 Een algeheele —, *gevolmagtigde, waki' jang mothalag.*
 Een — in eenen boedel, enz., *polmaq*. L., verb. van *gevolmagtigde.*
 Een — in een handelhuis, *orang jang péngang toko.*
AGENTSCHAP, o. *wikālat*, Ar., *pangkat wakil*, *pangkat polmaq.*
AGILAHOUT, o. balsemachtig hout, (Aloexylum agallochum), *kājoe ghāroe*, *kājoe gāroe*, *kalambaq*, *torbād.*
AGIO, o. (ond. woord), *opgeld*, *bāst*, *persén*, L., verb.
AGRIMONIE, vt. *leverkruid*, *djoekoet prasman*, Soend.
AGURKJE, o. *katimoen*, *timoen*.
 Ingelegde —s, *atjar katimoen.*
AHORN, *Ahornboom*, m. (Acer laurinum). *hoeroe peutjang*, Soend.
AI, *tusschenw.* *ah*, *adoh.*
AJUIN, m. *bāwang*, *batsal*, Ar.
AJUINBOER, m. *toekang bāwang.*
AKADEMIE, vt. *madrrasah.*
 — van de Braminen, *andir*, *andiri.*
 —, *genootschap voor kunsten en wetenschappen*, *madjlis orang menoentoet ilnoe fikmat.*
AKADEMIST, m. *sakoeto madjlis orang menoentoet ilnoe fikmat.*
AKANT, m. *zekere boom*, *aroy patoek manoek*, Soend.
AKELI, vt. *klokbloem*, *tjannar bākor*, Soend.
AKELIG, b. n. *ngerie.*
 —, *cenzaam*, *sept*. L., *soenji sinnjap*, *angkar*, L.
 Een — ongenaakbaar bosch, *hoetan jang angkar.*
 Een zeer —e tijd, *māsa of koetika jang soesah sakāli.*
 Een — gezelschap, *perkoempoelan sem-bārang orang*, *perhimpoean sa-bārang orang.*
AKELIGHEID, vt. *prī jang ngert*, enz., zie **AKELIG**.
AKER, m. vrucht van den eikenboom, *boewah djāti wolandu*, *boewah passang.*

AKER, m. *waterremmertje*, *timbá.*
AKERTOOUW, o. *tālī timbá.*
AKKER, m. *bendang*, *ládang*, *tānah.*
 —, *rijstland*, *sāwah.*
 —, *tuin*, *kebon*, L.
 —, *zekere landmaat*, *rālang*, *bāhoe*, *bāw*, Jav.
AKKERBOUW, m. *peroesāhan tānah.*
AKKEREN, o. en b. w. *peroesah tānah*, *bertang-gāla-gāla-an*, *berládang*, *kardja tānah*, L.
 Rijstvelden bebouwen, *békin sāwah*, L., *menjāwah.*
AKKERLAND, o. *tānah*, *bendang*, *ládang.*
 —, *rijstveld*, *sāwah.*
AKKERMAN, m. *orang berládang*, *penanggālu*, *orang kardja tānah*, *āris*, Ar.
 —, *bebouwer van rijstvelden*, *orang menjāwah*, *orang kardja sāwah.*
AKKERMETING, vt. *penjoekoeran tānah.*
AKKERTJE, o. *bendang ketjil*, *ládang ketjil.*
AKKERVELD, o. *tānah jang boleh di loekoe*, L., *ládang jang dapat di tanggāla.*
AKKERVORE, vt. *aloeran lādang*, *aloeran bendang*, *aloeran tānah.*
AKKERWERK, o. *pekarjān lādang.*
AKKERWET, vt. *ādat berládang*, *ādat menjāwah.*
AKKOORD, o. *perdjandjan.*
AKKORDEREN, (ond. w.) *overeenkomen*, *berdjandji.*
AKSE, vt. zie **AKKSE**.
AKTE, vt. *verbondschrift*, *soerat perdjandjan.*
 —, *aanstelling*, *bevellschrift*, *ptāgam*, Jav.
AKTIE, vt. *regtsvordering*, *dāwa*, *singkēta*, *atjāra*, *bitjāra*, L.
 Eene — hebben, *berdāwa mengadoekan liāt.*
 —, *aandeel in eene onderneming*, *bahagian dālam soewātoe pertjakāpan of persanggoepan*, L.
 —, *het papier van aandeel*, *soerat bahagian*, *soerat bāsi*, *soerat persén*, L.
AKTIEHANDEL, m. *djoewal bli soerat bāst.*
AKTIEHANDELAAR, m. *orang doewal bli soerat bāsi.*
AL, m. (dichterl.) *de ongeschapene Al*, *Allah.*
 —, *het geheelal*, *samista āalam*, *serwa sakalian āalam.*
 Gij zijt mijn leven, mijn —, *makku adenda djādi njāwa kakanda serta amas djoewita.*
 —, b. n. *geheel*, *samoewa*, *sakalian segalla*, *intéro*, L.
 — *het volk*, *sakalian orang.*
 — *de koningen*, *segalla rādja-rādja.*
 — *den dag*, *intéro hārt*, L., *sontoq hārt.*
 — *de slaven*, *boedaq samoewā*, *segalla hamba.*
AL, *bijw. reeds*, *soedah*, *telah*, *poon soedah.*
 Hij heeft — *gegeten*, *makka ta-poon soedah mākan.*
 — *te*, *terlilue*, *terliloe amat.*

Gij zijt — te vermetel, *loe áda terláloe bránt.*
 — te magtig, *terláloe amat koewása.*
 — te weinig, *terláloe koerang, koerang sedikit.*
 — te gemeenzaam, *terláloe amat berdjinaq-djinakan.*
AL. voegw. *djikaloe sakalipoon, maski, L.*
 — is hij rijker dan ik, *djikaloe sakalipoon lebeh kája ia derri padákoe, maski dia kajáan derri kita.*
 —, zelfs, *kandátt, L.*
 — wil hij niet, *kandátt dia trá máw, L., djikaloe sakalipoon djoega ia tíada máw.*
 —, (vóór het teg. deelw.) *sambil, lági.*
 — gaande, *sambil berdjálán.*
 — etende, *sambil mákan, lági mákan.*
 Geheel en —, *beláka.*
ALANT, m. *qanas, Ar., rásan, Perz.*
ALARM, m. en o. *hároe-bíroe, híroe-hároe, hingar. bányar, roesoe, rettoq, L.*
 — slaan, *tangsa.*
 —, ontsteltenis, *outroering, semángat.*
ALARMBEKKEN, o. (van metaal) *gong pengrah.*
ALARMBLAZER, m. *orang jang menghároe-bíroekan, orang kardja roesoe, L.*
ALARMBLOK, o. uitgehoold langwerpig blok, op hetwelk alarm geslagen wordt, *thongthong.*
 Op het — slaan, *poekol thongthong.*
ALARMKLOK, vr. *ginta semboean, aqong pengrah, keteot, létjèng tanda roesoe.*
ALARMTROM, vr. *genderang hároe-bíroe, thanboer roesoe.*
ALBAST, o. albaster, *poewálam, poelam, L.*
ALBASTEN, b. n. *poewálam, poelam, L.*
 Een — beker, *piála poewálam, piála derri paadda poewálam.*
ALBASTERWIT, b. n. *poetik poewálam, poetik poelam.*
ALBE, vr. miskleed, *bádjoe goedás.*
ALBEDIL, m. en vr. *orang tjeréwét.*
ALBEDRIJF, m. *orang jang tjampor dálam segalla perkára.*
ALBEREIDS, bijw. reeds, *soedah, telah.*
ALCHIMIST, m. *ahloel-kimiá, Ar.*
ALDAAR, bijw. (ver af), *di sána.*
 —, digter (bij), *di sitio.*
 Hij is — aangekomen, *makka ia soedah dátang di sána.*
ALDUS, bijw. *bagini, bayei-imi, demikièn.*
 De brief luidt —, *makka soerat itoe demikièn boenjinja.*
 De zaak is —, *makka perkára itoe áda bagini.*
ALEER, bijw. *lebeh dhólo, ter-dhólo.*
 Voor en — hij hier komt, *ter-dhólo derri paadda ia dátang kamári, lebeh dhólo derri dátangnja kamári.*
ALGEBRA, vr. verb. *Ar., el djibr, Ar.*
ALGEMEEN, b. n. *ámam, Ar., sedjati, mothalaq. Ar., oemoem, Ar.*
 Het —, *segalla orang jang áam.*

— e en bijzondere eigenschappen, *tsijat jang sadjati dan tsijat jang terhünpon of jang tambátan.*
 De — e staten, (bij toenadering kan dit vertaald worden door: *mantri-mantri jang sadjati*).
 Een — geneesmiddel, *óbat jang oemoem.*
 De — e geschiedenis, *hikájut jang sadjati.*
 Ten — en nutte, *akan pergoená-an orang jang áam.*
 — e schatkest, *perbendaháran jang áam (oemoem).*
 — e zendbrief, *risálat jang sadjati.*
 In het — gesproken, *paadda sadjatinja.*
 Hij spreekt in het —, *makka ia berkáta paadda sadjatinja.*
ALGEMEENHEID, vr. *prí jang áam, sadjati, prí jang mothalaq.*
 De — der kennis, *sadjatinja pengatahoewan.*
 De — van Gods almacht, *mothalaqnja goderat Allah.*
 — van volmacht, *ihlâq, Ar.*
ALGENOEGZAAM, b. n. *páda, tjoekoep, kafi'j, Ar., káfi, Ar.*
 De algenoegzame God, *Allah jang kafi'j, Ar.*
ALGENOEGZAAMHEID, vr. *kupadáan, katjoekoepan, koeff'jat, Ar.*
 De — Gods, *koeff'jat Allah.*
ALGEZIGT, o. *penglihatan jang berkoelilingan.*
ALGOED, b. n. *terláloe amat bájiq.*
ALGOEDHEID, vr. *kabujikan jang semporna.*
ALHIER, bijw. *di sini, sini, sika.*
ALHOEWEL, voegw. *djikaloe sakalipoon, maski, L.*
ALKALISCH, b. n. *alkákt, Eur.*
ALKOOF, vr. *pankén, L.* (eig. eene afgezonderde slaappleats).
ALLE, b. n. *samoewá, segalla, segala, sakalian.*
 — schepselen, *segalla machloeq.*
 — menschen, *sakalian orang.*
 Zij allen betoonden te zamen hunne toegenegenheid aan Isma Jatiem, *makka segalla marika isma-poon samoewánja káseh sájung kapada Isma Játim, I. J. 6.*
 — lof zij Gode, den zeer heiligen Heere! *segalla poedji bagi Allah toehan jang mahá soeti, I. J. 1.*
 O — gij heeren te gader, *hé segalla toewan-toewan sakalian, I. J. 9.*
 — voornamen personen benevens — onderdanen, *segalla orang kája dan rájat sakalian, S. Ibr. 3.*
 — dingen, *segalla perkára.*
 — wordt ook weggelaten: de broeders kwamen — drie, *makka dátanglah tiga bersoedára.*
 —, elk, *tiap-tiap, sában-sában, L.*
 — boom, die geene vrucht voortbrengt, *tiap-tiap póhon jang tíada berboewah, sában-sában póhon jang tráda berboewah, L.*
 — vier maanden, *tiap-tiap empat boelan.*

Ik reisde door — de Maleische landen, *makka kamba poon berdjalan dalam suleroeh tana malajoe.*

ALLEDAGSCH, b. n. *sa-hart-hart, tiap-tiap hart, sában-hart, L., sában-sában hart, L.* —, iets zeer gewoons, *mémang, L., bārang-bārang, kapālang, (Marsden heeft dit woord niet goed opgevat).*

Een armband, die den aanschouwer verbaasde, daar de kostbaarheid er van niet — was, *soewátog gelang jang memandung hérán tertjangang induhnja boeka kapālang.*

Een groote held met geene — e dapperheid, *hoelobālang besaar jang braninja boekan kapālang, B. S.*

— werk, *pekardjá-an sa-hart-hart.*

Een — mensch, *orang kapālang.*

ALLEEN, bijw. een enkel mensch, *sa-orang dirí, sa-orang-orangan, hánja, sádja, semádja.*

Hij ging —, *makka ía-poon berdjalan sa-orang dirí.*

Zij waren — in dat huis, *makka marika ítoe-poon adálah sendiri sádja di dalam roemah ítoe.*

—, eenig, *asa, toenggál.*

Gij — vloodt uit den strijd, *hánja angkawlah lart derra dalam prang, zie ook AFGEZONDERD en ALLEENLIJK.*

ALLEENGEZANG, o. *njanjian sa-orang.*

ALLEENHANDEL, m. *bórong, pembórongan.*

— drijven, *membórong.*

ALLEENHANDELAAR, m. *orang dāgang jang membórong.*

—, groothandelaar, *soedāgar.*

ALLEENHEERSCHER, m. *jang di pertoewan, Solthán.*

—, groote heer, *jang di pertoewan besaar.*

ALLEENHEERSCHING, vr. *pertoewānan, pema-rintāhan jang mothalaq.*

ALLEENLIJK, bijw. zie ALLEEN.

—, slechts, eeniglijk, *sádja, djoewa.*

— drie of vier personen, *hingga tiga ampat orang sádja.*

Op de taalkunde legt hij zich — toe, *makka ilmoe bahása ítoe di toentuetnja sádja.*

ALLEENSpraak, vr. *chothbat sa-orang dirí.*

ALLEGAAr, bijw. allen of alles te gader, *samoewá sakáli.*

ALLEGAArtJE, o. mengelmoes, *tjampoeran.*

—, kaartspel van velen, *permajinan karto orang bánjaq.*

ALLEMAN, voorn. *sakalian orang, sembārang orang.*

—svriend, *teman sembārang orang, tsáhib sakalian orang, tsóhbat sakalian orang, (tsóhbat is eigenlijk vriendschap, doch wordt als vriend gebruikt, dat in het Arabisch tsáhib is).*

ALLENGS, bijw. bij trappen, *perláhan-láhan. berpangkat-pangkat, berdjangká-djangká.*

ALLENTHALVE, bijw. overal, *paadda segalla tampat, koeliling.*

ALLER, tweede naamv. van alle, en duidt den hoogsten trap aan, *terlāloe, terlāloe amat, sakáli-káli, terlāloe sanyat.*

—grootst, *terlāloe amat besaar.*

ALLERHANDE, b. n. zie ALLERLEI.

ALLERHEILIGENDAG, m. *hart rája segalla marhoem.*

ALLERHOOGSTE, m. *táala, Ar.*

God de —, *Allah táala, Ar.*

ALLERLEI, b. n. *roepa-roepa, segalla roepn. pelbagei, bagei-bagei, anika-anika, djenis-djenis.*

— edelgesteenten, *ánaq bátoe, Isk. 455.*

ALLERLIEFST, b. n. *terlāloe manis.*

Mijne —c vriendin, *kakaséh-koe jang terlāloe amat manis.*

De speeltuigen klonken —, *makka segalla boenji-boenjian terlāloe indah-indah boeninja.*

—, schoon, *bágoes, L.*

ALLERMEEST, b. n. *terlebeh bánjaq, terlāloe amat bánjaq.*

—, bijw. *istiméwa, terlebeh.*

ALLERVOORTREFFELIJKST, tusschenw. *subá-jiqnyálah!*

ALLERWEGEN, bijw. *paadda segalla tampat, koeliling, di mana-mána.*

ALLERZIELENFEEST, o. *hart rája orang mati.*

ALLES, o. *samoewá, sakalian.*

ALLEZINS, bijw. *sakáli-káli.*

—, volstrekt, *í-dápat táala, habája.*

ALLOOI, o. zie ALOOI.

ALMAGT, vr. *goderat, Ar., koewása jang mahá besaar.*

De — Gods, *goderat Allah.*

ALMAGTIG, b. n. *qádir, Ar., khadíron, Ar., mahá koewása, káji, Ar., zie AANBLAZING.*

In het *demmi Allah!* ligt schier de kracht van ons: „Zoo waarlijk helpe mij God Almagtig!”

ALMANAK, m. *taqwim, Ar.*

ALOË, vr. *nānas wolanda, L., alwáh, Perz.*

ALOM, bijw. *koeliling, paaddu segalla tampat, di mana-mána, bārang di mana-mána. paadda sa-bārang tampat.*

ALOMTEGENWOORDIG, b. n. *hádlir paaddu segalla tampat.*

ALOMTEGENWOORDIGHEID, vr. *hádlirat paadda segalla tampat.*

ALOOI, o. gehalte van goud en zilver, *qadr, Ar., qadar, verb., hargu.*

Van goed —, *bájq gadarnja.*

ALoud, b. n. *dholo-kála, dhawlo-kála, di hoeloe kála, poerba-kála.*

Van een — geslacht, *bangsáwan.*

ALoudHEID, vr. *waqtoe dholo-kála.*

ALPHABET, o. (het oude Ar. —), *abjad, Ar.*

Het nieuwe —, *attahadjji, Ar.*

De letters van het nieuwe —, *hoeroefu'e'l-hidj'á, Ar.*

ALPHABETISCH, b. n. *dengan pengatoeran abjad.*

ALKEEDE, bijw. *soedah, telah.*

ALRUIN, m. zeker kruid, *lofáhat, Ar.*

ALS, voegw. *seperti, pantan, laqsána, penáka, kája, L., ky, L.*
 Gij zijt zoo slecht — *bij, angkaw ádu bagitoe djáhat seperti dia.*
 Zoo veel —, *bagitoe bánjaq laqsána, sa-lánjaq.*
 — koning, *sa-bagei rájju.*
 — toen, *tatkála, tempo, L.*
 — hij at, *tatkála ia santap, tempo dia mákan, L.*
 —, indien, *káloe, djikaloe. djika.*
 — gij God wilt dienen, *djikaloe angkaw handaq melajáni Allah.*
 —, bijalklien, *káloe-káloe.*
 —, terwijl, *sa-lági, sedang, selang.*
ALSDAN, bijw. *tatkálu itoe, entao, Port.*
ALSEM, m. *sjik, Ar., afsintioe*, naar het Gr.
ALSMEDE, bijw. *insgelijks, djoega, serto, sa-bagei poela.*
ALSNOG, bijw. *sakárang djoega.*
ALSNU, bijw. *paadda sakárang ini, seperti sakárang.*
ALSOE, bijw. *sa-bagei, seperti, sa-prí, laqsána, pantan, sa-pantan, kája, L., sa-láloe.*
 —, kwanswijs, *oleh-oleh, olloh-olloh, L.*
ALTAAR, o. *medzbeh, Ar., tempat sembleh.* (beide om dieren te offeren.)
 — (bij de Roomschen) *medzbeh goedás, Ar.*
 Chineesch — *tje in een huistempeltje, njolo.*
AL TE, zie **AL**.
ALTEGADER, bijw. zie **ALLEGAAR**.
ALTEMAAL, bijw. zie **ALLEGAAR**.
ALTEMET, bijw. *somwijlen, ter-kádang-kádang, bárang-kála, bárang-káli, L.*
ALTHANS, bijw. *ten minste, semádja.*
 Ik — heb het niet gezien, *semádja kita tiádu melihat itoe.*
 —, tegenwoordig, *sakárang, sakárang ini, paadda mása ini.*
ALTIJD, bijw. *te allen tijde, se-láma-lamánya, santiása, senantiása, sedekála, ménanang, L., sedoeto, Ternat.*
ALTOOS, bijw. zie **ALTIJD**.
ALUIN, m. *táwas.*
ALUINAARDE, vt. *tánah táwas.*
ALUINACHTIG, b. n. *aluinig, seperti táwas.*
ALUINBOOM, m. *leha.*
ALUINEN, b. w. in aluinwater doopen, *tjzlop dálam (paadda) ajer táwas.*
ALUINMAKER, m. *aluinkoker, toekang másaq táwas, djoeroe másaq táwas.*
ALUINMAKERIJ, vt. *tampat másaq táwas.*
ALUINSTEEN, m. *bátoe táwas.*
ALUINWATER, o. *ajer táwas.*
ALVERMOGEND, b. n. zie **ALMAGT**.
ALVORENS, bijw. *ter-dholo, lebeh dholo, lebeh di hoeloe.*
ALWAAR, bijw. *mána, di mána.*
 — ook. *bárang di mána.*
ALWEDER, bijw. *poela, poelaq. lági sakáli.*

ALWETEND, b. n. *jang mengatahoeví samoe-wá, bikoelli sjayin álinoen, Ar. Cor. II, 27.*
ALWETENDHEID, vt. *pengutahoewan jang mengarti samoeva.*
ALWETENS, bijw. *voorbedachtelijk, dengan sengádja, L. dengan sahálja.*
ALWIJS, b. n. *allicen van God, il hakimoe, Ar.*
 Want gij zijt de Heerlijke, de Alwijze! *imaka anta'l-ázizoe'l-hakimoe, Cor. II, 123.*
ALWILLENS, bijw. *met opzet, dengan niat, dengau kuaudag, dengan máw.*
ALZIEND, b. n. *melihat samoe-wá, bikoelli sjayin batsiroen, Ar.*
ALZOO, bijw. *zoo, bagitoe, demikièn, bagitoe roepa.*
 En alzoo ook, dan, *bagitoe djoega.*
 —, voegw. *naardien, vermits, dewijl, sabab, Ar., sedang, selang, tegal, L., kárana, Sansk. karna, verb. derri itoe, L.*
 —, derhalve, *sabab itoe, kárana itoe.*
ALZOODANIG, bijw. *bagitoe.*
AM, AMME, vt. *veroud. minne, inang peng-ások, báboe, L.*
AMANDEL, m. *boewah kanári, boewah bádám, Perz. lawz, lawzat, Ar.*
 Bittere —, *mazidj, madzidjon, Ar.*
 Groote —, *ketápang, boewah ketápang.*
AMANDELEN, meerv. *keelklieren, poeroe baká.*
AMANDELBOOM, m. *póhon lawz, póhon ketápang.*
AMANDELMEEL, o. *tepong lawz, tepong boewah bádám.*
AMANDELMELK, vt. *ajer boewah bádám, santan boewah bádám.*
AMANDELOLIE, vt. *minjaq boewah bádám, minjaq lawz.*
AMANDELTAART, vt. *koewé boewah bádám.*
AMARANT, vt. *bloem, seunggang beunrum.*
 Soend. *bostán afroz, Perz. eig. tuinverblindng.*
 Kruidachtige —, *sálor bájang.*
AMARANTSTEEN, m. *smaragd, zamroed, Ar. djamroed, L.*
AMBACHT, o. *handwerk, pekardjá-an, kardja.*
 Kunstenaars —, *katoekángan, kapandeian.*
 Wat is zijn —, van wat — is hij, *kardjánya apa?*
 Hij is goudsmid van zijn —, *kardjánya pandei amas, kardjánya toekang mas, L.*
AMBACHTSGEZEL, m. *teman pekardjiaan.*
AMBACHTSHEER, m. *hiervoor is geen ander woord dan dátoeq of dátoe, waardoor zoveel als een leenheer op Sumatra verstaan wordt.*
AMBACHTSMAN, m. *pandei, kimpoe, kipoe, toekang.*
AMBASSADE, vt. *pangkat oetoesan, daradjat oetoesan.*
AMBASSADEUR, m. *oetoesan, peseroeh, socioehan.*

AMBER, m. *ambar*, Ar.
AMBERGEURIG, b. n. *berbâwoe ambar*.
AMBERKRUID, o. *tjaloentjoeng, harendong*
ary, Soend.
AMBT, o. *djabâtan, pegangan, djawâtan, chedmat*, Ar. *kadoedoekan* (verkeerdelijk bezigt men *pekardjâän*, dat een werk, een ambacht beteekent en voor den deftigen Maleijer vernederend is.)
 Een — *aanvaarden, mäsog djabâtannja*.
 Uit zijn — *ontzetten, pitjatkan derri paadda djabâtannja*.
 Zijn — *uitoefenen, mengardjâkan djabâtannja*.
 Een iegelijk in zijn — of betrekking, *mäsing-mäsing dengan djawâtannja*.
 —, zeker *regtsgevang, pegangan*.
AMBTeloos, b. n. *tiâda pegang djabâtan*.
AMBTENAAR, m. *pendjâwat, penggâwei*, Isk. 22.
 Openbaar —, *pemangkoe, kâpit*.
 Politie —, *mâta-mâta*.
 — van minderen rang op Sumatraas oostkust, *aria, priâht, loerah, bebekél, pasirah*, allen Jav. woorden.
 Staats—, *padoeta, dikir, pendikir* (een zwaarddrager des Konings.)
AMBTGELD, o. *oewang soerat djawâtan, oewang piagam*.
AMBTGROOT, m. *teman djawâtan, sakoeto djawâtan*.
AMBTGEZIGHEID, vr. *pekardjâän djabâtan*.
AMBTSHALVE, bijw. *kârana wâdjibnja djabâtan*.
AMBTsNAAM, m. *galar, gâlar, galâran*.
AMBTSSCHRIJVER, m. *djoeroe toelis djabâtan, djoeroe toelis kantor*, L., *kâtib*, Ar.
AMBTsZEGEL, o. *tjap djabâtan, materi djabâtan*.
AMEN, bijw. *amin*, Ar.
 — zeggen, *mengatâkan amin, mengoetjap amin*.
AMETIST, m. *poedj, marthis, djamast*, Ar., *permâta biroe*.
AMPIOEN, m. *afioen, Ar. apioen*.
 Toebereide —, *mâdat, tjandoe*, Chin.
 — schuiven, rooken, *mâkan mâdat, minom mâdat, totaww*, Chin.
 — aanzetsel (in de pijp,) *mongsri djitjeng*, Chin.
AMPIOENPACHTER, m. *paq apioen*.
AMPIOENPIJP, vr. *boeloe, padoetan, tjang-klong*, Chin. *pistol*, (spuwendwjs.)
AMPIOENPILLETJE, o. (om te rooken,) *teké*.
AMLIANT, m. *hadjar fatilat*, Ar.
AMMONIAK, m. *lizâko'-zâhab*, Ar., *asjoeq, Ar., wasjaq, Ar., woessjsjaq, Ar., oesjsjaq, Ar., asjoeq, Ar.*
 Zout van —, *gârawa asjoeq*.
AMORTISATIEKAS, vr. *perbendahâran akan memboenoh hoetang*.
ANANAS, vr. *nânas, anânas*.
 — vrucht, *boewah nânas*.
 — plant, *pohon nânas*.

ANCHOVIS, m. soort van —, *kei, ki*.
ANDER, b. n. *lâjin*,
 Naar de andere zijde, *ka-sablah lâjin*.
 Een — mensch, *orang lâjin*.
 De een na den —, *soewâtoe komediën lâjin, mäsing-mäsing, sâtoe per sâtoe*, L.
 In de andere wereld, *di âchirat*.
 Des anderen daags, *paadda ka-ésokan harinja*.
 Dat is geheel iets anders, *itoe âda lâjin sakâli*.
 Ik wil een — doen, wat ik wil, dat hij mij doe, *kita mâw berboewat bagi orang lâjin seperti kita mâw di boewat oléhnya*.
ANDERDAAGS, b. n. *sa-hârt-hârt lepas sâtoe hârt*.
ANDERDEELS, bijw. *tambâhan poela, lagi-poon*.
ANDERHALF, b. n. en telw. *sâtoe sa-tengah, tengah doewa*.
ANDERMAAL, bijw. *sakâli lagi, paadda kadoewa kâli, kadoewa kalinja, L.*
 Op eenen anderen tijd, *paadda lâjin kâla, lâjin kâli, L.*
ANDERMANS, bijw. (spr. w.) *ampoenja orang lâjin, lâjin orang poenja, L.*
ANDERS, bijw. *lâjin roepa, lâjin*. —, of, *melâjinkan, melinkan, L.*
 Dat is geheel —, *itoe lâjin sakâli roepanja*.
 Zwijg, anders sla ik u, *diamlah, melinkan goewa poekoel sama loe, L.*
 Wie — dan gij? *siâpa melâjinkan (hânja) angkaw?*
 Daar zit niets — op, *tiâda lâjin dâja oepâja*.
ANDERZINS, bijw. in eenen anderen zin, *lâjin artinja*.
 — behalve, *melâjinkan, hânja, melinkan, L.*
ANDIJVIE, vr. *andêwé, verb.*
ANDOREN, m. *babadottan*, Soend.
ANEMOON, vr. (Japansche) *kifjuna — sik, Jap.*
ANGEL, m. *sangat, pengantag*.
 Met den — steken, *menjangat*. —, zie **HENGEL**.
 —, haak om krokodillen te vangen, *gârâgei*.
ANGST, vr. *benaauwdheid, tjintâ, pertjintâ-an, soesah*.
 —, vrees, *tâkoet, heibat*, Ar., *masjghoel, Ar.*
 De angsten des doods, *katakoetan mâti*.
 —, bekommering, *sjeghol*, Ar.
ANGSTIG, b. n. *bertjinta, bersoesah*.
 —, bang, *penâkoet, bodoe*.
ANGSTVALLIG, b. n. *penâkoet, mâlos*.
ANGSTVALLIGHEID, vr. *prângj jang penâkoet*.
ANGSTVALLIGLIJK, bijw. *dengan pertjintâün, dengan tâkoet*.
ANIL, m. indigo, *nila*. zie **INDIGO**.

ANJIS, m. *adas mânis*, *sjabt en sjibt*, Perz. *sjibitt*, Ar.

—, zekere drank, *sópi adas mânis*.

ANJISSUIKER, vt. *goela adas mânis*.

ANJISZAAD, o. *bidji adas mânis*.

ANKER, o. *scheepsanker*, *sáwh*, *sáwoeh*, *djangkar*, L. verb.

Het — kippen, *báwa sáwoeh di ha-loewan*.

Het — ligten, *bongkar sáwoeh*, *angkat djangkar*, L.

Ten — komen, *láboehkan sáwoeh*, *boewang djangkar*, L.

Voor — rijden, *táhor*.

Voor het — wegdrijven, *lárat*.

— in eenen muur, *bessit pengikat temboq*.

ANKERAGIEGELD, o. *roeba-roeba*, *béja pela-boehan*.

ANKERARM, m. *tangan sáwoeh*.

ANKERBLAD, o. *dáwon sáwoeh*.

ANKERBOEI, vt. *lampong sáwoeh*.

ANKEREN, o. w. *meláboehkan sáwoeh*, *boewang djangkar*, L.

Geaukerd, ten — liggen, *áda berlá-boeh*.

ANKERGELD, o. *roeba-roeba*.

ANKEROOG, o. *máta-sáwoeh*.

ANKERPLAATS, vt. *láboehan*, *pelaboehan*.

ANKERRING, m. *tingjin sáwoeh*.

ANKERSCHACHT, vt. *bátang sáwoeh*, *kájoc djangkar*.

ANKERSCHOEN, m. *sapátoc sáwoeh*, - *djangkar*, L.

ANKERSMEDERIJ, vt. *tampat menimpa sáwoeh*, *tampat békin djangkar*, L.

ANKERSMID, m. *pandei sáwoeh*, *toekang békin djangkar*, L.

ANKERSPAAK, vt. *pengongkil sáwoeh*.

ANKERSTOK, m. *tanggam*, *kájoc sáwoeh*.

ANKERTOUW, o. *tált sáwoeh*, *tált djangkar*, L.

—, vijgentouw, *idjoq*.

ANKERTUI, o. *sáwoeh terbang*, (eig. is dit een werpanker).

ANKERVISCH, m. een gemeen, droog zecvischje, *ikan sáwh*.

ANSJOVIS, m. (anchovis) *ansjovis*, Ned., *kei*, *ikan kei*.

ANTARES, vt. eene schitterende ster, *kála*, *kald*.

ANTICHRIST, m. tegenstander van Christus, *dadjjál*, Ar., *el-mesek el-dadjjál*, Ar., (*dadsdsjál*).

ANTICHRISTENDOM, o. *agama dadjál*.

ANTWOORD, o. *sáhoet*, *idjáb*, Ar., *djawáb*, Ar., *penjahoetan*, *pembalasan*.

Volledig —, *idjáb perdjawáb*.

Hij is gaauw met zijn —, *ta lakas sadia menjahoet*.

— aan eenen vorst, *soembah*.

— op eenen brief, *bálas soerat*.

ANTWOORDEN, b. w. *menjahoet*, *menjáwoet*, *mendjawáb*, *membálas kátu*.

Daarop heb ik niets geantwoord, *derritoe sája tra menjáwoet sátoe ápa*, L., *makka soewátoc-poon táda hamba mendjáb-wab akan perkatá-an itoe*.

APENGEZIGT, o. *moeka mójnét*.

APENKOP, m. *kapála mójnét*.

APENKUUER, vt. *tingkah mójnét*.

APENLIEFDE, vt. *tingta káseh mójnét*.

APENLUCHT, vt. *hánjin*.

APIN, vt. *mójnét parampoewan*.

ἈΠΟΚΡΥΦ, b. n. (ond. w.) *boek an tsaf*.

APOSTEL, m. *Godsgezant*, *rasoel*, Ar.

De handeligen der — en, *perboewatan segalla rasoel*. (In de bijbelvertaling staat: *khiistsah*, dat zeer verkeerd is, daar het ook „fabel” beteekent, zie RICHARDSON, 1133).

APOSTELAMBT, o. *pankhat rasoel*, *dordjat rasoel*.

APOSTOLISCH, b. n. *tjára rasoel*.

APOTHEEK, vt. *roemah obat*, *wárong obat*, L., *kadé obat-obátan*.

APOTHEKER, m. *toekang obat*, *órang áthár*, *áththár*, Ar.

APOTHEKERSBOEK, o. *kitáb obat-obátan*.

APPEL, m. *toffáh*, Ar., *djeroq*.

Zoete —, *djeroq mânis*, *limoen mânis*.

—, zie OOGAPPEL.

—, die als medicijn gebruikt wordt, *djeroq poeroet*.

APPEL, o. beroep in regten, *istighátzah*, Ar. *pindah bitjára*.

APPELLEREN, b. w. zie BEROEFEN.

APRIL, m. *april*, *abril*, verb.

ARAK, m. *araq*.

Overgehaalde —, *araq ápt*, *kapála araq*.

ARAKBRANDERIJ, vt. *stokerij*, *pengárakkan*.

ARBEID, m. *oesáha*, *kardja*.

—, hoofdwerk, *oesáha kapála*.

—, barensnood, *sákit akan beránaq*, *sákit máw beránaq*.

ARBEIDEN, o. w. *beroesáha*, *mengoeshákan*, *kardja*, *bekardja*, L., *mengardjákan*.

— voor het dangelijksch brood, *mengoeshákan belandja paadda sa-hárt*.

ARBEIDER, m. *órang oepáhan*, *órang bekardja*, *koelí*, *amil*, Ar.

—, kunstenaar, *toekang*, *kinpoe*, *kipoe*.

ARBEIDSLOON, o. *oepah*, *oepáhan*.

—, maandloon, *gálgji*.

—, maakloon, *oepah boewátan*, *oepah kardja*.

ARBEIDSMAN, m. zie ARBEIDER.

ARBEIDZAAM, b. n. *rádjin*, *oesah*, *soeka kardja*.

Een — kind, *ánaq rádjin*.

ARBEIDZAAMHEID, vt. *prángt jang rádjin*.

ARCHIEF, vt. *kantor soerat*, *perbendaháran soerat karadjáan*.

ARCHITECT, m. *bouwmeester*, *djoeroe memboewat roemah*.

ARDUIN, m. en o. *arduinsteen*, *bátoc lóko-lóko*.

AREEK, vr. betelnoot, *boewah pinang*.
 AREND, m. adelaar, *râdja wâli*.
 ARENSKLAAUW, m. *târang râdja wâli, koe-koe râdja wâli*.
 ARENSNEUS, m. *hidong mantjoeng*.
 ARENSOOG, o. *mâta râdja wâli*.
 —, scherp oog, *mâta tâdjam*.
 ARENSTEEN, m. *iktamakt, Ar.*
 ARENSVLEUGEL, m. *sâjap râdja wâli*.
 ARG, b. n. zie ERG.
 ARGDENKEND, b. n. *târoh sjak, gondah, selimpang, L.*
 ARGLOOS, b. n. *toeloes hâti, tiâda târoh sjak*.
 ARGLIST, vr. *tipoe, dâja, makr, Ar.*
 ARGLISTIG, b. n. *tjerdik, bertipoe, berdâja, dengan âqal djâhat*.
 ARGLISTIGHEID, vr. *prângt tjerdig*.
 ARGLISTIGLIJK, bijw. *dengan tjerdig*.
 ARGUS, m. *fazant van Sumatra, koewaw*.
 ARGWAAN, m. *wantrouwen, sjak, Ar., sangka, selimpang*.
 ARGWANEN, b. w. *târoh sjak, selimpang, L.*
 ARIA, vr. (ond. w.), *zangstuk, njânji*.
 —, melodie, *râgam, lãgoe, L.*
 ARK, vr. *bahtrã*.
 — des verbonds, *tãboet, Ar.*
 —, zeechelp, *bia anaq dãra*.
 ARM, m. *lãngan, bãhoe*.
 Beide armen, *kadoewa blah tãngannya*.
 In de armen sluiten, *berploq, berdãkap*.
 De armen laten slingeren, *meligang, melãnggang, L.*
 Regter—, *lãngan kãnan*.
 Linker—, *lãngan kãr*.
 — eener rivier, *bãtang soengei*.
 —, steel, *houvast, pemegãngan, hoeloe*.
 ARM, b. n. *behoefstig, pãpa, siaq, miskin, Ar., moftis, Ar., medlarat, Ar., melarat*.
 Dood —, *põtöl sakãli*.
 Een — mensch, *õrang pãpa, õrang miskin, õrang melarat*.
 — worden, *djãdi miskin, djãdi pãpa, djãdi melarat*.
 — maken, *papãkan, memapãkan, bêkin miskin, L.*
 ARMADE, vr. (veroud. w.), *ajermãde, verb., kulangkãpan kãpan*.
 ARMADER, vr. *oerat lãngan*.
 ARMBAND, m. *gelang, pontoq, qãlang, djimat*.
 ARMBESTUUR, o. *peparintãhan atas õrang miskin*.
 ARMBEZORGER, m. *õrang peparintah derma, djoeroe derma*.
 ARMBUS, vr. *tampat derma, tjelãngan doewit õrang miskin, L.*
 ARMELIJK, bijw. *tjãra õrang miskin*.
 ARMENTËR, m. *õrang almander, L., õrang armenie*.
 ARMGELD, o. *derma*.
 ARMGIFT, vr. zie AALMOES.
 ARMHARTIG, b. n. *hina miskin*.
 ARMHUIS, o. *roemah miskin*.

ARMKAS, vr. *pett derma*.
 —, armenfonds, *mãdal derma*.
 ARMLOOS, b. n. *tiãda berlãngan*.
 ARMOEDE, vr. *kapapãan, kamiskinan, medlarat, Ar., melarat, verb. miskinat, Ar., povresa, cig. pobreza, Port.*
 ARMOEDIG, b. n. zie ARM.
 ARMOZIJN, o. *tajta, Ar.*
 ARMPLEJ, vr. *toelang lãngan*.
 ARMRING, m. zie ARMBAND.
 ARMSCHOOL, vr. *sakõla õrang miskin, L.*
 ARMSNOER, o. *oetas lãngan, gelang*.
 ARMSTOEL, m. *korst persendãran*.
 ARMVERKLARING, vr. (in regten), *tajtis, Ar.*
 ARMVOL, m. *sapemeloq, sapem'loq*.
 ARMZAKJE, o. *kanthong derma, kandong derma*.
 ARMZALIG, b. n. *tjelãka, hina*.
 Eene armzalige hut, *pondoq ketjil, pondoq boesoq*.
 ARMZALIGHEID, vr. *hahinaãn, kapapãan*.
 ARREST, o. (ond. w.) *beslag, rampãsan*.
 —, gevangenis, *pasoengnis, arrès, verb.*
 ARRESTANT, m. *õrang terparndjãra, õrang tawãnan, õrang jang di boewi, L.*
 ARSENAAL, o. *tuighuis, gedong sindjãta, gedong alat paprãngan*.
 ARSENIK, m. *rattenkruid, warãngan, L., obat tikoes, brãngan*.
 ARTESISCHER BOOR, vr. *sjam, Ch. (op Bangka)*.
 ARTIKEL, o. *futsul, perkãra*.
 ARTILLERIE, vr. *mariam, bedil besaar*.
 Rijdende —, *mariam dengan õrang berkoeda*.
 ARTILLERIEKUNST, vr. *ilmoe fikmat mariam*.
 ARTILLERIEOFFICIER, m. *opsir mariam, L.*
 ARTILLERIEPARK, o. *tampat — of goedang mariam*.
 ARTILLERIESCHOOL, vr. *madrasah ilmoe fikmat mariam*.
 ARTILLERIST, m. *tsoldãdoe mariam, djoeroe mariam*.
 ARTS, m. *doekoen, mêtër, verb. van meester, thabib, Ar.*
 ARTSENIJ, vr. *obat, penãwar*.
 ARTSENIJBERIDDER, m. *toekang obat, õrang seré, op de N.-W. kust van Sumatra*.
 ARTSENIJDRAK, m. *obat minoeman*.
 ARTSENIJKUNDE, vr. *ilmoe àththãr, Ar., pengatãhoewan segalla obat-obãtan, ilmoe toekang obat*.
 AS, vr. *indjin, L., poesat, as, Ned.*
 ASCH, vr. *hãboe, ramãd, Ar., rimãdã-a, Ar.*
 In de — leggen, *membãkar*.
 Heete —, *bãra*.
 — van wijngaardranken, *ramãd'l-kirãm, Ar.*
 — van suikerriet, *ramãd'o'l-qatsab, Ar., hãboe teboe*.
 ASCHACHTIG, b. n. *berhãboe*.
 ASCHBAK, m. *tampat hãboe*.
 ASCHBEZEM, m. *sãpoe hãboe, sesãpoe hãboe, L.*
 ASCHBUS, vr. *lijkbus, boejong hãboe, tjandi*.

ASCHGRAAUW, b. n. kaláboe, warna háboe, *dauk*.

Aschgraauwe oogen zijn het kenmerk van alle deugden, *máta kaláboe itoe tanda segalla kabedjikan*. M. R. 191.

ASCHKAR, vt. káhar háboe, L.

ASCHKLEUR, vt. warna háboe.

ASCHMAN, m. órang angkat háboe.

ASCHSCHOP, vt. tjop háboe.

ASCHSCHUIT, vt. práhoes háboe.

ASFODILJE, vt. (zeker kruid), *selándap*, *firs*, Ar.

ASPERGIE, vt. *sepersi*, verb.

ASPERGIEPLANT, vt. akar *sepersi*, *póhon sepersi*.

ASPISSLANG, vt. *biloedaq*.

ASPUNT, o. *hoedjong pengútar*.

Noorder —, *goethob oetára*.

Zuider —, *goethob selátan*.

ASSIGNATIE, vt. *soerat tanggong membájar*.

ASSURADEUR, m. (ond. w.) *órang jang menggantí roegi bárang jang kena tjeláka*, *djoeroe gádé kapal dan bárang dagáangan dan pekákas (serba) roemah*.

ASSURANTIEBRIEF, m. *póisi*, *soerat gádé*.

ASSURANTIEKANTOOR, o. *pegadéjan bárang dagáangan*.

ASTROLABIUM, o. *pengoekoer bintang*.

ATERLING, m. bastaard, *húram zádah*, Ar., *ánaq kandaq*, *anaq soendal* (gemeen.)

ATLAS, m. *pekoempoelan pátah doenjí*, *perhimpoean peta doenjá*.

AUGUSTUS, m. oogstimaand, *boelan agostos*.

AVOND, m. *sóre*, *petang*, *isjá*, Ar., *sindjakaála*, *petang hári*, *sindjá*, *tarde*, Port. —, als het licht opgestoken is heet die gewoonlijk nacht of *málam*.

Het vallen van den —, *káboes*.

AVONDBEZOEK, o. *tetámoe málam*.

AVONDDAUW, m. *ombon petang*.

AVONDETEN, o. *mákánan málam*, *santap isjá*.

AVONDGEBED, o. *soembahjang maghib*, *soembahjang isjá*.

AVONDMAAL, o. *nachtmaal* (des Heeren), *ásjá-í-r-rabbáni'j*, Ar., zie AVONDETEN.

AVONDMAALGANGER, m. *órang jang doedog paadda asjá-í-r-rabbáni'j*.

AVONDMALEN, o. w. *santap petang hári*, *cear*, Port.

AVONDOFFER, o. *qorbán málam*.

AVONDREGEN, m. *hoedjin málam*.

AVONDROOD, o. *mérak m.ita-hári másoq*, *sjafiq*, Ar.

AVONDSCHEMERING, vt. *silam*.

AVONDSCHOOL, vt. *sakála málam*.

AVONDSPEL, o. *permutjinan málam*.

AVONDSSTAR, vt. *bintang bábi*, *bintang zeharat*.

AVONDSTOND, m. *petang hári*, *sóre*, *sindjá*.

AVONDUUR, o. *avondtijl*, *koetika petang atsr*, Ar., *hári*.

AVONTURIER, m. *órang jang mentjalári oentong*.

AVONTUUR, o. *oentoeng*, *oentong*, *natsib*, Ar.

Goed —, *oentong bájq*.

Kwaad —, *oentong djáhat*.

AVONTUURLJK, b. n. *rambang-rambang*, *atas prí ka-oentoengan*.

AZEDARACH, (gewas, MELIA), *foela morgatti*.

AZEN, b. en o. w. spijs in den mond steken. *soewáp*, *menjoewáp*.

Op iets —, *menjerrei*, *tjahári makánan*, *tjahári oempan*.

AZIE, o. *asiá*, verb.

AZJN, m. *tjoeka*, *chal*, Ar. en Perz.

Mct — en water eene wond wasschen. *tásak*.

Een schcutje —, *sa-tegoq tjoeka*.

AZIJNACHTIG, b. n. *másam*, *asam*.

AZIJNEN, b. w. *tároh tjoeka*, *boeboh tjoeka*, *toewang tjoeka*.

AZIJNKAN, vt. *azijnflesch*, *bottol tjoeka*, L., *boejong tjoeka*.

AZIJNMAKER, m. *toekang másaq tjoeka*.

AZIJNMAKERIJ, vt. *tampat békin tjoeka*, L.

AZIJNSAUS, vt. *sós tjoeka*, L.

AZIJNSTELLETJE, o. *tampat tjoeka*.

AZIJNSUIKER, vt. *goela tjoeka*.

AZIJNTON, vt. *tong tjoeka*.

AZIJNVERKOOPER, m. *órang djoewál tjoeka*.

AZIJNWATER, o. *ajer tjoeka*.

AZIJNZUUR, o. *asam tjoeka*, *másam tjoeka*.

AZIJNZUURZOUT, o. *gáram asam tjoeka*.

AZUREN, b. n. *biroe*, *biroe lángit*.

AZUUR, m. *lazuur*, *lázoeward*, Perz.

AZUUR, b. n. *hemelsblauw*, *biroe lángit*.

AZUURSTEEN, m. *bátue lázoeward*.

B.

B, vt. de letter van dien naam, *bá*.

Be-bakje, o. (bij letterzeters), *tampat hoeroef bá*.

BAADSTER, vt. *órang parampoewan mandí*.

BAAI, vt. zekere wollen stof, *kájin boeloe*, *kájin tsoef*, Ar.

—, gem. roode wijn, *anggor mérah*, *ajer anggor mérah*.

BAAI, vt. kleine zeeboezem, inham, *teloq*. Met alle — en en kusten, *dengan segalla teloq rantawnja*.

BAAIJEN, onverb. b. n. van baai, *boeloe*, *tsoef*.

Een — hemd, *kmédja kájin boeloe*.

BAAIHAL, vt. *pásar kájin boeloe*. — — *tsoef*.

BAAITJE, o. *báhoes*.

BAA.

Wat op zijn — krijgen, di poekol.
 BAAIZOUT, o. *garam telok*.
 BAAK, vr. *tanda, tiang tanda*.
 —, *vuurbaak, tanda api*.
 BAAKGELD, o. *tjoeket tiang tanda (di pela-boehan)*.
 BAAL, vr. *goendong, gendang, bandellâ*,
 Port., (*bandalho*), *bâban, boengkoesan*.
 Eene — *dragen, memikol bâban*.
 —, *grootte zak, kârong besaar*.
 BAAL, m. *zekere afgod, bâuâl, Ar., bijbel-vertaling*.
 BAALDOEK, o. *kâjin kârong, kâjin bandellâ*.
 BAAN, vr. *weg, djâlan*.
 Heer—, *djâlan besaar, djâlan râju*.
 Ren—, *balâpan*.
 Lings de —, *sa-pandjang djâlan*.
 Eene zaak op de lange — *schuiven, melandjoekan soewâtoe perkâra, melambatkan soewâtoe perkâra*.
 De —, *loopbaan van een hemellicht, peridâran*.
 De — *van Venus, peridâran zâhrat*.
 —, *breedte van doek, lirang, lêbarnja kâjin*.
 Een zeil van acht banen, *lâjar jang delâpan kâit lêbarnja kâjinnja, lâjar delâpan lirang*.
 BAANDER, m. *lijndraaijer, órang poetar tâlt, órang bêkin tâlt, L.*
 BAANDERHEER, m. *fig. een Jan, een heertje, ijdele gek, órang perlenté*.
 BAANGELD, o. *oewang belâpan*.
 BAAK, b. n. *bloot, open, als: de bare zee, lâwoet rambang*.
 Eene bare logen, *doesta jang njâta, djoesta betoel, L.*
 — *geld, toenet, oewang kontan, L.*
 In — *geld betalen, bâjar toenet, bâjar oewang kontan, L.*
 BAAK, vr. *golf, oembaq, oembaq*.
 Grootte —, *deining, aloen*.
 Door de baren geslingerd worden, *di gôjang oembaq*.
 Grootte en langzame baren, *galombang*.
 BAAK, m. *nieuweling, órang bahâroe, órang bâroe, L.*
 —, *zandbank voor eene haven, lânjoe, gósong*.
 BAAK, vr. *draagbaar, djompâna, lérang, oesoengan*.
 Lijk—, *djenâzat, Ar., kórong-bâtang*.
 BAAK, vr. *staaf, bâtang*.
 — *ijzer of staafijzer, besst bâtang, (kipul), besst jang di tîmpa*.
 BAAK, vr. *dwaarsstreep, schuinsche streep, bâris sérong*.
 BAAKBLIKELIJK, b. n. *njâta, thlâhir, Ar., mâloem, Ar., tarang, trang*.
 BAAKBLIKELIJKHEID, vr. *kanjatâan, ka-trangan*.
 Er is voorts eene haarblijkelijkheid door het stuk doek, dat zij heeft laten vallen.

ada-poon kanjatâanja derri paadda kâjin pertjûnju itoe di goegoerkannja, S. R. 102.
 BAAK, m. *van menschen en dieren, djéng-goet*.
 Den — *scheren, tjoekoer djénggoet, me-mâras djénggoet*.
 Zich den — *laten scheren, soeroh tjoekoer djénggoet*.
 In den — *vliegen, membangkilkan*.
 —, *stekel, doeri*.
 Een zeer lange — *is het kenmerk van gebrek aan verstand, djénggoet jang amat pandjang itoe tanda koerang boedi*.
 Een kleine — *is het kenmerk van schrandtheid, djénggoet jang ketjil itoe tanda tjerdij*.
 Een ronde — *is het kenmerk van volmaaktheid in verstand en oordeel, djéng-goet jang bontar itoe tanda kasempornâan boedi dan bitjara*.
 Een zeer zwaro — *is het kenmerk van groote eerzucht, djénggoet jang amat lebat itoe tanda himmat jang besaar*.
 Een middelmatige — *is het kenmerk van volmaaktheid in oordeel en verstand, djénggoet jang sedang itoe tanda kasempornâan boedi dan bitjara*.
 Een gekruld — *is het teeken van kunstgrepen en bedrog, djénggoet jang boekoel itoe tanda mekar, (makr. Ar.)*.
 — *van het koorn, ranting*.
 BAADELOOS, b. n. *tiâda berdjénggoet, belom toemboeh djénggoet*.
 Een — *jongeling, ânaq taroena jang belom toemboeh djénggoet*.
 BAAK, o. w. *toemboeh djénggoet*.
 BAAK, b. n. *berdjénggoet, âdu djénggoet*.
 BAAKSCHEERDER, m. *toekang tjoekoer, pen-tjoekoer, toekang memâras*.
 BAAKANTGETJE, o. *angkop, tjâtoet, Jav.*
 BAAKLIJK, b. n. *betoel*.
 Een haarlijke duivel, *sjêthan betoel*.
 BAAKMOEDER, vr. *papoedjoe, perânâan, kandong, rahim, proet, L., art-art*.
 —, *oorzaak, pôhon, atsal, Ar.*
 BAAK, m. *toekang, pandei*.
 —, *voornaamste werkman, toekang agoeny*.
 Metselaars—, *toekang batoe, pandei batoe*.
 Timmermans—, *toekang kâjoe, pandei kâjoe*.
 Den — *spelen, mengâtas-âtas diri*.
 BAAK, vr. *winst, lâba, oentoeng*.
 —, *nut, pergoenâan, fâ-idat, Ar. (n fâ-idah*.
 — *zoeken, mentjahâri oentoeng, — lâba*.
 —, *fâ-idat*.
 —, *hulp, nut, pertoeoengan, goena*.
 BAAKZUCHT, vr. *kikir, thamâ, Ar.*
 BAAKZUCHTIG, b. n. *loba, kikir, thamâ-â, Ar.*
 BABELAAR, m. *órang berbantjang-bantjang, órang mengâmong-ômong, L., órang ber-*

toetoe, *orang tjoera-tjoera, pelitar, lidah pandjang.*

BABELARIJ, *vr. omongan, pelitaran.*

BABBELEGUGJES, o. *meerv. omong kásong.*

BABBELEN, o. *w. mengómonq. L., tjoera, injah, toetoe, litar, banjjang, tjítjt.*

Gaan zitten —, *doedog ber-andei-andei.*

BABOK, *m. vlegel, lomperd, orang kásar, orang koerang adjar, orang bódoh.*

BAD, o. *permandian.*

Een warm —, *permandian ajer pánas, tangas.*

Een — nemen, *mandí.*

Het — der wedergeboorte, *permandian kadjadian bahároe, permandian pembaharoewan.* (In de bijbelvertaling staat: *permandian peranán poela*, dat ook beteekent: het bad der baarmoeder enz).

BADEN, *b. w. mandikan.*

Zich —, *mandí.*

In warm water —, *tangas.*

Zich in wellust —, *menoeroet hawá nafsoenja.*

Zich in het bloed der vijanden —, *mengárong dárah moesoeh.*

BADER, *m. orang mandí.*

Er zijn vele baders in de rivier, *áda banjag orang mandí di káli, L.*

BADGAST, *m. tetámoe di roemah permandian, orang menoempang di roemah permandian.*

BADGELD, o. *belandja permandian.*

BADHUIS, o. *roemah permandian, gedong permandian, pontja persáda.*

BADKAMER, *vr. bilúq permandian, kamar mandí, L.*

BADKLEED, o. *kájin mandí, kájin bahásan.*

Het — des Konings, *kájin basáhan rádja, I. J. 31, tatap toeboh.*

BADKUIP, *vr. tempat mandí, tempat permandian, pásoe, I. J. 31.*

BADMEISJE, dat bij het bad van eenen Vorst dienstbaar is, *orang parampoewan nenonggoewi permandian, boedjang tempat mandí, L.*

BADPLAATS, *vr. negri permandian.*

BADSTOOF, *vr. tangas.*

BADWATER, o. *ajer mandí, kolam, (het laatste is ook een badvijver).*

BAFFEN, o. *w. sálaq, menjálaq, menggonggong, L.*

Honden die baffen, bijten niet, *andjing menjálaq boekan menggigít.*

BAFTA, o. *soort van katoen, asahan, besta.*

BAG, *vr. permáta tjintjin.*

—, *oorbag, kráboe, anting-anting.*

BAGAADJE, *vr. bárang-bárang orang berdjálan.*

BAGAADJEWAGEN, *m. kar, káhar, (koréta, pedát) bárang-bárang orang berdjálan of berangkat.*

BAGGEREN, *b. w. gáli loempoer.*

BAGGERMAN, *m. koeli menggáli loempoer.*

BAGGERMOLEN, *m. penggilingan loempoer.*

BAGGERNET, o. *djala boewat menggáli loempoer.*

BAGGERSCHUIT, *vr. práhoe membáwa loempoer.*

BAGLIJN, *vr. orang parampoewan pertápa.*

BAAHAAR, *m. (560 oude ponden), boelár, Perz., blára.*

BAJERT, *m. tjampor báwar.*

BAK, *m. ronde steenen — om borden af te wasschen, pásoe, (ook wel badkuip).*

—, *waarop spijzen geplaatst worden, ook bak in de diamant- en goudmijnen om den gevonden erts te zuiveren, doeling.*

Metalen — of kom, *bátíl.*

Water —, *paloengan.*

Groote —, *schotel, thabaq, Ar.*

Kalk —, *tampat kápor.* (In het algemeen wordt *tampat* voor bak gebezigd, als die voor een bepaald doel gebruikt wordt.)

—, *blad, tálam.*

BAKKEEST, o. *een voorlastig schip, kapal jang terláloe brat di haloewan.*

BAKBOORD, o. *sablah kírí práhoe, pinggir kírí práhoe, fihag kírí kapal.*

BAKEN, *zie BAAK.*

BAKENEN, o. *w. menároh tiang tanda.*

BAKER, *vr. báboe kring, L., inang pengásah.*

BAKEREN, *b. w. lampin, tároh di dálam kájin lampin.*

Heet gebakerd (driftig) zijn, *berbángat-bángátan.*

BAKERMAT, *vr. oorsprong, páhon, asal, Ar.*

—, *geboorteplaats, negri má bápa, negri kadjádián.*

BAKERSPELD, *vr. penití besaar.*

BAKHUIS, o. *zie BAKKERIJ.*

—, *gelaat, zie AANGEZIGT.*

BAKJE, o. *napje, tjepoe.*

BAKKEBAARD, *m. tjambang*

BAKKEN, *b. en o. w. in den oven —, bákar.*

In de pan —, *górèng.*

Eene eijerstrui —, *mendálar.*

In eene ijzeren pan —, *rendang.*

—, o. *w. másaq.*

Het brood bakt, *rót másaq.*

BAKKER, *m. toekang róti, penánaq.*

BAKKERIJ, *vr. tempat of roemah bákar róti, penanákan.*

BAKKERSGLOEIJZER, o. *rakelstok, bessí dápor bákar róti, pengoesaq dápor.*

BAKKERSKNECHT, *m. boedjang toekang róti, L.*

BAKKERSMAND, *vr. bakoel toekang róti.*

BAKLOON, o. *oepah of belandja bákar róti.*

BAKMEESTER, *m. scheepsw. djoeroe makánan.*

BAKOVEN, *m. dápor bákar róti.*

BAKPAN, *vr. penggórèngan, koeráli.*

BAKSEL, o. *pembakáran róti.*

BAKSEDE, *vr. penggirétan.*

BAKSTAG, *vr. tambrang tiang besaar láloe ka-tiang toepang.*

BAKSTEEN, *m. báta.*

BAKTAND, *m. kies, gigi garham, garham.*

BAKTROG, *m. prákoeh.*

BAKVISCH, *m. ikan bakal górèng.*

BAL.

- BAL, m. in zeker spel, *katei*.
 —, kaatsbal, *boewah rāga*.
 Billard—, *bōla*.
 —, bol, pil, *ontal*.
 Een — (rijst), *kīpal*. *Boewah kan in het algemeen voor bal gebruikt worden*.
 —, prop, *soempal*.
 Soort van kolf—, *boewah dil*.
 BAL, o. baal, danspartij, verb., *penarian*.
 BALANS, vt. *bessi tīmbāngn, trādjoē*.
 —, weegschaal, *tīmbāngan, narātja*.
 Chinesche —, *dātjīng*.
 —, teeken van den dierenriem, *tīmbāngan tanda bordj' asmān*.
 — van eene rekening, *bandīngan, bāqī, Ar., perbandjoewan*.
 BALANSREKENING, vt. *hitoengan bandingan*.
 BALDADIG, b. n. *djāhat, angkāra, tiāda māloe*.
 —, stout, *nakul, delap, L.*
 BALDDADIG, b. n. *vermetel, roekeloos, brāni, gājah brānt, perkāsa*.
 BALDDADIGHEID, vt. *kabranian*.
 BALDEREN, o. w. *gemoeroeh boejinja, bēkin roesoe, L.*
 BALEIN, o. *balin*, verb., *isang ikan pāwoes*.
 BALG, m. *afgestroopte huid, koelit jang di koepas*.
 —, buik, *proet*.
 BALIE, vt. *leuning, kājoe pemāngan, L., pemegāngan*.
 —, tobbe, bak, *pāsoe, bākas*.
 —, afschutsel, *pājar*.
 BALEMAND, vt. *bakoel jang besaar sakāli*.
 BALJUW, m. *toemenggoeng, H. Q., baljoe*, verb.
 BALJUWAGIE, vt. *katoemenggoengan*.
 BALK, m. *galāgar, gatondong, ballok*, verb.
 Balken, *waarop de dekplanken van een vaarttuig rusten, rimbat*.
 Balken, *alang-alang*.
 Overeindstaande stutbalk, *djarādja*.
 Voornaamste — in een gebouw, *kāsaw djantān*.
 Onderste laag balken van een huis, *sendat*.
 Hanebalken, *sōkong-sōkong*.
 Bovenste rigchel of balk van het geraamte van een dak, *prāhan*.
 Balken op stijlen leggen, *alangkan*.
 Balken, die den achtersteven vormen, *wājang kōrong*.
 BALKEN, o. w. *djerta, mendjerta*.
 BALKON, o. *barāndah, varanda, Port.*
 BALLAST, m. *toelaq bāra*.
 — innemen, *moewat toelaq bāra*.
 Den — lossen, *pongqah toelaq bāra, mengaloewarkan toelaq bāra*.
 BALLASTEN, b. w. *ballast laden, moewat toelaq bāra*.
 Het schip is niet goed geballast, *makka kapal itoe koerang bājiq toelaq barānja*.

- BALLASTSCHUIT, vt. *sampan jang ambil toelaq bāra, sampan toelaq bāra*.
 BALLETJE, o. *ontal, kīpal, zie BAL, m.*
 — van suiker en meel, *ondé-ondé*.
 BALLING, m. *orang jang di boewang, orang jang kena koekoem di boewang, orang ka-boewāngan*.
 BALLINGSCHAP, vt. *prī fāil kaboewāngan*.
 BALOORIG, b. n. *verbijsterd door een ge-druis, bīngoeing*.
 —, *misnoegd, sākīti hāti*.
 BALOORIGHEID, vt. *kabīngoeangan*.
 —, *misnoegdhēid, sākīti hāti*.
 BALSEM, m. *getah jang hāroem, minjaq bāwoe bawo'e'n, minjaq rampah, minjaq jang hāroem, minjaq wangī, L., balasān, Ar., masoeh, Ar.*
 —, *troost, opbeuring, penāwar*.
 Uw brief, *mijne geliefde, is — voor mijn hart, soerat adenda djādi penāwar hāti kakanda*.
 BALSEMACHTIG, b. n. *haroem, wandjī, wangī, L.*
 — geur, *bāwoe jang haroem, bāwoenja wangī, L.*
 Bloemen — van geur, *boenga jang haroem bawoenja, kumbang jang wangī bawoenja, L.*
 BALSEMBOOM, m. *pōhon minjaq wangī, pōhon getah jang haroem*.
 BALSEMEN, m. *pōhon tjamāra wangī*.
 BALSEMDOOS, vt. *tjoemboel minjaq bāwoe-bawo'e'n*.
 BALSEMEN, b. w. *boeboeh bāwoe-bawo'e'n, meddīht dengan bāwoe-bawo'e'n*.
 Een lijk —, *meraqt majit*.
 —, *zalven, bapermīnjaqkan, boeboeh minjaq*.
 BALSEMGEUR, m. *bāwoe haroem, bāwoe wangī, L.*
 BALSEMHOUT, o. *agilahout, (aloexylum agal-lochum) kājoe ghāroē of gāroē*.
 BALSEMIJN, vt. (*balsamina hortensis*), *pātjar koekoe*.
 —, (*lawsonia alba*), *pātjnr tjīna*.
 —, (*balsamina latifolia*), *pātjar leuweung, Soend*.
 BALSEMING, vt. *pemboeboehan bāwoe-bawo'e'n — van een lijk, pemeraqsian majit*.
 —, *zalving, perminjākan, pemboeboehan minjaq*.
 BALSEMOLIE, vt. *minjaq wangī, L., minjaq rampah-rampah, minjaq bāwoe-bawo'e'n*.
 BALSPEL, o. *permajinan katei*.
 —, *met den voet eenen gevlochten rottingbal opwerpen en opvangen, sipaq rāga*.
 BALSTRUIK, m. *klitt*.
 BALSTURIG, b. n. *teggar, tegar, bīngal, kras hāti*.
 BALZAKJE, o. (*scrotum*), *tampat boewah pelēr, konthol, Jav.*
 BAMBOES, bamboesriet, o. *boeloeh, mamboe, bamboe, Jav.*
 — voor heiningen, *bamboe apoel*.

- voor draagstokken, *bamboe minjag*.
 — voor rustbanken, *bamboe taloepeoh*.
 —, klaagriet, bamboes, die, afgebroken bij het suizen van den wind een klagend geluid geeft, *boeloeh perrindoe*.
 Eene zware, schoone —soort, *bamboe betoeng*, *boeloeh betoeng*.
 Dikke —, *awir, bamboe awir, boeloeh awir*.
 Doornachtige —, *bamboe doert, boeloeh doert*.
 Opgengespleten en plat geslagen —, die tot beschot dient, *paloepeoh*.
 De — *arundinaria glaucescens, bamboe tjina*.
 Ruige —, *tammiang*.
 —spruit, *reboeng*.
 Eetbare bamboesspruit, *reboeng bamboe tali*.
BAN. m. uitsluiting, *pengoetjilan*.
 Kerkelijke —, *nastapa*.
 In den — doen, *mengoetjilkan, memboerang*.
 —, gebied, *parintah, perintah*.
 In den — gedaan worden, *di nastapakam*.
 Van den — ontslaan, *melepaskan nastapa*.
BANAAN, vr. *pisang*.
BANAANBOOM, m. *pohon pisang*.
BANBLIKSEM, m. *firmán pengoetjilan*.
BAND, m. *ikat, pengabat*.
 —, touw, *táli*.
 Koperen —, *ikat tambaga*.
 —, ring, *tjintjin*.
 — of strook linnen, die de vrouwen op het lijf dragen, *kendit, Jav.*
 IJzeren —, hoepel, *simpei besi*.
 — van vereeniging, *tali perhoeboengan*.
 —, boekdeel, *djild, Ar., djiled, verb.*
 —, van een boek, *peroeboengan kitáb*.
 —, breukband, *pengikat boeroet*.
 — van rotting, *pengikat rotan*, zie verder **ARBAND**, **BUIKBAND**, enz.
BAND, o. lint, *pita, fita, Port., tali*.
BANDELIER, m. gordel, *ikat pinggang, kájin bároet*.
 — van eene kris, *táli kris, sáboq, sandang, persandangan*.
BANDIET, m. roover, *kráman, penjámon*.
 —, zie **BALLING**.
BANDREKEL, m. *andjing jang terikat*.
 —, loom, vadzig mensch, *orang malas*.
BANEN, b. v. *sadiákan, menjadiákan, singgarahkan, békin sadia, (sedia,)* L.
 Eenen weg —, *menjadiákan djálan, békin sadia djálan, L.*
 Den weg —, *openen, memboeka djálan*.
BANG, b. n. bevreesd, *tákoet, tjábar, gantar*.
 —, vreesachtig, schrikachtig, *penákoet*.
 — worden, *djádi tákoet, djádi gantar*.
 — maken, *menakoets, békin tákoet, L.*
 —, vrees of angst verwekkende, *jang membrí tákoet, heibáno, jang membrí dáhsat*:

- angkar* wordt van wouden gezegd, die den inlander vrees inboezemen voor eenig gevaar in dezelve.
 De bange eenzaamheid, *tampat perasingan jang soenji sinnjap*.
BANGHEID, vr. *kutakoetan, kagantáran*.
BANIER, vr. vaan, *bandéra, Port., tonggol, pandji, alam, Ar.*
 Koninklijke —, *alam karadjáan*.
 Al de vaandels werden ontroid, *makka di kambangkan segalla pandji-pandji, Isk.*
 De — planten, *mendirikan bandéra*.
 De banieren en vaandels wapperden, *tonggol dan pandji-pandji berkibáranlah*.
 Banieren met gouden opschriften, *pandji-pandji jang di toelis dengan ajer amas*.
 Beschrevene banieren, *tonggol toelis, I. J. 87*.
 Zoo als het schrift of de beschildering der banieren, *seperti toelis tonggol, I. J. 87*.
 Sommige behoorden tot de Koninklijke —, *ada jang derri paadda alam karadjáan, — — — pandji karadjáan*.
 Onder de — strijden, *berprang di bawah tonggol*. (De *tonggol* is eigenlijk meer een lange smalle vlag of wimpel, doch wordt dikwerf met de *pandji* verward.)
BANK, vr. breede — van gespleten bamboeslatten, dienende ook voor rustbank of slaapplaats, *balei*.
 —, *canapé, bangkoe, verb.*
 —, zitplaats, *tampat doedog*.
 Ik wil het onder geene stoelen of banken steken, *kita tiáda máwoe semboenikan itoe*.
 Eene zaak achter de — schuiven, *melambatkan sa-bárang perkára*.
 —, regtbank, vierschaar, *masikamat, Ar., balei hoekoen*.
 —, wisselbank, *balei toekar oewang*.
 —, speelbank, *balei berdjoe doe, tampat bermáju dengan menároh oewang*.
 — in zee, *rif, beting*.
 Zand —, *larjoe*.
 —, rif met zware branding, *gósong*.
 —, ter bewarig van gelden, *bank, Ned.*
 — van leening, *roenah pegudéan*.
 Verkoopung in de — van leening, *lélang di roenah pegudéan*.
BANKACTIE, vr. *soerat bank*.
BANKBREUK, vr. *tiáda bóleh bájar, berhénti bájar, roesaq tiál dagangan, poetoes módal*.
BANKBREUKIG, b. n. *roesaq berdagang, soedah poetoes módal*.
 — op eene trouweloze wijs, *berhénti bájar atas pri jang chiánat, poetoes módal dengan kiánat, L.*
BANKBRIEFJE, o. *soerat bank*.
BANKEN, o. w. tafelen, *doedog mákan mínom*.
 —, uithouden, *táhan, darita*.
 Ik kon het daar niet lang —, *sája tráda bóleh táhan líma di sitoe*.
BANKEROET, bankerot. o. zie **BANKBREUK**.

BANKEROETVERKLARING, vr. (in regten), *tafsir*, Ar.
BANKEROTTIER, m. *orang jang poetoës mō-dalnja*.
BANKET, o. gastmaal, *perdjamoewan*.
 — of feest bij eene plechtige gelegenheid op Sumatra, *bimbang*.
 —, suikergebak, *manisan*, *falwā*, Ar.
 —, pad langs een parapet, *loeroh bēntēng*, *djālan ketjil di pinggir bēntēng*.
BANKETBAKKER, m. *toekang manisan*, *toekang koewé*.
BANKETTEERDER, m. *pendemap*.
BANKETTEREN, o. w. *doedoq mākan mīnoem*, *bersantap-santāpan*, *berdjānoe-djamoewan*.
BANKETTERING, vr. *perdjamoewan*, zie **BANKET**.
BANKGELD, o. *owang bank*, *mōdal bank*.
BANKHOUDER, m. lombardhouder, *toekang pégyung gadéān*.
BANKIER, m. *bendahāra*, *toekang pégyung owang*.
BANKNOOT, vr. *soerat bank*.
BANNELING, m. zie **BALLING**.
BANNEN, b. w. *boewang*, *kaloewarkan derri paadda negri*.
 De vreugde —, *menghilangkan soekatjita*.
 Den duivel —, *boewang sjéthān*, *menjahkan sjéthān*.
BANNING, vr. *pemboewāngan derri paadda negri*.
 —, uitsluiting, *ban*, *pengoetjilan*.
BANVLOEK, m. *banbliksem*, *koetoq peng-oetjilan*.
 Den — over iemand uitspreken, *meng-oetjap koetoq pengooetjilan atus sa-ōrang*.
BAR, b. n. kwal, van den grond, *kring*.
 Zoodat er niets dan — re aarde overblijft, *hingga tūnggal tānah kring itoe*, M. S. R. 36.
 —, koud, *guur*, *dingin*, *sedjoeq*.
BARAK, vr. *kazerne*, *tangsi*, *chānah sipāhi*, Perz.
BARBAAR, m. fig. *woestaard*, *ōrang thlālim*, *ōrang zālim*, verb.
 —, vreemdeling, *ōrang asing*, *ōrang halit*, *ōrang ādjām*.
BARBAARSCH, b. n. *wreed*, *thlālim*, Ar., *zālim*, *kedjam*, L.
 Eene — e taal, *bahāsa katjōkan*.
BARBAARSCHHEID, vr. *prāngt zālim*, *hāti kedjam*.
BARBEEL, m. (soort van) *belājam*.
BARBIER, m. *toekang tjoekeer*, *toekang memāras*, *penjoekeer*.
BARBIEREN, b. w. *tjoekeer*, *mentjoekeer*, *memāras*.
BARBIERSJONGEN, m. *moerid toekang tjoekeer*.
BARBIERSKNECHT, m. *boedjang toekang tjoekeer*.
BARBIERSWINKEL, m. *roemah toekang tjoekeer*, *kadei toekang tjoekeer*.

BARD, m. *toekang panton dhōlo kāla*, *pandei sjair di hoeloe kāla*.
BARDENZANG, m. *njanjian toekang panton dhōlo kāla*.
BAREN, b. w. *berānaq*, *berpoetrā*, *Hoft*, *bersālin*, in de sijn beschaafde taal.
 De vorstin baarde eenen zoon, die een fraai besneden gelaat had, *makka toewan poetri poon berānaq sa-ōrang laki-lāki jang eloq pārasnja*, S. R. 8.
 Eene dochter —, *berpoetrā sa-ōrang parampoewan*, B. Sj.
 —, veroorzaken, *mengadākan*, *békin*, L.
 Vreugde —, *mengadākan kasoekāān*, *menjoekekān*, *békin soeka hāti*, L.
 De tijd baart rozen, *nanti lāma-lāma bōleh sulāmat djoega*.
BARENSNOOD, m. *sakit ākan berānaq*, *sakit māw berānaq*.
BARG, m. *gesneden varken*, *bābt kabiri*, L., *bābt djantan kāsīm*.
BARHEID, vr. *kakringan*.
 — van het weder, *māsa dāngin*.
BARING, vr. zie **BAREN**.
BARK, vr. zeker schip met twee masten, *bunting*, *barrik*, verb., *tūnggang*, *kōnting*.
BARKAS, vr. groote sloep, *sampān besaar*.
BARMHARTIG, b. n. *kāseh*, *berkaschan*, *rahīmān*, Ar.
 In den naam van God den — e, den ontfermer, *bismillāhi'r-rahīmān'r-rahīmi*, (dit is de gewone aanhef van godsdienstige werken in het Arabisch en in het Malcisch).
 Zijnen dienaren — zijn, *mengasehāni hambānja*.
BARMHARTIGHEID, vr. *kaséhan*, *rahmat*, Ar., *rahīm*, Ar.
BARMTE, vr. *tambon*, *tambōnan*.
BARNEN, b. en o. w. *bākar*, *toenoe*, zie **BRANDEN**.
 In 't — der govaren, *dī dālam māra bahāja jang amat sāngat*.
BARNSTEEN, m. *ānbar koening*, *kah roebā*, Perz.
BAROMETER, m. *pengoekoer kabrātan oedara*.
BARVOETBROEDER, m. *zāhid jang tiādu pāké sapātoe*.
BARVOETS, bijw. *kāki telandjang*.
BARSCH, b. n. *bingis*, *prang-proes*, *pantjingan*.
 Een — *gulaat*, *moekū bingis*.
BARSCHHEID, vr. *hāti bingis*, *prāngt prang-proes*.
BARSIE, vr. *vtachtschuit*, *prāhoe tambāngan*.
BARST, m. zie **BERST**.
BARSTEN, o. w. zie **BERSTEN**.
BAS, m. laagste toon, *rāgam jang sājop sakāli*.
 —, speeltuig, *bas*, Ned.
BASFLUIT, vr. *bangsi jang kāsar sakāli boenjinja*.
BASILISKUS, m. *oelar tadoeng*.
BASSA, m. gouverneur eener provincie in Turkije, *pāsja*, Turksch, *bāsja* of *bādsjāh*, Perz.

- BASSEN, o. w. zie **BAFFEN**.
BASSNAAR, vr. *kawat bas*.
BASSTEM, vr. *soewara dâlam sakâli*.
BAST, in. schors, omhulsel, dop, koelit.
BASTA, bijw. (ond. w.) genoeg! *soedah!*
brénti!
BASTAARD, m. *karâm zâdah*, Ar., *ânaq soendal* is een gemeen hoerenkind.
 — bij eene bijzit, *ânaq kandaq*.
BASTAARDIJ, vr. onwettige geboorte, *per-anâkan kandaq*.
BASTACHTIG, b. n. *sa-roepa koelit kâjoe*.
BASTIG, b. n. *koelit kâjoe jung tehal*.
BATALJON, o. *bataljon*, Eur., *katoemboekan*.
BATEN, o. w. *bergoena*.
 Wat zal dat —? *apa goenânja itoe?*
BATIG, b. n. *berlâba, lâba*.
 — slot, *bandingan jang berlâba*.
BATIST, o. *asahan*.
BATTERIJ, vr. *koeboe, bënténg*, (het laatste woord is meer eene schuinsvesting.)
BAVIAAN, m. *kra, kerra, broeq*.
BAZIN, vr. meesteres, *toewan*, (in de geschriften wordt *toewan* dikwerf van eene meesteres gezegd.)
BAZUIN, vr. *nafiri, boeri, songko, salomprêt*, L., verb. van trompet.
BAZUINBLAZER, m. *penioep nafiri*.
BAZUINEN, o. w. *tiœp nafiri*.
BAZINGELUID, o. *boenji nafiri, boenji boeri*.
BEAARDEN, b. w. *lânam, menânam, tanâni, qoeboerkan*.
BEADEMEN, b. w. *menafâsi menapâsin*.
 Beademd worden, *di nafâsi, di napâsin*, L.
BEADEMING, vr. *penafâsan, penapâsan*, L.
BEAMEN, b. w. *tarima, ridlâ*, Ar., *iâkan*.
BEAMBE, m. zie **AMBTEAAR**.
BEAMBSCHRIJVER, m. *notaris, dabir en dîbir Perz., notâris*, Ned.
BEAMING, vr. *penarimâan, karidlâan*.
BEANGST, b. n. *katakoetan bertjinta*.
 —, ongerust, *soesah hâti*.
BEANGSTHEID, vr. *tjinta, pertjintâan, tâkoet*.
BEANGSTIGEN, b. w. *menakoeti, bapertjintâkan*.
BEANGSTIGING, vr. *penakoetan*.
BEANTWOORDEN, b. w. *sâhoet, menjâhoet, mendjawâb, bâlas*.
 Eenen brief —, *membâlas soerat*.
 Beantwoord worden, *di sâhoet, di djawâb, di bâlas*.
 —, overeenkomen, *pâtoet, banding*.
 Dit beantwoordt niet aan de overeenkomst, *makka inilah tiâda sâma banding-anja dengan djandji itoe*.
BEANTWOORDING, vr. *djawâb, sâhoet, penbalâsan*.
 De — eener vraag, *djawâb akan soewâl, sâhoet pertanjaan*.
 — van eenen brief, *penbalâsan soerat*.
BEARBEIDEN, b. w. voortbrengen, *mendjadikan, mengardja-i*.

- Een boek —, *mendjadikan kitâb*.
 Een beeld —, *memboewat pâlong*.
 —, fatsoeneren, *meroeppâkan*.
 —, den grond —, *kardja tânah, mengardjakan tânah, menangjâla*.
BEARBEIDER, m. *orang kardja, orang be-kardja, orang memboewat*.
BEARBEIDING, vr. *pengardjaan, pemboewatan*.
BEBINDEN, b. w. *bâbat*.
 Hij bebond de wonde met linnen, *makka loeka itoe di bâbatnja dengan kâjin*.
BEBLADEREN, b. w. *mengamboerkan dâwon*.
BEBLOEDEN, b. w. *berloemoerkan dengan dârah, mendarahi*.
 Bebloed, *berloemoer dârah*.
BEBLOEMEN, b. w. *mengamboerkan boenga*.
BEBOETEN, b. w. *mendendâ-i*.
 Beboet, *kena dendâ*.
 Beboet worden, *di dendâ-i*.
BEBOLWERKEN, b. w. *membënténg-i, mending-i*.
BEBOLWERKING, vr. *pembënténgan, pendindingan*.
BEBOUWEN, b. w. zie **BEARBEIDEN**.
BED, o. (in Indië heeft men geen donzen of veeren bedden, maar van boomwol of kâpok, die men *kâsor* of *bolsak*, verb. van *ultzak* noemt.)
 Een nieuw bed, *kâsor bâroe, bolsak bâroe*.
 Het — van den inlander bestaat uit een matje met een kussen, *tikar bantal genoemd*.
 Te — zijn, *berbâring, berâdoe*, Hofst.
 Te — brengen, *bâwa mâsoq tempat tidor*.
 Het — houden, *tinggal di tempat tidor*.
 Op het — van eer sterven, *mâti di dâlam prang*.
 —, bedstede, slaapplaats, *tempat tidor, kâtil, katil, keta, peradoewan, getta*, Perz., *garei, gari*.
 —, in een tuin, *pétang*.
 —, bedding, (eene rivier,) *paloengan soengei, dâlamnja kâli, pantat kâli*.
BEDAAGD, b. n. bejuard, *soedah âda demoer, toewah*.
BEDAAGDHEID, vr. *demoer pandjang, katoewâhan*.
BEDAARD, b. n. *senang*.
 —, stil, *diam*.
 —, rustig, *bersentawsa*.
 Met bedaarde zinnen, *dengan senang hâti*.
 —, bijw. *dengan senang*.
 Bedaarde gemoedsgestalte, *prangji jang senang*.
BEDAARDHEID, vr. *kasenângan*.
 —, rust, *sentawsa*.
BEDACHTZAAM, b. n. voorzigtig, *bidjajâsâna, âti âti*, L.
 Deze Isma Jatiem schijnt een — mensch te zijn, *adu-poon Isma Jâtim ini bidjajâsâna roepa orangnja*, I. J. 6.
 Bedachtzame raad, *bitjâra jang bijjig*.

BEDACHTZAAMHEID, vt. *kabidjagsanään*, *hidzär*, Ar.
BEDAMMEN, b. w. *menarbiskan*, *menarbis-i*, *bandoeng*, *membandoengkan*, *seroek*.
BEDAMMING, vt. *penarbisian*, *pembandoengan*.
BEDAMPEN, b. w. *menghawápi*, *meng'awápin*, L.
 —, *berooken*, *mengasápi*.
BEDAMPING, vt. *penghawápin*.
BEDANKEN, b. w. *tarima káseh*, *menarima káseh*, *membri sjoekor*, *mengoetjap sjoekor*.
 —, *weigeren*, *tiáda tarima*, *anggan*, *abei*.
 —, *zijn ambt nederleggen*, *mínta berhénti*, *mínta brénti*.
 —, b. w. *ontslag geven*, *lepaskan derri paadda djabátan*, *pijatkan derri paadda pangkat*, *mázoelkan*.
BEDANKING, vt. *penarima káseh*, *sjoekor*, Ar.
BEDAREN, o. w. *bedaard worden*, *van menschen*, *djádi senang*.
 —, *van den wind of zee*, *djádi tedoh* (*selese*).
 —, b. w. *stillen*, *menjenangkan*, *men-diamkan*.
BEDAUWEN, b. w. *omboent*, *mengomboent*.
 Doen —, *ombonkan*, *mengombonkan*.
Bedauwd, *kaömboenan*, *berombon*.
BEDAUWIN, vt. *pengomboenan*.
BEDDEDEKEN, vt. *selimoet*.
BEDDEGOED, o. *bárang-bárang tempat tidur*.
BEDDEJAK, o. *kabája*, (*inlandsche kabaai*).
BEDDENKOOPEER, m. *orang djoewál kásor*.
BEDDELAKEN, o. (*van zeker geelachtig linnen*) *koerassi*.
BEDDENMAKER, m. *toekang kásor*, *orang békin kásor*.
BEDDENWINKEL, m. *kadei orang berdjoewálan kásor*.
BEDDEPLANK, vt. *pápan tempat tidur*.
BEDDESPREI, vt. *kájin hampáran tempat tidur*, *seprei*, verb.
BEDDING, vt. zie **BED**.
 —, *aardlaag*, *lápís tánah*.
BEDE, vt. *permutáan*, *pemohónan*.
BEDEDAG, m. *hári besaar akan mínta doá kapada Allah sopája negri di loepoetkan derri paadda mára bahája*.
BEDEELEN, b. w. *membri bahagian*, *di kassi bagian*.
 —, *zoo als de armen bedeed worden*, *di kassi tsedeqah*, *di kassi doewit*, L., *di bri derma*.
BEDDELER, m. *jang membri bahagian*, *jang kassi bagian*, L.
BEDDELING, vt. *pembrian bahagian*.
BEDDESD, b. n. *verlegen*, *máloe*, *tjamas*.
BEDDESDHEID, vt. *prángt jang máloe*, *máloe*.
BEDDEHUIS, o. *roemah soembahjang*, zie **KERK**, **MOSKEE**, enz.
BEDDEKKEN, b. w. *toetop*, *menoetop*, *toedong*, *menoedong*.

Hoofd en aangezigt —, *om niet gezien te worden (van vrouwen)*, *ondong-ondong*.
Met aarde —, *toetop dengan tánah*.
De rijst met een deksel —, *menoedong nási*.
Zich met eenen mantel —, *berselimoetkan*.
Zich met een los kleed —, *berkaloebong*.
 (De *kaloebong* is een los kleed, dat om het geheele naakte lijf geslagen wordt; het wordt echter ook wel voor eene falie of soort van sluijer gebezigd.)
Bedeekte woorden, *perkatáan glap*.
 —, zie **GOLF**.
BEDDEKKING, vt. *penoetoeplan*, *penoedoengan*.
 —, *geleide*, *orang menjongsong*, *orang mengáwal*, *orang djága*, L.
 — *op eene praauw*, *dak van kádjung* enz. *djoebong*.
BEDDEKSEL, o. *deksel*, *toetop*, *toetoeplan*, *toedong*, *kaloebug*.
BEDDEKT, b. n. *geheim*, *tersemboent*, *glap*.
 —, *bijw. dengan glap*, *atas pri jang tersemboeni*.
BEDDELAAR, m. *orang mínta-mínta*, *orang pemínta*.
BEDDELAARSACHTIG, b. n. *sa-roepa orang mínta-mínta*.
BEDDELARIJ, vt. *hál mínta-mínta*.
BEDDELBRIEF, m. *soerat mínta-mínta*.
BEDDELBROOD, o. *rezepi orang mínta-mínta*, zie **AALMOES**.
 — *eten*, *mákan derma*.
BEDDELEN, b. w. *mínta-mínta*, *díwána*.
BEDDELMONNIK, m. *faqir*, Ar., *darwisj*, Perz.
BEDDELSTAF, m. *toengkat orang mínta-mínta*.
 Aan den — *geraken*, *djádi orang mis-kin*.
BEDDELVEN, b. w. *menjerlongkan*, *menoetop dengan tánah*.
 Bedolven worden, *di serlongkan*, *di toetop tánah*.
BEDDELZAK, m. *sitaq*.
BEDDENKELJK, b. n. *denkbaar*, *jang dápat di ingatkan*.
 —, *hetgeen beraad vordert*, *pátoet di bijjarákan*, *soesah*.
 —, *gevaarlijk*, *van eenen zieke*, *sákít pájah*.
BEDDENKELJKHEID, vt. *kasoesáhan*.
 —, *bekommering*, *pertjintáan*, *selimpang*.
BEDENKEN, b. w. *overdenken*, *mengirángirákán*, *memfikirkán*, Ar., *pikir*, L.
 —, *overwegen*, *timbang*, *menimbang*.
 —, *gedenken*, *mengingatkan*.
 Zich lang bedenken eer men iets doet, *fikir bájiq-bájiq sa-below lági berboewat sa-soewátóe perkára*.
 Bedacht zijn, *ingat*.
 Zich —, *van voornemen veranderen*, *oebahkan niat*.

- BEDENKEN**, o. beraad, *bitjára, fikiran, pikiran*.
—, rijp beraad, *timbangan jang tsaf*.
- BEDENKER**, m. *orang jang memfikirkan*,
— — *pikir, L.*
- BEDENKING**, vr. *fikiran, pikiran, L., timbangan*.
—, overweging, *bitjára*.
—, aanmerking, *ingatan, penilikan*.
- BEDENKTIJD**, m. *waqtoe mengingatkan, ténpo boewat pikir bájiq-bájiq*.
- BEDERF**, o. verderf, *kabinásáun, karoesákan*.
—, rottig, *boesoeg*.
- BEDERFELIJK**, (aan rotting onderhevig.) b. n. *lakas boesoeg*.
—, vergankelijk, *jang akan binása, nanti roesaq, fená, Ar.*
- BEDERVEN**, b. w. *membinasákan, meroesaqkan, békin roesaq, L.*
Het hart der menschen —, *meroesaqkan hati orang*.
Eene landstreek —, *membinasákan negri sa-boewuh*.
—, tot bederf doen overgaan, *mendjadian boesoeg, békin boesoeg, L.*
Bedorvene koopwaren, *bárang dagangan jang roesaq en boesoek, (vooral van eetwaren,) básí*.
Bedorvene visch, *ikan jang hánjir*.
- BEDERVER**, m. *orang jang membinasákan, enz., zie BEDERVEN*.
- BEDERVING**, vr. *kabinásáun, karoesákan*.
—, verrotting, *kaboesoekan*.
- BEDEVAART**, vr. (naar Mekka), *hadji*.
In — gaan, *nájiq hadji*.
Toen de Vorst eenen geruimen tijd in het rijksbewind had gezeten, wilde hij in — gaan, *se-telah bebrápa lamánja baginda di dálam karadjáun makka baginda poon handaq pergi nájik hadji, Dj. M.*
- BEDEVAARTGANGER**, m. *hádjí, Ar.*
- BEDGENOOT**, m. en vr. *teman tidor, sakoeto berádoe, Hofst.*
- BEDGORDIJK**, o. *kalamboe tempat tidor*.
—, van Maleische grooten, *tirei kalamboe*, die soms op kleine afstanden zevendubbel zijn.
- BEDIENAAR**, m. in den zin van predikant, *padíta, pádrí, Port.*, dus een Roomsche geestelijke.
- BEDIENDE**, m. die eene bediening heeft, zie **AMBTENAAR**.
—, huisbediende, *bode, boedjang, L., hamba, sahája, chádím, Ar.*
—, knecht, *knék, verb.*
Bedienden, *slaven, kadian, boedaq, L.*
- BEDIENEN**, b. w. *mengardjákan*.
Een ambt —, *mengardjákan djabátan, mengardjákan bárang pekardjájáun*.
De tafel —, *djága médjá*.
Als geneesheer —, *djádi doekoen, djádi thabib. (met paulda of sámé.)*

- Zich van iets —, *pákei*.
Bedien u van mijnen wagen, *káloe toewan soeka pákei karéta sahája*.
Zich van de spijzen —, die men gaarne eet, *ambil sendiri bárang makánan jang di soeká-i*.
Iemand —, *dienen, djága, (mengáwan) orang*.
- BEDIENING**, vr. dienst, *pekardjájáun*.
—, ambt, *djabátan, djawátan, chedmat, Ar.*
—, het bedienen, verzorgen, *djága*.
De — is goed in die herberg, *makka boedjang-boedjang di roemah mákan itoe djága bájiq-bájiq*.
De — van den eed, *qasámat, Ar.*
- BEDIJEN**, o. w. *djádi besaar*.
—, slagen, *djádi oentoeng, beroentoeng*.
Gestolen schatten — niet, *harta jang di tjoerí itoe tíada djádi oentoeng*.
- BEDIJKEN**, b. w. *menarbiskan, zie BEDAMMEN*.
- BEDILAL**, m. *orang tjeréwét, toekang tjómél*.
- BEDILLEN**, b. w. *bestieren, piára, kassí parrintah, L., memaliharákan*.
Alles in huis —, *piára hál roemah tangga*.
—, berispen, *knorren, tjómél-tjómél*.
—, afkeuren, *mentjélan*.
- BEDILLER**, m. *bedilster, vr. toekang tjómél*.
- BEDILLING**, vr. *pmeliharáun*.
—, vitting, *tjómél-tjómél*.
- BEDING**, o. *djandji, perdjandjian*.
Een — schenden, *menggagáhi perdjandjian, mengoebahkan djandji*.
Een — getrouw nakomen, *toeroet djandji dengan sa-betoelnja*.
Onder —, *atsal, L., melajínkan*.
- BEDINGEN**, b. w. *djandji, berdjandji, békin djandji, L., békin perdjandjian*.
Ik heb bedongen dat hij mij 's maands duizend ropijen zou geven, *makka kita berdjandji dia nanti kassí sama kita sa-riboe roepijah sában-sában boelan, L., makka adálah akoe berdjandji akan dia handaq membrí padákoe sa-riboe roepijah itoe tiap-tiap boelan*.
—, *beknibbelen, táwarkan*.
- BEDINGING**, vr. *perdjandjian, sjarth, Ar.*
- BEDISSELEN**, b. w. *meropákan dengan balieng, békin dengan páhat, L.*
—, voorbereiden, *sadiákan, békin sadiá, L.*
—, *bekonkelen, kongkol, verb.*
Vooraf —, *békin mátang dhólo, L.*
- BEDISELING**, vr. zie **BEDISSELEN**.
- BEDLEGERIG**, b. n. *sakit-sakitan*.
Hij is al drie maanden —, *soedah tiga boelan lamánja makka íta sákit-sakitan*.
- BEDLEGERIGHEID**, vr. *sakit-sakitan*.
- BEDOELEN**, b. w. *handaq, berkahandaq, berniat, bermaqtsoed, sahadjákan, menjahátja*.

Iets kwaads —, *berniat apa-apa jang djâhat.*
BEDOELING, vt. *mâwoe*, *maytsoed*, Ar., *nijat*, Ar., *gharadl*, Ar., *kahandaq*, and. Ar.
 —, *zin*, *arti*, *mâna*, Ar.
BEDOEN, (zich), w. w. *membêrâki.*
 Men zou zich —! *tjis tôbat!*
BEDOMPT, b. n. *vochtig*, *bâsah*, *berlangas.*
 —, *somber*, *glap*, *klam kâboet.*
BEDOMPHEID, vt. *pri bâsah.*
 —, *duisterheid*, *somberheid*, *kaglâpan.*
BEDONDERD, b. n. *kasompôkan*, L., *kena dahsat.*
BEDONDEREN, b. w. *membri dahsat*, *békin kasompôkan.*
BEDOTTEN, b. w. *mâjin bôdoh*, L.
BEDOTTER, m. *orang mâjin bôdoh.*
BEDRAG, o. *djoemlah*, Ar., *hitoengan.*
BEDRAGEN, b. w. *beloopen*, *djoemlah*, Ar., *nâjij sampê.*
 Zijne schuld bedraagt vijftig duizend ropijen, *makka djoemlah hoetangnja itoe lima peoloh riboe roepiah.*
BEDREIGEN, b. w. *amang*, *mengâmang*, *antjam*, L., *mengantjam.*
 —, *om te slaan*, *aram*, *mengâram*. *haram.*
BEDREIGING, vt. *pengamângan*, *pengantjâman*, *antjam*, L.
BEDREMMELD, b. n. zie **BETEUTERD.**
BEDREMMELLEN, b. w. *membangongkan*, *békin bingong*, L., *kardja bingong.*
 —, *beschaamd maken*, *bri mâloe*, *békin mâloe.*
BEDREMMELING, vt. *pembingoengan.*
 —, *bedeesdheid*, *mâloe.*
BEDREVEN, b. n. *ervaren*, *béasa*, *mengarti*, *tâhoer*, *mâhir*, Ar., *âarif*, Ar., *bisa*, L.
 Zeer — in alle kunsten en wetenschappen, *mâhir sakâli dâlam segalla ilmoe hikmat.*
 Zeer — in het graven, *bisa sakâli mengoekir.*
 Hij is in alles —, *dia mengarti sumoewa.*
BEDREVENHEID, vt. *kabisâun*, *âarif*, Ar.
 Hij bezit eene volkome —, *semporna âarifnja*, *terlâloe amat kabisâunnja.*
BEDRIEGELIJK, b. n. *dengan tipoe*, *dengan dâja.*
BEDRIEGEN, b. w. *tipoe*, *menipoe*, *kitjoe*, *perdjâ-in*, L., *perdjâkan*, *adjar.*
 De schijn bedriegt, *het innerlijke is onzigtbaar*, *ada-poon thlâhinja menipoe serta bâthinja tûda kalihâtan.*
 Iemands hoop —, *memoetoeskan asa orang of pengharâpan orang.*
 De geheele wereld —, *perdjâkan sakalian orang.*
 Zich —, *vergissen*, *sâlah mengira.*
 Zich zelven —, *adjoer.*
BEDRIEGER, m. *pertipoe*, *pembihong.*

BEDRIEGERIJ, vt. *tipoe*, *dâja*, *pembohongan.*
 —, *list*, *makar*, *makr*, Ar.
 —, *verraad*, *semoe.*
BEDRIJF, o. *daud*, *perboewâtan*, *kardja*, *pekardjâin*, *faâl*, Ar.
 Slechte bedrijven, *perboewâtan djâhat*.
faâl djâhat.
 —, *in een tooneelspel*, *sa-pôtong*, *babakan*, Jav.
BEDRIJVEN, b. w. *kardja*, *mengardjâkan*, *boewat*, *berboewat.*
 Iets kwaads —, *berboewat barang jang djâhat.*
 Wat bedrijft hij? *apa kardjânja?* (van eenen hoogere) *apa parintahnja?*
 Hij bedrijft wonderse dingen, *indah-indah perboewâtannja.*
 Vreugd —, *menjoekâkan*, *termâsa.*
BEDRIJVING, vt. *pemboewâtan*, *pengardjâin.*
BEDRILLEN, b. w. *bedisselen*, *mengâtorkan*. *ûtor.*
BEDRILLER, m. *jang mengâtorkan.*
BEDRILLING, vt. *pengatoeran.*
BEDRINKEN, b. w. *memabôki*, *békin mâboq.*
 Zich —, *memâboqkan diri.*
BEDROEFD, b. n. *berjinta*, *doeka-tjita*, *soesah hâti*, *sabil*, *moeram*, *moeroeng*, *ibâ.*
 Een — *gelaat*, *moeka moeram.*
 Zij is — *over den dood van haar kind*, *makka orang paranpoewan itoe berdoeka-tjita kârana âaqanja soedah mâti.*
 —, *bedroevend*, *sajang*, *jang membri doeka tjita.*
 Een zeer — *geval*, *perkâra jang tjelâka sakâli.*
 Eene bedroefde (moeijelijke) zaak, *barang perkâra (barang hâl) jang kasoekâran.*
 Het is een — *mensch*, *itoe orang tjelâka!* (op het laatste woord moet vooral in dezen zin sterk gedrukt worden).
 — *zitten*, *doedoq dengan doeka-tjâtânja.*
 —, *naar*, *om te zien of te hooren*, *kassian*, L., *kaséhan.*
BEDROEVEN, b. w. *mendoekâkan*, *membri sâkit hâti*, *békin sâkit hâti*, *memasjhoelkan.*
BEDROEVING, vt. *pendoekâan*, *hâl mendoekâkan*, enz., zie **BEDROEVEN.**
BEDROG, o. *tipoe*, *dâja.*
 —, *verraad*, *semoe.*
BEDROPPELEN, b. w. *menitiki.*
 Hij is met olie bedroppeld geworden. *di titikinja minjaq.*
BEDRUIPEN, b. w. zie **BEDROPPELEN.**
 Gij kunt u wel —, *toewan bôleh hidop dengan senang.*
BEDRUIPING, vt. *penstikan.*
BEDRUKKEN, b. w. *drukken*, *vol drukken*, *tjitaq penoh.*
BEDRUKTHEID, vt. *pertjintâun*, *kadoekâun*. *doeka-tjita.*
BEDSTENE, vt. *bedsponde*. *tampat tidor*, zie **BED.**
BEDSTIJLEN, m. *meery*, *tiang-tiang tampat tidor.*

BEDUCHT, b. n. *tákoet, tjamas, tjamasan, selánpang.*
BEDUCHTHEID, vr. *katakoetan.*
BEDUIDEN, b. w. beteekenen, *artinja.*
Ilmoe (Ar.) beduidt kennis, *ilmoe itoe artinja pengatahoewan.*
 Dat heeft niets te —, *itoe tíada djádi sátoe apa, itoe trá sátoe apa, L.*
 —, aanwijzen, *toedjoeq, menoendjoeq.*
BEDUIDENIS, vr. *arti, mana, Ar., muni, Ar.*
BEDUIDING, vr. *pengertian.*
BEDUIMELLEN, b. w. *mentjamarikan dengan merába-rába.*
BEDUIVELEN, b. w. zie **BEDONDEREN**.
BEDUNKEN, o. w. *kira.*
BEDUNGING, o. gevoelen, *rása, kira.*
BEDWANG, o. *paqsa, pemaysaan.*
 Onder — houden, *menaysa.*
BEDWELMD, b. n. verlegen, *bémbang.*
 —, duizelig, *bingong, poesing kapála.*
 —, dronken maken, *memabók-i.*
BEDWELMEN, b. w. *menbingongkan, kardja bingong.*
 —, verwachten, *mengoesoelkan, békin koesoel, L.*
BEDWELMING, vr. door amfioen of sterken drank, *penabókan.*
 De daad van bedwelmen, *pemblingoengan.*
BEDWINGEN, b. w. onder magt brengen, *menalókan, menúatkan, paqsa, memaysa.*
 Een volk —, *menalókan soewátoc qawm.*
 De zinnelijke begeerten —, *menáhankan hawá nafsoe.*
 Zijnen toorn —, *menaháni morkánja, Hofst.*
 Met geweld —, *menggagáhi.*
 Zich zelve —, *menáhankan diri, tsabar atas diri.*
 Zich in het gebruik van spijs of drank —, *pantang dirinja derri paadda makánan ataw minoeman.*
 —, tegengaan, *menegahkan.*
 Een paard —, *berdjinaqkan koeda.*
BEDWINGER, m. *orang jang menalókan, enz., zie BEDWINGEN.*
BEËDIGD, b. n. gezworen, *soedah bersoempah jang soedah di soempáhi.*
 Een — tolk, *djoeroe bahása jang soedah bersoempah.*
BEËDIGEN, b. w. *menjoempah.*
 —, eenen eed afweischen, *menjompáhi.*
 —, met eede bevestigen, *bersoempah, soempah.*
BEËDIGING, vr. *penjoempahan.*
 —, eed, *soempah.*
BEELD, vr. *ánag soengei, bátang ájer ketjil.*
BEELD, o. standbeeld, *pátong, retja, Jav.*
 Een gouden —, *pátong amas.*
 Afgods —, *berhála.*
 —, geschilderd —, *gambar.*

—, voorstelling, *ibárat, Ar., oepána.*
 —, gelijkenis, *vorm, teládan.*
BEELDEN, b. w. *meropákan, kardja roepa, djadikan roepa.*
 En God, de Allerhoogste beelde van die aarde de gedaante van Adam, *dan di djadikan Allah túala derri paadda tánah itoe roepa Adam, M. S. R. 45.*
 Beeldende kunsten, *ilmoe thláhir, (seperiti memáhat, mengoekir, menggambar, menoelis.)*
BEELDENAAR, m. *kitab gambar segalla roepa derham of oewang.*
BEELDENBESCHRIJVING, vr. *penjoerátan pátonq, penjoerátan berhála.*
BEELDENIENAAR, m. *orang menjoembah berhála.*
BEELDENDIENST, vr. *agama berhála.*
BEELDENLEER, vr. *pengadjáran berhála.*
BEELDENRIJK, b. n. *bánjaj perhyásan, induh-indah.*
BEELDIETER, m. *orang menoewang pátonq.*
BEELDHOUWEN, b. w. *páhat, (memáhat,) pátonq, zie BEELD.*
BEELDHOUWER, m. *pandei memáhat pátonq.*
BEELDHOUWKUNST, vr. *ilmoe páhat.*
BEELDIG, b. n. *éjlog, permé.*
BEELDJE, o. *orang-orangan.*
BEELDRIJK, b. n. *bánjaj ibáratnja.*
BEELDSCHRIFT, o. *toelisan orang metsir jang dhólo kála, soerat gambar peringátan.*
BEELDSNIJDER, m. (in hout), *pandei mengoekir kájoe, toelang memótong orang-orangan.*
BEELDSNIJDERIJ, vr. *pergoekiran kájoe.*
BEELDSPRAAK, vr. *bahása ibárat, zie BEELDSCHRIFT.*
BEELDSTORMER, m. *orang jang merontohkan berhála of pátonq, zie BEELD.*
BEELDSTORMERIJ, vr. *perontohan berhála.*
BEELDTENS, vr. *gambar, toelisan, rantjána.*
BEELDWERK, o. *roepa-roepa jang di páhat.*
BEEMD, m. *weide, tánah roempoet.*
BEEN, o. *gebeento, toelang.*
 Een beenen knoop, *kantjing toelang.*
 Het — breken, *pátah toelang.*
 Vel en —, *doodmager, koeroes kring.*
 Beenderen, *ihlám, Ar., toelang-toelangan.*
BEEN, o. ligchaamsdeel, dat het ligchaam draagt, *káki, (eig. de voet), ook van dieren.*
 — onder de knie, *betis.*
 Een leger op de — brengen, *menghúnpokan bala-tantará.*
 Het zijn sterke beenen, die de weelde kunnen dragen, *makka orang kája itoe djáranq táhoe menáhankan hawá nafsoenja.*
 —, scheenbeen, *toelang betis.*
 Een passer heeft twee beenen, *makka djangká áda doewa káki.*
 Een — in de keel hebben, *katoelangan.*
BEENACHTIG, b. n. *sa-roepa toelang, sa-bayei toelang.*

BEENBEDERF, o. *boeroeg toelang*.
 BEENBESCHRIJVING, vt. *penjoerátan toelang*.
 BEENBLOK, o. *sluitblok om de beenen, pasoen-
 gan, belok, verh.*
 BEENBOOR, vt. *goerdí toelang, penggirig
 toelang, bór toelang, L.*
 BEENBREUK, vt. *pátahnja toelang*.
 BEENDROOG, b. n. *ringkei*.
 BEENEN, b. n. *toelang, derri paadda toelang*.
 BEENETER, m. *oelar jang mákan toelang*.
 BEENGZWEL, o. *bangkuq toelang*.
 BEENHOLTE, vt. *waarin een been dranit,
 langkong toelang*.
 BEENIG, b. n. *bertoelang*.
 BEENIJZER, o. *pasoengan besst, boewi
 besst, L.*
 BEENLIJM, vt. en o. *prákat derri paadda toelang,
 lim derri toelang, L.*
 BEENMBERG, o. *oetq toelang, somson*.
 BEENSCHEUR, vt. *ringat toelang, simpléq
 toelang*.
 BEENTJE, o. *toelang ketjil*.
 BEENVIJL, vt. *ktkir toelang*.
 BEENVISCH, m. *boental káranq*.
 BEENVLIES, o. *salapoet toelang*.
 BEENWORDING, vt. *kadjadian toelang*.
 BEENZWART, o. *háranq toelang jang di bá-
 kar, djaláya toelang*.
 BEER, m. *beroewang*.
 De groote —, *zeker gestarnte, bidoeg*.
 —, *waterkeering, tarbis bátoe, témboq,
 djumbátan, bandoengan*.
 —, *mannelijk zwijn, bábi djantan,
 bábi laki-láki, L.*
 BEERENGAL, vt. *bitterkruid (brucea follis
 scitatis) hampedoe beroewang*.
 BEERENHORDER, m. *orang piára beroewang*.
 BEERENHUID, vt. *koelít beroewang*.
 BEERENKLAUW, m. *káki beroewang*.
 —, *zeker kruid, díroedjoe*.
 BEERENLEIDER, m. *orang menghantar be-
 roewang*.
 BEERENVET, o. *gemoq beroewang*.
 BEERIN, vt. *beroewang betina*.
 BEËRVEN, b. w. *beróleh poesáka, dápat
 poesáka, berpoesaká'í, berwáritz*.
 BEËRVING, vt. *perolékan poesáka*.
 BEEST, o. *binátang, haywán, Ar.*
 —, *als scheldnaam, binátang, sjéthán,
 Ar., bedebah*.
 Wilde beesten, *binátang liar*.
 Tamme beesten, *binátang djinaq*.
 BEESTACHTIG, b. n. *doerdjána*.
 —, *grof, lomp, kásar, pangkoh*.
 BEESTACHTIGHEID, vt. *prángt jang doer-
 djána, of jang kásar*.
 BEESTENDOKTER, m. *doekoen mengobáti bi-
 nátang, L., thabib mengobáti haywán*.
 BEESTENMARKT, vt. *pásar binátang*.
 BEESTENSTAL, m. *kandang binátang*.
 —, *koestul, kandang sampí, L. (sápi)*.
 BEESTIAAL, o. *segalla binátang jang bertan-*

doq ataw jang berboeloe (seperti domba).
 —, *belasting op het slagtee, tjoekei
 pátong sampí ataw bábi, L., tjoekei menjem-
 bleh binátang*.
 BEESTJE, o. *binátang ketjil*.
 BEET, m. *hap, gigit*.
 —, *mondvol, sa-soewáp*.
 — *hebben, zie BEDOTTEN*.
 — *hebben aan den hengel, íkan meng-
 gigit ompan*.
 BEETJE, o. *woinigje, sedikít sádja*.
 Lekkere beetjes, *makánan of sa-soewáp
 jang sedap, (énmak, L.)*.
 BEETWORTEL, m. *biet, Ned.*
 Roode —, *biet beureum, Socnd.*
 Witte —, *biet bódas, Soend.*
 BEETWORTELSUIKER, vt. *goela biet*.
 BEF, vt. *sa-pútong kájin poeth jang di pákei
 toewan pandita di léhér*.
 BEFAAMD, b. n. *ternána, termasukhoer*.
 BEFAAMDHEID, vt. *nána, masjhoer, Ar.*
 BEFRANJEN, b. w. *menghiási dengan ramboe*.
 BEGAAFD, b. n. *di anoegrahkan, ter-anoe-
 grah*.
 Met verstand —, *boedimán*.
 Een — spreker, *chatib jang sutsíkat*.
 Zeer —, *pintar sakáli*.
 BEGAAFDHEID, vt. *kapintáran*.
 BEGAAN, b. w. *mendjalánt*.
 Een begane weg, *djálán tákan*.
 —, *doen, bedrijven, (veelal in cenon
 ongunstigen zin), boewat, berboewat*.
 Kwaad —, *berboewat djahat*.
 Laat hem maar —, *béjarlah dia toeroet
 dia poenja soeka*.
 Over iets — zijn, *aangedaan zijn, sá-
 jang, káseh sájang*.
 BEGAPEN, b. w. *mengangá-t, mengoewápin,
 L., menghangngoppin, L.*
 BEGAVEN, b. w. *gaven schenken, menga-
 noegrahkan, membri parángi*.
 BEGEEREN, b. w. *ingin, tjita*.
 Kwijnend —, *verlangen, rindoe-den-
 dam, kángan, L.*
 Verliefdelijk —, *biráht*.
 Spijs —, *ingin akan makánan*.
 Eene vrouw —, *ingin (berkahandaq)
 akan parampoewan*.
 Ter vrouw —, *minta káwin*.
 —, o. zie BEGEERTE.
 BEGEERIG, b. n. *beringin, berkahandaq*.
 —, *naar nieuws, nieuwsgeirig, mellit*.
 —, *inhalig, kikir, thamú, Ar.*
 BEGEERLIK, b. n. *jang hároes di inginkan*.
 —, *bekoorlijk, elok, permej, pemboedjoq*.
 —, *inhalig, kikir*.
 BEGEERLIJKHEID, vt. *ka-inginan*.
 —, *lust, drift, nafsoe, Ar., napsoe,
 tjita*.
 Groote —, *loba*.
 —, *onknischheid, pertjaboelan*.
 BEGEERTE, vt. *ingin, soeka-húti, kahandaq,
 irádat, Ar.*

- , sterk verlangen, *hasrat*, Ar., *sjereh*, Ar.
 Zijne — voldoen, *menoeroet hawá naf-soenja*, *mementoht nafsoenja*.
- BEGEKKEN**, b. w. bespotten, *bergoeroe-goe-roekan*, *mennjindir*, *permajjinkan*.
 —, nabootsen, *oeroe*.
- BEGELEIDEN**, b. w. *ikoet*, *ikot*, *mengikoet*.
 Een meerdere —, *toeroet*, *menoeroet*, *songsong*, *menjongsong*.
 Een en Koning of hoog persoon —, *iring*, *mengiring*.
 —, geleiden, *membáwa*, *menghantar*.
- BEGELEIDER**, m. *orang jang mengikoet*, —
 — *menoeroet*, — *mengiring*, *pengiring*.
- BEGELUKZALIGEN**, b. w. *mengchaláskan*.
- BEGENADIGEN**, b. w. *membri máaf*, *membri ampon*, *mengampoent*, *kassi ampon*.
 Begenadigd worden, *di amponkan*, *di ampoent*, *di bri ampon*, *di kassi ampon*, *di máafkan*.
 —, weder in gunst aannemen, *menganoegrakkan poela*.
- BEGENADIGING**, vt. *penbrian ampon*, *penbrian máaf*.
- BEGEVEN**, b. w. schenken, *membri*, *menganoegrakkan*, *mengaroeniákan*, *mengaroenia*.
 Een ambt —, *mengaroeniákan djábatan*.
 —, verlaten, *tinggalkan*, *meninggalkan*.
 Iemand in moeilijke omstandigheden —, *meninggalkan sa-orang dalam kál-akwál jang kasokáran*.
 Zich op reis —, *berangkat*.
 Zich naar huis —, *poelung*.
 Zich op zee —, *pergi berlájar*, *pergi melawoet*.
 Zich in de wereld —, *masjhoel dengan doenja*.
 Zich tot de wellusten —, *toeroet akan nafsoenja*.
 Zich aan eenig werk —, *mengoesahkan diri akan soewátoe pekaridjään*.
 Waaraan zult gij u nu —? *apa náwoe karija sakárang?*
 Zich naar het gebergte —, *longsong kagoenong*.
- BEGEVER**, m. *jang membri*, enz., zie **BEGEVEN**.
- BEGEVING**, vt. *penbrian*.
 —, verlating, *peninggal*.
- BEGIETEN**, b. w. *siran*, *mennjiram*.
 Begoten worden, *di siran*, *di siránt*, *diris*, *mendiris*.
- BEGIETER**, m. *toekang menjiram*.
- BEGIETING**, vt. *penjiraman*.
- BEGIFTIGEN**, b. w. *mengaroeniákan*, *menganoegrakkan*, *membri*, *kassi*, L.
 Begiftigd worden met —, *di anoegrakkan*, I. J. 7.
- BEGIFTIGER**, m. *jang mengaroeniákan*, enz. zie **BEGIFTIGEN**.
- BEGIFTIGING**, vt. *anoegrak*, *karoenja*, *penbrian*, *kassi*, L.

- BEGIJN**, vt. *orang parampoewan pertápa*.
- BEGJNENHOF**, o. *astána orang parampoewan pertápa*.
- BEGIN**, o. oorzaak, *moela*, *permoeláan*, *kamoeláan*, *is wal*, Ar., *pangkal*, *póhon*.
 Zijn — is uit den hemel, *derri dalam sorga moeláanja*, A. M.
 Ik heb uwen brief van het — tot aan het einde gelezen, *makka kita poon membálja soerat toewankoe derri paadda permoeláanja hingga kasodáhanja*, Ml. Br.
 Het — van de maand Rabioel-awwal, *awwal boelan Rabioel-awwal*.
 Wat is het — van dat werk? *kardju itoe apa moelánja?*
 In het —, in den beginne, *pertáma*, *moela-moela*.
 Wat is er het — (de oorsprong) van? *apa-kah moelánja?*
 —, aanvang, *kamoeláan*.
 In den beginne schiep God den hemel en de aarde, *bahoera paada permoeláan makka Allah mendjudikan boemi dan langit*.
 Aan het — van den weg, *paadda pangkal djalan*.
 In het — van den avond, *paadda póhon petang*.
 Het —, boveneinde van eene vlerk of vleugel, *pangkal sájar*.
 In het —, *djolong-djolong*.
- BEGINNEN**, b. en o. w. *moelá-i*, *memoelá-i*, *moelá-in*, L.
 Wie zal —? *sápa máw moelá-in*, L., *sápakah handaq moelá-i*.
 Begonnen worden, *di moelá-i*.
 Dat werd wel door hem —, maar het werd niet door hem voltooid, *di moelá-inja itoe-poon djoega tetápi boekan di soedáhinja*.
 Hij weet niet, wat hij — zal, *makka soedah hábis seyalla daja oepájanja*.
- BEGINSEL**, o. aanvang, *kamoeláan*, *permoeláan*.
 —, oorzaak, grond, *póhon*, *atsal*, Ar., *moela*, *oet-oe*, Ar.
 Het — was slechts gering, *makka permoeláanja itoe ketjil djoega*.
 Het — der wetenschap, *póhon ilmoe*.
 Uit welk — wordt het zoo genoemd? *apa moelánja makka di namá-i demikién itoe?*
- BEGLIMPEN**, b. w. *membáwa oed-r*.
- BEGLUREN**, b. w. *hünté*, *menghünté*, *intip*, Jav. *mengintip*, L.
 —, belagen, beloeren, *ádag*, *mengádag*.
 —, belonken, *karling*, *mengarling*.
- BEGLURING**, vt. *pengintün*, enz., zie **BEGLUREN**.
- BEGOOCHELAAR**, m. *orang jang menawári*, *sastráwan*, *orang jang menjoelápi*, *penjoelap*, L., *toekang soenglap*, L.
- BEGOOCHELEN**, b. w. *menawári*, *menjoelápi*.

Een iegelijk, die door de ijdelheden der wereld begoocheld wordt, is geen christen, *makka bārang siāpa di tawāri kasātān doenjā itoe boekun natsarāni adānja.*

Eene vrouw — om haar te bezitten, *menawāri sa-ōrang parampoewan.*

BEGOOCHLING, *vr. penuwāri.*

BEGOODEN, b. w. *kena limpar, melimpāri, tinpoq.*

Dat is te ver, ik kan het niet —, *itoe terlāloe djāwh makka sāja tiāda bōleh kena limpar itoe.*

—, bedekken met gooijen, *mementoeli dengan melimpāri.*

BEGRAAFPLAATS, *vr. goebr, Ar., qoeboer, verb., peqoeboeran, zerat, Ar.*

Heilige —, heilig graf, *krāmāt.*

Chinesche —, *sentiong.*

Eene algemeene —, *tampat segalla qoebr.*

Bloemen eener —, *boenga qoeboeran.*

De geliefkoosde boom op de begraafplaatsen, *pōhon kambodja.*

BEGRAASD, b. n. *berroempoet.*

BEGRAAUWEN, b. w. *māké, djarākah.*

BEGRAVEN, b. w. *tānankan, menānankan, qoeborkan.*

Een lijk —, *manānankan majit, tānankan ōrang mati.*

Waarna het (lijk) — werd, *lāloe di tānankan ōrang, S. J. 17.*

Waarom begraaft gij uw geld in den grond? *mengāpa angkaw menānankan amasmoe di dālam tānah?*

Zijn naam is in de zee der vergetelheid — geworden, *makka namānja itoe-poon di tingjalamkan di dālam lūwoet kaloepāin.*

Zich —, versterken, *membētēngkan.*

Indien de vijand zich niet zoo sterk — had, zou ik hem reeds aangevallen hebben, *djikaloe moesoeh itoe soedah tiādu membētēngkan dirinja bajitoe qoewat sa-soenggoeluja akoe talah soedah menjarāngi dia.*

BEGRAVENIS, *vr. katanāman.*

De dag der —, *hāri katanāman.*

De —, de lijkstoet, *pengiringan majit.*

BEGRAVENISBIDDER, m. zie *LAANSPREKER.*

BEGRAVENISKOSTEN, m. meerv. *belandja menānankan majit.*

Een reglement op de —, *soerat parintah peratoeran belandja menānankan majit.*

BEGRAVING, *vr. penanāman, pemasōkan di dālam qoebr.*

Ter — gaan, *mengiringkan majit, toeroet menānankan ōrang mati.*

BEGRENSD, b. n. *terhingga, āda wātas, L., āda pēngir.*

—, beperkt, bekrompen, *ketjil, pēndēq.*

BEGRIJPELIJK, b. n. *jang dāpat di artikan, jang bōleh di artikan.*

Het is mij nog niet —, *sāja belom di-*

pat mengarti itoe, itoe belon trang sāma sāja, L.

— maken, *mengartikan, bekin trang, L. BEGRIJPELIJKHEID, vr. pri jang trang, ka-trāngan.*

—, vatbaarheid, *parāngi jang lakas mengarti, āgal trang.*

BEGRIJPEN, b. w. verstaan, *mengarti, meli-poeti, tangkap arti, ambil māna, tetapi.*

Uwe bedoeling begrijp ik nog niet, *akan maqtsoed toewan hamba itoe hamba belom mengarti.*

—, bevatten, inhouden, *moewat, memoewat.*

Daar is alles in begrepen, *di dālam itoe sedah di moewat samoewānja.*

Dat is daaronder begrepen, *makka itoe djoega wāsoq dālam bilāngan itoe.*

BEGRIJF, o. gedachte voorstelling, *ingātan, angan-angan, rāsa.*

Naar mijn — is die zaak nu zeer helder, *paadda sāja poenja rāsa makka itoe perkāra sakārang soedah trang sakāli.*

Zuivere begrippen koesteren, *memeli-harākan ingātan jang benar.*

Vervilderde —pen, *angan-angan jang tiāda trang, — jang koesoet.*

—, oordeel, *parāngi jang menangkap arti, āgal boedi, pengartian.*

Gij zijt zoo traag van —, dat het niet om te zeggen is, *makka angkawlah demikiēn lambat menangkap arti sahingga tiāda dāpat di katākan ōrang.*

Schrander van —, *trang ājal boedi.*

Een kort —, *ichtisār, Ar., adjmāl, Ar., perkataān jang tersimpan.*

Dit is een kort — der geschiedenis van Srie Rama, *makka wilah soewātoe ichtisār hikājat Sri Rāma.*

BEGROEIJEN, o. w. *menoemboehi.*

Het gras begroeit dezen weg in het midden van het woud, *makka roempoet menoemboehi djilun di tengah hoetan ini.*

Met allerlei planten —, *di toetoeep dengan segalla roepa tānan-tanāman.*

BEGROEIJING, *vr. penoemboehan.*

BEGROETEN, b. w. *bri salām, membrt salām, kassi tābeh, L., soemah.*

De Gouverneur-Generaal wordt met een en twintig salutschoten begroet, *makka kapada Sri padoeka toewan besnar Goer-nādoer Djindral itoe di bri salām dengan boenji mariam itoe doewa poeloh sātoe kāli di pāsang ōranglah.*

BEGROETING, *vr. salām, tābeg, tābé, L.*

BEGROMMEN, b. w. *gégèri, gégèrin, L.*

Haar kind begromt zij altijd, *ānagnja slamānja di gégèrinnja, L.*

BEGROOTEN, b. w. *taksir, L., hargākan, nileikan, taroh harga.*

BEGROOTING, *vr. petarōhan harga, peni-leian.*

— van staatsuitgaven en inkomsten, soerat bandingan belandja hájdat dan hátsil karadjáán.

—, berekening, overslag, perkiráán.

BEGUNSTIGEN, b. w. mengaroentákan, menganoegrakkan, mengaséhi. (De beide eerste woorden mag de Maleische Vorst alleen gebruiken).

—, bevorderen, mendjalankan, berlakoe-kan.

Met onnoemelijke schatten begunstigd worden, di anoegráhi harta jung tíada tepermaná-i.

Begunstigd, ter-anoegrach, soeduh di anoegráhi.

—, beschermen, melindong.

BEGUNSTIGER, m. orang jang mengaroentákan.

—, beschermer, orang jang melindong.

BEGUNSTIGING, vr. karoenia, anoegrach.

—, bescherming, perlindoengan.

BEHAGELIJK, b. n. jang membrí soeka, bá-rang kasokáán, bá-rang karidláán, sedap, énnak, L., mánis.

Dat hem — is, jang di perkenankannya.

— vinden, berkenan, soeka.

Dat is — voor het gemoed, makka itoelah membrí soeka paadda háti.

Dat is Gode —, makka itoelah di ridlákan Allah.

BEHAGELIJKHEID, vr. prt jang sedap, — — kenan, — — mánis, kamanisan.

BEHAGEN, o. w. gevallen, aangenam zijn, berkenan, djádi soeka háti, menjoekákan, membrí soeka.

Dat behaagt mij, itoelah kita berkenan, itoe djádi soeka háti kita.

Zijne redenen — mij zeer, sahája soeka sangat derri paadda katánja.

BEHAGEN, o. genoeg, soeka, perkenan, ridlá.

—, vinden, berkenankan, qaboel, Ar., menginaq, kasokáán.

Ik vind daar geen — in, makka itoe boekan kasokáán kita, sája tráda soeka itoe.

BEHALEN, b. w. beróleh, dápat, mendápat. Voordeel —, beróleh lába, dápat oen-toeng.

De zege —, beróleh kamenángan, menang, menjálakkan.

Dank —, beróleh sjoekr.

BEHALING, vr. peroléhan.

Door de — van winst wordt de koopman verblijd, makka sabab peroléhan lába makka orang berdángan djádi soeka háti.

BEHALVE, bijw. en voorz. melájinkan, melinkan, L., sa-lájin, hánja, kutjoewált, bi-ghair, Ar.

Alles — dat, samoewánja melájinkan itoe.

— mijnheer, die mij helpen kan, hánja toewan jang dápat menoeleng hamba, melinkan toewan jang bóleh menoeleng sahája.

• Al, die dat zeggen. liegen — mijnheer.

bá-rang siáps mengatákan itoe doestu ka-tjoewáli toerankoe.

Zeven mannen — de vrouwen en kinderen, laki-laki lima orang lájin derri paadda ányq bini.

BEHANDELEN, b. w. pégang, memégang, mendjawat, mendjabat.

De wapens —, memégang sindjata.

Eene zaak —, melakoekan of mengardjukan pekardjään of perkára.

Iemand wel —, menjamboet of melakoe-kan orang dengan bájq.

Eenen slaaf kwalijk —, boewat djáhat paadda hamba sa-orang, boewat djáhat samna sátoe boedaq, L.

Een onderwerp —, membitjarákan soewátoe perkára, mengatákan chothbat.

Eenen zieke —, mengobáti orang sákit.

De riemen —, mendjabat dájong.

BEHANDELING, vr. perboewátan, pengardjään.

De — van eenen zieke, pengobátan orang sákit.

—, gedrag ten opzichte van een ander, kalakoevan.

Zijne — bevalt mij niet, makka kalakoevanja itoe kita tíada berkenan.

BEHANDIGEN, b. w. sarahkan, brí, membrí, bertárohkan.

BEHANDIGEN, b. w. pásang, mengenákan, tároh, toetop, gantong.

Met gordijnen — worden, di pásang kalamboe.

De slaapkamer was in de rondte met vorstelijke gordijnen —, makka biliq peradoewan itoepon di gantongkan dengan tirei kalamboe.

De spiegel werd met een wit laken —, makka tjermín itoepon di toetop dengan kájin poeth.

BEHANGER, m. toekang pásang kalamboe, toekang penjálot.

BEHANGSEL, o. lelangsé, L.

—, van een gewoon bed, kalamboe.

—, van vorsten (soms zelfs zeventubbel met tusschenruimten), tarang-páti, tirei kalamboe, tábir.

De goudstoffen —s werden nedergelaten, makka tirei kalamboe jang kamanán itoepon di láboekan oranglah, B. Sj.

— eener slaapplaats, sanpájin.

Het — optrekken, sangkap tirei kalamboe.

Zeven rijen van —s, tirei kalamboe toedjoh lápis.

Een — of gordijn aanslaan, ophangen, mengenákan tirei, Isk. 22.

BEHANGSELPAPIER, o. karthas dengan pigoera boewat pásang di témboq (témpel di témboq).

BEHARTIGEN, b. w. mengingatkan, tjítákan mengoesahkan, djája bájq-bájq.

—, met zorg behandelen, memeliharákan.

BEHEBT, b. n. mémung áda, L., sulamánya mempoenjá-i (áda).

Hij is met dat denkbeeld —, mémung

- dia pikir bagitos, L., makka salamánja ia mempenjâ-i fikirán itoe.
- Hij is gedurig met de oogziekte —, sring-sring ia kena sâkit mâta, L., terkâ-dang-kadang ia kena sâkit mâta.
- BEHEER, o. pemegângan, pendjoeroewan, pemeliharâan.
- BEHEERDER, m. bestuurder, orang jang mendjoeroe, opsiender; Ned. Inlandsche —, mandor, djoerâgan, tjamat, L.
- BEHEEREN, b. w. mendjoeroe, memeliharâkan, pâra, L., pégang, L., ampoe.
- BEHEERING, vr. zie BEHEER.
- BEHEERSCHEN, b. w. memarintahkan, menghoekoenkan.
- Naar behooren een land —, bâjiq-bâjiq memarintahkan negri saboewah.
- Al wie zijne driften niet kan — is gelijk aan de redelooze dieren, makka bârang siûpa tiâda dâpat menâhankan nafsoenja itoe laqsâna huywân jang tiâda berboedi.
- BEHEERSCHER, m. (van eenen vorst), jang di pertoeuan.
- , bewindvoerder, pamarintah.
- , Sultan, Solthân, Ar.
- BEHEINEN, b. w. târoh pâgar, memagârt.
- BEHEINING, vr. pâgar.
- BEHELPE, wed. w. pâkei.
- Zich met krijgslisten —, pâkei motslehat.
- Zich —, te vroden zijn, memadâkan diri.
- Zich met drooge rijst —, menadâkan dirinja dengan nasi kring.
- Men moet zich zoo goed — als men kan, makka handaqlah kâmi berdâjoeng dengan apa jang âda perdâjoeng itoe.
- BEHELZEN, b. w. berboenji.
- Die brief behelst de tijding, dat de zecroovers verslagen zijn, makka soerat itoe berboenji chabar makka orang badiq (perampoq di tâwt) soedah di poekol.
- BEHENDIG, b. n. tjepat. tjapat, pantas.
- Een zeer — mensch, orang jang tjepat-tjepat.
- in het schermen, pantas bermâjin sindjata.
- , geslepen, tjerdiq, hâloes.
- Een — e bedrieger, orang penipoe jang tjerdiq sakâli.
- Zij speelt — op de guitar, makka terlâloe pantas ia memitiq kejâpi.
- BEHENDIGHEID, vr. katjepâtan, kapantâsan.
- , kunstgreep, kiani.
- BEHOEDEN, b. w. memeliharâkan, melindong, melindongkan, menawoengf, pelihâra, piâra, L.
- Voor gevaar —, memeliharâkan derri paadda mâra bahâja.
- Voor de hitte der zon —, menawoengf derri paadda pânas muta-hârt.
- Dat verhoede God! istaghâfir-illah!
- BEHOEDER, m. jang memeliharâkan, enz., zie BEHOEDEN.
- BEHOEDING, vr. pemeliharâan, perlindoeangan, pernawoengan.
- BEHOEDMIDDEL, o. obat menegahkan penjâkit, sukmat, Ar., penâwar.
- Gewaand —, talisman, âzimat, Ar., djimat, L.
- Een gewaand — tegen slangenbeten, âzimat (djimat) djângan di pâtoq oelar.
- BEHOEDZAAM, b. n. omzigtig, bidjajsâna, boedimân, djimat, dengan ingat-ingat.
- in het spreken, bidjajsâna berkâta-kâta.
- in het gebruik van spijs en drank, djimat mâkan minom, pantang.
- BEHOEDZAAMHEID, vr. ingat-ingat, boedi-bitjâra, âti-âti, L.
- Die zank moet met — behandeld worden, makka perkara itoe handaq di perlakoekan dengan boedi bitjaranja.
- Met — moet dat glaswerk weggebragt worden, itoe bârang glas misti di angkat dengan âti-âti, L.
- BEHOEF, o. gevoeg, zijn — doen, boewang âjer, hâdjat besaar, bêraq, L.
- Ten behoeve van, akan goenanja.
- Een nicuwe weg ten behoeve van het volk, dat naar de markt gaat, djâlan bahâroe akan goenanja orang jang pergi (pigi) ka-pâsar. (Niet di pâsar, want dat is: op de markt).
- BEHOEFTE, vr. kakoerângan, hâdjat, Ar.. bârang jang koerang, bârang jang misti âda.
- God voorziet in de — zijner dienaren, bahoewa Allah menjumpeikan hâdjat segalla hambanja.
- Groote — hebben aan iets, sângat kakoerângan, sângat berhâdjat.
- BEHOEFtig, b. n. kakoerângan, mohtad, Ar., hâdjat, Ar.
- , arm, miskin, Ar., pâpa, medlarat, malurat.
- Een — mensch, orang kakoerângan.
- God maakt den — e rijk en den rijke —, bahoewa Allah mengajâkan orang pâpa dan memapâkan orang kâja.
- BEHOEFtigHEID, vr. kapapâan, kamiskinan, kakoerângan jang amat sângat.
- BEHOEFTE, zie BEHOEF.
- BEHOEVEN, b. w. moeten gebruiken, berkoerang, koerung, berhâdjat.
- Ik behoeft honderd duizend ropijen om dat werk te voltoojen, makka kita berhâdjat sipoeloh laqsa roepiah akan menjodahkan pekardjûin itoe.
- Niet —, onnoedig zijn, tiâla oesah, tâ oesah, trâ oesah, L., tr'oesah, L.
- Gij behoeft zelf niet te gaan, makka tiâda oesah toewan hamba pergi sendiri, tr'oesah loe pigi sendiri, L.
- Wat behoeft al die vertooning? apa goenanja segalla oepatjâra itoe?
- BEHOOREN, o. w. pâtoet, lâjiq, hâroes, dâpat, misti, jôjia.

Ik behoer het te doen, *itoe áda kaha-roesan sahája*.

Het behoerde dat alle menschen het volgden, *hároes atas sejalla órang toeroet itoe*.

Het behoort niet dat wij zoo redetwisten, *makka tiáda pátoet paadda kámi berbantah sama-sama demikién*.

Behoort het dat gij het bevel des konings wederstaat? *dápat-kah angkaw meláwan titah rádjá itoe?*

—, in eigendom, *ampoenja*.

Dat vaartuig behoort aan hem, *makka práhoe itoe ampoenja dia, itoe práhoe áda dia poenja, L.*

Tot een verbond of iets anders —, *tenan, sakoeto, perséro, áda derri*.

Hij behoort tot de zeeroovers, *makka tálah teman órang bádjaj, L. (órang perampog.)*

Hij behoort tot dat handelluis, *makka ia djádi perséro roemah perniagáan (táko, L.) itoe*.

Hij behoort tot het verbond der vorsten, *makka tálah sakoeto perdjandjian rádjá-rádjá itoe*.

Deze officier behoort tot het leger des konings, *makka inilah hoeloebalang balatantará rádjá, ini djádi opsir tsoldádoe rádjá, L.*

Er behoort een groot fonds tot belangrijke handelszaken, *makka mist áda módul besaar akan bernitája bánjaj*.

BEHOOREN, o. eisch, vereischte, *sepertinja, sapátoetinja, sahároesnja*.

Naar —, *dengan sepertinja, dengan sahároesnja*.

BEHOORLIJK, b. n. *hároes, dápat, pátoet, betoel*.

Een — onderzoek, *pemariksáan jang pátoet*.

In — e orde, *dengan peratoeran jang betoel*.

— e verbied, *hómat jang hároes*.

Het is niet —, de bevelen te ontdruken, *makka tiáda hároes (pátoet) melaloewi parintah itoe*.

BEHOORLIJKHEID, vr. *kapatoetan, kaha-roesan*.

BEHOUD, o. heil, *salámat, oentoeng bájjj*.

—, redding, *kaloepoetan*.

Met — van zijn traktement, *dengan tarima gadjinja*.

BEHOUDEN, b. w. blijven bezitten, *mempoenjá-í*.

—, bewaren, *simpan, péngang*.

Dat kan hij niet —, *tiáda dápat ia meméngang itoe*.

—, redden, *loepoetkan*.

BEHOUDEN, hijw. en b. n. in goeden staat, *dengan salámat, salámat*.

— te huis keeren, *poelang dengan salámat*.

— (goede) reis! *salámat djálan!*

— zijn, *terloepoet derri puadda mára bahája*.

BEHOUDENIS, vr. *salámat, Ar., chaláts, Ar., kaloepoetan*.

Eeuwige —, *chaláts jang kekal of jang bajá*.

BEHOUDENS, voortz. *melájinkan, melinkan, L., hánja, katjoeráli, lájin derri paadda, zie BEHALVE*.

BEHOUDER, m. *órang jang menjalámatkan*.

—, *Zaligmaker, moechallits, Ar.*

BEHOUWEN, b. w. *pótong-in, L., pótong, pótong-í, memaháti, paháti*.

Eenen boom —, *memótong-í póhon sabátang*.

Eenen steen —, *memaháti bátoe sa-boewah*.

BEHOUWING, vr. *pemótongan, pemahátan*.

BEHUISD, b. n. *berroemah*.

Goed behuisd, *berroemah bájjj-bájjj*.

BEHULP, o. *pertoeloengan*.

BEHULPZAAM, b. n. *soeka menoelóng, soeka toelóng*.

Gij zijt een zeer — mensch, hoe vele malen hebt gij mij geholpen, *makka angkaw terlátoe soeka menoelóng órang brápa káli soedah angkaw menoelóng kita*.

Er is een groot onderscheid tusschen eenen behulpzamen, eenen gediensstigen en eenen verplichtenden man, *makka ádu béda besaar antára órang jang soeka toelóng dan órang jang membantoe karlju dan órang jang mengáseh itoe*.

BEHULPZAAMHEID, vr. *pertoeloengan*.

BEHUWDBROEDER, m. *ipar laki-láki*.

BEHUWDDOCHTER, vr. *menantoe parampoewan, mantoe parampoewan, L.*

BEHUWDMOEDER, vr. *mintoewaj parampoewan, martoewah parampoewan, L.*

BEHUWDVADER, m. *mintoewaj laki-láki, martoewah laki-láki, L.*

BEHUWDZOOM, m. *menantoe laki-láki, mantoe laki-láki, L.*

BEHUWDZUSTER, vr. *ipar parampoewan*.

BEHUWELIJKEN, b. w. *beróleh dengan káwín, djádi isi káwín*.

Zij heeft drie honderd spaansche matten behuwelijkt, *makka órang parampoewan itoe beróleh dengan káwín tiga rátoes ringgit, makka tiga rátoes ringgit itoe djádi isi káwínja órang parampoewan itoe*.

BEJAARD, b. n. *adur, oedar, satengah toewah, soedah áda ómoer*.

Eene — e vrouw, *órang parampoewan jang soedah áda ómoer*.

Hij is al —, (boven de vijftig jaren), *makka ia soedah oedar*.

BEJACËN, b. w. *berkáta íá, berkáta sája, íákan*.

BEJAGEN, b. w. overal afjagen, *memboeroewí*.

Al de wonden en vlakten —, *memboeroewí saloeroeh hoetan dan pádang*.

—, streven naar iets, *tjuhári, menjuhári, berlomba akan dípat*.

Zijn levensonderhoud —, *mentjahári rezéqinja*.
 —, bedoelen, *bermagtsoed, berniat, berkahandaq*.
 Waarom komt hij gedurig terug, wat bejaagt hij? *mengápa ia beroelang-oelang dátang kombáli apa berkahandaqkah ia?*
BEJAMMEREN, b. w. *menjajángt, kasiánakan*.
BEJAMMERENSWAARDIG, b. n. *jang háros di sajángt*.
BEJAMMERENSWAARDIGHEID, vr. *prt kasa-jángan*.
BEIDE, b. n. *doewa, berdoewa*, ook *kadoe-wánja*.
 Een van —, *sátos derri doewa*.
 — vingen nu aan te strijden, *makka kadoewánja poon moelá-i berpárang*.
 Alle —, *doewa-doewa*.
 Geen van —, *jang sátos tíada jang lájin tíada*.
 Aan — zijden, *di sablah-menjablah, paadda doewa blah*.
BEIDEN, o. w. *nantí, menantí, tonggoc*.
 —, b. w. *menantikan*.
BEIDERLEI, b. n. *doewa roepa, doewa djenis, doewa bagei*.
 — koopen, *blí doewa roepa*.
 Op — wijze, *atas prt jang sátos dan jang lájin, atas doewa prt*.
BEJEGENEN, o. w. *ontmoeten, temoe, bertemoe*.
 Ik ben hem op weg bejegend, *makka kita bertemoe dengan dia di djálan*.
 En bejegende er gcene meer, *makka tiadálah bertemoe lagi*.
 —, overkomen, *berlákoe atas, mendápat*.
 Het is mij bejegend toen ik in de wildernis kwam, *makka bertakoelah atas hamba talkála hamba másoq hoetan*.
 —, behandelen, *melakoeekan, boewat*.
 Goed —, *mengáseh*.
 Slecht —, *mengántája*.
 Zoo als gij anderen bejegent zult gij ook bejegend worden, *sa-baginána angkaw melakoeekan orang makka demikién djoega angkaw handaq di boewat orang lájin, sa-baginána loe karúja sama orang bagitoe djoeya loe nantí di kirdjá-in dia, L*.
BEJEGENING, vr. *pertemoewan, zie BEHANDLING*.
BEJEREN, o. w. *májin ginta-gínta, hela gínta-gínta*.
BEJVERAAR, b. w. *orang ráiljin*.
BEJVEREN, wd. *orang mengoesahákan diri*.
 Hij zal zich — om dat te koopen, *makka ia handaq mengoesahákan di inja akan memblt itoe*.
BEJVERING, vr. *pengoesahan*.
BEITEL, m. *páhat*.
 IJzeren —, *páhat besst, birthil, Ar*.
 Een smalle —, *páhat penboenoh*.
BEITELLEN, b. w. *memáhat, wemahátt, di kirdjá-in dengan páhat, páhatkan*.
BEITELING, vr. *pemahátan*.

BEK, m. *snavel, pároh, tjótoq*.
 — van een viervoetig dier, *moeloet*.
 Met den — pikken, *págoet*.
 Hard in den —, *kras moeloet*.
 — en klauuwen, *pároh dan koekoe*.
 De — van eene schroef, *hoedjoeng sekroep, L*.
BEKAALD, b. n. *bedorven, roesaq, boesoeg*.
 —, verlegen, *máloe, dengan máloe*.
 Geheel —, *versteld staan, kasoempokkan, L*.
BEKADEN, b. w. *memboewat tjaroetja, menembog titian*.
BEKAKKEN, b. w. *membérakkin, L*.
BEKALKEN, b. w. *káporkan, mengáporkan, mengapoeri, tároh-in kápor, L, loeloet kápor, loemas dengan kápor*.
BEKALKING, vr. *pengapoeran*.
BEKALLEN, b. w. *bepraten, memboedjoeki, memboedjoekkin, L*.
BEKAMPEN, b. w. *melawáni, melawánin, L*.
BEKAMPING, vr. *pelawánan*.
BEKANEN, o. w. *di toetop djamoeran, L, di toetop lápoe, berlápoe*.
BEKEERDER, m. *orang jang mentóbatkan*.
 —, zendeling, *pesoeroehan indjil*.
BEKEEREN, b. w. *mentóbatkan*.
 Vele zondaars —, *mentóbatkan bánjaq orang berdósa*.
 Zich —, *tóbat derri paadda dosánja, mentóbatkan diri*.
BEKEERING, vr. *tóbat*.
BEKEERLIJK, b. n. *jang dápat di tóbatkan*.
BEKEERLIJKHEID, vr. *parángt orang jang katobátan*.
BEKEERLING, m. en vr. *orang jang soedah tóbat*.
BEKEND, b. n. *máloem, Ar, táhoe, bertáhoe, L, meroef, Ar*.
 — maken, *membri táhoe, kassi bertáhoe, L, menjatákan, menthláhirkan, memáloemkan*.
 —, beroemd zijn, *masjhoer, Ar*.
 Eene zeer bekende zaak, *perkára jang njúta sakáli*.
 Met de Maleijers — zijn, *kenal orang malájoe*.
 Met iemand — maken, *baperkenalkan dengan sa-orang*.
 Gij vraagt mij naar den bekenden weg, *sája di tunjá-in loe bárang jang loe soedah táhoe, L, snakka toewan hamba poon bertánja paadda hamba bárang jang soedah máloem bagi toewan hamba*.
BEKENDE, m. en vr. *kenálan, ánis, Ar*.
 Ik heb hier vele bekenden, *áda bánjaq sája poenja kenálan di sini*.
BEKENDMAKER, m. *pembrita, orang jang membri táhoe, zie BEKEND*.
BEKENDMAKING, vr. *pembrian táhoe, pembritáan*.
 —, publicatie, *soerat máloemat, soerat bapernjatáan*.

BEKENDWORDING, vt. *chubar*, Ar., *kabar*, verb., *warta*, *brita*.

BEKENNEN, b. w. belijden, *mengakoe*.
—, belijden, in eener godsdienstigen zin, *mengoetjap sjahadat*.
Zijne zonden —, *mengakoe dosa*.
Malkanderen —, kennen, *berkenal-kenalan*.
Die hij den Koning bekend is, *jang di kenal raulja*.
Eene vrouw —, *satoeboh dengan param-poewan*, *berkenal*, *ampot*, *djima*, Ar., *tjoek*, L.

BEKENNER, m. *pengakoe*, *orang jang mengakoe*.

BEKENNING, vt. *pengakoean*.

BEKENTENIS, vt. *penyakoean*, *igrar*, Ar.

BEKER, m. *pijala*, *glas*, Ned., *thas*, Ar., *Perz.*, somtijds ook *tjawan*, hoewel dit ook een kopje of kom is.
En de beker ging rond, *makka pijala itoe-poon di per-idarkan oranglah*, Gesch. St.

BEKEREN, o. w. lustig drinken, *minom ramé sakali*.

BEKEURDER, m. *orang jang merampas barang glap serta mendenda-t*.

BEKEUREN, b. w. merampas *barang glap serta dengan mendenda-t*.

BEKEURING, vt. *perampasan barang glap serta dengan mendenda-t*.

BEKIJKEN, b. w. *tengog*, *nontong*, L., *panjang*.

BEKIJKING, vt. *pemandangan*, *penengok-an*.

BEKIJKVEN, b. w. *togor*, *menogor*, *nista*, *djerakah*.

BEKKEN, o. groote kom, holle schotel, *mangkoq besaar*, *bátil*.
Metalen —, *schotel*, *talam*.
Gouden —, *bátil amas*.
Scheer —, *pinggan tjoekoer*.
—, metalen muzijk-instrument, *agong*, *yong*, *manq*.
Men sloeg op de bekkens, *makka gong itoe-poon di paloe oranglah*.
—, dat aan boord bij het aflossen der wacht geslagen wordt, *kiping*.
—, dat bij openbare verkoopingën geslagen wordt, *bandé*, *tjanang*.
Op zoodanig — slaan, *poekoel bandé*, *tjanang*.
Bij bekkenslag bekend maken, *paloe memoewangan paloe mangmoengan*, *tjanang*.

BEKKEN, o. w. te veel loeven, *beloq terlaloe amat*.

BEKKENEEL, o. *tingkoraq*, *batoe kapala*.

BEKKENEELBERG, m. *boekit tinkoraq*.

BEKKENEELNAALD, m. *djaroem bakal mendjâhit batoe kapala*.

BEKKENEELVLIES, o. *saloeput batoe kapala*.

BEKLADDEN, b. w. *locmoer*, *bekin kator*. L. *kardja kator*, L., *mentjarmakan*, *mendjiskan*, *mentjoringkan*.

—, vlekken maken, *bekin noda*, L.

BEKLADING, vt. *pentjamaran*, *tjoring-moeting*.

BEKLAGE, o. *penjajang*, *pengoendjoekan sa-jang*.
—, klagt. *penoedoehan*.

BEKLAGELIJKHEID, vt. *kasajangan*.

BEKLAGEN, b. w. *menjajangi*, *meratâpt*.
Beklaagd worden, *de sajangi*, *di ratâpt*.
—, aanklagen, *mengadoekan*, *toedoh*, *toedoch*, *menoedoch*.

BEKLAGENSWAARDIG, b. n. *hâroes di sajangi*.

BEKLANT, b. n. *jang sa-hâri-hâri âla banjq orang memblé*, *jang âla banjq langganan*.

BEKLAPPEN, b. w. *salangkar*.

BEKLAPPER, m. *penjalangkar*, *orang menjalangkan*.

BEKLAPPING, vt. *penjalangkaran*.

BEKLAUTEREN, b. w. *pandjat*, *mandjat*, *memandjat*.
Eenen kokosboom —, *pandjat pohon kalapa*, L., *pandjat pohon kijor*.

BEKLEEDEN, b. w. met een kleed bedekken, *pakei*, *memakei*, *berpakvikan*.
—, overtrekken, bedekken, *alas*, *salot menjalot*, *kenakan*, *mengenakan*.
Met laken —, *salot dengan sagelat*, (*sachlat*).
Eene zaak weten te —, *tâhoe menglâsi perkara dengan perkataan jang futschat*.
Iemand met een ambt —, *mengaroeniakan djabatan paada sa-orang*.
—, vervullen, *mengganti*, *bapertampakan*.
Wilt gij mijne plaats (post) —? *handakah toewan hamba doedoeg menggantikan djabatan hamba ini?*
Met koninklijke sieraden —, *menjendang karadjâin*, Gesch. St.
Een schip met koper —, *menambagikan kapal*, *menjalot kapal dengan tambaga*.
Een ankertouw —, *membatalkan tali sawh*.

BEKLEEDER, m. *orang jang memakei*, *menjalot cinz.* zie **BEKLEEDEN**.

BEKLEEDING, vt. *pemakeian*, *penjalotan*, *penggantian*, zie **BEKLEEDEN**.
— van koper of lood, *lapisan tambaga*, — *timah*.
—, binnenste — van een vaartuig, *lapisan papan di dalam prâhoe*.

BEKLEEDSEL, o. *pakeian*, *pekajin*.
—, overtreksel, *penjalotan*.
—, foudraal, *sarong*.
—, voering, binnenste of buitenste — *lapisan*.
—, omwindsel, *babatan*.

BEKLEMD, b. n. *sesaq*.
— van borst, *sesaq dada*.
— van gemoed, *masjghoel*, Ar., *soesah hati*, zie **BEDROEFD**, **BEDRUKT**.

BEKLEMDHEID, vt. *kasesakan*.

BEKLEMMEN, b. w. *mendjepitti*, —, L. —, drukken, *takan*.

—, onderdrukken, *tindis*, L., *meng'anija*.

BEKLEMMING, vr. *penjesakan*.

— van de borst, *kasesakan dada*, *isag*.

BEKLIVEN, o. w. *djádi*.

Dat werk beklift niet, *makka pekardjā-an itoe tiāda djádi*.

—, wortelen van eene plant, (die beklift,) *berakar*.

BEKLIMMEN, b. w. *nājiq*, *menājiq*, *menajiki*, *panjat*, *memandjat*, *mentākti*.

Eene ladder —, *nājiq tangga*.

Eenen mast —, *menajiki tiang*.

Eenen boom —, *memandjat pohon*.

BEKLIMMING, vr. *penajikan*.

—, van eenen boom, *pemandjatan*.

BEKLINKEN, b. w. *melantākti*.

Eene zaak —, *menjeseikan soewātoe perkāra*.

Dat is een vast beklonken verdrag, *makka itoelah soewātoe perdjandjian jang tegoh*.

BEKLONTEREN, b. w. *meloempoerkan*, *meloempoeri*, *berloemoerkan dengan loempoer*.

Beklonterd, *kena loempoer*, *kaloempoeran*, *berloemoer loempoer*.

BEKNAAUWEN, b. w. *pāpaq*, *memupākin*, L.

BEKNABELEN, b. w. *pōrot*, *memōrotin*, L.

BEKNIBBELEN, b. w. *bertawāran*, *tāwar terlāloe amat*, *tāwar kikir-kikir*.

BEKNIPJEN, b. w. *djepit*, *menjepitti*.

Het vel van een ander met de nagels

—, *tjoelit*, *mentjoelit*.

BEKNOPT, b. n. *pēndēq*, *terstīmpān*, *ichtitsār*, Ar.

De stijl van zijn opstel is al te —, *makka tjāra karāngannya itoe terlāloe pēndēq*.

Een beknopte en duidelijke brief, *soerat jang pēndēq dan trang*.

Eene beknopte geschiedenis, *fūkājat jang ichtitsār*.

De woorden — maken, *menjīmpān perkataān*, *mengichtitsārkan perkataān*.

BEKNOPTHED, vr. *pri jang pēndēq*, *ichtitsār*, Ar.

BEKNORREN, b. w. *tōgor*, *menogōrt*, *adjārt*, *gēyērrin*, L.

BEKOELEN, b. w. *menjedjoqkan*, *mendinginkan*, *békin dingin*, L.

—, o. w. *djādi dingin*, *djādi sedjoq*.

Eerst laten —, *kassi dingin dhōlo*, L.

BEKOELING, vr. *penjedjoekan*.

BEKOMEN, b. en o. w. *dāpat*, *ber-oléhan*.

Niet te —, *tiāda bóleh dāpat*, *tiāda dāpat ber-oléhan*, *trā bóleh dāpat*, L.

Tijding —, *dāpat chabar*, *twima kubar*, L.

L.

Wel —, *verteren*, *mentjerna*.

Dat vleesch bekomt mij niet, *makka dāgēng itoe kita tiāda bóleh mentjerna*.

Van eene ziekte —, *somboh*, *djādi l.ājiq*.

Wel bekomme het u! *salāmat toewan!* (tegen eenen heer.)

BEKOMING, vr. *verwerving*, *per-oléhan*, *pendapātan*.

BEKOMMERD, b. n. *soesah*, *tjamas*, *balisah bertjinta*, *gondah*.

— zijn, *menāroh pertjintā-an*, *kena soesah*.

Doodelijk — van gemoed, *balisah lái kamāti-matian*.

Zij was — over haar kind, *makka bertjintālah ia akan ānāqnja*.

Zeer —, *angstvallig van hart*, *sāngut gondah hatinja*.

BEKOMMEREN, b. w. *djādi soesah hāti*, *menjoesahkan*.

Dat bekommert mij, *itoe djādi soesah hatikoe*.

Zich over iets —, *bertjintākan*, *perdoeli*, L.

Omdat ik mij over u bekommer, *sabab koe-bertjintākan toewan*.

Ik bekommer mij niet om u, *sahāja trāda perdoeli sāma loe*, L.

BEKOMMERING, vr. *soesah hāti*.

—, *bekommerdheid*, *kasoēsāhan*, *per-tjintāan*.

Werp al uwe bekommerring op den Heere, *handaglah kāmoe bapersembahkan segalla pertjintāanmoe kapada toehan (Allah)*.

BEKOMST, vr. *genoegen*, *verzadiging*, *kin-njang*.

Ik heb mijne — van spijs en drank, *sahāja soedah kinnjang derri paadda mākan minom*.

Ik heb er mijne — van, *kinnjanglah sahāja*.

BEKOOPEN, b. w. *bājar*, *belanjākan*.

Met den dood —, *belanjākan djiwit*.

Duur —, *bājar māhal*, *sāngat mendarita*.

BEKOORLIJK, b. n. *éloq*, *permei*.

Zeer — van gelaat, *terlāloe éloq pā-rasnja*.

Eene bekoorlijke heuvel, *boekit jang permei roepanja*.

Een — meisje, *ānaq dāra jang memboedjoq*.

—, *bevallig*, *mānis*.

— voor het oog, *sedap di pandang*.

BEKOORLIJKHEID, vr. *ka'élōkan*, *kaper-neiān*.

Geheime —, *mantrā*.

BEKOORSTER, vr. *orang parampoewan jang memboedjoq*, — — — *menawārt*.

BEKOREN, b. w. *brī rāwan hāti*, *merāwan-kan*.

—, *betooveren*, *menawārt*, *menghōbat-kan*.

—, *aanlokken*, *memboedjoq*.

—, *verleiden*, *menjesatkan*, *membentja-nākan*.

BEKORING, vr. *pri jang membrī rāwan*.

—, geheime penavar, *sih*, Ar., mantrá.
 —, betoovering, *hobátan*, sarána.
BEKORSTEN, b. w. berkoelikan.
BEKORTEN, b. w. memendékkan, bekin pên-
 déq, L., ichtitsárgan, menyímpán.
 Iemand in zijne uitgaven —, meng'oe-
 rangkan órang poenja belandja.
 Iemand in zijn regt —, melanggar *hag*
órang, menindis órang, L.
BEKOSTIGEN, b. w. membelandjákan, meng'oe-
 pahkan, meng'oepah, bájar belandja, kaloe-
 war belandja.
BEKOSTIGER m. órang jang membelandjákan.
 enz., zie **BEKOSTIGEN**.
BEKOSTIGING, vt. pembajáran belandja, pem-
 belandjiaan, peng'oeikahan.
BEKOUTEN, b. w. menboedjoq, mengambil háti.
 Hij laat zich —, makka ia bri dirinja
 di boeljoekt.
BEKRABBELEN, b. w. gôrês-gôrês.
 Een vel papier —, menggôrês-gôrêssin sa-
 lembar qurthás.
BEKRABBen, b. w. mentjakárt, menggarok-
 kin, L., menggajíst.
BEKRACHTIGEN, b. w. menegohkan, meng'oe-
 watkan.
 Met cede —, menegohkan dengan
 soempah.
 —, bevestigen, menetapkan.
BEKRACHTIGING, vt. penegóhan.
BEKRANSEN, b. w. menghiási dengan boenga,
 di kárang, menghiási dengan kumbang.
BEKRANSING, vt. penghiásan dengan boenga.
BEKRASSEN, b. w. menggaríst.
BEKRASSING, vt. penggarisan.
BEKREUNEN, wed. w. jadloelt, Ar., padoelt,
 jerdloelt en perdoelt, L., indahkan, ka-
 langgára.
 Ik bekreun mij daar niet aan, *tiáda*
kamba jadloelt akan itoe, sája trá perdoelt
itoe, L.
BEKRIJGEN, b. w. beoorlogen, memarángi.
BEKRIJGING, vt. pemarangan.
BEKRIJTEN, b. w. membásah dengan ajer
 máta.
 Bekreten, kena ajer máta, di basáhi
 ajer máta.
BEKRIMPEN, wed. w. mendjimatkan, meng-
 oerangkan.
BEKROMPEN, b. n. kakoerangan, koerang,
 tjoekoep.
 —, naauw, sesaq.
 —, klein, ketjil.
 Zeer — leven, hidop dengan sangat ka-
 koerangan.
 — verstand, hina boedí.
 Een — huis, roemah ketjil.
BEKROONEN, b. w. met eenen kroon, kená-
 kan makota, bapermakotákan.
 Bekransen, menghiást dengan boenga di
 kárang.
 Met eenen [rijs —, memtri *hísnat*, mem-
 bri pembalásan.

BEKROONING, vt. pembalásan, *hísnat*, Ar.
 —, krooning, permakotáan.
BEKROZEN, b. n. roetig, berloemoer dengan
hárang pára-pára, kena hárang pára-pára,
 kena hároes hángoes.
BEKRUIDEN, b. w. boeboh rampah-rampah,
 tároh boembœ.
BEKRUIJEN, b. w. meninggikan dengan . . .
 jang di báwa glebbaq.
 Den grooten weg met zand —, me-
 ninggikan djalan besaar dengan pásir jang
 di báwa glebbaq.
BEKRUIPEN, b. w. sampei merangkang.
 Den vijand —, menjoeloe.
 Eene schildwacht —, menjirkápi órang
 berkárat, (leláhoeng of skilwak, L.).
BEKRUISEN, b. w. bestrijken, dápat sampei
 menembq.
 Kanonnen, die het kasteel —, mariam-
 mariam jang dápat sampei menembq kótu.
 Zich — (zoo als de Roomschen), bekin
 tanda tsalib, L.
BEKUIPEN, b. w. toetop di dálam tong.
 Iets vooraf —, bekin mátang dólo,
 kongkol, verb.
BEKUIPING, vt. zie **BEKUIPEN**.
 —, fig. tipoe, dája, motslehat, Ar.
BEKWAAM, b. n. bedreven, bisa, L., pan-
 dei, *saham*, Ar. oetas, djawahárt, Perz.
 —, geschikt, pátoet, lájij.
 Een bekwame tijd, mása jang lájij,
 koetika jang bájij.
 Zelden —, gedurig dronken, terkádang-
 kádang máboq, sring-sring máboq, L.
BEKWAAMHEID, vt. kupandean, kabisáan.
BEKWAAMMAKER, m. órang jang bekin bisa,
 L., pengádjar.
BEKWAMEN, b. w. mengádjar.
 Zich —, mendjadikan dirinja pandei,
 mengádjarkan diri, menjahamkan diri.
BEKWILJEN, b. w. mentjamarkan dengan tior,
 berliorkan.
BEL, vt. ginta ketjil.
 Rinkelbel, keleningan keléntengan.
 — op het water als het regent, galam-
 bong.
 De — trekken, *héla ginta, táriq ló-
 tjéng*, L.
BELABBen, b. w. memfitnahkan, pittenah, L.
BELABBERD, b. n. ellendig, tjeláka, hina.
BELADDEREN, b. w. menajiki dengan tangga.
BELADDERING, vt. penajikan dengan tangga.
BELADEN, b. w. moewat, memoewat.
 Vol laden, sárat, menjárat.
 Met zonden — zijn, tanggoeng dósa,
 tertinggalam di dálam dósa.
BELAGCHELIJK, b. n. hároes di sindirkan,
 pátoet di sindir.
 Zich — maken, melakoekan dirinja há-
 roes di sindirkan órang, bekin dia poenja
 dirt pátoet di sindirin órang, L., zie **BE-
 LAGCHENSWAARDIG**.
BELAGCHELIJKHEID, vt. pri jang kasindiran.

BELAGCHEN, b. w. *menertawá-i, tertawá-in, L., tertawakan.*

—, bespotten, *menjindir.*

BELAGCHENSWAARDIG, b. n. *hároes di tertawakan, katertawáin, pátoet di tertawá-in órang.* (Men verwarre — niet met belagchelijk).

BELAGCHER, m. *órang jang tertawakan.*

—, bespotter, *órang menjindir.*

BELAGCHING, vt. *penertawáan.*

—, bespottling, *penjindiran.*

BELAGEN, b. w. *ádang, mengádang.*

Den vijand op weg —, *menyádang moesoeh di djalan.*

BELAGER, m. *pengádang, órang menyádang.*

BELAGING, vt. *pengádangan.*

BELAKKEN, b. w. *bezwalken, mentjelakan, membrí kedji.*

—, met lak toemaken, *menoetop dengan anbaloe, toetop dengan lak, L.*

BELANDEN, o. w. *sampeí di dárat.*

—, vervallen, *djátòh di dárat.*

Het schip belande op de kust, *makka kapal itoe-pon djátòh di pasisir.*

Ik weet niet waar hij beland is, *kita tiada táhoe di mana kalána ia, — — — ia mengómbara of melantjoeng.*

BELANG, o. *pintang, perkara besaar.*

—, voordeel, *oentoeng, lába.*

—, baat, nut, *goena, pergoenáan, zie AANBELANG.*

Van geen —, *kapálang.*

Van veel —, *niet alledaagsch, boekan kapálang.*

BELANGEN, b. w. dit werkwoord wordt gewoonlyk door *akan* uitgedrukt.

Wat mij belangt, *akan dákoeh.*

Somtijds vertaalt men het door *kena*: dat belangt mij niet, *itoeelah boekan kena bagikoe.*

Zoo veel als mij belangt, *báranq dápat sahája.*

BELANGENDE, vootr. *tentángan, akan.*

— die zaak, *tentángan perkara itoe.*

BELANGHEBBENDE, m. *deelgenoot, sakoeto, perséro, teman.*

— in den handel, *perséro óang berdángan.*

— in een verbond, *sakoeto perdjandjian.*

— in het spel, *teman bernájin.*

BELANGELOOS, b. n. *toeloeh.*

Een — gemoed, *hâti toeloeh.*

BELANGELOOSHEID, vt. *parángi jang toeloeh, katoeloesan.*

BELANGRIJK, b. n. *pintang, besaar.*

BELANGRIJKHEID, vt. *besaarnja, pintangnja.*

De — van die zaak, *besaarnja perkara itoe.*

BELANGZOEKER, m. *órang thamà, órang lába.*

BELANGZUCHTIG, b. n. *thamà, Ar. lába.*

BELAPPEN, b. w. Iemand — en *benaaljen, mendjáhit órang poenja báranq.*

BELASTEN, b. w. beladen, *moewat, memoewat.*

—, opdragen, *pásan, pesan, soeroeh.*
Ik heb hem met de uitvoering van die zaak belast, *makka kita poon menjoeroeh dia mengardjikan perkara itoe.*

—, schatting opleggen, *brí tanggoeng béja, menanggoengkan béja.*

BELASTEREN, b. w. *menompátt, menjéjâ-i, menjitnahkan, adjoedjâ-i, toekast, menoekást.*

BELASTERING, vt. *fitnah, Ar. pittenah, L., bentjana, pengompátan, hódjat, tjelâ-tjoeloeh.*

BELASTING, vt. *opdraging, penjoeroeh, pesánan, parintah.*

—, schatting, *béja, tjoekéi, charádjat, Ar., dátí, oesoer.*

BELASTINGSCHULDIGE, m. en vt. *órang jang kena béja, órang jang mistí bájur béja, enz., zie BELASTING.*

BELATTEN, b. w. *pásang lantei, berlanteikan.*

BELEEDIGEN, b. w. *membrí bentjana, mentjelâ, salangkan, membrí madlarat, nista.*

BELEEDIGER, m. *órang jang membrí bentjánd, — — mentjelâ of membrí máloe (in eenen slechten zin, daar het ook beschamen beteekent).*

BELEEDIGING, vt. *bentjana, katjelâan, maderat, Ar.*

BELEEFD, b. n. *sópan, táhoe áadat, santon.*

ook *sópan-santon* bij elkander, *jang táhoe tjoemboe.*

Een — mensch is als een edel paard, en een on— mensch als een buffel, *makka órang jang táhoe áadat itoe seperti koeda háloes dan órang jang koerang áadat itoe seperti karbo, (karbau).*

BELEEFDHEID, vt. *adab, Ar., sópan, prí sópan, tjoemboewan.*

—, *Pligtpleging, tjoemboe (vooral tusschen geliefden).*

Beleefdheden, *ádaab of ádáab, Ar., meerv. van adab.*

— *bewijzen, membrí format, kassi format, membrí tanda sópan.*

BELEEMEN, b. w. *berlábor dengan dámar of gáloh: (het eerste is: hars, het tweede: leem).*

BELEENEN, b. w. *geld op pand voorschieten, brí pindjam oewang dengan mennéngang gadéjan.*

—, *geld opnemen, menggadékan, bergadé, begadé, L.*

—, *bekleeden, meny'anoegrakkan.*

Met het Toemenggoengschap —, *menganoegrakkan katoemenggoengan.*

BELEENBANK, vt. *roenah pegadéjan.*

BELEENING, vt. *pegadéjan.*

—, *te leenneming op pand, pemindjaman atas báranq jang di gadé.*

BELEG, o. *kapoengan.*

Door dat — waren de menschen in de stad in grooten nood, *makka sabab kapoengan itoe makka segalla ist negri itoe sangat kasokéaran.*

- Het — opbreken, *berhenti derri paadda mengapoeng of pengapoengan.*
 Het — dekken, *melindoengkan kapoenggan, (kepoengan).*
- BELEGEN, b. n. niet nieuw of versch, *toewah.*
 — brood, *roti toewah.*
- BELEGGERAAR, m. *orang mengapoeng, pengapoeng.*
- BELEGEREN, b. w. *kapoeng, kepoeng, L., mengapoeng.*
 Eene stad —, *mengapoeng negri saboewah.*
 Door vliejers belegerd worden, *di hádap orang memboedjoq.*
- BELEGERING, vt. *pengapoengan.*
 —, *beleg, kapoengan.*
- BELEGGEN, b. w. *toetop, menoetop.*
 Met linnen —, *toetop dengan kájin.*
 Met dakpannen —, *tároh ginténg, pá-sang ginténg.*
 Met dekriet —, *tároh álap.*
 Met zwart lint —, *pásang sita (pita, L.).*
 Eene vergadering —, *silákan másoq bitjára.*
 Eenen raad —, *silákan másoq madjlis.*
 Gelden —, *uitzetten, bri oewang mákan boenga, kassi oewang mákan ánaq doe-wit, L.*
 — met diamanten, *tátahkan dengan permáta.*
 — met zilver, *sáloet dengan péraq.*
- BELEGGER, m. *orang jang toetop, enz., zie BELEGGEN.*
- BELEGGING, vt. *penoetoeplan, zie BELEGGEN, dat als z. n. kan gebezigd worden.*
 Voorts vormt men *penaróhan, pasángan, penjiláan, pembrian.*
- BELEGHOUTEN, m. *meerv. toekoh.*
- BELEGSSEL, o. galon, *passemen, verb.*
 —, *versiersel, perhiásan, fitu (pita) perhiásan.*
 —, *inlegsels, sindi-sindi.*
- BELEID, o. voorzichtigheid, *kabiljaksanáan, áqal, áqal bitjára.*
 Een koninklijk bevel met — *uitvoeren, melakoekan titah rádja dengan áqal bitjára.*
 —, *bestuur, pamarintáhan, pendjuwatan.*
- BELEIDEN, b. w. *besturen, memarintahkan, péngang parintah, menjábat.*
- BELEIDER, m. *bestuurder, pamarintah, djoe-roe.*
 —, *opzigtter, mandor, mandádor, Port.*
- BELEKKEN, b. w. *membótjóri.*
- BELEMERAAR, m. *orang jang menjangkoet of menjoekarkan.*
- BELEMMEREN, b. w. *sangkoet, menjangkoet, bri soekar, menjoekarkan, menáhankan.*
 Eenen weg —, *menjesahkan djálan.*
 Het uitzigt —, *menáhankan pemandángan máta.*
 De spraak —, *meloempoekkan lidoh.*
- BELEMMERING, vt. *penjangkoetan.*
 — der spraak, *loempoeh lidoh.*

- BELENDEN, o. w. *berpinggir, di wátas, L., berpinggiran.*
 Mijn huis belendt aan uw land, *roemah kita áda berpinggiran dengan tánuh toewan.*
- BELENDING, vt. *pinggir, wátas, L.*
- BELET, o. *tiúda sampat, oedzr, Ar., oedzoer, verb.*
 Als mijn heer — heeft, *zal ik terugkomen, káloe toewan tiúda sampat makka kita nanti datang kombáli.*
 Geen —, *sampat.*
 Geen — hebben, *áda sampat.*
 — geven, *soeroeh bilang toewan tiúda sampat bertemoeh (ketemoeh).*
 — laten vragen, *soeroeh tánja káloe áda sampat.*
- BELETSEL, o. *bárang kasangkoeatan.*
 — op weg, *kasakátan.*
- BELETTEN, b. w. *taguhkan, menagahkan, (teyahkan).*
- BELETTING, vt. *penagáhan.*
- BELEVEN, b. w. *hidop sanpei, — hingga.*
 Eenen honderdjarigen ouderdom —, *hidop sanpei oemoer sarátos táhon.*
 —, *overvinden, táhoe lihat.*
 Ik heb dat reeds beleefd, *kita soedah táhoe lihat itoe.*
 Vreugde —, *di soekákan, kasoeakáan.*
 Droefheid —, *di doedákan, kadoekáan, di gemarkan, kayemáran.*
 Hij heeft veel vreugde aan zijne vrouw en kinderen beleefd, *makka ia-pon sangat kasoeakáan karana ánaq bininja, of — — di soekákan — —.*
- BELEZEN, b. w. *eene tooverspreuk over iemand lezen, menawárti dengan membátja mantrá.*
 —, *bepraten, memboedjoeki.*
- BELEZEN, b. n. *veel gelezen hebbende, tammat mengádjí, soedah táhoe membátja segulla kitab.*
- BELEZENHEID, vt. *pengatahoewan orang jang tammat mengádjí, pengatahoewan derri paadda tammat mengádjí.*
- BELEZER, m. *orang jang membátja mantrá, jang menawárti dengan membátja mantrá, orang mendóá'in, L., orang hobátan.*
- BELEZING, vt. *pembátjään mantrá, penawáran, hobátan.*
 —, *bekoorring, fasoena, Perz., pasoena.*
- BELEGEN, wed. w. *djádi ketjil háti, sákit háti, ambil paadda háti, bergoesar, ambil per goesar, L.*
 —, b. w. *menygoesar, membrí ketjil háti.*
- BELGING, vt. *goesar, ketjil háti.*
 —, *oploependheid, amárah, márah, L., morka, Hofst.*
- BELGZIEK, b. n. *pánas háti, lakas máruh, L., prang-proes.*
- BELGZIEKTE, vt. *parángi prang-proes.*
- BELHAMEL, m. *ram. domba djantan jang pukei ginta ketjil di báwah léhér.*

—, hoofd van muiters, *kapala kráman*, *kapala brandal*.
 De — zijn, *djádi kapála brandal* of — — *órang per'oepan*.
 BELIEGEN, b. w. berdoestákan, *bersálahkan*.
 BELIEGER, m. *órang mendoesta* (*djoesta*, L.) *pendoesta*, *pembóhong*.
 BELIEVEN, o. w. *soeka*, *ridlá*, Ar., *rilla*, *berkenan*, *soedí*.
 Als het u belieft, neem ik afscheid, *djikáloe soedí toewan hamba makka hamba bermóhon*, *káloe toewan soeka sahája minta díri*.
 Wat belieft u, *apa toewan soeka*
 —, b. w. *membri soeka*, *menjoekákan háti*, *mengambil háti órang*.
 BELIEVEN, o. *kasoeakáan*, *soeka*, *karidláan*, *karilláan*.
 Naar iemands — handelen, *toeroet órang poenja soeka*.
 BELIEVER, m. *órang poetar kantjing*, (eig. knoopendraaijer).
 BELIEVING, vr. *penjoekáan*, *pemboedjoekan*.
 BELIGHAMEN, b. w. *membri toebóh*, — *badan*, *kassi hadan*, L., *bertoebohkan*.
 BELIJDEN, b. w. *mengákoe*, *sjaksi*, *membri sjaksi*, *iq'rar*, Ar.
 —, belijdenis opzeggen, *mengoetjap sjahádat*.
 Ik belijd, dat God de eenige Heer is, *sjaksi sahája bahoewa áda Allah Toehan jang asa*.
 De christelijke godsdienst —, *membri sjaksi derri paadda agama órang natsaráni*.
 De mahomednansche godsdienst —, *membri sjahádat derri paadda agama islám*.
 BELIJDENIS, vr. *bekentenis*, *pengakoeuan*.
 —, geloofsbelijdenis, *sjahádat*, Ar., *iq'rar*, Ar.
 BELIJDER, m. *órang mengákoe*, *pengákoe*.
 — van een geloof, *órang menocroet agama*.
 —, die eene belijdenis opzegt, *órang jang mengoetjap sjahádat*, — *membri sjaksi*.
 BELIJMEN, b. w. *memerrakátt*, *memrakátt*, *melábor dengan prakat*, *tároh lin*, L.
 BELIJNEN, b. w. langs eene lijn metselen. *pásang bátoe dengan táli sipat*.
 BELIKKEN, b. w. *mendjiláti*, *mendjilátin*, L.
 BELLEN, o. w. *hela ginta*, *tárig ginta*, *tárig lójtjeng*, L.
 —, b. w. *panggil dengan tárig lójtjeng*, L.
 BELOERDER, m. *soeloe*, *penjoeloe*.
 —, belager, *órang mengádat*.
 —, bezluisder, *órang menghinté*.
 BELOERING, vr. *penjoeloeuan*.
 BELOFTE, vr. *djandji*, *nadzar* & *nazzar*, Ar., *wáid*, Ar., *wá'id*, verb.
 Zijne — houden of er aan voldoen, *menjampetkan djandjinja*.
 Zijne — verbreken, *mengoebahkan djandjinja*.

Hij staat vast op zijne —, *makka ia tegoh atas djandjinja*.
 — maakt schuld, *káloe berdjandji misti toeroet*, L., — — *handiq di sampetkan*.
 BELOFTENIS, vr. zie BELOFTE.
 BELOKEN, b. n. gesloten, *tertoetop*, *tetoetop*, L., *terkátóp*.
 —, droevig, *musjyhoel*, Ar., *moeram*, *bertjinta*.
 BELOMMEREN, b. w. *menawoengi*, *melindoeni*, *menedóhí*.
 Al de zware boomen, die nabij het Betoeng-bamboes stonden, bogen zich naar hetzelfde even alsof een zonnescherm het belommerde, *makka segalla páhon kijor jang hampir kapada boeloe betoeng itoe sakalian tjenderong kapadánja seperti pájoeng menawoengi boeloe itoe*. Sr. R. 2.
 BELOMMERING, vr. *pernawoengan*, *perlindoeungan*, *penedóhan*.
 BELONKEN, b. w. *karling*, *mengarlingi*, *májin máta*, L.
 BELOONEN, b. w. *bálas*, *membálas*, (beide als vergelden).
 Door den koning wordt de getrouwe dienaar beloond, *di bálasakan rálja atas órang satiácan*.
 Zijn verraad werd beloond (gewroken), *makka chíatannja poon di bálas*.
 BELOONER, m. *pembálas*, *órang membálas*.
 BELOONING, vr. *pembalásan*, *balásan*, *gandjéran*, Jav.
 BELOOP, o. *djálán*, *prt djálán*.
 's Werelds —, *prt kahidoepan doenja*.
 Eene moeijelijke zaak op haar — laten, *béjarkan soewátóe perkára jang soekar*.
 —, vorm, gedaante, bouwtrant, *roepa*, *banjoenan*.
 Die brik heeft een zeer goed —, *makka kctji itoe terláloe bágoes banjoenanja*.
 Het — eener rekening, *djoemlah soerat hitoengan*.
 BELOOPEN, b. w. *berdjálán sampei*.
 Ik kan dat dorp in drie uren —, *makka sahája dápat berdjálán sampei doesoén itoe dátun tiga djám*.
 —, inhalen, *hambat*, *menghambat*, *soesoel*, L.
 Ik vervolgde hem, maar kon hem niet —, *makka sahája mengoesir dia tetúpi sahája tráda dápat menghambat dia*.
 Door eenen storm — worden, *kema angin riboet*.
 Toen ik uit de straat Soenda (Sunda) kwam, werd ik door eenen storm —, *takála kita kaloeuar derri paadda salut Soenda makka kita kena angin riboet*.
 —, bedragen, *djoemlah*, *nájik sampri*.
 BELOVEN, b. w. *berdjandji*, *bernadzar*, *berwáid*.
 In schijn —, *poera-poera berdjandji*.
 Ik beloof aan God, *sahája bernadzar kapada Allah*.

- Een veel belovend iets, *bárang pengharápan*.
- Die vader heeft zijn veel belovend kind door den dood verloren, *makka bápa itoe kahilángan ánaqja jang di harápija itoe soedah máti*.
- BELOVER**, m. *orang jang berdjandji*, — — *bernadz-ar*.
- BELOVING**, vt. *perdjandjian, nadzar*, Ar., *wád*, Ar.
- BELROOS**, vt. *sakit bangkay pípi*, (*rabalang* is zonder zwellings).
- BELT**, vt. *tamboen, tamboenan*.
- BELUIDEN**, b. w. *kéla ginta akan menjoembahkan majit, gajang lotjéng boewat kassi hormat sama orang máti, L.*
- BELUISTERAAR**, m. *orang jang pásang koeping, L.*, *penjoeloe jang mendengarkan*.
- BELUISTEREN**, b. w. *pásang koeping, L.* *menengarkan*.
- wat anderen spreken, *menengarkan orang*.
- Men beluistert ons, spreek zoo hard niet, *ála orang pásang koeping djangan bitjára bagitoe kras, L.*
- BELUISTERING**, vt. *pendenjáran derri pásang koeping*.
- BELUST**, b. n. *beringin, menjidam*.
- Eene zwangere vrouw, die — is, *param-poeuan mengidam*.
- Het voorwerp waarop men — is, *hidáman*.
- BELUSTEN**, o. w. *benieuwen, soeka táhoe*.
- BELUSTHEID**, vt. *hidam, idam, penghidáman*.
- BEMAGTIGEN**, b. w. *alakkan, mengálakkan*.
- Na de stad drie maanden belegerd te hebben, heeft hij haar bemagtigd, *sa-hábis mengepoeugt negri itoe tiga boelan lamánja makka di alakkamja*.
- , hevig aantasten, fig. *membt dahsat*.
- Door vrees bemagtigd, *kena dahsat katakoetan*.
- BEMAGTIGING**, vt. *pengaláhan*.
- BEMANNEN**, b. w. een schip —, *menganápi ánaq práhoe*, (*awaq práhoe*).
- BEMANNING**, vt. *scheepsvolk, ánaq práhoe, awaq práhoe, chalátsi*, Perz., *klási*, verb., *matros-matros*, Ned.
- , de daad van bemannen, *pekdardjáan menganápi ánaq práhoe*.
- BEMANTELEN**, b. w. *selimoett, menjelimoett, menjelimoetkan*.
- , ploojien, bewimpelen, *membáwa oedzar*, (*oedzoer*), *békin brissi*, L.
- Fouten —, *bedekken, menoetop sálah*.
- Bemanteld, *berselimoet*.
- BEMANTELING**, vt. (in de krijgsk.) *pembénténgan*, zie **BEWIMPELING**.
- BEMASTEN**, b. w. *pásang tiang kapal, bertiangkan*.
- BEMERKEN**, b. w. *zien, lihat, melihat*.
- , bespeuren, gevoelen, lont ruiken, *merása, rása*.
- , onderscheiden, ontdekken, *nampuh*.
- BEMERKING**, vt. *penglihatan*.
- , bespeuring, *rása, perasáan*.
- , onderscheiding, *penampáhan*.
- BEMESTEN**, b. w. *boeboeh báджа, berbadjakan, membádja, badjakan*.
- Eenen akker —, *boeboeh báджа paadda bendang*.
- BEMESTING**, vt. *pemboeboehan báджа, pembadjaán*.
- BEMIDDELAAR**, m. *wasith en wásith*, Ar., *orang perantára*.
- , bevrediger, *orang jang perdameikan, orang soeloh, orang jang menjoelohkan, djaroeman, Jav.*
- BEMIDDELAARSTER**, vt. *bemiddelares, orang parampoewam wasith, enz.*, zie **BEMIDDELAAR**.
- BEMIDDELD**, b. n. *gegoed, hartáwan, kúja*.
- BEMIDDELHEID**, vt. *kakajáan, harta*.
- BEMIDDELEN**, b. w. *schikken, verzoenen, pisa, L., perdameikan, soeloh, menjoelohkan, mendameikan, mengantará-i*.
- , gemiddeld maken, *menjedangkan*.
- BEMIDDELING**, vt. *bevrediging, pendameian*.
- , *tusschenkomst, perantaráan*.
- BEMIND**, b. n. *terkáséh*.
- BEMINDE**, m. en vt. *kakáséh*, ook *tjinta*, dat onigenlijk is en kommer, *bekommering*. deeleneming beteekent, doch hier als het voorwerp van zorg voorkomt.
- , *minnaar, kakáséh, orang meminang*.
- BEMINNAAR**, m. *pengáséh, orang jang mentáséh*.
- , *liefhebber, orang jang berkenan, orang jang soeka*.
- Een — van paarden, *orang jang soeka akan koeda*.
- BEMINNARES**, vt. *orang parampoewan jang mengáséh*.
- Eene — van de piano, *orang param-poeuan jang soeka májin píano*.
- BEMINNELIJK**, b. n. *mánis*.
- BEMINNELIJKHEID**, vt. *kamanisan, lákoe mánis*.
- BEMINNEN**, b. w. *káséh, mengáséh, mengasé-hánt, kaséhankan*.
- , *verliefd zijn, biráhi*.
- , van iets houden, *soeka, berkenan*.
- Den wijn —, *soeka minom anggoer*.
- Het paardrijden —, *soeka toenggang korda*.
- Godsdienstige boeken —, *soeka meng-ádjí kitab ayama*.
- Malkander —, *berkáséh-kaséhan*.
- BEMINNENSWAARDIG**, b. n. *pátoet di kaséhi, hároes di birahikan, pátoet di soekákan*, zie **BEMINNEN**.
- BEMINNENSWAARDIGHEID**, vt. *parángi jang mánis*.
- BEMODDEREN**, b. w. *meloempoert, berloemoer-kan dengan loempoer*.
- BEMODDERING**, vt. *peloempoeran*.

BEMOEDIGEN, b. w. *membranikan*, *mengjumbirakan*, *brí hâti*.

—, *vertroosten*, *lipar*, *melipar*, *menghiborkan*.

BEMOEDIGER, m. *orang jang membranikan*.

—, *vertrooster*, *penglipar hâti*, *penghibor*.

BEMOEDIGING, vt. *pembranian*.

—, *vertroosting*, *penghiboeran*.

BEMOEDIGSTER, vt. *troosteres*, *parampoewan jang djâdi penglipar hâti*.

BEMOELIAL, m. *orang jang tjampor dâlam segalla perkâra*, — — *fadloeli akan segalla perkâra*.

BEMOELJEN, wed. w. *fadloeli*, Ar., *perdoeli*, L., *tjampor*, *menjoesahkan diri*.

Het is de moeite niet waard, zich om de wereld te —, *tâda hâroes menjoesahkan diri kârana doenja*.

Gij moet u niet met alles —, *d'angan kiranja angkaw tjampor dâlam segalla perkâra of sabarang perkâra*.

BEMOENJENIS, vt. zie **BEMOELJING**.

BEMOELJING, vt. *tjampoeran*, *fadloeli*, Ar., *perdoeli*, L.

—, *inspanning*, *oesâha*, *pengoesâhan*.

BEMORSEN, b. w. *kardja kôtor*, L., *mentjamarikan*, *menedjiskan*.

BEMOST, b. n. *berloemoet*.

Een boom met eenen bemosten stam, *so-pôhon kâjoe jang berloemoet bätangnja*.

BEMUREN, b. w. *mendingding*, *ikat dengan bâtoe*, *békin ténboq*, *menémboq*.

Eene stad —, *mendingdingi negri*.

BEN, 1e pers. teg. t. *nant*. w. van zijn, *âda*.

Ik ben, *kita âda*.

BEN, vt. *mand*, *bâkoel*, zie **MAND**.

BENAALJEN, b. w. *djâlit*, *mendjâhit*.

Wel of goed benaaid, *di djâhit bâjik-bâjik*.

Iemand —, *membajiki (békin betoel) orang poenja bârang (kâjin) jang roesaq*, *mendjâlit orang poenja bârang*.

BENAARSTIGEN, b. en w. w. *behartigen*, *mengoesahkan*, *mendjâga*.

Een werk —, *mengoesahkan pekaradjâan*.

Zich —, *merâdjâkan diri*, *mengoesahkan diri*.

BENAARSTIGER, m. *orang jang mengoesahkan*.

BENAARSTIGING, vt. *oesâha*.

BENAARSTIGSTER, vt. *orang parampoewan jang mengoesahkan*, — — — *mendjâga*.

BENAASTEN, b. w. *mengampoenjâkan*.

BENAASTING, vt. *pengampoenjâan*.

BENAAUWD, b. n. *sesaq*.

— van borst, *sesaq dâda*, *isaq*, *gâdjah-gâdjahan*.

—, *beangst*, *tâkoet*.

—, *verstikkend*, *melemaskan*.

Eene benaauwde kamer, *biliq jang soesah menâpas*.

— van hart, *soesah hâti*.

BENAAUWDHEID, vt. *kasesâkan*.

—, *angst*, *katakoetan*.

—, *kommer*, *kasoesâhan*.

De benaauwdheden des doods, *kasoe-kâran mawt*.

In — zitten, *tersesaq*.

BENAAUWEN, b. w. (in eenige plaats) *menjesaq*, *menjempiti*.

— leed veroorzaken, *membrt sâkit*, *membrt soekar*, *mengadâkan kasoe-kâran paadda*, *menjoekarkan*.

—, *bedwingen*, *menjâsatkan*.

BENAAUWER, m. *orang jang menjesaq*, enz., zie **BEDWINGEN**.

BENAAUWING, vt. *penjesâkan*.

BENADEELEN, b. w. *meroegikan*, *brí roegi*.

Zich zelve —, *meroegikan diri*.

Benadeeld, *kena roegi*, *karoeagian*.

BENADEELING, vt. *peroeagian*.

—, *nadeel*, *roegi*.

—, *onregt*, *benjâna*.

BENADEREN, b. w. *mengampoenjâkan*, *menedkâti*.

BENADERING, vt. *pengampoenjâan*.

BENAMING, vt. *penamâan*.

—, *gegeven naam*, *nâma*.

BENARD, b. n. *soekar*, *kasoe-kâran*, *pâjuh*.

Benarder, *lebeh soekar*.

Benardst, *terlebeh amat soekar*.

BENARDHEID, vt. *prí fâl jang soekar*, *kasoe-kâran*.

BENAREN, b. w. *menjoekarkan*, *menjoesahkan*.

BENDE, vt. *pâsoq*, *pasoekan*, *kâpat*, *kâwan*, *katoemboekân*.

Een iegelijk bij zijne bende, *mâsing-mâsing paadda katoemboekunnja*.

— *verzameling*, *pekoempoelan*, *perhimpoean*.

Eene — slecht volk, *pekoempoelan orang djâhat*.

BENEDEN, voort. en bijw. *di bâwah*.

— den hemel, *di bâwah langit*.

Naar —, *ka-bâwah*.

Naar — komen, *toeron ka-bâwah*.

Van —, *derri bâwah*.

— winds, *di bâwah angin*.

Benedenwaarts (lager) plaatsén, *mem-bâwahkan*.

Dat is ver — mij, *kita mâloe kardju itoe*.

BENEDENBUUR, m. *orang tetangga jang di bâwah*.

BENEDENEINDE, o. *hoedjong jang di bâwah*, *hoedjong jang di hilir*.

BENEDENHUIS, o. *roemah jang di bâwah*.

BENEDENKAMER, vt. *biliq (kâmar) jang di bâwah*.

BENEDENKANT, m. *pinggir jang di bâwah*.

BENEDENLAND, o. *tânah hilir*.

BENEDENLUCHT, vt. *adara jang di bâwah*.

BENEDENRAAM, vt. en o. *tingkap jang di bâwah*, *raam jang di bâwah*, L.

BENEDENSTAD, vt. Eene —, die in het beneden gedeelte des lands ligt, *negri hilir*.

- , beneden gedeelte eener stad, *sablah hilirnya negri, kampong jang di hilir negri.*
- BENEDENSTE, b. n. *jang di bawah sakali.*
- BENEDIJEN, b. w. *memberkatkan.*
- Gebenedijd zij God, den Heer der werelden! *al-hamdou 'illahi rabbi 'l-alamina!*
- Ar.
- BENEENEN, b. w. *berkata tiada, bersangkal.*
- BENEENING, vt. *penjangkalan.*
- BENEFFENS, voorz. *beserta, dengan.*
- BENEMEN, b. w. *ambil, mengambil.*
- Met geweld —, *reboet, rampas.*
- Het leven —, *boenoh, memboenoh.*
- Den naam, de eer —, *membinasakan nama, mentjoert hornat.*
- Het goed —, *merampas barang.*
- Het gezigt —, *belemmeren, menahani penglihatan.*
- BENEMER, m. *orang jang mengambil, enz., zie BENEMEN.*
- BENEMING, vt. *pengambilan, enz.*
- BENEPEN, b. n. *kasoeakaran, kasoesahan, soesah hati, masjghoei di ramaas hati.*
- BENEPENHEID, vt. *prt jang kasoeakaran, lakoe jang kasoesahan.*
- BENEVELD, b. n. *nevelachtig, radop, redop, soewang.*
- De zon was —, *mata-hart poon radop.*
- BENEVELEN, b. w. (de zon —) *meradapkan.*
- Den dampkring —, *kalamkan, mengalamkan, kaboetkan, mengaboetkan.*
- , *verduisteren, mengglapkan, menjoramkan.*
- Het gelaat —, *menjoeramkan moeka.*
- Den glans van het paleis —, *menjoeramkan tjahaja maligei.*
- Iemands hoop —, *mengglapkan pengharapan orang.*
- BENEVELING, vt. *kaglapan, kagalapan.*
- , *de daad van benevelen, peradapan, pengalaman, pengaboetan, penjoeraman.*
- BENEVENS, voorz. *serta, beserta, dengan, ook beserta dengan.*
- De legerhoofden — *de troepen, segalla hoeloebalang serta rajat.*
- u, *beserta dengan toewan hamba.*
- BENGEI, m. *ginta, lotjeng.*
- Poort—, *ginta pintoer gerbang.*
- van een veer, *ginta penjebrangan.*
- , *lomperd, orang bodoh, orang pangkoh, orang gobloq, L.*
- , *een knaap, kanaq-kanaq.*
- BENGELLEN, b. w. *tariq ginta, gojang ginta, tariq lotjeng, gojang lotjeng.*
- BENGELKRUID, o. *glaskruid, (proprietaria,) djoekoet letta hajam, Soend.*
- BENIEUWEN, onp. w. *soeka tahoe, melit, L.*
- Het zal mij zeer — of hij daar is, *kita terlaloe soeka tahoe djika ia ada di sitee.*
- BENIJDEN, b. w. *dengkei (gewoonlijk: dengkei.)*

- berhati dengki, (met akan, paadda of kupada, achter zich).*
- Zijnen vijand —, *berdengkei akan sa-troenja.*
- Iemand zijne schatten —, *berdengkeikan harta orang.*
- Het is beter benijd dan beklaagd te zijn, *mukka di perdengkeikan itoe terlebeh bajiq derri paadda di peratapi of di perratapkan.*
- Doen —, *berdengkeikan.*
- Benijd, *kadengkeian, kena dengkei.*
- BENIJDENSWAARDIG, b. n. *jang dapat di dengkeikan, jang hâroes —.*
- BENIJDENSWAARDIGHEID, vt. *prt jang dapat di dengkeikan.*
- BENIJDER, m. *orang berdengkei.*
- BENIJDING, vt. *dengki, dengkei, dengke.*
- BENIJPEN, b. w. *mendjepiti, mendjepittin, L., djepittin, L., zie NIJPEN.*
- BENJUIN, vr. *benzoin, kamijan, minjan, L.*
- BENNE, vr. *ben, bakoei, bakkoel, L.*
- BENOEMBAAR, b. n. *jang dapat di bnt pangkat, jang hâroes di perpanjangkan.*
- BENOEMEN, b. w. *menama-i, seboet nama.*
- Met den nieuwen naam van stoomschip —, *menama-i dengan nama bahâroe itoe kapal asip.*
- , *eene benoeming geven, membri pangkat, baperpanjangkan, menganoegrakkan djabatan, angkatkan menjadi.*
- Tot vlootvoogd benoemd worden, *di perpanjangkan lagsamana, di anoegrakkan pangkat lagsamana.*
- Als ouder in jaren —, *toerahkan.*
- BENOEMER, m. *orang jang menama-i, enz., zie BENEMEN.*
- BENOEMING, vt. *penamaan, penjeboetan.*
- BENOODIGD, b. n. *koerang, jang hâroes ada, berhadjat, jang misti ada.*
- Geld —, *koerang oewang, berhadjat amas.*
- BENOODIGDHEID, vt. *kakoerangan, hadjat, Ar.*
- BENCORDEN, voorz. en bijw. *ka-sablah oetâra.*
- *de linie zag ik tien walvisschen, makka di sablah oetâra chath istiwâ kita poon melihat ikan pawoes sa-poeloh ekor.*
- BENCUCHTEREN, b. w. *menjadarkan, hilangkan maboq.*
- BENZOIN, vt. *zie BENJUIN.*
- BEOEFENAAR, m. *orang jang beladjar, peladjar.*
- BEOEFENEN, b. w. *beladjar, mengadji, bergoeroe.*
- De Arabische taal —, *beladjar bahâsu arab.*
- De heilige schriften —, *mengadji kitâb.*
- Allerlei kunsten bij eenen kluzenaar —, *bergoeroe segalla hikmat paadda orang pertapa.*
- De beoefenende meetkunde, *ihmoer riâzi jang tsahi, Ar.*
- BEOEFENING, vt. *peladjaran, pengadjan, pergoeroewan, zie BEOEFENEN.*

- BEOLIËN**, b. w. *sâpos dengan minjaq, baperninjaqkan, mengoerap dengan minjaq.*
- BEOGEN**, b. w. mikken, *intjar, L., mitar, L., toedjoe, toedjoq.*
—, bedoelen, *berkahandaq, berm iqtsoed, berniat, bergetsad, mâvœ, mâw, L.*
- BEOGING**, vt. *pemilâran, pengintjâran, penoedjewan.*
—, doel, *kahandaq, maqtsœd, Ar., niat, Ar., getsad, Ar., mâvœ, mâw, L.*
- BEORDEELAAR**, m. *orang jang agah, — kira-kirâ-i.*
- BEORDELEN**, b. w. *kira-kirâkan, agah, menghoekoemkan.*
- BEORDEELING**, vt. *kira-kira, hoekoem, Ar.*
- BEORLOGEN**, b. w. *memarangi.*
—, bevijand zijn met, *bermoesoeh dengan.*
- BEORLOGER**, m. *orang memarangi.*
- BEORLOGING**, vt. *pârang, prang.*
- BEOSTEN**, bijw. en voortz. *ka-sablah timor.*
- BEPAALD**, b. n. *tantoe, tentoe.*
—e verkoopprijs, *harga djoewâl jang tantoe.*
—, zeker, *pasti, L., zie ZEKER.*
- BEPAADELJIK**, bijw. *dengan tantoe.*
- BEPAALDHEID**, vt. *prt jang tantoe, katan-toewan.*
- BEPAALEN**, b. w. *menghiâsi dengan moetiâra, bapermoetiârâkan.*
Een bepaald zonescherim, *pâjong moetia di kârang.*
Bepaarde kleederen, *pekâjin jang berrombei-rombeikan moetiâra.*
Een bepaarde kroon, *makôta jang bertâhakan moetiâra.*
- BEPALEN**, b. w. met palen omzetten, *memagârti dengan tiang.*
—, beperken, *menâhankan.*
Zich bij iets —, *kiezen, pileh.*
—, begrenzen, *meminggiri.*
—, stuiten, *berhêntikan.*
De zee bepaalde de overwinning van Alexander, *makka lâwoet itoe-poon memberhêntikan kam-nângan râdja Iskandar.*
Bepaald, beperkt of klein zijn, *âda ketjil.*
Zijn kapitaal is zeer bepaald, *makka mûdalnja itoe ketjil sahâdja.*
—, vaststellen, *pâjoe, pajoeakan, tantoeakan, menantoeakan.*
Den prijs —, *tantoeakan harga.*
Voorschriften —, *menantoeakan perintah.*
De grenzen van het koningrijk —, *menantoeakan pinggir (watas, L.) karadjâan.*
—, perken stellen, *perhinggâkan.*
Den zin van een Arabisch woord —, *menantoeakan artinja sa-pâtah kâta arab, memânakan perkatâan arab sa-pâtah.*
- BEPALER**, m. die iets vaststelt, *orang jang pejoekan, — — menantoeakan, zie verder BEPALEN.*
- BEPALING**, vt. omheining met palen, *pemagâran of pâgar tiang kâjoe.*
—, vaststelling, *katantoeawan, parintah, pâjoe.*
- BEPARELEN**, b. w. zie **BEPAALEN.**
- BEPEILEN**, b. w. *doega, berdoegâ'in, L., loega, loegâ'i.*
- BEPEINZEN**, b. w. *mengira-ngirâ't, memfikirkan, timbang-menimbang.*
Eene zaak rijpelijk —, *mengira-ngirâ't soewâtoe perkâra sampei mâtang, pikir bâjiq-bâjiq sâtoe perkâra, L.*
- BEPEINZING**, vt. *jikiran, perkirâan, timbângan.*
- BEPEKKEN**, b. w. *pergalâkan, boeboeh galâ, Isk.*
- BEPEKKING**, vt. *pemboeboehan galâ.*
- BEPENNEN**, b. w. *boeboeh pâsaq.*
- BEPERKEN**, b. w. *memagârti, târoh pâgar, L.*
—, bepalen, *perhinggâkan, târoh wâtas, L.*
Beperkt verstand, *koerang boedi, boedi jang kapâlâng.*
Beperkt, eng, *sindat.*
- BEPERKER**, m. *orang jang pâsang pâgar, — — memagârti, zie BEPERKEN.*
- BEPERKING**, vt. *permagâran.*
—, grenstelling, *perhinggâan.*
- BEPIKKE**, b. w. zie **BEPEKKEN.**
- BEPISSEN**, b. w. *kintjingi, kintjingin, L., mengintjingi.*
- BEPLAKKEN**, b. w. *tampât, têngpêlli, têngpêllin, L., menêngpêlli, L.*
- BEPLAKKER**, m. *orang nêngpêl, L., orang menêngpêlli, L.*
- BEPLAKKING**, vt. *penêngpêllan, L., penampâlan.*
- BEPLAKSEL**, o. *têngpêllan, L., tampâlan.*
- BEPLANKEN**, b. w. *pâsung pâpan, memapâni, berpâpankan.*
- BEPLANKING**, vt. *pemapânan, pemasângan pâpan.*
- BEPLANTING**, vt. *daad van planten, penanâman.*
—, plantaadje, *tanâman, kebon, L.*
- BEPLEISTEREN**, b. w. met pleisterkalk, *tampalkan dengan kâpor, sâloet dengan kâpor, (plêster, verb.).*
—, met eenen pleister, *boeboeh kôjoq.*
- BEPLEITEN**, b. w. *begawâmi, bitjâra, men-bitjarâ't.*
- BEPLEITING**, vt. *gâwam, bitjâra.*
- BEPLOEGBAAR**, b. n. *jang dâpat di tanggâlâkan, jang bôleh di loekoe'in, L., jang bôleh di loekoe, L.*
- BEPLOEGEN**, b. w. *menanggalâ't, meloekoe'in, L., zie PLOEGEN.*
- BEPLOEGING**, vt. *penanygalâan, peloekoewan, L.*
- BEPOTEN**, b. w. *menanâmi.*
Een land met inlandsche aardappelen —, *menanâmi sâtoe bendang itoe dengan obi, menanâmin sâtoe tânah itoe dengan obi, L.*
- BEPOTING**, vt. *penanâman.*
- BEPRAATSTER**, vt. *purampoewan jang memboedjoq dengan perkatâan hingga menampliq*

- BEPRATEN**, b. w. fig. door praten overreden, *menboedjoq dengan perkataan hingga menanpliq*, ook enkel *menanpliq*.
- BEPRATING**, vr. *pembitjarään*, *penanplikan*, *pengadjakan*.
- BEPRIKKEN**, b. w. de huid —, *tjätjat*.
- BEPROEFSTER**, vr. *parampoewan jang mentjaba*.
- BEPROEVEN**, b. w. *tjaba*, *mentjaba*.
— de schilderkunst te leeren, *tjaba belädjar ilmoe gambar*.
Goud —, *oedji amas*, *mengoedji amas* (mas, L.).
- BEPROEVER**, m. *orang jang mentjaba*.
— van goud, *orang mengoedji amas* (mas, L.).
- BEPROEVING**, vr. *pentjobaan*.
— van goud, *pengoeljian*.
- BERAAD**, o. kira-kira, *bitjara*, *tömbangan*.
In — staan, *binbang*, *selimpang*, *koewätir*.
Na rijp —, *dengan sa-häbis-häbis bitjara*.
—, *gevoelen*, *pendapatan*.
- BERAADSLAGEN**, b. w. *membitjarakan*.
In den raad —, *bermasjävawat*.
- BERAADSLAGER**, m. *orang jang membitjarakan*, zie **BERAADSLAGEN**.
- BERAADSLAGING**, vr. *pembitjarään*, *rasa-an*, *pengrasa-an*.
— van den raad, *pembitjarään masjävawat*.
- BERADEN**, wed. w. iets in overweging houden of nemen, *fikir*, *memfikirkan*, *timbang-menimbang*.
Zich —, van *gevoelen veranderen*, *mengoebah fikiran* (*pikiran*, L.).
Een wel — man, *orang berbitjara*.
- BERADING**, vr. *fikiran*, *pikiran*, L., *bitjara*.
- BERAMEN**, b. w. *mengoepajakan*.
—, *ontwerpen*, *merantjanakan*, *boecat dinah*, *telädankan*.
- BERAMING**, vr. *pengoepajaan*.
—, *plan*, *ontwerp*, *dinah*, *rantjana*.
- BERBERISSE**, vr. *barbaris*, *Turksch*, *kikönneng*, *Soend*.
- BERD**, o. in: te berde brengen, *seboet*, *merjeboet*.
- BEREDDERAAR**, m. *orang jang mengätorkan*, — — *menégang*, *djoeroe*.
- BEREDDEREN**, b. w. *regelen*, *mengätorkan*, *membetoelkan*, *békin betoel*, L.
—, *besturen*, *pégang*, *memégang*, *mendjoeroe*.
—, zoo als oude vrouwtjes, *kikén*, L.
- BEREDDERING**, vr. *pengatoeran*, *pembetoelan*, *pemegangan*.
- BEREGENEN**, b. w. *menghoedjani*.
Die wolk beregent dit land, *makka awan itoe menghoedjani tanah ini*.
Beregend worden, *di hoedjani*.
- BEREGTEN**, b. w. *menoelony orang jang melli barang*.
—, *enen zieke* (bij de Roomschen). *menghalatskan orang sakit pajah*.

- BEREIDEN**, b. w. *sadiakan*, *békin sadia*, L., *hädlirkan*, *mostuidkan*, *melangkap*, *sanggarakkan*.
Het eten —, *sadiakan* of *hädlirkan makanan*, *mäsag*, *tänaq*, *sädji*, *bersädji*.
Eenen weg —, *sadiakan* of *mostuidkan djalan*.
Voor eene reis gereed maken, *sadiakan*, *hädlirkan bakalkan*.
—, *nitrusten*, *geheel in orde brengen*, *melangkap*.
Huiden —, *samaq*.
Bereid, gereed staan, *hädlir*, *Ar.*, *sadia*.
- BEREIDER**, m. *orang jang menjadiakan*, — — *békin sadia*, L.
- BEREIDING**, vr. *penjadiään*, *pelangkapan*.
Leder —, *penjamakan koelit*.
- BEREIDS**, bijw. *reeds*, *soedah*, *telah*.
Hij is — terug, *makka ia soedah datang kombali*.
- BEREIDSEL**, o. *langkapan*.
—, *toerusting*, *kalangkapan*.
- BEREIDVAARDIG**, b. n. *tjakap*, *sanggoep*, L.
- BEREIDWILLIG**, b. n. *soeka*, *soedi*, *mawoe*.
— om te helpen, *soeka toelony*.
- BEREIDWILLIGHEID**, vr. *parangi jang soeka*.
- BEREIDWILLIGLIJK**, bijw. *dengan soeka*.
Hij heeft — geholpen, *makka ia soelah menoelony dengan soeka*.
- BEREIK**, o. *barang jang dapat sampei*.
Dat is iets, dat buiten mijn — is, *makka itoelah soewätoe barang jang tiada dapat hamba sampei*, *sahäja tiada koewäsa mengardjakan itoe*, *sahäja tiada boleh sampei di sitee*.
Onder het — van de stein, *sa-roewah djawohnja*.
Onder het — van het geschut, *di bawah penémbaq mariam*, *sa-penémbaq mariam*.
- BEREIKEN**, b. w. *djongkoe*, *sampe*, *mendapati*.
Mijne hand kan den zolder niet —, *makka tangan kita tiada dapat mendjongkoe loteng*.
—, *verwerven*, *beroleh*, *dapat*.
Zijn doel —, *beroleh maqtsoed*.
Wij bereikten den berg Salak, *makka kami poon sampei ka-goelony Sälag*.
Hij heeft den ouderdom van vijftig jaren bereikt, *soedah sampei oemoernja lima poeloh tähon*.
—, *achterhalen*, *hambat*, *soesoel*, L.
- BEREIKING**, vr. *perolehan*, *pendapatan*.
- BEREISBAAR**, b. n. *jang dapat di djalan*.
- BEREISD**, b. n. *soedah menjalani di manamana*.
- BEREISDHEID**, vr. *pengatahoewan sabab menjalani di manamana*.
Zijne — maakt, dat hij juist over andere landen kan spreken, *makka oleh pengatahoewannja sabab menjalani di manamana makka dapat ia berkata-kata dengn sa-betoehja derri paadla läjin-läjin negri*.

BEREIKEN, b. w. *mendjalani*.
 Vele landen —, *mendjalani bebrapa negri*.
BEREIZING, vt. *perdjalanan*.
BEREKENEN, b. w. *hitong*, *menghitong*, *hesab*, Ar., *menghesab*, *bilang*.
 —, *doordenken*, *mengira-ngirakan*.
 Wie kan den afloop —? *stapa dapat mengira-ngirakan kasoedahannya?*
BEREKENING, vt. *penghitoengan*, *hesab*, Ar., *pembilangan*.
 —, *overslag*, *perkirään*.
BERENNEN, b. w. met troepen omsingelen, *kapong*, *mengapong*.
 —, bereiken met te paard te rennen, *sampej dengan melarikan koeda*.
BERENNING, vt. *pengapoengan*.
BERG, m. *goenong*, ook *boekit*, dat tevens voor heuvel gebezigd wordt.
 Achter den —, *di baliq goenong*.
 Het opgaan van eenen —, *najiqnja goenong*.
 De helling van eenen —, *toeronnja goenong*.
 De voet van eenen —, *kaki goenong*.
 De top van eenen —, *pontjaq goenong*, *kamontjaq goenong*.
 Bij den —, *dekat goenong*.
 Op zijde van eenen —, *di sablah goenong sa-boewah*.
 Een en — *beklimmen*, *menajiki goenong*.
 De — *Kaaf*, *boekit qaf*.
 Zij gingen vervolgens van daar en zagen, na tien dagen gegaan te hebben, den — *Kaaf*, die de wereld schraagt, voor zich; hij vertoonde zich als een groene robijn, over dat gezigt verbonden zij zich; voorts vertoonde de zon zich grooter voor hen, makka *berdjalanlah marika-itoe derri sana sapeoleh hari, makka kalihatanlah marika-itoe boekit qaf, jang menangoeng doenja ini, seperti manikam hidjoe kalakoewanuja, makka soeka-tjita hati marika-itoe, sabermoela mata-hari poon besaarah di lihat marika-itoe*, Isk.
 De haren rezen hem te berge, makka *saramlah ramboetnja*.
 Het te berge rijzen van het haar, *saramnja ramboet*.
BERG, m. gesneden beer, zie **BARG**.
BERGAARDE, vt. *tanaq goenong*.
BERGACHTIG, b. n. *bergoenong-goenoengan*, *penoh dengan goenong*.
 Eenigzins — zijn, *ada goenong-goenong djoega*.
BERGAF, bijw. *toeron goenong*.
BERGAWONER, m. *orang goenong*.
BERGBLAUW, o. zekere delfsteen, *batoe loko-loko*.
BERGEEND, vt. *bébèq manila*.
BERGEN, b. w. behouden (van menschen), *loepoetkan*.
 —, van goederen, *simpan*.
 De zeilen —, *angkat lajar*, (als ze weg-

genomen worden), *toetop lajar, poengoet lajar*, (als ze opgerold worden).
 Zich —, door de vlugt redden, *mem-bawa dirinja, lari, minggat, L*.
 Hij is nu geborgen, *makka sakarang ia boleh hidop dengan senang*.
 —, laden, *moewat*.
 Berg u! *laloel!*
BERGER, m. *orang jang meloepoetkan*, —
 — *simpan*, zie **BERGEN**.
BERGGEEL, o. *batoe koening bakal tjat*.
BERGGEEST, m. *indra goenong*.
BERGGEIT, vt. *kambing hoetan*.
BERGGEVAARTE, o. *belaka goenong besaar*.
BERGGLAS, o. *bergkristal, batoe paloemban, niloer goenong, habloer goenong*.
BERGGOD, m. *dewa goenong*.
BERGGODIN, vt. *dewi goenong*.
BERGGROEN, o. *batoe hidjoe bakal tjat*.
BERGHAAN, m. *ajam hoetan*.
BERGHOEN, o. *boschhoen, ajam biroega*.
BERGING, vt. *penjimpnan*.
BERGKETEN, vt. *goenong-goenongan, pegoe-nongan*.
BERGKLOOF, vt. *tjelah goenong*.
BERGKRISTAL, o. *batoe paloemban*.
BERGLAND, o. *tanaq goenong*.
BERGLIEDEN, m. *meerv. orang goenong*.
BERGMUIS, vt. *tikoeg goenong*.
BERGNIMF, vt. *ferti, perti*, Perz. in het Engelsch *Fairy*.
BERGOP, bijw. *najiq goenong*.
 — *bergaf, najiq goenong toeron goenong*.
BERGPLAATS, vt. *tampat simpan barang*.
 — voor rijst, *loembong*, Jav., *baloebor*.
BERGRAT, vt. *mintjit goenong, tikoeg goenong*.
BERGRJST, vt. *djati*.
BERGSTOF, vt. *tanaq tambang, tanah lojang*.
 Gesmolten —, *laboeran*.
BERGSTOFGROEF, vt. *tambang, mariaw, galian*.
BERGTAAL, vt. *bahasa goenong*.
BERGTOP, m. *kamontjaq goenong, pontjaq goenong*.
BERGWATER, o. *ajer goenong*.
BERGWERK, o. *tambang, galian, mariaw*.
BERGWERKER, m. *orang (koelt) tambang, orang gali tambang*.
BERGZOUT, o. *garam tanah*.
BERIEKEN, b. w. *mentjoemi, mentjoemin, L*.
BERIGT, o. *melding, pembrian tahoe*.
 —, *tjiding, chabar, Ar., kabar, verb., warta, brita*.
 — *geven, membrt tahoe*, zie **TJIDING**.
BERIGTER, m. *orang jang membrt tahoe*.
BERIGTSCHRIFT, o. *soerat jang membrt tahoe*.
BERIGTSCHRIJVER, m. *penjoerat chabar, orang jang menoelis kabar, L*.
BERIJDEN, b. w. *toeggang, menoeggang*, (eig. *menoeggang-ti*), *kandarâ-ti*.
 Een paard —, *berkoeda*, *menoeggang-ti koeda*, gew. *toeggang koeda*, doch dat is te paard rijden.

Een bereden paard, *koeda jang soedah di adjar.*

BERIJDER, m. die de paarden leert, *peng-adjar koeda, orang jang mengadjar koeda soepaja dapat di toenggang-i orang.*

BERIJMEN, b. w. memboewat *aroedl sjjar*, (*sjjar*).

BERIJMING, vt. *aroedl. Ar.*

BERINGEN, b. w. *mentjintjin-i, boeboeh tjintjin, pasang of taroh tjintjin.*
—, eenen ringdijk maken, *menarbis koeliling, menebing-i koeliling.*

BERISPELIJK, b. n. *hâroes di tjelâkan, kahardikan.*

BERISPELIJKHEID, vt. *pri jang kahardikan.*

BERISPEN, b. w. *mentjelâ, menghardiq, togor, menogor, nista, itâkkan, adjâri, kassi adjar. L.*, (het laatste beteekent ook: kastijden).

BERISPING, vt. *pentjelân, penghardikan, penogoran, adjâran, L., dâleh, tudzil, Ar.*
— veroorzakende, *taadzdzoeel, Ar.*

BEROEMD, b. n. *masjhoer, Ar., ternâma.*
De Koning Alexander is zeer —, *makka râdja Iskandar itoe terlâloe amat masjhoer wartanja.*
Hij is van beroemde voorouders afkomstig, *makka iâlah toeron derri paadda nêneq mojang jang masjhoer.*
— maken, *menasjhoerkan.*

BEROEMDHEID, vt. *nâma jang masjhoer, gah.*

BEROEMEN, wed. w. zich —, *mengghakkan diri.*
—, verhoovaardigen, *membesaarkan.*

BEROEP, o. bedrijf, *pekarjdjân.*
—, ambt, *djawâtan.*
—, kostwinning, *pentjaharian, pentjarian, L.*
—, benoeming, *panggilan, persilâan.*
Hooger —, *istighâtzah, Ar.*

BEROEPBAAR, b. n. *jang boleh di silâkan.*

BEROEPEN, b. w. op zekeren afstand —, *merowâhî, seroe, panggil, memanggil sampê kadegâran.*
Zich — in regten, *pindah bitjara, mengistighâtzhakkan.*
Zich op iemand —, *panggil akan sjaksi.*
Tot een ambt —, *menjilâkan akan menggang djwbâtan.*

BEROEPBEZIGHEID, vt. *pekarjdjân djabâtan.*

BEROERD, b. n. geraakt, verlamd, *tipoq. tipoq lása, pitam bâbi, loempoeh.*
Dat is —! *itoe boesoey sakâli!*
—, slecht, *biw. djâhat.*

BEROERDER, m. aanraker, *orang jang mendjâmah.*
—, onruststoker, *orang jang menghâroebiroekan.*

BEROEREN, b. w. aanroeren, *mendjâmah, kena.*
—, onruststoker, *menghâroebiroekan, kardja roesoe.*

BEROERING, vt. *pendjamâhan.*

—, verstoring, *pengharoewan.*

BEROERTE, vt. rustverstoring, *roesoe, L., retoq, L., hâroebiroe, hiroe-hâra, ingarbângar, gampar.*
—, geraaktheid, *sâwan bangkei, pitam bâbi, L.*

BEROESTEN, o. w. *berkârat, djâdi kârat, di mâkan tâhi bessi, L.*

BEROESTING, vt. *karûtan.*

BEROKKENAAR, m. *pengoepaq, orang jang mengadâkan.*

BEROKKENEN, b. w. *mengadâkan, mendjâdikan.*
Leed —, *boewat bentjana.*
Moeite —, *menjadâkan soesah, memboewat soesoh, assoet.*

BEROKKENING, vt. *pengadâan,*

BEROÏD, b. n. doodarm, *pâpa sakâli, sângat miskin, pôtol. L.*
—, ontsteld, *bingong.*

BEROÏDHEID, vt. armoede, *kapapâan, hâl miskin, pôtol, L.*

BEROOKEN, b. w. *mengasâpi.*
—, met wicrook, *mengoekoepi.*
Een stuk vleesch —, *lâleh sa-potong dâging paadda asap.*

BEROOKING, vt. *pengasâpan.*
— met wicrook, *pengoekoepan.*

BEROOVEN, b. w. *rampas, merampas, djârah.*
Met geweld —, *rebot, reboet.*
Op weg —, *sâmoen, menjâmoen.*
—, op zee, *rampoq, merâmpoq, bådjaq, membådjaq.*
Iemand, die aan den weg slaapt van zijne goederen —, *têgo.*
—, stelen, in het algemeen, *tjoeri, mentjoeri.*
Bij nacht —, *maling.*
—, benemen, *poetoeskan, gâdoehkan.*
Van den maagdom —, *ambil orang poenja prâwan, mentjoeri orang poenja prâwan.*
Van den maagdom beroofd zijn, *soedah hilang prâwannja, soedah pitjah pri-oeg, fig.*
Van het leven —, *boenoh, memboenoh.*
Van alle middelen beroofd, *madlarat sakâli, pôtol sakâli, L.*
Van kinderen —, *memboeloeskan.*

BEROOVER, m. *perampas, pendjârah, pereboet, penjâmoen, perampoq, pembådjaq, euz.*, zie **BEROOVEN**.
— van iemands goederen, die aan den weg slaapt, *penêgo.*

BEROOVING, vt. *perampâsan, pendjarâhan, pereboetan, penjâmoenan, pembådjakan,* zie **BEROOVEN**.

BEROUW, o. leedwezen, spijt, *sasal, sesal.*
—, bekeering, *tobat, Ar.*
—, verandering van zinnen, *oebah.*
— hebben, *menjasal, bersasal.*
— over de zonden hebben, *menjusal derri paadda dosa.*

— hebben, zijne woorden veranderen, mengoebahkan *katanja*.

BEROUWEN, o. w. *bersesal*, *menjesal*.
Het berouwt mij zeer, *makka hamba sângut menjesal*.

BERRIE, vr. *djompâna*, zie BAAR.

BERST, m. *simplêq*, L. *ringat*, *retaq*.
—, spleet, *belah*.

— in handen of voeten, *pitjah*.
Groote — of scheur in eene rots, *tjelah*.

BERSTEN, o. w. *simplêq*, L. *ringat*, L.
—, spijten, *retaq*, *belah*.

Met geweld —, *letos*, *rontoh*, *letop*, *letop*.

—, doorbersten, *tetas*, *tatas*.
De zak is geborsten, *károeng soedah pitjah*.

Het kopje is geborsten, *mangkoq soedah ringat*.

—, sterven (van dieren en, met verachting, van menschen), *mampoes*.

BERSTRAMKRUID, o. kwijlwortel, het indische

—, *saroeni hollandia bódas*, Soend.
—, (*pyrethrum luteo pleno*.) *saroent hollandia korning*, Soend.

—, (*pyrethrum cupreo-aureo pleno*.) *saroent tambâga beurum*, Soend.

BERUCHT, b. n. *ternâma jang kedji*, *nâma boesoq*, L.

Een beruchte roover, *penjâmoen besaar*.

BERUCHTHEID, vr. *kakedjian namanja*.

BERUSTEN, o. w. in bewaring zijn, *di simpan, âda di tângan*, *di titipkan*.

De wapens — bij mij, *makka itoe sindjâta di simpan oleh kita*.

Die papieren — bij u, *makka soerat-soerat itoe âda di tângan toewan hamba*.

Die gelden — bij hem, *ada-poon amas (oewang) itoe di titipkan kapadânja*.

—, afhangen, *gantong*, *bergantong*.

Op hem berust het welzijn van het land, *makka salâmat negri itoe-poon bergantong derri padânja*.

Eene zaak laten —, *memberhentikan djâlannja soewâtoe perkâra*.

Ik zal het daarbij laten —, *béjarlah bagitoe sâlja*.

Ik zal in uwen raad —, *sahâja mâwoe tarima toewan poenja bitjâra*.

—, vertrouwen, *hârap*, *pertjâja*.

BERUSTING, vr. *tarôhan*.

Onder uwe —, *paadda tarôhanmoe, di tângan toewan*.

—, onderwerping aan Gods beschikking, *tawakkoel*, Ar.

BES, vr. aardbezie, *biroeroeng*.

Zekere kleine roode zure vrucht, (*cicca disticha*, *averrhoa acida*.) *tjer-meï*.

Kleine rinsche —, *tjâmin-tjâmin*, *boeni*.

BES, vr. besje, *orang parampoewan toewah, mêmé*, L.

BESCHAAFD, b. n. *sópan-santon*, zie BELEEFD.

Gewoonlijk zegt men: *tâhoe (tâw) âadat*.

— in het spreken, *tâhoe bahâsa*.

— in stijl, *tâhoe mengârang*, *hâloes karângan-rângan*.

Zijn schrijfstijl is —, *hâloes karângan-nja soerat*.

BESCHAAFDHEID, vr. *prî sópan*, *prî sópan-santon*.

BESCHAAMD, b. n. verlegen, *mâloe*.

—, zedig, *sanoenoh*.

—, schaamachtig, *jang tâhoe mâloe*.

— maken, *brî mâloe*, *membri mâloe*.

—, te schande maken, *permaloe kan*.

Het hoofd — nederbuigen, *toendoeq mâloe*.

BESCHAAMDHEID, vr. *prî jang mâloeh*, *mâloe sanoenoh*. (Men gebruikt ook *kamuloewan*, dat ook: „de schaamdeelen” beteekent.)

Ik heb hare — gezien, *kita soedah lihat dia mâloe*, (dat zij beschaamd was).

BESCHAARDER, m. *pentjoeri*.

BESCHADIGEN, b. w. schade toebrengen, bederven, *meroesakkan*, *kardja roesoq*.

Het zeewater heeft al die goederen beschadigd, *makka ajer lâwoet soedah meroesakkan bârang-bârang itoe samoewânja*.

Beschadigd, *karoesakan*.

BESCHADIGER, m. *orang jang meroesakkan, orang jang kardja roesoq*.

BESCHADIGING, vr. *peroesakan*.

—, schade, *roesoq*.

BESCHADUWEN, b. w. menawoengt, *melindoengkan*, *nembâjangan*.

Eene beschaduwde plaats, *gâwong*.

BESCHADUWING, vr. *pernawoengan*, *perlindoengan*.

BESCHAMEN, b. w. *membri mâloe*, *permaloe kan*, *memaloe kan*, *bapermaloe kan*.

God beschaamt de goddeloozen, *bahoe-wa Allah memaloe kan orang doerhâka*.

BESCHAMING, vr. *permaloe wan*.

BESCHANSEN, b. w. *membêntêngkan*, *membênténgi*, *memboewat koeboe*.

BESCHANSING, vr. *pembênténgan*, *fiâl memboewat koeboe*.

BESCHAVEN, b. w. met eene schaaf, *seroet*, L., *târa*.

—, verbeteren, *membâjiki*.

Iemand —, *mengâdjarkan orang mendjâdi sópan*, *mengâdjâr âadat*.

Het verstand —, *menjempornâkan boedi*.

Beschaafd, *bertambah-tambah âarif*.

BESCHAVEN, m. (van planken enz.) *orang menjeroet*, — *seroel*.

— van het verstand, *goeroe*, *jang âdjâr*.

BESCHAVING, vr. het beschaven, *penjeroetan*.

—, beschaafdheid, *prî sópan*.

BESCHIED, o. berigt, *pembrihan tâhoe*.

—, nieuws. *chabar*, *kâbar*, verb.

—, antwoord, *djawab*, Ar., *sáhoet*, *penjuhoetan*, ook *menjáhoet*, L.

Bescheiden, bronnen voor de geschiedenis, kronijken, *tárich*, Ar., *tjarita*.

Iemand — doen, eenen toast beantwoorden, *membálas órang poenja salánat* dengan *minom angoer*.

BESCHIEDEN, b. n. *bidjaq*, *bidjaqsána*.

—, zedig, *sanoenoh*.

Iemand, die zeer — in zijne handelwijze is, *órang jang amat bidjaqsána lakoenja*.

God geeft aan elk zijn — deel, *bahoewa Allah membrt paadda sa-sa-órang rezeqinja jang di berhádjat*.

— deel, behoorlijk deel, *bahagian jang pátoet*.

BESCHIEDEN, b. w. *soeroh dátang*.

Ik heb hem tegen den middag bij mij —, *makka kita soeroh dia dátang tengah hárt di roemah kita*.

Eenen tijd —, *menantoekan soewátoc mása*, — *sa-sáat*.

BESCHIEDENHEID, vr. *prt jang bidjaq*, *húsjmat*, Ar., *tawádløe*, Ar.

BESCHIEDENLIJK, bijw. *dengan bidjaqsána*.

— lezen, (duidelijk) *membátja troes*.

BESCHENKEN, b. w. begiftigen, (als het van God of vorsten gezegd wordt) *menganoe-grahkan*, *mengaroenákkan*.

—, (van minderen) *brt*, *membrt*, *kassí*.

L.

—, veel wijn te drinken geven, *membrt minom bánjaq angoer*.

—, dronken maken, *memabókt*, *békin mábóg*.

God beschenkt ons weder met gezondheid, *bahoewa Allah mengánoegraahkan kámi poela dengan ádsíat*.

BESCHEREN, b. w. *mentjoekoert*.

Het hoofd —, *mentjoekoert kapála*.

BESCHEREN, b. w. in: Wat God over ons beschoren heeft, *bárang jang di taqáirkan Allah atas kámi*.

Dat was zoo over hem beschoren, *bagitoelah dia poenja taqdir*.

BESCHERING, vr. *pentjoekoeran*.

BESCHERMD, deelw. (door de wet), *mátsoem*, Ar.

BESCHERMEN, b. w. *peliharákan*, *memeliharákan*, *melíndongkan*.

Bescherm ons voor alle gevaren, *handaqilah apálah kiránja angkaw memeliharákan kámi derri paadda segulla mára bahája*.

Zich tegen de zon —, *melíndongkan dirinja derri paadda mata-hárt*.

BESCHERMENGEL, m. *melájikat jang melíndongkan*.

BESCHERMER, m. *jang melíndongkan*, *jang memeliharákan*.

BESCHERMGOD, m. *déwa jang memeliharákan* of *melíndongkan*, *déwa perlíndongan*.

BESCHERMGODIN, vr. *déwi jang memeliharákan*, *déwi perlíndongan*.

BESCHERMHEER, m. *toewan jang memeliharákan*.

BESCHERMHEILIGE, m. *órang marhoem jang melíndongkan*, (*memeliharákan*).

BESCHERMING, vr. *memeliharáan*, *perlíndongan*.

Zijne — tot God nemen, *berlíndong kapada Allah*.

—, hulp, *pertoeloengan*.

BESCHIETEN, b. w. op iets schieten, *menembáki*, *membédilí*.

Een kasteel —, *menembáki kóta*.

—, met schieten bereiken, *sampeí menembag*.

Het kanon kon de stad niet —, *makka mariam itoe-poon tiada sampeí menembag negri itoe*.

Op elkander —, *berbedil-bedilan*.

Met eereschoten —, *menembag akan tanda hormat*.

Met planken —, *melápisikan dengun papan*.

—, vorderen, *djádi*.

Indien dat werk beschiet zal ik u beloonen, *káloe djádi pekarjáan itoe makka akoe handaq membálaskan angkaw*.

BESCHIETING, vr. *penembákan*.

— met planken, *pelápisán papan*.

BESCHIJNEN, b. w. *bersinurkan*.

De zon beschijnt de aarde om haar te verlichten en te verwarmen, *makka mata-hári poon bersinarkan boeni akan menurangkan dan memánaskan dia*.

BESCHIJNING, vr. *sinar*, *penjináran*.

—, glans, *tjahája*.

BESCHIK, o. bestel, zie *BESCHIKKING*.

BESCHIKKEN, b. w. toezenden, *kirim*, *berkirim*.

Goederen —, *berkirim bárang-bárang*.

—, regelen, *mendjoeroe*, *pégang*.

Eens anders zaken —, *mengátorkan perkára órang lájin*.

Het huishouden —, *pégang háal roemah tangga*.

Veel te — hebben, *ada bánjaq pekar-djáán*.

Over een land —, *memarintahkan soewátoc tánah*.

—, uitvoeren, *melakoekan*, *mengardjákan*.

BESCHIKKER, m. *órang jang berkirim*, *mendjoeroe enz.*, zie *BESCHIKKEN*.

BESCHIKKING, vr. *pengiriman*, *pengatoeran*, *pemegáangan*, *peparintáhan*, zie *BESCHIKKEN*.

—, regeling, *tartib*, Ar.

—, bevel, *parintah*.

BESCHILDEREN, b. w. (grof-), *lábor* dengan *djánang*, *melaboeri* dengan *djánang*. *tároh tjat*, L.

Fijn —, *menggambári*.

De huid —, *beprikken, tatouëren, tjátjat.*
BESCHILDERING, *vr. pelaboeran dengan djítang, tároh tjat, L.*
 —, *tatouëring, pentjatjatan.*
BESCHIMMELD, *b. n. berlápoe, berbási, berkoelat.*
 —, *verlegen, g. spr. máloe.*
BESCHIMMELDHEID, *vr. lápoe, básí.*
BESCHIMMELEN, *o. w. een weinig nitslaan, djamoeran, berlápoe, berbási, L., djádi lápoe, djádi básí, L.*
 Veel —, *berkoelat.*
 Het brood is al beschimmeld, *rótti soedah básí.*
BESCHIMPEN, *b. w. bersindir-sindir, menjindirí, annga.*
 Beschimpd worden, *di sindirí.*
BESCHIMPER, *m. órang menjindirí.*
BESCHIMPING, *vr. penjéndiran.*
BESCHOEIJEN, *b. w. pásang ambárang, — ombároh, ímpang, memásokkan ombároh.*
BESCHOEIJING, *vr. ombároh, ambárang.*
BESCHONKEN, *b. n. dronken, máboq.*
BESCHONKENHEID, *vr. kalakoewan máboq.*
BESCHOT, *o. dindíng, págar.*
BESCHOUWELIJK, *b. n. jang dápat di pandang órang.*
BESCHOUWEN, *b. w. pandang.*
 Aandachtig —, *amat-amátí.*
 In gunst —, *tiliq.*
 Als het op de keper beschouwd wordt, *káloe di amat-amátí.*
 —, *Beoordeelen, kira-kira, agah, fikir, pikir, L.*
 De beschouwende meetkunst, *ilmoe riázi jang memandangi.*
 Van nabij —, *pilat.*
BESCHOUWENSWAARDIG, *b. n. hároes di pandang.*
BESCHOUWER, *m. pemandang, órang memandang.*
BESCHOUWING, *vr. pemandangan.*
BESCHREIJEN, *b. w. tangisi, menángisi.*
BESCHREIJENSWAARDIG, *b. n. bároes di tangisi, pátoet di tangisi.*
BESCHRIJDEN, *b. w. kangkang.*
 —, *door schrijden bereiken, mengangkangi.*
BESCHRIJVEN, *b. w. menjoeratkan, menjoerátí.*
 Eene geschiedenis —, *menjoeratkan hikájat.*
 Een vel papier —, *menjoerátí sa-lembang karthas, menoelisin sa-lembang karthas, L.*
 Beschreven papier, *karthas jang soedah di soerátí, karthas jang soedah di toelisin, L.*
 Eene zeereis —, *menjoeratkan perdjálánan di láwoet.*
 Eene vergadering —, *persilákan madjli-dengan soerat akan berhimpón.*
 —, *trekken, gáris, menggáris.*
 Eenen cirkel —, *menggáris boelat.*

BESCHRIJVER, *m. penjoerat.*
 Aardrijks—, *penjoerat ilmoe boemi.*
BESCHRIJVING, *vr. penjoerátan.*
 — van al de oorlogen van Alexander de Groote, *penjoerátan segalla papawangan rálja Iskandar dzoe'l-garnein, (eig. met de twee hoornen, omdat hij het oosten en westen beheerschte).*
 —, *bijeenroeping, soerat persilákan akan berhimpón, soerat panggíl berkoempol.*
 — van eenen berg, *penjoerátan goenong.*
 — van den sterrenhemel, *soerat falak, (eig. van den hemel).*
 — der maten en gewigten, *penjoerátan oekoeran dan tímangan.*
 — der wereld, *penjoerátan doenjá.*
BESCHROOMD, *b. n. tákoet, tjabar, gantar.*
 — zijn, *áda tákoet.*
BESCHROOMDHEID, *vr. katakoetan, pri tákoet.*
BESCHUIT, *vr. biskoewit, biskwit, verb.*
 Kruimelachtige —, *biskoewit jang berbrin.*
BESCHUITBAKKER, *m. toekang biskoewit.*
BESCHUITBLIK, *o. (om te bakken) práda káleng bakal bákur biskoewit.*
BESCHUITDEEG, *o. tepong básah bakal biskoewit.*
BESCHUITTROMMEL, *vr. tempat biskoewit.*
BESCHULDIGEN, *b. w. toedoh, menoedoh, tjiná.*
 Iemand van verraad —, *menoedoh órang chiánat.*
 Van iets gerings —, *landé.*
 Malkanderen —, *bertoedoh-toedóhan.*
 Valschelijk —, *toekas, menoekas.*
 Zich zelven —, *menoedoh diri.*
BESCHULDIGER, *m. penoedoh. jang menoedoh.*
BESCHULDIGING, *vr. penoedohan, toedoh.*
 Valsche —, *penoekasan.*
BESCHUTSEL, *o. beschot, dindíng.*
 —, *bescherming, perlíndoengan.*
BESCHUTSHEER, *m. toewan jang melíndong.*
BESCHUTTEN, *b. w. melíndong, melíndongkan.*
 —, *vrijwaren, memeliharákan (derri paadda).*
 Beschut tegen gevaren, *terpalihára derri paadda mára bahája.*
BESCHUTTER, *m. órang jang melíndongkan, — memeliharákan.*
BESCHUTTING, *vr. pemeliharáan, perlíndoengan.*
 — in eenen tuin, *gelint, págar.*
BESCHUTSEL, *o. beschot, dindíng.*
BESEF, *o. begrip, ingátan, angan-angan, rása.*
 Zijn — is niet meer bepaald, *is onzeker, makka ía-poon tíadalah berkaroewan láji rasánja.*
 Een helder —, *ingátan jang trang.*
 —, *opvatting, pengartian.*

BESOFFELOOS, b. n. *tiada ingat lagi*.
 Hij is reeds —, *soedah hilang ingatannya, makka kahilangun ingatannya.*

BESOFFELOOSHEID, vt. *kalakoewan orang jang kahilangan ingatannya.*

BESOFFEN, b. w. begrijpen, *mengarti*.
 —, gevoelen, *rasa, merasa.*
 Hij besoft de liefde zijner ouders niet, *makka ia-ponn tiada merasa pengasahan itoe bapanya.*

BESOFFING, vt. *pengertian.*

BESINGELEN, b. w. *mengoelilingi.*

BESJE, o. oude vrouw, *orang parampoewan kállot, mémé, L.*

BESLAAN, b. en o. w. (zoo als de smeden), *tempa, menimpa.*
 Een paard —, *târoh bessí paadda (di) koekeo koeda.*
 Dat paard moet beslagen worden, *itoe koeda mistí di târoh bessí.*
 Eenent ton met ijzeren hoepels —, *pásang simpei bessí paadda tong.*
 Men moet wel beslagen ten ijs komen, om iets te verrigten, *makka handaylah orang ada fahan paadda pekaradjáannya.*
 Met zilver —, *saloct dengan péraq.*
 Meel —, *adoq tepoeng básah, adon.*
 —, aanhouden, *taháni.*
 —, plaats innemen, *bertampat.*
 Die heuvel beslaat eene groote plaats op dit land, *makka boekit itoe bertampat besaar di tánah ini.*
 De zeilen —, *mengoelolong lájar.*
 Dat boek beslaat vijf honderd bladzijden, *makka kitáb itoe moewat lima rátoes sjathar.*
 —, in regten de hand opleggen, *merampas.*
 In eene boete —, *mendendi-tí, meng-enákán dendá.*
 Met allerlei edelgesteenten — (beleggen) *bertitahkan dengun retina metoe mánikan.*
 —, zoo als metalen, *soeram, djádi soeram.*
 De glans van het zilver is beslagen, *makka soeramlah tjahaja péraq itoe.*
 —, beschimmelen, *berlapoe*, zie **BESCHIMMELEN**.

BESLABBEREN, b. w. *mentjamarkan, bekin kótor, L.*

BESLAG, o. — van meel, *adoman, ajer tepoeng.*
 — voor gebak, *dádar.*
 — op goederen, *perampásan bárang.*
 — van schepen, *penahánan kapal.*
 — van goud, *saloctan amas.*
 IJzeren —, *simpei bessí.*
 — onder aan enen rotting, *tamin.*
 —, afloop eener zaak, *kusoedáhan per-kira, úqibat, Ar.*
 — van een rad, enz., *bessí róda, L., bessí djantrá, pemedlay.*

— van een paard, *bessí koeda, be-si koekeo koeda.*

BESLAGLIJN, vt. *táli bebátan.*

BESLAGRING, m. *tjintjin saloctan.*

BESLAPEN, b. w. *menidoeri, tidoerin, L., menidoerin.*
 Een nieuw bed —, *menidoeri kásor bahároe.*
 Eene vrouw —, *bersatoeloh dengun sa-orang parampoewan, wathia, Ar., berdjina dengun parampoewan* (beide fatsoenlijk), *antam, L., berantan, L., ampot, L., melakoekan, kasoekáan seperti áadát orang beristri, (zeer hoffelijk).*
 Zich (op iets) —, *fikír hájij-hájij, fakoer.*

BESLECHTEN, b. w. *selesseikan, menjellesséikan.*
 Een geschil —, *selesseikan tjidrá.*
 Zijne zaak is nog niet beslecht, *belom selessei perkarája, belom poetoes bitjáránja.*

BESLECHTER, m. *orang jang menjellesséikan, (memoetoekan).*

BESLECHTING, vt. *penjellesséian, pemoetoesan.*

BESLIJKEN, b. w. *meloempoeri, melitjtkan.*
 De voeten —, *berkótorkan káké, (de laatste uitdrukking beteekent bij de ware Maleijers: zich de moeite willen geven om een bezoek te brengen; de voeten vuil maken).*
 Beslijkt, *kalitjahan, berloempoer.*

BESLIJPEN, b. w. *mengasáhé, menggósokkin koeliling, L.*

BESLIJSEN, b. w. *poetoekan.*
 Eene beslissende stem, *soewára jang memoetoekan, (menantoekan).*

BESLIJSER, m. *orang jang memoetoekan.*
 — in het hanegvecht, *djowára.*

BESLISSING, vt. *kapoetoesan, eig. pemoetoesan.*

BESLommeren, b. w. *menbingoekan, kardja bingoenng, L.*
 Eene zeer beslommerde zaak, *perkára koesoet sakáli.*

BESLommering, vt. *poesing kapála.*
 —, moeite, *soesah.*
 —, veel bezigheid, *bánjang kardja.*

BESLUIT, o. (van eenen koning), *firman, Ar., titah, sabda.*
 —, bevel (ook van minderen), *parintah, printah.*
 — Gods, *taqdir, qedlá, Ar.*
 — van een hof van justitie, *kapoetoesan koekeom.*
 —, slot, *kusoedáhan, tammat, Ar., pengabisan.*

BESLUITELOOS, b. n. *gondah, bimbang selimpang, L., koewátir, L., kawéatir* (van *chawáthir, Ar., cogitatio*) dus nog tot geen besluit gekomen).

BESLUITELOOSHEID, vt. *pri jang gondah.*

BESLUITEN, b. w. inhouden, vervatten, *di* dalam . . . *ada isinja, moewat.*

Die kist besluit veel, *di dalam itoe peti ála banjaq isinja, makka peti itoe moewat banjaq.*

—, eindelijk, *menghabiskan, menjodahkan, mentamatkan.*

Besloten, *göeindigd worden, di soedáhi, di soedulhan.*

—, er toe overgaan, *soedi, pájoe.*

In rade —, *masjáwaratkan.*

Ik kan niet — om te vertrekken, *makka tiáda hamba dápat soedi ákan berangkat.*

—, vaststellen, bepalen, *menantoekan.*

—, afleiden, gevoelen, *rása.*

—, aadmeinen, *tarima.*

BESMEREN, b. w. *sápoe, menjápoe, loeloet, loemas, boeboh.*

Met olie —, *sápoe dengan minjaq, loeloet minjaq, baperminjaqkan.*

—, bezoedelen, *mentjamarkan, kardju kótor.*

BESMETTELIJK, b. n. *sampar, djangkít, lampar, katoeláran.*

BESMETTELIJKHEID, vr. *prt djangkít, pri lampar.*

BESMETTEN, b. w. *menjamparkan, berdjangkitkan, toelar.*

—, bezoedelen, *mentjamarkan, mendediskan, kardja kótor.*

Besmet (door eene ziekte) *kadjangkitan terdjangkit, terkena bisa.*

BESMETTER, m. *bezoedelaar, orang jang mentjamarkan, orang kótor.*

—, aanstekker van ziekte, *orang pendjangkit.*

—, *jang berdjangkitkan.*

BESMETTING, vr. *bezoedeling.*

—, *aansteeking, pendjangkitan, sampar.*

Nachtelijke — (in den droom) *itilam, Ar., takarandjat.*

BESNAAUWEN, b. w. *máké, djarákah.*

BESNEDEN, verl. deelw. van *besnijden*, (van den vorm) *páras, zoo als in: fraai — (van aangezicht) éloy párasnja.*

BESNEDENE, m. en vr. die de *besnijdenis* ondergaan heeft, *orang jang tersoenat, terchatan, tersájit koeloep.*

BESNIJDEN, b. w. de *besnijdenis* doen ondergaan, *bersoenat, chatankan, krat koeloep, sájit koeloep, boewang máloe.*

BESNIJDENIS, vr. *soenat, Ar., chatan, chatn, Ar.*

BESNIJDER, m. die de *besnijdenis* bewerkstelligt, *toekang soenat.*

BESNOEMEN, b. w. *ranting, rantjoeng, pótonq.*

De *djarakboomen* *snocijen, merantjoeng pihon dádep.*

Geld —, *pótonq pingjir oewang, (amas).*

In magt —, *mengoerangkán koewáa.*

BESNOELJER, m. *orang merantjoeng, perantjoeng.*

BESNOELJING, vr. *perantjoengan.*

BESNUFFELEN, b. w. *mentjoemt.*

BESPAARDER, m. *orang jang simpan, menjimpan, menároh.*

BESPANNEN, b. w. *pásang, menguákan.*

Eene wagen —, *pásang karéta.*

Eene gitaar met snaren —, *mengenákan káwat paadda ketjári.*

Met de hand —, *mendjangkált, mendjanykal.*

BESPANNING, vr. *pendjangkálan.*

BESPAREN, b. w. *simpan, menároh.*

Geld —, *simpan oewang, menároh oewang of amas.*

BESPARING, vr. *penjimpánan.*

BESPATTEN, b. w. met water —, *memertjij dengan ájer, memantjarkan.*

—, bezoedelen, *mentjamarkan, berloemoerkan.*

BESPATTING, vr. *pemertjikan.*

—, *bemoddering, bezoedeling, peloe-moeran, peloempoeran.*

BESPEKKEN, b. w. *boeboh dáging bábi.*

BESPELEN, b. w. *bermájin, pitik, memitik, páloe.*

De piano —, *bermájin piáno.*

De luit of gitaar —, *memitik ketjári.*

Al de muzijk-instrumenten (trommen, bekkens enz.) werden bespeeld, *makka segalla boeni-boenjan di páloe oranglah.*

De fluit —, *tioep banst.*

De viool —, *mengisil harbob, gósok biola, L.*

BESPELER, m. *orang jang bermájin, enz., zie BESPELEN.*

BESPELING, vr. *permájinan, pemítikan, páloe, penioepan, pengisilan, zie BESPELEN.*

BESPEUREN, b. w. met het oog, *nampaq, nampa, lihat, tintang, menintang.*

—, met het oor, *dengar.*

—, in het gemoed, *rása, merása.*

BESPEURDER, m. *orang jang menampa, enz., zie BESPEUREN.*

BESPEURING, vr. *penampákan, penglihatan, penintangan, enz., zie BESPEUREN.*

BESPIEDEN, b. w. *soeloe, menjoeloe.*

—, *beloeren, hinté, menghúnté, mengintip, L.*

Bespiéd worden, *di soeloe.*

—, *beloerd worden, di hinté.*

BESPIEDER, m. *soeloe, penjoeloe.*

Na drie dagen kwam er weder een — *berigten, selang tiga hari makka dátang poela soeloe menyatákan, Isk.*

BESPIEDING, vr. *penjoeleoewan.*

BESPIEGELEN, b. w. als: *zich —, berkátja, L., bertjermín, melihat dalam tjermín, memandang paadda tjermín.*

—, met aandacht *beschouwen, mengámat-amáti.*

De *bespiegelende wijshegeerte, filsafat jang menjámet-amáti.*

- BESPIEGELING, *vr.* *pengirään*, *pemandangan*, *pengamat-anatan*.
- BESPIKKELEN, *b. w.* *memertjikt*, *berdjamboe-djamboekan*, *zie* *BEPRIKKEN*.
- BESPIKKELING, *vr.* *memertjikan*.
- BESPOEDIGEN, *b. w.* *melakaskan*, *kardja lakas*.
Zeer —, *membángatkan*, *menjegrakkan*.
- BESPOEDIGING, *vr.* *lakas*, *L.*, *segrah*.
- BESPOELEN, *b. w.* *tegen aanspoelen*, *membasóhi*.
- BESPOTTELIJK, *b. n.* *hároes di persindirkan*.
- BESPOTTELIJKHEID, *vr.* *prí kasindiran*.
- BESPOTTEN, *b. w.* *pernjinkan*, *sindír*, *menjindir*, *sindirkan*.
—, *voor den gek houden*, *májin gila*, *L.*, *angga*.
- BESPOTTER, *m.* *orang menjindir*.
—, *fopper*, *orang jang májin gila*.
- BESPOTTING, *vr.* *sindiran*, *penjindiran*.
- BESPRAAKT, *b. n.* *berbahása*.
- BESPRAAKTHEID, *vr.* *tsifat berbahása*.
- BESPREK, *o.* *bitjára*.
In — zijn, *berbitjára*.
Hij is nog met mij in — over die zaak, *merri ka ia-poon láji berbitjára dengan kita derri paadda perkára itoe*.
- BESPREKEN, *b. w.* *bitjarákan*, *membitjarákan*.
—, *overeenkomen*, *berdjandji*.
—, *bestellen*, *pasan*, *pesan*, *blí*.
Eene plaats op den postwagen van Batavia naar Buitenzorg —, *blí (pesan ambil) sátoe tempat dálam karéta pós derri Batáwi ka Bojor*.
- BESPREKING, *vr.* *mondgesprek*, *omong-omongan*, *pembitjaráan*.
- BESPRENGEN, *b. w.* *met water*, *mendiriskan dengan ajer*, *memertjij ajer*, *mengiroeskan ajer*, *djamboe-djamboe*, *oeras*.
—, *besproeijen*, *siram*, *menjiram*, *menjiramí*.
Met zout of peper —, *boeboh garam ataw láda*.
Den grond —, *oeras*.
- BESPRENGING, *vr.* *pendirisan*, *memertjikan*, *penjiraman*, *pemboeóhan*, *zie* *BESPRENGEN*.
- BESPRIKKELEN, *b. w.* *zie* *BESPRENGEN*.
Met paarden —, *berdjamboe-djamboekan moetiára*.
- BESPRIKKELING, *vr.* *zie* *BESPRENGING*.
- BESPRINGEN, *b. w.* *met springen bereiken*, *meloempáti*.
—, *dekken (van paarden, stieren enz.) mendjantan*. (*Berdjantan* wordt verkeerdelijk van don hengst of stier gezegd, daar integendeel de merrie of koe *berdjantan* heet als zij besprongen worden; men denke aan *berláki*).
—, *betreden*, *bekag*.
—, *als een roover aanvallen*, *sámoen*, *gheilat*, *Ar*.
—, (*van een roofdier*), *tjákaw*, *tjekkauw*.
- BESPRINGER, *m.* *orang jang meloempáti*.

- , *aanvaller*, *pernjámoen*, *orang gheilat*.
- BESPRINGING, *vr.* *peleoempátan*.
—, *dekking*, *penjútánan*.
- BESPROELEN, *b. w.* *siram*, *menjiram*, *menjiramí*, *iroes*, *mengiroeskan*.
- BESPROEIJER, *m.* *toekang menjiram*.
- BESPROEIJING, *vr.* *penjiraman*.
- BESPUGEN, *b. w.* *loedáhi*, *loedáhin*, *L.*, *meloedáhi*.
BESPUGING, *vr.* *peloedáhan*.
- BESPUITEN, *b. w.* *memantjarkan*, *mementjári*, *mentjorot*, *L.*, *mentjoróti*.
Met water —, *mentjorot dengan ajer*, *memantjarkan ajer*.
- BESPUITING, *vr.* *pemantjaraan*, *penjörótan*.
- BESPUWEN, *b. w.* *zie* *BESPUGEN*.
- BESPUWING, *vr.* *zie* *BESPUGING*.
- BESSENBOOM, *m.* (*inlandsche*) *pohon tjerméi*.
- BEST, *b. n.* *overtr. tr.* *van goed*, *terláo: bájiq*, *terlebeh bájiq*, *teroetana*, *bájiq sakáli*, *atslah*, *Ar*.
—, *voortreffelijk*, *moelia*.
Een — mensch, *orang jang bájiq sakáli*.
Het is het —, *dat gij hier blijft*, *makka terlebeh bájiq toewan tinggal di sini*.
- BEST, *o.* *nut*, *voordeel*, *oentoeng*, *goena*, *salámat*, *Ar*.
Tot zijn —, *akan salámatja*, *akan oentoengnja*.
Dat strekt tot uw —, *makka itoelah djádi oentoengnae (ka-oentoeng-an-moe)*.
Om —wille doen, *berboewat karána niat jang bájiq*.
Spijs en drank ten —e geven, *men-djamoe*.
Ten —e nemen, *tarima dengan soeka*.
Ik zal mijn uiterste — doen, *makka handaq hamba mengardjakan itoe dengan sa-koewása-koewása hamba*, *dengan sabóleh-bólehnya sahája máw kardja itoe*.
- BESTAAN, *b. w.* *ondernemen*, *tjákap*, *bertjákap*, *sanggoep*, *bersanggoep*.
Durven — om te bevoorlogen, *bránt bertjákap menarangi*.
—, *o. w.* *zijn*, *wezen*, *ádu*, *berdzát*, *berwoedjoed*.
Dat bestaat reeds tien jaren, *makka itoe soedah áda sa-poeloh táhon lamánja*.
God bestaat met zich zelven, *bahoetra berdiri Allah dengan sendirinja*, *Omd. 4*, *bahoewa Allah berdzát dengan sendirinja*.
—, *zamengesteld zijn*, *berdiri*, *di kárang djádi*.
Elk geheel bestaat uit al zijne deelen, *makka tiap-tiap sa-genap bárang itoe berdiri atus bahagiannya sakalian*, *makka sasoeuátoe dzát berdiri atus dzurrahnja sakalian*.
Dat boek bestaat in vier en twintig hoofdstukken, *makka kitáb itoe di kárangkan dengan doewa poeloh umpat jatsal*.
De mensch bestaat uit ziel en ligchaam.

makka manoesia di djadikan dengan njawa dan toebah.
 —, leven, een middel van — hebben, *boleh hidop, áda pentjahariannya.*
 —, in werking, van kracht zijn, *berlakoe.*
 Het kanonijke regt van Sultan Mohammed Sjah bestaat nog, *makka hoekoem qinoen derri paadda sri padoea Solthán Mohammad Sjah lagi berlakoe.*
 —, voortduren, *berkandjang.*
 Die gewoonte zal steeds —, *makka áddat itoe akan berkandjang djoega.*
 —, geaardheid bezitten, *áda boedi pakarti.*
 Zoodanig bestaat hij niet, *boekan demikién boedi pakartinja.*
 —, verwant zijn, *bersánaq.*
 Dat kan met de billijkheid niet —, *makka itoe tiáda dápat berpatoetan dengan insáf.*
 Niet te zamen kunnen —, (bij elkander kunnen zijn), *tiáda dápat di pasertakan.*
 In verband —, *terdinding.*
BESTAAN, o. *ka'adään, dzát, Ar., woedjoed, Ar., oedjoed, Ar.*
 —, broodwinning, *pentjaharian, pentjarian, L.*
 —, levensonderhoud, *rezeq, kahidoe-pan, dar báq, Perz.*
 —, aard, *boedi pakarti.*
BESTAANBAAR, b. n. *jang bóleh, jang dápat, jang pátoet.*
BESTAANBAARHEID, vt. *bárang jang dápat, ihtimál, Ar.*
 —, gelijkvormigheid, *sa-pátoetnja.*
BESTAKEN, b. w. *pásang sátang, menghandjumkan sátang akan tanda.*
BESTAND, hijw. *dápat meláwan, táhan.*
 Hij is tegen de zonde niet —, *makka ia tiáda dápat meláwan dósa.*
 Tegen allerlei wapens —, *kebal.*
 Hij is niet — tegen de aanvechtingen des satans, *makka ia tiáda bóleh táhan waswás sjéthán.*
BESTAND, o. *wapenstilstand, perhentian prang.*
 Een — voor vier maanden aangaan, *bertjandji máw berhénti prang itoe ampát boelan lámánja.*
BESTANDEEL, o. *ontsor, Ar., anatsar, verb., bahagian, ka'adään, bahagian dzát, Ar., dzarrah dzát, Ar.*
 De kleinste —en zijn onzichtbaar, *makka dzarrah dzát jang terketjil itoe tiáda kalihátan.*
BESTE, m. en vt. *liefstc, maus djoewita, adenda, lila, vt. kakanda, m.*
BESTEDEN, b. w. *belandjakan.*
 Veel geld —, *belandjakan bánjaq oewang.*
 Zich in de kost —, *membelandjakan dirinja mákan minom.*
 Een werk —, zie **AANBESTEDEN.**

Hij weet dat geld wel te —, *makka táhoe ia pákei oewang itoe.*
 Elk oogpublik behoorlijk —, *mengoepajákan tiap-tiap saút dengan sepertinja.*
BESTEDING, vt. *pembelundjään.*
 —, aanwending, *mengoepajään.*
BESTEEDSTER, vt. *órang parampoewan jang séwákan boedjung.*
BESTEELBAAR, b. n. *jang bóleh di tjoeri.*
BESTEK, o. *plaats, tempat.*
 —, ruimte, *loewas.*
 In een klein —, *di dálam soewátoté tempat ketjil.*
 Het — van dien grond is te klein om eene stad te bouwen, *makka loewasnja tánah itoe terláloté ketjil akan tempat itoe di perboewatnja negri.*
 Een kort —, *ichtisár.*
 —, plan, *dinah, rantjana.*
 —, perk, *dáirah, Ar.*
 Het — maken (van den weg dien een schip heeft afgelegd), *menandá-t paadda peta láwoet itoe djálmnja kapal.*
BESTEKEN, b. w. *tjoetjoey, mentjoetjoeki.*
 —, omkooopen, overhalen, *soewápti, menjoewápti.*
BESTEKER, m. *órang mentjoetjoey.*
 —, omkooper, *órang jang menjoewápti.*
BESTEKING, vt. *pentjoetjoekan.*
 —, omkooeping, *penjoewápan.*
BESTEL, o. *bestuur, pamarintáhan, pé-gangan.*
 Het — van God, *taqdir Allah.*
 —, regeling, *pengatoeran.*
BESTELTEN, b. w. *tjoeri, mentjoert, tjoeri-in.*
 Bestolen, *katjoerian.*
 Van nacht ben ik bestolen, *sa-málam sahája katjoerian bárang.*
BESTELGELD, o. (van een' brief), *belandja soerat, (van goederen), belandja bárang, belandja koeli membáwa bárang.*
BESTELING, vt. *pentjoerian.*
BESTELLEN, b. w. (om te komen), *soeroeh dátang.*
 —, om te zenden, *soeroeh kirim, pesan.*
 Eenen brief —, *membáwa soerat sa-poe-tjoey, membáwa sátoté soerat.*
 Eene plaats —, zie **BESPREKEN.**
 Bij eenen kok het middagmaal —, *soeroeh djoeroe dápor menghádirkan ghdzá, soeroeh kokki másaq makánan bakal tengah hárt, L.*
 Een paar schoenen —, *soeroeh békin sa-pásang sapátoté.*
 —, regelen, beschikken, *mengátorkan.*
 —, op zich nemen, *tanggung.*
BESTELLER, m. *órang menjoeroh.*
 —, brenger, *órang membáwa, pembáwa.*
BESTELLING, vt. *penjoeeroehan, pesánan.*
 —, bezorging, *penbawáan.*
 —, hetgeen besteld is, *bárang jang di pusan.*

- van een gastmaal, *parintah akan mendjamoé orang.*
- BESTEMAAT**, m. *tsobat*, A., *sobat*, L., *teman*, *umboq*, L.
- BESTEMMEN**, b. w. *pájoekan*, *tantoekan*, *menantoekan*.
- Dat schip heb ik bestemd om naar Makasar te zeilen, *makka kapal itoe kita tantoekan berlajar ka-Mangkasar.*
- Als gij mijne werkzaamheden gelieft te —, *kaloé toewan socka menantoekan pekar-djään sahaja.*
- Een bestemde dag, *hari jang di tantoekan.*
- De dag is bestemd, *soeduh tantoe harinja.*
- , voorbeschikken, *perniatkan, taqdirkan, máw.*
- Dat reglement is bestemd om de rust te bewaren, *makka soerat peratoeran itoe di perniatkan akan memeliharakan kasentausaan.*
- God heeft den mensch voor het verwerken van gelukzaligheid bestemd, *bahoewa Allah mentaqdirkan makka mánoesia dapat beróleh chálat.*
- Deze rijst is voor de arme menschen bestemd, *bras ini máwnja di kassi sama orang miskin, L.*
- Iemand — om naar Bali te gaan, *berpásan akan sa-orang handaq pergi ka-Bali.*
- BESTEMMING**, vr. doel, *niat*, Ar., *maqsoed*, Ar., *kahandaq*, *máwoe*, *máw*, L.
- , bevel, last, *pásan*, *pesan*.
- Hij heeft de bestemming ontvangen om den vijand in te sluiten, *makka ia dapat pásan akan menjepong moesoh.*
- , lot, *natsib*, Ar.
- BESTEMOEDER**, vr. grootmoeder, *nénég parampoewan*, *nénég*.
- Besje, *mémné*, L.
- BESTEMPELEN**, b. w. met eenen stempel merken, *boeboh tjap*, *mentjapí*, *mematrikan*, *tároh tjap*, L.
- , aanduiden, melden, *menoendjoeg*, *menjeboet*.
- Iemand met den naam van held —, *menoendjoeykan sa-orang dengan náma hoeboeláang.*
- Iemand met den naam van bedevaartganger —, *menjeboet sa-orang dengan náma hádjí.*
- , bekrachtigen, *menegohkan*.
- Een verbondschrift met zijn zegel —, *menegohkan soerat perdjandian itoe dengan matrinja.*
- BESTEMPELING**, vr. *pemboeboehan tjap*, *pemboeboehan mátri*, *pentjapan*, *penatrian*.
- BESTENDIG**, b. n. duurzaam, voortdurend, zonder ophouden, *santiása*, *senantiása*, *kandjang*.
- , eeuwig, *kakal*, *baká*. Ar.

- , van langen duur, *láma*, *bóleh láma*.
- Niets is — op aarde, *barang sasowá-toe poun tiada santiása di dalam doenjá.*
- Eene bestendige vriendschap, *persobhátan jang berkanjdjangan.*
- Een — geluk in den hemel, *salámat jang kakal di dalam sorga.*
- God alleen is —, *Allah djoewa jang baqá.*
- Deze heete moeson is zeer —, *moesim panas ini láma sakáli*, — — — *bóleh láma sakáli*. (*Lána*, is nimmer ceuwig).
- , standvastig, *tetap*, *tatap*.
- , getrouw, *satiáwan*.
- , onveranderlijk, *tiáda beróbah*.
- BESTENDIGHEID**, vr. *prí jang santiása*.
- , standvastigheid, *katutápan*.
- BESTERVEN**, b. w. uit oorzaak van ... sterfen. *máti kárana*, — *óleh kárana*.
- Hij zal die tijdning —, *makka ia nanti máti óleh kárana chabur itoe.*
- , verbleeken, *djádi poetjat*, *poetjat moeka*.
- Gij bestierft er van gelijk een' doode, *makka poetjutlah moekánoe seperti orang máti.*
- , opdroogen, *djádi kring*.
- Die verw moet eerst —, *itoe tjat misti djádi kring dhólo*.
- , van geslagt vleesch, *máti sakál'*; (de inlander slagt en kookt dadelijk het vleesch).
- BESTEVAAR**, m. grootvader, *nénég lalakí*, *nénég*.
- , stokoud man, *bápa kóllot*, L.
- BESTEVENEN**, b. w. *menoedjoe haloewan práhoe ka*.
- Wij bestevenden de reede van Muntok, *makka kita orang menoedjoekan haloewan práhoe ka-pelaboewan negri Muntok.*
- BESTIER**, o. zie **BESTUUR**.
- BESTIEREN**, b. w. zie **BESTUREN**.
- BESTIPPEN**, b. w. met stippen bedekken, *menitik'i*.
- BESTIPPING**, vr. *penitikan*.
- BESTOKEN**, b. w. aanvallen, *tampoeh*, *serang*, *sárang*, *langgar*.
- Eene stad —, *langgar negri*.
- De monsters —, *tampoeh raqsjása*.
- Een kasteel —, *menjerang kota*.
- BESTOPPEN**, b. w. (iemand), het goed van iemand stoppen, *tist orang poenja báring*.
- BESTORMEN**, b. w. *tampil menjerang*, *ládjoe menjerang*.
- En het leger bestormde de stad, *makka bala-tantará itoe-poun tumpul menjerang negri itoe.*
- Het gemoeid —, *beroeren*, *haroekan*, *mengharoekan*.
- Zijn gemoeid wordt door lage hartstogten bestormd, *makka hatinja poun di haroekan hawá nafsoe jang kedji.*
- , lastig vallen, *ganggoc*, *mengganggoc*.

- Hij wordt door iedereen met verzoekschriften bestormd, *makka ia di ganggoe sembrang orang itoe dengan soerat permintaan.*
- BESTORMER**, m. *orang jang tampil menjemrang.*
- BESTORMING**, vt. *penjerangan, penampohan.*
- BESTORTEN**, b. w. *menoempakt, toempahin, L.*
- BESTORVEN**, b. n. zie **BESTERVEN**.
Een —, *ouderloos kind, anak piatoe, anak jatim.*
— vleesch, *daging mati.*
- BESTRAFFELIJK**, b. n. *jang pátot di sjiksa, jang hároes di hardiq, jang pátot di adjar.*
- BESTRAFFELIJKHEID**, vt. *prt jang pátot di sjiksa.*
- BESTRAFFEN**, b. w. *hardiq, tázil, Ar., nista, adjar, L.*
- BESTRAFFER**, m. *orang jang menghardiq, — tázilkan, — kassé adjar, L.*
- BESTRAFFING**, vt. *adjaran, hardiq, nista, tázil, Ar.*
- BESTRALEN**, b. n. *bersinarkan.*
Bestraald worden, *kena sinar, di persinarkan.*
Door de zon bestraald worden, *kena sinar mata-hári, S. Ibr. 8.*
- BESTRALING**, vt. *penjináran.*
- BESTRATEN**, b. w. *mendásarkan djálan dengan bátoe.*
- BESTRATING**, vt. *pendásaran djálan dengan bátoe.*
- BESTRIJDEN**, b. w. *melawánt, meláwan.*
—, *beoorlogen, memarángi.*
—, *redetwisten, membantáht dengan káta, berbantáht.*
Elkander met woorden —, *berbantahantáhan dengan káta.*
Door den Sútan bestreden worden (tot het kwade verzocht worden), *di bentjanákan sjéthan.*
- BESTRIJDING**, vt. *pelawánan.*
- BESTRIJKEN**, b. w. (iets met iets) *loemas, loeloet, gosoq.*
Met was —, *loeloet lilin, gosoq dengan lilin.*
Iets geheel met iets — of dekken, *melaboert, melábor, boeboh, tároh.*
Met vorw —, *melaboert dengan djálang. tároh tjat, L.*
Met olie —, *baperminjajkan, sápoec dengan minjaj, oerap dengan minjaj.*
— *beschieten, memarántahkan.*
De stukken gescht van het kastceel de Diamant bestreken de schepen op de ree van Batavia, *makka marian kóta ita itoe-poon memarántahkan kapal-kapal jang di pelaboehan Batavia itoe.*
De snaren van eenen viool met hars —, *menggosoq kawat biála (harab) dengan dámar bátoe.*

- Een vaartuig met kalk — tegen de waterwormen, *lábor kapang.*
- BESTRIJKING**, vt. *penggósokan, zie BESTRIJKEN.*
- BESTRIKKEN**, b. w. in strikken vangen, *mendjirat, mendjorat.*
—, *met strikken sieren, menghiást dengan pita soetra.*
- BESTROOIJEN**, b. w. *menghamboert, menaboert.*
En de Koning bestrooide den weg met goud en zilver en allerlei edelgesteenten, *makka rálja poon menghamboert djálan itoe dengan ámas dan péráq serto ratna metoe manikan.*
Met zout —, *boeboh garam, L.*
Met bloemen —, *menaboert dengan boenga.*
- BESTROOIJING**, vt. *penghamboeran.*
- BESTROUVEN**, b. w. fig. *bezwangeren, mengsámilkan, memboentingkan.*
- BESTUDEREN**, b. w. *beládzjé, mengádzjé, ber-goeroe, zie BEOEFENEN.*
- BESTUIVEN**, b. w. *berloemoerkan dengan daboe, —, doelt.*
- BESTUREN**, b. w. *memarántahkan, mendjoeroe, kalanggára, mengampoekan.*
- BESTURING**, vt. *péyangan, pentjoeroewan.*
- BESTUUR**, o. *péyangan, pentjoeroewan.*
- BESTUURDER**, m. *pemarántah, pentjoeroe.*
—, *Gouverneur, Goebnoer, Eur.*
- BET**, b. n. (nog gebruikelijk in: *Betovergrootvader*), *bápa koempé, L., tjah poejang, nénéq besaar, bápa nénéq besaar.*
Betovergrootmoeder, *má koempé, L., bonda poejang, iboe nénéq besaar.*
- BETAALBAAR**, b. n. *jang dápat di bájar, jang bóleh di bájar.*
—, *op zigt, ti-dápat tsáda di bájar paaddu penglihatan, misti di bájar srinta di lihat, L.*
- BETAALMEESTER**, m. (bij de troepen), *toewan opsir jang djádi kapála membájar, djoeroe membájar, djoeroe pembajáram, kwartiermeester, verb.*
- BETAALSMAN**, m. of **BETAALSMAN**, *orang jang berhoentang.*
- BETALEN**, b. w. *bájar, membájar.*
—, *met koopwaren, tímbang.*
Schulden —, *membájar hoentang.*
Met spaansche matten —, *tímbang dengan réjaal.*
Zijn peper werd met zout betaald, *makka ladánja di tímbang dengan garam.*
De overwinning met ziju leven —, *beróleh kanenángan dengan tímbang njawánja.*
In termijnen —, *angsoer, angsoer.*
Te duur —, *bájar terláloe mahal.*
Goheel af —, *bájar hábis sakáli.*
Kontant —, *membájar toeni, membájar kontan, L.*
Den tol der natuur —, (van een' Vorst), *hilang, (van een aanzienlijke), mangkat*

herádoe, meninggal, (van een' mindere), *máli*, (van een veracht mensch), *man-poes*, L.

—, inpeperen, betaald zetten, vergelden, *bálas*, *membálas*.

BETALER, m. *pembájar*, *orang membájar*.

Een slechte —, *pembájar boeroey*.

BETALING, vt. *bajáran*, *pembajáran*.

—, in termijnen, *angsoeran*.

BETAMELIJK, b. n. *berpátoetan*, *lájij*, *há-roes*, *jojia*.

—, bijw. *dengan sa-lájijnja*, *dengan se-pertinja*, *dengan sa-hároesnja*, *sa-jujinja*.

—, redelijk, *maqoel*, Ar.

Het is zeer —, *sawjampang*.

BETAMELIJKHEID, vt. *kapatoctan*, *kaharoesan*.

BETAMEN, onp. w. *pátoet*, *áda pátoet*, *lájij*, *hároes*.

Betaamt het u, mij aldus te antwoorden? *pátoekah dikaw menjáhocht demukén kapadákoe?*

Het betaamt u wel, het staat u fraai ..., *baai-baai bágoes loe ...*, of *bágoes loe ...*, (half boertende, half misnoegd).

BETASTEN, b. w. *rába*.

Overall —, rondtasten, *rába-rába*, *meng-ruppék*, L.

—, aanraken, *djámah*, *mendjámah*, zie AANRAKEN en AANTASTEN.

Het gansche ligchaam —, *merába sa-loeroeh toeboh*, *merába intéro badan*, L.

Pas te huis gekomen taste hij in het donker rond om zijne kris te zoeken ten einde te gaan moorden, *bahároe poelang makka di rába-rabánja di glap mentjahári krisnja máw mengámoq*.

BETASTING, vt. *perabáan*, *pendjamáhan*.

BETE, m. zie BRET.

BETEKENEN, b. w. *áda artinja*.

—, te kennen geven, *bri táhoe*, *menjatákan*, *mengartikan*.

BETEKENING, vt. *pengartian*.

BETEKENIS, vt. *arti*, *arti*, *mana*, Ar., *maní*, Ar.

BETEL, m. *sirih*.

—, die de Vorst als gunstbewijs geeft, *sirih anoegrah*. I. J. 41.

Wilde —, *táli sirih*.

BETELDOOS, vt. *tumpat sirih*, L., *sambaloe*, *tjarána* ook *terána*, *djoerong*, *poewán*, *sellepa*, L., *gumbat*, L.

Groote —, *langgáwei*.

De betel, die tot gunstbewijs strekte, werd door de bedienden in eene gouden beteldoos gebracht, *makka sirih anoegrah poon di báwa orang paadda djoerong jang kaámásan*. I. J. 95.

De prinses zag de gouden betelschaal van den vorst met betel gevuld; de bloemen, die er op lagen, openden zich op het bespeuren van de gedaante der prinses, *makka di lihat óleh toewan poetri poewán*

baginda jang kaámásan penoh dengan sirih makka boengja paadda poewán baginda itoe-poon berkambangan kárana melihat roepa toewan poetri itoe. I. J. 27.

BETELNOOT, vt. *boewah pinang*.

Oude —, *koecti*.

BETELRUIPJE, o. een gekaaude betel, dien gelieven of echtgenooten elkander geven, *sepah of sippah*.

Toen de vorst dat — gekaaud had, gaf hij het aan de vorstin, *setelah soedah di santap baginda makka sepahnja di oendjongan óleh baginda kapada toewan poetri itoe*, I. J. 57.

BETELSCHAAL, vt. *poewán*, *poewán sirih*, *kátang djoerong*.

BETEMMEN, b. w. *mendjinaqkan*, *békin djinaq*, L.

—, betugelen, *menáhankan*.

BETEMMING, vt. *pendjinákan*.

BETER, verg. tr. van Goed, b. n. *lebeh bájij*, *angor*, *angoeran*, L.

Het is wat —, *áda lebeh bájij sedikit*.

Het is — te waken, *angor djága*.

De hemel is u — dan de wereld, *makka sorga terbájij padámoe derri paadda doenja*.

— worden, *djadi lebeh bájij*.

— maken, *membujiki*, *békin lebeh bájij*.

BÉTEREN, o. w. beter worden, *djadi lebeh bájij*, *baaian*, L.

—, genezen, *somboh*.

—, door boete volstaan, *soetjikan dengan bájar denda*.

In de Lampongs wordt manslag met betaling van boete gebeterd, *di tánah Lam-poeng memboenoh orang itoe di soetjikan dengan membájar denda*.

Zich —, *tóbat*, Ar.

BÉTÉREN, b. w. *lábore* *dengan gála-gála lem-boet*, *tároh tér*, L., *loeloet dámar*.

BETERHAND, vt. herstellen, *djadi bájij*, *somboh*.

BÉTÉRING, vt. *pelaboeran* *dengan gála-gála lemboet*, *tároh tér*, L.

BETERSCHAP, vt. *somboh*.

—, levensverbetering, *pembajikan lakoe djálan*.

BETERWETEN, o. *lebeh-lebeh táhoe*.

Tegen — aan spreken, *lájij bitjára derri lebeh-lebeh táhoenja*.

—, loochenen, liegen, *monkir*, Ar., *moengkir*, L., *doesta*, *djoesta*, L., *bohong*.

BETUGELEN, b. w. *menáhan*.

Een mensch, die zijne driftten niet — kan, is aan het redelooze dier gelijk, *makka orang jang tíada táhoe menáhankan havá nafsoenja itoe seperti binátang djoega lakoenja*.

BETUGELING, vt. *penáhanan*.

BETUTERD, b. n. verlegen, ontsteld, *mangpoe-rágoe*, *termingoe*, *kasomyékkán*, L.

BETEUTERHEID, vt. *lákoe kasompók-an*, L. *lákoe jang termángoë*.
BETIGTEN, b. w. *toedoh*, *mendoedoh*, zie **BESCHULDIGEN**.
BETIGTER, m. *penoedoh*, *jang menoedoh*.
BETIGTING, vt. *penoedoehan*, zie **BESCHULDIGING**.
BETIJEN, o. w. *kardja*, *soeka*, zie **BEGAAN**.
 Gij moet hem maar laten —, *loe misti toeroet dia poenja soeka sádja*, L.
BETIJEN, b. w. zie **BETIGTEN**.
BETIMMEREN, b. w. *bebouwen*, *memenoehi dengan roemah*.
 —, het uitzigt *benemen*, *toetop pengli-hátan*.
 Iemands licht —, *mengatási dirinja atas sa-orang*, *mengálahkan sa-orang*.
BETIMMERING, vt. *bebouwing met huizen*, *penegáán roemah bánjaq*, *pemboewátan roemah-roemah*.
BETINGS, vt. *meerv. zeew. abam tált sáwh*. *kájoe mengikat tált djangkar*.
BETOOG, o. *dalil*, Ar., *borhán*, Ar., *tanda katrángan*.
BETOOGBAAR, b. n. *jang dápat di njatákan*.
 — — — *trangkan*.
BETOOGEN, b. w. *mendalilkan*, *menarangkan*, *mengatákan*, *mentláhirkan*.
BETOOGING, vt. *penjátáán*, *dalil*, Ar.
BETOOMEN, b. w. zie **BETUEGELEN**.
BETOOMER, m. *orang jang menáhankan*.
BETOOMING, vt. zie **BETUEGELING**.
BETOON, o. *tanda*, *oendjoekan*.
BETOONEN, b. w. *betnigen*, *oendjoq*, *menandákan*.
 Blijdschap —, *mengoendjoqkan kasoe-káán*.
 Vriendschap —, *menondákan ichláts*, *mengoendjoqkan persoftbátan*, *membrí sjakst derri paadda ichláts*.
BETOONING, vt. *pengoendjoekan*, *penjátáán*.
BETOOVERAAR, m. *orang hobátan*, *sastaráwan*, *penáwar*, *orang jang menawári*.
BETOOVEREN, b. w. *memboewat hobát*, *menghobatkan*, *tawári*, *menawári*, *mengénakan mantrá*.
 —, *verrukken*, *mengheiratkan*.
 Betooverd (door eene vloekspraak), *kena doá*.
BETOOVERING, vt. *penglobátan*, *penawáran*, *mantrá*, *poestáka*, *pasoena*, *sirip*.
BETOVERGROOTMOEDER, vt. zie **BET**.
BETRAAND, b. n. *met tranen besproeid*, *básah kena ajer máta*.
 — *geworden*, *di perlináng-t ajer máta*.
BETRACHTEN, b. w. *behatúgen*, *kardjákan*, *mengingatkan*, *indahkan*, *tjátákan*, *mengoeshákán*, *djága bájiq-bájiq*.
 Pligt —, *kardjákan bárang jang wádjib*.
 Al de lessen —, *mengingatkan segalla pengadjáran*.
 De bevelen des konings —, *indahkan titah rádja*.

Het heil van vrouw en kinderen —, *tjátákan salámat ánaq bini*.
 Zijn beroep —, *mengoeshákán pentjariannya*.
 De rust der stad —, *djága bájiq-bájiq paadda santawasa negri*.
BETRACHTING, vt. *pengardjáán*, *oesáha*, zie **BETRACHTEN**.
BETRALIEN, b. w. *van traliën voorzien*, *pásang kisi-kisi*.
BETRAPPEN, b. w. *met de voeten*, *mengtriki*.
 Op heeter daad —, *mendápatkan sa-lági berboewat djáhat*.
 Hij betraptte hem in overspel met zijne vrouw, *di dápatnja sa-lági berboewat ziná dengan bininja*.
BETREDEN, b. w. *menéndjákt*.
 —, *bewandelen*, *mendjaláni*, *berdjedjaq di*.
 Den grond, de aarde —, *berdjedjaq di boemi*.
 —, (van eenen haan), *bekaq*.
BETREDING, vt. *pengindjákan*, *pendjedjákan*, *pendjalánan*.
BETREFFEN, b. w. *akan*, *derri*, *kena*, *su-aloeli*, L., zie **AANBELANGEN**.
BETREFFENDE, *voorz. akan*, *derri*, L., *tantáng*, *tantángan*.
BETREKKELIJK, b. n. *bij wijze van vergelijking*, *dengan bandingan*.
 Dat is —, *ítóe áda dengan bandingan*.
 —, *in betrekking tot*, *terhoebong dengan*.
 — *voornaamwoord*, *hiervoor is geen bepaalde naam*, *en zij, die Arabisch leeren gebruiken er ismoe'-mansoeboe voor*, *dat eigenlijk betrekkelijk bijvoegelijk naamwoord beteekent*.
BETREKKEN, b. en o. w. *másoq*.
 De teuten —, *másoq cheimah*.
 Een nieuw huis gaan —, *pergi mendoedoeki roemah bahároe*.
 De wacht —, *nájiq djága*.
 Iemand in eene gemeene zaak —, *men-tjamporkan orang di dálam soewátóe perkára jang boesoq*.
 Ik wil niet in die zaak betrokken worden, *kita tiáda máwóe di tjamporkan di dálam perkára itóe*.
 In regten —, *mendawá atas*.
 —, *bewolkt worden*, *djádi tedoh*, *ook enkel tedoh*, *radop*, *mendoeng*, L.
 De lucht betreft (bij stilte), *makka djádi tedoh*.
 De zon betreft, *makka mata-hárt poon radoplak*.
 Betrokkene lucht, *méga mendoeng*.
 Een betrokken gelaat, *moeka moeram*.
BETREKING, vt. *verband*, *pengoebong*, *per-oebong*, *peroeboengan*.
 De — *van een verbond*, *peroeboengan perdjandjian*.
 —, *verwantschap*, *kaloeuarga*, *liever: koelawarja*, *sánaq*, *persanákan*, *sánaq soedáru*.

- hebben op. *poekol paadda*.
 — van de lucht, *tedoh, mendoeng, L.*
 —, aanraking, *intisab, Ar.*
- BETREURDER, m. *orang jung meratâpi*.
 BETREUREN, b. w. *meratâpi*.
 BETREURENSWAARDIG, b. n. *pâtoet di ratâpi*.
 —, beschreijenswaardig, *pâtoet di tangist*.
 BETREURING, vr. *peratâpan*.
 BETROKKEN, b. n. *neerslagtig, droevig, hâti wâlang*.
 — gelaat, *moeka moeram*, zie DROEVIG, NEESSLACHTIG.
 Betrokkene lucht, *lângit radop*.
 BETROKKENHEID, vr. *prî tedoh*.
 —, somberheid, droefheid, *doeka-tjita, wâlang hâti*.
 BETROUWEN, b. w. *hopen, vertrouwen, hârap*.
 Eenens rijksrand, dien hij betrouwde, *mantri jang di harapinja*.
 Edele gesteenten aan iemand — *menitipkan permâta paadda sa-orang*.
 — door het huwelijk verkrijgen, *beroleh dengan kâwin, dapat dengan nikah*.
 Hij heeft vijf rijstvelden betrouwd, *makka limaah sawah itoe di dapatnja dengan (oleh) kâwin*.
 BETTEN, b. w. *membâsah, langaskan*.
 BETTING, vr. *pembasâhan*.
 BETUIGEN, b. w. *mengatakan, bilang, L., bri sjaksi*.
 Ik betuig, hem verwoed te hebben zien moorden, *akoe mengatakan makka akoe soedah melihat dia menjâmoq*.
 —, verklaren, *menjatakan*.
 —, bewijzen, *oendjoeq*.
 Leedwezen —, *kâsch sâjang, menjâjang*.
 Dank —, *membri sjoekr, (sjoekoer), bilang tarima kâsch*.
 BETULING, vr. *kâta, hilang, L., sjaksi*.
 BETUNEN, b. w. *boewat pajar*.
 BETWETER, m. *orang gila jang mâvoe toendjoeq dia poenja bisa*.
 BETWIJFELEN, b. w. *gondah, kawatir, koe-watir, verb. Ar., hoewaskan*.
 BETWIJFELING, vr. *hoewas, kawatir, verb. Ar.*
 BETWISTAAR, b. n. *jang dapat di bantâht*.
 Een —, *bewijs, dalil jang dapat di bantâht, dalil jang belum tsah kabenâranja*.
 BETWISTEN, b. w. *membantâhi, berbantah kâta, menangkart*.
 Den vijand den grond voet voor voet —, *melâwan moesoeh paadda sa-langkah-langkahnja*.
 Elkander —, *bertjakit-tjakitan*.
 BETWISTER, m. *pembantah*.
 BETWISTING, vr. *pembantâhan*.
 BEU, bijw. *djemoe, moewal*.
 Ik ben het vischeten —, *sahâja djemoe mikan ikan*.
 BEUGEL, m. *tjintjin, chalqat, Ar.*
 Een ijzeren —, *tjintjin bessi*.

- van een geweer, *lantah bedil*.
 —, stijgbeugel, *sanggoerd*.
 Dat kan niet door den —, *itoe tiada dapat, itoe tiada boleh, L.*
- BEUGELSPEL, o. *permainan tjintjin dengan melimpur ânag katei*.
 BEUKELAAR, m. *schild, ronde —, prisî*.
 Langwerpige —, *saloekong*.
 —, die bij een spiegelgevecht gebezigd wordt, *rângan en rangan*.
 Een spiegelgevecht met —s op eene schrikverwekkende wijs leveren, *bermâjin rangan terlaloe hébat lakoenja*.
 Met den — afweren, *tangkiskan dengan prisî*.
- BEUKEN, b. w. *kloppen, poekol, pâloe*.
 — met de vuist, *tindjoe, gôtjoh, toem-boeq, L., Soend*.
 BEUKHAMER, m. *godam, martil besaar*.
 BEUL, m. *algoeljoe, pelambâja*.
 —, wreed mensch, *orang gemas, L., orang kedjam, L., orang thlâlim, (zâlim)*.
 BEULACHTIG, b. n. *wreed, gemas, L., kedjam, L., thlâlin, (zâlin)*.
 BEULEN, o. w. *slaven, wroeten, kardja terlaloe sângat, gevoq, L.*
 BEULING, m. *worst, oeroetan*.
 Varkens—, *oeroetan dâjing babi*.
 —, onhandig werkmán, *orang bekaranja jang belum tâhoe pekaradjaanja*.
 —, sul, onnoozel mensch, *orang gâ-bloq, L., orang bôdoh*.
- BEULSKNECHT, m. *goelang-goelang, L., Jav.*
 BEUN, vr. *vischkaar, koerângan ikan, bangloq*.
 BEUN, m. *zolder, loténg*.
 BEUNHAAS, m. *orang jung berdjagal*.
 —, makelaar, *tjinkaw, L., zie MAKE-LAAR*.
 BEUNHAZEN, o. w. *djagal, berdjagal*.
 BEURDER, m. *orang jang menarima*.
 —, ontvanger, *pertanda*.
 BEUREN, b. w. *opligten, angkat, tâting*.
 —, ontvangen, *tarima, trima, samboet, berôleh, dapat*.
 BEURS, vr. *pondr, kantong, L., kandong*.
 Geld in eene — doen, *kandoengkan oewang, (amas)*.
 Naar zijne — te werk gaan, *kaloewarkan belandja dengan sa-kira-kira mō-dalnja*.
 Eene kale — maakt een berooid hoofd, *kaloek kantong kōsong djâdi poesing kapûla*.
- BEURS, vr. *marktplaats, pâsar, pakan*.
 BEURSCH, b. n. *al te rijp, ranoem*.
 BEURSCHHEID, vr. *prî jang ranoem*.
 BEURSDAG, m. *hâri pâsar*.
 BEURSJE, o. *kantong ketjil, zie BEURS*.
 BEURSKLOK, vr. *ginta pakan, lotjéng pâsar*.
 BEURSKNECHT, m. *hamba jang mendjâja pâsar, boedjang jang mendjâja pâsar*.
 BEURSTIJD, m. *tempo hâri pâsar*.
 BEURT, vr. *pergantian, giliran*.
 Op mijne —, *paadda pergantiankoek*.

leder op zijne —, *masing-masing berganti-ganti.*
 BEURTELINGS, *bijw. berganti-ganti, bergilir-gilir.*
 BEURTMAN, *m. beurtschipper, djoeragan bidoq, djoeragan tambangan.*
 BEURTSCHIP, *o. tambangan, bidoq, prahoe jang berlajir paadda koetika jang tantoe.*
 BEURTVERWISSELING, *vt. pergantian, giliran.*
 BEURZENMAKER, *m. toekang kantong, toekang bekim kantong, pandei memboewat pondi.*
 BEUZELAAR, *m. die beuzelachtige dingen doet, orang majin-majin sadja, orang jang sia-sia kardjaja.*
 BEUZELACHTIG, *b. n. sia-sia.*
 BEUZELACHTIGHEID, *vt. barang jang sia-sia.*
 BEUZELAN, *o. w. nietige dingen verrigten, kardja barang jang sia-sia, lena.*
 —, *onbeduidende dingen vertellen, tjari-terakan chabar angin, mengatakan tjari-terá (jarita) kósong.*
 BEUZELING, *vt. barang jang sia-sia, barang apa-apa jang tiada brapa goenanja.*
 —, *verhinderend, oedzr', Ar.*
 De geringste —, *barang oedzr' jang terketjil.*
 BEUZELPRAAT, *m. omong-omong kósong.*
 BEUZELWERK, *o. pekdardjaja jang tiada brapa goenanja.*
 BEVAARBAAR, *b. n. jang boleh di djalan prahoe, jang dapat di lajari kapal, ook: sampei dalam.*
 Eene bevaarbare rivier, *soengei jang dapat di djalan prahoe.*
 BEVAARBAARHEID, *vt. kalakoewan (soengei of lawoet) jang dapat di djalan prahoe, kadalaman jang sampei.*
 BEVALLEN, *o. en b. w. baren, beranaq, berpoetra, Hoft, bersalin, zeer beschaafde uitdrukking.*
 —, *behagen, berkenan, berkanan, berkanankan.*
 Hij bevalt mij, *makka ia berkanan kepada kita, of kita berkanankan akan dia, zie BEHAGEN.*
 BEVALIG, *b. n. liefelijk, aanminnig, manis, tjantik, moeleq.*
 Zij is niet schoon maar —, *makka ia boekan eloq parasnja hanja manis lakoenja.*
 BEVALIGHEID, *vt. kalakoewan jang manis.*
 BEVALIGLIJK, *bijw. dengan manis, dengan tjantik.*
 BEVALLING, *vt. hal beranaq, rasas, Ar.*
 BEVANGEN, *b. w. overmeesteren, meniwas-kan.*
 Door slaap —, *mengantoi.*
 Door schrik —, *terkedjoet.*
 Door arak —, *maboaq minom urak.*
 Door koorts —, *berdemam, kadatangan demam.*
 Door koude —, *kena dingin.*

BEVAREN, *b. w. de zee, melajarkan, melawoeti.*
 Eene rivier —, *mendjalani soengei, djalan di kali.*
 BEVAREN, *b. n. in de zeevaart, bejasa melawoeti.*
 Een —, *stuurman, moeallim jang mengarti hal pelajaran, moeallim jang fukam.*
 BEVATTELIJK, *b. n. trang boedi, baji boedi.*
 —, *ligt verstaanbaar, trang, gumpung.*
 BEVATTELIJKHEID, *vt. pri trang boedi, lakoe boedi jang baji.*
 BEVATTEN, *b. w. inlouden, moewat, memoewat, ada isinja.*
 Dat vat bevat veel, *itos tong moewat banjaq.*
 Wat bevat het? *apa ada isinja?*
 —, *van geschriften enz., boenji, berboenji.*
 Dat boek bevat vele verhevene zaken, *makka boenjinja (moewatanja) kitab itoe terlaloe amat moelia, kitab itoe terlaloe indah-tindah boenjinja.*
 De woorden: er is geen God dan God, — de kennis van God, *kalimat: la ilaha ila 'llohoe mengandong marifat Allah, Omd. 3.*
 —, *verstaan, mengarti, tangkap kata.*
 Grondig —, *mengarti sakali.*
 BEVATTING, *vt. inhoud, isi, moewatan.*
 —, *begrip, pengartian, aqal, Ar.*
 BEVECHTEN, *b. w. melawan, melawani.*
 De zege —, *beroleh kemenangan dengan prang, mengalahkan, menang.*
 BEVECHTER, *m. orang prang, orang jang melawan.*
 BEVECHTING, *vt. pelawanan.*
 — der zegepraal, *kamenangan.*
 BEVEILIGEN, *b. w. memeliharaakan, menjantawsakan.*
 BEVEILIGER, *m. orang jang memeliharaakan, — menjantawsakan.*
 BEVEILIGING, *vt. pemeliharaan, penjantawsaan.*
 BEVEL, *o. van God en van koningen, een hoog —, firmán, Perz.*
 —, *van Koningen, titah, sabda, welke woorden, op doodstraf, van gene onderdanen, die bevelen geven, mogen bezigd worden.*
 —, *van minderen, pasan, pesan, L., soeroeh.*
 — in dienstzaken, *parintah, printah.*
 Het — Gods, *firmán Allah.*
 Het — des konings, *titah radja.*
 Het — van den koning der wereld, *titah sjah aalam.*
 — van den Demang, *parintah Demang.*
 Onder — van eenen Mantrie staan, *ada di bawah parintah Demang.*
 Schriftelijk —, *soerat titah, soerat parintah.*

BEVELBRIEF. m. *firmân*, alleen van eenen Sultan of Koning.

— van eenen minderen. *soerat parintah*.

BEVELEN, b. w. *bajirmân*, *titah*, *bertitah*. *bersabda*, *berpâsan*, *pesan*. *soeroeh*, *menjoeroeh*, zie BEVEL.

Hij beval hem dat huis te verkoopen, *makka di soeroehja djoewal roemah itoe*.

—, aanbevelen, *sarahkan*.

Ik beveel u Gode aan, *kapada Allah anykaw koe-sarahkan*.

Ik wil u nog iets —, laten doen, *kita mâw lâgi pasan apa-apa sama loe*, L., *akoe handja lâgi pâsan apa-apa paadda angkaw*.

Iemand — naar het gebergte te gaan, *soeroeh sa-ôrang pergi ka-goenoeng*, *soeroeh sa-ôrang moediq*, L., *soeroeh sa-ôrang pergi moediq ka-hoeloe*.

BEVELHEBBER, m. *panghoeloe*, *kapâla*, *maqâm*, Ar.

— van de lijfwacht des konings, *panghoeloe badoewanda râlja*.

De — der geloovigen, *enir il moeminiin*, Ar.

De — der muitelingen, *kapâla brandal*, L., *kapâla krânan*.

—, opziener des konings, *toeziener*, *mata râdja*.

BEVELHEBBERSCHAP, o. *peमारintâhan*.

BEVELSCHRIFT, o. van eenen vorst, *soerat titah*, *istimei*.

—, van eenen mindere, *soerat parintah*.

BEVEN, o. w. *gomittar*, *gomintar*, *katâr*, *ketar*.

Van angst —, *gantar*.

Al de ledematen der prinses beefden, *makka gomittar segalla anggawta toewan poetr*, Isk.

Zij allen beefden van vrees om hem te naderen, *makka sakaliannja poon gantar-tah menghampiri dia*, Isk.

— onder het spreken, *katar-katarî*.

BEVER, *bidastar*, Perz.

BEVERGEL, o. *djandoe bidastar*, Perz.

BEVESTIGEN, b. w. vast maken, *tutapkan*, *menatapkan*, *tegoekan*, *menegohkan*.

—, verzekeren, *menjoenggoelkan*.

—, stevig maken, *mengoewatkan bêkin qoewat*.

—, inwijden, *tabiskau*.

Een verbond —, *bertegoh-tegôhan djandji*, *menatapkan perdjandjian*.

Hij heeft die tijdig bevestigd, *makka ia-poon soedah menjoenggoehkan chabar itoe*.

Die oude muur is nu bevestigd geworden, *makka têmbor toewah itoe soedah di bêkin qoewat sakarang*.

De nieuwe predikant is bevestigd geworden, *makka toewan pandita baharoe itoe soedah di tahdiskan*.

BEVESTIGER, m. die iets stevig maakt, *ôrang jang bêkin koeuat*, L., — — *menatapkan*,

—, bekrachtiger, *moetaâkkid*, Ar.

BEVESTIGING, vr. *pengoewatan*.

—, verzekering, *penetâpan*, *penjoenggoehan*, *itzbat*, Ar., *iqrâr*, Ar., *tûri*, Ar., *bebenâran*, L.

—, bekrachtiging, *istiqrâr*, Ar.

BEVIND, o. *sa-qadar*.

Naar — van zaken, *sa-qadar kaloe-koewanja*.

BEVINDEN, b. w. *mendapâti*, *dâpat*.

—, bemerken, zien, *lihat*, *melihat*.

Hij zal — dat zijn land goed is bestuurd geworden, *makka ia nanti dâpat akan tanahnya itoe soedah di pegang (di purentakkan) dengam sa-patoehja*.

Gij zult — dat hij u wil misleiden, *toewan nanti lihat akan dia mâw perladjâkan toewan*.

Zich ziek —, *merâsa dirinja sâkit*.

Zich wel —, *merâ-a dirinja njâman*.

Zich in voorspoed —, *kasalamâtan*, *merâsa dirinja kasalamâtan*.

Zich tegenover den vijand —, *menghadap moesoeh*.

BEVINDING, vr. *pendapâtan*.

—, toestand, *kalakoewan*.

BÉVING, vr. *gomittar*, *gunmetar*, L.

—, schudding, *gompah*, *gontjang*.

BEVINGEREN, b. w. *merâba dengam djâri*.

BEVISSCHEN, b. w. *tjahâri ikan*.

Eene rivier —, *mentjahâri ikan di kâli*, L., (*di soenget*).

BEVLEKKEN, b. w. *loemoer*, *mentjamarkan*, *mentjoring*, *menedjiskan*, *békin kôtor*, L.

Eene moskee — ontheiligen, *menedjiskan mesdjid*.

Het huwelijksbed —, *bermoekah*, *berzinâ*.

Bevlekt, b. n. *tjamar*, *nedjis*, *kôtor*, *tjoring-moeting*, *âda nôda*, L., *dengan nôda*, L.

Met bloed bevlekt, *berloemoer dârah*.

BEVLEKKING, vr. *pentjamâran*, *penedjisan*.

—, (*pollutio nocturna*), *ihûlân*, Ar.

BEVLIJTIGEN, w. w. *merâdjinkan*, *mengoesa-hâkan*.

Zich zeer — om het Arabisch te leeren, *sângat merâdjinkan dirinja akan belâdjur bahâsa arab*.

BEVLIJTIGING, vr. *râdjîn*, *oesâha*.

BEVLOEREN, b. w. *mendisarkan*.

—, met bamboezen latten, *lanteikan*.

Een huis met bamboezen latten —, *boewat lantej*, *boewat dâsar lanté*.

BEVLOERING, vr. *pendasâran*.

BEVOCHTIGEN, b. w. *membâsâh*, *langaskan mendiriskan*.

BEVOCHTIGING, vr. *pembasâhan*.

—, van het drukpapier, *pemertjikan*, *penjirâman*.

BEVOEGD, b. n. geschikt, *lâjîq*, *pâtoet*, *hâroes*, *dâpat*.

—, bekwaam, *bisa*, L., *tâlœ*.

BEVOEGDHEID, vt. *kapatoetan, qadar, Ar.*
 —, het regt, *haq, Ar., kaharoesan.*
 BEVOELEN, b. w. *djámah, mendjámah, rába, merába.*
 —, zie BEVINDEN.
 BEVOLKEN, b. w. *mengist dengan orang, memamoerkan, meramékan*; (de beide laatste woorden beteekenen ook: doen bloeijen).
 BEVOLKING, vt. de daad van bevolken, *hál memamoerkan dengan orang.*
 —, al de inwoners, *segalla isi negri, segalla orang negri.*
 BEVOLKT, b. n. volkrijk, *bánjaq ist negri, rámé, mamoer, Ar.*
 BEVOEGDEN, b. w. voogden geven, *membri wakil, tároh di bawah wakil, — — — wali.*
 BEVOOGDING, vt. *hál membri wakil.*
 BEVOORDEELEN, b. w. mengoentoengkan, *brí lába, kassi oentoeng, L.*
 Bevoordecld, *ka-oentoengan.*
 BEVOORDEELING, vt. *pengoentoengan.*
 BEVOORREGTEN, b. w. menganoegrahkan, *mengaroentiakan, mengoentoengkan.*
 BEVOORREGTING, vt. *anoegrach, karoenta, (van vorsten.)*
 BEVOORWAARDEN, b. w. *menantoekan djan-dji.*
 BEVOORWAARDING, vt. *katantoevan djan-dji.*
 BEVORDERAAR, m. verhaaster, *orang jang membángatkan, — — — melakaskan.*
 —, begunstiger, *orang jang mengoentoengkan.*
 BEVORDEREN, b. w. verhaasten, *membángatkan, melakaskan, mentjepatkan.*
 Zijnen dood —, *membángatkan matinja.*
 —, begunstigen, *menganoegrahkan, mengaroentiakan, beide Hofst., mengoentoengkan.*
 —, hoogerer rang schenken, *menínggikan ... djádi.*
 Eenen luitenant tot kapitein —, *menínggikan lúttan djádi kapitán.*
 —, vermeederen, *melebehkan, menambah.*
 —, helpen, *toelona.*
 BEVORDERING, vt. verhaasting, *pembángatan.*
 —, verhooging van rang, *hál nájiq pangkat.*
 —, hulp, *pertoeloengan.*
 —, vermeedering, *penambáhan.*
 BEVORDELLJK, b. n. *bájiq, lájiq, pátoet.*
 Dit genesmiddel is — voor de gezondheid des lichaams, *makka obat ini bájiq paadda njáman badan.*
 BEVORENS, bijw. vroeger, eerder, *lebeh dhólo, dholo-an, L., lebeh dahoele.*
 —, voegw. eerdad, *terdhólo derri paadda, lebeh dhólo derri paadda.*
 BEVRACHTEN, b. w. *moewat, memoewat.*
 Zwaar —, *sárat.*
 Eene veerschuif —, *memoewat práhoe tambangan.*

Een schip met koffij en suiker —, *memoewat kupal dengan koppi (qawah) dan goela.*

Dat vaartuig is al te zwaar bevracht, welligt zal het zinken, *makka práhoe itoe di sárat terláloe amat bárang-káli nanti tinggalan.*

BEVRACHTER, m. *orang memoewat, orang jang moewat.*

BEVRACHTING, vt. *pemoewátan.*

BEVRACHTINGSBRIEF, m. *soerat perdjundjian moewátan.*

BEVRAGEN, b. w. *tanjá-i, kalanggára, meng-alanggarakan.*

Ik bevroeg overal zijne woonplaats, *makka berkoelíngan sája tanjá-in tanpat kadoedoekanja.*

Dat huis is te — bij den heer N.N., *derri itoe roemah loe bóleh dápat chabur sama toewan ano, L.*

BEVRAGING, vt. *pertúnjáán.*

BEVREDIGEN, b. w. *perdameikan, mendameikan, berdameikan, menjeloelohan, békin bájiq, L.*

Vijandige personen —, *mendameikan orang jang bersatro.*

—, voldoen, *memadákán.*

Hij kan zich niet met weinig —, *makka tíada dápat ia memadákán dirinja dengan bárang sedikit.*

—, tevreden stellen, *mendiamkan, menjenangkan.*

BEVREDIGER, m. *orang jang perdameikan, orang soeloh.*

BEVREDIGING, vt. *perdaméian, penjeloelohan.*

BEVREEMDEN, onp. w. *brí hérán, djádi hérán.*

Het bevreedt mij, dat hij den vijand niet vervolgt, *adupoon itoe brí hérán padákoé makka ia tíada mengoesir moesoeh, kita djádi hérán makka ia tíada mengoesir moesoeh.*

BEVREEMDING, vt. *verwondering, hérán, Ar., tjangang.*

Het zal eene groote — verwekken bij allen, die dat berigt hooren, *makka itoe membri hérán terláloe amat paadda sakalian orang jang mendengar chabur itoe.*

Ik verkeer in de grootste —, *makka kita terláloe amat hérán tertjangang.*

BEVREESD, b. n. *katakoetan.*

—, vreesachtig van aard, *penákoet, zie BANG en ANGSTIG.*

BEVREESDHEID, vt. *tákoet, tjabar, gantar.*

BEVRIEND, b. n. *verwant, bersanakan.*

Omdat ik met hem — ben, *sabab kita bersanakan dengan dia.*

— door banden van vriendschap, *bertsohbat, bersobat, L., bertawolan, buddamé, L.*

BEVRIEZEN, o. w. *djádi bekoe, djádi djemad.*

—, b. w. doen stollen of tot ijs maken, *membekoeakan, menjadikan bekoe, mendjadian djemad.*

BEVRIEZING, vt. *pcbekoeakan.*

BEVRIJD, b. n. *kalepásan*, *bébas*, *loepoet*.
BEVRIJDEN, b. w. verlossen, *melepaskan*, *meloepoetkan*.
 —, de vrijheid (aan slaven) schenken, *menardahékakan*, *kassi mardika*, L.
 Ik ben bevrijd van dat kwaad, *kita lepas* (loepoet) *derri paadda djáhat itoe*.
 Bij iemand bevrijd zijn, *berlindong paadda sa-órang*.
 — uit de ketenen, *mengoerékan ranté*.
 —, vrijstellen, *béaskan*.
 — van tol of belasting, *béaskan derri béa of tjoekéi*, *lepas béa*.
BEVRIJDER, m. *órang jang melepaskan*, *órang peloepoet*.
BEVRIJDING, vr. *pelepásan*, *pelopoetan*.
BEVROEDEN, b. w. verstaan, *menyarti*.
 —, gissen, *rása*, *kira*.
BEVROEDER, m. *órang jang menyarti*, — — *rása*, of *kira*, zie **BEVROEDEN**.
BEVROEDING, vr. *pengartian*, *perasáan*, *peng-óráan*, zie **BEVROEDEN**.
BEVRUCHTEN, b. w. *menghámilkan*, *Hoft*, *memboentingkan*, *mengandoengkan*.
 —, van dieren, zie **BESPRINGEN**.
BEVRUCHTING, vr. *pemboentingan*.
BEVUILEN, b. w. *mentjamarkan*, *menedjiskan*, *békin kótor*, L.
 Zich —, *membérákt dirinja*, L.
BEWAALJEN, b. w. van den wind, *tioepi*, *menioepti*, *tioepin*, L. *mantoepin*, L.
 —, met eenen waaijer, *mengipás-i*, *meng-ípásin*, L.
 De wind van het gebergte bewaaide ons en verkoelde ons, *makka angin derri goenong poon menioepti kámi serta menjedjokkan kámi*.
 Met eenen waaijer van paauwenvederen —, *mengipási dengan kipas boeloe merag*.
BEWAAKSTER, vr. *órang parampoewan jang mendjagá-i*.
 — van kinderen der grooten, gouvernante, *inang pengások*.
BEWAARDE, m. *djoeroe*, *órang djága barang*, *penároh*, *órang jang simpan barang*.
 Grootzegelbewaarder, *mantri jang mendjawat matri*, — — — *tjap*, *penároh tjap*.
 — voor geheimen, *penároh rahsia*.
BEWAARHEDEN, b. w. *membenarkan*, *mengjoengohkan*, *tsaíkan*.
 De tijdjng der overwinning is nog niet bewaarheid geworden, *makka chabar kámenangan itoe belom di benarkan*.
 Bewaarheid, aan het licht gebracht worden, *di thláhírkan*.
BEWAARPLAATS, vr. *tampat simpan barang*.
 — der koninklijke schatten, *tampat simpan harta rádjá*, *chuzinát rádjá*, *perbelulaháran rádjá*.
 —, wijkplaats, *hírz*, Ar.
BEWAARSTER, vr. *órang parampoewan jang mendjága barang*, — — — *mendjoeroe of simpan barang*.

BEWAKEN, b. w. *mendjagá-i*, *mengáwal*, *mengawáli*, *menoenggoe*, *melindongkan*.
 Den koning —, *mendjagá-i rádjá*.
 De stad —, *mengáwal negri*.
 Het badwater —, *menoenggoe ajer mandi*.
 Indien God de stad niet bewaakt, wie zal haar redden? *djikaloé táda Allah melindongkan negri siapakah dápat meloepoetkan dia*.
 Iemands erfgoed —, *memeliharákan barang poesáka órang*.
BEWAKER, m. wacht hebbende, *órang berkáwal*, *órang berdjája*.
 — van 's konings badwater, *órang menoenggoe ajer mandi rádjá*.
 De bevelhebber der bewakers, *panghoeloe káwal*.
BEWAKING, vr. *pendjagián*, *pengawálan*, *penoenggoewan*, *penuliharáan*, *pelindoengan*.
BEWALLEN, b. w. *memboewat koeboe koeiling*, *membéntengi koeiling*.
BEWALLING, vr. *pembéntengan*.
BEWANDELAAR, m. *órang mendjaláni*, *órang pasjar*.
BEWANDELEN, b. w. *mendjaláni*, *djalán di*.
 Eene lange brug —, *mendjaláni djambá-tan pandjang*.
 Den groote weg —, *mendjalánt djálan rája*, *berdjálan di djálan besaar*.
 Den regten weg —, *mendjalánt djálan kabenáran*.
 Al wie den regten weg niet bewandelt zal eindelijk verdorven worden, *barang siapa táda menoeroet djálan kabenáran makka achirnja itoe kabinasáan djoega*.
 Den weg Gods —, *mendjalánt djálan kapada Allah*. Omd. 3.
 Een bewandeld pad, *djalán tákan*.
BEWANGEN, b. w. *meláptékan pinggir* (práhoe).
BEWAREN, b. w. *simpan*, *menjimpan*, *menároh*.
 —, behouden, (conserveren), *hájithkan*.
 —, onder opzigt nemen, *menoenggoe*.
 —, besparen, *mendjimatkan*.
 —, behoeden, *memeliharákan*, *melindongkan*, *menjessesikan*.
 In het harte —, *menároh di dálam háti*.
 Te — geven, *menitipkan*.
 Den naam zijns meesters —, *memeliharákan nama toewanja*, zie **BEWAKEN**.
 God te loven, zal u voor nalatigheid en vergeetachtigheid —, *dzikir Allah itoe menjessesikan diri derri paadda lálé dan loepa*. Omd. 33.
BEWARING, vr. *penjimpánan*, *pégangan*, *pemeliharáan*, *petaróhan*.
 In — (gevangen) nemen, *tangkap*, *pandjarákan*.
 In — geven, *menitipkan*.
BEWASEMEN, b. w. *menghawápti*, *mengasápti*.
 Bewaseind zijn, *kena háwap*, *kena asap*, *soedah di hawápi*.
BEWASSCHEN, b. w. (iemand), *mentjoetji órang poenja kájin*, *básoh órang poenja kájin*.

- BEWASSCHER**, m. *binára, pembásoh, toekang minátoe*, L.
- BEWASSCHING**, vr. *penjoetjian, pembasóhan*.
- BEWASSEN**, o. w. *menoemboeh*.
—, deelw. of b. n. *toemboeh*.
Eene huid geheel met haar —, *saloeroh koelit jang toemboeh boeloe*.
Niet —, *tiáda toemboeh*.
Een veld, met geen enkel grasschentje —, *pádang jang tiáda sakáli toemboeh roempoet sa-lei*.
- BEWATEREN**, b. w. *baperájerkan, mengájerkan*.
Eene rivier, die de lagere velden bewa-
tert, *soengi sa-bátang jang baperájerkan tánah kílir*.
—, *bepissen, mengintjingt*.
—, *bevochtigen, membásah, békin básah*, L., *langaskan*.
Eene pomp —, *aan den gang helpen, toewang ajer dâlam pompa*, L., of *hamboesan ajer*.
- BEWATERING**, vr. *pengájeran*.
—, *bevochtiging, pembasóhan*.
- BEWEEGBAAR**, b. n. *jang bóleh di gerakkan, jang bóleh di andjar, jang dápat di gerakkan*.
Beweegbare oppervlakte des waters, *moeka ajer jang lakas berkoentjang*.
Beweegbare feesten, *hári rája jang beráli*.
Een — hart, *háti jang beróbah, háti jang dápat di haroekan*.
- BEWEEGBAARHEID**, vr. *prf jang bóleh di gerakkan*, zie **BEWEEGBAAR**.
- BEWEEGMIDDEL**, o. *penggeraq, penggoentjang, penghároe*, zie **BEWEEGBAAR**.
- BEWEEGOORZAAK**, vr. *moela (póhon) menggerakkan*.
- BEWEEGRAD**, o. *djantrá jang memoetarkan djantrá jang lájin*.
—, *oorzaak, moela, sabab*, Ar., *lantáran*, L., *póhon*.
- BEWEEGREDE**, vr. *sabab*, Ar., *lantáran*, L.
Innerlijke —, *penghároe, penggoepaq*.
Welke — heeft hij om zoo haastig te vertrekken? *apa sababnja makka ia berangkat dengan bángat jang demúkién ini?*
De mensch moet voor de innerlijke — en zijns harten zorgvuldig waken, *makka handaglah mánoesia menjága-djága akan penghároe hatinja*.
- BEWEENEN**, b. w. *menángiskan, menangisi*.
Den dood haars echtgenoots —, *menángiskan kamatian soewaninja (lukinja)*.
- BEWEENER**, m. *orang jang menángiskan*.
- BEWEENING**, vr. *penangisan*.
- BEWEENLIJK**, b. n. *jang hároes (pátoet) di tángiskan*.
- BEWEEORDER**, m. *orang jang mengatákan*.
— — *membri sjaksi, orang jang mengákoe*.
- BEWEERSCHRIFT**, o. *soerat mengatákan, soerat membri sjaksi, soerat mengákoe*.
- BEWEGELIJK**, b. n. *jang bóleh di gerakkan, zie BEWEEGBAAR*.
—e woorden, (die treffend zijn), *perkatáan jang menghároe kan háti*.
- BEWEGELIJKHEID**, vr. *prf jang lakas bergójang*, — — — *beróbah*.
- BEWEGEN**, b. w. *menggeraq, andjar, handjar*.
De linkerhand —, *menggeraq (andjar-kan) tángan kirt*.
Deze steen kan door niemand bewogen worden, *makka bátoe ini tiáda dápat di geraq órang*.
Zich —, *bergeraq*.
De berg bewoog zich, *makka goenoeng poon goentjanglah*.
Het volk —, *opruijen, mengoepaq of menghároe kan rájat*.
Iemand —, *overhalen, tjinderongkan órang*.
—, *schudden, gójang*.
Een weinig —, *verroeren, kandas*.
Heen en weder —, *tinting, bergójang-gójang*.
—, *slingeren, hobbelen, als een vaartuig, hoejong, oejong*.
Het water —, *kátjoeq ajer*.
—, *slingeren, wiegelen, wiegen, limpei, ajoen, boewaii, botái*.
Zich —, *wandelen, berdjálan-djálan, paséjaar*, L.
—, *zoo als de hemellichten, mengidar*.
Zon, maan en sterren — *zich om een bepaald middelpunt der schepping, makka mata-háti dan boelan beserta bintang sakalian itoepun mengidar koeliling soewátoe poesat samista áalam*.
Bewogen, *kagerákan, tergeraq*.
Golvend —, *djoeloor, mendjoeloor*.
De lucht beweegt zich *golvenvormig, makka oedara mengaloen seperti láwoet beroembaq*.
- BEWEGER**, m. *jang menggeraq*.
- BEWEGING**, vr. *geraq, karakat*, Ar.
Oorzaak van —, *penggerakkan*.
De wetten der —, *tsijat penggerakkan*.
—, *verandering van plaats, píndahan*.
Er is geene — zonder verandering van plaats, *makka sasowátoe penggerakkan itoe melajjinkan dengan berpíndah derri paaddu tampatnja*.
Eigene —, *aandrif, gheirat*, Ar., *nafsoe*, Ar., *penggataq háti, kahandaq háti*.
De eerste — van gramschap bedwingen, *menaháni moela nafsoe morka, menaháni permoealán nafsoe amarah*.
Dat groote werk heeft hij uit eigene — verrigt, *makka pekarjdján besaar iloe di kardjakkannya oleh gheirat hatinja*.
—, *schudding, oproer, gampáran, hiroe-hára, retoq*, L., *roesoé*, L.
—, *gebaren, onder het spreken, tingkah lákoe*.

BEWEREN, b. w. *mengatâkan, membrî sjaksi, mengâkoe.*

BEWERING, vt. *pengatâan, sjaksi, pengakoewan.*

BEWERKELIK, b. n. *soesah becardja, L., soesah di kardjâ-t.*

—, geschikt voor bewerking, *lâjig di kardjâ-t, bôleh di kardjâ-in, L.*

BEWERKELIKHEID, vt. *soesahnja kardja, soesahnja pekartjâan.*

—, geschiktheid voor bewerking, *tsifat jang dâpat di kardjâ-t.*

BEWERKEN, b. w. *kardja, kardjâ-t, peroesah, memboecat, zie BEARBEIDEN.*

—, voortbrengen, te weeg brengen. *menjadikan, mengardjâkan.*

De genade Gods bewerkt de bekeering, *makka rahmat Allah itoe mengardjâkan tobat.*

BEWERKER, m. *orang becardja, L., orang jang kardjâ-t, orang jang peroesah.*

BEWERKING, vt. *pengardjâan, kardja, peroesahan, pemboewatan.*

BEWERKSTELLIG, b. w. *mengadâkan, mengardjâkan, melakoekan.*

Indien gij bevel geeft, zal ik het —, *djikaloe toewan hamba membrî parintah. makka hambalah handaj mengadâkan itoe.*

BEWERKSTELLING, vt. *pengardjâan.*

BEWERKTUIGEN, b. w. *melangkâpi dengan prâboet, kassi perkâkas, L.*

De mensch is door God met een heerlijk ligchaam bewerktuigd, *makka toebol mânoesia itoe di langkâpi Allah dengan prâboet jang indah-indah.*

BEWERKTUIGING, vr. *het bewerktuigen, pelangkâpan.*

De —, *zamenstelling, kalangkâpan, peratoerang segalla prâboet.*

—, *toestand van het bewerktuigde, kaudâan segalla prâboet.*

BEWERPEN, b. w. *melontâri, melimpâri.*

Ik kan dien boom niet —, *makka sahaja tiada sompei melontâri pohon itoe.*

BEWESTEN, voorz. en bijw. *ten westen, di sablah bârut, di sablah koelon, L., Jav.*

BEWIEROOKEN, b. w. *menjoekoepti, mengoekoeptin, L., meraqsi.*

Het altaar —, *mengoekoepti medzbehi goedâs, Ar.*

BEWIEROOKER, m. *orang mengoekoepti.*

—, *vleijer, orang memboedjoq, pemboedjoq.*

BEWIEROOKING, vt. *pengoekoepan.*

BEWIJS, o. *tanda, ûlâmat, Ar., dalil, Ar., hodydjat, Ar.*

—, *getuige, sjaksi, Ar.*

Een duidelijk —, *tanda katrangan, borhân, Ar.*

Een — van belangelooze vriendschap, *tunda toeloes ichlâts.*

Dit briefje is een — van betaling, *makka soerat ini djâdi tanda pembajâran.*

De bewijzen of kenteekenen van kalmte des gemoeds, *tunda tsâlef.*

Een — van hoil, *ûlâmat kabadjikan.*

Een — dat de jongste dag nadert, *ûlâmat hâri qiâmat poon hampirlah.*

Een — of blijk geven, *membrî sjaksi, membrî tanda.*

Een — of teeken stellen, *menandâ-t.*

Een geldig — uit het Evangelie, *dalil jang tsafi d-erri paadda indjil.*

Een — van bovennatuurlijke magt geven, *menoendjoeq kasajtiannya.*

Waar is het —, dat Ali dien man vermoord heeft? *di mâna sjaksi makka si Ali soedah memboenoh orang itoe?*

BEWIJSBAAR, b. n. *jang dâpat di trangkan, jang dâpat di toendjoekkan, jang bôleh di persjaksikan.*

BEWIJSBAARHEID, vt. *prî kanjatâan, prî katrangan.*

Er is gene — dat hij in den kokosboom is geklommen, *makka tiadâlah katrangan makka ia soedah mandjat pohon njior (kalâpa, L.) itoe.*

BEWIJSGROND, m. *tanda, penoendjoekan, isnâd, Ar.*

—, in zaken van godsdienst, *dalil, Ar., hodydjat, Ar.*

—, in regten, *saksi, sjaksi.*

BEWIJSPLAATS, vt. *tampat dalil.*

Die — staat geschreven in het Evangelie van Lukas, *makka tempat dalil itoe tersoerat di dâlam indjil Loekas.*

BEWIJSSTUK, o. *soerat tanda jang tsafi, soerat dalil.*

Gevorderd — in regten, *soerat katrangan jang di berhâdjat paadda hoekoem.*

BEWIJZEN, b. w. *aanwijzen, menoendjoekkan.*

—, *getuigen, bersaksi, bri sjaksi.*

—, *op vaste gronden, mendalilkan.*

—, *toelichten, menjatâkan, menarangkan.*

—, *Bewezen worden, di pertoendjoekkan.*

—, *zigtbare blijken of bewijzen geven, mengondjoekkan.*

Het is nu voldingend bewezen dat Djoe-din overleden is, *makka sakârang soedah trang dengan njutanja akan si Djoedin soedah mati.*

In regten —, *membrî sjaksi di hadâpan hoekoem.*

Genade —, *membrî rahmat.*

God bewijst genade aan zondaren om de verdienste van den Heere Jezus Christus, *bahoewa Allah membrî rahmat kapada orang berdosa itoe karâna pahâlânja toehan Isa Elnesef.*

De koning heeft genade bewezen aan den doodschuldige, *makka baginda radja soedah membrî maûf kapada orang jang di hoekoem mati di boenoh.*

Iemand duizende uitgezochte belesfdheden —, *memoeliâkan orang dengan beriboe-riboe kamoeliâtannya.*

BEWILLIGEN, b. w. *brí mōhon*, *amboh*, *brí idzin*, *mengidzinkan*, *kasst permissi*, L., *gaboel*, Ar., *ridlá*, Ar., (*rilla*), *berkenan soedi*.

Hij bewilligt er in, *makka ia brí mōhon itoe*.

De koning bewilligde in dat verzoek. *makka qaboellah rárlja akan permintáan itoe*.

God bewilligde in die bede, *bahoewa Allah poon ridlá akan doà itoe*.

Er in — dat Kibin naar de bovenlanden gaat, *kasst permissi sama si Kibin pigi di oedig*, L.

Ik kan er niet in —, *toestemmen*, *makka tiada dápát kita soedi itoe*.

BEWILLIGING, vt. *perkenan*, *ridlá*, Ar., *idzin*, Ar., *permissi*, L., *gaboel*.

BEWIMPELEN, b. w. *menjoetjikan*, *békin brissih*, L.

—, *verontschuldiging aanbrengen*, *mem-bawa oedzoer*.

BEWIMPELING, vt. *penjoetjian*, *békin brissi*, L.

BEWIND, o. *peमारintáhan*, *amáret*, Ar.

Het hoog —, *peमारintáhan jang mahú tinggi*.

— van zaken, *tadbir parintah*.

— hebben, *djoeroe*, *mendjoeroe*, *ber-mágam*, zie **BESTUUR**.

BEWINDEN, b. w. *bebat*, *bábat*.

—, een pakje maken, *boengkoeskan*.

BEWINDHEBBER, m. *peमारintáhan*, *panghoeloe*, *maqám*, Ar., *jang tadbirkan parintah*.

—, *leenheer bij de Maleijers*, *dátoe*, *dátoeq*.

BEWINDING, vt. *pebbebátan*, *pembabátan*.

BEWINDSEL, o. *omwindsel*, *kájin bebátan*.

—, *luur*, *luijer*, *kájin lampin*.

BEWINDSLIEDEN, m. *meerv. toewan-toewan jang memarintakkan*.

BEWOLEN, b. w. *met touw*, *bebat dengan táli*.

BEWOLING, vt. *pembabátan dengan táli*.

BEWOLKEN, b. w. *mengáwankan*, *berseli-moetkan dengan méga*.

Bewolkte lucht, *méga mendoeng*, *tedoh*.

BEWOLKING, vt. *kaglápan méga*, *kaglápan awan-awan*.

BEWONDERAAR, m. *orang jang mengindahkan*.

BEWONDEREN, b. w. *tjumpang*, *mengindahkan*.

Ik bewonder den tempel van Boero Boedo, *makka kita mengindahkan tjandi Boero Boedo*.

—, *met bewondering beschouwen*, *meng-ámat-amáti dengan hérán*.

BEWONDERENSWAARDIG, b. n. *ádjá'ib*, Ar., *hároes di indahkan*, *pátoet membrí hérán*, *bágoes sakáli*, L.

BEWONDERING, vt. *hérán*, Ar., *tjantung*.

BEWONEN, b. w. *mendoedoeki*, *doedoeg di dálam*.

En nieuw huis —, *mendoedoeki roemah bahároe*.

De buurt der Mooren —, *doedoeg di dálam kampong pechodjáan*.

In goeden welstand het paleis van Buntenzorg —, *doedoeg dengan istráhat il chayr di dálam astána negri bogor*.

Bewoonde plaats, *tampat kudiáman órang*.

BEWONER, m. *orang mendoedoeki*, *pendoedoeg*. Oorspronkelijke of eerste —s, *órang boemi*.

De —s der lucht (vogelen), *anggas*, *angkása*, zie **LUCHTBEWONER**.

BEWONING, vt. *pendoedoekan*.

BEWONBAAR, b. n. *jang bóleh di doedoeki órang*.

Dit oude huis is niet —, *makka roemah toewah ini tiada bóleh di doedoeki(n) órang*.

BEWONBAARHEID, vt. *kalakoewan ... jang bóleh di doedoeki órang*.

BEWORDEN, b. w. *menjeboet* *dengan perkutáan*.

BEWORding, vt. *penjeboetan*, *perkutáan*.

BEWUST, b. n. *táhoe*, *máloem*, Ar.

Van iets — zijn, *menyatakoeui bárang apa-apa*, *táhoe bárang apa-apa*.

Eene —e zaak, *perkára jang soedah máloem*.

BEWUSTELOOS, b. n. *tiada sadar* *akan dirinja*.

—, in zwijm, *kalangar*, L. *mortja*.

BEWUSTELOOSHEID, vt. *kalakoewan ... jang tiada sadar* *akan dirinja*.

BEWUSTHEID, vt. *sadar*.

—, *innerlijke gewaarwording*, *rása*, *perasáan*.

Zonder —, *flaauw*, *pangsan*, *mortja*, *kalangar*, L.

BEWUSTZIJN, o. zie **BEWUSTHEID**.

BEZAAIJEN, b. w. *menaboeri*, *berbenekhan*, *sebarrin*, *njebarrin*, L.

Hooge gronden met rijst —, *menoegáli*.

Met rijst — om te verplanten, *mem-bajáti*.

Zaaijen, *sebar*, L., *njebat*, L., *tábor*.

En kleeid, *bezaaid* *met paarden*, *kájin bersirat moetiára*.

BEZAAIJING, vt. *penaboeran*, *penoegálan*, *pembujátan*.

BEZAAN, vt. *schoonerzeil*, *lájár penjórong*.

BEZAANSBRAS, m. *táli klat lájár penjórong*.

BEZAANSMAST, vt. *tijang penjórong*.

BEZABBEREN, b. w. *melióri*, *bertiorkan*.

BEZADIGD, b. n. *senang*.

— van gemoed, *senang háti*.

BEZADIGDHEID, vt. *kasenánangan*.

BEZADIGEN, b. w. *menjenangkan*, *békin senang háti*, L., *menjoeloh*.

BEZALVEN, b. w. *mengoerápi*, *baperminjaj-kan*.

BEZANDEN, b. w. *menoetoepf* *dengan pásir*, *toetop* *dengan pásir*, *menghamboeri* *dengan pásir*.

BEZANDING, vt. *penghamboeran pásir*.

BEZEEREN, b. w. (eun ander) *wonden*, *me-locká-i*.

—, pijn veroorzaken, *menjakiti*, *békin sákit*, L.
 Zich —, wonden, *kena loeka*.
 Zich —, zeer doen, *menjakiti diri*.
BEZEERING, vr. *loeka*, of *sákit*, als er geene wond is.
BEZEEVEREN, b. w. zie **BEZABBEREN**.
BEZEEVERING, vr. *pelóran*.
BEZEGELEN, b. w. *tároh tjap*, L., *boeboh tjap*, *boeboh mátri*, *mematrikan*.
 Een verbond —, *tároh tjap paadda soerat perdjandjian*, *mematrikan soerat perdjandjian*, *boeboh mátri paadda soerat perdjandjian*.
BEZEGELING, vr. *pemboebohan tjap*, *pemboebohan mátri*.
BEZEILD, b. n. van een vaartuig, als: een zeer goed — vaartuig, *práhoek jang ládjoe sakáli djálannja*.
 Slecht —, *tiáda bájiq djálannja*, *tiáda ládjoe djálannja*.
BEZEILEN, b. w. *melajári*.
 De zee —, *melajári láwoet*.
 Eene zee —, *berlájár sampei di pelabohan*.
 Niet kunnen —, *tiáda dápat berlájár sampei di*.
BEZEM, m. *sasápoek*, *sesápoek*, L., *sápoek*, *penjápoe*.
 Een stal —, *sesápoek lídt*, (dat is een bezem van de ribbetjes van kokosbladeren).
BEZEMBINDER, m. *toekang békin sesápoek*, L.
BEZEMSTEEL, m. *kájoe sesápoek*.
BEZENDING, vr. *penjoeroek*, *pengoetoesan*.
 — van goederen, *kiriman*, *pengiriman*.
BEZET, b. n. druk bezig, *bánjaq kardja*, *tiáda sampat*.
 Op lager wal —, vervallen zijn, *soedah djátoek ka-pasisir*, *soedah hángoek ka-dárat*.
 —, zwanger, van een dier, *boenting*.
BEZETEN, verl. deelw. in: van den duivel —, *di hároek sjéthán*, *djoenon*, Ar.
BEZETENE, m. en vr. *orang jang di hároek sjéthán*.
 —, door eenen boezen geest, *terkeno dleh djin*.
BEZETHED, vr. veel beslommering, *terlálloe bánjaq kardja*, *sángat masjjoel*.
BEZETTELING, m. soldaat eener bezetting, *tsoldádoek káwal negri*.
BEZETTEN, b. w. eene plaats —, *ambil tampat*.
 Hij heeft die plaats bezet, *makka ía soedah menganbil tampat itoe*.
 Een erf rondom met boomen —, *tánam póhon koeliling nátar* (látar, L.)
 Ik heb niet een uur of het is bezet, *sátoek djám kita tiáda sampat*.
 — met allerlei edele gesteenten, *bertáhtalkan retina metoe námkom*.
 —, omsingelen, *kepoy*, *mengpepong*.
 Het leger bezette (vermeesterde) de

schans, *makka moesoeh poon mengálahkan bénténg itoe*.
 —, post houden, *bertampat*, *doedoeq*.
BEZETTING, vr. *pengambilan*, *tanáman*, *penatáhan*, *pengepoengan*, *pengaláhan*, zie **BEZETTEN**.
 —, garnizoen, *káwal negri*, *orang tsoldádoek mengáwal negri*.
 —, benaauwdheid op de borst, *sesaq dáda*, *ísaq*.
BÉZIE, vr. zie **BES**.
BEZIELEN, b. w. *menjarákan*, *membri njáwa*, *mendjwákan*, *membri djíwa*.
 —, levend maken, *menghidopkan*.
 — met geestdrift, *mengheiratkan*, *membri gheirat*, *mengumbirákan*.
 —, in eenen godsdienstigen zin, *aanblazen*, *mengilháamkan*.
BEZIELING, vr. zie **BEZIELEN**.
 —, *aanblazing*, *ilhán*.
BEZIEN, b. w. *pandángi*, *memandángi*.
 Iets dat nog te — staat, *báráng jang belom tantoe of karoewan*.
 Zich —, *spiegelen*, *berkátja*, *bertjermin*.
BEZIEN, o. *pemandangan*.
BEZIENSWAARDIG, b. n. *pátoet di pandang*, — — *tengog*.
BEZIG, b. n. *bekardja*.
 Nog —, *lági becardja*, *mási becardja*, L.
 Zich — houden, *mengoesahkan diri*.
 — zijn met schrijven, *lági menjoerat*.
 — houden, *mási doedoeq memoelis*, L.
BEZIGEN, b. w. *páké*, *pákei*.
 Eens anders raad —, *páké bitjára orang lájin*.
BEZIGHEID, vr. *pekardjään*, *oesáha*, *afsaál*, Ar.
BEZIGING, vr. *páké*, *pákei*, *pemakeián*.
BEZIGTIGEN, b. w. *pandang*.
 Naauwkeurig —, *menyámat-amdt*, *tindjoe*.
 —, onderzoeken, *schouwen*, *priqsa*, *páriqsa*.
BEZIGTIGER, m. *orang jang páriqsa*.
BEZIGTING, vr. *schouwing*, *penariksáún*.
BEZIJDEN, voorz. en bijw. *di sablah*.
 —, naast, *di sisi*.
 — den trap, *di sablah tangga*.
 —, naast zijnen vader, *di sisi ájahnja*, *di sisi bapánja*.
 — den weg, *di pinggir djálan*, *di sablah djálan*.
BEZINGEN, b. w. *menjanji-t*, *bersjair*, *beter*: *bersjair*, doch zelden gebruikelijk.
 Den lof Gods —, *tahtilkan Allah*, *berdzikir Allah*, *berdzikir*.
 Den krijg —, *menjanji derri prang*, *menjanji-t prang*.
BEZINGER, m. *orang bersjair*, *orang berpanton*, *toekang sjair*, *toekang panton*.
BEZINGING, vr. *njanjian*.
BEZINKEN, o. w. *toeron*, *doedoeq*.
 Het koffjidik is nog niet bezonken, *ampas koppi belom doedoeq*.

—, helder worden, *djádi trang*.
 Het drab bezinkt nog, *ampasja paadda doedoeq*, L.
BEZINKING, vr. *toeron*, *doedoeq*.
BEZINKSEL, o. *ampas*.
 — van koffij, koffijdik, *ampas koppí*, L.
 —, vuil van icts, *kótornja bárang apa-apa*.
BEZINNEN, b. en w. w. zoeken, als: midde-
 len —, *mentjahárt dája oepája*.
 Zich —, bedenken, *fikir, pikir*, L.
 Zich —, herinneren, *kenangkan, meng-
 ingatkan*.
BEZIT, o. *poenja, ampoenja, milk*, Ar.,
hand, Ar.
 Zijn —, *dia poenja*.
 In het — zijn, *mempoenjá-t*.
 In het — stellen, *mengampoenjákan*.
 Iemand uit het — van een huis zetten.
*mengaloewarkan órang derri paadda mem-
 poenjá-t roemah*.
 Wederregtelijk —, *ghatsb*, Ar.
BEZITNEMING, vr. *pengampoenjá-t*.
BEZITTELIJK, b. n. *jang menoendjoeq pem-
 poenjá-t*.
BEZITTEN, b. w. in bezit hebben, *mempo-
 enjá-t, memilikkt*.
 Vele schatten —, *mempoenjá-t bánjaq
 harta*.
 —, zitten op, *mendoedoekt*.
 Gelcerdheid —, *berilmoe, mempoenjá-t
 ilmoe*.
 Het land —, regeren, *memégang negri*.
 Eenen tuin —, *memeliharakan kebon*.
 Bezeten worden, *di ampoenjá-t, di per-
 milik*.
BEZITTER, m. *mempoenjá-t, órang jang am-
 poenja, órang jang poenja*, L., *dzoé*, Ar.
 Ook is hij de — van twee slordige
 kleedingstukken, *lági pempoenjá-t doewo
 kájin boeroeq*, Omd., 103.
BEZITTING, vr. eigendom, *kapoenjáan, milk*, Ar.
 Vele rijke bezittingen, *bánjaq harta benda*.
 Dat is zijne —, *itoeluh kapoenjáannja*.
 —, daad van bezitten, *pengampoenjáan*.
BEZITTINGSREGT, o. *haq mempoenjá-t*.
BEZOAR, m. een steen, die in de maag van
 sommige vogelen en viervoetige dieren
 wordt gevonden en aan den welken de
 inlander vele krachten toekent, *goléga,
 goliga, mantika, moestika*, L.
BEZOEDELD, b. n. *tjamar, sápor*.
 —, verlept, *poedar, poeda*.
BEZOEDLEN, b. w. *mentjamarkan, berloe-
 moerkan, meneljskan, békin kóttor*, L.
 Iemands naam —, *membrí kedji náma
 órang*.
 Zijne handen heeft hij met het bloed
 eens onschuldige bezoedeld, *makka táng-
 annja itoe-poon di loemoerkannja dengu
 dárah órang soetji*.
 Zich met onreine dingen —, *menedjis-
 kan dirinja dengan bárang jang harám*.

BEZOEDELING, vr. *pentjamáran, peloemoeran,
 békin kóttor*, L.
BEZOEK, o. *perkoendjoengan, pertemoewan,
 tengog*, L.
 —, persoon, die een bezoek brengt,
tuttámoe, L., *órang djámoe*.
 Er is veel bezoek geweest, *bánjuq tut-
 támoe dátang*, L.
 Zijn — heb ik nog niet beantwoord,
*makka perkoendjoengannja itoe belom kita
 bálaskan*.
 Geheiligd — naar Mekka, *omrat*, Ar.
BEZOEKEN, b. w. (van gelijken rang) *sába,
 mendápatkan, koendjoeng*.
 Gaan —, *pergi mendápatkan, pergi ber-
 djoempah, pigí tengog*, L., *bedjoempah*, L.
 Den koning —, *menghádap rádjá, me-
 njoembah rádjá*.
 —, (van eenen mindere door eenen
 hoogere), *pergi meihat, pigí lihat*, L., *pigí
 tengog*.
 Het graf —, *mengoendjoeng qoeboer*.
 Zijne vrouw en kinderen gaan —, *pergi
 berdjoempah ánaq bininja*.
 Vreemde landen —, *mendjalánt of meng-
 oendjoengí negri asing*.
 —, beproeven, *tjóba, mentjóba, mem-
 bentjanákan*.
BEZOEKER, m. *órang menjába, órang meng-
 oendjoeng*, enz., zie **BEZOEKEN**.
BEZOEKING, vr. zie **BEZOEK**.
 —, beproeving, *belá, pertjobáan*.
 —, vergelding, *pembalásan*.
 —, wraak Gods, *toeluh Allah*.
BEZOLDELING, m. soldaat, *tsoldádoe, órang
 tsoldádoe*.
BEZOLDEREN, vr. *békin lóténg*, L., *memboewat
 págoe*, — *pátas*.
 —, eene slaapplaats of eenen troon van
 een gehemelte voorzien, zoo als bij de
 grooten, *pásang lángit-lángit*.
BEZOLDERING, vr. zie **BEZOLDEREN**.
BEZOLDIGEN, b. w. *membelandyákan, meng-
 oepahkan, membrí gádji*.
BEZOLDIGING, vr. het bezoldigen, *pembelan-
 djáan, pengoeпахánu*.
 —, soldij, *gádji, oepah, belandja*.
BEZOLDING, vr. soldij, *gádji, oepah, be-
 landja*.
 De — van een' soldaat, *gádji órang
 tsoldádoe*.
 De — van een' sjuower, *oepah koeli*.
 —, onkosten van een vaartuig, *belandju
 práhoe*.
 De — der zonde is de dood, *makka
 mawt itoe mengoepahkan dása*.
BEZONDIGEN, w. w. *berdása, boewat dása*.
 Hij bezondigde zich door de vijf ver-
 pligte geboden niet te verrigten, *makka
 ia-poon berdása kárana tiáda ia soembah-
 jang lima waqtóe jang ferdl, (ferloe of
 perloe, L.)*.
BEZONDIGING, vr. *perboewátan dása*.

BEZOOMEN, b. w. *bapertepikan* (van *tepi*).
Een kleedje —, *mendjâhit pinggir kâjin, kelimin*, L.

BEZORGD, b. n. *bersoesah, kasoésahan, bertjinta, masjhol*, Ar.
Wees niet —, *djângan bersoesah*.

BEZORGDHEID, vr. *tjinta, pertjintâ-an soesah*.
—, belangstelling, genegenheid, *tjinta kâseh*.

BEZORGEN, b. w. de zorg van iets hebben, *djâga, mendjâga*.
Dat alles moet gij —, *itoe samoewa loe misti djâga*.
Bezorgd, dronken zijn, *âda mâboq*.
Goed bezorgd zijn, op zijn gemak leven, *hidop dengan senang*.
Hij kan op zijn gemak leven, daar hij goed bezorgd is, *makka dâpat ia hidop dengan senang kârana bânjaq mâta bendanja*.
—, brengen, bestellen, *bâwa, membâwa*.
Eenen brief —, *bâwa soerat*.
—, toezenden, *kirim, berkirim*.
—, gereed maken, *sadtâkan*.

BEZORGER, m. *orang mendjâga*.
—, brenger, *orang membâwa*.
—, toezender, *orang berkirim*.

BEZORGING, vr. verzorging, *djâga, pendjâgân, pemaliharâan*.

BEZUIDEN, bijw. en voorz. *di sablah salâtan, di sablah kidoel*, L.

BEZUINIGEN, b. w. *mendjimat, simpan, menjimpan*.
Hij heeft twaalf gulden bezuinigd om naar de bovenlanden te gaan, *makka soedah ia simpan bârang doewa blas roepiah akan pergi ka-hoeloe, of sabab mâu moediq*.

BEZUINIGER, m. *orang mendjimat, orang tahoe simpan oewang (doewit, L.) orang kikir*.

BEZUINIGING, vr. *pendjimatân, penjimpânan*.

BEZUINIGSTER, vr. goede huishoudster, *parampoewan jang tahoe pégang hâl roemah tangga*.
Gierige vrouw, *parampoewan kikir*.

BEZUREN, b. w. *kena pembalâsan, di bâlaskan kena sâkit, di sjiksa*.
Gij moet dien moord —, *dikaw (loe) kena pembalâsan memboenoh orang itoe*.
Als gij veel vruchten eet, moet gij het —, *kapau loe mâkan terlâloe bânjaq boewah nauti loe kena sâkit, L.*

BEZWAAR, o. zware last, (op de schouderen), *pikoelan jang brat*.
—, moeijelijkheid, *kasoésahan, kasokâran, kabrâtan*.
—, grond van beklag, *pohon pengadoewan, lantâran pengadoewan, L.*

BEZWAARD, b. n. belast, *kabrâtan, tersârat*.
—, bekommerd, *bertjinta, soesah hâti, kasoésahan*.
—, onderdrukt, *teraniâja, di tndis*.

BEZWAARDHEID, vr. *kasoésahan*.
—, nood. *kasokâran*.

—, gedruktheid, *kabrâtan*.

BEZWAARLIJK, b. n. *brat, soekar*.
—, moeijelijk, *soesah, mozjikil*, Ar., *soeliat*.

BEZWAARNIS, vr. *soesah*.
—, *kwelling, sangsâra*.

BEZWADEREN, b. w. zie BEZOEDELEN.

BEZWALKEN, b. w. verdonkeren, van glans berooven, *menjoerankan, bri soeram, bilis, L.*
De glans is bezwalkt, *soeramlah tjahâja*.
Eenen naam —, *membri kedji nama, meroesaqkan nama*.
De faam van 's konings regtvaardigheid —, *meroesaqkan nama âdâlat râdja*. S. Ibr. 82.

BEZWALKING, vr. *penjoerâman, peroesâkan*, zie BEZWALKEN.

BEZWANGEN, b. w. *menghâmilkan*, *Hoft, memboentingkan, memboentingt, mengandongkan*, zie BESPRINGEN.

BEZWANGERING, vr. *memboentingan*.

BEZWAREN, b. w. zwaar maken, *membrât, bêkin brat, L.*
Eenen brief met geld —, *membrât soerat dengan oewang*.
Het volk —, *membratkan, menganniâja*.
Zich over iets —, *mengadoekan soewâtoe hâl, mengadoekan perkâra, klak of klaak, L.*, verbast. van klagen.
Het booze opzet bezwaart de misdaad, *makka niat jang djâhat itoe membratkan orang poenja sâlah*.

BEZWARING, vr. *membrâtan*, zie BEZWAREN.

BEZWEERDER, m. duivel- of geestenbezweerder, *orang jang memboewang sjêthân*.
—, in het algemeen, *orang jang membâtja mantrâ*.
—, bij de Dajackers, *balian*.

BEZWEETEN, b. w. *memelohi, membâsah* dengan *ajer peloh, bêkin bâsah* dengan *kringat, kringâtin, L., mengringâti, L.*
Nat bezweet zijn, *bâsah kringat, L., bânjaq kringat, L., bâsah berpeloh*.

BEZWEMMEN, b. w. *bernang sampei, bernângin, L.*
Den overwal der rivier bezwemmen, *bernang sampei di sabrang soengei, (kâli) bernângin sabrangnja kâli, L.*

BEZWEREN, b. w. met eede bevestigen, *bersoenpah*.
Iemand —, *menjoempâti*.
Al de getuigen hebben het bezworen, *makka segalla sâkst soedah bersoenpah itoe*.
—, den duivel, *boewang sjêthân* dengan *membâtja dôa* of *mantrâ, djantor, L.*
— om van iets niet te eten, *boejoet*.

BEZWERING, vr. bevestiging met eenen eed, *soempah*.
—, betoovering, *mantrâ, penawâran*.
Duivel—, *memboewângan sjêthân* dengan *membâtja dôa* of *mantrâ*.

BEZWIKKEN, o. w. onderdoen, *tivas*.
 —, zwak zijn, *lemas*, L. *lemah*, *leteh*,
 zie BEZWIJMEN.
 —, sterven, *mâti*, L., *meninggal*, M.,
berâdoe, Hoft., *mangkat berâdoe*, Hoft.,
hilang, Hoft.
 BEZWIJMEN, o. w. *kalângar*, L., *pangsa*, *mortja*,
rebah pangsan, *mendjadi pangsan*.
 BEZWIJMING, vr. *kalângar*, L., *pangsan*,
mortja, *bêhoes*, *bi hósj*, Perz.
 BIBBEREN, o. w. *galatoq*, *galeteq*, *galigi*.
 —, beven, *gomittar*, *gemetar*.
 BIBBERING, vr. zie BIBBEREN.
 BIBBANKJE, o. waarop een bidder neder-
 knielt, *dingklik orang soembahjang*.
 BIDDEN, b. w. *mûta dôa*, *berdôa*.
 — met vele lichaamsbuigingen en
 knielingen, ingevolge de voorschriften der
 Mahomedanen, *soembahjang*.
 Voor iemand in het openbaar —, *me-
 njoembahjangkan orang*.
 Voor de dooden —, *menjoembahjang-
 kan orang mati*.
 Den rozekrans —, *membâta tasbih*.
 Den rozekrans moest hij tienmaal —,
*makka tasbih itoe ti-dâpat tiada di batjânja
 sa-poeloh kâli*.
 Aan eenen koning iets —, *memohonkan
 bârang apa-apa kapada râdja*.
 God om vergeving —, *memohonkan
 ampon kapada Allah*.
 Ter begravenis —, *persilâkan handag
 mengiringkan djinâzat*, *Panggil orang tânâ
 majit (orang mati, L.)*.
 Biddende, *tsalawat*, Ar.
 BIDDER, m. *orang jang mûta dôa*, zie ver-
 der BIDDEN.
 BIDDING, vr. *dôa*, *pemohonan*.
 BIDKLED, o. of matje waarop de bidder
 zich plaatst, *matsallâ*, Ar., *motslej*, verb.
 BIDPLAATS, vr. (der Mahomedanen), *tampat
 soembahjang*.
 BIDUUR, o. bidstond, *waqtoe soembahjang*.
 BIECHT, vr. *pengakoewan dôsa*.
 De — afleggen, *mengâkoe dôsa*.
 Bij den duivel te — gaan, *menâroh
 rahsia paadda satroe*.
 BIECHTELING, m. en vr. *orang jang mengâ-
 koe dôsa paadda pandita of pâdri*, (cig-
 ijemand, die zijne zonden bij eenen geeste-
 lijke biecht.)
 BIECHTEN, b. w. biecht doen, *mengâkoe
 dôsa*.
 —, de waarheid zeggen, *berkata benar*.
 BIECHTGELD, o. *oewang pengakoewan dôsa*.
 BIECHTING, vr. *pengakoewan dôsa*.
 BIECHTSTOEL, m. *tampat orang mengâko-
 e dôsa*.
 BIECHTVADER, m. *pandita jang tarima (deng-
 ar) pengakoewan dôsa*.
 BIEDEN, b. w. aanbieden, *oendjoeq*, *oendjoq*.
 Eenen brief —, *oendjoeqkan soerat sa-
 poetjoeq*.

De hand —, helpen, *toelong*, *menoelony*.
 Wederstand —, *melawan*.
 —, dingen, *tâwar*, *menâwar*.
 Gij moet vijf gulden —, *loe misti tâwar
 lima roepiah*, L. *apalah kiranja toewan
 hamba menâwar lima roepiah*.
 BIEDING, vr. *penoentjoekan*, *pertoelongan*,
tawâran, zie BIEDEN.
 BIER, o. *bir*, *bier*, Ned., *bôzah*, Perz., *djiat*, Ar.
 Ligt —, *bier ênieng*.
 Zwaar —, *bier brat*.
 Engelsch —, *bier enggris*.
 — brouwen, *békin bier*, L., *mendjadi-
 kan bier of bôzah*.
 BIERACHTIG, b. n. *sa-roepa bier*, *kaja bier*,
 L., *rasanja bier*.
 BIERACCIJNS, m. *bôja bier*.
 BIERAZIJN, m. *tjoeka bier*.
 BIERBANK, vr. *balei warong bier*, *balei kadei
 orang djoewal bier*.
 BIERBROUWER, m. *teokang bier*.
 BIERDRINKER, m. *orang jang goewat minom
 bier*.
 BIERENBROOD, o. *sôp bier di tjampoer rôti*.
 BIERFLESCHE, vr. *bottol bier*.
 BIERGLAS, o. *glas bier*, *piâla bier*.
 BIERHUIS, o. *kadei orang djoewal bier*.
 BIERKAN, vr. *kan bier*, Ned., *trong bôzah*.
 BIERKRUIK, vr. *goetjé bier*.
 BIERMAAT, vr. *soekat bier*.
 BIERPAP, vr. *boeboer bier sama rôti*.
 BIERSMAAK, m. *râsa bier*.
 BIERSTEL, o. *kâjoe pengalâsan (gandjêl) tong
 bier*.
 BIERTAPPER, m. *orang djoewal bier*.
 BIERTON, vr. *tong bier*.
 BIERWERKER, m. *knecht*, *boedjang (knék)
 toekang bier*.
 BIEZEN, vr. *ranteq*, *kartjoet*, *roempoet boeloe mâta*.
 Hij heeft zijne biezen gepakt, *ia soe-
 dah lart, dia soedah minggat*, L.
 Biezen, waarvan matten gevlochten
 worden, *misiang*.
 BIESBAND, m. *tâk ranteq*, *tâk roempoet boe-
 loe mâta*.
 BIESBOSCH, o. *tânah roempoet boeloe mâta*,
tânah ranteq.
 BIESKORF, m. *biezenkorf*, *bâkoel jang di
 békin derri roempoet boeloe mâta*.
 BIESLOOK, o. *bâwung ketjil*.
 BIEST, vr. *ajer soesoe derri sâpt jang bahâ-
 roe berânaq*.
 BIESTBOTER, vr. *minjay sâpt jang bahâroe
 berânaq*, *mantéga sampj jang bâroe berâ-
 naq*, L.
 BIET, vr. zie BEETWORTEL.
 BIETBAAUW, m. *bullebak*, *spook*, *djoerig*,
 L., *hantoe*.
 —, *satanshond*, *andjing sêthân*.
 BIG, vr. *bâbi ketjil*, *nângi*.
 BIGAMIE, vr. *huwelijk met twee personen
 te gelijk*, (van eenen man, die twee vrou-
 wen heeft), *berbini doewa*.

—, (van eene vrouw, die twee mannen heeft), *berlâki doewa*.

BIGGELÉN, o. w. *linang*, *ber-linang-linang*.
Hare tranen biggelden haar langs de wangen, *makka ajer matânja ber-linang-linang sa-pandjang pipinja*.

BIGOT, b. n. dweepachtig, *moetachayil*, Ar.

BIGOTTERIJ, vr. *tuchajoel*, Ar.

BIJ, vr. bije, *madoe*, *lebah*, *alba*.
Zwerm van bijen, *madoe-madoewan*.
De groote —, *hommel*, *koembang*.
Zeer groote soort van —, *riang-riang*.
Honig der bijen, *ajer madoe*, (gewoonlijk *madoe*, maar dit is verkeerd, want *madoe* is de bij zelf, even zoo als *angoer* de wijndruif en niet de wijn is).

BIJ, voorz. digt bij, naast, *dekot*, *dik-kat*, L.
—, nabij, *hamptr*.
—, aan, *paadda*, *kapada*, *di*.
Bij of digt bij het paard, *dekot koeda*. (*Dekat* is niet tegen iets aan, maar er digt bij, terwijl di tegen iets aan of in beteekent).
Niet al te digt —! *djangan terlâloe dekat!*
—, omtrent het huis, *hamptr roemah*, *dekot roemah*.
— dag en — nacht, *paadda siang dan malam*.
— mij, *padâkoe*.
— duizenden, *dengan beriboe-riboe*.
— geval, *sa-koenjoeng-koenjoeng*, *koen-djoeng-koendjoeng*.
— elkander, *ber-sâma-sâma*.
— zijn leven, *paadda mâsa hidopnja*.
— manier van spreken, *oepamânja*.
— leven en sterven, *paadda mâsa hidop dan mati*.
— stukken en brokken, *ber-panggal-panggal*, *sa-panggal-panggal*, *sa-pôtong-pôtong*, *berpôtong-pôtong*.
— wijlen, *kâdang-kâdang*, *terkâdang-kâdang*, *sring-sring*, L.
Hij was — hem, *makka ia adâlâh ser-tânja*.
Blijf — mij, *tinggallah padâkoe*, *tinggal sâma sahâja*, L.
—, aan de deur, *di pntoe*.
Het is — elven, *hamptr poekol sablas*, L., *hamptr djâm poekol sablas*.
Hij is — de vijftig (jaar oud), *makka ia hamptr lima poeloh (tâhon oemoernja)*.
Geld — zich hebben, *membâwa (bâwa) doewit*, L., *bâwa oewang*, *bâwa amas*.
Niet — kas zijn, *trâda poenja doewit*, L., *trâda menaroh oewang*.
Ik ben — hem geweest, *kita soedah pigi di roemahnja*, L., *kita soedah mengoendjoeng-t dia*.
— dat gezegde werd hij boos, *kâ-rana perkataân itoe makka ia-poon amâ-rah*, (*nârah*, L.).

Hij is vroeg — de hand, *ia bângon pâgi-pâgi*.
— die gelegenheid, *paadda koetika itoe*.
— de hand leiden, *pimpin tangan*, *menimpin tangan*, *berdjalan pégang tangan*.
— de hand, vlug, slim zijn, *âla râ-djin*, *âda pintar*.
Iemand — den neus trekken, *târéq orang poenja hidong*, L.
— uw leven, *sa-lâgi hidopmoe*, *paadda mâsa hidopmoe*.
Olie — de takar verkoopen, *djoewal minjaq dengan tukâran*.
— zijne geleerdheid paart hij geen goed gedrag, *makka segalla pengatahoewannja itoe tiâda di pasertâkannja dengan lakoe djâlan jong bâjiq*.
— God! *bi'llahi!* Ar.
— menschen geheugen, *sa-demoer orang hidop*.
— zijn met een werk, *soedah hâbis pckardjâan*.
— met schrijven, *soedah hâbis menjoe-rat*, *soedah hâbis toelis*, L.

BIJALDIEN, voegw. *kâlœ*, L., *kâlœw*, *djika*, *djikalœ*, *atsal*, L.
— somtijds, *kâlœ-kâlœ*.

BIJBEL, m. *el-kitâb orang natsarân*.
—, Gode woord, *firnân Allah*.

BIJBELBLAD, o. een —, *sa-ladjoer el kitâb*.
—, bijbel, zie **BIJBEL**.

BIJBELBOEK, o. *soerat el-kitâb*.

BIJBELLEER, vr. *pengadjaran el-kitâb*.

BIJBELLEZER, m. *orang mengadjî el-kitâb*, *orang membâtja el-kitâb*.

BIJBELMATIG, b. n. *toeroet boeni el-kitâb*.

BIJBELPLAATS, vr. *nats el-kitâb*, Ar.

BIJBELSCH, b. n. *terkandoeng di dâlam el-kitâb*.

BIJBELSPREUK, vr. *matsal el-kitâb*, Ar.

BIJBELSTOF, vr. *nats el-kitâb*, Ar.

BIJBELVAST, b. n. *mengarti el-kitâb*, *mâhir di dâlam el-kitâb*.

BIJBELVERKLAARDER, m. *orang jang men-tafsirkan (mengartikan) el-kitâb*.

BIJBELVERKLARING, vr. *tafsir el-kitâb*.

BIJBELVRIEND, m. *orang jang soeka mem-bâtja (mengadjî) el-kitâb*.

BIJBETALING, vr. *tâmbahan pembajaran*.

BIJBETEKENIS, vr. *arti jang kadoewa*.
De hoofdbeteckenis en de —, *arti jang pohan dan arti jang kadoewa*.

BIJBELIJVEN, o. w. *pasertâkan*, *tinggal sâma*.
—, bijhouden, *toeroet*.
Gij gaat te snel ik kan u niet —, *toe-wan (loe, L.) djâlan terlâloe tjepat sa-hâjn tiâda boleh toeroet*.
De aamborstigheid is hem altijd bijgebleven, *mémang dia sesaq dâda*, L., *makka salamânja ia sesaq dâda djoega*, *makka salamânja ia di pasertâkan sesaq dâda*.

BIJBRENGEN, b. w. *bâwa*, *membâwa*.
—, helpen, *toelœng*, *goena*.

Wat zal dat —? *apa goenánja itoe?*
 —, schikken, *tjahári sampat, dápat*
 (ada) *sampat, boleh*.
 Ik wil wel medegaan, zoo ik het eenig-
 zins kan —, *kita máw toeroet djoega káloe*
 (atsal) *kita áda sampat*.
 Den stoel wat digter —, *hampírkan*
korst, (karost, L.).
 —, aanhalen (uiteen boek), *djoempoelkan*.
 Iemand uit eene flauwte —, *menja-*
darkan órang derri paadda pangsanya.
 BIJBRENGING, vr. aanhaling van eenen tekst
 of . . . *penjeboetan nats ataw . . .*
 BIJDEHANDSCH, bijw. *kiri*.
 Het — e paard is jong en sterk, *koeda*
kiri áda moeda dan goewat.
 BIJDOEN, b. w. *tambah, menambah*.
 Gij moet er nog een weinig —, *loe*
misti tambah lági sedikit, L., apálah ki-
ránja toewan hamba tambah lági sedikit.
 BIJDRAAIJEN, o. w. *bélog ka-sablah angin,*
bélog di báwah angin.
 —, toegeven, *táhan, tsabar, máw ber-*
dámei.
 BIJDRAGE, vr. gift, *pembrian, derma, zie*
 AALMOES.
 — voor liefdadige gestichten, *faál*
zakát, Ar.
 —, memorie, *soerat peringátan*.
 —, na eene reedvoering, *tambáhan*
chothbat, tambáhan bitjára.
 BIJDRAGEN, b. w. *bijvoegen, tambah*.
 —, oorzaak zijn, *djádi sabab*.
 Nog iets —, *tambah lági sedikit*.
 Het regenseizoen heeft bijgedragen, dat
 ik niet gekomen ben, *makka moesim hoe-*
djan itoelah sabab makka kita táda dátang.
 —, helpen, *toelong, bantoe*.
 — tot de kosten, *toelong bájar belandja*.
 Tot de overwinning —, *bantoe akan*
mengálahkun, bantoe paadda kamenangan.
 BIJDRUKKEN, b. w. *overdrukken, tjtitaq*
lebeh, L., trá, menrá of boeboeh trá lebeh,
(derri paadda jang di tantoekan).
 BIJE, zie *Bij*, vr.
 BIJEEN, bijw. *sána-sána*.
 — zijn, *bersána-sána*.
 Digt —, *rápat*.
 BIJEENBLIJVEN, o. w. *tinggal sana-sána*.
 BIJEENBRENGEN, b. w. *koempoelkan, meng-*
himpnkan.
 BIJEENDOEN, b. w. *tjampor, hoelam, paser-*
tákan.
 BIJEENDRAGEN, b. w. *tároh sana-sána,*
báwa paadda sátoe tampat.
 BIJEENDRIJVEN, b. w. *mengálaw sahingga*
berkáwan, mengáwankan.
 BIJEENGOOIJEN, b. w. *boewang djádi sátoe*
tambon.
 BIJEENGROEIJEN, o. w. *toemboeh djádi sátoe*.
 BIJEENHAKEN, b. w. *menggájit djádi sátoe*.
 BIJEENHALEN, b. w. *koempoelkan, him-*
ponkan.

BIJEENHANGEN, b. w. *menggantong sana-*
sána.
 BIJEENHOUDEN, b. w. *pégang sana-sána*.
 BIJEENJAGEN, b. w. *boeroe sampei berkáwan*.
 BIJEENKOMEN, o. w. *berkoempoel, berhimpn.*
 BIJEENKOMST, vr. *pekoempoelan, perhimp-*
poenan.
 BIJEENLEGGEN, b. w. *tároh sana-sána*.
 BIJEENLEIDEN, b. w. *hantar sana-sána*.
 BIJEENLIGGEN, o. w. *báring bersána-sána*.
 BIJEENLOKKEN, b. w. *koempoelkan dengan*
menikat, — — memanggil.
 BIJEENPLANTEN, b. w. *tanam rápat*.
 BIJEENRAPEN, b. w. *poengoet sana-sána*.
 BIJEENREKENEN, b. w. *mendjoemlah, meng-*
hitong sana-sána.
 BIJEENRIJGEN, b. w. *djeloeerdoer sana-sána*.
 BIJEENROEPEN, b. w. *meminggil sanoewa,*
menghimpnkan, koempoelkan sana-sána.
 BIJEENROEPIING, vr. *pemanggilan sana-sána,*
pengoempoelan, penghimpnoenan.
 BIJEENRUKKEN, b. w. *koempoelkan dengan*
menárég.
 —, marcherende bijeenkomen, *berangkat*
serta berkoempoel, berdjálan serta ber-
himpn.
 BIJEENSCHRAPEN, b. w. *meng'ájis sana-sána,*
menggájis djádi sátoe tambon.
 —, verzamelen, *koempoelkan, himp-*
kan.
 BIJEENSMIJTEN, b. w. *limpar sana-sána*
djádi sátoe tambon.
 BIJEENSPELDEN, b. w. *menghoebong dengan*
penit.
 BIJEENSTAAN, o. w. *berdiri bersána-sána*.
 BIJEENTREKKEN, b. w. *koempoelkan dengan*
menárég.
 Het krijgsvolk —, *koempoelkan rájat,*
mengampnongkan rájat.
 BIJEENTREKKING, vr. *penghimpnoenan dengan*
menárég, pengoenpoelan dengan menárég.
 — van krijgsvolk, *pekoempoelan tsol-*
dádoe, perhimpnoenan rájat.
 BIJEENVOEGEN, b. w. *merápatkan, tároh*
rápat.
 —, vereenigen, *hoebong, menghoebong*.
 BIJEENVOEGING, vr. *perapátan*.
 —, vereeniging, *penghoebongan*.
 BIJEENWERPEN, b. w. zie *BIJEENSMIJTEN*.
 BIJEENZAMELEN, b. w. *koempoelkan bersána-*
sána, h mponkan sana-sána.
 BIJEENZAMELING, vr. *pengoempoelan, peny-*
himpnoenan.
 BIJEENZETTEN, b. w. *tároh sana-sána*.
 BIJEENZIJN, o. w. *áda bersána-sána*.
 BIJEENZITTEN, o. w. *doedoq bersána-sána*.
 BIJEENZOEKEN, b. w. *koempoelkan dengan*
mentjahári.
 BIJENANGEL, m. *sangat madoe, sangat*
lebah.
 BIJENCELLETJE, o. *sarang madoe*.
 BIJENKLEIJEN, o. *meerv. telór madoe, telór*
lebah.

BIJENHOUDER, m. *orang piara madoe*.
 BIJENKONING, m. *râuju madoe*.
 BIJENKORF, m. *roemah madoe*.
 BIJENNEST, o. *indoeng madoe*.
 — dat aan een boomtak hangt, *soewá-
 lang, soewárang*.
 BIJENZWERM, m. *káwan madoe*.
 BIJGAAN, o. w. in: bijgaande brief, *soerat
 jang di pasertákan*.
 BIJGELEGEN, b. n. aangrenzend, *jang di
 dálam dá-irah, jang berhampiran, jang ber-
 dekat*.
 BIJGELOOF, o. *tachajol, Ar.*
 BIJGELOOVIG, b. n. *moetachayil, Ar.*
 BIJGELOOVIGHEID, vt. *prí jang moetachayil*.
 BIJGENAAMD, b. n. *bertimang-timangan*.
 BIJGEVAS, o. *toemboehan*.
 BIJHALEN, b. w. aanhalen, aanvoeren, *se-
 boet, menjeboet*.
 —, strak aanhalen, *tárêq kintjang*.
 BIJHALING, vt. *penjeboetan*.
 BIJHANGEN, b. w. gantong di sabbah, *gan-
 tong bersáma-sáma*.
 —, bijdoen, *tambah*.
 BIJHANGSEL, o. *tambáhan, bárang jang di
 tambah*.
 BIJHOOREN, o. w. *berteman, djádi teman,
 áda pasángan*.
 BIJHOUDEN, b. w. *pégang dekat*.
 — in het gaan, *toeroet berdjálan*.
 BIJKANS, bijw. *hampír-hampír, ook hampír,
 ampír, njáris*.
 — raak, *hampír-hampír kena*.
 — dood, *njáris máti, hampír máti*.
 BIJKOMEN, o. w. inhalen, *hambat, soesoel, L.*
 —, gelijken, *sána roepa*.
 Dat komt er niet bij, *ítoe boekan sána
 roepánja*.
 Indien gij tien gulden meer biedt dan
 zal het wat bijkomen, *káloe toewan soeka
 táwar sapoeloh roepiah lebeh nantí sája
 bóleh kira*.
 — van eene flaauwte, *sadar derri paad-
 da pangsan, sajoeman, síjoeman*.
 BIJKOMST, vt. *sadar*.
 BIJKRUIPEN, o. w. *hampírkan dengan me-
 rangkang, — — meláta*.
 BIJL, vt. *kápaq, kumpaq*.
 —, die ook als dissel dient, *balioeng*.
 —, inlandsch kappes, *gólq*.
 BIJLAGE, vt. *soerat katrángan*.
 BIJDRAGER, m. *zwaardrager, abantára,
 bantára*.
 BIJLEGGEN, b. w. bijdoen, *tambah*.
 Verliezen, er geld —, *roegi*.
 Een geschil —, *menjelessikan tjiderá*.
 BIJLEGGER, m. bevrédiger, *penjoeloh, órang
 jang menjelessikan tjiderá*.
 — met een vaartuig, *haloewan práhoe
 menjálap anjin*.
 BIJLEGGING, vt. bijvoeging, *penambáhan*.
 — van een geschil, *penjoelohan, per-
 daméan*.

BIJLEMAN, m. *orang prang jang membára
 kápaq*.
 BIJLIGGEN, o. w. als: bijliggende brief,
soerat jang di pasertákan.
 BIJLIGGING, vt. *bijslaap, satoeboeh, zie BIJ-
 SLAAP*.
 BIJLOOP, m. hulp, *pembantoewan, teman*.
 BIJLOOPEN, o. w. toeschieten, *dátang lári*.
 BIJLOOPER, m. helper, *órang membantoe
 kardja*.
 —, loopjongen, *boedjang, L., knék,
 Ned.*
 BIJLTJE, o. *kápaq ketjil*.
 BIJLTJESKRUID, o. *lian, liján*.
 BIJMAAN, vt. *penarángan di lángit sa-roepu
 boelan*.
 BIJMENGEN, b. w. *tjampor, hoelam*.
 Kleuren —, *páloe*.
 BIJMENGING, v. *pentjampoeran*.
 BIJNA, bijw. *hampír-hampír, hampír, ampír,
 njáris*.
 BIJNAAM, m. *timang-timangan*.
 BIJJOOGMERK, o. *niat jang tersemboent, niat
 jang pasertákan*.
 BIJPAD, o. *loerong*.
 —, korter weg, *stimpangan, persimpangan-
 an djálan*.
 BIJREKENEN, b. w. *tambah paadda hitoeng-
 an, tambah paadda djornlah*.
 BIJROEPEN, b. w. *panggil menghádap*.
 BIJSCHIETEN, b. en o. w. *témbaq lági*.
 —, bijdoen, *tambah*.
 BIJSCHIKKEN, o. w. digter bijschikken, *gêssér,
 gisir, hampírkan sambil gisir*.
 BIJSCHOFFELEN, b. w. *soesor, menjoesor
 sedikit*.
 BIJSCHRAPEN, b. w. *koempoelkan dengan
 menggároq*.
 BIJSCHRIFT, o. *soerat tambáhan*.
 BIJSCHRIJVEN, b. w. *hábiskan soerat, toeroen-
 in soerat*.
 De koopmansboeken —, *sálin soerat
 peringátan di boekoe besaar*.
 BIJSCHRIJVING, vt. *salinan soerat, háal meng-
 hábiskan soerat*.
 BIJSCHUIVEN, b. w. *bijschikken, hampírkan
 dengan gisir of gèssér, mendampingkan*.
 Door schuiven nabij brengen, *sórong
 dekat, sórong rápat, rapátin*.
 BIJSLAAP, m. *gemeenschap, sa-toeboeh, am-
 pot, ber-antam, wathia, Ar.*
 Onwettige —, *perkadakan, moekah,
 ziná, Ar.*
 —, bedgenoot, *teman tidor, teman ber-
 ádoe*.
 BIJSLAAFSTER, vt. onwettige, *kandaq, (niet
 te verwarren met gondiq, een geoorloofd
 bijwrijf)*.
 BIJSLAPEN, o. zie BIJSLAAP.
 BIJSLIPELEN, b. w. *mengjirit dekat, sérrét de-
 kat, L.*
 BIJSMAAK, m. *rása jang tiada salia, lájin
 rása*.

BIJSMELTEN, b. w. *tambah laboeran.*
BIJSMEREN, b. w. *tambah gemoq.*
BIJSMIJTEN, b. w. *limpar paadda*, — *di.*
 Daar —, *limpar di sitoë.*
BIJSOM, vr. *bâsi.*
BIJSPRINGEN, o. w. door springen bereiken, *meloempati.*
BIJSTAAN, b. w. te hulp komen, *dâtang toelong.*
 Elkander —, *bantoe membantoe.*
 De zeilen staan goed bij, *makka segalla lâjar soedah di pasang bajiq-bajiq.*
BIJSTAND, m. *pertoeloengan*, *penoeloung belâ.*
 — in den krijg, *bantoe, pembantoevan.*
BIJSTANDER, m. helper, *orang menoeloung orang membantoe.*
BIJSTEKEN, b. w. *tambah dengan toesoq.*
BIJSTELLEN, b. w. *târoh dekat.*
BIJSTER, b. n. *verward, bingong.*
 Hij is het spoor geheel —, *dâa bingong sakâli.*
 — verlegen, *bingong serta mâloe.*
 —, zeer, *sangat, terlâloe amat.*
BIJSTERZINNIGHEID, vr. *kabingoengan.*
BIJSTOOTEN, b. w. *toelaq dekat.*
BIJT, vr. *lobang jang di pôtong di dâlam ajer hâtoe (djemad, Ar. ajer bekoe.)*
BIJTACHTIG, b. n. *socka menggigit.*
 Bijtachtige hond, *andjing gâlaq.*
BIJTACHTIGHEID, vr. *kasoekâân menggigit.*
BIJTEN, b. w. *gigit, menggigit.*
 Door eenen dollen hond gebeten worden, *kena di gigit and ing gâlaq.*
 Doen bijten, *bergigitkan.*
 De ruiters deden hunne paarden bijten, *segalla jang berkoeda menggigitkan koe-dânja, E. H.*
 Blaffende honden — niet, *andjing menjâlaq tâda menggigit, andjing jang menggonggong itoe trâda menggigit, L.*
 In den vinger —, *menggigit djâri.*
 Op de tanden —, *knarsetanden, kartaq, meng'artaqkan gigi.*
 Goed van zich af —, *de tanden laten zien, toendjoeq moeka.*
 In het oor —, *influisteren, bisiq, ber-bisiq.*
 In het stof —, *mâti di dâlam prang.*
 —, scherp zijn, zoo als spaansche peper enz., *pedas, padas.*
 —, zooals sommige wonden, *pedih.*
 Bijtend gevoel (in de maag), *râsa pirri.*
 —, inbijten, verroesten, *mâkan, kâratkan, meng'aratkan.*
 Bijtende woorden, *perkatâân jang tâdjâm.*
 Eene bijtende spotternij, *stândiran jang tâdjâm.*
BIJTEN, o. *penggigitan.*
BIJTER, m. *jang menggigit, penggigit.*
 —, tand, *gigi.*
BIJTING, vr. *ineting, pengarâtan.*

BIJTIJDS, bijw. *siang-siang.*
 —, vroeg in den morgen, *pâgi hâri.*
 — op zijn, *berpâgi-pâgi.*
 — komen, *dâtang siang-siang.*
BIJVAL, m. buitengewoon voordeel, *lâba jang lebeh.*
 —, goedkeuring, *perkenan, kasoekâân orang.*
BIJVALLEN, o. w. toevallig bijkomen, *dâtang koendjong-koendjong.*
 —, helpen, iemands zijde kiezen, *toelong, toeroet.*
 —, herinneren, *kenang, terkenang.*
 Zijn naam wil mij niet —, *kita tiada terkenangkan namânja, sâja tiada ingat dâa poenja nâma.*
BIJVOEGELIJK, b. n. *jang dâpat di pasertâkan.*
 — naamwoord (alleen in het Arabisch), *tsifat moesjabbat*, (vergelijkende nadere bepaling).
BIJVOEGEN, b. w. *tambah, menambah, imbah.*
 Mijnheer moet er nog wat —, *toewan misti tambah lagi sedikit.*
BIJVOEGER, m. *orang jang menambah.*
BIJVOEGING, vr. *penambâhan.*
BIJVOEGSEL, o. *tambâhan, kalebêhan.*
 — van een' brief of boek, *tambâhan soerat of kitâb, dzâ'1, Ar.*
 — van een testament, *soerat tambâhan watsiat, dzâ'1 watsiat, Ar.*
 —, overmaat, *moembang, mombong.*
BIJVOET, m. St. Janskruid, *djoekoet lokot mâta, Soend., bâroe tjina.*
BIJWEG, m. *loerong.*
 —, korter weg, *stimpângan, perstimpângan djâlan.*
BIJWERK, o. gering, klein werk, *pekardjâân jang ketjil.*
 — toegevoegde sieraden, *perhiâsan jang di tambâh.*
BIJWERKEN, b. w. *kardja hâbis, menjoeadakan pekardjâân.*
BIJWERPEN, b. w. *tambah dengan melimpar, limpar di.*
 Een en steen bij de andere werpen, *limpar bâtoe sa-boewah paadda lâjin-lâjin hâtoe itoe.*
BIJWEZEN, o. w. met anderen tegenwoordig zijn, *âda, menghâdap, âda hâdlir, Hofi.*
 Ik ben er bij geweest, *sahâja soedah âla di sitoë, makka akoe poon hâdlirlah di sitoë, Hofi.*
 Ergens vroeg —, zich reppen, *membângatkan dirinja paadda soewâtoe perkâra.*
 Bij de verschijning ten hove ben ik geweest, *tatkâla râdja poon sedang semâjam makka hamba poon menghâdap djoega.*
BIJWIJF, o. *goendiq.* (De *goendiq* is het erkende — van den man met moett vooral niet verward worden met de *kandâq*, bijzit of overspeelster, die veracht is).

- , waarmede men gehuwd is, *madoe*.
BIJWOLFSCHAP, o. *madoe*, *permadoewan*.
BIJWONEN, b. en o. w. *âda*, *menghâdap*, *hiâdlir*, Ar. Hofst.
 —, mede gaan, *toeroet*.
 Eenens veldslag —, *toeroet orang berprang*, *âda di prung*.
 Eene gehoorgeving —, *menghâdap rådja semâjam*.
 —, zie **BESLAPEN**.
BIJZEN, o. w. togtig zijn (van koeijen), *maw berdjantan*.
BIJZETTEN, b. w. een lijk in stilte —, *tânam majit dengan tiâda oepatjâra*, *tânam orang mati dengan diam*.
 Niets hebben om bij te zetten, zeer arm zijn, *âda pôtol sakâli*, L., *âdu pâpa sakâli*.
 De schipper liet al de zeilen —, *makka rachoda (djoerâgan) poon soeroeh tambang (pisang, boeka) segalla lâjar*.
 Geld —, *belâroh oewang*.
BIJZETTING, vr. *petarôhan*, zie **BIJZETTEN**.
BIJZIENDE, b. n. *râboen*, *siloe*, *mâta ajam*, L.
BIJZIENDHEID, vr. *prî mâta kâboer*, *siloe*.
BIJZIEN, o. *kâddûn*, *hadlirat*, Ar. Hofst.
BIJZIT, vr. *boeleerster*, *kunday*.
 Met eene — te doen hebben, *boeleren*, *berkankay*, *mengandâki*.
BIJZITTEN, o. w. *doedoeq* *menghâdap*, *doedoeq di*.
BIJZITTER, m. *orang doedoeq menghâdap*, *pendoedoeq di*.
BIJZON, vr. *sjihâb sa-roepa mata-hâri*.
BIJZONDER, b. n. buitengewoon, *amat terlâloe*, *sangat*, *boekan bârang*.
 Elk in het —, *mâsing-mâsing*.
 Een —, *sâleh soewâtoe*.
 Langs eenen bijzonderen weg, *paadda sâleh soewâtoe djâlan*.
 In het algemeen en in het —, *jang sadjât dan jang tambâtan*.
 —, voornamelijk, *istimêwa*, *tambâhan poela*.
 —, zeldzaam, *djârang*.
 —, uitnemend, *indah-indah*.
 —, schoon van gelaat, *terlâloe elok parasnja*.
 —, eigenaardig, *sadia*, *machtsoets*, Ar., *choetsoets*, Ar.
 —, afzonderlijk, afgezonderd, op zich zelven, *sakoe*.
 —, vooral, *ti-dâpat tiâda*, *mistî*, L.
 —, zonderling, *gharib*, Ar.
 —, verwonderlijk, *âdjâib*, Ar.
BIJZONDERHEID, vr. *perkâra jang gharib*.
 Eene zaak met al hare bijzonderheden, *soewâtoe perkâra dengan segalla hâl af-wâlnja*.
BIKHAMER, m. *martil toekang bâtoe*.
BIKKEL, m. *boekoe kâki bâbi*.
BIKKELEN, o. w. *mâjin toetang ketjil*, (in Indië niet in zwang).
BIKKEN, b. w. pikken, *pâgot*.

- , eten, *mâkan*, *santap*.
 —, (bij Mets.) *pôtong bâta*, *boewang kâpornja bâtoe dengan pâhat*.
BIKSTEEN, m. *hâboe bâtoe*, *bâtoe hantjor*.
BIL, vr. *boewah pantat*, *pantat*, *ponggyong*, *doebr*, Ar., *doeboer*, *gadipoeng*.
BILHAMER, m. *martil bâtoe kisâran*, — — *penggilingan*.
BILJARDEREN, b. w. *kena bôla doewa kâli*.
BILJART, vr. zie **BILJARTSPEL** en **BILJART-TAFEL**.
BILJARTBAL, m. *bôla*.
BILJARTEN, o. w. *mâjin bôla*.
BILJARTKAMER, vr. —huis, *roemah bôla*.
BILJARTQUEUE, vr. *kâpoe mâjin bôla*.
BILJARTSPEL, o. *permainan bôla*.
BILJARTSPELER, m. *orang mâjin bôla*.
BILJARTTAFEL, vr. *mêdja mâjin bôla*.
BILJET, o. *soerat ketjil*.
 — om goederen te laden, *soerat moewâtan*.
 — van vrijstelling van regten, *soerat lepas bêja*.
 — van inkwartiering, *soerat memondoeqkan tsoldâdoe*.
BILJOEN, o. ongangbaar geld, *oewang jang tiâda lâkoe*, zie **SCHEIDEMUNT**.
BILLEN, b. w. *menâdjankan bâtoe kisâran*.
BILLIJK, b. n. *pâtoet*, *lâjiq*, *hâroes*.
 Een — verbond, *perdjandjian jang pâtoet*.
BILLIJKEN, b. w. *soedî*, *perkenan*, *soeka*, *istibâhat*, Ar., *mengharoeskan*.
 Ik billijk uw doel, *kita perkenankan magtsoed toewan hamba*, *sahâja soeka loe poenja mâw*, (niat).
BILLIJKHEID, vr. *kapatoetan*, *kuharoesan*, *intsâf*, Ar.
BILLIJKING, vr. *perkenan*, *soeka*, *rillâ*, Ar., *rillâ*, verb.
BILLIOEN, o. *kerno*, Jav., *joeta kâli joeta*.
BILSLAG, m. *poekoel pantat*.
BIND, o. *alang-alang*.
BINDBALK, m. *dakbalk*, *prâhun*.
BINDEN, b. w. *ikat*, *mengikat*, *kâbat*, *kabat*.
 Met ketenen —, *merantêkan*.
 Een paard aan eenen boom —, *tambat koeda di pôlon*.
 Aan een —, *hoebong*, *menghoebong*.
 Aan schoven (bossen) —, *mengikat pâdi*.
 Een boek —, *mengikat kitâb*, *kilip kitâb*.
 Takkebossen —, *membarakaskan*.
 Eenen zak —, *djâlin kârong*, *ikat kârong*.
BINDEN, o. *pengikâtan*.
BINDER, m. *pengikat*.
 Boek —, *pengilip kitâb*, *toekang mendjâhit boekoe*.
BINDGAREN, o. *bindtouw*, *benang kâsar*.
BINDING, vr. *pengikâtan*.
BINDRIJS, o. *rantingan*.

BINDESEL, o. *tali bebat.*

—, windsel, *kájin bárot.*

BINDTOUW, o. *tali ikat.*

BINK, m. lomperd, *orang bódoeh, órang gbloq, L.*

—, knol, stijf, slecht paard, *koeda gladq.*

BINNEN, voorz. en bijw. *dálam.*

— in, *di dálam.*

—, naar — gaan, *másoq ka-dálam.*

Hetgeen — is, *jang di dálam.*

— eene maand, *dálam sátoe boelan.*

— in de hel, *di dálam nárika.*

— 's monds spreken, *óring-oríngan.*

Te — schieten, *kenang, terkenangkan, íngat.*

—kamer, *bíliq dálam.*

Hij is reeds —, *ia soedah másoq di dálam.*

Buiten en —, *di loewar dan di dálam.*

BINNENACHTERSTEVEN, m. *dálamnja boerit práhoe of kapal.*

BINNEDEUR, vr. *píntoe dálam.*

BINNENDJK, m. *tarbis dálam.*

BINNENDJKSCH, b. n. *di sablah dálam tarbis.*

BINNENGAATS, bijw. *másoq moewára, másoq koewála.*

BINNENHOF, o. (het binnenste van het hof), *dálamnja astána.*

—, in tegenstelling van *baitenhof, astána dálam, maligei dálam.*

BINNENKAMER, vr. *bíliq dálam.*

BINNENKANT, vr. *sablah dálam, fíhaq dálam.*

BINNENKOORTS, vr. *demam báthin, demam dálam.*

BINNENLAND, o. *pásaq, hoeloe, oediq, L.*

BINNENLANDSCH, b. n. *pásaq, dálamnja negri.*

Binnenlandsche wegen, *djálun ka-hoeloe, djálun-djálun jang di dálam negri.*

Binnenlandsche oorlog, *prang dengan órang negri sendirinja.*

Een minister van binnenlandsche zaken, *ferdána mantri hál ahwál pamarintáhan negri, minister hál ahwál pamarintáhan negri.*

BINNENLANDSCHVAARDER, m. *rivierschip, práhoe soengei, práhoe káli, L.*

BINNENLEIDEN, b. w. (iemand) *báwa meng-ádap.*

BINNENLOODS, m. *órang lóga di káli, L. pendoeqa di soengei.*

BINNENMOEDER, vr. *órang parampoewan jang péngang hál roemah ánaq játim.*

BINNENMUUR, m. *ténboq dálam.*

BINNENPAD, o. *djálun ketjil, loerong, simpángan, persimpángan djálun.*

BINNENPLAATS, vr. *haláman dálam, látar dálam, L., nátar dálam.*

BINNENSCHUUT, vr. *práhoe káli, L., práhoe támbángan die soengei.*

BINNENSTAD, vr. *kampong jang di dálam negri (kóta).*

BINNENSTE, b. n. *jang di dálam sakáli, jang báthin sakáli.*

BINNENSTUIP, vr. *sáwan báthin.*

BINNENVAART, vr. *pelajáran di soengei, — káli, L.*

BINNENVADER, m. *djoeroe roemah ánaq játim.*

BINNENVOORSTEVEN, m. *dálamnja haloewan kapal of práhoe.*

BINNENWAARD, m. *tánah jang di koelilingi tarbis.*

BINNENWAARTS, bijw. *jang di dálam, kasa-blah dálam.*

BINNENWATER, o. *tásik, telága, dánoe.*

BINNENWEG, m. *djálun ketjil, loerong, simpángan, persimpángan djálun.*

BINNENWERK, o. *kardja dálam.*

BINNENWERK, o. *kardja dálam.*

—, weefsel van kant, *tenoenan renda.*

— van timmer- of metselliceden, *petoe-kángan dálam.*

BINNENZIJDE, vr. *sablah dálam, fíhaq dálam.*

BISDOM, o. *oesqoesiat, Ar.*

BISSCHOP, m. *oesqoes, Ar.*

BISSCHOPPELIJK, b. n. *tjára oesqoes.*

BISSCHOPSAMBT, o. *djabatán oesqoes.*

BISSCHOPSHOED, m. *koelah oesqoes, (Perz. en Ar.).*

BISSCHOPSTAF, m. *toengkat oesqoes.*

BITS, b. n. *tádjám, bingis.*

— antwoord, *tjampaq.*

BITSHEID, vr. *prángi tádjám, bingis, tjampaq, tjampah.*

BITTER, b. n. *páhit, hádd, Ar., iksir, Ar.*

Bittere wortel, *akar páhit.*

— voor het hart, *pedih paudla háti.*

— ongelukkig, *terlálloe amat tjeláka.*

— verdriet, *sákit háti jang terlálloe amat.*

BITTER, o. *bittere drank, sópi páhit, mi-noeman páhit.*

BITTERACHTIG, b. n. *páhit sedikit.*

BITTEREINDEN, o. *meerv. hoedjoeng táli djangkar (sáwh) jang toewah.*

BITTERHEID, vr. *pri páhit, tsifat páhit, kapahitan.*

BITTERZOET, o. *kájoe mánis páhit.*

BITTERZOUT, o. *gáram páhit.*

BLAADJE, o. *dáwon ketjil.*

—, plaatje, *prádoe ketjil.*

—, schenkblaadje, *tálam ketjil, doelang ketjil, bakkt, L., verbogen van bakje.*

BLAAM, vr. *tjelá, dáleh, máloe.*

—, laster, *finah, Ar., ompat, madlar-rat, Ar., Hof.*

Lof en —, *poedji dan tjelá.*

Vrij van —, *soetji derri paudla tjelá.*

BLAAR, vr. *bintil.*

Zijn gezigt is met blaren door den zon-

- nengloed, *makka moekanja berbintil kena pânas mata-hâri*.
 —, witte plek op den kop, *poesâran poetih, tjôlat*, Soend., *pitag*.
BLAARTREKKEND, b. n. *menjudikan bûtil, berbintilkan*.
BLAAS, vr. *kakempoengan, pekintjingan, ari-art, kâpo*.
BLAASBALG, vr. *hamboesan, hoeboehan*, Jav.
BLAASHOREN, m. *tandog akan tieop*.
 Op den — blazen, *tieop tandog*.
BLAASJE, o. waterbel, *galambong*.
BLAASKAAK, m. pochhans, *orang angkoe, L., orang takkabbor, orang kâjjaq, pengâtjaq*.
BLAASKAKEN, o. w. *kâjjaq, mengâtjaq*.
BLAASKAKERIJ, vr. *pengâtjakan, perkataân takkabbor*.
BLAASPIJP, vr. om met pijltjes of kluitjes aard naar vogels te schieten, *soempitan*.
 Eene nauwe —, *soempitan jang sindat*.
 Door zulk eene pijp schieten, *menjoempit*.
 De Radên nam onmiddellijk zijne —, om de vogels, die hij zag, te schieten, *Radên poon sigrah jangambil soempitan, menjoempit boerong jang kalihâtan*.
BLAASPEELTUIG, o. *soeling, moeri, bangsi*.
BLAAUW, b. n. *belâw, Ned., biroe*.
 — linnen, *kâjin belâw, kâjin biroe*.
 — e oogcn, *mâta koetjing*, eig. katten-oogen.
 Hemels—, *biroe lântj*.
 Iets — laten, *poera-poera toetop mâta, poera-poera tiâda melihat*.
 Een —tje loopen, *woeroeng meminang, woeroeng minta kâwin*.
 Bont en — geslagen, *irang*.
BLAAUW, o. *djanang biroe, tjat belâw, L., blaw, tjat biroe*.
 —, indigo, *nila*.
BLAAUWCHTIG, b. n. *belâw sedikit, L., biroe-biroe'an*.
BLAAUWBOEKJE, o. *soerat sindiran*.
BLAAUWEN, b. en o. w. *bêkin belâw, L., mendjadikan biroe*.
BLAAUWHEID, vr. *warna biroe, warna belâw, L.*
BLAAUWSCHUIT, vr. *sariâwan*.
BLAAUWSEL, o. *kandji blaw, L., kandji biroe, nila*.
BLAAUWVERWEN, o. *tjelop blaw, L., tjelop paadda warna biroe*.
BLAAUWVERWER, m. *toekang tjelop blaw, L., pentjelop blaw, L., — biroe*.
BLAAUWVERWERIJ, vr. *pentjelop blaw, L., — biroe*.
BLAD, o. *dâwon*.
 — van eenen boom, *dâwon pôhon, waraq, Ar.*
 — van eene tafel, *dâwon médja, pâpan médja*.
 Een — papier, *sa-képing qarthas, salêmbar*.
 IJzeren —, plaat, *prâda bessî*.
 — van een boek, *lâljoer*.

- zijde, *sjathr, Ar., tsahifat, Ar.*
 Een gekleurd, verguld en gebloeemd — in een boek, *bidang*.
 —, schenk—, *tâlam, doelang, bakki*, verb. Ned.
 Het — van eene zaag, *mâta girgâdji*.
 Ontijdig afgevallen bladeren, *dâwon goegoer*.
 Drooge pisangbladeren, *karoesong*.
 Verdorde, afgevallen bladeren, *dâwon loeroh*.
 Het —, uitwendige van het oor, *dâwon telinga, dâwon koeping, L.*
BLADEREN, b. w. zie DOORBLADEREN.
BLADERIG, b. n. bladerrijk, *bânjaq dâwon, L., rampaq, rindang*.
 De Sultan Ibrahim zag vervolgens eenen boom aan den kant van het veld staan, welke zeer — was, *makka di lihat oleh Solthân Ibrâhîm, âda sa-pôhon kâjoe di tepi pândang terlâloe rindang. S. Ibr. 7.*
BLADERLOOS, b. n. *tiâda berdâwon, trâ poenja dâwon, L., boeloes*.
BLADGOLD, o. *amas prâda, pergol*, verb. van verguldsel.
BLADJZER, o. *bessî prâda, bessî dâwon*.
BLADKOPER, o. *tambâga prâda, tumbâga dâwon*.
BLADLUIS, vr. *koetoe dâwon, pianggang*.
BLADSTEEL, m. *tangkei dâwon*.
BLADWIJZER, m. *daftar segalla perkâra kitâb*.
BLADZIJD, vr. *lâljoer, mocka, pâpan, sjathr, Ar., tsahifat, Ar.*
BLAFFEN, o. w. *sâljaq, menjâlaq, menggong-gong, L.*, doch dit beteekent eig. naar iets happen.
 Tegen de maan —, (vergeefsche moeite doen), *boewang garam di lûct*.
BLAFFER, m. hond, die blaft, *andjing jang menjâlaq*, — — *menggonggong*.
 —, schreeuwer, *pengâtjaq*, zie **BLAASKAAK**.
BLAFFERD, m. register, *daftar, Ar., daptar*, verb.
BLAKEN, b. en o. w. door de vlam halen, *hângoeskan*.
 De planken van den voorstoven moeten geblaakt worden, *makka pâpan haloewan prâhoe itoe misti di hângoeskan*.
 —, van het vuur, *bernjâla*.
 Het vuur blaakt, *makka âpi bernjâla*.
 —, gloeijen, *hângat*.
 Van gramschap —, *hângat amarah*.
BLAKER, m. platte kandelaar, *kâki dian, tampat lilin, L.*, (eig. iets waarin was gedaan wordt, maar *lilin* wordt hier voor waskaars genomen, die anders *lilin betoel* heet).
BLAKEREN, b. en o. w. *bâkar dengan bessî*.
BLAMEREN, b. w. *tjelâkan, mentjelâkan, membri madlarrat*.
BLANK, b. n. wit, *poetih*.
 Een — mensch, *blanke, orang poetih*.

Een — e sabel, *pedang terhoenoes*, *pedang jang di tjáboet*.
 —, rein, *poetih*.
 Een — gemoed, *hâti poetih*.
 —, blinkend, *bekilap*, *berkilap*.
 —, geschuurd, *geschrobd*, *pristh*, *brissih*, *brissi*, L.
 —, zuiver, *onschuldig*, *soetji*.
 —, bloot, *naakt*, *telandjang*.
 — maken, *poetihkan*, *memoetihkan*, *békin poetih*, L.
BLANKETDOOS, vr. *bossëtta poepoer*, *tampat poepoer*, *tjuppoe*, *tjapoe*.
 —, met wit blanketsel, *bossëtta bedaq*.
BLANKETSEL, o. *perloeloetan*.
 Rood —, *poepoer*.
 Wit —, *bedaq*, soms *pedaq*.
BLANKETSELBLAD, o. *dáwon poepoer*.
BLANKETSELPLANT, vr. *dilam*.
BLANKETTEN, b. w. *loeloet*, *tároh poepoer*, *páké poepoer*, (*bedaq*), *berbedaq*.
BLANKETWORTEL, m. *pátjar tjálong*.
BLANKHEID, vr. *kapoetihan*.
BLAREN, o. w. *gimbêr*.
 —, doorbladeren, *pariksa*.
 Een boek —, *pariksa kitáb*.
BLATEN, o. w. *gimbêr*.
BLAZEN, o. en b. w. *tioep*, *menioep*, *poepoet*, *hamboes*.
 Asch weg —, *tioep háboe*.
 Het vuur —, *tioep ápi*.
 Ik wachtte nog, evenwel blies de wind niet, (stak de wind niet op), *makku hamba menantí tiáda djoega bertioep angin*.
 Op de fluit —, *menioep bangst*, *poepoet bangst*.
 Met de blaasbalg —, *menghamboes ápt*.
 In het oor —, *influisteren*, *berbisq-bisq*.
 De oostewind blaast hevig op de kruin van den Salak, *makka angin timor (wétan) berpoeoet terláloe sângat di pontjaq goenong sâlaq*.
 De trompet —, *tioep nafiri*, *tioep salomprêt*, L.
 —, in het spel, *tioep*.
BLAZER, m. die blaast, *órang jang menioep*, *penioep*.
 —, snoever, *pengátjaq*.
BLAZING, vr. *penioepan*.
BLAZOEN, o. veldteken, *bandéra*, *pandji-pandji*.
BLEEK, b. n. *poetjat*.
 —, bestorven, *pérang*.
 De kleur van haar gelaat was — en bestorven, *ajer moekánja poon poetjat dan pérang*.
 —, licht van kleur, *moeda*.
 — groen, *hidjoe moeda*.
BLEEK, vr. *bleekveld*, *pembinaráän*, *látar toekang minátöe*, L.
BLEEKACHTIG, b. n. *poetjat sedikit*.
BLEEKEN, b. w. *djemoer*, *djoemoer*, *men-djemoer kájin*.

Op het gras —, *djemoer di roempoet*, (in Indie weinig in gebruik; men hangt veelal de kleeren aan gespannen lijnen).
 —, wit worden, *djádi poetih*.
 —, wit maken, *memoetihkan*, *békin poetih*, L.
BLEEKER, m. *toekang minátöe*, L., *binára*, *pembások*, *toekang tjoetji kájin-kájin*, *toekang tjoetji bárang*, L.
BLEEKERIJ, vr. *bleek*, *tampat toekang minátöe*, *tampat binára*, *pembinaráän*.
 —, het bleeken, *djemoer*, *djemoeran*.
BLEEKERSHOND, m. *andjing toekang minátöe*.
BLEEKGEEL, b. n. *koening moeda*, *warna merang*.
BLEEKGELD, o. *belandja djemoer kájin*.
BLEEKROEN, b. n. *hidjoe moeda*.
BLEEKHEID, vr. *kapoetjatan*.
BLEEKROOD, b. n. *mérah moeda*.
BLEEKSTER, vr. *órang parampoewan jang djemoer kájin*.
BLEEKVELD, o. zie **BLEEKERIJ**.
BLEETEN, o. w. *blaten*, *gimbêr*.
BLES, vr. *haarlok*, *tjítjintong*.
 —, blaar, witte vlek of kol aan het voorhoofd van een paard, *pitaq*.
 —, paard met eene —, *koeda pitaq*.
BLES, b. n. kaal op het hoofd, *goendol*, *boetoq*, *soelah*.
BLIJDE, vr. *pegáwei prang akan melimpar bátoe*.
BLIJDE, **BLIJ**, b. n. verheugd, *soeka hâti*, *soeka-tjita*, *gemar*, *termása*, *soeka*.
 — gelaat, *moeka mânis*.
 Onderling —, *bersoeka-soekáän*.
 —, verblijdende, *menjoekákan*, *membrei soeka*.
 —, bijw. *soeka*, *dengan soeka*.
 En de vorst was zeer — die eerbiedige woorden te hooren, *makka bagindu poon terláloe soeka-tjita mendengar soembah itoe*.
BLIJDSCHAP, vr. *kasoeekáän*, *mesrá*, *kagemáran*, *soeka-tjita*, *soeroer*, Ar.
BLIJEINDEND, b. n. *jang pengabisannya itoe menjoekákan hâti*.
BLIJGEESTIG, b. n. *riá*, *bersoeka hâti*, *mesrá*.
BLIJGEESTIGHEID, vr. *senang hâti*, *riá*.
BLIJHEID, vr. *kasoeekáän*, *kagemáran*.
BLIJK, o. *tanda*, *álámat*, Ar.
 —, ierck, spoor, *bakas*.
 — van zijn' moed, heleid en trouw, *tanda bráninja sêta ákal boedinja dan satiáwannya*.
 — van toegenegenheid, *tjendor máta*.
 Duidelijk —, *tanda katrángan*.
BLIJEBAAR, b. n. *trang*, *njáta*, *thláhir*, Ar., *máloem*, Ar.
BLIJKBAAARHEID, vr. *katrángan*, *kanjatáän*.
BLIJKEN, o. w. *áda trang*, *djádi trang*, — *njáta*.
 Doen —, *békin trang*, L., *menarangkan*, *menjatákan*, *menoendjoekkan*, *menthláwhkan*.

Laten —, *kasst bertâhoe, L., membri tâhoe.*

Als gij iets van dat geheim laat —, zult gij gewis ongelukkig worden, *kâloe toewan memboekâkan rahsia itoe sedikit nistjâja toewan dâpat tjelâka.*

BLIJMARE, *vr. warta jang membri soeka hâti, kâbar jang bêkin soeka hâti, L., brita jang menggemarkan.*

BLIJMOEDIG, *b. n. zie BLIJGEESTIG.*

BLIJMOEDIGHEID, *vr. zie BLIJGEESTIGHEID.*

BLIJSPEL, *o. wâjang djinâka.*

BLIJSPELDICHTER, *m. pengârang sjâir wâ-jang djinâka.*

BLIJVEN, *o. w. tinggal.*

Op den duur —, *kandjang, tetap.*

—, vertoeven, wonen, *diam.*

Kort ergens —, *djâmoë.*

Al degenen, die te huis blijven, moeten de wacht houden, *bârang siâpa tinggal di roemah, misti djâga.*

Dat kan zoo niet —, *makka itoe tiâda bôleh tinggal bagitoe.*

En er bleef linnen aan het uiteinde zijns staarts, dat hoog bleef vlammen, *makka kâjin tinggal paadda hoehjong êkornja poun tinggi tinggal bernjâla-njâla, S. R. 134.*

Niemand bleef over, *sa-ôrang poun tiâda tinggal.*

Blijf in vrede, vaar wel mijne geliefde! *salâmât tinggal! tinggal-lah adenda bâjig-bâjig, S. Ibr. 39.*

Staan —, halt houden, *berhênti.*

— eten, *tinggal mâkan, tinggal santap, Hofst.*

Hij blijft nog al stil, *makka ia diam djoega.*

Kort in deze stad blijven, *djâmoë paadda negri ini.*

Bij een voornemen blijven, volharden, *berkandjang dâlam maqsoed.*

Achter —, *tinggal di blâkang.*

Hoeveel blijft er nu nog over? *brâpa tinggal lagi sakârang?*

Open — staan, *tinggal teboekâ, L., tinggal terboekâ.*

Hij blijft nog steeds in dat dorp wonen, *makka ia diam djoega di dâlam doeson itoe.*

Te huis —, *tinggal di roemah.*

Vier van tien blijft zes, *sapoeloh di boewang ampat tinggal ânam, in plaats van: di boewang, zegt men ook: di pôtung of di tjengkolong.*

Hier zijn wij gebleven met lezen, *makka di sini kita soedah berhênti mengâdjit* (als het een godsdienstig boek is, anders zegt men: *membâja*).

Het vuur wil niet aan —, *makka âpi tiâda mâw menjâla.*

Het woord Gods blijft tot in eeuwigheid, *bahoewa firmân Allah itoe tetap sampei salâma-lamânja, bahoewa firmân Allah itoe qadim adânja.*

Ergens — plakken, *andom.*

Borg — voor iemands schulden, *tang-goeng ôrang poenja hoelang, tanggoeng hoelang sa-ôrang.*

Voortdurend in den tempel (van Mekka) —, *itikâf. Ar.*

De plaats van —, *tampat diam, d. i. de verblijfsplaats.*

Laten —, achterlaten, *meninggalkan.*

BLIJVEND, *b. n. voortdurend, mémang, L., senantiâsa, berkandjoengan.*

Altoos —, *sa-lâma-lamânja.*

BLIJVER, *m. ôrang jang tinggal.*

Een voortdurende —, *ôrang jang lâma-lâma tinggal.*

BLIK, *m. het wit van het oog, poetih mâta.*

Oogen —, *kedjap mâta.*

—, oogopslag, *pemandangan mâta.*

Zijwaartsche blikken werpen, *mengarling dengan êkor mâta.*

Een scherpe —, *mâta tâdjâm, tjullt, L.*

Met eenen goedgunstigen — aanzien, *tilih.*

BLIK, *o. ijzeren plaat die vertind is. kâlêng.*

Een blikken doosje, *bossêta kâlêng.*

Te paard rijden tot dat men een — gat heeft, *toenggang koeda sampei roesag koe-lit pantat.*

BLIKGAT, *o. door te paard te rijden, roesag koe-lit pantat.*

BLIKKEN, *b. n. van blik, kâlêng, derri kâlêng, derri paadda kâlêng.*

Een — koker, *sârong kâlêng.*

— tabaksdoos, *saleppa kâlêng.*

BLIKKEN, *b. w. eenen boom van de schors ontdoen, koeplas bâtang pôhon, boewang koe-litnja pôhon.*

BLIKKEN, *o. w. blikoogen, kedjap, mengedjap.*

Onwillkeurig met de oogen —, *kelip, berkelip, kalip.*

—, pinkoogen, *karlip, mengarlip.*

Op iets —, het oog slaan, *pandang, memandang.*

— van wapens, *bekilap, L., berkilat.*

De wapens blikken bij het schijnsel der zon, *makka segalla sindjata poun berkilat kilâtan kena sinar mâta-hâri.*

Iemand, die van — noch van blozen weet, *ôrang dengan moeka pâpan, ôrang jang tâda tâhoe mâtloe.*

BLIKKEREN, *o. w. tjamerlang.*

De glans hunner wapens blikkert, *kilat sindjatânja tjamerlang.*

BLIKKERING, *vr. zie BLIKKEREN.*

BLIKKERS, *m. meerv. mâta besaar.*

BLIKOOGEN, *o. w. zie BLIKKEN.*

BLIKSEM, *m. kilat, gelap, Soend. bâriq, Ar.*

Ketting —, *fitar.*

Er kwam een onweder van donder, bliksem, kettingbliksems, ratelslagen en dondersteenen met regen, het werd stikduister en vele zware boomen stortten

neder, makka toeron thoñan, goeroh, kilat, gitar, táyar dan halilintar dengan hoedjan poon kalam-káboet dan bebrápa páhon kájoe toembang, I. J. 2.

Door den — getroffen worden, di sambar gelap, L., kena kilat.

Als van den — getroffen, zeer betueterd, kasonpókan, L., heirán-tertjangan.

De — schrijft met vurige letteren Gods almagt aan den hemel, makka kilat poon menjoerat náma Allah itoe di lángit dengan hoerof ápi.

Ban —, pengoejtjan.

BLIKSEMAFLIEDER, m. kawat akan menoe-ronkan kilat, (gelap, L.).

BLIKSEMEN, o. en onp. w. berkilat, áda kilat.

De wapens blinkenden bij het maanlicht, makka kilat sindjata poon tjamerlang paada trang boelan.

BLIKSEMLICHT, o. tjahája kilat.

BLIKSEMSCHICHT, m. fítar, halilintar.

BLIKSEMSLAG, m. táyar.

BLIKSEMSNEL, b. n. mahá tingkas, sembaráni.

BLIKSEMSTRAAL, m. fítar, halilintar.

BLIKSEMVUUR, o. ápi kilat.

BLIKSLAGER, m. toekang káléng.

BLIKSLAGERSKNECHT, m. boedjang toekang káléng.

BLIKSLAGERSWINKEL, m. kadei toekang káléng, tempat toekang káléng.

BLIKTANDEN, o. w. met de tanden blikken, gigi poon kilat, I. J. 29.

BLIKVUUR, o. (scepst.) ápt obat bedil jany di pásung di tingkat kapal akan soewátóe álámai, ápi bedil samboejan.

BLIKVUREN, o. w. pásang obat bedil di tingkat kapal akan soewátóe álámai.

BLIND, b. n. boeta.

— geboren, boeta derri paadda thlálir (lálir, boeta derri paadda ketjil, (derri proet is zeer gem.).

— aan het regteroog, boeta máta kánan.

— aan het ééne oog, boeta máta sablah.

Schier — door de pokken, báloe.

— en doof, boeta-toeli, (dit beteekent gewoonlijk een zeer groote botterik).

— anker, saw jany tiada pákei lampong, — — — berlampong.

— e ra, páboewan samandéra.

— e schoten, táli klat lájar samandéra.

— e klippen, tóhor.

Een — geloof, pertjája boeta-toeli, pertjája dengan tiada pariqa, (menjidiq).

Eene — o. deur, pintoe máti, pintoe poera-poera.

— maken, memboetákan, békin boeta, L.

Een bevel met — e gehoorzaamheid uitvoeren, toeroet parintah dengan soengoe-h-soengoe-hati.

De — makende struik, máta boeta.

BLIND, o. luik, inlandsch luik om het daglicht in te lateu, pápan tingkap,

pápan djandéla, L., nátang, tingkap. —, boegsprietzeil, lájar samandéra.

BLINDACHTIG, b. n. boeta sedikit.

BLINDDOEKEN, b. w. toetop máta dengan kájin.

—, misleiden, tipoe, pedajá-in, L., perdjákan.

BLINDE, m. en vr. órang boeta,

De kreupele wil den — leiden, órang timpang máw toentoen órang boeta.

BLINDELIJK, bijw. zie BLINDELINGS.

BLINDELINGS, bijw. dengan gelap.

—, zonder kennis of overleg, boeta-toeli.

Een iegelijk, die — handelt loopt gewis in zijn verderf, bárang stápa kardja dengan boeta-toeli nistjája achirnja binása djoega.

BLINDEMAN, m. órang boeta.

Een —, die bedelt, órang boeta jany minta-minta.

Een —, die door een kind geleid wordt, órang boeta jany di toentoen anay, L., — — — hantar —.

BLINDEN, b. w. blind maken, memboetákan, békin boeta, L.

—, zie BLINDDOEKEN.

BLINDGEBORENE, m. en vr. zie BLIND.

BLINDHEID, vr. kabotáan, kalakoewan órang boeta, á'-sjiat, Ar.

Met — slaan, memboetákan, mendlaráb dengan boeta.

—, verblindheid, domheid, góbloq, L., bódoh.

BLINK, o. (zeew.) tempat trang di lángit paadda koetika káboet itoe.

BLINKEN, o. w. kiloe, kilaw, gilang, gilang-gomilang, gomirlap, ilná, tadjalí, Ar., bc-kilap, L., tjerlang, tjamerlang.

Een — d kleeid, pekájin jany gilang-gomilang, pekájin jany gomirlapan.

— de schoenen, sapátóe jany bekilap, L.

Haar glans was — d en schitterend, zoodat men haar met het bloote oog niet kon aanschouwen, gilang-gomilang tjahájánja dan kiloe-kiloewan tiada dápat di pandang njáta, I. J. 27.

De heerlijkheid Gods, den glorieijke en luisterrijke, blinkt alom in de scheping door, bahoewa athlamat Allah azz wa djal itoe-poon tadjalí paadda samista áalam sakalian, Verh. st.

— de wapens, sindjata jany tjamerlang.

BLINKERT, m. boe:ot.

BLINKVlieg, o. vr. vuurvlieg, koenang, ápi-ápi. BLOED, o. dárah.

Heet —, dárah pánu.

Geronnen —, dárah jany beko.

Met — bomorst, berloemoer dárah.

Waterachtig —, dárah éntjér, L., dárah jany berájer.

Dik —, dárah jany kental.

— vergieten, toempah dárah.

— laten, *sanggrah*, L., *boewang darah*, *krat oerat*.

Met — bezoedelen, *menjamarkan dengan darah*.

Water met — vermengd, *njer di tjampur darah*.

Naar — dorsten, *mabog darah*, *makan darah*.

Goed en —, *harta dan njawa*.

— om —, gelijke vergelding, *qitsas*, Ar.

Kwaad — zetten, *menaruh damdam*, *berdamdam*.

Het — kruipt waar het niet gaan kan, *orang jang benar tiada doesta*, (*trada djoesta*, L.).

—, geslacht, *bangsa*, *atsal*.

Van edel —, *bangsawan*.

Een paard van edel —, *koeda jang tezé atsahja*.

Dik, geronnen —, *alugat*, Ar.

Een prins van den — e, *pangéran*, (soms tijds wordt de titel van *pangéran* ook aan andere dan koningszonen verleend).

Verstopping van —, *boesong*.

BLOED, m. sukkel, *orang kasian*.

—, doemoor, *orang bodoh*, *orang goblog*, L.

BLOEDACHTIG, b. n. *sa-roepa darah*, *seperti darah warnanja*.

BLOEDADER, vr. *oerat darah*.

Zware —, *slagader*, *nádt*.

— om te menstruëren, *áadzil*, Ar.

BLOEDBAD, o. *pengamókan*, *pemboenoehan*.

BLOEDBEREIDING, vr. *pri menjadikakan darah*, *békinan darah*.

BLOEDBESCHRIJVING, vr. *soerat menjatákan pri darah*.

BLOEDBESCHOUWING, vr. *pemariksáan darah*.

BLOEDBEULING, m. *oeroetan darah*.

BLOEDBRAKEND, b. n. *moentah darah*.

BLOEDDORST, m. *dahága akan darah*, *háwoes darah*.

BLOEDDORSTIG, b. n. *makan darah*, *mabog darah*.

— (van dieren), *tarkim*.

BLOEDDORSTIGHEID, vr. *parangé orang makan darah*.

BLOEDDRIJVEND, b. n. *poekol darah*.

Een — geneesmiddel, *obat poekol darah*.

BLOEDELOOS, b. n. *tiada berdarah*.

BLOEDEN, o. w. *kaloewar darah*, *mengálar darah*, *berdarah*, *buddarah*, L.

Doen —, *berdarahkan*.

Zijn neus bloedde, *makka darah poon kaloewarlah derri paadda hidongnja*.

Bebloed, *berloemoer dengan darah*.

Het hart bloedt mij om den dood mijner geliefde, *makka hatikoe seperti di hiris karána adenda soedah hilang*, *makka sája poenja háti kája antjor sahab adé soedah máti*, L.

Voor iets moeten —, *mistt membájar*, L., *ti-dápat tiada ganti roegi*.

BLOEDGANG, m. *roode loop*, *tjirit darah*, *sákit boewang darah*, *tjirit lindir*.

BLOEDGELD, o. *oepah memboenoh orang*.

BLOEDGETUIGE, m. en vr. *sjahid*, Ar.

Als — sterven, *máti sjahid*.

BLOEDGIERIG, b. n. *makan darah*, *mabog darah*.

BLOEDHOND, m. *andjing besaar atsal inggris*.

—, bloeddorstig mensch, *orang thalalin (zalin)*, *orang makan darah*, *orang mengisap orang poenja darah*.

BLOEDJE, o. *kiudje*, dat nietig is, *ánaq ketjil jang lemah (lemas) sukáli*.

BLOEDIG, b. n. *berdarah*, *berloemoer darah*.

Een — gevecht, *prang jang terláloe hébat roepanja*, *pengamókan*.

BLOEDING, vr. *háal kaloewar darah*.

BLOEDKLEUR, vr. *warna darah*.

BLOEDKLEURIG, b. n. *berwarna darah*.

BLOEDKORAAL, o. en vr. *mardján*, Perz. eu Ar.

BLOEDLAAUW, b. n. *soewam*, *hángat*, L.

BLOEDLOOP, m. zie BLOEDGANG.

BLOEDMAKEND, b. n. *jang menjadikakan darah*.

BLOEDPLENGING, vr. *toempáhan darah*.

BLOEDRIJK, b. n. *bánjaq darah*.

BLOEDROOD, b. n. *mérah darah*, *warna darah*.

BLOEDSCHANDE, vr. *soembang*.

BLOEDSCHANDIG, b. n. *bersoembang*.

BLOEDSCHENDER, m. *orang bersoembang*, *orang berboewat soembang*.

BLOEDSCHENSTER, vr. *parampoewan jang bersoembang*.

BLOEDSCHULD, vr. *pemboenohan orang*.

BLOEDSCHULDIG, b. n. *bersaláhan memboenoh orang*.

BLOEDSCHUW, b. n. *tákoet lihat darah*.

BLOEDSCHUWHEID, vr. *katakoeatan lihat darah*.

BLOEDSPUWEND, b. n. *meloedah darah*.

BLOEDSPUWING, vr. *moentah darah*.

— uit den mond, *peloedáhan darah*.

BLOEDSTEEN, m. *bátóe darah*.

BLOEDSTILLEND, b. n. *menáhan darah*.

BLOEDSTORTING, vr. (van eene vrouw), *rádjan*.

Eene — genezen, *menjombuhkan sákit rádjan*.

Andere —, *sákit kaloewar darah*.

BLOEDVAT, o. *oerat darah*.

BLOEDVERGIETEN, o. *toempáhan darah*, *pengamókan*, *pemboenohan*.

BLOEDVERGIETER, m. *orang jang menoempah darah*, *orang mengámoq*.

BLOEDVERLIES, o. *hilang darah*.

Groot —, *hilang bánjaq darah*, *kaloewar bánjaq darah*.

BLOEDVERSTOPPING, vr. *boesong*.

BLOEDVERWANT, m. *sánaq soedára*, *kaloewarga*, *koelawarga*, *darah dáging*.

Verre —, *brehét*, L.

Naauwe — en, *sánaq-sánaq jang damping*.

BLOEDVERWANTSCHAP, vt. *pekaloewargään*, *prt hâl bersánaq-sánaq*, *atsabat*, Ar., *qarabat*, Ar.

Naauwe —, *sapoepoewan*.

BLOEDVERWIG, b. n. *berwarna dârah*.

BLOEDVIN, vt. *bisoel*, *bisol*, *poeroe bâtoe*.

BLOEDVLAG, vt. *bandéra mérâh*.

BLOEDVLOED, m. zie BLOEDGANG.

BLOEDVLOELING, vt. *râdjân*, *istahâdlat*, Ar., Ts.

Eene vrouw, die eene buitengewone — heeft, *mostahâdlat*, Ar.

— na de bevalling, *dârah nifâs*, Ar.

BLOEDWARM, b. n. *soeh*.

BLOEDWATEREN, o. *kintjng dârah*.

BLOEDWORDING, vt. *kadjâtan dârah*.

BLOEDWORM, m. *krimt*, *hoelat dârah*.

BLOEDWORST, vt. *oeroetan dârah*.

BLOEDZUIGEND, b. n. *jang mengisap dârah*.

BLOEDZUIGER, m. *lîntah*, *alîntah*.

Kleine soort van —, die in de bosschen leeft, *atjih*.

—, groote vledermuis, *kâlong*.

—, een bloedhond, die het volk uitzuigt, *orang jang mengisap orang poenja dârah*.

— met lange leden of rimpels, *pâtjat*.

BLOEDZUIVEREND, b. n. *jang membrisihkan dârah*, *jang menjoetjikan dârah*.

BLOEDZUIVERING, vt. *pembrisihan dârah*.

BLOEDZWEER, vt. *bisoel*, *bisol*, *poeroe bâtoe*.

BLOEDZWEERACHTIG, b. n. *seperti bisoel*, *kâja bisoel*, L.

BLOEI, m. *boenga*, *kumbang*, L.

In — staan, *berboenga*, *berkumbang*, L.

De djamboeboomen staan in vollen —, *makka pohon djamboe itoe berkambanglah boenganya*.

— des levens, *mâsa moeda*, *kamoedâan*.

— van den handel, *ramé-nja perntagâan*, *ramé-nja dagangan*.

De stad Batavia is in — toegenomen, *makka negri Batâwi soedah bertambah-tambah ramé-nja*.

BLOELJEN, o. w. in bloei staan, *berboenga*, *berkumbang*, L.

—, voorspoedig zijn, *bersalâmat*, *ber-oeutoeng*, *soengâpan*.

Een zeer bloeiend rijk, *soewâtoe karadjâan jang ramé sakâli*.

BLOEIMAAND, vt. de maand mei, *boelan maai* of *mei*.

BLOEISEL, o. *boenga*, *kumbang*, L.

BLOEITJJD, m. *mâsa berboenga*, *tempo berkumbang*, L.

BLOEM, vt. *boenga*, *kumbang*, L., *poespa*, Skr.

Eene opene of geheel ontlokene —, *boenga sa-kambang*, *kumbang nukkar*, L.

Eene nog niet ontlokene —, knop, *boenga sa-koentoem*.

Welriekende —en, *boenga rampei*.

Kunstige —en, *boenga jang di perboewat*, *kumbang jang di bêkan orang*.

Door —en welriekend gemaakt, *di rampei*, (*rampe*).

—en ten teeken van jaloezij, *ganda soeli*.

Vergulden —en op kleederen, *pinar amas*.

Eene enkele —, *boenga sa-tangké*.

Eene geborduurde —, die aan eene natuurlijke gelijk is, *boenga jang di soelam separti boenga jang sadia (betoel) itoe*.

Gegraveerde —, *dondang*.

De — (bloesem) van palmboomen, zoo als de kokos, pinang enz., *mâjang*. —en, die op het graf van dierbaren gestrooid worden, *boenga rampei*.

De geopende — van eenen palmboom, *mâjang berkumbang*, *mâjang nukkar*.

Haar, krullende als eene geopende kosbloem, *ramboet ikal mâjang nukkar*.

—en te koop roepen, *berseroe-seroekan akan boenganya*.

— in hout, *bâriq*.

— van meel, *tepoeng hâloes*, *daboe tepoeng*, *kimbang*, *tepoeng loemat*, *kumbang tepoeng*, L., *kapâla tepoeng*, L.

— van zwavel, *tepoeng balirang*, *tepoeng wellirang*, L.

De — der jongelingen, *taroena jang piléhan*, *taroena jang ter-oetama*, *orang moeda jang djâdi perhiâsan temanja*.

De — der welsprekendheid, *perhiâsan fatséhat*.

—, maandstonden, *boelan-boelan*, *bâwah boelan*, *heidl*, Ar., *hâjadl*, Ar. (*stajal*), *hâri tjemar kâjin*, L.

—, maagdom, *prâwan*, *perdarâan*.

—en, die achter de ooren gestoken worden, *soenting*.

BLOEMBED, o. *pêtaq boenga*, *pêtaq kumbang*, L.

BLOEMBLAD, o. *dâwon kumbang*, L., *dâwon boenga*.

BLOEMBOL, m. *rimpt boenga*, *oembirja kumbang*, L., *ânaq boenga*.

BLOEMENHANDEL, m. *perntagâan boenga*, *dagangan kumbang*, *djoewâl kumbang*, L.

BLOEMENLIEFHEBBERIJ, vt. *soeka piâra kumbang*, *soeka piâra boenga*.

BLOEMENMAKER, m. *orang mengârang boenga*, *toekang kumbang*, L.

BLOEMENVLECHTSEL, o. *goeboh*.

BLOEMHOF, m. *tâman poespa*, *kebon kumbang*, L.

BLOEMHULSEL, o. (van den kokosboom) *kaloeping*.

BLOEMIST, m. *orang jang tînam kumbang*, L., *orang piâra kumbang*, L., *orang piâra boenga*.

BLOEMISTERIJ, vt. *pemaliharâan boenga*, *piarâan kumbang*, L.

BLOEMKELK, m. *kaloepaq boenga*, — *kumbang*, L.

BLOEMKNOP, m. *koetom*, *koentom*, *koentjoep*, *kantjoep*.

Ontlokene bloemen en geslotene —en, *boenga-boenga terkambang dan koetom-koetom terkantjoep*.

BLOEMKRANS, m. *boenga di kârang*, *boenga sa-kârang*, *karângan kumbang di kârang*.

- Een gebeitelde —, *kaloq*.
 Een — van jasmijn (Indische), *kumbang melát jang di toesoeg*.
 — achter de ooren, *soenting*.
BLOEMKWEKER, m. *toekang kebon jang tánan kumbang, L., (boenga)*.
BLOEMKWEKERIJ, vt. *pemaliharáan boenga, pemiaráan kumbang, L., tanáman boenga, — kumbang, L.*
BLOEMLEZING, vt. (uit eenige geschriften). *boenga rampei, soerat jang di kárangkan derri paadda bebrápa kitáb*.
BLOEMMAND, vt. *bákoel boenga, bákoel kumbang, L.*
 Hare — hield zij onder den arm, *makka bákoel boengánja itoepoon di kiliq-nja. S. R. 13.*
BLOEMMARKT, vt. *pásar boenga, pakan boenga, pásar kumbang.*
BLOEMMEEL, o. *boenga tepoeng, kumbang tepoeng, L., kapála tepoeng, daboe tepoeng.*
BLOEMPAP, vt. *boehoer tepoeng.*
BLOEMPERK, o. rond —, *boelang-boelang.*
BLOEMPJE, o. *boenga ketjil, kumbang ketjil, L.*
BLOEMPOT, vt. *djanbángan, tempat boenga, tempat kumbang, L.*
BLOEMRIJK, b. n. *bánjaq boenga, bánjaq kumbang, L.*
BLOEMSCHILDER, m. *toekang soengging, L., toekang of pandei menoelis boenga of kumbang, L.*
BLOEMSTEEL, m. *tangké boenga, tangké kumbang, L.*
BLOEMSTOF, o. *daboe tepoeng.*
BLOEMSTUK, o. *kumbang jang di toelis, L., pigoera kumbang, L., gambar boenga.*
BLOEMTUIN, m. *táman poespa, kebon kumbang.*
BLOEMWERK, o. *gebloemde stof, kájin poespa rágam, kájin jang ada kumbang, L.*
 —, in de bouwkunde, *karángan boenga, boenga jang di oekir, kaloq.*
BLOESEM, m. *boenga sa-kumbang, kumbang mukkar, L.*
 — van eenen kokos- of pinangboom, *májang.*
 — van den kokosnoot, *wanneer die nog op malkander ligt, bidang.*
 — van eenen banaan, *djantong pisang.*
 — van peper, *gagang.*
BLOESEMEN, o. w. *berboenga, berkumbang.*
BLOK, o. (hout), *pontong kájoe, bloq, Ned.*
 Een — arduinsteen, *bátoe koesta sa-boeakah.*
 Een — tin, *timah sa-tampang.*
 Hak —, *pontong (pápan) kájoe boewat tjintjang.*
 —, *kluister, pasoengan, bellok, verb. Ned.*
 Zich zelve een — aan het been doen, *kardja soesah atas dirinja.*
 —, *katrol, karí, karrei, kallaq, L., érrétan, L.*
 Een — van een kind, *anaq gemoq lági brat.*

- Een — of rei huizen, *roemah-roemah sa-djádjar, roemah-roemah sa-kampong.*
BLOKBEELD, o. *pátong.*
BLOKHUIS, o. *koeboe, kóta.*
 —, *gevangenis, pandjára, pasoengan, boewt, verb. van boeijen.*
BLOKKADE, vt. *pengepoengan.*
BLOKKEN, o. w. *onophoudelijk met ijver arbeiden, mengoesahákan diri terláloe sangat.*
BLOKKENMAKER, m. *pandei karí (karrei), toekang érrétan (kallaq).*
BLOKKER, m. *orang jang terláloe rádjin mengoesahákan dirinja paadda soewátloe pekar-djään.*
BLOKKEREN, b. w. *mengepong, menjerang.*
BLOKKERING, vt. *pengepoengan.*
BLOKKING, vt. *oesáhu jang terláloe rádjin.*
BLOKTIN, o. *timah tampang.*
BLOKZILVER, o. *péraq bátang.*
BLOND, b. d. *koening (van haar, ofschoon niet juist, daar koening geel beteekent).*
 — haar is een teeken van gebrek aan verstand en (een kenmerk) van spoedige ooplopendheid, *ramboet jang koening itoe tandu koerang boed tan sigra goesar. M.R. 189. (F. GUEYNIER vertaalt in zijn Vocabulaer enz. van 1708 het woord blond door seperti kangsi, dat noch Maleisch, noch Arabisch, noch Perzisch en mij vreemd is; — haar is bij den Maleijer eigenlijk alleen door vreemdelingen bekend geworden).*
BLOOD, b. n. *schaamachtig, máloe.*
 —, *vreesachtig, penákoet.*
BLOODAARD, m. *lafaard, orang tjabar, orang gantar, orang jang koerang brani.*
BLOODE, b. n. zie **BLOOD**.
BLOODHARTIG, b. n. zie **BLOOHARTIG**.
BLOODHARTIGHEID, vt. zie **BLOOHARTIGHEID**.
BLOODHEID, vt. zie **BLOOEID**.
BLOOHARTIG, b. n. *penákoet, tjábar, gantar, koerang brani.*
BLOOHARTIGHEID, vt. *prí jang tjábar, tákoet*
BLOOEID, vt. *máloe, penákoet.*
BLOOT, b. n. *telandjang, telelé.*
 Met bloote beenen, *dengan káki telandjang.*
 Met het bloote oog aanschouwen, *lihat dengan máta sádja, pandang dengan tiada páké tjernin ataw trópong.*
 Bloote boezem, *soesoe telelé.*
 —, *uitgetogen, terhoenes, te-tjábóet. L.*
 Naakt en —, (zeer arm), *pótol sakáli.*
 —stellen, *melelékan.*
 Zich aan gevaren —stellen, *mendjalani djálan jang berhahája.*
 Zijne geheimen — leggen, *memboeka rahsia.*
 De —e waarheid, *kabenáran sálja.*
 Onder den — en hemel slapen, *tidor di bawah langit.*
 Het is maar een — gerucht, *itoe kábar angin sádja, L., makka itoe áda chabar sádja.*

De — e huid, *koelit dawang*, L.
BLOOTELIJK, bijw. enkel, *sádja, sahádja*,
tjoemah.

BLOOTEN, b. w. zie **PLOOTEN**.
BLOOTHEID, vt. *katelandjangan.*
BLOOTSHOOFDS, bijw. *kapála telandjang.*
BLOOTSWETS, bijw. *káki telandjang.*
BLOOTWOL, vt. *boeloe jang di ambil derri
 koelit domba.*

BLOS, m. op het gelaat, *serei.*
 Haar — was rooder dan de robijn,
sereinja mérah derri paadda mánikam.
 Eenen — hebben, *blozend, berserei.*

BLOUWEN, b. w. *boesor.*
 Pas geblouwd, *bahároe di boesor.*

BLOZEN, o. w. *máloe.*
 — van schaamte, *kamáloe-maloewan.*
 Het hoofd, van schaamte blozende,
 voorover buigen, *toendoeq máloe.*
 Waarom bloost gij als een jongeling u
 aanziet? *mengápa máloe di tintang taroena?*
mengápa máloe di pandang órang moeda?
 — van natuur rood zijn, *berserei, berseré.*

BLOZZING, vt. *kamáloe-maloewan.*
BLUFFEN, o. w. *angas*, L.
BLUSCHGEREEDSCHAP, o. *práboet boewat bé-
 kin máti of boenoh ápi*, L., *pegáwei akan
 memádamkan ápi.*

BLUSCHMIDDEL, o. *dája oepája akan memá-
 damkan ápi, ágal boewat békin máti of
 boenoh ápi*, L.

BLUSSCHEN, b. w. *uitdooven, békin máti*, L.,
boenoh, L., *pádamkan.*

Brand —, *pádamkan bárang hángos.*

Dorst —, *poewaskan dahága, kinnjang-
 kan hawoes*, (aws), L.

BLUSSCHER, m. *órang jang memádamkan,
 pemádam, órang jang boenoh of békin máti.*

BLUSSCHING, vt. *penadáman.*

BLUTS, vt. *blutse, buil, bangkaq, háboeh*,
Jav.

BLUTSEN, b. w. *remoqkan, antjorkan.*

BLUTSING, vt. *peremoekan, pengantjoeran.*

BOBBEL, m. *galambong.*
 — op het water, *galambong di atas ajer.*

BOBBELEN, o. w. *bergalambong, didih, ber-
 didih, bedidih*, L., *galága, glegga, galágaq,
 beglegga.*

BOBBELING, vt. *galamboengan, pedidihan*,
galága.

BOD, o. *tawáran.*

Zijn — van duizend gulden heb ik niet
 aangenomen, *tawáranja jang sariboe roe-
 piáh itoe kita poon tiáda tarina.*

Aan het — zijn, *bieden, bertawáran.*

BODE, m. *soeroehan, pesoeroehan, pesoeroeh*,
atjang.

Een — Gods, *rasoel Allah.*

— eens konings, *gezant, oetoesan.*

—, bediende, *sákei, hamba*, *boe-*

djang, L.

BODEAMBT, o. *djabátan soeroehan, pekar-
 djáán pesoeroeh.*

BODEM, m. *pantat, báwah, loenas, rása*,
poesat, dálamnja.

De — van een schip, *pantat kapal.*

De — van eene kist, *báwahnja peti.*

De — van eene schuit, *loenas práhoe.*

De — der zee, *rása láwoet.*

De — des oceaans, *poesat samoedra.*

De — van eenen put, *dálamnja prígt,*

dálamnja soemoer, L., *káki soemoer*, L.

—, schip, *kapal*, *práhoe.*

Die koopwaren moeten op Nederland-
 sche bodems uitgevoerd worden, *makka
 bárang dagangan itoe handaq di kaloewar-
 kan dengan kapal wolanda.*

De planken van den — eener kist,
pápan báwahnja peti.

—, land, grondgebied, *tánah.*

Vaderlandsche —, *tánah negri nénéq
 mójang.*

BODEMEN, b. w. *pásang pantat tong.*

BODEMERIJ, vt. *hajoeman, pegadéan práhoe*
atau moewátannja.

BODEMERIJBRIEF, m. *soerat hajoeman, soerat
 pegadéan práhoe.*

BODEMLOOS, b. n. (van de zee, grondeloos)

toebir, tiáda terlóga, tráda kadoega, L.

—, (van een vaartuig), *tiáda poenja
 loenas*, zie verder **BODEM**.

BODIN, vt. *pesoeroeh parampoewan, soeroehan
 parampoewan.*

BOEDEL, m. al de bezittingen, *segalla harta*,
máta benda sakalian.

—, inboedel, *pekákas roemah*, L., *per-
 kákas roemah, serba roemah.*

—, nalatenschap, *harta peninggálan.*

Den — niet aanvaarden, *tiáda tarima
 harta peninggálan, menoelaq harta pening-
 gálan.*

Insolvente —, *harta peninggálan jang di
 lepaskan*, — — — *tiáda tjoekoep membájar
 hoetang.*

BOEDELAFSTAND, m. *hál lepaskan harta pe-
 ninggálan, kalepásan harta peninggálan.*

BOEDELHOUDER, m. *soewámí (láki, L.) jang
 pégang harta peninggálan istrinja*, (bini-
nja, L.)

BOEDELHUIS, o. zie **BOELHUIS**.

BOEDELKAMER, vt. *perbendaháran harta pe-
 ninggálan, beit 'l-mál*, Ar., *gedoeng harta
 órang máti*, L.

BOEDELJIST, vt. *daftar harta peninggálan*,
soerat pekákas roemah órang máti, L.

BOEDELOPSCHRIJVING, vt. *penjoerátan harta
 peninggálan, toelisan pekákas roemah órang
 máti.*

BOEDELMEESTER, m. *djoeroe peninggálan*,
*djoeroe pégang pekákas roemah órang
 máti*, L.

BOEDELREDDER, m. *wakil watsiat*, Ar.,
polmak, verb. Ned.

BOEDELREDDING, vt. *pemarintáhan harta
 peninggálan, pégangran harta órang máti.*

BOEDELROL, vt. zie **BOEDELJIST**.

BOEDELSCHEIDER, m. *djoeroe membahagi harta peninggálan, djoeroe membági harta orang máti, polmak, verb. Ned.*

BOEDELSCHEIDING, vt. *pembahagian harta peninggálan, pembagian harta orang máti.*

BOEDELSCRILJVER, m. *djoeroe toelis jang békin soerat harta orang máti, L., djoeroe menjoerat harta orang máti.*

BOEF, m. *risaw, geibána, pengitjoe, orang djáhat, bangsat, L., orang boesoeg, L.*
—, *gevangene, orang terpandjára, orang terpásoeng, orang di (derri) boewi, (verb. van boeijen).*

BOEFACHTIG, b. n. *djáhat, tjára tipoe.*

BOEFACHTIGHEID, vt. *tingkah djáhat, tingkah lákoe djáhat.*

BOEFSCH, b. n. zie **BOEFACHTIG**.

BOEG, m. *haloewan, aloewan, haloewan práhoe, djoenggor.*
Breede —, *haloewan tjoepeol.*
Smalle of scherpe —, *haloewan lantjip, haloewan tádjam.*
Dwars voor den — *zeilen, berlájar melintángt haloewan práhoe jang lájin.*
Over den anderen — *zeilen, berlájar dengan bibir lájin.*
Den — *wenden, gilir (geler) práhoe.*

BOEGANKER, o. *sáoh haloewan, djangkar aloewan, L.*

BOEGEN, o. w. *pégang kamoedí, memoedikan.*

BOEGKRUISEN, o. w. *laveren, béloq, paré.*

BOEGSERELJUN, vt. *táli pendárat, táli toenda.*

BOEGSEREN, b. w. *tonda, tondaq, toenda, rinding.*
Het schip werd naar de monding der rivier geboegseerd, *makka kapal itoe di toendánja ka-moewára.*
Het vlothuis moet naar den overwal geboegseerd worden, *makka roemah rákit itoe handaq di toenda ka-sabrang.*

BOEGSERING, vt. *toenda.*
De boegsering van dat vaartuig, *toendánja práhoe itoe.*

BOEGSPRIET, m. *samandéra.*

BOEGSPRIETZEIL, o. *lájar samandéra.*

BOEGSTUK, o. *kanon op den boeg, mariam haloewan práhoe.*
—, *hout, kájoe haloewan práhoe.*

BOEI, vt. (van een anker), *tímboelan, lampong.*
—, *kluister, loenggoe, beloenggoe, pásoeng, sangkála, boewí, L., verb.*
In de boeijen zetten, *tároh di pásoeng, tároh di boewí, L.*
Hij verloste hem uit zijne boeijen, *makka di lepaskanja derri paadda beloenggoenja.*
De boeijen, *gevangenis, pandjára, pásoengan, boewí, L., verb.*

BOEIJEN, b. w. *loenggoe, meloenggoe. tároh di pásoeng, pásoeng, tároh ranté, L., merantekan.*

—, *bekooren, brí ráwan háti, meráwankan.*

—, *een schip, timbo, meninggikan bibir kapal.*

BOEIJLANK, vt. *pápan timbo, pápan di átas bibir kapal.*

BOEK, o. *kitáb, Ar., boekoe, L., soerat, Ar.*
Gelijk Hij spreekt in Zijn eeuwig —, *seperti berkata ia dálam kitábnja jang qadim, M. R. 1.*

— van lontarbladeren, *poestáka.*

Een langwerpig —, *safinat, Ar.*

Ongehonden —, *kitáb jang belom di kilip, boekoe jang belon di djáhit, L.*

Een gedrukt —, *kitáb jang di trá, boekoe jang di tjitaq, L.*

Een geschreven —, *kitáb jang di soerat, boekoe jang di toelis, L.*

—, *schrijfboek, boekoes toelis, L.*

Een arabisch —, *kitáb arab.*

—, *onderdeel van een werk, soerat.*

Al de —en van het Oude Verbond, *segalla soerat perdjandjian láma.*

—, (papier), *kóras.*

Twee boeken papier, *garthas doewa kóras.*

Er gaan twintig boeken in eenen riem, *makka sa-kódi garthas itoe moewat doewa poeloh kóras, doewa poeloh kóras djádi sa-kódi garthas.*

Te — stellen, *mentáliskan.*

Een boek binden, *mendjilit kitáb, mendjáhit kitáb, mendjáhit boekoes, L., mendjilit boekoe, L., kilip kitáb, mengilip kitáb.*

Boeken drukken, *menerá kitáb-kitáb, tjitaq kitáb, tjitaq boekoes, L.*

BOEKBAND, m. *djilit kitáb, djilit boekoe, L.*

BOEKBEORDEELAAR, m. *orang jang meng-ira-ngirákan qadar kitáb.*

BOEKBSLAG, o. *saloetan kitáb, saloetan boekoe, L.*

BOEKBEWAARDER, m. *djoeroe kitáb, djoeroe boekoe, L.*

BOEKBINDEN, o. *pekdjáán mendjilit kitáb.*

BOEKBINDER, m. *toekang mendjilit kitáb, toekang mengilip kitáb, toekang mendjáhit boekoe, L.*

BOEKBINDERLI, vt. *tampat toekang mendjilit kitáb, tempat toekang mendjáhit boekoe, L.*

BOEKBINDERSKNECHT, m. *hamba toekang mendjilit (mengilip) kitáb, boedjang toekang mendjáhit boekoe, L.*

BOEKBINDERSWINKEL, m. zie **BOEKBINDERLI**.

BOEKDEEL, o. *djilit, L., djild, Ar.*

Twee —en in eenen band, *doewa djilit dálam sátoe ikátan.*

BOEKDRUKKEN, o. *ilmoe menerá kitáb, pengatahoewan tjitaq kitáb, (boekoe, L.).*

BOEKDRUKKER, m. *penerá kitáb, toekang tjitaq boekoe, L.*

BOEKDRUKKERLI, vt. *perteráán kitáb, roemah tjitaq boekoe, L.*

BOEKDRUKKERSKNECHT, m. *hamba penerá kitáb, boedjang toekang tjitaq boekoe, L.*

BOEKDRUKKUNST, vt. *ilmoe menerá kitáb, pengatahoewan mentjitaq boekoe, L.*

BOEKDRUKKERSWINKEL, m. *kadei penerá kitáb, toko toekang mentjitaq boekoe, L.*

BOEKEL, m. *haarkrul, ikal, toekong.*
— in den baard, *boekol djénggoel.*

BOEKEN, b. w. *menjoerat dálam kitáb, toelis di boekoe, L.*

BOEKENKAS, vt. *almári kitáb, almári boekoe, L.*
Planken in eene — leggen, *pásang pápan di almári kitáb, (boekoe, L.).*

BOEKENKRAAM, vt. *stalletje, kadei órang mendjoewál kitáb, (boekoe, L.).*

BOEKENKRAMER, m. *órang mendjoewál kitáb toewah, — — boekoe toewah, L.*

BOEKENMAKEN, o. *pengarángan kitáb, (boekoe, L.).*
Een boek maken, schrijven, opstellen, *mengárang kitáb, békin boekoe, L., mentálfkan kitáb.*

BOEKENMAKER, m. *penjoerat, órang mentálfkan kitáb, órang békin boekoe, L.*

BOEKER, m. *órang jang menjoerat of sálin soerat peringátan dálam boekoes besaar.*

BOEKERIJ, vt. *bibliotheek, perhimpoean kitáb, pekoempoelan boekoe, L., tempat simpan kitáb, (boekoe, L.).*

BOEKHANDEL, m. *perntagáan kitáb, hál berdágang boekoe, L.*

BOEKHANDELAAR, m. *pendjoewál kitáb, órang mendjoewál boekoe, L.*

BOEKHOUDEN, o. *ilmoe menjoerat hitoengan, ilmoe mendaftar hitoengan, pengatahoewan menoelis bilángan.*

BOEKHOUDER, m. *órang menjoerat of menoelis bilángan.*

BOEKHOUDERSCHAP, o. *pekardjáan menjoerat hitoengan, zie BOEKHOUDER.*

BOEKJE, o. *kitáb ketjil, boekoes ketjil, L.*
—, *aanteekenboekje, boek teekenan, L., verb., soerat peringátan.*
Laat ik mijn — niet opendoen, *béjar djángan sahája memboeka moeloel.*

BOEKMINNAAR, m. *órang jang biráht kitáb, órang jang páling soeka membátja boekoe-boekoe, L.*

BOEKNIEUWS, o. *chabar soerat-soerat, chabar kitáb-kitáb jang baharoe, kábar boekoe-boekoe jang báros, L.*

BOEKOFENAAAR, m. *órang mengádjít, órang membátja boekoe-boekoe, L.*

BOEKOFENING, vt. *pengadjan, peladjaran boekoe-boekoe, L.*

BOEKSCHRIJVER, m. *penjoerat, órang jang mentálfkan kitáb, órang jang békin boekoes.*

BOEKSCHULD, vt. *hoetang jang tersoerat dálam boekoes.*

BOEKSTAAP, vt. *hoeroef timah.*

BOEKSTAVEN, b. w. *menghoebong hoeroef.*

BOEKVERKOOPER, m. *toekang djoewál boekoe, L. toekang djoewál kitáb.*

BOEKVERKOOPERSKNECHT, m. *hamba (boedjang, L.), toekang djoewál kitáb.*

BOEKVERKOOPING, vt. *lélang kitáb, lélang boekoe, L.*

BOEKWEIT, m. *soort van —, bátar, dit graan gebruijken de Javanen vóór dat zij de rijst kenden.*

BOEKWERK, o. *pekardjáan boekoe, L., — kitáb.*

BOEKWINKEL, m. *kadei kitáb, toko boekoe, L.*

BOEKWORM, m. *oelat kitáb, oelat boekoe, L.*

BOEL, m. *zie BOEDEL.*
—, *menigte, hoeveelhéid, kabanjákan, bánjaq.*
Daar is nog een heele — rijst, *makka áda mást bánjaq bras, L.*

BOEL, m. *en vt. ontuchtige, kandaq.*

BOELAADJE, o. *perkandákan, persoendálan.*

BOELEERDER, m. *órang laki-laki jang berkandaq.*

BOELERSTER, vt. *órang parampoewan jang berkandaq.*

BOELEN, o. w. *zie BOELEREN.*

BOELEREN, o. w. *berkandaq, bermoekah.*

BOELEERING, vt. *perkandákan.*

BOELHUIS, o. *roemah lélang.*

BOELKENSKRUID, o. *djoekoet prasman, Soend. dáwon sambong.*
Wild —, *(bidens), raw tjátja.*

BOENDER, m. *het werktuig om te boenen, sikat, sékat: L.*
—, *persoon, die boent, órang menjikat, órang sékat, L.*

BOENEN, b. w. *gósog, sikat, sékat, L.*

BOENSTER, vt. *órang parampoewan jang menggósog, of sékat, L.*

BOER, m. *(dorpeling) órang doesoen, órang désa.*
—, *bergbewoner, órang goenong.*
—, *bovenlander, órang hoeloel, órang oediq.*
Arabische —, *woestijnbewoner, bedáwt.*
—, *landman, ploeger, penanggála, órang meloekoe, L.*
—, *rijstveldbewerker, órang kardja sawah, órang kardja ládang, órang menjáwah, órang berládang.*
—, *in het schaakspel, baydaq, Ar., bidag.*
—, *oprisping, sirdáwah.*

BOERACHTIG, b. n. *zie BOERSOEH.*

BOERACHTIGHEID, vt. *zie BOERSOEH.*

BOERDERIJ, vt. *landhoeve, kampong, kebon, impos, ompos, tánah.*

BOEREN, o. w. *kardja kebon, mengardjákan pekardjáan órang doesoen.*
—, *rijst bouwen, kardja sawah, menjáwah, berládang.*

BOERENBRUILOFT, vt. *perdjamoewan káwin órang désa, pesta káwin órang désa.*

BOERENDOCHTER, vt. *ánaq parampoewan órang désa, — — — kampong.*

BOERENDRAGT, vt. *pekájin tjára órang kampong, pekájin tjára órang désa.*

BOERENHUIS, o. *roemah órang kampong.*

BOERENHUT, *vr.* pondog orang kampung, pondog orang doesoen.

BOERENJONGEN, *m.* kánaq-kánaq orang kampung, boedaq orang désa, boedaq orang goenong. (Boedaq beteekent hier geen slaaf).

BOERENKIEL, *m.* báljoe orang goenong.

BOERENKINKEL, *m.* orang gobloq.

BOERENKLEED, *o.* pekájin orang doesoen, pekájin orang goenong.

BOERENKNECHT, *m.* hamba orang doesoen, boedjang orang kardja kebon, *L.*, boedjang orang menjáwah, *L.*, hamba orang berlándang.

BOERENKOST, *m.* makánan orang berlándang, makánan orang goenong.

BOERENLEVEN, *o.* tjára hidop orang doesoen. — — — goenoeng, — — — kampung, — — — berlándang.

BOERENLIED, *o.* njanjian orang goenong, zie **BOER**.

BOERENMEID, *vr.* parampoeuan jang djádi hamba orang doesoen.

BOERENMEISJE, *o.* parampoeuan ánaq orang doesoen.

BOERENPAARD, *o.* koeda orang doesoen.

BOERENSpraak, *vr.* bahása goenong, bitjára orang goenong.

BOERENSTAND, *m.* prt háal orang goenong, prt háal orang doesoen, kaloekoewan orang berlándang.

BOERENSTULP, *vr.* zie **BOERENHUT**.

BOERENTAAL, *vr.* zie **BOERENSpraak**.

BOERENVOLK, *o.* orang goenong, orang doesoen.

BOERENWERK, *o.* pekardjään orang doesoen, zie **BOER**.

BOERENWONING, *vr.* roemah orang goenong, roemah orang doesoen.

BOERIN, *vr.* orang parampoeuan doesoen, orang parampoeuan goenong.

BOERSCH, *b. n.* tjára orang goenong, tjára orang doesoen. — *e* gewoonten, áádat tjára orang goenong.

BOERSCHHEID, *vr.* kalakoewan orang goenong.

BOERT, *vr.* scherts, sanda, goeroe, goeraw, djináka. — *en* scherts, gekheid, sanda goeroe.

BOERTACHTIG, *b. n.* zie **BOERTIG**.

BOERTEN, *o. w.* bersanda, bergoeroe, berdjináka, mendjináka, memása, tjanda, bertjanda, butjanda, *L.*

BOERTER, *m.* orang bersanda, orang bergoeroe.

BOERTERIJ, *vr.* zie **BOERT**.

BOERTIG, *b. n.* djináka, berdjináka.

BOETE, *vr.* voor zonde, tápa. — voor bondbreuk, basákáwi. — berouw, tóbat, sesal. — doen, pertápa. —, beboeting, denda, béjoet, *L.* —, bestaande in het leveren van personen, die in waarde aan de vermoorde gelijk staan, sápo.

In eene — beslagen worden, kena denda, di dendá-i.

—, die aan de familie van eenen vermoorde betaald wordt, bángoen.

— voor verwonding, pampas.

BOETEDOENING, *vr.* pertapá-an.

BOETELING, *m. en vr.* orang pertápa.

Een —, die zeventhonderd jaren op het gebergte vertoefd heeft, orang pertápa jang soedah doedoeg di goenong toedjoh rátoes táhon lamánja.

Vrouwelijke — *en*, oebon-oebon.

BOETEN, *o. en b. w.* bájar, bájar denda, kena denda, kena floekoem.

—, boete doen, pertápa.

De zondige mensch moet de zonde met den dood —, makka orang berdósa itoe tí-dápat tíada akan máti kárana dosánja.

Hij heeft iemand gedood *en* moet het — met vijftig Spaansche maten, makka ia soedah memboenoh sa-orang serta di pampas (kena denda) lima poeloh ringgit.

— voldoen, bevredigen, opvolgen, toeroet.

Zijne lusten —, toeroet hawá nafsoenja, melakoekan kasoekáünja.

Netten —, boeobel djála.

Het vuur —, oepag ápi.

Ketels —, membajiki prijog jang roesaq.

BOETER, *m.* orang jang tóbat, — — menjesal.

BOETING, *vr.* tóbat, *Ar.*, sesal.

BOETKLEED, *o.* pekájin orang pertápa.

BOETMEEL, *o.* voor het plegen van eenen moord, gevoegd bij de schadeloosstelling, tepong boemi.

BOETPREDIKER, *m.* chathib tóbat.

BOETPREEK, *m.* chathib akan tóbat.

BOETPSALM, *m.* mazmoer tóbat.

BOETSEERDER, *m.* orang jang meroepákan, — — memboewat toládan. — — menolá-dankan, — — bekín tjonto, *L.*

BOETSEREN, *b. w.* meroepákan, peroepákan, memboewat toládan, menolá-dankan, bekín tjonto, *L.*

BOETSERING, *vr.* pemboewátan toládan, pembékinnan tjonto, *L.*, peroepa, peroepáün.

BOETVAARDIG, *b. n.* bertóbat, menjesal, bertápa.

De — *e* mensch smoeft God om verging *en* verbeter zijn weg, orang jang bertóbat itoe nínja ampon kapáda Allah serta membajiki djálannja.

BOETVAARDIGHEID, *vr.* tóbat, sesal, tápa.

BOETVAARDIGLIJK, *bijw.* atas prí tóbat, dengan tóbat, dengan háti jang menjesal.

BOEVEJAGT, *vr.* perhambátan orang djáhat.

BOEVENPRAAT, *m.* bahása orang djáhat, bitjára bangsat, *L.*, bahása máling.

BOEVENSTREEK, *m.* makr orang djáhat, tipoe dája bangsat, *L.*, pedajá-an bangsat.

BOEVERIJ, *vr.* makr, *Ar.*, tipoe-dája, pedajá-an, *L.*

BOG.

BOEZELAAR, m. skortje, verb. van schortje.
Neteldoeksche —, *tapik sarátan*.

BOEZEM, m. borst, *dáda*.

Den — wrijven, *menggósoq dáda*.

Hare tranen vloeiden langs haren —, makka *ajer matánja poon bertjoetjoeranlah ka-dadánja*.

Het kon niet in zijnen — dringen, *itoe tíada bóleh másoq kadálam dadánja*.

De hand in zijnen eigenen — steken, *foekoer akan dirinja, pariksa dirí*.

De — eener vrouw, de borsten, *soesoe*.

Den — ontblooten, *melelékan soesoe*.

Een volle —, *soesoe boentar*.

—, schoot, (de inlandsche vrouwen zitten plat op den grond, waardoor schoot en boezem als van eene betekenis beschouwd worden, doch bezigen er het woord *pangkoe* voor).

Kom mijn vriend aan den — uwer vriendin, *marilah kakanda ka-pangkot adenda*.

Toen hield zij het kind aan den —, (op den schoot), *láløe di pangkoenja ánaqnja*.

En het kind sliep aan den — zijner moeder, makka *ánaq itøe-poon tídor di pangkøe ibøenja*, (*bondánja, Hoff, mánja, L.*).

—, zeeboezem, *teløq*.

Al deszelfs zeeboezems en stranden, *segalla teløq rantawenja*.

BOEZEMVRIEND, m. kindei benar, *tawlan benar, tsáhib benar, tsøibat betoel, sobat betoel, L.* (Het Arabische woord *tsáhib* is vriend en niet *tsøibat*, want dat is vriendschap, doch wordt er algemeen voor gebruikt.)

BOEZEMVRIENDIN, vr. zie **BOEZEMVRIEND**.

BOEZEMVRIENDSCHAP, vr. *tsøibat benar, persobátan betoel, L.*

BOEZEMWEE, o. *sákit háti, sangsára*.

BOEZEMWEEB, m. en vr. *ánaq piátøe jany thláhir komediën derri paadda máti bapánja, ánaq piátøe jang di beránaqkan ka-moedian bapánja soedah máti, L.*

BOFFEN, b. w. limpar, *lontar*.

BOGCHHEL, m. *bongkoq*.

—, geboghelde, *si bongkoq*.

Toen zij dien geboghelden jongen buiten zagen komen, schoten zij met pijlen van achteren op zijnen — en dezelve verplaatste zich naar voren, *sa-telah di lihat nja boedaq bongkoq itøe kaloewar makka: láløe di pánahnja bongkoqnja derri balákang, makka bongkoqnja poon lárt kahadápan*.

S. R. 9.

Zij lachten op het zien van den toestand van dien —, (bogchelaar), *poon tertáwa melihat akan kalakoewan si bongkoq*. S. R. 9.

BOGCHELAAR, m. *bongkoq, ørang berbongkoq*.

En de vorstin zeide: hé —, wees stil. ween gij niet en ga niet meer uit, makka *káta toewan poetri: hé bongkoq, diamlah*

angkaw djángan menángis dan djánganlah angkaw ka-loewar-loewar lági. S. R. 9.

—, slaver, zwoeger, *ørang jang menjoesahkan diri dengan bekarđja, L.*

BOGCHELMANNETJE, o. *ørang kátøe berbongkoq*.

BOGEN, o. w. *pogchen, kátjaq, mengátjaq, mengáda-ngáda, memoedji diri, membesarkan diri*.

Op zijne verdiensten —, *kátjaq káraná pahalánja*.

BOGT, vr. *balikøe, tikoengan*.

Hoeken en —en (in eene rivier), *tandjoeng balikøe*.

Diepe —, inham eener rivier, *loeboq*.

—, boog, *langkong*.

Voor iemand in de — springen, *membantøe ørang, menoeløng ørang, toeløng bitjára, L., toeløng sa-ørang dengan bitjára*.

— van een touw, *lipátan táti*.

De — van eenen slinger, *sálang al-ali*.

—, iets slechts, *boesøeq, tíada bájiq*.

BOGTIG, b. n. *berbalikøe, belangkøq, terlangkong*.

De — e Tátang-rivier, *soengei tátang jang berbalikøe*.

— e weg, *loerøh jang langkoq*.

—, gewelfd, *berlangkong*, zie **KROM**.

—, met bogten, (van hout), *montjøl-montjøl*.

BOHA, m. *roesøe*.

Veel — maken, *békin bánjaq roesøe, L., kardja hiroe-hára*.

BOK, m. *kambing djantan, kambing láki-láki, L., tajis, Ar.*

Een groote ruige — met eenen langen

baard, *kambing randoq*.

—, lomperd, vlegel, *ørang kákøe, ørang pangkoh, ørang jang kórang áadat, ørang gøbloq, L.*

—, van een rijtuig, *bok, Ned., tampat doedoq ørang jang mengapalákan rátu, Hoff, tampat doedoq ørang jang membáwa*

karéta, L.

Een — schieten, (eene fout begaan, verkeerd doen), *sálah berboewat*.

—, schraag, *ezel, koeda-koeda*.

BOKAAL, vr. *piála*.

De — doen rondgaan, *peridarkan piála*.

En den gouden, met allerlei juwelen

ingelegden — liet men rondgaan, *makka piála amas jang di tátahkan retna metøe mánikam itøe-poon di peridarkan øranglah*.

BOKACHTIG, b. n. *lomp, ruw, pangkoh, kákøe, kásar, gøbloq, L., koerang áadat, kórang adjar*.

BOKACHTIGHEID, vr. *prí pangkoh, tingkah lákøe jang kásar, — — kákøe*.

BOKJE, o. *kambing ketjíl*.

BOKKENBLAD, o. *sájor kambing*.

BOKKENHAAR, o. *boeløe kambing*.

BOKKENLEDER, o. *koelit kambing jang di sámaq*.

BOKKENLUCHT, vr. *aring*.

BOKKENSFRONG, m. *girip*.
—en maken, *bergiripan*, L.

BOKSDOREN, m. *poeloes areu*, Soend.

BOKSE, vt. broek, *tjelána*, zie BROEK.

BOKSHOREN, m. en o. *tandoq kumbang*.
—, zeker kruid, fenegriek, *kájoe ápi-ápi*, Soend., *troentoeng*, *holbat*, Ar.

BOKSLEER, o. zie BOKKENLEDER.

BOKSOOR, o. *telinga kambing*, *koeping kambing*, L.
—, zie BOKSHOREN, zeker kruid.

BOKSPOOT, m. *káki kambing*.

BOKSVEL, o. *koelit kambing*.

BOL, m. rond lichaam, *boewah*.
—, bol, pil, *ontal*, zie ook BAL.
Een glazen —, *stolp*, *toedong kátja*.
De — van eene bloem, *oembt kumbang*, L., *rimpt boengoa*.
— van enen hoed, *atasnja toppf*, L.
Het is jammer, dat het hem in den — scheelt, *sajang ia áda gila*.
Een schrandere —, *órang píntar*, L., *órang pantas*, *órang tjerdiq*.
Een —, broodje, *rót ketjil*.
—, pruik —, enz., *kaleboet*.

BOL, b. n. bolrond, *béngkoq*.
Een — glas, *kátja béngkoq*.
Een bolronde spiegel, *tjermin béngkoq*.
—, opgezwollen, *bangkaq*, *gombong*.
—, dik, *tebal*.
—le (dikke) wangen zijn het kenmerk van luiheid en eene slechte inborst, *pipi jang tebal itoe tanda málas dan djáhat pakarti*. M. R. 192.
—le (dikke) oogen door het schreijen, *mata baloet*.

BOLACHTIG, b. n. *béngkoq sediki*.

BOLACHTIGHEID, vt. *roepa béngkoq*.
—, opzwellling van het aangezigt, *bangkaq moeka*.

BOLHEID, vt. *zwellling*, *bangkaq*.

BOLLEN, b. en o. w. inhalen, *toetop*.
De bezaan —, *toetop lájar penjórong*.
—, voor den kop doodslaan, *boenoh dengan páloe (poekoel) kapála*.

BOLLETJE, o. kleine bol, *ontal*.

BOLROND, b. n. *boentar*, *boendar*, L.

BOLRONDEHEID, vt. *roepa boentar*.

BOLSTER, m. buitenste bast (van de kokosnoot), *saboet*, *moembang*, *samboq*, L., *moembang*, L., *koebaq kalápa*.
—, van de rijst, *sekam*.
—, hoofdkussen, *peluw*, *bantal kapála*, *bantal sarága*.

BOLSTEREN, b. w. *boeká samboq kalápa*, L., *boeká sábot njior*.

BOLUS, m. soort van aluinaarde, *tánah táwas*.

BOLVORMIG, b. n. *boentar*, *boendar*, L.

BOLWERK, o. *bolwarti*, verb., *bénténg*, *koeboe*, *dinding*, *salika*.
Een kasteel met zilveren — en, *kóta di dinding péraq*.

BOLWERKMAKER, m. *pandai menyikat bolwarti*, — — *dinding*.

BOLWORM, m. hoofdworm, die sommige dieren doodt, *oelat kapála*.

BOM, vt. prop van een vat, *soembat*, *soempal*, L.
—, rinkelbom, *rabána*.
Op de — slaan, *páloe rabána*.
—, projectiele, werptuig in den oorlog, *pélor ápi*, *peloeroe ápi*.

BOMBARDEERDER, m. *djoeroe pélor ápi*.

BOMBARDEMENT, o. *penémbákan dengan pélor ápi*.

BOMBARDEREN, b. w. *témbaq dengan pélor ápi*.

BOMBARDIER, m. *djoeroe pélor ápi*.

BOMBEEN, o. *káki bangkaq*.

BOMGAT, o. *lobang soempal*, L., *liang soembat*.

BOMKETEL, m. *mariam pélor ápi*.

BOMMEL, m. prop, *soempal*, L., *soembat*.
Als de — eens losgebroken is, *káloe bárang jang mást glap djádi trang*, L., *djikaloé bárang jang báthin itoe djádi thlálir*.

BOMMEN, o. w. *berboengi sájop-sájop*.

BOND, o. verbond, *djandji*, *perdjandjian*.

BONDBOEK, o. *kitab of soerat perdjandjian*.

BONDBREKER, m. *órang merombaq perdjandjian*.

BONDBREKIG, b. n. *merombaq perdjandjian*.

BONDBREUK, vt. *perombákan perdjandjian*.

BONDBREUKIG, b. n. zie BONDBREKIG.

BONDEL, m. *ikat*, *glong*, *galang*, *bában*.
barkas, *boengkoes*.
Een — rijst, *sa'ikat pádt*.
Twee —s rotting, *rótan doewa glong*, *rótan doewa bában*.
Drie —s hout, *kájoe ápi tiga barkas*.
Een — linnen, *kájin sa-boengkoes*.
Een — stroo, *sa'ikat merang*.
— gedichten, *perhátmonan sjair*, — *sjair*, L., *pekoempoelan panton-panton*, — *salóka*.
—, pak, *gindang*.
Een — van de idjoe of gemoetoe dat aan den stam van den anaw groeit, *balembang of belambang*.

BONDGENOOT, m. *sakoeto perdjandjian*, *teman djandji*, *teman perdjandjian*.
Bondgenooten, *moewallafat*, Ar.

BONDGENOOTSCHAP, o. *persakoetoe wan djandji*, *gewoonlijk perdjandjian*.

BONDIG, b. n. vast, *tegeh*.
Bondige woorden, *perkatáan jang tegoh*.
Bondige bewijzen, *sjaksji jang trang*.

BONDIGHEID, vt. *kategóhan*.
—, duidelijkheid, *katrángan*.

BONDIGLIJK, bijw. *atas prí jang tegoh*.

BONDKIST, vt. verbondsark, *táboet*, Ar.

BONDSCHENDER, m. zie BONDBREKER.

BONDSCHENDING, vt. zie BONDBREUK.

BONDSCHRIFT, o. *soerat menjátákan segalla perkáa perdjandjian*.

BONDZEGEL, o. bij de christenen, *perkára qoedies, qoedj' simât*, Ar.
 —, zegel van een verbond, *matert soerat perdjandjjan, tjap soerat perdjandjjan*.
BONK, vr. been, *toelang*.
 —, groot stuk, *pótong besaar, panggal besaar*.
BONS, vr. stoot, *toemboeg*.
 De — krijgen, *di oesir, di kassí kalocwar, L., di kaloewarkan*.
BONSEM, m. *andjing ajer*.
BONT, o. bontwerk, *koelit berboeloe*.
BONT, b. n. *belang, blang, belar, balar*.
 Een — paard, *koeda blang*.
 —, gevlekt op het lichaam, door ziekte, *balar, belar*.
 —, wit gevlekt op de huid, *pánoe, pánaw*.
 —, veelkleurig, *híram, íram, warnawarna, djenis-djenis*.
 Een — e zonnescerm, *pájong beriram-íram*.
 — e kleur, *warna berselang-selang*.
 — en blaauw geslagen, *di poekol sahingga poetjat dan pérang, di poekol sampé poetjat dan biroe (blaw)*.
BONTEKRAAI, vr. *dándang, balar*.
BONTEN, b. n. *berboeloe*.
BONTHEID, vr. *warna híram*.
BONTWERK, o. *pekájin koelit jang berboeloe*.
BONZEN, b. en o. w. *toemboeg, menoemboeg*.
 Neder —, *werpen, banting*.
BOODSCHAP, vr. *penjeroeh, rekádo*, Port.
 —, *last, pesan, pásan*.
 —, *tjiding, chabar, Ar., kábar, L., warta, bríta*.
 Blijde —, *bisjârat, Ar*.
BOODSCHAPPEN, b. w. *mengchabarkan, membrí táhoe, kassí táhoe, L*.
BOODSCHAPPER, m. *soeróhan, órang jang membáwa chabar, penbríta, pewarta*.
BOODSCHAPLOOPER, m. *órang jang di soeroh-soeroh*.
BOOG, m. *kromte, langkong, bantog*.
 De — eener brug, *langkong djambátan*.
 — van een kerkgewelf, *langkong qobbat grédja*.
 —, *schiëtboog, boesor, pánah*.
 —, die windpijlen voortbrengt, *gandíwáwa wáta*, of bij verkorting, *gandí-wáta*.
 Drie bogen, *boesor tíga bantog*.
 Over en weder met den — schieten, *berpánah-panáhan*.
 Schiet met den — mijn zoon, *pánahkar oleh ánaqkoë*.
 En den pijl — wierp hij naar Srie Rama, *makta boesor pánahnja poon di lontarkanja kapada Srí Ráma. S. R. 156*.
 — koord, *tákt pánah*.
 Het hout van den —, *íboë pánah*.
 Het kromme hout van den —, *djoewáran*.
 — koker, *sárong pánah, tarkasj, Perz*.
 Met eenen — schieten, *menáhan*.

Met den — (pijl) geschoten worden. *di pánah*.
 Eenen pijl op den — doen, *kenákan ánaq pánah paaddu boesornja*.
 * De bogt van eenen —, *lastáka*, Sansk.
 Schiet dan met uwe eigene bogen, *makta pánahlah dengan pánah toewan sendíri, S. R. 31*.
 Zoo snel als een — pijl, *tingkas seperti ánaq pánah, ládjoe seperti ánaq pánah*.
 Een — van eenen cirkel, *sa-bantog boesor*.
 Het touw van den —, *tákt boesor*.
BOOGAARD, m. zie **BOOMGAARD**.
BOOGSCHEUT, m. zie **BOOGSCHOOT**.
BOOGSCHIETER, m. *pemánah*.
BOOGSCHOOT, m. *sa-pemánah, sa-pánah*.
 Een — ver, *sa-pemánah djawhnja*.
BOOGSCHUTTER, m. *pemánah*.
BOOGSWIJZE, bijw. *sa-roepa langkong, sa-roepa boesor*.
BOOM, m. *póhon, tambít*, Ar., (men schrijft: *tanbit*.) (*póhon* wordt van iedere plant, zelfs van een grasschentje gebezigd als afzonderlijk gewas.)
 Een zware —, een — van harde zelfstandigheid, ter onderscheiding van een *pisangboem*, enz. *póhon kájoe*.
 Er was een groote, zeer lommertijke — aan den kant der vlakke, *áda sa-póhon kájoe di tept pádang, S. J. 7*.
 Een wilde —, *póhon hoetan*.
 Een tamme —, *póhon kebon, L., póhon jang di piára*.
 Een hooge —, *póhon tínggi*.
 Een hoogstammige —, *póhon jang tínggi bátangnja*.
 Een kleine —, *póhon ketjil*.
 Een dwerg —, zoo als de Chinezen dien weten te kweken, *póhon káté*.
 Oude —, *póhon toewah*.
 Van den hoogen — teren, den — met de bloesems, (d. i. het kapitaal met de renten) verteren, *mákan póhon dengan boengánja, mákan módal dengan ánaq doe-wit, L*.
 Als de — groot is, is de planter dood, *káloe póhon soedah besaar, makta órang jang tánam dta soedah máti, órang jang tánam póhon kalápa (njior) sring-sring tíada mákan boewahnja*.
 — van eenen wagen, *kájoe boedjor, bóm, L. verb*.
 —, *zetboom, gálah*.
 —, *sluitboom, sakat*.
 Met eenen — afsluiten, *menjakat*.
 —, *draagboom, draagstok, kájoe pi-koelan, kájoe oesong*.
 —, *draagboom van bamhoes om water te dragen, tábong*.
 —, *tolheffingshuis, pabéjan*.
 — om eene rivier of ander water af te sluiten, *bátang, batángan*.

- BOOMARDE**, vt. *tânah dâwon-dâwon pónon*.
BOOMACHTIG, b. n. *sa-roepa pónon*.
BOOMBAST, m. *koelit kâjoe*.
BOOMBLAD, o. *dâwon pónon*, *waraq*, Ar.
BOOMBLOEM, vt. *boenga pónon*, *kumbang pónon*, L.
BOOMBRAND, m. *hoetan hângoes*.
BOOMEN, b. w. *toelag gâlah*.
BOOMENTER, m. zie **ENTER**.
BOOMENTERIJ, vt. zie **ENTERIJ**.
BOOMER, m. *toekang práhoe jang menoelag gâlah*.
BOOMEUVEL, o. *penjâkit pónon*.
BOOMGAARD, m. *kebon*, L., *kebon boewah-boewâhan*, L., *tâman*, *kâjoe-kajoeawan firdaws*, Ar.
BOOMGAARDENIER, m. *toekang kebon*, L., *djoeroe kebon*, L., *djoeroe tâman*.
BOOMGAARDOOFT, o. *boewah-boewâhan*.
BOOMGELD, o. *oewang bêja*, *oewang tjoekei jang di bâjar di pabéjan*.
BOOMGEWAS, o. *hâtsil pónon*, *boewah pónon*.
BOOMGRENDSEL, m. *kantjing sakat*, *kantjing kâjoe sakat*.
BOOMGROENTE, vt. *sâjor kâjoe*.
BOOMHAKKER, m. *orang menebang kâjoe*, *orang pôotong kâjoe*, (ook *pónon kâjoe*).
 —, zeker Indische vogel, die des avonds met den bek als met eenen hamer tegen de boomen klopt, timmerman, *boerong toekang kâjoe*.
BOOMHAKKING, vt. *penebangan kâjoe*.
BOOMHEVEL, m. *pengongkil*.
BOOMHOF, m. zie **BOOMGAARD**.
BOOMHOLTE, vt. *gat in eenen ouden boom*, *rangga kâjoe*.
BOOMIG, b. n. *penoh dengan pónon*.
 —, *wrang*, *mâsam*.
 —, *eggig*, *ngiloe*, *njiloe*.
BOOMKATOEN, o. *kâpas*.
BOOMKENNER, m. *orang jang tâhoe mengenali segalla roepa pónon-pónon*.
BOOMKEVER, m. *lêgê*.
BOOMKLOK, vt. *gûnta pabéjan*, *lôtjêng pabéjan*, L.
BOOMKNOEST, m. *boengkoel*, *boengkoel pónon kâjoe*.
BOOMKNOP, m. *koetom*, *koentom*, *koentjoep*.
BOOMKREKEL, m. *djangkriq pónon*, L., *tjengkreg pónon*.
BOOMKRUIPERTJE, o. (*boerong*) *toekang kâjoe*.
BOOMKWEKER, m. *djoeroe tânâman pónon*.
toekang kebon jang tânâman segalla roepa pónon-pónon.
BOOMKWEKERIJ, vt. *tânâman pónon-pónon*.
BOOMLADDER, vt. *tangga pónon*, *tangga apitan*.
BOOMLOOF, o. *dâwon-dâwon pónon*.
 Digt —, *rampaq*, *rindang*.
BOOMLUIJ, vt. *koetoe pónon*, *pianggang*.
 Houtluis, *semoet poetih*.
BOOMMARKT, vt. *pâsar pónon-pónon*.
BOOMMEESTER, m. zie **BOOMSLUITER**.
- BOOMMERG**, o. *ampoeloe*, *aris*.
BOOMMETER, m. *pengekoer pónon*.
BOOMMOS, o. *loemoet pónon*.
BOOMNOOT, vt. *boewah dengan koelit kras*, *katâpang*.
BOOMOLIE, vt. *minjaq pónon*.
 —, *olijf*, *slaolie*, *minjaq salâda*, L., *minjaq zeiton*.
BOOMPAAL, m. *bij een jongen boom*, *toendjang*.
BOOMPJE, o. *pónon ketjil*.
BOOMPLANTER, m. *toekang tânâman pónon*, *djoeroe tânâman pónon*.
BOOMRIJK, b. n. *penoh dengan pónon*, *bânjag pónon*.
BOOMSAP, o. *ajer pónon*, *ajer tanâman*.
BOOMSCHADUW, vt. *pernawoengan pónon*, *perlindoengan pónon*, *nâwongnja pónon*.
BOOMSCHENDER, m. *orang jang meroesakkan pónon*, *orang jang bêkin roesag pónon*, L.
BOOMSCHENDERIJ, vt. *peroesâkan pónon*.
BOOMSCHIMMEL, vt. *djamoeran kâjoe*, *koelat kâjoe*, *tjendâwa di pónon*, (zeker *gowas op boomen*).
BOOMSCHUIT, vt. *djoekong*, *sa-boewah práhoe derri sa-bâtang kâjoe*.
BOOMSLAK, vt. *oenam pónon*.
BOOMSLANG, vt. *oelar pónon*, (*zwarte*) *oelar santja*.
 —, *die zich digt ineen kronkelt*, *oelar tjoeng betâpa*.
BOOMSLUITER, m. *penoenggoe sakat*, *orang jang djâga di pabéjan*.
BOOMSNOEIJER, m. *orang meranting pónon*, *orang merantjoeng pónon*, *orang pôotong tjâbang pónon*.
BOOMSNOEIJING, vt. *perantingan pónon*, *perantjoengan pónon*.
BOOMSTAM, m. *bâtang pónon*, *tonggoel*, *tonggol*, *bongkot*, L.
 Gevelde —, *tabangan*.
BOOMSWIJZE, bijw. *sa-roepa pónon*.
BOOMTAK, m. *tjâbang pónon*, *tároq*.
 Jonge —, *dâhan*, *rantjing*.
BOOMVAREN, vt. *dâwon pâkoe katakka*.
BOOMVEIL, o. *klimop*, *dâwon pasangan*.
kirendang, Soend., *panggang poejoe*, Soend.
BOOMVRUCHT, vt. *boewah pónon*.
BOOMWACHTER, m. *djoeroe batangan*, *penoenggoe batangan*.
BOOMWAS, o. *lilin pónon*.
BOOMWOL, vt. *kâpoq*.
 —, *boomkatoen*, *kâpas*.
BOOMWOLLEN, b. n. *kâpoq*, *derri kâpoq*.
 Een — *kussen*, *bantal kâpoq*.
BOOMWOLBOOM, m. *pónon kâpoq*.
BOOMWORM, m. *oelar pónon*, *boeboq*.
BOOMWORTEL, m. *akar pónon*.
BOOMZIJDE, vt. *kâpoq*.
BOOMZWAM, vt. *râboq*.
BOON, vt. *kâtjang*, *biâ-biâ*, *midjoe*, Perz.

BOO.

- , *boontjes*, Ned., (*Arachis hypogea*),
kátjang tánah.
 Zooveel als eene — in den brouwketel,
sa-bánjaq sà-titiq ajer di láwoet.
 Geroosterde boonen, *kátjang gòrèng*.
 Chinesche —, *kadàlt*.
 Zekere stinkende —, (*Anagryis*), *peté*.
BOONAKKER, m. *kebon kátjang, tánah kátjang*.
BOONENBOOM, m. (*Connarus*), *galédoepa*.
BOONENKRUID, o. (wild), *gàrang bâu*.
BOONENMEEL, o. *tepoeng kátjang*.
BOONENSCHIL, vr. *koelit kátjang*.
BOONENSTAAK, m. *toendjang*.
BOONTJE, o. *boontjes*, Ned., *kátjang ketjil*.
 Bijzondere soort van —, *guddelè*.
BOONTJESVOGEL, m. *tritri*.
BOOR, vr. *goerdé, penggirig, penggòreq, bór*,
 L., Ned.
 Groote —, *poetar wela, (wála)*.
 Artesische —, op Bangka, *sjam*.
 — van eenen goudsmid, *grin*.
BOORD, m. en o. *pinggir, tept, bibir, birih, sibir, hástiat, Ar.*
 Buitenste —, *pinggir di loewar sakáli*.
 — van een schip, *bibir kapal*.
 — aan eene gordijn, *sibir tabir, pinggir kalamboe*.
 De boorden eener rivier, *tept soengei*.
 —, rand, lijst van eene schilderij, *birih gunbar*.
 Bakboord, *bibir kirt*.
 Stuurboord, *bibir kánan*.
 Aan — gaan, *nájiq práhoe*.
 Aan — klampen, *melanggar práhoe*.
 Ten — e vol, *penoh sakáli*.
 De — van eenen bokaal, *bibir piála, pinggir glas, L.*
 Aan — nemen, *menoempangkan*.
 Hij komt mij met deze list aan —,
makka ia tjoba perdjákan kita atas prtjang demikièn ini, makka dia tjoba pedajá-in sâna sâja bagitoe roepa, L.
 Er is veel over —, *makka adâlah bá-njaq roegi*.
BOORDEN, b. w. met boordsel beleggen,
pásang rinda, mendjáhit pinggir.
BOORDEVOL, b. n. *penoh sakáli*.
BOORDLINT, o. boordsel, *tált ajer, sibir, birih*.
BOORDSEL, o. zie **BOORDLINT**.
 Gouden —, *passemèn mas (amas)*.
 Zilveren —, *passemèn práq*.
BOORIJZER, o. *bessé penggirig, toesoekan*.
BOORSCHAAP, vr. *seroet besaar*.
BOORTS, vr. *sákit koening, penyákit nanajâman*.
BOORVLJIM, vr. *tádtj*.
BOOS, b. n. kwaad, *djáhat, isr, Ar.*
 —, goddeloos, *kapista, fâsiq, Ar.*
 —, ondeugend, stout, *nakal, delap*.
 —, toornig, *amârah, penârah, mârâh, L., morka, Hoft.*
 Eene booze tong, *lidah bisa*.
- Zich — houden, *poera-poera mârâh*.
 — maken, *ðekin mârâh, L., menerbitkan amârah, — morka menorkâkan, Hoft.*
 Om het geringste — worden, *ringoringan*.
 —, verwoed, *gálaq, matoe*.
 Een booze hond, *andjing gálaq*.
 De booze, de duivel, *ihlis, Ar., sjé-thân, Ar., sétân, verb.*
 Door den booze aangezet worden, *di hároe sjéthân*.
BOOSAARDIG, b. n. *djáhat, berprt djáhat, djulloes, L., ook djaloes*.
 —, korzelt, *bingis*.
 Eene boosaardige vrouw, *parampoewan jang bingsis*.
 Een —, wrokkend mensch, *orang berdamlam*.
 —, goddeloos, *kapista, fâsiq, Ar.*
BOOSAARDIGHEID, vr. *kadjahâtan, kabingsan, zie BOOSAARDIG*.
BOOSAARDIGLIJK, bijw. *atas prtjang djáhat*.
BOOSDOENER, m. *orang djáhat, orang jang berboewat djáhat, orang kapista, orang fâsiq*.
BOOSDOENSTER, vr. *parampoewan djáhat, parampoewan fâsiq*.
BOOSHARTIG, b. n. zie **BOOSAARDIG**.
BOOSHARTIGHEID, vr. zie **BOOSAARDIGHEID**.
BOOSHARTIGLIJK, bijw. zie **BOOSAARDIGLIJK**.
BOOSHEID, vr. *kadjahâtan, parángi jang djáhat, hâti jang kapista, sjirrat, Ar.*
 Eene zeer buitensporige —, *kadjahâtan jang terlâloe amat sângat*.
 — der wereld, *kadjahâtan doenjâ*.
 —, toorn, gramschap, *mârâh, L. amârah, morka, Hoft.*
BOOSLIJK, bijw. *dengan djáhat*.
BOOSWICHT, m. *bangsat, L., risaw, geibâna, orang kapista, orang djáhat*.
BOOT, vr. vaartuigje, *sampan, bidoq*.
 Groote —, *sarampoe*.
 —, met twee masten, *banting*.
 — uit eenen boomstam met twee masten, *djaloer*.
 —, kano, *tambângan*.
 Zekere kleine —, *sampan bátil*.
BOOT, vr. halsketen, *oetas, kâlong*.
 Eene — met parelén, *kâlong moetiâra*.
BOOTJE, o. *sampan ketjil, skótji (verb. van schuitje), tambângan*.
BOOTSGEZEL, m. *awaq práhoe, chalâts, Perz., orang láwoet, matros, Ned.*
BOOTSHAAP, m. *penggájit práhoe*.
BOOTSMAN, m. *bôsman, Ned., toekang agong*.
 —, (van eene boot), *djoeroe sampan*.
 —, die met het boventuig belast is, *djoeroe tinggi, kantong*.
BOOTSMAANSMAAT, m. *toekang kánan (aan stuurboord), toekang kirt (aan bakboord), boedjangnja bôsman, L., op de Noordkust van Borneo heet hij tindal*.
BOOTSTOUW, o. *táli sampan*.

- BOOTS¹VOLK, o. zie **BOOTS**GEZEL.
 BOOZE, b. n. zie **BOOS**.
 BORAX, m. bergzout, *putarí, tingkal*, van het Perzische *tinkál, tinkár* of *tun'gár, píljar*.
 BORAXZUUR, o. *asam tingkal*.
 BORD, o. *piring*.
 Groot —, schotel, schaal, *pínggan*.
 En zij maakten —en, (schotels), zoo groot als vijvers, *dan di kardjåkan marika itoe pínggan jang besaar seperti kólum, M. R. 54*.
 Een diep —, *piring dålum*.
 Een plat —, *piring tjépér, L., tjépér*.
 Een gouden —, *tjépér amas*.
 Een schoon —, *piring brisih*.
 Een — of schotel voor groenten, *båsi*.
 Een — voor het hoofd hebben, *moeka påpan*.
 Geef een schoon —, *kasí piring brisih, L.*
 Wasch de —en, *tjoetji piring*.
 Een vuil —, *piring kótor*.
 Een schrijfbord, *påpan toelis, lof, Ar.*
 BORD, o. zie **BOORTS**.
 BORDEEL, o. *roemah soendal, roemah djó-bong, L.*
 BORDEELHOER, vt. *soendal, djó-bong, L.*
 BORDEELHOUDER, m. *djoeroe roemah soendal, djoeroe roemah djó-bong, L.*
 BORDEELHOUDSTER, vt. *parampoewan jang pégang roemah soendal, — — — — djó-bong, L.*
 BORDEELTAAL, vt. *bahåsa soendal, bitjåra djó-bong, L.*
 BORDES, o. *bandoel*.
 BORDIG, b. n. *kåkoee*.
 —papier, *garthas jang kåkoe, garthas jang kåsar*.
 BORDAPIER, o. *garthas djilit*.
 BORDUREN, b. w. *soelam, menjoelam, loekis, rákam, tekak, L., moenagsjkan*.
 —, fraaije handwerken maken, *soedji, menjoedji*.
 — met trekkoorden, *soedji takat*.
 — op iets, dat afgeteekend is, *soedji loekisan*.
 BORDUREN, o. *penjoelåman, penjoedjian*.
 BORDURDER, m. *pandei menjoelam, pandei menjoedji*.
 BORDURRAAM, vt. en o. *pebidångan*.
 BORDURSEL, o. *soelåman, kumbang jang di soelam, L., soedjian, bengga jang di soelam, awan, naqasj, Ar.*
 — rondom de spiegeltjes aan het uiteinde der hoofdkussens, *rådjoet*.
 BORDURSTER, vt. *parampoewan jang pandei menjoelam, penjoedji*.
 BORDURWERK, o. *penjoelåman*.
 BOREN, b. w. *gíriq, menggíriq, górék, menggórég*.
 Een paal, die door groote hommels doorboord is, *tiang jang di gíriq koembang*.

- Een gat in eene plank —, *giriq lóbang dålum pínggan sa-bilah*.
 De hersenpan —, *menggiriq båtøe (båtøq, L.), kapåla*.
 Hij heeft zich in den grond geboord, *makka ia soedah membinasåkan dirinja, dia soedah bëkin roesaq dia poenja diri, L.*
 Een schip in den grond —, *menëmbaq kapal sampë tinggelam, L., menëmbaq kapal sa-boewah sahingga tinggelam*.
 Door iets met geweld heen—, zoo als door een dun beschoet, eene heining, een troep volk, *doebroek, L.*
 BORG, m. *hantar, L., pengåkoee, dlåmin, Ar., zåmin, kafil, Ar.*
 Zijn —, *dia poenja hantar, L., pengakoenja*.
 — blijven, *djådi hantar, tanggoeng*.
 — stellen voor eene schuld, *membåwa hantar*.
 —, *membåwa pengåkoee, membåwa orang jang tangoeng hoetang*.
 Als — voor de schuld haars mans bij den schuldenaar inwonen, *meranggaw*.
 BORGEN, b. w. op vertrouwen verkoopen, *djoewal dengan di pertanggohkan hargånja, I. J. 13, djoewal dengan toenggoe bajåran, djoewal hoetang, L.*
 —, op goed vertrouwen koopen, *bli hoetang, L.*
 BORGER, m. die op vertrouwen verkoopt, *orang jang djoewal hoetang*.
 BORGSTELLER, m. *orang jang tårøh hantar, — — membåwa pengåkoee*.
 BORGSTELLING, vt. *tårøh tanggoengan, tårøh hantar*.
 BORTOGT, m. *tanggoengan, pengakoeuan, hantar, hantåran, L.*
 BORTOGTELIJK, b. n. *dengan tårøh hantar, — — tanggoengan*.
 BORN, vt. zie **BRON**.
 BORNEREN, o. w. opborrelen, *bedidih, galåga*.
 BORNPUT, vt. *prigf, soemoer, L.*
 BORREL, m. *bobbel, galambong*.
 —, *slokje, sòpt, L.*
 Een — drinken, *minom sòpt såtøe glas, L.*
 BORRELEN, o. w. *bedidih, galågaq*.
 —, een' borrel drinken, *minom sòpt*.
 BORRELFESCH, vt. *bóttol sòpt, L.*
 BORRELING, vt. *didih, bedidih*.
 BORST, vt. (*pectus*), *dåda, tsacr, Ar., ringut, L.*
 Eene breede —, *dåda jang bedang*.
 Eene breede — is het kenmerk van achteleotheid en luiheid, *dåda jang bedang itoe tanda alpa dan målas, M. R. 193*.
 Eene middelmatige — is het kenmerk van een goed verstand en oordeel, *dåda jang sedang itoe tanda boedi dan bitjåra, M. R. 163*.
 Zich op de — slaan, *menampar, (menepoq) dåda*.

Aan de — drukken, *meriba*.
 —, van eene vrouw, *soesoe*, zie **BOEZEM**.
Ronde —en, *soesoe boentar*.
Lange —en, *soesoe landjoet*.
Korte —en, *soesoe pëndêq*.
Platte, *slappe* —en, *soesoe kèppèq*.
 Eene ingevallene —, *dâda tjekong*.
 De — hoog zetten, *angkoë, tekebbor*, **Ar**.
 Eene slechte —, *sesaq dâda*.
 Tegen de — stuiten, *djemoe, tiâda mâwoe, trâda mâwoe*, **L**.
 Een kind, aan de — hebben, *menjoe-soewi ânaq*.
 Aan de — zijn, zuigen, *menjoesoe*.
 Een kind dat aan dezelfde — gezogen heeft, *ânaq jang sama soesoevan*.
BORST, m. jongman, *taroena, orang moeda*.
BORSTADER, vt. oerut *dâda*.
BORSTBALSEM, m. *balasan obat dâda, getah obat dâda*.
BORSTBEEN, o. *salangka*.
 Het — is gebroken, *makka salangka soedah patah*.
BORSTBEZIE, vt. *boewah bidâra, boewah areui koekoe heulang*, **Soend**.
BORSTBEZIËNBOOM, m. *pohon bidâra, areui koekoe heulang*, (met diens bladeren worden de lijken gewasschen).
BORSTDOEK, m. dien vrouwen om de borst slaan, *kumban, kelsmban, sabei*.
BORSTDRANKJE, o. *minoeman obat dâda*.
BORSTEL, vt. ruig haar van een varken, *boeloe blâkang bâbi, boeloe bâbi, roema bâbi*.
 —, schuijer, *sikat, boendar*, **L**.
BORSTELACHTIG, b. n. *berboeloe, berroema*.
BORSTELËN, b. w. *sikat, sêkat, boendar*, **L**.
BORSTELING, vt. *penjikâtan, sêkatan*.
BORSTELMAKER, m. *toekang bekîn boendar, I., pandei boewat sikat*.
BORSTGEZWEL, o. *sâkit bangkaq dâda, sâkit bâra kapada dâda*.
 — met hoest, *bâra tamperong*.
BORSTJUWEEL, o. *oetas, kâlông*.
BORSTELIER, vt. *risa dâda*.
BORSTKWAAL, vt. *sâkit dâda, sesaq dâda, isaq*.
BORSTLAP, m. *ôto, L., oteh, kâjin dâda, pertjah dâda*.
BORSTMIDDEL, o. *obat dâda*.
BORSTFILLËN, vt. meerv. *poelông obat dâda*.
BORSTPLAAT, vt. wapentuig, *prâda dâda, bâdong*, **Jav**.
 — van boden en dienders, *bâpang*.
 —, halssieraad, *padâka, doekoh*.
 — in den vorm ener halve maan, *padâka boelan toemonggol*.
BORSTRIEM, m. *koelit dâda*.
BORSTROK, m. *rompi, L., buskat, L., gaz-âkand*, **Perz**.
BORSTSPIER, vt. *watar dâda*.
BORSTSTUK, o. van een dier, *dâging dâda*.
 — van een harnas, *dâda bådjoë bessî*.

— van een zadél of olifantshuisje, *sumban*.

BORSTSUIKER, vt. *goela dâda, gew. goela bâteo*.
BORSTVIN, vt. *kèppès dâda, L., sirip dâda*.
BORSTVILËS, o. *kèmpông*.
BORSTWAPËN, o. *bådjoë bessî*.
BORSTWERING, vt. *upitan, pinggir bêtêng, tepi kôta, pelarian*.
 — op rollen, *kôta berdjâlan*.
 — op een groot vlot, *kôta mâra*.
 Bamboezen —, *kôta kâra*.
BORSTZUIVERING, vt. *pembrisihan dâda*.
BORSTZWEER, vt. (van vrouwen), *bâra kapada soesoe parampoewan*.
BOS, m. bondel, *sisir, ikat, glong, galang, bâban, barkas, rampoe, boengkoes, boengkoesan, tandan, pinggal, ponggol*.
 Een — bananen (pisang), *pisang sasisir, sa-sisir pisang*.
 Een dubbele — padi, *pâdt sa-besei, — sa-gèddeng*.
 Een — rijst, *pâdi sa'ikat*.
 Een — haar aan eene lans, *onggol*.
 Vijf —sen rotting, *rôtan lima glong, of bâban*.
 Twee —sen hout, *kâjoe âpt doewa barkas*.
 Twee —sen uijen, *bâwang doewa boengkoes*.
 Een groote —, tros bananen, waaraan al de kleine bossen zitten, *pisang sa-tandan*.
 Een — lang gras, *lâlâng sa-boengkoes*.
 Een groote — hout, *ambong-ambong*.
 In —sen binden, *membarkaskan*.
Bos, vt. zie **Bus**.
Bosch, o. woud, *hoetan, rîmba*.
 Naar de bosschen of wouden verban-
 nen, *memoewang ka-rimba*.
 Timmerhout uit de bosschen halen,
ambil kâjoe-kajoewan derri rîmba.
 Door de bosschen trekken, *mâsoq rîmba*
terbit rîmba.
 Digt —, *rongga*.
 Kreupel —, *baloekar*.
 Een modderig —, *tantjong*.
BOSCHADJE, o. *doekoh, rîmba-rîmbâin*.
BOSCHACHTIG, b. n. *penoh dengan rîmba, rongga*.
BOSCHBEWAARDER, m. *penoenggoe rîmba, djoeroe rîmba*.
BOSCHBEWONER, m. *isî rîmba*.
BOSCHDRUIF, vt. *boewah anggoer hoetan, pringgat*.
BOSCHDUIF, vt. *merapâti hoetan*.
BOSCHGOD, m. *dêwa hoetan, pawâna*.
BOSCHHAAN, m. *biroega*.
BOSCHHAKKER, m. *orang merâmoe of menebang kâjoe*.
BOSCHHEN, vt. *âjam hoetan, âjam bêroega*.
BOSCHHOMMEL, m. *nîrt*.
BOSCHHOND, m. *andjing rîmba*.
BOSCHKAT, vt. *koetjing hoetan, lauw, li*.
BOSCHLOOF, o. *dâwon-dâwon rîmba*.
BOSCHMEESTER, m. *djoeroe rîmba*.

BOSCHMENSCH, m. (dier), *orang hoetan*.
Soort van —, die zeer schuw is, *kong-kang*.

BOSCHMUIS, vt. *bebrânga-brânga*.

BOSCHNIMF, vt. *perî, partî, Perz., fêrt*.

BOSCHROOVER, m. *penjâmoen, djangok*.

BOSCHSLANG, vt. *oelar hoetan*.

BOSCHTOUW, o. (een gewas), *gâling, tâli toewakka*.

BOSCHVELLER, m. *orang menebang kâjoe*.

BOSCHWACHTER, m. *orang djâga rûmba*.

BOSSEN, b. w. *tambonkan*.

BOT, vr. loot, *dâhan, rantjing*.
—, uitspruitsels onder aan eenen boom, *bânir*.
—, scheut, *hoeloer, oeloer*.
Dat kabeltouw heeft geen — genoeg, *itoe tâli sâuh koerang oeloer*.
— vieren, *mengoeloerkun, lambor*.
Den teugel — vieren, *oeloerkan tâli kakang*.
Zijne driften — vieren, *toeroet hawâ nafsoenja*.
Eenen jongeling — vieren, *permandja, bêjarkan ânag taroena menoeroet kasoekâinnja*.
— vieren, lossen maken, *brî kendor, kendôr-in, brî landoeng*.

BOT, o. been, *tielang*.

BOT, b. n. *toempoel, tompol, koerang tâdjâm*.
Een — zwaard, *pedang toempoel*.
— maken, *toempoelkan*.
—, dom, *bôdoh, bebal, gôbloq, L., kâgoeh*.
— van geest, *bebal*.
Iets — uit, — weg zeggen, *berkâta troes trang, bilang troes trang, L.*
—, plotseling, *sa-koenjong-koenjong*.
— stilzwijgen, *diam sakâli*.

BOTANIE, vt. (ond. w.) kruidkunde, *ilmoe tânâm-tânâman*.

BOTER, vt. (van koeijen), *mantéga, Port., minjaq sâpt (sâmpî, L.), dâdi*.
Hollandsche —, *mantéga wolanda*.
— bij de visch geven, (dadelijk betalen), *bâjar toenei, bâjar kontan, verb.*
— aan de galg gesmeerd, of den moriaan gewasschen, *boewang gâram di lâwoet*.
— van schapen, *mantéga domba, minjaq domba*.

BOTERACHTIG, b. n. *kâja mantéga, L., se-perti mantéga, sa-roepa minjaq sâpt*.
Het — gedeelte der melk, *mantéga jang di dâlam ajer soesoe, L.*

BOTERBLOEM, vt. (witte geurige bloem aan een boompje), *kumbang mantéga*.
— (tabernaemontana), *poelê*.

BOTERBOER, m. *toekang minjaq sâpi, toekang bêkin mantéga, L.*

BOTEREN, b. en o. w. *toemboeq ajer soesoe, bêkin mantéga, L., memboewat minjaq sâpi*.
—, boter worden, *djâdi mantéga, djâdi minjaq sâpt, djâdi minjaq sâmpî, L.*
—, gelukken, *djâdi*.
Niet —, niet slagen, *wotroeng*.

BOTERHAM, vt. *rôtî sâna mantéga, L., rôtî dengan minjaq sâpt*.

BOTERHUIS, o. *tôko orang djoewal mantéga, L., kadei orang djoewal minjaq sâpt*.

BOTERKERN, vt. *tampat toemboeq ajer soesoe*.

BOTERKOOOPER, m. *orang djoewâl mantéga, L., orang djoewâl minjaq sâpt*.

BOTERMARKT, vt. *pâsar mantéga, L., pâsar minjaq sâpt*.

BOTERMELK, vt. *karnemelk, rôban soesoe, L., rôban ajer soesoe, ajer soesoe jung di toemboeq*.

BOTERPOT, m. *tampat mantéga, L., tempat minjaq sâpt*.

BOTERSAUS, vt. *koewah mantéga, L., sôs mantéga, L., koewah di tjampoer minjaq sâpi*.

BOTERSHOTEL, m. *piring mantéga, L., piring minjaq sâpt*.

BOTERSPAAN, m. *sêndoq mantéga, L., sidoe minjaq sâpt*.

BOTERTAND, m. *gigi asoe*.

BOTERTON, vt. *tong mantéga, L., tong minjaq sâpt*.

BOTERVlieg, vt. *râma-râma*.

BOTERVLOOTJE, o. *tampat mantéga, L., tempat minjaq sâpt*.

BOTERVROUW, vt. *orang parampoewan jang djoew l mantéga, L., — — — minjaq sâpt*.

BOTERWAAG, vt. *tampat menimbang mantéga, L., roemah akan menimbang minjaq sâpi*.

BOTHEID, vr. *stompheid, katoempoelan, toempoel*.
Als gij dit mes slijpt, zal de — wel overgaan, *djakaloe angkaw mengâsah pisaw ini makka katoempoelannya nantî hilang djoega, kapan loe gôsoq ini pisaw nantî tâdjâm djoega, L.*

BOTMUIL, m. *orang bôdoh, orang gôbloq, L., boengol, bângoer, bângor, sitoro, pakaq, L.*

BOTS, vr. *stoot, sontôhan, toemboeq*.
Eene — krijgen, *di sontoh, di toemboeq*.

BOTSEN, o. w. *sontoh, langgar*.
—, b. w. *toemboeq*.

BOTSING, vr. *sontôhan, pelanggâran*.
— van gevoelens, *pelawânan bitjâra, tjiderâ*.

BOTTEL, vt. *bôttol, bôtol, Ned., soerahî*.

BOTTELARIJ, vr. *provisiekamer, sepên, verb. Eng., goedang*.

BOTTELBIER, o. *bir bôttol, L., zie BIER*.

BOTTELEN, b. w. *sâlin di bôttol, toewang di bôttol*.

BOTTELIER, m. *djoeroe goedang, djoeroe sepên, L.*

BOTTEN, o. w. van boomen, *toenas*.
—, van bloemen, *koetom, koentom*.
—, van planten en kruiden, *toemboeh*.

BOTTERJK, m. zie **BOTMUIL**.

BOTUIT, **BOTWEG**, bijw. *troes trang*.

BOUD, b. n. *stout, brânî*.
—, bijw. *dengan brânî*.

BOUFFANTE, vr. *men kan dit vreemde woord*

- vertalen door: *koelit boelos jang di blit paadda léhër.*
- BOUILLON**, m. (ond. w.) vleeschnat, kaldoe, caldo, Port.
- BOUT**, m. ijzeren nagel, *lábang bessí, pákoe besaar, penna bessí, L.*
- Den — op den kop krijgen, *kálah bitjára, woeroeng, L.*
- , (van een schaap), *páha, páwh.*
- Geiten—, *páha kambing.*
- Varkens—, ham, *páha bábi.*
- BOUT**, m. eendvogel, *bébék, L., itiq.*
- BOUTJE**, o. mijn —, hartje, *sája poenja háti, sája poenja tjinta, lila.*
- BOUW**, m. *békinnan, L., pemboewátan.*
- , maaksel, *boewátan.*
- Dat schip is van Hollandschen —, *itoe kapal áda boewátan wolanda.*
- , stand, ligchaamsbouw, *lambága toeboh, sikap.*
- BOUWEN**, b. w. *tegá, menegá, mengardjákan, memboewat, békin, L.*
- Een nieuw huis —, *menegá roemah bahároe, békin roemah bároe, L.*
- Het land —, *menanggála, meloekoe, L., berlálang, kardja sawah, menjáwah.*
- Een schip —, *kardja kapal, memboewat kapal, békin kapal.*
- Op iemand —, *pertjája sama órang, L., pertjája (hárap) akan sa-órang.*
- Zijn geluk op iemands ondergang —, *mendirikan dirinja di atas órang poenja tjeláka.*
- BOUWER**, m. *órang jang memboewat, órang jang békin, L.*
- BOUWERLIJ**, vr. landbouw, *peroesáhan tánah, kardja tánah.*
- BOUWEREEDSCHAP**, o. *práboet órang kardja tánah, pegáwei órang kardja tánah.*
- BOUWGEVAARTE**, o. *gedong.*
- BOUWHEER**, m. *toewan jang soeroh memboewat.*
- BOUWHOUT**, o. *kájoe peroesah.*
- BOUWHUIS**, o. *pondoq toekang kájoe.*
- BOUWING**, vr. *pemboewátan, pembékinnan.*
- BOUWKOSTEN**, m. meerv. *belandja (oepah) bekarjaja (memboewat, békin, L.).*
- BOUWKUNDE**, vr. *ilmoe kardja roemah, kapandéan menegá roemah.*
- BOUWKUNDIG**, b. n. *jang pandei menegá roemah, jang táhoe békin roemah.*
- BOUWKUNSTENAAR**, m. *pandei memboewat gedong of roemah, enz.*
- BOUWLAND**, o. *lándang, bendang.*
- , rijstland, *sawah, zie RIJSTLAND.*
- BOUWLIEDEN**, m. meerv. *toekang-toekang békin roemah, L., toekang-toekang menegá (memboewat, kardja) roemah.*
- BOUWLUST**, vr. *soeka memboewat roemah, soeka békin (kardja) roemah, L.*
- BOUWMEESTER**, m. *pandei memboewat gedong, (roemah, kapal, enz.) penoekang, mimár.*
- Perz.
- BOUWMEESTERSCHAP**, o. *djabátan pandei memboewat gedong.*
- BOUWSTOF**, vr. (in het algemeen, de stof om iets te vervaardigen), *bakal.*
- Deze steenen en dat hout zijn de — fen voor een nieuw huis, *makka bátoe ini dan kájoe itoe djádi bakal roemah bahároe.*
- BOUWSTEEN**, m. *gehouwen —, bátoe.*
- Gebakken —, *bátoe bákar, bátoe ter-toenoe, báta.*
- BOUWTIJD**, m. *mása berlándang, tempo kardja sawah, L., tempo menjáwah.*
- BOUWVAL**, m. *karombákan, karoebóhan, pitjákan.*
- De bouwvallen van eenen stad uit den ouden tijd, *karombákan negri dahoeloe kála, tambar.*
- BOUWVALLIG**, b. n. *roesaq máwoe roeboh.*
- Eene oude, bouwvallige moskee, *mesdjid (missigit, L.) toewah jang máwoe roeboh.*
- Een — huis, dat bijna omvalt, moet afgebroken worden, *makka roemah jang hampir roeboh misti di rombaq, (di boengkar.)*
- BOUWVALLIGHEID**, vr. *karoesákan, roesaq.*
- BOUWZUCHT**, vr. *sangat soeka kardja roemah, zie BOUWEN.*
- BOVEN**, bijw. en voorz. *atas, di atas, het laatste is meer bepaald, ála, Ar., bála,*
- Perz.
- het huis, *atas roemah.*
- op het huis, *di atas roemah.*
- en onder, *di atas dan di báwah.*
- Van —, *derri atas.*
- Naar —, *ka-átas.*
- Naar — dragon, *báwa ka-átas.*
- over den berg heen, *lálloe derri atas goenong, di báliq goenong.*
- Van — naar beneden, *derri atas lálloe kabáwah.*
- Zich — alles stellen, *mengátas-átas dirinja, mengatási dirinja, ngatási dirinja.*
- Zijn gevoelen drijft —, *makka dia poenja bitjára menang, L., makka bitjaránja itoe menang.*
- het water zweven, *melájang atas moeka ájer.*
- komen, drijven, *tímboel.*
- op den kruin van den berg, *di atas pontjaja goenong.*
- Iemand van — tot beneden opnemen, *memandang órang derri atas hoedjong ramboet sampé telápakan káki.*
- Hier — gemeld, *terseboet di atas ini.*
- , hooger, *ter-atas, lebeh tinggi.*
- , meer, *lebeh, terlebeh.*
- mate, *terlálloe amat.*
- Te — gaan, *áda lebeh, berlebeh-lebèhan.*
- Gij gaat hem te —, *angkawlah lebeh derri padánja.*
- God is — allen lof verheven, *bahoewea Allah itoe ter-tinggi derri paadda segalla poedji-poedjian.*
- Al de gevaren der zee te — zijn, *loe-*

- poet (*lepas*) derri paadda segalla mura
bahaja lawoet.
— hetgeen ik beloofd heb, *terlebeh*
derri paadda kita soedah berdjindji.
Hij is — de vijftig, makka ia lebeh
derri paadda lima poeloh táhon oemoernja.
— de maand, *liwat sátoe boelan*, L.
— en behalve dat, *lebeh dan lájin derri*
paadda itoe, fawja dzalika. Ar.
BOVENAAN, bijw. aan het boveneinde, di
hoeloe, di kapála.
— het bed, *di hoeloe tampat tidor*.
Aan tafel — zitten, *doedoeq di médja*
paadda tampat jang pertáma.
— op de lijst staan, *tersoerat di kapála*
daftar.
BOVENBROEK, vt. *tjelána loewar*, zie BROEK.
BOVENBUUR, m. *tetangga di atas*.
BOVENDEUR, vt. *pntoe di atas*.
BOVENDIEN, bijw. *terlebeh poela, lági derri*
itoe, L., atas.
BOVENDORPEL, m. *ambang jang di atas*.
BOVENDRIJVEND, b. n. *jang tímboel, jang*
hánjoet.
BOVENDRIJVING, vt. *tímboelan*.
BOVENEINDE, o. *hoeloe, pangkal*.
Het — eener rivier, *hoeloe soengei*.
Het — eener vlerk, *pangkal sájap*.
— aan de tafel, *tampat doedoeq jang*
besaar di médja, tampat kamoelkán médja.
BOVENGEMELD, b. n. *terseboet di atas*.
De hier — e koning, *rádja jang terse-*
boet di atas ini.
BOVENGEVEL, m. *atasanja moeka roemah, L.,*
atasanja hadápan roemah.
BOVENHAND, vt. *tángun kánan*.
De — doen krijgen, *ber-átas-kan*.
BOVENHEMELSCH, b. n. *di atas lángit, ter-*
tinggi derri paadda lángit.
BOVENHUIS, o. *roemah di atas, andjong*.
BOVENKAMER, vt. *bilik di atas*.
BOVENKANT, m. *sablah atas*.
BOVENKLEED, o. *bádjoe loewar*.
—, mantel, *hollat*, Ar.
— met halve mouwen (vrouwen-) *bádjoe*
saroedja.
BOVENKOUS, vt. *kós loewar, L., sárong*
káki.
BOVENLAKEN, o. *spré di atas, L., kájin*
hampáran di atas.
BOVENLANDEN, o. *meerv. tánah hoeloe, tánah*
oediq, L.
BOVENLANDER, m. *orang hoeloe, orang oe-*
diq, L., orang pásaq.
BOVENLANDSCH, b. n. *derri hoeloe, derri*
oediq, L.
BOVENLEDER, o. *koelut di atas sapátloe*.
BOVENLIJF, o. *dáda, atasnja, atasnja badan*.
BOVENLIJF, vt. *bibir di atas*.
BOVENLUCHT, vt. *adara jang di atas, angin*
jang di atas, L., (eig. hovenwind).
BOVENMATE, bijw. *terlálloe amat*.
— liefstalig, *terlálloe amat mánis*.
- BOVENMENSCHELJK, b. n. *saqit*, Skr.
BOVENNATUURKUNDE, vt. *ilmoe báthin*.
BOVENNATUURKUNDIG, b. n. *ber-ilmoe báthin*.
BOVENNATUURKUNDIGE, m. *orang jang táhoe*
ilmoe báthin, orang berilmoe báthin.
BOVENNATUURLJK, b. n. *báthin, soewánggi*.
— rijdier, *angkárán*.
BOVENRANG, m. *pangkat jang pertáma, dja-*
bátan besaar, daradjut jang pertáma.
BOVENROK, m. (van eene vrouw) *sája di*
atas.
BOVENSTAD, vt. *kampong negri di sablah*
oediq.
BOVENSTE, b. n. *jang páling di atas, L.,*
jang di atas sakáli, ter-ala, verb. Ar.
De — verdieping, *tingkat roemah*.
BOVENSTEM, vt. *soewára jang páling tinggi,*
L., soewára jang tinggi sakáli.
BOVENSTREEP, vt. (om den a-klank aan te
duiden) *báris di atas, fathah, Ar.*
BOVENSTREPING, vt. *hál tároh báris di atas*.
BOVENTAND, m. *gigt di atas*.
BOVENTOON, m. *moelot besaar, L.*
Altijd wil hij den — hebben, *salamánjn*
dia máwce membesaarkan dirinja, mémanj
dia angkoe sádja.
BOVENZIJD, vt. *sablah atas*.
BOVENZWEMMEND, b. n. *tímboel, bernang di*
atas.
BOVENZWEMMING, vt. *tímboelan di atas*.
BRAADAAL, m. *ikan mówa bakal goréng*.
BRAADPAN, vt. *penggórèngan, kwált, L.*
koewált.
BRAADSPIT, o. *pátjaq, panggangan, L.*
BRAADSPITDRAAIJER, m. *orang jang poetar*
pátjaq.
BRAADSTUK, o. *dáging bakal goréng*.
BRAADVET, o. *gemoq derri dáging goréng*.
BRAADWORST, vt. *oeroetan jang di goréng*.
BRAAF, b. n. *dapper, bránt, perkása*.
— en manhaftig, *bránt dan perkása*.
Een — krijgsheld, *hoeloebátang jang*
perkása.
—, deugdzaam, eerlijk, *bájiq, betoel,*
loeroes háti, abrár, Ar.
Een — mensch, *orang bájiq*.
Een — meisje, *ánaq práwan jang baqti,*
— — — *sanoenoh, — — — betoel hatinja*.
Zich — verdedigen, *lawan dengan gágh*
perkása.
— drinken, *minom ráme sakáli*.
BRAAFHEID, vt. *dapperheid, kabranian*.
—, deugdelijkheid, *kabujikan, kaloeroesan*
hádi, kabotoelan.
BRAAK, vt. in zamenst. *inbraak, doorbraak,*
doebroeq.
—, werktuig om hennep te braken,
praboet boewat serboeq gandja.
BRAAK, bijw. *tiáda di peroesah*.
— liggend land, *tánah máti, tánah jang*
tiáda di peroesah, tánah jang tiáda in
kardján.
BRAAKDRANK, m. *minoeman óbat moentah*.

BRAAKLAND, o. zie **BRAAK**.
BRAAKLUST, m. *mâwoe moentah*.
BRAAKMIDDEL, o. *obat moentah*.
BRAAKPOEDER, o. *obat loemat boewat moentah*, L.
BRAAKSEL, o. *bârang jang di moentah*.
 Zijn —, *moentahnja*.
BRAAKWIJNSTEEN, m. *tharthir*, Ar.
BRAAMBEZIE, vt. *boewah bomberrettian*, Soend., *boewah harreus*, Soend., *boewah karëndang*.
BRAAMBOSCH, o. *hoetan karëndang*.
BRAAMSTRUIK, m. *karëndang*, *bomberrëttian*, Soend., *harreus*, Soend.
BRAABELLAAR, m. *orang jang koesoet bitjârânja*.
BRAABELLEN, o. w. in het spreken, *bitjâra koesoet*.
 —, in het schrijven, *gôrës-gôrës*, *toelis koesoet-koesoet*, *toria*.
 —, spreken als een kromtong, *bertilor*.
 —, hakkelen, *gâgap*, *gâgoeh*.
 Alles onder elkander —, *bitjâra koesoet sâdja*.
BRABELING, vt. *koesoet*.
 —, *wartaal*, *bitjâra koesoet*.
BRABELTAAL, vt. *bitjâra koesoet*, *bahâsa katjoekan*.
BRACELET, m. (uit een stuk) *gelang*, *râgarâga*, *kataka*.
 —, die men nooit aflegt, *kamit toeboh*.
 —, (uit verschillende stukken) *sawat*.
BRADEN, b. en o. w. in eene pan, *gôrëng*, *asar*.
 Op het vuur —, *roosteren*, *panggang*.
 Op kolen —, *hard* —, *gâring*, *meng-gâring*, *brî gâring*.
 —, bakken, *frijten*, *rendang*, *randung*.
 Zoute of drouge visch of vleesch —, *bâkar*.
 Aan het spit —, *memâtijk*.
 In den oven —, *gôrëng*, *bâkar*.
 Laat het droog en hard —, maar niet branden, *brt gâring itoe tâpi djângan angoes*, L.
 —, zonder vet, olie of boter, *njânjah*.
 Aardappelen of pisang in het vuur of in de heete asch —, *temboes*.
 In de pan —, *senânga*.
BRADER, m. *orang jang menggôrëng*, zie **BRADEN**.
BRADERIJ, vt. *gôrëngan*.
BRAK, m. *sâtoe roepa andjing pemboeroewan*.
BRAK, b. n. *mâsin*, *asin*, L., *kâsoet*.
 — water, *ajer mâsin*, *ajer asin*, L.
 (*Mâsin* en *asin* worden van zilte of zoute spijzen gezegd, als zoute visch *ikan asin*).
BRAKEN, b. en o. w. breken, (als hennep) *serboeg*.
 Gebrakte hennep, *gandja serboeg*.
 —, overgeven, *moentah*.
 Bloed —, *moentah dârah*.
BRAKER, m. die hennep enz. braakt, *orang jang menjerboeg*.
 —, die overgeeft, *orang moentah*.

BRADING, vt. *penjerboekan*.
 —, overgeving, *moentah*, *moentahan*.
BRALLEN, o. w. pogchen, *katjaq*, *mengâtjaq*, *berkatjaq-katjâkan*.
BRAMBAS, m. *klat lâjar pengâpoh*.
BRAMGJOUW, o. *tâli singsing lâjar peng-âpoh*.
BRAMRA, vt. *pembâwan lâjar pengâpoh*.
BRAMSTENG, m. *tiang pengâpoh*.
BRAMSTENGEWANT, o. *tambirang tiang peng-âpoh*.
BRAMTOP, m. *hoedjong tiang pengâpoh*.
BRAMZEIL, o. *lâjar pengâpoh*.
BRAMZEILSKOELTE, vt. *ungin sedang jang dâpat di pâkê lâjar pengâpoh*.
BRAND, m. *angoesan*, *kalajoeran*.
 Een huis dat in — staat, *roemah angoes*.
 Iemands huis in — steken, *membâkar roemah orang*.
 Door den bliksem in den — gestoken, *di têngaq pcttoes*.
 In — raken, *kena âpt*.
 — roepen, *berseroe-seroe roemah angoes*.
 Den — blusschen, *boenoh âpt*, L. .
pâdamkan âpt.
 Den — (twist) stoken, *oepaq âpt*.
 —, brandstof, in Indie gewoonlijk: hout, *kâjoe âpt*.
 —, hitte, *pânas*, *kapanâsan*.
 De — des ligchaams, *kapanâsan toeboh*, *kapanâsan badan*.
 In — steken, *sioet*.
 —, gloeiing, ontsteking, *karoepang*, *bâra*.
 — in het koorn, *kalajoeran pâdi*.
 —, honigdauw, *oentoetan*, *hawâ*, Ar.
BRANDBAAR, b. n. *jang dâpat di bâkar*, *jung boleh di bâkar*, *jang boleh di mâkan âpt*.
BRANDBAARHEID, vt. *tsifat bârang jang boleh di mâkan âpt*, *prî jang kabakâran*.
BRANDBLAAR, vt. *vlek op het oog*, *kalâhoe*.
BRANDEMMER, m. *êmbër koelit*, L., *êmbër pompa*, L.
BRANDEN, o. en b. w. *hângoes*, *angoes*, *di mâkan âpt*, *toemos*, *berâpt*.
 Mijn huis brandt, *roemah kita poon angoes*, *roemah kita kabakâran*, *roemah kita di bâkar*, *roemah kita di mâkan âpt*.
 Al zet men het op het vuur, het zal niet —, *djika di bâkar tiâda angoes*.
 Het vuur brandt (vlamt), *âpt bernjâla*.
 Het was als of haar hart in haar brandde, *dâlam hatinja bagei di toenos*, — *seperti di bâkar*.
 Eene brandende kaars, *dian bernjâla lilin menjâla*, L.
 Eene brandende fakkel, *ôbor menjâla*, L., *soeloh bernjâla*.
 Eene zeer brandende hitte, *kapanâsan jang terlâloe amat*.
 Een boom, die in brand staat, *pohon kâjoe jang berâpt*, — — — *angoes*.

—, gloeijen, van sommige wonden of puisten, *karoepang*.

Eene brandende koorts, *demam pánas*.

Een brandende dorst, *dahága jang terláloe amat sángat, awa jang terláloe amat, L.*

Eene brandende hitte, *pánas jang sángat, M. R.*

De zon brandt thans zeer sterk, *makka sakarang sinar mata-hári terláloe pánas, sakarang ini pánas terláloe amat, L.* (De hitte der zon wordt gewoonlijk alleen door *pánas*, gloed, hitte, uitgedrukt.)

De zee brandt tegen de klippen, *makka láwoet itoe poon mengáloen di karang.*

Van begeerlijkheid —, *biráht dengan sángat lóba, ingin terláloe amat.*

Van verlangen — om bij zijne ouders te huis te zijn, *ríndoe dendam akan roemah iboe bapánja.*

—, zoo als Spaansche peper, *enz., pedas.*

—, pijn veroorzaken, zoo als sommige wonden, *pedih, pidih.*

—, zoo als somtijds de maag in de vastemaand, *perí, perih.*

Brandende handen, *tányan jang hángat, tángan jang terláloe pánas.*

Mijne oogen —, *sája poenja máta pánas, L., máta kita gátal.*

—, verbranden, *membákar.*

Doen —, *menjalákan, pásang, membákar.*

Hout —, *bákar kájoe ápt.*

Waskaarsen —, *pásang lín betoel.*

Zich —, *kena angoes.*

Zich met vuur —, *melatop.*

Zich met heet water —, *melájor.*

Zich in het vleesch —, *bákar.*

Kalk —, *toenoe kápor, bákar kápor.*

Reukwerk —, *toenoe istanggi, bákar minjan, mengoekoepp doepa.*

Koffij —, *bákar kóppí, L.*

Planken — of blaken om die te buigen, *lájor.*

—, broeijen met water, *latjor.*

— met heet water (zoo als varkens, *enz.) tjalor.*

Met een heet ijzer —, *salar.*

—, steken, *angkot.*

—, zengen, *lájor.*

—, (hard), *merasik-rasik.*

Brandend, als een geesel, *karoepang.*

Brandend hout, *koentoeng.*

BRANDER, m. arakbrander, *kapála (djoeroe) pengarákan.*

BRANDERIJ, vt. arak —, *pengarákan.*

BRANDEWIJN, m. brandewin, verb.

BRANDEWIJNFLESCHE, vt. *bóttól brandewin,* verb.

BRANDEWIJNSPACHT, vt. *paq brandewin,* verb.

BRANDGLAS, o. *kátja ápt, glas ápt, L.*

BRANDHAAK, m. *penggájit akan meroebokkan roemah angoes.*

BRANDHOUT, o. *kájoe ápt, kájoe tamboen, kájoe rintjéq.*

Een vadem — kost acht gulden, *kájoe ápt sátoe depa itoe delápan roepiah hánganja.*

—, dat aan het eene einde aangestoken is, *onggan, tompar.*

—, dat aan het eene einde gebrand heeft, *boegal.*

BRANDIG, b. n. *bebáwoe angoes, L., berbáwoe hángoes.*

—, scherp op de tong, *pedas.*

Dat eten is zeer —, *hábis angoes mákánan itoe.*

Die vrucht is zeer —, *boewah itoe terláloe amat hángat.*

Een brandige smaak, *rása hángoes.*

—, vurig, *karoepang.*

—, bijtend, *pedih.*

BRANDIGHEID, vt. *prí báwoe hángoes.*

—, ontsteking, *karoepang, bárah.*

BRANDIJZER, o. *bessi boewat bákar, L.*

BRANDING, vt. het branden, *kabakáran.*

—, der zee, *galoera, bákat.*

BRANDKAS, vt. *petí bessi, (Eig. ijzeren kist.)*

BRANDKLOK, vt. *gintu samboejan.*

BRANDKOREN, o. *pádi jang kena oentoetan, pádi jang kalajoeran.*

BRANDLADDER, vt. *tangga boewat nájiq roemah angoes.*

BRANDLATUW, vt. *tsuafuki, Jap.*

BRANDMERK, o. *tanda tjap pánas.*

BRANDMERKEN, b. w. *salarkan, tároh tjap pánas, L., tároh tjap, (hoewel het laatste niet juist is, en ook zegelen, stempelen, ijken beteekent).*

—, schandvlekken, *mentjelákan, bekin máloe, L.*

BRANDMIDDEL, o. voor brandwonden, *obat sákit angoes.*

BRANDNETEN, m. *dáwon gátal, poeloes, Soend.*

Soort van —, die hevig steekt, *djalátan.*

BRANDOFFER, o. *qorbán, Ar.; tsáidat, Ar., persoembáhan kabakáran, persoembáhan toenoe-toenoeawan.*

BRANDOFFERALTAAR, o. *med-beh qorbán.*

BRANDOVEN, m. *tannoer, Ar., foern', Ar., foerna, dápoer.*

BRANDPUNT, o. *poesat kátja ápt.*

BRANDREUK, m. *báwoe hángoes.*

BRANDSCHADE, vt. *roegi bárang jang kabakáran.*

BRANDSCHATTEN, b. w. *soeroh bájar oepeti prang.*

BRANDSCHATTING, vt. *oepeti prang.*

BRANDSCHILD, m. *toekang tjatto.*

BRANDSCHILDRE, b. w. *tároh tjatto.*

BRANDSCHILDWERK, o. *kumbang tjatto, L.*

BRANDSCHOON, b. n. *brish sakâli*, soetji sakâli.

BRANDSLANG, vt. vliegende voetzoeker, *pe-lásang tei bang*.

BRANDSPIEGEL, m. *tjermin âpt*.

BRANDSPUIT, vt. *pompa*, L., *hamboesan ajer*.

BRANDSPUITGAST, m. *boedjang pompa*, *orang djâga hamboesan ajer*.

BRANDSTAPEL, m. *pantjaka*, Jav., *tamboenan âpi*.

Den — aansteken, *toenoe kan pantjaka*.

De lijken der Balische vorsten worden op den — verbrand, *makka majit rádja-râdja bâli di toeno di atas pantjaka*.

BRANDSTEEN, m. *bâtoe melatop*, *bâtoe sétan*, L., (*sjétlân*).

BRANDSTICHTER, m. *orang jang membâkar roemah orang*, *penoenoe*, *orang penjioet*.

BRANDSTICHTING, vt. *pembakâran*, *penoenowan*, *penjioetan*.

BRANDSTOF, vt. *bakal âpi*.

Hout is —, *kâjoe âda bakal âpt*.

BRANDTEEKEN, o. verheveling, *sjihâb*, Ar.

—, teeken van brand, (in het algemeen) *tanda âpt*.

—, van een huis, *tanda roemah angoes*.

BRANDVERW, vt. *tjatto*.

BRANDWAARBORGING, vt. *tangoengan roegi roemah of bârang jang di mâkan âpt*.

BRANDWAARBORGMAATSCHAPPIJ, vt. *persé-riwan orang jang tangoengy roegi bârang (roemah) jang di mâkan âpi*.

BRANDWACHT, vt. *kâwal roemah jang di mâkan âpi*, *orang djâga roemah jang kabakâran*.

BRANDWONDE, vt. *loeka hângoes*.

BRANDWORM, (faciola) *tjâjing kambing*.

BRANDZALF, vt. *kôjo loeka hângoes*.

BRAS, m. *kalât*, *klat*, *tâli kalât*, *tâli klat*, *tâli bawâtan*.

BRASEM, m. eene visch smakende als —, *dindivé*, *dindivé*.

Roode steen—, *anggâra*.

Zee—, *omoet*.

BRASPARTIJ, vt. *perdjamoewan*, *pendemâpan*.

BRASSEN, m. meerv. *bawâtan*.

BRASSEN, o. w. banketteren, *berdjâmoe*, *mâkan minom râmé sakâli*.

BRASSEN, b. w. (aanbrassen,) *târig tâli klat*.

BRASSER, m. smuller, *orang jang soeka berdjâmoe-djamoewan*, *pendemâp*.

BRASSERIJ, vt. zie **BRASPARTIJ**.

BEAVEREN, b. w. *melihat moedah*, *menghinâkan*.

Zijnen vijand —, *melihat moedah paadda satroenja*.

De gevaren —, *menghinâkan segalla mâra buhâja*.

BRAVO, tusschenw. *sâbas*.

—, uitmuntend, *sjâbâj*, Perz., *sâbas*.

—, heil, *thoeba*, Ar.

BRAZELET, vt. ond. woord, zie **ARMBAAND** en **BRACELET**.

BRAZILIEHOOUT, o. *sâpang*, *seppang*.

BREED, b. n. *lêbar*, *lebah*, *boekog*, *bidang djembar*, Jav., *arâdl*, Ar., *ariz*, Ar.

— linnen, *kâjin lêbar*, *kâjin boekog*.

— van boeg, *tjoepoel*.

Dat schip is zeer — van boeg, *haloewan kapal itoe tjoepoel sakâli*.

Een — e borst, *dâda bidang*.

—, ruim, *wijd*, *uitgestrekt*, *loewas*.

— e schouder s, *bâhoe besaar*, *poendrag besaar*, L.

De — e raad, *madjlis besaar*, *masjâ-wârat*, Ar.

— opgeven, *kâjag*, *mengâtjag*.

Het niet te — hebben, *koerang tjoekoep*.

In het breede uitweiden, *melandjoetkan tjaritrâ*.

Die het — heeft laat het — hangen, *angin bârat sângat berpoepoet*.

Het is zoo lang als het — is, *panjangnja dan lêbarnja sâma*, *itoe sâma djoega*.

— maken, *melêbarkan*.

— gemaakt worden, *di lêbarkan*.

BREEDDACHTIG, b. n. *lêbar sedikit*, *lêbar djoega*.

BREEDBOEG, m. *kapal jang tjoepoel haloewannja*.

BREEDBORSTIG, b. n. *berdâda bidang*, *lêbar dadânja*.

BREEDHEID, vt. *kalêbâran*, *kaloewâsan*, *lintang*.

BREEDSPRAAK, vt. *bitjâra kâjag*.

BREEDTE, vt. *lêbar*, *lêbarnja*, *kalêbâran lintang*, *ardl*, Ar.

De — van den weg, *lêbarnja djâlan*.

De lengte en de — van het graf, *boedjornja dan lintangnja qoeboer*.

De — van eene rivier, *lintangnja soengei*, *lêbarnja kâli*, L.

De — is drie ellen, *lêbarnja itoe tiga êllo*, (*gaza*, Perz.)

Noordelijke —, *lintang oetâra*.

Zuidelijke —, *lintang salâtan*.

Op honderd vier graden lengte en op zes graden zuider—, *paadda sarâtoes ampal daradjat boedjoer dan paadda anam daradjat kintang salâtan*.

— van stoffen, *boekog*.

— van een vlak, *sangkar*.

BREEDTEKING, m. *boelat lintang*, *chath moetawâzi dengan chath istiwa*.

BREEDVOERIG, b. n. *landjoet*, *loewas-loewas*.

— schrijven, *melandjoetkan soerat*.

BREEDVOERIGHEID, vt. *kalandjoetan*.

BREEDVOETIG, b. n. *kâki lêbar*, *berkâki lêbar*.

BREEKBAAR, b. n. *râpoh*, *lakas pitjah*.

— van stralen, *berpanjar*.

BREEKBAARHEID, vt. *karapahan*.
 — van stralen, *pri jang berpantjar*.
 De — der violetkleurige stralen, *pri sinar oengoe jang berpantjar-pantjar*.
 BREEKBEITEL, m. *koervoet, luangis*.
 BREEKIJZER, o. zie BREEKBEITEL.
 — met eenen houten steel. *poepoet*.
 BREEKSEL, m. en vt. *orang ganggoe, orang gadoch*.
 BREEKTUIG, o. *prâbot akan merombaq*.
 BREEUWEN, b. w. *pâkal, pakul, L., mâsoqkan mâljoem, târoh mâljoem*.
 Gebreenwd worden, *di pâkal, di mâdjoemin, L.*
 BREEUWER, m. *orang jang pâkal, pemâkal, zie BREEUWEN*.
 BREEUWHAMER, m. *pemâloe (martil) akan menâkal*.
 BREEUWING, vt. *pemakulan*.
 BREEUWSEL, o. *mâljoem, pemâkal*.
 BREIDEL, m. *kâkang, tôm, L., verb.*
 'Zijnen driften den — vieren, *menoeroet harâ nasfoenja*.
 BREIDELEN, b. w. *mengenâkan kâkang, târoh tôm, L.*
 De driften —, *menâhankan harâ nasfoe*.
 —, *stillen, mendiamkan*.
 BREIDELING, vt. *pengakângan, zie BREIDELEN*.
 BREIDELLOOS, b. n. *jang tâda lâpat di tâhan*.
 BREIDELLOOSHEID, vt. *nasfoe jang tâda tertâhan, pnrângt jang terlâlœ amat sângat*.
 BREIGAREN, o. *benang siroet*.
 — voor kousen, *benang breikôs, verb.*
 BREIJEN, b. w. *siroet, seroet, pintul, braai, verb.*
 Kousen —, *breikôs, verb.*
 Netten —, *siroet djâla*.
 —, *lispn, brouwen, bertilor, gâgap*.
 BREIJER, m. *orang jang bertilor, orang jang gâgap*.
 BREILOON, o. *oepah breikôs*.
 BREIN, o. *oetaq, benâ*.
 Het —, (de pit) van al de woorden, *oetaq-oetaq segulla perkutâân*.
 BREINAALD, vt. *djâroem breikôs*.
 BREINLOOS, b. n. *trâda poenja oetaq, L., jang tâda beroetaq*.
 BREINONTSTEKING, vt. *sâkit oetaq*.
 BREINVLIES, o. *koelit oetaq, salûpoet oetaq*.
 BREISTER, vt. *parampoewan jang breikôs, L., verb., zie BREIJEN*.
 BREIWERK, o. *barang jang di siroet, barang jang di pintal, pekarjdjâân menjiroet*.
 — (kousen breijen), *breikôs, verb.*
 BREKEBEEN, m. *sukkel, orang kassian, orang tjelâka*.
 BREKEN, o. en b. w. dit woord heeft verschillende betekenissen, wicr vertaling men in het Maleisch vooral niet moet verwarren.

—, als glas, *pitjah, pittjah*.
 —, als een stok of boom, *knakken, pâtah, pattah*.
 —, als een touw, *lederen riem enz., poetoes*.
 Aan stukken — door vallen of smijten, *remoq, romoq*.
 De spiegel is gebroken, *tjermin soedah pitjah, kâta soedah pittjah, L.*
 De wandelstok is gebroken, *tongkat soedah pâtah*.
 En de zegekoets brak, *makka perarâkan itoepoon pâtahlah. S. R. 4.*
 Toen hij zag, dat de zegekoets gebroken was, *sa-telah di lihat perarâkan itoe pâtah. S. R. 4.*
 Het ankertouw is gebroken, *tâti sâwh soedah poetoes*.
 Zijn been brak, *makka pâtahlah toelangnja*.
 —, b. w. *pitjahkan, memitjah, memitjahkan, poetoeskan, memoetoeskan, pâtahkan, memâtahkan, merenoqkan*.
 Iemands woorden —, in de rede vallen, *poetoeskan kâta orang rampoes*.
 In twee stukken —, (in de lengte), *splitjen, pitjah belah*.
 Ik heb veel hoofdbreken, *sâja bânjaq pitjah kapâla, sâja bânjaq soesah, kita sângat masjhoel*.
 De galblaas —, *pitjah hampedoe, pittjah njâlî ikan, L.*
 —, tot poeder verbrijzeld, *loeloeh lantaq*.
 Een verbond —, *rombaq perdjandjian, moenkir perldjandjian*.
 Zijn woord —, *mengoebalkan katânja, moenkir katânja*.
 Een takje met de vingers —, *gintas*.
 Den slag —, *verliezen, pittjah prang*.
 Een huis of deur —, *pitjah roemah, pintoe*.
 Den geest —, *geven, poetoes njâwa*.
 Den hals —, *pâtah lêhër*.
 Iemand den hals —, *pâtahkan lêhër orang, pattahkan orang poenja lêhër, L., boenoh orang*.
 Vele woorden den hals —, *bânjaq bitjâra kôsong*.
 Iemand het hoofd —, *békin poesing kapâla orang*.
 Hij wil daarmee zijn hoofd niet —, *dia tâda mâwoe tjampoer dâlam itoe perkâra, L.*
 De harten —, *verseheuren, memitjahkan hati orang*.
 Het huwelijk —, *ontbinden, rombaq nikâh*.
 De vriendschapsbetrekking —, *poetoeskan tâlt peroeboengan isohbat*.
 Door eene heining of schutting —, *doebroek pâygar, L.*
 Den val van iemand —, (zoo als gras, hooi, enz.) *pegat djâtohnja, L., menâhankan djâtohnja orang*.

De zonnestralen — door de wolken, makka sinar mata-hart poon meneroes awan (méga).

Door des vijands drommen —, tampoeh bala-tantarâ moesoeh.

Uit den kerker —, pitjahkan pandjâra, menggagâhi pandjâra, lârî derri boewi, L.

Het — der oogen, mendelik. Zijne oogen zijn reeds gebroken, ma-tanja soedah mendelik.

—, ophouden te betalen, poetoos módal. Vele handelhuizen zijn gebroken, bânjaq roemah perniagâan soedah módal, bânjaq órang berdâgang soedah poetoos módal.

Brood —, râpeh.

—, afbreken, buddah, L., bongkar.

BREKEN, o. pemitjâhan, pemoetoesan, pematâhan, zie BREKEN.

BREKER, m. órang jang memitjah, enz., zie BREKEN.

BREKING, vt. pitjâhan, poetoesan, palâhan, zie BREKEN, b. w. en z. naamw. o.

—, straalbreking, pantjâran sinar. BREM, vt. ajer asin, L., ajer mâsin.

—, zekere heester, wawateuran, Soend., datambâga aloes, Soend.

BREMS, vt. paardevlieg, lalat koeda, lalat koeda, L.

BRENGEN, b. w. bâwa, membâwa, (gewoonlijk iets verder dan het volgende woord), hentar, hantar.

Een' brief naar Tjandjoer brengen, membâwa soerat ka Tjandjoer.

Wat nieuws brengt gij? chabar apa kaw bâwa?

Getuigen —, bâwa sjaksf.

Breng gij, bawâlah oléhmoe. S. R. 13.

Breng uw kleinkind hier, bawâlah kamârt tjoetjoemoe itoe. S. R. 13.

En vervolgens beval hij zijnen bedienden (het) naar zijne woning te —, makka lâlœ di soerohnya bâwa kapâda hambânja poelag karoemahnja. S. R. 18.

Eene bevestiging —, membâwa itzbât.

Tien personen mede —, membâwa sapoeloh órang.

Breng mijne schoenen, bâwa kita poenja sapâtoe. (Hantar wordt gewoonlijk gezegd voor korten afstand.)

Door den leerling worden de handen onder de handen zijns meesters gebragt, bahoewa di hantarkan oleh moesid itoe tângannja di bawah tângan goeroenja. Omd. 64.

De kleederen naar de badplaats —, hantarkan kâjin kapâda tempat pemâsoh (mandi).

Iemand naar huis —, vergezellen, geleiden, menghantar órang poelang.

—, bij de hand geleiden, pimpin.

—, vergezellen, volgen, membâwa, meng-ikoet, toeroet, mengiring.

Hij weet zijne waren wel aan den man te —, makka dia tâhoe djoega menjôewâl bârang dagângannja.

Hij weet zijne waren niet aan den man te —, dia poenja dagângan trâda lâkoe, L., makka ia tiâda tâhoe djoewâl bârang dagângannja.

Zijne dochters aan den man —, meng-âwinkan ânaqnja parampoewan.

Iemand ergens toe —, overhalen, menjenderongan, (mengâdjaq) órang.

Een kind ter wereld —, berânaq, berpoetrâ, Hofst., bersâlin, Gesch.

Een teeken, dat men mede ter wereld brengt, tjangga.

— tot iets, drijven, membâwa, hâroe.

Tot bekeering —, membâwa kapada tôbat.

Tot de wraakzucht —, haroekan kapada damdam.

Aan den dag —, menjatâkan, membrî tâhoe, kassi bertâhoe.

Iemand ten verderve —, meroesaqkan órang.

Op de gedachte —, mengingatkan.

Iemands gedachten op iets anders —, van iets afbrengen, membâliqkan órang poenja ingâtan.

In orde —, mengâtorkan.

In wanorde —, bêkin koesoet, L.

Iemand om het leven —, boenoh órang.

Volgens een vonnis ter dood gebragt worden, mâti di boenoh oleh foekoem.

Iemand onder zijne magt —, meniwasikan órang, menâloqkan.

Een bevel ten uitvoer —, melâkoekan parintah.

Te weeg of tot stand —, mengadâkan, menjadikan.

Ten einde —, menjoadahkan, menghâbiskan.

Iemand den beker —, toedrinken, angkap minom kapada órang.

Voor den dag —, mengaloewarkan.

Iemand van het verstand —, menghilangkan órang poenja boedf.

Iemand tot het uiterste —, poetoeskan asa órang, poetoeskan pengharâpan órang.

In het hoofd —, membrî ingâtan, kassi ingat, L.

Het gebragte, pembâwa. Isk. 455.

In werking —, menjâlankan.

BRENGER, m. órang jang membâwa, órang jang menghantar.

BRENGING, vt. pembawâan, penghantâran.

BRES, vt. tetâsan, tatâsan.

In eene batterij — schieten, menembâkt bënteng sahingga djâdi tetâsan, menataskan dengan pelor mariam.

Voor iemand in de — springen, antarrâ-i, membantoe órang, menoeleng órang.

BREUK, vt. het breken, pemitjâhan, pemoe-toesan, pematâhan, zie BREKEN.

- , scheuring, *ghar*, Ar., *wahjat*, Ar.
 —, berst, *sjaq*, Ar.
 De — der hoop, *poetoas asa*.
 Vrede —, *perombakan perdamejan*.
 —, gebroken getal, *hitoengan sa-patah*.
BREUK, vr. zeker ongemak, *boeroet*.
 Eene — hebben, *berboeroet*.
 —, geldboete, *denda*.
 Tot eene — verzeven worden, *di dendâ-t*.
BREUKBAND, m. *tâti mengikat boeroet*.
BREUKBANDMAKER, m. *pandei tâti mengikat boeroet*.
BREUKMEESTER, m. *doekoen boeroet, thabib boeroet*.
BREVET, o. (ond. w.) *soerat daradjat, soerat djabatan, soerat akti*, L.
BREVIER, o. getijboek, *kitâb tsalawât orang grédja roem*.
 —, zekere kleine drukletter, *sa-roepa hoeroef tjitaq jang ketjil*.
BRIDS, vr. *pâpan tidor di gardo*, L., *tampat tidor di dalom roemah orang djâga*.
BRIDSEN, b. w. poekol pantat, *pâloe pantat*.
BRIEF, m. *soerat*, Ar., *nubadzat*, Ar., *waraqat*, Ar., *barât*, Ar.
 Een — van opregtheid, *waraqat il ichlâts*.
 Deze — vergezeld van veelvuldige groeten en hulde, *bahoewa ini soerat jung di pasertâkan dengan bebrâpa tâbe dan hormat*.
 Eenen — doen toekomen, *sampêkan soerat*.
 Eenen — schrijven, *menjoerat soerat, toelis soerat*.
 Eenen — zenden, *berkirim soerat*.
 Eenen — ontvangen, *menarima soerat, menjamboet soerat*.
 Een —, *soerat sa-poetjoeq*.
 Drie brieven, *soerat tiga poetjoeq*.
 Brieven met iemand wisselen, *berkirim-kiriman soerat*.
 — van rouwbeklag, *soerat penghoboeran, soerat menjâjangkan*.
 Inhoud van eenen —, *boenji soerat, moewâtan soerat*.
 Een — van hulde, *soerat soembah*.
 En die — werd door Zijne Majesteit gelezen, *makka di batjânya soerat itoe oleh baginda*. Dj. M.
 Een — van genegenheid, *soerat kâsih*.
 Een — van echtscheiding, *soerat thalag*.
 — van groetenis, *soerat salâm*.
 — van belangstellende toegenegenheid, *soerat tjinta*.
 Korte —, *soerat pëndêq*.
 Koninklijke —, *barât*, Ar.
 — met gouden randen, *sitâmî*, Perz.
BRIEFDRAGER, m. *orang jang membâwa soerat*.
BRIEFJE, o. *sa-tjâriq qarthas, nabadzah, waraqat*, Ar., *soerat ketjil*, L.
 Zeer klein —, *waraqat jung sa-dzarrat*.
BRIEFLOON, o. *oepah soerat, balandja soerat*.
BRIEFPORT, o. zie **BRIEFLOON**.
BRIEFSTIJL, m. *karângan soerat, peratoeran soerat*.
BRIEFWISSELING, vr. *kiriman soerat*.
 — met eenen vriend houden, *berkirim-kiriman soerat dengan toehat sa-orang*.
BRIESCHEN, o. w. van een paard, *tjârit, mentjârit*.
 — van eenen leeuw, *manikas, mendaroe*.
BRIESCHING, vr. van een paard, *pentjaritan*.
 — van eenen leeuw, *manikas, pendaroean, mendaroe*.
BRIEVENBESTELLER, m. *orang jang membâwa soerat, oepas kuntor pos*, L.
BRIEVENBOEK, o. *boekoe soerat*, L., *perhimpoean soerat, pekoempoean soerat*, L.
BRIEVENGELD, o. *oewang soerat, belandju soerat*.
BRIEVENMAAL, vr. *banian soerat, tanpa soerat pos*, L., *salenpang*.
BRIEVENPOST, vr. *pos soerat*, L., *berid soerat*, Ar.
BRIEVENTASCH, vr. *tampat soerat, soerat kandoengan*.
BRIEVENTASCHJE, o. *sulleppa, sussulleppa*.
BRIEVENZAK, m. *salempang*.
BRIEZEL, vr. *kruimel, berbran*.
 —, het overschot van het eten, *sisareima*.
 Geen enkel —tje, *tâda sâtoe âpa*.
BRIEZELEN, b. w. *brijzelen, remoqkan, antjorkan*.
 —, kapen, *reboet, raboet, groemoet*, L.
BRIJ, m. *boeboer, boeber*.
 — van Doerian in den rook gedroogd, *lampog*.
BRIJBAARD, m. *orang jang soeka mâkan boebor*.
BRIJBEK, m. een, die brouwt, *brijt, orang bertilor*.
BRIJEN, o. w. *brouwen, bertilor*.
BRIJKETEL, m. *priog boeber*.
BRIJLEPEL, m. *sêndog boeber*.
BRIJSCHOTEL, m. *piring boeber*.
BRIJZEL, vr. zie **BRIEZEL**.
BRIJZELEN, b. w. *remoqkan, bri loemat*.
BRIK, vr. *brik*, verb.
 —, *brikschip, kêtjî, brik*, Ned., *kétji brik*.
BRIL, m. voor het gezicht, *kâtja mâta*, L., *tjermîn mâta*.
 Eenen — gebruiken, *pâkê kâtja mâta*, L., *pâkei tjermîn mâta*.
 Een — om te vergrooten, *kâtja mâta akan membasaarkan*.
 — van een sekreet, *lobang pâpan djamban*.
 —, vorm, *telâdan, tjonto*.
BRILGLAS, o. *kâtja tjermîn mâta*.
BRILLEHUIS, o. *sârông tjermîn mâta, tampat kâtja mâta*, L., *tampat tjermîn mâta*.
BRILLEN, b. w. *pâkê kâtja mâta*, L., *pâkei tjermîn mâta, berkâtja mâta, bertjermîn mâta*.

BRILLENKRAMER, m. *orang djoewal kátja máta*, L., *orang djoewal tjermín máta*.
BRILLENMAKER, m. *pandei tjermín máta*, *toekang kátja máta*, L.
BRILVORMIG, b. n. *sa-roepa kátja máta*, L., *sa-bagei tjermín máta*.
BRODDELAAR, m. *orang jang tóris*, L., *orang jang kardja koesoet*.
BRODDELARIJ, vt. zie **BRODDELWERK**.
BRODDELEN, b. w. *tóris*, L., *kardja koesoet*, *barang kardja jang di tóris*.
BRODDELWERK, o. *barang jang di kardja koesoet*, *barang kardja jang di tóris*, *moering*.
BROED, o. broedsel, *ánaq pengaráman*.
 Eene slang kwam van enen tandjoengboom, ging in het hoenderhok en vrat de leggen met het — op, *makka adálah oelar sa-ékór toeron derri póhon tandjoeng laloe másoq di kandang ájam serta mákan ájam bijang dengan pengarámanja*.
BROEDEN, zie **BROEIJEN**.
BROEDER, m. *soedára láki-láki*, *sjaqás*, Ar. Mijn —, *acht*, Ar., *soedarákoé*.
 Ouder —, *abang*, *káka*, *kákaq*, *kakanda*, Hofst.
 Jonger —, *adé*, *ádeq*, *adenda*, Hofst.
 Jongste —, (jongste kind), *bongsoe*.
 Oudste broeder of zuster, (oudste kind), *sólóng*, *soelóng*.
 Volle —, *soedára sa-iboe bápa*.
 Halve —, *soedára sa-iboe sa-bápa*.
 —s en zusters onder elkander, *soedára-bersoeárá*.
 —s van eene moeder, *soedára sa-iboe*.
 —s van eene dragt, *soedára sa-djádi*, *soedára kamber*.
 Twee elkander gelijkende —, *soedára doeva sa-roepa*.
 Vaders —, *oom*, *pá moeda*, *páman*, *bápa moeda*, *máma*, *mámaq*, (de twee laatste woorden beteekenen ook moei).
 Zoog—, *soedára soesoewan*, *sa-soesoewan*.
 Dienende —, *soedára jang djádi hamba*.
 Een valsche —, *soedára jang chjánat*, (*kiánat*, L.), (*soedára* wordt veelal ook voor vriend, medemensch gebruikt, hetwelk somtijds misverstand geeft).
 —, gebak, *koewé* (*kwee*) *broeder*, L.
BROEDERHAAT, m. *bintji soedára*.
BROEDERLIJK, b. n. *ber-káseh-kasehan*, *ádat soedára*.
 —e vriend, *tsohbat soedára*.
BROEDERLIEFDE, vt. *tjinta káseh soedára*.
BROEDERLIJKHEID, vt. broederband, *perboengan soedára*.
BROEDERMOORD, m. *pemboenohan soedára*.
BROEDERMOORDER, m. *pemboenoh soedára*, *jang memboenoh soedára*.
BROEDERPLIGT, m. *wádjibnja soedára*, *kaharoesan soedára*.
BROEDERSCHAP, o. *moetsahábat*, *persoedaráan*, *pertemánan soedára*.

BROEDERSDOCHTER, vt. *kaponenákan parampoewan*, *kamoenákan parampoewan*, *soedára parampoewan misan*.
BROEDERTJESKRAAM, vt. (inlandsche koekjeskraam), *kudei orang mendjoewal apam*, I. J. 36.
BROEDERTROUW, vt. *satiáwan soedára*.
BROEDERTWIST, m. *perbantáhan soedára*, *tjakit soedára*.
BROEDSCH, b. n. zie **BROEFSCH**.
BROEDSEL, o. zie **BROED**.
BROEIEI, o. *telór jang di haram*, (*heram*).
BROEIHEN, vt. *ájam mengaram*, (*mengeram*).
BROEIJEN, b. w. van vogelen, *mengharam*, *mengeram*.
 Gebroed, uitgebroed worden, *di haram*, *di heram*.
 Met heet water —, *latjor*.
 —, kwaad veroorzaken, *mengeram hárang jang djáhat*.
 —d heet, *terlálóe pánas*.
BROEIJING, vt. *pengharáman*, *pengeráman*, *penjaloeran*.
BROEIKOOI, vt. *kandang bakas mengeram*.
BROEIKUIP, vt. *tong melatjor*, *tong bakas rindam*.
BROEISCH, b. n. speelsch, *másah*, *máwoe mengeram*.
BROEISCHHEID, vt. *kalakoewan ájam jang máwoe mengeram*, zie **BROEIJEN**.
BROEISEL, o. zie **BROED**.
BROEITIJD, m. *témpo mengeram*, L., *mása mengharam*.
BROEK, vt. manskleedingstuk, *sarwál*, Ar., *seráwal*, *saloevar*, verb., *tjelána*, Jav.
 Eene lakensche —, *tjelána laken*, L., *sarwál saqalát*, Ar., *sarwéal sachlat*, verb. *sjalwar*, Perz., *sarawiloe*, Perz.
 Eene wijde —, *tjelána longgar*.
 Deze — is te naauw, *ini tjelána terláloe sesaq*.
 Zijne Majesteit wiesch zijn opperkleed en —, *makka baginda poon membásoh badjoenja dan saloewarnja*, S. Ibr. 8.
 — van een kanon, *ékór bedil*.
BROEK, o. moeras, *pája*, *ráwah*, *ráwang*.
BROEKACHTIG, b. n. *berpája*, *áda ráwah-ráwah*.
BROEKBAND, m. *tált mengikat tjelána*, *tált tjelána*, (van inlanders).
BROEKEN, b. en o. w. in den broekzak steken, *tároh di sakko*, L.
 —, eene broek dragen, *páké tjelána*, *pákei sarwál*.
BROEKENSTOF, vt. *kájin sembáqé*.
BROEKGALG, vt. *brittél*, verb. Fr.
BROEKGESP, m. *géspér tjelána*, L., *salépt sarwál*.
BROEKLAND, o. moerassig land, *ráwah*, *pája*.
BROEKLINT, o. *pita* (*sita*) *tjelána*.
BROEKZAK, m. *sakko tjelána*, L.
BROER, m. zie **BROEDER**.

BROK, m. stuk, *panggal, pótong, krat, qith'at, Ar.*
 Een —, *sakrat, sapanggal, sapótong.*
 Drie brokken, *panggal tiga.*
 Hij kapte met zijn zwaard, elk dien hij raakte, hieuw hij in twee brokken (stukken), zoo hij eenen man te paard kapte, waren er vier brokken, *ia menatangkan pedangnja barang jang kena panggal doewa djikaloe berpárang berkoeda panggal ampat.*
 Een —, gedeelte, *supáro, sátoe bahagian.*
 Een — van een leerrede, *sapáro derri paadda chothbat.*
 Een — van den weg, een eind wegs, *sapanggal djalan.*
 Een —, flard, *pertja.*
 Stukken en —ken, *pertje-pertja.*
 In —ken verdeelen, *berbaháyi-baháyi, bági-bági, L.*

BROKJE, o. *panggal ketjil, pótong ketjil, sa-pipaq, pipaq.*
 — brood, *sapótong róti, supipaq róti.*
 Een — eten, *mákan sa-soewap.*

BROKKELEN, b. w. *putjah-putjah, L., pitjah-pitjah, rápokkan.*
 —, kruimelen, b. w. *poedikan, berbrin.*
 —, kruimelen, o. w. *berpoedi.*
 —, zoo als oude tanden, *soembing.*

BROKKELIG, b. n. *rápok, jang gampang berpoedi, — berbrin.*

BROKKELIGHEID, vr. *karapóhan.*

BROKKELING, vr. *rapóhan.*

BROKKEN, b. w. in brokken breken, *rápokkan, rápeh, poedikan, pátakkan.*
 Brood—, *rápehkan róti.*
 Hij heeft wat in de melk te —, *dia poenja karbo áda genoq.*

BROMMEN, o. w. dommelen, als bijen, *dangong.*
 —, als honden, *deram, menderam, gurram.*
 Brommende hommels, *koembang jang berdangong.*
 —, grommen, *rádjokh.*
 —, pruttelen, *bersoengoet.*

BROMMER, m. *orang meradjoq, orang bersoengoet, zie BROMMEN.*

BROMMING, vr. *pedangong.*

BROMVLIEG, vr. groote hommels, *koembang.*

BRON, vr. born, *prigi soemoer, L., máta ajer.*
 Eene — vinden, *bertemoe dengan soewátoe máta ajer.*
 Miperale —, *máta ajer madant.*
 Water in de — dragen, (sprw.) *boewang gáran di láwoet.*
 De — eener rivier, *hoeloe soengei.*
 Naar de —, (oorsprong) eener rivier gaan, *moediq kahoeloe-soengei.*
 —, oorsprong, *hoeloe, pangkal, póhon, atsal, moela, permoel'itän.*
 De — van het kwaad, *atsal kadjahátan.*
 —nen, geschriften, *pehon kitáb.*

De — van dien twist, *atsal tjiderá itoe*
 —nen, hulpmiddelen, *dája oepája.*
likmat.

Al zijne —nen zijn uitgeput, *makka tsadálah ia berdája lági, soedah hábis segalla dája oepájána.*

—, auteur, schrijver, *póhon kitáb.*

Ts. en A. M.

Beroemde — hij Mekka, *zam-zam, Ar.*

—nen van een werk, *póhon kitáb.*

— van twist, *póhon tjiderá.*

BRONADER, vr. *máta ajer.*

BRONARTS, m. *thabib orang jang mandi di máta ajer.*

BRONGAST, m. *orang jang mandi di máta ajer.*

BRONGRAVER, m. *orang menggáki prigi, orang menggáki soemoer.*

BRONHUIS, o. roemah dekat máta ajer.

BRONS, o. gangsa.

Een bronzenbeeld, *pátong gangsa.*

BRONST, vr. *máwoe bekaq, máwoe berdjantan.*

BRONSTIJD, m. *mása bekaq.*

BRONSTIG, b. n. *máwoe bekaq, soeka bekaq.*

BRONSTIGHEID, vr. *kalakoeuan binátang jang máwoe (soeka) bekaq.*

BRONWATER, o. *ajer madant.*

BRONWATERSKRUIK, vr. *boejong ajer madant.*

BROOD, o. *róti, Beng., róti.*

Versch —, *róti bahároe.*

Oud —, *róti toewah.*

Ongaar —, *róti bantoet, róti jang trádu mátag, L.*

Gezuurd —, *róti jang áda tápe, L., róti jang berchanir, róti jang di tjampor rági.*

Ongezuurd —, *róti manis.*

Rogge—, *róti hitam.*

Witte—, *róti poetih.*

Een stuk —s, *sapótong róti, sapanggal róti.*

Het — en de wijn in het avondmaal. *róti dan ajer anggoer santápan ásja.*

—, kostwinning, *rezeqi, Ar., pentjarian, L.*

Wat is uwe —winning? *apa los poenja pentjarian?*

— wordt gewoonlijk door rijst vervangen, zoodat geen — hebben om te eten uitgedrukt wordt door: *tiada sa-soewáb nast.*

Een man, die zijn — bedelt, *orang minta-minta.*

Geef ons ons dagelijksch —, (tegen God), *apálah kiránja di anoegrahákan oléhmoe rezeqi hamba.* (Vooral niet: *róti paadda kámi pada sa-hárt-hárt*, want *róti* (brood) kent de ware Maleijer niet eens; *rezeqi*, is het dagelijksch —, het onderhoud; *kámi* is van een mensch tegen God ongeoorloofd.)

Het woord Gods is het — der geloovigen.

firman Allah *djâdi rezeqi orang jang ber-ti-mân.*

De korst van het —, *koelut rôtt.*

Het — breken, *râpehkan (râpeh), rôtt.*
— bakken, *bâkar rôti.*

Zijn — zoeken, *mentjahart rezeqi.*

— van gerst, boonen, turksche tarwe enz. *kaskinas, eig. kasjkinah, Perz.*

— des H. A., *qedâs, Ar.*

BROODBAKKER, m. *toekang rôtt chabbâz, Perz.*

BROODBAKKERIJ, vt. *tampat bâkar rôtt.*

BROODBEN, vt. *bâkoel rôtt.*

BROODBEZORGER, m. *orang jang membâwa rôtt.*

BROODBOOM, m. (*artocarpus polyphena*), *pohon tjampedaq.*

—, (*artoc. integrifolia*), *pohon nangka.*

—, (*artoc. glauca*), *tiwoe landoeh, Soend.*

—, (*artoc. pubescens*), *teureup, Soend. bendah.*

—, (*artoc. elastica*), *teureup boewok, Soend.*

—, (*artoc. rigida*), *mandalika, Soend., peussaar, Soend.*

—, (*artoc. incisa*), *pohon timboel, kalawit, kloewi, Soend.*

—, (*artoc. laevis*), *pohon soekoen, soekoen.*

—, (*artoc. linoasa*), *pohon soekoen kâpas.*

—, (*artoc. granosa*), *pohon soekoen bidji.*

De wilde —, *tjampedaq hoetan.*

Soort van —, *oelang-oelang.*

BROODBORD, o. *piring rôtt.*

BROODDEEG, o. *tepong bâsah bakal rôtt.*

BROODDIEF, m. *penjoert rôti.*

—, fig. *orang jang ambil orang poenja rezeqi.*

BROODDRONKEN, b. n. *angkâra, nakal, perlenté.*

BROODDRONKENBEID, vt. *parangt jang perlenté, — — angkâra.*

BROODELOOS, b. n. *trâ poenja nâs, L., trâda pentjarian, L., pôtol sakâli, L., pâpa sakâli, terilâloe miskin, Ar., sa-soewâp nâsi poon tiâda.*

BROODETER, m. *orang jang mâkan rôtt.*

BROODGEBREK, o. *kakoerângan rôtt, kakoerângan rezeqi.*

BROODJE, o. *rôtt ketjil.*

Zoete broodjes bakken, bijâra mânis, memboedjoq.

BROODKAMER, vt. *goedang rôtt.*

BROODKAS, vt. *almâri tempat rôtt.*

BROODKIST, vt. *pett rôtt.*

BROODKORF, m. *bâkoel rôtt.*

BROODKORST, vt. *koelut rôtt.*

BROODKRUIJEL, vt. *broodkruij, ist rôtt, berbran rôtt.*

De —s steken hem, *makka idlah ter-lâlloe sângat doekâna.*

BROODMAND, vt. *bâkoel rôtt.*

BROODMARKT, vt. *pâsar rôtt.*

BROODMES, o. *pisaw (piso) rôtt.*

BROODNIJD, m. *bântji kârana pentjarian, — — rezeqi.*

BROODOFFER, o. *qorbân rôtt.*

BROODPAP, vt. *boeboer rôti.*

BROODSCHRIJVER, m. *penjoerat miskin.*

BROODSMAAK, m. *râsa rôtt.*

BROODSOEP, vt. *sôp rôti, L., koewah rôti.*

BROODSUIKER, vt. *goela pâsir.*

BROODVERKOOPER, m. *pendjoewâl rôtt, orang mendjoewâl rôtt.*

BROODVRUCHT, vt. *de eetbare, soekoen kâpas, zie BROODBOOM.*

BROODWAGEN, m. *karêta toekang rôtt.*

BROODWATER, o. *ajer rôtt.*

BROODWEGER, m. *orang menâmbang rôti, djoeroe menâmbang rôtt.*

BROODWINKEL, m. *kadêi orang mendjoewâl rôtt.*

BROODWINNER, m. *orang berôleh rezeqi, orang jang âda pentjariannya, L.*

BROODWINNING, vt. *pentjarian, L., rezeqi.*

BROODZAK, m. *kârong rôti.*

BROODZETTER, m. *djoeroe menantoeskan harga rôtt, katantoeskan harga rôtt.*

BROODZETTING, vt. *parintah harga rôtt, katantoeskan harga rôtt.*

BROOS, b. n. *râpoh, getas, (gittas,) fenâ, Ar.*

—, van ijzer, *lakas pâlâh, koerang qoewat.*

Glas is —, *kâtja lakas pittjah, kâtja âda getas.*

Puimsteen is —, *bâtoe timboel âda râpoh.*

Het leven is —, *kahidoepan âda fenâ.*

BROOSHEID, vt. *kagetâsan, karapohan.*

—, onbestendigheid, *pri jang beroebah, pri jang fenâ, ka-oebâhan.*

—, zwakheid, *kalemâhan, kalemassan, L.*

BROUWEN, b. en o. w. *mâsaq.*

Bier —, *mâsaq bir, bêkin bir, L.*

—, berokkenen, *mengadâkan, mendjadi-kan, memboewat.*

Een verraad —, *memboewat kajânat.*

Bezig zijn kwaad of enen aanlag te —, *mengeram.*

—, lippen, *bertilor.*

BROUWER, m. *toekang bir.*

BROUWERIJ, vt. *tampat orang bêkin bir.*

BROUWERSKNECHT, m. *boedjang toekang bir.*

BROUWKETEL, m. *prijok mâsaq bir.*

BRUG, vt. *djambâtan.*

Kleine —, *bruggetje, vlonder, tti, tûlan, palemban.*

Over eene — gaan, *mendjambâtan, djâlan di djambâtan.*

Over een bruggetje gaan, *menitt.*

Eene steenen —, *djambâtan bâtoe.*

Een houten bruggetje, *titian kâjoe*.
Eene schipbrug, *djambâtan prâhoe*.
Eene gierbrug, *djambâtan boewai*,
djambâtan hânjoet.

Eene — over eene rivier leggen,
membowat djambâtan ka-sabrang soengi
(*kâli*, L.)

Eene valbrug, *djambâtan angkai-angkâ-
tan*, *djambâtan djongkat-djongkâtan*. (Door
djambâtan, wordt in de Maleische Staten
dikwerf kaai of steiger verstaan.)

Eene — laten leggen, *di perdjambâtan*.
Hij liet eene — leggen over de Sumatra-
sche zee om over die zee te gaan, *makka*
di perdjambâtan dâlam lâwoet Indaloes
akan tampat menjabrang lâwoet itoe, Isk.

Eene — hebben, *berdjambâtan*.

De boog eener —, *langkong djambâtan*.
Kleine — (ook een pad door moerassen)
palemnan.

—, kaai, *titi*.
Zeer groote —, *titian*, S. R. 136.
Naar de —, *ka-titian*.

De — van den regten weg, (waarover
de Mahomedanen na hunnen dood moeten
gaan, dezelve is zoo scherp als een
scheermes,) *titi tsrâtho'l-mostaqim*.

BRUGGEGELD, o. *béja djambâtan*.

BRUGGEMAN, m. *penoenggoe djambâtan*,
orang tarima béja djambâtan.

BRUGGEMEESTER, m. *djoeroe pariksa segalla*
djambâtan.

BRUGGENHOOFD, o. *kapâla djambâtan*, *der-
mâga*.

BRUI, m. slag, stoot, *poekol*, *pâloe*.
— om de ooren, *tampéling*.

Hij heeft er den — van, *makka ia tiâda*
mâwoe tjampor dâlam itoe, *dia trâ mâwoe*
perdoelt itoe, L.

BRUID, vt. verloofde, *toenângan parampoe-
wan*.

— in de bruidsdagen, *pengantén pa-
rampoewan*, L., *mampilé parampoewan*.

Ik heb gehoord dat uwe zuster de —
is geworden, *kita dengar toewan poenja*
*soedâra parampoewan soedah djâdi peng-
antén*, L., *makka akoe telah dengar akan*
soedâra parampoewan toewan hamba soedah
nâjij mampilé.

BRUIDEGOM, m. voor den huwelijksdag,
toenângan, *toenâng laki-lâki*.

— op de bruiloftsdagen, *pengantén laki-
lâki*, L., *mampilé*.

En in dien nacht werd de koning Alex-
ander de —, *makka paadda mâlam itoe*
nâjij mampilé râdja Iskandar.

En dat volk wordt met staatsie in den
hemel binnengeleid, 'gelijk een — met
staatsie geleid wordt naar het huis zijner
bruid, *makka di araq marika-itoe kadâlam*
sorga seperti di araq mampilé ka-roemah
istri.

BRUIDEGOMSJONGENS, m. meerv. speelnoo-

ten, *péntjaq*, (kinderen, die den stoot
voortuuloopen en de *tójaq*, eene soort van
wapens of stokken dragen.)

BRUIDEGOMSKLEED, o. *pekâjin mampilé*.
Gebloemd —, *bâdjoe anta koesoemoe*.

BRUIDEGOMSLEIDERS, m. meerv. *orang meng-
hantar pengantén laki-lâki*, *orang meng-
hantar* (mengiring) *mampilé*.

BRUIDSBED, o. *tampat tidor orang kâwin*,
djâjang, *peluminan*, *perlaminan*.

BRUIDSCHAT, m. dien de bruidegom aan den
vader der bruid betaalt, *djoedjoer*, *mas*
kâwin, L., *tsadâq*, Ar., *amas kâwin*, *isi*
kâwin, mahr, Ar.

Hij is aan mij dertig Spaansche matten
voor den — mijner dochter schuldig,
*makka ia berhoetang paadda kita tiga poe-
toh ringgit itoe mas kâwin anaq kita*.

—, welks voldoening de 2de wijs van
huwen is op de Sangir-eilanden. Deze —
behoort aan de familie der bruid, *arta*.

BRUIDSDAGEN, m. meerv. *hâri râja orang*
kâwin, *perdjagâan*.

De — vieren, *berdjâga-djâga*.

Toen alle toebereidselen gereed waren,
begon de vorst de — te vieren, dezelve
duurden veertig dagen en veertig nachten
in volle vreugde bij allerlei spelen voort,
*sa-telah soedok langkap segulla kalangkâ-
pan itoe makka baginda poon memoelâi pe-
kardjâan berdjâga-djâga ampat poeloh hâri*
ampat poeloh mêlam bersoeka-soekâan râné
berbâyei-bâgei permajinan, I J. 7.

BRUIDSGOED, o. (eigendom der bruid) *harta*
pengantén parampoewan, L., *mâta benda*
mampilé parampoewan.

BRUIDSKAMER, vt. *bilik mampilé parampoe-
wan*, *kamar pengantén*.

BRUIDSKNECHT, m. *péntjaq*, zie BRUIDE-
GOMSJONGENS.

BRUIDSKOETS, vt. draagkoets voor een bruid,
djompâna, *poewâde*, Soend.

— eener vorstin, *perarâkan*.

BRUIDSTRANEN, m. meerv. fig. *segalla mi-
noenan di pesta orang kâwin*.

BRUIDSTROON, m. die met klatergouden en
zijden versierselen en franjes is opgetooid,
djedjamban.

BRUIDSUIKER, vt. *goela pengantén*.

BRUIDGOMSKLEED, o. zie BRUIDEGOMS-
KLEED.

BRUIJEN, b. w. slaan, *poekol*, *pâloe*.
Om de ooren —, *kassi tampéling*, L.

—, werpen, *hantam*.

—, kwellen, *ganygoe*, L., *gâdoeh*.

—, aangaan, raken, *perdoelt*, L., *fa-
dloeli*, Ar.

Het bruit mij niet, *sâja tra perdoelt*
itoe, L.

—, vallen, *djâtoeh*.

Hij bruide van het vaarttuig in zee,
makka derri kapal ia djâtoeh di lâwoet.

—, gaan, *pergi*, *pigi*, L.

Bruin heen! *pigi per sétan! L.*
 BRUIJER, m. *orang* mengganggoe, *orang* menggãdoeh.
 BRUIJERIJ, vt. *kasoesahan.*
 BRUIKBAAR, b. n. *jang* boleh di *páké*, *mást* *bájiq.*
 Niet —, *tiáda* (*tráda*, L.) boleh di *páké.*
 Tot niets — zijn, *tiáda* bergoena *sakáli.*
 Deze schoenen zijn nog —, *ini* *sapátóe* *mást* boleh di *páké.*
 BRUIKBAARHEID, vt. *pergoenãan*, *goena.*
 BRUILOFT, vt. (Eur.) *pesta* *orang* *káwin*, L., *perdjagãan*, *panggilan*, *perdjamoewan* *mampilé.*
 Lang vooruit ter — noodigen, *pádah*, *pádahkan.*
 —vierders, *orang* *berdjága-djága.*
 Kort vooraf ter — genoodigd worden, *di* *silákan* *paadda* *perdjamoewan* *mampilé*, *di* *panggil* *dátang* *di* *pesta* *orang* *káwin.*
 BRUILOFTSDAG, m. *hárt* *káwin*, *hárt* *nikáh*, *hárt* *pesta* *orang* *káwin*, L., *hárt* *perdjamoewan* *mampilé.*
 BRUILOFTSFEEST, vt. *perdjamoewan* *mampilé*, zie BRUILOFT.
 BRUILOFTSGAST, m. *orang* *kapanggilan*, *orang* *berdjága-djága*, *tetámoe* *orang* *káwin.*
 BRUILOFTSKLED, o. *pekájin* *orang* *káwin*, *pakéjan* *pengantén*, L.
 BRUILOFTSVOLK, o. zie BRUILOFTSGAST.
 BRUIN, b. n. *hitam* *mánis*, *pála*, *méráh* *toewah.*
 Licht —, *pérang.*
 De jonge jufvrouw heeft een — gelaat, *ini* *nomná* *hitam* *mánis* *moekánja.*
 Licht — haar, *ramboet* *pérang.*
 Licht — e oogen, *máta* *pérang.*
 BRUIN, m. bruin paard, *koeda* *méráh* *toewah.*
 BRUIN, o. de bruine kleur, *warna* *hitam* *mánis*, *warna* *pála*, *warna* *méráh* *toewah.*
 BRUINACHTIG, b. n. *pérang.*
 BRUINACHTIGHEID, vt. *warna* *pérang.*
 BRUINEERDER, m. *orang* *mengoepam*, *orang* *menggósoq*, *pengoepam.*
 BRUINEERLJZER, o. *besst* *oepam.*
 BRUINEERSEL, o. *sbat* *oepam*, *tjatto.*
 BRUINEERSTEEN, m. *bátos* *oepam.*
 BRUINEN, b. w. *békin* *hitam* *mánis*, L.
 Bruin verwen, *tároh* *tjat* *méráh* *toewah.*
 BRUINEREN, b. w. zie BRUINEN.
 —, *polijsten*, *oepam*, *mengoepam.*
 Eenen stalen spiegel —, *mengoepam* *tjer-min* *bádja*, (*wádja*, L.).
 BRUINERING, vt. *pengoepãman.*
 BRUINET, vt. *orang* *parampoewan* *jang* *pérang* *moekánja.*
 Eene zeer donkere —, *orang* *parampoewón* *jang* *hitam* *mánis* *warnánja.*
 BRUINGEEL, b. n. *koeming* *toewah.*
 BRUINGRAAUW, b. n. *warna* *kalãboe* *pála*, — — *pérang.*
 BRUINGROEN, b. n. *hidjoe* *tjampor* *hitam* *mánis.*
 BRUINHARIG, b. n. *ramboetnja* *pérang.*

BRUINHEID, vt. *warna* *hitam* *mánis*, *warna* *pála.*
 BRUINKLEURIG, b. n. *hitam* *mánis* *warnánja*, *pérang* *warnánja.*
 BRUINOOGIG, b. n. *matánja* *pérang.*
 BRUINROOD, b. n. *méráh* *toewah*, *méráh* *tjampor* *pérang.*
 BRUINVISCH, m. *loemba-loemba*, *loemboe-loemboe.*
 Als de — boven komt is dat een teeken van storm, *apabila* *timboel* *loemboemboe* *itoe* *ákan* *tanda* *angin* *riboet.*
 BRUIS, vt. en o. op den mond, *boesa.*
 Het — staat hem op den mond, *kaloe-war* *boesa* *derri* *moeloetnja*, zie SCHUIM.
 BRUISEN, o. w. *dangong*, *berdangong*, *daroe*, *daroem*, *gemoeroeh.*
 Na vele — de stroomen en schuddende golven doorkliefd te hebben, *hatta* *brãpa* *lamánja* *melaloewot* *hároes* *jang* *berdangong* *dan* *oembaq* *jang* *bergontjang*. I. J. 200.
 —, *razen*, *tieren*, *roesoe*, *rettong* *ingar-bángar.*
 BRULLEN, o. w. *manikas*, *mendaroe*, *mendaroem.*
 BRUSK, b. n. opvliegend, *prang-proes*, *brangãsan*, L.
 BRUTAAL, b. n. *assran*, L., zie ONBESCHOFT.
 BUDGET, o. (ond. w.) staatsbegrooting, *daftar* *segalla* *belandja* *negri.*
 BUFFEL, m. *karbo*, L., *karbau.*
 Een halfvolwassen —, *karbo* *manjána.*
 Het vleesch van witte — is niet goed om te eten, *makka* *dãging* *karbo* *poetih* *itoe* *tiáda* *bájiq* *di* *mãkan* *orang.*
 Een —, *lomperd*, *orang* *góbloq*, L., *orang* *kásar.*
 BUFFELACHTIG, b. n. *kásar*, *koerang* *ãdjar*, *pangkoh*, *góbloq*, L.
 BUFFELDOORN, m. (*spinna* *raccarum*) *tãk* *karbau.*
 BUFFELJUK, o. *sawat*, *rakittan.*
 BUFFELKALF, o. *ãnaq* *karbo.*
 BUFFELKOE, vt. *karbo* *betna*, *karbo* *parampoewan*, L.
 BUFFELOS, m. *karbo* *djantan*, *karbo* *lakti-lakti*, L.
 BUFFELSHUID, vt. *koelit* *karbo.*
 —, bereid tot een gebak, *kroepoeg.*
 BUFFELSLEER, o. *koelit* *karbo* *jang* *di* *sãmaq.*
 BUFFELWACHTER, m. *orang* *djága* *karbo*, *pãngon*, Jav.
 BUFFELWAGEN, m. *gálabaq*, *gallebaq.*
 BUFFELWED, o. *kãbaq*, *koebang.*
 BUFFELZIEKTE, vt. *aanstekende* —, *bandoeng.*
 BUI, vt. *riboet*, *bãdei*, *bãjoe*, *tagark*, Perz.
 Eensklaps kwam er eene — van voren (op zee) opzetten, *makka* *tiba-tiba* *toeron* *riboet* *derri* *haloewan.*
 Toen de — kwam opzetten, *sa-telah* *poepoet* *bãjoe.*
 —, *luim*, *tíngkah* *lãkoe.*
 Bij buijen, *terkãdang-kãdang*, *sring-sring*, L.

BUICHTIG, b. n. buijig, *tampias*, *hoedjan dan angin*.

Een — weder, *hárt tampias*, *mása hoedjan dan angin*.

BUIDEL, m. beurs, geldbeurs, *kantoeng*, L., *kandoeng*, *pondi*, *rádjoet*, *saráwan*, *bongkoesan*.

Geen geld in den — (op zak) hebben, *tiada membáwa oewang*, *tiada membáwa amas*.

BUIDELDRAAGER, m. *orang jang membáwa kantoeng*, *orang jang pégang oewang*, *djoeroe harta*.

BUIDELRAT, vt. *koeskoes*, *koesoe*, Amb.

BUIGBAAR, b. n. *lemboet*.

—, week, zacht, *lembég*.

Een — gemoed, *hâti lemboet*.

—, dat gebogen kan worden, *jang bóleh di bêngkókkín*, L., *jang dápat di bêngkókt*, *jang bóleh di langkoekan*.

BUIGEN, b. en o. w. *bantogkan*, *membantog*, *melangkog*, *kardja bêngkoq*, L., *békin bêngkoq*, *takog*.

Eenen rotting —, *bantogkan rôtan*.

Boogswijze —, *melangkong*.

— als boomtakken, *lentor*.

—, voorover hellen, overhellen, *dáwat*.

Zich —, *mengantjoekan dirinja*.

Zich eerbiedig voor den koning —, *soembah soedjoed paadda rádjá*.

Het hoofd —, *toendoeq kapála*, *melájah kapála*.

Het hoofd van schaamte —, *toendoeq máloe*.

En dan buigt hij het hoofd tot dat de baard aan de pink der linkerhand komt, *makka di toendoeqkannja kapalánja hinggá sampéi djénggoetnja kapada kelíngkang tángannja jang kírt*. Omd. 29.

De knieën —, *lipat loetoet*, *berloetoet*, *berteloet*.

De knieën voor de afgoden —, *me-njoembah berhála*.

Al de boomen bogen zich, *segalla póhon kájoe poon tjenderong*.

En hij maakte dat zijn hoofd zich naar den kant van zijnen rug boog, *makka di djadikannja kapalánja útoe tjenderong kapada fihag blákangnja*, Omd.

Hij boog zich en nam afscheid, *makka tapoon soembah serája bermóhon*, *dis soembah sarta mnta dârt*.

—, doorbuigen, *bêngkoq*, *djádi bêngkoq*, zie **NEDERBUIGEN**.

Regt —, *awah*.

Voorover —, *songkoer*.

Het hoofd voorover —, *melájahkan kapála*.

Het doen —, *penkatjenderongánan*.

BUIGER, m. *jang membantogkan*, zie **BUIGEN**.

BUIGJZER, o. *besst mendjepú*.

BUIGING, vr. *kromte*, *bêngkoq*.

—, vouwing, *lipátan*.

— van eene veer, *bantognja pér*, L., *bêngkoqnja pér*, L.

De — der stem, *lemasnja soewára*, L.

Boogswijze —, *langkong*.

—, bij het bidden volgens de wijze der Mohammedanen, *rukát*, Ar., *sodja*.

—, uit beleefdheid, *soembah*, *sumbah*.

Na die twee godsdienstige — en zit hij neder om den koran te lezen of God te loven, *komeidién derri paadda doewa rakát útoe makka doedoeqlah ia mengádjí qorán ataw dzíkr*, (*dzíkir*, *díkir*, L.).

BUIGSTOEL, m. *korsi pelípat*, *karossí jang di lipat*.

BUIGTANG, vr. *káka toewah*, *pendjepít*, *penjepít*.

BUIGZAAM, b. n. *lemboet*, *lemas*, L., *katjenderórgan*.

Een — gemoed, *hâti lemboet*.

—, week, zacht, *ítat*, *lembég*.

— was, *lílín lembég*.

—, toegevend rekkelijk, *tsabar*, Ar.

Stijve leden — maken, *liatkan anggawata jang kákoe*, *békin oemboet*, L.

BUIGZAAMHEID, vr. *kalemhoetan*, *kalembékan*.

BUIJEN, onp. w. *bertampias*, *áda hoedjan dan angin*.

Het buit van daag, *makka emílah hári tampias*.

BUIJIG, b. n. *tampias*, *hoedjan dan angin*.

—, regenachtig weder, *mása mengétjél*.

BUIK, m. *proet*, *prot*, *peroet*, *poeroet*.

De — van eenen berg, *proet boekít*.

De — van een schip, het hol, *proet kapal*, *kaloemat*.

De —, het dikke vleesch aan de binnenzijde der vingers tusschen ieder gewricht, *proet djárt*.

Twee leden van den — des voorsten vingers, *doewa roewas proet teloendjoeg*.

De — van een zeil, *proet léjar*, *lombong léjar*.

Een geswollen —, *kambong proet*, *gombong proet*.

Een dikke, vette —, *dikbuik*, *gendoet*, *Manangk*, *proet basar*, (van eene vrouw, zwanger zijn) *boentóng*, *hámil*, Ar.

Zijnen — dienen, *mendemap*, *bánjaq mákan ménom*.

Plat op den — liggen, *tiárap*, *kamoe-rap*, L., *telangkap*, L.

BUIKCHTIG, b. n. *sa-roepa proet*, *seperti proet*.

BUIKDIAENAB, m. *pendemap*.

BUIKGORDEL, m. *ikat pínggang*, *sáboq*, *tákt pínggíng*.

Zijne lendenen waren met eenen — omgord, *terbábat pínggangnja dengán sáboq*.

De slavin droeg enen zilveren —, *makka mossá útepoon páké tákt pínggíng péraq*.

—, zooals aanzienlijke Arabieren dragen, *bádong*.

BUIKGORDELPLAAT, vr. *pendang*, *kapála pendang*.

BUIKGORDING, vr. *stinggi*.

BUIKIG, b. n. *berproet besaar*.

BUIKLOOF, m. *tjerit, gátjar, tjahár, tjirit, tjerit lindir*.

Omdat Noesjirwán te veel gegeten had, kreeg hij buikpijn en eenen — van twintig tot dertig maal daags, *Noesjirwán poon derri paadda sángat bahéna kinnjang sákit proet tjirit sahári doewa poeloh káli tjerit, tiga poeloh káli tjirit*.

BUIKPLWJ, vr. *sákit proet, tjékaq, zie ook BUIKSNIDING*.

— hebben, *tjékaq*.

BUIKRIEM, m. *táli proet, sáboq*.

Haal den — wat aan, *béjar kintjang-in ták proetnja*.

BUIKSNIDING, vr. scherpe buikpijn, *sánaq proet*.

Zeer hevige —, *moelas, ranggoet proet*.

Hij heeft eene hevige —, *proetnja moelas*.

BUIKSPK, o. (van een varken) *dáging proet bábi*.

— van eenen walvisch, *dáging proet ékan páwoes*.

BUIKSPRAAK, vr. *soewára jang kaloewar derri dâlam proet*.

BUIKSPREKER, m. *órang bersoewára derri dâlam proetnja*.

BUIKVLIES, o. *salápoet proet*.

BUIKWATERZUCHT, vr. *boesong, penjákit ajer*.

BUIKWEE, o. *moelas, sákit proet, ranggoet proet*.

BUIKWORM, m. *krini, krini*, Kaw.

BUIKZUIVEREND, b. n. *mentjahár, pentjahár*.

Een — middel, *óbat pentjahár*.

— e vrucht, *boewah pentjahár*.

BUIKZUIVERING, vr. *pentjahár*.

BUIL, vr. *gezwel, bangkaq*.

BUIL, m. meel—, *njirpo tepong, tetampah tepong, tetampah toekang rotté*. (Eig. eene wan; de Maleijers hebben geen en buil, maar builen door eenen doek: *kájin serké*).

BUILEN, b. w. *serké*, (dooreenen doek doen).

BUIS, vr. en o. *goot, pantjoeran, seloeran, gót*, verb.

Water—, *seloeran ajer, pantjoeran ajer*.

Bloed—, *oerat dârah*.

Groote —, *tjoetjoeran*.

—, *koker, sárong*, ook *léhér*, (hals).

—, *rokje, rasoekan*, Jav., *kamsol*, verb.

BUIT, m. *rampásan, djaráhan, reboetan, nafal*, Ar.

Den — verdeelen, *membahági djaráhan*.

Sommigen droegen hun huisraad en maakten eene vertooning als menschen, die — behaald hadden, *áda jang mendokong perkákasnja seperti órang beróleh djaráhan roepánja*, I. J. 87.

Den — verdeelen zij in vieren, *rampásan itoe di bahagikannya ampát*.

Op — varen, *merampog di láwoet, membádaq*, L.

—, (voornamelijk op ongeloofigen behaald), *ghanimat*, Ar., *faya*, Ar.

BUITELAAR, m. *órang penjoesang, órang menjoesang*.

BUITELAN, o. w. *menjoesang*.

Over het hoofd — dat het den grond raakt, *bedjoengkir*, L.

— dat het hoofd den grond niet raakt, *méntjaq*.

BUITELING, vr. *soesang, soesong*.

BUITEN, b. w. buit maken, *rampas, djárah, reboet*.

En hij buitte in alle grenssteden, *makka dia rampasnja segalla negri pinggirnja*, zie **PLUNDEREN**, **ROOVEN**, **VRIJBUITEN**.

BUITEN, bijw. en voorz. *loewar, bálang*, Achin., di *loewar*.

— de deur, di *loewar pintoe*.

— het verdrag, di *loewar djandji*.

Naar —, *kaloewar*.

Naar — gaan, *pergi kaloewar, pigi di loewar*, L.

— adem, *menggéh-menggéh*.

Van —, *derri loewar*.

— gaats, di *loewar moewára*, di *loewar koewála*.

— het spoor, di *loewar roenoet*, di *loewar bakas káki* (van een voetspoor), di *loewar bakas róda karétta*, (— het wagenspoor).

Van — leeren, *belájar sampé táhos, kiftihkan*.

Eene zaak, die — mij is, *soewátos perkára jang di loewar kita*, *soewátos perkára jang tíada kita máwoe tjampor*.

— dien, *melájkant itoe, lájin derri paadda itoe, hánja itoe*.

— boord, di *loewar pinggt kapital, di láwoet*.

De lading werd — boord geworpen, *makka moewátannya di boewang di láwoet*.

— kennis liggen, *terhantar tíada chábar akan dirinja, mortja, pangsan, kelángar*, L.

Ik kan er wel —, *tra oesah*, L., *troesah*, L., *kita tíada berhájat itoe*.

Zonder of — schulden zijn, *tíada berhoetang, tra poenja oelang*, L.

— den gewonen regel, niet alledaagsch, *boekán bárang-bárang*.

— brengen, *báwa kaloewar*; voor den dag brengen, *mengaloewarkan*.

BUITEN, o. buitenplaats, *roemah toewan tánah*.

BUITENBEENTJE, o. zie **BASTAARD**.

BUITENDEUR, vr. *pintoe loewar*.

BUITENDIJK, m. *tarbis loewar*.

BUITENGEMEEN, b. n. *terlâloe amat*, *boekán bárang-bárang*.

BUITENGEWOON, b. n. *badiat*.

BUITENGRACHT, vr. *pári loewar*.

BUITENHERAUT, m. *bentára bálang*, Achin.

BUITENBOF, o. *astána loewar, pengadápan*, *bálang*, Achin.

BUITENHUID, vr. *koelit loewar*.
 BUITENKANS, m. *oentoeng jang boekan bā-rang-bārang*.
 BUITENKANSJE, o. *asil, L*.
 BUITENKANT, m, *sablāh loewar*.
 BUITENKEUKEN, vr. *dāpor loewar*.
 BUITENKIEL, vr. *pantat loewar práhoe*.
 BUITENLANDER, m. *orang asing, orang hal-lat, orang dāgang*, (het laatste voortdame-lijk van vreemde kooplieden).
 BUITENLANDSCH, b. n. *derri lājin negri*.
 Een — e boom, *pohon derri lājin negri*.
 BUITENLIEDEN, m. meerv. *orang doesoen*.
 BUITENLOODS, m. *pendoega di loewar moe-wāra, orang lōga di loewar pelaboehan, (koewāla, moewāra)*.
 BUITENLUCHT, vr. *oedara di loewar negri, angin goenong*, (bergwind, berglucht).
 BUITENMAN, m. *orang doesoen, orang oediq, L., orang hoeloe*.
 BUITENMOEDER, vr. *mā loewar, iboe loe-war, (orang parampoewan jang djāga roe-mah ānaq jātim serto beroemah di loewar)*.
 BUITENMUUR, m. *tēmbog loewar*.
 BUITENPLAATS, vr. *tāman, kebon, L., roe-mah toewan tānah, onpos*.
 BUITENREDE, vr. *pelaboehan loewar*.
 BUITENSINGEL, m. *djālan peridāran di loe-war kōta, djālan koeliling di loewar negri, pelarian*.
 BUITENSLUITING, vr. *pengoetjilan*.
 BUITENSPORIG, b. n. *dartel, djandjāla, ter-lāloe amat, telandjoer, bahēna bhina, bina, sāngat, lampaw, liwat, L*.
 Een —, verkwistend mensch, *orang jang boeroeskan hartānja*.
 BUITENSPORIGHEID, vr. *kalakoewan jang terlāloe amat, lākoe djālan jang liwat bā-rang jang pātoet*.
 BUITENSPRONG, m. *sālāh djangkāh*.
 Eenen — doen, *sālāh berdjangkāh, ber-boewat sālāh*.
 BUITENSTAD, vr. *kampong moeka, kōta loewar*.
 BUITENSTE, b. n. *jang di loewar sakāli, chā-ridi, Ar*.
 — duisternis, *glap golita*.
 BUITENSTREEKS, bijw. *di loewar djālan betoel*.
 BUITENWAARTS, bijw. *ka-sablāh loewar*.
 BUITENWACHT, vr. *djāga-djāga loewar*.
 BUITENWATER, o. *ajer lāwoet*.
 BUITENWEG, m. *djālan loewar*.
 BUITENWERK, o. *bētēng loewar*.
 Het zij verre dat hij de vesting zou overwonnen hebben, de — en heeft hij niet eens ingenomen, *djāngankan kōta di alahkannja bētēng loewar poon tiāda di ambilnja*.
 BUITENWERKS, bijw. *pertoekāngan loewar*.
 BUITER, m. *perampas*.
 — op zee, *perampog, pembādjaq*.
 BUKKEN, o. en w. w. *djongkog, L., tjenderong, toendoeg, lājah, tedeog, tiwas*.
 Doen —, *tiwaskan*.

—, met het hoofd voorover gaan, *dje-rong*.
 — voor een ander, onderdoen, *tiwas*.
 Zich — om een schot te ontwijken, *djongkog tākoto pēlor*.
 Iemand doen —, *meniwaskan sa-orang*.
 BUL, m. stier, *sāpi djantan, sampi lāki-lāki, L., lemboe djantan*.
 De — bespringt de koe, *sāpi mendjan-tan sāpi betina*.
 BUL, vr. zie BULLE.
 BULDERAAR, m. *orang tjeréwēt*.
 BULDERAARSTER, vr. *orang parampoewan jang soeka tjeréwēt*.
 BULDERBAS, m. *orang jang bēkin roesoe, L., orang jang ingar bāngar*.
 BULDEREN, o. w. van den wind, water, geschut enz., *gemoeroh, dangong*.
 Het afgestoken geschut gaf een — d geluid, *makka mariam jang di pāsang oranglah itoepoon terlāloe gemoeroh boenjinja*.
 —, tieren, razen, *roesoe, ingar-bāngar*.
 BULDERIG, b. n. *bahēna, sāngat*.
 —, *buijig, tampias*.
 BULHOND, m. *andjing besaar*.
 BULKEN, o. w. *bertangoh, berterējaq*.
 De os bulkt, *lemboe bertangoh*.
 Satroeboh bulkte met een doordringend geluid, *satroeboh poon berterējaq dengan soewāra jang amat njāring, K. D*.
 BULLE, vr. *gezegelde pauselijke brief, soe-rat tjap bāb il roem*.
 — van eene hooge school, *soerat tjap madrasah, soerat matri madrasah*.
 BULLEBAK, m. *andjing sēthān, djoerig, L*.
 BULLEPEES, vr. *tjamboq koelit, petjoet, Soend*.
 BULSTER, m. *tikar bantal, (inl.)*
 —, *beddegoed, bārang tempat tidor*.
 BULT, m. *bongkog*.
 —, *hoop, stapel, tamboenan*.
 — van den kameel, *poenoq*.
 — op den rug van menschen, *bandoq*.
 BULTIG, b. n. *berbongkog*.
 BULTZAK, m. *kāsar, bolsaq, verb*.
 BUN, vr. *vischkaar, koeroengan ikan, seroek, tēngkog, banglog*.
 BUNDEL, m. zie BONDEL.
 BUNDER, o. *bāhoe, Jav., ¼ djoeng, (eig. is één — van 100 □ roeden = 5 bāhoe.)*
 — lands lang 100 en breed 20 roeden met 5 pētaq of afdeelingen, *ieder van 20 roeden, pantjar*.
 BUNTING, m. *andjing ajer, zie ook CIVETKAT*.
 BUREN, o. w. *ōmōng-ōmōng sāma orang te-tangga, berbantjāng dengan orang tetangga*.
 BURENGERUCHT, o. *roesoe di kampong*.
 BURG, m. *bordj, Ar., kōta, Hind*.
 BURGMEESTER, m. *kapāla negri, panghoe-loe negri, orang kāja, kapāla bijjāra mardahēka*.
 BURGMEESTERLIJK, b. n. *tjāra panghoeloc negri*.

BURGEMEESTERSCHAP, o. *djabatan kapala negri*.
BURGER, m. *orang negri*.
 — in eene koopstad, *orang bendar*.
 Vrije —, *orang mardika*, L., *orang mardahéka*.
BURGERDEUGD, vt. *kabadjikan orang negri*.
BURGERDRAGT, vt. *tjara orang negri*, *pekajin orang mardika*.
BURGEREED, m. *soempah orang negri*.
BURGERES, vt. *orang parampoewan mardika*.
BURGERFEEST, o. *perdjamoewan orang mardika pésta orang mardika*, L.
BURGERHUIS, o. *roemah orang mardika*.
BURGERLIJ, vt. *segalla isi negri*.
 De gansche — stond in de wapenen en de trompet werd gestoken, *makka segalla ist negri poon hádlirlah dengan sindjâta dan nafiri poon di tioep oranglah*.
BURGERJONGEN, m. *kánaq-kánaq mardika*,
BURGERLIJK, b. n. *atas tjara orang negri*, *salâkoe orang mardika*.
 Het — e leven, *kahidópan orang negri*.
 De — e maatschappij, *perhimpoean orang mardahéka*, *pekoempoelan orang mardika*.
 — dood, *hilang haq orang mardika*.
 De — e dood, *kahilangan haq orang mardika*.
 Het — wetboek, *hoekoem qanon orang mardika*, *ondang negri*, (beide zijn Maleische wetboeken).
 Hij is een — maar geen adelijk man, *makka ia áda orang mardahéka boekan orang bangsáwan*.
 —, (bij minachting), *tjara orang ketjil*.
 — e regten, *haq orang negri*.
BURGERMAGT, vt. *barisan negri*.
BURGERMAN, m. *orang negri*, *orang mardika*.
 —, (bij verkleining), *orang ketjil*.
BURGERMEISJE, o. *ánaq parampoewan jang poenja bápa orang mardika*, L., *poetra orang mardahéka*.
BURGERPOT, m. *makánan sembárang orang*.
 —, bij minachting, *makánan orang ketjil*.
BURGERREGT, o. *haq negri*.
 Het — verkrijgen, *beróleh haq negri*.
BURGERSCHAP, o. *haq orang negri*.
BURGERSTAAT, m. *maatschappij*, *segalla ist negri*, *prí hal isi negri*.
BURGERSTAND, m. *kalakoewan segalla isi negri*.
BURGERTRANT, m. *tjara orang mardika*.
BURGERVBOUW, vt. *orang parampoewan mardika*.
BURGERWACHT, vt. *káwal negri*.
 De geheele —, *barisan negri*.
BURGERWET, vt. *hoekoem orang mardika*.
BURGGRAAF, m. *panghoeloe kóta*, *panghoeloe bordj*, (eig. burgthoofd.)
BURGOOGD, m. *djoeroe kóta*, *djoeroe astána*.

BURGWAL, m. *témbog kóta*.
 —, *gracht*, *párit kóta*.
BURRIE, m. zie **BERRIE**.
BUS, vt. *tjambael*.
Armenbus, *tampat derma*, *tampat doe-wit bakal orang miskin*.
Brievibus, *tampat soerat*, *peti soerat*.
 —, *geweer*, *bedil*, *snápan*, L., verb. *istinggarda*, verb. *van espingarda*, Port.
 —, *plaat op de borst van boden*, *bápanq*.
 —, *fonds*, *módal*, *pókoq*.
Begravenisbus, *módal boewat tánam orang*, L., — *akan* —.
BUSBWAARDER, m. *djoeroe harta persérónja*.
BUSBOOM, m. *sjamsjád*, Perz.
BUSHUIS, o. *goedang sindjâta*.
BUSKRUID, o. *obat bedil*, *obat mestjoe*, *me-sijoe*.
 Het — is nat en daarom verzoek ik u, de goedheid te hebben, mij droog — te zenden, *makka obat bedil soedah básah sabab itoe kita minta kálao toewan soeka kirim obat bedil jang kring itoe*.
BUSKRUIDTON, vt. *tong obat bedil*.
BUSPOEDER, o. *obat bedil*, zie **BUSKRUID**.
BUSSCHIETER, m. *orang páké snápan*,
 —, *pendjawat bedil*, *bombardero*, Port.
BUSSEL, m. *seráwan*.
BUSSELEN, b. w. *membarkaskan*, *ikat*, *meng-ikat*.
BUUR, m. *orang sakampong*, *orang sadoesoen*, *hamsájah*, Perz.
 — op eenen steiger, die denzelfden trap heeft om naar de rivier te gaan, *orang satangga*, *orang tetangga*.
BUURDOCHTER, vt. *ánaq parampoewan sakampong*.
BUURJONGEN, m. *kánaq-kánaq sakampong*.
BUURKIND, o. *ánaq orang tetangga*.
BUURMAN, m. zie **BUUR**.
BUURPRAATJE, o. *ómong-ómong orang tetangga*.
BUURSCHAP, vt. *segalla orang sakampong*, *segalla orang tetangga*.
 Goede — houden, *bersóbat dengan segalla orang sakampong*, L.
 —, *gehuucht*, *tálang*, *kampong ketjil*.
BUURT, vt. *kampong*.
 De gansche —, *segalla orang kampong*.
 In de —, *nabij*, *dekát*.
BUURTBOEK, o. *daftar náma orang kampong*.
BUURTBRIEFJE, o. *soerat kampong*.
BUURTHEER, m. *toewan kampong*.
BUURMEESTER, m. *kapála kampong*.
 —, *wijkmeester*, *bék*, verb.
BUURTZAAK, vt. *perkára kampong*.
BUURVRIJER, m. *jongman*, *orang moeda di kampong*.
BUURVROUW, vt. *parampoewan sakampong*, *parampoewan tetangga*.

C.

- C, *vr.* de harde klank van deze letter wordt door de *káf*, de zachte klank door de *sin* en de *çá* door *çha* uitgedrukt.
- CABAAL, *vr.* (ond. w.) *perdjandjian rahsia, fakattan, L.*
- CABALEREN, o. w. *berkoempoel dengan niat jang djahat.*
- CABANE, *vr.* (ond. w.) *scheepsbut, pëtaq dâlam prâhoe.*
—, *kajuit, boeranda.*
- CABRETLEER, o. (ond. w.) *koelit ânaq kambing.*
- CABRIOLET, *vr.* (ond. w.) *bendt.*
- CACAO, *vr.* *boewah tjoklat, verb., boewah kitjaloeng, Soend.*
- CACAOBOOM, m. *pôhon tjoklat, kitjaloeng areui, Soend.*
- CACHET, o. (ond. w.) *tjap, matrí, çatam, Ar.*
- CACHETEREN, b. w. (ond. w.) *târoh tjap, boeboh tjap, matrikan, boeboh matrí, çatamkan.*
- CACHOT, o. (ond. w.) *pandjára, pasoengan, boert, L.*
- CACHOU, *vr.* *kâjoe.*
- CADANS, *vr.* (ond. w.) *râgam.*
- CADASTER, o. (ond. w.) *daftar harga tânah dan roemah.*
- CADAVER, o. (ond. w.) *bangké.*
- CADÉAU, o. *zie GESCHENK.*
- CADET, m. *moerid ilmoe prang.*
- CADETTENSCHOOL, *vr.* *madrasat ilmoe prang.*
- CADUK, b. n. (ond. w.) *bersakit-sakitan.*
- CAHIER, o. (ond. w.) *boekoe toelis.*
- CAISSON, *vr.* (ond. w.) *karëta obat bedil, karëta præbot prang.*
- CAJAPUTOLIE, *vr.* (verb. van *kâjoe poetih-olie*) *mînjâq kâjoe poetih.*
- CALOMEL, *vr.* *ajer pëtaq, râsa.*
- CAMELOT, o. *tsoef, Ar., zie KAMELOT.*
- CAMPÉMENT, o. (ond. w.) *tampat pembaringan tsoldâdoe.*
- CAMPÉCHEHOUT, o. *kâjoe sâpang.*
- CANAPÉ, *vr.* (ond. w.) *ketta, getta, Perz., petarâna, poetarâna, bangkoe, L. verb.*
- CANDIDAAT, m. *moerid jang soedah tammât mengâdjí.*
- CANNIBAAL, m. *orang ketjam, orang thlâtim.*
- CANOE, *vr.* *djoekong, tambângan.*
- CANON, *vr.* (ond. w.) *regel, qânon, Ar.*
- CANONIEK, b. n. *qânoeni, Ar.*
- CANONADE, *vr.* (ond. w.) *boenji martam.*
- CAPITULATIE, *vr.* (ond. w.) *perdjandjian antlra orang jang di kepong dengan orang mengepong.*
- CAPRIOLE, *vr.* (ond. w.) *luchtsprong, soe-sang.*
- CARBONNADE, *vr.* (ond. w.) *karmenaatje, verb.*
- CARGO, *vr.* (ond. w.) *scheepsloading, moewâtan prâhoe.*
- CARGADOOR, m. (ond. w.) *scheepsbevrachter, kéwt, kiwi. (De cargadoor betaalt op een Maleisch vaarttuig drie of vier Spaansche matten en erlangt daarvoor eene scheepsruimte van drie kojans.)*
- CARICATUUR, *vr.* (ond. w.) *gumbar sândiran.*
- CARNAVAL, m. (ond. w.) *vóór de vaste der Moh., bergândan & barqâdân, Perz.*
- CARTON, o. (ond. w.) *karthas djilit, karton, Eur.*
- CASERNE, *vr.* (ond. w.) *tangst, roemah tsoldâdoe.*
- CASERNEREN, b. w. *mendoeoedqkan di tangsi.*
- CASSATIE, *vr.* *hâl mentadâkan.*
Zich in — begeven, nâjik hoekoem istighâtzah.
Hof van —, hoekoem, (mahkamat), istighâtzah, Ar., diwân istighâtz, Perz. en Ar.
- CASSEREN, b. w. (ond. w.) *afzetten, pijat.*
— in regten, *mentadâkan.*
- CASTE, *vr.* (ond. w.) *familiestam, bangsa, hoeloebangsa, wangsjâ, Skr., casta, Port.*
- CATALOGUS, m. (ond. w.) *daftar nâma kitâb, soerat nâma boekoe-boekoe, L.*
- CATABACT, *vr.* (ond. w.) *staar, tam, Perz.*
- CATECHISATIE, *vr.* *pengadjâran agama meséhi, tâlimoe'd-dini'l-meséhi'ji, Ar.*
- CATECHISEERMEESTER, m. *goeroe agama meséhi.*
- CATECHISEREN, b. w. *mengâdjâran agama meséhi of mesih.*
- CATECHIZANT, m. (ond. w.) *moeta-állam, Ar.*
- CAVALIER, m. (ond. w.) *ruiter, hoeloebâlang berkoeda, orang berkoeda.*
—, *ridder, pahloewân, Perz., palwaan, verb.*
- CEDEL, *vr.* *daftar, Ar., daptar, verb.*
- CEDER, m. *arz, Ar., orz, Ar., araz, verb.*
- CEDERBOOM, m. *pôhon arz.*
- CEDERHOUT, o. *kâjoe arz.*
- CEL, *vr.* *pertapâan, koeljal, çahwat, Ar.*
— *eener honigraat, lôbang sârang madoe.*
- CELLEBROEDER, m. *râhib, Ar.*
- CELLEBROEDERSKLOOSTER, o. *roemah pertapâan râhib.*
- CEMENT, o. *prâkat.*
Kalk en —, kâpor dan prâkat.
- CENT, m. *sent, Ned., doewit.*
- CENT, o. *sarâtoes.*
Zes pro—, sarâtoes mâkan anam.
- CENTENAAR, m. (ond. woord) *honderd pond, sarâtoes katt.*
- CENTRAAL, b. n. *pertengâhan, poesat.*
- CENTRAALBEWEGING, *vr.* *peridâran.*
- CEREMONIE, *vr.* (ond. woord) *uiterlijke plegtigheid, istêâdat, Ar.*
Eenen brief met de — n ontvangen, die aan brieven van voorname vorsten bewezen worden, menjamboet soerat dengan istêâdat soerat râdjâ-râdjâ jang besaar.

- CEREMONIEEL**, o. (ond. woord) *âdat isté-âdat*, Ar.
- CEREMONIEMEESTER**, m. *sermonimêster*, verb. *djoeroe mengâtorkan âdat istéâdat*.
- CERTIFICAAT**, o. (ond. woord) *soerat ka-trangan*.
- CHAIS**, vt. (ond. w.) *béndi*.
- CHAKO**, m. *sjakko*, verb.
- CHAOS**, m. mengelklomp, *tjampor báwoer*.
- CHARGÉ D'AFFAIRES**, m. Fr. *wakil*, Ar., *polmaq*, verb.
- CHEF**, m. Fr. *kapála*, panghoeloe.
- CHEMICALIEN**, o. incerv. *segalla obat-obatan*.
- CHEMIE**, vt. Fr. *ilmoe kimiá*, Ar.
- CHEMIST**, m. Fr. *pandei kimiá*.
- CHERUB**, m. cherubijn, *karoebin*, Ar., *ánaq-anákan biâdârt*, *karoebian*, Perz.
- CHEVRON**, vt. *passemên di tângan bádjoe soerian*.
- CHIJL**, vt. *ajer hampedal*.
- CHIRÁGRA**, vt., verb. Fr. *handeuvel*, *sangal paadda tângan*.
- CHIRURGIE**, vt. *ilmoe djiráf*, Ar., *ilmoe loeka*, *pengatahoewan loeka*.
- CHIRURGIJN**, m. *djarráh*, Ar., *thabib*, Ar., *doekoen*, *mêstér*, verb. Ned., *doekoen dârah*, *kadjjám & kadjim*, Ar.
- CHITS**, vt. zie SITS.
- CHOCOLADE**, vt. *tjoklat*, verb. — *drinken*, *minom tjoklat*.
- CHOCOLADEMAKERIJ**, vt. *tampat orang békin tjoklat*, L.
- CHOLERA**, vt. *beggebloek*.
- CHOLERIEK**, b. n. (ond. woord.), zie OP-LEGEND.
- CHOR**, o. zie KOOR.
- CHORAAL**, vt. zie KORAAL.
- CHRESTOMATHIE**, vt. (ond. woord), *karangan soerat jang di pileh derri paadda bebrápa kitáb*.
- CHRISTELIJK**, b. n. *meséhí*, Ar., *mesifí*, Ar. De — e volkeren, *qawm-qawm orang natsaráni*.
- CHRISTEN**, m. *natsrán*, Ar., *orang natsaráni*. *orang tsaráni*, L., *isoewí*, Ar. — *worden*, *másoq agama meséhí*, *másoq tsaráni*, L.
- CHRISTENDOM**, o. *an'natsránijat*, Ar., *agama natsaráni*.
- CHRISTENIED**, vt. *segalla orang natsaráni*.
- CHRISTENLEERAAR**, m. *pandita natsaráni*.
- CHRISTENRIJK**, o. *karadjáan il meséhí*, *karadjáan natsaráni*.
- CHRISTENVOLK**, o. *qawm natsaráni*, Ar., *millat il masifiah*, Ar.
- CHRISTIN**, vt. *orang parampoewau natsaráni*, *natsarániat*, Ar.
- CHRISTUS**, m. *el meséhí*, Ar. Jesus Christus, *Isa el meséhí*.
- CHRISTUSBEELD**, *pátong el meséhí*.
- CHRONOGRAM**, vt. (ond. w.) *sjár bilangan táhon*.
- CHRONOGRAPHIE**, vt. (ond. w.) *soerat mentoekan waqtoe (mása)*.
- CHRONOLOGIE**, vt. (ond. w.) *ilmoe waqtoe*, Ar., *pengatahoewan mása*.
- CHRONOMETER**, m. (ond. w.) *tijdmeter*, *peny-oekoer mása*, *orlójji láwoet*, L.
- CHRYSOLIEET**, m. edelgesteente, *goudsteen*, *bátore amas*, *balhami*, Ar., *zaburdjad*, Ar. en Perz.
- CIBORI**, vt. (ond. w.) *ouwelvaas*, *tampat goedás*, *piála goedás*.
- CIDER**, m. *anggoer (ajer) boewah toffáh*.
- CIGAAR**, vt. *róko*, *tjeroetoe*. Eene — *rooken*, *ngróko*, *minom róko*.
- CIGARENDOOS**, vt. *tampat róko*.
- CIGARENMAKER**, m. *toekang róko (tjeroetoe)*.
- CIGARENPIJP**, vt. *pipa tjeroetoe*.
- CIJFER**, o. *angka*, *loemor*, L. — *geheimschrift*, *hoefof rahsia*.
- CIJFERAAR**, m. zie REKENAAR.
- CIJFERBOEK**, o. zie REKENBOEK.
- CIJFEREN**, b. w. zie REKENEN.
- CIJFERKUNST**, vt. zie REKENKUNST.
- CIJFERLEI**, vt. *bátore toelis*.
- CIJFERLETTER**, vt. *angka*, *loemor*, L.
- CIJFERMEESTER**, m. *goeroe ilmoe húsáb*.
- CIJFERTAFELTJE**, o. *sepiá*, Ch.
- CIJNS**, m. *schatting*, *oepeti*, *antar-antáran*, *dát*, *oesoer*, *charádjat*, Ar. — *betalen*, *mengoepeti*, *bajar oepeti*.
- CIJNSBAAR**, b. n. *kena oepeti*, *charadji*, Ar.
- CIJNSBAARHEID**, vt. *hál kena oepeti*.
- CIJNSBEGT**, o. *hál oepeti*.
- CILINDER**, m. *bátung boelat*, *bátang páras*.
- CILINDERVORMIG**, b. n. *boelat*, *berboelat*, *páras*. — e ijzeren staven, *bátang besst boelat*. — e pilaar, *tiang páras*.
- CIMBAAL**, vt. *tjarájq*, *katram*, *kantri*. Op de — *spelen*, *pitig tjerátjq*. Kleine —, *tjetjah*, *tjatjah*. Grootte —, *goepaq*.
- CIPIER**, m. *penoenggoe pendjára*, *djoeroe pa-soengan*, *sipir*, verb.
- CIPIERSVROUW**, vt. *bini sipir*, L. zie CIPIER.
- CIPIERSWONING**, vt. *roemahnja djoeroe pa-soengan*.
- CIPRES**, m. *sarw'*, Perz., *pohon tjamára*. —, (*casuarina muricata*), *tjamára láwt*.
- CIPRESSENLAAN**, vt. *pohon tjamára jang berdjádjár*.
- CIRKEL**, m. *dá-trah*, Ar., *boelat*, *cerco*, Port. Halve —, *boesor*. Twee halve — s, *doewa bantog boesor*.
- CIRKELLIJN**, vt. *sipat boelat*.
- CIRKELVORMIG**, b. n. *sa-roepa boelat*.
- CITADEL**, vt. *bordj*, Ar., *kóta*.
- CITATIE**, vt. *dagvaarding*, *dawat*, Ar., *sita*, verb. Schriftelijke —, *soerat sita*.
- CITER**, vt. *kejápt*, *tjalempoeng*, Jav. Op de — *spelen*, *mentiq ketjápt*, *berketjápt*. Kleine —, *medáli*.

Groote —, *santal, sattok*
CITEREN, b. w. dagvaarden, *panggil di hadapan hoekoem, sita, verb.*
 Geciteerd worden, *di dawâ, kena sita, di sita.*
CITERSNAAR, vt. *kâwat (tâti) ketjâpi.*
CITERSPELER, m. *jang memitj ketjâpi.*
CITERTOON, m. *boenji ketjâpi.*
CITO, bijw. (ond. w.) *lakas-lakas, dengan bângat.*
CITROEN, m. *limaw karbau, djeroeq kasoemba, limaw kasoemba, djeroeq asam, L.*
CITROENBITTER, o. *pâhit limaw karbau.*
CITROENBLOESEM, m. *boenga limaw karbau, kumbang djeroeq asam.*
CITROENBOOM, m. *pohon limaw karbau, pohon djeroeq kasoemba, pohon djeroeq asam.*
CITROENGEUR, m. *bâwoe limaw karbau, bâwoe djeroeq asam.*
CITROENSAP, o. *ajer limaw karbau, ajer djeroeq asam.*
CITROENSAUS, vt. *koewah limaw karbau, koewah djeroeq asam.*
CITROENSCHIL, vt. *koelit limaw karbau, koelit djeroeq asam.*
CITROENVERF, vt. *warna limaw karbau.*
CIVIEL, b. n. (ond. w.) *goedkoop, moerah.*
 — *ambtenaar, pendjâwat.*
 —, (burgerlijk,) *is door enkele inlanders overgenomen, zoo vind ik op eenen brief, voor: „civiele en militaire kommandant,” kommandan sepil dan militèr. (Mardika, wordt ook wel voor — gebezigd, en, ofschoon dit woord veeltijds een vrij gelaten of vrij gekochte slaaf beteekent, wordt het ook van iemand gezegd, die onafhankelijk leeft, dus ook een burger.)*
 — *regt, hoekoem rawa, Ar.*
CIVET, vt. *dédès, L., djebat, zabâd, Perz.*
CIVETGEUR, m. *djebat, djubbâtan.*
CIVETKRAT, vt. *râsé, L., moesang, tanggâlong, tinggâlong, zobbâd, Ar. en Perz.*
CLAIRVOYANT, m. *Fr. orang jang melihat trang sa-lâgi tidor of di dâlam mimpi.*
COGNEMAST, m. *tiang jang di gosoq dengan minjaq béjar soesah di najiké orang.*
COCARDE, vt. *Fr. kokar, kokarde.*
COCHENILLE, vt. *ook Konzenilje, kossenil, verb., qirmiz, Perz.*
CODE, o. *kitab hoekoem.*
 — *Napoleon, kitab hoekoem Napoleon.*
CODICIL, o. *tambâhan soerat watsiat.*
COGNOCEMENT, o. *soerat moewâtan.*
 Laat het — *halen, soeroh ambil soerat moewâtan.*
COLLATERAAL, o. *charâdjat bârang poesâka.*
COLLATIONEREN, b. w. *membandingkan, menjamât.*
 Indien het besluit nog niet gecollationeerd is, mag het niet verzonden worden, *kâloe soerat parintah belom di bandingkan mukka tiâda dâpat di kirinkan.*

COLLECTE, vt. *pengoempoelan derma, peng-himpoean derma.*
COLLECTEREN, b. w. *koempol derma, himpon derma, koempol doewit bakal orang miskin.*
COLLEGIA, m. *sakoto, teman.*
COLLEGIE, o. *pertemânan, madjlis, Ar.*
 —, *leering, pengadjaran, madras, Ar.*
COLONEL, m. *kolonel.*
 Een — *die nog geen kanonschot gehoord heeft, soewâtoe kolonel jang belom dengar boeji mariam.*
COLONIAAL, b. n. *kolonial, verb. (Het Perzische „naw âbâd, nieuw bevolkt,” drukt het uit, doch wordt zelden verstaan; men zou moeten zeggen: derri tânah jang di doedoeké orang asing of halat, negri bahâroe di sabrang lâwoet.*
 Coloniale troepen, *tsoldadoe kolonial.*
COLONIE, vt. *koloni, (tânah jang di doedoeki orang asing of halat, tânah kapindâhan orang, tânah pengalihan orang, L.*
 —, *overzeesche gewesten, negri bahâroe di sabrang lâwoet.*
COLONIST, m. *pedoedoek bahâroe. (— beteekent een landhouwer, doch wordt thans anders verstaan en in eenen algemeenen zin dikwerf door orang koelit poethi, een blanke of blankhuidige aangeduid).*
COLONNE, vt. *kolonne, Eur., katoemboekan.*
 Een iegelijk met zijne —, *mâsing-mâsing dengan katoemboekannya, S. R. 2.*
COLOSSAAL, b. n. (ond. w.) *besaar sakâli.*
COMEDIANT, m. (ond. w.) *prâkat, dâlang.*
 Europesche —, *orang majin komédie.*
 Chinesche —, *wâjang tjina.*
COMEDIE, vt. (ond. w.) *inl., râkat, wâjang.*
 Chinesche —, *pangpong wâjang.*
 Europesche —, *komédie.*
 — *spelen, majin wâjang, merâkat.*
COMIEK, b. n. (ond. w.) *djôgèt.*
 —, *orang djôgèt, orang djôgèt.*
COMMANDANT, m. (ond. w.) *kommandan, Eur.*
COMMANDEMENT, o. (ond. w.) *pemarintâhan kommandan.*
COMMANDEREN, b. w. (ond. w.) *memarintahkan, kassi parintah, L.*
 Een leger —, *memarintahkan bala-tantard.*
COMMANDEUR, m. (ond. w.) *kommandoer, (hierdoor wordt de Europesche havenmeester verstaan).*
COMMANDO, o. (ond. w.) *pemarintâhan.*
COMMIS, m. (ond. w.) *kommiss. Eur.*
COMMIESBROOD, o. *rôti tsoldadoe.*
COMMISSARIAAT, o. (ond. w.) *pemarintâhan toewan kommissâris.*
COMMISSARIS, m. (ond. w.) *gew. toewan kommissâris, wakil, Ar., moewakkal, Ar.*
 — *generaal, toewan kommissâris djenâtrâl.*
COMMISSIE, vt. (ond. w.) *kommissi, kommitèr, verb.*

—, volmagt, *polmaq*, verb.
 Goederen in — hebben, die men, indien zij geene kopers vinden, kan terug geven, *merajuh*.
COMMISSIEHANDEL, m. *dagangan kommissi* of *polmaq*, Ned.
COMMISSIONAIR, m. (ond. w.) *wakil*, Ar., *polmaq*, Ned.
 — in bamboes, *tangkoelaq*.
COMPAGNIE, vr. (ond. w.) *kompani*, Ned., *persakoeloevan*.
 De Hollandsche O. I. —, *kompani w-landa*.
 In — varen, *sajing*.
 —, zie DEELGENOOTSCAP.
COMPAGNIESCHAP, vr. *persérokan*.
 — van verschillende bodems, *sajingan*.
 In — handel drijven, *bersjerikat*, *bus-séro*, L., *persérokan*.
COMPAGNON, m. (ond. w.) *perséro*, L., *sjar-rik*, Ar., *rafiq*, Ar.
COMPLIMENT, o. (ond. w.) *tâbé*, L., *tâbeq*, *salâmat*, Ar.
 Een — maken, *kassi tâbé*, *kussi salâmat*, L., *membri salâmat*.
COMPONEREN, b. w. (ond. w.) *mengârang râgam*, *békin lâgoe*, L.
COMPONIST, m. (ond. w.) *orang mengârang râgam*, *pengârang*.
COMPOSITIE, vr. (ond. w.) *karângan soerat*.
 — van muzijk, *karângan râgam*, *karângan lâgoe*, L.
CONCERT, o. *konsêr*, verb., *concerto*, Port., *permainan segalla boenji-boenjian*.
CONCILIE, vr. (ond. w.) *madjlis*, Ar., zie VERGADERING.
CONDITIE, vr. (ond. w.) *djandji*, *perdjandjian*.
 —, dienst, *pekardjâan*, *pentjarian*.
CONDOLEREN, b. w. (ond. w.) *mentâziatkan*.
CONDORIN, m. gewigt = $\frac{1}{10}$ maas, *koendoert*.
CONDUCTEUR, m. (ond. w.) *djoeroe*, *djoerâgan*.
CONFLIT, o. (ond. w.) *manisan*, *hahwâ*.
CONFLIJTEN, b. w. *békin manisan*, L., *membowet manisan*.
CONGRES, o. (ond. w.) *djamâut*, Ar.
CONGREVISCH, b. n. in: *congrevische vuurpijlen*, *tjarâwat*.
CONSENTBIJZET, o. *soerat permisst*, verb., *soerat idzin*, Ar.
 — tot vrijstelling van regten, *soerat lepas béja*, *soerat lepas derra paadda tjoekei*.
CONSERF, o. (ond. w.) *goela manisan*.
CONSISTORIE, o. (ond. w.) *madjlis grédja*.
CONSISTORIEKAMER, vr. *biliq madjlis grédja*, *kâmar grédja*, L.
CONSTRUCTIE, vr. (ond. w.) van een gebouw of vaartuig, *bangoenan*.
 —, woordschikking, *karângan perka-tâün*, *karângan rantjana*.

CONSTRUCTIEWINKEL, m. *bingkil*, verb., *bangsâl*, *tampat toekang alat paprangan*.
CONSUL, m. *wakil*, Ar.
CONTANT, b. n. (ond. w.) *toenei*, *kontan*, L., *naqd*, Ar.
CONTRACT, o. (ond. w.) *perdjandjian*.
 — van vrijlating tegen betaling eener bepaalde som, *soerat kitâbat*, Ar.
 Een — van landbebouwing, *soerat moe-zâraut*, Ar.
 Een — van boomkweeking, *soerat moe-sâyât*, Ar.
CONTROLEUR, m. (ond. w.) *konterhur*, *op-siner*, verb.
CONVOOI, o. (ond. w.) geleide, *penghantâran*.
CONVULSIE, vr. (ond. w.) *sâuan*.
COUQUET, b. n. (ond. w.) *mâwoe di soekâi orang*, — — *soekâin* —, L.
 —, van eene vrouw, *soeka menggilâkan orang laki-lâki*.
CORPUS DELICTI, Lat. (bewijs van misdad) *buttamal*.
CORRESPONDEREN, o. w. *berkirim-kirim soe-rat*, *moeâmil*, Ar.
 Onderling —, *moetawârid*, Ar.
CORRIGEREN, b. w. (ond. w.) *membâjiki*, *membetoelkan*.
 Een geschrift —, *bertsahkan soerat*.
CORSET, o. (ond. w.) *korsêt*, *koelang*.
CORVET, vr. *corpêt*, verb., *kapal prang bernâma corpêt*.
COSTUUM, o. *pekâjin hâri besaar*, *pekâjin hâri raja*.
COTELETTE, vr. (ond. w.) *kotelêt*, L., *dâying roesoq jung di gorèng*.
COULISSE, vr. (ond. w.) *dinding wâjang*.
COUPLET, o. (ond. w.) *selôka*.
COUPON, m. (ond. w.) *soerat boenga oewang*, *soerat boenga wang*, *soerat ânaq doewit*.
COURANT, vr. *krant*, *soerat lélang*, *soerat chabar*, *soerat kâbar*, L.
COURANTIER, m. *toekang soerat lélang*, L., *pandei soerat chabar*, *penjoerat soerat chabar*.
COURS, m. (ond. w.) *prijs*, *harga*, *lâkoe*.
COURTAGIE, vr. (ond. w.) *oepah tulanggi*, *belandja tjingkaw*, *bâst*, L.
CRATER, m. (ond. w.) *kâwah*.
 Ik ben in den — van den Tangkoeban-prâhoe afgedaald, *makka kita soedah toeron ka-dâlam kâwah tangkoeban prâhoe*.
CRAYON, o. (ond. w.) *pottelot hitam*, *kréjon*, verb.
CREDIET, o. (ond. w.) *pertjâja*.
 Debet en —, *hoelang ptoetang*.
 Op — koopen, *bli hoelang*.
CREDITEREN, b. n. *djoewal hoelang*.
CREDITEUR, m. *orang ptoetang*.
CREMOR-TARTARI, m. *bâtoe anggoer*, *tharthir*, Ar.
CREOOL, m, *ânaq tôtto*, Socrab., *peranakan orang poetih*.
CREPEREN, o. w. (ond. w.) *mampoes*, L.

- CRIMINEEL, b. n. (ond. w.) *sjiksa toeboh, siksa badan, karninél, verb.*
 — hof, *majlis hoekoem besaar.*
 — proces, *bitjara di hoekoem besaar, singkita di hoekoem besaar.*
 — regt, *hoekoem sjiksa.*
- CRISTALLISEREN, o. w. *djádi bekoe seperti goela bátoe.*
- CUBIEK, b. n. (ond. w.) *sa-roepa dádoe, sa-roepa boewah páreh.*
 —, maat, — el, *hasta.*
 Zijne borst was twee — ellen breed, *doewa hasta bélang dadánja.*
- CULTIVEREN, b. w. (ond. w.) *kardja tánah, peroesah tánah.*
- CULTUUR, vr. (ond. w.) *peroesahan tánah, pekurdjáan tánah.*
- CUPIDO, m. *kána déwa, Sansk., kama, Jav.*
- CURAS, vr. (ond. w.) *bádjoe rantei, bádjoe besji.*
 —, pantser, *zirh, zirah, Perz.*
- CURATEEL, vr. (ond. w.) *parintah wali, waliat, Ar., polmak, verb. van volmagt.*
 Onder — stellen, *tároh di báwah wali, tároh di báwah waliat, tároh di báwah parintah polmak, L.*
- CUREREN, b. w. (ond. w.) *mengobáti, menjombuhkan, ástiatkan.*
- CURIEUS, b. n. (ond. w.) *indah-indah, gharib, Ar., djarang.*

D.

- D, vr. *dál, Ar.*
- DAAD, vr. *perboewátan, amal, Ar., fal, Ar., fual, Ar., fil, Ar.*
 Goede —, *perboewátan bájiq.*
 Kwade —, *perboewátan djáhat.*
 Trouwelooze —, *perboewátan chíánat.*
 Edelmoedige —, *perboewátan moerah.*
 Op de — betrappen, *baaddar, L., kadapátan.*
 Iemand, die steelt, op heeter — betrappen, *kadapátan sa-órang sa-lági mentjoeri.*
 Al de daden, die niet met het verstand overeenkomen, moeten niet gedaan worden, *bárang perboewátan jang tiáda di perkenankan boedi djángan di perboewat perboewátan itoe.*
 Al hare daden zijn niet ijdel, *bárang perboewátannya tiáda sta-sia. M. R. 35.*
 Iemand met raad en — bijstaan, *toelong órang dengan bitjara serta dengan bantoe kardja.*
 Loffelijke —, *perboewátan kapoedjian.*
 Hij ontkende de —, die hij gedaan had, *makka di sangkalnja perboewátan jang di perboewatnja.*
 Rocrijke daden, *perboewátan jang masjhoer.*
 In der —, *soenggoeh-soenggoeh, bi'l-haq, Ar.*
 Godvruchtige daden, *amal tsáleh, Ar.*
 Godvruchtige, vrome daden verrigten, *berboewat amal tsáleh.*
- DAADZAAK, vr. *perboewátan jang njáta, perboewátan jang thláhir.*
 Men moet de logen van de — onderscheiden, *makka hároeslah membédákan doesta derri paadda perboewátan jang njáta.*
 Eene bewezen —, *perboewátan jang di persjaksikan.*
- DAADZAKELIJK, b. n. *atas pri perboewátan jang njáta.*
- DAAG, (in: van —) zie HEDEN.
- DAAGS, bijw. *paadda siang, paadda siang hári.*
 — te voren, *kalmarinja, kalmárinnja, kamarinja, L.*
 — voor zijne komst, *kalmarinja hári dátangnja.*
 — daarna, *ka-ésókan harinja.*
 Driemaal —, *tiga kali paadda sahári.*
 — twee spaansche matten, *sahári-hári doewa ringgít.*
- DAAGSCH, b. n. *alledaagsch, sahári-hári, bárang-bárang.*
 Dat is geen — e kost, *itoe boekan bárang-bárang makánan.*
 —, iederen dag, *tiap-tiap hári, saban hári, L., sasahári.*
- DAAN, bijw. als: waar van —? *derri mána?*
 Daar van —, *derri sana.*
 Hier van —, *derri sini.*
 Waar is hij van —? *derri mána dia?*
 Waar zijt gij van —? *loe órang derri mána? L., derri mána toewan hamba dátang?*
 Buitenzorg is hier negen en dertig paal van —, *makka negri Bógor áda tiga poeloh sembilan paal derri sini.*
- DAAR, bijw. (digt bij) *sitoe, di sitoe.*
 —, ver af, op eene min bepaalde plaats, *sána, di sána, di sanánja, sanan.*
 Als ik — kom, *apabila kita dátang di sitoe.*
 —, ginds, *sitoe.*
 Zie — uw geld, *ini ápa loe poenja oewang.*
 — komt hij aan, *lihatlah dia dátang.*
 Hier en —, *sána sina.*
 Ik stond hier en hij —, *makka kita poon berdiri di sini dan iapoon berdiri di sitoe.*
 — ginder ver in de wildernis, *di sána djáwh di hoetan.*
 — naar toe, *kasitoe.*
 — van, (van dat) *derri itoe.*

—aan, paadda itoe, kapada itoe, sama itoe, L.

DAAR, voegw. sedang, sabab, karana, tagal of tegal, L.

Dat kan wel, — het nuttig is, itoe boleh djoega sedang itoe ada bergoena.

— hij reeds oud is, sabab ia soedah toewah.

— de rijst nu zoo goedkoop is, tegal bras bagitoe moerah sakarang ini.

—, terwijl, semantara, sa-lagi, paadda koetika jang.

Werken, — het behoort te slapen, kardja semantara patoet tidor.

DAARAAN, bijw. aan dat, paadda itoe, kapada itoe, sama itoe, L.

— vastgebonden, di tkat paadda itoe.

— werkt hij, itoe di kardjanja.

— kan ik zien dat er eb loopt, derri itoe kita boleh tahoe ajer ada soeroet.

— is niet genoeg, makka itoe ttada pada, (tjoekoep, L.).

— is niets gelegen, itoe ttada apa-apa.

En waar de pijl nedervalt, — is water, dan di mana djatohnja anaq panah itoe adalah ajer di sana. S. R. 103.

— is hem niets gelegen, dia tra perdoeki itoe, L., makka ia ttada fedloeki itoe.

— scheelt nog veel, itoe mast banjay koerang, L., itoe lagi banjay koerang.

Wat heb ik —? apa goenanja itoe paadda kita? of sama kita? L.

DAARACHTER, bijw. di balakang itoe, di baliq itoe.

— het hek is een huis, di balakang pagar itoe ada satoe roemah, of roemah saboewah.

— den heuvel hoedt hij de schapen, di baliq boekit itoe makka ia menggombala domba.

Wat — steekt, weet ik niet, apa niatnja itoe sahaja ttada tahoe.

Daar steekt iets achter, itoe masi glap, L., itoe belom trang, L., itoe ada barang rahsia.

—, (er achter) komen, dapat tahoe derri itoe.

DAARBIJ, bijw. di sitoe, dekat sitoe.

— staan, berdiri di sitoe.

Digt — zijn, ada dekat sitoe.

Hij was ook —, makka ia menghâdap (ada) djoega di sitoe.

Vlak —, dekat sokali di sitoe.

Het is digt —, er scheelt weinig nan, koerang sedikit.

Het kan — niet blijven, makka itoe ttada boleh tinggal bagitoe roepa.

Ik blijf —, ik sta er op, makka kita tetap atas itoe.

Ik geef u tien gulden in de maand en — drie gantangs rijst, makka kita mawoe kassî sama loe sapoeloh roepiah sâban boelan dan lagi tiga gantang bras, L.

DAARBINNEN, bijw. di dalam itoe, (soms tijds di dalam sana, doch minder goet).

Hetgeen — is, barang jang ada di dalam itoe.

DAARBOVEN, bijw. di atas sana.

—, boven dat, lebeh derri paadda itoe, lebeh derri itoe.

Ik denk, dat niets — gaat, makka kita kira soewatoe-poon ttada lebeh derri paadda itoe.

DAARDOOR, bijw. door die plaats, troes di sana.

Hij ging —, makka ia-poon berdjalan troes di sana. Als het digt bij is: makka ia-poon berdjalan troes di sitoe.

—, daarmede, dengan itoe, sama itoe, L.

— kunt gij hem helpen, dengan itoe toewan boleh toelong dia, (sama dia, L.).

—, door dat, oleh itoe, sama itoe, L.

— zult gij uwe driften beteugelen, makka oleh itoe toewan hamba akan menahant nafsoe toewan hamba, dengan itoe loe boleh tahan loe poenja napsoe, L.

— geloof ik, karana itoe kita pertjaja.

DAARENBOVEN, bijw. melajinkan itoe, melinkan itoe, L., sa-perkara lagi, hanja itoe, lebeh derri paadda itoe, samantalah, tambahan poela, istimewa poela, sa-bagei lagi, lebeh poela.

Twee buffels en — een paard, karbau doewa êkor melajinkan koeda sa-êkor.

— is hij reeds oud, istimewa poela ta soedah toewah.

DAARENTEGEN, bijw. lâjin derri paadda itoe, lâjin derri itoe, hanja itoe.

Hij is arm, maar — is hij ijverig, makka dia ada orang miskin tetapi lâjin derri itoe dia ada râdjîn, L., makka adâlah ia orang papa tetapi lâjin derri paadda itoe râdjînlah ia.

Hij heeft mij een boek gezonden en — heb ik hem een paard gezonden, makka ia soedah berkirin satoe kitâb paadda kita sarta akan pembalâsannya itoe kita poon berkirin koeda sa-êkor kapadânja, dia soedah kirim satoe boekoe sama goewa dan boewat pembalâsan itoe goewa kirim satoe koeda sama dia. L.

DAARHEEN, bijw. kasana.

—, (digter bij) kasitoe.

— reizen, berdjalan kasana.

DAARIN, bijw. di dalam itoe.

Al hetgeen — is, barang apa jang di dalam itoe.

Die uitgaven zijn — (in die som) begrepen, makka belandja itoe soedah masoq djoemlah itoe.

— genoeg en nemen, ridlâ itoe, soeka itoe, tarima itoe.

Zich — schicken, melakoekan dirinja di dalam perkara itoe.

DAARLANGS, bijw. sapandjang tempat itoe.

Ik zag den nieuwen weg en ging —, *makka kita poon melihat djalan baharoe itoe seraja kita berdjalanlah sapandjangnja itoe.*

DAARMEDE, bijw. *dengan itoe, dengan denkiën itoe, oleh itoe, sama itoe, L.*

— heeft hij veel kwaads gedaan, *makka dengan itoe ia soedah berboewat banjat djahat.*

Hij heeft — zijn doel bereikt, *makka oleh itoe di perolehnja maqsoednja, samu itoe dia dapat dia poenja mawoe, L.*

Ik weet niet, wat ik — doen zal, *saja trada tahoe apa saja nanti kardja sama itoe, L.*

DAARNA, bijw. *komeidien derri paadda itoe, telah itoe, sa-telah itoe, soedah itoe, sasoe-dahnja itoe, arkiën, lantaa, L., tummentjal, L., baadoe, Ar., tzonma, Ar.*

DAARNAAR, bijw. *kapada itoe, kasablah itoe.*
Hij ging — toe, *makka ia-poon pergi kapada itoe.*

Hij zag —, *makka ia-poon memandang kasablah itoe.*

DAARNAAST, bijw. *di sablahnja.*

Het huis — roemah *jang di sablahnja.*

DAARNEVENS, bijw. *bersama-sama itoe, beserta itoe.*

— ontving hij honderd spaansche maten, *makka bersama-sama itoe di tarimannya sa-ratoes ringgit.*

De brief, die — gevoegd is, *soerat jang di pasertakan dengan itoe.*

DAAROM, bijw. om dat voorwerp heen, *koeliling itoe.*

Het touw werd — gewonden, *makka tali itoe di babulkan koeliling itoe.*

—, om die reden, *sabab itoe, karana itoe.*

— heb ik het gedaan, *sabab itoe kita soedah berboewat itoe.*

DAAROMSTREEKS, bijw. *dekat sitoe.*

DAARONDER, bijw. *di bawah itoe.*

Hij zit —, *makka ia doedoeg di bawahnja itoe.*

Deze poot van de tafel is te kort, gij moet iets — leggen, *makka ini kaki madya koerang pandjang loe misti gundil itoe.*

Menschen van dertig jaren en —, *orang jang tiga poeloh tahun oemoernja dan jang koerang derri paadda itoe.*

DAAROP, bijw. op dat voorwerp, *di atas itoe, di sitoe.*

En hij stond —, *makka ia-poon berdiri di atas itoe.*

Niet daaronder maar —, *djangan di bawahnja tetapi di atasnja.*

— vertrouwde hij, *itoelah jang di harapnja.*

Nadat ik gesproken had, antwoordde hij —, *sahabis kita berkata makka ia menjahoet kata hamba.*

Hij verscheen voor den Sultan, — bewees hij zijne hulde, *makka ia-poon menghadap solthan laloe menjoemba.*

DAAROVER, bijw. over dat voorwerp, *di atas itoe.*

Leg dit kleeid —, *hamparkanlah kajin ini di atas itoe.* (Gewoonlijk zegt men: *taruh ini kajin di atas itoe*, maar dat drukt het niet uit, daar het beteekent: „leg dit kleeid daarop.”)

—, aangaande dat, *derri paadda itoe, derri itoe, tentangan itoe.*

— is hij bedroefd, *makka derri itoe poon berdoeka-tjitalah ia, derri itoe dia soesah hati, L.*

— beraadslagen, *membijarakan derri paadda itoe.*

— bekommerd zijn, *bertjinta akan itoe.*

DAARSTELLEN, b. w. *mengadakan, mendirikan, menjadikan, menghâtsikan.*

DAARTEGEN, bijw. *bersalahan dengan itoe, lawan itoe.*

De wet is —, *makka hoekoem ada bersalahan dengan itoe.*

Ik ben —, *makka kita melawan itoe.*

Wat heeft hij — in te brengen? *apa dia boleh menjahoet atas itoe?*

DAARTOE, bijw. tot dat punt, zoo ver, *singga itoe, inggan itoe, sampei bagitoe.*

—, tot iets, *paadda itoe, kapada itoe.*

— is hij niet te bewegen, *makka tiada dapat di tjenderongkannya kapada itoe.*

DAARUIT, bijw. *derri dalam itoe, derri paadda itoe, derri itoe, L.*

— vermoed ik, *derri paadda itoe kita kira*

— kan ik niet wijs worden, *makka itoe kita tiada mengarti.*

Neem het —, *ambil itoe derri dalam itoe.*

DAARVAN, bijw. *derri paadda itoe, derri itoe, nja.*

— nemen, *ambil derri paadda itoe.*

Hij heeft drie paarden en een — is ziek, *makka koedanja ada tiga ekor dan sa-toe-nja ada sakit.*

DAARVOOR, bijw. als zoodanig, *sa-bagei itoe, sa-bagitoe, bagitoe.*

Hij houdt het —, (hij beschouwt het als zoodanig), *makka ia kira sa-bagei itoe.*

Hij zal — waken, *makka handaqlah ia menjajaga itoe.*

— sta ik in, *itoelah tangoengan kita, kita tangoeng itoe.*

— wil ik acht gulden betalen, *makka itoe kita mawoe bajar delapan roepiah.*

Gij hebt de koorts, deze drank is goed —, *angkaw ada demam makka minoeman ini bajig mengobatt dia.* (Men kan ook zeggen *berdemam*, doch *angkaw ada demam* beteekent niet, zoo als sommigen wanen: „gij zijt de koorts”); zie Sult. Ibr. 10. *Ada-poon sjarif Hasan itoe ada soewatoe kebon, sjarif Hasan had eenen tuin, (niet: „was een tuin”).*

—, vóór iets, *di hadápan itoe, di de-pan itoe, L., di moeka itoe.*

Er is een huis en — staat een beeld, *makka di sitoe áda roemah sa-boewah dan di moekánja áda soewátöe pátonj.*

En — knieldé hij, *makka di hadápan-nya ia-poon menjoembah.*

God beware ons —, *istighfár Allah!*
— vrees ik niet, *makka itoe tiáda kita tákoet.*

Hij zal zich — in acht nemen, *makka handaqlah ia memeliharákan dirinja derri paadda itoe.*

DADEL, vt. *chormá*, Perz., *kormá*, verb., *tamr*, Ar.

De — vrucht, *boewah chormá.*

Er is nog geen schip met —s uit Perzie aangekomen, *makka belom dátang kapal derri negri Farsi membáwa boewah chormá.*

DADELBOOM, m. *pohon chormá.*

DADELHOUT, o. *kájoé chormá.*

DADELJK, b. n. werkelijk, *betoel, fíft, Ar.*

— e betaling, *bajáran toenei, bajáran jang betoel, pembajáran jang soenggoeh.*

—, onverwíjld, *bijw. sabantar, sintak, L., klaq, sigrah, dengan sigrah.*

— daarna, *sabantar djoega, klaq djoega, lantás djoega, L.*

Nu —, *onverwíjld, ukan sakárang.*

Zoo —, *nantí sabantar.*

DADELJKHEID, vt. zie DAADZAAK.

DADELJKHEDEN, vt. meerv. feitelijkheden, geweld, *gáqah, pengagáhan, pengarásan, siásat, kopáksáan.*

DADELKERN, vt. *bitji chormá, bátoe chormá.*

DADELOLIE, vt. *minjaq chormá.*

DADELSTROOP, vt. *ajer goela chormá.*

DADELWIJN, m. *nabidz, Ar.*

DADER, m. *pemboewat, orang jang memboewat.*

DAG, m. daglicht, *siang, nahár, Ar.*

— worden, *boeka fadjar, djádi siang, hárt siang.*

Het wordt —, *makka hárt poon siang-lah.*

Bij —, bij —licht, *paadda siang, paadda siang hárt.*

Het is bijna —, *hampirlah siang, hari-poon hampirlah siang.*

Bij het aanbreken van den —, *paadda koetika dini'hárt of — dini hárt, paadda fadjar.*

Het is reeds —, *soedah siang hárt.*

Bij — en bij nacht, *paadda siang dan málam.*

Een valsche —, een valsch —licht, *siang hárt jang koerang trang.*

Het is nog —, *makka sakárang lági siang, sakárang mási siang.*

Vóór dat het — is, *sa-belom lági siang.*

Aan den — brengen, *menjátákan.*

Aan den — leggen, *oendjoq, mengoen-djoq.*

Aan den — komen, *djádi njáta, djádi trang, djádi thláhir.*

Met een geheim voor den — komen, *memboeka bárang rahsia.*

—, tijdvak van twaalf uren in Indië, *hárt.*

Twee —en, *doewa hárt.*

Een — reizens, *sa-hárt perdjálanan, markálat, Ar.*

Iedere —, *tiap-tiap hárt, sában-sában hárt, L.*

De langste —, *hárt jang terlebeh pandjang.*

De geheele —, *sa-stáng-an, sontoq hárt, intéro hárt, L., sa-hárian.*

De halve —, *satengah hárt, satengah harian.*

Een gat in den — slapen, *tidor sampei hárt djáwh siang.*

—, etmaal, *sahári-samálan, liran.*

Zeven —en, *toedjoh hárt, toedjoh hárt-toedjoh málam.*

Eenen — bepalen, *tantoekan soewátöe hárt.*

Op zekeren —, *paadda soewátöe hárt.*

Vier of vijf —en, *ampat lima hárt.*

Den vorigen —, *hárt kalmárt.*

Over veertien —en, *lági lima blas hárt, (dat is: vijftien dagen).*

Des anderen daags, *ka'ésókan harinja, ésóqnja, bissoqnja, L.*

Negen —en daarna, *ésóqnja sembilan hárt.*

Om den anderen —, *sahárt-hárt lepas sátöe hárt, L., selang-selang sahárt.*

De anderendaagsche koorts, *denam sa-hárt-hárt lepas sátöe hárt, L., demam selang-selang sahárt.*

Na eene tusschenruimte van drie —en, *adálah selang tiga hárt.*

Gedurende den —, *berselang hárt, sátöe hárt lamánja.*

Na zeven —en, *lepas toedjoh hárt.*

Deze —, van daag, *har'ini, har'inilah.*

Van den eenen — tot den anderen, *derri pada soewátöe hárt dátang ka-paadda soewátöe hárt.*

De duur van eenen —, *sahárt lamánja.*

Eene bloem, die eenen — bloeit, *boenga jang berkambáangan sahárt lamánja.*

De — der opstanding, *hárt qtámat, jawm'o'd-din, Ar.*

Een feest—, *hárt rája, hárt besaar.*

Dit is een schoone —, *sakárang ini bágoes trang, trang tjöewátja ini.*

Een gelukkige —, *hárt bájiq.*

Van al mijne dagen, *sa-oemoer hidop hamba, (kita).*

Aan het einde zijner dagen, *paadda kasoedáhan kahidoeppannya, tatkalu ia humpir máti.*

- Op zekeren —, *paadda hârt ano*.
 Hoog op den —, *hoog* —, *rambang*,
rembang.
 Het is nu hoog —, *hârt poon soedah*
rambang.
 DAGBLAD, o. *soerat lélang*, (vendutieblad).
 —, *nieuwsblad*, *soerat chabar*, *soerat*
kâbar, L.
 DAGBLADLEZER, m. *orang membâta soerat*
kâbar, L.
 DAGBLADSCHEIJVER, m. *penjoerat soerat*
chabar.
 DAGBLIND, b. n. *boeta paadda siang*.
 DAGBLINDEID, vt. *kaboetân paadda siang*.
 DAGBLOEM, vt. (hemerocallis fulva) *kiwansoo*.
 Jap.
 —, (tradesantia) *djoekoet gehwor*. Soend.
 DAGBOEK, o. *boekoe rappor sahârt-hârt*, L.,
soerat tjaritrâ sahârt-hârt.
 DAGDIEF, m. *orang becardja jang mâlas*.
orang oepâhan jung mâlas kardja, pen-
tjoeri oepah.
 DAGDIEVEN, o. w. *bekardja serta melantjong*,
bekardja dengan mâlas sâdja, *mentjoeri*
oepah kârana mâlas kardja.
 DAGDIEVERIJ, vt. *pentjoerian oepah kârana*,
mâlas kardja.
 DAGELIJKS, bijw. *paadda tiap-tiap hârt*,
sâban-sâban hârt, L.
 DAGELIJKSCH, b. n. *tiap-tiap hârt*, *sâban-*
sâban hârt, L., *sahârt-hârt*, *sasahârt*.
 — *werk*, *pekardjâan sahârt-hârt*.
 De — *e rondwenteling der aarde*, *per-*
idâran boemi paadda tiap-tiap hârt, of
 — *jang sasahârt*.
 — *brood*, *rezeki*, Ar., *redjeki*, verb.,
 hij verkleining: *een mondje vol rijst*, *sa-*
soevâb nâst.
 Een — *mensch*, *bârang orang*.
 Hij had geene dagelijksche (gewone)
 heldhaftigheid, *makka boekan bârang-*
bârang gâgah brantinja.
 DAGEN, onp. en b. w. *siang*, *djâdi siang*, *boekâ*
fadjar.
 Bij het —, *tatkâla boekâ fadjar*, *tatkâla*
hârt poon sianglah, *tempo moelâ-t siang*.
 —, *dagvaarden*, *sita*, verb. van *citeren*,
panggil bitjâra, *menanggil di hadâpan*
koekoem, *mendâwâ*.
 Gedagde, *jang di sita*, *jang di pang-*
gil bitjâra, *mad'ij*, Ar., *mad-ôew*, Ar.
 DAG-EN NACHTEVENING, vt. *istiwâ*, Ar.
 DAGER, m. *eischer in regten*, *pendâwâ*, *peng-*
gâgah.
 DAGERAAD, m. *fadjar*, Ar., *padjar*, L.,
tsobî, Ar., *tsoeboe*, verb.
 Tegen het aanbreken van den —, *makka*
tatkâla hampirlah fadjar. S. J. 7.
 Tot aan den — *toe*, *hingga sampei*
fadjar, S. J. 8.
 De klimmende —, *fadjar menjingsing*.
 DAGGE, vt. *ponjaard*, inl. *bâdê-bâdê*.
 —, *dolk*, *kris*, *kris*.

- Europ. —, *pedang ketjil*.
 DAGGELD, o. *oepah*, *gâdjî*, *belandja*, *oepah*
sahariân, *oepah sasahârt*.
 DAGGELDER, m. *orang oepâhan*, *koeli*.
 DAGHUUR, vt. zie DAGGELD.
 DAGHUURDER, m. *orang oepâhan*, *koeli*.
 DAGING, vt. *dawa*, *dawâ*, Ar., *sita*, verb.
 DAGLICHT, o. *siang hârt*.
 Hij zag in die stad het —, *makka ia-*
poon di perânaqkan di dâlam negri itoe.
 De daad mag het — *wel zien*, *makka*
perboewâtan itoe pâtoet di thlâhirkkan of di
njatâkan.
 DAGLIJST, vt. *daftar sasahârt*, *soerat tiap-*
tiap hârt, *soerat sâban-sâban hârt*, *rôz*
nâmah, Perz.
 DAGLOON, o. *oepah*, *gâdjî*, *oepah saharian*.
 DAGLOONER, m. *orang oepâhan*, *orang be-*
kardja, *koeli*.
 DAGORDE, vt. *parintah jang oemoem*.
 DAGREGISTER, o. *aanteekeningboek*, *hork*
teekenan, verb., zie DAGLIJST.
 DAGREIS, vt. *reis bij dag*, *perdjâlânau*
paadda siang hârt.
 —, *reis van enen dag*, *perdjâlânau*
jang sa-hârt djâwlinja, *sa-hârt perdjâlânau*,
perdjâlânau sa-hari-an, *markulat*, Ar.
 DAGSCHOLIER, m. *ânaq jung pigi di sekôla*
siang hârt, L., *moerid jung pergi ka-*
madrasah paadda siang hârt.
 DAGSCHOOL, vt. *sekôla paadda siang hârt*.
 L., *madrasah paadda siang hârt*.
 DAGSEINEN, o. *meerv*. *tunda-tanda paadda*
siang hârt, *lambel-lambel paadda siang hârt*.
 DAGSTER, vt. *kadjoera*, *bintang kadjoera*.
bintang timor, *bintang bâbi*, *bintang tsoebî*,
(tsoeboe).
 DAGTEEKENEN, b. w. *soeratkan hârt*, *tang-*
galkan, *toelis hârt*, L., *seboetkan hârt*,
moewarrich, Ar.
 Gedagteekend van Malaka, *tersoerat*
harinja di negri Malâka.
 DAGTEEKENING, vt. *hârt*, *rîwâsa*, *tanda*
hârt, *tanggal soerat hârt*.
 Een brief onder — *van den 5° Moha-*
ram, *soerat derti paadda lima hârt boek in*
Moharram.
 DAGTOORTS, vt. *mata-hârt*.
 DAGVAARDEN, b. w. *sita*, L., *mendâwa*,
panggil bitjâra, *panggil atjâra*.
 DAGVAARDING, vt. *dawa*, *sita*, L.
 Schriftelijke —, *soerat sita*, L., *soerat*
dawa.
 DAGVERHAAL, o. *tjaritrâ sasahâri*, zie DAG-
 BOEK en DAGREGISTER.
 DAGVLINDER, m. *koepoe-koepoe siang*.
 DAGWACHT, vt. *kâwal paadda siang*, *orang*
djâga paadda siang.
 — *op een inl. vaartuig*, *tâboh jang*
kalima, (er zijn vijf *tâboh* of *nachtwaken*
 in eenen nacht, zoodat de — in den vroe-
 gen morgen de laatste *nachtwaak* is).
 DAGWERK, o. *pekardjâan paadda siang hârt*.

—, werk van eenen dag, *kardjánya sa-
orang paadda sa-hari-an.*

DAGWERKER, m. *orang oepâhan, koeli.*

DAGWERKSTER, vr. *parampowan oepâhan.*

DAGWIJZER, m. *tijdwijzer, taqoewin, Ar.*

DAE, o. van eenig gebouw, *âtap, hâtap.* De *âtap* schijnt eene soort van bladriet, maar wordt gewoonlijk van *nipah*-bladeren aar elkander geregen, en op de inlandsche huizen als — gebezigd.

Een overhangend —, *tampoewan.*

Een glazen —, *hâtap kâtja.*

Op het midden van dat eiland waren overal paleizen, die glazen —en hadden. *makka paadda tengah poelaw itoe mâlgi berkoeliling âda jang berhâtapkan kâtja.*

Een houten —, of van stukjes bamboes. *sirap, Jav.*

Een plat —, *âtap râta.*

Een leijen —, *âtap bâtoe toelis.*

Een — van gespleten bamboes, *galoenpei.*

Een pannen —, *âtap gêngtêng.*

Een — met gelijke zijden, *âtap bong-bong.*

— aan eene zijde, *âtap gâdjah menjoeso.*

Niet onder — kunnen komen, *trâda dâpat mondoq, L.*

Onder — gebragt worden, *di perâtapkan.*

DAKBALK, m. *galâyar âtap.*

De bovenste —, *prâhan.*

DAKDIGT, b. n. *tâda bôtjor âtapnja.*

Niet —, *âtap jang âda bôtjor.*

DAKGOOT, vr. *pantjoeran âtap.*

DAKLAT, vr. *bangkâwan*, (de lat, waaraan de *âtap* geregen is).

DAKPAN, vr. *gêngtêng, gintêng.*

DAKPLJP, vr. *pantjoeran âtap, seloeran âtap.*

DAKRIET, o. *âtap, hâtap.*

DAKSPAR, vr. *kâsaw.*

DAKVENSTER, o. *nâtang di âtap, djandêla di âtap.*

DAKWERK, o. *pekardjâan di hâtap.*

DAL, o. *lembah, pâhaq, pâlang bergâwong.*

In het —, *paadda lembah, dâlam lembah.*

— der tranen, *tampat kasoekâran. tempat tângis-tangisan.*

Een — in het gebergte, *lembah goenong.*

DALBEWONER, m. *pedoedoeg lembah.*

DALEN, o. w. *toeron, lingsir, ngalintjir.*

De regen daalt van den hemel, *hoedjan toeron derri lântig.*

Doen —, *toeronkan, menoeronkan.*

De prijs daalt, *harga toeron.*

Den prijs doen —, *toeronkan harga. kassî toeron harga.*

In rang —, *rûrot, L., toeron pangkat.*

In achtung —, *koerang format, hilang format.*

De zon begint te —, *lingsir mata-hârt.*

Toen de dag begon te —, *satelah hari lingsir.*

DALER, m. *orang jang toeron.*

DALING, vr. *toeroenan.*

— van prijs, *toeroenan harga.*

DAM, m. *bandoengan, L., turbis.*

Kleine — in de rijstvelden, *pemâtang galangan, L.*

—, die door dieren ingetrapt of gedeeltelijk weggespoeld is, *bulloq.*

Een steenen —, *têmboq bâtoe, S. R.*

Eenen — leggen, *memboewat turbis, menarbiskan, bêkin bandoengan, L.*

DAMASCEREN, b. w. *memboewat pâmoer, berpâmoerkan.*

Schoon gedamasceerd, *bâjij-bâjij berpâmoer, pâmoernja bâgoes.*

DAMAST, o. *kimchâ, Perz., kinkah, verb., taloekt.*

DAMASTWERK, o. *pekardjâan kimchâ.*

DAMASTWEVER, m. *orang tenoen taloekt, of kimchâ.*

DAMBORD, o. *pâpan dam, L., pâpan apit-apitan, pâpan tjâtoer*, (het laatste is ook een schaakhord).

DAME, vr. Fr. *setf, awon, Ar., awan, nônja.*

—, mevrouw, Eur. *njônja.*

—, jufvrouw, *nonâ.*

DAMLOOPER, m. *koeli, L.*

DAMMEN, b. en o. w. eenen dam leggen, *memboewat turbis.*

—, dam spelen, *mâjin dam, L., mâjin apit-apitan.*

DAMMER, m. *orang mâjin dam, L.*

DAMP, m. *hâwap, awap, ombal.*

—, uitwaseming, *peloh, ploh, kringat, L.*

—, mist, *ombal, kâboet.*

—, vocht, *langas.*

De opstijgende —, *hâwap jang nâjij.*

—, rook, *asap.*

Vuile, uit eene moeras opstijgende —en, *hâwap boesoeg jung nâjij derri paadda râwah.*

—, dien de inlander meent, boven goud houdende gronden te ontwaren, *asap amas.*

DAMPBAD, o. *oer permandian hâwap.*

DAMPEN, o. w. *berhâwap.*

Een —de mesthoop, *tandas jang berhâwap.*

Het paard dampst, *koeda kringat, L., koeda berploh.*

—, tabak rooken, *isap tambâko, minom roko, minom tambâko, misa.*

—, opium rooken, *misa mâdat, minom mâdat.*

DAMPJG, b. n. *berhâwap.*

—, vochtig, *langas.*

—, kortademig, *sesaq dâda.*

DAMPJGHEID, vr. van een paard, *bâtoq.*

DAMPKING, m. *adara, oedara.*

Een drukkende —, drukkend weder, *mása begah.*

Een benevelde —, *soewäng.*

Den — vervullen, *mementoéhi adara, S. R. 44.*

DAMPKRINGSLUCHT, *vr. hawá adara.*

DAMPMETER, *m. pengoekeer adara.*

DAMPSCHIJF, *vr. boewah dam, L., boewah pápan apit-apitan.*

DAMPELER, *m. órang májin dam.*

DAMSPEL, *o. permajinan dam, L.*

Eene soort van —, *kitji.*

DAN, *bijw. paadda tatkála itoe, sahingga.*

— zal hij den brief beantwoorden, *paadda tatkála itoe makka ia akan membálas soerat itoe.*

— dit, — dat, *sabantar ini sabantar itoe.*

Nu en —, *sring-sring, L., terkádang-kádang.*

Wat is het —? *apa itoe-poon?*

—, maar, *tetápi, tápi.*

— laat ons van iets anders spreken, *tetápi béjar kita bitjára derri paadda lájin perkára.*

En indien hij mijne woorden niet wil opvolgen, — zalik hem uit deze wereld doen verdwijnen, — dan *djikalaw tiáda máw menoe-roet katákoé itoe sahingga akoe linnjapkanlah dia derri dálam doenjâ ini, S. R. 42.*

En —, *dan lági.*

— of, *ataw, atawa, L.*

Ik weet niet of hij leeft — of hij dood is, *kita poon tiáda táhoe ákan hidopnja ataw matinja, staw hidop staw máti dija, L.*

—, (achter den vergr. trap), *derri, derri paadda, an.*

Hooger — de bergen, *lebeh tinggi derri paadda goenong, tinggian derri goenong.*

—, behalve, ten zij, met uitzondering van, *melájinkan, melinkan, L., hánja, katjoewáli.*

Niemand heeft dezen mijnen zoon ge-dood — *Dasarata, tiáda siápa jang membobenoh anaqkoé ini melinkan Dasaráta.*

Er is geen God — God, *bahoewa tta-dálah Allah hánja Allah, lá iláha il-lá'lahoe, Ar.*

Niemand dan gij, *saórang poon tiáda hánja angkaw, sátoe órang tráda melinkan loe sádja, L.*

Niets — wildernis, *hoetan sádja.*

DANIG, *bijw. zeer, terláloe, sángat, sakáli.*

Hij heeft zich — misrekend, *sálah sakáli hitoengannja.*

DANK, *m. sjoekr, Ar., sjoekor, verb., tarima káseh, ridlá, Ar.*

— zeggen, *mengoetjap sjoekr, bilang tarima káseh, L.*

In — aannemen, *tarima dengan ridlá, tarima dengan soeka, tarima káseh, L.*

Tegen wil en —, *soeka tiádu soeka, soeka tra soeka, L.*

Duizendmaal — aan God, *sariboe sjoekr bagi Allah.*

Heb —, *tarima káseh.*

Gode zij —, den Heer der werelden, *al hamdoe lillahi Rabbi'l-álamina! Ar., (aanhef van den Koran).*

De —, die uit het hart opstijgt, *sjoekr jang terbit derri paadda háti.*

DANKADRES, *o. soerat sjoekr.*

DANKALTAAR, *o. medzboh sjoekr, Ar.*

DANKBAAR, *b. n. jang mengoetjap sjoekr, sjoekoer, Ar., sjákir, Ar., jang táhoe bálas, jang táhoe tarima káseh, dzákir, Ar.*

Een mensch, die niet — is, is erger dan een hond, *makka órang jang tiáda táhoe tarima káseh itoe lebeh djáhat derri paadda andjing.*

DANKBAARHEID, *vr. sjoekr, Ar., sjoekor, verb., tarima káseh.*

— betuigen, *membri sjoekr, mengoetjap sjoekr, oendjog tarima káseh.*

De — is eene edele vrucht des harten, *makka sjoekr itoeolah boewan háti jang bájq.*

Tot — voor uwe hulp, *akan membálas toewan poenja pertoeoengan, akan membálas pertoeoengammoe.*

DANKBAARLIJK, *bijw. atas pri sjoekr.*

DANKBETUIGING, *vr. pengoendjoekan sjoekr, tarima káseh.*

DANKDAG, *m. háti besaar akan mengoetjap sjoekr bagi Allah.*

DANKEN, *b. w. membri sjoekr, mengoetjap sjoekr.*

Ik wil Gode — voor al zijne gunstbewijzen, *makka akoe handag mengoetjap sjoekr bagi Allah kárana segalla anoerahnja.*

Zingende — zoo als de Mohammedanen, *dzikir, berdzikir, Ar., dikir, verb., dikir Allah.*

DANKFEEST, *o. hárt rája akan mengoetjap sjoekr, hárt besaar boewat dikir, L.*

DANKGEBED, *o. tsalawat sjoekr, Ar.*

DANKLIED, *o. dzikir, Ar., dikir, verb., tahlil, Ar.*

Al de pelgrims en priesters zaten dankliederen te zingen, *makka segalla hátdi dan inám poon doedoeg berdzikir.*

Zijn laatste adem was een —, *makka sa-nafsunja jang áchir itoepon berdzikir djoewa.*

DANKOFFER, *o. qorbán sjoekr, Ar.*

En hij bood een — aan, *makka soewátoe qorbán sjoekr di oendjokannja.*

DANKPREEK, *vr. choetbat sjoekr, Ar.*

DANKUUR, *o. waqtoe mengoetjap sjoekr.*

DANKZEGGING, *vr. penjoetjap sjoekr.*

DANS, *m. tári, penarian.*

Javaansche —, *tandaq.*

—, enkel van mannen, nog in Bantam in zwang, *blinggoq.*

Europeesche —, *dansa, bála, verb.*

Zeer heerlijk was zijn —, *terlâloe îndah-
indah tarinja*. S. R. 67.
Tot den — noodigen, (inl.) *hangkap
menâri, adjaq tandaq*, Jav., *mînta bâla*, Eur.
Met iemand aan den — geraken, vech-
ten, *berkulâhi dengan sa-orang*.
Een ronde —, *lego-lego*, Tern.
Den — ontspringen, *lorpoet derri paadda
mâra bahâja, lepas kasoesâhan*.
DANSEN, o. w. zoo als de Maleijers, *târti,
bertârti, menârti, mendjôgêt, berdjôgêt*.
—, zoo als de Javanen, *tandaq*.
—, zoo als de Europeanen, *dansa, bâla*.
—, waarbij het ligchaam golvende be-
wegingen maakt, *gandî*.
Ervaren in het —, *pandei menâri*. S. R. 67.
En de paauw kwam al dansende (trip-
pelende) aangeloopt, *makka meraq itoe-
poon dâtanglah tertârti-târti djâlamnja*.
Op de maat —, *menârti dengan menoeroet
râgam*.
Op de koord —, *menârti di atas tâlt,
meloempat di atas tâlt*.
In rijen of met paren —, *angkap me-
nârti*.
Zij stonden op en dansten verschillende
dansen, *makka marika itoepon berbangkit
menârti berbâget-bâgeti tarinja*.
Met een vaandel —, *rângf*.
Dansende schermen of voorop gaan bij
een feest, *pentjaq*.
DANSER, m. *orang menârti, penârti*.
— van beroep en zanger tevens, *bidoe-
wân*.
Javaansche —, *orang tandaq, penandaq*.
Europeesche —, *orang bâla*.
DANSERES, vr. dansmeid, *ronggên, rong-
gian, ronggêng*, Jav., *djôgêt*, Jav., *aspi*.
De vier —sen van den keizer van Java,
sarimpi, Jav.
Een ballet van negen —sen van dien
vorst, *bedâja*.
—sen en zangeressen op Borneo, *bilian*.
DANSFEEST, o. *bâla*, Eur.
—, Mal., *penarian*.
DANSKUNST, vr. *ilmoe penarian, bîsa tandaq,
tâhoo tandaq*.
DANSLEIDER, m. *panghoeloe menârti*, Mal.
DANSLIED, o. *njânji ronggêng, njânji orang
menârti*.
DANSLUST, m. *soeka menârti, soeka bâla*.
DANSMEESTER, m. Mal. *goeroe menârti*.
Eur. —, *djoeroe bâla*.
DANSOEFENING, vr. *peladjárân menârti, pel-
adjárân tandaq*.
DANSPARTIJ, v. zie DANSFEEST.
DANSREI, m. *angkap menârti, djâdjâr orang
bâla*, Eur.
DANSSCHOEN, m. *sapâtoe orang bâla*, Eur.
DANSSCHOOI, vr. *sekôla boewat beladjar bâla*.
DANSZAAL, vr. *balei roewang orang menârti,
hiliq orang bâla*, zie DANSEN.
DAPPER, b. n. *brâni, perkâsa, prakâsa*, Skr.

Een — held, *hoelobâlang jang per-
kâsa*.
Een — soldaat, *tsoldâdoe brânt*.
Buitengewoon —, *boekân bârang-bârang
branjina*.
Om zijne —e daden is hij met eene rid-
derorde beloond geworden, *oleh kârana
perboewâtannja jang brânt itoe makka i-
poon di bâlangan dengan bintang*.
Zich — verdedigen, *melâwan dengan
gâgah braninja*.
DAPPERHEID, vr. *kabranian, kalaktian, per-
kâsa*.
Zijne — heeft hij tegenover den vijand
getoond, *makka kabraniannya poon di
oendjoekannya di hadâpan moesoeh*.
Eene ongehoorde —, *kabranian jang
tiâda berbagei lâgi*.
De — en het beleid van den generaal
De Kock zijn beroemd, *makka kabranian
serta kabidjansanân toewan djendral De
Kocq itoe soedah masjoer*.
DAPPERLIJK, bijw. *dengan brâni, atas pri
jang brânt*.
DARM, m. *isi proet, tâlt proet, proet moeda,
proet seni, oesoes, L*.
Hij werd met eene kris gestoken dat
de —en uit den buik hingen, *makka di
tikamnja dengan kris sahingga kaloevar tâlt
proetnja*.
Pijn in de —en, *moelas*.
Kattedarmen zijn dienstig voor viool-
snaren, *makka tâlt proet koetjing itoe bâjik
bakal tâlt rabab*.
Een — met worst gevuld, *oesoes jang
di isi oeroetan*.
DARMBREUK, vr. *poetoesnja tâli proet*.
DARMKRONKEL, m. *kroekoetnja tâli proet,
tepoetar tâlt proet, L*.
DARMNET, o. *djâla ist proet, salapoet ist
proet*.
DARMONTSTEKING, vr. *bâra-barâân ist proet*.
DARMPIJN, vr. *moelas, sânaq proet, rang-
goet, goelandj, Ar*.
DARMSAP, o. *ojer hampedal*.
DARMSNAAR, vr. *kâvat tâlt proet*.
DARMSNIJDING, vr. zie DARMPIJN.
DARMVET, o. *gemoq ist proet*.
DARMVLIES, o. zie DARMNET.
DARMVLIESONTSTEKING, vr. *bâra-barâân
djâla ist proet*.
DARMWEE, o. zie DARMPIJN.
DARTEL, b. n. levendig, uitgelaten, *râmé,
soeka-tjita, termâsa*.
Een — kind, *ânaq delap*.
—, wulpsch, *doekâna, lila, kandji,
gâtal, L, bersjahwat*.
—, buitensporig, *djandjâla*.
DARTELEN, o. w. *bersanda dan bergoeraw*,
ook ieder woord op zich zelven: *bersanda,
bergoeraw, hermâjin*.
Dartelende in de lucht vliegen, *terbang
bermâjin di adâra*.

DARTELHEID, vt. *karaméjan*.
 —, wulpschheid, *parangt jang doekána, gátal, L., sjuhwat, Ar.*
DAS, m. viervoetig dier, *djeran, djérán*.
 Eene soort van —, *nápoeh*.
DAS, vt. *dassi, verba, kájin pemblit léhér*.
DASSENHAAR, o. *boeloe djérán*.
DASSENVEL, o. *koelit djérán*.
DASSENVELT, o. *gemoq djérán*.
DAT, aanw. voorn. *itoe*.

—, met nadruk, *itoeelah*. (In de lage taal wordt *itoe* vóór, in de goede taal achter het voorwerp geplaatst.)

— huis, *itoe roemah, L., roemah itoe*.
 Geenszins —, *boekán itoe*.

— is zijn paard, *itoeelah kordánja*.

Door — werk, *óleh pekardjáin itoe*.

Dit of —? *inikah ataw itoeakah?*

—, o. bet. voorn. *jang, nèn, mána*.

Het huis — zij gezien hebt, *roemah jang di lihat angkaw*.

Het woord — hij gesproken heeft, *káta jang di katákannja itoe*.

Het paard — hij gekocht heeft, *koedo jang di bliuja*.

—, voegw. *makka, bahoewa, akan, djika*.

Ik weet, — zij dat gezien hebt, *suhája táhoo makka angkaw soedih lihat itoe*.

Ga aan Maha Risi Káli kennis geven, — ik gekomen ben, *pergilah angkaw brí táhoo kapada Maha Risi Káli bahoewa akoe telah dátanglah. S. R. 19.*

Ik heb gezworen, — geen ander man dan ..., *akoe soedah bersoempah djika djangan láki-láki jang lájin. S. R. 132.*

Wat schort u, — zij niet uitgaat, *apa tjintámoe itoe jang tiáda angkaw kaloewar derri paadda roemah?*

Hij wist — zijne vrouw kwam, *tahoelah ía akan bininja dátang.*

DATGENE, o. *itoe*.

DATUM, m. (ond. w.) dagteekening, *tanggal boelan, hári toelis soerat, L., hári menjoerat*.

DAUW, m. *ombon, oembon*.

Water van den —, *ajer ombon*.

Het water van hetzelfde is koeler dan de —, *ajernja terlebeh sedjoq derri paadda ombon*.

Hare tranen geleken — droppels aan de toppen der grasscheutjes, *makka ajer matánja seperti ajer ombon di hoedjong roempoet*.

In den — zetten, *ombonkan*.

Met — bevochtigen, *mengombóni*.

Met — overtogen, *berombon*.

Hare geardheid was zacht en liefelijk als de hemelsche —, *lemah lemboet paranginja laqsána ajer ombon jang toeron derri lángit*.

Vol —, *berombon-ombon*.

De — ligt op het veld, *ombon ber-litaq*.

Hemelsche —, nectar, *kwatsar, Ar.*

De geloovigen zullen hemelschen — drinken, *makka segalla órang moemin akan minom ajer kwatsar di dálam sorga*.

DAUWACHTIG, b. n. *laqsána ajer ombon, seperti ombon*.

DAUWDROEFEL, m. *satitik ajer ombon, sa-ketèl oembon, L.*

DAUWEL, vt. *parampoewan jang málas serto bádoh*.

DAUWELACHTIG, b. n. *málas, léna*.

DAUWELACHTIGHEID, vt. *kamalásan, pri jang léna*.

DAUWELEN, o. w. *berlambat-lambátan, kardja plan-plan, L., kardja perláhan-láhan*.

DAUWEN, o. w. *mengombon, (berombon, doch onjuist)*.

DAUWWORM, m. *koerap*.

DAVEREN, o. w. *goempah, goempá, gantar*.
 De aarde daverde, *makka goempálah boemi*.

Indien Hij de aarde schudt, *davert zij. d ikalaw goentjanglah ía makka goempálah boemi*.

Al de stad daverde door het bulderend geluid van het geschut, *makka saleroek negri poon goempálah óleh sángat gemoeroek boenjinja marian*.

DAVERING, vt. *goempah, goempá, penggantáran*.

Door die — stortten al de huizen in, *makka óleh goempánja itoe segalla roemah poon roeboh*.

DE, bep. lidw. (Gewoonlijk bezigt men het niet, als: de schuit, *práhoe*; de markt, *pásar*; doch in den hoogen stijl zegt men de sultan, *jang solthán*, en wanneer er een voorwerp volgt, dat er betrekking op heeft, dan wordt jang immer gebezigt.)

De markt, die ik gezien heb, *pásar jang kita soedah lihat*. (In zoodanig geval wordt aan „*pásar*” dezelfde bepaling gegeven als aan „de markt” en *jang* is dan een betr. vn. w.)

DEBET, b. n. (ond. w.) schuldig, *berhoetang*.
 —, o. schuld, *hoetang*.

Credit en —, *hoetang pi-oetang*.

DEBIET, o. (ond. w.) *lákoe*.

Koopwaren, waarvan geen — is, *bárang daqángan jang tiáda lákoe*.

DEBITEREN, b. w. (ond. w.) verkoopen, *djoewál, djoewal*.

—, te boek stellen, *menjoerat hoetang*.

DEBITEUR, m. (ond. w.) *órang berhoetang*.

DECLINATIE, vt. *kasambíran, zawál, Ar.*

— der zon, *zawálo 'sj-sjams, Ar.*

DECEMBER, m. *boelan desember*.

DECEMBERNACHT, m. *málan boelan desember*.

DEEG, o. *tepong básah*.

—, zuurdeeg, *chamír, Ar., kámír, L., ráyf, tápé, L.*

DEEG, vt. zie **DEGE**.

DEEGACHTIG, b. n. *seperti tepong básah*.

DEEGSEMEN, b. w. zie **DEESEMEN**.

DEEGZUUR, o. zie DEESEM.

DEEL, o. gedeelte, *bahâgi, bahagian, bahagian*, L., *soekoe, sahm*, Ar.

Twee — en suiker en een — *azijn, goela doewa bahagian dan tjoeika sâtoe bahagian*.
—, afdeeling van den koran, *djoez*, Ar.
De edele — en van 's menschen lichchaam, *anggwata jang moelia derri paadda toeboh mânoesja*.

Een derde —, *sapertiga*.

Een vierde —, *sasoekoe*.

Een vijfde —, *saperlima*.

—, groot deel, ongeveer de helft, ten deele, *sapâro*.

Ten — e heeft hij het ontvangen, *sapâro soedah di tarimanja*.

In drie — en, het eene voor mij en de andere twee voor u, *bahâgi tiga, sabahâgi akan sahâja doewa bahâgi akan angkaw*.

Dat is een —, (gedeelte) van dat werk, *bârang anoe itoe sasoekoe pekardjâan anoe itoeluh*.

De twaalf — en des volks Israëls, *doewa blas pandji-pundji (bahâgi of soekoe) orang Israël*.

Elk zijn —, *sasa-orang bahagiannja, (pergantiannja of oentoengnja)*.

In hoeveel — en? *dengan brâpa perkâra? dâlam brâpa perkâra?*

Voor mijn —, mijns deels, *akan dâkoe*.

Ergens part noch — aan willen hebben, *tiâda mâwoe tjampor dâlam sa-bârang perkâra*.

Anderdeels, *sa-bahâgi lâgi*.

In drie — en, *atas tiga bahagian*.

— hebben, *berbahâgi*, zie AANDEEL.

— in iemands droefheid nemen, *berbahâgi of toelong tangoeng doeka-tjita sa-orang*.

In iemands vreugde — nemen, *toeroet bersoeka-soekâan dengan sa-orang*.

Drie gelijke — en, *tiga bahagian jang sâma râta*.

— van goed fortuin, *chalâq*, Ar.

Ongelijk —, *bahagian jang tiâda râta*.

— van een werk, *djilit*, verb. van *djild'*, Ar.

Het tweede — der geschiedenis van Birma Sjahdân, *djild' (djilit) jang kadoewa derri paadda hikâjat Birma Sjahdân*. (Somtijds wordt deel door *satengah* vertaald, zie S. R. 47, waar het als $\frac{1}{2}$ voorkomt).

DEEL, vt. plank, *pâpan*.

Eene —, *pâpan sabilah*.

Drie — en, *pâpan tiga bilah*.

Jatiehouten — en worden niet door de hommels doorknaagd, *makka pâpan kâjoe djât tiâda di mâkan koembang*.

DEELACHTIG, b. n. *dâpat bahagian, berbahâgi, berôleh*.

Gij zult de helse straf — worden, *nanti angkaw berôleh sjiksa nâraka*.

De hemelsche zaligheid —, *dâpat bahagian chalâts sorya*.

Hetzelfde lot — zijn, *bersakoeto dâlam oentoeng, berteman ka-oentoengan*.

— maken, *membrî bahagian*.

DEELBAAR, b. n. *jang boleh di bahâgi, jang dâpat di bahagikan*.

Twaalf is door drie en vier —, *makka doewa blas boleh di bahâgi tiga dan empat*.

DEELBAARHEID, vt. *prî jang boleh di bahâgi, jang dâpat di bahâgi*.

DEELEN, b. w. *bahâgi, bâgi*, L., *membahâgi, bahagikan, belbahâgi*.

Negen gedeeld door drie maakt drie, *sembilan di bahâgi tiga djâdi tiga*.

Een erfenis —, *membahâgi poesâka*.

Laat ons dat onder de armen ver—, *bâjar kâmi membahagikan itoe paadda (antâra) orang miskin*.

DEELER, m. *pembahâgi, orang jang membahâgi*.

DEELGENOOT, m. *sakoeto, teman, persero*, L., *sa-wârang, sjarik*, Ar.

Alle lof zij Gode, die geen — heeft in zijn koningrijk, *segulla poedji bagi Allah djoewa jang tiâda âda dâlam karadjânnja itoe sakoeto baginja*, M. R. 1.

— in een verbond, *teman djandji, teman perdjandjian*.

— in den handel worden, *djâdi persero orang berdagang, djâdi sjarik*.

DEELGENOOTSCHAP, o. *persakoetowan, pertemân, perserowan*, L., *wârang, moesjâra-kat*, Ar., *moetsâhabat*, Ar., *sjirkat*, Ar.

DEELHEBBER, m. zie DEELGENOOT.

DEELHEBBING, vt. *peroléhan bahagian*.

DEELING, vt. *pembahagian*.

—, verdeeling, *qismat*, Ar.

DEELNEMEND, b. n. *djâdi persero*.

—, medelijdend, *sâjang, blas kasêhan*.

—, gevoelig, *piloe rasânja*.

DEELNEMER, m. *teman, persero*, L., zie DEELGENOOT.

DEELNEMING, vt. zie DEELGENOOTSCHAP.

— aan enen diefstal, *toeroet (tjampor) mentjoert*.

—, droefheid, *doeka-tjita, kadoekâan, soesah hâti*.

DEELS, bijw. *sapâro, satengah*.

— in goud, — in zilver betalen, *membâjar sapâro amas sapâro péraq*.

DEELTAL, o. *bilangan pembahâgi*.

DEELTJE, o. *bahagian ketjil, sapanggal ketjil, sapotong ketjil*.

Een oneindig klein —, *sa-dzarrah*.

In —, *berpôtong-pôtongan ketjil*.

In — verdeelen, *membahâgi sedikit-sedikit*.

DEERLIJK, b. n. *kasêhan, kassian*, L., *kasajangan*.

Zijn toestand is —, *makka kalakoewanja itoe kasajangan*.

- Eene — e ziekte, *sakit pájah*.
— gewond, *kena loeka terláloe sángat*.
- DEERN, DEERNE, vr. *ánaq práwan, ánaq dára, gadis, bikr, Ar., bikir, verb.*
- DEERNIS, vr. *kaséhan, blas kaséhan, sájang sjasjagat, Ar., rahmat, Ar.*
Ik smees om uwe —, *makka sahája minta toewan poenja blas kaséhan*.
Ik heb buitengewoon veel — met u, *terlálloe sakáli akoe sájang akan angkaw, S. R. 27.*
— hebben, *sájang, sájangi*.
- DEERNISWAARDIG, b. n. *hároes di sájangkan, patoet di sájangin órang, L.*
- DEESEM, m. *tápé, L., rági, chamir, Ar., kánir, verb.*
- DEESEMEN, b. w. *tároh tápé, L., boeboh rági, tjampor chamir, menychamirkan tepong.*
- DEFTIG, b. n. voortreffelijk, *moelia*.
—, aanzienlijk, *besaar*.
—, eerwaardig, *mohtasjim, Ar., mohsjam, Ar.*
—, statig, *áthlim, Ar., azim, verb.*
Ik droomde, dat er een grijsaard kwam van een — voorkomen, *makka hamba bermimpi datang sa-órang toewah mohtasjim lakoenja, I. J. 17.*
—, zedig, *sópan, santon*.
—, ernstig gesprek, *perkatáan jang soenggoeh-soenggoeh.*
- DEFTIGHEID, vr. *kamoeliáan, kabesáran, parángi jang mohtasjim, áthlámat, Ar., zie DEFTIG.*
Met — spreken, *berkáta dengan soenggoeh-soenggoeh*.
Met — gaan, *berdjálan dengan kabesáran*.
— in handel en wandel, *kamoeliáan lákoe djálan*.
- DEFTIGLIJK, bijw. *atas prtjang moelia, enz., zie DEFTIG.*
- DEGE, vr. in: ter dege, deeg, *bájiq, salámat, Ar., njáman, sadjahtra, kabedjikan*.
Wel ter —, *bájiq, denyan salámat semporna*.
Ter deeg leggen, *átorkan, tároh bájiq-bájiq*.
Ter deeg eten, *mákan kinnjang*.
Hij had daar geen deeg, *dia tráda soeka di sána, L.*
Dit geneesmiddel zal u deeg doen, *makka ini óbat nanti toelong padámoe, (sána loe, L.)*.
Het is nog geen deeg met u, *makka toewan hamba belom somboh (belom njáman, belom bájiq)*.
Het kind werd ter deeg geslagen, *makka ánaq itoe di poekol terláloe kras*.
- DEGELIJK, b. n. goed, *bájiq*.
—, eerlijk, *benar*.
—, echt, *betoel*.
Een — mensch, *órang bájiq-bájiq*.
—, zonder omwegen, *denyan soenggoeh-*

- soenggoeh, dengan tiáda pedájan, dengan troes trang.*
- DEGELIJKHEID, vr. *kabenáran, kabedjikan, purángi jang soenggoeh soenggoeh.*
- DEGEN, m. zijlgeveer, *pedang, sjamsjir*.
Een — iragen, *pákei pedang, berpedang, menjisipkan sjamsjir*.
Den — trekken, *menghoenoes pedang, tjáboet pedang, L.*
Den — weder opsteken, *menjárangkan pedang*.
Den — aangorden, *menjendang pedang*.
De schede van eenen —, *sárong pedang*.
Het gevest van den —, *hoeloe pedang*.
De punt van den —, *hoedjong pedang*.
Met den blooten —, *dengan terhoenoes pedangnja*.
Steek uw' — in de schede, *másoqkan pedangmoe dálam sárongnja*.
- DEGENDRAGER, m. *órang jang pákei pedang*.
- DEGENGEVEST, o. *hoeloe pedang*.
- DEGENKNOP, m. *boengkoel pedang*.
- DEGENKWAST, m. *koewas pedang, dragon, Eur.*
- DEGENRIEM, m. *tált pedang, sendang pedang*.
- DEGENSCHEEDE, vr. *sárong pedang*.
- DEGENSTOOT, m. *tikáman pedang, toesokan pedang, tikam pedang, toesoep pedang*.
- DEGENE, aanw. voorn. m. en vr. *órang*.
—n, meerv. *órang-órang, segalla órang, alladzina, Ar.*
—, die een almoes gaf, *órang jang soedah membrt derna*.
—n, welke na u komen, *segalla órang jang datang komedién derri paadda angkaw*.
—n, welke aan de verborgenheden gelooven, *alladzina joeminoena b'íl-ghaibi, Ar., segalla órang jang pertjája paadda perkára jang ghájb, (glap is niet verkieselijk, omdat het iets duisters en verkeerd tevens uitdrukt)*.
- DEINING, vr. *aloen, galombang*.
—, branding, *galoerá*.
Door de felle — verging het schip op de klippen, *oleh káraná sángat galombang makka kapal itoe-poon káramlah di kárang itoe*.
- DEINZEN, o. w. oendoer, *ondor, moendoer, L., soeroet, soerot*.
De vijand deinsde, *makka moesoeh poon oendoerlah*.
En Zijne Hoogheid deinsde uit den strijd, *makka baginda poon soeroetlah derri paadda prang*.
- DEINZING, vr. *oendoer, oendoeran, soeroet, soeroetan*.
- DEIST, m. *órang jang pertjája kapada Allah serta tiáda pertjája paadda kitáb Allah*.
- DEK, o. *selimoet, sprej, L.*
— van een inlandsch vaartuig, *galómat*.
— van een schip, *tingkat kapal*.

- Een bamboezen — van gespleten bamboes of kadjang op een inlandsch vaartuig, *djoebong*.
 Half —, achterste deel van het —, *balei boedjor*.
 Voor — op een vaartuig waar de matrozen zich ophouden, *balei lintang*.
 Plat — op een vaartuig, *selor*.
- DEKBALKEN, m. meerv. *rembat, rimbat, gelagar tingkat kapal, gelagar galómat*.
- DEKBLAD, o. *dáwon boewat menoetop, L., dáwon akan menoetop*.
- DEKEN, vr. *selimoet, saloebong*.
 —, spreij, *sprei, spré*, verb.
 Met eene — gedekt zijn, —s hebben, *ber-selimoet*.
 Gevoerde —, *selimoet berlâpis-lâpis*.
 En zij bedienden zich van —s uit het land Thailakân, *di pakeinja selimoet benoewa Thailaqân, Isk. 35*.
 Onder eene — slapen, *tidor bersaloebong*.
- DEKKEN, b. w. *toetop, menoetop, toedong, menoedong, loeboeng*.
 De tafel —, *toetop médjah*.
 Een huis met stroo —, *tároh atap di atas roemah*.
 —, beveiligen, *memeliharakan, djága*.
 Een huis —, (met riet, pannen, euz.), *menjâtap roemah*.
 Een huis met atap —, *ingatâpi roemah*.
 Als gij uwen degen zoo houdt, zijt gij niet gedekt, *káloe toewang péngang pedang bagitoe makka toewan tîda memeliharakan diri*.
 Gedekt, veilig zijn tegen aanvallen, overrompeling of bespieding, *bersentawusa*.
 Zich (het hoofd) —, *pákei toppi, tároh toppi of tjepiaw*.
 —, eene merrie, enz., *mendjantan*.
- DEKKER, m. *orang jang menoetop, orang jang menghamparkan*.
- DEKKING, vr. daad van dekken, *penoetopan*, zie DEKSEL.
- DEKKLEED, o. *selimoet*.
 —, schabrak, *sabrak*, verb., *qaz-ákand, Putz*.
 — voor lastdieren, *kist, Ar*.
 — je over eenen vorstelijken brief, *tetampoer*.
- DEKKNÏEN, o. meerv. kromhouten, *sikoesikoe, sendoeng, gâding-gâding*.
- DEKMANTEL, m. fig. voorwensel, *poera-poera*.
 Onder den — van opregtheid, *dengan poera-poera ichlâts*.
- DEKPAN, vr. *génteng, ginteng*.
- DEKRIET, o. *âtap*, (vooral van den boom: *kiraai*), *rumbâja*.
 —, bijzonder voor vaartuigen, *kadjang*.
- DEKSEL, o. *toetopan, toedongan, kaloepaq, ghoesjat, Ar*.
 —, kleeding, *pekâjin, pakéjan, L*.
- Voedsel en —, *zeqet dan pekâjin, mákan dan páké, L*.
 — van eene pot, *toetopan koewâlt*.
 — op gekookte spijzen, *toedong sadjian, sâhab*.
- DEKSTROO, o. *âtap*, (eig. dekriet).
- DEL, vr. voor dal, *lembah, pâhaq*.
 —, slecht vrouwmensch, *lonté*.
- DELFTOF, o. *tânah tambang, tânah mariaw*.
- DELFTOFFELIJK, b. n. *mâdaní'j, Ar*.
 — voortbrengsel, *hâtsil mâdaní'j, Ar, hâtsil tambang*.
 Tin is een — voortbrengsel, *makka timah itoe áda soewátóe hâtsil tambang*.
- DELFTOFFENRIJK, o. *segalla hâtsil tambang, segalla roepa tânah mâdaní'j*.
- DELUW, b. n. bleek, doodsch, *poetjat, pérang*.
- DELVEN, b. w. *gâlti, menggâlti, loembí, L, mentjangkoel*.
 Goud —, *gâlti amas*.
 Eene put —, *menggâlti prigti, menggâlti soemoer, L, loembí soemoer, L*.
- DELVER, m. *orang menggâlti, penggâlti*.
- DELVING, vr. *penggâlian*.
- DEMOED, m. *karindâhan hâti*.
- DEMOEDIG, b. n. *rindah hâti, tsabar, Ar*.
- DEMOEDIGEN, b. w. *merindahkan dirinja serta tobat derri paadda dôsa*.
- DEMOEDIGHEID, vr. *karindâhan hâti, tawekkoel, Ar*.
- DEMOEDIGING, vr. *perindâhan hâti*.
- DEMOEDIGLIJK, bijw. *atas pri jang rindah*.
- DEMPEN, b. w. uitdooven, smooren, *padamkan, boenoh, L*.
 Het vuur (den brand) —, *padamkan âpt, boenoh âpt, L*.
 —, stillen, *mendiamkan*.
 Een oproer —, *mendiamkan orang hiroe hâra, of orang gampar*.
 Eene put —, *saboekan tânah paadda prigti, toetop soemoer dengan tânah*.
 Als het kalf verdrongen is dempt men de put, *káloe boerong soedah telepas bahâroe di toetop koerongan*.
 De stem of eenig geluid —, *mengoerangkan soewâra of boenji*.
- DEMPER, m. *orang jang memâdamkan, orang jang boenoh, L, penâdam, zie DEMPEN*.
- DEMPING, vr. *pemâdaman*.
- DEN, m. zie DENNENBOOM.
- DEN, bep. lidw. (3 nv. m.), *paadda, kapada*.
 Geef het — blinde, *brilah itoe kapada orang boeta*.
- DENKBAAR, b. n. *jang dâpat di kira-kirakan, jang bóleh di kira-kira*.
- DENKBAARHEID, vr. *tsifat bârang jang dâpat di kira-kirakan*.
- DENKBEELD, o. *fikiran, pikiran, L, ingûtan, anangan-anangan, pendâpat*.

Een bepaald —, *karoewan*.
 Een duister —, *fikiran jang glap*.
 Ik heb nog geen bepaald — van die zaak, *sahája belom karoewan derri itoe perkára*.
 De wording der —en, *kudjadian ingátan*.
 Zijne —en waren steeds op den hemeel gerigt, *sedókála angan-anganja kasorqa*.
 DENKBEELDIG, b. n. *chajálij?*, Ar., *angan-angan sádja*.
 Een paard met —e eigenschappen, een bliksemsnel paard, *koeda sembiráni*.
 DENKELIJK, b. n. waarschijnlijk, *bárang-káli, bréngkáli, L., tjálaq*.
 DENKEN, b. en o. w. *kira, mengira, fikir, Ar., pikir, L., oepén, L.*
 — (aan iets, zich herinneren), *ingat*.
 —, wanen, *sangka, djangka, Jav.*
 Wat zal men —, *apa máwoe di kira?*
 Wat denkt gij? *apa toewan kira?*
 Hij dacht aan niets, *bárang sasoeuátote poon tíada di kira-kirákannya*.
 Hoe veel te meer ik aan mijne ouders denk, *brápa lebeh sahája ingat paadda iboe bápa sahája*.
 Zeer op eene zaak —, *meng'ingatkan bárang perkára dengan sángat*.
 In zijn hart, in zich zelven —, *fikir paadda háti, fikir di dálam háti*.
 Op iets —, doelen, *berniat*.
 Ik dacht niet, dat hij zijnen vader verlaten zou, *kita poon tíada sangka makka ía handaq meninggalkan bapánja*.
 Ik denk, dat het zoo niet is, *paadda sangka sahája tíada demikién*.
 Denk er wel vooraf aan, *fikirkan di hoeloe, (pikir dólo) bájiq-bájiq*.
 —, voornemens zijn, *máwoe, handaq, berkahandaq, bersahádja, berniat, bermagtsoed*.
 DENKER, m. *orang jang mengira-ngirákan, orang jang sángat memfikirkan*.
 DENKING, vt. *kira-kiráán, fikirán, sangka, ingátan*.
 DENKVERMOGEN. o. *tsifat memfikirkan, tsifat mengira-ngirákan*.
 DENKWIJZE, vt. *ingátan*.
 Zoo is de — van den mensch, *bagitoe orang poenja ingátan*.
 DENNENAPPEL, m. *boewah tsanawbar*.
 DENNENBOOM, m. *tsanawbar, Ar., arzat, Ar.*
 DENNENPLANK, vt. *pápan kájoe tsanawbar*.
 DENZELVEN, pers. voorn. 3. nv. *paadda dia, kapada dia, sama dia, L., akan dia*.
 —, 4. nv. *dia*. (van levenlooze voorwerpen zegt men *itoe*).
 Waar is de schipper, ik heb — iets te bestellen, *di mána djoerágan práhoe? sahája máwoe soeroeh apa-apa paadda dia*.
 Ik heb — niet gezien, *kita tíada melihat dia*.

Waar is de degen? ik heb — aan uwen knecht gegeven, *di mána pedang? sahája sordah kassí itoe sama toewan poenja boedjang, L.*
 DER, bep.lidw. 2. en 3. nv. vr. enk. en meerv. en 2. nv. meerv. der 3. gesl., wordt niet vertaald.
 Het hout — deur, *kájoe pintoe*
 De inwoners — stad, *isi negri*.
 —, 3. nv. vr. *paadda, kapada*.
 Het wordt — moeder overgelaten, *makka itoe-poon di sarahkan kapada iboe, itoe di sarahkan sama mánja, L.*
 De groothed — koningen, *kabesáran rádja-rádja*.
 DERDE, b. n. getal van orde, *katiga*.
 De — maand des tweeden jaars, *boelan jang katiga derri paadda táhon jang kidoewa*.
 —, gebroken getal, *per-tiga*.
 $\frac{1}{2}$, *sa-per-tiga*.
 $\frac{2}{3}$, *doewa per-tiga*.
 $\frac{1}{3}$, = 1, *tija per tiga djádi sátoe*.
 — klasse, *pankat jang katiga*.
 Sultan Mahmoeed Sjah III, *Solthán Mahmoeed Sjah jang katiga*.
 Twee — gedeelten, *doewa per-tiga bahagian*.
 Ten —, *katiga*.
 Het $\frac{1}{3}$ er van, *sa-per-tigá-nja*.
 DERDEHALF, telw. *doewah satengah*.
 DERDENDAAGSCH, b. n. *tiap-tiap tiga hari, sában-sában tiga hari, L., sahári-hári lepas doewa hárt*.
 DEREN, b. w. schade of nadeel berokkenen, *meroegikan, brí roegi, kardja roegi, békin roegi, L.*
 Dat kan u niet —, *itoe tíada dápat meroegikan angkaw, itoe tráda boleh békin roegi sama loe, L.*
 —, zeer doen, leed verwekken, *ménjoesahkan, brí soesah háti, djádi soesah háti*.
 Uwe ziekte deert mij inderdaad, *toewun poenja penjákit djádi soesah háti sahája*.
 Het deert mij zeer, *sahája terláloe sájang derri itoe*.
 —, schelen, *koerang*.
 Wat deert u? *apa koerang?* (eig. wat hapert, wat scheelt er aan? U wordt niet vertaald).
 DERGELIJK, b. n. *bagitoe roepa, bagei itoe, sabagei itoe*.
 En meer —en, *dan lági bárang sabageinja*.
 Een — paard, *koeda jang bagitoe roepa*.
 DERGENE, aanw. vnv. 2. nv. vr. *orang parampoewan itoe*.
 Het laud —, die gestorven is, *tánah orang parampoewan itoe jang soedah meninggal*.
 DERGENEN, aanw. vnv. 2. nv. meerv. *orang-orang itoe*.
 De huizen —, die pas zijn aangekomen,

- roemah-roemah *orang-orang itoe jang baharo datang.*
- DERHALVE, bijw. *kârana itoe, sedang itoe, sabab itoe, derri itoe, L., tegal itoe.*
Mijne vrouw is ziek, — kan zij niet komen, *bini kita ada sâkit makka kârana itoe dia tiada boleh datang.*
- DERMATE, bijw. *bagitoe, demikiën, sekiën.*
- DERRIE, m. *tânah kras jang di bawah tânah loempoer.*
- DERTEL, b. n. zie DARTEL.
- DERTIEN, telw. *tiga blas, sapoeloh tiga.*
- DERTIENDE, b. n. getal van orde, *katiga blas.*
De — dag, *hârt jang katiga blas.*
 $\frac{1}{3}$ *sa-per-tiga blas.*
- DERTIENDEHALF, b. n. *doewah blas setengah.*
- DERTIENJARIG, b. n. *tiga blas tâhon oemoernja.*
- DERTIENMAAL, bijw. *tiga blas kâli.*
- DERTIG, telw. *tiga poeloh.*
Zij zijn met hun — en, *marika-itoe ada bertiga poeloh.*
Drie en —, *tiga poeloh tiga.*
- DERTIGER, m. *orang jang tiga poeloh tâhon oemoernja.*
- DERTIGJARIG, b. n. *jang tiga poeloh tâhon lamânja.*
- DERTIGMAAL, bijw. *tiga poeloh kâli.*
- DERTIGSTE, b. n. *katiaga poeloh kâli.*
— deel, *sa-per-tiga poeloh.*
Ten —, *paadda katiga poeloh kalinja.*
Op zijn elf en —, *dengan tiada koerang sâtoe opa, ter-oetâma.*
- DERTIGTAL, o. *tiga poeloh, djoemlah tiga poeloh.*
- DERTIGVOUD, o. *tiga poeloh kâli ganda-berganda.*
Honderd en vijftig is het — van vijf, *sarâtoes lima poeloh itoe ada tiga poeloh kâli lima ganda-berganda.*
- DERTIGVOUDIG, b. n. *tiga poeloh kâli ganda-berganda.*
- DERVEN, b. w. *koerang, kórang, berhâdjat.*
Ik kan uwe hulp niet —, *makka kita tiada boleh koerang perteloenganmoe, ti-dâpat tiada kita berhâdjat toewan poenja perteloengan.*
Winst —, *hilang laba, hilang oentoeng*
- DERVER, m. *orang jang koerang.*
- DERVING, vt. *kakoerangan.*
- DERWAARTS, bijw. *kasâna.*
—, (digter bij), *kasitoe.*
Over drie dagen zal hij — vertrekken. *lâgi tiga hârt ia akan berangkat kasâna.*
Herwaarts en — (dit wordt omgekeerd gezegd), *kasâna-kamâri.*
- DERZELVE, pers. voorn. (2. nv. meerv. en 2. en 3. nv. van het vr. enkelv. en 3. nv. van het vr. meerv.) *dia poenja, n'a.*
De paarden —, *koedanja, dia poenja koeda.*
- DERZELVER, pers. voorn. (2. nv. meerv. en van het vr. enk.) *dia poenja, nja.*
— rijstvelden, *dia poenja sawah, sawahnja.*
- DES, bep. lidw. (2. nv. m. en o. enk.) wordt niet vertaald, daar het z. naamw. dat achter het zelve komt, den 2. nv. aanduidt.
De broeder — priesters, *soedâra imâm, ook soedarânja imâm.*
- DES, bijw. *mâkin, mingkin, L.*
— te grooter, *mâkin besaar.*
- DES, bijw. derhalve, *kârana itoe*, zie DERHALVE.
- DESGELIJKS, bijw. *bagitoe djoega, sama djoega, sabagei itoe, demikiën djoega.*
- DESGENEN, aanw. voorn. (2. nv. m. en o. enk.) *dia, nja.*
De bevelen —, die mij gezonden heeft, *sabdânja (toehan) jang mengoetoeskan hambu.*
- DESKUNDIG, b. n. *pandei, bisa, L., tâhoe, mengarti.*
- DESKUNDIGE, m. *orang bisa, orang jang mengarti.*
— om een werk op te nemen, *orang jang mengarti akan pariksa barang sasewâtoe pekarjâân.*
- DESNIETTEMIN, bijw. *djoega, wa lakin, Ar.*
Er is een verbod, maar hij doet het —, *makka adâlah parintah larangan tetapi ia kardja itoe djoega.*
- DESOLAAT, b. n. (ond. woord) niet in staat te betalen, *poetoes môdal.*
- Desolate boedel, *harta orang jang poetoes môdal.*
- Desolate boedelkamer, *perbendahâran harta orang jang poetoes môdal, bilig — — — — —*
- DESWEGE, bijw. *kârana itoe, sabab itoe, tegal itoe, L., derri itoe, L.*
- DESZELFS, pers. voorn. (2. nv. m. en o. enk.) *dia poenja, nja.*
— buffel, *dia poenja karbau, karbônja, karbauwnja.*
- DEUGD, vt. *kabedjikan, pri jang bâjiq, faldilat, Ar.*
Om hare —, *kârana sabab kabedjikkannya.*
Een teeken van —, *tanda kabedjikan.*
Men ziet geen teeken van — aan hem, *soewâtoe tanda kabedjikan poon tiada di lihat padanja.*
Gelukkig is de mensch, die den weg tot de — zoekt te vinden, *berbahagialah orang jang mengoesahkan dirinja mendâpikan djâlan kapada kabedjikan.*
En hij is nog gelukkiger, die de — navolgende, den weg tot dezelve aan anderen onderwijst, *dan terlebih berbahagialah ia lâgi jang toeroet akan kabedjikan itoe serta menoendjoekkan djâlan kapadanja akan orang lâjin.*
De — beloont zich zelve, *makka ku-*

- bedjikan itoe-poon membálaskan dirinja.*
 De — van dit ijzer, *pri bessi ini jang bájiq.*
 —, vroomheid, godvrucht, *kabaqítan.*
 —en, *manáqib*, Ar.
- DEUGDELIJK, b. n. *baqtí*, *berbaqtí benar*, *bájiq.*
 — echt, wezenlijk, *tsah*, Ar.
 Eene — e schuld, *hoetang jang tsah.*
 Een — mensch, *orang jang benar.*
- DEUGDELIJKHEID, vr. *kabedjikan.*
 —, echtheid, *pri jang tsah.*
- DEUGDLIEVEND, b. n. *jang mengáseh kabedjikan.*
- DEUGDRIJK, b. n. *bánjaq kabedjikan.*
- DEUGDZAAM, b. n. *tsáleh*. Ar., *bakti*, *betjiq*, Jav., *bedjiq*, verb., *bújiq*, *soeni*, *fádlil*, Ar.
 Eene deugdzame vrouw, *orang param-poewan jang tsáleh*, *orang param-poewan jang baqtí.*
 — ijzer, *bessi jang bájiq.*
- DEUGDZAAMHEID, vr. *kabedjikan*. Jav., *kabedjikan*, verb., *kabaqtian*.
- DEUGEN, o. w. *bájiq adánja*, *bájiq*, *bájiq prinja*, *bergoena*, *fáler*, verb. van *valer*, Port.
 Indien het niet deugt, zend ik het terug, *káloe itoe tiáda bájiq nanti kita kirim kambáli.*
 Dat deugt volstrekt nergens toe, *itoe tiáda bergoena sakáli.*
 Dat deugt niet, *itoe áda sálah*, *itoe sálah.*
- DEUGNIET, m. *orang djáhat*, *orang boesoeg*, *risaw*, *pengitjoe*, *geibána*, *bikár*, Perz.
- DEUK, vr. *bekas di tindis*, *bekas di poekol.*
 — in zachte bamboes, *kisoet.*
 Met eene —, (ingehogen) *lintéq.*
- DEUN, m. zang, *njanjian*.
 —, wijs, *lágoe*, L., *petápoer*, L., *rágam*.
- DEUN, b. n. fam. karig, *kikir*, *lóba*, *thomáá*, Ar., *thama'*, Ar.
 Hij is zeer —, *dia áda kikir sakáli.*
- DEUNHEID, vr. *kikiran*, *lóba*, *thamá'*, Ar.
- DEUNTJE, o. *gákoé*, *gakoewan*, *ginggong*, zie DEUN.
- DEUNTJES, bijw. *atas prt jang kikir.*
- DEUR, vr. *píntoe*, *píntoe*, *báb*, Ar.
 Eene groote —, *poort* —, *píntoe gerbang.*
 Eene kleine — in eene poort, *klinket*.
 geheime —, *píntoe máling.*
 Een — in enen tiggeral, *píntoe bu-lantah.*
 De — van een paleis, *píntoe astána*.
píntoe gapoera.
 De — des hemels, *píntoe sorga.*
 Doe de — toe, *toetop píntoe*, (ook: de — toedoen).
 De — openen, *boeka píntoe.*
 Verzoeken de — te openen, *múta boeka píntoe.*

- De — ingaan, *másoq píntoe.*
 De — uitgaan, *kaloevar píntoe.*
 De — aanzetten, aandoen, *toetop píntoe sedikit.*
 De — staat half open, *píntoe áda ter-boeka sapáro.*
 Hij trok de — achter zich toe, *makka píntoe di toetopnja di bliukungnja.*
 Eene — hebben, *berpíntoe.*
 Dat huis heeft twee —en, *makka roe-mah itoe áda berpíntoe doewa.*
 Aan de — kloppen, *ketog píntoe*, L., *tapog píntoe.*
 Voor de — zitten, *doedoeq di moeka píntoe.*
 De — sluiten, *koentji píntoe.*
 Eene dubbele —, *píntoe rangkap.*
 Eene glazen —, *píntoe kátja.*
 Eene gouden —, *píntoe amas.*
 Eene bamboezen —, *píntoe boeloh*, *píntoe bamboe.*
 Het heete seizoen staat voor de —, *moesim pásas soedah dekal.*
 De — klemt, *makka píntoe itoe áda sesaq.*
 Dat is eene blinde —, *itoclah píntoe máti.*
 De grendel van de —, *kantjing píntoe.*
 Aan de — staan, *berdiri di píntoe.*
 Eene — bewaken, *mendenggoewi píntoe.*
 Eene krakende —, *píntoe merantan.*
 — van eene kajuit, *píntoe boerunda.*
 — in een vaartuig, *kontiá.*
- DEURDORPEL, m. bovendorpel, *kalf*, *ambang di atas*, *darnit*.
- DEURGELD, o. belasting, *pádjang peluwáng-an*, *pádjang píntoe.*
- DEURHENGSEL, o. *éngsel píntoe*, verb.
- DEURKLINK, vr. *kantjing píntoe*, *pengantjing píntoe.*
- DEURKLOPPER, m. *martil di moeka píntoe*, *pemáloe píntoe.*
- DEURKOZIJN, vr. en o. *iboe píntoe.*
- DEURPOST, m. *djanang*, *djenang*, *djedjenang.*
- DEURSCHEL, vr. *lótjéng píntoe*, L., *gúta píntoe.*
- DEURSLOT, o. *koentji píntoe.*
- DEURWAARDER, m. *djoeroe sita orang.*
- DEURWACHTER, m. *peno-nggoe píntoe.*
- DEUTEL, m. wigge, *bádjí.*
 — om hout te kloven, *bádjí blah kájoe.*
- DEUVIK, m. *soempal.*
- DEWELKE, betr. voornw. *jang*, *nen.*
- DEWIJL, voegw. omdat, *kárana*, *sabab*, Ar., *tegal*, L., *sedang*, *óleh.*
 Dat is niet goed, — het verboden is, *makka itoe tiáda bájiq kárana di larang.*
 — de zon onder is, wordt het donker, *sedang mata-hári soedah másoq makka djádi gelap.*
 — hij niet wil, *tegal dia trá máwoe*, L.
 — de zeggekoets brak, *óleh per-arúkan itoe pátah*, S. R. 4.

DEZE, aanw. voornw. *ini*. (In de volkstaal komt dit woord vóór, in de boektaal achter het naamwoord).

— vrucht, *ini boewah*, L., *boewah ini*.

— niet, maar die, *boekán ini tetápi itoe*, *boekán ini hánja itoe*.

— buffel en dat paard, *ini karbo dan itoe koeda*, L., *karbaw ini dan koedu itoe*.

—, die en gene, *ini, itoe dan jang lájin itoe*.

DEZELFDE, b. n. *dia djoega*.

Dat is —, die ik op de markt gezien heb, *itoe dia djoega jang sahája soedah lihat di pásar*.

DEZELVE, pers. voornw. *ia, dia*.

DIAKEN, m. *djoeroe derma, sjammás*, Ar.

DIAKENSCHAP, o. *pekardjáan djoeroe derma*.

DIAKONIE, vr. *pemarintáhan derma*.

DIAMANT, m. *intan, almás*, Ar. en Perz.

Twee groote —en, *intan besaar doewa bátoe, intan besaar sápásang*.

— op een hoofdtooisel, *kap, myter enz. intan akan tádjog*.

Op Borneo zijn vele —en, *di tánah Boernei áda bányaq intan*.

Ruwe —, *poedi*.

Grove —en slijpen, *straatslijpen, melantjong*, L.

Zwarte —, *intan boentaq*.

Rode —, *béram*.

Gespleten —, *intan jang rumnoes*.

DIAMANTMIJN, vr. *tambang (tánah,) intan*.

DIAMANTSLIJPER, m. *toekang gósoq intan, pandei mengásah intan*.

DICHT, o. gedicht, *sjir*, Ar., *sjàir*, verb.

— van vier regels, *roebá-ij'*, Ar.

Zinspelend —, *panton*.

DICHTEN, b. w. *berpanton, bersjir, bersjàir*, verb., *nathlimkan*.

DICHTER, m. *sjàir*, Ar., *toekang sjàir*, L., *pandei bersjir, náthlim*, Ar., *pengárang sjàir*.

Rádja Ali Ládji is een groot — te Riouw, *makka Rádja Ali Hádi di negri Riaw itoe pandei bersjir jang termasjhoer*.

DICHTERES, vr. *orang parampoewan jang bersjir*, (*bersjàir*).

DICHTERLIJK, b. n. *tjára sjir, tjára sjàir*, L., *sjiri-j'*, Ar., *sji-árit*, Ar.

—e vrijheid, *bébasnja pandei bersjir*, (*bersjàir*, L.).

DICHTGENOOTSCHAP, o. *perhimpoeenan pandei bersjir*, (*bersjàir*, L.).

DICHTKUNDE, vr. *ilmoe sjir*, Ar., *ilmoe sjàir*, verb., *pengatahoewan sjàir*.

DICHTKUNDIG, b. n. *faham paadda ilmoe sjàir*.

DICHTMAAT, vr. *káfiat*, Ar., *ároedl*, Ar., *aroel*, verb., *tjanda*.

Allerlei dichtmaten en zangwijzen, *berhágei tjanda rágam*.

DICHTSTUK, o. *sjir*, Ar., *sjàir*, verb.

Puntig —, *panton*.

Vierregelig gedicht, *roebá-ij'*, Ar.

Lofdicht, *medak*, Ar.

Heilig —, (in de Telingasche taal), *karandam, goerindam*.

—, versje, *beit*.

DICHTVUUR, o. *gheirat bersjir*, (*bersjàir*), *gheirat sjàir*.

DIE, aanw. voornw. *itoe, ano, anoe*.

— boom, *pohon itoe, itoe pohon*, L.

— buffelkar en deze wagen, *itoe pedútt dan ini karétta*.

— heer, (zekere heer,) *toewan ano*.

DIE, betr. voornw. *jang, nang, nen*.

De vrouw, — rijst stamp, *orang parampoewan jang toemboeq bras*.

De boomen, — pas geplant zijn, *pohon-pohon jang bahároe di tánam*.

DIEF, m. *pentjoeri*.

Een —, die des nachts steelt, *maling*.

De — bekende zijne misdaad, *makka orang pentjoeri itoepon mengákoé sálahnja*.

Een stoute —, *pentjoeri gánas*.

—, die zich aan kokend lood (een godsgerigt,) gebrand heeft, *orang di tjor timah*.

DIEFACHTIG, b. n. *soeka mentjoeri, sa-pri tjoeri*.

DIEFACHTIGHEID, vr. *parángi soeka mentjoeri, pri tjoeri*.

DIEFSTAL, m. *pentjoerian*.

— van goud en diamanten, *pentjoerian amas dan intan*.

Eenen — aangeven, *mengadoekan hál pentjoerian*.

DIEGENE, aanw. voornw. *orang itoe*.

DIEN, aanw. voornw. (3. nv. m. enk. en mrv.) *kapada itoe, paadda itoe, sama itoe*, L.

Ik heb het — man gezonden, *kita poon berkirim itoe paadda orang itoe*.

Ik heb het — mannen gegeven, *makka kita poon membri itoe kapada orang-orang itoe*.

—, 4. nv. enk. *itoe*.

Ik zie — armen man, *kita melihat orang miskin itoe*.

Te — einde, *akan maqtsoed itoe, akan menjampekan itoe*.

Te — opzigte, *akan hál itoes, derri perkára itoe*, L., *tentángan itoe*.

DIENAANGAANDE, bijw. *derri paaddu itoe, derri itoe*, L.

DIENAAR, m. *hamba, pátek, sahája, sája*, L., *abdos*, Ar., *chedám*, Ar.

Eenen — of buiging maken, gew. *kassi tábé*, L., *membri salámat*; (voor hooge personen,) *soembah, menjembah*.

Een — van God, *áábid*, Ar.

Een — van den staat, *pendjáwat, pegáwei*.

Een voornam — van den staat, *mantri*. —, *lakai of paadje*, (naar mate van den rang des gediend wordende,) *sákté*.

Een konings —, *hamba rátja*.
O gij, al mijne dienaren! *hei hambákoe sakaliam*.

Uw —, *hambámoe, toewan poenja hamba*. (*Páték* is eene zeer nederige, slaafsche uitdrukking voor — en kan wel door slaaf vertaald worden, ofschoon het zulks niet altijd beteekent, *sahája* is meer bepaald een dienaar, die werkelijk slaaf is bij echte Maleijers; *boedug* is daarvoor echter in de wandeling het woord).

—, die tot iemands stoet of staf behoort, *pengiring, káwan*.

—, bediende, oppasser van de politie of justitie, *oepas*.

Een — der zonde, *orang berdósa, hamba dósa*.

DIENARES, vr. *hamba parampoewan*.

— van eene prinses, hofjuffer, *dang, dájang, biti*.

Eene — maken, buigen, *mendjoerah*.

DIENDER, m. politiedienaar, *oepas*.

Geheime —, *mata-mata*.

DIENEN, b. en o. w. *djága, L., djádi hamba, berhamba, persáké, lujánt*.

Goed —, *djága bájiq-bájiq*.

Den koning —, *mendjellang doelt, djádi hamba rádja of kapada rádja*.

God —, *melajánt Allah, berboewat baqti kapada Allah, menjoembah Allah, fassouro, Mol*.

Om loon —, *mengambil oepah, mákan gádjí, L*.

Het gouvernement —, *pégang pekar-djään kompeni, L*. (Gobernemenén wordt nog niet algemeen verstaan).

'Te land en ter zee —, *djága di dátat dan di láwoet*,

—, dienstig zijn, *bergoena, di páké*.

Dat dient nergens toe, *itoe tíada bergoena sakáli*.

—, te pas komen, betamen, moeten, *pátoet, lájiq*.

Ik dien zijnen brief wel te beantwoorden, *makka pátoetlah kita membálaskan soeratnja*.

Dat tot een wapen kan —, *jang dápat mendjádi sindjáta, S. R. 23*.

Van raad —, *toelong bitjára*.

Waartoe dient dat? *apa goenánja itoe?*

Kan ik u met een kop thee —? *bárang káli toewan soeka minom satjéwan (sátoe mangkoq) thé?*

Ergens op —, antwoorden, *menjáhoet bárang perkára*.

Om te — van berigt, *akan membítjára- rakan, akan bermoesjáwarat*.

DIENGENEN, zie DENGENEN.

DIENS, aanw. voorn. *itoe*.

Het paard — konings, *koeda rádja itoe*.

DIENST, v. betrekking, *pekar-djään, chedmat, Ar., perdjagáán*.

—, dienstbaarheid, *perhambáán*.

— van het gouvernement, *pekar-djään gobernemenén of kompeni*.

— des Sulthaus, *perhambáán di báwah Solthán*.

—, hu'p, bijstand, *pertoeloengan*.

Eenige — waarnemen, *mengardjakan bárang pekar-djään*.

In —, in de —, *dálam kardja*.

—, nut, *goena, pergoenáán*.

Daar heb ik veel — van, *makka itoe bányug goenánja paadda kita*.

— aan God, *baqti paadda Allah*.

Zij meenden Gode eene — te doen, *paadda sangkánja berboewat baqti kapada Allah*.

De — in de kerk, *soembahjang di dálam grédja*.

De — aan de afgoden belemmeren, *membantoeatkan soembahjang paadda berhálu*.

Eene — zoeken, *tjahári pekar-djään*.

—, krijg dienste, *pekar-djään prang*.

In — treden, *másoq tsoldádoe, djádi tsoldádoe, másoq pekar-djään prang*.

Uit de — gaan, *lepas pekar-djään prang*.

Ten — e, *akan goenánja, akan pergoenáán*.

Zijne — vrijwillig aanbieden, *perhambákan dirinja*.

DIENSTAAANBIEDING, vr. *persoembáhan perhambáán*.

DIENSTBAAR, b. n. *djádi boedjang, L., táloq, dálam perhambáán, choddam, Ar*.

Een — volk, *qawm jang táloq*.

De dienstbaren, afhangelingen van een hoofd op Sumatra, *ánaq boewah*.

Zich — maken, *perhambákan diri, bersowása*.

DIENSTBAARHEID, vr. *perhambáán, áboedijat, Ar., zie DIENST*.

DIENSTBEToon, o. *baqti, Ar*.

DIENSTBODE, m. en vr. *boedjang, L.*, (eig. ongetrouwde, zoowel jongman als meid), zie DIENNAAR.

DIENSTGELD, o. *gádjí, oepah*.

DIENSTHUIS, o. *roemah perhambáán, roemah pekar-djään*.

DIENSTIG, b. n. *bergoena, bájiq, bóleh di páké, berjá-idat*.

Deze zaken zijn — voor het leven, *ini perkára áda bergoena paadda kahi-duepan*.

Dit is — voor iemand, die de koorts heeft, *makka ini bájiq mengobáti orang jang áda demam (jang berdeman)*.

— e wind, *angin jang bájiq*.

—, oorbaar, *pátoet, hároes, lájiq*.

Het is — dat hij voor den koning verschijne, *makka pátoetlah ia menghádap rádja*.

— zijn, helpen *toelong, menoeleng*.

— er, beter, *lebeh bájiq*.

DIENSTIGHEID, vr. nut, goena, pergoenâän.
DIENSTJAAR, o. *tâhon perhambâän, tâhon pekartjâän.*
DIENSTKNECHT, m. *hamba lâkti-lâkti, boedjang lâkti-lâkti*, L., zie **DIENAAR**.
DIENSTLOON, o. *oepah, gâdjî.*
DIENSTMEID, vr. *hamba parampoewan, boedjang parampoewan.*
 —, slavin, *mossa*, L., *boedaq parampoewan*, L.
DIENSTPLIGTIG, b. n. *misti bekartdja.*
 —en, *orang kardja kompeti, ânaq boewah.* (op Sumatra).
DIENSTTIJD, m. *wagtoe chedmat*, Ar., *têmpo kardja.*
DIENSTVAARDIG, b. n. *soeka kardja.*
 —, *hulpvaardig, soeka toeleng, soeka bantoe.*
 —, *naarstig, rådjin.*
DIENSTVAARDIGHEID, vr. *kasoeekâän akan menoelong.*
DIENSTVRIJ, b. n. *mardhika, lepas kardja, bébas.*
DIENSTWILLIG, b. n. *soeka kardja.*
 —, *onderdanig, rîndah.*
 —e dienaar, *hamba jang rîndah.*
 Uw —e dienaar, *toewan poenja hamba jang rîndah.*
DIENSVOLGENS, bijw. uit dien hoofde, *kârana itoe, sabab itoe, tegal itoe.*
DIEP, b. n. *dâlam.*
 Eene —e put, *prigt jang dâlam, soemoer jang dâlam.*
 Eene —e gracht, *pârît dâlam.*
 Vijf vademen —, *lima depa dâlamnja.*
 Hoe —? *brâpa dâlamnja?*
 Zeer —e rivier, *soengei jang mahâ dâlamnja, kâli jang dâlam sakâli.*
 Een — nadenken, *fikiran jang dâlam.*
 Het —, o. *toebir, lodjîj*, Ar., *bafr lodjîj*, Ar.
 Eene —e buiging maken, *menjoembah*, (van een meise op de Eur. manier,) *mendjoerah.*
 —e droefheid, *doeka-tjita jang amat sângat, soesah hati jang terlâloe amat.*
 Zich in het —ste der wildernis verbergen, *membâwa dirinja katengah hoetan.*
 — berouw, *sesal jang benar, tôbat jang benar.*
 —e rouw, *kâboeng besaar.*
 Stille waters hebben —e gronden, *âjer tenang bânjaq loempoernja.*
 —e oogen, *mâta lekoq,*
 Een — bord, *pîring dâlam.*
 Een —e slaap, *tîdor njadar.*
 Nog in eenen zeer —en slaap, *lâgi berâdoe terlâloe njadar.*
 Een — stilzwijgen in acht nemen, *diâm sakâli.*
 In — gepeins verzonken, *terfekoer.*
 — van toon, *sâjop.*
 Eene diepe stem, *soewâra sâjop.*

Hij had eene —e stem, *sâjop boenji bibirnja.*

Een — in de narde gewortelde boom, *pohon jang berâkar dâlam sakâli.*

— ingewortelde gewoonte, *âadat lâma, ââlât nenêg mójing.*

Zeer — in het woud, *mâsoq sakâli kadâlam rimba.*

— in zee, in volle zee, *di lâwoet rembang, di tengah lâwoet, aroangan âjer.*

— in de schulden zitten, *âda bânjaq hoetang.*

De schuit is — geladen, *prâhoe itoe di sârat, prâhoe itoe soedah tersârat.*

Een — geheim, *rahsia jang tersemboeni.*

—e kennis, *pengatahoewan jang dâlam sakâli.*

— in gepeins, *faykoer*, Ar.

— geleerd, *mot-bâhir*, Ar.

DIEP, o. diepte, *dâlamnja, kadalâman.*

—, afgrond, diepte der zee, *toebir, lodjîj*, Ar., *bafr lodjîj*, Ar.

DIEPACHTIG, b. n. *dâlam sedikit.*

— van een water, dat ondiep is, *dangkal.*

DIEPDENKEND, b. n. *fikiran jang dâlam sakâli.*

Een — mensch, *orang jang dâlam sakâli fikirannya.*

DIEPEN, b. w. *mendâlamkan, dâlamkan, gâli, menggâli.*

—, zoo als de schilders, *membâjangkan gambar, toelis bâjang-bâjang di dâlam gambar.*

DIEFER, m. *orang jang menggâli, penggâli.*

DIEFGAAND, b. n. *jang dâlam sakâli.*

Een twintig voet — schip, *kapal jang doewa poeloh kaki mâsoq di dâlam âjer.*

Een zoo — schip kan de monding der rivier niet binnen, *kapal jang bagitoe dâlam ttâda dâpat mâsoq koewâla soengei.*

DIEFGANG, m. van een schip, *dâlamnja kapal, qadarnja kapal.*

DIEFGRONDIG, b. n. *dâlam.*

DIEPING, vr. *penggaltan, pendalâman.*

DI FLOOD, o. *bâtoe loega, bâtoe doega*, L., *bâtoe djoedja.*

— en loodlijn, *bâtoe doega dan tâls doega.*

DIEPTE, vr. *dâlam, dâlamnja.*

Zes vademen —, *anam depu dâlamnja.*

De — van een huis, *panjangnja roemah, boedjornja roemah.*

De — des harten, *dâlamnja hati.*

Grondelooze —, afgrond, *toebir, lodjîj*, Ar., *bafr lodjîj*, Ar.

De — peilen, *loega, doega*, L.

— in eene rivier, *loeboq.*

DIEPZINNIG, b. n. *bâthin*, Ar., *dâlam sakâli, glap.*

—, *geheimzinnig, rahsia.*

DIEPZIENIGHEID, vr. *prî jang bâthin.*

DIEFZINNIGLIJK, *bijw. atas pri jang bāthin.*
 DIER, o. *binatang, haywān, Ar.*
 Een reedeloos —, *binatang jang tiada berhoedi, haywān ghyr nāthiq, Ar.*
 Wild —, *binatang liar, binatang hoetan.*
 Groote wilde —en, *satrā. satawā.*
 Tam —, *binatang djinnq.*
 Roofzuchtig, bloeddorstig —, *binatang boewats.*
 Vliegend —, *binatang terbang.*
 Viervoetig —, *binatang ampat kaki, binatang berkaki ampat, binatang berempat kaki.*
 Een kruipend —, *binatang jang melata.*
 zie KRUIPEN.
 Een dol —, *binatang gālaq.*
 Gekorven, bloedeloze —en, *rāta-rāta.*
 Een, op den buik kruipend —, *binatang jang menjjoeloor.*
 Een op de voeten kruipend —, *binatang jang merangkooq.*
 Een —, dat reeds gejongd heeft, *hiang.*
 Zeker verschuend —, (vermoedelijk een tijger soort), *djenāngar.*
 —en, gedierde, *haywānāt, Ar., dābat, Ar., segalla binatang.*
 DIER, b. n. māhal, zie DUUR.
 DIERAANBIDDING, *vr. penjoembāhan binatang.*
 DIERBAAR, b. n. *terkāseh, kakāseh.*
 Dierbare vriendin, geliefde, *adē, adenda, Hof.*
 Dierbare vriend, geliefde, *kakanda, Hof., abang, kaka.*
 DIERBAARHEID, *vr. beminnelijkheid, kalakoewan jang mānis.*
 DIERBESCHRIJVER, *m. penjoerat tsifat binatang.*
 DIERBESCHRIJVING, *vr. soerat tsifat binatang.*
 DIERENHUID, *vr. koelit binatang.*
 DIERENKENNER, *m. orang jang kenal akan segalla binatang.*
 DIERENKENNIS, *vr. pengatahoewan akan segalla binatang.*
 DIERENRIEM, *m. bordj' āsmān, Ar., fālaq, Ar., minthaq 'l bordj', Ar.*
 DIERENRIJK, o. *segalla binatang, segalla haywān.*
 DIERENTEMMER, *m. jang mendjinagkan binatang.*
 DIERGAARDE, *vr. tempat piāra segalla roepa binatang, kandang besnar.*
 DIERGELIJK, *bijw. zie DERGELIJK.*
 DIERKOOP, *bijw. en bijw. zie DUURKOOP.*
 DIERKRING, *vr. zie DIERENRIEM.*
 DIERKUNDE, *vr. pengatahoewan akan segalla binatang.*
 DIERKUNDIG, b. n. *mengatahoewi akan segalla binatang.*
 DIERLIJK, b. n. *tjāra binatang, seperti binatang haywān, Perz.*
 —, vleeschelijk gezind, *bernafsoe, bersjahwat.*

Een — mensch, *orang binatang, L., orang haywān.*
 — leven, *kahidōpan haywān.*
 DIERLIJKHEID, *vr. purāng-i binatang, pri haywān.*
 DIERMENSCH, *m. orang binatang.*
 DIERSOORT, *vr. djenis binatang.*
 DIERTJE, o. *binatang ketjil.*
 Allerlei kleine —s, *vliegende diertjes, rāta-rāta.*
 DIES, *bijw. kārana itoe, sabab itoe, tegal itoe.*
 DIETS, *bijw. in: — maken, op de mouw spellen, foppen, tipoe, manipoe, pedajā-in, L.*
 DIEVEN, b. en o. w. *reboet dengan diam, mentjoeri, zie ONTFUTSELEN.*
 DIEVENGESPUIS, o. *bangsat māling, L.*
 DIEVENHERBERG, *vr. pesanggrāhan orang mentjoeri, tempat kadoedoekan orang mentjoeri.*
 DIEVENHOL, o. *gōha orang mentjoeri, tempat māling.*
 DIEVENLANTAREN, *vr. tanglong pentjoeri, lantēra māling, L.*
 DIEVENROT, o. *kāwan pentjoeri, pekoempoolan pentjoeri, bangsat māling, L.*
 DIEVENTAAL, *vr. bahāsa pentjoeri, bāsa māling.*
 DIEVENVIJL, *vr. kikir pentjoeri.*
 DIEREIJ, *vr. pentjoerian, L.*
 Die — is ontdekt, *pentjoerian itoe soedah katahowan, (soedah trang).*
 DIGGEL, *vr. simplēk, L., tambikir, tambikir sāmang.*
 DIGT, b. n. *vast, kipal, kedap, kuddap, —goud, amas kipal.*
 — bij elkander, *krap.*
 Al te — bij elkander geplant, *di tānam terlāoe krap.*
 Al te — geweven, *di tenoen terlāoe krap.*
 Hoe —er hoe zwaarder, *mākin kipal mākin brat, mungkin kipal mungkin brat, L.*
 —, wel te zamen gevoegd, *rāpat.*
 Niet al te — bijl *djāngan terlāoe rāpat!* (van eenig voorwerp, dat men ergens tegen aan zet).
 — op elkander volgende woorden, *perkatāan jang krap.*
 — als regen, *gebladerte enz., lebat.*
 — bij de aarde, *zoo als gras, groente enz., ook van een vaartuig, welks boord haast het water raakt, rānup-rānapan.*
 —e regen daalde neder, *makka toeronlah hoedjan lebat.*
 — gebladert, *dāwon lebat, sāngat berdāwon rindang, dāwonja.*
 — gegroeid met kreupelhout, *samag dengan hoetan.*
 — bij elkander, (van twee voorwerpen,) *bersindil-sindil.*
 — bij elkander (van velen,) *berāpit-apit.*
 Al te — bij elkander, *gedrongen, sesaq.*

Al te — linnen, *kájin jang terláloe rápat.*

—, niet lek, *táda bótjor.*

Zich — houden, een geheim bewaren, *menároh rahsia, díam sakáli.*

—, gesloten, *tertoetop.*

De deur — doen, *toetop píntoe.*

DIGT, bijw. nabij, *dekat, hampír, damping.*

— bij de brug, *dekat djambátan.*

— bij elkander, *berdekat-dekátan.*

— bij den wind houden (op zee), *béloq.*

DIGTEN, b. w. *rápatkan, merápat, soembat, toetop.*

Een gat —, *menjoembat liang, toetop lóbang, pínpín, Menangk.*

DIGTHEID, vr. vastheid, *kípal.*

Het ijzer heeft meer — dan tin, *makka bessí itoe terlebeh kípal derri paadda timah.*

—, nabijheid, *dekat.*

De — van een bosch, *lebatnja (rindangnja) rimba.*

DIJ, vr. páha, L., *páwh.*

DIJBEEN, o. *toelang páha.*

DIJBREUK, vr. *pátah páha.*

DIJEN, o, w. *mangkaq, L.*

DIJHARST, m. *páha domba, páwh bírt-bírt.*

DIJING, vr. *pemungkákan.*

DIJK, m. *tarbis, témboq, alang, gáloeng, galoeng.*

Een — opwerpen, dijken, bedijken, *menarbis, menémboq.*

Eenen — tegen de zee opwerpen, *menarbis láwoet, menémboq láwoet.*

Eenen — doorsteken, *tataskan tarbis.*

Iemand aan den — jagen, *kaloewarkan (boewang) órang derri paadda roemahnja.*

—, opstaande kant eener rivier, *tebing soengéi.*

Wij maken dien — tot eene brug om naar Ceylon over te gaan, *makka kita perboewat akan témboq itoe akan titian kita menjabrang ka-langka-poerti, S. R. 136.*

Hoe vele duizende bergen tot eenen — gemaakt werden, verzonken zij door de buitengewone diepte, *brápa riboe goenong di témboqkannja, hábis tinggelam derri paadda sángat dálamnja, S. R. 140.*

DIJKAARDE, vr. *tánah tarbis.*

DIJKBAAS, m. *kapála of djoeroe tarbis, toekang tarbis, kapála bandoengan, djoerágan djága bandoengan, L.*

DIJBREUK, vr. *tatásan (tetásan) tarbis.*

DIJKEN, o. w. *menarbis, menémboq, memboewat tarbis, békin bandoengan, L.*

DIJKGELD, o. *belandja tarbis, belandja djága bandoengan.*

DIJKING, vr. *bedijking, pembandoengan, penarbisán.*

DIJKGRAAF, m. *panghoeloe memariksa tarbis.*

DIJKJE, o. *tarbis ketjil, galong.*

— in de rijstvelden, *gagálang, gaga-langan, galangan.*

DIJKPAAL, m. *tiang tarbis.*

DIJKREGT, o. *liag tarbis.*

DIJKSCHOUW, vr. *pemariksaan tarbis.*

DIJKWERK, o. *pekarjdjaan di tarbis.*

DIJKWERKER, m. *koeli jang békin tarbis (bandoengan, L.).*

DIJZIG, b. n. *klam káboet.*

DIK, b. n. (heeft velerlei beteekenissen, die men wel in acht moet nemen), *tebal, krap, kedap, kroeh, boetaq, lindir, kentat, bekoe, bangkaq.*

—ke bamboes, *boeloh tebal, bamboe tebal, L.*

Een —ke boom, *póhon tebal, póhon besaar.*

— zaaijen, *tábor krap, sebar krap.*

—, troebel water, *ajer kroeh, ajer boetaq.*

—ke stijfjel, *ajer kandji lindir.*

—ke pap, *boeboer kentat.*

—ke of gestolde boter, *dáti bakoe, minjaq sápti jang bekoe, (pongkok).*

Een —, stevig mensch, *órang jang tegap.*

— en vet, *bambang.*

— van lijf, *goemoq (gemoq) tebohnja of badannja.*

Een —ke, zware baard, *djenggoet jang lebat.*

Een —ke buik, *proet besaar.*

Zijn hand is zeer — geworden, *tángannja soedah djádi bangkaq sakáli.*

—ke duisternis, *glap golita.*

Eene omspanning —, *su-bidás.*

Een vinger —, *sadjári tebahja.*

Eene —ke lucht, *remang.*

— haar, *ramboet lebat, ramboet gemoq.*

—, groot in omvang, *besaar, gedang.*

Een — boek, *kitáb besaar.*

Grof en —, *bongkat.*

—ke inkt, *tinta boetaq, dáwat kroeh.*

—ke wangen, *pipi jang tebal.*

Zich — eten, *mákan kimmjung.*

— van koffij, *ampas koppi.*

Door — en dun loopen, *djálán di loempoeer sádjá.*

Het — van het been, de kuit, *boewah betis, blálang betis.*

Hij zit er — in, *dia áda órang kája, makka idálah hartáwan.*

Het —ke van den arm, *boewah lángan.*

Het —ke, binnenste van de hand, *proet tángan.*

DIKACHTIG, b. n. *besaar sedilít, enz. zie DIK.*

DIKBAST, m. dikbuik, *gendoet, gandoet.*

DIKBASTIG, b. n. *tebal koelínja.*

DIKBLADIG, b. n. *rindang.*

DIKBLOEDIG, b. n. *berdàrah kentat.*

DIKBUIK, m. *gendoet, gandoet, bontjit.*

DIKBUIKIG, b. n. *besaar proetnja.*

DIKHEID, vr. zie DIKTE.

DIKKEN, b. w. *békin kentat, besaar, enz., zie VERDIKKEN.*

—, o. w. *bekoe, djáli bekoe.*

DIKKERD, m. *ánaq gemoq.*

DIKKOP, m. en vr. *kapála besaar*.
DIKLJVVIG, b. n. *gendoeit*.
DIKLIP, m. en vr. *jang berbibir tebal, jang tehal bibirnja*.
DIKMAALS, bijw. zie **DIKWILS**.
DIKRUGGIG, b. n. *besaar blákanjnja*.
DIKTE, vr. *katebálan, kabesáran*, (zie **DIK** in de verschillende beteekenissen, gewoonlijk gebruikt men het b. n. met *nja, tebalnja, besaarnja*, enz.)
DIKWERF, bijw. zie **DIKWILS**.
DIKWILS, bijw. *bebrápa káli, sring-sring, L., kádang*.
DIKZAK, m. zie **DIKBAST**.
DILLE, vr. *sjibit'*, Ar., K. O.
DING, o. zaak, werk, *kardja, pekarjdjään, perkára*.
 Vele — en verrigten, *mengardjåkan bånjaq pekarjdjään*.
 Eenig —, *bårang kardja, bårang perkára*.
 —, voorwerp, *bårang*.
 Een — van waarde, *bårang jang berharga*.
 Een —, dat niet betaamt, doe het niet, *bårang pekarjdjään jang boekan låjiq djångan mengardjåkan itoe*.
 Wat is dat voor een —? *bårang apa itoeukah?*
 Een kostelijk —, *bårang jang indah-indah*.
 Hoe noemt men dat —? *apa namånja itoe bårang?*
 De liefde is een wonderlijk —, *isjq itoe bårang jang terlåloe ådjå-ib*.
 Alle — en, al het geschapene, *samista åålám*.
 God heeft alle — en geschapen, *bahoewa Allah soedah mendjådikan samista åålám*.
 Het einde der — en, *kasoadåhan doenjå*.
 De groote — en, die God onder ons verrigt, *bårang ådjå-ib jang di kardjåkan Allah antåra kåmt*.
 Van groote — en zwanger gaad, *berntat bårang jang besaar*.
 — en van huisselijk gebruik, *perkåkas roemah, serba roemah, bårang-bårang*.
 — en, bij welke men zweert, *soempåhan*.
DINGEN, b. w. *tåwar, menåwar*.
 Ik dong tien ropijen, *makka kita poon tåwar sapueloh roepiah*.
 —, pleiten, *begåwan, gåwé*.
 Naar den prijs —, *lomba, melomba*.
 —, naar iets staan, *berkahandaq, berntat*.
DINGER, m. *orang jang tåwar*.
DINGETJE, o. *bårang ketjil*.
DINGING, vr. het staan naar iets, *niat*, Ar., *kahandaq*.
DINGSdag, m. *hårt tzelåtza, hårt selassa, L.*
 De — sche markt, *påsar tzelåtza*.
DINGSdagAVOND, m. *sóre tzelåtza*.
DINGSdagMORGEN, m. *pågi tzelåtza*.
DINGSTER, vr. *paranpoewan jang tåwar*.
DINGSTIGHEID, vr. *tjerewét, tjidå*.

DINGTAAAL, vr. *bahåsa toekang bitjåra, bahåsa pegåwan, bahåsa pegåwei*.
DIPLOMATIE, vr. (ond. w.) *tadbir perintah*.
 Slechte —, *måja, Sansk*.
DISCH, m. *médjuh, L., må-idah, Ar*.
DISCHGENOOT, m. *teman di médjuh*.
DISCHGEREGT, o. *makånan, santåpan*, Holt., *hidångan, sadjan*.
DISCIPLIN, m. (o. w.) *moerid, Ar., pelåjar*, zie **LEERLING**.
 Joige — en, die boete doen, *perpoetoeit*.
DISSEL, m. gereedschap, *rimbas, balioeng, bantjå, papåtil, påtíl*.
DISSELBOOM, m. *påwh, kåjoe boedjor karétta, kåjoe boedjor pedåti, bõm karétta, L.*
DISSELBOOMRIEM, m. *koelit bõm karétta*.
DISSELEN, b. w. *rånbas, merånbas*.
DISSELPIN, vr. *penna mól, verb*.
DISTEL, vr. *oenaq, paropoq, hoeroq, chàr, Perz*.
 — en en doornen, *oenaq dan doeri*.
DISTELACHTIG, b. n. *saroepa oenaq*.
DISTELBLOEM, vr. *boenga oenaq, kumbang oenaq, L.*
DISTELIG, b. n. *bånjaq oenaq, beroenaq*.
 —, moetijelijk, *soekar, soesah*.
DISTILLATEUR, m. *djoeroe pengåraqkan, toekang åraq, toekang sópi*.
DISTILLATIE, vr. *pengoekoesan*.
DISTILLEREN, b. w. *koekoes, mengoekoes, måsaq åraq, måsaq sópi*.
 Gedistilleerd water, *må il moqthar, Ar. sópi, åraq*.
DISTRICT, o. *kademångan, distrik, verb*.
DISTRICTSHOOFD, o. *demang, kapåla distrik. L.*
DIT, o. aanw. voorn. *ini, iki, Jav*.
 — beetje, weinigje, *inilah sedikit*.
 — huis, *roemah ini, ini roemah, L.*
DITMAAL, bijw. *sakåli ini, sakårang ini*.
DIVAN, m. *diwån, Perz., daywån, Ar*.
DOBBEL, zie **DUBBEL**.
DOBBEL, m. als: eenen goeden — hebben, *menang*.
 Eenen kwaden — hebben, *kålah*.
DOBBELAAR, m. *perdjoeði, orang berdjoeði, orang perdjoeði, orang soeka måjin karto, (dådoe of top), bubbootto, L.*
DOBBELARIJ, vr. *perdjoeðian*.
DOBBELEN, o. w. *djoeði, berdjoeði*.
 —, met steenen, *måjin dådoe, boewang påreh*.
 —, zoo als de Chinezen, *måjin top*.
 Hij heeft al zijne schatten met — doorgegragt, *makka ia soedah memboeroeska saggalla hartånja dengan berdjoeði*.
DOBBELHUIS, o. *roemah perdjoeðian, roemah måjin top (pó), petoppån*.
DOBBELPLAATS, vr. *tampat perdjoeðian*.
DOBBELSPEL, o. *perdjoeðian, permajinan dådoe, permajinan boewah påreh, boewang dådoe*.
 Zeker inl. —, *meråsé*.
 Chineesch —, *permajinan top*.

DOBBELSTEEN, m. teerling, *boewah dádoe*, *dádoe*, *boewah páreh*, *misir*.
—en bezitten, *berpáreh*.

DOBBELZIEK, b. n. *soeka berfjoedi*, *kepingin boewang dádoe*, (*májin dádoe*).

DOBBER, m. *lampong*, *palamboeng*, *apong*, *pelontang*.
— van een vischnet, *lampong poekat*.
— van eenen hengel, *lampong kájl*, *lampong pantjing*.
Van —s voorzien, *hapelampong*.
—, zie **BOEL**.

DOBBEREN, o. w. *átong*, *berátong*, *lontang*.
Het vaartuig dobberde op zee, *makka práhoe itoepoon berátong-átong di láwoet*.
Zijn gemoed dobberde in onzekerheid, *makka hatinja poon berátong-átong kárana tiáda karowan*.
—, op het water spelen, *ombang*.

DOBBERING, vt. *peratóngan*, *perombángan*, *pelontángan*.

DOCH, voegw. *tetápi*, *tápi*, L., *lakin*, *walakin*, Ar.
Ik wil onder zeil gaan, — eerst zal ik rijst voor de reis koopen, *kita máwoe berlájár, tetápi dhólo kita máwoe bíl bras bakal di djálan*.

DOCHTER, vr. *ánaq parampoewan*, *poetri*, Hofst. gew. *toewan poetri*, (dat ook prinses, vorstin, mevrouw de prinses beteekent).

DOCHTERSKind, o. *ánaq parampoewan poenja ánaq*, L., *tjoetjoe*, *tjoetjong*, *tjoetjoenda*, Hofst.

DOCHTERSMan, m. *soewámí ánaq parampoewan kita*, *láki ánaq parampoewan kita*, L., *menantoe*, *mantoe*, L., *menantoe láki-láki*, *mantoe láki-láki*, L.

DOCTEREN, o. w. (ond. woord) den geneesheer spelen, *poera-poera djádi doekoen*.
—, onder doctors handen zijn, *páké óbat doekoen*, *páké óbat thabih*.
—, b. w. *mengóbátí*.
Iemand dood —, *mengóbátí órang hingga (sampe) máti*.

DOCTOR, m. *docter*, *hakim*, Ar.
— in de wijsbegeerte, *natuurkunde of medicijnen*, *hakim ilmoe hígnat*, Ar.
—, geneesheer, *doekoen*, *thabih*,
—, leeraar, *pandita*, *goeroe*.
—, doctoren, geleerden, *deláma*, Ar.

DOCTORAAT, o. (o. w.) *daradjat hakim*, Ar., *pankat hakim*.

DODDERIG, b. n. *antog*, *mengantog*, *háráp*, *máwoe tidor*.
Zeer —, *antog lelap*.

DODDERIGHEID, vt. *kalakoewan órang mang-antog*.

DODER, o. *telór boesoeg*.

DODOOR, m. *órang málas*, *órang mengantog sálja*.

DOE, zie **TOEN**.

DOEK, o. lijnwaard, *kájin*.
Drie stukken —, *kájin tiga kódi*.

Fijn —, *kájin háloes*.
Grof —, *kájin kásar*.
Dun —, *kájin tipis*.
Digt —, *kájin rápat*.
IJl —, *kájin djárja*.
Een lapje —s, *sapertja kájin*, *satampal kájin*.
Een —, waarmede een lijk omwonden wordt, *lijkdoek*, *grafdoek*, *kafun*.
Kinderdoeken, *lampin*, *kájin boengkoes*.
Zijlen —, *kájin soetra*.
Zeil—, *kájin lájar*.
—, die over een pot met warm eten gelegd wordt, *sáhat*.
Een fijne —, *nasibí*.
—, (pannus menstrualis) *tjáuwt*.
Zak—, *sapoe-tánqan*.
Hoofd— der inlanders, *stangan*.
Hand—, *serbétta*, L.verb., *toewalha*, Port.

DOEKEN, b. w. *tipoe*, *menipoe*, *pedjá-in*, L.

DOEKER, m. *órang menipoe*, *penipoe*.

DOEKJE, o. *kájin ketjil*, *sapertja kájin*, *sapótonq kájin*.
Wind er geene —s om, *loe mistí bitjára troes trang*, L.
—, waarin goud, parelen, edelgesteente enz. gebonden worden, *poera*.

DOEKING, vt. *bedrieging*, *tipoe*, *penipoewan*, *pedájín*, L.

DOEKMAKER, m. *toekang tenoen kájin*.

DOEL, o. doelwit, oogmerk, *máwoe*, *sahádja*, *kahandaq*, *maqsoed*, Ar., *qetsad*, Ar., *niat*, Ar., *gharadl*, Ar.
Zijn — bereiken, *menjanpékan (menlátsilkan) maqsoed*.
Zijn — missen, *sálah maqsoed*.
—, mikpunt, *sasáran*, *tanda*, *adjl*, Ar.
Naar het — mikken, *mítar ka-sasáran*, *intjar ka-sasáran*, *menénbuaq poetih*.
Voorgenomen —, *kasahadjáan*.

DOELENDE, o. *doel*, *maqsoed*, Ar., zie **DOEL**.

DOELEN, o. w. *mikken*, *mítar*, *intjar*, L., *toetjoe*.
—, bedoelen, *niutkan*, *qetsadkan*, *máw*, *berkahandaq*, *arah*, *harah*, Jav.

DOELWIT, o. zie **DOEL**.

DOEMELINGEN, m. meerv. *ahloel-djehen-nam*, Ar.

DOEMEN, b. w. *soekoemkan*.
—, *laken*, *menjelákan*.

DOEMENWAARDIG, b. n. *hároes di hoekoemkan*, *pátoet di hoekoem*.

DOEMING, vt. *poeloesan hoekoem*, *hoekoeman*.

DOEMWAARDIGHEID, vt. *tsifat jang pátoet di hoekoem*, *kalakoewan jang pátoet di hoekoem*.

DOEN, b. w. *boewat*, *memboewat*, *kardja*, *mengardjákan*, *mengadákan*, *békin*, L., *béking*, L.
Men moet 's rijks zaken met verstand en bedachtzaamheid —, *makka hároes mengardjákan segalla pekardjáan karudjáan dengan bordí bitjára*.

Wat doet gij? *apa loe kardja?* L., *apakah toewan hamba berboewat?*

Iet wel op al uw —, *ingatkan bájij-bájij paadda segalla kardjámoe.*

Hij heeft niets te —, *dia tíada kardja apa-apa.*

Hij doet het zelf, *ia sendiri berboewat itoe.*

Hij weet zijne zaken wel te —, *ia táhoe melakoekan kardjánja.*

Hij deed als of hij hem slaan wilde, *poera-poera ia máwoe poekoel dia.*

Is er wat te —? *ada bárang kardja?*

Hebt gij wat te —? *adakah kardja padámoe?*

Ik heb nog wat te —, *ada lági bárang kardja padákoek.*

Doe het, dat ik het zie, *perboewatlah itoe sopája hamba lihat.*

Het is mijn — niet, *boekan kardjakoek itoelah.*

Van — hebben, *koerang, berhádjat.*

Hij heeft geenén genesheer van —, *makka ia tíada berhádjat thabib, troesah dia pákej doekoen, L.*

Wat hebt gij met hem te —? *apa loe ferdocht sama dia?* L., *apakah angkaw fudloeli akan dia?*

Ik heb er mede te —, (medelijden mede), *kita sájung derri itoe, kita blas kaséhan kárana itoe.*

Die zaak geeft hem veel te —, *makka perkára itoe menqadákán bebrápa kusoesáhan padánja, itoe perkára bekin bánjaq soesah sama dia.*

Eenen winkel —, *pégang toko, pégang kadé, pégang wárong, L.*

— als of men leest, *tjáké-tjáké membátja.*

Toen dat gedaan was, *sa-telah itoe, hábis itoe, L., tatkála soedah itoe, sa-hábis itoe, komediën derri paadda itoe.*

Ik wil daarmede niet te — hebben, *sahája tíada máwoe bertjampor (batjampor, L.) dengan itoe.*

Het is al gednan, *soedah itoe, soedahlah itoe, soedah hábis itoe, soedah di kardja itoe.*

Met een meisje te — hebben, *áda berkendón dengan ánaq parampoewan sa-órang.*

Al wat met het verstand niet overeenkomt moet men niet —, *bárang perboewátan jang tíada berkenan paadda boedi djángan di perboewat perboewátan itoe.*

Zijn — deugt niet, *kardjánja tíada bájij*

Dit goudstuk doet vijf táhil, *ini oewang más lima táhil hárgánja.*

Dit huis doet eene zware huur, *makka ini roemah máhal séwánja.*

Te niet —, *meniádkán.*

— gedenken, *mengingatkan.*

Eenen eed —, *soempah, bersoempah.*

Eenen eed doen —, *soeroeh soempah, menjoempáht.*

Der waarheid hulde —, *membenarkan bárang jang benar.*

— zijn, *menqadákán.*

Dienst —, (in het krijgsw.) *djága, káwal, berkáwal.*

Dienst —, (in het godsd.) *berboewat baqti.*

Iemand een zwaar werk laten —, *soeroeh órang kardjákan pekdardjään jang brat.*

Ik heb het beloofd, maar ik kan het niet —, *kita soedah berdjumlji itoe tetápi tíada dápat kita kardjákan (menjampeikan) itoe.*

Hij kan nu niet meer zoo werken, als hij ligt te —, *dia tráda bóleh lági kardja seperti dhólo, L., makka tíada dápat ia lági kardja sabaqimána ia béjasa, (sabagimána dhólo of duhoelo).*

—, indoen, *tároeh, boeboeh.*

Suiker in de thee —, *tároeh goela di théh.*

Doe wat zout op het vleesch, *boeboeh gáram paadda dáying, tároh gáram sama itoe dáying, L.*

— en laten wat men wil, *mandja.*

Wat zal ik er aan —? *apa bóleh boewat?*

Nog niet gedaan hebben met werken, *belom lági berhénti derri paadda kardja.*

DOEN, o. werk, verrigting, bezigheid, *kardja, pekdardjään, perboewátan.*

Zijn — is anders dan zijne woorden. *kardjánja lájin dan katánja lájin, kardjánja lájin derri paadda katánja.*

Geld van — hebben, *berhádjat amas (oewang, derham), misti pákéwang (oewang), L., koerang doewit, L.*

Dat is mijn — niet, *sahája tíada béjasa bagitoe, L., boekan kita poenja áadat kardja bagitoe.*

In een goed — zitten, *hidop dengan senang.*

DOENDE, b. n. bezig, *lági bekartja, L., mást kardja, L., sambil kardja.*

Zóó —, *atas pri jang demikiën itoe, káloe bagitoe, L., dengan bagitoe.*

DOENDER, m. órang berboewat, *órang bekartja, L., órang mengardjákan.*

DOENING, vr. *pemboewátan, pekdardjään, pengardjään, ánal, Ar.*

DOENLIJK, b. n. jang bóleh, *jang dápat di kardjákan.*

DOENLIJKHEID, vr. *tsifat jang dápat di kardjákan, iáitinal, Ar.*

DOENNIET, m. órang málas, *pemálas, órang segan.*

DOERIANBOOM, m. *póhon doerian.*

DOEZELAAR, m. *doeselaar, verb.*

DOEZELLEN, b. w. *kardja gambar dengan doeselaar.*

DOF, m. slag, *poekol, páloe.*

Een —, *sa-páloe, sa-poekol.*

DOF, b. n. glansloos, *hilung tjahája, podda, poddar, soeram.*

—, *bleek, poetjat.*

— goud, *amas jang soeram tjahajanja*.
 Een — geluid of stem, *soewára (boenji)*
jang sâjop-sâjop.
 — van geest, *bâdoh*. *boedi jang brat,*
sejan, bi-hosj, Perz.
 — van kleur, *pâroe-pâroe*.
 —, vochtig, *langas, marsap*.
DOFFER, m. het mannetje eener duif, *me-*
rapâti djantan, boerong dârah djantan,
perapâti djantan, poenei djantan, boerong
perkoetoet la-laki, L., *paryam djantan*.
DOFHEID, vr. *soeram tjahâja*, zie **DOF**.
DOFT, vr. *tampat doedoeg orang berdâjoeng,*
(menjâjoeh).
DOFWIT, b. n. bleek, *poetjat pérang*.
DOG, m. *andjing inggris, andjing besaar*.
DOJER, m. *mêrah telôr*.
DOK, o. *kalangan*, (eig. eene drooge plaats,
 waar men vaartuigen ophaalt), *dok*, Ned.,
tambaq kapal, limboengan.
DOKKEBLAD, o. (cacalia), *djongheh*, Soend.
DOL, b. n. bezeten, *terkena oleh djin, ber-*
hantoe.
 —, gek, *gila, sarsar*.
 — van dieren, *gâlaj, boewas, gârang*
 —, verliefd, *gendang*, (men zegt dit
 van zich zelven).
 — worden, *djâdi gila*.
 — gemaakt worden, *di pergilâkan*.
 —, gek maken, *menggilâkan*.
DOL, m. roeipen, *penna dâjoeng*, L., *pâsaq*
dâjoeng.
DOLAPPEL, m. *târoeng, turroeng*, L.
DOLEN, o. w. *sesat, sasat, sâsar*, L., *sâlah*
berdjâlan.
 —, rondzwerfen, *kombâra, mengombâra,*
melantjong, L.
 Een dolende ridder, *hoeloebâlang jang*
mengombâra.
 Op weg of in de wildernis —, *sesat di*
djâlan ataw di hoetan.
 Den dolende moet men te regt wijzen,
kâlœ âda orang kasâsar misti oendjoq
djâlan sâma dia, L., *apa-bila âda orang*
tersasut makka pâtoetlah kâni mengoendjoq
djâlan padânya.
 Doen —, *menjasatkan, persasatkan,*
persâlâhkan, menjalâhi.
 Gedooled, verdoold, *kasâsar*, L., *ter-*
sasat.
DOLFIN, m. *dalfin, dilfin, dolfin*, Ar. en
 Perz., een woord van oud Chaldeeus-
 schen oorsprong.
DOLHEID, vr. *kagilâan, kasarsâran, kaga-*
rangan, kabowâsan, djoenoen, Ar., zie **DOL**.
DOLHOOFDIG, b. n. zie **DOLKOPPIG**.
DOLHUIS, o. *pandjâra orang gila*.
DOLING, vr. *sasat, kasasâtan*.
 —, dwaling, *misslag, kasalâhan, per-*
sâlâhan.
DOLK, m. het gewone wapen der Maleijers,
kris, kris, siwar, tjoeriga, tjoerikâ,
 Sansk.

Kleine —, soort van mesje, *bâdê-bâdê*.
Kleine —, die voorname vrouwen dra-
 gen, *patram, fatrâm, patrem*, Jav.
 Eenen — dragen, *pâkê kris*.
 Den — uittrekken, *tjâboet kris, hoenoes*
kris.
 Een ontbloote —, *kris terhoenoes, kris*
tetjâboet, L.
 —, die eene denkbeeldige deugdzaam-
 heid of kracht bezit, *kris sampâna*.
 —, zoo als de Arabieren dragen, *djambiâ*.
 —, soort van mes, dat in den gordel
 gedragen wordt, *chandjar*, Ar.
 Den — in den gordel dragen, *bersisip*
kris di pingganjna.
 —, die aan ééne zijde scherp is, *siwa,*
siwar.
DOLKOP, m. doldrifig persoon, *orang gila*.
DOLLEN, o. w. ijlen, woeden, *âda gila,*
âda sarsar.
 —, zie **BOLLEN**.
DOLMAN, m. huzarenkleed, *dolman*, Turksch.
DOM, b. n. *bôdoh, bebal, babal, boengol,*
doengoe, L., *gôbloq, L., koerang adjar*.
 —, traag van verstand, *gâwal*.
 Zeer —, *pakaq*.
 —, plomp, *pangkoh, koerang âadat,*
tâda tâhoe âadat, bi-âdâb, Ar.
 Zeer — worden, *djâdi bôdoh sakâli*.
DOMEIN, o. vorstelijk land, *tânah râdja*.
DOMEINBESTUUR, o. *peमारintâhan tânah râdja*.
DOMHEID, vr. *kabebâlan, kabodôhan*, zie
DOM.
DOMICILE, o. (ond. w.) aangenomene ver-
 blijfplaats, *tampat kadoedoekun jang di*
pileh.
 — kiezen, *pileh tempat kadoedoekan*.
DOMKOP, m. *orang bôdoh, orang doengoe,*
 L., *orang gôbloq, L., boengol, tjôgo*.
DOMMEKRACHT, vr. *domkrak*, verb., *dawr,*
 Ar., *bidjoe-bidjoe, engenio*, Mol. van *en-*
genho, Port.
DOMMELEN, o. w. *berdangong*.
 De hommels dommelden, *makka koem-*
bang poon berdangonglah.
 —, fluisteren, *berbisiq*.
DOMMELING, vr. *dangong*.
DOMMIGHEID, vr. zie **DOMHEID**.
DOMOOR, m. zie **DOMKOP**.
DOMP, m. zie **DAMP**.
DOMPELAAR, m. teling, taling, *blibis*.
 —, iemand die onderduikt, *orang se-*
loeloep, L., orang menjelam.
DOMPEDOOP, m. doop bij indompeling,
penjelâman.
DOMPELEN, b. w. *tjelop*.
 Zich in het water —, duiken, *selam,*
sellam, seloeloep, L.
 —, den doop bij indompeling bedienen,
menjelam.
DOMPELING, vr. *pentjelop-an*.
 —, dompeldoop, *penjelâman*.
DOMPEN, b. w. zie **DOMPELEN**.

—, den mond van een kanon doen zakken, *toeronkan moeloet mariam*.
 —, dempen, uitdooven, *pádámkan*, *boenoh*, L.
 DOMPERTJE, o. *pemádam*, *pemboenoh*.
 DOMPPIG, b. n. *radop*, *glap*.
 —, vochtig, *básah*, *langas*.
 DOMPNEUS, m. *hidlong mantjoeng*.
 DONDER, m. *goentoer*, *goeroh*, *tágar*, *pater*, *ghaw*, Perz.
 De — liet zich hooren met holle slagen. *makka goeroh poon berboenjliah sájop-sájop*.
 DONDERAAR, m. zie DONDERGOD.
 DONDERBEITEL, m. zie DONDERSTEEN.
 DONDERBUI, vr. *thofán dan goentoer*.
 DONDERBUS, vr. *pamoeras*.
 Met eene — schieten, *menémbaq dengan pamoeras*.
 DONDERDAG, m. *hárt chamis*, *hárt kummis*, L., (*kemis*) *hárt mosjturi*, Ar.
 DONDERDAGNACHT, m. *málam djoemaát*.
 DONDEREN, o. w. met den 3 pers. *bergoentoer*, *bergoeroh*, *bertágar*, *áda goentoer*.
 Eene donderende stem, *soewára gárang*, *soewára kásar*.
 Het geschut bulderde op eene zeer donderende wijze, *makka mariam poon berboenjliah terláloe amat gemoeroh boenjinja*.
 Vele menschen zijn bang als het dondert, *bánjaq órang djádi tákoet káloe áda goentoer*.
 DONDERGOD, m. *Batára Indra*, *Siva*, Coleman.
 DONDERKRUID, o. *sájor bákt*, *conyza*.
 DONDERSLAG, m. *pátoes*, *pettoes*, *táyar*, *boenji goentoer*, L., *halilintar*, *glédég*, L., *glédog*, L.
 DONDERSTEEN, m. *pánah-lintar*, *bátoe gelédog*, L., *bátoe goeroh*.
 DONDERWOLK, vr. *awan mengandong goentoer*, *awan mengandong goeroh*.
 DONG, m. *mest*, *táht*, *bádja*.
 DONKER, b. n. *glap*, *galap*, *klam*, *kolám*, *golita*, *soeram*.
 Een — e nacht, *málam glap*, *málam jang klam*.
 Nevelachtig —, *radop*, *klam káboet*.
 — worden, *djádi glap*.
 — e plaats, *tampat glap*.
 — e lucht, *lángit klam*.
 — van kleur, *toewah*, *warna toewah*.
 — e maan, *boelan glap*.
 — rood, *mérah toewah*.
 —, hoog blaauw, *indigo*, *nila*, Sansk.
 — geel, *koening toewah*.
 — e lucht, — weder, *ramang*.
 Stuk —, *glap golita*.
 Tusschen licht en —, *puadda waqtóe káboer*, (des morgens) *tatkála dáni hári*, (des avonds) *paadda silam*.
 —, verborgen, *tersembóent*, *báthin*, Ar., *glap*.
 Een — gelaat, *moeka másam*, L., *moeka soeram*, *moeka moeran*.

Uwe beschouwing is al te —, *toewan poenja timbangan terláloe brat*.
 Na — e tijden daagt het licht, *mása jang glap djádi trung djoega*, *makka kasoe-sáhan di ganti soeka-háti*.
 DONKERACHTIG, b. n. *glap sedikit*.
 DONKERBLAAUW, b. n. *biroe toewah*.
 DONKERBRUIN, b. n. *pála toewah*.
 DONKERGEEL, b. n. *koening toewah*.
 DONKERGROEN, b. n. *hidjoe (hidjau) toewah*.
 DONKERHEID, vr. *kaglápan*, *klam-káboet*, *kakuléman*.
 DONKERLIJK, bijw. *dengan glap*.
 DONKERROOD, b. n. *mérah toewah*.
 DONS, o. *boeloe háloes*, *boeloe dáda boerong*.
 Een donzen kussen, *bantal boeloe háloes*, (*dáda boerong*).
 DOOD, m. *kamatian*, *mawt*, Ar., *máti*, *poepoet*, Jav.
 Een schandelijke —, *kamatian jang ájib*.
 Toen het uur van zijnen — gekomen was, *tatkála soedah hampir koetika mawtnja*.
 In uwe hand alleen is toch zijn — (leven), *sahádu di dálam tángan toewan kamba djoega kamatiannya*.
 Een plotselinge —, *kamatian jang sekoenjong-koenjong*.
 Den — smaken, *merasá-t mawt*.
 Een treurige —, *mawt jang kasajángan*.
 Een verhaaste —, *kamatian jang goepoh-goepoh dátangnja*.
 Zijnen natuurlijken — sterven, *máti paaddu koetika adjalnja dátang*.
 De schaluwen des —s, *bájang-bájang mawt*.
 Ter — veroordeeld worden, *kena hoe-koem máti di boenoh*.
 Op den — zitten, *doedoeq di dálam panjdjára kárana kena hoekoem máti di boenoh*.
 Ter — brengen, *mematikan*.
 Iemand, die den — al gezet heeft, of doodelijk ontsteld is, *órang bersoemángat*.
 Zoo werd hij ter — verwezen, *makka hoekoemnja di boenoh djoega*.
 Eenen gewilligen — sterven, *máti deng-an di sahadjánja*.
 Den — onder de oogen zien, *bráni máti*.
 Op straffe des —s, *atas sjiksa kamatian*, *atas hoekoem máti di boenoh*.
 Ter — toe ziek, *sákit pájah*, *sákit kamáti-matian*.
 Getrouw tot in den —, zich met eenen doode laten verbranden, *béla*.
 DOOD, b. n. (van eenen vorst,) *hilang*, *mángkat*.
 —, (van eenen heilige,) *marhoem*.
 —, (van eenen geestelijke,) *wafát*.
 —, (van een fatsoenlijk mensch,) *meninggal*, *máti*, *poetoes njáwa*, *poetoes djíwa*.

— (van een ongeacht mensch,) *mampoes*, L. (*Mâti* is het algemeene woord).

De heer Sultan is —, *toewan Solthân soedah hilang*.

Al de heiligen zijn —, *segalla walt soedah marhoem*.

De pelgrim is —, *toewan hâdji soedah wafât*.

Het dorpshef is —, *kapâla dâsa soedah meninggal*.

De woeste moordenaar is —, *orang mengâmoq itoe soedah mampoes*, L.

Als iemand — is moet hij gewassen worden, *kâlœ orang soedah mâti makka handaqlah ia di mandikan*.

Zoo even —, *bahâroe poetoës njâwa*.

Een — mensch, doode, lijk, *orang mâti*, *majit*.

Schijnbaar —, *mâti tsoeri*.

Een doode, die geenen natuurlijken — heeft gehad, *bangké*, (dit wordt uit verachting gezegd, eig. een kreng.)

Een — kapitaal, *môdal mâti*.

— stil, *diam sakâli*.

— stil, (van het weder,) *tedoh sakâli*.

—, *stilstaând water*, *âjer tenang*.

De — e zee, *tâsik mâsin*.

Den stroom — zeilen, *berlâjar mema-tikan hâroes dras*.

Zich — eten, *gegâras sampê mampoes*, L.

Kinderen des — s, *ânag kaboenohan*.

Wilt gij uwen broeder den — aandoen? *apa adenda handaq boenohkah soedâra adenda*, Hofst.

DOODAAS, o. *bangké*.

DOODARM, b. n. *miskin sakâli*, *djingêt*, *pôtol*, L.

Een — mensch, *orang pôtol sakâli*.

DOODATEST, o. *soerat tanda orang soedah mâti*.

DOODBAAR, vr. *djompâna*, *korong bâtang*, L.

DOODBED, o. *tampat tidor orang mâti*.

DOODBERIGT, o. *chabar kamatian orang*.

DOODBOEK, o. *daftar kamatian orang*, *daftar orang mâti*.

DOODBRIEF, m. *soerat kamatian orang*, *soerat menjatâkan orang soedah meninggal*.

DOODBUS, vr. *tjandî*.

En de asch (van het lijk) deed hij in eene gouden met juweelen omzette — (urn,) *makka haboenja di mâsoqhkanja kadâlam tjandî amas jang bapermâta*.

DOODCEEL, vr. *soerat nâma orang jang di silâkan mengiring majit*, *soerat nâma orang jang di panggâl toeroet majit ka-qoebr*, (*qoeboer*, L.).

DOODE, m. en vr. *orang mâti*, *liwan*, *liwanan*, *majit*, Ar., (het laatste woord is deftiger).

Eenen — begraven, *tâsamkan majit*.

Die ten derden dage uit den — is opgestaan, *jang paadda hârt jang katiga*

soedah bangkit derri antâra orang mâti-mâti.

Zoo bleek als een —, *poetjat sabagei (seperti) orang mâti*.

Een verslagene —, ook het lijk van eenen zelfmoorder, *bangké*.

DOODELIJK, b. n. *kaboenohan*, *kamâti-matian*, *sâbar*, *sabil*, *besaar*, *bisa*, *terlâlœ sângat*, *nikâjat*, Ar.

Doodelijke plants (zoo als het hart, de hersens, enz.), *tampat kaboenohan*, (*perboenohan*).

— ziek, *sâkit kamâti-matian*.

— e strijd, *prang sâbar*, *prang sabil*.

— e zonde, doodzonde, *dôsa besaar*, *dôsa jang tiâda di ampoent*.

— e kruiden, *dâwon sâjor jang beroepas*.

Zich — vervelen, *kesal terlâlœ sângat*.

— venijn, *ismoe*.

— van wapens, *mandjoer*.

DOODELIJKHEID, vr. *tsifat kamatian*.

DOODEN, o. het — van slagtee, *penjemblehan*, *pôtong*, *pemôtongan*, L., *pembantéan*.

DOODEN, b. w. (onwettiglijk,) *boenoh*, *memboenoh*.

— (wettiglijk,) *matikan*, *mematikan*.

Zijne lusten —, *mematikan hawâ nafsoenja*.

Iemand, die gedood moet worden, *orang kaboenohan*.

—, (slagtee — volgens de wet,) *sembleh*, *menjembleh*, ook *sombleh*.

Zich —, *boenoh diri*, *boewang njâwa*.

—, het leven ontnemen, *ambil njâwa*.

De vorstin Komala Déwie nam den kris om zich zelve te —, *makka poetri Komâla Déwi poon mengambil kris handaq memboenoh dirinja*.

DOODER, m. moorder, *penboenoh*.

— op bevel, *orang jang mematikan*.

DOODGESCHOTEN, verl. dw. *mâti di têmbaq*, *kena di pângang*.

DOODGESLAGEN, verl. dw. *mâti di boenoh*.

DOODGRAVER, m. *toekang qoebr* (*qoeboer*) *gâbir*, *moeqabbir*, Ar.

—, diertje, *gâsir*, (*silphia*.)

DOODING, vr. *pematian*.

— der zonden, *pematian dôsa-dôsa*.

DOODKIST, vr. *long*, *peti orang mâti*, *karanda*, Tsir., *charanda*, verb., *balârong*, *lârong*.

Een gouden — met juweelen, robijnen en andere edele steenen ingelegd, *karanda amas bertâhkan retina matœ mânikam*, S. R. 52.

DOODKLEED, o. *kafan*.

In een — gewikkeld worden, *di kafân*.

In een — wikkelen, *kafân*.

DOODKLEUR, vr. *warna orang mâti*, *poetjat seperti orang mâti*.

DOODKLEURIG, b. n. *poedar*, *poeda*, *warna majit*.

DOODKLOK, vr. *ginta samboejan orang mati*.
DOODKLOUD, b. n. *dingin sabagei mujit, terláloe amat dingin*.
DOODKRANK, b. n. *sákit pájah, sákit kamatian*.
DOODMAAL, o. *perdjumoewan kávana orang mati*.
DOODMOEDE, b. n. *tjápé sakáli, L., terláloe amat lelah*.
 — van lang in dezelfde houding te staan of te zitten, *panat, pánat*.
DOODSANGST, m. *katakaoctan mawt, balisah kamáti-matian*.
DOODSBREEN, o. *toelang orang mati*.
DOODSBEENDERHUIS, o. *tampat simpan toelang orang mati*.
DOODSBENAAUWD, b. n. *terlálloe tákoet, balisah*.
DOODSCH, b. n. *poetjat warnánja, warna mawt, pérang*.
 — eenzaam, *sept, L., soenji, sinnjap, soenji kamatian*.
 In eene — plaats verrigtte hij zijne godsverering, *paadda tempat soenji kamatian ia-poon berboewat ibádatnja*.
DOODSCHIETEN, b. w. *témbaq hinggá mati, témbaq sampé mati, mematikan dengan témbaq, pásang*.
DOODSCHIETING, vr. *penèmbákan sampé mati*.
DOODSCHRIK, m. *kágét sakáli, L., kadedjoetan jang kamatian*.
DOODSCHULD, vr. *hoetang (belandja) menjoembahjangan mujit, belandja tánam orang mati*.
DOODSCHULDIG, b. n. *sálah kamatian, (boenoehan.) bersaláhan hinggá kena hoekoem mati di boenoh, dása besaar*.
DOODSENGEL, (de naam van den —) *èzráil, Ar.*
DOODSGEVAAR, o. *bahája mawt*.
 In — zijn, *kena bahája mawt*.
 Een ziekte, die in — verkeert, *orang sákit pájah*.
DOODSHOOFD, o. *tangkoraq, (tengkoraq en tongkoraq,) kapála orang mati*.
DOODSLAAN, b. w. *boenoh. memboenoh dengan páloe, poekoel mati, páloe hinggá mati*.
DOODSLAAP, m. *tidor kamatian*.
DOODSLAG, m. *pemboenohan*.
DOODSLAGER, m. *pemboenoh*.
DOODSNIK, m. *nafas áchir, M. R. IV.*
DOODSNOOD, m. *balisah, kasoeakaran mawt, pájah kamatian, nazden, Ar., naz', Ar.*
DOODSTEEL, m. *tikam mati*.
DOODSTEKEN, b. w. *bertikam mati, menikam hinggá mati, ook enkel: tikam*.
DOODSTEKER, m. *penikam, orang jang bertikam*.
DOODSTEEKING, vr. *penikáman*.
DOODSTIL, b. n. (van den wind,) *tedoh sakáli*.
 — zitten, *sprakeloos, tjóqol*.
 —, *doodsch, sept, L., soenji, sinnjap*.
 Toen de slapende menschen — waren,

sa-telah soenjarah orang tidor, S. R. 17. zie ook S. R. 133.
 — van het water, *tenang, diam sakáli*.
DOODSTOND, m. *adjal, Ar., koetika mati, sakrat mawt*.
DOODSTRAF, vr. *hoekoem kamatian, hoekoem mati di boenoh, sjiksa kamatian*.
DOODSTRID, m. *prang dengan mawt*.
DOODSTUIP, vr. *sávan kamáti-matian*.
DOODTIJ, o. *perhentian pásang, ájer tenang*.
DOODVERW, vr. zie **DOODKLEUR**.
 — eener schilderij, *tjat moela-moela, tjat dásar gambar*.
DOODVERWEN, b. w. *tároh tjat moela-moela*.
 Iemand met een ambt —, *menoendjoekan orang jang di kirákan mendápat martabat*.
DOODVJAND, m. *satroe jang sángat bintji*.
DOODVLAG, vr. *bandéra di tengah tiang*.
DOODVONNIS, o. *kapoetoesan hoekoem mati di boenoh*.
DOODWONDE, vr. *loeka kamatian*.
DOODZIEK, b. n. *sákit pájah*.
DOODZIEKTE, vr. (witte plekken op het lichaam,) *balar*.
DOODZONDE, vr. *dása besaar*.
DOODZWEET, o. *peloh orang hampir mati, kringatnja orang hampir mati*.
DOOF, b. n. *toelt, tsonni, Ar.*
 Zeer —, *toelt sakáli*.
 Een weinig —, *hardhoorend, bángal, pekah, pekaq*.
 — worden, *djádi toelt*.
 — maken, *menoelikan, kardja toelt, L., békin toelt, L.*
 —, *uitgedoofd, terpadam, mati*.
 —, *gevoelloos, stijf, kákoé*.
DOOFACHTIG, b. n. *bángal, pekah, pekaq*.
DOOFHEID, vr. *toelt, katoelian*.
DOOFPOT, m. *tampat boenoh ápt, L., tempat pemádam ápt*.
DOOFSTOM, b. n. *toelt dan bisoe*.
DOOJEN, o. w. *tjájérkan, (eig. doen smelten,) djádi antjor*.
DOOLHOF, o. *táman jang koesoet djálan-djálannja*. (Dit is eene bloote vertaling; de Maleijers hebben geene doolhoven.)
DOOLWEG, m. *djálan jang koesoet, djálan tepoetar-poetar*.
DOOF, m. *permandian*.
 — bij indompeling, *penjeláman*.
 Een kind ten — houden, *bapersoembakkan ánaq akan di permandikan, angkat ánaq (membáwa ánaq) boewat kassé másoq tsaránt, L.*
DOOFBEKKEN, o. *batil permandian, tempat a er permandian*.
DOOFBOEK, o. *daftar permandian*.
DOOFCEDEL, vr. *soerat permandian*.
DOOPDAG, m. *hári permandian*.
DOOPDEREN, vr. *selimoet permandian*.
DOOPELING, m. en vr. *orang (ánaq) jang di mandí*.

DOOPEN, h. w. (in het Christendom inleiden) *permandikan, mandí* (eig. baden en dus verkeerd, men moest zeggen, *mendiriskan*, dat is: met water besprengen; men zegt ook: *kassi másoq tsaráni*, dat is: in het Christendom inlijven.)

— door indompeling, *menjelam*.

— in eenig vocht of suiker, *tjelop, tjitja*.

Brood in saus —, *tjelop róti dâlam goelei*.

DOOPER, m. *permandí, jang permandikan*.

—, die bij indompeling doopt, *penjelam, jang menjelam, (menjellam.)*

DOOPGETUIGE, m. en vt. *sjaksi permandian*.

DOOPGOED, o. *pekâjin (pakéan) ánaq jang di permandikan*.

DOOPHEFFER, m. *orang jang menâdahkan ánaq jang di permandikan*.

DOOPING, vt. *permandian*.

— bij indompeling, *penjelâman*.

DOOPKIND, o. *ánaq jang di permandikan*.

DOOPMAAL, o. *perdjamoewan paadda hárti permandian*.

DOOPNAAM, m. *nâma jang di brikán paadda koetika permandian, nâma permandian, nâna dájing*.

DOOPVERBOND, o. *perdjandjian permandian*.

DOOPVONT, vt. *batjana ajer permandian*.

DOOPWATER, o. *ajer permandian*.

DOOR, voorz. door iets heen, *troes, tamboes*.

— eene plank, *troes pápan*.

— het water gaan, *berdjâlan troes ajer*.

— eene rivier zwemmen, *bermang troes di soengei*.

— eene wildernis gaan, *djâlan troes di hoetan*.

Een kokosnoot viel — het dak, *makka hoewah kalâpa (njior) sabidji djâtoh tamboes átap*.

Dat is mij — het hoofd gegaan, *kita sodah loepa itoe*.

— de deur inkomen, *másoq di pintoe, másoq derri paadda pintoe*.

De maan scheen — de raam, *trang boelan itoe troes djandêla*.

De weg loopt — de stad, *makka djâlan itoe troes di tengah negri*.

— het venster zien, *lihat derri djandêla of tingkap*.

— de vingers zien, *toetop mâta*.

— enen bril zien, *lihat dengan tjermín mâta*.

— malkanderen, een voor een, *sátos-sátoenja, sátoe per sátoe, L.*

— malkanderen kosten mij die paarden honderd gulden, *harga koeda-koeda itoe sátos-sátoenja sarátoes roepiah*.

Hij is — de bank op de markt, *makka sring-sring ia áda di pásar, L.*

— (oorzaak aanduidende,) *oleh, derri paadda, puadda, bi. Ar.*

Hij werd — u gezien, *makka ia-poon di lihat olehmoe*.

— den koning, *oleh rádja*.

— (hulp aanduidende,) *dengan, sâma, L.*

— de genade Gods, *dengan rahmat Allah*.

— de hulp zijns broeders, *dengan pertoeleongan soedaránja*.

— mij zelve, *oleh dirikoe, oleh diri hamba*.

Ga — (in) mijnen naam, *másoqlah dengan namákoe*.

— uit liefde, *derri puadda kâseh*.

— uwen raad, *dengan bitjarâmoe*.

— dezen weg, *puadda djâlan ini*.

Mijn gansche leven —, *sa-oemoer lidop hamba, (kita.)*

Het gansche jaar —, *intéro tâhon, saganap tâhon*.

Den ganschen nacht —, *samalâman*.

Den ganschen dag —, *sontog hárti, intéro hárti*.

Al de eeuwen —, *salâma-lamânja*.

— en —, *troes sakáli*.

— en — kennen, *kenal sakáli*.

— de tong van den profeet, *atas lidah nabí*.

DOOR, m. zie **DOJER**.

DOORADEMEN, o. w. *lâgi bernafas, zie ADEMEN*.

DOORAKKEREN, o. w. *berkandjang peroesah tánah, lâgi kardja tánah*.

DOORANTWOORDEN, o. w. *tiáda berhenti menjâhoet, berkandjang menjâhoet*.

DOORARBEIDEN, o. w. *kardja-kardja sâdja, tiáda berhenti kardja*.

—, b. w. *meloeka dengan sangat kardja*.

DOORBAAUWEN, o. w. *berteréjaq sâdja, berkandjang berteréjaq*.

DOORBABIJNEN, o. w. *likas, melikas sâdja*.

—, spoedig babijnen, *melikas lakus-lakas, melakaskan likâsan*.

DOORBABELEN, o. w. *mengómong-ómong sâdja*.

DOORBAFFEN, o. w. *sâlaq-menjâlaq sâdja, tiáda berhenti menjâlaq, berkandjang menjâlaq*.

DOORBAKKEN, o. w. *bâkar sâdja, goréng sâdja, zie BAKKEN*.

—, b. w. *gaar bakken, bâkar sampé mâtang*.

Goed — brood, *róti jang mâtang sakáli*.

Brood, dat niet — is, *róti bantat, róti jang tiáda mâtang, róti jang koerung mâtang*.

—, met spoed brood maken, *békin róti dengan lakus-lakas, L.*

DOORBALDEREN, o. w. *bergemoeroeh-gemoeroeh boenjinja*.

DOORBALIËN, o. w. *tiáda berhenti mentimbâ ajer derri dâlam práhoe*.

Gij moet —, *djângau loe (kaw) berhenti menimbâ*.

- , met spoed baliën, *menëmbá dengan lakas-lakas.*
- DOORBALKEN, o. w. *mendjerta sádja.*
Die czel balkt steeds door, *kalidé itoe mendjerta sádja, kalidé itoe berkandjang mendjerta.*
- DOORBANKETTEREN, o. w. *senantiása bersoeka-soekáán mákan minom.*
- DOORBARRIEREN, o. w. *tjoekoer sádja, djádi toekang tjoekoer djoeqa.*
Die Chinees is rijk geworden, maar blijft steeds —, *itoe órang tjina soeduh djádi kája tetápi djádi toekang tjoekoer djoeqa.*
- DOORBARSTEN, o. w. zie DOORBERSTEN.
- DOORBEDELEN, o. w. *mínta-mínta sádja, lági mínta-mínta, berkandjang mínta-mínta.*
- DOORBEITELLEN, o. w. *senantiása memáhat, páhat sádja, tráda lájin kardja melínkan páhat sádja, L.*
De handen —, *meloeka tángan dengan memáhat.*
- DOORBEKEREN, o. w. *ramé sólong-menjólóng, ráné minom angjoer, L.*
- DOORBENGELLEN, o. w. *tráda brénti gójang löjtjeng, L., senantiása menghéla gínta.*
- DOORBERSTEN, o. w. (van hout of bamboes) *belah sakáli.*
—, (van breckbare dingen) *simplèk sakáli.*
— van dijken en muren zoodat er groote openingen in komen, *tatas, tetas.*
- DOORBETEREN, o. w. *lági somboh, somboh djoeqa.*
- DOORBETTEN, o. w. *tráda brénti membásahkan, L.*
- DOORBEUKEN, o. w. *poekol sádja, hantam sádja, berkandjang menoekol.*
- DOORBEUZELLEN, o. w. *kardja tjomah-tjomenah sádja.*
- DOORBIDDEN, o. w. *tiáda berhénti soembah-jang, senantiása mínta ddá.*
- DOORBIJTEN, o. w. *tráda brénti menggigit, L.*
—, door en door bijten, *menggigit troes, tábong.*
—, van sterke middelen, *mákan, mákan troes.*
Het sterk water heeft dit ijzer tot aan onder toe doorgebeten, *makka ajer kras soedah mákan bessé ini troes kabáwah.*
- DOORBILJARTEN, o. w. *tiáda berhénti májin bóla.*
- DOORBLADEREN, o. w. (een boek) *báliq blah segalla ládjor kitáb, moddaris, Ar.*
- DOORBLAZEN, o. w. *tiocp sádja, berkandjang tiocp.*
—, door blazen doen scheuren, *sówég dengan tiocp, L., sójaq dengan tiocp.*
- DOORBLIJVEN, o. w. *tinggal sádja, berkandjang-kandjang.*
- DOORBLIKKEN, o. w. *berkelip-kelip.*
- DOORBLOEDEN, o. w. *senantiása kaloewar dárah, tráda brénti kaloewar dárah, L.*
- DOORBLOEIJEN, o. w. *senantiása berhoenga, tráda brénti berkumbang, L.*

- DOORBOERTEN, o. w. *berkandjang bergoeroe-goeroe.*
- DOORBOOMEN, o. w. *tiáda berhénti toelaq gálah.*
—, met spoed boomen, *toelaq gálah lakas-lakas.*
Eene praam onder eene brug —, *mela-djoekan práhos di bárah (kólóng) djambátan dengan menoelaq gálah.*
- DOORBORDUREN, o. w. *menjoelam sádja, berkandjang menjoelam.*
- DOORBOREN, b. w. door iets heen boren, *bertindeh troes, tábong, loet, menggiriq troes, troeskan, tamboes, lakatza, Ar.*
De ooren —, *bertindeh troes telinga.*
—, met spoed boren, *giriq lakas-lakas.*
Eenen balk in de lengte — om er eene pomp van te maken, *bólóng.*
Doorboord, *doorknaagd, bertamboesan.*
- DOORBORING, vt. *troesan.*
— in de lengte, *pembólóngan.*
- DOORBOUWEN, o. w. *tiáda berhénti peroesah, of menoewat, zie BOUWEN.*
- DOORBRAAK, vt. *tetásan.*
Het water der rivier liep door de —, *makka ajer soengi (káli, L.) itoe-poon másoq di tetásan.*
- DOORBRAKEN, o. w. *moentah-moentah sádja.*
- DOORBRANDEN, o. w. *bernjála-njála, menjála bájiq-bájiq.*
Het vuur brandt niet door, *ápt tiáda bernjála.*
Goed doorgebrande houtskolen, *arang jang mátang sakáli, arang jang di bákar bájiq-bájiq.*
—, door iets heen, *mákan troes.*
Het vuur heeft deze plank tot aan onder toe doorgebrand, *makka ápt soedah mákan pápan ini troes kabáwah.*
- DOORBREKEN, o. w. *membongkar sádja, zie BREKEN.*
—, b. w. in stukken breken, *pátah, memátahkan, zie BREKEN.*
Zijne tanden breken door, *giginja timboel.*
De zweer is doorgebroken, *bisoel itoe soedah pitjah (melopa).*
De zon breekt door, *máta-hárt bersinar.*
De dief wilde —, *makka pentjoert itoe-poon máwoe menggánas, (doebroek).*
De gelederen, die voor het front staan —, *memblah tsaf jang di hadápan. Isk. 678.*
De generaal wilde — (door de slagorde des vijands), *makka toewan djendrál poon máwoe pitjalkan prang moesoeh.*
De wandelstok is doorgebroken, *makka tongkat itoe soedah pátah.*
De dijk is doorgebroken, *makka tarbis itoe soedah tatas (tetas).*
Eenen muur —, *menetas dinding.*
- DOORBREKING, vt. *pembongkaran, zie BREKING.*

DOORBRENGEN, o. w. *tiada berhenti membawa*, zie **BRENGEN**.

—, door iets, *membawa troes*.

Den tijd —, *laloekan waqtoe*.

Den ganschen dag met werken —, *bekardja intéro hári*.

Den tijd met bezuelingen —, *laloekan waqtoe (tempo) dengan májin-májin sádja*.

—, verspillen, *boeroeskan, memboeroeskan*.

Al zijne schatten heeft hij doorgebracht. *makka segalla hartanja poon di boeroeskanja, (di boewangkannja, di hábis-kannja)*.

DOORBRENGER, m. verkwister, *orang jang memboeroeskan hartanja*.

DOORBROEDEN, o. w. *lági mengaram*.

DOORBUIGEN, o. w. buigen, *béngkoq, djádi béngkoq*.

—, b. w. *membéngkoqkan, békin béngkoq, L.*

DOORCIJFEREN, o. w. *hitong sádja*.

Een rekenboek —, b. w. *beládjár boekoe hitoengan (hesáb, Ar.) sampei pengabisan. (tammal, Ar.)*.

DOORDACHT, verl. deelw. *soedah di fikir (pikir) bájiq-bájiq*, zie **DOORDENKEN**.

DOORDANSEN, o. w. *menári sádja, tráda brénti bálu, L.*, zie **DANSEN**.

DOORDENKEN, o. w. *fikir sádja*.

—, b. w. *mengira-ngira, menimbang bájiq-bájiq, fikir bájiq-bájiq*.

DOORDIEN, voegw. *káraná, sabab, Ar. sedang, tegal, L.*

DOORDIENEN, o. w. *másoq kardja brápu láma, senantiása másoq kardja*.

DOORDOBLEN, o. w. *djoedi sádja*, zie **DOBLEN**.

DOORDOEN, b. w. blijven doen, *senantiásu berboewat, békin sádja, L.*, *békin djoeqa, L.*

—, door eene opening doen, *troeskan di lóbang*.

—, uitwisschen, *hápoes, hápoeskan*.

Eene rekening of schuld —, *hápoeska: hoentang*.

—, zie **DOORZIJGEN**.

DOORDONDEREN, o. w. *goentoer trála brénti, L.*, *berkan djang bergoeroh-goeroh*.

DOORDORSCHEN, o. w. *tebak sádja, loebon sádja, berkan djang memebah, meloebor*.

DOORDOUWEN, o. w. *toelaq sádja*.

DOORDRAAIJEN, o. w. *berpoetar-poetar, poetar sádja*.

DOORDRAGEN, b. en o. w. *pikol djoeqa*.

Zullen wij stil houden? neen! gij moet —, *apa kita orang misti brénti? tráda! lo: misti pikol djoeqa*.

DOORDRAVEN, o. w. *djoktjok sádja, L.*, *onggol sádjoe*.

—, snel draven, *djoktjok lakas-lakas*.

DOORDRENTLEN, o. w. *melantjong sádja*.

DOORDRIJVEN, o. w. *hánjot sádja, senantiása hánjot*.

—, door iets heen leiden, *mengalaw: membawa*.

Het is verboden hier kocijen door te drijven, *makka di larang mengalaw sapi di sini, makka di larang membawa sampi di sini, L.*

Eene zaak —, *paqsa soewátóe perkára*.

DOORDRIJVER, m. fig. doorzetter, *orang jang paqsa, pemaqsa*.

DOORDRINGBAAR, b. n. *jang dápat di troeskan jang bóleh di toesoq troes, L.*, *jang dápat di tindeh troes*.

DOORDRINGBAARHEID, vt. *tsifat jang dápat di troeskan*.

DOORDRINGEN, o. w. *menjesq sádja, serbor*.

Hij drong door in de gelederen des vijands, *lálóe di serboekannya kadálam bála-tantará moesoeh*.

Tot op het been —, *lantas ka-toelang, lálóe troes ka-toelang, (di toelang)*.

Diep —, insnijdende, *rasb, Ar.*, *dálam sakáli*.

De waarheid zal —, *makka kabenáran itoe akan di benarkan*.

Eene stem die niet kan —, *soewáru jang tiada kadéngaran*.

Van vreugde doordrongen, *terlálóe amat soeka-tjita rasánja*.

'Te ver —, (in eene stad, enz.) *terlandjor másoq*.

DOORDRINGEND, b. n. *jang troes sakáli, jang menroes-sakáli*.

Een — gezigt, *máta tádjam*.

Een zeer — verstand, *boedi jang trang sakáli*.

DOORDRINGING, vt. *peneroesan*.

— van eene wonde, *táútzir, Ar.*

DOORDRINKEN, o. w. *minom ráme*.

DOORDROOG, b. n. *kring sokáli*.

DOORDROOMEN, o. w. *bermimpi-mimpi*.

DOORDROPPELEN, o. w. *bertitit-titit, bertiris-tiris*.

DOORDRUIPEN, o. w. zie **DOORDROPPELEN**.

DOORDRUKKEN, o. w. *tákan sádja, bertákantákan, bertindis-tindis*.

Op eene drukkerij —, *bertjitaq-tjitaq, L.*

Dit papier is doorgedrukt, *ini kartas melar tjitaqnja, L.*

DOORDUREN, o. w. *berkan djang, kekal, senantiása, selána-lamána*.

DOORDURVEN, o. w. *bránti djálan troes*.

DOORDUTTEN, o. w. *mengantóq sádja*.

DOORDWINGEN, o. w. *paqsa sádja*.

DOOREBBEN, o. w. als: Het ebt nog door, *makka ejer lági soeroet*.

DOORENGOOMELEN, b. w. *tjampor bersámasáma dengan melmpar, tjampor báwoekar*.

DOORENHASPELEN, b. w. *koesoetkan, kardja koesoet, békin koesoet, L.*

DOORENKNEDELEN, b. w. *remas bersámasáma*.

DOORENMENGEN, b. w. *tjampor bersámasáma*.

DOORETTEREN, o. w. *bernánah-nánah*.
DOORFLUITEN, o. w. *besiol sája*.
DOORGAAN, o. w. *berdjálan-djálan*.
 —, spoedig gaan, *berdjálan tjepat*.
 Eene plank, die van de eene tot de andere zijde doorgaat, *pápan sabilah jang troes kasablah-menjablah*.
 De spleet gaat niet door, *simpletjaja tráda troes, L.*
 Door een bosch gaan, *melintas rímba djálan troes di hoetan*.
 Deze rivier kan men —, *ini kálí báléh di grobiokkí, L., makka soengei ini dápát di haroengi*.
 Hij is met mejufvrouw A. doorgegaan, *makka ia melarikan nonnu ano, dia membáwa lárt nonna ano*.
 —, op hol gaan, *lári, tjongklang*.
 Dit verzoek is ter naauwernood doorgegaan, *ini permintáan hampir woeroeng, L., makka permintáan ini hampir táda djádi*.
 —, in zwang geraken, *lákoe, di páké*.
 —, zijn, *tantoe, tentoe*.
 Dit beginsel gaat niet door, *makka maqsoed ini táda tantoe*.
 Een vaartuig, dat snel doorgaat, *práhoe jang sangat ládjoe djalannya*.
 —, van een gezwel, *pitjah*.
 De rijstvelden —, *djálau troes di sawah*.
 —, naauwkeurig beschouwen, *mengámat-amátí*.
 Ik heb mijne voeten doorgegaan, *sáju berdjálan-djálan sampé loeka sája poenja káki*.
DOORGAANS, bijw. *sring-sring, L., terkádang-kádang*.
DOORGAANG, m. *troesan, pelantáran*.
 —, de daad van doorgaan, *perdjulánan troes, pelintásan*.
 —, gang, *gang, Ned.*
 —, doordringing, *peneroesan*.
 Er is een sterke — door deze plaats, *bánjaq órang berdjálan troes negrí ini*.
 Eenen — door eenen tuin bedingen, *berdjandjí perdjalánan troes di kebon*.
 Den — sluiten, *toetop troesan (pelantáran)*.
 — in eenen berg, *tjelah goenong*.
 — in een huis, *gang, Ned., pelantáran*.
DOORGEBETEN, verl. deelw. (door en door gebeten in den lijd. zin) *tergigit troes, di gigit troes*. (In den bedr. vorm, wordt het werk. door soedah voorafgegaan).
 Hij heeft dat —, *makka ia soedah mengigit troes ítoe*. (Ten aanzien der veelvuldige verl. deelw., raadplege men de werkwoorden en behandelde hen op de wijze, bij **DOORGEBETEN** aangehouden).
DOORGEVEN, o. w. *senantásá membrí, selamánya kassí, L., kassí sádjít, L., tráda bréntí kassí, L.*

DOORGIETEN, o. w. *toewang sádjá, tráda brénti toewang, L.*
 —, (door eene vergiettest of zuiverings-toestel, enz. laten loopen, *tápiskan, tamboeskan, sáringkan, kassí sáring, L.*
DOORGIETING, vr. (door iets heen) *penapisan, penamboesan, penjaringan*.
DOORGILLEN, o. w. *berteroeag sádjá*.
DOORGLIPPEN, o. w. *loetjoet*.
DOORGONZEN, o. w. *berdangong sádjá*.
DOORGOOIJEN, o. w. *limpar sádjá, lontar sádjá*.
 De glazen —, *limpar troes di kátja, pitjahkan kátja dengan limpar*.
DOORGRAVEN, o. w. *gáli sádjá*.
 —, b. w. door iets heen graven, *gáli troes*.
 Eenen berg —, *gáli troes goenong*.
DOORGRAVING, vr. *bedrijv. penggalian troes*.
DOORGROEIJEN, o. w. *toemboeh sádjá, senantásá toemboeh, bertoeboeh-toemboeh*.
 —, snel groeijen, *toemboeh lakas*.
DOORGRONDEN, b. w. *mendálmakan*.
 —, uitsorschen, *sidiq, menjidid dengan saqsamánja*.
DOORGRONDING, vr. *penjidikan, pamariksáán*.
DOORHAKKEN, o. w. *tetaq sádjá, pótong sádjá, L., zie HAKKEN, b. w.*
 Den knoop —, *poetoeskan perkára*.
DOORHAKKING, vr. *penetákan, pemótongan*.
DOORHALEN, b. w. (door eene opening,) *tárêq troes*.
 —, herstellen (van eenen zieke), *djádi bájig, L., somboh*.
 Hij zal er die zaak wel —, *dia nanti bekin brisih ítoe perkára, L., makka ia nanti selessékan ítoe perkára*.
 —, bevochtigen, *rindamkan*.
 —, door stijfswater, *tjelop dálam ajer kandji*.
 —, uitwisschen, *doorschrappen, hápoeskan*.
 —, zie **BEKIJVEN, BESTRAFFEN**.
DOORHALING, vr. *penarékan troes*.
 —, doorschrapping, *penghapoesan*.
DOORHANDELEN, o. w. *berdágang sádjá, L., senantásá bernitága*.
 Al heeft hij bankeroet gemaakt, hij handelt steeds door, *naskí poetoes módalnja ia berdágang djoega, L., djikalaw poetoes módalnja sakálipoon makka senantásá ia bernitága djoega*.
DOORHASPEN, o. w. *likas sádjá*.
DOORHEEN, bijw. *troes*.
 Hij ging door de rijstvelden heen, *makka ia-poon troes di sawah*.
DOORHEET, b. n. *pánas sakáli*.
DOORHELPEN, b. w. (doorgang weten te banen), *toelong meneroeskan*.
 —, uit bezwaren helpen, *loepoetkan derri paadda kasoekáran*.
DOORHOESTEN, o. w. *bátog sádjá*.

DOORHOLLEN, o. w. *tjongklang sâdja*.
DOORHUPPELEN, o. w. *berloempat-loempat*,
bertâri târi, *bergiripat sâdja*.
DOORJAGEN, o. w. *berboeroes-boeroes*.
 Hij joeg te paard het woud door, *makka ia-poon tjongklang troes di hoetan*,
(rimba).
DOORKAAUWEN, o. w. *mânah sâdja*, *béag sâdja*.
DOORKAMMEN, o. w. *menjisir sâdja*.
 —, door en door kammen, *menjisir bâjiq-bâjiq*.
 Zijn haar is nog niet doorgekamd, *ramboetnja belom di sisir bâjiq-bâjiq*.
DOORKERVEN, o. w. *tjintjang sâdja*.
 —, b. w. in stukken kerven, *tjintjang sampé troes*.
DOORKEUVELEN, o. w. *mengômong-ômong sâdja*.
DOORKIJKEN, o. w. *berpandang-pandang*,
nontong sâdja.
 —, door iets, *pandang troes*.
 De gordijnen had men neergelaten, zoo dat ik er niet kon —, *makka kalamboe poon di lâobokan ôranglah hingga kita tiâda bôleh pandang troes*.
DOORKLAGEN, o. w. *râtuq sâdja*.
DOORKLEINZEN, b. w. *saringkan*, *tâpiskan*,
tamboeskan.
DOORKLIEVEN, o. w. *ber-blah sâdja*.
 —, b. w. *memblah sakâli*.
 De voorsteven doorklieft de golven, *haloewan mentjintjang oembaq*.
DOORKLINKEN, o. w. *berboenji-boenji*.
 —, overal klinken, *berboenji troes*, *berboenji koeliling*.
DOORKLOPPEN, o. w. *pâloe sâdja*, *poekol sâdja*, *ketog sâdja*.
 IJzer —, b. w. *timpa bessî sampé troes (berlôhang)*.
DOORKLOVEN, b. w. *memblah*.
DOORKNAAGD, b. n. (van een vaartuig door women), *roeboq*, *bertamboesan*.
DOORKNABBELEN, b. w. *kikil troes*, *pórot troes*.
DOORKNAGEN, b. w. *kârat troes*, *meroebog*.
DOORKNAKKEN, b. w. *pâtahkan*.
 —, o. w. *pâtuh*.
DOORKNEDEN, o. w. *remas sâdja*, *senantiasa remas*, *trâda brénti remas*, L.
 —, b. w. door en door kneden, *remas bâjiq-bâjiq*.
 Een doorkneed werk, *pekardjâan jany bâjiq sakâli*.
 Doorkneed, kundig, *prandei*, *ber-ilmoe*, *mâhîr*, Ar., *bisa sakâli*, L., *mengarti sakâli*, *berpengatahoewom sakâli*.
DOORKNIJPEN, b. w. *djepit sampé poetoes*.
DOORKNIPPEN, o. w. *bergoenting-goenting*,
goenting sâdja.
 —, b. w. *pôtong dengan goenting*.
DOORKOKEN, b. w. *mâsaq sâdja*, *bertânaqtânaq*.

—, o. w. *berdidih bâjiq-bâjiq*, *bedidih kras*, L.
DOORKOMEN, o. w. *djâlan troes*.
 Hij is de wildernis doorgekomen, *makka ia-poon djâlan troes di hoetan*.
 Er was zoo veel volk dat ik er niet kon —, *makka adâlâh bagitoe bânjaq ôrang di sâna sampé sâja tiâda dâpat berdjâlan*.
 Deze bamboes is zoo hard dat ik er niet kan —, *makka bamboe ini bagitoe kras hingga sâja trâda bôleh memblah dia*, L.
 De zieke zal er wel —, *makka ôrang sâkit itoe nanti somboh djoega*.
 De weg is zoo slecht, dat er haast geen — aan is, *makka djâlan itoe âda bagitoe roesaq sampé ôrang hampir tiâda bôleh mendjalâni dia*.
 Hij zal er wel —, *nanti ia salâmat djoega*.
 Hij heeft een examen ondergaan maar is er niet doorgekomen, *makka ia-poon di pariksa serts woeroeng*.
DOORKOUD, b. n. *dingin sakâli*.
DOORKRIJGEN, b. w. *meneroeskan*, *kassî troes*, L.
 Den draad er niet kunnen —, *trâda bôleh mâsoq benang di lôbang djârom*, L.
 Hij kon het geneesmiddel niet —, *makka ia-poon tiâda dâpat telan obat itoe*.
DOORKRUIPEN, o. w. *merangkang sâdja*.
 —, b. w. *meroesaqkan dengan merangkang*.
 Doorgekropen (versleten door kruipen), *roesaq merangkang*.
DOORKRUISEN, b. w. (zeeën of landen), *lungling*.
 Zeeën —, *pâjor*, *pâjer*.
 Zeeën — tegen den vijand, *mengâjoeh*.
DOORKUNNEN, o. w. *bôleh troes*, *bôleh mâsoq*.
 De deur is te klein, de buffel kan er niet door, *makka pîntoe itoe terlâloe ketjil*, *karbo trâda bôleh mâsoq*, L.
 Dat kan er niet door, *itoe terlâloe amat*, *itoe tiâda dâpat*, *itoe trâda bôleh*, L.
DOORLADEN, o. w. *moewat sâdja*, *trâda brénti moewat*, L.
 —, met spoed laten, *moewat lakas-lakas*.
DOORLATEN, b. w. *mendjalankan*, *kassî liwat*, L., *kassî djâlan troes*, L.
 De stadspoort was gesloten en niemand werd doorgelaten, *makka pîntoe kôta soedah tertoeotop serts tiâda di kâsih djâlan ôrang*.
DOORLEEREN, o. w. *belâdjar sâdja*, *belâdjar dengan râdjîn*.
 Ik heb dit boek doorgeleerd, *sahâja soedah belâdjar kitâb ini derri paadda permoelâan hingga kasoeodâhan*.
DOORLEGGEN, o. w. *târoh sâdja*.
DOORLEIDEN, b. w. *menghentar troes*.
 Wij werden de groote wildernis doorgeleid, *kita ôrang di hentar troes di hoetan besaar*.

DOORLEIDING, vr. *penghentāran troes*.
DOORLEKKEN, (doordruipen) o. w. *bōtjor sādja*.
DOORLETTEREN, o. w. *menjoelan hoerof sādja*.
DOORLEUTEREN, o. w. *berlambat-lambat, mājin-mājin sādja*.
DOORLEVEN, o. w. *hidop sādja, tiāda berhēnti hidop, berkanjang hidop, tinggal hidop*.
 —, b. w. *hidop*.
 Ik heb reeds het grootste gedeelte mijner jaren doorleefd, *makka kamba soedah hidop lēbeh lāna derri paadda sapāro oemoer kamba*.
DOORLEZEN, o. w. *bātja sādja*.
 —, b. w. *membātja hābis*.
 Ik wil het boek —, *kita māwoe membātja hābis kitāb itoe*.
 Hij heeft het boek doorgelezen, *hābis di batjānja kitāb itoe*.
 Vluchtig —, *lantjar membātja*.
 Nadat hij al die brieven had doorgelezen, *sa-hābis ia membātja segalla soerat itoe*.
 Op nieuw —, *membātja poela, membātja lāgi sakāli*.
DOORLEZEN, b. n. belesen, *tammāt mengādji*.
 Een zeer — man, *orang jung tammāt mengādji*.
DOORLEZING, vr. *pembatjāan*.
DOORLICHTEN, b. w. *menjoelah troes, membāwa ōbor troes, (di hoetan, enz.)*.
DOORLIGGEN, b. w. *melokā-t kārana berbāring terlāloe lāma, melokā-in sabab ti doeran terlāloe lāma, L.*
DOORLOOP, m. *troesan*.
DOORLOOPEN, o. en b. w. *berdjālan-djālan, djālan sādja*.
 —, met spoed loopen, *berdjālan tj-put-tjepat*.
 —, (van water, dat aanhoudend stroomt), *mengāliir-nyāliir*, zie **STROOMEN**.
 Hij liep de rijstvelden door, *makka ia-poon berdjālan troes di sāvah*.
 Ik heb mijne schoenen doorgelopen, *sāja meroesangkan sāju poenja sapātoe dengan berdjālan-djālan*.
 —, vluchtig doorlezen, *lantjar membātja of pariksa*.
 Doorlopend (van een erf, dat geene schutting heeft), *lādang*.
 Een doorlopend verhaal, *tjeritra jung belom hābis, (tammāt,) tjeritra jung lāgi di tambāhi*.
 De zon doorloopt de twaalf teekenen van den dierenriem in een jaar, *makka boerdj' āsmān jung doewa blas itoe-poon di peridarkan mata-hāri paadda sa-tāhon sakāli*.
DOORLUCHTIG, b. n. de lucht doorlatende, *djārang sakāli, berlōhang-lōhang, perangan, lantās*.
 Een — dak, *ātop jung bōtjor*.

— als net- of traliwerk, *djāla-djāla*.
 —. aanzienlijk, *besaar, moelia, bangsjāwan*.
 Een — hek of heining, *pāgar luntās*.
 Een — persoon, *orang bangsjāwan*.
 Eene — e vergadering, *madjlis besaar*.
 Een — bedrijf, *perboewātan jang moelia*.
 — e Hoogheid drukt men uit door *Sri padocka*, dat is eg. de glans der pantoffels of schoenen, omdat de Maleijer ongaarne den persoon zelven noemt en dus uit eerbied zegt: het stof van den sultan, de glans der voetzolen of de luister van het paleis, enz.
DOORLUCHTIGHEID, vr. *pri jang berliangkang, ka-ādān jang berlōhang-lōhang*.
 —. uitnuntendheid, *sri padocka, mas-jārif*, Ar., zie **DOORLUCHTIG**.
 —, doorschijnendheid, *tsifat jang djerneh, pri jang bening*.
 De —. (doorschijnendheid) van dit water, *djernihnja ajer ini, beningnja ajer ini, L.*
DOORMAALJEN, o. w. *tiāda berhēnti pōtong pādī, trālu brēnti mōtong*.
DOORMAGER, b. n. *koeroes sakāli, koeroes kring*.
DOORMALEN, o. w. *kisar sādja, tiāda berhēnti giling*.
DOORMARCHEREN, o. w. *berdjālan-djālan*.
 De troepen zijn de stad doorgemarcheerd, *makka bāla-tantarā (Esoldāloe) soedah berdjālan troes di negri*.
DOORMARSCH, m. *perdjālanān orang tsoldāloe, perangkātan bāla-tantarā*.
DOORMENGEN, o. w. *bertjampor-tjampor, misrā*.
 —, b. w. *tjampor bājiq-bājiq*.
 De vreugde des menschen is met moeijelikheden doormengd, *makka kasoekān orang itoe-poon di ganti-ganti kasoekāran*.
DOORMENGING, vr. *pentjampoeran*.
DOORMOETEN, o. w. *ti-dāpat tiāda berdjālan, misti licat, L., misti berdjālan*.
DOORMOGEN, o. w. *bōleh berdjālan troes*.
 Daar wij hier —, *sabab kita orang boleh berdjālan troes di sini*.
 Niet —, *di larang berdjālan troes*.
DOORMOORDEN, o. w. *mengāmoq sādja, tiāda berhēnti mengāmoq, berkanjang mengāmoq*.
DOORN, m. *doeri, chw, Ar.*
 Hij heeft zijne handen aan — en gewond, *tāngannja locka kena doeri*.
 Eenen — uittrekken, *tjāboet doeri*.
 Op — en zitten, *doedoeq di dālam doeri*.
 Een — of punt van den Pandanus, *toembaq pandan*.
 Gestrooide — en rondom eene wacht of op wegen om de toenadering te beletten, *sangkrah, Jav.*
 — en uitsteken, *menjongkil doeri*, (voor *mentjongkil*).
 Uw weg is met — en bezaaid, *makka perdjālanannoe āda berdoeri-doeri*.

Dat is hem een — in het oog, *dia girittan derri itoe, L.*

Er is geene roos zonder — en, *makka boenga (kumbang) māwar itoe berdoeri djoega, makka segalla kasoekāän di tjampor kudoekāän.*

Een kromme —, *oenag, onag.*

Een — in het oog, *pānas di māta.*

DOORNACHTIG, h. n. *berloeri.*

DOORNAGELEN, b. w. met nagels doorboren. *troeskan (giriq) denjan pākoē, berpākoē-pakoēkan.*

DOORNAGELING, vt. *pemākoewan troes.*

DOORNAT, b. n. *bāsuh sakāli.*

DOORNATTEN, b. w. *rindamkan bājiq-bājiq*

DOORNSBOOM, m. *pōhon doeri.*

DOORNBOSCH, o. w. *rongga doeri.*

DOORNEMEN, o. w. *ambil sāljn.*

DOORNEN, b. n. *doeri, berdoeri.*

Een — kroon, *makota doeri, makota jang berdoeri.*

DOORNHAAG, vt. *pāgar doeri.*

DOORNSTRUIK, vt. *pōhon doeri.*

DOORNTAK, m. *tjābang doeri.*

DOORPAPPEN, o. w. *pākē boeboer sālja.*

—, b. w. *pākē boeboer sampē pitjah, pitjahkan dengan memboeboeri.*

DOORPIKKEN, b. w. (openen) *menetas.*

Een ei —, *menetas telōr.*

DOORREIZEN, b. w. *mendjalāni troes, djādjah.*

DOORSCHENKEN, o. w. *sālin sālja.*

DOORSCHIEUREN, b. w. zie SCHEUREN.

DOORSCHIETEN, o. w. *tēmbaq sālja, ttāda berhēnti menēmbaq.*

—, *glippen, loetjoet.*

Het touw schoot door, *tāli pōon loetjoet.*

—, b. w. *menēmbaq troes.*

—, (de weef- of schietspoel) *berpākan-kan dengan toeraq.*

Met goudraad doorschoten, *berpākan-kan amas.*

Een boek met wit papier —, *menjisip-kan garthās poetih dālam soewātoe kitāb, (boekoe, L.).*

DOORSCHIJNEN, o. w. *bersinar-sinar.*

De zon schijnt nog al door, *makka mata-hāri bersinar-sinar djoega.*

De maan schijnt tusschen de bladeren der taxisoomen door, *makka boelan pōon bersinar troes di dāwon-dāwon pōhon tjāmāra.*

—, b. w. eene plaats met licht vervullen, *menerāngi, menarāngi.*

DOORSCHIJNEND, b. n. *kening, djerneh, bening, L., bājang-bājang.*

Dat water is —, *ajer itoe āda djerneh, itoe ajer āda bening, L.*

— linnen, *kājin bājang-bājang.*

DOORSCHIJNENDHEID, vt. *prī jang djerneh, (bening, L.).*

DOORSCHRAPPEN, b. w. *hāpoeskan, boewang, L.*

DOORSCHRIJVEN, o. w. *toelis sālja, L., ttāda berhēnti menjoerat.*

DOORSCHUDDEN, o. w. *gōjang sālja, gontjang sālja.*

—, b. w. door elkander schudden, *tjampor bājiq-bājiq.*

DOORSCHUTTEN, o. w. *liwat pntoe ajer, djālan troes di pntoe ajer.*

DOORSLAAN, o. w. *pāloe sālja, poekol sālja, L.*

Het papier slaat door, *makka garthās imi melar.*

De balans slaat door, *māta narātja toeron, (tjenderong).*

—, b. w. *bēkin lōbang, L., memboewat liang.*

—, in stukken slaan. breken, *pitjahkan.*

DOORSLAAND, b. n. *duidelijk, trang, njāta, thlāhir, Ar.*

Een — bewijs, *tanda jang trang, saksji jang thlāhir.*

DOORSLAG, m. puntig werktuig, *penggiriq, pentjoetjoq.*

—, *vergiettest, tampat sāring.*

—, *overwigt, mambong & mombong, lebēnja tūmbāngan.*

DOORSLAPEN, o. w. *tidor sālja, ttāda berhēnti berādoe, Hoft.*

DOORSLIEPEN, o. w. *sērrēt sālja, L., irit sālja.*

—, b. w. *menjērrēt, mengirit.*

—, *helpen, toelōng.*

DOORSLIEPEN, b. n. *loos, tjerdiq, hāloes, malipoeti.*

Een — man, *ōrang malipoeti, ōrang tjerdiq.*

Een — bedrieger, *pertipoe jang terlāloe hāloes.*

DOORSLIEPENHEID, vt. *prī tjerdiq.*

DOORSLIPPEN, o. w. *asuh sālja, gōsoq sālja.*

—, b. w. *mengāsah hingga berlōbang, gōsoq smpē berlōbang. — roesaq.*

DOORSLIJTEN, o. w. *pākē sampē roesaq, L.*

Ik heb deze schoenen doorgesleten, *su- hāju soedah pākē ini sapātoe sampē roesaq, (sampē berlōbang).*

DOORSLIKKEN, b. w. *telan, tullan, L.*

Eenen ring —, *telan sātoe tjintjin, telan tjintjin sabantōq.*

DOORSLINKEN, o. w. *ringkas sālja, L., kimpēs sālja.*

DOORSLIPPEN, o. w. *galintjar troes, galintjar troes.*

—, *gelijk een touw, loetjoet.*

DOORSLOOVEN, o. w. *bekardja-kardja sālja, L.*

DOORSLUIPEN, o. w. *kuloewar ter-indap- indap, kaloewar mentjoeri-tjoeri.*

DOORSMELTEN, o. w. *māsaq sālja.*

—, b. w. *lāboer bājiq-bājiq, antjorkan sakāli.*

Het lood moct goed doorgesmolten worden, *makka timah itoe mist di māsaq bājiq-bājiq, L., makka timah itoe handaq di lāboerkan bājiq-bājiq (sampē melilleh, L.).*

DOORSMOKKELEN, b. w. *membāwa bārang glap sālja, L., melarikan bēa sālja.*

DOORSNEDE, vt. doorsnijding, *pemôtôangan*, *pemanggâlan*, *blahnja*.

—, middellijn, *boedjor*.

DOORSNELLEN, o. w. *berlârt-lârt*.

DOORSNIJDEN, o. w. *pôtong sâdja*, *panggal sâdja*.

—, b. w. *pôtong sakâli*, *pôtong troes*, *panggal sakâli*, *tâtas*.

Een brood —, *pôtong rôti*.

Midden —, *pôtong di tengah*.

Twee lijnen, die elkander —, *doewa bâris jung lintang-lintang*.

Het middelpunt van eenen cirkel is daar, waar de middellijnen elkander —, *makka poesat boelut itoe âda paadda tempat pertemoewan bâris-bâris pertengâhan*.

—, deelen, *membahâgi*.

Dat land is met vele rivieren doorsneden, *makka tânah itoe di bahâgi-bahâgi bebrâpa soengei*.

Het hart —, (grieven), *mengiris hati*.

En die dijk werd in tweeën doorsneden, *makka ténboq itoe terpanggal doewa*, S. R. 143.

DOORSNIJDING, vt. zie **DOORSNEDE**.

DOORSNIJDINGSPUNT, o. *poesat*, *tempat pertemoewan doewa bâris*.

DOORSNUFFELEN, b. w. *tâtang*.

DOORSpannen, b. w. *pâsang troes*.

Een touw door den tuin spannen, *pâsang tâli troes di kebon*.

DOORSPelen, o. w. *bermâjin-mâjin*, *mâjin sâdja*.

Die luiaard wil niet werken, daar hij den ganschen nacht heeft doorgespeeld, *makka orang mâlas itoe tiâda mâw be-kardja tegal dia bermâjin-mâjin intéro (sontog) mâlam*, L.

De juffer heeft al die zangwijzen op de piano doorgespeeld, *itoe nonna soedah mâjin piano sampé habis segalla boenji râgam itoe*.

DOORSPEKKEN, b. w. *boeboeh dâying bâbi*, *sisipkun dâging bâbi*.

Hij heeft zijnen brief met vele Arabische woorden doorspekt, *makka soeratnja itoe-poon di perhâsinja dengan bebrâpa perkatâan arab*.

DOORSPLIJTEN, o. w. *belah*, *blah*.

—, b. w. *memblah*, *blah*.

DOORSPLIJTING, vt. *bedr. pemblâhan*.

DOORSPLITSEN, b. w. *bahâgi*, *bâgi*, *bahâgi*.

DOORSPOELEN, o. w. *bâsoh sâdja*, *tjoetji*, *sâdja*.

—, in eenige vloeistof; (verf), *tjelop*.

DOORSPOELING, vt. *penjoetjian*, *pembâsahan*.

DOORSPREKEN, o. w. *berkandjang berkâtakâta*, *tiâda brénti bijâra*, L.

DOORSTAAAN, o. w. *berdiri-diri*, *berdiri sâdja*.

—, ondergaan, *tâhan*, *derita*, *tsabar*, Ar.

DOORSTAMPEN, o. w. *toemboeq sâdja*, *trâda brénti toemboeq*.

—, door en door stampen, *toemboeq bâjij-bâjij*.

DOORSTEEKEN, o. w. *toesoeg troes*, *tikam troes*, *ramboes*, *loet*.

Eene bloedvijn —, *toesoeg bisoel*.

Eenen dijk —, *menetas tarbis*.

—, met eenen beitel, mes enz., *pôtong*, *panggal*.

Ik kan de draad het oog dezer naald niet —, *sahâja tiâda bôleh tjoetjoeq benang ini di lobang djârom ini*, *sahâja trâda bôleh kassi mâsoq ini benang di lobang djârom ini*, L.

Hij doorstak hem met den dolk, *makka di tikamnja dengan kris*.

Zich — om met een ander te sterven, *bêla soedoeg*.

DOORSTEEKING, vt. *penoesoekan*, *toesoekan*, *penikâman*, *penjoetjoeakan*.

—, van eenen dijk of zwaar werk, *penelâsan*.

DOORSTEEVENEN, o. w. *berlâjar tiâda berhénti*.

DOORSTRALLEN, o. w. *bersinar-sinar*.

—, b. w. *bersinarkan*.

De zon doorstraalt wildernissen en velden, *makka mata-hârt bersinarkan hoetun dan pândung*.

Het bloed doorstraalt de aderen, *makka darah mengâlir-ngâlir di dâlain oerat-oerat*.

DOORSTROOMEN, o. w. *mengâlir*, *ngâlir*.

Het water heeft bij voortduring doorgestroomd, *makka ajer itoe senantiâsa mengâlir-ngâlir*.

Met spoed —, *mengâlir terlâloe dras*.

—, b. w. *mengâlir hingga menetas*, *menetas dengan mengâlir*.

DOORSTUDEREN, o. w. *senantiâsa mengâdjî*, *tiâda berhénti mengâdjî*, *belâdjâr sâdja*.

—, b. w. *mengâdjî derri paadda permoelâan hingga kasoedâhan*.

DOORSTUREN, o. w. *pégang kamoedé sâdja*, *kamoedikan sâdja*, *menjoeroe-djoeroe*, zie **STUREN**.

—, b. w. als: hij heeft de schuit onder de brug doorgestuurd, *makka ia-poon meladjoekan práhoe itoe troes di bawâh djambâtan*.

Hij stuurde zijnen knecht de geheele stad door, *makka hambânja poon di soerohnja berkoeliling negri*.

DOORTASTEN, o. w. *merâba-râba sâdja*.

—, fig. met kracht en ijver doorzetten, *kardja dengan soenggoeh-soenggoeh, melakoe-kan dengan soenggoeh hati, boeroe-boeroe*, L.

—, onderzoeken, *pariksa*.

DOORTASTEN, b. w. de hand ergens insteken, *salog*, *salop*.

DOORTELLLEN, o. w. *hitong sâdja*, *bilang sâdja*, *senantiâsa menghesâbkan*.

DOORTOGT, m. *perdjulânan troes*.

- Hier is veel —, *bánjaq órang berdjalán-djálán di sini.*
 —, gang, *pelantarään.*
 Nauwe —, *troesan, teroesan.*
 Het rivierwater heeft hier geen —. *makka ajer soengei tiála dápat lálœ di sini, ajer káli tráda bóleh lálœ (djálán), di sini.*
- DOORTOGTBRIEFJE**, o. *soerat idzin, soerat bébas, L.*
- DOORTRAPPEN**, o. w. *éndjaq sádjá.*
 —, b. w. *éndjaq troes, éndjaq sampéj pitjah.*
 Eene plank —, *éndjaq pápan sampé (hingga) pitjah.*
- DOORTRAPT**, zie **DOORSLEPEN.**
- DOORTREKKEN**, o. w. *tiáda berhénti meng-héla, tárég sádjá.*
 Eene plaats —, *berdjálán troes soewátœ tãpat, melaloewi soewátœ tãpat.*
 Al de legerscharen zijn hier doorgetrokken, *makka segalla bála-tantarã soedah berdjalán troes kamãrt, (liwat di sini).*
 — van vloeistoffen, *mákan troes.*
 Doortrokken van eene lucht of geur, *berbáwoe, bebáwoe, L.*
 Vele onbekende wouden, wildernissen en woestijnen doorgetrokken zijnde, *berbrápa melaloewi hoetan rínba belantára.*
 Doortrokken van petró-lucht, *bebáwoe petró, (zekere boon).*
- DOORTREKKING**, vr. *perdjálánan troes.*
- DOORVAART**, vr. *perdjálánan práhoe troes.*
 De — der schepen door de straat, *perdjálánan kapal troes di selat.*
 —, straat, *selat.*
- DOORVALLEN**, o. w. (door iets heen), *djátôh temboes.*
 De kokosnoot viel door het dak, *makka boewah njior (kalápa, L.), poon djátôh temboes átãp.*
 Het vel van zijne knie afvallen, *djátôh sampé loeka koelit loetoetinja.*
- DOORVAREN**, o. w. *berlájãr sádjá.*
 De schuit kan de stad niet —, *makka práhoe itœ tiáda dápat berdjalán troes negri.*
- DOORVASTEN**, o. w. *berpoewása-poewása, pégang poewása sádjá.*
- DOORVECHTEN**, (zich), b. w. *menjerboekan dirinja dengan bertetaqkan pedang.*
- DOORVUJLEN**, o. w. *pótong dengan kikir.*
- DOORVLAMMEN**, o. w. *bernjála-njála, menjálã sádjá.*
- DOORVLECHTEN**, b. w. *anjãn dengan, selang-selang.*
 Met roode linten doervlochten, *di anjãn dengan fita mérãh.*
 Heure haren waren met diamanten en paarden doervlochten, *makka ramboetnja di selang-selang tãtm dan moétúra.*
- DOORVLOEIJEN**, o. w. *memboedjoeg sádjá.*
- DOORVLEKKEN**, o. w. doervloccijen, *boejar, melar.*
- DOORVLIEDEN**, o. w. *berlãrt-lãrt.*
- DOORVLOEIEN**, o. w. *melar, boejar.*
 Dit papier vloeit door, *ini qarhãs melar, L.*
 —, gestadig vloeijen, *mengãlir-ngãlir.*
 —, (door oud hout), *rínbas.*
- DOORVOEDEN**, b. w. *kinjangkan, menginjangkan.*
 Doorvoed, b. n. *bertambon, kasji, Ar, hási & hási, verb.*
- DOORVOER**, m. *pembavãran troes,*
- DOORVOEREN**, b. w. *membãwa troes.*
- DOORVRETEN**, o. w. *gegãras sádjá.*
 —, b. w. door iets heen vreten, *mákan troes, tamboeskan.*
 Doorgevreten, *bertamboesan, di mákan troes, roebog, boebog.*
- DOORVUREN**, o. w. *tiáda berhénti tãmbaq.*
- DOORWAADBAAR**, b. n. *ka-aroengan, jãng bóleh di grobiokki, L.*
- DOORWAAIJEN**, o. w. *berkandjang bertioep, zie WAAIJEN.*
 Dit venster sluit niet goed, de wind waait er door, *djandéla ini kórang rápat angin másoq djoega.*
- DOORWADEN**, b. w. *arong, grobiok, L.*
 Eene rivier —, *mengãrong soengei, grobiokki kãlt, L.*
- DOORWAKEN**, o. w. *berdjãga-djãga.*
 —, b. w. *djãga, mendjãga.*
- DOORWANDELEN**, o. w. *berdjálán-djálán, pasiaar sádjá, L.*
 Wilt gij nog verder —? *apa toewan máwoe berdjalán-djálán lági?*
 Alle wildernissen en vlakten —, *mendjalãnt segalla hoetan dan pádang.*
 De gansche stad —, *berdjálán berkœliling negri.*
- DOORWANDELING**, vr. *perdjálánan, pasiaar, L.*
- DOORWARM**, b. n. *pãnas sakãli.*
- DOORWARMEN**, b. w. *memãnaskan sakãli, panãsin bájiq-bájiq, L.*
- DOORWASSEN**, o. w. *bertoemboeh-toemboeh.*
 —, spoedig wassen, *toemboeh lakas.*
 —, door iets heen, *toemboeh troes.*
 — vleesch, *dãging jãng di selang-selang gemoq.*
- DOORWEKEN**, o. w. *rindam sádjá.*
 Laat dat hout nog maar twee à drie dagen —, *béjar itœ kãjœe di rindam láji bárang doewa tiga hari.*
 —, b. w. *membãshkan.*
 —, week, zacht maken, *melemboeti.*
 Geheel —, *rimbês.*
- DOORWEKING**, vr. *perindãman, pelembœotan.*
- DOORWERKEN**, o. en b. w. *bekardja sádjã, oesãha sádjã.*
 Eene stof met goud —, *berpãkankan kãjin dengan anas.*
- DOORWEVEN**, o. w. *tenoen sádjã, bertenœcn sádjã.*
 —, b. w. *berpãkankan.*

DOORWIEGEN, o. w. (schommelen, zoo als de Maleijers doen), *mengájoen-ájoen*.
 DOORWORSTELLEN, o. w. *bergoemol-goemol*.
 —, b. w. fig. te boven komen, *meng-álakkan*.
 DOORWORTELEN, b. w. *ber-akar-akar*.
 DOORWROETEN, o. w. *bersongkor-songkor*, *berkoeroq-koeroq*.
 —, b. w. *menjongkor. mengoeroq*.
 DOORZAAIJEN, o. w. *tábor sálja*, *njebarsálja*, L.
 —, b. w. *menjelangkan*.
 Met sterren doorzaaid, *di selang-selang bintang*.
 DOORZAGEN, b. w. (zagende scheiden), *pótong dengan girgádji. munggirgádji troes*.
 DOORZAKKEN, o. w. inzakken, *amblés, L. toeron*.
 —, zie DOORZIJGEN.
 DOORZAKKING, vr. *amblés, amblésnja*.
 De — van dien muur, *amblésnja tém-boq itoe*.
 DOORZEILEN, o. w. *tiáda berhénti berlájar, berlájar sálja*.
 —, snel zeilen, *berlájar látjoe sakáli*.
 Vele zeeën —, *melájarkan bebrápa lá-woet*.
 —, b. w. zeilende breken, *pátahkan (poetoeskan) dengan berlájar*.
 DOORZENDEN, o. w. *berkirim-kirim*.
 —, b. w. *mengirimkan*.
 DOORZETTEN, b. w. *másogkan*.
 —, fig. eene werk, eene zaak, *djoengkong, paqsa, boeroe-boeroe*.
 DOORZIEN, o. w. *lihat troes, pandang troes*.
 —, b. w. *meneroskan dengan máta*.
 —, nazien, *pariksa*.
 —, bevatten, *mengarti*.
 DOORZIENING, vr. *penariksáan*.
 DOORZIFEN, b. w. doorgieten, *tápis, tamboeskan, sáringkan, kassi sáring, L.*
 DOORZIGT, o. door iets heen, *penandáangan troes*.
 —, verstand, begrip, *pengartian, káwl, Ar.*
 —, bevattingvermogen, *áqal, áqal boedi, penglihatan*.
 Want hij heeft een zeer helder —, *ká-rana ia terláoe troes penglihatánja, S. R. 107*.
 DOORZIGTRONDE, vr. *ihwoe sinar*. (eig de kennis der malen), zie VERGEZIGTRONDE.
 DOORZIJGEN, b. w. *tápisikan, tamboeskan, kassi sáring, L., sáringkan*.
 DOORZIJGING, vr. *penjárangan, tapisan*.
 DOORZIJN, o. w. *áda troes*.
 De bamboes is door het gat (gegroeid), *makka boeloh itoe toemboh troes di lóbang itoe*.
 Hij is er door (gekomen), *makka ia salámat kaloewar*.
 DOORZIJFEN, o. w. *tiris, melas, L., tambas*.

—, doorvloei(en) (door oud hout), *rim-bés, rimbés*.
 DOORZIJFING, vr. *tírisan*.
 DOORZITTEN, o. w. *berdoedoeq-doedoeq, doedoeq sálja*.
 DOORZOEKEN, o. w. *mentjahári-tjahári, mentjári sálja*.
 —, b. w. overal zoeken, *mentjári koe-liling*.
 —, door en door zoeken, onderzoeken, *pariksu, tálang*.
 DOORZOEKING, vr. *pentjaharian*.
 —, onderzoeking, *penariksáan, penjidikan*.
 DOORZOEKER, m. *penariksa, órang jang pariksa*.
 DOORZOEKEN, o. w. *menjoesoewi sálja*.
 DOORZOUTEN, b. w. *menggarámi bájiq-bájiq, boeboh bánjaq gáram*.
 DOORZUIGEN, o. w. *menjoesoe sálja, trálu brénti minom soesoe, L.*
 Dit papier zuigt, *ini garháas melar*.
 DOORZWEETEN, o. w. *berpeloh-peloh, kringat sálja, L.*
 —, b. w. *básahkan dengan peloh, (kringat, L.)*.
 Doorzweet, *básah kringat, L., básah peloh*.
 DOORZWELGEN, o. w. *telan sálja*.
 —, b. w. *telan, menelan*.
 Dat is te groot om door te zwelgen. *makka itoe terláoe besaar tiáda bóleh di telan*.
 DOORZWELGING, vr. *telan, penelánan*.
 DOORZWEMMEN, o. w. *bernang sálja*.
 —, door iets heen, *bernángi, rennángi*.
 DOORZWELEN, o. w. *bangkaq sálja*.
 DOORZWEREN, o. w. doorvloeken, *koetq sálja*.
 DOORZWEREN, o. w. (van een gezwel of puist,) *bernánah-nánah, bernánah sálja*.
 als het open is, en *berpoeroe-poeroe* vóór dat het openbreekt.
 DOORZWERVEN, o. w. *mengombára sálja, melantjong sálja*.
 Het gebergte —, *mengombára berkoe-liling goenong, melantjong di goenong-goenong*.
 DOORZWEVEN, o. w. *melájang sálja*.
 De lucht —, *melájang di áwara*.
 DOORZWIJGEN, o. w. *berdiam-diam, álum sálja*.
 DOOS, vr. *bákas, tampat*, (in alg. zin).
 —, werk—, werkmandje, *kampoeh*.
 Eene vierkante houten — met fijne rotting overtrokken, *káras*.
 Eene Ceramsche — van fijnen rotting gevlochten en met kleine horentjes bezet, *kandáya*.
 Rond houten werk— van vrouwen, van boven bolrond met vergulde figuren. *tennoeng*.

- Ronde verlake aarden — of bus met een deksel, *puttiman*.
- Fijne rotting— met een deksel, *koedoe*.
- Een — voor juweelen, *tjamboel per-mâta, bosëtta intan*.
- voor tabak, *tabaks—, lôpa-lôpa, tâlap, salâpa, saleppa, sussullepa*.
- , *kistje, peti ketjil*.
- Betel—, *tampat sirih, saleppa*.
- Vierkante — van bladeren, *tatamban*.
- voor ouwelen, betel, enz. *oetjang*.
- Verlake, ronde —, *ab, Ch*.
- DOOSJE, o. *bosëtta, ketjil, boetta*.
- Een rond, verlakt houten —, *tjuppoq, tjépoeq*.
- DOOVE, m. *orang toeli*.
- DOOVEN, b. w. *soerankan*.
- , uitdooven, *pâdamkan, boenoh, L*.
- DOOVING, vr. *pemadaman*.
- DOOZENKRAAM, vr. *kadei orang djoewal bosëtta, zie DOOS*.
- DOOZENMAKER, m. *toekang bosëtta, pandei bosëtta, zie DOOS*.
- DOOZENSCHILDER, m. *toekang tjat bosëtta*.
- DOP, vr. *schaal, koelit*.
- van een ei, *koelit telôr*.
- van eene kokosnoot, *tampoerong njôr, tampoerong kalâpa, bâtoq kalâpa*.
- Maak u niet boos, hij komt pas uit den —, *djangan toewan goesar, dia orang mâsi kânag-kânag, L*.
- DOPPEN, b. w. *koepas, koebaq*.
- DOR, b. n. *kring, lisoet*.
- Een — land, *tânah kring*.
- Een — re boom, *pohon kring*.
- Een —, uitgeltrougd, mager mensch, *orang koeroes kring*.
- re bladeren, *dâwon kring*.
- Een — gesprek, *ômong-ômong kôsông*.
- DORACHTIG, b. n. *kring selikit*.
- DORADO, m. *zekere visch, abinoes*.
- DOREN, m. *zie DOORN*.
- DORHEID, vr. *kakrangan, qahit, Ar*.
- , magerheid, *kakoeroeson*.
- DORP, o. *doeson, dêsa*.
- Groot —, *negri*.
- Klein —, *kampong*.
- en bezitten, *berdoeson*.
- DORPACHTIG, b. n. *tjâra orang doeson, tjâra orang kampong*.
- DORPBEWONER, m. *pedoedocq doeson, zie DORPELING*.
- DORPBRUILOFT, vr. *perdjamoewan kâwin orang kampong, perdjamoewan mampilé di doeson*.
- DORPEL, m. *ambang, bandoel pintoe, durni, astûka*.
- DORPELING, m. *orang kampong, orang doeson, orang dêsa*.
- Gegood —, *buajdjajjaq, L*.
- DORPGEESTELIJKE, m. *inâm kampong, gew. doch verkeerd, panghoeloe*. Op sommige plaatsen heet de kampongpriester, *amil*.
- DORPHERBERG, vr. *pesanggrâhan di dêsa*.
- DORPHUIS, o. *roemah kampong, roemah doeson, roemah dêsa*.
- DORPJE, o. *kampong ketjil, tâlang*.
- DORPKEK, vr. (inl.) *missigil kampong, L., mesdjil doeson*.
- , (christel.) *gréjja doeson*.
- DORPLAND, o. *tânah doeson, tânah dêsa*.
- DORPLEDEN, m. *meerv. orang kampong, orang dêsa, orang dârat*.
- DORPPREDIKANT, m. *pandita doeson, pandita kampong*.
- DORPPRIESTER, m. *amil, pûdri doeson, (kampong)*.
- DORPREGT, o. *âadat dêsa, âadat doeson*.
- DORPSCH, b. n. *tjâra dêsa, tjâra kampong*.
- DORPSCHOOL, vr. *sekôla kampong, L., verb. langjar kampong, langjar doeson, pesantrên*.
- DORPSCHOOLMEESTER, m. *goeroe kampong, goeroe doeson*.
- DORPSCHOUT, m. *dorphoofd, kapâla kampong*.
- DORPSCHUIT, vr. *prâhoe kampong, prâhoe dêsa*.
- DORPSHEER, m. *panghoeloe kampong, zie DORP*.
- , landheer, *toewan tânah*.
- DORPSHUIS, o. *gemeentehuis, bâlei, gedong bitjâra di doeson*.
- DORPSPEELMAN, m. *bidoewan doeson*.
- DORPSWIJZE, bijw. *tjâra doeson, âadat doeson, tjâra kampong, âadat kampong*.
- DORREN, o. w. *lâjoe, djâdi kring, zie VERDORREN*.
- DORRING, vr. *kalajoewan*.
- DORSCHEN, b. w. *tebah, loebor*.
- , met voeten treden, *mengirig*.
- , stampen, *toemboeq*.
- DORSCHER, m. *orang menebah, penebah, orang meloebor*.
- DORSCHSCHUUR, vr. *tampat penebâhan, tampat peloebor*.
- DORSCHTIJD, m. *mâsa penebâhan*.
- DORSCHVLEGEL, m. *pengloebor*.
- , stamper, *aloe*.
- DORSCHVLOER, m. *penebâhan, peloebor*.
- DORST, m. *dahâga, diâga, hâws, âws, L., (aus, hâwoes)*.
- Een zeer hevige —, *dahâga jang amat sângat, âws jang terlâloe amat*.
- Den — lesschen, *poewaskan dahâga poewaskan âws, minom*.
- verwekkend, *mendjadikan dahâga, bekin âws & djâdi âws, L*.
- , sterk verlangen, *rindoe, ingin, kepîngin, L., kângan*.
- DORSTEN, o. w. *berdahâga, berâws, L., ghal-lân, Ar., tsâjin, Ar*.
- naar de wateren des levens, *berdahâga akan ajer kahidôpan, berdahâga akan ajer kala-kawtar*.
- Zeer — naar de gerechtigheid, *rindoe dendam akan ulâlet*.

Naar bloed —, *mákan dárâh*.
 —, zoo als een land naar regen, *ter-lâlœ kring, kakringan*.
DORSTIGHEID, vt. zie **DORST**.
DORSTVERSLAAND, b. n. *memoewaskan dahâga, baperminomkan, poewaskan âws, L.*
DOS, m. kleeding, *pekâjin, pâklân*.
DOSIS, vt. (ond. w.) *kabanjâkan*.
 Eene — van drie drachmas opium, *kabanjâkan afsioen jang bratnja tiga derham*.
DOSSEN, b. w. kleeden, *pâkei, pâké*, zie **KLEEDEN**.
DOT, vt. *benang koesoet*.
DOUW, m. *penoelâkan, penoelakkan*.
DOUWEN, b. w. *toelaq*.
 —, *schuiven, sôrông*.
 —, *knedon, remas, ramas*.
 —, *drukken, tâkan*.
 — (om ontlasting te hebben,) *teran, teran, bertaran, battaran*.
 Iemand iets in de hand —, *omkoopën, soewâpi, menjœwâpi, zie FOOI*.
 —, *persen, pran, pras, L.*
DOZJIN, o. *loesin*, verb. *doewa blas*.
 Twee —, *doewa loesin*.
 Vier — borden, *ampat loesin piring*.
 —goed, grof, gemeen goed, *bârang kâsar, bârang boesoeg*.
DRA, bijw. *weldra, lakas, segra*.
 Hij zal — komen, *makka ia akan dátang lakas*.
 —, *voegw. demi, satelah, serta, srinta, L.*
 Zoo— mogelijk, *dengan sa-segrânja, dengan sa-lakasnja*.
DRAAD, m. *benang*.
 — van katoen, *benang kapas*.
 —, *naaigaren, oelar-oelar, Jav.*
 — van hennep, *tâk râmi*.
 — van ijzer, *ijzerdraad, kâwat bessi, dâwa bessi*.
 Linnen langs den — afsnijden, *pôtong kâjin sa-pandjang langsinnja*.
 —, *vzeltje, oerat seni*.
 Zijn leven hangt aan eenen —, *njârislah ia mâti, ia hampir mâti*.
 —, *zamenhang, perhoeboengan*.
 De — van het hout, *ira-ira*.
 Draden of koorden waardoor beelden of werktuigen bewogen worden, *pesâwat*.
 Den — van eene rede weder opvatten, *melantasin perkataân, L., menoeroet perhoeboengan perkataân*.
 Voor den — komen, *bitjâra troes trang*.
 Den — spinnen, *menganteh benang, karâja benang, bekin benang, L.*
 Draden in bloemen, *sâri*.
 Draden van palmboomen, *lif, Ar., lifat, Ar.*
DRAADBUS, vt. *prâboet menârêq kâwat*.
DRAADHOUDER, m. *gâjit tikâsan*.
DRAADTREKKEN, o. *târêq kâwat, hêla kâwat*.

DRAADTREKKER, m. *toekang kâwat, pandei kâwat*.
DRAADTREKKERIJ, vt. *tampat toekang kâwat*.
DRAADVORMIG, b. n. *saroepa benang, seperti benang*.
DRAADWERK, o. *fijn gouddraad, kâwat amas jang hâlœs, benang amas*.
DRAADWORM, m. *tjâtjing kâki*.
DRAAGBAAR, vt. *benoed*, zie **BAAR**, **BERRIE**.
DRAAGBAAR, b. n. *jang bôleh di angkat, jang bôleh di pikol ôrang, jang dâpat di oesong*.
 —, *van kleederen, jang bôleh di pâké, jang dâpat di pâkei*.
DRAAGBAK, m. *tampat (bâkas) akan membâwa*.
DRAAGBALK, m. *sendat*.
DRAAGBAND, m. *sandang, sendang, sandâng-an, ikat pinggang*.
 —, *broekengalg, brêttêl, verb. Fr.*
DRAAGBOOM, m. *kâjoe pikoelan, kâjoe oesong, pontâ*.
 —, *om water te dragen, tâboeng*.
DRAAGHANGMAT, vt. *dôla & dôli, Sansk., soort van palanquin*.
DRAAGHEMEL, m. *têndah jang di oesong*.
DRAAGJUK, o. zie **JUK**.
DRAAGKORF, vt. *bakoel, bakkoel, L.*
DRAAGLOON, o. *oepah koelt, oepah ôrang mikol, oepah ôrang oesong*.
DRAAGPUNT, o. (bij het dragen, dat *doekong* heet), *doekoengan*.
DRAAGRIEM, m. zie **DISSELBOOMRIEM**.
 —, *om iets te dragen, koelit oesoengan*.
DRAAGSPAAK, m. *pengongkil*.
DRAAGSTOEL, m. *draagkoets, oesoengan, oesongan, mangkoer, tandoe, L.*
 —, *hangmat hangende aan eenen draagstok, djoelt*.
 In eenen — dragen, *mangkoerkan, pikol tandoe, L.*
 In eenen — gedragen worden, *di tandoe*.
DRAAGZADEL, m. voor een lastdier, *sella pikoelan, L., pelâna pikoelan*.
DRAAI, m. *draaijing, poetâran*.
 —, *omwenteling, ommezwaai, peridâran*.
 Eenen — te kort nemen, *poetar terlâlœ pâtah*.
 Koetsier, gij moet den draai niet te kort nemen, *koesir, djângan poetar terlâlœ pâtah*.
 De —, dien men aan eene zaak geeft, *peratoeran perkâra*.
 —, *listige streck, pedjâja*.
DRAAIBALK, m. *kâjoe sanggoetan*.
DRAAIBANK, vt. *tampat lârik, boeboetan, Jav., pelârik*.
DRAAIBAS, vt. *rantâka*.
DRAAIBEITEL, m. *pâhat toekang lârik, pâhat toekang boeboet*.
DRAAIBOOM, m. *kâjoe poetâran*.
 —, *om zware lasten op te ligten, dawâr, Ar.*

- DRAAIBRUG**, vt. *djambátan berpoetar, djambátan berpoesar.*
- DRAAIHOUT**, o. *kájoe bákal di lárík, kájoe bákal di boeboet.*
- DRAAIHOUTJE**, o. klein molentje, *kitiran.*
- DRAALJEN**, b. w. wonden, schroeven, *poetar, kilam.*
Verkeerd —, verdraaijen, (woorden,) *poetar báliq.*
Een touw —, *poetar tált.*
—, (horizontaal) *poesar, lárík.*
Draaijend water, maalstroom, *ajer berpoesar.*
—, (van kunstdraaijers), *lárík, boeboet, Jav.*
—, (van raderwerk), *gting, kisar.*
—, (van het hoofd), *páling, ook het zwenken.*
Iets in elkander —, vlechten, *anjam, pintal.*
—, rondgaan, *idar, poesing, kisar, kitar, kilam.*
De wind draait, *angin mengidar.*
Het spit —, *poesing pátjaq.*
Eenen ring (om den vinger) —, *mengisar tintjin.*
De wind draait naar het westen, *angin berkisar ka-bárat.*
Het wiel draait, *djantrá berkisar.*
De deur draait, *pintoe berkisar.*
—, omwentelen, voortrollen, *goeling.*
Het rad —, *fig. mendjoeroe.*
— van een vaartuig, *ali, alih.*
Iemand een rad voor de oogen —, *pe-dajá-in órang, L., meni-poe órang.*
Zich — en wenden, (uitvlugten zoeken), *mentjárt oedzoer, mentjárt dája oepája.*
Knoopen —, *fig. poetar kantjing, boedjoq.*
Het hoofd draait mij, loopt mij om, *sája djádi poesing kapála.*
—, talmen, *berlambat-lambat.*
—, drentelen, *berbáliq-báliq.*
—, heen en weder —, *dwarlen, lingar,* (ook van het verdraaijen der oogen).
- DRAAIJER**, m. (kunst—) *toekang lárík, pandei lárík, toekang boeboet.*
—, bedrieger, *pertipoe, pembóhong.*
- DRAAIJERIJ**, vt. uitvlugt, *pedajan, makar, makr, Ar.*
- DRAALJING**, vt. *poetáran, kitáran.*
—, het doen draaijen, opwinding, enz., *pemoetáran, pengitáran,* zie **DRAALJEN.**
De — van zon en maan, *peridáran mata-hárt dan boelan.*
De —, rondwenteling der hemelsche spheren, *perkitáran tjakravála.*
En hij draaide die boven zijn hoofd, *makka di kisarkannya ka-átas kapalánja.*
- DRAAIKOLK**, m. maalstroom, *oelaq, ajer berpoesar, poesáran ajer.*
— in een stroomend water, *oelei, zie MAALSTROOM.*
- DRAAIKONST**, vt. *ilmoe lárík, ilmoe boeboet.*
- DRAAIKOOI**, vt. *koeroengan bádjing.*
- DRAAIKOP**, o. van touwslagers, *djantrá poetar tált.*
- DRAAISCHIJF**, vt. van eenen pottbakker, *pellárik.*
- DRAAISLIPSTEEN**, m. *goerinda, Jav., bátoe asáhan jang poesing, bátoe gósoq jang di poetar.*
- DRAAISPIT**, o. *pátjaq.*
- DRAAISTEL**, o. *pellárik.*
- DRAAISTOK**, m. *kájoe poetáran.*
- DRAAITOL**, m. *gásing, gangsing, L.*
- DRAAIWERK**, o. *bárang jang di lárík, bárang jang di boeboet.*
- DRAAIWIND**, m. *poeting baliong.*
- DRAAK**, m. *nága.*
Vliegende —, *nága terbang.*
Armingen in den vorm van eenen —, *pontog bernága.*
Zee—, *nága láwoet.*
Liggende —, *nága bertangkop.*
Vechtende —, *nága berdjoewang.*
Vliegende —, zeker vliegend insect, *bari-bari.*
—, hemelsteeken, *ráh, ráw.*
Staart van den —, *kedoe.*
De onde —, (de duivel), *ib-lis, Ar.*
Den — steken, *pergilákan, májin bódoh, L., angga.*
- DRAK**, vt. *karoh, kroeh,* (eigenl. *karah, Perz.*), *ampas, L., kótor.*
— van wijn, *karoh anggoer.*
— van koffij, *ampas koppi, L.*
- DRABBIG**, b. n. *boetaq, L., karoh, kroeh.*
— water, *ajer boetaq, L., ajer karoh.*
— e inkt, *tinta boetaq, L., dáwat karoh.*
- DRADIG**, b. n. *mágel, oelid.*
— e rapen, *labaq mágel.*
— vleesch, *dáging oelid.*
- DRACHMA**, o. (ond. w.) gewigt, *derham, Ar.*
- DRAF**, m. *djokdjok, L., oenggol.*
Op een — je loopen, *berdjálan tjepat-tjepat, berdjálan goepoh-goepoh.*
—, zie **DRAK.**
- DRAGANT**, vt. boksdoren, *poeloes areui, Soend.*
- DRAGELIJK**, b. n. *terderita, jang bóleh di táhan.*
Dat is niet meer —, *makka itoe-poon tíada terderita lági.*
- DRAGEN**, b. w. in eenen algem. zin, brengen, medebrengen, *báwa, membáwa.*
—, aan eenen stok over den schouder, zoodat er aan beide uiteinden iets hangt, *pikol, kendar, kendal.*
Eene kist aan (met) de hand —, *tangan-tanganí peti.*
Op den rug of op de heup —, *doekong.*
In eenen dook (een kind) onder den arm —, *géndong.*
Onder den arm —, *kiliq.*
Hare bloemenmand droeg zij onder den arm, *makka bákoel boenjánja itoe-poon di kiliqnja. S. R. 13. 8.*

Op de vlakke hand —, *ampoe*.
 Met twee of meer personen aan eenen
 stok —, *oesong, mengoesong, göttong*, Jav.
 —, zwanger zijn, *boenting, kandony*
ánaq, hámil, Hofst.
 Aan de hand —. (visch aan een touwtje
 geregen, enz.), *ténteng*.
 Bloemen achter de ooren —, *bersoenting*.
 Een kind in eenen doek, die over den
 regterschouder en onder den linkerarm
 doorgaat, —, *mengamban*.
 Water in bamboezen op den rug —,
angkoeet ajer.
 Eene vrucht op den rug —, *gálas*.
 In eenen zak, beurs enz. —, *kandony*.
 Op het hoofd —, (ten teeken van hoog-
 achtig), *djondjong, mendjondjong*.
 Een kind schrijdelings —, (op de heup
 of nek), *djoelang ánaq*.
 De zonden —, *tanggong dosa*.
 Eenen naam —, *pákei náma, bernáma*.
 Het zwaard —, *menj-sipkan sjamsjir*,
pákei pédang.
 Eenen ring —, *pákei tjintjin*.
 Vruchten —, *berboewah*.
 Op den schouder — met één been voor
 en één been achter, *sampoer*.
 Het is te zwaar, gij kunt het niet —,
*itoe terláloe brat, loe tráda bóleh mem-
 báwa itoe*.
 De onkosten —, *bájar segalla belandju*.
 —, stutten, *toendjang, menonjukat*.
 De wonde draagt, makka loeka itoe
bernánah.
 Aan een juk of stok —, *lamban*.
 Dragende (slepende) houden, *perlum-
 batkan, perlénákan, baperláhankan, kardju*
plan-plan, L.
 Voorzigtig op de hand —, *tátang, me-
 náting*.
 — op beide handen, (eenen schotel),
dongdong, tampa.
 — onder de hand, *bibit*.
 DRAGEN, o. *pembawáin, pemikoelan*.
 DRAGER, m. *koeli, órang pengoesong*.
 Brief—, *órang membáwa soerat*.
 Vier engelen, —s des troons (Gods),
ampat órang melájkát kamalat arsj.
 DRAGT, vr. *pikoelan*.
 Ééne —, zooveel één man kan dragen, *sa-
 órang poenja pikoelan, pikoelan sa-órang*.
 Eene — voor twee menschen, *gottongan*
doewa órang, L., pikoelan doewa órang.
 —, mode, *tjára*.
 Javaansche —, *tjára djáva*.
 —, kleeding, *pekájin, pakéan*.
 —, zwangerheid, *boenting, hámil, Hofst*.
 — eener woude, *nánah*.
 — der oogen, *daki máta*.
 — van een vuurwapen, *larinja pelor*,
(peloror).
 DRAGTIG, b. n. bevrucht, *boenting, hámil*,
kandong ánaq, mengandong ánaq.

—, leepoogig, *máta nilas*.
 —, van eene woude, *bernánah*.
 DRAKENBLOED, o. gom uit den drakenboom,
djernang, djaranang, dam'l-achwin, Ar.
 DRAKENBOOM, m. *póhon djaranang, línggoem*.
 DRAKENSTAART, m. (een der vlekken in de
 maan), *kadoe*.
 DRAKENSTEEN, m. steen, dien men waant
 uit den kop eener slang of draak te ko-
 men, *komála oelar*.
 DRALEN, o. w. *lambat, berlambat-lambat*,
lina, léna, perláhan-láhan, plan-plan, L.,
málas.
 Indien hij draalt, naar zijne stad te gaan,
djikalaw ía lambat ka-negrinja.
 DRALER, m. *órang málas, pemálas, órang*
jang plan-plan sáluja.
 DRALING, vr. *perlambátan, kamalásan*.
 DRANG, m. dringen, *penjesákan*.
 —, ophooping van menschen, *kasesákan*
órang.
 — der omstandigheden, *kapaqsádn hál*
áhwál.
 —, nood, *kasoekáran*.
 DRANGREDEN, vr. *datil, Ar, tanda katráng-*
an, borhán, Ar.
 DRANK, m. *minoeman, (minóman is onjuist)*,
sjarbat, Ar, sjaráb, Ar.
 Sterke —, *minoeman kras, sópt kras, L.*
 — van honig, *maqdtj, Ar*.
 Inlandsche sterke —, *araq, toeraq,*
láhang, bram, brom.
 Aan den — zijn, *goewat minom sópi,*
L., minom áraq terláloe bánjaq, djádi
pemáboq.
 Iemand, die aan den — is, *pemáboq*.
 Sterke chinesche —, *tjioe*.
 —en, *báyet-báget minoeman, sjarábat, Ar*.
 DRANKHUIS, o. *kadei (warong) órang djoewal*
sópi, (araq, toewaq).
 DRANKJE, o. *obat minom*.
 Een — innemen, *minom óbat*.
 DRANKMEESTER, m. *keldermeester, djoeroe*
minoeman.
 DRANKVAT, o. *tampájan minoeman, bakas*
minoeman.
 DRANKVERKOOPER, m. *órang djoewal mi-*
noeman, órang djoewal sópi, (araq, toewaq).
 DRANKWINKEL, m. zie DRANKHUIS.
 DRAS, b. n. *berloempor, sarépa pája, se-*
perti ráwah.
 DRAS, vr. weeke aarde, *tánah loempoe, ráwah,*
pája.
 DRASSIS, zie DRAS, b. n.
 DRAVEN, o. w. *djokdjok, L., karabakápt,*
oenggol.
 Uw paard draaft mooi, *toewan poenja*
koeda hágoes djokdjoknja, koedánoe pantas
oenggolnja.
 DREEF, vr. laan, *doewa djádjat póhon*.
 —, kinnebukslag, *tampéling*.
 —, kudde, *káran*.
 —, schapen, *káwan domba*.

— ploegvoren, aloeran.
 Hij is niet op zijne —, dia trâda ênnaq,
 L., makka ia tiâda sedap rasânja.
DREG, **DREGGE**, *vr.* sâvh terbang.
DREGGEN, *b. w.* ikat tâli pandda sâvh, ikat
 tâli sâma djangkar, L.
 Een verloren anker —, mentjart sâvh
 jany hilung itoe dengan sâvh terbang.
DREGNET, *o.* poekat.
DREGTOUW, *o.* tâli sâvh terbang.
DREIGEN, *b. w.* amang, aram, arham, hâram,
 antjam, L., soembar-in, L., messah, L.
 — om te slaan, atjoe, aram, cod, A.
 Met den dood —, amang akan mem-
 boenoh, antjam mâwoe memboenoh.
 De lucht dreigt met regen, roepânju
 awan mengandung hoedjan.
 — in te storten, roepânja mâwoe roeboh.
 —, onzeker zijn, bimbang.
 —, oogmerk hebben, bernitt, mâwoe.
 Ik zag dat hij mij met zijn zwaard dreigde,
 makka hamba lihat di amanginja hamba
 dengan pedangnja. Isk. 341.
DREIGEND, *b. n.* mengâ mang, terlâloe amat,
 besaar-besaar.
 Een — mensch, orang mengâ mang,
 orang mengantjam.
 — gevaar, bahâja jang besaar-besaar,
 bahâja jang mosjrif.
DREIGING, *vr.* pengamangan, antjam, L.
DREK, *m.* tâhi, taai.
 —, vuil van het ligchaam of van de
 oogen, dakt.
 —, vuilnis, sampah.
 —, mest, bâlja.
 — der straten, loempoer.
DREKBAK, *m.* tempat sampah, (tâhi, bâdja,) tandas.
DREKHOOP, *m.* tandus.
DREKKIG, *b. n.* bertâhi, bertaai, bânjuq
 kôtor, berloempoer.
DREKREUK, *m.* bâwoe tâhi.
DREMPEL, *m.* zie DORPEL.
DRENKBAK, *m.* paloengjan, bâkas ajer mi-
 nom.
DRENKELING, *m.* orang keclap.
 Een verdrinkene, orang mâti keclap.
DRENKEN, *b. w.* kassî minom, L., brî minom,
 perminomkan, baperminomkan.
DRENKPLAATS, *vr.* tempat minom.
 — voor dieren, kôbaq.
DRENTELAAR, *m.* pemâlus, orang mâlus.
DRENTELACHTIG, *b. n.* lambat-lambat, mâ-
 las, lénâ, lina, lâlê.
DRENTLEN, *o. w.* melantjong dengan mâ-
 las, melantjong plan-plan, L., hertjâlun-
 djâlan dengan lambat-lambat.
DREUM, *m.* ramboe-ramboewan, hoeljong
 langsî, hoedjong benang tenoenan.
DREUMES, *m.* orang katê.
DREUN, *m.* dreuning, goempak.
DREUFEN, *o. w.* bergoempah. goempâ,
 goentjang.

De aarde drounde, boemi bergoempâ-
 lah, zie SCHUDDEN.
DREUNING, *vr.* goempâhan, goentjang.
DREVEL, *m.* poengsoeng, pâhat memâkal.
DRIBBELEN, *o. w.* melompat-loompat.
DRIE, *telw.* tiga, teloe, tulloe, Jav.
 — maanden, tiga boelan.
 — huizen, roemah tiga boewah, tiga
 roemah.
 — gebroeders, tiga bersoedâra.
 Toen zij alle — gekomen waren, su-
 telah datang ka-tigâ-nja, S. R. 14.
 Met zijn drieën, orang bertiga.
 Het is — uur, âda poekol tiga, L.,
 âda djâm poekol tiga.
 In drieën verdeelen, pertiyâkan, bahâji
 tiga.
DRIEBEENIG, *b. n.* berkâki tiga.
DRIEBLADIG, *b. n.* berdâwom tiga.
DRIEDEKKER, *m.* kapal prang jang berting-
 kat tiga.
DRIEDERLEI, *b. n.* tiga roepa, tiga bâgei.
DRIEDIK, *b. n.* tiga soeson, bersoeson tiga,
 tiga lâpis.
DRIEDRAADSCH, *b. n.* tiga pintal.
 — garen, benang tiga pintal, benang di
 pintal tiga.
DRIEDUBBEL, *b. n.* tiga ganda, zie DRIEDIK.
DRIEDUBBELHEID, *vr.* prt tiga ganda.
DRIEËNHED, zie DRIEËNIGHEID.
DRIEËNIG, *b. n.* asa tiga.
DRIEËNIGHEID, *vr.* (bij de Hindoes), tri
 moerti.
 —, (in de christelijke godsdienst), el-
 tâloetz, Ar., tatzlitz, Ar.
 Een persoon in de —, (door den Ma-
 homedaan niet erkend) oemoem, Ar.
DRIEËN, *b. w.* rijgen, djuloedjor, djeloedjor.
DRIEHOEK, *m.* tiga penuljoeroe.
DRIEHOEKIG, *b. n.* tiga pendjoeroe, berpen-
 djoeroe tiga.
DRIEHOEKSMETING, *vr.* pengoekoeran pen-
 djoeroe tiga.
DRIEHOEVIG, *b. n.* berkoekoe tiga.
DRIEHOEFDIG, *b. n.* berkapâla tiga.
DRIEJARIG, *b. n.* oemoer tiga tâhon.
 Een — kind, ânaq jang tiga tâhon
 oemoenja.
 — bewind, pamarintâhan jang tiga tâhon
 lamânja.
DRIEKANT, **DRIEKANTIG**, *b. n.* tiga per-
 sâgt, tiga pissest, L., belpersâgt tiga.
DRIEKLEURIG, *b. n.* tiga warna, berwarna tiga.
DRIEMAAL, *bijw.* tiga kâti, sa-dâs.
 — drie is negen, tiga kâti tiga djâdi
 sembilin.
DRIEMAST, **DRIEMASTER**, *m.* kapal tiga
 tiang, lantjâran, pangoetan.
DRIEHOOG, *b. n.* bermâtu tiga.
DRIEPOENDER, *m.* kogel, pelor tiga kâti
 bratnja.
 —, kanon, mariam jang moewat pelor
 tiga kâti bratnja.

DRIEPUNTIG, b. n. *berhoedjong tiga*.
 DRIESCHALIG, b. n. *berkoelit tiga*.
 DRIESLAG, m. *telgang, ligas, hadéan, Jav.*
 DRIESPLETIG, b. n. *berblah tiga*.
 DRIESPRONG, m. *simpangan tiga*.
 DRIEST, b. n. *bránt*.
 DRIESTAL, m. *korst berkáki tiga*.
 DRIESTELJK, bijw. *dengan bránt*.
 DRIESTHEID, vr. *kabranian*.
 DRIETAL, o. *bilangan tiga*.
 DRIETAND, m. *trisoela, tersoela*.
 DRIETANDIG, b. n. *bergigi tiga, berhoedjong tiga*.
 DRIEVOET, m. *treest, tongkoe, tongkouw*.
 DRIEVOUDIG, b. n. *tiga ganda*.
 DRIEVOUDIGHEID, vr. *dát tiga ganda*.
 DRIEZLDIG, b. n. *tiga perságt, beperságt tiga*.
 DRIFT, vr. *kudde, káwan*.
 Eene — ossen, *lemboe sakáwan*.
 —, drijvend zwerk, *méga melájang*.
 — van het water, *dras ajer*.
 — van een schip, *ladjoenja*.
 —, toorn, *amárah, márah, L., morka, Hoftaal*.
 —, zinnelijke lust, *nafsoe, háwá nafsoe*.
 —, overhaasting, *goepoh*.
 DRIFTIG, b. n. *vlot, hánjoet, beranjoet, lárat*.
 —, haastig, *goepoh-goepoh*.
 —, oplopend, *prang-proes, hángat, lakas márah, L., berbángat-bangátan*.
 Maak u niet —, *djangan goesar*.
 — maken, *mengoesarakan, békin márah*.
 DRIFTIGHEID, vr. *goepoh, kabangátan*.
 DRIFTIGLJK, bijw. *goepoh-goepoh, bángat-bángat, dengan bángat*.
 DRIJFHAMER, m. *martil kájoe, pemoekol kájoe*.
 DRIJFHOUT, o. *aan een net, pelontang, lampong, palambong*.
 DRIJFLAND, o. *tánah hánjoet*.
 DRIJFRAD, o. *djantrá besaar, zie RAD*.
 DRIJFSTEEN, m. *bátos tímboel*.
 DRIJFTOL, m. *gásing, gangsing, L.*
 DRIJFTON, m. *tong hánjoet, lampong*.
 DRIJFVEER, vr. *pér, verb.*
 —, beweegoorzaak, *pohon, sabab, Ar.*
 DRIJVEN, b. w. *hálau, álaw*.
 Vee —, *mengálaw sápt, djága sampf, L.*
 Schapen —, *gombála domba*.
 Eenen olifant —, *angkoes gádjah*.
 De wind drijft de wolken naar het oosten, *makka angin memboeroe méga ká-timor*.
 Die zaak heeft hij te sterk gedreven, *makka perkára itos di paqsánja terláloe amat*.
 Koophandel —, *berdágang, berniága*.
 Den spot —, *permájinakan*.
 Uit de stad —, *jagen, bannen, boewang, mengaloewarkan derri paadda negri*.
 Een handwerk, beroep —, *melakoekan pekardjáan*.

—, o. w. boven —, *vlotten, hánjoet*.
 Olie drijft op water, *minjaq hánjoet (tímboel) di atas ajer*.
 Ofschoon de menschen ook den laster aanwenden, zal de waarheid toch boven —, *djkalaw orang meloeloeskan fitnah sákalipoon makka kabéndaran akan menang djoega (nanti tímboel djoega)*.
 In het bloed —, *berhanjoetan dálam dárah*.
 Boven —, boven komen —, voor den dag komen, *tímboel*.
 Door de lucht —, *zweven, lájang, melájang*.
 Op eigen wien —, *memarintahkan dirinja*.
 Eene moeijelijke zaak laten —, *varen, lepaskan (sarahkan) perkára jang soekar*.
 Tusschen hoop en vrees —, *terátong háti*.
 —, dobberen, *berátong-átong*.
 Op Gods genade —, *berátong-átong atas rafinat Allah*.
 Op het anker —, *rijden, lárat*.
 Eene zaak —, *paqa perkára*.
 Een spijker (ergens in) —, *lantag pákoe*.
 DRIJVEND, b. n. *berhánjoet, sambil hánjoet*.
 DRIJVER, m. *orang jang menghálau, enz., zie DRIJVEN*.
 DRILBOOR, vr. *poetar wála, poetar wéla, poengsoeng*.
 DRILKUNST, vr. *táw dril tsaldádoe, L., pengatahoewan mengádjár tsoldádoe, ílimoe paprángan*.
 DRILLEN, b. w. *ronddraaijen, kisarkan*.
 De lans —, *kisarkan toembaq*.
 Een gat in ijzer —, *békin lóbang dálam besst, berlóbankan, besst*.
 De soldaten worden gedrild, *orang tsoldádoe di dril, L.*
 Zijne moeder zal hem wel —, *dia poenja, má nanti kassí adjar sáma dia, L., iboenja handaq menghárdig dia*.
 —, trillen, heven, *gemetar, gojjang, goempah*.
 —, op en neer loopen, *melantjong sinisána, L., lálloe-lálang, pergi dátang, pígi dátang, L., dátang beroelang-oelang*.
 DRILMEESTER, m. *djoeroe dril tsoldádoe, L., pengádjár orang bátis*.
 —, schermmeester, *pendákir*.
 DRILMUG, vr. *moering*.
 DRILFLAATS, vr. *tampat tsoldádoe di dril, L., tempat orang bátis*.
 DRINGEN, b. w. *opdringen, menjesaqkan, sesaqkan, desek*.
 —, stooten, *toelaq, menoelaq*.
 —, noodzaken, *paqa*.
 Al de omstandigheden hebben mij gedrongen, *makka segalla hál ákwál soedak memaqa kita*.
 —, met geweld dwingen, *menjásatkan*.
 Op elkander gedrongen, *berpidit*.

Gedrongen zitten, *doedoeg berâpit-apit*.
 Gedrongen zitten van twee personen,
doedoeg bersindil.
 Van weerskanten, van twee kanten —
 knellen, *mengâpit*.
 Met geweld binnen —, *menjerboekan*
diri dengan gagah dalam, djedjel, L.
 —, *aanhouden, djor*.
DRINGEND, b. n. *terlâloe amat, kras, kint-*
jang, ti-dâpat tâda, misti, L.
 — e nood, *kasoe-kâran jang terlâloe amat*.
 — bevel, *parintah jang kras, parintah*
jang kintjang, L.
 — e behoefte, *hâdjat jang ti-dâpat tâda,*
hâdjat jang misti.
DRINGER, m. *orang menjesaq, penjesaq, zie*
DRINGEN.
DRINGING, vt. *penjesakan, pengapitan, zie*
DRINGEN.
DRINKBAAR, b. n. *jang boleh di minom,*
jang dapat di minom, kaminoeman.
 Dit water is niet —, *ini ajer trâda bô-*
leh di minom, L., makka ajer ini tâda
di minom.
DRINKBAK, zie **DRENBKAK**.
DRINKBEKER, m. *glas, Ned. L., tâkar,*
piâla, perminoeman, tjâwan, zie BEKER.
DRINKBROEDER, m. *pemâboq, orang goe-*
wat minom sópt, L., peminom, nadim, Ar.
DRINKEN, b. w. *minom, mâkan*.
 Water —, *minom ajer*.
 Koffij —, *minom koppt, mâkan koppt,*
ngoppit, L.
 Geheel uit —, *minom hâbis*.
 Zich dronken —, *memâboqkan diri*.
 Elkander toe —, *berangkop-angkapan,*
angkap sa-orang kapada sa-orang.
 Op iemands gezondheid —, *minom orang*
poenja salâmat, L., minom salâmat sa-
orang, melârah.
 Het eten en —, *makânan dan minoe-*
man, ook mâkan minom.
DRINKER, m. *orang jang minom, peminom*
 Een water —, *orang jang minom ajer*.
 —, *dronkaard, pemâboq*.
DRINKGELACH, o. *belandja minom*.
DRINKGELD, o. *tjinkaram*.
DRINKGLAS, o. *glas, L., peminoman, piâla,*
piâlah, Perz., biâla.
DRINKHUIS, o. *kröeg, wârong orang djoewâl*
minoeman.
DRINKKAN, vt. *gindit, kindit, irong, érong,*
boejong.
DRINKLIED, o. *njanjian orang minom*.
DRINKLUST, m. *katagian minom, soeka minom*.
DRINKNAP, m. *van eenen pelgrim, kaskal*.
DRINKPENNING, m. *tjinkâram, zie FOOL*.
DRINKSCHAAL, vt. *tjâwan, irong, érong*.
DRINKVAT, o. *kroes, tâkar, tempat minom,*
bâkas minom, irong, kustan, kator.
DROEF, bijw. zie **DROEVIG**.
DROEFENIS, vt. zie **DROEFGEESTIGHEID**.
DROEFGEESTIG, b. n. *bersoesah hâti, sabil*.

hazon, Ar., doeka, berdoeka, moeram,
mângoe-mângoes, termângoe.
 — worden, *djâdi soesah hâti, djâdi*
berdoeka-tjita.
DROEFGEESTIGHEID, vt. *soesah hâti, ka-*
doekâân, doeka-tjita, moerong, sawdâ, Ar.,
sawdâwîj, Ar.
DROELEN, b. w. *tipoe, menipoe, pedajâ-in, L.*
DROELER, m. *pertipoe, orang pedajâ-in*.
DROELING, vt. *tipoe, dâja*.
DROES, m. *ziekte der paarden, sâkit*
ingoes, pilaq, L.
 —, *booze geest, djin, Ar.*
DROESEM, m. *grondsop, ampas, L., dèdè-*
gan, L., tâht.
 Doch alle goddeloozen der aarde zul-
 len zijne — en uitzuigende drinken, *tetâpi*
segalla orang fâsiq di boemi akan minom
mentjârop hâbis segalla dedegannya.
 —, *hef, heffe, dat op den bodem vast*
blijft zitten, pakat.
DROESMIG, b. n. *penoh ampas, penoh tâht,*
penoh pakat.
DROEVIG, b. n. *bersoesah hâti, sabil, wâlang,*
doeka, berdoeka, moeram, bertjinta, hazon,
Ar.
 Een — gelaat, voorkomen, *sabil roe-*
pânja, sabil moekânja.
DROEZIG, b. n. *pilaq, ingoes*.
 — paard, *koeda ingoes*.
DROGGROOND, m. zie **DROGREDE**.
DROGIST, m. *âththâr, Ar.*
DROGLICHT, o. zie **DWAALLICHT**.
DROGREDE, vt. *dalil tjoeslas, kasaksian*
tjoeslas of palsu, L., (verb. van valsch,)
bitjâra palsu, L.
DROK, b. n. *bânjaq pekardjâân, masjhoel,*
Ar., bânjaq poesing kapâla.
 Het zeer — hebben, *âda terlâloe bâ-*
njaq pekardjâân.
 Een — ke dag, *hâri jang soesah sakâli*.
 Ik heb heden eenen — ken dag gehad,
makka ini hâri soedah kita bânjaq pe-
kardjâân.
 — werk, dat spoed vereischt, *pekar-*
djâân jang misti di boeroe-boeroe.
 Het is daar zeer —, *makka âda bânjaq*
orang di sâna.
 Het — met elkander hebben, *bânjaq*
berkâta-kâta sa-orang akan sa-orang, bânjaq
bitjâra beresâma-sâma.
 Hij bemerkte dat zijn vader nog — in
 gesprek was, *makka di lihatnja bapânja*
lâgi tengah berkâta-kâta.
DROKTE, vt. *pekardjâân, kardja*.
 Groot —, *bânjaq kardja*.
DROÏ, m. *boetir tâht*.
 Eén —, *tâht saboetir*.
DROLLIG, b. n. *grappig, djinâka, sanda-*
goeroe.
DROM, m. *pekoempoelan, perhimpoean*.
 Een ontelbare — menschen, *pekoem-*
poelan orang jang trâda boleh di hitoeng

bánjaqnja, L., *perhimpoeaan orang jang tiada dapat di bilangkan bánjaqnja (tiada di tepermaná-t lagi bánjaqnja)*.

—, inslag, *pákan*, *pekan*.

DROMMEDARIS, m. *singa outa*.

DROMMEL, m. zie DROM; fig. alles, *samoewa*.

Ziedaar den —, *nah ini apa samoewa*, L.

—, kwelgeest, *tjin*, Ar., *séthán*, verb. van *sjéthán*, Ar.

DROMMELSCH, b. n. *sjeitháni'j*.

Een — geras, *roesoe sukáli*.

DRONK, m. *tegoq*.

Een — waters, *sa-tegoq ajer*.

Hij heeft enen goeden —, *hábis minom dia soeka háti*.

Hij heeft enen kwaden —, *hábis minom dia djádi marah*, L., *sa-telah minom makuu amarálah ia*, *hábis minom ia meláwar*.

DRONKAARD, m. *penáboq*, *peminom*.

—, zwelger, *pengirop*.

DRONKEN, b. n. *máboq*.

Half —, *belwelmd*, *cheiáli*, Ar.

De koning Darius was — op vijfderlei wijzen, ten eerste, — van jeugd, ten tweede, — van heerschappij, ten derde, — van begeerlijkheden, ten vierde, — van drank, ten vijfde, — van vrolijkheid, *bahoewa rálju Darioes máboq ia dengan lima bajei máboq*, *pertama máboq moeda*, *kadoewa máboq karadjáan*, *katiga máboq hawá nufsoe*, *káumpat máboq minoeman*, *kalima máboq soeku-tjt t*, Isk.

Zich — drinken, *memáboqkan diri*.

DRONKENAchtig, b. n. *máboq sedikit*.

DRONKENMAKING, vr. *penabókan*.

DRONKENSCHAP, vr. *kamabókan*.

DROOG, b. n. *kring*, *jábis*, Ar.

—e rijst, *nási kring*.

—, dorstig, — van land, *ringkei*.

—, dorstig land, *tánah ringkei*.

—e bladeren, *dáwon kring*.

Eene —e min, *baboe kring*.

— land, *tánah kring*, *ládang*.

Hoog en — zitten, fig. *dosdoeq dengan senang*.

Op het —e vervallen (met een vaartuig), *sangat*.

— vallen, *djádi kring sabab ajer soeroet*.

DROOGAchtig, b. n. *belom kring sakáli*.

DROOGBAD, o. *tangas*.

DROOGDOEK, m. *kájin sékkat*, *kájin peng-ring*.

DROOGE, o. *tampat kring*.

Zijne schaapjes op het — hebben, *hidop senang*.

Op een droogje zitten, *tiada dapat minom apa-apa*.

DROOGEN, b. w. *békin kring*, L., *meng-ringkan*.

In de zon —, *djemoer*.

—, luchten, *oeraq*.

In den rook —, *láleh paadda asap*.

Vleesch of visch —, *láleh*.

Linnen in de zon —, *djemoer kájin*.

De handen —, *sékkat tángan*, *menjapot tángan*.

De wind droogt de moerassen op, *maka angin mengringkan ráwah*.

— worden, *djádi kring*.

—, roosten, *panggang*.

Gedroogde garnalen, *ebbi*, L., *hoedang kring*.

DROOGERIJ, vr. gedroogde kruiden, *garábat*, *dáwon-dáwon obat kring*, *obat-obátan kring*.

—, specerijwaren, *rampah-rampah*.

—, droogplaats, *tampat djemoer*.

DROOGERIJEN, vr. meerv. *témpong*.

DROOGHEID, vr. *kringán*, *kakringán*.

DROOGING, vr. *pengringán*.

— in de zon, *djemoeran*.

DROOGIST, m. *toekang obat*, *toekang djoewal obat-obátan kring*, *aththár*, Ar.

DROOGMAKERIJ, vr. *penghampáan ajer*, *pen-nóbáan ajer*.

DROOGPLAATS, vr. in de opene lucht, *tampat djemoer*, *tampat ampájan kájin*.

—, binnen een gebouw, *tampat meng-ringkan*.

—, door vuur, cest, *tampat ganggang*.

DROOGREK, o. droogstok, *sampiran*.

DROOGSCHEERDER, m. *toekang goenting boeloe saqelát*, (*sachlat*, L.)

DROOGSCHEREN, o. *menggoenting boeloe saqelát*, (*sachlat*, L.)

DROOEGTE, vr. *kakringán*, *joeboesat*, Ar.

—, droog seizoen, *moesim pánas*, *kamáro*, *kumáraw*.

—, zandplaat, die met laag water niet zichtbaar is, *gósong*.

—, die bij laag water zichtbaar is, *beting*.

—, ondiepte in zee of in eene rivier, *tóhor*.

— van planten, *kalajoeran*.

DROOM, m. *mimpi*, *mimpian*.

Eene wonderlijke —, *mimpi jang údjá'ib*, *mimpi jang indah-indah*.

Ook is deze wereld enen zeer kostelijken — gelijk, *lagi bahoewa doenjá ini seperti mimpi jang indah-indah*, S. Ibr. 2.

Eenen — verklaren, *tábirkan mimpi*.

In den — verschijnen, *kalihátan dálam mimpian*.

Wat beduidt deze —? *apa artinja mimpi ini?*

Eenen — droomen, *bermimpi soerátóe mimpian*.

In den — praten, *mengigaw*, *ngampaloe*.

—en raadplegen bij een voorgesteld doel, *toendjang tája*.

DROOMAchtig, b. n. zie DROOMIG.

DROOMBEDUIDER, m. zie **DROOMUITLEGGER**.

DROOMBOEK, o. *kitáb tábir mimpi*.

DROOMEN, b. en o. w. *mimpi*, *bermimpi*.

Dat is zoodanig als mijn vader gedroomd heeft, *itoe-poon seperti bermimpi-lah ajahnda*. A. M.

Ik droomde in de moskee te gaan, *makka kita bermimpi másoq ka-dálam mes-djid*.

Emir Hamzah zeide aan Omar Omiah zijnen droom, gelijk die door hem gedroomd was, *mimpinja itoe-poon di katókannja ó'eh Emir Hamzah kepada Omar Omiah itoe seperti jang di mimpinja itoe*.

Doen —, *bapernipikan*.

Gedroomd, *termimpi*.

—, aan iets denken, begeeren, *ingin*. *berkahandaq, kangan*.

—, malen, in de war zijn, *bingong*.

—, suffen, *berrában, merában*.

DROOMER, m. *orang jang bermimpi, pemimpi*.

—, mijmeraar, *orang bingong*.

—, druiloort, *pemálas*.

—, suffer, *orang berrában*.

DROOMERIJ, vr. *mijmerij, bingong*.

—, sufferij, *rában*.

DROOMGEZIGT, o. *kalihátan dálam mimpian*.

DROOMIG, b. n. *lusteloos, léna, málas, lálé*.

DROOMUITLEGGER, m. *orang jang mentábirkan mimpi, orang jang mengartikan mimpi, orang jang kassi mengarti mimpi orang*.

DROOMUITLEGGING, vr. *tub r mimpi, pengartian mimpi*.

DROOMVERKLAARDER, m. zie **DROOMUITLEGGER**.

DROOMVERKLARING, vr. zie **DROOMUITLEGGING**.

DROOPEN, b. w. *perjtjg, memertjtg, siram*.

DROOPING, vr. *pemertjkan, penjiráman*.

DROOP, m. *vocht, dat afdruipt, ajer botjor, ajer tiris*.

DROOPBAD, o. *permandian ajer tiris*.

DROPPEL, m. *titig, rintiq, kétéł, L., qath-rat, Ar*.

Een —, *satitig, sakétéł, L.*

Een — waters, *satitig ajer, sakétéł ajer*.

Harc tranen vielen in — en neder, gelijk de dauw op het gras, *terlinang-linang ajer matánga seperti ombon di átos rocnpot*.

—s aan den neus hebben, *ingoes*.

Zweet—, *djamdjam*.

—, (*aqua viri genitalis*.) *nohsat, Ar*.

DROPFELEN, o. w. *tiris, bertiris, bertitig, berlinang-linang, rintiq, rintiq-rintiq, buk-kétéł, L.*

DROPFELING, vr. *tirisan*.

DROPFELINGS, hijw. *bertiris-tiris, bertitig-titig*.

DROPFELIS, vr. *kintjing bertitig-titig, saltisama, saban-sabaná*.

DROPFELTJE, o. *satitig ketjil, sakétéł ketjil, L.*

DROPPEN, o. w. zie **DRUIPEN**.

DROPSTEEN, m. *bátoc ajer titig*.

DROSSEN, o. w. *lári, minggat, L.*

DRUIF, vr. *an-goer, Perz., boewah anggoer, inab, Ar. K. O. I. 43.*

Een tros druiven, *sa-tandan boewah anggoer*.

Druiven zonder pitten, ook krenten, *kisjnisi, Perz.*

Eene —, *boewah anggoer saboetir*.

Druiven lezen, *poenyot boewah anggoer*.

Klipdruiven, *ugar-agar*.

Wiide druiven, *pringgat*.

Gedroogde druiven, rozijnen, *zabib, Ar*.

Druiven persen, *mengápit boewah anggoer*.

—, knop aan eenen zetboom, *tambewah, boengkoel gálah*.

DRUILEN, o. w. *lambat-lambat, málas*.

—, sluimeren, *tidor, berrában*.

DRUILER, m. *orang málas, orang léna*.

DRUILING, vr. *kamalásan, kalambátan*.

DRUILOOR, m. *pemálas, orang málas*.

DRUILOOREN, o. w. zie **DRUILEN**.

DRUILOORIG, b. n. *málas, lina, léna, lálé, gáwal*.

DRUILOORIGHEID, vr. *parángt jang málas, kamalásan*.

DRUIPEN, o. w. *bertitig, bertiris, beramboeran*.

Het zweet droop hem van het aangezigt, *djamdjam doerdja beramboeran, ajer kring-at bertitig-titig derri puadda moekánja, L.*

—, wegdruipen, stilletjes henen gaan, *pergi menjóeri-tjóeri, pigi diam-diam, lári bersemboeni*.

— bij een onderzoek of examen, *tiáda di tarima, woeroeng, L.*

DRUIPER, m. (*yonorrhée*), *sákít kintjing, rádja sinar*.

DRUIPING, vr. *tirisan*.

— van den neus, *ingoes*.

— van de oogen, *nilas*.

DRUIPNEUS, vr. *ingoes*.

DRUIPOOG, m. en vr. *máta nilas, máta bilas*.

DRUIPSTAARTEN, o. w. *stil wegluipen, pergi menjóeri-tjóeri, pigi diam-diam, lári bersemboeni*.

DRUIPSTEEN, m. *bátoc di báwah pantjoeran of goot, L., bátoc tiris*.

DRUISCHEN, o. w. *lawun, meláwan*.

DRUIVENCONFITUUR, vr. *manisan boewah anggoer*.

DRUIVENKORF, m. *bákoel boewah anggoer*.

DRUIVENKORREL, m. *bidji boewah anggoer*.

DRUIVENLEZEN, o. *poenyot boengya anggoer*.

DRUIVENNAT, o. *ajer anggoer*.

DRUIVENOOGST, m. *penoew-eian boewah anggoer, poengoetan boewah anggoer*.

DRUIVENPERS, vr. *apitan boewah anggoer*.

DRUIVENPERSING, vr. *pengapitan boewah anggoer*.

DRUIVENPIT, vr. *bidji boewah anggoer*.

DRUIVENPLUCKER, m. *orang poengoet boewah anggoer*.

DRUIVENSAP, o. *ajer boewah anggoer*.
 —, wijn, *anggoer*, L., *ajer anggoer*.
 DRUIVENSCHIL, vt. *koelit boewah anggoer*.
 DRUIVENSTEEL, m. *tangké boewah anggoer*.
 DRUIVENTREDER, m. *orang mengiriq boewah anggoer*.
 DRUIVENTROS, m. een —, *satandan boewah anggoer*.
 DRUIVENVOCHT, o. zie DRUIVENSAP.
 DRUK, m. drukking met de hand, *pendjâbâtan tângan*.
 Eenen hand — geven, *mendjâbat tângan*.
 —, ellende, *kasokâran*.
 —, van een boek, *trâ, tjitaq, L.*
 Een franje —, *trâ jang bâjiq, tjitaq jang bâgoes, L.*
 In — uitgeven, *soeroeh tjitaq, L., soeroeh trâ*.
 DRUK, b. n. zie DROK.
 DRUKBAL, m. *bôla tjitaq, L.*
 DRUKFEIL, vt. *sâlah tjitaq, L., sâlah trâ*.
 DRUKINKT, m. *dâwat trâ, tinta tjitaq, L.*
 DRUKKEN, b. w. douwen, *tâkan, tekan, tukkan, tâpoes, tâkoq, tindeh, tindis, L.*
 —, prenten, *trâ, menerâ, tjitaq, L., boeboeh trâ*.
 Een boek —, *menerâ kitab, tjitaq boekoe, L.*
 —, stempelen, *târoh tjap, boeboeh tjap, mentjâpt*.
 Het zegel op eenen brief —, *boeboeh tjap paadda soerat, târoh tjap paadda soerat, boeboeh materi paadda soerat, materi kan soerat, chatamkan soerat*.
 — met den voet bij het doen van eenen sprong, *tampoer*.
 Met den duim of vinger —, *lakam, tukkan sâma djârt, L.*
 —, kommer veroorzaken, *menjoesahkan, bêkin soesah, tindis, L.*
 Het volk —, *tindis orang, menjiasatkan orang (qawm, Ar.)*.
 Gedrukt (van lastdieren, gewond), *lâlas, kena loeka*.
 Op katoen —, (op de Europ. wijze), *tjitaq kâjin*, (op de inlandsche wijze), *bâtig kâjin*.
 Gedrukte inlandsche katoen, *kâjin bâtig*, (eig. door gesmolten was op de plekken te gieten die wit moeten blijven).
 De ledematen — en wrijven om ze lenig te maken, *pidjît, pidjaq*.
 Iemands voetstappen —, *toeroet orang poenja lâkoe djalan*.
 —, knellen, *sesaq, L., menjesaqkan*.
 Het — der ingewanden, *teran, tran, adjang*.
 DRUKKEND, b. n. *brat, tindis*.
 Dat is al te — voor den geringen man, *itoe terlâlloe brat paadda (sâma) orang ketjil*.
 Eene dusdanige landrente is niet —, *pâdjaq jang bagini trâda brat*.

— weder, *mâsa begah*.
 DRUKKER, m. *boekdrukker, toekang tjitaq boekoe, L., penerâ, pandei boeboeh trâ, pandei menerâ*.
 — van eene deurklink, *penongkil kantjing pintoe*.
 —, trekker van een geweer slot, *penârêq snâpang*.
 DRUKKERIJ, vt. *roemah tjitaq, L., penerâan, tanpat perterâan*.
 DRUKKERSKAS, vt. *tampat hoerof, kas, Ned.*
 DRUKKERSKLOPPER, m. *penoekol toekang tjitaq*.
 DRUKKERSKNECHT, m. *boedjang toekang tjitaq, L., hamba pandei menerâ*.
 DRUKKERSRAAM, vt. *raam, Ned.*
 DRUKKING, vt. *tâkan, penakânan, tindisan*.
 Opwaartsche — van het water tegen den bodem van een vaartuig, *timboelan ajer*.
 DRUKKOSTEN, m. meerv. *oepah tjitaq, belandja tjitaq, L., oepah menerâ*.
 DRUKKUNST, vt. *pengatahoewan mentjitaq, L., ilmoes tjitaq, ilmoes menerâ, ilmoes boeboeh trâ*.
 DRUKLETTER, vt. *letter, Ned., hoerof tjitaq, L., hoerof trâ*.
 DRUKLOON, m. en o. *oepah târêq pers, L., oepah târêq apitan*.
 DRUKPAPIER, o. *qarthâs tjitaq, L., qarthâs bâkal menerâ*.
 DRUKPERS, vt. *apitan penerâan, pers tjitaq, L.*
 DRUKPLAAT, vt. *prâda tjitaq, L., prâda trâ*.
 DRUKPOMP, vt. *hamboesan jang menâkan ajer, pompa jang tindis ajer*.
 DRUKPROEF, vt. *tjonto tjitaq, L., telâdan penerâan*.
 DRUKSCHRIFT, o. *hoerof jang di tjitaq, L., hoerof jang di trâ, letter jang di druk, zeer L.*
 DRUKTE, vt. zie DROKTE.
 DRUKWERK, o. *kitâb jang di trâ, boekoe jang di tjitaq, L.*
 DRUP, m. zie DROF.
 DRUPPEL, m. zie DROFFEL.
 DRUPPEN, o. w. zie DRUIPEN.
 DUBBEL, b. n. *ganda doewa kâli, doewa lâpis, rangkap, soeson*.
 — e boete, *denda ganda*.
 — en dwars, *ganda-berganda*.
 Hij moet hem eene boete van de — waarde opleggen, *makka handaqlah ia mendendâ-i orang itoe ganda hargânja*.
 Drie —, *tiga ganda*.
 — e stoffe, *kâjin doewa lâpis*.
 Eene — e deur, *pintoe lipâtan*.
 Eene — e sonde, *dôsa besaar-besaar*.
 Hij vroeg het — er van, *dia mintâ gandânja*.
 — vergelden, *membâlas berganda-ganda*.
 — e bloem, *boenga rangkap, (soeson)*

—, duplicaat van een geschrift, *salinan soerat jang kadoewa katinja*.

DUBBELEN, b. w. *berganda, berdoewakan*, zie **VERDUBBELEN**.

Een schip —, *melâpiskan kapal*.

—, met eenen dubbelen draad naaijen, *menjâhit dengan doewa benang*

DUBBELHARTIG, b. n. *palso*, verb. Port., *tjoelas*.

DUBBELHARTIGHEID, vr. *hâti tjoelas, hâti palso*, L.

DUBBELHARTIGLIJK, bijw. *dengan tjoelas hâti, dengan palso*, L.

DUBBELEID, vr. *prt jang ganda, dzât jang ganda*.

DUBBELING, vr. verdubbeling, *perdoewâan, pergandâan*.

— van stoffen, *lapisan*.

DUBBELTJE, o. = 10 cents, *oewang bahâroe, koepang*.

Een —, *sa-oewang bahâroe*.

DUBBELZINNIG, b. n. *râdjan, râtjan, doewa artinja, arti doewa*.

Dat is —, *itoe âda doewa artinja*.

DUBBELZINNIGHEID, vr. *doewa pengartian*.

DUBBELZINNIJLIK, bijw. *dengan doewa artinja, dengan doewa moeloet*, (met twee mouden).

DUBBEN, o. w. *hoewas, bimbang, koewâtir*, L.

DUBLOEN, m. *ringgit amas*.

DUCHTEN, b. w. *tâkoet*, zie **VREEZEN**.

Te —, *meheibat, katakoetan*.

DUCHTIG, b. n. *heibat, Ar., jang di tâkoet*.

Een — bewijs, *dalil jang tsah, kasaksian jang trang*.

— afgerost worden, *di poekol kras, di pâloe sângat*.

DUCHTING, vr. *katakoetan*.

DUEL, o. *prang (kalâht), kârana perkâra hormat*.

DUELLEREN, o. w. *berkalâhi (berprang) kârana perkâra hormat*.

DUET, m. (ond. w.) *târt sindil*.

DUF, b. n. *bâst, berbâwoe lâpoe, lâpoe*.

DUFHEID, vr. *lâpoe, bâst*.

DUIDELIJK, b. n. *trang, tarang, terang, gandang, njâta, kaloewâsan, thlâhir, Ar., mâloem, Ar., hâtsil, Ar., bân, Ar.*

—, woordelijk uitgedrukt, *tsarik, Ar.*

De zin daarvan is —, *artinja itoe soedah trang*.

Die zaak is nog niet —, *itoe perkâra belom lâgi trang*.

— zien, *pandang dengan njâta*.

DUIDELIJKHEID, vr. *katrângan, kanjatâan, kaloewâsan*.

DUIDEN, b. n. wijzen, *toendjoeq dengan djârt*.

—, verklaren, *menjatâkan, menerangkan*.

Ten kwade —, *ambil, per goesar, L., djâdi ketjil hâti*.

DUIF, vr. *boerong dârah, merapât, perapât*.

De wilde groene —, *poenei, bâlam*.

De wilde groene — met paars, *poenei djamboe*.

De wilde — met donker karmozijn en witte vederen, *poenei andoe, selâja*.

Eene bruine wilde —, *poenei tânah, samâm, Ar.*

De ringel—, *pargam*.

De tortelduif, *tekoekoer*.

Een klein — je, dat de inlanders bij hunne woning hangen, *boerong perkoetoet*.

Witte bosch—, *attia, attiwên*.

Blaauwe Ambonsche bosch—, *ahoen*.

DUIG, vr. *pâpan tong, pâpan tâhang*.

In — en vallen, *tiâda djâdi, woeroeng, L.*

Iets in duigen smijten, *kardja koesoet, meroesagkan, bêkin woeroeng, L.*

DUIKELAAR, m. onder water, *orang seloeloep, L., penjelam*.

—, watervogel, *blibis*, (eene kleinere soort, *dandang*).

—, die over het hoofd duikelt, *orang penjoesang*.

DUIKELEN, o. w. *menjoesang*.

DUIKEN, o. w. bukken, *toendoeq, djongkoq, L.*

—, onder water, *seloeloep, L., selam, sellam*.

—, onderdoen, *zwichten, tiwas*.

DUIKER, m. die in het water duikt, *orang seloeloep, penjellam, karoeawa*.

—, taleng, watervogel, *blibis*.

—, sluisdeur, *pntoe ajer, pntoe bandoengan*.

—, goot, *goot, Ned., pantjoeran, seloeran ajer*.

DUIKERKLOK, vr. *gnta penjelam*.

DUIKERTJE, o. kleiner dan een taleng, *dandang*.

DULKING, vr. *penjelâman*.

— van de kim, (zeew.) *toeroenan tept lântit*.

DUIM, m. *djompol, L., djoempoel, L., iboe djârt, iboe tânyan, indoe djârt*.

Hij heeft de vijf aan den —, *djoempoelnja sâkit kaloeroetan*.

Onder den — houden, *menâhankan*.

Iets op zijn' — kennen, *tâhoe bâjig-bâjig, tâw baas-baas, L., tâw sakâli*.

—, maat, gedeelte van eenen voet, *doewim, verb. Ned.*

Een — breed, *lêbarnja sâtoe doewim, L., sa-iboe djârt lêbarnja*.

—, ijzeren kram, *soesoh, soesoeg*.

DUIMELING, m. duim van eenen handschoen, *djoempoel sârong tângan, iboe sârong tângan*.

—, bekleedsel voor eenen duim, *sârong djoempoel, L., sârong iboe tângan*.

DUIMPJE, o. *djoempoel ketjil, L.*, zie **DUIM**.

DUIMRING, m. *tjintjin djoempoel, L., tjintjin iboe tângan*.

- DUI MSTOK**, m. *kájoe oekoeran*, *doorwinstok*. Ned.
- DUI N**, vr. zandheuvel, *boekit pásir*, *boesoet*.
- DUI NACHTIG**, b. n. *saroepa boekit pásir*.
- DUI NGRAS**, o. *roempot boekit pásir*.
- DUI NHELM**, m. *lálang boesoet*, *lálang boekit pásir*, *roempot koesa-koesa*.
- DUI STER**, b. n. *glap*, *gelap*, *k'am*, *kalám*, *golita*.
Een — e dag, *hárt glap*.
Een — licht, kaars, *dian glap*, *lilin glap*, L., (eig. donkere was).
—, avond geworden, *kamaláman*.
—, moeilijk om te verstaan, *mosjikil*, Ar., *soesah pengartianja*, *dílám sakáli*.
— branden (van eene lamp), *mallog*.
— e denkbeelden, *ingátan jang koesoet-koesoet*.
— e oogen, *máta kábor*.
Zeer — e oogen, *máta ráboen*.
- DUI STER**, o. *kaglápán*, zie **DUI STERNIS**.
- DUI STERACHTIG**, b. n. *glap djoega*, *glap sedikit*.
- DUI STERHEID**, vr. *kaglápán*, zie **DUI STERNIS**.
- DUI STERLIJK**, bijw. verwardelijk, *koesoet-koesoet*, *glap*, *atas prt jang glap*, *dengan glap*.
- DUI STERLING**, m. *orang glap*, *orang jany trada karoewan*, L.
- DUI STERNIS**, vr. *kaglápán*, *klam-káboet*, *kakaláman*.
Grootte —, *hirár*, Ar., *glap golita*.
- DUI T**, m. *doewit*, Ned.
—, cent, *sén*, Ned.
Hij heeft geen en rooden —, *dia pótol sakáli*, *makka terláloe amat pápa ía*.
Ik heb geen en — schuld, *sája trá poenja hoetang sakáli*, L., *kíta túda berhoetang sakáli-káli*.
Dat is geen — waard, *ítoe trálu goenánja apa-apa*, L., *makka ítoe-pooi túda sakáli-láli goenánja*.
De voormalige — en zijn door centen vervangen, *makka doewit jang dhólo ítoe soedah di ganti sèn*.
- DUI VEL**, m. *ib-lis*, Ar., *sjeithán*, Ar., *pisátja*, *békar*, *dékar*.
—, booze geest, *djin*, *diker*.
Ingeving, verzoeking van den —, *was-wás*, Ar., *wiswás*, Ar.
Loop naar den —, *pigi per sjeithán*, L.
Een —, slecht mensch, *sjeithán*, Ar., *sétan*, L., *orang djihat saká'i*.
Naar den — helpen, *meroesagkan sakáli-káli*, *membinasákan sakáli-káli*.
Van den — bezeten, *djoenon*, Ar., *madjnon*, Ar., *di hároe sjeithán*.
Een gevleeschde —, *penjelamáun íb-lis*.
Een vlugge —, geest, *békar akas*, *baykar akas*, *dékar akas*.
- DUI VELARIJ**, vr. *sjeithanat*, Ar.
—, bedrog, *ípoe*, *dája*.
- DUI VELBANNER**, m. *orang memboewang sjei-*

- thén*, *orang mengaloewarkan sjeithán*, *orang memboewang djin*.
- DUI VELBANSING**, vr. *pemboewangan sjeithán*, *pemboewangan djin*.
- DUI VELIN**, vr. *parampoewan jang djáhat per sjeithán*, L., *parampoewan jang sáuyat djáhat*.
- DUI VELSLAD**, o. *dáwon sjeithán*, (*sétan*, L.) (*leucas limfolia*).
- DUI VELSBROOD**, o. *tjendáwan*.
- DUI VELSCH**, b. n. *sjeithán'j*. Ar., *sjátlin*, Ar., *saroepa sjeithán*, *pisátja*.
- DUI VELSDREK**, m. *hinggoe*, *hin-goe*, *hiltít*, Ar.
- DUI VELSKIND**, o. *ánaq sjeithán*, (*sétan*, L.) *pontik ánaq*.
- DUI VELSKONSTENAAR**, m. *orang hobátan*, *sáuir*, Ar., *sastaráwan*, *orang petanong*, *orang jang táhoe paatla hikmat íb-lis*.
- DUI VELSKONSTENARIJ**, vr. *hobátan*, *tanoeng-an*, *tenoengan*.
- DUI VELSKOP**, m. *kapála sjeithán*.
- DUI VELSSTREEK**, m. *sjeithanat*, Ar., *ípoe sjeithán*.
- DUI VENDREK**, m. *táli boerong dárah*, zie **DUI F**.
- DUI VENEI**, o. *telór boerong dárah*.
- DUI VENHOK**, o. *kandang boerong dárah*.
Gesloten —, *koeroengan boerong dárah*.
- DUI VENMARKT**, vr. *pásar boerong dárah*.
- DUI VENMELKER**, m. *orang píára boerong dárah*.
- DUI VENNEST**, o. *sárang boerong dárah*.
- DUI VENSLAG**, o. zie **DUI VENHOK**.
- DUI VENVLUGT**, vr. *terbangnja boerong dárah*.
- DUI VENVOER**, m. *makáman boerong dárah*.
- DUI ZEL EN**, o. w. *poesing kapála*, *berpoesing kapála*, *bingong*, *siráwat*.
- DUI ZELIG**, b. n. *pening*, *poesing kapála*, *poesing*.
— worden door het trappen klimmen, *djádi poesing kapála sabab nájiq tangga*.
— zij, *berpening kapála*, *kapening-pening-an*.
- DUI ZELIGHEID**, vr. *poesing*, *pening kapála*.
- DUI ZEND**, telw. *riboe*.
Een —, *sariboe*.
Vijf —, *lima riboe*.
Tien —, *sapoeloh riboe*, *salaqsa*.
Bij — en, *beriboe-riboe*.
Honderd —, *keti*.
- DUI ZENDBEEN**, m. *sipásan*, *lipan*, *halípan*, *alipas*, *káki sariboe*, L., *almá'ir*.
Roode —, *alípan bára*.
—, die licht geeft en niet bijt, *almá'ir*.
- DUI ZENDERLEI**, b. n. *sariboe djenis*, *sariboe roepa*.
- DUI ZENDHOEK**, m. *sariboe pendjoeroe*.
- DUI ZENDJARIG**, b. n. *jang sariboe táhon lamánja*.
- DUI ZENDKNOOP**, m. *djoekoet tjárang*, Soend., *kábor-kábor*.
- DUI ZENDPOOT**, m. zie **DUI ZENDBEEN**.
Platte —, die vergiftig is, *katábang*.

DUIZENDSCHOON, vr. *senggang beurum*, Soend.
 DUIZENDSTE, b. n. *ka-sariboe*.
 DUIZENDTAL, o. *sariboe*, *bilangan sariboe*.
 DUIZENDVOUD, o. *sariboe ganda*.
 DUIZENDVOUDIG, b. n. *beroelang-oelang sariboe káli*.
 DUKAAT, m. (Hongaarsche) *dinár*, Ar., *doekát*, verb.
 DUKATENGOU, o. *amas dinár*.
 DUKATON, m. *katon*. verb.
 DULDELIJK, b. n. *jang bóleh di tahánt, jang terderita*.
 DULDELOOS, h. n. *jang tiáda dáput (bóleh) di tahánt, jang tiáda terderita*.
 DULDEN, h. w. *táhan, derita, tsabar*, Ar., *tsábar*, Ar.
 Het is niet meer te —, *makka itoe tiáda bóleh di tahánt lagi, makka itoe tiáda terderita lagi*.
 DULDER, m. *orang tsabar, orang menderita, orang jang bánjaq táhan*.
 DUN, b. n. *típis, nípis, mípis, mímpis, kámang, daqíq*, Ar.
 — papier, *qarthás típis*.
 — linnen, *kájin típis*.
 — vel, *koelit típis*.
 — (in het midden, zoo als sommige gedraaide voorwerpen), *gánting*.
 —, mager, *koeroes*.
 —ne beenen, *káki koeroes*.
 —, fijn, *háloes*.
 Een —ne draad, *benang háloes*.
 — van vloeistof, *tjájer, éntjér*, L.
 —ne inkt, *tánta jung éntjér*, L., *dáwat jang tjájer*.
 —ne pap, *boebor éntjér*, L.
 — gezaaid, te wijd van elkander, *djárang*.
 Deze rijst is te — geplánt, *makka pádt ini di tánum terláloe djáranq*.
 — zaaïjen, *menábor djáranq, njebar djáranq*, L.
 — van haar, *tangsei ramboetnja, ramboet língar*, L.
 —, slank, *ramping, djínggang*.
 Zij is — van leest, *ramping pínggangnja, makka ía-poon ramping pínggangnja*.
 —, plat, *képpéq*.
 —ne borsten, *soesoe képpéq*.
 —ner dan haar, *sení (sinni) derri paadda ramboet*.
 Een —ne hals, *léhér ramping*.
 —ne lucht, *angín háloes*.
 — maken, *tipiskan, menipiskan, békin típis*, L.
 Het — van het been, *típísnja káki*.
 —ne afgang, *tjirit*.
 DUNBUIK, m. en vr. *orang jang berproet képpéq*.
 DUNSHARIG, b. n. *tangsei ramboetnja*.
 — van een dier, *tangsei boeloenja*.
 DUNSHIED, vr. als: de — van het linnen, *típísnja kájin itoe*, zie verder DUN.

DUNK, m. gevoelen, *fikiran, pikiran*, L., *kira, rása*.
 DUNKEN, o. w. *kira, fikir, pikir*, L., *rása*.
 Mij dunkt, *sahája kira, kita pikir*.
 Mijns dunkens, *káloe sahája poeija kira, káloe kita poenja pikiran*.
 DUNNEN, b. w. *tipiskan, menipiskan, békin típis*, L., *kardja típis*.
 Eenen boom —, *trangkan póhon, pótonq tjábang póhon sedikit-sedikit*.
 —, verminderen, *mengoerangkan, mendjárangkan*.
 Deze rijst staat te dik en moet wat gedund worden, *makka pádt ini terláloe krep máwnja di djáranqan*.
 Eene huid —, *kriq koelit*, L.
 DUNNETJES, bijw. *ligtelijk, gampang-gampang, moedah-moedáhan*.
 —, schraaltjes, *koeroes*.
 DUO, m. (ond. w.) *sindil, njanji sindil*.
 DUPLIEK, o. *soerat djawáb*, Ar.
 DUREN, o. w. *láma, berkandjang, loendjot, laudjot, durar*, Port.
 Het duurt zeer lang, *láma sakáli itoe*.
 Zijn trouw duurt steeds voort, *makka satíanja berkandjang djoega*, L.
 —, op eene plaats blijven, *tinggal paadda sátoe tampat*.
 Moge God uwe dagen nog lang doen —, *báranq di loendjoetkan Allah oemoer toewan hamba*.
 Dit ijzer kan niet lang —, *ini bessí tiáda bóleh táhan láma*.
 DURING, vr. *kalamáan, kaloendjoetan, thawl*, Ar.
 Lange — van het leven, *thoewal*, Ar.
 DURVEN, o. w. *bránt*.
 Al wie den vijand durft te wederstaan, *báranq stípa bránt meláwan moesoeh*.
 — ondernemen, *bránt bertjákap, bránt sanggoep*, L.
 Niet — zeggen, *tiáda bránt káta, bráda bránt bilang*, L.
 DUS, bijw. *bagini, demikién, sa-láloe ini, atas prt jung demikién*.
 —, voegw. *sabab itoe*.
 DUSDANIG, b. n. *jang bagini, jang demikién, jang bagini roepa*.
 DUT, m. *antog*.
 Eenen — of dutje doen, *mengantog, tidor sedikit*.
 —, onzekerheid, *selímpang*, L., *gondah*.
 DUTTEN, o. w. *mengantog*.
 —, suffen, *merában*.
 Zitten te —, *mengánan*.
 DUTTER, m. *orang mengantog*.
 —, suffen, *orang berrában*.
 DUUR, m. *láma, kalamáan*.
 Het leven is van geenen langten —, *makka kahidoepan ini tiáda brápa lamúnja*.
 Dat kan van langten — zijn, *itoe bóleh láma djoga*.
 Op den —, *senantiása, sedekála, sahárt-hárt*.

Op den —, eindelijk, *lâma-lâma*.
DUUR, b. n. in prijs, *mâhal*, *harga besaar*.
 Amfioen te schuiven is zeer —, *minom mâtat itoe âda mâhal sakâli*.
 De rijst is niet —, *makka bras tiâda mâhal*.
 Juweelen zijn —der dan goud, *makka intan-intan âda lebeh mâhal derri paadda anas*.
 Ten —ste, zeer —, *mâhal sakâli, ter-lebeh-lebeh mâhal, besaar sakâli hargânja*.
 Zijn leven — verkoopen, *membelandjâkan djiwa dengan gâgah prakâsa*.
DUURKOOP, b. n. *mâhal*, *harga besaar*.
DUURTE, vt. *kamahâlan*.
 —, gebrek, *kakoerangan*.
DUURZAAM, b. n. *jang boleh tinggal lâma, tzbât, Ar.*
 —, dat lang gebruikt kan worden, *jang boleh di paké lâma*.
 Een — verbond, *perdjandjian jang tegoh*.
 —, eeuwig, *baqâ*.
 Het leven hiernamaals is —, *makka kahidoepan di âchirat itoe baqâ adânja*.
DUURZAAMHEID, vt. *kalamâan, katetâpan, kategôhan, perkandjangan*.
 De — van den tijd, *kalamâan waqtos*.
 De — van een verbond, *katégôhan perdjandjian*.
 De — van dit laken, *qoewatnja saqelât (sachlat, L.) inti*.
DUW, m. zie **DOUW**.
DUWEN, o. w. drukken, *tâkoq*, zie **DOUWEN**.
DWAALLEER, vt. *pengadjâran jang tiâda benar, pengadjâran jang menjasatkan orang*.
DWAALLICHT, o. dwalende geest, *hantoe*.
 —, ontvlamde damp, *hâwap jang menjâla*.
 —, verbeveling, nachtelijk vuur, val-lende ster, *sjihâb, Ar.*
 —je op zee, *St. Elmusvuur, hantoe lâvoet*.
DWAALPAD, o. zie **DWAALWEG**.
DWAALREDE, vt. zie **DROGREDE**.
DWAALSTER, vt. *bintang stârat*.
DWAALTUIN, m. zie **DOOLHOF**.
DWAALWEG, m. *djâlan persesat*.
 Op den — geraken, *sesat, kasesâtan*.
 Iemand op den — brengen, *menjesatkan orang*.
DWAALZINNIG, b. n. *kasesâtan*.
 —, verbijsterd, *bingong*.
DWAAS, b. n. *bôdoh, bôdo, afmaq, Ar., komq, Ar.*
 —, gek, *gila, sarsar*.
 Een — mensch, *orang bôdoh*.
 Ach al te — is mijn verstand, *wah terlâloe afmaq boedikoe*.
DWAAS, m. *orang bôdoh*.
 —, gek, *orang gila*.
DWAASHEID, vt. *kabodôhan, hamêgat, Ar.*
 —, gekheid, *kagilâan, sarsâran, ka-édanan*.
DWALEN, o. w. zie **DOLEN**.

Doen —, *menjasatkan*.
DWALING, vt. *afdwaling, sasâtan, sesâtan, kasesâtan, chathâ, Ar.*
 —, fout, *sâlah, kasalâhan*.
 —, misvatting, *sâlah pengartian, chilap, verb. Ar., silap*.
 Menschen der —, *ahlo'l-dlalâlet, Ar.*
DWANG, m. *kapagsâan, sasat, dlaroerat, Ar., kakrâsan, pengrâsan, idjbâr, Ar.*
 —, geweld, *gâgah*.
DWANGARBEID, m. *pekardjâan idjbâr, pekardjâan jang di paqsa*.
DWANGGEZAG, o. *koewâsa jang mothalaq*.
DWANGMIDDEL, o. *djâlan kapagsâan*.
DWARLEN, o. w. *ligat, lingar, poetar*.
DWARLING, vt. *lingâran, hâl meligat*.
DWARLSTROOM, m. *oelei*.
DWARLWIND, m. *poeting balijoeng, poetar balijong*.
DWARS, b. n. (kruisgewijs) *lintang, âlang, telintang, L.*
 — liggen, *melintang*.
 — door eene rivier gaan, *merintis soengei*.
 — in de rivier liggen, *mengampang (melintang) di tengah soengei (kâli)*.
 — en regt, kruisgewijs, *selang-sallé*.
 —, scheef, schuins, *sérong, ampang, tjoeroe*.
 Een zeil — zetten, *alangkan lâjar*.
 — door het rijstveld gaan, *berdjâlan melintangî sawah*.
 — door het lijf, *troes badan, troes toebok*.
 Een schip — halen, *alangkan kapal*.
 Eene rivier — overzwemmen, *melintangî kâli dengan bernang*.
 — aanzien, *mengarling dengan êkor mâta*.
 Een — stokje in eene vogelkooi, *ampang boerong*.
DWARSBALK, m. *kâjos lintang, alang-alang*.
 —, waar het roer van eene prauuw op rust, *abam*.
 — op de stijlen van huizen, *galagar*.
 —, van eene brug enz., *râsoq, rasoq*.
 — in eene korra-korra, *ngâdjoe*.
 — van eenen vervoerbaren paardenstal, *selâraq*.
DWARSBOOMEN, b. w. *melintang, mengampang, menjakat*.
 —, tegenwerken, *menjoekarkan, kardja soesah, L., bêkin soesah, hambat, ambat*.
DWARSBOOMING, vt. *palangan, alangan*.
DWARSDRAAD, m. *benang pâkan*.
DWARSDELIJVEN, o. w. zie **DWARSBOOMEN**.
DWARSFLUIT, vt. *sardam, sordam*.
DWARSHOUT, o. *kâjos lintang*.
DWARSPAD, o. *djâlan lintang, djâlan sâmpangan*.
DWARSSLOOT, vt. *pârit lintang*.
DWARSSNEDE, vt. *pôtongan lintang*.
DWARSSTRAAT, vt. *loerong lintang*.
DWARSSTREEP, vt. *bâris lintang, gâris lintang*.
DWARSTE, vt. *lintang, lintangnja*.

In de —, *paadda lintangja*.
DWARSWEG, m. *djālan lintang*.
DWARSZEES, bijw. *sapandjang oembaq*.
 — zeilen, *berlajar sapandjang oembaq*,
berlajar dengan angin melintang.
DWASELJK, bijw. *gila, sarsar*.
DWEEPACHTIG, b. n. *moetachayil*, Ar.
DWEEPEN, o. w. *bertachajoel*.
DWEEPER, m. *orang moetachayil*.
DWEEPERIJ, vt. *tachajoel*, Ar.
DWEEPSTER, vt. *orang parampoewan jang moetachayil*.
DWEEPZUCHT, vt. *tachajoel*, Ar.
DWEIL, vt. *kājin sēkat*, L., *kājin sikat*.
 —, *morsig mensch, orang kōtor*.
DWEILEN, b. w. *sēkat*, L., *sikat, bēkin brisih dengan kājin sēkat*, L.
DWERG, m. *orang pēndēq, tjēbol, tjabol, tjābol, kātē, orang dinnah*.
 Hij is gelijk aan den —, die de maan wil grijpen, *makka adālāh ta seperti st tjēbol jang handaq menjāpei boelan*.
DWERGACHTIG, b. n. *suroepa kātē*.
DWERGBOOM, m. *pōhon kātē*.

DWERGHEN, vt. *ājam kātē*.
DWERGPAARD, o. *koeda kātē, koeda ketjil sakālī*.
DWINGBAAR, b. n. *jang dāpat di lipoeti*.
DWINGELAND, m. *orang jang antjāja, jang menggāhāt, orang jang thlālim*, (zālim, verb.), *qahār*, Ar., *moedjaboir*, Ar., *thlā-lām*, Ar.
DWINGELANDIJ, vt. *pemarintāhan jang thlālim, penggagāhan, dlaroerat*, Ar., *siāsat, thlālamat*, Ar.
DWINGEN, h. w. *paqsa, siāsatkan, berboewat dlaroerat, menggāhāt*.
 Door den nood gedwongen worden, *di paqsa oleh kasoekāran*.
 Met geweld —, *paqsa dengan gāgah*.
 —, *zoo als kinderen, ganggoe*.
 —, *het onmogelijke eischen, buddāga!*, L., *toentoet bārang jang tiāda dāpat di kardjākan orang*.
DWINGER, m. *orang memaqsa, orang jang menjiāsatkan*.
DWINGSTER, vt. *orang parampoewan jang memaqsa*.

E.

E, vt. de vijfde letter wordt, lang zijnde, in het Maleisch vóór een woord door de *Alif* alleen of door de *Alif* en *Ia*, en in het midden of aan het einde door de *Ia* alleen, voorgesteld.
EB, vt. het terugkeeren van den vloed, *ajer soeroet, pásang toeron*.
 Het getij van de —, *waytoe ajer soeroet*.
EBBEN, o. w. *soeroet, bersoeroet*.
 Het begint te —, *ajer moelā-f soeroet*.
EBBENHOUT, o. *kājoe bessi*, L., *pindis, kapint, djoewār, kājoe ārang, abnoes*, Ar., *abanoes*, Ar.
EBBENHOUTWERKER, m. *pandei pindis, toekang kājoe bessī*.
ECHSEL, m. *bloedzuiger, lintah, alintah*, zie **BLOEDZUIGER**.
ECHO, vt. *rakā, bālas boenji*.
 —, *gesuis, dangong*.
ECHT, m. *kāwin*, Perz., *nikāh*, Ar., *hāl kāwin*.
 In den — treden, *kāwin, berkāwin, nikāh*.
 In het geheim in den — treden, *lāri kāwin*.
 Een gezegende —, *kāwin jang kasalāmātan*.
 God heeft onzen — gezegend, *bahoewa Allah soedah membarakāt kāwin hamba*.
 In den — vereenigen, *nikāfkan, kāwinkan, kassī kāwin*, L.
ECHT, b. n. wettig, *halāl*, Ar.
 Een — kind, *ānaq gāra, ānaq halāl*.
 —, *zuiver, onvervalscht, betoel, benar, tsah*, Ar., *soenggoeh, toelēn*, L.

—e lieden, *orang kāwin*.
 —e tijding, *kābar jang betoel*, L., *char tsah, warta jang benar, brita jang betoel*.
 —, *authentiek, atсах*, Ar., *tsahih*, Ar.
 —, *goud, amas soetji, mas betoel*, L., *amas sa-māta-māta soetji*.
 —e wijn, *anggoer toelēn*, L., *ajer anggoer jang tiāda di tjampor, ajer anggoer sa-māta-māta soetji*.
 —e vriendschap, *pertsobibātan jang benar*.
 De —e geit, *kambing nian*.
 —e overleveringen, *hadit tsahih*, Ar.
ECHTBREKSTER, vt. *parampoewan jang bermoekeh*, (berzinā).
ECHTBREKEN, o. w. *bermoekeh, berzinā, berkandaq*.
ECHTBREKER, m. *orang lāki-lāki jang bermoekeh*, (berzinā, berkandaq).
ECHTBREUK, vt. *moekeh, zinā*, Ar.
ECHTELIEDEN, m. *meerv. orang kāwin, orang nikāh, lāki bini*.
ECHTELJK, b. n. *kāwin*.
 — goed, *isī kāwin*.
ECHTELING, m. en vt. *ānaq kāwin, ānaq gāra*.
ECHTELOOS, b. n. *onwettig, harām*, Ar.
 Een — kind, *ānaq harām, hāram zādah*, Ar., in eenen verachtelijken zin.
 Een kind hij een bijwijf heet: *ānaq goendiq*; bij eene bijzit of ongehuwde vrouw: *ānaq kandaq*, en bij eene straat- hoer: *ānaq soendal*.
ECHTEN, b. w. wettig verklaren, *halālkan*.

ECHTER, voegw. *semâdja*, wa *lâkin*. Ar.
 ECHTESTAAT, m. *hâl kâwin*, Ar., *hâl ní-kâh*, Ar.
 ECHTETROUW, vr. *satia orang kâwin*, *baqti lâki bini*.
 ECHTGENOOT, m. *lâki, lâkti, laki, laki, soewâmi*.
 —, vr. *bint, istrí*.
 —en, *lâki dan bint, lâki bint, doewa lâki istrí*.
 ECHTHEID, vr. *kabetoelan*, *prt jang halâl*. Ar., *prt jang tsah*.
 ECHTING, vr. wettiging van een kind, *hâl mengkulâikan ânaq*.
 ECHTSCHIEDEN, o. w. *bertjeré, sâraq, mengoeré kâwin*.
 ECHTSCHIEDING, vr. *thalâq*, Ar., *pertjeréan orang kâwin*.
 ECHTSCHENDER, m. zie ECHTBREKER.
 ECHTSCHENDING, vr. zie ECHTBREUK.
 ECLIPS, vr. verduistering van een hemellicht, *garhâna, garhâna*.
 — van de zon, *garhâna mata-hârt*.
 — van de maan, *garhâna boelan, boelan kapangin*, L.
 ECLIPTICA, vr. (ond. w.), *bordj' âsnân*, Ar.
 EDEL, b. n. (van geboorte), *bangsâwan, berangsa, âti*, Ar., *beratsal*.
 —, (door rang, enz.), *besaar, kâja*.
 —, (door hoedanigheden), *moelia, oetama, bâjig*.
 Een — hart, *hâti jang bâjig*.
 —e daden, *perboewâtan jang moelia*.
 Een — paard, *kordu jang tezi, (atsil), koeda jang bâjig sakâli*.
 De —en, *segulla orang bangsâwan*.
 Een —e, uitmuntende vrouw, *orang paranoewan jang teroetama, (moelia)*.
 —o gesteenten, *permâta, mânikan*.
 Zeven soorten van —e gesteenten, *toedjoh bagei permâta*.
 Allerlei —e gesteenten, *retna matoe mânikan*.
 —, lekker, puik, *énnaq*, L., *sedap, ledzat tjita rasânja*.
 EDELDOM, zie ADELDOM.
 EDELEN, m. meerv. *orang bangsâwan, satria, kasatria*.
 EDELER, b. n. *lebeh moelia, akram*, Ar.
 EDELGEROREN, b. n. *berhansa, bangsâwan, beratsal, atsilj*, Ar., *atsil zâdah*, Ar.
 — Heer, *toewan jang bangsâwan*.
 Hoog — Heer, *toewan jang mahâ bangsâwan*.
 EDELGESTEENTE, o. *permâta, mânikan*.
 —, diamant, *intan*.
 EDELHEID, vr. *toewan jang moelia*. Bij de Maleijers wordt *toewan* ook tegen aanzienlijke vrouwen gezegd.
 — van hart, *himmat jang tinggi*.
 EDELKNAAP, m. het woord, dat hier het naast bijkomt, is: *sâkei*.
 EDELLEDEN, m. zie EDELEN.

EDELMAKING, vr. *hâl membangsâwakan (membangsâkan)*.
 EDELMAN, m. *orang bangsâwan, orang berangsa, orang beratsal, sjerif*, Ar., *datoeq, datoe, fidalgo*, Port.
 Voor — spelen, *poera-poerâkan diri orang bangsâwan*.
 Een jong —, *ânaq toewan*.
 EDELMOEDIG, b. n. *moerah hâti, karim*, Ar.
 —, mild, *dermâwan, mimoer*, Ar.
 —, grootmoedig, *hâti besaar, moelia, himmat jang tinggi*.
 Eene —e daad, *perboewâtan jang moelia*.
 EDELMOEDIGHEID, vr. *kamoerâhan hâti, kalimpâhan hâti*.
 EDELMOEDIGLIJK, bijw. *dengan moerah hâti*.
 EDEN, o. *ûlan*, Ar.
 EDICT, o. *titah, sabda, firmân*, Ar.
 EDIK, m. *tjoeka*, zie AZIJN.
 EDOCH, voegw. *tetâpi, tâpt*, L., zie DOCH.
 EED, m. *soempah, soempah, soempâhan, alwat, ilwat, oelwat*, Ar.
 De — van zuivering door vuur, *soempah oedji âpi*, zie GODSGEREGT.
 De — van zuivering door water, *soempah menjellau*.
 Eenen — doen, *bersoempah*.
 Een valsche —, *soempah jang doesta*.
 Eenen valschen — doen, *mâkan soempah*.
 Eenen — afdwingen, *paqsa bersoempah, menggagâhi bersoempah*.
 Eenen — breken, *mengoebahkan soempah*.
 Eenen — doen afleggen, *menjoempâhi*.
 Den — afnemen, beëdigen, *menjoempah*.
 Met —e bevestigen, *menogohkan dengan soempah*.
 Op den Koran den — doen, *bersoempah atas qorân*.
 Van iemand enen — vorderen, *soeroek orang bersoempah*.
 Als een Sincec enen — doet, slagt hij eene kip, *kâlœ orang tjina bersoempah dia pôotong âjun*.
 EEDBREKER, m. *orang jang mâkan soempah, (moengkir soempah)*.
 EEDBREUK, vr. *pengoebâhan soempah*.
 EEDGENOOT, m. *teman soempah*.
 —, zamenzweerder, *teman jang bermoe-wâfâqat (pakat, L.) dengan soempah*.
 EEDGENOOTSCHAP, o. *persukoetoeuan orang bersoempah, segulla teman jang berpakat dengan soempah*, L.
 EEDVERWANT, m. zie EEDGENOOT.
 EEDVERWANTSCHAP, o. zie EEDGENOOTSCHAP.
 EEK, m. zie EDIK, AZIJN.
 EEK, m. zie EIK.
 EEKEL, vr. zie EIKEL.
 EEKELAAR, m. zie EIK.
 EEKHOREN, m. *bâdjing*.
 Een klein zwart — tje, *toepi*.

Een graauwe —, *sindjâb*, Perz.
Eêl, b. n. zie **EDEL**.
EEL, m. aal, Engelsch bier, *bir inggris*, eel.
EELT, o. *bukuloelang*, *boebol*, L.
 —, verharding op de schouders van sjonwers, *bondog*.
EELTACHTIG, b. n. *berbabaloelang*, *berboebol*, *heboebol*, L.
EELTACHTIGHEID, vr. *boeboel*, L., zie **EELT**.
EELTZWEER, vr. *bisoel boeboel*, L., *bisoel babaloelang*.
EEN, telw. *sâtoe*, *soewâtoe*, bij verkort. *sa*.
 In het Maleisch komt dikwerf achter het telwoord een woord, dat eenigermate in vorm met het zelfstandige naamwoord overeenkomt, op hetwelke het betrekking heeft, als: — bambuëstoel of plant, *boeloh sa-rompon*, (bamboes, een stoel of plant).
 — betelpruimpje, *sirih sa-kâpor*, (hetel, een krijtje).
 — blad van — en boom, *dâwon sa-lei*, (blad, eene vlakte).
 — blad papier, *qarhâs sa-lei*, (papier, eene vlakte).
 — e bloem, *boenga sa-tangkê*, (bloem, een stengel).
 — boom, *pôhon sa-bâtang*, *sa-bâtang pôhon*, (boom, een stam).
 — brief, *soerat sa-poetjoq*, (brief, een spruit, dewijl van ouds de brieven opgerold werden).
 — diamant, *intan sa-bâtoe*, (diamant, een steen).
 — elefantstand, *sa-poetjoq gâding*, (elefantstand, een uitspruitsel).
 — grashalm, *roempoe sa-lîk*, (gras, een vezel of ribbetje).
 — hoofd, *kapâla sa-bâtoe*, (hoofd, een schedel).
 — huis, *sa-boewah roemah*, *roemah sa-boewah*, (huis, een klomp).
 — kanon, *mariûm sa-poetjoq*, (kanon, een uitspruitsel).
 — ketting, *runtê sa-oetas*, (ketting, een snoer).
 — stuk linnen, *kâjin sa-kâjoes*, (linnen, een rol of rond hout).
 — mensch, *orang sa-orang*, (mensch, een persoon).
 — mes, *pisaw sa-bilah*, (mes, een spaander).
 — oog, *mâta sa-bidji*, (oog, een korrel).
 — paard, *sa-êkor koeda*, (paard, een staart).
 — parel, *moetiâra sa-bidji*, (parel, een korrel).
 — plank, *pâpan sa-bilah*, (plank, een spaander).
 — ring, *tjintjin sa-bantog*, (ring, eene kromte).
 — rijstblok, *loempang sa-tjepoe* of *sa-pog*, (rijstblok, eene doos).

— schip, *kapal sa-boewah*, (schip, een klomp).
 — e stad, *negri sa-boewah*, (stad, een klomp).
 — steen, *bâtoe sa-bidji*, (steen, een stuk of korrel).
 — takje, *tjârang sa-poetjoq*, (takje, een uitspruitsel).
 — tand, *gigi sa-bâtoe*, (tand, (een steen)).
 — tuin, *kebon sa-bidang*, (tuin, eene breedte).
 — tulband, *dastâr sa-bidang*, (tulband, eene breedte, een sieraad).
 — vischnet, *poekat sa-râwan*, (vischnet, een tros).
 — e vrouw, *parampoewan sa-orang*, (vrouw, een persoon).
 — e vrucht, *boewah sa-bidji*, (vrucht, een korrel, een stuk).
 — woord, *kâta sa-pâtah*, (woord, eene afbreking).
 — zeil, *lâjar sa-lâdjor*, *lâjar sa-bidang*, (zeil, eene breedte).
 — zwaard, *sa-bilah pedang*, (zwaard, een spaander).
 — en twintig, *doewa poeloh sâtoe*.
 — en vijftig, *lima poeloh sâtoe*.
 — honderd, *sa-râtoes*.
 — duizend, *sa-riboe*.
 — der vier buigingen, *soewâtoe empat soeljoed*.
 — mijner kinderen, *sa-orang ânaq kita*.
 — kind van mij, *ânaq kita*.
 — uur, *sâtoe djâm*,
 — uur ver, *djâwhuja sâtoe djâm*.
 — der beide kinderen, *sâtoe doewa ânaq itoe*,
 Thans is het één uur, *makka sakarang âda djâm poekol sâtoe*, *sakarang âda poekol sâtoe*, L.
 — en dezelfde, *sâtoe djoega*.
 Zij komen uit — en dezelfde stad, *makka marika itoe-poon dâtang derri paaddu sâtoe negri djoega*.
 Te eenenmale, ten eenenmaal, *sakâli-kâli*, *belâka*, *sa-mâta-mâta*.
 — en misslag driemaal begaan, *tiga kâli berboewat sâtoe sâlah*.
 —, cender, eveneens, *sâma djoega*.
 Eten of spijzen is dat niet —? *mâkan ataw santap boekan sâma djoega?*
 De — of de ander, *jang sâtoe ataw jang lâjin*.
 Het — of het andere, iets, *sâtoe apa*, *apa-apa*.
 Mogelijk zult gij het — of het andere nuttigen, *bârang kâli toewan soeka mâkan apa-apa*.
 Met —, met eenen, *paadda sa-koetika*, *paadda sa-sâal*.
 Wanneer — onbepaald is, behoeft het niet vertaald te worden, als: een paard, *koeda*; een huis, *roemah*.

Hij is — dapper man, *makka ta áda órang bránt*.
 — wit kleed dragen, *páké bádjoe poetih*.
 Hij is — Javaan en geen Maleijer, *makka íalah órang Djáwa boekan órang Malájoe*.
 Wat voor — huis is dat? *roemah apa itoe?*
 De — tegen den anderen, *satengah akan satengahnja*. Mir.
 Tot — maken, *menjoewatoekan*.
 EENBLADIG, b. n. *berdáwong sátoe*.
 EENBLOEMIG, b. n. *berboenga sátoe*.
 EEND, vt. *bébék, L. Jav., itiq*.
 Een gespoorde —, (*laffe poghans*), *itiq be-tádjí*.
 Eene wilde —, *itiq hoeloe*.
 Eene berg— of Manilla—, *bébék manila*.
 Eene kleine wilde —, *taling, blibis*.
 —, soort van duikelaar, *bébég-bébékan*.
 Eene soort van vreemde —, *itiq seráti*.
 EENDENBOUT, m. *páha bebég, páha itiq*.
 EENDENEI, o. *telór bebég, telór itiq*.
 EENDENKROEN, o. *kápoe-kápoe, íka-íka, sájour bebég, (Lemma)*.
 EENDENJAGT, vt. *pemboeroewan bebég, pemboeroewan itiq*.
 EENDENKOOI, vt. *kandang bebég, L., kandang itiq*.
 EENDENKROOS, o. zie EENDENKROEN.
 EENDERHANDE, b. n. zie EENERHANDE.
 EENDJE, o. *bébég ketjil, itiq ketjil, itiq moeda*.
 EENDRAGT, vt. *moewáfaqat, Ar., pakat, L., sa-bitjára, ittífaq, Ar.*
 — maakt magt, *makka moewáfaqat itoemendjadikan koewása*.
 —, eenstemmigheid, aansluiting, *kara-pátan*.
 EENDRAGTIG, b. n. *bermoewáfaqat, sa-bawoe'n, sa-háti, berpakat, L., pakattan, L.*
 EENDRAGTIGHEID, vt. zie EENDRAGT.
 EENERHANDE, EENERLEI, b. n. *sátoe roepa, sama roepa, sa-djenis, sa-bagei, sa-warna*.
 Deze vijf watervaten zijn —, *makka tampájan lima boewah ini áda sama roepa*.
 — volk, *órang sa-djenis*.
 —, onverschillig, eveneens, *sama djoega*.
 Het is cenerlei welke gij wilt nemen, *sama djoega jang mána toewan (loe, L.) soeka ambil*.
 EENHANDIG, b. n. *bertángan sátoe*.
 EENHEID, vt. *ka-asáan, persoewatoewan, wáhid, Ar.*
 Verscheidene eenheden maken een getal, *bebrápa ka-asáan mendjadikan soewátoe bilángan*.
 De waarachtige —, *wáhid el haqiqí, Ar., (God)*.
 EENHOOFDIG, b. n. *berkapála sátoe*.
 Eene —e regering, *karadjáan jang berkapála sátoe, soelthanat, Ar., pamarintáhan soelthán*.
 EENHOORN, EENHOREN, m. *viervoetig, thans schier onbekend dier met éenen hoorn op*

het voorhoofd, *binátang jang berampat káki sarta bertandog sátoe di kapála*. In den bijbel heeft men er *bádaq* of neushoorn dier voor genomen, hetwelk verkeerd is. In den Arabischen bijbel staat: *el qarn'l-wáhid*, dat eene omschrijving is.
 Zee—, *tandog láwoet, (Menodon)*.
 EENIG, b. n. *asa, toenggal, ferdána, Ar., wáhid, Ar., wahad, Ar.*
 God is een — Heer, *bahoewa Allah áda toehan jang asa*.
 Een — kind, *ánaq toenggal, ánaq ferdána*.
 —e erfgenaam, *wáritz toenggal*.
 —e troost, *penghibóran jang asa*.
 Een — man, een enkel man, *sáleh sa-órang*.
 —, eenzaam, *sept, L., soenji, simjap*.
 — goed, *bárang sasoeuwátoe*.
 — mensch, *bárang sa-órang, sa-órang*.
 — geld, *bárang oewang, oewang sedikit*.
 Het is —e dagen geloden, *soedah bebrápa hári lamánja*.
 —en zeggen, *satengah órang berkáta*.
 —e honderden, *bebrápa rátoes*.
 —e malen, *bebrápa káli*.
 Te —en dage, *paadda bárang kála, klaj djemah*.
 —, bijw. eeniglijk, *sádjja, semádjja*.
 Dat is — en alleen de reden, dat ik niet komen kan, *itoelah sádjja sababnja makka kita tíada bóleh dátang*.
 God als — erkennen, *mengasákan Allah*.
 Voor — gehouden worden, *di perasákan*.
 EENIGERHANDE, EENIGERLEI, b. n. *bárang*.
 — moeijelijikheid, *bárang kasoeokáran*.
 Op — manier, *dengan sa-bóleh-bolehja*.
 EENIGERMATE, bijw. *sa-bahági, sa-páro*.
 — de schade vergoeden, *mengganti roegi sapáro, mengganti sa-bahági karoeagian*.
 —, weinig, *sedikit*.
 —, op eenige manier, *dengan bárang sa-perkára*.
 Maar ze is — slecht, uwe handelwijz, *tetápi áda sedikit djáhat pekaradjáannoe*. S. R. 136.
 EENIGERWIJZE, bijw. zie EENIGERMATE.
 EENIGHEID, vt. overeenstemming, *moewáfaqat, Ar., ittíhád, Ar., pakat, L.*
 In zijne — (eenzaamheid) wandelen, *berdjálan sa-órang diri*.
 EENIGLIJK, bijw. *sádjja, semádjja, zie ALEENLIJK*.
 EENIGSTE, b. n. *toenggal sakáli*.
 EENIGZINS, bijw. zie EENIGERMATE.
 EENKENNIG, b. n. *belum kenal, belum áda sa-bawoe'n, máloe*.
 EENLOOPEND, b. n. ongethuwd, *boedjang*.
 (Ten onregte wordt dit woord voor bediende gebezigd.)
 EENMAAL, bijw. *sátoe káli, sakáli*.
 Slechts —, *dengan sakáli djoega*.
 EENMIDDELPUNTIG, b. n. *berpoesat sátoe*.

EENOOIG, b. n. *boeta mâta sablah, bermâta sâtoe, mâta sablah, âwar*, Ar.

EENORIG, b. n. *bertelinga sâtoe, berkoeping sâtoe*.

EENPARIG, b. n. *sa-bitjâra, bermoewâfaqat, pâqat, L., paqat, L., berpâqat, L., sa-hâti, sa-bawoe'n, karpâtan*.

—, *gezamenlijk, bersâma-sâma*.

Met — *e vergunning, dengan idzin jang sa-bitjâra (bermoewâfaqat), dengan permissi orang samoewa, L.*

—, *algemeen, sadjât*.

EENPARIGHEID, vr. *moewâfaqat, pâkat, L.*
Met — *van stemmen, dengan moewâfaqat soewâra*.

EENPARIGLIJK, bijw. *atas prt jang sa-bitjâra (moewâfaqat)*.

—, *gezamenlijk, bersâma-sâma*.

EENS, bijw. *sâtoe kâli, sakâli*.

Hij eet maar —, *dia mâkan sâtoe kâli sâdja*.

Iedere dag —, *paadda tiap-tiap hâri sakâli*.

Voor — *kan het, kâlœ sâtoe kâli bôleh*.

Op —, *paadda sakâli*.

Met — *te houwen, makka dengan sa-kâli pârang. S. R. 3.*

Op —, *(plotseling) sa-koenjong-koenjong*.

Nog —, *lâgi sakâli*.

Het — *zijn, âda bermoewâfaqat, berpâkat*.

Het gebeurde —, *âda sakâli peristiwa*.

Niet —, *sakâli-kâli tâda*.

EENSCHALIG, b. n. *berkoelit sâtoe*.

Een — *ei, telôr berkoelit sâtoe*.

EENSDEELS, bijw. *sapâro, sabahâgi*.

— *is het nieuw, — oud, sapâro âda bahâroe sapâro âda toewah*.

EENSGEZIND, b. n. *bermoewâfaqat, berpâkat, L., sa-hâti, sa-bawoe'n*.

— *maken, moewâfaqatkan*.

EENSGEZINDHEID, vr. *moewâfaqat, pâkat, L.*

EENKLAPS, bijw. *sakoenjong-koenjong, tiba-tiba, dengan kâgêt, L.*

EENSLUIDEND, b. n. *sâma boenjinja*.

Een — *afschrift, salinan soerat jang sâma boenjinja*.

Voor — *afschrift, kârana salinan jang sâma boenjinja, kârana salinan jang tsah*.

EENSOORTIG, b. n. *sa-djenis*, zie **EENERHANDE**.

EENSTEMMIG, b. n. zie **EENPARIG**.

— *(van speeltuigen), merdoe*.

Al de speeltuigen werden bespeeld en waren zeer — *van toon, makka segalla boenji-boenjian di pâloe oranglah terlâloe amat merdoe boenjinja*.

EENSTEMMIGHEID, vr. zie **EENPARIGHEID**.

EENSTEMMIGLIJK, bijw. zie **EENPARIGLIJK**.

EENTAL, o. *eenheid, ka-asdân, wâhid*, Ar.

EENTOONIG, b. n. *boenji jang sâtoe râgam, boenji jang beroelang-oelang râgamja, sâtoe lâgoe sâdja, L.*

EENTOONIGHEID, vr. *oelângan*.

— *van stem, soewâra jang beroelang-oelang boenjinja, soewâra jang tâda berlajinan boenjinja, soewâra jang sâtoe lâgoe sâdja, L.*

EENVERWIG, b. n. *sâma warna, sawarna, berwarna sâtoe*.

EENVOETIG, b. n. *berkâli sâtoe*.

EENVORMIG, b. n. *sâma roepa, saroepa*.

EENVORMIGHEID, vr. *roepanja sâma of sâtoe*.

Door hunne — *wist ik niet te kiezen, sabab roepanja sâma makka kita poon tâda tâhoe pileh*.

EENVOUD, o. *bilângan jang âsa, hitoengan sâtoe*.

EENVOUDIG, b. n. *onvermengd, samâta-mâta, zie ENKEL*.

Een — *naam, nâma ketjil*.

Een — *kleed, pekâjin jang sederhâna*.

—, *ondeelbaar, asa jang sa-mâta-mâta*.

—, *opregt, toeloes, loeroes, benar, hening, betoel*.

Een — *mensch, orang betoel, orang jang toeloes hâti*.

—, *onnoozel, dom, bôdok*.

—, *gekkelijk, gila*.

Een — *gemoed, hâti loeroes*.

EENVOUDIGHEID, vr. *prt jang sa-mâta-mâta, —, ongeveinsdheid, kabetoelan hâti*.

EENVOUDIGLIJK, bijw. *ongeveinsdelijk, betoel-betoel, dengan kabetoelan*.

EENWERE, bijw. *eenmaal, sâtoe kâli, sakâli*.

EENZAAM, b. n. *sepi, L., soenji, sinjap, langang*.

Eenzame plaats, *tampat jang sepi, L., tempat jang soenji*.

Eene woeste en eenzame plaats, *tampat soenji sinjap*.

—, *op zich zelve, sa-orang diri*.

— *omdoelen, mengombâra sa-orang diri, mengombâra dengan sa-orang dirinja*.

—, *doodsch, als er geen enkele bezoeker komt, tôwong, (Jav. ledig)*.

EENZAAMHEID, vr. *kasoenjian, tempat, sepi, L., tempat soenji*.

EENZELVIG, b. n. *sâma djoega*.

Vier en vier zijn — *met acht, doewa kâli empat tœe sâma djoega dengan delapan*.

—, *vervelend, kesal, L., gemas, L., brî kesal, djâdi kesal*.

EENZIJDIG, b. n. *bersablah sâtoe*.

—, *van eene zijde, derri paadda sablah*.

Eene zaak slechts — *beschouwen, pariksa soewâtoe perkâra derri paadda sablah sâdja*.

—, *partijdig, tliq sablah, djânûb dâr, Perz*.

Gij moet niet — *zijn maar de beide partijen hooren, djangan angkâw tliq sablah hânja mendengar sablah-menjablah*.

EENZIJDIGHEID, vr. *penjablâhan*.

EENZINNIG, b. n. zie **EIGENZINNIG**.

EENZINNIGHEID, vr. zie **EIGENZINNIGHEID**.

EER, bijw. liever, angor, anggorran, L., *lebeh bjaiq*.

— sterven dan dat te doen, *angor máti derri paadda kardja itoe*.

— zou ik waken dan slapen, *anggorran sahaja djaga derri paadda tidor*, L.

—, vroeger, *lebeh dhólo, dhólo, terdhólo, derri paadda*.

— hij komt, *lebeh dhólo derri paadda ta dátang, terdhólo derri paadda dátungnja*.

— ik Sri Rama huldig is het beter dat ik sterve, *derri paadda akoe menjoembah Sri Ráma, bájiqlah akoe máti, (derri paadda kan hier ook bij omzetting van den zin door „dan” vertaald worden)*.

Hoe — hoe liever, *mákin lukas mákin bájiq, mingkin lakas mingkin bájiq*, L.

EER, vr. bewijs van hulde, *soembah, sumbal, takrim*, Ar.

— bewijzen, *menjoembah*.

—, groetheid, *kabesáran*.

—, luister, *kamoeliá-an*.

—, die men bezit, *format*, Ar. (dit woord wordt thans veel gebezigd).

— betoonen, eeren, *membri format*.

Iemands —, *orang poenja format*.

De — van eene maagd, *senoehnja ánaq dára*.

De — Gods, *kamoeliáan Allah*.

Ik heb de — te zijn, *makka kita tinggal dengan format*.

De diepste — bewijzen, *soedjoed menjoembah*.

God alleen is waardig te ontvangen den lof en de — en de heerlijkheid en de dankzegging, *bahoewa Allah djoewa hároes menarina segalla poedji dan format serta soembah soedjoed dan sjoek'*.

Iemands — aantasten, *melanggar orang poenja format*.

Iemands — herstellen, *membájiqt orang poenja náma, (format)*.

Naar — e staan, *menjár náma jang bájiq*.

— e verkrijgen, *ber-óleh náma jang bájiq, ber-óleh kabesáran*.

Met — ontslagen worden, *di pitjatkan dengan format*.

Met — ontheven worden, *di berhéntkan dengan format, di lepaskan dengan format*.

Behoudens zijne —, *melájinakan formatnja*.

Hij is er met — e afgekomen, *makka itoe di soedahkamja dengan bájiq-bájiq, (dengan format)*.

Een man van —, *orang náma bájiq, orang jang mempoenja-t format, orang jang áda format*.

Hij is zeer kiesch op zijne —, *makka ta terlebeh-lebeh táhoe memeliharákan formatnja*.

Op mijne —, *demmi náma hamba jang bájiq*.

Uit —, *kárana format*.

Op het bed van — sterven, *máti di médán paprángan*.

Hij bezit volstrekt geene —, *dia tíada poenja hornut sakáti, sakáli-káli tíada ia mempoenja-t hornut*.

Eene vrouw zonder —, *orang param-poeuan jung tíada senoehoh, (buqti)*.

Een meisje hare — benemen, *peroe-goel (meroe-goel, memeroe-goel) ánaq dára, ambil orang poenja práwan, mentjoert orang poenja práwan*.

ERAMBT, o. pangkut *kubesáran, djalátan jang kuformátan, darudjut jang kabi-langan*.

ERBAAR, b. n. kuisch, onschuldig, *senoehoh, buqti, soetji*.

Eene eerbare vrouw, *parampoeuan jang buqti*.

Een — meisje, *ánaq dára jung senoehoh*.

Eerbare schamte, *máloe jang senoehoh*.

ERBAARHEID, vr. *paráng-t jung senoehoh, lákoe djálan jang buqti*.

ERBAARLIJK, bijw. *ulus pri jang senoehoh, dengan buqti*.

ERBEELD, o. *pátong format, pátong tanda format*.

ERBEWIJS, o. bewijs van eer, *roewádat, tunda format, oepatjira*.

—, hulde, zie **EER**.

Eenen vorst met eerbewijzen verwelkomen, *mengáloe-aloekan sa-orang rádja dengan oepatjára, membri roewádat akan sa-orang rádja*.

ERBIED, m. *soembah, táthlim*, Ar., *tázm*, Ar., *format*, Ar., *ihitjám*, Ar., (*soembah* beteekent ook met eerbied spreken).

Hij trad de moskee met — binnen, *makka ta-poon másoq kuldálam mesjid dengan format*.

Met — groeten, *membri salám dengan format*.

— (eerbiedige groeten) zenden, *kirim soembah*.

Met diepen —, *dengan soembah soedjoed* — inboezemen, *menerbitkan táthlim, mendjadikan format*.

ERBIEDENIS, vr. eerbiedige groet, *tábéh, tábég, salám*, Ar.

— aan hoogen in rang, *soembah*.

Ik zend mijne — aan mijnen vriend, *makka kita kirim tábéh kapada (sáma, L.), tsohbot kita*.

— van echtgenooten en bloedverwanten van gelijken rang, *salám*.

Breng de zegenwenshende — uwer moeder mondeling aan uwen vader over, *katákan salám dóa bonda kapada ajahnda, S. Ibr. 50*.

Mijne — worde aangeboden aan den koning der wereld, *makka soembah hamba apálah kiránja di persoembahkan ka-ka-dlrat sjáh álam, Hofi*.

EERBIEDIG, b. n. *sópan*, *santon*, *táhoe áálat*, *táhoe membrt hormat*.
 Een — mensch, *órang sópan*.
 — jegens God, *berhaqtí*.

EERBIEHOEN, b. w. *membrt hormat*, *menghormatkan*, *menjoembah*, *mengoepáma*, *oepamákan*.
 Een koninklijk bevel —, *menjoendjoeng titah*.

EERBIEDIGHEID, vr. zie **EERBIED**.
 —, welgemanierdheid, *kasópánan*.

EERBIEDIGLIJK, bijw. *dengan hormat*.

EERBIEDWAARDIG, b. n. *mohtasjam*, Ar.

EERBIEDSHALVE, bijw. *kárunu hormat*, *sabab hormat*.

EERBIEWEKKEND, b. n. (van wouden), *angkar*.

EERBOOG, m. *zegehoog*, *powádé-wádé*.

EERDERHEID, vr. *ka-udáán juny lebeh dhólo*.

EERDER, bijw. *lebeh dhólo*, *dólo*, *qudim*, Ar., zie **EER**, bijw.

EERDICHT, o. *suloka poelji-poedjian*, zie **LOFDICHT**.

EERDIEF, m. *órang jung salongkar*, *órang jang meroesagkan náma órang*, *bungsat*, L.

EERDIENST, vr. *kabuqtian*.

EERBOOG, m. zie **EERBOOG**.

EERKRANS, m. *eerekroon*, *makota hormat*, *tárljoe kamoeltáán*.

EEREN, b. w. *membrt hormat*, *djoendjoeng*, *istina*, *membilanykun*, *apákan*, *menghormatkan*.
 God —, *memoeltákan Allah*, *berboewat ibádat*.
 Den Sultan —, (eerbiediglijk naderen op de oostersche wijze), *menjoembah*.
 Zijner leermeester —, *membrt hormat kapula goeroe*.
 Hij eerde hem niet meer, *dí apákan lági tádu díanja*, Sj. Ib.

EEREPST, m. zie **EERAMBT**.

EEREPRIJS, m. *oepah hormat*, *kisnat hormat*, Ar.
 — voor den overwinnaar in de renbaan, *putjoewan*.
 — (in de kruidk. *Veronica anagallis*), *kawutsisu*, Jap.
 —, teeken van overwinning, *tunda kamenárgan*.

EEREGTEN, o. *meery*, *haq hormat*, Ar., *haq kabesarín*.

EERESCOT, o. *boenji bedil tunda hormat*, *boenji sumboejan hormat*.
 Er werden een en twintig — en gelost, *makka bedil itoe-poon dí pásing óranglah akan tunda hormat itoe sa-likor káli*.

EERETEEKEN, o. *tanda hormat*, *álámat hormat*.
 —, ridderkruis, *bitang*.
 — voor dapperheid, *béntang bahádarí*. (*Bahádarí* is Perz. en beteekent dapperheid).
 —s of sieraden, die bij plegtige op-

togten gedragen worden, *oepatjára*, welk woord ook als eerbewijzingen voorkomt.

EERETEMPEL, m. (om de overblijfsels van overledenen te bewaren), *tjandí*, dat ook uit beteekent.

EEREWACHT, m. *káwal tanda hormat*, *djága álánat hormat*, *djága tanda hormat*, *káwal órang besaar*.

EEREWLIN, m. *oer anggoer jang djádi tanda hormat*.

EERGENOOT, m. en vr. *teman hormat*, *sakosto hormat*.

EERGIERIG, b. n. *berhinnat*, *berhinnat tinggtí*, *táhoe memeliharákan hormat*.

EERGIERIGHEID, vr. *hinnat*, Ar., *hinnat tinggtí*.

EERGIERIGLIJK, bijw. *dengan hinnat tinggtí*, *alus pri jang kahormátan*.

EERGISTEREN, bijw. *kalamári dhólo*, *kalamárin dhólo*, (*kalmárt dólo*, *kalmárin dólo*, *kamárin dólo*, alle verb.).

EERGRAF, o. *tjundí*.
 —, heilig graf, *karámat*, Ar.

EERKLEED, o. *wisselkleed*, *persállán*.
 Een — geven, *persállán*.

EERKRANS, zie **EERKRANS**.

EERLANG, bijw. *lági sedikit hárt*, *lakas djoega*.
 — zal hij komen, *lági sedikit hárt dia nantí dátang*.

EERLIJK, b. n. *loeroes háti*, *betoel*, *bájiq*, *wekel*, Jav.
 —e handelingen, *perboewátan jang loeroes*.
 Een — man, *órang jang betoel*, *órang satiáwán*.
 Een — naam, *náma jang bájiq*.
 Een kind uit —e ouders gesproten, *ánaq órang bájiq-bájiq*.

EERLIJKHEID, vr. *braafheid*, *kabetoelan*, *kuloeroesan háti*, *satta*.

EERLOON, m. en o. *gúljt hormat*.

EERLOOS, b. n. *kedjt*, *kedjt*, *boesoq náma*, *jang namánja boesoq*.
 Een — mensch, *órang kedjt*, *bangsat*, L.
 Een — gedrag, *lakoe djálan jang boesoq*, (*kedjt*).
 Een — mensch kan geen getuige zijn, *makka órang jang kedjt itoe tíada bóleh nájiq sjaksi*.
 Iemand — verklaren, *perkedjikan órang*.
 Hij is bij vonnis — verklaard, *makka ía-poon dí perkedjikan oleh kapoetoesan hoekoem*.
 —, bedriegelijk, *bt-wafá*, Perz.

EERLOOSHEID, vr. *kakedjian*.

EERMETAAL, o. zie **EERPENNING**.

EERNAAM, m. *náma jang kahormátan*, *gelar*, *geláran*.
 Eenen — hebben, *bergelar*.
 Eenen — geven, *menggelar*.
 Een — gegeven worden, *dí gelar*.

EERPENNING, m. *sikkah tadzkirat*, Ar. (Eig. een gedachtenisstempel).

Iemand, die eenen — heeft, *orang jang bersikkah tadzkirat, orang jang terhiast dengan sikkah tadzkirat.*

EERPOORT, vr. zie EEREBOOG.

EERPOST, m. zie EERAMBT.

EERROOFSTER, vr. *parampoeuan jang salongkar.*

EERROOVEND, b. n. *jang salongkar, menjalongkar.*

EERROOVER, m. *orang jang salongkar.*

EERROOING, vr. *salongkar.*

—, *laster, fitnat, Ar., pittenah, L.*

EERSCHOT, o. zie EERESCHOT.

EERSHALVE, bijw. *kârana format.*

EERST, b. n. *pertâma, awal, Ar., sâtoe.*

Het — e huis, *roemah jang pertâma, roemah sâtoe.*

Het — e hoofdstuk, *fatsal jang pertâma.*

De — e, dien hij zag, *pertâma jang di lihatnja.*

De — e en de laatste, *jang awal dan jang âchir.*

—, oorspronkelijk, *pôhon.*

Ten — e, *paadda pertamânja, djolong-djolong, bermoela kâli.*

Voor de — e maal, *paadda bermoela kalinja.*

Ten — e, *aanstands, sabantar.*

De — e minister, *firdâna mantri.*

EERST, bijw. *moela-moela.*

— kwam hij, daarna zijn broeder, *moela-moela ia datang komediën soedarânja.*

Die het — vertrok, *jang berangkat dhôlo.*

Die het — kwam, *jang bermoela datang.*

De menschen uit den — en tijd, *orang dhôlo kâla.*

—, aanvankelijk, *bermoela.*

— wilde ik niet gaan jagen, *bermoela kita tiâda mâwoe pergi berboeroe.*

Nu —, *bahâroe-bahâroe, buhâroe sa-kârang.*

— zoo even is hij hier gekomen, *bahâroe tâdt dia datang di sini, (kamârt).*

— morgen zullen wij afzeilen, *bahâroe êsoq (bissoq, L.), kita mâwoe berlâjar.*

Zoo even zijn wij — voor den koning verschenen, *tâdt kami bahâroe mengâdap râdja.*

Dat meisje is — twaalf jaar oud, *makka ânaq parampoeuan itoe bahâroe doewa blas tâhon oemoernja.*

Zit nog een weinig het is nu — zes uren, *bêar toewan doedoeg lâgi sedikit sa-kârang bahâroe poekol anam, (eig. djâm poekol anam).*

Voor het — (zien), *toembên, L.*

EERSTDAAGS, bijw. *lâgi sedikit hârt.*

EERSTE, bijw. zie EERST, b. n.

EERSTELIJK, bijw. *moela-moela, dhôlo.*

EERSTELING, m. *cerste vrucht, boewah jang pertâma, hoeloe hâtsil, hâtsil awal, Ar.*

— en van schapen, *ânaq domba jang dhôlo kaloewar, (di perânaqkan).* Het woord *soelong* moet niet van dieren, maar alleen van menschen gebruikt worden.

— en, *hoeloe-hoeloeuan.*

EERSTGEOORTE, vr. *kasoeôngan.*

EERSTGEOORTEREGET, o. *haq kasoeôngan.*

EERSTGEOOREN, b. n. *soelong.*

— kind, *ânaq soelong, ânq pembârap, L.*

EERSTKOMEND, b. n. *jang bermoela akan datang, di hadâpan, di depan, L.*

De — e afgezant, *oetoesan jang bermoela akan datang.*

De — e maand, *boelan jang di depan, L.*

EERTIJD, bijw. *dhôlo kâla, dhaulô kâla, poerba kâla, sadia kâla.*

— waren er reuzen op aarde, *makka dhôlo kâla adâlah raksjâsa di boemi.*

EERTITEL, m. *galar, galâr, galâran, ook: gelar, gelâran.*

EERTRAP, m. *pankat format, pangkat kamoeliân, daradjat jang kabilângan.*

Hoogste —, *daradjat jang terlâlôe besaar.*

EERVERGETEN, b. n. *kedji, jang tiâda poenja format, jang tiâda poenja mâloe sakâli.*

— mensch, *risaw, geibâna, bangsat, L.*

EERVOL, b. n. *kahormâtan, moelia.*

EERWAARD, b. n. *jang di soembah.*

EERWAARDIG, b. n. *hâroes di formatkan, hâroes di moeliâkan, mohtasjam, Ar., mohtasjam, Ar.*

Ik droomde dat er een grijsaard van een — voorkomen kwam, *makka hamba bermimpi datang sa-orang mohtasjam lakoenja. I. J. 17.*

EERWAARDIGLIJK, bijw. *atas pri jang kahormâtan.*

EERZAAM, b. n. *senoesoh, berbâqti.*

—, *vroom, tsâleh, Ar.*

EERZUCHT, vr. *loba akan format, ingin akan format, of poedjian.*

Hij offert alles aan zijne — op, *makka ia menjahârti segalla dâja oepâja akan memadâkan lobânja akan format, (âkan menoentoet format.)*

EERZUCHTIG, b. n. *berloba akan format, beringin akan format.*

EERZUIL, vr. *tiang bâtoe âkan tanda format, châthir nisjân, Perz.*

EEST, m. *dâpor akan mengringkan, dâpor boewat bêkin kring, L., tempat ganggang.*

EETBAAR, b. n. *jang dâpat di mâkan, jang boleh di mâkan.*

Die rijst is te oud en niet —, *makka nâsi itoe terlâlôe toewah tiâda boleh di mâkan.*

Eetbare waren, *bârang makânan, zie EETWAREN.*

—, geoorloofd om te eten, *salâl di mâkan.*

EETBAARHEID, vr. *kalukoewan (tsifat, Ar.) bârang jang boleh di mâkan.*

EETBAK, m. (voor dieren,) *tampat makánan, málaf*, Ar.

EETHUIS, o. *roemah mákan*.

EETKAMER, vt. *biliq mákan, kámar mákan*, L.

EETKAS, vt. *tampat simpan makánan, taróhan makánan*.

EETLEPEL, m. *séndoq mákan*, L., *séndoq*, L., *sondoq mákan, soedoq mákan*.

EETLUST, m. *lápár, lóba mákan, sjahwát mákan*.

EETMAAL, o. *rantsoen, rantsom*, L., *moesára, belábor, béaja*.

EETMAAT, vt. zie EETREGEL.

EETNAF, m. *kaskal, bákas mákan*.

EETPLAATS, vt. *tampat mákan*.

EETTAPEL, vt. *médja (máidah) mákan*.

EETWAREN, vt. meerv. *bárang makánan, rezegf, láwoeq, persantápan*, Hofst.

EETZAAL, vt. *biliq mákan, kámar mákan*.

EEUW, vt. *abad*, Ar.

De — van Alexander, *abad Iskandar*.

EEUWIG, b. n. *kakal, kekal, baqá*, Ar., *qadim*, Ar., *abadi-j*, Ar., *tsamad*, Ar., *sarmad*, Ar., *saláma-lamánya*.

—, met een begin doch zonder einde, *abad*, Ar.

—, zonder begin met een einde, *azl*, Ar.

—, zonder begin en zonder einde, *qadim*, Ar.

De —e, zonder begin of einde (God), *el-qadim*, Ar.

—e gelukzaligheid, *chaláts jang baqá, salámat paadda saláma-lamánya*.

—, in eenen verledenen zin, *azalk*, Ar.

EEUWIGDUREND, b. n. *saláma-lamánya, chálid*, Ar., zie EEUWIG.

Deze wereld is niet —, *doenjá ini tíada djoega kakal adánya*. S. Hr. 2.

EEUWIGHEID, vt. zonder einde, *abad, íat*, Ar.

—, zonder begin, *azaliat*, Ar., *kakal*.

Van — tot —, *derri paadda kakal sahingga kakal*.

—, toekomstige wereld, *áchirat*, Ar.

In de — ontmoeten wij elkander, *dí áchirat nanti kita bertemoe*. S. J. 39.

EEUWIGLIJK, bijw. *atas pri jang kakal, paadda saláma-lamánya*.

EFFECT, o. obligatie, rentebrief, *qarthás oewang jung berboenga, soeral ánaq doewit*, L.

EFFECTENHANDEL, m. *perniagáan qarthás oewang jang berboenga*.

EFFECTENHANDELAAR, m. *orang djoewal bli qarthás oewang jang berboenga*.

EFFEN, b. n. *ráta, ráta, dátár*.

—e grond, *tánah ráta, tánah dátár*.

Een — weg, *djálán ráta*.

Alle hooge gronden werden —, *segalla tánah jang tinggi poon mendjádi ráta*. S. S.

Een —, uitgestreken gelaat, *moeka moeram*.

—, vereffend, *rátu, terbandjoe*.

—, ongerimpeld, glad, *teré, turré, tagang*.

EFFENEN, b. w. *meratákan, békin ráta*.

Eene rekening —, *bandjoe hesáb, bandjoe soerat hitoengan*.

EFFENHEID, vt. *karatáán*.

EFFENING, vt. *peratáán*.

EFFENS, b. n. zie TEFFENS.

EFFENTJES, b. n. zie EFFENTJES.

EGA, m. en vt. *egade*, zie GADE.

EGAAL, b. n. zie EFFEN, GELLJK.

EGALISEREN, b. w. gelijk, eveneens maken, *samákan*.

—, o. w. *djádi sáma, sáma*.

EGDIS, vt. zie HAAGDIS.

EGEL, m. *landaq*.

De pennen van eenen —, *doert landaq*.

EGELVISCH, m. *boental landaq*.

EGGE, vt. *sisir tánah, penggároq tánah, sisir tanggála, penggárit*.

EGGEN, b. w. *menjisir tánah, menggároe tánah, gárit*.

EGGER, m. *orang menjisir tánah, penjisir*.

EGGERIG, b. n. *wrang, sepat, pedar, sedal*, L.

EGGERIGHEID, vt. *rása sepat, rása pedar, rása sedal*, L.

EGGIE, b. n. *ngilos, njiloe, niloe, singkil, gilaw*.

—e tanden, *gtgi jang njiloe*.

EGGING, vt. *penjisiran tánah, penggaroewan (penggarókan,) tánah*.

EGLANTIER, m. *máwoer hoetan*.

EGOÏST, m. (ond. w.) *orang jang menoentoet salámat dirinja, orang thana, orang lóba*.

EGSMID, m. *toekang besst kásar, pandei besst kásar*.

EI, tussschenw. *hé, já, amboj, tóbat*.

— lieve! *apálak kiránja!*

EI, o. *telór, tullór*.

De —jeren der hoenders, krokodillen, slangen, haagdissen, mieren, visschen, *telór ájam, boewája, oelar, tjítjaq, semoet, íkan*.

Een versch —, *telór bahároe*.

Een vuil —, *telór boesoeg*.

Het wit van een —, *poetih telór*.

Het geel van een —, *méráh telór*.

—jeren leggen, *bertelór*.

De vrucht of kern van het —, *poesat telór*.

—jeren uit den dop, weeke —jeren eten, *mákan telór satengah mátang*.

In boter gebakkene —jeren, *telór góréng*.

Een hard —, *telór kras*.

Eén —, *telór sabidji*.

Drie —jeren, *telór tiga bidji*.

EIGEN, b. n. toebehoorende, *poenja, am-poenja, cháts*, Ar.

Hij heeft het schip gekocht, nu is het zijn —, *makka ía soedah bli kapal ítoe sakárang ádu díta poenja*.

Hij heeft een — schip, *dia ála poenja kapal sendiri*.

Dat huis is uw —, *roemah itoe ampoenjamoe, itoe loe poenja roemah, L.*

Dat is zijn — goed, *bárang itoelah jang ampoenja dia*.

Die zijnen — vader niet kent, *jang tíulu berkatahoewan (táhoe) ampoenja bája*.

— lof, *poeljian diri*.

Hij is nu zijn — heer en meester, *mukka sakarang dia djáuli toewan, mukka sakarang dia tíulu kenu parintah*.

Op zijne — e wicken drijven, *melajang atas sárup sendiri*.

Hebt gij het met uwe — oogen gezien? *apa loe soedah melihat itoe dengun loe poenja máta sendiri? L., soedahkah angkaw melihat itoe dengun matánoe sendiri?*

— broeder, *soedáru betoel*.

Een — neef, *sapoepoe betoel*.

Dat zijn de — e woorden, die hij gesproken heeft, *mukka perkutáan itoe djoega jang di kutákanja*.

Het is den visschen —, te zwemmen, *mukka bernang itoe pri ikan*.

Het is den vogelen —, te vliegen, *mukka terbang itoe pri boerong*.

Laat hij zijne — e zaken eerst waarnemen, *pekarjáan jang kapulu dirinja itoe bájiq di kardjakan úhólo, S. R. 138*.

Eene zaak in zijnen — naam, op zich nemen, (er voor verantwoordelijk zijn,) *tanngoeng soewátóe perkára atas náma diri*.

Hij is hier op het gebergte reeds —, *mukka ía soedah béjása di goenong sini*.

Zich het Maleisch spreken — maken, *membéjasákan diri bitjára muljóe*.

Dat is hem —, itoelah pakritinja, *bagitoelah pakritinja, (lakoenja.)*

— wil, *sahádjá*.

Uit zijnen — en wil, *dengun sahadjánja*.

EIGENAAR, m. *jang ampoenja, jang poenja, pempenjá-t, málik, páti*, Sansk. en Jav.

Er is geen enkel bewijs dat hij de — is, *mukka tíadálah tandu sasewátóe-poon jang ía ampoenja itoe*.

EIGENAARDIG, b. n. *pátoet, cháts, Ar., lájiq, Ar., sa-bagei prinja*.

Een zeer — verhaal van zijne reis, *tjeritra jang pátoet sakáli derri perdjalananja*.

— e uitdrukkingen, *perkatáan jang lájiq, (pátoet)*.

Als een vogel eijeren legt of vliegt, dan is dat —, *káloe boerong bertelór ataw terbang itoe áda sa-bagei prinja*.

EIGENAARDIGHEID, vr. *chátsiat, Ar., pri, tsifat, thabiát, Ar.*

De — van ijzer, is te zinken, en die van hout, boven te drijven, *káloe tingalam itoelah pri best, káloe hánoet itoelah pri kájoe*.

EIGENAARDIGLIJK, bijw. *atas pri jang pátoet*.

EIGENARES, vr. *pa ampoewan jang pempenjá-t, pempenjá-t*.

Die vrouw is de —, *mukka paranpoewan itoe jang pempenjá-t of jang ampoenja*.

EIGENBAAT, vr. zie **EIGENBELANG**.

EIGENBATIC, b. n. *haatzuchtig, kikir, lóba*.

EIGENBEGAGELIJK, b. n. *biráhi akan diri, ríllá ak-in dirinja*.

EIGENBELANG, o. *ontong (oentoeng) diri, lábu diri, salámat diri*.

Alleen het — betrachten, *menoentoet salámat diri sálja*.

Het is eene verachtelijke handelwijze, slechts het — te betrachten, *mukka menoentoet salámat diri sálja itoelah kula-koeuan jang djáhat*.

EIGENBELANGZOEKER, m. zie **Egoïst**.

EIGENDOM, o. *ampoenja, poenja sendiri, kapoenjáan*.

Dat land is mijn —, *mukka tánah itoe kapoenjáan kita, itoe tánah kita poenja, L.*

Van het — sregt afstand doen, *lepaskan huq kapoenjáan*.

Uw —, *birang kapoenjáannoe*.

EIGENDOMMELIJK, b. n. *pri, tsát-t', Ar., thab-t', Ar.*

Het — van ijzer is zwaarte, *mukka kabrátan itoe áru pri best*.

Het — van zijnen briefstijl, *tjára karangunja soer-t*.

EIGENDOMMELIJKHEID, vr. *pri kulakoeuan, dzút, Ar., tsifat, Ar., thab-tat, Ar.*

EIGENDUNKELIJK, b. n. *sháhlja, angkára*.

—, verwaand, *djoemiwa*.

Eene — e handelwijze, *perboewátan jang angkára*.

—, bijw. *dengan sahuftjanja, dengun angkára*.

—, verwaandelijk, *dengan djoemáwa*.

EIGENEN, b. w. *mengampoenjékan*.

EIGENHANDIG, b. n. en bijw. *dengan tángunja sendiri*.

Een — e brief van hem, *sapoetjoq soerat derri paadda tángunja sendiri*.

Hij heeft hem eenen — en brief geschreven, *mukka ía sendiri menjoerat saapoetjoq soerat kapulánja, mukka dia sendiri soedah toelis sátoe soerat sáma dia, (si áno.) L.*

EIGENING, vr. *pengampoenjéan*.

EIGENLIEFDE, vr. *tjinta káseh diri, tjinta diri, káseh diri*.

EIGENLIJK, b. n. *betoel, haqiqat, Ar.*

De — e beteekenis er van, *artinja jang betoel itoe*.

—, bijw. *atas pri jang betoel, dengan sa-betoel-betoelja*.

EIGENLOF, m. *poeljian diri*.

EIGENMAGTIG, b. n. *dengan koewása sendiri*.

EIGENNAAM, m. *nāma betoel*.
 EIGENSCHAP, vr. *pri, tsifat*, Ar., *chātsijat*, Ar., *kalakoewan, lākoē*.
 De — pen Gods, *tsifat Allah*.
 De — des lichaams, *lākoē toeboh*, *pri toeboh, pri badan*.
 De — van dit land, *kalakoewan tānah ini*.
 EIGENSTE, b. n. *djoega*.
 Hij is de —, dien ik te Soerabaja gezien heb, *makka ia djoega itoe jang kita lihat di negri soerabaja*.
 EIGENWJS, b. n. *kātjaq, gādoeh, angkoē, L., djoenāwa*.
 EIGENWJSHEID, vr. *parāng-t jang kātjaq, hāti jang djoenāwa*.
 EIGENWILLIG, b. n. *dengan sengādja, L., dengan māwoe sendiri*.
 —, bijw. *derri paadda sendiriinja, derri paadda māwoe sendiri*.
 EIGENWILLIGHEID, vr. *māwoe sendiri, ka-handaq diri*.
 EIGENZINNIG, b. n. *tegar, kapāla kras, kras hatinja, toeroet māwoe diri, angkāra, delap*.
 EIGENZINNIGHEID, vr. *parāngi jang tegar*.
 —, grilligheid, *tīngkah*.
 EIGENZINNIJLK, bijw. *atas pri jang tegar*.
 EIJERDOJER, m. *mērah telōr*.
 EIJERDOOP, m. zie EIJERSAUS.
 EIJERDOP, m. *koelit telōr, qaydl, Ar.*
 De — is al gebroken, *koelit telōr soedah tatas*.
 EIJERKOEK, m. *dādar, telōr gōrēng*.
 EIJERKOOPEL, m. *orang djoewal telōr*, (eig. EIJERVERKOOPEL.)
 EIJERLEGEND, b. n. *bertelōr*.
 Krokodillen, slangen en vogelen zijn — e dieren, *makka boewāja dan oelar dan boerong itoe āda binātang jang bertelōr*.
 EIJERLEGSTER, vr. *leghen, ājam biang*.
 EIJERLIJST, vr. *perhiāsan jang saroeapa telōr*.
 EIJERSAUS, vr. *koewah telōr*.
 EIJERSTOK, m. *pohon telōr, batang telōr*, (*dālam proet ājam betina*.) *indung*.
 EIJERSTRUIF, vr. *telōr gōrēng, dādar, dādih telōr*.
 — maken, *mendādar*.
 EIK, m. *passang, Soend., balloeth, Ar.*
 Indische —, (*tectonia grandis, L., fil.*) *djāti, djatti, L., sādj*, Perz. (uitmuntenend voor timmerhout.)
 —, (*quazaina tomentosa*.) *pohon djāti wolunda*.
 EIKEL, m. *boewah pasang, boewah djāti wolunda*.
 EIKEN, b. n. *passang, Soend., djāti, djatti, L.*
 EIKENBAST, vr. *koelit pohon pasang, koelit pohon djāti*, zie EIK.
 EIKENBLAD, o. *dawon pohon pasang, dawon pohon djāti*.

EIKENBOOM, m. zie EIK.
 EIKENBOSCH, o. *rimba pohon djāti*, zie EIK.
 EIKENHOUT, o. *kājoe djāti, kājoe pasang*, zie EIK.
 EIKENHOUTEN, b. n. *kājoe djāti*.
 Eede — kist, *peti kājoe djāti*.
 EIKENKRANS, m. *karāngan dawon pasang*.
 EIKENLOOP, o. *dāwon-dāwon pasang*.
 EIKENPLANK, vr. *pāpan kājoe djāti*.
 EIKENSCHORS, vr. zie EIKENBAST.
 EIKENSTAM, m. *bātang pohon pasang, batang pohon djāti*, zie EIK.
 EIKENTAFEL, vr. *mēdjah kājoe djāti*, zie EIK.
 EIKENTAK, m. *tjābang kājoe pasang, tjābang kājoe djāti*.
 EIKENVAREN, vr. *pākoē*.
 —, (*acrostichum trinerve*.) *pākoē kaktakka*.
 —, (*acrost. alcicorne*.) *pākoē mendjānan*.
 EILAAS, tusschenw. *ah, ādoh, adōhi, weh, wāh*.
 EIKHOREN, m. zie EEKHOREN.
 EILAND, o. *poelaw, poeloe*.
 Het — *Bangka, poelaw Bangka*.
 EILANDER, m. *orang poelaw, orang poeloe*.
 EILANDJE, o. *poelaw ketjil, poeloe ketjil*.
 EILIEVE, tusschenw. *apālāh, kirānja, apālāh-kirānja, gwāngan*.
 EILOOF, o. klimop, *dāwon pasāngan, pangang poeje, Soend., kirendang, Soend.*
 —, klimmende epidendrum, *gadong kastoeri*.
 EINDE, o. tegenoverst. van begin, *kasoedāhan, pengabisan, intiāh, Ar., montah, Ar., tammāt, Ar., āchir, Ar.*
 Tot aan het — toe, *hingga kasoedāhan, sampē pengabisan*.
 Aan het — der wereld, *paadda pengabisan doenjā*.
 Ten — maken, *menjoedahkan, meng-ābiskan, mentammatkan*.
 — der reden, *achir'l kalām, Ar., tammāt'l-kalām, Ar.*
 —, afloop van eene zaak, *kapoetoegan perkāru*.
 —, voltoojing, *tamāmat, Ar.*
 Er is geen — aan den regen, *tiāda berhēnti hoedjan*.
 Onze voorraad voor de reis is ten —, *kita poenja bākal di djālan soedah hābis*.
 Het — kroont het werk, — goed, al goed, *tammāt bājiq samocwa bājiq*.
 Het — der zwangerschap eener vrouw, *genap boelanja orang parampoewan jang boenting, (hāmil, Ar.)*.
 Na dat de vrouw van Megat Nira eenen geruimen tijd zwanger was geweest, (en) aan het — derzelve (der maanden.) gekomen, *baarde zij eenen schoonen zoon, sa-telah bebrāpa lumānja istri Megat Nira itoe hāmil sampei genap boelanja makka*

noelah beranang sa-orang laki-laki terlaloe bájij párasnja. I. J. 3.

Het —, uiteinde van eene lijn, *hoedjong gáris, hoedjoeng chath.*

Het — van eenen tuin, *hoedjong kebon.*

Eene zaak bij het regte — vatten, *meng-átorkan soewátoc perkára dengan seper-tinga, (dennan sapátotnja).*

—, doel, *maqsoed, Ar., niat, Ar., sabab, Ar.*

Tot wat — heeft hij dat gedaan, *apa maqsoednja kardja bagitoe? apa sababja dia békin bagitoe?*

Ten —, *sopája, agar, ook agar sopája, akan.*

Ten — hem te hoeden voor allerlei gevaren, *sopája memeliharakan dia derri paadda segalla mára bahája.*

Op, omtrent het —, *hampir kasoedáhan.*

Ten — raad zijn, *tiáda berdája lági, tiáda terbijára lági, tiáda táhoe dápat pertoeoengan lági.*

Ongeukkig aan zijn eind (einde) komen, *máti atas pri jang tjeláka.*

EINDELJK, b. n. kasoedáhan.

—e beslissing, *kapoetoesan paadda kasoedáhan.*

—, bijw. ten laatste, *paadda pengabisan, paadda áchirnja, paadda tammatnja, jang di bláakang sakáli, jang komediën sakáli.*

— zag ik nog, *paadda áchirnja akoe poon melihat djocja.*

EINDELOOS, b. n. *tiáda berkapoetoesan, tiáda berkasoedáhan, tiáda berhingga, tiáda pengabisan, kakal, kekal.*

Eene eindelooze tweedragt, *tjiderá jang tiáda berkasoedáhan.*

Een — geluk, *salámat jang tiáda berhingga.*

EINDEN, b. w. en o. zie EINDIGEN.

EINDJE, o. uiteinde, *hoedjong.*

—, stukje, stuk, *pátong.*

Een — kaars, *sapátong dian, sapátong lilin, L.*

—, gedeelte, *sapáro.*

Een — wegs, *sapáro djálan, sapanggal djálan.*

EINDIG, b. n. *jang berkasoedáhan, jang berkapoetoesan, jang ádu pengabisannya, jang berhingga, jená, Ar.*

Het —e leven, *kahidópan jang berkasoedáhan.*

De —e wereld, *doenjá jang fená.*

EINDIGEN, b. w. *békin hábis, L., kardja hábis, L., menjoedáht, soedahkan, menjoedahkan, chatamkan, mentamatkan.*

—, voltoojen, *menjempornákan.*

Hij heeft zijn werk geëindigd, *dia soedah békin hábis dia poenja pekarjáán, L., soedah di hábiskannya pekarjáánnja, soedah di soedahkannya pekarjáánnja.*

Hij heeft zijne studien geëindigd, *makka ia soedah tammat mengádjí.*

Hij heeft het opstel van zijnen brief geëindigd, *makka soedah di hábiskannya karángunjia soerat.*

Eene zaak —, *menjoedahkan soewatoc perkára.*

Het zal spoedig —, *makka itoe nanti lukas hábis.*

—, ergens op uitkomen, *aan grenzen, berpínggir dengan, berhampiran dengan.*

Mijn land eindigt aan zee, *makka tánah kita berhampiran dengan láwoet, (berpínggir dengan láwoet).*

EINDIGHEID, vr. *pri jang fená, pri jang ádu kasoedáhannya, kalukoeuan jang berhingga.*

EINDIGING, vr. *habisan, pengabisan, tammat, Ar., intihá, Ar.*

EINDLETTER, vr. *soerof áchir, Ar., letter jang pengabisan, L.*

EINDDOGMERK, o. *maqsoed pengabisan, niut jang áchir, máwoe jang tantoe.*

EINDDOORZAAK, vr. *atsal jang awal, atsal jang pertáma, póhon sabab.*

EINDPAAL, m. *grens, watas, L., pínggir, pemínggir, hingga, peringgáán.*

EINDVONNIS, o. *kapoetoesan hoekoem jang pengabisan, hoekoem kupoetoesan.*

EIPLANT, vr. *nachtschade, (solanum melongena, L.) barindjal, Port., tároeng, teroeng, trong, turroeng.*

EIROND, b. n. en o. *boelat telór, boendar telór, L.*

Dit heeft eene —e gedaante, *makka inlah boelat telór roepánja.*

EISCH, m. *penagian, penoentoetan.*

—, verzoek, *permintáán, pemintáán, L.*

— ter betaling van schulden, *penagian hoetang.*

— tot herstelling van eer, *penoentoetan akan membajiki náma, (hormat).*

Den — ontzeggen, *toelag penagian, tiáda tarima penagian.*

De — van den fiscaal, *kapoetoesan diaqsu, permintáán diaqsu, (fiscaal, piskaal, L.).*

Wat is uw — voor dezen armband? *brápa hargánja loe djoewal ini gelang? L., brápa loe máwoe djoewal ini gelang?*

Naar —, *dengan sepertinja, dengan sapátotnja.*

Naar den — der omstandigheden, *sa-baginána pri hál ahwál sádja, sa-baginána pri perkára sádja.*

EISCHEN, b. w. *tágt, toentoe.*

—, verzoeken, vragen, *mínta, memintákan, (van het weinig gebruikte pínta.)*

Eene schuld —, *tágt hoetang.*

Die zaak eischt, dat gij verschijnt, *makka kárana itoe ti-dápat tiáda toewan menghádap, makka sabab itoe perkára toewan misti mengádap, (dátang), L.*

De eer eischt het, *makta itoe di toentoe oleh hormat, maenja bagitoe sabab nana, (format.)*

De —de en verwerende partij, *orang jang mengadoe dan orang jang melawan, orang jang mendawa dan orang jang melawan, pendawa dan pelawan.*

Voor den degen —, *uitdagen, tantang menantang dengan pedang.*

Het onmogelijke —, *buddagal, L.*

EISCHER, m. *orang menoentoet.*

— in regten, *pengógah, orang mendawa, orang mengadoekan hál, modda-in, Ar., pendawa.*

EISCHERES, vt. *orang parampoewan jang menoentoet.*

EISCHING, vt. *penagian, zie EISCH.*

EIVORMIG, b. n. zie EIROND.

EIWIT, o. *poetih telór.*

EIVISCH, m. (een lekkere zeevisch.) *ikan telór.*

EKEL, m. *afkeer, djemoewan, djoemoewan, moewal.*

—, *haat, binji.*

Eenen — hebben, *djemoe.*

EKSTER, m. *eene soort van —, moerei.*

EKSTERROEG, o. *likdoorn, kapálan.*

EL, vr. *ello, verb., gaz, Perz., gaza.*

—, *ellehoog, (cubiet,) hasta, asta, (etta, L.).*

Met de — meten, *menggaza.*

Eene —, *sagaza, sagaz, sahasta.*

Eene nieuwe —, *ello bahároe.*

Zeven ellen lang en drie ellen breed, *pandjangnja toedjoh ello dan lebarnja tiga ello.*

Hoeveel kost de —? *sátoe ello brápa hargánja?*

Vijftig ellen hoog, *lima poeloh gaza tingginja.*

ELAND, m. *roesa berangga, roesa gedang.*

ELECTRIEK, b. n. *berprí jang menárêq, bertsifut jang menárêq (menghélu).*

ELECTRICITEIT, vt. *prí jang menárêq, tsifat jang menárêq.*

ELECTRISEERBAAR, b. n. *dápat di bangkitkan prinja (tsifatnja) jang menárêq.*

ELECTRISEREN, b. w. *bangkitkan prí jang menárêq.*

ELECTRISERING, vt. *pembangkitan prí jang menárêq.*

ELAND, m. *roesa.*

De bok, *roesa djantan.*

ELDERS, *bijw. di tempat lájin, paadda lájin tempat.*

ELEFANT, m. *gádjah.*

De —en des konings, *gádjah kanjikan rádja.*

Eenen — bestijgen, *nájip gádjah.*

ELEFANTSHAAK, m. *koesa, angkoesa, Sansk.*

ELEFANTSKNIP, vt. (val). *kélah.*

ELEFANTSSNUIT, m. *boelálé.*

ELEFANTSTAND, m. *gáding.*

ELEMENT, o. *ontsar, Ar., ontsoer, Ar.*

De —en, *anátsir, Ar.*

—, *geliefkoosde plaats, tampat kasoekáán.*

ELF, telw. *sablas, sabálas, sapocoloh sároe.*

— menschen, *sablas orang.*

— paarden, *sablas koeda, koeda sablur ékor.*

Het is nog geen — uur, *belon áda pockol sablas, L., belom áda djám pockol sablas.*

Met zijn elven, *orang bersablas, orang samoewa áda sablas.*

ELFPAAGSCHE, b. n. *sablas hárt lamánja.*

ELFDE, b. n. *kasablas.*

Het — hoofdstuk, *fatsal jang kasablas.*

ELFDHALF, telw. *sapoeloh satengah.*

ELFHOEK, m. *sablas pendjoeroe.*

ELFHOEKIG, b. n. *berpendjoeroe sablas.*

ELFJARIG, b. n. *sablas táhon oemoernja, sablas táhon lamánja.*

Hij stierf op —en leeftijd, *makka matilah ia paadda sablas táhon oemoernja.*

— verbond, *perdjandjian jang sablur táhon lamánja.*

ELFMAAL, *bijw. sablas káli.*

ELFDERHANDE, b. n. *elfderlei, sablas roepa, sablas bagei, sablas djenis.*

ELFT, vt. *soort van —, temban, tamban.*

ELFTAL, o. *bilangan sablas, hitoengan sablur.*

ELGER, m. *piárit, zie ALGEER.*

ELKIE, o. Fr. *úksir, Ar., páhit.*

ELK, b. n. *tiap-tiap, sában-sában, L., sa-soewátoe.*

Elke maand, *tiap-tiap boelan, sában-sában boelan, L.*

— ding, *bárang sa-soewátoe.*

— mensch, *sa-sa-orang.*

— voor zich zelven, *másing-másing.*

—e dag, *tiap-tiap hárt, sában-sában hárt, L., sahári-hári.*

— het zijne, *bagi sa-sa-orang jang ampoenja dia, paadda sa-sa-orang jang dia poenja, L., paadda sa-sa-orang jang ampoenja dia.*

— voor zich, *másing-másing paadda dirinja.*

— zegt dat, *segalla orang mengatákan itoe.*

Elke reis, *keer, sa-sakáli, tiap-tiap káli, sában-sában káli, L.*

ELKANDER, *voornaamw. sa-orang-sa-orang, (met een voorz. tusschen beide).*

— beminnen, *mengáseh sa-orang akan sa-orang.*

Voor (om) —, *sa-orang káraná sa-orang.*

Zij zeiden tegen —, *makka berkáta sa-orang paadda sa-orang.*

De menschen zeiden tegen —, *makka kátu orang satengah akan satengahnja.*

Zij hebben dat van — vernomen, *makka marika itoe soedah mendengar itoe sa-orang derri paadda sa-orang, sátoe-sátoenja orang dengar itoe derri orang jang lájin.*

Zij onderwijzen —, makka sa-*orang* meng*ajar* sa-*orang*.
 Aan —, *sát*oe paadda jang *láj*in, *sát*oe *sáma* *láj*in, L.
 Aan —, (verbonden), terhoeboeng, terikat, tersamboeng, di samboeng.
 Aan — binden, ikat bersáma-sáma.
 Achter —, *sát*oe-sát*oe* di blákang temannya, bedérék, L.
 Tien menschen gaan achter —, *sapoeloh* *orang* berdjalan sa-*orang-orang* di blákang sa-*orang*.
 Drie uren achter —, tiga *djám* lamánja, sa-láma tiga *djám*, tiga *djám* bertoevoet-toeotin.
 Bij —, bersáma-sáma.
 Bij — zitten, doedoeq bersáma-sáma.
 Bij — slapen, tidor bersáma-sáma, berádoe bersáma-sáma, Hofst.
 Boven —, bersoeson, *sát*oe di atas *láj*in.
 Buiten —, di *tjeré*, *tertjeré*.
 Door —, verward, *koesoet*.
 Door — smijten, *koesoethan*, *békin* *koesoet*, *tjamporkan* dengan *melimpar*.
 Door — roeren, *adoq* bersáma-sáma.
 Door —, (de een meer, de andere minder), *sát*oe-sát*oe*nja, *másing-másing*.
 In —, *sát*oe dálan jang *láj*in, (*dálan* temannya).
 Die tien doozen kunnen in — gedaan worden, makka *sapoeloh* bosétta itoe bóleh di *másokkan* *sát*oe-sát*oe*nja di dálan jang *láj*in.
 Met —, bersáma-sáma.
 Naar —, sa-*orang* akan sa-*orang*.
 Naast —, bersisí-sisí, *sát*oe di sablah *sát*oe, *sát*oe-sát*oe*nja di sablah (di sisi) temannya.
 Om — (heen), *sát*oe koeliling *sát*oe (temannya), *sát*oe melipoett (*mengoelilingi*) jang *láj*in.
 Zich niet om — bekreunen, *tiáda* fadloelt (*perdoeli*, L.) sa-*orang* akan sa-*orang*.
 Onder —, vermengd, *tetjampor*, L., *tetjampor*.
 Op —, achter —, bertoevoet-toeotin.
 Tegenover —, menghádap, *sát*oe bersabrangan *sát*oe.
 Tegenover — zitten, doedoeq sa-*orang* bersabrangan sa-*orang*.
 Uit —, (de een uit den ander), *sát*oe kaloewar derri dálan jang *láj*in.
 Uit —, gcopend, *teboeka*, L., *terboeka*.
 Uit — nemen, *boeka*, *memboeka*.
 Uit — leggen, *menjakokekan*, *tároh* *sát*oe per *sát*oe, L.
 De beenen wijd uit (van) — zetten, kangkang.
 Zonder —, dengan *tiáda* temannya, di *tjeré*.
 De vingeren van — doen, *menjelang* *djári*.
 ELLE, vt. zie EL.

ELLEBOOG, m. sikoe.
 —, (maat, cubiet), *hasta*, *asta*, *etta*, L.
 De punt van den —, *hoedjong* sikoe.
 Het gewricht van den —, *sindí* sikoe, *boekoe* sikoe.
 Den — stooten, *sontoh* sikoe.
 Met den — stooten, eenen stoot geven, *singoeng* dengan sikoe.
 Op den — lcuenen, *lindih*, *melindih*.
 ELLEBOOGBEEN, o. toelang sikoe.
 ELLEBOOGSKNOKKEL, m. boekoe sikoe.
 ELLEBOOGSLENGTE, vt. *hasta*, *asta*.
 ELLEBOOGSPIER, vt. *oerat* sikoe.
 ELLEMAAT, vt. *hoekoeran* *ello*, zie EL.
 ELLENDE, vt. *kasokéran*, *kasakitan*, *kahinán*, *kamosakátan*, *maskanat*, Ar.
 De — der wereld is onbeschrijfelijk, makka *kasokéran* *doenjá* itoe *tiáda* *dápat* di kira-kirákan.
 ELLENDELING, m. *bangsat*, L., *risaw*, *bedebaf*.
 Een ongelukkige —, *orang* *tjeláka*.
 ELLENDIG, b. n. *tjeláka*, *soekar*, *berkasokéran*, *dálan* *kasokéran*, *masjaqqat*, Ar., *sjaqí*, Ar.
 Een — mensch, die medelijden verdient, *orang* *kaséhan*, (*kassan*, L.).
 —, behoefstig, *miskin*, *pápa*, *siaq*.
 Een — leven leiden, *hidop* dengan *kasokéran*, *hidop* dengan *soesah*.
 —e uitvlugten, *oedzoer* jang *sia-sia*.
 Hij ziet er zeer — uit, makka *ta-poon* *terláloe* *amat* *siaq* (*tjeláka*) *roepánja*.
 —, gemeen, gering, *hina*, *dina*, *ketjil*.
 —cr, zeer zwak, *arka*, Ar.
 ELLENDIGHEID, vt. *kalakoewan* jang *tjeláka* of *soekar*, zie ELLENDE.
 ELLENDIGLIJK, bijw. *atas* prt jang *tjeláka*, *dengan* *soekar*, *dengan* *soesah*.
 ELLENIJKER, m. *djoeroe* *tjap* *ello*.
 ELLENWINKEL, m. *tóko* *orang* *djoewal* *dengan* *ello*.
 ELLEWAREN, vt. meerv. *kájin-kájin* jang di *djoewal* *dengan* *ello*.
 ELFENBEEN, o. *gáding*.
 ELFENBEENEN, b. n. *gáding*, *derri* *paadda* *gáding*.
 — beeldjes, *ánaq-anákan* *gáding*.
 ELS, vt. *penggiriq*, *penjoetjoeq*, *oesoet*, *toesoekan*.
 ELZENBOOM, m. *sirasuga*, Jap.
 EMAILLEREN, b. w. (ond. w.) zie BRANDSCHILDEREN.
 EMAILLEERSEL, o. *lázoewardi*, Perz. (eig. cene fraaije blaauwe kleur).
 EMMER, m. *táhang*, Chin., *émber*, verb.
 — om water te putten, *putemmer*, *aker*, *tmbá*.
 Een houten —, *timbá* *kájoe*.
 EN, voegw. *dan*, *djen*, *sáma*, L., *serta*, *serája*, *wa*, Ar.
 Groot — klein, *besaar* *dan* *ketjil*.
 Rijst — visch, *násí* *sáma* *ikan*.
 De vorst van Roem verschrikte — begaf

zich in den lusthof, *makka rájja Roem poon terkedjoet serto membáva dirinja kadálam táman itoe.*

— ook, dan *lági, lagi-poon.*

— ook dat, *itoe-poon lági.*

— hij ook, *ia-poon djoega, ia-poon lági.*

Aarde — hemel, *boemi dan lángit.*

— trok zijn zwaard, *serája mengoenoes pedangnja.*

— met denzelven smeeken wij de hulp Gods over deze (geschiedenis) af, *wa bihi nastáino bi'llahi ála ini, S. Ibr. I.*

Gij — hij, *angkaw serto ia.*

Te water — te land, *di láwoet dan di dárat.*

— zoo voort, enz., dan *lájjin-lájinnja, ghayrah, Perz.*

END, o. zie EINDE.

ENDE, voegw. *makka, adapoon.*

— de vrouwe zeide tot de slang, *makka berkatálah parampoeuan itoe kapada oelar.*

ENDELDAARM, m. *táli proet jang di báwah.*

ENDOSSEREN, b. w. (eenen wissel), *pindahkan náma soerat toekáran, toelis náma lájjin órang di blá kang soerat toekáran.*

ENDOSSEMENT, o. *soerat náma lájjin órang di blá kang soerat toekáran.*

ENG, b. n. (knellend), *sesaq, tábir.*

De mouwen van dit kleed zijn te —, (te naauw), *tángan bádjoe ini terláloe sesaq.*

Een — kleed, *bádjoe tábir, kájín tábir, kájín sesaq.*

—, smal, *soempit, sompit, pitjaq.*

Een — e weg, *djálán soempit.*

Verscheidene — e rivieren werden breed, *bebrápa soengei jang soempit mendjádi loevas, I. J. 98.*

Een zeer — e of smalle weg, *djálán jang pitjaq.*

De geheele wereld is ons te —, *segalla boemi poon pitjaqlah paadda kámi.*

—, naauw (in de rondte), *sindat.*

Deze ring is te naauw voor den vinger, *tjintjin ini sindat paadda djári.*

Deze kam is te —, *ini sistr terláloe háloe.*

— er maken, *békin lebeh sesaq, L., memboewut lebeh sesaq, (soempit, sindat).*

— gehuisd zijn, *berroemah ketjil, doedoeq dálan roemah ketjil.*

ENGBORSTIG, b. n. *sesaq dáda, zie AAMBORSTIG.*

ENGBORSTIGHEID, vr. *penjákit sesaq dáda.*

ENGEL, m. *melá'ikat, Ar.,* (het meervoud van *Malak*, doch wordt in het Maleisch als enkelvoud gebezigd).

De — der duisternis, *ib-lis, Ar., sjeithán, Ar.*

De — en, die 's menschen daden onderzoeken, *el-fufatlat, Ar.*

De val der wederspannige — en, *goe-geran malá'ikat jang doerháka.*

De — des doods, *isráfil, Ar.,* (die den laatsten bazuin blaast).

Mijn —, mijn liefste, *tjintákoé, háti, adenda, Hofst., más djoewita, Poet., lila.*

De graf — en, *monkar wá nakir, Ar.*

— en, in het Perz. *delwíán, K. O. II.*

ENGELACHTIG, b. n. *berpáráng malá'ikat.*

—, uitmuntdend, *terláoé bájiq, oetama.*

—, beminnelijk, *mánis.*

ENGELENKOOR, o. *perhimpónan malá'ikat.*

ENGELENSCHAAR, vr. *bala-tantará malá'ikat.*

ENGELIN, vr. hemelsche nimf, *bidiádarí, ánaq dára kíangan.*

—, aardsche nimf, onzichtbaar weldadig wezen, *perí en ferí, Perz.*

—, liefste, mijne —, *tjintákoé, háti, adenda, Hofst., más djoewita, Poet.*

ENGELZOET, o. (een kruid), *pákoé, pakkoé.*

ENGEN, b. w. *békin sesaq, menjesaqkan, zie ENG.*

ENGHEID, vr. *kasesákan.*

ENGTE, vr. *tampat sesaq, tampat soempit.*

—, naauwe weg, *djálán jang pitjaq, djoerang.*

—, zecëngte, straat, *salat, selat, selat, kellat.*

—, verlegenheid, *kasoésáhan.*

—, bergengte, *gerban.*

ENKEL, m. *máta káki, roedi.*

Tot aan beide — s in den modder, *másoq di loempoeu hínnga (sampé, L.) kadoewa máta káki.*

Een gezwollen —, *máta káki jang bangkaq.*

Het dunne van den voet boven den —, *pergaláangan káki.*

ENKEL, b. n. niet dubbel, *sa-lápis.*

Eene — e stof, *kájín sa-lápis.*

—, eenig, *asa.*

—, onvermengd, *dówang, L., sa-mata-máta, tráda di tjampor, L., toelén, L.*

— water, *ajer dówang, L., ajer sa-mata-máta.*

—, niet meer dan, slechts, *tjoemah, L., sádjá.*

Hij heeft maar eenen — en buffel, *dia poenja karbo tjoemah sátoe, makka padánja áda karbau sa-ékor sádjá, ia áda karbau sa-ékor sádjá.*

— e malen, *sring-sring, L., terkádang-kádang.*

— e malen kwam hij, *sring-sring ta dátang, L., terkádang-kádang ta dátang, áda kalánja ia dátang.*

—, zelden, *djárang.*

ENKELRING, m. *gelang káki.*

De plaats waar de — en gedragen worden, *pergaláangan betis.*

Holle, rinkelende —, *karontjong.*

ENKELVOUD, o. *biláangan asa.*

ENKLAUW, m. zie ENKEL.

ENT, vr. tak om in eenen anderen te — en,

tjábang tjangkokkan, tjábang kambári, tjangkok, Jav.
ENT, vt. zic EEND.
ENTEN, b. w. kambári, selit, tjangkok, njangkok, békin tjangkokkan, L.
 De koepokken in—, *tároh tjátjar.*
ENTERBILJ, vt. kápaq kapal, kápaq jang di páké akan melanggar kapal.
ENTERDREG, vt. gújit terbang akan melanggar kapal.
ENTEREN, b. w. melanggar kapal, menjerang kapal.
ENTERIJ, vt. kebon toekang tjangkokkan.
ENTERING, vt. pelangyáran kapal, penjerangan kapal.
 Een schip bij — nemen, *ambil (mengalahkan) kapal dengan melanggar itoe.*
ENTING, vt. tjangkokkan, penjangkokkan.
EPPE, vt. miga-miga.
EQUIPAGE, vt. (ond. w.) scheepsvolk, awaq, awaq práhoe, awaq kapal, órang práhoe, chalátsi, Perz., matros-matros, Eur.
EQUIPAGEMEESTER, m. sjáh bandar, Perz., kapála moewára.
 —, *uitruster van een schip, órang melangkap kapal.*
ER, bijw. sitoe, sána, di sitoe, di sána itoe.
 Ik was —, *kita poon adálah di sitoe.*
 Ik kom — van daan, *kita dátang derri sitoe of derri sána, (ais het veraf is.)*
 Hebt gij — van gegeten, *soedakkah angkaw mákan derri itoe? apa, loe soedah mákan derri itoe?*
 Wat hebt gij — aan, *apa goenánja itoe sána loe, L.? apákah goenánja itoe padámoe?*
 Hoe komt gij — aan? *bagimána loe dápat itoe? bagimánakah angkaw beróleh itoe.*
 — was een koning, *máka adálah sa-órang rádja.*
ERACHTENS, o. in: mijns —, paadda bitjára hamba, sája poenja kira, L., paadda bilangan hamba ini.
ERBARMELIJK, b. n. kasajangan, kaséhan, (kassian, L.) jang hároes di sájang, tjeláka.
 —e toestand, *kalakoewan jang kaséhan.*
ERBARMELIJKHEID, vt. pró jang kaséhan, pró jang tjeláka.
ERBARMEN, (zich), wed. w. kasiankan, menjájangkan.
 Zich over de armen —, *menjájangkan diri atas órang pápa, (miskin.)*
ERBARMING, vt. kaséhan.
ERF, o. tána.
 — bij een huis, *plein, nátar, látar, L.*
 Het huis met het — kosten zestien duizend gulden, *makka roemah dengan tánahnja itoeh argánja anam blas riboe roeptah.*
 —, *erfenis, poesáka.*

ERFBEZIT, o. peroléhan poesáka, ka-ampoenján poesáka.
ERFBEZITZER, m. pempoenja-t poesáka.
ERFBEZITTING, vt. poesáka.
ERFCLINS, m. boenga poesáka.
ERFDEEL, o. bahagian poesáka.
 Vaderlijk —, *poesáka derri bápa, poesáka derri paadda ajahnda, Hofst.*
 Moederlijk —, *poesáka derri má, poesáka derri paadda iboe, (bonda, Hofst.).*
ERFELIJK, b. n. kupoesakáan, derri paadda haq poesáka.
 —e ziekte, *penjákit bagá.*
ERFENIS, vt. poesáka, bárang poesáka.
 Eene grootte — *verkrijgen, beróleh poesáka besaar.*
 Eene — van de hand wijzen, *menoelag poesáka.*
 Eene — in bezit nemen, *mengampoenján barang poesáka, tarima barang poesáka.*
 Bevoegdheid tot eene —, *kaharoesan menarina poesáka, haq menarina barang poesáka.*
ERFGIFT, vt. pembrian watsiat.
ERFGELD, o. amas poesáka, derham poesáka, oewang poesáka.
ERFGEMAAKTE, m. órang jang dápat sapáro derri paadda poesáka, jang di djadikan wáritz.
ERFGENAAM, m. en vt. wáritz, Ar., jang beróleh poesáka, jang berpoesaká-t.
 Wettige —, *wáritz betoel.*
 Hij is de wettige —, *ia jang wáritz betoel.*
 Natuurlijke —, *wáritz kárana atsal, wáritz atslí, Ar.*
 —, met last van overgifte, *fideicommisbezitter, wáritz poesáka jang komediën derri paadda matinja itoe djátah paadda sa-órang jang lájin.*
 Als — optreden, *nájq wáritz.*
 De naaste — van den troon, *rádja moeda, wáritz makota.*
 Zonder — en sterven, *máti (meninggal) dengan tiáda meningalkan wáritz.*
 Een —, die niet gehouden is de schulden van den overledene te betalen, *wáritz jang tiáda bóleh di paqsa membájar hoetang órang máti.*
ERFGENOOT, m. en vt. sána wáritz.
ERFGIFT, vt. ERFGAAF.
ERFGOED, o. bárang poesáka.
 —, *nagelatene goederen, harta pening-gálan.*
ERFGRAF, o. goebr, Ar. of goeboer poesáka.
ERFGROOND, m. tána poesáka.
ERFGROONDREGT, o. haq tána poesáka.
ERFHUIS, o. roemah lélang harta pening-gálan, roemah lélang bárang-bárangnja órang máti.
 — houden, *lélang, lélang bárang-bárangnja órang máti.*

ERFHUISBOEK, o. *daftar barang jang di lélang, daftar harta peninggalan jang di lélang.*

ERFHUISGELD, o. *oewang lélang barang-barangnja orang mati.*

ERFHUISMEESTER, m. *kapala lélang, djoeroe lélang barang-barangnja orang mati.*

ERFKONING, m. *rádja wáritz, rádja kárana haq wáritz.*

ERFKONINGLIJK, o. *soelthánet of karadjáán kárana haq wáritz.*

ERFLAND, o. *támah poesáka.*

ERFMAKER, m. *jang memboewat watsiat, jang berwatsiat.*

ERFMAKING, vt. *pembrian poesáka.*

ERFPACHT, vt. *pádjaq poesáka.*

ERFRINS, m. *rádja moeda, poetra pembárap, anaq rádja jang mengganti ajahnda.*

ERFREGT, o. *haq poesáka.*

ERFRENTE, vt. *boengá oewang poesáka.*

ERFRIJK, o. *karadjáán poesáka.*

ERFSCHULD, vt. *hoetang poesáka.*

ERFSTER, vt. *orang parampoewan jang djádi wáritz.*

ERFVIJAND, m. *satroe ka-mati-matian.*

ERFVIJANDSCHAP, vt. *kasatroewan jang ka-mati-matian.*

ERFVOLK, o. *gawm jang terpileh.*

ERFVORST, m. *rádju moeda.*

ERFVORSTENDOM, o. *kuradjáán kárana haq wáritz.*

ERFZIEKTE, vt. *penjakit baqá, penjakit poesáka.*

ERFZONDE, vt. *dósa poesáka, dósa baqá, dósa atsalí.*

ERG, b. n. *kwaad, djáhat.*
 — *ziek, sákit pájah.*
 — *listig, tjerdig, zie ARG.*
 — *moeijelijk, soesah, soekar, mosjikil, Ar.*
 — *doodelijk, sábar, pájah.*
 Al te —, (bont) *tubbéna, eig. terbahéna.*

ERGDENKEND, b. n. *tároh sjak, berfikir djáhat.*
 Een — *mensch, orang jang menároh sjak, orang jang berfikir djáhat.*

ERGDENKENDHEID, vt. *sjak, Ar.*
 — *verwekken of opwekken, membrí sjak.*

ERGELOOS, b. n. *zie ARGeloos.*

ERGENS, bijw. *paadda sa-bárang tempat, sa-mána-mána, di mána-mána.*

ERGEREN, b. w. (aanstoot geven) *membrí sjak, membrí sákit háti, menjákítkan, menjedoet, bekin sákit háti, L.*
 Zich —, *kena sjak, menároh sákit háti, ambil per goesar, L., djádi ketjil háti, L., djádi sákit háti.*
 Ergert u dat? *sákitkah hatimoe derri paadda itoe?*

ERGERING, vt. *medlerat, Ar.*

ERGERLIJK, b. n. *jang membrí máloe.*

— *e woorden, perkatáán jang membrí máloe, (jang membrí sákit háti).*

Een — *leven leiden, hidop seperti risaw, hidop kája mangsat, L., hidop dengan memboewang máloe, hidop dengan tiáda senoeh sakáti.*

ERGERLIJKHEID, vt. *prí (kalakoewan) jang membrí máloe, zie ERGERLIJK.*

ERGERNIS, vt. *sjuk, Ar., béwang kasontóhan, medlerat, Ar., tjelá.*
 — *vermijden, melaloewt barang sjak.*
 — *geven, membrí sjak.*

ERGST, b. n. *terlebeh djáhat.*
 Het —, *jang terlebeh djáhat.*
 —, *bijw. ten — e, atas prí jang terlebeh djáhat, (kras, pájah, soekar,) terláloe amat sángat.*
 Toen zijne drift op het — *e was, takála amárahnja itoe terláloe djáhat, tempo dia poenja nárah terláloe amat (van het ergste van storm zegt men terláloe kras, van ziekte, terláloe pájah, van eene zaak, terláloe soekar.)*

ERINNEREN, b. w. *HERINNEREN.*

ERINNERING, vt. *zie HERINNERING.*

ERKAAUWEN, b. w. *zie HERKAAUWEN.*

ERKENNEN, b. w. *onderscheiden, kenal, mengenál.*
 Ik kon niet — *of de diamant echt was of niet, makka kita tiáda táhoe mengenál itoe íntan betoel ataw tiáda.*
 —, *gelenken, kenang, sadar, íngat.*
 De liefde der ouders —, *tersadarkan káseh ajah bondanja, íngat tjinta káseh má bápa, (orang toewahnja).*
 Ik erken uwe weldadigheid jegens mij, *sáju sadarkan kamoeráhanmoe paadda sája, sája íngat toewan poenja baai samu sája, L.*
 — *voor hetgeen het is, ákoe, meng-ákoé.*
 Ik erken u als mijn vriend, *angkaw kita mengákoé tsofbat, loe sája mengákoé sóbat, L.*
 U erkent hij voor zijnen zoon, *angkaw di akoenja ánaqnja.*
 Hem erkent hij voor zijnen zoon, *makka dia di akoenja ánaqnja.*
 Voor heer —, *bertoewankan, pertoewan.*
 Als heer erkend, (gehuldigd) *worden, di pertoewan.*
 Schuld —, *mengákoé sálah.*
 Zijne zonden —, *mengákoé dósa.*
 —, *vergelden, bálas, membálas.*
 Iemands goede diensten —, *membálas orang poenja kardja jang bájiq.*

ERKENNING, vt. *pengakoeuan.*
 —, *vergelding, balásan, pembalásan.*

ERKENTELIJK, b. n. *dankbaar, táhoe tarimu káseh, táhoe bálas, membrí sjoekr, mengoetjap sjoekr.*

ERKENTELIJKHEID, vt. *sjoekr, Ar., sjoekoer, verb., tarima káseh.*

—, *beloening, pembalásan.*
ERKENTENIS, *vr. tsifat menganal, d. i. het vermogen om te erkennen.*
 —, *gevoel, rása, perasáan.*
 —, *herinnering. sadar. ingat, kenang.*
ERLANGEN, *b. w. dápat, beróleh.*
 — *hetgeen men zoekt, beróleh bárang jang di tjári.*
ERLANGING, *vr. peroléhan, pendapátan.*
ERNEREN, *b. w. zie GENEREN.*
ERNST, *m. soenggoeh-soenggoeh.*
 In —, *dengan soenggoeh-soenggoeh, dengan hieqéat, Ar.*
Zegt gij dat in —? adákah angkaw berkáta itoe dengan soenggoeh-soenggoeh? soenggoekkah katámoe itoe? angkaw berkáta itoe dengan soenggoeh-soenggoekkah?
 Uit scherts ontstaat wel eens —, *makka derri paadda sanda goeraw poon djádi soenggoeh-soenggoeh djoega.*
 —, *gestrengheid, nadruk, síásat, kras, kapaqsáan, paqsa.*
 Zonder —, *slechts in schijn, tjáké-tjakké.*
ERNSTELIJK, *bijw. dengan soenggoeh-soenggoeh, dengan kras, dengan sasoenggoehnja.*
ERNSTHAFTIG, *b. n. moelia, besuar, mohtajim, Ar., zie DEFTIG.*
ERNSTHAFTIGHEID, *vr. kamoeliáan, kabesáran, zie DEFTIGHEID.*
ERNSTHAFTIGLIJK, *bijw. atas pri jang moelia.*
ERNSTIG, *b. n. bersoenggoeh-soenggoeh, dengan soenggoeh-soenggoeh, kabiláangan.*
ERNSTIGHEID, *vr. parángi jang bersoenggoeh-soenggoeh, parángi jang mohtasjinn.*
ERNSTZAAK, *vr. perkára jang kabiláangan, perkára besaar.*
ERT, *vr. zie ERWT.*
ERTS, *m. tánaah tambang, tánaah mariaw.*
 — *van tin, tíuerts, tánaah tímah poetih.*
ERVAREN, *b. n. bejása, táw, táhoe, bisa, djoewárt, Ar., faham, Ar., naths, Ar., pandei, tjóba, tertjóba, pantas, wáqif, Ar.*
 — *in het geld tellen, bejása hitoeng oewang.*
 Hij is — *in het visch vangen, ía táw mentjahárt ikan.*
 — *in de krijgskunst, faham paadda ilmoe síkmat paprángan.*
 — *in het schilderen, pandei menoelis gambar.*
 — *in den krijg, tertjóba dálam prang.*
 Een al te — *mensch, órang terláloe bisa.*
 — *in den wapenhandel, pantas bermájin sindjáta.*
 — *in het lezen, pantas membátja, (memátja).*
 — *in verborgene wetenschappen, tarka penglihatan paadda bárang jang ghájib.*

— *(in het algemeen), mengarti.*
 — *in alle wetenschappen, bidjagsána paadda bárang ilmoe.*
 Zeer —, *máhir, Ar.*
ERVARING, *vr. bejása, tadjribat, Ar., bitwat, Ar., balwa, Ar., faham, Ar.*
ERVE, *o. zie ERF.*
ERVELOOS, *b. n. tíada herwáritz.*
ERVEN, *m. meerv. segalla wáritz.*
ERVEN, *b. w. dápat poesáka, beróleh poesáka, berpoesaká-i.*
 Vele schatten —, *beróleh poesáka máta benda jang bánjaq.*
 Al de deugden van zijnen koninklijken vader —, *berpoesaká-i segalla kabedjikan ajahnda.*
ERVER, *m. wáritz, Ar., órang jang dápat (beróleh) poesáka.*
ERVING, *vr. peroléhan poesáka.*
ERWET, *vr. zie ERWT.*
ERWT, *vr. boewah kátjang, zie BOEK.*
 Roode — *met zwarten spikkel, rákat, (zij heet ook sága tímáangan en dient om goud te wegen; er wordt lijm van gemaakt).*
ERWTENBED, *o. pétaq kátjang.*
ERWTENNAT, *o. suert, sop kátjang, koewah kátjang.*
ERWTENSCHIL, *vr. koelit boewah kátjang.*
ERWTENSOEP, *vr. zie ERWTENNAT.*
ESCADRON, *o. pásoeq órang berkoeda.*
ESKADER, *o. smaldeel, angkátan láwoet, angkátan kapal paprángan.*
ESSAYEUR, *m. djoeroek mengoedji.*
ESTRIK, *m. gebakken vloersteen, bátoe koesta, bátoe oebin.*
ETEN, *b. w. (van de menigte) mákan.*
 —, *(van de vorsten en grooten), santap.*
 Rijst —, *mákan nást.*
 Veel —, *mákan bánjaq.*
 Weinig —, *mákan sedikit.*
 Des morgens —, *mákan pági.*
 Des middags —, *mákan tengah hárt.*
 Gaarne —, *soeka mákan.*
 Eenen eed —, *valschelijk zweeren, mákan soempah.*
 Op de graven —, *(godsdiensig), moendjoeng.*
 Menschen ten — *vragen, panggil órang mákan, silákan órang santap, Hoft.*
 Lekker —, *mákan énaq, santap sedap, Hoft.*
ETEN, *o. makánan, láwoeq, rezeqi, Ar.*
 Brengt het — *op! kaloewar makánan! báwa makánan!*
 —, *geregt, spijzen, schotel met een geregt, hidingun.*
 — *opdischen, voorzetten, mengidangkan órang, Hoft., membáwa makánan.*
 Het — *van den vorst, íapan rálja.*
ETENSBAK, *m. tempat makánan.*
 Houten —, *tjápo, tjapo.*

ETENSKAS, vt. *suppèn, sepèn*, (van het eng. *spence*.) *tampat taròhan mukánan.*
 ETENSTLD, m. *tempo mákan, koetika santap.*
 ETER, m. *orang mákan.*
 — s en drinkers, *orang mákan mínom.*
 ETMAAL, o. *sa-hári sa-málam.*
 Vier etmalen reizens, *empat hárt empat málam perdjalánanjan, S. R. 119.*
 ETHER, m. lucht boven den dampkring, *akas, angkas, Hind.*
 ETHERISCH, b. n. *sent, háloes.*
 Een — wezen, *orang sent, orang háloes.*
 ETTELIJK, b. n. *bárang, bebrápa.*
 — zwarigheden, *bárang kasoeakaran.*
 — maanden, *bebrápa boelan.*
 ETTER, in. *nánah, mááddat, Ar., K. O. I. 14.*
 Waterachtige —, *nánah jang berájer.*
 Er komt veel — uit die woude, *makka bánjag nánah kaloewar derri itoe loeka.*
 Het steeken van den —, *ngangkot, ngangkot nánah, mengangkot nánah.*
 ETTERACHTIG, b. n. *bernánah roepánja, sa-roepa nánah, seperti nánah.*
 ETTERACHTIGHEID, vt. *roepa nánah.*
 ETTERBLAASJE, o. *katoemboehan nánah.*
 ETTERBORST, vt. *dáda jang kaloewar nánah, (jang bernánah).*
 ETTERBUIL, vt. *bintil nánah.*
 ETTEREN, o. w. *bernánah, kaloewar nánah.*
 Eene — de woude, *loeka bernánah, loeka jang kaloewar nánah.*
 Doen —, *mengaloewarkan nánah, bernánahkan.*
 ETTERGAT, o. *lóhang loeka bernánah.*
 ETTERGEVEND, b. n. *rijp makend, békin mátang loeka, bernánahkan loeka, békin mátang nánah.*
 ETTERGEZWEL, o. *bisoel nánah, bintil nánah.*
 ETTERIG, b. n. *kaloewar nánah, bernánah.*
 ETTERING, vt. *nanáhan, kaloewáran nánah.*
 ETTERPROPJE, o. *poesat nánah.*
 ETTERSLIJM, o. *thám nánah.*
 ETTERSPUITJE of — *pompje, hamboesan nánah.*
 ETTERWOND, vt. *loeka nánah, loeka jang bernánah.*
 ETTERZAK, m. *kandoeng nánah.*
 EUVEL, o. *kwaal, penyákít.*
 —, *fout, sálah.*
 EUVEL, b. n. *kwaad, kwalijk, djáhat, boesoeg.*
 —, *kwaadaardig, boos, slecht, kapista.*
 —, *toornig, amárah, márah, L., morka, Hofst.*
 — opnemen, *djádi goesar, ambil per goesar, L., djádi ketjil háti, djádi márah, L., (amárah.)*
 EUVELDAAD, vt. *sálah besar, perhoewátan jang djáhat, perhoewátan jang kapista.*
 EUVELMOED, m. *angkára.*

EVANGELIE, o. *indjil, Ar.*, verb. Gricksch. —, *blijde boodschap, bisjrat, Ar.*
 EVANGELIEDIENNAAR, m. *goeroe indjil, pandíta jang mengchothbatkan indjil.*
 EVANGELIEDIENST, vt. *pekardjään indjil, háal indjil.*
 EVANGELIELEER, vt. *peladjáran indjil.*
 EVANGELIELEERAAR, m. *chathib indjil, goeroe indjil.*
 EVANGELISCH, b. n. *indjil, Ar.*
 EVANGELIST, m. *penjoerat indjil.*
 EVANGELIESTOF, vt. *nats indjil, Ar.*
 EVEL, bijw. zie EUVEL.
 EVEN, bijw. juist zoo, *sáma.*
 Hij is — zoo oud als ik, *makka ia sama oemoerja dengan kita, oemoernja sama dengan kita poenja oemoer.*
 — zoo veel, *bagitoe bánjag, sama bánjagja.*
 — wijs, *sama boedimán.*
 — hoog in rang zitten, *doedoeq bertimpálan.*
 Het is om het —, *sama djoega.*
 —, eventjes, *sedikit, sabantáran sádja, sakedjap máta.*
 —, pas, kort geleden, *tádt, tahádt, bahároe.*
 Om het —, *mána sádja.*
 Want mijn kind is — goed van voorkomen (gelaatstrekken) als hij, *kárana ánaqkoe sama bájiq párasnja dengan dia.*
 Zoo — kwam hij hier, *bahároe tahádt (bároe tádt,) dia dátang kamárt.*
 —, een weinig, *sabantar.*
 Zoo — sleept gij nog, *tahádi angkaw lági tidor.*
 Gij moet — wachten, *loe mistí toenggoe sedikit, L., apálah kiránja toewan hamba toenggoe sedikit.*
 — eens, zie GELIJK.
 — alsof, *sa-olloh-olloh.*
 Indien ik u deze mijne kroon geef, is het — alsof ik mijn hoofd aan u overlever, *dkaloe akoe brian makotákos ini kapadámoes sa-olloh-olloh kapa'ákoelah akoe sarahhan kapadámoes, S. R. 40.*
 — als een broeder, *seperti mána soe-dára.*
 EVEN, b. n. *gnap.*
 — en oneven, *gnap dan gásil.*
 EVENAAR, m. *máta témbangan, djároem témbangan.*
 —, *evennachtslijn, chath istiwá, gáris (báris) pertengáhan doen á.*
 EVENAARDIG, b. n. *sama prinja.*
 EVENAARDIGHEID, vt. *sa-roepa, sama roepa.*
 EVENAREN, b. w. *menjamá-i. bersaroepa, áda bandingan, timpal.*
 EVENARING, vt. *bandingan.*
 EVENBEELD, o. *gambar, teládan.*
 —, *wederga, sa-tára, timpálan.*
 Een — hebben, *bersatára, bertimpálan.*
 EVENEENS, bijw. *sama djoega, sa-tára, sátoe*

roepa, sa-prt, sa-bendarang, bendjar, imbas-imbas.

— alsof, *oloh-oloh*, zie KWANSWIJS EN GELIJK.

EVENEEUWIG, b. n. *sâma kakal, sâma baqâ.*

EVENGELIJK, b. n. *sâma râta.*

— in magt, *sâma râta koewasânja.*

EVENEN, b. w. zie EFFENEN.

EVENING, vt. *peralâan.*

Dag- en nacht—, *ratânja siang dan mâlam.*

EVENMATIG, b. n. zie GELIJKMATIG.

EVENMENSCH, m. *sâma, mânoesja, sa-djenis orang.*

EVENNAASTE, m. zie EVENMENSCH.

EVENMIDDELPUNTIG, b. n. *sâma poesatnja.*

EVENNACHTSLIJK, vt. *chath istiwâ.*

EVENREDIG, b. n. *berandam, sâma râta, sâma târa, satâra.*

—, van gelijk waarde, *sâma harga.*

Wie wil er handel drijven wanneer de winst — is aan het verlies? *stâpa mâw berdâgang kâlœ lœba itoe sâma dengan roegi adânja?*

—, overeenkomstig aan, *pâtoet dengan.*

— verdeeld worden, *di bahâgi râta.*

EVENREDIGHEID, vt. *andam, qadar, Ar., nasabat, Ar.*

Naar — hunner werken, *dengan sa-kira-kira pekarjâânja.*

In —, *dengan sa-qadarnja.*

EVENREDIGLIJK, bijw. *dengan râta, dengan pâtoet, dengan sa-qadar.*

EVENTJES, bijw. zie EVEN.

EVENVEEL, bijw. *sâma bânjaq, sâma râta.*

—, om het even, *sâma djoega.*

EVENVERAFGELEGEN, bijw. *sâma djâwhnja.*

EVENWAARDIG, b. n. *sâma hargânja.*

EVENWAARDIGHEID, vt. *harga jang sâma.*

EVENWAARDIGLIJK, bijw. *atas prt jang sa-harga.*

EVENWIGT, o. *sâma bratnja, sâma kabrâtan, sâma tîmbângannja.*

Het — houden, *menjâma, samâkan.*

EVENWIGTIG, b. n. *jang âda sâna tîmbângannja, jang âda sâma bratnja.*

EVENWIJDIG, b. w. *sâma djâwhnja antarânja.*

De — e stand van de as met de aarde, *perdirian goethob jang sâma djâwhnja dengan boemi.*

EVENWIJDIGHEID, vt. *djâwhnja jang sâma.*

EVENZINNIG, b. n. van gelijke betekenissen, *sâma artinja.*

EVENZINNIGHEID, vt. *artinja jang sâma, sâtoe artinja.*

EVERZWIJN, o. *bâbi hoetan.*

EXEMPLAAR, o. *tiroewan, rantjâna, persalinan, noschat, Ar., masjy, Ar.*

EZEL, m. *kalidê djantan, hûmâr, Ar., kamir, Ar.*

Jonge —, *ânaq kalidê, kalidê moeda.*

Gestreepte, kaapsche —, *kalidê blang.*

—, zie DOMOOR.

De — balkt, *kalidê mendjerta.*

— van eenen schilder, *tampat menoelis gambar, koeda-koeda penoelis gambar.*

EZELACHTIG, b. n. *seperti kalidê.*

—, dom, *bôdoh.*

EZELACHTIGHEID, vt. *kalakoewan of prt jang bôdoh.*

EZELDRIJVER, m. *orang menghâlaw kalidê.*

EZELEN, o. w. *karja terlâloe amat, mengoesahkan diri terlâloe sângat.*

EZELIN, vt. *kalidê betina.*

EZELINNEMELK, vt. *ajer soesoe kalidê.*

EZELSBRUG, vt. fig. *pengadjaran jang terlâloe gampang.*

EZELSKOP, m. *kapâla kalidê.*

EZELSOOR, o. *telinga kalidê, koeping kalidê, L.*

EZELSVEULEN, o. *ânaq kalidê.*

EZELSVLEESCH, o. *dâging kalidê.*

EZELSWRKK, o. fig. *pekarjâân jang terlâloe soesah, pekarjâân koeli.*

EZELTJE, o. *kalidê ketjil.*

F.

F, vt. de letter *f*, *fa*, Ar.

FAAL, vt. zie FEIL.

FAALGRIEP, vt. zie MISSLAG.

FAAM, vt. *chabar, brita, warta.*

—, goede naam, *nâma jang bâjiq.*

Iemands — verheffen, *menimboelkan (memoeliakan) nâma orang.*

Iemands — verdonkeren, *mentjelâkan nâma orang.*

Zijne — is door de geheele wereld beroemd, *makka namânja poon masjoer paadda întero doenja.*

—, roem, *gah.*

FAAMLOOS, b. n. *glap.*

Een — mensch, *orang glap, orang jang tiâda poenja nâma sakâh.*

FAAMROOVER, m. zie ERROOVER.

FABEL, vt. *qitsatsat, Ar., (kissat,) matsal, Ar.*

—, verhaal, *tjeritrâ, tjeritra.*

FABELACHTIG, b. n. *tjârang, doesta-doesta, seperti qitsatsat, perbôla.*

Eene — e plaats in de aarde, *dikâ.*

FABELKUNDE, vt. *ilmoe dâwâta.*

FABELKUNDIGE, m. *jang faham paadda ilmoe dâwâta.*

FABELSCHRIJVER, m. *tsâhîb il qetsatsat.*

FABRICEREN, b. w. *memboewat, bêkin, L., menoekang.*

- FABRIJK**, *vr.* roemah toekang, roemah kapandéan, toekangan.
—, opziener over gebouwen, *djoeroe memariksa gedong.*
- FABRIKGOED**, *o.* boewátan penggilingan, boewátan katoekangan.
- FABRIKANT**, *m.* toekang, kipoe, kimpoe, pandei.
- FAC-SIMILE**, *o.* toeroenan jang tsak derri paaddu tanda tangan ataw noschat poerba kála.
- FACTIE**, *vr.* oemmat, oemmat soewátóe fihag.
Eene munitieke —, oemmat gógah, (*ghóghá*, Perz.).
- FACTIEDRIJVER**, *m.* kapála oemmat, órang mengharoekan soewátóe oemmat.
- FACTOOR**, *m.* pétor, feitor, Port.
De opperste —, die den handel bestiert, pétor besaar jang memegang perniagaan.
- FACTORIJ**, *vr.* zeeplaats, bendar.
— aan den mond eener rivier, *koewála, kwála.*
—, bestuur, pamarintáhan.
- FACTUUR**, *vr.* daftar bárang dagangan, ástftar bárang perniagaan.
De — heeft hij mij niet gezonden, *makka daftar bárang dagangan itoe tiádu di kirimkannya kepada kita.*
- FACULTEIT**, *vr.* madjlis, Ar.
De theologische — aan eene hoogeschool, *madjlis hakim ilmoe agama (ilahi) di madrasah.*
De medische —, *madjlis hakim ilmoe thibb' (ilmoe adwiat.)*
- FAGOT**, *vr.* eene soort van —, *saroent.*
- FAILLEREN**, *o.* poetoes módal, zie **BANKBREUKIG**.
- FAILLISEMENT**, *o.* zie **BANKBREUK**.
- FAIZANT**, *vr.* zie **FAZANT**.
- FAKKEL**, *vr.* óbor, L., soeloh, dámar, pedamáran, sigt, dípa, Kaw.
Kleine — van het kokosbloemhulsel, *oepat.*
Eenen — dragen, *báwa óbor, membáwa soeloh, menjoeloh.*
Een — in de duisternis, (eene lamp voor den voet), *óbor paadda málam glap, soeloe di djálan, (— op den weg).*
De maan tot — hebben, *berdámarkan boelan.*
- FAKKELDRAGER**, *m.* órang jang membáwa óbor, hamba jang membáwa soeloh.
- FAKKELLICHT**, *o.* trang óbor, trang soeloh.
- FALEN**, *o. w.* woeroeng, L., tiáda djádi, tiádu berlákoé, zie **FEILEN**.
- FALIE**, *vr.* kaloebong, toedoengan, selindang.
- FALIEKANT**, *b. n.* en bijw. *sálah.*
—, mislukt, woeroeng, L., zie **FALLEN**.
- FALIEVOUTEN**, *o.* pemboedjoekan.
—, bedrog, *tipoe, pedájan.*
- FALSARIJ**, *m.* órang chiánat, órang tjoelas háti, órang palsu, L.
—, namaker van geschriften, órang jang melakoekan (*békin, L.*) soerat lantjoeng, (*pulso.*)
- FALSITEIT**, *vr.* tipoe dengan soerat lantjoeng, (*pulso.*)
- FAMILIE**, *vr.* sánaq, kaponákan, kaloewarga, koelawarga, bangsa, à-à-ilat, Ar., famili, verb. van *kádang, Jav.*
- FAMILIEBETREKKING**, *vr.* sánaq, soedára, pekaloewargáan, kaponákan, kandangan, verb. van *kádang, Jav.*
- FAMILIENAAM**, *m.* náma atsal, náma pamili, L., verb.
- FAMILIERAAD**, *m.* madjlis qawm kaloewarga, bitjára sánaq soedára.
- FAMILIEVERDRAG**, *o.* perdjandjian qawm kaloewarga.
- FAMILIEWAPEN**, *o.* matert bangsa, tjap atsal, tjap pamili, L.
- FAMILIEZIEKTE**, *vr.* penjákit atsal, penjákit derri kaloewar proet, L.
- FARIZEËR**, *m.* órang farisít.
—, huichelaar, órang moenásiq, órang tjoelas háti.
- FAT**, *m.* (ond. w.) *djanggal, órang paralenté, (perlenté.)* thans wordt dit woord minder dan weleer, op een slecht mensch toegepast.
- FATSOEN**, *o.* vorm, roepa.
—, maaksel, boewátan.
—, maakloon, oepah kardja.
—, mode, tjára.
Die bekr heeft een mooi —, *makka piála itoe bágoes roepánja.*
Dat zadel heeft een engelsch —, *itoe palána (sella, L.) roepánja boewátan Inggris.*
Hoeveel hebt gij voor het — betaald? *brápa loe bájar dia poenja oepah kardja?*
Dat kleed heeft een Javaansch —, *itoe kájin (bádjoe) tjára Djáwa.*
Een man van —, *órang bájiq-bájiq, órang berbangsa, órang sópan.*
Zijn — weten te houden, *táhoe melakoekan diri dengan sepertinja, táhoe áadat.*
- FATSOENERDER**, *m.* jang meroepákan, jang *békin roepa.*
- FATSOENEREN**, *b. w.* membri roepa, meroepákan, *békin roepa.*
Eenen hoed naar de fransche mode —, *meroepákan topt (tyepia) sa-bagimána tjára Prasan, békin toppi kája tjára Prasan roepánja.*
- FATSOENERING**, *vr.* pemboewátan roepa, *bekinan roepa, L., peroepáan.*
- FATSOENLIJK**, *b. n.* táhoe áadat, sópan, santon, bájiq-bájiq.
Een — man, *órang jang táhoe áadat, órang bájiq, bájiq.*
Het is niet — met de beenen te zitten

- slingeren, *makka tiadálah sópan doekoeg berdjanté-djanté.*
 Zich — voordoen, *djinggér.*
- FATSOENLIJKHEID, vr. *pri sópan, pri santón, áádat, hormat.*
- FAZANT, m. *toegang, moewá, tadroedj, Ar.*
 —, de haan, *toegang djantan, tadzraw, Perz.*
 De Sumatrasche —, argusfazant, *koewaw.*
 Korren of kakelen zoo als een —, *memoewá.*
 Het geluid van den — namaken, *memoewá.*
- FAZANTHAAN, m. *toegang djantan, tadzraw, Perz.*
- FAZANTHIE, vr. *toegang betina.*
- FAZANTHOND, m. *andjing perboeroewan toegang.*
- FAZANTHOUDER, m. *orang piára toegang.*
- FAZANTJAGT, vr. *perboeroewan toegang.*
- FEBRUARIJ, m. *boelan pebroewári, verb.*
- FEEKS, vr. *parampoeuan bingis, parampoeuan prang proes.*
- FEEST, o. feestmaal, *djamoeuan, perdjamoeuan, binbang, Sum., pesta, verb. van festa, Eur.*
 —, feestdag, *hári rája, hári besaar.*
 — na de vaste der maand Ramadlan, *iel jilhr, Ar.*
 — op Sumatra bij het plegtig baden van jonge kinderen, *manboedo.*
 Het — vieren van eene vrouw, die voor het eerst zwanger en in de zevende maand is, *midjaq, midjaq tánah, menidjaq,* (ook het — als het kind begint te loopen.)
 — van de hemelvaart, *hári rája miradj hadlrat Isa, hári rája kanáikan Elmeseli ka-sorga.*
 Het — der drie koningen, *hári rája dinfon.*
 Het — van palmzondag, *hári rája es-sabásib.*
 Het — van pinkster, *hári rája el-chamsina.*
 Het — der loofhutten, *hári rája tarátug, id el cheimah, Ar.*
 Het — der ongezuurde brooden, *hári rája róti mánis.*
 Het — van pascha, *hári rája futsaf.*
 Het — der vernieuwing des tempels, *hári rája menperbáiki beit el moeqaddas.*
 Heden avond is er een groot — in de harmonie, *makka ini málam áda pesta besaar di roemah bólu, L.*
 — vieren bij bruiloften, *berdjaga-djaga,*
- FEESTDAG, m. *hári rája, hári besaar, hári termása, mása rája.*
 Enen — vieren, *memoelákan hári rája.*
- FEESTELIJK, b. n. *áthlmat, Ar., besaar.*
 Enen koning — verwelkomen, *mengaloe-ngaloe kan rádjá atus pri jang áthlmat.*

- , met vreugde, *dengan bersoeka-soekakáan.*
- FEESTELIJKHEID, vr. *feestelijke bedrijven, perdjagáan.*
- FEESTELING, m. en vr. *orang djamoewan, orang memoelákan hári rája, orang jang berhári rája.*
 De vorst gevoelde zich eveneens als —en, die diamanten en juweelen vinden, *makka rása baginda itoe separti lakoe orang jang berhári rája. S. Jbr. 55.*
- FEESTGEEBAAR, o. *handgeklap, tápoq tángan.*
- FEESTGOENoot, m. en vr. *teman berhári rája, teman di festa, L.*
- FEESTGEWAAD, o. *pekájin hári rája, pekájin jang indah-indah.*
 Een geheel —, *saberhána pekájin.*
- FEESTLIED, o. *njanjian hári rája.*
- FEESTOEN, vr. zie FEESTOEN.
- FEESTOFFER, o. *persoembáhan mása rája, qorbán hári rája.*
- FEESTMAALTIJD, m. *djamoe, perdjamoeuan.*
- FEESTVIERING, vr. *perdjagáan, háal memoelákan hári rája.*
- FEESTZANG, m. *njanjian hári rája, mazmoer, Ar.*
 —, vreugdezang, *kidoeng soeka-soekakáan.*
- FEIL, vr. *misslag, sálah, sálah ketjil.*
 —, onvolkomenheid, *kakoerangan.*
 Waar zijn de menschen, die geene —en hebben? *di mána orang jang tiada sálahnja?* zie FOUT.
- FEIL, vr. zie DWEIL.
- FEILBAAR, b. n. *jang kasaláhan, jang bóleh bersálah, jang dápat berboewat sálah.*
- FEILBAARHEID, vr. *parángi jang kasaláhan.*
- FEILEN, o. w. *bersálah, koerung, berboewat sálah.*
 Reeds ettelijke malen heeft hij gefeild, *soedah bebrápa kali id bersálah.*
 —, dwalen, *sasat, sesat, kasasar, L.*
- FEILEN, b. w. zie DWEILEN.
- FEILING, vr. zie FEIL.
- FEILLOOS, b. n. *soeti derri paadda sálah.*
- FEIT, o. *daad, perboewátan.*
 —, in eenen kwaden zin, *sálah, perboewátan djáhat, hónar.*
 Op het — (op heeter daad) van stelen of hoereren betrappen, *mendápatkan mentjoeri ataw berziná, (bermoekah), baaddar, L.*
 Indien iemand op het — bevonden wordt van te moorden, *djikalaw orang kadapátan memboenoh orang.*
 —, daadzaak, wezenlijkheid, *kabénáran háal jang soenggoeh-soenggoeh.*
- FEITELIJK, b. n. *vijandelijk, bersatroe, bermoesoeh.*
- FEITELIJKHEID, vr. *gághah, perboewátan jang kras, (jang síasat), pekardjáján jang memaqa.*
 — plegen, *menggagáhi, paqa, memaqa.*
- FEL, b. n. *sterk, kras.*
 Een —le wind, *angin kras.*

Eene —le koorts, *demam kras*.
 —, groot, *besaar*.
 Een —le brand, *ápi besaar*.
 —, snerpand, *bijtend, sángat*.
 Eene —le koude, *dingin jang sángat*.
 —, verwoed, *boewas, gárang, gálaq, sábar*.
 Een —le tijger, *rimaw jang boewas, máttjan gálaq*.
 Een —le hond, *andjing gálaq*.
 Een —, onstuimig mensch, *orang gárang*.
 —, stekend, *pedih*.
 Eene —le wonde, *loeka jang pedih*.
 Eene —le vrouw, *parampoewan jang bingis*.
 FÉLP, o. *beloedroe jang berboeloe*.
 FEMELAAR, m. zie FIJMELAAR.
 FEMELÉN, b. w. zie FIJMELÉN.
 FENEGRIEK, o. *hallabat, Ar., kalábat*, verb.
 FENIKS, m. denkbeeldige vogel, ook een onvergelykelyk mensch, *nádirat, Ar., anqá, Ar.*
 FEP, vt. *máboq*.
 Iemand, die aan de — is, *pemáboq*.
 FEPPEN, b. w. *minom bányaq*.
 FEPPER, m. *pemáboq*.
 FERIE, vt. *feri, perí*, Perz., (weldadig onzigtbaar wezen).
 Dit zijn bloemen van de —s, *inilah boenga-boengáan segalla fert*.
 FERMOOR, m. *páhat besaar*.
 FERNAMBUKHOUT, o. *kájoe sápany of sepang*.
 FESTOEN, vt. *boenga di kárang, karángan boenga, kumbang-kumbang jang di kárang, kafá-kafá*.
 En hij beval eene — te maken, *makka di soerohnya kárang soewátöe karángan*.
 FEZANT, m. zie FAZANT.
 FEZIKKEN, o. *berbisiq-bisiq*.
 FIAT, o. *béjar*.
 —, het geschiede! *béjarlah!*
 Het — executie verleenen, *membri parintah akan melakoekan hoekoem*.
 FIELT, m. *risaw, bangsat, L., geibána, telédor, L.*
 FIELTACHTIG, b. n. *lákoe risaw, lákoe djálan bangsat*.
 FIELTENSTUK, o. *pekarjáán bangsat, perboewátan geibána, kardjánya orang boesoq*.
 FIEMELAAR, m. zie FIJMELAAR.
 FIEMELÉN, b. w. zie FIJMELÉN.
 FIER, b. n. *háti besaar*.
 —, trotsch, *angkoé, L., djoemáwa, tjongka, gádoeh, goeddoeh, kátjaq*.
 FIERHEID, vt. edele —, *himmát tinggi*.
 —, trotschheid, *penggáhan, kabesáran háti*, zie FIER (trotsch).
 FIGUUR, vt. *roepa, teládan*.
 Figuren van bloemen, *nakas*.
 Eene — van eenen draak, *roepa nága*.
 —, in de redek., *ibárat, Ar., oepáma*.

FIGUURLIJK, b. n. *dengan ibárat, ibáratnja, madjázi, Ar.*
 Een woord, dat in eenen — en zin gebruikt wordt, *perkatáán jang di páké dengan arti jang madjázi, (dengán ibárat)*.
 FIGUURLIJKHEID, vt. *arti madjázi, ibárat, oepáma*.
 FIJMELAAR, m. *wolkaarder, orang menjisir boeloe domba*.
 —, schijnheilige, *orang tjoelas háti, orang moenátiq, ahloel nifáq, Ar.*
 FIJMELACHTIG, b. n. *tjoelas, moenátiq, Ar., niják, Ar.*
 FIJMELARIJ, vt. *perboewátan tjoelas, niják, Ar.*
 FIJMELÉN, b. w. *wolkaarden, menjisir boeloe domba*.
 —, huichelen, *poera-poera berbaqtí, bernifáq, tjoelas*.
 FIJN, b. n. van stoffen, *ijl, háloes, cháts, Ar.*
 — linnen, *kájin háloes*.
 —, dun, *tipis, nípis, daqiq, Ar.*
 — vel, *koelit tipis ook nípis*.
 —, van maaksel of klank, *sandoes, sentí*.
 Zoo — als rag, (van stoffen), *sandoes*.
 Eene — stem, *soewára jang seni, (háloes)*.
 Eene — e ketting, *ranté jang sentí chalgahnja (tjintjinja)*.
 — gras, *roempoet jang sentí*.
 Een — e draad, *benang háloes*.
 —, zuiver, *soetji*.
 — goud, *amas soetji*.
 Een — e pen, *penna háloes, L., qalam háloes*.
 Een — e kam, *sisir háloes*.
 Een —, etherisch wezen, *orang háloes*.
 —, vroom, *tsáleh, Ar.*
 —, vergruisd, *loemat, kaloemátan*.
 —, zacht, *rintéq*.
 FIJNAARD, FIJNBAARD, m. *orang moenátiq*.
 FIJNHEID, vt. *prí háloes, zie FIJN*.
 FIJNIGHEID, vt. zie FIJNHEID.
 FIJNSCHILDER, m. *toekang soengging, toekang gambar*.
 FIJNTJES, bijw. *atas prí jang háloes*.
 FIJT, vt. *kaloeroetan, tjintjangan*.
 FIKFAKKEN, o. w. *melantjong, L.*
 —, talmen, *kardja lambat-lambat, karuja dengan málas*.
 FIKFAKKER, m. *talmer, orang málas, orang melantjong*.
 FIKFAKKERIJ, vt. *pekarjáán tjomah-tjomah*.
 FIKSCH, b. n. *vlug, vaardig, pantas, tjepat*.
 Een — mensch, *orang pantas*.
 Niet —, niet gezond, *sákit sedikit, tíada sedap, tráda énaq, L.*
 —, bijw. *dengan pantas*.
 FIKSCHIED, vt. *kapantásan, kabisáan*.
 FILOMEEI, vt. *bolbol, Perz*.
 FILOZEL, vt. *soetra kásar*.
 FILOZOFIE, vt. *filasafat, Ar.*
 FILOZOOF, m. *saylasoef, Ar., hakim, Ar.*
 FILTEREN, b. w. *sáring, zie DOORZIJGEN*.

FINANCIE, vt. *pett chazinat, perbendahâran, kas oewang, L., pett oewang.*
FINANCIEKAMER, vt. *kantor oewang, L., goedang mâta benda.*
FINANCIEWEZEN, o. *pemarinâtahan perbendahâran, perkâra oewang.*
FINEREN, b. w. (ond. w.) *menghaloest, bëkin hâloes, bëkin brisih, L.*
FIOOL, vt. *flesch, soerâh, boeli, kâtja.*
 —, *speeltuig, rebab, rabâb, harbab, biôla, verb.*
FIRMAMENT, o. *tjakrawâla, tjerchi, tjerchek, Perz., lûngit, falak, Ar.*
 De rondwenteling van het —, *peridâran tjakrawâla.*
FISKAAL, vt. *djaqsa, piskal, verb., fiskal.*
FISTEL, vt. *loeka dalam jang bernânah.*
 —, *ongeneeslijke —, kanker, nâsoer, Perz.*
FITS, vt. zie **BUNSIING**.
FLAAUW, b. n. *zwak, lemah, lemas, L.*
 —, *uitgeput, letêh, lesoe.*
 —, *in onmagt, mortja, pangsân, kalângar, L., bëhoes.*
 —, *smakeloos, tâwar, ambar.*
 —, *onbeduidend, kûsong.*
 Een — *gesprek, ômong-ômong kûsong.*
 Zeer — *van smaak, terlâoe tâwar (ambar) rasânja.*
 — *van kleur, poetjat.*
 —, *ligt, eventjes, sabantâran sâdja.*
 — *van verstand, gâwal.*
 —, *bijw. dengan lemah, atas prt jang lemah, zie FLAAUW, b. n.*
 — *van glans of licht, soeram.*
FLAAUWELJK, bijw. zie **FLAAUW**, bijw.
 —, *traag, mâlas, lâlê, koerang pariksa.*
 —, *langzaam, lambat, perlâhan-lâhan, plan-plan, L., segan.*
FLAAUWHARTIG, b. n. *koerang hâti, tjabar, gantar, hâti ketjil, L.*
FLAAUWHARTIGHEID, vt. zie **BLOOHEID**.
FLAAUWHEID, vt. *smakeloosheid, pri tâwar, pri ambar, râsa ambar, râsa tâwar, ambar rasânja, tâwar rasânja.*
 — *des gemoeds, kalemâhan, kaletêhan, pentjabâran, kahilângan hâti, hâti ketjil.*
FLAAUWIGHEID, vt. zie **FLAAUWHEID**.
FLAAUWTE, vt. *mortja, pangsân, kalângar, L., kantâka en hantâka, Kaw., sawâq, Ar.*
FLAAUWTJES, bijw. zie **FLAAUWELJK**.
FLABBEREN, o. w. *van den wind, tjoep lemah lemboet.*
FLADDEREN, o. w. *terbang sini sâna, kibar.*
 Ik zie eenen vogelzwerf —, *kita melihat boerong sa-kâwan terbang sini sâna.*
 Fladderende en wapperende vaandels, *bandêra jang berkibâran.*
 —, *klapwieken, tâpiskan, tâpiskan sâjap.*
 —, *golven, gojang, berâlon, berombaq.*
FLAGEOLET, vt. *deze heeft de inlander niet, maar wel een klein fluitje, soeling ketjil, bangst ketjil, moeri.*

FLAKKEREN, o. w. zie **FLIKKEREN**.
FLAMBOUW, vt. *soeloh, zie FAKKEL.*
FLAMBOUWDRAGER, m. zie **FAKKELDRAGER**.
FLANEL, vt. *der Maleijer onbekend, kan eenigermate vertaald worden door kâjin boeloe hâloes.*
FLANK, vt. *sablah, iringan, fihag, Ar.*
 Aan de regter —, *di sablah kânan.*
 Regts uit de —! *bâlig kânan!*
FLANKEN, o. w. *in symetrische orde zijn, tûmpal, berandum.*
FLANKEREN, b. w. *van ter zijde bevechten, melâwan di sablah.*
 Eene vesting —, *memboewat kôta dengan bêtêng-bêtêng jang berhadâpan lintang-lintang.*
FLANKEUR, m. *palangkoer, verb.*
FLANSEN, b. w. *kardja goepoh-goepoh, tôris, L.*
 —, *lappen, tampal, tambal, L.*
FLAP, m. *klap in het gezigt, tampêling.*
FLAPPEN, o. w. zie **KLAPPEN**.
FLAPUIT, m. en vt. zie **BARBELAAR**.
FLARDEN, vt. *meerv. pertja, pertsja, pâr-tjah & partjah, Perz., panggal, pôotong, hatt, Ar.*
FLEEMEN, b. w. *boedjoq, tjoemboe.*
FLEEMER, m. *memboedjoq, ôrang memboedjoq.*
FLEEMERIJ, vt. *memboedjoekan.*
FLEEMSTER, vt. *parampoewan jang memboedjoq.*
FLEEMTONG, vt. *lidah memboedjoq.*
FLEER, vt. *soendal, lontê, L.*
FLEERE, vt. zie **FLEER**.
FLEERIJ, vt. zie **FLEER**.
FLEERS, m. zie **KLAP**.
FLEGMA, o. (ond. w.) *parangt jang dingin.*
FLENEL, o. zie **FLANEL**.
FLENELLEN, b. n. zie **FLANEL**.
FLENTERS, m. *meerv. pertja-pertja.*
FLERECIJN, o. *jicht, sangal.*
FLESCH, vt. *bottol, verb., soerâh, boeli, kâtja.*
 Vierkante —, *kelder—, plês, verb.*
 Eene groote — *met twee ooren en eene pijp, qarâbah, Perz.*
 Eene — *wijn, sâtoe bottol anggor, L.*
 Eene — *jenever, sâtoe bottol sôpi, L.*
 Eene — *met enen langen hals, boeli.*
 Eene — *opentrekken, boeka bottol.*
 De kurk van de — *trekken, tjâboet prop bottol, L.*
FLESSCHENBLAZER, m. *toekang memboewat (bëkin) bottol.*
FLESSCHENKOOPER, m. *ôrang djoewal bottol, ôrang djoewal soerâh.*
FLESSCHENMAKER, m. zie **FLESSCHENBLAZER**.
FLESSCHENMAND, vt. *bâkoel bottol.*
FLETS, b. n. *soeram.*
 —, *als bloemen, lâjoe.*
 — *van kleur, poetjat, pérang.*
FLETSCHIED, vt. *soeram roepânja.*
 De — *een cer bloem, lajoenja boenga, lajoenja kumbang, L.*

FLEUR, m. bloei, *râmé*.

In den — der jaren, *paadda oemoer moeda*.

Zonder —, vrolijkheid, *tâda bersoekasoeakân*.

—, lijn om snoek te vangen, *tâlt pantjng snok, tâlt kâjil snok*, (of *âlau*, voor zeesoek).

FLEURIG, b. n. *râmé*.

FLEURIGHEID, vr. *kalakoewan jang râmé*.

FLIBUSTIER, m. vrijbuitter, *perampog*.

—, zeeroover, *bâdjaq*.

FLIKFLOOLJEN, b. w. *boedjoq, memboedjoq*.

FLIKFLOOLJER, m. *pemboedjoq, orang memboedjoq*.

FLIKFLOOLJERIJ, vr. *pemboedjok'an*.

FLIKKEN, b. w. *membâjikt, bêkin betoel*, L., *tambal*, L., *tampal*.

FLIKKER, m. *toekang mendjâhût jang tambal pekâjin*, (*pakéan*, L.).

FLIKKEREN, o. w. *gomilang, gomirlap, gomirlâpan, tjêrlang, tjâmerlang, taperling, tamâbor, toemâbor*.

De sterren, die zich — d vertoonen, *bintang jang gomirlâpan roepânja*.

— als de bliksem, *taperling seperti kilat*.

FLIKKERIJ, vr. *tambâlan*, L., *tampâlan*.

FLIKKERING, vr. *gomirlâpan*, zie **FLIKKEREN**.

FLIKKERVUUR, o. *âpt jang kalôewar boengânja (jang taperling)*.

FLINK, b. n. vrolijk, vlug, *pantas, tjepat*.

Een — mensch, *orang pantas, orang tjepat*.

—, vlug, (in het lezen of opzeggen), *lantjar*.

Eene geschiedenis — lezen, *lantjar membâtja hikâjat*.

FLITS, m. zie **PIJL**, **SCHICHT**.

FLITSBOOG, m. zie **PULBOOG**.

FLITSEBOOG, m. zie **FLITSBOOG**.

FLITSEKOKER, m. **FLITSKOKER**, zie **PIJLKOKER**.

FLODDER, m. *loempoer*.

FLODDEREN, o. w. wapperen, golvend bewegen, *kâpah-kâpah, kibar*.

—, door den modder loopen, *berdjâlan di loempoer*.

FLODDERKLEED, o. *pekâjin jang longgar sakâli*.

FLODDERKOUS, vr. *kôs jang longgar sakâli*.

—, morsig wijf, *lonté, parampoewan kôtor*.

FLODDERVOES, m. *orang kôtor*.

FLOERS, o. *kâjin kâbong, sudjâb*, Ar.

FLONKEREN, o. w. *gomirlap, gomirlâpan, taperling*, zie **FLIKKEREN**.

FLONKERING, vr. *gomirlâpan*.

FLONKERLICHT, o. *trang jang berstnar, trang jang gomirlâpan roepânja*.

FLONKERSTER, vr. *bintang jang taperling roepânja*.

FLORET, vr. *pedang saroent*.

Met de — afweren, *tangkiskan dengan pedang saroent*.

FLUIM, vr. *rijaq, thâm, balgham*, Ar., *dâhaq*.

— en diep ophalen, *berdâhaq*.

FLUIMACHTIG, b. n. *berdâhaq, bânjaq thâm*.

FLUIMEN, o. w. *meloedah thâm, (balgham, dâhaq), berdâhaq*.

FLUISTERAAR, m. *orang berbisiq-bisiq*.

FLUISTEREN, o. w. *bisiq, bisik*.

Gedurig —, *berbisiq-bisiq*.

Aan het oor —, *berbisiq-bisiq paadda telinga*.

FLUISTERING, vr. *bisikan*.

FLUIT, vr. speeltuig, *bangst, soeling, marghoe*, Ar.

Kleine —, *moeri*.

Op de — spelen, *tioep bangst, berbangst, tioep soeling, bersoeling*.

— van gespikkelde bamboes, wier too- nen de vrouwen tot liefde zouden bewegen, *bangst kâra*.

FLUITEN, b. en o. w. met den mond, *siol, basiol, bersiol*.

Op een blaasspeeltuig —, *tioep bangst, mâjin soeling, tioep soeling*.

Deze vogel fluit zeer schoon, *boerong ini terlâloe bâgoes boenjinja*.

Iemand laten —, (niet naar hem hoo- ren), *tâda dengar orang poenja kâta, trâda perdoeli sama orang poenja kâta*, L.

Op iets —, er naar dingen, *hârap bârang apa-apa, berniat bârang sa-soewâtoe*.

Ik hoorde hem zeer liefelijk —, *kita dengar dia memboedjoq terlâloe mânis*.

FLUITENMAKER, m. *pandei bangst, toekang soeling*.

FLUITING, vr. *pestolan*.

FLUITJE, o. *moert, bangst ketjil, soeling ketjil*.

FLUITMEESTER, m. *peng-âdjar mâjin soeling, peng-âdjar tioep bangst*.

FLUITSCHIP, o. *kapal hantimon*.

FLUITSPEL, o. *permâ-inan soeling, permâ-inan bangst*.

FLUITSPELER, m. *orang tioep bangst, orang tioep soeling, orang mâjin soeling*.

FLUKS, bijw. *lakas, sabantar, klag*.

FLUKSCH, b. n. *tjepat, lakas, bângat, tingkas*.

FLUS, **FLUSJES**, bijw. zoo even, *baroesan*, L., *tâdi, tuhâdi*.

—, aanstonds, over een weinig tijds, *sabantar, nantî sabantar, klag*.

FLUWEEL, o. *beldoewa, beloedor, beloedroe*, L., *veludo*, Port., *belâdor, kâjin soetra berboeloe, qathifat*, Ar.

FLUWEELACHTIG, b. n. *saroepa beloedroe*, zie **FLUWEEL**.

FLUWEELACHTIGHEID, vr. *prt beloedroe*.

FLUWEELBLOEM, vr. *hostân afroz*, Perz., *seunggang bestrum*, Soend., *sâjor bâjang*, (*Amaranthus*).

FLUWEELEN, b. n. *beloedroe*, L., zie FLUWEEEL.

Een — kled, *bádjoe beloedroe*.

FLUWEEELVOGELTJE, o. *tsoewi, kakópit, sópit*.

FLUWEEELWERKER, m. *toekang beloedroe, pandei beltoewa, pandei beládor*.

FNEZEN, o. w. *bersin*, zie NIEZEN.

FNUIKEN, b. w. *pótong sájap*.

—, de magt verminderen, *tiwaskan, menúloqkan, merindahkan, memátahkan koe-wása*.

FNUIKING, vt. *pemótongan sájap*.

—, fig. *peniwásan, hál menúloqkan, (meniwaskan)*.

FOEI, tusschenw. *fi, tjih, tjis, ah, offi*, Ar.

FOELLE, vt. net, dat om de muskaatnoot zit, *boenga pála, kumbang pála*, L., *bas-básah*, Ar.

—, van eenen spiegel, *práda ajer péraq*.
—kas of kist van matten gemaakt om de — te verzedden, *soekol*.

FOK, vt. *lájap toepang*.

De — aanslaan, *pásang lájar toepang*.

De — hijschen, *tárég nájiq lájar toepang, kassi nájiq lájar toepang*, L.

De — strijken, *toeronkan lájar toepang, kassi toeron lájar toepang*.

—, bril, *kátja máta*, L., *tjermin máta*.

FOKKEMAST, m. *tiang toepang*.

Wij werden door eenen storm beloopen, onze — brak en wij liepen te Rio Janeiro binnen, *makka kita kena angin ri-boet serta tiang toepang poon pátah láloe kita másoq moewára negri Rio Janeiro*.

FOKKEN, b. w. *piára, pahára, pált*.

Hoenders —, *páira ájam*.

—, een' bril dragen, *páké kátja máta*, L., *páké tjermin máta*.

FOKKER, m. *órang piára*.

Een hoender—, *órang piára ájam*.

Een rijke —, *órang kátja*.

FOKKERA, vt. *pembáwan toepang, pembáwan lájar toepang, páboewan toepang, páboewan lájar toepang*.

FOKKERIJ, vt. *pemiaráan*.

FOKKEZEIL, o. *lájap toepang*.

FOKKING, vt. zie FOKKERIJ.

FOLIANT, m. *kitáb besaar*.

FOLTEREN, b. w. *menjakiti, bekin sákít*, L., *menjangsará-t, menjangsarákan*.

FOLTERING, vt. *sangsára*.

FOLTERTUIG, o. *práboet sangsára, serba penjangsará-t, (penjangsará-an)*.

FOMMELEN, b. w. *kepél-kepél*, L., *békin koesoet, koesoetkan*.

Waarom fommel gij dat kled zoo? *kenápa loe békin koesoet itoe kájin bagitoe roepa?* zie FROMMELEN.

FOMMELING, vt. *pengoesoetan, kepél-kepél*, L.

FONDAMENT, o. *grondslag, káki, ásás, alas, pengalásan, peldápiq, pantat*.

—, zie AARS.

FONDATIE, vt. (oud. w.) *stichting, pemboewáten, pendirian, penjadjaran*.

FONDEREN, b. w. zie GRONDVESTEN, STICHTEN.

FONDS, o. *módal, póko*, L., *pangkal, fon*, verb.

Een — van twee milioenen, *módal doera joeta*.

De —en van eenen overledene, *harta pangkalan órang máti*.

—en bezitten, *rijk zijn, áda kátja, áda módal besaur, áda pókónja*.

—, de werken, die een boekhandelaar bezit, *segalla kitáb jang toekang kitáb poenja, segalla boekoe jang toekang boekoe poenja sundiri*, L.

FONDSLIJST, vt. *daftar kitáb jang toekang kitáb poenja*, zie FONDS.

FONKELN, o. w. *gomirlup, taperling*, zie FLIKKEREN.

FONKELING, vt. *gomirbápan, tjahája, tjája*.

FONKELNIEUW, b. n. *bahároe sakáli*.

Een — kled, *pekájin jang bahároe sakáli*.

FONTANEL, m. zie FONTENEL.

FONTEIN, vt. *pentjoetjor ajer, máta ajer*.

— des afgronds, *máta toebir*.

FONTEINADER, vt. *atsal máta ajer*.

FONTEINWATER, o. *ajer prigi, ajer tjoetjoran*.

FONTENEL, vt. *poeroe jang di djadikan óleh doekoen, (thábit), poeroe kalowáran*.

FOOI, vt. *afscheidsmal, pesta jang di kassa sama órang jang berangkat, (pigi)*, L., *perdjamoewan órang jang berangkat*.

Iemand de — (zijn afscheid) geven, *lepaskan of kalowarkan órang derri perkadjaannya*.

—, footje, gift, *oewang sirih, tjingkarang, sórongan*.

FOOLEN, b. w. *menjakiti, bekin sákít*, L., *menjoesahkan, menjoekarkan, ganggoe*.

FOP, zie FOPPING.

FOPPEN, b. w. *permájinkan, májinkan, májin bódoh*, L.

FOPPER, m. *órang jang májin bódoh*, zie FOPPEN.

FOPPERIJ, vt. *pemájinan bódoh, tjádé*, L.

FORCEREN, b. w. (oud. w.) *dwingen, paqsa, memaqsá, stásatkan*.

FOREEST, o. *woud, rímba, hoetan*.

FORMAAT, o. *roepa, banjoenan, teládan*, zie MODEL, STAAL, PATRCON, VORM.

FORMAATHOUT, o. *mal, kájoe tjonto*.

FORMAATZEGEL, o. *soerat tjap*.

FORMALITEIT, vt. *ádat*, Ar., *ádat ist'ádat*, Ar., *tjára*.

FORMEEL, b. n. (oud. w.) *duidelijk, bijzonderlijk, dengan tranj, dengan sengádja*.

FORMEERDER, m. *jang meroepákan*.

—, *schepper, jang mendjadikan, cháliq*, Ar.

FORMEEREN, b. w. (oud. w.) *gedaante geven, meroepákan*.

—, *scheppen, mendjadikan, mengadákan*.

—, schetsen, ontwerpen, *marekah, maréka, merantjanakan, meneládankan*.
FORMERING, vr. *peroeppáan*.
 — schepping, daarstelling, *pendjadian*.
FORMULE, vr. *peratoeran jang tentoe, peratoeran jang pasti, L., áqibat jang tsah*.
FORMULIER, o. *rókon, sjarth, Ar., soerat peratoeran, thariq, Ar.*
 —, dat op het graf gelezen wordt, *talqin, Ar.*
Zoodanig — lezen, *talqinkan, bája talqin*.
FORMULIERBOEK, o. *kitáb sjarth, boekoe soerat peratoeran*.
FORMULIERGEBED, o. *sijdjat, Ar.*
FORNUIS, o. *dápor, foerna, tanoer, Ar., arlau*.
FORNUISPLAAT, vr. *práda foerna, práda tanoer, práda dápor*.
FORNSCH, b. n. *goewat, gágah*.
 —, gespied, *tegap*.
 Een — mensch, *órang goewat, órang gágah*.
 —, norsch, *prang-proes, bingis*.
FORSCHHEID, vr. *gáhi, goewat*.
FORT, o. *kóta*. (Men gebruikt *kóta* verkeerdelijk voor: stad), *bénténg*.
FORTERES, vr. *bénténg*, zie **VESTING**.
FORTUIN, vr. *oentoeng*.
 Goed —, *oentoeng jang bájiq, chaláq, Ar.*
 Kwaad —, *oentoeng jang málang*.
 —, o. rijkdom, *kakajáan*.
 Een man van —, *órang hartáwan, órang kája*.
 Een man van —, die door geringe middelen rijk geworden is, *órang timboelan*.
 Goed —, voorspoed, *geluk, iqbal, Ar.*
FORTUINZOEKER, m. *órang jang mentjári oentoeng*.
 —, landlooper, *geibána*.
FOUDRAAL, o. (ond. w.) *sárong*, zie **OVERTREKSEL**.
FOURAGE, vr. *bákal, ransom, verb., belábor*.
FOURAGEREN, b. w. (ond. w.) *ambil ransom, ambil belábor of bákal*.
FOURAGEERDER, m. *órang jang mengambil ransom, zie FOURAGE*.
FOURIER, m. *poerir, verb. djoeroe ransom, djoeroe belábor, djoeroe bákal*.
FOURNEREN, b. w. (ond. w.) *aanvullen, menggenapkan, békin genap, L., kassi bárang jang koerang, L.*
FOUT, vr. *sálah, kasaláhan, tjiri, Jav., ghalat, Ar., ayb, Ar., dzanb, Ar.*
 —, onvolmaaktheid, *kakoerangan*.
 Zonder —en, *tiáda dengan sálah, tiáda sálah, tiáda tjiri*.
 Zonder —, zeker, *tentoe, pasti, L.*
FRAAI, b. n. *bágoes, L., permei, moelegg, bisei, éloq, sárt, madjellis*.
 Eene fraaije stof, *kájin bágoes*.

Een — huis, *roemah jang permei roepánja*.
 Die berg levert een — gezigt op, *makka goenoeng itoe permei roepánja*.
 Eene — je vlakte, *pádagang jang moelegg*.
 Een — gelaat, *moelegg moekánja*.
 — je oogen, *máta bisei*.
 Een — voorkomen hebben, *madjellis roepánja*.
 Eene — je bloem, *boenga sárt*.
 — weder, *bágoes trang, trang tjoewátja, kamáro, kamáraw*.
 De — je letteren, *soerat ilmoe hikmat, Ar.*
 — gekleed, *angker*.
FRAAIHEID, vr. *kabagoesan, L., pri permei, zie FRAAI*.
FRAAITJES, bijw. *atus pri jang bágoes, dengan permei, zie FRAAI*.
 —, duidelijk, *trang, troes trang, dengan troes trang*.
FRAMBOOS, vr. *boewah ájam bekoekoe*.
FRAMBOZENBOOM, m. *páhon ájam bekoekoe*.
FRANCO, bijw. *lepas derri oewang (tjoekeá) pos, L., peranko, verb.*
FRANJE, vr. *ramboe, roembei, rambei*.
 — s van parelen, *roembei-roembei moettára*.
 Zijden — aan eenen zonnenscherm, *fram*.
 Klaterende — s van glaasjes enz, *getar*.
FRANJEMAKER, m. *toekang roembei, pandei ramboe*.
FRANK, m. *afrandji, Ar.*
 — en, meerv. *afrandj, Ar.*
FRANKEREN, b. w. *vtachtvrij maken, bájar oepah soerat pos sa-below di kirimnja*.
FRANSJN, o. zie **PARKEMENT**.
FRATSEN, vr. meerv. *grillen, kuren, tingkah*.
FRATSENMAAKTSE, vr. *órang parampoewan jang áda bánya tingkahnja*.
FREGAT, o. *pergat, verb., kapal prang bertiang tiga*.
FRET, o. kleine boor, *goerdé ketjil*.
FREULE, vr. *dára, nonna jang bangsáwan*.
FRIJNEN, b. w. *oekir, mengoekir*.
FRIJTEN, b. w. zie **FRUITEN**.
FRIKKADEL, vr. *pergedél, verb.*
FRISCH, b. n. *gezond, njáman, sása, énaq, L., salámat badan, njáman toeboh*.
 —, koel, *sedjoq*.
 —, versch (van planten), *segarr, chadwir, Ar., fresce, Port.*
 Eene — e koelte, *angin kintjang*.
 —, koud, *dingin*.
 — e moed, *rádjín jang bahároe*.
FRISCHHEID, vr. *pri njáman, énaq, L., zie FRISCH*.
FRISEREN, b. w. *boewat gandiq, békin krul, L.*
FRISEUR, m. *toekang ranboet*.
FRIT, o. *kátja jang antjur*.
FROMMEL, m. *risoe*.
FROMMELEN, b. w. *kepél-kepél, berkepél-kepél, L., mengoesoet, békin koesoet*,

L., *risoa*, *merisoekan*, *kepél-kepél*, L.
 FRONS. vr. rimpel, *karot*.
 FRONSEL. vr. vouw. plooi, *lipátan*.
 FRONSELEN, b. w. zie FRONSEN.
 FRONSEN, b. w. *kornjit*, *mengárot*, *károtkan* *kening*.
 Het gelaat —, *moeka másam*.
 FRONSGING, vr. *pengarótan*.
 FRONT, o. (ond. w.) *moeka*, *hadápan*, *depan*, L.
 FRONTIEREN, vr. *ineerv. pínggir*, *pemínggir*. *wátas*, *perhínggáan*, *djadjúhan*.
 FRONTIERPLAATS, vr. *negri pemínggir*, *negri di wátas*, *negri djadjáhan*.
 FRONTISPIES, o. (ond. w.) *moeka roemah*, *moeka*, *hadápan*.
 FRUIT, vr. en o. *boewah*.
 Allerlei —, *boewah-boewáhan*.
 FRUITBEN, vr. *bákoel boewah*.
 FRUITBOOM, m. *pohon jang ber-boewah*.
 FRUITEN, b. w. *rindang*, *randang*, *górèng*.
 FRUITING, vr. *perindángan*.
 FRUITKOOPEL, m. *orang djoewal boewah-boewáhan*.
 FRUITMARKT, vr. *pásar boewah-boewáhan*.
 FRUITSCHAAL, vr. *píring boewah*.
 FRUITSCHILDER, m. *pandai menoeelis boewah*, *toekang gambar boewah*.
 FRUITSEL, o. *rindángan*, *randángan*.
 FRUITSTUK, o. *gambar boewah*.

FRUITVERKOOPEL, m. zie FRUITKOOPEL.
 FRUITVROUW, vr. *parampoewan jang man-djoewal boewah-boewáhan*.
 FRUITWINKEL, m. *kadei orang djoewal boewah-boewáhan*, *wárong orang djoewal boewah-boewáhan*.
 FUIK, vr. *boeboe*, *belat*.
 —en uitzetten, *pásang boeboe*, *táhan boeboe*.
 —, *steek*—, *bálat*.
 FULP, m. zie FELP.
 FUN, m. zie FIELT.
 FUST, o. *tong*, verb. van ton.
 —, *leggèr*, *aam*, *leggèr*, verb.
 —, *zeker oorlogsvaartuig*, *pinas*, *fusta*, Port.
 FUT, bijw. niet, *trá sátos ápa*, L., *soewátotè poon tíada*.
 —, *ijdel*, *sia-sia*, *per tjoemah*.
 FUTSELAAR, m. *orang lambat-lambat kardjaja*, *orang léna*, *orang málas*.
 FUTSELARIJ, vr. *pekarjáan jang lambat-lambat*.
 FUTSELEN, o. w. *lambatkan*, *kardja dengan lambat-lambat*, *kardja dengan málas*, *bermájin poera-poera bekarjdja*.
 FUTSELWERK, o. *pekarjáan tjoemah-tjoemah*, *pekarjáan jang membrí kessal*.
 FUUM, m. (ond. w.) *kasiáan*, *kátjag*, *angkoe*, L.

G.

G, vr. de letter *g*, *ga*, (de *g* wordt hard uitgesproken even als in het Fransche: *garçon*).
 GA, vr. zie GADE.
 GAAAF, b. n. *ongeschonden*, *bájiq*, *tiáda koerang sátoté ápa*.
 —, *volledig*, *voltallig*, *genap*, *gáloh*, *bergáloh*.
 Zijne beenderen waren verbrijzeld, niet een was er —, *loeloh lantag toelangnja soewátotè-poon tíada bergáloh*.
 Dit is nog —, *ini mási bájiq*.
 Dit paar is —, *ini koeda tíada koerang sátoté ápa*.
 Dit boek is — en *ongeschonden*, *makka kitáb ini mási bájiq dengan sa-genap lembarnja*.
 —, *geheel*, *bijw. intéro*, *beláka*, *salocroh*.
 GAAFF, vr. *gift*, *gave*, *pembrian*.
 — van God of eenen koning, *anoegrach*, *karoenja*.
 De rijst is eene — van God, *makka bras itoe anoegrach Allah*.
 Een ambt is een — eens konings, *makka djawátan itoe anoegrach rádjá*.
 —, *eigenschap*, *prí*, *tsifat*, Ar.
 Met de nuttendste gaven bedoeld,

di anoegrakkan dengan tsifat jang teroetama.
 De gave van welsprekendheid, *tsifat fatséhat*, Ar., *prí berkáta-káta dengan semporna*.
 De gave van profetering, *tsifat bernoeboewat*, *prí bertenoenng*, *pandai bertenoenng*.
 GAAFFEID, vr. *prí jang bájiq*, *tsifat jang semporna*.
 GAAI, vr. zie GADE.
 GAAIJEN, b. w. *paren*, *beqag*, *berdjoedos*.
 Doen —, *djoedoekan*, *perdjoedoekan*.
 GAAIJING, vr. *djoedoewan*, *beqag*.
 GAAL, vr. *longson* (*longsin*) *jang kalihátan*.
 GAAN, o. w. *wergaan*, *pergi*, *pegi*, L., *pigi*, L., *pitgi*, L., *paai*, *en pei*, Sumat.
 —, *loopen*, *djálán*, *berdjálán*.
 Gisteren is hij ge—, *kalmár ita soedah pergi*, *kanárin dia soedah pegi*, L.
 De koning wil —, *makka rádjá handaq berangkat*.
 Nadat wij verscheidene dagen ge— hadden, *sa-telah bebrapa hári lamánja kita órang berdjálán*.
 Naar beneden —, *toeron ka-báwah*.
 Naar boven —, *nájiq ka-átas*.
 Op stellen —, *djálán dengan páké hégran*.

Te gemoet —, *pergi berdjoempah*.
 Zijne Majesteit te gemoet —, *pergi mengaloe-ngaloe kan baginda*.
 Snel —, *berdjalan tjepat*.
 Met overhaasting gaan, *berdjalan goepoh-goepoh*.
 Naar het gebergte —, *moediq, pergi ka-hoeloe, pigi di oediq, L.*
 Te water en te land —, *berdjalan di lawoet dan di darat*.
 Met eene schuit —, *berprahoe, djalan denqan prahoe*.
 Van huis —, *kaloewar derri paadda roemah*.
 Naar huis —, *poelang ka-roemah*.
 Waar wil mijn heer —? *handaq kamana toewan pergi? kamana toewan mauw pergi? L.*
 Met iemand —, *pergi serta sa-orang, pergi berteman*.
 Met hem —, *mengikot dia, toeroet dia*.
 — spelen, *pergi bermajin*.
 Scheep —, *najiq kapal*.
 Te voet —, *djalan kaki*.
 Te paard —, *djalan berkoeda, toeng-gang koeda*.
 Ga heen! *laloel pergilah!*
 Ga heen! (met verachting), *njahlah! injit!*
 Op zijde —, *minggir, menjimpang*.
 Te gmoet — (van gelijken in rang), *pergi bertemoel*.
 Te gronde —, *tinggalam*.
 De manier van —, *pré djalan*.
 Door het water —, *hæroer æroeng, ærong, grobioq*.
 In bedevaart —, *najiq usdj*.
 In bedevaart naar Jeruzalem —, *najiq kadjj ka-beito'l-mogqadas*.
 Voorbij —, *laloel, lampaw*.
 Laat mij voorbij —, *kassé kwat sama goewa, L., bré sahaja laloel, bré sahaja lampaw, (lampoh)*.
 Een gaande man, *orang berdjalan*.
 Met slingerende armen —, *berdjalan melénggang*.
 De gaande en komende man, *orang pergi datang*.
 Een paard, dat niet — wil, *koeda jang tiada mauw djalan*.
 Mijn horologie gaat te gaauw, *orlodji kita terlaloe tjepat djalannya*.
 Traag in het —, *mâlas berdjalan*.
 Ras —, *djalan tjepat*.
 Telangzaam —, *berdjalan lambat-lambat, perlâhan-lâhan djalannya, terlaloe plan-plan djalannya, koerang tjepat djalannya*.
 Plaats, waar men door kan —, *tampat jang dâpat di djalan troes*.
 Onder zeil —, *pergi berlajar*.
 Deze weg gaat regt door naar Samarang, *ini djalan troes ka-Samarang*.
 Weder naar huis —, *poelang di roemah*.

Deze weg gaat berg op, berg af, *ini djalan najiq goengong toeron goengong*.
 Vooruit —, *berdjalan di hoeloe, (dholo, L.)*
 Een wagen, die snel gaat, *karëtta jang djalan lakas*.
 In (iemand's) gevolg —, *mengiring*.
 Op en neder —, *najiq toeron*.
 Op en neder — als een schip, *oenggol*.
 Naar binnen —, *mâsoq kadâlam*.
 Uit de stad —, *kaloewar derri paadda negri*.
 Naar de moskee —, *pergi ka-mesdjid, (missigil, L.)*.
 Naar de kerk —, *pergi di grédja, L., pergi ka-grédja*.
 Uit visschen —, *pergi mentjahârt ikan*.
 Op de jâgt —, *pergi berboeroe*.
 Henen —, *berangkat, pergi berdjalan*.
 Ten strijde —, *pergi berprang*.
 Rondom —, *berdjalan berkoeliling*.
 Dat gaat te ver, *itoe terlaloe amat*.
 Naar de rijstvelden —, *toeron ka-sawah*.
 Dat gaat alle hegrip te boven, *itoe tiada dâpat di kira-kirakan, itoe trada boleh di kira-kira, itoe kwat wâtas, L., itoe terlaloe amat*.
 Dat schip gaat tien voet diep, *kapal itoe sa-poeloh kaki mâsoq di æjer*.
 Zich te buiten —, *berlâkoe djalan jang terlaloe amat, kwat wâtas, L.*
 Het mag — met mij zoo het wil, *sa-bagimâna oentoeng sahaja*.
 Dit land gaat tot aan de rivier, *makka tânah ini berpinggiran (berhampiran) dengan soengei (kâk, L.)*.
 —, willen, *pergi, mauw, mauw pergi*.
 Ik ga eten, *sahaja mauw pergi mâkan, kita mauw mâkan*.
 De heer Sultan gaat rusten, *makka toewan solthân handaq beradoe*.
 — loopen, *lâgut, lârt, pergi lârt*.
 Laat ons —, *béjarlah kita berangkat*.
 —, gangbaar zijn, *lakoe*.
 Dat goudgeld gaat hier niet, *oewang mas itoe tiada lakoe di sini*.
 Er — tien gantangs in eenen pikol, *sâtoe pikol itoe djâdi sapeoleh gantang, moewâtannya sa-pikol itoe sapeoleh gantang*.
 Deze sleutel gaat niet op dat slot, *ini anaq koentji trada boleh di pâké di koentji itoe*.
 Hij gaat voor eenen Arabier door, maar hij is van Malaka, *makka orang kira dia orang arab tetâpi dia ada orang Malaka*.
 Open —, *teboekæ sendiri, memboekâkan, diri*.
 Open —, (van den bloesem der palm-boomen) *mekar, Jav*.
 Te gronde —, *djâdi roesaq, roesaq binâsa*.
 Hoe zal dat —? *baginâna nanti?*
 Dat zal niet —, *itoe trâ boleh djâdi, L.*
 itoe nanti woerong, L., *makka itoe tiada dâpat, itoe tiada berlâkoe*.

De zon gaat in het oosten op en in het westen onder, *makka mata-hâri nâjiq di sablah timor serta mâsq di sablah bârat.*

Hoe gaat het met u, hoe vaart gij? *baqinâna toewan âda?*

Hij gaat zijnen eigenen gang, *makka ia toeroet dia poenja soeka sendiri, (napsoenja).*

Zich moede —, *berdjâlan sampé tjâpé, L., berdjâlan hingga lelah.*

Moede van het —, *leluh berdjâlan.*

Heen en weder —, *lâlœ-lâlœng, pergi datang.*

GAAN, o. *perdjâlânan, djâlan.*

Het — en komen, *pergi datang, lâlœ lâlœng.*

Drie dagen —, *tiga hâri perdjâlânan.*

GAANDE, deelw. *lâgi berdjâlan, sambil berdjâlan.*

— maken, in beweging brengen, *meng-gerangkan, menjâlankan.*

— maken, beginnen, *moelâf.*

— maken, aanzetten, *hâroekan, meng-oepaq.*

Iemand — (toornig) maken, *békin mârah, mengamârahkan, memorkâkan.*

Het schip raakte —, *makka kapal poon lârât.*

De zaken van den handel — houden, *mendjâlankan kâl perntingân, (dagângan).*

Hij houdt zijn winkeltje nog —, *dia pûyang wârông (kadei) djoega.*

Er is iets — in de bovenlanden, *âda roesoel oediq, (di hoelœ).*

De lallast raakte —, *makka toelaq bâra poon bergeraq.*

Wat is er —? *apa chabar? warta apa? apa koerang? L.*

— houden, kwellen, *ganggoe.*

GAANDERIJ, vr. zie GALERIJ.

GAAR, b. n. *mâsaq, mâtang, L.*

— vleesch, *dâging mâsaq, dâging mâtang, L.*

Half —, *boerap.*

Half — (van rijst), *aron, sa-tengah mâtang, L.*

Niet — gebakken, *bantat.*

GAARD, m. *tâman, kobon, L., kubbon, L., kebon, L.*

GAARDENAAR, m. *djoeroe tâman, toekang kebon, L.*

GAARDER, m. *pertanda, orang poengoeet tjœkê.*

—, *pachter, paq, verb. Ned., potia, Chin.*

GAARHEID, vr. *prf jang mâsaq, mâtangnja, L.*

GAARKEUKEN, vr. *roemah mâkan.*

GAARKOK, m. *djoeroe roemah mâkan, toewan (kapâla) roemah mâkan, eig. de heer van het spijshuis.*

GAARNE, bijw. *dengan soeka, dengan soeka hâti.*

Ik wil het — doen, *suhâja soeka kar-dja itoe.*

— rijst eten, *soeka mâkan nâsi.*

— wandelen, *soeka pasâar, soeka berdjâlan-djâlan.*

GAARNEN, b. n. van garen, *benang, derri benang.*

GAAS, o. *gaas, Ned.*

GAASMAKER, m. *toekang guas.*

GAASVLIEG, vr. *tjâpoeng tânah.*

GAATJE, o. *lobang ketjil.*

Vol —, *rombing.*

GAAUW, b. n. *tjepat, pantas, lakas.*

Een — mensch, *orang tjepat.*

Kom —, *mâri lakas.*

Een — verstand, *âgal jang tjerdiq.*

GAAUWDIEF, m. *pentjoeri, tjalika.*

—, zie *FIELT, SCHURK.*

Een —, die de galg verdient, *pentjoeri jang hâroes (bakal) di gantong.*

GAAUWDIEVERIJ, vr. *pekardjâan pentjoeri, pekardjâan bangsat.*

GAAUWERD, m. *orang tjepat.*

—, *goochelaar, penjoelap, penjoelop, orang soenglap, L.*

GAAUWHEID, vr. *prf jang tjepat, katjepâtan.*

— in het spreken, *lantjar berkâta.*

De — zijner tong, *lantjar lidahnja.*

—, behendigheid, *kapantâsan, kabisâan.*

GABEL, vr. zie *TOL.*

GADE, m. en vr. echtgenoot, m. *soewâmi, lâki, L.*

—, vr. *istrf, bini, L.*

—, van vogelen, m. *djantan; — vr. betina.*

GADELIJK, b. n. *gampang, moedah.*

GADELOOS, b. n. *boedjang.*

—, zonder wederga, *tiâda berbandingan, (timpâlan), tiâda kabandingan.*

Gadelooze ontferming, *rahmat jang tiâda kabandingan.*

GADER, bijw. in: te —, *bersâma-sâma.*

Al te —, *samoewâ sâma-sâma, laqad, Ar.*

GADEREN, b. w. *koempol, hîmpon, zie VERGADEREN.*

GADERGELD, o. *oewang jang di koempol, amas jang di hîmpon, oewang derma.*

GADERMEESTER, m. zie *GAARDER.*

GADESLEAN, b. w. *djâga, palihâra.*

Gij moet het kind goed —, *loe misti djâga bâjiq-bâjiq itoe anaq.*

—, oplettend beschouwen, *tilik, meng-âmat-amâti.*

—, opvolgen, *toeroet, dengar.*

GADING, vr. *soeka blt.*

Hij heeft — in dat land, *makka ia soeka blt tânah itoe.*

Dat is niet van mijne —, *itoe sahâja tiâda soeka.*

GAFFEL, vr. *besi pentjoetjoq.*

—, vork met twee of drie tanden, *se-rampang.*

—, waarin de mast van eene schuit nedergelegd wordt, *tjâga, djôwang-djôwang.*

Drietandige —, *trisoela.*

GAFFELSGEWIJS, bijw. *bertjâwang.*

GAGGELEN, o. w. *bergowéq.*
GAL, vt. *hampedoe*, *ampedoe*, *njált*, L., *koewája*, Jav.
 Bitter als —, *páhit seperti hampedoe.*
 De — loopt hem over, *dia djádi márah*, L., *makka amaráhlah ia.*
 De — (galblaas) breken, *pitjah hampedoe*, *pitjah njála.*
 De — verhitte, *memánaskan hampedoe.*
 Woorden vol —, *perkatáän jang mandjoer sakáli.*
 Een hart zonder —, *hátí jang toeloes.*
GALACHTIG, b. n. *berhampedoe*, *tsaf:áwi'*, Ar.
 —, ooplopend, *prang-proes*, *lakas márah*, L., *brangásan*, verb. Jav., *sigrah amarah.*
GALAPSCHIEDING, vt. *perterjeán njált* of *hampedoe.*
GALANTERIE, vt. meerv. (voor den opschik), *retna*, *mánikam*, *retna metoe mánikam*, *intan-intan.*
 —, kostbare voorwerpen, *bárang jang indah-indah*, *bárang jang bágoes-bágoes*, L.
GALANTERIEHANDELAAR, m. *djaohári*, *toekang intan*, *órang djoewal intan.*
GALANTERIEWINKEL, m. *tóko intan-intan*, *kadei órang djoewal retna metoe mánikam.*
GALBLAASJE, o. *kandong hampedoe*, *kandong njált*, L., *tampat njált*, L.
GALBUIZEN, vt. meerv. oerat *hampedoe*, *oerat njált*, L., *seloeran hampedoe.*
GALEI, vt. roeivaartuig, *kóra-kóra*, *goerap*, *gaurap*, *djalé*, verb. van *galé*, Port., *rambája*, Amb., *pantjúláng*, Palembang., *práhoe dajoengan*, *pilang*, *bahrá.*
 Koninklijke —, *lantjang.*
GALERIJ, vt. *rambat*, *sarambá*, *salásar*, *sarambei*, *perandjong*, *barandah* (Port. *varanda*), *galdery*, verb.
 — van een paleis, *tinggil*, *peninggilan*, (van het Jav. *tinggil*).
 Verhevene —, die van boven open is, *kakatar.*
GALG, vt. *gantoengan.*
 Tot de — veroordeeld worden, *kena hoekoem di gantong.*
 Dat is boter aan de — gesmeerd, *ítóe áda boewang gáram di láwoet.*
 —, broekdrager, *bertél*, verb. Fr.
GALGENBROK, m. *órang pegantoengan*, *boenohan.*
GALGENSTUK, o. *pekarádjáän risaw*, *pekarádjáän bangsat.*
GALGENVELD, o. *tánah tampat gantoengan*, *tampat pemboenohan.*
GALGPAAL, m. *tiang gantoengan.*
GALJOEN, o. *djónggor.*
 —, vaartuig, *galioeng* en *ngalioeng*, verb.
GALKOOFTS, vt. *sákit hampedoe*, *sákit njált*, L.
GALLEN, b. w. *boewang hampedoe*, *boewang njált*, L., *mengaloewarkan hampedoe.*
GALLIG, b. n. *berhampedoe*, *bernjált.*
GALM, m. klank, *boenji*, *bahána.*

—, echo, *raká*, *bálas boenji*, *dangong.*
 .De — eener stem, *boenji soewára.*
GALMEN, o. w. *berdangong.*
 —, klinken, *berboenji.*
GALNOOT, vt. *madjakáni*, *áfts*, Ar.
GALNOOTENZUUR, o. *asam madjakáni.*
GALON, o. *passemén*, Eur., *rindá*, *rendá*, Port.
 Goud—, *passemén mus*, *rindá anas.*
GALONNEREN, b. w. *tároh passemén*, *berrindákan.*
 Een met goud gegalonneerd kleeid, *bádjoe berrindá anas*, *bádjoe dengan passemén mas*, L.
GALOP, m. *larian*, *katjongklángan*, L.
GALOFFEREN, o. w. *mendoewa-doewa*, *lárt*, *tjongklang*, L.
 Doen —, *patjoekan*, *mematjoekan*, *kassi lárt*, L., *kassi tjongklang*, L.
GALVAATJE, o. *tampat hampedoe*, *tampat njált.*
GALZIEK, b. n. *sákit hampedoe*, *sákit njált.*
GALZIEKTE, vt. *penjákit hampedoe.*
GANG, m. *djálán*, *pergian.*
 Iemands —, *órang poenja djálán.*
 Eenen fieren — hebben, *berdjálán melénggang.*
 —, schrede, tred, *langkah*, *djangká*, *djedjak.*
 Zijnen — verhaasten, *berdjálán tjepat*, *menjigrahan langkahnja.*
 Zijnen eigenen — gaan, *mandja*, *mandjah*, *toeroet soeka hátí*, *toeroet hawá nafsoe.*
 —, reis, *perdjálánan*, *djálán.*
 De sjouwer heeft drie — en gedaan, *makka koelt itoe soedah djálán tiga kált.*
 De —, vaart van een schip, *ladjoenja práhoe*, (*kapal*).
 — in of bij een huis, *gang*, Ned.
 Naauwe door—, *troesan.*
 —, straatje, *loerong.*
 —, portaal, *serambá*, *roewang.*
 De — van het werk, *sipat kardja.*
GANGBAAR, b. n. *lákoe.*
 — geld, *oewang jang lákoe.*
 Dit geld is niet —, *ini oewang tíada lákoe.*
 —,agaanbaar, *jang dápat di djalánt*, *jang bóleh di djalánt.*
GANGBOORD, o. *tárig.*
 — en maken, *timboh*, *timbo.*
GANGETJE, o. *leboh*, *loerong ketjil.*
GANGSPIL, vt. *poetáran láwang*, *kájoe poetáran sáw*, (*djangkar*, L.).
GANS, vt. *gangsa*, *angsa*, Hind., *bath*, Perz., *iwazzat*, Ar.
 Wilde —, *gangsa liar.*
 Eene zwarte —, *gangsa hitam.*
 Eene kleine —, *gangsa ketjil.*
 Eene jonge —, *ánaq gangsa*, *gangsa moeda.*
GANSCH, b. n. *intéro*, L., *salero*, *genap*, *boelah*, *beléka*, *saberhána*, *sonoq*, *samista*, *sakáli.*
 De — dag, *intéro hárt*, L., *sonoq hárt*, *sa-genap hárt.*

Voor eene — e maand, *sampeï sontog sa-boelan, sa-boelan lamánja.*
 Het — e land, *saleroeh tánah.*
 De — e aarde, *sa-genap boemi.*
 Vier — e dagen, *boelah empat hári.*
 De — e schepping, *samista áalam.*
 De — e kleding, *saberhána pekájin.*
 —, *bijw. sakáli.*
 — rijk, *kája sakáli.*
 Van — er harte, *dengan ridlá, dengan soeka háti.*
 Het is een — e kerel, *ta tjákap sakáli.*
 — jong, *moeda-moeda beláka.*
GANSHELJK, *bijw. zie GANSCH*, *bijw.*
GANZENBORD, o. *permá-inan jang bernáma pápan gangsa.*
GANZENBOUT, m. *páha gangsa.*
GANZENDREK, m. *táht gangsa.*
GANZENHOEDER, m. *orang piára gangsa.*
GANZENHOK, o. *kandang gangsa.*
GANZENKROOS, o. *zie EENDENKROOS.*
GANZENKUIKEN, o. *ánaq gangsa,*
GANZENMARKT, vt. *pásar gangsa.*
GANZENVEDER, vt. *boeloe gangsa, penna gangsa, L.*
GANZENVEL, o. *koelít gangsa.*
GAPEN, o. w. *kánga, mengánga, ngánga, ganggang, goewap, gáwap, angop & hángop, L., oewab & oewap, L., ángoem, L.*
 — wordt ook door: „geopend”, *vertaald, terboeka, teboeka, L.*
 Iemand, die niets doet dan —, *orang mengánga sádja, orang oewap sádja.*
 Eene wijd — de wonde, *loeka jang téb-bleg sakáli, loeka jang terkánga.*
 —, wijd van elkander, *ranggang.*
GAPER, m. *orang jang mengánga.*
 — bij een' drogist, *penggáwap, pátong jang mengánga, (oewap, L.)*
GAPING, vt. *kánga, zie GAPEN.*
 —, opening, *liang, lobang, L., kaboe-káán, tjáriq.*
GARDE, vt. *roede, sápoé, tjómoq, tjemoq.*
GARDE, vt. *badoewanda.*
 Bevelhebber der —, *panghoeloe badoewanda. I. J. 8.*
 Tot bevelhebber der — aanstellen, *mendjadikan panghoeloe badoewanda.*
GAREEL, o. (voor paarden) *pekájin (pakéan) koeda, aba-aba koeda, zie JUK.*
GAREELTUIGMAKER, m. *toekang pakéan koeda, L., pandei memboewat pekájin koeda.*
GAREN, o. *benang.*
 — van zekeren brandnetel, *poelas.*
 — spinnen, *menganteh benang.*
 — haspelen, *likas, melikas benang.*
 Gevlochten —, *toemáht.*
 — twijnen, *poetar benang, békin benang, kardja benang.*
 Visschers —, *benang djála.*
 Een streng —, *sa-toekal benang.*
 Grof —, *benang kásar.*

Tweedraads —, *benang doewa pntal.*
GARENBOOM, m. *póhon bároe, (Hibiscus tili-aceus).*
 —, eene andere soort, *bágoe, (gnetum gnemon, L.)*
GARENKLOS, m. *toekal benang.*
GARENKOOPER, m. *orang djoewal benang.*
GARENTWIJNDER, m. *toekang benang, pandei benang.*
GARENWINKEL, m. *tóko (kades) orang djoewal benang.*
GARF, vt. *schoof, barkas, ikat.*
 De garven binden, *mengikat barkas.*
 Een hoop garven, *tamboenan barkas.*
GARNAAL, vt. *hoedang, oedang.*
 Gezouten garnalen, *balátjan oedang ketjil.*
 Onderscheidene soorten van garnalen, *oedang gálah, oedang bangkára.*
 Kleine garnalen, *oedang pípeh.*
 Gedroogde —, *ebbt, L., belárgan.*
 Ingelegde garnalen, *oedang bódoe, atjar oedang.*
GARNAALMARKT, vt. *pásar oedang.*
GARNIZOEN, vt. *kával negri, kápat negri, segalla tsoldádoe negri sa-boewah.*
GARST, vt. *sje-ír, Ar., djaw, Perz.*
GARSTENBIER, o. *boezeh, Perz.*
GARSTENBROOD, o. *kasjkinah, Perz.*
GARSTIG, b. n. *hápaq, berlápoé, ballápoé, L., bást, L., tangai.*
GARSTIGHEID, vt. *lápoé, bást, L.*
GARVEN, o. w. *mengikat pádt.*
GARVING, vt. *híl membáwa másoq di loem-boeng (djoelápan).*
GAS, vt. *gas, Eur., hawá ápi.*
 Azijnzuur —, *gas asam tjoeke.*
 Zwavelzuur —, *gas asam balírang, (walírang, L.)*
GASAARDIG, b. n. *ber-gas, berprí hawá ápi.*
GAST, m. *orang djámoes, orang djamoewan, orang panggilan, orang tetámoes, L., orang mákan minom, moesáfr, Ar.*
 Te — noodigen (geringen,) *panggil orang mákan.*
 Op denzelfden dag te — noodigen, (grooten), *silákan orang djamoewan.*
 Lang vooruit te — noodigen, *pádahkan orang, memádahkan orang.*
 Er zijn vele — en, *makka áda bánjaq orang tetámoes.*
 — en hebben, *berdjámoes, mendjámoes, perdjámoes.*
 Oplettenheid voor eenen —, *chedmat akan orang djámoes.*
 —, die in eene herberg overnacht of tijdelijk zijn verblijf houdt, *orang menoempang, orang menginap.*
 —, zie **VREEMDELING**.
 —, *persoon, orang.*
 Een slimme —, *orang tjerdig.*
 —, *knecht, hamba.*
 Een drukkers —, *hamba toekang tjitaj,*

- hamba pandei boeboek trâ, boedjang kantor tjitaq, L.*
 Te — gaan, pergi berdjamoewan.
- GASTEREREN**, o. w. *bersoeka-soekâân serta mâkan minom.*
- GASTERLI**, vr. *gastmaal, djamoewan, kadjamoeuan, perdjamoewan.*
- GASTHEER**, m. *jang berdjâwoe, pendjâmoe, jang panggil orang mâkan, toewan jang mendjâmoe orang.*
- GASTHOUDER**, m. *djoeroe roemah mâkan, kapâla roemah mâkan.*
- GASTHUIS**, o. (voor oude lieden,) *roemah piâra orang toewah.*
 —, ziekenhuis, hospitaal, *roemah sâkit.*
 —, armhuis, weeshuis, *roemah miskin.*
- GASTHUISMEESTER**, m. *djoeroe roemah piâra orang toewah, kapâla roemah miskin.*
- GASTMAAL**, o. *djamoeuan, perdjamoewan, pesta, verb. van festa. (Niet „santâpan”, want dat is een vorstelijk gereg.)*
 — alleen van vrouwen ter eere van *Fathima, kandoerî, Perz.*
 — na de vasten, *lebâran, lubbâran.*
 — bij de besnijdenis, *aqiqat, Ar.*
- GASTREGT**, o. *haq orang djamoewan.*
- GASTVRIJ**, b. n. *soeka mendjâmoe orang, moerah, kerim, Ar.*
- GASTVRIJHEID**, vr. *kamoerâhan akan mendjâmoe orang.*
- GAT**, o. *lobang, liang, pasog.*
 Neus—, *lobang hidoeng, liang hidoeng.*
 Slot—, *lobang koentji.*
 Sleutel—, *lobang anaq koentji.*
 De natuurlijke —en (openingen) des lichaams, *rongga.*
 Foramen corporis duo, *abei mâna.*
 Het —, de opening van het oor, *liang telinga.*
 Vol —en, *bolong, L., pasog.*
 Een kleed vol —en, *kâjin berpasoq-pasoq, kâjin bolong, L.*
 —, luchtgat, *nâtang.*
 —, monding van eene rivier of haven, *koewâla, kawâla, kwâla, moewâra.*
 Een — in eene schutting of heining maken om te stelen, *pongpong.*
 Een — graven, *galt lobang.*
 Het — van eenen oven, *moeloet dâpor.*
 Het — van eene naald, *lobang djârom.*
 Een — stoppen, *toetop lobang.*
 Een — in het been, *lobang di kâki.*
 Het —, hol van eene slang, *lobang oelar.*
 Binnengaaits, *mâsoq moewâra.*
 Een — in den dag slapen, *tidor sampei tengah hârt.*
 Een — maken om er door te zien, *karoebi.*
 Ik zie er nog geen — in, *itoe perkâra mâst glap, L.*
- GATEN**, b. w. *békin lobang, L., perboewat lobang, perllobangkan.*
- GATENFLATTEEL**, o. *tampat sâring, bakas sâring.*
- GATENPETIEL**, o. zie **GATENFLATTEEL.**
- GATIG**, b. n. *berlobang-lobang, berliang-liang.*
 — van kleederen, *berpasoq-pa o7, b6-long.*
- GAVE**, vr. zie **GAAP.**
- GEAARD**, deelw. en b. n. *berprî, bertsifat, berpekritî, ook: prî, tsifat, Ar.*
 Goed —, *berprî bâjiq-bâjiq.*
 Wel —e lieden, *orang jang bâjiq prinja.*
- GEAARDHEID**, vr. *prî, tsifat, Ar.*
- GEADERD**, verl. deelw. *ber-oerat, zie GEBLOEMD.*
- GEARMED**, b. n. *armen hebbende, berlângan, gew. bertângan.*
- GEBAAAR**, o. *tingkah lakoe, sikap.*
 Grillige gebaren, *tingkah gila.*
 Hij heeft zeer vlugge gebaren, *terlâlœ pantas tingkah lakoenja.*
 —, gedruis, *gampar, hâroe-biroe, ingar-bângar, roesoe.*
- GEBAAARD**, b. n. van eenen baard voorzien, *berdjenggoet.*
- GEBABEL**, o. *ômong-ômong, petoetoeran.*
- GEBAF**, o. *gonggong, L., sâlaq.*
 Het — van dien hond, *gonggongnja anjing itoe.*
- GEBAK**, o. het bakken, *sembakâran, pertanâkan.*
 —, het gebakkene, versnapering, *koewé, kwé, dâdar, djoewâdah, djerâdaq, halwâ, Ar.*
 — koopen, *blt koewé.*
 Zeker rond —, *bôla.*
 Geel — met kâtsjang, *tripang.*
 Zeker — van rijstmeel, *kâras-kâras.*
- GEBALDER**, o. *gemoeroeh, gemoeroeh boenjinja, gâgap gompita.*
- GEBARENKUNST**, vr. *pengatahoewan tingkah lakoe, frâsat, Ar.*
- GEBAS**, o. **GEBAF.**
- GEBED**, o. *dâ, Ar., soesân, dâwat, Ar., qoenoet, Ar.*
 Voorgescreven — op eene der vijf bidstonden van de Mohamedanen, *soembahjang.*
 Geschreveno —en der Islamieten, *tsalawât, Ar., meerv. van tsalât.*
 Een — opzenden, *minta dâa, memâtja dâa, berdâa, mengoetjap dâa, mengoetjap tsalawât.*
 Het — verhooren, *menenqar dâa orang.*
 — voor den eten, *dâa taikâla mâw mâkan, dâa sabelom mâkan, dâa atas makânan.*
 — na den eten, *dâa sa-hâbis mâkan.*
 —en lezen, *mengâdjî (bâtja) dâa.*
 Het eerste of morgen —, (duurt van des ochtends vijf uren tot zonsopgang), *soembahjang toehî.*

Het tweede —, (van des namiddags een tot twee uren,) *soembahjang thlohor*.

Het derde of namiddags —, (van vier tot vijf uren,) *soembahjang útsar*.

Het vierde of zon-ondergaans—, *soembahjang mighib*.

Het vijfde of avond—, *soembahjang isjá*.

—, dat verplichtend is, *soembahjang ferdloe*.

—, dat vrijwillig gedaan wordt, *soembahjang somnat*.

Het — aanwenden, *amalkan dóa*.

En de priester zal het gebed lezen, *dan handaglah imám membátja goenoe*.

GEDEL, o. *sal mnta-mnta*.

GEDEDENBOEK, o. *kitáb tsalawát, kitáb dóa*.

GEDEDENHUISJE, o. *tampit pertapáün, roemah órang membátja dóa*.

GEDEEF, o. *gemetar, gunmetar*.

GEDEEND, b. n. *berkáki*.

—, beendren hebbende, *bertoelang, bertoeolangan*.

GEDEENTE, o. *segalla toelang*.

Zonder —, *tiála bertoeolang*.

GEDEITELD, b. n. fijn uitgewerkt, *timpáwan*.

GEDEGTE, o. *goenong-goeningan*.

GEDELGD, b. n. *sákit háti, ketjil háti, sá-saran, L.*

GEDETEN, verl. deelw. *tergigit, di gigit, zie BIJTEN*.

Fel — (op iemand), *rarásan, L., márah, L., amarah*.

GEDEUK, o. *pemoekoelan*.

GEDEUREN, o. *djádi, berláko, koendjoeng, tjoepl, djoepol, peristiwá*.

Nu is het reeds gebeurd, *sakárang soedah djádi*.

Dat zal u nog wel eens —, *itoelah lági djádi padámoe, itoe nanti lági berláko atasmoe*.

Het ongeluk, dat hem gebeurd is, *dia poenja tjeláka, tjeláka jang tjoepl padánja*.

Het gebeurde eens dat de koning te middernacht opstond, *sakáli peristiwálah makka rádja poon bángon paadda tenguh málam*.

Indien het zoo gebeurt, *káloe djádi bagitoe*.

Het kan wel —, *itoe bóleh, itoe dápat, itoe bóleh djádi*.

GEDEURLIJK, b. n. *bárang káli, bóleh djádi*.

GEDEURLIJKHEID, vr. *ihimál, Ar.*

GEDEURTENIS, vr. *hálang jang djádi, koendjoengan, árd, Ar.*

—, zaak, *perkára*.

Door die —, *sabab djadinja itoe, ká-rana koendjoengan itoe*.

GEDEED, o. *peamarintáhan, parintah, pégang-an, hokm, Ar., hoekoem, verb.*

—, heerschappij, *pertoewánan, kara-djáán*.

Het — aanvaarden, *mendjábát pamarintáhan*.

Het — van het Nederlandsche gouvernement, *peamarintáhan Goebememéh Nederland*.

Het hoogste —, *peamarintáhan jang mahá tinggi*.

GEDEEDEN, b. w. *parintah, pégang parintah, memarintah*.

—, van vorsten, *titah, sabda, pertoe-wan*.

Al hetgeen geboden wordt, *bárang jang di parintah*.

De groote koning gebood, *makka mahá rádja poon bertitah*,

— te zwijgen, *soeroeh diam*.

— stil te houden, *soeroeh berhénti*.

— als magthebbende, *bertitah ká-rana berkoewása*.

GEDEEDERWIJS, bijw. *dengan berkoewása*,

GEDEEDENIS, vr. *groet, tábé, L., tábeq, salám, Ar.*

— doen, *membri salám, kassi tábé, L.*

GEDEEDER, m. (van een vorst,) *jang di pertoe-wan, Hoft., djoendjoengan, Hoft., sangoelon*.

—, opperhoofd, *panghoeloe, panglima, emir, Ar.*

—, in eenen algemeenen zin, *jang memegang parintah, jang memarintah*.

GEDEEDING, vr. *parintah, pamarintáhan, zie GEDEEDEN*.

GEDEEDSTER, vr. (van eene vorstin,) *rádja parampoewan jang di pertoe-wan*.

GEDEEDZUCHTIG, b. n. *jang berkahandaq akan pamarintáhan, lóba akan pamarintáhan*.

GEDEED, o. *gigi, segalla gigi, samoewánya gigi*.

Een goed —, *gigi-gigi jang bájq*.

Een scherp —, *gigi jang tádjam*.

—, bit, mondstuk van een paard, *bessi kákang, bessi tóm koeda, L.*

GEDEELAS, o. *peuwoepan, hamboesan*.

Het — van eenen draak, *hamboesan nága*.

GEDEELAT, o. *gimbér*.

Het lam kent het geblaas zijner moeder, *ánaq domba táw mengenal gimbér iboenja, (mánja, L.)*.

GEDEELADERD, b. n. *berdáwon*.

—, loofrijk, *rampaq, rindang*.

GEDEELADERTE, o. *dáwon-dáwon*.

GEDEELAF, o. zie *GEDEEL*.

GEDEELAZEN! deelw. (in het damspel,) *dás!*

— worden, *kena dás*.

GEDELEKEN, verl. deelw. *ternjata, trang, thláhir, Ar., zie BLIJKEN*.

GEDELEVEN, verl. deelw. *tertinggal, kating-gálan, zie BLIJVEN*.

GEDEELIK, o. het gestadig blikken met de oogen. *kelip*.

GEBLOEMD, b. n. *berboengya*, *berkumbangan*, L., *berkumbang*, L.

—e stoffen, *kájin bátiq*.

Gedrukte —e stoffen, *kájin tjitaq*, *tjit*, *kájin tjita*.

—, gaderd, als zwaarden, krissen enz., *berkoerei*, *berkoerek*, *báriq*, *loeriq*.

—, fraai gaderd hout, *kájoe berkoerei*, *kájoe berbáriq*, (*bebáriq*).

—, (door kunst, gedamasceerd enz.), *berpánor*, *berpánor*.

GEBLOEMTE, o. *segalla roepa boengya*, *boengaboengáan*.

GEBOD, o. (van God) *firmán*, Ar., *farídlat*, Ar., *amr'*, Ar.

—, (van vorsten) *títah*, *sahda*.

—, (in het algemeen) *parintah*.

De tien —en, *firmán jung sapoeloh*, zie

BEVEL.

—, huwelijksafkondiging, *bapernjatáan káwin*.

De —en stuiten, *memberhéntikan bapernjatáan káwin*.

Onder de —en, *áda di báwah hoekoem bapernjatáan káwin*, *di dálam bertoenangan*.

Alle schepselen volgen uwe —en, *segalla machloeq mengikoet amr-moe*. Isk. 416.

GEBODEN, verl. deelw. *kaparintah*, *terparintah*, *kena parintah*.

GEOEFTE, o. *orang-orang djáhat*, *risaw*, *geibáua*.

GEOEGD, verl. deelw. *berdjonggor*, *berhaloewan*.

GEOERT, o. *sanda goeraw*.

GEOGEN, verl. deelw. *béngkoq*, *terbéngkoq*, zie **BUIGEN**.

GEBOM, o. *boenji sájop*.

GEBOMBAM, o. *boenji ginta jung tíada berhénti*, *boenji sájop-sájop*.

GEBONDEN, verl. deelw. *terikat*, *di ikat*, *moegajjad*, Ar.

—, dik, lijvig (van vochten), *kental*, L., Jav., *lindír*.

GEBONS, o. *boenji orang tápoq*, *boenji orang ketog pútoe*, (d. i. gebons op eene deur).

GEBOOMTE, o. *kájoe-kajoewan*.

GEOORTE, vr. *djádi*, *kadjadiun*, *peranákan*, L., *maute*. Ar., *wilád*, Ar.

Hoe is uwe —? *djudimoe betápa? kadjadianmoe betápa?*

De — van Jezus Christus, *kadjadian Isa Elmeseh*, *mawlid Isa Elmeseh*.

Hij is een Maleijer van —, *makka iálah ánaq malájoe*.

Hij is een Engelsman van —, *makka iálah ánaq Inggris*.

Van hooge —, *berbangsa*, *derri paaddu atsal jung moelia*.

Van adellijke —, *bangsáwan*.

—, aanvang, *permoeláan*.

Van geringe —, *derri paadda atsal ketjil*.

De — dezer zaak is ontstaan toen ik in de bovenlanden was. *permoeláan per-*

kára ini soedah djádi tatkála (témpo) kita áda di hoeloe (oediq).

Een oproer in de — dempen, *mendiamkan ganpar (roesoe) paadda djadinja*, (*moelánja*).

GEOORTEDAG, m. *hári kadjadian*, *hári táhon*, *hári mawlid*.

GEOORTEDICHT, o. *sjiar máwliid*, Ar., *sjair kadjadian*, L.

GEOORTEJAAR, o. *táhon kadjadian*, *táhon mawlid*.

GEOORTENAAM, m. *náma dáging*.

GEOORTEPLAATS, vr. *tampat kadjadian*, *negri orang toewah*, *negri mawlid*.

GEOORTEPUNT, o. *stond*, *sáat kadjadian*, *sáat mawlid*, Ar.

GEOORTESTER, vr. *orang poeaja bintang*, *orang poeaja nadjm'*, (*nadjmoem*).

GEOORTEUUR, o. *djám kadjadian*, *djám mawlid*.

GEOORTEVLIES, o. *tatomban*, *sárong boedaq*.

GEOORTEWATER, o. *ajer toeboelan*.

GEOORTIG, b. n. *taperánaq*, *ánaq*. (Dit woord wordt ook verzwegen,) waar van daan zijt gij geboortig? *angkaw derri mána?*

GEBOREN, b. n. *taperánaq*, *soedah djádi*.

Eerst —, *ánaq soelong*.

Laast —, *ánaq bongsoe*, *pembárap*, L. Jongst — prins, *poetra bongsoe*.

— worden, *di péránaqkan*, *taperánaqkan*.

GEBORGEN, verl. deelw. *tersimpan*, *di simpan*, zie **BERGEN**.

GEBORREKIK, o. *goewêq*.

GEBORST, b. n. *bersoesoe*.

Rond —, *bersoesoe boentar*.

GEBOUW, o. groot steenen —, *gedong*.

—, huis, *roemah*.

—, bouwstuk, *peroesáhan*, *biná*, Ar.

Dit huis is een schoon —, *roemah ini bágoes peroesáhanja*.

En de houworde van dat — was zeer fraai, *dan terláloe amat permei perboewátannja roemah itoe*.

Een open langwerpig — op 's vorsten plein te Pasci, *bálei pantjang*.

GEBRAAD, o. *dáging gorèng*.

— van het spit, *patjákan*.

GEBRABBEL, o. zie **BRABBELEN**.

— van taal, verwarde taal, *bahása katjoekan*.

GEBRAGT, verl. deelw. *terbáwa*, *di báwa*, zie **BRENGEN**.

GEBRANDMERKT, b. n. *soedah die tároh tjap*, zie **BRANDMERKEN**.

GEBRAS, o. *mákan minom sádja*, zie **BRASSEN**.

GEBREK, o. *koerang*, *kakoerangan*, *hádjat*, Ar., *soesot*.

— aan geld, *koerang péraq*.

Ik heb geen —, behoefte, *kita berhádjat soewátoc-poon tíada*, *sa-soewátoc poon tíada kakoerangan sahája*.

—, teeken, fout, *tjiri*.

Broods—, *koerang nakan, koerang nast*, (voor eenen Christen, die brood eet), *koerang rôt*.

— aan ondervinding, *koerang béasa*.
 — hebben, *berkoerang, kakoerangan*.
 —, ontbreking, gemis, *ohdat, Ar*.
 —, zedelijk —, *sâlah, tjelâ, ayb', Ar*.
 Waar is de mensch zonder —en? *di mana orang jang tiada bersâlah, (sâlahnja, tjelânja)*.

GEBREKEN, vt. meerv. zie ONTBREKEN.

GEBREKKELJK, b. n. *bertjelâ*.

Een — werk, *pekardjâan jang bertjelâ*.
 —, met lichaamsgebreken, *bersakit-sakit'an, zie VERMINT*.

GEBREKKELJKHEID, vt. *tjelâ, koerang*.

GEBREKKELOOS, b. n. *tiada bertjelâ, tiada dengun tjelâ, tiada koerang sâtoe âpa*.

GEBREKKIG, b. n. *schaarsch, duur, mâhal*.
 De rijst is thans goudkoop, maar de olie is —, *sakarang ini bras âda moerah tetâpi minjaq âda mâhal*.
 —, ongelijk, *tiada sâma, tiada râta, qatsir, Ar*.

—, met gebreken, *bertjelâ, koerang, kom, Perz*.

GEBRIESCH, o. (van een paard), *pentjaritan*.
 — (van een' leeuw), *manikas*.

GEBROED, o. *ânaq boerong jang bâroek kalowar derri telôr*.

—, —sel, *pengharâman*.

GEBROEDERS, m. meerv. *orang bersoedâra*.
 De twee —, *kadoewa bersoedâra itoe*.

Drie —, *orang tiga bersoedâra*.

Met de vier —, *dengan ka-ampat soedâra, S. R. 119*.

GEBROEDERSCHAP, vt. *persoedarâan*.

GEBROEKT, b. n. *bertjelâna, zie BROEK*.

GEBROKEN, verl. deelw. *soedah bitjah, pâtah, monqahf, Ar*, zie BREKEN.

—, gebrokkeld, (van tanden, van kammen) enz., *roempang*.

GEBROM, o. *dangong, pedangong*.

GEBRUI, o. *rumoer, roesoe, gampar, hiroehâra*.

GEBRUIK, o. *pemak'jan, istimâl, Ar*.

— van iets maken, *pâké, memâké*.

Een goed — maken, *pâké dengan se-pertinja*.

Een slecht — maken, *pâké dengan tiada sepertinja*.

Een oud, vast —, *âadat*.

—en bij plegtige gelegenheden, *roewâdat*.

Tegen de —en handelen, *melanggar âadat*.

Het — wil het zoo, *âadatnja mâw bâgitoe*.

Naar de —en des lands, *sa-bagimâna âadat negri*.

De —en in acht nemen, *toeroet âadat*.

De —en van het hof, *âadat istâdat astâna*.

Het — der spraak, *tsifat berkâta*.

—, trant, mode, *tjâra*.

GEBRUIKELJK, b. n. *béasa, mémang, mostânnal, Ar*.

Dat is bij ons —, *makka itoe kita orang soedah béasa*.

Het is —, dat wij ter markt gaan, *mémang kita orang pigi di pâsar, L*.

GEBRUIKEN, b. w. *pâké, pâkei, memâké, boewat*.

Geld —, *pâké oewang, pâkei amas*.

Schoenen —, *dragen, pâké sapâtoe*.

Eenen bril —, *pâké tjermin mâta, pâké kâtja mâta, L*.

Wilt gij iets —? (drinken), *toewan soeka minom apa-apa?*

Eene vrouw —, *pâké sa-orang param-poewan, djâmuh, besch. st*.

Wanner ik Sita Déwie kan —, *apabila Sitâ Déwi dapat akoe pâké, S. R. 159*.

Maar ik heb (haar) al gebruikt, *tetâpi soedah humba pâké, S. R. 10*.

En alle zware steenen en boomen gebruikte hij om te werpen, *makka segalla bâtoe dan kâjoe-kâjoe besaar itoe makka di boewatnja melontar, S. R. 98*.

Gebruikt worden, *di pâkei, istimâl, Ar*.

GEBRUIKER, m. *jang pâké*.

GEBRUIS, o. *dangong, daroe, deroe*.

Het — der stroomen, *dangongnja hâ-roes*.

GEBRUL, o. *manikas*.

GEBULDER, o. zie GEBALDER.

GEBULK, o. *tangoh*.

Het — der ossen, *tangohnja lembos*.

GEBUUR, m. zie BUUR.

GEBUURSCHAP, vt. *kampung*.

—, *buren, orang tetangga, orang sakan-pung*.

GEDAAGDE, m. en vt. *orang jang di sita, orang jang kena sita, L., orang jang di panggil di hadâpan hoekoem, orang jang kena dâwa, of jang di dâwa*.

GEDAAN, verl. deelw. *terboewat, di boewat di perboewat, mafael, Ar*.

—, geëindigd, *hâbis, tammat, Ar*, zie DOEN.

GEDAANTE, vt. *roepa, bangoenan, roeman, L., rôman, L., taman*.

Eene ronde —, *roepa boelat*.

Verschillende —, *berbâgei-bâgei roepanja, segalla roepa, roepa-roepa*.

De zaken zijn van — veranderd, *sakarang âda lâjin bitjâra*.

Van — veranderen, *gant' roepa*.

Van dezelfde — als, *sa-roepa dengan, separti*.

— geven, *meroepâkan*.

GEDAANTEVERANDERING, vt. *pergantian roepa*.

— van goden of menschen, *pendjela-mâan, pendjelmâan*.

Eene — van eene godheid (in die van mensch), *pendjelamâan déwa*.
 Iemand, die naar verkiezing eene — kan ondergaan en onzichtbaar worden, *halimoenan*.
 Zich door — in een kind veranderen, *mendjadikan dirinja kánaq-kánaq*, S. R. 13
GEDACHTE, vr. *kira, kira-kiráân, angan angan, angkap-angkap*.
 —, overdenking, *pikiran*.
 —, herinnering, *ingâtan, sadar, kenang*.
 In —n verzonken, *terfekoer, angkap-angkap*.
 Zoo even is het mij weder in de —n gekomen, (heb ik mij weder herinnerd), *bahâroe tâdi sahâja terkenang, (ingat)*.
 —, waan, *sangka, rása*.
 De —n elders hebben, *iboel*.
 In — gaan, *berdjâlan angkap-angkap*
 —, denkbeeld, opvatting, *pendâpot, perasâan*.
 Volgens mijne — is hij schuldig, *paadda pendâpat hamba (kita) makka bersalâhanlah ta*.
 In — afmalen, *talsaworokan*.
 Eene zaak in — (in beraad) nemen, *mengwa-ngirâkan soewâtoe perkâra, tmbang-menimbang soewâtoe perkâra*.
 Geen —! het zij verre! *djângankan!*
 Als hij zich omdraait is hij van —n veranderd, (hij is een weerhaan), *kâlœ dia bâliq blâkang lâjin bitjâra*.
 Op twee —n hinken, *mendoewâkan angan-angan*, S. R. 180.
GEDACHTELOOS, b. n. *tiâda ingat, loepa, lâlê, ilap*, L.
GEDACHTELOOSHEID, vr. *kaloepâan, kala-léan*.
GEDACHTENBEELD, o. *bârang peringâtan, pikiran*.
GEDACHTENIS, vr. *pengingâtan, idzkar*, Ar., *tadzkiat*, Ar.
 Ter —, *akan peringâtan, mahfoethl*, Ar.
 Een overledene van glorieijke —, *marhoem*, Ar.
 —geschenk, *tjenâra mâta, tjendor mâta*.
GEDACHTIG, b. n. *sadar, kenang, ingat*.
GEDAMACEERD, b. n. zie **GELOEMD**.
GEDANS, o. (van de Maleijers), *penarian*.
 — (van Javaansche dansmeiden), *tandaq*.
 — (op de Europeische wijze), *bâla*.
GEDAGVAARD, b. n. *di sita*, L., *di dâwa*.
di panggil di depan hoekoem, L.
GEDARMTE, o. zie **DARM**.
GEDARTEL, o. *goeraw, sanda goeraw*.
GEDAVER, o. *gompâ*.
GEDEELTE, o. *bahagian, ab-â-âdl*, Ar. *bâdl*, Ar., *pâro*, Jav., zie **DERL**.
 Een —, *sa-pâro*, L.
 Een klein —, *rintjik-rintjik*.
 Bepaald — eener erfenis, in den Koran aan sommige bloedverwanten toegekend, *furd*, Ar.

GEDEELTELIJK, b. n. en bijw. *sapâro*.
 Dat is — van hem, *makka itos sapâro dia poenja*.
GEDESEMD, b. n. *chamir*, Ar.
GEDENKBOEK, o. *kitâb peringâtan, kitâb mahfoethl*, Ar.
GEDENKCEBEL, vr. *soerat peringâtan, soerat mahfoethl*.
GEDENKEN, b. w. *ingat, kenang, mengenang, sadar*.
 Aan het verbond —, *ingat paadda perdjandjian*.
 Hij gedacht zijner moeder, *tersadarlah ta akan iboenja*.
 Zijne hoogheid gedacht nu zijnen ouders, *makka baginda pœn terkenanglah akan itoe bapânja*, S. R. 38.
 —, herinneren, *terkenangkan*.
 Door het bevel zijns broeders te —, *sabab terkenangkan pâsan soedarânja*, S. R. 97.
 Gedenkt met teeder gevoel, *kenanglah dengan kâseh sâjang*.
 Gedenk den armen, *ingatlah paadda ôrang miskin, ingatkan paadda ôrang pâpa*.
 —, melding maken, *seboet, menjeboet, menjeboetkan*.
 —, voornemen, *berniat, berkahandaq, mâw, mâwoe*.
GEDENKPENNING, m. *sikkah tadzkiat, sakêping peringâtan, boendar mas*, L.
GEDENKROL, vr. *soerat peringâtan, soerat mahfoethl*, Ar.
GEDENKSCHEFT, o. zie **GEDENKROL**.
GEDENKTAFEL, vr. (waarop van alle eeuwigheid door God de daden der menschen met onuitwischaar schrift geschreven zijn), *lofi mahfoethl*, Ar.
GEDENKTEEKEN, o. *tambar, tanda peringâtan, tanda tadzkiat, atzr*, Ar.
GEDENKWAARDIG, b. n. *hâroes di ingatkan, hâroes di kenangkan*.
GEDENKZUIL, vr. *tiang nisjân, tiang tanda peringâtan*.
GEDICHT, o. zie **DICHTSTUK**.
GEDICHTSEL, o. *tjeritera doesta*, zie **VERDICHTSEL**.
GEDIENSTIG, b. n. *soeka djâga, berdjâwat-djâwâtan, bertjâkap*.
 —, hulpvaardig, *soeka toelong*.
 Een —e knecht, *hamba jang soeka djâga bâjiq-bâjiq*.
GEDIENSTIGHEID, vr. *parângi ôrang jang soeka djâga*.
GEDIENSTIGLIJK, bijw. *atas prt jang soeka berdjâga*.
GEDIERTE, o. *segalla binâtang, binâtangan, heiwân*, Ar., *lawdan*.
 Kruipend —, *binâtang jang menjoelœr, dâbbat*, Ar.
 Groot wild —, *satuwâ, satawâ*.
 Allerlei wild —, *morga satawâ*.

GEDIJEN, o. w. voortkomen, groeijen, *djádi, toemboeh.*

De kokosboomen willen hier niet —, omdat het hier te koud is, *makka póhon njör. (kalápa, L.), tiálu máw djádi di sini sabab terláloe dingin.*

De rijst gedijt hier uitmuntend, *bágoes sakáli djulinja pádi di sini.*

De geplante aardvruchten willen niet —, *itoe óbi jang di tánam tiáda máw toemboeh.*

Woorden, die niet —, *perkatáun jang tiáda lákoe.*

Hem gedijt alles. *makka beroentoenglah ia paadda segalla pekardjájannja.*

GEDING, o. regtszaak, *bitjára, fúl gáwam. atjára, dúwá.*

GEDINGBEZORGER, m. *toekang bitjára, órang begáwam, talanggi,* (het woord: procureur, wordt ook gebezigd, maar zeer slecht uitgesproken, en door de Chinezen, die geene r hebben, schandelijk verminkt).

GEDINGSCHRIJVER, m. *grippier, verb. van griffier. kátib, Ar., penjoerat.*

GEDINGSTUK, o. *soerat bitjára, soerat dáwá.*

GEDOEN, w. w. zie BEHELLEN.

GEDOENTE, o. *gedoen, (gemak), énaq, sedap. senang.*

Hij is in een goed —, *makka ia hidop dengan senang.*

—, *geraas, roesoe.*

GEDOMMEL, o. *dangong, dásing.*

GEDONDER, o. *gemoeroeh, goeroeh, boenji goentoer.*

GEDOGEN, b. w. *táhan, derita, tanggoeng, tsabar.*

Ik kan dat niet —, *kita tiáda bóleh táhan itoe.*

—, *toelaten, béjarkan, kassi bébas, L., brt móhon.*

GEDRAAL, o. *perlambátan.*

GEDRAG, o. *lákoe djálan, kalakoewan.*

Een braaf —. *lákoe djálan jung bájiq.*

Ik kan voor zijn — niet instaan, *kita tiáda bóleh tangoeng dia poenja lákoe djálan.*

Een man van een slecht —, *órang jang djáhat lákoe djálanja.*

GEDRAGEN, wed. w. *melakoekan diri.*

Zich behoort —, *melakoekan diri dengan sepertinja.*

Zich naar iets —, *toeroet.*

Waarom gedraagt gij u op deze wijs? *mengapakah toewan hamba melakoekan dirinja toewan hamba demikién ini?*

Gij moet u naar die bevelen —. *loe misti toeroet itoe parintah, L., apalah kiranja toewan hamba handaj menoeroet titah itoe.*

Zich laag —, *berkedji, berlákoe djálan jang djáhat.*

GEDRAGING, vt. *lákoe djálan.*

GEDRANG, o. *penjesákan.*

In het — zijn, *kasesákan.*

GEDREIG, o. *antjam, pengantjaman, L., amang. pengamangan.*

GEDROGT, o. *monster, raqsjása, boewa en boeta, Kw.*

Een — zonder hoofd, *raqsjása jang tiáda berkápálu.*

GEDROGTELIJK, b. n. *seperti raqsjása, berroepa djáhat.*

GEDROGTELIJKHEID, vt. *roepa raqsjása, roepa djáhat.*

GEDRONGEN, b. n. *kasesákan, tertompat.*

— zitten, *doedog bertindeh.*

GEDRUISCH, o. *roesoe, L., gampar, bahána.*

Zwaar —, *gemoeroeh, riboet.*

GEDUCHT, b. n. *jang di takoeti, heiban, Ar.*

GEDULD, o. *táhan, tsabar, Ar., tahamoel, Ar.*

Met — verdragen, *menderita dengan tsabar.*

Mijn — is ten einde, *makka sahája tiáda terderita lági, sahája tiáda lági bóleh táhan.*

— hebben, *tsabarkan.*

Het — overwint alles, *makka tsabar itoe paadda áchirnja menang djoega.*

En vermeerder uw —, *dan perbáanjaq oléhmoe tsabarmoe.*

GEDULDIG, b. n. *bertsabar, táhoe tsabar, menáhan háti.*

Zeer —, *tsaboer, Ar.*

GEDUREN, o. w. zie DUREN.

GEDURENDE, voorz. *semantára, sa-láma, paadda antára, sedang, fi, Ar.*

GEDURIG, b. n. *sring-sring, L., sanantiása, sedekála, tiáda berkapoatoesan, santiása.*

— af en aan, met korte tusscheuopen, *bertambálan.*

— op eene plaats blijven, *mágon, tetap paadda soewátoe tempat.*

—, ieder oogenblik, *paadda sa-sáat. hardam. Perz.*

GEDUURZAAM, b. n. *bóleh láma.*

—, *sterk, goewat.*

GEDWEE, b. n. *lemah, lemas, L.*

—, *zacht. lemboet.*

—, *gehoorzaam, toeroet parintah.*

Hare ledematen zijn zeer —, *makka anggawtánja itoe lemah sakáli.*

Een — hart, *háti lemboet.*

Dit kind is niet —, *ini anaq tiáda máwoe toeroet parintah.*

GEDWEEHEID, vt. *pri jang lemah lemboet.*

GEDWONGEN, verl. deelw. *terpaqsa, tersiásat, dlaroerf, Ar.*

GEDWONGENHEID, vt. *pemaksáan.*

GEGERD, b. n. *terhormat. termasjhoer, mótabar, Ar., moekurram, Ar.*

GEEF, bijw. in: te —, (voor niet, bijna om niet). *per tjomah, L., hampir tiáda bájar sátoe apa, terláloe moerah sakáli.*

GEEFS, bijw. in: goed —, *moerah hâti, soeka kassi doewit sama orang miskin, L., soeka membrt derma, karim, Ar.*

GEEL, b. n. *koening*.
Licht —, *poetih koening, koening moeda*.
Donker —, *koening toewah*.
Gele kleur, *warna koening*.
—, dat tusschen wit en rood is, *kalaloewan*.
— koper, *koeningan*.
— maken, *koeningkan, békin koening, L.*

GEELACHTIG, b. n. *kakoeningan, bercarna koening*.

GEELACHTIGHEID, vt. *warna koening*.

GEELGIETER, m. *toekang koeningan*.

GEELHEID, vt. *warna koening, koening*.

GEELSTAART, m. *kalampong, ikan kalainpang*.

GEELZUCHT, vt. *sakit koening, sakit nanajaman, tsafra, Ar.*

GEEN, b. n. *sátos tíada, sátos tráda, L., soewátos poon tíada, bárang soewátos poon tíada, bij verk. sa . . . poon tíada*.
En Djantájoe had geene krachten meer. *makka Djantájoe tíada bergája lagi, S. R. 100*.
— mensch is te huis gebleven, *saorang poon tíada tinggal di roemah*.
Hoeveel hebt gij ontvangen? —, *brápa angkaw tarima? sátos tíada*.
— medelijden hebben, *tíada berkaséhan*.
Op — e plaats, *paadda sa-bárang tempat poon tíada, bárang di mána-mána poon tíada*.
—szins, *boekan*, (stellig ontkennend).
Hij is — krijgsheld, *makka ta boekan pahloewán*.
— e schuld hebben, *tíada bersaláhan*.
— e schulden hebben, *tíada berhoestang*.
Naar mijn oordeel zijn het — menschen, *paadda bijára hamba boekanlah ia mánoesja, S. R. 21*.

GEEN, GENE, VOORT. w. *báliq, sabrang, sablah lájin*.
Aan gene zijde van den berg, *di báliq goenong*.
Aan gene zijde van de zee, *di sabrang láwoet*.
Deze en gene, *ini dan itoe*.
Indien ik nu — e bezigheden had, *djika djangan ada pekarjáan ini, S. R. 119*.
Dezen en genen zijn overeeng gekomen, *bebrápa orang soedah berdjandji*.
Eerst moet gij dezen, daarna genen hooren, *dhólo misti dengar ini lantas itoe, L., hermoele kált di dengar oléhmoe orang ini láloe orang itoe, (komediën orang itoe of di bláking káli orang itoe)*.

GEENERHANDE, generlei, b. n. *sa-bágei poon tíada, sátos tíada, sátos tráda, L.*

GEENSZINS, bijw. *sa-káli-káli tíada, lá, Ar., boekan*.

Dat — een gezegde was om te zeggen, *itoe boekannya káta di katákannya*.

GEER, vt. van een vrouwenhemd, *pésak*.
— van een manshemd, *kikei, kikiaw, kikeiaw*.

GEËRGEERD, verl. deelw. *kena sjak*.

GEESSEL, m. *tjomoq, tjemoetf, tjáboq*.
—, verwoester, *peminásu*.
—, ramp, plaag, *belá*.

GEESLAAR, m. *pentjómoq*.

GEESELEN, b. w. *tjomóki, páloe dengan tjomoq, tjemoetf, poekol sápoes, L., tansis, darah, Ar.*
Gegeeseld worden, *di poekol sápoes, L., di tjemoetf, di tjomóki*.

GEESLING, vt. *pentjomókan, darh, Ar.*

GEESLPAAL, m. *tiang orang jang di poekol sápoes*.

GEESLROEDE, vt. *tjomoq, tjáboq, tjemoetf, sápoes, sesápoes*.

GEEST, m. in tegenstelling van het stoffelijke, *rof, Ar.*
De — Gods, *rof Allah*.
De Heilige —, *rof el qoedoes, Ar., njawá soeji*.
De booze —, *pólong, poelon. iblis, Ar., sjeithán, Ar.*
Vlugge —, of duiveltje, *békar ákas*.
—, spooksel, verschijning, *hantos, bájang, cheál, Ar.*
Booze —, kwelduivel, *djin, gargást, raksjása*.
Rondzwevende — van een doodgeboren kind, *pontánaq*.
Zekere —, onzigtbaar, hoorbaar wezen, dat goedaardig is en zich op zolder of in den nabijheid doet hooren, *bedjadjâran, L.*
De — des menschen is onsterfelijk, *makka rof manoesia itoe kakal adanja*.
Tegenwoordigheid van —, *tetap hâti*.
Voor den — zweven, *terkenangkan, ingatkan*, (d. i.: gedenken, zoodat de uitdrukking: „mijne moeder zweeft mij steeds voor —”, vertaald wordt door: „ik gedenk steeds mijner moeder”, *senantiasa terkenangkan kita akan itoe kita, of: salamánja sahája ingat sahája poenja má, L.*; men kan in den hooger en stijl zeggen: „makka bonda káms senantiasa menghádap fikiran káms”, hetwelk de uitdrukking zuiver wedergeeft.
—, ziel, *djiwa, njáwa*.
Den — geven, sterven, *poetoes njáwa*.
En Maha Radja Boelia gaf den —, *makka Mahá Rádja Boelia poon poetoeslah njawánja, S. R. 116*.
—, verstand, —vermogens, *boedf, áqal, Ar.*
Zonder —, verstand, *tíada berboedf*.
Een fijne —, *áqal jang háloes*.
Daar steekt een goede — in, *pri boedinja bájiq*.
—, gemoed, *hâti*.

- Hij is vrolijk van —, *makka iâlah orang jang soeka hati*.
- Hij heeft veel —, *makka ia bânjaq aqal boedinja*.
- Een sterke —, *boedj jang tetap*.
- Een vrij —, *orang kafir*.
- Een —, dien het bijgeloof in de rivieren plaatst, *djoertig, anlijnng sétan, L.*
- van arak, *roh âraq*.
- van vitriool, *roh, Ar. Rich., roh troest*.
- De —, meening, *arti, châtstsiat, Ar., mâna, mant, Ar.*
- De —, het gevoelen, *kira, rása*.
- De — van den koran, *châtstsiat qor-ân, Ar.*
- en, *arwâh, Ar.*
- GEESTACHTIG, b. n. *rohânt, Ar.*
- GEESTACHTIGHEID, vr. *prt rohânt*.
- GEESTDRIFT, vr. *ghayrat, Ar., himmat, Ar.*
- Edele —, *himmât tinggi, ghayrat jang moelia*.
- GEESTDRIJVER, m. *orang moetachayil*.
- GEESTDRIJVERIJ, vr. *tachajoel, Ar.*
- GEESTELIJK, b. n. *rohânt, Ar.*
- e eigenschap, *tsifat jang rohânt*.
- , godvruchtig, *tsâleh, Ar.*
- e bediening, *pekardjâan imâmat*.
- e waardigheid, *daradjat imâmat, Ar.*
- Een — en wereldlijk koning, *râaja rohânt dan doenjâwt*.
- gewaad, *pekâjin imâm, (van priesters)*.
- gewaad van een' prediker, *pekâjin pandita*.
- Eene — e dochter, *parampoewan pertâpa*.
- GEESTELIJKE, m. (hij de Mohamedanen,) *imâm, panghoeloe*.
- , (bij de Christenen,) *pandita*, echter is *padri* (eig. *padre*) meer bepaald voor de Roomschen, want dat woord is door de Portugesche priesters in vroegere eeuwen in Indië ingevoerd.
- n, die een kluizenaars leven leiden, *pandita jang bertâpa*.
- Jonge —, *santri*.
- En zeer vele — n, die uit de bovenwindsche landen kwamen, *dan bebrâpa pandita jang datang derri atas angin*.
- GEESTELIJKHEID, vr. *segalla imâm*.
- GEESTELOOS, b. n. *tiâda berboedj, tiâda berâqal*.
- GEESTENBEZWEERDER, m. *sastrâwan, jang memboewang sjeithân*.
- GEESTENDOM, o. (Indisch,) *dêwâta jang di kiângan, segalla dêwa-dêwa*.
- , (volgens het christelijke begrip) *segalla arwâh*.
- GEESTENBLJK, o. zie SCHIMMENRIJK, afgestorvenen (volgens het bijgeloof,) *segalla hantoe, karadjâan hantoe*.
- GEESTENWERELD, vr. (der indianen,) *kiâng-*
- an, sorga, swarga*, (de twee laatste woorden, hebben wij voor: hemel, overgenomen; men kan daarvoor: *karadjâan orang chalâtsi en negri jang baqâ* bezigen.)
- GEESTENZIENER, m. *orang jang kira melihat hantoe* (d. i. iemand, die meent geesten te zien.)
- GEESTIG, b. n. zie GEESTACHTIG.
- , vernuftig, *berâqal, âarif, Ar., hâloes*.
- Een — gezegde, *kâta jang hâloes*.
- GEESTIGHEID, vr. *aqal*.
- GEESTKRACHT, vr. *goewat roh, qoswat djawa*.
- GEESTRIJK, b. n. *bânjaq roh*.
- van vochten, *kras*.
- vocht, *ajer kas, zie ARAK*.
- GEESTVERMOGEN, o. *tsifat roh*.
- GEEUWEN, o. w. *gâwap, menggâwap, zie GAPEN*.
- GEËXCOMMUNICEERD, b. n. (ond. w.) in den ban gedaan, *mal-dên, Ar.*
- GEFEMEL, o. schijnheiligheid, *perboewâtan tjoeles, nisâq, Ar.*
- GEFLEEM, o. *pemboedjoekan*.
- GEFLIKKER, o. *gomirlâpan*.
- GEFLONKER, o. *taperling*.
- GEFLUIT, o. *pestôlan*.
- op eene fluit, *pentoeapan bangst, zie FLUIT*.
- GEGADIGDE, m. *orang jang soeka bl.*
- GEGEEUW, o. zie GEEUWEN.
- GEGETEN, verl. deelw. *soedah mâkan, hâbis mâkan, soedah santap, hâbis santap, Hofst.*
- GEGIL, o. *terâq, zie GILLEN*.
- GEGLEDEN, verl. deelw. *teplèssêt, zie GLIJDEN*.
- GEGLUUR, o. *hînté, hîntip, pengintéan, pengintipan*.
- GEGOED, b. n. *kâja, hartâwan, berbenda*.
- Een edelgeboren en — mensch, *orang bangsâwan lâgi hartâwan, budjdjâdjâq, L.*
- GEGOEDHEID, vr. *kakajâan, kalakoewan hartâwan*.
- GEGOLDEN, verl. deelw. *lâkoe, berlâkoe*.
- GEGOLF, o. *pengombâkan, aloen, zie GOLF*.
- GEGONS, o. *dangong, dâsing, boenji*.
- GEGREPEN, verl. deelw. *tertangkap, di tangkap, zie GRIPJEN*.
- GEGRIEFD, deelw. *sâkit hati, kesal*.
- GEHAKKEL, o. *pergagâpan, gâgap, gâgoeh*.
- GEHAAT, b. n. *terbintji, makroeh, Ar.*
- GEHAKT, b. n. *terpôtong, terpangal*.
- vleesch. *pêgedêl, verb.*
- GEHALTE, o. *harga, nilei, qadar*.
- De — van dat goud is tien matoe, *makka qadar amas itos sapoeloh mattoe, (dat is 24 karaat)*.
- GEHAMERD, b. n. *pâdjâl*.
- GEHARNAST, b. n. *berpâkê bådjoé zirha, berlangkap dengan bådjoé ranté*.
- GEHAVEND, b. n. *roesaq, bilas*.
- , afgcjakkerd, *budjdjat, L.*
- GEHEEL, o. en b. n. *genap, intéro, L.,*

sontog, seleroeh, belâka, boelah, berhâna, suberhâna, belâka, samista, sakâli, tamâm, Ar., langkap, zie GANSCH.

Vallen en — blijven, djâtoeh serta tiâda pitjah.

In het — niet, sa-kâli-kâli tiâda, boekantlah,

Het — e uur is verstreken, makka întero djâm soedah lâloe (liwat, L.).

De — e dampkring, belâka arlâra.

Een — stel kleederen, pekâjin jang salangkapnja. S. R. 11.

Het — is grooter dan elk deel, makka djoemlah itoe âda tebeh besaar derri paadda sasoewatoe bahagiannja.

De — e bevolking der aarde, sa-isi boemi, Isk. 367.

Het — van deze getallen belooft zeven millioen drie maal honderd zeven duizend acht honderd vijf en negentig, makka djoemlahnja bilangan ini samoeva djâdi toedjoh joeta tiga kett toedjoh riboe delâpan râtoes sembilang poeloh lima.

Dat huis is nog in zijn —, makka roemah itoe lâgi âda bâjiq sakâli, (belom roesaq.)

Eene zaak, die in haar — is gebleven, perkâra jang belom di oebahkan, (jang mâsi întero.)

Over het — genomen, (met een woord,) dengan sa-pâtah kâta, dengan pêndêq sâdja.

Over het — genomen, (alles wel beschouwd,) kâlloe di timbang samoeva.

— van goud, van louter goud, derri paadda amas belâka.

GEHEELAL, o. samista âalam, zie HEELAL.

GEHEELLIJK, bijw. dengan genap, dengan sâgenapnja, întero, L.

GEHEILIGD, b. n. moeqaddas, Ar.

GEHEIM, b. n. terboent, semboent, semboenji, tersemboent.

Eene — e gedachte, ingâtan jang tersemboent.

Het — e trapje, tangga jang terboent.

Eene — e deur, pintoe maling.

Het — e gemak, djamban, tandas.

De — e deelen van het ligchaam, kamaloewan.

GEHEIM, o. rahsia, sirr', Ar., rahsia, Skr.

Een — aan iemand vertrouwen, menâroeh (tangoengkan) rahsia paadda sa-ôrang.

Een — openburen, memboekâkan rahsia.

Aan geen ander dan u zou ik dit — toevertrouwen, djikalawo lâjin derri paadda toewan hamba tiâda hamba mâwoe mengatâkan rahsia ini. I. J. 18.

En dit — moet aan niemand hoegenaamd bekend worden, dan rahsia ini djângan katahoewan kapada sa-ôrang poon. S. R. 14.

Iemand, wien men — en toevertrouwt, petâroeh rahsia.

Een — bewaren, simpan rahsia.

— en, asrâr, Ar.

In het —, dengan diam-diam, mentjoeri-tjoeri.

In het — spreken, bitjâra dâlam bamboe.

In het — vlugten, mentjoeri-tjoeri lâri.

In het — naar iets vernemen, sidiq diam-diam.

In het — opium verkoopen, mentjoeri-tjoeri berdjoewal afioen, bâwa (djoewal) apioen glap.

De — en der godsdienst, perkâra ayâma jang ghâjib, isrâr din, Ar.

Een — verspreiden, pandjangan rahsia.

GEHEIMBEWAARDER, m. petâroeh rahsia, m. en vr.

GEHEIMENIS, vr. bârang jang ghâjib, rahsia, tatsawof, Ar.

GEHEIMHOUDEND, b. n. tâhoe simpan rahsia.

GEHEIMHOUDING, vr. tarôhan rahsia, simpan rahsia.

Waar vind ik —? di mâna dâpat tarôhan rahsia?

Ik vertrouw op uwe —, kita pertjâja toewan simpan rahsia.

GEHEIMKAMER, vr. chalwat, Ar.

GEHEIMRAAD, m. sakoeto (teman) madjlis rahsia.

GEHEIMSCHRIFT, o. hoerof jang ghâjib, hoerof jang moejkil, (glap.)

GEHEIMSCHRIJVER, m. kâtib rahsia, kâtib is-sirr, Ar.

GEHEIMSCHRIJVERSCHAP, o. djawâtan (perkardjâân) kâtib rahsia.

GEHEIMZINNIG, b. n. ghâjib, Ar., moejkil, Ar., glap.

GEHEIMZINNIGHEID, vr. ghâjib, Ar., perkâra jang dâlam sakâli, bârang rahsia.

GEHEKEL, o. pentjelâân.

GEHELD, b. n. berkatoepong, langkap deng-an katoepong.

GEHEMELTE, o. lêlângit.

— van den mond, enz. lântit-lântit moeloet.

— van een ledikant, tëndah.

Prachtig — boven eenen olifant, die voor eenen vorst verschijnt, gambot.

GEHENGEN, b. w. zie GEDOOGEN.

GEHESCHEN, verl. deelw. tertâréq, terhêla, tetâréq, L., zie HJESCHEN.

GEHEUGEN, o. pengingâtan, kenang, peng-enângan, hifihl, Ar.

Een sterk —, pengingâtan jang trang.

Een zwak —, pengingâtan jang koerang trang, (jang glap.)

—, herinnering, sadar, kenang, ter-kenang.

Hij heeft daar geen — van, makka tiâda tersadarlah ia akan itoe.

In het — houden, berkenangkan.

GEHEUGEN, b. en onp. w. ingat, sadar, kenang.

Het geheugt mij niet meer, kita tiâda lâgi ingat itoe.

Hij zal het u helpen —, makka ia akan menjadarkan itoe padâmoet.

GEHEUGENIS, vr. *penjingâtan*.
 GEHEUGENKUNST, vr. *ilmoe menegohkan penjingâtan*.
 GEHEVELD, b. n. *bertâpé, L., sama tâpé, L., berchamir, berrâgi*.
 — brood, *rôti sama tâpé, L., rôti jang berrâgi, rôti jang berchamir*.
 GEHEVEN, verl. deelw. *terangkat*, zie HEF-FEN.
 GEHINNIK, o. *pentjaritan*.
 GEHOEKT, b. n. een' of meer hoeken hebbende, *berpendjoeroe*.
 GEHOLPEN, verl. deelw. *tertoelong, mantsoer, Ar.*, zie HELPEN.
 GEHOMMEL, o. zie GEDOMMEL.
 GEHOOR, o. zintuig, *penengar, pendengar, sam-de, Ar.*
 Het — verliczen, *hilang penengar, toeli*.
 Scherp van — zijn, *penengar tâdjam*.
 Hard van —, *bangkal, poekag, poekah*.
 —, aanhooren, *penêngaran*.
 Geen — willen geven, *tiada mau dengar*.
 Aan de woorden der ouders — geven, *toeroet kata orang toewah*.
 —, hetgeen gehoord wordt, *kadêng-âran*.
 —, gehoorgeving, *semâjam*.
 — geven, audientie verleenen, *doedoeq semâjam*.
 Openbaar —, *semâjam jang sadjati, (oemoem)*.
 Bijzonder —, *semâjam di hadap sa-orang sadju*.
 Eenen afgezant ten — e ontvangen, *menjawâti oetoesan*.
 De koning heeft den afgezant in een bijzonder — ontvangen, *makka râdja poon doedoeq semâjam di hadap oetoesan itoe sa-orang diri*.
 —, al de toehoorders, *segalla orang jang menengar, orang penêngaran*.
 Wat was uw —? (wat hoordet gij?)
apa pendêngaran moe?
 GEHOORBUIS, vr. *oerat telinga, oerat penengar*.
 GEHOORD, verl. deelw. *terdengar, kadêng-âran*.
 GEHOORIG, b. n. *gampang mendengar, moedah di dengar, gampang di dengar*.
 GEHOORKUNDE, vr. *ilmoe boenji*.
 GEHOORND, b. n. *bertandoeq*.
 —, zoo als het neushoorn-dier, enz., *tjoela*.
 Een dubbel — e rhinoceros, *bâdaq karbau, bâdaq jang bertjoela doewa*.
 Eene — e slang, *oelar bertjoela*.
 GEHOORPLAATS, vr. *tampat semâjam, paséban, Jav., pengadâpan, balérong, pabaléan, balét semâjam*.
 GEHOORZAAM, b. n. *toeroet, dengar-dêng-âran, baqft, moeht, Ar.*
 — aan de bevelen, *toeroet parintah*.

— aan de raadgevingen, *dêngar-dêng-âran peladjaran*.
 Een — kind, *ânag manis*.
 — aan God, *berboewat baqft paaddu Allah*.
 —, onderdanig, *rtulak, talog*.
 GEHOORZAAMHEID, vr. *penoeroetan, istihâat, Ar., kabaqtian, djoendjoeng, thâat, Ar., imtîzâl, Ar.*
 — aan de bevelen des vaders, *penoeroetan parintah bapa*.
 — aan God, *kabaqtian paadda Allah*.
 — aan de bevelen des konings, *djoendjoeng titah râdja*.
 Al de oostelijke landen heeft hij onder zijne — gebragt, *makka segalla negri timor itoe di talogkannja*.
 GEHOORZAAMLJK, bijw. *dengan chednat, dengan kabaqtian, dengan djoendjoeng, Hoft*.
 GEHOORZAMEN, o. en b. w. *toeroet, dengar, djoendjoeng, Hoft*.
 Als ik u beveel, moet gij —, *kaloé kita kassi parintah sama loe, loe misti toeroet, L.*
 Het bevel des konings moet gehoorzaamd worden, *makka titah râdja itoe handaq di djoendjoeng, Hoft*.
 Iemands woorden —, *dengar orang poenja kata*.
 — in eenen godsdienstigen zin, *berbaqft*.
 GEHOORZAMING, vr. *kabaqtian*, zie GEHOORZAAMHEID.
 GEHOUDEN, verl. deelw. *terpégang, zie HOUDEN*.
 —, b. n. verpligt, *wâdjib, Ar., hâroes, misti, L.*
 Gij zijt — te vasten, *makka wâdjiblah angkaw berpoewasa, makka hâroeslah angkaw pégang poewasa, loe misti pégang poewasa, L.*
 Niemand is — het onmogelijke te doen, *makka sa-orang poon tiada wâdjib berboewat barang apa jang tiada ihtimâl, makka orang trâda misti kardja apa-apa jang trâda baleh di kardja, L.*
 GEHUUCHT, o. *tâlang, kampong ketjil, doekoh, doekoeh, Jav.*
 GEHUIL, o. *tangisan*, zie HUILEN.
 — van dieren, *perrâwong*.
 GEHUISD, b. n. *berroemah*.
 Klein gehuisd zijn, *berroemah ketjil*.
 Ruim — zijn, *berroemah besaar*.
 GEHUISVEST, b. n. *doedoeq, berdoedoeq*.
 GEHUPPEL, o. *loempâtan*, zie HUPPELEN.
 GEHUWD, b. n. *berkâwin, bakâwin, L., mohsan, Ar.*
 — met eene vrouw, *berbini, ber-istri*.
 — met eenen man, *berlaki, bersoecâni*.
 GEJAAG, o. *pemboeroewan*, zie JAGEN.
 GEJAAGD, b. n. *ter-boeroe*.
 GEJAMMER, o. *peratâpan*, zie JAMMEREN.

GEJANK, o. *salaq, gonggong, L.*
 GEIBLOK, o. *karé singsing lajur, érrétan singsing lajur.*
 GEIJEN, b. w. *singsing, menjingsing, boebot.*
 De zeilen —, *menjingsing lajur.*
 GEIL, b. n. van spijs, walgend, *kadjemoe-wan.*
 — van den grond, *terlâoe gemoq.*
 —, *wellustig, gátal.*
 GEILHEID, vt. *terlâoe bânjaq gemoq.*
 —, *onkuischheid, kagatâlan, doekâna.*
 GEJOK, o. *jokkernij, sanda-goeraw.*
 GEIT, vt. *kambing betina, kambing param-poewan, L.*
 Jonge —, *ânaq kambing.*
 Wilde —, *kambing hoetan, oejal, Ar.*
 GEITENHOEDER, m. *gombâla kambing, órang djâga kambing.*
 GEITENMELK, vt. *âjer soesoe kambing.*
 GEITENMELKER, m. *zekere vogel, tjâbaq.*
 GEITENOOG, o. *mâta kambing.*
 GEITOUW, o. *tâkt singsing lajur, tâkt boe-boetan lajur.*
 GEJUICH, o. *rijoh, tampiq soeraq.*
 Het — van al de krijgshelden klonk zeer luidruchtig, als of de hemel zou splijten, *makka tampiq soeraq segalla hoe-loebâlang poon terlâoe amat goempita seperti lángit akan berblah rasánja.*
 Woest —, der Dajakkers bij het te huis brengen der door hen gesnelde (afgehouwene) koppen, *lâhap-lâhap.*
 GEJUWEELD, b. n. *terhiási dengan íntan-íntan.*
 GEK, b. n. en bijw. *gila, sarsar.*
 Een — mensch, *órang gila.*
 Een — mensch, die wartaal spreekt, *órang gila bahâsa.*
 — maken, *pergilâkan, békin gila.*
 Eenigzins —, *gila sedikit.*
 Geheel —, *gila sakâli.*
 Wat denkt gij, dat ik — ben? *apa loe kira goewa gila? L., apa kirâmoe kita gilâkah?*
 Ben ik dan —? *gilâkah akoe?*
 —, *bot, dom, bodoh, góbloq, L.*
 — op een meisje zijn, *gila birâhi akan ânaq dara sa-órang.*
 Hij is — op het bergleven, *ia terlâoe soeka tinggal di goenong.*
 — worden, *djâdi gila.*
 — zijn, *âda gila.*
 — van wijsheid, *gila óleh pengatahoeran.*
 Zieh — houden, *poera-poera gila lakoenja, berbádoq-bodókan diri, gila bahâsa.*
 — van angst, *gila kârana tákoet.*
 —, *verzot, dol verliesd, gendang, L.*
 Half —, half mal, *pengeng, ijang.*
 —, *verbijsterd, njânjoe.*
 GEK, m. *órang gila, órang sarsar.*
 Een volslagen —, *órang gila sakâli.*

Voor den — houden, *mâjin bódoh, mâjin gila.*
 Een —, *fat, órang paralénté, djanggal.*
 GEKAKEL, o. *koettiq, zie KAKELÉN.*
 GEKAL, o. *pelitâran, tjoeira, zie KALLEN.*
 GEKAMD, b. n. *tersisir, di sisir.*
 —, van eenen kam voorzien, *berdjambol, berbâloeng, berdjinggir, L.*
 GEKAMERD, b. n. *di piára di dâlam bilitj, di piára di kâmar, L.*
 GEKEELD, b. n. *di pótonq, tersembleh, madzboh, Ar.*
 GEKERM, o. *pengadóhan, zie KERMEN.*
 GERHEID, vt. *kagilâan.*
 —, *zothéid, kabodóhan.*
 Het is maar —, *ítoe mâjin sâdja.*
 GEKJE, o. *órang paralénté, djâlang, mizar & mizar, Ar.*
 GEKIJE, o. *perbantâhan, tjéréwét, zie KIJVER.*
 GEKIJK, o. *téngq, zie KIJKEN.*
 GEKIR, o. *koekeroeboe.*
 GEKITTEL, o. *penggelian, pengitikan, zie KITELÉN.*
 GEKELIJK, bijw. *gendéng, atas pri jang gila.*
 —, *een weinig gek, gila sedikit.*
 —, *winderig, rongkah, L.*
 GEKKEN, o. w. *boerten, bergoeraw, goerawan, goeroekan, bermâjin-mâjin, bersanda-sanda, berseloeroe.*
 —, *spotten, sindir, menjindir, bersindir-sindir, tjampah.*
 Zonder —, *soenggoeh-soenggoeh, tiâdu dengan mâjin.*
 —swaardig, *hâroes di tertawâkan órang.*
 GEKKENHUIS, o. *roemah djâga órang gila.*
 GEKKERNIJ, vt. *persandâan, zie BOERT.*
 GEKKIN, vt. *paranpoewan gila.*
 GEKKO, vt. *zeer groote haagdis, toké, góké, kéko.*
 GEKLAG, o. *râtap jang tiâda berhénti.*
 GEKLANK, o. *boenji, bahâna.*
 Het — der bazuin, *boenji nasiri.*
 GEKLAP, o. *pelitâran, zie KLAPPEN.*
 GEKLAPPER, o. *gelótoq, L., gelátq.*
 GEKLATER, o. *gamarátq, kamarátq, zie KLATEREN.*
 GEKLETS, o. *van eene zweep, boenji tjamboq.*
 GEKLIKKLAK, o. *gamarantjang.*
 GEKLOP, o. *tápoq, ketóq. L., paloevan.*
 GEKLOTS, o. *aloen.*
 Ik hoorde het — der baren, *makka kita poon dengar oembaq mengâlóen.*
 GEKNAP, o. *letos, latos.*
 GEKNARS, o. *kartq.*
 GEKNEED, b. n. *soedah di remas. mädjoen, Ar.*
 GEKNERS, o. *zie GEKNAERS.*
 GEKNEUSD, b. n. *nâmur.*
 GEKNIBBEL, o. *tâwar kikir-kikir.*
 GEKNISJ, o. *karítan háti, girgetam.*
 GEKNIK, o. *oenggoet-oenggoet, oenggoe-oenggoe, L., andjal-andjal.*
 GEKNOEI, o. *karđu hoesoet, zie KNOEIJEN.*

GEKNOR, o. *tjómél-tjómél*, L., zie KNORREN.
— van een varken, *koerkoer*.

GEKOCHT, verl. deelw. *terblí, dí blí*, zie KOOPEN.

GEKONNEN, verl. deelw. *terdápat, bóleh*, zie KUNNEN.

GEKOOK, o. *didih, tánaq*, zie KOKEN.
—, kooksel, *bárang jang soedah di másaq*.

GEKOPPELD b. n. *berdjoedoe, berkaláman*.

GEKORVEN, b. n. *terhíris*, zie KERVEN.

GEKOUT, o. *ómong-ómongan*, zie KOUTEN.

GEKRAAI, o. *koekog*, zie KRAAIJEN.

GEKRAAK, o. *rantan, perantan, peletos*, zie KRAKEN.

GEKRAB, o. *pentjakáran, penggarókan, sanggoet*, zie KRABBen.

GEKRABEL, o. *górés-górés*.

GEKRAS, o. van eene kraai, *soewára gágaq, teréaq gágaq*.

GEKREGEN, b. n. *soedah beróleh*, zie KRIJGEN.

GEKRIEWEL, o. *djoelór-djoelóran*.

GEKRIJSCH, o. *teréaq*, zie KRIJSCHEN.

GEKRIJT, o. *tangisan*, zie KRIJTEN.

GEKRIEOL, o. *soeloeran, soelóran*, zie KRIEOLLEN.

GEKRISTEND, b. n. *soedah másoq tsaránt*.

GEKROESD, b. n. *kritiq, L., kriting, papoeväh*.

GEKROMD, b. n. *bantog*.

GEKROMPEN, b. n. *kroekot*, zie KRIMPEN.

GEKRULD, b. n. *boekol*, zie KRULLEN.

GEKSCHERDER, m. *órang jang májin bódoh*.

GEKSCHEREN, o. w. *májin bódoh*, zie GEKKEN.
Zonder —, *soenggoeh-soenggoeh, tíada dengan májin*.
Dat is geen —, *ítoe boekan perkára jang gampang, makka ítoe boekan perkára jang moedah*.

GEKUCH, o. *bátog-bátog*.

GEKUIFD, b. n. *berdjamboel*.

GEKUISCHT, b. n. *indah-indah*.
—e stijl, *kurárang soerat jang indah-indah boenjinja*.

GEKUS, o. *pentjóeman*, zie KUSSEN.

GEKWAAK, o. *goewég*.

GEKWAK, o. *boenji bárang jang djátoh*.

GEKWEELE, o. *tjítít*.

GEKWEL, o. *gunggoe, penggrétjòkan*, zie KWELLEN.

GEKWIJL, o. *pelóran*.

GEKWIJN, o. *sákít-sákítan*.

GELAARSD, b. n. *berkawtz, páké las, L., páké stiwel, L.*

GELAAT, o. *moeka, wadjah*, Ar., *hadlrat*, Ar., *Hoft, doerdja*, zie AANGEZIGT.
Het — des aardrijks, *moeka boemi, tsakif*, Ar.

GELAATKENNER, m. *qá'if*, Ar.

GELAATKUNDE, vr. *ímoe qiáfut*, Ar.

GELAATKUNDIG, b. n. *derri paadda ímoe qiáfut*.

—, in de gelaatkunde ervaren, *jang táhoe ímoe qiáfut, qáif*.

GELAATKLEUR, vr. *warna moeka*.

GELAATSTREK, m. *tanda moeka*.

GELACH, o. *terlawáan, penertawáan*.

GELADEN, verl. deelw. *ternoewat, tersárat*.
Het op iemand — hebben, *binjtí akan sa-órang*.
Hij heeft het op u —, *makka dia binjtí sama loe, L., makka binjtílah ía akan angkaw*.
Niet zwaar —, *anggal*.

GELAG, o. *belandja*.
Elk moet zijn — betalen, *másing-másing handaq bájar belandjánja, másing-másing mistí bájar dia poenja belandja sendirt*.
Dat is een hard — voor hem, *makka ítoe áda mosjik padánja*.
—en zetten, *péngang wárong sópt, L.*

GELANG, o. *kira-kira, toeroet*.
Naar — der berigten, die ontvangen worden, *dengan sa-kira-kira chabar jang di tarima*.
Naar — der omstandigheden, *dengan toeroet pri háal áluwánja ítoe, dengan tím-bang mením-bang perkaránja, sa-qadar háal áluwánja*.

GELASTEN, b. w. zie GEBIEDEN.
—, opdragen, *pesan, pásan, soeroeh*.
—, magtigen, *kássi koewása, membri koewása, mengoewásakan*.

GELASTIGDE, m. *pesoeróhan*.
—, afgezaat, *oetoesan*.
—, gemagtigde, *wakil*, Ar., *połmaq, L.*

GELATEN, wed. w. *poera-poera*.
Hij geliet zich alsof hij het vaartuig niet wilde koopen, *makka poera-poera ía tíada máw blí práhoe ítoe, poera-poera dia tráda máw blí ítoe práhoe, L.*

GELATEN, b. n. *tsabar, derita*.

GELATENHEID, vr. *pri jang tsabar, parángi jang tsabar, háti jang tsabar*.

GELD, o. *amas, mas* (volgens de *hoekoem, gánon*), *derham*, Ar., *oewang, wang & bang*, Jap., *doewit*, verb., (*péraq*, zilver, wordt ook gebezigd.) *warq*, Ar.
Gereed —, *oewang toenei, oewang sakali, oewang kontan*, verb., *naqd*, Ar.
Met gereed — betalen, *bájar toenei*, ook: *toenei*.
Valsch —, *wang lantjong*.
Gangbaar —, *amas jang lákoe, oewang jang lákoe*.
—, dat te ligt is, *oewang jang koerang brat, oewang jang terláloe ringan, (é-r-téng, L.)*.
Papieren —, *oewang qarthas*.
Als men dit papieren — tegen zilver verwisselt, hoeveel opgeld (agio) betaald men dan? *káloe di toekar oewang qarthas íni dengan péraq brápa basinja? (boengánja?)*

- op hand geven, *tampah*, *brí tjing-karam*.
- Van de renten van zijn — leven, *hidop derri boenga amasnja*, (*ánaq doewitnja*.)
- is de ziel der negotie, *makka oewang djádi óbat órang berdágang*.
- hebben, *áda kája*, *mempoenjâ-i amas*, (*oewang*.)
- Hij heeft veel —, *ia áda bánjaq oewang*.
- Goud —, *oewang amas*, *dinâr*, Ar.
- Gemunt —, *wang tertinpa*, *wang jang di tjitaq*, *sikkah*, Perz.
- Gebrek aan — hebben, *koerang oewang*.
- , goed, bezitting, *nâl*, Ar.
- GELDAFFERSER, m. *órang jang tíndis órang ketjil*, *jang mengisap órang poenja dárah*, *jang memaqa órang bánjar oewang*.
- GELDBANK, vt. *perbendaháran*, *petí chazinat*, *bank*, Ned.
- GELDBESNOELJER, m. *órang jang kikis wang*, *jang kriq wang*.
- GELDBEURS, vt. *pondí*, *pondí-pondí*.
- GELDBOETE, vt. *denda amas*, *denda oewang*. zie GELD.
- GELDELOOS, b. n. *tráda poenja oewang*, L., *pótol*, L., *tiáda poenja amas*, *tiáda mempoenjâ-i harta*.
- GELDELOOSHEID, vt. *kakoerángan doewit*, L., *pótol*, L.
- GELDEN, o. w. *harga*, *berharga*, *lákoe*, *fáler*, verb. van *valer*, Port.; (*berharga* is eig. „waard zijn” en *lákoe* gelden of hetgeen men er op de markt voor geeft.)
- Wat geldt de rijst thans? *brápa har-gánja bras sakárang ini?*
- De olie geldt nog geen zeven gulden de tákar, *káloe minjaq sa-tákar itoe toedjoh roepiah belom lákoe*.
- De meeste stemmen —, *soewára órang bánjaq itoe berlákoe*.
- Hij geldt voor eenen grooten geneesheer, *órang káta dia doekoen jang bisa sakáli*, L., *makka órang berkáta akan diálah thabib jang berilmoe*, (*jang táhoe*, *jang mengarti*.)
- GELDBREK, o. *kukoerángan oewang*, zie GELD.
- GELDGEVEN, o. *kaloewar belandja*.
- GELDGIERIG, b. n. *berlóa akan péraq*, *kapéngin máw dápat doewit*, L.
- GELDGIERIGHEID, vt. *lóa akan péraq* (*oewang*.)
- GELDHANDELAAR, m. *toekang oewang*, *toekang toekar oewang*.
- GELDIG, b. n. *lákoe*.
- Deze waren zijn niet meer —, *makka bárang dagángan ini tiáda lági lákoe*, (*tráda lákoe*.)
- , duur, *máhal*.
- , aannemelijk, *lákoe*, *kapertjaján*.
- , in orde, *tsaf*, Ar.
- GELDKAS, vt. *taróhan oewang*, *tampat oewang*, *kas*, Ned.
- GELDKIST, vt. *petí oewang*, *petí derham*, zie GELD.
- GELDMANDJE, o. *bákoel doewit*, *bákoel oewang*, zie GELD.
- GELDMIDDEL, o. *hátsil derham*, *hátsil oewang*.
- , kapitaal, *módal*, *póko*, L.
- GELDRJK, b. n. *kája oewang*, *kája amas*, *kája derham*, *áda bánjaq doewit*, L.
- GELDSOM, vt. *djoemlah*, Ar.
- , kapitaal, *módal*, *rás el mál*, Ar., *póko*, L.
- GELDSOORT, vt. *roepa oewang*, *djenis derham*.
- GELDSTRAF, vt. *denda oewang*.
- GELDTASCH, vt. (*van gouddraad*) *opou*, Chin.
- GELDVERKWISTER, m. *órang jang memboeroeskan hartánja*.
- GELDZAAK, vt. *perkára oewang*.
- GELDZAK, m. *pondí*, *kanthong*, Chin.
- GELDZUCHTIG, b. n. zie GELDGIERIG.
- GELEDEN, b. n. *tertáhan*, *terderita*, zie LIJDEN.
- , voorbijgegaan, *lálao*, *láma*.
- Dat is nog niet lang —, *itoe belom láma*.
- Hoe vele jaren dat — is, *brápa táhoh soedah lálao itoe*.
- GELEDING, vt. *pátah-pátáhan*.
- en, ringen van sommige insecten, *tamboe-tamboe*, *teboe-teboe*.
- GELEERD, b. n. *álim*, *berilmoe*, Ar., *berpengatahoewan*, *bánjaq táw*, L., *faham*, *ter-ádjár*, *ka-ádjár*, *mota-állim*, Ar., *moe-állam*, Ar.
- Een geleerd man, *órang álim*, *órang jang berilmoe*. M. R. 7.
- Zeer —, *állámat*, Ar.
- Een allergeleerdst man, *órang álim-motaállim*.
- Een — boek, *kitáb marifat*, Ar., *boekoe pengatahoewan*, L.
- , ervaren, bedreven, *wáqif*, Ar.
- GELEERDE, m. en vt. *órang álim*, *hakim*, zie GODGELEERDE.
- n, meerv. *foekamá*, Ar., *delamá*, Ar., *moesjâ-ich*, Ar.
- GELEERDELIJK, bijw. *dengan ilmoe*, *dengan pengatahoewan*, *atas prt jang ber-ilmoe*.
- GELEERDHEID, vt. *pengatahoewan*, *ilmoe*, Ar., *irfán*, Ar.
- , kennis, *marifat*, L.
- God —, *ilmoe ilahi-j*, Ar.
- GELEGEN, b. n. *terbáring*, *terhantar*, *áda*, zie LIGGEN.
- Batavia is niet ver van de zee —, *makka negri Batawiah itoe dekat láwoet*, (*tiáda djáwh derri láwoet*.)
- Naast elkander —, *berpinggiran*, *berhampiran*, *berdamping di disi*.
- Als het zoo — is, *káloe bagitoe*.
- Zoo is het met die zaak —, *bagitoelah siál perkára itoe*, *itoe perkára áda bagitoe*.

Dat huis is zeer fraai — *bágoes tam-patnja roemah itoe.*

Een — tijd, *mása jang bájiq.*

— of ledige tijd, — komen, *sampat, óras, L.*

Het komt mij nu niet —, *makka sakarang sahája tiáda sampat.*

Op on— tijd komen, *dátang lirát órasnja, L.*

Als het u — komt, *káloe toewan áda sampat.*

Mij is daaraan niet —, *sahája tráda perdoeli itoe, L., makka kita tiáda fidloelt akan itoe.*

Daar is niets aan —, *trá mengápa itoe, L., trá kenápa, L., makka itoe tiáda pintangnja.*

Daar is veel aan —, *itoe perkára besaur, itoe bergoena sakáli.*

GELEGENHEID, vt. goede — van tijd, *mása jang bájiq, koelika jang bájiq, waqtoe jang pátoet.*

Eene goede — afwachten, *menantikan mása jang bájiq.*

—, ligging, *tampat kadoedoekan.*

De — der steden en dorpen, *tampat kadoedoekan segalla negri den doesoen.*

De — eener zaak, *prí hál.*

De — der zaak is dusdanig, *dimikién-lah prí hál itoe, prí hál itoe áda demikién.*

Dat is eene goede —, *itoe áda sátoe djálan jang bájiq.*

Scheeps—, *djálan práhoe, djálan kapal.*

Als de brief met de post gaat, dat is eene zekere —, *káloe soerat itoe di kirim dengan pos, itoelah djálan jang tentoe.*

Bij —, *moedah-noedahan.*

Bij deze —, *paudda sakarang ini.*

—, aanleiding, oorzaak, *moela, póhon, atsal.*

Dit gaf — tot tweespalt, *makka inilah moelánja tjiderá.*

Dat geeft — tot alle kwaad, *makka ini djádi póhon segalla kadjahatan.*

—, voorval, zaak, *kadjadian, prí hál, perkára.*

—, tijdruimte, *sompat.*

Geene — hebben, *tiáda sampat.*

Tijd en — hebben, *áda senang.*

GELEGENHEIDREDE, vt. *kalám akan prí hál.*

— bij het eindigen van eenen oorlog, *kalám akan prí hál pengabisan prang, ook bijára, enz.*

GELEI, o. en vt. *koewah jang bekoe, (jang kental.)*

GELEIBRIEF, m. *soerat lepus, soerat lepas béa.*

GELEIDE, o. *pengantáran, órang mengantar, pengundjáran.*

—, (eershalve,) stoet, *pergiring, órang djága di djálan.*

— in eene wildernis als men den weg

niet weet, *pengantáran di hoetan káloe órang tiáda táw djálan.*

Onder het — van den generaal. *di báwah pengandjáran toewan djéndral itoe.*

Oorlogschip tot —, *kapal prang jang toeroet berjája di láwrot.*

—, leiding, invloed, *penghároe, barkat.*

Ar.

Onder de — zijns geestelijken leeraars. *dengan barkat goeroenja, dengan penghároe goeroenja.*

GELEIDELIJK, b. n. *tartib, Ar., pátoet. bájiq peratoeranja.*

Een — onderwijs, *pengadjáran jang bájiq peratoeranja.*

—, bijw. *dengan tartib, atas prí jang pátoet, dengan sapátotnja, dengan seper-tinja, dengan suhároesnja.*

GELEIDEN, b. w. *hantar, andjar, meng-andjar.*

Iemand op weg —, *hantar órang di djálan.*

Een bevelhebber, die het leger geleidt. (voorgant,) *panglima prang jang meng-andjar balu-tantará.*

Eenen koning —, (vergezellen, eershalve), *mengiring.*

Eenen blinde —, *toentoen órang boeta.*

Bij de hand —, *pimpin, memimpin.*

Voorts geleidde hij die vrouw bij de hand, *láloe di pimpinja tángannya param-poewan itoe. S. R. 11.*

En de vorst geleidde mevrouw de prinses bij de hand, *makka baginda poon memimpin tángan toewan poetri. S. R. 3.*

Vervolgens geleidde hij haar opwaarts, *láloe di bauwánja nájiq.*

—, (eenen olifant,) *angkoes.*

GELEIDER, m. *órang mengantar, pengantar.* —, voorganger, *pengandjar, jang meng-andjar.*

GELEIDING, vt. *pengantáran, pengandjáran.*

GELEIDSTER, vt. *órang parampoewan jang mengantar.*

GELEIGEEST, m. *padja.*

GELEL, o. *pelitar-litáran.*

GELEN, o. w. *djádi koening.*

—, b. w. *koeningkan, mengoeningkan, békin koening.*

GELETTERD, b. n. *di pertandá-ti dengan koerof.*

Een — man, *órang berilmoe, órang álim, Ar., hakim, Ar.*

GELETTERDHEID, vt. *ilmoe kitáb, Ar., má-rifat kitáb, Ar.*

GELEID, o. (meerv. gelederen), *zamenvoe-ging der beenderen, sindi, boekoe.*

Al de gelederen der vingers, *segalla sindi djarinja.*

Den arm boven het — breken, *pútah lángan di atas sindinja.*

Pijn in de gelederen. *sangkal.*

Uit het —, *tagaliat, tagalitjoh, sálak lákoe.*

Uit het — (lid) vallen, *djâtoh tagalitjoh.*
 —, rij, (van soldaten), *bâris, bandjar, dêrêk, L., dêrêkkan, L., tsaf, Ar.*
 In gelederen staan, *berbâris, bertsaf, berbândjar, bubbandjar, L., bedêrek, L., bertsaf-tsaf.*
 Het eerste —, *bâris di depan, L., (di hadâpan of di moeka.)*
 Het tweede —, *bâris di tengah.*
 Het derde —, *bâris blâkang.*
 De gelederen verdubbelen, *menjoeson bâris.*
 De gelederen doen opsluiten, *merâpatkan bâris, mengaroemankan bâris.*
 In het — blijven, *tinggal di bâris.*
 —, geslacht, *poepoe.*
 Het vijfde —, *poepoe jang kalima.*
GELIDWERVEL, m. *boekoe toelang.*
GELIEFD, b. n. *terkâseh, makboeb, Ar.*
GELIEFDE, m. *kakanda, Hoft., abang.*
 —, vr. *adenda, Hoft., adé, makboeb, Ar.*
 — in het algemeen, *ka-kâseh, tjinta.*
 — des harten, *tjinta hati.*
 —, aanstaande, *ka-kâwin.*
 Bestrooi het lijk van uwen — met de bloemen uwer haarlokken, *taborilah majit kakanda dengan boenga jang dâlam sanggol toewan, Ind. Laks.*
 De beide —n of gelieven, *kakanda dan adenda, Hoft., abang sama adé, L.*
GELIEVEN, o. w. *soeka, ridlâ, Ar., rilla,* verb., *kenan, handag, mâwoe.*
 Als UEd. geliefte te komen, *kâlœ toewan soeka dâtang.*
 —, behagen, *menjoekâkan, menawâri.*
 Gij zult dat meisje niet —, *angkaw itoe. tiâda akan dâpat menawâri ânag dâra itoe.*
 Den sultan —, *meridlâkan solthân.*
 Dat wordt niet door hem geliefd, *makka itoe tiâda di perkenankan olehja.*
GELIJK, b. n. zonder onderscheid, *sâma, mitzl, Ar.*
 Van —e gedaante, *atas roepa, roepânja sâma.*
 Een magtig koning — aan Alexander, *râdja besaar sâma seperti (dengan) râdja Iskandar.*
 Van —e grootte, *sâma besaar.*
 Van —en rijkdom, *sâma kâja.*
 Te —er tijd, *paadda sâma koetika, paadda sâma waqtœ, paadda sa-sâat.*
 Van —en rang, *sâma pangkat.*
 Te —, te zamen, *sâma-sâma, bersâma-sâma.*
 Te — komen, *dâtang sâma-sâma.*
 Zich zelven — blijven, *senantîasa sâma kalakoewannja, tiâda berlajinan lakoenja.*
 Helden van —en moed, *hoeloebâlang jang sâma braninja.*
 Zijns —e, *samânja, bageinja, tarânja, kâfoewânja.*
 Die vrouw heeft haars —e niet, *makka ôrang parampoewan itoe tiâda tarânja.*

—, (in het huwelijk, portuur,) *koefoe, Ar., kof, Ar., timpâlan.*
 Aan elkander — zijn, zoo als somtijds de hoornen der maan, *bendârang.*
 De maan als hare hoornen — staan, *boelan bendârang.*
 Paleizen, die aan elkander — zijn, *astâna bendârang.*
 Hij meent, dat niemand zijns —e is, *paadda sangkânja tiâda sa-ôrang samânja.*
 —, vlak, effen, *râta, dâlar.*
 — maken, *meratâkan, bekin râta.*
 —, effen, regelmatig, haaks, *pâpat.*
 Een —e weg, *djâlan jang râta.*
 —, regt, o. *benar, betoel.*
 In het — stellen, *membetoelkan, membenarkan.*
 In het — gesteld, *kabetoelan.*
 Wie heeft — en wie ou? —? *siâpa benarkah dan siâpa sâlahkah?*
 Gij hebt —, *bagitoe djoega seperti kâta toewankoe, Hoft., bagitoe djoega seperti loe poenja kâta, L.*
 Zich — blijven, standvastig, *pépês, L.*
 —, voegw. als, zoo als, *seperti, kâja, L., sa-lâkoe, sa-roepa, sa-râsa, penâka, sapri, sa-târa, sa-pantan, tjendâ, sa-bâgei, andé-andé.*
 — aan eene schilderij, *laqsâna gambar.*
 — maken, (hakken, schaven), *memâpat.*
 — maken, *menjamâkan.*
 — stellen, *bersatarâkan, bersamâkan, persamâkan.*
GELIJKAARDIG, b. n. *sâma bâgei, sâma djenis.*
 De adem en de lucht zijn —, *makka nafas dan angin itoe sâma bageinja.*
GELIJKAARDIGHEID, vr. *pri jang sâma bagei.*
GELIJKBEDUIDENDHEID, vr. *sâma artinja.*
GELIJKE, e. en vr. *bandingan, târa.*
 Zijns —, *bandingannya*
 Niemand was haars —, *tiâda sa-ôrang tarânja.*
GELIJKELIJK, bijw. *sâma râta, râta-râta, sawfj', Ar.*
 — verdeelen, *membahâgi sâma râta, bri râta.*
 — verdeeld worden, *di bahagikan râta.*
GELIJKEN, o. w. *sâma, menjamâ-t, ber-sa-roepa, menjaroepa.*
 Dit portret gelijkt u, *makka gambar ini sâma dengan toewan.*
 — op elkander, *sa-moeka, sa-roepa.*
 —, evenaren, *timpal.*
 Niemand geleck zijne majesteit, *tiâda sa-ôrang menjamâ-t baginda.*
 Uiterlijk —, *mampir roepa, L., mênépér.*
GELIJKENIS, vr. het gelijken, *sâma roepa, bersamâan.*
 —, beeldtenis, *telâdan.*
 —, voorbeeld, *tamboelan.*
 —, vergelijking, *bandingan.*
 —, beeld, figuurlijke voorstelling, *oepâ-*

ma *peroepamâan*, *ibârat*, Ar., *andei*, *andé*, *tauntzil*, Ar.
 Bij —, *sa-oepâma*, *oepamânja*, *andénja*, *ibâratnja*.
 GELJKERHANDE, bijw. *samoewâ sama sakâli*.
 GELJKERWIJS, voegw. *seperti*, *sa-oepâma*, *sa-baginâna*.
 GELJKHEID, vt. *ber-samâ-ân*, *sâma*, *kafâât*, Ar., *sjûh*, Ar., *itidâl*, Ar., *mitzl*, Ar.
 De — van dag en nacht, *istiwâ*, Ar., *samânja siang dengan mâlam*.
 —, effenheid, *karutâan*, *râta*.
 —, overeenkomst, *bandingan*, *mitzâl*, Ar., *moenâsabat*, Ar.
 GELJKHOEKIG, b. n. *sâma pendjoeroe*.
 GELJKJARIG, b. n. *sâma demoer*.
 GELJKLUIDEND, b. n. *sâma boenjinja*.
 GELJKMAKEN, b. w. zie EFFENEN.
 —, eveneens maken, *menjâma*.
 GELJKMAKING, vt. *penjamâan*.
 —, effening, *peratâan*.
 GELJKMATIG, b. n. *sâma oekoeran*, *dengan andam*, *dengan tartib*.
 —, behoorlijk, *pâtoet*.
 GELJKMOEDIG, b. n. *sa-hâti*.
 Zij zijn beide —, *makka kadoewânja itoe sa-hâti djoega*.
 GELJKMOEDIGHEID, vt. *prî sa-hâti*.
 GELJKNAMIG, b. n. *sâma nâma*.
 GELJKSLACHTIG, b. n. *sâma djenis*, *sâma bâgei*.
 GELJKSTALTIG, b. n. *sâma roepa*, *sâma lembâga*.
 GELJKSTANDIG, b. n. *sâma perdirian*, *sâma kadoedoekan*.
 GELJKTIJDIG, b. n. *sâma mâsa*, *paadda sâma-mâsa*, *sa-koetika*.
 —e koniingen, *râdja-râdja jang sâma mâsa*.
 Alle menschen, die — leefden, *segalla orang jang hidop paadda sâma masânja (paadda sa-koetika)*.
 —, bijw. *bersâma-sâma*, (d. i. te zamen, gezamenlijk), *paadda sâma mâsa*.
 GELJKTIJDIGHEID, vt. *ka-adâan sâma mâsa*, *sa-mâsa*.
 GELJKVLOERS, bijw. *sa-râta dengan dâsar*, *sa-tingginja dâsar*.
 GELJKVORMIG, b. n. *sa-roepa*.
 —, overeenstemmend, *berpatoetan*.
 — van humeur, schrift, enz., *bérés*.
 — maken, *menjaroepâkan*.
 —, bijw. *atas prî jang sa-roepa*, *sâma djoega*.
 GELJKVORMIGHEID, vt. *kalakoewan jang sa-roepa*.
 GELJKWAARDIG, b. n. *sâma karga*, *sâma qadar*.
 GELJKWIJDIG, b. n. zie EVENWIJDIG.
 GELJKZIJDIG, b. n. *sâma persâgt*, (*pissegî*),
 GELJKZINNIG, b. n. *sâma arti*.
 GELJND, b. n. *geliniêerd*, *masthoer*, Ar., *di gâris*, *ter-gâris*.

GELOEI, o. *tangoh*.
 — van golven of winden, *gemoerok*.
 GELOFTE, vt. *djandji*, *qawel*, Ar., *nadzr*, *waad*, Ar., *âhd*, Ar., *âhad*, verb.
 Eene — doen, *berqawel*, *berwaad*, *ber-nadzr*.
 Eene onherroepelijke — doen, *butte-rah*, L.
 GELOL, o. *ngioeng*.
 —, fig. *njâni kôdoq*, *goewêq*.
 GELOOF, o. *pertjâja*.
 —, in zaken van godsdienst, *imân*, Ar., *din*, Ar., *itiqâl*, Ar.
 Iemand, die — verdient, *orang jang kapertjâjâan*.
 In iemand — stellen, *pertjâja akan sa-orang*.
 Op goed — verkoopen, *djoewâl hoetang*.
 —, godsdienst, *agama*.
 Het — der Mahomedanen, *agama islâm*.
 Het — der Christenen, *agama orang natsarânt*.
 Belijdenis des —s, *sjahâdat*, Ar.
 GELOOFBAAR, b. n. *geloof verdienen*, *kapertjâjâan*.
 GELOOFBAARHEID, vt. *prî lâkoe jang kapertjâjâan*.
 GELOOFELIJK, b. n. *jang dâpat di pertjâja*.
 GELOOFELIJKHEID, vt. *prî kalakoewan jang dâpat di pertjâja*.
 GELOOFBARTIKEL, o. *perkâra imân*.
 GELOOFBBEKENTENIS, vt. *pengakoewan imân*.
 GELOOFBBELIJDENIS, vt. *sjahâdat*, Ar., *peng-âkoewan din*.
 De — afleggen, *tasjahhod*, Ar.
 GELOOFSDWANG, m. *siâsat kârana imân*.
 GELOOFSGENOOT, m. *teman imân*, *sakoeto imân*.
 GELOOFSGESCHIL, o. *tjiderâ kârana imân*.
 GELOOFBLEER, vt. *pengadjâran imân*, *talim imân*.
 GELOOFBLEUS, vt. *isjârat imân*, Ar., *tanda isjârat imân*.
 GELOOFSONDERWIJZER, m. *pandita*, *goeroe*.
 GELOOFSONDERZOEKER, m. *orang jang menjidji perkâra agama*.
 GELOOFSTUK, o. *perkâra agama*, *perkâra imân*.
 GELOOFSTEEKEN, o. *tanda imân*, *ulâmat imân*.
 GELOOFVERZAKER, m. *mortad*, Ar.
 GELOOFVRIJHEID, vt. *bêbas agama*.
 GELOOFWAARDIG, b. n. *kapertjâjâan*, *tjos*, L.
 GELOOFWAARDIGHEID, vt. *prî lâkoe jang kapertjâjâan*.
 GELOOGD, b. n. zie LOOGEN.
 GELOOP, o. *djâlan-djâlan sâdja*.
 GELOOVEN, b. w. *pertjâja*, *menarima*, *iti-qadkan*.
 Welligt zou Sita Dewie u niet —, *kâlloe-kâlloe Silâ Déwi tiada pertjâja akan angkaw*.
 In God —, *hârap paadda Allah*, *pertjâja kapaadda Allah*.

Ik geloof u, *akoe pertjaja padámoe*.
 Ik kan dat wel —, (aannemen), *makka kita menarina itoe*.
 Ik geloof nu, dat mijn volk vijf verschillende talen heeft, *makka kita pertjaja sakarang bahoera qawm kita ini lima djenis berlájin-lajinan bahasánja*, Isk.
GELOOVIG, b. n. *ber-imán*, *moemin*, Ar.
 De —en, *el-moeminin*, Ar.
 De leidsman der —en, *emir el-moeminin*, (hierdoor worden de Mohamedanen verstaan).
 De —e Christenen, *orang natsarání jang ber-imán*, (*jang pertjaja*).
 Een waar —e in het Mohamedaansch geloof, *moslim*, Ar.
GELT, b. n. als: een —e snoek, *alaw djantan*.
 —, onvruchtbaar, *mandoel*.
 Eene —e koe, *sápi (sampi, L.)*, *jang mandoel*.
GELURDE, m. *sidi-sidi*.
 Een — haan, *ájam kabirt, ájam balijs*, *ájam kásim*.
GELUI, o. *boenji-boenji ginta*, (*lótjeng, L.*).
GELUID, o. *boenji, soewára, bahána*.
 Zeer schel klinkend was hun —, *terlálloe goempita boenjinja*, S. R. 5.
 De klank der luit was zeer heerlijk van —, *boenji dindit terlálloe sakáli indah-indah boenjinja*, S. R. 10.
 Het — werd bij tusschenpoozen gehoord, *boenjinja sáborg-menjábong*.
 Het — der trommen, *bahanánja thamboer*.
 Het — der stem, *boenji soewára*.
 Het —, de stem van iemand, *boenji órang, soewára órang*.
 Een hol, dof —, *boenji sájop-sájop*.
 Liefelijke —en, *boenji-boenjian jang terlálloe merdoe (mánis) boenjinu*.
 Een — geven zoo als soms vóór het braken, *taifjalowap*.
 Het — van den wind, *soewára angin, boenji angin*.
 Hevig —, *tsartsar*, Ar.
 Geen — kunnen geven, *tiada dápat ber-soewára, tráda bóleh bitjára, L.*, (*berkáta*).
 — van mieren, *bahána semoet*, Isk. 278.
 — geven, *berboenji, beboenji, L.*, *bab-boenji, L.*, *ber-soewára*.
 — geven zoo als iets, dat in het water valt, *meráwa*.
 — van gebarsten glas, klokken, geld, enz., *bantjar*.
 — van kruipende dieren, *chásjfat*, Ar., Ts., *boenji telátq*.
GELUIDKUNDE, vt. *ilmoe boenji*.
GELUK, o. staat of toestand van tevredenheid, *kasénangan, salámat*, Ar., *choesjít*, Ar.
 —, *fortuin, oentoeng*.

Goed —, *oentoeng bájiq, ájat, L.*
 Slecht —, *ongeluk, oentoeng djáhat*.
 — in het spel, *moedjoer*, gew. *oentoeng*.
 Het — vermeerderen, *menambáhi salúmat*.
 — wenschen in het nieuwe jaar, *membri (kassi, L.) salámat táhon baháer*.
 —, *voorspoed, kabedjikan*.
 Het — des lands behartigen, *memeliharákan kabedjikan negri*.
 Het — is voorbij, *oentoeng loepoet*.
 Al wat hij doet, 't is met —, *bárang pekarjdánnja djádi dengan kabedjikan*.
 Daar sla — toe! *insjá Allah berlákoel de brikan Allah kabedjikan!*
 Het is uw —, *oentoeng anykaw, oentoeng loe, L.*
GELUKKEN, o. w. *djádi, berlákoel*.
 Zijn werk gelukt hem niet, *tiadáluk djádi pekarjdánnja*.
 Wat hij verlangt, gelukt hem nog niet, *bárang kahandaqnja itoe belom berlákoel atasnja*.
GELUKKIG, b. n. *berbahagia, bagja, biggiá*, verb., *bersalámat, beroentoeng, L.*, *berdawlat, ka-oentoengan, mobarak, Ar.*, *maghboeth, Ar.*
 —, *vergenoegd, senang, énaq, L.*
 — de mensch, die zijne driften kan beheerschen, *berbahagiálah órang jang táhoé menáhankan hawá nafsoenja*.
 Niemand is volmaakt — vóór zijnen dood, *sa-órang poon tiadálah bersalámat semporna sabelom máti of salági hidop*.
 — in het spel, *moedjoer*.
 — (in het visschen, ondernemen, enz.), *bungin, L.*
 Eene —e tijding, *chabar jang bájiq, warta jang bájiq*.
 Hij heeft iets —s in zijn voorkomen, *makka tanda kabedjikan áda paadda moekánja*.
GELUKKIGLIJK, *bijw. dengan oentoeng*.
GELUKSBODE, m. *órang jang membriwa chabar (warta) jang bájiq, pembriwa chabar jang bájiq*.
GELUKSGODIN, vt. *partí, péri, féri*, Perz.
GELUKSKIND, o. *órang jang beroentoeng*.
GELUKSGOEDEREN, o. meerv. *harta (bárang) koendjong-kondjoeng*.
GELUKSKANS, vt. *ondé*.
GELUKSSTER, vt. *nadjm'*, Ar., gew. gebruikt men het meerv. *noedjoem*.
 Eene goede —, *nadjm jang bájiq*.
 Eene noodlottige —, *nadjm jung tje-láka*.
GELUKWENSCH, m. *salám*.
GELUKWENSCHEN, b. w. *membri salám, mínta salám*.
 Ik wensch u geluk met de verhooging van uwen rang, *makka kita membri salám paadda toewan sabab toewan soedah nájiq pangkat*.

GELUKWENSCHING, *vr. salâm.*
 GELUKZALIG, *b. n. berbahagia, moebârak, Ar., berchalâts, sâ'id, Ar.*
 Een — nieuwe jaar wenschen, *kassi salâmat tâhon bahâroe, L., membri salâm paada tâhon bahâroe.*
 GELUKZALIGHEID, *vr. bahagia, chalâts, Ar., sâadat, Ar.*
 GELUKZALIGMAKEND, *b. n. mengchalâtskan, membahagiakan.*
 GELUKZEGGER, *m. ahloel-noedjoem, Ar., crang pandei bertenong.*
 GELUKZOEKER, *m. orang jang tjahârt oentoeng.*
 GELUSTEN, *o. w. soeka, berkenan, ridlâ, Ar., soedi.*
 Als het u gelust, *kâloe toewan soeka.*
 GEMAAKT, *b. d. di bêkin, L., terboewat, di perboewat.*
 Het is nog niet —, *belon di bêkin, L., belom di perboewat.*
 —e bloemen, *kunhang jang di bêkin, L., boeng boewatan orang.*
 —, onnatuurlijk, *bânjag têngkah.*
 Een gemaakte (gedwongen) stijl, *karangan soerat jang kâkoe.*
 Uit één stuk —, *badjirikâja, L.*
 GEMAAKTHEID, *vr. lâlœe jang bertêngkah.*
 GEMAAL, *m. soewânti, zie ECHTGENOOT.*
 GEMAAL, *o. kisaran, gilingan.*
 —, belasting op het —, *tjoekei kisaran, lœa gilingan.*
 GEMAAL, *o. kwelling, ganggoe, grêtoq.*
 GEMAAUW, *o. ngioeng.*
 GEMACHT, *o. kumaloewan, zie SCHAAMDEELEN.*
 GEMATIGDE, *m. wakil, Ar., polmak, verb. Ned.*
 Algemeene —, *wakil moethalaq, Ar., polmak jang berkoewâsa.*
 GEMAK, *o. geruste toestand, sentmesa, ênnaq, L., isterâkat, Ar., risl, Ar., sedap, senang.*
 Op zijn — leven, *hidop dengan senang.*
 Thans is hij op zijn gemak, *sakârang diu ênnaq djoega, L.*
 Op zijn — (rustig) werken, *karđja dengan sentawsa.*
 Neem uw —, *doedoeglah toewan.*
 In een rijtuig te zitten biedt een groot — aan, *doedoeg di dalam karêta itoe ênnaq sakâli.*
 Met — zitten, *doedoeg sedap.*
 Al te zeer op het — gesteld, *mâlas.*
 Met —, *gampang, moedah.*
 Al met —, (zachtjes aan) *perlâhlan-lâhan, plan-plan, L.*
 Geheim —, *djumban, tandas.*
 GEMAKKELIJK, *b. n. van gemak houdende, soeka ênnaq, soeka sedap, tiada soeka karđja, mâlas.*
 Een —e stoel, *korst. (karossé) jang ênnaq, L.*

—, niet mogelijk, *gampang. moedah.*
 Dat is zeer — te krijgen, *gampang sakâli boleh dipat itoe.*
 Een — huis, *roemah jang ênnaq, roemah jang sedap.*
 —, *bijw. ênnaq, sedap.*
 — zitten, *doedoeg sedap, doedoeg ênnaq.*
 Dat is — te doen, *itoe gampang di karđja, itoe moedah di karđja.*
 GEMAKKELOKHEID, *vr. gampang, prt jang gampang, moedah, kamoedâhan.*
 GEMALIN, *vr. istri.*
 — van eenen vorst, *permeisoeri.*
 GEMANIERD, *b. n. sôpan, santun, tâhoe âadat, berprt-prt, adab, Ar.*
 Een — mensch verhoogt de vreugde des levens, *orang sôpan itoe menambâhi kasoeekâan kahâdôjan orang.*
 Een mensch, die niet — is, *gelijkt een' woudbuffel, orang jang tiada tâhoe âadat itoe sa-oepâma karbo hoetan.*
 GEMANIERDHEID, *vr. prt sôpan, prt adab.*
 GEMANTELD, *b. n. berselimet.*
 GEMAR, *o. perlambâtan, kamolâsan.*
 GEMARTEL, *o. sangsara, penjangsarâan jang senantiâsa.*
 GEMASKERD, *b. n. pâkê tôpêng, bertôpêng.*
 — bal, *penarian orang jang bertôpêng. zie BAL.*
 GEMATIGD, *b. n. sedang, sadarâna, sadar-hâna, agahârt, môtadil, Ar.*
 Eene —e warmte, *pânas jang sedang.*
 —e bernaadslaging, *bitjara jang sadarâna.*
 —e luchtstreek, *fihag doenjâ jang sadarâna, oedara jang sedap, benoewa jang pânas agahârt.*
 GEMATIGDHEID, *vr. parângi jang sadarâna.*
 GEMBER, *vr. halia, djaat, L., sa-pedas, halia pedas, sandjabil, Ar., goerâga, Tern.*
 Chinesche —, *halia tjina, djaat tjina.*
 Javaansche —, *halia djawa, djaat djawa.*
 GEMBERSTROOP, *vr. goela djaat, goela halia.*
 GEMEEN: *b. n. algemeen, sadjati, oemoem, Ar., oam, Ar.*
 De oorlog wordt op —e kosten gevoerd, *makka prang itoe di karđjâkan atas belandja orang jang sadjati, (jang oemoem.)*
 Dat is allen —, *itoe jang ampoenja sakalian orang.*
 —, eigen zijn, *tsifat, bertsifat, prt.*
 Slapen en ademhalen heeft de mensch met het dier — *tidor dan bernafas itoe tsifat minoesia dan cheiwan, tidor dan bernapas itoe prt orang dan binatang.*
 De dood is de —e vijand, *makka mart itoeelah satroe jang oemoem.*
 Iets —s met iets anders hebben, *ter-tjampor dengan lâjin perkâra.*
 Deze zaak mag volstrekt niets —s met die van uwen broeder hebben, *makka*

perkára ini sakali-kali ttáda dápat di tjampor dengan perkára soedarámos itoe.

Gij moet u met iedereen niet al te — maken, *djangan* angkaw terláoe rámek paadda sabárang (*sembárang*) órang.

Een — e weg, *djáluu jang* ampoenja segalla órang, *djáluu jang* oemoen.

In het — e leven, paadda kahidópan sakalian órang.

De aardbevingen zijn op Java —, *sring-sring áda* lindoe di tánah *djáva*, L., *terkádang-kádang áda* goempah (*gójang*) tánah di tánah *djáva*.

Het zilvergeld is thans al— geldig, makka oewang pérag sakárang ini di *mána-mána lákoe* *djoega*.

— e wildernissen en wouden, *hoetan* dan rimba *negri*, (*jang* ampoenja *negri* of *jang* *negri* poenja).

—, gewoon, *mémang*, L., *sedekála*, *sadia-kála*.

—, laag, onedel, *kedjé*, *dzalil*, *lata*, *lettá*.

De — e man, het geringe volk, *órang ketjil*, *ráijat hina* dina.

— e uitdrukking, *perkatáan jang* *kedji*.

Een — schilder, *kladschilder*, *toekang tjat*.

Een — schilder, (die zijn vak niet verstaat,) *toekang gambár jang* ttáda *pandei*, (*jang* belom *faham* of *jang* belom *mengarti*.)

Een — huis, *roemah boesoeg*.

Een — e naam, *náma boeroeg*, *náma boesoeg*.

GEMEEN, o. de lagere volksklasse, *órang ketjil*, *ráijat*, Ar., *órang hina* dina.

GEMEENEBEST, o. pamarintáhan órang bá-njaq.

GEMEENLIJK, bijw. gewoonlijk, *terkádang-kádang*, *sring-sring*, L.

GEMEENMAKING, vr. *bapernjataán*.

Een geschrift tot —, publicatie, *soerat bapernjataán*.

GEMEENSCHAP, vr. gemeen bezit, *persakoetówan harta*.

In — van goederen getrouwd zijn, *soedah káwin atas sjarth persakoetówan harta*.

Buiten — van goederen getrouwd zijn, *soedah káwin atas sjarth (dengan djandji) másing-másing mempoenja-t hartánja sendiri*, *soedah káwin dengan ttáda persakoetówan harta*.

— der geloovigen, *persakoetówan segalla órang moemin*.

— der heiligen, *persakoetówan segalla órang moegaddas*.

De — Gods, (dit mag niet juist vertaald worden, omdat de Mahomedanen van God zeggen: *ttáda áda dálam karadjáannja itoe sakoeto baginja*, zij zeggen alzoo, *djádi wáli Allah*, de vriend Gods worden.)

Hij leeft in de — Gods, makka *íalah wáli Allah*.

De — der christenen, *perhimpoean natsaránt*, *djamáat natsaránt*, Ar.

—, vriend-chap, *perthobátan*.

Ik heb geene — met hem, *kita ttáda bertsobhat (bertavlán)* dengan dia.

— met een land, *peroeboengan* dengan *negri saboewah*.

De — met den Koning van Siam afbreken, *memoetoeskan peroeboengan* dengan *rádja Siam*.

—, betrekking, *peroeboengan*, *perbandingan*.

— met eene vrouw hebben, *tjampor sáma parampoewan*, L.

GEMEENSCHAPPELIJK, b. n. *bersakoetówan*, *perséro*.

— e verbindtenis, *perdjandjitan jang* *bersakoetówan*.

— handel drijven, *berdágang* dengan *perséro*.

GEMEENTE, vr. *segalla ist negri*.

Deze — telt zeven duizend inwoners, makka *segalla ist negri* ini toedjoh *riboe órang bájanja*.

—, de leden eener kerk, *djamáat*, *perhimpoean*, *ommat*, Ar.

Christelijke —, *djamáat natsaránt*, *perhimpoean natsaránt*.

Hij heeft ons van die — doen worden, makka *di djadikannja kámt derri paadda ommat itoe*.

GEMEENTEBESTUUR, o. *pamarintáhan negri*, *kapála-kapála negri (doesoén, désa)*

GEMEENTEHUIS, o. *gedong bitjára*, *balé-roewang*.

GEMEENTEWET, vr. *hoekoem negri*.

GEMEENZAAM, b. n. vriendelijk, *mánis*, *bertsohbat*, *djinag*, *rámek*.

Hij is zeer — in zijne taal, makka *ia terláloe mánis perkatáannja*.

—, aardig, *grappig*, *djináka*, *berdjínáka*.

— met eene vrouw omgaan, *haar streelen*, *ampinaq*.

Hij is zeer — met u, makka *íalah bertsobhat* dengan toewan.

Een gemeenzame brief, *soerat jang rámek*.

Op eenen gemeenzamen voet leven, *berdjinaq-djinákan*.

Een zeer gemeenzame vriend, *tsohbat jang bájiq-bájiq*.

Gemeenzame omgang, *djinákan*.

GEMEENZAAMHEID, vr. *pri lákoe tsofíbat*, *djinákan*.

GEMELIJK, b. n. *rádjoq*, *amárah*, *márah*, *kreng háti*, *sákit háti*, *goesar*, *pantjingan*.

GEMELIJKHEID, vr. *pri lákoe amárah*, zie GEMELIJK.

GEMELD, verl. deelw. en b. n. *terseboet*, *mazkoer*, Ar., *ternadzkoer*, verb.

Hier boven —, *terseboet di atas ini*.
 De — e zaak, *perkára jang terseboet*.
 De zaak, vermeld in den brief van vriendschap, *kâl jang termadzkoer di dâlam warqato'ichlâts*. Hoft.
GEMERGD, b. n. *bersomsom*.
GEMERKT, b. n. *di pertandâ-t, tertanda*.
 —, *voegw. kârana, sabab, tegal, sedang, oleh kârana*.
GEMIDDELD, b. n. *sedang, agahâri*.
GEMIJMER, o. *fakoer, Ar.*
GEMOED, o. *hâti, nâla, kaw, foewâd, Ar., himmat, Ar., qalb, Ar., (qalboe.)*
 Hij is goed van —, *makba ia âda bâjiq hatinja*.
 Een weldadig —, *foewâd el zakîj, Ar., hâti jang moerâh, hâti jang dermâwan*.
 In het — bewaren, *menâroh di dâlam qalb*.
 Een trotsch —, *hâti djoemâwa*.
 Een bitter, *vinuig —, hâti bingis*.
 Een bedorven —, *hâti boesoeq*.
 —, *gezindheid, pendâpat*.
 Een goddeloos —, *hâti jang kapista*. (*jang djâhat*.)
 Zijn — aan iemand te koelen, is eene zeer lage daad, *meloeloekan damdam akan sa-ôrang itoe soewâtoe perboewâtan jang kedjî sakâli, kardja bintji sâma ôrang itoe âda djâhat sakâli*.
 Een edel —, *himmât jang tinggi*.
 Wel—, *tetap hâti*.
 Een verbitterd —, *hâti pedas*.
GEMOEDELIJK, b. n. *moerâh hâti*.
 —, *bijw. atas pri jang kamoerâhan*.
GEMOEDELIJKHEID, vt. *kamoerâhan hâti, fâ'al jang kerim*.
GEMOEDELOOS, b. n. en *bijw. tiâda berkasehan*.
GEMOEDIG, b. n. *hâti lemah lemboet*.
GEMOEDSAARD, m. *parângi, dâsar, pakriti*.
 (het laatste woord duidt meer den in het oogloopenden — aan.)
 Hij is van eenen kwaden —, *djâhat paranginja*.
 Hij was van eenen zeer goeden —, *terlâloe bâjiq paranginja*.
GEMOEDSKRANKHEID, vt. *sâkit djiwa, sâkit qalboe*.
GEMOEDSRUST, vt. *kasenângan hâti, istirâhat el qalb, Ar., gewoonlijk: istirâhat el chaat', Ar.*
GEMOET, *bijw. gebr. in: te — gaan, pergi berdjoempah, pergi menjamboet, pigi ketemoe, L.*
 Te — koming, *talaqqî, Ar.*
GEMOLKEN, verl. deelw. *soedah di pras, L., soedah di prah*.
GEMOMPEN, o. *koelom-koelom, soengoe-tan*.
GEMOR, o. *persoengot-soengoetan*.
GEMORS, o. *kardja kôtor, pentjamâran*.
GEMS, vt. *kidjang, kidang*.

GEMUIT, o. *gampar, gampâran*.
GEMUNT, b. n. *bersikkah*.
GEMURMEL, o. *tjeroegan, dorôngan*.
GEMUTST, b. n. *berkarpoes, paké karpoes*, (*van karpoets*).
GEMZENJAGER, m. *orang pemboeroewan kidjang, (kidang, L.)*.
GEMZENJAGT, vt. *perboeroewan kidjang, (kidang, L.)*.
GEMZENLEER, o. *koelit kidjang, (kidang)*.
GENAAKBAAR, b. n. *jang dâpat (bôleh) di mampirkan, jang bôleh di dampingkan, kuhampiran, kadampingan*.
 Eene genaakbare kust, *pasisir jang dâpat di mampirkan*.
 Een — mensch, *orang sôpan, orang jang tâhoe âdat, orang jang trâda angkoek, L., orang mânis*.
GENADE, vt. *rahmat, Ar.*
 Gods —, *rahmat Allah, lohf, Ar., toefeq, Ar.*
 — van eenen koning, *karoenja râdja, anoegrah râdja*.
 —, *zegen, barkat, Ar., kabedjikan*.
 —, *goedgunstigheid, toegenegenheid, kasehan*.
 —, *vergifenis, ampon, muâf, Ar.*
 —, *genadige verhooring van iemands wenschen, taufig*.
 Door Gods —, *bij de gratie Gods, bi'r-rahmatil'lahi, Ar., dengan rahmat Allah*.
 In — bij den koning staan, *di anoegrakhan râdja, di tiliq râdja dengan anoegrah*.
 Zich in — aan den vijand overgeven, *menjarahkan diri kapada kasehan moesoeh*.
 De — wordt uitgestort, *rahmat di toempah, Omd.*
 — bewijzen, *membrî ampon, membrî muâf, mengampoent, memuâfkan*.
 Om — smeeken, *minta ampon*.
 Uit —, *kârana rahmat, oleh rahmat*.
 Uit — gezaligd worden, *di chalâtskan oleh kârana rahmat*.
 Moge ik nog meer — van mijnen gebiedter verwerven, *hambâlah ini tebeh ampon toewankoe, Hoft.*
GENADEBRIEF, m. *soerat ampon, soerat muâf, Ar.*
GENADEBROOD, o. *rezeqt kasehan, rezeqt rahmat, Ar., redjekî kasehan, L.*
GENADEGIFT, vt. *pembrian rahmat, pembrian kasehan*.
GENADELEER, vt. *pengadjaran rahmat*.
GENADERD, b. n. *soedah dekat, kadekâtan, kasampeian*.
GENADERLIJK, b. n. *karadjâan rahmat, zie ook GENADIG*.
GENADERLIJKHEID, vt. *rahmânîat, Ar.*
GENADETROON, m. *arsy rahmat, Ar.*
GENADIG, b. n. *rahman, Ar., rahim, Ar., berkasehan*.

—, (van God), *ra-oeſ*, Ar.

In den naam des —en, barmhartigen Gods, *bī'smi 'llahi r-raſmani 'r-raſīmi*, Ar. (Aanhef van de meeste boeken van den Koran.)

Een — regter, *hākīm jang berkasēhan*.
— behandelen, *melakoekan dengan kasēhan*.

God is de Heere, die zijne dienaren — behandelt in deze en in de toekomstige wereld, *Allah Toehan jang mengasēhānt hambānja di dālam doenjā tāgi di dālam āchirat*.

Allergenadigst, *arſham*, Ar.

GENADIGLIJKE, bijw. atas *prī rahmat*.

GENAKEN, o. w. hampirkan, dampingkan, dekatkan.

—, genaderd worden, *di hampirkan, di dampingkan, di dekatkan*.

Hij is niet te —, *trāda bōleh dekat sāma dia*, L., *makka ia tiāda dāpat di hampirkan*.

GENANT, m. en vr. *sa-nāma*, *orang sa-nāma*.

GENEBT, b. n. *berpāroh*, *berpātoq*.

GENESBAAR, b. n. *jang dāpat (bōleh) di sombohkan, jang bōleh djādi bājiq*.

GENESDRANK, m. *obat minom*, *djadjāmoē, lolo*.

— voor paarden, *obat lolo koeda*.

GENESHEER, m. *doekoen*, *pengōbat, thabib*, Ar., *mēster*, Ned., *doktor*, verb.

GENESKRUID, o. *dāwon obat*.

GENESKUNDE, vr. *pengatahoewan obat, ilmoe th'thib*, Ar., *ilmoe thabib*, Ar., *pengatahoewan doekoen*.

GENESKUNDIG, b. n. *derri paadda pengatahoewan obat*.

—, in de geneeskunde ervaren, *faham paadda ilmoe thabib, pandei pengatahoewan doekoen*.

GENESLIJK, b. n. zie GENESBAAR.

GENESMEESTER, m. *mēster*, verb., zie GENESHEER.

GENESMIDDEL, o. *obat, penāwar*.

—en voorschrijven, *mengōbāt, kassi obat*, L., *snoeh mākan obat*.

—en gebruiken, *pākē obat, berōbat, mākan obat loemat*.

Toediening van —en, *pengōbatan*.

Gelijkwijs een zieke de woorden niet wil opvolgen van hem, die hem —en toedient, *oepāma orang sākit tiāda māwoe menoeroet kāta-kāta jang mengōbāt dia*. K. D. 103.

GENESPOEDER, o. *obat loemat*.

GENEGEN, b. n. *geneigd, soeka, ridlā*, Ar., *berkenan, soedi*.

Hem — zijn, *soeka padānja, soeka sāma dia*, L.

Tot het kwade —, *berkenan akan bārang jang djāhut. māw djāhut*, L.

God is den boetvaardige —, *bahoewa Allah ridlākan orang jang bertobat*.

De koning is — hem te hooren, *makku rādja soedi mendengarkan dia*.

Ik ben u niet —, *goewa trāda soeka sāna loe*, L.

Want ik ben u —, *kārana akoe kasēhānt angkaw*. S. R. 131.

GENEGENHEID, vr. *kāseh, pengasēhan*.

—, ontferming, *blas kasēhan, sjaſqat*, Ar.

—, neiging, lust, *soeka*.

—, liefde, *mohabat*.

Uwe — mijwaarts is volkomen, *telah sempornālah kasēhmoe akan dākoē*.

GENEIGD, b. n. zie GENEGEN.

— maken, *bersahadjākan*.

GENEIGDHEID, vr. *soeka, ingin, kahandag*.

GENERAAL, m. *panglima prang, djéndral*, verb.

Luitenant —, *littenan djéndral*.

— majoor, *djéndral major*.

Luitenant gouverneur —, *littenan goebornoer djéndral*.

Kommissaris —, *kommisāris djéndral*.

Gouverneur —, *goebornoer djéndral*. (Gewoonlijk worden deze titels voorafgegaan door: *toewan of sri padoeka toewan*.)

GENERAAL, b. n. zie ALGEMEEN.

De staten —, *mantri-mantri jang oemoen, istat djéndral*, verb.

GENERAALSCHAP, vr. *pangkat djéndral, daradjat djéndral*.

GENERALITEIT, vr. algemeenheid, *kāl oemoen*, Ar., *sadjati*.

GENEREN, wed. w. *berōleh rezeqt, dāpat rezeqt*.

—, zich behelpen, *menjanganakan dtri*.

GENUEGELIJK, b. n. zie AANGENAAM.

—, vrolijk, *soeka hāt*.

GENUEGTE, vr. *kasoekāān, kagemāran, soekatjita, karamēhan, ledzdat*, Ar., *nimat*, Ar., zie GENUEGELIJK.

JENEVER, m. *sōpi poetih, sōpi wolanda, djenewēr*, verb., zie JENEVER.

GENEZEN, b. en o. w. *menjombhokan, bēkin bājiq*, L., *mengōbāt, aāſiatkan*.

Eenen zieke —, *menjombhokan orang sākit*.

De wonden van een zondig hart —, *menjombhokan loeka hāti jang berdosa*.

Dit is een geneesheer, die alle soorten van ziekten geneest, *makka inilāh doekoen jang mengōbāt segalla roepa penjākit*.

—, o. w. *somboh, djādi somboh, djādi bājiq*.

— worden, *di sombohkan, djādi somboh*.

GENEZING, vr. het gezond maken, *penjombhāhan*.

De — van den kanker is zeer moeilijck, *makka penjombhāhan sākit tjerna itoe āda soesah sakālī, makka sākit tjerna itoe soesah sakālī di obāt*.

— bevorderende middelen, *penāwar, obat jang menjombhokan*.

GENIE, o. (ond. w.) uitmuntende vatbaar-

heid, geest, *djal boedi jang bájiq, àqal trang.*

Een man van —, *orang jang be'ajal boedi jang trang.*

—, krijgshouwkunst, *ilmae mengikat bénténg (bolwart).*

Een officier van de —, een ingenieur, *pandei mengikat bolwarti,* (van het Portuigische: *baluarte*).

—, (bovennatuurlijk wezen), *perí, partí, fertí,* Perz., *orang soewánggi.*

GENIEPIG, b. n. valsheid, in 't geheim, *diamdiam* dengan *tjoelas háti.*

—, norsch, *bingis.*

GENIETEN, b. w. *bersoeka-soeká-an, merása.*

Heil —, *bersoeka-soeká-an kárana salámat, merása salámat, chaláts.*

Het leven weten te —, *táhoe hidop* dengan *soeka háti.*

—, verwerven, *beróleh, dápat.*

Hij geniet de voortbrengselen van dat land, *makka ta dápat hátsil táneh itoe.*

Spijs en drank —, *mákan minon.*

Gedurende dien driedaagschen storm hebben wij niets genoten, *saláma anyin riboet jang tiga hári itoe makka kita orang tiáda mákan sátoe apa.*

—, in eigendom bezitten, *mempoenjâ-i.*

GENIETEND, b. n. *bersoeka-soeká-an. lári-f,* Ar.

GENIETER, m. *orang jang bersoeka-soeká-an.*

—, bezitter, *mempoenjâ-i.*

GENOEG, bijw. *tjoekoeop, páda, soelah, sampé, L. (Tjoekoeop* ziet voornamelijk op de werkelijke behoefte en *páda* op de begeerte.)

Er is geene rijst —, *nási tiáda páda, nási tiáda tjoekoeop, itoe nási tráda sampé, L., koerang nási.*

Hebt gij —? *padákah padámoe?*

Het is —, *soedahlah, padálah, itoe-poon padálah, tjoekoeop itoe.*

Al de schatten zijn niet — voor den gierigaard, *makka segalla harta itoe tiáda padálah paadda orang thoemú'a, (lôla, kikir).*

Een verkwister heeft nooit —, *makka orang jang menboeroeskan hartánja itoe selamánya tiáda tjoekoeop oewangnja, (amasnja, derhamnja).*

Ik heb er — van, ik walg er van, *sahája soedah djemoe derri itoe.*

Hij heeft geen vermogen — om handel te drijven, *makka módalnja tiáda tjoekoeop akan berdágang.*

Vroeg —, *sampé siang.*

— doen, voldoen, *memadákan.*

GENOEGDOENING, vr. *pemaláán, pentjoekoeopan.*

De — voor onze zonden, *pemadáán kárana dósa kámi, pembajáran ook penjoetjan kárana of sabab kita orang poenja dósa.*

GENOEGELIJK, b. n. *sedap, énaq, L., ni-*

mat, Ar., eig. ber-nimat, berledzdat, Ar. (luzzat & lizzat).

GENOEGELIJKHEID, vr. *kasedápan, énaq, L., ludzdat, Ar., (lezzat & lizzat), nimat, Ar.*

GENOEGEN, o. *kasoekáán, karid'áán, kakenáan, soeka-tjita, soeka háti, kagemáran, choesji, Perz.*

Naar zijn — nemen (van spijs enz.). *ambil brápa soeka.*

Gij moogt er naar uw — van nemen, *toewan bóleh ambil brápa toewan poenja soeka djoega.*

Zijn — eten, *mákan kúnjang.*

—s der (aan) tafel, *kasoekáán di médjah.*

— in iets scheppen, *menjoekákan diri* dengan *barang apa-apa.*

En allen arbeidden met —, *makka sakalianja bekaridjalah dengan soeka-tjtánja.*

GENOEGEN, wed. w. *memadákang diri, soeka.*

Iemand, die zich niet genoeg met hetgeen hij heeft, is immer ongelukkig, *orang jang tiáda memadákan dirinja dengan barang apa jang áda padánja makka salamánya bertjelakálah orang itoe.*

GENOEGZAAM, b. n. *tjoekoeop, bóleh tjoekoeop.*

—, voldoende, afloende, *tsak, trang.*

Een — bewijs, *saksi jang trang of tsak, dalil jang tsak.*

Geen — vermogen hebben om als een vermogend man te leven, *tiáda tjoekoeop hartánja akan hidop (melakoekan dirinja) seperti (sababji) orang kája.*

Genoegzame krachten hebben, *sampé goewat.*

—, bijw. *dengan tjoekoeop, sampé.*

—, bijna, *hampir, njáris.*

Het veel was — met dooden bezaaid, *makka pádang itoe hampir penoh dengan orang máti.*

Hij was — dood, toen ik kwam, *makka ia njárislah máti tatkála kita dátang.*

Ik had mijn doel — bereikt, *makka njárislah akoe beróleh matsoedkoe.*

GENOEGZAAMHEID, vr. *kapadáán, katjoekoeopan, kifájat, Ar.*

— is beter dan rijkdom, *makka kapadáán itoe áda lebeh bájiq derri paadda kakajá-an.*

De — of algenoegzaamheid Gods, *kifájat Allah.*

GENOEMD, b. n. *ternána, moesamma, Ar.*

GENOMEN, verl. deelw. en voegw. *terambil, di ambil, máchoedz, Ar.*

—, voorondersteld, *kandáti, L., béjar.*

— dat het zoo zij, *kandáti bagitoe.*

GENOOT, m. en vr. *teman, sakoeito, hindé, handé, tsobbat, Ar.*

GENOOTSCHAP, o. *madjlis, Ar., persakoe-tówan, karapátan, perhinpoenan.*

Een geleerd —, *madjlis orang berilmoe.*

Eene sekte, —, *madzhab, Ar., madjlis ahloe'l-ommat, Ar.*

GENOT, o. *soeka-tjita, rása énaq, soeka-soekâän, kasoekâän, ledzdat*, Ar., (*lizzat*), *dzawq*, Ar., *gemar hâti, rása sedap, niat*, Ar.

Het — en de bekoorlijkheden dezer wereld driftig beminnen, *birâhi kasoekâän dan perhâsan doenjâ ini*. M. R. 37.

—, vruchtgebruik, *perolêhan hâtsil, pendapâtan hâtsil, istinhâ*, Ar.

GENT, m. *gangsâ djantan, gangsâ laki-laki*, L.

GEOOGD, b. n. *bermata*.

Scherp —, *bermata tâdjân*.

GEOORD, b. n. eenigzins lange ooren hebbende, *bertelingâ pundjang, berkoeping pandjang*, L.

GEOORLOOFD, b. n. *pâtoet, halâl*, Ar., *lâjij, hâroes, djâiz*, Ar.

Die — maakt, wettiger, m. *moefallil*, Ar.

GEOORLOOFDHEID, vr. *idzin, bêbas, permisst*, verb.

GEFAARLD, b. n. *bermoetiâra, berroembé-roembékan moetiâra*.

—e gerst, *sjeir jang seperti moetiâra roepânja*.

GEFAST, b. n. zie **BETAMELIJK**.

GEFASTHEID, vr. zie **BETAMELIJKHEID**.

GEPEINS, o. *fakoe*, Ar., *bermânœng*.

In — verzoeken zijn, *pikîr bermânœng, sandoe*.

In — zitten, *doedoeq bermânœng, doedoeq terfakoe*.

GEPELD, b. n. *terkoepas, di koepas*.

GEPEUPEL, o. *orang ketjil, râijat*. Ar., *orang hina-dina*. (In Indië heeft men eigenlijk geen waar — of *canaille*, ten zij men de zeeroovers er voor houden wil).

GEPEUTER, o. *kôrrêq-kôrrêq*, L., *pentjongkilan*.

GEPIEP, o. *tjîjû*.

GEPLAAG, o. *ganggoe, grêtjoq*, L.

GEPLAATST, b. n. *katampâtan, tertampat*.

GEPLAS, o. *indam-indam*.

— van buffels in hot water, *berkoebang*.

GEPOCH, o. *pengatjâkan, takkebor*, Ar., *tekkebor*.

GEPOORTEED, b. n. *mempoenjâ-i haq orang negri*.

GEPOPEL, o. *debar hâti*.

GEPLAAT, o. *œmœng-œmœngan*, zie **GEBABEL**.

GEPREUTEL, o. *soengot, koelom-koelom*.

GEPREVEL, o. *œring-œringun*.

GEPREZEN, b. n. *terpoedji, samid*, Ar.

GEPRIKKEL, o. *penggartâkan*.

GEPROMOVEERDE, m. *fakim berdaradjat madrasat*.

GEPRUIKT, b. n. (van gemaskerde of dansende personen, die zich toetakelen), *berkatjal, bergabang, pâké œbrâ*.

GEPUKPERD, b. n. *terkena œngoe*.

—, in purper gekleed, *berpâké pekâjin warna œngoe*.

GERAAKT, b. n. *terkena, kena*.

—, verlamd, *tipok, tipog lása, loempoeh*.

—, misnoegd, *goesar, ketjil hâti, anârah, mârah, ambil per goesar*, L.

GERAAKTHEID, vr. door beroerte, *tipog, tipog lása*.

GERAAMTE, o. *toelang-toelângan*.

— van een dak, *rayângan*.

GERAAS, o. *roesoe, bângar, hîroe-hâra, hâroes-bîroe, gampur, gawghâ*, Perz., *gêgêrran*.

GERADEN, b. n. dienstig, *bergoena, berfâdat, bâjij*.

GERAK, L. o. hulp, dienst, *pertoeloengan, chedmat*, Ar.

—, het noodige, *tjoekoeq, rezeqt jang tjoekoeq*.

GERAKEN, o. w. verwerven, *dâpat, berolêh*.

Aan eene vrouw —, *berbini, beristrî*.

Aan eenen man —, *bersoewâmî, berlâki*. L.

Zijt gij al aan een huis gernaakt? *soeddakka toewan dâpat roemah?*

Hoe is hij aan eenen post geraakt? *bagimâna ia berolêh djawâtan? (pekardjâän)*.

In ongunst bij den koning —, *di toelaq râdja*.

Tot eene hooge waardigheid —, *berolêh daradjat jang kabilângan*.

Aan den drank —, *djâdi pemâboq, moelâ-i djâdi pemâboq*.

Aan den grond —, *lekat doedoeq*.

Uit gevaren —, *loepoet derri paaulda mâra bahâja*.

Uit de schulden —, *membâjar hâbis segalla hoetang*.

Uit al zijne bezittingen —, *kahilângan segalla hartânja*.

Aan het dol belen —, *moelâ-i berdjœdi*.

GERAMMEL, o. van eenen ouden wagen met versletene bussen, *krêtjoq*.

—, geklikklak (van wapenen), *gamarâtaq, kamartaq, gamarantjang*.

GERANGSCHIKT, b. n. *ter-âtor, montathlim*, Ar.

GERASFTE, o (het —), *parœdan*.

GEREED, b. n. *hâdlir*, Ar., *langkap, mostaid*, Ar., *rekat & arkat*, L.

Het eten is —, *makânan soedah sadia*.

Het schip is niet —, *kapal itoe belom langkap*.

Het leger staat —, *makka bala-tantarâ soedah hâdlir*.

De koning beval zich — te maken, *makka râdja menjoeroeh berlangkap*.

— zijn om te vertrekken, *soedah sadia mâwoe berangkat*.

— geld, *œwang toenei, œwang koman*, verb., *œwang sakâli, nuqd*, Ar.

Laat het rijtuig — maken, *soeroeh sadia karettâ (râta), soeroeh sadiâkan karêttâ*.

— maken, *sadiâkan, mostâidkan, siapkan*.

Een vaartuig — maken, *stapkan prâhoe*.

GEREDELJK, bijw. *dengan soeka hati, dengan soeka, bertjâkap.*
 Hij wil het — doen, *ia bertjâkap (sanggoep) kardja itoe.*
 —, dadelijk, *sabantaar, dengan sigra, sakarang djoega.*

GEREEDHEID, vr. *sadia, kasadiâun, mostâid, Ar.*
 In — brengen, *sadiâkan, menjaditâkan, singgarah, melangkap, mostâidkan, Ar., menghâdlirkan.*
 —, bereidwilligheid, *pertjakâpan, persanggoepan.*

GEREEDMAKING, vr. *kalangkâpan, atâd, Ar., penjediâun.*

GEREEDSCHAP, o. *prâbot, L., pegâwei, âlat, perkâkas, bukkâkas, L.*
 Timmermans —, *prâbot toekang kâjoe, pegâwei pandei kâjoe.*
 — voor den krijg, *âlat paprangan.*

GEREEDSCHAPSMAND, vr. *bâkoel prâbot.*

GEREFORMEERD, b. n. *hervormd, taperbâjiki poela, tsah, Ar., moetsah-hah.*
 De — e leer, *pengadjâran jang tsah, agama (din), Ar., jang taperbujiki poela, agama jang moetsah-hah.*

GEREGELD, b. n. *ter-âtor, ber-âtor, tartib, bâjig.*
 —, bijw. *dengan atoeran, dengan tartib.*
 Een — bestuur, *peparintâhan jang ter-âtor.*
 Een — gedrag, *lâkoe djâlan jang bâjig.*

GEREGELDEHEID, vr. *djâlan jang tartib, pri lâkoe jang ter-âtor, djâlan jang pâtoet.*
 — in woorden en daden, *djontrong, L.*

GEREGT, o. *vierschhaar, hoekoem, Ar., mah-kamat, Ar., dinoenat, Ar., bitjâra.*
 Voor het — verschijnen, *menghâdap hoekoem.*
 Iemand voor het — dagvaarden, *sita orang di hadâpan hoekoem, mendawâ orang di hadâpan hoekoem.*
 Een dienaar van het —, *hamba mah-kamat, oepas hoekoem.*
 Het — zit op het raadhuis, *makka hoekoem âda doedoeg di gedong bitjâra.*
 —, regtsgebied, *hoekoemut, Ar., peparintâhan hoekoem.*
 —, —splits, *tampat hoekoeman, tempat menghoekom orang.*
 —, opdissching, *schotel, hidangan, satamboul, sadjian, makânan.*
 Een vorstelijk —, *spijs, santâpan, persantâpan.*
 De — en werden door de bedienden opgebracht, en hare majesteiten spijsden met haar drieën, *makka persantâpan poon di angkat oranglah makka baginda poon santaplâh bertiga laki istri, (hij en zijne twee vrouwen), Ism. J. 79.*
 Zijne majesteit at van een bijzonder — en Indra had een — voor zich en zijne geliefde, *makka buginda santaplâh*

sahidangan sendirinja dan Indra santaplâh doewa orang sa-hidangan dengan aden-danja.

GEREGT, b. n. *betoel.*
 De — e vergelding, *pembalâsan jang betoel.*
 De — e helft, *tengahnja jang betoel.*

GEREGTELIJK, b. n. *dengan aâdat hoekoem, atas parintâh hoekoem, diwâni, Ar.*

GEREGTHUIS, o. *gedong bitjâra, roemah bitjâra, balei-roewang.*

GEREGTIG, b. n. *regtvaardig, betoel, benar, tsah, Ar.*
 Een — vonnis, *poetoesan hoekoem jang benar.*
 Een — aandeel, *bahagian jang betoel.*

GEREGTIGD, b. n. *mempoenja-t haq, kalâl.*
 Hij is — om een derde van de erfenis te ontvangen, *makka ia menpoenja-t haq menurima sa-per-tija derri paadda poesâka itoe.*
 Daartoe ben ik geenszins —, *itoe boekan qadar tangoengan hamba.*

GEREGTIGHEID, vr. *kahenâran, kabetoelan, adâlet, Ar., ka-âdilan, intsâf, Ar.*
 — uitoefenen, *membenarkan bârang jang benar, melakoekan hoekoem, berboewat intsâf.*
 De — Gods, *adâlet Allah, Ar.*
 's Heeren —, *haq Allah, Ar.*
 De — handhaven, *memeliharâkan, hoekoem, berboewat intsâf.*
 Om de — lijden, *tsabar kârana ka-âdilan.*
 —, die vendumeesters ontvangen, *anoesan.*
 —, zekere tolheffing, *bêja, tjoeki, antar-antâran.*
 —, die den winner van een proces betaald wordt, *oenas.*

GEREGTSBODE, m. *soeroehan hoekoem, (Taalverbasteraars hebben er bôdo van gemaakt, dat een botterik beteekent!) kafrî.*

GEREGTSDAG, m. *hâri madjlis hoekoem, hâri bitjâra.*

GEREGTSDIENAAR, m. *oepas djaqsa, oepas fiskal, oepas hoekoem.*

GEREGTSHEER, m. *pangêran panghoeloe, dâtoe, (op sommige plaatsen van Sumatra).*

GEREGTSHOF, o. *hoekoem, Ar., mah-kamat, Ar., daywan, Ar., diwân, Perz.*

GEREGTSKOSTEN, m. *meerv. belandja hoekoem.*

GEREGTSSCHRIJVER, m. *kâtib hoekoem, penjoerat hoekoem, djoeroe toelis hoekoem, grippir (eig. griffier).*

GEREGTSSZAAL, vr. *bâlei atjâra, gedong bitjâra, L.*

GEREIDE, o. *âba-âba, segalla roepa prâbot.*

GEREKEND, b. n. *ter-bilang, ter-hitong, ter-hisâb, hasib, Ar.*

GEREL, o. *tjoera, litar.*

GERETEN, verl. *deelw. tertjârig, zie RIJTEN.*

GEREUTEL, o. *penggerochan.*

GEREZEN, b. n. *ter-nâjig, soedah nâjig.*
 GERF, vr. zie GARF.
 GERGEL, m. *alor.*
 GERGELMES, o. *piso memboewat alor.*
 GERIBD, b. n. van palmladeren, *ber-lidit, ber-batang.*
 GERIGT, b. n. doelende, *toedjoe, menoe djoe, ber-magtsoed.*
 GERIJ, o. in: hier is veel — *bânjaq karètta djâlan (liwat) di sini.*
 GERIJF, o. *sedup, inaq, ênnaq.*
 Dit vaartuig is een groot — voor mij om de rivier op- en af te vareu, *makka prâhoe tni inaq (ênnaq) sakâli mâwoe mœ-diq mâwoe miltir.*
 —, nut, *goena, pergoenâän.*
 GERIJFELJK, b. n. *soeka toeleng, berchedmat.*
 Een — meisje, *soendal.*
 —, gemakkelijk, *ênnaq, L., inaq, sedap.*
 —, nuttig, *bergoena.*
 GERIJFELJKHEID, vr. *kalakoewan orang jang soeka toeleng, kamoerâhan hati.*
 GERIJVEN, b. w. *toeleng, berchedmat, Ar.*
 Als gij mij met tienduizend gulden gelieft te —, *kâlœ toewan soeka toeleng kita dengan salaqa roepiah.*
 Zich met droege rijst —, *memadâkan diri dengan nasi kring, soeka djoega mâkan nasi kring.*
 GERIKKEKIK, o. *boenji kôdoq, soewâra kôdoq, goewék.*
 GERING, b. n. *tâda brâpa goenânja, tâda bergoena, trâ goenânja, L., tâda brâpa besaar, ketjil djoega.*
 —, onaanzienlijk, *ketjil, hina-dina, faqir, Ar.*
 —e volksklasse, *orang ketjil, orang hina-dina.*
 Een — kapitaal, *môdal ketjil.*
 Eene — e som geld, *oewang sedikit.*
 —e personen, *orang hina, orang miskin, orang kasêhan, orang dlâif.*
 — in prijs, *moerah hargânja.*
 —, ligt, *ringan.*
 Eene — e zaak, *perkâra jang ringan.*
 Eene — e fout, *sâlah ketjil.*
 Een — verlies, *roegi sedikit.*
 — achten, *tâda membilangkan, lihat moedah paada orang, pemoedahkan, abai, abei.*
 —, bijw. *miskin, dengan miskin, dengan papa.*
 GERINGD, b. n. *bertjintjin, pâkei tjintjin.*
 GERINGELJK, bijw. zie GERING.
 GERINGHEID, vr. *tâda pergoenâän.*
 —, kleinheid, *kaketjilan.*
 —, armoede, *kamiskinan kapapâän, medlerat, Ar.*
 —, onbeduidendheid, *karinginan.*
 GERINGSTE, b. n. *terlebeh ketjil, terketjil.*
 De — zaak, *perkâra jang terlebeh ketjil.*
 Hij heeft niet het — gekregen, *makka ia tâda dâpat sâtoe opa.*

GERINKEL, o. *boenji keleningan, gamaran-tjang, karontjong.*
 GERITSEL, o. *girásap, garsap, kêmrésêq, Jav.*
 GEROEP, o. *seroe-seroe, pemanggilan*
 GEROLD, b. n. op —, *tergoeleng.*
 — blad, (Involocrum), *dâwon boeng-koes.*
 GEROMMEL, o. *geroq-geroq.*
 GERONK, o. *gôroq, dangkoer.*
 GERONNEN, b. n. *bekoe.*
 — bloed, *dârah jang bekoe.*
 GEROOSTERD, b. n. *ter-panggang, tsalt, Ar.*
 Eene — e kip, *âjam panggang.*
 GERST, vr. *djaw, zie GARST.*
 GERUCHT, o. *geraas, roesoe, ingar-bângar, hiroe-hâra.*
 — maken, *békin roesoe, menghïroe-hârâkan.*
 In een kwaad — staan, *âda nâma boesoeq.*
 —, tijding, *warta, chabar, Ar., kâbar, L., brita.*
 Een los —, *kâbar angin, L., dengardengâran.*
 Een valsch —, *warta doesta, kâbar djoesta, L.*
 Een valsch — uitstrooijen, *meloeloeschabar (warta) doestu, kaloewarkan kâbar djoesta, L.*
 GERUIM, b. n. *langdurig, lâna.*
 Hij is een — en tijd niet hier geweest, *soedah brâpa lamânja tâda ia dâtang kamâr.*
 Sedert een — en tijd, *semantâra bebrâpa lamânja.*
 GERUISCH, o. *tjeroegan, dangong.*
 Het — van stroomend water, *tjeroegan ajer mengâlir.*
 Het — van boombladeren, *girásap, gemarâtaq.*
 Het — der ooren, *getuit, dâsing.*
 Het — van den wind, *dangong.*
 GERUIT, b. n. *bertjatoer.*
 GERUST, b. n. *rustig, in vrede, sentausa, sentôsa, bersentausa.*
 Een — leven, *kahidôpan jang bersentausa.*
 —, stil, *diam.*
 Een —, stil mensch, *orang diam.*
 Een —, kalm gemoed, *hati jang tetap.*
 —, op zijn gemak, *soeni, soenji, ênnaq, L.*
 Een — gemoed, dat vrij van zorgen is, *hati jang senang.*
 —, vast van slaap, *njadar, lelap.*
 Hij sliep zeer —, *terlâloe njadar tidornja.*
 Toen zij — sloepen, *sa-telah njadar tidornja. S. R. 13.*
 —, zonder vrees, *tâda tâkoet.*
 Wees —, *pertetapkan hatimoe, djângan tâkoet.*
 Ik zal hem — stellen, *makka kita han-*

- daq* menetapkan *dia*, (*istirâhatkan* of *mengenangkan dia*)
—, bijw. *dengan tetap*, *dengan sentawsa*, zie —, b. n.
- GERUSTELJK**, bijw. zie **GERUST**.
—, onbevreesd, *dengan ttâda tâkoet*.
—, inderdaad, *soenggoeh-soenggoeh*.
- GERUSTHEID**, vr. veiligheid, *kasentawsâän*.
—, stilte, *kadiâman*,
— (des gemoeds,) *salwat*, Ar.
—, kalmte, vastheid, *katetâpan*.
—, onbezorgdheid, *kasenângan*.
Door de — zijns slaaps, *oleh njadar tidornja*.
— van gemoed, *katetâpan hâti*.
— van leven, *kasenângan hidop*.
- GERUSTSTELLEND**, b. n. *jang* menetapkan, *menjentaawsâkan*, *mendiamkan*.
- GERUSTSTELLING**, vr. (bedrijvend) *penjentaawsâän*, *penetâpan*.
—, stilling, het stillen, *pendiâman*.
—, gerustheid, zie dat woord.
- GESAMMEL**, o. *kamalâsan*.
- GESCHAAFD**, b. n. (van het vel), *littjék*, L., *lâlas*.
—, gestoten, (van meubelen,) *boeras*.
- GESCHAARD**, b. n. schaarren hebbende, *soembing*, *bersoembing*.
—, in orde geschikt, *terâtor*.
—, als troepen, *berbâris*, *bertsaf-tsaf*, *bedéréq*, L.
- GESCHAGCHER**, o. *djoewal blé kaja ôrang djoewâlan*.
- GESCHAKEERD**, b. n. *hîram*, *selang-selang*, *pontja warna*, *kahirâman*.
- GESCHAKELD**, b. n. (als ringen.) *tjangkling*, *berchalqat*.
- GESCHAL**, o. *boenji jang njâring*, *boenji jang marsik*.
- GESCHAPEN**, b. n. *soedah di djudikan*.
Zoo staat het er mede —, *bagiwoelah pri fâl itoe*.
Het — e, *chalq*, Ar.
- GESCHAPENHEID**, vr. gesteldheid, *kaâdâän*.
- GESCHARREL**, o. zie **SCHARRELEN**.
- GESCHATER**, o. *tertâwa gelaq-gelaq*.
- GESCHENEN**, verl. deelw. *soedah bersinar*.
- GESCHENK**, o. (van vorsten aan minderen.) *anoegrah*.
—, (aan hoogereren,) *persoembâhan*, *toffat*, Ar., *hadiat*, Ar., *adit*, verb., (het laatste komt echter ook voor als gunstbewijs aan minderen. S. R.)
— van eenen God, *penbrt déwa*.
—, (van minderen aan elkander.) *kiriman*, *haloewan*.
Als — gezonden worden, *di bingkiskan*.
— tot liefdadig gebruik, *waqf*, Ar.
Een gelegenheds—, *bingkis*, *bingkisan*.
— en aanbrengen, *poendjong*.
Een —, (tot aandenken, dat gewoonlijk van eenen brief vergezeld gaat), *tjendor*

- mâta*, *tjendra mâta*, *bakas toebah*.
—, gift, (aalmoes aan eenen arme,) *derma*.
—, verplicht — aan eenen priester na de vaste, *jilhat*, Ar., *pitrah*, L.
—, (voor feestmalen,) *tsedegah*, Ar.
— aan eene gescheidene vrouw, *mitâl*, Ar.
— van wisselkleederen, *anoegrah*.
—, dat bij een bezoek aan eenen meerdere medegebragt wordt, *tjangkengan*.
— van bloemen, pinang en eenen ring om eene vrouw te bekoren, *pengidah*.
— van eenen overwonnen koning aan eenen overwinnaar, *penongkol*.
- GESCHERM**, o. *saroeni*.
- GESCHERMUTSEL**, o. *prang ketjil*.
- GESCHERTS**, o. *sanda*, *goeraw*, *sanda-goeraw*, *mâjin-mâjin*.
- GESCHEURD**, b. n. *tertjârik*, zie **SCHEUREN**.
Een weinig —, *tjoebir*.
Van alle kanten —, *tjâbir*.
- GESCHEURDHEID**, vr. *ka-adâän bârang jang tertjâriq*.
- GESCHICHTE**, vr. zie **GESCHIEDENIS**.
- GESCHICHTBOEK**, o. zie **GESCHIEDBOEK**.
- GESCHICHTKUNDIG**, b. n. zie **GESCHIEDKUNDIG**.
- GESCHICHTSCHRIJVER**, m. zie **GESCHIEDSCHRIJVER**.
- GESCHIEDBOEK**, o. *kitâb hikâjat*.
—, overlevering, *riwâjat*, Ar.
- GESCHIEDEN**, o. w. *djâdi*, *berlâkoe*, *koen-djoeng*, *tjoepeol*, *djoepoel*, *peristia a*.
Hetgeen geschied is, *jang telah djâdi*.
Hetgeen — zal, *jang akan djâdi*, *jang lagi djâdi*.
Het is geschied, *soedah djâdi*.
Indien het hem geschiedde, *djika itoe djâdi padânja*.
Waar is dat geschied? *di mâna djâdi itoe?*
En het geschiedde op eenen feestdag, *makka peristiwâluh paadda sa-hâri râja*.
Uw wil geschiedde! *kahandaqmoes djâdilah!* *karidlâänmoes di perlakoekan kirânja!* (het laatste is tegen het Opperwezen in den hoogen stijl).
- GESCHIEDENIS**, vr. *hikâjat*, Ar., *riwâjat*, Ar., *getsat*, Ar., *tjeritrâ*, *tjerita*, L. (De beide laatste woorden zijn niet van de waarde der eersten, en worden meer voor verhalen, fabelen, overleveringen, gebezigd).
De — van Hang Toewah, *hikâjat Hang Toewah*, (behelzende de geschiedenis van de koningen en vorsten, welke onder de Maleijers als afstammelingen van Alexander de Groote beschouwd worden).
De — van Srie Rama lezen, *membâtja hikâjat Sri Rama*.
— en, vr. meerv. *tjeritra-tjeritra*, *tawârich*, Ar.
- GESCHIEDENISBOEK**, o. zie **GESCHIEDBOEK**.

GESCHIEDENISJE, o. *tjeritera*, *tjerita*, L.

GESCHIEDKUNDE, vr. *ilmoe hikajat*.

Hoogleeraar in de —, *hakim ilmoe hikajat*.

GESCHIEDKUNDIG, b. n. *jang di hikajatkan*.

—e helden, *hoelobalang jang di hikajatkan*, *hoelobalang jung masjhoer di dālam hikajat*.

—, in de geschiedenis ervaren, *faham paadda hikajat*, *tāhoe paadda hikajat*, *tāhoe segalla hikajat*, L.

GESCHIEDKUNDIGE, m. en vr. *orang jang faham paadda ilmoe hikajat*.

GESCHIEDSCHRIJVER, m. *penjoerat hikajat*, *tsāhib el hikajat*, Ar.

Hang Toewah is de — van de geslachtlijst der (Maleische) koningen, *makka Hang Toewah itoe āda penjoerat hikajat soelaletō's-salāthin*, (niet: *soeluleto'l*, want de *sin* behoort tot de *sjamsiats*).

GESCHIEDVERHALER, m. *dālang*.

GESCHIED, o. *penémbākan*.

GESCHIKT, b. n. *ter-ātor*, *soedah di ātor*, zie *SCHIKKEN*.

—, dienstig, nuttig, *bergoena*, *bājiq*, *bōleh di piké*, *berjā-ildat*.

Dat huis is niet — voor n, *roemah itoe tiādu lājiq padāmoē*, *itoe roemah trāda bājiq sāma loe*, L.

—e, voegzame woorden, *perkatāān jang lājiq*, *perkatāān jang pātoet*.

—, bekwaam, *bisa*, *pandei*, *faham*, Ar., *bājiq*.

—voor de krijgsdienst zijn, *bājiq akan djādi tsoldādoe*.

Hij is — voor den rijstbouw, *dia bisa menjārah*, *makka ia tāhoe kardja sāwah*, (*lālang*).

De beroemde generaal De Kock was zeer — om de krijgszaken te besturen, *makka toewan djéndral De Kock jang masjhoer itoe terlāoe faham memarintahkan lūal paprāngan*.

Een — mensch, *orang pantas*, *orang bājiq*.

GESCHIKTELIJK, bijw. *dengan pātoet*, *atas pri jang lājiq*, zie *GESCHIKT*.

GESCHIKTHEID, vr. *bekwaamheid*, *kabisāān*, *kapandei-an*.

—, voegzaamheid, *kapantāsan*, *katoe-djoewan*, zie *GESCHIKT*.

—, zeligheid, toegeveuldheid, *senoenoh*, *sāpan*, *kalakoewan jung mānis*.

GESCHIL, o. *tjiderā*, *selisih*.

In — zijn, *bertjiderā*, *berselisih*, *tjeréwēt*, L.

Uitspraak doen tusschen hen, die in — zijn, *menghoekoemkan sakalian jang bertjiderā*, (*berselisih*).

GESCHILLIG, b. n. *verdeeld*, *oneenig*, *bertjiderā*, *berselisih*, *tjeréwēt*, L.

GESCHILPUNT, o. *perkāra tjiderā*, *pōhon tjiderā*, *perkāra tjiderā*, *perkāra selisih*, *atsul tjeréwēt*, L.

GESCHIMMELD, b. n. *lāpoe*, *bāsi*.

GESCHIMP, o. *sindiran*, *penjindiran*.

GESCHOK, o. *banting*, *pembantingan*, *peng-gontjāngan*.

Het — van den wagen is zeer lastig, *makka bantingnja karita itoe soesah sakāli*.

GESCHOMMEL, o. *penjajoenan*.

GESCHONDEN, b. n. (van de tanden, neus), *roempang*.

GESCHONGEL, o. *djoemplāngan*.

GESCHONKEN, verl. deelw. *tersālin*, *tertoewang*, zie *SCHENKEN*.

GESCHOOR, o. zie *GESPUIS*.

GESCHOP, o. *tendang*.

GESCHOREN, b. n. *tjoekoer*, *terandam*, *soedah di tjoekoer*, L.

GESCHOTEN, verl. deelw. *témbaq*, *tertémbaq*.

— zijn, *kena di témbaq*.

— hebben, *soedah témbaq*.

GESCHREEUW, o. *seroe-seroe*, *seroewan*, *terréjaq*.

Het — van menschen hooren, *déngar seroe-seroe orang*, *déngar orang berseroe-seroe*.

— (op zekeren afstand, om gehoord te worden, geroep), *roewāhan*, *roewah*.

—, gekrijsh, (voornamelijk door smert of kwaadheid veroorzaakt), *terréjaq*.

— van kuikens, *tjiāp*, *tsjiup*.

—, geraas, *roesoe*, *gampar*, *ingar-bāngar*.

Met velen een groot — maken, *memattir*.

GESCHREI, o. *tangisan*.

Krijgs—, *tampiq-soeraq*.

GESCHREVEN, verl. deelw. *tersoerat*, *soedah di toelis*, L., *maktob*, Ar., *termaktoeb*, *moelarrar*, Ar.

GESCHRIFT, o. *geschreven* —, *soerat*, Ar., *waragat*, Ar., *toelisan*, L.

—, opstel, verhaal, *tjaritra*, *hikajat*, Ar., *nāmah*, Perz.

Een zeer kostelijk —, *soerat jang indah-indah*.

In — stellen, *menjoerat*, *toelis*, L., *menoelis*.

Eene verzameling van —en, *idlbārāt*, Ar.

GESCHRIF, o. *penjoeratan*, *toelisan*, L.

GESCHROK, o. *demap*, *pentjaritan*.

GESCHROL, o. *tjōmél-tjōmél*.

GESCHROMPELD, b. n. *mist*.

GESCHUBD, b. n. *soedah di boewang sisiq*.

—, van schubben voorzien, *bersisiq*.

GESCHUIFEL, o. *pesidān*.

GESCHUT, b. n. *tertangkis*, zie *SCHUTTEN*.

GESCHUT, o. *bedil*, *mariam*.

Grof —, *mariam besaar*, *bedil mariam*, *setjoeranq*.

— om met schroot te schieten, *mariam penémbaq unggor*.

— om te seinen, *mariam semboejan*, *bedil semboejan*.

- Het — laden, *isi mariem, moewat mariam.*
- Het — rigten, *mitar bedil, injar bedil of mariam.*
- Langwerpig metalen — met kleine monding, *lêla, lilah.*
- Het — lossen, *pásang mariam.*
- Klein metalen stuk — van $\frac{1}{4}$ ponds kogel, *rantáka.*
- gieten, *toewang mariam.*
- Het — vernagelen, *berpakoekan mariam.*
- GESCHUTBOOR, *vr. penggiriq mariam, bór mariam, L.*
- GESCHUTGIETER, *m. pandei menoewang mariam, toekang toewang mariam.*
- GESCHUTGIETERIJ, *vr. tempat menoewang mariam.*
- GESCHUTMEESTER, *m. djoeroe mariam, djoeroe mitar mariam.*
- GESCHUTPERK, *o. kandung mariam.*
- GESCHUTPOORT, *vr. op schepen, djandéla mariam, pintoe mariam, gerbang mariam.*
- GESCHUTPROP, *m. soempal mariam.*
- GESCHUTVORM, *m. lambága bedil.*
- GESLACHT, *o. atsal, Ar., bangsa, pertoeroenan.*
- Het — der mensen, *bangsa órang, atsal manoesjia.*
- Dat — heeft twee soorten, *makka bangsa itoe áda doewa djenis.*
- , soort, *djins', Ar., djenis, verb.*
- De kat behoort tot het — der tijgers, *makka koetjing itoe áda sa-djenis bangsa rimaw of mátyan, L.*
- Mannelijk —, *bangsa laki-laki.*
- Vrouwelijk —, *bangsa parampoewan.*
- Een mensch of dier van beiderlei —, *bantjé, chontza, Ar., pápaq.*
- linie, afkomst, *nosbat, Ar., násab, Ar.*
- , stam, volk, *qawm, Ar., warga, Sansk. & Jav.*
- Van een aanzienlijk —, *berbangsa, bangsáwan, beratsal.*
- Iemand, die van geen — of voorname afkomst is, *órang jang tiada beratsal.*
- De Joden zijn van het — van Abraham, *makka órang Jahoedi itoe áda toeroenan nábi Ibráhim.*
- Achtereenvolgende —en, *toeroen-temoeroen.*
- Menschen van één —, *órang saqáwm. órang sa-bangsa, órang sátoe atsal of saatsal.*
- Van koninklijk —, *atsal rájja.*
- Een — uitroeijen, *toempaskan bárang bangsa.*
- Allerlei soorten van het menschelijke —, *bágei-bágei djenis bangsa órang.*
- , gelid, *poepoe.*
- Het vierde —, *gelid, poepoe jang kempat.*
- Vier elkander opvolgende —en, *ampat gilir órang.*
- GESLACHTBOOM, *m. silsilat, Ar., sjadja-*
- rat, Ar., sjadjarat atsal, soelálet, Ar.*
- De — der Maleijers, *sjadjarat Malájoe.*
- GESLACHTBRIEF, *m. soerat atsal.*
- GESLACHTKUNDE, *vr. ilmoe sadjarat atsal.*
- GESLACHTLIJST, *vr. katoeroenan, lofi, (daftar) órang bangsjáwan, daftar órang jang beratsal, daftar atsal, nisbat, Ar.*
- GESLACHTNAAM, *m. nána atsal, náma dáging.*
- GESLACHTREGISTER, *o. daftar atsal, daftar bangsa, zie GESLACHTBOOM.*
- GESLACHTREKENAAR, *m. órang jang faham paadla ilmoe sjadjarat atsal.*
- GESLACHTREKENING, *vr. ilmoe sjadjarat atsal.*
- GESLACHTRIJ, *vr. toeroenan. toeron-temoeron.*
- GESLACHTRIJK, *b. n. bánjag toeron-temoeron, bánjag ánaq tjoetjoe.*
- GESLACHTTAFEL, *vr. lofi atsal.*
- GESLACHTWAPEN, *o. materi átsal, tjap atsal, L., materi bangsa, tjap bangsa, chatam atsal, chatam bangsa.*
- GESLAGEN, *verl. deelw. terpoekol, soedah di poekol.*
- Hij is door zijnen vader —, *makka ia di poekol bapánja.*
- , gehamerd, *pádjál.*
- ijzer, *bessi pádjál.*
- GESLAGT, *o. — beest, binátang jang soedah di sembileh (tersembileh, madzboeh, Ar.), di pótung, L.*
- Belasting op het — der varkens, *béa pótung bábi.*
- GESLEEF, *o. sérét, L., penjérétan, L., sirat, penjirátan.*
- , gevolg, stoet, *órang mengiring, se-galla pengiring.*
- GESLEMP, *o. bersoeka-soekáän mákan minom.*
- GESLEPEN, *b. n. terásah, soedah di gósoq, L.*
- , loos, listig, *tjerdiq, bisa.*
- GESLEPENHEID, *vr. prt tjerdiq, katjerdikan.*
- GESLETEN, *b. n. loesoh, terloesoh.*
- GESLINGERD, *b. n. tergójang, terlénggang, terligang,*
- GESLONKEN, *b. n. soedah ringkas, ringkas, kimpés.*
- GESLOPEN, *b. n. ter-indop-indop.*
- GESLOTEN, *b. n. tertoe-top, terkátop.*
- GESMAAD, *b. n. ter-tjelá.*
- worden, *di tjelá, di fadléhatakan.*
- GESMAAL, *o. pentjeláän.*
- GESMEEK, *o. doá-doá, mínta-mínta.*
- GESMETEN, *b. n. di banting, di hantam, ter-banting, ter-hantam.*
- GESMIJDE, *o. perhiásan.*
- GESMOLTEN, *b. n. hantjor, ter-hantjor.*
- GESNAAUW, *o. djarákah, djeráka, máké, L.*
- GESNAP, *o. tjoera, litar.*
- GESNEDEN, *b. n. ter-pótong, di pótung, ter-panggal, di panggál.*
- , zie GELUBD.
- GESNEDENE, *m. sisi-sidi, kabiri.*
- GESNIJPER, *o. tjintjantjangan menggoenting.*
- GESNOR, *o. dangong.*

GESNORR, o. *géroq, dangkoer*, zie GERUTEL.
 GESNOVEN, verl. deelw. *ter-isap, di isap*.
 GESPP, m. *salépi, kantjing, gèspèr*, verb.
 Een gouden —, *salépi amas*.
 GESPAALK, o. *penghoeboengan*.
 GESPAN, o. *koeda penghéla rāta, koeda jang tārèq karètta*.
 Het — zijns wagens van acht witte paarden scheen te vliegen, *makka koedu poetih delāpan ékor jang djādi penghéla rātānja itoepon seperti terbang roepānja*.
 Een — van tweeën, *koeda sa-pāsang*.
 Een — van vieren, *koeda doewa pāsang*, (er wordt van zelf trekpaarden onder verstaan).
 —, koppeling, *penggoewan*.
 GESPAN, m. drukkergeszel aan de pers, *teman tjitag, L., teman (sakoeto) boeboh trā*.
 GESPANSCHAP, o. *dā-irah, Ar., benoewa*.
 GESPARTEL, o. *kāpah-kāpah*.
 GESPEEL, m. *teman bernājin*.
 GESPELD, b. n. van spelden, *berpeniti*.
 —, van spellen, *ter-implā, di implā, di hoebong-hoerof*.
 GESPEN, b. w. *menjalépt, mengantjing, pākt gèspèr, L.*
 GESPENMAKER, m. *pandei salépi, toekang gèspèr, L.*
 GESPENS, o. *hantoe, chayāl, Ar.*
 GESPETEN, verl. deelw. *soedah sājang*.
 GESPIERD, b. n. *beroezlat*, van het Arab. *oed'lut, (oezlat)*. De Maleijer heeft er geen ander woord voor dan *tāf*.
 GESPIKKELD, gevlekt, b. n. *ber-antiq, boeriq, djālaq*.
 —, zoo als nat linnen, dat stikt, *tjatti*.
 —e kip, *ājam boeriq*.
 GESPIN, o. *pengantéhan*.
 GESPLETEN, b. n. *djanglar, terblah*.
 GESPOGEN, b. n. *terloedah, di loedah*.
 GESPOOK, o. *penglihatan hantoe, chayāl, Ar.*
 Veel —s over die zaak maken, *bānjaq tjerevèt derri itoe perkāra, bānjaq roesoe kārana perkāra itoe*.
 GESPOORD, b. n. (van eenen ruiter), *pākt seppòr, verb., pākei gartaq*.
 Een, uit de natuur —e haan, *ājam bersonsoh*.
 Een, door kunst —e haan, een haan met kunstsporen, *ājam bertāhji*.
 Een —e eend, (d. i. een snoever, een held in den maneschijn), *itiq bertāhji*.
 De koning heeft zijn paard —, *makka rādja poon menggartangkan koedānja*.
 GESPOT, o. *sindiran*.
 GESPOTEN, verl. deelw. *terpantjar, tepertjiq*.
 GESPRAAKZAAM, b. n. zie SPRAAKZAAM.
 GESPRAAKZAAMHEID, vt. zie SPRAAKZAAMHEID.
 GESPREEUW, o. zie GESPOT.
 GESPREK, o. *bitjāra, petoeteran, kātū-kātū*.
 Met elkander in — zijn, *toetor-menoe-tor, herkātū-kātū*.

In een gemeenzaam — sijn, *bantjang, berbantjang, mengòmong-òmong, L.*
 IJdele —ken, *bitjāra sia-sia*.
 Een — over eene belangrijke zaak voeren, *membitjarākan derri paadda perkāra besaar*.
 Vertrouwelijk, gemeenzaam —, *bantjang-bantjang*.
 Wij hebben een zeer lang — gehouden, *makka lāma sakāli kita órang mengòmong, L., (ber-bantjang-bantjang)*.
 Een — aanvangen, *moelā-t bitjāra, berhenti mengòmong-òmong*.
 Het — afbreken, *poetoeskan bitjāra, berhenti mengòmong-òmong*.
 Nog drok in —, *lāgi tēngah berkāta-kāta*.
 Wat was zoo even het onderwerp van uw —? *apātah kāl bitjarāmoè tādè? apa loe mengòmong tādè, L.*
 Een ongegrond —, *toetor kātū jang tiāda sabenarnja*.
 Gemeenzaam —, *ketjé-ketjé*.
 GESPRENKEL, o. *penertjikan, pengiroesan, pendirisan*.
 GESPRENKELD, b. n. *terdirist, tepertjikt*.
 Met daauw —, *terdirist dengan ajer ombon*.
 Met rozenwater —, *tepertjikt dengan ajer māwar*.
 —, *gespikkeld, ber-intiq*.
 GESPROKEN, verl. deelw. *terkātū, soedah di kātū, soedah berkātū*.
 GESFRONGEN, verl. deelw. *terloempat*.
 —, bankbreukig, *poetoes módul*.
 —, geborsten, *soedah pitjah, terpitjah, simplék, zie BERSTEN*.
 GESPROTEN, verl. deelw. *gegroeid, tertoe-mboh, soedah toemboh*.
 —, ontsproten, *afgestamd, pantjar*.
 Wij zijn uit een adellijk geslacht —, *pantjar kāmī derri atsal bangsāwan*.
 GESPUIS, o. *órang djāhat, bangsat, L., órang telèdor*.
 —, getier, zie GERAAS.
 GEST, vt. *gist, tǎpé, L., rágt, chamir, Ar., legan, L., léggén, L.*
 — in het meel doen, *tāroh tǎpé di tepong, boeboh rágt paadda tepong*.
 GESTAAKT, b. n. *verhinderd, bantoet, terhénti*.
 GESTAALD, b. n. *berhoedjong wādja, (bādja)*.
 GESTAART, b. n. *ber-ékor*.
 GESTADIG, b. n. en bijw. *aanhoudend, sanantiāsa, nantiāsa, tiāda berhénti, L., L., tiāda berkapoetoesan, lāma sakāli, kakāli*.
 Eene —e smart voor mijn hart, *persakiton jang tiāda berkapoetoesan paadda hatikoe*.
 —e blijdschap, *kasoeekān jang santiāsa*.
 Alle menschen, die — bij hem waren, *segalla órang jang kakāli (salamānju) dengan dia*.

- Een — mensch, *orang tegoh*, (*togoh*).
— e of gedurige bergen, *goenong sadia*,
(die er van onheugelijke tijden af ge-
weest zijn).
— druipen, *tiris jang tiada berkapoe-
toesan*.
Mannen, die — door het land gaan,
*laki-laki jang santiása melintas puada
tánah*.
Een — e regen, *hoedjan jang tiada
berhentí*.
— zijn, *berkandjang*.
GESTADIGHEID, vr. *perkandjangan*, *pri jang
sa-nantiása*.
Waken met alle — en smeekingen voor
al de heiligen, *berdjaja dengan segala
djenis perkandjangan dan boedjoq-boedjokan
kárana sakalian wali*.
GESTADIGLIJK, bijw. *sa-sakáli*, *sampé ka-
kal*, *santiása*, *tráda brénti*, L.
— zegenen, *membekati sa-sakáli*.
— gedenken, *ingat sampé kakal*.
— loven zij u, *santiása ia tahlilkan
angkaw*.
GESTALTE, vr. gedaante, uiterlijk, *roepa*,
róman, *pemandangan*, *kalakoewan*, *sikap*,
thalát, Ar.
—, maat (van eenen mensch), *qimat*, Ar.
De — eener zaak veran-teren, *berbá-
liq roepa perkataán*, *oebahkan kalakoew-
an perkára*.
Gij moet zijne — niet achten, *djan-
gan angkaw ber-indah kapada pemandang-
annya*.
Hoedanig was de — des mans, die
naar de bovenlanden gaande, u ont-
moette? *boetápa kalakoewan laki-laki itoe
jang soedah moediq bertemos dengan ang-
kaw?*
De zaak heeft eene andere — verkren-
gen, *makka perkára itoe soedah ber-oebah*,
(*lájín roepanja*).
Zijne — is als een boom, *sikapnja itoe
sa-bingei pohon sa-bátang*.
Er was geene —, *makka tiadálah bá-
rang pemandangan*.
—, houding, *sikap*, *lembága*.
Hij is van middelbare —, *sikapnja
sedang*.
GESTALTENIS, vr. *teládan*, *kalakoewan*,
sikap, *roepa*, *pengatoeran*.
Het huis herstelden zij in zijne —, (vroegere
gedaante) *makka roemah itoe di diri-
kannja atas teládannya jang sadia itoe*.
De — des hemels in zijne klaarheid,
*kalakoewan lángit takála tarang tjawátja
adánja*.
De bevalligheid zijner —, *kakenánan
(bágoes) sikapnja*.
De — des lands, *roepa tánah*.
De gedaante der moskee en hare —,
roepa mesjid dan pengatoerannya.
Eene — krijgen, *di roepákan*.

- Tot dat God eene — in u krijge, *sa-
hingga Allah di perorpákan dálam kámoe*.
In de — eens dienstknechts, *di dálam
roepa hamba*, *berroepa hamba*.
GESTALTEVERWISSELING, vt. zie **GEDAANTE-
VERWISSELING**.
GESTAND, bijw. *tegoh*, *togoh*, *menjampekan*,
membájar.
Zijne gelofte — doen, *tegoh atas djan-
djinja*, *péngang djandji*, L., *menjampekan
djandjinja*.
Zijnen eed — doen, *membájar per-
soempahannya*.
GESTARND, b. n. vol starten, *berbintang*,
penoh bintang, *penoh dengan bintang*.
De — e hemel, *lángit jang berbintang*.
GESTARANTE, o. zie **GESTERANTE**.
GESTEELK, o. *toesoekan*; *penoesoekan*, *peni-
kaman*.
— van insecten, *menjangat*.
GESTEEN, o. zuchtend geklag, *pengalóhan*,
kaloh, *sedoe*.
GESTEENTE, o. *bátoe*.
Het — der do:kerheid, *bátoe kaglapan*.
Edel—, *permata*, *retna*, *metoe*.
Het geschenk is in de oogen zijns mees-
ters een aangenaam —, *makka hadeiat
itoe áda puada máta toewanja soewátoe
permata jang tersoedi*.
Een slecht, rood —, *badají*.
Versierd met goud en kostelijk —, *ter-
hias dengan emas dan permata jang indah*.
Allerlei edel—, *segulla djenis permata
jang indah*.
—, graftombe, *tjandí*, *qabr*, Ar., *gew*,
goeboer, Ar., dat het meerv. aanduidt.
—, zeer geëerd of heilig graf, *karámat*, Ar.
GESTEGEN, verl. deelw. *soedah nájiq*.
GESTIL, o. *pri toeboh*, *kalakoewan badan*,
thabá', Ar.
Een vochtig —, *pri toeboh jang roe-
tloebat*.
—, zamenstel, *pri ka-adá-an*.
Van een sterk —, *badan jang goewat*.
GESTELD, b. n. en voegw. zie **GENOMEN**.
GESTELDHEID, vr. toestand, *kalakoewan*,
ka-adá-an.
—, staat, stand, *djawátan*, *daradjat*,
Ar., *pankat*.
—, aard, *pri*, *chaliqat*, Ar.
De — eener zaak, *pri hák*.
De — der lucht, *pri adara*.
GESTELTENIS, vr. zie **GESTELDHEID**.
GESTEMD, b. n. *lákoe*, *hátí*.
Zij is wel —, *bájiq lakoenja*.
GESTEN, o. w. *loewab*, L., *roewab*.
De arak heeft reeds gegest, *makka araq
soedah loewab*.
GESTERND, b. n. zie **GESTARND**.
GESTERANTE, o. de sterren in het algemeen,
segalla bintang, *segalla noedjoem*.
—, sterrenbeeld, *perhimpoeanan bebrápa
bintang*, *bordj*, Ar.

Het — van den grooten beer, *bordj bidoeg*.
 Het zeven —, *bintang kartika*.
 —, geboortester, *noedjoem, Ar.*
GESTICHT, verl. deelw. *di boewat, di perboewat, di békin, L., zie STICHTEN.*
GESTICHT, o. zie **GEBOUW**.
 — van liefdadigheid, *chayrat, Ar., roemah pengusahan.*
GESTIG, b. n. *boetay, L., kroeh.*
GESTING. vr. *loewab*.
 — des bloeds, *pânas darah, kapanâsan darah, kahanâtan darah.*
 — onder eene bevolking, *gampar orang negri, hiroe-hâra, roesoe orang negri, rettoq, L., ghawghâ, Perz.*
GESTOEL, o. *tjoemboe-tjoemboewan.*
GESTOELTE, o. *mimbar, korsi, karosst, L.*
 Verheven koperen —, *mimbar tambâga.*
 —, raad, *madjlis, Ar.*
 Het — der oudsten, *madjlis segalla pertoeawah.*
 Het — in eene kerk, *segalla korsi. (karosst) di dalam grêlja.*
 —, zetel, *tumpat doedoeg, tumpat ka-doedoekan.*
GESTOF, o. *penjapowan.*
 —, gesnoef, *pengatjâkan, takkebor, Ar.*
GESTOFFEERD, b. n. *terhias.*
 —, bekleed, *di laptiskan, di âluskan, zie STOFFEREN.*
GESTOKEN, verl. deelw. *tertikam, di toesoeq.*
GESTOLD, b. n. *bekoe, pongkoh, ponggoh.*
GESTOLEN, b. n. *tertjoert, di tjoeri.*
GESTOMMEL, o. *roesoe, goegjâ, verb. van ghawghâ, Perz.*
GESTOORD, verl. deelw. *di ganggoe.*
 —, b. n. *misnoegd, goesar, amârah. mârah, morka, Hofst.*
GESTOORDEID, vr. *goesar, kagoesâran, amârah, mârah, morka, Hofst.*
GESTOOT, o. *penjontohan, penoembokan, zie STOOTEN.*
GESTORVEN, verl. deelw. *mâti, hilang, enz., zie DOOD.*
GESTOVEN, verl. deelw. *terbangkit, zie STUIVEN.*
GESTREDEN, verl. deelw. *soedah berprang.*
GESTREEL, o. *tjoemboe-tjoemboewan, pemboedjokan.*
GESTREPT, verl. deelw. *soedah di gâris, tergâris.*
 —, b. n. (als stoffen.) *ginggang, tjoera-tjoera, lamaraq, loeriq, Jav.*
 — e stof, *kâjin ginggang.*
 Roode en zwarte — e stof, *kâjin tjoera-tjoera mérah dan hitam.*
 —, zoo als van sommige dieren, *dôrêng, L., rôrêng, L., lôrêng, L., boeriq, palang, Perz., belang, blang, L., (van een luipaard ontleend, dat in het Perz. palank of palang heet), blêrêng, L.*
 Een —, *gerimpeld voorhoofd, dâht jang*

berkârot, djidat jang berkârot, (jang âda kârot,) L.
 —, zoo als sommige vruchten en bladeren, *boelos.*
GESTREKEN, verl. deelw. *neder gelaten, soedah di toerankan, zie STRIJKEN en NEDERLATEN.*
GESTRENG, b. n. *kras, bingis, soehé, soewt, siâsat, baqti, betoel.*
 Een — bevel, *titah jang kras, parintah jang kras.*
 Een — koning heerscht over hen, *makka râdja jang bingis di pertoeawan atasnja, râdja jang bingis kassit parintah sâma dia orang, (zeer laag en eig. ongeoorl.)*
 — en hard, *kras dan bingis.*
 Die vader is zeer — jegens zijne kinderen, *makka bâpa itoe âda sângat kras atas ânaqnja.*
 Een — en regtvaardig regter, *hâkim jang kras serta benar.*
 Eene — e straf, *siksa jang kras.*
 — e zeden, *baqti.*
 — onderzoek, *pariqsa dengan saqsa-mânja, pariqsa dengan betoel-betoel.*
 Eene — e vasten houden, *berpoewâsa dengan soenggoeh-soenggoeh.*
 — of WelEdel— mag niet woordelijk vertaald worden, want dan zou er eene grove belediging ontstaan, doch *moelia* en *amat moelia* kunnen gebezigd worden.
 — of streng weder wordt alleen door: *mâsa mengêtel* of *regenachtig weder; hârt tampias*, onstuimig weder van storm en regen; *hoedjan kras (dras)*, zware regen enz. uitgedrukt.
 — e koude, *dingin jang sângat.*
 —, bijw. *dengan kras, dengan bingis, zie GESTRENG, b. n.*
GESTRENGELIJK, bijw. zie **GESTRENG**.
GESTRENGHEID, vr. *kras, bingis, pri jang kras, zie GESTRENG.*
GESTRIKT, b. n. *terdjirat, soedah di djirat, kena di djirat.*
 In een valstrik —, *kena kalaboeran.*
 —, zoo als een lint, *tersimpoel.*
 —, met strikken getooid, *terhias dengan fita soetrâ, pâké bânjaq fita soetrâ.*
GESTROOID, b. n. *testâr, L., tertjoerah, L., terhamboeran.*
GESTROOK, o. zie **GESTREEL**.
GEBUIS, o. *dangong.*
 — in de ooren, *dâsing.*
GEBUKKEL, o. *lambat-lambat.*
 —, het gestadig ziek zijn, *sâkit-sakitan.*
GETABBERD, b. n. *berpâké bâdjoe pandjang, pâké djoebah, berdjoebah.*
GETAKT, b. n. *bertjâbang, berangga.*
 — e horens van een hert, *tandoq mendjangan jang bertjâbang, roesa berangga.*
 — blad, *dâvon jang berkêlo-kêlo.*
GETAL, o. *bilangan, djoemlah, Ar., âdad, Ar., hitoengan, L.*

Na hun aller —, *menocroet bilangan samoewa orang itoe.*

Alle — len kennen, *mengatahoewi segalla bilangan.*

In dat — moet hij niet begrepen worden, *paadda bilangan itoe djangan ia másoq.*

Het — der maanden, *bilangan boelan.*

En van hen, die voor hem geweest zijn is geen —, *makka jang máti di hoeloe (dhólo) derri padanja itoe tíada kabilangan.*

Zonder —, ontelbaar, *tíada kabilangan, tíálu tapermená-t.*

Wriemciend gedierte zonder —, *soelosoeloeran jang tíada kabilangan, (jang tráda bóleh di hitoeng, L.).*

Dat zijn lieden van —, (sterk in —), *makka orang itoe ráme-ráme bilanganja.*

Gansch —, de som, *djoemlah, Ar.*

De som der opgetelde — len, *djoemlahnja segalla bilangan jang soedah di hitoeng.*

Een hoofd —, *bilangan agong.*

Een rangschikkend —, *bilangan jang meng-átorkan.*

Ondeelbaar —, *bilangan jang tíada dápat di bahagikan.*

GETALLETTER, *vr. hoerof bilangan.*

In het Arabisch is de zá de — VII en de rá de — CC, *makka paadda bahása Arab áda hoerof zá itoe bilangan toedjoh serta rá itoe bilangan doewa rátoes.*

GETALLIG, *b. n. kabilangan.*

GETALM, *o. perlambátan, kardja plan-plan, L., (voor kardja perláhan-láhan).*

GETALMERK, *o. angka.*

GETAND, *b. n. bergigi, gigt.*

Die zaag is te wijd —, *itoe girgádji terláloe djarang giginja.*

Zwaar —, *bergigi besaar.*

Random —, *bergigi berkoelilingan.*

GETEEM, *o. perkatáan di tjampor tangisan, perkatáan serta tangisan.*

GETEMPERD, *b. n. (van metalen) tersapoh. —, gematigd, tsabar, Ar., táhan, zie GEMATIGD.*

GETEMPERDHEID, *vr. parángt (prí) jang sadarána, prí jang sedang.*

GETIER, *o. bángar, inyar-bángar, roesoe, L., gampar.*

GETIJ, *o. pásang, prí perdirian ajer láwoet.*

Hoog —, *pásang besaar, pásang poernána, pásang gedang.*

Opkomend —, *vloed, ajer pásang, pásang nájiq.*

Afgaand —, *pásang toeron, ajer soeroet, pásang soeroet.*

Laag —, *pásang ketjil, ajer ketjil.*

Met het afgaande — zeilden wij van het eiland Bangka, *makka talkála ajer soeroet kita berlájar derri poelaw Bangka.*

GETIJBOEK, *o. kitáb tsalawat, boekoe dóa, L., soerat dóa, soerat tasbíf.*

GETIJD, *o. saizoen, moesim, mása.*

Het heete —, *moesim pánas, moesim kamáro, moesim timor.*

Het natte —, *moesim hoedjan, moesim bárat.*

GETIJDGED, *o. (voorgescreven bij de Mohamedanen) sornbahjang.*

—, bij Christenen, *dóa jang tentoe, dóa jang di tentoekan, dóa jang ferdloe.*

GETIJGERD, *b. n. bertoeotol, toetol.*

GETIJLP, *o. pentjítitan, tjítit.*

GETIMMER, *o. peroesáhan toekang kájoe, L., peroesáhan pandei kájoe.*

GETOB, *o. pekdardjáan jang tíada berhenti lági soesah.*

GETOET, *o. boenji orang tieop tandoq.*

GETOKKEL, *o. pemitikan.*

GETOMMEL, *o. gedruisch, gedommel, roesoe, boenji sájop-sájop, dangong.*

GETONGD, *b. n. berlidah.*

GETOUW, *o. (weefgetouw) pésa, pisa, pakákas tenoen.*

GETRAAN, *o. geweën, tangisan.*

GETRALIED, *b. n. berkisi-kisi.*

GETRAPPEL, *o. perloempat-loempátan.*

GETREUR, *o. doeka tjita, kadoekáan, soesah háti, L.*

GETRIFFEL, *o. giripan.*

—, waarbij de hieën op den grond blijven, *indjot-indjot.*

GETROFFEN, *verl. deelw. soedah kena, ter-kena, kena.*

Door goud —, *verlokt, kena amas.*

—, *aangedaan, wálang.*

GETROKKEN, *verl. deelw. terkéla, tertâréq.*

GETROMMEL, *o. pemaloevan (páloe) gendarang, (rabána, radap, thamboer, Ar.), zie TROMMEL. (Gewoonlijk wordt dit uitgedrukt door: het geluid van den trommel, die door iemand geslagen wordt, boenji gendarang jang di páloe oranglah.)*

GETROUW, *b. n. satiáwan, benar, satia, tsádiq, Ar.*

Een — mensch, *orang sattiáwan.*

Eene — e stad, *negri satiáwan.*

Een — woord, *perkatáan jang satiáwan of benar.*

Een — e priester, *imám jang satiáwan.*

Een — verhaal, *tjaritera jang benar.*

Een — vriend, *tsokbat jang satiáwan of benar.*

—, *bijw. dengan satia.*

Al zijne werken zijn —, *segalla kardjája itoe dengan satia.*

Niet — blijven, *mengoebahkan satia.*

— dienen, *berhamba dengan satia, berchedmat dengan satia.*

GETROUWELIJK, *bijw. dengan sabenarnja, soenggoeh-soenggoeh.*

GETROUWHEID, *vr. satia, kasattiáan.*

Zijne — van geslacht tot geslacht, *kasattiáannja derri paadda sa-bangsa dátang kapáda sa-bangsa.*

Op uwe — hopen, *hârap atas kasa-tiânmoe.*

GETROUWIGHEID, vr. zie GETROUWHEID.

GETUIGD, verl. deelw. van getuigen, *bersjaksi.*

—, van tuigen, optuigen, *langkap, terlangkap.*

GETUIGE, m. en vr. *sjaksi, saksi, L., sjâhid, Ar.*

Een geloofwaardig —, *sjaksi jung kapertjnjâan.*

Heer priester laat die —n zweeren, *toewan panghoeloe (inâm) soeroeh soempah sjaksi itoe, (kassi soempah itoe sjaksi, L.)*

Valsche —, *sjaksi doesta, (djoesta, L.)*

Want vele valsche —n zijn tegen mij opgestaan, *kârana bebrâpa sjaksi doesta soelah bângon lawan akoe.*

Wrevelige —, *sjaksi anjâja.*

Een waarachtige —, *sjaksi benar.*

Tot — nemen, *mengambil akan sjaksi.*

Den hemel en de aarde tot — roepen, *menjeboet segalla lûngit dan boemi itoe mendjâdi sjaksi.*

Gijzelven zijt mijne —n, *kânoe ini sendiri âda sjaksi padâkoe.*

Als — optreden, *nâjiq sjaksi.*

—n brengen, *membâwa sjaksi.*

Welke —n zult gij tegen mij brengen? *apa sjaksi angkaw akan membâwa melâwan akoe?*

De —n tegen elkander verhooren, *memandingkan segalla sjaksi, dengar segalla saksi, L.*

Op den mond van twee of drie —n, zal hij gedood worden, die sterven zal, *atas boenji moeloe doewa orang sjaksi ataw tiga orang sjaksi handaq orang jang hâroes mati itoe, di boenoh.*

God alleen is mijn —, *hânja Allah sjaksi akoe, melajinkan Allah sjaksi hamba (goewa, L.)*

Als — (bloedgetuige) sterven, *mâti sjâhid.*

De —n wraken, *toelaq sjaksi, mentjêlakan sjaksi.*

GETUIGEN, b. w. *bersjaksi, membré sjaksi, bersahoet-sahoetan saksi.*

—, als getuige optreden, *nâjiq sjaksi.*

Tegen iemand —, *nâjiq sjaksi atas sa-orang.*

Een eenige getuige zal niet — tegen eenen mensch dat hij sterve, *makka sâleh soewâtoe orang sjaksi tiâda boleh bersahoet-sahoetan atas sa-orang manoesia akan mâti.*

Getuigd, *bersjaksi, masjhoed, Ar.*

Hij heeft het getuigd, *makka ia soedah bersjaksi itoe.*

Ik getuig dat God een eenig Heer is, *sjaksi hamba bahoewa Allah âda Toehan jang âsa.*

Iemand, die valschelijk getuigt, wordt

zelf veroordeeld, *makka sa-orang jang bersjaksi doesta itoe di hoekoemkan sendiri.*

Ik getuig, dat er geen God is dan God en dat Mohammed de profet Gods is, *asjahâdoe lâ ilâha illa'llâhoe wa Mohammed rasoeloe'llâhi, Ar., (de gewone geloofsbelijdenis der Mohamedanen), sjaksi akoe bâhoewa tiâda toehan hânja Allah dan Mohamad itoe rasoel Allah.*

GETUIGENIS, vr. en o. *kasjaksian, sjahâdat, Ar.*

Opdat dit verbond tusschen het verhevene Gouvernement en den doorluchtigen Sultan eene — zij van opregtheid en vriendschap voor altoos, *sopâja perdjandjian ini mendjâdi kasjaksian antara gobernemen jang âthlim dan antâra sri padoeka toewan solthan derri paadda hâl ichlâts serta pertsohbâtan paadda salâmalamânja.*

Valsche — spreken tegen zijnen broeder, *nâjiq sjaksi doesta atas soedarânja.*

Opdat het mij tot eene — zij, *agar sopâja itoe âda padâkoes akan kasjaksian, sopâja itoe djâdi sahâja poenja kasjaksian, L.*

Het —, (schriftelijk, in eenen godsdienstigen zin), *soerat sjahâdat.*

De twee tafelen der —, *doewa lofi (kêpêrg) sjahâdat.*

— geven, (van het geloof), *membré sjahâdoe.*

Eene schriftelijke — (aangaande eenen bediende, hoe hij gediend heeft), *soerat tanda tângan.*

Volgens de —, *toeroet kasjaksian, atas kasjaksian, dengan menoeroet kasjaksian.*

Niet naar eene — hooren, *tiâda êling akan kasjaksian.*

GETUIGESCHRIFT, o. *soerat tanda tângan.*

Hier is zijn —, *ini apa dia poenja soerat tanda tângan.*

GETUIMEL, o. *soesang, penjoesangan.*

GETUIT, o. in de ooren, *dâsing.*

GETULBAND, b. n. *pâké sorbân, bersorbân, pâké dastar.*

GETWEERND, b. n. *terpntal.*

Fijn — linnen, *kâjin hâloes jang terpntal.*

GEUL, vr. kil, *pâloh.*

In eene — ten anker liggen, *berlâboh paadda soewâtoe pâloh.*

GEUR, m. aangename reuk, *bâwoe jang hâroem, hâroem bawoenja, samarbaq, ênnaq bawoenja.*

De rozenolie verspreidt haren —, *minjaq mâwar samarbaqkan bawoenja.*

— van spijzen, *bâwoe makânan.*

En de —en des hemels moge ik niet ruiken! *dan bâwoe sjorga djângan koetjioen! H. R. P. 61.*

De welriekende — der prinses werd ook door den vorst geroken, *makka sa-*

marbaq báwoe toewan poetri itoe áda lági di tjioen oleh baginda. Ism. I. 33.

GEURIG, b. n. *berbáwoe haroem, haroem bawoenja, samarbaq, wandji, wangf.*

— water, reukwater, *aj-r wangf.*

De — e nardus, *narwastoe jang samarbaq.*

— e reukwerken, *báwoe-bawoen jang amat haroem.*

GEURIGHEID, vr. *báwoe jang haroem, zie GEUR.*

GEURTJE, o. luchtje, (onaangenaam) *báwoe hámis.*

Er is een — aan, *itoe babawoe, L., itoe berbáwoe, itoe borsoeq bawoenja.*

GEUS, vr. boegsprietsvlag, *bandéra samandéra.*

GEVAAR, o. *bahája, behájn, nára-bahája.*
Doods—, *bahája maet, bahája kamáti-matian.*

Zonder —, *sentawasa, tíada berbahája.*

In — zijn of verkeeren, *berbahája.*

In — brengen, *membrí bahája, berbahá'akan.*

Dat niemand der onderdanen in — kome, *sa-órang ráijat djángan berbahája,* Ism. I. 88.

Opdat God u voor alle gevaren behoede, *sopája toewan hamba di paliharákan Allah djerri paadda segalla mára bahája.*

Er is geen — bij, *makka itoe tíada berbahája.*

In — komen, *kena bahája.*

Zijn leven in — stellen, *belandjékan djúwa.*

— loopen, *berbahája, dápat kena bahája, bóleh dápat bahája.*

GEVAARLIJK, b. d. *membrí bahája, berbahája, pájah.*

— ziek, *sákít pájah.*

Eene — e plaats op zee, *tampat jang berbahája di láwoet.*

Een — mensch, *órang terláloe bisa, órang jang seperti oelar.*

— gewond, *kena loeka jang amat sángat of jang pájah.*

GEVAARLIJKHEID, vr. *kalakoewan jang berbahája, pri jang pájah, zie GEVAARLIJK.*

GEVAARTE, o. *bárang jang gedang sakáli, bárang jang besaar-besaar.*

GEVAL, o. toevalligheid, *ontong, oentoeng.*

Een blind —, *tagdir, Ar., adjal, Ar.*

Een voorondersteld —, *mas-alat, Ar.*

Een zeer moeilijck —, *stóri jang soesah sakáli, háal jang mosjikil, perkára jang soekar sakáli.*

Bij —, bijw. (onverwacht,) *paadda oentoeng, koenjong-koenjong, oentoeng-oentoeng.*

Ik kwam bij — op het gebergte, *sakoenjong-koenjong kita poon dátang di goenong.*

Bij — ontmoette hij eenen ouden man,

makka oentoeng ia bertemos dengan sa-órang toewah.

Bij —, somtijds, *terkádang-kádang, káloe-káloe.*

Stel het —, dat het zoo zij, *kandáti bagitoe.*

Bij —, (bij toeval,) *koendjong-koendjong.*

—, (voorval), *perkára, stóri, háal, Ar.*

In —, voegw. *djikalaw, djikaloe, káloe, mána.*

In — van onecnigheid, *djikaloe tímboel tjiderá.*

GEVALLEN, o. w. *kenan, berkenan, soeka,* (het wordt ook door: behagen geschept worden, *di perkenankan, vertaald.)*

Indien het mijnen broeder gevalt, mijn verhaal aan te hooren, *djikaloe kenan kakanda menéngar tjaritera hamba. A. M.*
En hoe vele malen ik (hem) verzocht, mij bij zich te dulden, *geviel Zijner Hoogheid mijne bedetoech niet, makka bebrápa káti hamba minta di tsabarkan tíada djoega di perkenankan oleh baginda pinta hamba itoe. S. Ibr. 75.*

Indien het den Sultan gevalt, *djikaloe berkenan paadda Sulthán.*

Zich iets gerings laten —, *menjenangkan diri dengan bárang sedikít.*

Hij geviel dier vrouwe niet, (deze zin wordt in de lage taal vertaald, door: hij wordt niet geliefd door die vrouw,) *dia tráda di soeká-in parampocwan itoe, ook: itoe parampocwan tráda soeka sama dia, L.*

GEVALLEN, o. behagen, *soeka, ridlá, Ar., r'ila, verb., soedi, qaboel, Ar.*

In niets — vinden, *tíada soeka bárang apa-apa.*

GEVALLIG, b. n. toevallig, *koendjong-koendjong.*

—, bijw. *dengan sa-koendjong-koendjong.*

GEVANGENBEWAARDER, m. *djoeroe pasoenangan, panyhoeloe pandjára, sipir, verb. van cipier.*

GEVANGENE, m. en vr. *órang terpandjára, órang terpásoenang.*

Krijgs—, *órang tertáwan, tawánan, órang katuwánan.*

— die geboeid is, *órang terbeloenggoe.*

Een' — loslaten, *melepaskan sa-órang jang terpandjára.*

Te midden der — n, *antára órang tawánan.*

— n loskopen, *meneboesi tawánan.*

GEVANGENHOUDING, vr. *pasoenangan.*

GEVANGENHUIS, o. zie *GEVANGENIS.*

GEVANGENIS, vr. *gevangenhuis, gedong pandjára, pásoeng, boewi, verb., pindáhan.*

In de — zetten, *tároh dálam gedong pandjára, tároh di boewi, L.*

Want zij hebben dat huis tot eene — gemaakt, *kárana órang soedah kardjo roemah úoe akan gedong pandjára.*

GEVANGENEMING, vt. *tangkap, tangkapan*.
 —, in den krijg of bij menschenroof, *táwan, penawánan*.
GEVANGENROL, vt. *soerat náma órang ter-pandjára, soerat náma órang jang áda di boewi, L., daftar náma órang terpásoeng*.
GEVANGENSCHAP, vt. *krijgsgevangenschap, tawánan, katawánan*.
 In — geraken, *mendjádi tawánan*.
 In — gaan, *pergi másoq katawánan*.
GEVANGENZETTING, vt. *tároh dálam gedong pandjára, tároh di pasoeangan, tároh di boewi, L., takabboes, Ar.*
GEVANKELIJK, b. n. *tawánan*, (in den krijg.)
 —e wegvoering, *kapéndahan tawánan*.
 —, staat eens gekerkerde, *terpandjára*.
GEVECHT, o. strijd, *párang, prang, paai-kár, Perz.*
 In een — gaan, *másoq di párang*.
 Een — beginnen, *angkat prang, moelá-t berprang*.
 Een — wederstaan, *tegenvechten, meláwan berprang*.
 Het — staken, *berhénti prang*, zie **STRIJD**.
GEVEDERD, b. n. *berboeloe boerong*, (berboeloe beteekent ook: wollig, harig.)
GEVEINS, o. *perboewátan tjoeelas*.
GEVEINSD, b. n. *tjoeelas, poera-poera, soenda*.
 Een — mensch, *órang tjoeelas háti, goela-soenda*.
 —, afvallig, *huichelachtig, moenásiq, Ar.*
 —e vriendschap, *persoekbátan poera-poera, of tjoeelas*.
 Een — christen, *órang natsaránt jang moenásiq*.
GEVEINSELIJK, *hijw, poera-poera, olloh-olloh, L., oleh-oleh*.
 —, godvruchtig handelen, *poera-poera berboewat baqti*.
 De Pangeran heeft zich — aan mij onderworpen, *makka Pangéran itoe poera-poera ta-álloq padákoe*.
GEVEINSDHEID, vt. *tjoeelas, nijâq, Ar., katjoelásan, rijâ, Ar.*
 Maar van binnen zijt gij vol —, *tetápi di dálam kámoe áda penoh nijâq, tetápi di dálam kámoe terláoe amat tjoeelas háti*.
 Alle — afleggen, *menanggalkan samoe-wa katjoelásan, boewang segalla roepa nijâq*.
 Zich wachten voor de — der menschen, *memeliharákan diri derri paadla tjoeelas háti órang*.
GEVEL, m. *hadápan roemah, moeka roemah, haloewan roemah*.
 — met twee hoornen, *samboe lájang*.
 De — van een paleis, *hadápan astána*
 —, neus, *hidong*.
GEVELLJST, vt. *goemei haloewan roemah*.

GEVELTOP, m. *pontjuq moeka roemah*.
GEVEN, b. w. *aangeven, overhandigen, oendjoq*.
 De beteldoos —, *mengoendjoq tampat sirih, kassi tampat sirih, L.*
 De hand —, *oendjoq tányun, berdjábat tángan*.
 —, over—, *sarahkan*.
 —, in het algemeen, *brí, membri, kassi, L.*
 Geve God! *di brí Allah!*
 Maar dat de Goden —! *tetápi di óleh déwáta!*
 Kennis —, *membri táhoe, kassi táhoe, L., kassi bertáhoe, L.*
 Geef waschwater, *brilah (kassi) ajer tjoetji moeka*.
 Ten huwelijk —, *membri káwin, kassi káwin, L., mengáwinkan*.
 De vrouw, die gij mij ge— hebt, *parampoewan itoe jang soedah angkaw brí paadla hamba*.
 Wie heeft u vermoed het verstand ge—? *siápa soedah membri áqal kapada hatimoe?*
 Den koopbrief gaf hij aan den kooper, *makka soerat beli itoe-poon di brikannya kapada órang jang membri itoe*.
 —, (van God en vorsten gesproken, als begiften,) want de God des hemels heeft u een koningrijk ge—, *kárana Allah toehan segalla lángit soedah karoentákan padámoe karadjáan*.
 —, vergelden, *membálas*.
 Ik zal u — naar uwe werken, *akoe akan membálas ka-átasmoé toeroet segalla perboewátanmoe, kita handaq membálas angkaw denyang sa-qadar perboewátanmoe*.
 De aarde geeft haar gewas, *makka tánuh itoe membri toemboek-toemboehannya*.
 —, van minderen aan meerderen, *persombahkan, bapersombahkan, mempersombahkan*, (vooral in den zin van eerbiedig te kennen geven.)
 En men gaf eerbiediglijk te kennen, *makka di persombahkan óranglah*.
 En 's konings zwaardveger ijde terug, den Maha Radja Bolia er eerbiedig kennis van —de, *makka bentára itoe-poon sigrah kombáli mempersombahkan itoe kapada Mahá Rádja Bolia. S. R. 106*.
 Ergens om —, *fadloeli, Ar., perdoeli, L.*
 Wat geef ik er om? *apa kita fadloeli itoe?*
 Niets om de lessen der ouders —, *tráda fadloeli akan pengatjárán ajah bondánja, tráda perdoeli órang toewah (má bápa) poenja káta, L.*
 Magt —, *membri koewása, mengoewasákan, kassi koewása, L.*
 In het harte (iets slechts) —, (van den duivel gesproken,) *waswaset, Ar.*
 De duivel heeft u in het harte ge—,

soedahlah iblis waswaset kepada hatinoe.
En de zee gaf de dooden, die in haar waren, makka lúwoet itoe-poon kaloewarkanlah segalla orang máti jang di dâlamnja itoe.

Magt — over alle booze geesten, karoeniâkan pengowêsa atas segalla djin jang nedjis.

Hetgeen (als aalmoes) ge— wordt, bârang jang di dermâkan, derma.

In bewaring —, titipkan.

Dit zijn de goederen, die ik u in bewaring geef, makka inilah bârang jang kita titipkan padâmoes.

—, ter hand stellen om er winst mede te doen, sarahkan akan berlâba.

Iemand uitkiezen en hem zijne stem —, (voor hem stemmen,) memilih orang serto mengaroeniâkan soewâra padanja.

Een bevel —, membrî titah, Hoft., kassî parintah, L., membrî parintah.

Eere —, membrî hormat.

Vrucht —, berboewah.

Slaag —, membrî pâloe, kassî pokol, L.

Het eerste —, mendihoeleweft brî, brî bermoeala kâli, kassî dhôlo, L.

Eene groote stemme van zich —, kaloewarkan soewâtoe soewâra njâring.

Weder—, terug —, kombalikan, kassî kombâli, L.

Den geest —, sterven, poetoes njâwa, zie STERVEN.

Zijne ziele — tot een rantsoen voor velen, membrî djiwânja akan harga teboesan gantî orang bânjaq.

De onkosten weder—, membâjar belandja.

Een feest —, menjâmoes orang, kassî festa, L.

Gedurig feesten —, berdjamoes-djamoewan.

Men moet weten te — en te nemen, orang misti tâhœ tsabar sedikit.

Geloof —, pertjâja.

Gehoor —, verhooren, dengarkan, menengarkan, menjaehoett.

Rekenschap —, membrî perkirâân.

Eene zucht —, mengaloh.

Eenen kus —, koetjop, tjioem, kassî tjioem, L.

Eenen wenk —, brî isjârat, kassî tanda.

Vuur —, têngaq, pâsang bedil.

In bedenking geven, sarahkan paadda fikiran, (bijjâra, timbangan.)

Te verstaan —, kassî mengartî, L., brî mengarti, mengartikan.

Prijs —, laten varen, tinggalkan, bêjarkan.

Iets verloren —, poetoes asa (pengharâpan) akan sasoewâtoe bârang.

Aanleiding —, mengadâkan sabab, mengarnâkan, menjabakkan.

Verlof —, membrî idzin, kassî permissi, L., kassî bébas, L.

Uitstel —, kassî tempo, L.

Genade —, membrî ampon, membrî mudâf.

Verdriet —, membrî doeka-tjita, békin sâkit hâti, mendoeka-tjitâkan.

Licht —, menarângi.

Geluid —, berboeñji, bersoewâra.

Zich gevangen —, sarahkan diri mendjâdi tawânan.

Op nieuw —, membrî poela, kassî lâgi sakâli, L.

Te geef, bijw. moerah sakâli, per tjoe-mah, L.

GEVER, m. membrî, jang brî, jang membrî, jang kassî, L., jang mengaroeniâkan, Hoft.

God is de — van alles goeds, bahoera Allah djoewa jang mengaroeniâkan segalla nimet.

GEVEST, o. van een wapen, hoeloe, sampaq, landjân, Jav.

— van een zwaard, hoeloe pedang.

Een zwaard met een zilveren —, pedang jang berhoeloe péraq.

Tot aan het — toe doorsteken, tikam bersampaq, tikam hinggâ sampaq.

GEVLAND, verl. deelw. bernjâla.

Het vuur heeft nog niet —, makka âpti belom bernjâla.

—, b. n. berkoerei, berpâmor, bapâmor, L., buppâmor, L., bâriq, boeriq.

— hout, kâjoe berkoerei, (berkoerek,) kâjoe loeriq.

—e wapens, sindjûta jang berpâmor, buppâmor, L.

GEVLEESCHD, b. n. berdâging.

GEVLEI, o. boedjop-boedjokan.

GEVLEKT, b. n. bont, belang, berbelang, berbalang, palang, Perz.

—, als een tijger, toetol.

Een —, bont paard, koeda belang.

Een — luipaard, harimaw koembang jang berbelang.

Een —e tijger, nâtjan toetol, Jav.

—, gespikkeld, berintiq.

—, zoo als sommige menschen van de geboorte af aan, pânoe, pânow.

—, ten gevolge van eene soort van melaatscheid, sópaq.

—, met geregelde vlekken of plekken, tamâbor.

GEVLERKT, b. n. bersâjap.

GEVLEUGELD, b. n. bersâjap.

Een —e draak, nâga bersâjap.

— gevogelte, boerong-boerongan bersâjap.

GEVFLIEG, o. terbang sini sâna.

GEVLOCHTEN, verl. deelw. ter-anjam, ter-pintal.

GEVLODEN, verl. deelw. soedah lâri.

GEVLOEK, o. koetq-koetkân.

GEVLOEKT, b. n. *terkoetog*, *mal-dèn*, Ar., *kèna koetog*.

GEVLOGEN, verl. deelw. *soedah terbang*.

GEVLOTEN, verl. deelw. *soedah hâli*, (ngâlir).

GEVOCHTEN, verl. deelw. *soedah berpârang*. — (van twee personen), *soedah berkalâh*.

GEVOEG, o. *hâdjat*, Ar.

Zijn — doen, *qedlâ hâdjat*, Ar., Hoft., *boewang ajer*, *béraq*, L.

GEVOEGELIJK, b. n. *pâtoet*, *hâroes*, *lâjiq*.

—, bijw. *dengan sapâtoetnja*, *dengan sahâroesnja*.

GEVOEGELIJKHEID, vt. *kapatoetan*, *kaharoesan*, *prt jang pâtoet*.

GEVOEL, o. het aanhoudend voelen, *râbarâba*, *perabâan*, *pendjamâhan*.

—, een der vijf zintuigen; het vermogen om te voelen door middel van aanraking, *pendjabâtan*.

—, eene aandoening door dat zintuig veroorzaakt, *rasâan*, *perrasâan*.

Een aangaan —, *perrasâan jang sedap*, *râsa ênaq*, L.

—, gemoedsaandoening, *râsa hâti*.

—, teederheid, *piloe*, *kapiloe*.

Een inwendig —, *perrasâan jang bâhin*.

Een — van haat, *râsa bânji*.

Een — van liefde, *râsa pengasêhan*.

Een fijn —, *perrasâan jang hâloes*.

GEVOELD, verl. deelw. *terrâsa*, *soedah di râsa terdjâmah*, *soedah di râba*, zie GEVOELEN, b. w.

GEVOELEN, o. gewaarwording door voelen, *rasâan*, *perrasâan*.

—, oordeel, *bitjâra*, *fikiran*, *pandang*, *pemandangan*.

Hoe is dan weder het — van u allen? *bagimâna poela bitjâra toewan-toewan hamba sakalian?*

—, gevolg van de erkenning eener waarschijnlijkheid, *pendâpat*.

—, opvatting, *pengrasâan*, *karoewan*.

—, meening, opvatting, *sangka*, *kira-kirâan*, *thlan*, Ar., *arâ*, Ar.

—, denkbeeld, *ingâtan*, *angan-angan*.

Een — bloot leggen, *dalilkan sangka*, *menjatâkan fikirân*.

Volgens mijn —, (beschouwing), *paadda pandang kita*.

GEVOELEN, b. w. *râsa*, *merâsa*, *kira*, *tjukkat*, *betjukkat*, L.

Koude —, *merâsa dingin*, *merasâ-t dingin*.

Schuld —, *merâsa sâlah*.

Men heeft mij geslagen, ik heb het niet gevoeld, *orang soedah paloe (poekal) sahâja tetâpi soedah tiâda sahâja râsa itoe*.

—, bemerken, *lihat*, (dat veelal zien beteekent, doch ook: gewaarworden, gevoelen, aanduidt.)

En de vorstelijke kluisenaar, die met beide oogen niet kon zien, gevoelde (bemerkte) dat zijn zoon dood was, *makka bagâwan itoe kadoewa matanja tiâda melihat makka di lihatnja ânaqnja telah matilah*.

Doen —, *merasâkan*, *kassi râsa*, L.

Zich ziek —, *merâsa dirinja sâkit*.

GEVOELIG, b. n. gevoel verwekkende, gevoeld wordende, *di rasâ-t*.

De koude is thans zeer —, *makka moesin dingin ini sakârang sângat di rasâ-t orang*.

En nu gevoel ik dat ik mij beter bevind, *makka sakârang hamba rasâ-t adâlâh ringan rasânja*. S. R. 13.

Hij is zeer — over het verlies zijner echtgenoot, *makka ta sângat doeka tjita derri paadda hâl bininja soedah mâti itoe, makka dia âda terlâloe soesah hâti derri sabab bininja mâti*, L.

— (in eenen aangenamen zin,) *sjoekor*, *soeka*, *ridlâ*.

Hij is zeer — voor de weldaden des hoogsten Heers, *makka tâlah sângat sjoekor kârana anoegrah Toehan jang mahâ tinggt itoe*.

—, (over beleediging) *wâlâng*, *sâkit hâti*.

—, bewogen, *verteederd*, *piloe*.

Zijn hart werd zeer — aangedaan op het zien der prinses, *makka hatinja piloe kârana memandang toewan poetr itoe*.

— aangedaan, *verrukt*, *râwan*.

Zeer — aangedaan, *piloe dan râwan râsa hatinja*.

—, bijw. *atas prt jang di rasâ-t*, *atas prt jang membrt doeka-tjita*, zie GEVOELIG, b. n.

GEVOELIGHEID, vt. *piloe*, *râwan*, *kapiloe*, *wan*.

—, verwekken, *memiloe*, *merâwan*, *kan membrt piloe hâti*.

GEVOELLOOS, b. n. *jang tiâda merâsa*, *kâgoeh*, *lâlej*.

—, (door slaapdrank) *bi hosj*, Pers., *bêhoesj*, verb.

—, in zwijm, *kalângar*, *pangsan*, *mortja*.

GEVOELLOOSHEID, vt. *tsifat (parângt) jang tiâda merâsa*, *hâti jang tiâda merâsa*, *hâti jang tiâda tâhoe wâlâng*.

GEVOELTE, o. *boerong-boerongan*, *boerong-boerong*.

Wild —, *anggas*, *angkas*, *ongkas*.

Het — des hemels, *segalla boerong di lântit*, *boerong-boerong di lântit*, (niet: *boerong-boerong lântit*, zoo als de bijbelv. somtijds heeft, want dan zijn het hemelsche vogels).

Klein —, *âjam dina*.

Het — des hemels en de visschen der zee, *boerong-boerong di lântit dan ikan-ikan di lâwoet*.

Eu (toen) het — nog niet uit zijne nesten gevlogen was, *dan segalla anggas belom terbang derri paadda sárangnja*. S. Ibr. 6. GEVOLG, o. stoet, volgelingen, *pengiring, sáki, sákei, pengikoet, kudian, hasjam*, Ar.

Iemand uit het — van den koning Alexander, *sa-órang jang pengiring rádjá Iskandar*. Isk. 697.

Een talrijk —, *pengiring jang bánjaq*. — achter zich hebben, *bersáki*. —, afloop, uitkomst, *áaqibat*, Ar., *peng-abisan*.

Een gelukkig —, *peng-abisan jang bájiq, ództ*, Ar.

Die oorlog kan ongelukkige — en hebben, *makka párang itoe dápat mendjadikan áaqibat jung tjelika (mudlarrat)*, *makka prang itoe bóleh djádi pengabisan jung tjeláka*.

In — e, *óleh, óleh kárana, derri sabab, dengan menoeroet, tegal*, L.

Ten — e van dien, *makka kárana sabab itoe, óleh kárana itoe, derri itoe*, L.

Men heeft gezien dat hij den schipper doodde, dien ten — e is hij gevangen genomen, *makka órang poon melihat akan dia memboenoh djoerágan práhoe itoe serta derri sabab itoe makka ia-poon kena di tangkap órang*.

Een — trekken, *meng-áaqibatkan, meng-adákan áaqibat*.

Het — is onjuist, dus is het voorstel niet juist, *sabab sálah áaqibatnja makka soewálnja poon koerang tsah djoega*.

Bij —, *sabab itoe, derri itoe*, L., *tegal itoe*.

GEVOLGELIJK, bijw. *óleh kárana itoe, derri sabab itoe, karána itoe, derri itoe*, L., *tegal itoe*, L.

GEVOLGTREKKING, vr. *qi-jás*, Ar., *bángonja, tinboelan*.

Dit is eene — uit uwe redenering, *makka inilah qi-jás bijjarámoé, makka ini djádi tinboelanja toewan poenja bitjára*.

Eene — maken, *qi-jáskan*.

GEVOLMAGTIGDE, m. *wakil*, Ar., *polmaq*, verb.

Algeheele —, *plenipotentiaris, wakil mothalaq*.

GEVONDEN, verl. deelw. *terdápat, soedáh dápat*.

GEVONKEL, o. *gomirlápan*.

GEVORMD, b. n. wel —, *roepáwan, bájiq roepánja, (sikapnja)*.

GEVRAAG, o. *pertanjáan*.

Ik heb veel — naar de waren, *sahája di tanjá-in órang bánjaq jang máwoe bli itoe bárang*, L.

Een zeer lastig —, *pertanjáan jang soe-sah sakáli*.

GEVRIJ, o. *meminang*, (van *pinang*, beteluoet, daar de toezending van dezelve als een

toeken van vrijen beschouwd wordt,) *bertoenangan*.

GEVULD, b. n. (vol.) *penoh, kapenoehan, zie VOL*.

GEWAAD, o. *pekájin, pakéan*, L., *kápan*.

Een kostelijk —, *pekájin jang indah indah*.

Een kostelijk — aandoen, *mengenakan pekájin jang indah-indah*.

Een karmozijn —, *kápan kasoemba*.

GEWAAGD, b. n. ondernomen, *soeduh bertjikap, soedah sanggop*.

—, avontuurlijk, *rambang-rambang*.

—, hagchelijk, *berbahája*.

Dat is eene zeer — e zecreis, *makka perdjájáan di láwoet itoe áda berbahája sakáli*.

GEWAAGDHEID, vr. *bahája, mára-bahája*.

GEWAAND, b. n. *tersangka*.

—, voorgewend, *poera-poera*.

— e kennis, *pengatahoewan jang poera-poera*.

Het is een — e pelgrim, *makka iálah poera poera djádi hádji, dia poera-poera hádji*.

GEWAAR, bijw. enkel in: — worden, *táhoe, mengatahoewi*.

Ik ben — geworden, *makka ákoe soedah dápat táhoe*.

Dat God hem vergelde, opdat hij het — worde, *bahoewa Allah membálas kapada dia sopája di katahoewinja itoe*.

Niets kwaads — worden, *tiáda mengatahoewi bárang djáhat*.

—, gevoelen, *merása, ook lihat*, S. R. 7.

GEWAARWORDELIJK, b. n. *jang dápat merása, karasáan*.

GEWAARWORDING, vr. *perrasáan*.

Eene duidelijke —, *perrasáan jang tarang*.

GEWAG, o. *penjeboetan*.

— maken, *menjeboet*.

Men heeft van die zaak geen — gemaakt, *makka perkára itoe tiáda di seboet órang*.

Gij moet er geen — van maken, *djangan angkaw menjeboetkan itoe*.

Van iemands naam — maken, *menjeboet náma órang*.

GEWAGEN, o. w. *seboet, menjeboet, di seboet, kassi bertáhoe*, L.

Van zijnen naam —, *menjeboet námanja*.

Daar zal de geheele wereld van —, *makka perkára itoe nanti di seboetkan intéro doenja*.

GEWANGD, b. n. *berpipt*.

Dik —, *berpipt besaar*.

GEWAPENDERHAND, bijw. *langkap dengan sindjáta, dengan sindjáta di tangan, tangan bersindjáta*.

GEWAS, o. *toemboeh-toemboehan, katoemboehan, hátsil*, Ar.

Al het — verzamelen, *koempolkan sakaliun toemboek-toemboehan*.
 —, dat van zelf groeit, *katoemboehan jang djadi sendirinja*.
 Het — des velds is in dit snizoen zeer overvloedig, *makka hatsil tanah ada banjaq sakali paadda moesim ini*.
 —, plant, kruid, *taniman, dawon*.
 Een vreemd —, *tanaman derri lajin negri*.
 —, uitwas aan den hals of aan het ligchaam, *risa, gondong*.
 —, uitwas aan eenen boom, *gempol*.
 — van vruchten, *hatsil boewah-boewahan*.
GEWATERD, b. n. *hiram, iram, ajer*.
 Geel — e zijde, *soetra beriram-iram koening*.
 Een schoon — e diamant, *intan jang bagoes ajernja*.
GEWEEF, o. *petenoenan*.
GEWEEN, o. *tangisan, tangis*.
 Zitten te vasten met — en rouwklag, *doedoeq berpoewasa dengan tangisan serta dengan peratap*.
 — bij —, *tangisan demmi tangisan*.
 Weenen met een zeer hevig —, *menangis dengan tangis jang amat sangat*. S. lbr. 42.
GEWER, o. *barang sindjata, sindjata*.
 In het — staan, *berbaris*.
 In het volle —, *langkap dengan sindjata*.
 —, snaphaan, *bedil, senampang, verb*.
 Het — laden, *isi bedil, isi senampang*.
 Het — afschieten, *pasang bedil, pasang senampang*.
GEWEERFABRIJK, vt. *roemah peroesahan sindjata*.
GEWEERMAKER, m. *pandei sindjata, pandei bedil, (senampang,) toekang sindjata, toekang bedil, toekang senampang*.
GEWEEST, verl. deelw. *soedah ada, soedah djadi*.
 Gij zijt den weezen een helper —, *bagi orang piatoe angkaw soedah ada (djadi) penoelony*.
GEWEIDE, o. ingewand van wild en vogelen, *isi proet binatang liar dan boerong*.
GEWEKEN, verl. deelw. *soedah laloe*.
GEWELD, o. *gagah, antaja, pengrasan, sjidat, Ar*.
 Van het bedrog en — bevrijden, *me-loepoetkan derri paaddu tipoe dan antaja*.
 Uit het — van tijgers verlossen, *me-loepoetkan derri paadda gagah harimaw, (matjan, L.)*.
 — aandoen, *menggagahi, mengantaja*.
 Zwakke menschen — landoen, *meng-antaja orang dlatif*.
 De wet — aandoen, *berboewat antaja dengan poetar baliq sjariut*.
 Een land onder zijn — brengen, *menalokkan negri saboewah*.
 Een meisje — aandoen, *menggagahi anaq dara*.
 Iemand, die met — het loon eens dag-

looners inhoudt, *orang jang dengan gagah menahant oepah orang oepahan*.
 Voor het — wijken, *oendoer karanu antaja*.
 Eene stadspoort met — openen, *memboeka pintoe kota dengan gagah*.
 Met het — zijner dapperheid, *dengan gagah braninja*.
 — lijden, *kena gagah, kena antaja, di tndis*.
 —, geraas, getier, *roesoe, L, gampar, ingar-bangar*.
 Maak geen —, *djangan roesoe, djangan gampar*.
 Het — des waters, *drasnja ajer, hairoes dras*.
 —, groote hoeveelheid, *banjaq sakali*.
 Wat heeft dat land een — van rijst opgebracht, *banjaq sakali padinja sawah itoe*.
GEWELDDADIG, b. n. *hangat, sabar, qahir, Ar*.
GEWELDDADIGHEID, vt. *perboewatan jang gagah, (jang sabar), penggagahan, pengarasan, siasat*.
GEWELDELIJK, bijw. *dengan gagah, dengan antaja*.
 — handelen, *mengarast, berboewat dengan antaja, mengantaja*.
GEWELDENAAR, m. *penggagah, orang thlalin*.
GEWELDENARIJ, vt. *penggagahan, thlalat, Ar*.
GEWELDIG, b. n. *perkasa, galaq, boewas, kras*.
 —, *gewelddadig, qahir, Ar, hangat, sabar*.
 Een — mensch, *orang jang perkasa*.
 Een — e tijger, *harimaw (matjan) jang galaq, (boewas)*.
 Een — e storm, *angin riboet jang kras*.
 — e drift, *hawâ nafsoe jang amat sangat*.
 — in vermogen, *gag h dengan koewasa*.
 —, dapper, ook onkwetsbaar, en niet snevende door wapens, *gagah brani layi kebal dan tiada mati kena sindjata*.
 — schreeuwen, *bertereaq terlalos kras*.
GEWELDIGE, **GEWELDIGER**, m. *provoost, panghoeloe pandjara, djoeroe pasoengan, sipir, verb*.
GEWELDIGERHAND, bijw. *dengan gagah, dengan qoewat*.
GEWELDIGLIJK, bijw. zie **GEWELDIG**.
GEWELDMAKER, m. *orang jang kardja roesoe, orang jang gampar, penggampar*.
GEWELF, o. *lungkong, qobbat, Ar*.
 Het — eener brug, *lungkong djambatan*.
 Het — eener kerk, *qobbat grétja*.
 Het — des hemels, *jakrawala*.
 Rond —, *qobbat boelat*.
GEWELFD, b. n. *berlangkong, bergqobbat*.
 Eene — e brug, *djambatan jang berlangkong*.
GEWEMEL, o. *djoeloeran*.

GEWEND, verl. deelw. *soedah béása*.
 GEWENNEN, b. w. *membéasakan*.
 —, gewoon worden, *djádi béása*.
 Het betaamt de kinderen te —, de bevelen der ouders te gehoorzamen, *makka pátoetlah membéasakan kánaq-kánaq menoeroet parintah órang toewah*, (toewahnja).
 Hij is al gewend, de rijstvelden te bebouwen, *makka ia soedah béása kardja sawah*.
 Ik ben hier nog niet gewend, *kita belum béása di sini*.
 GEWENSCHT, b. n. *di soeká-i*.
 —e dingen, *raghâjib*, Ar., *bârang jang di soeká-i*.
 GEWEST, o. oord, *benoewa*.
 Koud —, *benoewa jang dingin*.
 —, land, *negri, tñnah*.
 Denkbeeldig —, *patála*.
 De zeven denkbeeldige —en onder de aarde, *toedjoh patála boemi*.
 Al de —en van China, *segalla benoewa tjina*.
 GEWESTELIJK, b. n. *benoewa, negri, tñnah*.
 Het — bestuur der Preangerregentschappen, *peparintahan tñnah priangan*.
 GEWETEN, o. *sa-taw hâti, sa-tahoe hâti, rása hâti*.
 Een zuiver —, *sa-taw hâti jang soetji*.
 Een onrein —, *sa-taw hâti jang nedjis, hâti boesoeg*.
 Een goed en gerust —, *sa-taw hâti jang bájig dan tetap, hâti jang bájig lagi bersantawsa*.
 Naar zijn — handelen, *berboewat dengan menoeroet sa-taw hatinja*.
 Om des —s wille, *derri kârana sa-tahoe hâti*.
 Het — wordt door zonden bevekt, *makka sa-rása hâti itoe di nedjiskan óleh dosa*.
 Vrijheid van —, *bébasnja sa-tahoe hâti*.
 Het — toeschreeijen, *melâtop sa-tahoe hâti*.
 GEWETENLOOS, b. n. *tiada ampoenja sa-tahoe hâti, thlâlim*, Ar., *kedjam*.
 Hij is —, *makka ia tiada ampoenja sa-tahoe hâti*.
 GEWETENSANGST, m. *katakoetan sa-taw hâti*.
 GEWETENSWANG, m. *kapaksâan sa-taw hâti, dilaroerat sa-tahoe hâti*.
 GEWETENSKNAGING, vt. *sesal hâti, sesal sa-tahoe hâti*.
 GEWETENSVRAAG, vt. *hâl sa-tahoe hâti, soewâl sa-tahoe hâti, órang poenja ichtjár*.
 GEWETENSVRIJHEID, vt. *bébasnja sa-tahoe hâti, ichtjár*, Ar.
 GEWETENSZAAK, vt. zie GEWETENSVRAAG.
 GEWETENSZWARIGHEID, vt. *kabrátan sa-tahoe hâti, masjhoel sa-rása hâti*.
 GEWEZEN, verl. deelw. van wijzen, *tertoendjoeg, soedah di toendjoeg*.

GEWEZEN, ond. verl. deelw. van wezen of zijn, *jang soedah, bakas, lâma*.
 Mijn —e tuinman, *kita poenja toekang kebon jang soedah (jang lâma)*.
 Dat is het —e huis van den —en resident, *makka itoe bakas roemahnja toewoen residèn jang lâma*.
 GEWIEKT, b. n. *bersâjap*.
 GEWIGT, o. (om te wegen) *bátœe dátjing, bátœe timbangan, bongkal*.
 Het —, de zwaarte eener ropij, *djampal*.
 Zuiver —, *bongkal jang betoel, bátœe dátjing jang bájig*.
 —, zwaarte, *brat, wazn'*, Ar.
 —, (weegschaal), *timbangan, narátja, dátjing*.
 Een Arabisch — van 1½ dirham, *mitsqâl*, Ar.
 Een juist —, *timbangan jang betoel, narátja jang mostaqim*.
 Onregt doen met de el, het — of de maat, *berboewat antája dengan hasta (ello), dengan timbangan ataw dengan soekátan*.
 Geijkt —, *bátœe dátjing jang ada tjampja, bongkal jang soedah di târoh-in tjap*, L.
 —, zwaarte, *brat, kabrátan, timbang*.
 Er is — aan, *itoe ada brat*.
 Een gouden armband, welks — een tãhil bedraagt, *gelang amas jang sa-tãhil timbangnja*.
 Het — van eenen last, *kabrátan pikoean*.
 Een — te Malaka = 1 kati, om tin te wegen, *tampang*.
 Een — van ¼ maas te Banjermasing, *oela*.
 —, zie AANBELANG en BELANG.
 GEWIGTIG, b. n. dat de vereischte zwaarte heeft, *jang betoel timbangnja*.
 —, wigtig, van belang, *besaar, pintang*.
 Een — man, *órang besaar*.
 GEWIJD, b. n. *tertafihis*.
 — water, *ajer dôa*.
 GEWIJSDE, o. *kopoatoesan floekoem, fatwâ*, Ar.
 GEWIJZIGD, b. n. *soedah di átorkan lâjin roepa, soedah di oebahkan*.
 GEWILD, verl. deelw. en b. n. *lâkœe, di soeká-i*.
 De koffij is thans zeer —, *makka sakarang koppi (gawah) ada lâkœe sakâli*.
 GEWILLIG, b. n. *soeka, soedi*.
 — om te werken, *soeka kardja*.
 —, gezeggelijk, *soeka toeroet kâta (puringtah)*.
 —, zacht, *lemah-lemboet, manis*.
 —, bijw. *dengan sahâdja, dengan soeka*.
 Zich — aanbieden, *bersahadjakan dirinja*.
 GEWILLIGHEID, vt. *hâti jang soeka, kasa-hadjâan*.
 —, buigzaamheid, *hâti jang lemah-lemboet, kalembœtan hâti*.
 GEWILLIGLIJK, bijw. zie GEWILLIG.

GEWIN, o. winst, *lâba, ontong, oentoeng, L.*
 —, nut, *goena, fâ-idad, Ar.*
 Koopwaar, die geen — aanbrengt, *bârang dagangan jang tiâda bri lâba.*
 Wat — heeft dat voor uwe ziel? *apa goenânja itoe paadda njawâmoekeh?*
 —, verwerving, *per-olêhan, bânjaq hâtsil.*
 Een goed — van rijst, *perolêhan pâdi jang bânjaq, bânjaq hâtsil pâdi.*
 Vuil —, *lâba jang keджи.*

GEWINNEN, b. w. winst doen, *berlâba, beroentoeng, L.*
 Een pikol rijst heeft een gulden gewonnen, *sapikol bras soedah berlâba sâtoe roepiah, (gulden), bras sa-pikol soedah oentoeng sâtoe roepiah.*
 Een tâhil heeft tien tâhils gewonnen, *sa-tâhil soedah bergandâkan sapoeloh tâhil.*
 Wat zult gij daarbij —? *apa loe poenja oentoeng dengan itoe? L., apa fâ-idadmoe, serta itoe?*
 —, drijven, handelen, *berniâga, beniâga.*
 —, voortbrengen, *per-ânaq, ber-ânaq.*
 De koning David gewan Salomo, *makka solthan (de Maleijer zegt: nabî, profheet), Dâwoed perânaqlah Soleimân.*
 Indien ik eenen zoon gewin bij Bolia Daria, *djikaloe akoe ber-ânaq dengan Bolia Dart.*

GEWINZUCHT, vr. *lôba akan lâba, kepêngin mâw dâpat doewit, L.*

GEWIS, b. n. zeker, *soenggoeh, benar, betoel.*
 Een — se dood, *maut jang soenggoeh.*
 Eene — se tijding, *chabar (kâbar) jang benar, (betoel).*
 —, bepaald, *tentoe, pastî, L.*
 —, bijw. *soenggoeh-soenggoeh, dengan sa-soenggoehnja, dengan sa-betoelnja.*
 — dat is de sultan, *soenggoeh-soenggoeh itoelah solthân.*
 't Is zeker en —, *makka njatâlah dengan soenggoehnja.*

GEWISHEID, vr. *kasoenggoehan, jâqin, Ar.*
 De — dier dingen weten, *mengatahoewi kasoenggoehan perkataân (perkâra) itoe.*

GEWISSE, o. zie GEWETEN.

GEWISSELJK, bijw. zie GEWIS.

GEWOEL, o. gedrang, *dussek kabanjâkan orang.*
 —, oploop, *hoeroe-hâra.*

GEWOGEN, verl. deelw. *tertimbang, soedah di timbang.*

GEWOLD, b. n. *berboeloe.*

GEWOLKT, b. n. met wolken bedekt, *ber-mêga, ber-âwan.*
 —, gewaterd, van stoffen, *ber-iram-irama.*

GEWONDEN, verl. deelw. *terlilit, terbâbat, di lilit, di bâbat.*

GEWOON, b. n. *béasa, biâsa, L., toeman, Jav., toeroet âdat.*
 Hij was —, *makka béasalah ia, makka dia soedah béasa, I.*

—, dat steeds gebeurt, *sadia, mémang L.*
 Gewone mensen, *bârang-bârang orang.*
 Hij is geen — mensch, *boekannja bârang-bârang orang.*
 Dat is het gewone werk, *makka itoelah pekarjâân jang sadia, itoe pekarjâân jang mémang bagitoe, L.*
 Hij vertrok gelijk hij — was, *makka kaloewarlah ia toeroet âdatnja.*
 Aan elkander — zijn, *sa-bawoen.*

GEWOONHEID, vr. *oelany-oelany.*
 Zij, die door — de zinnen gcoefend hebben, *orang itoe jang derri paaddu oelany-oelany soedah ber-olêh hâssat genap dengan béasânja.*

GEWOONLIJK, bijw. *kâdang-kâdang, mâsing, terkâdang-kâdang, sring-sring, L., djangka.*
 Zoo als —, *toeroet âdat, seperti sadia, kâja mémang, L., sa-bagei djangkânja.*
 —, meestal, *mâsing.*

GEWOONTE, vr. *tjâra, âdat, Ar., lambâga, costume, Port.*
 Naar de — des lands, *toeroet âdat negri.*
 Iemand begraven naar de — der Islamieten, *mengoeborkan majit seperti âdat paadda islâm.*
 —n, gebruiken bij plegtige gelegenheden, *roewâdat.*
 Kleding naar de Javaansche —, (wijs), *pekâjin tjâra Djâwa.*
 Al wie de —n (inzettingen) schendt, wordt gestraft, *bârang siâpu melanggar âdat itoe-poon kena sjiksa.*
 Uit — liegen, *soedah béasa ber-doesta, (djoesta, L.).*
 De — hebben te rooken, *soedah béasa minom rôko, zie ROOKEN.*
 De — wordt tot eene tweede natuur, *makka hâl jang béasa itoe djâdi thabiât bahâroe.*

GEWORDEN, o. w. *tarima, samboet, sanpei.*
 Doen —, *di sampeikan.*
 Dat geld is mij —, *makka oewang itoe kita soedah tarima.*

GEWORDEN, verl. deelw. van worden, *soedah djâdi.*
 —, verl. deelw. van geworden, *soedah di sampeikan, soedah di tarima.*
 Dat paard is hem reeds —, *makka koeda itoe soedah di sampeikan kapadânja, makka itoe koeda soedah di tarinânja.*
 Iemand laten —, (begaan), *béarkan orang toeroet dia poenja soeka sendiri, permandja.*
 Laat hem —, *béarlah dia toeroet dia poenja soeka sendiri.*

GEWORMTE, o. *hoelat-hoelat, zie WORM.*

GEWORPEN, verl. deelw. *terlimpar, terboewang, zie WERPEN.*

GEWREVEN, verl. deelw. *tergûsoq, soedah di gûsoq.*

GEWRICTH, o. *sindí, roewas, boekoe, ma-fâtsil, Ar.*

Al de — en zijner beenderen, *segalla sindí toelangja.*

De — en der vingers, *sindí djârt, boekoe djârt.*

Het — der hand, *boekoe tângan, pergalangan tângan.*

GEWROCHT, o. uitwerksel, *ââqibat, Ar., hâtsil, Ar., boewah.*

De oorzaak wordt uit haar — gekend, *makka pohon itoe di kenal derri paadda boewahnja.*

GEWROKEN, verl. deelw. *terbâlas, soedah di bâlas.*

GEWULF, o. zie GEWELF.

GEZAAI, o. *penaboeran, penoegalan, pembajatan, penebarran, pengebarran, L., sebar, L.*

GEZAIDE, o. *jang soedah di tâbor, jang soedah di toegal, jang soedah di bajat, perhoemään, hamâna.*

Het — vermenigvuldigen, *perbânjaqkan perhoemään.*

GEZABBER, o. *peleôran.*

GEZAG, o. magt, *koewâsa, ghalb & ghalab, Ar.*

—, hoogste magt, *roeboebiat, Ar.*

— uitoefenen, *melakoekan koewâsa, mengampoe.*

—, bewind, *peमारintâhan.*

—, aanzien, *kabesâran.*

—, bevel, *parintah.*

Het — over het teger voeren, *mema-rintahkan segalla bala-tantarâ.*

GEZAGHEBBER, m. *peमारintah, perpéngang, kapâla, bân, Perz., djoeroe* (het laatste woord is meer een bestuurder of persoon, die over ondergeschikte zaken staat).

Civiele en militaire —, *peमारintah orang negri dan tsoldâdoe.* (In enkele inlandsche brieven leest men: „*kesachhebr sipil dan militère*”, en dat nog wel met Arabisch karakter!!).

Titel van eenen — in het zuiden van Sumatra, *chalifat, Ar.*

—, resident, *pétor, feitor, Port.*

GEZAGTIGEN, b. w. *toelong dengan kawâsa.*

GEZAGVOERDER, m. zie GEZAGHEBBER.

— van een vaartuig, *djoerâgan prá-hoe, nachôdâ, Perz.*

— over de monding der rivier, *pang-hoeloe moewâra.*

GEZAMENLIJK, bijw. *sâma-sâma, reredjengan, Soend.*

— gaan, *berdjâlan sâma-sâma.*

— zitten met . . . *doedoeg bersâma-sâma dengan, S. R. 10.*

—, b. n. *segalla.*

De — burgerij, *segalla tsé negri.*

Het — bedrag der schulden, *djoemlahnja segalla hoetang.*

GEZANG, o. *njanjian.*

Psalm —, *mazmoer, soewâra mazmoer.*

—, lied, *deuntje, kidoeng.*

Ik zal Gods naam prijzen met — en, *hamba handaq tahlilkan nâma Allah dengan njanjian-njanjian*, (beter: *dzikir, Ar., dikir*).

Eene stemme des — s, *soewâra njanjian.*

Een — of liedje zingen, *mengidoeng.*

Een evangelisch —, *njanjian indjil.*

GEZANGBOEK, o. *kitâb njanjian.*

Godsdienstig — der Mohammedanen, *soerat dzikir, (dikir, L.).*

— met liedjes, *soerat kidoeng.*

GEZANT, m. *oetoesan, soeroehan, râdja doeta.*

Eenen — zenden, *menjoeroeh oetoesan.*

Een getrouw —, *oetoesan jang satiâwan.*

De gemalin van eenen —, *istri oetoesan.*

GEZANTSCHAP, o. *pengoetoesan, segalla orang pengiring oetoesan.*

GEZANTSCHAPSRaad, m. *madjlis pengoetoesan.*

GEZANTSCHAPSECRETARIS, m. *kâtib oetoesan, penjoerat oetoesan.*

GEZEG, o. *toetoean.*

GEZEGD, b. n. *terkâta, soedah di kâta.*

—, gemeld, *terseboet, soedah di seboet, termadzkoer.*

De inhoud van den — en brief, *boenji soerat jang soedah di seboet.*

GEZEGDE, o. *kâta, perkâtâan, pengoejtâpan, kalimat, Ar.*

Uwe — n zijn niet juist, *bârang perkâtâanmoe itoe tiada benar, (tsaki).*

Een geestig —, *kâta jang hâloes.*

GEZEGELD, b. n. *termateri, di boebok tjap, di târoh-in tjap, L.*

— papier, *soerat tjap, soerat jang termateri.*

GEZEGEN, verl. deelw. *tersâring, soedah di sâring.*

GEZEGEND, b. n. *bersalâmat, tabârik, Ar., moebâraq, Ar.*

GEZEGGELIJK, b. n. *toeroet kâta, mânis.*

GEZEGGELIJKHEID, vr. *pré jang mânis, parângt jang lemah-lamboet.*

GEZEGGEN, o. w. in: zich laten —, *dengar orang poenja kâta, dengar bijjara orang.*

Als gij u niet wilt laten —, zal ik u met mijnen rotting afranselen, *kanan loe trâ mâw dengar orang poenja kâta nanti loe di poekoel-in rôtan goewa, L.*

GEZEL, m. *teman, sakoeto, tawlan, bâtoer, Jav.*

De — en mijner jengd zijn gestorven, *makka segalla teman kamoedâankoe soedah meninggal.*

—, ambachtsknechts, *boedjang, hamba, knék, verb. Ned.*

GEZELLIG, b. n. *berdjinaq-djinâkan, soeka bertsôhbat, berteman, rontoenan, L.*

GEZELLIGHEID, vr. *pré berdjinaq-djinâkan.*

GEZELSCHAP, o. *perhinpoenan orang râmé, koempoelan orang, L., sidang, madjlis, Ar.*

—, maatschappij, *sjirk, Ar.*

—, vriendenkring, *moetsáhabat*, Ar.
Iemand — houden, *doedoeg bitjára*
dengan *sa-orang*, *menemánt*.

Ik ben gaarne in zijn —, *makka kita*
soeka áda bersáma-sáma dengan *dia*.

Er was aldaar een groot —, *makka*
adálah di sítoe perhimpoean órang bánjaq,
(*sidang besaar*, *madjlis besaar*).

In —, *berteman*, *berontoenan*, L.

In — reizen, *berdjálan berontoenan*, L.,
— *berteman*.

Gaarne in — zijn, *soeka berdjinaq-dji-
nákan*.

— hebben, *mendjámoe órang*.

In een — schitteren, *djádi sri madjlis*.

Een — van geleerden, *madjlis órang*
ber-ilmoe, *sidang fakim*.

GEZELSCHAPHOUDER, m. *teman madjlis*,
sakoeto.

GEZET, b. n. dik, *gemoq*, *goemoq*, *besaar*.
—, (van eene vrouw, die mooi is),
kampal.

GEZETEN, b. n. *berdoedoeg*.

Een — burger, *órang jang berdoedoeg*
di dálam negri suboewah, *pedoedoeg negri*.

Die in vrede — is op den troon zijner
heerlijkheid in de stad Batavia, *jang ber-
doedoeg dengan istráhat di atas tuchta ka-
moeliáinja di dálam negri Batawiah*.

GEZETHED, vr. *toeboh jang genoq*.

GEZIEN, verl. deelw. *terlihat*, *soedah di lihat*.
De man, dien gij — hebt, *órang jang*
angkaw soedah lihat, *órang jang soedah*
di lihat oléhmoe.

—, *geacht*, *terhormat*, *di indahkan*.

Hij is in het gansche land zeer —,
*makka ia-poon di indahkan paadda saloe-
roh tánah*.

Gij zijt zeer bij hem —, *makka ia sánga'*
membilangkan angkaw, (d. i.: hij acht u
zeer hoog).

GEZIGT, o. *penglihat*, *penglihatan*, *batsar*, Ar.

Het — der oogen, *penandángan máta*.

Voor zijn — verdelgd worden, *di toem-
paskan di hadápan penglihatinja*.

In een — zien, *melihat* dengan *roejat*.
Een doordringend —, *máta tádjam*,
máta troes.

Een zwak —, *máta káboer*, *belábor*, L.

Uit het — verliezen, *lunnjap* (*hilang*)
derri paadda máta.

Zijn — afwenden, *paling moekánja*.

—, *aan —*, *moeka*, *hadtrat*, Ar.,
doerdja.

Een vriendelijk —, *moeka mánis*.

Een stroef, straf —, *moeka bingis*.

Een zuur —, *moeka másam*.

Een fraai —, *moeka bágoes*, L., *doerdja*
jang eloq.

Een leelijk —, *moeka djillék*, L., *moeka*
oeboe, *moeka djáhat*.

Het — verliezen, *djádi boeta*.

Ergens geen — van hebben, *tiáda dápat*

memandang bárang sa-soewátóe, *tiáda bóleh*
lihat bárang ano.

In het — van den vijand, *di hadápan*
moesoeh.

Zoo ver het — reikt, *sa-pemandángan*
djáwhnja.

—, *uitzigt*, *pandángan*.

Een ver —, *sa-pemandángan*.

—, *hetgeen zichtbaar is*, *kalihátan*.

Een berg, die het — op zee heeft,
(van waar men de zee ziet), *goenoeng tin-
djoe láwoet*.

Dit huis heeft het — op een zeer
schoon eiland, *roemah ini tindjoe posloe*
jang terláloe permei.

Een ruim —, *kalihátan jang djáwh*.

—, *afbeelding*, *gambar*, *pigoera*, L.

Dit is een — van de stad Mekka,
makka iniláh gambar negri Mekkah.

—, *openbaring*, *wafjoe*, Ar., *pengli-
hátan*.

De — en der profeten, *segalla wafjoe*
nabi.

—, *visioen*, *denkbeeldige openbaring*,
roejat, Ar.

GEZIGTEINDER, m. *boelat doenjá*, *tepi lángit*,
káki lángit.

De hoogte der zon boven den horizon
meten, *mengoekoer katinggian máta-hári*
di atas tepi lángit.

Dat is boven mijn —, *makka itoe áda*
terláloe tinggi hingga tiáda dápat kita
mengarti itoe, *itoe liwat sája poenja*
táhoe.

GEZIGTKUNDE, vr. *ilmoe pemandángan máta*,
ilmoe máta, *pengatahoewan tsifat máta*

GEZIGTKUNDIG, b. n. in de gezigtkunde
ervaren, *faham paadda ilmoe máta*.

GEZIGTKUNDIGE, m. *thabib máta*, *doekoen*
jang mengobáti máta.

Hij is een —, *makka sáláh thabib*
máta.

GEZIGTSBEGOOCHELING, vr. *mája*.

GEZIGTSSTRAAL, m. *sinar máta*.

GEZIGTSVELD, o. *loewasnja penglihat*.

GEZIN, o. *segalla órang roemah*, *ahloe'l-
beit*, Ar., *ahloe'l-roemah*.

—, *de bedienden*, *boedjang-boedjang*,
L., *segalla hambá*.

GEZIND, b. n. *máwoe*, *handaq*.

Hij is u kwalijk —, *makka ia máwoe*
djáhat kapadámoé, (*sáma loe*, L.).

Iemand wel — zijn, *máwoe bájiq sáma*
órang, L.

Hij is — naar Djasinga te gaan, *makka*
ia máwoe pergi ka Djasinga.

Wat is hij — te doen? *apa mawoenja?*
niat, Ar., *getsad*, Ar.

GEZINDHEID, vr. *máw*, *máwoe*, *kahandaq*,
niat, Ar., *getsad*, Ar.

Hij is in eene gunstige — voor u,
makka ia berniat bájiq padámoé, *disa máw*
baai sáma loe, L.

—, *sekte*, *ommat*, Ar.

—, geloof, orde, kerk, gezindte, *madzhab*, Ar.
GEZINDTE, vr. *madzhab*, Ar.
GEZICHT, b. n. *terjahârt*, *soedah di tjahârt*.
 —, er met geweld bijgehaald, *terlâloe amat djâwh*.
GEZOGEN, verl. deelw. *soedah menjoesoe*.
GEZOND, b. n. *njâman*, *sâsa*, *tsakih*, Ar., *tsehat*, Ar., *âfjiat*, Ar., *namir*, Ar., *atsah*, Ar., *waras*, Jav.
 —, hersteld, *somboh*, *soedah djâdi bâjiq*.
 — en sterk, *poetira*.
 Een — ligchaam, *toeboh jang njâman*, *badan jang salâmat*, *badan jang tiâda koerang sâloe apa*.
 Een — hart is het leven des vleesch, *hâti njâman itoe kahidôpan segalla dâging*.
 — maken, *sombokkan*, *menjombokkan*, *menghidop*.
 Water — maken, *menamirkan ajer*.
 Die — zijn hebben den geneesmeester niet van nooden, *orang jang njâman boekan oesah akan thabib*, *kâlôe trûda sâkit troesah pâké doekoen*, L.
 Een — e boom, *pôhon jang bâjiq ka-joenja*.
 — water, *ajer namir*, *ajer jang bâjiq*.
 Als men — wil leven, moet men de driften niet opvolgen, *kâlôe maw hidop dengan tsehat djângan toeroet hawâ nafsœe*.
 Er — uitzien, *njâman roepânja*, *tsehat roepânja*.
 — e spijs, *makânan jang bâjiq*.
 — verstand, *âgal boedi jang bâjiq*.
 Tegen de — rede strijden, *melâwan bitjâra jang bâjiq*.
 Een man van — verstand, *orang jang bâjiq boedinya*.
 Die zaak is nu —, *makka perkâra itoe sakârang soedah betoel*.
 —, *bijw. dengan njâman*, *dengan tsehat*.
 — leven, *hidop dengan njâman*.
 — redeneren, *membitjarâkan dengan sabetoelnja*.
GEZONDELJK, *bijw. zie GEZOND*.
GEZONDHEID, vr. *njâman*, *tsehat*, *âfjiat*, Ar., *salâmat*, Ar., *sâsa*.
 — is meerder dan schatten, *makka njâman toeboh itoe terlebeh derri paadda mâtu benda*, *bâjiq badan itoe terlebeh derri paadda segalla harta*.
 Officier van —, *thabib bala-tantarâ*, *doekoen tsoldâdoe*.
 Ik drink op uwe —, *kita minom toewan poenja salâmat*.
 — bevorderend, voorbehoedmiddel tegen gift, *penâwar*.
GEZONDHEIDSBAD, o. *permandian ajer namir*.
GEZONDHEIDSBRON, vr. *prigt ajer namir*.
GEZONDHEIDSLER, vr. *pengadjâran njâman toeboh*, *imoe tsehat*, Ar.
GEZONDHEIDSRREGEL, m. *parintah akan meliharâkan njâman toeboh*, *peratoeran*

boewat hidop dengan salâmat badan, L.
GEZONDMAKING, vr. *penjombôhan*.
GEZONGEN, verl. deelw. *ternjânji*, *soedah-njânji*.
GEZONKEN, verl. deelw. *tertinggelam*, *soedah tinggelam*.
GEZUCHT, o. *pengalôhan*.
GEZULT, o. *bârang asin*, *bakâsam*.
 — vleesch, *dâging asin*, *bakâsam dâging*.
GEZUSTERS, vr. meerv. *bersoedâra param-poewan*.
 Drie —, *katiga bersoedâra param-poewan*.
GEZUURD, b. n. zie **GEHEVELD**.
GEZWAGERS, m. meerv. *ber-ipar lâki-lâki*.
GEZWEER, o. gevloek, *koetog*, *pengoetokan*.
 —, (droog) aan eenig ligchaamsdeel, *poeroe*.
 Etterachtig —, *sâkit bârah*.
 —, steenpuist, *bisol*.
 Kankerachtig —, *poeroe fâjal*.
GEZWEL, o. *bangkaq*, *bangka*, *bâra*, *sarâbot*.
 — in den buik, *bâra bâtoe*.
 — aan den hals, *risa*, *gondong*.
 Langwerpig —, *bâra bâtang*.
 Hard —, *mangkar*, *mangkaq*.
 —, uitwas, *wrat*, *koetil*.
 Verborgen — in de zijde, *bâra boenji*.
 — door vallen of stooten veroorzaakt, *buil*, *litjat*.
 —, *krop*—, *kandung*.
 Het slenken van het —, *ringkas*, L., *kimpês*.
 Het — is al geslonken, *soedah ringkas bangkaqnja*.
GEZWETS, o. *perkatâan orang kâtjaq*, *peng-atjâkan*, *perkatâan itiq bertâdji*.
GEZWIND, b. n. *tjepat*, *lâdjoe*, *pantas*, *tingkas*, *lakas*.
 — gaan, *djâlan tjepat*.
 Een zeer — vaarttuig, *prâhoe jang sângat ladjoenja*.
 Een —, vlug mensch, *orang pantas lakoenja*.
 Een —, snel loopend paard, *koeda jang tingkas*.
 — als de bliksem, *tingkas seperti kilat*, *tingkasnja kilat*.
 Hij moet — komen, *dia misti lakas datang*.
 —, *bijw. dengan tjepat*, enz.
GEZWINDELJK, *bijw. zie GEZWIND*.
GEZWINDHEID, vr. *prî jang tjepat*, zie **GEZWIND**.
GEZWOLGEN, verl. deelw. *soedah telan*.
GEZWOLLEN, b. n. *soedah bangkaq*, *âda bangkaq*.
 — oogen (door schreijen), *mâta bâloet*.
 —, van het water eener rivier, *ajer be-saar*, *banno*, of, bij hoogen vloed: *bânjin*.
 —, opgeblazen, *gambong*, *kambong*.
 Hij heeft — wangen, *kambong pipinja*.

GEZWOLLENHEID, vt. *bangkaq*, zie **GEZWEL**.
— van stijl, *kabangkakan karangan soerat*.

GEZWOREN, b. n. (eenen eed), *soedah ber-soempah*.
—, beëdigd, *soedah di soempah*.

GEZWORENE, m. (juri), *hakim jang soedah di soempah*.

GIBBON, m. zwarte aap met lange armen, *siamang*.

GIDS, m. *orang menghantar*, *moeallim*, Ar., *toedjoewan*.
—, leidsman, *aanvoerder*, *pengandjar*, *pendjoerat*.

GIEGAGEN, o. w. *djerta*, *mendjerta*.

GIER, m. *dindang*, *boerong sajawa*, *roeg-roeg*, *nasr*, Ar.

GIERBRUG, vt. *djambatan jang berat*.

GIEREN, o. w. van een schip, *atong*, *meng-atong*.
—, slingerende gaan, *djalan seperti orang mabog*.
—, zwaaijende, los gaan, *berdjalan melénggang*.
—, een scherp geluid maken, *mengheréq*.

GIEREN, b. w. bijeenschrapen, *koempol dengan mereboetkan*, *mengadakan prt kikir*.

GIERIG, b. n. *kikir*, *bachil*, Ar., *thomâ*, Ar., *pullit*, L.

GIERIGAARD, m. *orang kikir*, *sa-kikir*, L.
Al de werken eens —s zijn kwaad, *makka segalla pekadjään orang kikir itoe djâhat adanja*.

GIERIGHEID, vt. *kikiran*, *prt kikir*.
— plegen, *melakokan prt kikir*.

GIERIGLIJK, bijw. *atas prt jang kikir*, *dengan kikir*.

GIERST, vt. *randa djaw*, (Perz. *djaw*, Skr. *jawa*), *doehn*, Ar.
Vogel —, (Panicum), *botton*.

GIERVALK, m. *halang*, *oelong-oelong*, L.

GIEBTAD, o. *penjiraman*.

GIELEN, b. w. uitstorten, *toewang*, *tjoetjor*.
— in... geheel overgieten, *sálin*.
Olie op eene wond —, *toewang minjaq atas loeka*.
Water op het hoofd —, *tjoetjor ajer ka-atas kapála*, *siram*.
Veel water op het hoofd —, *mendiriskan ajer ka-atas kapála*.
Water op de bloemen —, *menjiram kumbang*.
In vormen —, *toewang*, *menoewang*.
Water in eenen pot —, *toewang ajer kadalam prioq*, (di prioq).
Goud —, *menoewang amas*.
Water op den grond —, *toempah ajer di boemi*, (di tanah).
—, doorgieten, *saring*.
Het tegende dat het goot, *makka hoedjan poon terlâos dras*, (kras).
—, begieten, (bloemen) *siram*, *menjiram hoengya*, (kumbang, L.)

Kanonnen —, *menoewang mariam*.
Gegoten pan, *koewâlt besit jang di toewang*.
Gegoten kaarsen, *dian* (lilin, L.) *jang di toewang*, (*tertoewang*).
Gegoten spiegel, *tjermin jang tertoewang*.

GIETER, m. een werkmán, die giet, *toekang toewang*.
—, gietemmer, *tjorong*, L., *tampat penjiraman*.
De mond van eenen —, *tjérot*.

GIETERIJ, vt. *tampat toewang*.

GIETING, vr. *penoewangan*.

GIETKUNST, vt. *ilmoe menoewang*.

GIETLOGEN, m. en vt. *pemböhong besaar*.

GIETVORM, m. *gtoq*, L., *toewangan*, *kál-boed*, Perz.
— voor kogels, *toewangan peloero*, (*pelór*, L.).

GIFT, o. vergift (uit het dierenrijk), *bisa*.
—, (uit het plantenrijk), *oepas*, *époq*, *ipoh*, Mak., *broewang*.
—, (uit het delfstoffenrijk), *ratjoen*.
— gebruikt hebben, *vergiftigd zijn*, *kena ratjoen*.

GIFT, vt. *pembrian*, *hibat*, Ar., zie **GAAF** en **AALMOES**.
Verpligte — na de vaste, *fithroth*, Ar., *pitra*, verb.
— tot omkoopung, *rasjwat*, Ar., zie **STEEKPENNING**.
Kariger — dan naar gewoonte, *pápa karma*, Sansk.

GIFTBEKER, m. *ptála oepas*, *ptála ratjoen*.

GIETIG, b. n. zie **GIFT**, o.

Eene — e slang, *oelar jang bisa*.
Een — e boom, *pohon oepas*, (dit is ook een bijzondere giftboom op Java).
De — e plant *sophora*, *oepas bidji*.
Een — e steen, *batoe ratjoen*.
Eene — e tong, *lidah jang bisa*.

GIFTMENGER, m. *pentjampor obat*.
—, vergiftmenger, *orang boeboeh ratjoen*.

GIJ, voorn. 2 pers. enk. *angkaw*, *kaw*, *dikaw*, *dirí*, *loe*, L., *kówé*, L., *miga*, L., *toewan* en *toewan hamba*, Fats., *hang*, *andika*, Jav.
—, tegen ouders, meesters, *bitaw*.
—, meerv. *kámoe orang*, *kamórang*, *kámoe*, *miga*.
— of ik? *angkawkah ataw akoekah?*
— zijt het, die hem vermoord hebt, *angkawelah jang memboenoh dia*.
— hebt mij eene weldaad bewezen, *toewan hambalah jang soedah mengánoegrahan hamba*.
— zelf, *angkaw sendiri*.

GIJBELEN, o. w. *mentjoerti-tjoerti tertáwa*.

GIJLEN, o. w. *loewab*.

GIJLIEDEN, zie **GIJ**, meerv.

GIJLKUIP, vt. *pásoe loewab*.

GIJFEN, o. w. *bernapas dengan soesah*.

GIJTOUW, o. *tâk menjingsing lájar*.

GIJZELAAR, m. *sandára*.

Als — stellen, *menjandarakan*.
GIJZELBRIEF, m. *soerat perdjandjian sandära*.
GIJZELEN, b. w. *mendjandikan sandära*.
GIJZELING, vt. *penjandarään*.
 —. *gijzelkamer, bilih sandära, tempat sandära*.
GIL, m. *teréjak, soeraq, hérég*.
GILD, o. *pertemánan toekang, persakoetówan pandei, karapátan órang bekarája, L.*
GILDOS, m. *sápi kabirt jang di háist órang handaq di semb éhnya, (bákal di póotong, L.)*
GILLEN, o. w. *een' gil geven, berteréjak, batteréjak, L.*
 —, *schreeuwen van pijn, djerit, Jav.*
GINDER, *bijw. zie GINDS*.
GINDERHEEN, *bijw. sána, di sána*.
GINDS, *bijw. (veraf) di sána, toen, noen*.
 —, *(digtbij) sitoe, di sitoe*.
 — en *herwaarts, sána sini*.
 — en *weder, door elkander, (van vlammen, ranken enz.) larat*.
GINDSCH, b. n. *jang áda di sána*.
 Het — *gebouw, gedong jang áda di sána*.
GINDSHEEN, *bijw. kasána*.
GINGAS, **GINGAN**, o. *eene oostersche stof, kájin ginggang*.
GINNEGABEN, o. w. *tertáwa seperti órang bódoh*.
GINNIKEN, o. w. *tjárít*.
GIPS, o. *kápor pátong*.
 Met — *bestrijken, melábor dengan kápor pátong*.
GIPSACHTIG, b. n. *saroepa kápor pátong*.
GIPSEN, b. w. *melábor dengan kápor pátong*.
GIPSWERK, o. *pekaridjään kápor pátong*.
GIRGEL, m. *zie GERGEL*.
GIS, vt. *als: bij de —, kira-kira, agah*.
GISPEN, b. w. *hekelen, hardiq*.
GISSEN, b. en o. w. *kira, agah*.
 Ik *gis dat hij nog niet gekomen is, sahája kira dia belom dátang*.
 —, *raden, tarka, doegu, L., badé, Jav.*
GISSER, m. *órang jang kira, órang jang agah*.
GISSING, vt. *kira-kira, agah, perkirään, sakra-kira*.
 Naar —, *honderd, agah sarátos, kira-kira sarátos*.
 Eene — *is nog geene zekerheid, makka soewátos perkirään itos belom djádi kasoenngoehan*.
GIST, vt. *zie GEST*.
GISTEN, o. w. *zie GESTEN*.
GISTER, *bijw. zie GISTEREN*.
GISTEREN, *bijw. kalamári, kalamárin, kalamárin, L.*
 De *dag van —, hárt kalamárin*.
 — *avond, kalamárin málan*.
 Hij *is niet van —, tálah tjerdig sakáli, dia soedah táw lihat mátan, L., (d. i. hij heeft al tijgers gezien)*.

GISTING, vt. *zie GESTING*.
 —, *oproerige beweging, gampar, roesoc, L., ingar-bángar, hiroe-hára*.
GISTKUIP, vt. *pásoc loewub*.
GIT, o. *maridjan hitim*.
GITTEGOM, vt. *kondampoeli, getah (gittah) koening bákal tjat*.
GLAASJE, o. *glas ketjil, L., prála ketjil*.
GLAD, b. n. *efien, gelijk, rátu, asil, Ar., litjin, lintjin, tagang, turré, teré*.
 Eene — *de plank, pápan rátu*.
 — *maken, meratákan, békin ráta, L., zie GLANZEN, b. w.*
 — *schuren, polijsten, oepam, meng-oepam*.
 — *koper, tambága jang teroepam*.
 Een — *de steen, bátoe litjin*.
 Eene — *de huid, koelit tagang, koelit turré*.
 Een —, *glibberig pad, djálan litjin*.
 — *de zijde, soetrá lijn*.
 — *de, smerige huid, koelit lindr*.
 Een — *de mond, moeloet jang boedjoq*.
 —, *geheel, sakáli, hábis*.
 — *de woorden, perkutáin jang boedjoq*.
 Zijn *mond is — der dan boter, lemboeltah moelotja derri paadda minjaq sápi*.
 Hij *heeft alles — opgegeten, samoe-wánja di mákannja hábis, L.*
 — *vergeten, loepa sakáli*.
GLADDIGHEID, vt. *zie GLADHEID*.
GLADHEID, vt. *karatáän, kalitjinan, zie GLAD*.
GLADSLAGER, m. *órang menimpa*.
 —, *blikslger, toekang káleng*.
GLADTAND, vt. *gigt oepam*.
GLADWRIJVEN, b. w. *oepam, inengoepam*.
GLANS, m. *tjahája, tjahja, tjája, seré, trang, tadjalé, Ar., bagoe-bagoe, kaw, noer, Ar.*
 Helder —, *tarang tjowéatja*.
 De — *der zon bestraalt het aardrijk, tjahája mata-hárt bersinarkan boemi*.
 Binken *als de — des uitspannels, gomirlap seperti tarang tjowéatja di tjakrawála*.
 De — *van een beeld, tjahajánja pátong*.
 De — *van het gelaat, seré moeka, parángt jang bagoe-bagoe. K. O.*
 Den — *van het gelaat doen verbleeken, memoetjatkan seré moeka*.
 De — *zijnr heerlijkheid, tjahája kamoeiláännya*.
 De — *Gods, tadjalé Allah, noer Allah*.
 De — *des geloofs, neroe'd-din, Ar., (ook een' eigen naam)*.
 —, *luister, grootheid, kabestran*.
 Eenen — *outheiligen, menedjiskan tjahája*.
 —, *water van diamanten, ajer*.
 Deze *diamanten hebben eenen schoonen*
 —, *bágoes ajernja (tjahajánja) intan ini*.
 Parelén *zetten der vrouwen schoonheid*
 — *bij, makka moettára itos menambáhi éloq párusnja órang parampoewan*.

De — van eene waardigheid, *kamoe-liään daradjat*, (djawátan).
 Ach de — van het palis is vervlogen!
wah seré málipei tinnjap!
 Glanzen, meerv. *anwár*, Ar.
 GLANSBORSTEL, m. *sikat pengopam*.
 GLANSRIJK, b. n. *bertjahája*, *penoh dengan tjahája*, *aram*, *tadjali*, Ar.
 Zeer —, *aram-tamáram*, *amat bertjahája*.
 — e daad, *perboewátan jang moelia*.
 De kleur van haar gelaat was —, *warna moekánja poon bertjahája*.
 GLANSRIJKHEID, vt. *pri jang bertjahája*.
 —, fig. *tsfat jang moelia*.
 GLANSSTEEN, m. *bátoe goeros*.
 GLANZEN, b. w. *oepam*, *mengoepam*.
 Een zwaard —, *mengoepam pedang*.
 —, likken, (stoffen) *goeros*, *dánaq*.
 Papier —, *goeros qarhás*, *dánaq qarhás*.
 Geglansde stof, *kájin dánag*.
 —, o. w. *bertjahája*, *bertjahja*.
 GLANZER, m. *pengoepam*, *pengoeros*, zie GLANZEN.
 GLANZIG, b. n. *bertjahája*, *berseré*.
 GLAS, o. *kátja*, *gelas*, verb., *vedro*, Port.
 Moskovisch —, *abraq*, Perz.
 Een glazen dak hebben, *ber-átapkan kátja*.
 Een glazen venster, *tingkap berkátja*, *bertingkap kátja*.
 Zuiver —, *kátja jang bening*, L., *kátja hening*.
 Het — van eenen spiegel, *kátja tjermin*.
 Eene glazen zec, *láwoet derri paadda kátja*.
 Met — overdekt, *bertoetopkan kátja*.
 Eene glazen beker, *ptálu kátja*.
 — blazen, *tiop kátja*.
 Een bril met groene glazen, *tjermin máta jang berkátja hidjoe*.
 — om uit te drinken, *gelas*, verb., *mandom*.
 Geef een schoon —, *kasé gelas brish*, L., *dí báwa oléhmoe piála kátja jang hening*.
 GLASACHTIG, b. n. *saroepa dengan kátja*.
 GLASBLAZEN, o. *penioepan kátja*, (*soeráht*).
 GLASBLAZER, m. *pandei tiop kátja*.
 GLASHANDEL, m. *perntagáän kátja*, *dugàng-an kátja*.
 GLASHANDELAAR, m. *orang djoewal kátja*, *orang djoewal gelas*, L.
 GLASKLEURIG, b. n. *warna kátja*.
 GLASKRAAM, vt. *kadei orang djoewal kátja*, *toko orang djoewal gelas*, L.
 GLASKRUID, o. (*parietaria*, L.,) *djoekoet letta ajam*, Soend., *dáwon inut*.
 GLASRAAM, o. *tingkap berkátja*, *raam deng-an gelas*, L.
 GLASLJPPER, m. *orang meny-oepam kátja*.
 GLASSTEEN, m. *bátoe kátja*.

GLASWAREN, vt. meerv. *bárang kátja*, *roepa-roepa kátja*, (*glas*, L.).
 GLASWERKER, m. *pandei kátja*, *toekang kátja*.
 GLASWINKEL, m. zie GLASKRAAM.
 GLASWORDING, vt. *kadjadian kátja*.
 GLASZAND, o. *pásir kátja*.
 GLAZEN, b. n. *kátja*, *derri paadda kátja*.
 Een — oog, *máta derri paaddu kátja*.
 Eene — flesch, *soeráht kátja*, ook enkel: *kátja*.
 Een — schotel, *piring kátja*.
 Eene — deur, *pintoe kátja*.
 GLAZENMAKER, m. *toekang pásang kátja*.
 GLAZENSPUIT, vt. *hamboesan boewat tjoetji kátja*.
 GLAZENWASSCHER, m. *sikat* (boendar) *boewat tjoetji kátja*, (*gelas*).
 GLAZUREN, b. w. *menjáløetkan*, *merángaskan*.
 GLAZUURSEL, o. *sáloet*.
 — der tanden, *sáloet gigt*.
 — op aardewerk of porselein, *sáloet piring mangkoq*.
 —, vernis, *minjaq rángas*.
 GLIBBEREN, o. w. zie GLIJDEN.
 GLIBBERIG, b. n. *litjin*, *kalintjir*, *lindir*.
 Een — pad, *djalan litjin*.
 GLIBBERIGHEID, vt. *litjin*, *prf litjin*.
 GLIJDEN, o. w. *kalintjir*, *galintjir*, *sanggoeloor*, *plésséd*, Jáv.
 Gegleden, uitgegleden, *teplésséd* en *tepléssét*, L.
 —, afglijden, zoo als een touw of rotting van eenen pikoelan, *meléssét*.
 —, afglijden, (van eenen band of ring), *loeloer*.
 GLIJEN, o. w. zie GLIJDEN.
 GLIMLACH, vt. zie GRIMLACH.
 GLIMLAGCHEN, o. w. zie GRIMLAGCHEN.
 GLIMMEN, o. w. *gilang-gomilang*, *kilaw*, *kiloe*, *bekilap*, L.
 — gelijk vuur onder de asch, *baláman*, L.
 Eene geglommen kool, *bára*.
 — de schoenen, *sapátøe bekilap*.
 GLIMP, m. *poera-poera*.
 Onder den — van opregtheid, *dengan poera-poera ichláts*.
 —, uiterlijk, *roepa*.
 Eenen — van waarheid geven, *menja-roepákan kabenáran*.
 Aan zijn verhaal gaf hij eenen — van waarheid, *makka tjariteránja itøe-poon dí sarøepákannya kabenáran*.
 GLIMPLACH, vt. zie GLIMLACH.
 GLIMVLIEG, vt. *vuurvlieg*, *koenang*, *ápø-ápø*.
 GLINSTER, m. *glinsterende vonk*, *boenga ápø*, *kumbang ápø*.
 GLINSTEREN, o. w. (als vuur enz.) *bersinar*, *tjamerlang*.
 —, (als het gelaat en metaalen,) *gilang-gomilang*, *berseré*.

- , (zoo als somtijds eene vreeselijke hitte,) *gomirlap*.
—de versierselen, klatergoud, *práda terbang*.
—, als wapens en water door de zon bestraald, *berkilat, bekilap, L.*
- GLINSTEREND, b. n. *adja, Ar.*, zie GLINSTEREN.
- GLINSTERING, vr. *kilat, sinar, berkilap, L.*
- GLINTING, vr. *págar kebon, L., págar táman.*
- GLIP, m. spleet in eene pen, *beluh qalam, belahnja penna, L.*
- GLIPPEN, b. w. *membelah qalam*.
— o. w. *loetjoet*.
Iets, dat glad is, glipt ligt uit de handen, *bárang jang litjin gampang loetjoet derri paadda tangan.*
- GLIPPERIG, b. n. zie GLIBBERIG.
- GLIPPING, vr. *pembeláhan qalam, pembeláhan penna, L.*
- GLISSEN, o. w. zie GLIJDEN.
- GLIT, o. schuim van kokende tinerts, *trá.*
- GLOBE, vr. (ond. woord,) *kloot, boelat*.
Aard—, *boelat doenjá*, (ook voor: Gezigteinder.)
- GLOED, m. (van vuur,) *bára-baráán, merah ápt*.
De ijzersmid werkt in den —, *toekang bessi becardja dálam bára-baráán*.
Een eeuwige —, *bára-baráán jang kakal*.
De — der zon, *hángat mata-hárt, panas mata-hárt*.
Door den — der zon getroffen worden, *kena panas mata-hárt*.
De — der zon nam toe, *makka lebélah hángat mata-hárt*.
De — der woestijnwinden, *bára angin*.
De — der driften, *kasangátan hawá nafsoe*.
—, brand in het ligchaam eens amfioenschuivers, die geen amfioen weet te krijgen, *oentoet, katagian*.
Een huis dat in — (brand) staat, *roemah hángoes*.
—, ijver, *penghangátan*.
Een blakende —, (hevige hitte van het drooge seizoen,) *panas jang sangat*.
De — van diamanten, *tjahája permáta*.
- GLOEIJEN, o. en b. w. *mérah ápt, mérah pádam*, (gew. met *lakoe*,) *hángat*.
Hij toornde en zijn gelaat gloeide (als vuur), *makka amaráhlah ta dan moekánja poon mérah ápt lakoenja*.
Zijn gelaat gloeide, *makka bernjalálah moekánja*.
— als een brandend vuur, *mérah pádam seperti ápt bernjala*.
—de kogels, *peloero (pélor,) mérah-mérah, pélor mérah ápt*.
—d ijzer, *bessí mérah-mérah*.
- Zijn toorn gloeide, *hángatlah amaráhnja*.
Eene wonde met een —d ijzer branden, toeschroeven, *melatop loeka dengan bessí mérah-mérah*.
— als eene zweer of gezwel, *karoe-pang*.
—de kolen, *bára-bára ápt*.
Een —de wind, *angin panas*.
Van vreugde —, *berseré kárana kasokáán*.
Haar gelaat gloeide, *warna moekánja berseré-seré*.
—de oogen, *máta bernjala*.
— van koorts, *panas demam*.
Eene —de, heete koorts, *demam panas*.
—de ijver, *rádjín jang amat sangat*.
— voor al wat goed en verheven is, *biráht akan bárang jang bájiq dan moelika*.
—, b. w. *membákar mérah-mérah, mérah-kan*.
- GLOEIOVEN, m. *foerna (dápor) memérahkan bessí, dápor boewat bákar bessí sampé mérah-mérah*.
- GLOELING, vr. *kahangátan*.
— van ijzer, *pembakáran mérah-mérah*.
- GLOEIFAN, vr. *koewált másaq péraq*.
- GLOOLING, vr. *helling, miring*.
- GLOOR, m. *tjahája, tjahja, tjája, L.*
—, roem, *guh*.
- GLOP, o. *djalan jang pitjaq, djalan sempit*.
—, zie VERMINDERING.
- GLOREN, o. w. zie GLIMMEN.
- GLORIE, vr. *kamoelián, azz, Ar., djalál, Ar., sobháat, Ar., madjd, Ar., madjed, Ar.*
De — Gods, *djalál Allah*.
—, roem, *guh, náma jang masjhoer, makramat, Ar.*
Naar — haken, *biráht akan náma jang masjhoer*.
Ijdele of valsche —, *guh jang sia-sia*.
—, stralenkrans, *makota tjahája, tádjoe djalál, Ar.*
- GLORIEBRIEF, m. *warqato'l-madjd, (madjed), Ar.*
- GLORIERIJK, b. n. *bánjaq gah, masjhoer, Ar., madjd, Ar.*
— (van God), *djal, Ar., áziz, Ar.*
—, bijw. *atas pri jang masjhoer*.
Zeer—, *terlálao madjd, Ar., medjed, verb.*
- GLORIEUS, b. n. zie VERWAAND.
- GLORIEZUCHT, vr. *biráht akan gah, biráht akan kabesáran*.
- GLOS, vr. *tafsir, Ar.*
—sen op den koran, *tafsir qorán*.
—sen op den koran maken, *mentafsirkan qorán*.
- GLUIP, vr. fig. ter gluijs komen, *mentjoert-tjoert dátang, dátang diam-diam, dátang ter-indap-indap*.
- GLUIPEN, o. w. zie GLUREN.
- GLUIPS, bijw. zie GLUIP.

GLUIFSCH, b. n. *cheiânat, doerhâka*.
—, bijw. *dengan cheiânat, dengan doerhâka*.

GLUREN, o. w. *hînté, menghînté, mengîntip, L., mengîndap-îndap, îjam, dengkiq, L.*
Een de koopman stilltetjes opstaande, gluurde achter den pilaar van zijn huis met eenen stok in de hand, *makka soe-dâgar itoe-poon bângon perlâhan-lâhan mengîndap-îndap di balâkang tiang roemahnya dengan soewâtoe tongkut di tânganja. K. D. 20.*

GLURING, vr. *penghîntéan*.

GLURDER, m. *orang menghînté, mengîntip*.

GNORREN, o. w. zie KNORREN.

GOD, m. *Allah, Ar.* (vóór den Islam hadden de Maleijers geen denkbeeld van God, maar eerden Goden.)
Een —, *ilah, Ar., batâra*.
De almacht —s, *qoderat Allah*.
— is een eenig Heer, *Allah djoewa Toehan jang âsa*.
— aanbidden, *menjoembah Allah, fassoero, Mol.*
— bidden, *mînta dôâ kepada Allah*.
Er is geen — dan —, *lâ ilâha illâ'llahoe*.
— is over alles almachtig, *Allah djoewa jang berkoewâsa atas samista sakalian, Allahoe âla koel i sjain qadiron, Ar.*
— zeide: er is geen Heer dan ik, *makka basfirmân Allah: bahoewa tiâda Toehan melinkan akoe, Omd.*
— verhoede! *istaghafar Allah, Ar., astugah perlah, L. verb.*
Al wie — vreest, wordt door een iegelijk gevreesd, *bârang siapa tâkoet akan Allah di ka-takoe segalla sasoewâtoe akan dia, Had. Hab.*
Bij —! bij den profeet —s! *demmi Allah! demmi rasool Allah!*
Heilige —! *tabârik Allah!*
Gave —! — geve het! *insjâ Allah!*
Geve de allerhoogste —, dat Hij mijn kind in de volgende wereld met mij doe ontmoeten, *insjâ Allah tâala di achirat di pertemoekan Allah tâala antâra akoe dengan ânaqkoe. S. Ibr. 15.*
Om —s wil, om niet, *kârana Allah.*
Het woord —s, *kulâm Allah.*
—, heidensche godheid, *déwa, Sansk., ilah, Ar., bathâra, Sansk. en Jav.*
Al de goden, *segulla déwa*, en bij aanroeping: *déwâta*.
Door de verhevene, groote goden begiftigd worden, *di anoegrakkan ôleh déwâta moelia rája. S. R. 6.*
De — der winden, *Bâjoe*.
De — van het paradijs der Hindoes, *Indra, Sansk.*
De — der zee, *Baroena*.
De — der liefde, *Kéma, Sansk.*

De — *Visjnoe, Bismoe*.

GODDELIJK, b. n. *ilahi, Ar., derri paadda Allah*.
—e natuur, *thabîât ilahî, Ar.*

GODDELIJKHEID, vr. *ilahiat, Ar., oeloehiat, Ar.*
De — der heilige schrift, *ilahiat kalâm Allah, ilahiat kalâm jang qoedoes*.

GODDELOOS, b. n. *djâhat, kapista, fasiq, Ar., foesoeg, Ar.*
Een — mensch, *orang djâhat, orang fasiq*.

GODDELOOSHEID, vr. *foesoeg, Ar., kadjahâtan*.
—, zedeloosheid, *kalakoevan jang doekâna*.

GODENDIENST, vr. *agama Boeda, agama menjoembah berhâla*.

GODENDOM, o. *déwâta*.

GODENLEER, vr. *pengadjâran déwa-déwa*.

GODENTIJD, m. *zamân déwa-déwa, zamân di hoeloe kâla*.

GODES, vr. zie GODIN.

GODGELEERD, b. n. *derri paadda agama*.
Een — vraagstuk, *soewâl derri paadda agama*.
—, ervaren in de godgeleerdheid, *faham paadda ilmoe ilahiat*.
—, bijw. *atas tjâra agama, dengan toeroet agama*.

GODGELEERDE, m. *faqih, Ar., foqahâ, (meerv.)*
Jeugdige —, *santri*.

GODGELEERDHEID, vr. *pengatahoewan agama, ilmoe ilahiat, Ar., figh, Ar., ilmoe haqâjig, Ar.*
Student in de —, *thaliboe'il-ilmu'il-ilahiat, Ar., pelâdjar pengatahoewan Allah*.
Hoogleeraar in de —, *fakim ilmoe ilahiat, Ar.*
Leeraar in de —, *goeroe pengatahoewan Allah, pandita*.

GODGEWILD, b. n. *soedah di bapersoembahkan bagi Allah, soedah di taqdiskan kepada Allah, tawekkoel, Ar.*
Een —e kluzenaar, *orang pertâpa jang soedah bapersoembahkan diri bagi Allah*.
Eene aan God gewijde moskee, *mesjid jang soedah di taqdiskan kepada Allah*.

GODGEZANT, m. *rasoel Allah*.

GODHEID, vr. heidensche god, *déwa, ilâhat, Ar.*
—, godin, *déwt*.
—, het Opperwezen, *Allah, katoehânan*, zie GODDELIJKHEID.
De — van Jezus Christus, *ilahiat Isu Elmesêh*.

GODIN, vr. *déwt*.

GODIST, m. *orang jang pertjâja kepada Allah ôleh sa-tâhoe hâti diri*.

GODLIEVEND, b. n. *jang mengâseh Allah*.

GODLOOCHENAAR, m. dit woord wordt gewoonlijk door *kâfir*, vertaald, dat eigen-

lijk een ongeloovige is, die den Islam loochent; *orang jang menjungkal Allah*.
GODSBODE, m. zie **GODSGEZANT**.
GODSDIENST, vt. *agama*, Sansk.
 —, geloof, in den Islamitischen zin, de dienst en de vreeze Gods, *din*, Ar.
 — hebben, *beragama*.
 De strijd voor de —, *prang sabil Allah*.
 De — onzer voorvaderen, *agama nenèg mójang kámi*.
 Een mensch zonder —, *orang jang tiáda poenja agama*.
 De Christelijke —, *agama orang natsarânt*, (*tserânt*, L.)
 De Mohamedaansche —, *agama islám*.
GODSDIENSTIG, b. n. *agama*, *beragama*, *berbaqtí*, *ábíd*, Ar., *moetadjín*, Ar., *abrâr*, Ar.
 — zijn, *pégang agama*
 — e gebruiken, *áadat agama*.
 Een — mensch, die eene godsdienst belijdt, *orang beragama*.
 Een —, vroom mensch, *orang tsáleh*, *orang jang berbaqtí*, *orang jang berboewat baqtí*.
 —, bijw. zie **GODSDIENSTIGLIJK**.
GODSDIENSTIGHEID, vt. *kabaqtian*, *din*, Ar., *wara*, Ar.
GODSDIENSTIGLIJK, bijw. *dengan baqtí*, *dengan berboewat baqtí*.
 — leven, *hidop dengan berboewat baqtí*.
GODSDIENSTVERZAKER, m. *orang jang djádi doerhúka kapada Allah*.
GODSDIENSTVERZAKING, vt. *hál menjangkal Allah*.
GODSDIENSTVRIJHEID, vt. *hál bébas agama*.
GODSGAVE, vt. *pembrian káraná Allah*.
GODSGEREGT, o. *káraw*.
 — houden, door eene proef met kokende olie te ondergaan, *berkáráw minja pánas*.
 —, door eenen eed bij indompeling, *soempah menjellam*.
 —, door eenen vuurproefseed, *soempah oedjt ápi*.
GODSGEZANT, m. voorlooper, *pendihoeloe*, *emir el moemínin*, Ar.
GODSHUIS, o. gasthuis, *roemah piára orang miskin*.
 —, kerk, *beit Allah*, Ar., *roemah Allah*, zie **KERK**, **MOSKEE**, **TEMPEL**.
GODSLASTERAAR, m. *orang jang menghódjat Allah*.
GODSLASTERING, vt. *hódjat Allah*.
GODSPENNING, m. *tjinkkaram*, *sórongan*, *soewáb*.
 Den — geven, *brí tjinkkaram*.
GODSPRAAK, vt. *waljoé*, eig. *wahjoen*, Ar.
GODSREGERING, vt. *karadjáan Allah*.
GODSREGT, o. proef van onschuld, *káraw*, zie **GODSGEREGT**.
GODSVERERING, vt. voorgeschrevene —, *soembahjang*, *sembahjang*, (verm. van *soembah* *héjang* of *héjang*, Jav.), *baqtí*, *kabaqtian*, *din*, Ar.

Vrome — met nederknieling, *tsalát*, Ar.
GODSVRUCHT, vt. vroomheid, *tsáleh*, Ar.
 —, de vervulling der godsdienstpligten, *baqtí*.
 —, ontzag voor God, *din*, Ar.
GODVERGETEN, b. n. *kapista*, *foesoeg*, Ar., *fúsiq*, Ar., *káfir*, Ar.
GODVERLOOCHENAAR, m. zie **GODLOOCHENAAR**.
GODVERZAKER, m. zie **GODLOOCHENAAR**.
GODVERZAKING, vt. *doerhúka kapada Allah*.
GODVREEZEND, b. n. *tákoet akan Allah*, *moetaqí*, Ar., *moeráqbat*, Ar.
 Opregt en vroom en —, *toeloes dan betoel serta tákoet akan Allah*.
GODVREEZENDHEID, vt. *din*, Ar., *tsáleh*, Ar.
GODVRUCHTIG, b. n. *jang tákoet akan Allah*, *jang berayana*, *taqí*, Ar.
GODVRUCHTIGHEID, vt. zie **GODSVRUCHT**.
GODVRUCHTIGLIJK, bijw. *dengan tsáleh*.
GODZALIG, b. n. *tsáleh*, Ar., *tákoet akan Allah*.
GODZALIGHEID, vt. *kabaqtian*, *din*, Ar.
 In — leven, *hidop dengan berboewat baqtí*.
GOED, b. n. *bájiq*, *baai*, L., *chyr*, Ar., *thajib*, Ar., *chosj*, Perz., *adí*, *hadí*, Kaw.
 Een — huis, *roemah jang bájiq*.
 Eene — e daad, *perboewátan jang bájiq*.
 En God zag dat het — was, *mikka di lihatlah Allah itoe bahoewa bájiqlah*.
 Dit hout is niet —, *makka kájoe ini tiáda bájiq*.
 —, beter, best, *bájiq*, *lebeh bájiq*, *terlebeh bájiq*.
 Een — e naam is beter dan — e olie, *makka náma jang bájiq itoe terlebeh bájiq derri paadda minjaq jang bájiq*.
 — doen aan de armen, *berboewat bájiq paadda orang miskin*, *békin baai sama orang miskin*, L., *chayrkan bagi orang pápa*.
 —, dienstig, *bergoena*, *bájiq*.
 Een — gedeelte, *sapáro*.
 Een — uur, *lebeh derri sátoe djám*.
 — e dagen hebben, *hidop dengan senang*.
 — en dag zeggen, *kassi tábé*, L., *membrí salám*.
 Den — en weg bewandelen, *mendjaláni djalan jang betoel*.
 Die koopman is niet —, (kan niet betalen), *itoe orang dágang tiáda mampoe bájar*.
 Een bevel — uitvoeren, *mendjoendjoeng titah dengan sapatotinja*, *Hoft*, *melakoekan perintah dengan separtinja*.
 Dat zal hem — te pas komen, *makka itoe nanti djádi bergoena padánja*.
 Even —, *sama bájiq*.
 Voor — houden, *soedí*, *soeka*.
 Zich te — achten om te vleijen, *mengindahkan (membilangkan) diri terlebeh derri paadda memboedjog*.
 Voor iemand — spreken, *tanggoeng*, *djádi hentar*, (*tjógó*).

Het te —, *credit, pi-oetang.*

Te — houden, *djoewel hoetang.*

Ter — er ure, *paadda koetika jang bájig, paadda sáat jang tertentoe.*

Ter — er trouw, *kárana pertjaja, tegal pertjaja, L.*

Wees zoo —, mij te helpen, *káloe toewan soeka toeleng sama sahaja, L., djikalaw toewan hamba soeka menoeleng paadda hamba.*

Een — voorkomen hebben, *bájig roepánja, bájig lakoenja.*

Het is hier —, *makka áda sedap di sini, áda énaq di sini, L.*

Het eene is zoo — als het andere, *jang sátoe itoe sama bájig dengan jang lájin.*

Iets weder — maken, *békin bájig, L., membajiki, perbajiki poela.*

Dat is moeijelijk om weder — gemaakt te worden, *makka itoe soesah di perbajiki poela, soesah di békin betoel itoe, L.*

Het werk is zoo — als gedaane, *makka pekardjään itoe kampil hábis.*

Dat is zoo — voor hem als medicijn, *makka itos bergoena padánja seperti óbat, makka itoe mengganti óbat padánja.*

Ten — e, *akan kabojikan, akan salámat.*

Ten — e houden, *tarima, ridlá, tíada djádi ketjil háti, tíada djádi goesar.*

Gij moet het mij ten — e houden, *djangan djádi goesar, djangan ambil per goesar, L., djangan djádi ketjil háti.*

—, *bijw. bájig, dengan sabájijnja.*

GOED, o. *bárang.*

—eren, *meerv. bárang-bárang.*

— van waarde, *harta, benda, mál, Ar.*

— van groote waarde, *schatten, máta benda, hoeloe benda.*

Roerende en onroerende —eren, *bárang angkat-angkat, (bárang-bárang jang kapindáhan) dan jang tíada kapindáhan.*

—eren, *landerijen, tánuh-tánuh.*

—eren of eetwaren, die als aalmoezen, na de vaste uitgereikt worden, *fitkrat, Ar., pitra, verb.*

Hij heeft vele schoone —eren in de hovenlanden, *makka ia áda bánjaty tánuh jang bágoes di oediq, (di hoeloe).*

Gemeen —, *eigendom voor iedereen, moebák, Ar.*

— verliezen, *kahilángan bárang-bárang.*

Toevertrouwd —, *bárang jang di titipkan, (pertárohkan,) wadiút, Ar.*

Have en —, *bárang-bárang samoewa, segalla bárang jang di ampoenja-t.*

Vergaukelijke —eren, *bárang jang fendá.*

— en bloed wagen, *belandjékan djiwa.*

Onregtvaardig, onwettig —, *bárang jang karám.*

—eren, *koopwaren, bárang dagangan, bárang perntagáan, ook enkel: dagangan.*

—, *kleeding, pekájin, pakéan, L., bárang.*

Breng dat — naar achteren, *báwa itoe bárang ka-balákang, (di balákang).*

—, *tuig, slecht goed, bárang boesoef.*

Wat wilt gij met dat — doen? *apa loe máw békin sama itoe bárang boesoef? L.*

Ingelegd —, *manisan, bárang manisan.*

GOEDAARDIG, b. n. *berparángi jang bájig, jang lemah lemboet hatinja, jang manis prinja.*

Een zeer — kind, *ánaq jang terláloe manis lakoenja.*

—e pokken, *sákit tjátjar jang bájig.*

GOEDAARDIGHEID, vt. *pakriti jang bájig, háti jang bájig, háti jang lemah lemboet. kamoeráhan.*

GOEDAARDIGLIJK, *bijw. dengan lemah lemboet, dengan manis, dengan bájig.*

GOEDDADIG, b. n. *weldadig, woerah háti.*

GOEDDADIGHEID, vt. *kamoeráhan.*

GOEDDADIGLIJK, *bijw. dengan moerah háti.*

GOEDDOEN, b. w. *vergoeden, ganti, meng-ganti.*

Hooveel hij er bij verliest, *zal ik —, brápa dia poenja roegi kita máw ganti itoe.*

GOEDDOEN, o. w. *berboewat bájig, kardja bájig.*

GOEDDUNKEN, o. w. *soedó, berkenan, ridláan.*

Het heeft den eersten rijksraad goedgedacht enen afgezant naar Siam te zenden, *makka firdána mantri soedah berkenan mengoetoeskan sa-orang pergi ka-negri Siam.*

GOEDDUNKEN, o. meening, *kira-kiráan.*

—, *eigen wil, máw sendrit, kahanday sendrit.*

GOEDE, o. al wat goed is, *sa-bárang jang bájig.*

GOEDEREN, o. meerv. zie GOED.

GOEDERHAND, (VAN) *bijw. derri paaddi órang bájig-bájig.*

GOEDERTIEREN, b. n. *barmhartig, mengaséhánt, moerah, rahman, Ar., rahim, Ar., (de beide laatste woorden behooren alleen voor God gebezigd te worden).*

Een koning, die — jegens zijne onderdanen is, *rádja jang mengaséháni ráijatnja.*

In den naam van den —en, *barmhartigen God, bismi 'lahi'r-rahmani'r-rahimi, Ar.*

GOEDERTIERENHEID, vt. *kamoeráhan, rahmat, Ar.*

— en waarheid gaan voor uw aanschijn henen, *kamoeráhan dan kabenáran mendihoelewi kudratmoe, (berdjálan di hadápan angkaw).*

GOEDGEVONDEN, verl. deelw. *soedah berkenan, soedah soedi, soedah soeka.*

GOEDGUNNER, m. *órang jang soeka órang poenja salámat.*

GOEDGUNSTIG, b. n. *káseh, mengáseh.*

—, *lief, luthif, Ar.*

GOEDGUNSTIGHEID, vt. *pengaséhan, baai, L., kassian, L., kabejdikan.*

Voorwaar uwe — mijwaarts, *die hen*

ik niet in staat te vergelden, *bahoewa kabedjikanmoe akan dâkoe itoe tiâda ukoe koewâsa membâlas dia*. Isk. 29.

GOEDGUNSTIGLIJK, bijw. *dengan pengasêhan, dengan kasian*, L.

GOEDHARTIG, b. n. *mânis, lemah lemboet*.
Zeer —, *bâra-bâra*, L.

GOEDHARTIGHEID, vr. goedigheid, *kabâjikan, pri hâti jang lemah lemboet*.

GOEDHARTIGLIJK, bijw. *dengan bâjiq hâti, dengan lemah lemboet*.

GOEDHEID, vr. *kabâjikan*.

Ik kan uwe — niet vergelden, *makka tiâda dâpat kita membâlaskan kabâjikanmoe, sahâja tiâda tâw bâlas toewan poenja baai sâma sahâja*, L.

GOEDIG, b. n. zie GOEDHARTIG.

GOEDIGHEID, vr. zie GOEDHARTIGHEID.

GOEDIGLIJK, bijw. zie GOEDHARTIGLIJK.
GOEDKEURDER, m. *orang jang berkenan, jang mâw tarima*.

GOEDKEUREN, b. w. *berkenan, ridlâ, Ar., soeka, mâw tarima*.

Zijn verzoekschrift is niet goedgekeurd, *makka soerat permintânnja itoe tiâda di perkenankan, (itoe tiâda di tarima)*.

GOEDKEURING, vr. *perkenan, karidlâan, ka-soekâan*.

De — van den vorst ontvangen, *menarima karidlâan solthân*.

— wegdragen, *di perkenankan*.

GOEDKOOPE, b. n. *moerah*.

De prijs van de rijst is in dit land zeer —, *makka harga bras dâlam negri ini terlâloe moerah*.

— er dan voorheen, *lebeh moerah derri dhôlo*, L.

— geven of verkoopen, *djoewal moerah*.

Alle stoffen zijn thans zeer —, *makka segalla roepa kâjin sakarang soedah moerah sakâli*.

Duurkoop is —, *bârang jang mâhal djâdi moerah paadda penghabisannja*.

— er, *lebeh moerah, moerâhan*, L.

GOEDKOOPEHEID, vr. *harga moerah*.

Ter zake der — kocht ik dit paard. *kârana harga moerah makka sahâja bli ini koeda*.

GOEDMAKEN, b. w. *ganti roegi*.

—, vergoeden, te gemoet komen, *tampoe, toelong*.

GOEDMAKING, vr. *schadeloosstelling, pengantian roegi*.

GOEDSCHIKS, bijw. *dengan soeka sendiri*.

GOEDSMOEDS, bijw. met overleg, *dengan sahadjânja*.

—, wel te moede, *dengan soeka hâti*.

GOEDSPREKEN, o. w. *instaan, tanggoeng, djâdi hentar*.

GOEDVINDEN, b. w. *berkenan, soed, toeroet soeka sendiri, prâsser, verb. van aprazer, Port.*

Is goedgevonden en verstaan, *makka di perkenankan sarta di pajoeakan*.

GOEDVINDEN, o. *welmeenuen, soeka, perkenan*.

Gij moet naar uw eigen — handelen, *loe mistt toeroet loe poenja soeka sendiri, L., apilâh kirânja toewau hamba mela-koekan perkenan sendiri*.

GOEDWILLIG, b. n. *soeka berhoewat bâjiq*.

—, *bijw. dengan soeka sendiri*.

GOEDWILLIGHEID, vr. *mâw jang bâjiq, mardlât, Ar., moewaddat, Ar.*

GOELIJK, b. n. *mânis, lemah lemboet*.

Een zeer — meisje, *ânaq parampoewan jang terlâloe mânis lakoenja*.

—, *bijw. dengan mânis, dengan bâjiq*.

GOELIJKHEID, vr. *kumanisan, pri jang lemah lemboet*.

GOEMAN, m. *orang soeloh, orang jang perdanekan*.

GOG, n. naam van een volk, (ook gehouden voor den Antichrist), *djoedj*.

GOLF, vr. *ombaq, ombaq, aloen*.

Groote en langzame —, *deining, galombang*.

Eene voortrollende —, *ombaq berâloen*.

De hoogmoed uwer golven, (dicht de zwelling van uwen trots), *galombang ombaqmoe*.

Het bruischen der golven, *genoeroek galombang*.

Het bruischen der golven stillen, *mene-dokkan genoeroek galombang*.

God is de Heer, die de zee met hare golven doet opkomen, *bahoewa Allah djoewa Toehan jang menâjiqkan lûwoet dengan ombaqnja*.

Het vartuig werd door de golven overdekt, *makka tertoe donglah prâhloe itoe olek ombaq-ombaq*.

De Arabische —, *telog qolzom, Ar.*

GOLFACTIG, b. n. *saroepa bergalombang, seperti berombaq*.

—, *slangsgewijze, berkêlo-kêlo*.

GOLVEN, o. w. *berombaq, bergalombang, berâloen*.

—, *wapperen, kibar, berkibâran*.

Doen —, *baperombaqkan, mengibarkan*.

Zachtjes —, *hâli, ngâli*.

GOLVING, vr. *wappering, kibiran, zie GOLF*.

—, *waggeling, djarlé*.

GOM, vr. *getah (gittah), tsamgh, Ar.*

—, *wierook, mayât, Ar.*

—, *elastiek, getah kârét*.

—, *zekere boomgom, dienstig om wonden te genezen, anzaroe, Ar. & Perz. K. O.*

—, (verkeerdelijk genoemd: *getah percha*), *getah pertja, bâlam*.

GOMACHTIG, b. n. *saroepa getah, bergetah*.

GOMBOOM, m. *prihon getah*.

GOMHARS, vr. *dâmar getah*.

GOMLAK, o. *ampâlloe, ambâlloe, mambâlloe, lak, Perz.*

GOMMEN, b. w. *bergetakkan, sâpos dengan getah*.

GOMMER, m. *orang jang boeboeh getah, jang bergetahkan.*
GOMMING, vt. *penggetahan.*
GOMRIJK, b. n. *bánjaq getah.*
GOMWATER, o. *ajer getah.*
GONDEL, vt. *práhoe dájong-dujoengan, tambangan, práhoe tambangan, bidar.*
 — of roeivaartuig der grooten op Palembang, *panjtjálung.*
GONZEN, o. w. *dangong, berdangong, bud-dangong, L.*
 Al de raderen gonsden, *makka berdangonglah segalla djantarâ.*
GOOCHELAAR, m. *penjoelap, toekang soenglap, L.*
GOOCHELAARIJ, vt. *penjoelâpan, permâ-inan toekang soenglap, L.*
GOOCHELEN, o. en b. w. *soelap, soenglap, L.*
GOOCHELSTUK, o. *permâ-inan toekang soenglap.*
GOOCHELTASCH, vt. *baqtjâ toekang soenglap.*
GOOI, vt. *worip, peloetar, pelimpar.*
 Een —, *worip met eenen steen, sapeloetar bátoe.*
 De eerste — hebben, *meloetar bermoela kalinja, meloetar dôlo, melimpar dôlo, L.*
GOOIJEN, b. w. *limpar, loetar.*
 Met steentjes — om te raken, *timpoeq.*
 De hoenders met steentjes —, *timpoeq ajam.*
 Met dobbelsteenen —, *mâjin dádoe, boewang páreh.*
 Zand in de oogen —, *begoochelen, boeboeh práboen.*
GOOJER, m. *jang meloetar, jang melimpar, jang timpoeq.*
GOOIJING, vt. *peloetâran, pelimpâran.*
GOOR, b. n. *bâst, L., pitjah, hâmis, choelof, Ar.*
 — e rijst, *nâst jang soedah bâst.*
 — e melk, *ajer soesoe jang soedah pitjah.*
 — spek, *dâging bâhi jang hâmis.*
 —, vuil, *kôtor, nedjis, tjemar.*
 — linnen, *kâjin kôtor, kâjin tjemar.*
GOORACHTIG, b. n. *boesoeg sedikit, bâst bawoenja.*
GOOREN, o. w. *djâdi bâst, zie GOOR.*
GOOT, vt. *buis, pantjoeran, gôt, verb.*
 —, *opene —, waterleiding, seloeran, seloeran ajer.*
 —, *waardoor het gesmolten metaal vlocit, pendjaliran.*
 —, *greppel, âlor.*
GOOTPLANK, vt. *pâpan seloeran.*
GOOTSTEEN, m. *bátoe gôt, verb., bátoe pantjoeran.*
GOOTWATER, o. *ajer gôt, verb., ajer pantjoeran.*
GOPHERHOUT, o. *kájoe djawser.*
GORD, gorde, vt. *roesoq kupal.*
GORDEL, m. *een riem of band tot steun, buikgordel, pengikat, ikat pinggang, sa-*

perpinggangan, sâboq, anggên, L., min-thaq, Ar.

Een — met een sierlijk slot, zoo als sommige slavinnen dragen, *tâli pending.*
 —, fraaije zijden of andere sjerp, *tjindi.*

Een — dragen, *bersâboq, páke ikat pinggang.*

Een zijden — dragen, *bersâboq tjindi.*
 —, koppel voor wapenen, *sendang, sendangan.*

Een — of koppel over eenen schouder om hebben, *bersawat sendang.*

GORDELGESP, m. *kantjing ikat pinggang.*

GORDELMAKER, m. *toekang tâli pending, pandei ikat pinggang.*

GORDELSLOT, o. *kapâla ikat pending, zie GORDEL.*

GORDEN, b. w. *menjendang, menjâboq.*

Het zwaard op zijde —, *menjendang pedang.*

Zich ten strijde —, *melangkap diri handaq berprang.*

GORDIJN, vt. *kulamboe, kelamboe.*

Zwaar —, *tirei.*

—, behangsel, dat weggenomen kan worden, *tâbir.*

De goudstoffen — en, die zeven dubbel op afstanden (om de rustkoets) hangen, *tirei kalamboe jang kaâmâsan toedjoh lâpis.*

De — en ophalen, *sangkap tirei, kassî nâjig kalamboe, L., menâjikan kalamboe.*

De — laten vallen, *lâbohkan tirei, kassî teoron kalamboe.*

— voor de deur van eene tent of van een huis, *soerâdiq, Ar.*

De — een weinig ophalen, *menjingsing tirei, (kalamboe.)*

De — en open schuiven, *boeka kalamboe.*

De — en toedoen, *toetop kalamboe.*

Voor die zaak is eene — geschoven, *itoe perkâra soedah di toetop.*

De audientiezaal met — en en een gehemelte versieren, *menghiâst balei roewang pengudâpan derri paadda tâbir dan lángit.*

GORDIJNRIJNG, m. *tjintjin kalamboe.*

GORDING, vt. *gjitouw, tâli menjingsing lâjar.*

—, verlindingstouw, *stinggî.*

— van eene beschoeiing, *bâloq ikâtan.*
GORGEL, m. *strot, koengan, kórong-koengan, rongkong.*

GORGELDRANK, m. *obat berkoemor.*

GORGELEN, o. w. *koemor, berkoemor.*

Het aangezigt wasschen en —, *bâsoh (tjoeti) moeka dan berkoemor, Tsir.*

GORGELING, vt. *koemoeran.*

GORGELKLEP, vt. *toetoeapan kórong-koengan.*

GORGELPLIP, vt. *zie LONGPLIP.*

GORS, vt. *tânah jang di djadikan ajer pásang, tânah bahâroe.*

GORT, vt. *bidji sje-ir.*

GOED, o. *amas, mas, L., kentjana, Jav., dzahab, Ar.*

—, dat uit de mijn komende, met zilver of koper vermengd is, *amas pádoe.*

Hoog, oud —, *amas toewah, palangkis.*

Ligt, slecht, jong —, *amas moeda.*

Fijn —, *amas kardjung, kamágar, Tern.*

—, zoo als het zuiver uit het gebergte komt, *amas godrati.*

Slecht —, *amas boeroeq, (boero).*

Vast —, *amas pádjat.*

Digt met — bestrooid, *sasamboeran amas.*

— van 10 metoe of 24 karaat, *amas sapoeloh metoe.*

Getemperd —, dat glanst, *amas jang soedah tersapoh.*

De eigenaar van het — (geld), d. i. de schuldeischer, *jang ampoenja amas, H. K. 10.*

Met — overtrekken, *menjáloet dengan amas, bapersáloektan amas.*

Overtrokken met —, *tersáloet dengan amas.*

Een blad —s, *tunqah, práda amas.*

Geslagen —, *mas jang tertimpa.*

Gesmolten —, *mas antjor.*

In — werken, *kardja mas.*

Het is niet alles — dat er blinkt, *maski bekilap belon djádi mas, L., segalla roepa kájin belom djádi soetrá, (d. i. : alle stoffen zijn nog geene zijden stoffen).*

Het — der zon, *sinar mata hárt.*

— in de Eur. wapenkunde, *koening.*

— bezitten, *ber-amas.*

GOUDACHTIG, b. n. *saroepa amas.*

GOUDADER, vt. *oerat amas.*

GOUDBERG, m. *goenong mas.*

GOUDBEURS, vt. *pondi-pondi mas.*

GOUDBLAADJE, o. *dáwon baddia mas, práda mas.*

GOUDDORST, m. *lóba akan mas.*

GOUDDRAAD, o. *káwat mas, songkit, loelot. —werk, karangan.*

GOUDDRAADTREKKER, m. *orang jang tárég káwat mas.*

GOUDEN, b. n. *amas, mas, amásan, ka-amásan.*

— vaten, *bádjan jang kaámásan.*

— voor hoofdsiersel, *tapáram amas.*

Een geheel — stoel, *korsi jang saberhanánja amas djoega, karosé jang sa moewánja mas djoega.*

Een — keten, *ranté mas.*

— tor, *koembang mas.*

— bruiloft, *hárt rája orang jang soedah káwin lima poeloh táhon lamánja, perdjamoewan jang kaámásan.*

GOUDERTS, m. *tánah mas.*

GOUDGEEL, b. n. *warna mas.*

GOUDGELD, o. *amas, mas, H. K., oewang mas, derluam amas.*

GOUDGEWIGT, o. *bongkal, ongeveer 24 à 25 sp. m.*

—, goudschaaltje, *timbangan pandei mas.*

GOUDGLID, o. *táht mas, trá mas.*

GOUDGROEF, vt. zie GOUDMIJN.

GOUDKEVER, m. *légé mas.*

GOUDKLEUR, vt. *warna mas.*

GOUDKLEURIG, b. n. *berwarna mas, warna amas-amásan.*

GOUDKLOMP, m. *kipal mas.*

GOUDKUST, vt. *pasisir mas.*

GOUDLAKEN, o. *kájin jang kaámásan, soendoes, Ar., dajábidj, Ar., zarbáf, Perh.*

GOUDLAKENSCH, b. n. *warna mas.*

GOUDMAKER, m. *pandei kimitá, Ar., van het Gr.*

GOUDMAKERIJ, vt. *kimitá, Ar. van het Gr.*

GOUDMIJN, vt. *tambang mas, mariaw mas, galian mas, kólong mas.*

GOUDMUNT, vt. *amas, mas, oewang mas.*

GOUDPOEDER, o. *amas loemat.*

GOUDSBLOEM, m. *saroenei, saroeni.*

GOUDSCHAAL, vt. *narátja títang mas, dá-tjing boewat títang mas.*

GOUDSCHUIM, o. *sánga mas.*

GOUDSLAGER, m. *toekang títapa mas.*

GOUDSMID, m. *pandei amas, toekang mas, tátam.*

GOUDSMIDSBOOR, vt. *grini.*

GOUDSMIDSKNECHT, m. *hanba pandei amas, boedjangnja toekang mas.*

GOUDSMIDSOVEN, m. *dápor toekang mas, L., foerna pandei amas.*

GOUDSMIDSWINKEL, m. *kadei pandei amas, toko toekang mas.*

GOUDSTEEN, m. *bátóe oedjian.*

GOUDVERW, vt. *tjat mas.*

GOUDSTOF, vt. *kájin amas-amásan, songgét, Jav.*

Een kleed van — aanhebben, *berkájin amas-amásan, S. R. 97.*

GOUDVERWIG, b. n. *berwarna amas, warna mas.*

GOUDVIJLSEL, o. *tátar amas.*

GOUDVISCH, m. *ikan amas, ikan mas.*

De — eet muggeneijeren, *makka ikan mas itoe mákan telór njámog.*

GOUDVISSCHER, m. in het zand eener rivier, *orang tjahárt mas pásir, orang jang mentjahárt amas oerei.*

GOUDWERK, o. *boewátan mas, kapandean amas.*

GOUDWERKER, m. *pandei kardja amas, toekang mas.*

GOUDZAND, o. *pásir mas.*

GOUDZUCHT, vt. *lóba akan amas.*

GOVERNEMENT, o. (ond. w.) *goebermèn, verb., pamarintáhan, tadbir, Ar.*

GOUBERNEUR, m. (ond. w.) *goebornoer.*

— generaal, *goebornoer djendral.*

— eener provincie, *panglima, (Inl.) qú-id, Ar.*

GOVERNANTE, vr. (ond. w.) opvoedster, *inang pengasoh, dajang perwara*.

GRAAD, m. *daradjat*, Ar. = $\frac{1}{360}$ cirkel.

Tien —, *sapoeloh daradjat, (tapaq)*

De minuten van eenen —, *mata daradjat*, zie BREEDTE.

— van het kompas, *mata padoman*.

De graden der schaduw, *tapaq bajang*.

— van goud, *mattoe, metoe*, zie KARAAT.

— van bloedverwantschap, *poepoe, poepoewan*.

Derde —, *poepoe jang katiga*.

In den hoogsten —: (buitengemeen.) *terlâloe amat*.

Den hoogsten — bereikende, *anijat*, Ar.

Akademische —, *daradjat madrasah*.

GRAADBOEK, o. *kitab peta lawoet, boekoe karto laut*, L.

GRAADBOOG, m. *boesor, daradjat, pengoeokor katinggian*.

GRAAF, vr. *tambilang, penggâli*.

Inlandsche — of houwel, *pâtjol*.

—, schop, *tjangkol, sukop*, verb.

GRAAF, m. (dit woord is niet vertaalbaar, doch *râden & adpati* grenzen er aan).

GRAAFWERK, o. *pekardjâan orang menggâli*.

GRAAG, b. n. lust tot eten hebben, *lâpar, soeka mâkan*.

—, gewild, *lâkoe*.

De suiker is thans niet —, *goela ttâda lâkoe sakarang*.

—, bijw. gaarne, *dengan soeka*.

GRAAGTE, vr. *graagheid, lâpar, sjahwat mâkan*.

GRAAN, o. allerlei koorn, *djoewal-djoewâlan, perhoemâan, bidji-bidji-an*, gewoonlijk: *pâdt*, het inlandsche —.

— van vroegeren oogst, *oesang*.

GRAANGEWAS, o. *perhoemâan pâdt, pâdt*.

GRAANHANDEL, m. *dagangan pâdt*.

GRAANHANDELAAR, m. *orang djoewal pâdt*.

GRAANKAR, vt. *pedâtt*.

GRAANMAAT, vr. *soekâtan*.

— op Palembang, = 60, *kâti, bâl*.

GRAANMARKT, vr. *pâsar pâdt, pakan pâdt*.

GRAANSCHUUR, vr. *loemboeng, L., djalâpang*.

GRAAT, vr. *toelang ikan*.

Deze visch heeft veel —, *ini ikan bânjaq toelangnja*.

Visch eten tot de graten toe (met — en al), *mâkan ikan katta toelangnja*.

Van de — vallen, *djâdi koeroes sakâli, djâdi koeroes kring*.

GRAAUW, b. n. *kelâboe, warna hâboe*.

De lucht staat —, *lângut bermêga, âda tedoh, L.*

GRAAUW, o. *orang hina-dina, orang ketjil*, (— zoo als in Europa kent men in Indië niet).

GRAAUW, m. *snaauw, kâta djarâkah*

GRAAUWACHTIG, b. n. *warna kelâboe*.

GRAAUWEN, o. w. *djarâkah, mâké, nga-roeng*.

Als hij te huis komt doet hij niets dan —, *kâlœ dia poelang lantâs mâké sâdja, L.*

GRABEL, vr. zie GRABELING.

Zijn geld te — gooijen, (verkwisten), *memboeroeskan hartânja*, (in den letterlijken zin: *boewany oewany derri djandêla bêar di reboet orang*.)

GRABELLEN, o. w. *reboet, raboet, poengot-poengot, lôko-lôko*.

GRABELING, vr. *pereboetan, reboet-reboet*, dit beteekent ook: om het zeerst.

GRACHT, vr. *pârit*.

Alle straten en — en, *segalla leboh dan pârit*.

Eene drooge —, *pârit jang kring*.

Aan de overzijde der —, *di sabrang pârit*.

Eéne —, *saboewah pârit, pârit sabâ-tang*.

Eene — graven, *menggâli pârit*.

GRACHTWATER, o. *ajer pârit*.

GRAF, o. *goebr, Ar., goeboer, maqbarat, Ar.*

Heilig —, *karâmat, Ar., astâna, astân, Perz.*

Wij allen wandelen naar het —, *kâmi orang samoewâ berdjâlan ka-goeboer*.

Chineesch —, *sentiong*.

Holte in de zijde van het —, soort van — spelonk, *leldoen, Ar., lehd, lehed, L.*

Een lijk in het — leggen, *tânam orang mâti*.

Op den rand des — s staan, *kampir mâti*.

In het — dalen, *toeron di goeboer*.

GRAFBOOM, m. *pohon kembôda*.

GRAFDOEK, m. *kafan, kâjin kafan*.

GRAFENGELLEN, m. meerv. de twee —, *monkir wa nakir, Ar.*

GRAFGESTEENTE, o. *bâtoe goeboer, missan*.

GRAFKAPEL, vr. (eens konings), *langar, goebr-râdja*.

GRAFKELDER, m. *lehed, van lehdœn, Ar., kandong*.

GRAFKUIL, m. *tiang goeboer*.

GRAFMAKER, m. *toekang goeboer*.

GRAFNAALD, vr. *tiang goeboer, nisjân goeboer*.

GRAFPLAATS, vr. *tampat goeboer*.

GRAFPLANK, vr. die staande, eenige beeldtenis aanduidt, *tâboet*.

GRAFSCHRIFT, o. *soerat âlâmat goeboer*.

GRAFSPELONK, vr. *lehed, lehd, Ar. enz., leldœn*.

GRAFSTEDE, vr. *tiang goeboer*.

GRAFSTEN, m. *bâtoe goeboer, mahêsan, missan*, verbast. van *nisjân, Perz., tâboet, Ar.*

GRAF TOMBE, vr. *tjandj, margad, Ar.*

Chinesche —, *sentiong*.

GRAM, b. n. *geram, Perz., morka, Hoft., amârah, mârâh, L., ngaran, ngeram*.

— tegen zijnen broeder zijn, *ngawan*

- atas soedaránja, *márah sama soedaránja*, L.
- De koning was — op den priester, *makka rádja poon morkálah atas imám*.
- GRAMMOEDIG, b. n. *prang proes, brangásan*, L.
- GRAMMOEDIGHEID, vt. *prí prang proes*.
- GRAMSCHAP, vt. *morka, kahangátan morka, ngaran*.
- Opdat mijne — niet uit en vare als een brandend vuur, *sopája djangan kahangátan morkáko kalewar seperti ápi bernjála*.
- Verborgen —, *amboel*, L., *amárah jang tersoemboeni, morka jang báthin*, Hofst.
- GRAMSTORIG, b. n. zie Boos en GRAM.
- GRANAAT, vt. vrucht, *dalima, boewah dalima, rommán*, Ar.
- De roode of volle —, *dalima soesoen*, —, steen, *jágoet*, Ar.
- GRANAATBLOESEM, vt. *boenga dalima, kumbang dalima*, L.
- GRANAATBOOM, m. *pohon dalima*.
- , die alleen bloesems, maar geene vruchten draagt, *wantah*.
- GRANAATKERN, vt. *bidji dalima*.
- GRANAATSCHIL, vt. *koelit boewah dalima*.
- GRANIETSTEEN, m. *bátotoe betoel*.
- GRAP, vt. *sanda, goeroe, djínaka, pemájinan*.
- pen maken, *bersanda-goeroe, berdjináka, kótjah, kátjah*.
- Uit de —, *májin-májin sádja*.
- GRAPPENMAKER, m. *orang djínaka, badoet*, Jav.
- GRAPPIG, b. n. *berdjínaka, djógé*.
- GRAS, o. *roempoet, rompot*.
- Welriekend —, *sarè, serè*.
- Lang, grof —, *lembang*.
- Gekamd —, (Cynosurus), *roemppet karbau*.
- Een schadelijk —, dat op uitgemergelde gronden groeit, *teké, koesoe-koesoe*.
- Het — maaijen, *pôtong roempoet*.
- Het — verdort, de bloem verwelkt, *roempoet djádi kring serta boenga poon lájoe*.
- uit moerasige gronden, *roempoet ráwah*.
- Op het — uitspreiden, *hamparkan di atas roempoet*.
- Hooge plekken —, die in den regentijd niet slijkerig worden, *blèq-blaq*.
- Ik zal er geen — over laten groeijen, *kita máw boeroe-boeroe itoe pekarjáán*.
- Bij hooi en bij —, *terkádang-kádang, ttáda tantoe, sriny-sring*, L.
- soorten, *roempoet-roempoetan*.
- GRASCHTIG, b. n. *berroempoet*.
- GRASBLOEM, vt. *boenga roempoet, kumbang roempoet*.
- GRASBOTER, vt. (ofschoon de koeijen in Indië gras eten, is hare boter wit, zoodat men bij omschrijving zou moeten zeggen: *minjaq sápt Wolanda jang mákan roempoet*), zie BOTER.
- GRASDUINEN, o. meerv. *boekit berroempoet*.
- Fig. in — gaan, *bersoeka-soekáán*.
- GRASGROEN, b. n. *warna roempoet, hidjoe roempoet*.
- GRASJE, o. *sa-lei roempoet*.
- GRASLAND, o. *tánah roempoet*.
- GRASLOOK, o. *báwang ketjil, báwang roempoet, koetjaai*, Chin.
- GRASMAAIJER, m. *toekang roempoet, toekang pôtong roempoet*.
- GRASMES, o. *arit, harit*, Jav.
- GRASPERK, o. *pétaq roempoet, tánah roempoet*.
- GRASPLANT, vt. *pohon roempoet*. (*Pohon* wordt van het plantje zoo wel als van den boom gezegd).
- GRASRAK, o. van bamboes om gras te dragen, *soendoeng*.
- GRASVELD, o. *tánah roempoet*.
- GRASVLAKTE, vt. *pádang roempoet*.
- van hoog gras, *pádang lálang*.
- GRASVREND, b. n. *jang mákan roempoet*.
- GRASZODE, vt. *koelit roempoet*.
- GRATIG, b. n. *bánjaq toelang ikan, penoh dengan toelang ikan*.
- GRAVEEL, o. zekere ziekte, *sákit bátotoe*.
- GRAVEELCHTIG, b. n. *berpenjákit bátotoe, karangan*.
- GRAVEELIG, b. n. zie GRAVEELCHTIG.
- , duur, *máhal*.
- GRAVEELSTEEN, m. *bátotoe kakempoengan*.
- GRAVEERDER, m. *pengoekir, pandei mengoekir*.
- GRAVEERIJZER, o. *páhat pengoekir*.
- GRAVEERKUNST, vt. *ilmoe oekir*.
- GRAVEERNAALD, vt. *djarom oekir*.
- GRAVEERSEL, o. *oekiran*.
- , het graveren, *pengoekiran*.
- GRAVEERWERK, o. *pekarjáán mengoekir*.
- GRAVEN, b. w. *gáli, loembi*, L.
- Eene put —, *gáli soemoer*, L., *gáli prigí*.
- GRAVER, m. *orang gáli tánah*.
- GRAVEREN, b. w. *oekir, mengoekir, tjongkal*.
- Op steen —, *mengoekir bátotoe*.
- , o. *oekiran*.
- GRAVING, vt. *penyngalian*.
- GRAZEN, o. w. *mákan roempoet di pádang, meroempoeti*.
- GRAZIG, b. n. *penoh dengan roempoet, berroempoet*.
- e weide, *tánah roempoet, tánah jang berroempoet*.
- GREB, vt. zie GREPPEL.
- GREEL, o. zie GAREEL.
- GREEN, o. in · greenen hout, *kájoe tsanawbar, kájoe gerén*, verb.
- GREEP, m. het grijpen, *penangkápan*.
- van een zijdgeweer, *hoeloe, sampaq*.
- van eene lans, *sampaq, landéan*, Jav.

—, handvol, *ganggam*, *sa-ganggam*.
GREIN, o. zekere stof, *grim*, verb., *tsoef*, Ar.
 —, wigkje, *nelt*. (de zwaarte van cenc rijstkorrel in den bast), *pâk sabilji*.
 —, wegende zes of zeven haren van een muilezelsstaart, *sjâ-irat*, Ar.
GREINEN, b. n. *derri paadda tsoef*, *grim*. verb.
GREINTJE, o. zie **GREIN**.
 —, zeer klein voorwerp, stofdeeltje, *sa-dzarrah*.
 Hij heeft geen — verstand, *tiâda sakâli âqal boedinja*.
GRENDEL, m. *sôsôqkan & sôsôk-an*, *pengantjing*, *kantjing*, L., *pâsaq*, *lâki*.
 — der deur, *pengantjing pntoe*.
 De — en der aarde, *pâsaq boemi*.
 Den — op eene deur schuiven, *toetop kantjing pntoe*.
GRENDELBOOM, m. *sakat*, *kâjoe sâkat*.
GRENDELEN, b. w. *kantjingkan*, *mengantjing*. *toetop pengantjing*, *toetop kantjing*.
GRENDELSLOT, o. *koentji pengantjing*.
GRENIKEN, o. w. zie **GRINIKEN**.
GRENS, vr. *pntggir*, *penntggir*, *peringgân*. *sjarbiat*, Ar., *tepi*, *tanggurrân*, L., *had*, Ar., *bâtas*, *bâtas*, *batâsan*, *wâtas*, *wates*. Jav., *tiré*, *rangkah*, Jav.
 De — zen bepalen, *menantoekan penntggir (wâtas, L.)*, *tânah*.
GRENSSCHEIDING, vr. *perbetâsan*, *simpâdan*, *tabûd*, Ar.
GRENSSLOOT, vr. *pârit wâtas*, *pârit penntggir tânah*.
GRENSTEEN, m. *bâtoe wâtas*, *bâtoe tepi tânah*.
GRENSTEKEN, o. *tanda wâtas*, L., *tânda pntggir tânah*.
GRENSWEG, m. *djâlan sa-pandjang pntggir tânah*.
GRENZEN, o. w. *berpntggir*, *âda di wâtas*. *menepi*, *dompat*.
 Het gebied van Palembang grenst aan dat van Bengkuluen, *makka tânah Palimbang itoe berpntggir dengan tânah Bangkahoeloe*, *tânah Palimbang itoe âda di wâtas tânah Bangkahoeloe*, L.
 Aan elkander —, *berdompat-dompâtan*.
GRENZENLOOS, b. n. *tiâla berhingga*, *tiâda wâtasnja*, *tiâda hingganja*.
 De uitgebreidheid van het heeal is —, *loewasnja samista âalun itoe tiâda berhingga*.
GREPPEL, vr. *alor*, *aloeeran*.
GRETTIG, b. n. *loba*, *birâht*, *ber-ingin*.
 — naar goud, *loba akan anas*. (mas).
 — naar kennis, *birâht akan ilmoe*.
 — naar spijs, *lâpar*.
 —, bijw. *dengan loba*, *dengan ingin*.
GRETHIGHEID, vr. *honger*, *lâpar*.
 —, *trek*, *lust*, *ka-inginan*, *loba*.
GRIEF, vr. *sâkit hâti*. *ibâ*, *randj*, Perz., *ghotstat*, Ar., *malâl*, Ar.

GRIEVEN, b. w. zeer doen, *meloekâ-i*, *menjâkûkan*, *menjâkiti*, *békin sâkit*.
 —, leed gevoelen, *merasâ-i doeka*.
 —, diep bedroeven, *mendoeka-tjitâkan*, *békin sâkit hâti*, L., *toesoq*, *menjoesâhi*.
GRIEVING, vr. *perboewâtan jang menjâkitkan hâti orang*.
GRIEZELEN; o. w. *gometar*, *ketar*, *katâr*.
GRIEZELTJE, o. *sedikit sakâlî*, *sa-dzarrah*.
GRIF, bijw. *vlot*, *vlug*, *lantjar*.
 — lezen, *lantjar membâja*.
GRIFFEL, vr. *qalam bâtoe*, *penna bâtoe*, L.
GRIFFELEN, b. w. zie **ENTEN**.
GRIFFEN, b. w. zie **ENTEN**.
 —, inprenten, *gravcon*, *iinschrijven*, *menjoerat*, *mengoekir*.
 Gegrift, *teroekir*, *tersoerat*.
GRIFFIE, vr. zie **GRIFFEL**.
 —, (kanselarij), *bilij penjoerat hoekoem*.
GRIFFIER, m. *penjoerat hoekoem*, *kâtib*.
GRIFFIERSCHAP, o. *djawâtan penjoerat hoekoem*, *dâdjat kâtib*, Ar.
GRIFFOEN, m. *garoeda*, *groeda*.
GRIFT, vr. *pârit*.
GRIJNEN, o. w. *soengoet*, *tângis*, *menângis*.
GRIJNIG, b. n. *bersoengoet*, *bertângis-tangisan*.
 —, *wrevelig*, *bingis*.
GRIJNS, vr. *masker*, *tôpêng*, *toeping*.
GRIJNSAARD, m. *orang bersoengoet*, *toekang tjômél*.
GRIJNZEN, o. w. *kennjoet*, *sringéh*, *sringeh*.
 Zijne vrouw grijnsde hij toe, *bininja itoe-poon di kennjoetnja*.
 —, *knorren*, *tjômél*, *soengoet*.
GRIJPF, zie **GRIJFVOGEL**.
GRIJPF, vr. zekere ziekte, *sâkit pilaq kôrongkoengan*.
GRIJPEN, b. w. *tangkap*, *pégang*, *sambar*, *tjâpei*, *djâbat*.
 Eenen visch in de rivier —, *tangkap ikan di kâlt*, L., (soengei).
 Met de klauwen —, zoo als roofvogels, *sambar*, *menjambar*.
 De griiften kwam met de klauwen —, *garoeda dâtang menjambar*.
 —de, (als ter vlugt iets wegnemende), *mochtalis*, Ar.
 Naar de maan —, *handaqmentjâpei boelan*.
 De godin daalde neder en Sang greep naar haar en zij vlood henen, *makka déwi poon teoron makka di tjâpei oleh Sang makka déwi poon lârt*.
 Plaats —, *djâdi*, *berlâkoe*.
 Grijp het zwaard, *péngangh pedang*.
 Iemand in het hart —, *mendjâbat orang paadda hatinja*.
 Bij de hand —, *berpégang tângan*.
 Eenen dief —, *tangkap pentjoert*.
 Iemand bij de ooren —, *pégang sa-orang paadda telinganja*, (koepingnja).
 Dat zij gegrepen worden in hunne aanslagen, *béjarlah ta di tangkap di dâlam honar-honarnja*.

GRIJFVOGEL, m. *hâlang, hoelung-hoelung*, zie **GRIFFOEN** en **GIER**.

GRIJS, b. n. *jang poetih ramboet, jang âdu ramboet poetih, oeban, hoeban*.
Een stokoud en — man, *sa-ôrang oedar jang poetih ramboetnja*.
Een grijze baard, *djenggoet poetih*.
Grijze stof, *kâjin kelâboe warnânja*.
Grijze haren, *ramboet poetih*.
De grijze oudheid, *zamân di hoeloe kâla*.

GRIJSAARD, m. oud man met grijze haren, *ôrang toewah jang poetih ramboetnja*.

GRIJSACHTIG, b. n. *kelâboe, warna hâboe*.

GRIJSHEID, vt. *oeban*.
Ouderdom en —, *katoewahan dan oeban*.
De — is eene sierlijke kroon, zij wordt op den weg der gerechtigheid gevonden, *makka oeban itoe makota perhiâsan paadda djâlan adâlet itoe kadapâtan*.

GRIJZELEN, o. w. zie **GRIEZELEN**.

GRIJZEN, o. w. *djâdi oeban, ramboet djâdi poetih*.
Hij wordt grijs, hij grijst, *makka ramboetnja djâdi poetih, makka ta djâdi oeban*.

GRIJZIGHEID, vt. zie **GRIJSHEID**.

GRIL, vr. *huivering, galigi*.
—, *kuur, tingkah*.
Die juffer heeft veel —len, *itoe nonna âda bânjaq tingkahnja*.
—, *grap, sanda-goeroe*.

GRILLEN, o. w. *gometar, galinggam*.
—, *afgrijzen hebben, kena seram, râso ngeri*.

GRILLIG, b. n. *kadînginan, gometar sedikit*.
—, *dat huivering verwekt, ngeri*.
—, *eigenzinnig, bertingkah, battingkah, L., prang-proes*.

GRILLIGHEID, vt. *dîngin, gometar*.

GRILLING, vr. *huivering, geligi*.

GRILZIEK, b. n. *bertingkah, prang-proes*.

GRIM, vt. zie **GRIMMIGHEID**.

GRIMAS, vt. *kennjoet*.
—sen maken, *kennjoetkan*.

GRIMBEKKEN, o. w. *toendjoeq moeka*.

GRIMLACH, m. *sinnjoem*.

GRIMLACGEN, o. w. *sinnjoem, tersinnjoem, mæssêm, L.*
En zij grimlachte spijtig, *serâja tersinnjoem ngeran ta. S. R. 30*.
De prinses zeide terwijl zij grimlachte, *makka poetri berkâta serâja tersinnjoem*.
De vorstin wierp eenen schuinschen blik en grimlachte over de prinses, *makka toewan poetri poon mendjeling serâja tersinnjoem ngeran akan toewan poetri. S. R. 30*.

GRIMMEN, o. w. *garat, grat, girgetam, L.*
—, *brullen, manikas*.
—, *zuur zien, bermoecka mâsam, melihat mâsam*.
—, *huilen, menângis*.
—, *toornen, aangaan, amârah, mârah, morka, goesar*.

GRIMMIG, b. n. *bingking, amat hângat, pe-*

amârah, jang ampoenja kahangâtan morka, jang hângat amârah, jang terlâloe amat mârâh, L., terlâloe sângat, (van straffen).
Een — Heer, (God), *Toehan jang kahangâtan morka*.
Een — e tijger, *hartmaw (mâtjan, L.) jang boewas, mâtjan gâlaq, L.*
Een — groene, *ôrang pe-amârah, ôrang jang terlâloe amat mârâh*.

GRIMMIGHEID, vt. *ngaran, ngeran, kahangâtan amârah*.
— van God, *morka Allah*.
In — vertrappen, *menyindjaq sedang kahangâtan amârah*.

GRINNIKEN, o. w. *tjârit*.

GRINT, vt. *grof zand, kursik, pâsir kâsar*.

GRIPPEL, vt. zie **GREPPEL**.

GRISSEN, b. w. *mentjoeri, groemoet, L.*

GRISSEER, m. *pentjoeri*.

GROEF, vt. *aloean, ladjoeer*.
—, *kuil, lobang*.
—, zie **GRAP**.

GROEFIJZER, o. *linggis*.

GROEI, m. *toemboehan*.
Die boom heeft zijnen vollen — nog niet, *makka pôhon itoe belom sampé toemboehannja*.
Dat kind heeft zijnen vollen — nog niet, *makka ânaq itoe belom sampé besaarnja*.

GROEIBAAR, b. n. *jang dâpat toemboeh, jung bôleh toemboeh*.

GROEIJEN, o. w. *toemboeh, bertoeboeh*.
—, *als gras, bertoeboeh seperti roempoet*.
—, *als metaal, rânâq*.
Meer en meer —, *mâkin besaar, mingkin besaar, L.*
Niet willen —, (van achterlijke kinderen), *koevitét*.
Een hoofd op hetwelke geen haar groeit, *kapâla jang tiâdu toemboeh ramboet*.
Een boom groeit tot hij sterft, *makka pôhon itoe toemboeh sampé mâti, (sahingga mâti)*.
De rijst groeit (slaagt) in dit seizoen niet, *makka moesim ini pâdt tiâda djâdi*.

GROEIKRACHT, vt. *goewat toemboehan*.

GROEIJING, vt. *toemboehan*.

GROEISEL, o. *toemboeh-toemboehan*.

GROEIZAAM, b. n. *jang menoemboehkan*.
Een voor de planten en kruiden groei-zame regen, *hoeltjan jang menoemboehkan segalla tânâm-tâmânan dan sâjor-sajoeran*.

GROEIZAAMHEID, vt. *prang menoemboehkan*.

GROEN, b. n. *hidjaw, hidjoe, wilis, Jav.*
—, *frisch van gebladerte, sagar, segar, chadlir, chadlir, Ar., châlir, chazir, verb.*
De kleeding der koningskinderen is —, *pekâjin ânaq râdja itoe hidjoe warnânja, (bij de Maleijers)*.
Donker —, *hidjoe toewah*.
Ligt —, *hidjoe moeda, wilis, hidjoe gâdong*.
Een — blad, *dâwon hidjoe*.

— verwen, *târoh tjat hidjoe, lâbor dengn tjat hidjow.*
 — geschilderd, *soedah di tjat hidjoe.*
 —, onrijp, *mangkal, belom mâsaq, belon mâtang, L.*
 —e vruchten, *boewah-boewah bahâroe.*
 —, nog oningewijd, *bahâroe, bâroe, L.*
 Een —tje, *orang bâroe.*
 — moes, *sâjor-sajoeran.*
GROEN, o. *warna hidjoe, warna hidjaw, gâdong.*
 Het — is goed voor het oog, *warna hidjoe itoe bâjig paadda mâta.*
 In het — gekleed, *pâkê hidjoe, pâkei hidjaw.*
GROENACHTIG, b. n. *saroepa warna hidjoe.*
 — geel, *wilis koening.*
GROENBOEK, m. *toekang sâjor.*
GROENEN, o. w. groeijen, *toemboeh.*
 —, groen worden, *uitspruiten, toenas, bertoenas, djâdi hidjoe.*
GROENHEID, vt. *hidjoe, warna hidjoe.*
GROENIG, b. n. *saroepa warna hidjoe.*
GROENKOOPEL, m. *orang djoewal sâjor-sajoeran, toekang sâjor.*
GROENMAN, m. *toekang sâjor.*
GROENMAND, vt. *bâkol sâjor.*
GROENMARKT, vt. *pâsar sâjor-sajoeran.*
GROENSEL, o. *segalla djenis hidjoe-hidjoewan, roepa-roepa sâjor.*
GROENTE, vt. het groen van boomen of planten, *bârang hidjoe-hidjoewan, dâwon-dâwon.*
 —, moes, *sâjor, sâjor-sajoeran, midjoe-midjoe, baql, Ar.*
 — eten, *mâkan sâjor.*
 Zekere —, die raauw gegeten wordt, *poetat.*
 Zekere wilde —, *kuddji.*
 Zekere chinesche —, *tang-o.*
GROENTJE, o. een nog niet ontgroende, *moe-rid bâroe jang belom di sângsarâkan.*
GROENTUIN, m. *kebon sâjor.*
GROENVERKOOPEL, m. zie **GROENKOOPEL**.
GROENVROUW, vt. *parampoewan jang djoewal sâjor.*
GROEP, vt. *goot, gôt, verb., seloeran.*
 —, verzameling, *perhimpoeenan, pekoempoelan.*
 Eene — beelden, *perhimpoeenan pâtongpâtonq.*
GROET, m. *salâm, Ar., taslim, Ar., soembah, tâbeq, tâbêh, L.*
 Eenen — geven, *membri salâm, kassî tâbêh, L.*
GROETEN, b. w. *membri salâm, soembah, kassî tâbêh, L.*
 Elkander —, *soembah menjoembah.*
 Met den degen —, *membri hormat dengan pedang.*
 Met de vlag —, *membri hormat dengan bandêra.*
 Met het geschut —, *membri hormat dengan mariam.*

Eenen koning —, *soembah kapada râdju.*
 Groet mijnheer voor mij, *kirim (bilang) kita poenja tâbêh sâma (paadda) toewan.*
GROEVE, vr. zie **GROEF**.
GROEVEN, b. w. *memboewat aloeran.*
 Eene zuil met den beitel —, *pâhatkan aloeran dâlam tiang bâloe.*
GROEZE, vr. *hidjoe-hidjoewan bahâroe.*
GROF, b. n. tegenst. van *sijn, kâsar, djâ-rang, kabang.*
 — linnen, *kâjin kâsar, kâjin djârang.*
 — on dik, *bongkat.*
 — garen, *benang kâsar.*
 — van korrel, *kombong.*
 — vlas, *katân kâsar.*
 — zand, *karsik.*
 — geschut, *mariam besaar.*
 — schrift, *hoerof besaar.*
 — geld, *oewang besaar, derham besaar.*
 — geld winnen, *berlâba bânjaq, ber-oleh bânjaq oewang, dâpat bânjaq oewang.*
 Grove verteeringen maken, *memboeroeskan bânjaq oewang.*
 Eene grove plank, *pâpan kâsap.*
 Een grove, ruwe steen, *bâloe kâsap.*
 —, lomp, *boersch, kâkoe, kâsar.*
 — van verstand, *bôloh, goblok, L.*
 — van ligchaam, *sterk, wel gespierd, tegap.*
 Een — vel, *koelût kâsar, of kâsap.*
 Eene grove fout, *salâh besaar.*
 Het kind maakt het waarlijk al te —, *makka anaq itoe soenggoeh terlâloe amat nâkal, (delap, L.).*
 — van maaksel, *boewâtunnja kâsar.*
 Grove, harde woorden, *kâta jang brat, M. R. 146.*
 — spelen, *betâroh bânjaq oewang.*
 —, onwellevend, *kôrang bahâsa, pangkoh, tjâboel.*
GROFACHTIG, b. n. *kâsar sedikû.*
GROFHEID, vt. *prf jang kâsar, kakasâran, kâsar.*
 De — van de zijde, *kâsarnja kâjin soetra itoe.*
GROFLIJVIG, b. n. *gemoq, goemoq.*
GROL, vt. zie **BEUZELING**.
 —, zotternij, *tingkah jang gila.*
GROLLEN, o. w. *tjômêl, L., soengoel, râdjoq.*
 —, zie **KROLLEN**.
GROLLIG, b. n. *soeka bersanda-sanda, djinâka.*
GROM, o. *ist proet ikan.*
 —, vuiligheid, *bârang kôtor, tâht.*
GROMMELEN, o. w. *goeling.*
 In het slijk —, *berkoebang.*
 In het water —, *indam.*
GROMMELIG, b. n. *kôtor, L., tjamar, nedjis.*
GROMMELING, vt. *goelingan.*
 —, vuiligheid, *loempoeer, kôtor, tjamar, nedjis, tâht.*
GROMMEN, o. w. *tjômêl, L., merâdjoq.*
 —, b. w. het ingewand uit visch nemen, *boewang ist proet ikan.*

GROMMIG, b. n. *knorrig, tjómél-tjómél, L., rádjoq.*
 —, onzuiver, *tiada brisih.*
 —e visch, *ikan jang tiada di boewang kótornja.*

GROMMIGHEID, vr. *kalakoevan orang tjómél.*

GROMPOT, m. en vr. *orang jang tjómél-tjómél sádja.*

GROND, m. (aarde), *tánah.*
 Vette —, *tánah gemoq.*
 Magere —, *tánah koeros.*
 Doodse — onder de tinerts, wit, gevland, vochtig, vet, schuimende als zeep, *kong.*
 Kleiachtige —, *tánah lilin, tánah liat.*
 Zandachtige —, *tánah pásir.*
 Eigen —, *tánah sendiri.*
 Op den — vallen, *djátòh di tánah, goegor ka-boemi.*
 Dat heeft zij op den — laten vallen. *itoe di goegorkannya ka-boemi.*
 Op den — slapen, *tidor di tánah.*
 —, bodem, *loenas, pantat*, zie **BODEM.**
 — des harten, *dálamnja hati.*
 Te —e gaan, zinken, *tinggelam.*
 Aan den — zitten, *kandas, Jav., lekat doedoeg.*
 Half aan den — zitten, *sangat.*
 Te —e gaan, ongelukkig worden, *káram.*
 —, ondiepte, *tóhor, langde.*
 — van eene stof of schijlderij, *dásar, nátar.*
 — (eener stoffe) die vol geborduurd of gestikt is, *rakam.*
 Tot op den —, *sahingga dálamnja.*
 —, zie **GRONDSLAG.**
 —, bewijs, *dalíl, Ar., tanda katrángan.*
 In den — kennen, *kenal bájiq-bájiq, táhoe sakáli, lebeh-lebeh táhoe.*
 —, vloer van bamboezen latten, *lanté boeloh, lanté bamboe.*
 Een platte —, (schets), *dinah dásar jang ráta.*

GRONDBALE, m. *tiang káki.*

GRONDBEGINSEL, o. *atsal, Ar., póhon, oetsol, Ar.*

GRONDBEGRIJ, o. *oetsol jang pertáma, oetsol jang djádi póhon.*

GRONDBELASTING, vr. *charádjat tánah, dáti tánah; pádjaq* kan er onder gerekend worden, of schoon eig. eene belasting op het gewas.

GRONDBREUK, vr. *dijkbreuk, tatásan tarbis.*

GRONDBRIEF, m. *soerat gáde tánah.*

GRONDCIJS, m. *boenga tánah, oepetf.*

GRONDEIGENAAR, m. *toewan tánah, jang ampoenja tánah.*

GRONDEIGENDOM, o. *milik tánah, ka-ampoennjáan tánah.*

GRONDELIJK, bijw. zie **GRONDIG.**

GRONDELOOS, b. n. *toebir, mahá dálam, tiada terdoega.*

—, oncindig, *kakal, kekal, baqá, tiada berhingga.*

GRONDELooze barmhartigheid, *rafimat jang tiada berhingga.*

GRONDEN, b. w. *álaskan, mengálaskan, perálaskan.*

Het is God, die de aarde gegrondd heeft, *Allah djoewa jang mengálaskan boemi.*

Gegronddvest, *taperálas.*

GRONDGEbIED, o. *tánah pamarintáhan, sa-loeroeh tánah jang di báwah parintah.*

GRONDHEER, m. *toewan tánah.*

GRONDIG, b. n. *tetap, tegoh, benar.*
 — oordeel, *bitjara jang tetap, fikiran jang tsah, (jang benar).*
 —, diep doordacht, *dálam sakáli.*
 —e kennis, *pengatahoewan jang dálam sakáli, (jang semporna).*
 —e visch, *ikan jang berbáwoe loempocr.*
 —, bijw. *dengan tetap, atas pri jang tsah.*
 —onderzoeken, *saqsáma, pariksa dengan troes trang.*

GRONDIGHEID, vr. *katetápan, kabenáran.*

GRONDIGLIJK, bijw. zie **GRONDIG.**

GRONDING, vr. *pengalásan.*

GRONDKUNDIG, b. n. *jang táhoe akan pri tánah.*

GRONDLAST, m. zie **GRONDBELASTING.**

GRONDLIGGER, m. *orang jang mengálaskan.*

GRONDLGGING, vr. *pengalásan.*

GRONDLES, vr. *grondstelling, oetsol pengadjáran.*

GRONDMUUR, m. *káki tèmboq.*

GRONDOORZAAK, vr. *sabab atsal, Ar., atsal jang pertáma, póhon perkára.*

GRONDPAAL, m. *tiang jang di báwah sakáli.*

GRONDREGEL, m. *oetsol, póhon peratoeran.*

GRONDREGT, o. *haq atas tánah, haq miliknja tánah.*

GRONDRENTE, vr. zie **GRONDCIJS.**

GRONDSAP, o. zie **GRONDSOP.**

GRONDSCHATTING, vr. zie **GRONDBELASTING.**

GRONDSLAG, m. *alus, asás, Ar., dásar, pengalásan, póko, pókoq.*

GRONDSOP, o. *ampas, L., táhf, nap.*

GRONDSTEEN, m. *bátòe pengalásan.*

GRONDSTELLING, vr. *oetsol, Ar.*

GRONDSTOF, vr. *oentsar & oentsoer, Ar., zie ELEMENT.*
 —, voorwerp, waarvan iets gemaakt wordt, *bakal.*

GRONDTAAL, vr. *bahása jang sadia.*

GRONDTEEKENING, vr. *dinah dásar jang ráta.*

GRONDTEKST, m. *nats, Ar.*

GRONDVAST, b. n. *tetap, tegoh.*

GRONDVERGADERING, vr. in: naar de —, (dood), *soedah máti, soedah meninggal.*

GRONDVERW, vr. *tjat dásar.*

GRONDVEST, vr. zie **GRONDSLAG.**

GRONDVESTEN, b. w. *mengálaskan*, zie **GRONDEN.**

GRONDVESTING, vr. *pengalásan.*

GRONDVLAKTE, vr. *ratinja tánah.*

- GRONDWAARHEID**, vt. *kabénâran jang sadia, kabénâran jang djâdi pohon.*
- GRONDWATER**, o. *ajer jang di dâ'lam tânah.*
- GRONDWET**, vt. *hoekoem jang djâdi penga'âsan, hoekoem jang octsoel, iboe hoekoem.*
- GRONDWOORD**, o. *perkataân jang sadia.*
- GRONDWORTEL**, m. *akar jang atsal perkataân.*
- GROOM**, o. zie **GROM**.
- GROOT**, b. n. *besaar, râja, agong, gedang, akbar, Ar., kebir, Ar., djabbâroe, Ar.*
— geworden (van menachen en dieren), *soedah djâdi besaar*, (van planten en boomen), *soedah toemboeh, soedah djâdi besaar.*
Zoo — als een hoenderei, *sa-besaar telor âjam.*
Een — (aanzienlijk) man, *orang besaar.*
Een — e man, *orang tinggi.*
De — en (Magnates), *kibâr, Ar.*
De — e mast, *tiang agong, tiang besaar.*
God is —, *Allah djoewa jang akbar.*
Naar de — e gehoorzaal, *ka-pasêban agong.*
Een — huis, *roemah besaar, roemah gedang.*
Eene — e rivier, *soengei râja, (besaar).*
Een — uur gaans, *lebeh sâtoe djâm djâwhnja.*
— e blijdschap, *kasoeekân jang besaar.*
De — e Heer, *Solthân Roem.*
De — e zee, *samoedra.*
—, *bijw. besaar.*
— maken, verheffen, *membesaarkan, taqâsikan, bêkin besaar, L.*
- GROOTACHTBAAR**, b. n. *moelita râja.*
- GROOTBOEK**, o. *boekoe besaar, L.*
- GROOTELIJKS**, *bijw. amat, tertaloe.*
—, *voornamelijk, terlebeh, istimewa.*
- GROOTHANDELAAR**, m. *soedâgar, bêja-pri, dâgang besaar.*
- GROOTHARTIG**, b. n. zie **GROOTMOEDIG**.
- GROOTHARTIGHEID**, vt. zie **GROOTMOEDIGHEID**.
- GROOTHEID**, vt. *kabesâran, djâh, Perz.*
De — Gods is zichtbaar in de geheele schepping, *makka kabesâran Allah itoe kalihâtan paadda samista aâlam.*
- GROOTHERTOG**, m. *panoembâhan besaar.*
- GROOTHERTOGDOM**, o. *karadjâan panoembâhan besaar.*
- GROOTJE**, o. *oude vrouw, grootmoeder, nénék, mémé, L.*
- GROOTKRUIS**, o. *bintang besaar.*
—, (de persoon), *panghoeloe bintang besaar.*
- GROOTMAGTIG**, b. n. *mahâ koewâsa.*
- GROOTMAKING**, vt. *pembesâran, perbesâran.*
- GROOTMEESTER**, m. *panghoeloe besaar.*
- GROOTMOEDER**, vt. *nénéq parampoewan, mémé, L.*
- GROOTMOEDIG**, b. n. *moerah hâti, kerim, Ar.*
- GROOTMOEDIGHEID**, vt. *kamoerâhan hâti, himmat jang tinggi.*
- GROOTNEUS**, m. en vt. *jang berhidoeng besaar.*
- GROTOUDERS**, m. *meerv. nénéq môngang.*
- GROOTSCH**, b. n. *angkoë, L., kâtjaq, gedoes, djoemâwa, hâti besaar, boengka.*
—, *heerlijk, mdah-indah.*
Eene — e gedachte, *fikiran jang tinggi.*
- GROOTSCHHEID**, vt. *kalakoewan jang kâtjaq, hâti besaar, angkoë, L.*
- GROOTSPRAAK**, vt. *moeloet besaar, kâta jang gah, kâta jang kâtjaq, bitjara jang angkoë, L.*
- GROOTSPREKER**, m. *orang kâtjaq, pengâtjaq, itiq bertâdji, pongga.*
- GROOTSPREKING**, vt. *perkataân jang kâtjaq, (gah).*
- GROOTTE**, vt. *besaarnja.*
—, *uitgebreidheid, loewasnja, kaloe-wâsan.*
Deze twee boomen zijn van gelijke —, *pohon doewa bâtang ini sama besaarnja.*
— van eene vlakte, *loewasnja pândang.*
- GROOTVADER**, m. *nénéq lâki-lâki, nenda, Hofst, nânanda, Hofst.*
- GROOTVORST**, m. *qaisar moeda.*
- GROOTVORSTIN**, vt. *qaisar moeda parumpoewan.*
- GROOTZEGELBEWAARDER**, m. *pendjâwat tjap râdja, mantri materit.*
- GROF**, vt. *groef, aloeran, djâloer.*
- GROS**, o. *twalf dozijn, doewa blas loesin.*
Een koopman in het —, *orang dâgangy besuar, bêa-pri.*
In het — verkoopen, *djoewal bôrong, djoewal bânjaq sama sakâli.*
Het —, grootste deel, *kabanjâkan, lebeh derri paadda satengah, gew. satengah.*
- GROSSE**, vt. *afschrift eener minuut, salinan (toeroenan) soerat notâris, (dabir.)*
- GROSSIER**, m. zie **GROS**.
- GROT**, vt. *gôha bâtoe, goronggong kârang.*
- GROTWERK**, o. *karângan gôka bâtoe.*
- GROUWEL**, m. zie **GRUWEL**.
- GROVELIJK**, *bijw. zie GROF.*
- GRUIS**, o. *loemat, poewin jang antjor, L., ânaq bâtoe.*
— van steenkolen, *hârang bâtoe jang antjor.*
—, *puin, poewin, L.*
- GRUISACHTIG**, b. n. *saroepa karsik.*
- GRUISZAND**, o. *pâsir kâsar, karsik.*
- GRUIZEN**, b. w. *antjorkan, zie VERGRUIZEN.*
- GRUIZIG**, b. n. zie **GRUISACHTIG**.
- GRUIZIGHEID**, vt. *pri karsik.*
- GRUP**, vt. zie **GROP**.
- GRUPPEL**, vt. zie **GREPPEL**.
- GRUT**, vt. *segalla bidji-bidjian jang di toemboeq.*
—, *fijne pijtes, zoo als in vijgen, bâris-bâris.*
—, *uitschot, bârang kaboewângan.*
- GRUWEL**, m. *kagillian.*
Een' — van iets hebben, *gillî, ngerî.*

- en bedrijven, *melakoekan pekarjdjään jang kagillian.*
- GRUWELDAAD, *vr. perboewatan jang kagillian pekarjdjään jang kagillian.*
- GRUWELLEN, o. w. zie GRUWEN.
- GRUWELIJK, b. n. *jang kagillian, jang membrt ngeri.*
- GRUWELJKHEID, *vr. prt jang kagillian.*
- GRUWELSTUK, o. zie GRUWELDAAD.
- GRUWEN, o. w. *ngeri.*
— op het hooren van eene gruweldaad, *negri kàrana mendengar perboewatan jang kagillian.*
- GRUWZAAM, b. n. zie GRUWELIJK.
- GUDS, *vr. pàhat pangoekeo.*
- GUDSEN, b. en o. w. *memàhat dengan pàhat pangoekeo.*
—, *uitstroomen, tjoetjor, sambor.*
- GUDSING, *vr. tjoetjoeran.*
- GUIG, *vr. zie BESPOTTING.*
- GUIL, *vr. koeda betina jang belom ber-ànaq.*
- GUIL, m. *orang bódoh.*
- GUIL, b. n. *tjàbar, koerang hàti.*
- GUINIE, *vr. oewang mas inggris jang sablas roepiah lima poeloeh lima doewit hargànja.*
- GUIT, m. *pengitjoe, risawo.*
- GUITACHTIG, b. n. *tjerdiq.*
- GUITAR, m. *tjalempoeng, Jav.*
- GUITENSTUK, o. *perboewatan pengitjoe.*
- GUL, b. n. *zacht en droog, loenaq, ramei, lemboet en kring.*
—, *openhartig, toeloes hàti, betoel.*
- GULDEN, *vr. golden, verb.. roepiah.*
Een — heeft honderd centen, *sàtoe golden djádi saràtoes sent, verb., sàtoe roepiah djádi saràtoes doewit.*
- GULHARTIG, b. n. zie GUL.
- GULHARTIGHEID, *vr. kamoeràhan hàti, prt toeloes hàti.*
- GULHEID, *vr. zachtheid, kalembotan.*
—, *hartelijkheid, ichlàts, toeloes hàti.*
- GULP, *vr. groote baar, oembaq besaar, galombang.*
- GULPEN, o. w. *mìnom dengan tegoq-tegoq jang besaar, tjàroq.*
- GULZIG, b. n. *ràkoes, L., tjàroe, danap.*
—e honger, *làpar ràkoes, làpar andjing.*
- GULZIGAARD, m. *pendemap, pentjãroe, órang ràkoes, L., galodja, galódja, pentjãrop.*
- GULZIGHEID, *vr. lãkoe pendemap, lakoenja órang ràkoes, L., katjaroewan, galódja.*
- GULZIGLIJK, *bijw. dengan ràkoes, L., atas prt pentjãroe.*
- GUNNEN, b. w. *berkenan, bersoeka.*
Ik gun hem zijne schatten, *kita bersoeka sabab ia mempoenjà-i bãnjaq harta.*
Gun mij gehoor, *kãloe soeka dengar sahàja poenja kãta.*
- GUNNER, m. *órang jang soedi, órang jang membrt, órang jang berkenan, órang jang tarima.*
- GUNNING, *vr. idzin, Ar., idin, verb., pem- brian idzin, ridlà, Ar., soeka.*
- GUNST, *vr. van God en vorsten, anoegrak, karoenia.*
—, *toegenegenheid, pengasèhan, kãseh.*
Wat nu uwe — betreft, *zij is overvloedig, ik aanvaard haar, ada-poon jang kãseh toewan hamba itoe sapenoehjãlah hamba menarina dia.*
Bij den koning in — *zijn, di anoegrakan ràdja.*
Eene vrijwillige —, *anoegrak dengan ichtãr.*
- GUNSTBEJAG, o. *tipoe daja akan beróleh anoegrak.*
- GUNSTBETOON, o. *tanda anoegrak, àlàmat karoenia.*
- GUNSTBEWIJS, o. zie GUNSTBETOON.
- GUNSTBLIK, m. *tiliq pengasèhan.*
- GUNSTBRIEF, m. *soerat anoegrak.*
- GUNSTELING, m. *órang jang di anoegrakkan, kakãseh.*
- GUNSTELOOS, b. n. *jang tiãda dàpat anoegrak of karoenia.*
—, *wangunstig, dengki.*
- GUNSTGENOOT, m. en *vr. zie GUNSTELING.*
- GUNSTGODIN, *vr. ferí, Perz.*
- GUNSTJAGT, *vr. zie GUNSTBEJAG.*
- GUNSTIG, b. n. *goed, geschikt, bãyiq.*
Zich in —e omstandigheden bevinden, *senang, rãmeh.*
—, *toegenegen, mengãseh, menilik.*
- GUNSTIGLIJK, *bijw. dnngan anoegrak, deng- an karoenia.*
- GUNSTWOORD, o. *perkatãan pengasèhan.*
- GURKJE, *vr. zie AGURKJE.*
- GUST, b. n. *tiãda mengandong.*
- GUTTEGOM, *vr. zie GITTEGOM.*
- GUUR, b. n. *koud, dingin.*
—, *koel, sedjoq.*
—, *winderig en regenachtig, tampias.*
—, *stuursch, bingis, prang proes.*
- GUURHEID, *vr. kadinginan, kasedjòkan.*
—, *stuurschheid, kalakoewan órang bingis.*

H.

H, *vr. de Maleijer bezigt voor deze letter ha en voor die der Arabieren de ha, die meer uit de keel wordt uitgesproken en* dikwerf door de Italiaansche karakters *hha* wordt voorgesteld.
HA, *tusschenw. aho, hei, haai, sãbas, hejã.*

—! daar komt mijn vriend! *hei! soe-darâkoe dâtang.*
 —, zoo gaat het werk goed, *sâbaslah baqitoe bâjiq kardjânja.*
HAAF, vr. zie **HAVE**.
HAAF, vr. heg, *pâgar*, (zoo wel van schuttingen of gelinten als van levende heiningen).
 Met eene — omgeven, *memagâri*.
 Eene — van den Ricinus, (wonderboom,) *pâgar djâraq.*
 Eene — van de Pluchea balsamifera, *pâgar beloentas.*
 Eene — van de ocinium basilicum, *pâgar soelâsi.*
 Eene bamboezen —, *pâgar boeloh, pâgar bamboe, L.*
HAAGIS, vr. *tjitjaq, tijtjah, borq, Ar.*
 De vliegende —, *tjitjaq terbang, tjitjaq koebin.*
 Eene groote, schubbige, vergiftige —, *bingkârang.*
 Groote boom—, *dlab, Ar., zab, verb.*
 Vleugellooze —, die op zijnen wijden, met lucht gevulden buik zweeft, *haphap.*
 Groote huis—, die verscheidene malen een akelig geluid maakt en daarvan de namen van: *tôké, gagoh, kêko, gôké* en *gêkko* ontleent.
 De — heeft de gedaante van den krokodil, *makka tjitjaq itoe saroepa dengan boewâja.*
HAAI, m. *ikan tjoetjot, L., hijoe, ihoe.*
 De tijger—, *hijoe harimaw.*
 Bijzondere —soorten, *hijoe pârang, hijoe lankong.*
HAAK, m. *gâjit, kâjit, penggâjit, pengâjit soesoh, roewit.*
 De weerhaken van eenen pijl, *gâjit ânaq pânah.*
 Een ijzeren —, *gâjit bessî.*
 — om krokodillen te vangen, *gârâgei.*
 — die in der olifanten ooren gelegd wordt om hen te bestieren, *koesa, kawsa.* (Dit woord heeft de bijbel vert. Jez. 37, 29, voor den —, die in iemands neus gelegd wordt, doch ten onregte, daar die te zwaar is en *gâjit* moest zijn.)
 De — aan eenen hengel, *mâta kâjil, mâta pantjing, L.*
 —, zetboom, *gâlah.*
 — om dieven te vangen, *bandil, tjangkah.*
 — van eene werpspies, *roewit.*
 Met haken getrokken, *terhêla dengan penggâjit.*
 —, winkel—, *sikoe-sikoe.*
 Het is niet in den —, (niet naar behooren,) *itoe boekan dengan sepertinja, itoe tiâda pâtoet.*
HAAKBENTJE, o. *prâbot toelang bergâjit.*
HAAKJE, o. *gâjit ketjil.*
HAAKS, bijw. *saroepa sikoe-sikoe.*
 —, gelijk, effen, regelmatig, *pâpat.*

Niet —, *sêrong, tiâda betoel.*
HAAKVORMIG, b. n. *saroepa gâjit, saroepa kâjit.*
 —, als een vischhoek, *saroepa mâta kâjil, saroepa mâta pantjing.*
HAAAL, m. trek, *chuth, Ar., bâris.*
 Een —, ruk, trek, *sakâli târêq, sakâli sintaq.*
 Eenen — doen, (rooken) *sakâli isap.*
 Een —, slok, *sategoq.*
HAAAM, o. *kâlong.*
HAAAN, m. *âjam djantan, âjam laki-laki, L.*
 Gekuisde —, *âjam bebaloeng.*
 De — kraait, *âjam berkoekoq.*
 Een geeneden —, *âjam kabîri.*
 Een — in beide handen houden om dien te laten vechten, *bêgo.*
 Een vecht—, *âjam sâbong.*
 Jonge —, *âjam sedang taroena.*
 Den gebraden — uithangen, *mengâtas-âtas diri.*
 Er zal geen — naar kraaijen, *sa-ôrang poon tiâda dâpat tâhoe itoe.*
 — van een geweer, *pamitik.*
 Den — spannen, *târêq pamitiq.*
HAAANSTEEN, m. uit het ingewand eens baans, *moestika hâjam.*
HAAAR, pers. voorn. *dia, ia.*
 —, meerv. *marika itoe.*
 Ik heb — gelust naar de markt te gaan, *kita soedah soeroh dia pergi ku-pâsar.*
HAAAR, bez. voorn. 3. pers. *dia poenja, am-poenja dia, nja* achter het z. naamw.
 — man, *dia poenja lâki, L., soewaminja, Hof., lanknja, L.*
 Dat is het hare, *itoelah jang ampoe-nja dia, itoe dia poenja.*
HAAAR, o. hoofd—, *rambot, ramboet.*
 Talrijker dan de haren des hoofds, *lebeh bânjaq derri paadda ramboet kapâla.*
 — achter op het hoofd opgestoken, *wrong, koendé, djibol.*
 Zacht —, *ramboet jang lemas.*
 Zacht — is het kenteeken van vreesachtigheid en onverstand en ongeluk, *ramboet jang lemas tanda penâkoet dan koerang boedi dan koerang oentoeng, M. R. 189.*
 Hij heeft geen enkel —, *dia goendoel sakâli, L., makka iâlah soelah sakâli.*
 Zwaar —, *ramboet koedjor.*
 Grijs —, *ramboet poetih.*
 Als men vele zorgen heeft, wordt het — spoedig grijs, *kâloe bânjaq soesah hâti makka lakas poetih ramboet.*
 Zwart — is het kenteeken van verstand en van het volbrengen van beloften, *ramboet jang hitam itoe tanda boedi dan menjampékan djandji, M. R. 189.*
 Dik —, *ramboet tebal, ramboet gemoq, L.*
 Regt afhankelijk —, *ramboet kaqjor.*
 Dun, sluik —, *ramboet lingar, L.*

De haren ontwarren, *menjelessékan ramboet*, *Ism. J. 111.*

De haren vlechten, *menganjam ramboet*, *békin kalábang.*

Haren, die in de lucht golven, *ramboet jang berikáran.*

De haren losmaken, *mengoereikan ramboet.*

De haren kammen, *menjisir ramboet.*

Het — in de war brengen, *bilaskan ramboet.*

Het hoofd— afscheren, *mentjoekoer kapála.*

Bij de haren pakken, *djambaq*, *Soend.*

Het — afsnijden, ten teeken van schande, *rágas.*

Het — snijden, *pótong ramboet.*

Zijn — staat te berge, *saram ramboetnja.*

Zijn — in den loop laten, door ergens aan te haken, *kabos, kirip.*

Met de handen in het — zitten, *fig. tíarla berdája lági.*

Één —, *ramboet sa-oerat, sa-lei.*

Een — breed, *sa-tebalnja ramboet.*

Kroes —, *ramboet papoewah, ramboet kriting, ramboet kriti, L.*

—, dat bij het scheren van het hoofd op de kruin blijft, *boeboengan.*

Met loshangende haren, *serta ramboet teroerei.*

Gekruld —, *ramboet ber-ikal.*

Kunstige —lok, *landiq.*

Het — op zijde met tuiten maken, *sanggoel ramboet.*

Valsch, ingestoken —, *tjamára.*

Het uitvallen der haren, *loerah (goegoer) ramboet.*

Zijne haren vallen uit, *ramboetnja goegoer.*

Het — in het keepje onder den neus, *óring.*

Met huid en —, *sáma sakáli, samoewá.*

Zijne haren rezen te berge, *makka saramlah ramboetnja.*

— op de borst, *boeloe dáda, M. R. 190.*

De haren in de neusgaten, *boeloe hidong, boeloe liang hidong.*

— onder de armen, *boeloe katiq.*

— op de huid, kleine haartjes, *roema.*

— der schaamdelen, *tondon, boeloe art-art, djemboet, Jav.*

Hij begint — aan de kin te krijgen, *djénggoetnja moelá-ti toemboek.*

Tot zelfs één hoofdhaartje, dat afvalt, *hingga sa-lei (sa-halei) roema ramboet jang loeroh, H. R. P. 41.*

Het — doen groeijen, *toemboekkan ramboet.*

— hebben, *berramboet.*

— krijgen, *toemboek ramboet.*

Zij heeft — op de tanden, *makka rampoewan itoe terláloe bingis.*

Het lange — van een paard of leeuw, de manen, *ramboet koeda, ramboet singa, gamboeng.*

Soort van —, dat aan den palmboom (anaw) groeit, *idjoe, hidjoe, gemoeto, doek.*

Wild — hebben, *fig. áda paralenté.*

HAARACHTIG, b. n. *saroepa ramboet, kája ramboet, L., (boeloe, roema), zie HAAR.*

HAARBAND, m. *ikat ramboet, pengikat ramboet.*

HAARBORSTEL, m. *boendar ramboet.*

HAARBOS, m. *djamboel.*

— boven aan een vaandelkje, *kombála, H. R. P. 97.*

HAARD, m. daar in Indië geene haarden zijn, kan men dit woord door *dápor*, kookplaats, oven enz., eenigermate teruggeven.

HAARDGODEN, m. meerv. *berhála roemah.*

HAARDOEK, o. *kájin ramboet.*

HAARDPLAAT, vt. *práda dápor.*

HAARKAM, m. *sisir ramboet.*

HAARKLEIN, bijw. *fig. belah ramboet.*

— verhalen, *tjerita kája membelah ramboet.*

HAARKLOVEN, o. w. *belah ramboet, tjelá, mentjelá.*

HAARKNIPPER, m. *toekang ramboet.*

HAARLOK, vt. *ikal, gandiq, landiq, gontj, L.*

Gevlochten —ken op de slapen, *kontjir.*

Gekrulde —, *tjintjintong berikal, (ook tjetjintong).*

—, die bij het afscheren van het hoofdhaar op de kruin blijft, *boeboengan.*

HAARLOOS, b. n. zie KAAL.

HAARNAALD, vt. *toesoeg kondé.*

HAARNET, o. *djála ramboet.*

HAARPLUIS, o. *boeloe kájin.*

HAARPOEDER, o. *bedaq ramboet.*

HAARSNIJDER, o. *pótong ramboet.*

HAARSNIJDER, m. *toekang ramboet, toekang pótong ramboet.*

HAARSPELD, vt. *toesoeg kondé, tjoetjoeq kondé, tukkan soenggoel.*

HAARTJE, o. *ánaq ramboet, ramboet moeda.*

HAARTOOISEL, o. *perhiásan ramboet.*

HAARTREKKER, m. klein tangetje, *tjátot, L., ankpou.*

HAARTRENS, vt. *landiq, ramboet jang di anjam, ramboet ikal-ikálan, kalábang, L.*

HAARTUIT, vt. *sanggoel.*

HAARVLECHT, vt. zie HAARTRENS.

HAARVLECHTER, m. *jang menganjam ramboet, toekang kondé.*

HAARWORP, m. *koerap.*

HAARWORTEL, m. *akar ramboet.*

HAARZIEKTE, vt. *penjákit ramboet.*

HAAS, m. *kawéloe, arnab, Ar., chargsj, Perz. farkos, verb.*

De rammelaar, *kawéloe djantan.*

Het wijfje, moer—, *kawéloe beina.*

Eenen — jagen, *berboeroe kawéloe*.
HAAST, m. spoed, *goepoh-goepohan*, *sigra*, *sigrah*, *lakas*, *tjepat*, *tädjil*, Ar., *ädjal*, Ar.
 Met — uitgaan, *kaloewar* *dengan goepoh-goepohan*.
 In der —, *riboet-riboet*.
 In der — opstaan, *bängon* *dengan sigrah*.
 Kom, maak wat —, *äjo lakas-lakas*.
 Een werk met te veel — verrigten, *boeroe-boeroe pekarädjään*.
 Hoe meer — hoe minder spoed, *mingkin tjepat mingkin plan-plan*, L., *mákin di boeroe mákin lambat*.
 — hebben, *tiáda sampat*, *bergoepoh-goepohan*.
 — aan iets bijzetten, *menjigrahan*.
soeroh békin lakas-lakas.
 Er is geen — bij, *troesah* *di boeroe-boeroe*, L., *tá-oesah* *di boeroe-boeroe*.
 Een werk, dat met — gedaan wordt, *pekarädjään* *jang di boeroe-boeroe*.
HAAST, bijw. *dengan goepoh-goepoh*, *dengan sigrah*, *dengan lakas-lakas*.
 Zoo — (dra) als hij u hoort, *serta di dengarnja angkaw*, *srinta loe di dengarnja*, L.
 Zoo — als hij zag dat de zon onderging, *demma di lihatnja mata-hárt másqog*.
 —, bijna, *hampir*, *njárís*, *koerang sedikit*.
 Het is — nieuwe jaar, *hampir táhon bahároe*.
HAASTELIJK, bijw. zie **HAASTIG**.
HAASTEN wed. w. *bersigra*, *berlakas*, *berbángat*, *tädjil*, Ar.
 Het is noodig u te —, *bájiq djoega angkaw bersigra*.
 Iemand —, *membángatkan órang*, *melakaskan órang*, *bersigráhan órang*.
HAASTIG, b. n. *goepoh-goepoh*, *bángat*, *ädjil*, Ar., *tädjil*, Ar.
 —, oploepend, *prang proes*, *lakas márah*, L.
 Een — mensch, *penbángat*.
 —, zie **DRIFTIG**.
 —, bijw. *dengan goepoh-goepoh*, *dengan sigrah*, *dengan lakas-lakas*, *bángat*.
 Want ik wil — naar het gebergte gaan, *kárana akoe handaq bángat pergi ka-goenong*.
HAASTIGHEID, vt. *kagoepóhan*, *pré* *jang bángat*, *ädjalet*, Ar.
 —, zie **OPLOPENDHEID**.
HAASTIGLIJK, bijw. *dengan lakas-lakas*, zie **HAASTIG**, bijw.
HAAT, m. *kabintjiaan*, *bintji*, *iri háti*, *damdám*.
 De — der menschen, *kabintjiaan mánoesja*.
 Oude —, *karátan háti*.
 Tegen die mannen hebben de vrouwen

eenen —, *itoelah kabintjiaan parampoewan atas láki-láki*, Ism. J. 67.
 Eenen — tegen iemand opvatten, *menároeh damdam kapada sa-órang*.
 — voldoen, *memoewaskrn bintji*.
 Een geheime —, *damdám*, *bintji* *jang tersemboeni*, *doengkol*, L.
 Eenen — toedragen, *berdamdam*, *bintji*.
 —, vijandschap, *persatroewan*.
 —, zie **AFKEER**.
HAATDRAGEND, b. n. *berdamdam*, *bintji*, *ber-irt*.
HAATDRAGENDHEID, vt. *lákoe órang berdamdam*, *kabintjiaan*, *háti* *jang soeka membálas djáhat*.
HACH, vt. *gevaar*, *bahája*.
HAFT, o. (soort van —), *laláron*.
HAGCHELIJK, b. n. *berbahája*, *jang membrt bahája*, *bermára*.
 Eene — onderneming, *pertjakápan* *jang berbahája*.
HAGCHELIJKHEID, vt. *bahája*, *mára*, *mára-bahája*.
HAGEDIS, vt. zie **HAAGDIS**.
HAGEL, m. (bevroren regen), *ayer rambon*, *bátoe ajer rambon*. *boewah ajer bekoe*, *hoedjan bátoe*, *tagark*, Perz.
 —, om te schieten, *mimis*, L., *samboeran*, *patoeroetan*.
HAGELBUI, vt. *hoedjan ajer rambon*, *hoedjan bátoe*.
 Door eene — getroffen, *kena hoedjan bátoe*.
 Een — van pijlen, *hoedjan ánaq pánah*.
HAGELEN, o. w. *toeron ajer rambon*, *toeron hoedjan bátoe*.
HAGELGANS, vt. *gangsa liar*.
HAGELSTEEN, m. *bátoe ajer rambon*.
HAGELTASCH, vt. *tampat mimis*.
HAGELWIT, b. n. *poetih seperti kápas* *jang bahároe di boesor*.
HAGENDEVELD, b. n. *bájiq sakáli*, *ter-oes-tama*.
HAIR, o. zie **HAAR**.
HAIRACHTIG, b. n. zie **HAARACHTIG**.
HAK, m. *páloe*, *pótong*, L., *párang*.
 Een — met een zwaard, *páloe pedang*.
 —, tijd om het hout te vellen, *mása menebang kájoe*.
 —, het vellen van het hout, *penebángan kájoe*.
 Een enkele —, *sakáli párang*, S. R. 3.
HAK, vt. *hiel*, *toemit*, *toengkag*, Jav.
 Iemand op de —ken zitten, *hambat*, *soesoel*, L.
 —, houweel, *tjangkol*.
HAKBANK, vt. *tampat tjintang dáging*.
HAKBIJL, vt. *kápaq*, *kampaq*, L.
HAKBLOK, o. zie **HAKBANK**.
HAKBORD, o. *pápan tjintang dáging*.
HAKBOSCH, o. *baloekar*, *samaq*.
HAKEN, b. w. (toehaken), *toetop* *dengan kájit* *of gájit*.

—, (handwerk), *sáwoet*.
HAKEN, b. w. *menggájit, mengájit*.
 Ergens aan blijven —, *bersangkoet*.
 Ergens naar —, *rindoe dendam, ingin, kapéngin*.
 —, o. w. *tersangkoet*.
HAKING, vt. *rindoe, dendam, rindoe-dendam, ingin, kapéngin, L.*
 —, *vasthaking, penggájitán*.
HAKKELAAR, m. *orang brat lidah, orang gágap*.
HAKKELARIJ, vt. *gágap, brat lidah*.
HAKKELEN, o. w. *gágap*.
 — in het lezen, *tersangkoet membátja*.
 —, b. w. *tjintjang*.
HAKKELING, vt. zie **HAKKELARIJ**.
HAKKEN, b. w. *tetaq, párang, pótung, panggá, párang, páhw, páw*.
 Met een zwaard —, *tetaq dengan pedang*.
 Met eene bijl —, *tetaq dengan kápáq*.
 Wederzijdsch met het zwaard —, *bertetaqkan pedang*.
 Eene bamboes —, *pótong bamboe, L., panggá boeloh, párang boeloh*.
 Hé Bakarma Poespa Djája, hak gij dien bamboes voor mijne oogen af, *hei Bakarma Poespa Djája di párang oleh-moe boeloh itoe koe-líhat, S. R. 3*.
HAKKENEI, vt. zie **PASGANGER**.
HAKKER, m. *orang jang pótung, enz., zie HAKKEN*.
 —, hout—, *orang menebang kájoe, orang pótung kájoe, orang merámoe kájoe*.
HAKKETEERDER, m. *toekang tjeréwét*.
HAKKETEREN, o. w. *tjeréwét, berbantah*.
HAKKETERING, vt. *tjeréwét, perbantáhan*.
HAKKING, vt. der boomen, *penebángan*.
HAKMES, o. *piso tjintjang*.
 —, om bamboes te kappen, *bájoeng, wádoeng, bandó, Jav.*
HAKMOES, o. *sáyor jang di tjintjang*.
HAKSEL, o. gekapt vleesch, *dáging tjintjang*.
HAKSTUK, o. van eenenen schoen, *toemil sapátoe*.
HAL, vt. *pásar jang berátap*.
 —bewaarder, *djoeroe pásar*.
HALEN, b. w. *ambil, mengambil, ankoet, djoepoet, djoempoet*.
 Uit de vesting —, *mengambil derri dálam kóta*.
 Adem —, *bernapas*.
 In een land —, *ambil báwa kapada soewátóe tánah*.
 Wijn —, *mengambil ajer angoer*.
 Water —, *ankoet ajer, (op den rug, uit de bron)*.
 Rijst gaan —, *pergi ambil bras*.
 Laten —, *soeroh pergi mengambil*.
 Waar haalt hij het van daan? *derri uána di ambilnja, derri mána di dápatnja?*
 Naar zich toe—, *táréq, héla, hampirkan*.
 —, *bijkomen, bandíng*.

Dat haalt hier niet bij, itoe táda bandínganja dengan ini.
 —, in—, *hambat, soesoel, L.*
 Men moet geene oude koeijen uit de sloot —, *djángan kóréq perkára jang soedah*.
 Zich een ongeluk op den hals —, *kena tjeláka dengan sengácha*.
 Een kleedje tusschen de beenen door —, *zoo als sommige bramiusche vrouwen doen, lintjing*.
 Op den wal —, *tjamat, bertjamat*.
 Zou ik den postwagen nog kunnen —? *apa kira sahíja mási boleh soesoel karéta pós? L.*
 Over hoop —, *membilaskan*.
 Het anker te huis —, *membongkar sáwh*.
 —, *wegen, brat, áda brat, timbang*.
HALF, b. n. *tengah*.
 Hij is — *dronken, dia tengah máboq*.
 — *gek, tengah gila, zie GEK*.
 — *ledig, tengah hampa, tengah kósong*.
 Een —, *satengah*.
 Eene halve maand, *satengah boelan*.
 Een — *jaar, sotengah táhon*.
 Een — *uur, satengah djám*.
 Halve maatregelen, *peratoeran jang koerang betoel*.
 — *werkeloos, op rijm gemak, íséng, L.*
 Derde — *honderd, tengah tiga rátoes, doewa rátoes lina poeloh, L.*
 Dertiende —, *tengah tiga blas, doewa blas satengah, L.*
 Derde —, *tengah tiga, doewa satengah, L.*
 — *wijn, — water, sapáro angoer sapáro ajer, L.*
 —, *bijw. ten halve, sapáro, pertengáhan*.
 — *gegeten hebbende, sedang pertengáhan mákan*.
HALFBOOS, b. n. *goesar sedikit, zie Boos*.
HALF-CIRKELVORMIG, b. n. *saroepa boesor, saroepa bantog boesor*.
HALFDEK, o. *tingkat boeritan kapal*.
HALFDOOD, b. n. *tengah máti*.
HALFDRONKEN, b. n. *tengah máboq*.
HALFEBBE, vt. *tengah ajer soeroet*.
HALFEILAND, o. *djazirah, Ar.*
HALFGEDEELD, b. n. *di bahági doewa, di pótung doewa*.
HALFGELEERDE, m. en vt. *orang jang belom tammát mengádjí*.
HALFGEZIGT, o. *sablak moeka*.
HALFGOD, m. *déwa*.
HALFHEND, o. *kamédja loewar*.
HALFHOOREN, b. w. *dengar sapáro*.
HALFJAAR, o. *tengah táhon*.
 Een —, *satengah táhon*.
HALFJARIG, b. n. *tengah táhon poenja*.
HALFMAANVORMIG, b. n. *saroepa tengah boelan*.
HALFMAN, m. — *WIJF, o. chantza, Ar., pápaq, bantjir, L.*
HALFOPEN, b. n. *tengah terboeka, teboeka sapáro*.

- HALFRIJF, b. n. mangkal, tengah mâtang, L.
 HALFROND, o. tengah boelat doenjâ.
 HALFSCHADUW, vr. tengah bângang.
 HALFSCHIED, o. satengah.
 HALFSLACHTIG, b. n. jang berdjenis doewa, zie HALFMAN.
 HALFTER, m. halster, sentâdji, halstêr, L.
 Den — afdoen, boeka halstêr, L., boeka sentâdji.
 HALFWIND, m. angin derri sablah.
 HALLELUJA, o. en tusschenw. haleloejah.
 HALM, m. boewah pâdi, roenggêh, roe-ngên.
 HALMSTEEL, m. tangké pâdi.
 HALS, m. lêhêr.
 Den — afsnijden, pôtung lêhêr.
 Den — omdraaijen, poetar lêhêr.
 Den — breken, pâtah lêhêr.
 Een lange —, lêhêr pandjang.
 Een lange, fraaije —, lêhêr djindjang.
 Den — uitrekken, mentjindjang lêhêr.
 Om den — vallen, pelog, memelog, dâkap.
 Den — afsteken van dieren, met plegtigheden vergezeld, sembeleh.
 Scheef van —, tatilang.
 Om — brengen, boenoh.
 — over kop, lintong, tjeré beré lintong poekang.
 Om — raken, mâti, mentnggal.
 — van eene flesch, lêhêr boelt, lêhêr bôtol, L.
 —, bloed, orang kassian, orang tjelâka.
 HALSADER, vr. oerat lêhêr.
 HALSBAND, m. kâlong, ikat lêhêr, tâlt lêhêr.
 Eenen — omdoen, bakalikir, L., târoh tâlt lêhêr.
 — met juweelen, doekoh.
 HALSBEEN, o. selângan, seselângan.
 HALSBREKEND, b. n. berbâhâja sângat, terlâlœ soesah.
 HALSDOEK, m. kâjin lêhêr, selindang.
 HALSGEREGT, o. madjlis hoekoem besaar.
 HALSGEZWEL, o. gondong, risa.
 HALSJICHT, vr. sangal lêhêr.
 HALSKETEN, vr. ranté lêhêr, oetas.
 Eene — van het fijnste goud, ranté derri paadda amas kardjang.
 Eene — met juweelen, doekoh.
 HALSKLIËREN, vr. meerv. poeroe baqâ di lêhêr.
 HALSKRAAG, m. van vogels, dâda hoerong.
 —, sieraad, kâlong paadda lêhêr, oetas.
 HALSWABBE, vr. kossem, djoembil.
 HALSREGT, o. hoekoem kamatian.
 HALSREGTEE, m. hâkin hoekoem kamatian.
 HALSRIEAD, o. oetas, kâlong paadda lêhêr.
 Sluitend — eener bruid met glinsterende steenen, pandâpon.
 — met juwelen, doekoh.
 —, grooter dan de doekoh, padâka.
 — met parelen, oetas moetiâra.
 HALSSTARIG, b. n. kras kapâla, tegar, bingal, kapâla bâtoe, sjathn, Ar., wahm, Ar.
 HALSSTARRIGHEID, vr. prtjang tegar, (bingal) ibâ, Ar.
 HALSSTARRIGLIJK, bijw. dengan tegar.
 HALSSTRAF, vr. hoekoem kamatian.
 HALSSTRENG, vr. oetas, tâlt lêhêr.
 HALSTUK, o. van een harnas, lêhêr prist dâda.
 HALSTER, o. zie HALFTER.
 HALSVRIEND, m. tsolbat betoel, hindei jang satiâwan.
 HALSZAAK, vr. dôsa besaar, dôsa kamatian.
 HALT, vr. halt, berhentilah!
 HALVE, achterz. ter zake van, om, karâna, sabab, tâgal, tegal.
 Om zijnent —, kârana dia.
 Om mijuent —, kârana âkoe.
 Om uwent —, kârana-moelah, kârana angkaw, sabab angkaw, tegal loe, L.
 HALVE BROEDER, m. soedâra tîrî.
 HALVE CIRKEL, m. boesor.
 HALVE DEUR, vr. pintoe lipat.
 HALVE LAARS, vr. las ketjil, stîwel ketjil, kawtz, Ar.
 HALVE MAAN, vr. boelan langkong, boelan toemanggal.
 De — is het wapen der Turken, makka boelan langkong itoe âda âlâmat orang Toerkt.
 Halve manen, zeegewassen, biâ tjongkil.
 HALVEREN, b. w. bahâgi doewa, menengah, pertengahkan.
 HALVERING, vr. hâl membahâgi doewa, penjablâhan.
 HALVE ZUSTER, vr. soedâra parampoewan tîrî.
 HALZEN, o. w. voor den wind omwenden, bêloq dengan boeritan kapal, (prâhoe).
 HAM, vr. pâha bâbi, ham, Ned.
 HAMDUBLET, m. zeegewas, bia matnjâdoe.
 HAMEL, m. domba djantan kebîrî.
 HAMER, m. pemoekol, martil, L., dodoeto, Tern.
 Ijzeren strjld—, serkab bessî.
 Houten —, gagandaroe, zie SLEI.
 Houten — van eenen goudsmid, martil tandoq.
 Voor—, ijzeren smids—, gôdam.
 —tje, tjâtoq.
 Eenen spijker met den — inslaan, pakoe kan, lantaq pâkoe dengan martil, (pemoekol).
 Met enen ijzeren — vermorselen, meromoekan dengan gôdam.
 HAMEREN, o. w. poekol dengan martil, pâloe dengan pemoekol.
 —, smeden, tîmpa, menîmpa.
 HAMERSLAG, m. en o. pâloe pemoekol, poekol martil.
 — houden, berganti-ganti poekol dengan martil.
 —, schilfertjes van heet ijzer, serboeq bessî, chabatz, Ar.
 HAMERSTEEL, m. hoeloe pemoekol, gâyang martil, L.
 HAMERTJÊ, o. tjâtoq, martil ketjil.
 Smids houten — in den vorm van eenen hoorn, martil tandoq.
 HAMMEVET, o. gemoq pâha bâbi.

Een Islamiet mag geen — of varkensvlesch eten, *makka harāmlah orang islām mākan gemoq pāha bābi ataw dāging bābi.*

HANT, vt. *tangan.*

De regter—, *tangan kanan.*

De linker—, *tangan kiri.*

De rug van de —, *pongong tangan.*

Kromme —, *tjāpiq.*

Dorre —, *tangan kakoe.*

Die eene — heeft, *koedong tangan sablah.*

De — bieden, *oendjoeg tangan.*

De — vatten, de — geven, *djābat tangan.*

En hij vatte de — van Isma Jatiem, *serāja di djābatnja tangan Isma Jatim.* Ism. I. 15.

In de — en klappen van blijdschap. *bertāpoq tangan.*

Met beide — en, *dengan kadoewa (doewa) blah tangannya.*

Op — en en voeten nederkomen, *terhoembālang ka-ampat kāki.*

De eene —, *sablah tangan*

Met het zwaard in de —, *dengan pedang di tangannya.*

De — afkappen, *mengoedong tangan.*

Uit de — mijner dochter, *derri paadda tangan ānagkoe.* S. R.

Alleen in uwe — toch is zijn dood, *sahālja dālam tangan toewan hamba djoega kamatiannya.* S. R. 138.

En de vorst geleidde de prinses bij de —, *makka bağinda poon memimpin tangan toewan poetri.* S. R. 3.

De — en uitstrekken, *memandjangkan tangan.*

De — en uit droefheid te zamen slaan, *memaloekan tangannya kadoewa.*

Met de — of bij de — dragen, *tangan-tangant.*

In de — houden, *mengganggam, pégang, pégang di tangan.*

Eene goede —, (schrift), *chath jang bāgoes, toelisan jang bāgoes.*

Van goeder —, *derri paadda orang bājiq-bājiq.*

Ik heb daar alles bij de —, *kita poenja bārang āda sadia di sito.*

Gewapender—, *dengan pāké sindjata.*

De — en aan het werk slaan, *moelā-t kardja.*

De laatste — aan het werk slaan, *menghābiskan pekardjāan.*

Voor de — zitten, (in het spel), *misti mājin dhōlo, misti moelā-t bermājin.*

Zijne — en zijn gebonden, *tangannya terikat.*

Van — tot —, *derri paadda sa-orang kapada sa-orang.*

Dat goed ligt voor de —, *īoe bārang soedah sadia.*

Van hooger —, *atas titah.*

Bij — en vol, *berganggam-ganggam.*

Eene volle —, *saganggam.*

Geef de —, *kassi tangan.*

Aan de winnende — zijn, *berlāba, dāpat oentoeng.*

Hij is ver van de —, *makka djāwlah ia derri sini.*

Bij de — zijn, (knap zijn), *pantas, tjākap.*

In de — komen, helpen, *toelong.*

Bij de — (opgestaan) zijn, *soedah bāngon.*

De — aan iets houden, *memeliharakan soewātoe bārang.*

De — aftrekken, (verlaten), *mening-galkan.*

Uit de — schieten, *loetjoet derri tangan.*

De — ligten, (door de vingers zien), *toetop mātā.*

In 's vijands — en vallen, *djādi tāwan moesoh, djātoh di tangan moesoh, di tāwan moesoh, djādi tāwan.*

Het staat nog in uwe — en, *melājinkan toewan poenja parintah, (tāhoe).*

Ik stel mijne ziel in uwe — en, *akoe tāroh (sarakkan) djiwākoe kudālam tāpaq tanganmoe.*

Zijn bloed zal ik van uwe — eischen, *makka dārahnja akoe akan menoentoet derri paadda tanganmoe.*

Uw werk is onder — en, *toewan poenja bārang lāgi di kardja orang.*

De — leenen, *bantoe, toelong.*

Ik geef u die zaak in — en, *akoe sārakkan perkāra ītoe kupadāmo.*

Hij heeft eene heete —, (hij slaat spoedig), *tangannya pānas.*

De — en aan zich zelve slaan, *boenoh dāri.*

De — en ruim hebben, *ada sampat.*

De — en vol hebben, *ada bānjag kardja.*

Voor de — nemen, *ambil dengan tiāda pileh.*

Het regensizoen is op — en, *moesim hoedjun soedah dekat.*

Ik ben op uwe —, *sahāja toeroet toewan kātā.*

Van de — wijzen, *toelaq, tiāda tarima.*

Iemand de — smeren, *soewāpt, menjoewāpt.*

— over —, *mingkin tāma mingkin lebeh, L., mākīn tāma mākīn lebeh.*

Onder 's — s, *di bāwah tangan.*

Onder 's — s verkoopen, *djoewal di bāwah tangan.*

Geld op — geven, *membri tjing-karam.*

Uit de tweede —, *derri paadda tangan jang kadoewa.*

HANDBIEDING, vt. *pertoeloengan, toeloengan.*

HANDBOEIJEN, vt. *meerv. be-loenggoe tangan.*

HANDBOEKJE, o. *boekoe per-ingātan, soeral kandoengan, boek tekenan, L., verb. van aantekeningboek.*

HANDBOOG, m. *boesor tangan.*

HANDBOOM, m. hefboom, pengonkil.

HANDBOOR, vr. zie BOOR.

HANDBREEDTE, vr. tampaq.

Eene —, satampaq.

HANDDADIG, b n. medepligtig, toeroet sâlah, sâlah djoega.

HANDDOEK, m. kâjin sâpoe tângan, towâla, toalha, Port., (eig. tafellaken,) mandil, Ar.

HANDEL, m. koophandel, dagângan, L., perniagâan.

— langs de kust, kushandel, berdâgang di pasisir.

— drijven, berdâgang, ntâga, berntâga, perntâga, bedâgang, L.

Wetten op den —, koekoem perniagâan.

Een handelaar moet de wetten kennen, die op den — betrekking hebben, makka tidâpat tiâda soedâgar tâhoe akan koekoem perniagâan, orang berdâgang misti tâhoe segalla koekoem dagângan.

Den — verlevendigen, meramêkan perniagâan, (dagângan.)

Een zeer bloeiende —, perniagâan jang ramé sakâli, kâl dagângan jang ramé sakâli.

— en wandel, lâkoe djâlan.

Ter zee en te land — drijven, berdâgang di lâwoet dan di dârat.

In compagnieschap — drijven, berdâgang dengan perséro, L., bersjerikat, busséro, L., buppâtong, L.

HANDELAAR, m. koopman, dagang, orang dagang.

Een voornaam —, soedâgar, béja prt.

Den — zijn allen tot vijand, die koopwaren nemende, de betaling uitstellen, dagang itoe satroenja segalla orang jang mengambil dagângannya di pertonghokannya hargânya, Ism. J. 7. 13.

—, werker, âamil, Ar., pemboewat.

HANDELAARSTER, vr. orang parampoewan jang berdâgang.

HANDELBAAR, b. n. godwee, lemah, lemas, L., zie GEDWEE.

—, vriendeljk, manis.

— van metalen, lemboet, lembèq.

HANDELDRIJVEND, b. n. berdâgang, berniâga.

HANDELEN, b. w. behandelen, djâbat, zie BEHANDELEN.

—, o. w. berboewat, melakoekan.

Als broeders —, melakoekan seperti soedâra, kardja kâja soedâra, L.

—de, moedâmil, Ar., sambil berboewat.

Dit boek handelt over de godsdienst, makka kutâb ini boenjinja derri paadda kâl agama.

—, handel drijven, berniâga, berdâgang.

Kooplieden, die op Makasar —, soedâgar jang berniâga di negri mangkâsar, orang dagang jang berdâgang di negri Mangkâsar.

Want zij, die handel drijven bezoeken vele landen, kârana orang dagang itoe mendjalâni bebrâpa negri.

In zijde —, berdâgang kâjin soetrâ.

In allerlei waren —, berdâgang segalla roepa bârang.

In het groot —, bôrong.

Tegen trouw en pligt —, berboewat cheiânat.

HANDELGEEST, m. âgal dagang.

Want het is de — voorwaar om de waren, die ik behoef, tegen hoogen prijs af te staan, kârana âgal dagang itoe nistjâja dagângankoe dengan harga besaar di djoewalnja

HANDELING, vr. perboewâtan, kardja, pekar-djâan, kalokoewan, pentjarâan, fil, Ar., âmal, Ar.

—, gedraging, lâkoe, lâkoe djâlan.

Hij is geen meester van zijne —en, makka trâda dâpat ia melakoekan kahan-dagnja, dia trâda boleh toeroet dia poenja soeka sendiri.

— uit eigene beweging zonder er verplicht toe te zijn, tabarrôe, Ar.

—en en besluten, titah dan parintah.

De —en der apostelen, getstâat segalla rasoel.

HANDELHUIS, o. roemah orang berdâgang, roemah perniagâan, toko.

HANDELMAATSCHAPPIJ, vr. perserôwan orang dagang, persakoetoevan soedâgar.

HANDELOOS, b. n. tiâda berdtangan.

HANDELRJK, b. n. ramé perniagâan, raméramé orang berdâgang.

HANDELSTAD, vr. koopstad, bendar.

Batavia is eene groote —, makka negri Batawiah itoe bendar besaar.

HANDELSVAARTUIG, o. prâhoe dagang.

Klein — te Pontianak, lanting.

HANDELVERDRAG, o. perdjandjian perniagâan, perdjandjian perkâra dagângan.

HANDELWIJS, vr. prt kalokoewan, prt djâlan.

De — dier menschen is onbetamelijk, prt djâlannya orang itoe tiâda pâtoet.

HANDEUVEL, o. sangal tângan.

HANDGAUW, b. n. diefachtig, soeka groe-moet.

HANDGEBAAR, o. isjârat tângan.

HANDKLEP, o. tapoq tângan.

HANDELD, o. tjingkaram, pandjar.

HANDGEMEEN, b. n. berkalâht, bakalâht, L.

— worden, djâdi berkalâht.

— zijn, tjampor tângan.

HANDGEMEENSCHAP, vr. kalâht, kalahian.

HANDGIIFT, vr. oewang jang bermoela kâli di tirima orang dagang.

HANDGREEP, vr. handvol, ganggam.

—, behoudigheid, bisa, kiâi, kiei.

— met het geweer, bermâjin sindjata.

HANDHAAPSTER, vr. parampoewan jang meliharâkan.

HANDHAVEN, b. w. memeliharâkan, melindongkan.

Iemands regt —, *memeliharakan haq orang.*

HANDHAVER, m. *pemelihâra, jang melindongkan.*

HANDHAVING, vr. *pemeliharâan, perlintoengan.*

HANDIG, b. n. *pantas, tjâkap, tjepat.*

— in alles, wat hij doet, *pantas paadda bârang lakoenja, tjepat paadda segalla pekardjânnja.*

— in den krijg, *tjâkap di dâlam prang.*

—, *bijw. dengan pantas, dengan tjâkap of tjepat.*

HANDIGBEID, vr. *kapantâsan, katjakâpan, lâkoe jang tjepat.*

HANDJE, o. *tângan ketjil.*

Hij heeft er een — van, (is daarop afgerigt,) *dia soedah befâsa kardja itoe.*

Een los —, (dat spoedig klappen uitdeelt.) *tângan pânas.*

HANDJICHT, vr. *sangal tângan.*

HANDJIZERS, o. meerv. zie *HANDBROEIJEN.*

HANDKJIKER, m. *trôpong ketjil, kêker ketjil, L.*

HANDKUS, m. *tjioem tângan.*

HANDLANGER, m. *orang oepâhan, koelit, orang bantoe kardja.*

HANDLEIDING, vr. *pengadjâran.*

HANDMERK, o. *tanda tângan.*

HANDOPENING, vr. *idzin akan memilih soewâtoe pandita.*

HANDPLEGGING, vr. *pendjamâhan tângan, hâl sârap.*

HANDPAAKD, m. *koeda pâwt.*

HANDPIJL, m. *lambing.*

HANDREIKEN, b. w. *toeleng, bantoe kardja.*

HANDREIKER, m. *orang jang menoel'ong.*

HANDREIKING, vr. *pertoeloengan, pembantoewan.*

HANDSCHOEN, m. *sârong tângan.*

Zijden —en, *sârong tângan soetra.*

—en dragen, *pâk' sârong tângan.*

HANDSCHOENLEKER, o. *koelit sârong tângan.*

HANDSCHOENMAKER, m. *toekang sârong tângan, pandei sârong tângan.*

HANDSCHRIFT, o. (oud —,) *soerat noschat, Ar., soerat sadia, poestâka, Sansk.*

Een Arabisch —, *soerat noschat arab, toelisan arab jang sadia.*

— voor de pers, *soerat rantjâna, karângan.*

Het — kan gedrukt worden, *soerat rantjâna boleh di tjitaq, L. (di trâ.)*

—, wijze van schrijven, *chath, Ar., tjâra toelisan.*

—, verzekering, *soerat pengakoewan.*

—, handteekening, *soerat tanda tângan.*

HANDSPAAK, vr. *pengongkil, penoewan.*

HANDSPIES, vr. *lambing.*

Eene — werpen, *melontar lambing.*

HANDSPUIT, vr. *hamboesan ketjil.*

HANDFASTELIJK. b. n. *trang sakâli, thlâhîr sakâli, terlâoe njata.*

HANDTASTING, vr. *pendjabâtan tângan.*

Iemand onder — ontslaan, *lepaskan orang atas djandi menghâdap kâloe di panggil.*

HANDTEKENING, vr. *tanda tângan, tâpaq-tângan, bakas tângan.*

Eene — onder een geschrift stellen, *târoh tanda tângan di bawah soerat, boeboh tâpaq tângan di bawah soerat.*

HANDTERING, vr. *handwerk, pentjarian, L., pekardjâan, djawâtan.*

HANDVAT, vr. *handvatsel, (van eenen pot,) teling, koeping.*

— van eene kist, *koekot.*

— van een zwaard, *hoeloe.*

Elke zaak heeft twee —sels, *sa-bârang perkâra âda doewa moeka, sa-bârang perkâra âda pemandângan sablah-menjablah.*

— (in het algemeen,) *pemegângan, tângan.*

HANDVEST, vr. *soerat haq negri.*

— van eene kerk, *soerat haq grédja.*

HANDVOL, vr. *ganggam.*

Eene — rijst, *saganggam bras.*

Eene — menschen, *bârang orang sedikit.*

HANDVORMIG, b. n. *sacroepa tângan.*

HANDWAARZEGGERIJ, vr. *petenoengan radjah.*

HANDWATER, o. *ajer membâsoh tângan, ajer tjortji tângan.*

Ergens geen — bij hebben, *trâda dâpat di bandingkan dengan soewâtoe bârang.*

HANDWERK, o. *pekardjâan.*

—, bedrijf, beroep, *djawâtan, pentjarian, L.*

Een kind een — laten leeren, *soeroeh ânaq belâtjar soewâtoe pekardjâan.*

HANDWERKER, m. *oetas, pandei, toekang.*

Een gemeene —, *orang bekaradja, koelit.*

HANDWERKSTER, vr. *orang parampoewan jang djâdi toekang.*

HANDWIJZER, m. *paal, tiang tanda djalan.*

HANDWIJZSEL, o. *kâjin bâbat tângan.*

HANDWOORDENBOEK, o. *kutâb loghat ketjil.*

HANDZAAG, vr. *girgâdji ketjil.*

HANDZAAK, b. n. *bâjij.*

— weêr, *mâsa jang bâjij, koettika jang bâjij.*

HANEBALK, m. *sôkong-sôkong.*

HANEGERAAI, o. *koekoq âjan.*

—, des nachts op gezette tijden, *koekeroejoe.*

HANEGEVECHT, o. *sâboeng.*

— houden, *menjâboeng, mengâdoe âjan.*

Scheidsman bij het —, *djoewâra.*

Zich met —en vermaken, *soeka bernâjin sâboeng.*

Minnaar van het —, *penjâboeng.*

HANEKAM, m. *djamboel, djanggêl, bâloeng, baloengan, djanggêr, L.*

—, zeker boontje, *kâtjang goenong.*

HANEMAT, vr. *gelâgang, kalângan, L., gulanggang.*

HANEPOOT, m. *káki ájam*.
HANESPOOR, vr. *soesoh ájam, tegil, L., djáloe*.
 Kunstige —, vlijm aan den poot, *tádjí*.
HANETRED, m. *poesat telor*.
HANEVEER, vr. *boeloe ájam*.
HANGBAST, m. *róban soesoese jing kental*.
HANGBLAKER, m. *tampat lilin jang di gantong, L, káki dian jang di gantong*.
HANGBORD, o. uithangbord, *pápan álamat*.
HANGBUIK, m. dikbuik. *gendoe, proet besaar*.
HANGEN, b. en o. w. *gantong, gantongkan, bergantong*.
 Zich aan eenen boom —, *gantongkan diri paadda sabatang pohon*.
 Water over het vuur —, *tároh ajer di ápt, gantong ajer di atas ápt, djerang ajer*.
 Dit hangt van u af, *makka inilah bergantong padámoe*.
 In het ijdel —, *lájang, melájng*.
 De lip laten —, *berdjówéhkan bibir*.
 Een ijzer, dat aan eenen zeilsteen hangt, *bessi jang tergantong (melekat) paadda bátoe bránf*.
 Het gordijn blijft aan eenen spijker —, (haken), *makka kalamboe itoe tersangkoet di pákoe*.
 Den degen op zijde —, *menjendang pedang*.
 Met het hart (aan iets) —, *melekat dengan háti*.
 Gehangen worden, *máti di gantong*.
 Den huik naar den wind —, *berált dengan angin*.
 Hij hangt de aarde aan een niet, *makka ta menggantong boemi paadda bárang jang tíada (bárang sasoewátos poon tíada)*.
 De vliengelen laten —, *djantékan rájap*.
 Het hangt aan een zijden draadje, *práhoe hampir tinggelam, (fig.)*.
 Zijne welvaart hangt van die zaak af, *makka salámatnja bergantong paadda per-kára itoe*.
 Tusschen — en wurgen, *antára máttjan dan boewája*.
 Iets over het hoofd —, *di amang, di antjam, L.*
 Staan te —, (leunen), *beséndér, L., sandar*.
 Eene zaak, die nog aan den spijker hangt, *perkára jang belom poetoese*.
 Op zijde —, overhangen, *singil*.
 Zij heeft hangwangen, *pipinja djoembil*.
 Het hoofd ter aarde laten —, *menoendoeskan kapála ka-boeni*.
 Naar beneden —, zoo als sommige buf-felhorens, *doengkoel, Jav.*
 Het hoofd laten —, *hilang háti*.
HANGEND, b. n. *tergantong, bergantong*.
 —e haren, *ramboet teroerei, ramboet tegring-tegring, L.*
 —e lippen, *bibir berdjówéh*.
 Met —e pootjes komen, *toeroet órang poenja soeka, tjioem káki*.

HANGER, m. ooring, *anting-anting*.
HANGGAT, m. en vr. *órang málas, órang léna*.
HANGIJZER, o. *tongkoe jang di gantong*.
HANGKLOK, vr. *lotjéng jang tergantong*.
HANGKORF, m. marskorf, die op den rug gebonden wordt, *rangking, bákoel*.
HANGMAT, vr. *tampat tidor jang tergantong*.
HANGOOR, m. zekere tafel, *médjah dengan dáwon lipátan*.
 —, m. en vr. slordig mensch, *órang kótor*.
HANGSLOT, o. *koentji pergantoengan*.
HANGWAPEN, o. *roeloes, gadoebong*.
HANIG, b. n. *gátul, doekána*.
HANSWORST, m. *órang djínáka, djógét*.
 —, pop, *bonéka*.
HANTEREN, b. w. *djábát, mendjábát*.
HANTERING, vr. *pendjabátan*.
HAP, m. beet, *soewáp, soewáb*.
 Een —, *sasoewáp*.
HAPEREN, o. w. *sangkoet, trintoq, L.*
 Het hapert omdat er een tand van het rad gebroken is, *makka tersangkoet sabab pátah sátos gigi djantrá, (rodá, L.)*
 —, ontbreken, te min zijn, *koerang*.
 Wat hapert er aan? *apa koerang?*
 Er hapert nu niets meer aan, *sakárang tíada koerang lági sátos apa*.
 —, stamelen, *gágap*.
HAPERING, vr. beletsel, *sangkoetan*.
 —, stameling, *gágap*.
HAPPEN, o. w. *gigit, ook gonggong*, dat verkeerdelijk door „blaffen”, het welk *sálaq* beduidt, gebruikt wordt. zie K. D.
HAPPIG, o. n. *gulzig, demap, rákoes, L.*
 —, fig. *soeka, ingin*.
HAPPIGHEID, vr. *lákoe pendemap, lákoe órang rákoes, L.*
HAPPIGLIJK, bijw. *dengan rákoes, L., atas tjára pendemap*.
HARD, b. n. *kras, tegar*.
 — ijzer, *bessi jang kras*.
 Een —e wind, *angin kras*.
 —, moeijelijk, *soesah, soekar, mosjkil, Ar.*
 Een bedelaar heeft eene —e kostwinning, *makka órang mnta-mnta itoe soesah pentjarianna*.
 Een —e heer, *toewan jang kras*.
 — van gemoed, *tagar, tegar*.
 Gij zijt —, *angkaw ada tagar*.
 — van aangezicht, *tagar moeka*.
 Een mensch, die een — leven leidt, *órang jang soekar harinja*.
 Hij is — van hart, *kras hatinja*.
 Eene —e stem, *soewára jang kásar, (kras)*.
 Een —e steen, *bátos pádjál*.
 —, onmeédoogend, *bingis, thlálím, Ar., kedjam, L.*
 —, streng, *soehé*.
 — schreouwen, *berteréaq kras*.
 De hitte maakt de aarde —, *makka kapanásan itoe mengraskau tánah*.

Ergens — in worden, zich verharden, *djádi tegar, menegarkan diri*.
 De voetzool wordt — door het veel gaan, *makka telapakan káki djádi kras derri bájajq terdjálan*.
 Eene — e regering, *parintah kras*.
 — hout, *kájoe jang kras*.
 —, onkwetsbaar, *kebal*.
 —, *bijw. kras, tegar*.
 Hij is — van gemoed, *makka iálah kras hatinja*.
 Zijt niet — van hart, *djangan toewan berkras háti, S. R. 38*.
 --- behandelen, *krást, mengrást, meng-raskan*.
 — lagchen, *tertáva gelaq-gelaq*.
 — slaan, *poekol kras*.
 — om te slikken, *fig. terlálos amat*.
 — op, met luider stem, *dengan soewára jang njáring*.
HARDACHTIG, b. n. *kras, sedikit*.
HARDBEKKIG, b. n. *kras moeloet*.
HARDRAVEN, o. w. *karbakápi, L., djokdjok, L., oenggol*.
 —, om het hardst, *berlombakan koeda*.
HARDRAVER, m. *koeda jang djokdjog, (oeng-gol) koeda jang másoq belápan, koeda jang karbakáki*.
HARDRAVERIJ, vr. *djokdjog di belápan, hát berlombakan koeda*.
HARDEBOL, m. *stijfhoofd, kapála bátoe, órang jang tegar hatinja*.
HARDEBOLLEN, o. w. *indjat kapála, intjit kapála, antog kapála*.
 —, zich verharden, *mengraskan diri*.
HARDEN, b. w. *harden, kraskan, békin kras, L., tegarkan*.
 Zich —, *menegarkan diri, mengraskan diri, mákan pákan*.
 Gehard ijzer, *bessj jang tersapoh*.
 —, uitstaan, *táhan, tsabar, Ar., derita, betah, L.*
 De mensch moet zich — om de moeijelijkheden des levens te wederstaan, *handajlah órang mengraskan diri akan meláwan segala kasoekáran doenja*.
 Het is niet om te —, *makka itoe tíada boleh di táhan lági, makka itoe tíada terderita lági*.
HARDER, m. *zekore visch, djoempol*.
 Eene kleine soort van —, *belánaq*.
HARDHARTIG, b. n. *kras háti, tegar háti*.
HARDHEID, vr. *prí jang kras, kakrásan kategáaran, goewat, Ar.*
 De — van dien koning heeft hem zelven in het verderf gestort, *kakrásan rádjá itoe soedah mengarankan dirinja*.
 De — van het regeusaizoen, *kakrásan moesim dingin*.
 — van het ligchaam, *goewat toeboh, koewat badan, L.*
HARDHOOFD, o. *kapálu bátoe, kapála kras*.

HARDHOOFDIG, b. n. *berkapála kras, berkapála bátoe*.
HARDHOOFDIGHEID, vr. *kalakoewan órang jung tegar, prí órang berkapála bátoe*.
HARDHOORIG, b. n. *doofachtig, bángal, bángal, bángal, bongal, poekkah, poekkahak*.
HARDIGHEID, vr. *zie HARDHEID*.
HARDING, vr. (van metalen,) *penjapóhan*.
HARDLEEREND, b. n. *bóдох, bódo, doengoe*.
HARDLIJVIG, b. n. *sákit selasima*.
HARDLIJVIGHEID, vr. *selasima, kakrásan proet*.
HARDLOOPER, m. *órang jang tjepat djálan-nju*.
 —, *zie HARDRAVER*.
HARDNEKIG, b. n. *tegar, kras, kapála kras, kapála bátoe*.
 Een — e strijd, *prang jang terlálos kras*.
 Een — mensch, *órang jang tegar*.
 Eene — e ziekte, *sákit pájah, sákit kras, penjákit jang berkanjiang*.
HARDNEKIGHEID, vr. *kakrásan, prí jang tegar, prí órang jang berkapála kras*.
HARDNEKIGLIJK, *bijw. atas prí jang tegar, dengan kras*.
HARDSTEEN, m. *bátoe lóko-lóko, bátoe koesta*.
 Een — en huis, *roemah bátoe koesta*.
HARDVOCHTIG, b. n. *sterk, goewat*.
 —, *koudvochtig, dingin, káko*.
 Een — mensch, *órang káko, órang gemas, L., órang jang tíada poenja kaséhan*.
HARDVOCHTIGHEID, vr. *goewat, prí jang goewat*.
 —, *onaandoenlijkheid, kalakoewan jang gemas, kategáran háti, gemas háti*.
HAREN, b. n. *van haar, ramboet, derri paadda ramboet*.
 —, *van beestenhaar, boeloe, derri paadda boeloe*.
 Een — kleed, *kájin ramboet*.
 Een kemels — kleed, *kájin boeloe onta*.
HARIG, b. n. *van het hoofd, berramboet*.
 —, *van de huid, berboeloe, berroema, baraq, zie HAAR, o*.
 Een — dier, *binátang jang berboeloe*.
 — kleed van eenen heidensch priester, *kájin sám*.
HARIGHEID, vr. *ruwheid, kásap, prí kásap*.
HARING, m. *haring, Ned*.
 Eene soort van —, *blanboelan*.
HARK, vr. *penggarókan, sísir tánah, rádaq, ródoq*.
HARKEN, b. w. *gároq tánah, menjísir tánah*.
HARMONIE, vr. (van menschen,) *sadjahtra, sa-háti, moewáfagat, Ar., pakat, L.*
 — (in de muzijk), *merdoe boenjinja*.
HARNAS, o. *wapentuig, bádjoe ranté, zirha, Ar.*
 De koning begaf zich in het paleis, toen de tijd *atsar* (biduur van vieren tot vijven in den namiddag) daar was, deed een kostelijk krijgsgewaad aan, bestaande in een — en een wambuis van ijseren kettingen, eenen helm en eenen pijl-

koker, makka baginda itoe-poon berangkat ka-astana, hatta sa-telah waqtoe äsar makka memäkei poela pekäjin hoelobäläng derri paadda zirra dan bädjoe ranté katoepong dan tarkas jang ändah-ändah. *Ism. J. 137.*
 —, kuras, *djabah*, Perz.
 — met koperen schelpen, *laminas*, Mak.
 In het — jagen, *memarahkan*, *békin marah*, L.
 — van dieren, *paktän*, L., *aba-aba*, *kefil*, Ar.
HARNASMAKER, m. *pandei bädjoe ranté*, *pandei zirra*, *toekang bädjoe ranté*.
HARF, vr. dit woord wordt door *ketjapi* vertaald, hetwelk een speeltuig met twee snaren, dus geene harp is, *harpo*, L.
 Op de — spelen, *pitiq ketjapi*, *májin harpo*, L.
HARFIJ, vr. *garoeda*.
HARPOEN, m. *sarampang*, *piárit*, *tampoeling*.
 Den — werpen, *meloetar piárit*, *menjarampang*.
HARPOENEN, b. w. *meloetar piárit*, *meloetar sarampang*, *menjarampang*.
HARPOENIER, m. *orang jang meloetar piárit*, *jang menjarampang*.
HARPSPELER, m. *orang jang májin harpo*, *orang jang memitik ketjapi*, zie **HARF**.
HARPUIS, o. *gála-gála bertjampor dámar*.
 —, om de naden van vaartuigen te digten, *dompol*, *doempael*.
HARPUIZEN, b. w. *lábor dengan gála-gála jang bertjampor dámar*.
HARREWARDER, m. *orang tjeréwét*, *orang jang soeka tjeréwét*, *orang jang berbantah*.
HARREWARREN, o. w. *tjeréwét*, *berbantah*, *tangkar*.
HARREWARRERIJ, vr. *perbantáhan*, *tjeréwét*.
HARREWARSTER, vr. *parampoewan jang soeka tjeréwét*, *toekang tjeréwét*.
HARS, vr. *dámar*.
 —, die van de boomen afdruipeude, in klompen gevonden wordt, *dámar bátoe*.
 Eene zachte soort van —, dienstig voor fakkels, *dámar kroerjon*.
 — van den terpentijnboom, *banást*, Perz.
 Witte —, *dámar poetih*.
 Gele —, *dámar koetjing*.
 Eene mand —, *dámar sa-krandjang*.
HARSACHTIG, b. n. *berdámar*, *sa-roepa dámar*.
HARSBOOM, m. *pohon toeri*.
 Reusachtige —, (*Altingia excelsa*), *rasamála*.
HARSEN, vr. zie **HERSEN**.
HART, o. (in de ontleedkunde), *djantong*.
 —, gemoed, *hâti*, *qalboe*, Ar., *foewád*, Ar., *nála*, Kaw.
 — van eenen boom, (als het zacht is), *ampoeloor*, *poeloor*, *aris*, en als het hard is: *tras*, *tavoes*.

— der zee, *rása láwoet*, *toebir*, *poesat láwoet*, *hâti láwoet*.
 Een opregt —, *hâti betoel*, *hâti boedjor*, *hâti loeroes*,
 Een grootmoedig —, *hâti besnar*.
 Een wreed —, *korzelig*, *hâti bingis*.
 Een hard —, *hâti tegar*.
 Een zachtzinnig —, *hâti jang lemah lemboet*.
 Een milddadig —, *hâti moerah*.
 Een argeloos —, *hâti jang hening*.
 Een wangunstig —, *hâti dengké*.
 In het — bewaren, *simpan di dälam hâti*.
Haar — klopte, *makka berdebarlah hatinja*.
 Iemands — winnen, *mengambil hâti orang*.
 Ter — e nemen, *mentjita*, *djaga*.
 Van gansch —, *dengan soeka hâti*.
 — (moed) geven, *membrí hâti*, *békin bráni*, L.
 Een kwaad — toedragen, *binji*.
 Aan het — drukken, *pelog*, *berpelog*, *berdákap*.
 Uit het — spreken, *berkáta dengan troes trang*.
 Het — van den banaan, (de groote bloemknop), *djantong pisang*.
 Het — van eenen buffel, *djantong karbau*.
 Er kwam een draak uit het — der zee, *makka timboellah sa-ékör nága derri poesat láwoet*.
 In het — der zee baden, *mandí kampoesat láwoet*.
 De olifant eet het — (der banaanboomen), *gádjah nemámah (mákan) aris*.
 Het — van eenen boom, *poeloor pohon*.
 Het — van den top des kokosbooms, *ombot*.
 Hij verteedert het — van alle vrouwen, die hem zien en hooren, *makka ia meráwankan hâti segalla orang parampoewan jang melihat dan mendengar dia*.
 Het was alsof zijn — bloedde, *seperti di hiris dengan sambiloe rasánja*.
 Kan ook zelfs mijns meesters — mij verlaten? *lägi sampei hâti djondjongan koe meninggalkan kumba?* Sult. Ibr. 37.
 Zijn mond zegt het, maar zijn — meent het niet, *moeloetnja bagitoe tetápt njetanja boekan*.
 Zijn — ophalen, *memoewaskan hâti*.
 Het — op de wereldsche zaken stellen, *masjhoel dengan doenja*.
 Uit het oog, uit het —, *djâwh di máta djâwh di hâti*.
 Het — treffen, *mengharoekan*, (*melemboetkan hâti*).
 Eene zaak ter — e nemen, *mentjítakan soewátöe perkára*.
 Het — verheffen, *meninggikan hâti*.

- Verstokt van —, berkras hâti.
- HARTBREKEND, b. n. jang memijahkan hâti.
- HARTELEED, o. soesah hâti.
- HARTELLJK, b. n. soenggoeh-soenggoeh, dengan hâti betoel, dengan sapoewas hâti.
- HARTELLJKHEID, vt. kubetoelan hâti.
- HARTELOOS, b. n. moedeloos, tjâbar.
- HARTELUST, vt. soeka hâti, soeka-tjita, kagemâran.
- HARTENET, o. salâpoet djantong.
- HARTEVRIEND, m. hindei betoel, tsofbat betoel.
- , geliefde, kakanda, Hoft., âbang.
- HARTGRONDIG, b. n. derri dâlam hâti, benar, betoel.
- HARTJE, o. liefde, adenda, Hoft., âdej, tjinta.
- , (tegen een klein kind), ânaq mânis.
- In het — van den nacht, di tengah mâlam.
- HARTIG, b. n. sterk, goewat, tegap.
- , zout, asin, L., mâsin.
- lagchen, tertâwa gelaq-gelaq.
- drinken, minom râmé.
- HARTKLOPPING, vt. dabar hâti, dubâran, dabar-dabar djantong.
- HARTKOLK, m. hoeloe hâti.
- HARTKRUID, o. (Cordiosperma), bondot.
- HARTKUIL, m. hoeloe hâti.
- HARTOG, m. zie HERTOEG.
- HARTONTSTEKING, vt. bâra djantong.
- HARTPIJN, vt. sâkit djantong.
- HARTPUTJE, o. hoeloe hâti.
- HARTROEREND, b. n. jang menghâroekan hâti.
- HARTSTERKEND, b. n. jang mengoewatkan djantong.
- HARTSTERKING, vt. obat jang mengoewatkan djantong, penâwar djantong.
- HARTSTOGT, m. hawâ nafsoe.
- Zijne — en bedwingen, menahâni hawâ nafsoenja.
- Zijne — en opvolgen, menoeroet hawâ nafsoenja.
- HARTSTOGTELLJK, b. n. berhawâ nafsoe.
- , bijw. dengan hawâ nafsoe.
- HARTSTONG, vt. zeker kruid, roekoekoe.
- HARTSVANGER, m. kléwang, gadoebong, pârang.
- HARTVERSCHUREND, b. n. jang mentjariqkan hâti, jang menghiris hâti.
- HARTVORMIG, b. n. saroepa djantong.
- HARTVUCHT, vt. (ophroxylon) boewah hâti.
- HARTZAKJE, o. harteylies, djâla djantong, salâpoet djantong.
- HARTZEER, o. sâkit hâti, roesaq hâti.
- HASPEL, m. likâsan, salikan.
- Op den — passed, fig. pariqsa samoewâ.
- HASPELAAR, m. orang jang melikas.
- , die alles verward, orang jang bêkin koesoet, L., orang jang tjampor samoewâ.
- HASPELEN, b. w. likas, melikas.

- , verwarden, mengoesoetkan, bêkin koesoet, L.
- Zich door iets heen —, meloepoetkan diri derri bârang kasoesâhan.
- Over iets —, berbantah derri sasoeuwâtoe perkâra.
- HASPELING, vt. pelikâsan.
- , verwarding, koesoet.
- HASSEBASSEN, o. w. mâké.
- , zich moeite geven, menjoesahkan diri.
- HASSEBASSERIJ, vt. hoofdbreking, poesing kapâta.
- HATELLJK, b. n. kabintjian.
- Eene — e vrouw, parampoewan jang kabintjian.
- HATELLJKHEID, vt. pri jang kabintjian.
- HATEN, b. w. bintji, membintji, âri, perdamdam, guddag, L.
- Zonder oorzaak —, membintji sa-menâmenâ.
- Het regt —, membintji intsâf.
- De valsheid —, membintji perdoestâan.
- Haat het booze en heb het goede lief, bintjilah bârang jang djâhat dan birahilah bârang jang bâjiq.
- Met enen wreveligen haat —, membintji dengan bintji jang bingis.
- En zijn hart haatte de prinses, makka bintjilah hatinja akan toewan poetrî. Isk. 76.
- HATER, m. pembintji, orang jang membintji.
- Uw —, pembintjimoe.
- HAVE, vt. al wat men bezit, segalla harta, seyalla benda, bârang-bârang samoewâ.
- Tilbare —, bârang angkat-angkat, perkâkas roemah, serba roemah.
- Levende —, djâwi, salâdang, sa-bârang binâtang.
- HAVELOOS, b. n. kôtor, nedjis, tjemar, tjaroebah.
- , arm, miskin, Ar. pôtol, L.
- HAVELOOSHEID, vt. pri jang kôtor, katjemâran, kalakoewan jang nedjis.
- HAVEN, vt. ree, laboehan, pelaboehan.
- , mond enen rivier, moewâra, koewâla, kwâla.
- Eene — binnenloopen, mâsoq koewâla.
- Eene veilige —, pelaboehan jang bâjiq.
- De — van Sambas werd gesloten, makka koewâla Sambas poun di toetop dranglah.
- Uit de — gaan, kaloewar derri paadda moewâra.
- In de — zijner begeerte geraken, mendâpat maqtoed, berôleh maqtoed, dâpat bârang soekânja, mâsoq koewâla karindoe-wanja.
- HAVENCIJNS, m. ankergeld, roeba-roeba, béa pelaboehan.
- HAVENEN, b. w. in de haven komen, mâsoq koewâla, sampai di bendar.
- , reinigen, soetjikan, bêkin brisih, L.
- , slecht behandelen, mengantâja.

—, beschadigen, *meroesaqkan*, *békin roesaq*.
 —, in de war maken, *bilaskan*.
 —, ranselen, *poekol*, *hantam*.
HAVENGELD, o. zie **HAVENCLEJNS**.
 —, havenregt, *haq moewára*.
HAVENKAPITEIN, m. *panghoeloes moewára*, *kommandeur láwoet*, L., *sjáh bendar*.
HAVENMEESTER, m. zie **HAVENKAPITEIN**.
HAVENSCHENDER, m. *jang melanggar haq moewára*.
HAVENTON, vr. *baak*, *tong alámat moewára*.
HAYER, vr. *charthál*, Ar. (In Indië niet voorhanden).
HAYERIJ, vr. *karoesákan*, *roegi dan belanda práhoe jang kena roesaq di láwoet*.
HAYERBROOD, o. *róti charthál*.
HAYERMEEL, o. *tepong charthál*.
HAVIK, m. *báz*, Ar.
HAVIKSNEUS, m. *hidong mantjong*.
HAZEJAGT, vr. *pemboeroewan kawéloe*.
HAZEKOOL, vr. *zeker kruid*, *rajána*, *pátaah kamoedi*.
HAZELAAR, m. *bondoq*, *pohon bondoq*.
HAZELAARSHOUT, o. *kájoe bondoq*.
HAZELHOEN, o. *ájam hoetan*.
HAZELNOOT, vr. *boewah bondoq*.
HAZENPAD, o. fig. het — kiezen, *lári*, *mítnggat*, L.
HE! tusschenw. *hei!* *amboy!*
HEBACHTIG, b. n. zie **HEBZUCHTIG**.
HEBACHTIGHEID, vr. zie **HEBZUCHT**.
HEBBELJK, b. n. gewoon, *béjása*.
 —, geschikt, *pátoet*, *lájig*, Ar.
HEBBELJKHEID, vr. *kalakoeuan jang béjása*, (*sadia*), *bisa*.
HEBBEN, b. en hulp. w. *mempoenjá-i*, *áda*, *ber* (vóór het voorwerp van bezitting).
 Sjarif Hasan had eene dochter, *Sjarif Hasan itoe áda sa-órang ánaq parampoewan*.
 En hij had eenen zoon, *makka áda ánaqnja sa-órang laks-laks*, S. R. 7.
 Hij heeft drie kinderen, *áda baginja tiga ánaq*.
 Want ik heb reeds drie pijlen, *karánc hamba poon telah adálah ánaq pánah tiga bidji*, S. R. 23.
 Hebt gij dat blad? *adákah parátmoec dáwon kájoe itoe?* Isk. 81.
 Wel mijn zoon, wat hebt gij dan tot een geschenk? *hei ánaqkoe lági dikar áda apa ákan persoembáhan?* Isk. 160.
 Honger —, *lápar*, *berlápar*.
 Kapitaal —, *ber-módal*.
 Voeten —, *berkákí*.
 De koorts —, *áda demam*, *berdemam*.
 —, toestaan, *membri idzin*, *bri móhon*.
kassí permissí, L.
HEBLUST, m. zie **HEBZUCHT**.
HEBZUCHT, vr. *loba*, *thomá-á*, Ar.
HEBZUCHTIG, b. n. *berloba*,
HECHT, b. n. *tegeh*.

En verbond — sluiten, *bertegoh-tegohan djandji*, S. R. 32.
HECHT, o. heft, handvatsel, *hoeloe*, *gágang*, Jav., *dhanga annan*, Jav.
 Een mes met een ivoren —, *pisaw dengan hoeloe gáding*.
HECHTEN, b. en o. w. *sambong*, *hoebong*, *pa-sertákan*.
 Dit touw moet aan dat gehecht worden, *makka táli ini handaq di sambong dengan itoe*, *ini táli misti di sambong sama itoe*, L.
 Maar zij zullen den eenen niet aan den anderen —. (elkander niet vergezellen). *te-tápi tiáda dápat ia pasetákan dirinja soewátoes dengan soewátoes*.
 —, losjes rijgen, *djeloeftjor*, *tjintjong*.
 Dat dorp is thans aan de stad gehecht, *makka doeson itoe soedah di hoebong sakárang dengan negri itoe*.
 Twee aan elkander gehechte dorpen, *doewa doeson jang berhoebong*.
 Met spijkers vast —, *mengraskan dengan pákoe*.
 Aan iemand gehecht zijn, *lekat paadda sa-órang*.
HECHTENIS, vr. zie **GEVANGENIS**.
 In — nemen, *tangkap*, *tároh di boeri*, *pandjárákan*, *tároh di dálam pandjári*.
HECHTHEID, vr. *katégahan*.
HECHTING, vr. *penjambongan*.
 —, vereeniging, *perhoebongan*.
HECHTPLEISTER, vr. *kójo penghoebongan*.
HECHTSEL, o. *samboengan*.
HEDEN, *hijw*, *har'ini*, *ini hári*, L., *saká-rang ini*.
 — morgen, *pági ini*, *ini pági*, L.
 — nu, *innidag*, *nanti síre*.
HEDENDAAGS, *hijw*, *sakárang djorga*, *paadda mása sakárang*.
HEDENDAAGSCH, b. n. *jing sakárang*, *mása jang sakárang*.
 De — e gewoonten, *áadat mása jang sakárang*.
 Naar de — e wijze, *seperti tjára sakárang ini*.
HEEL, b. n. onbeschadigd, *tiáda roesaq*, *gáloh*, *tiáda koerang sátoe apa*, *tráda pitjah*, L., zie **GEHEEL**.
 Heelshuids, *dengan salámat*, *dengan tiáda koerang sátoe apa*.
 —, *bijw*, *zeer*, *terlálao*, *sakáli*, *amat*.
 — lang geleden, *soedah láma sakáli*.
 — vroeg, *terlálao siang*.
HEELAL, o. zie **GEHEELAL**.
HEELBAAR, b. n. *jang dápat di somboh*, *kasombóhan*.
HEELDER, m. zie **HELER**.
HEELLEN, b. w. *menjombokkan*, *mengóbáti*.
 Al wie mijne gemalin kan —, *bárang stápa dápat menjombokkan istriko*.
 —, o. w. *somboh*, *djádi hájig*, *djádi njáman*.

HEELING, vr. *sombohan, hál djádi bájiq, hál somboh.*

HEELKRUID, o. *dáwon obat.*

HEELKUNDE, vr. *ihnoe mengobáti loeka.*

HEELKUNDIG, b. n. *atas pri mengobáti loeka.*
—, in de heelkunde ervaren, *fahan paadda ihnoe loeka, táhoé mengobáti loeka.*

HEELMEESTER, m. *djarráh, Ar., thabih, Ar., méster, Ned. doekoenjang mengobáti loeka, doekoen dárah.*

HEELPLEISTER, vr. *kíjo.*

HEELSTER, vr. *parampoewan jang simpan bárang jang di tjoert, parampoewan jang memblí bárang glap.*

HEEN, bijw. *sána, sitoe, mána.*
Daar —, *kasána, kasitoe, sablah sana.*
Waar —? *kamána?*
Hij is al —, *ta soedah pergi.*
— en weér gaan, *lálóe lálang, pergi dátang, ber-oelang-oelang, Isk. 376.*
De tijd ging met — en weér loopen voorbij, *dengan lálóe lálang waytöe soedah liwat, (lálóe).*
Waar wil dat —? *mána bóleh?*
Hier —, *sablah kamárt.*
Daar —, *sablah sana.*
Dat gaat nog —, *itoe bóleh.*
Ga —! *laloelah! pergilah!*
Door —, *troes.*
Ergens —, *di mána-mána.*
En zij allen gingen nu —, *makka segalla marika-itoe-poon berdjálanlah, S.R. 2.*

HEENBRENGEN, b. w. *membáwa.*

HEENDRIJVEN, b. w. *menghálau.*

HEENGAAN, o. w. *pergi, pegi, pigi, L., berangkat.*

HEENLOOPEN, o. w. *lári, membáwa diri.*

HEENREIZEN, o. w. *berangkat.*

HEENRIJDEN, o. w. (te paard), *pergi ber-korda.*

HEENVAREN, o. w. *pergi berljár, pergi berpráhoe, pigi sama práhoe, L.*

HEENVLIEGEN, o. w. *pergi terbang.*

HEENWAAIJEN, o. w. *di angkat angin, di terbangkau angin, di báwa óleh angin.*

HEENZWERVEN, o. w. *pergi mengombára, pigi melantjong, L., kalána.*

HEER, o. heir, leger, *bála, bala-tantára*, zie **HEERLEGER** en **HEERSCHAAR**.

HEER, m. (van God), *Toehan, rabb, Ar.*, doch gewoonlijk *rabbt*, dat: „mijn heer” beteekent.
—, (van een' mensch), *toewan, emir, Ar., mir, Perz., goesti, Jav., pamadjikan, L., poekoeloen, Kw., páti, Jav., náta, Jav., scúnjor, van senhor, Port.*
De — e God, *Toehan Allah, hadrat Allah, Ar.*
De — der heerscharen, *Rabbo'l-úálatin.*
De — van het land, *toewan tánah.*
—, vorst van Celebes, *kraá-in, krá-jing.*
De Groote — **Gouverneur-Generaal**,

Toewan besaar Goernadoer Djéndral, zie **GROOT**.
— der zon op Timor, *oesinénoc.*
— des huizes, *tsamad, Ar., toewan roemah.*
Mijn—, (in de hofstaat veel hooger dan het gewone: mijnheer, en met „my lord” overeenkomende), *toewankoe.*
Mijn—, (gewone spreektrant), *toewan.*
Als — begeeren, *handaq bertoewan.*
Als — erkennen, *pertoewan.*
Als mijn— geëischt te komen, *káloe toewan soeka dátang.*
—, prins, (titel van de hoofden der familie van Mohammed, afstammende van Alie en Fathimah), *sayid, Ar.*
— daar men onder dient, *pamadjikan L., toewan, (toen is minder dan toewan).*
—, titel of woord om deftige personen en soms ook aanzienlijke Chinezen aan te spreken, *kíjaai.*
Die als — geëerbiedigd wordt, de heerscher, *jang di pertoewan.*
Tot — hebben, *toewankan, bertoewan, buttoewan, L.*
—, (titel voor Chinezen van rang op de Maleische kust), *intji.*
Jorge —, *sinjon.*

HEERBAAN, vr. *djálan besaar, djálan raja, minhády, Ar.*

HEERENDIENST, vr. *kardja kompent, L.*

HEERENHUIS, o. *roemah besaar, gedong.*

HEERENKINDEREN, o. meerv. *ánaq pertoe-wánan.*

HEERENKNECHT, m. *hamba toewan, boedjang jang djúga sama toewan, sákei.*

HEERGEVADEN, o. meerv. *oepeti.*

HEERLEGER, o. heirleger, *bala-tantarâ.*
En al de —s bonden den strijd aan, *makka segalla bala-tantarâ poon mengikat praug.*
De aanvoerder van het Romeinsche —, *pengandjar lasjkar Roem, Isk. 41.*

HEERLIJK, b. n. *indah-indah, bágoes sukáli, L.*
Zeer — zijn al de werken des Heeren, *makka terláloe indah-indah segalla perboewátan toehan.*

HEERLIJKHEID, vr. *kamoeliáán, obhat, Ar.*
—, bezitting van eenen heer, *tánah dátóeq.*

HEERSCHAAR, vr. *bala-tantarâ, serwa.*
De Heer der heerscharen, *Toehan samista áálam, Toehan serwa sakalian.*

HEERSCHAP, o. *toewan, pamadjikan, L.*

HEERSCHAPPIJ, vr. *pertoewánan, pamarintáhan, solthanat, Ar., malkoet, Ar.*
— over eene provincie, *wilájat, Ar., pamarintáhan resident.*
De zon heeft — over den dag en de maan over den nacht, *makka mata-hári memarintahkan siang serta boelan memarintahkan málam.*

- , geslacht van opvolgende koningen, *petoeroenan rādja-rādja*.
- HEERSCHEN, o. w. *memarintahkan*, *kassi parintah*, L., *pertoewan*, Hoft.
- HEERSCHER, m. *toewan*, *peparintah*, *jang di pertoewan*, Hoft., *jang pégang parintah*.
- HEERSCHING, vr. *peparintahan*.
- HEERSCHOEW, vr. *monstering*, *pepariksään bala-ta-tarâ*.
- HEERSCHZUCHT, vr. *ingin akan pamarintahan*, *kapéngin maw pégang parintah*, *loba akan pamarintahan*.
- HEERSCHZUCHTIG, b. n. *ber-ingin* (*berkahan-dag*) *akan pamarintahan*, *pâdan*, L.
—, zie EERZUCHTIG.
- HEERTOS, m. *bîrang-bîrangnja ba'a-tan-tarâ*.
- HEERVAART, vr. zie HEERTOET.
- HEERVORST, m. *panglîma prang*, *djêndral*. Eur.
- HEERWEG, m. *djâlan besaar*, *djâlan rāja*, *minhādij*, Ar.
- HEESCH, b. n. *seraq*.
— worden, *djâdi seraq*.
Eene — e stem, *soewâra jang seraq*.
- HEESCHHEID, vr. *sakit seraq*, *sakit pâraw*.
- HEESTER, vr. *pohon ketjil*, (deze vertaling drukt het even als: *tanâman* niet volkomen uit).
— met een geschakeerd blad, (*Justicia picta*), *poeding*.
De —, (*Gardenia flore simplice*), *sangk-lâpa*.
Zekere wilde — met zoete vrucht, *roekann*.
- HEET, b. n. *pânas*, (vooral van de zon).
—, (van heet water), *hângat*, (dat in de lage taal voor: „laauw” gebruikt wordt).
Niet zeer —, zachte warmte, *lemah pânas*.
— (op de tong), *pedas*, *pedis*, verb. *pedes*, Soend.
—, brandend, (van eene wonde), *pedih*.
—, (zoo als de levenswarmte of hitte door het gebruik van betel, enz.), *djontor*.
De — e gewesten, *benoewa jang pânas*.
— ijzer, *bessî pânas*.
Eene — e koorts, *demam pânas*.
Op — e kolen staan, (fig.) *indjaq doetri*
- Op — er daad, *baaddar*, L., *kukupâtan berboewat*.
— maken, *menghângatkan*, *békin pânas*.
— van het gaan of arbeiden, *soehoe*.
Het — hebben, — zijn, *berpânas*.
Spaansche peper is —, *makka tjâbé ada pedas*.
— e kerry, *goelei pedas*.
—, happig, gretig, *birâhi*, *ingin*, *kupéngin*, L.
—, geil, *gâtal*, *doekâna*.
Een droog en zeer — land, *tânah jang kring dan hângat*.
In het — ste van den strijd, *di tengah prang*.
—, bijw. *pânas*, *atas pri jang pânas*.
- HEETEN, b. en o. w. noemen, *menamâ-i*, *suboetkan*, *membri nama*, *kassi nama*, L.
—, den naam dragen van, *namâkoe*, (1e pers.) *namâmoé*, (2e pers.) *namânja*, (3e pers.)
Gheoeten, den naam dragen, *bernâma*.
Ik heet u Mahmod, *akoe menâmâ-i angkaw Mahmod*, *loe goewa kassi nama Mahmod*, L.
Men heet mij Sri Râma, *namâkoe Sri Râma di seboet orang*.
Hij heet Abas, *namânja Abas*.
Gij heet Kibin, *namâmoé Kibin*, *loepoenja nama Kibin*.
Ik heet Alie, *namâkoe Alie*, *goewa poenja nama Alie*.
Dat heet dapper, *itoe brâni namânja*.
Op die wijs, o Gebieder! heet het eene volmaakte audientie, *demikiênlah*, *jâ toewankoe semporna semjâm namânja*, *Ism. J. 9*.
Hij heette deze geschiedenis, *makka di namâ-i ia hikâjat ini*.
Hoe heet dat? *apa namânja itoe? nama apa itoe?*
— liegen, *perdoestâkan*, *bilang djoesta*, L.
Welkom —, *sila*, *silâkan*, *membri sa lâmat datang*, *kassi salâmat datang*.
—, beduiden, *arti*.
Wat heet dat in de Javaansche taal? *apa artinja itoe paadda bahâsa Djawa?*
—, gebieden, *soeroh*.
— te zwijgen, *soeroh diam*.
- HEETEN, b. w. heet, warm maken, *békin pânas*, L., *panassin*, L., *memînaskan*, *menghângatkan*.
- HEETHEID, vr. *pri jang pânas* (*hângat*) *kapânâsan*, zie HEET.
- HEETHOED, o. m. en vr. *hâti pânas*.
- HEETHOEDIG, b. n. *prang proes*, *pânas*.
- HEF, vr. heffe, *ampas*, L., *tâhi*, *pakat*.
De heffe des volks, *orang hina dina*.
- HEFBOOM, m. *pengongkil*, *penâting*.
—, brekijzer, *linggis*.
- HEFFE, vr. zie HEF.
- HEFFEN, b. w. *angkat*, *tâting*, *tiduh*.

Het hoofd omhoog —, *mengangkat ka-pala ka-atas (ka-tinggi.)*
Iets zwaars —, *opbeuren, látang bārang jang brat.*

De handen met het vlak ten hemel —, *menádzakan kudoewa blah tǎngan kalángit.*
En hief haar op den olifant, *makka di nijjókannya ka-atas gádzuh.*

Schatting —, *toentoet opeti, poengoet charádjat, poengoet tjokei.*

HEFFER, m. *orang jang mengangkat.*

—, *gaarder, pertanda, jang poengoet, jang toentoet.*

HEFFING, vr. *pengangkátan, penatíngan, zie HEFFEN.*

—, *inning der belasting, pemoenjoetan.*

—, *belasting, tjokei, charádjat, dátí.*

—, *zekere gerechtigheid, tol, antar-antáran.*

HEFFOFFER, o. *persoembáhan angkat-angkátan.*

HEFT, vr. *zie HECHT.*

HEFTIG, b. n. *zie HEVIG.*

HEG, vr. *hegge, págar, zie HAAG.*

HEI! *tusschenw. hei, hái.*

HEI, vr. *heiblok, ibor.*

HEI, vr. *zie HEIDE.*

HEIBLOK, vr. *ibor.*

HEIDE, vr. *tánah pásir, tánah kring.*

—, *heideplant, tjantigi, dávon tjamára, tharjá, Ar.*

HEIDEN, m. *orang káfir, watzan-ʔ, Ar.*

—, *zie AFGONDENDENAAR.*

HEIDENDOM, o. *segala orang káfir, sjirk, Ar., chalájiq, Ar.*

Het evangelie aan het — *verkondigen, mengchotbatkan indjil kapada orang káfir.*

HEIDESTRUIK, m. *zie HEIDE, 2º. bot.*

HEIDIN, vr. *parampoevan káfir.*

HEIJEN, b. w. *tárik ibor, memásogkan ombároho.*

HEIJER, m. *koeli jang taréq ibor.*

HEIJING, vr. *pekardjijn taréq ibor.*

HEIL, o. *bahagia, salámat, Ar., chaláts, Ar., dawlat, Ar., warta, Kaw.*

Volmaakt —, *salámat jang semporna.*

Zeer nitstekend is mijn —, *terláoie sakáli bahagia hamba.*

—, *bravo! thoeba, Ar.*

— *wenschen in het nieuwe jaar, kassi salámat táhon bároe, L., membri salámat paadda táhon bahároe.*

—, *nut, goena, pergoenään, fá-idat, Ar.*

HEILAND, m. *meséhi, Ar.*

De —, *el meséhi, moechalíts.*

Jezus Christus is de — *der menschen, Isa el Meséhi itoelah mochalíts orang.*

HEILBEDE, vr. *salám dóa.*

HEILBEGERIG, b. n. *jang mentjahári salámat, jang ingin akan chaláts.*

HEILBRON, vr. *pihón (zinnob.) salámat, atsal chaláts, Ar. iboe kabledjikan.*

—, *gezondheidsbron, prigi tséiat, soemoer ojer kasalamátan.*

HEIGROND, m. (voor heipalen,) *tánah ombároho.*

HEILIG, b. n. *soetji, goedoes, Ar.* (Beide woorden komen in oude geschriften niet voor, maar worden door *suqti* vervangen, welk woord „magtig in bovennatuurlijken zin” te kennen geeft en alzoo meer op personen betrekking heeft, die door boetedoening in de eenzaamheid van de Goden met buitengewone krachten bedeed zijn. dan wel op diegenen, welke door reinheid in wandel en onwankelbaarheid in geloof, als heilig beschouwd worden.)

De — *e geest, roh el goedoes, Ar., njára jang soetji.*

— *e zaken, fará-idl, Ar.*

Voor — *verklaard worden, di njatákan goedoes.*

—, *geheiligd, moekarram, Ar.*

De — *e schrift, (der Mohamedanen,) el mothshaf, Ar., el-kitáb, Ar.*

De — *e schrift, kitáb jang goedoes, kitáb orang natsarání.*

— (in den zin van sacer,) *farám, Ar.*

— *e plaats, magdis, Ar.*

HEILIGDOM, o. *magdis, Ar., beil el moqqadas.* (dit is ook Jeruzalem om des tempels wille.)

— *te Mekka, mesdjid el-farám, Ar.*

— *men, úsrám, Ar.*

HEILIGDOMHUISJE, o. (bij de Chinezen) *boqti, Chin.*

HEILIGE, m. en vr. *orang goedoes, orang soetji.*

De — *n, wáli-wáli.*

Braminsche —, *brahná risji.*

Een aarts —, *mahá risji.*

Beeldtenis van eenen chineschen —, *tápékong, topékong.*

HEILIGEN, b. w. *goedoeskan, mengoedoeskan, taqdiskan.*

Iemand, die heiligt, tocheiligt, *moqaddis, Ar.*

—, *tot een heilig gebruik afzonderen, taqdiskan.*

HEILIGHEID, vr. *prí jang goedoes, kasoetjian, taqdis, Ar.*

Zijne —, *baginda, bagawan.*

HEILIGING, vr. *taqdis, Ar.*

HEILIGJE, o. *pátong orang goedoes, gambar orang goedoes.*

HEILIGLIJK, bijw. *atas prí jang goedoes, dengan lákoe djálan jang soetji.*

HEILIGKAN, vr. *tjandi.*

HEILIGMAKEND, b. n. *jang menggoedoeskan.*

HEILIGMAKER, m. *pengchaláts.*

HEILIGMAKING, vr. *persoetjian, hál menggoedoeskan.*

HEILIGSCHENDER, m. *orang jang meroesakkan bārang jang moqqadas.*

HEILIGSCHENDING, vr. *heiligschennis, pe-*

roesakan barang yang mogqadas, (karâm,) pelunggaran tempat yang karâm.
HEILIGVERKLARING, vt. hâl menngoeoeskan.
HEILLOOS, b. n. tjelâka, málang.
 —, zeer boos, goddeloos, djâhat, kapista.
 Een — ontwerp, niat yang djâhat.
 Eene heillooze reis, perdjulânan yang tjelâka.
 —, bijw. dengan tjelâka, dengan oentoeng málang.
HEILLOOSHEID, vt. snoodheid, katjahâtan, prt yang kapista.
HEILRIJK, b. n. bersalâmat, kasalamâtan.
HEILWEG, m. djâlan yang kasalamâtan, tsirâth el mostaqîn, Ar.
HEILWENSCH, b. n. salâm, Ar., tâbeq, tâbeh, soembah, taslim, Ar., tahjat, Ar.
 Eenen — uitcn, membri salâm, kassi salâmat, L.
HEILZAAM, b. n. bâjiq, bergoena, berfâ-idat, bersalâmat.
 Een — geneesmiddel, obat yang bâjiq.
 Een heilzame raad, bitjâra yang bergoena.
 Eene heilzame vrede, perdamé-ân yang bersalâmat.
 Heilzame wenken, isjârat yang berfâ-idat.
HEILZAAMHEID, vt. salâmat, goena, fâ-idat, Ar.
HEIMELIJK, b. n. geheim, terboent, glap.
 Eene — e zaak, perkâra rahsia.
 — e zonden, dosa yang terboent.
 —, bijw. bersoemboeni, dengan glap. dâlam kaplâgan, dengan bersemboent, mentjoert-tjoert, semboeni-semboent.
 — wegzeilen, berlâjar bersemboent.
 — binnen brengen, mentjoert-tjoert bâwu mâsoq.
HEIMELIJKHEID, vt. prt yang bersemboent.
HEIMPEJE, o. djangkriq ketjil.
HEIMWEE, o. rindoe dendam akan negrinja, kapêngin mâw poelang ka-negrinja.
HEINDE, bijw. dekat, damping, ampîr, ham-pir.
 — en ver, dekat dan djâwh.
HEINEN, b. w. memagârt, zie OMHEINEN.
HEINING, vt. pâgar.
 Bamboezen —, pâgar boeloh, pâgar bamboe.
 — van palen, palissaden, pâgar tiang kâjoe.
HEINSLOOT, vt. pârit yang mengoelilingt tânah.
HEIPAAL, m. tiang ambâroh.
HEIR, o. zie HEER.
HEISA! tnschenw. âjo-âjo! sâbaslah!
HEK, o. pâgar kâjoe, hêk, Ned.
 Getralied —, pâgar djâla-djâla, pâgar kist-kist.
HEKEL, m. penggâroq gandja, sisir gandja
 Iemand over den — halen, menghardij,

mâké, (kwaard van hem spreken,) meng-omput.
 —, afkeer, djemoe, awdz, Ar.
HEKELAAR, m. orang yang menjerboeq gandja, (menjisir, menggâroq gandja.)
HEKELDICHT, o. sâir sindiran, L., sâir sindiran.
HEKELDICHTER, m. pandei sâir sindiran, toekang sâir sindiran, L.
HEKELEN, b. w. tinggar, serboeq.
 Vias —, serboeq (menjerboeq) gandja, menjisir gandja, tinggar gandja.
 —, sêrph doorhalen, menghardiq.
HEKELING, vt. penjerboekan.
 —, fig. penghardikan.
HEKELSCHRIFT, o. soerat sindiran.
HEKGELD, o. oewang pabéjan.
HEKS, vt. penjoelap parampoewan, param-poewan yang djâdi soenglap, L.
HEKSEN, o. w. zie TOOVEREN, enz.
HEKSLUTER, m. ânag pemboentoet.
HEL, vt. plaats van rampzaligheid, nâraka & patâla, Sansk., djehennam, Ar., djahim, Ar., lathla, Ar.
 —, beteekent in den bijbel somtijds graf- en aardkuil: goebor, liang tânah.
 De eerste der zeven —len, hoethamat, Ar.
 De afgrond der —, telâga nâraka, sidjin, Ar.
 —, van een schip, tîmbâ-roewang.
 Als hij zijne gebeden verrigt en zijne vasten waarneemt en aalmoezen uitreikt en ter bedevaart opgaat, zal hij gewisselijk door God van het —vuur afgehouden worden, ap-abila soembahjang ia dan poewâsa ia dan mengaloewarkan zakât ia dan nâjiq hadji ia mistjâja di haramkan Allah tuâla akan dia derri paadda âpt nâraka, Omd. 42.
HEL, b. n. als: eene helle stem, soewâra yang njâring.
 Op —len middag, tatkâla rambang mata-hârt, paadda tengah hârt.
 Eene —le vlam, njâla yang amat trany.
HELAAS! tusschenw. adoh, adôhi, hâi, Ar.
HELD, m. orang brânt di prang, hoeloebâlang, pahalawân, pahloewân, Perz., orang perkâsa, wira, Jav., djohan, Perz., glâ-zi, Ar.
 Uitgelezene —en, hoeloebâlang yang piléhan.
HELDENDAAD, vt. perboewâtan pahalawân, perboewâtan orang brânt.
HELDENDEUGD, vt. kabedjikan pahalawân.
HELDENMOED, m. kabramian, gumbira.
HELDENTLID, m. zamân pahalawân.
HELDER, b. n. trany, tjawâtja, tjowâtja, njâring, bening, L., hening, djerneh, tjaria, tjârah.
 Het licht, dat — aan den hemel is, trany tjawâtja di tjakrawâla, Mi. Br.
 Hare stem is — en lieflijk, makka

- soewarånja ädu njåring lågi merdos boe-
njinja.
Een — denkbeeld, *ingåtan jang trany*.
Een — glas, *kåtja jang hening, kåja*
jang bening, L.
— water, *ajer hening, ajer jang bening,*
ajer djerneh.
Een — e nacht, *målam tjawåtja*.
Een — e spiegel, *tjermin jang tjårah*.
Een — e kijker, *trópong jang tjårah*.
—, zindelijk, rein, *tjeria, soetji, brisih*.
— klinkend, doordringend, *marsik*.
HELDEREN, o. w. *djådi trang, djådi djerneh,*
zie HELDER en OPHELDEREN.
HELDERHEID, vr. *katrångan, pri jang he-*
ning, zie HELDER.
— der stem, *njåringnja soewåra*.
HELDERTJES, bijw. *dengan tjeria, brisih, L.*
prisih.
HELDHAFTIG, b. n. *bråni, perkåsa, wiråwan,*
Jav.
HELDHAFTIGHEID, vr. *kabranian, gågah*
bråni, gumbirå.
HELDHAFTIGLIJK, bijw. *dengan perkåsa*.
HELDIN, vr. *orang parampoewan jang bråni*
(perkåsu.)
HELEN, b. w. verbergen, *semboenikan, boe-*
nikan, memboenikan.
Gestolene goederen —, *semboenikan*
bårang jang di tjœri.
HELER, m. *orang jang semboenikan bårang*
jang di tjœri, orang jang mengglapkan
bårang jang di tjœri.
HELFT, vr. *satengah, pertengåhan, nisf, Ar.*
De — is reeds verkocht, *satengah soe-*
lah di djœwal.
Op de — van het werk, *paadda per-*
tengåhan pekarjåån.
De — van den dag, juist middag, *sak-*
krat håri, tengah håri.
HELING, vr. *penjemboenan*.
HELLEBAARD, m. *lambing, herbat, Ar.*
HELLEBAARDIER, m. *baduwanda, badoewanda*.
Bevelhebber der —s, *panghoeloe bala-*
wanda.
HELLEN, o. w. overhellen (van regtstandige
voorwerpen), *singit*.
Het vaartuig helt met den mast op
zijde, *pråhoe singit*.
—, (meer van vlakke voorwerpen).
miring.
De weg helt af, *makka djålan itoe miring*.
—, overhellen, (van boomen) *tjenderong,*
tjondong.
Al de boomen helden over, *segalla*
pohon kåjoe poon tjenderong.
Tot zijne godsdienst over—, *meng-eling*
kapada agamånja.
Een schip doen —, (krenge), *singitkan*
kapal.
HELLEND, b. n. *jang singit, jang miring,*
jang tjenderong, jang meng-eling, zie
HELLEN.

- HELLEVEEG, vr. *parampoewan jang bingis*
sakåli.
HELLEWAARTS, bijw. *ka-nåraka*.
HELLEWICHT, m. en vr. *anaq stjethån, anaq*
nåraka.
HELLING, vr. overhanging, *singit, miring,*
zie HELLEN.
—, plaats waar de vaartuigen op den
wal gehaald worden, *kalångan*.
Op de — halen, *mengålang*.
HELM, m. (ijzeren stormhoed), *katoepong,*
serkoela.
Eenen — dragen, *berkatoepong*.
Eenen — opzetten, *wengenåkan katoe-*
pong.
—, van ter wereld komende kinderen,
salåpoet, serkoela, boengkoes.
Met eenen — geboren, *djådi (di per-*
ånaqkan) bersalåpoet, boedaq kaloewar
boengkoes, boedaq kaloewar serkoela.
—, zie DUINHELM.
—, distilleerkolf, *koekoesan*.
HELMPLANT, vr. zie DUINHELM.
HELMSTOK, m. *gintjiran kamoed, tjelåga*.
HELMTOP, m. *pontjaq katoepong*.
HELPEM, b. w. *toelong, menoealong, belå,*
belåkan, berbelåkan.
De arme menschen —, *toelong orang*
misikin.
— in den oorlog en in eenig zwaar
werk, *bantoe*.
Geholpen worden, *di toelong, di bantoe*.
Naar vermogen —, *toelong dengan sa-*
båleh-bolehnya.
Zeg, wilt gij helpen? *apa, handaq me-*
noelangkah angkaw? S. R. 146.
Indien mijnheer mij gelieft te —, *kåloe*
toewan soeka toelong sama sahåja, L.
Ware het niet uit mijne vrees voor den
toorn van mevrouw de vorstin ontstaan,
voorwaar ik zou haar niet geholpen heb-
ben, de vorstelijke telg te verwerpen, *dji-*
kalaw tiåda derri paadda tåkoet hamba
akan morka toewan poetrå mistjåja tiåda
akan handaq hamba menoeloengi toewan
poetrå paaddu memboewangkan padoeaka
anakanda itoe. Isk.
—, van nut zijn, *bergoena, berfå-*
idat.
Daar is geen — meer aan, *itoe tiåda*
dåpat di toeloengi lågi, (van eenen zieke),
itoe orang tiåda ter-åbåtå lågi.
In den grond —, *membinasåkan, meng-*
åramkan.
Hij kan dat niet —, *itoe boekan åis*
pønya sålah.
— werken, *tampoe, tampaw*.
Zoo waarlijk helpe mij God Almagtig!
demmi Allah tååla! (Gewoonlijk slechts:
demmi Allah!)
Van kant —, *boenoh, memboenoh*.
HELPER, m. *orang jang menoealong, penoe-*
along, nåtsir, Ar.

- in oorlog of zwaar werk, *orang jang membantoe, pembantoe.*
- HELPEZEL, o. hennepzeel, bretél Fr., *tált tjelána.*
- HELSCHE, b. n. *sjéhtënt, prt náraka.*
- ontwerp, *níat sjéhtënt.*
- HEM, pers. voorn. 3 naamv. *kapada dia, sama dia, L., kapadánja.*
- Ik heb — het zwaard gegeven, *makka akoe soedah membri pedang itoe kapadánja, sahája soedah kassi itoe pedang sama dia, L.*
- , 4 naamv. *dia.*
- heb ik niet gebragt, *makka ta tûda hamba báwa.*
- Ik heb — gezien, *kita telah melihat dia, sahája soedah lihat dia.*
- ken ik maar haar ken ik niet, *kita kenal dia tetapi parampoewan itoe kita tráda kenal.* (dit moet door omschrijving vertaald worden, dewijl hem en haar *dia* beteekenen).
- HEMD, o. *kamédja*, (van het Port. *camisa*; de inlander draagt geen hemd), *sabi*, Perz. Een — zonder mouwen, *sabídj*, Ar. Een schoon —, *kamédja brisih.* Onder —, *kamédja dálam.*
- HEMDROK, m. zie BORSTROK.
- HEMDEKNOOP, m. *kantjng kamédja.*
- HEMDEKRAAG, m. *lêhêr kamédja.*
- HEMDEMOUW, vr. *tángan kamédjt.*
- HEMEL, m. de zichtbare —, *lángit.*
- De sterren des —s, *segalla bntang di lángit.*
- en aarde, *boemi dan lángit.*
- , uitspanseel, *tjakrawála.*
- Den loop des —s, *peridáran tjakrawála.*
- , verblijfplaats der zaligen, *sorga, swarga*, (eigenlijk de — van Indra), *ktángan, ka-indráán*, liever *tampat órang chaláts.*
- Het rijk der —en, *karadjáán sorga.*
- De zevende —, *lángit jang katoedjoh*, Mir. Indien de — wil, *insjá Allah.*
- Kristallijnen —, een der troonen Gods, *krást.*
- O —! *já iláht! amboy!*
- , (woord van verwondering), *aling.*
- van een ledekant, bedstede enz., *lángit-lángit, téndah, téndah.*
- De huwelijken worden in den — gesloten, *háal káwin itoe di taqdirkan Allah.*
- HEMELBESCHOUWING, vr. *pemandángan lángit*, (*falak*).
- HEMELBESCHRIJVING, vr. *penjoerátan lángit*, (*falak*).
- HEMELBODE, m. engel, *melájikat*, Ar. —, zending, *rasoel*. (bijzonder van Mohammed, en dan: *rasoel Allah*).
- HEMELBOOG, m. *langkong lángit, falak*, Ar. (ook: *btroe lángit*, d. i. het blaauw des hemels).
- HEMELDAUW, m. *ombon.*
- HEMELDEN, o. w. *nájig ka-sorga, meninggal.*
- HEMELHEIR, o. *tantará lángit, serwa lángit.*
- HEMELHOF, o. *firdoes*, Ar., *djennat*, Ar., *sorga.*
- HEMELHOOG, b. n. *tíngginja lángit, terláloe amat tínggi, sampei ka-lángit.*
- HEMELKAART, vr. *peta falaq, soerat palaq*, L.
- HEMELKLOOT, m. *boelat lángit.*
- HEMELLICHT, o. *bntang, penerángan lángit.*
- HEMELLING, m. en vr. *órang chaláts, órang ktángan, órang jang di sorga, isi sorga.* Isk. 4.
- HEMELLOOP, m. *per-idáran (perkitáran) tjakrawála.*
- HEMELLOOPKUNDE, vr. *ilmoe perkitáran tjakrawála.*
- HEMELPOORT, vr. *ptntoe sorga*, Mir.
- HEMELRIJK, o. *karadjáán sorga.*
- HEMELSBLAAUW, b. n. *btroe lángit.*
- HEMELSBROOD, o. *mann*, Ar.
- HEMELSCH, b. n. *sorga*, (*samáwat*, Ar., doch geeft bij Javanen een verward denkbeeld. omdat het in het Javaansch „cene omheining van jonge bamboes” beteekent).
- geluk, *salámat sorga, buhágia sorga, chaláts.*
- wezen, *órang ktángan, órang derri ka-indráán.*
- e nimf, *bidiádari.*
- verblijf, *sorga lok, indra loka.*
- HEMELSGEZIND, b. n. *berkahandaq akan sorga.*
- , vroom, *tsálek, Ar.*
- HEMELSPHEER, vr. *tjerchi*, Perz., *falak*, Ar.
- HEMELSTEKEN, o. *tanda lángit, bordj*, Ar. Een — van het oosten, *soewátloe borlj derri paadda masjriq.*
- HEMELSTREEK, vr. *fihag lángit, tapat*, zie LUCHTSTREEK.
- HEMELTOORTS, vr. *mata-hárt.*
- HEMELVAART, vr. *nájig sorga, miradj*, Ar. De —, (des Heeren), *solláq*, Ar. (De *miradj* is de gewaande — van Mohammed).
- HEMELVAARTSDAG, m. *solláq*, Ar., *hárt solláq.*
- HEMELVREUGD, vr. *nímat sorga, kasoeekáun órang chaláts.*
- HEMELWAARTS, bijw. *ka-lángit.*
- De oogen —! *pandanglah ka-lángit!*
- HEMMEN, b. w. *dáhem, dahem, berdáhem.*
- HEEN, pers. voorn. 4 naamv. m. en o. meerv. *marika-itoe, dia, dia órang, L., órang itoe.*
- HEN, vr. *ájam betinu, ájam parampoewan*, L., *dadjádj*, Ar. Broei —, *ájam mengeram, ájam biang*, I. Leg —, *ájam bertelor.*
- , die nog niet legt, *ájam dára.*
- HENEN, bijw. zie HEEN.
- HENG, vr. zie HENGSEL.
- HENGEL, m. *kájl, pantjing*, L.
- HENGELAAR, m. *órang pengájl, órang pemantjing*, L.
- HENGELEN, o. w. *mengájl, pantjing, mantjing, memantjing*, L. In cenon vijfver —, *mengájl di kálam memantjing di émpang*, L.

- Ik heb al eens gehengeld, maar nog niets vernomen, *sahája soedah pantjing tápi sahája belum denjar apa-apa.*
- HENGELING, *vr. pengajilan, pemuatjangan, L.*
- HENGELROEDE, *vr. djoeran kájil, djoeran pantjing, L.*
- HENGELSNOER, *o. táti pantjing, L., táti kájil.*
- HENGSEL, *o. éngsel, verb., pegangan, pemingan.*
Een —, heng van een venster, *tangan hessi djandéla.*
- HENGST, *m. koeda djantan, koeda láki-láki, L.*
Het bespringen door eenen —, *mendjantan.*
Wel gevoede —en, *koeda djantan jang terpiára bájiq-bájiq.*
Een onbesuisde —, *koeda rambang-rambang.*
- HENGSTIG, *b. n. máw mendjantan, máw bekaq, L.*
- HENNEGAT, *o. lóbang kapála kamoedi.*
- HENNEP, *m. gandji, gindjeh, Soend., hoent.*
— braken, *serboeq gandja.*
Gebrakte —, *gandja serboeq.*
- HENNEBLADEREN, *o. meerv. kasjisjat, Ar., dáwon gandja.*
- HENNEPZAAD, *o. bidji gandja, sjah dánah, Perz.*
- HER, *vr. duim van een deurhengsel, soesoh pintoe.*
- HER, *bijw. in: van ouds —, derri zamán di hoeloe kála.*
—, wederom, nogmaals, *poela, lági sakáli.*
- HERADEMEN, *o. w. bernafas poela, bernapas lági, L.*
- HERAUT, *m. bantára, abantára, (s' konings zwaarddrager, die tevens zijne bevelen bekend maakt).*
Binnen—, *bantára dâlam,*
Buiten—, *bantára balang.*
- HERAKKEN, *b. w. bákar poela, bákar lági sakáli.*
- HERBAREN, *b. w. beránaq poela, beránaq lági sakáli, zie BAREN.*
- HERBERG, *vr. roemah mákan, manzil, Ar., pesanggráhan, Jav., anzál, Ar., lecs amzál.*
—, nachtverblijf, *tampat menginap, L., tempat bermâlam, tempat perhentian.*
Eene goede —, *roemah mákan jang hájiq, manzil el chayr, Ar.*
- HERBERGEN, *b. en o. w. brí tempat, sáling, kassi menoempang, L.*
Geherbergd zijn, *dápat tempat bermâlam, (menginap, L.) menoempang.*
- HERBERGIER, *m. toewan roemah mákan, djoeroe pesanggráhan, punghoeloe manzil.*
- HERBERGZAAM, *b. n. soeka mendjámoe orang, kerim, Ar., moerah háti.*
- HERBERGZAAMHEID, *vr. kamoeráhan háti, parángi orang jang soeka mendjámoe orang.*
- HERBINDEN, *b. w. ikat poela, ikat lági sakáli.*
- HERBLINKEN, *o. w. kiloe poela, bekilap lági sakáli, L.*
- HERBLOEIJEN, *o. w. berboenga poela, berkumbang lági sakáli, L.*
De klie herblocit op Java drie of viermaal in een jaar, *makka boenga bákong di Djáwa itoe berboenga poela tiga ampat káli dâlam sa-táhon.*
Doen —, *berboengakan poela.*
—, *fig. djádi râmé.*
- HERBOREN, (worden), *b. n. di peránaqkan poela, di baharoewi poela.*
Doen — worden, *membaharoewi.*
- HERBOUWEN, *b. w. memboewat poela, békin lági sakáli, L., menegá poela.*
- HERBOUWING, *vr. pemboewatan poela, pembékinan lági sakáli.*
- HERBRENGEN, *b. w. báwa poela, báwa lági sakáli.*
—, terugbrengen, *poelangkan, báwa kombáti.*
- HERDAAN, *verl. deelw. terboewat poela, di békin lági sakáli, L.*
- HERDACHT, *verl. deelw. teringat poela, di ingat lági sakáli.*
- HERDAGEN, *b. w. weder dagvaarden, sita lági sakáli, L., menulává lági sakáli. panggil lági sakáli di bitjára, (di depan hoekoem, L.)*
- HERDENKEN, *b. w. mengira poela, pikir lági sakáli, ijang, L., zie HERINNEREN en GEDENKEN.*
- HERDENKING, *vr. zie HERINNERING.*
- HERDER, *m. gombála, gápála, Sansk. orang djága (kambing,) panggon, Jav.*
De — bestaat om zijne schapen en de schapen bestaan niet om hinnen —, *makka gombála itoe kárana dombánja dan domba itoe boekan kárana gombalánja.*
—, leeraar, *panlita, goeroe, pádri.*
- HERDERDOM, *o. herdersleven, kahidópan gombála.*
- HERDERIN, *vr. gombála parampoewan.*
- HERDERLIJK, *b. n. tjára gombála, údad gombála.*
- HERDERLOOS, *b. n. tíada bergombála.*
—, zonder leeraar, *tiada berpandita.*
- HERDEKSAMBT, *o. pekartiáan gombála.*
— (van eenen leeraar,) *djuwátan pandita.*
- HERDERSDANS, *vr. penarian gombála, (onbek)*
- HERDERSFLUIT, *vr. soeling gombála, bangs gombála.*
- HERDERSHOND, *m. andjing gombála.*
- HERDERSHUT, *vr. djoeroemom, pondog gombála.*
- HERDERSJONGEN, *m. gombála moeda.*
- HERDERSLEVEN, *o. kahidópan gombála.*
- HERDERSSTAF, *m. tongkat gombála.*
- HERDERSTASCH, *vr. boqtjá gombála.*
- HERDERSZANG, *m. njanjian gombála.*

- HERDOEN**, b. w. *boewat poela, békin lági sakáli, L.*
- HERDOENING**, vt. *pemboewátan poela, pembékinan lági sakáli.*
- HERDOOP**, m. *permandian bethároe, permandiun lági sakáli.*
- HERDOOPEN**, b. w. *permandikan poela, permandikan lági sakáli, beroelang (mambaharoe) permandian.*
- HERDOOPER**, m. *permandi poela, jang permandikan lági sakáli, jang beroelang permandian, jang mambaharoevi permandian.*
- HERDRUK**, m. *peneráan poela, pentjítakan bahároe, pentjítakan jang kadoewa káli.*
- HERDRUKKEN**, b. w. *menerá poela, tjitaq lági sakáli.*
- HEREENEN**, b. w. *himpou poela, koempol lági sakáli, menjoeuwoekan poela.*
- HEREENING**, vt. *perhimpoeenan poela, pekoempoelun lági sakáli.*
- HEREERLIJEN**, b. w. *membájikí poela náma.*
- HEREERLIJING**, vt. *pembájikan poela náma.*
- HEREISCHEN**, b. w. *toentoel poela, minta kombáli.*
- HEREISCHING**, vt. *penoentoetan poela, permintáin kombáli.*
- HERFST**, m. *charif, Ar. De — in Indië wordt onder den regenmoeson begrepen, dewijl er geen —, zoo als wij die kennen, bestaat; door: moesin bárut of waytoe menoengoet boewah-boewáhan, kan men er een denkbeeld van geven; mása menoewei is oogsttijd.*
- HERGEVEN**, b. w. *brí poela.*
—, *teruggeven, mengombalikan, poelangkan, kassi kombáli, L.*
- HERGIETEN**, b. w. *toewang poela, toewang lági sakáli.*
- HERGLOEIJEN**, b. w. *memánaskan poela, békin pánas lági, L.*
- HERGOEIJEN**, b. w. *limpar poela, loetar poela, limpar lági sakáli.*
- HERGRIPJEN**, b. w. *tangkap poela, tangkap lági.*
- HERGROEIJEN**, o. w. *toemboeh poela, toemboeh lági.*
- HERHAALD**, b. n. *ter-oelang, di oelang.*
—, *bijw. ber-oelang-oelang.*
—, *achter elkander, ber-ikoet ikoet.*
—e *malen, bebrápa káli, bebrápa káli dáur.*
- HERHAALDELIJK**, *bijw. ber-oelang-oelang, táloe-táloe, bertáloe-táloe.*
Zevenmaal — *heen-en-wedergaan, berdjálan-djálan toedjoh káli ber-oelang-oelang, Isk. 74.*
- HERHALEN**, b. w. *mengoelang, ber-oelang-oelang, kardja lági sakáli, boewat poela.*
—, *herzeggen, ber-oelang-oelang káta, berkáta poela, berkáta (bilang, L.,) lági sakáli.*
- HERHALER**, m. *orang ber-oelang-oelang.*
- HERHALING**, vt. *oelangan.*
- *van eene misdaad, oelangan sálah.*
- Bij —, bijw. ber-oelang-oelang, bebrápa káli, toebi-toebi.**
- HERHEFFEN**, b. w. *angkat poela, angkat lági sakáli.*
- HERHUWEN**, b. w. *nikáh poela, káwin lági sakáli.*
- HERINNEREN**, b. w. *ingat poela, ingat lági kenang, sadar, sedar.*
Hij *herinnerde* zich zijner belofte, *makka ingatlah ia poela akan djandjinja.*
Allen, die *achter* bleven, *weenden* omdat zij zich zijnen schoonen aanleg *herinnerden*, *makka sakalian jang tinggal itoe-poon tjoetjoeranlah ajer matánja sabablah ia terkenangkan boelí pakritinja, A. M.*
- HERINNEREND**, b. n. *jang mengingatkan poela, jang kassi ingat lági.*
- HERINNERING**, vt. *kenang, sadar, sedar, tadzkirat, Ar., dzikir, Ar.*
—, *vermaning, pengingatán.*
- HERINNERINGSVERMOGEN**, o. *tsifat pengingatán, penyenangan.*
- HERKAAUWEN**, b. w. *mámah béjaq.*
Al, *wat onder de beesten den klaauw verdeelt en de kloof des klaauws in tweeën klieft en herkauwt, dat zult gij eten, sasoeuátoe derri paadda segala binátang jang berbahági koekoenja belah doe-wa dan jang mámah béjaq itoe makka kámos handaq mákan itoe.*
De *koe* is een — *dier, makka sápt itoelah binátang jang mámah béjaq.*
- HERKAAUWING**, vt. *hál mámah béjaq.*
- HERKAMMEN**, b. w. *menjisir poela, menjisir lági sakáli.*
- HERKEEREN**, b. en o. w. *báliq poela, báliq lági sakáli.*
—, *teruggaan, poelang.*
- HERKENNEN**, b. w. *kenal, mengenal.*
Eenen *oulen vriend —, kenal tsoibat láma.*
Niet —, *pangling, Jav.*
- HERKENNING**, vt. *pengenalan.*
- HERKIEZEN**, b. w. *pilih poela, pilih lági sakáli.*
- HERKIEZING**, vt. *peniléhan bahároe.*
- HERKNEDEN**, b. w. *ramas poela, ramas lági sakáli.*
- HERKNOOPEN**, b. w. *mengantjing poela, mengantjing lági sakáli.*
—, *hernieuwen, mambaharoevt poela, mengoehong poela, mengoebong lági sakáli.*
- HERKOKEN**, b. w. *másaq lági sakáli, tánaq poela.*
- HERKOKING**, vt. *pemasákan lági sakáli, per-tanákan poela.*
- HERKOMEN**, o. w. *sadar, sedar.*
Van eene *flauwte —, sadar derri paadda pangsan (mortja,) ingat derri kelangan.*

—, (van de oudheid tot ons) *dátung*.
 De gewoonte om de lijken te verbranden, is uit den Hindostan herkomen, makka ádat membákar majit itoe telah soedah dátang derri paadda tánah Hindoe.

HERKOMST, vt. *atsal*, *póhon*, zie **AFKOMST**.

HERKOMSTIG, b. n. *toeron*, *derri atsal*.

HERKOOPEN, b. w. *blt* poela, *blt kombáli*.

HERKOOPEER, m. *jang memblt* poela, *jang bli kombáli*.

HERKOOPIING, vt. *pemblian* poela, *pemblian kombáli*.

HERKREGEN, verl. deelw. *soedah ber-óleh* poela, *soedah dápat kombáli*.

HERKRIJGEN, b. w. *ber-óleh* poela, *dápat kombáli*.

De krachten —, *djádi goewat* poela, *djádi goewat kombáli*.

HERKRIJGING, vt. *per-oléhan* poela, *penda-pátan kombáli*.

HERLADEN, b. w. *moewat* poela, *moewat lági sakáli*.

Het vaartuig is —, *makka práhoe* itoe *soedah di moewat* poela.

Een kanon —, *mengist* poela *mariam*, *mengist marium sakáli lági*.

Na de geweren — te hebben, gingen de soldaten naar het gebergte, *sa-hábis meng'ist lági sakáli sanápangnja*, *makka tsoldádoe itoe berangkat pergi ka-noenony*.

HERLADING, vt. *hál* *noewat* poela, *hál meng'ist* poela, *pemoewátan* poela, *pemoewátan lági sakáli*, *pengisian* poela, *pengisian lági sakáli*, zie **HERLADEN**.

HERLEKEN, b. w. *bel-átjar* poela, *bel-átjar lági sakáli*.

—, (van den leeraar,) *mengátjar* poela.

HERLEIDEN, b. w. *báwa* *poelang*, *poelang-kan*, *mengombalikan*.

Breuken tot geheelen —, *menjábrkan*.

HERLEIDING, vt. *pengombalian*, *pembawáan* *poelang*.

— van breuken tot geheelen, *djabr*, **Ar**.

HERLEVEN, o. w. *hidop* poela, *hidop lági*.

Al de dooden zullen —, *makka segalla órang máti sakalian itoe akan hidop* poela, (*nanti hidop lági*, L.)

Doen —, *menghidopkan* poela, *békin hidop lági*, L., *mengbangkitkan*.

De koophandel herleeft, *makka hál perniagáan itoe djádi ráme* poela, *makka perkára dagáang djádi ráme lági*.

HERLEVEREN, b. w. *báwa* poela, *menjam-pékan*, *báwa* (*menjampekan*) *lagi sakáli*.

HERLEVING, vt. *kahidúpan* poela, *kahidúpan lági*.

—, *nieuwe bloei*, *karaméjan* *jang bahároe*.

HERLEZEN, b. w. *bátja* poela, *bátja* (*wátja*) *lagi sakáli*, L.

HERLEZING, vt. *pembatjáan* poela, *pembatjáan* *lagi sakáli*, L.

HERMAKEN, b. w. *boewat* poela, *békin lági sakáli*, L.

HERMAKING, vt. *hál* *memboewat* poela, *pem-boewátan* poela, *pembékinan lági sakáli*.

HERMALEN, b. w. *kisar* poela, *giling lági sakáli*.

HERMANEN, b. w. *tági* poela, *tági lági sakáli*.

HERMANING, vt. *penagián* poela, *hál menágt* poela.

HERMAPHRODIET, m. en vt. *bantjé*, *pápaq*, *chontza*, **Ar**.

HERMELIJN, m. *gágoem*, **Ar**.

HERMELIJNEN, b. n. *koelit gágoem*.

Een — *kleed*, *pekájin koelit gágoem*.

HERMETEN, b. w. *oekoer* poela, *oekoer lági sakáli*.

HERMETING, vt. *pengoekoeran* poela, *pengoekoeran lági sakáli*.

HERMUNTEN, b. w. *menímpa* poela *oewang*.

HERMUNTING, vt. *hál* *menímpa* poela *oewang*.

HERNAALJEN, b. w. *menjáhit* poela, *menjáhit lági sakáli*.

HERNAALJING, vt. *hál* *menjáhit* poela, *pendjáhitan* poela, *pendjáhitan lági sakáli*.

HERNEMEN, b. w. *antwoorden*, *menjáhoet*.

—, *herwinnen*, *mengálakkan* poela, *menang lági sakáli*.

Het kasteel werd hernomen, *makka kóta itoe-poon di alakkan* poela.

HERNEMING, vt. *pengaláhan* poela, *pengambilan* *lagi sakáli*.

HERNIEUWEN, b. w. *membaharoeat* poela, *békin bároe lági sakáli*, L.

HERNIEUWING, vt. *pembaharoeawan*.

HERNOEMEN, b. w. *seboet* poela, *seboet lági sakáli*.

HERNOEMING, vt. *penjeboetan* poela.

HEROPTOMEN, o. w. *nájig ka-átas*.

HEROPTOENJEN, b. w. *menghiást* poela.

HEROVERAAR, m. *jang mengálakkan* poela.

HEROVEREN, b. w. *mengálakkan* poela, *mengambil kombáli*.

HEROVERING, vt. *pengaláhan* poela, *pengambilan kombáli*.

HERPACHTEN, b. w. *séwa* poela, *séwa lági sakáli*, *membaharoeat* *paq*, L.

HERPAKKEN, b. w. *memboengkoes* poela, *memboengkoes lági sakáli*.

HERPAKKING, vt. *pemboengkoesan* poela, *pemboengkoesan lági sakáli*.

HERPASSEN, b. w. *tjóba* *lagi*, *tjóba* poela.

HERPROEVEN, b. w. *tjóba* poela, *tjóba lági sakáli*, *tjijip* *lagi*.

HERRE, vt. *soesoh* *pintoe*.

HERREKENEN, b. w. *membilang* poela, *menghitong lági sakáli*.

HERROEFELIJK, b. n. *jang dápat di oebákan*, *jang dápat di tsadákan*, *ka-oebáhan*, *rodj-á*, **Ar**.

HERROEFELIJKHEID, vt. *pri* *jang ka-oebáhan*.

HERROEFEN, b. w. *tsadákan*, *menadákan*.

Eenen nitersten wil —, *menitadákan* *watsiat*.

—, intrekken, *monkir*.
 —, terugroepen, *panggū kombāli*.
HERROEPING, vt. *peniadaān, pengoebāhan*.
HERSCHEPEN, b. w. *nājiq poela di prāhoe, nājiq lāgi di prāhoe*.
HERSCHEPPEN, b. w. *wederom putten, menimbā poela, menimbā lāgi sakāli*.
 —, van gedaante doen veranderen, *mengoebahkan roepa, mendjelannākan*.
 Toen Dasa Rata Maha Radja nog niet herschepen was, *tatkāla belom mendjelāma Dāsa Rāta Mahā Rādja*. S. R. 22.
HERSCHEPPING, vt. *pendjelamān*.
 Eene — in Srie Rama ondergaan, *toeron mendjelāma kapada Srt Rama*.
 —, wedergeboorte, *djadian poela*.
 —, vernieuwing, *pembaharoean*.
HERSCHIJNEN, o. w. *bertjahaja poela*.
HERSCHIKKEN, b. w. *mengātor poela, ātor lāgi sakāli*.
HERSCHIKKING, vt. *peratoeran bahāroe*.
HERSCHOUWEN, b. w. *pariqsa poela, pariqsa lāgi sakāli*.
HERSCHOUWING, vt. *gemariksān bahāroe*.
HERSCHRIJVEN, b. w. *menjoerat poela, toelīs lāgi sakāli, sālin soerat*.
HERSEN, vt. *gew. hersens, oetaq, bend, oetaq kapāla*.
 De — van dit wicht zien rondspatten, *melihat oetaq kānaq-kānaq ini berpantjāran*.
 De — waren in het ronde verspreid, *beramboeranlah oetaqnja*.
 Het scheelt u in de —, *angkaw āda gila, loe āda gila, L.*
HERSENLOOS, b. n. *tūāda beroetaq*.
 —, dom, *bōdo, bōdoh, gōbloq, L.*
HERSENFAN, vt. *bātoe kapāla, bātoq kapāla, L.*
HERSENSCHIM, vt. *chajāl, Ar., cheiāl, Ar., ichtiāl, Ar., angan-angan jang perbōla*.
HERSENSCHIMMIG, b. n. *chāl, Ar., machi-lat, Ar.*
HERSENSLAGADER, vt. *nādt oetaq*.
HERSENVLIET, o. *salāpoet oetaq*.
HERSENVRUCHT, vt. *fig. boewah oetaq*.
HERSENEWERK, o. *pekaradjān boedī*.
HERSENOWEDE, vt. *sarsāran, sarsarran*.
HERSMEDEN, b. w. *tūmpa poela, tūmpa lāgi sakāli*.
HERSNIJDEN, b. w. *panggal poela, pōtong lāgi sakāli*.
HERSPANNEN, b. w. *pāsang lāgi, pāsang poela*.
HERSPIJZEN, b. w. *membākalkan poela, membākalkan lāgi sakāli*.
HERSPITTEN, b. w. *menggālī poela, loembī lāgi sakāli, L.*
HERSPITTING, vt. *penggalian bahāroe*.
HERSTEL, o. zie **HERSTELLING**.
HERSTELBAAR, b. n. *jang dāpat dī bajikt, taperbajiki*.
 —, van eenen zieke, *jang dāpat di obātī, jang bōleh di obātīn, L.*
HERSTELLEN, b. w. *op de vorige plaats stellen, boeboh poela paadda tempat jang*

sadia, tāroh kombāli paadda tempat jang lāma, mengembalikan paadda tempat jang sadia.
 —, in den vorigen toestand brengen, *membetoelkan poela, membājikt, bēkin betoel lāgi, L.*
 —, van eene ziekte, *somboh, djādi bājīq*.
 Gedeeltelijk hersteld, *roemboe-roemboe*.
 —, weder doen leven of bloeijen, *menghidopkan (meramēkan) poela*.
 De kunsten en wetenschappen —, *menghidopkan ilmoe sikkmat*.
 Den koophandel —, *meramēkan perntā-gān, bēkin ramē perkāra dagāngan, L.*
 Dat geneesmiddel herstelt de krachten, *makka obat itoe mendjādikan qoewat*.
 Zijne krachten — zich van lieverlede, *makka lāma-lāma dia poenja qoewat di baharoevi poela, lāma-lāma dia poenja khoevat dātang kombāli, L.*
 Iemands eer —, *membājikt hormat sa-orang*.
 Iemand in het bezit zijner goederen —, *mengembalikan paadda orang bārang jang ampoenja dia*.
 —, vergoeden, *ganti, bālas*.
HERSTELLER, m. *orang jang membājikt, zie HERSTELLEN*.
HERSTELLING, vt. *verbetering, pembajikan*.
 —, in orde brengen, *pembetoelan*.
 —, vergoeding, *penggantian, pembalāson*.
HERSTEMMEN, b. w. *kaloewarkan soewāra poela, kaloewarkan soewāra lāgi sakāli*.
 (Een instrument) —, *membetoelkan lāgi sakāli*.
HERSTEMPELEN, b. w. *mematrikan poela, menjāpt poela, boeboh matrī poela, tāroh lāgi sakāli tjap*.
HERSTEMPELING, vt. *hāl mematrikan poela, zie HERSTEMPELEN*.
HERSTICHTEN, b. w. *menegā poela, bēkin lāgi sakāli, L.*
HERSTICHTING, vt. *pembaharoean*.
HERT, o. *roesa, mendjāngan, menjāngan, L., benoewang*.
 Een — met getakte hoornen, *roesa berangga*.
 Een — met ongetakte hoornen, *kidjang, kidang, L.*
 Een van de kleinste —ensoorten, *kantjūl, nāpoe*, (niet veel grooter dan een konijn).
 Op de —en jagen, *boeroe mendjāngan, boeroe roesa*.
HERTEKENEN, b. w. *tāroh tanda tāngan poela*.
HERTELLEN, b. w. *bilang poela, hitong lāgi sakāli*.
HERTEN, o. *meerv. zeeschelpen, bia hāti, (cardium)*.
HERTENBORSTETUK, o. *dāda roesa, dāda mendjāngan, L.*
HERTENBOUT, m. *pāha mendjāngan, pāha roesa*.

HERTENDREK, o. hertenmist, *táhi mendjangan.*
 HERTENHOOFD, o. *kapála roesa, kapála mendjangan.*
 HERTENJAGT, vt. *pemboeroewan roesa, pemboeroewan mendjangan.*
 HERTENKAMP, m. *rebána.*
 HERTENNET, o. *djála bakal tangkap mendjangan.*
 HERTENVAREN, vt. (plant.) *pákoé mendjangan.*
 HERTENVLEESCH, o. *dáging mendjangan, dáging roesa.*
 HERTOOG, m. dit wordt het naast vertaald door *sangádjí, panoembáhan, (pantumbáhan).*
 HERTOOGDOM, o. *peमारintáhan panoembáhan.*
 HERTOOGIN, vr. (de gemalin), *istri panoembáhan.*
 —, (gesteld, dat zij regeerde), *panoembáhan parampoewan.*
 HERTOGLIJK, b. n. *tjárú panoembáhan.*
 HERTOOGT, m. *poelang.*
 HERTOOLJEN, b. w. *mengluási poela, menghiási lági sakáli.*
 HERTRED, m. *afloqt, moendoer, soeroet.*
 HERTROUWEN, o. w. *káwin lági sakáli, níkáhi poela.*
 —, b. w. *mengáwinkan lági, menikáiskan poela.*
 HERTROUWING, vt. als HERTROUWEN, 1 bet.
 HERTSGESPAN, o. *dávon héran.*
 HERTSHOORN, m. *tandoq mendjangan, tandoq roesa.*
 Poeder van —, *loemat tandoq mendjangan.*
 HERTSTONG, vr. *lidah mendjangan, lidah roesa.*
 —, mildkruid, steenvaren, *roekoekoe.*
 HERTSVANGER, m. *góloq, párang.*
 HERTZWIJN, o. *bábi roesa.*
 HERUITDRIJVEN, b. w. *mengoesir kaloewar.*
 HERUITKOMEN, o. w. *dátang kaloewar.*
 HERVALLEN, o. w. *djátóh poela, djátóh lági.*
 HERVATTEN, b. w. *pégang poela, pégang lági.*
 —, op nieuw beginnen, *moelá-i poela, moelá-in lági, memoelah, moelahkan.*
 Het gesprek —, *moelá-i poela berkáta, moelá-in lági berkáta.*
 HERVINDEN, b. w. *bertemoe poela, bertemoe lági.*
 HERVINDING, vr. *pertemoewan poela.*
 HERVOEGEN, b. w. *hoebong poela, hoebong lági.*
 HERVOEREN, b. w. *báwa poelang, memoe-langkan.*
 HERVORMDE, m. en vt. *órang jang taperbájikí poela.*
 HERVORMEN, b. w. *meropákan poela, bikin roepa bároe, L.*
 Zich —, van gedaante verwisselen, *mendjeláma, sálin roepa.*
 —, verbeteren, *membájikí, mentsáhkan, membetoelkan.*
 —, veranderen, *mengoebahkan.*

Hervormde godsdienst, *agama jang tsak, (moetsáhiak, Ar.).*
 HERVORMER, m. verbeteraar, *órang jang mentsáhkan, (membáikí).*
 HERVORMING, vr. gedaanteverwisseling, *pendjelamáan.*
 —, herstelling, *pembájukan, pembetoelan, tatslúh, Ar.*
 —, vernieuwing, *pembaharoewan.*
 — der godsdienst, *pembaharoewan agama, tatslúh din, Ar.*
 HERVOUWEN, b. w. *lipat poela, lipat lági.*
 HERVRAGEN, b. w. *tánja poela, tánja lági.*
 HERWAARTS, bijw. *kamári, ka-sini, sablah kamári.*
 HERWAPENEN, b. w. *melangkap poela dengan sindjáta.*
 HERWASSCHEN, b. w. *membásoh poela, tjoetji lági sakáli.*
 HERWEGEN, b. w. *timbang poela, tímbang lági.*
 HERWERVEN, b. w. *menúapat kombáli, beróeh poela.*
 HERWERVING, vt. *peroléhan poela, pendápatan kombáli.*
 HERWILJEN, b. w. *taqdiskan poela.*
 Eene ontheiligde kerk —, *taqdiskan poela grédja jang soedah di nedjiskan of di karámkán.*
 HERWINNEN, b. w. *menang poela, menang lági.*
 HERWRIJVEN, b. w. *gósoq lági, gósoq poela.*
 HERZAALJEN, b. w. *tábor poela, njebar lági sakáli, L.*
 HERZAMELEN, b. w. *mengoempolkan lági, menghimpolkan poela.*
 HERZAMELING, vt. *penghimpoeanan bahároe, pengoempólán bahároe.*
 HERZEGELEN, b. w. zie HERSTEMPELEN.
 HERZEGENEN, b, w. *membarkáti poela, kassi barkat lági.*
 HERZEGGEN, b. w. *berkáta poela, berkáta kombáli, ber-oelang-oelang káta.*
 HERZEGGING, vt. *oelángan káta.*
 HERZETIEN, b. w. *tároh kombáli, tároh poela, boeboeh poela.*
 HERZETTING, vt. *penaróhan poela, hiál tároh kombáli.*
 HERZIEN, b. w. *lihat poela, lihat lági.*
 —, nogmaals nazien, *pariksa poela, pariksa lági sakáli.*
 HERZIENING, vr. *overziening, kapariksáan poela.*
 HERZOEKEN, b. w. *tjahári poela, tjári lági sakáli.*
 HERZOEKING, vt. *pentjaharian poela.*
 HET, bep. lidw. enk. o. *itoe.* In de lagere taal komt dit woord vóór het z. n.
 — goud, dat gij gekocht hebt, *amas itoe jang soedah di blí olehmoe, itoe mas jang loe soedah blí, L.* (Dit bep. lidw. wordt dikwijls verzwegen).
 — goud, dat gij gewogen hebt, *mas*

jang loe soedah timbang, L., amas itoe jang di timbang olehmoë.
HET, pers. voorn. enk. o. itoe. (Dit wordt dikwerf verzwegen).
 Waar is — paard? — is verkocht, *di mâna koeda? itoe soedah di djoewal.*
 — is verloren, *soedah hilang.*
 — kind schreit, *geef — koek, ânaq menângis kassé koewé sâma dia, L.*
 Ik ben —, *hambâlah.*
 Gij zijt —, *angkawlah.*
 Hij is —, *tâlah.*
 Zij zijn —, *marika-itoelah.* (In deze zinnen, geeft *lah* achteraan geplaatst, eene versterking te kennen en sluit andere personen uit).
 Geef — (paard) gras, *kassé roempol sâma dia.*
 — zijn kooplieden, *itoelah ôrang dângang.*
 — wordt voor onp. werkw. door *âda* vervangen.
 — dondert, *âda goentoer, âda tâgar.*
 — regent, *âda hoedjan.*
 — is warm, *âda pânas.*
 — is koud, *âda dinyin.*
 Wanneer — voor het werkw. „zijn” komt, wordt het veeltijds weggelaten en dan voegt men *lah* achter het volgende bijwoord, dat daardoor als in een werkwoord verandert.
 — is noodzakelijk, *makka wâdjiblah.* men kan echter ook zeggen: *makka âda wâdjib.* *Makka* heeft dan wel de kracht van —, doch wordt eveneens gebezigd als wij „er” gebruiken, zoo als: er was een koning, *makka adâlah sa-ôrang râdja.*
 — is te hopen, *makka djâdi pengharâpan ôrang,* (— wordt (is) de hoop der menschen).
 — is jammer, *itoe sâjang, sâjang.*
 — is de waarheid, *itoe betoel, benarlah!*
 — is nog niet af, *belom hâbis, belon âbis, L.*
 Hij heeft — nog niet gehoord, *dia belom dengar itoe.*
HETTE, vr. zie **HITTE**.
HETWELK, betr. voorn. *jang, nen.*
 Een jong kind, — zoet is, *ânaq moeda jang âda mânis.*
HETZIJ, voegw. (zonder eene tegenstelling), *djika, melâjinkan, kâlœ, melinkan, L.*
 — hij niet komt, *djika ia tiâda dâtang.*
 — (met eene tegenstelling), *mâwoe, bâjiq.*
 — hij slaapt, — hij niet slaapt, *bâjiq ia tidor, bâjiq ia tiâda tidor.*
 — op deze, — op die wijze, *mâwoe bagini, mâwoe bagitoe.*
 — in deze of in de toekomstige wereld, *mâwoe dâlam doenja, mâwoe (ataw) dâlam âchirat.*
HEUG, vr. alleen in: tegen — en meug, *dengan djemoë.*

HEUGELJK, b. n. *jang brt kasoeakâan, sedap, ênaq.*
HEUGELJKHEID, vr. *kasoeakâan, soeka hati.*
HEUGEN, onp. w. *ingat, kenang.*
 Het heugt mij, hem in de stad Soerabaja gezien te hebben, *kita ingat makka kita soedah melihat dia di negri Soerabâja.*
HEUGENIS, vr. *ingâtkan.*
HEUL, m. slaapbol, *afioen, apioen.*
HEUL, o. hulp, *pertoeloengan.*
HEUL, vr. klein bruggetje, *djambâtan ketjil, titian ketjil.*
HEULBLOEM, vr. *boenga afioen, kumbang apioen, L.*
HEULEN, o, w. zamenspannen, *moewâfaqat, pâkat, L., menjertâ-t, fakâtan, L.*
HEULBAP, o. (toebereid), *mâdat, zie HEUL, m.*
 —, (gezuiverd), *tjandoë.*
HEULZAAD, o. *bâji afioen, zie HEUL.*
HEUP, vr. *pankâl pâha, panggoel.*
 Eene ontwrichte —, *pelipâtan pâha jang tagalitjoh, (tagaliat).*
 Een kind op de — dragen, *menggêndong ânaq.*
HEUPBEEN, o. *toelang pankâl pâha, toelang panggoel.*
HEUPBREUK, vr. *pâtah pankâl pâha, pâtah panggoel.*
HEUPJICHT, vr. *sangkal pankâl pâha, sangal panggoel.*
HEUR, voorn. w. zie **HAAR**.
HEUSCH, b. n. *tâhoe âdat, sôpan, santon.*
 —, bijw. *dengan sôpan, dengan mânis.*
 Het is — waar, *soenggoeh betoel bagitoe.*
HEUSCHHEID, vr. *prî sôpan, adab, Ar.*
HEUVEL, m. *boekit, boesoet, mongga.*
 Ofgeworpen —tje, *poesoe, (vooral van micren).*
 Een —, die zich zeer bekoorlijk vertoont, *sa-boewah boekit jang terlâlœ sakâlî eloq roepanja, S. R. 2.*
HEUVELACHTIG, b. n. *berboekit, boekit-boekitan.*
HEUVELKLING, m. *pegoenoengan.*
HEUVELTOP, m. *panjtjaq boekit.*
HEVEL, m. handspraak, *pengongkil.*
 —, pijp, *panjoeran.*
HEVIG, b. n. *kras, amat, sângat, qâhir, Ar.*
 — e wind, *angin kras.*
 Zijn hart was — aangedaan, *sângat masjhoel hatinja.*
 Een — gevecht, *pârang (prang) jang kras.*
 Eene al te — droefheid, *doeka-tjita jang terlâlœ amat, soesah hati jang terlâlœ amat.*
 —, bijw. *kras, amat, sângat, atas prî jang sângat, buqgoewat, L.*
 — stroomend, *dras, santer, Jav.*
HEVIGHEID, vr. *prî jang sângat, kasangâtan, kras.*
HIACINT, m. zekere steen, *pâdam, bâteo poespa râgam.*
 —, vr. bloem, *poespa râgam.*

HIEL, m. hak, toemít, toengkak, Jáv.
De — en toonen, *lári*, *berlarian*.
Iemand op de — en zitten, *menghambat órang*, *soesoel órang*, L.
Hare — en waren als voegeleijeren, *makka toemítnja seperti telòr boerong*.
HIELBEEN, o. toelang toemít.
HIELING, vt. boeritan rindang, boeritan pantat kapal.
HIELSTUK, o. toemít sapátoc.
HIER, bijw. *sini*, *dí sini*, *sika*, somtijds: *ini*.
— en daar, *sini-sána*.
Van —, *derri sini*.
—, alhier, op deze plaats, *dí sini*.
— zit ik te weenen, *inilah hamba doedoeq menángis*.
— naar toe, *ka-sini*, *kamárt*.
Kom —, *marilah*, *mári angkaw*.
Kom — mijne dochter, *márt anaqkoe dí sini*, S. Ibr. 12.
Tot — toe, *sampeí dí sini*, *hingga dí sini*.
Het volk — is zeer lui, *órang dí sini málas sakáli*.
—, (in plaats van: dit), *ini*.
— en daarover spreken, *bitjára derri ini dan derri itoe*.
Van — al die ellende, *derri itoe djádi segalla tjeláka itoe*.
— komt mijn broeder, *soedarákoé jang dátang itoe*.
HIERAAN, bijw. *paadda ini*, *sáma ini*.
— vastgebonden worden, *dí ikat paadda ini*, *dí ikat sáma ini*.
—, daardoor, *derri itoe*.
— kan men hem kennen, *derri itoe bóleh kenal sáma dia*, L., *makka derri paadda itoe dápat ta dí kenal órang*.
— valt niet te denken, *makka itoe tíada dápat ta kira-kirákan*.
— is weinig gelegen, *ini tíada sátoe apa*, *ini tíada brápa goenanja*.
HIERACHTER, bijw. *dí blá kang ini*, *dí blá kang sini*.
HIERAF, bijw. *derri ini*, *derri paadda ini*.
HIERBENEDEN, bijw. *dí dá lam doenjá ini*, zie **HIERONDER**.
HIERBENEVENS, bijw. *lebeh poela*, *lági*, *tambáhan poela*.
HIERBIJ, bijw. *digít bij*, *dekat sini*.
—, bij dit, *dengan ini*, *sána ini*, L., *beserta ini*.
HIERBINNEN, bijw. *paadda tampat ini*, *dá lam tampat ini*, *dí sini*.
HIERBOVEN, bijw. *dí atas ini*.
HIERBUITEN, bijw. *dí loewar ini*.
HIERDOOR, bijw. door deze plaats, *troes tampat ini*.
—, door dit middel, *oleh ini*, *derri paaddu ini*, *dengan ini*, *sáma ini*, L.
HIERHEEN, bijw. *sablah kamárt*, *sablah ini*.
HIERIN, bijw. *dí dá lam ini*.
HIERLANGS, bijw. *sapandjang ini*.
HIERMEDE, bijw. *denjan ini*, *sáma ini*, L.

HIERNA, bijw. *komeidiën derri paadda ini*, *hábis ini*.
—, in de volgende wereld, *dí áchirat*.
HIERNAAE, bijw. *akan ini*, *ini*.
Hij heeft — niet gevraagd, *makka ia poon tíada tánja akan ini*.
— moet gij u gedragen, *makka inlah handaq dí toeroet olehmoe*, *loe mistt toeroet ini*, L.
HIERNAAST, bijw. *dí sablah sini*, *dí sisi ini*.
HIERNEVENS, bijw. zie **HIERNAAST**.
—, bij dit, *dengan ini*, *bersáma-sáma ini*.
HIEROM, bijw. om deze plaats, *koeliling ini tampat*.
—, om deze reden, *sabab ini*, *kárana ini*, *táqal ini*.
HIEROMSTREEKS, bijw. *dekat sini*.
HIEROMTRENT, bijw. *dekat sini*.
—, ten opzichte van dit, *derri paadda ini*, *tentángan ini*.
HIERONDER, bijw. *dí báwah ini*.
HIEROP, bijw. *atas ini*.
—, vervolgens, *komeidiën derri paadda itoe*, *lantas*, L., *hábis ini*, L.
—, ving hij den strijd aan, *komeidiën derri paadda itoe makka ia-poon mengikat párang*.
— antwoordde hij, *makka itoe-poon dí dí sahoetinja*.
Ik wil mij — verlaten, *makka kita handaq pertjája akan itoe*.
HIEROVER, bijw. tegen over deze plaats, *dí sabrang sini*.
—, over deze zaak, *akan ini*, *derri paadda perkára ini*.
HIERTEGEN, bijw. tegen dit, *berdompaq dengan ini*.
—, daarentegen, *lájín derri paadda itoe*, *akan pembalásan*, zie **DAARENTEGEN**.
HIERTOE, bijw. *sampeí ini*, *sampeí sakárang ini*.
—, tot deze zaak, *paadda ini*, *sáma ini*, *akan perkára ini*.
HIERTUSCHEN, bijw. *antára ini*.
HIERUIT, bijw. uit deze plaats, *derri sini*, *dí loewar tampat ini*.
—, uit dit, *derri paadda ini*, *derri ini*.
— kunt gij begrijpen, *derri paadda ini toewan bóleh merása*.
HIERVAN, bijw. van dit, *derri paadda ini*, *derri ini*.
HIERVOOR, bijw. voor dit, *sabab ini*, *akan ini*, *paadda ini*, *sáma ini*, L.
—, in plaats van dit, *akan ganti ini*.
HIERVOREN, bijw. voor desen tijd, *dí hoeloe kála*, *dhólo kála*, *lebeh dhólo derri ini*.
HIS, pers. voorn. 3. pers. euk. m. 1. naamv. *ia*, *dia*, *inia*.
—, (bepaaldelijk God,) *hoewa*, Ar.
— gaat, *ia berdjálan*.
Wanneer — mij wenscht te hooren, *apa-bila soeka ia menengar kita*.
Van hem, *derri padánja*, *derri dia*, L.

Aan hem, *kapada dia, kapadânja, sâma dia, L.*
 Met hem, *dengan dia, bersâma-sâma dia.*
 — is het, die nit den strijd terugkeert, *makka tâlah jang poelang derri paadla pârang.*
 Voor hem bevreesd zijn, *tâkoet akan dia.*
 HIJGEN, o. w. *mênggêh-mênggêh, L., tangah-tangah, tanjoq-tangoq.*
 Waarom loopt gij zoo hard, dat gij zoo hijgt? *mengâpa loe lârt bagitoe kras sumpê mênggêh-mênggêh?*
 —, verlangen, *rindoe dendam, ingin, kapêngin, L.*
 HIJLIK, o. zie HUWELIJK.
 HIJPOTHEEK, vr. *soerat gâdê.*
 HIJSCHBLOK, o. *kari, kavrei, kellaq, L., êrrêtan, L., rêrêtan, L., kéréqkan, L.*
 HIJSCHEN, b. w. *târéq nâjig.*
 HIJSCHIJZER, o. *koekot tâlt êrrêtan, L.*
 HIJSCHTOUW, o. *tâli kari, tâli êrrêtan, L.*
 HIK, m. *sedoe, saddoe, seddoe.*
 HIKKEN, o. w. *bersedoe, bersaddoe.*
 HINDE, vr. *roesa betina, mendjangan betina, menjangan parampoewan, L.*
 HINDEKALF, o. *ânaq roesa, ânaq mendjangan.*
 HINDER, m. *nadoel, roegi.*
 —, beletsel, *bârang kasangkoetan.*
 —, last, *soesah, medlerat, Ar.*
 HINDEREN, b. w. *ganggoe, brî soesah.*
 —, schade toebrengen, *brî roegi, bêkin roegi, L., meroegikan.*
 —, belemmeren, verhinderen, *teгах, tegahkan.*
 Hinder mij niet! *djangan loe ganggoe sâma goewa! L.*
 HINDERING, vr. *belemmering, bârang kasangkoetan, penegâhan.*
 HINDERLAAG, vr. *âdang, hâdang, tampal berâdang.*
 De in — liggende krijgslieden, die als hulptroepen zouden dienen, kwamen *makka orang mengâdang jang handag membantoe itoe-poon dâtanglah, Isk. 599.*
 Iemand, die in eene — geplaatst wordt, *pengâdang.*
 HINDERLIJK, b. n. *lastig, soesah, kasangkoetan, jang brî soekar.*
 —, schadelijk, *jang meroegikan, jang brî roegi, jang bêkin roegi, L.*
 Iemand — zijn, *menjoesahkan orang, ganggoe (menggangoe) orang.*
 HINDERNIS, vr. *bârang kasangkoetan, kasekâtan.*
 —, moeijelijkheid, *kasoesâhan, kasoe-kâran.*
 HINDERPAAL, m. *bârang kategâhan, bârang kasoe-kâran.*
 HINKEN, o. w. *pintjang.*

—, zoo als sommige zieken, door zwakte, *infot, êntjoet.*
 —, geheel kreupel gaan, *têmpang, têngpang.*
 — op twee gedachten, *tamjil, Ar., mendoewâkan angan-angan.*
 HINKING, vr. zie HINKEN.
 HINNEKEN, o. w. *tjârît, mentjârît.*
 HIPPELEN, o. w. zie HUPPELEN.
 HISTORIE, vr. *hikâjat, Ar., riwâjat, getsat, Ar.*
 De — van Isma Jatiem, *sikâjat Isma Jâtîm.*
 Historiën, *roepa-roepa sikâjat, achbâr, Ar.*
 HISTORIESCHILDER, m. *pandei menggambar-kan petta hikâjat.*
 HISTORIESCHRIJVER, m. *penjoerat hikâjat, tsâhib el hikâjat.*
 HISTORIETJE, o. *tjeritrâ, tjeritâ, L.*
 HISTORISCH, b. n. *jang terseboet di dâlam hikâjat, jang soedah di hikâjatkan, jang tersimpan di dâlam hikâjat.*
 HIT, m. *hitje, koeda ketjil.*
 HITSEN, b. w. (honden kwaad maken) *tyoq-tjoq.*
 (Een mensch) tot iets —, (aanhitsen,) *oepaq mengoepaq, mengharoeskan, toesoeq.*
 HITSIG, b. n. *vurig, pânas, hângat.*
 — bloed, *dârah pânas.*
 —, geil, *gâtal, mâw bekaq, L.*
 —, zeer begeerig, *ingin, kapêngin, L.*
 HITSIGHEID, vr. *parângi jang hângat.*
 —, geilheid, *kagatâlan, doekâna.*
 HITTE, vr. *kananâsan jang sângat, kahan-gâtan.*
 Natuurlijke — des ligchaams, *soeh, soh, shoe.*
 —, groote drift, *hawâ nafsoe jang hângat.*
 De — der jeugd, *gumbirânja orang moeda.*
 In de — des strijds, *di tengah prang.*
 Ho, tusschenw. *hei, aho, hê, Sansk.*
 HOBDEL, m. *oneffenheid, lakoq.*
 HOBBELEN, o. w. *atong, lênggang, linggang, gôjang.*
 —, slingeren, *ojoen.*
 HOBBELIG, b. n. *lakoq-lakoq, kâsap, murrôboq, mengrohong.*
 Een — e weg, *djâlan lakoq-lakoq, djâlan murrôboq.*
 HOBBELIGHED, vr. *pri jang lakoq-lakoq.*
 HOBBELING, vr. *peratoengan, gôjang.*
 HOBBELPAARD, o. *koeda kâjoe.*
 HOBBO, vr. *saroeni.*
 HOBBOÏST, m. *orang mâjin saroeni.*
 HOE, bijw. *bagimâna, bageimâna, sa-bagimâna, mâna, boetâpa, (het laatste woord komt ook voor in den zin van: „zoodanig als „) pagimâna, L.*
 — vaart gij? *bagimâna toewan âda?*
 — is het mogelijk, *bagimâna boleh?*

mána bôleh? (Hierdoor wordt eigenlijk te kennen gegeven dat iets volstrekt onmogelijk is).

— de zaak ook wezen moge, *bagimána djoega perkaránja*.

En — is zijn naam? *dan apa namánja?*

— lang is dat? *brápa pandjang itoe?*

— lang blijft hij hier? *brápa láma dia tinggal di sini?*

— laat is het nu? *poekol brápa sakárang?* L., *djam poekol brápa sakárang?*

— veel kost dat? *brápa hargánja itoe?*

— dikwijls, — veel maal? *brápa káli?*

Gij weet niet — moeilijck dat is? *angkaw (loe, L.) tiáda táhoe brápa soesah itoe.*

— ver is Peseroewan van Soerabája? *brápa djáwohnya negri Peseroewan derri negri Soerabája.*

— het nu ook loopen moge, *mána oentoengjáláh klag, S. R. 9.*

— langer — grooter, *mákin láma mákin besaar, mingkin láma mingkin besaar, L.*

— langer — meer, *sa-mingkin-mingkin.*

— rijker — gieriger, *mákin kája mákin kikir, mingkin kája mingkin kikir, L.*

Hij moet zeggen — of wat, *dia misti boeka moeloet, L.*

— kent gij hem niet? *apa tiadákah toewan hamba kenal dia.*

— oud is hij? *brápa dia poenja oemoer?*

God zeide — zijn wil was, *makka bafirmán Allah boetápa kahandugnya.*

Opdat ik zie — talrijk zijt, *sopáji koe lihat brápa áda bánjaq kámoe.*

HOED, m. (de Inlander heeft dien niet.) Europeasche —, *tóppi*, (vermoedelijk van het Portugesche *chapéo*, dat ook in *tjipaw* is veranderd,) *koepiah*, Eur. *kelah*, *koelah*, Perz.

— voor de zon, die gevlochten is, *toedong*, (in den vorm van eenen aardappelenbak.)

Een zijden —, *tóppi soetrá.*

Een — van lange bladeren of riet gemaakt, *tarandoq.*

Eenen — dragen, op hebben, *páké toppí, bertoppí.*

Den — afnemen, *angkat tóppi.*

HOEDANIG, vrag. voorn. *apa roepánja, boetápa, apa, mána, sa-bagimána.*

— een paard is het? *apa roepánja koeda itoe? boetápa koeda itoe?*

— een dood? *mawt boetápa?*

— uw gevoelen ook is, *mána bitjarámoe.*

— zijn bevel ook wezen moge, ik zal het uitvoeren, *sa-bagimána (apa) djoega parintahnya makka hamba handaq djoendjoeng djoega.*

—, bijw. zie **HOE?**

HOEDANIGHEID, vr. prf. *kalakoewan, ka-ädään, tsifat, Ar., kayfiat, Ar.*

Goede —, *prí jang bájiq.*

—, aard, inborst, *parángt, pakarti, pakretti.*

HOEDBAND, m. (de hand van eenen zonnehoed onder de kin) *táti toedong.*

—, (om eenen hoed), *fitá toppí.*

HOEDBODEM, m. *lalángit toppí.*

HOEDBORSTEL, m. *boender toppí.*

HOEDE, vr. *perlindoengan, pemeliharáan.*

God neeme u in zijne —, *di brí Allah perlindoengan kapada toewan.*

—, voorzorg, *djága, háti tjoeiriga.*

Wees op uwe —! *djága bájiq-bájiq!*

HOEDEROL, m. *kaleboet toppí.*

HOEDEN, b. w. beveiligen, *memeliharákan, melindongkan, djága, piára, L.*

Zich —, *djága diri, tángar*, zie **SCHROOMVALLIG.**

—, weiden, *gombalákan, djága.*

HOEDENDOOS, vr. *tampat tóppi.*

HOEDENKOOPMAN, m. *orang djoewal toppí.*

HOEDENMAKER, m. *toekang toppí, toekang toedong*, zie **HOED.**

HOEDENMAKERSNAALD, vr. *djárom toekang toppí.*

HOEDENWINKEL, m. *kadei orang djoewal tóppi, toko orang djoewal toppí.*

HOEDER, m. *penalihára, orang jang memeliharákan.*

— van vee, *gombála.*

HOEDJE, o. *tóppi ketjil.*

HOEDPLUIM, vr. *djamboel (boeloe) toppí.*

HOEDSTER, vr. *orang parampoewan jang memeliharákan.*

HOEF, m. *koekoe.*

Dit paard heeft bedorvene hoeven, *ini koeda áda boesq koekoeraja, koedu ini koekoeraja boesq.*

HOEF, vr. zie **HOEVE.**

HOEFBLAD, o. *tsowafoeiki, Jap.*

HOEFHAMER, m. *martil koekoe koeda.*

HOEFIJZER, o. *bessi koekoe koeda, bessi, ná-l. Ar.*

Dit paard heeft nog gecne —s, *ini koeda belom di taroh-in bessi.*

Dat paard heeft een — verloren, *koeda itoe soedah kahlángan bessinja sátoe.*

HOEFMES, o. *piso koekoe koeda.*

HOEFNAGEL, m. *pákoe bessi koekoe.*

HOEFSLAG, m. *terdjang koeda.*

—, slag van het paard, *tendang.*

HOEFSMEDERIJ, vr. *tampat toekang bessi koeda, tampat toekang taroh bessi koeda.*

HOEFSMID, m. *toekang bessi koeda.*

HOEGROOtheID, vr. *besaarnja, gadarnja.*

Het haigt van de — af, *melájinkan besaarnja.*

Naar de — van het kapitaal te oordeelen. *kátloe di kira-kirákan gadarnja módal itoe.*

HOEK, m. (de verschillende beteekenissen van dit woord moeten niet verward worden), als: *hoedjong*, *tandjoeng*, *pendjoeroe*, *pendjoerei*, *djoerei*, *soedoe*, *persagi*, *pesagi*, L., *sihaq*, *sablah*, *tapas*.

— van een land, *hoedjong tanah*.

—, voorgebergte, — in zee, *kaap*, *tandjoeng*.

De binnen— van het oog, *soedoe mata*.

De buiten— van het oog, *ékor mata*.

De vier — en der wereld, *ampat pendjoeroe áalam ini*, *ampat tapas doenjâ*, *ka-ampat áalam*.

De — en van een huis, *segalla* (*pendjoerei*) *pendjoeroe roemah*.

Mogen de vier — en der wereld vergaan! *ka-ampat áalam poon káramlah!* S. R. 144.

Eene tafel met vier — en, (eigenlijk: zijden), *médja jang ampat persági*, (*pesági*, L.).

Een regte —, *sikoe*.

Op den — eener straat, *paadda pendjoeroe djálan*, *di hoedjong djálan*.

In alle — en zoeken, *tjahári paadda segalla tampat*, *tjárí koeliling*.

Eenen — omzeilen, *berlâjar mengoeliling tandjoeng*.

Uit den west— komt regen, *derri paadda sihaq bárat makka dátang hoedjan*, *derri sablah koelon oedjan dátang*, L.

Den — om zijn, (overleden), *soedah máti*, *soedah mampoes*, L.

Uit den — komen, *bitjára troes trang*, L., *berkáta denjan njatánja*.

—, visch—, *máta kájlil*, *máta pantjing*.

HOEKACHTIG, **HOEKIG**, b. n. *berpendjoeroe*.

—, puntig, *berhoedjong*.

—, met zijden, *berpesági*.

HOEKHUIS, o. *roemah penjoeroe*, *roemah hoedjong*, *roemah di hoedjong*.

HOEKMEETKUNDE, vr. *ilmoe mengoekoer pendjoeroe*.

HOEKMETING, vr. *pengoekoeran pendjoeroe*.

HOEKFILAREN, m. *meerv. tiang pendjoeroe*.

HOEKPUNT, o. *hoedjong pendjoeroe*.

HOEKSTEEN, m. *bátoe hoeloe pendjoerei*.

HOEKSWIJS, bijw. *sa-roepa pendjoeroe*.

HOEKTAND, m. *gigt ásoe*, *sioeng*.

HOEKVORMIG, b. n. zie **HOEKACHTIG**.

HOEN, o. *ájam*, *hájam*.

Gemeste — deren, *hájam soewap*.

—, kuiken, *ánaq ájam*.

Een vet —, *ájam gemoq*.

Een —, kuiken, dat pas uitgebroid is, *ánaq ájam jang baháoe kalowar*.

HOENDERBLIND, b. n. (bij nacht niet kunnen zien), *sudí*.

HOENDERBORST, vr. *dáda hájam*.

HOENDERBOUT, m. *páha hájam*.

HOENDERDIEF, m. *pentjoerti hájam*.

HOENDEREI, o. *telór ájam*, *baydi*, Ar., *bayz*.

HOENDERETEN, o. *makánan ájam*.

HOENDERHOK, o. *kandang ájam*, *sangkar ájam*.

HOENDERKOOPEL, m. *orang djoewal ájam*.

HOENDERMARKT, vr. *pásar ájam*.

HOENDERMELKER, m. *orang piára hájam*.

HOENDERMEST, m. *táht hájam*.

HOENDERPOOT, vr. *káki hájam*.

HOENDERSOEP, vr. *sop ájam*, L.

HOEP, m. ring, *tjintjin*.

De — van eenen ring, *bátang tjintjin*.

—, wrong op het hoofd, *kondé*, *djibol*.

HOEPPEL, m. *simpé*, *simpei*, *soempé*.

Met — s omleggen, *simpeikan*.

Een — als een gespouwen rotting, *tjintjin belah rótan*.

HOEPELEN, o. w. *hermájin soempé*.

HOEPHOUT, o. *kájoe bákal simpé*.

HOEFMAKER, m. *toekang simpé*, *toekang soempé*.

HOER, vr. (openhare) *soendal*, *lonté*, *djálang*, L. ook Jav.

—, ongeoorloofde bijzit, *boel*, *kandaq*.

HOERACHTIG, b. n. *doekána*, *tjára soendal*, *tjandála*.

Op eene — e wijze, *dengan tjára soendal*, *atus prt jung doekána*.

HOEREERDER, m. *orang jang bersoendal*.

—, overspeler, *orang jang berzinâ*, *orang jang hermoekah*.

—, die eene bijzit heeft, *orang jang berkandaq*.

HOERENJAGER, m. *djingka*.

HOERENKIND, o. (van eene gemeene hoer), *ánaq soendal*.

—, onecht kind bij eene ongeoorloofde bijzit, *ánaq kandaq*, (niet te verwarmen met *ánaq gondiq*).

HOERENLIED, o. *panton soendal*.

HOERENLOON, o. en vr. *oepah soendal*.

HOERENSWAARD, m. *kapála roemah soendal*, *soeroh-soerohan*.

HOEREREN, o. w. *bersoendal*.

—, overspel plegen, *hermoekah*, *berzinâ*.

HOERERIJ, vr. *persoendálan*.

—, overspel, *moekah*, *zinâ*, *perkandákan*.

HOERHUIS, o. *roemah soendal*, *roemah lonté*.

HOERSCH, b. n. *doekána*, *tjára soendal*.

HOEST, m. *bátog*.

—, kuch, *tjekoh*, Jav.

Een drooge —, *bátog kring*.

HOESTEN, o. w. *berbátog*.

— dat er bloed na komt, *berbátog sampé kalowar dârah*.

HOETELAAR, m. zie **BRODELAAR**.

HOETELEN, o. w. zie **BRODELEN**.

HOETELWERK, o. zie **BRODELWERK**.

HOEVE, vr. land, *kampong ompos*, *tanah*.

—, hof, *kebon*, L., *tânan*, zie **HOE**.

HOEVEEL, bijw. *brápa*.

— naal, *brápa káli*, *brápa kiên*.

— volk is er in den strijd gesneuveld? *brápa orang máti di párang?*

— te meer, *brápa lebeh*, *istiméwa*.

Aangezien een berg splitjt, dien ik schiet, — te meer deze op eene rei staande veertig lontarboomen, *sedang goenong lagi blah akoe pánahkan istimewa milah pohon lontar yang berbandjar ampat poeloh pohon.* S. R. 33.

HOEVEELHEID, vr. *bánjaq, kièn, kabanjâkan*, (het laatste vooral van eene groote — en zelfs van te veel), *qadr, Ar., gadar.*

Door de groote — menschen, kon ik niet gaan, *derri paadda kabanjâkan orang makka hamba tiada dapat berdjalan.*

HOEVEELSTE, b. n. *brâpa.*

Den — n van de maand hebben wij heden? *brâpa hârt boelan sakarang ini?*

De — zijt gij op de lijst? *brâpa loe (angkaw) poenja loemor di daptar? (daftar).*

Een horologie, dat den — n der maand aantoot, *orlodji yang menoendjoekkan hâri boelan.*

HOEVEN, b. w. *koerang, berhâdjat*, zie **BEHOEVEN**.

—, o. w. noodzakelijk zijn, *wâdjib, Ar., misti.*

Het hoeft niet, *tiada oesah, tâ-oesah, trâ-oesah, L., troesah, L.*

HOEVENAAR, m. *jang piâra kebon.*

Een groot —, landheer, *toewan tânah.*

HOEWEL, **HOEZEER**, voegw. *djikalow sakalipoon, maski, L.*

HOEZE, tusschenw. ontbreekt, doch een krijgsgeschrei heet: *tampiq soerag.*

HOF, m. *kebon.*

—, lusthof met vijvers en gebouwen, *tâman, firdoes, Ar., bostân, Perz.*

—, plantaadje, *tânam-tânaman.*

Vruchten uit den — aanbieden, *meng-oendjoekkan boewah-boewâhan derri paadda kebon itoe.* S. Ibr. 18.

HOF, o. vorstelijke woonplaats, *astâna, astân, Perz., mâligei, mâligé*, (door de beide laatste woorden wordt ook een verheven gedeelte van het paleis aangeduid, alwaar de slaapzalen zijn, somtijds wordt door *mâligei* het paviljoen eener vorstin en ook de troon verstaan), *dâlam & karâton* zijn Jav., bij verk. *krâton, awân, Perz.*

Naar het binnenste van het — gaan, *mâsoq ka-dâlam astâna.*

Uit zijn — gaan, *kaloewar derri dâlam astânânja.*

De taal van het —, *bahâsa dâlam.*

Het — van den sultan, *karâton toewan solhân.*

De buurten of wijken van het —, binnen de ringmuren, *kamponq dâlam.*

Ten hove verschijnen, *menghâdap râdja.*

Ten hove voorgesteld worden, *di bâwa mâsoq menghâdap râdja.*

Het — maken, vrijen, *minang, meminang, melâmar.*

Het — van justitie, *hoekoem, Ar., mah-kamat, Ar., dinoemat, Ar.*

HOFAPOTHEEK, vr. *roemah obat astâna.*

HOFAPOTHEKER, m. *toekang obat di astâna.*

HOFARTS, m. *thabib râdja, doekon râdja.*

HOFBED, o. tuinbed, *pêtaq kebon.*

HOFBEDIENDE, m. heraut, zwaarddrager, *bentâra, abentâra.*

—, lijfwachter, *bedoewanda.*

—, lijfknecht, *sâkei, hamba, chedâm, Ar.*

—, volgeling, *ponokâwan, Jav.* (die zonder loon dient).

HOFDAME, vr. *dâjang*, (bejaarde —, *per-wâra*), zie **HOFJUFFER**.

HOFDIENST, vr. *pekardjâân dâlam, pekardjâân astâna, chednat dâlam astâna.*

HOFFEEST, o. *perdjamoewan di dâlam astâna, festa di dâlam astâna, festa di dâlam karâton.*

HOFFELIJK, b. n. *tâhoe âadat, tjâra dâlam, sópan, santon, toeroet âadat orang astâna.*

HOFFELIJKHEID, vr. *kalakoewan jang sópan, kalakoewan orang jang tâhoe âadat.*

HOFGEBRUIK, o. *âulat istewâdat râdja, âadat râlja, tjâra râdja.*

HOFGEK, m. zie **HOFNAR**.

HOFGEVOLG, o. *penjinging râdja.*

HOFHEER, m. *mantri dâlam.*

HOFHOUDING, vr. *segalla isi astâna.*

—, de kosten voor het hof, *belandja astâna.*

HOFHUISJE, o. tuinhuisje, *perbalân, roemah di kebon.*

—, op het water of boven eenen vijver, *gambong, gambongan.*

HOFJE, o. *gedony akan piâra orang toewah.*

HOFJONKER, m. *awang.*

HOFJUFFER, vr. *darâdang, dang*, zie **HOFDAME**.

— van eene prinses, die nog niet huwbaar is, *bitti.*

De hofhewoners besturen en het toezigt over de — s hebben, *memarintahkan segalla isi astâna dang menghoekoemkan segalla dâjang, (darâdang).*

— (onder de Dâjang), *mandâra.*

HOFKRUIDEN, o. meerv. *sajor-sajoran.*

HOFLEVEN, o. *tjâra kahidôpan isi astâna.*

HOFLIEDEN, m. meerv. *isi astâna.*

Al de — weenden met een zeer hevige geween, *makka segalla isi astâna poon menângis dengan tangisan jang amat sângat.*

HOFVLUCHT, vr. *angin karâton, bâwoe astâna*, (het eerste ironisch).

HOFMEESTER, m. *pendjâwat santâpan, Hoft., djoeroe, sâdji, bendahârt, jang memegang santâpan, djoeroe goedang*, opper— bij eenen vorst wordt ook door *bendahâra* vertaald, ofschoon dit woord ook opperrentmeester beteekend.

HOFNAR, m. *pendikir, badoet, Jav.*, (beiden in den zin van potsenmakers), *nadim, Ar.*

HOPFOORT, vr. *pintoe astána, gerbang astána*.

HOPREDIKER, m. *pandita astána, pandita dâlam*.

HOPRAAD, m. *madjlis nantri dâlam*.

HOFSCHEKNER, m. *pendjâwat minoeman, Hofst.*

HOFSTAAT, m. *prî hâl astána*.

HOFSTAD, vr. *negri rádja, negri astána*.

HOFSTEDE, vr. *heeren landhoeve, roemah toewan tãnah, gedong toewan tãnah*.
—, vorstelijk goed, *tãnah rádja*.

HOFSTOET, m. *pengiring, orang menjiringkan rádja*.
— van heeren, *per-awangan*.

HOFSTAAL, vr. *bahása dâlam*.

HOFVERGADERING, vr. *madjlis astána*.

HOFWACHT, vr. *paleiswacht, kãwal astána*.

HOFWACHTER, m. *tuinwachter, orang djaga kebun*.

HOK, o. (voor vee), *kandang, zie KOOI*.
Een buffelhok, *kandang karbo*.
Een honderhok, *kandang ajam, sangkar ajam*.

HOKAH, vr. *pijp, perasapan, hogaah*.

HOKDUIF, vr. *boerong perkoetoet jang di piara*.

HOKHOND, m. *andjing jang di ikat ranté, andjing jang di ikat paadda kandangnja*.

HOKKAPIJP, vr. *hogaah*.

HOKKELING, m. en vr. *anaq sãpt (sãmpi, L.) jang sa-tãhön oemoernja*.

HOKKEN, o. en onp. w. *haperen, sangkoet*.
Het hokt, *ada bãrany sangkoetan*.

HOL, o. spelonk, in eenen berg of rots, *gõha, garonggong*.
Rotsspelonk, *gõha bãtoe*.
Drie —en, *tiga boewah gõha*.
—, kuil in den grond, *lobang, liang*.
De slang gaat in haar —, *makka oelar poon mãsoq ka-dãlam lobangnja*.
Op dat tijdstip lag Soeranagian (eene groote slang van dien naam) nog in haar —, *ada poon tatkãla itoe Soeranagian poon lågi tidor di dãlam liangnja, S. R. 28*.
— in eenen boom, *roengga kãjoe, liang kãjoe, lobang di dãlam pohon*.
—, van een schip, (de plaats waar zich het water verzamelt), *timbã-roewang, awaq prãhoe*.
Het —, het ruim, *kaloemat*.
Het — der hand, *dãlamnja tangan*.
Op — raken, (van paarden), *lãrt*.
Op — raken, (losbandig worden), *djãdi rtsaw*.
Het op — raken van het hoofd, *djãdi bingöang, djãdi gãla*.

HOL, b. n. *pasog, garanggong*.
—, ledig, *hampa, kósong*.
—, gelijk eene ton of kom, *koewong*.
De trom was —, niets was er in, *makka genderang itoe-poon pasog soewãtoe-poon tiũda isirja, K. D.*

Eene —le kies, *gigt garham jang pasog*.
—, in het midden gebogen, *langkong*.
Een — glas, *kãtja langkong*.
—, uitgehoold, *soedah di gãli, soedah di boewat lobang, soedah di pasokgan*.
—, in de lengte doorboord, *bólong*.
—, ingezonken, met hoogten en laagten, *lekoq, lakoy*.
—, met eenen buik staan, zoo als een gevuld zeil, *lẽmbong*.
Een holle schotel, *pinggan lakoy*.
— van klank, *sãjop*.
Hij had eene —le stem, *soewarãnja poon sãjop boenjinja, sãjop boenji bibirinja*.
Eene —le zee, *lãwoet besaar, lãwoet loemboe*.
Een —le bamboes, *boeloh jang garonggong, bamboe kósong*.
Een —le weg, *djãlan jang dãlam sakãli*.
— over bol vlieden, (overrijd, onbesuisd wegloopen), *berlãri lintong poekang*.
— over bol liggen, *tjerrei-berrei lintong poekang*.
— over bol naar beneden werpen, *hoembãlangkan*.

HOLACHTIG, b. n. *pasog-pasog*.

HOLBOLLIG, b. n. *berdjĩnãka*.

HOLDERDEBOLDER, bijw. *lintong poekang*.

HOLLA! tusssenw. *hei! aho!*

HOLLEN, o. w. *lãrt, tjongklang, L*.
Een —d paard, *koeda jang lãrt, koeda jang tjongklang, L*.
Een jong mensch, die aan het — is, *orang moeda jang toeroet lãkoe djãlan rtsaw*.
Het — van het hoofd, *poesing kapãla*.

HOLLIGHEID, vr. *tampat kósong, tempat pasog, lobang, roengga*.
—, vooral in vruchten, *pangsa*.

HOLOOGIG, b. n. *bermãta lakoy*.

HOLROED, b. n. *langkong*.

HOLSTER, m. *sãrong pistól, zie PISTOOL*.

HOLSTERKAP, vr. *toetopnja sãrong pistól*.

HOLSTERMAKER, m. *toekang sãrong pistól*.

HOLTE, vr. *tampat lakoy, zie GAT, KUIL*.
Kleine, — (in eenen tand of noot), *singkil*.
Ronde —, *gewelf, lunkong*.

HOLWORTEL, m. *arewi katoe peutjang, Soend, tãlt gorita*.

HOM, vr. *mena ikan, menna ikan*. (De schrijfwijz mant is verkeerd).

HOMBERGAT, o. *lobang êrrẽtan di hoedjong tiang*.

HOMMELBIJ, vr. *hommel, koembang*.
De —en hebben de stijlen van mijn huis doorboord, *makka koembang soedah menggãvriq tjang tjang roemahkoe*.
De —en gonsden, *makka koembang itoe-poon berandanglah boenjinja*.

HOMMELEN, o. w. *berdangong*.
—de op de bloemen azen, *serrei, mẽnjerrei*.

HOMMELING, vr. *dangong*.

HOMMERD, m. *ikan djantan, ikan láki-láki*, L.
HOMP, vr. *gompal, pótong, panggal*.
 Eene —, *sa-gompal, sa-pótong, sa-panggal*.
HOMPELAAR, m. *orang púntjang*.
HOMPELEN, o. w. *púntjang, bijoejoetan, zie HINKEN*.
HOND, m. *andjing, sag*, Perz.
 Een leelijke, verbarsterde —, *koejoeg*.
 —, *rekel, andjing djantan, andjing láki-láki*, L.
 —, *teef, andjing betina, andjing parampoevan*, L.
 Een Islamiet mag geen en — *na-raken, orang islám tíada bóleh mendjamah andjing, makku harámlah paaddu orang islám itoe mendjamah andjing*.
 Jaag dien — *weg! oesir itoe andjing!*
 Een wilde —, *andjing rumba, andjing hoetan*.
 Een jagt —, *andjing perboeroewan*.
 Een kwade —, *andjing gálag*.
 Blassende — en bijten niet, *andjing menggonggong (menjalag) tíada menggigit*.
 De groote —, *hondsster, el kalboe*, Ar., *el kalboe 'l-akbar*, Ar.
 De kleine —, *hondsster, el ghamoetsoe*, Ar.
 — en aanhitsen, *ádoe andjing, tjog-tjog*.
HONDEKESKRUID, o. *anggrég*.
HONDENHOK, o. *tampat andjing*.
HONDENSLAGER, m. *orang jang oesir andjing*.
HONDENWACHT, vr. *de middernachtwacht aan boord, káveal tengah málam, djága tenguh málam, táboh jang katiga*.
HONDERD, telw. *rátoes, rátus*.
 Een —, *sa-rátoes*.
 Drie —, *tiga rátoes*.
 Derdchalf —, *tenguh tiga rátoes*.
 Bij — en, *berrátoes-rátoes, barrátoes-rátoes*, L.
 — en van tienduizend, *berrátoes laqsa*.
 Zes ten —, (percent), *sa-rátoes mákan anam*.
 — duizend, *ketti*.
 Bij — duizenden, *ber-ketti-ketti*.
 — vol, volle —, *gnap sa-rátoes*.
 Een — tal vruchten, *bárang sa-rátoes boewah*.
 Een hoofdman over —, *panghoeloe sa-rátoes*.
HONDERDERLEI, bijw. *sa-rátoes djenis, sa-rátoes roepa*.
HONDERDHANDIG, b. n. *bertangan sa-rátoes*.
HONDERDJARIO, b. n. *oemoer sa-rátoes*.
 Een — mensch, *orang sa-rátoes táhon oemoernja*.
 —, alle honderd jaren plaats hebben, *tiap-tiap sa-rátoes táhon, sában-sában sa-rátoes táhon*, L.
HONDERDMAAL, bijw. *sa-rátoes káli*.
HONDERDOOGIG, b. n. *bermata sa-rátoes*.

HONDERDSTE, b. n. *ka-sa-rátoes*.
 De — keer, *ka-sa rátoes káli*.
 Een —, $\frac{1}{100}$, *sa-per-sa-rátoes*.
 Zeven — en, $\frac{7}{100}$, *toedjoh per-sa-rátoes*.
HONDERDVAL, o. *blúngan sa-rátoes*.
HONDERDVOETIG, b. v. *berkaki sa-rátoes*.
HONDERDVOUD, o. *sa-rátoes ganda*.
HONDERDWERF, bijw. *sa-rátoes káli*.
HONDJE, o. *andjing ketjil*.
HONDSCH, b. n. *tjara andjing, lákoe andjing*.
 —, *onbeschoft, kórang ádjár, tjáboel*.
HONDSCHHEID, vr. *kalakoewan orang tjáboel*.
HONSDOLREID, vr. *gálagnja andjing jang tákoet ajer*.
HONSDOOD, m. (in de kruidk.) *doedoewitan*, Soend., *pápé sápor*.
HONSDRAEF, m. zie **AARDVEIL**.
HONDSGRAS, o. *kakawátan, láda andjing*.
HONDSKERS, vr. (kruid) *kiseroeh*, Soend.
HONDSROOS, vr. *boenga saroenot, kumbang saroeni*, L.
HONDSSTER, vr. *el kalboe*, Ar.
 De groote —, *el kalboe 'l-akbar*, Ar.
 De kleine —, *el ghamoetsoe*, Ar.
 De —, *Sirius, es'Sjira 'l-abor*, Ar.
HONDSSTONG, vr. *lidah andjing*.
 —, zie **HONDSGRAS**.
HONDSVOT, m. *bangsat*, L., *orang boesoq*.
HONDSWORTEL, vr. zie **HONDSGRAS**.
HONEN, b. w. *brt máloe, pertjelakan, békin máloe*, L., *tjaboeli, mentjaboeli*.
 —, *lasteren, hódjat*.
HONER, m. *orang jang membrí máloe, orang jung menjelakan*.
HONGER, m. *lápar*.
 Van — sterven, *máti lápar*.
 — en dorst, *lápar dan dahága, lápar dan háwoes*, (aws, L.).
 Ietand — doen lijden, *meláparkan orang*.
 —, zie **BEGEERTE**.
 Den — stillen, *poewaskan lápar, mákan kinnjang*.
 De — is een scherp zwaard, *makka lápar itoe memboeroe harinaw, lápar memboeroe máttjan*, L.
HONGERAAR, m. *orang jang sángat berlápar*.
HONGEREN, o. w. *berlápar, áda lápar*.
 Ik hongert, mij hongert, *akoe berlápar, makka berláparlah akoe*.
 Doen —, *meláparkan, kassé lápar*.
 Zich dood —, *nematikan diri dengan berlápar, meláparkan diri sampé máti*, (hingga máti).
 —, sterke begeerte hebben, *ingin, rádoe dendam, kapéngin*.
 Zalig zijn zij, die — *naar de geregtigheid, berbahagiálah orang jang ingin akan ádálet*.
HONGERIG, b. n. *berlápar, áda lápar, lápar*.
 Eene — e maag, *proet lápar, proet kósong*.

Hoe kan men met eene — e maag werken? *káloe proet kôsông bagimána órang béleh bekarja?* L.

Een — nooit verzadigd mensch, *órang rákoes*, L.

HONGERIGHEID, vr. zie HONGER, ook BEGEERTE.

HONGERLIJDER, m. *órang kalapáran*.

HONGERSNOOD, m. *kalupáran, belá kalapáran, kasoekáran lápar*.

HONGERTIJD, m. *wagtoe kalupáran*.

HONIG, m. *ajer madoe*, K. D. 103, (gewoonlijk zegt men *madoe* dat even verkeerd is als *soesoe* voor melk te zeggen, zie BIJ, vr.) *úst*, Ar.

Wilde —, *ajer madoe hoetan*.

— met azijn, *sikandjabin*, Perz., *ajer madoe dengan tjoeika*.

Hare woorden waren zoet als eene zee van —, *makka perkataánnya itoe-poon manis seperti láwoel ajer madoe roepúnja*.

Iemand — om den maond smeeren, *memboejoj-boejoj órang*.

HONIGACHTIG, b. n. *berajer madoe*.

HONIGBEREIDING, vr. *kadjadian ajer madoe*.

HONIGBIJ, vr. *madoe, alba, halba, lebbéh, lebah*.

De angel van eene —, *sangut halba, pengantang lebbah of madoe*.

HONIGBLOEM, vr. (melanthes) *tjetjerenléan*.

HONIGDAUW, m. brand in het koren, *oentoetan*.

—, *manna, mann*, Ar.

HONIGDRANK, m. *minóman ajer madoe*.

HONIGGEEL, b. n. *koening ajer madoe warna madoe*.

HONIGMENGSEL, o. van honig en azijn, *sikandjabin*, K. O. 1, 29. *ajer madoe di tjampor tjoeika*.

HONIGRAAT, vr. *sárang madoe, indong madoe, sárang lebbah*.

—, die aan de boomen hangt, *soewátang*.

HONICREUK, m. *báwoe ajer madoe*.

HONIGSMAAK, m. *rása ajer madoe*.

HONIGWINNER, m. *órang ptára madoe*.

HONIGZOET, b. n. *manis sukáli, manis se-perti ajer madoe*.

HONING, vr. *pentjéláan*, zie HONEN.

HONK, o. meet, *gáris, wátus*.

Van — af beginnen, *moelá-t derri paadda gáris*.

Bij — blijven, *tinggal di roemah*.

Van — gaan, *kaloewar derri paadda roemah*.

HONKEREN, o. w. zie HUNKEREN.

HOOPD, o. des lichaams, *kapála*, in den verhevenen stijl voor koningen *djamála*, K. D.

Een menschen —, *kapála órang, kapála mánoesia*.

Een groot —, *kapála besaar*.

De top van het —, *bontoenan*.

Het — afslaan, *tíndas kapála, panggal kapála*.

Op het — slaan, *kamplang*.

Bij het — krijgen, bij den kop krijgen, *hendis*.

Op het — dragen, *djonljong*.

Het — omdraaijen, *páling kapála*.

Met het — gebukt gaan, *djerong*.

Het — bewegen, *menggerakkan kapála*.

Met het — knikken, *onggoe kapála*.

Draaijing in het —, zie HOOFDDRAAIJING.

Zijn eigen — volgen, *toeroet soeka sendirt*.

Een — hebben, koppig zijn, *berkapála bátoe, áda kapála bátoe, berkras háti*.

Mijn — is er borg voor, *makka kita tanggong itoe dengan belandjakan djíwa*.

Gekroond —, *kapála jung bermakota*.

—, opperhoofd, *panghoeloe, panghoeloe besaar*. (Gev. noemt men aldus den voor-naam priester).

— over honderd, *panghoeloe sarátoes*.

—, boedelmeester, in eene plaats waar geen vorst is, *mandalika, Cer*.

— over eene haven of veer, *panghoeloe moewára*.

Titel van zekere — en onder Lingga, *bátin*.

— des krijgs, *kapála párang, panghoeloe párang, (prang)*.

—, leidsman, *naqib*, Ar., zie LEIDSMAN.

— van eenen volksstam op Sumatra, leenheer, *dátoq, dátóe*.

— van eene markt door pacht, *potiá, Ch*.

— van een distrikt of dorp in het Palembangische, *pasirah, raban, djenang, djeneng*.

— van eenen stam der Redjangers op Sumatra, *prowátin*.

Inlandsch — op Sambas, *brantílang*.

— van een distrikt op Java, *demang*.

— van muitelingen, *kapála brandal*, zie MUITELING.

— van eene haven, kaai, *tjeroetja, djambátan*, Sj. M.

Het —, (glans penis) *kasjafut*, Ar.

—, oorsprong eener rivier, *hoeloe soengei*.

— van eenen spijker, *pájong pákoe, kapála pákoe*.

Het —, de spits des legers, de voorhoede, *tjoetjoeq bala-tantará, haloewan*.

Het — laten hangen, *hilang háti*.

Zijn — opbeuren, *membranikan dirt*.

Zijn — in den schoot leggen, *toendoeq kapála, menúloqkan dirt*.

Voor het — stooten, *djerákah*.

Het — loopt mij om, *sahája poenja kapála poesing*.

- voor —, *sáleh soewátos, sa-orang dem-mi sa-orang, sátoe per sátoe, másing-másing.*
 Zich iets in het — zetten als of het bestaat, *balángon.*
 Het -- bieden, (zich verzetten,) *me-láwan.*
 Het — heen en weder draaijen, *ber-koeli-koeli.*
 Veel — een veel zinnen, *bánjaq órang bánjaq tjeréwét, L., mákin bánjaq órang mákin bánjaq niat.*
 Het — op hol brengen, *békin poesing kapála.*
 Met het — tegen den muur loopen, *máwoe kardja bárang jung tíala dápat di kardjákan, (jang boekun iktimál.)*
 Ik wil mijn — daar niet mede breken, *kita tíala máwoe fedloeli (perdoelt, L.) itoe, zie BEMOEIJEN.*
- HOOFDAANLEGGER, m. pengoeppaq besaar.**
HOOFDAANVAL, m. penjerángan besaar.
HOOFDAANVOERDER, m. pengandjar besaar, kapála agong.
HOOFDADER, vr. nádt besaar, oerat besaar.
HOOFDANKER, o. sáwh agong, sáwh besaar, djangkar besaar, L.
HOOFDARMEE, vr. bala-tantará jang terlebeh besaar, (jang-agong).
HOOFDARTIKEL, o. perkára besaar, iboe perkára.
HOOFDBAND, m. ikat kapála, zie HOOFD-DOEK.
HOOFDBATTERIJ, vr. bénténg besaar, bénténg agong.
HOOFDBEGRIJ, o. mána besaar, arti jang pertáma.
HOOFDBESTUUR, o. pamarutáhan besaar, pendjoeroewan besaar.
HOOFDBESTUURDER, m. pamarintah agong, (besaar.)
HOOFDBEVELHEBBER, m. panglíma, panglíma prang.
HOOFDBEZIGHEID, vr. pekardjáán jang pertáma, pekardjáán jang páling besaar. L.
HOOFDBEZWAAR, o. kasoesáhan jang páling besaar.
HOOFDBOEK, m. boekoe besaar, L.
HOOFDBOOG, m. langkong agong, langkong jang páling besaar, iboe langkong.
HOOFDBREKEN, o. inspanning, poesing kapála.
 Dat geeft veel —, *itoe djádi bánjaq poesing kapála.*
 —, *moeite, soesah, kasoesáhan.*
HOOFDBUIGING, vr. toendoeg kapála.
 Heilige — onder het gebed, *rok-át, Ar., rak-át, Ar.*
HOOFDE, in: uit — van, derri paadda, derri sabab, óleh kárana, tágal.
HOOFDEEL, o. fatsal, Ar., báb, Ar.
HOOFDEKSEL, o. inlandsche zonnehoe, toedong.
HOOFDENKBEELD, o. ingátan jang pertáma,
- pendápat jang pertáma, (eig. prathama, Skr.)*
HOOFDDIJK, m. tarbis jang páling besaar, L., tarbis jang kapála, iboe tarbis.
HOOFDDOEK, m. stángan, L., boelang-boelang, ikat kapála.
 — met ruiten als een dambord, *stángan dám boengoe.*
 — met ruitjes en bloemen, *trát katáman.*
 —, tulband, *dastár, distár, Perz.*
 — met chinesche figuren en een krul in het midden, *panton.*
 — met rooden grond en vierkante ruiten, *stángan kumbáju.*
 — met zwarten grond en vierkante ruitjes, waarin eene chinesche schutting is afgebeeld, *kájin bandjé.*
 Strooijen —, die de Dajakker draagt zoo lang het lijk zijner vrouw boven aarde staat, *láwang túli.*
- HOOFDDOEL, o. niat jang pertáma.**
HOOFDDRAAIJING, vr. poesing kapála.
HOOFDEIGENSCHAP, vr. tsifat jang pertáma.
HOOFDELIJK, b. n. másing-másing, sátoe per sátoe, L.
HOOFDELOOS, b. n. tíada berkapála.
HOOFDENEIND, o. hoeloe tempat tidor, kapála tempat tidor.
HOOFDGAARDER, m. pertanda besaar, kapála poengoet tjoekei,
HOOFDGALEI, vr. goerap laqsamána, práhos laqsamána.
HOOFDGEBREK, o. (stoffelijk) kakoerángan jang páling besaar, L.
 —, (zedelijk) *tjelá jang terbesaar, iboe tjelá.*
HOOFDGELD, o. (belasting op de Chinezen), oewang kondé, oewang tjájing, L., tjoekei atas sa-soewátos bátoe kapála.
 — briefje, *soerat kondé.*
HOOFDGEREGT, o. hoekoem besaar.
 —, hoofdspijs, *sadjian jung pertáma.*
HOOFDGETAL, o. bilángan agong.
HOOFDGEZWEL, o. bangkaq kapála.
HOOFDGODSDIENST, vr. agama jang oemoem.
HOOFDGROND, m. iboe dali.
HOOFDHAAR, o. rambot, rambot.
 Één —, *ramboet sa-lei.*
HOOFDIG, b. n. tegar, berkapála bátoe.
HOOFDIGHEID, vr. prt jang tegar, kakrásan.
HOOFDINGANG, m. pintoe jang besaar.
HOOFDINHOU, m. ichtitsár, Ar., perkataán jang tersimpan.
HOOFDJE, o. kapála ketjil.
HOOFDKERK, vr. iboe grédja, grédja jang páling besaar, mesjdjo 'l-áyami, Ar.
HOOFDKETTER, m. penghoeloe órang bid'át, kapála mobdi' (mobdion).
HOOFDKLEUR, vr. iboe warna.
HOOFDKUSSEN, o. bantal kapála, sarága.
HOOFDKWARTIER, o. tempat kadiáman panglíma prang, tempat kadiáman toewan djindral.
HOOFDLEER, vr. iboe pengadjaran.

HOOFDLETTER, vt. *hoerof besaar*.
 HOOFDLIEDEN, m. meerv. zie HOOFDMAN.
 HOOFDLUIS, vt. *koetoe*. (Ook verkeerdelijk van die van het ligchaam gezegd, welke toema heet).
 HOOFDMAN, m. *kapitan*, Eur., *panghoeloe*.
 — over honderd, *panghoeloe saratoes*.
 HOOFDMANDOOR, m. (van een suikerfabriek), *mandor pátjol*.
 HOOFDMANSCHAP, o. *pangkat kapitan*, *daradjat panghoeloe*.
 HOOFDMIDDEL, o. (tegen ziekte van het hoofd), *obat sákit kapála*.
 —, specifiek middel, *penáwar, kapála obat*.
 HOOFDMISDAAD, vt. *sálah besaar, dósa besaar*.
 HOOFDNEIGING, vt. *iboe kahandaq*.
 HOOFDOFFICIER, m. *hoeloebálang, opsir besaar*, *panghoeloe opsir*.
 HOOFDONDEUGD, vt. *iboe kadjahátan, kadjahátan jang páling besaar*.
 HOOFDOOGMERK, o. *iboe niat*.
 HOOFDOORZAAK, vt. *iboe sabab, iboe póhon*.
 HOOFDPACHT, vt. *paq besaar*.
 HOOFDPACHTER, m. *potia besaar*.
 HOOFDPERSOON, m. *orang jang páling besaar, L.*, *orang jang terlebeh besaar*.
 HOOFDPEUL, vt. *sarága*.
 HOOFDPIJN, vt. *sákit kapála, ngiloe kapála*.
 — (van zwakte of duizeligheid), *pening kapála, ngiloe*.
 HOOFDPLANEET, vt. *sídrat besaar*.
 HOOFDPLEISTER, vt. *kojo kapála*.
 HOOFDPUNT, o. *póhon perkára, perkára jang páling besaar, L.*
 HOOFDRAD, o. *iboe djantrá, róda jang páling besaar*.
 HOOFDREGEL, m. *iboe sjarth, sjarth jang oemoem*.
 HOOFDREGTER, m. *hákim besaar, pangeran panghoeloe*.
 HOOFDRIVIER, vt. *iboe soengei*.
 HOOFDRONDE, vt. *ronda besaar*.
 HOOFDSCHANS, vt. *iboe bénténg*.
 HOOFDSCHEDEL, m. *bátog kapála*.
 Een stuk van eenen —, *tampoerong kapála orang*.
 —, *bekkeneel, tengkoraq*.
 HOOFDSCHOTEL, vt. *hoofdspijs, sadian jang pertáma*.
 HOOFDSCHUB, vt. *hoofdschilfer, kalamoemor*.
 HOOFDSCHULD, vt. *hoetang besaar, iboe hoetang, hoetang jang páling besaar, L.*
 HOOFDSCHULDENAAR, m. *orang jang berhoetang páling bánjaq, L.*, *orang jang berhoetang terlebeh bánjaq*.
 HOOFDSIERAAD, o. *inlandsch, boemban, dandan kapála, perhásan kapála*.
 — van vergulde bloemen, *klatergoud enz., sínáran*.
 —, *diadeem, tongkoeloe*.
 —, *kap, mijter, koelah, Perz.*

HOOFDSLUIJER, m. *tetampan, selindang*.
 HOOFDSOM, vt. *módal, pókó, pókoq*.
 HOOFDSPIL, vt. *éndjin jang páling besaar, iboe pengátar, kest besaar*.
 HOOFDSTAD, vt. *iboe negri, negri jang páling besaar*.
 HOOFDSTEL, o. *kákang, tóm, L.*
 HOOFDSTELSEL, o. *iboe gánon*.
 HOOFDSTERKEND, b. n. *jang mengoewatkan kapála, jang békin goewal kapála*.
 HOOFDSTOF, vt. *oentsar, Ar., oentsoer, Ar., zie ELEMENT*.
 HOOFDSTRAAT, vt. *djálán besaar, djálán rája, leboh*.
 HOOFDSTREEK, vt. *fihaq jang kabilángan*.
 HOOFDSTUK, o. *fatsal, Ar., báb, Ar.*
 HOOFDTAK, m. *iboe tjábang, tjábang jang páling besaar, L.*
 — *ener rivier, iboe bátang soengei*.
 HOOFDTOUWEN, o. meerv. (scheepsw.) *tambirang*.
 HOOFDTREFFEN, o. *párang jang oemoem, prang besaar*.
 HOOFDVAK, o. *pekarjdjáan jang kabilángan, pekarjdjáan jang páling besaar, L.*
 HOOFDVIJAND, m. *satroe jang páling besaar, L.*, *satroe jang terlebeh besaar*.
 HOOFDVLEESCH, o. *dáging kapála*.
 HOOFDVLOED, m. *verkoudheid in het hoofd, pilag*.
 —, *voornaamste vloed, iboe soengei, káli jang páling besaar, L.*
 HOOFDVONNIS, o. *kapotoesan hoekoem besaar*.
 HOOFDWACHT, vt. *káwal besaar, djaga jang páling besaar*.
 HOOFDWAL, m. *dévala besaar, iboe déwála, bénténg jang páling besaar*.
 HOOFDWASSCHING, vt. *langir, pembasohan kapála, tjoetji kapála, L.*
 HOOFDWATERZUCHT, vt. *boesang kapála, penjákit bangaq ajer di kapála*.
 HOOFDWERK, o. *pekarjdjáan jang páling besaar, L.*, *pekarjdjáan jang terlebeh kabilángan*.
 HOOFDWET, vt. *iboe sjuriát, oendang-oendang jang peráma*.
 HOOFDWIND, m. *angin derri soewátie fihaq doenjá jang kabilángan*.
 HOOFDWOND, vt. *loeka kapála*.
 Zwáre —, *dániát, Ar.*
 — tot op de hersens, *dániqhat, Ar.*
 HOOFDWORM, m. *koerap*.
 HOOFDWONG, vt. *tulband, dastár, distár, Perz.*
 HOOFDZAAK, vt. *iboe perkára, póhon perkára, perkára moela-moela, perkára jang páling besaar, L.*
 HOOFDZAKELLIJK, b. n. *besaar, píntang, páling besaar, L., pertáma, oetsoel*.
 — *e waarheden der godsdienst, oetsoel kabenáran agáma*.
 HOOFDZAKELIJKHEID, vt. *kabilángan jang pertáma, perkára jang píntang*.

HOOFDZEE, vt. *samoedra*, *iboe láwoet*.
HOOFDZEER, o. *kirèng kapála*.
HOOFDZEILEN, o. *meerv. lájar-lájar agong, lájar-lájar besaar*.
HOOFDZETEL, m. *tampat kaloeboekang jang besaar, tampat doedoej jang páiny besaar*.
HOOFDZONDE, vt. *dósa besaar, iboe dósa*.
HOOFDZWARIGHEID, vt. *kasoesáhan jang páiny besaar, L., iboe kasoesáhan*.
HOOFDZWEER, vt. *poeroe di kapála*.
HOOFDSCH, b. n. *tjára rájja, tjára astána, áadat karátan, sópan, adab*.
 — e manieren, *adat istiwádat rádjja*.
HOOFDSCHHEID, vt. *kulakoewan órang astána, tjára órang karátan, tjára órang astána*.
HOOG, b. n. *tínggi, tínggi, sant, Ar., ála, Ar., moeállá, Ar.*
 Een — e berg, *goenong tínggi*.
 — land, *tánah tínggi*.
 — e prijs, *harga besaar*.
 — er, *tinggian, L., lebeh tínggi*.
 Zeer —, *mahá tínggi*.
 Even —, *sáma tínggi, sáma tára, sata-tára, (ook even — in rang)*.
 — st, *aller—st, tertínggi, terlebeh tínggi, táála, Ar., ter-ála*.
 God, de *Aller—ste, Allah táála, Ar.*
 Hoe — is het? *brápa tíngginja?*
 — e zee, *láwoet besaar*.
 — water, *ajer besaar*.
 — e vloed, *ajer pásang besaar*.
 Tien voet —, *sapoeloh káki tíngginja*.
 Naar om— zien, *menengádah, lihat ka atas*.
 Vier —, *ampat soeson*.
 —, *aanzienlijk, besaar, moelia*.
 Van eene — e geboorte, *bangsáwan, berbangsa, beratsal, atsal besaar*.
 — e wetenschappen, *ilmoe fikmat jang tínggi*.
 — van kleur, *toewah, kamágar*.
 — goud, *amas kamágar*.
 — groen, *hijloe toewah*.
 Een — paard, *koeda tínggi, koeda djabbár*.
 Eenen — en toon voeren, *berkáta-káta dengan djoemáwa, bijára dengan angkoe, L.*
 — e woorden, *perkatáan jang kras*.
 Eindelijk kwam het — e woord er uit, *lámu-láma kaloeawar maytsoed*.
 Het is — tijd, *soedah lampaw waqtoenja, soedah licat tempónja, L.*
 Die zaak is te —, *ítóe perkára ádu terláloe tínggi*.
 Een — e ouderdom, *oemoer pandjang*.
 Het — e bewind, *penarintáhan jang tínggi*.
 Een — e feestdag, *hári rája besaar*.
 Het — e geregtshof, *hoekoem jang tertínggi, máhkamat jang besaar*.
 — dag, *rambang*.
 — er plaatsen, *ataskan*.

Het is reeds — dag, *hári poon soedah rambang*.
 — zwanger, *kampir gnáp boelannja hámil, Hoft*.
 — schatten, *waarderen, menghinatikan*.
HOOGAANZIENLIJK, b. n. *besaar-besaar, amat kabilángan*.
HOOGACHTBAAR, b. n. *amat móftasjim, amat kabilángan, terláloe moelia*.
HOOGACHTEN, b. w. *membilangkan, mengindahkan, menghormatikan, kassi hormat, L.*
HOOGACHTING, vt. *hormat, Ar., soembah, táhlim, Ar.*
HOOGADELLIJK, b. n. *berbangsa besaar*.
HOOGBEJAARD, b. n. *oedar, toewah sakáli, beroemor pandjang*.
HOOGBEJAARDHEID, vt. *oemoer toewah, oemoer pandjang*.
HOOGBEROEMD, b. n. *terláloe amat masjhoer*.
HOOGBLAAUW, b. n. *biroe toewah, belaw, (blaanuc) toewah, L.*
HOOGBOORD, o. *soedah di tímboe tínggi, bibir tínggi*.
HOOGBOORDIG, b. n. *práhoe jang di tímboe tínggi, práhoe jang tínggi bibirinja*.
HOOGBOOTSMAAN, m. *bosman besaar, tandil besaar*.
HOOGBORSTIG, b. n. *berdáda tínggi, zie HOOGMOEDIG*.
HOOGBRUIN, b. n. *pála toewah*.
HOOGDAG, m. *hári rája, hári besaar*.
 Het is —, *hári poon soedah rambang*.
HOOGDRAVEND, b. n. *kátjag, bangka, boengka*.
HOOGDRINGEND, b. n. *berhádjat sakáli, terláloe amat berháljat*.
HOOGEDEL, b. n. *amat moelia*.
HOOGEDELHEID, vt. *állér, (verb. van edele heer, vroeger altijd in gebruik jegens eenen raad van Indie)*.
HOOGERWAARDE, m. *amat móftasjim, amat áhlim*.
HOOGELLIJK, bijw. *dengan kabesarán, dengan kamoeliáan*.
HOOGEN, b. w. *meninggikan, bekin tínggi, L., menamboen*.
 De aarde —, *ophoogen, oeroeg tánah*.
 De schaduw —, *(van eene schilderij), menghitamkan bájang, menambáht bájang*.
HOOGEPRIESTER, m. *imám besaar, panghoeloe imám*.
HOOGEPRIESTERAMBT, o. *imámát, Ar., djawátan imám besaar*.
HOOGEPRIESTERLIJK, b. n. *tjára imám besaar*.
HOOGEPRIESTERSCHAP, o. *daradjat imám besaar*.
HOGERHAND, vt. *tangan kánan*.
HOGERWAL, m. *sablch angin, fihag angin*.
 Naar — zeilen, *berlájar ka-sablach angin*.
HOOGESCHOOL, vt. *madrasah*.
HOOGGAAND, b. n. *terláloe amat, sángat*.
HOOGGEACHT, b. n. *terhormat*.
HOOGGEBOREN, b. n. *amat bangsávan*.

HOOGEDUCHT, b. n. *jang sangat di takoett, àthlamat, Ar.*

Een — e vijand, *sátroe jang sangat di takoett.*

De — e God, *Allah jang àthlamat.*

HOOGGEEL, b. n. *koening toewah.*

HOOGGELEERD, b. n. *àlin sakáli, terláloe amat àlin.*

HOOGGELEERDHEID, vr. *ilmoe jang terláloe tinggt, pengatahoewan jang semporna.*

HOOGGEREGTSHOF, o. *hoekoem besaar, makamat jang tinggt.*

HOOGGESCHAT, b. n. *sangat di kásih.*

HOOGGESTEMD, b. n. *terláloe njáring.*

Te — van toon, *terláloe njáring boenjinja, terláloe tinggt boenjinja.*

HOOGGEZAG, o. *peparintáhan jang tinggt.*

Een man van —, *orang jang amat kabilangan.*

HOOGGEZAGHEBBER, m. *jang di pertoeuan, solthán.*

HOOGGROEN, b. n. *hidjoe toewah, hidjaw toewah.*

HOUGHARTIG, b. n. *angkára, kátjaq, háti besaar, tjongka, dir.*

HOUGHARTIGHEID, vr. *parangt orang angkára, kalakoewan orang kátjaq, pri háti besaar.*

HOOGHEID, vr. *katinggian, kabesáran.*

Zijne —, *Sri padoeka*, (gew. titel der vorsten, eig.: doorlichtig schoeisel, ook doeli, dat stof beteekent), *baginda*.

Zijne — de heer sultan, *sri padoeka toewan solthan.*

Door de koninklijke ouders hunner beide hoogheden, *sleh ajahnda bondu baginda kadoewa itoe.*

Zijne eerwaardigste —, *baginda*, (dit wordt vooral èn van eenen vorst èn van eenen profet gezegd).

HOOGING, vr. ver—, *pentinggian.*

—, op— van den grond, *pengoeroekan tánah.*

HOUGLANDEN, o. meerv. *tánah hoeloe, tánah oediq, L.*

HOUGLANDER, m. *orang hoeloe, orang oediq, L., orang goenong.*

HOUGLANDSCH, b. n. *hoeloe, oediq, goenong.*

Een — vlot, *rákít derri hoeloe, gét-tég derri oediq, L.*

Een — mensch, *orang hoeloe, orang oediq, L., orang goenong.*

HOUGLEERAAR, m. *hakim, Ar.*

— in de godgeleerdheid, *hakim ilmoe ilahiat, Ar., hakim fitq-h', Ar.*

— in de regtsgeleerdheid, *hakim ilmoe haq.*

— in de geneeskunde, *hakim ilmoe thabib, hakim pengatahoewan obat.*

— in de sterrekunde, *hakim ilmoe nadjoe.*

HOUGLEERAARSAMBT, o. *djabátan hakim, pangkat hakim.*

HOUGLIED, o. *sjir'o'-asjar, Ar.*

HOUGLOFFELIJK, b. n. *amat kapoedjian.*

—, van eenen overledene, *marhoem, Ar.*

HOUGMIS, vr. *chedmat el qoedás, Ar.*

HOUGMOED, m. *angkoe, L., lákoe jang tjongka, lákoe orang kátjaq, háti besaar, gharoer, Ar., takabbor, Ar.*

HOUGMOEDIG, b. n. *besaar háti, kátjaq.*

Zich — aanstellen, *membesaarkan diri, mengátas-átas diri, berbesaar hatinja,*

HOUGMOEDIGHEID, vr. zie HOUGMOED.

HOUGMOEDIGLIJK, bijw. *dengan angkára, atas pri jang tjongka.*

HOUGMOGEND, b. n. *mahá koewása, amat koewása.*

HOUGNOODIG, b. n. *sangat berhádjat, ti-dúpat túda, mistf, L.*

HOUGROOD, b. n. *méráh toewah.*

HOUGRUG, m. en vr. *boengkoq.*

Zie dien —! *lihat si-boengkoq!*

HOUGRUGGIG, b. n. *berboengkoq.*

HOUGSTAMMIG, b, n. — *geboome, kájoe jang berbátang tinggt, kájoe jang tinggti bátangnja.*

HOUGSTATELIJK, b. n. *àthlamat.*

— e eerbewijzingen, *oepatjára jang àthlamat.*

Een — *gevolg, pengiringan jang besaar-besaar.*

HOUGSTDEZELVE, pers. voornw. *baginda, sri padoeka baginda.*

HOUGST, b. n. de overtr. trap van hoog, *tertinggti, terleboh tinggti.*

—, Aller—e, (van God), *tàála.*

De — God, *Allah tàála, Ar.*

— e plaats, *tampat kadoedoekan jang moelia*, (— — — *terkormat*).

De ziekte is nog niet op zijn —, *sákit itoe belom sampei sángatnja*, (*pa-jahnja*).

Ten —, bijw. *sa-tinggti-tingginja.*

HOUGTE, vr. *katinggian, tinggti.*

De — van dezen boom, *katinggian pdhon ini.*

Die berg heeft eene — van tienduizend voet, *goenong itoe saposeloh riboes káki tingginja.*

—, *hooge plaats, tempat tinggti.*

Op eene — staan, *berdir di atas tempat tinggti.*

De vijand heeft eene — bezet, *makka moesoeh bertampat tinggti.*

De vijand heeft al de — n bezet, *makka moesoeh berdir paadda segalla tampat jang tinggti.*

—, pools—. *katinggian gothb', (gew. goethoeb).*

Op de — van Sambas, *paadda salé-barnja negri Sambas.*

De — der zon meten, *mengoekoer katinggian mata-hári.*

Gij staat nog niet op de — der zaak,

toewan belom mengarti betoel ini perkára.

Uit de — spreken, berkáta-kátu dengan angkoe, L.

Iemand te zeer in de — steken, me-moedji órang terláloe amat.

De — hebben, áda máhog.

In de — (dampkring), adara. oedara.

En de kraai Swára daalde uit de —, makka gágaq Swára poon toeron derri adara, S. R. 5.

HOOGTEMETER, m. pengoekeer katínggian. zie GRAADBOOG.

HOOGTEMETING, vt. pengoekeeran katínggian.

HOOGTIJD, m. mása rája, hári rája.

HOOGVERRAAD, o. doerháka kapada rádja. — plegen, berboewat doerháka kapada rájuju.

HOOGVLEIGEND, b. n. jang terbanganja tínggi.

HOOGWAARDIG, b. n. amat mohtasim, amat moelia.

Het —e, el goedás, Ar.

HOOGWAARDIGLIJK, bijw. atas pri jang amat moelia.

HOOGWELGEBOREN, b. n. amat bangsáwan, derri atsal jang amat bangsáwan.

HOOGWIGTIG, b. n. besaar sakáli, berpíntang besaar.

Eene hoogwigtige zaak, perkára jang besaar píntangnja.

HOOGWIGTIGHEID, vt. píntang besaar, goena besaar.

HOOI, o. roempot kring. (In Indië voedert men met versch gesneden of gemaaid gras, zoodat de woorden met — zamen-gesteld, niet voorkomen).

Grieksch —, (zeker kruid), holbat, Ar.

Te veel —e op zijn vork nemen, sang-goep terláloe bánjaq, L., bertjâkap terláloe bánjaq.

HOOIWEZEL, vt. fanag, Perz.

HOOI, m. tjeld, ájib, Ar.

HOOI, m. stapel, tamboen, tamboenan.

— (koorn), lampor, toempoeq, toempoekan, Jav.

Een — steenen, tamboen bátoe.

Een — aarde, tamboen tánah.

Een — gekookte rijst, nási sa-toengkoes.

Een — zand, tamboen pástr.

—, troep, tamboenan, katoemboekan.

Een iegelijk met zijnen — (troep), másing-másing dengan tamboenanja, of katoemboekamnja.

—, mengte, groot aantal, kabanjâkan, bebrápa.

Een —, kudde, zwerm, káwan.

Een — volks, kabanjâkan órang.

Een —, klomp honighijen, madoe-madoewan.

Bij—en, bijw. (stapels), bertamboen-tamboen.

Bij—en. (troepen, kudden, zwermen), herkáwan-káwan.

Op —en leggen, stapelen, menamboen. Steenen op —en leggen, menamboen bátoe.

Over—, onder malkander, lákar báwar, tjampor báwar.

Te — loopen, koempol, berkoempol, kuroeman, berhimpón.

HOOP, vr. verwachting, hárap, pengharápan, asa, (eig. ásá, Sansk.), ara, arah, rajjá, Ar.

Iemand op wien men zijne — heeft gesteld, órang jang di harápi.

— op God stellen, hárap akan Allah.

Geene — meer hebben, hilang pengharápan, poetoes asa.

— geven, bri asa.

Zich met ijdele — voeden, menárook pengharápan jang sia-sia, hárapkan dengan sia-sia.

Op —, hárap-harápan, (ook: valsche hoop).

Hij is de — zijner ouders, iálah jang di hárap íboe beyánja.

Iemands — verijdelen, poetoeskan asa órang, meniádâkan pengharápan órang.

HOOPEN, b. w. menamboen, zie OPHOOPEN.

HOOPJE, o. tamboen ketjil, tamboenan ketjil, poesoe.

— aarde, ráhop.

HOORBAAR, b. n. kadengâran, (dit betee-kent ook: gehoord).

HOORBAARHEID, vt. tsifat jang kadengâran, tsifat jang berboenji.

HOORDER, m. órang jang menengar, penengar.

HOOREN, b. en o. w. dengar, menengar, mendengar.

Allerlei muziek —, dengar segalla boenji-boenjian.

Op het tijdstip dat ik het hoorde, tat-kálu akoe mendengar itoe.

Hooft gij? dengarkankah angkaw?

Dat nog door niemand gehoord is, jang belom kadengâran órang.

Gehoord, terdengar.

Gehoord worden, di dengar.

Gehoord (verhoord) worden, di per-dengarkan.

Mijn gebed werd door God gehoord, makka dôa hamba poon di perdengarkan Allah.

Een kind dat niet wil —, ánaq jang tíada máwoe dengar, ánaq delap, L.

Van — zeggen, derri paadda kátu órang.

Hooft! dengarlah! dengarkanlah!

—de doof zijn, dengar tíada máwoe dengar.

Dat laat zich —, itoe bóleh, bóleh per-tjája.

— laten, mendengarkan.

Beide partijen —, dengar sablah-me-njablah.

HOR.

—, o. w. zie **BEHOOREN en BETAMEN.**

HOORN, m. zie **HOREN.**

HOORNEN, b. n. *derri paadda tandoq, toelang tandoq.*

Een — heft van een mes, *hoeloe pisau derri paadda toelang tandoq.*

HOORPLAATS, vr. zie **GEHOORPLAATS.**

HOORSTER, vr. *parampoewanjang mendengar.*

HOORZAAL, vr. zie **GEHOORZAAL.**

HOOS, vr. *poeting balioeng.*

HOOS, vr. zie **KOUS.**

HOOSVAT, o. *soedoe*, (van het kokosbloemhulsel).

HOOVAARDIG, b. n. *djoemawa, besaar hati, katjag, gadoeh, goeddoeh, tjongka, balch, Ar.*

HOOVAARDIGLIJK, bijw. *dengan djoemawa, atas pri jang katjag.*

HOOVAARDIG, vr. *angkoë, L., lakoe jang tjongka, hati besaar.*

HOZEN, b. w. *mentimbâ*

Water uit een vaartuig —, *mentimbâ ajer derri dâlam prâhoe.*

HOZZING, vr. *pekardjân mentimbâ ajer, (penimbân, is mij niet bekend).*

HOP, m. *zekere vogel, maragé, hod-hod, Ar.*

HOPE, vr. zie **HOOP.**

HOPELOOS, b. n. *poetoes pengharâpan, poetoes asa.*

HOPELOOSHEID, vr. *kapoetoesan asa, kapoetoesan pengharâpan.*

HOPEN, b. w. *hârap, menghârap.*

— op de genade Gods, *menghârap kapada rahmat Allah.*

HOPMAN, m. *hoofdman, kapitan, Eur., panghoeloe.*

HORDE, vr. *mat om te dekken, kâdjang.*

—, *vierkant hordje van riet gevlochten om iets op te zetten, intjag.*

—, *hordje, dinding, dindingan, dinding berkis-kisi.*

—, *bende van zwerfend volk, orang mengombâra sakâwan, bedâwt sakâwan.*

HORDENMAKER, m. *toekang dinding, zie HORDE, hordje.*

HOREN, m. *hoorn, tandoq, ranggong, gorn, Ar.*

— van eenen buffel, *tandoq karbo.*

Een herts—, *tandoq roesa, tandoq mendjangan.*

Een —, *die op het voorhoofd staat van sommige dieren, tjoele, soela, gennah.*

Een rhinoceros—, *tjoele bâdaq.*

Eenen zoodanigen — dragen, *bertjoele.*

Eenen — aan het voorhoofd plaatsen, (van een door kunst vervaardigd dier), *bertjoelekan.*

Op eenen — blazen, *tioep tandoq.*

Met de — stooten, *menandoq, tarkok.*

Door de — dood gestoken, *mâti di tandoq.*

Een gehorend dier, *binâtang jang bertandoq.*

Met hooge — s, *bertandoq tinggi.*

De rhinoceros nam dien man op *sijnen*

—, *makka bâdaq itoe-poon menarkoq orang itoe dengan tjoeleanja.*

Hij heeft vrij wat op zijne — s, *lakoe djâlannja itoe tiâda bagitoe bâjiq.*

Die vrouw zet haren man — s op, *makka parampoewan itoe bertandoqkan lakinja.*

De — s opsteken, (de tanden laten zien), *toendjoeq moeka.*

Alles op zijne — s nemen, *mâwoe kardju segalla roepa.*

De — s afleggen, (zoo als de herten), *menanggalkan tandoq.*

— van den Japanischen klipvisch, *tjoele ikan bâtoe djâpan.*

De — van eenen draak, *tjoele nâga.*

De — van insecten, *tandoq, toembaq.*

Ledige — s, *huisjes of schelpen, roemah, koelit.*

Ledige — van eene slak, *koelit oenam.*

De — s der halve maan, *tandoq boelan toenanggal.*

De — des tijds, die op den oordeelsdag zal klinken, *sangka kâla.*

Eenig voorwerp van — gemaakt, *bekus tandoq.*

Een kam van —, *sisir tandoq, sisir bekus tandoq.*

—, *parkement, raqq, Ar., koelit domba jang di sâmaq.*

HORENACHTIG, b. n. *sawoepa tandoq, kâju tandoq, L., kaai tandoq, L.*

HORENBEEST, o. *binâtang jang bertandoq.*

HORENEN, b. n. *derri paadda tandoq, tandoq.*

—, *parkement, raqq, Ar.*

HORENLOOS, b. n. *tiâda bertandoq.*

— (van eenen rhinoceros), *tiâda bertjoele.*

HORENSLAK, vr. *slak met horens, oenam jang bertandoq.*

—, *die in eene schelp kruipt, oenam jang berroemah. (Hier kan men niet zeggen: jang berkoelit, daar dit te dubbelzinnig is.)*

HORENSLANG, vr. *oelar jang bertjoele.*

HORENTJE, o. *tandoq ketjil.*

—, *zechorentje, antah-antah, kâwar, zie SCHEPF.*

—, *dat bij Bima in zee leeft, goedâga.*

HORENVEE, o. *binâtang jang bertandoq.*

HORENVISCH, m. *ikan âjan.*

HORIZON, m. *tepi lântit, kâki lântit, boelat doenjâ, (de laatste uitdrukking is eigenlijk: aardcirkel).*

—, *dat gaat boven mijnen —, itoe terlâlœ dâlam, itoe terlâlœ tinggi, sahâja tiâda mengarti itoe.*

HORIZONTAAL, b. n. *sâma tinggi.*

HOROLOGIE, o. *orlôdji, verb., ook ajerlotdji, djâm, Perz.*

Gouden —, *orlôdji mas, (amâs).*

Engelsch —, *orlôdji inggris.*

Een — dat vóór loopt, *orlôdji jang terlâlœ tjepat djâlannja.*

Een —, *dat achter loopt, orlôdji jang*

terlâloe lambat djâlannja, orlôdji jang terlâloe plan-plan djâlannja, L.
 Een oud —, orlôdji toewah.
 Een nieuw —, orlôdji bahâroe.
 Een — opwinden, poetar orlôdji.
 Een — herstellen, membâjiki orlôdji.
 HOROLOGIEGLAS, o. glas orlôdji, L., kâtja djâm. kâtja orlôdji.
 HOROLOGIEKETING, m. ranté orlôdji.
 HOROLOGIERAD, o. rôda orlôdji, L., djantrâ djâm.
 HOROLOGIELEUTEL, m. koentji orlôdji.
 HOROLOGIEWERK, o. perkâkas djâm, perkâkas orlôdji, L.
 HOROLOGIEWIJZER, m. djârom orlôdji, penoendjoew djâm.
 HOROSKOOP, o. nadjm, Ar.
 Iemands — trekken, melihat paadda nadjm, membilang-bilang ramalnja orang. S. R., mentjahâri dâlam nadjm.
 HOROSKOOPTREKKER, m. sastrâwan, ahloel'-nadjm.
 HORRELVOET, m. kâki tjâpiq.
 HORT, m. stoot, sontôhan, penjontôhan.
 HORTEN, o. w. sontoh.
 HORZEL, vr. taboewan, taboehan, taboewân, zamboer, Petz., zomboer, Ar.
 HORZELEN, o. w. ber dangong.
 HORZELING, vr. dangong, dâsing.
 HORZELNEST, o. roemah taboewan.
 HOSPITAAL, o. roemah sâkil toaldâdoe.
 HOSSEBOESSEN, o. w. banting-banting.
 Het rijtuig hosseboste op den hobbelen weg, makka karêtta poon berbanting-banting di djâlan leknq-lekoq.
 HOSTIE, vr. qoedâs, Ar.
 HOTSSEN, o. w. zie HOSSEBOESSEN.
 HOTTEN, o. w. pijjah, djâdi asam.
 De melk is gehot, ajer soesoe soedah pijjah.
 HOU! tusschenw. brênt! berhênt!
 HOUBAAR, b. n. jang dâpat di lindungkan. jang tiâda dâpat di alahkan.
 HOUDEN, b. en o. w. pégang, pegang, memégang, memegang.
 In de hand —, pégang di dâlam tângan, ampoe.
 En hij hield hem bij de hand, lâloe ia di pégangnja tângannja. S. R. 5.
 Door den wachter gehouden (gegrepen) worden, di pégang orang djâga.
 Het niet kunnen — in den strijd, tiâdo betah tâhan prang, tiâda boleh tâhan di tengah prang.
 Het anker wil niet —, sâwh tiâda mâw mâkan.
 In ontzag —, menakoeti, menakoetin, L.
 Iemand tot zijnen plicht —, soeroeh orang kardjâkan bârang jang hâroes.
 Een kind ten doop —, angkat ânaq jang di permandikan.
 Een en haan in beide handen — als men dien wil laten vechten, hêgo.

Iemand in het oog —, djâga orang poenja lâkoe djâlan.
 Gij moet een oog in het zeil —, loe misti djâga baai-baai, L., makka handaglah di djâga olehmoe bâjiq-bâjiq.
 Het hoofd of de oogen naar omhoog —, tengâdah, menengâdah.
 Eene zaak slpende —, melambatkan soewâtoe perkâra.
 Een eethuis of herberg —, pégang roemah mâkan.
 Eene school —, pégang sekôla, L.
 Raad —, bermasjwarat, berbitjâra, membijjarâkan.
 Bruiloft —, berdjâmos mampillé, berdjâga-djâga, (eigenlijk waken, dag en nacht feest vieren bij eene bruiloft).
 Rijtuig —, ptâra koeda dan karettâ.
 Afrekening —, bandjoe hesab.
 Wacht —, djâga, berdjâga, kâwal, mengâwal.
 Veel van iets —, tâkt-tâkt, terlâloe soeka.
 Veel van arak —, soeka minom âraq.
 Godsdiens —, berboewat idâdat.
 De vaste —, pégang poewâsa, berpoewâsa.
 —, inhouden, moewat, âda, djâdi.
 Een gantang houdt tien katies, sâtoe gantang itoe moewat sapeoleh kâtt.
 Een kojau houdt zeven en twintig pikols, sâtoe kojau djâdi doewa poeloh toedjoh pikol.
 Een vaartuig dat tien kojans houdt, prâhoe sapeoleh kojau. (Met weglating van het woord „houdt”, dus een vaartuig van tien kojans.)
 Voor waar —, pertjâja.
 —, achten, kira.
 Ik houd u voor eenen nieuweling, kita kira toewan orang bahâroe.
 Zijne belofte, verbindtenis —, menjampikan djandji, tetap atas djandji.
 De wet (Gods) —, toeroet sjariât.
 Dit schip kan het in storm niet —, kâlloe angin riboet makka kapal ini tiâdu tâhan.
 Het met iemand —, menjertâ-ti of moewâ-faqat dengan sa-orang, berpakat (moepakat) sâma su-orang, L.
 Het met eene vrouw of meisje —, (onwettige gemeenschap hebben), berkandag dengan bini orang ataw dengan boesjang.
 —, behouden, menâroh.
 —, terughouden, tahânt, pégang.
 Te huis —, tahânt di roemah.
 Waarom houdt gij mijn paard? mengâpa angkâw tahânt koedâkoe? mengâpa loe pégang sahâja poenja koeda?
 —, (bij het optellen), simpan.
 Als gij twaalf telt, houdt gij er een, kapau di hitong doewa blas misti simpan sâtoe.

Gij moet mij niet langer hier —, want ik heb geen tijd meer, *djangan toewan hamba menahant hamba lebeh lana di sini kàrana hamba tidada lagi sampat.*
 Zijn fatsoen —, *melakoekan diri deng-an sapàtoetnja, toeroet àdat.*
 Zich stil —, *menahan diri, berdiam diri.*
 —, raden, kira; (inzetten,) *tàroh, ber-tàroh.*
 Staande —, *menjoenggoehkan, menoyohkan, menegohkan.*
 Zich — als of, *poera-poerakan diri.*
 Hij hield zich als of hij rijk was, *mak-ka ia-poon poera-poerakan dirinja kaja.*
 Iemand bij zijn woord —, *pégang kàta órang.*
 Die spijker wil niet —, *itoe pákoe tidada máwoe mákan.*
 —, beminnen, toegenegen zijn, *kàseh mengàseh.*
 Afvallen en weder bij den wind —, *simpang sior.*
 Kool of vuur —, (van brandstof,) *gllip.*
HOUDEK, m. *órang jang pégang, tàroh enz.* zie **HOUDEK.**
HOUDEK, vr. *postuur, sipak.*
 —, gestalte, vorm, *lembàga.*
 Fraaije —, *palikat.*
 Hij heeft eene zeer vlugge —, *sikapnja terlàoe pantas.*
 Eene — aannemen, *bersikap.*
 —, stand, *perdirian, bangoenan.*
 De — van dat beeld is voortreffelijk, *makka bangoenan pátong itoe àda moelia, (bàgoes.)*
 —, voorkomen, *roepa.*
HOUT, o. kájoe.
 — welks bast en wortel bedwelmend zijn, *djinnoe.*
 Hard —, *kájoe kras.*
 Gekapt —, dat in het bosch ligt, *bin-tàrang.*
 Een blok —, *pontong kájoe.*
 Een brandend —, *pontong àpi, tomper, Jav.*
 Een — dat boven de keten bij het weven komt, *kàrap.*
 Gevlamd, schoon geaderd —, *kájoe le-koerei.*
 Knoestig —, *kájoe jang àda bánjaq màta.*
 Levend —, *kájoe hidop.*
 Pas gevlamd —, *tabangan.*
 Brand —, *kájoe api.*
 Uitgedoofd brand —, *doegel.*
 Effen —, *kájoe jang ràta.*
 Kurkachtig —, *kájoe gáboes.*
 Gekloofd —, *kájoe jang soedah di blah.*
 Rond —, *masthout, kájoe boelat.*
 Kurkdroog —, *kájoe màti.*
 Ruw —, *kájoe kásap.*
 Vermolmd —, *kájoe boeboq.*
 Met — beschieten, *mendinging-i deng-an kájoe, menagart dengan kájoe.*

Een stapel —, *sa-tamboen kájoe.*
 Timmer —, *kájoe per-oesah.*
HOUTAARDE, vr. *tànah kájoe.*
HOUTACHTIG, b. n. *sa-roepa kájoe, berdzat kájoe.*
HOUTADER, vr. *koerei kájoe, oerat kájoe.*
HOUTASCH, vr. *háboe kájoe.*
HOUTBEITEL, m. *páhat bakal memblah kájoe.*
HOUTDIEF, m. *pentjoeri kájoe.*
HOUTDRAALJER, m. *toekang larik kájoe.*
HOUTDRANK, m. *óbat ajer kájoe.*
HOUTDRUKKUNST, vr. *ilmoe tjítaq deng-an kájoe.*
HOUTDUIF, vr. *poeni, pargam.*
 Blaauwe Ambonsche —, *ahoen.*
 Witte —duif, *attia, attwen.*
HOUTEN, b. n. *kájoe, derri paadda kájoe.*
 Een — ladder, *tanggu kájoe.*
 Een — wig, *bádjí kájoe.*
HOUTHAKKEN, o. *houtkap, penebangan.*
HOUTHAKKER, m. *órang merámos kájoe, bintàrang, órang menebang kájoe, órang pátong kájoe, (de drie eerste zijn boomvellers in het bosch).*
HOUTHANDEL, m. *perntagáan kájoe.*
HOUTHANDELAAR, m. *órang djoewal kájoe, dàgang kájoe.*
HOUTHOOPE, m. zie **HOUTSTAPEL.**
HOUTHOUWER, m. zie **HOUTHAKKER.**
HOUTKLOVER, m. zie **HOUTHAKKER.**
HOUTKOOPER, m. zie **HOUTHANDELAAR.**
HOUTLUISE, vr. *toengaw.*
HOUTMAAT, vr. *oekoeran kájoe.*
HOUTMADE, vr. zie **HOUTWORM.**
HOUTMAGAZIJN, o. *goedang kájoe.*
HOUTMARKT, vr. *pásar kájoe.*
HOUTMEEL, o. zie **WORMMEEL.**
HOUTMIJT, vr. zie **BRANDSTAPEL.**
 —, houtstapel, *tamboenan kájoe, tam-boen kájoe.*
HOUTMIJTER, m. *órang jang menamboen kájoe.*
HOUTRIJK, b. n. *penoh dengan kájoe, jany àda bánjaq kájoe-kajoewan.*
HOUTPLAATS, vr. *werf, bangsál.*
HOUTSCHROEF, vr. *skroep kájoe.*
HOUTSCHUUR, vr. *goedang kájoe.*
HOUTSKOOL, vr. *órang, hárang.*
 Gestotene —, *órang jang di toemboey.*
HOUTSKOOLBOOM, m. *kájoe màs.*
HOUTSLANG, vr. *oelar kájoe.*
HOUTSNEDE, vr. *oektran di dàlam kájoe.*
HOUTSNIP, vr. *boerong blékét.*
HOUTSPAANDER, vr. *tátal kájoe.*
HOUTSTAL, m. zie **HOUTMIJT.**
HOUTSTAPEL, m. zie **HOUTMIJT.**
HOUTTUIN, m. *afgeslotene plaats ter bewa-ring van hout, kandang stmpan kájoe, kandang kájoe.*
HOUTVERKOOPING, vr. *lélang kájoe.*
HOUTVESTER, m. *kapála blundong, (of Java,) kapála órang merámos kájoe.*
HOUTVLOT, o. *rákít kájoe, gèttiq kájoe, L.*

HOUTWAGEN, m. *pedáti jang membáwa kájoe.*
 HOUTWAREN, vr. meerv. *perkákas kájoe, roepa-roepa kájoe.*
 HOUTWEG, m. *djalan kájoe.*
 HOUTWERK, o. dat tot het bouwen van een huis gebruikt wordt, *bárang kájoe roemah, kájoe bakal roemah.*
 HOUTWORM, m. *boeboeq.*
 HOUTZAGER, m. *koeli jang girgádjí kájoe.*
 HOUVAST, o. *pemegáungan, perpegáungan.*
 HOUW, b. n. en bijw. in: — en getrouw, *benar dun satia.*
 HOUW, m. slag van een zwaard, *páloe pedang, dlart, Ar.*
 —, kalkkloet, *pátjol toekang bátoe.*
 —, vr. wonde, *loeka sa-páloe pedang.*
 HOUWBIJL, vr. *kápaq, kampaq.*
 Inlandsche —, *hakmes, góloq.*
 HOUWEEL, o. *pátjol, bádjol, pangkoer.*
 — in de mijnen in gebruik, *tjátog.*
 HOUWEN, b. w. *panggal, pótong, zie HAKKEN.*
 Door midden —, *panggal doewa.*
 In de lengte door —, *memblah.*
 HOUWER, m. zwaard, *pedang sjamsjir, Perz.*
 Chinesche —, *lakioe.*
 Inlandsche —, *klévang, párang.*
 — met eene kromme punt, *djanáwi.*
 —, voorvechter, *tsoldádoe jang panggál kirt kánan, doeblang.*
 —, vischkaar, *koeroengan ikan, seroeg, ténykoq, bangloq.*
 Uit steen —, *memáhat bátoe.*
 HOUWMES, o. van eenen slagter, *pisaw pembanté.*
 —, *hakmes, piso tjintjang, góloq.*
 HOVELING, m. *orang astána, orang melajáni rádjá.*
 —, gesnedene, *sida.*
 Al de hovelingen, *segalla ist astána.*
 —, beleefd mensch, *orang sópan.*
 HOVENIER, m. *toekang kebon, (kobon,) L., penonggoe kebon, djoeroe táman, bostan-gí, bostáni, Perz., pelebája.*
 HOVENIEREN, o. w. *kardja di kebon, pásang kebon, pásang ládang.*
 HOVENIERSGEREEDSCHAP, o. *prábot toekang kebon, pagawei toekang kebon, pagawei djoeroe táman.*
 HOVENIERSHUIS, o. *roemah toekang kebon.*
 HOVENIERSKUNST, vr. *pengatahoewan toekang kebon, ilmos djoeroe táman.*
 HUICHELAAR, m. *orang tjoelas háti, orang moenáfíq, goela soenda, berdoewa moeka.*
 HUICHELACHTIG, b. n. *tjoelas, moenáfíq, Ar., lámín, Jav.*
 HUICHELARES, vr. *parampoewan moenáfíq.*
 HUICHELARIJ, vr. *tjoelas, nifáq, katjoelásan, ríjd, Ar.*
 —, verraad, *semoe.*
 HUICHELEN, o. w. in het spreken, *poera-poera, bermocka-moeka.*

—, in het hart, *tjoelas.*
 HUID, vr. *koelit, buloelang, djild, Ar.*
 Eene harde —, *koelit kras.*
 De afgelegde — eener slang, *sárong oelar, K. O.*
 Eene koperen —, *koelit tambága.*
 De — afhalen, villen, *késsét, L., mengoelít.*
 De — afgehaald worden, *di koelít, di késsét, L.*
 Eene bereide —, *koelit jang soedah di sámag.*
 HUIDADER, vr. *oerat koelit.*
 HUIDENKOOPER, m. *orang djoewal koelit binátang.*
 HUIDENMARKT, vr. *pekoelitan.*
 HUIDIG, b. n. *ini hart, har'ini, sakárang ini.*
 HUIDSMEER, o. *gemoq koelit, lemaq koelit.*
 HUIDUITSLAG, m. *sáwan indja.*
 HUIDVETTEN, o. w. *sámag.*
 HUIDVETTER, m. *toekang sámag.*
 HUIDVETTERIJ, vr. *penjamákan.*
 HUIDVLEK, vr. natuurlijke vlek op het vel eens menschen, *pánoe, laqah, lakah.*
 Ronde — van dieren, *toetoel, koembang.*
 Witte —ken door zickelijkheid, *bahag, Ar.*
 Met —ken van verschillende grootte, *berbelang.*
 HUIDWONDE, vr. schram, dringende eenigermate door het vel, *háritsat, Ar.*
 HUIDWORM, m. (aan de voeten,) *tjátjing káki.*
 HUIDZIEKTE, vr. schurft, *kbréng.*
 HUIF, vr. *kap, kap, Ned.*
 —, vrouwelijk huiskel, *kakoedong.*
 HUIFKAR, vr. *pedáti dengan kap.*
 HUIG, vr. *ánaq lidah, S. R. 28.*
 Hij heeft de —, *ánaq lidahnja djo'e'or.*
 De — ligten, herstellen, *membájkí ánaq lidah.*
 Iemand van de — ligten, fig. *menipoe orang, pedajá-in orang, L.*
 HUIK, vr. *salindang, kaloeboeng.*
 HUIKEN, o. w. *hurken, djongkoq, L., djongkow, rangkong, rongkong, tjingké-tjingké, Amb.*
 HUILEN, o. w. *schreijen, tángis, menángis.*
 —, *schreeuwen, teréaq, berteréaq.*
 —, als honden, *loelong, ráwong.*
 De wind huilt, *angin berdatngong.*
 HUILER, m. *schreeuwer, orang jang berteréak.*
 HUILING, vr. *janking, loelong, loeloengan.*
 HUIS, o. *roemah, beít, Ar.*
 Een steenen —, *groot —, gedong.*
 Een houten —, *roemah kájoe.*
 Een — welks stijlen op steenen voeten eene el boven den grond staan, *menadúpi,*
 Een bamboezen —, *roemah bamboe.*

- Het — Gods, *beit Allah*, Ar., roemah Allah.
- Naar — terug keeren, *poelang ka-roemah*.
- Het — van eenen Chineschen pachter, *kongst*.
- Te — komen, *poelang*.
- Aan — komen, *dátang di roemah*.
- Mijn —, *roemahkoe, roemah sahája*.
- Overal van te — zijn, *faham paadda sabárang perkára, bisa sakált, L.*
- Ik ben daarvan niet te —, *itoe boekan sahája poenja kira bagitoe*.
- Bij iemand te — liggen, *menoempang di roemah órang*.
- Waar hoort hij te —? *órang mánu dia? derrí neprí mánu dia?*
- Iemand, die nergens te — hoort, *órang mengombára*.
- Het schip is te —, *makka kapal soedah poelang*.
- HUISARREST, o. *arrês di roemah, hál ter-pandjára di dâlam roemah*.
- HUISBEDIENDE, m. en vr. *boedjng jang djâga di dâlam, châdem, Ar., ayil, Ar.*
- HUISBEWAARDER, m. *órang jang mendjâga (bertonggoe) roemah*.
- HUISBEZOEKING, vr. *perkoendjoengan pandita*.
- HUISBRAAK, vr. *gânos roemah, doebroek roemah*.
- Diefstal met —, *pentjoerian dengan menggânas*.
- HUISDEUR, vr. *pntoe roemah*.
- HUISDIEF, m. *pentjoerí jang menoempang di roemah*.
- HUISDIER, o. *binátang jang djinaq*.
- HUISDIEVERIJ, vr. *pentjoerian óleh órang roemah*.
- HUISDROF, m. *ajer bótjor*.
- HUISDUIF, vr. *boerong*.
- HUISEEND, vr. *itiq djinaq, bêbék djinaq, (piára)*.
- HUISGELD, o. *oewang roemah*.
- HUISGENOOT, m. en vr. *teman menoempang dâlam sátoe roemah, teman di roemah, sa-doedog*.
- HUISGEZIN, o. (huisbewoners), *isi roemah, tjâl, Ar., ahloe'l-beit, Ar.*
- , familie, *tjâtjah, Jav.*
- HUISHAAN, m. *âjam piára*.
- HUISHAAGDIS, vr. *grootte —, toké, sann abrats, Ar.*
- HUISHEER, m. *toewan roemah, toewan jang ampoenja roemah*.
- HUISHOND, m. *andjing jang djâga roemah*.
- HUISHOUDBOEK, o. *boekoe segalla belandja*.
- HUISHOUDLIJK, b. n. *roemah, roemah poenja*.
- e zaken, *perkára roemah*.
- , zuinig, *djimat, tjermat*.
- , (zorgende, van eene vrouw), *bundaringan, L.*
- HUISHOUDEN, o. w. *pégang hál roemah tangga*.
- Hij houdt goed huis met zijne vrouw, *makka ia hidop bájiq-bájiq dengan bininja*.
- Hij houdt zeer slecht huis, *lâkoe djâlanja djâhat sakált*.
- HUISHOUDEN, o. *hál roemah tangga*.
- HUISHOUDEND, b. n. *sparzaam, djimat, táhoe simpán*.
- HUISHOUDER, m. *órang jang pégang hál roemah tangga*.
- HUISHOUDING, vr. *hál roemah tangga*.
- Eene — beginnen, *moelâ-i pégang hál roemah tangga*.
- , huisbewoners, *isi roemah*.
- HUISHOUDSTER, vr. *parampoewan jang pégang hál roemah tangga*.
- HUISHUUR, vr. *oewang séwa roemah*.
- HUISJE, o. *roemah ketjil, pondog*.
- op eenen olifant, *ringga, ringka, kop, baloehan*.
- op stijlen, *wacht—, panggoengan*.
- Brillen —, *sárong kátja máta, sárong tjernin*.
- , hutje in de rijstvelden, van uit hetwelk men de vogelen verjaagt, *goeboek*.
- HUISKAT, vr. *koetjing piára, koetjing djinaq, koetjing roemah*.
- HUISKLEED, o. *pekâjin sahâri-hâri*.
- HUISKLOK, vr. *lotjéng roemah*.
- HUISKNECHT, m. *boedjang roemah, hambur jang djâga di dâlam*.
- HUISKRAKEEL, o. *tjerwét di dâlam roemah*.
- HUISKRUIS, o. *jang mendjadikan sâkit hâti di dâlam roemah*.
- HUISLIEDEN, m. *meerv. isi roemah*.
- HUISMAN, m. *zie BOER*.
- HUISMARTER, m. *kalikara*.
- HUISMEESTER, m. *djoeroe roemah, djoeroe gedong*.
- HUISMEID, vr. *boedjang parampoewan jang djâga di dâlam*.
- HUISMIDDEL, o. *obat sahâri-hâri*.
- HUISMOEDER, vr. *mâ, iboe, bonda, Hoft*.
- , opzigtster, *sett, awân, Ar.*
- HUISMOORD, m. *penboenohan di dâlam roemah*.
- HUISMOSCH, vr. *huismusch, vr. boerong gréjja, boerong pipit*.
- HUISMUIS, vr. *tikoos roemah*.
- HUISONDERWIJZER, m. *goeroe (pengâdjar) roemah*.
- HUISREGT, o. *haq órang di dâlam roemah*.
- HUISSELJK, b. n. *roemah, roemah poenja*.
- leven, *kahlilópan di roemah*.
- e eendragt, *moewáfiqat isi roemah*.
- , gaarne te huis zijnde, *jang soeka tinggal di roemah*.
- HUISSLEUTEL, m. *ánaq kontji roemah*.
- HUISSLLOT, o. *kontji roemah*.
- HUISSTOFFERING, vr. *serba roemah, perkâkas roemah*.
- HUISTAX, m. *pádjaq pelawangan*.
- HUISTEMPELTJE, o. (der Chinezen), *boqtji*.
- HUISVADER, m. *bâpa, kapála isi roemah*.

HUISVESTEN, b. w. *kassi menoempang, menoempangkan, brt tampat, sâling.*

—, o. w. huisvesting hebben, *doedoeq, menoempang di roemah.*

Reeds twee maanden is hij daar gehuisvest, *soedah doewa boelan ia menoempang di roemah itoe.*

HUISVESTING, vr. *kadoedoeqan, tampat kadoedoeqan.*

— verschaffen, *bersanggârahkan.*

HUISVROUW, vr. *meesteres, sett, Ar.*

—, echtgenoot, *bini, istrî.*

HUISWAARD, m. *kapâla roemah, toewan roemah.*

HUISWAARTS, bijw. *ka-roemah.*

HUISWERK, o. *pekarjâân di dâlam roemah.*

HUISZAAK, vr. *perkâra roemah.*

HUISZITTEND, b. n. *jang tînggal di roemah, djârang kalowar.*

HUISZOEKING, vr. *gemariksâan di dâlam roemah.*

HUIVEN, b. w. het hoofd met eene huid dekken, *berkaloeobong.*

HUIVEREN, o. w. *gomittar, gemetar, ketar, galatog, galetog, galinggam.*

— van eene gevatte koude, *gomittar derri kena dingin.*

—, aarzelen, *selimpang*, zie *AARZELEN.*

HUIVERIG, b. n. *lakas gomittar.*

— om iets te doen, *selimpang.*

HUIVERIGHEID, vr. *schroom, tâkoet.*

HUIZEN, o. w. *berroemah, doedoeq.*

Niet te zamen —, *tâda berroemah bersâma-sâma.*

—, b. w. *doedoeqkan.*

HUIZING, vr. *hâl berroemah.*

—, woning, *roemah, tampat kadoedoeqan.*

HUKKEN, o. w. zie *HUIKEN.*

HULDE, vr. *soembah, format, Ar.*

Als — aanbieden, *bapersoembahkan.*

Eenen koning — bewijzen, *menjoembah râdja.*

— aan God betoonen, *berboewat baqtî kapada Allah.*

HULDEBETOONING, vr. *penjoembâhan, soembah.*

HULDEGIFT, vr. *hadeiat, Ar.*

HULDIGEN, b. w. *menjoembah, membri format. In—, thabalkan.*

HULK, vr. *prâhoe.*

HULLEN, b. w. *berpakeikan, kusst pâkê, kenâkan tetampam, selimoetkan.*

HULP, vr. *pertoeloengan, penoeleng, toeloengan, belâ, amdâd, Ar., idâ, Ar., indâjat, Ar., walâjat, Ar.*

— verleenen, *toeleng, menoeleng.*

— in den strijd, *bantoe prang.*

Met de — Gods, *dengun barkat Allah, dengun kabesâran Allah.*

—, baat, *goena, pergoenâân.*

Dat geneesmiddel strekt niet tot —, *itoe obat tâda djâdi penâwar.*

HULPBEHOEVEND, b. n. *jang berhâdjat pertoeeloengan.*

HULPENDE, vr. *pasoekan perbantoewan, tsoldâdoe jang membantoe prang, barisan.*

HULBEToon, o. (zonder loon), *sambâtan.*

HULPELOOS, b. n. *tâda berdâja, pôtol sakâli.*

HULPELOOSHEID, vr. *hâl orang jang tâda berdâja lâgi, kalakoewan orang pâpa (miskin) sakâli.*

HULPMIDDEL, o. *dâja, oepâja.*

Welke — en bezit gij? *apâkah dajâmoe?*

—, tegen ziekte, *penâwar, obat.*

—, voorbehoedmiddel, (volgens het bijgeloof), *djimat, L., van âzimat, Ar.*

HULPTROEP, vr. zie *HULPENDE.*

HULPVAARDIG, b. n. zie *HULPZAAM.*

HULPVESTING, vr. *kôta lârt-larian.*

HULPZAAM, b. n. *soeka toeleng, beridd.*

—, gediensig, *berchedmat.*

HULSEL, o. *kaloeobong, tetampam.*

— des bestaans, *pekâjin woedjoed.*

HULST, m. *djeroedjor.*

HULSTER, vr. zie *KAPSTER.*

HULZE, vr. *bast, koelit.*

HUMMEN, b. w. zie *HEMMEN.*

HUN, bez. voornw. van den 3 pers. meerv. *marika itoe poenja, dia orang poenja. L.*

—ne huizen, *marika-itoe poenja roemah-roemah.*

De —ne, *jang marika-itoe poenja.*

Het —ne, *marika-itoe poenja bârang. dia orang poenja bârang, L.*

HUN, pers. voornw. m. en o. *kapada marika-itoe, sâma dia orang, L.*

HUNKEREN, o. w. *hârap, ber-ingin, kapêngin, L.*

HUNKERING, vr. *ka-inginan, kapêngin, L.*

HUNNER, 2 naamv. m. meerv. van hij, *marika-itoe*, ook *nja* achter het voorwerp.

Het huis — kinderen, *roemah ânaq-ânaqnja, roemah ânaq-ânaq marika-itoe.*

HUPPELAAR, m. *orang meloempat.*

HUPPELAARSTER, vr. *orang parampoewan jang meloempat.*

HUPPELEN, o. w. *springen, loempat, meloempat.*

—, trippelen, *bergirtipan, lantjor*, (van vogels).

—, springen van dieren, *tampâla.*

HUPSCH, b. n. *lief, bâjij, mânis lakoenja.*

Een — jongeling, *orang taroena jang bâjij lakoenja.*

Een — meisje, *ânaq parampoewan jang mânis lakoenja.*

HUPSCHEID, vr. *lâkoe jang mânis, (bâjij).*

HUREN, b. w. *sêwa, menjêwa.*

Een huis —, *sêwa roemah.*

Werkvolk bij den dag —, *mengoepah koeli dengun saharian, mengoepah orang bekardja dengun saharian.*

HURING, vr. *penjêwâân, sêwa.*

HURK, vr. in: op de hurken zitten. *djongkoq, L., rangkong, rongkong.*

HUT, vr. *tarâtaq, pondog, fondoq, Ar., tetârop.*
 — aan boord, *boeranda, pêtaq.*
 Eene — aan boord afhuren, *membli pêtaq.*
 —, tent, *chaimat, Ar., cheimat, Ar.*
 —, hutje in het veld van afgehakte boomtakken gemaakt, *bârong-bârong.*
 En Emir Haissan deed eenige — ten opslaan, en het geschiedde dat al het hout, dat zij kaptten, bebloed was, *makka Emir Haissan poon menjoeroh mendirikan bârong-bârong, adapoon segalla kâjos jang di tatuq akan perboewat bârong-bârong itoe sakaliannja berdârah.*
 Herders —, *djoeroemom, F. Gueynier, (mij vreemd).*
 HUTJE, o. in een bosch tot schnilplaats, doch niet om er in te wonen, *dângoe.*
 —, huisje, *bârong.*
 In een — wonen, *berbârong, bebârong.*
 HUTSELEN, b. w. *kâtjoq.*
 De dubbelsteen —, *kâtjoq dâdoe of boewah dâdos, kâtjoq boewah pâreh.*
 HUTSELING, vr. *pengatjokan.*
 HUTSEN, b. w. *tjintjang sarta kâtjoq.*
 HUTSPOT, m. *tjampoeran obt dan bawang sarta bortel dengan dâging.*
 HUUR, vr. geld van het verhaurde, *oewang séwa.*
 —, huring, *penjéwân, séwa.*
 —, pacht, *pak, verb.*
 De — van een huis betalen, *bâjar oewang séwa roemah.*
 Een huis, dat te — is, *roemah jang di séwakan, roemah jang dâpat di séwa.*
 —, loon, *oepah, gâdji.*
 Hooge —, *gâdji besaar, oepah besaar.*
 —, dienst, *pekarjâân, chedmat, Ar.*
 HUURCEDEL, vr. *soerat séwa.*
 HUURCONTRACT, o. *soerat perdjandjian séwa.*
 HUURDER, m. *jang séwa, jang menjéwa.*
 De — en verhuurder komen overeen, *makka orang jang menjéwa dan jang bri séwa (jang séwakan) itoe berdjanji.*
 HUURGELD, o. zie HUUR.
 HUURHUIS, o. *roemah jang di séwa.*
 HUURKAMER, vr. *kamar séwa, L., bilitj séwa.*
 HUURKANTOOR, o. *kantor sewâkan boedjang.*
 HUURKOETS, vr. *karêtta koets séwa, L.*
 HUURKOETSIER, m. *toekang karêtta séwa, L., djoeroe séwakan râtu.*
 HUURLING, m. *orang oepâhan.*
 HUURLOON, o. *gâdji.*
 HUURMOORDENAAR, m. *pemboenoh jang di oepah, (oepâhin, L.).*
 HUURPAARD, o. *koeda séwa.*
 HUURPENNING, m. *handgift, tjingkaram.*
 HUURSTUIG, o. *karêtta séwa, L., râta séwa.*
 HUURSTER, vr. *parampoeuan jang menjéwa.*
 Deze vrouw is de — van dat huis, *inilah parampoeuan jang menjéwa roemah itoe.*
 HUURWAGEN, m. *karêtta séwa, L., râta séwa.*
 —, kar, *kâhar séwa.*

—, gehuurde buffelkar, *pedâti séwa.*
 HUWBAAR, b. n. *bâligh, Ar., aqal bâligh, Ar., dewâsa, Hind.*
 Dat meisje is nog niet —, *makka anaq parampoeuan itoe belom bâligh, (paadda dewasânja).*
 HUWBAARHEID, vr. *kalakoewan orang bâligh.*
 HUWELIJK, o. *kâwin, Perz., nikâh, Ar.*
 Wettig —, *kâwin jang betoel, nikâh jang tsah, kâwin jang falâl.*
 Een onwettig —, *kâwin jang sarâm.*
 Een ongelijk —, *kâwin orang jang tiada sama bangsânja, kâwin jang boekan koe-poh, kadjamâlan.*
 Een — koppelen, *tjomblang, L.*
 Ten — nemen, zie HUWEN.
 Een — sluiten, *berdjandji kâwin.*
 Een — voltrekken, *mengâwinkan, me-nikâhkan.*
 Tweede —, *kâwin jang kadoewa.*
 — splegtigheden aanvangen, *nâjij mam-pilé.*
 HUWELIJKSBAND, m. *peroebongan kâwin.*
 HUWELIJKSBED, o. *tampat tidor lâki bini.*
 Het — schenden, *bermoekah, berzinâ, berkandaq.*
 HUWELIJKSBELOFTE, vr. *perdjandjian kâwin.*
 HUWELIJKSBERIGT, o. *chabar orang kâwin, warta kâwin, brita nikâh.*
 HUWELIJKSCH, b. n. *kâwin, derri kâwin.*
 HUWELIJKSCONTRACT, o. *soerat perdjandjian kâwin.*
 HUWELIJKSFEEST, o. zie BRUILOFT.
 HUWELIJKSFORMULIER, o. *soerat sjarth kâwin.*
 HUWELIJKSGELUK, o. *salâmat orang kâwin.*
 HUWELIJKSGIFT, vr. *persoembâhan paadda orang kâwin, bingksian paadda orang kâwin.*
 — van de bruid aan den bruidegom, *tjatjâdang.*
 HUWELIJKSGOED, o. *isi kâwin, mas kâwin, zie HUWELIJKSSCHATTING.*
 Haar — nu bedraagt driemaal honderd duizend dukaten, *ada-poon isi kâwinnya tiga râtoes riboe dinâr amas.*
 HUWELIJKSINSCHRIJVING, vr. *penjoerâtan orang bertoenangan.*
 HUWELIJKSKNOOP, m. *perhoebongan orang kâwin.*
 HUWELIJKSLIEFDE, vr. *tjinta kâseh lâki bini.*
 HUWELIJKSPAK, o. *pekâjin orang kâwin, pekâjin pengantên.*
 HUWELIJKSPLIGT, m. *wâdjibnja orang kâwin, kasoekâin orang beristri, (deftig).*
 HUWELIJKSSCHATTING, vr. door den bruidegom aan de ouders der bruid op Sumatra, *djoedjor, djoedjoer.*
 HUWELIJKSTROUW, vr. *satiânja orang kâwin, baqti.*
 HUWELIJKSVERWANTSCHAP, vr. *moetsâharat, Ar., sânaq kâwin.*
 HUWELIJKSVORWAARDEN, vr. *moerv. sjarth harta orang kâwin.*

HUWELIJSZEGEN, m. *barkat kâwin, barkat nikah.*
 HUWEN, b. w. *kâwin*, Perz., *nikâh*, Ar.
 —, eene vrouw nemen, *mengambil bint, berbini, beristri*, Hofst.
 —, eenen man nemen, *berlâki, bersoe-râmî*, Hofst.

—, ten huwelijk geven, *mengâwinkan, kassi kâwin*, L.
 Gehuwd zijn, *soedah kâwin, soedah berroemah*, (gehuisd zijn).
 HUIZAAR, m. *hoesuar*, oetsâr.
 HYENA, m. *dlab'*, Ar., *dlaboe'*, Ar., *zab*, verb.

I.

I of J, vr. *id.*

JA, bijw. en voegw. en o. *id, behkan, belei, sâja*, L., *âri*, Perz., *inggi*, verb. Jav.
 —, bijw. van versterking, *lâgi, poela, sahingga djoega, soenggoeh.*
 Is het — of neen? *behkankah atar ttadâkah?*
 Kent grij hem? —, *adâkah toewan humba mengenal dia? id, (behkan,) apa loe kenal sâma dia? sâja.*
 — waarlijk, *id soenggoeh.*
 Ik geloof van —, *sahâja kira bagitoe.*
 Hij sloeg hem, —, *doodde hem zelfs. makka di poekolnja sahingga di boenohnja djorga.*
 —, wat meer is, *soenggoeh tambâlan poela, dan lâgi.*
 — zeggen, *beamen, tâkan.*
 Mijn — is zoo goed als uw neen, *tâkoe sâma bâjiq dengan behkanmoe.*
 — zeker, *soenggoeh-soenggoeh.*
 JAAGBAAR, b. n. *jang dâpat di perhambat, jang boleh di soesoel.*
 JAAGGELD, o. *oewang sêwa koeda jang menâréq prâhoe.*
 JAAGLAND, o. *tânah jang bâjiq akan perboeroewan.*
 JAAGPAARD, o. (voor eene schuit), *koeda jang menâréq prâhoe.*
 JAAGPAD, o. *djakpad*, verb., *jakpad*, verb., *djâlan jang di djalâni koeda jang menâréq prâhoe.*
 JAAGSCHUIT, vr. *trekschuit, tambângan jang di târéq koeda.*
 JAAGTBOR, vr. *tâli tonda.*
 JAAR, o. *tâhon, sâl*, Perz., *sanat*, Ar.
 Een —, *sâtoe tâhon, sa-tâhon.*
 Aan het begin des —s, *paadda permoe-lâan tâhon, paadda tâhon bahâroe.*
 Aan het einde des —s, *paadda kasoe-dâhan (pengabisan, âchir) tâhon.*
 Na verloop van drie jaren, *sa-hâbis tiga tâhon lamânja.*
 Hij is dertig jaren, *makka adâlak tiga poeloh tâhon oemoernja.*
 Om het andere —, *tiap-tiap tâhon lepas sâtoe tâhon.*
 Een — overblijven, ook: bij het jaar werken, *menâhon.*
 Zegen in het nieuwe — wenschen, *kassi salâmat tâhon bahâroe, membrî salâmat paadda tâhon bahâroe.*

Schrikkel —, *sâl kabisah.*
 Het tegenwoordige —, *tâhon jang sakarang ini.*
 Het verledene —, *tâhon jang soedah, tâhon jang soedah lâlœ.*
 Een tijlperk van tien jaren, *dêwâsa jang supœloh tâhon.*
 Een droog —, *tâhon jang kôrang hoedjan.*
 Een regenachtig —, *tâhon jang bânjaq hoedjan.*
 Hoe vele jaren telt hij? *brâpa dia poenja oemoer? oemoernja brâpa tâhon?*
 In het — duizend, *paadda tâhon suribœ.*
 Hoe vele jaren is het geleden? *brâpa tâhon lamânja?*
 Nadat hij verscheidene jaren als kluizenaar op het gebergte had geleefd, *sa-telah bebrâpa lamânja ia bertâpa di goenong.*
 Anderhalf —, *tengah doewa tâhon.*
 Een — doen overblijven, *menâhonkan.*
 Vele jaren te Palembang blijven, *bertâhon-tâhon di negri Palimbang.*
 Een man van jaren, *sa-grang oedar.*
 Van middelbare jaren, *tengah toewak, pertengahan oemoer.*
 Tot jaren gekomen, *volwassen zijn, kibar, Ar.*
 JAARBOEK, o. *târich*, Ar.
 JAARBOEKJE, o. *boekoe tâhon.*
 —, *almanak, taqûim*, Ar.
 JAARBOEKSCRIFTER, m. *penjoerat târich.*
 JAARFEEST, o. *festa sâban tâhon*, L., *hâri râja paadda tiap-tiap tâhon.*
 JAARGANG, m. *bahagian tâhon poenja.*
 Een —, *bahagian jang satâhon poenja.*
 Twee —en, *doewa tâhon poenja bahagian.*
 De derde —, *jang katiga tâhon poenja bahagian, jang katiga tâhon poenja.*
 Van dat werk heb ik den vijfden — gekocht, *makka derri paadda kitab itoe kita soedah blt bahagian jang kalima tâhon poenja.*
 JAARGELD, o. *gâdjî tâhon.*
 —, *spioen, pansion*, verb.
 JAARGETAL, o. zie JAARTAL.
 JAARGETIJD, o. *moesim.*
 Het regenachtige —, *moesim hoedjan, moesim bah.*

Het drooge —, *moesim pânas, moesim kamârâw, moesim kring.*
 Het koude —, *moesim dîngin.*
JAARKRING, m. *peridâran tâhon.*
 Een — heeft twaalf maanden, *makka soewâtoe peridâran tâhon itoe doewa blus boelan lamânja.*
JAARLIJKS, bijw. *paadda tiap-tiap tâhon, sâban-sâban tâhon.*
JAARLIJKSCH, b. n. *jang sâtoe tâhon poenja, satâhon.*
 —e opbrengst van schatting, *oepett sa-tâhon poenja.*
 —e voortbrengselen van een land, *hâtsil tânah sa-lâma sâtoe tâhon, hâtsil tânah jony sa-tâhon poenja.*
JAARLOON, o. *gâdjî tâhon, gâdjî sâban-sâban tâhon.*
JAARMARKT, vt. *ônan, panggâlan tâhon.*
JAARSAIZOEN, o. zie **JAARGETIJD**.
JAARSCHRIFT, o. *soerat tâhon, soerat dê-wâsa.*
JAARTAL, o. jaargetal, *bilângan tâhon, tâhon, sanat, Ar.*
JAARTELLING, vt. tijdrekening, *pembilângan tâhon.*
 De Mohamedaansche —, *hedjirat, hedjrat, Ar.*
 De christelijke —, *pembilângan tâhon orang natsarânt, tâhon natsarânt.*
JAARTERM, m. jaartermijn, (van betaling,) *angsoeran tâhon.*
JAARWEDDE, vt. *gâdjî tâhon.*
JABROËR, m. *sa-ôrang jang tâkan sâdja.*
JAGEN, b. en o. w. *boeroe, berboeroe, bârah.*
 Een hert —, *berboeroe roesa, boeroe mendjângan.*
 Wilde zwijnen —, *boeroe bâbi hoetan.*
 Den vijand op de vlugt —, *mengoesir moesoeh.*
 —, vervolgen, *hambat, kedjar.*
 Gejaagd worden tot dat men niet meer vlieden kan, *di perhambat sahîngga tiâda dâpat lâri lâgi.*
 De vogels uit de boomen —, *oesir boerong jang di pohon.*
 —, drijven, *âlâw, mengâlâw.*
 Koeijen naar de kraal —, *mengâlâw sâpt ka-kandang.*
 Door iets heen —, doorsteken, *tikam troes.*
 Hij heeft hem de kris door het lijf gejaagd, *di tikannja troes (dengan kris.)*
 Door tikam wordt meestal het steken met de kris verstaan, zoodat *dengan kris* kan weggelaten worden.
 Over de kling —, *boenoh, memboenoh.*
 Al de vijanden, die hij gevangen nam, joeg hij over de kling, *segalla moesoeh jang di tâwannja itoe-poon di boehnja.*
 Zich eenen kogel door den kop —, *pâsany kapâla dengan pistôl.*

Iemand op onnoodige kosten —, *pâqsa ôrang membâjar bânjaq belandja jang tiâda goenânja.*

—, jagen, aanspooren, *oepaq, meng-oepaq, toesoeg, L., boeroe.*

Een paard dood —, *melarikan koeda sampé mâti, L., mematjoekan koeda sahîngga mâti.*

—, zich haasten, jagen, o. w. *mem-bângatkan.*

Gejaagd zijn, verontrust, *berdabar râsa hâtî, ka-âlâw-âlâwan.*

En de hoogwaardige Omar was als gejaagd, *makka baginda Omar poon berdabar-dabarlah râsa hatinja.*

Iemand in den brand —, *menakoett ôrang, menakoetin ôrang, L.*

Hij was zeer gejaagd op het hooren van de bevelen zijns konings, *ka-âlâw-âlâwan sabab menengar titah radjânja.*

Iemand eenen schrik op het lijf —, *mengedjoetkan ôrang, bêkin kâgêt sânu ôrang.*

Eene vrachtschuit —, *menârêqtan prâhoe tambângan oleh koeda.*

Zijnen pols jaagt, *berdabarlah dârahnja, dârahnja terlâloe tjepat, dârahnja terlâloe pânas.*

JAGEN, o. zie **JAGT**.

JAGER, m. Die op de jagt gaat, *ôrang pemboeroe, ôrang berboeroe.*

— van eene pakschuit, *ôrang jang membâwa koeda jang menârêq prâhoe tambângan.*

JAGERMEESTER, m. *kapâla pemboeroewan, djoeroe mendjâga pemboeroewan.*

JAGERSHOED, m. *toedong ôrang pemboeroe.*

JAGERSPAARD, o. *koeda pemboeroewan.*

JAGERSROK, m. *bâdjoe ôrang pemboeroe.*

JAGERSTASCH, vt. zie **WEITASCH**.

JAGT, vt. *pemboeroewan.*

De — op wilde zwijnen, *pemboeroewan bâbi hoetan.*

— maken op herten, *memboeroe mendjângan.*

— maken op eenen zeroover, *mengoesir prâhoe bådjaq, L. (prâhoe rampoq.)*

De — leeren, *belâdjâr berboeroe.*

—, wild, *perboeroewan.*

—, haast maken, *membângatkan.*

JAGT, o. speelvaartuig, *lantjâng, plâng.*

—, in de Molukkos, *rambâja (orem-baai).*

—, op Palembang, *pantjâlâng.*

JAGTEN, b. w. *membângatkan.*

—, o. w. *membângatkan diri.*

JAGTGAREN, o. *jagersnet, djâring.*

JAGTGEWEER, o. *snâpang pemboeroewan.*

JAGTGEZEL, m. *teman berboeroe.*

JAGTHOND, m. *andjing pemboeroewan.*

JAGTIG, b. n. *goepoh-goepoh, bângat.*

JAGTWET, o. *djâring.*

JAGTFAARD, o. *koeda pemboeroewan.*

- JAGTROEB**, o. *snápauq*, *snápang* perboeroewan.
- JAGTSPIES**, vr. *harbat*, Ar.
- JAGTSTOET**, m. *pengiring orang* berboeroe.
- JAGTTIJD**, m. *mása* pemboeroewan, *moesim* pemboeroewan.
- JAGTVALK**, m. *hálang* pemboeroe.
- JAGTVERMAAK**, o. *kasoekáan* orang pemboeroe.
- JAGTVOGEL**, m. *lok* vogel, *boerong pikat*, L., *boerong djontrot*, L., *boerong pengompig*.
- JAGTWET**, vr. *sjarth* pemboeroewan.
- JAKHALS**, m. *srikála*, *srigála*, Sansk., *sjahál*, Perz., *dennah*, Perz.
—, *schurkig* mensch, *bangsat*, L.
—, *knol*, *koeda koeroes kring*, *koeda gládaq*.
- JAKHALZEN**, o. w. *toenggang koeda gládaq*.
- JAKKEN**, o. w. *jakkeren*, *toenggang koeda berkoeliling*.
- JALOERSCH**, b. n. *tjímboeroe*, *tjímboeroewan*.
Hij was — op zijne vrouw, *tjímboeroelah ia akan bininja*.
— *maken*, *mentjímboeroewt*.
- JALOERSCHHEID**, vr. *tjímboeroewan*, *tjímboeroe*.
—, *afgunst*, *dengké*, *déngki*, *sedoet*.
- JALOUZIE**, vr. (van zijn gesnedene bamboes om het licht te temperen), *djálin*, *bide*.
- JAMMER**, o. en m. *weeklagt*, *pengadóhan*, *peratápan*.
—, *diepe ellende*, *belá jang amat sáng-at*, *tjeláka besaar*, *sjaqwat*, Ar.
Het is —! *sájang! hé sájang! sájanganja*, *kaséhan*, *kassian*, L.
- JAMMERDAL**, o. *lembah kasoekáran*.
- JAMMEREN**, o. w. *rátap*, *mengadóh*, *berbidji sábaq*.
Het jammert mij van dien man, *kita kaséhankan orang itoe*, *kita menjójang dia*, *sájang dia*.
- JAMMERHARTIG**, b. n. *jang pátoet di sájangí*, *kasajáangan*, *jang hároes di kasehánt*.
- JAMMERKLAGT**, vr. *perátap*, *pengadóhan*, *tangisan*.
- JAMMERKLAGTIG**, b. n. *moerong*, *moeram*.
- JAMMERLIJK**, b. n. *kasajáangan*, *jang pátoet di sájangí*.
- JAMMERNIS**, vr. *pengadóhan*, *tangisan*.
- JAMMERZANG**, m. *bidji rátap*, *bidji sábaq*.
- JAN**, m. zie het Aanhangsel.
— en alle man, *sa-sa-órang*, *sa-órang-órang*, *sembárang órang*.
— rap en zijn maat, *orang hina dina*, *orang boesoq*, L.
—tje-regtuit, *orang jang bitjára dengan troes trang*, L., *orang jang berkáta benar*.
- JANGAT**, m. *janhen*, *keukenklouwer*, *orang tjoepar*.
- JANGELEN**, b. w. zie JANKEN.
- JANHAGEL**, o. *gemeen volk*, *orang hina dina*, *orang boesoq*, L.
- JANKEN**, o. w. van honden, *jakhalzen*, enz. *loelong*, *ráwong*.
—, *keffen*, *sálaq*, *menjálaq*, *menggong-gong*.
—, *schreeuwen*, *berteréaq*.
—, *krijten*, *menángis sádjá*.
- JANKER**, m. *knorrig mensch*, *orang tjómél-tjómél*.
- JANKING**, vr. *getier*, *ingar-bánger*, *teréaq*.
- JANKSTER**, vr. *kijfster*, *parampoewan jang tjómél-tjómél*.
- JANUARJ**, m. *boelan djanoewárt*.
- JAPON**, m. (perzische —), *qabaai*, Perz.
- JARIG**, b. n. *sátoe táhon oemoernja*.
—, *een jaar geleden*, *soedah sátoe táhon lamánja*.
—, *verjarende*, *áda hárt táhon*.
Heden is hij —, *makka sakráng áda dia poenja hárt táhon*.
- JAS**, m. *djas*, verb.
- JASMIJN**, vr. *maláti*, *malor*, *melor*.
—, (jasminium sambae,) *meláti soeson*.
- JASMIJNBLOEM**, vr. *boenga meláti*, *kumbang meláti*, L., *boenga malor*, *kumbang melor*, L.
- JASMIJNREUK**, m. *báwoe maláti*.
- JASMIJNSTRUIK**, m. *póhon maláti*.
- JASPIJ**, m. *jasyb*, Ar., uit het Perz., *josjab*.
- JASPIJ-AGAAT**, m. *áqiq jasb*, Ar.
- JAVELIJN**, vr. *lambing*, *pendáhan*, *tomára*.
- JAWOORD**, o. *idzn*, Ar., *idzin*, *káta behkan*, *káta tá*, *perkatáan idzin*.
- IDEAAL**, o. *bárang jang mahá eloq*.
- JE**, tusschenw. *hei*.
—, *jij*, *gij*, *loe*, L.
- IEDER**, *voorn. w.* en b. n. *tiap-tiap*, *sában-sában*, L., *sátoe-sátoe*.
— *jaar*, *tiap-tiap táhon*, *sában-sában táhon*.
— *e dag*, *sa-sa-hári*, *sa-hári-hári*, *tiap-tiap hárt*, *sában hárt*.
— op zich zelven, *sa-tiap-tiap*.
— mensch, *sa-sa-órang*, *sa-órang*, *sembárang órang*.
—, *hoofd voor hoofd*, *een iegelijk*, *másing-másing*.
- IEGELIJK**, *voorn. w.* en b. n. zie IEDER.
- JEGENS**, *voorz. kapada*, *bagi*, *akan*.
Dankbaar — God zijn, *membrt sjoekr kapada Allah*.
- JEGENSWOORDIG**, *bijw.* zie TEGENWOORDIG.
- JEMAND**, *voorn. w.* *sa-órang*, *bárang sa-órang*, *bárang órang*, *bárang siápa*.
Een zeker —, *si áno*. (N. N.)
Gij weet het beter dan —, *toewan jang lebeh-lebeh táhoe*.
Indien — Srie Rama durft bevechten, *djikalaw bárang siápa handaq meláwan Srt Rána*.
- JENEVER**, m. *sterke drank*, *djin*, verb. Eng., *sópi poetih*, *djenéver*, verb.
- JENEVERBOOM**, m. *árár*, Ar.
- JENEVERBRANDER**, m. *toekang sópi poetih*.

IJDE.

JENGELEN, o. w. ganggoe.

IET, voorn. w. zie IETS.

Als niet komt tot —, kent het zich
zelve niet, *orang timboelan mémang ang-
koe*, L., *apabila orang ketjil djádi be-
saa makka sanantiána djoemawa ia*.

IETS, voorn. w. *bárang apa-apa, sjai*, Ar.

— nieuwe, *bárang apa-apa jang ba-
hároe*.

Dat is — anders, *itoe ada lájin per-
kára*.

— dat nuttig is, *bárang sasoewátœ jang
bergoena*.

Nog —, *lági sa-perkára*.

—, een weinig, *sedikit*, *bárang sedikit*.

— grooter, *lebeh besaar sedikit*.

Ik vraag slechts —, *kita minta bárang
sedikit sádja*.

IETWES, e. zie IETS.

JEU, vr. (sjuen), *koewah, kawah*.

JEUGD, vr. *kamoedáan, déwása orang moeda*,

oemoer moeda, mása moeda.

In mijne —, *paadda mása kamoedáan-
koe*, *tempo sahája lági ketjil*, L.

—, jonge lieden, *orang moeda*.

De driften der —, *hawá nafsoe orang
moeda*.

JEUGDIG, b. n. *moeda, mást moeda*, L.

Hij ziet er — uit, *roepánja orang
moeda*.

— wakker, *perkása*.

JEUGDIGHEID, vr. *kamoedáan, moeda*.

—, kloekheid, *goewat*, Ar., *gágah*,

gágah perkása.

JEUGDIGLIJK, bijw. *seperti orang moeda*,

seperti ádat orang moeda.

JEUKBOONTJES, o. meerv. *bia-bia*.

JEUKEN, o, w, *gátal*.

De wonde *jenkt* zeer hevig, *makka*

loeka itoe gátal sakáli.

JEUKERIG, b. n. *jang menggátalkan*.

JEUKING, vr. *jeukte, kagátálan, gátal*,

— van huidzichte, *kagátálan kórèng*,

gátalnja kórèng.

IEWERS, bijw. *paadda sabárang tampal, zie
ERGENS*.

JICHT, vr. *sangal*.

— san de handen, *sangal tángan*,

sangal paadda tángan.

— aan de voeten, *voetouvel, sangal*

káki.

JICHTIG, b. n. *sákit sangal*.

JICHTKOORTS, vr. *demam sangal*.

JICHTMIDDEL, o. *penáwar sangal, obat sangal*.

IJDËL, b. n. ledig, *hampa, kósong*, zie IJL.

—, onnut, *vruchteloos, sia-sia, tjoe-
mah-tjoemah, bathál, Ar.*

—e daad, *perboewátan sia-sia*.

—e roem, *gah jang sia-sia*.

—e woorden, *káta sia-sia*.

— werk, *kardja sia-sia, kardja tjoe-
mah-tjoemah*.

Een —, *verwaand mensch, orang kátjaq.*

— gesprek, *bitjára kósong*, L.

—, bijw. *dengan sia-sia*.

Zijne schatten — *doorbrenge*n, *mem-
boeroeskan harta dengan sia-sia*.

IJDËLHEID, vr. *kasiáan, bathálat*, Ar.

—, verwaandheid, *prí gádoh, lákœ kátjaq.*

IJDËLLEJK, bijw. *dengan sia-sia, sia-sia,
atas pri jang sia-sia*.

IJDËLUIT, m. en vr. *orang paralenté, (perlenté).*

IJK, m. *tjap qadar, tjap kompeni*, L.

Deze nieuwe maat heeft nog geen —,

ini oekoeran bahároe belom ada tjapnja.

IJKEN, b. w. *boeboeh tjap qadar, tároh tjap
kompeni*, L.

Hij is in eene boete vervallen omdat

zijne maten en gewigten niet geijkt zijn,

makka ia kena denda sabab oekoerannya

dan bátoe túbángannya belom ada tjapnja.

IJKER, m. *ijkmeester, djoeroe tjap qadar,*

djoeroe tjap kompeni.

IJKIJZER, o. *bessi boewat tároh tjap.*

IJKING, vr. *pemboeboehan tjap qadar, tároh tjap.*

IJKMEESTER, m. zie IJKER.

IJL, vr. *haast, goepoh-goepoh, sigra, sigrah.*

In der —, *dengan goepoh-goepohan la-
kas-lakas*.

—, b. n. *dun gezaaid, djárang.*

—, grof (van linnen), *djárang, kásar,*

kánang.

IJLEN, o. w. *djálán tjepat, djálán goepoh-
goepoh, membángatkan*.

—, in ziekte, *ngikœ, édan hilang.*

—, onbesuisd, *angkára.*

IJHOOFDIG, b. n. *kapála édan hilang,*

sákit ngikœ.

IJLHOOFDIGHEID, vr. *sákit édan hilang,*

sákit ngikœ.

IJLINGS, bijw. *tjepat-tjepat, goepoh-goepoh,
bángat, lakas-lakas, dengan sigra.*

IJM, vr. *lebah, lebbah, alba, halba, madoe.*

IJS, o. *ajer bátoe, ajer bekoe, djemad, Ar.*

— gebruiken, *mákan ajer bátoe.*

Het — breken, *(den weg banen), mem-
boeka djálán, toendjoeg djálán.*

IJSKOUD, b. n. *sángat dingin, terláloe dingin
sakáli*.

IJSSELJK, b. n. *hébat, Ar., hébánœ, Ar.,
ngart*.

IJSSELJKHEID, vr. *prí jang hébat, prí jang
membri hébat*.

IJSVOGEL, m. *tohorkei, boerong boewája.*

—, het wijffe, *sariwan, salwa.*

IJSZEE, vr. *láwoet ajer bekoe, láwoet ajer
látoe, láwoet djemad*.

IJVER, m. *rádjin, gheirat*, Ar.

Iemand, die met — werkt, *orang rá-
djin bekarája.*

Godsdienst —, *rádjin berboewat baqt*

paadda Allah.

Een blinde —, *rádjin tjoemah-tjoemah,*

rádjin jang boetu toeti.

Met — vervullen, *merádjinkan.*

IJVERAAR, m. *orang rádjin, orang gheirat,
sjéhán, Ar.*

IJVERAARSTER, vr. *parampoewan rádjin*.
 IJVEREN, o. w. *ada rádjin*, mengoesahákan diri.
 — om iets nuttigs daar te stellen, mengoesahákan diri akan mengaddákan bá-rang apa jang bergoena.
 IJVERGLOED, m. *kahangátan rádjin*, gheirat rádjin.
 IJVERIG, b. n. *rádjin*, *karadjinan*, *oesáha*.
 Indien iemand niet — is zal hij gewis niet leeren, *apabila órang tíada rádjin nistjája tíada ia beládjár*.
 —, bijw. *dengan rádjin*, *rádjin*.
 — lezen, *rádjin membátja*.
 — zijn, *ada rádjin*.
 — werken, *bekardja (kardja) dengan rádjin*.
 IJVERLOOS, b. n. *tíada rádjin*, *tíada ber-rádjin*, *kórang rádjin*.
 IJVERLOOSHEID, vr. *lákoe jang kórang rádjin*.
 IJVERZUCHT, vr. *déngké*, *déngkt*.
 IJVERZUCHTIG, b. n. *berdèngké*, *ghair*, Ar.
 Een — mensch wordt gehaat, *órang berdèngké itoe di bintji órang*.
 — zijn uit het geloof, *memingit derri pandda imán*.
 IJZEGRIM, m. *órang prang proes*, *órang jang soeka tjerévét*.
 IJZEGRIMMIG, b. n. *prang proes*, *soeka tje-révét*.
 IJZEN, o. w. *kena dahsat*, *kena saram*.
 IJZER, o. *bessí*, *bessí*.
 — in staven, *bessí berbátang*.
 Geslagen —, *bessí jang di tímpa*.
 Oud —, *bessí toewah*.
 Heet —, *bessí pánas*, *bessí méráh pádam*.
 — smeeden, *tímpa bessí*, *poekol bessí*, L., *páloe bessí*.
 Men moet het — smeeden terwijl het heet is, *bessí pánas máwnja di poekol*, L., *bessí pánas handaq di tímpa*, (páloe).
 Verstaald —, *bessí jang di tjampor wádja*.
 Met — beslaan, *tároh bessí*, *boeboh bessí*.
 —, boeijen, *loenggoe*, *beloenggoe*, *boe-wí*, L.
 Een — om de tanden eener zaag wij-der te maken, *bessí pemboekoq girgádjí*.
 Een — met weérhaken, *tampoeling*.
 IJZERAARDE, vr. *tánah bessí*.
 IJZERACHTIG, b. n. *berbessí*, *saroepa bessí*.
 IJZERADER, vr. in eene mijn, *oerat bessí*.
 IJZERBSLAG, o. *saloetan bessí*, *lapísan bessí*.
 IJZERBLAD, o. *práda bessí*, *dáwon bessí*.
 IJZERBLIK, o. *blik*, *kálèng*.
 IJZEBOUT, m. *lábang bessí*, *páloe besaar*.
 IJZERDRAAD, m. en o. *káwat bessí*.
 IJZERDRAADTREKKER, m. *pandei káwat bessí*, *toekang káwat bessí*.
 IJZEREN, b. n. onverb. *bessí*, *derri paadda bessí*, *derri bessí*.
 Eene — kist, *petí bessí*.
 O mijn meester! dat wij eene — kist

laten maken en het kind er in leggen, *tá toewankoe mári kitu soeroeh perboewat sa-boewah petí bessí makka kita másoqkan boedag ini kadállan petí bessí itoe*, S. R. 16.
 Een — pantser, *bádjoe ranté bessí*.
 IJZERERTS, m. *tánah bessí*.
 IJZERIETER, m. *toekang toewang bessí*, *toekang lábor bessí*.
 IJZERIETERIJ, vr. *dápor toewang bessí*, *dápor laboeran*.
 IJZERGROEF, vr. zie IJZERMIJN.
 IJZERHANDEL, m. *perniagáan bárang bessí*, *dagángan bessí*.
 IJZERHARD, b. n. *kras seperti bessí*.
 IJZERHOUT, o. *pindis*, *kapini*.
 IJZERKLEUR, vr. *warna bessí*.
 IJZERKLOVERIJ, vr. *kál memblah bessí*, *pen-bláhan bessí*.
 IJZERKOOPER, m. *órang djoewal bessí*.
 IJZERKRAAM, vr. *kadei órang djoewal bessí*, *toko órang djoewal bessí*.
 IJZERKRAMER, m. *órang djoewal bessí*.
 —, oudroestkooper, *órang jang blí se-galla roepa bessí jang toewah*.
 IJZERMIJN, vr. *tambang bessí*, *maríaw bessí*, *tampat galian bessí*, *kólong bessí*.
 IJZERROEST, m. *karátan bessí*, *táht bessí*.
 IJZERSCHROOF, o. *segállá djenis bessí toewah*.
 IJZERSCHUIM, o. *sánga bessí*.
 IJZERSLAG, o. *serboeq bessí*, *chabatz*, Ar.
 IJZERSMEDERIJ, vr. *dápor toekang bessí*, *dápor pandei bessí*.
 IJZERSMELTERIJ, vr. zie IJZERIETERIJ.
 IJZERSMET, vr. zie IJZERVLEK.
 IJZERSMID, m. *pandei bessí*, *toekang bessí*.
 IJZERVARKEN, o. zie EGEL.
 IJZERVERKOOPER, m. *órang djoewal bessí*.
 IJZERVIJSEL, o. *kikiran bessí*, *serboeq bessí*.
 IJZERVITRIOL, o. *teroest bessí*.
 IJZERVLEK, vr. *nóda táht bessí*, L., *tjörung karátun bessí*.
 IJZERVONK, vr. *boenga ápt bessí pánas*, *kumbang ápt bessí pánas*, L.
 IJZERWAREN, vr. *meerv. perkákas bessí*.
 IJZERWERK, o. *prábot bessí*, *bárang bessí*.
 IJZERWINKEL, m. *toko bárang bessí*, *kada órang djoewal bessí*.
 IJZERWORDING, vr. *kadjadian bessí*.
 IJZERZOUT, o. *gáram bessí*.
 IJZING, vr. *saram*, *dahsat*, Ar., zie BEVING.
 — ontwaren, *kena dahsat*, *kena saram*.
 Ik, pers. voorn. 1 pers. in de Hoftaal, *kámí*, *akoe*, *koe*.
 —, tegen gelijken in rang, *kita*, *béta*.
 —, tegen hoogereren in rang, *hamba*, *páték*, *sahája*, *senda*, *sinda*, *sen*, *pen*.
 —, in de lage taal en onder de sla-ven, *goewá*.
 —, in de Hoftaal tegen hoogereren, *jang di perhamba*, *amma*.
 — heb Adam uit aarde geschapen, *akoe menjadikán Adam derri paadda tánuh*.
 Een — zal hem aan mijnen gebiedere

aantoonen, dan hambálah menoendjoekkan dia kapada toewan hamba.

O rijksbestuurder, — hoor, hei mantri bahoewa sasoenggoehnja koe dengar.

— smEEK vergiffenis, mijnheer! sahájá mánta ampon toewan!

— ging op weg met mijnen broeder, makka kita poon berangkat dengan soedára kita.

— wil je niet volgen, goewá trá máu toeroet sama loe, L.

Ben — het? hambákah?

— ben het, hambálah, kitálah, kamilah.

IKHEID, vr. (van eenig mensch), ka-adáán sáleh sa-órang, dzát órang.

Mijne —, ka-adáánkoe, ka-adáán kita.

IMBOEDEL, m. zie INBOEDEL.

IMME, vr. zie BIJ.

IMMER, bijw. salamánja, santiása, sadakála, sadakála, Sansk, pernah, penah, sadia. — bemiiut God zijne dienaren, bahoewa sanantása Allah mengaséhánt hambánja.

Zoo —, dan zal ik hem nu bevechten, djikalaw pernah makka sakárang djoega akoe handaq meláwan dia.

Ik heb — in deze stad gewoond. akoe sadia díam di dálam negri ini. S. R. 133.

IMMERS, bijw. en voegw. trouwens, zekerlijk, mistjája, soenggoeh.

Het is — waar? mistjája itoe benar.

—, toch, ook, djoega, poon, semádja.

Hij is — dood, makka ia-poon máti djoega.

IMPOST, m. belasting, tjoekci.

IMPOSTMEESTER, m. kapála tjoekci, pertanda.

IN, voorz. dálam, di dálam, dengan, paad-

da, di, bi, Ar., bi, Ar.

— de hand uwer voorzienigheid, paadda tángan godratmoe, M. R. 1.

— uwe hand, dálam tángan toewan hamba, S. R. 138, dálam toewan poenja tángan.

— de stad, di dálam negri.

— het woud gaan —, pergi berboeroe kadálam hoetan.

Binnen — het paleis gaan, másoq ka-dálam astána.

— den luthof, di dálam táman.

— (of op) het gebergte, di dálam boe-

kit itoe.

— den hemel, di dálam sorga, di ka-

indráán.

— den naam van God, bi'smá-llahi,

Ar., dengan náma Allah.

— het voorbijgaan, sa-láloe.

— God gelooven, pertjája paadda Allah.

— opregtheid, bi'l-maróef, Ar., dengan

soenggoeh-soenggoeh.

De aard van het leven — de wereld,

prí kahidópan dálam doenjá itoe.

— dien tusschentijd, inmiddels, di dá-

lam paadda itoe-poon, paadda antára itoe,

dálam paadda itoe.

— den naam Gods, atas náma Allah (gewoonlijk: dengan náma Allah, doch dit is zwakker, daar „in den naam” de beteekenis heeft: op last).

— de wet, paadda sjariát.

— den begiinne, paadda permoeláan, paadda pertána, pertána, moela-moela.

Er zijn vele schepen — (op) zee, makka ada bánjaq kapal di láwoet.

— het jaar zeven honderd, paadda táhon toedjoh rátoes.

Het zwaard ging — het hoofd, makka pedang poon másoq kapála.

— het huis zien, lihat dálam roemah.

— het huis zijn, ada di dálam roemah.

(di dálam is meer het plaatselijk aanwezig zijn in iets, dan dálam, dat onbepaald er is; di dálam komt overeen met het Fransche: dans en dálam met het Fransche: en).

Tot — alle eeuwigheid, sampei salána-lamónja, sahtngya kakal.

Uit het Arabisch — het Maleisch vertalen, pindahkan derri paadda bahása Arab kapada bahása Maljóe.

Bedreven — eenige kunst zijn, jaham paadda sabárang ilmoe.

— armoede vervallen, djádi miskin, L., djádi pápa.

— drie maanden, dálam tiga boelan.

Tot diep — den nacht, sampei djáwih málam.

— leven en — sterven zal ik u volgen, bájiq hidop bájiq máti angkaw koe-to-roet.

— gezelschap van grooten, di dálam madjis órang besaar.

Zweeren — de tegenwoordigheid Gods, bersoempah di hadrat Allah.

— slagorde geschaard, soedah bertsaf, berbáris.

— toorn, amárah, márah, L., morka, Hoft.

— rust, senang, díam.

Niet standvastig — uwe trouw, tráda tegoh akan sattámoe.

— (op) het kantoor, di kantor.

— de kerk, di grédja.

— de zon loopen, djálan di pánas.

— haast, dengan goepoeh-goepoeh, lakas-lakas.

— de hand houden, pégang di tángan, pégang di dálam tángan, (het laatste vooral, wanneer een klein voorwerp door de hand omsloten is).

— de verte zien, lihat derri djáwh.

— de voetstappen van vader treden, toeroet bakas káki bápa.

Hij is diep — schulden gedompeld, makka hoetangnja poon terláloe bánjaq sa-káli.

— zijne afwezigheid, tatkála ia tíada, tatkála ia tíada hállir.

— het zijde gekleed zijn, *berpakei soetra*.

— voege, bij wijze, *seperti, bi thariq, Ar.*

De geschiedenis, — de welke hij las, *hikajat jang di batjanja*.

— de dertig geiten, *lebeh derri tigu poeloh kumbing*.

INACHTNEMING, vt. *penoeroetan, pemaliharaan*.

INADREMEN, b. w. *bernapas masoq, memasoqkan napas*.

Uit- en —, *mengaloewarkan dan memasoqkan napas*.

INADEMING, vt. *napas jang masoq*.

Elke in- en uitademing, *tiap-tiap napas jang masoq kaloewar*.

INBAKEREN, b. w. (In Indië geschiedt dit niet, men slaat eenen doek om het kind en dat heet: *babat dengan lampin, taroh kâjin, djoedjong, L.*)

INBALSEMEN, b. w. *meragst*.

De Egyptenaren balsemden hunne lijken in, *makka orang mitsir itoe-poon merag-silah majitnja*.

INBALSEMING, vt. *hâl meragst*.

INBEELDEN, w. en b. w. (zich) *sangka, angangan*.

—, indrukken (een beeld in of op iets), *tjitaq, L. trâ*.

Wat zou ik mij —? *brapa besaar batoe kapala hamba? fig.*

Iemand, die zich dingen inbeeldt, welke niet bestaan, *balângon*.

Zich veel —, *djoemâwa, angkoe, L.*

INBEELDING, vt. *hersenschim, kasangkâân, chijâl, Ar.*

—, eigenwaan, *angkoe, L., djoemâwa*.

INBERGEN, b. w. *bâwa masoq, memasoqkan*.

De rijst —, *bâwa pâdi masoq di loemboeng*.

INBESLAGNEMING, vt. *rampâsan, tangkâpan*.

INBEUREN, b. w. *tarina, menarima*.

Vele gelden —, *tarima banjaq oewang*.

INBEURING, vt. *penarimâân*.

INBEZITNEMING, vt. *penjamboetan barang jang ampoenja*.

Door de — zijner goederen, *oleh penjamboetan barang jang ampoenja dia*.

INBLIJTEN, b. en o. w. *mâkan*.

Sterk water bijt in het ijzer in, *ajer kras mâkan bessî*.

INBIKKEN, b. w. *memâhat aloeran dâlam batoe*.

INBINDEN, b. w. *koempol serta mengoebong*.

Een boek —, *mendjilit kitâb*.

De zeilen —, *singsing lâjar*.

—, beteugelen, *menahânt*.

Zijne lusten —, *menahânt hawâ nafsoe (napsoe)*.

INBINDING, vt. *pendjilitan*.

—, betooming, *penahânan*.

INBITTER, b. n. *terlâlœ amat pâhit*.

INBLAAUW, b. n. *biroe betoel*.

INBLAZEN, b. en o. w. *tioep kadâlam*.

De wind blaast in de grot in, *makka angin poon bertioep kadâlam gôha itoe*.

—, ingeven, *brî tâhoë, mengâdjâar, memasoqkan di dâlam hâti*.

—, aanzetten, *oepaq, atjoem*.

—, moed geven, *menggumbirâkan, membranikan, membrî hâti*,

INBLAZING, vt. *penggumbirâân, pembranian*.

INBLIJ, **INBLIJDE**, b. n. innig blijde, *girang, terlâlœ amat soeka hâti*.

INBLIJVEN, o. w. *tinggal di dâlam, tinggal*.

Hij blijft daar lang in, *makka ta tinggal lâma di dâlam tempat itoe*.

INBOEDEL, **INBOËL**, m. *segalla perkâkas roemah, segalla serba roemah*.

INBOELJEN, o. w. *berlâjar masoq moewâra, (koewâla)*.

INBOEZEMEN, b. w. in eenen goeden zin, *mengâljar*.

—, verkeerde gevoelens, *aanzetten, oepaq, atjoem, toesoeng, hâroe*.

INBOEZEMING, vt. ingeven, (ten goede), *penggumbirâân, zie INGEVING*.

INBONZEN, b. w. *doebroek, L.*

INBOOMEN, b. w. *bâwa masoq dengan menorlaq gâlâh*.

INBOORLING, m. en vt. *orang boemi, ânaq negri, ânaq benoewa*.

Als — aannemen, erkennen, naturaliseren, *menganoegrâhkan haq orang boemi*.

De koning heeft hem als — erkend, *makka di anoegrâhkan râlja padânja haq orang boemi*.

INBOORLINGSRECHT, o. *haq orang boemi, haq orang negri*.

INBOREN, b. w. *menggiriq kadâlam, zie BOREN*.

INBORING, vt. *penggirikan kadâlam*.

INBORST, vt. *parângt, hâti*. (Men zegt ook: *pakriti en pakarti*, dat echter meer op de handeling of de manier van doen ziet en ook „gedrag” beteekent).

Dat meisje is zacht van —, *ânaq rampoewan itoe mânis paranginja*.

Hij was van eene zeer goede —, *terlâlœ bâjiq paranginja*.

Kadier's — niet kennen, *tiada tâhoë akan parângt st Kâdr*.

INBRAAK, vt. *huisbraak, doebroek roemah, L., pemitjâhan roemah, penêtâsan*.

INBRANDEN, b. en o. w. met een heet ijzer, *salarkan, bâkar dengan bessî pânas, L.*

—, door branden ligter worden, *djâdi ênténg sabab (tagal) di gôréng, L., djâdi ringan kârana di gôréng*.

INBRANDING, vt. *penjalâran, pembakâran dengan bessî pânas, L.*

INBREKEN, o. w. *doebroek, L., menatâst dengan gânas*.

—, in de vijandelijke gelederen, invallen, *serboe, zie INVALLLEN*.

—, doorbreken, *tatas, tetas*.

IND.

INBREKER, m. *orang doebroek roemah*, L., *orang menatási dengan gânas.*
 INBREKING, vr. *fiul menatási dengan gânas.*
 INBRENGEN, b. w. *bâwa mâsoq, memâsoqkan.*
 Eene klagt —, *mengâdoe, menoedoh.*
 Tot verontschuldiging van zich zelven —, *membâwa oedzoer, membrisihkan dirinja, menjoejtikan diri, bekin brissih diri*, L.
 INBRENGER, m. *inleider, jang membâwa mâsoq, pengandjar.*
 INBRENGING, vr. *pembawâan mâsoq, pemâsokan.*
 INBREUK, vr. *tatâsan*, zie DOORBRAAK.
 —, *schending, pelanggâran.*
 Eene — op de regton eens konings, *pelanggâran haq râdja.*
 INBROKKELEN, b. w. *mâsoqkan dengan merâpohkan.*
 INBRUISEN, o. w. *mâsoq dengan berdongong boenjinja.*
 De stroom kwam —, *makka hâroes poon mâsoq dengan berdongong boenjinja.*
 INBUIGEN, b. w. *lakoqkan, lantaqkan.*
 —, o. w. *inzakken in het midden, djâdi lakoq.*
 INBUIGING, vr. *pelakók-an.*
 INCLINATIE, vr. (ond. w.) *tjendrôngan*, zie NEIGING, GENEGENHEID.
 INDACHTIG, b. n. *tersadar, terkenang, ingat.*
 — zijn, *sadar, kenang, ingat.*
 Hij was de gunsten, die hij van den koning ontvangen had, —, *makku tersadariah ia akan anoegrah râdja padanja.*
 INDAGEN, b. w. *sita orang jang di loewar negri*, zie DAGVAARDEN.
 INDALEN, o. w. *toeron kadâlam.*
 INDAMMEN, b. w. *menarbiskan berkoeliling, mengoelilingt dengan tarbis, seroek.*
 INDAMMING, vr. *penarbisian berkoeliling.*
 INDELVEN, b. w. *mâsoqkan dengan menggâli, tånam, menânamkan.*
 INDENKEN, b. w. *mengira-ngira, pikir bâjiq-bâjiq*, L.
 INDERDAAD, bijw. *soenggoeh-soenggoeh, nis-tjâja, sa-soenggoeh, sâbenar, nian, pâla-pâla, sa-pâla-pâla.*
 INDEUKEN, b. w. *mengroet.*
 INDEX, m. (ond. w.) *dustar*, Ar.
 INDIEN, voegw. *kâloe, djika, djikalaw, lâmoen, mâna.*
 — hij komt, *djikalaw ia datang, kâloe dia datang.*
 — hij geene vrouw met zich voert, die mij in gedaente gelijkt, *djikalaw tiâda ia membâwa parampoewan jang seperti roeja hamba ini*, S. R. 11.
 INDIENEN, b. w. *berkirim, kassi mâsoq*, L.
 Eene verzoekschrift —, *berkirim soerat permintâan, kassi mâsoq rekoewês, (request)*, L., *bapersoembahkan soerat permintâan.*
 INDIGO, m. *nila, rangdi, randjant*, Sansk.

— *planten, tånam nila.*
 — *berciden, bekin nila*, L., *memboewat nila.*
 In den — *verwen, tjelop dâlam nila, tjelop paadda nila.*
 — *koken, mâsaq nila.*
 INDIGOFABRIJK, vr. *roemah orang bekin nila.*
 INDIGOPLANT, vr. *târoem, pohon nila.*
 De breedbladige —, *târoem akar.*
 INDIGOZAAD, o. *bibit nila, bidji nila.*
 Het beste — *komt van Bengalen, makka bibit nila jang pâling bâjiq itoe datang derra negri Benggâla.*
 Twee of drie korrels — *worden in een kuiltje gepoot, makka doewa tiga bidji nila itoe di tånam bersâma-sâma dâlam sâtoe lôbang.*
 INDIJKEN, b. w. zie INDAMMEN.
 INDIVIDU, m. Fr., een —, *sâleh sa-orang.*
 INDIVIDUEEL, b. n. *sâleh.*
 Het — e van eenen mensch, *sâlehja sa-orang.*
 INDIVIDUALISEREN, b. w. (ond. w.) *persâlehan.*
 INDOEN, b. w. *târoh di dâlam, mâsoqkan.*
 Ergens zout —, *boeboeh gâram paadda, târoh gâram di.*
 INDOMPELEN, b. w. *sellam, menjellam, njeboerkan.*
 Iemand —, *sellamkan sa-orang.*
 INDOMPELING, vr. *penjellâman, penjeboeran.*
 INDOOPEN, b. w. *tjelop, tjeloep, tjitja, tjâjtjap.*
 INDOOPING, vr. *penjeloepan.*
 INDOUWEN, b. w. *âsaq, toelaq kadâlam.*
 INDOUWING, vr. *pengasâkan.*
 INDRAAIJEN, b. w. *poetar mâsoq.*
 Hij weet zich overal in te —, *itoe orang bisa poetar bâliq sampé mâsoq di mâna-mâna*, L.
 Met een rijtaig —, *bâliq mâsoq dengan karêta.*
 INDRAAIJING, vr. *pemoetâran mâsoq, pembalikan mâsoq*, zie INDRAAIJEN.
 INDRAGEN, b. w. *bâwa mâsoq, pikol bâwa kadâlam.*
 INDRAGT, vr. *geweld, gâgah.*
 INDRANG, m. *kasesâkan mâw mâsoq*, L.
 INDRIJVEN, b. en o. w. *inlaan, lantaq.*
 Eenen spijker —, *lantaq pâkoe, poekol pâkoe, pâloe pâkoe.*
 Buffels —, *hâlaw karbow mâsoq ka-kandang, bâwa karbo mâsoq ka-kandang.*
 Het vaartuig driift in, *makka prâhoe itoe hânjoet mâsoq.*
 INDRIJVING, vr. *pelantâkan, penghalâwan, ook: penghaloewan*, zie INDELJVEN.
 INDRILLEN, b. w. *lantaq dengan poengsoeng, bekin lôbang dengan poengsoeng*, L.
 INDRILLING, vr. *pelantâkan dengan poengsoeng.*
 INDRINGEN, b. en o. w. (naar binnen dringen door eene menigte volks), *paksa dirinja akan mâsoq.*
 — van bijtende vochten, *mâkan.*

- Sterk water dringt in koper en ijzer in, *ajer kras mákan tambága dan bessé.*
- Een spijker, die niet indringt, *pákoé jang ttáda mákan.*
- Zich bij iemand —, *másoq kapada órang dengan memboedjog.*
- INDRINGER, m. *órang jang pagsa dirinja akan másoq, órang jang másoq kapada órang dengan memboedjog, zie INDRINGEN.*
- INDRINGING, vt. *másoq dengan memboedjog.*
- INDRINKEN, b. w. *minom dengan telan.*
—, gelijk eene spons, *isap.*
Het vloeipapier drinkt den inkt in, *qarthus melar mengisap ajer dáwat, (tinta, L.).*
- INDROOG, b. n. *terlálaoe amat kring.*
- INDROOGEN, o. w. *karoeokot sabab kakringan.*
—, opdroogen, vt. *djádi kring.*
- INDROOGING, vt. *kakringan.*
- INDRUIPEN, b. w. *bertitíqkan ka-dálam, bertíriskan ka-dálam.*
—, o. w. *bertitig ka-dálam, bertiris ka-dálam.*
- Ik heb olie in de wonde ingedropen, *kita poon bertitíqkan minjaq dálam loeka itoe.*
- Het water is in de olie ingedropen, *makka ajer itoe-poon bertitig ka-dálam minjaq itoe.*
- INDRUIPING, vt. *bedr. penitíqkan ka-dálam.*
- INDRUISCHEN, o. w. *másoq denyan roesoe, L., másoq dengan gemoeroeh boenjinja.*
- INDRUK, m. *bakas.*
—, invloed, *penghároe.*
- INDRUKKEN, b. w. *tákan másoq, tindís ka-dálam, (másoq), L., doebroek, L.*
Met de nagels —, *gátóe.*
—, prenten, *trá, tjítaq, boeboeh, memásoqkan.*
—, inscherpen, *mengádjjar.*
—, induwen, *pádot.*
- INDRUKKING, vt. *penakánan másoq, penitísan ka-dálam.*
—, inprenting, *pentjitaqkan, peneráan, zie INDRUK.*
- INDRUPPEN, b. en o. w. *zie INDRUIPEN.*
- INDUKEN, b. w. *menjellamkan.*
—, o. w. *seloeloep, L., sellam.*
- INDUSTRIE, vt. (ond. w.) *nijverheid, karadjinan pandei.*
- INDUWEN, b. w. *zie INDOUWEN.*
- INDUWING, vt. *zie INDOUWEN.*
- INEEN, bijw. *másoq sátóe dálam lájin.*
- INEENBUIGEN, b. w. *membantoqkan sátóe dálam lájin.*
- INEENDOEN, b. w. *tároeh bersáma-sáma, tjampor, hoelam, páloe, pesertákan.*
- INEENDRAALJEN, b. w. *anjám, pintal.*
- INEENDRAALJING, vt. *penganjáman.*
- INEENDRIJVEN, b. w. *mengoesir serta tjamporkan.*
—, o. w. *zamenvloeijen, mengálir bertjampor, melilléh bertjampor, L.*
- INEENDRINGEN, b. w. *merápatkan dengan tákan, (tindís, L.).*
—, opdringen, *menjesaqkan.*
- INEENDRINGING, vt. *perapátan dengan tákan.*
—, inkrimping, *karoeokot, kárépot.*
- INEENDRUKKEN, b. w. *kipalkan, mengipalkan.*
- INEENGEDRONGENHEID, vt. *digtheid, vastheid, kípál.*
- INEENGEKROMPEN, verl. *deelw. terkaroeokot.*
- INEENGESMOLTEN, verl. *deelw. terlábor bersáma-sáma.*
- INEENGROEIJEN, o. w. *toemboeh másoq dálam lájin, toemboeh djádi tersamboeng.*
- INEENKRIMPEN, o. w. *karoeokot, karépot, mengkoerót.*
- INEENKRIMPING, vt. *karoeokoetan.*
- INEENKRUIPEN, o. w. *memendéqkan diri.*
- INEENLOOPEN, o. w. *troes, troes-meneroes, tamboes.*
Kamers, die —, *biliq-biliq jang troes-meneroes, (jang bertoeoet-toeroetan).*
—, van melk, *pitjah.*
- INEENROLLEN, b. w. *menggoelóng sátóe dálam lájin, menggoelóng sáma sakáli.*
- INEENSCHROELJEN, b. w. *mengaroeokotkan.*
- INEENSCHROEVEN, b. w. *pásang dengan sekroep.*
- INEENSCHUIVEN, b. w. *sbróng másoq sátóe dálam jang lájin.*
—, o. w. *másoq sendiri dálam apa-apa jang lájin.*
Verscheidene kokers —, *sbróngkan debrápa sárong sátóe-sátóe másoq dálam jang lájin.*
- INEENSLAAN, b. w. *als: de handen —, tápoq tángan; fig. menjertá-t, moewáfaqat, pákat, L.*
- INEENSLINGEREN, b. w. *menganjam.*
—, o. w. *menganjamkan diri, melilúkan, (het laatste is eig. Omslingeren).*
- INEENSLUITEN, o. w. *másoq dengan rápat, rápat másoqnja.*
—, b. w. *másoqkan sátóe dálam jang lájin.*
- Al de kistjes van verschillende grootte sloot hij in een, *makka segalla pett jang berbágei-bágei besaarnja itoe-poon di másoqkannja sátóe-satoenja dálam jang lájin.*
- INEENSMELTEN, b. w. *tjampor dengan láboer, (antjorkan).*
—, o. w. *melilléh bersáma-sáma.*
- INEENSMELTING, vt. *tjampoeran laboeran.*
- INEENSTAMPEN, b. w. *tjampor dengan toemboeg, toemboeg sampé tertjampor.*
- INEENSTEKEN, b. w. *menghoebong dengan toesoeg.*
- INEENSTOOTEN, b. w. *memásoqkan dengan toelaq.*
- INEENTOOVEREN, b. w. *tjamporkan dengan soelap, (soenglap, L.).*
- INEENVLOEIJEN, o. w. *ngálir bertjampor, melilléh sáma-sáma.*

INEENVOEGEN, b. w. *sisipkan, päsang*.
 INEENVRIJVEN, b. w. zie ZAMENVRIJVEN.
 INEENVRIJVEN, b. w. zie ZAMENVRIJVEN.
 INEENWRINGEN, b. w. *poelas bersäma-säma*.
 INEENZETTEN, b. w. *päsang*.
 INEENZIJN, o. w. *tertiampur, terhoelam, ter-päloes, ada mäsoq sätoe dälam läjin*.
 INEENZINKEN, o. w. *djätöh sabab leteh lesoe, mortja, pangsan, kalängar, L*.
 INEENZITTEN, o. w. *tinggong*.
 INEIGENEN, b. w. *mengampoenjäkan*.
 INENTEN, b. w. *tjangkoq, L., selit, kambart*.
 —, de koepokken, *täroh tjätjar, boeboh tjätjar*.
 INENTER, m. *toekang tjanyakökan, djoeroe mengambärt*.
 —, *vaccinatour, toekang täroh tjätjar*.
 INETEN, b. en o. w. *mäkan, zie INVRETTEN*.
 INETING, vt. zie INVRETTING.
 INETSEN, b. w. *oekir dengan ajer kras*.
 INETSING, vt. *pengoekiran dengan ajer kras*.
 INETTEREN, o. w. *di mäkan nänah*.
 De wond ettert in, *makka loeka itoe di mäkan nänah, di gigit nänah*.
 INETTING, vt. *penggigitan nänah*.
 INFANTERIST, m. *tsoldädoe snäpang, pendjä-wat bedil*.
 INFLANSEN, b. w. *mäsoqkan koesoet-koesoet*.
 INFLIKKEN, b. w. *mäsoqkan tampal, tampalkan, tambal, L., tambalkan*.
 INFLUISTEREN, b. w. *bisiq, berbisiq*.
 INGAAN, o. w. *mäsoq, datang mäsoq, mäsoq kadälam*.
 De koning is in het paleis ingegaan, *makka räjä poon mäsoqlah kadälam astäna*.
 De voordeur —, *mäsoq pntoe moeka*.
 Gemakkelijk —, *gampang mäsoq, L., moedah mäsoq*.
 Deze kris gaat moeljelik in de schede, *makka ini kris soeah mäsoq di särongnja, (soeah di särongkannja)*.
 —, *aanvangen, moelä-t, moelä-in, L*.
 Wanneer is uw diensttijd ingegaan, *käpan soedah moelä-in loe poenja pekar-djään? L., bila-mäna soedah moelä-t tempo pekarjäänmo?*
 —, *bevatten, moewat*.
 Hoe veel gantangs gaan in eenen kojang? *sätoe köjan moewätannja bräpa gantang?*
 Tien kojangs gaan in dat vaartuig, *itoe prähoe moewat sapoeloh köjan, itoe prähoe sapoeloh köjan*.
 Tot elkander —, *bermäsoq-masök-an*.
 —, b. w. *achterhalen, hambat, soe-soel, L*.
 INGAANDE, b. n. in: de in- en uitgaande regen, *bä mäsoq kaloewar, tjoekei jang di bäjar di pabéan derri dagängen jang mäsoq kaloewar*.
 INGAARDER, m. zie GAARDER.
 INGADEREN, b. w. *koempol, himpon, poengoet*.
 Gelden —, *koempol oewany, himpon derham*.

Belasting —, *poengoet tjoekei (bäa, charädjat)*.
 INGADERING, vt. *pekoempoelan, penghim-poenan*.
 INGANG, m. *kamasökan*.
 —, van een gebouw, *pntoe*.
 —, van eene rivier, *koewäla, kwäla, moewära*.
 —, mond, *moeloet*.
 — vinden, *loeloes*.
 —, zie INDRUK.
 —, begin, *moela, permoelään*.
 Bij zijnen — in de kerk, *paadda ka-masökannja di grädja, tukäla ia ½ mäsoq grädja*.
 —, geloof, *kapertjäjään*.
 — vinden, *di pertjäja*.
 INGAREN, b. w. zie INGADEREN.
 INGRBEELD, b. n. *di sangka sädja, angan-angan sädja, chayälit'*.
 —, valsch, ijdel, *sia-sia*.
 Een — geluk, *salämat jang chayälit'*, *salämat jang sia-sia*.
 Iets —s, *bärang kasangkään, soewänggi*.
 Eene —e hoop, *pengharäpan jang sia-sia*.
 Een —e gek, *örang perlenté jang gila sakäli*.
 INGEBETEN, verl. deelw. *termäkan, tergigit, gew. di mäkan, di gigit*.
 Het ijzer is door sterk water —, *makka besit itoe soedah di mäkan ajer kras*.
 INGEBLEVEN, verl. deelw. *tertinggal mäsoq, di tinggal mäsoq*.
 INGEBOGEN, b. n. *terbantog kadälam, terla-koq kadälam, lantag*.
 INGEBOREN, b. n. *derri ketjil, derri paadda kaloewar proet iboenja, mängang derri ketjil*.
 —e, inbooring, *anaq negri, anaq boemi*.
 INGEBRAGT, b. n. *soedah di bäwah mäsoq*.
 — goed, *huweljksgoed, müs käwin, ist käwin*.
 INGEDUWD, b. n. *lintég*.
 INGECRFDE, m. en vt. *pempoenja jang me-milikt*.
 INGEESTEN, b. w. *menggumbiräkan, meng-ghairatkan*.
 INGEESTING, vt. *penggumbirään*.
 INGELAND, m. *örang jang mempoenjä-t tänah jang di tarbiskan*.
 INGELASCHT, b. n. *tersambong di tengah*.
 INGELAGD, b. n. *di tätahan, di tätah*.
 Met edele gesteenten —, *di tätahan dengan permäta*.
 Zijn boog was met goud —, *boesornja di tätah dengan permäta*.
 —, ingezouten, *bakäsam*.
 —e muskaatnoten, *bakäsam päla*.
 INGENIEUR, m. (ond. w.) *vestingbouwkun-dige, pandei mengikat bolwart*.
 INGENOMEN, b. u. *doordrongen, verzot, biräht, gila*.

—, genegen, *soeka*, *ridlá*. Ar.
 Met zich zelven — zijn, *biráhi akan dirinja*.
INGESCHAPEN, b. n. zie **INGEBOREN**.
INGESLOTEN, b. n. *tertoetop*, *másoq*, *di pasertákan*.
 In het hok —, *tertoetop di dálam kandang*.
 Het is in de kist ingesloten, *itoe soedah másoq di dálam pett*.
 De hier — brief, *soerat jang di pasertákan dengan soerat ini*.
 Tot en met den tienden dezer maand —, *sampé serta dengan kasapoeloh hári boelan ini*.
INGETOGEN, b. n. stemmig, zedig, *sópan*, *santon*, *sanoenoh*.
 — leven, *hidop atas prt jang senoenoh*.
 Zeer —, (van geestelijken), *sángat per-tápa*.
INGETOGENHEID, vt. *kalakoewan jang sanoenoh*, *prt jang sópan*.
INGEVALLLEN, b. n. plat, *tjekong*, *tjikong*.
 — e borst, *dáda tjekong*.
INGEVEN, b. w. doen innemen, *brt mákan*, *brt minom*, *kassé mákan*, L., *kassé minom*, L.
 Geneesmiddelen —, *brt mákan óbat*, *kassé mákan óbat*.
 —, overreiken, *bapersoembahkan*, *kassé másoq*, L.
 Een verzoekschrift —, *bapersoembahkan soerat permntáán*, *kassé másoq soerat rekoewés*, L.
 —, (in eenen godsdienstigen zin), *toeronkan*.
 In het gemoed —, *toeronkan di dálam háti*.
 Door nijd ingegeven, *di toesoq dengké*, *di perdengkékan*.
 —, aansporen, *adjaq*.
INGEVER, m. (in eenen zedelijken zin), *órang jang mengoepaq* (*mengádjajq*, *toesoq*, L.), zie **INGEVEN**.
INGEVING, vt. inboezeming, (ten goede) *penggumbiráán*, *pengadjákan*.
 —, (ten kwade) *penghároe*, *wasjwasj*, Ar.
 Door de — des satans, *óleh penghároe sjéthán*.
 —, aanblazing des Almagtige, *ilhám il káfi*, Ar.
INGEVOLGE, voorz. *óleh kárana*, *óleh sabab*, *kárana sabab*, *tágal*, *derri*, L., *atas*.
 — 's konings bevelen, *óleh kárana titah rádjá*.
 — de wet, *atas sjarát*.
INGEWAND, o. *íst proet*, *isoe*, L.
 De — en, darmen, *tált proet*, *proet senní*, *proet moeda*, *oesoes*, L.
 Het ingewand uit eenen visch nemen en in het zout bewaren, *memeddáhi*.
 —, kroost, kinderen, *ánaq*.
 Hij haatte zijn eigen —, *makka ía-poon bintji akan ánanja sendiri*.

INGEWEIDE, o. van dieren, *isi proet*.
INGEWIJD, m. en vt. *órang jang di tabbiskan*, *órang jang di másoqkan*.
 — in verborgene wetenschappen, *sastráwan*.
INGEWIKKELD, b. n. verward, *koesoet*.
 —, duister, *glap*, *dálam*, *gháib*, Ar.
 Iets met — e woorden te kennen geven, *membrí táhoe* (*mengatákan*) *bárang sasoe-wátoe dengan perkataán jang gháib*.
INGEWORTELD, b. n. *berákur*.
 —, gewoon, *béasa*.
 — kwaad, *djáhat jang béasa*.
INGEZETEN, m. *pedoedoq negri*, *órang negri*.
INGEZOUTEN, b. n. *bakásam*.
 — visch, *bakásam ikan*.
INGIERIG; b. n. *kikir sakáli*.
INGIETEN, b. w. *toewang*.
 Water in de kruik —, *toewang ájer di dálam gindi*.
 Met geweld in de keel —, *tjekoq*, *tjekoe*.
INGIETING, vt. *penoewáangan*.
INGIJPEN, b. w. *singsing*.
INGLIJDEN, o. w. *galintjir másoq*, *galintjir kadálam*.
INGLIPPEN, o. w. *loetjoet másoq kadálam*.
INGLOED, m. *kahangátan jang amat sángat*.
INGOED, b. n. *terlálaoe bájiq sakáli*.
INGOOIJEN, b. w. *linpar kadálam*, *loetar kadálam*.
 —, door — breken, *pitjahkan dengan melimpar*.
INGRAVEN, b. w. *másoq dengan menggált*.
 —, bcgraven, *tánam*.
 Zijn geld heeft hij in het zand ingegraven, *makka oewangnja itoe soedah di tánamnja di dálam pasir*.
 Zich —, *membénténgkan diri*.
 Zich —, (zoo als sommige visschen in den modder.) *mendam*.
INGRAVING, *penggalian kadálam tánah*.
INGREDIËNTEN, o. meerv. (bij spijzen,) *segalla boemboe*.
INGREEP, m. *pendjamáhan*.
 —, geweldige aanmatiging, *pelanggáran haq*.
INGRIFFELLEN, b. w. *oekir*, *toerei*.
INGRIJPEN, o. w. in iets, *másoqkan tángan di dálam*.
 In iemands regten —, *langgar haq órang*.
 Deze raderen grijpen met hunne tanden goed in, *makka gigi djantrá (róda) ini bájiq mákannja*.
INGROEIJEN, o. w. *toemboeh másoq kadálam*.
INGROEN, b. n. *hidjoe betoel*, *hidjaw tapat*.
INGROEVEN, b. w. *mengálorkan*, *békin aloer-ran*, L.
INGULPEN, b. w. *minom dengan togoq-togoq besaar*, *minom bánjaq sa-togoq*.
INHAKEN, b. w. *menggájit*.
INHAKING, vt. *penggájit*.
INHAKKEN, b. w. *panggal*.

—, kloven, *membelah*.
 Hij hieuv hem den kop in, *makka di blahnja kapalánja*.
INHAKKING, vr. *pemanggálan*.
 —, kloving, *pembláhan*.
INHALEN, b. w. *báva másoq*.
 —, intrekken, *hela másoq, táréq másoq*.
 —, zoo als sommige insecten hunne horens, *karotkan*.
 Zijn woord —, *mengoebahkan káta, moenkir*.
 De vlag —, *toeronkan bandéra*.
 — (hetgeen vooruit is,) *hambat, menghambat, soesoel, L.*
 —, statelijk ontvangen, *samboet, menjamboet*.
 Met groote staatsie —, zoo als vorsten, *mengaloe-aloe kan, djoempoet*. Ism. J. 204, *mápaq, L.*
 Hij beval hem in te halen met eerbewijzingen, *makka di soerohnja aloe-aloe kan dengan di permoeliánja*, Isk. 696.
 Geledene schade —, *membajiki roegi*.
INHALIG, b. n. *lóba, thamà'á*, Ar., *pellit, L.*, zie **GIERIG**.
INHALIGHEID, vr. *prí lóba, prí kikir*.
INHALING, vr. *penarékan*.
 Statelijke —, *penjambátan, pendjoempoetan*.
 —, herroeping, *pengoebáhan*.
INHAM, m. *telog*.
 — eener zee, *telog láwoet*.
 —, bogt eener rivier, *loeboq*.
 —men en lage stranden, *telog dan rantaw*.
INHANGEN, b. w. *menggantong di dâlam*.
 Eene ketting in eene put —, *menggantong rantei di dâlam prigí, (soemoer, L.)*.
 —, inhaken, *pásang*.
 Eene deur —, *pásang púntoe*.
 —, o. w. *bergantong*.
INHEBBEN, b. w. *mempoenjâ-t*.
 —, bemagtigd hebben, *soedah mengalâhkan*.
 —, in zich bevatten, *moewat*.
 Het vaartuig heeft rijst in, *makka práhoe itoe moewat bras, práhoe itoe moewátannja bras*.
 —, beteekenen, *âda arti, âda apa-apa*.
 Wat heeft die gezegde in? *apa artinja perkatâán itoe?*
 Dat heeft niets in, *itoe tíada apa-apa*.
 Die woorden hebben zeer veel in, *itoe perkatâán ada dâlam sakâti*.
 Ergens geen erg in hebben, *tíada sangka apa-apa, tíada kira apa-apa*.
INHECHTEN, b. w. *sambong di dâlam*.
INHEEMSCH, b. n. *negri, derri paadda negri*.
 —e voortbrengselen, *hátsil negri, hátsil derri paadda negri*.
INHEIJEN, b. w. *memásokkan ombâroh*.
INHEIJING, vr. *pekardjáán memásokkan ombâroh*.

INHEILIGEN, b. w. zie **INWIJDEN**.
INHEILIGING, vr. zie **INWIJDING**.
INHJESCHEN, b. w. *memásokkan dengan karikan, kassí másoq dengan táréq nájiq, L.*
INHOLLEN, o. w. *tjongklang másoq, lári másoq*.
INHOUD, m. van een boek of geschrift, *boenji, moewátan*.
 Aldus was de — van zijnen brief, *demi-kiénlah boenji soeratnja*.
 Den — van uwen brief heb ik wel verstaan, *akan moewátan soerat toewan hamba itoe hamba mengarti bájiq-bájiq*.
 Korte —, *ichtisár, perkatâán (boenji) jang tersimpan*.
 Een vaartuig van twintig kojangs —, *práhoe doewa poeloh kójan*.
 Bladwijzer van den — eens boeks, *daftar boenji kitâb*.
 —, grootte, *besaarnja*.
 De — eens cirkels is moeilijkelijk te bepalen, *akan besaarnja boelat itoe soesah di tantoekan (di oekoerkun.)*
INHOUDEN, b. w. bevatten, *moewat, ber-ist*.
 Dat schip houdt drie honderd kojangs in, *makka kapal itoe moewat tiga rátoes kójan*.
 —, vermelden, *mengatâkan, seboetkan, berboenji, boenji*.
 Hetgeen de brief inhoudt, *bârang jang terseboet di dâlam soerat itoe*.
 De brief houdt de tijding in van den oorlog op Bali, *makka soerat itoe menyatâkan prang di Bali*.
 —, beteugelen, *menahâni*.
 De koning kon zijnen toorn niet langer —, *makka rádja itoe tíada lági dápat menahâni morkánja*.
 —, afhouden, *tjéngkólóng, pátong, L.*, zie **AFHOUDEN**, **AFKORTEN**.
INHOUDING, vr. betengeling, *tsabar, táhan*.
 — van geld, *tjéngkólóng, L.*, *pátong*.
INHOUDSMAAT, vr. *soekat*.
 Met eene — meeten, *menjoekat*.
INHOUTEN, o. meerv. van een vaartuig, de ribben, *sendoeng, roesoq práhoe, gâding-gâding, gâding kapal*.
INHOUWEN, b. w. *panggal, párang, tataq*.
 Met een zwaard —, *bertataqkan pedang*.
INHULDIGEN, b. w. (eenen vorst,) *nóbatkan, thabalkan, pertoewarkan*.
INHULDIGING, vr. *hâl menóbatkan, nóbat*.
 De — bijwonen, *menghâdap nóbat*.
INHUREN, b. w. *séwa poela, séwa lági, menjéwa poela*.
INHURING, vr. *penjéwâán poela*.
INJAGEN, b. w. *boeroe kadâlam, boeroe másoq, oesir kadâlam*.
INK, m. *moeloet boeboe*.
INKABELLEN, b. w. *ajer ber-ombaq mákan*.
 Het zeewater kabbelt in deze lage kust in, *makka ajer láwoet ber-ombaq mákan rantaw ini*.

INKANKEREN, o. w. *mákan kadálam*, di *mákan sarathán*, (*sirath*.)
 Ingekankerd, ingeworteld, *ber-ákar*.
 INKANKERING, vr. *sarathán*, *sirath*, *sákit tjérána* (*tjerna*.)
 INKARNAAT, o. en b. n. *méráh pádam*, *méráh taput*, *serei*, *seré*.
 INKEEF, vr. *sirátan*, *koené*.
 INKEER, m. *berouw*, *sesal*, *tóbat*, Ar.
 Tot — komen, *menjesal*.
 Tot — doen komen, *menjesalkan*, *mentóbatkan*.
 INKEEREN, o. w. bij iemand zijnen intrek nemen, *másoq menoempang di roenah órang*.
 —, fig. *sesal*, *tóbat*, Ar.
 INKEEREN, b. w. zie INVOEGEN.
 INKELDEREN, b. w. *másoq di kelder*, Ned. (kelders zijn in Indië zeer vreemd en men zegt gewoonlijk, *másoq di goedang*, *másoq di suppén*, verb. Eng.)
 INKEPEN, b. w. *berkoemekan*, *memboewat sirátan dilam kájoe*.
 INKERVEN, b. w. *toerei*, *bertoerei*.
 INKERVING, vr. *penoeréian*, *sirátan*.
 INKHOREN, in. zie EKHOREN.
 INKIJKEN, b. w. *tengog kadálam*.
 INKIPPEN, b. w. zie INKEPEN.
 INKLAMPEN, b. w. *sambong dengan gúpit*.
 INKLAREN, b. w. *membájar béja*, *membájar tjoekei*.
 INKLEDEN, b. w. *berpakeikan*, *kassí páké*, L., *pákei*, *páke*.
 —, opsieren, *hias*, *hiás*, *hiásí*, *menghiásí*.
 INKLEEDING, vr. *kleeding*, *pekájin*, *pakéan*, L.
 —, aandeming van het geestelijk gewaad in een klooster, *penjamboetan pekájin órang pertápa*.
 INKLEPPEN, b. w. *síta órang dengan boenji ginta*, (*lotjéng*.)
 INKLIMMEN, o. w. *nájiq másoq*.
 Het dak —, *nájiq másoq átáp*.
 INKLINKEN, b. en o. w. *másoqkan dengan melantap*.
 INKLOPPEN, b. w. *páloe másoq*, *poekol másoq*, *memásoqkan dengan páloe*, (*poekol*.)
 INKNAGEN, b. w. *mákan dengan kikil*.
 INKNOOPEN, b. w. *mengikat kintjang dengan simpokan*.
 INKOKEN, b. en o. w. *másag sampé djádi*, *mendjadikan dengan másoq*.
 Ik heb er eene roode kleur ingekookt, *makka kita másoq itoe sampé djádi méráh warnánja*.
 —, zie VERKOKEN.
 INKOMELING, m. en vr. *órang jang datang másoq*.
 —, *vreemdeling*, *órang asing*, *órang halat*, *órang dagang*.
 INKOMEN, o. w. *másoq*, *dátang másoq*.
 Zoodra hij inkwam, *satelah iu másoq*, *srinta dia másoq*, L.

— tot eene vrouw, *satoeboh dengan pa-rampoewan*, zie BEKENNEN.
 De haven —, *másoq moewára*.
 Het geld, dat in kas is ingekomen, *oewang jang másoq di pett*, *oewang jang di tarima*.
 INKOMEN, o. *kadatangan másoq*.
 —, *inkomston*, *hátsil*, *per-oléhan*.
 —, *invoer*, *pembawáan másoq*.
 INKOOPEN, b. w. *bli akan di djoewal*, *bli máw di djoewal*.
 INKOOFER, in. *órang jang memblt*.
 INKOOFPRIJS, m. *harga memblt*, *harga pembelian*, *harga jang lákoe*.
 INKORTEN, b. w. *meméndéqkan*, *békin péndéq*, L., *singsing*, zie BEKORTEN.
 Eene *samarar* —, *meméndéqkan kájin sarong*.
 De stijbengels —, *singsing ták sanggoerdí*.
 —, *verminderen*, *koerangkan*, *mengoerangkan*.
 —, fig. *beteugelen*, *menahánt*.
 INKORTING, vr. *peméndékan*.
 —, *vermindering*, *pengoerangan*.
 INKORVEN, b. w. *membákoelkan*.
 INKOSTELIJK, b. n. *indah-indah sakáli*.
 INKRAAIJEN, b. w. *panggil siang dengan berkoekoq*, *silákan siang dengan berkoekoq*.
 INKRABBen, b. w. *másoqkan dengan mentjákar*.
 INKRIJGEN, b. w. *másoqkan*.
 —, *ontvangen*, *beuren*, *tarima*, *trima*.
 INKRIMPEN, b. w. *mengarokot*, *mengarot*, *mengrot*, *karépot*.
 Zich —, *mengoerangkan belandjánja*, *djamaq*.
 —, o. w. *karokot*, *krot*, *karot*, *karépot*.
 —, *bekorten*, *djompoetkan*, *ichtitsárkan*.
 —, *korter worden*, *djádi péndéq*.
 Tegen den wind —, *oploeven*, *menjoesor angin*.
 Zich —, *bedwingen*, *menáhan diri*, *merindahkan diri*.
 INKRIMPING, vr. *karokot*.
 INKROPPEN, b. w. *soewapkan*.
 INKROPPING, vr. *penjoewápan*.
 INKRUIJEN, b. w. *báwa másoq dengan glebbaq*.
 INKRUIPEN, o. w. *soerop*, *soesop*, *másoq merangkang*, *másoq menjoeior*, *másoq meláta*.
 Die gewoonte kruipt hoe langer hoe meer in, *makka ádat itoe makin hári makin sadjáti*, *ádat itoe mingkin hári mingkin oemoem*, L.
 INKRUIPSEL, o. *misbruik*, *sáláh ádat*, *langgáran ádat*.
 INKT, m. *dáwat*, Ar., *ajer dáwat*, *tinta*, Port., *mangst*, Jav.
 Oostindische —, *dáwat tjina*, *tinta tjina*.
 INKTBAKJE, o. *bikas ajer dáwat*, *bákas tinta*.

INKTBAL, m. *bola tjttaq, bola tinta.*
 INKTFLESCH, vt. *bottol tinta, L.*
 INKTKOKER, m. *tampat tnda, tampat ajer dâwat.*
 INKTVISCH, m. *ikan gorita, tjoemi-tjoemi.*
 INKTVLAK, vt. *nôda tinta, L., tjoring ajer dâwat.*
 INKUILEN, b. w. *toetop dâlam lobang tânah.*
 INKUIPEN, b. w. *toetop dâlam tong.*
 INKWAKKEN, b. w. *tjapaq kadâlam.*
 INKWARTIEREN, b. w. *menoempangkan tsoldâdoe, kassi menoempang tsoldâdoe, kassi mondoq tsoldâdoe.*
 INKWARTIERING, vt. *penoempangan tsoldâdoe.*
 INLAAG, vt. *môdal.*
 INLADEN, b. w. *moewat, memoewat.*
 INLADER, m. *orang jang memoewat.*
 INLADING, vr. *lading, moewatan.*
 —, *het inladen, pemoewatan.*
 INLAGE, vt. *zie INLAAG.*
 INLANDER, m. *ânaq negri.*
 INLANDSCH, b. n. *derri paadda boemi (negri).*
 — *volk, orang negri.*
 Oorspronkelijk — *volk, orang boemi.*
 —e *voortbrengselen, kâtsil negri.*
 —e *taal, (der Maleijers), bahâsa djâwt.*
 —e *gewoonten, âadat negri.*
 INLAPPEN, b. w. *tambal, tampal, L.*
 INLASSCHEN, b. w. *sambóng.*
 —, *tusschenvoegen, sisip.*
 —, *bijvoegen, tambah.*
 INLASSCHING, vt. *samboengan.*
 —, *(van eens anders woorden in eene rede,) iqtibâs, Ar.*
 —, *tusschenvoeging, sisippan.*
 —, *bijvoeging, penambâhan.*
 INLATEN, b. w. *kassi mâsoq, L., bri mâsoq.*
 Iemand de voordeur —, *kassi mâsoq orang di pintoe moeka, L.*
 Zich met eens anders zaken —, *men-tjampoert diri dengan perkâra orang lâjin.*
 Zich met iemand —, *berkata-kata dengan sa-orang, bitjara sama orang, L.*
 —, *iets in iets laten blijven, overlaten, kassi tinggal, L., tinggalkan.*
 INLATING, vr. *idzin akan mâsoq.*
 INLAVEREN, o. w. *mâsoq dengan béloq, béloq mâsoq.*
 INLEELIJK, b. n. *oeboe sakâli, djellêq sakâli, L.*
 INLEG, m. *târohan.*
 Zijn — *bedroeg honderd spaansche maten, makka târohannja itoe sarâtoes ringgit bânjaqnja.*
 INLEGERING, vt. *penoempangan tsoldâdoe sabab sjiksa, (dengan siyasat.)*
 INLEGGEN, b. w. *târoh di dâlam.*
 In die kist kan ik niets meer —, *kita ttdâda boleh târoh apa-apa lagi di dâlam itoe peti.*
 —, *zie INKWARTIEREN.*
 — *met edele gesteenten, tâtahkan dengan permâta, (intan).*

—, *van kleederen, mendjahit dengan melipat.*
 —, *in azijn, peper, enz. karâboe.*
 —, *betalen, bijjar.*
 —, *behalen, verwerven, ber-oleh, dâpat.*
 —, *vruchten, bekin manisân.*
 —, *geld, betâroh oewang.*
 INLEGGELDEN, o. meerv. *oewang môdal, pôko, L.*
 INLEGGER, m. *(kunstwerker) pandei jang bertâtah.*
 INLEGGING, vr. *inzet, petarohan.*
 — *van een kleed, pendjahitan dengan lipâtan.*
 INLEGSEL, o. *(in kunstwerk,) karâwang, tatâhan, zie INLEGGEN.*
 INLEIDEN, b. w. *bâwa mâsoq, bâwa menghâdap, menghâdapkan.*
 De eerste vizier leidde hem in bij den koning, *makka firdâna mantri poon membâwa dia menghâdap râdja.*
 Afhalen en —, *samboet, menjamboet.*
 INLEIDER, m. *orang jang membâwa mâsoq, orang jang menjamboet.*
 INLEIDING, vt. *pembawâan mâsoq.*
 —, *voorberigt, voorrede, dibâdj, Ar.*
 INLEKKEN, o. w. *bôtor tris kadâlam.*
 INLEVERAAR, m. *jang menjampêkan, jang kassi mâsoq, langgânan, L.*
 INLEVEREN, b. w. *menjampêkan, kassi mâsoq, L.*
 Een verzoekschrift —, *menjampêkan soerat permintâan, kassi mâsoq soerat rekoewê, L.*
 INLEVERING, vt. *pembawâan mâsoq.*
 — *aan vorsten of grooten, persoem-bâhan.*
 INLEZEN, b. w. *zie INOOGSTEN.*
 INLEZING, vt. *INZAMELING.*
 INLICHTEN, b. w. *trangkan, menerangkan, membrt (kassi) katrangan, bekin trang, L.*
 —, *o. w. bersinar kadâlam, mâsoq trang.*
 De zon licht in die grot in, *makka mata-hâri poon bersinar kadâlam gôhu itoe.*
 Met eene fakkel ergens —, *menjoeloh dengan dâmar, (ôbor,) di dâlam soewâtoe tampat.*
 INLICHTER, m. *orang jang membrt katrangan, jang kassi katrangan.*
 INLICHTING, vt. *lichtaanbrenging, penjoe-lôhan.*
 —, *opheldering, katrangan.*
 INLIGGEN, o. w. *âda di dâlam, zie LIGGEN.*
 INLIGGEND, b. n. *jang âda di dâlam, jang mâsoq.*
 INLIJMEN, b. w. *memerkat di dâlam, pâsang di dâlam dengan lim, L.*
 INLIJSTEN, b. w. *pâsang birih paadda gam-bar, pâsang pinggir sama pigoera, L., membirikkan.*
 INLIJVEN, b. w. *mâsoqkan, kassi mâsoq, L.*

- In het Christendom —, (door den H. doop,) *kassi másoq tsaránt, L.*
- De overwonnen landen heeft hij zijn koningrijk ingelijfd, *makka negri jang di alahkannya itoe-poon di másoqkannya paada tanah karadjáannja.*
- , inschrijven, *mendaftarkan, toelis di boekoe, (di duptar, verb.)*
- INLIJVING**, vr. *pemasókan.*
- INLOKKEN**, b. w. *boedjoq másoq, menawárt sahingga másoq.*
- INLOKKING**, vr. *pemboedjókán másoq.*
- , aanloksel, *pemboedjókán, jasoena & pasoena, Perz., sarána.*
- INLOODSEN**, b. w. *báwa másoq kapal dengan berdoega, (lóga, L.)*
- INLOOGEN**, b. w. *tároh di dálam lindí.*
- INLOOP**, m. *masókan.*
- INLOOPEN**, b. w. *hambat, soesoel, L.*
- , o. w. *másoq.*
- In eene haven —, *másoq moewára, másoq pelaboehan.*
- Tegen elkander —, *bersontoh-sontóhan.*
- , strijdig zijn, *meláwan.*
- De straat van Malaka —, *másoq salat (selat, L.) Maláka.*
- Dat schrift loopt in, *itoe toelisan ádu rápat.*
- INLOSSEN**, b. w. *teboes, teboesan, zie LOSSEN.*
- INLOSSING**, vr. *peneboesan.*
- INLUIDEN**, b. w. *membri sambocjan dengan boenji gínta, (lótjéng, L.)*
- INLUISTEREN**, b. w. *bisiq, berbisiq.*
- Ingelusterd worden, *di bisiqkan.*
- INLUISTERING**, vr. *pembisikan.*
- INMAAKSEL**, o. (zoet) *manisan.*
- INMAKEN**, b. w. vruchten, *békin manisan.*
- INMANEN**, b. w. *táji, menáji.*
- INMANER**, m. *orang jang menáji, penáji.*
- INMANING**, vr. *penagian.*
- INMENGEN**, b. w. *tjampor, hoelam, páloe, pesertákan.*
- INMENGING**, vr. *pentjampóran.*
- INMENGSEL**, o. *tjampóran.*
- INMENNEN**, b. w. *eenen wagen, báwa másoq karéta.*
- INMETEN**, b. w. *memásoqkan dengan mengoekoer betoel.*
- , o. w. *djádi péndéq káloe di oekoer.*
- INMETSELEN**, b. w. *menoetop dengan pásang bátoe, menoetop di dálam témboq.*
- INMIDDELS**, bijw. *samuntára, di dálam itoe-poon, sedang, saláji.*
- INMIJNEN**, b. w. *blí poela bárangnja di lélang, blí kombáli bárangnja di lélang.*
- INMOFFELEN**, b. w. *páké kájin pásas.*
- INMONDEN**, b. w. *menjárangkan, hoedjóng.*
- INNAALJEN**, b. w. *sambong dengan pendjahan.*
- Een boek —, *mendjáhit boekoe, L., mendjáhit kitáb.*
- INNAALJING**, vr. *penjamboengan dengan pendjahitan.*
- INNAGELEN**, b. w. *lantaq dengan pákoe.*
- INNEMEN**, b. w. *angkat báwa másoq.*
- Als het guat regeuen moet gij het linnengoed —, *káloe dátang hoedjan loe misti angkat itoe kájin-kájin báwa másoq, L.*
- , laden, *moewat, memoewat.*
- Ballast** —, *moewat toelaq bára.*
- De volle lading —, *sárat.*
- , overwinnen, *mengálahkan.*
- De stad Tyrus werd door Alexander den Groote ingenomen, *makka negri Tsoer itoe-poon di alahkan rádja Iskandur dzoe'l-qarnein.*
- , gordijnen, zeilen, *singsing.*
- , beslaan, bezetten, *bertampatkan.*
- Het leger nam het geheele veld in, *makka bala-tantará itoe-poon bertampatkan, saloeroh pádang itoe.*
- Indien uw hart door de blijdschap is ingenomen, *djikalow hatimoe di penoehi mesrat, (kasoeakáin).*
- Iemands hart door zachte woorden —, *ambil (mentjenderongkan) háti orang dengan káta jang lemah lenboet.*
- , bekooren, *boedjoq, memboedjoq, ráwan, meráwan, menawárt.*
- Ingenomen (vooringenomen), *soeka, biráhi.*
- INNEMEND**, b. n. bevallig, *mánis, moeleg.*
- Een meisje van —e manieren, *ánaq parampoewan jang mánis lakoerja.*
- INNEMENDHEID**, vr. *kalakoeuan jang mánis, prt jang mánis.*
- INNEMER**, m. *jang mengálahkan.*
- INNEMING**, vr. *pengaláhan.*
- INNEN**, b. w. *táji, menáji.*
- INNERLIJK**, b. n. *báthin, Ar., jang di dálam.*
- Een — bewustzijn, *penjataloewuan jang báthin.*
- Het —e des gemoeds, *bárang jang di dálam háti.*
- e aanvechting, *pengharoewan jang báthin.*
- e aard, *chátstisjat, Ar.*
- INNIK**, b. n. zie **INNERLIJK.**
- , hartelijk, *toe'oes, betoel.*
- berouw, *tóbat jang betoel.*
- INNIGHEID**, vr. *katoeloesan, prt jang toeloes.*
- INNIGLIJK**, bijw. *dengan toeloes.*
- INNING**, vr. *penagian.*
- INOOGSTEN**, b. w. (koorn), *hoema, oema, ber-oema.*
- Het bergvolk heeft reeds ingeooogst. *orang goenong soedah ber-oema.*
- Vruchten, voortbrengselen des lands —, *ber-óleh hátsil tánah.*
- Voordcel van zijn werk —, *ber-ólen hátsil derri pekurdjáannja.*
- Peper, turksche tarwe enz. (geen rijst) —, *poepoel, memoepoel.*
- INOOGSTING**, vr. *perhoemáin.*

—, verwerving, perolehan.
INPAKKEN, b. w. *memboengoeskan, boengoes, memboengoes.*
 Onwetend iets van eenen ander bij zijne eigene goederen —, *rangkoet.*
INPAKKER, m. *orang jang memboengoes.*
INPAKKING, vr. *pemboengoesan.*
INPALMEN, b. w. *târêq.*
 Hij vierde het touw bot en palmde het toen weder in, *makka di peroeoerkannya tâlt itoe lâloe di târêqnjâlah.*
INPASSEN, b. w. *tjôba kâlôs bôleh mâsoq.*
 —, o. w. *pâtoet mâsoqnja.*
INPEPEREN, b. w. *târoh lâda, boeboh lâda.*
 Vlesch —, *târoh lâda paadda (sâmu) dâging, boeboh lâda paadda dâging.*
 —, vergelden, *membâlaskan.*
 Hij zal u dat —, (betaald zetten), *makka ia handaq membâlaskan itoe akan angkaw, nantî dia mâw bâlas itoe sâmu loe, L.*
INPEPERING, vr. *pemboeboehan lâda.*
INPERSEN, b. w. *mâsoqkan dengan tâkan, (tindis, L.)*
INPIJFEN, b. w. *mâsoqkan dengan tieop.*
INPLAATSEN, b. w. *târoh di dâlam, letaq di dâlam, zie INZETTEN.*
INPLANTEN, b. w. *tânâ di dâlam.*
 In een geploegd land —, *tânâ di dâlam tânâh jang di tanggâla, (loekoe).*
INPLANTING, vr. *penanânan di dâlam.*
INPLENGEN, b. w. *toewang dengan toempah.*
INPLOEGEN, b. w. *mengâlorkan, bêkin aloeran, L.*
INPLOFFEN, b. w. *tjampaq kadâlam.*
 —, o. w. *djâtoeh kadâlam.*
INPOMPEN, b. w. *mâsoqkan dengan menghamboes, (târêq pompa).*
INPOTEN, b. w. *tânâ di dâlam.*
INPRANGEN, b. w. *paqsa mâsoq.*
INPRATEN, b. w. *mengingatkan dengan kâta.*
INPRENTEN, b. w. *mengâljar bâjiq-bâjiq.*
 —, indrukken, *tjitaq, L., trâ.*
INPRENTING, vr. *leering, pengadjâran.*
INPRESSEN, b. w. *mâsoqkan dengan tâkan, (tindis, L.)*
INPRIKKEN, b. w. (tatouer) *tjâtjat.*
 —, met eene punt insteken, *bertîndeh. tikam, toesoeg, L.*
INPROPPEN, b. w. *menjoewapt dengan paqsa.*
INPULEN, o. w. *djâdi lekoq.*
INPUTTEN, b. w. *mâsoqkan dengan menimba.*
INREGENEN, onp. w. *mâsoq hoedjan, tampias.*
 Er is hier water ingeregend, *bânjaq ojer hoedjan mâsoq di sini.*
INREKENEN, b. w. *toetop dengan hâboe.*
 Iemand —, *meniadakan orang poenja kâta.*
INRENNEN, b. w. *menyhambat dengan lârt, menjoesoel dengan lârt.*
 —, o. w. *lârt mâsoq.*
 —, zoo als een paard, *tjongklang mâsoq.*
INRID, m. *kamasôkan orang berkoeda.*

INRIGTEN, b. w. *ator, atorkan, mengâtor, mengâtorkan, menartib.*
 Nog niet ingerigt geworden, *belom di ator.*
 De rijkszaken behoorlijk —, *mengâtorkan hâl karadjâan dengan sepertinja.*
INRIGTING, vr. het inrigten, *pengatoeran, tartib, Ar.*
 —, het ingerigte, *peratoeran.*
INRIJDEN, b. w. *den rug eens paards, bantogkan blâkang koeda dengan toenggang dia.*
 —, inhalen met rijden, *hambat dengan berkoeda (dengan karêtta), soesoel dengan toenggang koeda, (sâma karêtta).*
 —, (breken), *pitjahkan dengan toenggang koeda, doebroek dengan toenggang koeda.*
INRIJGEN, b. w. *tjoetjoeq, anggît, mengoetas.*
INRIJTEN, b. w. *tjâriq, mentjâriq, sojâq, sôwêq, L., rôbêq, L.*
 —, o. w. *tjâriq-tjâriq.*
INROEIJEN, b. w. *hambat dengan berdâjong, soesoel dengan berdâjong, L., hambat dengan berkâjoh.*
 —, o. w. *mâsoq berdâjong, mâsoq berkâjoh.*
INROEIJING, vr. *pendajoengan mâsoq, kamasôkan dengan berdâjong.*
INROEPEN, b. w. *beloeftdelijk naar binnen roepen, silâkan mâsoq, panggil mâsoq, L.*
 —, indagen, *sita, verb.*
 —, de menigte naar de moskee roepen, *hâtja bang, zie ROEPEN, en mijne Landen Volkenkunde, III Boek, I Deel, 417.*
 's Konings genade —, *memôhkan ampon râdja, (mâaf râdja).*
 Hulp —, *minta toeleng.*
INROEPER, m. *orang jang silâkan mâsoq, zie INROEPEN.*
INROEPIING, vr. *persilâan, panggilan.*
 — om Gods zegen, *tabarrok, Ar.*
INROEREN, b. w. *tjampor dengan mengâdoq, L., hoelam dengan kâtjoq.*
INROESTEN, o. w. *di mâkan kârat, berkârat.*
INROESTING, vr. *karâtan.*
INROLLEN, b. w. *goelong, menggoelong.*
 —, door rollen inbrengen, *rondwentelen, goeling.*
 —, o. w. *mâsoq bergoeling.*
INRUILEN, b. w. *toekar, menoekar.*
 Peper tegen zout —, *lâda di toekar gâram.*
INRUILING, vr. *toekâran.*
INRUIMEN, b. w. *brt legah, tinggalkan, brt tempat legah.*
 —, toestemmen, *bêjarkan, brt idzin, soedi.*
INRUIMING, vr. *pembrian tempat legah.*
 —, vergunning, *idzin, bebas.*
INRUKKEN, o. w. *mâsoq dengan gâgah, (niet te verwarren met tanpoeh of serboe, dat aanrukken beteekent).*
 —, in de kaserne, *poelang di tangsi.*
 —, b. w. *târêq kadâlam, târêk mâsoq.*

INSRUKKING, vt. *másôq*, *ma ókan*.
 INSCHENKEN, b. w. *toewang*.
 Wijn —, *toewang anggor*, L., *toewang ajer anggor*.
 INSCHEKING, vt. *pnoewangan*.
 INSCHEPEN, b. w. *moewat di dâlam kapal*.
 Zich —, *nâjig kapal*.
 INSCHEPING, vt. *hâl nâjig kapal*.
 INSCHEPPEN, b. w. *másôqkan dengan ber-sondog*, (*berséndog*, L.).
 INSCHERPEN, b. w. *oelang-oelang menqârljar*.
 Ingescherpt worden, *di atjar beroelung-oelang*.
 INSCHERPING, vt. *pengadjaran*.
 INSCHUREN, b. w. *mentjâriq, sójaq, menjó-jaq, róbbéq*, L., *sówiq*.
 INSCHIETEN, b. w. *indoen*, *memásôqkan*.
 —, door schieten eene opening maken. *menetaskan dengan menémbug*.
 —, verliezen, *hilang, kahilangan*.
 Ik heb bij die zaak veel geld ingescho-ten, *sahája kahilangan bánjat oewang dengan itoe perkára*.
 Dat zal men er bij —, *itoe nanti hilang*.
 —, o. w. *ingnan, násôq*.
 —, te binnen schieten, *kenang, sadar, sadar, ingat*.
 INSCHILJEN, o. w. *bérsinar kadâlam, mene-rangkan kadâlam*.
 INSCHILJING, vt. *penerangan kadâlam*.
 INSCHIKKELIJK, b. n. *lemah, lemah lembot, tsabar*.
 INSCHIKKELIJKHEID, vt. *parángi jang lemah lembot, pró tsabar*.
 INSCHIKKEN, o. w. *gisir, géssér*, L.
 —, b. w. *toegeven, iuwilligen, bébas-kan, béjarkan, loeloeskan, bri idzin, kassi permissi*, L.
 INSCHIKKING, vt. *tsabar*.
 INSCHOOLJEN, b. w. *dâpat dengan minta-minta*.
 INSCHOON, b. n. *bágoes sakáli*, L., *indah-indah sakáli*.
 INSCHOPPEN, b. w. *másôqkan dengan ten-dang, tendang násôq*.
 INSCRAPEN, b. w. *koempol dengan kikir (atas pró kikir)*.
 INSCRAPING, vt. *koempoelan dengan kikir*.
 INSCHRIJDEN, o. w. *másôq dengan memandjang-kan langkahnja*.
 INSCHRIJVEN, h. w. *mendaftarkan di dâlam boekoe, toelis di dâlam boekoe*.
 Iemands naam —, *mendaftarkan nama orang di dâlam boekoe*.
 —, tot een huwelijk aanteekenen, *mendaftarkan di dâlam boekoe orang kávin*.
 —, onderteekenen om iets bij te dra-gen, *târoh tanda tangan akan membâjar apa-apa*.
 INSCHRIJVER, m. *orang jang mendaftarkan, djoeroe daftar*.
 —, *intekenaar, orang jang menâroh tanda tangan*.

INSCHRIJVING, vt. *penjoerâtan ai daftar*.
 —, *intekening, tundu tányan dengan djandji membâjar*.
 INSCHROEVEN, b. w. *másôqkan dengan se-kroep, békin kintjang dengan sukkroep*, L.
 INSCHROKKEN, b. w. *gógaw*.
 INSCHUDDEN, b. w. *másôqkan dengan gó-jang, mendjâtoehkan kadâlam dengan gon-tjang*.
 INSCHUIVEN, b. w. *sóronq násôq*.
 INSCHUIVING, vt. *penjórongan násôq*.
 INSCHULD, vt. *pioetang*.
 INSCHULDENAAR, m. *jang berpioetang*.
 INSEKT, o. *binatang jang melâta*.
 —en, *dâbbat, Ar*.
 Vliegend —, *râtu-râta, râta-râta, ká-roe-kâoé, angkot-angkot*.
 INSELJKS, bijw. *djoega*.
 INSINUEREN, b. w. (ond. w.) *membri táhoe atas sjarth hoekoem, mendâwa, sita*, L.
 INSINUATIE, vt. (ond. w.) *dâwa, sita*, L.
 Schriftelijke —, *soerat sita*, L.
 INSLAAN, b. eu o. w. *luntaq, násôqkan dengan pemoeol, poekol násôq dengan martil*.
 —, breken, *pitjahkan dengan poekol, doebroek*, L.
 —, in een magazijn opslaan, *másôqkan di dâlam goedang*.
 —, (naar binnen slaan), gelijk de kin-derpokjes of mazelen, *bâlu-bidei*.
 —, inzwelgen, *gógaw, irop, tjâroq*.
 —, omslaan, *melipat*.
 —, eenen zijweg inslaan, *másôq sim-pangan djâlan, simpang*.
 —, openloopen, *doebroek*, L.
 —, van den bliksem, *di sambar glap*, L., *perloes, taperloes*.
 INSLAG, m. van levensbehoefte, *pembliam rezeqi*.
 —, betaling van accijns, *pembâjâran tjoekoi*.
 —, bij wevers, *pâkan, pekan*.
 Den — maken, *pâkankan*.
 Schering en —, *langsín dan pâkan*.
 De schering is van garen en de — van zijde, *langsínja benang dan pâkannja soetra*.
 —, opnaaisel, *lipâtan jang di djâhit*.
 INSLAGBOEK, o. *boekoe pembliam barang*.
 INSLAGCEDEL, vt. *soerat pembâjâran tjoekoi*.
 INSLAGSPOEL, vt. *toeraq*.
 INSLAPEN, o. w. *antôq, mengantôq, kati-doeran*.
 Weder —, *bedjâjaga & bedjaga*, L.
 INSLAPEN, b. w. *siral násôq, sérrét má-soq*, L.
 INSLIJPEN, b. w. *mengásah kadâlam*.
 INSLIKKEN, b. w. *telan, menelan, ontol, loeloer*.
 Eenen gouden ring —, *telan tjintjin nás*.
 INSLINGEREN, b. w. *gójang násôq, boewá-kan násôq*.

INSLIPPEN, o. w. insluipen, *mentjoert-tjoert másoq, ter-índap-índap másoq.*
INSLOKKEN, b. w. tjároq, *góyaw.*
INSLOKKING, vr. *pentjarókan.*
INSLORPEN, b. w. írop, *mengirop.*
INSLORPING, vr. *pengírópan.*
INSLUMEREN, o. w. antoq, *mengantoq.*
INSLUIPEN, o. w. *mentjoert-tjoert másoq, ter-índap-índap másoq, másoq ter-índap-índap.*
 Een ingesloopen misbruik, *sálah áddat jang másoq perláhan-láhan.*
INSLUITEN, b. en o. w. *toetop di dálam.*
 In den kerker —, *toetop di dálam pandjára.*
 —, van alle kanten omsingelen, *meng-ápong berkoeliling.*
 —, bevatten, behelzen, *berboenji, moewat.*
 —, omvatten, *lipoet, melipoet.*
 —, begrijpen, in vervat zijn, *másoq.*
INSLUITING, vr. *penoetópan.*
 — van eene vesting, *pengapóngan..*
INSLURPEN, b. w. zie **INSLORPEN.**
INSLURPING, vr. zie **INSLORPING.**
INSMAKKEN, b. w. *tjampaq kadálam.*
INSMELTEN, b. w. *tjanpor dengar melábor-kan.*
 —, o. w. *djádi ringan (éntèng, ringkas, L.), sabab di láborkan.*
INSMEREN, b. w. *oerap, mengoerap, gósoq, menggósoq.*
 Met houtskool —, *pilit.*
 Met olie —, *mengoerap dengan minjaq, baperminjaqkan.*
 Met was —, *gósoq dengan lilin.*
 Het ligchaam met limoensap enz. —, *melangir toeboh.*
INSNAPPEN, o. w. zie **INSLUIPEN.**
INSMIJTEN, b. w. *tjampaq kadálam*, zie **INGOOIJEN.**
INSNIJDEN, b. w. *toerei, pótong kadálam.*
 —, door insnijding graveren, *mengoekir dengan toerei.*
 —, koppen, (bij de wondh.) *békam, bakam.*
 —, met vele sneden, *htris, iris, mengiris.*
INSNIJDING, vr. (operatie), *sjarífiat*, Ar.
INSNIJDMES, o. *sakin, sekin*, Ar., *pisaw djárrah, pisaw méster*, verb.
INSNORREN, o. w. *másoq berdangong.*
INSNUIVEN, b. w. *isap, mengisap di hidlong*
INSOLVENT, b. n. (ond. w.) *poetoes módal, moftis*, Ar.
INSOLVENTIE, vr. (ond. w.) *perkára órang jang poetoes módalnja, háal poetoes módal.*
INSOPPEN, b. w. *tjelop, tjitja.*
INSPANNEN, b. w. *pásang.*
 De paarden —, *pásang koeda.*
 Alle krachten —, *berkras-krásan, berlomba.*
 Zich —, *bevljigtigen, mengoesahákan diri.*
INSPANNING, vr. *pentسانیان, sjiddut*, Ar.

—, van krachten, *perlombáan, kakrásan, pengoesáhan.*
INSPJKEREN, b. w. *berpakockan, lantag pákoe, poekol pákoe.*
INSPITTEN, b. w. *menggáli kadálam.*
INSPOELEN, o. en b. w. *hájoet másoq.*
INSPONDEN, b. w. *ínkepen, berkoemékan.*
INSPRAAK, vr. van het hart, *satáhoe háti, Goddelijke —, ílham íláht.*
INSPREKEN, b. w. in: *moed —, membrani-kan, brí háti, bekin bráni*, L.
INSPRINGEN, o. w. *lompat kadálam, tjáboer, njáboer, njeboer*, L.
 —, in de rivier, *njeboer di káti, terdjón kadálam soengei.*
INSPUGEN, b. w. zie **INSPUWEN.**
INSPUITEN, b. w. *pantjar kadálam, soempit-kan kadálam.*
INSPUITING, vr. *pemantjéran.*
INSPUWEN, b. w. *melোধ kadálam.*
INSTAAN, o. w. *borg zijn, tangoeng, djádi hentar.*
 Ik sta voor zijne schulden in, *kita tangoeng dia poenja hoetang.*
INSTAMPEN, b. w. *asaq, mengásaq, hantam.*
 De lading van het geschut —, *asaq isi bedil.*
 Eenen paal in den grond —, *hoendjam-kan tiang di dálam tánah.*
 —, door stampen breken, *toemboeg sam-pé pitjah.*
 —, met moeite onderrigten, *mengádjar ber-oelang-oelang.*
INSTAMPING, vr. *pengasákan.*
 —, fig. *pengadjárán jang ber-oelang-oelang.*
INSTANTELIJK, bijw. zie **INSTENDIGLIJK.**
INSTAPPEN, b. w. *menghambat dengan langkahkan káki.*
 —, o. w. *másoq berdjálán.*
INSTEKSEL, o. (van bloemen in eenen tulband, hoed enz.), *tádjog.*
INSTEIGEREN, o. w. van een paard, *meron-djáng-t.*
INSTEKEN, b. w. *toesoeg di dálam, memásoq-kan, tároh.*
 — (zoodat iets ergens in blijft), *hoendjam.*
 In den grond —, *hoendjamkan di dálam tánah.*
 Eenen draad in eene naald —, *tároh benang di djároem, másoqkan benang di máta djároem.*
 Ergens in blijven steken, *berhoendjámán.*
 —, fig. ingevon, *toesoeg, adjaq.*
 Bloemen in het haar steken, *tádjogkan.*
 Zich in iets —, *tjanpor dengan bárang perkára.*
 De kabels —, *ikat tált paadda sáwh, íkat tált di djangkar*, L., *pásang tált di tjintjin sáwh, (djangkar, L.).*
 —, tussehen iets —, *sisipkan, menjisip-kan, persisip.*

INSTEKING, vr. *penoesoekan*, *penjisipan*.
INSTELLEN, b. w. *adðkan*, *melataqkan*, *djadian*.
 De regelwet is door den sultan Mohammed Sjah ingesteld, *makka hoekoem qanon itoe di letaqkan oleh solthán Mohammad Sjáh*.
 Iemands gezondheid —, *minom orang poenja salámat*.
 —, *beginnen*, *moelát*, *moelú-in*, L.
INSTELLER, m. *jang mengadðkan*, zie **INSTELLEN**.
INSTELLING, vr. de daad van instellen, *hál mengadðkan*, (*menjdjadian*).
 —, ingestelde zaak, *hál jang di djadian, peratoeran*.
 —, bepaling, verordening, *sjarth*, Ar., *parintah*, *ádat*, Ar., *rasm*, Ar., *rokn*, Ar.
 Tot een vaste — gemaakt worden, *di ádatkan*.
 —, wet, *ondang-ondang*, zie **WET**.
 — omtrent het slagten van vee, *rokn menjembleh*.
INSTEMMEN, o. en b. w. *soeka*, *menjerta*, *menjertá-t*, *moewáfagat*, Ar., *pakat*, L., *moe-pakat*, L.
 —, inwilligen, *soeka*, *amboh*, *soedi*, *qaboel*, Ar.
INSTEMMING, vr. *moewáfagat*, Ar., *pakat*, L.
 —, toestemming, *izin*, *soeka*, *permissi*, L.
INSTENDIGLIJK, bijw. instantelijk, *dengan pagsa*, *dengan kras*.
INSTIEREN, b. w. zie **INSTUREN**.
INSTIJGEN, o. w. *nájig másoq*, *nájig kadálam*.
INSTIKKEN, b. w. *menjoelámí*, *menjoedjé*.
INSTIPPEN, b. w. *tyelop sedikit*.
INSTITUTEUR, m. (ond. w.) *pengádjár kánaq-kánaq*, *kapála pengadðjan*, *goeroe*.
INSTIITUUT, vr. (ond. w.) *roemah tádið*, zie **KOSTSCHOOL**.
 — van kunsten en wetenschappen, *má-djús ilmoe súkmat*, Ar., *persakoetoewan orang ber-ilmoe*.
INSTOMMELEN, o. w. *másoq dengan roesoe*.
INSTOOTEN, b. w. *toelaq kadálam*.
 —, breken, *pitjahkan*.
 —, o. w. *ládjoe menikram*.
INSTOPPEN, b. w. *másoqkan*.
INSTORMEN, o. w. *tampoeh*, *másoq dengan gágah*, *másoq dengan roesoe*.
INSTORTEN, b. w. zie **INGIETEN**.
 —, inboezemen, *menggumbirðkan*.
 —, o. w. *roeboh*, *rebah*.
 Doen —, *meroeobhkan*.
 Die vuurberg is ingestort, *makka goe-nong ápi itoe soedah roeboh*.
 —, op nieuw ziek worden, *kamboe*, *kamboeng*, *bintan*, *balandja-balandja*, L.
 Indien hij weder instort, vrees ik, dat hij sterven zal, *káloe dia kamboe lági sahája tákoet nanti dia máti*.
 —, met geweld instroomen, *tatas*, *másoq mengálar dengan hároes dras*.

INSTORTING, vr. *karoebøehan*.
 Hij kwam om door de — van zijn huis, *makka ía-poon máti karoebøehan roemahnja*.
 — in eene ziekte, *kamboe*.
INSTOUWEN, b. w. *másoqkan dengan tákan*, (*tindis*, L.), *asag dengan kras*.
INSTRIJKEN, b. w. als: geld in enen zak —, *másoqkan oewang dálam kandong (kantong)*, L.) *mengandongkan oewang*.
INSTROOLJEN, b. w. *hamboer kadálam (di dálam)*, L.).
INSTROOMEN, o. w. *mengálar másoq*.
INSTRUCTIE, vr. (ond. w.) *sjarth*, Ar., *soerat parintah*, *soerat commissie*, verb., *instriksi*, verb.
INSTRUMENT, o. werktuig, *prábot*, L., *pagáwei*, *páwei*, alat.
 Oorlogs—, *alat paprángan*, *adei*.
 Zeker —, speeltuig, *angrarángan*.
 — en, allerlei muzikspeelstukken, *boenji-boenjian*.
 — van metalen staven, die bespeeld worden, *gambang*, *gamelan*.
INSTRUMENTAAL, b. n. *boenji-boenjian*.
 Instrumentaalmuziek, *moesiki boenji-boenjian*.
INSTRUMENTDOOS, vr. *tampat prábot*, *tampat pagáwei*.
INSTRUMENTMAKER, m. *pandei pagáwei*, *toekang prábot*.
INSTUIVEN, o. w. *másoq dengan gágah*, *másoq dengan roesoe*, *serboe*, *dýrong*.
INSTUREN, b. w. een vaartuig in eene haven, *kamoedikan práhoeh másoq moewára*.
 —, naar binnen zenden, *soeroeh másoq*.
INSTUWEN, b. w. zie **INSTOUWEN**.
INSUBORDINATIE, vr. (ond. w.) *kadoerakáám*.
INSUIKEREN, b. w. *tároeh goela*, *boeboeh goela*, *pergoelakan*.
INSULLEN, o. w. *sanggoeloor másoq*, *sanggoeloor kadálam*, *tepléssét kadálam*, L.
INTANDEN, o. w. (van tanden of kammen, die in elkander grijpen), *menggigit*.
INTAPPEN, b. w. *toewang*, *sálin*.
INTEKENAAR, m. *orang jang tároh tanda tangan akan memblí*.
INTEKENEN, o. w. *tároeh tanda tangan akan memblí*.
 Duizend menschen hebben op dat boek ingetekend, *sariboe orang soedah tároh tanda tangan handaq memblí kitáb itoe*.
INTEKENING, vr. *tanda tangan akan memblí*.
INTEKENLIJST, vr. *daftar (soerat) tanda tangan orang jang máw memblí*.
INTENDANT, m. (ond. w.) *djoeroe*, *kapála*, *wakil*, Ar.
 — van een paleis, *djoeroe astána*.
 —, administrateur, *bandahára*.
 — van de militaire administratie, *bandahára chazinah paprángan*.
INTENTIE, vr. (ond. w.) *niat*, Ar., *maqsoed*, Ar., *kahandaq*, *máwoe*, *máw*.

INTEREN, b. en o. w. mengoerangkan dengan memboeroeskan.

INTERESSANT, b. n. (oud. w.) *indah-indah*.
Eene — e geschiedenis, *likajat jang indah-indah boenjinja*.

INTERING, vt. pengoerangan sabab membelandjakan.

INTEUGELEN, b. w. menahan dengan memendangkan kákang, pégang dengan tóm, L.
—, bedwingen, menaháni.

INTILLEN, b. w. angkat serta memásokkan, angkat kassi másoq.

INTOEVEN, b. w. menanti, toenggoe.

INTOGT, in. kamasókan.

INTOOMEN, b. w. zie INTEUGELEN.

INTOOVEREN, b. w. másoqkan dengan soelap, kassi másoq dengan soenglap, L.

INTRAPPEN, b. w. door trappen vaster maken, mengiriq hingga djádi kípál, mengindjaq sampé djádi kras.
—, breken, *tendang sampé pitjah, doebroek*.

INTREDE, vt. kamasókan.

INTREDEN, b. w. zie INTRAPPEN.
—, o. w. másoq.
Het nieuw ingetreden jaar, *táhon bahároe, táhon jang bahároe moelá-i*.

INTREK, m. kamasókan, másoq, toempang.
Bij iemand zijnen — nemen, *menoempang paadda orang, (sáma orang)*.

INTREKKEN, b. en o. w. *táréq másoq, héla másoq*.
—, inslorpen, inzuigen, *isap*.
De aarde trekt het regenwater in, *makku tanah itoe mengisap ajer hocdjan*.
Een bevel —, *meniadakan parintah, mengoebahkan titah, Hofst*.
—, inkomen, másoq.
—, nauwer maken, *békin sesaq, L*.

INTREKKING, vt. pengoebahan, zie INTREKKEN.
—, inzuiging, *pengisápan*.
—, inkrimping, *karoeok*.

INTUMELLEN, o. w. soesang másoq, soesang kadálam.

INTUSSCHEN, bijw. di dálam itoe-poon, *semantára itoe*.

INVAL, m. de daad van instorten, *roeboehan*.
— (van den vijand) *penjerboewan*.
Eenen — in een land doen, *menjerboe kadálam negri saboewah, melanggar negri saboewah*.
Voor eenen — van den vijand vreezen, *tákoet penjerboewan (pelanggaran) moesoeh*.
—, kuur, *saloero*.
—, invallende gedachte, *angan-angan ingátan jang tráda karowean*.
Het is daar de zoete —, *di sitoe mé-mang bánjaq orang telámoé*.

INVALLEN, o. w. djátòh kadálam.
Het — de daglicht, *siang hárt jang másoq*.
— op den vijand, *serboekan kadálam moesoeh*.

—, instorten, *roeboh*.
—, eenen inval doen, *tampoeh*.
De vijand is in dat land ingevallen, *makka negri itoe di tampoeh moesoeh*.
—, te binnen schieten, *kenang, sadar, ingat, zie HERINNEREN*.
—, in iemands rede vallen, *rampoeh*.
Iemand, die in eens anders rede iuvalt, *moeloet ranpoeh*.
Hij viel mij in de rede, *makka ia-poon ranpoeskan katákoé*.
—, in eene haven binnenvallen, *másoq moewára, (koewála)*.
—, b. w. djátòh pitjahkan.
De glazen —, *djátòh pitjahkan kátja, (glas, L)*.
Het —, *roeboehan*.

INVALLEND, b. n. *koendjong-koendjong*.
Eene — e gedachte, *soewátòe ingátan jang koendjong-koendjong*.

INVAREN, b. w. másoqkan dengan práhoe.
—, varend achterhalen, *hambat (soesoel) dengan berpráhoe*.
—, o. w. inkomen met een vaartuig, *másoq berpráhoe*.

INVATEN, b. w. *tároh di dálam tong, másoqkan kadálam tong*.

INVATTEN, b. w. melipoetkan.
—, inhouden, *lipoet*.
Eene eigenschap, die alle eigenschappen in zich vat, *tsifut jang melipoet segala tsifut*.
In goud —, (een gesteente) *berkondamkan amas*.

INVATTING, vt. pelipoetan.
—, kas van een edelgesteente, *kondam*.

INVEGEN, b. w. *sápoe (njápoe) másoq, memásoqkan dengan menjápoe*.

INVENTARIS, m. (oud. w.) *daftar harta peninggálan*.
Het opmaken van eenen —, *penjoerátan harta peninggálan*.

INVLAMMEN, b. w. (damasceren), *berpá-morkan*.

INVLECHTEN, b. w. *ptntal, awjam di dálam, (deng)*.

INVLIEGEN, o. w. *terbang másoq*.
Er vloog een vogel het huis in, *makka adálah boerong sa-ékor terbang másoq di roemah*.
—, b. w. *pitjahkan dengan terbang, terbang pitjahkan*.

INVLIETEN, o. w. *mengáilir másoq*.

INVLIJEN, o. w. *memásoqkan dengan atoeran*.

INVLOED, m. magt, *koewása*.
—, werking, *penghároe*.
Uw — strekt ons tot zegen, *makka toewan poenja penghároe djádi kita poenja barkat*.
— uitoefenen, *mengharoekan*.

INVLOEIJEN, o. w. *mengáilir másoq*.

INVLOEIJING, vt. *pengaliran másoq*.

INVLUGTEN, o. w. *lári másoq*.

INVOEGE, voegw. en bijw. *mâlâh, fatta*,
Ar., *suhingga, singga*, L.
INVOEGEN, b. w. *bijvoegen, tambah*.
—, *tusschenvoegen, mengantarâkan, pâs-*
sang, kassi mâsoq di tengah, L.
Riet tusschen een dak —, *sisipkan âtap*.
—, *inlasschen, sambong di tengah*.
INVOEGING, vr. *penambâhan, penjisipan*,
penjamboengan.
INVOEGSEL, o. *sasamboengan*.
INVOER, m. *penasokan, pembawâan mâsoq*.
INVOEREN, b. w. *bâwa mâsoq*.
Koopgoederen —, *bâwa mâsoq bârang*
dayangan.
Eene gewoonte —, *mendjalankan âadat*,
berlakoeskan âadat.
Eene wet —, *letaqkan hoekoem*.
Eene godsdienst —, *membâwa agama*.
INVOERDER, m. *orang jang membâwa mâ-*
soq.
—, *stichter, orang jang mengadakan of*
mendjudikan.
INVOERING, vr. *penasokan, pembawâan*
mâsoq.
INVORDERAAR, m. *orang jang m'ânagi*.
INVORDEREN, b. w. *tâgt, menâgt*.
Eene schuld —, *menâgt hoetang*.
INVORDERING, vr. *penagian*.
Schriftelijke — om te betalen, *soerat*
sita akan membâjar.
INVOEWEN, b. w. *lipat kadâlam*.
INVRETEN, b. w. *mâkan kadâlam, tjerâna*.
De roest vreet het ijzer in, *makka ka-*
râtan itoe mâkan kadâlam bessi.
Een —d (aanstekend) kwaad, *kadja-*
hâtan jang berdjangkil.
INVRETING, vr. *iubijting, penggigitan*.
INVRIJVEN, b. w. zie INWRIJVEN.
INVULLEN, b. w. *menjoedahkan soerat*.
Het ontbrekende —, *menambah bârang*
jang koerang.
INVULLING, vr. *penambâhan*, zie AANVUL-
LING.
INVULLINGSDAG, m. *hârt jang di tambah*.
INWAAIJEN, o. w. *mâsoq di tieop angin*.
Die vogel is hier ingewaaid, *makka*
boerony itoe mâsoq di sini di tieop angin.
—, b. w. *tieop pitjahkan*.
INWAARTS, bijw. *kadâlam*.
— geklopt of gedeukt, *rânâp*.
INWACHTEN, b. w. *menantikan*.
's Konings bevel —, *menantikan titah*
râdja.
INWACHTING, vr. *hâl menantikan*.
INWASSEN, o. w. *toemboeh kadâlam*.
INWATEREN, o. w. *kena ajer melas*, L., *di*
mâkan ajer.
Ingewaterd hout, *kâjoe jang di mâkan*
ajer.
INWATERING, vr. *melas*, L., *tiris*.
INWEEFSEL, o. *pâkan, pekan*.
INWEEKEN, b. w. *rindam, rendam*.
Buffelhuiden —, *rindam koelit karbo*.

INWELLEN, o. w. (*toeron, amblés*) *sabab*
mâta ajer jang di bawah.
INWENDIG, b. n. *jang di dâlam, bâthin*, Ar.,
zie INNERLIJK.
INWENTELN, b. w. *wenggoeling kadâlam*.
INWERKEN, b. w. *mâsoqkan dengan kardja*
(ramas).
INWERPEN, b. w. *limpar kadâlam*, zie IN-
GOOLJEN.
INWERPSEL, o. *bârang jang di limpar ka-*
dâlam.
INWEVEN, b. w. *berpâkankan*.
Gouddraad —, *berpâkankan mâs, (amas)*.
INWEVING, vr. *pâkan*.
INWIJDEN, b. w. *tahôiskan, barkatkan*.
INWIJDING, vr. *tukbis*, Ar.
INWIJEN, b. w. zie INWIJDEN.
INWIJING, vr. zie INWIJDING.
INWIJK, vr. zie INHAM.
INWIJKEN, o. w. in eene plaats, *membâwa*
dirinja kapaadda soewâtoes tampat, soeroet,
oenoeor.
—, *inbuigen, lâjah, langkong kadâlam*.
INWIKKELEN, b. w. *boengkoeskan, bâbat*,
pâjis.
Iemand in eene zaak —, *memâsoqkan*
orang dâlam soewâtoes perkara.
INWIKKELING, vr. *penboengkoesian*.
INWILLEN, o. w. *mâwoe mâsoq*.
INWILLIGEN, b. w. *loeloes, soedî, amboh*,
membrî mohon, membrî idzin, kassi per-
missi, L.
—, *instemmen, menjertâ-i*.
INWILLIGING, vr. *idzin, permissi*, L.
INWINDEN, b. w. *bâbat*.
—, *naar zich toe winden, poetar mâsoq*.
INWINDSEL, o. *boengkoesan*.
INWINNEN, b. w. *dâpat kombâli, ber-oleh*
poela.
—, *terug winnen, (verloren geld) ber-*
lâba poela, ber-oentoeng lâgi.
Berigten —, *bertanjâkan (mentjahâr)*
chabar, dâpat kâbar, L.
INWINNING, vr. *verkrijging, per-oléhan*,
pendapâtan.
INWIPPEN, b. w. *mâsoqkan dengan sang-*
goetan.
—, o. w. *meloempat mâsoq*.
INWOEKEREN, b. w. *ber-oleh dengan mâ-*
kan roebiat, dâpat dengan mâkan roebiat.
INWOEKERING, vr. *per-oléhan dengan mâkan*
roebiat.
INWOELN, b. w. *bâbatkan*.
—, *tot eenen bundel maken, memboeng-*
koeskan, bêkin boengkoesan, L.
INWONEN, o. w. *doedoeq, diam*.
Bij iemand —, *menoempang di roemah*
orang.
—de zonde, *dôsa jang sadia, (mênang)*.
INWONER, m. *pedoedoeq, moegim*, Ar.
Mede—, *sa-doedoeq*.
— bij iemand, *orang menoempang di*
roemah orang.

INWONING, vr. *pedoedoekan, kadiâman.*
 INWORTLEN, o. w. *ber-âkar kadâlam tânah.*
 —, inroesten, *berkârat.*
 Een ingewortelde haat, *bintji jang berkarâtan.*
 INWRIJVEN, b. w. *gôsoq bâjiq-bâjiq.*
 Een ligchaamsdeel —, *oeroet.*
 Wapens met limoensap —, *mengasâmi sindjâtu.*
 De beenen —, *oeroet kâki.*
 Met houtskool —, *pilit, zie INSMEREN.*
 INWRIJING, vr. *penggôsokan, pengoeroetan,*
 zie INWRIJVEN.
 INWRINGEN, b. w. *mâsoqkan dengan poelas.*
 INZAGE, vr. *pemariqsûan.*
 INZAKEN, b. w. *menggiringâdjî kadâlam.*
 INZAKKEN, o. w. van eenen muur, enz.
toeron, amblès, L.
 — in den modder, *serlong.*
 INZAKKING, vr. *toeroenan, amblès, L.*
 INZAMELAAR, m. *orang jang koenpolkan,*
orang jang himponkan.
 INZAMELEN, b. w. *koempol, himpon, poengoet.*
 Gelden —, *koempol oewang.*
 Veldvruchten —, *poengoet hatsil tânah.*
 Koorn —, *hoema, berhoema, mengrat*
perhoemâan.
 INZAMELING, vr. *pengoempoelan, penghîm-*
poenan, pemoengoetan.
 — van koorn (rijst), *perhoemâan.*
 — der belasting, *pemoengoetan tjoekei.*
 INZEEPEN, b. w. *gôsoq dengan tsaboen, men-*
tsaboeni.
 INZEEPING, vr. *penggôsokan dengan tsaboen.*
 INZEGENEN, b. w. *membarkatkan, membar-*
kâtt, menjalâmatkan.
 —, *bevestigen, mentzâbitkan, menogoh-*
kan.
 INZEGENING, vr. *barkat, An salâmat, Ar.*
 INZEILEN, b. w. *zeilend inhalen, hambat*
dengan berlâjar.
 —, o. w. *berlâjar mâsoq.*
 De haven —, *berlâjar mâsoq moewâra.*
 INZENDEN, b. w. *berkirim mâsoq kadâlam.*
 INZET, m. eerste bod op eene openbare ver-
 koopng, *tâwar jang pertâma paadda*
lêlang.
 —, *inleg in een spel, petarôhan, pe-*
târoh.
 De geheele —, *pot, djoemlah petarôhan.*
 INZETTEN, b. w. *târoh di dâlam, letaq di*
dâlam.
 Tandem —, *pâsang gigi.*
 Geld —, *betâroh oewang, buttâroh, L.*
 Diamanten —, *tâttakkan intan.*
 Een juweel in eene gouden kas —,
berkondamkan permâtû dengan mas.
 Voor vijfduizend gulden —, *tâwar lima*
riboe roepiah, (golden).
 Eene wet —, *letaqkan hoekoem, zie*
verder INSTELLEN.
 Masten —, *pâsang tiang dâlam ka-*
pâl.

Een vorrekt been weder —, *membetoe-*
kan kâki jang tagaliat.
 INZETTING, vr. zie *INSTELLING* en *INZET-*
TEN.
 Goddelijke —, *faradlet Allah.*
 INZIEN, b. w. *onderzoeken, pariksa.*
 —, *doorloopen (een boek) lantjar mem-*
bâtja, bâliq blah segalla lâljar kitâb.
 —, *overwegen, tîmbang-menîmbang, mem-*
fikirkan.
 Zijne gebreken —, *mengâkoe salah.*
 —, *afwachten, menantikan, tonggoe.*
 INZIEN, o. *bitjara, tîmbangan, fikirân.*
 Naar mijn —, *paadda bitjara hamba,*
kâlœe sâja poenja kira, L.
 INZIGT, o. *maqsoed, Ar, niat, Ar., kahan-*
daq, qetsad. Ar.
 — nemen, *pariksa.*
 INZIJN, o. w. *âda di dâlam, isî.*
 Wat mag er toch —? *apâkah garângan*
isinja, apa djoega isinja?
 INZIJPELEN, o. w. zie *INZIJPEN.*
 INZIJPEN, o. w. *melas, L., tîris.*
 INZIJPELING, vr. zie *INZIJPING.*
 INZIJPING, vr. *tîrisan, melas, L.*
 INZINKEN, o. w. *tinggalam di dâlam.*
 In de zee —, *tinggalam di dâlam lâwoet,*
 zie *INZAKKEN.*
 INZITTEN, o. w. *doedoeq di dâlam.*
 Er wol —, *âda hartâvan.*
 Er —, *vreezen, takœet.*
 INZOET, b. n. *mânis sakâlî.*
 INZONDERHEID, bijw. *istimêwa poela, tam-*
bâhan poela, terlebeh lâgi.
 INZOUTEN, b. w. *garâmi, târoh gâram, boe-*
boh gâram.
 Ingezouten vleesch, *dâging assin.*
 INZOUTING, vr. *penggarâman.*
 INZUIGEN, b. w. *isap, mengisap.*
 —, *zoo als een zuigend kind, menjoesoe.*
 INZUIGING, vr. *pengisapan.*
 INZUIPEN, b. w. *îrop, mengîrop, tjâroe,*
tjâriq.
 INZULTEN, b. w. *târoh gâram, bêkin assin,*
L., paddah.
 INZWACHTELEN, b. w. *bâbatkan.*
 INZWACHTELING, vr. *pembahâtan.*
 INZWART, b. n. *hitam sakâlî, hitam tapal.*
 INZWELGEN, b. w. *tjâroe, tjâroq, îrop, meny-*
îrop, loeloer, perlan.
 De zee heeft vele schepen ingezwolgen.
makka lâwoet itoe soedah meninggalamkan
bânjaq kapal.
 INZWELGER, m. *orang pentjârot, orang râ-*
koes, L., orang pentjâroe.
 INZWELGING, vr. *pengirôpan, pentjarôkan.*
 INZWEMMEN, o. w. *bernang mâsoq.*
 —, b. w. *menghambat dengan bernang.*
 INZWEREN, o. w. *berpoeroe kadâlam, mâkan*
kadâlam.
 De wonde zweert in, *loeka mâkan*
kadâlam.
 INZWEVEN, o. w. *melâjang mâsoq.*

INZWIEREN, o. w. *oejong mâsoq*.
 JOBSTRANEN, m. meerv. (gewas) *sâjor troeboe*.
 JODENDOM, o. *oenmat jahoedi*.
 —, joodsche leer, *agama jahoedi*.
 JODENGENOOT, m. *orang jang mâsoq agama jahoedi*.
 JODENKERK, vr. *heikal jahoedi, grédja jahoedi, kanisat, Ar.*
 JODENKERS, vr. *pavetti*.
 JODENLIJM, vr. en. o. *minjaq tânah*.
 JODENMOES, o. gewas, *gandja*.
 JODIN, vr. *parampoewan jahoedi*.
 JOELEN, o. w. *rijuh-rindat, berâmek-raméhan*.
 JOFFER, vr. zie JUFFER,
 JOGIE, m. *djoegt*.
 JOK, o. zie JUK.
 JOK, o. en m. scherts, *sanda-goeraw, saloeroe, pergoerawan, persandâan*.
 Slechts uit —, *mâjin sâdja*.
 JOKEN, o. w. zie JEUKEN.
 JOKERIJ, vr. zie JEUKING.
 JOKKEN, o. w. schertsen, *bersanda, bergoeraw, bergoeroe*.
 —, onwaarheid spreken, *doesta, djoesta, L., bôhong*.
 JOKKERNIJ, vr. zie JOK, o.
 JOL, vr. *sampan ketjil*.
 JOLLEN, o. w. *kâloh*.
 JONG, b. n. *moeda, ketjil*.
 Een — mensch, *orang moeda*.
 Nog —, *lâji moeda, mâst moeda, L.*
 De — vrouw, *parampoewan jang bahâroe kâwin*.
 — en schoon, (nog baardeloos), *moeda boliâ*.
 De — heer, *sinjon*.
 De — heer, (ofschoon bejaard, ter onderscheiding van zijnen vader), *toewan ketjil*.
 — e wijn, *anggor bahâroe*.
 — e groenten, *sâjor bahâroe*.
 — e rijsthalmen, *poepoes pâdt*.
 In de — e jaren, *paadda kamoedâan*.
 Zich — kleeden, *berpâkei tjâra orang moeda*.
 — maken, *memoedâkan*.
 — worden, *di moedâkan*.
 JONG, o. van een dier, *ânaq*.
 JONGELING, m. *orang moeda, taroena, ânaq taroena, boedjang, timboelan*.
 JONGELINGSCHAP, vr. *kamoedâan, mâsa kamoedâan*.
 —, de jonge lieden, *segalla orang moeda*.
 JONGEN, m. *knaap, boedaq, kânaq-kânaq*.
 —, zoon, *ânaq lâki-lâki, poetrâ, Hoft.*
 Van eenen — bevallen, *ber-ânaq lâki-lâki, berpoetrâ, Hoft.*
 —, bediende, *boedjang, L., hamba, sâkei*.
 JONGEN, o. w. *ber-ânaq*.
 JONGER, b. n. verg. trap van jong, *lebeh moeda, moedâan, L.*

— broeder, *adé, adiq, adenda, Hoft., adé lâki-lâki*.
 — e zuster, *adé parampoewan*.
 —, nieuwer, *lebeh bahâroe, baroewan, L.*
 —, leerling, *noerid, Ar., pelâdjar*.
 JONGETJE, o. *boedug ketjil, kânaq-kânaq*.
 JONGGEZEL, m. *boedjang*.
 JONGHEID, vr. *kamoedâan*.
 JONGMAN, m. ook: jonge dochter, *boedjang*.
 JONGS, bijw. van — aan, *derri paadda ketjil, derri mâsa moeda*.
 JONGST, b. n. overtr. trap van jong, *terlebeh moeda, moeda sakâli*.
 Het — kind, *ânaq bongsoe, ânaq pemboentoet, L.*
 — e, laatste, *jang terkonedien, jang di blâkang sakâli*.
 De — dag, *hâri qâtamat*.
 JONGSTLEDEN, bijw. zie LAATSTLEDEN.
 JONG, o. Sineesch vaarttuig, ook een vaarttuig bij de Maleijers onder dien naam bekend, *djong, adjong*.
 —, vaarttuig in het algemeen, *djong*.
 Inzetting voor alle zeevarenden, *âadat segalla orang jang berdjong, H. Q. 16*.
 —, landmaat van 2000 □ roeden, *djong, djoeng*.
 JONKER, m. *awang*.
 De mannelijke kinderen noemde de vorst: — s, *jang lâki-lâki di namâ-t baginda awang*.
 — aan boord van een Maleisch vaarttuig, *moeda-moeda*.
 JONKERSCHAP, vr. *perawangan*, (eig. een stoet van heeren bij de Maleische hoven).
 JONKHEER, m. dit woord kan niet juist vertaald worden, doch: *mas agoes, zal het eenigermate vervangen*.
 JONKvrouw, vr. *dâra, mas agoes*.
 JONNEN, b. w. zie GUNNEN.
 JONST, vr. zie GUNST.
 JOOD, m. *orang jahoedi*.
 De Joden worden in Arabië door de Mohammedanen zeer ghaat, *makka orang jahoedi itoe sângat di bintji orang islâm di tânah arab*.
 JOODSCH, b. n. *âadat orang jahoedi, tjâra jahoedi*.
 Het — e volk, *qawm jahoedi*.
 De — e wandelaar, *orang jahoedi jang mengombâra*.
 De — e wet, *hoekoem jahoedi, hoekoem tawrit*.
 Op zijn —, *dengan tjâra jahoedi, toeroet tjâra (âadat) jahoedi*.
 JOODSCHAP, o. zie JODENDOM.
 JOOL, m. *orang satengah gila*.
 JOTA, vr. klankteken, *bâris*.
 JOURNAAL, o. (ond. w.) zie DAGBOEK.
 Is, 3. pers. enk. teg. tijd van zijn, *âda*.
 — het niet? *alangkah? tîdadakah?*
 JUBEL, o. *jawbel*.
 JUBELJAAR, o. *tâhon jawbel*.

JUBELEN, o. w. riah dengan tampik soeraq.
 JUDAS, m. fig. zie VERRADER.
 JUDASKUS, m. tjoeim orang chtânat.
 JUFFER, vr. nonna, nonâ, durâdang.
 Eene adellijke —, poetri.
 Chinesche —, bijzit, njaai, njei, njâhi.
 JUFFERACHTIG, b. n. kapa-ampoewan.
 Hij is zeer —, makka tâlah sangat ka-
 parampoewan.
 JUFFERLIJK, b. n. tjâra nonna, ââdat nonna
 (nonâ).
 JUFFERSCHAP, o. segalla nonna dan njonja.
 JUFFERTJE, o. nonna ketjil.
 —, insect, somtijds: glazenmaker ge-
 noemd, tjapoeng.
 —, dat het water zoekt, (Libella),
 tjapoeng ajer.
 Het land—, (Hemero), tjapoeng tânah.
 JUFVROUW, vr. ongehuwde, nonna, nonâ.
 —, gehuwde van gemengd ras, nonjâ,
 intji toewan.
 —, gehuwde, doftige vrouw, sett, njo-
 nja, zie MEVROUW.
 —, die de huishouding waarneemt,
 intji.
 JULEN, o. w. gemoeroh.
 JULING, vr. boenjt jang gemoeroh.
 JUUST, b. n. betoel, djustoe, van Justo,
 Port., zie WAAR, WAARACHTIG.
 —, opregt, onbewimpeld, loeroes.
 De —e maat, oekoeran jang betoel.
 Eene —e vergelijking, bandingan jang
 betoel.
 Het is — zoo, makka âdn betoel ha-
 gitoe.
 — ter snede, betoel datangja, betoel
 waqtoenja, doega-doega, Tern.
 Zoo is het —, bayitoe betoel.
 En — zou het door hem gedronken
 worden, makka baharoelah handaq di ni-
 nonnja.
 JUUSTHEID, vr. kabetoelan.
 JUK, o. jok, (van dieren), dânam, igoe, sawat,
 rakittan, Jav.
 In het — spannen, kenâkan dânam.
 —, stok, om goederen over den schou-

der te dragen, kâjoe pikoelan, lambâran,
 kendâran.
 Aan een — dragen, pikol, lambar.
 Een — ossen, sa-goe lemboe.
 Een — buffels, sa-pâsang karbo.
 Het volk onder het — brengen, meng-
 antâja râijat.
 JUKKEN, o. meerv. stutbalken, tiang jang
 toendjang.
 JUKRIEM, m. tâlt dânan.
 JULLJ, m. boelan djoeli, verb.
 JUNJ, m. boelan djoeni, verb.
 JURISDICTIE, vr. (ond. w.) dâ-trah hoekoem,
 Ar., zie REGTSGEBIED.
 JURIST, m. (ond. w.) hakim il haq, orang
 jang faham paadda ilmoe haq.
 JURK, vr. (voor Eur. meisjes), bâdjoe nonna.
 JUSTIFICATIE, vr. (ond. w.) penjoetjan, pem-
 brisihan.
 JUSTIFICEREN, b. w. (ond. w.) halâlkan,
 membenarkan, membrisihkan.
 JUSTITIE, vr. (ond. w.) hoekoem, Ar.
 JUSTITIEEL, b. n. (ond. w.) diwânt, Ar.,
 tjâra hoekoem.
 JUWEL, o. permâta, djawhar, boehart, Perz.
 Allerlei —en, ratna matoe mânikam.
 Met —en omzetten, tâtah dengan permâta.
 De —en der kroon, permâta makôta,
 permâta sri pâda.
 Zeer kleine —en, intan poedi.
 JUWEELEN, b. n. permâta.
 Een —ring, tjintjin permâta.
 JUWELDOOSJE, o. peti intan, tjoeboel per-
 mâta, astâgên.
 JUWELHANDEL, m. perntagâan permâta,
 dagângan intan.
 JUWELIER, m. toekang intan, djawhar, Perz.
 IVOOR, o. gâding.
 Ivoren troon, tachtâ gâding.
 Een ivoren plaatje, præda gâding.
 IVOORDRAALIER, m. toekang lâriq gâding,
 toekang boeboet gâding.
 IVOREN, b. n. gâding.
 — kokosnoten. (levende kokosnoten,
 die de kleur van ivoor hebben), boewah
 njior gâding, boewah kalâpa gâding, L.

K.

K. vr. de letter k, hoerof kâf.
 De zware k of q, qâf.
 KAAI, vr. tjaroetja, tjurroetja, djambâtan,
 dermâga, titi, titian.
 —, dijkje, tarbis ketjil.
 —, steiger, waar men afvaart, veer,
 pangkâlan.
 KAAIGELD, o. roeba-roeba.
 KAAILOOPER, m. koeli.
 KAAIMAN, m. krokodil, boerâja.
 KAAIMEESTER, m. panghoeloe moewâra, ka-
 pâla tjaroetja.

KAAK, vr. —been, râhang.
 Iemand uit de kaken des doods redden,
 m'loepoetkan orang derri paadda bahâja
 mawt.
 —, wang, pipi.
 Blozende kaken, pipi jang berserê.
 Ingevallen kaken, pipi jang koeroes,
 pipi jang lekoq, (tjiekong).
 Kaken, (kieuwen), isang, hisang.
 KAAK, vr. schandpaal, tiang akan perma-
 loekan orang.
 Iemand aan de — zetten, târoh su-

- orang paaddu tiang akan permaloekan.*
Fig. menjelakan orang, menghinaakan orang.
bapermaloekan orang.
- KAARKBEEN**, o. toelung ráhang.
- KAARSLAG**, m. tampar, tampéling.
- KAAL**, b. n. goendoel, soeluh.
— boven op het hoofd, langar, boctoy, bótoq.
Een — hoofd, kapála soelah.
Deze jonge vogels zijn nog —, *ini ánaq boerong mási goendoel*, L.
Een kale boom, *pohon jang tiada ber-dáwon*.
Een — kleet, *kájin loesoh*, (toewah).
—, sober, middelmatig, *pálang, kapálung*.
—, geldeloos, *pótol, miskin*.
—, van alles beroofd, *pompoengan*, L.
Eene kale verontschuldiging of uitvlugt, *oedzr' jang sia-sia*.
Er — afkomen, *koetjiba*.
— door schaving of drukking, *lálás*.
- KAALHEID**, vt. *kagoendoelan*, zie **KAAL**.
- KAALKIN**, m. *orang jang tiada berdjénggoet*.
- KAALKOP**, m. en vt. *orang jang goendoel*.
—, zekere lekkere zeevisch, *ikan kákap*.
- KAAM**, vt. *dedeggan*, L., *lápoe*.
- KAAMACHTIG**, b. n. *berlápoe, berdedeggan*, zie **KAAM**.
- KAAP**, vt. een in zee uitstekend land of voorgebergte, *tandjong, hoeljong tánah*.
Eene — omzeilen, *berlájár berkoeliling tandjong*.
- KAAPSTANDER**, m. *windas, dawr*, Ar., *poetáran*.
- KAAR**, vt. vischkaar, *koeroengan ikan, teng-kog, bangloq*.
- KAARDE**, vt. *oenaq*.
- KAARDEN**, b. w. *menjisir, mengqároq*.
- KAARBENDISTEL**, vt. *oenaq akan menjisir boeloe*.
- KAARDER**, m. *orang jang menjisir boeloe*.
- KAARS**, vt. *dian, qandil*, Ar., *lilin*, L., (eig. was).
Eene — in eene lantaren doen, *boeboh dian di dálam tangloeny, Isk. 32, tároh lilin di dálam lantéra*, L.
Eene — opsteken, *pásang dian, pásangy lilin*, L.
Eene — snuiten, *goenting dian, goenting lilin*.
Eene vet—, *dian gemoq, lilin gemoq*, L.
Eene was—, *dian lilin, lilin betoel*, L.
Zijne — brandt in de pijp, *makka ia hampir máti, dia ampír manpoes*, L.
Eene — uitdoen, *pádamkan dian, boenoh lilin*, L.
- KAARSENMAKER**, m. *toekang lilin, toekang dian, pandei dian*.
- KAARSENMAKERIJ**, vt. *tampat toekang lilin, tempat pandei dian*.
- KAARSLEMMET**, o. *soemboe dian, soemboe lilin*, L.
- KAARSLICHT**, o. *trang dian, trang lilin*, L.
- KAARSONGEL**, m. *lemaq dian, gemoq lilin*, L.
- KAARSPIJT**, vt. zie **KAARSLEMMET**.
- KAARSSNUTTER**, m. *orang jang menggoenting dian, orang jang menggoenting lilin*, L.
—, snuiter, *goenting lilin*, L., *goenting dian*.
- KAARSSNUTSEL**, o. *lítóe, háboe dian*.
- KAARSSTRIJK**, m. *lamprei*.
- KAARSVET**, o. zie **KAARSONGEL**.
- KAARSWINKEL**, m. *kadei orang djoewal dian, toko orang djoewal lilin*, L.
- KAART**, vt. chiesche speilkaart, *kiaw*.
— spelen, *májin kiaw*.
Gewone speel—, *karto*, Eur.
De — geven, *brí kiaw, kassi karto*, L.
De — vergeven, *sálah membrí kiaw, sálah kassi karto*.
—, landkaart, *peta dátat, páta dátat*.
Zee—, *petta láwoet*.
Wereld—, *peta doenja*.
Hemel—, *peta falak, petta falak*.
- KAARTEBLAD**, o. *karto, dáwon karto*.
- KAARTGELD**, o. *oewang karto*.
- KAARTJE**, o. *karto ketjil*.
- KAARTMAKER**, m. speelkaartmaker, *toekangy kiaw, toekang karto, pandei kiaw*, zie **KAART**.
- KAARTPAPIER**, o. *karthas karto*.
- KAARTPASSER**, m. *djangká karto, djangká akan mengoekoer karto*.
- KAARTSPEL**, o. *pemá-inan kiaw, pemá-inan karto*.
- KAARTWINKEL**, m. *toko (kadei) orang djoewal kiaw, (karto, peta, zie KAART.)*
- KAAS**, vt. *kédjoe, pánir, dádih*.
Jonge —, *kédjoe bahároe*.
- KAASBOER**, m. *orang bekin kédjoe*, L., *orang m-mboewat pánir*.
- KAASKOEK**, m. (gedroogde wtongel,) *dádi kring*.
- KAASKOOPER**, m. *orang djoewal kédjoe*.
- KAASLUCHT**, vt. *báwoe kédjoe*.
- KAASMADE**, vt. *oelat kédjoe, oelat pánir*.
- KAASMARKT**, vt. *pásar kédjoe*.
- KAASMES**, o. *pisaw (piso) kédjoe*.
- KAASWEI**, vt. *hui, ajer kédjoe, ajer pánir*.
- KAASWINKEL**, m. *toko orang djoewal kédjoe*.
- KAASWORM**, m. zie **KAASMADE**.
- KAASWRONGEL**, vt. *tjirit dádi*.
- KAATSBAL**, m. gevlochten bal van rotting, van binnen hol, die met den voet geschopt wordt, in het inlandsche kaatsspel, *boewah rága*.
- KAATSEN**, b. w. (met de kaatsbal en wel met den voet.) *sipaq rága, májin sipaq*, zie **KAATSBAL**.
- KAATSING**, vt. *kaatsspel, pemá-inan sipaq rága*.
- KAAUWEN**, b. w. *mánah, koenjá*.
Vleesch —, *mámah dáging*.
- KAAUWER**, m. *orang jang mánah*.
- KAAUWSEL**, o. *barang jang soedah di mánah*, (koenjá).

— van betel, *sepah*.
KAAUWTJE, o. tabak, *soesoer*.
 — van betel, *sepah*.
KABAAL, (ond. w.) *karapátan órang djáhat, pákatnja órang djáhat*.
KABBELEN, o. w. *riaq, beroembaq*.
 Weg —, *mákan*.
 Die grond wordt door de golven weggekabbeld, *itoe tánuh di mákan oembaq*.
KABEL, m. ankertouw, *tált sáwh, tált djangkar*.
 Den — vieren, *hoeloerkan tált sáwh, hoeloerkan tált djungkar, L.*
 Den — insteken, *pásang tált sáwh*.
 Den — kleeden, *bábukan tált sáwh, bebaskan tált djungkar, L.*
 Bij den — staan, *djáya tált sáwh*.
 Den — opschieten, *lingkar tált sáwh, lingkar tált djungkar, L.*
 Een —, die onklaar is, *tált sáwh jang terpoetar, tált djungkar jang tepoetar, L.*
KABELGAREN, o. *benang tált sáwh, benang tált djungkar*.
 Uitgeplozen —, (werk,) *mádjoem*.
KABELJAAUW, m. *íkan kájoe*.
KABELKLEED, o. *kájin toetop tált sáwh*.
KABELKOT, o. *tampat tált sáwh*.
KABELSLENGTE, vt. *pandjangnja tált sáwh*.
KABELTOW, o. *tált sáwh, tált djungkar, L.*
KABINET, o. (ond. w.) *almári, lamári, L.*
 —, afgezonderd vertrek, *chalwat, Ar., bálei larangan*.
KABINETWERK, o. *pekardjään toekang lamári, L., pekardjään pandei almári*.
KABINETWERKER, m. *toekang lamári, L., pandei almári*.
KABOUTER, m. *kaboutermannnetje, órang káté*.
KABRETLEER, o. *koelit ánaq kambing*.
 —en handschoenen, *sárong tángan derri koelit ánaq kambing*.
KADE, vt. zie **KAL**.
KADRAAI, vt. *tambangan, práhoe tam bangan*.
KADRAAIJEN, o. w. *djoewal makánan di kapal-kapal, berpráhoe tambangan serto djoewal makánan*.
KADRAAIJER, m. *djoeroe tambangan*.
KAF, o. *sekan, hampa pádi, roeman*.
 Dat is — gedorscht, *itoe áda pekar djään sia-sia, itoe áda pekar djään tjoe-mah-tjoemah*.
KAGCHEL, vt. *tanoer, dápor bessí*.
KAGCHELDEUR, vt. *pntoe tanoer*.
KAJAPOET-OLIE, vt. liever: *kajoe-poetih-olie, minjaq kájoe poetih*.
KAJUIT, vt. *boeranda, biliq náchóda, kórong*.
KAJUITJONGEN, vt. *boedjang jang djága boeranda, boedaq jang djája biliq náchóda*.
KAKAUBOOM, m. *póhon tjoklat*.
KAKAUBOON, vt. *boewah tjoklat*.

KAKEBEEN, o. *toelang ráhang, ráhang, toelang wang*.
KAKELAAR, m. *moeloet ganggoe, moeloet rampoes, djó-eeh, L.*
KAKELBONT, b. n. *berselang-selang, ber-blang-blang*.
KAKELLEN, o. w. *koetiq, kákaq, kataq*.
 Die kip kakelt en wil zeker een ei leggen, *itoe ájan berkoetiq pusti máw bertelór, L.*
 —, snappen, *balitar, l-tar, tjaloeté*.
KAKEN, b. w. *boewang isang ikan*.
KAKKEN, b. w. zie **GEVOEG**.
KAKKERLAK, m. *lipas, soemndal, Soend., ketjowaq*.
KAKKETOE, vt. *boerong káka-toewah*.
 Groeue —, *toya*.
KALANDER, vt. *glans, tjahája, tjája, L.*
 —, werktuig, *bátœ goeros*.
 —, worpje, *korenworpje, boeboeq*.
 Er zijn —s in die rijst, *bras itoe di mákan boeboeq*.
KALANDEREN, b. w. *goeros*.
KALANDERSTEEN, m. *bátœ goeros*.
KALANDIZIE, vt. *lákœ*.
 De — van den heer N. hebben, *djádi langgánan toewan ano*.
KALANT, m. en vt. *órang jang sring-sring membi paadda langgánan, L.*
KALCEDONIESTEEN, m. *balghami*.
KALEBAS, vt. *kauwoerd, láboe, láboe-fring-gi, pringgi*.
 Wilde —, *gambas*.
 — om zeker konfijt, *tangkwe genoemd, te maken, láboe bliogoe*.
KALEFAATHAMER, m. *pemoekol mádjoem*.
KALEFATEREN, b. w. *pakkal, pákal, sambt*.
 Een vaartuig —, *memakkal práhoe*.
 —, fig. *schikken, regelen, békin betoel, L., atorkan*.
KALEFATERING, vt. *pemakkálan*.
KALENDER, m. *roez námah, Perz., zie ALMANAK*.
KALF, o. van eene koe, *ánaq sápt, ánaq sampf, L.*
 — van eenen buffel, *ánaq karbo*.
 —, bovendrempel eener deur, *ambang di atas*.
 —, van eene pers, *ambang tempat tjitjaq, tjoepeo, tjoespa*.
KALFKOE, vt. *sápi jang boenting*.
KALFSBORST, vt. *dáda ánaq sápi*.
KALFSBOUT, m. zie **KALFSCHENKEL**.
KALFSHUID, vt. *koelit ánaq sápi*.
KALFSKOP, m. *kapála ánaq sápi*.
KALFSNAT, o. *kaldoe dáging ánaq sápi*.
KALFSCHINKEL, m. *páha ánaq sápi*.
KALFSVLEESCH, o. *dáging ánaq sápi*.
KALFSVOET, m. (gewas,) *táka, takka*.
KALFSZWEZERIK, vt. *tangkar ánaq sápi*.
KALIBER, o. (ond. w.) *qadar, Ar., besaar, besaurnja*.
 Het — van dat geschut, *qadarnja mariam itoe*.

Het — van dat schip, *besaarnja kapal itoe*.
KALIF, m. *chalifat*, Ar.
KALIFAAT, o. *chilāfat*, Ar.
KALIS, m. *intji jang pōtol sakāli*, L.
KALK, m. *kāpor*, *kāpoer*.
 Met eene veeg wat — nemen, (voor den betel,) *tjoelik*.
 Ongebluschte —, *kāpor hīdop*.
 Gebluschte —, *kāpor māti*.
 — branden, *toenoe kāpor*, *bākar kāpor*.
Pleister—, *kāpor hāloes*, *plēster*. verb.
KALKACHTIG, b. n. *sabagei kāpor*, *saroepa kāpoer*.
KALKBAK, m. (*bākas*) *tanpat kāpor*.
KALKBLAD, o. *dāwon kāpor*.
KALKBRANDER, m. *djeroe pekapoeran*.
KALKBRANDERIJ, v. *pekapoeran*, *tampat toenoe kāpor*, *tanoer kāpor*.
KALKDOOSJE, o. in de beteldoos, *kapoeran*.
 —, van den bast eener langs den grond groeiende vrucht, *pājal*.
KALKEN, b. w. *tāroh kāpor*, *kapoeri*, *kapoerin*, L., *lābor dengan kāpor*.
KALKOEN, m. *ājam wolanda*.
KALKOVEN, m. zie **KALKBRANDERIJ**.
KALKPOT, m. *tampat kāpor*.
KALKWATER, o. *ajer kāpor*.
KALLEN, b. w. *litar*, *belitar*, *tjoera*.
KALLER, m. *moeloet ganggoe*.
KALM, b. n. *tenang*, *tedoh*, *diam*, *senang*.
 —, stilstaand water, *ajer tenang*.
 Eene — e zee, *lāvoet tedoh*.
 Een — gemoed, *hāti jang senang*, *galboe jang sentawsa*.
KALMTE, vr. *katedōhan*, *kasenāngan*, *kasentawsān*.
KALMUS, m. *daringoe*, *wadj*, eig. *wadjij*.
 Eene soort van —, *kontjor*, *tjekor*, *langkoewas*.
KALMUSWORTEL, m. *akar daringoe*.
KALOT, vr. *karpoes ketjil*, *kāloh*, *koelah*, Perz.
KALVEN, o. w. *berānaq*.
 De koe heeft nog niet gekalfd, *makka sāpi itoe belom berānaq*.
KALVERACHTIG, b. n. *soeka bertjoemboe*.
KAM, m. van eenen vogel, *djamboel*, *bāloeng*, *djanggél*, *djanggir*, *rangka*, L.
 Van eenen — voorzien zijn, *hebāloeng*.
 —, haarkam, *sisir*, *sisir ramboet*.
 Een naauwe —, *sisir hāloes*.
 — van een rad, *gigi djantrā*, *gigi rōda*.
KAMDOUBLET, m. zeegewas, *bia gāroe*, (chama), *bia matsjādo*, (pinna).
KAMEEL, m. *onta*, *oenta*, *djamal* & *djaml*, Ar.
 Zoo lang Mohamed Thāhir leefde, zond de vizier Alam hem jaarlijks acht kameelen met schatten en spijzen beladen, *makka adālah paada tiap-tiap tāhon Wazīr il Alam menjeroek doewalāpan ēkor onta memowat harta dan mākan-makānan kapada Mohhammed Thāhir salāgi āda ōemornja*. Sult. Ibr. 96.

KAMEELDRIJVER, m. *gombāla onta*.
KAMEELIN, vr. *onta betina*, *onta parampoe-wan*, L.
KAMEELPARDEL, m. *zoerāfat*, *zarrāfat*, *zarāfat*, Ar.
KAMEELSRUG, m. *bult*, *poenog*.
KAMEELVISCH, m. *ikun onta*.
KAMELEON, o. *boenglon*, L., *kroening*, *tanggarlāsan*, *minjap*, *garguhāsa*.
KAMELOT, o. *tsoef*, Ar., *kājin boeloe onta*, *kājin boeloe kambing*.
KAMENIER, vr. *dājang* & *darādjang*, *Hoft*, *boedaq*, (mossa) *jang djāga njōnja*.
KAMER, vr. *bitiq*, *kāmar*, L., verb.
 Slaap—, *periddōran*, *pangkēn*, L., *tampat peradoewan*, *Hoft*.
 Voor—, *kāmar moeka*, L.
 Achter—, *kāmar blākung*.
 — van koophandel, *madjlis ōrang berntāga*.
 — der bedienden, *perboedjāngan*.
KAMERA, m. en vr. *teman*, *tumnan*, L., *hindei*.
KAMERBWAABDER, m. *penonggoe biliq*, (*kāmar*, L.).
KAMERDEUR, vr. *pintoe biliq*, *pintoe kāmar*, L.
KAMERDIENAAR, m. *ōrang djāga kāmar*, *koenāngan*.
KAMEREN, b. w. *pingit di dālam biliq*.
KAMERHEER, m. *mantri dālam*.
KAMERHUUR, vr. *oewang sēwa kāmar*, L.
KAMERJUFFER, vr. *dājang*, *dāradang*, *biti perwāra*.
KAMERMEISJE, o. (dat onder eene *dājang* staat), *mandāra*.
KAMERSTUK, o. *kanon*, *tjoetjoerong*.
KAMERTJE, o. *bitiq ketjil*, *kāmar ketjil*.
KAMFER, vr. *kāpoer*, *kāpoer bāroes*, *kāpoer*.
 Japansche —, *kāpoer tohōri*, *kāpoer djapon*.
KAMFERBOOM, m. *pōhon kāpoer*.
KAMFERGRUIS, o. (Japansch) *tjoedan*.
KAMFERLUCHT, vr. *bāwoe kāpoer*.
KAMFEROLIE, vr. *minjap kāpoer*.
KAMFERPOEDER, o. *kāpoer loemat*.
KAMFERZUUR, o. *asam kāpoer*.
KAMIG, b. n. *berlāpoe*, *berdedeggan*, L.
KAMILLE, vr. roomsche —, *boenga saroeni*, *bāboenadj*, Ar., *bāboenah*, Perz.
KAMIZOOL, o. *bādjoe pēndēq*, *kamsōl*, verb.
KAMMEN, b. w. *sisir*, *menjisir*, *basisir*, L.
 Het haar —, *menjisir ramboet*.
KAMMENMAKER, m. *toekang sisir*, *paedci sisir*.
KAMMER, m. *ōrang jang menjisir*.
KAMP, m. stuk land, *bendang*, *lādang*, *tānah*.
 Een — bewaken, *mengoenggoe lādang*.
 —, o. worsteling, *perlombāan*, *goemol*.
 —, gevecht, *prang*.
 —, legerplaats, *tampat bala-tantarā*.
KAMP, bijw. gelijk in het spel, *sāré*, *poeleh*.
 — op spelen, *bermājin sāré*, (portek), *surti*.

Isis — op geven, *mengákoe kálah*.
KAMPANJE, vt. *pondog di atus kapal, boeranda di atus kapal*.
 —, veldtocht, *perdjalanán prang, perang-kátan tantará*.
KAMPAMENT, o. *tampat cheimah bala-tantará*.
KAMPEN, o. w. *berprang*.
 Om strijd —, *barjot, L*.
 —, plukharen, *berkaláhi*.
 —, wedijveren, *lomba, berlomba*.
 —, worstelen, *bergoemol*.
KAMPER, m. *pahloewán, palawán, Perz., pahaláwan, verb.*
KAMPEREN, o. w. *bercheimah*.
KAMPERFOELIE, vt. *kisehroh, Soend.*
KAMPERNOELIE, vt. *tjeháwan*.
KAMPGEVECHT, o. *tweegevecht (houden), berkaláhi, bertikam*.
KAMPHAAN, m. *ájam sábang*.
KAMPING, vt. zie **KAMP**, 2de bet.
KAMPPOP, bijw. *sáré, sama sáré, zie KAMP, bijw.*
KAMPPLAATS, vt. *slagveld, médán paprángan*.
 —, perk, *belápan*.
KAMPVECHTER, m. *órang prang*.
 —, worstelaar, *órang bergoemol*.
KAMRAD, o. in een werktuig, *djantrá bergigi, róda jang bergigi*.
KAMUIS, b. n. *hidong kápêq*.
KAMVORMIG, b. n. *sarocpa sisir*.
KAN, vt. *kan, Ned., bálang, írong*.
 —, kruik, *gindi, zie KRUIK*.
KANAAL, o. waterleiding, *seloeran ajer*.
 —, goot, buis, *pantjoeran, gót, verb.*
 —, grecht, vaart, *párit, saloekam, selokkan, L.*
 —, zeeëngte, straat, *salat, selat*.
 Het — tusschen Engeland en Frankrijk, *salat inggris*.
 Gegraven — bij de tinmijnen op Bangka, ter afleiding van het water, dat de tinerts zuivert, *bandar*.
 —, hulp, *pertoelógan*.
KANALJE, vt. *risaw, risoe, geibána, bangsat, L.*
 —, het gemeene volk, *órang hina-dina, órang boesoeg, L.*
KANAPE, vt. (ond. w.) *keta, ketta, petarána, poetarána, bangkoe besar, L.*
KANARIEBOOM, m. *pohon kanári*.
KANARIEZAAD, o. (soort van —), *sakoe-f.*
KANASTER, m. *krandjang*.
 Tien — s suiker, *sapoeloh krandjang goela, zie KNASSER*.
KANDEEL, vt. *soewátóe minoeman derrí anggor asam dan telór sarta kájoe mánis dan goela, sjarbat, Ar.*
KANDELAAR, m. *káki dian, tampat lilin, L., bukkákén, L., tjogtjaai, Chin.*
KANDIJ, vt. *goela bátoe, qand, Perz.*
KANEEL, o. *kájoe mánis, korondoe, Sing., karwa & karwá, Maleb., kiámis, Soend.*

Chinesche —, *kájoe mánis tjina, dár tsin, Perz., tjagwot, Chin.*
 Wilde —, *koelit tidja*.
 —, (cinnamomum aromaticum), *kájoe mánis tjina*.
 Juvaansche —, *síntoq landjang*.
KANEELBOOM, m. *pohon kájoe mánis*.
KANEELKLEUR, vt. *warna kájoe mánis*.
KANEELOLIE, vt. *minjaq kájoe mánis*.
KANEELWATER, o. *ajer kájoe mánis*.
KANEFAS, o. *kájin ajer, kájin kásar*.
KANKER, m. *poeroe hájaull, sákit tjerna, siráth, Ar., sirathán, Ar., rastoeng*.
KANKEREN, o. w. *mákan kadálam*.
KANKERGEZWEL, o. *tjarána, bangkaq poeroe hájaul*.
KANNEKRUID, o. *dáwon gindi*.
KANO, vt. (uit eenen uitgehouden boom), *matoe*.
 —, smalle praauw, *djongkong*.
KANON, o. *maríam, bedil*.
 Langwerpig, smul, metalen —, *lélah, lilah*.
 Een klein $\frac{1}{2}$ ponds —, *rantáka*.
 Grof —, *geschut, satjoerang*.
 —, gebedenboek, *kitáb tseláwat (tseláta, Ar.)*.
 —, regel, *qánon, Ar.*
KANONIK, b. n. *qánoent*.
KANONLETTER, vt. *hoerof qánon*.
KANONNIER, m. *djoeroe maríam*.
KANONREEP, m. *tált maríam*.
KANONSCHOT, o. *boenji maríam*.
KANONSKOGEL, m. *pelór (peloeroe) maríam*.
KANONVUUR, o. *ápt maríam*.
KANS, vt. *ondé, ondei, páreh, oentoeng, mattoe*.
 De — is verkeken, *oentoeng loepoet*.
 Er is — toe, *ítóe dápat, ítoe bólah*.
 Geene — zien om hem te doodden, *títáda sanggoep memboenoh díta*.
 Die — is voor hem verkeken, *ítóe soedah loetjoet padánja*.
 Hij weet de — waar te nemen, *makka íta táhóe mentjahárt oentoeng*.
 Eene — wagen, *tjóbá-f oentoeng*.
 Gelijke — in het spel of bij het hanengevecht, *baloeuf*.
KANSEL, m. *mimbar, Ar., pulpito, Port.*
KANSELARIJ, vt. *biliq soerat rádjá*.
 —, griffie, *biliq soerat pamarintáhan, (hoekoem)*.
KANSELIER, m. *kátib, Ar.*
KANSELREDE, vt. *chothbat, Ar.*
KANSELREDENAAR, m. *chathib, Ar.*
KANSELSTIJL, m. *karángan tjára chothbat*.
KANT, m. *pinggir, tept, síhaq, Ar., djihat, Ar., sablah*.
 Aan den — van den weg, *di pinggir djálan*.
 De opstaande — of dijk van eene rivier of vijver, *tebing, tábing*.
 De — cener rivier, *tept soengei, pinggir káli*.

— noch wal raken, *sâlah sakâli*.
Aan — leggen, *târoh di sablah, simpun*.
Van welken —? *derri sablah mâna!*
Aan den — van het gebergte, *di sablah goenong*.
Van alle — en, *derri paadda segalla fihag*.
Dat werk moet aan —, *iloe pekdjâän mistf häbis*.
Van — maken, *boenoh, memboenoh*.
Zich van — maken, *boenoh diri*.
Langs den — gitan, *meuanggir*.
Aan eenen — smijten, opruimen, *roemit*.
KANT, vr. naaldwerk, *rendâ*, Port.
KANT, b. n. *bâjig persaginja*.
Een steen, die — is, *bâtoe jang bâjig persaginja*, (*persaginja*, L.).
Alles is — en klaar, *samoewâ soedah sadia dengan andamnya*, (*pâtoetnja*).
KANTBOORDSEL, o. *pinggir rendâ, birih rendâ*.
KANTDOOS, vr. *tampat rendâ*.
KANTEEL, m. *tongkop, riuqkit*.
KANTELEN, b. en o. w. *goelony*.
 —, (van eenen dobbelsteen), *géjo*.
KANTEN, b. w. met kanten of zijden maken, hakken, houwten, *memâhat persâgi, memâhat dengan andamnya*.
Eenen steen —, *memâhat bâtoe dengan ampat persâgi*.
 —, fig. zich verzetten, *lâwan, melâwan*.
KANTEN, b. n. *rendâ*.
Een — kleed, *pekâjin rendâ*.
KANTIG, b. n. met zijden, *persâgi, pesâgi*.
Vier —, *ampat persâgi*.
Drie —, *tiga persâgi*.
KANTON, o. *dâirah*, Ar., eig. omtrek, grondgebied.
KANTOOR, o. *kantor*, verb., *biliq penjoerat*.
Klerk op een —, *djoeroe toelis kantor*.
 — van negotie, *kantor perniagâän*.
 —, factorie, *kapétoran, lôdji*, verb. van loge.
KANTOORBEDIENDE, m. *djoeroe toelis kantor*.
KANTOORBEHOEFTE, vr. meerv. *segalla prâbot djeroe toelis*.
KANTOORKNECHT, m. *oepas kantor*.
KANTOORSCHRIJVER, m. *djoeroe toelis kantor*.
KANTOORWERK, o. *pekdjâän di kantor*.
KANTSTEEN, m. *bâtoe pendjoeroe*.
KANTTEKENING, vr. *hâsjj-jat*, Ar.
 — en maken, *memboewat hâsjj-jat, meng-hâsjj-jutkan*.
KANTWERK, o. *pekdjâän rendâ*.
KANTWERKER, m. *toekang rendâ, pandei rendâ*.
KANTZUIL, vr. *tiang jang bapersâgi*.
KAOS, m. zie **CHAOS**.
KAP, vr. van een huis, *boeboengan*.
 —, van eenen wagen, *kap karétta*, L.,
 —, die zij dragen, welke een bedevaart naar Mekka gedaan hebben, *ka-toepong*.

—, hoofdsluizer, *tatampan*.
KAPEL, vr. kerkje, *lan-gar*, Perz., het be-teekent ook: eene godsdienstige leerschool.
 —, vlinder, *koepoe-koepoe, râma-râma*.
goepa-goepa.
KAPELMEESTER, m. *djoeroe boenji-boenjiän*.
kapâla moesikan, L.
KAPEN, b. w. *tjoeri, mentjoeri, reboet*.
 —, ontfutselen (dat men het ziet.)
râvot.
 Op zee —, *rampoq, membâdjaq, meng-âjoeh*.
 In het voorbijgaan —, *sûmbol*.
KAPER, vr. *kap*, L., *tatampan*.
KAPER, m. *prâhoe rampoq, prâhoe bâdjaq*.
 —, zeevrot, *orang perampoq, bâdjaq*.
orang mengâjoeh.
KAPERKAPITEIN, m. *kapâla bâdjaq, kapitan prâhoe rampoq*.
KAPERSGASTEN, m. meerv. *awaq prâhoe bâdjaq*, L., *awaq prâhoe rampoq*.
KAPITAAL, o. (ond. w.) *môdal, pôko, pôkoq, pôhon*.
 — en interest, *môdal dengan boengânja*.
Een man van —, *orang hartâwan, orang kâja*.
KAPITAAL, b. n. uitmuntend, *oetama, pâling bâjig, besaar*.
Eene kapitale straf, *hoekoem besaar*.
Een — mensch, *orang jung oetama*.
Eene kapitale fout, *sâlah besaar*.
KAPITALIST, m. *orang hartâwan, orang kâja*.
KAPITEEL, o. *gegandja, tjoepoe tiang, pâ-tâka*.
KAPITEIN, m. *kapitan*, verb., *panglima*.
 — op een schip, *kapitan kapal, né-chôda, djoerâgan*.
 —, zeevoegd, *laqsamâna*.
KAPITEIN-GENERAAL, m. *kapitan djéndral*.
KAPITEIN-LUITENANT, m. *kupitan lütenan*.
KAPITEINPLAATS, vr. *daradjat kapitan*.
KAPITTEL, o. *bahâgi, bâb*, Ar., *jutsal*, Ar.
 — (eener orde,) *madjlis*.
KAPITTELEN, b. w. **BERISPEN**.
KAPMES, o. *piso tjintjang, kâpaq, kampaq, wâdong*, Jav., zie **HAKMES**.
KAPOEN, o. en m. *hâjam kabiri, hâjam kâsim*.
KAPOENEN, b. w. *kambirikan, mengâsim, kabiri-in*, L.
KAPOT, b. n. aan stukken, versleten, *pitjuk, roesag*.
 — slaan, *pitjukkan, kardja roesag*.
De waschman slaat al mijn linnen —, *toekang minâtoe kardja roesag kita poenja bârang kâjin samoewâ*.
 — maken, *boenoh, memboenoh*.
 —, verlegen maken, *membrî dahsat, kardja bingong*.
KAPPEN, b. w. het haar, *menjisir rambut, mengliâst rambut*.
 —, hakken, *tâhas, tebbas, tâbang, teb-bang, pâr, pôtung*.
Kreupelhout —, *menabbas baloekar*.

Hout —, om het uit het bosch te kunnen vervoeren, *râmoë, merâmoë*.
 De mast —, *tebbang tiang kapal*, zie verder HAKKEN.
 KAPPER, m. *toekang menghiâst ramboet, toekang ramboet*.
 Hout—, *orang jang merâmoë kâjoë*.
 KAPPING, vr. van het haar, *penghiâsan ramboet*, zie HAKKEN en HAKKING.
 KAPRAAF, vr. *kâsaw*.
 KAPSEL, o. *perhiâsan ramboet*.
 KAPSTER, vr. *toekang kondé*.
 KAPSTOK, m. *sampiran*.
 KAPWAGEN, m. *karétta kap, L.*
 KAR, vr. buffelkar, *pedâti*.
 Europeesche —, *kâhar*, verb.
 Oorlogs—, *râta*.
 KARAAT, o. *metoe, matoe*, waarvan 10 = 24 Ned. karaten.
 KARABLJN, vr. *karrebin*, verb.
 KARAF, vr. (ond. w.) *koestan, kalâlang*, Ach.
 KARAKOR, m. (ond. w.) soort van galei, *kôra-kôra*.
 KARAKTER, o. letter, *floerof*.
 —, cijfer, *angka*.
 —, inborst, *parângi, pakarti, dâsar, himmat, Ar., hâti*.
 Vast van —, *tâbah hatinya*.
 —, uiterlijk aanzien, *daradjat, pangkat jang kabilângan*.
 Een man zonder —, *orang doerdjâna*.
 Een verheven —, *himmât jang tinagi*.
 KARAKTERSCHETS, vr. *soerat parângi orang*.
 KARAKTERTREK, m. *tanda parângi*.
 KARAVAN, vr. *karwân, Perz., qâfilat, Ar., kâfilah*.
 KARAVANSERA, vr. *manzil, Ar., chân, Perz., fondog, Ar., pondog, L., pesanggrâhan*.
 KARBATS, vr. *petjoet, Soend.*
 KARBEEL, m. steun van de dakbalken, *sókong-sókong*.
 KARBONADE, vr. (ond. w.) *karmenâti*, verb.
 KARBONKEL, m. *komâla*.
 — eener groote slang, *komâla nâga besaar*.
 KARBONKELSLANG, vr. *oelar petôla*.
 KARDAMOM, vr. *kapoelâga, poewâr*.
 KARDINAALSHOED, m. (zekere plant,) *kikâtjang*.
 KARDOES, vr. *bandôla, Port., bandâla, tam-pang, kardoes, Ned.*
 KARDOESDRAGER, m. *boedag bandâla*.
 KARDOESKIST, vr. *peti bandâla*.
 KARDOESNAALD, vr. *djâroem bandâla*.
 KARDOESPAPIER, o. *garthus bandâla*.
 KARET, o. *toetroeogoe, taterocga*, verb. van *tartaruga*, Port., *kârat, kârap*.
 KARETBOOM, m. *pôhon kârèt*.
 KARIG, b. n. zie GIERIG.
 KARIGHEID, vr. *kikiran, pri kikir, papa-karna*, Sansk.
 KARKANT, m. *doekoh*.
 KARKAS, vr. *kâwat tambûga di bâbat benang*.
 KARMEZIEN, o. *qirmiz, Perz., qirmizi, Ar.*

KARMIJN, o. *mêrah pâdam*.
 KARN, vr. zie KERN.
 KARNOFFELEN, b. w. *poekol rôtan*.
 KARONJE, vr. *lonté, L., bangsat, L.*
 KAROOT, vr. *biet, Ned.*
 KAROS, vr. *karétta koets, verb.*
 KARPER, m. *ikan tambâra (tambra,) ikan sendâran, eig. eene soort van —*.
 KARPET, o. *qathifat, el-qathijat, Ar., per-madânî*.
 KARPOETS, vr. *karpoes, Ned.*
 KARRE, vr. zie KAR.
 KARREKNECHT, m. *djoeroe pedâti, djoeroe kâhar*.
 KARREPAARD, o. *koeda kâhar*.
 KARRETJE, o. *pedâti ketjil, kâhar ketjil*.
 KARREVRACHT, vr. *moewâtan pedâti*.
 KARREWEI, vr. zie KARWEI.
 KARTEL, m. *koemé, sirâtan*.
 KARTELEN, b. en o. w. *berkoemekan, kartel, Ned.*
 KARTELEG, b. n. *berkoemé*.
 KARTETSKOGEL, m. *pelôr jang di isi segalla roepa besaf, peloeroe jang meletos*.
 KARTOUW, vr. *mariam besaar*.
 KARWATS, vr. zie KARBATS.
 KARWEI, vr. moeijelijk werk, *kardja jang soesah, pekardjâun jang besaar*.
 KAS, vr. *kast, almâri, lamâri, L., saram-bon*.
 —, van een juweel, *kondam, karângan*.
 — van de kiezen, *râhang*.
 —, geldkas, *peti oewang, chazinah, Ar., kas, Ned.*
 De — houden, *pégang kas, djâga chazinah*.
 KASBOEK, o. buitenste boek van een riem papier, *kóras jang di atas, kóras jang di bawah sa-kôti garthas*.
 KASHOUDER, m. *kassier, Ned., jang pégang kas, châzin, Ar., djoeroe chazinah, bendahâra*.
 KASJE, o. *almâri ketjil*.
 KASPAPIER, o. *garthas kas, garthas boe-soeq*.
 KASREKENING, vr. *soerat bandingan kas*.
 KASSEN, b. w. *târoh di almâri, (lamâri)*.
 KASSIE, vr. (cassia fistula,) *tangoeli*.
 KASSIEBOOM, m. *pôhon tangoeli*.
 KASSIER, m. *kassier, Ned., zie KASHOUDER*.
 KASSIERSBOEK, o. *boekoe kassier, Ned., soerat djoemlah châzin, Ar.*
 KASSIERSKANTOOR, o. *kantor kassier, Ned.*
 KASSIERSREKENING, vr. *soerat bandingan kas*.
 KAST, vr. *kaste, volksstam, bangsa, pandji*.
 KASTANJE, vr. *saninten, Soend., boewah qasthal, Ar.*
 Eene soort van —, *djéngkol, djingkol, Jav.*
 Wilde of berg —, *toenggeurret, Soend.*
 Vrucht op de — gelijkende, behoorende tot de *triccocae, tâpoe*.
 KASTANJEBOOM, m. *pôhon qasthal*.

KASTANJEBRUIN, b. n. *pérang*.
KASTANJEROOS, vr. (masua,) *beloeta tjampaka*.
KASTEEL, o. *kóta, fítsâr*, Ar.
 —, inlandsche schans, van eene vierkante gedaante met paden, eene poort, valdeur en eene bovenverdieping, *koeboe*.
 —, *burgt, bordj*, Ar.
 — in het schaakspel, *ter, tir*.
KASTELEIN, m. *penonggoe kóta, panghoeloe kóta, bendahárt*.
 —, *cipier, sipir*, verb., *djoeroe pasoenjan*.
 —, herbergier, *toewan roemah mákan, djoeroe pesanggrahan, panghoeloe manzil*.
KASTIJDEN, b. w. *sjiksa, menjiksa, adjar, kassí adjar*, L., *tádzibkan, tázirkan, duraha*, Ar., *darrah*, verb.
KASTIJDING, vr. *sjiksa, tádzib*, Ar., *ta'idil*.
 Ar., *bálor, tázir*, Ar.
KASTROL, vr. *penggórèngan, koewált, kastrol*, Ned.
KASUIFEL, vr. *sabei, sabidj*, Ar.
KAT, vr. *koetjing, koetjing betina, koetjing parampoeuan*, L.
 Eene bosch —, *koetjing hoetan*.
 Eene wilde —, *koetjing djálang*.
KATAAL, m. *kipriang*.
KATECHIZANT, m. en vr. (ond. w.) *mámoem*, Ar., *ánaq beládjar agama*.
KATER, m. *koetjing djantan, koetjing láki-láki*, L.
KATERN, vr. *kóras*.
 Tien — en postpapier, *sapoeloh kóras qarthas pos*.
KATHALZEN, o. w. *kardja sia-sia, kardju per tjemah*, L.
KATHETER, vr. *tentijzer, bessí doega-doega, bessí lóga*, L., *tjongkil*.
KATHOLIEK, b. n. *oemoem*, Ar., *sadjutt, papisjtah*, Perz.
KATJE, o. *ánaq koetjing*.
KATHVIG, b. n. *berjeláka, pápa, hina*.
KATOEN, o. *boomwol, kápas, goethn*, Ar., *goethoen*, Ar.
 Grove —soort, (stof), *mastoelk*.
 —, *garen, benang kápas*.
 —, dat gezuiverd is, *kápas jang di boesor*.
 —, de stof, *katoenen stof, kájin kápas*.
 Fijn, blaauw —, *moeri*.
 Tien balen —, *kápas sapoeloh bandellá*.
 Eene soort van gestreep —, *lédjá*.
KATOENBOOM, m. *póhon kápas*.
KATOENDRAAD, m. *benang kápas*.
KATOENDRUKKER, m. *toekang tjitaq kájin kápas*.
KATOENDRUKKERIJ, vr. *tampat tjitaq kájin kápas*.
KATOENEN, b. n. *kápas*.
 — *lijnwaad, kájin benang kápas*.
KATONFLUWHEEL, o. *beloedroe di tjampor kápas*.

KATOENWINKEL, m. *kadei orang djoewal kájin-kájin, toko toekang kájin*.
KATOOG, o. *opaal, bidoeri, oepala*, Sansk.
 Het roode —, *bidoeri sepah*.
 Het witte —, *bidoeri boelan*.
 Het groene —, *bidoeri pandan*.
KATROL, vr. zie **HIJSCHBLOK**.
 —, *windas, dawr*, Ar., *poetáran*.
KATTEDARM, m. *táli proet koetjing*.
KATTEKRUID, o. *babadottan, dáwon háti*.
KATTENGEMAAUW, o. *ngioeng koetjing*.
KATTENKLAAUW, m. *koekoe koetjing*.
KATTENOOG, o. *máta koetjing*.
KATTENOOR, o. *telinga koetjing, koeping koetjing*, L.
KATTENSPRONG, m. *loempatnja koetjing*.
KATTEPIS, vr. *ajer kintjing koetjing*.
KATTEPOOT, m. *káki koetjing*.
KATTESTAART, m. *ékor koetjing*.
 —, *zekere bloem, sengan*.
KATTEVEL, o. *koelit koetjing*.
KATUL, m. *koekokblok, boerong hantoe*.
KATVISCH, m. *belátjan, gágoe*.
KATZWIJM, vr. zie **FLAAUWTE**.
KAUW, vr. *pong*.
KAUWOERDE, vr. *lábœ fringgt, koendoer, pringgt, dobbá*, Ar.
 Platte ronde —, *lábœ wáloe*.
KAVAJJE, vr. *bárang toewah jang roesaq*.
 Dit huis is eene —, *ini roemah soedah toewah lági roesaq*.
KAVALEN, b. en o. w. *membahági dengan boewang pareh*.
KAVELING, vr. *pembahagian dengan ondei*.
 —, *hoopje, stapeltje, tamboenan, bahngian*.
KAVIAAR, m. *terroeboe, troebo, tróboq, telór terroeboe*.
KAZEN, o. w. *djadi bekoe, pitjah*.
 De melk is gekeasd, *ajer soesoe soedah pitjah*.
KAZERNE, vr. (ond. w.) *tangsi*.
KAZERNEREN, b. w. (ond. w.) *membáringkan di tangsi, memondokkan di tangsi, menoempangkan di tangsi*.
KAZERNERING, vr. (ond. w.) *pemondókan di tangsi*.
KAZJLN, o. zie **KOZJLN**.
KAZUARIS, m. *boerong roesa, éna, kazoe-wáris, soewárt*.
KAZUARISBOOM, m. *kájoe samára*.
KEEL, m. zie **KIEL**.
KEEL, vr. *karongkongan, rongkongan, roekongan, rongkong, kongan, kolqom*, Ar.
 —, *hals, léhèr*.
 Met geweld in de — *gieten, tjekoq, tjekoe*.
 De — *afsnijden, póotong léhèr, krat kongan*.
 Pijn in de —, *sákit karongkongan, sákit léhèr*.
 Alles door de — *jagen, memboeroeskan bárang samoewá*.
 Bezetting op de —, *lanbor*.

In de — blijven steken, *bangkalan, kumbangkalan, simpat*. L.

Het beentje blijft in de — steken, *toelang kasimpat*.

Eene heldere —, *soewara jang nyaring*.

Eene groote — opzetten, *berteréaq kras*.

KEELADER, vr. *oerat léhër*.

KEELDROES, m. paardenziekte, *ingoes, pilaq*.

KEELGAT, o. *karongkonggan*, zie KEEL.

KEELGELUID, o. *boengi karongkonggan*.

KEELGEZWEL, o. *bangkaq karongkonggan, sákit bára di karongkonggan, (léhër)*.

KEELKLIEREN, vr. meerv. *poeroe baqá di léhër*.

KEELKNOBBEL, m. *boengkoel léhër*.

KEELKRUID, o. *ibota djapon, Jap*.

KEELLETER, vr. *hoerof léhër*.

KEELONTSTEKING, vr. *goewama, sákit bára di léhër*,

KEELPIJN, vr. *sákit léhër*.

KEELZIEKTE, vr. *penjákit léhër*.

KEEN, vr. kloof, *blah, sirátan*.

—, zie KIEM.

KEEP, vr. kerf, *koemé, lobang pandjang, tjelah*.

Kepen rondom in eenen boomstam gehouwen om den boom te beklommen, *tataran*.

KEEPE, o. (van den Glans penis), *ráwit*.

KEER, m. verandering, *per-oebahan*.

Eenen — nemen, *ber-oebah*.

—, maal, *káli, kièn*.

Drie —, *tiga káli, tiga kièn*.

Hij is er twee keeren geweest, *ia soedah dátang doewa káli di sitoë*.

Deze ketting gaat drie keeren om den hals, *makka ranté ini tiga káli poetarnja di léhër, ini ranté tiga káli di lilit léhër*.

—, omwenteling, *perkitáran, per-idáran*.

—, uitkomst, *áaqibat, Ar., kasoedahan*.

In eenen —, *paadda sakáli*.

Te — gaan, *meláwan*; (beletten), *te-gahkan, larang*.

KEERDRUK, m. zie WEERDRUK.

KEEREN, b. en o. w. vegen, schoonmaken, *menjápoë*.

Het huis —, *menjápoë roemah*.

Het onderste hoven —, *báliq blah, báliq báwahnja ka-átas*.

Het aangezigt —, *páliq moeka*.

Ten beste —, *membajíkt*.

—, terugdrifven, *mengoendoerkan, menoelaqkan*.

—, beletten, *tegahkan, menegahkan*.

—, terugkeeren, *báliq*.

Beter ten halve gekeerd, dan geheel gedwaald, *báliq di tengah djálan itoe lebeh bájiq derri paadda menoeroet djálan jang ka-saláhan*.

De wind is gekeerd, *angin soedah ber-ált, angin soedah báliq*.

Naar het genaderijk Gods terugkeeren, *kombáli ka-rafmat Allah tuála*.

Naar huis —, *poelang ka-roemah*.

Regtsom —, *báliq ka-kánán, báliq kasablah kánan*.

En allen keerden weder naar hunne huizen, *makka másing-másing poon poelang ka-roemahnja*.

Keer al veggende de afgevallene bladren om, *báliqlah sápoë-sápoë oleh kámoë segalla dáwon kájoe jang loeroh itoe, S. R. 133*.

KEERING, vr. terugkomst, *poelang*.

KEERKRING, m. *djálan máta-hárt*.

KEERKRINGSVOGEL, m. *sáwei*.

—, scharvogel, *tátan*.

KEERNAGEL, m. *lábang*.

KEERPLAATS, vr. *tampat báliq*.

KEERWEËR, m. *djálan jang tertoeetop paadda hoedjongnja, djálan kandong*.

KEERWEG, m. zie KEERWEËR.

KEERZIJDE, vr. *sablah blákanq, blákanqja*.

KEEST, m. zie KERN.

KEET, vr. *tampat pegaráman, tampat másaq gáram*. (In Indië heeft men geene keeten maar zoutpannen, *pádak*).

KEETEN, b. w. *membrisiuhkan gáram*.

KEFFEN, o. w. *sálaq, menjálaq, gonggong, menggonggong, L., (eig. happen)*.

KEFFER, m. *jang menjálaq, jang menggonggong*.

KEFFING, vr. *penjalákan, gonggong*.

KEG, vr. wig, *bádji*.

De werkmán kloofde dien boom, door er — gen in te slaan, *makka di blah oleh oetas kájoe itoe di boebohnja bádji, K. D.*

KEGEL, m. *pantjang, L.*

De — s opzetten, *pásang pantjang*.

KEGELAAR, m. *orang jang bermájin pantjang*.

KEGELBAAN, vr. *tampat orang májin pantjang*.

KEGELBAL, m. *bóla pantjang*.

KEGELEN, o. w. *májin (bermájin) pantjang*.

KEGELSLEK, vr. *bia tjintjin*.

KEGELSPEL, o. *permajinan pantjang*.

KEGELVORMIG, b. n. *páras*.

KEGGE, vr. zie KEG.

KEI, m. —steen, *dyángat, bátoë káli, L.*

KEILEN, o. en b. w. *limpr*.

KEIZELGRUIS, o. *karstië*.

KEIZER, m. *soesoehoenan, Jav., qaitsar, Ar., (caesar), mahá rádjá*.

De — van Soerokarta, *soesoehoenan negri Soerokarta*.

De — van China, *rádjá negri Tjina*.

KEIZERDOM, o. *solthanat, Ar., pamarintáhan soesoehoenan, pamarintáhan qaitsar, Ar.*

KEIZERIN, vr. *rátóë, permeisoeri*.

KEIZERLIJK, b. n. *solthání, Ar., qaitsari-j, Ar.*

KEIZERRIJK, o. *solthanat, Ar.*

KEIZERSHOEF, o. *karáton, kráton, kadáton, Jav., astána, dálem, Jav.*

KEIZERSKROON, vr. *makóta solthán, tádjoe solthán*.

KEIZERSTIRICH, m. *ikan soesoehoenan*.
KEKEREN, o. w. zie **HAKKELEN**.
KEL, b. n. zie **KIL**.
KELDER, m. *goedang, goedang di dâlam tânah, kandong, tempat dingin akan menâroh makânan*.
 —, spijskamer, *suppên*, L., *tempat târoh makânan*.
KELDERDEUR, vt. *piñtoe goedang*.
KELDEREN, b. w. *târoh di goedang, menggoedangkan*.
KELDERFLESCHE, vt. *plês*, Ned.
KELDERGRAF, o. *koeb' bâteo, karâmat, astâna*.
KELDERMEESTER, m. *djoeroe goedang, djoe-roe koentji*.
KELDERSLUUTEL, m. *ânaq koentji goedang*.
KELDERTJE, o. *hkeur*—, *tempat sôp*. L.
KELDERTRAP, vt. *tangga goedang*.
KELÉN, b. w. *pôtong lêhé, bantê*.
 — met plegtigheden, volgens de godsdienst, *sêmbiléh, sêmbiléh*.
KELING, vt. *pembantân, penjêmbiléh*.
KELK, m. *piála, tjâwan, glas*, Ned.
 Een — met juweelen omzet liet men rondgaan, *makka piála jang bertâtahkan ratna matoe mânikam di per-idarkan orang-lah*.
 Eenen — vullen en dien overhandigen, *meng-isi sa-piála lâlôe di sôlongkan*.
 — van eenen kokosbloesem, *tâpaq*.
KELKJE, o. *piála ketjil, tjâwan ketjil*.
 —, wijn—, *glas, anggor*, L., *piála anggor*.
KEMELSGAREN, o. *benang boeloe oenta*.
KEMELSHAAR, o. *boeloe oenta*.
KEMELSHAREN, b. n. *boeloe oenta*.
 Een — kleed, *bâdjoe boeloe oenta, pe-kâjin boeloe oenta*.
KEMELSHOOI, o. *gewas, seré*.
KEMMEN, b. w. zie **KAMMEN**.
KENBAAR, b. n. *dâpat di kenal, dâpat di katahoewt, njâta, kakenâlan*.
KENBAARHEID, vt. *prî kakenâlan, prî jang njâta, thlâhirnja*.
KENEN, o. w. *berblâh, blâh*.
KENMERK, o. zie **KENTEEKEN**.
KENMERKEN, b. w. *menandâ-t, kassî tanda*.
KENNELJK, b. n. *njâta, thlâhir, Ar., trang*.
KENNELJKHEID, vt. zie **KENBAARHEID**.
KENNEN, b. w. *kenal, mengenal, bukkenal*, L.
 —, *weten, tâhoe, mengatahoewt*.
Elkander —, *berkenal-kenâlan*.
God —, *mengenal Allah, mengenal toehan*.
 Zich zelven! —, *mengenal diri*.
 Zich zelven niet —, *loepa akan dirinja*.
 Dezen reiger —, *kenal akan bangon ini*.
 Om den Heere te kennen moet men eerst zich zelven —, *akan mengenal toehan, tiâda dâpat tiâda derri paadda mengenal dirinja di hoeloe*, M. R.
 Ik ken den oorsprong dier pijlen, *ta-*

hoelah hamba atsalnja ânaq pânah itoe, S. R. 23.

Hij kent zijne les, *ia tâhoe pengadji-annja*.

Het goede noch het kwade — de, *tiâda tâhoe akan bâjin dan djâhat*, S. R. 105.

Te — geven, *menjâtakan, mengartikan*.

Te — geven, bekend maken, *brî mi-loem, brî tâhoe, kassî bertâhoe*, L., *bâ-jankan*, (van *bajâna*, Ar.).

Voor zijn kind —, (erkennen), *meng-âkoe ânaq*.

Het is zeer moeilijk de Arabische taal behoorlijk te —, *makka soesah sakâli mengatahoewt bahâsa arab dengnn sayâ-toetnja*.

God te — is de volmaakte kennis, *mengenal Allah itoelah pengatahoewan jang semporna*.

KENNEP, m. zie **HENNEP**.

KENNER, m. *pengenal, orang jang mengenal*.

KENNIS, vt. *pengatahoewan, sa-tâhoe, pengenalân, mirrifat, Ar.*

De — der wereld, *pengatahoewan doenjâ*.

De —, die ik met haar gemaakt heb, *pengenalân kita dengan parampoewan itoe*.

— bevatten, *mengandong mirrifat*.

Hij bezit veel kennis van den koophandel, *makka ia-poon terlâlôe amat ber-pengatahoewan akan perkâra perniagâan, dia jang lebeh-lebeh tâhoe berdâyang*.

In — boven anderen uitsteken, *tertâhoe derri paadda orang jang lâjin*.

Buiten — zijn, *mortja, pangsân, kelângar*, L.

—, *kunde, ilmoe*, Ar.

Aardrijks—, *ilmoe boemi*.

—, *bekende, kenâlan*.

—, *omgang, pengenalân*.

Ik heb pas begonnen met hem — ie maken, *bahâroe kita moela-t kenal dia. (kenal sâna dia, L.)*.

Ik heb vele — sen en slechts eenen waren vriend, *sahâja poenja kenâlan adu bânjaq dan sahâja poenja tsohat jang betoel sâtoe sâdja, (tjoemah sâtoe)*.

— dragen, *sabal*, zie **WETEN**.

— geven, *membrî tâhoe, kassî tâhoe*.

Mijnen heer — geven, *membrî tâhoe kapada toewankoe*, (ook zonder *kapada*, S. R. 140).

KENNISGEVING, vt. *pembrian tâhoe, miloemat*, Ar.

Een brief van —, *bekendmaking, publicatie, soerat mâloemat, soerat baper-njatâun*.

KENNISMAKING, vt. *pengenalân*.

KENNISNEMING, vt. *penariksâan*.

KENSCHETS, vt. *dinah*.

KENSCHETSSEN, b. w. *memboewat dinah, menelâdankan, menandâ-t*.

KENTEEKEN, o. *tanda, tanda pengenalân, tjinna, lantar, sjarath*, Ar.

- Onfaalbaar —, *borhân*, Ar., *djalâdjat*.
KENTEKENEN, b. w. *bupertandâ-t*, *kassî tanda*, L.
KENTEREN, b. en o. w. *goeling*, *bâliq blah*.
 Een vat —, *goeling tong*.
 De mast kentert, *tiang berpoetar*.
 —, omslaan (van een vaartuig), *keleboe*, L.
 Het — van den stroom, *soeroet*.
 De stroom kentert, *âjer soeroet*.
 Een vaartuig —, *krengén*, *singitkan prâhoe*.
KENTERING, vr. (van een seizoen), *pentjaroeba*.
 —, (wanneer de oostmoeson vier maanden oud is), *piloewang*.
KEPER, vr. *pâkan bertoeary lintang-lintang*.
 Fig. Iets op de — beschouwen, *pariksa dengan saqsamânya*.
KERF, vr. *simbâtan*.
KERFBANK, vr. *tampat mengiris tambâkoe*.
KERFMES, o. *pisaw mengiris*.
KERFSTOK, m. *guttat*, *kâjoe simbat*, *penjimbâat*.
KERK, vr. *moskoe*, *mesdjid*, Ar., *messiqit*, verb. L., *kanisat*, Ar., *heikal*, Ar., *kalisâ*.
 —, huis van aanbidding, *roemah soembahjang*.
 Christen —, *grédja*, Port.
 —, zie GEMEENTE.
 De — gaat nu aan, *sakârang orang pergi di grédja*.
 De — gaat uit, *toeron grédja*, *sakârang orang kaloewar derri grédja*.
KERKBAN, m. *pengoejtjilan derri paadda djamât*.
KERKBEELD, o. *pâtong grédja*, *bônêka grédja*.
KERKBELOFTE, vr. *qawl grédja*.
KERKBEESLUIT, o. *parintah grédja*.
KERKBESTUUR, o. *pemarintâhan grédja*.
KERKBWAARDER, m. *penonggoe grédja*, *bilâl*.
 —, mindere priester, die bij de Mohammedanen de *bedoeg* (trom) slaat en gelden inzamelt, *merboet*.
KERKBOEK, o. *kitâb grélja*.
 —, gebedenboek, *kitâb tselâwat*.
KERKDAG, m. *hârt grédja*, *hârt soembahjang*.
KERKDEUR, vr. *pintoe grédja*.
KERKDIEF, m. *pentjoert harta grédja*, *perampas ahrâm*.
KERKDIENTST, vr. *chedmat grédja*.
 —, *preek*, *chothbat*, Ar.
 —, *gebed*, *soembahjang*.
KERKDIEVERIJ, vr. *pentjoerian harta grédja*.
KERKDORP, o. *doesoén grédja*.
KERKDIENAAR, m. bij de Mohammedanen, 1°. *panghoeloe*, 2°. *imâm*, 3°. *kâtib*, 4°. *modin*, *moedin*, Ar., of *bilâl*, 5°. *merboet*.
 —, die de Mohammedanen tot het gebed roept, *bilâl*.
 —, bij de Christenen, *pâdrî*, Port., *pandita*, Hind., zie LEERAAR.
 —, *ouderling*, *penatoewah*.
KERKEKAMER, vr. *biliq grédja*, *kamar grédja*.
KERKEKAS, vr. *kas grédja*, *chazinah grédja*.
KERKEKNECHT, m. *orang djâga grédja*.
KERKELJK, b. n. *grédja*.
 —e *goederen*, *harta grédja*.
 —e *geschiedenis*, *hikâjat heikal*, *hikâjat grédja*.
KERKEORDENING, vr. *hoekoem mesdjid*, *hoekoem grédja*, *parintah grédja*.
KERKER, m. *pandjâra*, *pasoengan*, *boewi*, L., *habs*, Ar.
KERKERAAD, m. *madjlis grédja*.
KERKERDEUR, vr. *pintoe pandjâra*.
KERKEREGT, o. *hag grédja*.
KERKEREN, b. w. *pandjarâkan*, *târoh di pasoenan*, *târoh di boewi*.
KERKERING, vr. *pasoengan*, *hâl memandjarâkan*, *hâl târoh di boewi*, L.
KERKERLOON, o. *belandja pandjâra*, *belandja pasoenan*.
KERKERMEESTER, m. *djoeroe pasoenan*, *sipir*, verb., *djoeroe pandjâra*, *panghoeloe pandjâra*.
KERKEVISITATIE, vr. *pemariksâan hâl grédja*.
KERKFEESTDAG, m. *hârt raja di grédja*.
KERKGANG, m. *mâsoq di grédja*.
 Eerste —, *bermoela kalinja mâsoq di grédja*.
KERKGANGER, m. *orang jang sring-sring pigi di grédja*, L.
KERKGEBED, o. *doa di grélja*.
KERKGEBOD, o. *parintah grélja*.
KERKGEBRUIK, o. *âadat grédja*.
KERKGENOOT, m. en vr. *teman sa-grédja*, *sa-koeto grédja*.
KERKGEWELF, o. *gobat grédja*.
KERKGWOONTE, vr. *âadat grédja*, *tjâra grédja*.
KERKGEZAG, o. *koewâsa grédja*.
KERKGEZANG, o. *njanjian di grédja*.
 —, *lofzang*, *njanjian tahlil*.
KERKGOED, o. *harta grédja*.
KERKHERVORMING, vr. *pembaharoevan agama*.
KERKHOF, o. *goebr*, Ar., *koehoer*, verb., *tampat tânâam orang*, *pekoehoeran*, *maqboerat*, Ar.
KERKHOFSBLOEM, vr. *boenga kambôdja*, *kembang kambôdja*, L.
KERKKLOK, vr. *uitwerk*, *orlôdji grédja*.
 —, *bengel*, *gnta grédja*, *lôjtjeng grédja*.
KERKKOSTER, m. *penonggoe grédja*, *koster*, Ned.
KERKKROON, vr. *qandil grédja*.
KERKLEER, vr. *pengadjaran grédja*.
KERKLEERAAR, m. *pâdrî*, Port., *pandita*, Hind., zie LEERAAR.
KERKMEESTER, m. *djoeroe harta grédja*, *djoeroe grédja*.
KERKMIS, vr. *tahbis grédja*.
KERKPILAAAR, m. *tiang grédja*.
KERKPORTAAL, o. *sarambi grédja*.
KERKREGEL, m. *gânón grédja*.
KERKREGERING, vr. *pemarintâhan grédja*.

KERKROOF, m. zie **KERKDIEVERIJ**.
KERKROOVER, m. zie **KERKDIEF**.
KERKSCHENDER, m. *orang yang menedjiskan grédja*.
KERKSCHENDERIJ, vt. *perboewátan yang menedjiskan grédja*.
KERKSCHURING, vt. *bid-át*, Ar.
KERKSGEZIND, b. n. *berbaqtí*.
KERKSGEZINDHEID, vt. *baytí*.
KERKSIERAAD, o. *perhátisan grédja*.
KERKSTOEL, m. *karossí grédja*, L.
KERKSTRAF, vt. *sjiksa grédja*.
KERKTJID, m. *wagtoe grédja*.
KERKTOREN, m. *mináret grédja*.
KERKTORENSPITS, vt. *pontjaq mináret grédja*.
KERKUIL, m. *ponggoq grédja*.
KERKVAAN, vt. *bandéra grédja, pandji-pandji mesjdí*.
KERKVADER, m. *aboe mesjdí*, Ar., *ajah grédja; bápa grédja*.
KERKVERGADERING, vt. *djoemáat oeláma*, Ar. Eene algemeene —, *djoemáat oeláma jang demoen*.
KERKVOOGD, m. *djoeroe grédja*.
KERKVOODMSCHAP, vt. *peमारintáhan djoeroe grédja*.
KERKWEG, m. *djálán grédja*.
KERKWETTIG, b. n. *jang di halálkan grédja*.
KERKWETTIGHEID, vt. *kaloekoewan jang di halálkan grédja*.
KERKWIJDING, vt. *tafbis grédja*.
KERKZANG, m. *psalm, mazmoer*, Ar. —, *gezag, njanjian*.
KERMEN, o. w. *hereq, adoh, ketjap*. —, *zuchten, aloh, mengáloh*. —, *eén geluid als één fazant maken, memoewá*.
KERMING, vt. *pengherékan, penyadóhan, pengalóhan*.
KERMIS, vt. *pásar táhon, ónan*. Naar de — *gaan, pergi ka-pásar táhon*.
KERN, vt. *korrel, bidji, boetir*. —, *merg van hout, ampoelot, poelot, tras, aris*, zie **HART**. —, *eetbaar gedeelte van de kokosnoot, simplah*. —, *edelste, wezenlijkste, oetaq*. De — *van zijne rede, oetaq perka-táannja*.
KERN, vt. (*karn*), *tampat toemboeq ajer soesoe*.
KERNEMELK, vt. *róban soesoe, ajer soesoe jang di toemboeq*.
KERNEMELKSBRJ, m. *boeboer róban soesoe*.
KERNEN, b. w. *toemboeq ajer soesoe*.
KERNSCHOT, m. *penémbaq jang troes*.
KEENSTOK, m. *kájoe toemboeq róban soesoe*.
KERRIJ, vt. *kerri, apeí, goelei*. Eene bijzondere — *soort, pindung, klíjoe*.
KERSAVOND, m. *málam hártí rája El-Meseh*.
KERSDAG, m. *hártí rája El-Meseh, hártí mawlid El-Meseh*.
KERSPEL, o. *moekim*.

KERSTENEN, b. w. zie **DOOPEN**.
KERSTIJD, m. *mása rája El-Meseh*.
KERSVERSCHE, bijw. *bohároe, bároe*, L.
KERSWATER, o. *eén kruid, (sisymbrium) sesoeri*.
KERSZANG, m. *njanjian mawlid Isa*.
KERVEN, b. w. *híris, menghíris, toerei, kelaw simbat, kóris, góris*.
Visch —, *menghíris íkan, kalar íkan*. —, *fijn snijden of hakken, tjintjang*.
Tabak —, *menghíris tambáko*.
Eenen kerfstok —, *simbat, menjímbat*.
Met een zwaard —, *menátaq dengan pedang*.
Hout —, *simbat kájoe*.
De huid —, *gáris koelit, toerei*.
Het aangezigt —, *toerei moeka*.
KERVER, m. *jang menghíris, enz.*, zie **KERVEN**.
KERVING, vt. *penghírisan, pentjintjangan, penetékan, penjímbatan, penggarisan, penoerian*, zie **KERVEN**.
KESPEN, vt. *meerv. gáding-gáding*.
KETEL, m. *priog, kettél*, verb. *Rijst* —, *priog nást*.
Langwerpige koperen —, *waarin de nást koekoeks gekookt wordt, dangang*.
KETELACHTIG, b. n. zie **KITTELACHTIG**.
KETELBOETER, m. *toekang priog, toekang tampal priog, toekang tumbal priog*, L.
KETELEN, b. w. zie **KITTELEN**.
KETELLAPPER, m. zie **KETELBOETER**.
KETELSTREELLEN, b. w. zie **KITTELEN**.
KETELTJE, o. *priog ketjil, kettél ketjil*. —, *kop van eene amfoen- of tabakspijp, tjoepaq*.
KETELTROM, vt. *gandang, genderang*.
Kleine —, *nakára, nagára*.
Groote —, *die op bepaalde uren geslagen wordt, nobat, nauwat, Perz., bedoeg*.
KETEN, vt. *ranté, rantei*.
In — *s sluiten, ranteikan, merantei, tároh di ranté*, L.
Eene — *van bergen, goemong-goemoengan*. —, *volgreesk, silsilat*, Ar.
Eene zilveren —, *rantei péraq*.
De — *en los maken, mengoerikan rantei*.
Met eene — *binden, mengikat dengan rantei*.
De schalmen van eene —, *máta rantei, chalqah rantei*.
KETENEN, b. w. *ranteikan, merantei, meranteikan, tároh di ranté*, L.
De harten door liefdebanden —, *mengoebong segalla hárti dengan tárt pengasahan*.
Geketend worden, *di rantékan*.
KETENING, vt. *parantéan, perantéan*.
KETENPOMP, vt. *pompa dengan róda dan ranté*, L., *hamboesan djantrá serta rantei*.
KETENSCHAKEL, vt. *máta ranté, chalqah*, Ar.
KETSEN, o. w. *latos, latoq*.

- , niet doorgaan, *tâda djâdi, oeroeng & woeroeng, L.*
- KETSING**, vr. *pelatösan.*
- KETTER**, m. *mobdi, Ar., orang bid'at, chàradji, Ar.,* (hierdoor verstaan de Mohamedanen iemand, die van zijn geloof aan den koran afwijkt).
- s, scheurmakers, *ahloe'l-bid-ät, Ar., râjid, Ar.*
- KETTERIJ**, vr. *bid-ät, Ar., pekardjään bid-ät.*
- KETTERING**, vr. *tahaboes, Ar.*
- KETTING**, m. *ranté, zie KETEN.*
- , scheerdraad, schering bij het weven, *langsın, longson.*
- KETTINGJE**, o. *ranté ketjil.*
- KETTINGKOEL**, m. *pelor ranté.*
- KETTINGMAAT**, vr. *oekoeran dengan ranté.*
- KETTINGSPIL**, vr. *djantrá ranté, róda ranté.*
- KEU**, vr. (ond. w.) *kájoe májin bóla.*
- KEU**, vr. *bâbi ketjil, nángi.*
- KEUKEN**, vr. *dâpor, tempat tânaq, tempat mâsaq makânan, mathbach, Ar.*
- De — bezorgen, *djâga dâpor.*
- De koude —, *makânan jang dângin, makânan bâkal di djâlan.*
- KEUKENDEUR**, vr. *pinöe dâpor.*
- KEUKENGEREDSCHAP**, o. *prâbot dâpor, serba dâpor.*
- KEUKENJONGEN**, m. *boedaq djoeroe dâpor, boedjang kokkt, L.*
- KEUKENKLOUWER**, m. *janhen, orang tjoe-par.*
- KEUKENMEESTER**, m. *kapâla dâpor.*
- KEUKENTJE**, o. *dâpor ketjil.*
- KEUKENWERK**, o. *pekarujâän di dâpor.*
- KEUKENZUUR**, o. *atjar.*
- KEUR**, vr. *keus, pilehan, soeka.*
- waar men wonen wil, *pilehan tempat kadânan, (kadoeokan.)*
- Dat staat ter mijner —, *itoe melajinkan sahâja poenja soeka.*
- , het edelste, beste, *jang lebeh bâjig, jang pâling bâjig.*
- Ik geef u de —, *hoekoem dâlam tang-anmoe.*
- , stempel, *tjap, tanda oedji.*
- , wet, voorschrift, *oendang-oendang, soerat peratoeran, soerat parintah.*
- Lands —, *denda negâra.*
- KEURBENDE**, vr. *pasoekan tsoldâdoe jang di pileh.*
- KEURDER**, m. *toetser, pengoeđji, orang jang mengoeđji.*
- KEUREN**, b. w. *onderzoeken, pariksa, tjoba, tjobâ-t.*
- Goud —, *mengoeđji amas, (mas.)*
- Een boek —, *beoordeelen, pariksa qadarnja kitâb.*
- Een paard voor den wedloop — (vergelijken), *tanding, Jav.*
- KEURGEWIGT**, o. *bâtoe timbângan jang tsah, (jang djâdi tjonto).*
- KEURIG**, b. n. *indah-indah, bâgoes saktâli, L.*
- , moeilijk te vinden, te voldoen, *soekar di tjahârt, soekar memadâkan, soekar menjoekâkan.*
- , *bijw. indah-indah, bâgoes saktâli.*
- KEURIGHEID**, vr. *perasâän jang hâloes.*
- KEURIGLIJK**, *bijw. zie KEURIG, bijw.*
- KEURING**, vr. *gemariksâän, kapariksâän.*
- , *toetsing, pengoeđjiän, pentjobâän.*
- KEURKAMER**, vr. *tampat (biliq) pengoeđjian.*
- KEURKUNST**, vr. *ilmoe mengoeđji, pengatahoewan mengoeđji.*
- KEURLIJK**, b. n. *indah-indah, bâgoes, L., élog.*
- KEURLIJKHEID**, vr. *prt jang indah-indah, kabagoesan, L., ka-élök-an.*
- KEURLING**, m. *tsoldâdos pasoeakan jang di pileh.*
- KEURMEESTER**, m. *djoeroe mengoeđji, kapâla mengoeđji, pengoeđji.*
- KEURS**, vr. *keurslijf, koetang, tjoełt.*
- KEURSTEEN**, m. *bâtoe oedjian.*
- KEURSTEKEN**, o. *tjap oedjian, tanda oedji.*
- KEURTEIN**, o. *proeftin, timah jang di oedji.*
- KEURZAAD**, o. *bitit jang di pileh, bidji-bidjian jang di pileh.*
- KEUS**, vr. *pilehan, chjâr, Ar.*
- Eene — doen, *pileh, memilih.*
- Helden, die bij — genomen worden, *hoeloebâlang jang pilehan, S. R. 129.*
- KEUTEL**, vr. *boetir tâht.*
- KEUVELAAR**, m. *orang jang soeka mengömong-ömong.*
- KEUVELEN**, o. w. *mengömong-ömong, berbantjang.*
- Aardig —, *djandon.*
- KEUZELEN**, o. w. *mengömong-ömong dengan memboedjoq.*
- KEVEL**, m. *goest jang tâda bergtg, goesti ówâng, L.*
- KEVER**, m. *légé, tangkâda.*
- , die het rijstgewas vernielt, *wâlang sangid.*
- KEVIE**, vr. *zie KOOL.*
- KEVIS**, vr. *goendig.*
- KIB**, vr. *boentoet boeboe.*
- KIBBELAAR**, m. *toekang tjeréwét.*
- KIBBELEN**, o. w. *tjeréwét, berbantah.*
- KIBBELIG**, b. n. *soeka tjeréwét, soeka berbantah.*
- KID**, vr. *kidde, koeda ketjil.*
- KIDSEN**, b. w. *samboerkan.*
- , o. w. *bersamboeran.*
- KIKKEN**, o. *ánaq djam, didik.*
- van enen eend, *ánaq itiq, ánaq bébéq, Jav.*
- KIEKENDIEF**, m. *wouw, hâlang, oeloeng-oeloeng & hoeloeng-hoeloeng, L., alap, baghatz, Ar.*
- KIEL**, m. *keg, báđji.*
- KIEL**, m. *bâđjoe longyar.*
- KIEL**, vr. *kielbalk, boewâja-boewâja, rindang.*

De — leggen, *letakkan rindang*.
 —, schip, *kapal*.
 Eene vloot van dertig — en, *angkatan lãwoet jang tiga poeloh boewah kapal bãnjanja*.
 De — van een dak, *prãhan*.
 KIELEN, b. w. (een schip), *singitkan kapal*.
 KIELHALEN, b. w. *tarãto*, (in het Port. *tratos de polé*.)
 KIELING, vr. *pekardjãan singitkan kapal*.
 —, de plaats om te kielen, *kalangan*.
 KIELROL, vr. om een vaartuig voort te rollen, *kãlang boelat*.
 KIELSTUT, m. *toendjung prãhoe jang di singitkan*.
 KIELWATER, o. zog, *ajer bakas djãlannja prãhoe, ajer aloeran prãhoe*.
 KIEM, vr. *poetjoq, toemboehan jang bahãroe kaloewar*.
 KIEMEN, o. w. *toemboeh, bahãroe kaloewar*.
 KIEMING, vr. *toemboehan*.
 KIES, vr. *gigi garham*.
 KIESBAAR, b. n. *jang dãpat di pìleh*.
 KIESCH, b. n. *sõpan, santan*.
 —, moeijelijk te voldoen, *soesah di padãkan*.
 —, naauwkeurig, *bijw. dengan saqsamãnja*.
 —, net, *tjantik*.
 KIESCHHEID, vr. *prĩ sõpan, enz. zie KIESCH*.
 KIESKAUWEN, o. w. *mãkan perlãhan-lãhan, (plan-plan,) koelom*.
 KIESPLIJN, vr. *sãkit gigi garham, sãkit gigi*.
 KIEUW, vr. *hisang, isang, goedãbir*.
 KIEZEN, b. w. *pìleh, memìleh*.
 Nu valt er niet te —, *sakãrang tiãda dãpat di pìleh*.
 Gekozen worden, *di pìleh*.
 Gekozen, *terpìleh*.
 Gekozen, *uitgelezen, pìlehan*.
 Gekozenen helden, *hoeloebãlang jang pìlehan*.
 De vlugt —, *membãwa diri, lãrt, mĩnggat, L.*
 Zee —, *berlãjar ka-lãwoet rambang, melawoett*.
 KIEZENTREKKER, m. *loekang mentjãboet gigi, pentjãboet gigi*.
 —, werktuig, *prãbot mentjãboet gigi*.
 KIEZING, vr. *pemìlehan, pìlehan, ichttãr, Ar.*
 KIJF, vr. *geschil, perbantãhan, tjidrã*.
 Dat is buiten —, *itoe soedah tantoe*.
 KIJFACHTIG, b. n. *soeka berbantah, soeka tjerewët*.
 KIJK, m. *tẽngoq*.
 Slechts om een —je gaan, *pigi tẽngoq sãdja, L.*
 Te — zetten, *kassĩ lihat, L., tãroh bẽjur õrang lihat, baperlihaikan*.
 KIJK DAG, m. *hãrt tẽngoq, hãrt teboeka, L.*
 KIJKEN, o. w. *tẽngoq pandang*.

Naar de chinesche komedie —, *tẽngoq wãjang tjwa*.
 Met aandacht naar iets —, *mengãmrat-amãti*.
 Ik zal eens —, *nanti sahãja lihat*.
 KIJKER, m. *aanschouwer, õrang jang tẽngoq*.
 —, *verreijker, trõpong, kẽker, verb.*
 KIJKGAT, o. *nãtang*.
 KIJKTOREN, m. *martjoe*.
 —, *wachtoren, versterkte —, bãngon-bãngoenan*.
 —, *opperkamer op een paleis, andjong, S. A. M. 23.*
 KIJKVENSTER, o. *nãtang, djandêla*.
 KIJT, vr. *telõr ikan, zie KUIT*.
 KIJVAADJE, vr. *zie KIJVERIJ*.
 KIJVEN, o. w. *gẽgër, gigër, tangkar*.
 KIJVER, m. *õrang gẽgër*.
 KIKHALZEN, o. w. *hampir tjekẽg lèhër sabab geqãras, L.*
 KIKKEN, o. w. *berboenji*.
 Niet durven —, *tiãda brãnt berboenji*.
 Van iets niet durven —, *tiãda brãnt seboetkan soewãtoe perkãra, tiãda brãnt bijãra derri bãrang perkãra*.
 KIKKER, m. *zie KIKVORSCH*.
 KIKVORSCH, m. *kõdoq, kãtaq, lantja*.
 Een vergiftige —, *kãtaq bisa*.
 KIKVORSCHENBILLETJES, o. *meerv. pãha kõdoq*.
 KIKVORSCHENPOEL, m. *rãwah kõdoq*.
 KIL, vr. *ankerplaats, diepte bij het strand, pãloh*.
 —, *bed eener rivier, paloengan soengi, zie BED*.
 KIL, vr. *kadinginan*.
 —, *b. n. koud, dẽngin, sedjoq*.
 KILHEID, vr. *kadinginan, kasedjõkan, boeroedat, Ar.*
 KILKOUDE, b. n. *zie KILLIG*.
 KILLIG, b. n. *gometar derri kadinginan*.
 KIM, vr. *gezigtcinder, tepĩ lãngit, boelat doenjã*.
 De zon verrijst aan de —, *mata-hãri terbit, mata-hãri nãjiq ka-tepi lãngit*.
 De zon duikt ter —men, *mata-hãri mãsoq*.
 — van gistende dranken, *mawngan*.
 KIMDUIKING, vr. *toeroenan tepĩ lãngit*.
 KIMMELOOS, b. n. *tiãda berbãst, L., tiãda basinja, tiãda berlãpoe*.
 KIN, vr. *dãgoe, djanggoet, L., ook Jav.*
 KINA, vr. *õbat kina, Eur.*
 KINAZOUT, o. *gãram kina*.
 KIND, o. *ãnaq, poetrã, Hoft., ãnaqda, Hoft., anakanda, Hoft., walad, Ar.*
 Een echt —, *ãnaq halãl, ãnaq kãwin*.
 Een onecht —, *ãnaq sũrãm, ãnaq kandag*.
 Een onecht — bij eene hoer, *ãnaq soendal, ãnaq ganpang, ãnaq kintjing, sũrãm zãdah, Ar.*
 Een doodgeboren —, *kabulãngan*.

Een aangenomen —, *ánaq angkat, ánaq ptára*.
 Een — van eene slavin, in huis geboren, *ánaq mas*.
 Een konings—, *poetrá, ánaq rádjá*.
 Een gespeend —, *ánaq persoeson*.
 Het — des mensen, *ánaq mánoesja, poetrá mánoesja*.
 Eerstgeboren —, *ánaq soelong, ánaq pembárap, L.*
 Middelste —, *ánaq tengah*.
 Laatsgeboren —, *ánaq bongsoe, ánaq pemboentoet, L.*
 Een —, dat van vaders en moederszijde van hetzelfde volk afstamt, *ánaq sa-máta-máta*.
 Het — (de telg) Zijner Majesteit, *ánaq-da baginda*.
 Hij is nog een —, *ia-poon lági kánaq-kánaq*.
 Een kinds—, *ánaq tjoetjoe*.
 Eenig —, *ánaq toenggá*.
 Een — van onvermengd ras, *ánaq samáta-máta*.
 Een stief—, *ánaq tíri*.
 Zusters—, *ánaq sánaq, ánaq soedára parampoean*.
 Een opgeschoten —, jongen, *boedaq*.
 —eren, *kánaq-kánaq, awlád, Ar.* (De Maleijers noemen dikwerf de onderdeelen van iets „kinderen,” dus: „de kinderen van eenen ladder, *ánaq tangga*, voor: sporten; de kinderen der hand, (de vingeren), *ánaq tángan*, enz.”)
 —eren baren, *beránaq*.
 —eren gewinnen, *peránaqkan*.
 Een zeer schoon —, *ánaq jung terláloe moeIQ roepánja*.
 —eren, familie, *ijál, Ar.* *ánaq-ánaq*.
 KINDERACHTIG, b. n. *sa-prí kánaq kánaq, kaai (kája) ánaq ketjil, L.*
 —, nietig, ijdel, *sta-sia, tjoemah-tjoemah*.
 KINDERACHTIGHEID, vr. *kalakoewan kánaq-kánaq*.
 KINDERBAREN, o. w. zie KINDEREN.
 KINDERBED, o. *tampat tidor ánaq*.
 —, zie KRAAMBED.
 KINDERBEL, vr. *keleningan*.
 KINDERBEUL, m. en vr. *orang jang soeka poekol pantat ánaq*.
 KINDERDOOP, m. *permandian ánaq, zie DOOP*.
 KINDEREN, o. w. *beránaq, berpoetrá, Hoft., bersálin*.
 KINDERENDIEF, m. *pentjoert ánaq*.
 KINDERGELD, o. *belandja ptára ánaq*.
 KINDERGOED, o. *kájin ánaq ketjil, lampin*.
 KINDERHEMD, o. *kamédja ánaq*.
 KINDERHOOP, m. *bánjaq kánaq-kánaq jang nákal*.
 KINDERHUIS, o. weeshuis, *roemah ptátoe, roemah miskín, L., roemah ánaq játim*.

KINDERJAREN, o. meerv. *mása kamoedáan, mása kánaq-kánaq*.
 KINDERKAMER, vr. *kámar kánaq-kánaq*.
 KINDERKONING, m. schoolmeester, *rádjá kánaq-kánaq, goeroe, pengádjár*.
 KINDERKOST, m. *makánan ánaq*.
 KINDERLEER, vr. *pengadjáran kánaq-kánaq*.
 KINDERLIJK, b. n. *ánaq*.
 —e liefde, *pengaséhan ánaq*.
 KINDERLOOS, b. n. *tiáda poenju ánaq, tiáda beránaq, boeloos*.
 KINDERLOOSHEID, vr. *háal órang boeloos*.
 KINDERLUREN, vr. meerv. *lampin, kájin lampin*.
 KINDERMAAL, o. (bij de besnijdenis), *aqiqat, Ar., eig. praepitium infantis*.
 —, onthaal van kinderen, *perdjamoewan kánaq-kánaq*.
 KINDERMEESTER, m. *goeroe kánaq-kánaq*.
 KINDERMEID, vr. bij de vorsten, *dájang perwára*.
 —, bij minderen, *báboe, Jav., hambé parampoewan jang djága kánaq-kánaq*.
 KINDERMOLENTJE, o. *kitiran ketjil*.
 KINDERMOORD, m. *pemboenoehan ánaq*.
 KINDERMOORDER, m. *kindermoordster, órang jang memboenoh ánaq*.
 KINDERPAP, vr. *boeboer*.
 KINDERPOKJES, o. meerv. *tjátjar, katoemboehan, pntikán*.
 KINDERPOP, vr. *bónéka*.
 KINDERPRAAT, m. *bitjára kánaq-kánaq, L., ánaq poenja káta, perkataán kánaq-kánaq*.
 KINDERRIJK, b. n. *jang áda bánjaq ánaq-ánaq*.
 KINDERSCHOEN, m. *sapátoe ánaq*.
 KINDERSCHOOL, vr. *tampat mengádjí, lan-gur, Perz., sakóla, verb.*
 KINDERSPEELGOED, o. *serba permajinan ánaq, bárang pemajinan ánaq, djinggé, Ch.*
 KINDERSPEL, o. *permajinan ánaq*.
 KINDERSPROOKJE, o. *tjaritra (tjarita) kánaq-kánaq*.
 KINDERTROMMELTJE, o. *tamboerijntje, rubána ketjil*.
 KINDERTUCHT, vr. *sjiksa ánaq*.
 KINDERVRIEND, m. *tsófbát kánaq-kánaq*.
 KINDERZIEKTE, vr. *tjátjar, toemboehan*.
 KINDJE, o. *ánaq ketjil*.
 KINDSBEEN, o. in: van — af, *derri paadda ketjil, derri paadda mása moeda, derri tempo mást ánaq*.
 KINDSCH, b. n. *ingah-ingah, ngángoet*.
 —, (oud en suf), *pékon*.
 Na is de sultan oud en —, *sakárang toewan solthán toewallah dan ingah-ingalah*.
 KINDSCHAP, o. *pangkat ánaq, wrt háal ánaq*.
 KINDSCHHEID, vr. jeugd, *kamoedáan, mása moeda*.
 —, het suffen, *kalakoewan órang ingah-ingah*.

KINDSDEEL, o. *bahagian poesaka anaq, anaq poenja bahagian poesaka.*
KINDSGEDELTE, vt. *wettig deel, legetime portie, anaq poenja bahagian jany kalál.*
KINDSKIND, o. *tjoetjoe.*
 Vorstelijk —, *tjoetjoenda, Hofst.*
 Achter —, *tjitji, anaq boejoet.*
 Vorstelijk —, *tjitjinda.*
 Achterkindskinds—, *pijat.*
KINIJZER, o. zie **KINKETTING**.
KINK, vt. *tepoetar.*
 Er is eene — in het touw, *ítue tált ada tepoetar.*
 —, *hapering, sangkoetan, bárang kangsakoetan.*
KINKEL, m. *orang bódoq, orang góbloq, L., orang tjáboel.*
KINKELACHTIG, b. n. *bódoq, góbloq, L., tjáboel.*
KINKETTING, vt. *ranté kákang, ranté tóm.*
KINKHOEST, m. *sakit bátoq jang amat sángat.*
KINKHOREN, m. *kinkhoorn, bia trompét, kitjoe, (bacanum,) kalamboewt.*
 Kleine —, *kitjaw, káwar.*
 Middelbare —, *kalamboewt.*
 Groote —, *gódang, zie verder op: SCHELP.*
KINNEBAK, vt. *râhang, toelang râhang.*
KINNEBAKSHAM, vt. *râhang bábi.*
KINNEBAKSLAG, m. *tampéling, tampar.*
KINNEBAKSLAGADER, vt. *oerat râhang.*
KINNETJE, o. *sa-per-ampat tóng, sa-prápat tóng, L.*
KIP, vt. *ájam, ájam betina, ájam param-poewan.*
 Japansche —pen, *ájam tjamára, ájam djapon.*
 —, zie **KEEP**.
 —, zie **KNIP**.
 — ik heb je! *kena! kunna!*
KIPPEN, b. w. *menetas telór.*
 —, *uitkippen, pileh, memileh.*
 —, *vangen, tangkap, mendjirat.*
KIPPENHOK, o. *kandang ájam, koeroengan ájan.*
KIPPIG, b. n. *máta ájam.*
KIPSEL, o. *broed, pengaráman.*
KIRREN, o. w. *koekeroeboe, ngoekoe.*
KIRRING, vt. *boenji koekeroeboe.*
KIST, vt. *peti, taróhan.*
 Eene — met pooten, *ook eene dood—, long.*
 Eene wijn—, *kas anggoer.*
KISTDEKSEL, o. *toetoeapan peti.*
KISTEN, b. w. *tároh di dálam peti.*
 Een lijk —, *tároh orang máti di dálam peti, tároh majit di dálam long.*
KISTENMAKER, m. *toekang peti.*
KISTENPAND, o. *bárang gudéan jang di simpan di dálam peti.*
KISTER, m. *orang jang másoqkan di dálam peti.*

KISTJE, o. *peti ketjil, taróhan, kótang.*
 Een biczen of matten —, *toetombo.*
KISTING, vt. *petaróhan di dálam peti.*
KISTVISCH, m. (klein en schadelijk), *ikan peti.*
KIT, vt. *gindt besaar, boejoeng besaar.*
 —, *kroeg, kadei (wárong, L.) órang djoewal sópt, (araq, toewaq).*
 Eene — vullen met water, *meng-isi gindt besaar dengan ajer.*
 —, m. *amfioenkit, pemadátan.*
KITSEN, b. w. een vuursteen, *poekol bátoe ápi.*
KITTEBROER, m. *pemáboq.*
KITTELAAR, m. *persoon, órang jang galitig, órang jang kitig, L.*
 —, (clitoris), *kalintit.*
KITTELACHTIG, b. n. zie **KITTELIG**.
KITTELEN, b. w. *galitig, kitig, L., geli-geli.*
 —, *strecelen, boedjoe, memboedjoe.*
 Zich met eene ijdele verwachting —, *memboedjoe diri dengan pengharápan jang sia-sia.*
KITTELIG, b. n. *kagelian.*
KITTELING, vt. *galitig, kitig, L.*
 —, *vleijerij, pemboedjoekan.*
KITTELOORIG, b. n. *prang-proes, brangásan, verb. Jav., lakas máruh.*
KITTELOORIGHEID, vt. *parángi jang prang-proes.*
KITTELONGIG, b. n. *jang bránt menjáhoet.*
KITTIG, b. n. *tjintig.*
KLAAGACHTIG, b. n. *moerong, jang soeka merátap.*
KLAAGHUIS, o. *roemah órang berdoeka tjita, roemah perkaboengan.*
KLAAGLIED, o. *bidji rátap, bidji sábaq, nodbat, Ar.*
 —eren opzeggen ter eere van afgestorvenen, *berbidji sábaq.*
KLAAGPSALM, m. *mazmoer tóbat.*
KLAAGREDE, vt. *peratápan, clothbat akan merátap.*
KLAAGRIET, o. *bamboes waarin de wind speelt, boeloh perrindoe.*
KLAAGSCHRIFT, o. *soerat perátap.*
KLAAGSTEM, vt. *soewára órang rátap, (órang mengádoh).*
KLAAGTOON, m. *boenji rátap, rátap.*
 En de —en der nimfen (klonken) als azende hommels, *makka rátap segalla bidí ádári seperti koembang menjerrei.*
KLAAGVROUW, vt. *órang parampoewan jang di oepáht akan menángis.*
KLAAR, b. n. *doorschijnend, hening, bening, L., djerneh, tsah, tádjam.*
 —, rein, *onbezoeleld, tháhir, Ar.*
 — als kristal, *hening seperti habloer. (baloe, Perz.).*
 — water, *ajer bening, L., ajer hening, ajer djerneh.*
 —, zuiver, *tsafi-j, Ar.*

—, helder, van de lucht en van licht, *tarang, trang, L., tjawátja.*
 Klare lucht, *lángit tjawátja, lángit t ang.*
 Zoo — als het daglicht, *thlâhir seperti siang hârt.*
 —, duidelijk, *njâta, thlâhir, Ar., tēla, Jav., adjla, Ar.*
 —, gereed, *sadia, langkap.*
 — maken, *siap, békin sadia, L.*
 Het eten is —, *makânan soedah sadia.*
 Het schip is —, *kapal soedah langkap.*
 —, helder voor het gehoor, *njâring.*
 Eene klare stem, *soewâra jang njâring.*
 —, degelijk, geldig, *tsah, Ar.*
 Een — bewijs, *dalil jang tsah.*
 Een — gezigt, *mâta tâdjam, mâta trang.*
 — maken, *békin sadia, sadiâkan.*
 Voor eenen zee- of landtocht — maken, *langkap, melangkapkan.*
KLAARACHTIG, b. n. *hening djoega, bening djoega, L., bening sedikit.*
KLAARBLIJKELIJK, b. n. *njâta, tarang, trang, wadliâ, Ar., thlâhir, Ar., loewas.*
 Het is — bewezen, *soedah trang dengan njatânja.*
 —, bijw. *dengan trang, atas pri jang njâta.*
KLAARBLIJKELIJKHEID, vt. *kanjatâan, pri jang thlâhir, katrângan, kaloewasan, istihlâh, Ar., istizhâr, Ar.*
KLAARHEID, vt. doorschijnendheid, *pri jang djerneh, (bening, L., hening).*
 —, juistheid, *pri jang tsah, kabetoelan.*
 De — van een gezegde, *kabetoelan perkatâan.*
 — eener schrijfwijze, *boenji soerat jang tarang, tjâra kurângan soerat jang trang.*
KLAARLIJK, bijw. zie **KLAARBLIJKELIJK**.
KLAARMAKER, m. *orang jang menjediâkan, (melangkap).*
KLAARSCHIJNEND, b. n. schitterend, *gomirlâpan, kiloe.*
 Eene — e ster, *bintang jang gomirlâpan roeyânja.*
KLAARZIEND, b. n. *mâta tâdjam, mâta trang.*
 Fig., — van geest, *âgal boedi jang trang.*
KLAAUW, m. van viervoetige dieren, *koekoe binâtang jang sirâtan.*
 Al wat onder de beesten den — verdeelt en de kloof der — en in tweeën klieft en herkaauwt, dat zult gij eten, *sa-soewâtoe derri pandda segalla binâtang jang berblah koekoenja dan jang sirâtan koekoenja blah doewa dan jang mâmah béjuq itoe makka kâmoë berôleh mâkan dia.*
 — eener geit, *koekoe kambing.*
 Het onderste van eenen — eens buffels, *tâpaq kâki karbau.*
 Scherpe —, van vogels, roofdieren, enz., *târang, koekoe tâdjam.*
 Van — en voorzien, *berkoekoe, bertârang.*
 Met de — en grijpen, zoo als roofvogels, *sambar, menjambar.*

Met de — en vechten, zoo als roofvogels, *bersambaran.*
 — van eene hen of eend, *tjâkar, koekoe.*
 Een roofvogel, die zijnen roof met de — en vasthoudt, *anggas jang menjambar raboetan, (reboetan).*
 —, ankerhand, *tângan sawh.*
 —, klouw, *penggarâkan.*
KLAAUWEN, b. w. met de nagels, *gâroq, gâroe.*
 —, zoo als roofvogels, *tjâkar, mentjâkar, (van menschen met verachting).*
 Het hoofd —, *gâroq kapala.*
KLAAUWENFORMIG, b. n. *saroepa koekoe jang bersirâtan.*
KLAAUWHAMER, m. *pemoekol (martil) jang bersirâtan.*
KLAAUWIER, m. en o. *gâjii pâkoe.*
 — van eene piano, *pemoekol.*
 —, spoel van een spinnewiel, *toeraq, taroupong.*
KLAAUWIERSNAAR, vt. *kawat piâno, tâlt piâno.*
KLAD, vt. smet, vuiligheid, *kôtor, L., tjôring, moeting, nedjis, tjamar.*
 —, vlek, vlak, *nôda, L.*
 —, blaam, *tjelâ.*
 Eene — aanwrijven, *mentjelâkan.*
 —, eerste opstel, *rantjâna soerat, rêrêngan, L., ook Jav., tjonto soerat.*
 Er is de — in, *itoe soedah mêwal.*
 —, morsig wijf, *lonté, L.*
 Iemand bij de — den krijgen, *tangkap orang.*
KLADBOEK, o. *boek telkunnan, L., verb. van aanteekeningboek.*
KLADDEBOTER, vt. *mantéga jang di tjampor, minjaq sâpt jang di tjampor.*
 —, vuil vrouwensch, *lonté, L.*
KLADDEN, b. en o. w. *békin kôtor, L., mendediskan, mentjamarkan, mentjoring.*
 —, doormengen, *tjampor, hoelan, pâloe.*
 In een boek —, *krabbelen, toelis berkoesoet-koesoet, gôrês-gôrês, L.*
 —, in den handel, *mêwatkan, djoewa! di bâwah harga.*
KLADDER, m. zie **KLADSCHRIJVER** en **KLADSCHILDER**.
KLADDERIG, b. n. *kôtor, nedjis, tjamar, rêbek, L.*
KLADDERIG, vt. *pekardjâan jang kôtor, pentjamâran.*
 —, slecht schrift of schildorwerk, *toelisan jang koesoet-koesoet, (gôrês-gôrês, L.)*
KLADDIG, b. n. zie **KLADDERIG**.
KLADDIGHEID, vt. *katjamâran, bârang kôtor, bârang jang nedjis.*
KLADPAPIER, o. *garthas.*
KLADSCHILDER, m. *toekang gambar jang gôrês-gôrês, toekang tjat.*
KLADSCHILDEREN, b. w. *toelis gambar berkoesoet-koesoet.*
KLADSCHRIJVER, m. *djoeroe toelis berkoesoet-koesoet, (gôrês-gôrês).*

KLADSCHULD, vt. *hoetang hül roemah tangga*.
KLAGE, vt. *düwa*, Ar., *pengadoewan*.
KLAGELIJK, b. n. droefgeestig, *moeram*, *moerong*.
 — geluid, *boenji perrindoe*.
 — voorkomen, *moeka moeram*.
KLAGEN, b. en o. w. klaagtooncn slaken, *rätap*, *merätap*, *ädoh*.
 —, in den zin van aanklngen, *toedoh*, *ädoh*.
 —, mededeelen, *mengätakan*, *bilang*, L.
KLAGEND, b. n. *jang merätap*, zie **KLAGEN**.
KLAGER, m. *orang jang merätap*, zie **KLAGEN**.
KLAGING, vt. *perätap*, *pengadóhan*, *toedóhan*.
KLAGT, vt. de zaak, waarover men klagt, *hül düwa*, *hül toedóhan*, *bitjara*, *perküra*.
 —, door pijn of ziekte geslaakt, *tjemätt*.
 —en inbrengen, *mendiawa*.
 In —en uitbarsten, *berbidji säbag*.
KLAGTIG, b. n. zie **KLAGELIJK**.
KLAK, vt. vlak, *nöda*, *tjamar*.
KLAKKELOOS, b. n. *koenjong-koenjong*, *sakoenjong-koenjong*.
KLAKKEN, b. w. *békin kötor*, *tjamaran*, *nedjiskan*.
 —, o. w. *djádi kötor*, *di nedjiskan*, *di tjamaran*.
KLAM, b. n. *langas*, *básah sedikit*.
 — maken, *langaskan*.
 —me stoffen, *kájín langas*, *kájín jang básah sedikit*.
 — van zweet, *lingkir*, *belingkir*, *básah kringat*, L.
KLAMACHTIG, b. n. *básah sedikit*.
KLAMHEID, vt. *prí jang langas*.
KLAM-IJZER, o. breeuwijzer, *poengsoeng madjoem*.
KLAMP, m. *pemegúangan*, *kókot*.
 —, om eenen mast vast te zetten, *toekoh*.
 —, voetstuk, *gálang*.
KLAMPEN, b. w. *mengaebong dengan kókot*.
 —, zie **AANKLAMPEN**.
 —, opstapelen, *tamboen*, *menamboen*.
 —, o. w. sterk kleven, *melekat*, *melingkét*, L.
KLANK, m. *boenji*, *bahána*.
 — eener klok, *boenji ginta*, *boenji lö-tjéng*, L.
 De — der trom, *bahanánja gendarang*.
KLANKBORD, o. *pápan di atas mimbar di dilam gréjja*.
KLANKDOODER, m. *djazam*, eig. *djazm*, Ar.
KLANKLOOS, b. n. *tiáda berboenji*.
KLANKMAAT, vt. *sjarth boenji*.
 —, dichtmaat, *gásfat*, Ar.
KLANKNABOOTSEND, b. n. *toeroet boenji*.
KLANKTEEKEN, o. *báris*.
 — boven de letter, *báris di atas*, *fat-fat*, *fathá*, Ar.
 — onder de letter, *báris di bawah*, *kesr*, Ar., eig. *kesrat*, *kesra*.

— boven, vóór de letter, *báris di hadápan*, *dlammah*, Ar.
 De koran wordt met —s geschreven, *makka qor-án itoe di soeratkan dengan báris*.
KLAP, m. en vt. slag in de handen, *tápoq*, *tápoq tángan*.
 — op de wang, *tampéling*, L., *tampar*.
 Vaardig in het uitdeelen van —pen, *klang*.
 Twee vliegen in eenen — slaan, *ber-lába ganda*.
 —, zotte —, *pelitáran*.
 Zotte — slaan —, *belitar*, *balitar*.
 Met de — loopen, *minta-minta*.
 Op de — loopen, *menginding*, *meng-ginding*.
KLAPACHTIG, b. n. *tjoera háti*, *soeka belitar*, *soeka mengómong-ómong*.
KLAPGELD, o. *oepah kummit*, *oepah órang djága paudá málum*, *oepah pengáwal negri*.
KLAPHOUT, o. *kájoe soempei*.
KLAPLOOPER, m. *orang jang menginding*, (*mengginding*).
KLAPNOOT, vt. zie **KLAPPERNOOT**.
KLAPNOOTBOOM, m. zie **KLAPPERBOOM**.
KLAPPOOR, o. *sákit kalandjáran*.
KLAPPEI, vt. *parampoewan jang belitar* (*tjoera*).
KLAPPEIJEN, o. w. *litar*, *belitar*, *balitar*, L.
KLAPPEN, o. en b. w. klappend geluid maken, *latos*, *letos*.
 In de handen —, *bertápoq tángan*.
 En de hofjuífers klaptcn allen in de handen, *makka dájang-dájang sakaliannja poon bertápoq-tápoq*. S. R. 67.
 Met de zweep —, *berboenji tjamboq*.
 —, praten, *tjoera*, (zoo als sommige vogels).
 —, snappen, babbelen, *litar*, *belitar*, *ba'itar*, L.
 —, overbrengen, klikken, *salangkar*, *bilang*, L., *tjoelóng*.
 —, belijden, *mengákoe*.
KLAPPER, m. *snapper*, *orang jang melitar*, (*belitar*, *balitar*, L.), *orang moelot gang-goe*.
 —, voetzoekertje, *petásan ketjil*.
 —, zekere vogel, *manok tahav*.
KLAPPERBOOM, m. *kokosboom*, *póhon njíor*, *póhon kalápa*, L., zie **KOKOSBOOM**.
KLAPPEREN, o. w. *galátoq*, *gelótoq*, L., *geloteq*, *galetoq*.
 De tanden — mij, *makka gigikoe meng-galátoq*.
 —, zoo als de zeilen bij het door den wind gaan, *romboq*.
KLAPPERING, vt. der tanden, *gelátoq gigi*.
KLAPPERLIEDEN, m. meerv. *segalla órang kummit*, L., zie **KLAPPERMAN**.
KLAPPERMAN, m. *orang kummit*, L., *orang djága paudá málum*.

KLAPPERNIJ, *vr. toetoeran, bantjang-bantjang, pelitran.*

KLAPPERNOOT, *vr. zie KOKOSNOOT.*

KLAPPERROLIE, *vr. zie KOKOSOLIE.*

KLAPPERROOS, *vr. zie KLAPROOS.*

KLAPPERTANDEN, *o. w. galatoq, gamalatoq, menggulatoq gigit, galigi.*

KLAPPERTJE, *o. boeckje om te vergelijken, soerat tekunna, L., soerat pemingbandingan.*

KLAPROOS, *vr. kifoene-sik, Jap.*

KLAPSPAAN, *m. en vr. die niets geheim kan houden, orang salangkar, orang jang memboeka rahsia orang.*

KLAPWAKER, *m. zie KLAPPERMAN.*

KLAPWIEKEN, *o. w. tapiskan, mengapay sâjap, mengireikan sâjap, menjibas sâjap, menjipah.*

—, *gelijk een haan, barig-barig.*

KLAREN, *b. w. zuiveren, reinigen, membrisihkan.*

—, *raffineren, ningkan, tjertiakan.*

Suiker —, *ningkan goela, membrisihkan goela.*

Wijn —, *ningkan ajer anggor.*

—, *in orde brengen, bekin betoel, membetoeikan, mengardjakan.*

Eene plaats —, *tjartiakan tempat.*

Een anker —, *sadiakan sawh, (djangkar, L.)*

—, *zie ONTGINNEN.*

KLARIGHEID, *vr. toerusting, kalangkâpan, penjediâan.*

KLARING, *vr. pembrisihan.*

KLASSE, *vr. pangkat.*

Eerste —, *pangkat jang pertama.*

KLASSEN, *o. w. zie KLETSEN.*

KLATER, *vr. zie RATEL.*

KLATEREN, *o. w. gamarantjang, gamarataq, kamartaq, diring.*

Het — *end geluid der wapens, boenji gamarantjang sindjita.*

Het —, *(klepperen) van den hoefslag, gartaq.*

KLATERGOUD, *o. mûs prâda, dâwon baddia mûs, getetar.*

KLATERING, *o. boenji gamarantjang, boenji gamartaq.*

KLATS, *tusschenw. zie KLETS.*

KLAUTERAAR, *m. orang pandjat, orang mandjat.*

KLAUTEREN, *o. w. pandjat, mandjat, memandjat.*

Tegen eenen kokosboom op —, *pandjat pohon kalapa.*

KLAVAAATSHAMER, *m. zie KALEFATERHAMER.*

KLAVECIM, *vr. (ond. w.) piâno, Eur.*

Inlandsch —, *tjarâjaq.*

KLAVIERSPELER, *m. orang mâjin piâno.*

KLEED, *o. pekâjin, pakéjan, L., pekein, L.*

Een boven —, *bâdjoe, kâpan.*

Een sluweelen —, *bâdjoe beloe droe, zie FLUWEEL.*

Een — *als een zak, dat de chinesche vrouwen achter eene lijkstaatsie dragen om niet gezien te worden, tullukong.*

Een karmozijn —, *bâdjoe kasoemba.*

—je, *kâjin, kâjin sârong.*

Één —, *kâjin sa-lei.*

Een gemeen —, *pekâjin sâroe-sâroe.*

Een doorschijnend of geschakeerd —, *kâjin berbâjang-bâjang.*

Een zeer luchtig —, *kâjin nipis djarang,*

Een — *met strepen, kâjin râgi.*

Een zijden —, *bâdjoe soetra.*

Het gewone lenden —, *samaar, kâjin sârong.*

Een — *met gladdle monwen tot aan de hand, bâdjoe solthân.*

Van — *eren verwisselen, sâlin kâjin.*

Het — *der schande, kâjin kahinâan.*

Bad —, *kâjin basâhan.*

Een vorsten — *om naar de moskee te gaan, bâdjoe sârong.*

Verwisselen van — *eren, persâlin.*

Een stel — *eren, pekâjin sa-persâlin, salangkap pekâjin.*

Een — *aantrekken, pâkê, pâkê bâdjoe.*

Een — *uitdoen, tanggalkan pekâjin.*

Gemene — *eren, lintjangan.*

Met een geheel stel vorstelike — *eren begunstigd worden, di persâlin dengan salangkapnja pekâjin karadjâan.*

Een — *aanhebben, berkâjin.*

Geen — *aanhebben, tiada berkâjin.*

Een harig —, *kambeli, kâjin boeloe.*

De afhangende slip van een —, *pantjong kâjin.*

Een javaansch —, *kâjin sârong tjâra djâwa.*

Een —, *dat om het ligchaam gewonden wordt, terpah.*

KLEEDEN, *b. w. pâkê, pâkei, memâkê.*

Zich op zijn javaansch —, *memâkei tjâra djâwa.*

En de vorst kleedde zich met de kostelijkste kleederen, *makka baginda poon memâkeilah derri paadda segalla pekâjin jang indah-indah, S. R. 3.*

Na zich gekleed te hebben, *satelah soedah memâkei, S. R. 3.*

Gekleed zijnde, *satelah soedah memâkei, S. R. 15.*

In de rouw gekleed zijn, *berkâbong.*

Zich warm —, *pâkê bâljoe pânas.*

De kabels (ankertouwen) —, *bâbatkan tâli sawh.*

KLEEDERDRAGT, *vr. tjâra pekâjin, tjâra pakéjan.*

Maca-saarsche —, *pakéjan tjâra mangkâsar.*

KLEEDJE, *o. samaar, gewoon onderkleed, soort van wijden vrouwenrok, die de mannen insgelijks dragen, kâjin sârong.*

Een —, dat tot boven den boezem komt, *sampor*.
 —, dat tusschen de beenen doorgehaald wordt, *tjawat*.
 Een gebloemd bataviaasch —, *kájin bátiq Batawiah*, (*Batawi*).
 Bad—, *tjoekin*.
 — waarin men een kind draagt, *kájin pendoecong*.
KLEEDING, *vr.* kleedij, een stel kleederen, *pekájin sa-persálin*, *sa-langkap pekájin*, *pekájin sa-pranggoewan*, *segalla pakéjan*.
 Rijke —, *baz*, *Perz.*, *pekájin jang indah-indah*.
KLEEDKAMER, *vr.* *tampat persálin*, *bilig sálin pakéjan*.
KLEEPACHTIG, *b. n.* zie **KLEVERIG**.
KLEEMSCH, *b. n.* zie **KLEVERIG**.
KLEEN, *b. n.* zie **KLEIN**.
KLEERBEN, *vr.* *bákol pakéjan*.
KLEERBORSTEL, *m.* kleebezem, *sikat* (*boender*) *pakéjan*.
KLEERKAMER, *vr.* *tampat simpan pakéjan*, *amson*.
KLEERKIST, *vr.* *taróhon pekájin*, *pett tampat pakéjan*, *tampat simpan pekájin*.
KLEERKOOPEL, *m.* *orang djoewal pekájin*, (*pakéjan*).
KLEERKOOPELJ, *vr.* *kadei (tóko) orang djoewal pekájin*, (*pakéjan*).
KLEERLAPPER, *m.* *toegang tampal pekájin*, *toegang tambal pakéjan*.
KLEERMAKEN, *o.* *pekarjdjáan toekang mendjáhit*.
KLEERMAKER, *m.* *toegang mendjáhit*, *toekang pakéjan*, *pandei pekájin*, *gerdjé*, *Jav.*
KLEERMAND, *vr.* zie **KLEERBEN**.
KLEERMARKT, *vr.* *pásar kájin*.
KLEERSCHAFT, *vr.* *sampiran*.
KLEERSCHUIJER, *vr.* zie **KLEERBORSTEL**.
KLEERTOBBE, *vr.* *pásoe boewat tjoetji kájin*.
KLEERWINKEL, *m.* *kadei orang djoewal kájin*.
KLEERWORM, *m.* *hoelat kájin*.
KLEI, *vr.* *tánah lilin*, *L.*, *tánah liat*.
 —, *arde*, *tánah*.
KLEIN, *b. n.* *ketjil*, *katjiq*, *tjaké*, *tsaghr*, *Ar.*
 Een — vaartuig, *práhoe ketjil*.
 —er, *lebeh ketjil*, *ketjilan*, *L.*, *atshar*, *Ar.*
 Een — mensch, *dweg*, *orang káté*.
 — van gestalte, *singkat toebahnja*.
 — geld, *oewang ketjil*.
 — hout, *kájoé jang ringan*, *kájoé ketjil*.
 Het —ste huis, *roemah jang terketjil*, *roemah jang terlebeh ketjil*.
 —er maken, *békin ketjil*, *ketjilkan*, *mengetjilkan*.
 — traktement, *gádjí ketjil*.
 Een — verstand, *aqal boedj jang kapalang*.

Een — weinig, *sedikit sádjá*.
 In het — schilderen, *menoelis gambar jang ketjil sakáli*.
 In het — verkoopen, *djagal*, *berdjagal*.
KLEINACHTEN, *b. w.* *melihat moedah*, *permoedahkan*.
KLEINACHTING, *vr.* *penglihat moedah*, *kahinán*.
KLEINDOCHTER, *vr.* *ánaq tjoetjoe parampoewan*.
KLEINE, *m. en vr.* *ánaq ketjil*.
KLEINEN, *b. w.* *békin ketjil*, *ketjilkan*, *mengetjilkan*.
 —, *o. w.* *djádi ketjil*.
KLEINEREN, *b. w.* *mentjelákan*.
KLEINGESTIGHEID, *vr.* *kakoerangan boedí*.
KLEINGELOOVIG, *b. n.* *koerang imán*, *koerang pertjája*.
KLEINGELOOVIGHEID, *vr.* *kakoerangan imán*, *koerang pertjája*.
KLEINHARTIG, *b. n.* *ketjil háti*, *tjábar*, *gantar*.
 —, *vreesachtig*, *penákoet*.
KLEINHARTIGHEID, *vr.* *prí jang tjábar*, *parángi orang jang tjábar*.
KLEINHARTIGLIJK, *bijw.* *dengan tjábar*, *dengan tákoet*.
KLEINHEID, *vr.* *kaketjilan*, *roepa jang ketjil*.
 —, *nietigheid*, *kasiáan*, *bárang jang tjoemah-tjoemah*.
KLEINIGHEID, *vr.* *bárang sedikit*, *bárang ketjil*, *bárang jang trá sátoe apa*, *L.*
 —, *beuzeling*, *bárang jang sia-sia*, *bárang jang tjoemah-tjoemah*.
 Hij gaf maar eene —, *makka di brinja bárang sedikit sádjá*.
KLEINING, *vr.* *pengetjilan*, *pengoerangan*.
KLEINKIND, *o.* *tjoetjoe*, *ánaq tjoetjoe*, *tjoetjoenda*, *Hoft*.
KLEINMETER, *o.* *prábot jang mengoekoer bárang jang ketjil*.
KLEINMOEDIG, *b. n.* *tjábar*, *gantar*, *ketjil háti*.
 — maken, *békin tákoet*, *L.*, *menakoets*, *menggantarkan*, *brí gantar*, *mentjábarkan*.
KLEINMOEDIGHEID, *vr.* zie **KLEINHARTIGHEID**.
KLEINOOD, *o.* *permáta*, *ratna*, *benda jang indah-indah*, *máta benda*.
 Kleine kleinoeden, *kemis*.
KLEINOOGIG, *b. n.* *bermáta ketjil*.
KLEINS, *vr.* zie **KLENS**.
KLEINSCHEIJVER, *m.* *orang jang toelis hoerof ketjil sakáli*.
KLEINSMID, *m.* *toekang (pandei) bárang bessí ketjil-ketjil*.
KLEINTJE, *o.* *kiudje*, *ánaq ketjil*.
 —, *klein broodje*, *róti ketjil*.
KLEINWEINIG, *o.* *bárang sedikit sádjá*.
KLEINZEN, *b. w.* *sáring*, *tápis*, zie **KLENZEN**.
KLEINZER, *m.* *kájin sáring*, *kájin tapisan*.

KLEINZERRIG, b. n. *terlâloe piloe, lakas rása sâkit.*

KLEINZOON, m. *ânaq tjoetjoe lâki-lâki, tjoetjoenda, Hoft.*

KLEIWEG, m. *djâlan di tânah lilin, L., djâlan di tânah liat.*

KLEM, vr. *nijping, pendjepittan, L., penjepittan.*

—, *valstrik, djirat.*

—, *in den mond, boebal moeloet, kakrâsan moeloet.*

—, *nadruk, qoewat.*

—, *verlegenheid, kasoekâran, tâkoet, trâda bisa menjâhoet, L.*

In de — geraken, kena kasoekâran.

Nu zit hij in de —, sakârang dia tâkoet, sakârang tâda ia tâhoel meloepoetkan diri.

Door die vraag zat hij in de —, sabab pertanjâan itoe makka tâda ia dâpat menjâhoet, (dia trâda bisa menjâhoet, L.)

KLEMGOND, m. *tânah pelaboehan jang bâjij.*

KLEMHAAK, m. *penggâjit jang mendjepit, sepit.*

KLEMMEN, b. en o. w. *djepit, L., menjepit.*

Geklemd worden, di djepit.

In de klem (verlegenheid) brengen, menjesaq.

KLEMMER, m. *penjepit.*

KLEMMERBLAD, o. zie **KLIMOP**.

KLEMMING, vr. *djepit, L., pendjepittan, L., penjepitan.*

KLEMRUDE, vr. *perkatâan jang menjesaq.*

KLEMTOON, m. *rennoeng.*

KLENS, vr. *ziggdoek, tempat sâring, tapisan.*

KLENZEN, b. w. *sâring, tapis.*

De kofij —, laten doorzigen, sâring koppi, L., tapis qahwah.

KLENGING, vr. *saringan, penjaringan.*

KLEP, vr. *toetoepon.*

KLEPEL, m. *ânaq ginta, ânaq lôtyèng, L.*

Hij heeft de klok hooren luiden, maar hij weet niet waar de — hangt, dia soedah dengar boenji kâdoq tâpi belon tâw rawahnja, L.

KLEPKOOI, vr. *koeroengan boerong djontrot, L., (pikat).*

KLEPPEN, b. en o. w. *in: de klok —, pâloe ginta, poekol lôtyèng, L.*

—, *op een inlandsch alarmblok, poekol thonythong.*

KLEPPER, m. zie **KLAPPERMAN**.

—, *dravend paard, koeda jang djok-djok, L., (oenggot).*

KLEPPEREN, o. w. zie **KLAPPERTANDEN**.

—, *met de neb, zoo als sommige vogels doen, berboenji pâroh, mengelâtoq pâroh.*

—, *klateren, diring.*

KLEPPERMAN, m. zie **KLAPPERMAN**.

KLEPPERTJE, o. *zekere houtworm, sâtoe roepa boeboeq.*

KLERK, m. *djoeroe toelis.*

—, *schrijver, ambtschrijver, kâtib, Ar., zie GEHEIMSCHRIJVER.*

— *van eene griffie, penjoerat.*

KLESSEN, o. en b. w. zie **KLETSEN**.

KLETS, vr. *boenji pâloe, boenji poekol, boenji tampar.*

Eene — met de zweep, poekoelan tjamboq, paloewan tjamoeti (tjamboeti).

—, *schuld, hoetang.*

Iets op de — lullen, bli hoetang.

KLETSEN, o. w. *berboenji pâloe, berboenji tampar.*

Met eene zweep —, berboenji tjamboq.

—, *b. w. werpen, limpar, lontar, loetar.*

Dooreen —, âdoq, kâtjoq.

KLETTEREN, o. w. zie **KLATEREN**.

KLEUMEN, o. w. *âda dingin sakâli, sângat kudinginan.*

KLEUMSCH, b. n. *lakas kena dingin.*

KLEUNEN, b. w. *tâpoq, poekol, pâloe.*

KLEUR, vr. *warna.*

Bleeke —, warna poetjat.

Roode —, warna mêrah.

Eene —, die verbleekt, warna jang beroebah, (moentah).

— *van het gelaat, serf.*

Eene — aan iets geven, opsieren, menghâst.

—, *partij, persakoeloeawan, pertemânan.*

KLEUREN, b. w. *brt warna, mewarnâkan, lâboer dengan djângang.*

De stralen der zon — ieder voorwerp, makka sinar mâta-hârt itoe mewarnâkan sasoeuwâtoe bârang.

—, *verwen, graf schilderen, târoh tjat.*

—, *fijn schilderen, toelis gambar, nin-gasjkan.*

—, *verwen, afzetten, djâloq, kampah.*

—, *o. w. djâdi mâloe.*

Doen —, beschaamd maken, bêkin mâloe, L., bapernaloekan.

KLEUREND, b. n. *jang membrt warna, jang mewarnâkan, jang târoh tjat.*

KLEURIG, b. n. *jang berwarna.*

KLEURING, vr. *pelaboeran dengan djângang.*

KLEURLOOS, b. n. *tiâda berwarna, serofu, Mol.*

KLEURSEL, o. *tjat, djângang, djennang.*

KLEURVERANDERING, vr. *peroebâhan djângang, (tjat), moentahnja tjat.*

KLEUTER, vr. *klein aardig meisje, kânaq-kânaq parampoewan jang mânis, (tjantik).*

KLEVEN, o. en b. w. *lekat, melekat, lingkêt, L., belêngkêt, L.*

Die gom kleeft aan de vingers, getah itoe melekat paadda djârt.

Aan de ribben —, voeden, menginnjangkan proet, bêkin kinjang, L.

Doen —, melekatkan, kassi belêngkêt, L.

KLEVERIG, b. n. *jang melekat, jang belêngkêt, L., lindir.*

- Een — e, smerige weg, *djalan bêtjék* — e bladeren, *dâwon jang âda getah*, (*guttah*, L.)
— inaken, *lindirkan*.
- KLEVERIGHEID, vr. *prî jang melekat*, *kala-koeuan jang belêngkêt*, *tsifat getah*, (*guttah*), L.)
- KLEVIÏG, b. n. zie KLEVERIG.
- KLEVIÏNG, vr. *pelekattan*, *belêngkêt*, L.
- KLIBBER, o. *getah jang sângat melekat*.
- KLIEF, vr. zie KLOOF.
- KLIEK, vr. *sisa*.
— van 's vorsten tafel, *tâpan baginda*.
- KLIEKEN, o. w. *kassî tinggal sisa*.
—, spuwen, *meloedah*.
- KLIEKJE, o. *sisa jang sedikit*.
- KLIER, vr. *bôtor*, *poeroe bârah*, (volgens codex A wordt dit woord somtijds door *bintil* vertaald, dat ook puistje, blaar, gezwol, beteekent), *bintoel*.
- KLIERGEZWEL, o. *bôtor*, *bangkaqnja poeroe bârah*.
Klein —, *poeroe baqâ*.
- KLIERONTLEDING, vr. *pemboekâun poeroe bârah*.
- KLIERZENUWKOORTS, vr. *demam âtsab poeroe bârah*.
- KLIERZIEKTE, vr. *sakit poeroe bârah*, *sakit bintil*, *penjâkût baqâ*.
- KLIEVEN, b. w. *blah*, *memblah*.
De steven kleift de golven, *haloewan mentjintang oembaq*,
Bamboes —, *memblah boeloh*, *blah bamboe*, L.
Met de hand —, (vruchten enz.) *tjakah*.
- KLIF, o. *pînggir jang miring*.
- KLIF, o. zie KLIMOP.
- KLIK, m. het beslag eener kolf, *saloetan tjâtoq*.
—, die een vaartuig belet van de heling te loopen, *kâjoe gandjil prâhoe*.
- KLIKKEN, b. w. *salangkar*.
- KLIKKER, m. *orang salangkar*.
—s, houten voetzolen met eenen knop, *taroempa*, *tjarpo*.
- KLIKKLAKKEN, o. w. *gamarantjong*.
- KLIKSPAAN, m. en vr. *orang salangkar*.
- KLIKSPILLEN, o. w. *melantjong*, L., *mengombâra*.
- KLIM, o. zie KLIMOP.
- KLIMAAT, o. *adara*, *oedâra*, *iqlim*, Ar., uit het Gr.
- KLIMERWT, vr. *kâtjang lilit*.
- KLIMMEN, o. w. *nâjig*, *dâki*.
Op eenen berg —, *nâjig ka-âtas goenong*, *mendâki goenong*.
—, klauteren, *pandjat*, *memandjat*.
Op eenen boom —, *pandjat pohan*.
De zon is aan het —, *mata-hâri lâgi nâjig*.
—, rijzen, (de stem) verhoogden, *meningikan*.

- Zijn gebed klom ten hemel, *makka dâanja poon nâjig ka-sorga*.
Bij het — der jaren, *talkâla hampir demor toewah*, *talkâla djâdi oedar*.
- KLIMMER, m. *orang jang nâjig*.
—, *klauteraar*, *orang pandjat*.
- KLIMMING, vr. *penajikan*, *timboelan*.
- KLIMOP, o. *eiloof*, *dâwon pasângan*, *dâwon pepâsan*, *panggang poejeoe*, *oejot*, *ôjot*.
— met karmozijnkleurige bloemen, *boe-nga tâli*, *sangir*.
—, (*Epidendrum*), *gâdoeng kastoeri*.
—, (*Iposnoea quamoelit*), *sangir lântig*.
- KLIMSTAG, vr. *tangga tâli*.
- KLING, vr. *lemmer*, *mâta sindjâta*.
— van een zwaard, *mâta pedang*.
— van eenen dolk, *mâta kris*.
—, *degen*, *pedang*.
Voor de — eischen, *uitdagen*, *tentang dengan pedang*, *antjam dengan pedang*.
Alles over de — jagen, *memboenoh orang samoewâ*, (*di dâlam prang*).
- KLINGBUIL, KLINGELBUIL, m. *pondt* (*kantjong*) *jang berginta*, (*jang âda kalântengan*).
- KLINGEN, vr. *meerv. dorre heuvels*, *boekit pâsir*, *boekit krîng*.
- KLINGEN, o. w. zie KLINKEN.
- KLINGENMAKER, m. *pandai pedang*, *toekang pedang*.
- KLINGSLAG, m. *paloewan pedang*, *poekoelan pedang*.
- KLINK, m. *klap*, *oorveeg*, *tampar*, *tampêling*.
- KLINK, vr. *deurklink*, *kantjing pintoe*, *pengantjing*.
- KLINKDEUR, vr. *pintoe mâling*, *soesoepan*.
- KLINKDICHT, o. *ghazl*, Ar.
- KLINKEN, o. en b. w. *berboenji*, *baboenji*, L., *bubboeni*, L., *brî boenji*.
En nu klonken al de speeltuigen, *makka berboenjilah segalla boenji-boenjian*.
—, *doorklinken*, *diring*.
Zeer schelklinkend was hun geluid, *terlâloe goempita boenjinja*.
De lucht klonk van de kreten der oorlogshelden, *makka adâra poon berdiring derri paadda tampik soeraq segalla hoeloebâlang*.
Met de glazen —, *solong-menjolong*, *berboenjian piâla*.
Ik hoor de wapens —, *akoe dengar boenji gamarantjang sindjâta*.
Klinkende munt, *oewang toenei*, *oewang kontan*, verb. (van *comptant*, *kontant*).
—, *vast* —, *lantaq*.
De zaak is geklonken, *perkâra titoe soedah seleseï*, (*betoeel*).
- KLINKER, m. (die inslaat, vastklinkt), *orang jang melantaq*.
—, *baksteen*, *bâta*, *bâtoe bâkar*, *bâtoe toeneo*.

- , vokaal, *harkat*, **Ar.**, *bâris*, *hoeroj hidop sendiri*.
- KLINKET, o. zie KLINKDEUR.
- KLINKHAAK, m. *penggâjit kantjng pintoe*
- KLINKHAMER, m. *maril lantau*, *maril tandog*, (van eene goudsind).
- KLINKING, vr. *boenji*.
- , vast—, *pelawâkan*.
- KLINKKLAAR, b. n. *trang sakâli*, *troes trang*.
- KLINKLETTER, vr. zie KLINKER.
- KLINKNAGEL, m. *pâkoe lantau*.
- KLINKWERK, o. *prâda (pâpan) jang di lantau*.
- KLIP, vr. zie KNIP.
- KLIP, vr. steenen verhevenheid, *kârang*.
Steile, scherpe —, *tâpat*.
—pen, steenbanken, riffen waarop zware branding staat, zoo als bewesten Sumatra, *gôsông*.
—pen te boven zeilen, *melaloewi kârang*; fig. *melaloewi kasoekânan*.
- KLIPACHTIG, b. n. *penoh dengan kârang*.
- KLIPBAKEN, o. *tanda kârang*.
- KLIPDRUYEN, vr. meerv. *agar-agar*.
- KLIPGEIT, vr. *kambing hoetan*.
- KLIPKALK, m. *kâpor kârang*, *hayts*, **Ar.**
- KLIPVISCH, m. *ikan kârang*.
- KLIS, vr. verwarde knoop, *simpoelan jang koesoet-koesoet*.
- KLISSEKRUID, o. *pomporoetan*, **Soend.**
- KLISSEN, o. w. *berkoesoet-koesoet*.
- KLISTEER, vr. *obat soempitan*, *hoknat*, **Ar.**, *klestér*, verb.
- KLISTEREN, b. w. *mâsoqkan obat soempitan*, *târoh klestér*.
- KLISTEERSPUIT, vr. *soempitan obat*.
- KLOEK, b. n. (van verstaand,) *schrande*, *bidjaq*, *berboedi*, *bidjajâna*.
Een — antwoord, *djawâb jang bidjajâsâna*.
Eene — e vrouw, *parampoewan jang tjantig*, (*jang târoh péngang hiâl roemah tangga*).
—, dapper, *gâgah*, *perkâsa*, *wirâwan*.
Een — e held, *hoeloebâtang jang gâgah perkâsa*.
—, sterk, welgezet, *tagap*, *tegap*, *goewat*.
—, stout, vermetel, *brâni*, *berhâti*.
—, bijw. dapperlijk, *dengan gâgah*, *dengan perkâsa*, *dengan brâni*.
- KLOEKAARD, m. en vr. *orang pantas*.
- KLOEKEN, b. w. *membranikan*.
- KLOEKHARTIG, b. n. *gâgah perkâsa*.
- KLOEKHARTIGHEID, vr. *hâti jang gâgah perkâsa*.
- KLOEKHEID, vr. *boedimân*, *âkal boedi jang bâjiq*.
—, moed, *perkâsa*, *brâni*.
—, liyvigheid, *badan jang tagap*, *kaloewan jang tagap*.
- KLOEKMOEDIG, b. n. *perkâsa*, *brâni*.
- KLOEKMOEDIGHEID, vr. *hâti jang gâgah per-*
- kâsa*, *kaloewan jang brâni*, *prî jang gâgah*, (*brâni*).
- KLOEKMOEDIGLIJK, bijw. *atas prî jang perkâsa*, *dengan brâni*.
- KLOEKZINNIG, b. n. *tjerdiq*, *ber-âqal boedi*.
- KLOEKZINNIGHEID, vr. *âqal boedi*, *prî jang tjerdiq*.
- KLOEKZINNIGLIJK, bijw. *atas prî jang tjerdiq*, *dengan tjerdiq*, *dengan âqal boedi*.
- KLOEN, o. zie KLUWEN.
- KLOET, m. *penggâroq kâpor*.
—, zetboom, *gâlah*.
—, lomperd, *orang bodoq*, *orang gobloq*.
- KLOETEN, b. w. *toelaq gâlah*.
- KLOK, vr. groote bengel, *gînta*, *gînta besaar*, *argyhaoen*, **Perz.**
—, groot metalen inlandsch bekken, dat als eene — klinkt, *gong besaar*.
—, uurwerk, *djâm*.
De — slaat zeven, *djâm poekol toedjoh*, ook enkel, *poekol toedjoh*.
Eene zaak aan de — hangen, *menjâtân soewâtoe perkâra*, *memâloemkan soewâtoe hiâl*.
Wat is de —? hoe laat is het? *poekol brâpa? djâm poekol brâpa?*
—, klein uurwerk, *lôtjeng*, *arlodjé*, verb., *âjer lodji*, (!) verb. van horologic, doch *âjer lodji* zou eig. water van eene loge of faktorijwater beteekenen!
Eene —, die nagaat, *lôtjeng (arlodjé) jang lambat-lambat djâlannja*.
Glazen —, *gînta kâja*.
—, deksel, *toedong*, *toetoepan*.
—, oorsicraad van vrouwen, *anting-anting*.
—, slok, teug, *tegoq*, *togoq*.
- KLOKER, m. *tjonykil*, **poeroh**.
- KLOKIETER, m. *pandei menoewang gînta*, *toekang gînta*.
- KLOKIETERIJ, vr. *tampat menoewang gînta*.
- KLOKHEN, vr. *âjam biang jang koetiq*.
- KLOKHUIS, o. van vruchten, *gangsâ*.
— van tabak, *sisâ tambâkoe di dâlam pipa*, **L.**
—, in hetwelk de klok hangt, *roenah gînta*.
- KLOKJE, o. *gînta ketjil*.
- KLOKKEN, o. w. *koetiq*.
- KLOKKENGELUI, o. *boenji gînta jang di hêla orang*, *boenji lôtjeng jang di gâjang*, **L.**
- KLOKKENIST, m. *pandei mâjin gînta*, *orang jang bisa mâjin gînta*.
- KLOKKENSPEL, o. *permajinan gînta*.
- KLOKKENTOREN, m. *menâret jung bergînta*.
- KLOKKLEI'EL, m. *ânaq gînta*.
- KLOKLUIDER, m. *orang jang gâjang lôtjeng*, **L.**, *orang jang menghêla gînta*, *penghêla gînta*.
- KLOKREEP, m. *tâli gînta*, *tâli lôtjeng*.
- KLOKSLAG, m. *paloevan djâm*, *poekoelan djâm*, (*lôtjeng*, **L.**)
- KLOKSPIJS, vr. *gangsâ*.

- , lekkere spijzen, *makânan jang sedap, makânan jang énaq, L.*
- KLOKTOW**, o. zie **KLOPREEP**.
- KLOMMER**, m. *doesta, djoesta, L., bóhong.*
- KLOMP**, m. kluit, brok, *gompal, kuppul, L.*
Een — ossenvleesch, *sa-gompal dáning lemboe.*
Een — goud, *sa-gompal màs, amakípál, mas kuppul, L.*
Tot eenen — vormen, *mengípál.*
Een — aarde, *sa-gompal tânah.*
Tot eenen vasten — vormen, *meng-ípalkan.*
Een —, holsblok, *bakkéjag, sapátoc káloe.*
Een — vuurs, die uit den hemel valt en als voorteecken van brand beschouwd wordt, *bráda.*
- KLOMPJE**, o. *gompal ketjil, sa-pótong ketjil.*
- KLOMPIG**, b. n. *bergompal-gompal.*
- KLONGEL**, vt. klingel, *soendal tangsf.*
- KLONGELEN**, o. w. *kardja bárang jang sia-sia, (jang tjoemah-tjoemah.)*
—, verkwisten, *boeroes, memboeroeskan.*
- KLONT**, vt. klonter, *gompal ketjil.*
— bloed, *dárah jang bekoel.*
- KLONTEREN**, o. w. *pijah, bergoempal, djádi kental, L.*
De melk is al geklonterd, *ajer soesoe soedah pijjah.*
- KLONTJE**, o. *gompal, ketjil, sa pótong ketjil.*
Een — broodsuiker, *goela bátoe sa-pótong ketjil.*
- KLOOF**, vt. *tjelah, blah.*
—, tusschenruimte, *kuselângan, sirâtan.*
Kloven in eene rots, *tjelah bátoe.*
Zijne handen zijn vol kloven, *tânganja berblah-blah.*
Kloven in de klaauwen der dieren, *sirâtan koekoe binâtang.*
- KLOOFBAAR**, b. n. *klielbaar, jang dápat di blah, jang bóleh di blah.*
- KLOOFBEITEL**, m. *páhat pemblah.*
- KLOOFHOUT**, m. *kájoe jang dápat (bóleh) di blah.*
- KLOOFJE**, o. *tjelah ketjil, blah ketjil.*
- KLOOSTER**, o. *roemah órang pertápa, pertápáan.*
- KLOOSTERGELOFTE**, vt. *qawl tápa, qawl órang pertápa.*
- KLOOSTERGOED**, o. *tânah pertápáan.*
- KLOOSTERJUFFER**, vt. *darâljang pertápa, nonna pertápa.*
- KLOOSTERKERK**, vt. *grélija pertápáan.*
- KLOOSTERLEVEN**, o. *kahidópan pertápa, kahidópan órang pertápa.*
- KLOOSTERLIEDEN**, m. en vt. *meerv. pertápa, órang pertápa.*
- KLOOSTERLING**, m. *monnik, ráhib, Ar.*
- KLOOSTERVOOGD**, m. *panghoeloe pertápáan.*
- KLOOSTERVROUW**, vt. *parampoewan pertápa.*
- KLOOT**, m. *katei, ánaq katei, boewah, zie BAL en KLOOTJE.*
Aard—, *boelat doenjâ.*
—, teelbal, *boewah pelêr, kalapir, konthol, Jav.*
- KLOOTACHTIG**, b. n. *sa-roepa boelat, boelat roepânja.*
- KLOOTADERBREUK**, vt. *boeroet, penjâkit boeroet.*
- KLOOTADERGEZWEL**, o. *bangkaqnja kalapir, bangkaqnja boewah pelêr.*
- KLOOTJE**, o. *boewah ketjil; oorspronkelijk is boewah een rondachtig ligchaam of voorwerp, zoo nls kloot, bal, enz. en nu nog overig in: goenong sa-boewah, een berg, enz.*
- KLOOTROND**, b. n. *bondor boelat.*
- KLOOTSPEL**, o. *májin katei.*
- KLOOTVORMIG**, b. n. zie **KLOOTACHTIG.**
- KLOOTZAK**, m. *tampat boewah pelêr, tampat kelapir.*
- KLOP**, m. zie **KLAP.**
—, tik, *ketoq, L., tápoq, tepoq.*
- KLOPHAMER**, m. houten hamer, *tjâtoq.*
- KLOPHOUT**, o. *kájoe pemoekol.*
- KLOPJE**, vt. *parampoewan pertápa.*
- KLOPPEN**, b. w. *poekol, páloe, tapoq, tápoq, toekol, menârap.*
—, klappen. (in de handen), *tápoq tângan.*
En hij klopte tevens aan de deur, *serúja di tapoqnja pintoe itoe. S. Ibr. 23.*
—, hameren op metalen, *timpa, menimpa.*
Met eenen ijzeren moker —, *mamárap dengan gódam bessí.*
Iemand —, slaan, *poekol órang.*
Aan de deur —, *ketoq pintoe, L., tapoq pintoe.*
—, zoo als het hart, *berdabar.*
Het bloed klopte hevig in hunne borst, *berdâbarlah dárah dadánja.*
Een kloppend geweten, *hâti jang berdabar.*
- KLOPPER**, m. *deurklopper, pemoekol pintoe, (in Indië niet bekend).*
- KLOPPING**, vt. *poekoelan, paloewan.*
Hart—, *dabáran.*
— der pols, *ketoqnja dárah, tapoqnja dárah.*
- KLOPSTEEN**, m. *bátoe penimpáan.*
- KLOS**, m. *kést, kisi, ráhat.*
—, zie **FRANJE.**
—, kluwen, *toekal.*
- KLOSJE**, o. *kést ketjil, toekal ketjil.*
—, om iets te ondersteunen, *kájoe gandjil.*
- KLOSKOORD**, o. *tâli jang di pintal.*
- KLOSSEN**, b. w. *tweernen, pintal.*
- KLOTSEN**, o. w. *aloen, mengáloen.*
Als de klotsende golven der zee was het geluid, *seperti oembaq mengáloen di láwoet boenjinja.*
Als golven. die tegen een ijzeren strand

—, seperti oemba mengáloen di pantei besst.
KLOTSING, vt. aloen.
KLOUW, vt. wiedzjer, tájjaq.
KLOUWEN, b. w. schoffelen, menjoesor.
 —, krabben, gároq, gároe.
KLOUWER, m. zie KALEFATERHAMER.
KLOVEN, b. w. memblah, m-emblah doewa,
 mematoeh, menatoeh.
 Bamboes, hout —, memblah boeloh,
 (bamboe, kájoe), mematoehi kájoe.
 —, o. w. zie BARSTEN.
KLOVER, m. houthakker, órang jang merá-
 moe kájoe, órang pótung kájoe.
KLOVING, vt. pembláhan.
KLUCHT, vt. pemajinan djináka, sanda,
 goeroe.
KLUCHTIG, b. n. berdjináka, djóget.
KLUCHTIGHEID, vt. permujinan jang berdjí-
 náka.
KLUCHTMAKER, m. órang djináka, órang
 djóget, órang djógi.
KLUCHTSPEL, o. rákat.
 Een — spelen, wájang merákat.
KLUCHTSPELEN, o. w. mendjógét, berdjógét.
KLUCHTSPELER, m. perákat, djóyét.
KLUFT, vt. ravijn, tjelah goenong.
 —, keep, koemé.
KLUIF, vt. klaauw, tárang, koekoe.
KLUIFFOK, vt. lájar samandéra.
KLUIFJE, o. toelang ketjil akan di pápaq.
KLUIS, vt. grót van eenen kluzenaar, tampet
 órang pertápa, pertópáin.
KLUISGAT, o. lóbang táli sáwh, (djangkar, L.)
KLUISHOUT, o. kájoe lóbang sáwh.
KLUISTER, vt. pásong, rantei, loenggoe, be-
 longgoe. sangkála, zie BORI.
KLUISTEREN, b. w. tároh di ranté, meran-
 tékan, tároh di pasoenan, loenggoé, zie
 BOELJEN, KETENEN.
KLUISTERING, vt. belonggoewan.
KLUIT, vt. gompal, pótung, ráhop.
 Eene — aardé, sa-gompal tánah.
 Uit de — en gegrocid, soedah besaar,
 soedah djádi besaar.
 Dat is eene — van een' mensch, itoe
 áda órang káté.
KLUIVEN, b. w. pápaq, L., mápaq, L.
 Een been —, pápaq toelang.
KLUIZEN, o. w. bertápa.
 In het gebérgte —, bertápa di goenong.
KLUIZENAAR, m. tápa, moent, Sansk., órang
 bertápa, órang pertápa, záhid, Ar.
 Vorstelijke —, bagáwam, bagáwán,
 (verm. van het Sansk. bhagawán).
 Voorts waren er onder die —s, welke
 op éen been stonden, met de armen om
 het lijf gesiagen, sedert duizende jaren,
 bermoeia paandla órang bertápa itoe áda
 jang berdiri atas káki sablah serta ber-
 dákap toeboh beriboe-riboe táhon lamánja,
 S. R. 75.
 De boectdoening eens —s in acht ne-
 men, mengikoet tápa pertápa.

Tot — maken, menzáhidkan.
KLUIZENARSLEVEN, o. kahidópan órang,
 bertápa.
 Hoe lang leidt gij dit —? brapákah
 lamánja toewan hamba bertápa ini?
KLUPEL, m. toekam, gáda, tongkat besaar.
KLUPELEN, b. w. poekol dengan gáda.
 Dood gekluppeld, di boenoh gáda.
KLUTSEN, b. w. adoq, L., kátjoq, misrá,
 poekol.
KLUWEN, o. toekal, boentel, L., Soend.
 Op het — winden, likas, melikas.
 Hoe zal dat — afloopen? apátah ági-
 batnja perkára itoe? apa nanti kasoedá-
 hannya perkára itoe?
KLUWENEN, b. w. likas, melikas.
KLUWENTJE, o. toekal ketjil.
KNAAP, m. boedaq.
 —, bediende, hamba, boedjang, L.
 —, bediende van aanzienlijken, sákei.
 —, klein tafeltje, mélja ketjil, kunnap,
 verb.
KNAAPJE, o. kánaq-kánaq.
KNAAPSCHAP, o. perhambáan.
KNABELLAAR, m. jang mengikil, jang mápaq.
KNABBELEN, o. w. knaruwen, kikil, má-
 paq, mengárat, pórot.
 —, bijten, gigit, menggigit.
KNABELLING, vt. pengikilan.
KNAGEN, b. en o. w. mákan, kárat, mengárat,
 zie KNABBELEN.
 Aan het hart —, mengárat háti, mákan
 háti.
KNAGEND, b. n. jang mákan, jang mengárat.
 Een — geweten, sesal jang mákan háti.
 —e zorgen, kasoekáran jang mákan háti.
KNAGING, vt. invreting, karátan.
 De — van het geweten, (hart), karát-
 tan háti.
KNAK, m. pátah, koelé.
 Eenen — geven, nadeel toebrengen,
 meroesaqkan.
 Eenen — aan de gezondheid des lig-
 chaams geven, meroesaqkan njáman toe-
 boh, meroesaqkan salámat badan.
KNAK, b. n. gestoord, ketjil háti, sáku háti.
 Hij is — geworden, dia soedah djádi
 ketjil háti, dia goesar, L.
KNAKKEN, o. w. pátah, berpátah, koelé.
 En de zezekoen knakte, (de draagboom
 van dezelve), makka perarákan itoepoon
 pátahlah, S. R. 4.
 —, b. w. pátahkan.
 —, met de tanden, kraken, goenjiil.
KNAP, vt. boenji latos, (letos), ook enkel
 latos.
 Hij houdt veel van de —, dia bánjaq
 soeku mákan.
KNAP, b. n. vastsluitend, rápat.
 —, vlug, vaardig, pantas.
 —, net, netjes, vooral van vrouwen,
 tjantiq.
KNAPHANDIG, b. n. pantas, tjepat.

KNAPKANDIGHEID, vr. *lâkoe jang pantas*.
KNAPJES, bijw. netjes, *dengan pantas, bájijq-bájijq*.
 —, eventjes, naauwelijks, *hampir ttáda*.
 — van dat traktament kunnen leven, *hampir ttáda dápat (bóleh) hidop derri itoe djáti*.
KNAPPEN, o. en b.w. *latos, letos, latop, la'oq*.
 Het brandhout knapt, *kájoe ápi melatos*.
 De vingers —, doen kraken, *lantig djárt*.
 De lange nagels doen —, *tjanggei di pitig*.
KNAPZAK, m. *boqtjá, kandí, sitaq*.
KNARSEN, o. w. *kartaq*, (niet *kárat*).
 Op de tanden —, *mengartaqkan gigi*.
KNARSETANDEN, o. w. *mengartaqkan gigi*.
KNARSING, vr. *pengartákan*.
KNASTER, m. (gekorven tabak), *tambákoe jang di híris-híris terlâloe háloes*.
 —, kist, mand, (voor tabak), *karábang*.
KNACHT, m. *hamba, boedjang, L.*, eig. een ongebuwde, *knék*, verb., *oepas*.
 —, gesnedene, *sida, órang kabirt*.
 Heeren —, *hamba toewan, boedjang djága toewan*.
 Schoenmakers —, *knéknya toewan sapátoe*.
 Kantoor —, *oepas kantor*.
 —, van aanzienlijken, *sákei*.
 Meester —, *mandor*.
 —, tafeltje, *médja ketjil, kunnap*, verb.
 Stal —, *boedjang koeda*.
KNACHTJE, o. *boedaq*. (Verkeerdelijk wordt *boedaq* uitsluitend voor slaaf gebezigd.)
KNACHTSCHAAP, o. *siál perhambáan*.
KNACHTSLOON, m. en o. *gadjinja boedjang, L.*, *oepah hamba*.
KNEDEN, b. w. *râmas, remas, L.*
 Meel of deeg —, *râmas tepong*.
 Het ligchaam —, de gewrichten zachtjes drukken op de oostersche wijze, *râmas toeboh, pidjit*.
KNEDER, m. *jang merâmas, jang pidjit*.
KNEEP, vr. *pentjoebúan*.
 —, zoo veel als men tusschen den duim en voorsten vinger vatten kan, (hetzij snuif, hetzij poeder, enz.), *sa-djintik*.
 —, teeken van knijpen, *bakas tjoebit*.
 Eene — snuif, een snuifje, *sa-djintik tambákoe háloes*.
 —, plooi, *lipátan*.
 —, booze streck, *makr, Ar.*, *makar*, verb., *tipoe djálat, pedája, motslefat, Ar.*
KNEKEL, m. zie **KNEUKEL**.
KNEL, vr. *pendjépitán*.
 —, val, om wilde dieren te vangen, *kalaboeran*.
KNELLEN, b. en o. w. *djepit, menjepit, apit, singset*.
 —, te naauw zijn, *terlâloe sesaq*.
 —, kwellen, *menjesaq, tindis, menjátáatkan*.
 —, afknellen (met de nagels), *gintas*.

KNELLING, vr. *pendjépitán, penjesákan*.
KNEPPEL, m. zie **KLUPPEL**.
KNERSEN, o. w. zie **KNARSEN**.
KNETTEREN, o. w. zie **KNITTEREN**.
KNEUKEL, m. (knekel, knokel, knokkel), *sindí, sidí, boekoe, máta tángan*.
 Met de —s trommelen, *melotoet*.
 —, enkel, aan den voet, *máta káki*.
 Met de —s slaan, *loetaq*.
KNEUKELHUIS, o. beenderhuis, *tampat toelang órang máti*.
KNEUTERAAR, m. *órang gágap, órang gágoe*.
KNEUTEREN, o. en b. w. *kwinkeleren, tjítjít*.
 —, stamelen, *gágap, gágoe*.
 —, mompelen, *bersoengoeit, tjómél, L.*
KNEUTERIG, b. n. *knorrig, tjómél-tjómél*.
 —, fig. lief, genoechlijk, *sedap, énaq*.
KNEUZEN, b. w. *menjepit sampé sákit, L.*, *meloká-tí dengan menjepit*.
 —, wonden, *mámur*.
 Gekneusd, gewond, *mámar, termámar*.
 Eene manggavruucht —, *djepit boewah mangga sampé antjor, mengroet*.
KNEUZING, vr. *pendjépitán sampé (hingga) sákit*.
KNEVEL, m. zie **KNUPPEL**.
 —, aan den bovenlip, *koemis, mist*.
 —s en eenen baard dragen, *bermist dan berdjanggót, (berdjenggoet, L.)*.
 De —s in orde maken, *mengandam mist*.
 De — van eenen tijger, *koemis máttjan, L., mist harimaw, soengoeit harinaw*.
KNEVELAAR, m. *penganiája, órang jang menjátáatkan*.
 Fig. uitzuiger, *lintah*.
 Die Chinees is een ware —, *itoe órang tjina ada lintah betoel*.
 —, die de menschen uitzuigt, *jang mengisap órang poenja dárah*.
KNEVELARIJ, vr. *penganiájáan*.
KNEVELBAARD, m. zie **KNEVEL**.
KNEVELBAND, m. om te knevelen, *táti ikat máling*.
KNEVELEN, b. w. *ikat. mengikat*.
 —, afpersen, *menganiája*.
 —, plunderen, *sámon, menjámon, rampas, merampas*.
KNEVELING, vr. *pengikátan*, zie **KNEVELARIJ**.
KNIBBELAAR, m. *órang jang táwar kikir-kikir*.
 —, haarklover, *órang jang memblah ramboet*.
KNIBBELEN, o. w. *táwar kikir-kikir*.
 —, haarkloven, *memblah ramboet, tjeréwét sádjá*.
KNIBBELIG, b. n. *soeka tjeréwét*.
KNIE, vr. *loetoet, loetot*.
 In de rivier tot aan de knieën waden, *mengárong di soengi hinggá loetoet, mengrobioekti di káli sampé loetoet, L.*
 Met de knieën tegen malkander gaan, *kantoct*.
 De knieën buigen, *melipat loetoet*.

Eerbied bewijzen aan de knieën des konings, *menjoembah loetoet baginda*.
 —, in een schip, *sikoe-sikoe kapal*.
 —, hanebalk, *sókong-sókong*.
 KNEIBUIGING, vr. *pelipátan loetoet*.
 Plegtige — bij het gebed, *rok-út, rak-át, Ar.*
 KNEIHOÛTEN, o. meerv. *gáding-gáding, sendoeng*.
 KNEIJCHT, vr. *sangal loetoet*.
 KNEIEN, o. w. *sedjoed, berloetoet, berteloet, berteloéd, indjéolar*, eig. *ajoelhar*, Port. Knielende hulde aan de voeten bewijzen, *sedjoed menjoembah káki*, S. R. 29. Eenen olifant doen —, *goenamkan, deroemkan*.
 KNEIPIJN, vr. *sákit loetoet*.
 KNIER, o. zie *SCHARNIER*.
 KNIESCHIJF, vr. *tampoerong loetoet*.
 KNEIORMIG, b. n. *seperit loetoet roepánja*.
 KNEIEZEN, o. w. zie *KNIJZEN*.
 KNIJF, o. zie *KNIPMES*.
 KNIJF, vr. engte, verlegenheid, *kasoesáhan*. In de — zijn, *bersoesah, tersasaq*.
 KNIJFEN, b. w. *djepit, menjepit*. Fel, valsch —, *tjoebit*. De keel toe —, *tjangkt. tjekék*. —, o. w. langs den wal —, *menjoesor tánah*.
 KNIJPER, m. *pendjepit, jang djepit, jang menjepit*. —, tang, *penjepit*. —, knelhout, *tjangkah*. —s, scharen der kreeften. *sunggoet*.
 KNIJPTANG, vr. *káka-toewah*, zie *NIJPTANG*.
 KNIJZEN, KNEIEZEN, o. w. *girgittam, L., rádjog, merádjog*.
 KNIJZER, m. *orang rádjog*.
 KNIJZIG, b. n. *moeram, moerong, berdoekatija*.
 KNIJZING, vr. *prt hâti jang girgittam, (merádjog)*.
 KNIK, m. wenk, *isjârat, Ar., tanda*.
 KNIKKEBOLLEN, o. w. *mangoet, oenggol, anggol, L., onggoe, L., berandjal-andjal*.
 KNIKKEN, o. w. (met het hoofd buigen) *oenggol kapála, onggoe, onggoe kapála, andjol*.
 KNIKKER, m. *kalitji, kalitja, L.*
 KNIKKEREN, o. w. *bermájin kalitji, májin kalitja, L., pritiit*.
 KNIKKERSPEL, o. *permajinan kalitji, (kalitja, L.)*
 KNIP, m. knipslag met den vinger, *boenji djintiq*. —, grendel, *sosoqkan*. —, val, *djábaq, djibaq, perangkap*. —, val voor wilde dieren, *kalaboeran*. — met eene schaar, *penggoentingan*. —, valdeur in eene schans, *pesáwat*. —, bordeel, *roemah soendal*. Hij is geen — voor den neus waard, *diu trada goena saképpéng*.

KNIPHOUTJE, o. *pussátan*.
 KNIPMES, o. *pisó lipat-lipátan*.
 KNIPPOOGEN, o. w. *kelip, kalip, berkalip, S. R. 53*.
 KNIPPEN, b. w. met eenen knip vangen, *mendjábaq*. —, met de nagels, (dooden,) *tindis*. —, met eene schaar, *menggoenting, kátip, mengátip*. Met den duim en vingers —, (geluid maken,) *djintiq, plitiq*.
 KNIPSCHAAR, vr. *goenting*.
 KNIPSEL, o. *goentingan, rantingan*.
 KNIPSLAG, m. *valdeurtje, pesáwat*. —, een houtje in eenen knip, val of strik, *belantiq*.
 KNITTEREN, o. en b. w. *boenji latos, boenji latop*. —, blutsen, *meroesaqkan dengan djepit*.
 KNOBBEL, m. *boengkol, brontos, L., djandol*. —, aan riet enz. *roewas*. —, eelt, *boebol, L., babaloelang*. —, knoest in het hout, *máta kájoe*. —, uitwas aan oude boomen, *bótjaq*.
 KNOBBELACHTIG, b. n. *berboengkol*. Een — e wortel, *akar berboengkol*.
 KNOBBELUITWAS, o. aan oude boomen, *bótjaq*.
 KNOB, vr. zie *KNOOP, KNOBBEL*.
 KNODS, vr. *gáda, toekam, boetjoq, kanat, tjoqmar*. Door de — aangevallen, *ka-tampoeh tjoqmar*.
 KNODSDRAGER, m. *orang jang pákei gáda*.
 KNODSSLAG, m. *páloe gáda*.
 KNOEDEL, m. balletje, *kípal*.
 KNOEIJEN, b. en o. w. *tóris, L., kardja roesaq*.
 KNOEIJER, m. *orang jang tóris*. —, leerling op eene drukkerij, *moerid di tempat tjiitjaq*.
 KNOEIJERIJ, vr. *pekarjdjään jang bantoeit, pekarjdjään jang di tóris*, zie *KNOEIJEN*.
 KNOEST, m. *máta kájoe*. —, uitwas aan oude boomen, *bótjaq, boengkol*.
 KNOESTIG, b. n. *penoh dengan máta kájoe*.
 KNOET, m. *orang bódoq, orang gobloq, L., orang tjáboel*.
 KNOETACHTIG, b. n. zie *LOMP, PLOMP*.
 KNOFFELEN, b. w. *melakoekan dengan kásar*. —, rukken en plukken, *reboet-reboet*. —, kreuken, *károtkan, kardja risoe, mengoesoet*.
 KNOFLOOK, o. *báwang poetih, tzoem, Ar.*
 KNOK, m. been, *toelang*.
 KNOKKEL, m. zie *KNEUKEL*.
 KNOL, m. rasp, *lobaq, fodjt, Ar.* —, paard, *koeda gládaq*.
 KNOLRADIJS, vr. *lobaq ketjil sakáli*.
 KNOLVORMIG, b. n. *sa-roepa lobaq*.
 KNOLZAAD, o. *bidji lobaq*.
 KNOOK, m. zie *KNOK*.
 KNOOP, m. aan een kleed, *kantjing, boewah row, boewah bádjoe*.

— in touw of garen, *simpoeelan*.
 — in eenen doek, *bontal*, *bontálan*.
 —, band, verbinding, *peroeboengan*, *táti*.
 —, moeijelijkheid, *soesah*, *kasoesáhan*.
KNOOPEN, b. w. toeknoopen, *toetop kantjiny*.
mengantjiny, *berkantjiny*.
 —, eenen knoop leggen, *simpolkan*, *bontal*.
 —, breijen, *siroet*.
KNOOPGAT, o. roemah *kantjiny*, *lóbang kantjiny*, *pekantjinyan*, *lóbang boewah row*.
KNOOPING, vt. *pengantjingan*, *penjinpoelan*.
KNOOPMAKER, m. *toekang kantjiny*, *pandei kantjiny*.
KNOOPSGEWIJS, bijw. *ompon*, *ompin*.
KNOOPZIJD, vt. *benang soetra bakal pínatal*, (*siroet*, *annjam*).
KNOP, m. *boengkol*, *boengkoel*.
 —, bolletje, dat aan franje of snoeren hangt, *multoe*.
 — van eenen degen, *boengkol pedang*, *perдах*.
 — bij het lemmer van eene kris, *báwar*.
 — van eenen spijker, kop, *pájoeng pákoe*.
 — van bloesems, *koetom*, *kontjop*.
 —, spruit, *toenas*, *rangkas*.
 —, van een deksel, *bótsjaq*.
 —, van eene speld, *kapála peniti*.
KNOPPEN, o. w. *berkoetom*, *berkoentom*, *berkontjop*, *bertoenas*.
KNOPSPELDE, vt. *penitt dengan kapála besaar*.
KNORCHTIG, b. n. *soeka tjómél*.
KNORHAAN, m. *gewas*, *lepo*.
KNORREN, o. w. als varkens, *koerkoer*, *mengaroq*, *balangoq*, L. *buttangoq*, L.
 —, brommen, als honden, *ngaroeng*.
 —, grommen, *tjómél*, L., *soengoet*, *koelom*.
 —, vóór het blaffen of misauwen, *gurrán*.
 Dit oude mensch doet niets dan —, *ini órang toewah tjómél-tjómél sádjá*.
KNORREPOT, m. *brompot*, *toekang tjómél*, L., *órang bersoengoet-soengoet*, *órang tjómél-tjómél*.
KNORRIG, b. n. zie **KNORCHTIG**.
 — zien, *melérot*.
KNOT, vt. *boengkoesan jang terpínatal*, (*tepoetar*).
KNOTTEN, b. w. *pínatal*.
 Het vlas —, *pínatal rámi*.
 Eenen boom —, *tetaq kamontjaj póhon*.
 Iemands magt —, *meniwaskan órang*.
KNOTTER, vt. *órang jang menetaq kamontjaj póhon*.
KNOTTING, vt. *penetákan* (*penetakkan*) *kamontjaj póhon*, zie **KNOTTEN**.

KNUFFELEN, b. w. zie **KNOFFELEN**.
KNUIST, m. *vuist*, *ganggam*.
KNUPPEL, m. *tongkat tebal*, *toekam*, *tjoqmar*.
KNUREN, o. w. zie **FUTSELEN**.
KNUT, vt. zie **KNOT**.
KNUTSELAAR, b. w. *tummina*, L.
KNUTSELEN, b. w. *isang-isang*, *békin bárang ketjil-ketjil derri soeka sendirt*, L.
KNUTTERIG, b. n. *bágoes*, L., *bisf*.
KODDE, vt. *djináka*, *goeraw*, *goeroe*.
KODDEBELJER, m. *máta-máta*.
KODDIG, b. n. *berdjínáka*, *bergoeraw*.
KODDIGHEID, vt. *permajinan*, *goeraw*, *goeroe*, *djináka*.
KODSEN, o. w. *moentah*.
KOE, vt. *sápt*, *sampí*, L., *lemboe*, *sápt betina*, *sampí parampoewan*, L., *lemboe betina*.
 Eene magere —, *sápt koeroes*.
 Eene vette —, *sápt genoq*.
 Eene — melken, *prah* (*pras*, L.) *sampí*.
 Op eene — rijden, *berlemboe*, (dit be-teekent ook: *rundves* hebben).
 De — moet kalven, *ítoe sampí mistf ber-ánaq*, L., *lemboe ítoe akan ber-ánaq*.
 Eene oude — uit de sloot halen, *kórêq perkára jang suedah*.
KOEBOTER, m. *minjaq sápt*, *mantéga sampí*, L., *sann*, Ar.
KOEDIEF, m. *pentjoert sápt*, *pentjoert lemboe*.
KOEDREK, m. *táht sápt*, *táht sampí*, L.
KOEDRIJVER, m. *gombála sápt*, *órang djága sampí*, L.
KOEGRAS, o. *roempoet sápt*.
KOEHAAR, o. *boeloe sápt*.
KOEHOORN, m. en o. *koehoorn*, *tandoq sápt*.
KOEHUD, vt. *koelit sápt*.
KOEIJENUIJER, m. *soesoe sápt*.
KOELJENVLEESCH, o. *dáging sápt*.
KORK, m. *djerádiq*, *raghif*, Ar., zie **KOEKJE**, **GEBAK**.
 — in de pan, *eijerstruif*, *dádih telor*.
 Soort van — of deeg van *ketang en rági* dienende tot bereiding van den sterken drank *bádek*, *tápt*.
 — van rijstmeel, *soerabí*.
 Zwarte lekkere —, *koewé dódol*.
KORKAMP, m. *tánah roempoet*.
KOEKBAKKEN, o. *pekardjáan toekang koewé*.
KOEKBAKKER, m. *toekang koewé*, *toekang apam*.
KOEKBAKKERIJ, vt. *tampat toekang koewé*.
KOEKLOEREN, o. w. *doedocq di roemah sádjá dengan málas-málas*.
KOEKEPAN, vt. *tampat másaq koewé*, *pen-bikángan*.
KOEKETER, m. *órang jang mákan djerádiq*, *órang jang mákan koewé*.

—, die gaarne koek eet, *orang jang soeka makan koewé.*
KOEKJE, o. in het algemeen, *koewé.*
 Plat, rond, dun —, *apam, bika, raghif, Ar.*
 Zekere dunne —s, *bikang-bikang.*
 Rond, wit, meelachtig —, *koewé mang-koq.*
 —, soort van kolombijntje, *babika ambon, béawloe, Chiu.*
 Een plat, schuin —, met suiker, *koewé ládoe, koewé gupplaq.*
 Een langwerpige, plat — met kokosraspels van binnen, *koewé dólol.*
KOEKRAAL, vr. *pesapian, kandang sampt, L.*
KOEKKRAAM, vr. *kadei orang mendjoewal apam (koewé), wárong orang mendjoewal koewé.*
KOEKOEK, m. *póho-póho, goeqoe.* (Deze vogel wordt op Java hoogst zelden aange-
 getroffen).
KOEL, b. u. *sedjoq.*
 — water, *ajer jang sedjoq.*
 Eene —e plaats, *tampat sedjoq, (tedoh).*
 —er dan dauw, *terlebeh sedjoq derri paadda ombon.*
 —, luchtig, *ber-anginan.*
 —, onverschillig, *dingin, kákoe, tíada fedloelt, trá perdoelt, L.*
 In —en bloede, *dengan sengádja, L.,*
dengan di sahadjánja, dengan sahadjánja.
KOELBAK, m. *supóhan, tempat mendingin-kan bessí pánas.*
KOELBLOEDIG, b. n. *berhâti dingin.*
 —, opzettelijk, *dengin sengádja, L.,*
dengan di sahadjánja, dengan sahadjánja.
KOELBLOEDIGHEID, vr. *hâti dingin.*
KOELDRAAK, m. *mindan jang menjedjoqkan.*
KOELN, b. w. *menjedjoqkan.*
 De zegen heeft het aardrijk gekoeld,
 (verkoeld,) *makka hoedjan poun menjed-
 djoqkan boemi, (tánah).*
 Heet ijzer —, *sapoh bessí pánas.*
 Zijne lusten —, *menoeroet (memenoelt)
 hawá nafsoe.*
 Eene wraak —, *memenoelt damdam.*
 De wind begint wat te —, *makka
 angin djádi sedjoq djoega.*
 De lust van het werkvolk begint te
 —, *soekánja orang bekaranja djádi koe-
 rang.*
KOELHEID, vr. *prt jang sedjoq, kasedjò-
 kan.*
 De — doen verminderen, *mengórang-
 kan kasedjòkan.*
 —, onverschilligheid, *parangt orang
 jong tíada fedloelt, lákoe orang jang tíada
 perdoelt, L.*
KOELING, vr. *penjedjòkan.*
KOELKELDER, m. *tampat menjedjoqkan.*
KOELTE, vr. *koele wind, angin jang sedjoq.*
 —, *koele plaats (lommerige plaats),
 tempat jang tedoh.*

Aanwakkeronde —, *angin jang djádi kintjang.*
 Doorgaande —, *angin jang tetap.*
 Eene stijve —, *angin tanyang kalat.*
 Frissche —, *angin kintjang.*
 Hevige —, *angin kras.*
 Zeer zachte, liefelijke —, *angin jang sa-pooi-sa-pooi,* (dit komt zelden voor,
 doch staat in Cod. A en in *Hik Tjékél wangi*).
KOELTJE, o. *angin jang lemboet, zie KOELTE,*
 (laatste betekenis).
KOELTJES, bijw. *sedjoq sedikit.*
KOELVAT, o. *pásoe, (ber-isi ajer akan men-
 jedjoqkan).*
KOELZINNIG, b. n. *senang hati.*
KOEMELK, vr. *ajer soesoé sapí, (sampt, L.)*
KOEMELKER, m. *orang prah (pras, L.),
 ajer soesoé sapí.*
KOEMEST, m. *tâhi sapí.*
KOEN, b. n. *brânt, perkâsa.*
 Een — krijgsman, *hoelobâlang jang gâgah perkâsa.*
KOENHEID, vr. *kabranian, kagagâhan.*
KOENLIJK, bijw. *dengan brânt, dengan gâ-
 gah.*
KOEPSEL, m. *qobbat, Ar., langkong.*
KOEPSELKERK, vr. *grédja jang berqobbat.*
KOEPOK, vr. *koepokstof, biang tjâtjar.*
 Met de — inenten, *târoh biang tjâtjar,
 târoh tjâtjar.*
KOEREN, o. w. *korten, koekeroeboe.*
KOERS, m. *djâlan, ládjoe.*
 Het schip had zijnen — oostwaarts,
makka kapal itoe ládjoe ka-timor.
 — houden, *koersen, toedjoe, menoedjoe.*
 Het vaartuig hield — naar Tandjong
 Poera, *makka práhoe itoe menoedjoe ka-
 Tauljong Poera.*
 — op de zeeoovers stellen, *berlâjar
 menoedjoe ka-prâhoe rampoq, (bâdjaj, L.)*
 — regtuit, *djâlan troes, menoeljoe.*
 Geld dat geenen — meer heeft, *oewang
 jang tíada lákoe lági.*
 Eene munt buiten — stellen, *brentikan
 lákoe sa-soewátœ roepa oewang.*
 —, loopende prijs, *harga pásar.*
KOERSEN, b. en o.w. *toedjoe, toedjoq, menoedjoe.*
KOESTAART, m. *ékor sapí, (sampt, L.)*
KOESTAL, m. *kandang sapí.*
KOESTERAAR, m. *jang memeliharâkan, jang
 melindongkan.*
KOESTEREN, b. w. *menjenangkan oleh ka-
 panâsan.*
 Zich —, *berdiang.*
 —, verwarmen, *memânsakan, békin
 pánas.*
 —, opkweeken, *memaliharâkan, ptâra.*
 —, aankweeken, *beschermen, melin-
 dongkan*
 Hoop —, *menâroh pengharâpan.*
 Angst —, *menâroh tjinta.*
KOESTERING, vr. *penaliharâan, hidlanot, Ar.*

- KOETERAAR**, m. *orang jang bertilor.*
KOETS, vr. *karétta koets*, Eur., *râta.*
 —, vorstelijke rustkoets, *ketta & getta*,
 Perz., *gurei.*
KOETSENMAKER, m. *toekang karétta koets*, L.
KOETSHUIS, o. *roemah karétta.*
KOETSPAARD, o. *koeda karétta koets*, L.
KOEVOET, m. *kâki sâpt*, (*samp*).
 —, breekijzer, ijzeren hefboom, *linggis.*
 — met houten steel, *poepoet.*
KOFFER, m. *peti jang berkoelit*, *kopper*,
 verb., *tarôhan.*
 Reis—, *banian.*
 Groote —, *peti besaar*, *baroewâ.*
 Een inlandsche — met een los deksel,
dondong.
KOFFEREN, b. w. *mâsoqkan di dâlam peti.*
KOFFERTJE, o. (klein inlandsch —), *kêmpéq.*
KOFFERTORIE, o. (om een boek), *koelit ki-*
tâb, *koelit boekoe*, L.
KOFFIJ, vr. *ghawah*, Ar., *koppf*, verb. Ncd.
 Een kop —, *koppf sâtoe mangkoq.*
KOFFIJBAAL, vr. eene —, *ghawah sa-ban-*
della, *koppf sa-kârong*, L.
KOFFIJBOOM, m. *pôhon koppf*, L., *pôhon*
ghawah.
 De — en moeten niet geschud, maar
 de vruchten er afgeplukt worden, *makka*
pôhon koppf itoe djângan di gôjang-gôjang
tâpt boewahnja itoe mist' di petiq, L.
KOFFIJBOON, vr. *boewah koppf*, L., *boewah*
ghawah, bon, Ar.
KOFFIJDIK, o. *ampas koppf*, L.
KOFFIJHUIS, o. *wârong koppf*, (eig. een
 kraampje waar men koffij schenkt), *kadei*
orang mendjoewal ghawah, (*koppf*, L.).
KOFFIJKAN, vr. *tampat koppf*, L.
KOFFIJKLEUR, vr. *warna ghawah*, (*koppf*, L.)
KOFFIJKOPJE, o. *mangkoq koppf*, L.
KOFFIJMOLEN, m. *penggilingan koppf*, L.
 (*ghawah*).
KOFFIJPLANTAADJE, vr. *kebon koppf*, L.
KOFFIJPLANTER, m. *orang tânam koppf*,
tjâtjah, L.
KOFFIJWATER, o. *ajer koppf*, L.
KOFFIJZAK, m. *kârong koppf*, *goeni.*
KOGEL, m. *pengâlâw*, Menangk., *peleroe*,
pelor, L., *ânaq bedil.*
 Kanons—, *pelôr mariam.*
 Met den — straffen, *pâsang dengan*
pelor.
 Hij is veroordeeld met den — gestraft
 te worden, *makka ia soedah di hoekoem*
mâti di boenh dengan pelôr, (*dengan di*
pâsang pelôr).
 Geweer—, *pelôr snâpang.*
 Looden —, *pelôr timah.*
 Vuur—, *pelôr âpi.*
 De — is door de kerk, *bitjâra soedah*
poeloës.
KOGELAAZETTER, m. *pengâsaq pelôr.*
KOGELBAK, m. *tampat pelôr*, *kandang pelôr.*
KOGELIEN, b. w. *menêmbaq dengan pelôr.*

- KOGELGIETER**, m. *toekang menoewang pelôr*,
 L., *pandei*, *menoewang peloeroe.*
KOGELGIETERIJ, vr. *tampat penoewangan*
pelôr, L.
KOGELMETER, m. *pengoekoer pelôr*, L.
KOGELTREKKER, m. *pentjâboet peloeroe*, (*pe-*
lôr, L.).
KOGELVORM, m. *toewangan peloeroe*, (*pe-*
lôr, L.).
KOGELVORMIG, b. n. *sa-roepa pelosroe*, *se-*
perti pelôr, L.
KOGELVRIJ, b. n. *betoewah.*
KOGELWAGEN, m. *karétta pelôr*, *pedâti pe-*
loeroe.
KOHIER, o. (ond. w.), *daptar (soerat) tânah*
serta charâdjatnja, *soerat pâdjag.*
KOK, m. *kokki*, L., verb., *djoeroe tânaq*,
benânaq, *djoeroe dâpor*, *djoeroe mâsaq*,
djoeroe bêtaq, *penânaq*, *thâbich*, Ar.
KOKEN, o. w. zieden, *didih*, *bedidih*, L.,
sâta, Sanskr., *thabuch*, Ar.
 Het water kookt, *ajer berdidih*, (*be-*
didih, L.).
 In zuiver water —, *reboes.*
 Gekookte visch, *ikan reboes*, *ikang jang*
di reboes.
 Gekookt vleesch, *dâging reboes.*
 —, hard —, borrelen, *galâgaw*, *ga-*
lâga, *galâguq.*
 —, b. w. spijzen, *mâsaq*, *memâsaq*,
permâsaqkan, *reboes*, *lemang*, *mendidih*,
tânaqkan.
 Rijst —, *tânaq nâsi*, *menânaq nâsi*,
mâsaq nâsi.
 Tijd, vereischt om rijst te —, *sa-per-*
tânaq nâsi, (tijdmaat).
 Visch —, *reboes ikan.*
 Rijst in jonge bamboes —, *lemang.*
 Water —, doen —, *mendidih ajer.*
 Gekookte olie, *minjag pertânaq.*
 En hij liet eenen kleinen ketel rijst —,
serâja di tânaqkannja nâsi sa prioq ketjil,
 S. R. 131.
 —, verteren, (zoo als de maag), *men-*
tjerna.
KOKEN, o. *pekardjâân toekang mâsaq*, (*kok-*
ki, L.).
 —, in de maag, *pentjernâân.*
KOKER, m. van bamboes, *boemboeng*, Jav.,
 Bamboezen — om water te halen en
 te bewaren, *gandji.*
 — van den bloesemzak des Arênbooms,
doeq.
 —, in het algemeen, *sârong.*
 — der kokosbladstelen, *tâpis.*
 Naalden —, *tampat djâroem.*
 — voor eene vlag, *sârong bandêra.*
 — van jonge kokostakken, *tâpeh.*
 — met eenen stamper, om de betel-
 bereiding voor tandeloozen fijn te maken,
lontjoq, *lôtjoq*, *lôtjokan.*
KOKEREN, b. w. *menjârongkan*, *mâsoqkan*
di sârong.

KOKERIJ, vr. *pekardjään kokkt*, L.
 —, kookkunst, *ilmoe mäsag*, *pengatahoewan mäsag*.
KOKERMAKER, m. *toekang boemboeng*, *toekung särong*, zie **KOKER**.
KOKERTJE, o. *sárong* (*boemboeng*) *ketjil*.
 — of doosje van bladeren gevlochten, om de sirilibladeren te bewaren, *lópa-lópa*, *lóppag-lóppag*.
KOKHALZEN, o. w. *tácha-loewap*.
KOKING, vr. het koken, *pemasákan*.
 —, zieding, *didih*.
KOKKELEN, o. w. kraaijen, *berkoekoq*.
KOKKELSKORRELS, vr. meerv. (Menispermum), *toeboe bidji*.
KOKOS, m. (boom) *póhon njior*, *póhon karambang*, *póhon kurambil*, *póhon kalápa*. L., *póhon klápa*, Soend., *nardsjil*, Ar., *nível*, Amb., *igo*, Tern., *níwer*, Band.
 Hout van oude —boomen, dienstig voor tijdelijke vlonders, stijlen enz., *roejong*.
KOKOSBLAD, o. *dáwon njior*, *dáwon kalápa*, L., *kontjang*.
 Droog —, *beláraq*.
KOKOSBLADSCHACHT, vr. of steel, *pápaq*.
 Jonge —, waarvan de Katoepat gevlochten wordt, *boesong*.
KOKOSBLOEM, vr. *májang*, *májang njior*, *májang kalápa*, L.
KOKOSBLOEMHULSEL, o. *kaloeping*.
KOKOSBLOEMSTENGEL, m. *bágal*.
KOKOSBOLSTER, m. *moembang*, *saboet*, *samboq*, L., *moembang*, L.
KOKOSBOOM, m. zie **KOKOS**.
KOKOSDOP, m. *tampoerong njior*, *bátoq kalápa*, L., *tampoerong kalápa*.
KOKOSLOOT, vr. kern, *toembong kalápa*.
KOKOSMELK, vr. *santan*, *ajer santan*.
KOKOSNOOT, vr. *boewah njior*, *boewah kalápa*, L., *karambil*, *karambang*.
 — zonder water, *kalápa gáboek*.
 Rijpe —, *boewah kalápa jang mátang*.
 Half rijpe —, *pemálam*.
 — met een deksel (om uit te drinken), *kamondalam*.
 — die nog jong is, doch reeds wat inhoudt, *tjingkat*, *tjingkir*.
 De zeer jonge —, die nog lilachtig is, *roedjaq*, later *bebantji*.
 De nog jongere —, zoo groot als een zwanenici en dienstig tegen bloedloop, *boengsil*.
 —, door eekhoortjes uitgevreten, *kalongkong*.
 Het eetbare gedeelte van de —, *isi kalápa*, *oesam*, *kelambir*.
 Uitgeperste —, *oesam*.
KOKOSOLIE, vr. *minjaq kalápa*, L., *minjaq njior*.
 Beste, door koking verkregene —, *minjaq pertánaq*.
KOKOSSCHUDE, vr. uit dewelke de schacht voortkomt, *salodong*, *pápah*, L.

KOKOSTOUW, o. *tált sáboet*, *tált ápt*.
KOKSJONGEN, m. *boedjang kokkt*, L., *hamba djoeroe tánaq*.
KOL, vr. witte plek voor het hoofd eens paards, *poesáran*, *pitak*, L.
 —, tooverheks, *parampoewan petenong*.
KOLDER, m. *harnas van leder*, *bádjoe koelit*.
 —, borstharnas van buffelleider, *bádjoe koelit karbo*.
 Mallien—, *bádjoe rantei*, *zírha*, Perz.
 —, vlieger der kinderen, *lujangan*.
KOLENBRANDER, m. (houts—), *toekang hárang*.
KOLENBRANDERIJ, vd. *tampat békin hárang*.
KOLENBROK, o. *goedang hárang bátoe*.
KOLENMAAT, vr. *orkoeran hárang bátoe*.
KOLENMETER, m. *órang jung mengoekoer hárang bátoe*.
KOLENMIJN, vr. *galian hárang bátoe*, *tambang hárang bátoe*.
KOLENVUUR, o. *bára*, *bárah*.
KOLENZAK, m. *károng hárang bátoe*.
KOLF, vr. knods, *tjoqmar*.
 —, bij zeker spel in gebruik, *tjátog*.
 — van een geweer, *sikoe bedil*, (*sná-pang*).
 Destilleer—, *léhér koekoesan*.
KOLFBAAN, vr. *tampat májin tjátog*.
KOLFBAL, m. *boewah tjátokan*, *boewah dil*.
KOLFSPEL, o. *dil*, *pemajinan dil*.
KOLIJK, o. *tjika*, *ranygoet*, *moelas*, *haqnat*, Ar., *goelandja*, Ar.
KOLK, vr. in stroomend water, *oelei*.
 —, in het algemeen, *oelaq*, *ajer jang poesar*, *poesáran ajer*.
KOLKEN, o. w. *nájqit dengan poesar*.
KOLLEN, b. w. *boenoh dengan poekol*, L., *boenoh dengan páloe dáhi*.
KOLOKWINT, m. *kwintappel*, *hanthlal*, Ar.
KOLOM, vr. *zuil*, *tiang bátoe*, *rokn*, Ar.
KOLOMBIJNTJE, o. Chineesch —, *bóloe*.
 Inlandsch —, *babika ambon*.
KOLORIET, o. (ond. w.) *warna jang sadia*, *warna jang pátoet*.
KOLSEM, m. *kwab van eenen os*, *djoembil*.
 — van een schip, *boewája-boewája*.
KOLVEN, o. w. *májin tjátog*.
KOLVENIER, m. *tsoldádoe jang pákei isting-garda*.
KOLVER, m. *órang májin tjátog*.
KOM, vr. *mangkoq besaar*, *bádján*.
 Groote —, *waschkom*, *djumboeng*.
 — met een deksel, *tjoetjoepoe*.
 Porsseleinen —, *mangkoq tjina*.
 —, bekken, *bátíl*.
 Groote houten of aarden —, *dopsá*.
 — cener gemeente, *dá-irah negri*, *idáran negri*.
 —, waterkom, die afgedamd is, *tebeh*, *toebbeh*.
 Afgedamde — om water voor de erts-poeling te vergaderen, *tebat*.
 Koperen —, *tamboekan*.

—, beker, *sihan, tsahn*, Ar.

—, inham, *telog*.

—, voor vaartuigen, *limbongan*.

KOMBUIS, vr. scheeps—, *toepi, dapor prá-hoe*.

KOMEDIE, vr. *wajang*.

—, die door mannen gespeeld wordt, *rakat*.

— spelen (door mannen,) *merakat*.

Chinesche —, *wajang tjina*.

Javaansche — met lederen poppen. *wajang koelit*.

— met marionetten, voorstellende de vestiging van het rijk van Padjadjaran op Java en de lotgevallen van Damar Woelan, *wajang klitig, Jav*.

—, waarin de lotgevallen van Mennak Djinggo en Damar Woelan door middel van beschilderd papier worden voorgesteld, *wajang bébér*.

—, met voorstellingen uit den ouden tijd, *wajang porrea, Jav*.

Naar de — kijken, *nonton wajang*.

KOMEET, vr. *bintang ber-ékor, bintang ber-ásap*.

KOMEN, o. w. *datang*.

—, naderen, *hampir, hampirkan*.

—, aankomen, *sampe, sampé, L., tba*.

Van het gebergte —, *datang derri goenong*.

Hij is te Tjiringan ge—, *makka sa-poon sampei di Tjiringan*.

Als gij van daar komt. *sa-datangnja angkaw derri sanalah, S. R. 130*.

Het schip is ge—, (aange—,) *kapal soedah tba (sampei)*.

Doen —, *mendatangkan, soeroeh kirim, pesan datang*.

Te weten —, *dapat táhoe, dapat ehabar, dengar warta*.

Dat komt hem juist te pas, *itoelah súdjatnja betoel, itoelah jang di behádjatnja*.

Hoe komt het, dat gij mij niet geschreven leht? *apa sababnja angkaw tiada berkirim soerat kapada kita?*

Het komt daar van daan, *itoelah sababnja*.

Wat er ook van — moge, ik ga er toch heen, *epa kasoedáhanja kita máw pergi djoega di sitoe*.

Uit het paleis —, *kaloewar derri dâlam astâna*.

Iemand, die alles zegt, wat hem voor den mond komt, *moeloet luntjar*.

Aan den dag —, *djâdi thlâhir, djâdi njâta, di njatakân*.

Ik ben in zijne plaats gekomen, *kita soedah menggantî dia*.

Die gekomen is, *jang soedah datang*.

Die nog komt, *jang lagi datang*.

Die — zal, *jang akan datang, jang nantî datang*.

Kom hier, *mâri sini*.

Doen —, geworden tot, aan, *menjam-peikan kapada*.

Daar komt niets van, *itoe tiada djâdi itoe woeroeng, L*.

Die rijst komt niet voort, door gebrek aan water, *makka itoe pâkt tiada djâdi sabab koerang ajer*.

Alle zegeningen — van God den Allerhoogste, *makka segalla kabedjikan itoe di toeronkan Allah tâala*.

Wanneer het water tot aan de lippen komt, komt er hulp van God, *apabila ajer sampei di moeloet makka di toeronkan Allah pertoeoengân*.

In de kraam —, bevallen, *berânaq, berpoetrâ, Hoft, bersâlin, Hoft* en hooge stijl.

De wind komt door de poort, *makka angin mâsoq di pintoe gerbang*.

Over den muur —, *malaloewt ténboq, datang derri atas ténboq*.

Te kort —, verliezen, *roegi*.

Te kort —, onvoldoende zijn, *tiada tjoekoe, tiada sampei, koerang*.

Het woord „pâkat” komt van het Arabische woord „moewâfaqat”, *makka perkataân „pâkat” itoe di toeronkan derri paadda perkataân Arab „moerâfaqat”*.

Te pas —, betamen, *pâtoet, lâjiq, hâroes*.

Te pas —, gebruikt kunnen worden, *bóleh di pâké, L. dapat di pâké*.

Hij durft niet meer onder 's konings oogen te —, *makka tiada lagi brânt ia menghâlap rájja*.

Er kwam een onweder op, *makka toeron thofân, I. J. 2*.

Niet van iemand kunnen —, scheiden, *tiada dapat bertjeré dengan sa-órang*.

Uit de schulden —, *bájar hoelang*.

Achter eene zaak —, *pantjîng-pantjîng sampé kena*.

Hooger —, (worden), *nâjiq pangkat*.

Hoe hoog komt u de pikol rijst? *brâpa angkaw (loe, L.) bájar bras sa-pikol?*

Wat zal er van dien oorlog —? *apa nanti kasoedáhanja prang itoe?*

Het komt er maar op aan, dat men de zaak goed versta, *itoe sâdja bejar órang mengartî hájiq-bájiq itoe perkâra*.

Hoe zijt gij aan dat vaartuig gekomen? *derri mâna loe dapat itoe práhoe?*

Aan den man —, (van koopwaren), *lâkoe*.

Bij den wind —, *menjoesor angin*.

Te boven —, overwinnen, *mengâlakan, menang*.

KOMENJ, vr. komenijswinkel, *kadei (tôko) órang mendjoewal garam, tsâhon, mantéga, (minjaq sâpi) kâljoe dan lâjin-lâjinnja*.

KOMFOOR, o. *diang, angglo, L., dapor-dapor, tempat âpi, perapiân*.

Langwerpig aarden —, *kurrén*.
KOMIEN, m. *djintan*, *djintan*.
 Klein —zaad, *soeganda*.
KOMKOMMER, m. *timon*, *katimon*, *hantimon*,
gar, Ar., *chijar*, Perz., *lápang*.
 Zekere bittere —, *patóla*.
 Zekere groote —, *bonténg*.
 Ingelegde —, *atar katimon*.
KOMKOMMERZAAD, o. *bidji katimon*.
KOMMANDANT, m. zie **COMMANDANT**.
KOMMANDEUR, m. *kommandoer*, verb.
KOMMANDEURSCHAP, o. *pangkat komman-*
doer, *darádjat pemárintah*.
KOMMENZAAL, m. *orang menoempang di roe-*
mah orang.
KOMMER, m. hartzcer, zorg, *soesah*, *soesah*,
háti, *soekar*, *sjeghol*, Ar., *tjinta*.
 In — geraken, *kena soesah*, *dápat*
soesah.
 — veroorzaken, *brí soesah*, *mengadákan*
soesah, *menjoesahkan*, *békin soesah*.
KOMMERLIJK, b. n. *bersoesah*, *bersoekar*,
bertjinta, *masjeghol*, Ar.
 —, arm, *pápa*, *miskin*, Ar., L., *pótol*, L.
 Zeer —, *miskin sakáli*, *pótol sakáli*, L.
KOMMERLOOS, b. n. *tiada bersoesah*, *senang*
háti.
KOMETJE, o. *mangkoq ketjil*, *sadjawah*.
KOMMISSARIS, m. zie **COMMISSARIS**.
KOMPANJEMEESTER, m. *bendahára rádjá*,
kapála goedung, *peमारintah goedang pe-*
simpánan serba kapal.
KOMPAS, o. *padóman*, *padóman*, *pandóman*,
 L., *dóman*.
 Hand—, *padóman jang tergantang*.
 Miswijzend —, *padóman jang sálah*
toendjoqnja, *padóman jang sambir*.
 De streken van het —, *máta padóman*.
 De afwijking van het —, *sambir pa-*
dóman.
KOMPASBEUGEL, m. *tjintjin padóman*.
KOMPASHUISJE, o. *tampat* (roemah) *padó-*
man.
KOMPASLAMP, vr. *lampo padóman*.
KOMPASMAKER, m. *pandai padóman*, *toekang*
padóman, L.
KOMPASNAALD, vr. *ujároem padóman*.
KOMPASSTREEK, vr. *mátu padóman*.
KOMPLOT, o. *pekoempoelan orang djáhat*.
KOMPOST, vr. *segalla roepa makánan jang*
di tjampur.
KOMST, vr. *kadátangan*, *dátang*.
 Sedert uwe — in het land, *sadátangnja*
toewan di dálam negri ini.
KOND, bijw. *táhoe*.
 — doen, *membri táhoe*, *kussí taw*, L.,
kassí bertaw, L.
KONDSCHAP, vr. *táhoe*, *pengatahoewan*,
márisat, Ar., *chabar*, Ar., *kábar*, Ar.
 — ontvangen, *dápat táhoe*, *menarima*
chabar.
 Op — uitzenden, *mengátjangkan*, *soe-*
roh dengar.

KONDSCHAPPEN, b. w. *báwa chabar*, *báwa*
kábar, L., *membri táhoe*, *kassí bertá-*
hoe, L.
KONDSCHAPPER, m. *orang jang membáwa*
chabar, *jang kassí taw*, L., *jang kassí*
bertáhoe, L., *pembrita*.
 — als er een schip op de ree komt,
pangalásan.
 —, verspieler, *soeloe*, *penjámar*.
KONFIJT, vr. *manisan*, *halwá*, Ar.
 —, waarin *láboe bligoe* komt, *tang-*
kré.
KONFIJTEN, b. w. *békin manisan*, L., *mem-*
boewat manisan, *mániskun*, *permániskun*.
KONFOOR, o. zie **KOMFOOR**.
KONIJN, o. *kelútyt*, (verb. van *konijntje*).
 De vertaling van — door *palandoq*, zoo
 als **GUENIEB** heeft, is onjuist, daar door
 dat woord een steenbokje verstaan wordt;
 het — is in onzen Archipel uitheemsch.
KONING, m. *rádja*, Sansk., *parábat*, Siam.,
sjáh, Perz., *málik*, Ar., *ádji*, Jav., *rátóe*,
 Jav., *batára*, Jav., *náta*, Jav., *arwan*,
 Bon.
 — in het schaakspel, *rádja*.
 Tot — verheffen, *meradjákan*, *mendja-*
dikan rádja.
 — worden, *nájiq rádja*, *djádi rádja*.
KONINGDOM, o. *martabat rádja*, *daradjat*
rádja.
KONINGIN, vr. *rádja parampoeuan*, *permei-*
soeri, *istri ádji*.
 Eene regerende —, *rádja parampoeuan*
jang memarintahkan.
 Eene geheiligde —, *dewi*.
 — in het schaakspel (vizier,) *mantri*.
 — weduwe, *djundu rádja*.
KONINGRIJK, o. *karadjáan*, *malkoet*, Ar.
KONINGSAREND, m. *rádja wáit besaar*.
KONINGSCHAP, o. zie **KONINGDOM**.
KONINGSDOCHTER, vr. *poetri*, *ánaq rádja*.
KONINGSGEZINDE, m. en vr. *orang jang soeka*
di parintah rádja.
KONINGSGEZINDHEID, vr. *hál melekat paadda*
rádja, *satia kapada rádja*.
KONINGSHOF, o. *astána rádja*, *máligéi*,
dúlám, Jav., *awan*, Perz.
KONINGSHUIS, o. *roemah rádja*.
 —, lófhouding, *segalla isti astána*.
KONINGSKIND, o. *ánaq rádja*, *anaqda*,
anakanda.
KONINGSKLEUR, vr. (bij de Maleijers is dit
 geel, dat niemand, op doodstraf, dragen
 mag, ten zij met 's konings vergunning.)
koening, *warna rádja*.
KONINGSKROON, vr. *makóta rádja*.
KONINGSMOES, o. *sájour rádja*.
KONINGSMOORD, m. *pemboenoehan rádja*.
KONINGSMOORDER, m. *pemboenoeh rádja*.
 —, een doortrapte fielt, *mahá rádja*
lé'a.
KONINGSSTAF, m. *tongkat karadjáan*.
KONINGSSTANDAARD, m. (rijkssiernaad, soort

- van sceptor met eenen daaraan hangenden bal,) *tjoekán*, Perz.
- KONINGSTITEL, m. *geláran rádjá*.
- KONINGSTROON, m. *tachta karádjáán*, *singa sána*, eig. *singhásána*, Sansk. (leeuwen-zetel).
- KONINGSVISCH, m. *tanggirt*.
- KONINGSVOGEL, m. *wouí*, *sopélo*.
- KONINGSWATER, o. *ajer rádjá*, *minjaq troesi di tjampor sindáwa*.
- KONINGSWORTEL, m. *óbi rádjá*.
- KONINGSZOOM, m. *ánaq rádjá*, *ánaqda*, *anakanda*, *anakanda poetrá*.
- KONINKLIJK, b. n. *tjára rádjá*, *rádjá*.
— gebruiken, *ádát isteádát rádjá*.
De — e familie, *koelawárgu rádjá*.
— bevel, *titah rádjá*, *sabda ráúja*, *firmán rádjá*.
De — e versiersels, rijkssieraden, *alat karádjáán*, *oepatjára*.
D — e vlag, *alam karádjáán*.
— e kleeding, *pekájin tjára rádjá*.
Iemand — onthalen, *mendjámoé órang dengan tjára rádjá*.
— leven, *hidop seperti rádjá*.
- KONKEL, vr. *lonté*, L.
- KONKELEN, o. w. *konkol*, verb., *fakattan & pakattan*, L., *oepaq*, *adoe*.
- KONKELPOT, m. *lollepot*, *koffijpot*, *kipsaw*, L.
- KONNEN, o. w. zie KUNNEN.
- KONST, vr. zie KUNST.
- KONSTABEL, m. *konstapel*, *djoeroe martam*, *djoeroe milar*.
- KONTERFEITEN, b. w. zie AFBEELDEN.
- KONVOOI, o. zie GELEIDE.
- Konvoojen en licenten (uitgaande en inkomende regten,) *tjoekéi*, *béa*.
- KONZENILJE, vr. *kossenil*, verb., *ampaloe*, *girmiz*, Perz.
- KOOI, vr. zie HANGMAT.
—, schaapskooi, *kandung domba*, *kandung kambing wolanda*, L.
Vogelkooi, *koeroengan boerong*, *sangkar*, *sangkáran*, *panitjára*, Sansk.
—, sluihtout in het raam (bij boekdrukkers.) *kájoe râm*, L., *bádji akan merápatkan hoerof di dâlam râm*.
- KOOIJEN, b. w. *koerangkan*, *kandangkan*.
—, (bij boekdr.) *merápatkan hoerof dengan bádji*, *toetop râm*, L.
- KOOK, vr. *didih*, zie KOKEN.
Het water is van de —, *ajer bároe bedidih*, L.
Het water aan de — maken, *mendidih ajer*.
- KOOK- of KEUKENBOEK, o. *kitáb másaq-masákan*.
- KOOKHUIS, o. *dápor*, zie KEUKEN.
- KOOKKETEL, m. *küttél*, L., verb., *koewáli*, *priog*.
- KOOKKUNST, vr. *ilmoe másaq*, *pengatahoe-wan másaq-masákan*.
- KOOKLEPEL, m. *sidoé*, *tjeloq*, zie LEPEL.
- KOOKPAN, vr. *koewáli*, *belánga*.
- KOOKPLAATS, vr. *penánaq*, *mathbach*, Ar.
- KOOKSEL, o. *masákan*, *didihan*.
Een — van meel van rijpe zaadgewassen met suiker en geraspte kokosnoot, *poetoe*.
Een — visch, *reboesan ikan*.
- KOOL, vr. *vuur*—, *bára*, *bárah*.
Houts—, *hárang*.
Steen—, *hárang bátoe*.
— van gebrande kokosbast om de tanden zwart te maken, *gerang*.
Doove kolen, *bára jang di pádam*, *bára jang máti*, *hárang*.
Een dorp in kolen leggen, *membákar dása*.
- KOOL, vr. (koolen,) *moesgewas*, *koebis*, Eng., *lôba-lôba*.
- KOOLASCH, vr. *háboe bára*, *háboe hárang*, zie KOOL, 1ste bet.
- KOOLBLAD, o. *dáwon koebis*.
- KOOLGROEF, vr. zie KOOLMIJN.
- KOOLHAAS, m. *kauéloe jang mákan koebis*.
- KOOLMIJN, vr. *galian hárang bátoe*, *tambang hárang bátoe*, *kólóng hárang bátoe*.
- KOOLMOES, o. *sóp koebis*, Eur.
- KOOLSCHIP, o. *práhoe* (kapal) *jang moewat hárang bátoe*.
- KOOLSTOF, vr. *sisánja bárang jang di másaq ataw di bákar sampé túada bóleh antjor lagi*.
- KOOLZAAD, o. *bidji koebis*, *bidji lôba-lôba*.
- KOON, vr. *pipt*.
- KOOP, m. *belian*, *pembeliän*.
Eenen goeden — doen, *dápat pembeliän jang bájiq*.
— en verkoop, *baí*, Ar.
Goed—, *moerah*, *harga moerah*, *harga ketjil*, *moerah hárgánja*.
Duur—, *máhal*, *harga besaar*.
De rijst is goed—, maar de buffels zijn duur—, *makka bras áda moerah tetápi karbo itoe máhal*.
Is dit te —? *apa ini di djoewal? apa sahája bóleh bli ini?*
Te — zetten, *tároh akan di djoewal*, *tároh boewat djoewal*, L.
Op dien — wil ik wel, *káloe dengan djanđi bayitoe sahája mávoe djoega*.
- KOOPJAL, m. en vr. *órang jang socka beli sejalla roepa bárang-bárang*.
- KOOPBRIEF, m. *soerat pembelian*, *soerat beli-beliän*.
- KOOPCEEL, vr. *dastar bárang jang di beli*.
- KOOPDAG, m. *hárt lélang*.
- KOOPEN, b. w. *beli*, *bli*, *membeli*, *blikan*, *bubliän*, L.
Rijst —, *beli bras*.
— om het op eenen bepaalden tijd voor eene bepaalde som terug te geven, *djang-gálan*.
Doen —, *soeroeh beli*, *membelikan*.

Op crediet —, *beli hoetang*.
 Voor gereed geld —, *membeli timbang toenei*.
 Dat hij het niet neme, tenzij het door hem gekocht worde; al wie geene koopmiddelen bezit vrage geld aan den koning. *djangan di ambilnja melinjikan dengan di blinja, barang stapa tiada pemblinja makka di pohonkan amas derri paudda rädja, Isk. 351.*
 Duur—, *blt máhal*.
 — en betalen om op tijd te ontrangen, *tumpah, L.*
 Goedkoop —, *blt moerah*.
 Met verscheidene personen — om te verdeelen, (voornamelijk eenen buffel of een schaap,) *tumpilon, Jav.*
 Gekocht worden, *di beli, (blt)*.
 — en verkoopen, *rájah-merájah*.
KOOPER, m. *pembeli, pembli, orang jang memblt*.
KOOPGIERIG, b. n. *kapéngin máw blt, L., ingin membli*.
KOOPGOED, o. *barang dagangan jang mémang soedah sadia, barang toekangan*.
KOOPHANDEL, m. *hál perniágáan, barang dagangan, tidjarat, Ar.*
 —, drijven, *berniága, berdágang, L.*
 — in het klein drijven, *djagal, berdjagal*.
 — in het groot drijven, *borong*.
KOOPJE, o. *pemblian jang moerah*.
 Aan dat rijtuig heeft hij een —, *itoe karéta di blinju moerah sakáli*.
 Hij heeft daar een — aan, (spottend) *makka ia di pedajá-in sama itoe, L.*
KOOPLIEDEN, m. meerv. *orang-orang dagang, orang-orang berniága*.
KOOPLUST, m. *soeka memblt*.
KOOPMAN, m. *dagang*.
 Een groot —, *groothandelaar, soedagar, béaprt*.
 Een rijk, aanzienlijk —, *chódjah, Perz., kódjah*.
 Want de groote kooplieden zijn het immers, die al de onverkocht blijvende koopwaren opkopen, *melajinkan soedagar djoega jang menghábis segalla dagangan jang lági tinggal itoe, I. J. 16.*
 Een — in het klein, *orang berdjagal*.
KOOPMANSCHAP, vr. *barang dagangan, barang perniágáan, tidjarat, Ar.*
KOOPMANSCHAPPEN, o. w. *berdágang, berniága*.
KOOPMANSOEEST, m. *agal dagang, I. J. 11.*
KOOPMANSJONGEN, m. *boedjang orang dagang, L., boedjang di toko, L., hamba orang berniága*.
KOOPMANSKANTOOR, o. *kantor orang berdágang, L., biliq soerat orang berniága*.
KOOPMANSREKENKUNST, vr. *ilmoe hitoengan orang berdágang*.

KOOPMANSSTIJL, m. *tjára orang berdágang, áadat orang berniága*.
KOOPPENINGEN, m. meerv. *oewang pemblián, harga pemblián, pembli*.
KOOPPLAATS, vr. *markt, pásar, pasára, pákan, pakan, perbelián, peblián, L.*
KOOPPRIJS, m. *harga pemblian*.
 Afslag op den —, *blt-blian dálam*.
KOOPSTAD, vr. *bendar, negri perniágáan*.
KOOPVAARDER, m. *koopvaardijdschip, kapal perniágáan, práhoe orang dagang*.
KOOPVAARDER, m. *nachóda kapal perniágáan, djoeragan práhoe orang dagang*.
KOOPVAARDIJ, vr. *perniágáan di láwoet, perkára dagangan di láwoet*.
KOOPVAARDIJSCHIP, o. zie **KOOPVAARDER**.
KOOPVAARDIJVLOOT, vr. *angkátan kapal dagangan*.
KOOPVROUW, vr. *parampoewan jang berdágang*.
 — in het klein, *parampoewan jang berdjagal*.
KOOPWAAR, vr. *barang dagangan, barang perniágáan*.
 Geringe koopwaren, *djagálan*.
KOOPZIEK, b. n. zie **KOOPGIERIG**.
KOOR, o. rei, troep, *madjlis, pasoeakan, pekoempoelan*.
 'Zang—, *káwan orang menjánji*.
 —, heir, *bala-tantará*.
 —, in eene kerk, (oostelijk gedeelte,) *pendjoerei timor di dálam grédjá*.
KOORBOEK, o. *soerat rágam*.
KOORD, vr. *tált jang terpintal*.
 —, boordsel, *sibir, tált ajer*.
 —, snaar, *pesawat*.
 Met de — gestraft worden, *kena hoe-koem máti di gantong*.
 Op de — dansen, *tárt di atas tált*.
KOORDEN, vr. meerv. boordsel, *passemén, verb., tált ajer*.
KOORDENDANSER, m. *pendikir, orang menárt di atas tált*.
KOORDENDRAAIJER, m. *toekang pintal tált*.
KOORTS, vr. *demam*.
 Heete —, *demam panas*.
 Koude —, *demam dingin*.
 Allednagsche —, *demam sa-hárt-hárt*.
 Anderdaagsche —, *demam sa-hárt-hárt lepas sa-hárt*.
 Aanstekende —, *demam berdjangkit-djangkitan*.
 Kwaadaardige —, *demam jang djáhat*.
 Aanhoudende —, *demam beroelang-oelang*.
 Afslatende —, *demam jang berhént-hénti*.
 — aanbrengen, *demamkan, mendemámt*.
 Gal—, *sákit hampedoe, demam ham-pedoe*.
KOORTSACHTIG, b. n. *berdemam-demam*.
KOORTSDAG, m. *hárt demam*.
KOORTSKRUID, o. *dáwon koekoeran*.
KOORTSMIDDEL, o. *obat demam*.

KOORTSVERWEKKEND, b. n. *jang mendjadi-kan demam, jang berdemanikan, mendenamit.*
 KOORZANG, m. *njanjian orang berkawan.*
 KOORZANGER, m. *teman kawan orang menjani di grédja.*
 KOOT, vr. *toelang kaki.*
 KOP, m. *hoofd, kapála.*
 De — van eenen spijker, *kapála pákoe, pájong pákoe, sanggol pákoe.*
 Iets daar — noch staart aan te vinden is, *bárang jang koesoet-koesoet sálja.*
 Hals over — loopen, *lári lintong poekang.*
 Eenen goeden — hebben, *beraqal boedi jang bájig.*
 Met den — gebruid zijn, den — verliezen, *hilang aqal boedi, tengah gila.*
 Een onverzettelijke —, *kapála kras, kapála bátoe, háti tagar.*
 Met den — tegen den muur loopen, *kardja boeta toeli.*
 KOP, m. *hol vat, drinkkop, mangkoq, tjáwan, thás, Ar.*
 Een — thee, *sa-tjáwan théh, sa-mangkoq théh.*
 —, *laatkop, om te koppen, tampat bakam.*
 — van eene amfioenpijp, *tjoepaq, Jav.*
 KOPER, o. *tambága, tsád, Ar.*
 Geel —, *tambága koening, samborna.*
 KOPERACHTIG, b. n. *sa-roepa tambága, sabagei tambága.*
 —, *koperdeelen bevattende, bertjampor tambága.*
 KOPERBERG, m. *kopermijn, tambang (mariauw) tambága.*
 KOPERBLAD, o. *práda tambága, dáwon tambága.*
 KOPERDRAAD, o. *káwat tambága.*
 KOPEREN, b. n. *tambága, derri tambága.*
 — *ketel, prtog tambága.*
 — *kanon, lélé, mariauw tambága.*
 — *ring, tjintjin tambága.*
 KOPEREN, b. w. *menambagákan, melápiskan dengan tambága.*
 Een gekoperd schip, *kapal dengan koelit tambága, kapal jang di lápiskan tambága.*
 KOPERERTS, m. *tánah tambága.*
 KOPERGELD, o. *oewang tambága.*
 KOPERGIETEN, o. *toewángan tambága.*
 KOPERGIETER, m. *toekang koeningan.*
 KOPERGOED, o. *zie KOPERWERK.*
 KOPERGRONK, o. *táht tambága, zindjár, Ar.*
 KOPERKAPSEL, vr. *oelar moeroe.*
 KOPERKLEURIG, b. n. *warna tambága.*
 KOPERMIJN, vr. *zie KOPERBERG.*
 KOPERMUNT, vr. *oewang tambága.*
 KOPERROOD, o. *teroest, troest.*
 KOPERSLAGEN, o. *pekardjään toekang tambága.*
 KOPERSMID, m. *pandji tambága, toekang tambága.*
 KOPERSNEË, vr. *pengoektiran tambága.*

KOPERWERK, o. *perkakas tambága, serba tambága.*
 Geel —, *koeningan.*
 KOPGLAS, o. *tampat bakam.*
 KOPJE, o. *mangkoq ketjil.*
 Areek — met een plat dekseltje, *gambat.*
 — met deksel voor welriekende olie, *telop.*
 KOPJEREN, b. w. *sálin soerat.*
 Eene schilderij —, *sálin gambar, toeroet gambar.*
 KOPJ, vr. *salinan, toeroenan, rantjana.*
 —, *oorspronkelijk schrift, noschat, Ar.*
 KOPJIGELD, o. *oepah noschat, oepah soerat jang sadia.*
 KOPJREGT, o. *haq menthláhirkan kitáb.*
 KOPJST, m. *djoeroe toelis.*
 KOPPEL, o. *paar, goe, djoedoe, pásang, kalámin, koepil, verb.*
 Een — ossen, *sa-gos lemboe.*
 Een — duiven, *sa-djoedoe merapát.*
 Aan —s, *bij paren, berdjoedoe-djoedoe.*
 Een — pistolen, *sa-pásang pistol.*
 —, *troep, káwan.*
 —, *m. halsband, táli léhér.*
 KOPPELAAR, m. *soeroh-soeroehan, toekang tjomblang, penálang, djaroeman, Jav., djoeroeman, L., (beide beteekenen ook: bemiddelaar).*
 KOPPELARIJ, vr. *pekardjään toekang tjomblang.*
 KOPPELDICHT, o. *tweeregelig gedicht, matz-nawt, Ar.*
 KOPPELEN, b. w. *tot een koppel vereenigen, djoedoekan, menggoekan, goekan, koepil, verb.*
 —, *een huwelijk bewerken, tjomblang, mentjomblang.*
 Woorden —, *mengoebong perkataán.*
 KOPPELING, vr. *djoedoevan, penjegoewan.*
 — van een huwelijk, *tjomblang.*
 KOPPELRIEM, m. *táli léhér andjing.*
 KOPPEN, b. w. *tjantog, békam, bekam, hadjam, Ar.*
 KOPPENSNELLEN, b. w. *mengájaw.*
 KOPPENZETTER, m. *toekang bekam, hádjim, Ar.*
 KOPPENZETTING, vr. *kopping, hidjamat, Ar.*
 KOPPIG, b. n. *bingal, tagar, tegar, kapála bátoe, kapála kras.*
 — *e wijn, anggoer kras, eig. ayer anggoer, zie WIJN.*
 KOPPIGHEID, vr. *prt háti jang togar, prt bingal.*
 KOPPIGLIJK, bijw. *atas prt jang tagar.*
 KORAAL, vr. *en o. die in zee groeit, bátoe kárang, kárang boenga, pálam.*
 Witte — uit zee, *poewálam.*
 Glazen —, *djádjat.*
 Roode —, *versiersel, mardján, Ar., pálam mèrah.*
 Kleine koralen, *mánt-mánt, mánik, moeté-moeté. Bant.*

Zwarte —, *akar bahr*, eig. zeewortel.
KORAALBOOM, m. *pohon batoe kârang, gelâga*.
KORAN, m. *gor-ân*, Ar., *el-moistaf*, Ar.
 De —, *el-gor-ân*.
 Een, die den — ontboudt, *kâfidl*, Ar.
KORDON, o. *dârah orang mengâwal, barisan*
jang mendjâga koeliling.
KOREN, o. rijstgewas, *pâdt*.
 —, in het algemeen, *bidji-bidjian*.
 —, *tarwe, gendom*, zie GRAAN.
 Turksch —, *djâgong*.
 Verbrand —, rijst, *pâdt jang latjor*.
 Het kaf van het — scheiden, *kirei pâdt*.
mengirei pâdt, tampi pâdt, tjereikan sekam
derri pâdt.
 Het — van den halm afstroopen, *ling-*
kor, iles, L.
KORENAAR, vt. *tangké pâdt, poelor pâdt*.
 Verzengde —, *poelor terlâjor*.
KORENAKKER, m. rijstakker, *sâwah, lândang*.
 —, in het algemeen, *bendang perhoe-*
mâân.
KORENBEURS, vt. *pâsar pâdt, pâsar gendom*,
 zie KOREN.
KORENBRANDERIJ, vt. (Indische —), *peng-*
ârakkan.
KORENDORSCHER, m. *orang menebah pâdt*.
KORENGARF, vt. een —, *sa-gêdeng pâdt*.
KORENHALM, m. *bâtang pâdt, pohon pâdt*,
ronggeh, roeng-ên.
KORENHOOPE, m. *tamboenan pâdt, toempoekan*
pâdt.
KORENHULZE, vt. *sekam pâdt*.
KORENKOOPER, m. *orang djoewal pâdt*.
KORENLAND, o. *sâwah, lândah perhoemâân*.
KORENMAAIJEN, b. w. *pôtong pâdt, mô-*
tong, L.
KORENMAAT, vt. *gantang, soekâtan*.
KORENMARKT, vt. *pâsar pâdt, pâsar gendom*,
 zie KOREN.
KORENMETER, m. *orang menjoeikat pâdt*.
KORENMOLEN, m. *penggilingan pâdt, (gen-*
dom).
KORENSCHOOPE, vt. zie KORENGARF.
KORENSCHUUR, vt. *loemboeng, L., lombong*,
L., djoelâpang, tangkêân.
 Groote —, magazijn, *goedang bras*,
gedony bras.
KORENSIKKEL, vt. *arit*, eigenlijk: eene gras-
 sikkel; om de rijst te snijden, hebben de
 inlanders een klein mesje, dat in een
 rood houten selijfje bevestigd is en dat
 heet: *âni-âni*, Jav., *katam, pengatam*.
KORENSTOPPEL, m. *merang, djarami, ba-*
tang pâdt.
KORENT, vt. zie KRENT.
KORENVELD, o. zie KORENLAND.
KORENVLEDE, o. het $\frac{1}{2}$ van den korenoogst
 als pachtachat, *pâdjâq*.
KORENWORM, m. *gejindon*, (cureulio).
KORENZAK, m. *kârong bras*.
KORF, m. mand, (wijde en niet hooge —),
bakoel, râga, amboeng.

Een —, *naaimandje, bakoel mendjâhit*.
 Een —, mand om rijst of peper in te
 zamelen, *brôngong*.
 —, om visch te vangen, *oembing*.
 Een — als eene meikmouw, *tangkop*.
 Een langwerpige —, *kranjang*.
KORFVOL, m. *bakoel jang penoeh*.
KORIANDEER, m. *katoembar*.
KORINT, vt. zie KRENT.
KORNALIJNSTEEN, m. *bâtoe ângit*.
KORNEL, m. zie COLONEL.
KORNET, m. blaashoren, *nâfiri, selomporet*,
 verb. van trompet.
 —, zie STANDAARD EN STANDAARD-
 DRAGER.
KORNUIT, m. *tenan, perséro*.
KORPORAAL, m. *kaporal*.
KORPUS, o. *pâsoq, pasoeakan*.
KORRE, vt. *poekat*.
KORREL, vt. *bidji, boetir, boekor, limping*.
 Papaja—s, *bidji papaja*.
 Eene — zout, *gâram sa-boekor*.
 Eene peper—, *lâda sa-boetir*.
 Eene sago—, *sâgoe sa-limping*.
 Rijst—, *bidji bras*.
 Eene rijst—, *bras sa-bidji*.
 Tot —s maken, zoo als de sago, *gilig*.
KORRELACHTIG, b. n. *berbidji-bidji*.
KORRELING, vt. van buskruid, *pemboetiran*
obat bedil.
 — eener wonde, *toemboehan dâging*.
KORREN, o. w. (van duiven) zie KOREN.
KORSELIG, b. n. *prang-proes, bingis*.
KORSET, o. *koelang, korset*, Eur.
KORST, vt. *koelit, koelit bras*.
 — van brood, *koelit rôts, koelit apam*.
 —, roof van eene zweer, *karoepang*.
KORSTACHTIG, b. n. *berkoelit*.
KORT, b. n. *pêndêq, singkat, gatsir*, Ar.
 — en dik, *incengdrongen, denah*.
 Een —e voet, *kâki pêndêq*.
 —e brief, *soerat jang singkat*.
 Een —e of —ere weg, *djâlan singkat*.
 Een — kleed, *bâljoe pêndêq*.
 — van ligchaam, *badan singkat, sing-*
kat paadda badannya.
 —, verkort, *beknopt, mochtatsar*.
 Te —, *koerang pandjang, terlâloe pê-*
dêq, singkat.
 Te — van vingers of teenen, *djoebil*.
 —er, *lebeh pêndêq, pêndêq-an*, L.
 — vooraf, *ter-dihoeloe sedikit, dolôwan*,
dolôwan sedikit, L.
 — daarna, *lâlloe sa-koetika, komediën*
derri paadda itoe, hâbis itoe, satelah itoe,
tiâda brâpa lamânja komediën derri paadda
itoe.
 Dat is binnen — gebeurde, *itoe belom*
lâma, bahâroe djâdi itoe.
 Te — (van een kleed), *tjekaq*.
 — van stof, *prang-proes*.
 Te — komen, *tiâda tjekoep, koerang,*
kapâlang.

- , ineengedrongen, *tjoepeel*.
 —, dwergachtig, *káté*.
 Te — schieten, *tiwas, kálòh, tjíwa, katjwa*, Jav.
 Te — doen, benadeelen, *meroegikan*.
 Zich zelven te — doen, *boenoh diri*.
 —af, *dengan sa-káli, dengan pëndêq sakáli*.
 —er maken, verkorten, *memëndêqkan, bekín pëndêq*.
 Een zeer — gesprek, *bijára pëndêq sálja*.
 Een — begrip, *ichtisár, Ar, moch-tatsar, Ar*.
 Dit is het — begrip van dat boek, *inilah ichtisárnja kitáb itoe*.
 — en bondig antwoord, *djawáb pëndêq serto kras*.
 — van gezigt, *máta ájam*.
 — van geheugen, *lakas loepa*.
 — vleesch, *dáying lembêq*.
 In het —, *bijw. dengan sapátah káta*.
 Zeer — bij, *dekat sakáli, hampir kena*.
 Die gesmetene steen kwam zeer — bij zijn hoofd, *makka bátoe jang di timpoek itoe hampir kena kapalánja*.
KORTADEMIG, b. n. *bungngék, L.*, zie **LAMBORSTIG**.
KORTBEENIG, b. n. *berkáki pëndêq*.
KORTBEGRIP, o. *ichtisár, Ar. perkatáán jang tersimpan*.
KORTBONDIGHEID, vr. *tjára perkatáán jang pëndêq*.
KORTBORSTIG, b. n. zie **LAMBORSTIG**.
KORTELAS, vr. *pedang pëndêq serto lébar*.
KORTELIJK, *bijw. dengan káta jang pëndêq*.
KORTELING, *bijw. belum láma, baroessan, L., bahároe tádt, bulároe*.
KORTEN, b. w. *pëndêqkan, memëndêqkan, bekín pëndêq, L.*
 —, op —, *stijver aanhalen, singsing, kintjángin, L.*
 De vleugels —, *pótong sáwap*.
 Iemand de vleugels —, *tiwaskan órang*.
 —, *afhouden, aftrekken, tjengklóng, Jav., tjéngkólóng, pótong*.
 Vijf gulden van het traktement —, *pótong lima roepiah derri gádjí*.
 —, *(gelden inhouden, zonder het regt er toe te hebben), kondála*.
 —, o. w. *djádi pëndêq*.
KORTHEID, vr. *kapéndêqkan, pëndêq*.
 Door de — van dien boom kan die niet voor eenen mast van mijn schip dienen, *kárana kapéndekan póhon itoe tíada bájiq bakal tiang kapal kíta*.
KORTHEIDSHALVE, *bijw. bejar pëndêq sádjá*
KORTING, vr. *peméndêkan*.
 —, af —, *tjéngkólóng, pótong*.
KORTOM, *bijw. dengan sapátah káta, dengan káta jang pëndêq*.
KORTOOREN, b. w. *pótong telinga, pótong koeping, L.*

- KORTS**, *bijw. zie KORTELING*.
KORTSTAARTEN, b. w. *krat ékor, pótong ékor*.
KORTSTONDIG, b. n. *sa-sáut sádjá*.
KORTSWIJL, vr. *sanda, goeraw, goeroe, per-majinan, djínaka*.
 Het is maar —, *itoe boewat tertáwa sádjá*.
KORTSWIJLEN, o. w. *bersanda, bergoeraw, bermájin*.
KORTSWIJLER, m. *órang djínaka, órang bersanda, (bergoeraw), órang soeka bermájin*.
KORTSWIJLIG, b. n. *berdjínaka*.
KORTWIEKEN, b. w. *pótong sáwap, krat sáwap*.
 Iemand —, *tiwaskan órang*.
KORTZIGTIG, b. n. *núta ájam*.
 —, *niet schrande, koerang tjerdig, koerang áqal*.
KORTZIGTIGHEID, vr. *penjákit máta ájam*.
KORVET, vr. *kapal prang jang bernáma korvet*.
KORZEL, b. n. *bingking, bingis, lákas márah, háti pánas*.
 —, *kribbig, pantjingan*.
KORZELHEID, vr. *prang-proes*.
KORZELHOOPD, m. *en vr. órang jang prang-proes paranginja*.
KORZELHOOPDIG, b. n. *bertingkah*.
KORZELHOOPDIGHEID, vr. *tingkah*.
KORZELIG, b. n. *márah, amárah, bingis, bingkis, L., háti pánas*.
KOSSEM, m. *djoembil*.
KOST, m. *makánan, rezeqt, Ar*.
 —, *proviant, bakal, bekal, L.*
 —, *vaste maat van spijs, rantsoen, bíaja*.
 Den — *winnen, áda pentjarian, L.*
 Den — *gaan zoeken, babáloe, L.*
 Hij wint den — *met houtskolen te verkoopen, pentjariannya itoe mendjoewal hárang*.
 Den — *zoeken, mentjahárt rezeqt*.
 — en *inwooning hebben, dápat mákan dan tampót doedoeq*.
KOSTBAAR, b. n. *duur, máhal, besaar hangánja*.
 —, *kostelijk, indah, zie KOSTELIJK*.
 —, *daar vele onkosten aan verbonden zijn, kaloevar bánjaq belandja*.
 Het goud is —, *amas itoe máhal*.
 Dat kleeid is —, *pekájin itoe áda indah-indah*
 Eene reis naar China is —, *soewátóe perdjalanán ka-negrí Tjina itoe soenggoeh kaloevar bánjaq belandja*.
KOSTBAARHEID, vr. *kabesáran, zie LUISTER, PRACHT*.
 —, *hooge prijs, harga besaar*.
 Kostbaarheden, *máta benda*.
KOSTELIJK, b. n. *indah, gew. indah-indah, terláloe báyoes sakáli, sámí, Perz*.
 —, *rijk, réboe*.

Zijne kleeding is zeer —, *pakéunnja terlaloe réboe*.
 —, uitmuntend, *oetama, bájij sakáli*.
 —, mooi, *bassarah*.
 —e kleederen, *pekájin jang indah-indah*.
 —e woorden, *perkataán jang indah-indah*.
 —e wijn, *ajer anggoer jang bájij sakáli*.
 Eene zeer —e daad, *perboewátan jang ter-oetama*.
 —e spijzen, *makánan jang sedap*.
KOSTELJKHEID, *vr. ka-índáhan*.
KOSTELOOS, b. n. *dengan tráda bájar sátoe apá, L.*, *tráda berbelandja*.
 Iemand — houden, *bájar órang poenja belandja*.
KOSTEN, m. meerv. uitgaven, *belandja*.
 Tot alle — veroordeeld worden, *di hoekoemkan (kena hoekoem) membájar se-galla belandja*.
KOSTEN, o. w. *ber-harga, hargánja*.
 Dat zwaard kost honderd gulden, *ítoe pedang di bájar sa-rátoes roepiah hargánja*.
 Dat zal u het leven —, *kárana ítoe angkaw bakal máti*.
 Die oorlog kost veel bloeds, *makka prang ítoe menoempuhkan bánjaq dárach*.
KOSTER, m. kerkbewaarder, *penonggoe gré-dja, zie KERKBEWAARDER*.
KOSTGANGER, m. *órang menoempang di roe-mah órang*.
KOSTGELD, o. *belandja mákan*.
KOSTHUIS, o. *roemah mákan*.
KOSTKIND, o. *ánaq menoempang di skóla, L.*, *moerid jang menoempang di madrasah*.
KOSTSCHOOL, *vr. skóla ánaq menoempang, L.*, *madrasah moerid menoempang*.
KOSTVRIJ, b. n. *zie KOSTELOOS*.
KOSTWINNING, *vr. pentjarian, rezeqi, Ar*.
KOSTWORTEL, m. *tomo, (Costus)*.
KOT, o. *tampat nedjis, tanpat kótor, roemah jang nedjis*.
 —, onder eene bedstede, *kólong di báwah tempat tidor*.
 —, hoerenhuis, *roemah soendal*.
 —, hok, *koeroengan, denkol*.
KOUD, b. n. *dingin*.
 — water, *ajer dingin*.
 —e koorts, *demam dingin*.
 —e rijst, *nási dingin*.
 — worden, *djádi dingin, kena dingin*.
 — worden, *íjzen, kena dhasat, kena saram*.
 — maken, *mendinginkan, bekin dingin*.
 —, ongevoelig, *kákoe, tíáda berkasé-han, tíáda poenja blas kaséhan*.
 Het —e jaargetijde, *moesim dingin*.
KOUDE, *vr. kadinginan, boroedat, Ar*.
 —, koud weder, *mása dingin*.
 Van — ineengedrongen zitten, *melingkoé*.
 Eene — vatten, *kena dingin, kadinginan*.
 De — van het jaargetijde, *kadinginan moesim*.

Aan — lijdende, *bardán, Ar*.
 Bersten in de huid door — veroor-zaakt, *putah-putjah bardán, K. O*.
KOUDELJK, b. n. *lúkas kena dingin, berka-dinginan*.
KOUDEPIS, *vr. sakit kintjing, salisama*.
KOUDEHEID, *vr. zie KOUDE*.
KOUVOCHTIG, b. n. *dingin, kákoe*.
KOUVOCHTIGHEID, *vr. parángt jang dingin*.
KOUVUUR, o. *poeroe djáhat*.
KOUZWEET, o. *kringut dingin, L.*, *peloh dingin*.
KOUS, *vr. sárong káki, kós*.
 — en breijen, *siroet sárong káki, brékós, L.*, *verb*.
KOUSENBAND, m. *táli kós, L*.
KOUSENVERKOOPER, m. *órang djoewal kós*.
KOUSENWEVERIJ, *vr. tempat tenoen sárong káki, (kós, L.)*.
KOUT, m. *toetoean, bantjang-bantjang*.
KOUTEN, b. en o. w. *mengómong, bantjang, ber-bantjang*.
KOUTER, m. *órang berbantjang*.
 —, o. *ploegijzer, nájam, landjam, L*.
KOUTING, *vr. zie KOUT*.
KOUW, *vr. zie KOOL*.
KOZIJN, o. *ambang, íboe djandéla*.
KRAAG, m. *lèhèr bádjoe*.
 — van eenen mantel, *lèhèr selimoet*.
 — van eenen vogel, *dáda boerong*.
 Een stuk in zijnen — hebben, *(gem.) áda máboq*.
KRAAI, *vr. dindang, gágag, gágaw, balar*.
 (Deze woorden worden ook voor „raaf” gezezigd, *gágag* is algemeen).
KRAALJEN, o. w. *als eene kraai, bersoewára*.
 —, als een haan, *berkoekoq*.
 En de haan kraaide, *makka ájam poon berkoekoqlah*.
 —, des nachts op gezette tijden, *koekeroeioe*.
 —, klikken, *salangkar, bilang, L*.
 —, schreeuwen, *soeraq*.
KRAAIJENNEST, o. *sárang gágag, roemah gágag*.
KRAAIJER, m. *verklikker, órang salangkar*.
KRAAK, *vr. goerap*.
KRAAK, m. *goenjl*.
KRAAKBEEN, o. *toelang lemboet, toelang moeda*.
KRAAKZINDELJK, b. n. *brtsih sakáli*.
KRAAL, *vr. zie KORAAI*.
KRAAM, *vr. kadei, kadeh, bárong, wá-rong, L*.
 Ohlie—, *kadei órang mendjoewal apam*.
 Dat komt niet in zijne — te pas, *makka ítoe tíáda di soekánja*.
KRAAM, *vr. in zamenstelling, als: zijne vrouw ligt in de —, (is bevallen), bininja soedah ber-ánaq*.
 In de — sterven, *máti ber-ánaq, sáboq*.
 Mis—, *goegoer ánaq*.
 — vóór den tijd, *begraq ánaq*.

KRAAMKAMER, vt. *bilig órang ber-ánaq.*
KRAAMKIND, o. *ánaq jang bahároe di ber-ánaq.*
KRAAMPJE, o. *kadei ketjil, wárong ketjil, típt.*
KRAAMVROUW, vt. *parampoewan jang bahároe ber-ánaq.*
KRAAN, m. *kraanvogel, djindjang.*
 —, vt. om te hijschen, *poeláran, dawr, Ar.*
 —, van een vat, *tjérét, L., tjarat.*
KRAANRAD, o. *roda poeláran, djantrá dawr.*
KRAANVOGEL, m. *djindjang, boerong bángoe, koerki, Perz., thornah.*
KRAAUW, vt. *tjákar, pentjakáran, gároq.*
 De kat gaf hem eene —, *koetjing meng-gároq dia.*
KRAAUWAADJE, vt. *kóréng.*
KRAAUWEL, m. *nagel, klaauw, tárang, koekoe jang béngkoeq.*
KRAAUWEN, b. w. zie **KRABBen**.
 Zich —, gelijk een vogel, die zich ge-
 braad heeft, *salísig.*
KRAAUWER, m. zie **KRABBER**.
KRAB, vt. *krabbe, kapitíng, katam, ketam. andjang, drin.*
 De hond—, (geel met roode stippen,) *ketam andjing.*
 De ronde —, (die veel op eene spin
 gelijkt,) *ketam bontal.*
 De spons—, (die met eene spons be-
 dekt schijnt,) *ketam boengá kárang.*
 De konings—, (die purperkleurig en
 zeer fraai is,) *ketam rádjá.*
 De vork—, (die vergiftig is en voor aan-
 den bek tauden als eene vork heeft,) *ketam sarampang.*
 De doorn—, (met verscheidene hemels-
 blaauwe doornen,) *ketam bidoeri.*
 De doerian—, (met vele stekels,) *ketam doerian.*
 De goden—, (leverkleurig met roode
 zoomen en goed van smaak,) *ketam dáwa.*
 De apen—, (die donkerblaauw is en
 een apengezigt heeft,) *ketam krá.*
 De spinnekop—, (met acht pooten en
 vergiftig,) *keta láwa-láwa.*
 De gehoornde —, (zeegroen en pur-
 perkleurig met zwarte halve kringen,) *ketam bertandoeq.*
 De langbekkige —, (fraai en lekker,) *moeloet pandjang.*
 De — kneep hem in de hand, *makka katam poon menjepit tángannja.*
 Eene bijzondere soort van —en, *oedang bárong.*
 —, de daad van krabben, *penggarókan, pentjakáran.*
 —, merkteeken van het krabben, *bekas di gároq.*
KRABBELAAR, m. *penggórés.*
 —, zie **KRABBER**.

KRABBELEN, o. w. slecht schrijven, *górés-górés, L., toelis berkoesoet-koesoet.*
KRABBELIG, b. n. *di toelis berkoesoet-koesoet, di górés-górés, L.*
KRABELING, vt. *krabbelschrift, toelisan jang berkoesoet-koesoet, toelisan jang di górés-górés.*
KRABBen, b. w. *gároq, L., gároe, károe.*
 —, van dieren, vogels, *tjákar, gájis, kájis, kákas.*
 Het hoofd —, *gároq kapála.*
 —, schrappen, schrapen, *gáris.*
 Achteruit —, *oendoer, moendoer, mem-blakángt, bersangkal.*
KRABBER, m. *órang menggároq.*
 —, schrapper, *penggároq.*
KRABBING, vt. *penggarókan.*
KRABSEL, o. *bekas di gároq.*
 —, schrapfel, *krikan, kíkisan.*
KRACHT, vt. *sterkte, qoewat, Ar., gáht.*
 —, geweld, *idlihirár, Ar.*
 De — Gods, *almagt, qodrat Allah.*
 Geene — hebben, *koerang qoewat, tiáda bergáht.*
 — hebben om iets te verduren, *gehard, betoewah.*
 De — van mijne hand, *bakas tángan hamba, qoewatnja tángan sahája.*
 Niet meer van — zijn, *tiáda lakoe lági.*
 Eene rede vol —, *biájara jang kras.*
 Bovennatuurlijke —, *sqft.*
 Bovennatuurlijke — bezitten, *kasag-tian, soera, Sunsk.*
 Eene geheime — om te genezen, *pen-náwar.*
 De — van den magneetsteen, *tsifit bátoe bránt.*
 Uit —, *derri karána, derri paadda sabab.*
KRACHTDADIG, b. n. *kras, gawf, Ar.*
 Een — geneesmiddel, *óbat kras.*
 Eene — ondersteuning, *pertoelóngan jang gawf, Ar.*
KRACHTDADIGHEID, vt. *qoewat, Ar., (koe-wat.) gáht jang bájiq-bájiq.*
KRACHTDADIGLIJK, b. w. *dengan kras, dengan paqsa.*
KRACHTELIJK, vt. zie **KRACHTDADIGLIJK**.
KRACHTELOOS, b. n. *tiáda bergáht, tiáda koewat.*
 —, zwak, *lemah, lemas, L., lesoe, tiáda berkoewat.*
 —, (van eenen sjouwer,) *menjebol, L.*
 —, Inf, *flaauw van smaak, táwar.*
 Krachteloozer, *zwakker, lebeh lemah, arka, Ar.*
 —, maken, vernietigen, *menfadákan.*
 —, zwak geworden, *soedah hilang koewat.*
 — inaken, verzwakken, *melemahkan.*
 Hij is — en niteput van ligchaam, *makka leteh lesoe toebahnja.*

KRACHTELOOSHEID, vt. *kalemahan, kahilang-an koewat.*

De — van geneesmiddelen, *tawarnja obat.*

KRACHTENS, VOOTZ. *oleh kârana, kârana sabab, derri paadda, tagal.*

KRACHTIG, b. n. *bergoewat, berkoewat, bergâhi, kras, gawt, Ar., hângat.*

—, magtig, *koewâsa.*

Een — bevel, *parintah jang kras.*

Een — paard, *koeda jang berkoewat.*

Een — bewijs, *qâs jang gawt.*

Een — mensch, *orang jang bergâhi, orang jang bergoewat.*

Een — gebed, *doa jang hângat.*

Een — voedsel, *makânan jang goewat.*

KRACHTIGLIJK, bijw. *dengan goewat, dengan kras.*

KRACHTVOL, b. n. *gezond, bergâhi, njâman.*

—le taal, *bitjara jang gawt.*

KRAK, m. *boenji bârang jang patah, letos.*

Eenen — krijgen, *verzwakken, djâdi lemah, (lemas, L.)*

—, *berst, simplêq, L., belah, ringat, L., retaq, rataq.*

KRAKEEL, o. *bantah, berbantâhan, tjeréwêt, tjakit.*

Een — doen ontstaan, *mengadâkan perbantâhan.*

Een — uitlokken, *tjahârt tjakit.*

KRAKEELEN, o. w. *berbantah, tangkar, tjeréwêt, L.*

Onderling —, *berbantah-bantâhan.*

KRAKEELER, m. *orang berbantah, orang jang tjahârt tjakit, toekang tjeréwêt, L.*

KRAKEELIG, b. n. *krakeelachtig, jang soeka berbantah, jang soeka tjeréwêt, L.*

KRAKEELING, vt. zie **KRAKEEL.**

KRAKEELUST, m. *ingin paadda perbantâhan soeka tjeréwêt, L.*

KRAKEELSTER, vt. *parampoeuan jang berbantah, parampoeuan jang soeka tjeréwêt, L.*

Deze vrouw is immer eene — geweest, *makka parampoeuan ini salamânja berbantah, ini parampoeuan mémang djâdi toekang tjeréwêt.*

KRAKEELZIEK, b. n. zie **KRAKEELIG.**

KRAKEELZIEKTE, vt. *krakeelzucht, zie KRAKEELUST.*

KRAKEELZUCHTIG, b. n. zie **KRAKEELIG.**

KRAKELING, m. *klâkeling, verb.*

Inlandsche —, *koewé wâdjî.*

KRAKEN, b. w. *indien men iets kraakt en o. w. indien iets kraakt.*

—, *stuk bijten, karkah, goenji.*

—, *een barstend geluid maken, latos, letos.*

— *de bersten, zoo als vuurpijlen, kastanjes, enz., latok, latop.*

—, *als eene deur, roer, enz., rantan.*

—, *als slappe vingeren, voeten en lendenen, lantig.*

—, *als vingeren of leden, die men rekt of draait, ratan.*

—, *als een schip, beschoot, enz., karkot, karikat.*

Kwade noten —, *onheil spellen, bentenong bârang jang tjelâka.*

Inlandsche amandelen —, *karkah boewah katâpang.*

—, *ledigen, uitdrinken, minom hâbis.*

Zijne gezondheid is gekraakt, *makka tsêhatnja soedah roesag, dia poenja salâmat badan soedah roesag.*

Zij begint te —, *(van eene hoog zwangere vrouw,) makka parampoeuan itoe bahâroe mérâsa sâkit akan berâng.*

KRAKEN, o. *boenji karkah, enz., zie KRAKEN, b. en o. w. in de verschillende beteekenissen.*

KRAKER, m. *noten—, vruchten—, prâbot mengarkah boewah katâpang.*

KRAKKEN, o. w. *djâdi kôrang bâjiq.*

—, *knakken, patah.*

KRAM, vt. *lantah, kôkot, L. (Het laatste woord beteekent ook een handvat, hengel.)*

Eene ijzeren —, *lantah bessî.*

— voor eenen grendel, *telinga kantjing.*

— van een slot, *krap-krap.*

KRAMEN, o. w. *berâng.*

— van vorstinnen, *berpoetrâ.*

KRAMER, m. *inlandsche marskramer, orang djoewâlan.*

Europeesche —, *toewan tôko.*

Chinesche mars—, *toekang klonton.*

Inlandsche —, *die met een kraampje langs den weg staat, toekang wârang, L., orang kadé.*

KRAMERIJ, vt. *bârang djoewâlan, bârang dagângan, bârang klonton.*

KRAMERSKANS, vt. *oentongnja orang djoewâlan.*

KRAMMEN, b. w. *van porselein, hoebong (ikat) dengan kawat.*

—, *van houtwerken, hoebong dengan lantah.*

KRAMMETJE, o. *kôkot ketjil, L., lantah ketjil.*

KRAMMING, vt. *penghoeboengan dengan kawat, (lantah,) zie KRAMMEN, b. w.*

KRAMP, vt. *in de leden, kakrâsan, (kakra-san,) boebal, takâna.*

— *in de maag of ingewanden, moelas.*

Door de — *aangetast, sâkit kakrâsan, enz.*

Zokere — *ziekte, teloe ambon.*

KRAMPHOEST, m. *bâtok kakrâsan.*

KRAMPIJN, vt. *sâkit kakrâsan.*

— *in het ligchaam, sâkit moelas.*

KRAMPSTILLEND, b. n. *penâwar sâkit kakrâsan, obat moelas, zie KRAMP.*

KRAMVISCH, m. *londoe*.

KRANK, b. n. *sakit*.

Zeer —, *sakit kras*.

Gevaarlijk —, *sakit paja*.

Doodelijk —, *sakit kamati-matian*.

—, zwak, *lemah, lemas, L., dtajf*.

Ar.

KRANKACHTIG, b. n. *bersakit-sakitan*.

KRANKE, m. en vt. *orang sakit*.

De — is zeer gevaarlijk, *orang sakit itos paja sakali*.

KRANKENBEWAARDER, m. oppasser, *orang jang merawattin orang sakit, L.*

KRANKHEID, vt. *penjakit*.

In — verkeeren, *berpenjakit*.

KRANKHOOFDIG, b. n. zie KRANKZINNIG.

KRANKTE, vt. *penjakit*.

KRANKZINNIG, b. n. *gila, sarsar, edan, Jav., djoenon, Ar.*

KRANKZINNIGE, m. en vt. *orang gila, orang sarsar, orang edan*.

KRANKZINNIGHEID, vt. *kagilään, prt jang sarsar*.

KRANKZINNIJLIK, b. w. *seperti orang gila, kaai (kaja) orang gila*.

KRANS, m. *karangan*.

— van bloemen, *boenga di karang, kumbang di karang, L.*

—, gesneden bloemwerk boven ramen of deuren, *kaloq*.

—, kroonlijst, *goemei*.

— om het hoofd, *boemban*.

KRANSEN, b. w. *mengenakan karangan boenga, kassi pake kumbang di karang, zie KROONEN*.

KRANSWERK, o. *karangan boenga, kumbang di karang, kaloq*.

KRANSWIJZE, bijw. *saroepa karangan boenga*.

KRANT, vt. *soerat chabar, soerat kabar, L., soerat warta, soerat lalang, L.*

KRANTDRUKKER, m. *toekang tjitaq soerat lalang, pandei menera soerat chubar*.

KRANTDRUKKERIJ, vt. *tampat tjitaq soerat lalang, L., peneraan soerat chabar*.

KRANTIER, m. *pandei mengarang soerat chabar, toekang bekin soerat lalang*.

KRAP, vt. slot aan een boek, *koentji kitab*.

KRAP, bijw. *koerang, hampir tiada boleh, ampir tra boleh, L.*

— kunnen leven, *hampir tiada boleh hidop, ampir tra boleh hidop, rezeqinja koerang*.

KRAS, vt. schrap, *bekas garaq, bekas tjakar, paroet, bekas garis*.

KRAS, b. n. sterk, *qoewat, Ar., koewat*.

—, hard, streng, *kras*.

Een — besluit, *parintah jang kras*.

KRASHEID, vt. *gahi, qoewat, Ar., koewat*.

KRASSEN, b. en o. w. krabben, *garaq*.

—, schrammen, *garis*.

—, van dieren, *tjakar*.

—, schreeuwen, zoo als roofvogels, *kraaijen, enz., bersoewara, bertereaq*.

—, van een instrument, dat valsch is, *salah boenji, djanggal boenji*.

KRASSEER, m. kogeltrekker, *pentjapot peloe-roe, pentjapoet pelor*.

KRASSING, vt. *penggarokan, penggarisan, pentjakaran, zie KRASSEN*.

KRAT, o. achterstuk van eenen boerenwagen, *blakangnja pedati, boeritan pedati*.

KRATER, m. *kawah*.

KREATUUR, vt. schepsel, *chalajiq, Ar., machloeq, Ar.*

KREB, vt. zie KRIB.

KREDIET, o. zie CREDIET.

KREEFT, m. *oedang karang*.

—, teeken van den zonneweg, *sarathan, Ar.*

KREEFTENGANG, m. *djalannya oedang karang*.

Den — gaan, fig. *soeroet, oendoer, moendoer, L.*

KREEFTENSCHAREN, vt. meerv. *sepit hoedang karang*.

KREEFTSOOG, o. *mata hoedang karang*.

KREEFTSPIN, vt. *kakawa*.

KREEK, vt. kleine inham, *seroekan, telog ketjil*.

KREEL, vt. smal boordsel, *tali ajer, zie BOORDLINT*.

KREET, m. geschreeuw, *soeraq, rioch, tsuikat, Ar.*

— van eenen krijgsman, ook van een leger, *tampik, tampik soeraq*.

—, van angst of pijn, *tereaq, penje-reaq*.

KREGEL, b. n. *bingis*.

KREITS, m. *dairah, Ar.*

Hemel —, *tjerchi, tjerchek, Perz.*

—, cirkel, *boelat*.

—, loopbaan der hemelligchamen, *bordjasmána, Ar., falaq, Ar., peridaran (perkitaran) tjakrawala*.

KREKEL, m. *djangkriq, L., tjingkréq, tjing-kriq, tjingkaret, tjingkré, tsartsar, Ar.*

Groote eetbare —, *gangsí*.

KREKELBOOM, m. *rijén*.

KREKELEN, o. w. berboenji *seperti tjingkriq, (djangkriq, L.)*.

KREKT, b. n. betoel *sakali*.

KRENG, o. *bangké, bangkei*.

—, fig. *orang djahat sakali*.

—, vt. gemeen wijf, *lonté, L.*

KRENGEN, o. en b. w. eenen draai maken, *batiq*.

Een schip —, *singitkan kapal*.

KRENGING, vt. *pembalikan, pembalikkan, L.*

— van een schip, op zijde haling, *penjingitan*.

KRENKEN, b. w. meroesakkan, *kardja roesaq, persakiti, mentjela*.

Iemands goeden naam —, *perkeljikan nama orang jang bajiq, bekin boesog orang poenja nama*.

Iemands eer —, *langgar hormat orang*.

KRENKER, m. *orang jang meroesahkan.*
 —, kwaadspreker, *orang jang mengom-
 pat, orang jang memfitnahkan, orang pit-
 tenah*, L.
KRENKING, vr. *katjêlân.*
 — der vriendschap, *kalunggâran per-
 tsolbâtan.*
KRENT, vr. *kisjmisj*, Perz., *kismis*, verb.,
zabib, Ar.
KRENTBROOD, o. *rôtis kisjmisj.*
KRET, o. zie **KRAT**.
KREUK, vr. *risoe, kârot.*
KREUKEN, b. w. *kârotkan, kepêl-kepêl*, L.,
risos.
KREUNEN, o. w. *kaloh, kâloh.*
 Zich —, *fedloekt*, Ar., *pedoelt*, L., *ge-
 ming*, L., *soesah.*
 Kreun er u niet aan, *djângan soesah
 derri itoe.*
 Zich over het verlorene goed niet be—,
tiada gemâg bârang jang kahilângan.
KREUPEL, b. n. *timpang.*
 Een weinig —, *prntjang.*
 —, gebrekkig, onvolkomen, *kapâlâng.*
KREUPELACHTIG, b. n. *timpang sedikit.*
KREUPEL, m. *orang timpang.*
 De — wil voordansen, *orang timpang
 mâwoe angkat menâri.*
KREUPELHOUT, o. *loekar, baloekar, samaw.*
KREVEL, vr. *gatal.*
KRIB, vr. *tampat mâkan binâtang, mâlaf*, Ar.
 —, slaapplaats, *tampat tidor ânaq.*
 —, keerdam, *tarbis bâtoe.*
KRIBBEDJTEN, o. w. *menggigit, ngrâkôt*,
 Jav.
 —, dreinen (van kinderen), *tjênggêng,
 tjingêng*, Jav.
KRIBBEDJTER, m. *koeda jang menggigit,
 koeda ngrâkôt, koeda penggigit mâlaf.*
KRIBBELEN, b. en o. w. *krabbelen, gôrês-
 gôrês.*
KRIBBEN, o. w. *bantak, berbantak, tjêrê-
 wêt*, L.
KRIBBEN, vr. *meerv. kribwerk, pâgar tjâbang.*
KRIBBERIJ, vr. *perbantâhan, tjêrêwêt*, L.
KRIBBIG, b. n. *prang-proes, pantjingan.*
KRIBBICHEID, vr. *kalakoewan prang-proes.*
KRIBBELEN, o. w. zie **KRIEWELLEN**.
KRIEGEL, b. n. zie **KREGEL**.
KRIEK, vr. zie **KREKEL**.
 —, soort van kers, *labbo'l-moeloek*, Ar.
KRIEKEN, o. w. en o. z. n. van den dagernaad,
loeka fadjar, din'-hârt, din'-hârt.
 Bij het morgen—, *paadda koetika din'-
 hârt.*
 Het — van den dag, *fadjar.*
 De dag begon te —, *makka hârt poon
 sianglah.*
KRIEKENBOOM, m. *pohon labbo'l-moeloek.*
KRIEL, b. n. *nakal*, Ism J. 29.
KRIEL, o. *gekriewel, soeloeran.*
 —, uitschot, *bârang dagângan jang ka-
 pâlang, (jang boesoq).*

—, klein, *incengedrongen, kâté, te-
 gap.*
KRIELEN, o. w. *soelor, lâta, melâta.*
 —, vol zijn, *âda penoeh.*
 —de insecten, *binâtang soelor-soeloe-
 ran.*
 De brief krielt van fouten, *makka soe-
 rat itoe penoeh sâlâh.*
 Het huis krielde van volk, *makka penoeh
 sesanglah roemah itoe sabab kabanjâkan
 orang.*
KRIELHAAN, m. *âjam kâté.*
KRIELHEID, vr. *kalakoewan jang nakal.*
KRIELHEN, vr. *âjam betina kâté, âjam pa-
 rampoewan kâté.*
KRIELING, vr. *soeloeran.*
KRIELTJE, o. *orang kâté.*
KRIEMELAAR, m. *orang mâlâs, orang jang
 berlambat-lambâtan.*
KRIEMELAARSTER, vr. *parampoewan mâlâs,
 parampoewan jang berlambat-lambâtan.*
KRIEMELEEN, o. w. *berlambat-lambâtan, per-
 lâhan-perlâhan, plan-plan*, L., *mâlâs.*
KRIEMELIG, b. n. *perlâhan, lambat, plan-
 pân*, L.
KRIEMELSCHRIJF, o. *toelisan gôrês-gôrês.*
KRIEPE, vr. zie **KRIELHEN**.
KRIEWEL, vr. *gatal.*
KRIEWELLEN, o. w. *âda gatal.*
KRIEZEB, vr. *kriezeltje, dzarrah*, Ar.
 Eene —, *sa-dzarrah, sa-pôtong ketjil.*
KRING, m. *pârang, prang.*
 —, twist, *perbantâhan.*
 De heilige —, *prang sabil Allah.*
 In den — gaan, *mâsoq pârang.*
KRIJGEL, b. n. *bingis.*
KRIJGEN, b. en o. w. *ambil.*
 Het brood —, *ambil rôst.*
 —, vatten, *tangkap.*
 De nachtdief is gekregen, *makku mâ-
 ling itoe soedah di tangkap.*
 —, ontvangen, *dâpat, tarima, ber-
 oteh.*
 Werk —, *dâpat pekarjdjân.*
 Eenen hoogereren rang —, *nâjiq marta-
 bat, nâjiq pangkat.*
 Geld —, *tarima oewang.*
 Verlof —, *dâpat idzin, dâpat permis-
 si*, L.
 Tandem —, *toemboeh gigi.*
 De koorts —, *kena demam, demam
 djangkit.*
 Eene wond —, *kena loeka.*
 Eenen schrik —, *kena kâgêt*, L., *ke-
 djoet.*
 Eene ziekte —, *kena sâkit, djâtoeh
 sâkit.*
 Twist —, *djâdi berbantah.*
 Jongen —, *ber-ânaq.*
 Eijeren —, *bertelôr, betelôr*, L.
 Slaag —, *dâpat poekol, di poekol.*
 Eene miskraam —, *goegoer ânaq.*
 Vruchten en water zijn daar wel te —,

boewah-boewahan dan ajer áda gampang di sitoe.

Gedaan —, af —, *kardja hábis.*

Iets kunnen gedaan —, *dápat di kardjâkan bânang apa-apa.*

Ik heb hem nog niet kunnen te zien —, *makka kita belom dápat bertemoe dengan dia, sâja belom ketemoe sama dia, L.*

Zijne jaren —, *djâdi toewah, dápat oemoer pandjang.*

Iemand bij de haren —, *pégang ram-boet orang.*

—, *achterhalen, hambat, soesoel, L.*

KRIJJOER, m. krijgsman, *orang prang, hoelobálang, tsoldádoe.*

KRIJGSAANGELEGENHEID, vt. *hâl paprángan, perkára prang.*

KRIJGSAANVOERDER, m. panghoeloe prang, *panglima, kapála prang.*

KRIJGSADEL, m. *tjatria, Sansk.*

KRIJGSBEDRIJF, o. *pekardjâan prang.*

—, *spiegelgevecht, termása.*

KRIJGSBELEID, o. *ilmoe paprángan, pengatahoewan prang.*

KRIJGSBENDE, vt. *pâsoq, pasoeakan orang prang, katemboekan orang prang, káwan orang prang.*

KRIJGSBEVELHEBBER, m. *panglima, djéndrál, Eur.*

KRIJGSBOUWKUNDIGE, m. *pandei mengikat balworti, orang jang bisa kardja bénténg, L.*

KRIJGSBOUWKUNST, vt. *ilmoe mengikat balworti, pengatahoewan pekardjâan bénténg.*

KRIJGSDAAD, vt. *perboewátan jang perkása.*

KRIJGSDEUGD, vt. *kabedjikan hoelobálang.*

KRIJGSDIENST, vt. *chedmat prang, pekar-djâan prang.*

In de — treden, *mâsoq chedmat prang, mâsoq tsoldádoe.*

Uit de — gaad, *tinggalkan chedmat prang, kaloewar pekar-djâan prang.*

KRIJGSEED, m. *soempah hoelobálang, soempah orang tsoldádoe.*

KRIJGSEER, vt. *format hoelobálang, format orang tsoldádoe.*

KRIJGSFAKKEL, vt. *soeloh prang, óbor orang prang.*

KRIJGSGEBRUIK, o. *áadat orang prang, áadat hoelobálang.*

KRIJGSSELUK, o. *oentoeng prang.*

KRIJGSGEREEDSCHAP, o. *alat paprángan, prábot orang prang, serba prang.*

KRIJGSGESCHREI, o. *tampik soerag.*

Met een zeer ontzettend —, *verwardelijk vermengd met den klank der speel-tuigen, dengan tampik soeragnja terláoe áthlamat boenjinja bertjampur báwar dengan segalla boenji-boenjian.*

KRIJGSGEVAAR, o. *bahája prang.*

KRIJGSGEVANGENE, m. en vt. *táwan, tawánan.*

En mijne vrouwen en kinderen werden allen door hem krijgsgevangen gemaakt,

dan ánaq bini kita hábislah di táwanja, S. R. 120.

KRIJGSGEWAAD, o. *bádjoe prang, pákétan tsoldádoe.*

KRIJGSGEWFER, o. *sindjata orang prang.*

KRIJGSGEWELD, o. *gágah prang.*

KRIJGSGEZEL, m. *teman berprang.*

KRIJGSGEZIND, b. n. *soeka berprang.*

KRIJSGOD, m. bij de Maleijers niet bekend, in het Sansk. *Skanda.*

KRIJGSHAFTIG, b. n. *perkása.*

KRIJGSHAFTIGHEID, vt. *hâti jang perkása.*

KRIJGSHEER, o. *leger, bála-tantarâ, serwa, lasjkar, Perz.*

KRIJGSHELD, m. *hoelobálang, orang prang jang perkása, (jang bránt).*

KRIJGSHOOFD, o. *kapála prang, panglima, panghoeloe prang.*

KRIJGSHOORN, m. *sangka.*

KRIJGSKANS, vt. *oentoeng prang.*

KRIJGSKAS, vt. *chazána bala-tantarâ, kas orang prang, L., perbendaháran prang.*

KRIJGSKASTE, vt. *tjatria.*

KRIJGSKNECHT, m. *orang prang, tsoldádoe.*

KRIJGSKOSTEN, m. *meerv. belandja prang.*

KRIJGSKUNDE, vt. *ilmoe prang, fukmat prang, pengatahoewan perkára prang.*

KRIJGSKUNDIG, b. n. *paprángan.*

Eene — e geschiedenis, *hikájat paprángan.*

In de krijgskunst bedreven, *faham paadda ilmoe prang.*

KRIJGSLEGER, o. *bala-tantarâ, serwa, lasjkar, Perz.*

KRIJSLEVEN, o. *kahidópan orang prang.*

KRIJGSLIED, o. *kidong orang prang.*

KRIJGSLIEDEN, m. *meerv. orang prang, rai-jat.*

Krijgsversten en —, *hoelobálang dan rai-jat.*

KRIJGSLIST, vt. *matslahat prang, tipoe fukmat prang, pedájan prang, L.*

KRIJGSLOON, o. en m. *gádji orang tsoldádoe, L., oepah orang prang.*

KRIJGSMAGT, vt. *koewása prang, koewása bala-tantarâ.*

KRIJGSMAKKER, m. *teman prang.*

KRIJGSMAN, m. *orang prang, tsoldádoe, djoerú, Jav., prawira, Sansk. & Jav.*

—, held, *voornaam —, officier van hoogen rang, hoelobálang.*

KRIJGSMANACHTIG, b. n. *tjára orang prang.*

KRIJGSMANTEL, m. *selimoet orang prang.*

Een gevoerde —, *selimoet berlápis-lápis.*

KRIJGSMUZIK, o. *segalla boenji-boenjian prang.*

KRIJGSOEFENING, vt. *(májin maáin) sindjata.*

KRIJGSOFFICIER, m. zie OFFICIER.

KRIJGSORDE, vt. *krijgstucht, stásat prang.*

KRIJGSORDENING, vt. *tartib prang, peratoeran perkára orang prang.*

KRIJGSOVERSTE, m. *djéndrál, Eur., panghoeloe prang, málang.*

- KRIJGSPLIGTIGE**, m. *jang kena (misti) másog tsoldádoe.*
- KRIJGSRAAD**, m. *kresrad*, verb., *hoekoem bitjara prang.*
- KRIJGSREGERING**, vr. *peparintáhan hál paprángan.*
- KRIJGSREGT**, o. *haq paprángan*, *hoekoem prang*, zie **KRIJGSRAAD**.
- houden, *bermasjawárat derri paadda hál paprángan.*
- KRIJGSROEM**, m. *gah hoeloebálang*, *náma hoeloebálang jang masjhoer.*
- KRIJGSCHOOL**, vr. *madrasah ilmoé paprángan.*
- KRIJGSCHULD**, vr. *hoelang kárana prang.*
- KRIJGSSTRAF**, vr. *sjsika orang prang.*
- KRIJGSSTOERUSTING**, vr. *kulangkápan prang.*
- KRIJGSTOET**, m. *angkátan bala-tantará, ghazát*, Ar.
- KRIJGSTOONEEL**, o. *tampat bala-tantará.*
- , oorlogsveld, *medán prang.*
- KRIJGSTROMPET**, vr. *nafiri prang*, *salom-pré orang prang*, L.
- KRIJGSTUCHT**, vr. *sásat prang.*
- KRIJGSTUIG**, o. *alat paprángan*, *pegáwei prang*, *serba prang.*
- KRIJGSVERBOND**, o. *perdjandjián akan berprang.*
- KRIJGSVERRICHTINGEN**, vr. meerv. *perboewátan paprángan.*
- , heldendaden, *termása*. (Hierdoor worden ook spiegelgevechten verstaan).
- KRIJGSVOLR**, o. *orang prang*, *rài-jat*, Ar. Gemeen —, *rài-jat hina-dina.*
- Nieuw aangeworven —, *tsoldádae bahároe.*
- KRIJGSWAPEN**, o. *sindjata paprángan.*
- KRIJGSWERVING**, vr. *papáran prang.*
- KRIJGSWET**, vr. *hoekoem prang.*
- KRIJGSZAKEN**, vr. meerv. *pekardjián prang.*
- En hij zal de — niet meer besturen, *dan úadláh ta mengarhjákan lági pekar-djiánja prang itoe.*
- KRIJGSZUCHTIG**, b. n. *soeka berprang.*
- KRIJSCH**, m. zie **GEKRIJSCH**.
- KRIJSCHEN**, o. w. *berteréaq.*
- zoo als de ezels, *djerta*, *mendjerta*.
- KRIJT**, o. *kápor Wolanda*, ook: *kápor inggris.*
- Zwart —, *kápor hitam.*
- Met een zwart — *aangeteekend*, *masjoem*, Ar.
- KRIJTACHTIG**, b. n. *sa-raepa kápor Wolanda.*
- KRIJTBERG**, m. (Engelsche), *goenong kápor inggris.*
- KRIJTEN**, o. w. *tángis*, *menángis*.
- De oogen rood —, *menángis hinggá (campé, L.)*, *náta djádi mérah.*
- Eene — *de onregtvaardigheid*, *thloelámat jung amat sángat*, *antája jang amat sángat.*
- Te zamen —, *bertángis-tangisan.*
- KRIJTER**, m. *orang jang menángis.*
- KRIJZELEN**, o. w. *kartaq.*
- KRIJZELTANDEN**, o. w. *mengartangkan gigi.*
- KRIKKEMIK**, vr. zie **HEFBOOM**.
- KRIKKRAKKEN**, o. w. zie **KRAKEN**.
- KRIIL**, b. n. zie **KRIEL**.
- KRIMP**, vr. zie **KRIMPING**.
- KRIMP**, b. n. *teraelom.*
- KRIMP**, vr. *kakoerángan*, *hádjat*, Ar.
- KRIMPEN**, o. w. *karoekot*, *karwet*, *kroekot*, *kárépot*, *oelom*, *djadi péndeq.*
- Van koude ineen —, *melingkoe.*
- , zoo als hout, bamboes enz., *kisoet*, *kisoes.*
- De wind krimpt, *angin mengáliah kasablah kiri*, *mengoelon.*
- , minder worden, *djadi koerang.*
- KRIMPERD**, m. *orang jang lakas kena dingin.*
- KRIMPIG**, b. n. *kouwelijk*, *lakas kena dingin.*
- KRIMPING**, vr. *karoekoetan*, *kisoetan*, zie **KRIMPEN**.
- , snijding in den buik, *moelas*, *rangoet proet*, *ranggal.*
- KRIMPVISCH**, m. *ikan bahároe jang karoekoet kena piso.*
- KRING**, m. *boelat*, *dáirah*, Ar., *dawr*, Ar.
- loopbaan, *sphere*, *peridáran*, *perkitáran.*
- , om de maan, *kaléngan boelan*, *págar boelan.*
- , omloop, *peridáran.*
- , van een opgeschoten touw of van eene slang, die zich opgekronkeld heeft, *lingkar.*
- , omwinding, *babátan*, *bebattan*, L.
- KRINGACHTIG**, b. n. *sa-roepa boelat.*
- KRINGELEN**, o. w. zie **KRINGELEN**.
- KRINGWIJZE**, bijw. *seperti roepa boelat*, *seperti bárang jang di lingkar.*
- KRINGVORMIG**, b. n. *sa-roepa boelat.*
- KRINGEL**, m. *bogt*, *balikoe.*
- s eener rivier, *tandjong balikoe.*
- KRINGELEN**, o. w. *berbalikoe.*
- , (als een draad, dien men te stijf draait), *ponding.*
- , slangsgewijs loopende, *berkelo-kélo.*
- KRINGELING**, vr. *pembalikan*, *balikoe.*
- KRIOEL**, o. krioeling, *soeloeran.*
- KRIOELEN**, o. w. *soelur menjoelur.*
- van menschen, *sáboer.*
- KRIP**, vr. *krip*, Eur.
- KRIS**, vr. Indische dolk, zijdgeweer, *kris*, *kris*, *doehong*, *tsjeriga.*
- Met den — dansen, zoo als de *Makasaren*, *kandjar.*
- Het dunne van het — heft, *warwar.*
- KRISSCHUDE**, vr. *pundok*, Jav., *sárong kris.*
- KRISIS**, vr. (eener ziekte), *pentjeréan penjákit*, *perhéntián penjákit.*
- KRISSSEN**, o. w. *knitteren*, *latop*, *latos.*
- KRISSSEN**, b. w. met de kris doodsteken, *tikam*, *boenoh sama kris*, L.

KRISTAL, o. *habloer, baloer*, Perz., *niloer, paloemban, kristal*, Ned.

Berg—, *bátos paloemban*.

KRISTALFABRIJK, vr. *dâpor toekang kristal*.

KRISTALLEN, b. n. *kristallijn*, zie KRISTAL.

—glazen, *kátja paloemban, glas kristal*, L.

—hemel, *krâst*, Ar.

KRISTALKUNDE, vr. *ilmoe habloer, pengata hoewan paloemban*.

KRISTALKUNDIGE, m. *orang jang faham paadda ilmoe habloer, zie KRISTAL*.

KRISTALSCHIETING, vr. *kadjadian kristal*.

KRISTEN, m. zie CHRISTEN.

KRITS, m. zie KREITS.

KROEG, vr. *kadé dioewal minóman, roemah nátros (tsolidádoe) minom sópi*, L., *wárony sópi*, L.

KROEGEN, o. w. *beroelang-oelang mások kadé minóman*.

KROEGER, m. *kroeglooper, pemáhoq, orang jang beroelang-oelang másog kadé minóman*.

orang jang koevat másog wárony sópi, L.

KROES, m. *beker, bókor, ternang*.

Smelt—, *atjâwan, laboeran*.

Een — wijn, *sa-tjâwan ajer angoer*.

—, *krater, kâwah*, Soend.

KROES, b. n. *kriting, kritik*, L., *papoewah*.

—, *gerimpeld, berkároet, berkárot*.

—, *verwilderd,eward, bingong*.

—, *stuursch, wreed, bingis, kedjam, genas*.

KROESKOP, m. *kopála kriting, (kritik, L.)*.

KROEZEN, o. w. *djádi kriting, (kritik, L.)*.

KROFT, vr. *krocht, gówah, góha*.

KROKEN, b. er. o. w. zie KREUKEN.

KROKODIL, m. *boewája, timsáh, Ar*.

Eenen — door muziek en dans uit de rivier naar den oever lokken, *sanderoes*.

Door eenen — gegrepen worden, *di tjakaw boewája*.

Jonge —, *bádjoel*.

KROKODILLENDODER, m. *rat van Pharao, garanggang*.

KROKODILSTRANEN, m. *meerv. fig. ajer máta poera-poera*.

KROKUS, m. *tsaf-rá*, Ar.

KROL, o. *roemah ketjil sakáli, pondoq*.

KROLLEN, o. w. *ngioeng*.

KROLSCH, b. n. *soeka bekaq*.

KROM, b. n. zoo als sommig hout en metalen, *bantog*.

— als een haak, *oetaq*.

—, *gebogen, béngkoq*.

—, *van ledematen, érot, érot*.

—, *dwars van voeten met de knieën*

wijd van elkander, pengkir,

—, *als eene halve cirkel, langkong*.

—, *een weinig, zoo als sommige sabels, bawor*.

—me loop eener rivier, *balikoe*.

Hare schouders zijn —, *makka érotlah*

bahoenja.

— en scheef, *béngkoq, érot*.

—, *mismaakt, kantjoeq, (ook: bogtig)*.

Een — of bogtig pad, *djâlan kantjoeq-kantjoeq, loerong jang langkoq*.

Een —me (scheve) schotel, *piring érot*.

—me wegen inslaan, *menoeroet djâlan jang tiâda betoel*.

Het regte — en het —me regt maken, *menjâlah bârang jang benar dan membemarkan bârang jang sâlah*.

— sproken, *bertilor*; zoo als kleine kinderen, *pelâd, pilat, péloe*.

KROMACHTIG, b. n. *béngkoq sedikit*.

KROMBEEN, m. en vr. *tjâpiq, orang tjâpiq*.

KROMBEENIG, b. n. *bertjâpiq, berkâki tjâpiq, berkâki érot, érot kakinja*.

KROMBOGTIG, b. n. *kantjoeq-kantjoeq*.

—, *van eene rivier, bertandjong balikoe*.

KROMBOGTIGHEID, vr. *ka-adâan kantjoeq-kantjoeq*.

KROMBUIGEN, b. w. *membéngkoqkan, béngkôq-in*, L., zie KROMMEN.

KROMGEVINGERD, b. n. *tjâpiq tangan*.

KROMHALS, m. *érot lêher, tateling*.

KROMHEID, vr. zie KROMTJE.

KROMHOREN, m. *tandog béngkoq*.

KROMHOUT, o. dat uit zijnen aard krom is, *kâjoe bantog*.

KROMHOUTEN, o. *meerv. knieën in een vaartuig, gâding-gâding, sendoeng, sikoesikoe*.

KROMHOUWER, m. *sabel, sjamsjir*, Perz., *samsir, pedang bawor*.

KROMLIJNIG, b. n. *langkong*.

KROMLOOPEN, o. w. *berdjâlan béngkoq*.

KROMMELJK, *bijw. béngkoq-béngkoq*.

KROMMEN, b. en o. w. *hout, membantogkan kâjoe*.

Een ijzerdraad —, *membéngkôqkan kâwat bessir*.

Een weinig —, *baworkan*.

Halve maansgewijs —, *melangkongkan*.

Zich —, *buigen, mengantjoekan diri*.

Zich —, *van ledematen, djádi érot*.

Aan den voet van den berg kromt zich de weg, *paadda kâki goenong itoe makka djâlan itoe âda langkoq*.

Zich —, *zoo als een worm, mendjoeloor*.

Het regt —, *menjâlah bârang jang benar*.

Zich in allo bogten —, *poetar baliq biljâra*.

Zich —, *krom worden, djádi béngkoq*,

Zich —, *gelijk boomentaken, lentor*.

KROMMING, vr. de daad van krommen, *pembéngkôk-an, pembantok-an*.

—, *bogt, eener rivier, balikoe*.

— van eenen ring, *bantognja tjintjin*.

— eener lijn, *langkongnja sjathar, (bâris, gâris)*, zie verder KROM.

KROMNEN, m. en vr. *hidong béngkoq, hidong kâka-toewah*.

KROMSTEVEN, m. *prâhoe jang berdjoenngor, prâhoe jang heroesoh halocuwamji*.

- KROMTAAL**, vr. *bahâsa katjoekan*, *bahâsa loewar*, *bahâsa pâsar*.
- KROMTALEN**, o. w. *berbahâsa katjôkan*.
- KROMTE**, vr. *kabêngkôk-an*, zie **KROMMING**, bogt.
- van een gewelf, *langkongnja qobbat*.
- KROMTONG**, m. en vr. *orang jung bertilor*.
- KROMVOET**, m. en vr. *kâki tjâpiq, érot kakinja*.
- KROMWEG**, m. *djâlan kantjoeq-kantjoeq, loerong jang langkoq*.
- KROMWULF**, o. *qobbat langkong*.
- KRONJK**, vr. *târîch*, Ar., *soerat fikâjat tiap-tiap tâhon*.
- KRONJKSCHRIJVER**, m. *tsâhib il târîch*, *penjoerat tawârîch*.
- KRONKEL**, m. *kârot, karot, krot*.
- Met vele —s, *berkêlo-kêlo*.
- De slang gaat met vele —s, *makku oelar poon mendjoelor berkêlo-kêlo*.
- KRONKELDARM**, m. *tâlt proet jang terpoetar*.
- KRONKELEN**, b. w. *kârotkan*.
- , o. w. *berkârot, berkêlo-kêlo*.
- Zich —, als eene slang of worm, *djoelor, berblit-blit, berbalit-balit*.
- Hij stelde zich aan als eene —de slang, *seperti oelar berblit-blit lakoenja*, S. R. 16.
- KRONKELING**, vr. *karoetan, babit, blit*.
- van een touw, bogt, *lingkâran*.
- KROON**, vr. vorstelîjk hoofdsieraad, *makôta*, *makoeta*, Sansk., *tâdjoe*, Ar., *tungkoeloq*.
- Doornen —, *makôta doert*.
- Eene — opzetten, *mengenâkan makôta*, *bapernakotâkan*.
- Iemand eene — opzetten, roemen, *me-moedji sa-órang*.
- Eene — dragen, *bermakôta, bersekar soekoen*.
- De — ontrooven, schandvlekken, *mentjelâkan, membrt mâloeq, bêkin mâloeq*.
- De — spannen, uitmunten, *berkalêbêhan*.
- Iemand naar de — steken, *berlombalomba dengan sa-órang*.
- , lichtkroon, *qandil*, Ar.
- De sieraden van de —, *rijkssieraden, oepatjâra*.
- De — aller koningen, (een beroemd Malcisch werk), *tâdjoe s-salâthin, makôta segalla râtja-râtja*.
- Eene — der boeken, een uitmuntend boek, *makôta kitâb*.
- KROONEN**, b. w. *bapernakotâkan, kenâkan makôta*.
- Gekroonde vorsten, *râtja-râtja jang pâkei makôta, (jang bermakôta)*.
- Het einde kroont het werk, *makka tammat itoelah makôta pekarjâân*.
- KROONING**, vr. *permakotâan*.
- KROONKANDELAAR**, m. *qandil*, Ar.
- KROONLUST**, vr. *goemet sa-roepa makôta*.
- KROONPRINS**, m. *râtja moeda, anakanda jang akan ganti ajahndu, poetrâ jang akan di pertoean, (jang akan najik râtja)*.
- KROONFRINSES**, vr. *poetrâ jang akan di pertoean, poetrâ jang akan najik râtja*.
- KROONRAD**, o. *djantrâ besaur, rôda besaar, L*.
- KROONTJE**, o. *makôta ketjil*.
- op sommige vruchten, zoo als op den mangistan, *tâpoq*.
- onder aan het gevest of hecht van eene kris, *saloet kris*.
- , kransje om het hoofd, *boemban*.
- KROONVORMIG**, b. n. *sa-roepa makôta*.
- KROONWERK**, o. *karângan (kaloq) sa-roepa makôta*.
- KROOS**, o. kronkelend ingewand, *tâlt proet jang terpoetar*.
- KROOSJE**, o. klein pruimpje, *idjâts ketjil*.
- KROOST**, (KROOS), o. waterkroost, eenden-groen, *kâpoe-kâpoe, tja-iga*.
- , zeewier, *agar-agar*.
- KROOST**, o. gelaatstrekken, *pâras*.
- , kinderen, *ânaq-ânaq, toeron-temoeron*.
- Zonder —, *tiada berânaq*.
- KROOSTKUNDE**, vr. *ilmoe pâras*, zie **GE-LAAKTUNDE**.
- KROP**, m. voormaag, *tamboeloeki, lêmboeng, kalemboengan, kawârsil*, Ar., *katimboe-loehan*.
- Het vuil in den —, *kalemboengan, Marsd*.
- In den — steken, helgen, *djâdi sâk-it hâti*.
- , hard gezwel, *gondong, gondoq*, Jav.
- , borst, *dâda*.
- , boezem, *soesoe*.
- , hals van de blaas, *lêhêr kakem-poengan*.
- der baarmoeder, *lêhêr (moeloet) per-anâkan, lêhêr papoedjoe*.
- , onderstuk van den voorstevan, *bâ-wahnja halowan prâhoe*.
- KROPAAS**, o. *makânan boerong jang di tambonkan, (di soewâpi)*.
- KROPBEEN**, o. van vogels, *toelang dâda*.
- , scutelbeen, *salangka*.
- KROPGANS**, vr. *ondan*.
- , gemeste gans, *gangsja jang bertambon-tambon*.
- KROPGEZWEL**, o. *gondong, gondoq*.
- KROPLAP**, m. *lêhêr bâdjoe bessit*.
- KROPPEN**, b. en o. w. *soewâp, soewâpi, soewapin, L*.
- , ten uitvoer brengen, *kardjâkan, menjoeâht*.
- , uitzetten, *mangkaq*.
- KROPPEL**, m. *orang jang bergondong*.
- KROPPEL**, m. duif met eenen grooten krop, *boerong dârah jang berlêmbong*.
- KROPSALADE**, vr. *slâda gondog*.
- KROPVOGEL**, m. *boerong jang di soewâpi*.
- KROT**, o. *pondoq órang miskin*.
- KROT**, vr. *loempoeer*.
- KROTTE**, o. w. *melantjong di roemah soendal, L*.

KRUGCHEN, o. w. *káloh*, *rátap*.
KRUCIFIX, **KRUCIFIX**, o. (ond. w.) *tsalib*, Ar.
KRUID, o. moeskruid, *sájor*.
 —, *genoeskrachtig* —, *obat*.
 Welriekend —, *citroen*—, *serei*.
 —, *plant*, *tanáman*.
 Welriekende planten en —en, *raihán*, Ar.
Specerijachtige —en, *rampah-rampah*,
boemboe, *sádaq*.
 —en, die op een lijk gestrooid worden,
fanoeth, Ar.
 —en, droogerijen, *obat-obátan kring*,
dáwon-dáwon obat kring.
 Allerlei —en, *segalla roepa dáwon-dáwon*.
 —, schiet—, *obat pásang*, zie **BUSKRUID**.
KRUIDACHTIG, b. n. *sa-roepa sájor*.
 —, *specerijachtig*, *berbáwoe rampah-rampah*.
KRUIDRED, o. *pétag sájor*.
KRUIDBOEK, o. *boekoe dáwon-dáwon kring*.
KRUIDDOOS, vt. *specerijdoos*, *tampat* (*bakas*,
tjoemboel) *rampah-rampah*, *tampat boemboe*,
pondjén, L.
KRUIDEN, b. w. *boeboh rampah-rampah*,
tároh boemboe.
KRUIDENIER, m. *toekang boemboe*, L., *orang*
djoewal rampah-rampah.
KRUIDENIERSTER, vt. *parampoewan djoeawal*
rampah-rampah, *parampoewan jang djoeawal*
boemboe.
KRUIDENIERSWINKEL, m. *kadei djoeawal rampah-rampah*,
wárong djoeawal boemboe, L.
KRUIDEN-LEZEN, o. w. *zoeken*, *mentjahári*
segalla roepa dáwon-dáwon.
KRUIDENLEZING, vt. *pentjaharian segalla*
roepa dáwon-dáwon.
KRUIDENZOEKER, m. *orang jang mentjahári*
segalla roepa dáwon-dáwon.
KRUIDERBIER, o. *bier jang di tjampor rampah-rampah*.
KRUIDERIJ, vt. *rampah-rampah*, *boemboe*, L.
 —en, drooge waren, zoo als kamfer,
kurkema, *saffraan*, *meel*, enz., *témpong*.
KRUIDERKAAS, vt. *kédjoe hidjoe*.
KRUIDERTHEE, vt. *thèh jang di tjampor rampah-rampah*.
KRUIDERWIJN, m. zie **KRUIDWIJN**.
KRUIDETEND, b. n. *jang mákan roempoet*.
KRUIDHOF, m. *kebon segalla roepa tánaman*,
kebon jang di isi segalla roepa póhon-póhon.
KRUIDHOREN, m. *tandog obat bedil*.
KRUIDHUIS, o. *goedang obat bedil*.
KRUIDIG, b. n. *gekruid*, *soedah di boeboh*
rampah-rampah, *soedah di tároh boemboe*.
KRUIDJE, o. *póhon ketjil*, (*póhon* wordt van
 elk plantje, zelfs van een *grasschientje*
gezegd).
 — roer mij niet, *ind'a pájong*, *indah*
pájong, *dáwon hidop*, *tákoet mánoesja*.
KRUIDKAMER, vt. *goedang obat bedil*.
KRUIDKENNER, m. *orang jang saham paadda*

ilmoe segalla póhon dan segalla hidjoe-hidjoe-an, *doekoen*.
KRUIDKOKER, m. *bandóla*, Port., *bandála*,
 verb.
KRUIDKOOPEER, m. *orang djoeawal obat bedil*.
KRUIDKUNDE, vt. *ilmoe obat obátan*, *ilmoe*
doekoen, *pengatahoewan doekoen*.
KRUIDLADING, vt. *isi bedil*.
KRUIDLANTAARN, vt. *lantéra goedang bedil*.
KRUIDLEPEL, m. *séndog obat bedil*.
KRUIDMAAT, m. *soekat obat bedil*, *oekoeran*
obat bedil, L.
KRUIDMAGAZIJN, o. *goedang obat bedil*.
KRUIDMENGER, m. *toekang obat*, zie **APOTHEKER**.
KRUIDMENERIJ, vt. *ilmoe toekang obat*,
pengatahoewan toekang obat, *ilmoe orang*
athár.
KRUIDMOLEN, m. *penggilingan obat bedil*.
KRUIDNAGEL, m. *láwang*, *boenga láwang*,
qaranfol, Ar., *tjingské*, L., *boenga tjingské*.
 Een klein gewas van —en, *salátan*.
KRUIDNAGELBOOM, m. *póhon tjingské*, *póhon*
láwang, *póhon boenga láwang*.
KRUIDNAGELHOUT, o. *kájoe tjingské*, L.,
kájoe láwang, *kájoe boenga láwang*.
KRUIDNAGELOLIE, vt. *minjaq tjingské*, L.,
minjaq láwang, *minjaq boenga láwang*.
KRUIDNAGELTAK, m. *gájung*.
KRUIDNAGELWATER, o. *ajer tjingské*, L.,
ajer láwang, *ajer boenga láwang*.
KRUIDNOOT, vt. *boewah pála*.
KRUIDPLUKKER, m. *orang jang poengoet*
segalla roepa dáwon-dáwon, (*obat-obátan*,
hidjoe-hidjoeewan).
KRUIDSTOEF, vt. *dápor obat bedil*.
KRUIDTON, vt. *tong obat bedil*.
KRUIDTRECHTER, m. *tjórong obat bedil*, L.,
tamboesan obat bedil.
KRUIDVAT, o. *tong obat bedil*.
KRUIDWAGEN, m. *karétta jang moewat obat*
bedil.
KRUIDWIJN, m. *kruiderwijn*, *gekruide wijn*,
ajer anggoer jang di tjampor rampah-rampah,
anggoer di tjampor boemboe, L.
KRUIDWORM, m. *hoelat*, *oelat*.
KRUIDZAK, m. *károng obat bedil*.
KRUIDZEEF, vt. *pengajálan obat bedil*,
te-tampah obat bedil.
KRUIDZOEKER, m. zie **KRUIDPLUKKER**.
KRUIJEN, b. en o. w. *báwa gróbaq*, (*glebaq*.)
sórong.
KRUIJER, m. *toekang karétta sórong*, *toekang*
gróbaq, (in Indie zegt men eenvoudig:
koelt).
KRUIJERSLOON, o. en m. *oepah koelt*.
KRUIJERSWERK, o. *pekardjään koelt*.
KRUIK, vt. *inlandsche*, *gindí*, *kinds*, *tróng*.
 Europesche —, *goetjé*.
 Eene groote water— met wijden mond,
boejong, (ook eene urn).
 Water in eene gouden kruik halen,
mengambil ajer dengan boejong amás.

Eene olie—, *tampajan minjaq.*
 Eene asch— van verbrande lijken,
tjandj, S. R.
 Water—, die bij het plegtstatige geheel
 gebruikt wordt, *gindj ajer soembuhjang.*
 Eene — vol water, *gindj di isi (berisi)*
ajer.
 Kle'ne water—, *goeri.*
KRUIENMAKER, m. *pandei kindi, toekang*
gindj.
KRUIKJE, o. *gindj ketjil*, zie **KRUIK**.
KRUIM, vr. *isi.*
 — van brood, *ist rôti.*
KRUIMACHTIG, b. n. *jang ada banjaq isinja.*
 — brood, *rôti jang ada banjaq isinja.*
KRUIVEL, vr. brood—, *réma rôti*, (d. i.
 afval van brood.) *berbran, L., râpoh.*
KRUIVELAAR, m. *jang merâpohkan.*
 —, *gicrigaard, orang kikir.*
KRUIELEN, o. w. *berbrin, L.*
 —, b. w. *râpohkan, poedikan.*
KRUIMELIG, b. n. *jang gampang berbrin, L.*
KRUIMELING, vr. *rapôhan.*
KRUIMELINGEN, vr. meerv. *sisa biskoewit*
kapal, réma biskoewit kapal.
KRUCIN, vr. van het hoofd, *bâtoq kapâla,*
hoebon, poesâran kapâla, bonboenan, bon-
toenan.
 Geen haar zal van uwe — vallen, *sa-*
lei ramboet tiâda akan loeroh derri paadda
bâtoq kapalânoe.
 Het voorste van de — des hoofds,
rangka.
 Het schort hem in de —, *makka ia*
koerang boedj, makka ia soedah djâdi
gila.
 Hij kan dat niet in zijne — krijgen,
makka tiâda ia dapat menangkop arti kâta
itoe, dia trâ bôleh mengarti itoe.
 —, top, toppunt, *pontjaq, kamontjaq,*
hoedjong.
 De — van eenen heuvel, *pontjaq boekit.*
 De — van eenen boom, *kamontjaq*
pôhon.
 De eetbare — van eenen palmboom,
ombot.
 De — van eenen berg, *kamontjaq goe-*
nong.
 De —, top eener rots, *hoedjong kârang,*
 (dat ook het uiterste punt van een rif aan
 duidt.) *pontjaq kârang.*
KRUIPUNT, o. toppunt, *zenith, samt'orrâs,*
Ar.
KRUIPEN, o. w. op handen en voeten of op
 vier pooten, *merangkoq, merangkang, ma-*
rajaq, merangkoe, larî membêjâwaq.
 —, op den buik, *melâta soelor, me-*
njoelor.
 —, zoo als slangen, *talntaq.*
 —, zoo als sommige planten, *soelor,*
merangkang, L.
 —, zoo als de witte micren, *merâ-*
jap.

Ergens onder- of door—, doorheen—,
soesoep, L., Jav.
 In zijne schulp —, fig. *monkir, soeroet.*
 —, vleijen, *memboedjoq.*
 Onder het bed —, *soesoep di bawah*
kolong.
 —de planten, *soelor-soeloeran.*
 — d gedierde, *binatang jang melâta.*
KRUIPELINGS, bijw. *dengan mcrangkoq*, zie
KRUIPEN.
KRUIFER, m. klein kind, *ânaq ketjil.*
KRUIPHEN, vr. *âjam kâte.*
 —, fig. *parampoevan kâte.*
KRUIPHOL, o. zie **SLUIPHOL**.
KRUCIPING, vr. alleen in: *soeloeran*, (voorts
 bezigt men er de beteekenis van kruipen
 voor.)
KRUIS, o. *kâjoe ragang, ragang, regang,*
tsalib, Ar., kâjoe prapâtan.
 Het offer van het —, *persoembâhan*
tsalib, qorbân tsalib, Ar.
 Een — oprigten, *mendirikan tsalib.*
 Het teeken van het — maken, *boewut*
tanda tsalib, bêkin tanda tsalib, L.
 Een diamanten —, *tsalib jang di tâtah-*
kan intan.
 De verheffing van het —, *pengangkâtan*
tsalib, (goedâs).
 —, ridderteeken, eere teeken, *binatang.*
 —, verdriet, droefgeestigheid, *soesah*
hâti, doeka-tjita, sangsâra.
 —, van gemunt geld, *gambar (pigoera.)*
L., râtja di atas owang.
 —, snuit, *boentoet.*
 —, ruggestaak, *toelang blâkang.*
KRUISAANBIDDER, in. *orang menjoeambah*
tsalib.
KRUISARM, m. *kâjoe lintang tsalib.*
KRUISBEELD, o. *pâtong tsalib, tsalib.*
KRUISBERG, m. *goenong tsalib.*
KRUISBLOEMPJE, o. *katoe toengkoel, Soend.*
KRUISBOEK, o. zie **KASBOEK**.
KRUISBOOG, m. *pânah, boesor.*
KRUISBOOM, m. *pohon djâraq, charwâ, Ar.*
KRUISDOOD, m. *kamatian (mawt) paadda*
kâjoe tsalib.
KRUISDRAGEND, b. n. *jang memikol tsalib.*
KRUISSELINGS, bijw. *lintang-lintang, prapâ-*
tan, L.
 Met de beenen — zitten, *doedoeq ber-*
silah.
KRUISMUNT, vr. (*mentha Javanica*, Bl.)
boedjangkoet, najâna, nanâ, Ar.
KRUISEN, h. en o. w. (op zeercovers,) *lang-*
lang, pâjor, kroewis, verb.
 (Ginds en herwaarts —, *berlâjar sini-*
sâna.
 Voor eene haven —, *doedoeq berlâjar.*
 Met een zeerooversvaartuig —, *kâjoeq,*
mengâjoeh, (ontleend aan het roeijen of
 scheppen. *kâjoeq*).
 Elkander —, *berlintang-lintangan.*
 Twee kromme lijnen. die elkander —

- doera sjathar bêngkoq jang berlintang-lintang.*
- KRUISER**, m. kruispraauw, *prâhoe kroewis.*
- KRUISGALG**, vr. *pegantoeqan jang sa-roepa tsalib, kâjoe ragang.*
- KRUISGETUIGE**, m. en vr. *orang mâti sjahid paadda tsalib.*
- KRUISGEZANT**, m. *rasoel jang mengchotbatkan indjil, (tsalib).*
- KRUISHOEK**, m. *tampat perlatjâran prâhoe kroewis.*
- KRUISHOET**, o. *kâjoe tsalib, kâjoe prapâtan, kâjoe ragang.*
— en van de mars op groote schepen. *doelang doelang.*
- KRUISIGEN**, b. w. *mentsalibkan, membêngtang, meragang, merengang, gantong paadda kâjoe prapâtan.*
Der wereld gekruisigd zijn, *pertâpa sakali, sangat pertâpa*, (d. i.: de strengste afzondering in de eenzaamheid betrachten, zoo als de indische boetelingen).
- Als Christen der wereld gekruisigd zijn, *oepâma di tsalibkan dengan isa el Meseh.*
- KRUISING**, vr. (op zee), *djâlan kroewis, L., pâjor.*
- KRUISJE**, o. *prapâtan ketjil.*
—, teeken in plaats der handteekening, *bekas of tanda ganti tanda tangan.*
- KRUISKERK**, vr. *grédja sa-roepa tsalib, grédja prapâtan.*
- KRUISLEER**, vr. *pengatjâran tsalib.*
- KRUISNET**, o. *totebel, sirib, Soend., zie TOTEBEL.*
- KRUISAAL**, m. *draanboom op eenen weg, kâjoe saket.*
— van een kruis, *tiang tsalib, tiang prapâtan.*
- KRUISPAD**, o. zie **KRUISWEG.**
- KRUISPRAAUW**, vr. *prâhoe kroewis, (kroys).*
- KRUISRA**, vr. *pabâwan penjorong.*
- KRUISRIEM**, m. *atasnja pekâjin koeda, atasnja aba-aba koeda, koelit jang di atas aba-aba, koelit jang di atas pakéan koeda, L.*
- KRUISNEDE**, vr. *pôtong lintang-lintang, (prapattan, L.).*
- KRUISSTENG**, vr. *tiang pengâpoh blâkang.*
— want, *tambirang tiang pengâpoh blâkang.*
— ra, *pabâwan tiang pengâpoh blâkang.*
- KRUISSTRAAT**, vr. *djâlan prapâtan, djâlan lintang-lintang.*
- KRUISSTRAF**, vr. *siksa tsalib, hoekoem tsalib.*
- KRUISSTOGT**, m. naar het heilige land, *hâdji ka-tânah goedoes, (besaar).*
Eenen — naar het heilige land onderneemen, *nâjig hâdji ka-tânah goedoes, (besaar).*
- KRUISVAAN**, vr. *bandéra tsalib.*
- KRUISVAARDER**, m. *orang prang sabil allah.*
- KRUISVAART**, vr. zie **KRUISSTOGT.**
- KRUISVERHEFFING**, vr. *peninggian tsalib (goedoes).*
- KRUISVORMIG**, b. n. *sa-roepa tsalib.*
- KRUISVUUR**, o. *têmbaq lintang-lintang.*
- KRUISWEG**, m. *djâlan-prapâtan, djâlan lintang-lintang.*
- KRUISWERK**, o. *traliwerk, kisi-kisi.*
- KRUISWIJZE**, bijw. *sa-roepa tsalib, lintang-lintang, selang-sallé.*
- KRUISWORTEL**, m. (Senecio), *tjonggê.*
- KRUISZEIL**, o. *lâjar penjorong.*
- KRUIWAGEN**, m. *karétta sörong, grôbaq, Jav., glabbaq, Jav., gaitabaq.*
- KRUIZEMUNT**, vr. zie **KRUISMUNT.**
- KRUK**, vr. hand —, *toengkat.*
— die den oksel steunt, *toengkat katiag.*
Op — ken gaan, *berdjâlan paké toengkat katiag.*
— van eenen handmolen, *tangan poe-târan, pemoesing, pamoesing.*
—, handvatsel, *pemegangan, tangan.*
—, deurknop, *boetjaq pintoe.*
—, broddelaar, *orang jang tôris.*
- KRUKKEN**, o. w. *paké toengkat katiag, menongkat katiag.*
—, *kwakkelen, bersakit-sakitan.*
- KRUKKER**, m. *orang jang paké toengkat katiag.*
—, die kwakkelt, *orang bersakit-sakitan.*
- KRUL**, vr. afschaafsel van hout, *seroetan kâjoe, L., ketâman kâjoe.*
Het haar in kleine —ietjes zetten, *memâgar ajer.*
— in het haar, *ikal, tjetjintong.*
Kunstige, valsche —, *gandiq, L.*
Zeer korte kleine —, *lintiq, lentag.*
In kleine natuurlijk —len, *gekruld, boekol.*
- KRULLEBOL**, m. gekroesd hoofd, *kapâla kriting.*
—, met grootere krullen, *kapâla berikal.*
- KRULLEN**, b. w. *mengikal, bekín gandiq, L., pingit.*
—, o. w. *berikal.*
- KRULLENJONGEN**, m. *boedaq pandei kâjoe, boedjang toekang kâjoe.*
- KRULLENMAKER**, m. *toekang gandiq, L.*
- KRULLIG**, b. n. *tjingi, bertingkah.*
- KRULLING**, vr. *ikal.*
- KRULLJN**, vr. *sjathar jang terpoetar-poetar.*
- KUB**, vr. zie **KIB.**
- KUCH**, vr. drooge hoest, *bâtoq kring, tje-koh, Jav.*
—, (longziekte), *sakit pâroe-pâroe sâpi, (sampi, L.).*
- KUCHSTER**, vr. *parampoewan jang bâtoq.*
- KUDDE**, vr. *kâwin.*
Eene — geiten, *sa-kâwan kambing.*
Eene — zonder herder, *gombâla jang tâda berkâwan.*
De — van J. C., de kerk, *djamâät natsarâni.*

KUDEHOEDER, m. *gombala*, *orang jang djaga káwan*.

KUGCHEN, o. w. *bátoq kring*.

KUIF, vt. van eenen vogel, *djamboel*, *rangka*, *rangga*.

KUIJEREN, o. w. *pastár*, L., *berdjálan-djálán*, *tjangkrama*, Jáv.

KUIKEN, o. *ánaq hájan*, *didáq*.

KUIL, m. gat, *lobang*.
—, zonder gat, *oneffenheid*, *takoq*.
Eenen — *graven*, *menggáli lobang*.
—, verzamelplaats van water, *pelembáhan*.
Steenen —, *spelonk*, *góha*, *garonggong*.
—, *poel*, *serlong*.
In eenen — *werpen*, *serlongkan*.
—, *draai*—, *maalstroom*, (in stroomend water), *oelci*.
—, van een vaarttuig, *roewángen*, *timbá roewang*.
—, bij eene uitstekende punt, *anderaq*.
Overdekte — om wilde dieren te vangen, *kalaboeran*.
— van een visschersnet (zege), *boentoet poekat*.
— om zich te wasschen na de ontlasting, *pelindangan*.

KUILACHTIG, b. n. met kuilen, gaten, *berlobang-lobang*.
—, *hobbelig*, *oneffen*, *lakoq-lakaq*.

KUILEN, b. w. *gáit lobang*.
—, in—, *begraven*, *másoqkan di dálan tánuh*, *tánam*.

KULTJE, o. *lakoq*.
Hart—, *hoeloe háti*.
— van het halsbeen, *tjikong*, *lehér*.
—s in de wangen, *tjikong pípi*.

KUIM, *bijw. hampir njáris*.

KUIJEN, o. w. *káloh*, *kaloh*.

KUIP, vt. *pásoe*, *batjana*.
Grootte —, *tong*, *táhang*.
Grootte steenen —, *chomb*, *Perz*.

KUIPEN, b. w. *memboewat tong*, *békin tong*, L., *berboewat táhang*, *békin táhang*.
Op nieuw gekuipt worden, *di perbajikt poela*, *di békin betoel lági*, L.
—, het ambacht van eenen kuiper uitoefenen, *melakoekan pekarjdjáan pandei táhang*, *kardjákan pekarjdjáan toekang tong*, L.
—, *bekuijen*, om iets gedaan te krijgen, *békin mátang dólo*, *kongkol*, verb. van *konkelen*.

KUIPEN, o. w. *pekarjdjáan pandei táhang*, *pekarjdjáan toekang tong*, L.
—, *kuiperij*, *zamenspanning*, *noewáfaqat dengan típoe dája*, *pakattan*, L.

KUIPER, m. *pandei táhang*, *toekang tong*, L.

KUIPERIJ, vt. zie **KUIPEN**, o. w.
—, *kuiperswinkel*, *tampat berboewat tong*, *tampat békin tong*, L.

KUIPERSBEITELTJE, o. *páhat toekang tong*, L., *páhat pandei tong*, (*táhang*.)

KUIPHOUT, o. *kájoe táhang*, *kájoe tong*.

KUIS, vt. zie **KNODS**.

KUISBOOM, m. (*Vitex trifolia*), *layoendi*, *gáling-gáling*, *penáwar djambi*.

KUISCH, b. n. *rein*, *brisih*, *brissih*, L.
—, *rein van zeden*, *baqti*, *sanoenoh*.
—, *bijw. dengan sanoenoh*, *atas pri jang sanoenoh*.

KUISCHELIJK, *bijw. zie KUISCH*.

KUISCHEN, b. w. *membrisikkan*, *menjoetjikan*.
Een gekuischt opstel, *karángen soerat jang tsah*.

KUISCHHEID, vt. *kasoetjian*.
—, *cerbuarheid*, *kalakoewan jang sanoenoh*.
Zich aan de — *vergrijpen*, *melakoekan diri atas pri jang tíada sanoenoh*, *kardja bárang persoendálan*.

KUIT, vt. van het been, *boewah betis*, *blá-kang betis*, *djantong betis*.
—, *visch*—, *telór ikan*.
Ingelegde, *ingezoutene* —, *teroeboe*, *terroeboe*, *teróboq*.

KUITBEEN, o. *toelang betis*.

KUITER, vt. *kuitvisch* —, *ikan betina jang bertelór*, *ikan parampoeuan jang bertelór*, L.

KUITJEBUITEN, o. w. *toekar*.

KULLEKENSKRUID, o. (*Orchis*), *anggrék*.

KULLEN, b. w. *májin bódoh*, L., *májinkan*, *permájinkan*.

KUND, b. n. zie **KOND**.

KUNDE, vt. *pengatahoewan*, *táhoe*, *ilmoe*, *Ar.*, *márisat*, *Ar*.
Een man van —, *orang pandei*, *álim*, *Ar.*, *orang jang máhir*, *orang jang faham*, *orang berpengatahoewan*.

KUNDIG, b. n. *jang táhoe*, *berpengatahoewan*, *áarif*, *Ar.*, *ber-ilmoe*, *álim*, *Ar.*, *jang máhir*, *jang faham*.

KUNDIGLIJK, *bijw. dengan pengatahoewan*, *dengan ilmoe*, *dengan márisat*.

KUNNE, vt. *bangsa*.
De vrouwelijke —, *bangsa parampoeuan*.

KUNNEN, o. en b. w. *bóleh*, *dápat*, *nampoe*, L., *ber-oleh*. (*Bóleh* drukt meer de mogelijkheid en *dápat* het vermogen uit).
Voorts kan hij alle dagen hier komen, *sabermoela paada tiap-tiap hárt bóleh ia dátang kamári*, S. R. 120.
Indien wij niet —, *djikálaw tíada poon kita ber-oleh*, S. R. 29.
Indie: het kon, zou het goed zijn, dat *Sri Rama herwaarts kwame*, *djikáloe dápat bájiq Sri Rama dátang kamári*, S. R. 137.
Niet betalen —, *tíada mampoe bájar*, L., *tíada bóleh bájar*.
Al wat ik doen kan, *bárang jang kita dápat kardjákan*, *dengan sa-koewása hamba*, *dengan sa-dápatnja hamba kardjákan*, *dengan sa-bóleh-bólehnya kita kardjákan*, *dengan sa-bóleh-bólehhoe*.
—, *weten*, *táhoe*, *mengarti*, *bisa*.
Kan het wel? *bolósi?*

- Ik kan er niet voor, *boek an sája poenja sálah*.
- Zou het — zijn! is het mogelijk! *dátang-kah, bóleh sf, L. S. R. 16*.
- Niet — schrijven, (geen schrijven geleerd hebben), *tiáda táhoe toelis, tráda bisa toelis, L.*
- De vorst kon eten noch slapen, *tiadálah baginda ber-óleh suntap dan ber-ádoe*.
- Niet — schrijven, (door een tijdelijk ongemak), *tiáda táhoe toelis, trádu bisa toelis, tráda bóleh toelis, L.*
- Niet —, niet slagen, *roengsoet*.
- KUNST, vr. konst, *kapandeian, kapandéan, kúmat, Ar.*
- , weten, wetenschap, *táhoe, pengatahoewan, ilmoe*.
- Het is eene — de — te verbergen, *makka adálah soewátóe pengatahoewan itoe jang memboenjian kapandei-an*.
- Dat is geene —, (dat is zeer gemakke-lijk), *itoe gampang sádja, L., itoe moedah-moedah sádja*.
- Zijne — toonen, *menoendjoekkan kapandei-annja*.
- , behendigheid, — greep, — je, *kiaai*.
- De — en, welke van onstoffelijken aard zijn, worden door *ilmoe, Ar.* uitgedrukt.
- Spraak —, *ilmoe tsarf*.
- Dicht —, *ilmoe sjür*.
- Zwarte —, geheime wetenschap, *sastroe*.
- Goochelaarskunsten, *kiaainja penjoelap, kiuainja (bisánja) toekang soenglap, L.*
- KUNSTAZIJN, vr. *tjoeka fikmat*.
- KUNSTBEWOORDING, vr. *perkatáán fikmat*.
- KUNSTDRAALJER, m. zie DRAALJER.
- KUNSTBEOK, o. *soerat sastroe, soerat sas-tráwan*.
- Horoskoophoek, *soerat ramal, nadjoem, Ar.*
- KUNSTELIJK, bijw. *dengan kapandeian, deng-an bisa, L.*
- KUNSTENAAR, m. *pandei, oetas, K. D., toekang*.
- Zwarte —, *sastaráwan*.
- Alle geleerden en kunstnaren, *segalla hakim dan oetas*.
- KUNSTENARIJ, vr. *kapandeian*.
- , list, *tipoe, dája, pedájan, L.*
- KUNSTENMAKER, m. *pandei fikmat, órang jang táhoe segalla kiaai, pendikir*.
- , kluchspelers, *órang djóyét*.
- KUNSTGENOOT, m. en vr. *teman kapandeian, sakoeto ilmoe, zie KUNST*.
- KUNSTGENOOTSCHAP, o. *persakoetoewan órang berilmoe*.
- KUNSTGEVOEL, o. *tjita paadda bárang kapandeian, tjita paadda bárang ilmoe*.
- KUNSTGREEP, vr. behendigheid, handgreep, *kiaai, fikmat, Ar.*
- , list, *fijne streck, tipoe, dája, mats-lahat, Ar., pedájan*.
- Kunstgrepen aanwenden, *tjótjah*.
- KUNSTHANDEL, m. *perniágáán gambar*.
- KUNSTIG, b. n. *oetas, beroetas, pandei, bisa, L., tsaná-t, Ar.*
- KUNSTELIJK, bijw. *dengin kapandeian, deng-an bisa, L.*
- KUNSTKAMER, vr. *tampat perhimpoean bá-rang hátsil kapandeian, goedang gambar, L., tampat perhimpoean gambar*.
- KUNSTKENNER, m. *órang jang faham paad-da bárang hátsil kapandeian*.
- van schilderijen, *órang jang faham paadda gambar*.
- KUNSTKOFFIJ, vr. *qahwah fikmat, koppi bekinan, L.*
- KUNSTKOOPER, m. *órang djoewal bli gam-bar*.
- KUNSTLICHT, o. *penjoelóhan*.
- KUNSTLIEVEND, b. n. *jang ingin paadda bárang kapandeian, (ilmoe, Ar.)*
- KUNSTLIEVENDHEID, vr. *ingin paadda bárang kapandeian*.
- KUNSTMAAT, vr. *andam*.
- in de muziek, *lágoe, L., rágam*.
- KUNSTMATIG, b. n. *dengan kapandeian, dengin menoeroet andam kapandeian*.
- KUNSTMENSCH, m. (automat,) *órang fik-mat*.
- KUNSTMIDDEL, o. *kája fikmat*.
- KUNSTMINNAAR, m. *órang jang ingin paadda bárang kapandeian*.
- KUNSTPLAAT, vr. *gambar garthas*.
- KUNSTPRENT, vr. *gambar jang indah-indah*.
- KUNSTREDENAAR, m. *órang jang faham paadda ilmoe chothob, chathib, Ar.*
- KUNSTSCHOOL, vr. *madrasat ilmoe fikmat*.
- KUNSTSTUK, o. *kiaai, kabisáán*.
- , meesterstuk, *bárang kapandeian jang indah-indah, bekas tángan mánoesja jang terláloe pandei, perboewátan fik-mat*.
- KUNSTTAAL, vr. *bahása órang berilmoe, bahása fikmat*.
- KUNSTTERM, m. *isthiláfi, Ar., Ts.*
- KUNSTVLIJT, vr. *rádjin pandei, rádjin toe-kang*.
- KUNSTVUUR, o. *ápi fikmat*.
- KUNSTVUURWERKMAKER, m. *toekang ápi fikmat, pandei memboewat ápi fikmat*.
- KUNSTWERK, o. *bárang kapandeian, per-boewátan jung indah-indah, zie KUNST-STUK*.
- KUNSTWERKER, m. *pandei, oetas, toekang*.
- KUNSTWERKTUIG, o. *prábot toekang, pega-wei pandei, (oetas,) serba pandei*.
- , automoot, *perboewátan fikmat, fikmat, Ar.*
- Die olifant is een —, *itoeelah gádjah fikmat, J. P.*
- KUNSTWERKTUIGKUNDE, vr. *pengatahoewan perboewátan fikmat, ilmoe perboewátan fikmat, ilmoe fikmat, Ar.*
- KUNSTWOORD, o. *perkatáán fikmat, per-*

katään pandei, (toekang.) zie KUNST-TERM.

KUNSTWOORDENBOEK, o. *kitab loghat hikmat*, *boekoe bahása hikmat*.

KURAS, vr. zie HARNAS.

KUREN, o. w. pinkoogen, *kerlip*, *meng-arlip*.

KURENMAKER, m. *pendikir*.

KURK, o. *kájoe gáboes*.
—, vr. stop, *soempal*, *prop*, Ned., *soem-bal*.
—en van vischnetten, *lumpang*.

KURKACHTIG, b. n. *seperti kájoe gáboes*.

KURKBOOM, m. *póhon kájoe gáboes*.

KURKDRÖÖG, b. n. *kring sakáli*.

KURKEMA, vr. *kurkuma*, *koenjit*, *harad*, Perz.

KURKEN, b. w. *menjoembat*, *toetop sama prop*, L.

KURKENTREKKER, m. *pentjâboet soempal*, *kótrék*, verb.

KUS, m. *tjioem*, *koetjop*.

KUSSEN, b. w. *tjioem*, *mentjioem*, *koetjop*, *mengoetjop*, *kassi tjioem*.
Elkander —, *bertjioem-tjioeman*.

KUSSEN, o. *bantal*.
Een — hebben, *berbantal*.
Lederen —, *bantal koelit*, *wasáwir*.
Op het — zitten, *fig. doedoeg di dátam masjâwarat*.
Voor een — gebruiken, *berbantalkan*.
Een steen voor een — gebruiken, *berbantalkan bátoe*.
Het bovenste —, *bantal sarága*.
Het middelste —, *bantal penjangga*.
Het onderste —, *bantal penjambat*.
Voor — gebruikt worden, *di perbantaltal*.

KUSSENSLOOP, vr. *sárong bantal*.

KUSSENTJE, o. *bantal ketjil*.

KUSSER, m. *zoener*, *orang jang mentjioem*, *pentjioem*, *orang jang mengoetjop*.

KUSSING, vr. *pentjioeman*, *pengoetjoepean*.

KUST, vr. *pantei*, *pasisir*.
Effene —, *pantei ráta*.
—, *vaste wal*, *dárat*, *darátan*.
De vaste — hebben, *berdárat*.
Hooge —, *pantei tingsi*.
Lage —, *pantei rindah*.
Zee —, *pantei láwt*.
Langs de —, *menjoesor pasisir*, *menjoesor tánah*.
Eene — aandoen, *sínggah di pantei*, *mampir di pasisir*.
De — van Java strekt zich oost-en westwaarts uit, *makka pasisir tánah djáwah itoe mengétan serta mengoelon*, L., *makka pasisir tánah djáwa itoe menoedjoe ka-timor serta kubárat*.
Te — en te keur, *sa-bagimána kahan-dak háti*, *gampang sádjá*.

KUSTBATTERIJ, vr. *bénténg di pantei láwt*.

KUSTBEWAARDER, m. *penonggoe pantei láwt*.
—, *vaartuig*, *kapal djága pantei láwt*, (*pasisir*.) *práhoe kroewis*, (*kroys*).

KUSTING, vr. *gádé berboenga*, *gádé jang beránaq doewit*.

KUSTWAARDER, m. *práhoe dágang orang hindia*, *padoewákan*, *práhoe (kapal) jang tiáda kaloevar derri láwt hindia*, *práhoe jang berdáyang di poeloe-poeloe sádjá*.

KUSTSTEEN, m. *arduinsteen*, *bátoe-lóko-lóko*, *bátoe-koesta*.

KUSTWACHTER, m. zie KUSTBEWAARDER.

KUUR, vr. *tingkah*.
Vol kuren, *betíngkuh*.
Booze kuren, *tingkah djáhat*.

KWAAD, b. n. *djáhat*.
—, slecht, *goddeloos*, *kapista*.
—, toornig, *amárah*, *márah*, *goesar*, *morka*, H.
—, boosaardig, *vinnig*, *bíngis*.
—, verderfelijk, *kabinasáän*.
Een — paard, *koeda djáhat*.
Een — voorteeken, *alámat jang tjeláka*, *tjangángan*.
Kwade zamenspraken bederven de goede zeden, *perkatúän djáhat meroesangkan áádat*.
Kwade, booze geesten, *hantoe*, *sjéthan*, Ar., *setan*.
Dat zou niet — zijn, (dat zou wel goed zijn,) *itoe bájig djoega*, *itoe bóleh djoega*.
Het zeer — (bekrompen) hebben, *álu miskin áda pápa*, *álu pótol sakáli*, L.
Het te — krijgen, *tíwas*, *káláh*.
Het kan geen —, *tiáda akan meny-ápa*.
— berokkenen, *asoet*.
— worden, *djádi márah*, L., *djádi goesar*, *djádi amárah*.
— maken, vertoornen, *békin márah*, L., *békin goesar*, L., *mengamárahkan*, *menggoesar*.
Ter kwader uur, *paadda koetika jany tjeláka*.
Ter kwader trouw, *dengan típoe*, *dengan doerháka*.
Iets ten kwade (kwalijk) nemen, *ambil poer goesar*, L., *djádi ketjil háti*.

KWAAD, o. *djáhat kudjahátan*.
—, leed, *bentjana*.
—, leed berokkenen, *membri bentjana*, *asoet*.
Tot — vervoeren, verleiden, *membentjana*.
Een wortel van alle —, *póhon segalla kadjahátan*, (d. i. oorsprong, enz.)
Van twee kwaden moet men het minste kiezen, *derri paadda doewa perkára jang kabinasáän makka di pileh olehmoe perkára jang sa-kóráng-kóráng binasánja*.
— met — vergelden, *djáhat di bálas djáhat*, *menoeroet hoekoem qitstsás*.

— spoken, *ompat, mengompat, memfit-nahkan*.
 Het zal geen — kunnen, *tiada akan menyapa*.
KWAADAARDIG, b. n. *djâhat parângt, ber-parângt djâhat, soeka kardja djâhat, kapista*.
 Eene — e koorts, *demam jang amat sângat*.
 Eene — e ziekte, *penjâkit jang djâhat*.
 Op eenen — en toon spreken, *bitjara dengan goesar, L., berkâta dengan amârah*.
 —, fel, dol, *gâlaq*.
 Eene — e vrouw, *parampoeuan jang bingis sakâli*.
 Innerlijk —, *djontong, L.*
KWAADAARDIGHEID, vt. *kadjahâtan, kadjuhattan, L.*
 —, hevigheid, felheid, *kasangâtan*.
KWAADAARDIGLIJK, bijw. *dengan djâhat, dengan peringâtan jang boesoq*.
KWAADBLOEDIG, b. n. *dârah boesoq*.
KWAADBLOEDIGHEID, vt. *prt dârah boesoq*.
KWAADDOEND, b. n. *benadeelend, jang bêkin roesaq, L., jang meroesaqkan*.
KWAADDOENDER, m. *orang djâhat, orang jang kardja djâhat, orang kapista, orang boesoq, L.*
KWAADGEZIND, b. n. *berniat djâhat, mâw kardja djâhat*.
KWAADHEID, vt. *boosheid, toornigheid, amârah, mârâh, morka, Hoft., goesar*.
 — (van eenen vechter,) *gârang*.
KWAADSAPPIG, b. n. *dârah boesoq*.
KWAADSCHIK, b. n. *delap*.
KWAADSCHIKS, bijw. *tiada dengan soeka hâti*.
 Goedschiks — volgen, *soeka trâ soeka toeroet djoega*.
KWAADSMEDER, m. *orang jang berniat djâhat*.
KWAADSPREKSTER, vt. *parampoeuan jang mengompat*.
KWAADSPREKEN, o. *pengompâtan, fitnah, pittenah, L.*
KWAADSPREKEND, b. n. *jang mengompat, jang memfitnahkan*.
KWAADSPREKENDHEID, vt. zie **KWAADSPREKEN**.
KWAADVOCHTIG, b. n. zie **KWAADBLOEDIG**.
KWAADWILLIG, b. n. *berniat djâhat, mâw kardja djâhat, kibir, kaybar, Perz*.
KWAADWILLIGHEID, vt. *tri hâti, niat djâhat, hâti djâhat*.
KWAADWILLIGLIJK, bijw. zie **KWAADAARDIGLIJK**.
KWAADZEER, o. *hoofdzeer, koedis kapâla*.
KWAAKSTER, vt. *geestdrijfster, parampoeuan moetachayil*.
KWAAL, vt. *penjâkit, koejang, L.*
 Eene ongeneeslijke —, *penjâkit jang tiada dâpat di obâti*.

Geneesmiddel voor eene —, *penûkar penjâkit*.
KWAB, vr. soort van slijmige visch uit modderpoelen, *ikan lêleh*.
 Kleine, langwerpige — en, die bij aanraking een brandend gevoel veroorzaken, *ampeh*, zie **KWAL**.
 —, lel, *goedâbir*.
 —, kossem, *djombil*.
 —, kropgezwel, *gondong, gondog, risu, kandoeng*.
KWABAAL, m. *ikan mûwa ketjil*.
KWABBIG, b. n. *bergondong*.
KWADRAAT, o. *kwadraat*, Ned., *ampat persâgt*.
KWADRANT, o. *sa-prâpat boelat*.
KWAK, m. *boengi bârang jang djâtoeh*.
KWAKEN, o. w. *bergowêq, L., berboengi bêbêq*.
KWAKER, m. *geestdrijver, orang moetachayil*.
KWAKERIJ, vt. *pengadjâran (agama) orang moetachayil*.
KWAKERSKERK, vt. *grêdja orang moetachayil*.
KWAKKEL, m. *kwartel, wachtel, boerong poejoj, poejoj, kapoejoj, kandong, salwâ, Ar.*
KWAKKELEN, o. w. *berboengi poejoj*.
 —, *sukkelen, bersâkit-sakitan, srîng-sring kamboe*.
KWAKKELFLUITJE, o. *bangst memikat poejoj*.
KWAKKELNET, o. *djâring poejoj*.
KWAKKELZIEKTE, vt. *penjâkit jang ringan, sâkit-sâkit*.
KWAKKEN, o. w. *berboengi djâtoeh, gemoeroeh*.
 —, b. w. *tjampaq, danting*.
KWAKZALVEN, o. w. *djoewal obat doekoen*.
 —, *lapzalven, mengobâtt dâri*.
KWAKZALVER, m. *doekoen jang tiada tâhoe mengobâtt, doekoen is gewoonlijk een kwakzalver*.
KWAKZALVERIJ, vt. *pekardjâan doekoen*.
KWAL, vr. *zeedier, (langwerpig en brandig), ampeh*.
 Grootte zeekwallen, *oebor-oebor*.
 — (tripang), in de wateren van Lingga, *kâwang*.
KWALIËN, o. w. *berkâta lambat-lambat, bitjara plan-plan, L.*
KWALIJK, b. n. en bijw. *koerang pâtoet, kôrang bâjij*.
 — nemen, *ambil poer goesar, L., djâdi goesar, djâdi ketjil hâti*.
 Gij moet het niet — nemen, *djângan toewun djâdi ketjil hâti, djângan ambil kapada hâti*.
 — varen, *ada sâkit*.
 —, *misselijk, midoes, mendeloe, L.*
 —, *verkeerd, sâlah*.
 —, *verstaan, sâlah mengarti*.
 —, *bezwaaerlijk, soesah, ampir tiada, dengan soekur*.
 Hij kau — leven, *ampir tiada dâpat ia hidop, receqinju koerang*.

--, nauwelijks, pas, *bahāroe, bāroe.*
KWALJKGEZIEN, *bijw. tiāda di sockā-i ōrang.*
KWALJKHEID, *vr. pangsan, mortja, kelāngar, L.*
KWALJKVAART, *vr. tegenspoed, mālang, oentoeng djālat.*
KWALJKVAREN, *o. āda tjelāka, beroentoeng djāhat.*
KWALM, *m. hāwap lebat.*
KWALMEN, *o. w. kalowar hāwap lebat.*
KWALSTER, *m. thām, bulgham, Ar., rioq, L.*
 — uit de keel, *gāhaq.*
KWALTEREN, *o. w. mengaloewarkan thām.*
KWANSUIS, **KWANSWIJS**, **KWANTSWIJS**, *bijw. poera-poera, sa-ōleh-ōleh, ōlloh-ōlloh, L., āpi-āpi, L.*
KWANT, *m. ōrang djināka, pendjināka.*
KWANTSELAAR, *m. ōrang jang soeka toekar bārang-bārangnja.*
KWANTSELEN, *o. w. toekar-menoekar, tēng-kōlaq.*
KWANTSELIG, *b. n. soeka bertoeekar bārang.*
KWANTSELING, *vr. toekāran.*
KWANTSWIJS, *bijw. zie KWANSUIS.*
KWARREL, *m. boewah kātē.*
KWARRELACHTIG, *b. n. kātē, ketjil.*
KWART, *o. ¼, sa-soekoe, sa-prapat, L., sa-per-ampat.*
KWARTAAL, *o. gnap tiga boelan, tiga boelan lamānja.*
KWARTANKER, *o. (wiju), sablas bottol anggor, L.*
KWARTBOEK, *o. boekoe kwarto, L.*
KWARTEL, *m. zie KWAKKEL.*
KWARTELUITJE, *o. zie KWAKKELFLUITJE.*
KWARTET, *o. kwartet.*
KWARTIER, *o. ¼, sa-soekoe, sa-prapat, L., sa-per-ampat.*
 Een — uurs, *sa-prapat djām.*
 — over vijven, *djām poekol lima sa-prapat, poekol lima sa-prapat.*
 Het eerste — der maan, *boelan per-bānt, sa-tengah boelan.*
 Een — van een schaaap of geit, *sa-soekoe domba, (kambing), pāha kambing.*
 —, *wijk in eene stad of dorp, kampong.*
 In het Chinese —, *di kampong tjina.*
 In al de — en der stad, *paadda segalla kampong negri.*
 —, *landstreek, oord, dorp, negri, doesoen, dēsa.*
 In — liggen (van soldaten), *menoempang.*
 In — hebben, *menoempangkan tsoldādoe.*
 Hoofd —, *tampat kadoedoe kan djēndral, (panghoeloe prang).*
 Geen — (genade) geven, *tiāda bri djiwa, boenoh sādjā.*
 Zij baden om lijfsgnade, maar verkregen die niet, *wakka marika itoepoon mīntu djiwa tetāpi tiāda di brikannja.*
KWARTIERMAKER, *m. soerian jang sadiākan*

tampat tsoldādoe menoempang, djoeroe menoempangkan tsoldādoe.
KWARTIERMEESTER, *m. betanlmeester, kwartiermēster, Ned., bendahāra ōrang prang.*
KWARTS, *o. (geen bepaalde naam in het Maleisch), bātoe kāja, bātoe kras lagi bening, L.*
KWASP, *b. n. sākit.*
KWASPHEID, *vr. penjākit.*
KWAST, *m. māta kājoe.*
 —, *buiten aan eenen boom, uitwas, boengkol.*
 Een —, *een koppig, grillig mensch, ōrang bingal, ōrang gila, kapala bātoe.*
 —, *een fat, djanggal.*
 —, *ingebeelde gek, ōrang perlētē.*
 —, *pronkaard, djanggal.*
KWAST, *m. (verf—), kōwas, verb., djamboe-djamboe, sāpo.*
 Kalk —, *kōwas kapor, djamboe-djamboe.*
 Met — en versieren, *djamboe-djamboekan.*
 —, *onder aan een snoer, moētē.*
KWASTIG, *b. n. penoeh dengan māta kājoe.*
 —, *verwaand, perlētē, kōtjaq, rongkah, L.*
KWASTSTOK, *m. hoeloe kōwas, gāgang sāpo, gāgang kōwas.*
KWE, *vr. kweappel, kaidoo, Jap., sa-fardjal, Ar.*
KWEEKELING, *m. en vr. moerid, Ar., pelā-djar, wind, Perz.*
KWEEKEN, *b. w. piāra, L., pelihāra, memeliharākan.*
 Bloemen —, *piāra kumbang, memeliharākan boenga.*
 Het verstand —, *memeliharākan boedi.*
 Geleerdheid —, *menoentoet ilmoe.*
KWEEKER, *m. tuinman, boom—, toekang kebon, ōrang jang piāra pōhon-pōhon.*
KWEEKERIJ, *vr. tempat piāra pōhon-pōhon.*
KWEEKING, *vr. pemutarāan pōhon-pōhon, L., pemeliharāan pōhon-pōhon.*
KWEEKSCHOOL, *vr. madrasah, Ar.*
 Kleine —, *seminarium, langar, Perz.*
 —, *militaire school, madrasah ilmoe paprāngan.*
KWEEKTUIN, *m. kebon piāra pōhon-pōhon, zie ook BLOEMKWEEKERIJ.*
KWEER, *b. n. walgeleijk zoet, terlāloe mānis rasānja sampē djādi mendeloe.*
KWEKKEN, *o. w. zie KWAKEN.*
KWEL, *vr. zie KWELLING, en ook: WEL, vr. KWELACHTIG, b. n. jang soeka ganggoe, nakal.*
KWELACHTIGHEID, *vr. ingin ganggoe.*
KWELDER, *vr. tēnah jang di loewar tarbis lāwat.*
KWELDUIVEL, *m. (bij de Batakkers), sombā-on.*
KWELDUIVELTJE, *o. djin, Ar.*
KWELEN, *o. en b. w. tjitit.*
KWELGEEST, *m. djin, garyāst.*
KWELING, *vr. boenji boerong tjitit.*
KWELLAADJE, *vr. zie BEANGSTIGING, VERDRIET.*

KWELLEN, b. w. plagen, *ganggoe*, *menggrétjog*, L., *gádoeh*.

Geweldig —, dwingen, *parkoe*, L.

—, verdríet, hartzeer aandoen, *menjâkitkan*, *menjakiti*, *persakiti*.

Zich over iets —, *menjoesahkan diri derri páda sa-bárang perkára*.

Wat kwelt u? *apa tjintámoe?*

—, tergen, *atjoem*, *menjádóe*, *oesik*, *oesiq*.

Zich — om rijkdom of grootheid, *toendjang*.

KWELER, m. *jang soeka ganggoe*, *pengganggoe*, *penggrétjog*, L., *penggádoeh*.

KWELING, vr. *penggrétjokan*.

—, marteling, *sangsára*, *penjangsaráän*.

KWELWATER, o. *ajer prigi*, *ajer hidop*.

KWELZIEK, b. n. *soeka menggrétjog*, *soeka menggádoeh*, *soeka ganggoe*.

KWEMOES, o. *manisan safardjal*.

KWENGELLEN, o. w. *toempah*.

KWESTIE, vr. (oud. w.) *questie*, *persaláhan*, *tjilerá*.

—, vraagstuk, *penarka*.

—, vraag, *sjawál*, Ar.

De zaak in —, *perkára jang di bitjarákan*.

KWETS, vr. *idjijáts biroe*.

KWETS, vr. zie **KWETSING**.

KWETSBAAR, b. n. *jang dápat di loekákan*, *jang bóleh di loeká-in*, *jang tíada betoewah*.

KWETSSEN, b. w. *loekákan*, *loeká-t*, *loeká-in*.

Het hoofd —, *djalampah*, *kena loeka kapála*.

Gekwetst, *kena loeka*, *di loeká-t*, *berloeka*.

Ligt —, *tátas koelit*.

—, schaden, beschadigen, beledigen, *merosangkan*, *kardja roesaq*.

Die woorden zijn —d, *makka perkátán itoe membrí wáloc*.

—, beledigen, *mentjelákan*.

KWETSING, vr. *loeka*.

—, kneuzing, *pésok*, Jav.

—, belediging, *katjeláän*.

KWETSUR, vr. *loeka*.

Ligte —, striem, *stoot*, *litjat*.

KWETTER, vr. *tátí lidah*.

KWETTERAAR, m. zie **KAKELAAR**.

—, kneuzen, *bekín pésok*.

KWETTEREN, o. w. zie **KAKELLEN**.

KWEZEL, vr. *klopje*, *paranpoworan pertápa*.

—, schijnheilige, *orang moenáiq*, *orang tjoelas*.

KWEZELAAR, m. *orang lambat-lambat kardjanja*, zie **FUTSELAAR**.

KWEZELARIJ, vr. *tjoelas*, *nifâq*, Ar.

KWEZELEN, o. w. *futselen*, *kardja lambat-lambat*.

—, femelen, *bernâfaq*.

KWIBUS, m. (oud. w.) *orang bitjára gila*.

KWIJL, vr. *lior*.

KWIJLCHTIG, b. n. *berlior*.

KWIJLDOEK, m. *kájin sékat lior*.

KWIJLEN, o. w. *kaloewarkan lior*, *berlior*.

KWIJLING, vr. *sákit kaloewarkan lior*.

KWIJNEN, o. w. *djádi lemah*, *djádi dlaif*, *djádi leteh lesoe*, (*loesoe*).

—, verwelken, *lájoe*.

—, het heinwee hebben, *rándoe*, *rándoe dendum*.

—, treuren, *moerong*.

—de uitering, *belá sent*.

Eene —de bloem, *boenga jang lájoe*, *kumbang jang lájoe*, L.

KWIJNING, vr. *belá sent*, *penjakit leteh lesoe*.

KWIJLT, b. n. ontheven, *terlepas*, *telepas*, L., *hilang*.

Hij is de koorts —, *makka terlepaslah ia derri paadda deman*.

— raken, verliezen, *hilang*, *kahilangan*.

Ik ben mijn goed —, *sája soedah kahilangan bárang*.

— maken, verlaten, *meninggalkan*, *kassí tinggal*, L.

— of dubbel, *sána saré (sere)* ataw *ganda*.

Eene schuld — schelden, *lepaskan*.

KWIJTBRIEF, m. *soerat tanda pembajáran*, *kweitans*, Eur., *tabriat*, Ar., *warqat tabriat*, Ar.

—, vrijbrief, *soerat mááf*, Ar.

KWIJTBRIEVEN, m. meerv. *genadebrievén*, *soerat mááf*, Ar., *soerat ampon soerat mááf karoenia rádjá*.

KWIJTEN, (zich) wed. w. *kardjákan*, *meloekoek*, *perlakoek*an.

Hij heeft zich van zijnen pligt gekweten, *makka ia soedah kardjákan bárang jang feredl (ferdloe) atasnja*.

Zich van eenen last —, *perlakoek*an *parintah*.

KWIJTING, vr. *perboewátan jang feredl (ferdloe)*.

KWIJTRAKEN, b. w. verliezen, *hilang*, *kahilangan*.

Ik ben mijne goederen kwijt geraakt, *sája kahilangan bárang sája*.

De kluis —, van zijn stuk raken, *djádi bingong*, *djádi kasompókan*, L.

KWIJTSCHULDEN, b. w. *mengampon*, *mááfkan*, *salálkan*, *kassí ampon*, *lepaskan hoetang*.

God scheldt den berouwhebbende zijne zonden kwijt, *baherwa Allah mengampoeni dása orang jang tóbat*.

KWIJTSCHULDING, vr. *ampon*, *mááf*, Ar., *tabriat*, Ar.

KWIJTWORDING, vr. *hilang*, *kahilangan*.

KWIK, o. zie **KWIKZILVER**.

—, aardigheid, gekheid, *májin-májin sádja*.

KWIK, b. n. zeer vlug, *tjepat sakáli*.

KWIKPIL, vr. *poelong obat ajer péraq*, *ontal zibaq*.

KWIKSTAART, m. *boerong baaiokólé*.

KWIKZALF, vr. *kójo ajer péraq*, *kójo zibaq*.

KWIKZAND, o. *pásir tímboel*.

—, dat kwik bevat, *pásir ajer péraq*, *pásir zibaq*.
 KWIKZILVER, o. *ajer péraq*, *rása*, *zibaq*, Ar.
 KWIKZILVERWRIJVING, vr. *pengoerótan den-
 yen ajer péraq*.
 —, zingen, *menjáni*, *berkidoeng*.
 KWINKELEERSTER, vr. *parampoewan jang
 menjáni terláloe merdoe boenjinja*.
 KWINKELEREN, o. w. *tjitji*.
 KWINKEN, o. w. zie BEWEGEN, TRILLEN.
 KWINKERD, m. *orang menjóeling*.
 KWINKSLAG, m. *pergoeroewan, persanddän*,
persindiran.
 KWINT, vr. *tákt biola (rabab) jang há.oes
 sakáti*.
 —, loosheid, *streek*, *tipoe*, *dája*,
makr, Ar., *pedájan*.
 —, *kuur*, *tíngkah*.
 KWINTAAL, o. *sarátos pón*, (pond).
 KWINTET, o. (ond. w.) *kwintet*, Eur.
 KWINTIG, b. n. *bertíngkah*.
 KWIPSCH, b. n. *bersákit-sakitan*.
 KWIPSCHEID, vr. *sákit*.
 —, *kwijning*, *belá seni*.
 KWIPSEDOOR, vr. en o. *tampat loedah, peloe-
 dhán, perloeddhán, tempólóng*, Jav.

Een —, *sa-boewah perloeddhán*.
 KWISPEL, m. *hoedjong ékkor*.
 —, *kwast*, *koewas*, *sápoe*, *sikat*.
 KWISPELEN, b. en o. w. *sápoe*, *menjápoe*.
 —, *besprengen*, *menjíram*, *menertjij*,
mendritis.
 —, *geeselen*, *poekol sápoe*, zie GEE-
 SELEN.
 KWISPELSTAARTEN, o. w. *kabas*, *kíbas*,
kibis, L., *kibaskan ékor*.
 KWISTEN, b. w. *hoeroes*, *memboeroes*, *boe-
 wang*, *hilangkan*.
 KWISTER, m. *penboeroes*, zie VERKWISTER.
 KWISTGELD, o. *oewang (wanj) pemboeroesan*.
 KWISTIG, b. n. *jang memboeroes*.
 —, *overvloedig*, *moerah*.
 Met — e hand, *denjan tángan jang
 moerah*.
 KWISTING, vr. *pemboeroeson*.
 KWITANTIE, vr. (ond. w.) zie KWIJTBRIEF.
 KWITEREN, b. w. (ond. w.) *brí soerat lepas
 pembajáran, kassí tanda tángan, kassí
 soerat pembajáran, brí soerat pembajá-
 ran*.
 —, *verlaten*, *menínggalkan*.

L.

L. vr. *lám*, *hoerof lám*.
 L-bakje, (boekdr.) *tampat hoerof lám*.
 LA, vr. zie LADE.
 LAADBUS, vr. *geweer*, *sanápang*, L., *bedil*.
 LAADCEDEL, m. *soerat moewátan*, *caftar
 moewátan*.
 LAADGAT, o. *lóbang máta bedil, penggálag
 bedil*.
 Het — is verstopt, *lóbang máta bedil
 áda tertoeotop*, (*tersoembat*, *tetoetop*, L.).
 LAADGEREEDSCHAP, o. *prábot mengisi bedil,
 pegawei mengisi bedil*.
 LAADJE, o. *lájji*, verb., *kótaq*, L., *soerókan*.
 LAADKRUID, o. *obat dápor bedil, obat peng-
 gálag bedil*.
 LAADLEPEL, m. *séndoq obat bedil*.
 LAADPAN, vr. *telinga bedil*.
 LAADPRIEM, m. *ruimnaald*, *djáróem bedil*.
 LAADSTOK, m. *lastok*, veb., *pengásaq bedil,
 antar-antar*.
 LAAFNIS, vr. zie LAFENIS.
 LAAG, b. n. *rindah*, *poejoh*.
 —, *digt bij den grond*, *zoo als gras*;
even boven water, *zoo als diepgaande
 vaartuigen*, *ránap-ranápan*.
 — *land*, *tánah rindah*.
 — *gras*, *roempoet ránap*.
 Lage stoel, *korst ketjil*, *karossé jang
 koerang tínggi*.
 — *van toon*, *te* — *gestemd*, *kendór*.
 Deze violsnaar is *te* — *van toon*, *ini
 táli biola terláloe kendór*.

Eene viool lager stemmen, *kendórkan
 tákt biola*.
 Lager houden, *plaatsen*, *toeronkan*,
kassí toeron, L., *merindahkau*.
 Lager maken, *merindahkan*, *békin pé-
 ndèq*, *ambil sapótong*.
 Een lage boom, *póhon ránap*, *póhon
 rindah*.
 Een lage boom, *dwerfboom*, *póhon
 káté*.
 Een lage prijs, *harga ketjil*, *moerah*.
 Van eene lage afkomst, *derri bangsa
 orang ketjil*.
 Lagere school, *sakóla kánaq-kánaq*,
 L., *sakóla ánaq ketjil*, L.
 Een — bedrijf, *pekardjáán jang kedjé,
 pekardjáán orang ketjil*.
 De wolven zijn thans —, *makka awan-
 awan ítoe snkárang ránap-ranápan*.
 De rivier is —, *makka soengei ítoe áda
 ketjil*, *makka káli soedah ketjil*.
 — *water*, *ajer soeroet*, *ajer ketjil*, *pá-
 sang kring*.
 De lage volksklasse, *orang hina-dina*,
orang ketjil.
 Eene lage kamer, *biliq (kamar)*, L.,
jang koerang tínggi.
 Op eenen lagen toon spreken, *berkáta
 dengan soewára jang rindah*.
 —, *nederig*, *rindah*.
 Zich —, *nederig houden*, *merindahkan
 diri*.

—, gemcen, *kedji, hina, boesog, ha-gir*, Ar.
 Een — hart, *hati boesog, doerdjana, dzalil*, L.
 — over iemand spreken, *mengompâti orang*, *mengfitnahkan orang*.
 —, dierlijk, *djoerdjana*.
 Lage, gemeene taal, *perkatâan jang doerdjana*.
 Lage taal, *bahâsa loewar, bahâsa pâ-sar. bahâsa katjokan*.
 Een — gedrag, *lakoe djâlan jang djâhat*.
 —, bijw. *dengan hina, atas pri jang kedji*, (*doerdjana*).
 Zich — gedragen, *melakoekan diri atas pri jang doerdjana*.
 Zich — bij den grond houden om niet gezien te worden, *kitrip*.
 —, om —, *di bawak*.
 Naar om —, *ka-bawah*.
 Van om —, *derri bawah*.
 Lager, *lebeh rindah, lebeh ketjil*, zie LAAG.
 LAAG, vt. *lâpis*.
 —, rij, *djâdjar*.
 Eene — steenkolen, *sa-lâpis bâtos hâ-rang*.
 Dubbele —, *rangkap, doewa lapis*.
 Eene — steenen en eene — kalk, *bâtoe sa-lâpis dan kâpor sa-lâpis*.
 Eene —, aantal kanonnen langs stuur-en bakboord, *mariam kapal sa-bandjar*.
 De volle — geven, *pâsang mariam sa-bandjar*.
 —, schuilhoek, *tampat mengâdang*.
 —, verraderlijke aanslag, *pengadâangan, sasingâ-t*.
 Lagen leggen, *mengâdang, boewat sa-singâ-t*.
 —swijze leggen, *pâsang dengan lapis-lâpis*.
 LAAGHARTIG, b. n. *doerdjana, kedji*, zie LAAG, GEMEEN.
 LAAGHEID, vt. lage handelwijz, *kalakoeuan jang doerdjana, perboewâtan jang doerdjana*, (*kedji*), *dzillat*, Ar.
 —, laagte, *karindâhan*.
 LAAGJES, bijw. *rindah sedikit*.
 LAAGSTAM, m. dwergboom, *pohon kâté*.
 LAACTE, vt. *tampat rindah, karindâhan*.
 —, diepte, *tampat dâlan*.
 —, lage staat, armoedige toestand, *kalakoeuan orang miskin*, (*pôtol*).
 LAAKBAAR, b. n. *kahardikan, jang hâros di tjelâkan, jang pâtoet di sâlâhkan*.
 LAAKBAARHEID, vt. *pri jang dâpat di tjelâ*, (*di tjelâkan*).
 —, berisping, *penghardikan, pengadjâ-ran*.
 LAAKSTER, vt. *parampoewan jang menghar-diq*, (*menjâlah*).
 LAAKZIEK, b. n. *ingin akan menghardiq, soeka menjâlah, soeka mengompât*.

LAAKZUCHT, vt. *ka-ingin-un akan meng-hardiq*.
 LAAKZUCHTIG, b. n. zie LAAKZIEK.
 LAAN, vt. *pohon doewa bandjar, pohon jang bedérék*, L., *pohon doewa djâdjar*.
 Eene —, *pohon doewa bandjar, pohon berbandjar-bandjar*.
 Eene — met vier rijen boomen, *pohon ampat bandjar, pohon doewa djâdjar rangkap*.
 LAAR, b. n. en bijw. *dun, tjâjer, seni, êntjer*, L.
 LAAR, o. *tampat kôsong di tengah hoetan, L., pâdang di tengah rimba*.
 LAARS, vt. *las*, Ned., *stiwel*, verb. Ned., *moezah*, Ar.
 Halve —, *hooge schoen, kawtz*, Ar.
 De — aantrekken, *pâsang las, menge-nâkan moezah*.
 Laarzen dragen, *pâkei las*.
 De laarzen uittrekken, *tanggalkan las, boeka las*.
 Laarzen poetsen, *gôsog las*.
 Laarzen maken, *memboewat moezah, bêkin las*, L., *békin stiwel*.
 LAAARSJE, o. *las ketjil, stiwel ketjil, moezah ketjil*.
 LAARZEN, b. w. *pâsang las, mengenâkan moezah*.
 —, bridsen, *poekol pantat dengan tâti*.
 LAARZENBEEN, o. *leest, kaleboetan las*, (*stiwel, moezah*).
 LAARZENKNECHT, m. zie LAARZENTREKKER.
 LAARZENLEER, o. *koelit moezah, koelit las*, L., *koelit stiwel*.
 LAARZENSCHACHT of SCHAFT, vt. *bâtang moezah, bâtang las*, L.
 LAARZENTREKKER, m. *pentjâbot moezah, pentjâbot las*, L. (*stiwel, L.*).
 LAAAS, tusschenw. zie HELAAS.
 LAAT, b. n. *lat*, verb., *lampaw, lampoe, lampoh*.
 Het is reeds —, *soedah lat*, L., *soedah lampaw waqtoenja*, (de tijd is voorbij).
 — op den dag, *soedah djâwh hâri*.
 Toen het reeds — in den nacht was, *sa-telah hâri djâwh mâlan*.
 — in den moeson, *soedah djâwh moesim*.
 Het late jaargetijde, *kasoeâhan moesim*.
 Gij moet niet te — komen, *djângan dâtang terlâloe lat*, L., *djângan lambat dâtang*.
 Tot in de —ste tijden, *hingga âchir zamân*, II., *sampé pengabisan waqtoe*.
 De maan gaat dagelijks bijna drie kwartier later op, *adapoon akan boelan itoe paadla tiap-tiap hâri hampir tiga prâpat djâm berlamat-lambâtan terbitnja*.
 Hoe — is het? *poekol brâpa?*
 Later, *lebeh lat*, L., *komeidiën, kamoe-dian*, L.
 Hij zal later komen dan zijne vrouw,

makka is akan datang komediën derri paadda bintnja.
 —ste, jang terkomeidiën, jang kasoedahan, jang di blakang sakali.
 Die de —ste der profeten is, jang kasoedahan nabî.
 De —ste dag der maand, harti pengabisan boelan.
 Dit is de —ste keer, makka sakali ini soedah pengabisan.
 Dit is de —ste, inilah jang pengabisan.
 Het —ste oogenblik, nafas akhir, adjal, Ar.
 Het —ste oliesel, pengoperapan jang akhir.
 Het —ste oordeel, kira-kira paaddo harti jang komediën.
 In het —ste der dagen, paadda akhir zaman.
 Ten —ste, paadda akhirnja.
 Ten —sten male, di blakang kalinja.
 LAAT, geb. w. van laten, in verbindingen: — vallen je anker! lābohkan sawh! kassi djatoh djangkar! L.
 — staan! djangan! soedahlah!
 — stihouden, soeroh berhentî.
 LAATBAND, m. kâjin babat.
 LAATBEKKEN, o. bātil darah sanggrahan, manykoq darah oerat jang di krat.
 LAATDUNKEND, b. n. djoemāwa, kâtjaq, kôtjaq, L., angkoe, L., angkāra, tjongka.
 LAATDUNKENDHEID, vt. pri djoemāwa, kâtjaq, kôtjaq, L., angkoe, angkāra.
 — toonen, berboewat angkāra.
 LAATIJZER, o. tādji, piso sanggrah, piso krat oerat.
 LAATKOP, m. tempat bekam.
 —pen zetten, mengenakan tempat bekam, ook enkel: bekam.
 LAATMES, o. zie LAATIJZER.
 LAATST, bijw. en b. n. onlangs, baroesan, L., belom lama.
 Het —e, (einde van het verhaal), toenasnja tjarita.
 Het — achteraan komen, berdjalan pating bontjit.
 Het —e huis aan het einde van een dorp, roemah jang toenas.
 —e, jongste, achterste, bontjit.
 LAATSTELJK, bijw. paadda akhirnja, di blakang sakali.
 LAATSTLEDEN, b. n. jang bahāroe lāloe, jang bāroe liwat.
 LAATVLIJK, vt. tādji, zie LAATIJZER.
 LAATWINDBEL, o. zie LAATBAND.
 LAAUW, b. n. soewam, hāngat, L., āngat, L.
 — water, ajer soewam, ajer hāngat, L.
 —, onverschillig, tiāda ferdoelt, trā perdoelt, L., alpa, lālei, mālas.
 LAAUWDAAT, vt. parampoeuan mālas.
 LAAUWELJK, bijw. mālas, tiāda ferdoelt, trā perdoelt, L.

LAAUWEN, b. w. soewamkan, bekim hāngat, L.
 —, o. w. djādi soewam, djādi hāngat, L.
 —, onverschillig, lui worden, djādi mālas.
 LAAUWHEID, vt. pri soewam, hāngat, L.
 —, zorgeloosheid, onverschilligheid, kamalāsan.
 LABBEI, vt. parampoeuan pelitar.
 LABBEN, o. w. litar, tjoeera.
 —, klappen, achterklappen, ompat, mengompat.
 LABBER, b. n. in: een —koeltje, angin sapoewi-sapoewi, angin lemah lemboet.
 LABBEREN, o. w. bertioep sapoewi-sapoewi, bertioep lemah-lemboet.
 —, steeds babbelen, litar sādja, tjoeera-tjoeera sādja.
 LABBERKOELTE, vt. zie LABBER.
 LABBERKOELTJE, o. zie LABBER.
 LABBERLOT, m. ploert, orang jang risaw, ook: risaw orang doekāna.
 LABORATORIUM, o. (ond. w.) werkplaats, tempat peroesahan.
 LACH, m. tertawa.
 Glim—, sinnjoem.
 Een schampere, verpijnde —, sinnjoem ngeran.
 LACHSPIER, vt. ātsāb penertawān.
 LACHSTER, vt. parampoeuan jang tertawa.
 LACHTREK, m. tanda penertawān.
 LACHVERMOGEN, o. tsifat menertawa.
 LADDER, vt. tangga.
 Eene bamboezen —, tangga boeloh, tangga bamboe.
 Eene touwen —, tangga tātî.
 Eene dubbele —, tangga rangkap.
 Eene — opklimmen, nājîj tangga,
 Eene — afklimmen, toeron tangga.
 —, schakel, opvolging, silsilat, Ar.
 LADDERSPORT, vt. ānaq tangga.
 LADE, vt. kōtaq, soerōkan.
 — van een geweer, kājoe bedil, sārōng bedil.
 LADEN, b. w. moewat, memoewat.
 Vol —, sārāt, menjārāt.
 Een vaartuig —, moewat prā:oe saboewah.
 Het vaartuig is geladen, prāhoe itoe soedah di moewat.
 Een geweer —, isf bedil, asaq bedil.
 Den toorn Gods op zich —, menang-gong toelah Allah.
 —, o. w. inhouden, bermoewat.
 Een wagen met rijst geladen, pedāt jang bermoewat bras.
 Een vol geladen vaartuig, prāhoe jang tersārāt.
 Niet zwaar geladen, ānggal.
 Een schip, dat honderd kojans kan —, kapal jang bōleh moewat sarātoes kōjan.
 Hij heeft het op u geladen, makka ia bintji akan dikaw, dia bintji sāna loe, L.
 LADER, m. orang jang moewat.

—, die het geschut laadt, *orang jang mengisi bedil*, (mariam).

LADETAFEL, vr. zie **LATAFEL**.

LADING, vr. daad van laden, *pemoewatan*.

—, inhoud, *moewatan*.

— van een geweer, *ist snâpang, ist bedil*.

LAF, b. n. smakeloos, *tâwar, ambar, hambar*.

—fe spijs, *makânan ambar, makânan tâwar*.

— van smaak, *ambar (tâwar) rasânja*.

—, slap, krachteloos, *lemah, lemas, L., leteh-lesoe*.

—fe taal, *bijâra kôsong, perkatâan kôsong*.

—fe verontschuldiging, *oedz' jang siâsia*.

Eene — fe daad, *perboewatan jang tjâbar*.

—fe vleijerij, *pemboedjokan jang dzatil*, (boesoq).

LAFKAARD, m. *orang tjâbar*.

LAFBEK, m. *orang perlenté*.

LAFENIS, vr. *bârang jang memoewaskan*.

Dit bronwater strekt tot — van den dorst, *ajer prigi ini memoewaskan dhâga*.

—, verligting, *bârang jang meringankan*.

LAFHARTIG, b. n. *tjâbar, tiâda brânt*.

LAFHARTIGE, m. zie **LAFKAARD**.

LAFHARTIGHEID, vr. *prj jang tjâbar*.

LAFHEID, vr. smakeloosheid, *râsa tâwar, râsa ambar*.

LAFMOEDIG, b. n. zie **LAFHARTIG**.

LAFMOEDIGHEID, vr. zie **LAFHARTIGHEID**.

LAGCHERIK, m. en vr. *orang jang tertâwa sâdja*.

LAGCHEN, o. w. *tertâwa, menertâwa, tetâwa, L., tetâwi*.

Luidkeels —, schateren van —, *tertâwa gelaq-gelaq*.

Hartelijk —, *tertâwa râmé-râmé*.

In de vuist —, *tertâwa bersemboeni*.

Ik heb hem zoo even hooren —, *tahâdi koe dengar dia tertâwa*.

Om iemand —, iemand be—, *tertawâkan orang*.

Gedurig —, *tertâwa-tâwa*.

— en snappen als zeer kleine kinderen, *ngâga, me-ngâga*.

Doen —, *menertawâkan, bapertertawâkan*.

Zich dood —, *tertâwa kamâti-matian*.

Als of zij op het punt stond om te —, *sa-olâ-olâ handaq âkan tertâwa lakoenja*, Isk.

Ik lach om u, *makku koe-tertâwa kârama angkaw*.

Hij lacht u wat, *ia tiâda ferdloelt akan angkaw, ia menertawâkan angkaw*.

Het is niet om te —, *itoe boekan bârang katertawâan*.

Een lagchend gelaat, *moeka orang tertâwa*.

Een lagchend, (minzaam) gelaat, *moeka mânis*.

Lach niet! *djângan tertâwa*.

LAGCHEN, o. *tertawâan*.

LAGCHER, m. *orang jang tertâwa*.

De — op zijne zijde hebben, *berteman dengan orang tertâwa*.

LAGCHERIJ, vr. belagching, *penertawâan*.

LAGEN, b. w. *mengosrangkan, toeronkan*.

LAGER, b. n. verg. tr. *lebeh rindah*.

LAGERHAND, vr. *tangan kiri*, zie **LAAG**, b. n.

LAGERHUIS, o. in Engeland, *madjlis jang kadoewa, (di tanah Inggris)*.

LAGERWAL, m. *sablah dârat*.

Aan — raken, *djâtoh kasablah dârat*.

LAK, o. om te verlakken, *damraq, damaraq*.

—, om te vernissen, *rangas, tjatto, L.*

—, stik—, gom—, *ampaloe, ambâloe, lak, Perz.*

—, om brieven toe te lakken, *lilin tjap, lak, Ned.*

—, zegel—, *lâkri*.

LAK, o. meir, *dânoe, tâsik*.

LAK, m. valsche beschuldiging, *penoekâsan*.

LAKEN, o. *saqalât*, Ar., *sachlat*, verb., *lâken, L.*

Fijn —, *saqalât hâloes, lâken hâloes, L.*

Grof —, *saqalât kâsar, lâken kâsar, L.*

— weven, *tenoen saqalât*.

— scheren, *tjoekoer saqalât*.

—, doodlaken, *kâjin orang mâti, kâjin kafan, (kâpan, L.)*

—, bedde—, *kâjin hampâran tempat tidor, koeassî*.

LAKEN, b. w. *tjelâkan, mentjelâkan, tiâda berkenan*.

Sterk —, misprjzen, verachten, *hinâkan, menghinâkan*.

LAKENBEREIDER, m. *orang menjisir saqalât, (sachlat, L., lâken, L.)*

LAKENBEREIDING, vr. *penjisiran saqalât*.

LAKENFABRIEK, vr. *tampat tenoen saqalât*.

LAKENHAL, vr. *gedong tjap saqalât, tempat tjap sachlat, (lâken, L.)*

LAKENHANDEL, m. *perniagâan saqalât, djoewâlan lâken, L., dagângan sachlat, L., (lâken, L.)*

LAKENHANDELAAR, m. *orang djoewal saqalât, (sachlat, L., lâken, L.)*

LAKENKOOPER, m. zie **LAKENHANDELAAR**.

LAKENMAKER, m. *pandai saqalât, toekang sachlat, L., toekang bêkin lâken, L.*

LAKENPERS, vr. *apitan saqalât*.

LAKENSCH, b. n. *saqalât, sachlat, L., lâken, L.*

Een — kleed, *bâdjoe saqalât*.

LAKENSCHERDER, m. *toekang tjoekoer sachlat, L.*

LAKENVERKOOPER, m. *orang djoewal saqalât*, (*sachlat, lâken*).

LAKENVERWEN, o. *tjeloq saqalât*, (*sachlat, L., lâken, L.*)

LAKENVERWER, m. *toekang tjelop saqalât*.

LAKENVERWERIJ, vt. *tampat tjelop saqalât*.

LAKENWEVER, m. *toekang tenoen lâken, L., pandei tenoen saqalât*.

LAKENWEVERIJ, vt. *tampat tenoen lâken, L., tempat tenoen saqalât*.

LAKENWINKEL, m. *kadei orang djoewal saqalât, tôko orang djoewal lâken, L.*

LAKER, m. *orang jang mentjelâkan*.

LAKING, vt. *tjelâ, pentjelâân*.

LAKKEI, m. *sâkei*.

LAKKEN, b. w. *boeboeh lilyn tjap, toetop sama lak, L.*

LAKWERK, o. *bârang jang di târoh tjatto, bârang jang di rangaskan*.

LAM, o. *ânaq domba, ânaq birt-birt, ânaq kambing wolanda, L.*
 Een — opkweken, *piâra ânaq domba*.
 Een — slagten, *sembleh ânaq domba, pôtung ânaq kambing wolanda, L.*
 Het — Gods in de bijbelverta'ing uitgedrukt door *ânaq domba Allah*, doch deze woorden drukken drie voorwerpen uit, als: het jong van het schaaap Gods, en mag niet geduld worden; daar nu J. C. als een offerlam verordend was tot borg en middelaar om de zonden te verzoenen, zoo zou hier *qorbân Allah* verkieselijker zijn, dat *sacrificium dei* is. In het Ar. *hamal Allah*.

LAM, b. n. *timpang, bangkang, bengkang, bongkang*.
 — aan de handen, *kipsf.*
 —, verdoofd, door iets in eene hand te krijgen, *djimpé*.
 — aan de voeten, *loempoh, kèpèq*.
 — aan een lid of aan eene zijde, *tjâpiq, tjâpfr*, (*id. krom, van eenig lid*).
 — van het zitten, staan of slapen van een lid, *semoettan*.
 Al zijne ledematen zijn —, *makka se-galla anggôtanja poon timpang*.
 — aan eenen arm, *tjïngkoe, tjïngkoel*.
 Zijne regterhand is —, *makka tânganja kiri poon kipsf.*
 —, verminkt, *lâsa*.
 Een — bewijs, *dalil jang ttâda tsah*.
 —, flaanw, slap, *koerang koewat, lemah, lemas, L.*

LAMPER, o. *selândang berkaboengan*.

LAMHEID, vt. *tipog, tipog lâsa*.

LAMMEREN, o. w. *berânaq*.
 Het schaaap heeft gelammerd, *makka birt-birt itoe soedah berânaq*.

LAMOEN, m. zie LIMOEN.

LAMP, vt. *inlandsche —, lampje, djaloepa, palta*, (in het Perzisch is *palitah* de pit van de —,) *dipa*.
 Europesche —, *lampo, Eur.*

Eene — aansteken, *pâsang pâlita, pâsang lampo*.
 De voet eener —, *kâki lampo*.
 Eene — uitdoen, *benoeh palita, pâdamkan (bèkin mâti) lampo*.

LAMPENMAKER, m. *pengandilan, toekang lampo, L., pandei palita*.

LAMPET, o. kom, *bâtil pembâsoh moeka, tempat tjoe'tji moeka, L.*

LAMPETKAN, vt. *gindi bâtil pembâsoh moeka, singkoe, singko*.

LAMPLICHT, o. *trang pâtitâ, trang lampo*.

LAMPOLIE, vt. *minjaq palita, minjaq lampo*.
 —, kokosolie, *minjaq kalâpa, minjaq nyioer*.

LAMPREI, vt. *ânaq kalintji*.

LAMPZWART, o. *pâra-pâra palita*.

LAMSBOUT, m. *pâha ânaq domba*.

LAMSGBRAAD, o. *dâging ânaq domba jang di gorèng*.

LAMSVACHT, vt. *boeloe ânaq domba*.

LAMSVEL, o. *koelit ânaq domba*.

LAMSVLEESCH, o. *dâging ânaq domba*.

LAMSWOL, vt. *boeloe ânaq domba*.

LANCET, o. *tâdji, poesoe't*.

LANCETKOKER, m. *sârong tâdji*.

LANCETVORMIG, b. n. *sa-roepu tâdji*.

LAND, o. in het algemeen, *tânah*.
 — in tegenstelling van water, vast —, *dârat, darâtan*.
 Hoog —, *tânah tinggi*.
 Laag —, *tânah rindah*.
 Een effen —, *tânah râta*.
 Een stuk —, *tânah sa-boewah*.
 Over — reizen, *berdjâlan di dârat, djâlan dârat, L.*
 Aan — stappen, *nâjig di dârat*.
 — aandoen, *mampir di dârat*.
 — ontdekken, zien, *tndjoe dârat*.
 Langs het — varen, *menjoesor dârat*.
 Langs het —, *sapandjang pasisir, (dârat)*.
 Van — steken, *berlâjar*.
 Het — bebouwen, *kardja tânah, kardja lâdang peroesah tânah, berlâdang*.
 Een vruchtbaar —, *tânah gemoq*.
 Een — ontginnen, *bâbat tânah*.
 —, platte —, *doeson, désa*.
 Het — der Maleijers, *tânah malâjoe*.
 —, plaats in het algemeen, *negri, be-noewa*.
 Een —, *sa-boewah benoewa, benoewa sa-boewah*.
 Uit welk — zijt gij? *loe orang derri mâna? L., anykaw derri negri manâkaha?*
 Bergachtig —, *tânah goenong*.
 Java is een gezegend —, *tânah djâwa itoe dâr es-salâm*.
 Een vreemd —, *negri asing*.
 Uit het — verbannen, *boewang di loe-war negri*.

LANDAARD, m. *kalakocwan negri*.

- , zeden en gewoonten in een land, *âdat negri*.
- LANDBESCHRIJVER, m. *penjoerat tñnah*.
- , plaatsbeschrijver, *penjoerat negri*.
- LANDBESCHRIJVING, vt. *penjoeratan tñnah*.
- , plaatsbeschrijving, *penjoeratan negri*.
- , kustbeschrijving, *penjoeratan pantei lãwt*.
- LANDBESTUUR, o. *pemarinãhan negri*.
- LANDBEWONER, m. *orang doesoan, orang dẽsa*.
- , bergbewoner, *orang goenong*.
- , gehuchtbewoner, bewoner van een dorpje of omheind erf, *orang kampong*.
- LANDBEZIT, o. *ampoenta tñnah, poenta tñnah*.
- LANDBEZITTER, m. *orang jang mempoenã-t tñnah, toewan tñnah*.
- LANDBOUW, m. *peroesãhan tñnah*, zie AKKERBOUW.
- Den — voorstaan, *meramekan peroesãhan tñnah*.
- De — is een zeer edel bedrijf, *peroesãhan tñnah itoelah soewãtoe pekarãdjãan jang moelia*.
- LANDBOUWEN, o. w. zie LANDBOUW.
- LANDBOUWEND, b. n. *jang peroesah tñnah, jang kardja tñnah*.
- LANDBOUWER, m. *orang jang kardja tñnah, orang jang berlãdang, hãritz, Ar*.
- , rijsthouwer, *orang menjãwah, orang jang kardja sãwah*.
- van drooge, hooge rijstvelden, *orang jang kardja tipar, (gãga)*.
- LANDBOUWING, vt. *peroesãhan tñnah*.
- LANDBOUWKUNDE, vt. *pengatahoewan peroesãhan tñnah, ilmoe peroesãhan tñnah*.
- LANDBOUWKUNDIG, b. n. *tãhoe peroesah tñnah, tãhoe berlãdang, tãhoe menjãwah, L*.
- LANDBOUWKUNDIGE, m. *orang jang tãhoe peroesah tñnah, orang jang tãhoe berlãdang, orang jang tãhoe menjãwah*.
- LANDDIEF, m. *pentjoerã harta negri, pentjoeri oewang kompanã, L, pentjoerã oewang goebememẽn*.
- LANDDIER, o. *binãtang dãrat*.
- LANDDROST, m. *landros, verb., balioe, verb.* van baljuw, men vertaalt het ook door: *toemengoeng*.
- LANDEIGENAAR, m. *toewan tñnah, orang jang mempoenã-t tñnah, jang ampoenta tñnah*.
- LANDEIGENDOM, m. *ampoenta tñnah, milik tñnah*.
- LANDELIJK, b. n. *tjãra doesoan, tjãra dẽsa*.
- e gewoonten, *ãdat tjãra dẽsa, ãdat dẽsa, ãdat orang doesoan, ãdat orang kampong*.
- gezigt, *kalihãtan doesoan, (dẽsa, kampong)*.
- LANDEN, o. w. *nãjiq ka-dãrat, toeron ka-dãrat*.
- Indien de wind zoo hevig is, kunnen

- wij niet —, *kãloes angin ada bagitoes kras makka kita orang tiãda bõleh nãjiq ka-dãrat*.
- , aankomen, (van een schip), *sing-gah, mampir, L, mãsoq moewãra, tiba, simpei*.
- , b. w. aan land zetten, *bãwa di dãrat, kassi toeron di dãrat, L*.
- LANDENGTE, vt. *lẽhẽr tñnah*.
- LANDERIJ, vt. gew. *landerijen, tñnah-tñnah, tñnah, bendang*.
- Bezitter van —en, *toewan tñnah*.
- Zijne —en zijn zeer menigvuldig, *makka tñnah-tñnahija itoe bãnjãq sakãli*.
- LANDGENOOT, m. en vt. *orang sa-negri*.
- Hij is mijn —, *makka tãlah orang sa-negri hamba, (kita)*.
- LANDGEREGT, o. *hoekoem negri*.
- , ommeegaande regtbank, *rãd sambang*.
- LANDGESCHREEUW, o. *peratãpan sa-ist negri*.
- LANDGEWOONTE, vt. *ãdat negri*.
- LANDGEZIGT, o. *kalihãtan tñnah*.
- LANDGOED, o. *tñnah, bendang*. (Daar de landgoederen gewoonlijk in de bovenlanden liggen, zegt men gewoonlijk: *tñnah oediq*.)
- LANDHEER, m. *toewan tñnah, toewan jang ampoenta tñnah*.
- LANDHOEF, vt. *kebon, impoes*.
- LANDHUIS, o. *roemah toewan tñnah, roemah di kebon*.
- LANDHUISSHOUDKUNDE, vt. *ilmoe pemarinãhan dẽsa, (peratoeran dẽsa)*.
- LANDHUISSHOUDKUNDIGE, m. *orang jang faham paãdda ilmoe pemarinãhan dẽsa*.
- LANDHUUR, vt. *sẽwa tñnah, zie HUUR*.
- LANDHUURDER, m. *orang jang menjẽwa tñnah*.
- LANDJEUGD, vt. *orang moeda di dẽsa*.
- LANDING, vt. *nãjiq ka-dãrat*.
- van eenen vijand, *katoeroenan*.
- Eene — met eene krijgsmagt doen, *melanggar tñnah, menjoesor tñnah, H. R. P.*
- De Javanen deden eene — te Sambas, *makka orang djãwa poon melanggar negri Sambas*.
- LANDINGSBOOT, vt. *sampan orang jang melanggar negri*.
- LANDINGSPLAATS, vt. *kaai, tjaroetja*.
- , waar de vijand landt, *tampat moesoeh nãjiq ka-dãrat*.
- LANDKAART, vt. *pãtah tñnah, pata tñnah, peta tñnah, L*.
- LANDKENNING, vt. *pengatahoewan tñnah*.
- , kennis der kust, *pengatahoewan pantei lãwt, (pasisir)*.
- LANDKOST, m. *makãnan orang dẽsa*.
- LANDKUNDE, vt. *pengatahoewan segalla negri*.
- LANDLEVEN, o. *kahidõpan orang dẽsa, (kampong)*.
- LANDLIEDEN, m. *meerv. orang dẽsa, orang kampong*.

- LANDLOOPER, m. *zwerver, geibána, órang mengombára, órang kalána.*
- LANDLOOPERIJ, *vr. pekaradjään órang mengombára, lákoe djálunju geibána.*
- LANDLOOPSTER, *vr. geibána parampoevan.*
- LANDLUCHT, *vr. in tegenst. van zeelucht, angin dárat, hauá dárat.*
- LANDMAAT, *vr. oekoeran tánah.*
- LANDMAGT, *vr. angkátan dárat, bála-tantará di dárat.*
Opperbevelhebber der land- en zeemagt, *jang memarintahkan segalla bála-tantará di dárat serta di láwt.*
- LANDMAN, m. *órang désa, órang kampong, órang doesoen.*
—, (uit de binnenlanden), *órang pásag.*
- LANDMEETKUNDE, *vr. ilmoe mengoekor tánah.*
- LANDMEETKUNDIG, b. n. *faham paadda ilmoe mengoekor tánah.*
- LANDMEETKUNDIGE, m. *pandei mengoekor tánah.*
- LANDMEISJE, o. *ánaq parampoevan órang désa, (kampong).*
- LANDMERKEN, o. (hij zeel.) *tanda kárang, tanda gósong.*
- LANDMETEN, o. w. *oekoer tánah.*
- LANDMETER, m. *órang mengoekor tánah, pengoekor tánah.*
- LANDMETING, *vr. pengoekoeran tánah.*
- LANDMUIS, *vr. tíkoes tánah.*
- LANDOUW, *vr. tánah, benoewa.*
- LANDPAAL, m. *tiang pinggir tánah, tiang wátas tánah, L., tiang tanda tept tánah.*
—, *grenzen, eindpalen, wátas tánah, L., tept tánah, pinggir tánah, djaadjahan.*
- LANDPACHT, *vr. séwa tánah.*
—, *heffing, belasting op de voortbrengselen van den grond, gewoonlijk $\frac{1}{3}$, pádjaq, Jav.*
- LANDPACHTER, m. *órang jung menjéwa tánah, paq tánah, L.*
- LANDPLAAG, *vr. belá negri, tjeláka jang oemoem.*
- LANDRAAD, m. *landrád, verb.*
- LANDREGT, o. *haq negri.*
- LANDREGTER, m. *ommeegaande regter, kapála rád sambang.*
- LANDREIS, *vr. perdjálanan di dárat.*
- LANDREIZIGER, m. *órang jang berdjálan di dárat.*
- LANDRENTEN, *vr. meerv. pádjaq.*
De — *kwijschelden, impásin pádjaq, menganoegrahkan pádjaq, kassí presén pádjaq, L.*
- LANDRIJK, b. n. *mempoenjá-ti bánjaq tánah.*
- LANDSCHAP, o. *negri, negára.*
—, *schilderij, die een — voorstelt, gambar désa.*
- LANDSCHAPPELIJK, b. n. *sa-tjára désa.*
- LANDSCHAPSKINDER, m. *pandei menoelís gambar désa.*
- LANDSCHAPSKINDEREN, o. *toelísan gambar désa, kúl menggambar kan désa.*
- LANDSCHAAPSHUIS, o. *raadhuís, opene zaal, bálei.*
- LANDSCHEIDING, *vr. pinggir negri, wátas negri, L., tept negri.*
- LANDSCHILDPAD, *vr. koera-koera, koekoera.*
Kleine —, *báning.*
Groote —, *boeloes.*
- LANDSCHOOL, *vr. sakóla di désa, lan-gar di désa.*
- LANDSCHRIJVER, m. *djoeroe toelís désa.*
- LANDSDOUW, *vr. zie LANDOUW.*
- LANDSGOED, o. *doméin, tánah karadjään.*
- LANDSHEER, m. *vorst, rádja.*
- LANDSKIND, o. *ánaq negri, peranákan, L.*
- LANDSKNECHT, m. *soldaat, tsoldádoe, Port.*
- LANDSLASTEN, m. *meerv. charádjat negri, dátí.*
- LANDSMAAK, m. *tjára negri.*
- LANDSMAN, m. *órang sa-negri.*
- LANDSPRAAK, *vr. bahása djáwt, bahása negri.*
- LANDSREGTEN, o. *meerv. segalla haq negri.*
- LANDSTAD, *vr. negri di hoeloe, negri oedj, L.*
—, *in tegenst. van zee stad, negri darátan.*
- LANDSTORM, m. *barisan, (inlandsche troepen).*
- LANDSTRAAT, *vr. djálan besaar, djálan ráju.*
- LANDSTREEK, *vr. tánah.*
Uitgestroekte —, *benoewa.*
- LANDSVERGADERING, *vr. sidang negri.*
- LANDSVROUW, *vr. landgenoot, parampoevan sa-negri.*
- LANDSWIJZE, *vr. tjára negri, ádat negri.*
- LANDTONG, *vr. hoedjong tánah.*
- LANDVERHUIZER, m. *moeládjir, Ar.*
- LANDVERKENNEN, o. *mengámat-amátí dárat.*
- LANDVERLATING, *vr. peninggálan negri.*
- LANDVERMAAK, o. *kasoeáán órang désa, termása negri.*
- LANDVERRAAD, o. *cheiánat paadda negri, persemoewan paadda negri.*
- LANDVERRADER, m. *órang cheiánat paadda negrinja, órang jang semoekun negrinja.*
- LANDVLUGTIG, b. n. *órang jang lárt derri negrinju, órang jang minggat, L.*
- LANDVLUGTIGHEID, *vr. kalakoewan órang jang láloe derri negrinja.*
- LANDVOLK, o. *isi doesoen, órang désa, órang kampong.*
- LANDVOOGD, m. (van Indië), *goernadoer djéndral.*
— *ener provincie, (op Java), adi-páti, regèn, verb. van regent.*
—, *kenheer op Sumatra, dátog, dátog.*
- LANDVOOGDIJ, *vr. pamarintáhan negri.*
- LANDVORST, m. *solhán, rádja.*
- LANDVORSTELIJK, b. n. *tjára solhán, tjára rádja.*
- LANDVORSTIN, *vr. rádja parampoevan, toewan poetri.*
- LANDVRUCHT, *vr. hátsil tánah.*
- LANDWAARTS, *bijw. ka-sabláh dárat.*

— in, *ka-horloe*, *ka-sablah oediq*, L.
LANDWEER, vr. dijk, *tarbis*, *témbog*.
 —, volkswapening, het gewapende volk, *barisan orang negri*.
LANDWEG, m. *djâlan besaar*, *djâlan râja*, *leboh gadang*.
LANDWERK, o. *peroesahan tanah*, *pekardjâin tanah*.
LANDWETEN, vr. meerv. *oendang dârat*, *oendang-oendang*.
LANDWIJF, o. *parampoewan derri kampong*, (*désa*).
LANDWIND, m. *angin dârat*.
LANDWINNING, vr. verovering, *pengalâhan negri*.
 —, opbrengst van landerijen, *hâtsil tanah*.
LANDWORDING, vr. door aanwas, aanslijking, *timboelan tanah*.
LANDZAAT, m. *pedoedoeq negri*, *orang negri*.
LANDZIEKTE, vr. *penjâkit negri*.
LANDZIGT, o. *kalihâtan tanah*.
LANDZIJDE, vr. *sablah dârat*, (in tegenst. van de zeezijde).
LANG, b. n. tegenst. van kort, *pandjang*.
 Eene — e brug, *djambâtan pandjang*.
 — e beenen, *kâki pandjang*.
 —, hoog van gestalte, *tinggi*, *djangkoeng*, L.
 Even —, *sâma pâpat*, *sâma pandjang*.
 Niet even —, ongelijk in lengte, *pandjang pëndêq*, *salisih*.
 Hij heeft een — en een kort been, *kakinja pandjang pëndêq*.
 Niet even — zijn, zoo als de vingers, *salisih*.
 Een — e hals, *lêhêr pandjang*.
 — er maken, *memandjangkan*.
 — er maken, zich uitrekken, (van den hals), *mendjundjang*, zie **UITREKKEEN**, **UITSTEKEN**.
 Eene — e lijn trekken, *menggâris sjâtkar pandjang*.
 Op de — e baan schuiven, *perlambatkan*, *pertanggokkan*.
 Op den — en weg, (eindelijk), *paadda âchirnja*, *paadda kasoedâhamja*.
 Een — leven genieten, *berôleh oemoer landjoet*, (*pandjang*).
 Van — en duur, *lâma*, *bebrâpa lamânja*.
 Te —, (dat ergens niet in kan), *djoedjoel*, L.
 —, hoog van gestalte, *tinggi*.
 — er worden, *djâdi leboh pandjang*; (van menschen), *djâdi leboh besaar*; (van gewassen enz.), *toemboel*.
LANG, bijw. een geruime tijd, *lâma*, *bebrâpa lamânja*.
 Nadat hij — afgezonderd geleefd had, (als kluisenaar), *sa-telah bebrâpa lamânja in bertâpa*.
 — daarna, *makka bebrâpa lamânja komediên derri paadda itoe*.

— leven, *hidop lâma*.
 —, geleden, *soedah lâma*,
 Hij is reeds vijf jaren — hier geweest, *soedah lima tâhon lamânja dia doedoeq di sini*.
 — uitblijven, *tunggal lâma di loewar*, *lambat-lambat dâtung*.
 Hoe —? *brâpa lâma?*
 Tot hoe —? *hingga brâpa lâma?*
 Zoo —, *sekiên lâma*, *bagitoe lâma*.
 Zoo — als, *sa-lâma*, *sa-lâma kiên*.
 Zoo — als ik leef, *sa-lâma kita hidop*, *sa-ôemoer kamba*, (*kita*).
 Nog — niet, *belum sakâli*.
 — leve de koning! *hidoplak râdja!*
 — zoo groot niet, *sakâli tiâda bagitoe besaar*.
 Hoe — er hoe kleiner, *mâkin lâma mâkin ketjil*, *mîngkin lâma mîngkin ketjil*, L., *mîngkin hârt mîngkin ketjil*.
LANGACHTIG, b. n. *pandjang sedikit*, *pandjang djoega*.
LANGARMIG, b. n. *ber-lângan pandjang*.
LANGBAARD, m. *orang jang bertjenggoet pandjang*.
LANGBEEN, m. en vr. *orang jang berkâki pandjang*.
LANGBEENIG, b. n. *berkâki pandjang*.
LANGDRADIG, b. n. lange draden of vezels hebbende, *pandjang oeratnja*, *beroeerat pandjang*.
 Eene — e redevoering, *bitjâra jang di landjoetkan*, *bitjâra jang lâma sakâli*.
LANGDRADIGHEID, vr. *prî lundjoet*, *kalandjoetan*.
LANGDURIG, b. n. *lâma*, *jang bôleh lâma*, *landjoet*, *thoewâl*, Af.
 Eene zeer — e ziekte, *penjâkû jang lâma sakâli*.
LANGDURIGHEID, vr. *kalamâin*.
 —, hooge ouderdom, *demoer pandjang*, *demoer landjoet*.
LANGEN, b. w. toereiken, *oendjoq*.
LANGHALS, m. en vr. *orang jang pandjang lêhêrnja*.
LANGHANDIG, b. n. *bertângan pandjang*.
LANGHARIG, b. n. van menschen, *ramboet pandjang*, *beramboet pandjang*.
 — van dieren, *berboeloe pandjang*.
LANGHEID, vr. *kapandjangan*.
LANGHOORNIG, b. n. *bertandoq pandjang*.
 Een — e buffel, *karbaw jang bertandoq pandjang*, *karbaw jang pandjang tandoqnja*.
LANGKIN, m. en vr. *dâgoe pandjang*, *djanggoet*, *pandjang*, L.
LANGLEVEND, b. n. *jang hidop lâma*, *jang pandjang demoer*.
 — kruid, (*Lignum longe vitas*), *lagoend hitam*.
LANGLIP, m. en vr. *bibir pandjang*, *bibir mantjoeng*.

LANGMOEDIG, b. n. *pandjang hâti, lemboet hâti, tsabar.*
 LANGMOEDIGHEID, vr. *kapandjangan hâti, prt tsabar.*
 LANGMOEDIGLIJK, bijw. zie LANGMOEDIG.
 LANGNEUS, m. en vr. *orang jang berhidong pandjang.*
 LANGOOR, m. en vr. *orang jang bertelinga pandjang, orang jang pandjang koepingnja.*
 LANGOORIG, b. n. *bertelinga pandjang, berkoeping pandjang.*
 LANGPOOT, m. (Tipula), *tjakontjâran.*
 LANGS, voortz. *sa-pandjang, sa-lâlœ.*
 — den weg, *sa-pandjang djâlan.*
 — den oever, *sa-lâlœ pantei.*
 — de heining, *sa-pandjang pâgar.*
 — de heining gaan, *menjoesor pâgar.*
 — de kust varen, *menjoesor pantei lânt, menjoesor pasisir.*
 — welken weg? *djâlan mâna?*
 LANGST, b. n. *terlebeh pandjang, pandjang sakâli.*
 — in duur, *terlebeh lâma, lâma sakâli.*
 LANGSTLEVENDE, b. n. *jang hidop lebeh lâma. jang lebeh pandjang demornju.*
 De — e ontvangt alles, *makka orang jang lebeh pandjang demornju itoe tarima samoera.*
 LANGTONG, m. en vr. *lidah pandjang, pelitar, orang jang soeka mengomong-omong.*
 LANGWERPIG, b. n. *pandjang, safinat, Ar.*
 LANGWERPIG-ROND, b. n. *boelat pandjang.*
 LANGWILIG, b. n. *landjoet, lâma, berpandjangan.*
 LANGWILIGHEID, vr. *prt landjoet, kalan-djoetan.*
 LANGZAAM, b. n. en bijw. *perlâhan, plan-plan, L., perlâhan-lâhan, lambat, lœna, koekoekjâ.* (Perlâhan wordt veelal in de betekenis van: langzaam, bedaard, met overleg, voorzigtigheid enz. gebezigd, terwijl *lambat* voornamelijk op de traagheid der beweging of langen duur van tijd doelt).
 — ademen, *melandjorkan nafas.*
 — (bedaarlijk) gaan, *berdjâlan perlâhan.*
 Hij is zeer — in al zijn doen, *makka lambat sakâli ta paadda segalla pekardjâ-anja.*
 —, talmachtig, onverschillig, *lœna, lina.*
 — komen, *lœna datang.*
 —, lui, *mâlas.*
 Een — vergift, *ratjoen jang lambat kardjânja.*
 Langzamer maken, (zachter laten gaan), *perlambatkan, kaset djâlan plan-plan.*
 Een — vuur, *âpt jang sedang, âpt jang sadarâna, (sadarhâna).*
 —, te —, (van een uurwerk enz.), *randat.*
 — in het groeijen (van boomen), *lambat-lambat toemboehnja.*

— in het werken, *mâlas kardja.*
 LANGZAAMHEID, vr. *prt lambat, kalambâtan.*
 —, talmachtigheid, *prt jang lœna.*
 LANGZAMERHAND, bijw. *lambat-lambat, zie LANGZAAM.*
 —, zoetjes en zachtjes, *dengan baperlâhan-lâhan, plan-plan, L.*
 LANS, vr. *kondjor, koendjoer, koedjor.*
 — en, pieken en spiesen, *kondjor toembaq dan lambing.*
 De — vellen, *meradaqkan kondjor, mengalâkan kondjor.*
 LANSIER, m. *orang jang paké kondjor, orang tikâman.*
 LANSSCHACHT, vr. *bâtang kondjor, gâgang toembaq, L.*
 LANTAARN, vr. zie LANTAREN.
 LANTAARNAANSTEKER, m. *djoeroe päsang tanglong, toekang päsang lanternâ, L.*
 LANTAARNDRAGER, m. *orang jang bawa tanglong, (lanternâ, L.).*
 LANTAARNGELD, o. *oewang bêa tanglong, (lanternâ, L.).*
 LANTAARNMAKER, m. *pandei tanglong, toekang lanternâ, L.*
 LANTAARNPAAL, m. *tiang tanglong, tiang lanternâ, L.*
 LANTAREN, vr. *tanglong, lanternâ, L., manwarat, Ar.*
 Eene blikken —, *tanglong kâlêng, lanternâ kâlêng.*
 Eene — van een ei, *tanglong telœr.*
 Eene glazen —, *tanglong kâtja, lanternâ glas.*
 Eene papieren Chinescho —, *lölêng.*
 Verscheidene — s. kroonen, kaarsen en lampen aan den rijkstroon werden opgestoken, *sjahdân bebrâpa tanglong dan gandil dan dian dan palita itoe poon di päsang paadda tachtâ kuradjâan, Ism. J., 25.*
 Eene groote — en weinig licht, *kapâla besaar qal ketjil.*
 —, glazen dak, *âtap kâtja.*
 LANTERFANT, m. *orang melantjong, L.*
 —, landlooper, *geibâna orang kalâna.*
 LANTERFANTEN, o. w. *melantjong, L., djenggan, Jav.*
 —, rondzwerfen, *mengombâra.*
 LAP, m. *tampal, tambul, L., kâjin sa-pertja.*
 Een kleed, waar de — pen afhangen, *kâjin jang roesag sakâli.*
 Bij — pen en stukken, *bertampal-tampal.*
 Eenen — op een kleed zetten, *tampalkan kâjin, menampal kâjin.*
 —, (Pannus menstrualis), *tjâwat.*
 Overgeschotene — pen, *kâjin jang lebeh.*
 Een — laken, *saqulât sa-tampal, lâken sa-tambal, L.*
 Een gekleurde zijden — met goud geborduurd, die eene bruid over den schouder draagt, *salindang saga.*
 —, zuip—, dronken—, *pemâboq.*

- Een —, dien men om de lendenen slaat bij het baden, *kâjin tjâwat*.
- LAPGELD, o. voor het lappen, *oepah menampal, oepah menambal*.
- LAPJE, o. *tampal ketjil, sa-pôtong kâjin ketjil, kâjin sa-pertja ketjil*.
— van het oor, oorlel, *tjoeping*.
Iemand voor het — houden, *mâjin bôdoh, mâjin gila, pedajâ-in*.
Een — vleesch, *sa-hiris dâging*.
- LAPKIST, vr. *peti pertja kâjin, peti kâjin tambal*.
- LAPPEN, b. w. *tambal, menambal, tambalkan, L., tampal, menampal, tampalkan, sambi*.
Schoenen —, *tambal sapâtoe, L.*
Een vaartuig —, *kalfateren, pakkal prâhoe, sambi prâhoe*.
Hoe zullen wij dat —? *apa dâja kita? bâgimâna kita nanti bêkin betoel itoe?*
- LAPPER, m. *toekang tambal, L., toekang tampal, ôrang menampal*.
—, schoen—, *toekang tambal sapâtoe, L., zie LAPPEN*.
- LAPPERIJ, vr. *tampâlan, tambâlan, L.*
- LAPZALF, vr. *kôjo jang tjoemah-tjoemah, kôjo jang tiâda bergoena*.
- LAPZALVEN, o. w. *mengobâtin poer tjoemah, L., mengobât tjoemah tjoemah*.
- LAPZALVER, m. *doekoen jang tiâda tâhoe mengobât*.
- LARDEERSEL, o. *dâging bâbi jang di boe Boeh paadda dâging lâjin*.
- LARDEREN, b. w. *boe Boeh dâging bâbi*.
- LARDERING, vr. *pemboe boehan dâging bâbi*.
- LARIE, vr. *beuzeltaal, tjârita kôsong, bitjâra kôsong*.
- LASCH, vr. *aan- of ingezet stuk, sa-samboengan*.
Eene — *aan iets zetten, sambong*.
De — is niet zichtbaar, *sa-samboenganja tiâda kalihâtan*.
- LASCHMES, o. *pisaw (piso) toekang tong*.
- LASSCHEN, b. w. *samboeng*.
—, *zamenvoegen, hoebong*.
Het ijzer, dat pas gelascht is, is weder gebroken, *makka bess jang bahâroe di samboeng itoe pâtah lâgi, (joela)*.
- LASSCHING, vr. *samboengan, penjamboengan*.
- LAST, m. *van een vaartuig of wagen, moewâtan*.
Den — (van een vaartuig) *breken, bongkar moewâtan*.
—, *vracht, pikoelan*.
Eenen — *opnemen, angkat pikoelan*.
Een al te zware —, *pikoelan jang ter-lâloe brat*.
—, *bezwaar, kabrâtan*.
De — *der bezigheden, kabrâtan pekar-djâan*.
—, *die men op zich neemt, tanggoengan*.
—, *moeijelijkheid, kasoeshâhan*.
Vele kinderen zijn een groote —, *mak-*

- ka bânjaq ânaq itoe djâdi kasoeshâhan be-suar*.
—, *bevel, parintah, printah*.
Kouinklijke —, *bevel, titah râdja, sabda râdja*.
— *geven, kassi parintah, L., van eenen koning: menbri titah, titahkan*.
Een schriftelijke —, *soerat parintah, van eenen koning, soerat titah*.
—, *volmagt, polmak, verb., koewâsa*.
Eenen — *uitvoeren, perlakoekan parintah*.
Aan eenen — *voldoen, menjampeikan parintah, (titah,) mendoengjoeng titah, Hoft*.
Ik neem dat tot mijnen —, *itoe sahâja poenja tanggoengan, L., stoeleh ataskoe*.
Hem ten — *e leggen, ataskan paadda dia, toedohkan dia*.
Er is niets ten zijnen — *e, makka tiâda apa sâlahnja, (tjelânja)*.
Elk zijn —, *atas sasu-ôrang tanggoeng-anja*.
- LAST, o. *zwaarte van 27 pikols of 3375 oude ponden, kôjan*.
—, o. *van 100 katies of 125 Amst. ponden, pikol*.
—, *vracht, dragt, pikol*.
Een schip van honderd —, *kapal sarâtoes kôjan*.
Ten — *e leggen, ataskan*.
- LASTDIER, o. *lastbeest, binâtang jang di moewâti, (moewâtin, L.) binâtang moewâtan, kanojikan*.
- LASTDRAGEND, b. n. *van menschen, pikol, memikol, oesong, mengoesong, zie DRAGEN*.
Een — *voogd, ôrang jang ganti wakil, wakil jang tanggoeng lâjin ôrang poenja polmak*.
—, *als dieren, dâb, Ar.*
Een — *e muizeel, baghal dâb, Ar.*
- LASTDRAGER, m. *koeli, L., ôrang pengoesong*.
- LASTELOOS, b. n. *dengan tiâda pikoelan, tiâda mengoesong, tiâda tanggoeng apa-apa*.
- LASTEN, b. w. *zie BELASTEN, BEVELEN*.
—, o. w. *toeleng bâjar, toeleng bâjar belandju*.
- LASTEN, m. *meerv. zie BELASTING*.
- LASTER, m. *hóljat, fitnat, Ar., fitnah, pitenah, L., ompat, tjelâ-tjoeloe, penoekâsan, tâdji bamboe, (fig.)*
— *is eene snoode zonde, makka fitnat itoe ada dôsa jang kedji*.
Den — *bot vieren, meloeloeskan fitnat*.
Boven den — *verheven te zijn, is het kenmerk van een voortreffelijk mensch, bârang stâpa jang tertinggi derri paadda fitnat itoeleh tanda ôrang jang moelia*.
- LASTERAAR, m. *ôrang pitenah, L., ôrang jang menfitnahkan, ôrang pengompat, penghóljat, pengadjoedja*.

De —s worden door elk gehaat,
makka *orang pengompat itoe di bintji sakalian orang.*

LASTERAARSTER, vr. *parampoeuan jang mengompat*, (*memfitnahkan*).

LASTERACHTIG, b. n. *berfitnah*.

Een — geschrift, *soerat jang berfitnah*.

—, hijw. *dengan fitnah*.

— beschuldigd, *di toekas*.

LASTEREN, b. w. *memfitnah*, *pittenah*, L., *mengompat*, *toekas*, *adjoedja*, *njaju*.

Ged —, *menghóljat Allah*.

Gelasterd worden, *di fitnahkan*, *kenda tájji bamboe*.

LASTERING, vr. *fitnat*, Ar., *fitnah*, *pittenah*, L., *hóljat*, *adjoedjään*.

—, valsche beschuldiging, *penoekásan*, *toekas*.

LASTERLIJK, b. n. *atas pri fitnat*.

LASTERMOND, m. *moeloet bentjana*, *moeloet djáhat*, L., *moeloet orang pengompat*, *moeloet orang pittenah*, L.

LASTERREDE, vr. *perkatään* (*chothbat*) *jang membrí bentjana*, *perkatään jang memfitnahkan*.

LASTERSCRIFT, o. *soerat fitnah*.

LASTERSMET, vr. *tjelá fitnah*, *bakas fitnah*, (*pittenah*, L.)

LASTERSTAAL, vr. zie LASTER.

LASTERSTONG, vr. *lidah djáhat*, *lidah boesoq*.

LASTERZIEK, b. n. *soeka mengompat*, *soeka memfitnahkan*.

LASTERZUCHT, vr. *ingin mengompat*, *ingin memfitnah*.

LASTGELD, o. *tonne*—, *ankergeld*, *roeba-roeba*.

LASTGEVER, m. *jang membrí parintah*.

—, die eene volmagt verstrekt, *jang peuwakikan*, *jang kassi polmak*, L., *jang kassi koeoása*, L., *jang mengoewasákan*.

—, die iets ontbiedt of bestolt, *jang soeroeh kirim*.

LASTIG, b. n. tot last zijnde, *soesah*.

Eene zeer — e zaak, *perkára jang soesah sakáli*.

—, moeijelijk, *soekar*.

— om te vinden, *soekar di tjahári*.

Een — werk, zwaar werk, *pekardjään jang brat*.

—, kribbig, *panjangan*.

Een — mensch, *orang ganggoe*.

— vallen, *ganggoe*, *menjoesahkan*, *mengadákan kasoekaran*, *kakáli*, *kekáli*, *barannjah*.

LASTIGHEID, vr. *kasoesahan*.

LASTPAARD, o. *koeda moewátan*, *koeda gládak*, L.

LASTSCHIP, o. *kapal orang dágang*, *kapal moewátan*.

LASTWAGEN, m. *pedáti*.

LAT, vr. *staak*, *sátang*.

—, latje, *spaan*, *bilah*.

Bamboezen —ten, half gespletene en

plat geslagene bamboes, *bamboe paloe-poeh*.

Afzonderlijke bamboezen —ten voor vloeren, *lantei*.

—, waaraan de atap (dekriet) geregen wordt, *bangkíawan*.

— achter den rug der weefsters, door twee touwen aan het uiteinde van het weefgetouw bevestigd, *pongong*.

Bamboes tot —ten splijten, *memárang lantei*.

LATAFEL, vr. *almári* (*lamári*, L.) *soerókan*.

LATEN, b. w. *tinggalkan*, *kassi tinggal*, L.

Ik zal het paard daar —, *akoe handag tinggalkan koeda di sitoe*, *sája máw kassi tinggal koeda di sitoe*.

Laat hem begaan, *béjar dia toeroet soekánja*.

Laat hem buiten de vesting de tenten opslaan, *béjarkan ia bercheimah di loewar kota*, Isk 371.

Laat mij met rust, *djangan loe ganggoe sama goewa*, L., *djangan angkaw ganggoe akan dáko*.

Eenen wagen maken —, *soeroeh memboewat ráta sa-boewah*, *soeroeh békin sátos karéta*, L.

Wij zullen het daar maar bij —, *soedahlah bagitoe*.

Zijne middelen aan anderen —, *meninggalkan hartánja paadda orang lájin*.

Eenen goeden naam na zich —, *tinggalkan nama jang bájiq*.

Hij laat dat varen, *makka ia itáda tjinta itoe*, *ia lepaskan itoe*.

Deze goederen zal ik voor mijne kinderen —, *karta ini koe-tinggalkan kárana anaqko*.

Goedkoop —, *brí moerah*, *kassi moerah*, L.

—, niet tegengaan, *brí*, *béjar*.

Laat hem gaan, *brilah ia pergi*, *béjarlah dia pigi*, L.

Zich — verleiden, (van eene vrouw,) *brí* (*kassi*) *menawári diri*.

Laat ons vrolijk zijn, *béjar kámi soeka háti*.

Laat mij het doen, *béjar sahája berboewat*, (*kardja*, L.) *itoe*.

Dat laat zich hooren, *itoe boleh djoega, bárang káli bagitoe*.

— gaan, *melepaskan*.

— ontsnappen, *brí lári*, *kassi lepas*, L., *kassi lári*.

— weten, *membrí táhoe*, *kassi táhoe*, L., *kassi bertáhoe*, L.

Laat hem binnen komen, *béjar dia másoq*.

Den timmerman — komen, *soeroeh panggil toekang kájoe*, (*pandri kájoe*).

Laat die zorg varen, *tinggalkan tjinta itoe*, *djangan tjintákan itoe*, *djangan soesah derri itoe*.

- Eenen bediende — gaan, *kassé kloewar boedjang*, L., *kassé lepas boedjang sa-drang*.
 Een boek — uitgaan, *mengaloewarkau kitáb*, *mentlâhirkkan kitáb*.
 Eene publicatie — afkondigen, *mengaloewarkan* (*menjutákan*) *soerat máloemat*, *mengaloewarkan soerat bapermatáán*.
 Hij kan het amfioenschuiven niet —, *dia trá bóleh pantang minom mádat*, *dia trá bóleh brénti minom mádat*, L.
 Eene zucht —, *mengaloh*.
 Eenen boer —, *oprispen*, *sirdáwah*.
 Eenen wind —, *berkoentoet*.
 —, zie **ADERLATEN**.
 Laat vallen het anker! *lâbohkan sâch!* *kassé djâtoh djungkar*, L.
 De zeilen — vallen, *lâbohkan lâjar*, *kassé djâtoh lâ'ar*, L., *toeronkan lâjar*.
 Voor den wind — vallen, *berlâjar dengan angin toeroetan*.
 De vlag — waaijen, *pásang bandéra*, *berkiharkan handéra*.
 Gij moet dat —, *loe misti brénti kardja itoe*, L.
 — loopen, loslaten, *di lepást*, *lepaskan*.
 Laat af! houd op! *djângan!*
LATEN, o. in: doen en —, *lâkoe djâlan*.
 Zijn doen en — bevat mij niet, *sahája tûda soeka dia poenja lâkoe djâlan*.
LATER, b. n. lebeh lat, L., lebeh lambat, *komediën*.
 — komen dan, *dâtang lebeh lat derra*, L.,
 — e tijdje, *chabar jang bahâroe, kâbar jang bâroe*, L.
LATIEN, o. bahâsa látén, verb.
LATOEN, o. geel koper, *koeningan*, Jav.
 —, klokken metaal, *gangsá*.
LATOUW, vr. zie **LATUW**.
LATTEN, b. w. met bamboezen — heleggen, zoo als sommige vloeren en slaapplaatsen, *pásang lantei*.
LATTEN, vr. meerv. (van lat), ribben, *kásaw*.
LATUW, vr. *rajána*.
LATUWZAAD, o. *bidji rajána*.
LATWERK, o. traliewerk, *kisi-kisi*.
 — van eenen vloer (van bamboes), *lantei*.
LAURIER, m. *pohon silám*, *pohon salám*, *hoeroe*, Soend., *rand*, Ar., *dafnah*, Perz.
LAUWERBES, vr. *boewah hoeroe*.
LAUWERBLAD, o. *dâwon hoeroe*.
LAUWERBOOM, m. zie **LAURIER**.
LAUWERBOSCH, o. *hoetan hoeroe*, *rímbo pohon silám*.
LAUWEREN, b. w. laurieren, *mengenâkan makóta dâwon hoeroe*, (*silám*).
LAUWERKRANS, m. (kroon), *makóta dâwon hoeroe*.
LAUWEROLIE, vr. *minjaq dâron hoeroe*.
LAUWERTAK, m. *tjâbang hoeroe*, *tjâbang pohon hoeroe*.
LAVA, vr. *háboe goenong ápi*, (*di tjampor ujer dan ápi serta bátoe-bátoe*).
- LAVAS**, vr. *miga-miga*.
LAVEI, vr. verlof, *idn*, *permissi*, Eur.
LAVEIEN, o. w. ledig loopen, *melantjong*, L.
LAVEN, b. w. den dorst lesschen, *pâdamkan dhága*, *poewaskan awa*, L.
 —, een weinig vocht toedienen, *kassé minom sedikit*, L., *brí minom sedikit*.
 —, verkwikken, *sedapkan*, *menjedapkan*, *menjeyarkan*, *kassé bârang jang énaq*, L.
LAVEREN, o. w. *bélog*, *paré*, *berparé*, (de beide laatste woorden beteekenen ook afdrijven).
 Afvallen en weder bijdraaijen of opwerken zonder laveren, *simpang sior*.
 —, zwaaijen als een dronken mensch, *oejong*.
 —, zich naar de omstandigheden schikken, *toeroet hároes*, *toeroet ujer dras*.
LAWAAL, o. leven, stantje, *stóri*, L., *gégéran*.
LAZARET, o. *roemah sâkit sampar*, *roemah sâkit orang berdjangkitan*.
LAZARIE, vr. melaatschheid, *koesta*, *odog*, *sâkit koesta*, *koedal*, *kadal*, *kedal*, *sakit koedal*, (*koesta* en *odog* zijn de ergste —).
LAZARUS, b. n. melaatsch, *berkoesta*, *berkoedal*.
LAZARUSHOOFD, o. *kapála berkoesta*, *kapála berkoedal*.
LAZARUSHUIS, o. *roemah sâkit orang berkoesta*, *roemah sâkit orang berkoedal*, (*berkadal*).
LAZARUSKLAP, m. zeegewas, *bia ánaq dâra*.
LAZUREN, b. n. *lâwardi*.
LAZUUR, m. kostbare blaauwe steen, *bâtoe lâzwardi*.
LAZUUR, b. n. *warna lâzwardi*.
LAZURBLAAUW, o. *biroe lâzwardi*.
LAZUURGEWELF, o. *lângit jang híroe*, *lângit*.
LAZUURKLEUR, vr. *warna lâzwardi*.
LEB, vr. zuur geworden melk in de maag van zogende lammeren, kalveren enz., *infahat*, Ar., *junq*, Ar., *dlon*, Ar., *ajer soesoe jang bekoe di dâlam proet ánaq kambing*.
 —, stremsel, *penbekoewan*.
LEBBIG, b. n. *infahat rasánja*, *seperti ajer soesoe jang bekoe (pitjah) rasánja*.
 —, spijtig, *bingis*, *tâdjám*.
 Een — wijf, *parampoewan bingis*.
LEBBIGHEID, vr. *rasa infahat*, *rasa ajer soesoe jang bekoe (pitjah)*.
LEDEBRAAK, vr. fig. *kardja jang terlâloe brat*.
LEDEBRAKEN, b. w. teisteren, *kardja sâkit*, *stâsakkan*.
LEDEBRAGIG, b. n. fig. moeijelijk, *brat*, *terlâloe soesoe*.
LEDEBREUK, vr. *pâtah anggawta*.
LEDEKANT, vr. en o. *tampat tidor*, *garei*, *gâri*, *lâmin*, *lamin*, *perlaminan*.

Vorstelijk —, *ketta*, (*kitta*), *getta*, *tampat peradoewan baginda*.

LEDEKANTBEHANGSEL, o. van vorsten, *tirei getta*, *tirei kalamboe*.

Zevendubbele —s, (die op eenigen afstand van elkander hangen), *tirei kalamboe toedjoh lāpis*.

De —s (gordijnen) van goudstoffen tapijwerk liet men nedervallen, *makka tirei kalamboe derri paadda dēwungga jang ka-amāsan itoe-poon di labokkan óranglah*.

LEDEKANTGORDIJN, vr. *kalamboe tampat tidor*.

LEDEKANTMAKER, m. *pandei memboewat perlaminan, toekang tampat tidor*, zie LEDEKANT.

LEDEMAAT, m. en vr. medegenoot, *sakoeto, teman*.

—, lidmaat (der kerk), *anggavta, anggōta, mānoem*, Ar., zie DEELGENOOT en Lid.

LEDEMAN, m. zie LEEMAN.

LEDENSTJIVING, vr. *sāwan bangkei, pitam bābi*.

LEDER, o. bereide huid, leer, *koelit jang di sāmaq*, gew. *koelit*, doch verkeerd.

Engelsch —, *koelit jang di sāmaq di negri Inggris*, en niet *koelit Inggris*, zooals velen zeggen, want dat is een Engelsche huid.

— looijen, *sāmaq koelit*.

Onbereid —, *koelit jang belom di sāmaq*.

Buffel—, *koelit karbuw*.

Ossen—, *koelit sāpt, koelit sampt*, L.

Leer om leer, *toeroet hoekom qitstāts, gigi gant' gigi*.

Leer om scheermessen aan te zetten, *koelit boewat gōssoq piso tjoekor*, L.

LEDERBEREIDEN, o. w. *sāmaq koelit*.

LEDERBEREIDEN, o. *penjamākan koelit*.

LEDERBEREIDER, m. *toekang sāmaq, pandei sāmaq, pengoelit*.

LEDEREN, b. n. *koelit jang di sāmaq*, gew. *koelit*.

— zak, *kārong derri paadda koelit jang di sāmaq, kārong koelit*.

LEDERKOOPER, m. *orang djoewal koelit*, zie LEDER.

LEDERKOOFERIJ, vr. *toko orang djoewal koelit*.

LEDERLOOJEN, o. *penjamākan koelit*.

LEDERLOOJER, m. *toekang sāmaq, pandei sāmaq*.

LEDERLOOJERIJ, vr. *tampat sāmaq koelit, tampat sāmaq*.

LEDERMARKT, vr. *pāsar orang djoewal koelit*.

LEDERTOUWERIJ, vr. zie LEDERLOOPERIJ.

LEDERVISCH, m. (Theutis), *kitang*.

LEDEWATER, o. *ajer penjākit sindi*.

LEDEWATERZUCHT, vr. *sākit boesong paadda sindi*.

LEDEZETTER, m. *doekoen jang membetoelkan anggavta jang tagaliat of tertagaliat, djarrāh*, Ar., *mēstēr*, Ned.

LEDIG, b. n. *kōsong*, L., *hampa, soeh, atsfar*,

Ar., *trāda isinja*, L., *gāboeg*, Jav., *kompēs*.

Eene —e hand, *tāngan kōsong, tāngan hampa*.

—e ruimte, *kaloewāsan jang hampa*.

Een —e buik, *proet kōsong, proet kompēs*.

— (uitgedorscht), *koorn, pādī jang hampa, pādī kōsong, pādī gāboeg*, L., Jav., (ook graan, dat geene vrucht inhoudt).

—, van de maag, met gevoel van honger, *pedī, pert*.

Een —e brief, (die van geen geschenk vergezeld gaat), *soerat hampa*.

Een — huis, *roemah hampa, roemah kōsong*.

Deze kist is —, (er is niets in), *ini peti trāda isinja*, L.

—e peper, *lāda jang soeh*.

Eene —e flesch, *bōtol kōsong*.

Eene —e plaats, *tampat kōsong, tampat hampa*.

Een —e zak, *kārong soeh, kārong kōsong*.

Een — schip, *kapal jang tiāda moewātannja*.

Met —e handen handel drijven, *berdāgang dengan tiāda mōdal*, (*pokōnja*, L.)

In het geheele huis is geen enkele kamer —, *di dālam intéro roemah trāda sātoe kāmar jang kōsong*, L., *paadda sagnap roemah itos soewātoe biliq poon tiāda hampa adānja*.

—, zonder bezigheid, *tiāda kardja*.

— in het brein, *kapāla ringan, kapāla éntēng*, L.

—e tijd, *waqtōe legah, sampat, sēmpat*.

Geenen —en tijd hebben, *tiāda waqtōe legah, tiāda sampat*.

Den tijd — doorbrengen, *tiāda māw kardja, hīdop dengan mālas sādja*.

Hij loopt altijd —, *mémang dia trādu bekardja*, L.

LEDIGEN, b. w. *hāmpakan, menghāmpakan, kōsongkan, békin kōsong*, L., *hābiskan, kōtong*, L.

—, uitdrinken, *minom hābis*.

LEDIGGANG, m. *kamalāsan, pekardjāan orang melantjong*, L.

LEDIGGANGER, m. *orang mālas kardja, orang melantjong*, L.

LEDIGHEID, vr. tegenst. *van volheid, kahāmpāan, kakōsongan, kōsong*.

—, werkeloosheid, *kamalāsan*.

De — vlieden, *lāloe derri paadda kamalāsan*.

LEDIGING, vr. *penghāmpāan*.

Onder de — van eene flesch wijn, *salāgi menghāmpakan (békin kōsong, L.), bōtol anggoer*, L., (*kātja ajer anggoer*).

LEDIGLIJK, bijw. *hampa, kōsong*.

LEEBREKEN, b. w. zie LEDEBRAKEN.

LEED, o. *soesah hāti, tjīnta, bentjana*.

- , grief, *kasakitan*.
 Veel — ondervinden, *dapat banyag soesah hati, menderita banjag soesah hati*.
 Zijn — te kennen geven, *mengatakan soesah hatinya*.
 —, —wazen, berouw betoonen, *menjual*, zie LEEDWEZEN.
 Iemand — doen, *membri bentjana paad-da sa-orang, bekin soesah hati sama orang*.
 Het doet mij —, *sahaja soesah hati derri itoe. saktilah hatikoe derri paadlu itoe*.
LEED, b. n. hatelijk, *kabintjian*.
 Het zij u lief of —, *soeka tra soeka*.
 — zijn, hatelijk zijn, *di bintji*.
 — zijn, berouwen, *sesal, menjesal*.
 Zijne zonden zijn hem zeer —, *makka ia sangat menjesal akan dosa dirinya*.
LEEDDRAGEND, b. n. rouwdragend, *jang berkaboeng*.
 —, bedroefd, *berdoeka-tjita, sabil, ber-soesah hati*.
LEEDWEZEN, o. droefheid, *doeka-tjita, soe-sah hati, moeram*.
 —, deernis, *blas kasehan, sajang*.
LEEFDAG, m. zie LEEFTIJD.
LEEFMIDDELEN, o. meerv. zie LEVENSMIDDELEN.
LEEFREGEL, m. tjerbak, *peratoeran makan dan minom*.
 —, vast rantsoen, *beaja*.
 —, regel van gedrag, *parintah lakoe djalan*.
LEEFREGELKUNDE, vt. *ilmoes tselat, pengatahoewan salamat toehob*.
LEEFTIJD, m. demoer, *demoer hidop, oesia*.
 Vier mijner leerlingen van gelijken — als deze prins, *moeridnja hamba ampat orang jang sa-bandjar dengan anakanda ini demoernja*, Isk. 95.
 Mijn gansche —, *sa-demoer-koe hidop, sa-demoer hamba hidop, sa-demoer hidop hamba*.
 En nu kwam de — der prinses op twaalf jaren, *makka datanglah oesianja poetré itoe kapada doewa blas tahon*, S. R. 18.
LEEFTOGT, m. zie LEVENSMIDDELEN.
LEEFWIJS, vt. *pré hidop, zie LEVENSWIJS*.
LEEFWIJZE, vt. zie LEEFWIJS.
LEEG, b. n. zie LEDIG.
LEEK, m. *mánoem*, Ar., *ahl*, Ar., *ahloe*, *orang ómmi*.
 — eener sekte, *ahloe 'l-ommat*.
 —, aankleever eener leer, *ahloe 'l-madzhab*.
LEELIJK, b. n. oedoeh, *djellék*, L., *djahat*.
 — van tronie, *moeka djellék*, L., *roepa djahat, roepa oedoeh, roepa oeboe*.
 —, morsig, *boesoq, boeroq*.
 Een zeer — e wcg, *djalan jang soesah sakali*.
 —, slecht, *kelji, (kiddji), hocsoq*.

- Eene — e daad, *perboewátun jang kelji, kardja boesoq, pekarjdjään boesoq*.
 — e (vuile) woorden, *perkutään jang neljis*.
 Een — bescheid geven, *menjahoet dengan tiada pátoet, mendjawab atas pri jang tjaboel*.
 — e manieren, *tjngkah jang tiada pátoet, tjngkah djahat*.
 Iemand — aanzien, *tengoq dengan mura-h, L., pandang dengan amarah, menj-arling dengan ekor mata*.
LEELIJKHEID, vt. *roepa djellék*, L., *roepa oedoeh, roepa djahat, pri oeboe, pri djahat*.
 —, slechtheid, *kakedjian, kadjahatan*.
LEELIJKWORDING, vt. *kudjadian oedoeh, ka-djadian djellék*, L.
LEEM, o. *gáloh, tanah liat, tanah lilin*, L.
 Huizen van —, *roemuh-roemah gáloh*.
LEEMACHTIG, b. n. *saroepa gáloh, seperti tanah lilin*, L., *lembéq*.
LEEMAN, m. ledeman, *bonéka dengan ang-gawta jang begeraq, L., pátonq dengan anggawta jang bergeraq*.
LEEMANSCHAP, o. *kalakoewan sákei*.
LEEMEN, b. w. *láboer dengan gáloh, gósoq dengan tanah lilin*.
LEEMPUT, m. leemkuil, *kalaboeran gáloh*.
LEEMTE, vt. stinkende wonde, *loeka boesoq*.
 —, gebrek, *kakoerangan, tjelá*.
LEEN, o. (aan iemand), *pindjaman*.
 Te — geven, *kassi pindjam, bré pindjam*.
 Te — nemen, *ambil pindjam, minta pindjam, memindjam*.
 Om niet geleend, *soedah terpindjam karoenja*.
 —, leengoed, *sákei, tanah dátos, achadzat*, Ar.
LEENEN, b. w. te leen geven, *kassi pindjam, bré pindjam*.
 —, te leen nemen, *ambil pindjam, minta pindjam, memindjam*.
 — aan, *pindjam paadda*.
 — van, *pindjam derri paadda*.
 Geleend goed, *barang jang di pindjam*.
 (Op pand —, *bergadé*.
 Het oor —, *pasang koeping*, L., *deng-arkan*.
 De behulpzame hand —, (in eenig werk), *bantoe kardja*, zie **HELPEN**.
 Een geleende naam, *timang-timangan*.
LEENER, m. aan een ander, *pemindjam, orang pemindjam*.
 —, van een ander, *orang memindjam, orang ambil pindjam*.
LEENGELD, o. cijn aan den leenheer, *oepeti sákei, oepeti paadda dátos*.
LEENGOED, o. *sákei, tanah sákei, achadzat*, Ar.
LEENHEER, m. *dátos, dátos*.
LEENING, vt. aan iemand, *pindjaman*.
 —, van iemand, *memindjaman*.

Eene vrijwillige —, *pindjâman dengan iectiâr, pindjâman dengan soeka sendiri*.
 De bank van —, *roemah gadëän, pegadëän*.
 De —, het traktement van eenden soldaat, *gädji tsoldädoe*.
LEENMAN, m. *ânaq boewah, sâkei, hamba*.
LEENMANSCHAP, o. *perhambään*, (dienstbaarheid).
LEENRECHT, o. *haq dâtoq dan sâkei*.
LEENSPREUK, vt. *madjûz*, Ar.
LEENSPREUKIG, b. n. *madjâzi*, Ar.
LEEF, b. n. met scherp vocht gevuld, *nilas, belas*.
 —e oogen, *mâta nilas*.
 —, slim, *tjerdiq, bëliq*, L.
LEEPERD, vt. *örang tjerdiq*.
LEEPHEID, m. oogendrragt, *sâkit nilas, nilas mâta*.
 —, loosheid, *prt tjerdiq*.
LEEPOOG, o. *mâta nilus, penjâkit tâhon mâta*.
LEEPOOGIG, b. n. *bermâta nilas, ramid*, Ar.
LEEPOOGIGHEID, vt. *sâkit nilas, nilas mâta*.
LEER, vt. zie **LADDER**.
LEER, o. zie **LEDER**.
LEER, vt. les, leering, onderwijzing, *pengadjâran*.
 —, stelsel, *madzhab*, Ar.
 —, godsdienst, *agama*.
 Onderwijzing in de christelijke —, *pengadjâran agama mesëhi*.
LEERAAR, m. *imâm, pengädjar, moeällim*, Ar.
 — in de godsdienst en letteren, *goeroe, Sansk.*
 —, geleerde, openbaar leeraar in de wetgeleerdheid en wetenschappen in den Hindostan, *pan-dita, Sansk., bandita, Kalm. & Tart.*
 —, ijverende Mahomedaansche priester op Sumatra; roomsch priester, *pâdri*, (van het Portugesche *padre*).
 —, geleerde, wijsgeer, arts, iemand van grondige kennis, *hakim*, Ar.
 —, prediker, *chätib*, Ar., (die des vrijdags de rede in de moskee houdt, welke ter ere van God en tot zegenspreking over Mohammed en zijne betrekkingen wordt uitgesproken).
 Een christenleeraar vertaalt men gewoonlijk door: *pâdri* of *pan-dita*, doch ten onregte, zoo als hier boven blijkt; *pan-dita agama mesëhi* of *goeroe agama mesëhi* is de zuivere vertaling, terwijl *pengädjar agama mesëhi* eenen catechiseermeester kan aanduiden.
 —, schoolmeester, *moeällim*, Ar., (bij de Arabieren), doch wordt in de Malcische geschriften ook gebezigd, *Ism. J. 3.*
 — in de godsdienst te Siam, *sâmi*.
LEERAARSAMBT, o. *inâmât*, Ar., *pangkat pengädjar, daradjat moeällin, djawâtan pan-dita*, zie **LEERAAR**.

LEERAREN, b. w. zie **LEEREN**.
LEERARES, vt. *goeroe parampoewan*.
LEERBEGERTE, vt. *soeka belädjar, ingin paadda pengadjâran*.
LEERBEGRIP, o. *madzhab*, Ar., *adjâran*.
LEERBEREIDEN, o. w. zie **LEDERBEREIDEN**.
LEERBEREIDER, m. zie **LEDERBEREIDER**.
LEERBOEK, o. *kitab pengadjâran, kitab tâlim*, Ar.
 —, catechismus, *kitab tâlimo'd-din*, Ar.
LEERDICHT, o. *sjûr adjâran, sjûr ibädât, sjair adjâran*, L.
LEERDICHTER, m. *sjair adjâran*.
LEEREN, b. n. zie **LEDEREN**.
LEEREN, b. w. onderwijzen, *mengädjar, mengadjärt*.
 Schrijven —, *mengädjar menjoerat*.
 —, kastijden, *adjar*.
 —, (zoo als de ouderen hunne kinderen), *pitoewä*
 Ik zal je dat wel — *nanti goewa adjar sama loe*, L.
 —, onderwijs genieten, *belädjar, berädjar, bergoeroe, siksja*, Sansk. (door het laatste woord verstaat de Maleijer: straffen).
 —, godsdienstig onderwijs genieten, (in het Islamismus), *mengädji*, (ook: godsdienstige boeken lezen).
 — bij . . ., *bergoeroe paadda, belädjar sama, L.*
 V.l.n. buiten —, *hafithl*, Ar., (eig. *hafithla*).
 —, afleeren (van eencn ander), *belädjarkan*.
 Uit zich zelven —, door te peinzen. *merambang*.
 — kennen, *moelâ-t mengenäl, bahâroe kenal, bâroe kenal*, L.
 Ik heb hem sedert lang — kennen. *soedah lâna kita mengenäl dia, soedah lâna saja kenal sama dia, L.*
LEEREN, o. *pengadjâran*.
 —, beoefening, *peladjâran*.
LEERGAST, m. zie **LEERJONGEN**.
LEERGELD, o. *oepah pengadjâran, oepah goeroe, oewang sakola*, L.
 — geven, fig. *belädjar dengan menjesäl*.
LEERGELZEL, m. zie **LEERJONGEN**.
LEERGIERIG, b. n. *soeka belädjar, ingin äkan belädjar*.
LEERGIERIGHEID, vt. *ka-inginan paadda pengadjâran, kasoekään belädjar, (bergoeroe)*.
LEERGRAAG, b. n. zie **LEERGIERIG**.
LEERING, vt. onderrigting, *pengadjâran, tâlim*, Ar.
 —, het leeren, *peladjâran*.
 —, tucht, *adjâran, pengadjâran*.
LEERJAAR, o. *tâhon peladjâran*.
 In zijne leerjaren zijn, *belädjar*.
 Leerjaren, leertijd, *mâsa peladjâran, tempo belädjar*, L.

- Hij heeft zijne leerjaren volbragt, *makka ia soedah tammāt mengādji*.
- LEERJONGEN**, m. *anaq jang belādjar*.
— bij eenen timmerman, *anaq jang belādjar sama toekang kájoe*, L., (*paudā pandei kájoe*).
- LEERKIND**, o. *anaq jang pigi di sakōla*, L., *pelādjar*.
- LEERKNAAP**, m. zie LEERJONGEN.
- LEERKNECHT**, m. zie LEERJONGEN.
- LEERKOOPEK**, m. zie LEDERKOOPEK.
- LEERLING**, m. en vr. *pelādjar*, *moerid*, Ar., *moetuallam*, Ar. (*Pelādjar* is elk, die onderwijs geniet; *moerid* is meer bepaaldelijk een student of beoefenaar van eenig vak; in het Arabisch ook iemand, die zich aan eene monnikenorde toewijdt.)
— geworden, *ter-pelādjar*, *ta-pelādjar*.
— van eenen profet. *hāwoesj*, Perz.
— en hebben, *bapelādjaran*.
- LEERLINGSCHAP**, o. *pelādjaran*.
- LEERLOOLJEN**, o. w. zie LEDERLOOLJEN.
- LEERLOOJER**, m. zie LEDERLOOJER.
- LEERLOOJERIJ**, vr. zie LEDERLOOJERIJ.
- LEERMEESTER**, m. *pengādjar*, *goeroe*, *penggoeroe*.
Eenen — hebben, *bapengādjar*.
- LEERMEESTEREN**, vr. *goeroe parampoeran*.
- LEERMEESTERSCHAP**, o. *pekarājān pengādjar*, *daradjat goeroe*, *djabātan goeroe*.
- LEERMEISJE**, o. *anaq parampoewan jang belādjar*.
- LEEROEFENING**, vr. *pengādjaran*.
- LEERREDE**, vr. preek, (in de moskee), *chothath*, Ar.; (dit wordt ook wel voor predikatie gebruikt), *bitjāra*.
—, onderwijzing, *pengādjaran*.
- LEERREGEL**, m. *peratoeran pengādjaran*.
—, grondregel, *pōhon pengādjaran*.
oetsol pengādjaran, *asās pengādjaran*.
- LEERRIJK**, b. n. *pengādjaran jang bergoena*, *bānjaq natsēhat*.
- LEERSCHOOL**, vr. *sakōla*, *sikkōla*, verb.
—, voor godsdienstig onderwijs (bij de Mohamedanen), *lan'gar*, Perz.
—, gymnasium, akademie, *madras*, Ar., *madrasat*.
— bij de Braminen, *andir*.
- LEERSPREUK**, vr. *madjāz*, Ar.
- LEERSTELLIG**, b. n. *atas pri madzhab*.
- LEERSTELLING**, vr. *itiqādāt*, Ar., *nudzhab*, Ar.
- LEERSTELSEI**, o. *madzhab*, Ar.
- LEERSTIJL**, o. *tjāra (pri) soerat itiqādāt*.
- LEERTOEL**, m. professorsplaats, *daradjat hakim*.
—, de stoel zelf, *nimbar hakim*.
- LEERSTUK**, o. *fatsal pengādjaran*, *adjaran*.
- LEERTIJD**, m. *māsa (koetika) pelādjaran*.
- LEERTJE**, o. klein stukje leder. *sa-pótong koelit ketjil*.
—, riempje, *tār koelit*.
- LEERUUR**, o. *waqtoe pengādjaran*, *djām pengādjaran*.
- LEERVISCH**, m. *brōnaq*.
- LEERWIJZE**, vr. *atoeran pengādjaran*, *parintah pengādjaran*, *sjarh*, Ar.
- LEERZAAM**, b. n. *tāhoe belādjar*.
—, naarstig, *rādjin*.
Een — boek, *boekoe jang bergoena*, L., *kitāb jang bānjaq natsēhat*.
- LEERZAAMHEID**, vr. *parāngi orang jang tāhoe belādjar*.
- LEERZUCHT**, vr. *kasoeakāin belādjar*.
- LEERZUCHTIG**, b. n. *soeka belādjar*.
- LEESBAAR**, b. n. *jang boleħ di bātja*, *ku-batjān*, *jang dāpat di bātja*.
— schrift, *soerat jang kabatjān*.
Dit boek is niet —, *ini kitāb orang trā boleħ bātja*, L., *makka kitāb ini tiāda dāpat di bātja orang*.
- LEESBEURT**, vr. *pergantian membātja*.
Eene — vervullen, in het openbaar spreken, *bitjāra di hadāpan orang bānjaq*, *bit āra di hadāpan madjlis*.
- LEESBIBLIOTHEEK**, vr. *tampat boekoe jang di kassī sēwa*, L., *tampat kitāb jung di brī sēwa*.
Eene — houden, *kassī sēwa boekoe-boekoe*, L., *brī sēwa kitāb-kitāb*.
- LEESBOEK**, o. dat verhalen bevat, *tjeritra*, *tjerita*.
—, geschiedenis, *sikājat*.
Godsdienstig —, *kitāb*, (bij de Maleijers, doch bij de Arabieren, een boek in het algemeen).
- LEESGEZELSCHAP**, o. *pekoempoelan orang membātja*, *perhimpoean (madjlis) orang membātja*.
Godsdienstig —, *pekoempoelan orang mengādji*.
- LEESKABINET**, o. *chalwat orang membātja*, *biliq (kamar) orang membātja*.
- LEESKAMER**, vr. zie LEESKABINET.
- LEESKUNST**, vr. *pengatahoewan membātja*, *ilmoe membātja*.
— (van godsdienstige werken), *ilmoe mengādji*.
- LEESLUST**, m. *soeka membātja*.
—, lust om godsdienstige boeken te lezen, *soeka mengādji*.
- LEEROEFENING**, vr. *pelādjaran membātja*.
- LEESPLAATS**, vr. *tampat membātja*.
—, waar men zich oefent in het lezen van den Koran en andere godsdienstige boeken, *lan'gar*, Perz., *tampat mengādji*.
- LEERSCHOOL**, vr. *sakōla anaq belādjar lēs*, L., zie LEESPLAATS.
- LEEST**, vr. gestalte, *sikap*, *lembāga*, *roepa*.
De — van Adam, *lembāga Adam*, *roepa Adam*.
Schoon van —, *bāgoes sikapnja*.
—, vorm van schoenen, *kaleboet*, Jav., van het Perz., *khubbōt*, verb., *kaleboetan*.
Op eene andere — schoeijen, *tjōba*

- lajin roepa*, L., mengoebahkan peratoeran.
—, *voim, atjaran.*
- LEESTEEKEN, o. *báris*, zie **KLANKTEEKEN**.
De kunst om de — te plaatsén, *ilmoe lefethl.*
- LEESTENMAKEN, o. *pekardjáiin toekang kaleboet.*
- LEESTENMAKER, m. *toekang kaleboet, (klub-boet), pandei kaleboet.*
- LEESTER, vt. zie **LEZERES**.
- LEESTIJD, m. *waqtoe membátja, témqo membátja.*
— van godslienstige werken, *waqtoe mengádjí.*
- LEESTOON, m. *soewára órang membátja.*
- LEESUUR, o. *djám (témqo) órang membátja.*
- LEESWIJS, vr. *prí órang membátja, áádat órang mengádjí.*
- LEESWIJZE, vr. zie **LEESWIJS**.
- LEEUW, m. *singa, asad, Ar., háritz, Ar.*
De — brult, *makka singa menikas.*
Een jonge —, *singa moeda*, zie **LEEUWENWELP**.
—, het vijfde teeken van den dierenriem, *boráo'lasad.*
Zijne gebaren waren als die van eenen aanvallenden —, *seperti singa menarkam lakoénja.*
- LEEUWACHTIG, b. n. *sa-lákoe singa, seperti singa.*
- LEEUWENHOL, o. *gówah singa.*
- LEEUWENHUID, vt. *koelit singa.*
- LEEUWENJONG, o. *ánaq singa.*
- LEEUWENKLAUW, m. *koekoe singa.*
- LEEUWENKOP, m. *kapála singa.*
- LEEUWENKRACHT, vr. *qowat singa.*
- LEEUWENKUIL, m. *gówah singa.*
- LEEUWENMANEN, vt. meerv. *ramboet singa.*
- LEEUWENMOED, m. *branjíja singa.*
- LEEUWENSTAART, m. *ékor singa.*
- LEEUWENTAND, m. *gigí singa.*
- LEEUWENVOET, m. *káki singa.*
- LEEUWENWELP, o. *ánaq singa.*
- LEEUWIN, vt. *singa betinu, singa param-poean, L.*
- LEEUWINNEN-MELK, vt. *ajer soesoe singa.*
- LEEUWTJE, o. *singa ketjil.*
—, *hondje, andjing ketjil sa-roepa singa.*
- LEGAAT, o. *pembrian watsiat.*
- LEGATARIS, m. (ond. w.) *erigemaakte, órang jang menarima pembrian watsiat.*
- LEGATEREN, b. w. *brí dengan soerat watsiat.*
- LEGDAGEN, m. meerv. (eig. *ligdagen*), *hárit kapal toenggoe di pelaboehan.*
- LEGENDE, vr. (van heiligen), *sikájat órang marhoem.*
- LEGENDESCHRIJVER, m. *tsáhíbo'l-sikájat órang marhoem.*
- LEGER, o. het ziek liggen, *pembaringan órang sákit di tempat tidor.*
Ik had een — van twee maanden,
- makka sa-líma doewa boelan kita poon sákit berbáring di tempat tidor.*
—, *ligplaats, kamp, tempat pembaringan tsoldádoe.*
—, *slapplaats, tempat tidor.*
—, *heerleger, tantará, serwa, séna, Sansk., áskar, Ar., lasjkar, Perz.*
Het gros van het —, *bala-tantará, rái-jat.*
Het — in slagorde stellen, *mengikat prang, mengátorkan tsaf bala-tantará.*
Een — op de been brengen, *meng-rahkan bala-tantará, koempolkan rái-jat.*
- LEGERBAAR, b. n. *bájjq akan berbáring.*
- LEGERBERIGT, o. *kábar tantará, L., kábar prang, L., chabar tantará, warta prang.*
- LEGERBEZORGER, m. *órang jang membakalkan tantará, djoeroe goedang tantará.*
- LEGERBIJL, vr. *kápaq órang prang.*
- LEGERBODE, m. *soeroehan tantará.*
- LEGERBROOD, o. *rótt tsoldádoe.*
- LEGERDIEF, m. *penjámon bála-tantará.*
- LEGEREN, b. w. *membáringkan, kasst tempat tidor.*
—, o. w. *berbáring, sanggarah.*
—, *stil houden, berhéntí.*
- LEGERHOER, vt. *soendal tangst.*
- LEGERHOOFD, o. *djéndral, Eur., panglima prang, sénapáti, Sansk.*
- LEGERHUT, vt. *tent, theimah, Ar., pondoo tsoldádoe.*
- LEGERING, vr. *pembaringan.*
- LEGERKAMP, o. *lasjkar nisjin, Perz.*
- LEGERKAR, vr. *káhar tsoldádoe, L.*
- LEGERKOST, m. *moesára, makánan tsoldádoe.*
- LEGERKUNDIGE, m. *órang jang faham menampatkan tantará.*
- LEGERKUNST, vt. *pengatahoewan (ilmoe) menampatkan (membáringkan) tantará.*
—, om een leger in slagorde te stellen, *taktiek, ilmoe mengikat prang.*
—, *veldheerskunst, om een leger te bevelen, ilmoe memarintahkan tantará.*
- LEGERLASTEN, m. meerv. *oepah tantará.*
- LEGERMAGT, vr. *bala-tantará.*
- LEGERMETER, m. *órang jang menandái tempat pembaringan bala-tantará.*
- LEGERPLAATS, vr. *tempat pembaringan tantará, tempat pesangaráhan.*
Eene verschanste —, *tempat pembaringan jang di perbénténgkan.*
- LEGERSCHAREN, vt. meerv. zie **HEERSCHAAL**.
- LEGERSTEDE, vr. *tempat tidor*, zie **LEGERPLAATS** en **BED**.
- LEGERTENT, vr. *cheimah, Ar.*
- LEGERTOGT, m. *angkítan tantará, perdjálan tantará.*
- LEGERTROS, m. *segalla bárang-bárang tantará, segalla serba prang.*
- LEGERTUCHT, vr. *tádzib prang, siásat prang.*

LEGERTUIG, o. *alat paprangan, serba prang, pegawai prang, prabot prang*, L.
LEGERWACHT, vr. *kawal tantarâ*.
LEGERWAGEN, m. *pedât (karêta) orang prang, kesson*, Eur.
LEGERZIEKTE, vr. *penjakit bâla-tantarâ*.
LEGGELD, o. *oewang pembajaran kapal jang tonggoe di pelabohan*.
 —, *ankergeld, roeba-roeba*.
LEGGEN, b. w. *doen liggen, târoh, letaq, bâringkan, tidorkan*.
 Een kind te bed —, *kassî tidor anaq, L., menidorkan anaq*.
 Hij legde hem op de regterzijde, *di tidorkannya paadda lembongnja kanan*.
 Zich —, *guan slapen, pigi tidor, L., berbâringkan diri*.
 Een legde zich, *makka angin poon tedohlah, (sâkallah)*.
 Op een bord —, *târoh di piring, letaqkan paadda piring*.
 Iets weder op zijne plaats —, *poelangkan sasowâtoe barang paadda tempatnja*.
 (Een doek enz.) over iets henen —, *dat die voor en achter afhangt, menjalampai*.
 De armen of beenen op elkander —, *pangkei*.
 Den eersten steen —, *pâsang bâtoe jang pertâma, letaqkan bâtoe jang pertâma*.
 Eenen nieuwen latten vloer —, *pâsang lanteh bahâroe*.
 Platte voorwerpen op elkander —, *kampoq, soeson*.
 Wijn in het pakhuis —, *târoh anggoer di goelang*.
 Strikken —, *tâhan djirat, memâsang djirat*.
 De hand aan iets —, *moelâ-t kardja*.
 Iemand lagen —, *mengâdang orang*.
 De schuld op eenen anderen —, *menganngongkan sâlah atas orang lâjin*.
 Een gehucht in de asch —, *membâkar kampong*.
 Iemand de woorden in den mond —, *soeroh orang berkâta*.
 Geld in iets —, *inleggen, betâroh oewang, (wang)*.
 Eijeren —, *bertelôr, betelôr, L.*
 Deze hen wil niet —, *ini hâjam tiada mâw bertelôr*.
 De schildpad legt hare eijeren in het zand, *makka pinjos itoe bertelôr di dâlam pâsir*.
 Een kind op den buik —, *mentârapkan anaq*.
 Op den rug —, *telantangkan, melantangkan, telantangi, telantangi, L.*
 De handen op iemand —, *mengangkat tangan atas orang, djâmah orang*.
 Aan den wind —, *menjoesor angin*.
LEGGEN, o. *pembaringan*.
 —, *cijerleggen, bertelôr, betelôr, L.*

LEGGER, m. *orang jang târoh, orang jang letaq*.
 —, *iemand, die iets met orde legt, orang jang pâsang*.
 —, *watervat, lèggêr, Ned.*
 —s, *meerv. buikstukken, gâding-gâding*.
LEGGING, vr. *petarohan, peletakkan*.
LEGHEN, vr. *hâjam jang bertelôr, âjam biang, L., indong âjam, indoe âjam*.
LEGIOEN, o. *serwa. kabanjakan*.
 Een — *van engelen, serwa melâjikat*.
LEGPLAATS, vr. *zie LIGPLAATS*.
LEGSSEL, o. *bârang jang di târoh*.
LEGSTROO, o. *merang jang di târoh di bawah*.
LEGUAAN, m. *biawaq, menjâwaq*.
LEI, vr. *bâtoe toelis, lof bâtoe*.
 Een huis met — *dekken, mengâtakan roemah dengan bâtoe toelis*.
 Op eene — *schrijven, menjoerat paadda lof bâtoe, toelis di bâtoe toelis*.
LEIBAND, m. *pengikat anaq jang moelâ-t berdjâlan, (jang belâdjâr berdjâlan)*.
LEIDAK, o. *hâtap bâtoe toelis*.
LEIDBAND, m. *zie LEIBAND*.
LEIDEKKER, m. *toekang jang pâsang âtap bâtoe toelis*.
LEIDEKKERSHAMER, m. *martil toekang jang pâsang âtap bâtoe toelis*.
LEIDEN, b. w. *hantar. hentar, hâwa, andjar, pimpin, toentoen, mendjâlanakan*.
 Iemand een eind wegs —, *geleiden. hantar orang*.
 Aan de hand —, *pimpin tangan*.
 Hij leidde den dief, *makka tâ membâwa orang pentjoerf*.
 Eenen blinde —, *toentoen orang boeta*.
 Een bezweet paard —, *afleiden, toentoen koeda jang berpeloeh, (kringat, L.)*
 Het water naar eene groote rivier —, *mendjâlanakan ajer ka-soengei, (kâli besaar)*.
 Een paard bij den toom —, *membâwa koeda dengan péngang kâkang, (tôm, L.)*
 Iemand in de waarheid —, *membâwa orang kapadu djâlan kabenâran*.
 Iemand om den tuin —, *perdjâkan orang, pedjâ-in orang, L., mâjin bôdok sâmu orang, L.*
 Zich door zijne vrouw laten —, *di parintahkan oleh bininja, kaprintah bini, L.*
 Zich wel willen laten —, *soeka toeroet orang poenja kâta*.
 De stem —, *memerdœkan soewâra*.
 Een betamelijk leven —, *melakoekan diri dengan sa-pâtoenja*.
 —, *voorgaan, den weg wijzen, mengandjar*.
LEIDER, m. *penghantar, zie LEIDSMAN*.
LEIDING, vr. *pengantâran, dalâlat, Ar., dalil, Ar.*
 —, *aanvoering, voorgang, pengandjâran, amr, Ar.*
 —, *bestuur, perintah*.
 Regte, ware —, *hidâjat, Ar.*

—, toezigt, *pemaliharään*.
LEIDSMAN, m. *penghantar*.
 —, gids, stuurman, *moeällim*, Ar.
 —, aanvoerder, voorganger, *pengandjar*.
 —, bevelhebber, hoofdman, *ponghoeloe*.
 —, hoofd van eenen stam, *emir*, Ar.
LEIDSTAR, vr. poolstar, *bintang goethoeb*, *bintang goethb*, (in het Arabisch: *goethoeb*).
 —, geleider, *moeällim*, Ar.
LEIDSTER, vr. zie **LEIDSVROUW**.
LEIDSTER, vr. zie **LEIDSTAR**.
LEIDSVROUW, vr. *parampoewan jang meng-hantar*.
LEIGROEVE, vr. *mariaw (tambang) bâtoe toelis*.
LEIJEN, b. n. van lei, *bâtoe toelis*, *derri paadda bâtoe toelis*.
 Een — dak, *hâtap bâtoe toelis*, *hâtap derri paadda bâtoe toelis*.
 Het is als of het van een — dakje loopt, *terlantjar lidahnja*, *lantjar sakâli moeloetnja*.
LEIJONKER, m. (bij huwelijken zijn er bij den inlander bruidegomsjongens, zie dat woord).
LEIKLEURIG, b. n. *warna bâtoe toelis*.
LEIREEP, m. gew. leisel (van eenen toom), *tâlt kâkang*, *lês*, verb.
LEIS, vr. leisel, riem voor jagershonden, *tâlt anjing pemboeroewam*.
LEISTEEN, m. *bâtoe toelis*.
LEK, b. n. *bôtjor*, *bootjoq*, *ringgang*.
 Een — huis, *roemah bôtjor*.
 Een — vaarttuig, *prâhoe ringgang*.
 Een weinig —, *melas*.
LEK, o. opening, *lobang*, *soesot*, *tampat soesot*, *tampat bôtjor*, *tampat ringgang*.
 Een — stoppen, *toetop tampat bôtjor*, *menjoenbat lobang*, (*liang*).
LEKBIER, o. *bir jang tiris derri tong*, L., *bir tiris-tirisan*.
LEKEN, o. w. zie **LEKKEN**.
LEKGAT, o. *lobang bôtjor*, *liang soesot*, *lobang ringgang*.
LEKING, vr. zie **LEKKING**.
LEKKAADJE, vr. *soesot*, *bôtjoran*.
 —, zijpeling, *tirisan*, *ringgang*.
LEKKEN, o. w. *bôtjor*, *ringgang*, (*bôtjor* wordt gezegd van het lekken bij druppels en *ringgang* van zijpelen).
 Het dak lekt, *âtap âda bôtjor*.
 Het vaarttuig lekt, *prâhoe âda ringgang*.
 —, afleken, wegvloeijen, sterk zijpelen, *tiris*.
LEKKER, b. n. *sedap*, *inaq*, *énaq*, L., *goert*, L., *ledzat*, Ar.
 — eten, — e spijs, *makânan jang sedap*, (*énaq*, L., *goert*).
 De spijzen waren bij uitstek — en streelend, *makka hidangan itoe-poon terlâtoe amat ledzat tjita rasânja*.
 —, malsch, *goert*.
 —, keurig, *dârt*, Ar.

Het smaakt —, *itoe sedap rasânja*, *itoe énaq rasânja*, L., *goert rasânja*.
 — eten, spijzen, b. w. *santap sedap*, *mâkan sedap*, *mâkan énaq*, L.
 — drinken, b. w. *minom sedap*, *minom énaq*, L.
 Het regt — hebben, *bersedap-sedapan*.
 — van reuk, *wandji*, *wângt*, L., *haroem bawoenja*, *énaq bawoenja*, L.
 — ruiken, *berbâtoe haroem*, *bebâwoe énaq*, L., *énaq bawoenja*, L.
 Niet — ruikod, *tâda haroem bawoenja*, *trâda énaq bawoenja*, (ook *bebâwoe*, d. i. stinken).
 —, keurig op spijs en drank, *soeka mâkan minom sedap*, (*énaq*, L.)
LEKKER, m. saletjonker, *orang perlenté*.
LEKKERBEK, m. en vr. *orang jang rindoe akan sedapan*, *orang jang kapèngin mâkan énaq*, L.
LEKKERBEKKEN, o. w. *santap sedap*, *mâkan énaq*, L., *berdemap-demâpan*.
LEKKERBEKKIG, b. n. *terlâtoe rindoe akan sedapan*, *sangat kapèngin mâkan énaq*, L.
LEKKERHEID, vr. *râsa sedap*, *râsa énaq*.
 — van reuk, *bâwoe haroem*, *bâwoe wângt*, L.
LEKKERLIJK, bijw. *sedap*, *inaq*, *énaq*, L.
LEKKERNIJ, vr. het lekker zijn, *kasedâpan*, *râsa énaq*, L., *nâm*, Ar.
 —, iets lekkers, *sedapan*, *makânan jang énaq*, L., *santâpan jang sedap*, *nimat*, Ar., *pengenan*.
 Confituren zijn — en, *makka manis*an *itoe sedapan namânja*.
LEKKERS, o. *koewé*, *dôdol*.
LEKKERTAND, m. zie **LEKKERBEK**.
LEKKERTANDEN, o. w. smullen, *santap sedap*, *mâkan énaq*, L., *berdemap-demâpan*.
LEKKERTONG, m. zie **LEKKERBEK**.
LEKKERTONGEN, o. w. zie **LEKKERBEKKEN**.
LEKKING, vr. bij druppels, *bôtjor*, *bôtjoran*.
 —, bij zijpeling, *tirisan*, *ringgang*.
LEKSTEEN, m. om het water te zuiveren, *bâtoe saring*, L., *bâtoe tapisan*.
 —, dropsteen, *bâtoe ajer tiris-tirisan*.
LEKTON, vr. lekkuij, (om lekkend vocht op te vangen), *pâsoe*.
LEKWATER, o. *ajer tirisan*, *ajer jang toeron derri tampat bôtjor*.
LEKKEK, m. om te laten doorzijgen, *kâjin saring*, L., *tapisan*.
LEL, vr. van het oor, *tjoeping*.
 —, huig, *ânaq lidah*.
 — van eenen haan, *goedâbir*, *gadêbir*.
 —, uitwas, *toemboehan*.
LELIE, vr. *bâkong*, *boenga bâkong*, *kumbang bâkong*, L., *bakkoeng*, Soend.
 Witte —, *bâkong poeth*.
 Roode —, *bâkong merah*.
 De — verwelkt ras, *boenga bâkong sigrah lâjoe*.

- Zoo blank als eene —, *poetih laqsána boenga bákong*.
 —, waterliclie, *bákong ajer, tarátí, siroedja*.
LELIEACHTIG, b. n. *sa-roepa boenga bákong*.
LELIEBLAD, o. aan de bloem, *dáwon boenga bákong*.
 —, aan den stengel, *dáwon bátang boenga bákong*.
LELIEBLANK, b. n. *poetih laqsána bákong*.
poetih seperti kumbang bákong, L.
LELIEBOL, m. *oembí bákong*.
LELIEOLIE, vr. *minjaq boenja bákong, minjaq kumbang bákong*.
LELIEWIT, b. n. zie **LELIEBLANK**.
LELLEN, o. w. *beroelang-oelang káta, ómong-ómong sádja*, L.
LEMMEN, o. w. *boedjoq dengan káta*.
LEMMER, o. van eene kling, *máta pedang, tsalífat*, Ar.
 — van een mes, *máta pisaw, tsalífat pisaw*.
LEMMET, o. pit van eene lamp of kaars, *soemboe*.
 Rookend —, *soemboe berásap*.
LEMMING, vr. *pemboedjokan*.
LEMTE, vr. zie **LAMHEID**.
LENDE, vr. *pinggang, tsolb*, Ar., *tsalab*, Ar., meerv.
 —, de zijde, *lambong*.
 Pijn in de —n, *sákít pinggang*.
 Iemand de —nen breken, *memátahkan pinggang órang, (sa-órang)*.
 —, ruggegraat van een paard, *toelang balákang koeda*.
LENDENBREUK, vr. *pátah pinggang*.
LENDENBREUKIG, b. n. zie **LENDENLAM**.
LENDENGORDEL, m. *ikat pinggang*.
 Gouden —, *paritah*.
LENDENKUSSEN, o. *bantal pandjang, bantal pinggang*.
LENDENLAM, b. n. *loempoh pinggang*.
LENDENLIJN, vr. *sákít pinggang*.
LENDENSLAGADER, vr. *nádi lambong, nádi pinggang*.
LENDENSTUK, o. *dáging gagindjal-gindjal*.
LENEN, o. w. zie **LEUNEN**.
LENGEN, b. w. *békin pandjang*, L., *pandjangan, lundjoetkan*.
 —, o. w. *djádi pandjang, di pandjangkan*.
 De dagen beginnen te —, *makka hári poon moelá-t djádi pandjang*.
LENGEN, o. *kadjadian pandjang*.
LENGING, vr. *verlenging, pemandjangan*.
LENGTE, vr. *kapandjangan, boedjor*.
 De breedte en — van een graf, *lintangnja dan boedjorna liang qoebr, (qoebr)*.
 De — van een kleed, *pandjangnja kájin*.
 In de — kloven, *memblak*.
 De — van eenen mensch, *tingginja órang*.

- De — der dagen, *kapandjangan hári, lamánja hári*.
 Door — van tijd, *láma-láma, kalandjoetan waqtoe*.
 —, lange duur, *kalamáin, láma*.
 Graad der —, —graad, *daradjat boedjor*.
 — van den voorsteven, *tingginja haloevan práhoe*.
 Eene — van honderd vademmen, *pandjanganja sarátoes depa*.
LENGTEMAAT, vr. *oekoeran pandjanganja*.
 De — van eenen weg, *oekoeran pandjanganja djálan*.
LENGIEMETING, vr. *pengoekoeran pandjanganja, pengokoeran boedjornja*.
LENGTOUW, o. *táti pengikat*.
LENIG, b. n. *liat, lemas, L., lemah-lemboet*.
 — in de ledemateu, *oembost*.
 — maken, *liatkan, békin lemas*.
 —, zachtzinnig, *máuis lemboet*.
LENIGEN, b. w. *zacht maken, lemboetkan*.
 —, verzachten, *verminderen, koerangkan*.
 —, stillen, *diamkan*.
 —, helpen, *ondersteunen, toelong*.
LENIER, m. *órang jaug mengoerangkan, (mewítamkan, zie LENIG)*.
LENIĞHEID, vr. *prí jang liat, kalemassan, L., kalakoewan jang lemah-lemboet*.
LENIĞING, vr. *hulp, pertoeoelangan*.
 —, *verligting, prí mengórangkan, prí meringankan*.
 —, *stilling, pendiáman*.
LENING, vr. zie **LEUNING**.
LENS, b. n. *kampa, kósong, hábis*.
 De pomp is —, *pompa soedah kósong, L., hamboesan ajer soedah hampa*.
 De flesch is —, *bótol soedah kósong, L., ook: bótol soedah hábis, (d. i.: di minom hábis)*.
LENS, vr. zie **LUNS**.
LENS, vr. *harpoen, serampang, píárit*.
LENTE, vr. (alleen uit het Arabisch), *rabi, rabiá*, verb., *áwal bahár*. (Door *moesim dingin* drukt men den lentetijd uit, doch onjuist, daar het koele of regenseizoen daardoor aangeduid wordt; het einde van dit seizoen is eigenlijk de Indische lente).
 Wat tot de — behoort, *bahári*.
LENTENACHTEVENING, vr. *mása bahári, waqtoe bahári*.
LENTETIJD, m. *waqtoe bahári*.
LENZEN, b. w. *békin kósong, hampákan*.
LENZEN, o. w. *scheepsw. berlájar dengan lájar toepang sádja, berlájar toepang*.
LEPEL, m. *sondoq, soedoq, sêndoq, L., tájisi*.
 — van eene kokosdop, *waterschepper, gájong*.
 Spijs—, *sêndoq, sorpoe*.
 Een houten —, *tjêdoq, iros, híroes, Jav.*

—tje van een stuk kokosdop, *sido*.
 Een Chinesch ijzeren —tje in den vorm van een aschschopje, *sérog*.
 Metalen —, *sibor*.
 Platte —, spadel, *stntoeng*.
 Porseleinen of verglaasde —, *tist*, Chin.
 —s van eenen haas, *telinya kawéloe*, *koeping kawéloe*, L., (*hás*, verb.).
 LEPELKOST, m. *makánan jang éntjér*, L., *santápan jang tjájer*.
 LEPELSTEEL, m. *gágang séndog*, L., *hoeloe sondog*.
 LEPELSTUK, o. klein kanon, *rantáka*.
 LEPELVOL, m. *sa-penoehnja séndog*, zie LEPEL.
 LEPELVORMIG, b. n. *sa-roepa séndog*.
 LEPLAM, o. *ánaq domba jang di piára*.
 LEPPEN, b. w. eenen bal voortschoppen, *tendang katei*.
 —, eenen teenen bal, *majin sipaq rága*.
 —, met kleine teugen drinken, *irop*.
 LEPPER, m. *pengirop*.
 LEPPEREN, b. w. zie LEPPEN.
 LEPPERING, vr. *lepping*, *pengirópan*.
 LEPROOS, b. n. zie MELAATSCH en LAZARUS.
 LEPROOSDIJ, vr. zie LAZARUSHUIS.
 LEPROOSHEID, vr. *sákit koesta*, *sákit kudal*.
 LEPROOSHUIS, o. zie LAZARUSHUIS.
 LES, vr. *adjáran*, *pelatjáran*.
 Zijne — van buiten kennen, *soedah táhoe adjáranja*, *makka soedah hafitihl adjáranja*.
 —, onderwijs, *pengadjáran*.
 —, onderwijs in de godsdiensdienst, *pengadjarian*.
 — nemen, *beládjár*.
 — nemen in de godgeleerdheid (Mahomedaansche), *beládjár mengádjí*.
 — nemen in het dansen, *beládjár menári*, *beládjár bála*, L.
 —, bestraffing, *adjáran*, *pengadjáran*, *penghardikan*.
 De — lezen, bestraffen, *kassí adjar*, *menghardiq*.
 LESBOEK, o. *boekoe peladjárán*, L., *soerat peladjárán*.
 LESCHBAAR, b. n. *jang dápat di pádamkan*, *kapadaómn*.
 LESCHBAK, m. *koelbak*, *sapóhan*, zie KOELBAK.
 LESCHDRANK, m. *minoeman obat sedjoq*.
 LESCHGEREEDSCHAP, o. *prábot boewat békin máti (boenoh) api*, L., *pegáwei akan me-máamkan api*, *serba pemadáman hangoesan*.
 LESCHTROG, m. zie LESCHBAK.
 LESCHWATER, o. *ajer sapóhan*.
 LESGEVEN, o. *pengadjáran*.
 Het — van één uur wordt met drie gulden betaald, *makka pengadjáran saúoe djám itoe di bájar tiga roepiah*.
 LESGEVER, m. *pengádjár*, *goeroe jang dátang di roemah peladjárnja*.

LESSCHEN, b. w. *poewas*, *poewaskan*.
 Den dorst —, *poewas dhága*, *minom sampé hilang awis*, L.
 —, blusschen, *pádamkan*.
 Ik kan mijnen dorst niet —, *makka tíada kos-dápat poewaskan dhagáko*.
 Den minnebrand —, *poewaskan sjahwat*.
 LESSCHING, vr. *pemoewásan*.
 —, blussching, *pemadáman*.
 LESSENAAR, m. *tampat toelis*, *bantjik*, Jav., *minbar*, Ar.
 LEST, bijw. zie LAATST.
 LETSEL, o. *bárang kasangkoetan*.
 —, verwonding, *oedzr*, Ar., *oedoer*, verb.
 —, nadeel, schade, *roegf*.
 —, ongemak, *kasoesáhan*.
 —, gevaar, *mára*, *mára-bahája*.
 LETTEN, b. w. weêrhouden, *teguh*, *teguhkan*, *menuhánt*.
 Wat let hem? *apa jang menahánt dia?*
 — (op handel en wandel), *tilik*.
 —, acht geven, *ingat*, *djága bájik-bájik*.
 LETTER, vr. *aksára*, Sanskr., *hoerof*, Ar., *letter*, Ned.
 Druk—, *hoerof tjítáq*, L., *letter tjítáq*, L., *hoerof peneráán*.
 Kleine —, *hoerof ketjil*.
 —s gieten, *toewang hoerof tímah*.
 —s graveren, *mengoekir hoerof*.
 Deze letters, die te oud zijn, moeten door nieuwe vervangen worden, *makku hoerof ini jang terláloe toewah itoe handug di ganti hoerof jang bahároe*, (*di ganti bároe*, L.).
 De frasije —en, *ilmoe soerat*, *ilmoe kitáb*.
 Kapitale —, *thámoer*, Ar.
 —en, meerv. —werk, *hoerof jang di soelam*, *hoerof jang di soedji*, *hoerof soedjian*, *létter jang di soedji*, L.
 LETTERBAKJE, o. *tampat hoerof*, *tampat létter*, L.
 LETTERBEGERIG, b. n. *soeka beládjár*, *menoentoet ilmoe*.
 LETTERBLOKKEN, o. w. *beládjár dengan ráljia*.
 LETTERBLOKKER, m. *orang jang beládjár dengan rádjín*.
 LETTERBORD, o. *loh hoerof*, *pápan aksára*, *pápan jang di toelisin létter*, L.
 LETTERDIEF, m. *penjoerat jang mentjoeri derri dálam kitáb (soerat) orang lájin*, *penjoeri karáangan soerat orang lájin*, *pen-tjoeri nats*.
 LETTERDIEVERIJ, vr. *pentjoerian karáangan soerat orang lájin*, *pentjoerian nats*.
 LETTERDOEK, m. *kájin bakal menjoedji*, (*menjoelam*).
 LETTEREN, b. w. *menjoelam dengan hoerof*, *menjoedji dengan hoerof*, (*létter*, L.).
 LETTEREN, vr. meerv. *brief*, *soerat*.

- Nadat ik uwe — ontvangen had, *sa-telah hamba soedah menjamboet soerat toewan hamba, H., srinta goewa soedah tarima loe poenja soerat, L.*
- De fraaije —, *ilmoe kitáb, ilmoe soerat, pengatahoewan kitáb, (soerat); —, (Litterae humaniores), ádabo'l-qádlí, Ar.*
- Een man van —, *órang áálim, álim, Ar.*
- De — van het alphabet, *hoerof el hidjá. Ar.*
- LETTERFOUT, *vr. drukfout, sálah menerá, sálah tjítaq, L.*
- LETTERGIETEN, *o. penoewángan hoerof tjítaq, L.*
- LETTERGIETER, *m. pandei menoewang hoerof timah, toekang toewang hoerof tjítaq, L.*
- LETTERGIETERIJ, *vr. tempat toewang hoerof tjítaq, L.*
- LETTERGREEP, *vr. perhoeboengan káta sapáta.*
- LETTERKAS, *vr. taróhan hoerof tjítaq, kas léter, Ned.*
- LETTERKEER, *m. pengoebáhan hoerof, tahirif, Ar.*
- LETTERKENNIS, *vr. zie LETTERKUNDE.*
- LETTERKLOEK, *b. n. máhír paadda ilmoe soerat.*
- LETTERKRANS, *m. boenga rampei, (welriekende bloemen en tevens de titel van een werk, dat eene bloemlezing bevat).*
- LETTERKUNDE, *vr. ilmoe soerat, Ar., ilmoe kitáb, Ar.*
—, *(litterae humaniores), ádabo'l-qádlí, Ar.*
Zich op de — toeleggen, *menoentoet ilmoe soerat.*
De arabische —, *ilmoe soerat arab.*
- LETTERKUNDIG, *b. n. áálim.*
—, *in de godgeleerdheid, tammát meng-ádjí.*
—, *in de wijsbegeerte ervaren, pandei berhákim.*
- LETTERKUNDIGE, *m. órang áálim, órang jang mengatahoewt ilmoe soerat, áli n, órang jang máhír paadda ilmoe soerat.*
- LETTERKUNSTENAAR, *m. zie LETTERKUNDIGE.*
- LETTERKUNSTIG, *b. n. zie LETTERKUNDIG.*
- LETTERKUNSTIGLJK, *bijw. dengan ilmoe soerat.*
—, *taalkunstiglijk, dengan ilmoe tsarf. ilmoe tsarfi, (verkeerkelijk: ilmoe tsarfoe.*
- LETTERLIJK, *b. n. logháwí, Ar., arti loghat, arti perkataán.*
Eenen arabischen brief — vertalen, *sálin soerat Arab dengan arti loghatnja, (perkataannja).*
- LETTERLIJST, *vr. (van het oude arabische alphabet), soerat abjad.*
—, *(van het nieuwe arabische alphabet), soerat hoerof il hidjá, Ar., soerat attahadjít, Ar.*
- LETTERMEESTER, *m. goeroe alif ba ta tza,*
- LETTERMINNAAR, *m. órang jang soekáilmoe soerat.*
- LETTERNIEUWS, *o. chabar bahároe derri paadda ilmoe soerat.*
- LETTEROEFFENAAR, *m. órang jang menoentoet ilmoe soerat.*
- LETTEROEFENING, *vr. penoentoetan ilmoe soerat, peladjárán ilmoe soerat.*
- LETTERPLAAT, *vr. pápan hoerof, práda hoerof.*
Vasie —, *práda hoerof jang tetap, pápan hoerof jang tíada bergerak.*
- LETTERRAADSEL, *o. penarka hoerof.*
- LETTERSCHRIFT, *o. soerat hoerof.*
- LETTERSNIJDER, *m. pandei mengoekir hoerof, toekang pótoeng hoerof tjítaq, L.*
- LETTERSPIJS, *vr. timah hoerof tjítaq.*
- LETTERSTEEN, *m. bátoe sjaboe jang beroerat sahagei hoerof.*
- LETTERSTEKER, *m. zie LETTERSNIJDER.*
- LETTERTEEKEN, *o. báris, zie KLANKTEEKEN.*
—, *letter, hoerof, léter, Ned., aksára, Jav. en Sansk.*
- LETTERTJE, *o. hoerof ketjil.*
—, *briefje, soerat ketjil, sapoetjoq soerat sa-dzarrah.*
- LETTERTUILTJE, *o. boenga rampei, zie LETTERKRANS, piléhan karángan soerat-soerat.*
- LETTERVORM, *m. om letters te gieten, atjawan hoerof, zie ook LETTERPLAAT.*
- LETTERWIJS, *b. n. jang máhír paadda ilmoe soerat.*
- LETTERWIJZE, *m. jang máhír paadda ilmoe soerat, álim.*
- LETTERWISHEID, *vr. mârifat soerat, mârifat kitáb, pengatahoewan kitáb.*
- LETTERZETTEN, *o. pásang (mengárang), hoerof tjítaq, L.*
- LETTERZETTER, *m. pandei memásang hoerof menerá, órang jang pásang hoerof (léter) tjítaq, lettersétter, Ned.*
- LETTERZETTERIJ, *vr. tempat pásang hoerof tjítaq.*
- LETTERZIFTEN, *o. zie LETTERZIFTERIJ.*
- LETTERZIFTER, *m. haarklover, órang jang memblah ramboet, pembalah ramboet.*
- LETTERZIFTERIJ, *vr. pemblihan ramboet.*
- LEUGEN, *vr. logen, djoesta, L., doesta, bóhong.*
—s spreken, *berdjoesta, L., berdoesta, berbóhong, berkáta-káta doesta.*
- LEUGENAAR, *m. órang berdoesta, órang berdjoesta, L., órang berkáta-káta doesta, órang berbóhong, pendoesta, pembóhong.*
- Iemand tot — maken, *baperdoestákan órang.*
- Voor — uitgemaakt worden, *dí perdoestákan.*
- LEUGENAARSTER, *vr. parampoewan jang bóhong, (berdjoesta, L., berdoesta).*
- LEUGENACHTIG, *b. n. doesta, djoesta, L., bóhong.*

—, overdreven, *perbóla*.
 Een — boek, *kitáb doesta*.
LEUGENACHTIGHEID, vr. *pendoestáun*, *penbohóngan*.
LEUGENLEGENDE, vr. *tjeritera doesta*, *tjeritu kósong*, L., (*djoesta*, L.).
LEUGENMEDER, m. *toekang tjerita kósong*, L.
LEUGENSTRAFFEN, b. w. *baperdoestákan*.
LEUGENTAAL, vr. *káta doesta*, *perkatáán órang bohóng*, *káta perbóla*.
LEUGENTJINDING, vr. *chabar doesta*, *kábar djoesta*, L.
LEUGENVERDICHTSEL, o. *riwájat perbóla*.
LEUGENVERTELLING, vr. *tjeriterá doesta*, *tjerita kósong*, L.
LEUGENZAK, m. *pembóhong besaar*, *pendoesta besaar*.
LEUK, b. n. zie **LAAUW**.
 Zich — houden, fig. *tiáda fadloeli*, *tráda perdoeli*, L., *tiáda tjampor dálam sasoewátóe perkára*.
 Zich —, (onkundig) houden, *poera-poerákan diri bódoh*.
LEUNEN, o. w. *sandar*, *sénder*, L., *besénder*, L., *yinding*, *sandal*, L., *telaq*, *bertelaq*.
 Eene plaats om tegen te —, *tampat bersandar*.
 Op den elleboog —, *lindih*.
 Uitrusten van vermooidheid terwijl men leunt, *berhéntikan lelih serája bersandur*.
 Nemen om op te —, *bersandarkan*.
 Een kussen nemen om op te —, *bersandarkan bantal*.
 Een kussen om er op te —, *bantal penjandáran*.
 Doen —, *menjandarkan*.
 Op iemands bijstand —, *bersandar paadda pertoeoengan órang*.
LEUNING, vr. het leunen, *penjandáran*, *penjéndèrran*, L.
 —, steunpunt, *persandáran*, *peséndèrran*, L.
LEUNINGSTOEL, m. *korsi penjandáran*, *karosi penjéndèrran*, L., (*peséndèrran*, L.).
LEUR, vr. fig. lokaas, *ompan*.
 —, bedrog, *tipoe*.
 Te — stellen, misleiden, *perdjákan*, *pedjá-in*, L.
 Te — stellen, bedriegen, *menipoe*.
 Te — stellen door valsche gebaren te maken, *kátjah*, (*gátjah* is niet juist).
 Te — stellen, iemands hoop verijdelen, *memoetoeskan ása* (*pengharápan*) *órang*.
 Alles te — laten gaan, *alpákan bárang samoewa*.
 Te — stelling, *kapiran*, Jav.
 Te — komen, te onpas komen, *dátang paadda sálah waqtoe*.
 Te — gaan, verloren gaan, bedorven worden, *hilang*, *djádi roesaq*, *djádi binása*.
LEUR, vr. lomp, vod, *kájin boesoq*, *lonté*.

—, beuzeling, *perkára ketjil*, *bárang sia-sia*.
LEURACHTIG, b. n. *sia-sia*.
 —, bijw. *tjoemah-tjoemah*.
LEURERIJ, vr. *bohóng-bohóngan*.
LEURKRAMER, m. *toekang klonton*, *órang djoewal-djoewal*.
LEUS, vr. *wachtwoord*, *parool*, *samboejan*, (*parol*, verb.)
 De — geven, *mengatákan samboejan*.
 De — veranderen, *mengoebahkan samboejan*.
 De — kennen, *mengenal samboejan*, *kenal parol*, L.
 —, teeken, herkenningsteeken, *tanda pengenal*, *alámat*, *isjárát*.
 Oorlog is de —, *segalla órang bitjára prang sádja*, L., *makka sakalian órang poon berkáta-káta párang sádja*.
 Goud is de —, *makka oewang itoe di tjahárt sakalian órang*.
 Iets voor de — doen, *poera-poera berboewat*, *poera-poera kardja*.
LEUTERAAR, m. *talmer*, *órang berlambatlambátan*, *órang málas*.
LEUTERBOL, m. *órang gila*.
LEUTEREN, o. w. *waggelen*, *bergójang-gójang*, *longgar*.
 —, slecht vastgemaakt zijn, *sálah di pásang*, *sálah di ikat*.
 Een leuterend zeil, *lájár jang tiáda mákan angin*, *lájár jang landong*.
 De zeilen —, *makka segalla lájár landong*, *segalla lájár tiáda mákan angin*.
 In den bol —, *áda gila*.
 —, fig. *talmen*, *berlambat-lambat*, *perláhan-láhan*, *plan-plan*, L.
 —, wauwelen, *beroeulang-oeulang káta*, *ganggoe*, L.
 —, leggen te malen, *onoplettend*, *meléng-meléng*, L.
 Leg niet te —, *djangan loe ganggoe*, L.
 Het werk leutert, *makka pekarjdjáan itoe belom djádi*, (*berlambat-lambat*).
LEUTERIG, b. n. *limboeng*, L., *bergójang-gójang*.
LEUTERING, vr. het loszitten, *longgar*.
LEUTERVAAR, m. *bápa kóllot jang ómóng-ómong sádja*, L.
LEUTERWERK, o. *bárang jang longgar*.
 —, waaraan iets hapert, *bárang jang ada kasangkoetannja*, *bárang jang tesangkoet*, L.
LEVANT, vr. *djadjáhan negri roem*.
LEVANTIJN, m. *geweldige wind*, *angin ri-boet*.
LEVANTSCH, b. n. *derri paadda djadjáhan negri roem*.
 —e waren, *bárang dagangan derri paadda djadjáhan negri roem*.
LEVEN, o. w. tegenst. van dood zijn, *hidop*, *bernjáwa*, *hoerip*, Jav.

In vrede —, *hidop dengan sentawu*.
De visch leeft in het water, makka ikan itoe hidop di dâlam ajer.

Zoo lang als ik leef, *sa-demoer hidop hamba, sa-demoer-koe hidop*.

Al wat leeft, *bârang jang bernjâwa*.

Want de deugd doet hunnen naam —, in de wereld, *kârana kabledjikan hidopi dâlam doenja namanja*.

De mensch weet niet hoe lang hij leeft, makka orang tiâda tâhoe akan adjalnja, makka orang tiâda tâhoe brâpa lama iu hidop.

God doe n lang —, *Allah kassi oemoer pandjang sama loe, L., apâlah kiranja bârang di landjoekan Allah oesiu oemoer zamanja toewan hamba, Hoft*.

Lang —, *hidop lâna*.

Indien ik leef zal ik hem bevechten, *djikaloe âta fajât hamba makka handaq hamba melâwan dia, nanti kâlœ sâja hidop sâja mâw melâwan dia, L.*

Nog —, *lâgi hidop, mâst hidop, L.*

Arme menschen laten —, *memaliharkan orang pâpa, piâra orang miskin, kassi hidop orang miskin, L.*

Van rijst alleen —, *mâkan nâst sâdja*.

Ik leef alleen van een weinig rijst, makka hamba hidop derri sa-soewap nasi sâdja.

Hij heeft niet om van te —, makka ia tiâda pentjahariannja, *rezeqinja tiâda*.

Het is hier duur —, *mâhal di sini*.

Gemakkelijk —, *hidop dengan senang*

Als een groot heer —, *hidop seperti orang besaar*.

Armoediglijk —, *hidop seperti orang miskin*.

—, *wonen, doedoeg, berdoedoeg*.

Opregtelijk en vroom —, *hidop dengan ââdil dan betoel*.

Lang in de wereld willen —, *menghondâkt hidop lâma dâlam doenja, M. R. 42*.

Naar zijnen lust —, *toeroet hawâ naf-soenja*.

Zediglijk —, *hidop atas pri jang sa-noenoh*.

Goed —, *hidop bâjiq-bâjiq*.

Iemands naam doen —, *menghidopkan nama orang*.

In twist —, *hidop dengan bertangkar, hidop dengan tjerêwêt, L.*

Hij weet te —, makka iu tâhoe hidop dengan sa-pâtoenja.

Alleen voor de wetenschap —, *menoentoet ilmoe sâlja, mentjahârt pengatahoewan sâdja*.

Onder de wetten van eenen vorst —, *hidop di bâwah parintah râdja*.

Gevecht op — en dood, *prang kamâtian, prang hingga mâti, prang sampê mâti*.

God leeft van eeuwigheid tot eeuwigheid,

bahoewa Allah djoewa jang qadiin, bahoewa Allah djoewa hidop derri paadda âzal sahingga âbad, (*min abadinila 'l-abudan, Ar.*), makka Allah hidop derri paadda kakal sahingga kakal.

LEVEN, o. geïruisch, *roesoe, L., gampar, bahâna, riboet, L.*

Woest —, *geïruisch, oproerige beweging, ingar-bânggar, hâroe-biroe, hiroe-biroe, hâroe hâra, hiroe-hâra, retoq, L.*

Het volk maakte een — in de stad als of de jongste dag nabij was, makka gamparlah orang di dâlam negri seperti akan qînat lakoenja.

Die vrouw maakt een geweldig —, makka parampoewan itoe roesoe sakâli, L.

Hij is vol —, makka pantas sakâli kalakoe wannja.

—, *het leven, kahidôpan*.

Zij voelt —, (van eene zwangere vrouw), makka parampoewan itoe merâsa Bergeraq ânaq di dâlam proetnja.

Nu er nog maar een snik van uw — overblijft, *sukârang jang sa-nafus tinggal derri paadda kahidôpanoe*.

Het — beminen, *soeka hidop*.

Het — baten, *mâw mâti sâdja*.

Het uiteinde van hun — is de dood, *kasodâhan kahidôpannja mawt djoewa, M. R. 42*.

Het — willen verlengen, *menghandâkt berlundjoet oemoer*.

Dusdanig is het uiteinde van het — en van den aard van den dood dergenen, welke zich aan de wereld verslaven en den dood vergeten, *inilah kasodâhan kahidôpan dan pri kamatian orang jang masjhoel dengan doenja dan alpa derri paadda mawt itoe, M. R. 44*.

De kar zijns — s houdt niet stil, *kandarâan demoernja itoe tiâda berhênti, M. R. 37*.

Van het — berooven, *boenoh*.

Iets ten koste van zijn — ondernemen, *bertjâkap (sanggop, L.) dengan membelandjâkan djiwa, sanggop dengan betâroh djiwa, L.*

Zonder —, *tiâda bernjâwa*.

Ons — hangt er aan, makka perkâra itoe sangat berbahâja pandda kâmi, makka kahidôpan kâmi bergantong derri paadda itoe.

Er is geen teeken van — aan hem, makka tanda fajât soewâtoe poun tiâda padanja.

Om het — bidden, *minta djiwa*.

Op verbeurte van het —, *atas hoekocm mâti di boenoh, atas hoekoem kamatian*.

Het is God alleen, die aan al het geschapene het — geeft, bahoewa Allah djoewa jang membrî fajât paadda segalla machloq, (*chalâjiq*).

De beeldhouwer geeft — aan het marmer, makka pandei memâhat itoe menghidopkan bâtoe poewâlam.

—, het gansche —, *sa-ðemoer hidop*.
 Gedurende mijn gansche —, *sa-ðemoer-
 koe hidop*.
 De geheele tijd zijns —s, *oesia ðemoer
 zamánja*, Briefst.
 In of bij ziju —, *sa-láji hidopnja*.
 Een lang —, *ðemoer pandjang*.
 Een kort —, *ðemoer pëndég*.
 —, wijze van leven, *tjára hidop*, *prí
 hidop*.
 Een afgezonderd — leiden, *bertápa*.
 Een zwervend — leiden, *mengombára*.
 Een werkzaam — leiden, *hidop dengan
 mengoesahkan diri*.
 Het huiselijke —, *kahidópan órang ber-
 istri*, *kahidópan láki bini*.
 Een slecht — leiden, *berlákoe djátan
 djáhat*.
 —, levensgeschiedenis, *sikájat el hájât*.
 Ar., *tjeritera kahidópan órang*.
 De —s van beroemde mannen, *sikájat
 el hájât órang jang masihoer*, *tjeritera ka-
 hidópan órang jang ternáma*.
 Het toekomstige —, *áehirat*, *negri jang
 bagá*, (eig. de onverzinkelijke wereld).
 Het paardrijden is zijk —, *toenggang
 koeda itoelah kasoekáinnja*.
 In eene wond tot op het — snijden, *pótong
 loeka hinga (sampé) dájing jang hidop*.
 De hoesmid heeft mijn paard in het
 — geraakt, *makka toekang bessí koeda
 soedah pótong koekoe koedáko sampé (híng-
 ga) dájing jang hidop*, (*sampé loeka*).
 Naar het — geteckend, *di toelis gam-
 bar satára hidop*.
 Srie Rama zcide: moze Sitá Déwi door
 de verhevene groote goden, waar zij zich
 ook bevindt, in het — gespaard en be-
 schermend worden, *makka kíta Srie Rama
 hájiglah di hidopkan dan di paliharákan
 oleh déwíta moelia ráju djoega paadda
 bárang tampanja Sitá Déwi*.
 —, bloei, welvaart, *rámé*.
 LEVEND, b. n. *hidop*, *dengan hidop*, *ber-
 njáwa*.
 Zij kregen hem — gevangen, *makka
 di tangkapnja dípat dengan hidopnja*.
 Meer dood dan —, *soedah satengah
 máti*, *lebek derra pradda satengah máti*.
 Alle —e zielen, al wat leeft, *bárang
 jang bernjáwa*.
 — water, *ajer hidop*, *máta ajer*.
 —e kalk, *kápor jang belom di rendam,
 kápor jang hidop*.
 Eene —e taal, *bahása jang lági hidop*,
bahása órang sakárang ini.
 Hij heeft zes —e kinderen, *makka ánaq-
 nya jang hidop itoe anam órang*.
 Hij is het —e beeld van zijnen broeder,
*makka iálah betoel saroepta dengan soe-
 daránja*.
 — maken, *menghidopkan*.
 De letter doodt maar de geest maakt

—, *makka hoerof itoe memadikan hánja
 rofi itoe menghidopkan*.
 LEVENDBAREND, b. n. *beránaq*.
 —e en eijerleggende slangen, *oelar
 jang beránaq dan oelar jang bertelór*.
 LEVENDE, teg. deelw. *láji hidop*, *mási hi-
 dop*, L.
 LEVENDE; in. *órang jang hidop*.
 De —n en de dooden, *segalla órang
 jang hidop dan jang máti*.
 LEVENDIG, b. n. *vlug*, *pantas*, *tjepat*, *rámé*.
 Hij heeft eene zeer —e houding, *pan-
 tas sakáli sikapnja*.
 Die vrouw is — (vlug) in haar werk,
*makka parampoewan itoe tjepat-tjepat kar-
 djánja*.
 Die markt is zeer —, *makka pásar
 itoe terláloe rámé*.
 Een —e handel, *perniágáan jang rámé*.
 LEVENDIGHEID, vr. *prí jang pantas*, *prí
 jang tjepat*, *kalakoewan jang rámé*, *prí
 háj jang rámé*, *kapantásan*, *kahangátan*,
karaméan, *tjahája*.
 — van geest, *pantas boedi*.
 De — der hartstogten, *kahangátan
 nafsoe*.
 De — der kleuren, *tjahája warna-warna*.
 De — van het marktvolk, *karaméan
 órang pásar*.
 LEVENDMAKEND, b. n. *jang menghidopkan*.
 LEVENDMAKER, m. *penghidop*.
 LEVENDMAKING, vr. *penghidópan*, *ifjá*, Ar.
 LEVENLOOS, b. n. *tiáda bernjáwa*, *tiáda
 hidop*, *máti*.
 LEVENLOOSHEID, vr. *kalakoewan jang tiáda
 bernjáwa*, *kukoerangan hidop*, *prí jang
 tiáda hidop*.
 LEVENSADER, vr. fig. zie LEVENSBRON.
 LEVENSALSEM, m. *bulasán il hájât*, Ar.,
mínjaq kahidópan.
 LEVENSBEGINSSEL, o. *póhon kahidópan*, *oe-
 tsol kahidópan*.
 LEVENSBEHOUD, o. *pemaliharáan kahidópan*.
 LEVENSBEHOODIGHEDEN, vr. meerv. *rezeqi*,
*bárang jang di berhádjat paadda kahidó-
 pan*, *hádjat*, Ar.
 LEVENSBERIGT, o. *tjeritera kahidópan*, *hi-
 kájat*.
 — van den koning Alexander, *hikájat
 rádjá Iskandar*.
 LEVENSBECHRIJVER, m. *penjoerat kahidó-
 pan*, *tsáhib el sikájat*.
 LEVENSBECHRIJVIJG, vr. *soerat prí meng-
 atákan kahidópan*.
 LEVENSBOOM, m. *póhon kahidópan*.
 LEVENSBRON, vr. fig. bron van genade,
póhon rahmat.
 LEVENSBRON, m. fig. *ðemoer*.
 LEVENSBRON, vr. fig. bron van genade,
póhon rahmat.
 LEVENSBRON, m. fig. *ðemoer*.
 LEVENSBRON, m. *pandjangnja ðemoer*, *thoe-
 wal*, Ar.
 LEVENSBEESTEN, m. meerv. *rofi kahidópan*,
rofi seiatí, Ar.
 LEVENSBEWAAR, o. *bahája kamáti-matian*.

LEVENSGROOT, b. n. *sa-besaar-nju orang hidop*.
 LEVENSGROOTTE, vt. *besaarnja orang hidop*.
 LEVENSKRACHT, vt. *sása, goewat kahidópan, goewat il hájat*, Ar.
 LEVENSLANG, b. n. *saláma hidop, sademoer hidop, sahingga máti*.
 Hij is — verbannen, *saláma hidopnja makka iapoon di boewang derri paadda negrinja*.
 LEVENSLICHT, o. fig. *leven, kahidópan, hájat*, Ar.
 Iemands — *uitblazen, boenoh orang*.
 LEVENSLLOOP, m. *pertemoewan orang di dálam doenja, natsib*, Ar., (eig. het lot), *háal afoewál kahidópan orang*.
 LEVENSLUCHT, vt. *angin kahidópan, hawá kahidópan, rofi el hájat*, Ar.
 —, *zuurstof, angin jang mengundong asam*.
 LEVENSMIDDELEN, o. *meerv. bárang hidop-hidópan, tamboel, rezeqi*, Ar., *bárang makánan, bejája, láwoeq, datomo*, Tern., *sunqoe*, Jav.
 —, *rantsoen voor eenen dag, dage-ljksch brood, bejája, béja makánan, rezeqi*, Ar.
 —, *noodwendigheden, hádjat*, Ar.
 Vaste maat van —, *rantsoen, moesára*.
 Van — *voorzien, membákalkan, menjampeikan rezeqi, membéjajikan*.
 Geene de minste — *hebben, bárang sa-soewáp nási poon tiáda*.
 —, *voorraad, perbakálan*.
 Zich van — *in het regensizoen voorzien, membákalkan dirinja paadda moesim hoedjan*.
 LEVENSONDERHOUD, o. *nafaqat*, Ar., *bejája, doerbája*.
 Want de schatten dienen voor het — *van het kind, kárana harta itoelah akan bejajánja boedag itoe*, Isk. 65.
 —, *bestaan, verdiensten, pentjuran, pekkah*, L.
 LEVENSSTRAF, vt. *foekoem máti di boenoh, sjiksa besaar, foekoem besaar*.
 LEVENSTIJD, m. *mása kahidópan, demoer*.
 LEVENSWARME, vt. *soeh*.
 LEVENSWEKKE, m. *jang menghidóplan*.
 LEVENSWIJS, vt. *tjára hidop*.
 —, *levensaard, pri kahidópan*.
 —, *gedrag, lákoe djálan*.
 LEVER, vt. *hampadas, limpa, limpah*.
 Ontsteking der —, *sákit bára paadda limpa*.
 Pijn in de —, *sákit limpa*.
 Uitzetting der —, *bangkagnja limpa*.
 LEVERAAR, m. *jang membákalkan*, zie LEVERANCIER.
 LEVERACHTIG, b. n. *sabágei limpa*.
 LEVERADER, vt. *oerat limpa*.
 LEVERANCIE, vt. *perbakálan, pembéjajan, háal membákalkan*.

De — *aannemen, djundji (sangyoep) membákalkan, sangyoep membáwa bakalbakálan, (perbakálan)*.
 LEVERANCIER, m. *langgánan, orang jang membákalkan, orang jang menjampeikan perbakálan, pembéjája*.
 Eenen — *hebben, blenggánan, L., berlanggánan*.
 LEVERBAAR, b. n. *lákoe dápat di djoewal, bóleh di tarima, bájiq*.
 Deze rijst is niet —, *ini bras tráda lákoe, L., makka bras ini tiáda dápat di djoewal, (tiáda bóleh di tarima, tiádu bájiq)*.
 LEVERBEULING, m. *oeroetan dáging limpa*.
 LEVERBREUK, vt. *pijah limpa*.
 LEVEREN, b. w. *báwa, sampeikan, kassi másoq, L., báwa másoq*.
 Levensmiddelen aan het leger —, *membakákan bala-tantará, báwa másoq bakalbakálan sama orang toeldádoe, menjampékan perbakálan paadda bála-tantará*.
 —, *over—, sarah, sarahkan*.
 Zij leverden hem levend over, *makka di saralkannja dengan hidopnja*.
 Slag —, *berprang, berprang*.
 Storm —, *bestormen, menjaráng-i*.
 LEVERING, vt. *pembawáan*, zie LEVERANCIE.
 LEVERKLEUR, vt. *warna limpa*.
 LEVERKRUID, o. *ajapána*, Soend., *roempoet prasman, doekoet prasman*, Soend.
 LEVERONTSTEKING, vt. *sákit bára paadda limpa*.
 LEVERPUISTEN, vt. *meerv. (eig. sproeten), djeráwat, L., táht lálát*.
 LEVERTRAAN, vt. *minjaq, limpa, minjaq hampadas*.
 LEVERWORST, vt. zie LEVERBEULING.
 LEVERZIEKTE, vt. *penjákít limpa, sákit hampadas*.
 LEVERZUCHTIG, b. n. *berpenjákít limpa, (sákit limpa wordt ook gebruikt, doch is meer tijdelijke leverpijn)*.
 LEZEN, b. w. *inzamelen, koempol, hínpon, poengoet*.
 De *nagelatene aren —, poengoet ka-poengoetan*.
 Brandhout in het bosch —, *koempol (poengoet) kájoe ápt di hoetan, (di rimba)*.
 — (belezen), *dat iemand in slaap valt, báta sasarij*.
 Vruchten en bloemen —, *inoogsten, memoengoet boewah-boewáhan dan boengga boengáin*.
 —, *zuiveren, békin brisih, L., soetjikan*.
 Kruiden —, *mentjahári segalla toemboeh-toemboehan*.
 Honig uit bloemen —, *serei, menjerei*.
 — in een boek, in een geschrift, *bátja, membátja, memátja, lés, verb*.
 — en her —, *bátja-memátja*.
 Doen alsof men leest, *tjáké-tjáké membátja, poera-poera membátja*.

Tooverwoorden —, opzeggen, *bátja mantrá*.
 In godsdienstige boeken —, *mengâdjí*.
 Planeet —, *melihat noedjoem*.
 — leeren, *belâdar membátja*.
 — leeren, (in het — onderwijzen), *mengâdjár membátja*.
 Den koran — (vergelijken), in tegenwoordigheid van den confrontist, *dars*, Ar.
 Den koran —, *mengâdjí qor'ân*.
 Het gebed — (in de moskee), *membátja qoenot*.
 Formulieren op het graf —, *talqin*, Ar.
 De een na den ander —, *membátja bertoeoet-toeroetan*.
 Vlieg —, *membátja dras*, *lantjar membátja*, L.
 Met luider stem —, *membátja dengan menjáringkan soewára*, *membátja njáring*.
 Iemand de les —, doorhalen, *menghardiq órang*.
 In eene verkorte maat tegen den regel —, *moeqajjatkan*.
 LEZEN, o. *pembátjâan*.
 LEZENSWAARDIG, b. n. *jang hároes di bátja*, *jang pátoet (bájiq) di bátja*.
 LEZER, m. van een boek, *órang membátja*, *pembátja*.
 Een boek, dat vele —s vindt, *kitáb jang di bátja bánjaq órang*.
 — in den koran, *pengâdjí*, *qârí*, Ar.
 —, na—, inzamelaar, *órang jang poengoeit*, *jang mentjahárí*.
 LEZERS, vr. *parampoewan jang membátja*.
 LEZING, vr. het lezen van een geschrift of boek, *pembátjâan*, *dars*, Ar.
 — in den koran, *peng-adjian*.
 —, inzameling, *pemoengoetan*.
 Na de — van den brief, *sa-hâbis membátja soerat útoe*.
 —, leeswijze, uitlegging van den zin eens boeks, *tâbir*.
 Verscheidene —en van den koran, *bebrápa tâbir qor'ân*.
 LIAS, vr. *soerat-soerat jang di djerodjor*, *soerat-soerat jang di anggít*.
 LICHT, b. n. *trang*, *terang*, *tarang*, *noer*, Ar., *tjoewátja*, *siang*, *moedah*.
 Een — huis, *roemah trang*.
 Op —en dag, *paadda tengah hárt*.
 Op — klaren dag, *tutkála rambang mata-hárt*.
 Een —e (heldere) nacht, *málam tjuwátja*.
 Het is al —, *soedah siang*.
 —, helder schijnend, (van de maan), *trang tamáram*.
 —er maken, *békin lebeh trang*, L., *menerángt*.
 — worden, *djádi trang*.
 — worden, dagen, *djádi siang*.
 Eene —e kleur, *warna moeda*.
 —geel, *koening moeda*.

—geel en donkergroen, *koening moeda dan hidjoe toewah*.
 LICHT, o, dag—, *siang*.
 — van eene lamp, *trang palíta*.
 —, verschijnsel, lichtstraal bij de geboorte of bij het ontslapen van een verheven mensch, *wéja*.
 —, opheldering, *katrángan*.
 —, verlichting, *penarángan*.
 Toorts—, *trang soeloh*, *trang óbor*, L.
 Toorts— aanbrengeu, *menjoeloh*, *báwa óbor*, L.
 Het — (de glans der zon), *trang (tja-háji) mata-hárt*.
 Het — breekt aan, *makka hárt sianglah*.
 Tusschen — en donker, *paadda koetika silan*.
 Het — komt van het oosten, *makka siang dátang derri sabluh timor*.
 Valsch —, *siang jang koerang trang*, *siang jang berbájang*.
 Het — der starren, *trang bútang*.
 In het — staan, benadeelen, *meroegikan*, *békin roegt*, L.
 Het — zien, *líhat penarángan*; geboren worden, *di per-ánaqkan*, *thlâhír*, Ar., Hofst.
 Toen de vorstelijke telg het — zag, *tatkála anakanda soedah thlâhír*.
 In het — komen, *di thlâhírkan*, *di kaloewarkan*.
 Eene zaak in een helder — stellen, *menarángt soewátoe perkára*.
 Eene zaak in een verkerd — stellen, *mengglapkan soewátoe perkára*.
 Breng een —, (kaars), *báwa lilin*, L., *báwa dian*.
 Wasch —, *klín betoel*, L., *diun lilin*.
 Kaars—, *lilín gemoq*, L., *dian gemoq*.
 Een — opsteken, *pásang lilín*, L., *pásang dian*.
 Een — uitdoen, uitdooven, *boenoh lilín*, L., *pádamkan dian*.
 Iemands — uitblazen, *boenoh órang*.
 LICHTBLAAUW, b. n. *biroe moeda*, *beluw moeda*, L.
 —e kleur, *warna biroe moeda*.
 LICHTBRUIN, b. n. *pála moeda*, zie BRUIN.
 LICHTDRAGER, m. fakkeldrager, *órang jang membáwa soeloh*, (*óbor*, L.).
 LICHTELAAI, b. n. als: in —e vlam, *sángat bernjálu-njálu*.
 LICHTEN, b. w. een licht brengen, *báwa dian*, *báwa lilín*, L.
 Met eenen fakkel —, *menjoeloh*, *báwa óbor*, L.
 —, o. w. *bertarángan*, *bertjahája*.
 —, dag worden, beginnen te —, *djádi siang*, *boeká fadjar*.
 —, bliksemen, *berkilat*.
 LICHTEND, b. n. *jang menarángkan*, *jang katrángan*, *jang bertjaháji*.
 Eene —e ster, *bútang jang menarángkan*.
 —e vlieg, *vuurvlieg*, *koenang*, *api-api*, L.

- LICHTER**, m. *orang jang menjoeleh, penjoe-
loh, orang jang membawa sbor, L.*
—, kandelaar, *tampat lilin, L., tempat
dian.*
—, lanternen, *lantéra, L. tanglong.*
- LICHTGEEL**, b. n. *koening moeda, koening
jang lidang, wilis koening.*
- LICHTGEVEND**, b. n. *jang membrt katrangan.
jang menarangkan.*
Een — *ligchaam, penarangan.*
De zon en maan zijn twee — e *ligcha-
men, makka mata-hart dan boelan itoe
dowa penarangan jang besaar.*
- LICHTGROEN**, b. n. *hidjoe moeda.*
- LICHTHATER**, m. *orang jang membintji siang,
orang jang soeka kaglapan.*
- LICHTING**, vr. *penarangan.*
—, *dageraad, fadjar, dini hart.*
- LICHTMEETKUNST**, vr. *ilmoe mengoekoer trang.*
- LICHTMETER**, m. *pengoekoer trang.*
- LICHTMIS**, m. *loebol, orang doekana, orang
sia-sia, risaw.*
- LICHTMISSEN**, o. w. *hidop atas pri jang
doekana, hidop sa-bagei risaw.*
- LICHTMISSERIJ**, vr. *kalakoewan risaw, per-
boewatan orang doekana.*
- LICHTROOD**, b. n. *merah moeda.*
- LICHTSHERM**, o. *dinding jang mengglapkan
trang.*
- LICHTSCHUW**, b. n. *penakoet trang.*
- LICHTSCHUWER**, m. *zie LICHTHATER.*
- LICHTSCHUWING**, vr. *takoet trang.*
- LICHTSTOF**, vr. *dzat jang membrt trang.*
- LICHTSTRAAL**, m. *sinar trang, sinar.*
- LICHTWERPER**, m. *pelontar trang.*
—, *vuurpijl, tjaratwat.*
- LID**, o. *deksel, toeloepan, kaloepaq.*
— van het oog, *kaloepaq mata.*
—, *knoop van riet, bamboes, enz.,
boekoe, L., roewas.*
—, van eenen vinger, *roewas djart.*
De duim heeft twee leden, *makka idoe
djart ada doewa roewas, djompoel ada
doewa boekoe, L.*
Het middelste —, *roewas jang di
tengah.*
Het voorste, bovenste —, *roewas jang
di hoedjong.*
—, *ligchaamsdeel in het algemeen,
anggawta, anggóta.*
Uit het — zijn, *salah lakoe, kasellioe,
L., tagaliat, tagalijoh.*
In het — zitten, *betoelkan, taroh be-
toel.*
Een ontwricht — in het — zetten,
*betoelkan anggawta jang tagaliat, taroh
betoel anggóta jang salah lakoe.*
Leden, *anggawta-anggawta, adla, Ar.*
Op de leden liggen, *merasa dhilo.*
Dat lag mij op de leden, *makka itoe
sahaja soedah merasa dhilo, mangka saja
belang, L.*
—, *gewricht, sindi.*
- Welgemaakt van lijf en leden, *terlaloe
bajig sikapnja.*
Pijn in al de leden hebben, *sangal
paadda segalla anggawta.*
Een — van een bamboes, *boemboeng.*
Het mannelijke —, *boetoe, dzakar, Ar.,
derat laki-laki.*
—, *afdeeling, bahagian, perkara.*
Van — tot —, *derri paadda soewatoe
bahagian datang kapada soewatoe bahagian.*
—, *medelid, sakoeto, teman.*
— van den raad, *sakoeto masjawarat.*
— van een gezin, *teman isi roemah.*
— eener familie, *gelid, poepoe, poe-
poeaan.*
- LIDMAAT**, m. en vr. *lid, deelhebber, sakoeto,
teman, zie LEDEMAAT.*
- LIDMAATSCHAP**, o. *persakoetoeawan, perte-
manan.*
- LIDROTTING**, m. *bamboe, L., boeloh.*
—, *stok, tongkat bamboe, L., tongkat
boeloh.*
- LIDTEKEN**, o. *zie LIKTEEKEN.*
- LIDWATER**, o. *zie LEDEWATER.*
- LIDWOORD**, o. *bepalend —, (enkel in het
Arabisch), adato't-tarifi.*
- LIED**, o. *zang, njanjian.*
—, *deuntje, kidong, gakoeto.*
Godverheerlijkend —, *njanjian tahtil,
poedji-poedjian.*
Een geestelijk —, *njanjian rofiat.*
Minne—, *damping.*
Hoeren—, *kidony soendal.*
Een — zingen, *mengidong.*
- LIEDBOEK**, o. *soerat kidong.*
- LIEDEN**, m. *meerv. orang-orang, orang,
marika.*
Wij—, *kita orang, kami, zie GIJ en
ZIJ.*
Vele —, *banjaq orang.*
Verscheidene —, *orang banjaq.*
Geringe —, *orang ketjil, orang hina-
dhina.*
Groote —, *orang besaar.*
Die —, *zij, marika-itoe.*
Krijgs—, *orang prang.*
Zeer voorname —, *orang besaar-besaar.*
- LIEDERLIJK**, b. n. *achteloos, alpa, latei.*
—, *slordig, kottor, L., tjamar, tjemar,
salédér, L.*
—, *zedeloos, doekana, gatal, lonté.*
—, *slecht, boesoq, L., djahat.*
Een — leven leiden, *melakoekan diri
seperti orang djahat, hidop kaja orang
boesoq, L.*
- LIEDERLIJKHEID**, b. n. *prti alpa, zie LIE-
DERLIJK.*
- LIEDJE**, o. *gakoewan, kidong, zie LIED.*
—, *punctdichtje, vierregelig zinspelend
versje, panton.*
Een — zingen, *mengidong.*
Het — is uit, *fig. soedah poeloes talinja,
soedah habis perkara.*

LIEDJESDICHTER, m. *pandai* *mengarang* *kidong*, *toekang* *panton*.

LIEF, b. n. *beminnelijk*, *lâkoe mânis*, *prî bâjiq*.

—, aardig, *beminnelijk*, *!ila*, *!éla*.

Een — meisje, *ânaq parampoewan jang mânis lakoenja*.

Uw broeder is een — mensch, *soedaramoe lâki-lâki itoe sa-ôrang jang bâjiq prinja*.

Een zeer — huis, *roemah jang bâjiq sakâli*.

—, *bemind* *wordende*, *di kâseh*, *di tjinta*, *kakâseh*.

Lieve vriendin! (liefstee), *hatikoe jang mânis*, *tjintâkoe jang koe-birahikan*.

Waar is de mensch, wien het leven niet — is? *di manâtah ôrang jang tiâda soeka hidop?*

Al mijne bloedverwanten, die mij — waren, zijn gestorven, *makka segalla sânaq soedarâkoe jang koe-kâseh itoe soedah meninggal*.

Voor het lieve brood (een mondvoller rijst) werken, *bekardja kârana sa-soewâp nâst*, L.

Onze lieve Heer, *toehan Allah*.

Lieve deugd! lieve tijd! *tôbat! tjis tôbat*, L.

Lieve Hemel! God vergoede! *astâga perlah*, L. verb. van *istighfâr Allah!*

Dat is hem —, *itoeelah jang di soekânja*, *itoe dia poenja soeka*, L.

Dat is mij —, *itoeelah jang soekâkoe (di soeka olehkoe)*, *itoeelah bârang kasoeekâân-koe*, *itoe sahâja poenja soeka*.

Het is mij zeer — u te ontmoeten, *makka kita terlâloe soeka bertemoe dengan toewan*.

—, *bijw. atas prî jang bâjiq*, *dengan lâkoe mânis*, zie ook FRAAI.

LIEF, o. het aangename, *bârang kasoeekâân*. — en leed, *bârang kasoeekâân dan kadoekâân*.

Voor — nemen, *soeka tarima*, *ridlâ*, *Ar.*, *qaboel*, *Ar.*

Als gij dit onaanzienlijke geschenk voor — wilt nemen, *kâlœe toewan soeka tarima tjendor-mâta ini jang tiâda dengan seper-tinja*.

—, *liefstee*, *minnares*, *tjinta*, *hâti*, *kakâseh*, *adenda*, *Hoft*.

LIEFDADIG, b. n. *moerah hâti*, *dermâwan*.

—, *bijw. dengan moerah hâti*, *atus prî dermâwan*

LIEFDADIGHEID, vt. *kamoerâhan*, *prî dermâwan*, *sachâwat*, *Ar.*

Werken der —, *perboewâtan dermâwan*, *perboewâtan kamoerâhan*.

LIEFDE, vr. *zinnelijke* — *tusschen de beide seksen*, *birâht*, *isjq*, *Ar.*, *tjinta*.

Door — beheerscht, *tâliq*, *Ar.*

Van — sterven, *mâti birâht*.

Gek van —, *gila birâht*.

Eene buitensporige —, *isjq jang amat sângat*.

Dronken van —, *mâboq birâht*.

Gij zijt het toovermiddel voor mijn door — verteed wordende hart, *toewanlah jang djâdi peuâwar hâti sahâja jang di binasâkan birâht*.

— voorwenden, *poera-poera birâht*.

—, *gegenigheid* in het algemeen, *kâseh*, *pengâseh*, *pengasêhan*, (het laatste is dikwerf met deernis of medelijden vermengd).

Hare werken en hare lijdzaamheid en hare —, *âmalnja dan tsabarnja dan pengâsehnya*.

— jegens arme lieden, *pengasêhan paadda ôrang pâpa*, (*misikin*).

Ouderlijke —, *pengasêhan iboe bâpa*.

De — Gods, *hobbat Allah*, *pengasêhan Allah*, *mo'habbat Allah*.

Gene — voor zijne kinderen hebben, *tiâda mengâseh akan ânanja*.

De — Gods is meerder dan de — der menschen, *bahoewa hobbat Allah itoe ter-lebeh derrî paadda pengasêhnya manoesia*.

Hartelijke — toedragen, *mengâseh deng-an ichlâts hâti*.

De — voor zijn land, *pengasêhnya âkan negrinja*.

Eerbied en — koesteren, *tâkoet dan kâseh*, *S. Ibr. 2*.

Hij heeft de — van allen verworven, *makka ia di kâseh sakalian ôrang*.

—, *minnegod*, *kâma*, *Sansk*.

Werken der —, *âmal hobbat*, *Ar.*, *perboewâtan kamoerâhan*, *perboewâtan dermâwan*, *pekarjâân pengasêhan*.

Onveranderlijke —, *pengasêhan jang tiâdu beroebah*.

Uwe — mijwaarts is volkomen, *telah sempornalah kâsehmoe akan dâkoe*.

Want ik draag u — toe, *kârana akoe kasehânt angkaw*.

LIEFDEBAND, m. *tâli pengâseh*.

Een onverbrekbare —, *tâli pengâseh jang tiâda poetoes*, (*berkapoetoesan*).

LIEFDEBRAND, m. *kahangâtan birâht*, *âpi birâht*, *isjq*, *Ar.*

LIEFDEDAAD, vt. *perboewâtan kamoerâhan*, *âmal hobbat*, *Ar.*

Liefdedaden verrigten, *berboewat âmal hobbat*.

LIEFDEDRANK, m. *ôbat membirahikan*, *ôbat tangkoer*, *ôbat menawârt*.

— van tranen eener zeeke, *pêllêt*.

LIEFDEDRIFT, vt. *nafsœe birâht*, *nafsœe isjq*.

LIEFDEGAAF, vt. *liefdegave*, zie LIEFDEGIFT.

LIEFDEGIFT, vt. *derma*, *doewit*, L., *pembrian pengasêhan*, *pembrian kâseh-kasêhan*.

Tot — en aanwenden, *dermâkan*, *tse-deqahkan*.

- LIEFDELOOS, b. n. *tiada berkâseh-kasahan, kedjam, tagar hâti.*
—, bijw. hard, dengan *antâja*, dengan *sâsat*.
- LIEFDELOOSHEID, vr. *prî jang tiada berkâseh-kasahan, prî jang kedjam.*
- LIEFDEPIJL, m. *ânag pânah dêwa kâma.*
- LIEFDERIJK, b. n. *moerah hâti,*
—, minzaam, *mânis.*
—, bijw. dengan *moerah hâti*, atas *prî jang mânis.*
- LIEFDESMART, vr. *sâkit birâht.*
- LIEFDETAAL, vr. *buhâsa orang birâht.*
- LIEFDEVLAAG, vr. *râsa hâti birâht.*
- LIEFDEVLAM, vr. *njâla âpi birâht.*
- LIEFDEVUUR, o. *âpi birâht.*
- LIEFDEWAARDIG, b. n. *hâroes di birahikan.*
—, waardig met *genegenheid* behandeld te worden, *pâtoet di kasêht.*
- LIEFELIJK, b. n. *mânis, chosj*, Perz.
— van manieren, *mânis lakoenja.*
— van geluid, *merdoe boenjinja.*
— voor het oog, *sedap (permei) paadda mâta.*
— van geur, *haroem bawoenja.*
— van taal, *eloq perkataânja.*
- LIEFELIJKHEID, vr. *kamanisan*, *prî mânis, lâkoe mânis.*
- LIEFHEBBEN, b. w. *kâseh, mengâseh.*
—, verliefd zijn, *birâht.*
God boven alles —, *mengâseh Allah terlebeh derri paadda bârang sasowâtœpoon*, (*derri samoewa, L.*)
- LIEFHEBBER, m. *orang jang soeka.*
Een — van schilderen, *orang jang soeka menœlis gambar.*
Een — van doerian, (*zekere vrucht*), *orang jang soeka mâkan doerian.*
Een groot — van den drank, *pemâboq.*
Een groot — van geschiedenissen, *orang jang ingin (kapêngin) membâtja hikâjat.*
Een —, (van de andere kunne), *orang doekâna, orang jang bersoendal.*
- LIEFHEBBERIJ, vr. *soeka, kasoekâan.*
Zijne — bestaat in het bloemkwecken, *makka kasoekâanja itoe piara kumbang, L.*, (*memeliharakan boenga-boengân*).
— en, *zeldzaamheden, bârang-bârang jang îndah-ndah, bârang jang djârang.*
- LIEFHEBSTER, vr. *parampoewan jang soeka apa-apa.*
Eene — van den opschik, *parampoewan jang soeka pakêan jang bâgoes, L.*, (*ndah-ndah*).
- LIEFJE, o. *tjinta, hâti.*
- LIEFKOZEN, b. w. *tjoemboe, bertjoemboe, boedjoq, œlit.*
Zijne vrouw —, *memboedjoq istrinja.*
—, vleijen, vriendelijk toespreken, *timang.*
Een meisje —, *bertjoemboe dengan ânag dâra sa-orang.*
—, *sussen, œejâsa.*
- LIEFKOZER, m. *orang jang memboedjoq, pemboedjoq, orang jang bertjoemboe.*
- LIEFKOZERIJ, vr. *pemboedjoekan, tjoemboetjoemboewan.*
- LIEFLOKKEN, b. w. door vleijen bekoren, *menuwârî.*
- LIEFOOGEN, b. w. *karling, mengarling, têngoq dengan birâhi.*
- LIEFST, b. n. overtr. tr. van lief, bij voorkeur, *terlebeh soeka.*
— niet, *boekan sakâli, sakâli-kâli tida, sahâja tiada soeka.*
- LIEFSTE, b. n. overtr. tr. van lief, *terlebeh mânis*, zie LIEF, b. n.
- LIEFSTE, m. en vr. *tjinta, kakâseh, hâti, lila, Sansk.*
—, minnaar (van vorstinnen), *kakanda.*
—, minnarcs (van vorsten), *adenda, adinda.*
O mijne —, *ziel van uwen vriend! iâ adenda njâwa kakanda!*
- LIEFTALIG, b. n. *mânis lâkoe, râmeh.*
—, lief ter taal, *mânis katânja.*
- LIEFTALIGHEID, vr. *kalakoewan jang mânis, prî râmeh.*
- LIEFTALLIG, b. n. zie LIEFTALIG.
- LIEFTALLIGHEID, vr. zie LIEFTALIGHEID.
- LIEFWAARDIG, b. n. zie LIEFDEWAARDIG.
- LIEGEN, o. w. *bôhong, berbôhong, berdoesta, berdjoesta, L., kadzaba, Ar.*
Onbeschaamd —, *berbôhong dengan tiada mâloe sakâli.*
Schelmachtig —, *bôla.*
Iemand iets hechten —, *mendoestâkan orang, perdoestâkan orang, berdoestâkan (baperdoestâkan, memperdoestâkan) orang.*
Dat liegt er niet om, *itoe boekan perkâra ketjil.*
- LIEGEN, o. *pembôhongan, kâta-kâta doesta, pendoestâan.*
- LIEGER, m. *pembôhong, pendoesta, orang djoesta, L.*
- LIER, vr. *ketjâpi.*
Op de — spelen, *pitik ketjâpi.*
- LIERSPELER, m. *jang memitik ketjâpi.*
- LIES, vr. *koentji pâha, L., koentji pâwh, urî-urî, kalandjâran.*
- LIESONTSTERKING, vr. *sâkit bâra paadda koentji pâha.*
- LIESWORTEL, m. (*calamus dulcis*), *daringoe, wadj*, Perz.
- LIEVE, tusschenw. in: *eilieve, apâlâh kirânja.*
- LIEVELING, m. en vr. *kakâseh.*
De — zijn, *di kâseh.*
De — van den vorst zijn, *di œnoegrâht baginda.*
—, die het meest bemind wordt, *jang terlebeh di kâseh.*
- LIEVELINGSBEZIGHEID, vr. *pekardjâan jang di soekâ-t.*
- LIEVELINGSPLAATS, vr. *tampat jang di rindoekan.*
- LIEVEN, b. w. *kâsch, mengâsch.*

Een geliefd kind, *ánaq jang di kâseh*.
 LIEVENHEERSBEESTJE, o. *ólin*.
 Goud —, *ólin mas*.
 LIEVER, vergr. tr. van lief, b. n. *ang-or*,
anggoeran, L.
 — sterf ik, *ang-or kita máti, anggoeran*
sahaja máti, L.
 — niet, *lebeh bájiq djangan*.
 LIEVERLEDE, bijw. in: van —, *perláhan-*
láhan, plan-plan, L.
 LIEVERT, m. lievertje, o. lief kind, *ánaq*
máns.
 —, fig. het tegenovergestelde, een on-
 aardige, een gemeene, *orang nakal, orang*
boesoq.
 LIFLAF, b. n. smakeloos, *táwar rasánja.*
ambar rasánja.
 LIFLAF, o. *mákanan jang táwar rasánja,*
santápan jang ambar rasánja.
 —, zoutelooze taal, *bitjára kôsong*, L.
 LIFLAFEN, o. w. *membroedjoq atas pri jang*
tiáda sannoeh.
 —, zoutelooze taal uitbrengen, *berkáta*
sia-sia, bitjára kôsong, L.
 LIGCHAAM, o. elke zelfstandigheid, *ka-adáän,*
dzát, Ar., *oedjoel*, Ar., *áwaq*, L., *háwaq*,
 Jav., *djism*, Ar.
 Een vast —, *dzát jang kipal, ka-adáän*
jang kras.
 Een vloeibaar —, *oedjoel jang tjájer,*
bárang jang éntjér, L.
 Elk — heeft lengte, breedte en hoogte,
makka báring sasoewátöe dzát itoe ada
panjangnja dan lebarnja dan tingginja.
 Een doorschijnend —, *oedjoel jang he-*
ning, bárang jang bening, L.
 —, van een' mensch of dier, *toeboh, pe-*
noeboh, badan, Ar. L., *djasad*, Ar.,
djism, Ar.
 Het menschelike —, *toeboh manoesjia,*
badan orang, djasad, Ar., *áwaq*, Jav.
 Ziel en —, *njáva dan toeboh*.
 Het gansche —, *saloeroh toeboh, intéro*
badan, L.
 Dood —, *lijk, maijit*, Ar.
 Dood —, *kreng, bangké*.
 Een sterk —, *toeboh qoewat, badan*
qoewat.
 Een stevig, gezet —, *toeboh jang tagap*.
 Een mager, uitgemergeld —, *badan*
jang koeroes kring, L.
 Ik heb gezwoeren dat geen ander man
 mijn — zal aanraken, *akoe soedah ber-*
soempah djangan di djámah óleh láki-láki
jang lájin akan toebohkoé inti, S. R. 135.
 Ziekelijik —, *toeboh jang kasákit-sakitan*.
 De gestalte des —s, *sikap, lembága*.
 Gezondheid des —s, *njáman toeboh,*
salamát badan, L.
 Als de volle maan blonk de kleur van
 haar —, *seperti boelan poernáma gilang*
gomilang warna toebohnja, Ism. J. 31.
 —, onderlijf, buik, *proet*.

De romp des —s, *bátang toeboh*.
 De Allerhoogste bezieldé het — van
 Adam, *makka Allah táála membré njáva*
paadda toeboh Adam.
 —, menigte, vereniging van velen,
pâsok, pasoeakan.
 Het — van staat, *pemarintáhan ka-*
radjáän, (rijksbewind).
 Het — van den staat, *dairah karadjáän*.
 LIGCHAAMPJE, o. stofdeeltje, *dzarrah*, Ar.
 —, klein ligchaam, *toeboh ketjil, badan*
ketjil.
 LIGCHAAMSBEWEGING, vr. *gerákan toeboh,*
gerakkan badan, L., *begeraq badan*.
 —, werk, *pekardjáän*.
 Paardrijden is eene goede —, *toenggang*
koeda itoe soewátöe gerákan toeboh jang
bájiq, (liever: *toenggang koeda itoe djádi*
salamat toeboh of badan).
 LIGCHAAMSBUIGING, vr. (der Chinezen voor
 hunne afgoden), *sódja*, Chin.
 LIGCHAAMSDDEEL, o. *anggawta, anggóta*.
 LIGCHAAMSGESTALTE, vr. *lembága, sikap,*
bangoenan badan, roepa badan.
 LIGCHAAMSGESTEL, o. *pri toeboh, kalakoewan*
badan, parángtj toeboh.
 Hij heeft een zeer goed —, *makka ter-*
lálöe bájiq pri toebohnja, (kalakoewan
badannja).
 Ligchaams- of zielsgestel, natuur (na-
 turel), *parángti*.
 LIGCHAAMSKASTIJDING, vr. (onthouding),
pantang.
 —, (slaan enz.) *siásat badan, siásat*
toeboh.
 LIGCHAAMSKRACHT, vr. *qoewat badan*, L.,
qoewat toeboh.
 LIGCHAAMSKUNDE, vr. *pengatahoewan toeboh,*
ilmoe badan.
 LIGCHAAMSOEFENING, vr. *pemajinan, perma-*
jinan, (eig. vermakelijikheid, spel).
 LIGCHAAMSSTRAF, vr. *sjiksa toeboh, sjiksa*
bdan.
 LIGCHAMELJIK, b. n. *bertoeboh, denyan*
toeboh, berbadan, djasadi-j', Ar., *djismá-*
ni-j', Ar.
 —e straf, zie LIGCHAAMSSTRAF.
 —e gebreken, *tjelá toeboh*.
 De ziel is niet —, *makka njáva itoe*
tiáda bertoeboh, (berbadan, badannja, L.)
 —e wereld, *doenja jang fená*.
 LIGCHAMELJIKHEID, vr. *djismántat*, Ar., *ka-*
adáän toeboh, pri toeboh, dzát badan, ka-
lákoeowan badan, L.
 LIGCHAMELOOS, b. n. *tiáda bertoeboh, tiáda*
berbadan, trá poenja badan, L.
 LIGCHAMELOOSHEID, vr. *oedjoel jang tiáda*
bertoeboh, ka-adáän jang tiáda berbadan.
 LIGDAG, m. *hárt perhentian kapal di pe'a-*
boehan, hárt kapal toenggoe di pela-
boehan.
 LIGGEN, o. w. *báring, herbáring, tidóran.*
 L., *tidor-tidoran, gólé, góleg, L.*

Zich zelven doen —, nederleggen, *mem-bāringkan diri*.

—, rusten, *banté, L.*
—, zijn, *ada*.

De plank ligt op den grond, *makka pāpan itoe āda di tanaħ*.

Te bed —, *berbāring di tempat tidor*.

Aan de koorts —, *sakit deman*.

Voorover, op den buik —, *tihārap, tidor membējawaq, kamoerap, L., telang-kap, L.*

Op den buik gaan —, *metārapkan di-rinja*.

Op den rug, achterover —, *telintang, L., talantang*.

Op de zijde —, *indarang*.

—, nederliggen als een viervoetig dier, *djongkang*.

—, van viervoetige dieren met den kop op zijde, *mengakop*.

—, knielen van dieren, zoo als olifanten, leeuwen enz., *doerom, derom*.

Op elkander (gestapeld) —, *bertndih-tndih*.

Op sterven —, *hampir māti, njāris māti*.

Begraven —, *soedah di tanaħ, soedah di qoeborkan*.

Uitgestrekt —, (zoo lang als men is), *terhantar*.

Als een lijk uitgestrekt —, *terhantar seperti mujit*.

Met een uitgestrekt been of arm ergens op —, *salampeg, salampei*.

Aan zee —, *berpinggirān dengan lawt*.

Op de ree —, *berlāboh, āda di pelaboehan*.

Waniasa ligt in de residentie Krawang, *makka negri Waniasa itoe āda di dālam residensi Krawang*.

Het paleis ligt tegen het oosten, *makka astāna itoe mengħadap timor*.

Door elkander —, *berkapāran, tetjam-por, L., koesoet-koesoet*.

Liggende, van menschen, *terbāring*.

Liggende, van goederen, *terletaq, ter-tāroh, āda*.

Renteloos liggend geld, *oewang jang ttāda berboenga, oewang jang ttāda ānaq-nja, (kumbangnja, berkumbang, bukkum-bang, L.)*

Op de knieën —, *berteloet*.

Stil —, *ttāda bergerak*.

Iets laten —, niet aanraken, *ttāda kena, ttāda menjāmah*.

Laten —, verlaten, *tinggalkan, kassī ttinggal*.

Op den loer —, *mengālang*.

In de kazerne —, *āda di tangsi*.

Vol —, vol zijn, *āda penoeh*.

Het pakhuis ligt vol rijst, *loemboeng itoe penoeh bras*.

Het ligt er toe, wat zal men er aan

doen? *makka sakārang soedah bagitoe apa boleħ boewat?*

Bij eene vrouw —, *tidor dengan sa-orang paranpoewan*, zie *BESLAPEN*.

Het ligt niet aan hem, *boekān dia poenja sālūħ*.

Aan wien ligt het, dat te beslissen? *stāpa poenja koewāsa memoetoeskan itoe?*

Het ligt daaraan, *itoeħ sababnja*.

Voor anker —, *berlāboeh*.

Tegen den wind —, *menjoesor*.

De wind was nog niet gaan —, *makka angin poon belom sākallah, (tedohlah)*.

LIGGEN, G. *bāring, baringan, tidoran, L.*

LIGGEND, deelw. van menschen, *berbāring*, zie *LIGGEN*, voorafgegaan door: *sambil, laqi, āda*.

LIGGER, m. *orang jang berbāring*.

—, in den handel, *bārang dagāngan jang ttāda lakoe*.

LIGGING, vr. de wijze van liggen, *tampat*.

De -- eener handelstad, *tampat bendar*.

Zeer voordeelig is de -- dezer schans, *bājiq sakāli tempatnja benteng ini*.

---, bed, *tampat tidor, (tikar bantal, van inlanders)*.

LIGPLAATS, vr. van vaartuigen, *tampat pelaboehan, tempat perhentian prāhoe*.

LIGT, b. n. *ringan, enteng, L.*

Hout is -- er dan ijzer, *makka kājoe āda ringan (lebeħ ringan) derri paadda bessī*.

Te -- ingerigt, *terlāloe ringan, terlāloe enteng, L., koerang brat timbāngannja*.

Ziekte van eenen --eren aard, *sakit jang ringan priuja*.

— van kleur, *moeda*.

— groen, *hidjoe moeda, wāli koening*.

— rood, *mērah moeda, samāran*.

— e kleeding, *pekājin tipis*.

— e stof, *kājin tipis*.

— in het hoofd, *ringan kapāla, enteng kapāla, L., kāmang rasānja*.

—, gemakkelijk, *moedah, gampang*.

Eene -- e zaak, *hāl moedah, perkāra moedah, (jang gampang)*.

Niet -- te vinden, *soekar di tjahāri*.

— toornig worden, *lakas djādi mārāħ, L., (amārāħ)*.

— achten, *memoedahkan*.

— achten, verachten (iemand), *melihat moedah paadda orang*.

— e kost, *makānan jang ringan, (enteng, L.)*

— slapen, *mengantop*.

—, vlug, *tjepat*.

— ter been, *tjepat djālannja, (lang-kahnja)*.

— over iets heen loopen, *berkātā sedikit derri paadda soewātoe perkāra, bi-tjāra sedikit sādja derri sātoe perkāra*.

—, onkuisch, *doekāna, gatal, lakoe soendal*.

Eene — e vrouw, *soendal*, *parampoewan* *jang doekâna*.
 —, —zinnig, *koerang ingat*.
 LIGT, o. nageboorte, *oerei*.
 LIGTACHTIG, b. n. *ringan sedikit*, *énténg djoega*.
 LIGTEKOOR, vr. *soendal*, *lonté*, L.
 LIGTELJK, bijw. gemakkelijk, *gampang*, *moedah*.
 — (in eenen wenschenden zin), *moedah-moedâhan*.
 — zal hij berouw hebben, *moedah-moedâhan ia handag menjesal*.
 LIETEN, b. w. ligter maken, *meringankan*, *bekin lebeh énténg*.
 —, afnemen, *ambil*.
 —, optillen, *angkat*, *tâting*.
 Een schip —, gedeeltelijk ontladen. *bongkar sapâro derri moewâtannja*, *pong-gah sedikit*.
 Anker —, *bongkar sâch*, *bongkar djangkar*, L., *kasat najig djangkar*, L.
 Uit den zadel —, *tjampaqkan derri atas koeda*.
 Iemand den voet —, *membri madlarat poadda sa-órang*.
 Eene schatting —, *meninta oepett*.
 Volk —, verzamelen, *krahkan rajjat*.
 Den beker —, *angkat piâla*, *soeka minom ajer anggoer*.
 De hiel en —, *lârt*, *mínggat*, L.
 De hand —, *angkat tangán*.
 De hand —, togevend zijn, het vonnis ver—, *tsabar*, *meringankan sjiksa*.
 Krijgsvolk —, *koempol tsoldâdoe*, *karoeman órang prang*.
 De timmerman heeft er de hand mede —, *makka toekang kâjoe soedah kapâlang kardjânja itoe*.
 Iemand de huig —, *menipoe órang pedajâ-in órang*, L., *perdujâkan órang*.
 Iemand de beurs —, *mereboet órang poenja oewang*.
 Een contract —, *ambil salinan (kopie) soerat perdjandjian*.
 —, o. w. *djâdi ringan*, *djâdi énténg*, L.
 LIGTENIS, vr. verligting, *perringan*.
 LIGTER, m. vaartuig, *prâhoe tjoenia*, *sampán*.
 Er zijn twee —s aan boord van de Ardjoena gekomen, *makka prâhoe tjoenia doewah boewah itoe soedah sampei di kapal Ardjoena*.
 —, opligter, hefboom, *pengangkat*, *pengongkil*, *penâting*.
 LIGTGELOOVIG, b. n. *moedah pertjâja*, *lakas pertjâja*.
 LIGTGELOOVIGHEID, vr. *prt moedah pertjâja*.
 LIGTGERAAKT, b. n. *prang-proes*, *lakas mârâh*, L., *kalakoewan jang prang-proes*.
 LIGHTART, m. en vr. *órang bersoeka-soekâân sâdja*.
 LIGHTARTIG, b. n. *pentjaroeba*, *tâda tetap*, *hâti bîmbang*.

LIGHTARTIGHEID, vr. *prt pentjaroeba*, *kalakoewan órang bîmbang*.
 LIGTHEID, vr. *karingânan*, *ka-énténgan*, L.
 —, gemakkelijheid, *kamoedâhan*, *gampang*.
 —, losheid, *kalakoewan órang doekâna*.
 LIGTHOOFD, m. en vr. *órang bingong*.
 LIGTHOOFDIG, b. n. *bingong*, *ringan kapâla*.
 —, bijw. *dengan bingong*.
 LIGTHOOFDIGHEID, vr. *prt bingong*.
 LIGTHOOFDIGLIJK, bijw. zie LIGTHOOFDIG.
 LIGTJES, bijw. *koerang ingat*, *dengan bîmbang hâti*, *dengan alpa*.
 LIGTIGHEID, vr. zie LIGTHEID.
 LIGTING, vr. ver—, *perringan*.
 —, heffing, *poengoetan*, *pemoengoetan*.
 — van krijgsvolk, *schatting*, *papâran*.
 — van ballast, *pembongkâran toelaq bâra*.
 LIGTMIS, m. *órang doekâna*, *órang perlentei*.
 LIGTOMDEINE, vr. *soendal*, *lonté*, L.
 LIGTTE, vr. *ligtheid*, *karingânan*, *ka-énténgan*.
 LIGTVAARDIG, b. n. *dengan tâda pariksa*, *koerang ingat*, *loepa dan lâlei*, *bîmbang*.
 Eene — e daad, *perboewâtan jang koerang ingat*.
 — spraken, *berkata dengan tâda pariksa*.
 — e taal, *perkatâan jang doekâna*, *perkatâan jang tâda sunoenoh*.
 Een — me'sje, *ánaq paranpoewan jang doekâna*.
 —, vermetel, *angkâra*.
 LIGTVAARDIGHEID, vr. *vergeetachtigheit*, *prt loepa dan lâlei*, *thairat*, Ar.
 —, onbezonnenheid, *kalakoewan órang jang koerang pariksa*, zie LOSBANDIGHEID, VERMETELHEID.
 LIGTVAARDIGLIJK, bijw. *dengan tâda pariksa*, *dengan loepa dan lâlei*.
 LIGTVINK, m. zie LICHTMIS.
 LIGTZINNIG, b. n. *bingong*, *dengan bôdoh*, *koerang ingat*, *ringan kapâla*.
 —, bijw. *bingong*, *dengan bôdoh*, *dengan bîmbang*.
 LIGTZINNIGHEID, vr. *prt órang bingong*, *thairat*, Ar.
 LIGTZINNIGLIJK, bijw. zie LIGTZINNIG, bijw.
 LIGUSTER, m. rijnwilg, *ibôta djapon*, (Ligustrum ibota Sbl.).
 LIGUSTERBES, vr. *boewah ibôta djapon*.
 LIJ, vr. *bâwah angin*.
 Aan, in —, *di bâwah angin*.
 In — vallen, *djâtoh di bâwah angin*.
 Het roer aan — houden, *péngang kamoedi di bâwah angin*. (Daar hier het loeven bedoeld wordt, zie men dat woord).
 Hij ligt in —, *makka hâl perkarânja soedah roesaq*, *dia soedah pôtol sakâli*, L.
 Iemand in — brengen, *membri madlarat poadda órang*, *kardja soesah sama órang*, L.

Iemand in de -- laten, *meninggalkan orang dalam kasoeakaran, kasst tinggal orang jang kasoesahan.*

LIJDBAAR, b. n. *jang boleh di tahanan, betah, jang terdarita.*

LIJDBAARHEID, vt. *prî jang terdarita, prî jang boleh di tahanan.*

LIJDELJK, b. n. *jamh boleh di tahanan, jang terdarita.*

Eene — e tandpijn, *sakit gigi jang boleh di tahanan.*

—, *geduldig, tsabar.*

LIJDEN, b. w. *ondergaan, verduren, tahanan, darita, tsabar, tanggung, rasa, betah, bejar.*

Geduldig — de, *tafommol, Ar., bertsabar.*

Het is voor hem niet om te —, *makka itoe tûda tertâhan olehnja, dia trâda boleh tâhan itoe, L.*

Smart —, *merasâ sakit, merasâ-t sangsâra.*

Honger —, *berlâpar, tâhan lâpar.*

Dorst —, *berdhâga, âws, hâwoes, L.*

Aan ziekte —, *mendatirita kasakitan.*

Straf —, *tanggung sjiksa.*

Zij leed zeer veel bij hare bevalling, *makka mendatiritalah ta terlâloe brat sedang ta berânaq.*

Ik kan dat niet —, *sahâja tûda boleh betah itoe.*

Men moest dat niet —, (toestaan), *makka tûda hâroes di bejarkan itoe.*

Wel mogen —, (genegen zijn), *soeka, ridlâ, mengâseh.*

Ik mag hem wel —, *sahâja soeka djoega sama dia, L., kita mengâseh dia djoega.*

Niet mogen —, *binjîf.*

Last —, *dâpat soesah.*

Schipbreuk —, *kena kâram.*

Voor eens anders misslagen —, *tanggung lâjin orang poenja sâlah.*

LIJDEN, o. w. *duren, lâma, zie DUREN.*

Het leed niet lang, *makka tûda brâpa lâma.*

LIJDEN, o. *kasakitan, sangsâra.*

Het — dezer wereld is vergankelijk, *makka kasakitan doenjâ ini fenâ djoeya adanja.*

LIJDENSPEEK, vt. *chothbat derri paadda sangsâra (toehan kâmt).*

LIJDENSTERST, m. *nats sangsâra.*

LIJDER, m. *orang kasakitan, orang jang mera-sâ-t sangsâra.*

LIJDING, vt. *sakit, sangsâra.*

LIJZAAAM, b. n. *tsabar, darita, bertâhan.*

LIJZAAAMHEID, vt. *tafannoel, Ar., prî tsabar.*

LIJF, o. *menschelijk ligchaam, toeboh, pe-neoboh, badan, Ar., djasad, Ar. âwaq, Jav.*

Aan den lijve gestraft worden, *kena sjiksa di badan.*

Geen hart in het — hebben, *tjâbar, gantar.*

Met — en ziel, (met alle kracht), *dengan sakoewâsa-koewâsa.*

Dat heeft niets om het —, *itoe trâda apa apa, itoe trâ kenâpa, L., (mengâpa).*

—, *buik, proet.*

Pijn in het —, *snijdingen, sâkit proet, ranggoet proet.*

Iemand om het — vatten, *mem'loq toeboh (pînggang) orang.*

—, *baarmoeder, peranâkan, rahim, Ar., proet, L.*

Van moeders — af, *derri paadda peranâkan tboenja, derri kaloewar proet, L., derri ketjil.*

Het — vol hebben, *soedah kinnjang proet.*

Te lijve, bij levenden lijve zijn, *âda hidop, hidop.*

Zijn — wagen, *membelândjâkan djiwa.*

— en goed verliezen, *kahilângan djiwa dan harta.*

LIJFARTS, m. *thabib râdja.*

LIJFBAAND, m. *ikat pînggang.*

LIJFDWANG, m. *sâsat badan.*

LIJFGENE, m. en vt. *hamba, sahâja, boedaq, L.*

LIJFGEIGENSCHAP, o. *hâl perhambâan, kala-koeuan boedaq, persahjâ-an.*

LIJFELJK, b. n. *bertoeboh, berbadan.*

LIJFELJKHEID, vt. *oedjoed badan, dzât toeboh.*

LIJFGEVECHT, o. (leveren), *berkulihit, bertikam, (met de kris).*

LIJFGEWAAD, o. *pekâjin toeboh, paktêjan badan.*

LIJFGEWELD, o. *kapaksâan toeboh, (badan, L.).*

LIJFHEIL, o. *zie LIJFSBEHOUD*

LIJFJE, o. *keursje, koetang.*

Het — van een kleedje, *badan bâ-djoe.*

LIJFJONKER, m. *sâkei.*

LIJFKASTIJDING, vt. *zie LIJFSTRAF.*

LIJFKLEUR, vt. *vleeschkleur, warna toeboh, zie LIJF.*

—, *lievelingskleur, warna jang di soc-kâ-i.*

LIJFMOEDER, vt. *zie BAARMOEDER.*

LIJFOEFENING, vt. *pemâjinan akan menogohkan toeboh, pemâjinan boewat bêkin qoewat badan.*

LIJFRENT, vt. *boenga oewang petâroh sâlâma orang hidop (petâroh paadda kahidôpan).*

LIJFSBEHOUD, o. *lijfsberging, pemaliharâan toeboh, salâmat badan, djiwa.*

Om — smeeken, *mînta djiwa.*

LIJFSDWANG, m. *sâsat toeboh, (badan).*

LIJFSERVEN, m. *meerv. ânaq jang djâdi wâritz.*

LIJFSGESTALTE, vt. *sikap, lembâga.*

—, lijvigheid, *toeboh gemoq, badan gemoq.*
 LIJFGEVAAR, o. *bahája mawt, bahája ka-máti-matian.*
 LIJFSTOEBEHÖÖR, o. *bárang-bárang áwajq diri, pekájin toeboh, kájin badan.*
 LIJFSTOET, m. van eenen vorst, *pengiring rájja.*
 LIJFSTRAF, vt. *sjiksa badan, sjiksa toeboh.*
 LIJFSTRAFFELIJK, b. n. *kasjiksáan toeboh, kasjiksáan badan.*
 — wetboek, (in de Maleische staten), *boekoen qánoen.*
 — wetboek, Eur. *kitáb boekoen kasjik-sáan toeboh.*
 Een — regtsgeding, *dáwa kasjiksáan badan, (toeboh).*
 —e regtspleging, *singkéta (asjára, bitjára) kasjiksáan badan, (toeboh).*
 LIJFTOGT, m. vruchtgebruik, *mákan hátsil, poengoetan hátsil.*
 LIJFTOGTELIJK, b. n. *jang brt mákan hátsil.*
 LIJFTOGTEN, b. w. *membri mákan hátsil, kassi mákan hátsil, L.*
 LIJFTOGTENAAR, m. *orang jang poengoet hátsil, jang mákan hátsil.*
 LIJFTOGTENARES, vt. *parampoewan jang poengoet (mákan) hátsil.*
 LIJFTHAWANT, m. *badoewanda.*
 De hoofdman der —en, *panghoeloe badoewanda.*
 LIJFVRIJ, b. n. *mardahéka, mardika.*
 LIJFVREIHEID, vt. *pri hál mardahéka, kamardahékáan.*
 LIJFWAACHT, vt. des konings, *katoemboekan rájja.*
 LIJFWACHTER, m. *badoswanda.*
 LIJFWAPEN, o. *sendjata djága diri, kris.*
 LIJFZAAK, vt. *perkára kasjiksáan badan.*
 LIJFZAKELIJK, b. n. *kasjiksáan badan, (toeboh.)*
 LIJK, o. *majit, Ar., orang mati, liwanan, liwan.*
 Hij is een —, *makka ia soedah máti, zie Dood.*
 Ten —e gaan, een — volgen, *mengiringkan majit.*
 Een — begraven, *menánamkan majit.*
 Godsdienstige plegtigheden aan een — verrigten, *menjoembaljangkan majit.*
 Een — naar het graf dragen, *menanggoeng (memikoel) majit ka-qoebr.*
 Over een — klagen, *merátap atas majit.*
 Een — van eenen verslagene, *bangké.*
 Een gebalsemd —, *moemá.*
 LIJK, vt. van een zell, *pinggir lájar, bibir lájar.*
 Staan als of men uit de —en geslagen is, *kasompokkan, L.*
 LIJKACHTIG, b. n. *sa-roepa majit, seperti orang máti.*
 LIJKBAAR, vt. *kórong bátang, oesoengan majit, zie BAAR.*

LIJKBEGRAVER, m. zie DOODGRAVER.
 LIJKBEGRAVING, vt. zie BEGRAVENIS.
 LIJKBEREDDERING, vt. *pengupan, hál berbádjít májít.*
 LIJKBUS, vt. *boejong háboe majit, tjandi.*
 LIJKDICHT, o. *bidji rátap, bidji sábaq.*
 LIJKDIENST, vt. *soembahjang kárana majit, soembahjang djinázat.*
 Eene — verrigten, *menjoembahjangkan majit.*
 LIJKDRAGER, m. *orang memikol, (mengoesong) majit.*
 LIJKEN, b. w. *effonen, meratákan, békin ráta.*
 Eenen grooten weg —, *meratákan djálan rája, békin ráta djálan besaar, L.*
 LIJKEN, o. w. *gelijken, bersaroepa, saroepea dengan, sama roepa, menjamá-t, zie GELIJKEN.*
 Dat lijkt er niet naar, fig. *boekan bagitoe, sakáli-káli tíada bagitoe.*
 —, *schijnen, roepánja.*
 Het lijkt dat het regenen zal, *roepánja máw hoedjan.*
 —, *betamen, voegen, pátoet, soeka, bájij.*
 Het lijkt u niet, veel geld te verspillen, *makka tíada pátoet angkaw boewang bánjaq oewang.*
 Dat paard lijkt mij niet, *itoe koeda kila tráda soeka, L., koeda itoe akoe tíada soeka.*
 Dat land zou mij niet —, het is te ver van mijn huis, *makka ténah itoe tíada bájij paadda kita sabab terláoe djáwh derri paadda roemah kita.*
 LIJKGAREN, o. *benang pinggir lájar.*
 LIJKGEEBAAR, o. *peratápan atas majit.*
 LIJKGEBEDEN, o. meerv. *giráth, Ar.*
 LIJKGRAVER, m. zie DOODGRAVER.
 LIJKGENOOT, m. en vt. *orang mengiring majit.*
 LIJKHUTJE, o. (in het welke de Dajakkers een lijk in eene kist lang, ja zelfs een jaar bewaren), *lárong.*
 LIJKKLAGT, vt. zie LIJKDICHT en ROUWBEKLAG.
 LIJKKLEED, o. ter onwikkeling van het lijk, *kafan, Ar., kapán.*
 In een — wikkelen, *kafánt.*
 Het lijk werd door hen in een — gewikkeld, *makka majit itoe di kafántnja.*
 —, *rouwkleed, berkaboengan, pakéan kábong, kájin perkaboengan.*
 —, over de kist, *kájin hitam jang di atas peti orang máti.*
 LIJKKOETS, vt. *karéta majit, karéta jang membáwa orang máti.*
 — van eenen vorst, *perarákan majit rájja.*
 LIJKKOSTEN, m. meerv. *begrafeniskosten, balandja tánam majit, balandja tánam orang máti.*
 LIJKLAKEN, o. zie LIJKKLEED.

LIJKLIED, o. *nodbat*, Ar., *bidji râtap*.
 LIJKOPENING, vt. *krat majit*, *panggal* (*pôtong*) *badan órang máti*.
 LIJKOFFER, o. *tsedeqah akan majit*, *persembahan kârana majit*, *qorbân bagi majit*.
 LIJKPLEGTIGHEDEN, vt. *meerv. begraving*, *pertanâman*.
 —, *lijkstaatsie*, *pengiringan majit*, zie *LIJKDIENST*.
 LIJKPLIGT, m. *pekardjâan jang ferdl kârana majit*, (*bagi majit*).
 LIJKPRACHT, vt. zie *LIJKSTAATSIE*.
 LIJKREDE, vt. *nodbat*, Ar.
 LIJKROUWSTAATSIE, vt. zie *LIJKSTAATSIE*.
 LIJKSCHOUWING, vt. *penariksâan bangkê*.
 LIJKSCHULDEN, vt. *meerv. hoetang pengapan*, *hoetang opah mengeroesin majit*.
 LIJKSTAATSIE, vt. *pengiringan majit*.
 De — *volgen*, *mengiringkan djinâzat*.
 — *van eenen vorst*, *pengarâkan majit râdja*.
 LIJKSTAPEL, m. *pantjâka*, Jav., *tamboenan âpt*.
 LIJKSTOET, m. zie *LIJKSTAATSIE*.
 LIJKTOORTS, vt. *soeloh pengiring majit*, *óbor pengikoet tanam órang máti*.
 LIJKVUUR, o. *pantjâka jang bernjâla*, *âpi akan membâkar majit*.
 LIJKZANG, m. *bidji râtap*, *bidji sâbaq*.
 LIJN, vt. en o. *perkat*, op Amboina; *prâkat*, op Sumatra, *lim*, verb., *getah*, zie *VOGELLIJN*.
 — in langwerpige smalle stukjes. *kaq*.
 Papier door de — *halen*, *tjelop qartas di dâlam perkat*, (*lim*, L.)
 Met — *vereenigen*, *samboeng dengan perkat*, (*lim*, L.)
 LIJMACHTIG, b. n. *lindâr*, *jang lekat*, *jang belingkêt*, L., *saroepa perkat*, *kaja lim*, L., *seperti getah*.
 LIJMACHTIGHEID, vt. *prt perkat*, *prt jang lekat*, *prt jang belingkêt*.
 LIJMNEN, b. w. *memerkat*. *târoh lim*, L.
 Dat papier vloeit, dewijl het niet goed gelijmd is, *makka itoe qartas melar sabab koerang*, *lim*, L.
 Gelijmd worden, *di perkat*, *di târoh-in lim*, L.
 Twee vellen papier aan elkander —, *menghoebong qartas doewa lembar dengan perkat lim*, L.
 —, o. w. *lijmig worden*, *djâdi lekat*, *djâdi belingkêt*, L.
 —, *lijmig spreken*, *lambat berkâta*.
 Hij spreekt zeer *lijmig*, *terlâloe lambat ia berkâta*.
 LIJMNEN, o. *pemerkatan*.
 LIJMER, m. *órang jang memerkat*.
 LIJMERIJ, vt. *lijmstokerij*, *tampat mâsaq perkat*, (*lim*, L.)
 LIJMGARDE, vt. zie *LIJMSTANG*.
 LIJMIG, b. n. zie *LIJMACHTIG*.

— *maken*, *târoh getah*, *pâsang getah*.
 — *spreken*, *berkâta lambat-lambat*.
 LIJMIGHEID, vt. *klewing*, *pelekâtan*, *pelekattan*, *belingkêt*, L.
 LIJMING, vt. *pemerkatan*.
 LIJMKETEL, m. *prioq mâsaq perkat*, (*lim*, L.)
 LIJMKOKER, m. *toekang perkat*.
 LIJMKOKERIJ, vt. zie *LIJMERIJ*.
 LIJMKWAST, m. *djanboe-djamboes perkat*, *koewas lim*, L.
 LIJMPOT, m. *tampat perkat*, *tampat lim*, L.
 LIJMROEDE, vt. zie *LIJMSTANG*.
 LIJMSEL, o. *perkâtan*, *perkatan*.
 LIJMSTANG, vt. *kâjoe getah boerong*.
 LIJMSTOK, m. zie *LIJMSTANG*.
 LIJMWATER, o. *âjer perkat*, *âjer lim*.
 LIJMZIEDER, m. zie *LIJMKOKER*.
 LIJMZIEDERIJ, vt. zie *LIJMKOKERIJ*.
 LIJN, vt. *vlas*, *ketân*, *râmi*.
 LIJN, vt. *touw*, *tâli*.
 Eene *regte* —, *djoeros*.
 Geteerde —, *tâli jang di lâboer dengan gâla-gâla*, *tâli têt*, L.
 De — *en in de hand*, *die de wigcheelaars raadplegen*, *radjah*.
 Timmermans —, *tâli sipat*.
 Eene — *vastinaken* (*van eene schuit*), *menambat tâli*.
 Eene *schuit met eene* — *voorttrekken*, *târik* (*hêla*) *prâhoe dengan tâli*.
 Hij *moet aan dat* — *tje niet trekken*, *bêjar djangan ia tjampor dâlam itoe perkâra*.
 Aan *éene* — *trekken*, *fig. moewâfaqat*, *pukat*, L.
 —, *hengelkoord*, *tâli kâjil*, *tâli pantjing*, L.
 Met de — *visschen*, *mengâjil*, *pantjing*, L., *mantjing*, L., *memantjing*, L.
 —, *streep*, *bâris*, *gâris*, *gôris*, *sathr*, Ar., *loerah*, *djudwal*, Ar.
 Eene — *trekken*, *menggâris*, *mendjadwal*, zie *LIJNEN*, b. w.
 Regte —, *bâris* (*gâris*) *jang betoel*, *djidâr*, *djidûran*.
 Kromme —, *gâris jang bêngkoq*.
 Evenwijdige — *en*, *gâris-gâris jang sâma djâhwenja antaranja*.
 — *en rondom een geschrift of boek in het vierkant getrokken*, *kandang*.
 —, *regel*, *sathr*.
 — *en*, *asâthir*, Ar., *gâris-gâris*.
 LIJNBAAN, vt. *tampat poetar* (*békin*, L.) *tâli*.
 In de — *loopen*, *poetar* (*békin*, L.) *tâli*.
 LIJNDRAAIJEN, o. *békin tâli*, L., *poetar tâli*.
 LIJNDRAAIJER, m. *pandei poetar* (*memboewat*) *tâli*, *toekang békin tâli*, L.
 LIJNEN, b. w. *menggâris*, *menggôris*.
 En hij *lijnde de aarde met zijnen wijsvinger*, *serâja menggâris tanak dengan teloendjonyja*, S. R. 96.
 LIJNENTREKKER, m. *órang jang menggâris*.

LIJSHOUT, o. zie LINIAAL.
 LIJNKOEK, m. *rôt biđi ketân, rôt widjên, (widjên, Jav.)*
 LIJNOLIE, vr. *minjaq ketân, minjaq widjên, minjaq biđi rami.*
 LIJNPFEN, vr. *penna boewat gâris, L., qalam gâris.*
 LIJNREGT, b. n. *betoel atas batoe doega.*
 LIJNSLAGER, m. zie LIJNDRAAIJER.
 LIJNTJE, o. *tâli ketjil.*
 LIJNTREKKERIJ, vr. *liniërfabriek, tempat órang menggâris qartas.*
 LIJNVORMIG, b. n. *suroepa gâris, seperti gâris.*
 LIJNWAAD, o. *kâjin.*
 Grof —, *zukliinnen, mastoelt.*
 Grof —, (n het algemeen), *kâjin kâsar.*
 Fijn —, *kâjin hâloes.*
 — van enkele ongetweerde draden, *sakal, Ar.*
 — van rami, *kâjin rami.*
 Rood geba'ikt —, *tjangkring, Jav., tjangkering.*
 LIJNWAADHANDEL, m. *perntagâan kâjin-kâjin, dagangan kâjin-kâjin.*
 LIJNZAAD, o. *biđi ketân, widjên.*
 LIJNZAADKOEK, m. zie LIJNKOEK.
 LIJNZAADOLIE, vr. zie LIJNOLIE.
 LIJST, vr. *rand, pinggir, pinggir, birih, birt.*
 —, *belcgsel, (in de bouwk.) goemei.*
 — van eenen spiegel, *birih tjernin.*
 Een schilderstuk in eene — plaatsen, *pâsang gambar di dalam birih.*
 Eene — met suijwerk, *birih dengan oekiran, birih dengan boenga-boenga, pinggir dengan kumbang kumhang.*
 LIJST, vr. *register, rol, daftar, Ar., daptar, verb.*
 — van namen, *daftar nama, soerat nama.*
 — van nieuwe boeken, *daftar kitâb-kitâb bahâroe, silsilat kitâb-kitâb bahâroe.*
 Soldaten op de — brengen, *menjoeratkan nama tsoldâdoe di daftar, toelis nama tsoldâdoe di soerat nama, mendustarkan nama tsoldâdoe.*
 Van de — uitgeschraapt worden, *di hâpoeskan derri daftar.*
 Eene lange —, (reeks), *bânjaq, be-brâpa.*
 LIJSTEN, b. w. *pâsang di dalam birih, (pinggir).*
 LIJSTENMAKER, m. *pandai memboewat birih, toekang jang bêkin pinggir pigoera, (kâju, L.)*
 LIJSTWERK, o. *goemei.*
 LIJVELOOS, b. n. *dood, mâti, mampoes, L.*
 LIJVIC, b. n. *gemoq, goemoq.*
 Kort en —, *pêndêq gemoq.*
 Zwaar —, *gandoet, djasim, Ar.*
 —, gebonden, *kental, L., lindir.*
 —, zwaar, dik, *besaar.*
 Een — boek, *kitâb besaar.*
 LIJVICHEID, vr. *kagemokan.*

— van eenig vocht, *kental, L., lindir.*
 De — van deze pap, *kentalnja boeber ini, L.*
 De — van een boek, *besaarnja kitâb.*
 LIJWAAKTS, bijw. *di bawah angin.*
 LIJWAL, m. *pasisir (pantei) jang di bawah angin.*
 LIJZEIL, o. *lâjar pinggir.*
 LIJZEILSRA, vr. *pembawan lâjar pinggir.*
 LIJZIJDE, vr. *sablah di bawah angin.*
 LIKDOREN, m. *kapâlan, L.*
 LIKDORENSNIJDER, m. *doekoen kapâlan.*
 LIKKEBAARD, m. zie LIKKEBROER.
 LIKKEBAARDEN, o. w. *mendjilat moeloet, mendjilat bibir moeloet.*
 LIKKEBROER, m. *pendemap, zie LEKKERBEK.*
 LIKKEN, b. w. *djilat, mendjilat.*
 De hond likte zijne wonde, *makka andjing poon mendjilat loekanja.*
 Water —, *slobberen, djilat akan ajer.*
 LIKKER, m. *mendjilat, órang jang mendjilat.*
 LIKKING, vr. *mendjilatan.*
 LIKPOTJE, o. *obat jang di djilat.*
 LIKSTEEN, m. zie GLANSSTEEN.
 LIKTEKEN, o. *bekas loeka, roekit, pâroet.*
 LIKTEKENEN, b. w. *wonden, meloeka, mengadâkan pâroet.*
 LIL, o. *koewah kental.*
 LILACHTIG, b. n. *lindir, kental, L.*
 LILLEBEENEN, o. w. *berdjantei kâki.*
 LILLEN, o. w. *bergerag.*
 —, *trillen, gometar.*
 LIMOEN, m. *djeroeq tipis, L., (nipis), limaw tipis, limoen.*
 LIMOENBOOM, m. *pohon djeroeq tipis, pohon limaw tipis.*
 LIMOENDRANK, m. *ajer djeroeq tipis.*
 LIMOENSCHIL, vr. *koelit djeroeq tipis.*
 LIMOENWATER, o. *ajer djeroeq tipis di tjampor goela.*
 LINIAAL, o. *misthar, L., mastharat, Ar., kâjoe sipat, djidar, djidâran.*
 LINIE, vr. *streep, gâris, bâris, sathr, Ar., chath, Ar., loerah, goeris, montar.*
 —, *evennachtslijn, chath istiva, Ar.*
 De — passeren, *liwat chath istiva, L., melaloe-i chath istiva.*
 — van troepen, *lijn van bataille, tsaf, Ar.*
 In — geschaard, *bertsaf.*
 — van bloedverwanten, *silsilat, Ar., toeron-temoeron, rantei kaloewarga.*
 De opklimmende —, *silsilat jang najiq.*
 De afdalende —, *silsilat jang toeron.*
 Eene uitgestorvene —, *silsilat jang poetoes.*
 — en maken, *gâris, ringt-ringt.*
 LINIËRDER, m. *órang menggâris qartas.*
 LINIËRFABRIJK, vr. zie LIJNTREKKERIJ.
 LINIËRPEN, vr. zie LIJNPFEN.
 LINIËRSTOK, m. *kâjoe sipat.*
 LINIËRTOUWTJES, o. *meerv. (op een plankje gespannen), tâk sipat.*
 LINIËREN, b. w. *menggâris.*

Gelinieerd papier, *qartas jang di gâris*.
LINESCHIP, o. *kapal prang jang pâlîng besaar*, L., *linisekip*, verb.
LINK, vt. *stricm, litjat*.
LINKER, b. n. *kîrt, kidal*.
LINKER, m. *linkerd, geslepen gast, orang tjerdiq, orang bisa*.
LINKERACHTERBEEN, o. *kâki blâkang kîrt*.
LINKERARM, m. *lângan kîrt*.
LINKERBEEN, o. *kâki kîrt*.
LINKERD, m. zie **LINKER**.
LINKERDIJ, vt. *pâha kîrt, pâveh kîrt*.
LINKERDUIM, m. *djoempoel kîrt, iboe tângan kîrt*.
LINKERELLEBOOG, m. *sikoe kîrt*.
LINKERHAND, vt. *tângan kîrt*.
LINKERHANDSCHOEN, m. *sârong tângan kîrt*.
LINKERHEUP, vt. *pangkal pâha kîrt*.
LINKERKANT, m. *sablâh kîrt*.
LINKERKNEE, vt. *loetoet kîrt*.
LINKEROEVER, m. *tept kîrt*.
LINKEROKSEL, m. *katiq kîrt*.
LINKEROOG, o. *mâta kîrt*.
LINKEROOGAPPEL, m. *bidji mâta kîrt*.
LINKEROOGLID, o. *kaloepaq mâta kîrt*.
LINKEROOR, o. *telinga kîrt, koeping kîrt*.
LINKERPINK, m. *kalingking kîrt*.
LINKERPOLS, m. *nâdi tângan kîrt*.
LINKERSCHOEN, m. *sapatoe kîrt*.
LINKERSCHOUDE, m. *bâhoe kîrt, pondag kîrt, L.*
LINKERVLEUGEL, m. *gâding kîrt derri paadda bala-tantarâ*.
LINKERVOET, m. *kâki kîrt*.
LINKERVOORBEEN, o. *kâki moeka kîrt*.
LINKERWANG, vt. *pipi kîrt*.
LINKERWENKBRAAUW, vt. *kening kîrt, alis kîrt, L.*
LINKERZIJD, vt. *sablâh kîrt, kidaw, kidal*.
 Naar de — *wenden, bâliq ka-sablâh kîrt, mengirt*.
 Zich aan de — *plaatsen, mengirikan*.
LINKS, bijw. *di sablah kîrt*.
 — *aanhouden, mengirt*.
 — *omslaan, bâliq ka-sablâh kîrt, ambil kîrt*.
 Zich — *plaatsen, mengirikan*.
 — *en regts, kîrt-kânan, sâna-sini*.
LINKSCH, b. n. *jang di sablah kîrt*.
 —, *bedriegelijk, jang menipoe, jang pedajâ-in, L.*
 —, *loos, tjerdiq*.
 —, *de linkerhand gebrukende, kidal, jang bisa kârdja sâma tângan kîrt, L.*
 —, *onhandig, bôdoh, gôblok, L.*
 —, *bijw. dengan bôdoh, dengan gôblok, L.*
LINKSCHHEID, vt. fig. *kabodôhan*.
LINKSOM, bijw. *kasablâh kîrt*.
 — *keert! bâliq satêngah kîrt!*
LINNEN, o. *kâjin, kâjin râmi*.
 Soorten van —, *roepa-roepa kâjin*.
 Wit —, *kâjin poeth*.
 Een stuk —, *kâjin sa-kâjoe*.

— van *garen, kâjin benang*.
Grof —, *kâjin kâsar, terikam*.
Fijn —, *kâjin hâloes*.
Gestreept —, *kâjin gingyang*.
Ongebleekt —, *kâjin mentah*.
Hollandsch —, *kâjin Wolanda*.
Nieuw —, *kâjin bahâroe*.
Oud —, *kâjin toewah*.
Schoon —, *kâjin brisih*.
Vuil —, *kâjin kôtor, kâjin tjamar*.
Schoon (ander) — *nandoen, sâlin kâjin*.
LINNEN, b. n. *kâjin, derri paadda kâjin*.
 — *garen, benang kâjin*.
LINNINGOED, o. *kâjin-kâjin*.
LINNENHANDEL, m. *dagângan kâjin, perniâ-gâin kâjin*.
LINNENKAS, vt. *almârt kâjin-kâjin, tarôhan kâjin-kâjin, lamârt kâjin-kâjin, L.*
LINNENKIST, vt. *peti kâjin-kâjin*.
LINNENKOOPEL, m. *orang djoewal kâjin*.
LINNENKOOPMANSCHAP, vt. zie **LINNENHANDEL**.
LINNENKRAAM, vt. *kadei orang djoewal kâjin*.
LINNENNAAIEN, o. *mendjâhit kâjin*.
LINNENNAAIESTER, vt. *toekang mendjâhit, parampoewan jang djâdi toekang mendjâhit*.
LINNENNAAIESTERSWINKEL, m. *kadei toekang mendjâhit*.
LINNENNAALD, vt. *djâroem mendjâhit kâjin*.
LINNENVROUW, vt. *parampoewan jang mengoeroesin bârang kâjin-kâjin*.
LINNENWAAR, vt. *dagângan kâjin*.
LINNENWASSCHER, m. *toekang minâtoe, L., benâra, toekang tjoetji bârang*.
LINNENWASCHSTER, vt. *parampoewan jang djâdi toekang minâtoe, benâra parampoewan*.
LINNENWEEFSEL, o. *tenoenan kâjin*.
LINNENWEVEN, o. *tenoen kâjin, petenoenan kâjin*.
LINNENWEVER, m. *toekang tenoen kâjin, orang bertenoen kâjin*.
LINNENWEVERIJ, vt. *tampat tenoen kâjin, zie LINNENWEVEN*.
LINNENWINKEL, m. *kadei orang djoewal kâjin, toko orang djoewal kâjin*.
LINS, vt. *kâta jang di âsah (gôsôq) bêngkoq*.
 —, *aan beide zijden bol, bêngkoq di sablah menjablâh*.
LINT, o. *fita, (pita)*.
 Zijden —, *fita soetra*.
 Linnen —, *fita kâjin*.
 Breed —, *fita lebar*.
 Smal —, *fita ketjil*.
LINTWERKER, m. *pandei fita, toekung fita*.
LINTWERKERSTOUW, o. *tampat tenoen fita, pekâkas tenoen fita*.
LINTWERKSTER, vt. *parampoewan jang bêkin fita, L.*
LINTWEVEN, o. *tenoen fita, petenoenan fita*.
LINTWEVER, m. *orang tenoen fita*.
LINTWINKEL, m. *kadei orang djoewal fita*.
LINZE, vt. *ûdas, At*.

LIP, vr. *bibir*.De bovenste —, *bibir di atas*.De onderste —, *bibir di bawah*.Dikke —pen, *bibir tebal*.Hangende —pen, *bibir djówéh*.Heete, gezwollene —pen (door het eten van Spaansche peper, betel enz.), *bibir djontor*.Lange, vooruitstekende —pen, *bibir mantjoeng*.Dunne —pen, *bibir tipis*.Ik had het woord op de —pen, *hampir (njaris) kita berkata itoe*.Het zal nimmer weder over mijne —pen komen, *sakali-kali tiada kita mau berkata lagi derri paadda itoe, kita mau diam sada derri itoe*.De — laten hangen, *meradjoeq*.De —pen zwart verwen, *banjon, bebanyon*.De —pen der pudenda, *bibir poeki*.De — van den haan eens gewecrs, *kalaga*.LIPLETTER, vr. *hoerof bibir*.LIPPENPOMADE, vr. *kajo bibir, minjaq bibir, pale, paleh, papparon*.LIPPIG, b. n. *berbibir*, enkel in samenst als: dik—, *berbibir tebal*.LIPSPIER, vr. *oerat bibir, ramis bibir*.LIPVISCH, m. *ikan gigi*.LIPVORMIG, b. n. *sa-roepa bibir*.LIQUIDATIE, vr. (ond. w.) *perbandjoewan, bandjoe hesab*.LIQUIDEREN, b. en o. w. (ond. w.) *bandjoe, berbandjoe hesab*.LIS, vr. *lus, mata talit, pekantingan*.LISCH, o. *kartjoet, sakatti*.—, (schoenus, L.), *ilat*.LISPELEN, o. w. *gagap, gagoe*.— van den wind, *sapoewi-sapoewi, sapooi-sapooi*.LISPEN, o. w. *bertilor*.LISPER, m. *orang jang gagap*.LISPING, vr. *gagap, gagoe*.LISSEN, b. w. *pasang rinda*.LIST, vr. *daja, pedajan, L., matslahat, Ar., makr, aqal, Ar.*— aanwenden, *pakei daja, pakei makr*.—, valsche trek, *semoe*.De armoede zoekt —, *orang miskin tjari aqal, L.*Geheime —en of streken, *sullaq, L.*In den oorlog is — geoorloofd, *makka matslahat itoe di halalkan di dalam prang*.Heimelijke —, kunstgreep, *makr' jang tersemoent*.— enaanwenden, *matslahatkan, perda-jakan*.LISTIG, b. n. *tjerdig, berdaja, banjaq aqal, L.*Een zeer — mensch, *orang tjerdig sakali*.—, bijw. *dengan tjerdig*.LISTIGHEID, vr. *aqal, Ar., irb, Ar., zie LIST*.

LISTIGLIJK, bijw. zie LISTIG, bijw.

LIVEREI, vr. *pakejan boedjung orang besaar, L., pekajin hamba orang besaar*.LIVEREIBEDIENDE, m. *sakei*, (dit woord wordt als knecht van voornamen personen aangetroffen, en beteekent ook: volgeling, onderhoorige, enz.).LOB, vr. *renda jang di pakei di leher*.—, handlub, *renda paadda tangan badjoe*.LOBBEREN, o. w. in water plassen, *indam*.—, gelijk de buffels, *berkoembang*.—, waden, *harong, grobiokki, L., gro-bi'jokki, L.*LOBBES, m. *orang badok, orang goblok, L.*LOBBIG, b. n. *kendor*.LOBOOR, m. *andjing jang pandjang telinganja, andjing jang pandjang koepingnja*.—, fig. lomperd, *orang badok, orang goblok*.LOCH, o. gat, *lobang, liang*.LODDER, m. *risaw, bangsat*.LODDEREN, o. w. *birahi*.LODDEROOG, m. en vr. *orang jang mendelik matanja*.LODDERZOET, b. n. *rawan, piloe, manis sakali*.LOEF, vr. *atas angin*.Te loever, *di atas angin*.De — hebben, (boven een ander schip uitzeylen), *berlajar di atas angin kapal lajin*.Iemand de — afstekon, *berlebeh-lebehan derri paadda sa-orang, memasboeikan*.De — afgestoken, *masboeg, Ar.*LOEFBRASSEN, m. meerv. *talit kelat di sablah angin*.LOEFWAARTS, bijw. *ka-sablah angin, di atas angin*.— van ons, *di atas angin kita*.LOEFWAL, m. *pasisir (pantei) jang di atas angin (di sablah angin)*.LOEFZIJDE, vr. *sablah angin*.

LOEGER, m. zie STOUWER.

LOEIJEN, o. w. *tengoh*.— van eenen olifant, van de zee en van het vuur, *daroe, mendaroe, deroe*.Het helsche vuur loeit, *api naraka itoe mendaroe*.— van den wind, *berdangong*.— van den donder, van eenen waterval en van eene onstuimige menigte, *gemoeroeh*.— van storm en onweder, *gumpita*.LOENSCH, b. n. *mata djoeling, mata djerring, L.*Iemand — aankijken, *karling, mengarling dengan ekor mata*.LOER, m. *pengadangan*.Op den — liggen, *mengadang, zie LOEREN*.

LOER, m. botterik, *orang bódoh, orang góblok*.
LOEREN, o. w. gluren, *hinté, menghinté, intip mengintip, L.*
 —, in eene hinderlaag liggen, *adring, mengádang, indap, mengindap.*
 —, zoeken te verkrijgen, *menjaháru.*
 —, bedotten, *pernjáinkan, májin bódoh. L., perdjákan.*
LOERING, vr. *penghintéjan, pengintippan, L.*
 —, belaging, *pengadangan, penginlapan.*
LOERIS, m. *orang bódoh, orang góblok.*
LOERMOORDER, m. zie SLUIKMOORDER.
LOEROOGEN, o. w. zie LOEREN.
LOERPLAATS, vr. *tampat mengádang, tempat menghinté (mengintip), zie LOEREN.*
LOEVEN, o. w. *menjoesor angin, béloq.*
 Loef wat! *béloq sedikit!*
LOF, m. *poedji, poedji, hamdoe, Ar., tahmid, Ar., mozikir, Ar., idzkár, Ar.*
 — zij Gode, den Heer der werelden, *al hamdoe lillahi rabbi 'l-áuláina!*
 Den — van God zingen, *dzikir Allah, dikir Allah, L.*
 God —! *al hamdoe lillahi!*
 Iemands — vermelden, *memoedji orang.*
LOFBRIEF, m. *warqat' l-madjd, Ar., soerat poedji-poedjian.*
LOFDICHT, o. *poedji-poedjian, sjár memoedji.*
LOFDICHTER, m. *pengarang sjár memoedji.*
LOFFELIJK, b. n. *hároes di poedji, pátoet di poedji, kapoedjian.*
 Eene — e daad, *perboewátan jang kapoedjian.*
 —, *bijw. atas prt jang kapoedjian.*
 Hij gedraagt zich —, *makka láoke djálanja itos kapoedjian.*
LOFFELIJKHEID, vr. *prt jang kapoedjian.*
LOFGALM, m. *soewára memoedji.*
 Den — over iemand aanheffen, *angkat soewára memoedji orang.*
LOFGEBED, o. (gewoonlijk bij nacht), *soenbahjang tasbiá.*
LOFGERUCHT, o. *warta poedji, bríta poedji, chabar poedji, L.*
LOFGESPREK, o. zie LOFSPRAAK.
LOFGEZANG, o. zie LOFZANG.
LOFGIERIG, b. n. *ingin akan di poedji orang. ingin akan poedji.*
LOFGIERIGHEID, vr. *ka-inginan akan di poedji orang.*
LOFKLANK, m. *boenji poedji.*
LOFLIED, o. zie LOFZANG.
LOFOFFER, o. *qorbán sjoekr, Ar.*
LOFFLAATS, vr. *poedjään, pemoedjään.*
LOFFSALM, m. *mazmoer akan memoedji, mazmoer poedji.*
LOFREDE, vr. *chothbat jang memoedji, madj, Ar.*
LOFSPRAAK, vr. *perkatään jang memoedji, madj, Ar.*
LOFSPREKING, vr. *pemoedjian.*
LOFTITEL, m. *gelar.*
LOFTUITEN, b. w. *menjeloetkan poedji orang.*

—, vleijen, *boedjoq, memboedjoq.*
LOFTUITER, m. *orang jang menjeloetkan poedji orang.*
LOFTUITERIJ, vr. *penboedjók-an.*
LOFWAARD, b. n. zie LOFWAARDIG.
LOFWAARDIG, b. n. *hároes di poedji, pátoet di poedji, kapoedjian.*
LOFWAARDIGLIJK, *bijw. atas prt jang kapoedjian.*
LOFWERK, o. *bloemwerk, boenga-boenga jang di páhat, (di oekir).*
 — aan gebouwen, *tukkat, tekat.*
LOFZANG, m. *poedji-poedjian, tahlil, Ar., njanjian tahlil, dzikir, Ar., dikir, verb.*
 — en ter cere Gods, *tasbiát, Ar.*
LOFZANGER, m. *jang menjáni poedji orang zie LOFZANGZINGER.*
LOFZANGENBOEK, o. *kitab poedji-poedjian, kitab tahlil, kitab dzikir, (dikir, L.).*
LOFZANGZINGER, m. *orang jang menjáni poedji-poedjian, (tahlil), orang jang berdikir, L.*
LOG, b. n. *zwaar, brut.*
 —, *vadzig, málas, léna.*
 —, *lijvig, gemoq.*
LOG, vr. *pápan akan mengoekoer ladjoenja kapal.*
LOGBOEK, o. *soerat ladjoenja kapal.*
LOGE, vr. (ond. w.) *bilig, lódiq, verb.*
 — der vrijmetselaars, *chalwat sastráwan.*
LOGEMENT, o. *roemah mákan.*
 Inlandsch —, *pesanggráhan, tempat perhentian.*
LOGEMENTHOUDER, m. *toewan roemah mákan.*
 Inlandsche —, *djoeroe pesanggráhan.*
LOGEN, vr. zie LEUGEN.
LOGENAAR, m. zie LEUGENAAR.
LOGENACHTIG, b. n. zie LEUGENACHTIG.
LOGENMEDER, m. zie LEUGENMEDER.
LOGENSTRAFFEN, b. w. *baperdoestákan, mendoestákan, menjaláht, menjálakkan.*
LOGENTAAL, vr. zie LEUGENTAAL.
LOGENTIJDING, vr. zie LEUGENTIJDING.
LOGENVERDICHTSEL, o. zie LEUGENVERDICHTSEL.
LOGENVERTELLING, vr. zie LEUGENVERTELLING.
LOGENZAK, m. zie LEUGENZAK.
LOGGEN, b. w. *oekoer ladjoenja kapal.*
LOGGLAS, o. *djám pásir, (ukan mengoekoer ladjoenja kapal).*
LOGHEID, vr. *zwarte, kabrátan.*
 —, *tragheid, kamalásan.*
LOGIE, vr. zie LOGE.
LOGLIJN, vr. *táki oekoeran ladjoenja kapal.*
LOGPLANKJE, o. zie LOG.
LOK, vr. *ikal, gandiq.*
 Zeer ligte — ken, *die van achteren afhangen, gombaq.*
 Natuurlijke —, *tjútjintong.*
 Korte —, *toekong.*
 — ken maken, *memboewat (békín) gandiq, melintiq ramboet.*

LOKIAS, o. *ompan, oempan, L.*

Met — lokken, *memikat dengan ompan, djontrot dengan oempan, L., mengompiq dengan ompan.*

LOKAZEN, b. w. *brt mákan ompan, mengompiq, memikat, djontrot, L.*

LOKDUIF, vr. *merapát pengompiq.*

—, *lokvogel, boerong pikat, boerong djontrot, L.*

LOKFLUITJE, o. *bangst mengompiq, bangsi memikat, soeling djontrot, L.*

LOKGELD, o. *oewang menjowápt órang, oewang menjowáb.*

LOKJE, o. *ikal ketjil, gandiq ketjil.*

LOKKEBROOD, o. *zie LOKAAS.*

LOKKEEN, b. w. *vogels, pikat, memikat, ompiq, mengompiq, L., djontrot, L., oepámin, L.*

—, *vleijen, boedjoq.*

—, *uitnoodigen, adjaq.*

—, *verleiden, membentjanákan.*

—, *eene vrouw, menawárt.*

Eenen krokodil door muzijk en dans nit de rivier naar den oever —, *sanderoes.*

LOKKER, m. *zie AANLOKKER en LOKVOGEL.*

LOKKING, vr. *zie AANLOKKING.*

LOKSEL, o. *zie AANLOKSEL.*

LOKSPJS, vr. *ompan.*

LOKSTREK, m. *mukr'jang memboedjoq, dája jang memboedjoq.*

LOKVOGEL, m. *boerong pikat, boerong pengompiq, boerong djontrot, L., boerong dinah.*

LOKWOORD, o. *fig. perkatáan jang memboedjoq, perkatáan jang menawárt.*

LOL, vr. (gemeen w.) *sanda, djináka.*

LOLLEN, o. w. *masuwan, ngiong, ráwong.*

LOLLEN, o. *boenji ngiong.*

LOLLEN, o. w. *zich boven een vuurpot warmen, berdiang atas anggo, (tampat ápt).*

LOLLEPOT, m. *kipsaw.*

LOLLER, m. *koetjing jang ngiong.*

—, *babbelaar, órang jang ómong-ómong sáája.*

LOLLING, vr. *boenji ngiong.*

LOMBARD, m. *roemah pegadéan.*

Goed in den — *brengeu, báwa masoq bárang di roemah pegadéan.*

LOMBARDBRIEFJE, o. *soerat gádé.*

LOMBARDEN, o. w. *mákan roebit, pégang, gadéan dengan tindis órang, (dengan mengisap órang poenja darah).*

LOMBARDHOUDER, m. *djoeroe pégang gadéan. kapála roemah gadéan.*

LOMBARDVROUW, vr. *paramoewan jang pégang gadéan.*

LOMBER, m. *zie OMBER.*

LOMMER, vr. *náwong, tedoh.*

— *geven, menawóngt, brt tedoh, mendeóht.*

LOMMERACHTIG, b. n. *rampaq, rindang, zie LOMMERRIJK.*

LOMMEREN, o. w. *doedoeq paadda tumpuq pernaowoengan, doedoeq di tampat tedoh.*

LOMMERIG, b. n. *zie LOMMERACHTIG.*

LOMMERING, vr. *zie LOMMEREN.*

LOMMERRIJK, b. n. *rampaq, rindang, bánjaq dáwon.*

Een zeer — *e boom, póhon kájoe jang terláloe rindang.*

Onder eenen zeer — *e boom, di báwah rampaq-rampaq, di báwah póhon kájoe jang bánjaq dáwon.*

LOMP, b. n. *grof, kásar, boeroq.*

—, *ongemanierd, pangkoh, kórang adjur, tiáda táw ádat, góblok.*

—, *dom, plomp, doengoe, bódoh.*

LOMP, vr. *vod, kájin boeroq, lonté, pertja kájin jang boesoq.*

Papier wordt van — *e gemaakt, makka qartas itoe di perboewat (di bekin) derri paadda kájin boeroq, (lonté, L.).*

—, *oud kleed, kájin boeroq.*

Met — *e bedekt, pákei kájin boeroq.*

LOMPENLIJK, *bijw. kásar, atas pri kásar.*

LOMPEN, b. w. *permájukan, májin bódoh, pedaja-in, L.*

LOMPENBAK, m. *tampat lonté, tampat pertja-pertja kájin.*

LOMPENGAARDER, m. *órang jang poengoet kájin boeroq, (lonté).*

LOMPENHANDEL, m. *perntagáan kájin boeroq, dagáangan pertja-pertja kájin.*

LOMPENKOOPEL, m. *órang memblt kájin boeroq.*

LOMPENMAND, vr. *krandjang kájin boeroq.*

LOMPENPAKHUIS, o. *goelang kájin boeroq.*

LOMPENZAK, m. *károng kájin boeroq.*

LOMPENP, m. *órang pangkoh, órang góblok.*

—, *vlegel, badih.*

LOMPHEID, vr. *pri pangkoh, kalakoewan órang góloq.*

—, *domheid, bódoh.*

LOMPIGHEID, vr. *zie LOMPHEID.*

LONG, vr. *pároe-pároe, páraw-páraw, pápároe, pengaroeuan, ráboe, rebboe.*

LONGADER, vr. *oerat ráboe, oerat pároe-pároe.*

LONGGEZWEL, o. *bangkaq pároe-pároe.*

LONGONTSTEKING, vr. *sákit bára paadda pároe-pároe.*

LONGPIJP, vr. *boeloeh-boeloeh, sangkoewan, boewah sangkoewan.*

LONGPIJPTAKKEN, m. *meerv. tjábang pároe-pároe.*

LONGSLAGADER, vr. *nádt pároe-pároe.*

LONGTERING, vr. *zie LONGZIEKTE.*

LONGZIEKTE, vr. *penjákit pároe-pároe, penjákit ráboe, belá-sení.*

LONGZUCHTIG, b. n. *sákit pároe-pároe, sákit ráboe.*

LONGZWEER, vr. *poeroe ráboe, poeroe pároe-pároe.*

- LONK**, m. *karling, sakarlip mâtu.*
LONKAARD, m. zie **LONKER**.
BONKEN, o. w. *karling, mengarling, karlip, mendjoeling.*
LONKER, m. *orang jang mengarling, peng- arling.*
 —, die loensch ziet, *orang jang men- djoeling, orang jang djërring matanja, L., orang jang mâta djërring.*
LONKING, vt. *pengarlingan, karling.*
LONT, vt. *toenam, soemboe, penjioet bedil.*
Brandende —, *toenam jang terpâsang, penjioet jang berâpt, soemboe jang di pâ- sang.*
 — **ruiken**, fig. *merâsa bahâja.*
LONTARBOOM, m. (*borassus flabelliformis*), *pohon lontar.*
LONTSTOK, m. *penjioet, toenam, soemboe.*
LONTVAT, o. *tong soemboe, tong toenam, tong penjioet.*
LOOCHENAAR, m. *orang jang bersangkal.*
LOOCHENBAAR, b. n. *jang dâpat di sang- kal.*
LOOCHENEN, b. w. *sangkal, menjangkal, bersangkal, monkir, Ar.*
 Het bestaan van monsters —, *menjang- kal kaiddân rasjâsa.*
 —, herroepen, intrekken, **wraken**, *monkir, Ar., moengkir, verb.*
 Eene overeenkomst —, *monkir perdjand- jian.*
LOOCHENING, vt. *penjangkâlan, inkâr, Ar.*
LOOD, o. zeker metaal, *timah hitam, oesroeb, Ar., ratsâts, Ar.*
 —, kogels, *pelôr, van peloeroe.*
 —, dieplood, *bâtoe doega.*
 Het — werpen, *lîmpar bâtoe doega.*
 — van een uurwerk, klok, *bâtoe djâm, bâtoe lôjtjeng.*
 —, zinklood onder aan de vischnetten. *tampang, Jav.*
 —, looden merk aan lakens enz., *tjap timah.*
LOODAARDE, vt. *tânah timah hitam.*
LOODACHTIG, b. n. *sa-roepa timah hitam.*
LOODADER, vt. *oerat timah hitam.*
LOODASCH, vt. *hâboe timah hitam.*
LOODAZIJN, m. *tjoeka timah hitam.*
LOODBALIE, vt. *bâkoei tâli doega.*
LOODBERG, m. zie **LOODMIJN**.
LOODBLAAUW, b. n. *warna timah hitam.*
LOODDEKKER, m. *toekang âtap timah.*
LOODEN, b. n. *timah hitam, derri paadda timah hitam.*
 — pijpen, *pantjoeran timah hitam.*
 Met — schoenen komen, *dâtang per- lâhan-lâhan, (plan-plan).*
LOODEN, b. w. *pâsang tjap timah.*
 —, in lood zetten, *pâsang di dâlam timah hitam.*
 —, o. w. het lood werpen, *lîmpar bâtoe doega, djoedja.*
LOODERTS, m. *tânah timah hitam.*

- LOODGIETER**, m. *pandai timah hitam, toe- kang timah hitam.*
LOODGIETERIJ, vt. *kadei pandei timah hitam, tempat toekang timah hitam.*
LOODGLIT, o. *tâhi timah hitam, trâ.*
LOODJE, o. *sa-potong timah ketjil.*
 —, briefje, *toegangsbewijs, soerat pem- bajaran tampat.*
LOODIG, b. n. *penoeh timah hitam.*
LOODKALK, m. *kâpor timah hitam.*
LOODKLEUR, vt. *warna timah hitam.*
LOODKLEURIG, b. n. *sa-roepa warna timah hitam.*
LOODLEPEL, m. *sendoq akan toewang (mâ- saq) timah hitam.*
LOODLIJN, vt. *bij zeelieden, tâli do ga.*
 —, *meetsnoer, tâli sipat.*
LOODLIJNBLOK, o. *êrrétan tâli doega, kâri bâtoe loega.*
LOODMETAAL, o. *pidjar, tingkal, patârt.*
LOODMIJN, vt. *tambang timah hitam, mariaw timah hitam, kôlong.*
LOODPOEDER, vt. *loemat timah hitam.*
LOODPROEF, vt. *oedjian timah hitam.*
 —, eed bij het steken van de hand in kokend lood, *berkâraw timah anjor, (mâsaq), tjor.*
LOODPROEVEER, m. (dief die zich bij de loodproef gebrand heeft), *orang di tjor timah.*
LOODREGT, b. n. en bijw. *berdiri betoel.*
LOODS, LOOTS, m. op zee, *pendoega, orang pendoega, orang lôga.*
LOODS, vt. *hut, pondoq, lôs, verb.*
 Lange —, die aan de kanten open is en voor groote gastmalen dient, *palam- bang.*
 —, voor eene woning, *pondôpo, pon- dôppo.*
LOODSALPETER, o. *sindâwa timah hitam.*
LOODSCHUIM, o. *sânga timah hitam.*
LOODSEN, b. w. binnen—, *hantar (bâwa) mâsq dengan pertoelongan orang lôga.*
 —, uit—, *hantar (bâwa) kaloeuar dengan pertoelongan orang lôga.*
LOODSGELD, o. *oepah orang lôga, oepah pendoega, moeallim, Ar.*
LOODSMAN, m. zie **LOODS**.
LOODSMANNETJE, o. van de haai, *ikan losi-losi, verb.*
LOODSMANSBOOT, vt. *prâhoe orang lôga.*
LOODSMANSVAARWATER, o. *ajer pelajâran orang lôga.*
LOODSTEEN, m. *bâtoe timah hitam.*
LOODSUIKER, vt. *goela timah hitam.*
LOODVERW, vt. zie **LOODKLEUR**.
LOODVIJL, vt. *kikir akan mengikir timah.*
LOODVITRIJOL, o. *troesi derri paadda timah hitam.*
LOODWIT, o. *hâboe timah hitam, isfedâdj, Ar.*
LOODZAND, o. *pâsir timah hitam.*
LOODZOUT, o. *gâram timah hitam.*
LOOF, o. *dâwon-dâwon, rampaq-rampaq.*

Groen —, *dáwon-dáwon hidjoe, poepoes*, Jav.
LOOF, b. n. *moede, lelah, leteh-lesoe, pánat, tjapé*, L.
LOOFACHTIG, b. n. *sa-roepa rampaq, se-perti dáwon-dáwon*.
LOOFHEID, vr. *kaleláhan, pri leteh-lesoe, pánat, tjapé*, L.
LOOFHUT, vr. *tatárop dáwon-dáwon*.
LOOFHUTTENFEEST, o. *hárt rája tatárop dáwon-dáwon, id el cheimah*, Ar.
LOOFRIJK, b. n. *bánjaq dáwon, rampaq-rampaq, rindang*.
LOOFVORSCH, m. *kódoq hidjoe*.
LOOFWERK, o. *oekiran boenga-boenga, oekiran kumbang-kumbang*.
LOOFWORM, m. *oelar dáwon, oelar boeloe*.
LOOG, vr. *lindí, nípal*.
LOOGASCH, vr. *háboe lindí, háboe lindí-lindian*.
LOOGBAK, m. *pásoe (sambat) lindí*.
LOOGDOEK, m. *kájin boeboeh lindí*.
LOOGEN, b. w. *memoetihkan dengan lindí*.
LOOGING, vr. *pelindian*.
LOOGKUIP, vr. *tong lindí*.
LOOGWATER, o. *ajer lindí*.
LOOGZOUT, o. *gáram lindí, bawraq*, Ar.
LOOI, vr. *koelit póhon jang di pákei toekang samaq*.
LOOIJEN, b. w. *samaq*.
LOOIJER, m. *pandei samaq, toekang samaq, penjámaq*.
LOOIJERIJ, vr. *pekarjáän samaq, penjamakan*.
 —, plaats waar geloid wordt, *tampat samaq*.
LOOIJERSKALK, m. *kápor samaq*.
LOOIJERSKNECHT, m. *hamba pandei samaq, boedjang toekang samaq*.
LOOIJERSMES, o. *piso toekang samaq, pisaw pandei samaq*.
LOOIKUIP, vr. *tong toekang samaq*.
LOOK, o. *báwang*.
LOOKACHTIG, b. n. *báwoe báwang*.
LOOKBED, o. *pétaq báwang*.
LOOKBOL, m. *oembí báwang*.
LOOKSAUS, vr. *koewah báwah*.
LOOKSMAAK, m. *rása báwang*.
LOOKSOEP, vr. *sop báwang*.
LOOM, b. n. *málas, léna, segan*.
 —, bijw. *dengan málas, dengan léna, dengan segan*.
LOOMHEID, vr. *kamalásan, pri léna, pri segan*.
LOOMIGHEID, vr. zie **LOOMHEID**.
LOON, o. vergelding voor goed of voor kwaad, *pembalásan, kabalásan, per-oléhan*.
 Hij heeft zijn — ontvangen, *makka ta soedah menarima pembalásan*.
 — naar verdienste, *pembalásan pahála*.
 Dit is het — van iemand, die . . . , *ini lah per-oléhanja orang jang*, K. D. 299.
 —, vast loon van werkvolk, *oepah*.

—, traktement, *gádjí*.
 Aan het werkvolk het — betalen, *bájur oepah koeli*.
 — trekken, *mákan oepah, mákan gádjí*.
LOONEN, b. w. *bálas, membálas, bri oepah, mengoepáhi*.
 Iemand's goede daden —, *membálas orang poenja perboewátan jang bájiq*.
LOONER, m. *pembálas, jang membálas*.
LOONHEER, m. *djoeroe membájar oepah orang bekar djá*.
LOONING, vr. *pembalásan*.
LOONKOREN, o. *pádt jang di bri paadda orang móttong*, L.
LOONSTER, vr. *paramoewan jang membálas*.
LOONTREKKEND, b. n. *jang mákan oepah, jang mákan gádjí*.
LOONTREKKER, m. *orang jang mákan oepah, orang jang mákan gádjí*.
LOOP, m. *voortgang, djálan*.
 —, ren, *larian*.
 Een hort in den — schieten, *menémbaq mendjangan jang lárt*.
 Op den — gaan, *lárt, minggat*, L.
 De paarden gingen op den —, *makka kosta-koeda itoepoon lárt*.
 Hij is altijd op den —, *salamánja tá trádó di roemah, dia melantjong sádja*, L.
 De — der zon en der maan, *peridáran mata-hárt dan boelan*.
 In den — van den dag, *samantára siang hári ini*.
 De — des tijds, *perdjálánan waqtoe, perkitáran mása*.
 De — des levens, *sa-demoer hidop*.
 In den — mijns levens, *sa-demoer hidop hamba*.
 De — der zaken, *djálannja perkára, pri perkára*.
 Volgens den — der natuur, *dengan toeroet pri choeloq, (chilqat)*.
 's Werelds —, *kalakoewan doenja*.
 De — der gedachten, *djálan ingátan, djálan fikiran*.
 De — eener rivier, *djálannja soengei, djálannja káli*, L.
 De —, stroom eener rivier, *milirnja soengei, milirnja káli*, L., *hároesnja soengei*.
 Yen — eener rivier stuiten, *membandoengkan soengei, (káli, L.)*.
 Den — eener rivier veranderen, *pidahkan djálannja soengei, (káli, L.)*.
 De — der markt, *harga pásar, lakoenja pásar*.
 —, buikloop, *sákit boewang ajer, tjirit, tjerit*.
 —, roode loop, *tjirit dárah, tjirit lindir, kádjan*.
 De — van een geweer, *lárás bedil*.
 Een geweer met enen dubbelen —, *bedil dengan lárás doewa bátang, snápanj jang áda lárás doewa*.

Den — beginnen, *moelâ-t berdjalan.*

Den — verhaasten, *membângatkan langkah.*

Zijnen — voleindigen, *menjoedahkan perdjalanannja.*

Zijnen — ergens naar toe rigten, *toedjoe, menoedjoe, toedjoeq.*

LOOPACHTIG, b. n. looperig, *soeka berdjalan-djalan, soeka melantjong.*

LOOPBAAN, vr. van wedloopers, *tampat perlombâan.*

—, renbaan, (voor paarden), *tampat balappan, L., tempat perlombâan koeda.*

De — openen, *memoelâ-t berlomba.*

— van een hemellicht, *peridâran, perkitâran.*

—, levensloop, *sâl afoewal kahidôpan orang.*

Zijne — (leven) in vrede eindigen, *menjoedahkan kahidôpannja di dâlam kase-nangan.*

—, werkring, *pekardjâan.*

LOOPEN, o. w. te voet gaan, *berdjalan kâki, djâlan kâki, djâlan, berdjalan.*

Snel —, *berdjalan tjepat-tjepat.*

Uit al zijne magt —, *berdjalan terlâloe tjepat.*

Tegen iemand aan —, *buntoer, L., berdjalan melanggar orang.*

Gaan —, *vlugten, lari.*

Laten —, *kassé lârî, brî lârî.*

Veel op de markt —, *melantjong di pâsar.*

Her- en derwaarts —, *djâlan sini sâna.*

Met het hoofd tegen den muur —, *fig. mâw kardja bârang jang tiâda dêpat di kardja orang.*

Ledig —, *tiâda kardja apa-apa, melantjong, L.*

Iemand laten —, *tiâda fedloeli akan orang.*

Stilletjes, op de teenen —, *djindit.*

Op en neder —, *jâdjoedy, Ar.*

In het verderf —, *berdjalan kapâda kabinasâan.*

Vol volks —, *dawian.*

Een kind leeren —, *mengâdjâr ânaq berdjalan.*

Deze rivier loopt naar zee, *ajer soengei ini mengâlir ka-lâwt, ini ajer kâlî hilir ka-lâwt, L.*

Het zweet liep hem van het aangezicht, *makka djamdjan doerdja poon berhamboeran, makka ajer kringat toeron derri moekânja, L.*

De wijn is uit het vat geloopen, *makka ajer anggoer hâbis tiris derri paadda tong.*

Water dat snel loopt, *ajer dras.*

Door eenen doek laten —, *tâpiskan, kassé sâring, L.*

Mijne oogen —, (tranen), *bilas kadoewa matâkoe.*

Het vaartuig hep vol water, *makka prâhoe poon penoh dengan ajer.*

Eene bergketen loopt van het oosten naar het westen over Java, *makka goenong-goenoengan jang su-djâdjâr itoe melandjotkan dirinja sapanjang tânah Djâwa derri paadda timor dâtang kabârat.*

Deze weg loopt van Benkoelen naar Palembang, *makka djâlan ini derri paadda negri Bangka hoeloe lâlœ (menoedjoe) kanegri Palimbang.*

Er loopt een gerucht, *makka âda soewâtoe chubar, (warta, brita).*

Eene haven binnen —, *mâsoq moewâra.*

Dat gesprek loopt te hoog, *makka bitjara (kâta-kâta) itoe terlâloe tinggi.*

Hoog in prijs —, *besaar harganja, terlâloe mâhal.*

Een geschil, dat te hoog loopt, *tjiderâ jang terlâloe sângat.*

Hoog met iemand —, *sângat memoedji orang.*

Dat loopt in het oog, *itoe di salâkt orang.*

Langs den wal —, (zeilen), *menjoesor tânah.*

Achterom —, *lâlœ (liwat, L.) derri boeritan, (blâkang).*

Binnengaats —, *mâsoq moewâra, (koe-wâla).*

De zeilen laten —, *hoelorkan lâjar.*

Loopend water, *ajer dras, hâroes, ajer ngâlir.*

De loopende maand, *boelan jang sakârang ini.*

Op den zevenden der loopende maand, *paadda toedjoh hârt boelan ini.*

Loopende prijs, *harga pâsar, harga jang lâlœ.*

Loopende oogen, *mâta nlas.*

Loopende termijn van betaling, *angsoeran jang sakârang ini.*

Achter den ploeg —, *menanggâla, meloekoe.*

Achter de koeijen —, *gombalâkan lemboe, (sâpt), djâga sampt, L.*

Achternâ —, *volgen, ikot, toeroet.*

Hij loopt den ganschen dag bij het dorpschoofd, *intéro hârt dia pigi di roemahnja kupâla kampong, L.*

Bijeen —, te zamen —, *berkoempol, berhimpun.*

Er — schoone aderen door dat hout, *makka kâjoe itoe ada berkoeri, (berkôreh).*

Dooreen —, door elkander —, *djâlan sini sâna.*

Heen en weder —, *lâlœ lâlœ, pergi dâtang.*

In de war —, *djâdi koesoet, djâdi roesaq.*

Deze twee rivieren — ineen, *makka soengei doewa bâtang ini djâdi sâtoe.*

Langs de heining —, *menjoesor pâgar, djâlan sapandjang pâgar.*

Langs de straat —, (slenteren), *melantjong di djâlan besaar.*

Het loopt naar zeven uur, *ampir poekol toedjoh*, L.

Hij loopt naar de zeventig (jaar), *makka ta ampir toedjoh poeloh táhon denoernja*.

Loop naar den satan! *pigi per sétan!* L.
Om den doctor —, *pigi panggil doekoen*, (dokter).

Dat land is onder water geloopen, *makka tánah itoe kena ajer sabaq*, (di sabaq rjer).

Ten einde —, *hampir hábis*, (ampir ábis, L.)

Het rivierwater loopt over den grooten weg, *makka ajer soengei sabaq djálan besaar*.

Te ontmoet —, *pergi berdjoempah*, *pigi ketemoé*, L.

Te zamen —, (van veel volk) *kroebong*.
Uit het huis —, *kaloewar derri paadda roemah*.

Uiteen—, verschillen, *bertjiderá*.
De menigte liep uiteen, *makka órang bánjaq itepoon bertjeré-tjerélah*.

Voorbij —, *liwat*, L., *melaloewé*.
Vooruit —, *djálán dahoelo*, (*dólo*, di hoelo).

Vooruit —, voorbij —, *mendahoeloewi*.
Overloop, omver —, *berdjálan sarta meroebohkan*.

De kris door het lijf —, *tikam sampaq*.
Den degen door het lijf —, *tikam troes dengan pedang*, *toesoeg troes sámú pedang*.

Storm —, *serboe*, *tampil*, *serang*, *tampoeh*.

Op eene vesting storm —, *menjerang bénténg*.

Op den vijand storm —, *menjerboekan dirinja kapada* (*kadálam*) *moesoh*.
Eenen olifant doen storm —, (snel voortrukken), *tampillin gádjak*.

Gevaar —, *kena bahája*.
Zich moede —, *berdjálan berlelahkan diri*.

Zieh buiten adem —, *berdjálan sampé manggalé-manggalé*, L., *berdjálan sahingga hampir poetoés nafas*.

Een paard doen —, *melarikan koeda*.
Den vijand doen —, *melaloekean moesoh*.
Er waren er, die naar hunne stad toeliepen, *áda jang lárt mengoesir ka-grinja*.

Waarom — die lieden altemaal weg? *apa sabab makka órang sakalian ini berlart-larian?*

LOOPEND, b. n. *jang berdjálan*.
—, tegenwoordig, *jang sakarang ini*, zie LOOPEN.

LOOPER, m. *órang jang berdjálan káki*.
—, postbode, *oepas pos*, L., *barid*, Ar., uit het Perz.

—, boodschapper, *soeroehan*, *atjang*.
—, molensteen, *bátóe kisáran*, *bátóe penggilingan*.

—, wrijfsteen, *bátóe giling*.
—, raadsheer, (in het schaakspel), *gá-djah*, (eig. olifant, die oorspronkelijk in den Hindostan naast de koningin volgde, welke aldaar niet bestaande, door den raadsheer werd vertegenwoordigd).

—, (bij schip.) takeltouw, *táti érrét-tan*, L., *táti kart*.

—, dievensleutel, *ánaq kontji máling*, *koentji máling*, L.

—, zwerver, *órang geibána*, *risaw*.
Zijne —s te baat nemen, *fig. minggat*, L., *lárt*.

LOOPERIG, b. n. zie LOOPACHTIG.
LOOPGRAAF, vr. *párit*, *galian*.

In de — gaan, *másoq di dálam párit*.
De loopgraven openen, *moelá-t meng-gáli párit*.

LOOPJE, o. *sa-lárt*, zie LOOP.
—, listige trek, *dája*, *pedájan*, L., *makr*, Ar., *matslahat*, Ar.

—, woordspeling, *perkatáan sanda-goeroe*.

LOOPING, vr. het loopen, rennen, *larian*.
—, vloeijing, *ngaliran*, eig. *halíran*.

LOOPJONGEN, m. *boedjang ketjil*, L., *boedjang jang djádi soerohan*.

LOOPKOERS, m. *djálán jang di toedjoekan*.
— van een schip, *djálán ladjoenja kapal*.

LOOPLANTAREN, vr. *lantéra kapal*, *tanglong kapal*.

LOOPLIJK, vr. (scheepsw.) *táti doega*, *táti lóga*.

LOOPPERK, o. zie LOOPBAAN.
LOOPPLAATS, vr. zie LOOPBAAN.

—, exercitieveld, *medán tsoldádoe berbáris*, *tampat órang prang berbáris*.

LOOPPLANK, vr. *pápan penjabrangan*, *pápan boewat nájq práhoé*, L.

LOOPPRIJS, m. *harga pásar*.
— voor eenen wedloop, *fisnat balápan*, *oepah balápan*.

— voor een' verwinnaar in eenen wedloop, *oepak órang jang menang di dálam perlombáan*, (pelarian), *fisnat*, Ar.

LOOPS, bijw. in: ter —, *sabantaran sádjá*.
LOOPSCH, b. n. *máw bekaq*, *gátal*.

LOOPSCHHELD, vr. *prí gátal*.
LOOPSTRYJD, m. *larian berlomba-lomba*.
Eenen — houden, *lárt berlomba-lomba*.

LOOPVELD, o. zie LOOPBAAN.
LOOR, vr. zie LEUR.

LOOS, vr. zie LEUS.
LOOS, vr. *táti jang bergantong*.
LOOS, b. n. listig, *tjerdiq*, *berdája*, *bánjaq áqal*, *háloes*.

LOOS, b. n. ledig, *kásong*, *kampa*.
—, niet wezenlijk, valsch, *poera-poera*, *táda benar*.
Looze mouwen, *sárong tangan bádjoe*.
Eene looze deur, *péntoe máti*, (ook: eene deur, die nooit geopend wordt).

- Een looze aanval, *peujerangan jang di poera-poerakan.*
 Eenen loozen aanval doen, *poera-poerakan handaq menjerang.*
 Eene looze steng, *kájoe bakal tiang pengápoh.*
 Looze zeilen, *lajar bakal ganti lájar jang soedah di pásang.*
LOOSELIJK, bijw. listiglijk, *dengan tjerdiq. dengan áqal.*
LOOSHEID, vr. slimheid, *pri tjerdiq, áqal.*
LOOT, vr. *tjábang moeda, tároq.*
 Overtollige loten aan de peperranken, *tjárang.*
 Jonge —, *toenas, poetjoq.*
 Teedere loten, *tjanggar.*
 —, afzetsel van eenen boom om te planten, *tjangkók-an.*
 —, nan den wortel eens booms, *bánir.*
LOOTJE, o. *soerat ketjil.*
 —, loterijbriefje, *soerat ondé, (ondei).*
LOOTS, m. zie **LOODS**.
LOOTSEN, b. w. zie **LOODSEN**.
LOOTSMAN, m. zie **LOODSMAN**.
LOOTSMANSBOOT, vr. zie **LOODSMANSBOOT**.
LOOVER, vr. *dáwon-dáwon hidjoe.*
LOOVERFEEST, o. zie **LOOFHUTTENFEEST**.
LOOVERHUT, vr. zie **LOOFHUT**.
LOOVERHUTTENFEEST, o. zie **LOOFHUTTENFEEST**.
LOOVERT, vr. zie **LOOFHUT**.
LOOVERTENFEEST, o. zie **LOOFHUTTENFEEST**.
LOOVERTJE, o. *dáwon baddia, práda terbang.*
 Gouden —, *plaatgoud, tatrápan amas.*
 —s, *kida-kida, Mak.*
LOR, vr. oude lap, *kájin boeroq, lonté, L., kájin jang tíada bergoena.*
 —, nietswaardig persoon, *telédoer, L., bangsat, L., órang boesoq.*
 Met —ren gekleed, *pákei kájin boeroq.*
 —ren verhalen, *mengómong-ómong kó-song.*
LORREN, b. w. bedriegen, *tipoe, perdojákan, pedajá-in, L.*
LORRENDRAAIJEN, o. w. *berdágang dengan barang glap, berdágang dengan melarikan béa.*
 —, fig. *tipoe, perdojákan, pedajá-in, L.*
LORRENDRAAIJER, m. smokkelaar, *órang jang membáwa barang glap, órang jang melarikan béa.*
 —, vaartuig eens lorrendraaijers, *práhoe jang membáwa barang glap.*
LORRENDRAAIJERIJ, vr. smokkelhandel, *dagangan barang glap.*
 —, bedrog, *tipoe, dája.*
LORREVROUW, vr. *parampoewan jang membli kájin boeroq.*
LORREWEEK, o. *pekarjáán jang boesoq, pekarjáán jang koesoet-koesoet.*
LORS, vr. *parampoewan jang kótor dan lálei.*
LORSEN, b. w. *alpákan, tíada ingat, tíada indahkan.*
 —, op krediet koopcn, *bli hoetang.*
 —, bedriegen, *tipoe, perdojákan, pedajá-in, L.*
LORSHANDEL, m. *tipoe, dája, pedájan.*
LOS, b. n. niet vast, *tíada tetap, bergeraq.*
 Deze plank is —, *makka pápan ini tíada tetap, ini pápan bergeraq, L.*
 —, kruimelig, *berbrin.*
 —, (van vruchten of pitten, die niet aan den bast vastzitten), *longkah.*
 —, mul, *loenaq.*
 —se grond, *tánah loenaq.*
 — kruid, *obat bedil.*
 —, ruim, *wijd, rammelend, (van versletene raderen, enz.), longgar.*
 Dit rad is —, *ini róda soedah longgar, L., makka djantrá ini longgar.*
 —ser maken, *melonggarkan.*
 —, niet stijf genoeg aangehaald, *koerang kintjang.*
 —, met te veel bogt (van touwen), *kendór.*
 —, loshangend, *teroerei, telepas, L., terlepas.*
 —hangend haar, *ramboet jang teroerei.*
 —, vrij, *lepas, terlepas, telepas, L., loepoet.*
 — van de wereld, *loepoet derri paadda doenjá.*
 —, zwaarig, *tjantig, permei.*
 — gerucht, *kábar angin, L., chabar sia-sia.*
 Een — hebben (om te slaan), *tjangkeking, tángan gárang, tángan pánas.*
 — van mond, *tjullatoq, L., lantjang. telandjoer moeloet.*
 —, veranderlijk weer, *mása pentjaroeba, mása beroeba.*
 De duivel is —, *roesoe sakáli, soedah híroe-háru sakáli.*
 —, open, *terboeka, teboeka, L.*
 De deur is —, *makka pintoe itos áda terboeka.*
 —, onbedachtzaam, *koerang ingut, loepa dan lálei.*
 Een —, *liederlijk mensch, risaw, órang boesoq.*
 Een — leven leiden, *hidop seperti risaw.*
 —jes rijgen, *djeloejdor, tjantjong.*
LOSARBEIDEN, b. w. zie **LOSWERKEN**.
LOSBAAR, b. n. *jang bóleh (dápai) di teboeskan, kateboesan.*
 Een — paard, *gádei jang bóleh di teboeskan.*
LOSBAKEREN, b. w. *memboeka kájin lampin.*
LOS BANDIGHEID, h. n. *doekána, tíada karoewan.*
LOS BANDIGHEID, vr. *kalakoewan risaw, pri doekána.*
LOSBEITELN, b. w. *hocka dengan pánat.*

LOSBERSTEN, o. w. *letos, rontoh*, zie BERSTEN.
 LOSBERSTING, vr. *peletósan*.
 — des bliksems, *pattir kilat*.
 LOSBETTEN, b. w. *boeká dengan membásah*.
 LOSBEUKEN, b. w. zie LOSSLAAN.
 LOSBITTEN, b. w. *mentjeré dengan menggigit*.
 —, door bijten openen, *boeká dengan menggigit*.
 —, doorbijten, *menggigit poetoés*.
 —, door bijtende middelen openen, *boeká dengan óbat kras*.
 LOSBIKKEN, b. w. *boeká dengan memboewang kápornja*.
 LOSBINDEN, b. w. *boeká ikátan, mengoereikan*.
 Een takkebos —, *boeká ikátan barkas*.
 Het haar —, *mengoereikan ramboet*.
 LOSBINDING, vr. *pengoereian, pemboekáán ikátan*.
 LOSBLADEREN, b. w. *boeká sjathr kitáb*.
 LOSBLAZEN, b. w. *boeká dengan tuoep*.
 LOSBLEEKEN, o. w. *hilang di djemoer*.
 LOSBLIJVEN, o. w. *tínggal terboeká*.
 LOSBOENEN, b. w. *angkat dengan sékat, (sikat)*.
 LOSBOL, m. *órang perlenté*.
 —, wuft mensch, *órang jang ttáda ka-roewan*.
 LOSBONZEN, b. w. *boeká dengan tosmboeq*.
 LOSBOREN, b. w. *boeká dengan menggíriq, (bór)*.
 LOSBOUWEN, b. w. *lepaskan dengan meloekoe*.
 —, met den ploeg openen, *boeká dengan meloekoe*.
 LOSBRANDEN, b. w. *tjerékan dengan membákar*.
 —, een kanon, *pásang mariam*.
 —, o. w. *di tjeré óleh ápt, tjeré ká-rana di toenoe*.
 LOSBRANDING, vr. *pentjéran óleh ápt*.
 Ik zag de — van het geschut, *makka akoe poon lihat mariam di pásang óranglah*.
 LOSBREKEN, b. w. *boeká dengan membongkar, membongkar*.
 Eenen brief —, *pitjah tjap soerat, L., boeká soerat, memboeka soerat derri paadda matrinja, (chatamnja, Hoft)*.
 De hond heeft zich losgebroken, *makka adjing soedah poetoéskan talinja*.
 —, o. w. *pitjah, tatas, tuntas, kaloe-war*.
 Het gezwel is —, *makka bangkagnja itoe soedah pitjah*.
 Zijne gramschap brak los, *makka amá-rahnja poon kaloe-wartah*.
 Hevig tegen iemand —, *sángat djará-kah paadda órang*.
 LOSBUIGEN, b. w. *boeká dengan membantop*.
 LOSCEDEL, vr. *soerat ponggah-ponggháhan*.
 LOSCH, m. *viervoetig dier, toefah, toef-fah, Ar*.

LOSDAMMEN, b. w. *menataskan tarbis, boeká dengan memboewang tarbis, boeká bandoengan, L.*
 LOSDANSEN, b. w. *mengoereikan dengan menári, boeká dengan bála, L., (dansa, L.)*.
 LOSDAAUWEN, o. w. *di boeká ombon*.
 LOSDELVEN, b. w. zie LOSGRAVEN.
 LOSDEMPEN, b. w. *boeká tána jang di sa-boekan*.
 LOSDIJKEN, b. w. zie LOSDAMMEN.
 LOSDOBBELEN, (zich) wed. w. *loepoetkan diri dengan májin dádoe, zie DOBBELEN*.
 LOSDOEN, b. w. zie LOSMAKEN.
 LOSDOUWEN, b. w. zie LOSDUWEN.
 LOSDRAALJEN, b. w. *bárang jang terpíntal, (terpoetar)*.
 Eene schroef —, *boeká skroep dengan poetar, poetur memboeka skroep, zie SCHROEF*.
 —, o. w. *djádi terboeká dengan di poetar*.
 LOSDRAALJING, vr. *pemboekáán dengan me-moetar, (di poetar)*.
 LOSDRAVEN, b. w. *tjerékan sambil djokjok, L., (oenggol)*.
 LOSDRUJVEN, o. w. *di lepas dengan hángoet*.
 LOSDRINGEN, b. w. *boeká dengan mengroe-boengt, (menjesaq)*.
 LOSDRUKKEN, b. w. *boeká dengan menoe-laq, (tíndis)*.
 Eene deur —, *boeká píntoe dengan me-noelaq*.
 Een gezwel —, *pitjahkan bangkag dengan meníndis, tataskan bangkag dengan tákan*.
 LOSDRUKKING, vr. *pemboekáán dengan tákan, (tíndis)*.
 LOSDUWEN, b. w. *lepaskan dengan menjó-rong*.
 LOSEGGEN, b. w. *tjerékan dengan menggároq*.
 LOSETTEREN, o. w. *di boeká nána*.
 LOSGAAN, o. w. *terlepas, telepas, L., ter-boeka*.
 De huan van het geweer ging los, *makka panítik snápang poon telepas, L.*
 Uw haar gaat los, *rumboetmoe teroerei*.
 En die steenen gingen los, *makka bá-toe itoe-poon terbongkar*.
 Het touw gaat los, *tákt loetjoet*.
 De kokosbloesem gaat los, *májang mekar*.
 Op iemand —, *tampoeh paadda órang*.
 Op den vijand —, *serboekan dirinja ka-paadda moesoh*.
 Van zelf —, *terboeká (teboeká, L.), sendírt*.
 Dit venster gaat niet gemakkelijk los, *soesah sakáli memboeka djandéla ini*.
 LOSGAAN, o. *kaboe-káán, hál memboekákan dírt*.
 LOSGIETEN, b. w. *tjerékan dengan menoe-wang atasnja*.
 Gestolde boter met heet water —, *tje-rékan minjaq sápt, (mantéga, L.), jang*

bekoe itoe dengan menoewang ajer pánas atasnja.
LOSGLIJDEN, o. w. *terlepas dengan kalintjir.* (pléesèt, L.)
LOGSOOLJEN, b. w. *tjerékan (boeká) dengan melimpar.*
 De deur met eenen steen —, *boeká pntoe dengan melimpar bátoe.*
LOGGORDEN, b. w. *memboeká (mengoereikan) tált ikátan.*
LOGGORGELÉN, b. w. *boewang dengan berkoemor.*
LOGGRAVEN, b. w. *boeká dengan pátjol, (dengan di pátjol, dengan memátjol).*
LOGGRENDELÉN, b. w. *boeká kantjing.*
 De deur —, *boeká kantjing pntoe.*
LOGGROEIJEN, o. w. *terlepas dengan toemboeh.*
LOSHAKEN, b. w. *boeká gájit.*
LOSHAKKEN, b. w. *tjerékan (boeká) dengan panggal, (pátong).*
LOSHALEN, b. w. zie **LOSTREKKEN**.
LOSHANGEN, o. w. *bergantong, teroerei.*
 Een —d touw, *tált jang bergantong.*
 —de haren, *ramboet jang teroerei.*
LOSHAREN, b. w. *boeká dengan menjisir tánah.*
LOSHEBBEN, b. w. *áda terboeká.*
 Hij heeft de deur los, *makka pntoenjia áda terboeká.*
LOSHEKELÉN, b. w. *boeká dengan tinggar, (serboeg).*
LOSHEKSEN, b. w. zie **LOSTOOVEREN**.
LOSHELPEN, b. w. *toelong melepaskan.*
LOSHOESTEN, b. w. *kaloewarkan dengan bátoq.*
LOSHOOFD, m. en vr. *orang perlenté.*
LOSHOOFDIG, b. n. *ringan kapála, éntèng kapála, bingong.*
 —, *bijw. dengan bingong.*
LOSHOOFDIGHEID, vr. *pri kapála ringan.*
LOSHOUDEN, b. w. *tinggalkan terboeká, kassi teboeká, L., kassi tinggal teboeká, L.*
LOSHOUWEN, b. w. zie **LOSHAKKEN**.
LOSKAARDEN, b. w. *boeká dengan oenag.*
LOSKAMMEN, b. w. *boeká dengan menjisir.*
LOSKAPPEN, b. w. zie **LOSHAKKEN**.
LOSKEEREN, b. w. zie **LOSVEGEN**.
LOSKETENEN, b. w. *mengoereikan ranté, boeká ranté.*
LOSKLAAUWEN, b. w. *boeká dengan meng-gároq.*
LOSKLINKEN, b. w. *boeká lantaqnja.*
LOSKLOPPEN, b. w. *páloe hinga terboeká, poekol sampé teboeká, L., boeká dengan páloe, boeká dengan poekol.*
LOSKLUISTEREN, b. w. *boeká ranté, angkat ranté, mengoereikan ranté.*
LOSKNIJPEN, b. w. *gntas.*
LOSKNIFFEN, b. w. *menggoenting.*
LOSKNOOPEN, b. w. *oereikan kantjing, boeká kantjing.*
LOSKOMEN, o. w. *loepoet, lepas.*

LOSKOOPEN, b. w. *teboes, teboeskan.*
 Hij werd voor eenen ring losgekocht, *di teboesnja dengan sa-bantog tjintjin.*
 Zich —, *meneboeskan diri.*
LOSKOOPING, vr. *teboesan.*
LOSKOPELEN, b. w. *boeká tált léhé.*
LOSKRAAUWEN, b. w. zie **LOSKLAAUWEN**.
LOSKRABDEN, b. w. zie **LOSKLAAUWEN**.
LOSKNIJGEN, b. w. *boeká, memboeká, menjéré.*
LOSKUNNEN, o. w. *bóleh (dápát) di boeká, bóleh (dápát) lepas.*
LOSKURKEN, b. w. *boeká soempal, tjábot prop, L.*
LOSLATEN, b. w. *lepaskan, brt lepas, kassi lepas, L.*
 —, *laten glippen, ontschieten, loetjoet.*
 Een en hond —, *lepaskan andjing.*
 De hond pakte het wilde zwijn bij het oor en liet niet weder los, *makka andjing itoe-poon menggigit telinga bábi hoetoeu serta tiáda di lepaskanja.*
 Iemand uit de gevangenis —, *lepaskan orang derri dâlam pandjara.*
 Men liet de deur los, *makka pntoe itoe di kassi teboeká, L., makka pntoe itoe di tinggalkanja terboeká.*
LOSLATING, vr. *pelepásan, kalepásan, (dat dikwerf voor losgelaten gebezigd wordt).*
LOSLEGGEN, b. w. *boeká, memboeká.*
LOSLIJVIG, b. n. *sákít boewang ajer, tjêrit, tjêrit.*
LOSLOOPEN, o. w. *berdjâlan terlepas, telepas, L.*
 Het witte paard loopt los, *koeda poe-tih itoe terlepas, (telepas, L.)*
LOSMAKEN, b. w. *boeká, memboeká, boekákan, oerei, oereikan, mengoereikan, báber.*
 De hoofdwaren uit den wrong —, *mengoereikan ramboet.*
 —, *ontpakken, boeká boengkoesan, boeká bában.*
 Een en weg —, *opruimen, membrisihkan djâlan.*
 En hunne ketenen werden losgemaakt, *makka rantei-ranteinja di oereikannya.*
 Een kleed —, *boeká pekájin.*
 Zijn gordel —, *memboeká ikat pinggangja.*
 Een en brief —, zie **LOSBREKEN**.
 —, een touw, zie **LOSDRAAIJEN**.
 Een en naad —, *boeká pendjahatan, (kelim).*
 De wortels van eenen boom —, *boeká akar póhon dengan pátjol.*
 —, *(eene snip uit een net), peloeroedin, L.*
 De zeilen —, *báber lájar.*
 Een touw —, *viereu, hoelorkan tált.*
 De oog en —, *membásah máta jang melekat, (belingkét).*
 —, *eene verharding in den buik door*

geencesmiddelen —, *poekol tâhi dengan mûkan obat.*
 LOSMARTELEN, b. w. fig. *boekta dengan bânjaq soesuh.*
 LOSMUKEN, b. w. *tjerékan dengan membâsah, (meleamboetkan).*
 LOSMODDEREN, b. w. *boekta dengan boewang loempornja.*
 LOSMOETEN, o. w. *ti-dâpat tiâda terboekta, misti teboekta, L.*
 LOSMOGEN, o. w. *bóleh âda terboekta, bóleh tînggal teboekta, L.*
 LOSNIJFEN, b. w. zie LOSKNIJFEN.
 LOSPAKKEN, b. w. *boekta boengkoesan.*
 LOSPAPPEN, b. w. *boekta (melenboetkan) dengan pâkei tebebor.*
 LOSPLAATS, vt. *plaats der bestemming, tempat niat.*
 —, om te lossen, *tampat ponggah-pongghân, tampat bongkar moewâtan, tjaroetja, tjurroetja.*
 LOSPLOEGEN, b. w. *boekta dengan meloekoe.*
 Loszploegd worden, *di boekta loeka.*
 LOSPLOOIJEN, h. w. *boekta derri paadda lipâtan, boekta lipattan, L.*
 LOSPLUITZEN, b. w. *boekta dengan mentjâboet.*
 LOSPLUKKEN, b. w. *boekta dengan nembantoen.*
 LOSPOKEN, b. w. *boekta dengan mengoepaq âpi.*
 LOSPRIJS, m. *harga teboesan, bakal.*
 LOSRAFELEN, b. w. *boekta dengan mengoerikan.*
 LOSRAKEN, o. w. *loepoet, lepas, di lepas-kan.*
 Reeds losgeraakt, *soedah loepoet, soedah lepas.*
 Hij zal dit jaar —, *makka ia akan di lepas-kan paadda tâhon ini.*
 —, vlot worden, *hânjoet poela, djâdi hânjoet.*
 LOSRASPEN, b. w. *boekta dengan koekor, (pârod, L.).*
 LOSREGENEN, o. w. *di boekta hoedjan, di poe'tol hoedjan.*
 Het dak is losgeregend, *makka hâtap soedah di boekta hoedjan.*
 LOSRIJGEN, b. w. *boekta anggîtnja.*
 Een korset —, *boekta korset, (koetang, tjoe'ti).*
 LOSRIJTEN, b. w. *boekta dengan sintaq.*
 LOSHOEREN, b. w. *boekta dengan adoq.*
 LOSROEBTEN, o. w. *terlepas (terboekta) di mâkan karâtan (tâhi) bessî.*
 LOSROLLEN, b. w. *boekta derri paadda goeloengannja.*
 LOSROTTEN, o. w. (door etteren,) *di tjerékan derri kârana bernânah.*
 LOSRUKKEN, b. w. *boekta dengan sintaq.*
 —, o. w. als op den vijand —, *menjerboekkan kapada moesoh.*
 LOSSCHERP, o. *bessî toewah bakal menêm-
 baq.*

LOSSCHEUREN, b. w. *sintaq dengan tjâriq, (sôwêq).*
 Zich —, *loepoetkan (lepaskan) diri dengan sintaq.*
 LOSSCHIETEN, b. w. *boekta dengan menêmbaq.*
 — (zoo als een stuk hout of keg), *loepoet.*
 —, *glippen, loetjoet.*
 — van eenen knoop in een touw, *littjék.*
 LOSSCHOFFELEN, b. w. *boekta dengan sôroq, (soesor).*
 LOSSCHOPPEN, b. w. *boekta dengan tendang.*
 LOSSCHROEVEN, b. w. *boekta skroep, zie SCHROEF.*
 LOSSCHUDDEN, b. w. *ter deeg schudden, gójang bájig-bájig, kátjoq bájig-bájig.*
 —, door schudden afscheiden, *tjerékan dengan kátjoq.*
 LOSSCHUIVEN, b. w. *sangkap, boekta.*
 De gordijnen —, *sangkap tîrei, boekta kalamboe.*
 LOSSELJK, bijw. zie LOS.
 LOSSEN, b. w. *ontbinden, boekta ikâtan, mengoerikan, boekta.*
 —, ontladen, *bongkar moewâtan, ponggah, ontbol.*
 Een pand —, *teboes gâdê.*
 —, vrijmaken, (krijgsgevangenen), *me-neboesi tâwan.*
 Het roer —, *angkat kamoedi.*
 Een vuurwapen —, *pâsang bedil.*
 LOSSER, m. *orang jang membongkar moewâtan, orang jang memonggh moewâtan.*
 LOSSING, vt. *pembongkâran moewâtan, pemongghân moewâtan.*
 De — van het geschut, *penêmbaq (pâsang) mariam.*
 —, vrijkoopîng, vt. *teboesan.*
 —, vrijmaking, *peleoepoetan; pelepâsan.*
 LOSSINGELEN, b. w. *boekta tâlt pelâna, (sella, L.).*
 LOSSLAAN, b. w. *boekta dengan pâloe, (poekol.) poekol sampê te-boekta, L.*
 Eene deur met geweld —, *menghantam pîntoe hingga (sampê) teboekta, boekta pîntoe dengan menghantam, doebroeq pîntoe, L.*
 —, o. w. *memboekâkan diri.*
 LOSSLIJFEN, b. w. *tjerékan dengan mengâsah.*
 LOSSLUITEN, b. w. *boekta, memboekta.*
 —, ontketenen, *memboekta rantê, L., mengoerikan rantei.*
 LOSSMAKKEN, b. w. *boekta dengan menghantam.*
 LOSSMIJTEN, b. w. zie LOSGOOLJEN.
 LOSSNELLEN, o. w. (op iemand, vijanden), *tampoeh, tampil.*
 LOSSNOELJEN, b. w. *boekta dengan merantjong.*
 LOSSNOEREN, b. w. *boekta anggîtan.*
 LOSSPALKEN, b. w. *boekta, ngânga.*
 LOSSPANNEN, b. w. zie ONTSPANNEN.
 LOSSPELDEN, b. w. *angkat penitf.*
 LOSSPIJKEREN, b. w. *angkat pâkoe.*

LOSSPITTEN, b. w. zie **LOSGRAVEN**.
LOSSPLIJTEN, b. w. *boekta dengan memblah*.
LOSSPOELEN, o. w. *djádi terboekta di mákan ajer, (oembaq,) di hânjoetkan ajer dras*.
 De wortels van dezen waringinboom zijn door de golven der zee losgespoeld, *makka akar pohon waringin ini soedih terboekta tânahnja di mákan oembaq láwoet*.
LOSSPREIDEN, b. w. *hampar, hamparkan, menghamparkan*.
LOSSPRINGEN, b. w. *boekta tjérékan dengan meloempat atasnja*.
 —, o. w. *memboekta dirinja*.
 — zoo als eene stalen veer, krul, slangenstaart, enz. *tjullor*.
 —, zoo als een knip, val of strik, wanneer er een vogel of dier inkomt, *sinbot*.
LOSSTAAN, o. w. *áda terboekta*.
 De deur los laten staan, *kassí teboekta, pintoe, L., tinggalkan pintoe terboekta*.
LOSSTEKEN, b. w. *tjérékan dengan menoe-soeq*.
LOSTOMPEN, b. w. *boekta dengan toemboq*.
LOSTRIJKEN, b. w. *tjérékan dengan gósoq*.
LOSTIKKEN, b. w. *tjérékan dengan tepoq, (ketoq)*.
LOSTIMMEREN, b. w. *boekta dengan pemokol, boekta dengan martil*.
LOSTOOVEREN, b. w. *tjérékan dengan hobátan*.
 —, door toovermiddelen openen, *boekta dengan membátja mantrá*.
LOSTORNEN, b. w. *boekta pendjahitan*.
 De voering van een kleed —, *boekta pendjahitan lapisan bádjoe*.
 —, o. w. *ganggang*.
LOSTRAPPEN, b. w. *tjérékan dengan tendang*.
 —, opentrappen, *boekta dengan tendang*.
LOSTREKKEN, b. w. *tjérékan dengan tárík, (hela)*.
 De gordijnen —, *singkap tirei, boekta kalamboe*.
 Tegen iemand —, *gégér sama orang, djarákah paadda orang*.
LOSVALLEN, b. w. *tjérékan dengan djátóh*.
 —, door vallen openen, *boekta dengan djátóh*.
LOSVAREN, b. w. *tjérékan dengan melanggar*.
LOSVEGEN, b. w. *tjérékan dengan sápoe*.
LOSVLECHTEN, b. w. *tjérékan bárang jang teranjam*.
LOSVLIEGEN, o. w. *terbang di mána soeka, terbang terlepas*.
 —, afscheiden door vliegen, *tjérékan dengan terbang*.
 —, van zelf opengaan, *teboekta derri paadda sendirinja, tjullor*.
LOSVLIJMEN, b. w. *boekta dengan tádjí*.
LOSVOUWEN, b. w. *boekta derri paadda lipátan*.
LOSWAALJEN, b. w. *tjérékan dengan tioep*.
 —, o. w. *terboekta di tioep angin*.

Het venster is door den wind losgevaaid, *makka djandela itoe terboekta di tioep angin, (di boekákan angin)*.
LOSWARREN, b. w. zie **ONTWARREN**.
LOSWASSCHEN, b. w. *tjérékan dengan tjoe-tji*.
LOSWASSEN, o. w. zie **LOSROEIJEN**.
LOSWEEKEN, b. w. *tjérékan dengan rendam*.
 —, o. w. *tjéré óleh di rendam*.
LOSWERKEN, b. w. *tjérékan dengan bekar-dja, L. (kardja)*.
LOSWERPEN, b. w. zie **LOSGOOIJEN**.
LOSWEZEN, o. w. zie **LOSZIJN**.
LOSWILLEN, o. w. ontslagen willen worden, *máw di lepas*.
 Het slot wil niet los, *makka koentji itoe tíada bóleh di boekta, (tráda máw di boekta, L.)*.
LOSWINDEN, b. w. *tjérékan dengan poetar*.
LOSWORDEN, o. w. *di tjérékan, bertjéré, zie ook UITSPATTEEN*.
LOSWRIJVEN, b. w. *tjérékan dengan gósoq*.
LOSWRINGEN, b. w. *sintag dengan poelas*.
 —, het gewrongene openen, *boekta bárang jang di poelas*.
LOSWROETEN, b. w. *tjérékan dengan menjongkoer, (koeroq, L.)*.
LOSZEGELEN, b. w. zie **ONTZEGELEN**.
LOSZETTEN, b. w. *boekta*.
LOSZIJN, o. w. in vrijheid zijn, *áda terlepas, teroe-ri*.
 —, niet vast zijn, *áda longgar, tertjéré*.
 —, open zijn, *áda terboekta*.
LOSZITTEN, b. w. *tjérékan dengan doedoeq*.
 —, zittende openen, *boekta dengan mendoedoeq*.
 —, o. w. *longgar, gójang*.
 Het hoefijzer zit los, *bessí koeda áda longgar*.
 Deze tand zit los, *ini gigi gójang, (áda gójang)*.
LOSZWACHTELEN, b. w. *boekta kájin bárot*.
LOT, o. fortuin, *oentoeng, natsib, Ar., qismat, Ar.*
 —, kans. *ondé, ondei, pári, páreh*.
 Het — werpen, *loetar ondé, boewang páreh, boewang dádoe, L.*
 Het — is geworpen, *soedah poetoes bitjára*.
 —, noodlot, *taqdír, Ar., adjal, Ar.*
 Een gelukkig —, *oentoeng bájiq, oentoeng jang bájiq*.
 Een ongelukkig —, *oentoeng jang málang*.
 Zijn — is al te ellendig, *per-oentoengannja soesah terláloe*.
 Iemand, die met zijn — tevreden is, *orang jang senang dengan oentoengnja*.
 — in eene loterij, *soerat ondé, soerat peloetáran ondé*.
 Te — (beurt) gevallen, *teroentoengí*.
 Het hoogste — trekken, *beróleh ondé jang therbesaar*.
LOT, o. schent, *tároq, zie LOOT*.
 — van den banaanboom, *ánaq pisang, ánaq pohon pisang*.

LOTBOEK, o. *soerat natsib, soerat taqdir.*
 LOTBUS, vr. *tumpat (taróhan) soerat ondé.*
 LOTELING, m. *peloeotar ondé, eig. LOTER.*
 —, over wien het lot beslist of hij al dan niet in de krijgsdienst valt, *órang jang di tentoeangan ondé antuh (apa, L.) másoq tsoldádoe antah (apa, L.) tiáda.*
 LOTEN, o. w. *loetar ondé, boewang dádoe, L., berpáreh.*
 LOTER, m. *órang jang meloetar ondé, peloe-tar ondé, órang jang boewang dádoe, L., órang jang berpáreh (boewang páreh.)*
 LOTERIJ, vr. *peloe'táran ondé, per-ondé-an, permajinan oentoeng.*
 LOTERIJBRIEFJE, o. *soerat ondé.*
 LOTERIJKANTOOR, o. *kantor soerat ondé.*
 LOTERIJMAN, m. *órang jang djoeval soerat ondé.*
 LOTERIJSPEL, o. *permajinan ondé.*
 LOTGEMEEN, b. n. *sáma oentoeng, sáma natsib.*
 LOTGENOOT, m. en vr. *teman oentoeng, sa-koeto natsib.*
 —, deelgenoot in den handel, *per-séro, L.*
 LOTGEVAL, o. *oentoeng, natsib, Ar.*
 —, *ontmoeting, pertemoewan.*
 LOTING, vr. *peloe'táran ondé.*
 LOTSPEL, o. *kansspel, permajinan petároh, penájinan órang betároh doewit, L.*
 LOTTREKKER, m. *órang jang ambil soerat ondé derrí dálam tampalnya.*
 LOTUS, m. *patma, palmá, siroedja, saró'dja, Sansk.*
 LOTUSBLOEM, vr. *boenga patma.*
 LOTSVERWISSELAAR, m. *órang jang toekar soerat ondé'nja.*
 LOTSVERWISSELING, vr. *peroe'báhan oentoeng, peroe'báhan natsib, pergantian oentoeng.*
 LOTWICHELAAAR, m. *ahloe noedjoem.*
 LOTWICHELARJ, vr. *ilmoe noedjoem.*
 LOTWISSEL, m. zie LOTSVERWISSELING.
 LOTZEGGER, m. *órang pandé bertenong, órang petenong.*
 LOUTER, b. u. *sa-máta, sa-máta-máta, kardjang, dówang, L.*
 — goud, *amas sa-máta-máta soetji, amas kardjang.*
 — water, *ajer sa-máta-máta, ajer dó-wang.*
 —, slechts, *sádja, sahádja.*
 —, zuiver, *soetji.*
 LOUTERAAR, m. *órang jang soetjikan.*
 — (van suiker), *órang jang ningkan goela, jang soetjikan goela.*
 LOUTEREN, b. w. *soetjikan, brisihkan, bekin brisih.*
 Suiker —, *ningkan goela, soetjikan goela.*
 — door vuur, *menjoedí.*
 Gelouterd goud, *amas (mas) soetji, amas sa-máta-máta soetji, amas kardjang.*
 —, verdunnen, *menghaloesí.*

LOUTERHEID, vr. *prt soetji, kasoetjian, prt brisih.*
 LOUTERING, vr. *penjoetjian, pembrisihan.*
 LOUTERPAN, vr. *koewá'i másoq goela.*
 LOUWMAAND, vr. *boelan djanoewárf.*
 LOVEN, b. w. *prijzen, poedji, memoedji, tafsilkan.*
 God —, (bij het lezen van eenen rozenkrans), *tasbilkan.*
 Zingende — (God), *berdzikir, berdikir, verb., badikír, verb.*
 —, bieden, *táwar.*
 — (dankende, zeggende: eere zij God!) *trihmilkan.*
 LOVER, m. *die prijst, jang memoedji.*
 —, bieden, *jang táwar.*
 LOVERTJES, o. *meerv. riboe-riboe, baddia.*
 LOZEN, b. w. *weg doen vloeijen, mengálir-kan.*
 Water —, *boewang ajer sent, kintjing, L., háljat ketjil.*
 Zuchten —, *mengáloh.*
 Winden —, *berkoentoet.*
 Het water uit den vijver —, *mengálir-kan ajer kolam, kaloewarkan ajer émpang, L.*
 LOZING, vr. (van water,) *halíran, peng-alíran.*
 LUB, vr. zie LOB.
 LUBBEN, b. w. *kambírf, kabírf, L., kabiri-in, L., kasimkan.*
 Gelubt, *di kambírf, kambírf, kabírf, L., kásim.*
 Een gelubde, *sida-sida.*
 Een gelubde haan, *kapoen, ajam ka-bírf, ajam kásim.*
 LUCHT, vr. *de luchtstof, hawá, Ar., (ge-woonlijk wordt angin, wind, in beweging zijnde lucht, gebruikt,) oedara, adara, mása, lángit, zie hier onder.*
 Aarde, water, — en vuur, *boemí dan ajer dan hawá dan ápt.*
 Ontvlambare —, *hawá jang boleh menjála.*
 De — omgeeft den aardbol, *makka hawá itoe melipoetí beini.*
 In de — hangen, *djemoer, L., oeraq.*
 Den boezem — geven, *memboeku ruhsia, mengatákan soesah háti.*
 Een schip in de — laten springen, *pásang óbat bedil singga kapal meletos terbang ka-lángit.*
 De — die door de deur komt, *angin jang másoq pintoe.*
 —, dampkring, *adara, oedara.*
 Eene drukkende —, *mása begah.*
 De gesteldheid der —, *prt oedara.*
 Eene heldere —, *lángit trang, bágoes trang, L.*
 Fijne —, *hawá háloes.*
 Verandering van —, *peroe'báhan hawá, pergantian oedara.*
 —, geur, *báwoe.*

- Eene kwade —, (adembaling,) *báwoe kiddji*, (*kedji*).
- Eene aangenamc —, *báwoe jang haroem*, (*wangi*, L.).
- De — van iets krijgen, *merása barang apa-apa*.
- , (bij wijnverlaters) gezwaveld doek, *kájin balirang*.
- LUCHTADER, *vr. tempat nafas*.
- LUCHTBESCHRIJVING, *vr. soerat mengatákan prt adara*, (*hawá*).
- LUCHTBEWONER, *m. orang áloes, membang, indra*.
- LUCHTBOL, *m. kandaráán angin*.
- LUCHTBOOM, *m. kájoe lángit*.
- LUCHTDIGT, *b. n. tiáda bóleh másoq angin*, (*hawá*).
- LUCHTEN, *b. w. djemoer, oeraq*.
- Kleedren —, *djemoer kájin, oeraq kájin*.
- , den wind binnen laten, *brt másoq angin, kasst másoq angin*.
- , o. w. *di djemoer*.
- , verdragen, *táhan*.
- Niet kunnen — of zien, *tiáda bóleh táhan, bintji*.
- LUCHTER, *m. orang jang djemoer, orang jang mengoeraq*.
- LUCHTGAT, *o. nátang, lóbang peranginan*.
- LUCHTGEEST, *m. orang háloes, membang, indra*, (men kan er de *perí* of *ferí* ook toe brengen, of schoon, die meer op aarde zouden zijn.)
- LUCHTGESTELDHEID, *vr. prt adara*.
- LUCHTGEWEST, *o. angkása*.
- LUCHTHARTIG, *b. n. soeka háti, soeka tjíta*.
- LUCHTHARTIGHEID, *vr. parángi soeka háti*.
- LUCHTHUISJE, *o. bálei peranginan, palájan*, zie ZOMERHUIS.
- LUCHTJE, *o. zacht koeltje, sapoeré-sapoeré*.
- Een — scheppen, *pasiuar*, L., *berdjálan-djálán*.
- LUCHTIG, *b. n. peranginan, tipis, háloes, mangkaq, ringan, énténg*.
- Eene — e plaats, *tempat peranginan*.
- Een — kleed, *kájin tipis, kájin háloes*.
- brood, *roti jang mangkaq*.
- e spijs, *makánan jang ringan, makánan jang énténg*, L.
- , vrolijk, zie LUCHTHARTIG.
- LUCHTIGHEID, *vr. prt peranginan*, zie LUCHTIG.
- LUCHTING, *vr. zie LUCHTEN*.
- LUCHTKASTEEL, *o. chayál, Ar., cheiál, Ar., ichtiál, Ar., angan-angan jang perbóla, fikiran jang sia-sia*.
- en bouwen, *landjoet angan-angan*.
- LUCHTKUNDE, *vr. pengatahoewan hawá, ilmoe hawá*.
- LUCHTLEDIG, *b. n. hampa hawá, kósong sakáli, kósong angin*, L.
- LUCHTMEETKUNDE, *vr. ilmoe menimbang hawá*.
- LUCHTPIJP, *vr. tempat nafas, boeioek-boeioek, sangkoewang, boewah sangkoewang*.
- LUCHTPOMP, *vr. humboesan hawá, (angin)*.
- LUCHTREIS, *vr. perdjulánan dengan kandaráán angin*.
- LUCHTREIZIGER, *m. orang berkandaráán angin, orang jang nájq dengan kandaráán angin*.
- LUCHTRUIM, *o. adara, oedara, tjerchi, tjercheh*.
- LUCHTSCHIP, *o. kapal angin*.
- LUCHTSCHUW, *b. n. penákoet kena hawá (angin)*.
- LUCHTSCHUWHEID, *vr. katakoetan angin, (hawá)*.
- LUCHTSFRINGER, *m. orang penjoesang*.
- LUCHTSPRONG, *m. soesang*.
- en maken, *menjoesang*.
- LUCHTSTEEN, *m. zie DONDERSTEEN*.
- LUCHTSTREEK, *vr. bahagian boemi, fihag boemi, iqlim, Ar., uit het Gr.*
- Koude —, *fihag boemi jang dingin*.
- Gematigde —, *benoewa pásas agahári*.
- LUCHTSTROOM, *m. djálanwja angin, (hawá)*.
- LUCHTVERHEVELING, *vr. sjiháb, Ar.*
- LUCHTVERSCHUNSEL, *o. sjiháb, kalihátan di lángit*.
- LUCHTWAGEN, *m. ráta jang saqt*.
- LUCHTWEG, *m. djálan nafas, zie LUCHTPIJP*.
- LUCHTWEGER, *m. penimbang hawá*.
- LUCHTZINNIG, *b. n. zie LUCHTHARTIG*.
- LUCHTZINNIGHEID, *vr. zie LUCHTHARTIGHEID*.
- LUCHTZAARTEMETER, *m. penimbang bratnja hawá*.
- LUCIFER, *vr. ráboq, (eig. alles wat doet ontbranden)*.
- LUI, *b. n. málas, segan, tiáda máwoe bekaradja*.
- Een — mensch, *orang málas, pemálas*.
- Eene — je vrouw, *parampoewan málas*.
- Ecu — paard, *koeda málas*.
- Een — leven leiden, *hidop dengon málas sáuja*.
- LUI, *m. meerv. zie LIEDEN*.
- LUIAARD, *m. pemálas, orang málas*.
- , viervoetig dier op Sumatra, *poekang, koekang*, (lemur tardigradus).
- LUIBAK, *m. zie LUIAARD*.
- LUIBUS, *m. zie LUIAARD*.
- LUID, *b. n. jang kadengáran*.
- , overluid, *njáring, kras, gáraw*.
- Met — er stem lezen, *membája dengan soewára njáring, (garáw)*.
- , doordringend, scherp, *marsik*.
- lagchen, *tertáwa galaq-galaq*.
- klinken, *dárei, derrei, berboenji goempita, goempita boenjinja*.
- LUID, *m. inhoud, boenji, moewátan, bában*.
- Naar — van den brief, *sabagimána boenji soerat itoe*.
- Naar — van 's konings bevelon, *dengán toeroet bában titah rádja itoe*.

LUIDE, b. n. zie LUID.

LUIDEN, o. en b. w. *berboenji*, *boenji*.

Wel —, *berboenji bājiq*, *bagoes boenjinja*.

Valsch —, *djanggal boenjinja*.

Aldus luidende, *demikièn boenjinja*.

—, de klok —, zie LUIJEN.

LUIDEN, m. meerv. zie LIEDEN.

LUIDEND, b. n. *berboenji*, *boenjinja*.

Zoet —, wel—, *merdoe boenjinja*, *énnaq lagoenja*, L.

Kwalijk —, *djanggal boenjinja*.

LUIDER, m. zie LUIJER.

LUIDING, vr. *penghelään ginta*, *penarikkan lōtjéng*, L.

LUIDKEELS, bijw. *dengan soewāra njāring*.

— lagchen, *terlāwa galaq-galaq*.

LUIDRUCHTIG, b. n. *goemпита*, *gampar*, *roesoe*, L., *gāgap*, *goegoep*, *rijoeh*.

— zijn, veel praats hebben, *berā-ibin*.

Zeer — was het gedruisch van het weenen der menschen, *terlāloe rijoeh boenji tāngis orang*, S. R. 152.

—, schel van stem, *narsik*.

LUIDRUCHTIGHEID, vr. *boenji goemпита*, *boenji roesoe*, L.

LUIF, LUIFEL, vr. *pājon*.

LUIFELBLOEM, vr. (*vallaris*) *palissa dāging*.

LUIJEN, o. w. *berboenji*, *bugginta*, L.

De klok luidt, *gintu berboenji*, *lōtjéng berboenji*.

—, b. w. de klok trekken, *hēla ginta*, *tārik lōtjéng*.

Over eenen doode —, *berboenjikan ginta kārana orang māti*, *tārik lōtjéng sabab orang māti*.

De stormklok —, *hēla ginta samboejan*, (*gong samboejan*).

LUIJEN, o. zie LUIDING.

LUIJER, m. *penghēla ginta*, *penārik lōtjéng*, *orang jang menghēla ginta*, *orang jang menārik lōtjéng*.

LUIJER, vr. zie LUUR.

LUIJEREN, o. w. *āda mālas*, *bermālas-malāsān*, *āda segan*, *melambatkan*.

LUIJING, vr. zie LUIDING.

LUIK, o. *pāpan penoetop*.

— voor de glazen, blind, *pāpan penoetop raam*, L., (*tingkap*), *pāpan djandēla*.

LUIKEN, b. w. *toetop*, *kātoep*, *kedjam*, *ka-djam*.

De oogen —, *toetop (kātoep) māta*.

De oogen van eenen doode —, *meng-adjankan*, (*menoetopkan*), *māta orang māti*.

De oogen —, alsof men slaapt, *murrām*.

LUIKE, o. *tingkap ketjil*.

LUILAK, m. en vr. *penālus*, *orang mālas*.

LUILAKKEN, o. w. *tidor sampé tengah hāri*, L., *tidor sampé hārt rambang*, (*karambang tengah hārt*).

LUILEKKERLAND, o. dit land, schoon den Maleijer vreemd, zou hij door *negri koewé dōdol* wel willen vertalen.

LUIM, vr. *vlaag des gemoods*, *rāsa hāti*, *tingkah*.

Eene goede —, *sa-rāsa hāti jang bājiq*.

Eene kwade — hebben, *merādjoq*.

Kwade — en, *tingkah jang djāhāt*.

LUIMEN, o. w. op zijne luim liggen, *meng-hinté*, *mengintip*, L.

LUIMIG, b. n. grillig, *bertingkah*.

—, aangenaam, aardig, *bersanda-goe-raw*, (*goeroe*).

— gedicht, *siār (sair, L.) bersanda-goeraw*, *panton*.

LUIMIGHEID, vr. zie EIGENZINNIGHEID.

LUIP, m. zie LOER.

LUIPAARD, m. *harimaw koembang*, *harimaw akar*, *harimaw lālat*, *mātjan toetol*, L., *palank ꞑ palang*, Perz.

LUIFEN, o. w. *menghinté*, *mengintip*, L.

LUIFERD, m. kwaadspreker, *pengompat*.

—, die niet veel spreekt, *orang diam-diam*.

—, huichelaar, *orang moenāfiq*.

LUIPMOORDER, m. zie SLUIPMOORDENAAR.

LUIS, vr. hoofd—, *koetoe*.

—, in de kleederen, *toema*.

—, op boomen of planten, groote groene —, *pianggang*, *ādas*, Ar.

Wand—, *pidjat*, *koetoe boesoq*, L., *bangsat*, L., *kapinding*, *pinding*.

LUISTER, m. glans, *tjahāja*, *tjāja*, L., *tjahja*, *isjrāq*, Ar.

—, voortreffelijkheid, *kamolitiān*.

—, armlaker, *gandil*.

LUISTERAAR, m. afuisteraar, *orang jang pāsang koeping*.

LUISTEREN, b. w. glanzig maken, *mengoepam*, *békin bekilap*, L.

—, o. w. *bersinar*.

LUISTEREN, b. w. fluisteren, *berbisik*.

—, afuisteren, *pāsang koeping*, *deng-arkan terindap-indap*, *dengar-dengāran*.

Laat af! wat luistert mijne meesters naar het geluid der stem in de wildernis? *djānganlah! apa toewānkoé dengar-dengāran akan boenji soewāra itoe di dālam hoetan djoega?* S. R. 96.

—, stipt opvolgen, *toeroet*.

Naar de woorden der ouders —, *toeroet kātā mā bāpa*, *toeroet kātā ajah bondānja*, Hoft., *toeroet kātā iboe bapānja*.

Naar den toom —, *tāw toeroet kākang*, (*tōm, L.*)

LUISTERING, vr. *pembisikan*.

LUISTERLOOS, b. n. *tāda bertjahāja*, *hilang tjahāja*.

LUISTERRIJK, b. n. *penoeh tjahāja*, *bertjahāja*, *tadjālī*, *bahār*, Ar.

—, groot, *besaar*, *moelia*.

Eene —e overwinning, *kamenāngan jang moelia*.

LUISTERBCHERF, b. n. *koeping tādjam*, L., *telinga tādjam*

LUISTERVINK, m. en vr. *orang jang soeku pāsang koeping*, L.

LUISTERVINKEN, o. w. *pásang koeping*, L.,
dengarkan terindap-terindap.

LUISTERVOL, b. n. zie LUISTERRIJK.

LUISZIEKTE, vr. *penjakit koetoe*.

LUIT, vr. *ketjâpi, dindi, dindi-moerti, sam-
ping*.

Op de — spelen, *memitik ketjâpi*,
(*dindi*).

De klank van den toon der — was
huitengewoon welluidend, *soewâra boenji
dindi terlâloe sakâli endah-endah boenjinja*.

LUITENANT, m. *litenan*, verb.

—, stedehouder, *adipâti, chalifat*, Ar.

LUITENANT-ADMIRAAL, m. *litenan-admiral*.

LUITENANT-GENERAAL, m. *litenan-djendral*.

LUITENANT-KOLONEL, m. *litenan-kolonel*.

LUITENANTSPLAATS, vr. *pankat litenan*.

LUITMAKER, m. *pandei ketjâpi, (dindi)*.

LUITSLAGER, m. *orang jang memitiq ketjâpi*.

LUITSNAAR, vr. *tâti ketjâpi*.

LUIITSEL, o. *pemitikan ketjâpi*.

LUIZEN, b. w. *tjahâri koetoe*.

LUK, o. zie GELUK.

— of raak, —raak, *bijw tiâda tentoe,
mâlang moedjoer*.

LUKKEN, o. w. *d'âli, berlâkoe*.

Niet —, *tiâda djâdi, woeroeng*, L.

LUKRAAK, *bijw. zie LUK*.

LUKSPEL, o. zie LOTSPSEL.

LUL, vr. *pijp, panjoeran*.

—, zie ROEDE.

LUMMEL, m. een onnoozelo bloed, *orang
bâloh*.

LUNDEREN, o. w. zie TALMEN.

LUNDERING, vr. zie TALMEN.

LUNS, vr. *penna râda*, L.

LUNZEN, b. w. *mâsoqkan penna di dâlam
râda*, L.

LURKEN, o. w. *loelom*.

—, *zuigen, isup*.

LUS, vr. zie LIS.

LUST, m. *soeka hâti, kasoekâân, kage-
mâran*.

Een — voor het oog, *jang terrindoe
paadda penglihatan, jang eloq di lihat
orang*.

— tot iets hebben, *rindoe, ingin, ilar*, L.

Het is mij een — hem te zien werken,
makka kita soeka melihat dia becardja.

Met — eten, *mâkan dengan soeka*.

Zijne — en opvolgen, *menoeroet hawâ
nafsoenja*.

Zijnen — aan iemand boeten, *bâlas*

*orang poenja djâhat, toelah diri akan sa-
orang*.

— en eener zwangere vrouw, *ka-inginan
parampoevan hâmil*, Hoft., (*boenting*).

—, brandende trek van eenen amfioen-
schuwer, *katagian*.

—, *neiging, râgam*.

LUSTBOSCH, o. *rimba kasoekâân*.

LUSTELOOS, b. n. *tiâda soeka, mâlas, moelit*.

LUSTELOOSHEID, vr. *doeka-tjita, soesah hâti*.

LUSTEN, onp. o. en h. w., *soeka, handuq,
ridlà, (rilla)*.

Indien het u lust, *kaloe toewan soeka,
kapan loe mâw*, L.

Mij lust (ik lust) geen visch, *kita tiâda
soeka mâkan ikan*.

Hij doet al wat hem lust, *makka ia
toeroet bârang soekânja*.

LUSTHOF, m. *tâman poespa râgam, rawdlat*,
Ar., *kebon kasoekâân*.

— om de droefgeestigheid te verdrijven,
tâman penglipar lâra.

Eenen — aanleggen, *membângon tâman*.

—, zie HOF.

LUSTHUIS, o. *roemah kebon*.

LUSTHUISJE, o. (op het water), *gamboeng,
gamboengan*.

LUSTIG, b. n. vrolijk, *soeka hâti, pita,
râmeh, gemar, râwan, termâsa*.

—, *welaan! bûjklah! âjo! sâbas! sâ-
baslah! daas! dâs!*

—, *terdeeg, andaram*.

—, *afrossen, poekol andaram*.

LUSTIGHEID, vr. *kasoekâân, soeka hâti, ku-
gemâran*.

LUSTPLAATS, vr. *tampat kasoekâân*.

LUSTPRIEEL, o. *doekoh*.

LUSTSLOT, o. *mâligei*.

LUSTWARANDE, vr. *barandah, van varanda,
Port*.

—, *opene galerij, pondôpo, Jav.*

—, *plein voor het huis van regenten,
hâloen-nâloen, Jav.*

LUTJE, o. *sedikit*.

LUTTEL, b. n. klein, *ketjil*.

—, *bijw. weinig, sedikit*.

LUUR, vr. *lampin, kâjin lampin*.

LUURMAND, vr. *bâkol lampin*.

LUW, b. n. *tedoh, berlindong, bernâwong*.

LUWEN, o. w. *djudi tedoh*.

De wind luwt, *makka angin poon tedoh*.

LUWTE, vr. *tampat tedoh, tempat pernu-
woengan, tempat perlindongan*.

M.

M, vr. *mim*.

De M is eene lipletter, *makka hoeroef
mim itoe ada hoeroef bibir*.

MA, vr. van het Fr. *maman, mâ*.

MAAG, vr. *ampedal, hampedal, tempat mâkan,
proet bestuur, proet raja*.

De — overladen, *mâkan terlâloe bânjaq*.

MAAG, m. en vr. bloedverwant, *sanaq soe-
dâra, kalowarga, eig. koelawarga, doe-
sanaq*.

— van moederszijde, *doesanaq kandong*.

MAAGADER, vr. *oerat ampedal*.

MAAGBITTER, o. *obat pāhit*, (*paait*).
 MAAGBREUK, vt. *pijah ampedal*.
 MAAGD, vt. *prawan, ānaq prawan, gadis, ānaq dāra, ānaq akastrf*.
 De — Muria, *sittf*, Ar., Rich., *Mariam*.
 Het hemelsteeken de —, *bordj chōsjah*, Perz.
 Eene — tegen haren wil onteeren, *paroegeol, memoroegeol ānaq dāra, meng-gagāhi ānaq dāra*.
 —, die nog niet huwbaar is, *ānaq dāra sontf*.
 MAAGDARM, m. *koerongkoengan*.
 MAAGDEBLOEM, vt. zie MAAGDOM.
 MAAGDELIJK, b. n. *tjāra ānaq prawan, tjāra ānaq dāra*.
 — kleed, *pakēn tjāra ānaq prawan*.
 — e schaamte, *māloe ānaq prawan, māloe ānaq dāra*.
 MAAGDENREI, m. *ānaq dāra sakāwan*.
 MAAGDENROOF, m. *hāl melarikan ānaq dāra pembawān lāri ānaq dāra*.
 MAAGDENSCHENDER, m. *orang jang memaroegeol ānaq prawan, orang jang meng-gagāhi ānaq dāra*.
 MAAGDENSCHENNIS, vt. *paroegeol, proegeol*.
 MAAGDENSTAAT, m. *perdarāan, prawan*.
 MAAGDEPALM, m. (Clematis Leschenaultiana), *aray kikoejah*, Soend., *foela malega*.
 MAAGDEVRIES, o. *salapoet perdarāan*.
 MAAGDOM, m. *perdarāan, prawan, bikir*.
 Om haren — te nemen, *akan meng-ambil bikirnja*, S. R. 14.
 MAAGELIKER, m. *sōpi pāhit*, (*paait*).
 MAAGHOEST, m. *bātoq sākit ampedal*.
 MAAGKOLIJKE, o. *sākit ampedal, ranggoet ampedal*.
 MAAGKRAMP, vt. *ranggoet ampedal*.
 MAAGMIDDEL, o. *obat ampedal*.
 MAAGONTSTERING, vt. *sākit bāra paadda ampedal*.
 MAAGPIJN, vt. *sākit ampedal*.
 MAAGPIL, vt. *poeleng obat ampedal*.
 MAAGPLEISTER, vt. *kojo (plēster) obat ampedal*.
 MAAGPOEDER, o. *obat loemat akan meng-obāti ampedal*.
 MAAGRAP, o. *ajer ampedal akan mentjernākan makānan*.
 MAAGSCHAP, vt. *sānaq soedāra, kaloe-waga, doesānaq*.
 — van moederszijde, *doesānaq kandong*.
 — van vaderszijde, *doesānaq (sānaq) bāpa*.
 —, o. *pekaloewargāan*.
 MAAGSCHEIDING, vt. *pembahagian poesāka*.
 MAAGTAAI, vt. *daftar sānaq soedāra, daftar wāritz*.
 MAAGVERSTERKEND, b. n. *jang mengoewatkan ampedal, jang bēkin koewat tampat mākan*.
 — middel, *obat ampedal*.
 MAAGVERSTERKING, vt. *obat ampedal, obat tampat mākan*.

MAAGZIEKTE, vt. *penjākit ampedal, penjākit tampat mākan*.
 MAAGZOEN, m. *perdamēan sānaq soedāra*.
 MAAL, vt. zie MADE.
 MAALJEN, b. w. *pōtong, tjārot, rāpa*.
 Gras —, *pōtong roempoet*.
 Rijst —, *mōtong, L., mengutam pādī*.
 MAALJEN, o. *pengutāman, pemōtongan, pen-tjūrōtan*.
 MAALJER, m. *gras—, orang jang pōtong roempoet*.
 Rijst— of maaister, (liever: snijdstcr), *orang mōtong, orang pōtong pādī, peng-utam pādī, pentjārot*.
 MAALJIG, b. n. *wormstekig, ber-boeboq*.
 MAALJING, vt. *pengutāman, pemōtongan, pentjūrōtan*.
 MAALLOON, o. en m. *oepah orang mōtong*.
 MAALTIJD, m. *māsa mengutam, moesimpādī, māsa pentjūrōtan*.
 MAAK, vt. als: in de — doen, *soeroeh bēkin, L., soeroeh memboewut, soeroeh kardja*.
 In de — zijn, *lāgi di bēkin, L., lāgi di kardja, lāgi di perboewat*.
 MAAKLOON, o. en m. *oepah kardja*.
 Hoe veel kost het — van uw kleed? *badjoemoē itoe brāpa oepah kardjanja?*
 MAAKSEL, o. *boewātan, perboewātan, peroesāhan, bēkinan, L.*
 Allerkostelijkt van —, *terlāloe indah-tudah boewātannja*.
 Engelsch —, *boewātan Inggris*.
 Javaansch fatsoen, Engelsch —, *tjāra Djāwa boewātan Inggris*.
 De mensch is Gods —, *makka mānoesia itoes di djadikan Allah, (vooral niet: „perboewātan Allah”)*.
 —, fatsoen, *tjāra*.
 Van een goed —, *bājiq perboewātanja*.
 MAAKSTER, vt. *parampoewan jang bēkin, L., (kardja), toekang*.
 Kleeder—, *parampoewan jang djādi toekang mendjāhit*.
 MAAL, vt. *eu o. kāli, kāli, kiēn*.
 Een —, *sukāli, sātoe kāli*.
 Twee —, *doewa kāli, doewa kiēn*.
 Ten tweede male, *kadoew kalinja*.
 Hoeveel malen? *brāpa kāli, brāpa kiēn?*
 Verscheidene malen, *bebrāpa kāli*.
 Drie — zoo groot als dat land, *tiga kiēn besaarnja tānah itoe*.
 Op een —, *paadda sakāli*.
 Voor dit —, *paadda sukāli ini*.
 MAAL, o. zie MAALTIJD.
 MAAL, vt. *valies, banian, boqtjā*.
 MAALGELD, o. zie MAALLOON.
 MAALLOON, o. en m. *oepah djoeroe peng-gilingan, oepah penggilingan*.
 MAALSLOT, o. *koentji jang di gantong, koentji guntong*.
 MAALSTEEN, m. *bātoe kisāran, bātoe peng-gilingan*.

MAALSTERS, vr. meerv. kiezen, *gigi garham*, *gigi besaar*.

MAALSTOK, m. schilderstokje, *kájoe peséndéran tángan toekang gambar*, L., *kájoe pesundáran tángan pandei menoelis gambar*.

MAALSTROOM, m. (bij den wal, tegen eenen hoek), *oelag*, *oeluh*, *poesáran ajer*.

— in stroomend water, *oelét*.

Het water draait aldaar in — en, *makka ajer berpoesar di sitoe*.

MAALTAND, m. kies, *gigi garham*, *gigi besaar*.

MAALTIJD, m. maal, *makánan*, *santápan*, *sadjian*.

—, feest, onthaal, *djámoe*, *djamoewan*, *perdjámoewan*.

Eenen — geven, (zooals de grooten), *mendjámoe órang*.

Eenen — geven, (zooals geringere lieden), *membri mákan*, *kassi mákan*, L.

Ter — noodigen, (van de grooten, lang vooruit), *páduhkan*.

Ter — noodigen, (van de grooten om dadelijk te komen), *silákan órang mákan*.

Ter — noodigen, (van de geringen), *panggil órang mákan*.

Des daags twee — en doen, *mákan doewa káli saharian*.

Eenen — geven aan echtgenooten, die scheiden, *mendjámoe órang bertjeré*.

Na den —, komediën *derri paadda mákan*.

Aan de vorsten eenen — geven, *mendjámoe segalla rádja-rádja*.

MAAN, vr. van dieren, *ramboet*, *gamboeng*.

MAAN, vr. planeet der aarde, *boelan*, *qamar*, Ar., *tjandra*, Sansk., *djoem*, Perz. Lichte —, *boelan trang*.

De eerste verschijning der —, *boelan toemanggal*.

De nieuwe —, *boelan bahâroe*, *boelan timboel*.

De volle —, *boelan poernâma*, *boelan besaar*, *boelan tamám*.

De volle — voor feesten, *boelan poernâma rája*.

De hoornen der —, gehoornde —, *boelan langkong*.

Halve —, eerste kwartier, *saténgah boelan*.

Afnemende —, *boelan ketjil*.

Het afnemen der —, *semplic boelan*, *soemplag boelan*.

De — wast, *boelan ádu tinboel*.

De — als zij licht verspreid eer zij zichtbaar is, *boelan mengambang*.

De ouderdom der —, *tanggal boelan*.

De hoeveelste (hebben wij) van de —? *brápa hárt boelan?*

De zevende der —, (maand), *toedjoh hárt boelan*.

Donkere —, *boelan gelap*.

Eene volle —, die gevierd wordt, *boelan poernâma rája*.

Het opkomen der —, *nâjiq boelan*, *terbit boelan*.

Het ondergaan der —, *másoq boelan*, *toeron boelan*.

De glans der —, *tjahâja boelan*.

Het licht der —, *trang boelan*.

De —, als zij twee, drie of vier dagen oud is en hare hoornen aan elkander gelijk zijn, *boelan bendárang*.

Halve manen, zoegewassen, *bia tjongkil*.

Het is alles naar de —, *soedah roesaq binâsa samoevd*.

Loop naar de —, *pigí per séhân*, L.

Naar de — reiken, *handaq menjápei boelan*.

De rondwenteling van zon en —, *peridáran máta hárt dan boelan*.

De —, wanneer zij voor ons oog tegen over de zon staat, *boelan bendárang dengan mata-hárt*.

De glans van zon en —, *noer al sjams wa'l qamar*, R. A.

De —, als zij des morgens zichtbaar is, *boelan kusángjan*.

De geesten der — gewesten, *déwata tjandra lok*.

MAANBESCHRIJVING, vr. *penjoerátan boelan*.

MAANBRIEF, m. *soerat menágt hoelang*.

MAANCIRKEL, m. *peridáran boelan*, zie **MAANKRING**.

MAAND, vr. *boelan*, *sjahr*, Ar.

De — en der Mohamedanen zijn twaalf in getal, *makka boelan órang islám itoe doewa blas bánqanja*:

1° *Boelan Moeharram (soero)*, met 30 dagen.

2° " *Tsajar*, *sapar*, " 29 "

3° " *Rabi' l-awwal*, " 30 "

4° " *Rabi' l-âchir*, " 29 "

5° " *Djoemâdi 'l-awwal*, " 30 "

6° " *Djoemâdi 'l-âchir*, " 29 "

7° " *Radjab*, " 30 "

8° " *Sjábân*, " 29 "

9° " *Ramaddân (ramlan)*, " 30 "

10° " *Sjawâl*, " 29 "

11° " *Dzo' l-qâdat*, " 30 "

12° " *Dzo' l-hidjdat (hadji)* 29 "

Op den derden dag der — Moeharram, *paadda tiga hárt boelan Moeharram*.

Eens om de halve — ging ik hem spijzen brengen, *sa-téngah boelan sakáli hamba poon pergi menghantarkan makánan akan dia*.

Het is reeds vijf — en geleden, *soedah lima boelan lamánja*.

De voorledene —, *boelan jang lâlœ*, *boelan jang soedah*, L.

De toekomende —, *boelan jang dátang*, *boelan jang di depan*, L.

Drie — en huur schuldig zijn, *berhoe-tang séwánja tiga boelan*.

De loopende —, *boelan ini, boelan jang sakarang ini.*
MAANDAG, m. *hâri itznein, hâri snin, L., (hâri sâtoe, L., eerste werkdag), jaw.no l-itznein, Ar.*
 Een blaauwe —, *tâda brâpa lâma, sedikit hârt sâdja.*
 Gedurende al de — en des jaars, *sa-djoeros segalla boelan tâhon.*
MAANDBRIEF, m. *soerat boelan, soerat sjahr.*
MAANDELIJKS, bijw. *paadda tiap-tiap boelan, saboelan-saboelan, sâban-sâban boelan, L.*
MAANDELIJKSCH, b. n. *boelan, sasa-boelan.*
 — e betaling, *pembajâran sasa-boelan.*
 — e bezoldiging, *gâdji boelan.*
 De — e zuivering, (de maandstonden), *janar kâjin, heidl, Ar., (cheil, verb.).*
 De — e zuivering hebben, *soedah bâwah boelan.*
MAANDGELD, o. *gâdji boelan, oewang boelan.*
 —, (van eene maand), *oepah saboelan.*
MAANDSCHRIFT, o. *soerat kâbar saboelan, L., soerato' l-chabari' sjjahri, Ar.*
MAANDSTAAT, m. *daftar saboelan.*
MAANDSTONDEN, m. meerv. zie **MAANDELIJKSCH**.
MAANDWERK, o. zie **MAANDSCHRIFT**.
MAANDWIJZER, m. *djâroem jang menoendjoeq boelan.*
 Dit uurwerk heeft eenen —, *makka djâm ini ada soewâtoe djâroem jang menoendjoeq boelan.*
MAANĶLIPS, vr. *grahâna boelan, garhâna boelan.*
MAANGEESTEN, m. meerv. *dêwâta tjandra.*
MAANGEWESTEN, o. meerv. *tjandra lok.*
MAANHOREN, m. (insect), *mâta boelan.*
MAANJAAR, o. *tâhon orang islâm, tâhon boelan.*
MAANKOP, o. *afioen, apioen.*
MAANKOPSAP, o. *ajer apioen.*
MAANKRING, m. zie **MAANCIRKEL**.
 —, kring om de maan, *kalângan boelan, pâgar boelan, sirpei boelan.*
MAANKRUID, o. *sâ or mânis.*
MAANLICHT, o. *trang boelan, noero' l-gamar, Ar.*
MAANLOOP, m. *kitâran boelan, peritâran boelan.*
MAANSVERDUISTERING, vr. *grahâna boelan, garhâna boelan.*
MAANTANING, vr. *grahâna boelan.*
MAANVERWISSELING, vr. *pergantian boelan.*
MAANVLEKKEN, vr. meerv. *tampat-tampat soeram paadda boelan.*
MAANVORMIG, b. n. *saroepa boelan.*
MAANZIEK, b. n. *sâkit boelan.*
MAANZIEKTE, vr. *penjâkit boelan.*
MAANZUCHTIG, b. n. zie **MAANZIEK**.
MAANZWIJM, vr. zie **MAANSVERDUISTERING**.
MAAR, bijw. slechts, enkel, alleenlijk, *sâdja, sahâdja, djoewa, hânja, melajinkan, melinkan. L., tjomah, amma, Ar.*

Ik heb — eenen tijger gezien, *kita poon melihat harimau sa-êkor sâdja.*
Er zijn er — vijf, *tâda lâgi hânja lima.*
En er bleven — drie personen, *dan hânja tinggal tiga orang.*
 — eens, *hânja sakali.*
Hem alleen — is de heerschappij, *ia djoewa jang ampoenja karatjâân.*
Dit — alleen, *tjomah ini sâdja. L., melajinkan ini sâdja.*
Ik hoop — op zijne woorden, *kita harap djoewa atas katânja.*
MAAR, voegw. doch, *tetâpi, tâpi, L., âdu poon, lakin, lakin, Ar.*
Witte, — dure rijst, *bras poetih tâpi mâhal. L.*
 — indien dat geschiedt, *tetâpi djika itoe djâdi.*
 Zij is schoon van wizenstrekken, — slecht van gedrag, *makka paramoewan itoe êloq pârâsnja tetâpi djâhat lakoenja.*
 — er wordt verhaald, *adapoon di tjerritâkan.*
MAAR, o. *tetâpi.*
 —, uitzondering, *pengatjoevalian.*
 —, voorwaarde, beding, *djandji.*
 Spreek niet gedurig met maar's, *djângan beroelang-oelang kâta tetâpi.*
MAAR, vr. mare, tijding, *kâbar, L., chabar, warta, brita*
 Die mare zij u bekend! *makku chabar itoe maloem djoewa kirânja oleh toewan.*
MAARLE, vr. *joejoe, Ar.*
 Soort van Indische —, *minâ, zie MEERLE.*
MAARSCHALK, m. *marškalk, verb.*
MAART, m. lentemaand, *boelan mart, (marret).*
MAAS, vr. van een net, *mâta djûla, mâla, mâla-mâla.*
 —, ruimte tusschen twee steken, *mâta benang.*
MAAT, vr. lengte —, breedte —, *oekoeran, hasab, Ar., permân.*
 De — niet halen, te klein. *tâda sampê oekoerannja, terlâlœ ketjil, koerang tinggi.*
 —, hoegrootheid, *besaarnja, permâna. pramâna, Sansk.*
 De — nemen, *ambil oekoeran, oekor.*
 — in de muziek of poëzij, *wazan, Ar., wazan, verb.*
 Eene — voor drooge en natte waren, inhouds —, *takâran, tâkar, soekat, soekâtan, koelah,* (de koelah houdt ongeveer 3 oude mengen, en aan drooge waar $7\frac{1}{2}$ kati).
 Honderd maten rijst, *bras sarâtoes soekat.*
 Twee honderd vijftig maten olie, *mîn-jay têngah tiga râtoes koelah, (soekah).*
 Eene geijkte inhouds —, *soekâtan jang di tarôht tjap kompart.*
 De — van een kleeid, *oekoeran bâdjoe.*

- van 20,000 betelnoten op Ceylon en Coromandel, *amónan*.
 De inhoud eener —, hetgeen er in is, *isinja soekátan*.
 — op Ceylon van 200 oude ponden *pádi*, *annan*.
 De inhoud, grootte eener —, *besaarnja soekátan*.
 — van eenen nageltuin van honderd boomen, *doesoen*.
 Allen met eene gelijke — meten, *menjoekat sama ráta paadda sakalian órang*.
 Met dezelfde — gemeten worden, *di soekat ráta*.
 De — niet hebben, *koerang derri djangka*, *koerang oekoeranja*.
 En met welke — gij meet, zal u weder gemeten worden, *serta soekátan jang di boewat soekat olehmoe itoe bakal menjoekat padámoe*, (de bijbelvertaling is van dezen zin onduidelijk en onjuist).
 Opgehoopte —, *soekátan moerbang*.
 In alles — houden, *hidop dengan sapatoetnja*.
 Boven mate, *terlálloe amat*, *liwat sakáli*, L.
 Met mate, *dengan sedang*, *dengan sadarhána*.
 —, regel, orde, *peratoeran*.
 — in de poëzij (gedichten), *rágam*, *lágoe*, L., *wazn*, Ar., (*wazan*), *ároedl*, Ar.
 In de —, *dengan peratoeran ároedl*, *dengan oekoeran*.
 De — houden, *toeroet ároedl*.
 Hij geeft zonder mate, *makka ia membri terlálloe amat*.
 En die het onderhoud geeft, aan wien gij wilt, zonder mate, *dan jang membri rezeqt akan bárang stápa jang kaw kahan-dáki dengan tíada kasabnja*, M. R. 2.
 Naar mate, *sa-kira-kira*, *dengan tím-bárgan*, *dengan kasab*, *sa-qadar*, *dengan sa-qadarnja*.
 Naar mate zijner schuld, *dengan tím-bárgan sálahnja*, *sa-qadar sálahnja*.
 Naar mate zijner krachten, *dengan sa-qadar koewasánja*, ook: *sa-qadar koewasánja*.
 Naar mate, (hoe meer), *mákin*, *mingkin*, L.
 Naar mate hij rijker werd des te gieriger werd hij, *mákin kája ia mákin kikir*.
 Maten en gewigten, *oekoeran dan tím-bárgan*.
 De ijk der maten en gewigten, *tjap oekoeran dan tím-bárgan*.
MAAT, m. makker, *teman*, *sakoeto*, zie **ME-DEGENOOT**.
 —s, werklieden, *órang oepáhan*, *órang bekadja*, L., *teman bekoelt*, L.
MAATGEZANG, o. *boenji rágam*, *njanjian jang berboenji rágam*, *njánji jang ála layoenja*, L.
- MAATGEVER**, m. die de maat houdt of slaat, *djoeroe rágam*, *djoeroe lágoe*, L.
MAATJE, o. vriend, (gemeenz.) *umboq*.
 —, tegen eenen ouderen, *ahang*.
 —, tegen eenen jongeren, *adé*.
 Een —, $\frac{1}{4}$ van eenen gantang, *tjoepaq*, *tjoepah*.
MAATKLANK, m. *wazn*, *ároedl*, Ar., *rágam*, *lágoe*, L.
MAAT-OF TAKTMETER, m. *pengoekor wazn*, *pengoekor rágam*, (*lágoe*).
MAATREGEL, m. verordening, *peratoeran*.
 —, bepaling, *katentoewan*.
 —, bevel, *parintah*.
 —, middel, *oepája*.
 —en beramen, middelen te baat nemen, *mengoepájakan*.
 Iemands —en verijtelen, *nembathalkan* (*menádákan*) *dája oepája órang*.
MAATSCHAPPELIJK, b. n. *tjára persakoetoewan*, *tjára órang negri*, *tjára isi negri*.
 Het —e leven is veel beter dan het zwerfende, *makka kahidópan tjára órang negri itoe terlebeh bájiq derri paadda kahidópan órang mengombára*, (*melantjong*, L.)
 —e orde, *peratoeran negri*, *parintah negri*.
 —e deugden, *kabedjikan persakoetoewan órang*.
MAATSCHAPPIJ, vt. *persakoetoewan órang*, *pertemánan*, *sjirk*, Ar., *masjárakat*, Ar., *moetsahábat*, Ar.
 De burgerlijke —, *segallu isi negri*.
 —, (van deelhebbers), *perserowan*, L., *pertemánan*.
 —, vereeniging van geleerden, *kara-pátan órang ber-ilmoe*.
 —, compagnie, *kompani*.
 De O. I. —, *kompani Wolanda*. (Door kompani wordt dikwerf het Gouvernement verstaan, dat de Compagnie vervangen heeft).
MAATSCHAPPIJELIJK, b. n. zie **MAATSCHAPPELIJK**.
MAATSTOK, m. *kájoe sipat*, *bátang oekoer*.
 Met den — de lengte en breedte van een graf meten, *mengoekoer dengan kájoe sipat boedjornja dan lintangnja qoebr*.
MAAUWEN, o. w. *ngijoeng*.
MAAUWEN, o. *boenji ngioeng*, *ngioeng*.
 Het — der kat, *boenji koetjing jang ngioeng*.
MAAUWING, vt. *boenji ngioeng*, *ngioeng*.
MADE, vt. *hoelat*, *oelat*.
 —n, buikwormen, *tjermi*.
Kars—, *oelat pámir*, *oelat kátjoe*.
MADIELIEF, vt. *boenja saroeni Wolanda*.
MAF, b. n. vadzig makend, drukkend, *begah*.
 — weder, *mása begah*.
 —, loom, vadzig, *málas*, *segah*.
 —, laf, lafhartig, *tjábar*, *gantar*, *tákoet*.
MAGAZIJN, o. *goedang*, *gedong*.
 Kleeding—, *goedang kájin*.

Wapen—, *goedang (gedong) sindjâta*.
MAGAZIJNMEESTER, m. *kapâla goedang*,
djoeroe goedang, kapâla gedong.

MAGER, b. n. *koeroes*.

Hij is — van ligchaam, *toebohnja koeroes, badannja koeroes*.

— en uitgedroogd, *koeroes kring*.

— worden, *djâdi koeroes*.

— maken, *mengoeroeskan, bêkin koeroes*.

Hij heeft een —, *door en bleek gelaat, moekânja koeroes kring dan poetjat warnanja*.

— vleesch, *dâging koeroes*.

—, schraal land, *tânah koeroes*.

Een — maal, *makânan jang kapâlang*.

MAGERHEID, vt. *kakoeroesan*.

MAGISTRAAT, m. *hâkim, Ar., orang besaar*.

—, overheid, *pemarintâhan*.

MAGISTRAATSCHAP, o. *paugkat hâkim*.

MAGNEET, m. *zeilsteen, bâtoe brânt*.

MAGNETNAALD, vt. *djâroem padôman*.

—, ijzer dat met den magneet gestreken is, *besi brânt*.

MAGNETISCH, b. n. *bâtoe brânt*.

—e kracht, *goewat bâtoe brânt*.

MAGNETISEREN, b. w. bij den Maleijer vreemd, zou door: *membângonkan (menghidopkan) goewat bâtoe brânt*, kunnen vertaald worden.

MAGNETISEUR, m. *slaapverwekker, pemârap*.

MAGT, vt. *kracht om iets te doen, goewat, gâhi*.

Uit al zijne —, *dengan saqoewat-goewatnja*.

— om te gebieden, *amâret, Ar., koewâsa pamarintâhan*.

—, gezag, bevoegdheid, *koewâsa, kawâsa, hoekoem*.

In zijne — hebben, *regeren, bestieren, mangkoe, mengampoe*.

Dat staat niet in mijne —, *makka itoe boekan sâja poenja koewâsa, L., makka akoe tiâda koewâsa mengarâjâkan itoe*.

Ik ben in uwe —, *pâtek ins lagi di dâlam hoekoem toewan*.

Naar mijne —, *paadla koewasâkoe, dengan sabôleh-bôlehkoe*.

Uit zijne eigene —, *op eigen gezag, derri dia poenja koewâsa sendiri*.

De — snuiken, *meniwaskan, memâtâhkan koewâsa*.

—, geweld, *gâgah*.

—, krijgsmagt, *koewâsa bala-tantarâ*.

De land- en zee—, *tantarâ paprângan di dârat dan sakalian angkâtan kapal paprângan*.

Een man van —, *orang koewâsa, orang besaar, orang kâja*.

—, veelheid, *kabanjâkan*.

— geven (over iemand's goederen), *mentahkinkan, perwakilkan*.

Door eene — van getuigen, *derri paadla kabaniâkan sjaksi*.

De —en van Europa, *segalla râdja-râdja di benoewa Eropa*.

—, regtsgebied, *hoekoem*.

MAGTBRIEF, m. *soerat koewâsa, soerat polmak, verb., soerat tafikim, Ar.*

MAGTELOOS, b. n. *tiâda qoewat, tiâda bergâhi*.

—, uitgeput, *leteh, lesoe, leteh-lesoe*.

—, (Impotens), *dlâif, Ar.*

—, met bestand, *kemnji*.

MAGTGEVER, m. *jang membrt koewâsa, jang kassi polmak, L.*

MAGTHEBBENDE, b. n. *berkoewâsa*.

—, zaakgelastigde, m. *wakil, Ar., polmaq, verb. Ned.*

—, met volle magt als zaakgelastigde bekleed, *wakil mothalaq, Ar., polmaq besaar, L.*

MAGTIG, b. n. met kracht bedeeld, *goewat, bergâhi, qawt*.

De olifant is een — dier, *makka gâdjah itoe binâtang jang goewat*.

—, vermogend, invloedrijk, *koewâsa, pengoewâsa, berkoewâsa, besaar*.

Een — rijk, *karadjân jang besuar*.

— om te betalen, *mampoe bâjar, L., dâpat bâjar*.

Een land — worden, *ambil negri sa-boewah*.

— worden, overwinnen, ten onder brengen, *mengâlâhkan, menâlôqkan, meniwas-kan*.

Zich zelven — zijn, *menahânt diri*.

De Arabische taal — zijn, *mengarti bahâsa arab, mengotahoeft bahâsa arab*.

—, glorierijk, *izz, Ar.*

—, vet, *terlâloe gemoq*.

— in het uitvoeren, *perkâsa paadla melâkoekan, berkoewâsa mengardjâkan*.

— in prijs, *besaar hargânja*.

—, bijw. fig. zeer, *terlâloe, terlâloe amat*.

Een — groot schip, *kapal jang terlâloe besaar*.

MAGTIGEN, b. w. *membrt koewâsa, kassi koewâsa, L., mengoewasâkan, perwakilkan*.

Ik ben door den koning gemagtigd geworden, *makka hamba poon di perwakilkan râdja*.

MAGTIGING, vt. *pengoewasâan*.

MAGTWOORD, o. *kâta jang kras*.

MAHOMEDAAN, m. *orang islâm, orang slam, L.*

MAHOMEDAANSCH GELOOF, o. *agama islâm, igamma slam, L.*

MAJESTEIT, vt. zijne —, *baginda*.

Zijne — beval, *makka titah baginda*.

In plaats van — of *baginda*, zegt de Maleijer ook: *jang di pertoewan, doelt sjâh aâlam, doelt baginda, srt padoeka, enz.*

De — schenden, *melanggar format baginda, (râdja)*.

—, uiterlijke vertooning van de hoogste magt, *oepatjûra*.

—, heerlijkheid, *kamoeliään*, *kabesáran*, *djanáb*, Ar., *djalál*, Ar., (het laatste alleen van God).

De — Gods, *djalál Allah*, *soeboekát*, Ar.

MAJESTEITSCHENNIS, vt. *pelanggáran hormat rádja*.

MAJOOR, m. *májor*, verb.

MAJOORSPLAATS, vt. *pankrat májor*.

MAJOORSVROUW, vt. *bini májor*, *istri májor*.

MAK, b. n. *djinaq*.

Een — dier, *binátang djinaq*.

—, zoet, gehoorzaam, *mánis*, toeroet *parintah*.

Een paard — maken, *mendjinaqkan koeda*.

— gemaakt worden, *di djinaqkan*.

Reeds — zijn, *soedah djinaq*.

MAKELAAR, m. *tjinkaw*, L., *tjangkoe*. *penjangkoe*, *talanggi*, *tálang*, *penálang*, *dallál*, Ar.

Kleine —, beunhaas, *tjinkaw*.

—, koppelaar, *tulangki*, *toekang tjomblang*, *djaroeman*, L.

MAKELAARSLOON, o. en m. *oepah talanggi*.

MAKELARES, vt. fig. koppelaarster, *param-poewan jang djádi toekang tjomblang*.

MAKELARIJ, vt. *pekarjdjään talanggi*, *penjangkoewan*.

MAKELEN, b. w. *soeroh-menjoeroh*.

—, als makelaar handelen, *tjangkoe*, *melakoekan pekarjdjään talanggi*.

—, bemiddelen, verzoening bewerken, *menjoeloh*, *perdamekan*.

—, koppelen, *tjomblang*, *mentjomblang*.

MAKEN, b. w. *boewat*, *kardja*, *adákan*, *djadikan*, *bojikt*, *békin*, L.

Koning —, *mendjadikan rádja*.

Een huis —, *memboewat roemah saboewah*, *békin sátoe roemah*, L., *kardja roemah saboewah*.

Wie heeft dat gemaakt? *stápa kardji itoe?*

De rijstvelden in orde —, *bowerken*, *kardja sawah*, *menjawah*.

— dat het beloofde er is, *mengadákan bárang jang soedah di djandji*, *menjampeikan djandji*.

Eenen olifant van hout —, *djadikan gádjah derri paadda kájoe*.

Hemel en aarde zijn door God gemaakt, *bahoewa boemi dan lángit itoe di djadikán Allah*.

God zal het wel met u —, *Allah hundaq memeliharákan anqkaw*.

Gezond —, *menjombokkan*.

Vrolijk —, *menjoekákan*, *békin soeka hári*, L.

Droevig —, *mendoekákan*, *békin soesah háti*.

Groot —, *membesaarkan*.

Schuldig —, *berhoetangi*.

Eene klucht —, *perboewat permajinan*

Het slecht —, *berlákoe djálan djáhat*. Niet weten hoe het te —, *tiádu berdája lági*.

Een beeld —, *memboewat pátong*.

Vrede —, *memboewat perdameian*.

Een boek —, *mengárang* (*menjoerat*) *kitáb*.

Een nest —, *bersárang*, *békin sárang*, L., *békin roemah boerong*, L., *békin roemah*, L.

Een gedicht —, *bersár*, *bersáir*, L., *berpanton*.

Maak u weg! *lálóe! pergilah!*

Maak u voort! scheer je! (verachtel.) *njahlah! intjít!*

Zich weg —, *lárt*, *minggat*, L.

Zich zoek —, *membáwa diri*, *melarikan diri*.

Iemand zijn goed bij uitersten wil —, *meninggalkan hartánja dengan watsiat paadda sa-órang*, *watsiatkan hartánja paadda sa-órang*.

Den zot —, (spelen) *berbódoqkan diri*.

MAKEN, o. *memboewatan*, *bekinan*.

—, opstelling, vervaardiging van een boek, brief, *karéngan kitáb*, *soerat*.

MAKER, m. *jang memboewat*, *jang békin*, L., *jang kardja*.

—, werkman, *toekang*.

Een ervaren —, werkman, *pandi*.

Een —, schrijver, *penjoerat*, *jang mengárang*, *tsáhib*, Ar.

Een —, schrijver eener geschiedenis, *tsáhibo 'l-hikájat*, Ar.

MAKING, vt. *erfmaking*, *pembrian watsijat*.

—, zamenstelling, opstel, *penyarángan*.

MAKKELIJK, b. n. *moedah*, *gampang*, zie GEMAKKELIJK.

MAKKELIJKHEID, vt. zie GEMAKKELIJKHEID.

MAKKER, m. *teman*, *sakoeto*, *rafiq*, Ar., *tsáhib*, Ar.

—, vriend, *sobat*, L., *alif*, Ar., zie VRIEND.

Speel—, *teman bermájin*.

—s, *tsáhib'*, Ar., meerv. van *tsáhib*.

MAKREEL, m. *ikan kwé*.

MAL, o. *tjonto*, *teládan*.

— van een kanon, *atjawan mariam*, *tjonto mariam*.

MAL, b. n. *gila*, *sarsar*.

—le kuren, *tingkah jang gila*.

—, te inschikkelijk, *terlálóe lemah-lemboet*, *terlálóe bájiq*, L.

Half —, *i-jang*.

MALEN, b. w. *afbeelden*, *toelis*, *menoelis*.

—, schilderen, *toelis gambar*, *memboewat gambar*.

Met olieverw —, *toelis gambar dengan tjat minjaq*.

MALEN, b. w. (van een' molen of ander draaijend werktuig), *giling*, *kisar*.

Fijn —, *giling loemat-loemat*.

Rijst —, *giling bras*.

Koffij —, *giling koppf. L.*, (gewoonlijk wordt de koffij gestampt, *toemboeq koppf.*)

MALEN, o. w. zich steeds bewegen, *berge-geraq, begeraq, L.*

—, lastig vallen, *ganggoe.*

Leg niet te —, *djangan ganggoe.*

—, mijmeren, suffen, *raban, berraban.*

De zieke is aan het —, *orang sakit itoe berraban.*

Er maalt mij iets door het hoofd, *makka beroelang-oelang timboel soewatoe fikiran paadda hati kita.*

MALEN, o. *penygingan.*

MALER, m. schilder, *pandai menoelis gambar, toekang gambar.*

—, mijmeraar, *orang berraban.*

—, kweller, *orang jang ganggoe.*

—, zie MOLENAAR.

MALHEID, vr. *kalakoewan gila, pri sarsar.*

MALERIJ, vr. schilderij, *gambar.*

—, mijmerij, zie MALING.

MALIE, vr. *tjintjin besst, tjintjin tambaga.*

—, kolf, *tjatoq.*

MALIEHEMD, o. maliënkolder, *badjoe ranté. badjoe tjintjin besst, zirha, zirah, Perz., qaz-akand, Perz., djabah, Perz.*

MALIËNKOLDER, m. zie MALIEHEMD.

MALING, vr. de daad van schilderen, *toelisan gambar.*

—, schilderij, *gambar.*

—, mijmering, *suffing, raban.*

—, verwarring (in den geest), *bingong.*

—, het malen (in eenen molen), *gilingan.*

MALKANDER, voornw. elkander, *sa-orang akan sa-orang.*

— wordt dikwerf door de herhaling van het werkwoord met bijvoeging van an vertaald.

— met pijlen beschieten, *berpanuh-panahan.*

— steken, *bertikam-tikaman.*

— grijpen, *bertangkap-tangkap.*

— roepen, *berseroe-seroean (seroewan).*

Met — weenen, *bertangis-tangisan.*

Tegen — amok spuwen, (dolle moord-aanslagen plegen), *beramoq-amokan.*

— bestrijden, *berlawan-lawanan.*

Achter —, *berteroet-toeroetan*, zie verder ELKANDER.

MALLEJAN, m. *karéta boewat pindah mariam.*

MALLEN, o. w. zich gek aanstellen, *berbd-doqkan diri, melakoekan dirinja gila.*

—, model teekenen, *toelis tjonto.*

MALLIGHEID, vr. zie MALHEID.

MALSCH, b. n. *lëmbëq, lemboet.*

— vleesch, *daging lemboet.*

—, murw, *moelot, moelut.*

—, poezelig, *umpoq, L.*

—, lekker, *goert.*

MALSCHHEID, vr. *lëmbëq, pri jang lemboet, lemboet.*

De — van het vleesch, *lemboetnja (lëmbëqnja) daging itoe.*

MALUWE, vr. *boenga waytoe besaar, (sida), silagoert pandjung.*

Witte —, (hibiscus surattensis, Bl. Bijdr. 68) *gummat octan, Soend., kumbang sapatoe.*

MAM, vr. de borst eener vrouw, *soesoe.*

— van dieren, het jaar, *dadi, soesoe.*

MAMMEN, o. w. *menjoesoe, lisoet.*

MAMMON, m. rijkdom, tijdelijk vermogen, *kakajaan, harta, el mál, Ar.*, (in de Ar. vert. van den bijbel).

—, de wereld, *doenja*, ook *harta doenja*, tijdelijke goederen, wereldsche goederen.

MAN, m. in tegenstelling van vrouw, *orang laki-laki, boetoe*, (eig. mannelijkheid), *L.*

—, echtgenoot, *laki, soewami.*

— en vrouw, *laki-bini, L., soewami dan istri, laki istri.*

—, mensch, *orang.*

Een braaf —, *orang bajiq.*

Aan den — komen, *berlaki.*

Een geleerd —, *orang alim.*

— tegen — vechten, *berkalahi, bekalahi, L.*

Op den — aan, ontewimpeld, *tjuppul.*

De gemeene —, *orang ketjil.*

De gaande en komende —, *orang laloe lalang, orang pergi datang.*

Het vaartuig is met — en muis ver-
gnaan, *makka prahoe itoe soedah tinggelam dan awagnja soeduh binasa samoewa.*

— tegen — strijden, *berparang sama sa-orang.*

Jan en alle —, allerlei volk, *sa-barang orang, sembarang orang.*

— voor —, *sa-orang demni sa-orang, orang satoe per satoe, L.*

Als —nen handelen, *melakoekan diri seperti laki-laki.*

Kom, laten wij — tegen — vechten, *marilah kita berparang sama sa-orang, S. R. 98.*

MANACHTIG, b. n. zie MANZIEK.

MANBAAR, b. n. *aqal báligh, boleh kawin.*

MANBAARHEID, vr. *mása aqal báligh, baloehiat, Ar., balghiat, Ar.*

MAND, vr. ben, *bakoel, patoel, impang.*

Groote —, die op den rug gedragen wordt, *rangking.*

— voor koopwaren, *sanggor, san-goer, Perz.*

— om den diamanterts weg te dragen, *tanggoq.*

— om peper of rijst in te oogsten, *brónong.*

Eene opene ronde —, dienende om er een kookpan in te zetten, *lekkar.*

— op zijde van eenen kameel, *ringga.*

— om hars te verzenden, *ambong, amboeng.*

Fijn gevlochten — om stofgoud te be-
waren, *tadjaw, tadjoe.*

Langwerpige —, *krandjang*.
Eene korte — van rotting gevlochten, *râga*.
Tien — en hars, *dâmar sapoeloh ambong*.
Vijf — en aardappelen, *ôbi lima krاندjang*.
Zeven — en oesters, *tiram toedjoh râga*.
Bloemen —, *bâkoel boenga*, (*kumbang*, L.)
MANDARIJN, o. *mantri tjina*.
MANDENMAKEN, o. *pekarjâan toekang bâkoel*.
MANDENMAKERIJ, vr. *tampat toekang bâkoel*.
MANDENMAKERSWINKEL, m. *kadei toekang bâkoel*.
MANDJE, o. *bâkoel ketil*.
Vierkant — om te spelen, *sossokkan*.
— dat men het onderst boven op het strand zet om de visschen, die bij het ebben in den modder blijven steken, te vangen, *oembing*.
— van kokosbladeren, *kisa*.
— van versche kokosbladeren, waarin rijst gekookt wordt, *katoepat*.
— in den vorm van een suikerbrood, waarin de rijst boven stoom gaar gekookt wordt, *koekoes*.
— om gekookte groente af te gieten, *triq*.
Platte bamboezen — s, *bisang-bisang*.
Open —, soort van krans, *boemban*.
MANDOLIE, vr., (mandoline, Fr.) *madâli*.
MANDOOR, m. *mandor*.
MANDVOL, vr. *pennoeh sa-bâkoel*, *pennoehlah sa-bâkoel*.
Eene — bloemen, *boenga pennoeh sa-bâkoel*.
MANEGIE, vr. (ond. w.) rijsschool, *tampat belâdjâr toenggang koeda*.
MANEN, b. w. *tâgti*, *menâgti*.
Om schulden —, *tâgti hostang*.
Herhaaldelijk —, *tâgti-menâgti*.
MANEN, vr. meerv. *ranboet*, zie **MAAN**, (haren).
MANER, m. *penâgti*, *orang jang menâgti*.
MANESCHIJN, m. *trang boelan*.
Menschen, die zich in den — verlustigen, *orang jang bersoeka-soekâân di trang boelan*.
MANGEL, o. gebrek, *koerang*, *kakoerângan*.
Er is —, *âda kakoerângan*, *âda hâdjat*.
Bij — aan rijst, eet hij brood, *kârana kakoerângan nâsi makka ia mâkan rôtt*.
—, fout, onvolmaaktheid, *tjelah*, *sâlah*.
MANGELN, o. w. zie **ONTBREKEN**.
MANGELN, b. w. ruilen, *toekar*, *menoekar*.
MANGELING, vr. *ruiling*, *toekâran*.
MANGGA, vr. eene lekkere vrucht, *boewah mangga*, *marapâlam*, *mampâlam*, *pâwoh*.
Opdat ik u het overschot der — vruchten geve, *sopâja angkaw akoe bri sisa boewahnya mampalam*.
MANGGISTAN, vr. eene zeer fijne, lekkere vrucht, *boewah manggis*.

MANHAFT, b. n. manhaftig, dapper, *perkâsa*, *brâni*, *tjâra lâki-lâki*.
MANHAFTIGHEID, vr. *kabranian*, *kalakian*.
MANHAFTIGLIJK, bijw. *dengan perkâsa*, *dengan brâni*, *atas tjâra lâki-lâki*.
MANIER, vr. wijze, stijl, mode, *prî*, *perkâra*, *tjâra*, *beâsa*, *âdat*, *bahâsa*, *toeroet-toeroetan*, *parintah*, *kalakoewan*, *thariq*.
Ar.
Goede — van leven, *prî hidop jang bâjiq*.
Hoe vele — en? *brâpa perkâra?*
Wat is dat voor eene —? *tjâra apa itoe?*
De — van het land, *âdat negri*.
Op deze vier — en, *dengan empat perkâra ini*, *atas ampat roepa ini*.
Op wat —? hoedanig? *boetâpa, bagimâna?*
Uit eene onde —, (gewoonte), *derri paadda toeroet-toeroetan lâma*.
Naar de onde —, *seperti di hoeloe kâl'a*, *derri paadda lâma*.
De Javaasche —, *tjâra djâwa*.
Naar de — der vrouwen, *seperti tjâra parampoewan*.
Met geene welvoegelijke — en, *tiâda dengan bahâsa jang bâjiq*.
Iemand goede — en leeren, *mengâdjâr adab (sôpan) paadda sa-ôrang*.
Hij bezit geene — en, *makka ia tiâda tâhoe âdat*, (*adab*, *sôpan*, *bahâsa*).
Dat is zijne —, *makka ia beâsa bagitoe*.
Zich naar de Maleische — kleeden, *pâkei tjâra malâjoe*.
Dat is geene — van handelen, *makka itoelah kalakoewan jang tiâda dengan separtnja*, (*jang tiâda pâtoet*).
Op geenerlei —, bijw. *sakâlî-kâlî tiâda*.
Bij — van spreken, *ibâratnja*, *oepamânja*.
Op verschillende — en, *berprî-prî*.
MANIEREN, b. w. *mengâdjâr adab*, (*sôpan*).
MANIERLIJK, b. n. *sôpan*, *santon*, *sôpan-santon*, *adab*, *tâhoe âdat*.
—, bijw. *atas prî sôpan*.
MANIERLIJKHEID, vr. *adab*, *kalakoewan sôpan*, *prî sôpan*.
MANIFEST, o. (ond. w.) *firmân*, Perz., *soerat bapernjatâân*, *soerat mâloemat*.
—, vrachtbrieff, *soerat moewâtan*.
MANING, vr. *penagian*.
MANK, b. n. *pintjang*.
— gaan, eenen voet oplitgende, *ringkal*.
— gaan, *pintjang*, *pintjangan*.
Iemand, die — gaat, *orang jang pintjang*.
Op eenen hiel — gaan, *djingkat*.
Aan hetzelfde euvel — gaan, *bersalâhan bagitoe djorga*, *sâma bersalâhan*.
Dat gaat —, dat is gebrekkig, wanluidend, tegen de maat, *itoe djanggal*.
MASKHEID, vr. *lâkoe pintjang*, *prî pintjang*.

MANKOP, o. zie **MAANKOP**.
MANLIEDEN, m. meerv. (manlui, manluiden), *orang-orang laki-laki*.
MANMORDIG, b. n. zie **MANHAFTIG**.
MANMOEDIGHEID, vr. zie **MANHAFTIGHEID**.
MANMOEDIGLIJK, bijw. zie **MANHAFTIGLIJK**.
MANNA, o. *mann'*, Ar., *salwâ*, ΔΓ.
MANNELIJK, b. n. *laki-laki*.
 —, (van dieren,) *djantan*, doch in de lage taal wordt door taalverders ook: *laki-laki* gebezigd.
 Een — kind, *ânaq laki-laki*, *poetrâ*, *Hoft*.
 —, op eene mannelijke wijze, *dengan perkâsa*, *atas tjâra laki-laki*.
 Een — gemoed, *hâti jang tetap*, (*tetap*).
 Een — paard, hengst, *koeda djantan*.
MANNELIJKHEID, vr. mannelijke leeftijd, *mâsa bâligh*, *déwâsa âqal bâligh*.
 —, kracht, dapperheid, *kalakian*.
 —, mannelijke roede, *bortoe*, *dzakar*.
 Ar.; (glaus penis,) *hasjafat*, Ar.
MANNEN, o. w. *berlâki*, *bersoewâm*.
MANNENHUIS, o. roemah *pemeliharaan orang laki-laki jang toewah serta miskin*.
MANNENKLOOSTER, o. roemah *pertâpa orang laki laki*.
MANNENMOED, m. *perkâsa laki-laki*, *kabranian laki-laki*.
MANNENTAAL, vr. *bitjâra jang kras*, L., *perkatân jang kras*.
MANNETJE, o. dwerg, *orang kâté*, (*kété*).
 — van dieren, *djantan*.
MANNETJESNOOT, vr. (muskaat —) *pâla koerong*, *pâla boy*.
MANNIN, vr. *parampoeuan jang sa-bagei laki-laki roepânja*, *bingkaq*.
 —, (in den bijbel: vrouw,) *parampoeuan*, *orang parampoeuan*.
MANSBEELD, o. *pigoera orang laki-laki*, *gambar orang laki-laki*.
MANSBROEDER, m. (schoonbroeder van de vrouw), *ipar laki-laki*.
MANSCHAP, vr. krijgsvolk, *orang prang*, *tsoldâdoe*.
MANSGEWAAD, o. zie **MANSKLEEDING**.
MANSHAND, vr. manswind, *koewâsa soewâm*, *koewâsa laki*.
 —, hand van eenen man, *tangan orang laki-laki*.
 —, (schrift,) *toelisan orang laki-laki*.
MANSHEMD, o. *kamêdja orang laki-laki*.
MANSHOED, m. (Eur.) *tôpt orang laki-laki*.
MANSHOOPD, o. *kapâla orang laki-laki*.
MANSHOOGTE, vr. (eene —), *sa-pendiri tingginja*, S. R. 147.
MANSKLEED, o. *bâdjoe orang laki-laki*.
MANSKLEEDING, vr. *pekâjin (pakéan) orang laki-laki*.
MANSKLEERMAKER, m. *toekang pekâjin orang laki-laki*.
MANSKLOOSTER, o. zie **MANNENKLOOSTER**.

MANSKRACHT, vr. *goewat laki-laki*, *gâhi laki-laki*.
MANSLAG, m. *boenôhan jang ttâdu dengan sengâdja*.
MANSLENGTE, vr. *tingginja orang laki-laki*, *sapendiri tingginja*.
MANSMOEDER, vr. *mentoewaq parampoeuan*, *bisan parampoeuan*, *martoewa parampoeuan*, L.
MANSNAAM, m. *nâma orang laki-laki*.
MANSOOR, o. (mannelijke nakomeling,) *ânaq (ânaq tjoetjoe) laki-laki*.
 —, oor van den man, *telinga (koeping, L.,) laki-laki*.
MANSPLIGT, m. *kaharoesan soewâm*, (*lâki*) *bârang jang serdil atas laki*.
MANSPERSON, m. *orang laki-laki*.
MANSROK, m. *bâdjoe orang laki-laki*.
MANSSTEM, vr. *soewâra orang laki-laki*.
MANSZUSTER, vr. *ipar parampoeuan*.
MANTEL, m. *selimoet*, *saloebang*, *tjâdir*, *Perz*.
 Dubbel gevoerde — uit het land *Thay-laqûn*, *selimot benoewa Thaylaqân berlâpis-lâpis*.
 —, dien een vorst ten geschenke geeft, *cerekleed*, *chil-ât*, Ar.
 Eenen — dragen, *berpâkei selimoet*, *berselimoet*.
MANTELING, vr. beschutsel, *pâgar*, *dinding*.
MANTELZAK, m. *banian*.
MANUFACTUREN, vr. meerv. (ond. w.) *segalla roebia*, *kâjin-kâjin*.
MANVOLK, o. *orang-orang laki-laki*.
MANWIJF, o. *bantji*, *pâpaq*, *chontza*, Ar., *roebia*.
MANZIEK, b. n. *gila birâht akan laki-laki*.
MANZIEKTE, vr. *kagilâan birâhi akan laki-laki*.
MARCHEREN, o. w. (ond. w.) *berdjâlan*.
 In geslotene gelederen —, *berdjâlan bertindih*.
MARE, vr. zie **MAAR**.
MAREN, b. en o. w. zie **MARREN**.
MARENTAKKEN, m. meerv. gewas, *tâhi boerong*, eig. vogeldrek.
MARG, o. zie **MERG**.
MARIPRIEM, m. *djaroem toekang lâjar*.
MARIONETTEN, vr. meerv. *orang-orangan*.
MARIONETTENSPEL, o. *penajinan orang-orangan*.
MARK, vr. landstreck, *benoewa*, *negri*.
 —, o. zie **MERK**.
MARKBOEK, o. *boekoe pâsar*, *soerat perkâra pâsar*.
MARKETENTER, m. *orang pakan*, *penumpong*, *orang djoewal-djoewâlan*.
MARKPAAL, vr. zie **GRENSPAAL**.
MARKSTEEN, m. *bâtoe wâtas negri*, L., *bâtoe pinggir negri*.
MARKT, vr. *pâsar*, *pasâra*, *bâzâr*, *Perz.*, *pakan*, *pakkan*, *pehlian*, *pabelian*, *pang-gâlan*.

- Op de volle —, *di tēngah pāsar*.
 Boven de — verkoopen, *djoewal di atas harga pāsar*.
 Onder de — verkoopen, *djoewal di bāwah harga pāsar*.
 De — loopt op en af, *harga pāsar itoe nājiq toeron*.
 Van alle — en te huis zijn, *tjerdiq sakāli*.
 Al wie op de — komt, moet in zich zelve zeggen: „er is geen God dan God”.
bārang siāpa māsoq ka-pakan makka di bajānja: „la ilaha illa 'llahoe.”
MARKTDAG, m. *hāri pāsar*.
MARKTEN, o. en b. w. *pergi ka-pāsar, pergi di pāsar, L., pergi ka-pakan*.
 —, ter mark: brengen, *bāwa ka-pāsar, bāwa di pāsar, bāwa ka-pakan*.
MARKTGANG, m. *djālan ka-pāsar*.
MARKTGANGER, m. (voor de huishouding,) *bandārt, seddāh, Tern*.
MARKTGELD, o. *oewang séwa tempat di pāsar, tjoeké pāsar*.
MARKTKRAAM, vt. *kadei pasar, wārong di pāsar*.
MARKTKRAMER, m. *orang dagang jang djoewal di pāsar*.
MARKTMEESTER, m. *kapāla pāsar, djoeroe pāsar*.
 —, pachter, *potiā*.
MARKTPLAATS, vt. *tempat pāsar, tempat pakan, tempat peblian*.
MARKTPRIJS, m. *harga pāsar*.
MARKTREGT, o. zie **MARKTGELD**.
MARKTSCHIP, o. *prāhoe pāsar*.
MARKTSCHIPPER, m. *djoerāgan prāhoe pāsar*.
MARKTSCHUIT, vt. *prāhoe pāsar*.
MARKTTAAL, vt. *bahāsa pāsar, bahāsa kajōkan*.
MARLING, m. *tālt tipis serta goewat*.
MARMEL, m. knikker, *kalitji poewālam, kalitja poewālam, (marmar)*.
MARMELADE, vt. *manisan boewah*.
MARMELEN, b. w. *bermājin kalitji, bermājin kalitja, pritji*.
MARMER, o. *marmar, Ar., poewālam, bātoe poewālam*. (*Poewālam* is eig. witte zee-koraal.)
 Groen —, *marmar hidjoe*.
 Zwart —, *marmar hitan*.
MARMERBEELD, o. *pātong marmar*.
MARMEBEWERKER, m. *pandei kardja marmar*.
MARMERBLAD, o. *dāwon marmar*.
MARMEREN, b. n. *marmar, derri paadda marmar*.
 Eene — kerk, *grédja derri paadda marmar*.
MARMEREN, b. w. *lāboerkan dengan djānang jang saroepta marmar, tāroh tjat seperti (kāja) marmar warnānja, L.*
MARMERGROEF, vt. *tambang bātoe marmar*.
MARMERKLEUR, vt. *warna marmar*.
MARMERMORTEL, m. *bātoe marmar jang antjor*.
- MARMERSTEEN**, m. *bātoe marmar, bātoe poewālam, bātoe chārā, zie MARMER*.
 Zekere soort van —, *bātoe atjih*.
MARMERSTEENHOUWER, m. *pandei pōtong marmar, toekang pōtong marmar*.
MARREN, b. w. *ikat, mengikat*.
 —, o. w. *berlambat-lambātan*.
MARS, m. *krijgsgod, skanda, Sansk., den Mulcijer vreemd*.
MARS, vt. (scheepsw.) *samboe lājang, tingkat tiang kapal, mars, Ned.*
MARS, vt. *bākoel orang djoewālan, tempat bārang-bārang klonton*.
 Met eene — loopen, *djādi klonton, (van Chinezen)*.
MARSCH, m. *reis te voet, djālan kāki*.
 Ik heb eenen — van honderd dagen afgelegd, *makka kita soedah berdjālan kāki sa-rātoes hārt lamānja*.
 —, optogt, *angkātan*.
 Op — gaan, *berangkat*.
 —! *lādjoé! mars! Eur.*
- MARSCHROUTE**, vt. (ond. w.) *djālan tantarā*.
MARSCHVAARDIG, b. n. *hādliw akan berangkat, sadia berangkat*.
MARSDRAGER, m. *koekel klonton*.
MARSKRAMER, m. *klonton, toekang klonton*.
MARSKRAMERIJ, vt. *bārang dagāngan klonton*.
MARSSTENG, vt. *tiang pengāpoh jang di bāwah*.
MARSZEIL, o. *lājar pengāpoh jang di bāwah, marsil, verb.*
- MARTELAAR**, m. (voor zijne godsdienst,) *sjahid, Ar.*
 Als — sterven, *māti sjahid*.
 In den heiligen strijd Gods als — sneeven, *māti sjahid di dālam prang sabil Allah*.
 —, *folternar, orang jang menjangsarākan*.
- MARTELAARSBOEK**, o. *hikājat orang māti sjahid, kitab sjahid*.
MARTELAARSCHAP, o. *sjahādat, Ar.*
MARTELAARSCHRIJVER, m. *penjoerat sjahid*.
MARTELAARSNAAMLIJST, vt. *dastar nāma sjahid*.
MARTELAARSTER, vt. *sjahid parampoewan*.
MARTELARIJ, vt. *sangsāra*.
MARTELDOD, m. *māti sjahid*.
MARTELEN, b. w. *menjangsarākan, menjakitt*.
MARTELING, vt. *penjangsarāan, sangsāra*.
MARTELKROON, vt. *makōta sjahid, tādjoé sjahid, Ar.*
MARTELTUG, o. *pegāwei menjangsarākan, prābot sangsāra*.
MARTER, m. *sammoer, Ar., fanak, Perz. en Ar.*
- MARTEVAAN**, vt. *steen en wintervat, tampājan, qolah*.
MAS, vt. *massa, menigte, hoop, kabanjākan, tamboenan*.
 —, *klomp, gompal*.
MASKER, o. *maske, tōpēng, L., toeping*.

Onder het — van vriendschap, *poera-poera toehut*.
 Het — afdoen, *boeká tópeng*, ook openlijk voor den dag komen, *bitjára troes trang*.
MASKECADE, vt. *penarian dengan tópeng, bála dengan paké tópeng, mascharat*, Ar.
MASKEREN, b. w. *paké tópeng*.
 Zich —, vermommen, *sámar, menjámar, menjámarkan dirinja*.
 Zich gemaskerd onder de vele krijgslieden begeben, *másoq menjámar dálam lasjkar bánjaq itoe*.
MASBA, vt. zie **MAS**.
MASSIF, b. n. (ond. w.) zie **HECHT**, **STERK**.
MAST, m. *tiang, bátang tiang*.
Scheeps—, *tiang kapal*.
 De groote —, *tiang besaar, tiang ágong*.
 De fokke —, *tiang toepang*.
 De bezaan —, *tiang penjórong*.
 Het schip is ge—, *kapal soedah bertiang*.
 Een drie— schip, *kapal tiga tiang*.
 De — is gebroken, *tiang soedah pátah, tiangnja pátah*.
 Een' — inzetten, *mendirikan tiang kapal*.
 Den — betakelen, *pásang táli tambarang*.
 Den — strijken, *toeronkan tiang*.
 Hij zal den — wel opkrijgen, *makka ía nantí dápat dája oepája djoeqa*.
MASTBOOM, m. *pohon tjamára, kájoe kátoka*.
MASTBOOSCH, o. *rimba pohon tjamára*.
MASTELOOS, b. n. *tiáda bertiang*.
MASTENMAKER, m. *toekang tiang kapal*.
MASTHOUT, o. dat op de N. Pagi eilanden voorkomt, *kájoe katoka*.
MASTIKBOOM, m. (mastiixi laxa, Bl.) *paláglar minjaq, kí boenting*, Soend.
MASTKLAMP, m. *toekoh tiang*.
MASTKLIMMER, m. *orang jang pandjat tiang*.
MASTKOKER, m. *sárong tiang*.
MAT, vt. spaansche mat, geldstuk = f 2.55, *réal, ringgit*.
 Pilaar —, *ringgit tiang*.
 Vogel—, sp. — uit Amerika met eenen vogel er in geslagen, *ringgit boerong*.
 Eene lichtere soort van —, *réal moeda*.
MAT, vt. inlandsch matje, dienende om op te slapen, of gasten te ontvangen, voor welken men het uitspreidt om er op te zitten, *tikar, lápt*.
 De bogt van eene opgerolde —, *dang-káran tikar*.
 Eene — en een kussen (het heddegoed van eenen inlander), *tikar dan bantal, tikar bantal*.
 Eene — van kokosbladeren, dienende voor beschot of wand in sommige huizen, *kaláre*.
 Eene fijne —, *tikar háloes*.
 Eene bamboezen —, *djároe*.
 Eene vloer— van rotting, rotting—, *tikar rótan lampit*, Jav., *salampit*.

Eene — uitspreiden, *hamparkan tikar*.
 Eene — van kadjang, *sámir*.
 Eene uitgespreide —, *tikar jang soedah berhampáran*.
 —ten, die als jalousiën dienen, *bidé*.
 Rotting—, *tikar rótan, lampit*.
 De rottingmatten worden te Palembang vervaardigd, *makka tikar rótan itoe di kardja (békin, L.) di negri Palimbang*.
 Grove —ten vlechten, *íkal kádjang*.
 Op eene — zitten, *doedoeq di atas tikar*.
 —ten die voor zeilen en zakken dienen, *kádoet*.
 —je (plaats) waarop hanen vechten, *galágang, galanggang, kalángan, L.*
 —ten, die tegen een beschot of zoldering ter verfraaijing dienen, *badí, bidí*.
 —, (in het schaakspeel) *sjah mat*.
 In drie zetten zijt gij —, *lági tiga kali santap makka sjáh mattah toewankoe*.
MAT, b. n. vermoeid, *leteh-lesoes, panat, tjápé, L.*
 —, verdoofd, dof, *soeram, hilang tjahája*.
 De zon verspreidt eenen —ten glans door den rook van den vuurberg, *makka mata-hárit soeramlah tjahánja káran asap goenong ápt*.
 De maan vertoonde zich —, *makka boelan poon soeromlah roepánja*.
MATELIJK, bijw. zie **MATIGLIJK**.
MATELOOS, b. n. *tiáda ter-oekeer, dengan tiáda hasabnja*.
 —, buitensporig. *terláloue amat*.
MATENMAKER, m. *toekang soekátan, toekang jang békin oekeeran*.
MATERIALEN, vt. meerv. (ond. w.) zie **BOUWSTOF**.
MATERIEEL, b. n. (ond. w.) zie **LIGCHAMELIJK**.
MATHEID, vt. *tjápé, L., kaletahan*.
MATHESIS, vt. (ond. w.) *taálim*, Ar., *handasat*, Ar., (van het Perz. *andáz*).
MATIG, b. n. sober, *djimat, moedoe*.
 —, tamelijk, gematigd, *sedang, sadarrhána*.
 Een — leven leiden, *berlákoe djálan jing sadarrhána*.
 Een —e prijs, *harga jang sedang*.
MATIGEN, b. w. *sedangkan, menáhan, menahánt, meringankan, mengoerangkan*.
 Zijne driften —, *menahánt hawá nafsoenja*.
 Die troost zal uwe droefheid —, *makka penghibóran itoe handaq meringankan kadoekáámmoe*.
 De regen heeft de hitte gematigd, *makka hoedjan soedah mengoerangkan kapanásan*.
 Eene neiging —, *sedangkan niat*.
 Eene straf —, *meringankan sjiksa, (soekoem)*.
MATIGHEID, vt. soberheid, *prí djimat, nazáhat*, Ar., *nazhat*, Ar.

—, ingetogenheid, *prt sadarhâna.*
MATIGLIJK, *bijw. dengan djimat, atas prt jang sadarhâna.*
MATJE, o. *tikar ketjil.*
 Een vierkant — om spijzen op te dragen, *antjak.*
 — van aan elkander gevlochten bladereen, *samir.*
MATRAS, *vr. kâsoer, qutsoerat, Ar., tilam.*
 Eene boomwollen —, *kâsoer kâpog.*
 Eene paardenharen —, *kâsoer rambot koeda.*
 Op eene — rusten, *berâdoe di atas tilam, Hoft.*
 Eene goudstoffen —, *tilam jang kââmâsan.*
MATRASSENMAKER, *m. pandei tilam, toekang kâsoer.*
MATRES, *vr. goeroe parampoewan.*
 —, *lijzit, kandag.*
MATRIJS, *vr. toewângan (atjâwan) hoerof timah.*
MATROOS, *m. matros, verb., chalâtsi, Perz., kalâsi, klast.*
MATROZENBROEK, *vr. tjelâna matros, tjelâna chalâtsi.*
MATROZENDANS, *m. penarian chalâtsi.*
MATROZENUUR, *vr. gâdji chalâtsi, (matros).*
MATROZENWERK, o. *pekarjâân matros, (chalâtsi).*
MATSHUDDING, *vr. sekam, hampas pâdt.*
MATSEN, b. w. *boenoh dengan gâda.*
 Gematst worden, *di boenoh gâda.*
MATSHAMER, *m. gâda.*
MATTEN, b. w. *hampart dengan tikar.*
 De groote kamer is met rottingmatten belegd, *gemat, makka bilig (kamar) besart itoe di hampart dengan tikar rôtan.*
MATTENLICH, o. *kartjoet tikar, (bâkal tikar).*
MATTENMAKER, *m. pandei tikar, toekang tikar.*
MATTEREN, b. w. zie **AFMATTEN**, **VERMOELEN**.
MATTIGHEID, *vr. zie MATHEID.*
MAZELEN, *vr. meerv. tjampaq, tjampah.*
MAZELEN, o. w. *sâkit tjampaq, bertjampaq, tumpaq.*
MEDAILLE, *vr. (ond. w.) sikkah tadzkirat. zie GEDENKPENNING.*
MEDE, *MEË*, *vr. hongwater, ajer madoe. maqadi, Ar.*
 —, sorbet, *sjarbat, Ar.*
MEDE, *MEË*, *bijw., voegw. en voortz. ook, djoega, djoewa.*
 —, met, *deng-m, serta, serta dengan beserta, sâna-sâna.*
 Hij heeft — gestolen, *ia mentjoert djoega, ia toeroet mentjoert.*
 Hier —, *dengan ini, beserta ini*
 Waarom bemoeit gij u daar —? *meng-apa toewan tjampor dâlam itoe perkâra?*
 Hij lacht daar —, *makka ia tertâwa kâ-rana itoe, (derri paadda itoe).*
 — beweenen, *toeroet menângiskan.*

MEDEAANWEZIG, b. u. *sâma âdu, sâma hâdlir, (hâtlir).*
MEDEAANWEZIGHEID, *vr. sâma kaâdâân, sâma hâdlirat.*
MEDEARBEIDEN, o. w. *sâma kardja, toeroet kardja.*
MEDEARBRIDER, *m. teman pekarjâân, teman bekarjia, L.*
MEDEBEDRIEGEND, b. n. *sâma menipoe.*
MEDEBEGIFTIGD, b. n. *sâma di anoegralkun, (teranoegrak).*
MEDEBELANGHEBBENDE, *m. en vr. sakoeto, teman, persero, L.*
 —, b. n. *sâma oent-eng.*
MEDEBEWEENEN, b. w. *toeroet menângiskan.*
MEDEBEZITTER, *m. orang jang sâna mempoenja-i.*
MEDEBLIJVEN, o. w. *tinggal djoega.*
MEDEBOERTEN, o. w. *toeroet bersanda-goeroe.*
MEDEBERG, *m. sâma hantar, orang jang sâna tunggoeng.*
MEDEBRENGEN, b. w. *bâwa, membâwa.*
 Zijne vrouw en kinderen —, *membâwa ânaq beninja.*
 —, *verrootzaken, mengadâkan, mendjâdikan.*
 Oorlog brengt vele rampen mede, *makka prang itoe mendjâdikan bânjaq tjeiaka, (belâ).*
 —, *eischen, toentoet, tâgt, paqsa.*
 Uwe eer brengt het mede, uwe schulden te betalen, *makka hormatmoet itoe menâgt membâjar hoetangnoe.*
 De uitslag dier zaak brengt mede, hem te beloonen, *makka kusoedâhan perkâra itoe menoentoet pembalâsan.*
MEDEBROEDER, *m. aimbighoet, sâma pendjâwat, teman djawâtan, sakoeto djawâtan.*
MEDEBROEDERSCHAP, o. *persakoetoewan, pertemânan.*
MEDEBURGER, *m. sâma pedoedoeg negri.*
MEDECHRISTEN, *m. sâma natsarâni*
MEDEDANSEN, o. w. *toeroet menârt, bâla djoega.*
MEDEDEELBAAR, b. n. *jang boleh di kassî tâw, L., jang dapat di brî tâhoe, jang dapat di chabarkan.*
MEDEDEELBAARLIJK, *bijw. atas prt jang dapat di brî tâhos.*
MEDEDEELEN, b. w. te kennen geven, *membrî tâhoe, kassî tâw, L., kassî bertâhoe, L., mengatakân.*
 Eerbiediglijk —, *bapersoembahkan, Hoft., mempersoembahkan, Hoft.*
 Licht —, *membrî trang, menarângt.*
 —, o. w. *brî bahagian, membahagi, kassî bahagian, L.*
 Het vuur deelde zich mede, *makka âpt itoe-poon berdjangkit.*
 De warmte deelt zich aan alle voorwerpen mede, *makka kapanâsan itoe berdjangkit (herpindah) kapada sasowâtoe bârang.*

MEDEDELEND, b. n. *jang membrt táhos*, zie **MEDEDELEN**.

MEDEDELER, m. *orang jang membrt táhos*.

MEDEDEELGENOOT, m. (in den handel), *perséro, sakoeto perntagáän, teman berdágang*.

MEDEDEELING, vr. *pembrian táhos, pengchabáran*.

MEDEDEELZAAM, b. n. zie **MEDEDELEND**.
—, *liefdadig, moerah háti, jang soeka brt derma*.

MEDEDEELZAAHMEID, vr. *kamoeráhan háti*.

MEDEDEELZAMELLEK, bijw. *dengan moerah háti*.

MEDEDIENSTKNECHT, m. *sáma hamba, sáma boedjang, L., teman chedmat, teman djága*.

MEDEDINGEN, o. w. *berlomba, berlomba djoga, sáma berlomba, balomba, L.*
Tegen elkander —, *berlomba-lombákan*.

MEDEDINGEND, b. n. *jang berlomba*.

MEDEDINGER, m. *pelomba, sáma pelomba*.

MEDEDINGING, vr. *pelombáän, sáma pelombáän*.

MEDEDOEN, o. en b. w. *toeroet, toeroet kardja, toelóng bantoe*.
— in hetgeen hij beoogt, *toeroet bárang kahandagnja, (niatnja)*.
— om den vijand te wederstaan, *bantoe meláwan moesoeh*.
— in het verkoopen van buskruid, *toelóng mendjoewal obat bedil*.

MEDEDOOGEN, o. *kaséhan, blas, blas-kaséhan, rahmat, Ar.*
Als gij geen — met mij hebt, *kaloe toewan tiáda kaséhan sáma sahája, L., djikaloe toewankoe tiáda blas kaséhan akan hamba*.

MEDEDOOGEND, b. n. *berkaséhan, rahim, Ar.*

MEDEDOOGENLOOS, b. n. *tiáda berkaséhan*.

MEDEDOOGZAAK, b. n. zie **MEDEDOOGEND**.

MEDEDORPELING, m. *orang sa-désa, orang sa-kampong*.

MEDEDRINKEN, o. w. *minoem bersáma-sáma*.

MEDE-ERUWIG, b. n. *sáma baqá, sáma kakal*.

MEDE-EIGENAAR, m. *sáma pempoenjâ-t, teman pempoenjâ-t*.

MEDE-ERFGENAAM, m. *sáma wáritz*.

MEDEGAAN, o. w. *berdjálan bersáma sáma, sarta pergi*.
—, in het gevolg van iemand zijn, *ikoet*.
— met Grooten, *toeroet*.
— met vorsten, *iring, mengiring*.
Met hem —, *sertánja pergi, pigi bersáma-sáma dengan dia, L.*

MEDEGAANDE, b. n. *aangedraan, blas kaséhan*.

MEDEGANGER, m. *teman berdjálan, teman di djálan*.

MEDEGEASSOCIEERDE, m. (ond. w.) *teman perséro, sáma sakoeto*.

MEDEGENOOT, m. en vr. *sakoeto, teman*.
Alle lof zij Gode, die geenen — heeft

in zijn Koningrijk, *alkamdoe lillahi 'ladzi lá sjarika lahoe ji molkihi, Ar., segalla poedji bagi Allah djoewa jang tiáda ada dálam karadjáänja itos sakoeto baginja, M. R. 1.*

Aan God — en toekennende, vele godeu dieuende, *mosjrik, Ar.*

MEDEGETUIGE, m. en vr. *sáma sjaksi, sáma saksi*.

MEDEGETUIGEN, b. w. *menjertâ-t brt sjaksi, sáma nájig saksi*.

MEDEGETUIGENIS, vr. *sáma kasjaksian, sáma sjahádat*.

MEDEGEVANGENE, m. en vr. in den krijg, *sáma táwan*

—, in den kerker, *sáma terpendjára, teman pendjára, teman pasoengan, teman di boewi, L.*

MEDEGEVEN, b. w. *brt, membrt, kassí, L., menoewpangkan*.

Ten huwelijk —, *brt màs káwin*.
MEDEGEZEL, m. *sakoeto, teman, zie MEDGEZEL*.

MEDEGEZELLIN, vr. *sakoeto, teman*.

MEDEGEZELCHAP, o. *sidang, madjlis, Ar.*

MEDEHANDELAAR, m. *perséro, L., teman berdágang, sakoeto berniága*.

MEDEHELPER, o. w. *toelóng, bantoe*.

MEDEHELPER, m. *teman bekardja, sakoeto mengardjákan*.
—s, *verdedigers, antsár, Ar., orang membantoe*.

MEDEHULP, vr. *pertoelóngan, pembantoewan*.

MEDEHULPZAAM, b. n. zie **BEHULPZAAM**.

MEDEHUURDER, m. *teman menjéwa, (séwa)*.

MEDINGEZETENE, m. en vr. *sáma pedoesoed negri*.

MEDEKENNIS, vr. zie **MEDEWETEN**.

MEDEKIEZER, m. *teman memilih, sáma pemtéh*.

MEDEKLANK, m. *teman boenji, sáma boenji*.

MEDEKLINKEN, o. w. *berboenji bersáma-sáma*.
—, (met den drinkbeker,) *berboenjikan piála, sólong-menjólóng*.

MEDEKLINKER, m. *letter, fioerof, Ar.*

MEDEKOMEN, o. w. *dátang bersáma-sáma, zie ook MEDEGAAN*.

MEDEKRIJGSMAN, m. *teman prang, sakoeto chedmat paprángan*.

MEDELEERAAR, m. *sakoeto mengádjár, teman mengádjár*.

MEDELEERLING, m. en vr. *teman sakóla, L., teman beláuljár*.

MEDELID, m. *teman, sakoeto*.

MEDELLIDEN, o. *kaséhan, blas kaséhan, sájang, rahmat, Ar., sjafqat, Ar., sjafqat, Ar.*

— hebben, *rámah, sájangkan*.
—, *geduld, tsabar*.
Tot — verwekken, *menerbitkan (mengadákan) blas kaséhan*.
— verdienen, *kawamáhan*.

MEDELIJDEND, b. n. zie MEDEDOOGEND.
 MEDELOOPEN, o. w. *ikoet* (toeroet) *berdjálan*,
berdjálan bersáma-sáma.
 —, gelukken, *djádi*, *beroentoeng*.
 MEDELUIDEN, o. w. *sáma berboerji*.
 MEDELUIDENDHEID, vt. *sáma boenjinja*.
 MEDEMAAT, m. *teman*, *sakoeto*.
 MEDEMENSCH, m. *sáma manoesja*.
 MEDEMINNAAR, m. *teman biráhi*, *sáma pem-*
biráht.
 MEDENEMEN, b. w. *báwa*, *membáwa*.
 —, zie FOPPEN, MISLEIDEN.
 MEDEOORZAAK, vt. *sáma sabab*, *sáma*
páhon.
 MEDEPLIGTIG, b. n. *rémbétt*, L., *sáma poenja*
sáláhan, *teman sáláh*, *bersaláhan djoega*.
rafiq, Ar.
 MEDEPLIGTIGHEID, vt. oogluiking, *prí sáláh*
djoega.
 —, medeschuldigheid, *pertenánan sáláh*,
prí sáma sáláh.
 MEDEREEDER, m. *teman melangkap kapal*.
 MEDEREKENEN, b. w. *hitoeng sáma-sáma*.
 MEDESCHEPSSEL, o. *sáma machloq*.
 MEDESCHULDENAAR, m. *teman berhoetang*.
 MEDESCHULDIG, b. n. zie MEDEPLIGTIG.
 MEDESLEPEN, b. w. *mengirit*, *sérrét*, L.
 —, medevoeren, *membáwa*.
 —, verleiden, *menbantjanákan*, *mena-*
wárt.
 —, doen wegdrijven, *menghánjoetkan*.
 MEDESPELER, m. *teman bermájin*, *teman be-*
tároh oewang.
 MEDESPREKEN, o. w. *toeroet berkáta*, *ber-*
káta djoega.
 MEDESTANDER, m. voorstander, *teman*, *sakoeto*,
láwan, I. J. 13.
 —, deelgenoot, *compagnon*, *persérol*, L.
 MEDESTEMMEN, b. en o. w. *menjertá-t*, *ber-*
moewáfaqat.
 MEDESTEMMING, vt. *prí háal menjertá-t káta*
órang lájin.
 MEDESTRID, m. *perlombáan*.
 MEDESTRIDDER, m. *teman berlomba*.
 —, zie MEDEMINNAAR.
 MEDETORSCHEN, b. w. *bantoe pikol*, *toelony*
pikol.
 MEDETREKKEN, b. w. (iemand op weg —),
sampér (*órang di djálan*).
 MEDEVALLEN, o. w. (de verwachting over-
treffen), *liwat pengharápan*, L., *lálao derri*
paadda asa, *lebeh derri paadda pengha-*
rápan, *lebeh derri paadda jang di hárap*.
 MEDEVAREN, o. w. *toempang*, *menoempang*.
 Als *supercarga* —, *mengiwit*.
 MEDEVECHTEN, o. w. *toeroet berprang*.
 MEDEVECHTER, m. zie MEDESTRIDDER.
 MEDEVERBONDENE, m. *teman djandji*, *sa-*
koeto perdjandjian.
 MEDEVERKOOPER, m. *teman menjoewal*,
(berdjoewal).
 MEDEVERWANT, m. en vt. *sáma sánaq*, *bersánaq*
djoega.

MEDEVIEREN, b. w. *toeroet merajakán*, *toeroet*
memoeliákan.
 MEDEVOEREN, b. w. *báwa*, *membáwa*.
 MEDEVOOGD, m. *sáma wali*.
 MEDEVRIJER, m. zie MEDEMINNAAR.
 MEDEWARIG, b. n. zie MEÉWARIG.
 MEDEWERKEN, o. w. *bantoe kardja*, *toelorg*
kardja.
 MEDEWERKER, m. *pembantoe kurdja*, *sáma*
kardja.
 MEDEWERKING, vt. *pertoeloengan*, *pemban-*
toewan, *ro'fáqat*, Ar.
 MEDEWETEN, o. kennis, *táhoe*, *pengatahoe-*
wan, *ilmoe*, *márifat*.
 Zonder — van den koning, *dengan*
tiada satahóe rája.
 MEDEWILLEN, o. w. *soeka toeroet*.
 MEDEZELFSTANDIG, b. n. *sáma berdzát*, *sáma*
berwoedjoed.
 MEDEZELFSTANDIGHEID, vt. *sáma dzát*, *sáma*
woedjoed.
 MEDEZELFSTANDIGLIJK, bijw. *atas prí sáma*
dzát.
 MEDEZUIGELING, m. *sasoesoewan*.
 MEDGEZEL, m. *teman*, *sakoeto*.
 Eenen — toekennen, *sakoetókan*.
 MEDGEZELLEN, vt. meerv. *teman*, *sakoeto*.
 MEDIAANPAPIER, o. *qartas jang besaar sa-*
káli, *mediaan*, Ned.
 MEDICIJN, vt. (ond. w.) geneesmiddel, *óbat*,
penáwar.
 In de — on studeren, *beládjár* (*menoen-*
toet) *ilmoe óbat*, *beládjár pengatahoewan*
thabib, (*doekoen*).
 MEDICIJN, m. *thabib*, Ar., *doekoen*.
 MEDICIJNDRANK, m. *óbat minoem*, *minoeman*
óbat.
 MEDICIJNFLESCHE, vt. *bottol óbat*, L., *soe-*
ráht óbat.
 MEDICIJNSCH, b. n. *óbat-obátan*.
 —, genezend, *jang menjombohkan*.
 De — of medische faculteit, *madjlis*
hakim ilmoe thibb', Ar.
 MEÉ, voorz. mede, met, *dengan*, *serta*,
beserta.
 MEEDA, vt. meed, meekrap, (*Rubia Javanica*),
tjerehan, Soend., *galoema*.
 MEEDEN, b. w. met meekrap verwen, *tjelop*
galoema, *tjelop mérah*.
 MEEDOOGEN, o. zie MEDEDOOGEN.
 MEEEKRAP, vt. (*Rubia Javanica*), zie MEEDA.
 MEEL, o. *tepong*, *tumpang*, *loeloe*, Menangk.
 Fijn —, bloem van —, *tepong loemat*,
tepong háloes.
 Ruig, ongebuild —, *tepong kásar*.
 Tarwe —, *tepong gendoem*.
 — malen, *giling tepong*.
 Raauw —, *tepong mantah*.
 — dat in de vastenmaand vóór dat het
 dag is gebruikt wordt, om den ganschen
 dag te kunnen vasten, *sahoer*, Ar.
 MEELACHTIG, b. n. *saroepta tepong*.
 MEELBAK, m. *tampat tepong*, *bakas tepong*.

MEELBLOEM, vt. *kimbang*, *tepong loemat*.
MEELBOOM, m. *pohon sagoe*, *pohon tepong*.
MEELBUIL, m. *pengajakan kimbang*, *kajin serké*.
MEELDERG, o. *tepong bäsah*.
MEELKALK, m. *käpor loemat*, *käpor häloes*.
MEELKEYER, m. zie **MEELWORM**.
MEELKIST, vt. *peti tepong*.
MEELKOOPER, m. *orang jang djoewal tepong*.
MEELKUIP, vt. *päsoe bakas tepong*.
MEELLIJM, vt. en o. *prakat*, van de *rakat*,
 (Glycinus abrus).
MEELPAP, vt. *boeboer tepong*.
MEELPOT, m. *bakas tepong*.
MEELSPIJZEN, vt. *meerv. makánan tepong*,
 (*nást, gendoem*).
MEELSTOF, o. *háboe tepong*, *tepong loemat*.
MEELSUIKER, vt. *goela pásir*.
MEELTON, vt. *tong tepong*.
MEELTROG, m. *prakoe*.
MEELVERKOOPER, m. zie **MEELKOOPER**.
MEELWINKEL, m. *kadei (wárong, L.)*, *orang*
mendjoewal tepong.
MEELWORM, m. *boeboeg*.
MEELZAK, m. *károng tepong*.
MEELZEEF, vt. *pengajakan tepong*.
MEENEN, b. en o. w. *kira*, *sangka*, *djangka*,
Jav.
 Ik meende dat gij nog sliept, *makka*
sahája kira toewan lági tidor.
 Hij meende van niet, *di sangkánja tídaq*.
 Het goed —, *berniat bájiq, bermag-*
tsoed bájiq.
 Zóó had ik het niet gemeend, *boekán*
bagitoe niatkoe.
 Ik meende dat te doen, maar had
 geenén tijd, *kita soedah máw kardja itoe*
tetápi kita poon tíada sampat.
MEENING, vt. *kira*, *sangka*, *perasáan*.
 —, oogmerk, *magtsoed*, Ar., *kahandag,*
thlan, Ar., *ard*, Ar.
 —, doel, *niat*, Ar.
 —, gevoelen, *rása*, *fikiran*, *bitjára*.
MEENIGCH, b. n. *lemah*, *lemas*, L., *leteh-*
lesoe.
MEER, o. *tásik*, *dánaw*, *dánoe*.
 Een zeer uitgestrekt —, *tásik mahá*
loewas.
MEER, b. n. en bijw. *lebeh*, *lebeh bánjaq,*
lági.
 Zeven is — dan vijf, *toedjoh áda lebeh*
derri paadda ltna.
 Hij bezit — geld dan zijn broeder,
makka ta mempoenjá-i lebeh bánjaq oewang,
derri paadda soedaránja.
 Er is niet —, *tíada lági, tráda lági,*
soedah hábis.
 — dan honderd paarden, *lebeh derri*
sarátoes koeda, lebeh sarátoes koeda.
 Des te —, zoo veel te —, *terlebeh*
lági, istimewa poela.
 Te —, *mákin lebeh*.
 Hoe ouder hij wordt des te — verarmt hij,

mákin toewah ia mákin pápa, mingkin
toewah ia mingkin niúskin, L.

Ja wat — is, *lebeh poon derri paadda*
itoe.

Wat nog — is, wat — is, *tambáhan*
poela, dan lági, zie ook **DAARENBOVEN**.

Hoe langer hoe —, *mákin láma mákin*
bánjaq, mingkin láma, mingkin bánjaq, L.

— of min, *lebeh koerang*, (ataw wordt
 er onder verstaan).

Iets — of minder, *lebeh koerang se-*
dikit.

— of minder dan duizend, *lebeh koe-*
rang derri paadda sariboe, lebeh koerang
sariboe.

— dan genoeg, *lebeh derri paadda*
tjoekoop.

Hoe — men het geld zoekt, *brápa*
lebeh mentjahári oewang.

Wat is er —? *apa lági?*

Hij is niet —! *ia soedah máti!* (zie
DOOD).

MEERAAL, m. *málang tásik, tkan mówa*
dánoe.

MEERBLAD, o. zie **KROOST**.

MEERDER, b. n. en zelfst. m. *lebeh*.

— in getal, *lebeh bánjaq*.

—, grooter, *lebeh besaar*.

—en, hoogerén, overheden, *orang be-*
saar, orang jang lebeh besaar, akábir, Ar.
 Gij moet de bevelen van uwe —en
 opvolgen, *ti-dapat tíada kaw toeroet pa-*
rintah orang jang lebeh besaar derri paadda
angkaw, loe misti toeroet parintahja orang
jang lebeh besaar derri loe, L.

De — genade, *rahmat jang lebeh*.

MEERDERAAR, m. zie **VERMEERDERAAR**.

MEERDERE, m. en vt. *orang jang lebeh*
besaar.

MEERDEREN, b. en o. w. zie **VERMEERDEREN**.
MEERDERHEID, vt. *sabánjaqnja, lebeh derri*
paadda saténgah, (gewoonlijk zegt men:
kabánjaqan orang, dat wel de veelheid
 kan uitdrukken, maar met nadruk uitge-
 sproken op de — doelt).

Door de — van stemmen, *derri paadda*
kubánjaqan soewára.

MEERDERING, vt. zie **VERMEERDERING**.

MEERDERJARIG, b. n. *agal báligh*, dit is
 eig.: ontwikkeld, huwbaar, en om juist
 volgens de wet te spreken, zou men
 moeten zeggen: *oemoer doewa poeloh tiga*
táhon, oemoer ichtiár, d. i.: de leeftijd
 van eigen wil.

MEERDERJARIGHEID, vt. *devása (nása) o-*
moer doewa poeloh tiga táhon, devása
oemoer ichtiár.

MEERDERJARIGVERKLARING, vt. *parintah*
menghalálkan oemoer ichtiár.

MEEREN, b. w. *ikat, tambat*.

Een varstuig —, *tambat práhoe*.

MEERENDEEL, o. *sabánjaqnja, lebehnja derri*
paadda saténgah, L.

MEERENDEELS, bijw. *lebeh derri paadda sa-páro.*
 —, de meeste keeren, *sabánjaq kalinja, qoewat*, L.
 — komt hij hier aan, *kabánjakan kalinja ia singgah di sini, ia qoewat mumpir di sini*, L.

MEERGEDACHT, b. n. zie **MEERGEMELD**,
MEERGEMELD, b. n. *soedah terseboet.*
 De — e koning, *rádja jang soedah terseboet.*

MEERGOENDE, b. n. zie **MEERGEMELD**.
MEERGEZEGD, b. n. zie **MEERGEMELD**.
MEERKAT, vt. *karrá ber-ékkor, báli.*
MEERKOET, vt. *blibis tásik.*
MEERKRAAR, vt. *kupiting tásik.*
MEERLE, vt. *marle, merle, joejoe*, Ar.
 (De bijbelvertaling heeft: „*boerong djor*z”, dat is: gestroopte vogel).
MEERLENËI, vt. *telor joejoe.*
MEERLING, m. zie **MARLING**.
MEERMAAL, bijw. —s, *bebrápa káli, terkadang-kadang, sring-sring*, L.
MEERMAN, m. *zeeman, órang láwat.*
MEERMIN, vt. *binto' l-bakri, binto' l-mái*, Ar., d. i.: de dochter der zee.
MEERPAAL, m. *tiang tambat práhoe*, L.
MEERSLANG, vt. *limpoq.*
MEERSPIN, vt. *lába-lába tásik.*
MEERTOUW, o. *táik tambat práhoe.*
MEERVISCH, m. *ikan tásik.*
MEERVOUD, o. *bánjaq.*
MEERVOUDIG, b. n. *berbánjaq.*
 — getal, *bilángan bánjaq.*
MEERWATER, o. *ajer tásik, ajer dánoe, ajer dánaw.*
MEERWORTEL, m. *akar bafir.*
MEERZWIJN, o. *bruinvisch, loemba-loemba.*
MEESMUILEN, o. w. *grimglagchen, sinnjoem, tersinnjoem.*
MEESMUILE, m. *órang tersinnjoem.*
MEEST, b. n. *terlebeh bánjaq.*
 De — e menschen, *zeer vele menschen, terlebeh bánjaq órang, sabánjaq órang.*
 De — e van alle menschen, *terbánjaq derri paadda segalla órang.*
 Het — bemind worden, *terleh di kasehi.*
 Dat gebeurt het —, *toe djádi sabánjaq káli.*
 Van den geringsten tot den — en, *derri paadda órang hina dina sampei (hingga) órang besaar sakáli.*
 De — e stemmen, *sabánjaqnja soewára.*
 Op zijn —, *sa-lebeh-lebehnja.*

MEESTAL, bijw. *meestentjids, sabánjaq kalinja, másing.*
MEESTBIEDEND, b. n. *jang táwar terlebeh, jang táwar terbánjaq, (máhal), jang táwar harga besaar.*
MEESTENDEELS, bijw. zie **MEERENDEELS**.
MEESTENTJIDS, bijw. *kádang, terkádang, sring-sring*, L., *terbánjaq kalinja.*

MEESTER, m. *heer, toewan, djoendjoengan, Hofst., rabí, Ar., práboe, Jav. & Sanskr., zie HEER.*
 — in iets zijn, *uitmunten, áda máhir.*
 —, leer—, *hakim*, zie **DOCTOR**.
 —, geleerde, in eenig vak, *bikoe*, L.
 —, wondheeler, *doekoen, méstér*, Ned., *djarráh, Ar., thabib*, Ar.
 — schoenmaker, *pandei sapátoe, toekang sapátoe.*
 Onder—, *goeroe moeda, goeroe káka.*
 Den — spelen, *mengátas-átas diri.*
 Zich van iets — maken, (door geweld), *ambil dengan gágah*; — ontfutselen, *reboet*; —, rooven, *rampas*; —, overwinnen, *mengálahkan.*
 Iemand — zijn, *berkalebéhan derri paadda sa-órang.*
 — worden, *overweldigen, (eenen amokspuwer), kambárit.*
 Het roer geen — zijn, *ttáda bóleh péngang kamoedi.*
 Zich van iemands hart — maken, *mengambil háti órang, menawárt háti órang.*

MEESTERACHTIG, b. n. *tjára goeroe, áadat goeroe.*
 —, heerschzuchtig, *antája, kras.*
 —, uitmuntend, *semporna, bájiq sakáli.*
 Op eenen — en toon spreken, *bitjára kras*, L., *berkáta dengan penggáham.*

MEESTERACHTIGHEID, vt. *kalakoewan goeroe.*

MEESTEREN, b. en o. w. zie **GENEZEN**, **HELEN**.
 —, door eenen doctor of chirurgijn behandeld worden, *páké doekoen, pákei thabib.*
 —, bedwingen, *menahánt.*

MEESTERES, vt. *toewan*, (in geschriften komt dit dikwerf voor), *awan*, Ar.
 —, zie **MVROUW**.
 Heel—, *doekoen parampoewan.*

MEESTERGELD, o. *oepah doekoen.*

MEESTERIJ, vt. *ihnos doekoen.*

MEESTERKNECHT, m. *mandor, kapála bos-djang*, L.

MEESTERLIJK, b. n. en bijw. *dengan kapan-deian.*
 —, verwonderlijk, kostelijk, *indah-indah, terláloe bágoes.*
 — gewerkt, *di kardja dengan kapan-deian.*
 — schrift, *toelisan jang terláloe bágoes.*
 — gegraveerd, *di oekir terláloe indah-indah roepánja.*

MEESTERLOON, m. en o. zie **MEESTERGELD**.

MEESTERLOOS, b. n. *ttáda bertoeawan.*

MEESTERSCHAP, o. *beheersching, pertoe-wánan.*
 Het — voeren, *di pertoeawan*, (alleen van vorsten).
 —, het regt van meester, *haq toewan.*
 — in handwerken, *pangkat pandei, pangkat toekang.*

MEESTERSTUK, o. *boewátan órang pandei*, *boewátan jang índah-índah, báráng kapan-deian*.

MEESTERWERK, o. *pekarjáán pandei*.

MEET, vr. *tanda moelá-i, pangkal*.

MEETBAAR, b. n. *jang dápat di oekoer, bóleh di oekoer*.

MEETBAARHEID, vr. *ka-oekoeran*.

MEETGELD, o. *oepah mengoekoer*.

MEETKETTING, m. *ranté oekoeran*.

MEETKUNDE, vr. *ímoe oekoeran, taádlím, Ar., handasat, Ar., (van het Perz. andáz)*.

MEETKUNDIG, b. n. *atas sjarh oekoeran*.
Een — *voorstel, soewát atas sjarh oekoeran*.

MEETKUNDIGE, **MEETKUNSTENAAR**, m. *pandei mengoekoer, alim handasat, Ar.*

MEETKUNST, vr. zie **MEETKUNDE**.

MEETLIJN, vr. *tált oekoer, tált sipat*.

MEETLONN, m. en o. *oepah mengoekoer*.

MEETROEDE, vr. *toembaq, bátang sipat*.

MEETSTER, vr. *parampoewan jang mengoekoer, toekang mengoekoer*.

MEETSTOK, m. zie **MEETROEDE**.

MEEUW, vr. *tjamar, sakridi*.

Eene *graauwe* —, met eene lange *spitse sneb, náboe*.

MEEUWEN, o. w. zie **MAAUWEN**.

MEEUWENËR, o. *telór tjamar*.

MEEUWENNEST, o. *sáráng tjamar*.

MEEUWENVLEUGEL, m. *sájap tjamar*.

MEEVERF, vr. *tjat galoema*, zie **MEEKRAP**.

MEËWARIG, b. n. *zachtaardig, lemah lembot*.

—, *sandoenlijk, gevoelig, píloe*.

Haar hart was zeer —, *makka hatinja terláloe píloe*.

MEËWARIGHEID, vr. *kapiloevan, sájang, blas-kaséhan*.

MEI, m. *bloeiisaand, boelan máf*.

MEIBLOEM, vr. *boenga boelan máf*.

MEIBOTER, vr. *mantéga bároe, L.*

MEID, vr. *jonge dochter*, zie **MAAGD**.

—, *dienstmaagd, hamba parampoewan, boedjang parampoewan, L.*

MEIDENBED, o. *tampat tidor boedjang parampoewan, L.*

MEIDENDRAGT, vr. *pekájín tjára boedjang parampoewan*.

MEIDENHUUZ, vr. *oepah (gádjí) bseodjang parampoewan*.

MEIDENWERK, o. *pekarjáán hamba parampoewan*.

MEIKEVER, m. zie **KEVER**.

MEIMAAND, vr. *boelan máf*.

MEINEED, m. *soempah doesta, (djoesta)*.

Eenen — *doen, mákan soempah*.

MEINEEDIG, b. n. (zijn), *bersoempah doesta, mákan soempah*.

MEINEEDIGHEID, vr. *kalakoewan órang bersoempah doesta, kalakoewan órang mákan soempah*.

MEIR, o. zie **MEER**.

MEISJE, o. *ánaq parampoewan, ánaq dára*.
— *van vijftien of zestien jaren, boengáran*.

—, zie **DIENSTMEID**.

MEISJESKLEEDING, vr. *pekájín ánaq parampoewan*.

MEISJESCHOOL, vr. *sakóla nonna, L.*

MEJUFFER, vr. *mejufvrouw, ongetrouwde, nonna, L., toewankoe, Hoofsch, njáht, (inl.)*

MEJUFVROUW, vr. *getrouwde inlandsche njáht, nonjá, zie MEVROUW*.

MELAATSCH, b. n. *berkoesta, berkadál, abrats, Ar.*

MELAATSCHHEID, vr. *koesta, kadál, koedál, kedál, abrats, Ar., boedog, Jav.*

—, *elephantiasis, oentoet*.

De *slimste, ergste* —, *oedog*.

— *aan de beenen, nambl*.

MELAATSCHHUIS, o. *roemah órang berkoesta*.

MELANKOLJK, b. n. *zwaarmoedig, moeram, moerong*.

MELDEN, b. w. *melding maken, seboet, menjeboet*.

Mondelings —, *menjeboetkan dengan lidah*.

Hetgeen hier boven reeds gemeld is, *jang soedah terseboet di atas ini*.

—, *berigten, membrí táhoe, kassí bertáhoe, L., kassí táw, L.*

Er wordt gemeld, *makka terseboetlah perkatáán, Gesch. St.*

—, *openbaren, menjátákan*.

—, *zeggen, berkáta, mengatákan*.

MELDENSWAARDIG, b. n. *hároes di seboet*.

MELDER, m. *órang jang menjeboet*.

MELDING, vr. *penjeboetan*.

— *van die zaak, penjeboetan perkára itoe*.

Van hem is geene — *gemaakt, makka iapoon táda di seboet*.

MELDINGSWAARDIG, b. n. *hároes akan di seboetkan*.

MELIG, b. n. *bertepong*.

—, *week (van visch), burraq, L.*

MELISSUIKER, vr. *goela pásir*.

MELIZOEN, o. zie **BLOEDGANG**.

MELK, vr. *zog, ajer soesoe, ook soesoe, doch verkeerd, daar dit de borst betkent, sákur, Ar., aqis, Ar.*

— *van dieren, ajer dádt, ajer soesoe, dádt*.

Dikke —, *tájer, ajer soesoe jang bekoes, (kental)*.

En hare borsten gaven —, *makka djádi ber-ajerlah soesoenja, Isk. 49*.

Niets in de — *te brokken hebben, áda pótol sakáti*.

—, *waarin stremsel is, moerawwab*.

Gehotte — *in de maag van een zuiglam, insafat, Ar.*

Dikke —, *door hitte of bijgevoegde karnemelk, dádt*.

MELKACHTIG, b. n. *saroepa (sabagei) ajer soesoe*.

MELKADER, vt. oerat soesoe.
 MELKBAARD, m. djenggoet jang bāroe toem boeh.
 MELKBOER, m. toekang soesoe, toekang ajer soesoe.
 MELKBROOD, o. rôti ajer soesoe.
 MELKEN, b. w. prah soesoe, pras soesoe, L.
 MELKER, m. toekang pras soesoe, L., pene-rah soesoe.
 MELKERIJ, vt. tampat prah (pras, L.) soesoe.
 MELKFLESCHE, vt. bëttol ajer soesoe, bëttol soesoe, L.
 MELKGEVEND, b. n. jang bri ajer soesoe, jang kassi soesoe, L.
 MELKHUIS, o. kadei orang djoewal ajer soesoe.
 MELKING, vt. prah soesoe, pemerahan soesoe, pras soesoe, L.
 MELKKAAS, vt. kédjoe ajer soesoe, kédjoe soesoe, L.
 MELKKALF, o. ánaq sápt jang menjoesoe.
 MELKKAN, vt. tampat ajer soesoe, bakas ajer soesoe, tampat soesoe, L.
 MELKKERN, vt. tampat toemboeq ajer soesoe.
 MELKKOE, vt. sápt jang di prah, sampi jang di pras, L.
 MELKKOM, vt. mangkoq ajer soesoe.
 MELKKOORTS, vt. demam sabab bánjaq ajer soesoe.
 MELKKRUID, o. (Lactuca indica), rajána, tangkal rajána.
 MELKKRUIK, vt. boejong ajer soesoe.
 MELKLAM, o. ánaq domba jang menjoesoe, (minom soesoe).
 MELKMAAT, vt. soekátan ajer soesoe.
 MELKMARKT, vt. pásar ajer soesoe.
 MELKMEID, vt. parampoewan jang djoewal ajer soesoe.
 MELKNAP, m. bakas ajer soesoe.
 MELKOOI, vt. biri-biri jang menjoesoewt.
 MELKPAP, vt. boeboer ajer soesoe.
 MELKPLAATS, vt. kandung sápt (sampi, L.) jang di prah, (pras, L.)
 MELKPOT, m. zie MELKKAN.
 MELKRUNSEL, o. zie LEB.
 MELKSCHUIT, vt. práhoe toekang ajer soesoe.
 MELKSPIJS, vt. makánan ajer soesoe.
 MELKSTEER, vt. parampoewan jang prah sápt, (pras sampi).
 MELKTEEMS, vt. tampat tapisan ajer soesoe, tampat saringan soesoe, L.
 MELKTIJD, m. waqtoe pras soesoe, L., waqtoe prah ajer soesoe.
 MELKVAT, o. tong ajer soesoe.
 MELKVEE, o. binátang jang di pras soesoenja.
 MELKVERDRIJVEND MIDDEL, o. obat meng- hilangkan ajer soesoe.
 MELKVERPLAATSING, vt. pndahnja ajer soesoe.
 MELKVERWEKKEND, b. n. jang mendjadikan ajer soesoe.
 MELKVROUW, vt. zie MELKMEID.
 MELKWAGEN, m. pedátt orang membáwa ajer soesoe.

MELKWEG, m. (in de sterrek.) onmoë 'n-noe- djoemt, Ar., iboe bintang, djálan rája jang poetih di lángit.
 MELKWIT, b. n. poetih seperti ajer soesoe.
 MELKZEE, vt. lúwoet sákar.
 MELKZEEF, vt. tampat sáring ajer soesoe, tapisan ajer soesoe.
 MELODIE, vt. rágam, lágoe, L., tumbang, Jav.
 MELOEN, m. watermeloen, samangka, mon- dikt.
 Bijzondere soort van —, soeráhi.
 Gele —, tsará, Ar.
 —, eig. pompoen, (cucurbita lagenaria), láboe.
 MELOENBED, o. pétaq samangka.
 MELOENKERN, vt. bidji samangka, zie ME- LOEN.
 MELOENSCHIL, vt. koelit samangka.
 MELOENZAAD, o. bidji samangka.
 MELTBAK, m. tampat (bakas) rendam gen- doem.
 MEM, vt. zie MOEDEE, ZOOGVROUW.
 MEMORIAAL, o. (ond. w.) zie AANTEEKEN- BOEK.
 MEMORIE, vt. (ond. w.) zie GEHEUGEN.
 —, aantekening, peringátan.
 MEMORIEWERK, o. háal mengingat.
 MEN, onbep. pers. voorn. 3de pers. enk. orang.
 — zegt, orang káta, orang bilang, L.
 MENAGERIE, vt. (ond. w.) zie DIERGAARDE.
 MENGBAAR, b. n. dápat di tjampor, (di hoelam, di páloe).
 MENGELDICHTEN, o. meerv. bagei-bagei siar, (sair, L.), roepa-roepa panton, roepa- roepa salóka.
 MENGELLEN, b. w. tjampor, hoelam, páloe.
 MENGELING, vt. tjampoerau.
 — van kleuren, selang-selang warnánja.
 Letterkundige —en, bagei-bagei soerat ilmoe kitáb.
 MENGELKLOMP, m. zie BAJERT.
 MENGELMOES, o. tjampoeran.
 —, menging, zamenvoegsel, karángan.
 MENGEN, b. w. tjampor, hoelam, páloe.
 Meel met water —, tjampor tepong dengan ajer, bëkin adonnan, L.
 Zich in eene zaak —, tjampor di dálam perkára.
 MENGER, m. orang jang tjampor.
 MENGING, vt. pentjampoeran, zie VERMEN- GING.
 MENGSEL, o. tjampoeran.
 — van tin en koper. paronggoe.
 MENIE, vt. sadalinggam. zindjaf, Perz.
 MENIG, b. n. bebrápa, bánjaq.
 —een, bánjaq orang, bebrápa orang.
 MENIGERHANDE, b. n. bagei-bagei, bebrápa djenis, roepa-roepa.
 MENIGMAAL, bijw. bánjaq káli, bebrápa káli.
 Hoe —? brápa káli?
 MENIGTE, vt. kabanjákan, bánjaq, ádad, Ar., firat, Ar.

De — is onverstandig, *kabanjakan orang itoe koerang boedi.*

En welk eene — van allerlei vrouwen! dan bebrapa derri paadda segalla param-poewan!

Eene — visschen, *bánjaq ikan.*

De —, het gepeupel, *rái-jat, orang hina dina, segalla orang ketjil.*

Ledig van de (vertrokkenene) —, *kósong first.*

MENIGVOUD. b. n. *bánjaq káli, bebrapa káli.*

MENIGVULDIG. b. n. *bánjaq, bagei-bagei.*

—e gevaren, *bagei-bagei mára bahája.*

MENIGVULDIGHEID, vr. veelheid, *kabanjakan.*

—, herhaling, *oelangan.*

—, overvloed, *kalinpahan.*

MENIGVULDIGLIJK, bijw. *bánjaq-bánjaq, ter-láloe bánjaq, dengan limpah.*

MENIGWERF, bijw. zie MENIGMAAL.

MENIST, m. *orang tsarant jang di perman-dikan paadda demoer agal báligh.*

MENIZOEN, o. zie MELIZOEN.

MENNEN, b. w. *báwa, membáwa, mengapa-lákan.*

Den wagen —, *membáwa karéta, meng-apalákan ráta, membelájumkan ráta.*

MENNER, m. *orang jang membáwa.*

MENNING, vr. van paarden, edz., *pembawáan koeda.*

MENSCH, m. en (met zekere verachting) o. *orang, awrang, mánoesja, Sansk., insán, Ar., ita, hita, Kaw., basjar, Ar.*

De oude (de zondige) —, *orang jang berdósa, doch tot regt verstand liever „dósa” de zonde.*

MENSCHBESCHUJVING, vr. *penjoerátan pri orang.*

MENSCHDOM, o. *bangsa mánoesja, ánaq-ánaq insán, ins, Ar.*

MENSCHELIJK, b. n. *tjára orang, tjára mánoesja, orang.*

—e zamenleving, *kahidópan orang ne-grí, oenoesat, Ar.*

—e gedaante, *roepa orang.*

Kennis der —e natuur, *pengatahoewan parángí orang, ilmoe fáal insán, Ar.*

Beschrijving van het —e ligchaam, *penjoerátan toebóh orang, soerat badan orang (insán, Ar.)*

—, gezellig, *djinaq, rámech.*

—, wellevend, aardig, *sópan, santón. adab, mánis.*

MENSCHELIJKER WIJZE, bijw. *sa-lákoé orang, seperti mánoesja.*

— gesproken, *oepáma káta mánoesja.*

MENSCHELIJKHEID, vr. minzaamheid, *kamanisan, pri sópan.*

—, gevoeligheid, *kapilowean.*

MENSCHENADEL, m. *kanoeliáan mánoesja.*

MENSCHENARBEID, m. *oesáha mánoesja, pekardjáan orang.*

MENSCHENBEELD, o. *roepa orang.*

MENSCHENBLOED, o. *dárah orang.*

MENSCHENDIEF, m. *pentjoerti orang.*

MENSCHENDREK, m. *táhi orang.*

MENSCHENTER, m. *pelassi, Bat, orang jang mákan orang.*

MENSCHENHAAR, o. (huidhaar), *roema orang, zie HOOFDHAAR.*

MENSCHENHAAT, m. *binji akan orang, binji sama orang, L.*

MENSCHENHAND, vr. *tangan orang.*

MENSCHENHATER, m. *orang jang binji sama orang.*

MENSCHENHOOFD, o. *kapála orang.*

MENSCHENKENNIS, vr. *tadrijbat, Ar.*

MENSCHENKLASSE, vr. *bangsa orang, qawm, Ar.*

MENSCHENLIEFDE, vr. *pengaséhan akan orang.*

MENSCHENLOF, m. *poedji-poedjian orang.*

MENSCHENMINNAAR, m. *jang mengáseh sama mánoesja.*

MENSCHENMOORD, m. *pemboenohan orang.*

MENSCHENMOORDENAAR, m. *pemboenoh orang.*

MENSCHENOFFER, o. *qorbán orang.*

MENSCHENPAAR, o. *orang sa-djoedoe.*

MENSCHENPLIGT, m. *kaharoesan (wádjib) orang.*

MENSCHENRAS, o. *bangsa orang, djenis orang.*

MENSCHENROOF, m. *pentjoertan orang, pembawáan lári orang.*

MENSCHENROOVER, m. *pentjoerti orang, jang melarikan orang, jang membáwa lári orang.*

MENSCHENSCHUW, b. n. *máloe lihat orang, máloe sama orang.*

MENSCHENSCHUWHEID, vr. zie MENSCHENVREES.

MENSCHENSTEM, vr. *soewára orang.*

MENSCHENVERSTAND, o. *boedi orang.*

MENSCHENVLEESCH, o. *dáqing orang.*

MENSCHENVREES, vr. *tákoet lihat orang, tákoet sama orang.*

MENSCHENVRETER, m. zie MENSCHENETER.

MENSCHENVRIEND, m. *tsóibat mánoesja, jang mengaséhi sama mánoesja.*

MENSCHENWAARDE, vr. *qudar orang.*

MENSCHENWERK, o. *pekardjáan orang, per-boevátan mánoesja.*

MENSCHHEID, vr. *menschelijk geslacht, bangsa mánoesja, ánaq-ánaq insán.*

—, menschelijke natuur, *násoet, Ar., parángí orang.*

—, verhevenheid van den mensch, *kamoeliáan mánoesja.*

MENSCHJE, o. *orang katé.*

MENSCHKUNDE, vr. *menschenkennis, pengatahoewan parángí mánoesja.*

—, (anthropologic), *ilmoe tsifat badan dan djwa orang, pengatahoewan pri toebóh dan djwa orang.*

MENSCHKUNDIG, b. n. *atas pengatahoewan parángí orang, (mánoesja).*

MENSCHLIEVEND, b. n. *mengáseh sama mánoesja, moerah háti.*

MENSCHLIEVENDHEID, vr. *pengaséhan sama mánoesja.*

—, weldadigheid, *kamoerahan*.

MENSCHSCHUWEND, b. n. zie MENSCHENSCHUW.

MENSCHVORMIG, b. n. *saroepa orang*, *lagána roepa orang*.

MENSCHWORDING, vr. gedaanteverwisseling. *pendjnlamään*.

Eene — ondergaan, *mendjalama*, *meroepakan dirinja seperti manoesja*

Toen Dasa Rata Maha Radja nog geene — ondergaan had, *tukala belum mendjalama Dasa Rata Maha Radja*, S. R. 22.

Het woord is vleesch geworden, (heeft de — ondergaan), *qaloe' l'ingqi soedah mendjalama*.

MER, m. *tampeling*.

MEPPEN, b. w. *brí tampeling*, *menampeling*.

MEREL, m. zie MEERLE.

MERG, o. *somsom*.

— van boomen, zie KERN.

—, het beste, edelste, *bahagian jang teroelama*.

MERGACHTIG, b. n. *bersomsom*.

—, krachtig, *goewat*, *kras*, *qawt*.

MERGBEEN, o. *toelung somsom*.

MERGEL, m. *tánah poctih*, *nápal*.

MERGELAARDE, vr. *tánah nápal*.

MERGLIJP, vr. zie MERGBEEN.

MERIDIAAN, m. middagslijn, *chath istura*.

MERK, o. *tanda*, *alámat*, Ar., *atzar*, Ar., *tjinta*, *antjérin*.

—, op het vee. *tingas*.

—, spoor, nagelaten —, indruk, *bekas*.

—, schuim, zeeschuim op het strand, *sampah*.

MERKBAAR, b. n. *jang dápat di lihat*, *ka lihatan*.

—, voelbaar, *jang dápat di rása*.

—, kennelijk, blijkbaar, *njáta*, *trang*.

MERKELIJK, b. n. zie MERKBAAR.

MERKEN, b. w. met een merk teekenen, *menandá-t*, *tandákan*, *kassi tanda*, L.

— eene lijn trekken, *menggáris*.

—, gewaar worden, *merása*.

Merk op mijne woorden, *ingutlah akan perkataankoe*.

—, met de naald, *soedji*, *soelam*.

MERKER, m. *orang jang kassi tanda*, L., *orang jang menandá-t*.

MERKLIZER, o. *bessi tanda*, *bessi tjap*.

MERKING, vr. *pertandään*, *tulih*, Ar.

MERKKATOEN, o. *benang soedji*, *benang soelam*.

MERKLAAP, o. *kajin tjonta soedji*, (*soelam*).

MERKLETTER, vr. (bij boekdr.) *hoerof tanda*.

MERKNAALD, vr. *djaroem soedji*.

MERKPAAL, m. *tiang wátas*, L., *tiang pinggir tánah*.

MERKREGEL, m. zie GRONDREGEL.

MERKSTEEN, m. *bátoc wátas*, L., *bátoc pinggir tánah*.

MERKSTER, vr. *parampoeuan jang menjoe-tji*, (*menjoeclun*).

MERKTEEKEN, o. *tawla*, *alámat*, *gáris*.

MERKTEEKENEN, b. w. *soedji*, *soelam*.

MERKWAARDIG, b. n. *hároes di ingat*, *hároes*, *di indahkan*.

Eene — e geschiedenis, *sikájat jang hároes di ingatkan*, (*di indahkan*).

MERKWAARDIGHEID, vr. *prf jang hároes di indahkan*, *báring jang békin hérán*, L., *báring jang indah-indah*.

MERKZIJDE, vr. *benang soetrá bakal menjoe-lam*, (*menjoe-lji*).

MERRIE, vr. *koeda betina*.

MERRIEVEULEN, o. *korda gadis*.

MES, o. *piso*, *pisaw*, *ládng*.

Klein —, *sikkin*, Ar.

—, dat in den gordel gestoken wordt, *chandjar*, Ar. & Perz.

—, dat den vorm van een ponjaardje heeft en als zoodanig gedragen wordt, *bádt-bádté*.

Scheer—, *piso tjoekeer*, *karampákt*.

— om rotting te spouwen, *piso ráwoel*, L., *pendjángat*.

—, dat de Niassers met eene scheidde in den gordel dragen, *belátoc*.

Gras—, *árit*.

— om van lange rapen de schel spoedig af te halen, *piso koepas*, *piso tárik*.

—, scissen, snoei—, *tijfer—*, *sádup*, *sádup*.

Een zwaar — op een' stok, (Chineesch wapen), *poentoeng*.

Een krom — om te wieden, *pengôréq*.

Een — slijpen, *gósog piso*, L., *meng-úsah pisaw*.

Onder het — zitten, *di tjoekeer*.

Met het — in den buik zitten, *terlálac amat kasoekáran*.

Iemand het — op de keel zetten, *menjásatkan orang*, *békin sákit sama orang*, L.

De rug van het —, *balákang piso*, L., *pongpong pisaw*.

De snede van het —, *máta piso*.

De punt van het —, *hoedjong piso*.

MESHECHT, o. *hoeloe piso*.

MESHECHTMAKER, m. *pandei hoeloe pisaw*, *toekang hoeloe piso*, L.

MESJE, o. *piso ketjil*, *sikkin*, Ar.

MESLEMMET, o. *máta piso*.

MESPUNT, o. *hoedjong piso*.

MESRUG, m. *pongpong piso*.

MESSCHEEDE, vr. *sárong piso*.

MESSENKRAAM, vr. *kádei orang djoewal pi-saw*, *wárong orang djoewal piso*, L.

MESSENMAKER, m. *pandei pisaw*, *toekang piso*, L.

MESSENMANDJE, o. *bakoel piso*.

MESSENSLIJPER, m. *toekang gósog piso*, L., *pandei mengúsah pisaw*.

MESSIAS, m. *el Mesék*.

MESSING, vr. geel koper, *koentingan*.

—, klokkenmetaal, *qangsa*.

— koper met andere stoffen vermengd, metaal, *lójang*.
MEST, m. mist, *bádja*, (van beesten).
 Straat—, *sampah*.
 —, drek, *táhi*, *sárap*.
MESTAAARDE, vt. *tánah bádja*.
MESTBAK, m. *tampat bádja*.
MESTDIER, o. *binátang tamboen-tamboenan*.
MESTEN, b. w. be—, *tároeh bádja*, (*táhi*), *nembadjakan*.
 —, vet maken, *menamboenkan*, *pelihára gemoq*, *békin gemoq*, L.
MESTHOOP, m. *tamboenan bádja*.
MESTING, vt. van dieren, *penamboenan*. *békin gemoq*, L.
MESTKALF, o. *ánaq sápti jang bertamboen-tamboen*, *ánaq sampi jang gemoq*, L.
MESTKAR, vt. *pedati bádja*, *káhar bádja*, zie **MEST**.
MESTKOOI, vt. *koeroengan boerong jang di békin gemoq*, L., (*jang di tamboenkan*).
MESTKUIL, m. *serlong bádja*, *tampat simpan bádja*, (*sampah*, *táhi*).
MESTPOEL, m. zie **MESTKUIL**.
MESTSCHUIT, vt. *práhoe bádja*.
MESTVAALT, vt. zie **MESTHOOP**.
MESTVARKEN, o. *bábi tamboen-tamboenan* (*jang di békin gemoq*).
 —, gemest varken, *bábi jang bertamboen-tamboenan*.
MESTVOEDER, o. *makánan akan menamboenkan*, *makánan boewat békin gemoq*, L.
MESTVOGEL, m. *boerong jang bertamboen-tamboen*, (*jang di békin gemoq*, L.)
MESTWAGEN, m. zie **MESTKAR**.
MET, voorz. *dengan*, *serta*, *sáma*, L., *basámon*, L., *akan*.
 — zijne vrouw, *dengan bininja*.
 — vreugde, *dengan soeka háti*.
 Die — hen waren, *jang sertánja*.
 Ik ben — u, *akoe sertámoeh*.
 Door God — eenen zoon begunstigd worden, *di anoegrakhan óleh Allah akan ánaq laki-láki*.
 — pligtplegingen, *serta tábeq*.
 — en benevens, *serta dnyan*.
 — der tijd, *láma-láma*.
 — den dood straffen, *menghoekoemkan máti di boenoh*.
 —, zoodra, *serta*, *srinta*, L., *demmi*.
 — alle magt, *dengan sakoewása-koewása*.
 Het — iemand houden, van zijne partij zijn, *menjertá-t dengan sa-órang*.
 — geweld, *dengan gágah*.
 Wij waren — ons drieën, *kita órang bertiga*, *makka kámi poon tiga órang*.
 — het stoomschip komen, *dátang dengan kapal asap*.
 — haast, *dengan goepoeh-goepoeh*, *goepoeh-goepoeh*.
 — elkander, *bersáma-sáma*.
 — duizenden, *berriboe-riboe*, *barriboe-riboe*, L.

— der tijd, *perláhan-láhan*, *plan-plan*, L.
 — der daad, *sasoenggoehnja*.
 — den voet op den grond stampen, *banting káki*.
 — tranen in de oogen, *ajer máta berlining*.
META, vt. *mette*, *kambang betina*.
METAAL, o. *lóyam*, *gangsa*, *ráyi*, zie ook **MESSING**.
 Klok van —, *gúnta gangsa*.
 Geschut van —, *mariam lójang*.
 — van rood koper, lood en zwavel, *toetam*.
METAALASCH, vt. *háboe lóyam*, *háboe gangsa*.
METAALBOORSEL, o. *serboeq gangsa*.
METAALDRAAD, m. *káwat*, *dáwa*.
METAALGIETER, m. *pandai toewang gangsa*, *toekang koeningan*.
METAALGIETERIJ, vt. *dápoer laboeran*.
METAALGRAVEERDER, m. *pandai oeikir gangsa*.
METAALKUNDE, vt. *ilmoe gangsa*.
METAALSCHUIM, o. *sána lóyam*, *sána gangsa*, *trá lóyam*.
METALEN, b. n. *gangsa*, *derri paaddu gangsa*, *derri paaddu lóyam*.
METALISEREN, b. w. *memboewat gangsa*, *menggangsakan*.
METEN, b. w. *oekoer*, *hoekoer*, *mengoekoer*, *soekat*, *menjoekat*.
 Overhoeks —, *djoerong*.
 De lengte en breedte —, *oekoer pandjungsja sarta lébarnja*, *oekoer boedjornju dan lintagnja*.
 Rijst —, *menjoekat bras*.
 Die rijst is nog niet gemeten, *brás itoe belom di soekat*.
 Met de el —, *menggaza*, *oekoer dengan ello*, L.
 Met den vadem (vaam) —, *depákan*, *mendepákan*.
 Met eene elleboogsmaat (cubitum) —, *menghasta*.
 Met een snoer —, *sipatkan*.
 Zich met elkander —, *berlomba-lombáan*, zie **WORSTELLEN**.
METER, m. *órang jang mengoekoer*, (*menjoekat*), zie **METEN**.
METGEZEL, m. *medgezel*, *medegezel*, *teman*, *sakoeto*.
METGEZELLIN, vt. *teman parampoewan*.
METING, vt. *pengoekoeran*.
 —, peiling, *lóya*, *doega*.
 Land—, *pengoekoeran tánah*.
 Rijst—, *penjoekatan bras*.
METRISCH, b. n. *dengan sjarth ároedl*, (*wazn*) *dengan peratoeran ráyam*, (*tágoe*, L.)
METSELAAR, m. *toekang bátoe*, L., *pandai bátoe*.
METSELAARSAMBACHT, o. *pekardjáián toekang bátoe*.
METSELAARSBAAS, m. *kapála toekang bátoe*.
METSELARIJ, vt. *toekánggan bátoe*, *pekardjáián toekang bátoe*.

- METSELEN**, b. w. *pásang bátoe, menoekang bátoe, békin dengan bátoe, L.*
Eenen muur —, *menoekang temboq bátoe.*
Huizen van leem — (bouwen), *menoekang roemah gáloh.*
- METSELHAMER**, m. *pemoekol pandei bátoe, martil toekang bátoe.*
- METSELKALK**, m. *kápor toekangan.*
- METSELSTEEN**, m. *bátoe toekangan.*
- METSELWERK**, o. *toekangan, pekarjáän toekang bátoe.*
- METSEN**, b. w. zie **METSELEN**.
- METWOST**, vr. *oeroetan.*
- MEUBEL**, o. *perkákas roemah, L., serba roemah.*
- MEUBELEREN**, b. w. (ond. w.) *perkakásin roemah, L., pásang perkákas roemah, melangkápt roemah dengan serbánja.*
- MEUBELGORDIJN**, vr. *kalamboe djandéla.*
- MEUBELMAGAZIJN**, o. *goedang perkákas roemah.*
- MEUG**, vr. tegen heug en — eten, *mákan sampé djemoe.*
- MEUBELMAKER**, m. *toekang perkákas roemah.*
- MEUKEN**, b. w. *melembotkan, békin lembéq, L.*
—, o. w. door zachte stoving murw worden, *djádi lembéq (lembot) dengan di toemis (stop,) verb.*
- MEUBELWINKEL**, m. *tóko perkákas roemah.*
- MEUZELLEN**, o. en b. w. *tjába mákan bárang énaq, L., (sedápan).*
—, morsig maken, *békin kótor, L., menjamarkan.*
- MEVROUW**, vr. *njonnja, toewan, intjé, dátog parampoewan.*
- MIAAUW**, m. *boenji koetjing, ngioeng.*
- MIAAUWEN**, o. w. *ngioeng.*
- MICROSCOOP**, o. *troponq jang baperlihatkan bárang jang ketjil sakáli.*
- MIDDAG**, m. *twaalf uur, téngah hárt, waqtoe budloeg.*
Na den —, *téngah hárt láløe, lepas téngah hárt.*
—, volle dag, hoog dag, *rambang, taikála rambang.*
Des —s te tvaalf uren, *paadda téngah hárt, djám poekol doewa blas.*
- MIDDAGCIRKEL**, m. zie **MIDDAGLIJN**.
- MIDDAGETEN**, o. *makánan téngah hárt.*
- MIDDAGHITTE**, vr. *pánas téngah hárt.*
- MIDDAGKLAAR**, b. n. *trang sakáli, njata sakáli.*
- MIDDAGKOST**, m. *makánan téngah hárt.*
- MIDDAGLIJN**, vr. *chath istiwa, Ar., gáris perténgahan boeni.*
- MIDDAGMAAL**, o. *makánan téngah hárt, djamoewan téngah hárt, dlahá, Ar., jantar, Port.*
- MIDDAGPREEK**, vr. *chothbath téngah hárt láløe.*
- MIDDAGRUST**, vr. *middagsnapje, tidor paadda waqtoe thlohr', (thlohor, lohor, L.).*
- MIDDAGUUR**, o. *waqtoe thlohr, (lohor, L.).*
- MIDDAGZIJDE**, vr. (als de zon om de zuid is), *sublah selátan.*
—, (als de zon om de noord is), *sablah octára.*
- MIDDAGZON**, vr. *muta-hárt paadda waqtoe thlohr.*
- MIDDEL**, b. n. *téngah, perténgahan, katéngahan, awsoth, Ar., zie MIDDELIJN, enz.*
- MIDDEL**, vr. *pinggang.*
- MIDDEL**, o. ter bereiking van iets, *dája, oepája, awsoth, Ar.*
—, magt, *koewása.*
Alle —en zijn uitgeput, *soedah hábis segalla dája oepája, tiada berdája lagi.*
Met alle —en dic ter mijner beschikking, *dengan sa-bóleh-bóleh koewása humba.*
—, weg, gelegenheid, *djálán.*
—, geneesmiddel, *obat, penácar.*
—en aanwenden, *kunsten in het werk stellen, tjótjah.*
— tegen de koorts, *obat demam.*
Een hartversterkend —, *obat síoman.*
— tegen het voeteuvel, *obat sangal.*
Door wat —? *boetápa.*
- MIDDELAAR**, m. *perantára, wasith, Ar.*
Jezus Christus is onze —, *makka Isa el Meséh djádi wasith kámi.*
- MIDDELAARSAMBT**, o. *djabátan perantára, daradjat wasith, Ar., pekarjáän wasith.*
- MIDDELBAAR**, b. n. *sedang.*
- MIDDELDEUR**, vr. *pinloe jang di téngah.*
- MIDDELEEUW**, vr. *zamán thloelamat, Ar., mása di hoeloe kála jang kagldpan.*
- MIDDELEEUWSCH**, b. n. *tjára zamán thloelamat.*
- MIDDELEN**, o. *meerv. harta, bárang-bárang, L., kakajáän.*
— om schulden te kunnen voldoen, *tjagar, tjáqáran.*
—, fortuin, *oentoeng.*
Een man van —, *orang kája.*
- MIDDELEN**, b. w. *berantára.*
—, bevredigen, *perdamékan, menjøeloh.*
- MIDDELEWIJL**, bijw. *semantára, sedang, paadda sedang, dälam itoe, dälam paadda antára itoe.*
- MIDDELGETAL**, o. *bilangan perténgahan.*
- MIDDELHOOP**, m. (zeew.) *perténgahan angkatan laüt.*
- MIDDELING**, vr. *bemiddeling, pendaméan, penjøelohan.*
- MIDDELKAMER**, vr. *bilih di téngah, kámar di téngah, L.*
- MIDDELLANDSCH**, b. n. *sáma téngah támah.*
—e zec, *laüt roem, bahró'l-meleh, Ar.*
- MIDDELLIUF**, o. *pinggang.*
- MIDDELLIJN**, vr. *báris perténgahan, báris téngah, sangkar.*

—, evennachtsliju, *chath istiwa*, Ar., *báris perténgáhan boemi*.
MIDDELLOOS, b. n. *táda berdája*.
 —, arm, *pápa, muskin, pótol*, L.
MIDDELMMAAT, vt. *kasedángan, aguhárt, kasadarhanáan*.
 De — houden, *bersedang-sedángan*.
MIDDELMATIG, b. n. *sedang, selang-sedang, sadarhána, sederhána, agahárt*.
 —, *alledaagsch, kapálung, pálang*.
MIDDELMATIGHEID, vt. zie **MIDDELMMAAT**.
MIDDELMUUR, m. *témbog di téngah, dindíng di téngah*.
MIDDELPAD, o. *djálán ténguh*.
MIDDELPOORT, vt. *gerbang ténguh, pntoe téngah*.
MIDDELPUNT, o. *poesat, titiq paadda sama téngah, perténgáhan*.
 — van eenen cirkel, *poesat boelat*.
 — der aarde, *poesat boemi, poesat doenjá*.
MIDDELPUNTIG, b. n. *berpoesat, derri paadda poesat*.
MIDDELPUNTSCHUWEND, b. n. *lári derri paadda poesat*.
MIDDELPUNTZOEKEND, b. n. *ládjos ka-poesat, mendampíngkan poesat*.
MIDDELEIF, o. *kempong, tjatra djantong*, K. O. 62, *hadjáb*, Ar.
MIDDELSCHOT, o. *dinding (págar) téngah, bandong, sekat*.
 Neus met een dik —, *hidong jang tebal sekatnya*, M. R. 191.
MIDDELSOORT, vt. *djeris jang sedang, roepa jang sedang*.
MIDDELST, b. n. *jang di téngah, jang sama téngah, penéngah*.
MIDDELSTAND, m. *pangkat perténgáhan, daradjat perténgáhan, (sedang, sadarhána), kalakoewan jang sadarhána*.
 —, *burgerstand, pangkat isi negri jang sedang, (sadarhána), rai-jat*, Ar.
MIDDELSTE, b. n. *téngah, awasath, Ar*.
 Het — kind, *ánaq téngah*.
 En het — gedeelte is een heuvel, *dan sama téngahnja poon sa-boewah boekit*.
MIDDELSTEM, vt. *soewára jang sedang*.
MIDDELTOON, m. *boenji jang sedang*.
MIDDELVINGER, m. *djárt téngah, djárt hantoe, djárt máti*.
MIDDELVRIES, o. *kempong, tjatra djantong*.
MIDDELWEG, m. *djálán sama téngah*.
 Den — houden, *berlakoe djálán jang sadarhána, (sedang)*.
MIDDEN, o. *téngah, sama téngah, perténgáhan, awasath, Ar*.
 In het midden —, *di téngah, paadda sama téngah*.
 — over, *dwers over gaan, melintángi*.
 In het — des strijds, *di téngah prang*.
 Het — van den nacht, *téngah málam*.
 Tegen het — van den nacht, *paadda waqtoe hampir téngah málam*.

In het — van den weg, *paadda antára djálan*.

Te — dier gebeurtenis, *di dálam antára itoe*.

Het — van eenen schietboog, *lastaka, Sansk*.

MIDDENVOET, m. *pongong káki*.

MIDDERNACHT, m. *téngah málam, waqtoe buddoeg málam*.

MIDDERNACHTMAAL, o. *perdjamoewan téngah málam*.

MIER, vt. *semoet*.

Koning der — en, *rádja semoet*.

Witte —, met rooden kop, *rájap, L., ant-ant, semoet poethi*.

Witte — en. die alleen des nachts nit den grond komen, *soelong*.

De ergste witte — en, *warángas*.

Groote, roode, fel bijtende —, *krangga*.

Vliegende witte —, *leláron, lalátoe, dá-dáloe, gáloe-gáloe*.

MIERACHTIG, b. n. *saroepa semoet*.

MIERENETER, m. *penggoeling sisiq, tang-giling*.

MIERENLEEUW, m. (mirmileo, L.) *oendoer*.

MIERENNEST, o. *roemah semoet, sárang semoet, ompong*.

— van witte mieren, *roemah rájap, roemah lalátoe, fijosoe*.

MIERIG, b. n. *bersemoet-semoetan*.

MIERIKWORTEL, m. *akar kélor, (moringa pterygosperma, die den — vervangt)*.

MIL, pers. voornw. *akoe, kita, beta, sahája*.

Aan —, *kapadákoek, paadda kita, sama sahája, L*.

Zoek — water! *tjahirkan akoe ajer!*

MIJDELEK, b. n. *jang béleh di laloe-t*.

MIJDEN, b. w. *laloe-t, melaloe-t*.

De klippen op zee —, *melaloe-t kárang di láwt*.

Zich —, *zich wachten, pantang diri, memaliharákan diri*.

MIJDZAAM, b. n. zie **OMZIGTIG**.

MIJDING, vt. *kál melaloe-t*.

MIJGEN, o. w. *kintjing*.

MIJL, vt. *mil, Ar*.

Engelsche —, *mil inggris*.

MIJLPAAL, m. *tiang tanda mil, tiang pá!*

MIJLSCHAAL, vt. *daradjat mil, oekoeran mil*.

MIJLSTEEN, m. *bátoc mil*.

MIJMERAAR, m. *orang pengángoet, orang berrában*.

MIJMEREN, o. w. *bingoeng, ngángoet, ngikoe, menoengf, tamenoengf*.

MIJMERING, vt. *bingoeng*.

MIJN, m. en o. *mijne*, vt. bez. voorn. *kita, kita poenja, L., sahája, sahája poenja, L., koe, goewa, L., goewa poenja, L., zio*

IK.

— huis, *roemah kita, kita poenja roemah, L., roemah sahája, sahája poenja*

- roemah, L., roemah goewa, L., goewa poenja roemah, L.
 Het — e, kita poenja, jang ampoenja kita.
- MIJN, vr. bergstof, galian, tambang, mariaw, kólóng, mülin, Ar.
 Goud—, tambang amas, (màs, L.)
 Eene — openen, memboeka tambang.
 Eene — graven, menggáli tambang.
 In eene — afdalen, toeron ka-tambang (dalam tumbang).
- MIJNBERG, m. mijngroeve, párit tambang.
- MIJNDELVER, m. zie MIJNWERKER.
- MIJNE, vr. schijn, gelaat, roepa, tingkah, zie MIJN, MIJNE, voorn.
- MIJNEN, b. w. bli dengan bilang: „mijn!”
- MIJNENT, bijw. tot —, di roemahkoe, di roemah kita, di roemah goewa, L.
 Om — wil, kárana sahája.
- MIJNENTHALVE, bijw. akan dákoé, kálóe sahája.
- MIJNENTWEGE, bijw. van —, derri padákoe, derri paadda fihak kita, kárana kita.
 Groet hem van —, katákan soembahkoe padánja.
- MIJNER, bez. voorn. 2 naamv. vr. enkelv. en meerv. m. en vr. kita, sahája, goewa, L., bèta, akoe.
 Het huis — moeder, roemah iboe kita, enz.
 —, 3 naamv. vr. kapada kita poenja, kapada kita.
- MIJNER, m. pembli di lélang.
- MIJNOROND, m. tånah tambang, zie MIJNBERG.
- MIJNGRAVER, m. zie MIJNWERKER.
- MIJNHEER, m. toewan, toewankoe, Hoft.
 Als — de zaak gelieft te onderzoeken, kálóe toewan soeka pariksa perkára itoe.
- MIJNING, vr. pemblian di lélang.
- MIJNS, bez. voorn. 2 naamv. m. en o. enkelv. zie MIJNER.
- MIJNSTOF, vr. tånah tambang, tånah mariaw.
- MIJNWERKER, m. órang tambang, órang menambang, órang goellá, koeli kólóng.
- MLT, vr. kleinste munt, kápéng.
 Eene —, saképéng.
 —, wortmpje, oelat, gigas, nat-nat.
 —, kaasworm, gigoe.
 —, stapel, tamboenan.
- MIJTEN, b. w. tamboen, menamboen.
- MIJTER, m. koelah, Perz., qalansiat, Ar.
- MIJTERIG, b. n. (gem. w.) kótor, nedjis, tjemar.
 —, vol wormen, penoeh oelat.
- MIK, vr. paaltje met twee punten, tiang bertjábang, koeda-koeda.
 —, schoor, kájoe toendjang.
- MIK, m. en o. zie MIKKEN.
- MIKJZER, o. tanda intjar, bessí intjar.
- MIKKEN, b. en o. w. betoel-í, intjar, L., toedjoe, menoeedjoe, mitur, L., tunggél, L.
- MIKKNOP, m. zie MIKJZER.
- MIKPAAL, m. tiang sasáran.
- MIKPUNT, o. sasáran.
- MIKSCHIJF, vr. sasáran bedil.
- MILD, b. n. moerah, dermáwan.
 Eene — e hand, tángan moerah.
 Een verstandige en — e koning, rádja boedinán lagi dermáwan.
 Een — e regen, hoedjan jang lenah lemboet.
- MILDDADIG, b. n. moerah, dermáwan, soeka kassi sama órang miskin, L., bér, Jav.
- MILDDADIGHEID, vr. kamoeráhan, pri dermáwan, kalimpáhan, sacháwat, Ar.
 Dit is een blijk zijner —, inilah tanda kamoeráhanja.
- MILDDADIGLEIK, MILDELIJK, bijw. dengan moerah háti.
- MILDEREN, b. w. melemboetkan.
 —, ligter maken, verligten, meringankan.
- MILDHEID, vr. zachtheid, kalembotan háti, pri mánis.
- MILLIOEN, o. djoeta, joeta, ajoeta, Sansk., sarátóes laqsa, sariboes káli sariboe.
- MILLIOENSTE, b. n. per djoeta.
¹⁰⁰⁰⁰⁰⁰ sarátóes per djoeta.
- MILLIONAIR, m. (ond. w.) órang jang kaja sakáli, órang jang berdjoeta-djoeta hartánja.
- MILT, vr. limpa ketjil, ánaq limpah, tíah, Ar.
 Opzetting van de —, koera.
- MILTONSTEKING, vr. sákit bára paadda limpa ketjil.
- MILTVERSTOPPING, vr. boesong limpa ketjil, kakrásan ánaq limpa.
- MILTZIEK, MILTZUCHTIG, b. n. sákit lúmpa ketjil.
- MILTZIEKTE, vr. (het Engelsche) spleen, zwaarmoedig, pantjangan.
- MILTZUCHT, vr. penjákit limpa ketjil.
- MIN, bijw. koerang.
 Honderd — een, koerang asa sarátóes, kórang sátoe sarátóes.
 Meer of —, lebeh koerang, (ataw, Scil.)
 —, weinig, sedikit.
 —, noch meer, tíada koerang tíada lebrh.
 Te —, terláloe sedikit, koerang.
- MIN, vr. zinnelijke liefde, biráhi, ísjq, Ar., tjinta.
- MIN, vr. voedster, zoogster, báboe, L., penjoesoe, ajá.
 —, bij geringe lieden, mindom.
 —, bij kinderen van aanzienlijken, ínang, pengásoh.
 —, bij een koningskind, ínanqda.
 Eene drooge —, pengásoh, báboe kring.
 —, opvoedster, ínang pengásoh.
- MINACHTEN, b. w. melihat moedah, tíada mengtndahkan, tíada membilangkan.
- MINACHTING, vr. tjoetja, kahináan.
 Met — behandelen, (door iemand enkel bij den naam te noemen), djangkar, L.
- MINDER, b. n. koerang.

—, bijw. *koerang*.
 Voor — prijs, *koerang hurjánya*.
 Niet — dan dat, *tiáda koerang derri paadda itoe*.
 — bemind, *koerang tjinta, koerang káseh*.
 Niet voor — dan, *tiáda koerang derri paadda*.
MINDEREN, b. w. *koerangkan*.
 —, verligten, *meringankan*.
 —, o. w. *djádi koerang, djádi ringan*.
 Het loon —, *koerangkan oepeh, (gádji)*.
 De koorts mindert, *demam djádi ringan*.
 De rijst mindert, *makku bras djáli koerang*.
 —, in prijs dalen, *djádi moerah, toeron harga*.
MINDERHEID, vt. *sakoerangnja*.
MINDERJARIG, b. n. *belum áqal báligih, belum sampei déwása*.
MINDERJARIGHEID, vt. *ómoer selági belum áqal baligh*.
MINDERING, vt. *pengoerangan*.
 —, korting, *tjangkólong, pótung*.
MINERAAL, o. (ond. w.) *tánah tambang, mádamá'j, Ar.*
MINEUR, m. (ond. w.) *órang tambang, órang menambang*.
MINGOENOOT, m. *teman biráht, teman isjq*.
MINGOD, m. God der liefde, *káma*, Sansk.
MINGODES, vt. *remb'ha*, Sansk.
MINIATUUR, vt. (ond. w.) *gambar ketjil derri paadda moeka órang*.
MINIJVER, m. zie **MINNENIJD**.
MINISTER, m. (ond. w.) *mantrí*.
 Eerste —, *firdána mantrí, mangkoe boemi, minister, Eur.*
 — aan het hof van Makasar, *batjára boeta*.
 Eerste — aan het hof van Boni, *tomi-lálang*.
MINISTERIE, o. (ond. w.) *peमारintáhan ferdána mantrí, (minister), chedmat firdána mantrí*.
 —, kantoor van eenen minister, *kantor minister*.
MINNAAR, m. *kakanda*, Hoft., *ábang, pembiráht, kakáseh, tjinta, áásjq, Ar.*
 —s, *sjoeq, Ar., hábib, Ar.*
MINNARES, vt. *tjinta, adé, adinda*, Hoft., *kakásih, masjoeqat, Ar.*
MINNE, vt. liefde, *biráht, isjq, Ar.*
 In der —, *dengan senang háti, dengan perdaméan*.
 Pand der —, *gáde*.
MINNEBELOFTE, vt. *djandji mengáseh*.
MINNEBRAND, m. zie **MINNEGLOED**.
MINNEBRIEF, m. *soerat káseh, soerat tjinta*.
MINNEDICHT, o. *saloeka biráht*.
MINNEDICHTER, m. *pandei memboewat saloeka biráht, sjár isjq, Ar.*
MINNEDRANK, m. *penáwar*.
MINNEDRIFT, vt. *nafsoe biráht*.
MINNEGLOED, m. *kahangátan biráht*.

MINNEGOD, m. *káma*, Sansk.
MINNEIANDDEL, m. *dája oepehá (kalakoewan, lákoe djálan,)* *órang biráht*.
MINNEKIND, o. *ánaq jang di soesoewi*.
MINNEKLAGT, vt. *rátapnja órang biráht*.
MINNEKOORTS, vt. *demam órang biráht, demam isjq*.
MINNEKOZEN, b. w. zie **LIEFKOZEN**.
MINNEKOZERIJ, vt. zie **LIEFKOZERIJ**.
MINNEKUNST, vt. *pengatahoewan menawári, ilmoe isjq, Ar.*
MINNELLJK, b. n. *mánis, rámeah, káseh-kaséhan*.
 Een — woord, *perkatáan jang mánis*.
 Eene — e schikking, *peratoeran dengan káseh-kaséhan*.
MINNELLJKHEID, vt. *kamanisan, karaméhan*.
MINNELIST, vt. *áqal biráht, áqal isjq*.
MINNELONKJE, o. een —, *sa-karling órang biráht*.
MINNELUIM, vt. *tngkah órang biráht*.
MINNELUST, m. *ingin biráht, ingin isjq*.
MINNEMOEDER, vt. *ináq pengásoeh, báboe, L.*
MINNEN, b. w. *mengáseh*, zie **BEMINNEN**.
MINNEND, b. n. *verlieft, biráht*.
MINNEEED, m. *soenpáh órang biráht*.
MINNENIJD, m. *tjinboeroe*.
MINNENIJDIG, b. n. *tjinboeroewan*.
MINNEPIJL, m. *ánaq pánah déwa káma*.
MINNEPIJN, vt. *sangsára (sákit) biráht*.
MINNEPRAAT, m. *sanda goeroe*.
MINNESCHICHT, m. *ánaq pánah déwa káma*.
MINNESPEL, o. *pemájinan órang tjinta, sanda goeroe, lila*, Sansk.
MINNETAAL, vt. *bahása órang biráht*.
MINNETOGT, m. *nafsoe biráht, nafsoe isjq, Ar.*
MINNEVLAAG, vt. *kahangátan biráht, tngkah órang biráht*.
MINNEVLAAM, vt. *njála kahangátan biráht, gheirat isjq, Ar.*
MINNEZANG, m. zie **MINNEDICHT**.
MINNEZANGER, m. *bidoewán jang membira-hikan órang, sjár isjq, Ar.*
MINNEZIEKTE, vt. *sákit biráht*.
MINNEZUCHT, vt. *rindoe akan biráht*.
MINST, b. n. *sa-koerang-koerang*.
 Op zijn —, *sa-koerang-koerangnja*.
 In het — e niet, *sakáli-káli tiáda*.
 Op zijn — tien ropijen, *sa-koerang-koerangnja sapeoleh roepiah*.
 Van de — e waarde, *derri harga jang terketjil*.
 — e, geringste, *terlebeh ketjil*.
 Het — e woord dat hij zegt, is hij een man des doods, *sa-pátah káta sakalipoon makka matilah ia*.
 Hij heeft niet hot — e verstand, *makka ia berboed'pooen tiáda sakáli-káli*.
MINUUT, vt. *minit*, verb., *sáat, Ar.*
 —, eerste opstel, *noschat, Ar., pohon soerat, soerat jang moela di kárang, kárangan atsk, tiroewan, soerat tiroewan*.
 — van eenen notaris, *sidjil, Ar.*

MINUTWIJZER, m. *djaroem minit*.
 MINZAAM, b. n. *mānis, rāneh, lemboet, tjanggêh*.
 —, beleefd, *sópan, santon*.
 MINZAAMHEID, vr. *kamanisan, karaméhan, adab, Ar.*
 —, zie BELEEFDEHEID.
 MINZIEK, b. n. *gila biráht, sákit biráhi*.
 MIRAKEL, o. wonderwerk, *modjizat, Ar., tjanggangan, perboewátan jang tjangang*.
 MIRIKWORTEL, m. (soort van —), *kélor*.
 MIRRE, vr. *morr', Ar., tsabir, Ar.*
 MIRREBOOM, m. *póhon marr'*.
 MIRT, m. *más, Ar., moerd, Perz., kájoo poetih, Haskrl., hoerong, rand, Perz. en Ar.*
 MIRTENBLAD, o. *dáwon moerd*.
 MIRTENBOSCH, o. *rámbo póhon moerd*.
 MIRTENOLIE, vr. *mtjag moerd*.
 MIRTENTAK, m. *tjábang moerd*.
 MIRTENWIJN, m. *ajer moerd*.
 MIS, vr. *soembahjang goedás*.
 De hooge of groote —, *soembahjang goedás besaar*.
 De — doen, *menjoembahjangkan goedás*.
 Zij lazen eene — voor het lijk van Dasa Rata Maha Radja, *makka di poedjánya majit Dasa Rata Mahá Rádja, S. R. 52, (op de Hindoesche wijs)*.
 —, jaarmarkt, *pásar táhon, ónan*.
 MIS, voorz., vóór zelfst. n. en bijv. en werkw. in het maleisch wordt het door *sálah* vertaald, in dier voege, dat het vóór het werkw. komt, wanneer het eene mislukking of vergissing, en achter hetzelfde wanneer het een vergrijp of misslag aanduidt, zoo is: *sálah memboewat, misdoen, verkeerd doen (door onkunde of onhandigheid), en memboewat sálah, misdrijven, zondigen*.
 Dat is —, *tersálah itoe*.
 Geheel —, *serba sálah*.
 MISAARDEN, o. w. zie ONTAARDEN.
 MISAARDING, vr. zie ONTAARDING.
 MISACHTEN, o. w. zie MINACHTEN.
 MISBAAR, o. *gampar, roesoe, L.*
 MISBAK, o. *bárang jang woeroeng másaqnja*.
 MISBAKKEN, b. n. *woeroeng másaqnja, tiáda bájq másaqnja, (bákarnja,) sálah másaq*.
 MISBAREN, o. *hiroe-hára, gampar, békin roesoe*.
 —, vóór den tijd baren, *begeraq ánaq*.
 MISBAREN, o. zie MISKRAAM.
 MISBEDRIJF, o. *sá'ah, zie MISDAAD*.
 MISBEGRIJF, o. *sálah ingátan, sangka jang perbóla*.
 MISBEUREN, o. w. *kena denda*.
 MISBEURING, vr. *denda*.
 MISBOEK, o. *kitáb soembahjang goedás*.
 MISBROOD, o. *goedás*.
 MISBRUIK, o. *sálah, sálah úadat*.
 MISBRUIKEN, b. w. *menjaláhi*.
 's Konings weldaden —, *menjaláhi anoegrah ráftja*.

Gods naam —, *seboet náma Allah dengan sia-sia, berkáta „bismi'llahi” dengan koerang hormat*.
 Eene maagd —, *paroegeol ánaq dára, meroesaqkan ánaq práwan*.
 MISBRUIKER, m. *órang jang menjaláhi*.
 —, verleider, *órang memaroegeol, (meroesaqkan)*.
 MISBRUIKING, vr. *sálah, perboewátan sálah*.
 — van Gods naam, *penjeboetan náma Allah dengan sia-sia, penjeboetan „bismi'llahi” dengan koerang hormat*.
 MISCREDIET, o. *koerang pertjaja, sjak, Ar.*
 In — *geraken, kena sjak*.
 MISDAAD, vr. *sálah, dása, dzanb, Ar.*
 Eene — plegen, *berboewat sálah, boewat dása, berdása*.
 Op de — of op heeter daad betrapt worden, *di dápat saláqi berboewat sálah, baaddar, L.*
 Opzettelijke —, *sálah dengan sengádja*.
 MISDADELIG, bijw. *atas pri djáhat sakáli*.
 MISDADIG, b. n. *hároes di sjiksa, pátoet di hoekoem, kasaláhan, kasakitan, L.*
 Een —, *órang kasaláhan, órang kasakitan, L.*
 MISDADIGER, m. *órang djáhat, órang kasaláhan, órang kasakitan, L.*
 MISDEELEN, b. w. *sálah membaháqi*.
 MISDIENST, vr. *chedmat soembahjang goedás*.
 MISDOEN, o. w. (vergissen), *sálah berboewat, sálah békin, L., sálah kardja*.
 —, slecht handelen, *berboewat sálah, kardja sálah*.
 MISDOOPEN, o. w. *sálah menamá-t tatkála permandikan*.
 MISDRAAIJEN, o. w. *sálah poetar*.
 —, mislukken, *tiáda djádi, woerong, L.*
 MISDRAGEN, o. w. *tiáda berboewah, tiáda hátsil*.
 Zich —, *berlákoe djálan jang tiáda pátoet*.
 MISDRAGT, vr. *goeogeran, ánaq goeoger, kabowangan*,
 —, miswerping, *penggoeogeran ánaq*.
 MISDRAGTIG, b. n. *jang goeoger ánaq*.
 MISDRIJF, o. zie MISDAAD.
 MISDRIJVEN, b. en o. w. zie MISDOEN.
 —, voorbij drijven zonder raken, *hánjoet liwat tiáda langyar*.
 MISDRUK, o. *qartas jang sálah di tjítaq, L., (di trá.)*
 MISDRUKKEN, b. w. *sálah tjítaq, L., (trá.)*
 MISDUIDEN, b. w. verkeerd uitleggen, *menjaláhi artinja, sálah kassé mengarté, L., sálah mengartikan*.
 —, kwalijk nemen, *ambil poer goesar, L., djádi ketjil háti*.
 MISDUIDING, vr. *hál sálah mengartikan*.
 —, hot kwalijk nemen, *hál goesar*.
 MISDUNKEN, o. en onp. w. *tároeh sjak*.
 MISGAAN, o. w. niet aantreffen, *tiáda ber-temoe, tráda ketemoe*.
 —, niet raken, *tiáda kena*.

—, mislukken, *tiâda djâdi, woeroeng, L.*
MISGEBOORTE, vt. *goegoeran, ânaq goe-
goer.*
MISGELDEN, b. w. *tangoeng.*
MISGELOOF, o. *koerang pertjâja.*
MISGEWAAD, o. *bâdjoe (pekâjin) soemba-
jang qoedâs.*
MISGEWAS, o. *koerang hâsil, hâl tiâda
djâdi.*
 Een — hebben, *kakoerangan hâsil.*
MISGISSEN, b. en wed. w. *sâlah kira, sâlah
sangka.*
MISGISSING, vt. *sâlah kira-kirâan.*
MISGOOLJEN, b. w. *sâlah kmpar, sâlah loe-
tur, sâlah tîmpoeg, L.*
MISGRIEF, m. *sâlah tangkâpan.*
 —, feil, *sâlah.*
MISGRIPJEN, o. w. *sâlah tangkap.*
 Zich —, *bersalâhan.*
MISGUNNEN, b. w. *berhâti dengké, dengkékan.
berdengkékan.*
MISGUNNER, m. *orang dengké, orang jang
berdengkékan.*
MISGUNNING, vt. *dengké, dengki.*
MISGUNST, vt. *dengké.*
MISGUNSTIG, b. n. *berdengké, berdengké.*
MISHAGELIJK, b. n. (aan) *tiâda berkenan.*
 Het was hem —, *makka tiadâlah ia
berkenan, makka iapoon tiâda berkenan,
itoe tiâda di perkenankannya.*
 —, zie **LEELIJK**.
MISHAGEN, o. w. niet bevallen, *tiâda soeka,
tiâda berkenan;* (doch bij omkcreing,
als het voorwerp mishaaft, zegt men
dat het onderwerp er geen behagen in
heeft).
 Die vrouw mishaaft hem, *makka tiâda
ia berkenan parampoeuan itoe, makka pa-
rampoeuan itoe ia tiâda berkenan, makka
parampoeuan itoe tiâda di perkenankan-
nya.*
MISHAGEN, o. afkeer, *bintji, djemoe.*
MISHAKKEN, b. w. *sâlah panggal, sâlah
pôtong.*
MISHANDELEN, b. w. *persakitt, bêkin sâkit, L.,
menqantâja.*
 Gij moet den geringen man niet —
djangan angkaw persakitt orang ketjil.
MISHANDELING, vt. *antâja, hâl bêkin sâkit,
hâl menjakitt.*
MISHAPPEN, o. w. *sâlah menggigit, sâlah
menggonggong, zie HAPPEN.*
MISHEBBEN, o. w. *sâlah kira, sâlah sangka.*
MISHOOREN, o. w. *sâlah dengar.*
MISHOPEN, o. w. *poetoas asa, poetoas peng-
harâpan.*
MISHOUDEN, b. w. *sâlah péngang.*
MISHOUWEN, b. w. zie **MISHAKKEN**.
MISHUWEN, o. w. *sâlah kâwin, kadjamâlan,
berkâwin jang boeken koepoh.*
MISJAAR, o. onvruchtbaar jaar, *tâhon kakoe-
rangan gâtsil.*

MISINZIGT, o. *sâlah penglihatan.*
 —, verkeerde opvatting, *sâlah fikiran.*
MISKANS, vt. *sâlah oentoeng.*
 —, mislukking, *woeroeng, L., hâl tiâda
dâpat maqsoed.*
MISKENNEN, b. w. te kort doen aan den
 verschuldigten ercbied, *achting of eer,
langgar format, memblakangi, tiâda mem-
bilangkan, tiâda pengapâkan.*
 —, niet willen kennen, *tiâda mâw
kenal.*
MISKENNING, vt. *kalanggaran format.*
MISKIJKEN, o. w. *sâlah têngoq.*
MISKLANK, m. *boenji djanggal, sâlah boenji.*
MISKLEED, o. zie **MISGEWAAD**.
MISKOOPEN, wed. w. *bli terluoe mâhal.*
MISKRAAM, vt. *goeogr ânaq.*
 Aan eene — sterven, *mâti goeoyer
ânaq.*
MISLEGGEN, b. w. *sâlah taroh.*
MISLEIDEN, b. w. *perdjâjkan, menipoe, pe-
djâ-in, L., tjâdê, mengglapkan mâta, mem-
babalkan, bêkin bôdoh.*
 —, bedriegen, *tîpoe, menipoe, batti-
poe, L.*
MISLEIDER, m. *orang jang perdjâjkan, orang
pertjâdê, zie MISLEIDEN.*
MISLEIDING, vt. *tîpoe dâjoe, pedâjan, tjâdê.*
MISLEZEN, b. en wed. w. *sâlah membâtja,
sâlah mengâdji, zie LEZEN.*
MISLOONEN, b. w. *sâlah membâlas.*
MISLOOPEN, vt. *sâlah pembalâsan.*
MISLOOPEN, o. w. *sâlah berdjâlan.*
 —, niet raken, *tiâda kena, tiâda lang-
gar.*
 —, mislukken, *tiâda djâdi, woeroeng, L.*
MISLUIDEN, o. w. *berboenji djanggal.*
MISLUIDEND, b. n. *djanggal boenjinja.*
MISLUIDENHEID, vt. *boenji djanggal.*
MISLUK, o. oentoeng mâlang, *oentoeng djâ-
hat, tjelâka.*
MISLUKKEN, o. w. *tiâda djâdi, tiâda berlâ-
koe, oeroeng & woeroeng, L., trâ hâl.*
 — (van rijstooft), *lâtjor.*
MISLUKKING, vt. *oentoeng djâhat, hâl tiâda
djâdi.*
 —, ongeluk, *tjelâka.*
MISMAAKT, b. n. *berroepa boeroq. (hina) oedoe.*
 —, misvormd aan hand of voet, *tjâpiq.*
 — geboren, *tjenangga.*
MISMAAKTHEID, vt. *roepa boeroq, roepa
djelêq, L., roepa hina.*
 — (van vrouwen, die magere heupen
 en dijen hebben), *rosk, Ar.*
MISMAKEN, b. w. *bêkin tjelêk, L., menda-
dikan boeroq, brî roepa jang hina, meng-
oedoekan, memboeroqkan.*
MISMAKING, vt. *karjadian boeroq, djâdi dje-
lêk, L.*
MISMAS, m. *tjampoeran.*
MISMETEN, b. w. *sâlah mengoekoer.*
MISMETING, vt. *sâlah pengoekoeran.*

- MISMIKKEN, o. w. *sàlah intjar*, L., zie MIKKEN.
- MISMOEDIG, b. n. *poetoes asa, berdoeka tjita, soesah hâti, hilang hâti*.
- MISMOEDIGHEID, vr. *doeka tjita, kadoekâin*.
- MISMOEDIGLIJK, bijw. *dengan doeka tjita, dengan soesah hâti*.
- MISNOEGD, b. n. *goesar, ketjil hâti*.
Gij moet niet — worden, *djangan toewan djâdi goesar, djangan toewan djâdi ketjil hâti, djangan ambil poer goesar*.
- MISNOEGDHEID, vr. *sâkit hâti, goesar*.
- MISNOEGEN, o. w. zie MISHAGEN.
- MISOFFER, o. *qorbân goedâs*.
- MISOORDEELEN, o. w. *sàlah mengira, sàlah menûmbang*.
- MISPAALJEN, b. w. *sàlah memboedjoq*.
- MISPAS, m. *sàlah langkah*.
—, feil, *sàlah, persalâhan*.
- MISPEL, m. *zoeroer, Ar.*
- MISPELBOOM, m. *pohon zoeroer*.
- MISPIKKEN, o. w. *sàlah menâgoet*.
- MISPLAATSEN, b. w. *sàlah menâroh*.
- MISPRIESTER, m. *tsâhiboe'l-goedâs, Ar.*
- MISPRIJSELJK, b. n. *jang dâpat di tjelâkan, jang misti di tjelâkan*.
- MISPRIJZEN, b. w. *mentjelâ, mentjelâkan*.
- MISPRIJZER, m. *orang jung mentjelâkan*.
- MISPRIJZING, vr. *pentjelâin*.
- MISPRIKKEN, o. w. *sàlah mentjoetjoeq, sàlah toesoq, L.*
- MISRAAD, m. *bitjâra djâhat*.
- MISRADEN, b. en o. w. *sàlah tarka, sàlah doega, L.*
—, verkeerden raad geven, *membri bitjâra jang djâhat*.
- MISRADING, vr. *sàlah penarka, sàlah doega, L.*
- MISRAKEN, b. en o. w. *sàlah kena*.
- MISRAMEN, o. w. *sàlah sangka*.
—, verkeerd berekenen, *sàlah bilang*.
- MISREKENING, vr. *sàlah pembilangan, ghalat, Ar., kapiran, Jav., waham, Ar.*
- MISROLLEN, o. w. *sàlah goeling, goeling tiâda kena*.
- MISROOIJEN, b. w. *sàlah menggâris, sàlah menjipat*.
- MISROOIJING, vr. *sàlah penggarisan*.
- MISRUKKEN, o. w. *sàlah sintag*.
- MISSAAL, o. zie MISBOEK.
- MISCHAPEN, b. n. zie MISMAAKT.
- MISCHAPENHEID, vr. zie MISMAAKTHEID.
- MISCHATTEN, b. w. *melihat moedah, tiâda tndahkan, tiâda membilangkan*.
- MISSCHEPPEN, b. w. *kassî roepa djelèk, L., meroepâkan boeroq, mendjudikan roepa boeroq*.
- MISSCHEPPEN, o. w. *sàlah menjèndog*.
- MISSCHEPEL, o. *nachlog jang boeroq (oedoe) roepânja*.
- MISSCIEN, bijw. *bârang kâli, stâpa taw, kâlœ-kâlœ*.
- MISSCIETEM, b. w. *sàlah têngbag, (menêngbag)*.
- MISSCHIRKEN, b. w. *sàlah menampatkan, koesoetkan*.
- MISSCHOPPEN, b. w. *sàlah tendang*.
- MISSELIJK, b. n. *leclijk, djelèk, L., oedoe, roepa boeroq*.
—, kwalijk, *midoe, mendloe, L.*
—, gemelijk, *sâkit hâti*.
—, vreemd, raar, *boekân pâtoet*.
- MISSELIJKHEID, vr. *sâkit midoe, sâkit mendloe, L.*
- MISSEN, o. en b. w. *feilen, sàlah, tiâda kena*.
Het kan niet —, *tiâdâp tiâda*.
Het kon niet — of zijn hart moest u (mijn kind) wel beminnen, *ti-dâpât tiâda âda djoega hatinja birâhi akan ânâqkoë*.
—, ontberen, *koerang, berkoerang*.
—, verliezen, *hilang, kahilangan*.
Ik mis zijne hulp, *sahâja koerang per-toeloengannya*.
Hij mist al zijn goed, *makka ia kahilangan bârangnja samoewa*.
Zijn doelwit —, *tiâda djâdi magtsoednja, woeroeng magtsoednja, L.*
Doen —, *menjâlahkan*.
- MISSIEREN, b. w. *sàlah menghâst*.
- MISSIERING, vr. *sàlah perhâsan*.
- MISSIONAIR, m. (oud. w.) *zendeling, peseroehin indjil*.
- MISSIVE, vr. (oud. w.) *soerat, zie BRIEF*.
- MISSLAAN, b. w. *poekol tiâda kena, sàlah poekol*.
Den bal —, *sàlah membitjarâkan*.
—, o. w. *eene dwaling begaau, bersàlah, menipoe diri*.
- MISSLAG, m. *sàlah poekol, sàlah pâlœ*.
—, fout, *sàlah, persalâhan, tjelâ*.
- MISSMIJTEN, b. w. *tiâda kena*.
- MISSPREKEN, o. en wed. w. *sàlah berkâta*.
- MISSPRINGEN, o. w. *sàlah meloempat, meloempat tiâda kena*.
- MISSTAAN, o. w. *djelèk, L., koerang bâjig roepânja, (boewâtannya)*.
- MISSTAL, m. *sâlah roepa, kedji, oedoe, djelèk, L.*
- MISSTALTIG, b. n. *berroepa kedji, oedoe, djelèk, L.)*
- MISSTAND, m. *sâlân tempat, sàlah perdirim*.
- MISSTAP, m. *sàlah langkah*.
Een —, *fout, sàlah ketjil*.
—, afdwaling, *persasâtan, dlalâlet, Ar.*
- MISSTAPPEN, o. w. *sàlah melangkah, sàlah berdjâlan*.
- MISSTEKEN, b. en o. w. *sàlah mentjoetjoeq, sàlah menoesoq*.
- MISSTELLEN, b. w. *verkeerd opstellen, sàlah mengârang*.
—, zie MISPLAATSEN.
- MISSTELLING, vr. *verkeerde ordening, sàlah peratoeran*.
- MISSTOOTEN, b. w. *sàlah menjontoh, sàlah sâdoq, L.*
Met de hoornen —, *sàlah menandoq*.

MISSTUREN, b. w. *sàlah mendjoeroe, sàlah memarintahkan.*
 —, slecht (een vaartuig) sturen, *sàlah pégang kamoedi.*
 MIST, m. nevel, ombal, zie DAMP.
 MISTACHTIG, b. n. *berombal.*
 MISTAMEN, oop. w. *tiàda pátoet, tiàda lajiq.*
 MISTASTEN, o. w. *sàlah mendjámah, sàlah meràba.*
 —, verkeerd oordeelen, *sàlah bitjara.*
 MISTASTING, vr. *sàlah, persasàtan.*
 MISTELLEN, o. w. *sàlah bilang, sàlah hitoeng.*
 MISTELLING, vr. *sàlah pembilangan, sàlah hitoengan.*
 MISTEN, oop. w. *àda ombal.*
 MISTIG, b. n. *berombal.*
 MISTIGHEID, vr. *ombal.*
 MISTOONEN, b. w. *sàlah menoendjoeg.*
 MISTRED, m. *sàlah langkah.*
 MISTREDEN, o. w. *sàlah djedjaq, sàlah langkah.*
 MISTROOST, m. *koerang penghiboeran.*
 MISTROOSTIG, b. n. *moeram, moerong, tiàda terhìbor, jang tiàda dàpat di hiborkan. doeka tjita.*
 — maken, *mendoekàkan, hilangkan penghiboeran.*
 — worden, *djádi moeram.*
 MISTROOSTIGHEID, vr. *soesah hâti, kadoekàan.*
 MISTROUWEN, o. w. *koerang pertjaja.*
 —, wantrouwen, *tàroh sjak, selimpang, L.*
 MISTROUWEN, o. w. zie MISHUWEN.
 MISTROUWEN, o. een ongelijk huwelijk, *káwin jang boekan koopoh, L., káwin jang boekan sataranja, zie ook MISHUWEN.*
 MISTROUWEN, o. wantrouwen, *sjak.*
 MISTROUWEND, b. n. *jang menàroh sjak, jang koerang pertjaja, jang selimpang, L.*
 MISVAL, m. zie MISKRAAM.
 —, o. ramp, *belà, tjelàka.*
 MISVALLEN, o. w. *djâtoh tiàda kena.*
 —, mislukken, *tiàda dàpat, tiàda djádi woeroeng, L.*
 —, niet bevallen, *tiàda soeka, tiàda berkenan.*
 —, te vroeg bevallen, *begeraq ànaq.*
 MISVAREN, o. w. *sàlah berlajar.*
 MISVATTEN, b. w. *sàlah pégang.*
 —, kwalijk verstaan, *sàlah mengarti.*
 MISVATTING, vr. *verkeerde opvatting, sàlah pengartian.*
 —, dwaling, *sasàtan, sàlah.*
 —, domme streek, *karaja orang bingong.*
 MISVERSTAND, o. *sàlah pengartian, persalahan.*
 —, oneenigheid, *tjiderà.*
 MISVOEGEN, o. w. *tiàda pátoet, tiàda lajiq.*
 MISVORMEN, b. w. zie MISMAKEN.
 MISVORMIG, b. n. zie MISMAAKT.
 MISVORMIGHEID, vr. zie MISMAAKTHEID.
 MISVORMING, vr. zie MISMAKING.

MISVOUW, vr. *sàlah lipàtan.*
 MISWAS, o. zie MISGEWAS.
 MISWASSEN, o. w. *sàlah toemboeh.*
 MISWEGEN, o. w. *sàlah timbang.*
 MISWENDEN, b. w. *sàlah béloq, sàlah bàliq.*
 MISWERKEN, b. w. *sàlah karaja.*
 MISWERPEN, b. w. *sàlah limpar, sàlah loetar.*
 MISWIJZEN, o. w. *sàlah toendjoeg.*
 —, van het kompas, *sambir.*
 MISWIJZING, vr. *sàlah penoendjoekan.*
 —, van het kompas, *hâl menjambir.*
 MISWINNEN, b. w. *kàlah.*
 MISZEGENEN, b. w. *sàlah membahagi.*
 MISZEGGEN, o. w. *sàlah berkàta.*
 —, zie LASTEREN.
 MISZEILEN, o. w. *sàlah berlajar.*
 —, zeilende niet raken, *berlajar serta tiàda kena.*
 MISZEILING, vr. *hâl sàlah berlajar.*
 MISZIEN, o. en b. w. *sàlah lihat.*
 —, vergissen, *sàlah kira, sàlah timbang.*
 MISZITTEN, o. w. *sàlah doeloeg.*
 MITS, voegw. en voorz. *atsal L., melajinkan, melinkan, L., dengan djandji, kàloe, kàlaw.*
 Dat kan wel, — hij zelf hier kome, *itoe bóleh djoeqa atsal dia sendiri dátang di sini.*
 Ik wil wel, — de Heer Sultan er genoegen in neme, *kita máw djoeqa melajinkan toewan solhân ridlà, (ridlà).*
 MITSDIEN, bijw. en voegw. *sabab itoe, kàrana itoe, derri paadda itoe, derri itoe, L.*
 MITSGADERS, bijw. *serta, beserta, serta dengan.*
 MODDER, m. *loempoer, litjah, pitjé.*
 —, zachte klei, *gàloh.*
 Zeer dunne —, *lenjoe.*
 MODDERIG, b. n. *berloempoer, litjah.*
 —, slijkerig (van eenen weg), *bètjèk, L., belèq.*
 MODDEREN, b. w. *tàrik loempoer, kaloewarkan loempoer.*
 MODDERKUIL, m. *serlong, Palembang.*
 MODDERMAN, m. *koelt jang angkat loempoer.*
 MODDERNET, o. *djâla angkat loempoer.*
 MODDERPRAAM, vr. *modderschuit, práhoe loempoer, práhoe memoewat loempoer.*
 MODDERSLOOT, vr. *pàrit loempoer, kàli loempoer.*
 MODDERVISCHJE, o. *buttot, betot.*
 MODE, vr. *tjara, tjara-tjarâin.*
 Javaansche —, *tjara djawa.*
 —, manier, gebruik, *àadat.*
 MODEGEK, m. *orang perlenté, (paralénté).*
 MODEL, o. (ond. w.) voorbeeld, *tjonto, L., telàdan, toelat, tiroewan, dérah, májam.*
 MODEMAAKSTER, vr. *parampoewan jang djádi toekang mendjâhiti pakèan tjara bahàroe.*
 MODEWINKEL, m. *toko pakèan tjara bahàroe.*
 MOED, m. *brâni, hâti, kalakian.*

- Den — verliezen, *hilang hati*.
 — geven, *membranikan, bri hati*.
 Den — herstellen, *membajiki hati*.
 Zijnen — aan iemand koelen, *memoe-waskan damdamnja paadda sa-órang*.
 In koelen moede, *dengan sengádja, dengan senang hati*.
 Wel te moede zijn, *ádu soeku hati, áda senang hati*.
- MOEDE, b. n. *lelah, tjápé, L.*
 — van lang te zitten, *panat*.
 — van het gaan, *lelah berdjálan, tjápé berdjálan*.
 — van het praten, *kesal moeloet*.
 — maken, *melahtakkan*.
 — maken, *kwellen, ganggoe*.
 Het leven — zijn, *tiáda máw hidop lági*.
- MOEDELOOS, b. n. *ketjil hati, hilang hati, koerang hati, tjábar hati*.
 — maken, *menghilangkan hati*.
- MOEDELOOSHEID, vr. *prí tjábar, kadoekáän*.
- MOEDER, vr. *má, L., amá, iboe, bonda, Hofst., amaq, indong, indoe, biang*.
 Vader en —, *má bápa, L., iboe bápa, ájah bonda, Hofst., ájahnda dan bonda, Hofst., bápa dan indong*.
 Hare — was eene Turkin, *indongnja órang Toerkí, Isk. 90*.
 —s oudste zuster, *má cewá*.
 Stief—, *má tirt*.
 Schoon—, *mentoewaq parampoewan, martoewah parampoewan*.
 —s jongere zuster, *má moeda*.
 Kinderen van eene —, *ánaq sa-iboe*.
 Vader noch — hebben, *tiáda beriboe bápa*.
 Aangenomene —, *pleeg—, má angkat*.
 Voedster—, *má inang*.
 Aanverwanten van —s zijde, *doesánaq kandong*.
 Het buffelkalf vroeg aan zijne —, *makka ánaq karbaw itoe-ponon bertánja kapada indongnja*.
 Baar—, *papoedjoe, peranákan, rafim, proet, L.*
- MOEDERAARD, m. *prí iboa*.
 MOEDERBORST, vr. *soesos iboe, pangkoe iboe*.
 MOEDERBREUK, vr. *toeroenan papoedjoe, (rafim)*.
 MOEDERDEUGD, vr. *póhon kabedjikan*.
 MOEDERHART, o. *hati iboe, hati bonda, hati má, zie MOEDER*.
 MOEDERKERK, vr. *iboe grédja, grédja agong*.
 MOEDERKOEK, m. *oeri*.
 MOEDERKWAAL, vr. *sákit papoedjoe, sákit rafim*.
 MOEDERLAND, o. *iboe tánah, tánah besaar*.
 MOEDERLIEFDE, vr. *pengasehan iboe, tjinta má, hobbat bonda, Hofst.*
 MOEDERLIJK, b. n. *má, iboe, bonda, Hofst.*
 —e liefde, zie *MOEDERLIEFDE*.
 Zij zorgt niet — voor haar kind,
- makka tiáda ia djága ánaqnja seperti páloet paadda iboe.*
 — erfdeel, *bahagian poesáka derri sablah má, bahagian poesáka derri paadda fihag iboe, (bonda)*.
 MOEDERLOOS, b. n. *tiáda ber-iboe, tráda poenju má, L., tiáda berbonda*.
 MOEDERMAAGD, vr. *iboe dára Mariam, ook enkel: Mariam*.
 MOEDERMELK, vr. *ajer soesoe má, (iboe)*.
 MOEDERMOND, m. *mond der baarmoeder, moeloet papoedjoe, moeloet peranákan, moeloet rafim*.
 MOEDERMOORD, m. *pemboenohan iboe, (má, bonda)*.
 MOEDERMOORDENAAR, m. *pemboenoh iboe, (má, bonda)*.
 MOEDERNAAKT, b. n. *telandjang sakáli-káli, koelit dówang, L.*
 MOEDERPLIJN, vr. *sákit peranákan, sákit rafim, (papoedjoe)*.
 MOEDERSBROEDER, m. *soedára má, soedára iboe*.
 Moeders jongere broeder, *pá moeda, bápa moeda*.
 MOEDERSCHAP, vr. *pangkat iboe, kalakoe-wan má, (iboe, bonda)*.
 MOEDERSCHOOT, m. *pangkoe iboe, (pangkoe má)*.
 MOEDERSGOED, vr. *harta iboe, (má, bonda)*.
 MOEDERSKIND, o. *ánaq iboe*.
 MOEDERSPRAAK, o. *bahása iboe*.
 MOEDERSZUSTER, vr. *oewá, awá, soedára má, soedára iboe*.
 —, jongere, *má moeda*.
 MOEDERTAAL, vr. (der Maleijers), *bahása djáwi*.
 MOEDERTJE, o. *mémé*.
 MOEDERVLEK, vr. *tanda iboe, pánoe*.
 MOEDERVLIJES, o. zie *MAAGDEVLIJES*.
 MOEDERVORM, vr. (voor drukletters), *toe-wánqan hoerof tjítaq, L., (trá)*.
 MOEDERVREUGD, vr. *soeka hati iboe, (má)*.
 MOEDERZEGEN, m. *barkat iboe, penghároe má*.
 MOEDERZIEK, b. n. *terlálroe rindoe akan iboe*.
 MOEDERZOG, o. zie *MOEDERMELK*.
 MOEDERZORG, vr. *tjita iboe*.
 MOEDERZOT, b. n. zie *MOEDERZIEK*.
 MOEDIG, b. n. *baránt, bránt, hati*.
 —e helden, *koeloebálang jang baránt*.
 MOEDIGEN, b. w. zie *AANMOEDIGEN, BE-MOEDIGEN*.
 MOEDIGHEID, vr. *kabranian*.
 —, vurigheid, *kagembiráän*.
 —, zie *TROTSCHHEID*.
 MOEDIGLIJK, bijw. *dengan bránt*.
 MOEDKOELING, vr. *koerang bránt, hilang hati*.
 MOEDWIL, m. *kadjahátan dengan sengádja, kasadjáän*.
 MOEDWILLIG, b. n. *tjinggi, tjáboel, nákal, tiáda máloe, angkára, hurhar*.

—, zie OPZETTELIJK.
MOEDWILLIGHEID, vr. zie **MOEDWIL**.
MOEDWILLIGLIJK, bijw. *dengan di sahadjānja*, *dengan tahoenja*, *dengan sengādja*, L.
MOEI, vr. moeder jongere zuster, *mā moeda*, *ibce moeda*.
 —, des vaders oudste zuster, *mā oevā*.
 — van vaders kant, *māma parampoe-wan*.
 —, vaders of moeders jongere zuster, *bibi*.
 —, moeders oudere zuster, *mā toewah*, *oewā*.
MOEIAL, m. en vr. zie **BEMOEIAL**.
MOELJELIJK, b. n. *soekar*, *brat*.
 — om te werken, *soekur di kardja*, *brat di kardja*.
 —, vol beslommeringou, *mosjikil*, Ar., *soesah*, *soelit*.
 —, vermoeiend, *jang melelahan*, *jang kardja tjapé*.
 Eene — e voorwaarde, *perdjandjian jang soesah*, (*brat*).
 Eene — e vraag, *soewāl jang mosjikil*.
 —, gemelijk, *bingis*, *kesal*, L.
 —, verstoord, *goesar*, *amārah*, *mārah*.
 Een — e weg, *djālan jang soesah*.
 Zich — maken, *djādi goesar*, *djādi amārah*, *ambil per goesar*.
 Een — werk, *pekdardjān jang soesah*, *tertil*, L.
 — vallen, *kwellen*, *ganggoe*.
 Dat valt mij zeer —, *itoe terlāloe brat paadda kita*, (*sāma kita*, L.).
 — van begrip, *onbevattelijk*, *bunnaq*, L., *bódoh*.
MOEIJELIJKHEID, vr. *kasoeakaran*, *kabrātan*, *babāran*, L., *masjaqat*, Ar.
 In — (ellende) zijn, *kasakitun*.
 —, verdriet, *soesah hāti*.
 —, moeijelijke zaak, *taklif*, Ar.
 De moeijelikheden der wereld, (des levens), *kasoeakaran doenjā*.
 — om adem te halen, *soesah menapas*, L., (*bernafas*).
 — in het wateren, *soesah kintjing*, L., *soesah boewang ajer sent*.
MOEIJEN, b. w. *ganggoe*.
 Zich —, met iets bemoeijen, zie **BEMOEIJEN**.
 —, spijten, *djādi soesah hāti*, *soesah hāti*.
 Het moeit mij, dat hij ziek is, *makka sahāja soesah hāti sabab ia sākit*.
MOEITE, vr. *soesah*, *kasoeakaran*.
 —, inspanning, *oesāha*.
 —, zorg, *tjinta*, *pertjintān*, *soesah*.
 Verloren —, *soesah sia-sia*, *soesah sādja*.
 Neem de moeite niet, *djāngan bersoesah-soesah*, *djāngan ambil soesah*, *djāngan mengoesahakan diri*.
 —, *krakeel*, *twist*, *bantāhan*, *roesoe*.

Het is de — niet waard, *itoe trā oesah*, (*troesah*, L.), *itoe tiāda oesah*, *tā oesah*.
 Zich — geven, *mengoesahkan diri*.
MOEITEMAKER, m. *orang jang membrt soesah*, *orang jang menjoesahkan*, *orang jang mengadakan kasoeakaran*.
 —, *kweller*, *orang ganggoe*, *orang jang gādoeh*.
MOEITEVOL, b. n. *masjghoel*, Ar., *kafaqaman*.
MOER, vr. *droesem*, *tāht*, *dedeggan*, L., *maungan*.
 —, *bezinksel*, *ampas*, L.
 —, o. *moerassig land*, *tānah rāwah*, (*rāwang*, *pāja*).
MOERAS, o. *rāwah*, *rāwang*, *pāja*, *bantjah*.
 Gras nit een —, *roempoet rāwah*.
MOERASSIG, b. n. *berrāwah*, *rāmah*, *pāja*, *bantjah*.
 — land, *tānah rāwah*.
MOERBEZIE, vr. *moerbei*, *moerbes*, *krataw*, *toel*, Ar., *firtsād*, Ar.
MOERBEZIËNBLAD, o. *dāwon krataw*.
MOERREZIËNBOOM, m. *pohon krataw*, *firtsād*, Ar.
MOERREZIËNBOSCH, o. *rimba krataw*, *hoetan krataw*.
MOEREN, o. w. *békin boetaq*, L., *mendjadian kroh*.
 —, *mengen*, *tjampor*, *hoelam*, *pāloe*.
 —, *vastbinden*, (*een vaartuig*), *tambul*.
MORRIG, b. n. zie **MOERASSIG**.
MOERKONIJN, vr. *kalintji betina*.
MOERLAND, o. *tānah rāwah*, *tānah pāja*.
MOERNAGEL, m. *póleng*.
MOERTOUWEN, o. *meerv*. *tāli tambat práhoe*.
MOERVISCH, m. *ikan rāwah*, *ikan lélé*.
MOES, o. *moeskruiden*, *sājor-sajoeran*, *midjoe-midjoe*.
MOESHOF, m. *kebon sājor-sajoeran*.
MOESKOPFEN, o. w. *vrijbuiten*, *sāmoen*, *rampoq*.
 —, *koppensnellen*, *mengājaw*.
MOESKOPPER, m. *penjānoen*, *perampoq*.
 —, *koppensneller*, *orang mengājaw*.
MOESKRUID, o. zie **MOES**.
 —, *soort van Memoridica*, *pétola*.
MOESPOT, m. *belānga (prioq) māsuq sājor*.
MOESTUIN, m. *kebon sājor*.
MOET, vr. *indruksel*, *merk*, *bekas*.
 —, *striem*, *litjat*.
 —, *golf*, *oembaq*.
 Het is een —, (o.) *itoe misti*, L., *itoe tidapat tiāda*.
MOEÏEN, b. w. *zachtjes duwen*, *toelaq perlāhan-lāhan*, (*plan-lāhan*).
MOETEN, o. w. *misti*, L., *ti-dāpat tiāda*, *wādjid*, Ar., *joegia*.
 Hij moet komen, *dia misti dātang*, *ti-dāpat tiāda ia dātang*.
 Het moet, *djāngan tiāda*.
 — *sterven*, *bakal māti*, *misti māti*.

- Eens in de maand moet ik dat brengen, *sa-boelan sakáli tí-dápat tíada hamba hantarkan itoe.*
- , betamen, *hároes, pátoet, lájiq, joejia.*
- Gij moet zelf gaan, *makka sajoegiánja toewan pergi sendiri.*
- Hij moet gedood worden, *makka hároes-lah ia di boenoh.*
- Gij moet zijne bevelen opvolgen, *makka pátoetlah angkaw melakoekan parintahja, loe misti toeroet parintahja, L.*
- MOETSEN**, b. w. zie **MOTSEN**.
- MOF**, vr. *sárong tangan.*
- MOFFELAAR**, m. *jang mereboet, pentjoeri.*
- MOFFELJEN**, b. en o. w. *mereboet, mentjoert.*
- , verstoppen, *semboenikan.*
- MOFFELING**, vr. *kapiug, pereboetan, pentjoerian.*
- MOGELIJK**, b. n. *bóleh, dápat, bóleh djádi, dápat di kardjakan.*
- Het is mij niet — dat te verrigten, *makka tíada dápat hamba kardjakan itoe, sahaja trada bóleh kardja itoe, L.*
- doch moeijelijk, *pitjaq.*
- , niesschien, *bárang káli, káloe-káloe.*
- zal er oorig ontstaan, *káloe-káloe mendjádi prany.*
- maken, *istimálkan.*
- komt hij, — niet, *bárang káli ia dátang bárang káli trada.*
- Hetgeen — is, *bárang jang dápat.*
- Zoo veel —, *sa-bóleh-bóleh.*
- MOGELIJKHEID**, vr. *prt jang bóleh, ištímál, Ar., imkán, Ar.*
- MOGEN**, o. w. *bóleh, halál, dápat idzin, (permissi).*
- , ver—, kunnen, *koewása, dápat.*
- Ik kan het wel doen, maar mag het niet doen, *makka itoe kita dápat kardja tetápi tíada bóleh.*
- Hij mag niet naar de Chinesche komedie gaan, *makka dia trada dápat permissi pigi di wájang tjina, L.*
- Mag het niet? *djángankah?*
- , lusten, *soeka mákan.*
- Ik mag geen buffelvleesch, *kita tíada soeka mákan dáging karbau.*
- Moge hij het niet aanschouwen, (beleven!) *djangan sampat di lihatnja!*
- Moge hij gezegend worden! *moega-moega ia di barkatkan!*
- MOGEND**, b. n. *koewása, berkoewása.*
- Een — vorst, *rája jang koewása.*
- MOGENDHEID**, vr. *koewása.*
- , vorst, *rádja, solthán.*
- MOKER**, m. *gódam, martil besaar, pemokol bess jang besaar.*
- MOKERSLAG**, m. *páloe gódam, poekol martil besaar.*
- MOL**, m. *tikoos mondoq, dándam, jorboe, Ar.*
- MOLEN**, m. *penggilingan, kisáran, opítan, asjid, Perz.*
- Het koren van den — zenden, *merogikan diri.*
- Eenen slag van den — weg hebben, *áda saténgah gila.*
- De — is door den vang, *makka perkára itoe soedah koesoet.*
- MOLENAAR**, m. *djoeroe (toekang) penggilingan.*
- MOLENAARSKNECHT**, m. *boedjang penggilingan, L., órang bekardja di penggilingan, L.*
- MOLENAARSPAARD**, o. *koeda toekang penggilingan.*
- MOLENKAR**, vr. *pedáti penggilingan.*
- MOLENMAKER**, in. *pandei (toekang) membawat penggilingan.*
- MOLENAARD**, o. *koeda penggilingan.*
- MOLENRAD**, o. *róda (djantrá) penggilingan.*
- MOLENROEDE**, vr. *sajap penggilingan.*
- MOLENSTEEN**, m. *bátos kisáran, bátos penggilingan, tjáné.*
- MOLENTJE**, o. hand—, *kitiran.*
- MOLENWIEK**, vr. *sajap kisáran.*
- MOLENZOLDER**, m. *lóéng penggilingan.*
- MOLFERD**, m. *moeloet besaar, moeloet rampoes.*
- MOLLEKRUID**, o. *kruisboom, póhon djaray.*
- MOLLEN**, b. w. *boenoh, békin mampos, L.*
- MOLLEVEL**, o. *koelit tikoos mondoq.*
- MOLLIG**, b. n. *umpoq, L., lemboet.*
- MOLLIGHEID**, vr. *kalenboetan, umpoq, L.*
- MOLM**, m. *vermolming, boeboekan.*
- MOLMACHTIG**, b. n. *wormstekig, berlóbang oelat, berboeboeg.*
- MOLMEN**, o. w. *di mákan boeboeg, boeboekun.*
- MOM**, vr. —aangezigt, *tópéng, toeping.*
- MOMBER**, m. zie **VOOGD**.
- MOMGEWAAD**, o. *pekájin órang jang menjamarkan diri.*
- MOMMELEN**, o. w. zie **MOMPELEN**.
- MOMMEN**, o. b. en wed. w. zich ver—, *menjámarkan diri.*
- , fig. *bedekken, semboenikan, toetop.*
- MOMMER**, m. *soeloe, penjámar.*
- MOMPELEN**, o. en b. w. *bisiq, berbisiq.*
- , morren, *soengoet, koelom.*
- MOMPEN**, b. w. zie **MOMMEN**.
- , bedrigen, *tipoe, menipoe, perdajakan, pedajá-in.*
- MOMPING**, vr. *tipoe, dája, pedájan.*
- MONARCH**, m. (ond. w.) *alliceheerscher, jang di pertoeuan, soesoehoenan, solthán.*
- MONARCHAAL**, b. n. *berkapála sátos.*
- Monarchale regering, *pemarintahan kapála sátos, pamarintahan solthán.*
- , vorstelijk, *tjára solthán.*
- MONARCHIJ**, vr. *solthánét, Ar.*
- MOND**, m. van menschen en dieren, *moeloet.*
- Een — vol rijst, *sa-soewáp nást.*
- Met zijne tien — en en twintig armen.

dengan sa-poeloh moeloetnja dan ka-doewa poeloh bahoenja, S. R. 20.

Groote —, moeloet besaar.

—, snob, *tjótjot*, Juv.

Den — toehouden, zwijgen, *diam*, *toetoe* moeloet.

Den — stoppen (met eenen doek), *soempat* moeloet.

Ergens den — in steken, in de rede vallen, *moeloet rampoes*.

Den — roeren, *moeloet ganggoe*.

Met den — vol tanden staan, *tráda bisa* boeka moeloet.

Binnen 's — spreken, *bersoengoet*.

Op den — niet gevallen zijn, *moeloet bráni*.

Iemand naar den — spreken, *memboedjog órang*.

Vlug met den — zijn, *terlantjar lidahnja*.

Bij monde, *dengan lidah*.

Onnadenkend den — overal in steken, *djilléttoq*, L.

Bij — e van Omar, *dengan lidah Omar*, *atas lidah Omar*.

De — eener rivier, *koewála soengei*, *moewára*.

(Zij) kwamen aan den — der Indragiri, *mukka sumpeliah ka-koewála Indra-Giri*, Sj. M. 57.

De — van eenen oven, *moeloet dápor*.

De — van eenen vuurberg, *káwah*, *Suend*.

De — van een kanon, *moeloet mariam*.

De — van eenen gieter, *tjótrot*.

MONDARTS, m. *doekoen penjákit* moeloet.

MONDBEHOEFTEN, vr. meerv. *rezeqi*, Ar., *bákal*.

MONDBODE, m. *pesoeroehan jang membáwa* *chabar lidah*.

MONDELJK, b. n. *mondeling*, *mondelingsch*, *dengan lidah*, *atas lidah*.

— e overlevering, *tjarita derri paadda lidah órang*.

Iemand — spreken, *berkáta-káta* *dengan sa-órang*.

Volgens de — e overleveringen van Omar, *atas lidah Omar*.

MONDGAT, o. *lóbang*, *lóbang* moeloet.

Het — van eene fluit, *lóbang ttoep* *bangst*.

MONDGEMEENSCHAP, vr. *ómong-omóngan*, L., *bantjang*.

— met iemand hebben, *berbantjang* *dengan sa-órang*.

MONDHARP, vr. zie *MONDORGELTJE*.

MONDHOUT, o. (ligustrum *ibota* Sbl.), *ibota*, Jap.

MONDIG, b. n. zie *MEERDERJARIG*.

MONDIGHEID, vr. zie *MEERDERJARIGHEID*.

MONDJE, o. moeloet *ketjil*.

MONDKOST, m. *makanan*, *rezeqi*, Ar., *bákal*.

MONDKWAAL, vr. *penjákit* moeloet.

MONDORGELTJE, o. van arên-hout, *rinding*, *grinding*.

MONDSPOELING, vr. gorgeldrank, *óbat berkoemor-koemor*.

MONDSTOP, vr. houten stop, *soempal kájoe*.

MONDSTUK, o. *hoedjong jang másoq di* *moeloet*.

MONDTROMPETJE, o. dat men tusschen de tanden houdt en met den vinger slaat, *ginggong*, *ganggong*, Jav.

MONDVOL, m. *sasowáp*, moeloet *penoek*.

MONDVOORRAAD, m. *perbekálan*.

MONNIK, m. *râhib*, Ar., *kasjísj*, Perz.

— met eene geschoren kruin, die immer in dienst is, *sjammás*, Ar.

MONNIKENLEVEN, o. *kahidópan râhib*.

MONNIKSKLOMP, m. voetsool zonder overleder, *taroempa*.

MONOPOLIE, vr. (ond. w) zie *ALLENHANDEL*.

MONSTER, o. een staal, *tjonto*, L., *teládan*, *dérah*, *májam*.

—, o. wanschepsel, *roepa jang kedji*, (*hina*).

—, gedrogt, reus, *raqsjása*, *boeta*.

MONSTERACHTIG, b. n. *saroepa* *raqsjása*.

Zeker — beest, *langkápa*.

MONSTEREN, b. w. *pariksa*, *pariksa*.

Het leger —, *pariksa bala-tantará*.

MONSTERHEER, m. *kapála jang menariqsa*.

MONSTERING, vr. *penariksáan*.

MONSTERKAART, vr. staalboek, *boekoe* *tjonto*, L.

MONSTERPLAATS, vr. *tampat tsoldádoe di* *pariksa*.

MONTEREN, b. w. *langkap*, *melangkap*.

—, van beslag voorzien, *sáloet*.

MONTERING, vr. soldatenkleed, *paktán* *tsoldádoe*.

—, uitrusting, *kalangkápan*.

MOOI, b. n. *bolitá*, *bisei*, *bágoes*, L., *indah*.

— van gestalte, *bolitá roepánja*.

— van gelaat, *ombang*, *ombangán*.

Een — kind, *ánaq bolitá*.

— je ooggen, *máta jang bisei*, *máta bágoes*.

Een — paard, *koeda bágoes*.

Het is thans — weer, *sakárang ini* *bágoes trang*.

Een — kleed, *pekájin jang indah-indah*, *paktán bágoes*, L.

Het — maken (zich niet goed gedragen), *berlákoe djálan jang tíada* *dengan seper-tinja*, (*jang tíada pátoet*).

—, kostelijk, *bassarah*.

Iets — maken, *menghías*, *menghúast*.

MOOIHEID, vr. *prí jang bolitá*, *kabagoesan*, L., zie *MOOI*.

MOOITJES, bijw. netjes, *tjantig*.

MOOKHAMER, m. zie *MOKER*.

MOOLIK, m. *soewátoe bonéka jang mendedjoetkan boerong*.

MOOR, m. moriaan, neger, *órang zen-gí*, *órang kabasjí*.

—, zwarte, *orang hitam*.
 —, van nieuw Guïnea, *orang papoewah*.
 —, aanzienlijk koopman uit den Iiindostan, *orang kódjah*, *orang kóljoh*, *chódjah*.
 De wijk der —en, *kampong pekódjään*, (*pechódjän*).
 Het is den morïaan gewasschen, *itoe tjoemah boewang gáram di láwoet*.
MOOR, m. sijne blaauwe stof, *moert*, *kájin moert*.
MOORD, m. *pemboenohan*.
 Voorbedachte —, *pemboenohan dengan sengájlja*,
 Dolle — (van razende of door amfloen verwerdte menschen), *amog*.
 Boete voor —, *aghjár*, Ar.
MOORDBESLUIT, o. *títah akan mengámog*.
MOORDDADIG, b. n. *máboq dárah*, *atas pri orang mengámog*, *tjárá mengámog*.
MOORDDADIGHEID, vt. *lákoe orang máboq dárah*.
MOORDDADIGLIJK, bijw. *salákoe orang máboq dárah*.
MOORDDRANK, m. *minoeman rátjon*.
MOORDEN, b. w. *boenoh*, *memboenoh*.
 Verwoed —, *mengámog*.
 Onderling verwoed —, *berámog-amók-an*.
 Verraderlijk —, *memboenoh dengan doerháka (chiánat)*.
 Onderling —, *berámog-amók-an*.
 Het —, *pengamók-an*, (*pengamókkan*, L.).
MOORDENAAR, m. *pemboenoh*.
 Verwoede —, *orang mengámog, pengámog*.
MOORDERES, vt. *parampoewan pemboenoh*.
MOORDERLIJ, vt. *pengamók-an*, (*pengamókkan*, L.).
MOORDGEROEP, o. *berteréag amog*, *seroe amog*.
MOORDGESPAN, o. *orang mocwáfugat akan memboenoh*.
MOORDGEWEER, o. *sendjâta pemboenoh*.
MOORDGEWELD, o. *gágah dan pemboenohan*.
MOORDGIERIG, b. n. zie **BLOEDGIERIG**.
MOORDKLOK, vt. *gínta samboejan orang mengámog*.
 —, inlandsch hol blok, waarop geslagen wordt, *thongthong*.
MOORDKUIL, m. hol, *gówah orang pemboenoh*.
 —, gegraven kuil, om er menschen of dieren te doen invallen, *serlong*.
MOORDLUST, m. *ingin memboenoh*.
MOORDMES, o. *bádé-bádé*.
MOORDPOOK, m. priem, dolk, *kris*, *kris*.
MOORDSCHAVOT, o. *tampat memboenoh dengan menjangsarákan orang jang tíada bersaláhan*.
MOORDSPELONK, vt. zie **MOORDKUIL**.
MOORDZIEK, b. n. zie **BLOEDGIERIG**.

MOORDZUCHT, vt. *ingin akan memboenoh*.
MOORENLAND, o. *tánah orang habasji*, (*zen-gí*).
MOORIN, vt. *parampoewan habasji*, (*zen-gí*).
MOORMAN, m. zie **MOOR**.
MOORSCH, b. n. *zen-gí, habasji*, *pechódjän*.
 —c manier, *tjárá orang bangsa habasji*.
 —e kamp, buurt, *kampong pechódjän*.
MOOT, vt. *hiris*.
 Eene — visch, *sa-hiris ikan*.
MOP, vt. gebakken steen, *bátœ báta*.
MORGEN, m. *pági*, *pági hari*.
 Des —s, *paadda pági hárt*.
 In den vroegen —, *paadda (tatkála) fadjar, paadda wagtoe tsoeboh*, (*tsoebh*).
 Goeden —! *salámat pági*.
 —, oosten, *masjriq*, Ar., *timor*.
 Van den morgen tot den avond, van het oosten tot het westen, *derri masjriq dátang ka-maglib*.
 —, bijw. de volgende dag, *ésog (eisog) hárt*, *bissoq*, L.
 — vroeg, *bissoq pági*, L., *ésog pági*.
 Welan, op —, *bájiklah ésog hárt*.
 Op den dag van — verschijn ik ten hove, *ésog harilah hamba menghádap*, H. R. P. 57.
 Over—, *loesa*, *diam ésog*.
 Na over—, *toela*.
MORGEN, o. oude landmaat van zeshonderd roeden, *rálang*, (eig. de uitgestrektheid van eenen akker,) *báhoe*, Jav., = 500 roeden.
MORGENBEURT, vt. *giliran pági*.
MORGENDAUW, m. *ombon pági*.
MORGENDIENST, vt. *cheduut pági*.
MORGENDRANK, m. *minoeman pági*.
MORGENDROOM, m. *mimpi kasiányan*, *mimpi paadda pági hárt*.
MORGENETEN, o. *makánan pági hárt*, *fitih*, Ar., *fithor*, verb.
MORGENGEBED, o. (inl.) *soembahjang pági hárt*, *soembahjang tsoebh*.
 —, christen—, *doá pági hárt*.
MORGENGLANS, m. morgenrood, *fudjar*, Ar.
MORGENJAPON, m. *kalája*.
MORGENKOELTE, vt. *angin sedjoq paadda pági hárt*.
MORGENLICHT, o. *din'hárt*, *siang pági*.
MORGENLIED, o. *tahlil pági hárt*.
MORGENLUCHT, vt. *angin pági hárt*.
MORGENOFFER, o. *qorbán pági hárt*, *qorbán tsoebh*.
MORGENROOD, o. *ngájon*, *fadjr*, Ar., (*fadjar*, verb.) *mérah fadjr*.
 Het — beginnen te vertoonen, *mengájon-ngájon*.
MORGENSCHEMERING, vt. *dini hárt*.
MORGENSTER, vt. *bintang hárt*, *bintang timor*, *bintang kadjoera*, *kadjoera*, *zohrat*, Ar., *djohrá*, verb.
MORGENSTOND, m. *pági hárt*, *tiang hárt*.
fudjr, Ar., *tsoebh*, Ar.

De tijd, kort voor den —, *sahar*, Ar.
MORGENTIJD, m. *waqtoe pagi hâri*.
MORGENWACHT, vr. (aan boord), *tâboh pagi*.
 — aan wal, *kâwal paadda pagi hâri*.
MORGENWENSCH, m. *salâmat pagi hâri*.
MORGENWERK, o. *pekardjâan paadda pagi hâri*.
MORGENZANG, m. *tahlil pagi hâri*.
MORGENZEGEN, in. *barkat pagi hâri*.
MORIAAN, m. zie **MOOR**.
 Het is den — gewasschen, *hoewoh*.
MORILLE, vr. (phallus) *sétan poenja rôtt*.
MORLEN, o. w. *kardja dengan rûba, kardja di glap*.
MORREN, o. w. *soengoet*.
 Over iets —, *bersoengoelkan*.
 —, knoren, *tjômél*.
MORRING, vr. zie **GEMOR**.
MORS, bijw. in: — dood, *mampoes sakâli*, L.
MORSEBEL, vr. *parampoewan kôtor*.
MORSEN, o. w. *kardja kôtor, tjoringkan, tjamaran, nedjikan*.
 —, b. w. ter sluip iets oncerlijks doen, *kardja dengan glap, kardja ter-indup-indup*.
MORSEL, b. n. *kôtor, tjamar, nedjis, moetanedjis, tjoring*.
 —, groezig, (van kinderen), *rêbek*, L.
MORSIGHEID, vr. *kalakoewan orang kôtor, pri tjamar, poeroer*, Perz.
MORTEl, m. *kâpoer jang inatang*, L., (*inâsaq*).
 —, zie **GRUIS**.
 Te — slaan, *pâloe hingga antjor, poekol sampé antjor*.
MORTELEN, o. w. *romoq, pitjah sampé antjor*.
 —, b. w. zie **MORSELEN**.
MORTIER, m. *vijzel, lesong*.
 Houten, uitgehoorde bak om rijst in te stampen, rijstblok, *loempang*, L., *lesong*.
 —, bomketel, *priog âpi*.
MORZEL, m. *sapôtong jang romoq*.
MORZELEN, b. w. *romoqkan, antjorkan, anggoenan, ber-anggoenan*.
 —, fijn stampen, *toemboeg hâloes*.
MORZELING, vr. *peromôkan, pengantjoeran*.
MOS, o. *loemoet*.
 —, dat aan steenen of rotsen groeit, *taritiq*.
MOSACHTIG, b. n. *saroepa loemoet*.
 —, bemost, *berloemoet, bulloemoetan*, L.
MOSCH, vr. zie **MUSCH**.
MOSKEE, vr. *mesjid*, Ar., *messiqit*, verb.
 De heilige — te Mekka, *mesjid el harâm*.
MOSKIET, vr. *muskiet, agas, agih, njâmog*.
MOSKORAAL, o. *roempoet sariboe*.
MOSSEL, vr. *koepang*.
 Kleine —, *roemis, râmîs*.
 —, (urena), *popoeloan*.
 Ingelegde, zilte —en, *bakâsam*.

—en of schelpen, die aan vaartuigen groeijen, *taritiq*.
 Eetbare —, die aan het zeestrand gevonden wordt, *tépé*.
MOSSELMAN, m. *toekang koepang, orang djoewal koepang*.
MOSSELMAND, vr. *bakoel koepang*.
MOSSELSCHHELP, vr. *koelit koepang*.
MOST, m. *ajer anggoer bahâroe*.
MOSTAARD, m. *sasâwt, mostardt*, verb., *chardal*, Ar.
 — na den maaltijd, *poetoes tâlt maw tûmba ajer*.
MOSTAARDKORREL, vr. *bidji sasâwi*.
MOSTAARDPELTJE, o. *sêdoq mostardt*.
MOSTAARDMAN, m. *toekang sasâwi, orang djoewal mostardt*.
MOSTAARDMOLEN, m. *penggilingan mostardt*.
MOSTAARDPLANT, vr. *pohon sasâwt*.
MOSTAARDPLEISTER, vr. *kôjo mostardt*.
MOSTAARDPOT, m. *tampat mostardt*.
MOSTAARDBAUS, vr. *sôs mostardt*, L., *koewah sasâwt*.
MOSTAARDZAAD, o. *bidji sasâwi*.
MOT, vr. *gigas, gigat, gaqat, hoelat, oelat*.
 Dat kleeft wordt door de — opgegeten, *makka kâjin itoe di mâkan gigas, (hoelat)*.
 —, fijne regen, *gerimis-gerimis*.
MOT, o. *molm, serboeq, sampah*.
MOTBHUIS, o. *roenah soendal*.
MOTREGEN, m. *gerimis-gerimis*.
MOTREGENEN, onp. en o. w. *gerimis-gerimis*.
MOTSSEN, b. w. *pôtong koeping andjing, krat telinga andjing*.
MOTTEGAT, o. *lobang gigas*.
MOTTEN, onp. en o. w. zie **MISTEN**.
MOTTENKRUID, o. *obat gigas, obat hoelat*.
 Ceyloncesch —, *boenga haram*, (Pentapetes).
MOTTIG, b. n. *di mâkan gigas, (hoelat)*.
 —, vuil, *kôtor, tjamar, nedjis, tjoring*.
 —, pokdalig, *bâpêng*.
 —, mistig, *berombal, gerimis-gerimis*.
MOTTO, o. (ond. w.) *moetoen*, Ar.
MOUDE, vr. *tânah hâloes*.
MOUSSON, m. *moesim*.
 Regen —, *moesim hoedjan, noesim bah*.
 Drooge —, *moesim pânas, moesim kamâraw, mâsa kamâraw*.
MOUT, o. *sjeir jang kring, djaw jang kring*.
MOUW, vr. *tângan bâdjoe*.
 Er geene —en aan weten te stellen, *tâda berdâju lâgi*.
 Op de — spelden, *mûjin bôdoh, permâjinkan*.
 Iets uit de — schudden, onbezonnen werken, *kardja boeta toelt*.
 De handen uit de — steken, *memaqsa diri*.
 In de — houden, *kardja tjoert-tjoert*.
 Het achter de — hebben, *kardja dengan tjoe las hâti, kardja dengan semboenikan maqtoed*.

Den aap uit de — laten komen, *mem-boeka rahsia*; zijnen kwaden aard toonen, *melihatkan pakartinja jang djâhat*.
 Eene rede uit de — schudden, *lantjar berbitjâra dengan tiâda fikir dhôlo*.
MOUWSKNOOP, m. *kantjng tângan bádjoe*.
MOZAÏK, b. n. *mozaïjan*, Ar., (eig. met figuren als oogjes geteekend of geschilderd).
MUD, vr. en o. *gantang, moddou*, Ar.
MUF, b. n. *bâsi, bengoe*, L.
MUFACHTIG, b. n. *bengoe bawoenja*, L.
MUFFEN, o. w. *berbawoe bâsi, bebawoe bengoe*, L.
MUFHEID, vr. *prî bâsi, bengoe*, L.
MUG, vr. *njâmoq*.
 Groote —, *agas, agih*.
 Dril —, *moering*.
 —gen met zeer lange pooten en een klein ligchaam, *angkony-angkony*.
 Jonge —gen, *tjoq*.
 Jonge —gen dienen tot voedsel voor goudvisschen, *fig. itoe di boewat kassi mâkan ikan mâs itoe*.
 —, vier beet eene wonde veroorzaakt, *njangnjang*.
MUGGEBEET, m. *bekas jigik njâmoq*.
MUGGENZIFTEN, o. w. *membalah ramboet*.
MUGGEVLEUGEL, m. *sâjap njâmoq*.
MUICHELMOORD, m. — plegen. binnenloken en stil vermoorden, *bubbês, L.*
MUIL, m. zie **MUILEZEL**.
MUIL, vr. *pantoffel, tjenella, L., tjarpoe, kâsoet*.
 —en van Soerate met geborduurde bloemen, *kâsoet soerât soelam di rêka*.
MUIL, m. bek, mond, *moeloe*.
MUILBAND, m. *sâbang*.
MUILBANDEN, b. w. *menjâbang*.
MUILEZEL, m. *baghal*.
 Honderd —s, *sarâtoes êkor baghal*.
 Isk. 70.
MUILEZELIN, vr. *baghal betina*.
MUILPEER, vr. *tampeling, tâboq, Jav.*
MUILTJE, o. *tjenella ketjil*, zie **MUIL**.
 Op zijne —s loopen, *hidop dengan kasenangan*.
MUILZADEL, m. *palâna baghal, sella baghal, L.*
MUIS, vr. *tikoës, rakn, Ar.*
 De — is in de val, *tikoës soedah mâsoq di peletokkan*; fig. *boerong soedah di djirat*.
 Zoo stil als eene — zijn, *diam seperti tikoës*.
 Het schip is met man en — vergaan, *makka kapal itoe tinggelam dengan awa-nja sakâli*.
 — van de hand, *kalângan tângan*.
 —, omwoeling, *babâtan tâlt*.
MUISGRAAUW, b. n. *warna tikoës*.
MUISJE, o. *ânaq tikoës*.
MUISLEÉR, o. *sârong kalângan tângan*.
MUISVAAL, b. n. zie **MUISGRAAUW**.

MUITACHTIG, b. n. *soeka gampar, soeka hâroe biroe, soeka roesoe*.
MUITELING, m. *mutter brandal, krâman, penggampar, thâgi, Ar.*
MUITEN, o. w. *gaupar, hâroe biroe, hingar bângar*.
MUITERIJ, vr. *gampar, roesoe, L., rettoq, L., gôgah, eig. ghoghâ, Perz.*
MUITMEESTER, m. *kapâla brandal, panghoeloe krâman*.
MUITZIEK, b. n. *terlâloe soeka menggampar*.
MUIZEGAT, o. *lôbang tikoës*.
MUIZEHOL, o. *roemah tikoës, tempat tikoës*.
MUIZEHUD, vr. *koelit tikoës*.
MUIZEKOP, m. *kapâla tikoës*.
MUIZEN, b. w. *penzen, fikir, Ar., pikir, L.*
 —, o. w. *tangkup tikoës, boeroe tikoës*.
MUIZENKEUTELS, vr. *meerv. tâht tikoës*.
 —, kleine suikerkorrels, *boetir goela jang ketjil*.
MUIZENKOEKJE, o. *obat tikoës*.
MUIZENMAALTIJD, m. fig. *mâkan serta tiâda minoem*.
MUIZENNESTEN, o. *meerv. sârang tikoës*.
 — in het hoofd hebben, *angan-angan jang tiâda kêroewan, pikiran jang tiâdu betoel. (jang soesah)*.
MUIZENOOB, o. (eetbare groente), *koeping tikoës*.
MUIZENVAL, vr. *peletokkan tikoës, L., per-angkap tikoës*.
MUIZENVEL, o. *koelit tikoës*.
MUL, vr. *molm, serboeq*.
 —, bast van meekrap, *koelit galoena*, zie **MEEKRAP**.
 —, b. n. gul, mullig, *loenaq, ramei, remé*.
MULAT, m. kind van eenen Europeaan en eene inlandsche vrouw, *peranâkan orang poetih*.
MULLEN, o. w. zie **MOLMEN**.
MUMIE, vr. *mommie, gebalsemd lijk, moemiâ, Ar. en Perz.*
MUNNIK, m. zie **MONNIK**.
MUNT, vr. geslagen geld, *darham, Ar., dinâr, Ar., dinâr, Ar., oewang, L., wang, L.*
 Gouden —, *oewang mâs, darham amas*.
 Zilveren —, *oewang pèraq, darham pèraq*.
 Valsche —, *oewang lantjoeng*.
 Zekere Siamsche —, *bôat*.
 Gangbare —, *oewang jang lâkoe*.
 In klinkende — betalen, *bâjar toenei, bâjar kontan, verb.*
 Kruis noch — hebben, *pôtol sakâli*.
 De — zijde, stempel, *sikkat, Ar., tjap oewang, L., materi derham*.
 Tot — maken, (de waarde van papieren geld in klinkende munt geven), *bâjar toenei, bâjar oewang kontan, L.*
 —, zie **MUNTHUIS**.
MUNT, vr. welriekende plant, (mintha Java-nica, Bl. bijdr. 826), *boedjangket, minté, verb.*

- MUNTBEELDENAAR, m. soerat harga oewang jang lakoe.
- MUNTBRIEFJE, o. qartas oewang.
- MUNTEN, b. w. tîmpa derham, tîmpa oewang, L., bersikkahkan.
—, o. w. zie MIKKEN.
—, doelen, berniat, bermagtsoed, berkakandaq, mâw.
- MUNTER, m. toekang tîmpa oewang, pandei tîmpa derham, pentîmpa derham.
- MUNTHUIS, o. roemah tîmpa oewang.
- MUNTING, vr. pentîmpân oewang, (derham).
- MUNKABINET, o. chizânat segalla roepa derham, tampat segalla roepa oewang.
- MUNKUNDE, vr. ilmoe segalla roepa derham, pengatahoewan segalla roepa oewang.
Hoogleeraar in de —, hakîm ilmoe segalla roepa derham.
De beschrijver der —, penjoerat ilmoe segalla roepa derham, (oewang, L.)
- MUNTLOON, o. en m. oepah menîmpa derham, (oewang, L.)
- MUNTMEESTER, m. djoeroe pandei derham, djoeroe toekang oewang, L.
- MUNTOLIE, vr. minjag boedjangkoet.
- MUNTREGT, o. haq tîmpa derham, (oewang, L.)
- MUNTSCHAALTJE, o. tîmbangan derham, (oewang, L.), narâtja derham.
- MUNTSCHAAR, vr. goenting orang tîmpa oewang.
- MUNTSLAG, m. muntstempel, tjap oewang, materi derham, sikkat, Ar.
- MUNTSPECIËN, vr. meerv. roepa-roepa oewang, djenis-djenis derham.
- MUNTSTOF, vr. bakkal tîmpa oewang, L.
- MUNTSTUK, o. derham (oewang, L.) jang tertîmpa.
- MUNTWERKER, m. boedjang toekang tîmpa oewang, L.
- MUNTWEZEN, o. muntzaken, vr. meerv. hâl perkara tîmpa oewang, (derham).
- MUREN, b. w. memagâri dengan tîmboq.
- MURP, vr. (lage taal) moelot, L.
- MURG, o. zie MERO.
- MURIK, vr. zie MUUR.
- MURMELAN, o. en b. w. dörong, tjeroegan, garitîq.
- MURMUREERDER, m. orang her-soengoet.
- MURMUREEREN, o. w. soengoet, melâwan kâta.
- MURMURERING, vr. persoengoetan, gampar, gâgah.
- MURW, b. n. lembêq, lemboet, moelot, moelat.
- MURWEN, b. w. rendam, bêkin lembêq, melenboetkan.
- MURWHEID, vr. pri lembêq, pri lemboet.
- MUSCH, MOSCH, vr. boerong grétja, boerong pipit, pipit, (de boerong pipit is eig. geene —, maar gelijkt haar bijzonder).
— met eenen rooden kop, tsâwat, Ar.
Soort van Javaansche —, boerong koetîlang.
Eene soort van —, sarand, Perz.
- MUSK, vr. muskus, kastoert.
- MUSKAAT, vr. boewah pâla.
- MUSKAATBLOEM, vr. foelie, kumbang pâla, boenga pâla.
- MUSKAATBOOM, m. pohon pâla.
- MUSKAATNOOT, vr. boewah pâla.
De tweeling —, pâla bekambar.
— met gele foelie, die roode spikkels heeft, pâla kakarlaq.
- MUSKADEL, vr. boewah anggoer hidjoe.
- MUSKELJAAT, o. kastoert.
- MUSKELJAATBOOM, m. pohon kastoert.
- MUSKELJAATKAT, vr. civetkat, râsé.
- MUSKET, o. senâpang dhôlo kâla, bandoeq & toefang, Perz., zie GEWEER.
- MUSKIET, vr. agih, ayas.
- MUSKUS, vr. kastoert.
- MUSKUSBLAAS, vr. indong kastoert.
- MUSKUSBLOEM, vr. boenga kastoert.
- MUSKUSDIER, o. kastoert.
—, civetkat, râsé, tinggâlong, moesang.
- MUSKUSHERT, o. kidjang kastoert.
- MUSKUSLUCHT, vr. bawoe kastoert.
- MUSKUSRAT, vr. tikoos boesoeg, tjeroet, L.
- MUSKUSZAK, m. (onder aan den buik van het muskudier), indong kastoert, K. D. 113.
- MUSCHHENEST, o. sârang (roemah) boerong grétja.
- MUTS, vr. koepiah, karpoes, verb. Ned.
— of kap van menschenhaar of vezels van den arêr-boom, zoo als de dansmeiden dragen, sôbrâ, kâtoe.
Het schort hem onder de —, dia orang gendang, (sâtingah gila).
De — staat hem scheef, makka ia bersingitan.
- MUTSAARD, MUTSERD, m. barkas kâtoe.
- MUTSAARDGLOED, m. njâla âpi, njâla barkas kâtoe.
- MUTSENBAAND, m. pita (fita, tâli) karpoes.
- MUTSENMAKER, m. toekang karpoes.
- MUTSJE, o. karpoes ketjil.
- MUUR, m. tîmboq, dêwâla, pâqarr bâlœ, dînding, bonjân, Ar., tûppa, tepta.
Middel—, tîmboq jang di têngah.
Zij—, tîmboq jang di sahlah.
Ring—, tîmboq jang koelîting.
- MUURBLOEM, vr. boeringin, ââqir qirhâ, Ar.
- MUUKBREKER, m. lînggis.
- MUURKALK, m. kâpoer tîmboq.
- MUURWERK, o. pekarjâan tîmboq.
- MUURZOUT, o. sindawa.
- MUZELMAN, m. orang islâm, orang slam, L., moslim, Ar.
- MUZEUM, o. (ond. w.) chizânat perhûmpoenan bârang jang indah-indah.
— van dieren, chizânat segalla roepa binâtang, (chalâjij).
- MUZIJK, vr. —kunst, ilmoe moesiq, (Ar. en Gr. Μουσική).
—, geluid der —, boenji-boenjian.
Berg— van holle bamboezen, angklong, angkloeng, Soend. & Jav.

- MUZIJKBOEK, o. soerat *lâgoe*, L., soerat *râgam*, soerat *moesiq*, boekoe *lâgoe*, L., enz.
- MUZIJKKUNST, vt. *ilmoe moesiq*, pengatahoewan *râgam*, (*lâgoe*, L.).
- MUZIJKMAKER, m. *pandei mengârang râgam*, *toekang jang bêkin lâgoe*, L.
- MUZIJKMEESTER, m. *goeroe moesiq*, *goeroe râgam*, *goeroe lâgoe*, *pengâdjur râgam*, (*lâgoe*, L.).
- MUZIJKPAPIER, o. *qartas bakul menoelis lâgoe (râgam)*.
- MUZIJKSLEUTEL, m. *koentji râgam*, (*lâgoe*, L.)
- MUZIJKSNAAR, vt. *tâli*, *kâvat*, *pesawat*.
- MUZIJKSTUK, o. *râgam*, *lâgoe*, L.
- MUZIKAAL, b. n. *tâhoe râgam*, *tâhoe lâgoe*, L., *faham paadda ilmoe moesiq*, *tâhoe pri boenji-boenjian*.
- MUZIKANT, m. *muzijkspeler*, *moesikan*, verb., *bidoewan*, *orang jang pâloe (pitik) boenji-boenjian*.

N.

N, vt. *noen*.

N. N. (zeker iemand), *si anoe*, L., *toewan anoe*.

NA, voorz. b. n. en bijw., *komedien*, *kamoedian*, L., *hâbis*, *telah*, *lâgi*, *derri paadda*.

— de vastemaand, *komedien derri paadda boelan poewâsa*, *hâbis boelan poewâsa*.
— elkander komen, *dâtang bertoeroet-toeroetan*.

Ik heb alles ontvangen op tien gulden —, *kita soedah tarima sumoewâ koerang saepoelah roepiah*.

Op verre — niet, *mâsi koerang bânjak*, *koerang lâgi bânjak*.

— (over) drie maanden, *lâgi tiga boelan*, *tiga boelan lâloe*.

— drie maanden, (verl.) *lepas tiga boelan*.

— dezen, *derri paadda sakârang ini*, *komedien derri paadda harinilah*.

— genocg, *hampir*, *njâris*.

Te — komen, zie BELEEDIGEN.

Elkander — bestaan, *bersânag-sanâkan*.
— den middag, *têngah hâri lâloe*, *lepas têngah hâri*.

Kort daar —, *komedien derri itoe tiada brâpa lamânya*.

— dien tijd, *sahâbis koetika itoe*, *sa-telah itoe*.

— mij, *di blâkang kita*, *komedien derri paadda hamba*.

NAAD, m. *perhoeboengan djâhit*.

—, *naaisel*, *pendjahitan*.

Een kleed zonder —, *bâdjoe jung tiada perhoeboengan djâhit*.

— tusschen planken, *bikas perhoeboengan pâpan*.

NAAF, vt. *lingkar djantrâ*, *lingkar rôda*, L.
De as in de — steken, *mâsoekun indjin di lingkarnja*, (*lobangnja*).

NAAFBOOR, vt. *goerdi langkar*.

NAAFBUS, vt. *bessî langkar*, bos, Ned.

NAAFBANK, vt. *bâlei mendjâhit*.

NAAIDOOS, vt. *tampat pendjahitan*, *turôhan pendjahitan*.

NAAIGAREN, o. *benang*, *benang djahitan*.

Het — moet met was bestreken worden, *itoe benang misti di gosoq linin*.

NAALJEN, b. w. *djâhit*, *mendjâhit*, *bachiah*, Perz.

Kleederen — en met gonden looverties overtrekken, *tatrâpan*.

—, o. *pendjahitan*.

NAAIKATOEN, o. *benang kâpas*.

NAAIKIND, o. *ânaq jang belâdjâr mendjâhit*.

NAAIKISTJE, o. *peti (tampat) djahitan*, *tampat mendjâhit*, L.

NAAIMANDJE, o. *bâkoel mendjâhit*, L., *bâkoel djahitan*, *tarôhan pendjahitan*.

NAAIMEISJE, o. *ânaq parampewan jang belâdjâr mendjâhit*.

NAAINAALD, vt. *djâroem mendjâhit*, L., *djâroem pendjahitan*.

NAAISCHOOL, vt. *roemah ânaq parampewean belâdjâr mendjâhit*.

NAAIISTER, vt. *toekang mendjâhit*, *pendjâhit*, (ook kleedermaker).

NAAIWERK, o. *bârang mendjâhit*, *pekardjâan toekang mendjâhit*.

—, enkel van koraaltjes, *kârang semoet*.

NAAIWINKEL, m. *kadei toekung mendjâhit*.

NAAIZJDE, vt. *benang soetra*.

Chinese —, *sisôa*.

NAAKT, b. n. *talandjang*, *telandjang*, *kalandjang*, *lele*, *te-lele*.

Het — e ligchaam, *toeboh (badan) telandjang*, *koelit dôwang*, L.

Met — e (bloote) voeten, *kâki telandjang*.

Een — mensch, *orang telandjang dôwang*.

— e (bloote) borsten, *soesoe telandjang*.

Een — veld, *tânah kring*.

—, openbaar, *blootgelegd*, *telele*.

— en bloot, (zeer arm), *telandjang dan pôtol sakâli*.

Een — beeld, *pâtong telandjang*.

NAAKTELIJK, bijw. *vrijuit*, *openlijk*, *atas pri jang telele*, (*njâto*).

NAAKTHEID, vt. *pri talandjang*, *katalandjang*.

—, zie ARMOEDE.

—, schaamdeel, *kamaloeuan*, *derat*, Ar.

NAAKTLOOPER, m. *orang telandjang sakâli*, *orang koelit dôwang sâlja*, L.

NAALD, vr. *djâroem*.

Eene —, *sabilah djâroem, djâroem sabilah*.

Eene scherpe —, *djâroem tadjam*.

Drie —en, *djâroem tiga bilah*.

— van eenen evenaar, *mâta dâtjing, mâta tîmbangan, mâta nurâtja*.

— om het dekriet (*atap*) vast te hechten, *djâra*.

— van het kompas, *djâroem padóman*.

—, zuil, spitse —, *châthir nisjân, Perz*.

Met de — rijgen, *djeloeedjoer*.

NAALDENGELD, o. fooi, *oewang sirih*.

NAALDENKOKER, m. *sârong djâroem, tampat djâroem*.

NAALDENKOP, m. *kapâla djâroem*.

NAALDENMAKER, m. *toekany djâroem, pundei djâroem*.

NAALDENOOG, o. *mâta djâroem, lôbang djâroem, pantat djâroem*.

NAALDENVERKOOPER, m. *orang djoewal djâroem*.

NAALDENWERK, o. borduursel, *soelâman, pekdardjâan jang di soelam, (soedji), zie BORDUURSEL*.

NAALDENWERKEN, o. w. *soelam, soedji*.

NAALDENWINKEL, m. *kadei (toko) orang djoewal djâroem*.

NAALDORAS, o. *roempoet koesa-koesa*.

NAALDSWIJZE, bijw. (als eene spitse zuil), *saroepa tijang lontjip, laqsâna châthir nisjân, zie NAALD, zuil*.

NAALDVORMIG, b. n. *lontjip, saroepa djâroem*.

NAAM, m. *nâma, ism', Ar*.

De — van eenen berg, *nâma goenong*.

In den — van God, *atas nâma Allah, b'ismi 'llahi, Ar*.

De geheiligde namen Gods, *asmâ Allah, Ar*.

Geboorte—, of oorspronkelijke —, (die later veranderd wordt), *nâma dâging*.

Den — zijns meesters doen leven, *mentimboelkan nâma toewannja*.

Den — van iets krijgen zonder regt, *lalar*.

Een beroemde —, *nâma jang masjhoer*.

In of op —, *atas nâma*.

In — des konings, *atas nâma râdja*.

In — (op last) des konings, *atas titah râdja*.

Hoe is uw —? *sâpa loe poenja nâma, L., stâpa (apa) numânoe?*

Een braaf man verliest zijnen goeden — niet door den laster eens schurks, *makka nâma orang jang bâjiq itoe tsâda hilang oleh fitnah telêdor, (bangsat, orang boesog)*.

Valsche —, *nâma jang di tjoerf*.

Bij name, met name, bijw. *dengan nâma*.

Iemand bij name noemen, *seboetkan orang dengan namânja*.

NAAMDAG, m. *hârt nâma orang marfoem jang ampoenja nâma di pâkei orang, hârt merajâkan nâma*.

NAAMGENOOT, m. en vr. *sa-nâma*.

NAAMLIJST, vr. *naamrol, naamregister, boekoe nâma, daftar nâma*.

— van boeken, *daftar nâma kitâb*.

NAAMROOF, m. zie *LASTERING*.

NAAMROOVER, m. zie *LASTERAAR*.

NAAMRUCHTIG, b. n. beroemd, *ternâma, masjhoer, Ar*.

NAAMSTEMPEL, m. *tjap nâma, materf nâma*.

NAAMSWIJZE, b. n. *dengan seboet nâma, dengan nâma*.

NAAMTEKEN, o. *âlâmat (tanda) nâma*.

NAAMWISSELING, vr. *toekâran nâma*.

NAAMWOORD, o. *nâma*.

Zelfstandig —, *nâma dzât, nâma kaâdâan, nâma oedjoed*.

NAÄPEN, b. w. *tiroe, toeroet, djâdjut*.

NAÄPER, m. *orang jang meniroe, (menoeroet)*.

NAÄPING, vr. *peniroewan, penoeroetan, tut-toeroenan*.

NAAR, voorz. *ka, menoedjoe, akan, arah ka, paadda, kapada, di, L., sabagimâna, dengan toeroet, per, L., seperti*.

— den hemel zien, *pandang ka-lângit*.

— 's vorsten bartewensch, *jang seperti kahandaq hâti buginda, S. R. 2*.

— het gebergte gaan, *berdjâlan ka-goenong*.

— boven, *ka-âtas*.

— beneden, *ka-bâwah*.

— binnen, *ka-dâlam*.

— de regterzijde, *ka-kânan, ka-sablah kânan*.

— Waar — heen? *ka-mâna?*

Ik zeilde regtstreoks — de stad Palembang, *makka kita poon berlâjarlah menoedjoe ka-negrî Palimbang*.

— het gebergte vlieden, *lârt menoedjoe goenong*.

— het verblijf van Srie Râma gaan, *berdjâlan menoedjoe tampat Sri Râma*.

— de bovenlanden, *arah ka-hoeloe*.

— het oosten, *arah ka-timor*.

— de stad gaan, *pergi ka-negrî, pigi di kôta, L.*

— de markt gaan, *pigi di pâsar, L.*

Het buffelkalf vroeg — zijnen vader, *zegrende: zeg, moeder! wie is mijn vader? makka ânaq karbo itoe bertanja akan bopânja katanja hei iboekoe siâpa bapâkoe? S. R. 105*.

— den boom houwen, *pârangkan akan pohon itoe*.

— nieuws vragen, *bertanjâkan chabar, S. R. 132*.

Hij kwam — mij toe, *makka ia-poon datang kapadâkoe*.

— mijn oordeel, (— het oordeel van uwen dienaar,) *paadda bitjâra hambâmoe,*

Hoft., *paadda bitjára kita, káloe sahájá poenja kira.*

— het oordeel van uwen ouderen broeder, *kapada bitjára kakanda.*

— zijne meening, *dengan sangkánja.*

— gelang hunner werken, *dengan sa-kira-kira pekardjáänja itoe, S. Ibr. 79.*

— welgevallen, *sabagimána soeka.*

— de wet, *dengan toeroet paréntah hoekoem.*

Zucht — grootheid, *ingin akan kabesáran.*

— den vader heeten, *pákei náma bápa.*

Loop — den satan! *pigi per sétan, L.*

— voegw. *seperti, dengan, ikoet.*

— zijn genoeg, *seperti soekánja.*

— vermogen, met alle magt, *mána sa-koewáda, S. R. 138.*

— behooren, *dengan sapattoetnja, dengan sahároesnja.*

— gewoonte, *seperti áadat, ikoet áadat.*

— mijn vermogen, *sa-dápat-dápatkoe, dengan sa-boleh-bólekkoe.*

— mate dat hij werkt, *sa-kira-kira kardjánja.*

— men zegt, *seperti di káta órang, laqsána di káta oranglah, laqsána warta.*

— mate, — den aard van, *sa-qadar.*

NAAR, b. n. akelig, *soenji-sinnjap, seppi, L.*

— droevig zijn, *berdoeka, soesah háti.*

Eene nare tijd ng, *chabar jang mendor-kákan órang, warta jang membrí soesah háti, kabar jang békin soesah háti, L.*

Eene nare wildernis, *hoetan jang angkár.*

Een —, doodsch verblijf, *tampat jang soenji-sinnjap, tempat sepi, L.*

Een —, streng vonnis, *hoekoem jang ngerí.*

— weér, *mása pentjaroeba, mása tíada bágoes.*

—, verdrietig, droefgeestig, *moeram, moerong.*

Een — gelaat, *moeka moeram.*

Het ziet er — met hem uit, *makka tálah soedah roesag binása.*

—, bijw. *atas pri jang ngerí, zie NAAR, b. n.*

NAARBEIDEN, o. w. *kardja lebeh láma.*

NAARDEMAAL, voegw. *naardien, vermits, óleh kárana, sabab, sedang, bahoewa wordt vooral bij den aanvang van enen brief en van menig handschrift gebruikt.*

— deze brief, *bahoewa ini soerat.*

— het door den koning geboden is, *óleh kárana itoe di titahkan rádjá.*

He kraai, *Soera, — gij rooft, hé gáyaq Soera bahoewa angkaw merampas.*

— hij niet wil, *sedang tíada ía máw.*

NAARDIEN, voegw. zie **NAARDEMAAL**.

NAARHEID, vt. *pri jang ngerí, (angkar, soenji sinnjap, seppi,)* zie **NAAR**.

NAARS, m. zie **AARS**.

NAARSTIG, b. n. *rádjín, oesah.*

—e nasporing, *sagsáma.*

Een — leerling, *moerid rádjín.*

— arbeiden, *rádjín bekadang, L., kardji dengan rádjín, (deng oesah).*

— zijn, *ber-oesah.*

NAARSTIGHEID, vt. *karadjinan, oesah.*

NAARSTIGLIJK, bijw. *dengan rádjín, dengan oesah.*

NAAST, voorz. digt bij, nabij, *dekat, hampir.*

—, op zij van, *di sablah, di sisi, kasisi.*

Kom — mij, *márt dekat kita.*

— mij, op zijde van mij, *di sisi kita.*

— de kazerne, *di sablah tangst.*

— elkander staan, *másing-másing ber-díri di sisi temannja.*

— (nabij) den vorst komen, *dátang hampir kapada baginda.*

— God, hoop ik op u, *dólo Allah komediñ toewan jang koe-hárap.*

NAAST, b. n. naaste, kortste, eerste, *terlebeh dekat, terlebeh péndég, jang pertéma dátang.*

De —e weg, *djálán jang terlebeh dekat, (péndég).*

—e bloedverwant, *sánaq soedára jang dekat sakáli.*

De —e prijs van de rijst, *sakoerang-koerang harga bras itoe.*

Hij is er de —e toe, *makka terlebeh besaar dia poenja haq atas bárang itoe.*

Op den —en zondag, *paadda hári domíngo jang djemah, (di depan, L.)*

De —e postdag, *hári pos jang di depan, L., (dekat).*

Het —e dorp, *doesoen jang terlebeh dekat, (jang hampir).*

Het —e huis, *roemah sablah, roemah jang terlebeh dekat.*

NAASTBESTAANDE, m. en vt. *sánaq soedára, kaloewarga, doesánaq, qarábat, Ar.*

NAASTE, m. *teman, sána mánoesja.*

NAASTELKANDER, bijw. *sátos-sátos di sablah lájinnja, másing-másing di sisi temannja.*

NAASTEN, b. w. *mempoenjánkan, berpoenjánkan.*

—, weder inlossen, *teboes, teboeskan.*

Ten —bij, *sakira-kira, lebeh koerang sedikit.*

NAASTING, vt. *teboesan, peneboesan, háil memblt kombáli.*

Verkoopen met het regt van —, *djoewal dengan haq memblt kombáli, djoewal dengan haq meneboes.*

NAASTVOLGEND, b. n. *jang dekat, jang hampir, jang toeroet.*

NAAUW, b. n. *sesaq, soempit, pitjaq, sindap, tábir, rorpaq, L., soelit.*

Een —e weg, *djálán socmpit, djálán soelit. djálun sesaq.*

De — e weg was zeer moeilijk, *djállanja soelit terláloe soekur.*

Een — kleed, *kájin tábir.*

— e schoenen, *sapátloe sesaq.*

— van voren, zooals sommige vaartuigen, *látjop.*

— e hoepel, *soempei sindat.*

Hij is zeer — gehuisd, *roemahnja terláloe ketjil.*

— sluiten, (van ringen), *sindat.*

—, karig, *kikir.*

—, bekrompen, *miskin, pápa, pótol, L.*

— toezien, *pariksa dengan saqsamánja.*

Het komt er zoo — niet op aan, *lebeh koerang sedikú trá perdoelt, (fedloelt).*

NAAUW, o. naauwte, zecëngte, *salat, sel-lat.*

Het — van Malaka, *salat Maláka.*

Het — van Singapoera, *sellat Singaopera.*

Het is zeer moeilijk het — van Malaka in te zeilen, *makka soesah sakáli berlájar másoq ka-dálam salat Maláka.*

In het — zijn, *berkasoeakaran, masjehoel, Ar., áda di dálam kasoesahan, sángat moskúil.*

In het — brengen, *menjoekarkan, me njoesahkan, békin soesah, memasjehoel-kun.*

Eene stad in het — brengen, *mengpong negri.*

NAAUWBEZET, b. n. karig, *kikir.*

NAAUWELIJKS, bijw. *bahároe, srinta, L.*

— was hij gekomen, *bahároe ia dátang.*

Srie Rama had het — gezegd of Hannoeman vertrok, *makka Sri Ráma bahároe berkáta itoe makka Hannoeman pergilah.*

NAAUWEN, o. w. in verlegenheid komen, *kena soesah, kasoeakaran.*

NAAUWER, b. n. vergr. tr. van NAAUW, *lebeh sesaq, lebeh soempit, zie NAAUW.*

Ter — nood, *hampir tiáda, njáris tiáda, krap.*

NAAUWGEZET, b. n. betoel, *bájiq-bájiq.*

Een — geweten, *háti betoel, sarása háti betoel.*

NAAUWGEZETHED, vt. *kabetoelan, nastiti, Jav.*

—, angstvalligheid, *tákoet.*

NAAUWHEID, vt. *kasesákan, kasoempitan, zie NAAUW.*

NAAUWKEURIG, b. d. betoel, *katoedjoe, nastiti, Jav.*

Eene zeer — e kaart, *peta jang betoel sakáli.*

Hij is uiterst — in zijne woorden, *katoedjoe sakáli perkutánnja.*

NAAUWKEURIGHEID, vt. *kabetoelan, pri jang katoedjoe, satiti, L.*

—, ijver, *rádjin, M. S. R. 5.*

NAAUWKEURIGLIJK, bijw. *betoel-betoel, dengan betoel-betoel, dengan saqsamánja.*

NAAUWLETTEND, b. n. ter dege onderzoo-

kend, *pariksa bájiq-bájiq, pariksa dengan saqsáma.*

—, wakende, *djága bájiq-bájiq.*

—, aandachtig, *ingat bájiq-bájiq.*

NAAUWLETTENDHEID, vt. *saqsáma.*

NAAUWNEMEND, b. n. NAAUWZIENDE.

NAAUWTE, vt. engte, *tampat soempit, tampat sesaq.*

—, zie NAAUW, o.

—, naauwe doorvaart, *paloeng, paloengan.*

NAAUWZIENDE, b. n. karig, *kikir.*

—, beuzelachtig, *jang pariksa terláloe amat sángat, jang memblah ramboet.*

NABAAUWEN, b. w. herhalen wat iemand zegt, *mengoelang-oelang káta órang, látah, láta-láta, L., (het laatste ook van het herhalen zijner eigene woorden).*

— en begekken, *oeroe.*

—, weergalmen, *bálas boenji.*

NABBELAAR, m. *órang jang mengádjoekun.*

NABBEBELEN, b. w. uit spot, *mengádjoekun.*

NABBEBELING, vt. *pengádjokan.*

NABAFFEN, b. w. iemand —, *menjálaq di blákang órang, menggonggong di blákang órang.*

—, o. w. *menjálaq blákangan, menggonggong blákangan.*

NABAKKEN, b. w. *memásaq blákangan.*

—, o. w. *másaq blákangan.*

NABASSEN, b. w. zie NABAFFEN.

NABAZUINEN, b. w. *itroe tieop nafiri.*

NABEDENKEN, b. w. *mengira-ngirákan blákangan.*

NABEELDEN, b. w. *sálin gambar jang soedah di toelis.*

NABEELDING, vt. *salinan gambar jang soedah di toelis.*

NABEROUW, o. *sesal, tóbat.*

NABESTAANDE, m. en vt. *kaloewarga jang damping, sánaq soedára jang dekat, qarib, Ar.*

NABETALEN, b. w. *bájar blákangan.*

NABETRACHTING, vt. *fikiran blákangan, fikiran komediën derri paadda mendengar órang bitjára, (berchothbat,) tímbangan perkataán órang.*

— (overweging) verdienen, *pátoet di kira-kirákan, pátoet di tímbangan.*

NABIDDEN, b. w. *ikoet dóa órang lájin, mengádji tsalawat órang lájin.*

—, o. w. *minta dóa blákangan, minta dóa komediën derri paadda órang lájin.*

NABIJ, bijw. *dekat, hampir, damping, amping, qarib, Ar.*

Uwe kennis komt de zijne zeer —, *ilmoe-moe hampir sama dengan ilmoeja, loe poenja táw ampír sama dengan dia poenja táw, L., (dengan tahoeja, tamwa).*

Van — zien, *lihat dekat.*

NABIJGELEGEN, b. n. *berdekátan, berdamping, berhampiran.*

- NABIJHEID**, *vr. dekat, perdekátan, hampir, moedjâwarat*, Ar.
 Door de — van zijn huis, *sabab dekat roemahnja*.
 Dat land ligt in de — van mijnen tuin, *makka tânah itoe berhampiran dengan kebon kita (dekat kebon kita)*.
- NABIKOMEND**, b. n. weinig verschillend, *hampir sama*.
- NABLAFFEN**, b. w. zie **NABAFFEN**.
- NABLAZEN**, b. w. *tieop blakângan*.
- NABLEEKEN**, o. en b. w. *djenoer (mendje-moer) blakângan*.
- NABLIJVEN**, o. w. *tinggal, tînggal blakângan*, (gew. *tinggal di blâkang*, maar dat is achterblijven, en ook achter eene woning in een gebouw blijven).
 In de school —, *tinggal blakângan di sekóla*, L.
- NABLIJVENDE**, m. en *vr. jang hidop lebeh lâma*.
- NABLIJVER**, m. *orang jang tinggal blakângan*.
- NABLOED**, o. zie **NAKOMELING**.
- NABLOEDEN**, o. w. met bloeden aanhouden, *tiada berhênti berdârah*.
 —, op nieuw bloeden, *berdârah poela, berdârah lagi*.
- NABLOEDING**, *vr. hâl tiada berhênti berdârah, hâl berdârah komediën*.
- NABLOEIJEN**, o. w. *berboenga blakângan, berkumbang blakângan*.
 —, weder bloeijen, *berboenga poela, berkumbang lagi sakâli*.
- NABOENEN**, b. w. *gosoq poela, gosoq lagi*.
- NABOOTSEN**, b. w. *tiroe, djúdjat, toeroet, sâlin*.
 —, begekken, *oeroe, beroeroe*.
 — met woorden of gebaren, *lâtah*.
- NABOOTSER**, m. *peniroe, orang jang meniroe*.
- NABOOTSIJNG**, *vr. peniroewan, salinan, toeroetan, taqlid*, Ar.
- NABORDUREN**, b. w. *tiroe soelam, tiroe soedji, toeroet soelâman jang lâjin*.
- NABORSTELLEN**, b. w. *sikat poela, sêkkat lagi sakâli*.
- NABRABELEN**, b. w. *gôrès-gôrès menceroet toelisan*.
- NABRANDEN**, b. en o. w. *bâkar lagi sakâli, bâkar blakângan*.
- NABRANDING**, *vr. hâl bâkar blakângan*.
- NABRENGEN**, b. w. *membâwa blakângan*.
- NABRODDELEN**, b. w. *tiroe kardja koesoet, ikoet kardja koesoet*.
- NABROMMEN**, b. w. *toeroet berdongong*.
 —, o. w. *berdongong blakângan*.
- NABRULLEN**, b. w. *manikas blakângan, toeroet manikas*.
- NABUITELLEN**, b. w. *tiroe menjoesang*.
 —, o. w. *menjoesang blakângan*.
- NABULKEN**, o. w. *bertangoh blakângan*.
 —, b. w. *iemand —, bertangohkan orang derri blâkang*.
- NABURIG**, b. n. *dekat, berdekátan, berhampiran, berdamping*.
- NABUUR**, m. *buurman, orang tetangga, orang satangga, orang sakampong, hamsajah*, Perz., zie **BUUR**.
 —, uit een ander dorp of land, *orang berhampiran, (berdamping), djirân*, Ar.
 De Bantamuers zijn naburen van de Buitenzorgers, *makka orang tânah Bantam itoe berhampiran dengan orang tânah Bôgor*.
- NABUURSCHAP**, *vr. nabijheid, perdekátan, moedjâwarat*, Ar.
 —, zie **BUURT**.
- NABUURSTAD**, *vr. negrt jang dekat*.
- NACHT**, m. *mâlam, lailat*, Ar.
 De — van magt, d. i. : de 27^e van Ramedlan, in welken de vurigste gebeden worden opgezonden, omdat in denzelfden de koran aanvingt uit den hemel te dalen, *lailat el qadar*, Ar.
 Dag en —, *siang dan mâlam*.
 De —, *mâlum hârt*.
 Van —, *samâlam*.
 Een duistere —, *mâlam glap, djanan*, Perz.
 Den ganschen — door, *samalâman*.
 Toen het ver in den — was, *sa-telah djâwlah mâlam*.
 — worden, *djâdi mâlam, mâlam*.
 Het werd —, de dag ging in den — over, *makka hârt poon mâlam'ah*.
 Den — door'ringen, overnachten, *bermâlam*. (Maandag— heet bij de Mohamedanen reeds dingsdag—, omdat des avonds de — van hunnen volgenden dag begint, enz.).
 De dag in den — doen ingaan, *me-mâsoqkan siang dâlam mâlam*, M. S. R. I.
 Zaterdag—, *mâlam domînggo, (aahad)*.
 Het was diep in den —, *hârt poon djârh mâlam*.
 Toen het — geworden was, *satelah hâri mâlam*.
 Midder—, *tengah mâlam*.
 Een bewolkte —, *mâlum glap, ghammat*, Ar.
 Het was de derde —, *lâtoe mâlam katiga*.
 Goeden —! *mâlum bâjiq!*
 Een goede —, *mâlam jang bâjiq, mâlam jang kusalamâtan*.
 De donkere — bedekt de zee, *mâlam glap menoedong lât*.
 De — overviel mij, *makka kita poon kadatângan mâlam*.
 Bij —, *bijw. paadda mâlam, atas mâlam*.
 —eten, *mâkan mâlam*.
- NACHTANKER**, o. *sâwh terbang*.
- NACHTBEZOEK**, o. *perkoendjoengan paadda mâlam*, zie **BEZOEK**.

NACHTBLOEIJEND, b. n. berboenga paadda málam. berkumbang paadda málam.

Eene — e bloem, soendal málam, sedap málam.

De hij — e of riekende Polyanthes tuberosa, kumbang soendal málam, boenga sedap málam.

NACHTBLOEM, vr. boenga málam, kumbang málam.

NACHTBOOM, m. (Arbor noctis), bangkal.

NACHTBRAKEN, o. w. kardju intéro málam, L., kardja samaláman.

NACHTDAS, vr. dassi jang di páké paadda málam, L., zie DAS.

NACHTDIEF, m. máling, máling.

Eenen — met eenen vaughaak vatten, tangkap máling dengan bandil.

NACHTDIENST, vr. chedmat paadda málam.

NACHTDIEVERIJ, vr. pemalingan.

NACHTDOEK, m. kájin léhër jang di páké paadda málam.

NACHTDUIVEL, in. sjéthàn málam.

NACHTGEGAL, m. bolbol, boelboel, Perz., ándalib, Ar.

NACHTGEGALSZANG, m. njánji boelboel.

NACHTELIJK, b. n. málam, paadda málam.

NACHTEVENING, vr. waqtoe' l-istiwa, Ar., mása siang dan málam sama lamánja, koetika jang bhári.

NACHTGAST, m. órang menginap, órang me-noempang paadda málam.

NACHTGEEBAAR, o. gampar paadda málam, roesoe málam, L.

NACHTGEDROGT, o. hantoe málam.

NACHTGEWAAD, o. kabája, bárljoe málam.

NACHTGEZANG, o. njánji málam.

NACHTVERSCHIJNING, vr. spook, hantoe. —, openbaring, wahj' paadda málam.

NACHTGLAS, o. djám pásir jang di páké di kapal paadda málam.

NACHTGOED, o. zie NACHTGEWAAD.

NACHTHOER, vr. zekere bloem, die des avonds geurig is, (Polyanthes tuberosa), soendal málam.

NACHTHUISJE, o. komphahuisje, roemah padóman, tempat padóman.

—, waar men 's nachts kan eten, roemah mákan paadda málam.

NACHTKAARS, vr. lili málam, L., dian málam.

NACHTKAPEL, vr. koepoe málam.

NACHTKOUDE, vr. dingin málam.

NACHTKWARTIER, o. hál menginap, hál me-noempang paadda málam.

NACHTLAMP, vr. palita málam, lampo má lam, L.

NACHTLEGER, o. tempat tidor.

NACHTLICHT, o. lili málam, L., dian má lam, zie NACHTLAMP.

NACHTLOOPER, m. órang melantjong paadda málam.

NACHTLEUCHT, vr. angin málam.

NACHTMAAL, o. perdjamoewan ásjá, ásjá-i-

r-ribánj', Ar., goedás, perdjamoewan pe-tang.

Het — nuttigen, santap ásjá, santap goedás, mákan goedás.

NACHTMAALSBEKER, m. piála perdjamoewan ásjá.

NACHTMAALSBRÖOD, o. rôti perdjamoewan ásjá.

NACHTMERRIE, vr. karandjoe, Perz., soe-rondj', Pezb.

NACHTMUTS, vr. karpoes málam, L.

NACHTMUZIK, vr. permajinan boenji-boenjian paadda málam.

NACHTPLAATS, vr. waar men overnacht, permaláman, tempat menginap.

NACHTRAAF, vr. boerong soewanggf.

NACHTREGEN, m. hoedjan málam.

NACHTREIS, vr. perdjálánan paadda málam.

NACHTREIZIGER, m. órang berdjálan paadda málam.

NACHTROK, m. kabája.

NACHTRONDE, vr. ronda málam, L., sam-bang.

NACHTTRUST, vr. tidor paadda málam.

NACHTSCHADE, vr. (zekere plant, Solanum involucreatum), tárong, terong, boewah rinté, sak, Perz.

NACHTSCHILDWACHT, vr. skilwak málam, létábong málam, pengáwal málam.

NACHTSCHUIT, vr. práhoe málam, práhoe jang berdjálan paadda málam.

NACHTSEINEN, o. meerv. samboejan paadda málam.

NACHTSLAAP, m. hál tidor paadda málam.

NACHTSLOT, o. koentji jang di poetar doewa kál.

Maak de deur op het —, poetar koentji pintoe itoe doewa káli.

NACHTSPEGEL, m. tempat kintjing, tempat ajer seni, tempat hádjat ketjil.

NACHTSPOOK, o. hantoe málam.

NACHTSTILTE, vr. tedoh málam.

NACHTTAFEL, vr. taróhan tempat kintjing.

NACHTTUL, vr. boerong hantoe, koekokblok, L., boerong seraq.

NACHTTUILTJE, o. korpoe-koepoe málam.

NACHTTUUR, o. djám málam.

NACHTVERMAAK, o. kasoekáan paadda má lam.

NACHTVOGEL, m. boerong málam.

NACHTVORST, vr. pembekoewan paadda má lam, (eig. het doen stollen).

NACHTVROUWTJE, o. zie NACHTMERRIE.

NACHTWAAK, vr. nachtwake, táboh málam. Godsdienstige — van het begin der duisternis tot des nachts drie uren, isj-á, Ar.

NACHTWACHT, vr. perdjagáan málam.

NACHTWACHTER, m. waker, pengáwal málam, órang kummit, L.

NACHTWANDELAAR, m. órang jang tidor serta berdjálan ataw bekarája.

NACHTWANDELING, vr. (van eenen slaap-wandelaar), perdjálánan órang tidor.

- NACHTWERK**, o. *pekarđjään málam*.
—, het ruimen van een sekreet, *pe-
njoetjian djamban paadda málam*.
- NACHTWERKEN**, o. w. *menjoetjikan djamban
paadda málam*.
- NACHTWERKER**, m. *orang jang bekin brisih
djamban*.
- NACHTWIJZER**, m. *djaroem málum akan
mengockoer tuginja bintang koethb, (koe-
thorb, oetára)*.
- NACHTWIND**, m. *angin málam*.
- NACHTZORG**, vt. *perjtintään paadda málam,
sjeghoel paadda málam*.
- NACHTZWALUW**, vt. *tjábog*.
- NACHTZWET**, o. *peloh paadda málam, krin-
gacht paadda málam*.
- NACHTFEREN**, b. w. *hitoeng lági sakáli, bi-
lung poela*.
- NACOURANT**, vt. *soerat chabar blakángan*.
- NADALEN**, b. w. *toeroet menoeron*.
- NADANSEN**, b. w. *toeroet penarian, (bála, L.)*
—, o. w. *menárt blakángan, menári
komediën*.
- NADAT**, voegw. *satelah, komediën derri
paadda, hábis, fatta, Ar., sahábis, sa
voór het werkwoord, dat het verrigte aan-
duidt*.
— Zijne Majesteit tot die plaats ge-
nader was, *sa-telah sampeilah baginda
kapaadda tempat itoe*.
— het gedaen was, *sahábisnja itoe*.
— hij gekomen was, *sadátangnja*.
— hij gehuwd was, *komediën derri
paadda káwinja (ja soedah káwin)*.
— er eenige dagen verloopen waren,
sa-telah bebrápa hári lamánja.
- NADEEL**, o. *verlies, schade, roegi*.
— lijden, *kena roegi, karoegian*.
Ik lijd een — van honderd gulden,
*shhája kroegian (kena roegt) sarátoes roe-
piuh*.
Een — herstellen, *membajiki roegi*.
— berokkenen, *meroegikan*.
—, *afbruek, karoesákan, melárat, eig.
medlerat, Ar.*
—, zie **ONEER**.
Ten nadeele van Wira, *ákan roegi si
Wira*.
- NADEELIG**, b. n. *verlies aanbrenge, roegi,
bekin roegi, L., karoegian*.
— zijn, *djádi roegi, meroegikan, bri
roegi, bekin roegi, L.*
—, *schadelijk, meroesagkan, bekin roegi*.
Die spijs is — voor het ligchaam,
makka makánan itoe meroesagkan, badan.
- NADEMAAL**, bijw. zie **NAARDEMAAL**.
- NADENKEN**, b. w. *kira-kirákan, tímbang-
menimbang*.
Diep — over zich zelve, *fakoer (fi-
kir) akan dirinja*.
- NADENKEN**, o. *kira, pengiráán, fikir, Ar.,
fikir, pikir, verb., chaváthir, Ar.*
- NADENKEND**, b. n. *ingat-ingat*.
- NADER**, b. n. *lebeh dekat, dekattan, L.,
aqrab, Ar., lebeh damping, lebeh pëndég*.
— *weg, djálan jang lebeh pëndég*.
Dat eiland is — bij, *poeloe itoe ada
lebeh dekat*.
— *e tijding, chabar (warta) jang lebeh
bahároe*.
— *e order, parintah bahároe, parintah
jang lebeh tentoe*.
Kom —, *márt dekat, hampirlah*.
Ergens — toe ziju, *áda lebeh Haag átas
bárang sasoeiwátoe*.
— *bij brengen, mendekatkan*.
- NADEREN**, o. w. *dátang lebeh dekat, ham-
piri, mengampiri*.
Hij naderde den berg, *makka meng-
hampirlah ia kapaadda goenoeng itoe*.
Willeude — kon (hij) niet, *handaq
mendekát tiáda dápat, S. R. 98*.
En hij naderde haar niet, *makka tiá-
dálah di hampirinja*.
- NADERHAND**, bijw. *komediën, di blákang
káli*.
Die — komt, *jang dátang komediën*.
— zal hij betalen, *makka komediën
handaq ia bájar, nauti di blákang káli
día máw bájar*.
- NADERING**, vt. *penghampiran*.
- NADENUN**, b. w. *beroelang mengidong*.
- NADZEN**, bijw. *komediën derri paadda sa-
kárang ini, di blákang káli*.
- NADISCH**; m. *hidángan blakángan*.
- NADOEN**, b. w. *tiroe, toeroet tjonto, L.,
toeroet teládan*.
- NADOENER**, m. *jang meniroe, jang toeroet
tjonto, (teládan)*.
- NADOENLIJK**, b. n. *dápat di tiroe, bóleh
di toeroet*.
- NADOMMELLEN**, o. w. *mengantog blakángan*.
- NADORST**, m. *dhága blakángan, aus bla-
kángan, L.*
- NADOUWEN**, b. w. *toelaq lági sakáli*.
- NADRAAIJEN**, b. w. *tiroe dengan lárig,
toeroet dengan boeboet, L.*
—, o. w. *poetar komediën, poetar bla-
kángan*.
- NADRAGEN**, b. w. *toeroet membáwa, meng-
iring sambil membáwa*.
—, o. w. *báwa blakángan, zie ook BE-
SCHULDIGEN*.
- NADRAVEN**, b. w. *toeroet djokdjok, L.*
- NADRENTELEN**, b. w. *toeroet berdjálan per-
láhan-láhan, (plan-plan)*.
- NADRIJVEN**, o. en b. w. *hánjoet di blákang,
hánjoet blakángan*.
- NADROSSEN**, o. w. *lárt djoega, toeroet lárt,
mnggut djoega, L.*
- NADRUK**, m. *nagechootste druk, peniroewan
kitáb jang soelnh di trá, penoeroetan kitáb
jang soedah di tjitaq, peneráán jang ter-
toeroet*.
—, *klem, qoewat, Ar., soenggoeh*.
- NADRUKKELIJK**, b. n. *kras*.

—e woorden, *perkatään jang kras*.
 Een —e stijl, *karāngan soerat jang tegoh*.
 —, *bijw. dengan kras, dengan tegoh*.
 NADRUKKELIJKHEID, *vr. qoewat, Ar., soeng-goeh*.
 NADRUKKEN, *b. w. tjitaq kitāb jang soedah di tjitaq, L., tiroe penerāan kitāb*.
 —, *weder drukken, tjitaq sakāli lagi, trā poela*.
 NADRUKKER, *m. toekang jang tjitaq kitāb jang soedah di tjitaq, pandei meniroe penerāan kitāb*.
 NADRUKSEL, *o. zie NADRUK*.
 NADUIDEN, *b. w. mengartikan, kassī meng-arti, L.*
 NADUIKEN, *b. w. seloeloep blakāngan, selam komediën*.
 NADUWEN, *b. w. zie NADOUWEN*.
 NADERGENAAM, *m. en vr. die het naaste is bij ontstentenis der regte erfgenamen, ganti wāritz, wāritz jang berdamping apa-bila wāritz jang betoel soedah tiāda, (tiāda hādīr)*.
 NĀETEN, *o. w. mākan blakāngan*.
 —, *op nieuw eten, mākan lagi sakāli, mākan poela*.
 NĀFEEST, *o. perdjamoewan blakāngan, per-djamoewan jang blakāngan*.
 NĀFLADDEREN, *o. w. berkibar-kibāran blakāngan*.
 NĀFTHA, *vr. minjaq tĀnah*.
 NĀGAAN, *b. en o. w. toeroet, (op eenigen afstand of naderhand)*.
 —, *onmiddellijk achter iemand gaan, medegaan, iket, iring*.
 Indien mijn geliefde sterft, ga ik (hem) na in den dood, *djikaloe kakanda māti bĕta poon toeroet māti, S. R. 134*.
 En werd (onmiddellijk) nagegaan (vervolgd) door, *makka di perikoet oleh, Isk. 42*.
 Iemand —, *achternagaan, soesoel ōrang, L., hambat ōrang*.
 —, *zie BESPIEDEN*.
 —, *nazien, pariksa*.
 —, *behartigen, memeliharākan, djāga, menĵāga*.
 —, *te langzaam gaan, berdjālan ter-lātoe perlāhan-lāhan, (plan-plan,) ber-djālan lambat*.
 NĀGAANDE, *b. n. menāroh sjak, bersjak, salimpang, L.*
 NĀGALM, *m. rakā, dangong, oelāngan boenji*.
 NĀGALMEN, *o. w. beroelang boenji, (soewāra)*.
 De echo galmt de stem na, *makka rakā poon beroelang soewāra*.
 NĀGALMING, *vr. zie NĀGALM*.
 NĀGANG, *m. bekas kākī, roenoet*.
 NĀGAPEN, *b. w. toeroet dengan māta serta moeloet terngāngā*.
 NĀGBOORTE, *vr. oerei*.

NĀGEBUUR, *m. zie NĀBUUR*.
 NĀGEDACHTTE, *vr. fikiran jang blakāngan*.
 NĀGEDACHTENIS, *vr. peringātan, tanda per-ingātan*.
 NĀGEBLAG, *o. sesal jang lambat*.
 NĀGEL, *m. aan vinger of teenen, koekoe*.
 —, *die men tot eenē buitengewone lengte laat groeijen, tjunggei*.
 De — s slijden, *krat koekoe, pōtong koekoe*.
 —, *spijker, pākoē*.
 IJzeren spijker, *pākoē bessī*.
 Kleine nagel, pin, *pāsaq, tarboet*.
 —, *houten pin, labang kājoe*.
 Houten —, *die in de verbinding der balken geslagen worden, terbit*.
 —, *klaauw, tĀrang*.
 —, *kruid—, tjingke, tjĕngke*.
 Konings—, *kruid—, tjingke rĀtja*.
 NĀGELATEN, *b. n. katinggālan, tertinggal*.
 NĀGELBLOEM, *vr. kumbang tjingke, L., boenga tjingke*.
 NĀGELBOOM, *m. pōhon tjingke*.
 Wilde —, *tjĕngke lĀwt*.
 NĀGELEN, *b. w. pakoekan, memākoē, poekol pākoē*.
 — *met houten nagels vastslaan, pāsang pāsang, poekol pāsang, pāsangkan*.
 NĀGELGAT, *o. labang pākoē*.
 NĀGELHOUT, *o. kājoe tjingke*.
 NĀGELKRUID, *o. roekoe-roekoe*.
 NĀGELLOOS, *b. n. door melaatschheid, boentoeng, ook Jav.*
 NĀGELNEEP, *vr. tjoebit*.
 NĀGELMAND, *vr. kruid—, brōnong, bākoet tjingke*.
 NĀGELNIEUW, *b. n. bahāroe sakāli*.
 NĀGELPUNT, *vr. hoedjong pākoē*.
 NĀGELSCHAAR, *vr. goenting krat koekoe*.
 NĀGELSCHORS, *vr. zie FLJT*.
 NĀGELSMID, *m. toekang pākoē bessī, pandei pākoē bessī*.
 NĀGELTANG, *vr. djepitan pākoē bessī koeda*.
 NĀGELTJE, *o. pākoē ketjil*.
 Houten —, *pāsaq ketjil*.
 NĀGELVAST, *b. n. terpākoē, soedah di pākoē*.
 Aardvrst en —, *berākār dan terpākoē*.
 NĀGELVORMIG, *b. n. als nagels van de hand of voet, saroepe koekoe*.
 NĀGELWATER, *o. ajer tjingke*.
 NĀGELZAK, *m. kārōng tjingke*.
 NĀGEMAAKT, *b. n. tertiroewt, jang di toeroett*.
 — *geld, oewang lantjong*.
 NĀGENOEG, *bijw. hampir, njāris*.
 — *dood, hampir māti, njāris māti*.
 NĀGEPENS, *o. fikiran jang komediën, pikiran blakāngan*.
 NĀGEREGT, *o. boewah-boewāhan, makānan blakāngan, hidāngan jang āchir*.
 NĀGESCHAL, *o. boenji blakāngan*.
 —, *weerklank, rakā, dangong, oelāngan boenji*.

NAGESLACHT, o. *ánaq toeron-temoeron*.
 NAGEVEN, b. w. *brí komediën, kassí blakangan, L.*
 —, zie **BETIGTEN**.
 NAGEWAS, o. *toemboehan blakangan*.
 —, etgroen, tweede gewas, *hátsil jang komediën*.
 NAGEZANG, o. *njánji (tahlíl) jang áchir*.
 NAGIETEN, b. w. *toewang komediën, (blakangan)*.
 Een beeld —, *tiroe menoewang pátag*.
 NAGIETSEL, o. *tumbáhan penoewangan*.
 —, hetgeen men naar iets giet, *jang di toewang dengan meniroe teládan*.
 NAGLUREN, b. w. *menginté derri blakang*.
 NAGONZEN, o. w. *berdangong blakangan*.
 NAGOOLJEN, b. w. *timpoek derri blakang*.
 NAGRAVEREN, b. w. *tiroe mengoekir*.
 NAGRIJPEN, b. w. *tangkap derri blakang*.
 —, trachten te grijpen, *tjába tangkap*.
 NAHINKEN, b. w. *toeroet dengan pintjang*.
 NAHOEREN, b. w. (bijbelstijl), *menjoembah berhála*.
 NAHOLLEN, b. w. *toeroet mentjongklang*.
 NAHUNKEREN, b. w. *toeroet dengan rindoe, (ingin, kapéngin)*.
 NAJAAGSTER, vt. *parampoewan jang menghambat, (menjoesoel), L.*
 NAJAAR, o. *áchir moesim pánas, moesim boewah-boewahan, churif, Ar.*
 NAJAARSKOORTS, vt. *deman paadda mása charif*.
 NAJAGEN, b. w. *hambat, kedjar, oesir, soesoel, L.*
 Nagejaagd worden tot dat men niet meer vlieden kan, *di perhambat sahingga tíada dápat lárt lági*.
 —, sterk begeeren, *ingin, rindoe, kapéngin, L.*
 —, zoeken, *ment'alahárt*.
 Wereldsche schatten —, *mentjahárt harta doenjá, M. S. R. 38.*
 — van een ambt, *orang jang berkahandaq (ingin) akan djabávan*.
 NAJAGING, vt. *penghambatan, pengoesi-ran, penjoesoelan, L.*
 —, haking, *pentjaharian*.
 NAJAMMEREN, b. w. *merátap komediën*.
 NAJANKEN, b. w. *toeroet menjálaq, (menggonggong, L.)*.
 NAJILEN, b. w. *soesoel, L., hambat*.
 NAJIVER, m. *rádjin berlomba-lomba, gheirat, Ar., ghibthát. Ar.*
 NAJIVERAAR, m. *orang rádjin berlomba-lomba, orang gheirat*.
 NAJIVEREN, b. w. *berlomba-lomba*.
 NAJIVERIG, b. n. *jaloersch, tjinh'oeroe*.
 —, in eenen goeden zin, *rádjin, gheirat, Ar.*
 NAJOUWEN, b. w. *mengádjoekan*.
 NAJUICHEN, b. w. *pesertákan dengan rioeh*.
 NAKAMMEN, b. w. *menjisir poela, (lági sakáli)*.

—, o. w. *menjisir blakangan*.
 NAKEN, o. w. *hampirkan, zie GENAKEN*.
 NAKLIKJEN, b. w. *toeroet dengan máta, tenggók derri blakang*.
 NAKLIJKING, vt. *onderzoeking, pemariksáan*.
 NAKIND, o. *ánaq káwin kadoewa, (katiga), ánaq derri bini jang kadoewa, (katiga)*.
 NAKING, vt. *penghampiran*.
 NAKLANK, m. *perkantjangan boenji, dásing*.
 — van eene klok, *boenji ginta jang berdásing*.
 NAKLAPPEN, b. w. *heroelang káta, beroelang tjóeránja orang*.
 NAKLAUTEREN, b. w. *toeroet memandjat*.
 NAKLIMMEN, b. w. *toeroet menjijiq*.
 NAKLINKEN, o. w. *berboenji láma, berdásing láma, (komediën)*.
 NAKLUCHT, vt. *permainan djináka jang áchir*.
 NAKNEDEN, b. w. *remas poela, remas lági sakáli*.
 NAKNORREN, b. w. *toeroet serta tjómél*.
 —, o. w. *tjómél blakangan*.
 NAKOETEREN, b. w. *tiroe bertilor*.
 NAKOMELINGEN, m. en vt. *meerv. ánaq tjoetjoe, achláf, Ar.*
 NAKOMELINGSCHAP, vt. *toeron-temoeron, segalla ánaq tjoetjoe dan tjitji*.
 NAKOMEN, o. en b. w. *dátang blakangan, (komediën), toeroet*.
 —, volbrengen, *menjampékan, toeroet, melakoekan menonggoe*.
 Zijne gelofte —, *menjampékan djándji, menonggoe quol*.
 Bevelen —, *toeroet parintah*.
 De geboden des konings —, *melakoekan titih, mendjoendjong doelt, Hofst*.
 NAKOMEND, b. n. *toekomend, jang akan dátang, jang nanti dátang, djemah*.
 NAKOMER, m. *opvolger, ganti*.
 —, *nakomeiing, ánaq tjoetjoe*.
 NAKOMING, vt. *penoeroetan, penjampéjan*.
 — van formulieren, *tjarjá, Sanskr.*
 NAKOMST, vt. *kadatangan jang lambat, (blakangan)*.
 NAKRANT, vt. *soerat chabar (lélang) jang blakangan*.
 NAKROOST, o. *toeron-temoeroen*.
 NAKRUIPEN, b. w. *toeroet merangkop*.
 NAKULIEHEN, b. w. *toeroet passár blakangan*.
 NAKUNDE, vt. *peng'itahoewan jang di peróleh di blakang káti*.
 NALATEN, b. w. (goederen), *tinggalkan*.
 Deze goederen laat ik voor mijne kinderen na, *harta ini koe-tinggalkan kárana ánaqkoe*.
 Opdat hij die aan zijne verste nakomelingen zou —, *sópáju di tinggalkannya kapada ánaq tjoetjoenja toeron-temoeron, S. R. 2.*
 —, overleveren, *tjariterákan*.
 Overleveringen, die door de ouden

zijn nagelaten, *riwajat jang di tjariterakan orang di hoeloe kála.*

—, niet doen, verzuimen, *tiáda kardja, loepa, alpákan, abeikan.*

Niet kunnen —, moeten, *ti-dápat tiáda, mist.*

Ik kan niet —, u indachtig te maken, *ti-dapat tiáda hamba menyingkatkan toewan hamba, goewa mist kassi táw sama loe, L.*

— te betalen, (ophouden), *berhénti bájar.*

Het gebed —, *meninggalkan soembahjang.*

NALATENSCHAP, *vr. peninggálan. harta peninggálan, tarikat, Ar., mustark, Ar.*

Afstand doen van eene —, *anggan tarima harta peninggálan, toelaq harta peninggálan.*

—, erfgoed, *poesáka, harta poesáka.*

NALATIG, *b. n. alpa, lálé, lálóe, chilaf, Ar., kilap L., taqtsir.*

—, vergeetachtig, *loepa dan lálé.*

—, zorgeloos, onverschillig, onwillig, *málas).*

—, bijw. *dengan lálé, (alpa, loepa, málas).*

NALATIGHEID, *vr. kalaléän, kalaloewan, kamalásan, chilaf, Ar. prt jang chilaf.*

Een misslag uit —, *sálah óleh chilaf, sálah derri paadda kalaléän.*

NALATING, *vr. lálóe, kalaléän.*

De — der bevelen, *lálóe parintah.*

—, overtreding, *kadoerhakáän, háal melalóewi.*

NALENTE, *vr. áchir rabf, Ar., (rabia, verb. van rabidn, van toepassing op Arabie, enz., niet op Indie).*

NALEVEN, *o. overleving, kahidópan jang lebeh láma.*

NALEZEN, *b. w. membátja poela, membátja sakáli lági.*

—, korenaren, *poengoet pádt jang katínggálan, poengoet poelur, gampong, L.*

NALEZER, *m. órang jang poengoet, pemoengoet.*

NALIZING, *vr. pemoengoetan, poengoetan.*

NALICHTEN, *b. w. menjóeloh derri blá kang.*

NALIKKEN, *b. w. mendjilat poela, mendjilat lági sakáli.*

NALOEREN, *b. w. toeroet dengan máta, menginté derri blá kang.*

NALOBVEN, *b. w. toeroet dengan béloq, (me-nyoesoer).*

NALOOP, *m. toeloop, karoeman.*

—, moeite, *soesah.*

—, zie *NAVOLGING.*

NALOOPEN, *b. w. hambát, soesoel, L.*

—, zoo als honden, ganzen, enz. elkan-der doen, *bandá ngan, L.*

Met vurigheid —, *(gelijk een haan eene hen), pájap, memátjap.*

Door het geluk nagelooopen worden, *di perhambát oentong bájiq.*

NALOOPER, *m. jang menghambat, jang menjoesoel, L.*

NALOOPING, *vr. najaging, penghambátan, penjoesoelan.*

NALOOPSTER, *vr. parampoewan jang menghambát, (menjoesoel, L.)*

NALUIDEN, *o. w. berboengi blá ká ngan.*

NALUISTEREN, *o. w. dengarkan bájiq-bájiq, pá sang koeping, L.*

NAMAAGSCHAP, *vr. zie MAAGSCHAP.*

NAMAALJEN, *b. w. mó tong blá ká ngan, L., mengetam komediën.*

NAMAAK, *vr. NAMAAKSEL, o. bá rang jang di tiroe, bá rang jang di toeroet, tiroewan, bá rang toeroetan.*

NAMAALS, *bijw. komediën, komedián, komediën hárt, di blá kang káli, djemah.*

NAMAAND, *vr. áchir boelan.*

NAMA AUWEN, *b. w. ngiómgf di blá kang.*

NAMAKEN, *b. w. tiroe, békin dengan toeroet tjonto.*

Iemands handteekening —, *tiroekan tanda tá ngan órang lájin.*

NAMAKER, *m. órang jang meniroe, peniroe.*

NAMAKING, *vr. peniroewan, há l toeroet boe- wátan órang lájin.*

NAMALEN, *b. w. naschilderen, tiroekan gam- bar, toelis gambar dengan menoeroet tjonto.*

—, nogmaals malen, *gling poela, giling lági sakáli.*

NAMANEN, *b. w. tágt hoetang jang soedah di bá jar.*

NAMANING, *vr. penagtan hoetang jang soedah di bá jar.*

NAMERUWEN, *b. w. zie NAMA AUWEN.*

NAMELUK, *bijw. artinja, já itoe, j ní, Ar., teges, Jav., tuqgus.*

NAMELKEN, *b. w. prah poela, pras lági, L.*

NAMELOOS, *b. n. tiáda berná ma, dengan tiáda bertanda tá ngan.*

Een namelooze brief, *soerat jang tiáda bertanda tá ngan.*

Een — geluk, *bahagia jang tiáda terkira-kirá-t, salá mat jang tiáda dá pat di tsifatkan.*

NAMELOOSHEID, *vr. há l tiáda berná ma, há l tiáda pá kei ná ma.*

NAMENS, *bijw. derri paadda fihag, atas ná ma.*

Ik kom — den koning, *akoe dátang derri paadda fihag rá dja.*

Ik geef — den koning bevel, *akoe bri parintah atas ná ma rá dja.*

NAMETEN, *b. w. hoerkoer poela, orkoer lági sakáli, zie METEN.*

NAMETING, *vr. pengoekeoran poela, (lági sakáli).*

NAMIDDAG, *m. lepas té ngah hárt, té ngah hárt lálóe.*

— van een tot twee uren, *(volgens den tijd der hidstonden), waqtoe thlohor, Ar.*

— van vier tot vijf uren. *waqtoe átsar.*

Ar.

—, vooravond, laat in den —, *sóré*, *sorré*, L., *petang láat*.
 Des —s te een uur, *paadda djám poekol sátoe téngah hári lálóe*.
 Des —s te vier uren, *paadda djám poekol empat sóré*, *poekol empat sóré*, L.
 NAMIDDAGSLAAPJE, o. *tidor téngah hári lálóe*, *berádoe paadda waqtoe tlóhor*.
 NANACHT, m. *kasoeáhan málam*, *áchir málam*, *waqtoe tsobh*, Ar., *bárihat*, Ar.
 NANEFF, m. *soedára misan jang djáwh*.
 NANEUZEN, b. w. *pariksa dengan djemáca*, *pariksa dengan angkoe*, L.
 NANKIN, o. *kájin tjina*.
 Geel —, *kájin tjina koening*.
 Wit —, *kájin tjina poetih*.
 NANOEMEN, b. w. *seboet komediën*, *seboet di blá kang káli*.
 —, onder in een geschrift, *seboet di báwuh*.
 In tegenwoordigheid der hier nagenoemde getuigen, *di hadápan sjaksi jang te seboet di báwah soerat inti*.
 NANOEN, m. zie NAMIDDAG.
 NAOOGEN, b. w. *toeroet dengan mátn*.
 NAOOGING, vt. *háal toeroet dengan máta*.
 NAOOGST, m. *hátsil tánaah jang kadoewa*, (*blá kangan*).
 NAOOGSTEN, b. w. *poengoet hátsil paadda kadoewa kalinja*, *mengetam poela*.
 NAP, m. *bókor*, *kaskoel*, Perz., *mangkoq*.
 NAPEINZEN, b. w. zie NADENKEN.
 NAPLOEEN, b. w. *menanggála poela*, *me-loekoe lági sakáli*.
 NAPLUUZEN, b. w. *fig. pariksa dengan saq-samánja*.
 NAPLUK, m. zie NAOOGST.
 NAPOLLJSTEN, b. w. *mengoepam poela*, *békin bekilap lági*.
 NAPONST, m. *pos jang blá kangan*.
 NAPRATEN, b. w. *adjoq*, *beroelang káta órang*.
 NAPRATER, m. *pengádjoq*, *órang jang beroelang káta órang*, zie NABAAUWEN.
 NAPRATING, vt. *pengadjók-an*.
 NAR, m. zie GEK, DWAAS.
 —, *grappenmaker*, *bádoet*, Jav.
 NARAAD, m. *bitjára blá kangan*.
 NARAGEN, b. w. *sápoe lági sakáli*.
 NARCIS, vt. *nargis*, Perz., *nardjis*, Ar.
 NARCISLELIE, vt. *liat sáré*.
 NARDUS, m. *nardin*, Ar.
 —, *vloeibare —*, *narwastoe*.
 NARDUSGEUR, vt. *báwoe narwastoe*.
 NAREDE, vt. zie SLOFREDE.
 NAREIZEN, b. w. *toeroet órang jang soedah bertjálán*, *menghambat (menjoesoel) órang bertjálán*.
 NAREKENEN, b. w. *hitoeng poela*, *hitoeng lági sakáli*.
 NARENNEN, b. w. *lári derri blá kang*.
 —, *te paard. hambat dengan melarikin koeda (dengán tjongklang)*.

NARIGT, o. *chabar*, *warta*, *brita*, *kabar*, L.
 NARIJDEN, b. w. *toeroet órang dengán toeng-gang koeda*.
 NAROEJEN, b. w. *toeroet dengán berdájoeng*.
 NAROEJ, m. *roewáhan derri blá kang*.
 —, *groot gerucht*, *warta besaar*.
 NAROEJEN, b. w. *panggil derri blá kang*, L., *panggil dengán meroewah*.
 NAROLLEN, b. w. *toeroet goeing*.
 —, o. w. *goeing blá kangan*.
 De donder rolt lang na, *makka goentoe itoe láma genoeroeh boenjinja*.
 NARRENWERK, o. *kardja órang gila*.
 NARRIG, b. n. *bingis*, *prang proes*, zie ook GEMELJK.
 NARRIGHIED, vt. *kalakoewan órang bingis*.
 NARUKKEN, b. w. *berangkat blá kangan*.
 NASCHALLEN, o. w. *berboenji blá kangan*, *gamarantjang komediën*.
 NASCHEPEN, o. meerv. *kapal-kapal jang datang di blá kang*, (*dátang blá kangan*).
 Met de — komen, *dátang berlam-bat*.
 NASCHETSEN, b. w. *tiroe menoelis gambar*, *toelis gambar dengán menoeroet tjonto*.
 NASCHILDEREN, b. w. zie NAMALEN.
 NASCHIP, o. *kapal jang datang di blá kang sakáli*, *kapal jang dátang terkomeidiën*.
 NASCHOUW, vt. *pemariksáan jang blá kangan*.
 NASCHOUWEN, b. w. *pariksa komediën*, (*blá kangan*).
 NASCHRIFT, o. *afschrift*, *soerat salinun*, zie AFSCHRIFT.
 —, onder den brief, *tambáhan soerat*.
 NASCHRIJVEN, b. w. *salin soerat*, *toeroenin soerat*, L., *toelis dengán menoeroet tiroewan*, (*tjonto*), *kópi*, Eur., *menjoerát tiroewan*.
 Iemands woorden —, *toelis káta órang*, *menjoerat káta órang*.
 —, (om iemand te ontdekken), *berkirim soerat-soerat akan menghambat (soesoel, L.) órang*.
 NASCHRIJVER, m. *klerk*, *djoeroe toelis*.
 —, *letterdief*, *pentjoeri kará ngan noschat*.
 NASCHRIJVING, vt. *salinan soerat*, *kópi*, Eur.
 NASCHUIMEN, b. w. *boewang tádjín lági sakáli*.
 —, op zec, *membádjag blá kangan*, L., *meranpoq komediën*.
 NASLAAN, b. w. *valsche munt slaan*, *tímpu oewang lantjoeng*, *békin oewang palso*, L.
 Een vers in den koran —, *tjáhári soe-wátoe ajat di dálam qor-án*.
 —, o. w. *later slaan*, *poekol blá kangan*, (*komeidiën*).
 De groote klok slaat na, *makka djám besaar itoe poekol komediën derri paadda djám jang lájin*.
 NASLAG, m. *slag na het uur*, *poekol djám (lótjéng, L.) jang berlam-bat djáláwja*.
 —, *valsch geld*, *oewang lantjoeng*, *oewang palso*.

NASLEEP, m. gevolg, *pengiring, orang-orang yang mengikoet*, zie GEVOLG.
 NASLENDEREN, b. w. *toeroet berlamat lambat (dengan mñas)*.
 NASLEPEN, b. w. *sérét, menjérét*, L., *irit*.
 Gaan als of men de beenen nasleept, *kirit*.
 —, een vaartuig, *toenda práhoe*.
 —, o. w. *sérét di blákang*.
 Het lange kleed sleept haar na, *kájin pandjang itoe sérét di blákangnja*.
 NASLIJPEN, b. w. *menyásah poela, gósoq lági*.
 NASLUIPEN, b. w. *toeroet terindap-indap, toeroet máling-máling, toeroet mentjoeri-tjoeri*.
 NASMAAK, m. *tjatjapan, katjapan, perása jang komediën, rása blákangan*.
 NASMAKEN, o. w. *rása komediën, tjatjapan*.
 NASMEDEN, b. w. *tiroe menímpa bessí*.
 NASNELLEN, b. w. *lári menghambat, lári soesoel*, L.
 NASNUFFELEN, b. w. *mentjahári koeliling, sidig dengan saqsamánja*.
 NASNUFFELING, vt. *pentjaharian koeliling, penjidikan dengan saqsamánja*.
 NASPATTEN, b. w. *peritjé mengoesir, mentjérot derri blákang, mentjérot menjoesoel*.
 NASPEL, o. zie NAKLUCHT.
 NASPELEN, b. en o. w. *spelend nabootsen, tiroe bermájin, bermájin toeroet permájinan orang lájin*.
 —, na anderen, *bermájin komediën, bermájin blákangan*.
 NASPEUREN, b. w. *mentjahári dengan toeroet bekas káki*.
 —, fig. *pariksa dengan saqsamánja*.
 NASPEURING, vt. *pariksidán jang betoel-betoel, saqsáma*.
 NASPEURLIJK, b. n. *doorgrondelijk, jang dápat di kira-kirákan, (di dálamkan), jang boleh orang mengartí, jang dápat di tsifatkan*.
 NASPOEDEN, b. w. *toeroet dengan sigra, (lákas)*.
 NASPOELEN, b. w. *bilassin*, L., *tjoetji lági sakáli*.
 NASPOORDER, m. *orang jang mentjahári, (menjidig)*.
 NASPOREN, b. w. zie NASPEUREN.
 NASPoring, vt. *pentjaharian, penjidikan*.
 NASPRAAK, vt. zie LASTER.
 NASPREKEN, b. w. *beroelang káta*.
 —, *achterklappen, mengompat, memfit-nahkan*.
 NASPRINGEN, b. w. *toeroet meloempat*.
 NASPUWEN, b. w. *meloeláhi derri blákang*.
 NASTAMELEN, b. w. *beroelang káta dengan menggágap, tiroe orang gágap*.
 NASTANK, m. *báwoe boesoeg jang títnggal, (jang komediën, jang blákangan)*.
 NASTAP'PEN, b. w. *toeroet dengan langka: pandjang, (besaar)*.
 —, fig. *toeroet bekas káki orang, toeroet*

kapandéan orang, toeroet orang poenja kubisáan.
 NASTAREN, b. w. *pandang derri blákang*.
 NASTELLEN, b. w. *achter stellen, minder achten, mengomediënkan*.
 NASTEVENEN, b. w. *toeroet berlájar, hambát dengan berlájar, soesoel sama práhoe*.
 NASTIJGEN, b. w. zie NAKLIMMEN.
 NASTINKEN, o. w. *berbáwoe boesoeg láma sakáli, (komediën, blákangan)*.
 NASTOTEN, b. w. *toelaq derri blákang*.
 NASTORTEN, o. w. *toempah blákangan, (komediën)*.
 NASTREVEN, b. w. *ingin akan, rindoe akan, (kapada,) lomba handaq menoeroet*.
 De eer —, *ingin akan hormat, kapéngin máw dápat hormat, L.*
 NASTROOMEN, o. w. *mengálar blákangan, (komediën)*.
 NASTROOPEN, b. w. *mendjáraah komediën, (blákangan,) menjámoen poela*.
 NASTROOPERIJ, vt. *pendjaráhan jang komediën, penjamoenan jang blákangan*.
 NASTUIVEN, o. w. *di perhambát doelt, (d. i. door het stof vervolgd worden)*.
 Het stof stoof mij na, *makka hambá poon di perhambát doeli*.
 —, *vervolgen, hambát, soesoel, L., oesir*.
 NASTUREN, b. w. zie NAZENDEN.
 NAT, b. n. *básah, bassah, L.*
 —, *vochtig, langas*.
 —, *klam, eig. niet nat en niet droog, ombal-ombal*.
 — *kleed, kájin básah*.
 —, *regenachtig weder, mása mengétjél*.
 —, *slijkerig, (van wegen,) béttjék*.
 Door en door —, *básah sakáli seperti di rendam*.
 Door — van zweet, *berpeloh terlálor amat, kringat sakáli, L.*
 — *maken, békin bassah, L., rendam, membásahkan*.
 —te, (vloeibare) waren, *bárang dagangan jang básah, (jang ngálar, meliléh, L.)*.
 Broeder van de —te gemeente, *teman penábog*.
 NAT, o. *vocht, ojer dzát jang básah*.
 —, *regen, hoedjan, oedjan*.
 —, *vleeschnat, koewah, koewah dáging*.
 — van de kerrij, *koewah goelei*.
 —, *zee, láwt*.
 —, *sterke drank, áraq, toewaq, sópi, verb. van ZOOFJE*.
 NATACHTIG, b. n. *básah sedikit*.
 — *weder, mása mengétjél*.
 NATEKENEN, b. w. *tiroe gambar, menoelis gambar dengan menoeroet tjonto, L., saroe-pákan gambar*.
 NATELLEN, b. w. *hilang poela, hitoeng láji sakáli*.

NATELING, vr. *penhilangan jang kadoewa, hitoengan jang kadoewa kalinja.*

NATGIERIG, b. n. *ingin minom toewaq, (araq, sóp,) pemabog.*

NATHALS, m. *pemabog.*

NATHEID, vr. *prí jang básah, kabasáhan.*
—, *vochtigheid, kalangásan.*

NATIE, vr. *qawm*, Ar., zie **VOLK**.
Menschen van dezelfde —, *orang sa-qawm.*

NATIJD, m. *charif*, Ar., zie **HERFST**.

NATIMMEREN, b. w. *peroesah roemah dengan tiroe teládan, békin roemah dengan toeroet tjonto, L.*

NATIONAAL, b. n. (ond. w.) *tjárá qawm, qawm, sa-isi negri.*
Nationale kleederdragt, *pekâjin tjára qawm.*
De nationale gewoonte, *âadat qawm, âadat orang negri.*

NATIONALISEREN, b. w. (ond. w.) *membri haq orang negri, mengaroenâkan haq orang negri.*
Hij is door den koning genationaliseerd. *makka di brí ráfja haq orang negri padâ-nja, makka ialah di anoegrahan rá-ja haq orang negri.*

NATMAKING, vr. *pembasáhan.*

NATRACHTEN, b. w. zie **NADENKEN**.

NATREDEN, h. w. *toeroet bekas kâki orang.*
—, *achter in staatsie —, mengiring.*

NATREDING, vr. *penoeroetan bekas kâki orang.*
—, *statelijke —, pengiringan.*

NATREKKEN, b. w. *berdjâlan toeroet.*
Iemand, die op reis is —, *berdjâlan toeroet orang jang soedih berangkat.*
—, zie **NATEBENEN**.

NATTEN, b. w. *membásahkan, békin bas sah, L.*
Een weinig —, *vochten, melangaskan.*
Het geschut —, *békin dingin mariam dengan (sâna) ajer, L., membasahkan mariam.*

NATTIGHEID, vr. zie **NATHEID**.

NATUIMELN, b. w. *menjoesang blakângan, (komediën).*

NATURALISEREN, b. w. (ond. w.) *membri haq orang negri, menganoegrahan haq orang negri.*

NATURALIST, m. (ond. w.) *âlim chaliqat, orang jang táhoe prí barang kadjudian, orang jang menoentoet ilmoe chaliqat.*

NATUUR, vr. *aard, prí.*
—, *inborst, parângt, thabiât, Ar., cholq, Ar.*
—, *aard en handelwijs, pakritit, choeloeq, Ar.*
—, *gesteldheid, gestel, djib-lat, Ar.*
De — van den zeilsteen, *prí bess brânt.*
Zij is van eene zeer zachte — of aard, *makka terlâloe mânis paranginja.*

Hij is van nature *kwaadaardig, makka paranginja djâhat.*
—, *wereld, heelal, âalam, Ar.*
De gansche —, *samista âalam, segalla kadjudian, chaliqat, Ar.*
De gansche — *verkondigt dat er een God is, makka samista âalam itoe menjâ-tâkan kaâdâan Allah.*
De gansche is gezellig van —, *makka mânoesja itoe soeka berdjinaq-djinâkan.*
De verdorvene —, *pakritit jang nedjis.*
Dat stuit tegen mijne —, *makka kitu djemoe derri itoe, (akan itoe,) makka kitu gillit derri itoe.*
Naar de — *schilderen, menoelis gambar dengan meniroe bârang sasoewâtoe, (chaliqat).*
Van —, uit de —, *bijw. derri paadda prinja, (paranginja,) mémang, L.*
—, (spermu,) *benih, meni, Ar.*

NATUURBESCHRIJVING, vr. *penjoerâtan segalla kadjudian.*

NATUURBOEK, o. de *geschapene wereld, âalum, samista âalam.*

NATUURDRIET, vr. *nafsoe, ingin.*

Volgens —, *bijw. dengan toeroet nafsoe.*

NATUURGENOOT, m. *sâma nedjis.*
—, *medemensch, sâma mânoesja.*

NATUURKENNER, m. *âlim chaliqat, orang jang táhoe prí barang kadjudian.*

NATUURKENNIS, vr. *natuurkunde, ilmoe chaliqat.*

NATUURKRACHT, vr. *goewat chaliqat, goewat sendirinja, goewat prinja.*

NATUURKUNDIG, b. n. *berilmoe chaliqat, táhoe prí barang kadjudian.*
— *boek, kitâb ilmoe chaliqat.*

NATUURKUNDIGE, m. zie **NATUURKENNER**.

NATUURKUNDIGLIJK, *bijw. atas prí thabiât.*

NATUURLIJK, b. n. *thabi-î, Ar., mathboe, Ar., derri paadda prí, (parângt,) zie NATUUR.*
— *eigenschap, tsifat thabi-î, prí thabiât.*
—, *oorspronkelijke gedaante, roepa jang sadia.*
— *kind, ânaq kanlaq, ânaq harâm.*
— *geschiedenis, qetstsat chaliqat, Ar., fikâjat barang kadjudian.*
—, *ongekunsteld, opregt, toeloes, betoel.*
— *verstand, boedi pakritit.*
—, *onbewimpeld, bijw. dengan toeloos, dengan betoel-betoel.*
Het —, (ongekunstelde), *prí jang toeloos.*
Het — en het zedelijke, *prí hâl nafsoe serta prí âdab.*

NATUURLIJKHEID, vr. *prí toeloos, kabetoelan hâti.*

NATUURREGT, o. *haq thabiât.*

NATUURVERSCHIJNSEL, o. *vurig luchtverschijnsel, sjikâb, Ar.*

- , ongewoon iets in de natuur, *nádawut chaliqat*.
- NATUURWET, vr. *hoekoem chaliqat*.
- NAUTILUS, m. *bia papédu*.
—schelp, *roemah goritá*.
- NAVALLEN, b. w. *toeroet djátòh*.
- NAVAREN, b. w. *toeroet berpráhoe, toeroet sama práhoe*.
- NAVE, vr. *zig NAAE*.
- NAVEGEN, b. w. *sápoe poela, sápoe lági sakáli*.
- NAVEL, m. *poesat, poesar, L.*
- NAVELADER, vr. *oerat poesat*.
- NAVELBANDJE, o. *kájin poesat*.
- NAVELBREUK, vr. *penjákit boeroet poesat*.
- NAVELPLEISTER, vr. *kójo poesat*.
- NAVELSTRENG, vr. *táli poesat, ook enkel: poesat, poesar, L.*
Het afvallen van de —, *poepot poesar, L.*
De — afsnijden, *menjájit poesat*.
- NAVERHALEN, b. w. *salangkar menjariterákan bángang tjariterá órang lájin*.
- NAVERWANT, m. en vr. *kaloewarga jang damping, sánag soedra jang dekat*.
- NAVERWANTSCHAP, vr. en o. *pekaloewargáán jang dekat*.
- NAVERWEN, b. w. *láboerkan poela dengan djánang, tároh tjat lági sakáli*.
- NAVLIEDEN, b. w. *hambat, oesir, soesoel, L.*
- NAVLIEGEN, b. w. *terbang derri blákang, toeroet terbang*.
- NAVLOELIEN, o. w. *ngálir komediën (blákangan)*.
- NAVOER, m. *pembawáán jang komediën, pembawáán di blákang*.
- NAVORREN, b. w. *membáwa komediën, (blákangan)*.
- NAVOLGBAAR, b. d. *nabootsbaar, jang dápat di tiroe*.
- NAVOLGEN, b. w. (onmiddellijk) *ikoet*.
—, *achterna komen, toeroet*.
—, *opvolgen, ganti*.
—, *nadoen, tiroe, toeroet, békin kópi, L., ikot*.
- NAVOLGEND, b. n. *jang dátang, djemah, jang di depan, L.*
De — e dag, *ka-ésókan harinja*.
De — e maand, *boelan jang dátang, boelan jang di depan, L.*
In de — e dagen, *paadda hárt jang be-toeroet-toeroetan; Id. in vervolg van tijd, di blákang hárt, pági djemah*.
De — e, *toekomende tijd, mása djemah, mása jang komediën, waqtoe jang lági dátang*.
- NAVOLGER, m. *opvolger, ganti, pengganti, chalifat, Ar.*
—, *sanhanger, fariq, Ar., órang jang toeroet, tabi, Ar.*
—, *naboetsar, órang jang tiroe, órang jang toeroet tjonto*.
- NAVOLGING, vr. *naboetsing, peniroewan, penoeroetan, tabáút, Ar.*
—, *vervolging, penghambátan, soesoelan, L.*
—, *opvolging, penggantian*.
- NAVORSCHEN, b. w. *sidiq, menjidiq, pariksa dengan saqsamánja*.
- NAVORSCHER, m. *órang jang menjidiq, penjidiq, órang jang pariksa, pamariksa*.
- NAVORSCHING, vr. *penjidikan, pamariksáán*.
- NAVOUWEN, b. w. *tiroe melipat, melipat dengan toeroet tjonto, L.*
- NAVRAAG, vr. *pertanjáán*.
Dat kan — lijden, *itoe dápat di pariksa*.
Naar deze koopwaar is zeer veel —, *makka bángang dagangan ini lákoe sakáli*.
- NAVRAGEN, o. w. *tanjá-i, tanjá-in, L., pariksa dengan tánja (tanjá-i)*.
- NAVUCHT, vr. *boewah jang blákangan*.
- NAWADEN, b. w. *toeroet mengárong, toeroet mengprobiokki, L.*
- NAWANDELEN, b. w. *toeroet pasiaar*.
—, *navolgen, (iemands handel en wandel,) toeroet lákoe djálan órang*.
- NAWAREN, b. w. *nazweven, toeroet melájang, melájang derri blákang*.
—, *met de oogen volgen, toeroet dengan máta*.
- NAWEE, o. *rása sákit jang komediën*.
— *eener kraamvrouw, rása sákit komediën derri paadda beránaj*.
- NAWEEK, vr. *áchr djoema-út*.
- NAWEEKEN, b. w. *rendam poela, rendam lági sakáli*.
- NAWEESEN, b. w. *toeroet dengan máta serta menángis*.
- NAWEESEN, m. en vr. *ánaq jang di peránaqkan komediën derri paadda kamatian búpanja*.
- NAWEGEN, b. w. *timbang poela, timbang lági sakáli*.
- NAWEGING, vr. *penimbangan jang kadoewa kalinja*.
- NAWERK, o. *pekarjáán jang bóleh toenggoe, (di perlambut)*.
- NAWERKEN, o. w. *kardja blákangan, (komediën), kardja lebeh láma*.
—, *b. w. naboetsende wrcken, kardja dengan toeroet tjonto*.
- NAWERPEN, b. w. *timpoeq derri blákang, limpar derri blákang*.
- NAWEVEN, b. w. *tiroe tenoenan, tenoen dengan toeroet tjonto*.
- NAWIJZEN, b. w. *met den vinger wijzen, toendjoeg dengan djári*.
Met den vinger —, *pertoendjoekkan dengan djárt serta dengan menghinákan*.
- NAWISSCHEN, b. w. *sápoe poela, sápoe lági sakáli*.
- NAWITTEN, b. w. *láboer poela dengan kápoer, sápoe dengan kápoer sakáli lági, L.*
- NAWORDEN, o. w. *djádi komediën, djádi blákangan*.

NAWRIJVEN, b. w. *gossoq poela, gossoq lági sakáli.*
 NAZAAJEN, b. w. *njebat kadoewa kulinja. L., menábor poela.*
 NAZAAT, m. en vt. *wárit.*
 —, afstammeling, *ánaq tjoetjoe, toeron-menoeron.*
 NAZAATSCHAP, vt. en o. *segalla toeron-menoeron.*
 NAZAMELEN, b. w. *menghimpun komediën, poengoit blakáangan, poengoit komediën.*
 NAZAMELING, vt. *hál poengoit komediën, zie NAZAMELEN.*
 NAZANG, m. *njánji jang áchir, tahlil jang áchir.*
 NAZAGEN, m. *barkat jang komediën, salámat blakáangan.*
 NAZEGGEN, b. w. *beroelang-oelang káta.*
 —, *navertellen, tjarterákan poela.*
 NAZEGGER, m. *órang jang beroelang-oelang káta.*
 NAZEGGING, vt. *oeláangan káta.*
 NAZEILEN, b. w. *berlájat di blakáang.*
 —, *door zeilen trachten in te halen, berlájat menghambat, berlájat menjoesoel, L.*
 NAZENDEN, b. w. (goederen), *berkirim blakáangan.*
 —, (personen), *menjoeroh blakáangan, (komediën).*
 NAZENDING, vt. *pengiriman blakáangan.*
 NAZETTEN, b. w. *hambat, oesir, soesoel, L.*
 NAZETTING, vt. *penhambátan, pengoesiran, penjoesoelan, L.*
 NAZIEN, b. w. *met de oogen volgen, toeroet dengan máta, pandang derri blakáang.*
 —, *Sombo zag hem met betraande oogen na, makka Sombo poun menoeroet dia dengan máta jang berlinang-linang ajernja.*
 —, *onderzoeken, pariksa, menjidiq.*
 —, *Eene rekening —, pariksa soerat hitoengan, (soerat hesab).*
 —, *Op nieuw — en verbeteren, pariksa poela serta membájik, (perbájik t).*
 NAZIGT, o. *nader inzig, pamariksáan dengan saqsamánya.*
 NAZINGEN, o. w. *menjánji komediën, (blakáangan).*
 —, b. w. *zingende nabootsen, toeroet menjánji.*
 NAZINKEN, o. w. *toeroet amblès, amblès blakáangan.*
 NAZINZEN, o. w. *fikir bájiq-bájiq.*
 NAZOEK, o. *onderzoek, penariksáan, penjidikan.*
 NAZOEKEN, b. w. *naslaan, tjahári, tjári, L.*
 —, *eene plaats in eene geschiedenis, tjahári soewátoté tempat di dálan fikájat.*
 NAZOMER, m. *áchir moesin pánas.*
 NAZORG, vt. *soesah háti jang terbit (djádi) derri paadda koerang ingat.*
 —, *wroeging, sesal, sasal.*
 NAZOUTEN, b. w. *boeboh garam poela, menggarám poela, tároh garam lági sakáli.*

NAZUIVEREN, b. w. *membrisiikkan poela, menjoetjikan poela, tjoetji lági, bekin brisih lági, L.*
 NAZWEMMEN, b. w. *bernang di blakáang, toeroet bernang.*
 —, o. w. *bernang blakáangan.*
 NAZWEVEN, b. w. *toeroet melájang, melájang blakáangan.*
 NAZWIEREN, b. w. *toeroet berdjálan oejong-orjong, toeroet berdjálan melénggang.*
 NEB, vt. *lange spits bek, pároh.*
 —, *lange snuit van cencu visch, djoegor, djoeggor.*
 —, *nebbe, (scheepsw.) hoedjong sendoeng.*
 NEBIJZER, o. *nájam, bessí loekoe, L.*
 NEDSCHUIT, vt. *práhoe jang berdjoengoer.*
 NECTAR, m. (paradijsstroomwater), *má el kawtzar, Ar., ujer kawtzar, zie NEKTAR.*
 NECHTIG, b. w. (oud woord), *rádjin, zie NAARSTIG.*
 NEDER, b. n. *neer: in tegenstelling van opper of boven, hilir, ilir.*
 —, *De opper en — Soengsang, hoeloenja soengsang dan ilirnja soengsang.*
 —, *De — landen, Nederland, verb. eig.: tánah hilir, doch is van algemeene beteekenis op alle benedenlanden en dus niet in gebruik, gewoonlijk zegt de inlander: negri wolanda.*
 —, *bijw. beneden, kabawah.*
 —, *Op en —, ka-átas dan kabawah.*
 —, *Op en — gaan, heen en weder gaan, lâlaoe lálang.*
 —, *Op iets — (komen, vallen, enz.) di.*
 —, *Op den grond — komen, djátot di tánah.*
 NEDERBLIKSEMEN, b. w. *berkilatkan kabawah.*
 NEDERBOFFEN, b. w. *hampas kubawah, banting.*
 NEDERBONZEN, b. w. *zie NEDERBOFFEN.*
 NEDERBOTSSEN, o. w. *djátot terbanting.*
 NEDERBRENGEN, b. w. *bawah toeron, (kabawah,) toeronkan.*
 NEDERBRUIJEN, b. w. *hampas kabawah, hampas ka-tánah, banting, banting ka-tánah, (di tánah, L.)*
 NEDERBRUISEN, o. w. *toeron dengan berdangong boenjinja.*
 NEDERBUIGEN, b. en o. w. *bantogkan kabawah.*
 —, (het ligchaam in het gebed.), *sedjoed.*
 —, (de toppen van boomen), *tjenderongkan poetjoq pohon.*
 —, *Het ligchaam —, voorover buigen, melájakkan toeboh.*
 —, *De wind was zeer hevig zoo dat al de boomtoppen er door nedergebogen werden, makka uangan poun terláoe kras hingga segalla poetjoq pohon itoe di tjenderongkanja.*
 —, *Tich voor den kónig — menjoembah ránja.*

- Het hoofd —, *toendoeq kapála*, zie **BUIGEN**.
- NEDERBUIGING**, vt. *pembantókan*, *pentjende-roengan*.
—, *nederknieling*, *pelipátan loetoe*.
— met het voorhoofd tot den grond, (bij het gebed,) *stjédat*, Ar.
- NEDERBUIK**, m. *onderhuik*, *báwahnja proet*.
- NEDERBUIELEN**, o. w. *menjoesung kabáwah*.
- NEDERBUIELEN**, vt. *penjoesangan kabáwah*.
- NEDERBUKKEN**, o. w. *zich staande voorover buigen*, *báwatkan diri*, *tjenderongkan diri*, *lájah*.
—, *nederhukken*, *djoengkoq*, L., *rang-kong*.
- NEDERDALEN**, o. w. *toeron kabáwah*.
Naar de aarde —, *toeron ka-doenjá*.
Op eene rots —, *toeron di atas karang*.
Doe mij spoedig naar mijne stad —, *seyrálah toeronkan akoe kombáli ka-negrikoe*.
—, *nederstrijken*, (van vogels,) *Áangkáp*.
Ter helle —, *toeron ka-náraka*, *másog nárika*.
- NEDERDALING**, vt. *toeroenan*.
- NEDERDEEL**, o. *lager gedeelte*, *bahagian jang rindah*.
— van een land in tegenstelling van een hooger gedeelte, *tánah hilir*.
—, *vallei*, *páhaq*, *lembah*.
—, op eenen berg, *lebaq*, Soend. en Jav.
- NEDERDOMPELEN**, b. w. *menjelamkan sakáli*.
- NEDERDOMPELING**, vt. *penjelaman*.
- NEDERDOUWEN**, b. w. *toelaq kabáwah*.
- NEDERDRAGEN**, b. w. *báwa toeron*, *toeronkan*.
- NEDERDRIJVEN**, b. w. *oesir kabáwah*, *há'oe kabáwah*, zie **AEDRIJVEN**.
- NEDERDRUIPEN**, o. w. *bertitiq kabáwah*, *bertiris kabáwah*, zie **DRUIPEN**.
- NEDERDRUKKEN**, b. w. *tándis kabáwah*, *tákan (tekan) kabáwah*.
—, *onderdrukken*, *menganátája*.
—, *neerslagtig maken*, *mendoekákan*, *karája soeah háti*.
- NEDERDRUKKING**, vt. *penindisan*, *tinlisan*, *penakánan*.
- NEDERDUIKEN**, o. w. *onderduiken*, *seloe-loep*, L., *selam*, *sellam*.
- NEDERDUITSCH**, b. n. *hollandsch*, *wolanda*, *wolandáwt*, *holanda*, *blanda*, L.
De —e taal, *bahása wolanda*.
- NEDERDUITSCHER**, m. *orang wolanda*, *orang blanda*, L., *blanda*, L.
- NEDERDUWEN**, b. w. zie **NEDERDOUWEN**.
- NEDEREIND**, o. *hoedjong jang di báwah*, *káki*.
Het — van eenen pijl dat tegen het boogkoord komt, *káki pánah*.
- NEDERFLANSEN**, b. w. *tóris*, L.
- NEDERFLONKEREN**, o. w. *toeron gomirlápan roepánja*.
- NEDERFLUITEN**, b. w. *mengompig (djontrout) boerong dengan basiol*.
- NEDERGAAN**, o. w. *toeron*, *pergi kabáwah*.
Op — en —, *lálao lálang*, *pergi dátang*, *djálán sini-sána*.
- NEDERGANG**, m. *toeroenan*, *hál toeron*.
- NEDERGEVEN** (zich), wed. w. *toeron*.
- NEDERGLIJDEN**, o. w. *kalintjir*, *galintjir*.
—, *afglijden* (van eenen buikband of sjerp,) *saloeloe*.
- NEDERGOOLJEN**, b. w. *hampaskan ka-boemi*, *banting*, L.
- NEDERHAKKEN**, b. w. *tábaskan*, *tábangkan*, zie **KAPPEN**.
—, *nedersabelen*, *panggal dengan pedang*.
- NEDERHALEN**, b. w. *tárik kabáwah*, *toeronkan*, *héla kabáwah*, *kassí toeron*, L.
— (van de lippen,) *djonteikan*.
Eene ophaalbrug —, *toeronkan djambátan djongkat-djongkátan*.
De zeilen —, *toeron lájar*, *kassí toeron lájar*, L., *sohkan lájar*.
- NEDERHANGEN**, o. w. *báwat*, *bergantoeng ka-báwah*, *hoeloe*, *berdjontei*, *tjenderong*, *tjondong*.
Laten —, *hoelorkan*.
Los, ruim —, (als sommige kleederen), *rebi*.
De tong laten —, *mengoelorkan lidah*.
De vleugels laten —, *tjáborkan sájap*.
De beenen laten —, (eene onvoegzame manier van zitten), *berdjonteikan káki*.
Zij zat met — de beenen, *makka tapoon doedoeq berdjontei káki*.
— de takken, *tjábang jang tjenderong*, (tjondong).
Een —d touw, *táli jung báwat derri atas*.
—, zoo als de hoornen van sommige buffels, *doengkoel*.
Een buffel met — de hoornen, *karbo doengkoel*.
- NEDERHEIJEN**, b. w. *memásogkan ombároh*.
- NEDERHELLEN**, o. w. *singit*, *báwat*.
- NEDERHELLING**, vt. *singitan*, *miring*.
- NEDERHOF**, m. *haláman*, *nátar*, *látar*, L.
- NEDERHOUDEN**, b. w. *pégang kabáwah*, *tákan*.
- NEDERHOUWEN**, b. w. *tetaq*, *panggal*, *pótong*, L.
- NEDERHUIS**, o. *roemah di haláman*, (látar, L.)
- NEDERHUKKEN**, o. w. *djongkoq*, L., *doedoeq berteloet*.
— van dieren, *deroem*, *daroem*.
Eenen olifant doen —, *menderoemkan gádjrh*.
- NEDERIG**, b. n. *ootmoedig*, *rindah háti*.
Die man is zeer —, *makka orang itoe terlálao rindah hatinja*.
Een —e, lage boom, *pohon rindah*.
Eene —e plaats, *tampat rindah*.
De —ste, *jang terrindah*.
—, bijw. *dengan rindah háti*.

NEDERIGHEID, vt. *karindáhan, choesjoe', Ar., toewádoe, Ar.*
NEDERJAGEN, b. w. *oesir kabáwah, boeroe kabáwah.*
NEDERKAMMEN, b. w. *menjisir kabáwah.*
NEDERKAPPEN, b. w. zie **NEDERHAKKEN.**
NEDERKIJKEN, o. w. *panding kabáwah.*
NEDERKLADDEN, b. w. *góres-góres.*
NEDERKLEED, o. zie **BROEK.**
NEDERKLIMMEN, o. w. *toeron.*
NEDERKLIMMING, vt. *toeroenan.*
NEDERKNIENEN, o. w. *teloet. berteloet.*
 —, met de beenen onder het ligchaam, *doedoeg bersilah.*
 — voor eenen koning, *soembah sedjoed, menjoembah doeli.*
NEDERKNIELING, vt. *teloet.*
NEDERKOMEN, o. w. *toeron, dátang kabáwah.*
 Het komt daarop neder, *maqsoedhja bagitoe, máwnja bagitoe.*
NEDERKRIJGEN, b. w. *menoeronkan, kassi toeron, L.*
NEDERKRUIPEN, o. w. *merangkoq kabáwah, zie KRUIPEN.*
NEDERLAAG, vt. *alah, kaáláhan.*
 De — krijgen, *tiwas, kálah, ka-áláh, di álatkan.*
 Volkomene —, *kaáláhan jung semporna.*
 Eene — doen lijden, *tiwaskan. atakkan.*
NEDERLATEN, b. w. *toeronkan, menoeronkan, kassi toeron, L., láboehkan.*
 De gordijnbehangsels van goudstof liet men neder, *makka tirei kalamboe derri paadda déwangja jung ka-amásan itoe-poon di láboehkan óranglah, S. R. 38.*
 —, lager maken, *merindahkan, pótony békin péndeg, L.*
NEDERLATING, vt. *penoeroenan, pelaboehan.*
NEDERLEGGEN, b. w. *tároh, letaq.*
 Het kind legde zij op een matje neder, *makka áwaqnja itoe di letaqannja di at is tikar.*
 De vijand heeft de wapenen voor den bevelhebber nedergelegd, *makka moesoh poon meletaqkan simjáta di hadápan panglima prang.*
 Zich —, *menbáringkan diri.*
 De regering —, *meninggalkan pemárintahan, oendoer derri paadda tachtá karadjáán.*
 —, vellen, *verslaan, boenoh.*
 Eenen twist —, *menjoeloh perbantáhan.*
 Ter bewaring —, *títjukan, tároh béjar di simpan, kassi simpan, L.*
 Iets dat langwerpig is —, *rebahkan, rebah-in, L.*
NEDERLEGGING, vt. *peletákan, pewárohan.*
NEDERLIGGEN, o. w. *báring.*
 Op den rug —, *telintang.*
 —, zoo als slangen en draken. *tangkop, bertangkop.*
 Op den buik —, *kamoerap, zie LIGGEN.*

—, gelijk de dieren, *djangkang, djongkang.*
NEDERLOKKEN, b. w. *adjaq toeron, mengompiq kabáwah.*
NEDERLOOPEN, o. w. *berdjálan kabáwah.*
NEDERLUCHT, vt. *oedura jung di báwah.*
NEDERMAKEN, b. w. *dooden, boenoh, memboenoh.*
NEDERPENSEN, b. w. *plat —, nederstrijken, pipelkan.*
NEDERPLAKKEN, b. w. *hampaskan, bantingkan, L.*
NEDERPLANTEN, b. w. *tánam di dálam tánah.*
NEDERPLOFFEN, o. w. *djátòh terdjoeroemis, roeboh.*
 —, b. w. *doen zinken, (scheik.) toeronkan, kassi doedoeg.*
NEDERPLOMPEN, b. w. *njeboerkan, L., terdjonkan.*
 —, o. w. *njeboer, L., terdjon.*
NEDERRAKEN, o. w. *kalintjoh, djátòh.*
NEDERRIVIER, vt. *hilirnja soengei, ilirnja káli, L.*
NEDERROEPIEN, b. w. *panggil soeroh toeron.*
NEDERROLLEN, o. w. *goeling kabáwah, goeling toeron.*
NEDERRUKKEN, b. w. *meroebohkan dengan sintaq.*
NEDERSABELEEN, b. w. *panggal dengan pedang.*
NEDERSCHIETEN, b. w. *boenoh dengan menémbag.*
 Op iets —, o. w. (zoo als een roofvogel), *toeron menjambar.*
NEDERSCHIJNEN, o. w. *bersinar kabáwah.*
NEDERSCHRIJVEN, b. w. *menoelis, menjoerat.*
NEDERSCHUDDEN, b. w. *menjíatòhkan dengan gójang.*
NEDERSCHUIVEN, b. w. *sórong kabáwah.*
NEDERSLAAN, o. w. *djátòh terdjoeroemis.*
 —, nederzakken. *ringkas, kimpés, L.*
 —, toevouwen. *lipat, kassi toeron, L.*
 De oogcn —, *kudjumkan máta.*
 Iemand ter —, *hilangkan háti órang, poatoeskan pengaharápan, (asa).*
 De blikken doen —, *membáwa djátòh pandángan máta.*
 —, wed. w. met der woon nederzetten, *berdoedceg.*
NEDERSLAG. m. zie **NEERSLAG.**
NEDERSLAGTIG, b. n. zie **NEERSLAGTIG.**
NEDERSLAGTIGHEID, vt. zie **NEERSLAGTIGHEID.**
NEDERSLEFEN, b. w. *sérét kabáwah.*
NEDERSLOKKEN, b. w. zie **NEDERZWELGEN.**
NEDERSMAKKEN, b. w. *hampas katánah.*
 Met eene hand —, *banting.*
NEDERSMIJTEN, b. w. *meroebohkan, menoembang, limpar ka-tánah, hampas ka-tánah.*
NEDERSNORREN, o. w. *toeron berdangong.*
NEDERSPATTEN, o. w. *perjtig kabáwah.*
NEDERSPREIDEN, b. w. *menghamparkan di tánah.*
NEDERSPRINGEN, o. w. *meloempat kabáwah.*

- NEDERSTAMPEN, b. w. nederheijen, *memâsoqkan ambâroh.*
- NEDERSTELLEN, b. w. *letaq di tânah, târoh di tânah.*
- NEDERSTIJGEN, o. w. *toeron.*
- NEDERSTOMMELEN, b. w. *toelaq ka-bâwah dengan berboenji sâjop-sâjop.*
—, o. w. *toeron berboenji sâjop-sâjop.*
- NEDERSTOOTEN, b. w. *terdjoenkan, menerdjoenkan, toelaq ka-bâwah.*
- NEDERSTOOTING, vr. *penerdjoenan, penoelâkan ka-bâwah.*
- NEDERSTORMEN, b. w. *meroebohkan dengan gâgah.*
—, o. w. *toeron dengan gemoeroh boeninja.*
- NEDERSTORTEN, b. w. *meroebohkan, terdjoenkan, toelaq ka-bâwah.*
—, *nedersmijten, menghampaskan.*
—, o. w. *roeboh, rebah.*
Zich —, *menerdjoenkan diri.*
- NEDERSTORTING, vr. *val, roeboehan.*
—, *de daad van —, peroeboehan.*
- NEDERSTRALEN, o. w. *bersinar ka-bâwah.*
- NEDERSTREKKEN, b. w. *menghamparkan.*
- NEDERSTRIJKEN, b. w. *kassî toeron, L., lâboehkan, toeronkan, toeron.*
De gordijn —, *lâboehkan tîrei, kassî toeron kulamboe, L.*
De zeilen —, *innemen, toeron lâjar, kassî toeron lâjar, L., sohkan lâjar.*
—, o. w. *van vogelen, hangkap, mên-tjok, L., giring, L.*
- NEDERSTROOLJEN, b. w. *hambor, hamborkan, sebar, L., njebar, L., tâborkan, menâbor, menâborkan.*
- NEDERSTROOMEN, o. w. *milir, L., hâlir, âlir, ngâlir, mengâlir.*
Doen —, *mengâlirkan.*
- NEDERSTROOPEN, b. w. *lâboehkan.*
De opgestroopte mouwen —, *melâboehkan tângrun bádjoe jang di singsing.*
- NEDERSTRIKELLEN, o. w. *djâtoh kalintjoh.*
- NEDERSTUIVEN, o. w. (van stof of asch), *toeron.*
—, *driftig naar beneden ijlen, toeron dengan bângat.*
- NEDERSULLEN, o. w. *sanggoelor ka-bâwah.*
- NEDERTELLEN, b. w. *bilang dengan betoel-betoel, hitoeng bádjû-bádjû.*
- NEDERTRAPPEN, b. w. *tendang ka-bâwah.*
- NEDERTREDEN, b. w. *indjag ka-bâwah, iriq.*
- NEDERTREKKEN, b. w. *târêq ka-bâwah, hêla ka-bâwah.*
- NEDERTREKKING, vr. *penghelâan (penarikan) ka-bâwah.*
- NEDERTROONEN, b. w. *adjaq ka-bâwah.*
- NEDERTUIMELLEN, o. w. *djâtoh ka-bâwah, hoembâlang.*
—, *van gebouwen, bergen. roeboeh, rebah.*
—, *van boomen, toembang.*
—, *van tuimelaars, soesang, menjoesang.*
- NEDERTUIMELING, vr. *hoembâlangan, karoeboehan.*
- NEDERVAL, m. *djâtoh, roeboeh.*
- NEDERVALLEN, o. w. *op den grond, djâtoh di tânah.*
In de lengte —, *rebah.*
—, *uit eerbied, soembah sedjoed.*
—, *instorten, roeboeh.*
—, *op het aangezigt, djâtoh tihârap, djoeroemis, djâtoh tersong'oe.*
- NEDERVAREN, o. w. *milir berprâhœ.*
- NEDERVELLEN, b. w. *menghampaskan ka-boemi.*
Eenen boom —, *tebang pôhon sa-batang.*
- NEDERVELLING, vr. *penghampâsan.*
—, *doodslag, pemboenohan.*
- NEDERVLIEGEN, o. w. *terbang toeron, terbang ka-bâwah.*
- NEDERVLIETEN, o. w. *hâlir, âlir, ngâlir, militer, L.*
- NEDERVLIETING, vr. *ngaliran, altran, hâl militer.*
- NEDERVLEIJEN, b. w. *letaqkan râpat-râpat.*
—, *op elkander, menjoeson dengan atoran.*
- NEDERVLOEIJEN, o. w. *lileh, melileh, melilileh, L., militer, L.*
- NEDERVOEREN, b. w. *bâwa toeron.*
- NEDERWAALJEN, b. w. *menoembang.*
De wind woei zware boomen neder, *makka angin poon menoembang bebrâpa pôhon kâjoe jang besaar-besaar.*
—, o. w. *di toembangkan angin, toembang.*
- NEDERWAARTS, bijw. *ka-bâwah.*
- NEDERWENTELLEN, b. w. *goeling ka-bâwah.*
- NEDERWERPEN, b. w. *hampaskan, hoembâlangkan.*
Zich —, *soembah sedjoed.*
- NEDERWERPING, vr. *penghampâsan.*
—, *nederknieling, sedjoed, telœt.*
- NEDERZAAL, vr. (aan het hof), *balêrong, balet-roewang.*
- NEDERZAKKEN, o. w. *amlês, L., toeron.*
Nedergezakt, (van een bezinsel), *doedoeq.*
- NEDERZENDEN, b. w. *soeroh toeron, toeronkan.*
Naardemaal het engelen zijn, *door de verhevene groote goden nedergezonden, bahoewa ini melajikat djoega di toeronkan dêwâta moelia râja.*
—, *naar de benedenlanden, soeroh militer.*
- NEDERZETTEN, b. w. *târoh, letaq, tadaq.*
Op eenen steen —, *târoh di bâtos.*
—, *zich vestigen, mendoedoekt, doedoeq.*
—, *stillen, doen bedaren, mendiamkan, menjenangkan, pertetapkan.*
Zich —, *doedoeq.*
- NEDERZETTING, vr. *penarohan, peletâkan.*
—, *vestiging, kadoedoekan.*
- NEDERZIEEN, o. w. *pandang ka-bâwah.*

NEDERZIJGEN, o. w. *tápis, sáring, toeron plan-plan*, L.
 — *flaauw vallen, mortja, pangsan, kelangar*, L.
NEDERZIJPELEN, o. w. zie **NEDERZIJPEN**.
NEDERZIJPEN, o. w. *tiris ká-báwah, melas*, L.
NEDERZINKEN, o. w. *tinggelam*.
 —, zie **NEDERZIJGEN**.
 —, *bezwijken, tivas, djáli tjelaka*.
NEDERZITTEN, o. w. *doedoeq, áda doedog*.
 En deed hem op eenen troon —, *serta di perdoedokannya kapada sa-boewah singhasana*, S. R. 166.
 Plotseling —, *alsof men valt, doedoeq terantog*.
NEDERZUCIGEN, b. w. *isap menoeronkan, lisoet ka-báwah, (menoeronkan)*.
NEDERZWALPEN, o. w. *toeron dengan oembaq besaar, beroembaq ka-báwah*.
NEDERZWELGEN, b. w. *telan dengan rákoes, L., gógaw, loeloer, perlan, memerlan*.
NEDERZWEVEN, o. w. *toeron melajang*.
NEDERZWIEREN, o. w. *toeron dengan áthlamat dan ka-besaran*.
NEEF, m. broeders- of zusterskind, *ánaq soedára, kamoenakan, kamanakan, kapouakan*, L.
 —, *zusterskind, ánaq sanaq*.
 Neven van éenen stamvader, broeders- of zusterskinderen, *soedára sa-poepoe, ánaq sa-poepoe*.
 Achter—, *soedára doewa poepoe, soedára misan, misácan*.
 Verte achterneven, *soedára tiga ampat poepoe*.
NEEFSCIAP, o. *poepoewan, pangkat kapouakan*.
NEEMACHTIG, b. n. *jang soeka reboet, (ambil, mentjoeri)*.
NEEN, bijw. *tiáda, tá, tidaq, tráda*, L., *tra*, L., *mána bóleh, kága*, L., *má*, Ar.
 Hij zeide: —, *makka ia káta tiáda, dia bilang tráda*, L.
 —, *geenszins, boekan*.
 —, *hij is het niet, boekannya dia*.
 Ik meen van —, *sahája kira tiáda*.
NEEP, vr. met de nagels of vingeren, *penjoebitan, tjoebit*.
 —, *schade, roegi*.
 Eene groote — *geven, meroegikan*.
 Eene — *krijgen, kena roegi*.
 In de — *zijn, áda di dálam kasoesáhan, kasoeakaran*.
 Hij was zeer in de —, *makka kasoeakaranlah ia terláloe amat*.
NEEB, b. n. zie **NEDER**.
NEER, (neere), vr. zie **DRAAIKOLK**.
NEERHUIS, o. *roemah di halaman, roemah di nátar, (látar)*.
NEERSLAG, m. zie **MANSLAG**.
 —, *bezinking, toeroenan, toeron, doedoeq*.
NEERSLAGTIG, b. n. *socsah háti, sabil,*

moerong, moeram, doeka tjita, masjghoel, Ar.
NEERSLAGTIGHEID, vr. *kadoekáán, doeka tjita*.
NEET, vr. *telór koetoe*.
 —, *in eene schaar, pákoe goenting*.
NEFFENS, bijw. zie **NEVENS**.
NEGEN, telw. en vr. *sembilan, sapoeloh kórang ása, (sátoe)*.
NEGENDE, b. n. en o. *kasembilan*.
 Het — *huis, roemah jang kasembilan*.
 Een —, $\frac{1}{4}$, *sa-per-sembilan*.
 Ten —, *kasembilan, paadda kasembilan kalinja*.
NEGENDHALF, b. n. *delápan setengah*.
NEGENDERHAND, b. n. *negenderlei, sembilan roepa, sembilan djenis*.
NEGENDUIZENDSTE, b. n. *per-sembilan riboe*.
 $\frac{1}{1000}$, *sa-per sembilan riboe*.
NEGENHOEK, m. *sembilan pendjoeroe*.
NEGENHONDERDSTE, b. n. en o. *per sembilan rátoes*.
 $\frac{1}{100}$, *sa-per sembilan rátoes*.
NEGENJARIG, b. n. *demoer sembilan táhon, sembilan táhon demoernja*.
NEGENMAAL, bijw. *sembilan kali*.
NEGENOOG, o. *kwaadaardige bloedvri, sa-ráboet, bisol jang djáhat sakáli, poeroe bátoe*.
NEGENTAL, o. *bilangan sembilan*.
NEGENTIEN, telw. en vr. *sembilan blas*.
NEGENTIENDE, b. n. *kasembilan blas*.
NEGENTIG, telw. en vr. *sembilan poeloh*.
NEGENTIGJARIGE, m. en vr. ook b. n. *demoer sembilan poeloh*.
 Hij is een —, *makka tálah sembilan poeloh táhon demoernja*.
NEGENTIGMAAL, bijw. *sembilan poeloh kali*.
NEGENTIGSTE, b. n. en o. *ka-sembilan poeloh*.
 $\frac{1}{10}$, *sa-per sembilan poeloh*.
NEGENVOUD, o. *sembilan ganda*.
NEGENVOUDIG, b. n. *sembilan ganda-berganda*.
NEGER, m. *orang bangsa habasji*.
NEGERLAND, o. *Ethiopië, tánah habasji*.
NEGGE, vr. *koedu ketjil, koeda káté*.
NEGOCIANT, m. (ond. w.) zie **HANDELAAR**.
NEGOCIATIE, vr. (ond. w.) zie **ONDERHANDELING**.
NEGOTIE, vr. (ond. w.) zie **KOOPHANDEL**.
NEGOTIËREN, b. w. (ond. w.) zie **HANDELEN, HANDELDRIJVEN**.
NEIGEN, b. en o. w. *tjenderongkan*.
 De harten der menschen —, *tjenderongkan háti orang*.
 —, *het oor leenen, éling, mengéling, pásang koeping, L., dengarkan*.
 De zon neigt ten westen, *mata-hárit poon kinsir, (goelingsir)*.
 Het vaartuig neigt een weinig, *(helt over), práhoe singit, miring*.
 —, *groeten door eene neiging, eig-nijgen, mendjoerah*.
 Zieh —, *lajah*.

Met het hoofd —, *melâjah kapala*.
 Tot de aarde toe —, *toendoeq ka-tânah*,
soembah ka-tânah.
NEIGING, vr. zin, lust, *soeka belâdjâr*.
 — voor de Mohamedaansche goâgeleerd-
 heid, *soeka menâdjâi*.
 — tot de vrouwen, *ingin akan param-
 powon*.
 Hevige —, drift, *hawa nafsoe*.
 —, helling, *miring*.
 Eene — met het hoofd maken, *oeng-
 gol, onggoe, L*.
 —, overhelling, *tjenderong, tjondong,
 kajtjenderongan..*
 De — der magneetnaald is naar het
 noorden, *makka bessi brâni itoe handaq
 menoedjoe ka-oetâra*.
 De — (van planten en bloemen naar
 de zon), *soeka menghâdap mâta-hâri*.
 Ingeschapene —, *nafsoe, ingin, tjita-
 râsa, tjitu*.
 Hij heeft zeer edele neigingen, *makka
 terlâloe bâjiq tjitânja*.
NEK, m. *têngkoq, têngkuw, bâtang lèhèr*.
 Den — breken, *pâtah têngkoq, boenoh,
 pâtahtkan lèhèr*.
 Den — omdraaijen, *poetar lèhèr*.
 Den — toekeeren, *lihat dengan êkor
 mâta, d. is. : van ter zijde met minach-
 ting aanzien*.
 Den — breken, ten gronde helpen,
membinasakan, meroesahkan.
 En hij draaide hem den — om, dat
 het aangezigt naar den rug gekeerd was,
*makka di poelaskannya lèhèrnja dan moe-
 kânja ka-blâkang, S. R. 150*.
NEKHAAR, o. *ramboet têngkoq*.
NEKKEN, b. w. *boenoh, pâtahtkan lèhèr*.
 —, omhakken, *tebang, tâhang*.
 —, tergen, *oesiq, mengoesiq, mengâdoe*.
NEKKER, m. *pemboenoh*.
 —, terger, *pengoesiq, orang jang meng-
 âdoe*.
NEKING, vr. *pemboenohan*.
 —, terging, *pengoesikan*.
NEKPLJN, vr. *sâkit têngkoq*.
NEKTAR, m. *ajer kala kawtzar*.
 Uwe weldadigheid jegens mij is als —.
*toewan poenja kamoerahan atas hamba itoe
 sabagai ajer kala kawtzar, Ml. Br. ; (kaw-
 tzar is in het Arabisch: een paradisijsstroom,
 en kala: voedsel voor dieren, dus fig. :
 de stroom, die dat voedsel aanbrengt,
 levensaanbrengende stroom)*.
NEMEN, b. w. *ambil, mengambil*.
 De vrijheid nemen, *ambil brâni, mem-
 branikan diri*.
 —, innemen, veroveren, *alahkan*.
 Uit de kist —, *ambil dèrri dâlam peti*.
 Dienst —, *mâsoq toeldâdoe*.
 Gevangen —, *tangkap*.
 Ter harte —, *ingat-nyat, djâgo bâjiq-
 bâjiq memaliharakân*.

Op zich —, voor zijne rekening —,
tangoeng, menangoeng.
 Op zich —, onder —, *tjâkap, sang-
 goep, L*.
 De hand van iemand —, *mendjâbat
 tângan, pégang tângan*.
 Tot vrouw —, *ambil akan bini, berbini*.
 Kwajik —, *ambil per goesar, L., djâdi
 ketjil hâti*.
 Iemand aan de hand —, geleiden,
pimpin tângan, toentoen, L.
 Heimelijk —, *intit, zie ONTFUTSELEN*.
 De vlugt —, *lâri, mînggat, L*.
 Waar —, *sidiq, pariksa*.
 Zijn vermaak —, *menjoekâkan diri,
 toeroet soeka hâti*.
 Deel aan iets —, *djâdi perséro, L.
 djâdi teman*.
 Iemand bij zijn woord —, *pégang orang
 poenja kâta*.
 En vele van de groote steden zijn
 door hem genomen, *dan bânjaqlah dèrri
 paadda negri jang besaar-besaar soedah
 ter-ambil olèhnja*.
 In de armen —, *peloq, memeloq, men-
 dâkap*.
 Als het zoo genomen wordt, *djikâlao
 di artikan bâgitoe, kâlao bâgitoe artinja*.
 Iemand in den arm —, *mînta orang
 poenja perteloengan*.
 Voor lief —, *memadâkan diri dengan,
 soeka tarima*.
 Te veel hooi op de vork —, *tjâkap
 terlâloe bânjaq, sunggoep terlâloe bânjaq, L*.
 Uit elkander —, *angkat, boeka*.
 Een uurwerk uit elkander —, *boekâ
 perkâkas orlodji, L., (djâm)*.
 Neem eens, vooronderstel dat het zoo
 zij, *kandâti bâgitoe, L., djikâlao sakâli
 poon bâgitoe, maski bâgitoe, L*.
 Uit handen van een ander —, *tarima,
 samboet*.
 Met geweld —, *rampas, merampas,
 mengagâhti*.
NEMER, m. *jang mengambil, zie NEMEN*.
NEMING, vr. *pengambilan, achdz, Ar*.
NERF, vr. *sablah loewar koelit*.
NERGENS, bijw. *di mâna-mâna tiâda*.
 — heen, *tiâda kamâna-mâna*.
 — om, zonder reden, *sa-koenjong-
 koenjong*.
 — toe nut, *tiâda bergoena sakâli-kâli,
 tiâda apa apa goenânja*.
 — anders om dan, *tiâda lâjin maqtsoed
 melâjinkan*.
 — van weten, *belom tâhoe sâtoe apa*.
 — naar vragen, *koerang ingat, lâlè,
 tiâda fadloeli, tra perdoeli, L*.
NERING, vr. *vertier, lâkoe*.
 —, handel, *dagângan, perntagâan*.
 Hij heeft veel —, *lâkoe sakâli bârang
 dagângannya*.
 — en handtering, *kâl perntagâan dan*

peroesahan, dagangan dan pekdjään, L.
 De tering naar de — zetten, *kuloewar*
belandja dengan saqadar hátsilnja, kaloewar
belandja dengan sakira-kira oentoengnja, L.
NERINGHUIS, o. *kadei, toko, L.*
NERINGLOOS, b. n. *tiada lakoe bérang da-*
gangan.
NERINGRLJK, b. n. *lakoe sakáli bérang da-*
gangan.
NERPEN, o. w. zie **SNERPEN**.
NESCH, b. n. zie **DWAAS**.
NEST, o. *sárang, roemah.*
 Vogel—, *sárang boerong, roemah boe-*
rong.
 — van eene slang, *liang oelar.*
 —, hok, *roemah, kandang.*
 Bijen— aan eenen boom, *madoe-ma-*
doewan, soewálang.
 —, ondeugend meisje, *ánaq parampoe-*
wan jang nákal.
NESTACHTIG, b. n. *sa-roepa sárang, káju*
(ky) sárang, L.
NESTEI, o. *telór sárang, telór boerong jang*
mengeram.
NESTEL, m. *tált ikat, tált hoebong.*
 Iemand den — knoopen, *menghóbatkan*
órang, menawárt órang.
NESTELAAR, m. zie **TALMER**.
NESTELBESLAG, o. *salóetan tált ikat.*
NESTELLEN, b. w. *toetop sama tált ikat.*
 —, o. w. een nest maken, *menjárangkan,*
békin sárang, L., memboewat sárang.
 —, een nest hebben, *bersárang.*
 Zich —, *doedoeg.*
 Zich bij een ander —, *menoempang láma*
di roemah órang.
 Zich —, schuil houden, *semboenikan diri.*
 —, treuzelen, *kardja lambat-lambat,*
(plan-plan, L.)
NESTELGAT, o. *lobang tált ikat.*
NESTELNAALD, vr. *djároem tált ikat.*
NESTELTAK, m. *tjábang jang bájiq akan*
bersárang.
NESTEN, b. w. zie **NESTELLEN**, o. w.
NESTIG, b. n. *vuil, kótor, tjemur, nedjis.*
NESTKORF, m. (voor eenden), *krandjang*
itiq (bebèq) mengeram.
NESTVOL, o. *íst sárang.*
 Een — muizen, *isinja sárang tikoes.*
NET, b. n. *zuiver, brisih, soetji.*
 —, aardig, bevallig, sierlijk, *tjantik.*
 Een — te stijl, *karángan soerat jang*
indah-indah.
 Hij heeft eenen — ten stijl, *makka ka-*
ranganja soerat itoe indah-indah.
 Een — huis, *roemah bágoes.*
 —, juist, *betoel.*
 — zoo, *sáma djoega, baqitoe djoega.*
 — op den bepaalden tijd komen, *dá-*
tang betoel paadda waqtoe jang di ten-
toekan.
 Zeer — te kleederen, *pekájin jang indah-*
indah.

In het — schrijven, *sálin soerat dengan*
toelisan jang bágoes.
NET, o. *vischnet, werpnet, djála.*
 Met het — visschen, *mendjála.*
 Trek—, *schroh—, poekat.*
 Met het trek— visschen, *memoekat.*
 Het — werpen, *meláboeh poekat, tébar*
djála.
 Een schep— om langs den oever schep-
 pende te visschen, *tanggoq.*
 Met zoodanig schep— visschen, *men-*
anggoq.
 Vogel—, *jagt—, djáring.*
 Vogel—ten spannen, *mendjáring, táhan*
djáring, béntangkan djáring.
 —ten breijen, *sirat (siroet) poekat,*
(djála, djáring).
 Het — van het hart, *djála djantoeng,*
támoerat, Ar.
 Het — om de hersenen, *salápoet oetaj.*
 In het — zijn, (verstrikt), *kena djirat.*
 De —ten boeten, herstellen, *boeboel*
djála.
 Achter het — visschen, *dátang káloe*
boerong soedah loetjoet, (d. i. komen als
 de vogel gevlogen is).
NETEL, vr. brandnetel, *djalátan, dáwon gá-*
tal, poeloes, Soend.
 De —, *rhinocerosknevel, koemis bádaq.*
 —, (*urtica Javanica*, Blkr.) *sóroni.*
NETELBOOM, m. *raffoe, koeraui, Soend.*
NETELDOEK, o. *kájin mógah, kájin doerti,*
moekmoel.
 —, *syrasj genoemd, sarásah, sarasj.*
 Perz.
NETELDOEKSCH, b. n. *deri paadda kájin*
mógah.
NETELLEN, b. w. *toesoeg dengan djalátan.*
NETELIG, b. n. *vol netels, penoeh djalátan,*
penoeh dáwon gátal.
 —, *stekelig, berdoeri.*
 —, *korzellig, pantjangan, prang proes,*
bregásan, L.
 —, *moeijelijk, soekar, soesah sakáli.*
NETELIGHEID, vr. *eigenzinnigheid, pri órang*
pantjangan.
 —, *moeijelijkheid, kasoekáran.*
NETELPLANT, vr. (*urtica incana*), *tjammoen.*
NETHEID, vr. *pri jang brisih, (soetji, tjantik),*
zie NET.
NETJES, bijw. *dengan brisih, dengan tjantik,*
loetjoe, L., mindeh, zie NET.
 —, *aardig gekled, mindeh.*
NETSTOK, m. *sátang djáring, kájoe boewat*
pásang djáring, toewoes djáring.
NETTEN, b. w. *natten, membásukkan, békin*
básah, L.
 —, *reinigen, membrisihkan, menjuetji-*
kan, békin brisih, L.
NETTENBEIJER, m. *órang menjirat poekat,*
(djála),
NETTIGHRID, vr. zie **NETHEID**.
NETTO, b. n. (ond. w.) *betoel.*

Honderd last —, *sarátos kájan betoel*.
 NETVLIES, o. *salápoet berdjála*.
 NETVORMIG, b. n. *saroepa djála*.
 NETWERK, o. *djála-djála*.
 NEULEN, o. w. *tjomél-tjomél sampé orang djádi girgetam*.
 NEURIËN, b. w. *menjánji diam-diam*.
 —, van vogels, *tjiljit*.
 NEUS, m. *hidong, idong*.
 Het bovenste van den —, *pankál hidong*.
 Het tijpje van den —, *hoedjong hidong*.
 Dunne lange —, *hidong mantjoeng, (moentjoeng)*.
 Platte —, *hidong tjépér, hidong kapek, (kapik, keppék, L., koepik)*.
 Door den — spreken, *menghidoeng, sanggoe, ráhan*.
 Den — snuiten, *sánga ingoes, sangkan hidong, L.*
 Iemand iets onder den — wrijven, *membangkilkan orang kárana susoewátóe perkára*.
 Den — overal laten, *tjampor dálam segalla perkára*.
 — van eenen schoen, *hoedjong sapátóe*.
 — van een vaartuig, *haloewan práhoé djoenggor*.
 — van eene klink, *telingá kantjing*.
 NEUSBALETJE, o. *hoedjong hidong*.
 NEUSBEEN, o. *toelang hidong*.
 NEUSBLOEDING, vr. *hál kaloewar dárah derri hidong*.
 NEUSDOEK, m. *zakdoek, sápoé tángan, kájin sápoé hidong*.
 NEUSGAT, o. *lobang hidong, liang hidong*.
 NEUSGEZWEL, o. *poeroe hidong, rustoeng*.
 NEUSHORENDEI, o. *bádaq*.
 — met ééne hoorn, *bádaq gátjah*.
 — met twee hoornen, *bádaq karbau*.
 NEUSJE, o. *hidong ketjil*.
 NEUSKIJKER, m. *plechtwachter op een vaartuig, djoeroe bátóe, orang djága di haloewan*.
 NEUSLETTER, vr. *hoerof hidong*.
 NEUSLOOS, b. n. *tiáda berhidong*.
 NEUSUITWERPING, vr. *ka-ingesan*.
 NEUSVLEUGELS, m. *meerv. sablah-menjablah hidong*.
 NEUSWIJS, b. n. *djoemáwa, tjoeper, besaar háti, angkoe, L.*
 NEUSWIJSHEID, vr. *prí djoemáwa*, zie NEUSWIJS.
 NEUSZUIL, vr. *hátang hidong*.
 NEUTEL, m. *orang káté*.
 NEUTELAAR, m. *orang málas kardja, orang lambat kardja*.
 NEUTELEN, o. w. *kardja perláhan-láhan, kardja plan-plan, L., berlambat-lambátá*.
 NEUTRAAL, b. n. (ond. w.) zie ONPARTIJDIG.
 NEUTRALISEREN, b. w. (ond. w.) in den staat van onpartijdigheid brengen, *kaloewarkan (menjablahkan) derri paadda djáwib dárí*, zie ook NATIONALISEREN.

NEVEL, m. *káboet*.
 —, damp, *hárap*.
 NEVELACHTIG, b. n. *kalam káboet, radop*.
 NEVELEN, onp. w. *berkalam káboet*.
 De heldere hemel werd beneveld, *trang tjowátja menjádi kalam káboet*.
 NEVENBEGRIJ, o. *ingátan jang kadoewa*.
 NEVENBETEKENIS, vr. *arti jang kadoewa*.
 NEVENMAN, m. *teman di sablah*.
 NEVENS, voorz. *digtbij, dekat, di sisi*.
 —, te gelijk met, *serta dengan, bersáma-sama dengan*.
 Het hier — (bij dezen brief) gevoegde zijden kleedje, *kájin soetra jang di pasertákan dengan soerat ini*.
 NEVENSGAANDE, b. n. *jang beserta dengan ini, jang di pasertákan dengan ini*.
 NEVENZAAK, vr. *perkára ketjil, ánaq perkára*.
 NICHT, vr. broeders dochter, *ánaq soedára parampoewan, kamoenákan parampoewan*.
 —, zusters kind, *ánaq sánaq*.
 — van eenen stamvader, zusters of broeders kinderen, *soedára parampoewan sopoepoe, ánaq sopoepoe*.
 Achter—, *soedára parampoewan doera poepoe, soedára misan, misánan*.
 —s dochter, *tjoetjoe soedára parampoewan*.
 NIEMAND, pers. voorn. *sa-órang poon tiáda, sáwoe órang tiáda, sa-bárang órang poon tiáda*.
 En van al de apostelen is — hem gelijk, *dan tiáda derri paadda segalla pesoeroeh sa-órang poon samánja, M. S. R. 2*.
 — wil dien berg beklimmen, *sa-órang poon tiáda máwé nájik goemong itoe*.
 — evenarde haar, *su-órang poon tiáda bandingannja, S. R. 18*.
 NIEMENDAL, bijw. zie NIET.
 NIER, vr. *boewah pinggang, gillí-gillí, boewah háti*.
 NIERBED, o. *niervet, lemaq boewah pinggang*.
 NIERBEKKEN, o. *tampat boewah pinggang*.
 NIERHARST, m. *nierstuk, dáging boewah pinggang*.
 NIERSLAGADER, vr. *oerat boewah pinggang*.
 NIERSMART, vr. *wee, pijn, sákit boewah pinggang*.
 NIERSTEEN, m. *bátóe boewah pinggang, moestika boewah pinggang*.
 NIERVLIES, o. *salápoet gillí, salápoet boewah pinggang*.
 NIERVORMIG, b. n. *saroepa boewah pinggang*.
 NIESKRUID, o. *charbaq, Ar.*
 NIESMIDDEL, o. *óbat bersin, óbat behangkás, L.*
 NIET, o. ertsasch van koper, *háboe tambága, serboeog tambága*.
 NIET, bijw. *tiáda, tída, tídaq, tí, tráda, L., trá, L., boekan*.
 — komen, *tiáda (tráda) dátang*.

Het kan — zijn, (d. i. het moet volstrekt.) *ti-dápat tiáda, tída bóleh tída, místi.*

— eens, *sakáli poon tíada.*

— willen, *tiáda máw, tráda máw, L., trá máw, L.*

Hebt gij — gehoord? *tiadákah angkaw denjar?*

Hebt gij — reeds ondervonden? (d. i. gij hebt immers reeds ondervonden?) *boekankoh soedah angkaw merasá-í?*

Even als — geschied, *seperti tíada djádi.*

Dat — alleen, *boekang itoe sádjá.*

Want hij zag dat het zijne stad — was, *kárana ía melihat boekang negrinja.*

Het is — met uwen wil, *boekang dengan kahandagmoé.*

—, dat ik — zou willen, *boekang tíada hamba handag, S. R. 18.*

— meer, *tiáda lági.*

Om —, zonder reden, *samenná-menná, sakoenjong-koenjong.*

Om —, (gratis) *kárana Allah, dengan sa-kásch-kásch.*

— lang daarna, *tiáda brápa lamánja komedien derri paadda itoe, tráda brápa láma derri itoe, L.*

— meer dan drie, *tiáda lebeh hánja tiga, tráda lebeh melinkan tiga, L.*

Ik heb het —, *itoe tíada padákoé.*

Gansch —, *bárang sedikit poon tíada, sakáli-káli tíada.*

Niemendal, — met allen, *soewátóe poon tíada, tiáda mengápa, tra kunnápa, L.*

—, verbiedende wijs, *djangan.*

Eet —, *djangan, mákan.*

Wees gij stil, ween — en ga — uit, *diambil angkaw djangan menángis dan djanganlah angkaw kalóewar lági, S. R. 9.*

— te min, *tetápi, wa-lakin, Ar.*

Te — doen, vernietigen, *meniadákan; afschaffen, lepaskan, boewang.*

— alleen vier steden, al waren het ook duizend steden, ik zou ze overwinnen, *djanganlah empat boewah negri djikalaw sa-riboe negri poon koe-alahkan, S. R. 67.*

Te — gaan, *djádi binása.*

Het is om —, (te vergeefs,) *itoe sia-sia, itoe pertjoemah. sádjá, L.*

NIET, m. en o. *katiudáan, odm', Ar., ádam, Ar., oedom, Ar., jang tíada adánja, tíada.*

Waarvan het — eerder bestond dan het wezen, *bahoewa jang tíada itoelah di hoeloe derri paadda jang áda, M. S. R. 18.*

— in eenig spel, *soerat kósong, soerat hampa.*

— Een uit het — opgekomen mensch, (parvenu,) *orang jang timboel, orang timboelan.*

NIETIG, b. n. *sia-sia, tíada bergoena, ketjil, per tjóemah, L.*

— gesprek, *perkatáan jang sia-sia.*

— mensch, *orang sia-sia, orang per tjóemah, orang boesoq.*

NIETIGHEID, vr. *kasiáan.*

Om eene —, *kárana bárang kasiáan.*

NIETS, VOORN. en o. *tiáda sátoe apa, tíada apa-apa, soewátóe-poon tíada.*

Dat doet — tot de zaak, *itoe tíada mengápa, trá kunnápa, L.*

NIETSBEDUIDEND, b. n. *sa-dzarrat poon tíada, tíada sátoe apa, per tjóemah, L., tíada apa-apa, sia-sia.*

NIETSBEDUIDENDEID, vr. *kasiáan.*

NIETSWAARDIG, b. n. *tiáda bergoena sakáli, tíada berharga.*

—, slecht, *hina, boesoq, L.*

NIETTEGENSTAANDE, VOORZ. ondanks, *walakin, Ar., maskí, L., kandát, L., dengan meláwan.*

—, voegw. ofschoon, *maskí, L., djikaloé sakalipoon.*

NIETTEMIN, bijw. echter, *tetápi, tápi, L.*

NIETWEZIG, b. n. *tiáda áda, gyláib, Ar.*

NIETWEZIGHEID, vr. *katiudáan, odm', Ar., oedom, verb.*

NIEUW, b. n. *bahároe, bároe, L., anjar, Jav., djadid, Ar.*

Een — huis, *roemah bahároe.*

Het — e jaar, *táhon bahároe.*

De — e mensch, *orang jang di perbaharóewt, (persoetjikan).*

Het — e testament, *perdjandjian bahároe, el qawlo'l-djadid, Ar., áhdo'l-djadid, Ar.*

— e maan, *boelan bahároe.*

Op —, bijw. *lági sakáli, poela.*

Het — is er al af, *boengánja soedah lájoe, kumbangnja soedah lájoe, L.*

De — e geschiedenis, *hikájat zamán bahároe, hikájat pri hál zamán bla-kangan.*

NIEUW, bijw. *bahároe, bároe, baroesan.*

— getrouwd, *bahároe káwin, bároe bakáwin, L.*

Iets — s uitvinden, *tjelága, L., mengtngatkan bárang apa-apa jang bahároe serto mndjadikan dia.*

NIEUWACHTIG, b. n. *hampir bahároe, seperti bahároe.*

NIEUWBARKEN, b. n. *bahároe di bákaw, (masag).*

NIEUWBEKEERDE, m. *jang bahároe tóbat (di tóbatkan).*

NIEUWWEJAAR, o. *táhon bahároe.*

— wenschen, *kassí salámat táhon bahároe, L.*

NIEUWELINGS, bijw. nienwelings, sedert kort, *bahároe, bahároe tahádi, baroesan, L.*

NIEUWELING, m. en vr. pas aangekomen persoon, *orang bahároe.*

Chinesche —, *singké.*

NIEUWEMAAN, vr. zie NIEUW.

NIEUWERS, bijw. zie NERGENS.

NIEUWERWETSCH, b. n. *tjára bahároe, àadat bahároe.*
 NIEUWGEBOREN, b. n. *bahároe di peránaqkan, bahároe djádi, (kaloewar, L.)*
 NIEUWGEHUWDE, m. zie NIEUW.
 NIEUWGHEMUNT, b. n. *bahároe di tumpa.*
 NIEUWHEID, vr. *prí jang bahároe, kabaharoewan.*
 NIEUWJAAR, o. *táhon bahároe, táhon bároe, L.*
 NIEUWJAARSBRIF, m. *soerat salámat táhon bahároe.*
 NIEUWJAARSDAG, m. *hárt táhon bahároe, no-roz, roz, Perz.*
 NIEUWJAARSDICHT, m. *sátr táhon bároe, L.*
 NIEUWJAARSGIFT, vr. *pembrian paadda táhon bahároe, tsedeqah paadda táhon bahároe.*
 NIEUWJAARSWENSCH, m. *salámat táhon bahároe.*
 NIEUWIGHEID, vr. *kabaharoewan, bárang bahároe.*
 Eene — *aanbrengen, membáwa kabaharoewan.*
 — in de leer, *ketterij, bid-ít, Ar.*
 NIEUWLICHTER, m. (ketter,) *mobatá, Ar.*
 NIEUWMARE, vr. zie NIEUWSTIJDING.
 NIEUWS, o. *bárang bahároe, chabar bahároe, kábar bároe, L.*
 NIEUWSBEJAGER, m. *orang jang ingin (kápéngin, L.) mendengar chabar bahároe, orang melit, L.*
 NIEUWSGIERIG, b. n. *melit, L., soeka dengar chabar bahároe, kalanggára, girang.*
 NIEUWSGIERIGHEID, vr. *prí kalanggára, rindoe akan chabar bahároe, melit, L.*
 Uit — *overal rondgaan, salidiq-idiq.*
 NIEUWPAPIER, o. *soerat chabar, soerat lélang, L.*
 NIEUWSTIJDING, vr. *chabar bahároe, kábar bároe, L., brita warta, brita chabar, S. R. 133.*
 NIEUWTJE, o. *bárang jang bahároe.*
 NIEZEN, o. w. *bersin, bebangkas, L.*
 Zij trokken de neusharen van Komba Karna út, dat hij niesde, *makka di tjáboentja boeloe hidongnja makka Komba Karna bersin.*
 NID, m. *dengké, sedoet, hárt, írt, kapaná-san, hasad, Ar.*
 —, zie MINNENIJD.
 NIJDIG, b. n. *berdengké, hásid, Ar., hasod, Ar., írt, hárt, béngking.*
 NIJDIGAARD, m. *orang berdengké.*
 NIJDIGHEID, vr. *dengké, kadengkcán.*
 NIJDIGLIJK, bijw. *dengan dengké.*
 NIJOEN, o. w. *mendjoerah.*
 NIJLPAARD, o. *faraso'l-bafr, Ar., chinziro'l-má, Ar.*
 NIJPEN, b. w. *klemmen, djepit, tjápit.*
 Met een werktuig —, *menjepit.*
 Fijn, *gniepig, tjoebit.*

—, leed of smart verwekken, *menjoe-karkan, menjakitt, membrí soesah, menjoe-sáht.*
 Wrijvende —, *pidjit.*
 NIJPEND, b. n. *smartelijk, kasakitan, sányat.*
 — gebrek, *kakoerángan jang sányat.*
 NIJPER, m. *penjepit, sepit.*
 NIJPERTJE, o. het is op het —, *itoe tiáda bóleh tanggoh, (toenggoe,) ampir woe-roeng, L.*
 NIJPHOUTJE, o. *kájoe pendjepit.*
 NIJPING, vr. *pendjepítan, penjepitan, pen-tjoebitan.*
 NIJPTANG, vr. *káka toewah, sepit, djepitan.*
 — van eenen juwelier of goudsmid, *pláténg.*
 Groote goudsmids —, *djepitan geppéng.*
 Een fijn —etje, *krintan.*
 NIJVER, b. n. *rádjin, oesah.*
 NIJVERHEID, vr. *karadjinan, oesáha.*
 Nationale —, *oesáha qawm, karadjinan orang negrt.*
 NIJVERIG, b. n. zie NIJVER.
 NIK, m. *sedoe.*
 NIKKEL, m. zie NIKKER.
 NIKKEN, o. w. *oenggoel, anggoel, L., onggoe.*
 NIKKER, m. *verdicht waterspook, goelónyán tikar, L., djoerig, L.*
 NIKKER, m. *brand in het koorn, ontoetan.*
 NIMF, vr. *bij stroomen, bosschen, bergen, ferí, perí.*
 — uit de sferen van Indra, *soeprába.*
 Hemelsche —, *bidiadárt.*
 En de klaagtoonen der hemelsche —en klonken als azende hommels, *makka rátap segalla bidiadárt poon seperti koembang menjerei, S. R. 154.*
 —, zie ENGELIN.
 Door eene — bekoord, *kena goenánja ferí, (perí),*
 NIMMER, *bijw. nooit, tiáda pernah (penah) saláma-lanája poon tiáda.*
 Nog —, *belom pernah.*
 Die nog — door menschen gedragen waren, *jang belom pernah di pákei orang.*
 NINNEN, o. w. *minom énaq, L., minom sedap.*
 —, *zuipen, mengítrop.*
 NIPPELEN, b. w. *merába-rába dengan ingin, (gátal.)*
 NIPPEN, o. w. *kibbelen, berbantah, tjeré-wét.*
 —, met kleine teugjes drinken, *minom perláhan-láhan.*
 NIS, vr. *langkong di dálam ténboq.*
 NOBEL, b. n. zie EDEL.
 NOCH, ontk. *voegw. tiáda, tidaq.*
 — goud — zilver, *amas poon tiáda péraq poon tiáda.*
 — meer — minder, *tiáda lebeh tiáda koerang.*

NOEGEN, o. w. tevreden zijn, *bersoeka hati*.

NOEMBAAR, b. n. *jang boleh di seboet*.

NOEMEN, b. w. eenen naam geven, *menamá-ti, membrí náma, kassi náma, L., menjeboet*.

Hij wordt Boekoe genoemd, *namánja Boekoe*.

Hoe noemt men dat? *itoe apa namánja?*

Hij noemt hem Heer, *ia káta toewan padúnja*.

—, melden, *seboet, menjeboet*.

Ik heb zijnen naam door het volk hooren —, *makka kita menengar namánja di seboet órang*.

NOEMING, vr. zie BENOEMING.

—, (dénomination), *náma penjeboetan*.

NOEN, m. *tengah hárt*.

NOENMAAL, o. zie MIDDIGMAAL.

NOEST, m. *máta kájoe*, zie KNOEST.

NOEST, b. n. *rádjín. oesah*.

NOESTIG, b. n. zie KNOESTIG.

NOG, bijw. *lági, mást, L.*

— niet, *belum, belon, L., belompei*.

Toen hij — niet gekomen was, *sebelum lági ia dátang*.

Tot — toe, *suhunga sakárang, sampi sakárang*.

— eens, *sakáli lági*.

— zooveel, *sakién lági, lági sakáli bagitoe bánjaq*.

— ook, *lági-poon, tumbáhan poela*.

— sprekende, *lági berkáta, mási berkáta, L.*

Het is — geen dag, *hárt belum siang*.

— niet gaar, *belum lági másaq*.

— eens, wederom, *poela, sakáli lági*.

Al is het — zooveel, *djikaloé bebrápa bánjaq sakalijoon, maski brápa bánjaq. L.*

NOGMAALS, bijw. *lági poela, lági sakáli*.

NOGTHANS, voegw. *tetápi, tápi, hánja, melajinkan, melinkan, L.*

NOK, vr. van eens ra, *hoedjong pebáwan*.

— van een dak, *praboengan, práhan*.

NOK, m. zie SNIK.

NOKBALK, m. *práhan*.

NOKKEN, o. w. *menjedoe*.

NOKKING, vr. *sedoe*.

NOKPAN, vr. *ginténg práhan*.

NOKTAKEL, m. *érrétan hoedjong pebáwan*.

NOMINATIE, vr. (ond. w.) *daftar náma órang jang kapiléhan*.

NOMMER, o. *angka, loemor, verb*.

NOMMERBRIEFJE, o. *soerat anyka, soerat loemor, L.*

NOMMEREN, b. w. *toelis angka, tároh hesab, tároh loemor, L.*

NON, vr. *ánaq dára jang bertápa, param-powán jang pertápa*.

NONNENKLOOSTER, o. *tampat pertápa ánaq dára, (práwan)*.

NOOD, m. *kasoekáran, kasoésahan jang terláloe amat*.

Ter naauwer—, *dengan soesah sakáli, dengan soekar, hampir tíada bóleh*.

—, nijpende toestand, *armoede, kápapáan, kamiskinan, nadlarat, Ar., melarat, verb*.

Zijnen — aan zijnen meester klagen, *mengadoekan hál kasoekáranja puadda toewanja*.

Uit den — reidden, *meloe-poetkan derri puadda kasoekáran*.

—, gevaar, *behája*.

Uiterste —, *kasoekáran jang terláloe amat sángat d. i. stervensuur, el adjal, Ar.*

In — zijn, *berkasoekáran*.

Uit — (noodzakelijkheid) vragen, *meminta karána háljat*.

In geval van —, *káloe di berhádjat*.

—, persing der ingewanden, *hájtj*.

Groote en kleine —, *háljat besaar dan háljat ketjil*.

NOODBEDE, vr. *permintáan káraná hádjat*.

NOODDIENST, vr. *pekardjään káraná háljat*.

NOODDRUFT, vr. *háljat. kukoerárgan, kápapáan, kamiskinan, nadlarat, melarat, L.*

NOODDRUFTIG, b. n. *miskín, pápa, pótol, L.*

NOODDRUFTIGHEID, vr. zie NOODDRUFT.

NOODDWANG, m. *kapaksáan jang di berhádjat*.

NOODDWINGEN, b. w. *paqsa (memuqsa) káraná hádjat*.

NOODE, in: van — hebben, *koerang, berhádjat*.

Van — zijn, *mistí áda, di berhádjat*.

NOODE, bijw. *dengan tíada soeka, málas*.

Iets — doen, *kardja apa-apa dengan tíada soeka, (dengan málas), málas kardja*.

NOODELOOS, b. n. *tíada oesah, trá oesah, L., troesah, L., tíada bergoena*.

NOODELOOSHEID, vr. *kustáan, prtj jang tíada di berhádjat*.

NOODEN, b. w. zie NOODIGEN.

NOODHAVEN, vr. *pelaboehan puadda mása kasoekáran*.

NOODHULP, m. en vr. *órang jang toelong káraná háljat*.

NOODIG, b. n. *oesah, joegia, mistí áda, L., berhádjat*.

Het is — dat de koning de vaten doe te voorschijn brengen, *so-joegíanja di soeroeh rádjja itoe hádlirkan bánjaq, Isk. 755*.

Het is niet —, *tíada oesah, tra-oesah, tráda oesah, tra-oesah, troesah, L.*

Het — e, *bárang háljat*.

Het — e bezitten, *sangkap, L., áda bárang háljat*.

Geld — hebben, *berháljat oewang, mistí páké oewang, máw páké oewang, L.*

Het noodige voor de uitgaven, *ufafgat, Ar.*

NOODIGEN, b. w. (geringe lieden ter maaltijd —). *panggil órang mákan. Panggil wordt ook wel voor aanzienlijken gebezigd.*

Terwijl gij allen, die ik niet noodigde, wel nit eigene beweging kwaamt, *sedang toewan-toewan sakalian jang tiada hamba panggil lagi datang sendiri*, S. R. 28.

—, (voornamen lieden, lang vooruit), *padakan*.

—, (om dadelijk te komen), *silakan*.

—, (om te drinken), *angkap minom persingga*.

—, verzoeken, *pinang, minta*, L., *pohon, memohonkan*.

—, aansporen, *adjaq*,

NOODIGER, m. *orang jang panggil makan*, zie NOODIGEN.

NOODIGING, vr. *panggilan*.

NOODJAAR, o. *tahon jang tjelaka, tahon jang berbelá*.

NOODKLOK, vr. *ginta samboejan*.

—, inlandsch alarmblok (van hout), *thong-thong*.

NOODKREET, m. *djerta kasoekaran, (hádjat)*. Noodkreten slaken, *mendjerta*, M. S.

NOODLOT, o. *taqdír, Ar., maqdarat, Ar., oentoeng*.

Het boek des —s, *lof el-mahfoethl, Ar.*

NOODLIJDEND, b. n. zie NOODDRUFTIG.

NOODLOTTELIJK, bijw. *atas prt jang amat tjelaka, tjelaka sakali*.

NOODLOTTIG, b. n. *tjelaka, amat soekar*.

—, voorbeschikt, *moeqaddar, Ar.*

— uur, stervensuur, *el adjal, Ar., waqtoe kamatian*.

NOODLOTTIGHEID, vr. *prt hál jang tjelaka, natsb, Ar.*

NOODMOORD, m. *pemboendhan jang di berhádjat*.

NOODMUNT, vr. *derham (oewang) jang di títupa kárana kasoekaran*.

NOODPENNING, m. *oewang jang di simpan bakal di páké paadda koetika jang kasokáran*.

NOODSCHOT, o. *boenji mariam samboejan (tanda) kasoekaran*.

NOODSEINEN, o. *meerv. tanda kasoekaran, samboejan hádjat, alánat balá, Ar.*

NOODWEER, o. *hevig onweer, thofán, Ar.* (eig. watervloed, doch ook voor — gebezigd, I. J.)

—, storm, *angin rihoet*.

NOODWENDIG, b. n. zie NOODIG.

NOODWENDIGHEID, vr. *hádjat, kakoerangan*.

NOODZAAK, vr. *kapaqsáan*.

NOODZAKELIJK, b. n. *lazim, Ar., lazim, mistf.*

NOODZAKELIJKHEID, vr. *loezom, Ar., zie NOODWENDIGHEID*.

NOODZAKEN, b. w. *paqsa, memaqsá, paqsákan, lazinkan*.

Met geweld —, *kraskan, mengraskan*.

NOOIT, bijw. *tiada pernah, tiada diemah*.

—, geenszins, *tiada sakali-kali*.

Nog —, *belum pernah, belumpei*.

Het zal — geschieden, *sa-hingga kalikal tiada djádi itoe*.

In mijn gansche leven zag ik nog — eene houding van een mensch zoo als ... *sa-demoer kita ini belompei áda kita merlidat sikap mánoesja sepeerti ... H. R. P. 67.*

NOOPIJZER, o. *bessi pengqartaq, pentjoetjoeq*.

NOORD, b. n. *oetára, láwt, L., paksina, K.*

NOORD, m. het — en. *oetára, oettara, Sansk. sablah oetára, sablah láwt, L., fihag oetára*.

Om den — varen, *berlajar ka-sablah oetára*.

NOORDELIJK, b. n. *jang áda di sablah oetára*.

NOORDBEER, m. *broewang jang di negri goethb oetára, (goethob oetára, verb.)*

NOORDEN, o. *sablah oetára, fihag oetára, lor, Jav.*

Dit eiland grenst ten — aan de zee, *makka poeloe ini di sablah timor berpingsiran dengan láwt*.

Naar het — zeilen, *berlajar ka-fihag oetára, (ka-sablah oetára)*.

NOORDER, b. n. *oetára, láwt, L., paksina, K.*

Het — aspunt, *qothb oetára, poesat paksina*.

— breedte, *lebarnja oetára*.

— licht, *fadjr oetára, trang oetára*.

— kwartier, *fihag oetára, benoewa oetára*.

— zon, *fig. téngah málam*.

Met de — zon vertrekken, *membawa dirinja paadda ténggah málam, lári (muygat) paadda ténguh málam*.

NOORDEWIND, m. *angin oetára, (paksina)*.

NOORDKAAP, vr. *tandjoeng oetára*.

NOORD-NOORD-OOST, o. en b. n. *oetára sa-máta timor*

NOORD-NOORDWEST, o. en b. n. *oetára bárat láwt*.

NOORDOOST, b. n. *timor láwt, oetára timor*.

NOORDOOSTELIJK, b. n. *ka-sablah timor láwt*.

NOORDOOSTEN, o. *timor láwt, oetára láwt*.

NOORD-OOST-TEN-NOORDEN, o. *timor láwt sa-máta oetára*.

NOORD-OOST-TEN-OOSTEN, o. *timor láwt sa-máta timor*.

NOORDPOOL, vr. *qothb oetára, qothb' sji-máli, Ar., poesat oetára*.

NOORDPOOLLANDEN, o. *meerv. benoewa qothb' oetára*.

NOORDSTAR, vr. *poolstar, bintang qothb, bintang oetára*.

NOORDSTEEN, m. *bátoe bránsf.*

NOORDVAARDER, m. *nachóda (kapal) jang berdágang di benoewa oetára*.

NOORDWAARTS, bijw. *ka-sablah oetára, ka-sablah lor*.

— aanhouden, *mengoetára, ambil oetára, ngalor & mengalor, L.*

NOORDWEST OF WESTEN, b. n. en o. *bárat láwt, bárat oetára*.

NOORDWESTELIJK, b. n. *ka-sablah oetára*.

- NOORDWEST-TEN-NOORDEN, o. *bârat lâwt sa-mâta oetâra*.
- NOORDWEST-TEN-WESTEN, o. *bârat lâwt sa-mâta bârat*.
- NOORDWESTERING, vr. *hâl sambir ka-bârat*.
Eene streek —, *oetâra sambir djârom pendêq*.
- NOORDZEE, vr. *lâwt oetâra*.
— van Java, *lâwt Djâwa*.
- NOORDZIJDE OF KANT, vr. *sablah oetâra*.
- NOOT, vr. aantekening, kanttekening. *hâsj'jat, Ar*.
— in de muziek, *tanda râgam, tanda lâgoe, L*.
Hij heeft veel noten op zijnen zang, *dia âda bânjaq tûngkahnja, bânjaq roendangnja, L*.
- NOOT, vr. neut, kokos—, *boewah njior, boewah kalâpa, L*.
— met harden bast, zuur doch lekker. *krandji*.
— van de kamfri, *boewah kras, boewah kamiri*, zie NOTENBOOM.
Mannetjes—, *muskaatnoot, palâl*.
—, *galnoot, madjakânt*.
- NOOTOLIE, vr. kokosnotenolie, *minjaq njior, minjaq kalâpa, L*.
—, (van de kamfri), *minjaq kamiri*.
- NOP, vr. pluusje, *boeloe kâjin*.
- NOPEN, b. w. sporen, *pâtjoe, gartaq, meng-gartaq, tjoetjoeq*.
— aanhitsen, *oesig, adjaq, mengâdoe*.
—, *noodzaken, paqsa*.
Met geweld —, *ronggak, L, mengga-gâht, memaqsâ dengan kras*.
- NOPENDE, voorz. *nopens, tentângan, akan, derri paadda*.
- NOPING, vr. prikkeling, *pmatjoewan, peng-gartâkan*.
—, *aanhitsing, pengoesikan, pengadjâkan, pengadoewan*.
- NOPJES, vr. meerv. zie NOP.
Hij is in zijne —, *fig. makka ia-poon soeka serta sedap rasânja, dia âda soeka hâti*.
- NOPPEN, b. w. *galisig*.
- NOPPIG, b. n. *penoeh boeloe kâjin*.
- NORK, m. zie NURK.
- NORSCH, b. n. *bingis, gêrang, geram, asem, L, krengh hâti*.
—, *woest, gâlaq*.
- NORSCHHEID, vr. *prî bingis, prî gêrang*.
- NOTARIAAT, o. (ond. w.) *pekardjâân notâris, djabatân dabir*.
- NOTARIEEL, b. n. (ond. w.) *tersoerat oleh dabir*.
- NOTARIS, m. *dabir, Perz., notâris*.
- NOTARISAMBT, —SCHAP, o. zie NOTARIAAT.
- NOTENBOEK, o. *soerat râgam, boekoe lâgoe, L*.
- NOTENBOOM, m. (Aleurites moluccana). *kamiri, kamiling*.
- NOTENDOP, m. zie KOKOSNOTENDOP.
- NOTENETER, m. vogel, *falor, (Bandaasch)*.
- NOTENKRAKER, m. *pengarkah, penggoenjil*.
- NOTENMUSKAAT, vr. *boewah pâla*.
Ingelegde, (gezonten)—, *bakâsam pâla*.
- NOTENPAPIER, o. *qarthâs bakal menoelis lâgoe, (râgam)*.
- NOTENSCHRIJVER, m. *orang jang menoelis lâgoe, L, orang jang menjoerat râgam*.
- NOVEMBER, m. *slagtmaand, boelan nofember*.
- NU, bijw. *sakârang*.
— eerst, *bahâroe sakârang, bahâroe tahâdi, bahâroe-bahâroewan, baroesan, L*.
— en dan, *sring-sring, L, terkâdang-kâdang, adang-adang*.
Van — af aan, *derri paadda sakârang ini*.
Tot — toe, *sampé sakârang*.
—, *terstond, paadda sakârang ini*.
— welaan, *bâjiqlah, bêjarlah, âjo*.
- NUCHTEN, m. zie OCHTEND.
- NUCHTER, nuchteren, b. n. *belom mâkan minom*.
—, *niet dronken, ttâda mâboq*.
Nooit —, *salamânja mâboq*.
—, *matig, djimun*.
— worden, *hilang mâboq*.
— maken, *menghilangkan mâboq*.
- NUCHTERHEID, vr. *prî djiman, prî orang jang tâhoe pantang*.
- NUF, vr. *nuffe, neuswijs meisje, nonna jang bertingkah, ânaq parampoewan jang bertingkah*.
- NUFACHTIG, b. n. *bertingkah*.
—, zie TALMACHTIG.
- NUFFEN, o. w. zie TALMEN.
- NUGGER, b. n. zie SNUGGER.
- NUK, vr. *kuur, tingkah, sa-râsa hâti*.
- NUKKIG, b. n. *bertingkah*.
- NUL, vr. *nir, Jav., Sengk*.
- NUMERI, m. *boek der getallen, kitâb bilângan*.
- NUMERO, vr. (ond. w.) *nommer, angka, loemor, L*.
- NUN, vr. *pipa boewat kasst minom ânaq, tempat loelom, tempat menjoesoewi ânaq*.
- NUNNEN, o. w. *menjoesoe, mengisap, loelom*.
- NUNTIUS, m. (ond. w.) *gezant van den paus, oetoesan el bâdâ*.
- NURK, m. *orang bingis, orang moeka mâsum*.
- NURKACHTIG, b. n. zie NUKKIG.
- NURKEN, o. w. *knorren, tjômél*.
- NURKIG, b. n. *soeka tjômél*.
- NUSSELAAR, m. zie TALMER.
- NUSSELEN, o. w. *kardja lambat-lambat*.
- NUT, b. n. *bergoena*.
- NUT, o. *nuttigheid, goena, pergoenâân, fâ-dat, Ar, menfa-ût, Ar*.
Opdat men uit de lezing van hetzelve — *trekke, sopâji orang beroléh derri paadda batjânja menfa-ût, M. S. R. 5*.
Tot — van het algemeen, *akan goenânja orang bânjaq, akan pergoenâân jang sa-djati, akan menfa-ût jang oemoem*.

— aanbrengen, *djádi bergoena*, *brí fá-édát*, *menfa-út jang áám*.
 Welk — steekt daarin? *apa goenánja itoe?*
 Tot — doen strekken, *menfa-átkan*.
 Trek er — uit, *ambillah fáédát derri paadda itoe*.
 — aanbrengen, *membrí menfa-út, berfá édat*.
 Ten nutte maken, *pergoenákan*.
NUTBAARHEID, vr. zie **NUT**.
NUTTELIJK, bijw. *dengan goena*, *dengan fá-édát*.
NUTTELOOS, b. n. *túáda bergoena*, *sia-sia*.

—, vruchteloos, *tjoemah-tjoemah*.
NUTTEN, o. w. nut aanbrengen, *membrí fá-édát, djádi bergoena*.
NUTTIG, b. n. *bergoena, berfáédát*.
 — maken, *pergoenákan, mendjadikan bergoena*.
 Het — e, *bárang jang bergoena*.
 Het aangename met het — e verbinden, *menjertákan (pasertákan) bárang kasoekáán dengan bárang jang bergoena*.
NUTTIGEN, b. w. *santap, mákan*.
NUTTIGHEID, vr. *pergoenáán, goena*.
 —, aanwinst, voordeel, *peroléhan, lába*.
NUTTIGING, vr. *penjantápan, hál mákan*.

O.

O, vr. deze letter wordt door de *alif* alleen of door de *alif* en *waw* voorgesteld.
O, tusschenw. *já, héi, hái, ajoe*.
 — God! — Heere! *já illahí! já toehankoe!*
 —, uitroep van verwondering, *ondeh*.
 — Isma Mantrie, waarom zwijgt gij? *hei Isma Mantri mengápa makka angkaw berdiam?*
 — mijne geliefde, *ajoe adenda*.
OBLIE, vr. *apam, koewé sompron, L., ópah, rayhif, Ar.*
OBLIEBAKKER, m. *toekung koewé sompron, L., toekang apam*.
OBLIEDOOS, vr. *tanpat koewé sompron, L., tampat apam*.
OBLIEKRAAM, vr. *kadei órang mendjoewal apam, wárcng koewé sompron, L.*
OBLIEVERKOOPER, m. *órang mendjoewal apam, (koewé sompron, L.)*
OBLIGATIE, vr. (ond. w.) *soerat djandji bájar hortung*.
 Rentegevende —, *soerat hoetang jang berboenga*.
OCEAAN, m. *samoedra, láwt besaar, láwt, bafr, Ar., láwt sa-leboe, dirjá, Perz.*
 De —, wereldzee, *el bafr 'l-moefith, Ar.*
 De Atlantische —, *bafr 'l-thloelamát, Ar.*
OCH, tusschenw. *adoh, ah, wáh, wah, sájang*.
 — dat God gave! *insjá Allah!*
 — hij is ongelukkig, *adoh tjeláka ía*.
 — arme! *sájang! kasian!*
OCHTEND, m. *pági*.
 Des — s vroeg, *pági hárt*.
 Morgen —, *eisoq pági, bissoq pági, L.*
 — en avond, *pági dan petang, pági dan sóré*.
 Zeer vroeg in den —, *pági-pági*.
 Te tien uren des — s, *paadda poekol sablas pági*.
 De geheele —, *sonoq pági, intéro pági, L.*
 Wat hebt gij den geheelen — verrigt? *apa loe kardja intéro pági? L.*

OCHTENDBEZOEK, o. *perkoenljoengan paadda pági*, zie **BEZOEK**.
OCHTENDDAUW, m. *ombon pági*.
OCHTENDDRANK, m. *minoeman pági*.
OCHTENDETEN, o. *makánan pági*.
OCHTENDGEBED, o. *doá pági hárt*.
 — der Islamieten, *soembahjang tsoeh*.
OCHTENDGEWAAD, o. *pekájin (paktjan) pági*.
OCHTENDLIED, o. *tahlil pági hárt*.
OCHTENDMAAL, o. *makánan pági hárt*.
OCHTENDSTOND, m. *waqtóe pági, mása pági*.
OCHTENDZANG, m. *njanjian pági hárt, tahlil pági*.
OCHTENDZON, vr. *mata-hárt pági*.
OCTAAF, o. (ond. w.) *sa-per-delápan*.
OCTAVO, o. (ond. w.) *oktuf, verb., besaarnja sa-per-delápan lembar*.
OCTOBER, m. *oktober, Ned.*
OCTROOI, o. (ond. w.) *haq (dengang mengatjoewalikan lájin órang)*.
OCTROOIBRIEF, m. *soerat haq (bagi sa-órang sahádja)*.
OCTROIJEREN, b. w. (ond. w.) *membrí soerat haq, mengaroenákan soerat haq*.
OCULATIE, vr. (ond. w.) (op de inlandsche manier), *tjangkókan*.
OCULEREN, b. w. (op de inlandsche manier), *békin tjungkókan, selit, kambárt*.
OCULIST, m. (ond. w.) zie **OOGMEESTER**.
ODE, vr. *sjár jang tinggi, sjair jang tinggi, L.*
ODIEF, m. *katam (seroet, L.) penggoemei*.
OEFENAAR, m. *jang mengoesahkan, pengoesah*.
 —, kunstenaar, *pandei, toekang*.
OEFENEN, b. w. *leeren, mengoesahkan, beládjár*.
 —, gewennen, *béjasákan*.
 Zich —, *mengoesahkan diri*.
 —, (anderen) *mengádjár, mengádjarkan*.
 In de wapenen —, *mengádjár berbáris, L., memfahamkan paadda ilmoe sindjáta*.
 Tien duizend goed geocfende soldaten, *salaqsa órang tsoldádoe jang faham paadda*

- ilnoe sindjata, salaqa orang tsoldadojung tahoe berbâris.*
 Het geheugen —, *menegohkun pengingatân.*
 Het geduld —, *belâdjar tsabar, tsabar.*
 Zich in het lezen van den koran —, *belâdjar mengâjiti qor-ân.*
 Zich in de Arabische taal —, *belâdjar bahâsa ârab.*
 Een beroep uit—, *mengardjakan soewatœ pekartjâän.*
 Geweld —, *menggagâht, mengarâst.*
 Gerechtigheid —, *berboewat ââdil.*
 Wraak —, *bâlas, toelah.*
 Weldadigheid —, *melimpuhkan kamoe-râhan.*
 —, o. w. godsdienstige oefening houden, *bitjâra derri perkâra agama.*
OEFENING, vt. *peladjâran, oesah.*
 —, (over godsdienst) *pekoempoelan orang jang bitjâra derri perkâra agama.*
 — des ligchaams, *pekartjâän badan, (toehoh).*
OEFENKAMER, vt. *biliq (tampat) peladjâran, biliq pengadjian.*
OEFENPLAATS, vt. *tampat peladjâran.*
OEFENSCHOOL, vt. *madrasat. Ar., madras, L., tempat pengadjian, lan gar, Perz., sukkôla, verb.*
OEGST, m. zie OOGST.
OEI, zie O, tusschenw.
OER, m. ijzererts, *tânah besf.*
OER, m. wreede, vezelachtige grond, *tânah jang kras lagi bânjaq akarnja.*
OEST, m. zie OOGST.
OEST, m. zie KNOEST.
OESTEN, b. w. zie OOGSTEN.
OESTER, vt. *tiram, sipoet.*
 —s vangen, *tjahârt tiram.*
 Versche —s, *tiram bahâroe.*
OESTERBAK, m. *tâlam tiram, pinggan (piring) tiram.*
OESTERBANK, vt. *beting tiram.*
OESTERETER, m. *orang jang soeka mâkan tiram.*
OESTERHUIS, o. *roemah (kadei) orang djoe-wal tiram.*
OESTERKOOPEL, m. *orang mendjoeval tiram.*
OESTERKREEK, vt. zie OESTERBANK.
OESTERMAN, m. *orang mendjoeval tiram.*
OESTERMAND, vt. *bâkoel tiram, raga tiram.*
OESTERMESJE, o. *pisaw âkan memblah tiram, piso boewat memboeka tiram.*
OESTERPLAAT, vt. *beting tiram.*
OESTERSCHELF, vt. *koelit tiram.*
OESTERSCHUIT, vt. *prâhoe tiram.*
OESTERSCHULP, vt. *koelit tiram.*
OESTERTON, vt. *tong tiram.*
OESTERVANGST, vt. *pentjaharian tiram.*
OESTERVAT, o. *tong tiram.*
OESTERVEKOOPEL, m. *orang mendjoeval tiram.*
OEVER, m. waterkant, eener rivier, *tept*
- soerget, pinggir kâli, L., tebing, tubieng.*
 — der zee, *pantei, tept laüt, pinggir laüt, sâhil, Ar.*
 Langs den —, *sapandjang pantei.*
 Langs den — der rivier voortwandelende, *berdjâlan menoeeroet tept soengei.*
 Op den — van het graf zijn, *hampir mati.*
OEVERBEWONER, m. *orang soengei, H. Q.*
OEVEREN, b. w. zie EISCHEN, BEGEEREN.
OEVERZAND, o. (der zee) *pâsir pantei.*
 — van breed strand, *pâsir pasisir.*
OF, voegw. bij twijfel, *djika, djikâlœ, kâlœ, apa, L., makka.*
 Ik weet niet — hij reeds gekomen is, *kita tiada tahoe djika (apa) dia soedah datang.*
 Wie weet — de koning zal komen? *siâpa tahoe akan râdja datang.*
 Hij wil zien — het een jong paard is, *ia mâw lihat kâlœ âda korda jang moeda.*
 Vraag — mijnheer te huis is, *tânja kâlœ toewan âda di roemah.*
 Als —, *seperti, laqsâna, sabagei, seperti mâna.*
 Hij loopt als — hij dronken is, *makka ia berdjâlan seperti orang mâhoq.*
 —, hoewel, *maski, L., djikalœ saka-lipoen.*
 —, tijd aanduidend, naauwelijks —, *bahâroe makka.*
 Srie Rama had het naauwelijks gezegd — Hanoman vertrok, *makka Sri Râma bahâroe berkata itoe makka Hanoman pergilah.*
 —, onderscheidend, *ataw, oetâwa, L.*
 Koper — steen, *tambâga ataw bâtoe.*
 Deze — die, *ini ataw itoe.*
 Wat u nu betreft, zijt gij een mensch — een nap? *adapoen akan ankwak ini mânoesjakah ataw krâkah? S. R. 12.*
 —, het zij, *bâjiq, mâw.*
 — jong — oud, *bâjiq moeda bâjiq toewah. mâw moeda mâw toewah.*
 Wie weet — het is de vraag —, *antah.*
 — hij zal terug komen — niet, *antah kombâli antah tiada, H. R. P. 72.*
 Ik weet niet — het een spook is, *antah poon hantoe.*
 — hij indeedaard zijne dochter wil geven? *sa-soenggo'h-njâ-kah ia handaq membrikan ânagnja, S. R. 32.*
 — wordt somtijds verzwegen, als: vier — vijf menschen, *ampat lima orang.*
OFFER, o. *persoembâhan, qorbân, Ar., persembilêhan.*
 — aan den priester, *pitrah, tsedeqah, Ar.*
 Het — van brood en wijn, *goedâs, Ar.*
 Verplicht —, *tsedeqah jang ferdloe.*
 — der Hindoes, *poedjâ.*
 Vrijwillig, verdienstelijk —, *tsedeqah jang sonnat.*

Een Gode welbehagelijk —, *qorbân* *jang di ridlâkan Allah.*

Den Koning een — brengen, *bapersoembahkan bârang sasowâtoe kukaâpân rådja.*

Het —, (slagtoffer) zijner edelmoedigheid worden, *tiwas kârana kamoerâhan.*
— aan de zoon, *qorbân paudda matahârt.*

OFFERAAR, m. *dzabl'*, Ar., *orang jang mengqorbânkân.*

Heidensche —, *orang jang memoedjâ, memoedjâ.*

OFFERALTAAR, o. *medzbeh*, Ar., *tampat sembileh.*

OFFERAMBT, o. *djabâtan dzabeh, pekardjâân* *memoedjâ.*

OFFERANDE, vt. zie OFFER.

Zwaarwigtige plegtigheden bij eene —, *hoemoem*, Ar.

OFFERBEEST OF DIER, o. *binâtrng jang di qorbânkân, binâtang jang di sembileh.*

OFFERBLOED, o. *dârah qorbân, dârah binâtang jang di sembileh.*

OFFERBUS, vt. *tampat tarôhan derma, (tsedeqah.)*

OFFERDIENST, vt. *djawâtan persembilêhan.*

OFFEREN, b. w. aan God, *mengqorbânkân, persembilêkan qorbân.*

Aan de Goden —, *poedjâ, memoedjâ.*

Iets vrijwillig —, ten offer brengen, *bapersoembahkan dengan ichtiâr, kassi dengan sengâdja, L.*

Aan de armen —, ten offer brengen, *mentsedehkan kapada orang miskin.*

Jezus Christus is het offer, dat geofferd is tot zaligmaking der genen, die in hem gelooven, *bahoewa Isa El-Meseh itoelah qorbân jang di qorbânkân akan chalâts segalla mânoesja jang pertjâja akan dia.*

Wierook —, *mengoekop, bâkar doepa, (istanggi).*

Op de graven — en bidden om iets van afgestorvenen te verwerven, *terwijl men iets plant in de hoop dat het zal groeijen, poedjah, pôdjah.*

—, schenken, *brî, membrî, kassi, L.*

OFFERGELD, o. *derma (oewang) tsedeqah, Ar.*

OFFERHOUT, o. *kâjoe hoemoem.*

Een stuk —, *pontong apt hoemoem, S. R. 95.*

OFFERING, vt. *penjembilêhan.*

— aan Goden, *poedjâ.*

OFFERKELK, m. *piâla qoelâs.*

OFFERKIST, vt. zie OFFERBUS.

—je, dat op het Chinesche nieuwe jaar voor den huisgod of voor het huistempeltje geplaatst wordt, *tjunnag.*

OFFERMAAL, o. *perdjamoewan qorbân, perdjamoewan tsedeqah.*

OFFERMES, o. *sekin penjembilêhan.*

OFFERPENNING, m. zie OFFERGELD.

OFFERPLEGTIGHEID, vt. *soembahjang qorbân.*

OFFERPRIESTER, m. *imâm jang mengqorbânkân, panghoeloe jang menjembilêh, L.*

Voorname Hindoesche —, *mahârîsi.*

OFFERREGT, o. *haq qorbân, haq penjembilêhan.*

OFFERVAT, o. *piâla qorbân.*

OFFERVLEESCH, o. *dâging qorbân, dâging persembilêhan.*

OFFERWET, vt. *hoekoem qorbân.*

OFFERWIJN, m. *ajer anggoer qorbân.*

OFFECIANT, m. (ond. w.) zie AMBTENAAR.

OFFICIE, o. (ond. w.) *djawâtan.*

OFFICIEEL, b. n. (ond. w.) *tsak, Ar., betoel, tsahjêk, Ar., derri paadda fihak pamarintâhan.*

OFFICIER, m. die een ambt bekleedt, zie AMBTENAAR.

— bij het krijgswezen, *opsir, verb., alferês, Port.*

Een voornaam —, bevelhebber, *hoeloebâlang, panghoeloe, panglima.*

— van gezondheid, *thabib soldâdoe.*

OFFICIERSPLAATS, vt. *djawâtan panglima, (opsir).*

OFSCHOON, voegw. *maski, L., walakin, Ar., mâsa, djikaloe sakalipoon.*

— hij een gering man is, hij is toch een getrouw man, *maski dia orang ketjil makka dia orang satia djoega.*

— hij een krijgsman is, hij is toch niet dapper, *mâsa ia hoeloebâlang makka tiada djoega ia brâni.*

OIR, o. zie OOR.

OIRBAAR, b. n. zie OORBAAR.

OIRKONDE, vt. zie OORKONDE.

OKER, m. *bâtoe koening bâkal djâ nang, djâ nang (tjat) koening.*

OKSEL, m. *katiag.*

OKSELREUK, m. *bawoenja katiag.*

OKSELSCHROOF, vt. *kikei, kikejoe.*

OKSHOOFD, o. *lêggêr, verb. van legger, tong besaar.*

OLEANDER, m. *lauwriertoes, sidawâja, djewei, Soend., kabin, Ar.*

—, welriekende —, *djewei bewum, Soend.*

OLIE, vt. *minjaq.*

— van olijven, *minjaq zeiton.*

Gekookte —, *minjaq mâtang.*

Kokos —, *minjaq kalâpa, L., minjaq njior, minjaq simplah.*

Heilige —, *minjaq noedoes.*

Gebruikte —, waarin iets gebakken is, *djalantah.*

In — braden, *gôrèng dengan minjaq.*

De lamp heeft geene —, *makka palita itoe koerang minjaq.*

(Met zooveel zorg) als bij het dragen van (eene kom met) —, *seperti mendîng minjaq jang penoeh, S. R. 18.* (Deze uitdruk-

king wordt dikwijls in de geschiedenis ge-
bezigd).

Met de hand in kokende — tasten, bij
het doen van eenen eed, *menjáloq minjaq.*

Gij moet er wat — bij doen, *loe misti
tambah minjaq sedikit, L., handaq di tam-
bah olehmoe minjaq sedikit.*

Kastor—, *minjaq djaraq.*

Steen—, aard—, *minjaq tánaħ.*

Welriekende —n, *minjaq báw'-baw'n.*

— voor kraamvrouwen, *minjaq pont-
ánaq.*

OLIEACHTIG, b. n. *berminjaq.*

OLIEACHTIGHEID, vt. *prí minjaq.*

OLIEBAK, m. *pásoe minjaq, bákas minjaq.*

OLIEBOOM, m. zie OLIJFBOOM.

OLIEDROESEM, m. *táht minjaq.*

OLIE-EN AZIJNSTELLETTJE, o. *tampat minjaq
dan tjoeka, tampat tjoeka minjaq.*

OLIEFLESCH, vt. *bottol minjaq, boelt minjaq.*

OLIEGEVEND, b. n. *jang berminjaq.*

OLIEHANDEL, m. *dagangan minjaq.*

OLIEHEF, vt. *táht minjaq.*

OLIEKELDER, m. *oliepakhuis, goedang mi-
njaq.*

OLIEKOOPER, m. *toekang minjaq, órang
mendjoeval minjaq.*

OLIEKRUIK, vt. steenen —, *tampájan minjaq,
tampat minjaq.*

OLIEMOLEN, m. *kampá, kampáän, penggi-
lingan minjaq.*

OLIEN, h. w. *sápoe dengan minjaq, baper-
minjaqkan.*

—, zalven, *mengoerap.*

Geolied papier, *qurthás jang di sapoeui
minjaq.*

OLIEPAKHUIS, o. *goedang minjaq.*

OLIEPERS, vt. *kampá, kampáän.*

OLIEPOT, m. *bákas minjaq, tampat minjaq.*

OLIERIJK, b. n. *jang áda bánjaq minjaq-
nja.*

OLIESEL, o. *pengoerápan jang áchir.*

OLIESLAGER, m. *toekang jang békin minjaq,
toekang minjaq, djoeroe kampá.*

OLIESLAGERIJ, vt. *kampá, kampáän.*

OLIESTEEN, m. *bátos asáhan minjaq, bátos
gósoq.*

OLIESTEL, o. *tampat minjaq dan tjoeka.*

OLIETON, vt. *tony minjaq.*

OLIEVAT, o. *tong minjaq.*

OLIEVERKOOPER, m. *toekang minjaq, órang
mendjoeval minjaq.*

OLIEVERW, vt. *djánang minjaq, tjat mi-
njaq, L.*

In — schilderen, *menoelis gambar deng-
an djánang (tjat) minjaq.*

OLIEVLAK, vt. *nóda minjaq.*

OLIEWINKEL, m. *kadei minjaq.*

OLIEZAAD, o. *bidjin, lang, (sesamum indi-
cum), widjén, Jav.*

OLIEZACHT, b. n. *lemboet sabagei minjaq.*

OLIFANT, m. *gádjah, Sansk., bíram, fil,
Ar.*

Zijne — en in slagorde scharen, *ber-
ádjongkan gádjahnja.*

Witte —, *gádjah poethi, S. R. 129.*

De —, welken de koning berijdt, *gádjah
kanátkan baginda.*

Kostbaar gehemelte boven eenen —,
gambot.

— en doen vechten, *berdjoewarkan
gádjah.*

De —, dien gij ziet (en) de man, die
in dat huisje zit, dat op den — staat,
ziju een teeken dat hij eenen brief van
zijnzen Koning aan onzen Heer brengt,
*já ini gádjah toewan lihut jang órang dor-
doeq dálan ringka atas gádjah itoe álamat
dia bána soerat derri rádjá dia akan toe-
wan kita, Ach.*

OLIFANTENVANGER, m. *boemo, boemá.*

OLIFANTSGESTOELTE, o. huisje op den oli-
fant, *ringga (ringka,) baloehan.*

OLIFANTSHAAK, m. *koesa, angkoesa,
Sansk.*

OLIFANTSKRAAL, vt. (om olifanten te van-
gen,) *ránoe.*

OLIFANTSMENNER, m. *sarátt.*

OLIFANTSSCHREEUWEN, o. *mendaroe (gá-
djah).*

OLIFANTSSNUIT, m. *boelalei.*

OLIFANTSSPEL, o. schaakspel, *permajinan
gádjah, permajinan tjátor, zie SCHAAK-
SPEL.*

Twee paar — en, *doewa kapála gáding.*

OLIFANTSTAND, m. *gáding, gigi.*

OLIFANTSVAL, m. *kédah, kandangan.*

OLIFANTSVANGER, m. *boemo, boemá.*

OLIJF, m. *olijfboom, póhon zeit.*

—, vt. vrucht, *boewah zeit, zeit, (zielon,
Ar.) djeton, verb.*

OLIJFBERG, m. *boekit zeit.*

OLIJFBLAAD, o. *dáwon zeit.*

OLIJFBOOM, m. *póhon zeit.*

OLIJFKLEUR, vt. *warna zeit.*

OLIJFOLIE, vt. *minjaq zeit.*

OLIJFTAK, m. *tjábang zeit.*

OLIJK, b. n. zie OOLIJK.

OLIJVEN, b. w. *brí warna zeit.*

OLIJVENHOUT, o. *kájoe zeit.*

OLIJVENVORMIG, b. n. *roepa zeit.*

OLM, m. *olmboom, póhon nágh, nágh, Perz.*

—, (u. japonica Sieb.) *akinive, Jap.,*

In het Ar. heet de — *boeqitsá, dardár.*

OM, voorz. rondom, *koeliling, berkoeliling,
paadda segalla fihag.*

Eene gracht — de stad, *párit koeliling*

negri.

Eene heining — het huis, *págar koeli-
ling roemah.*

Eenen tulband — het hoofd winden,
melilitan dastar paadda kapála.

— iets heen loopen, omringen, *mengoel-
lilingt.*

— den aardbol reizen, *berdjálan ber-
koeliling boemi.*

—, rigting aanduidende, *ka, ka-sablah, di, paadda.*

Den steven — den oost wenden, *ber-lajar menoedjoe ka-timor.*

—hoog, *ka-átas.*

—laag, *ka-bawah.*

Hij klimt naar —hoog, *ia nájiq ka-átas.*

Hij is —hoog, *ia áda di átas.*

—, tijd aanduidende, *sa-kira-kira.*

—den middag, *sa-kira-kira têngah hárt.*

— vier uur, te vier uur, *paadda djâm poekol empat.*

— hoe laat? *poekol brápa.*

— de honderd, *hampir sarátoes, lebeh koerang sarátoes.*

— den anderen dag, *sa-hárt-hárt lepas sátoe hárt.*

— de drie jaar, *tiap-tiap tiga táhon, sában-sában tiga táhon, L.*

—, berooving aanduidende, *bakal bi-láhi, berbahája.*

Het is — zijn leven te doen, *makku hidopnja poon bakal biláhi.*

— het leven brengen, *boenoh.*

—, een voorwerp van oorzaak aanduidende, *kárana, sabab, akan.*

Weende — den dood van haar kind, *makka ia menángis kárana ánaqnja máti, ook: menángiskan ánaqnja jang máti.*

—, poging aanduidende, *akan, handaq.*

— de gemalin te worden van den ZOOU van... *akan djádi istrinja ánaqnja...*

— dien te verkoopen, *handaq akan di djoewalnja.*

—, (akan,) wordt gewoonlijk vóór het voorwerp verzwegen.

— vergiffenis vragen, *minta ampon.*

Heeft iemand — (naar) mij gevraagd, *adakah hamba di tanjá-t orang? apa áda orang datang tánja sama sahája? L.*

— tien gulden wedden, *betároeh sapoeloh roepiah.*

Het is slechts — twee drie dagen te doen, *ítos tjoemah doewa tiga hárt sahája.*

Zich — hem niet bekommeren, *tiáda fudloelt (ferdoelt, L.) akan dia, (sama dia).*

— den geneesheer zenden, *soeroeh panggil doekoeh, (dokter, Eur., thabáb, Ar.).*

—, ter zake van, *kárana, sabab.*

— zijne zonden gestraft worden, *kena sjiksa kárana dosa-dosánja.*

— die reden, *kárana sabab ítos.*

— Gods wil, *kárana Allah, per tjoemah, L., dengan tiáda bájar.*

— zijnent wil, *kárana dia.*

—, bijw. verder, *lebeh djáwh, (djá-wh).*

Deze weg naar Buitenzorg is veel —, *makka ini djálan ka-Bogor terlebeh djáwh.*

De tijd van de verbindtenis is —, *makka waqtos perdjándjian ítos soedah láloe, (liwat, L.) soedah sampei perdjándjian.*

De maand is —, *boelan soedah hábis, (láloe, liwat, L.).*

Als de maand — is, *nantt káloe hábis boelan.*

—, van verandering, als: de wind is om, *angin soedah berkisar, angin soedah beráti.*

— en —, *berkoeliling, berkoelilingan.*

OM, voegw. gevolgd van: te, *akan, handaq.*

— u te vermoorden, *akan memboenoh angkaw.*

— na op Parwasta terug te komen, *sabermoela akan Parwasta.*

— dien te verkoopen, *handaq akan di djoewalnja.*

OMADEMEN, b. w. *meroebhkan dengan menafásti, (dengan napas, L.).*

OMAKKEREN, b. w. *menanggalákan, meloekoe, L.*

OMARBEIDEN, b. w. *omploegen, menanggála, meloekoe, L.*

—, omgraven, *pátjol, memátjol, gáli.*

—, veranderen, *mengoebahkan.*

Dat boek moet omgearheid worden, *makka kitáb ini handaq di oebahkan.*

OMARBEIDING, vt. *penanggaláan, zie OMARBEIDEN.*

—, verandering, *pengoebahan.*

OMARMEN, b. w. *peloaq, memeloq, dákap, mendákap, memangkoe.*

OMARMING, vt. *penelók-an, pendakápan.*

OMBALLING, m. *bárang jang tiáda bergoena.*

OMBAZUINEN, b. w. *menjatákan dengan boenji nafiri, (selomprét, L.), berseroe-seroe.*

OMBEDELEN, o. w. *minta-minta berkoeliling negri.*

OMBELLEN, b. w. zie OMROEPEN.

OMBEREN, o. w. *májin ombor, Eur.*

OMBERVISCH, m. *ikin boenga wára.*

OMBEUKEN, b. w. *roebhkan dengan hantam.*

OMBIJT, o. zie ONTBIJT.

OMBIJTEN, o. w. zie ONTBIJTEN.

OMBINDEN, b. w. *bábat, bebut.*

—, omdoen, omslaan, *pákei.*

Eenen gordel —, *membábatkan ikan pinggang.*

—, omwinden, omwikkelen, *lilit, melilit.*

—, omwikkelen, *lilit, melilit.*

OMBINDSEL, o. *bakátan, ikátan.*

OMBLADEN, b. w. zie OMBLADEREN.

OMBLADEREN, b. w. zie DOORBLADEREN.

—, b. w. in een boek bladeren, *mod-daris, Ar.*

OMBLAREN, b. w. zie OMBLADEREN.

OMBLAZEN, b. w. *meroebhkan dengan tiep-tiep hinga roebh.*

- OMBOENEN, b. w. *sékat di dâlam dan di loewar.*
- OMBOLWERKEN, b. w. *memboewat bénténg berkoeliling negri.*
- OMBOZEN, b. w. *toemboeq hinggâ roeboh.*
- OMBOORDEN, b. w. *berkelimkan, békin sôm, L., pásang tâli ajer.*
—, omringen, *koelilingi, mengoelilingi.*
Een meer door bergen omboord, *tâsik jang di koelilingi oenong.*
- OMBOORDSEL, o. *kelim, birih, tâli ajer, sirat.*
- OMBOUWEN, b. w. *omploegen, menanggâla, meloekoe, L.*
- OMBRENGEN, b. w. *bâwa koeliling.*
Den drinkbeker —, *laten rondgaan, peridarkan piála.*
—, (scheepst.) *omwenden, béloq.*
—, *dooden, boenoh, memboenoh.*
Zich zelven —, *memboenoh diri.*
Elkander —, *berâmoq-amók-an.*
Den tijd —, *hâbiskan waqtoe.*
- OMBRENGER, m. van brieven, *orang jang membâwa soerat.*
— van den post, *oepas pos.*
De — eens broeders, *penboenoh soe-dâra.*
- OMBRENGING, vt. *pembawâan koeliling.*
—, *moord, pemboenohan.*
— van zich zelven, *memboenoh diri.*
- OMBRENGSTER, vt. *parampoewan jang memboenoh anagnja, pemboenoh anagnja.*
- OMBRIESCHEN, o. w. *tjârit koeliling, tjârit di mâna-mâna.*
- OMBROMMEN, o. w. *tjômêl-tjômêl berkoeliling.*
- OMBRIJGEN, b. en o. w. *membâliqkan.*
- OMBRIJLEN, o. w. *menderoe berkoeliling.*
- OMBUIGEN, b. w. *membengkoqkan, zie BUI-GEN.*
Een houwer of kapmes — met kappen, *ôwig.*
—, o. w. *djâdt bêngkoq.*
- OMBUIGING, vt. *pembêngkók-an.*
- OMBUITELEN, o. w. *toembang, soesang serta djâtoh.*
- OMBULDEREN, o. w. *gemoeroeh berkoeliling.*
- OMDAMMEN, b. w. zie OMDIJKEN.
- OMDANSEN, b. w. *meroebokkan dengan menâri.*
—, o. w. *menâri koeliling, bâla koeliling, L.*
- OMDAT, voegw. *kârana, sabab, tegal, ôleh kârana, derri kârana, sedang, sementang, L.*
— hij ziek is, *sabab ia sâkit.*
Ik wil niet — hij het verboden heeft, *kita tiâda mâw tegal itoe soedah di lâ-rangnja.*
Hij werd opgehangen — hij gemoord had, *makka ia-poon di gantong kârana in memboenoh orang.*
- OMDEELEN, b. w. *bahâgi koeliling, bri koeliling.*
- OMDEKLER, m. *pembahâgi, orang jang mem-*

- OMDEELING, vt. *pembahagian koeliling.*
- OMDELVEN, b. w. *pâtyol, memâtyol, gâli, lombi, L.*
- OMDIJKEN, b. w. *mengoelilingi dengan tarbis, menarbiskan koeliling.*
- OMDIJKING, vt. *penarbisian koeliling.*
- OMDOBBEREN, o. w. *berâtong koeliling, hânjoet koeliling.*
- OMDOEN, b. w. *pakeikan, kenâkan, pâkei.*
—, *oimwinden, bâbat, hebat.*
Eenen doek —, *pâkei tjâla.*
Een papier om iets doen, *boengkoeskan bârang apa-apa dengan garthâs.*
Eenen sluijer —, *menjelimoetkan.*
- OMDOLEN, o. w. *kombâra sini sâna, kâlâna.*
Iemand, die op het gebergte omdoelt, *orang mengombâra di goenong.*
- OMDOLING, vt. *kombâra.*
- OMDOUWEN, b. w. zie OMDUWEN.
- OMDRAAI, m. zie OMDRAAIJING.
- OMDRAAIJEN, b. en o. w. *poetar, memoetar.*
Een rad —, *poetar djantrâ, (rôda, L.)*
Het hoofd —, *pâlung kapâla.*
Den nek —, *poetar lehêr, poelaskan.*
Den boom van eenen wagen —, *bedoeng bôm karitta.*
Zich —, *pâlung diri.*
—, *veranderen, ber-âli, berkisar.*
—, *omwenteling, idar, kitar.*
— (als eene spil), *kisir.*
Het hoofd draait mij om, *sahâju poenji kapâla poesing.*
- OMDRAAIJING, vt. *pemoetarân.*
— der hemelligchamen, *perkitâran tjakrawâla, peridâran tjakrawâla.*
- OMDRAGEN, b. w. *bâwa koeliling, bâwa di mâna-mâna.*
—, in processie, staatsie, *mengâraq berkâla.*
- OMDRAGT, vt. *pembawâan berkoeliling.*
—, het in staatsie of processie rond-dragen, *pengarâkan.*
De — van den heiligen ouwel, *pengarâkan goedâs.*
- OMDRAVEN, o. w. *djokdjok koeliling.*
Het paard is de stad omgedraafd, *makka koeđa itoe djokdjok berkoeliling negri.*
- OMDRENTLEN, o. w. *melantjong sâna sini.*
Den ganschen dag drentelt hij om, *intéro (sontog) hâri ia melantjong sâdja.*
- OMDRIJVEN, b. en o. w. *doen rondrijven, ronderdraaijen, poetarkan, memoetarkan, poesingkan, memoesingkan.*
Het water, dat van het gebergte afstroomt, drijft het molendrad om, *makka ajer jang milir derri goenong itoe memoetarkan djantrâ (rôda, L.) penggilangan.*
—, in eenen kring, *mengidarkan, mengitarkan, mengisarkan.*
Eene kudde schapen den berg —, *menghaloekan kâwan domba berkoeliling goenong itoe.*

Op zee —, *hânjoet sâna sini di lâwt.*
 OMDRINGEN, b. w. *menjesaqkan hîngga roeboh, meroebohkan dengan menjesaq.*
 OMDRINKEN, o. w. in het ronde drinken, *berangkap-angkâpan, sôlong-menjdlong.*
 OMDROOGEN, b. w. *sékkat sampé kring.*
 OMDRUIPEN, b. w. *menitiqkan koeliling.*
 OMDRUKKEN, b. w. *tâkan hîngga djâtoh.*
 Aan alle kanten drukken, *tâkan paadla segalla fihaq.*
 OMDUWEN, b. w. *toelaq hîngga djâtoh.*
 OMDWALEN, o. w. *kombâra, mengombâra, kalâna.*
 OMDWALING, vt. *kombâra.*
 OMDWARLEN, o. w. *poesing.*
 OMDWERLEN, o. w. zie OMDWARLEN.
 OMFLEDDEREN, o. w. *terbang melâjang sâna sini.*
 OMFLODDEREN, o. w. zie OMFLEDDEREN.
 OMFUTSELEN, o. w. *lambat-lambat berdjâlan sâna sini, melantjong sâna sini, L.*
 OMGAAAN, o. w. *poetar.*
 Het rad gaat om, *makka djantrâ (rôda) poetar.*
 —, in eenen kring, *idar, kitar.*
 Het braadspit gaat om, *makka pâtjuq itoe poesing.*
 Het glas laten —, *peridarkan ptâla, berangkap-angkâpan.*
 Hetgeen in 's menschen hart omgaat, *bârang apa jang terbit di dâlam hâti mânoesja.*
 —, eenen omweg maken, *ambil djâlan jang terlebeh djâwh.*
 —, hier en daar gaan, *berdjâlan sâna sini.*
 In de stad —, *berdjâlan berkoeliling negri.*
 —, de ronde doen, *békin ronda, L., berdjâlan sambang.*
 — in den tempel van Mekka, *berboewat thawâf di dâlam mesdjid el farâm.*
 — gebeuren, *djâdi, tjoepeol, djoepeol.*
 De tijd gaat om, *makka mâsa lâlœ, makka waqtoe liwat, L.*
 Met het geweer weten om te gaan, *tâhoe berm jin sindjâta.*
 Met den duivel —, *kabibah, L.*
 Vriendelijk met elkander —, *bertsofbât-tsofbâtan.*
 Hij weet met alle menschen om te gaan, *makka ia tâhoe berdjinaq-djinâkan dengan sakalian ôrang.*
 Hij weet nog niet met menschen om te gaan, *makka ia belom bêjâsa dengan ôrang.*
 Onbarmhartig met iemand —, *menjakkât sa-ôrang, menganiâtja sa-ôrang.*
 Slecht met iemand —, *berboewat djâhat paadla sa-ôrang.*
 —, b. w. *ronddgaan, berboewat thawâf, berdjâlan koeliling.*
 OMGANG, m. in den tempel van Mekka, *thawâf di dâlam mesdjid el farâm.*

Eenen — doen houden, *berboewat thawâf.*
 De — der zon en maan, *peridâran mata-hârti dan boelan.*
 —, ommevang, *ronde, sambang, ronda.*
 Plegtige —, *processie, pengawâkan.*
 Den — doen, *berâraq, berboewat thawâf.*
 —, omwaudeling, *passiar koeliling.*
 —, einde, *afloop, pengabisan, tammât, Ar.*
 —, *verkeering, pertsofbâtan.*
 Vertrouwelijke —, *walâjat, Ar.*
 Een gemeenzame —, *pertsokbâtan dengan berbantjang-bantjang.*
 Eene taal door eenen gemeenzamen — leeren, *bedâjar soewâtoe bahâsa dengan berbantjang-bantjang (bertoetor-toetor) sahâdja.*
 —, gang, galerij, *serambi, berândah.*
 De regtbank van —, (ommevang), *râd sambang.*
 OMGEEVEN, b. w. in het rond geven, *brt koeliling, kasat koeliling, L.*
 —, insluiten, *mengoelilingt, melipoeti.*
 De heining, die den tuin omgeeft, *pâjar jang mengoelilingt kebon.*
 Hij is het, wien de reinste glansen —, *bahoewa tâlah jang di lipoeti tjahâja jang mahâ soetji.*
 God, de Allerhoogste omgeeft alles, *wat bestaat, bahoewa haq sobhâna wa tâlâ djoewa jang akan segalla sasoewâtoe âlu melipoeti, M. S. R. 32.*
 De koning was door de rijksgrooten en opper-officieren —, *makka râdja poun di hâdap segalla mantri dan hoeloebâlâw-g.*
 OMGIEREN, o. w. *berdjâlan sâna sini.*
 OMGIETEN, b. w. *sâlin.*
 —, op nieuw gieten (metaal), *toewang poela.*
 Olie uit eene ton in een steenen vat —, *sâlin minjaq derri dâlam tong di dâlam tampâjan.*
 —, alom begieten, *menjiram (toewang) koeliling.*
 OMGOOIJEN, b. w. *merebahkan, meroebohkan.*
 OMGOOIJEN, o. *perebâhan, peroebôhan.*
 OMGORDEN, b. w. *sendang, menjendang, ikat.*
 De lendenen —, *mengikat ptnggang, menjâboq, loelœr.*
 Het zwaard —, *menjendang perang.*
 Eene stad met steenen muren omgord, *negri jang di ikat dengan ténboq bâtoe.*
 Met koninklijke sieraden —, *bekleeden, menjendang karadjâan.*
 Met koninklijke magt omgord, *bersendang dengan kabesâran (koewdsâ) râdja.*
 OMGORDING, vt. *penjendangan, pengikâtan.*
 OMGRAAFBELEN, o. w. *reboet-reboet.*
 OMGRAVEN, b. w. *pâtjol, memâtjol, gâli.*
 —, met grachten omringen, *memboswat pârit koeliling.*

OMGRAVING, vr. *penggalian*, *pematjolan*.
OMGRENZEN, b. w. *meminggiri*, *mengoelilingi*.
OMGRENZING, vr. *peminggiran*.
OMGROEIJEN, b. en o. w. *melilit*, *toemboeh koeliling*.
 De klimmende epidendrum omgroeit den angsoeka-boom, *gadong kastoeri melilit pohon angsoeka*.
 Deze steen is met mos omgrocoid, *makka loemoet toemboeh paadda koelilingnja bátoe ini*.
OMHAAL, m. *gáris jang boendar*.
 — van woorden, *bánjiaq perkatáan jang tiáda bergoena*.
OMHAKEN, b. w. *menggájit paadda lájin ló-bang*.
 —, met haken ter neder halen, *meroebohkan dengan gájit*.
OMHAKKEN, b. w. *tábang*, *tebbang*, *tebang*.
 Een (bamboezen) huis —, *tebbang roemah*.
 Zware boomen —, *menebbang pohon kájoe*.
 De aarde —, *pátjol tánah*, *memátjol tánah*.
 Omgehakte boomen, *tebangan*.
OMHAKKING, vr. *penebangan*.
OMHALEN, b. w. *táréq sampé roeboh*, *héla hingga roeboh*, *meroebohkan*.
 Een huis —, *meroebohkan roemah*.
 De aarde —, *pátjol tánah*, *memátjol tánah*.
 Een houweel om de aarde om te halen, *pátjol*.
 —, om iets heen trekken, *menggáris koelilingnja soewátóe apa*.
OMHALING, vr. *peroebohan*.
OMHANGEN, b. w. *pákei*.
 Naar de Javaansche manier —, *pákei toeroet tjára djáva*.
 —, op eene andere plaats hangen, *gantong paadda lájin tempat*.
 —, (zoo als bandelieren over eenen schouder), *sávat*, *sendang*.
 Eene shawl —, *pákei tjála*.
 Met den tabbaard — zijn, *berpáke djóbbat*, *berdjóbbat*.
 Met een ordeteeken — zijn, *terhiást dengan bintang*.
 Iemand met eenen gouden ketting —, *mengenákan ranté amas paadda sa-órang*.
OMHANGSEL, o. zie **BEHANGSEL**.
OMHEBBEN, b. w. dragen, gekleed zijn, *berpákei*, *pákei*.
OMHEEN, bijw. *koeliling*, *paadda dáirah*.
 De dorpen, die er — liggen, *doesoendoesoeng jang paadda dáirahnja*.
 Er zijn grachten —, *makka párit-párit itoe berkoelilingan*, *makka párit-párit itoe mengoelilingi itoe*.
 Ik kan er niet —, (huiten) *makka ti-lápat tiáda hamba pákei*.

OMHEINEN, b. w. *memagári koeliling*, *békin págar koeliling*, L.
 Eenen tuin met bamboes —, *memagári kebon dengan boeloh*, *békin págar bamboe koeliling kebon*, L.
OMHEINING, vr. het omheinen, *pemagáran*.
 De —, heining van een huis, *págar roemah*.
 De — van een paleis, *págar astána*.
 —, waarin olifanten gelokt en gevangen worden, *kédah*.
OMHELPEN, b. w. *boenoh*.
 —, verkwisten, *boeroeskan*, *memboeroeskan*.
OMHELZEN, b. w. *pelog*, *memeloq*, *dákup*, *mendákup*, *dangkap*.
 Toen zij gezeten waren omhelsde hij zijnen zoon en kuste hem, *apabila ia doedoeq makka di dákapnja dan di tjioemnja akan ánagnja*.
 —, met overtuiging aannemen, *menarima (pertjaja) kárana tertampeliq*.
 —, zie **BESLAPEN**.
 — en kussen, *begómel*, L., *pelog tjioem*.
 Het Islamismus —, *másog islám*.
 Het Christendom —, *másog tsaránt*, L., *mendjádi natsaránt*.
OMHER, voorz. rondom, her- en derwaarts, *koeliling*, *di mána-mána*, *sána sini*.
OMHERTREKKEN, o. w. *berdjálan sána-sini*, *mengómbára*, *melantjong di mána-mána*, L., *kalána*.
OMHERVOEREN, b. w. *membáwa koeliling*, *membáwa sána-sini*.
OMHERZIEN, o. w. *pandang koeliling*.
OMHERZWAALJEN, b. w. *berlájamkan*.
 Een zwaard —, *berlájamkan pedang*.
OMHIPPELEN, o. w. zie **OMHUPPELEN**.
OMHIPPEN, o. w. zie **OMHUPPELEN**.
OMHOEPEN, b. w. *pásang soempei*.
OMHOOG, bijw. *ka-átas*.
 — gooijen, *linpar ka-átas*.
 — stijgen, *nájig ka-átas*.
OMHOOREN, o. w. *tanjá-t*, *tanjá-in*, L.
OMHOUDEN, b. w. *tiáda tanggalkan*.
 Ik wil mijnen mantel —, *makka tiáda hamba máw tanggalkan selimoet hamba*.
OMHOUWEN, b. w. *tábang*, *tebang*, *tebbang*.
 Boomen in het woud —, *tebang pohon kájoe di rimba*.
OMHOUWING, vr. *penebangan*.
OMHUILEN, o. w. *berteréaq koeliling*.
 —, als sommige honden, *loelong sána-sini*.
OMHULLEN, b. w. omsluijeren, *menoedong*.
 —, omwinden, omslingeren, *bábat*, *bebát*, *lilit*, *kenákan*.
 —, in een hulsel wikkelen, *memboengkoes*.
OMHUISEL, o. *sárong*, zie **OMKLEEDSEL**.
OMHUPPELEN, o. w. *bergripan sána-sini*.
OMHUTSELEN, b. w. *kátjoq*.

De dobbelsteenen —, *kátjoq dádoe*, (boewah *pàreh*).

OMHUTSELING, vr. *pengatjòkan*.

OMJAGEN, b. w. *pergi berboeroe sána-sini*.
—, omver rijden, *mendjátòhkan dengan toenggang koeda*.
—, jagende eenen omweg maken. *berboeroe menoeroet djálan jang terláloe djáwh*.
—, om een dorp, *berboeroe koeliling doesoen*.

OMKADEN, b. w. *berboewat tárbis koeliling*.

OMKALLEN, b. w. *bertoetoe-toetoe hingga djádi lájin bitjára*, mengoebahkan *fikiran dengan berbantjang-bantjang*.

OMKANTELEN, b. w. doen omvallen, *menoebang*.
—, omrollen, omwentelen, *goeling*.
—, omkeeren, *báliqkan*.
—, o. w. omkenteren (van een vaartuig), *kulleboe*.

OMKAPPEN, b. w. *tábang, tebang, tebbang, pótong*.

OMKAPPING, vr. *penebangan*.

OMKEER, m. *omdraai, bogt, balikoe, balikan*.
—, omzwaai, *peridáran, perkitáran*.
—, zie *OMDRAAIJING*.

OMKEEREN, b. w. het achterste voor of het onderste boven keeren, *báliq; bebáliq, L., songsong, menjongsong*; voor het laatste ook: *báliq blah, tontong*.
Een bamboes —, (het onderste boven) *tontong boeloh*.
De hand —, *báliq tángan*.
Omgekeerd, *terbáliq, tebáliq, L.*
Het hoofd —, *páling kapála*.
Omgekeerde evenredigheid, *andam jang berláwan*.
Eene vergelijking in eene omgekeerde verhouding, *oepána oleh andam jang berláwan*.
—, vernielen, *membinasákan, békin roesaq, L., meroesaqkan, mengaram*.
De orde —, *meroesaqkan peratoeran, (tartib)*.
De wetten —, *meroesaqkan hoekoem negri*.
Het omgekeerde (van eene voorstelling), *báliknja*.
—, veranderen, *mengoebahkan*.
—, o. w. *beroebah, djádi lájin roepa*.
Keert (hij) zich om, dan is hij omgekeerd, (van gevoelen veranderd), *báliq blakang lájin bitjára*.
—, terugkeeren, *berbáliq*.
Koetsier keer niet te kort om als gij ombrasit, *koesir djangan terláloe pátah báliq loe káloe báliq, L.*
Keer om koetsier, *báliq koesir*.
Dat is juist omgekeerd, *itoe lájin sakáli, itoe báliqnja*.

OMKEERING, vr. *pembalikan, balikan*.
—, vernieling, bed. z. n. *pembinasáan*.

—, vernieling, lijd. z. n. *kabinasáan*.
— eener stelling, *báliqnja*.

OMKANTELEN, b. en o. w. zie *OMKANTELEN*.

OMKENTEREN, b. en o. w. (van een vaartuig of sloep), *kulleboe*, zie *OMKANTELEN*.

OMKIJKEN, o. w. *lihat ka-blakang*.
Naar iemand —, zorg voor hem dragen, *merawátin orang, L.*
Naar alle kanten —, *mendjeling-djeling*.

OMKLEEDEN, b. w. *sáloet*.
Met laken —, *sáloet dengan sachlat, L.*
—, inkleeden, fig. eenen verbloemen: zin geven, *menghiási dengan ibárat, meng-ibáratkan*.

OMKLEEDSEL, o. omkleeding, *penjaloetan, aghasjat, Ar.*
Het vel is het — eener slang, *maku koelit itoe sárongnja oelar*.

OMKLEPPEN, o. w. *páloe memoewangan*.

OMKLIMMEN, o. w. *nájiq, (pandjat) koeliling*.
Eenen kokosboom —, *panjat berkoeliling pohon kalápa, L., (njior)*.

OMKLINKEN, b. en o. w. *bantogkan dengan lantag*.
—, bij bekkenslag, *páloe memoewangan, menjátakan (kasá bertaw, L.), dengan páloe (poekol, L.), memoewangan, (bandé)*.
—, bij gongslag, *tjánang*.

OMKNEDEN, b. w. *ramas poela, remas lági sakáli*.

OMKNELLEN, b. w. *mendjepit koeliling, (berkoelilingan)*.

OMKNIKKEREEN, b. w. *rebahkan dengan májin kalitji, (kalitja, L.)*

OMKNIPPEN, b. w. *rebahkan dengan mendjintq*.

OMKNOOPEN, b. w. *sinpoelkan lájin roepa, mengantjing lájin roepa*, zie *KNOOPEN*.

OMKOGELLEN, b. w. *rebahkan dengan tím-poeg, (dengan melimpar bátoe)*.

OMKOMEN, o. w. *sterven, máti, mentinggal*.
—, tot het einde toe duren, *loendjoet hingga kasoedáan*.
—, er mede toekomen, *tjoekoep*.
Van honger —, *máti kalapáran*.
—, vergaan, *loelang, binása*.
In het water —, *máti kullelap, L., máti di dálam ajer, máti lemas*.
—, omgaan, *djálan berkoeliling*.
—, verlopen, *voorbijgaan, láloe, liwat, L.*

OMKOMST, vr. *pengabisan, kasoedáan*.
—, omloop, *peridáran, perkitáran*.
Na — van tien jaren, *sa-hábis sapoe-loh táhon*.

OMKONNEN, o. w. zie *OMKUNNEN*.

OMKOOP, m. zie *OMKOOPING*.

OMKOOPBAAR, b. n. *mákan soewáb, jang dápat di soewápt*.

OMKOOPBAARHEID, vr. *prt orang jang mákan soewáb*.

OMKOOPPELLIK, bijw. zie *OMKOOPBAAR*.

OMKOOPEN, b. w. *soewápt, menjouwápt, amást, bórong, oepánin, L.*

- Getuigen —, *menjoewápi sjaksi*.
 Zich laten —, *mákan soewap*.
 De getuigen lieten zich —, *makka sjaksi itoe poon mákan soewab*.
 Omgekocht worden, *kena amas, di sórong*.
 OMKOOPER, m. *orang jang menjoewápi*.
 —, zie KOPPELAAR.
 OMKOOPING, vr. *hál menjoewápi*.
 OMKOUTEN, b. w. zie OMKALLEN.
 OMKRAGEN, b. w. *pásang lehér bádjoe*.
 OMKRANËN, b. w. *mengenákan karáangan boenga*.
 Het hoofd met rozen —, *mengenákan karágan (kumbang) boenga ajer máwar di kapála*.
 OMKREITS, m. *omtrek, dáirah, Ar*.
 OMKREUKEN, b. w. *lipat sálah*.
 OMKRIJGEN, b. w. *omdoen, pákei*.
 —, om iets, *bábat, lílit*.
 Wij konden den troep geiten den berg niet —, *makka tíada dápat kita menghá-loekan káwan kambing itoe koeliling goe-nong itoe*.
 —, omwerpen, *merembahkan, meroebohkan*.
 —, vellen, *tábang, tebang, tebbang*.
 Weder —, *dápat kombálí*.
 OMKRIJSCHEN, o. w. *berteréaq koeliling*.
 OMKRING, m. *dáirah, Ar*.
 OMKROKEN, b. w. zie OMKREUKEN.
 OMKROLLEN, b. en o. w. zie OMKRULLEN.
 OMKROMMEN, b. w. *bantogkan, bengkókkan, bengkók-in, L*.
 —, o. w. met kromme bogten vloeijen. *mengáhir berkélo-kélo, kroekoet*.
 OMKROMMING, vr. *pembantók-an, pembéngkók-an*.
 OMKRONKELEN, b. w. *verkeerd vouwen, sálah lipat, lipat dengan károt*.
 —, van slangen om iets, *balít, bálít, belít, berbelít*.
 —, o. w. *karoet, kroekoet*.
 OMKRONKELING, vr. *kroekoet, karókot*.
 OMKROONEN, b. w. *bapermakotákan, kenákan makóta*.
 Het hoofd met goud —, *bapermakotákan kapála dengan amas, kenákan makóta mási di kapála*.
 OMKRUIPEN, o. w. *kruipende omstooten, meroebohkan dengan merangkog*.
 —, in het ronde kruipen, *merangkog (merangkang, menjoeior, meláta,) koeliling, zie KRUIPEN*.
 OMKRUISEN, o. w. *langlang sána sini, mengájoeh sána sini, pájor sána sini*.
 OMKRULLEN, b. w. (van het haar,) *mengikal, bekín gandiq, L*.
 —, zie OMKRONKELEN, o. w.
 —, o. w. *krullen, berikal*.
 — van eenen staart, *sangkor*.
 OMKUIJEREN, o. w. *pastaar sána sini*.

- , om iets kuuieren, *pasiaar koeliling*.
 OMKUNNEN, o. w. *bóleh sampé koeliling*.
 Dit touw kan er niet om, *makka táli ini tíada sampé koeliling itoe, ini táli ter-láloe péndèq*.
 OMLADEN, b. w. zie OMSCHRIJVEN.
 OMLAAG, bijw. *ka-báwah, di báwah, tahta, Ar*.
 — zien, *lihat ka-báwah*.
 — gaan, *toeron, toeron ka-báwah*.
 — zijn, *áda di báwah*.
 OMLAND, o. *dáirah negri, tánah jang koeliling, djadjáhan*.
 OMLANDER, m. *pedoeloeg djadjáhan, orang derri dáirah negri*.
 OMLANGEN, b. w. *peridarkan, kasst koeliling, L*.
 OMLATEN, b. w. *kasst tinggal, L, tíada boeka, tíada tanggalkan*.
 OMLAVEREN, o. w. *mengoeliling dengan béloq*.
 OMLAGEREN, b. en o. w. *kepong, mengepong*.
 Een kasteel —, *mengpángi kóta*.
 OMLEGGEN, b. w. *báliq blah*.
 Ecue plank —, *báliq blah pápan sabilah*.
 Het schip —, *krengén, singúkan kapal*.
 Een mes —, *toempoelkan pisó, líliptan piso*.
 —, verplaatsen, *pindahkan*.
 —, beleggen, *tátahkan*.
 Met parelen omlegd, *di tátahkan moe-tiára*.
 —, omboorden, *berkelimkan*.
 OMLEGGING, vr. *pembalikan, zie OMZETTING*.
 OMLEGSEL, o. *suloetan*.
 OMLEIDEN, b. w. *enen omweg doen maken, menghántarkan paadda perstmpangan djátan*.
 —, medevoeren, *membáwa*.
 —, verschalken, *perdjákan, pedjá-in, L*.
 OMLEIDING, vr. *penghántaran*.
 OMLICHTEN, o. w. *menjoeloh koeliling, menerványi koeliling*.
 OMLIGGEN, o. w. *terbáliq, tebáliq*.
 De wagen ligt om, *makka ráta soedah terbáliq, karétta soedah tebáliq, L*.
 —, zoo als mensen, *bijlen enz., lílip*.
 De omgelegene dorpen, *doesoen-doesoen jang berkoelilingan*.
 OMLIJMEN, b. w. *memrákat koeliling*.
 OMLIKKEN, b. w. *meroebohkan dengan mendjilat*.
 —, aan alle zijden belikken, *mendjiláti koeliling*.
 OMLOBBEREN, o. w. *mengárong sána-sini, menggrobtókt sána kamári, L*.
 OMLOEIJEN, o. w. *téngoh sána-sini*.
 OMLOEREN, o. w. *menginté paadda segalla fihag, mengintip koeliling, L*.
 OMLOMMEREN, b. w. *menawoengi koeliling, menbajangt koeliling*.

OMLOOP, m. omwenteling, *peridáran*, *perkitáran*.

De — des bloeds, *perdjálánan dárah*.

De — der zon en der maan, *peridáran máta-hári dan boelan*.

De — der spheren, *perkitáran tjakra-wála*.

De — der aarde, *peridáran boemi*, *peridáran táhon*.

De — van het geld, *djálannja oewang*, (*derham*).

Er is een gerucht in — gebragt, *chabar órang*.

Er is veel geld in —, *makka áda bánjaq oewang berdjálan koeliling*.

—, *galerij*, *serambi*, *barándah*, *galdrei*, verb.

OMLOOPEN, o. w. *poesing*, *poetar*, *ídar*, *mengoeliling*, *kisar*, *kítar*.

Het rad loopt om, *makka djantrá kisar*, *róda poetar*, L.

Het braadspit loopt om, *makka pátjaq poesing*.

Het hoofd loopt mij om, *poesing kapaláke*.

De stad —, *mengoeliling negri*, *djálán berkoeliling negri*.

—, *veranderen*, *oebah*, *mengáti*.

De wind loopt om, *makka angin beráti*, (*berkisar*).

—, van den weg afwijken, *símpang derri paadda djálan*.

Weder —, *berbáliq*.

—, *verloopen*, *voorbijgaan*, *láloe*, *lirat*, L.

De tijd loopt snel om, *makka waqtóe láloe dengan sigra*.

Het bloed loopt in de aderen om, *makka dárah poon berdjálan (mengáti) di dálam oerat*.

—, *ginds en herwaarts*, *berdjálan sána sini*, *mengombára*, *melantjong*, L., *kalána*.

—, b. w. *lopende omwerpen*, *meroebokkan dengan sontokkan*.

OMLOOPER, m. *weversboom*, *kájoe penggiling*, *pésa*.

OMLOOPING, vt. zie OMLOOP.

OMLUIDEN, b. w. *bermuloemkan dengan boenji ginta*, *kasst táhoe dengan gójang lójtjeng*, L.

OMLUIJEN, b. w. zie OMLUIDEN.

OMLUIKEN, b. w. zie OMSLUITEN.

OMMAKEN, b. w. zie OMDELVEN.

OMMANGELLEN, b. w. *toekar*, *menoekar*, *hoc-roep*, *oeroep*.

OMMANTELLEN, b. w. *menghtási dengan goemei*.

OMMEGANG, m. zie OMGANG.

OMMELAND, o. zie OMLAND.

OMMENNEN, b. w. *báliq*.

Regts —, *báliq ka-kánan*.

Eenen wagen —, *omverwerpen*, *membáliqkan karéta*.

OMMETEN, b. w. *mengoekir koelilingnja*.

OMMOETEN, o. w. *omgespit moeten worden*, *míst di pátol*, *handaq di gáten*.

OMMOGEN, o. w. *bóleh di páké*.

Deze shawl mag van daar niet om, *ini tjála tráda bóleh di páké ini hárt*, L.

OMMUREN, b. w. *mengoeliling dengan témbog*, *békin témbog koeliling*, L., *mengikat koeliling dengan témbog*.

OMNEVELLEN, b. w. *mengáboetkan*, *mengaboeti*, *klam kaboetkan*.

Omneveld worden, *di kaboetkan*.

—, *verdonkeren*, *mengglapkan*.

Het verstand —, *mengglapkan boedi*.

OMMOOG, o. *lóbang ketjil di pinggir rinda*.

OMPAARLEN, b. w. *tátah dengan moetiára*, *memoetiárakan*.

Met glansen rijk ompaarld, *di hásti tjahája jang amat tudjáti*.

OMPAKKEN, b. w. *memboengkoes lájin roepa*.

OMPAPPEN, b. w. *boeboh boebor koeliling*, *tároh boebor*, *páké boebor koeliling*.

OMPARELEN, b. w. zie OMPAARLEN.

OMPERELEN, b. w. zie OMPAARLEN.

OMPERKEN, b. w. *memagári paadda koeliling*, *békin págar koeliling*.

OMPERKING, vt. *eene omgeperkte plaats*, *tampat jang di pagári*, *kampony dengan págar*.

—, *het omperken*, *pemagáran*.

OMPERLEN, b. w. zie OMPAARLEN.

OMPLAKKEN, b. w. *témpélkan*, *témpél-i*, *témpél-in*, L.

Met gele papier omplakt worden, *di témpél-in qarthas koening*.

OMPLANTEN, b. w. *verplanten*, *tánam paadda lájin tampat*, *pínulakun tanáman*.

Rondom eenen vijver planten, *tánam paadda koeliling kolam*.

OMPLANTING, vt. *pemindáhan tanáman*.

—, (om iets), *penanáman paadda koeliling*.

OMPLOEGEN, b. w. *tanggála*, *menanggála*, *loekoe*, *meloekoe*, L.

OMPLOFFEN, o. w. *djátóh (rebah) dengan berboenji*.

OMPRAAT, m. *omrede*, *perkatáan jang poetar báliq*.

OMPRATEN, b. w. *menampeliqkan dengan perkatáan*, zie OMKALLEN.

OMRAGEN, b. w. *menjápoe sárang lába-lába*, *menjápoe roemah láwa-láwa*, L.

OMRAKEN, o. w. *djátóh*, *rebah*, *roeboh*, *toembang*.

OMRAMMELJEN, b. w. zie OMRAMMEN.

OMRAMMEN, b. w. *meroebokkan dengan gáda*. (d. i. door middel van eene reuzenknoed omwerpen).

OMRANDEN, b. w. *békin pinggir*, *memboewat birih*, *meminggiri*.

OMREDE, vt. zie OMPRAAT.

OMREIKEN, b. w. *peridarkan*, *kasst djálan koeliling*, L.

OMREIS, vt. *perdjálánan paadda koeliling negri*.

- , zie **OMWEG**.
- OMREIZEN**, o. en b. w. *berdjalan paadda koeliling*.
De wereld —, *berdjalan paadda koeliling boemi, mendjalani boemi*.
—, omwegen maken, *berdjalan dengan baliq sana sini*.
- OMREIZER**, m. *orang jang berdjalan-djalan paadda koeliling*.
- OMREIZING**, vt. zie **OMREIS**.
- OMBEMMEN**, b. w. *mendjepit koeliling*.
- OMBENNEN**, b. w. *meroebokkan dengan lari*.
Eene wildernis —, *lari paadda koeliling hoetan*.
- OMBID**, m. *pasiaar bertoenggang koeda*.
—, het maken van eenen omweg, *pasiaar bertoenggang koeda dengan baliq sana sini*.
- OMRIJDEN**, b. w. *meroebokkan dengan koeda ataw dengan karéta*.
—, o. w. *rondrijden*. (met eenen wagen) *berdjalan karéta paadda koeliling, pasiaar dengan karéta*.
—, eenen omweg maken, *berdjalan dengan karéta paadda persimpangan djalan, pasiaar sama karéta djalan sana sini*. L.
- OMRLITEN**, b. w. *meroebokkan dengan tjariq, (róbég, sówég, L.)*.
- OMRING**, m. zie **OMKREITS**.
- OMRINGELEN**, b. w. *berteboe-teboekan*.
- OMRINGEN**, b. w. *mengoeliling, kroeboeng, kepong, mengepong, melipoeti, menghádap*.
Met muren —, *memagari dengan bátoe, békin témboq koeliling, L.*
Alleen weten wij dat die glanzen hem —, *melájinkan kámt táhoe tjahája itoe melipoeti adanja, M. S. R. 16.*
Door rijksgrooten omringd, *di hádap mantri*.
Door gemeen volk omringd worden, *di kroeboengi orang hina dina, (orang boesog, L.)*.
—de, *moelith, Ar.*
De alles —de zee, *láwoet jang moelith numanja*.
- OMRINGING**, vt. *pengoelilingan*.
—, *omsingeling, pengepangan*.
— van gemeen volk, *pengroeboengan orang ketjil, L., (orang hina dina, orang boesog, L.)*.
- OMRINKINKEN**, o. w. *békin roesoe koeliling, L., gampar paadda koeliling negri*.
- OMROEJEN**, o. w. *berdjoeng sana sini, kájoeh sana sini*.
- OMROEPEN**, o. w. *sarinta, sarintakan, kassit táhoe dengan poekol bandé, L., warwar, memáloe memoewangan, zie OMKLINKEN EN UITROEPEN*.
- OMROEPER**, m. *penjarinta, orang jang poekol bandé, L., orang jang memáloe memoewangan*.
- OMROEPING**, vt. *penjarintaan*.
- OMROER**, m. het omroeren, *pengadókan, pengoeleian*.
- OMROEREN**, b. w. *adoq*.
De pap —, *adoq boebor*.
De suiker in den ketel —, *adoq goela di dalam priog*.
Zachtjes —, *oelei*.
- OMROERING**, vt. *pengadókan, pengoeleian*.
- OMROERSEL**, o. *barang jang di adoq*.
- OMROLLEN**, b. w. *goelinggaan*.
Eenen steen —, *goelinggaan bátoe*.
—, o. w. *goeling*.
—, *omtuimelen, rebah, toembang*.
- OMRUILEN**, b. w. zie **RUILEN**.
- OMRUKKEN**, b. w. *sintaq hingat roeboeh, meroebokkan dengan sintaq, meroebokkan*.
Waarom rukt gij dat hek om? *mengapa anykaw meroebokkan pagar itoe dengan sintaq?*
—, o. w. *snel om iets heen trekken, berdjalan tjepat koeliling, (paadda koeliling)*.
- OMRUKKING**, vt. *peroeboehan*.
- OMSCHADUWEN**, b. w. *menawoengi paadda segalla fihag, membajangi koeliling*.
- OMSCHADUWING**, vt. *penawangan*.
- OMSCHANSEN**, b. w. *membéntengi, membéntengan koeliling*.
- OMSCHANSING**, vt. *pembéntengan*.
- OMSCHAVEN**, b. w. *katam (seroet) paadda koeliling*.
- OMSCHENKEN**, b. w. *salin*.
—, in het rond schenken, *salin koeliling*.
- OMSCHEPPEN**, b. w. *de gedaante veranderen, mengoebahkan roepa, mendjadikan lájin roepa*.
—, *metamorphoseren, mendjelamkan*.
- OMSCHIPPING**, vt. *pendjelamaan, zie OMSCHEPPEN*.
- OMSCHEREN**, b. w. *mentjoekerti koeliling, (paadda koeliling)*.
- OMSCHERMEN**, o. w. *bermájin sindjata sana sini*.
—, *fig. verward spreken, in het wilde*
—, *bitjara koesoet-koesoet, berkata-kata seperti orang boeta toeti*.
- OMSCHIETEN**, b. w. *menémbag hingat roeboeh, meroebakkan dengan menémbag*.
- OMSCHIJNEN**, b. w. *bersinarkan paadda koeliling, melipoeti dengan tjahája*.
- OMSCHIKKEN**, b. w. *atorkan paadda koeliling*.
—, o. w. *gisir, gesser, L.*
- OMSCHOKKEN**, b. w. *baliqkan dengan kátjoq*.
- OMSCHOMMELEN**, b. w. *baliqkan dengan gontjang*.
- OMSCHOOLJEN**, o. w. *berdjalan koeliling serta minta-minta*.
- OMSCHOPPEN**, b. w. *tendang sampé (hingat) djatoh, (roeboeh), meroebokkan dengan menendang*.
- OMSCHORSEN**, b. w. *berkoelitkan paadda koeliling*.
—, *fig. omringen, mengoelilingi, tároh koeliling*.

OMSCHREEUWEN, o. w. *berseroe koeliling*, *berteréq koeliling*, *berteréq sâna sini*, *menghéréq sâna sini*.

OMSCHRIFT, o. randschrift, *soerat pînggir*, *soerat dâmat paadda pînggir*.

Het — van eene munt, *soerat pînggir oewang*.

OMSCHRIJVEN, b. w. randoem iets schrijven, *menjoerat paadda koeliling*, *toelis koeliling*.

Weder —, *membâlas soerat*, *menjâhoet*.

—, de namen randoem opschrijven, *menjoerat nama orang negri*, *mendaftarakan nama orang negri*.

—, ophelderen, verduidelijken, *menjoeratkan dengan katrangan*, *menerangkan dengan soerat*, *mentâbirkan*, *mentafsirkan*.

Eigenschappen —, *tsifatkan*, *prikan*.

OMSCHRIJVER, m. die iets verduidelijkt, *penjoerat jang menerangkan*, zie **OMSCHRIJVEN**, 4de bet.

OMSCHRIJVING, vt. *soerat tafsir*, *soerat tabir*, *soerat katrangan*.

Logische of redekundige —, *tafidid*, *Ar.*

—, opteekening der namen, *toelisan nama*, *penjoeratan nama*.

OMSCHUDDEN, b. w. *kâjtjaq*, *gontjang*, *kontjang*, *kâjtjaq-kâjtjaq*.

OMSCHUDDING, vt. *pengatjôk-an*, *penggontjangan*.

OMSCHUIVEN, b. w. *meroeobhkan dengan sârong*.
—, verplaatsen, *pindahkan dengan sârong*.

OMSCHUREN, b. w. *gôsoq di loewar dan di dâlam*.

OMSCHUTTEN, b. w. *menagart paadda koeliling*.

—, beschutten, *melindongkan*, *memeliharakan*.

OMINGELEN, b. w. *kepong*, *mengepong*.

Een kusteel —, *mengepong kôta*.

De stad werd door het leger omsingeld, *makka negri itos di kepong bâla-tantarâ*.

OMSJOKKEN, o. w. *melantjong sâna sini*, *L.*

OMSJORREN, b. w. *membâbatkan dengan tâli*.

OMSJOUWEN, o. w. *djâdi koelt koeliling*.

OMSLAAN, b. w. *meroeobhkan dengan pâloe*, *mendjâtohkan dengan peokol*.

—, omklinken, *bantogkan dengan lantaq*.

—, omkeeren, *bâliqkan*.

Bladeren van een boek —, *bâliq blah ladjor-ladjor kitâb*.

De mouwen —, *menjingsing tangan bádjoe*.

Het zeil —, (zoo als op sommige praauwen), *giling lajar*.

—, omdoen, omgorden, *pâkei*.

—, kruiswijs over den schouder, *sawat*, *sendang*.

—, eenen omslag maken van landrenten, *menentoekan pâdjaq*.

—, o. w. *roeboh*, *rebah*, *toembang*.

—, van een rijtuig, *terbâliq*, *tebâliq*, *L.*

—, van eene praauw. (schuit), *kaleboq*, *kulleboe*, *L.*, *terbâliq*, *djoeqong*.

De sloep sloeg om, *makka sampân poon kulleboe*.

De wagen slaat om, *karêta roeboh*, *L.*, *râta roeboh*.

Het vaarttuig sloeg om en zonk, *makka prâhoe poon kulleboe serta goellâ*, (*tingyellam*).

Regts—, *bâliq ka-kânan*, *bâliq kânan*, *L.*

Het schoone weer slaat om, *makka kamâraw beroebah*.

—, eene ongunstige wending nemen, mislukken, *djâdi koerang bâliq*, *djâdi lebeh pâjah*, *woeroeng*, *L.*

Het blaadje is omgeslagen, (zij heeft eene miskraam gehad), *makka goegor ânagnja*.

OMSLAG, m. en o. omkleedsel, *boengkoesan*.

— van eenen vorstelijken brief, *kis*, *kies*.

— van eenen brief, *penjâloet soerat*.

—, moeite, *soesah*, *sjeghol*, *Ar.*

Maak geen —, *djangan bêkin soesah*, *L.*, *djangan sjeghol*.

Met veel — verhalen, spreken, *mentjariterakan (bitjara) dengan perkataan jang landjoet sakâli*.

— van landrenten, *katentoewan (peratoeran) pâdjaq*.

Het — van eenen hoor, *kâjoe goerd*, *kâjoe bôr*, *L.*, zie **BOOR**.

OMSLAGDOEK, m. *tjâla*.

— die over den eenen schouder en onder den anderen arm gedragen wordt, *amban*, *salindang*.

OMSLAGER, m. groote omslagdoek, *tjâla besaar*.

OMSLAGTIG, b. n. lastig, *soesah*.

Een — werk, *pekarjdjâan jang soesah*.

—, wijdloopig, *landjoet-landjoet*.

OMSLAGTIGHEID, vt. *kasoesahan*.

OMSLEPEN, b. w. *menjêret paadda koeliling*, *mengirih paadda koeliling*.

—, overal slepen, *menjêret di mâna mâna*.

OMSLINGEREN, b. w. ergens hoonslingeren, *mengâlt-âlt*.

—, o. w. *djâtoh bergtjang*, *bâliq*.

— op zee, *ber-âtong-âtong di lauit*.

Uw goederen slingeren overal om, *bârang-bârang moe tesiacr koeliling*, *L.*, (*tersirat koeliling*).

—, b. w. *lilit*, *melilitkan*.

Het klimop omslingert den rasmalaboom, *makka pangang poeje itoe melilit pohan rasmâla*.

De olifant omslingert den hanaan met zijnen snuit, *makka gâdjah melilit pohan pisang itoe dengan boelalénja*, ook: *phoon pisang di lilitkan boelâlê gâdjah*.

—, met eene digte menigte omringen, *kroeboeng*.

OMSLUIJEREN, b. w. *menoesong*, *berkaloeobong*, beter: *mengaloeobong*.

OMSLUITEN, b. w. *mengoeliling*, *memagári paadda koeliling*.

En hij omsloot het kasteel, makka di koelilingnja kôta.

— zoo als de ring den diamant, ber-kondam.

OMSLUITING, vt. *pengoelilingan*.

OMSMAKKEN, b. w. *meroebokkan*, *mendjâ-tohkan*.

OMSMEDEN, b. w. *timpa poela*, *mengoebah-kan roepa dengan menimpa*, *poekol bessí béar djâdi lâjin roepa*, L.

—, ijzer smedende om iets maken. *mengoelilingi dengan bessí jang di timpa*.

OMSMELTEN, b. w. *lâboer poela*, *leboer lagi sakâli*.

OMSMEREN, b. w. *menggemoeki paadda koeliling*, *loeloet gemoq*.

OMSMIJTEN, b. w. *meroebokkan dengan han-tam*, (*banting*), ook alleen: *meroebokkan*.

—, schielijk omdoen, *pâké lakas*.

Het roer —, *bâliq kamoedi*.

OMSMIJTING, vt. *peroeboehan*.

OMSNOFFELEN, o. w. zie OMSNUFFELEN.

OMSNOFFEN, o. w. zie OMSNUFFEN.

OMSNORREN, b. w. *mengâli-âli dengan boenji jang berdâsing*, *meligatkan*.

—, o. w. *ligat sambil berdâsing*.

OMSNUFFELEN, o. w. *berdjâlan sâna sini sêta mentjioem*, (*mentjahâri*).

OMSNUFFEN, o. w. zie OMSNUFFELEN.

OMSOELLEN, b. w. *linpar sâna sini*, *meroe-bokkan sâna sini*.

OMSORREN, b. w. zie OMSJORREN.

OMSPADEN, b. w. *pâtjol*, *memâtjol*, *gâli*, *menggâli*, *loembí*, L.

OMSPANEN, b. w. om iets spannen, *pâsang paadda koeliling*.

—, paarden, *gantí pasângannya koeda*.

—, van paarden verwisselen, *ganti koeda*.

— met de hand, *megganggam*.

OMSPANSEREN, o. w. *pasiar dengan ang-koe*, L., *berdjâlan-djâlan dengan djoemâ-wa*, *berdjâlan melènggang*.

OMSPARTELEN, o. w. *kâpah-kâpah*.

OMSPATTEN, b. w. *memertjijukan paadda koeliling*.

—, o. w. *pertjij koeliling*.

OMSPELDEN, b. w. *mengikat dengan peniti*.

—, omkeeren en vastspelden, *bâliq blah dan mengikat dengan peniti*.

OMSPINNEN, b. w. *mengganteh paadda koeliling*.

—, met spinsel omringen, *melilit dengan benang*.

OMSPITTEN, b. w. *gâli*, *menggâli*, *loembí*, L., *pâtjol*, *memâtjol*.

OMSPITTING, vt. *penggalian*.

OMSPOELEN, b. w. *tjoetji bâjiq-bâjiq* (*di loewar dan di dâlam*), *tjoetji*.

De glazen —, *tjoetji glas*, L. *tjoetji piála*.

De vaten —, *tjoetji piring*.

—, *wegspoelen*, *mâkan dengan beroem-baq*, (*mengâloen*).

De felle stroom spoelt den oever weg, *makka hâroes dras mâkan pinggir*, (*pantei*).

—, o. w. *spoelend om iets loopen*, *mengâli paadda koeliling*.

—, b. w. van alle kanten bespelen, *membâsôhi paadda segalla fihag*, (*koeliling*).

OMSPOKEN, o. w. *berdjâlan sâna sini se-perti hantoe*.

—, fig. *spokend omloopen*, *berdjâlan sâna sini dengan gampar*, (*békin roesoe*, L.).

OMSPPRAAK, vt. *perkatâan jang landjoet*.

OMSPPRINGEN, b. eh. o. w. *meroebokkan dengan meloempat*.

—, in het ronde, *omdansen*, *menâri koeliling*.

Er naar zijn welgevallen mede —, *kartja dengan toeroet soekanja*.

OMSTAAN, o. w. *zich omkeeren*, *pâling*, *bâliq blâkang*.

—, in het ronde staan, *berdiri koeliling*.

OMSTAAND, teg. deelw. van omstaan, *jang âda koeliling*.

De —e personen, *orang jang menghâ-dap*, *orang jang hâdlir*, *Hoft*.

OMSTANDELJKE, bijw. zie OMSANDIGLJKE.

OMSTANDER, m. *orang jang menghâdap*, *orang jang hâdlir*, *Hoft*.

OMSTANDIG, b. n. *dengan segalla pri hâl*.

Eene —e beschrijving, *soerat menjatâ-kan segalla pri hâl*.

Een — verhaal, *tjeritra jang landjoet*, *tjeritra dengan segalla pri hâl*.

—, verklaren, *menjatâkan dengan lan-djoet-landjoet*, *bilang troes trang*, L.

OMSTANDIGHEID, vt. *pri hâl*, *hâl akoeuâl*.

Al de omstandigheden van de zaak droeg hij den koning voor, *makka segalla hâl akoeuâlnya itoe di persoembah-kannya kapada radja*.

Verzwarende —, *pri hâl jang membrat-kan*, *perkâra jung békin brat*, L.

Eene bedroevende —, *pri hâl jang ka-doekâan*, (*jang mendoekâkan hâti*), *perkâra jung békin soesah hâti*, L.

Eene —, die men niet moet vergeten, *pri hâl jang tiada dâpat di loepâkan*.

Omstandigheden, *toestand*, *staat*, *ka-lakoewan*.

Omstandigheden, *pligtpleging*, *format*.

Ar. —, *omslag*, *soesah*, *sjeghol*, *Ar*.

Zijne gemalin is in gezegende —, *makka istrinja poon sâmil*, *Hoft*, *bininja boen-ting*, L.

OMSTANDIGLJKE, bijw. *dengan landjoet-lan-djoet*, *dengan troes trang*, L.

OMSTAPPEN, o. w. *berdjâlan poetar*, (*bâliq*).

OMSTEKEN, b. w. *tjoetjoeq paadda lâjin tam-pat*, *toesoq lâjin roepa*, (*di tumpat lâ-jin*), L.

—, door steken doen omvallen, *me-rebahkan dengan tikan*, (d. i.: iemand door eenen krissteek omwerpen).

OMSTEMMEN, o. w. *menjutakan fikiran*. (*bitjara*).

Nu werd er door allen omgestemd, *makka sakaliam orang poon menjutakan fikirannya, makka segalla orang bilang dia poenja pikiran*, L.

OMSTEMMING, vt. *peridâran soewâra*, *pikiran orang samoewa*, L.

OMSTEVENEN, o. en b. w. *berlâjar sâna sini, lany-lang*.

Eene kaap —, *berlâjar menjoesor tanyong*.

OMSTIEREN, b. w. zie OMSTUREN.

OMSTIKKEN, b. w. *menjoelam pinggir, menjoedji pinggir*, zie STIKKEN.

OMSTOMMELEN, o. w. *berdjalan sâna sini dengan kardja roesoë*, L.

OMSTOOTEN, b. w. *toelaq sampé (hingga) roeboh*, L., *meroeobhkan dengan menoelaq*.

—, vernietigen, *mentadâkan, menjiadâkan, menoelaq*.

Een bewijs —, *mentadâkan dalil*.

Een huwelijk —, *meromâq hâl nikâh, poatoeskan perkâra kâwin*.

OMSTOOTING, vt. *peroeboehan dengan toelaq*.

OMSTORMEN, b. w. *meroeobhkan dengan gâda*.

—, o. w. *di roebohkan angin riboet, di toembangkan angin riboet*.

OMSTORTEN, b. w. *meroeobhkan, menoembang, mendjâtohkan*.

—, o. w. *roeboh, djâtoh, baliq*.

De wagen is omgestort, *makka karêta terbâliq, (tebâliq)*.

OMSTORTING, vt. *roeboehan*.

OMSTRALEN, b. w. *bersinarkan koeliling, melipoeti dengan sinar*.

OMSTREEK, vt. *omtrek, dâtrah, Ar., tânah jang berkoeliling, djadjâhan*.

De zuidelijke omstreken van Batavia, *tânah oesiq Batawiah*.

OMSTRENGELEN, b. w. *pintal koeliling, anjam koeliling*.

—, omslingeren, *melilit*.

OMSTRIJKEN, b. w. *gôsoq (sâpoe) koeliling*.

Met vet —, *gôsoq-in koeliling dengan gemoq, L.*

OMSTRIKKEN, b. w. *ikat koeliling dengan simpoel*.

OMSTROOMEN, o. w. *mengâlir serta menjoesor*.

—, omverstroomen, *meroeobhkan oleh hâroes dras*.

Die nieuwe dijk is door de branding omgestroomd, *makka tarbis bahâroes itoe di roebohkan galoera*.

Deze rivier omstroomt de stad, *makka soengei ini mengoelilingi negri itoe, ini kâli berdjalan koeliling negri, L.*

OMSTUITEN, o. w. *terugstuiten, kalintjat, ambol*.

—, b. w. *meroeobhkan dengan toelaq, (toemboeq)*.

OMSTULPEN, b. w. *bâliq bawahnya ka-âtas*.

OMSTUREN, b. w. een vaartuig omwenden, *bâliq, ambil haloewan ka*.

Ik stuurde om den oost, *makka kita ambil haloewan ka-timor, (wêtan, L.)*

Zijn paard weder —, *poelangkan koedânja, kirim kombâli koedânja*.

OMSTUWEN, b. w. *kroeboeng, mengroeboengi*.

—, eenen vorst, *menghâdap râdja*.

Oinstuwd worden, *di kroeboengi, (van vorsten,) di hâdap*.

OMSUKKELEN, o. w. *mengombâra dengan penjâkit, djalan sâna-sini dengan sâkit badan*.

—, doorsukkelen, *menjoedahkan, (menghâbiskan) dengan kawoekâran of kasakitan*.

OMSUKKELING, vt. *kombâra sâna sini*.

OMTALMEN, o. w. *lambat berdjalan sâna sini*.

OMTASTEN, o. w. *râba di blâkang*.

—, rondom alles betasten, *râba-râba koeliling*.

OMTEILEN, b. w. *bilang paadda koeliling, hitoeng koeliling*.

OMTIEREN, o. w. *djalan sâna sini dengan gampar, djalan sâna kamâri dengan kardja roesoë*.

OMTOBBEN, o. w. op zee, *di hânjoetkan sâna ka-mâri, berâtong-âtong*.

—, met eenen zieke, *merawâtin orang sâkit*.

OMTOGT, m. *perdjâlân koeliling, peridâran*.

OMTONNEN, b. w. *sâlin paadda lâjin tong*.

OMTOOMEN, b. w. *kenâkan kâkang itoe lâjin roepa, gantikan kâkang*.

OMTREDEN, o. w. *berdjalan koeliling*.

—, b. w. *meroeobhkan dengan kâki*.

OMTREK, m. *getrokkene streep in de rondte, gâris paadda koeliling*.

—, kring, *grenslijn, peridâran, dâtrah, Ar., kalângan, L., koelilingan..*

De gansche —, (overal,) *sa-ganap sâna-sini, S. R. 37*.

—, trekken van het gelaat, *pâras*.

De — van eene stad, *dâtrah negri*.

— van eenig ligchaam, *tebalnja*.

De — van eene cirkel, *dâtrah boelat*.

—, figuur, *model van een schip, tjonto bangoenan kapal, L., telâdan bangoenan kapal*.

OMTREKKEN, b. w. *meroeobhkan dengan târêq, (hêla,) târêq sampé roeboh, hêla hingga roeboh*.

—, eenen schoen van den regter voet aan den linker doen, *pâké sapâtoe kânan di kâki kiri (en omgekeerd)*.

De stad —, *berdjalan paadda koeliling negri*.

- , de eerste omtrekken (eene schets) maken, *boewat rantjána.*
- , rondom bekleeden, *sáloet, sáloetkan, sárongkan.*
- OMTREKKING, vt. *penghéláán (penarékan) kabáwah.*
- , marsch om iets, *djálán koeliling.*
- OMTRENT, voorz. omstreeks, *hampir, njáris, arah.*
- den middag, *hampir téngah hárt.*
- drie maanden geloden, *hampir tiga boelan lámánja.*
- , digt bij, *dekat.*
- den berg, *dekat goenong.*
- Waar —? *di mána arahnja?*
- , bijna, *hampir, njáris, agah.*
- dood, *hampir máti, njáris máti.*
- , betreffende, aangaande, *derri, derri paadda, akan, tantang, tantangan.*
- OMTROMMELN, b. w. zie OMTROMMEN.
- OMTROMMEN, b. w. *membri táhoe dengan poekol thamboer (genderang).*
- OMTROMPETTEN, b. w. *membri táhoe dengan tieop nafiri.*
- OMTUMMELN, o. w. *toembang, roeboh.*
- Hals over kop —, *djátòh lintong poekang.*
- , *meroebokkan dengan menjoesang.*
- OMTUMMELING, vt. *roeboehan.*
- OMTUINEN, b. w. *memagári koeliling, békin págar koeliling, L.*
- OMTUINING, vt. *pemagáran.*
- , *schut, hek, heining, schutting, gelint, págar.*
- OMVAAKT, vt. *perdjálánan dengan práhoen.*
- OMVADEMEN, b. w. *depákan, mendepákan, zie OMARMING.*
- OMVADEMING, vt. *pemloq.*
- OMVAL, m. *roeboh, djátòh.*
- , *puinhoop, karombákan.*
- OMVALLEN, o. w. *roeboh, toembang, rebah.*
- Het huis is omgevallen, *makka roemah itoe soedah roeboh.*
- Vele zware boomen vielen om, *makka bebrápa póhon kájoe jang besaar-besaar poen rebah (toembang, ook roeboh, S. R. 131).*
- door bezwijming, *rebah pangsán.*
- , b. w. *meroebokkan dengan djátòh.*
- Achter over —, *djátòh telentang, (talentang).*
- OMVANG, m. *dáirah, Ar.*, zie OMTREK.
- OMVANGEN, b. w. *mengoeliling.*
- , in zich bevatten, *lipoet, moewat.*
- , omarmen, *peloq, memelq, dákap, mendákap.*
- , aan alle zijden beknellen, *mendjepit koeliling.*
- OMVAREN, o. w. om iets heen, *berdjálán práhoen menjoesor, djálán práhoen paadda koeliling.*
- , uit den koers varen, *berlájár menjimpang.*

- , hier en daar varen, *berlájár sána sini.*
- , b. w. *melanggar dengan berlájár hínnga (sampé) kulleboe.*
- OMVATTEN, b. w. met de hand, *mengganggam, páwoet.*
- Een touw —, *páwoet táli.*
- , met de armen, *peloq, memloq, dákap, mendákap.*
- Een boom, die zeven personen niet kunnen omvatten, *póhon kájoe sabátang lebeh toedjoh pemloq.*
- Een smaragd in goud omvat, *bátòe zamroed di kondamkan ámas, bátòe djamroed di dálam tjintjin más, L.*
- , in zich bevatten, *lipoet.*
- Den middel —, *bertjangan pinggang.*
- Eene eigenschap, die alle eigenschappen omvat, *tsifat jang melipoet segalla tsifat.*
- Een verstand, dat alle verstand omvat, *boedj jang melipoet sakalian boedj.*
- , anders vasthouden, *pégang lájin roepa.*
- , omringen, *mengoeliling.*
- de, omringende, algemeen, *sjámil, Ar.*
- OMVATTING, vt. *pengganggáman, pemloq.*, zie OMVATTEN.
- OMVEER, enz. zie OMVER.
- OMVEILEN, b. w. *djágál.*
- OMVELLEN, b. w. *tábang, tebbang, tebang.*
- OMVENTEN, b. w. *djoewal-djoewálan, bebákoel, tjengkaw, L.*
- OMVENTER, m. *orang djoewal-djoewálan, orang bebákoel.*
- OMVER, bijw. *soedah roeboh, terbdáliq, tebdáliq, L.*
- , van een vaartuig, *kulleboe.*
- OMVERBEUKEN, b. w. *meroebokkan dengan hantam.*
- OMVERBLAZEN, b. w. *meroebokkan dengan tieop.*
- OMVERBLIKSEMEN, b. w. *meroebokkan óleh kilat.*
- Hij werd omver gebliksemd, *makka ia di sambar glap, L., makka ia di roebohkan kilat.*
- OMVERBRULJEN, b. w. *meroebokkan dengan langgar.*
- OMVERDANSEN, b. w. *meroebokkan dengan menári.*
- OMVERDONDEREN, b. w. *merebahkan óleh tágar, (goentoer).*
- , fig. *meroebokkan, menghampaskan di tánah (als het van een staand voorwerp is, anders: ka-tánah).*
- OMVERDOUWEN, b. w. *toelag ka-báwah.*
- OMVERDRINGEN, b. w. *menjesakkan hínnga (sampé, L.) roeboh.*
- OMVERDRINKEN, b. w. *memabók-i, békin mábog.*
- OMVERDRUKKEN, b. w. *tindis sampé roeboh, tákan hínnga roeboh.*

- OMVERDUWEN, b. w. zie OMDUWEN.
 OMVERGLIJDEN, o. w. *djâtoh tepléssèt*, L.,
djâtoh terkalintjir.
 —, b. w. meroebohkan dengan *pléssèt*,
 L., meroebohkan dengan *kalintjir*, (ga-
 lintjir).
 OMVERGRAVEN, b. w. *gáli hinggá* (*sampé*,
 L.), roeboh, meroebohkan dengan *gáli*.
 OMVERHAKKEN, b. w. *tábang*, *tebbang*, *tebang*
 meroebuhkan dengan *tâtuq* (*tetaq*), *pótonq*
sampé djâtoh, L.
 OMVERHOUBEN, b. w. zie OMVERHAKKEN.
 OMVERKLOPPEN, b. w. meroebuhkan dengan
páloe, *kassi djâtoh* dengan *poekol*, L.,
poekol sampé djâtoh, (*rebah*).
 OMVERKOMEN, o. w. di rebahkan.
 OMVERKRIJGEN, b. w. rebahkan.
 OMVERKUNNEN, o. w. *dápat* di rebahkan.
 OMVERLATEN, b. w. *kassi títnggal* terebah.
 OMVERLIGGEN, o. w. *soedah* rebah, *ter-*
hantar.
 OMVERLOOPEN, b. w. meroebuhkan dengan *ber-*
djâlan.
 OMVERMOETEN, o. w. *misti* di rebahkan, L.,
handaq di rebahkan, (*roebokkan*).
 OMVERMOGEN, o. w. *bóléh* di roebokkan.
 OMVERRAKEN, o. w. rebah, roeboh.
 OMVERRENNEN, b. w. meroebohkan dengan
lári.
 OMVERRIJDEN, b. w. meroebuhkan, dengan
koeda ataw karéta, L., (*râta*).
 OMVERSCHIETEN, b. w. meroebuhkan dengan
témbaq.
 OMVERSCHUIVEN, b. w. *sórong sampé* (*hinggá*)
djâtoh.
 OMVERSLAAN, b. w. *páloe hinggá djâtoh*,
poekol sampé djâtoh, (*rebah*), *djoekong*.
 —, o. w. roeboh, rebah.
 OMVERSMAKKEN, b. w. meroebohkan, mere-
 bahkan, *hantamkan*.
 OMVERSMIJTEN, b. w. meroebohkan dengan
limpar.
 OMVERSPRINGEN, b. w. meroebohkan dengan
loempat.
 OMVERSTEKEN, b. w. meroebuhkan dengan
tikam.
 OMVERSTOOTEN, b. w. *toelaq hinggá rebah*,
toelaq sampé rebah.
 OMVERTOOVEREN, b. w. meroebuhkan dengan
hóbatan (*menghóbat*).
 OMVERTREKKEN, b. w. *táréq sampé rebah*,
 (*roeboh*), *héla hinggá rebah*.
 OMVERTUIMELLEN, o. w. *djâtoh lintong poe-*
kang.
 OMVERVALLEN, o. w. zoo als huizen, roeboh.
 —, zoo als boomen en andere lange
 voorwerpen, rebah, *toembang*.
 OMVERVLIEGEN, b. w. meroebuhkan dengan
terbang.
 OMVERWAALJEN, b. en o. w. *angin* meroe-
 bohkan, (*merebuhkan*, *menoembang*).
 Dat huis is omvergewaaid, makka roe-
 mah itoe di roebokkan angin.

- Die boom is omvergewaaid, makka
póhon itoe di rebuhkan (*toembangkan*)
 angin.
 OMVERWERPEN, b. w. meroebuhkan.
 OMVERWERPING, vr. peroeboehan, *perebáhan*.
 OMVERWILLEN, o. w. *mâw roeboh*, *mâw rebah*,
hampir djâtoh.
 OMWROETEN, b. w. *sangkor hinggá rebah*,
 meroebuhkan dengan *suwukor*.
 OMVERZIJN, o. w. *âda rebah*.
 OMVERZULLEN, o. w. *misti* di rebah, *handaq*
 di *tábang*, (*tebang*).
 OMVLECHTEN, b. w. *anjam*, (*pintal*) *koel-*
liling.
 Het haar om het hoofd vlechten, *balitikan*
ramboet.
 OMVLEESCHEN, b. w. *memboengkoes* dengan
dáying.
 Eene menschelijke gedaante doen aan-
 nemen, *mendjelamákan*.
 OMVLEUGELLEN, b. w. *menawoengi* dengan
sájap, *menoetop* (*menoedong*) dengan *sájap*.
 OMVLIENGEN, o. w. *terbang sána sini*, *terbang*
di mána-mána.
 —, om iets heen, *terbang paadda koel-*
liling.
 —, b. w. vliegende omwerpen, *terbang*
meroebokkan.
 De kraai heeft het glas omgevlogen,
 makka *boerong gáyaq poon terbang meroe-*
bohkan ptála, (*glas*).
 OMVLIETEN, o. w. *mengáilir koeliling*, (*paad-*
da koeliling).
 OMVLIJEN, b. w. anders vlijen, *atorkan*
lájín roepa.
 OMVLOELJEN, o. w. *mengáilir koeliling*.
 De rivier Tjiliwoeng omvlocit Batavia,
 makka *soenggei* (*káli*, L.), *Tjiliwoeng itoe*
mengáilir paadda koeliling negri Batawiah.
 OMVOEREN, b. w. *omdraajen*, *poetar*, *me-*
moetar.
 —, overal ombrengen, *báwa koeliling*.
 —, fig. rondom bekend maken, om-
 klinken bij hot geklank van eenen gong,
tjánang.
 OMVOEREN, b. w. met andere voering be-
 kleeden, *ganti lapisan*.
 —, rondom van voering voorzien, *lâpis*,
lâpiskan intéro, L.
 OMVOERING, vr. *pembawâan koeliling*.
 —, processie, optogt; *perarâkan*.
 OMVORSCHEN, o. w. *mentjahárt koeliling*,
pariksa koeliling.
 OMWORSCHING, vr. *pentjaharian koeliling*,
pariksásân koeliling.
 OMVOUWEN, b. w. anders vouwen, *lipat*
lájín roepa.
 —, om iets heen vouwen, *lipat koel-*
liling.
 —, met vouwen omgeven, *mengoeli-*
lilingi dengan *lipátan*.
 OMVRAAG, vr. *pertanjâan paadda koeliling*
madjlis, *pertanjâan pada sában-sában*

- orang*, L., *pertujään paadda tiap-tiap orang madjlis.*
 In — brengen, *bertânju paadda koeliling madjlis, bertânja paadda tiap-tiap orang madjlis, bertânja paadda sâban-sâban orang jang di dalam pekoempoelan (jang menghâdap).*
- OMVRAGEN, b. w. *bertânja paadda koeliling madjlis, zie OMVRAAG.*
- OMWAAIJEN, b. w. *angin merebohkan, tloep merebohkan.*
 —, o. w. *di rebahkan angin.*
 Vele boomen zijn omgewaaid, *bebrâpa pohon kâjoe rebah di tloep angin.*
- OMWAGGELEN, o. w. *djâtoeh beroejong-oerojong, djâtoeh bergojang-gojang.*
- OMWALLEN, b. w. *membentêngkan paadda koeliling, bêkin bentêng koeliling.*
- OMWALLING, vt. *pembentêngkan.*
- OMWANDELEN, o. w. *pasiaar sâna sini, L., berdjâlan sâna sini.*
 In de stad —, *pasiaar di dalam negri.*
 —, fig. op aarde —, *hidop di dalam doenja.*
 —, b. w. *iets omwandelen, pasiaar koeliling, L., berdjâlan paadda koeliling.*
 De stad —, *berdjâlan paadda koeliling negri, pasiaar koeliling negri, L.*
 —, *eenen omweg maken, berdjâlan paadda simpangan djâlan.*
- OMWANDELING, vt. *pasiaar, L., perdjâlân.*
 — op aarde, *kahidôpan di dalam donmjâ.*
- OMWAREN, o. w. *berdjâlan seperti hantoe.*
 Domme menschen spreken van — de geesten, *makka orang bôdoh itoe bitjâra derri hantoe jang berdjâlan sâna sini.*
 —, b. w. *mengoelilingi.*
- OMWASSCHEN, b. w. *tjoetji di dalam dan di loewar.*
- OMWASSEN, b. w. *zie OMGROEIJEN.*
- OMWATEREN, b. w. *baperajërkan koeliling.*
 Omwaterde landen, *tânah jang di koelilingt ajer.*
- OMWEG, m. *simpangan, persimpangan djâlan.*
 —, *uitvlugt, oedër, oedoer, verb., poetar bâliq.*
 —en zoeken, *mengâpa-ngâpa.*
 Iemand, die —en zoekt, *orang jang pandjang langkahnja.*
- OMWELVEN, b. w. *melangkongkan.*
- OMWENDEN, b. w. *diep omgraven, gâli dalam sakâli.*
 —, *omkeeren, bâliqkan.*
 —, o. w. *bâliq.*
 Zich —, *pâliq.*
 —, om zijne as, *poetar.*
- OMWENDING, vt. *poetâran, peridâran.*
- OMWENTELAN, b. w. *goelinkan.*
 —, o. w. *goeling.*
 Zich —, *menggoelinkan diri.*
 Zich in het wa'er —, *indam.*
 Zich in het slijk —, *berkoebang.*
- OMWENTELING, vt. *rondwenteling, peridâran, daur, Perz.*
 — (revolutie), *pembalikan karadjâan.*
- OMWERKEN, b. w. *roebohkan, rebahkan.*
 —, *herdoen, oeabhkan, boewat lâjin roepa, kardja lâjin roepa.*
- OMWERKING, vt. *pengoebâhan.*
- OMWERPEN, b. w. *meroebohkan, mendjâtoehkan.*
 —, den grond, *gâli, pâjtol, menâtol.*
 Het anker —, *bongkar sawh, bongkar djangkar, L., kassi najiq djangkar, L.*
- OMWERPING, vt. *peroeboehan, perebâhan.*
- OMWEVEN, b. w. *om iets weven, tenoen paadda koeliling.*
- OMWIEGEN, b. w. *mendjâtoehkan dengan meng-âjoen.*
- OMWIKKELEN, b. w. *bâlit, blit.*
 Met linnen —, *bâlit dengan kâjin.*
- OMWILLEN, o. w. *mâw poetar.*
 Niet —, *tiada mâw poetar.*
- OMWIMPELEN, b. w. *menoedong paadda koeliling, membalikan paadda koeliling.*
- OMWINDEN, b. w. *bâbat, bâbatkan, bâlit, blit, bleh, beleh, belet, bebat, bârot, boelang-boelang.*
 Nadat zij nu Hanomans ligchaam en staart met linnen omwonden hadden, *sutelah soedah di blitnja toeboh dan ekor Hanoman itoe dengan kâjin.*
 —, zie OMSLINGEREN.
- OMWINDSEL, o. *boengkoesan, kâjin boewat bebat, kâjin bârot.*
- OMWIPFEN, b. w. *meroebohkan dengan djongkat, (sanggot).*
- OMWISSCHEN, b. w. *sêkkat (sikat) di loewar dan di dalam.*
- OMWISSELEN, o. w. *toekur.*
 Met plaatsen —, *toekar tempat.*
 —, *elkander vervangen, ganti, gantikan.*
- OMWISSELING, vt. *penoekâran, pergantian.*
- OMWITTEN, b. w. *memoetihkan paadda koeliling, taroh kâpoer koeliling.*
- OMWOELAN, b. w. *bâbat, bâbatkan, bebat, lilit.*
- OMWOLKEN, b. w. *berselimoetkan dengan méga, menoedong dengan awan-awan.*
 De bergtop is omwolk't, *pontjaq goenong itoe di selimoetkan méga, pontjaq goenong itoe di toedoengi awan-awan.*
 De droefheid omwolk't zijn gelaat, *makka doeka tjita itoe menjoveramkan moekânja.*
- OMWONEN, o. w. *berdoedoeg paadda koeliling.*
 —, om eenen berg, *berdoedoeg paadda koeliling goenong saboewah.*
- OMWONER, m. *gew. omwoners, orang jang berdoedoeg koeliling.*
 —s van eenen berg, *orang jang berdoedoeg paadda koeliling goenong.*
- OMWORMEN, b. w. *menjebol, zie AFTOBBEN.*
- OMWREKEN, b. w. *zie OMWRIKKEN.*
- OMWRIKKEN, b. w. *sintaq-sintaq hingga pâtah dan roeboh.*
- OMWRINGEN, b. w. *poelas paadda koeliling.*

OMWROETEN, b. w. *songkor, menjongkor, koeroq, L.*

—, wroetende doen omvallen, *merebahkan dengan menjongkor, (koeroq, L.)*.

—, o. w. heen en weër wroeten, *menjongkor sana sini*.

De wilde varkens wroetten den grond om, *makka bābi hoetan itoe-poon menjongkor tānuh*.

In eigene ingewanden —, *mākan diri, girgittan sampé roesaq hāti*.

OMWROETING, vt. *penjongkoeran*.

OMZAAIJEN, b. w. *njebor paadda koeliling, L., tābor paadda koeliling*.

De hemel is als met starren omzaaid, *makka lūngit itoe tepertjik dengan bintang roepānja*.

OMZADELEN, b. w. *ganti pelāna*.

OMZAGEN, b. w. *merebahkan dengan mengirgādji*.

OMZAKKEN, o. w. *amlès sampé roeboh*.

—, b. w. in eenen anderen zak doen, *sāin dāna lājin kārong, guntī kārong*.

OMZEGGEN, b. w. *brt tāhoe koeliling, kassi tāhoe koeliling, L.*

OMZEILEN, b. w. *meninggalamkan dengan langgar*.

Mijn vaartuig werd door dien brik omgezeild, *makka prāhoe kita poon tinggelam kena di langgar kēji itoe*.

—, o. w. hier en daar zeilen, *berlājar sāna sini, langlang*.

—, van den koers afwijken, *berlājar menjimpang*.

—, rondzeilen, *berlājar menjoesor*.

OMZENDEN, b. w. (iemand) *menjoesor orang pergi koeliling, soeroeh orang pigi koeliling, L.*

Goederen —, *berkirin bārang-bārang koeliling*.

Weider —, *kirin kombāli, poelangkan*.

OMZENDING, vt. *pengiriman koeliling, penjoesoehan koeliling*.

OMZETTEN, b. w. *verzetten, pindahkan, tāroh paadda lājin tempat*.

—, *omkantelen, bāliq*.

Gheel —, *omkeeren, bāliq blah*.

Geld op eene voordeelige wijs —, *brt oewang mākan boenga, tāroh oewang dengan berboenga, (dengan berbāsi, dengan oentoeng, lāba)*.

—, in het ronde zetten, *tātah, tātahan, tāroh paadda koeliling*.

Met parelen —, *tātah dengan moetiāra*.

Gouden, met diamanten, parelen en robijnen omzette drinkbeker, *piāla jang kamāsan bertātahan retina moetoe mānikam*.

Eenen tuin met boomen —, *tānam pōhon paadda koeliling kebon (kobon)*.

OMZETTELIJK, b. n. zie *OMKOOPBAAR*.

OMZETTING, vt. *verplaatsing, pemindahan, pembalikan, tatāhan, penatāhan, zie OMZETTEN*.

OMZIEN, o. w. *achter zich zien, toelikh ka-*

blākung, menoelikh ka-blākung, lihat ka-blākung.

—, *overal rondzien naar iets, tjahārt koeliling*.

—, *zorg dragen, pelihāra, memelihārākan, merawātin, L.*

—, *voorzigtig te werk gaan, kardja dengan bidjajsāna, (ati-ati)*.

— (naar eene vrouw, die men verstoeten heeft), *indāngt*.

OMZIEN, o. *oogenblik, kedjap māta, sāat*.

Eén —, *sa-kedjap māta, sa-sāat*.

In één — is hij terug, *makka dengan sa-kedjap māta djoega ia kombāli*.

—, *zorg, soesah*.

Heb er geen — naar, *djāngan soesah derri itoe, ook: djāngan tākoet derri itoe*.

Ik heb er nu geen — naar, *makka sakārang tā (tra, L.) oesa kita pariksa itoe*.

OMZIGTIG, b. n. *bidjajsāna, boedimān, djimat, dengan ingat-ingat, ati-ati, L.*

—, *bijw. dengan bidjajsāna, enz.*

In die zaak moet men — te werk gaan, *makka perkāra itoe handaq di kurdjākan dengan bidjajsāna, (dengan ingat-ingat)*.

OMZIGTIGHEID, vt. *kabiljagsanān, boedi bitjāra, ati-ati, L.*

Hij, die niet met — handelt, wordt niet verstandig genoemd, *makka orang jang tiāda kardja dengan boedi bitjāra itoe: tiāda berboedi namānja*.

OMZIGTIGLIJK, *bijw. zie OMZIGTIG, bijw.*

OMZIJN, o. w. *lāloe, liwat, L.*

De tijd is om, *makka māsa soedah lāloe, makka waqtōe soedah liwat*.

De wind is om (gedraaid), *makka angin soedah berātī, (berkisar)*.

OMZITTEN, o. w. *van zitplaats veranderen, pindah doedoeq, gisir, L.*

—, *zich in het zitten omwenden, pāling paadda tamput doedoeq*.

—, b. w. *roebohkan dengan berdoedoeq*.

OMZOEKEN, o. w. *tjahārt (tjārt, L., mentjūhārt) koeliling*.

OMZOOMEN, b. w. *berkelimkan, bekin sām, L., bertepikan*.

En die vijfzer was rondom met bloemen omzoomd, *makka paadda koeliling kōlan itoe di tanaminja pelbagei boenga-boengjān*.
Met taxishoemen —, *bertepikan dengan pōhon tjamāra*.

OMZWAAL, m. *peridāran, perkitāran, balikan*.

—, *verandering, peroebahhan*.

OMZWAALJEN, b. en o. w. *zwenken, bāliq*.

—, in de lucht heromdraaijen, *lājam, helājamkan, gāmoq*.

Een zwaard —, *belājamkan pedang*.

Met den kris (dolk) —, *menggāmoq kris*.

Zij zwaaiden hunne wapenen om, *di gāmoq-gāmoqkanja sindjatānja*.

—, *voor anker rijden, tāhor*.

OMZWAALJING, vt. zie *OMZWAAL*.

- OMZWABBen, o. w. omvallen, van eene schuit, *kulleboe*.
- OMZWABBEREN, b. w. *sikat* (*sékkat*) *bájiq-bájiq*.
- OMZWACHTELen, b. w. *bárot*, *bárotkan*, *bábatkan* *dengan kájin*.
- OMZWACHTELING, vt. *pembarót-an*, *pembabátan*.
- OMZWAPPEN, o. w. zie OMZWABBen.
- OMZWEMMEN, o. w. *bernang sána sini*.
—, om iets heen zweemmen, *bernang paada koeliling*.
—, omverzweemmen, *mendjátuhkan* *dengan bernang*.
- OMZVENKEN, o. w. *báliq ka-kírt* *ataw kakánan*.
- OMZWERM, m. *kabanjákan*, *káwan-káwan*.
- OMZWERMEN, o. w. *terbang berkáwan-káwan*.
—, b. w. *mengoelilingi* *dengan káwan-káwan*.
- OMZWERVEN, o. w. *mengombára sána sini*, *kalána*, *melanjong sána sini*.
- OMZWERVING, vt. *kombára*.
- OMZWEVEN, o. w. *lájang sána sini*.
—, b. w. om iets zweven, *melájang paada koeliling*.
- OMZWIER, m. *kélo-kélo*.
- OMZWIEREN, o. w. *berkélo-kélo*, *báliq sána sini*.
- OMZWIKKEN, o. w. *pátah*, *koelèi*.
- OMZWINDELEN, o. w. *ligat*, *lárík*.
—, door duizeling, *poesing*.
Het hoofd zwindelt mij om, *poesing kapaláko*, *goewa poenja kapála poesing*, L.
- ON, voortz. van zamenstelling, nu eens ontkenning dan weder afwezigheid aauduidende, *tiáda*, *tráda*, *koerang*.
- ONAAIBESTEED, b. n. *tiáda di tentoekan hargánja*, *tiáda di djoewal*.
— werk, *pekarháan jang tiáda di tentoekan hargánja*.
- ONAAIBEVOLEN, b. n. *tiáda terpoedji*, *tiáda di poedji*.
— laten, *sakáli-káli tiáda memoedji*.
- ONAAIBIDDELIJK, b. n. *jang tiáda pátoet di soembah*, *jang harám di soembah*.
- ONAAINDACHTIG, b. n. *koerang ingat*, *tiáda ingat*, *koerang hajeiqat*.
Een — mensch. *orang jang koerang ingat*.
— bidden, *soembahjang* *dengan tiáda ingat*, (*dengan koerang hajeiqat*).
—, *bijw. dngan koerang ingat*, enz.
- ONAAINDACHTIGHEID, vt. *prí jang koerang ingat*.
- ONAAINDOENLIJK, b. n. *háti tegar*, *tiáda piloe rása háti*.
- ONAAINDOENLIJKHEID, vt. *kategáran háti*.
- ONAAINGEBEDEN, b. n. *jang tiáda di soembahjangkan*.
- ONAAINGEBlAZEN, b. n. *tiáda di pásang* *dengan tiep*, *tráda di tiep-in*, L.
- ONAAINGEBOGEN, b. n. *tiáda terdjepit*.
- ONAAINGEBONDEN, b. n. *tiáda ter-ikat*, *tráda di ikat*, L.
- ONAAINGEBOREN, b. n. *tiáda derri mawlid*, *boekan derri ketjil*, *tiáda thabi-i*.
- ONAAINGEBRAGT, b. n. *tiáda terbáwa*, *tráda di báwa*.
- ONAAINGEBRAND, b. n. *tiáda kena hángoes*.
- ONAAINGEBRAsT, b. n. *tiáda di kintjángi ták klat*, L. (*kalát*).
- ONAAINGEDAAsT, b. n. *tiáda di haroekan háti*.
Hij bleef —, *makka iopoon tiáda di haroekan hatinja*.
- ONAAINGEDIEND, b. n. *tiáda* *dengan di báwa* *menghádap*, *tiáda* *dengan brí táhoe*, *tráda* *dengan kassi táw*, L.
- ONAAINGEDIÉPT, b. n. *tiáda di gáti*, *tiáda di dálomkan*.
- ONAAINGEDRAGEN, b. n. *tiáda di pikol*, *tiáda di oesong*.
- ONAAINGEREVEN, b. n. *tiáda di paqsa*, (*terpaqsa*).
- ONAAINGEDRUKT, b. n. *tráda di tindis*, L., *tiáda tertákan*, (*di tákan*).
- ONAAINGEDIID, b. n. *tiáda tertoehtjoeq*, *tráda di toendjoeqkin*, L.
- ONAAINGEDUWD, b. n. *tiáda di toelaq*, zie AANDOUWEN.
- ONAAINGEFOKT, b. n. *tiáda di piára*, *tiáda terpiára*.
- ONAAINGEGAAN, b. n. niet overeengekomen of besloten, *tiáda di djandji*, *tiáda di tentoekan*.
- ONAAINGEGLOEID, b. n. *tiáda bernjála*, *tiáda mérah pádam*.
- ONAAINGEGREPEN, b. n. *tiáda terpepang*.
- ONAAINGEHAALD, b. n. *tiáda tertangkap*.
- ONAAINGEHECHT, b. n. *tiáda terhoebong*, *tiáda di ikat*.
- ONAAINGEHEVEN, b. n. *tiáda (belom) moelá-i*.
- ONAAINGEHITST, b. n. *tiáda di adoe*, *tiáda di oepaq*.
- ONAAINGEHOOGD, b. n. *tráda di oeroeq*, L., *tiáda di tambon*, *tiáda di tinggikan*.
- ONAAINGEHOORD, b. n. *tiáda terdengar*.
- ONAAINGEHOUDEN, b. n. *tiáda di péngang*, *tiáda di tangkap*.
- ONAAINGEKEKEN, b. n. *tiáda terpandang*, *tráda di téngog*, L.
- ONAAINGEKLAAGD, b. n. *tiáda di toedoh*.
- ONAAINGEKLAMPT, b. n. *tiáda di langgar*, *tiáda di serang*.
- ONAAINGEKLEED, b. n. *belom pákei*.
- ONAAINGEKNOOPT, b. n. *tiáda terstimpoel*.
—, niet voortgezekt, *tiáda di tambah*.
- ONAAINGEKOMEN, b. n. *tiáda sampei*, *tiáda dátang*, *belom dátang*.
- ONAAINGEKONDIGD, b. n. *tiáda di brí táhoe*, *tiáda di máloemkan dhólo*.
- ONAAINGEKWEEKT, b. n. *tiáda di piára*.
- ONAAINGELEERD, b. n. *tiáda tapeládjár*, *tráda di adjar*.
- ONAAINGELEGD, b. n. *belom di átor*, *belom di pásang*.

ONAANGELENGD, b. n. *tráda di békin éntjér*, L., *tiáda di tjájerkan*.
 ONAANGEMAAKT, b. n. *belom di pásang*.
 Het vuur is nog —, *makka ápi itoe belom di pásang*.
 ONAANGEMAAND, b. n. *tiáda di tági*.
 ONAANGEMENGD, b. n. zie ONAANGELENGD.
 ONAANGEMERKT, b. n. zie ONOPGEMERKT.
 ONAANGEMOEDIGD, b. n. *tiáda di adjaq*.
 ONAANGENAAM, b. n. *tráda énaq*, L., *tiáda inaq*, *tiáda kenun*, *tiáda sedap*.
 —, *moeijelijk*, *soesah*, *soekar*.
 Een — mensch, *órang jang tiáda sedap (mánis) lakoenja*.
 Een — nieuws, *chabar jang tiáda hájiq*.
 Iemand het leven — maken, *menjoesahkan órang*, *békin sákit órang poenja háti*, L.
 ONAANGENAAMHEID, vt. *kasoesáhan*.
 ONAANGENOMEN, b. n. *tiáda di tarima*, *tiáda di samboet*.
 ONAANGEPAST, b. n. *tiáda tertjoba*, (di *tjoba*).
 ONAANGELAKT, b. n. *tiáda tertémpél*, (di *témpél*).
 ONAANGEPORD, b. n. zie ONAANGESPOORD.
 ONAANGEPREZEN, b. n. *tiáda terpoedji*.
 ONAANGEPUNT, b. n. *tiáda terranjong*, *tiáda terlonjtjip*.
 ONAANGERAAKT, b. n. *tiáda terdjámah*, (di *djámah*), *tiáda kena*.
 ONAANGERAND, b. n. *tiáda di rampoq*, *tiáda di sámoen*.
 ONAANGEREKEN, b. n. *tiáda teroetas*, *tiáda tertoesoeg*, (di *toesoeg*).
 ONAANGEROEPEN, b. n. *tiáda di roewah*, zie AANROEPEN.
 ONAANGEROERD, b. n. *tiáda terdjámah*.
 —, niet vermeld, *tiáda terseboet*, *tiáda di seboet*.
 ONAANGESCHERPT, b. n. *koerang tádjam*, *tiáda di áсах*, *toempoel*.
 ONAANGESCHRAPT, b. n. *tiáda di tandá-t*, *tráda di gáris*, L., *tráda di tároh tanda*, L.
 ONAANGESCHREVEN, b. n. *tiáda tersoerat*, *tráda di toelis*.
 ONAANGESPANNEN, b. n. *tiáda di pásang*, *tiáda di kenákan*.
 — laten, *tiáda pásonq*.
 ONAANGESTOKEN, b. n. *tiáda di pásang*.
 —, van een vat, *belon di boeka*.
 ONAANGESTREKEN, b. n. *tiáda tertampal*.
 ONAANGETAAT, b. n. *tiáda di serang*.
 ONAANGETEKENDE, b. n. *tiáda tersoerat*, *tráda di toelis*, L.
 — laten, *tiáda di soeratkan*, *tráda toeliskan*.
 ONAANGETOOND, b. n. *tiáda di toendjoeg*.
 — laten, *tiáda toendjoeg*.
 ONAANGEVALLen, b. n. *tiáda di serang*.
 ONAANGEVANGEN, b. n. *tiáda di moelá-t*, *belon di moelá-in*, L.
 ONAANGEVERGD, b. n. *tiáda di sápoe*.
 ONAANGEVOCHTEN, b. n. *tiáda di parángi*.

—, niet in verzoeking gebracht, *tiáda di tawárt*.
 ONAANGEVOERD, b. n. *tiáda di báwa másoq*.
 —, onangehaald, niet vermeld, *tiáda terseboet*.
 ONAANGEWEND, b. n. ongebruikt, *tiáda terpákei*, *tráda di pákei*, *tiáda di oepajakán*.
 Hij heeft geen middel — gelaten, *makka sejalla dája órpája hábis di tjóbánja*.
 ONAANGEWEEZEN, b. n. *tiáda di toendjoeg*.
 ONAANGEZIEN, b. n. *tiáda di pundang*, *tráda di téngoq*, L.
 —, voortz. *walakin*, *kandát*, L., *dengan meláwan*.
 ONAANGEZOCHT, b. n. *tiáda di mnta*.
 ONAANMERKELIJK, b. n. *tiáda brápa besaar*, *tiáda pintangnja*.
 ONAANMERKELIJKHEID, vt. *kalakoewan jang tiáda besaar*.
 ONAANMELIJK, b. n. *tiáda bóleh di trima*, *tiáda hároes di tarima*.
 ONAANMELIJKHEID, vt. *fiál (perkára) jang tiáda bóleh di trima*, (di *riállákan*, H.).
 ONAANSPRAKELIJK, b. n. *tiáda katangyoeng*.
 ONAANSPREKELIJK, b. n. zie ONAANSPRAKELIJK.
 ONAANSTOOTELIJK, b. n. *jang tiáda membrí máloe*.
 ONAANSTOOTELIJKHEID, vt. *tsifat jang tiáda membrí máloe*, (jang *tiáda di toelaq*).
 ONAANVAARD, b. n. *tiáda di tarima*.
 Eene — e nalatenschap, *harta poesáka jang tiáda di tarima*.
 Een — ambt, *pekardjään jang belom di djábat*.
 ONAANWEZEND, b. n. *tiáda hádlir*, *Hoft.*, *tiáda áda*, *tráda áda*, L., *ghájib*, Af.
 ONAANWEZENDHEID, vt. *katiadáán*, *fiál jang ghájib*.
 ONAANZIENLIJK, b. n. *koerang besaar*, *tiáda kabilángan*, *ketjil*.
 ONAANZIENLIJKHEID, vt. *kalakoewan jang tiáda kabilángan*, *prí fiál jang tiáda kabilángan*, *prí fiál jang koerang besaar*.
 ONAARDIG, b. n. *tiáda mánis*, *nákal*, *delap*, L., zie AARDIG.
 Een — kind, *ánaq jang tiáda mánis lakoenja*, *ánaq nákal*, (delap).
 —, bijw. *atas prí jang nákal*, *dengan nákal*, *delap*, L.
 ONAARDIGLIJK, bijw. zie ONAARDIG.
 ONABEL, b. n. zie ONHANDIG.
 ONABELHEID, vt. zie ONHANDIGHEID.
 ONACHTBAAR, b. n. *tiáda hároes di formatkan*, *tráda pátoet di kassi format*, L., *tiáda mohtassim*.
 —, gemeen, laag, *kedji*, *boesoq*, L.
 —, bijw. *atas prí jang tiáda kahormá-tan*, *dengan tiáda mohtassim*.
 ONACHTBAARHEID, vt. *kalakoewan (prí) jang tiáda kahormá-tan*, *prí jang kedji*, *kakedjian*.

ONACHTERDOCHTIG, b. n. *tiada menaruh sjak, tiada bersjag.*
 —, onschuldig, eenvoudig, toeloes.
 ONACHTERDOCHTIGHEID, vt. *koerang sjak, amānat, Ar., pertjaja.*
 ONACHTERHAALBAAR, b. n. *tiada dapat di perhambat, trāda bāleh di soesoel, L.*
 ONACHTZAAM, b. n. *koerang ingat, alpa, ghāfil, Ar.*
 —, lui, nalatig, malas, lūlei, segan.
 —, bijw. *dengan alpa, dengan koerang ingat.*
 ONACHTZAAMHEID, vt. *ka-alpāin, kulakoe wan orang jang koerang ingat.*
 —, nalatigheid, kalaleian.
 ONACHTZAMELIJK, bijw. zie ONACHTZAAM.
 ONADELLIJK, b. n. *niet van adel, tiada bangsawan, tiada berbangsa.*
 ONAFBETAALD, b. n. *belum di bājar hābis, belum di bājar samoewā.*
 ONAFBIDDELIJK, b. n. *jang tiada dapat di ampoeni, jang tiada dapat di lāpoeskan dengan doā, jang tiada dapat di moeāfkan.*
 ONAFDOENLIJK, b. n. *jang tiada dapat di poetoeskan, (di selesseikan).*
 ONAFGEBRAND, b. n. *tiada kena hāngoes, tiada terbakar, (tertoenoe).*
 ONAFGEBROKEN, b. n. *tiada berpapoatoesan.*
 ONAFGEDAAN, b. n. *belum di kardja hābis, belum di soedahkan, belum di tammatkan.*
 ONAFGEDANKT, b. n. *tiada di kaloewarkan, tiada di pitjatkan, trāda di kassi kaloewar, L.*
 ONAFGEDROOGD, b. n. *tiada di sikat (sék-kat) kring.*
 ONAFGEDRUKT, b. n. *belum di tjitaj, L., (di trā).*
 ONAFGEGOTEN, b. n. *belum di boewang ajernja.*
 ONAFGEGRAASD, b. n. *belum di mākan hābis roempoetnja.*
 ONAFGEHAAKT, b. n. *belum di angkat gājitnja.*
 ONAFGEHAALD, b. n. *niet gehaald, tiada di ambil.*
 —, *niet afgetrokken, gevild, tiada di koepas, trāda di kessēt, L.*
 ONAFGEHAKT, b. n. *tiada terpanggal, tiada terpotong, tiada di tataq poatoes.*
 ONAFGEHANDELD, b. n. *belum di kardja hābis, belum poatoes, belum selessei.*
 ONAFGEHASPELD, b. n. *belum hābis di likas.*
 ONAFGEHOORD, b. n. *tiada di tājā-t.*
 ONAFGEHOUWEN, b. n. *zie ONAFGEHAKT.*
 ONAFGEHUURD, b. n. *tiada di sewa.*
 ONAFGEKEURD, b. n. *tiada di tjelakan, tiada di toelaq, tiada di boewang.*
 ONAFGEKONDIGD, b. n. *tiada di muloemkan.*

ONAFGELADEN, b. n. *tiada di ponggah, tiada di bongkar moewātan.*
 ONAFGELEID, b. n. *tiada di toeronkan, tiada terteroon.*
 ONAFGELEVERD, b. n. *belum di sarahkan, belum di bāwa māsoq, belum di sampēkan.*
 ONAFGELEZEN, b. n. *tiada di bātja di hadapan orang bānjang.*
 ONAFGELOOPEN, b. n. *belum di poetoeskan, belum di kardja hābis, belum selessei, belum abis, L.*
 ONAFGELOST, b. n. *van eenen post, belum di ganti.*
 — *van eenig pand, belum di teboes.*
 ONAFGEMAAKT, b. n. *belum di kardja hābis, belum di soedahkan, brābi, L., zie AFMAKEN.*
 ONAFGEMAT, b. n. *tiada lelah, trāda tjapé.*
 ONAFGEMETEN, b. n. *tiada di hoekoer, tiada di soekat.*
 ONAFGENOMEN, b. n. *tiada terangkat, trāda di angkat, L.*
 ONAFGEPAALD, b. n. *tiada di pagārt, trāda di tarō-in pāgar, L.*
 ONAFGEPEAST, b. n. *van geld, tiada di hi-toeng betoel djoemlahnja, trāda di inpasin, L.*
 —, *zie ONAFGEMETEN.*
 ONAFGEPELD, b. n. *belum di koepas.*
 ONAFGEPEKKT, b. n. *tiada di tandā-t.*
 —, *door geene schutting of heining omgeven, tiada di pagāri.*
 ONAFGEPLUKT, b. n. *tiada di poengoet, trāda di petik, L., tiada di gintas, trāda di hālap, L.*
 ONAFGEPUKT, b. n. *tiada di rantjong, tiada di lontjipkan.*
 ONAFGESCHAFT, b. n. *tiada di boewang, (lepaskan).*
 ONAFGESCHEIDEN, b. n. *tiada di tjeré.*
 ONAFGESCHEEPT, b. n. *tiada di kirimkan.*
 ONAFGESCHEPT, b. n. *tiada di sēdoq.*
 ONAFGESCHETST, b. n. *tiada di rantjanākan.*
 ONAFGESCHOTEN, b. n. *tiada di tēmbaq, (pāsang).*
 ONAFGESCHREVEN, b. n. *tiada di sālın soerat.*
 ONAFGESCHUIMD, b. n. *tiada di boewang tādjin.*
 ONAFGESLOTEN, b. n. *tiada di koentj.*
 ONAFGESNEDEN, b. n. *tiada di pōtong, (krat).*
 ONAFGESNOEID, b. n. *tiada di pōtong, L., tiada di ranting, trāda di rantjong.*
 ONAFGESPONNEN, b. n. *tiada hābis di ganteh.*
 ONAFGESTROOPT, b. n. *tiada di koepas, trāda di kessēt, L.*
 ONAFGETAPT, b. n. *belum di sālın, (toewang).*
 ONAFGETEEKEND, b. n. *tiada di pertandā t, belum di taroh tanda.*

—, niet onderteekend, *tiada di taroh tanda tangan.*

ONAFGEVEEGD, b. n. *tiada di sikat, (sápoë).*

ONAFGEWERKT, b. n. *tiada di kardja hábis.*

ONAFGEZEGD, b. n. *tiada di oebahkan parintah, (pesan).*

ONAFHANKELIJK, b. n. *mardahika, mardika. tiada bergantong, tiadalah tuloq parintah, tiada di bawah parintah, préman, L., (verbastering van VRIJMAN).*

ONAFHANKELIJKHEID, vt. *kamardahikáin. hál orang mardahika, hál orang yang tiada tuloq parintah.*

ONAFLOSSELIJK, b. n. *tiada kateboesan, jang trada boleh di teboes, L.*

ONAFMEETBAAR, b. n. zie ONAFMETELIJK.

ONAFMETELIJK, b. n. *tiada dapat di oekoer.*
—, onbegrensd, *jang tiada berhingga.*
Hij hezit —e rijkdommen, *makka máta bendánja itoe tiada dapat di kira-kirákan bânjannja.*

ONAFMETELIJKHEID, vt. *prí jang tiada berhingga.*

ONAFSCHEIDBAAR, b. n. zie ONAFSCHEIDELIJK.

ONAFSCHEIDELIJK, b. n. *tiada tertjerén, jang tiada boleh di tjeré.*
Vuur en hitte zijn —, *ápí serta kapánasan itoe tiada tertjerén, ápí dan kapánasan itoe tiada boleh di tjeré.*
—, bijw. *atas prí jang tiada tertjerén.*
Door vriendschap — verbonden, *di hoebang pertsohbátan jang tiada berkapoetoesan.*

ONAFSCHEIDELIJKHEID, vt. *prí jang tiada tertjerén.*

ONAFSTAANBAAR, b. n. *jang tiada dapat di brikán.*

ONAFWISSCHELIJK, b. n. *jang tiada dapat di soetjikan.*

ONAFZETTELIJK, b. n. *jang tiada dapat di pitjatkan derri paadda pangkatnja of: dja-bátannja.*

ONALMAGTIG, b. n. *tiada qádir.*

ONARBEIDZAAM, b. n. *málas, léna.*

ONARBEIDZAAMHEID, vt. *kamalásan.*

ONARGLISTIG, b. n. *tiada tjerdiq, toeloes háti.*

ONARGLISTIGHEID, vt. *háti jang toeloes, háti jang tiada tjerdiq.*

ONBAAT, vt. *nadeel, roegi.*

ONBAATZOEKEND, b. n. zie ONBAATZUCHTIG.

ONBAATZUCHTIG, b. n. *tiada thamáú, tiada loba, tiada toentot lába, tiada berniat lába.*

ONBAATZUCHTIGHEID, vt. *prí jang tiada thamáú, karim, Ar., moerah háti.*

ONBANDIG, b. n. *jang tiada dapat di tahánt.*

ONBARMHARTIG, b. n. *tiada bersájang-sájangan.*
—, *wreed, keđjam, L., gemas, tiada berkáséhan.*

—, bijw. *atas prí jang tiada dapat di tahánt.*

ONBARMHARTIGHEID, vt. *háti jang tiada berkáséhan, prí jang tiada rafmat.*

ONBARMHARTIGLIJK, bijw. zie ONBARMHARTIG.

ONBEANGST, b. n. *tiada tákoet, bránt.*

ONBEANGSTHEID, vt. *kabranian, prí jang tiada pártet.*

ONBEANTWOORD, b. n. *jang tiada di sahoet, jang tiada di bálus, jang tiada di djawáb.*
Een —e brief, *soerat jang belum di bálus.*
Eenen brief — laten, *trada membálus soerat sa-poetjoq.*

ONBEANTWOORDELIJK, b. n. *jang trada dapat di sahoeti, (di bálus, di djawáb).*

ONBEARBEID, b. n. *tiada di per-oesah, tiada di kardjá-t.*
— hout, *kájoe kásap.*

ONBEBLOED, b. n. *tiada berloemoer dárah.*

ONBEHOUD, b. n. *máti, tiada di tanggála, trada di loekoe-in, L.*
— land, *tánah máti.*
—, zonder gebouwen, *kósong, jang belum ada roemah.*
Een — plein, *tánah lápang jang kósong, pádang jang hampa.*

ONBEDAAGD, b. n. *belum toewah, mási moeda, L.*

ONBEDAAGDHEID, vt. *kalakoewan jang belum toewah, oemoer moeda.*

ONBEDAARD, b. n. *amarah, márah, tiada senang, tiada tetap háti.*

ONBEDAARDHEID, vt. *nafsoe jang hángat, amarah, márah, morka.*

ONBEDACHT, b. n. *tiada di timbang, tiada di kira-kirákan.*

ONBEDACHTELIJK, bijw. *dengan bebalnja, dengan koerang boedi.*
—, *toekeloos, dengan angkára.*

ONBEDACHTHEID, vt. zie ONBEDACHTZAAMHEID.

ONBEDACHTZAAM, b. n. *koerang ingat, koerang boedi.*
—, bijw. *dengan koerang ingat, (boedi).*

ONBEDACHTZAAMHEID, vt. *lálei, alpa.*

ONBEDACHTZAMELIJK, bijw. zie ONBEDACHTZAAM.

ONBEDANKT, b. n. *tiada di bré sjoekr, trada di bilang tarima kásih, L.*

ONBEDEELD, b. n. *jang tiada tarima derma.*

ONBEDEESD, b. n. *tiada tákoet; tetap, bránt, perkása.*
—, bijw. *dengan tetap háti, enz.*

ONBEDEEDELJK, bijw. zie ONBEDEESD.

ONBEDEESDHEID, vt. *katetápan, kabranian.*

ONBEDEKT, b. n. *bloot, telandjang, telélé.*
—e boezem, *soesoe jang telélé.*
—, onbewimpeld, bijw. *dennan njata, troes trang.*

ONBEDEKTELIJK, bijw. zie ONBEDEKT.

ONBEDEKTHEID, vr. opregtheid, kabetoelan, *toeloes hati*.

ONBEDENKELIJK, b. n. dat niet bedacht kan worden, *jang tiada dapat di kira-kirakan*.
—, bijw. *terlâloe amat, terlâloe sangat*.

ONBEDENKELIJKHEID, vr. kabanjakan, *prî hâl jang tiada dapat di kira-kirakan*.

ONBEDERFELIJK, b. n. tiada karoesakan.

ONBEDERFELIJKHEID, vr. *prî jang tiada karoesakan*.

ONBEDIEDELIJK, bijw. zie ONBEDUIDELIJK.

ONBEDIEND, b. n. niet bediend, *tiada di djagâ-i, tiada di lajani*.
De zieke is — gestorven, *makka orang sâkû itoe mati dengan tiada di lajani pâtri*.

ONBEDIJKELIJK, b. n. *jang tiada dapat di tarbiskan*.

ONBEDIJKT, b. n. *tiada di tarbiskan*.
Er zijn vele landen aan zee, die nog — zijn, *makka ada bebrâpa tanah di pinggir laüt jang belom di tarbiskan, (di ikat dengan tarbis)*.

ONBEDOELD, b. n. *tiada di maqtsoedkan, tiada di niatkan*.

ONBEDOLVEN, b. n. *tiada di tanam, tiada di masoqkan di dâlam tanah*.

ONBEDONGEN, b. n. *tiada di masoqkan di dâlam perdjandjian, tiada di djandji*.

ONBEDORVEN, b. n. *tiada roesag, trâda boesoq*.
—, rein, onbevlekt, *soetji*.
Een — hart, *hati jang soetji, galboe jang hening*.

ONBEDORVENHEID, vr. *prî jang tiada karoesakan*.

ONBEDREIGD, b. n. *tiada di amangi, trâda di antjâmin, L.*

ONBEDREVEN, b. n. *tiada mengarti, tiada tâhoe, trâda bisa, L., tiada bêasa, bodoh*.
—, niet gepleegd, *tiada di boewat*.

ONBEDREVENHEID, vr. *kabebâlan, kabodohan*.
—, onschuld, onervarenheid, *kasoejtian*.

ONBEDRIEGELIJK, b. n. *toeloes, benar, tiada dengan tipoe*.
—, onfeilbaar, *jang tiada dapat bersâlah, jaqin, Ar.*
De heilige schrift is onfeilbaar, *makka kûtâb Allah itoe jaqin*.

ONBEDRIEGELIJKHEID, vr. *prî jang benar, prî jang jaqin*.

ONBEDRIJF, o. *kamalâsan*.

ONBEDRIJVEND, b. n. *mâlas, lâlei, lèna*.

ONBEDROEFD, b. n. *tiada berdoeka tjita, trâda bersoesah hati, L.*

ONBEDROGEN, b. n. *tiada di tipoewi, trâda di pedajâ-in*.

ONBEDROPEN, b. n. *tiada di sirân-i*.

ONBEDRUKT, b. n. *tiada tersesag, tiada bersoesah*.

ONBEDUCHT, b. n. *tiada tâkoel*.

ONBEDUCHTHEID, vr. *perjtâja, katelâpan*.

ONBEDUIDELIJK, b. n. *tiada dapat di artikan, ghâib, Ar., tiada dapat di tabirban*.

ONBEDUIDELIJKHEID, vr. *prî jang tiada dapat di artikan, prî jang ghâib*.

ONBEDUIDEND, b. n. *tiada brâpa gadarnja, (harganja, pintangnja), trâda goenanja, L.*
—, *tiada apa-apa, tiada ngapa, rêméh, L.*
—, *beuzelachtig, sia-sia*.

ONBEDUIDENDHEID, vr. *prî jang tiada brâpa gadarnja*.
—, *beuzelachtigheid, kasiâan*.

ONBEDWELMD, b. n. *tiada bingoeng, tiada boeta toeli, trang*.
Een — verstand, *boedj jang trang*.

ONBEDWELMDHEID, vr. *katrangan boedi*.

ONBEDWINGBAAR, b. n. zie ONBEDWINGELIJK.

ONBEDWINGELIJK, b. n. *tegar, trâdah dapat di parintakkan, (tâhankan, djinaqkan, tâloqkan)*.

ONBEDWINGELIJKHEID, vr. *kategâran*.

ONBEDWONGEN, b. n. *tiada tâloq, tiada di djinaqkan*.

ONBEEDEGD, b. n. *tiada di tegohkan dengan soempah*.
—, die geen en eed gedaan heeft, *jang belom bersoempah*.

ONBEFAAMD, b. n. *tiada masjhoer, tiada bernâma*.

ONBEFAAMDHEID, vr. *tiada boedimân, tiada pintar, bôdoh, bedal*.

ONBEGAAFD, b. n. *tiada boedimân, tiada pintar, bôdoh, bebal*.

ONBEGAAFDHEID, vr. *kabebâlan, kabodohan*.

ONBEGAAN, b. n. niet gepleegd, *tiada di boewat*.
—, niet begaan, *tiada di djalâni*.
Een nog onbegane weg, *djalân jang belom di djalâni orang*.

ONBEGAANBAAR, b. n. *tiada dapat di djalâni*.

ONBEGAANBAARHEID, vr. *kalakoewan tampat jang tiada dapat di djalâni*.

ONBEGAANBAAR, b. n. zie ONBEGAANBAAR.

ONBEGANGBAARHEID, vr. zie ONBEGAANBAARHEID.

ONBEGANKELIJK, b. n. zie ONBEGAANBAAR.

ONBEGANKELIJKHEID, vr. zie ONBEGAANBAARHEID.

ONBEGEERD, b. n. *tiada di soekâ-i, tiada di rindoekan*.

ONBEGEERIG, b. n. *tiada ingin, tiada loba, senung*.

ONBEGEERIGHEID, vr. *kalakoewan orang jang tiada ingin, kasenangan*.

ONBEGEERLIJK, b. n. *jang tiada terrindoe, jang tiada di soekâ-i*.

ONBEGEERLIJKHEID, vr. *prî hâl jang tiada terrindoe (di soekâ-i)*.

ONBEGEERTE, vr. zie ONBEGEERIGHEID.

ONBEGELEID, b. n. *tiada di hentâr-i, tiada di pimpin*.

ONBEGEVEN, b. n. *jang kôsong, jang hampa, belum di péngang.*
 Een — ambt, *pekarljàän jang belum di péngang órang.*

ONBEGIFTIGD, b. n. *tiáda ter-anoegrah, tráda tarina apa-apa, (kiriman), L.*

ONBEGLUURD, b. n. *tiáda terhínté, tráda di íntip, L.*

ONBEGONNEN, b. n. *tiáda di moelá-t, tráda di moelá-in.*
 —, zonder begin, *ázal, Ar., dengan tiáda permoeláän.*

ONBEGOTEN, b. n. *tiáda di sirám-t, tráda di sirám-in, L.*

ONBEGRAVEN, b. n. *tiáda tertanam.*

ONBEGRENSD, b. n. *tiáda berhíngga, tiáda berptnggir, tráda wátasnja, L.*
 Het menschelijk vernuft is —, *makka àgal mánoesja itoe tiáda berhíngga, àgal órang tráda wátasnja.*

ONBEGREPEN, b. n. *tiáda trang artinja, tiáda ter-urtf.*

ONBEGRIJPELIJK, b. n. *jang tiáda dápat di artikan, gháib, Ar.*
 — e woorden, *perkatáän jang gháib.*
 —, *bijw. atas prt jang gháib.*
 —, *bij uitstek, terláloe amat.*

ONBEGRIJPELIJKHEID, vt. *prt jang gháib, prt jang tiáda dápat di artikan.*

ONBEGROEID, b. n. *jang tiáda ampoenja toemboehan.*

ONBEGROET, b. n. *tiáda ter-brí salám, tráda di kassi-in tábé, L.*

ONBEGROMD, b. n. *tiáda di gégér-t, (gégér-in, L.)*

ONBEGROOT, b. n. *tiáda ternilei, tráda di taróh-in harga, L., tráda di taqsir.*

ONBEGUNSTIGD, b. n. *tiáda ter-anoegrah, tiáda terkaroenta.*

ONBEHAALBAAR, b. n. *jang tiáda dápat di per-óleh, jang tiáda bóleh di dápat, jang tráda kadapátan, L.*

ONBEHAALD, b. n. *jang tiáda bertjelá, tiáda terjampor.*
 —, *niet verwoiven, tiáda terdápat, tiáda taper-óleh, trá dápat, L., tráda dápat, L.*

ONBEHAARD, b. n. *op het lijf, tiáda berboeloe.*
 —, *op het hoofd, tiáda berramboet, tráda ramboet, L., trá poenja ramboet.*

ONBEHAGELIJK, b. n. *jang tiáda bágoes, djelék, L.*

ONBEHAGELIJKHEID, vt. *prt (roepa) jang tiáda bágoes, roepa djelék, L.*

ONBEHANDELD, b. n. *tiáda terchothbat.*

ONBEHANDIGD, b. n. *tiáda di brí, tiádi di brí kombáli, tráda di kassí kombáli, tráda di poeláng-in, L., tiáda tersarah.*

ONBEHARTIGD, b. n. *tiáda tertjita, tráda di djagá-in.*

ONBEHEERD, b. n. *tráda kaparintah, L., tiáda terparintah.*

—, *zonder heer, tiáda bertoeuan.*

ONBEHEERLIJK, b. n. *jang tiáda máw di parintah.*

ONBEHEERSCHT, b. n. *jang tiáda tàloq parintah, jang tráda kaparintah, L.*

ONBEHEKST, b. n. *tiáda terkena hóbat.*

ONBEHENDIG, b. n. *koerang puntas, koerang béása, goblok, L.*
 —, *stíjf, kákoe.*
 —, *bijw. atas prt jang koerang pantas, dengan gobloq, L.*

ONBEHENDIGHEID, vt. *koerang kiái, koerang béása.*

ONBEHOED, b. n. *tiáda terkáwal, tiáda terpalihára.*

ONBEHOEDZAAM, b. n. *koerang íngat, koerang bidjagsana, tráda att-átt, L., lálei.*
 —, *bijw. dengan koerang íngat.*

ONBEHOEDZAAMHEID, vt. *kalaleian, kaül-páün.*

ONBEHOEFTIG, b. n. *tiáda pápa, tiáda miskin.*

ONBEHOORLIJK, b. n. *tiáda pátoet, tiáda hároes, tiáda lájig.*
 —, *onbetamelijk, onkiesch, tiáda senoenoh.*
 —, *onredelijk, tiáda dengan íngat, dengan antája.*
 —, *onbescheiden, onbeschoft, tjáboel.*
 —, *bijw. dengan tiáda pátoet, dengan tiáda sepertinja.*

ONBEHOORLIJKHEID, vt. *kalakoeuan (prt, perboewátan) jang tiáda pátoet, zie ONBEHOORLIJK.*

ONBEHOUDEN, b. n. *zie ONBEHOUWEN.*

ONBEHOUWEN, b. n. *fig. plomp, pangkoh, kásar, koerang adjar, tiáda táw áddat.*

ONBEHULPZAAM, b. n. *tiáda soeka toelóng.*

ONBEHULPZAAMHEID, vt. *háti tegar, háti jang tiáda soeka toelóng.*

ONBEJAARD, b. n. *tiáda toewah, lági moeda, mási moeda, L., kamoeláän.*

ONBEJAMMERD, b. n. *tiáda di sajang-i, tiáda di kasehánt.*

ONBEKAAD, b. n. *tiáda bertjaroetja, tiáda bertitian.*

ONBEKAMPT, b. n. *tiáda di paráng-i, tiádu di lawán-t.*

ONBEKEERD, b. n. *tiáda tobat, tiáda sesal.*

ONBEKEERLIJK, b. n. *jang tiáda dápat di tobatkan, jang terláloe tegar háti.*

ONBEKEERLIJKHEID, vt. *prt háti jang amat tegar, kalakoeuan jang tiáda dápat di tobatkan.*

ONBEKEKEN, b. n. *tiáda terpandang, tráda di tengog, L.*

ONBEKEND, b. n. *tiáda katahoeuan.*
 Het is mij —, *sahája tiádu katahoeuan.*
 Een — *land, benoewa jang tiádu di katahoeuw órang.*
 Een — *mensch, (in een ongunstigeu zin,) órang glap.*

Een — e, vreemde, *orang asing, orang halat.*
 Het — e, *bârang jang ghâib, (bâthin).*
 Met de gewoonten van de bevolking eens lands — zijn, *tiâda tâhoe âadat orang negri.*
 Van het bekende tot het — e overgaan, *lâlode derri paadda bârang jang mâloem kapada bârang jang ghâib, lâlode derri paadda bârang jang thlâhir kapada bârang jang bâthin.*
ONBEKENDHEID, *vr. hâl tiâda katahoewan, (niet kabebâlan, zoo als soeminiigen ver talen, want dat is domheid).*
ONBEKEURD, *b. n. tiâda kena denda.*
ONBEKEVEN, *b. n. tiâda di gégèr-î.*
ONBEKLAAGD, *b. n. tiâda di ratâp-î.*
ONBEKLAD, *b. n. tiâda di tjumâr-î, trâda di bekin kôtor, L.*
ONBEKLAGELIJK, *b. n. jang tiâda pâtoet di sâjangkan (di ratâpkan).*
ONBEKLAPT, *b. n. tiâda di toedoh-î.*
ONBEKLAUTERD, *b. n. tiâda terpanđu, trâda di pandjât-in, L.*
ONBEKLEED, *b. n. tiâda berpâkei.*
 Een — ambt, *pekdardjâin jang belum di pégang orang.*
ONBEKLEMD, *b. n. tiâda sesaq.*
 — van hart, *tiâda soesah hâti, soeka hâti.*
 —, niet geklemd, *tiâda terdjepit.*
ONBEKLEMDHEID, *vr. kasoekâin, kagemâran.*
ONBEKLIMBAAR, *b. n. jang tiâda dâpat (bô- leh) di najiki, tjoram sakâli, terdjamsakâli.*
ONBEKLIMBAARHEID, *vr. tjoram, (terdjam) jang terlâlode amat, jang tiâda dâpat di najiki orang.*
ONBEKLIMMELIJK, *b. n. zie ONBEKLIM- BAAR.*
ONBELONKEN, *b. n. fig. belum sadia, belum langkap, belum ter-âtor.*
ONBEKLONTERD, *b. n. tiâda berloemoer loem- poer, tiâda terloempoer-î.*
ONBEKNAAUWD, *b. n. tiâda di papâk-î.*
ONBEKNELD, *b. n. tiâda terdjepit.*
ONBEKNIBELD, *b. n. dengun harga jang tentoe.*
 — verkoopen, *djoewal harga jang tentoe.*
ONBEKNORD, *b. n. tiâda di gégèr-î.*
ONBEKOELD, *b. n. tiâda di sedjok-î.*
ONBEKOMELIJK, *b. n. jang tiâda dâpat di peroleh, jang tiâda kadupâtan.*
ONBEKOMMERD, *b. n. senang hâti, tiâda bersoesah hâti, tiâda bertjinta, tiâda masj- ghoel.*
 Wees —, *djângan soesah.*
ONBEKOMMERDHEID, *vr. kasenângan hâti.*
ONBEKOOKT, *b. n. fig. als: eene onbekookte gedachte, fikiran jang tiâda mâtang.*
ONBEKOORD, *b. n. tiâda râwan.*
 —, niet betooverd, *tiâda terkena hôbat, tiâda di tauâr-î.*

ONBEKOORLIJK, *b. n. tiâda membri râwan, tiâda membri gheirat, Ar., tiâda merâwan- kan, tiâda menggheiratkan, tiâda eloq.*
ONBEKOORLIJKHEID, *vr. pri jang koerang eloq, kalakoewan jang tiâda bri râwan.*
ONBEKRACHTIGD, *b. n. tiâda di toghokkan.*
ONBEKRETEK, *b. n. tiâda berlinang-linang ajer mâta.*
 Niemand kwam er met — e oogen af, *makka sa-orang poon tiâda kaloewar hânja berlinang-linang ajer matânja.*
ONBEKROMPEN, *b. n. tiâda tertegah.*
 —, ruim, *loewas.*
ONBEKROMPEN, *b. n. tiâda sesaq.*
 Een — geest, *boroi besuar serta tetap.*
 —, vrij, *ruin, mild, moerah.*
 Een — gemoed, *hâti jang moerah, qal- boe jang karim.*
 —, hijw. *dengan tiâda sesaq.*
 —, ruim, mild, *dengan moerah hâti.*
ONBEKROMPENHEID, *vr. kaloewâsan.*
 De — des gemoeds, *kaloewâsan hâti, kamoerâhan.*
 —, overvloed, *kalimpâhan, kabanjâ- kan.*
ONBEKROOND, *b. n. tiâda dâpat makôta, tiâda di permakotâkan.*
 —, dat den prijs niet behaald heeft, *tiâda berôleh (dâpat) hâsanat.*
ONBEKWAAM, *b. n. trâda mengarti, L., tiâda tâhoe.*
 —, dom, *bôdoh, bebat.*
 —, beschonken, *mihog.*
 —, hijw. *bôdoh, bebat.*
ONBEKWAAMHEID, *vr. kabodohan, kabebâ- lan.*
ONBEKWILJD, *b. n. tiâda berlior.*
ONBELAAGD, *b. n. tiâda di atlangi.*
ONBELADEN, *b. n. tiâda termoeawat, dengan tiâda moewâtan.*
ONBELAGCHEN, *b. n. tiâda di tertawâ-î.*
ONBELANGRIJK, *b. n. tiâda goena, tiâda brâpa besuar pintangnja.*
ONBELANGRIJKHEID, *vr. pri hâl jang tiâda pintang.*
ONBELAST, *b. n. tiâda di moewât-î.*
 —, vrij van belasting, *tiâda kena bêa, trâda kena tjoeke, L., lepas bêa.*
 —, onbevolen, *tiâda di parintah.*
ONBELEIDEN, *b. n. tiâda di âloe.*
ONBELEEDD, *b. n. korang hormat, pangkoh, tjaboel, bi âdob, Ar., trâdi tâw âadat.*
 —, hijw. *dengau pangkoh, atas pri jang pangkoh.*
ONBELEEDDHEID, *vr. pri jang pangkoh, ka- lakoewan orang jang korang hormat.*
ONBELEEDDELIJK, *hijw. zie ONBELEEDD.*
ONBELEEND, *b. n. trâda tergâie, trâda di gâde.*
ONBELEGD, *b. n. van geld, tiâda di bri mâkan boenga, trâda di kassi mâkan anag doewit, L.*

ONBELEGEN, b. n. *belum doedoeq, belum toeron ampas.*
 ONBELEGERD, b. n. *tiada di kepông-t.*
 ONBELEMMERD, b. n. *tiada tersangkoet, tiada di tegahkan, tiada tertegah.*
 ONBELET, b. n. *tiada terlârang, bebas, tiada tertegah.*
 ONBELEZEN, b. n. *tiada tammat mengadji, tiada taw båtja kitab bânjaq.*
 ONBELEZENHEID, *vt. hâl kôrang membåtja.*
 ONBELOERD, b. n. *tiada di hinté.*
 ONBELOGEN, b. n. *tiada di perdoestâ-t.*
 ONBELOMMERD, b. n. *tiada ternâwong.*
 ONBELOOND, b. n. *tiada terbâlas.*
 Zijne verdiensten zijn niet — gelaten, *makku pahalânja itoe soedah di bâlas.*
 ONBELUISTERD, b. n. *tiada orang dengar.*
 ONBELUST, b. n. *tiada beringin, trâda kapêngin, L.*
 ONBEMAND, b. n. *tiada langkap dengan awaq práhoe, (dengan chalâtsi).*
 ONBEMERKT, b. n. *tiada terlihat, tiada di rása.*
 ONBEMEST, b. n. *tiada di badjâkan.*
 ONBEMIDDELSBAAR, b. n. *jang tiada dapat di selesseikan, (soelohkan).*
 ONBEMIDDELD, b. n. *tiada berharta, pápa, miskin, pótol, L.*
 ONBEMIND, b. n. *tiada di kasehi.*
 ONBEMINNELJK, b. n. *tiada mânis.*
 ONBEMORST, b. n. *trâda kótor, L., tiada di tjamâr-t, tiada ternedjis.*
 ONBEMOEST, b. n. *tiada terloemoet, tiada di loemoet-t.*
 ONBEMUURD, b. n. *tiada di pagart temboq.*
 ONBENADEELD, b. n. *tiada di roegikan.*
 ONBENEVELD, b. n. *trang, tiada rádap.*
 Eene — e zon, *mata-hârt jang tiada rádap.*
 Een — verstand, *boedj jang trang.*
 Eene — e lucht, *lángit jang tiada berkaboet.*
 ONBENJID, b. n. *tiada terbintji, trâda di bintji-in, L.*
 ONBENOEMD, b. n. *tiada di brt pangkat, tiada ter-angkat menjâdi.*
 ONBENOODIGD, b. n. *tiada di berhâdjat, tiada oesah, trá oesah, L.*
 ONBEOEFEND, b. n. *tiada tapelâdjar, trâda di adjâr-in, L.*
 ONBEOOGD, b. n. *tiada di niatkan, tiada di maqsoedkan, trâda maqsoed, L.*
 ONBEOORLOOGD, b. n. *tiada di parângf.*
 ONBEPALD, b. n. *onbegrensd, tiada berhingga, trâda wátasnja, L.*
 —, *niet vastgesteld, tiada tentoe, tiada qarâr.*
 Een — gezag, *koewása jang tiada berhingga.*
 —, *besluiteloos, selimpang, L., gondah.*
 —, *bijw. dengan tiada tentoe.*
 ONBEPALDELJK, *bijw. zie ONBEPALD, bijw.*
 ONBEPALDHEID, *vt. prá hâl jang tiada tentoe.*

ONBEPAARLD, b. n. *zie ONBEPARELD.*
 ONBEPANTSERD, b. n. *tiada páké bádjoer ranté.*
 ONBEPARELD, b. n. *tiada bertáatkan moetiára.*
 ONBEPEILD, b. n. *tiada terdoegâ-t.*
 ONBEPEINDS, b. n. *tiada terkira-kirá-t.*
 ONBEPEKT, b. n. *tiada terlâboer dengan gála.*
 ONBEPERKT, b. n. *zie ONBEPALD.*
 ONBEPEKT, b. n. *zie ONBEPEKT.*
 ONBEPEST, b. n. *tiada terkintjing-t.*
 ONBEPLANT, b. n. *tiada tertanam-t.*
 ONBEPLOEGBAAR, b. n. *jang tiada dapat di tanggalâkan, jang trâda boleh di loekoe-in, L.*
 ONBEFOOT, b. n. *zie ONBEPLANT.*
 ONBEPRAAT, b. n. *tiada tertamplig.*
 ONBEPROEFD, b. n. *niet sangwend, tiada tertjoba, tiada terpáke.*
 —, *niet op de proef gesteld, tiada di bentjanâkan.*
 ONBERAADBLAAGD, b. n. *tiada tertimbang, tiada terbitjarâ-t.*
 ONBERAAMD, b. n. *tiada di tentoeakan, tiada di pajoeakan, tiada di tetapkan.*
 ONBERADEN, b. n. *tiada bidjaq, koerang ingat.*
 ONBEREDEN, b. n. *tiada di toenggang-t.*
 Een — paard, *koeda bahâroe, koedu jang belum di toenggang-t orang.*
 —, *van eenen ruitser, jang belum faham (tâw) toenggang koeda.*
 — e wegen, *djâlan-djâlan jang belum di djâlân-t karitta (koeda).*
 ONBEREDENEERD, b. n. *niet doordacht, tiada di timbang, tiada di ingat-ingat.*
 ONBEREGT, b. n. *zie ONBEDIEND.*
 ONBEREGTIGD, b. n. *jang tiada berhaq, jang trâda poenja haq, L.*
 ONBEREID, b. n. *tiada sadia, tiada di sâmaq.*
 Een — genesmiddel, *obat jang belum sadia.*
 Eene — e huid, *koelit jang belum di sâmaq.*
 — e hennep, *gandja jang belum di serboeg.*
 — katoen, *kâpas jang belum di boesor.*
 —, *niet schoongemaakt, tiada di sortjikan, trâda di bekin brisih, L.*
 ONBEREIKBAAR, b. n. *jang tiada dapat di peróleh, trá boleh dapat, L.*
 ONBEREIKELJK, b. n. *zie ONBEREIKBAAR.*
 ONBEREIKT, b. n. *jang belum (tiada) di dapat.*
 De — e top eens bergs, *pontjaq goenong jang belum di najikt ó ang.*
 ONBEREISBAAR, b. n. *jang tiada dapat di djâlânt orang.*
 ONBEREISD, b. n. *jang belum di djâlânt orang.*
 —, *die niet gereisd heeft, jang belum tâw mendjalani lâjin negri.*
 ONBEREKENBAAR, b. n. *jang tiada dapat di kira-kirâkan, jang tiada dapat di permanâ-t.*
 ONBEREKEND, b. n. *tiada terbilang, tiada tapermanâ-t, tiada terhitoeng.*

ONBERENBAAR, b. n. *tiáda dâpat di kepoeng-í, tiáda terkepoeng-í.*
 ONBEREND, b. n. *tiáda terkepoeng.*
 ONBERIGT, b. n. *tiáda di brí táhoe, tiáda terbríta.*
 ONBERIJDBAAR, b. n. zie ONBERIJDELJK.
 ONBERIJDELJK, b. n. *jang tiáda dâpat di toenggâng-í, jang tráda bóleh di toenggâng-in órang, L.*
 —, van eenen weg, *jang tiáda dâpat di djalan-í kavêta.*
 ONBERIJMD, b. n. *tiáda tersjûr, (di sairkan. L.)*
 De — e psalmen, *segalla mazmoer jang tiáda tersjûr.*
 ONBERISPPELLJK, b. n. *tiáda dengan bárang dáleh, jang tiáda bertjelâ, tiáda sâlah.*
 —, opregt, benar, *âadil. Ar.*
 Een — gedrag, *lâkoe djalan jang tiáda bertjelâ.*
 —, bijw. *atas prí jang tiáda bertjelâ.*
 ONBERISPPELLJKHEID, vt. *lâkoe (prí, kalakoewan) jang tiáda bertjelâ.*
 ONBERISPT, b. n. *tiáda terhardiq, tiáda di hardiqkan, tráda di kassí adjar, L.*
 ONBEROEMD, b. n. *tiáda masjhoer, tiáda ternâma.*
 ONBEROEPBAAR, b. n. zie ONBEROEPPELLJK.
 ONBEROEPPELLJK, b. n. *jang tiáda dâpat di panggíl.*
 ONBEROEPEN, b. n. *tiáda terpanggíl.*
 ONBEROERD, b. n. *senang, tiáda terhâroe.*
 ONBEROERLIJK, b. n. *tetap, qarâr, Ar.*
 ONBEROEST, b. n. *tiáda berkârat, tiáda di mákan táhí bessí, L.*
 ONBEROOFBAAR, b. n. *jang tiáda dâpat di rampas.*
 ONBEROOFD, b. n. *tiáda terrampas, tráda di rampas, L.*
 ONBEROOID, b. n. *tiáda bingoeng, trang, terátor.*
 ONBEROOKT, b. n. *tiáda lâleh paadda âsap, tráda kena âsap, L.*
 ONBEROUW, o. *tiáda tóbat, kategâran.*
 ONBEROUWELLJK, b. n. *jang tiáda dengan bárang tóbat, jang tiáda pátnet di tóbatkan, tiáda kasesâlan.*
 ONBEROUWIG, b. n. *jang tiáda menjesal, jang tiáda táhoe tóbat.*
 ONBERUCHT, b. n. *tiáda ternâma jang kedji.*
 ONBESCHAAF, b. n. *pangkoh, kórang adjar, tiáda táhoe âadat, góbloq, L., poelaq, L.*
 Een zeer — mensch, *órang jang pangkoh sakáli, órang jang sakáli-káli tiáda táw âadat.*
 ONBESCHAAFDELIJK, bijw. *dengan pangkoh, dengan langgar âadat.*
 ONBESCHAAFDEHEID, vt. *prí jang pangkoh.*
 ONBESCHAAMD, b. n. *tiáda táw máloe, tiáda senoeh, tjingí, moeka pápan.*
 Een — e logen, *bóhong jang terlâloe amat.*
 Een — e bedelaar, *órang minta-minta jang terlâloe brâni.*

Een — e, *órang tjingí, órang jang tiáda táw máloe, órang jang tiáda senoeh.*
 —, bijw. *atas prí jang tjingí, dengan tiáda táw máloe.*
 ONBESCHAAMDELIJK, bijw. zie ONBESCHAAMD, bijw.
 ONBESCHAAMDEHEID, vt. *prí jang tiáda senoeh, kalakoewan órang jang tiáda táw máloe.*
 ONBESCHADIGD, b. n. *tiáda roesaq.*
 ONBESCHADUWD, b. n. *tiáda di nawoeng-í, tiáda di perlíndoengkan.*
 ONBESCHANST, b. n. *tiáda di págar bénténg, tiáda di bénténg-í.*
 ONBESCHIED, o. *sáhoet (menjáhoet, L.) jang tiáda pátoet, djawâb jang tjáboel.*
 ONBESCHIEDEN, b. n. *onbeleefd, koerang adjar, tjáboel, kâsar, tiáda senoeh.*
 —, niet onboden, *tiáda di panggíl, tiáda di silakan.*
 ONBESCHIEDENHEID, vt. *kalakoewan jang tjáboel (kâsar).*
 ONBESCHIEDENLIJK, bijw. *dengan tjáboel, atas prí jang kâsar.*
 ONBESCHENEN, b. n. *tiáda di sinâr-í, tiáda tersinar.*
 ONBESCHERMD, b. n. *tiáda di nawoeng-í, tiáda di lingoeng-í, tiáda di djayá-í.*
 ONBESCHIETBAAR, b. n. *tiáda dâpat di tembák-í.*
 ONBESCHIKT, b. n. *tiáda terátor, tiáda terparintah.*
 ONBESCHILDERS, b. n. *tiáda di láboer djânanq, tráda di taroh-in tjat, L.*
 ONBESCHIMMELD, b. n. *tiáda berlâpoe, tiáda kena bást.*
 ONBESCHIMPT, b. n. *tiáda tersindir.*
 ONBESCHOFT, b. n. *tjáboel, pangkoh, pekong, góbloq, L., lontjong.*
 Een — e vlegel, *órang tjáboel, órang góbloq, bí adab, Ar.*
 Wie zijt gij schaatmelooze! zeg — e!
síapa angkaw jang tiáda máloe hé bí adub!
 M. S. R. 44.
 —, bijw. *atas prí jang tjáboel, dengan pangkoh, dengan góbloq, L.*
 ONBESCHOFTHEID, vt. *prí jang tjáboel, kalakoewan jang pangkoh, (góbloq, L.).*
 ONBESCHONKEN, b. n. *tiáda náboq.*
 ONBESCHOTEN, b. n. *jang tiáda kena di tembaq.*
 ONBESCHOUWD, b. n. *tiáda terpandang, tiáda di pariksa.*
 ONBESCHREID, b. n. *tiáda di tangsí.*
 ONBESCHREVEN, b. n. *tiáda tersoerat, tiáda di soerát-í.*
 Laat deze zijde —, *djânanq menjoerát-í sablah lembar ini, djânanq loe toelis-in sablah ini, L.*
 ONBESCHRIJFELJK, b. n. *tiáda terkíra-kíra, tiáda dâpat di katâkan, tiáda dâpat di prikan, tiáda terhâbarkau, tiáda dâpat di tsjítjukan.*

—, *bijw. ten uiterste, terlâos amat.*
ONBESCHROOMD, b. n. *tiâda tâkoet, brâni.*
 —, *bijw. dengan tiâda tâkoet, dengan brâni.*
ONBESCHROOMELIJK, *bijw. zie ONBESCHROOMD.*
ONBESCHROOMDHEID, vt. *kabranian, parânyi orang brâni.*
ONBESCHULDIGD, b. n. *tiâda di toedôh-s, tiâda tertoeoh.*
ONBESCHUT, b. n. *zie ONBESCHERMD.*
ONBESEFBAAR, b. n. *zie ONBESEFFELIJK.*
ONBESEFFELIJK, b. n. *jang tiâda dâpat di artikan orang.*
ONBESLAGEN, b. n. *van een paard, tiâda pâkei besst, tiâda di tarôh-in besst.*
 —, *van de tong, brisih, soetji.*
ONBESLAPEN, b. n. *prâwan, dâra, belom tidor dengan orang laki-lâki, akastri.*
ONBESLOTEN, b. n. *tiâda tertoeotop, terboeka, teboeka, L.*
ONBESMEERD, b. n. *tiâda kena gemoq, trâdu di tarôh-in gemoq, L.*
ONBESMET, b. n. *tiâda terdjangkit.*
 —, *rein, soetji, tiâda tjanur.*
ONBESMETHEID, vt. *kasoetjian.*
ONBESMETTELIJKHEID, vt. *prî (tsifat) jang tiâda boleh di djangkitkan.*
ONBESNAAUWD, b. n. *zie ONBEGRAAUWD.*
ONBESNEDEN, b. n. *berkoeloep, belom tersoenat.*
 Een — e, *orang jang berkoeloep.*
ONBESNEDENHEID, vt. *kalakoewan orang jang berkoeloep.*
ONBESPAARD, b. n. *tiâda tersimpan, trâda di simpan, L.*
ONBESPANNEN, b. n. *tiâda di pâsang, tiâda terpâsang.*
ONBESPEELD, b. n. *belom di pitik, belom di pâloe.*
 Een — e *citer, ketjâpt jang belom di pitik oranglah.*
 Een — e *rinkelbom, rabâna jang belom di pâloe oranglah.*
ONBESPEURD, b. n. *tiâda terlihat, tiâda ternampa.*
ONBESPIED, b. n. *tiâda tersoeloe, trâda di hintip, L., tiâda terhînté.*
ONBESPOELD, b. n. *tiâda di basôhi.*
ONBESPOT, b. n. *tiâda di permâjinkan.*
ONBESPRAAKT, b. n. *tiâda fatséh, tiâda pandei berkâta-kâta, koerang fatséh.*
ONBESPRAAKTHEID, vt. *kakoerangan fatséhât.*
ONBESPRENGD, b. n. *tiâda di sirâm-i, trâda di sirâm-in, L.*
ONBESPRENKELD, b. n. *zie ONBESPRENGD.*
ONBESPROKEN, b. n. *jang tiâda bertjelâ.*
 Een — *leven leiden, hidop baai-baai. berlakoekan diri dengan sepertinja, berlâkos djâlan jang pâtoet.*
ONBESTAANBAAR, b. n. *tiâda berpatoetan, tiâda boleh, tiâda dâpat, tjârang.*

ONBESTAANBAARHEID, vt. *prî hâl jang tiâdu berpatoetan.*
ONBESTEED, b. n. *tiâda terbelandja.*
ONBESTELD, b. n. *tiâda di bâwa, trâdu di sumpêkan, L.*
 —, *niet bevolen, niet aangevraagd, tiâda di soeroh.*
ONBESTEMD, b. n. *tiâda tentoe, trâdu ku-roewan, L., hîmbang.*
 —, *bijw. dengan tiâdu tentoe.*
ONBESTEMDHEID, vt. *kabihâng-an.*
ONBESTENDIG, b. n. *tiâda tetap, pentjaroeba, ber-oebah.*
 —, *bijw. atas prî jang tiâda tetap.*
ONBESTENDIGHEID, vt. *prî jang tiâda tetap, ka-oebahan.*
ONBESTENDIGLIJK, *bijw. zie ONBESTENDIG.*
ONBESTIERD, b. n. *zie ONBESTUURD.*
ONBESTIERLIJK, b. n. *zie ONBESTUURLIJK.*
ONBESTOKEN, b. n. *tiâda di brî mâkan soewâb, tiâda di soewâpi.*
ONBESTOLEN, b. n. *tiâda katjoeriam, tiâda kamalingan.*
ONBESTORMD, b. n. *tiâdu kena langjar, tiâda di langjar-t.*
ONBESTORVEN, b. n. *van vleesch, belom mâti betoel, belom mâti sakâli.*
 — e *kinderen, ânaq-ânaq jang ber-iboe bâpoe, ânaq-ânaq jang belom mâti grung toewainja, L.*
 — e *goederen, harta jang belom djâdi poesâka.*
 Een — *muur, têngboq bahâroe jang belom kring.*
ONBESTOVEN, b. n. *tiâda berdaboe, tiâda kena hâboe.*
ONBESTRAALD, b. n. *tiâda tersinar, tiâda di sinart.*
ONBESTRAAT, b. n. *tiâda di dâsarkan bâtoe.*
ONBESTRAFBAAR, b. n. *zie ONBESTRAFFELIJK.*
ONBESTRAFFELIJK, b. n. *jang tiâda dâpat di sjiksakan.*
ONBESTRAFT, b. n. *tiâda kena sjiksa, tiâda tersjiksa.*
 — *laten, tiâda menjiksa.*
 — *blijven, tinggal tiâda kena sjiksa.*
 —, *bijw. dengan tiâda kena sjiksa.*
ONBESTREDEN, b. n. *tiâdu terlâwan, tiâda di lâwan.*
ONBESTUURBAAR, b. n. *zie ONBESTUURLIJK.*
ONBESTUURD, b. n. *tiâda terparintah.*
ONBESTUURLIJK, b. n. *jang tiâda dâpat di parintah.*
ONBESUID, b. n. *angkâra, gânas, rambang-rumbang, mamboer.*
 —, *bijw. dengan angkâra.*
 — *spreken, bitjâra mamboer sâlja.*
ONBESUIDELIJK, *bijw. zie ONBESUID, bijw.*
ONBESUIDHEID, vt. *prî jang angkâra.*
ONBETAALBAAR, b. n. *jang tiâda dâpat di hâjar, jang tiâda kabâjran.*

ONBETAALD, b. n. *tiada terbajar*.
 Zijne schulden — laten, *tiada bajar hoetangnja*.

ONBETAMELIJK, b. n. *tiada pátoet, tiadu hároes, tiada lájiq, tiada dengan sepertija. tiada dengan sanatoetnja*.
 —, *atas pri jang tiada pátoet*.

ONBETAMELIJKHEID, vt. *pri jang tiada pátoet*.

ONBETAST, b. n. *tiada di rába, tiadu di djámah*.

ONBETEKEND, b. n. *tiála di artikan*.

ONBETEMBAAR, b. n. zie ONTEMBAAR.

ONBETEMD, b. n. *tiada di djuaqkan, boewas, gálaq*.

ONBETEMMELIJK, b. n. zie ONTEMBAAR.

ONBETEERD, b. n. *belum di taróh-in tér, L., belum di libor-kan gála-gála lemboet*.

ONBETERLIJK, b. n. zie ONVERBETERLIJK.

ONBETUGELBAAR, b. n. zie ONTEUGELBAAR.

ONBETUGELD, b. n. *tiada tertáhon*.

ONBETEUTERD, b. n. *tráda kasompók-an, L., tiada bingoeng*.

ONBETEUTERDHEID, vt. *katetápan, kabranian*.

ONBETIGT, b. n. *tiada tertoeboh, tiada di adoekan*.

ONBETOOGBAAR, b. n. *jang tiada dápat di dalilkan*.

ONBETOOGD, b. n. *tiada di dalilkan*.

ONBETOOMBAAR, b. n. zie ONTEUGELBAAR.

ONBETOOMD, b. n. zie ONBETUGELD.

ONBETOOND, b. n. *tiada tertoeñjoeg*.

ONBETOOVERD, b. n. *tiada terkena hóbat*.

ONBETRAAND, b. n. *tiada di basakkan ojer máta*.

ONBETRALIED, b. n. *tiada berkist-kist*.

ONBETRAPT, b. n. *tiada kadapátan*.
 —, (met de voeten,) *tiada ter-éndjaq, tiada di endjaq, (iriq)*.

ONBETREDEN, b. n. *tiada terdjedjaq, (di djedjaq)*.

ONBETREURD, b. n. *tiada di sajäng-t, (sá jangkan)*.

ONBETROKKEN, b. n. (van de lucht,) *trang, tjoewátja, trang tjoewátja, bágoes trang*.

ONBETUIGD, b. n. *jang tiada tersjaksi, jang tiada njáta, jang tráda trang, L.*

ONBETUIND, b. n. *tiada di pagári*.

ONBETWIJFELBAAR, b. n. zie ONTWIJFELBAAR.

ONBETWIJFELD, b. n. *jang tiada brí sjaq, jang tráda di koewatir-in, L., jang trádu djádi selimpang, L.*

ONBETWIST, b. n. *jang tiada di bantáhi*.

ONBETWISTBAAR, b. n. *jang tiada dápat di bantáhi, tiada kalawánan*.

ONBETWISTBAARHEID, vt. *hageiqat, Ar., kubenáran, bárang jang tiada dápat di bantáhi*.

ONBETWISTELIJK, b. n. zie ONBETWISTBAAR.

ONBEVAARBAAR, b. n. *jang tiada dápat di lajár-t*.

ONBEVALLIG, b. n. *tiada mánis*.

ONBEVALLIGHEID, vt. *kakoerangan mánis, pri jang tiada mánis*.

ONBEVALLIGLIJK, bijw. zie ONBEVALLIG.

ONBEVAREN, b. n. *jang belum di lajár-t, jang belon di djoláni práhoe*.
 —, als: een — matros, *matros bároe, L., chalátsi jang belum béjasa di láwt*.

ONBEVATBAAR, b. n. zie ONBEVATTELIJK, in de l. beteck.

ONBEVATBAARHEID, vt. zie ONBEVATTELIJKHEID.

ONBEVATTELIJK, b. n. *jang tiada dápat di artikan, gháib, Ar.*
 —, *dom, bódoh, bebal, bunnaq, L., gáwal*.

ONBEVATTELIJKHEID, vt. *hál jang gháib*.
 —, *domheid, kabodóhan, kabebálan, bódoh*.

ONBEVELIGD, b. n. *tiada bersentawasa, tiada terpalihára*.

ONBEVESTIGD, b. n. *tiada di tegohkan, tiada qarár*.

ONBEVLEKKELIJK, b. n. *jang tiada dápat di tjamar-kan, (nedjiskan,) jang tráda bóleh di békin kótor, L.*

ONBEVLEKT, b. n. *soeji, tiada nedjis, tiada tjóring, tiada tjamar, tráda kótor, L.*

ONBEVLEKTHEID, vt. *kasoejtian*.
 —, *kuischheid, baqtí, pri jang senoe-noh*.

ONBEVOCHTEN, b. n. zie ONBESTREDEN.

ONBEVLOERD, b. n. *tiada terdasar, tiada di dasarkan*.

ONBEVOCHTIGD, b. n. *tiada di sirám-t, tiada di basakkan*.

ONBEVOEGDELIJK, bijw. *atas pri jang koerang pátoet, dengan tiada sepertija*.

ONBEVOEGD, b. n. *tiada lájiq, tiada ampoenja haq*.

ONBEVOEGDHEID, vt. *hál tiada lájiq, kakoerangan haq*.

ONBEVOELD, b. n. zie ONBETAST.

ONBEVOLEN, b. n. *tiada terparintah, tráda di kassi parintah, L., tiada terituh, Hoft*.

ONBEVOLKT, b. n. *suppi, L., soenji, sinnjap, soenji sinnjap, tiada ampoenja isi nqri*.

ONBEVOORDEELD, b. n. *betoel, benar, tiada dengan djámib dári*.

ONBEVOORDEELDHEID, vt. *kabetoelan, toeloes háti, pri jang troes trang, pri jang tiada dengan djámib dári*.

ONBEVOORREGT, b. n. *tiada ter-ánoegrah, tiada menurima haq atas órang lájin*.

ONBEVORDERD, b. n. *tiada nájiq pangkat, tiada terangkat djádi lebeh tinggi*.

ONBEVRACHT, b. n. *tiada termoeval*.

ONBEVREDIGD, b. n. *tiada terdámei, tiada di perdámeikan*.

ONBEVREESD, b. n. *tiada tákoet, bráni.*
—, *bijw. dengan bráni.*

ONBEVREESDHEID, vt. *kalakoeuan (prí) jang tiada tákoet, kabranian.*

ONBEVRUCHT, b. d. *tiada boenting, tiada kámil, Hofst.*

ONBEVULD, b. n. *tráda kótor, L., tiada tjamar, tiada nedjis, tiada tjoring.*

ONBEWAAKT, b. n. *tiada terdjagá-t, tráda di djagá-in, L.*

ONBEWAARD, b. n. *tiada tersimpan, tráda di simpan, L.*

ONBEWAARHEID, b. n. *belum di benarkan, belum di tsalikan.*

ONBEWALD, b. n. *tiada di bénténg-t, (dinding-t).*

ONBEWANDELD, b. n. *tiada di djalan-t.*

ONBEWAPEND, b. n. *zie ONGEWAPEND.*

ONBEWASEMD, b. n. *belum di nafás-t, belum di napas-in, L., belum kunna napas, L.*

ONBEWATERD, b. n. *jang tiada di sirám-t, jang tiada di per-ájerkan.*

ONBEWEGBAAR, b. n. *zie ONBEWEGELIJK.*

ONBEWEGEBAARHEID, vt. *zie ONBEWEGELIJKHEID.*

ONBEWEEND, b. n. *jang tiada di tangisí.*
— *laten, tiada menángisi, tiada menángiskan.*

ONBEWEENLIJK, b. n. *jang tiada pátoet di tangisí.*

ONBEWEERD, b. n. *jang tiada di soengoehkan, (tetapkan, tranakan).*

ONBEWEGELIJK, b. n. *jang tiada boleh bergerak, jang tráda boleh begerak, L., sákin, Ar.*
—, *vast, telap, qarár, Ar., sákin, Ar.*
Het — *e wordt bewegelijk, jang sákin djádi motakíraq.*
—, *fig. onverzettelijk, tegar, jang tiada dápat di lemboetkan hatinja.*

ONBEWEGELIJKHEID, vt. *prí jang tiada kagerákan, (boleh di gerak).*

ONBEWERKT, b. n. *tiada di kardjá-t, tráda di kardjá-in, L.*
—, *(van metalen), pollos.*

ONBEWEZEN, b. n. *tiada tsah, tiada di persjaksian.*

ONBEWIEROOKT, b. n. *tiada di oekoep-t, tráda di oekoep-in, L., tiada di oekoep doepa.*

ONBEWIJSBAAR, b. n. *zie ONBEWIJSSELJK.*

ONBEWIJSBAARHEID, vt. *prí jang tiada dápat di soengoehkan, (benarkan).*

ONBEWIJSSELJK, b. n. *jang tiada dápat di benarkan.*

ONBEWILLIGD, b. n. *tiada terbrí, tiada di ridlá-t.*

ONBEWIMPELD, b. n. *troes trang, benar, betoel, toeloes, loeroes.*
—, *bijw. dengan troes trang.*
—, *spreken, (op den man aan), tjup-pol.*

ONBEWOELD, b. n. *tiada terbabat, tráda di bebat, L.*

— *gezegd worden, di tjuppol-in.*

ONBEWOGEN, b. n. *tiada di geraq, tiada terhároe, tiada di haroekan.*

ONBEWOLKT, b. n. *tiada berméga, tjoewátja.*

ONBEWONDERD, b. n. *jang tiada brí kétrán, jang tiada di indahkan.*

ONBEWOONBAAR, b. n. *jang tiada dápat di doedoeq orang.*

ONBEWOONBAARHEID, vt. *prí tempat jang tiada dápat di doedoeq-t orang.*

ONBEWOOND, b. n. *kósong, hampa.*
Een — *huis, roemah kósong.*

ONBEWONELIJK, b. n. *zie ONBEWOONBAAR.*

ONBEWUST, b. n. *tiada táhoe, tiada katahoewan.*

ONBEWUSTHEID, vt. *fiál tiada táhoe, fiál koerang máloem.*

ONBEZAAID, b. n. *tiada di taboer-t, tráda di sebar-in, L.*
— *laten, tiada menaboer-t, tráda menjebar, tráda sebar, L.*
— *blijven, tiada di taboer-t, tráda di sebar-in, L.*

ONBEZADIGD, b. n. *tiada senang, angkára.*
—, *bijw. dengan angkára.*

ONBEZADIGDHEID, vt. *prí jang angkára.*

ONBEZAND, b. n. *tiada di pasir-t, tráda di taróh-in pásir, L.*

ONBEZEERD, b. n. *tiada kena loeka, tiada terloeká-t, tráda di loeká-in, L.*

ONBEZEGELD, b. n. *tiada termáteri, tráda di taróh-in tjap, L., tiada di boeboh-t tjap.*

ONBEZEILD, b. n. *zie (ONBEVAREN).*

ONBEZET, b. n. *tiada di doedoeq-t, tiada di ambil tempat.*

ONBEZETEN, b. n. *tiada di ampoenjá-t.*

ONBEZIELD, b. n. *tiada bernjáwa.*

ONBEZIEN, b. n. *tiada di pariksa-t, tráda di lihat.*

ONBEZIENS, *bijw. dengan tiada pariksa.*

ONBEZIGTIGD, b. n. *tiada di pariksa-t, tráda di amat-amát-t.*

ONBEZOCHT, b. n. *tiada di koendjoeng-t, tráda di tengók-in, L.*

ONBEZOEDELD, b. n. *soetjt, prisi, brisih, tiada tjamar, tráda kótor, L.*

ONBEZOLDIGD, b. n. *tiada ter-oepah, tiada tarima gádjí, sander gádjí, L.*

ONBEZONKEN, b. n. *boetaq, L., kroek.*

ONBEZONNEN, b. n. *koerang ingat, angkára, boeta toel, L.*
—, *bijw. dengan koerang ingat, dengan boeta toelí.*

ONBEZONNENHEID, vt. *chilaf, chilaf bebal, Br., boeta toelí.*

ONBEZORGD, b. n. *tiada bertjinta, tiada ber-soesah háti, senang, háti.*

ONBEZORGDEEL, vt. *kasenangan.*

ONBEZWAARD, b. n. *tiada di brát-t, tráda di brát-in, L.*
—, *vrij van regten, lepas béa, tiada kena béa.*
—, *vrij van verband, tiada di gáwic.*

- , onbekommerd, *tiada bertjinta, tiada bersoesah hati, senang, senang hati.*
- ONBEZWAARDHEID, vt. *hâl tiada di gâdé.*
—, fig. *kasenangan hati.*
- ONBEZWACHTELDE, b. n. *tiada terbâbat, tiada di lilit.*
- ONBEZWALKT, b. n. *tiada tersoeram.*
—, fig. *tiada bertjelâ, tiada nedjis, soetji.*
- ONBEZWANGERD, b. n. *tiada boenting, tiada kandong âmaq, tiada hamil, HOÏT.*
- ONBEZWEET, b. n. *tiada kena peloh, trada kena kringat, L., tiada di pelohi, trada di kringat-in, L.*
- ONBEZWEKEN, b. n. *tiada tiwas, tetap, qarâr, Ar.*
Een — *gemoed, hati jang tetap.*
- ONBEZWIJKELIJK, b. n. *jang tiada boleh tiwas, tetap, qarâr, Ar.*
- ONBEZWOREN, b. n. *jang tiada di tegohkan soempah.*
- ONBILLIJK, b. n. *tiada dengan haq, tiada pâtoet.*
Een — *bevel, parintah jang tiada dengan haq.*
Een — *e prijs, harga jang tiada pâtoet, terlâloe besaar harganja.*
—, onregtvaardig, *thlâlim, Ar.*
—, *bijw. tiada dengan haq, tiada dengan seperitnya, tiada dengan sapatoetnja.*
- ONBILLIJKHEID, vt. *onregtvaardigheid, thlâlâm, Ar., hâl jang tiada pâtoet, hâl jang tiada dengan haq.*
- ONBINDBAAR, b. n. *jang tiada dâpat di ikat.*
- ONBLOEDIG, b. n. *tiada berdârah.*
- ONBLUSCHBAAR, b. n. *jang tiada dâpat di pâdamkan, jang trada boleh di bekin mati, (di boenoh).*
- ONBLUSCHBAARHEID, vt. *prî jang tiada kapadâman.*
- ONBOETELIJK, b. n. *jang tiada dâpat di per-tapâ-t, (pertapâkan).*
- ONBOETVAARDIG, b. n. *tegar hati, tiada tâw menjesal, tiada pertâpa.*
—, *bijw. dengan tegar hati.*
- ONBOETVAARDIGHEID, vt. *kategâran hati, prî hati jang tiada tâw menjesal.*
- ONBOETVAARDIGLIJK, *bijw. dengan tiada tegar hati.*
- ONBONDIG, b. n. *jang tiada tegoh, jang tiada trang.*
—, *krachteloos, tiada goewat.*
- ONBRANDBAAR, b. n. *jang tiada boleh bâkar. (toenoe).*
- ONBRANDBAARHEID, vt. *prî bârang jang tiada boleh bâkar (toenoe).*
- ONBREEKBAAR, b. n. *jang tiada râpoh, tiada boleh pitjah.*
- ONBREEKBAARHEID, vt. *prî bârang jang tiada râpoh.*
- ONBREKELIJK, *bijw. zie ONBREEKBAAR.*
- ONBROEDERLIJK, b. n. *tiada berkâseh-kâsehan.*

- , *bijw. boekan âadat soedûra, tiada dengan berkâseh-kâsehan.*
- ONBRUIK, o. *koerang pemakeian, tiadapikei.*
Dat is reeds lang in —, *itoe soedah lâma tiada lâgi di pakei.*
- ONBRUIKBAAR, b. n. *jang tiada dâpat (bôleh) di pakei.*
— *maken, meroesaqkan, bekin roesag.*
- ONBRUIKBAARHEID, vt. *prî bârang jang tiada dâpat di pakei.*
- ONBUIGBAAR, b. n. *jang tiada bôleh (dâpat) di bêngkok-in, kâkoe sakâli.*
- ONBUIGBAARHEID, vt. *prî jang kâkoe, kaka-koewan.*
- ONBUIGZAAM, b. n. *zie ONBUIGBAAR.*
—, *onverzettelijk, tegar, kapâla kras.*
- ONBURGERLIJK, b. n. *boekan tjâra orang negri.*
- ONCE, vt. en o. *dit woord wordt wel ver-taald door: tâhil, doch dit verschilt op vele plaatsen, en wordt als goudgewigt gelijk gesteld aan 2 Sp. matten, of f 5.10.*
- ONCHRISTELIJK, b. n. *jang melâwan agama natsarâni, jang tiada berpatoetan dengau sjarth natsarâni.*
- ONCHRISTELIJKHEID, vt. *prî jang melâwan agama natsarâni.*
—, *onregt, thlâlâm, Ar., antâja.*
- ONCHRISTEN, m. *orang jang tiada mâsoq natsarâni, (tsarâni, L.)*
—, *fig. gedachteloos mensch, orang doerhâka.*
- ONCIJNSBAAR, b. n. *jang tiada bâjar oepeti.*
- ONCIJNSBAARHEID, vt. *kalakoewan orang jang tiada membrî oepeti.*
- ONDAAD, vt. *perboewâtan jang thlâlâm, pe-karibjân jang boesog sakâli.*
- ONDANK, m. *koerang sjoekr.*
- ONDANKBAAR, b. n. *tiada brî sjoekr, trada tâw tarima kâseh, tiada tâhose sjoekr.*
- ONDANKBAARHEID, vt. *kalakoewan orang jang tiada brî sjoekr, prî jang tegar, kufir, Ar., kafirat, Ar.*
- ONDANKS, *voetz. zie NIETTEGENSTAANDE.*
- ONDEEL, o. *dzarrah, Ar., koeman.*
- ONDEELACHTIG, b. n. *jang tiada dâpat bahagian.*
- ONDEELBAAR, b. n. *jang tiada dâpat (bôleh) di bahagikan.*
- ONDEELIG, b. n. *dzât diri.*
- ONDEELIGE, m. *sa-orang diri.*
- ONDENKBAAR, b. n. *jang tiada terkira-kirâ-t.*
- ONDER, *voetz. en bijw. bawâh, di bawah.*
— *den hemel, di bawah langit.*
— *eenen boom, di bawah pohon.*
Van — *de tafel, derri bawah médjâ.*
— *water geloopen, kena bânjir, kena ajer sabaq.*
— *water zetten, menjabarqkan, mener-bitkan ajer sabaq.*
— *den schijn, poera-poera, dengan poe-ra-poera.*

— het groot zegel, *dengan matri besaar, dengan tjap besaar.*

— de wapens, *berbâris, bertsaf-tsaf, kâdlir dengan sindjâta.*

— het bewind, *di bawah parintah, di bawah titah.*

— het juk brengen, *menalokkan, meniwaskan.*

— de waarde, *di bawah harga.*

— de duizend gulden, *koerang derri sariboe roepiah.*

— de markt verkoopen, *djoewal di bawah harga pâsar.*

— de menigte, *antâra orang bânjaq itoe.*

En — die vijf kinderen, *makka di dâlam antâra itoe poetra jang lima orang itoe, S. R. 8.* (Eene betere lezing zou zijn: *makka antâra poetra jang lima orang itoe.*)

— het gesprek, *lâgi têngah berkûta-kûta, S. R. 126.*

— weg, *di têngah djâlan.*

De duivel was — de engelen, *iblis âda pa'lda antâra segalla melâikat.*

— malkanderen, *paadda antaranja.*

— het volk, *paadda antâra rai-jat, di têngah qawm.*

— sententie, *dâlam hoekoem.*

— het gezag mijns koninklijken meesters, *di dâlam hoekoem doelt toewankoe.*

Straf hem — u en hem alleen, *di togorkan dia bersemboent, di togorkan dia sa-orang akan sa-orang.*

Het volk — hetwelk ik ben, *kita âda doedoeq paadda antâra qawm jang, (zoo drukt de Maleijer zich uit, maar niet zoo als taalbedervende puristen zeggen: qawm antâra mâna kita âda).*

— onder malkanderen overleggen, *membitjarâkan bersâma-sâma.*

Iets — handen hebben, *âda kardja upa-apa.*

Wij waren — ons zessen, *makka adâlah kita ber-anam orang.*

— het volk komen, *lihat bânjaq orang.*

Zij heeft er roode draden — geweven, *makka kâjin jang di tenoennja itoe di selang-selangnja dengan benang mérah.*

—, *gedurende, samantâra, salâgi.*

— zijne predikatie, *seinantâra ia berchothbat.*

— het eten, *sa-lâgi mâkan.*

Den weg — om den berg nemen, *toeroet djâlan di bawah goenong.*

— uit de put, *derri dâlam bawahnja priqt, (soemor).*

Te — brengen, *menalokkan, meniwaskan.*

— door, *troes di bawah.*

— den arm dragen, *kiliq.*

Te — raken, *tiwas, kâlah, djâdi miskin.*

— het water door zwemmen, *selam, bernang dengan seloeloep, L.*

De zon is —, *mata-hâri soedah mâsoq.*

— aan, *paadda bawahnja, paadda kâki.*

— aan den berg, *paadda kâki goenong.*

— aan de bladzijde, *paadda bawahnja sjathr.*

ONDERAAN, *bijw. zie ONDER.*

ONDERAARDSCH, *b. n. jang di bawah tânah.*

Een — hol, *gôha di dâlam (di bawah) tânah.*

— vuur, *âpti jang di dâlam tânah.*

ONDERADJUDANT, *m. adjoedan moeda.*

ONDERADMIRAAL, *m. luqsamâna moeda, gantinja luqsamâna.*

ONDERAFDEELING, *vr. (van een regentschap.) kademangan, distrik, Eur.*

— van een distrikt, *tjoetaq.*

ONDERAMBTMAN, *m. pâth.*

ONDERBAAS, *m. toekang moeda, pandei kâka.*

ONDERBAST, *m. koelît jang di dâlam.*

ONDERBEVELHEBBER, *m. kommandan moeda, (ketjil,) panglima moeda, panghoeloe moeda.*

ONDERBINDEN, *b. w. ikat derri bawah, (di bawah).*

De navelstreng —, *tkat tâli poesat.*

ONDERBLAD, *o. dâwon jang di bawah.*

ONDERBLIJVEN, *o. w. selam, itinggal di dâlam ajer.*

ONDERBLIJFSEL, *o. dwerg, orang kâté, zie DWERG.*

ONDERBOUWEN, *b. w. memâsoqkan dengan tanggala, (loekoe, L.).*

ONDERBREKEN, *o. w. poetoeskan, berhentikan, membantoehtkan.*

ONDERBRENGEN, *b. w. bawâ toeroen.*

Te —, *menalokkan, meniwaskan, mengalahkan.*

ONDERBROEK, *vr. tjelâna dâlum.*

ONDERBUIK, *m. bawahnja proet.*

ONDERBUUR, *m. orang tetangga jang doedoeq di bawah.*

ONDERDAAGS, *bijw. baroesan, L., belom lâma.*

ONDERDAAN, *m. hamba râdja, rai-jat, bâla.*

Al de onderdanen des lands vreesden en beminden den koning zeer, *makka segalla bâla negri itoe-poon sângat tâkoet dan kâseh akan râdja.*

ONDERDALEN, *o. w. toeron, mâsoq.*

ONDERDANIG, *b. n. tâloq, di bawah parintah, di dâlam hoekoem, di dâlam mâloem.*

—, *nederig, rindah.*

—e dienaar, *hamba jang rindah, hamba jang tâloq.*

—, *bijw. di bawah doeli, Hoft., di bawah sapâtoe, (dat is: aan de voet-zolen).*

Ik vraag — vergiffenis, *sahâja minta ampon di bawah sapâtoe.*

ONDERDANIGHEID, *vr. kalakoewan jang tâloq, choedloe, Ar.*

ONDERDANIGLIJK, bijw. zie ONDERDANIG.
 ONDERDAS, vt. *dassi jang di dâlam, dassi dâlam*, vcrb.
 ONDERDEEL, o. *bâwahja, bahagian jang di bâwah*.
 — van de kajan, *kantja*.
 ONDERDEELEN, b. w. *membahâgi, bahagikan*.
 ONDERDEKKEN, b. w. *menoedong dengan selimoet, toetoeq sama supprei*, L., *menjelimoetkan*.
 ONDERDELVEN, b. w. *mâsoqkan dengan meng-gâlt*.
 ONDERDEUR, vt. *pintoe di bâwah*.
 ONDERDIES, bijw. *samantâra, paadda antâra itoe*.
 ONDERDOEN, b. en o. w. *târoh di bâwah*.
 —, *bukken, tiwas, kâlah, koetjwa*.
 —, in een hanegevecht, proces, enz., *tjoendang*.
 ONDERDOMPELEN, b. w. *selamkan, menjelam*.
 —, o. w. *selam, seloeloep*, I.
 ONDERDOMPELING, vt. *penjelaman*.
 ONDERDOUWEN, b. w. *toeloq kabâwah*.
 ONDERDRIJVEN, o. w. *haloeckan paadda antâra*.
 ONDERDRUKKEN, b. w. *tâkan (tindis) kabâwah*.
 —, onregt aandoen, *antâja, mengantâja, persakitt*.
 Opdat gij vooral niet toelatet dat er van de dienaren Gods onderdrukt worden, *hoebâja-hoebâja djangan kâmoek bri terantâja derri paadda segollu hamba Allah*.
 Al de dienaren Gods —, *mengantâja atas segalla kumba Allah*.
 ONDERDRUKKER, m. *jang mengantâja, orang thlâlim*.
 ONDERDRUKKING, vt. *pengantâjâan*.
 —, geweld, *gâguh*.
 ONDERDUIKEN, o. w. *selam, seloeloep*, L.
 ONDERDUWEN, b. w. zie ONDERDOUWEN.
 ONDEREEN, bijw. *tertjampor, sama-sama, bersâma-sâma*.
 ONDEREENBINDEN, b. w. *ikat sama-sama*.
 ONDERENDOEN, b. w. *tjampor, hoelam, pâloe*.
 ONDEREENGIETEN, b. w. *torwang sama-sama*.
 ONDEREENGROEIJEN, o. w. *toemboeh melilit*.
 ONDEREENKNEDEN, b. w. *remas sama-sama*.
 ONDEREENKNOELJEN, b. w. *tjampor koesoet-koesoet*.
 ONDEREENMENGEN, b. w. *tjampor, hoelam, pâloe*.
 ONDEREENRAKEN, o. w. *djâdi tertjampor, di tjampor, di hoelam*.
 ONDEREENROEREN, b. w. *adoq, L., kâtjoq*.
 ONDEREENSCHENKEN, b. w. *sâlin tjampor*.
 ONDEREENSPINNEN, b. w. *menganteh dengan selang-selang*.
 ONDEREENVLECHTEN, b. w. *klâhang sama-sama, pntal sama-sama*.

ONDEREENWEVEN, b. w. *tenoen dengan selang-selang*.
 ONDEREENZIFTEN, b. w. *mengâjaq sama-sama*.
 ONDEREINDE, o. *kâkti, bâwahnja*.
 Het —, voetstuk eens pijls, dat tegen de boogpees komt, *kâkti anag pânah*.
 — van eenen ladder, *tapâkan & kata-pâkan tangga*.
 —, voeteneinde, *tampoewan, tapâkan, katapâkan*.
 ONDEREN, bijw. van —, *derri bâwah*.
 Van — aan beginnen, *moelâ-ti derri bâwah*.
 Naar —, *kabâwah*.
 ONDERGAAN, o. w. *toeron, mâsoq*.
 —, van de zon, *galantjir, ngalantjir*.
 De zon is ondergegaan, *makka mata-hâri soedah mâsoq*.
 De zon is bijna ondergegaan, *ripat mata-hârt*.
 —, zinken, *tinggelam*.
 —, fig. vergaan, *binâsa*.
 Het rijk van Padjadjaran is ondergegaan, *makka karadjâan Padjadjaran itoe soedah binâsa*.
 —, b. w. *kena*.
 Straf —, *kena sjiksa*.
 Een vonnis —, *dâpat hoekoem*.
 Gevaren —, *kena bahâja*.
 Verandering —, *beroebah*.
 Bijna —, *ripat*.
 ONDERGAAN, o. der zon, *mata-hârt mâti, mâsoqnja mata-hârt*.
 ONDERGANG, m. zie ONDERGAAN, o.
 De — der wereld, *djunahjoedja*.
 —, fig. *kabinasâan, karoesâkan, charâb, Ar.*
 En zij droeg kennis van den naderenden — van Mahâ Râdja Rawâna, *dan ia-poon tahoelah akan kadâtangnja kabinasâan Mahâ Râdja Rawâna*.
 ONDERGESCHIKT, b. n. *taloq, di bâwah parintah*.
 —, minder in rang, *softi-j', Ar.*
 — maken, *menaloqkan*.
 ONDERGESCHIKTHEID, vt. *prî jang taloq, choedloe', Ar.*
 ONDERGETEEKENDE, m. (de) *jang târoh tanda tângan di bâwah soerat ini*.
 ONDERGOD, m. *dewa*.
 ONDERGOED, o. *pakéan dâlam*.
 ONDERGORDEN, b. w. *menjandang di dâlam (di bâwah) pakéan*.
 ONDERGOUVERNEUR, m. *goernadoer moeda, wakil goernadoer*.
 ONDERGRAVEN, b. w. *mâsoqkan di dâlam tânah, tânam*.
 —, ondermijnen, *gâsir, menggâli derri bâwah*.
 ONDERGRAVER, m. *orang menggâli*.
 ONDERGRAVING, vt. *penggâlian derri bâwah*.
 ONDERGRIJPEN, b. w. *menâduhkan, pégang di bâwah*.

ONDERGROND, m. *salápis tñnah di bñwah lñjin tñnah, kólong.*

ONDERGRONDEN, b. w. zie **DOORGRONDEN**.

ONDERHALEN, b. w. *tárég kabñwah.*

Het hoofd in het water —, *seloeloep, L., selam, fig. bukken, tiwas.*

—, *onderstrepn, menggáris di bñwah.*

—, *inhalen, soesoel, L., hambat.*

ONDERHALING, vt. *penarékam kabñwah.*

—, *onderstreping, penggarisan di bñwah.*

—, *het onderhaalde, gáris di bñwah toelisan, (soerat).*

ONDERHANDELAAR, m. *soeróhan.*

—, *koppelaar, soeroh-soceróhan, toekang tjomblang, djaroeman.*

ONDERHALEN, o. w. *bitjarákan.*

—, *makelen, koppelen, telangkí.*

Over den vrede —, *bitjarákan derri paadda sñl perdaméan.*

ONDERHANDELING, vt. *bitjára, masjawárat.*

In — *treden, bermasjawárat.*

—en openen, *memoelát berbitjára, (membitjarákan).*

ONDERHANDSCH, b. n. *di bñwah tñngan, dengan diam-diam.*

Een — *contract, perdjandjian di bñwah tñngan, perdjandjian jang semboeni, (glap), L.*

ONDERHAVIG, b. n. *jang di bitjarákan, bñkal bitjára.*

ONDERHEFFEN, b. w. *pégang derri (di) bñwah.*

ONDERHELPEN, b. w. *toelóng mengálaskan.*

—, *onder dak te komen, kassé me-noempang.*

ONDERHEMD, o. *kamédja dñlam.*

ONDERHEVIG, b. n. *tñloq.*

— aan het gezag, *tñloq di bñwah par-rintah.*

—, *blootgesteld, bóleh kena, bóleh djádi.*

— aan kwalen, *bóleh kena penjakit.*

Een land — aan aardbeving, *negri jang terkádang-kádang kena goempa tñnah, (lindoe).*

ONDERHEVIGHEID, vt. *prt jang tñloq, kala-koewan jang bóleh kena.*

ONDERHOLEN, b. w. *berlóbankan, meng- gáli.*

ONDERHOLING, vt. *penggalian.*

ONDERHOOREN, b. w. zie **ONDERVRAGEN**.

ONDERHOORIG, b. n. *tñloq, di bñwah pa-rintah.*

—e plaatsen, *dárah tñloqnja.*

Mijne —en, *órang jang tñloq padákoe.*

ONDERHOORIGHEID, vt. *dárah tñloq.*

ONDERHOUD, o. *rezeq, hidop-hidópan.*

Die het — geeft aan wien Gij wilt, *jang membré rezeqí akan bárang siapa jang kaw kahandákí, M. R. S. 2.*

—, *kostwinnig, pentjarian, L., perolèhan.*

Voor het — zorgen, *nembré mákan, kassé mákan, memeliharákan.*

—, *onkosten van —, belandja membajikí.*

Het — van bruggen en wegen, *belandja membajikí segalla djambatan dan djalan-djalan.*

—, *gesprek, toetoeran.*

—, *handhaving van bevelen, perpé- gangan parintah.*

ONDERHOUDEN, b. w. *táдах, táдахkan.*

De kom moet gij er —, *makka mang-koq itoe di táдахkan olehmoe.*

—, *bewaren, memeliharákan, mñra, piára, dirikan.*

De geboden —, *dirikan soembahjang.*

—, in orde houden, *membajikí, békin betoel.*

Een meisje —, *(bijzit), piára njáht.*

Geboden —, *pégang parintah, melakoe-kan parintah.*

Iemand over bezelingen —, *berban- tjang dengan sa-órang.*

Iemand over eene belangrijke zaak —, *berbitjára dengan sa-órang derri paadda perkára jang besaar.*

Hij weet een gezelschap aangenaam te —, *makka dengan bertoe-toe-toe tñwah ia menjoekakan háti órang madjlis.*

—, zie **BERISPEN**.

ONDERHOUDEND, b. n. *jang menjoekakan, jang békin soeka háti, L.*

Een — boek, *kitáb jang indah-indah boenjinja, kitáb jang menjoekakan háti órang jang membátja dia.*

ONDERHOUDER, m. *pemalihára, órang jang memaliharákan.*

ONDERHOUDING, vt. *pemaliharáan, pemá- ráan, L.*

— van bevelen, *perpéngangan parintah.*

ONDERHUIS, o. *tingkat roemah jang di bñwah, kámar-kámar jang di bñwah, L.*

ONDERHUREN, b. w. *séwa roemah dengan djandji membijari lebeh derri paadda oewang séwa órang jang soedah menjéwa dia.*

ONDERKAAK, vt. *toelang ráhang di bñwah.*

ONDERKAM, m. *lel van eenen haan, goe- dábir.*

ONDERKAMER, vt. zie **BENEDENKAMER**.

ONDERKAMMEN, b. w. *tjampor dengan me- njisir.*

ONDERKANT, m. *pinggir jang di bñwah.*

ONDERKAS, vt. *kas di bñwah, (jang di bá- wah).*

ONDERKENNEN, b. w. *kenal, mengenál, mem- bédakan.*

ONDERKEURS, vt. *koetang dñlam.*

ONDERKIN, vt. *ánaq dájoe, ánaq djangoet.*

ONDERKLEED, o. *pakéan dñlam, bádjoe dñlam.*

ONDERKNEDEN, b. w. *tjampor dengan remas.*

ONDERKOK, m. *boedjang kokki, L., hamba djoeroe dápor.*

ONDERKOKEN, b. w. *másaq sámó-sáma.*

ONDERKOMEN, o. w. *bij iemand onder dak komen, menoempang.*

—, *vernachten, menginap, bermálam.*

—, *beneden komen, toeron.*

ONDERKONING, m. (de titel van den — van RIouw is: *Sri padoeka jang di pertoewan moeda en jang di pertoewan moeda* drukt — goed uit,) *chalifat*, Ar., *bizoerf*, Perz.; *djemang* is een plaatsbekleeder en de vertaling van het gebruikelijke: *rádja moeda* is onjuist, want daardoor wordt eigenlijk een kroonprins verstaan. ELout vertaalt het ook door: *ganti rádja*, doch ten onrechte, daar hierdoor een opvolger, hetzij tijdelijk, hetzij bij voortdoring, verstaan wordt en een — een persoon is, die op een ander punt onder eenen koning regeert, maar hem niet altijd opvolgt; *ná-ib*, Ar., wordt wel van den Gouverneur-Generaal gezegd.

— of stedehouder, die den voorzitter van het bondgenootschap van Boni, wanneer deze ten strijde trekt, iu het bewind vervangt, *soeliwátang*.

ONDERKONINGIN, vt. *permeisoeraí jang di pertoewan moeda*.

ONDERKOOPEN, b. w. *blí bárang jang soedah di tawár-tí órang lájin*.

ONDERKOSTER, m. *gantinja penoenggoe gré-dja, gantinja merbot*.

ONDERKOUS, vt. *kós dálam*, L.

ONDERKRIJGEN, b. w. *hampaskan di boemi*. —, te onder brengen, *tiwasikan, tú-loqkan*.

ONDERKRUIFEN, o. en b. w. *merangkoq di báwah*.

—, terwijl een kameraad reeds onderhandelt, *menelangki atas telangki temannya*.

—, fig. slinksch handelen, *mengilási, perdjákan, semoekan, pedjáj-in*, L., *tjahári úqal djáhat, meroegikan órang, memblakángi*.

ONDERKRUIFER, m. *órang jang tjahári áqal djáhat*.

ONDERKRUIFING, vt. *tipoe, áqal boesoq, áqal djáhat ákan meroegikan órang*.

ONDERKUSSEN, o. *bantal penjambat*.

ONDERLAAG, vt. *pápan di báwah tampat tidor, hantol*, Jav.

ONDERLAKEN, o. *suppreti jang di báwah*, L.

ONDERLANGS, voorz. beter: onder langs, *sapandjang káki, sapandjang báwahnja*.

— den berg te paard rijden, *toenggang koeda sapandjang káki goenong*.

ONDERLAST, m. *moewátan di báwah*.

ONDERLEERMEESTER, m. zie ONDERMEESTER.

ONDERLEGGEN, b. w. *melápiq, lápikkan, letaq di báwah, tároh di báwah, membá-wahkan*.

—, stutten, iets dat wankel staat, *gandjil*.

Goed van kleederen onderleid (voorzien) zijn, *áda bánjaq pakeian*.

ONDERLEGGER, m. *balk, sendat, kájoe gandjil, alas*.

ONDERLEGSEL, o. *bákal gandjil*.

—, voetstuk, *alas*.

— van een kleed, *laptisan, alásan*.

Het — van het voetstuk eener zuil, *alas káki tiang bátoe, lápiq tiang bátoe*.

ONDERLEID, verl. deelw. zie ONDERLEOGEN.

Tot iets wel — zijn, *langkap sakáli*.

ONDERLIGGEN, o. w. *báring di báwah, tidor di báwah*.

—, onder water, *kena bánjir, kena ajer sabaq*.

—, fig. bezwijken, *tiwas*.

ONDERLIJF, o. *báwahnja proet*.

ONDERLIJNEN, b. w. *menggáris di báwah*.

ONDERLING, bijw. *bersáma-sáma*.

— overeenkomen, *berdjandji bersáma-sáma*.

Elkander — haten, *berbintji-bintjian*.

ONDERLIP, vt. *bibir di báwah*.

ONDERLOOPEN, o. en b. w. *kena lampar, kena ajer sabaq, kena bánjir*.

Doen —, *lamparkan*.

Mede —, (er onder zijn), *áda djoega másoq*.

Er loopen ook eenige onbruikbaren onder, *áda bebápa djoega másoq jang tiáda bóleh di páke*.

ONDERMAANSCH, b. n. *jang di báwah boelan*.

—, fig. aardsch, *doenjáwi, doenjá*.

—e dingen, *fiál doenjáwi, perkára doenjá*.

ONDERMAAT, vt. *oekoernja koerang, soekátannja koerang*.

Vijf gantaugs (schepels) —, *soekátannja koerang lima gantang*.

Twée el —, *oekoerannja koerang doewa éllo*, L.

ONDERMAKEN, b. w. *tároh di báwah, pásang di báwah*.

—, begraven, *tánam*.

ONDERMALEN, b. w. *tjampor dengan meng-giling, tjampor di giling*.

ONDERMATRES, vt. zie ONDERMEESTERES.

ONDERMEESTER, m. *goeroe moeda, goeroe káka*.

ONDERMEESTERES, vt. *goeroe káka param-poeuan, goeroe moeda rampoeuan*.

ONDERMENGEN, b. w. *tjampor, hoelam, páloe*.

ONDERMENGING, vt. *pentjampoeran*.

ONDERMIJNEN, b. w. *gáli troes di báwah, tjábuh*.

Eenen berg —, om dien met buskruid in de lucht te doen springen, *gáli di bá-wah goenong handaq meletoskan dia dengan óbat bedil*.

—, fig. *meroesaqkan, melanggar, membinasákan*.

Iemands goeden naam —, *meroesaqkan náma órang jang bájiq*.

Het gezeg —, *melanggar parintah*.

De gezondheid des lichaams —, *membinasákan (meroesaqkan) njáman toeboh, (salánat badan)*.

—, onder den prijs koopen, *blí di bá-wah harga*.

ONDERMIJNER, m. *órang jang menggáli troes di báwah, órang menambang, órang tambang*.

ONDERMIJNING, vr. *penggalian troes di bawah.*
ONDERMUTS, vr. *karpoes dalam*, L.
ONDERMUUR, m. *kaki temboq.*
ONDERNAAIJEN, b. w. *mendjâhit bawahnja.*
ONDERNEEMZIEK, b. n. *soeka mentjâkap, butjâkap*, L., *soeka sanggoep*, L.
ONDERNEMEN, b. w. *tjâkap, mentjâkap, kâkap, sanggoep.*
 Alles, wat hij onderneemt, gelukt, (mis-
 lukt), *bârang jang di tjâkapnja itoe djâdi.*
 (woeroeng), *bârang sanggoepnja djâdi,*
 (woeroeng).
 Eene reis —, *berangkat, berangkat pergi*
berdjalan.
ONDERNEMEND, b. n. *brânt sanggoep*, L.,
brânt mentjâkap.
ONDERNEMER, m. *orang jang mentjâkap,*
orang jang sanggoep.
ONDERNEMING, vr. *pentjakapan, sanggoep*, L.
ONDEROFFICIER, m. *serjant, soerian*, verb.
 —, *serjant-majoor, soerian major*, verb.
 — *aan boord, sarang.*
ONDEROORZAAK, vr. *sabah jang kapalang.*
ONDEROVEN, m. *kolong dâpor.*
ONDERPACHT, vr. *paq ketjil.*
ONDERPACHTER, m. *toekang paq ketjil, wa-*
kilnja toekang paq.
ONDERPAND, o. *gâde.*
 Iemand, die tot — *strekt, gijzelaar,*
sandâra.
 Tot — *geven, bergâde.*
 Een — *lossen, meneboes gâde.*
 Een — *teruggewen, kembalikan gâde.*
 Een *rentegevend* —, *gâde berdoenga.*
ONDERPANDEN, b. w. *bergâde.*
ONDERPANDING, vr. *pembrian gâde.*
ONDERPLAATSEN, b. w. zie **ONDERZETTEN**.
ONDERPLAATSING, vr. *pelapikan.*
ONDERPLANTEN, b. w. *tânâam antâra, tânâam di*
tengah-tengah.
ONDERFLIGTIG, b. n. *berhamba, tâloq*, Ar.
ONDERPLOMPEN, b. w. *terdjoemkan di dalam ajer.*
ONDERRAKEN, o. w. *tûwas.*
ONDERREEP, m. *tâli jang di bawah djâta.*
ONDERREGENEN, o. w. *di tinggelamkan*
hoedjan, di sabaqkan ajer hoedjan.
ONDERREGENT, m. *pâti, gantinja regent*, L.
ONDERREGTEN, b. w. zie **ONDERRIGTEN**.
ONDERREKENEN, b. w. *mâsoqkan paadda*
soerat hitoengan, zie ook INREKENEN.
ONDERRIGT, o. *pengadjâran.*
 — *ontvangen, menarima pengadjâran.*
ONDERRIGTEN, b. w. *mengâdjar.*
 —, *kennis geven, brt tâhoe, brt mâloem*
menyatâkan.
ONDERRIGTER, m. *pengâdjar, goeroe, orang*
jang mengâdjar.
ONDERRIGTING, vr. *pengadjâran.*
 Nuttige — *on geven, membrt pengadjâ-*
ran jang bergoena.
ONDERROEREN, b. w. *mâsoqkan dengan meng-*
âdoq (kâtjoq).
ONDERROEK, m. *sâja di bawah.*

ONDERROLLEN, o. w. *goeling di bawah.*
ONDERSCHEID, o. *bêda, (bêdah), lâjin, la-*
jinan, forq, Ar.
 Het — *van goed en kwaad kennen,*
tâhoe bêdânja bâjig dan djâhat.
 — *maken, membédâkan.*
 Wanneer het verstand weg is, zoo weet
 de mensch geen — te maken tusschen
 het goed en het kwaad, *apabila hilang*
boedi makka mânoesja tâda dâpat mem-
bédâkan paadda antâra jang bâjig dan
djâhat.
 Er is geen groot — in, *makka tâda*
brâpa bêdânja itoe.
 Zonder —, *dengan tâda bêdânja, sama*
êjoega.
 Met —, *dengan bêda.*
ONDERSCHEIDEN, b. w. (het onderscheid op-
 merken,) *faraqa*, Ar., *membédâkan, pârig*
& memâriq, (van *fâriq*, Ar., onderschei-
 dende, onderscheiding).
 —, *scheiden, tjerê, memblakkan.*
 De waarheid van den logen —, *membé-*
dâkan paadda antâra kabenâran dan bôhong.
 Zich door verdiensten —, *membédâkan*
diri elah pahâla.
ONDERSCHEIDEN, b. n. *verschillend, berbêda,*
lâjin.
 — *zijn, âda berbêda, berlajinan.*
 De — *e beteekenissen, arti jang ber-*
lajinan.
 —, *bijw. zie ONDERSCHEIDENLIJK.*
ONDERSCHEIDENHEID, vr. *bêda, perbédâân.*
ONDERSCHEIDENLIJK, *bijw. dengan bêda.*
ONDERSCHEIDING, vr. *pembédâân, perbédâân,*
farq, Ar., *fâriq*, Ar.
 —, *oordeel, âqal boedi.*
ONDERSCHEIDINGSTEEKEN, o. *tanda perbê-*
dâân, tanda pengenal.
 —, *eereteeken, bintang.*
ONDERSCHENKEL, m. *betis.*
ONDERSCHEFFEN, b. w. *tâdah, tâdahkan,*
menâdah.
 Regenwater —, *tâdahkan ajer hoedjan.*
 Een vat om het water des levens te —,
bukas akan menâdah mâ el hayat.
 —, *aanhouden, pégang, tahânt.*
 Onderschepte brieven, *soerat-soerat jang*
di pégang, (tahânt).
ONDERSCHEFFING, vr. *penadâhan.*
 — *van brieven, hâl menahânt soerat-soerat.*
ONDERSCHieten, o. w. *onderduiken, selam,*
seloeloep, L.
ONDERSCHINKEL, m. *betis.*
ONDERSCHIP, o. *timba roewang.*
ONDERSCHOREN, b. w. *menoengkat, toendjany,*
menoendjany.
ONDERSCHORING, vr. *penoengkatân, penoen-*
djangan.
ONDERSCHOUT, m. *gantinja sukkot*, verb.
ONDERSCHOVEN, b. n. (eig. ondergeschoven,) *vals-*
ch, onecht, tâda betoel, doesta, djoesta,
L., perbôla.

- Een — testament, *watsiut doesta*.
- ONDERSCHRAGEN, b. w. *menoengkat, toendjang, menoendjang*.
- ONDERSCHRAPPEN, b. w. *menggâris di bawah, mentâlîbkan*.
- ONDERSCHRAPPING, vt. *tâlîb, Ar, gâris di bawah*.
- ONDERSCHRIFT, o. *toel'san jang di bawah soerat*.
- ONDERSCHRIJVEN, b. w. *târoh tanda tangan*.
Een onderschrevene brief, *soerat jang bertanda tangan*.
- ONDERSCHRIJVING, vt. *tanda tangan*.
- ONDERSCHUIVEN, b. w. *sisipkan, sorong di bawah*.
- ONDERSECRETARIS, m. *gantinja kâtib, gantinja sekertâris*.
- ONDERSLAAN, b. w. *pariksa parampoewan jang sâkit berânag*.
- ONDERSLEPEN, b. w. *sêrêt di bawah, L., irt di bawah*.
—, doen zinken, *meninggelamkan*.
—, zinken, *tinggelam*.
- ONDERSMELTEN, b. w. *tjampor dengan lâboer (mâsaq)*.
- ONDERSMIJTEN, b. w. *hampaskan di boemi, banting di tânah*.
- ONDERSNEDE, vt. *hirisan jang di bawah*.
- ONDERSNIJDEN, b. w. *tjampor dengan tjin-tjang*.
- ONDERSPADEN, b. w. *toetop dengan tânah*.
- ONDERSPANNEN, b. w. *pâsang di bawah, ragang (rengang) di bawah, bentangkan di bawah*.
- ONDERSPIT, o. *penggalian jung di bawah sakâlî*.
Het — delven, fig. *tiwas, kâlâh, but-tjoondang, L.*
In het — zijn, *âda medlarat, (pâpu, miskin)*.
- ONDERSPITEN, b. w. *mâsoqkan di dâlam tânah dengan memâjtjol*.
- ONDERSPOELEN, b. w. *mâkan tânah di bawah*.
De golven hebben den muur onderspoeld, *makka oembaq poon mâkan tânah di bawah têmboq*.
- ONDERSTAAN, o. w. *berdiri di bawah*.
Nergens onder kunnen staan. (geene schuilplaats vinden,) *tâda mendâpat tempat perlindoengan*.
—, b. w. *ondernemen, tjâkap, sanggoep, L.*
Zich —, *brâni*.
Wie zal zich — hem te bestrijden, *stâpa brânt melâwan dia*.
- ONDERSTAAND, b. n. *jang di bawah, jang terseboet di bawah*.
De — e handteekening, *tanda tangan jang di bawah soerat tni*.
- ONDERSTAAN, o. *pentjakâpan, sanggoep, L.*
- ONDERSTAND, m. *hulp, pertoeoengan*.
— verleenen, *brî pertoeoengan, toelony, menoelony*.
- behoeven, *berhâdjat pertoeoengan pâpa, miskin*.
— in den krijg, *bantoe prang*.
- ONDERSTANDGELDEN, o. *meerv. oewang pertoeoengan, oepeti*.
- ONDERSTANDSCHULDIG, b. n. *pengoepet, jang misti bâjar oewang pertoeoengan*.
- ONDERSTE, b. n. *jang di bawah sakâlî*.
Het — gedeelte, *bahagian jang di bawah sakâlî*.
Het — gedeelte van zijne klaauwen, *tâpaq kakinja, (van eenen buffel.) S. R. 105*.
Het — boven, *balîq blah, lintong poekang*.
Het — boven keeren, *membâlîq blah*.
- ONDERSTEEKEN, b. w. *târoh di bawah, soesog*.
—, onderleggen, *melâpik*.
—, inlijven, *mâsoqkan*.
Een kind —, *gantikan ânag sa-órang*.
—, doorschieten, *tjampor*.
—, in het geheim besteken, *pâkat deng-an diam-diam, L., moewâfaqat dengan diam-diam*.
- ONDERSTEKING, vt. *petaróhan di bawah*.
—, inlijving, *pemasók-an*.
- ONDERSTEL, o. *voetstuk, tatâkan, L., gâlang, zie VOETSTUK*.
- ONDERSTELLEN, b. w. *letaq di bawah, târoh di bawah*.
—, meenen, *kira, sangka*.
Ondersteld, dat het zoo ware, *kandâti bagitoe, L., muski bagitoe, L., djikalaw sakalipoon bagitoe*.
- ONDERSTELLING, vt. *persangkâan, fikiran, bitjara*.
- ONDERSTEUNEN, b. w. *onderstutten, menoengkat, toendjang, menoendjang, L., tomba, L., sôkong, gâlang, lâpiqkan*.
—, tot voetstuk dienen, *sangga, djâdi pelapikan*.
Die zolder moet ondersteund worden, *makka lôtêng itoe handaq di tongkat, itoe lôtêng misti di toendjang, L.*
—, doen leunen, *menjandâri, kasst be-sêndér, L.*
—, helpen, *toelony, menoelony*.
Met de hand —, *menelaqkan*.
— in den oorlog, *membantoe prang, S. R. 139*.
De arme lieden —, *menoelony órang miskin*.
—, staven, *teghokan*.
- ONDERSTEUNING, vt. *hulp, pertoeoengan, srâja, Jav., soerâja, Kaw*.
— afsmeeken, in hooger beroep komen, *istighâtz, Ar*.
—, schraging, *penoendjangan, penongkâtan*.
—, steunsel, *tongkat, toendjang, L.*
- ONDERSTEUNSEL, o. *zie ONDERSTEUNING, 3de bet.*

ONDERSTIERMAN, m. zie **ONDERSTUURMAN**.
ONDERSTOOTEN, b. w. *toeloq kabawah*.
 —. (ondereenmengen) *tjampor dengan toemboeq*.
ONDERSTOPPEN, b. w. *másokan di bawah*.
ONDERSTREPEN, b. w. *menggáris di bawah*.
ONDERSTREPING, vr. *penggarisan di bawah*.
ONDERSTRIJKEN, o. w. *menoeronkan di bawah*.
ONDERSTROOMJEN, b. w. *hambor di bawah*.
ONDERSTROOMEN, o. w. *kena bájir, kena ajer sabaq*.
ONDERSTUTSEL, o. *tongkat, toendjang*.
ONDERSTUTTEN, b. w. zie **ONDERSTEUNEN**.
 —. (iets dat waggelt, tafel enz.) *gandjil*.
ONDERSTUURMAN, m. *striman moeda, moe allim moeda*.
ONDERTAND, m. *gigi di bawah*.
ONDERTASTEN, b. w. fig. *pariksa, sídiq, ber-rába-rabáan*.
ONDERTASTING, vr. *pemariksáan, perrába-rabáan*.
ONDERTEEKENAAR, m. *orang jang menároh tanda tángan*.
ONDERTEEKENEN, b. w. *tároh tanda tángan, tároh tápaq tángan, bertápaq tángan*.
ONDERTEEKENING, vr. *tanda tángan, tápaq tángan, tálib, Ar.*
ONDERTIJD, bijw. *terkádang-kádang, sring-sring, L.*
ONDERTREDEN, b. w. fig. *onderdrukken, mengantája*.
ONDERTREDER, m. *pengantája*.
ONDERTREDING, vr. *pengantájáan*.
ONDERTREKKEN, b. w. *táréq kabawah, hela kabawah*, zie **ONDERHALEN** en **ONDERSTREPEN**.
ONDERTROWW, vr. *bertoenángan, pertoenángan*.
 In — *opgenomen, di dálam bertoenángan*.
 In — *opnemen, pertoenángan*.
ONDERTROWWDE, m. en vr. *orang jang di dálam bertoenángan, maniokko, Tern.*
ONDERTROWWEN, b. w. *menjoeratkan orang jang di dálam bertoenángan, pertoenángkan*.
ONDERTROWWING, vr. zie **ONDERTROWW**.
ONDERTUSSCHEN, bijw. *di dálam itoe, samantára itoe, di dálam paadda itoe-poon, S. R. 10, dálam paadda antára itoe*.
ONDERVANGEN, b. w. *wádah, menádah, tádahkan, sangga*.
 —. *stutten, toendjang, L.*
ONDERVAREN, o. w. *de rivier afvaren, milir dengan práhoe*.
ONDERVATTEN, b. w. *pégang di bawah*.
ONDERVELLEN, b. w. *nedervellen, terbang, menebang*.
 —. *ter aarde vellen, hampaskan di boemi*.
Met céne hand —. *banting di tánah*.
ONDERVERSTAAN, b. w. *mengurti, artinja*.

Dat wordt er —. *itoe artinja djoega*.
ONDERVINDEN, b. w. *door onderzoeken uitzvinden, dápat dengan mentjahári*.
 —. *ervaren, béasu, biása, kena, merása, merasá-i, tanggongkan, menginjám*.
 Ik heb het nog niet ondervonden, *kita belum béasa itoe*.
 Heeft hij het niet reeds ondervonden?
boekankah soedah ia merasá-i? S. R. 64.
 Vele rampen —. *kena bánjaq biláht*.
Smart —. *merasá-i doeka tjita*.
ONDERVINDING, vr. *béasa, biása, tadjribat, Ar., mojarrah, Ar., belwat, Ar., balwan, Ar.*
 Een man van —. *orang jang bánjaq béasa, orang mojarrah*.
 Een man zonder —. *orang jang belum béasa apa-apa, orang jang koerang tadjribat*.
 Gebrek aan —. *koerang béasa*.
ONDERVLEIJEN, o. w. *kena bájir, kena lampar, kena ajer sabuq*.
ONDERVOEGEN, b. w. *tambah di bawah*.
ONDERVOOGD, m. *wali jang kadoewa, gantinja orang jang palihára ánaq piátoe*.
ONDERVRAGEN, b. w. *tánja, tanjá-i, bertanjákan, sandoe, L., sídiq, bersoewal, sa-dá, Ar., masálahkan*.
 En zij werd door Sri Rama naar de reden, dat zij tot hem kwam, ondervraagd, *makka di tanjá'inja oleh Sri Rama akan sabatnja ia dátang kapadánja, S. R. 141.*
 Scherp —. *nonoe, Tern., pariksa dengan saqsamanja*.
ONDERVRAGING, vr. *pertánjáan, soewál, Ar., istijhám, Ar., bahzt, Ar., tafatúoets, Ar.*
ONDERWAARTS, bijw. *kabawah*.
ONDERWARIQ, b. n. *onderworpen, táloq, Ar.*
ONDERWASSEN, o. w. *toemboeh di bawah*.
ONDERWEG, m. *djálán jang di bawah*.
ONDERWEG, bijw. *op weg, di djálán, di tengah djálán*.
 Drie maanden —. *tiga boelan di djálán*.
ONDERWEGEN, bijw. zie **ONDERWEG**, bijw.
 Iets — *laten, tiáda kardja, kassí tinggal, L.*
ONDERWELVEN, b. w. *melangkongkan di bawah*.
ONDERWERELD, vr. *patála*.
 De zeven —en. *toedjoh patála boemi*.
 Jama is de god der —. *makka akan Jáma itoelah déwa patála*.
ONDERWERP, o. *sabab, kárana*.
 —. *zaak, hál, bitjára, L., perkára*.
 Een belangrijk — *behandelen, membijtarákan derri paadda soewátóe hál jang besaar*.
ONDERWERPEN, b. w. *hampaskan di boemi*.
 Zich —. *tot dienaar stellen, berhambákan*.
 —. *ten onder brengen, menáloqkan, meniwaskan, mengálahkan*.
 Alexander de Groote heeft het oosten en het westen onderworpen, *makka Is-*

kandar dzo'l-garnein poon mengálahkan masjriq dan maghib.

Zich —, *toendoeq, tiwas, menjoembah.*

Zich in den oorlog —, *menongkol.*

Die beide rijken onderwierpen zich, *makka kadoewa boewah negri itoepon menongkol.*

Zich aan de moeijeligheden der wereld —, *tsabarkan segalla kasoekáran doenjá.*

Zich geduldig —, *voegen, menanggony tsabar.*

Aan den koning onderworpen zijn, *táloq kabáwah rádjá.*

Aan kwalen onderworpen, *dápat kena penjákit, bóleh kena penjákit.*

Zich aan iemands oordeel —, *toeroet orang poenja bitjára.*

Zich aan iemand in den oorlog, na overwonnen te zijn, —, *menongkol.*

ONDERWERPING, *vt. toendoeq, inqtád, Ar., istimál, Ar., istislám, Ar., tadtarroo', Ar.*

—, aan den wil van God, *tawakkol, Ar.*

ONDERWEVEN, *b. w. másoqkan dengan tenoen.*

ONDERWIGT, *o. koerang brat, koerang tinbanganja.*

ONDERWIJL, *bijw. zie ONDERWIJLEN.*

ONDERWIJLEN, *bijw. samantára, di dálam itoe, di dálam paadda itoe-pon.*

ONDERWIJS, *o. pengadjáran.*

Goed — verlicht het verstand en verbetert het hart, *makka pengadjáran jang bájiq itoe menarangkan boedi serta memba-jikt háti.*

— in de godsdienst, *pengadjian.*

Gedurig — ontvangen, *bapel-adjar-adjáran.*

ONDERWIJZELING, *m. en vt. moerid, Ar., orang beládjár.*

ONDERWIJZEN, *b. w. mengádjár, mental-ginkan.*

De krijgskunst —, *mengádjár ilmoe pa-prángan.*

Gedurig —, *bapel-adjar-adjárt.*

Onderwezen worden, *di adjár, di adjárt, ter-adjarkan.*

Gedurig onderwezen worden, *di pel-adjar-adjár-t.*

— in de godsdienst, *mengadjikan.*

Verzoeken onderwezen te worden, *istáf-hám, Ar.*

Onderwezen wordende, *di adjár, moe-táállam, Ar.*

ONDERWIJZEND, *b. n. jang mengádjár.*

ONDERWIJZER, *m. pengádjár, goeroe.*

ONDERWIJZING, *vt. pengadjáran.*

— in de godsdienst, *pengadjian.*

ONDERWINDEN, *b. w. tjóba, tjákap, sanggoep, L.*

Zich —, *bráni.*

ONDERWINDING, *vt. pentjakápan, sanggoep, L.*

ONDERWORPELING, *m. ed vt. orang jang toendoeq, jang táloq.*

ONDERWROETEN, *b. w. sie ngokor di báwoeh, koeroq di báwah, L.*

—, van onderen door wroeten, *hol maken, memboewat liang dengan menjongkor, berliangkan dengan menjongkor, koeroq békin lobang, L.*

ONDERWULVEN, *b. w. zie ONDERWELVEN.*

ONDERZAAIJEN, *b. w. tábor paodda antára, njebar di tengah, (antára).*

ONDERZAAT, *m. rát-jat, hamba.*

ONDERZETSSEL, *o. stut, kájoe toendjang, L., kájoe menongkat, bakal gandjil.*

ONDERZETTEN, *b. w. meláplik, tároh di báwah.*

—, verpanden, *betároeh.*

—, schragen, *menongkat, toendjang, L.*

ONDERZIEËN, *o. w. lihat di báwah.*

ONDERZINKEN, *o. w. tinggelam sakáli.*

—, van een hemellicht, *másoq.*

De zon zonk onder, *makka mata-hári poon másoq.*

ONDERZOEK, *pepariksáan, penjádkan, bahtz, Ar., tafafhoets, Ar.*

— doen, *pariksa, memariksa.*

Een geregtelijk —, *pepariksáan atas perintah hoekoena.*

Een naauwkeurig — doen, *pariksa dengan saqsamánja.*

ONDERZOEKEN, *b. w. pariksa, sidiq, kawanggára, menafafhoets.*

Eene zaak grondig —, *pariksa perkára dengan saqsamánja, (bájiq-bájiq), pilat bárang perkára.*

— of het gehoorde waarheid is, *tandjikan.*

—, vernemen, navraag doen, *bertanjákan.*

—de, uitvorschende, *tahasses, Ar., van hassa.*

—, beproeven, *tjoba, mentjoba.*

Onderzoek eerst ter dege, *tjoba di hoeloe (dólo) bájiq-bájiq.*

Zonder immer den kommer van al die onderdanen te —, *dan ttáda sakáli pariksá-t kasoekáran segalla rát-jat itoe, M. S. R. 53.*

Die zaak is nog niet onderzocht, *makka perkára itoe belom di pariksa.*

En door Maharist Kali werd onderzocht wie er reeds gekomen waren, *makka oteh Maharist Káli di pariksány siápa-siápa jang soedah datang.*

Zoo lang hij dezelve (zaak) nog niet door een naauwkeurig onderzoek zal onderzocht hebben, *sa-below lági akan memariksákan atasnja dengan semporna pariksa, S. Ibr. 79.*

ONDERZOEKER, *m. orang jang memariksa, memariksa, orang jang menjádiq.*

—, beproever, *orang jang mentjoba, pentjoba.*

ONDERZOEKING, *vt. zie ONDERZOEK.*

ONDERZOEKAMER, *vt. biliq pepariksáan.*

- ONDERWEMMEN**, o. w. bernang di bawah
 ajer, bernang dengan selam, (seloeloep, L.).
- ONDEUGD**, vr. kadjahâtan, âi-b, Ar.
 Den weg der — bewandelen, toeroet
 djâlan kadjahâtan.
 Eene bron van alle — en, pohon se-
 galla kadjahâtan, M. S. R. 35.
 —, gebrek, fout, tjelâ.
 —, m. ondeugend mensch, orang djâ-
 hat, orang nakal.
- ONDEUGDELIJK**, b. n. djâhat, bertjelâ.
- ONDEUGDZAAM**, b. n. tiâda bâjiq, tiâda
 goewat, boesoq, L.
- ONDEUGEND**, b. n. djâhat, nakal, fâsid, Ar.
 —, goddeloos, kapista, fâsiq, foe-
 soeq, Ar.
 Een — e jongen, boedaq nakal.
 Een — kind, ânaq delap, L., (nakal).
 Een — paard, koeda djâhat.
 Een — boek, kitâb jang fâsiq, boekoe
 jang karâm.
- ONDEUGENDHEID**, vr. kadjahâtan, prt jang
 kapista, kalakoewan jang fâsiq.
- ONDIENSTBAAR**, b. n. mardâhika, mardika.
- ONDIENSTBAARHEID**, vr. kulakoewan marda-
 hika.
- ONDIENSTELJK**, bijw. zie ONDIENSTIG.
- (ONDIENSTIG)**, b. n. tiâda bergoena.
 Het zal niet — zijn, boleh bergoena
 djoega.
 —, bijw. atas prt jang tiâda bergoena.
- ONDIENSTIGHEID**, vr. prt jang tiâda bergoena.
- ONDIENSTIGLIJK**, bijw. zie ONDIENSTIG.
- ONDIENSTVAARDIG**, b. n. tiâda soeka ber-
 chedmat.
 —, niet hulpvaardig, tiâda soeka toelong.
- ONDIENSTVAARDIGHEID**, vr. parangt orang
 jang tiâda soeka berchedmat, (toelong).
- ONDIEP**, b. n. tiâda dâlam, dangkal, tjê-
 têt, L.
 — water, ajer dangkal, ajer tjêtêt.
 —, van een bord, tjêpêr.
- ONDIEPTE**, vr. tôhor, tempat tjêtêt, ajer tôhor.
 —, waadbare plaats, landei ajer, lang-
 dei, verb.
 — in zee, gâsong.
- ONDIER**, o. monster, raqjâsa, boeta, Jav.
 —, liederlijk mensch, orang boesoq sa-
 kâli.
- ONDIGT**, b. n. ringgang, bôtjor.
 —, los, ijil, djarang, kâsar.
- ONDING**, o. chajâl, Ar.
- ONDOENBAAR**, b. n. zie ONDOENLIJK.
- ONDOENLIJK**, b. n. jang tiâda dâpat di kar-
 djâkan, jang trâda boleh di karjâ, L., tiâda
 terkardja.
- ONDOENLIJKHEID**, vr. hâl jang tiâda boleh,
 prt jang tiâda dâpat.
- ONDOODELIJK**, b. n. jang tiâda memati-
 kan, jang trâda bekin mâti.
- ONDOORBOORD**, b. n. tiâda di giriq.
- ONDOORBOORLIJK**, b. n. jang tiâda dâpat
 di giriq.
- ONDOORBORING**, vr. koerang lôbang, koerang
 liang.
- ONDOORDRINGBAAR**, b. n. zie ONDOORDRIN-
 GELIJK.
- ONDOORDRINGBAARHEID**, vr. zie ONDOOR-
 DRINGELIJKHEID.
- ONDOORDRINGELIJK**, b. n. jang tiâda dâpat
 di giriq, (troeskan), jang tiâda dâpat di
 langtâsi.
 Een — e wildernis, hoetan jang tiâda
 dâpat di lantâst.
- ONDOORDRINGELIJKHEID**, vr. koerang âqal,
 kabodohan, kababâlan.
- ONDOORDRINGEND**, b. n. jang tiâda troes.
 jang tiâda meneroeskan, jang tiâda melantâst.
 —, niet bevattelijk, tiâda tâhoe tangkap
 arti, bôdoh.
- ONDOORDRINGENDHEID**, vr. koerang âqal,
 kabodohan, kababâlan.
- ONDOORGANKELIJK**, b. n. jang tiâda dâpat
 di djâlân.
- ONDOORGRONDELIJK**, b. n. tiâda terdoega,
 tiâda ka-doega, tiâda dâpat di troeskan,
 tiâda kapariksâan.
- ONDOORGRONDELIJKHEID**, vr. prt jang tiâda
 terdoega.
- ONDOORKOMELIJK**, b. n. jang tiâda dâpat
 di lantâst, (nâjik').
 — e zwarigheden, kasoesâhan jang ter-
 lâlœ amat, kasœkâran jang tiâda dâpat
 di alahkan.
- ONDOORLUCHTIG**, b. n. tiâda berbangsa,
 tiâda bangsâwan.
- ONDOORLUCHTIGHEID**, vr. aisal jang tiâda
 bangsâwan.
- ONDOORMEND**, b. n. tiâda tertjampor, tiâda
 terhoelam, tiâda terpâlœ.
- ONDOORREDELJK**, b. n. jang tiâda ter-
 loepot.
- ONDOORREISBAAR**, b. n. jang tiâda dâpat di
 djâlân.
- ONDOORSCHIJKEND**, b. n. tiâda hening, tiâda
 djerneh, trâda bening, L.
 —, troebel, kroeh, boetaq, L.
- ONDOORSCHIJKENDHEID**, vr. prt jang koe-
 rang hening, prt jang kroeh.
- ONDOORWAADBAAR**, b. n. jang tiâda dâpat
 di haroengt, jang trâda boleh di grobiök-
 kt, L.
- ONDOORWORSTELBAAR**, b. n. tiâda dâpat
 menang dengan bergoemol.
- ONDOORZIGTBAAR**, b. n. tiâda hening, koe-
 rang (trâda) bening, L., boetaq, kroeh.
- ONDOORZIGTBAARHEID**, vr. prt jang tiâda
 hening, prt jang kroeh.
- ONDOORZIGTELIJK**, bijw. dengan tiâda peng-
 artian, dengan tiâda âqal.
- ONDOORZIGTIG**, b. n. niet schrander, tiâda
 tjerdtq, koerang âqal.
- ONDOORZIGTIGHEID**, vr. kakoerângan âqal,
 prt jang tiâda tjerdtq, kababâlan, kabo-
 dâhan.
- ONDOORZOCHT**, b. n. tiâda di pariksa.

ONDOORZOEKELIJK, b. n. *jang tiáda dápát di pariksa, jang tiáda terdoaga.*

ONDRAAGBAAR, b. n. *jang tráda bóleh di pikol, L., jang tiáda dápát di oesong.*

ONDRAGELIJK, b. n. *jang tiáda tertáhan, jang tiáda terdaritu, jang tráda bóleh di táhan, L.*

ONDRAGELIJKHEID, vt. *prt hál jang tiáda tertáhan, (terdarita).*

ONDRINKBAAR, b. n. *tiáda dápát di minom, trádu bóleh di minom, L.*
Dit water is —, *makka ajer ini tiádu dápát di minom.*

ONDRINKBAARHEID, vt. *tsifat ajer jang tiádu dápát di minom.*

ONDUIDELIJK, b. n. *tiáda berkatrángan, koerang trang, glap djoega, koesoet.*
— e denkbeelden, *angan-angan jang koerang trang, fikiran jang tráda trang, L.*
— e woorden, *perkatáan jang koesoet.*
—, *schemerachtig, sámar-sámar.*

ONDUIDELIJKHEID, vt. *tsifat jang koerang trang, kaglap-an.*

ONDUISTER, b. n. *tiáda glap, trang, hening, njáta.*

ONDUISTERHEID, vt. *katrángan, kanjatáan.*

ONDUITSCH, b. n. *tiáda wolandáwt, hulat.*

ONDURZAAM, b. n. *jang lakus roesug, tiádu bóleh láma, tiáda kandiáng.*

ONDURZAAMHEID, vt. *prt jang tiáda bóleh láma, tsifat jang lakus roesug.*

ONECHT, b. n. *tiáda betoel, harám, Ar., lantjoeng, palso, verb.*
Een — kind, *ánaq kandaq, harám zádah, Ar.*
—, *nagemaakt, valsch, lantjoeng.*

ONECHT, m. *hál berkandaq.*
In — leven, *berkandaq.*
Een in — verwekt kind, *ánaq kandaq, harám zádah, Ar.*

ONECHTELIJK, b. n. *harám, Ar.*
— e bijslaap, *perkundákan, moekah, ampot jang harám.*
—, *bijw. atas prt jang harám.*

ONECHTELING, m. en vt. *ánaq kandaq, harám zádah, Ar.*

ONEDL, b. n. niet van adel, *tiáda berbangsa, tiáda bangsawan.*
Van — e geboorte, *derri atsal órang; ketjil.*
—, *slecht, gering, hina, ketjil, wadli, Ar.*
—, *laag, dzalil, Ar., lata, lettá, doerhjána.*
—, *bijw. atas prt jang hina.*

ONEDELAARDIG, b. n. zie ONEDELMOEDIG.

ONEDELAARDIGHEID, vt. zie ONEDELMOEDIGHEID.

ONEDELHEID, vt. *prt jang hina, tsifat jang dzalil.*

ONEDELMOEDIG, b. n. *dzalil, Ar., tiáda moerak, tiáda kerim.*
—, *bijw. dengan dzalil, atas prt jang tiáda kerim.*

ONEDELMOEDIGHEID, vt. *tsifat jang dzalil,*

prt órang jang tiáda moerak, prt jang lata, háti boesoq, L.

ONEDELMOEDIGLIJK, bijw. zie ONEDELMOEDIG, bijw.

ONEENDRAGTIG, b. n. *tiáda moewáfaqat, trádu pakat, L., berbantah, bertjiderá.*

ONEENDRAGTIGHEID, vt. *perbantáhan, tjiderá.*

ONEENDRAGTIGLIJK, bijw. *dengan tjiderá, dengan perbantáhan.*

ONEENIG, b. n. *berbantah, bertjiderá, tiáda moewáfaqat.*

ONEENIGHEID, vt. *perbantáhan, tjiderá.*

ONEENPARIG, b. n. zie ONEENSTEMMIG.

ONEENPARIGHEID, vt. zie ONEENSTEMMIGHEID.

ONEENPARIGLIJK, bijw. zie ONEENSTEMMIGLIJK.

ONEENS, bijw. *berbantah, bertjiderá.*
— worden, *djádi berbantah, djádi bertjiderá.*
Het met zich zelve — zijn, *bimbang, gondah.*

ONEENGEZIND, b. n. *tiáda moewáfaqat, bertjiderá, berbantah.*

ONEENGEZINDHEID, vt. *tjiderá, perbantáhan.*

ONEENSTEMMIG, b. n. *bertjiderá, berbantah, tiáda moewáfaqat.*

ONEENSTEMMIGHEID, vt. *koerang moewáfaqat, tjiderá.*

ONEENSTEMMIGLIJK, bijw. *dengan tjiderá.*

ONEENZIGDIG, b. n. *benar, tiáda djárib dár, tiáda toeroet sablah menjablah.*

ONEENZIGDIGHEID, vt. *hái jang betoel, hái jang benar, (toeloes).*

ONEER, vt. *máloe, tjelá, koerang format, fadllahat, Ar., ai-b, Ar.*
Zijnen ouders — aandoen, *brí máloe paadda iboe bapánja.*
— met iets behalen, *koetjiba.*

ONEERBAAR, b. n. *tiádu senoeh, béka-béka, tjáboel, lákoe soendal.*
—, *bijw. dengan tiáda senoeh, atas prt jang tjáboel.*

ONEERBAARHEID, vt. *pertjaboelan, prt béka-béka, persoendálan.*

ONEERBAARLIJK, bijw. zie ONEERBAAR.

ONEERBIEDIG, b. n. *langgar format, koerang format, pangkoh.*
—, *bijw. dengan pangkoh, dengan langgar format.*

ONEERBIEDIGHEID, vt. *prt jang pangkoh, koerang format.*

ONEERBIEDIGLIJK, b. n. zie ONEERBIEDIG.

ONEERGIERIG, b. n. *koerang himnat, dzalil, Ar., lata, lettá.*

ONEERGIERIGHEID, vt. *prt jang koerang himnat.*

ONEERGIERIGLIJK, bijw. *dengan tiáda himnat.*

ONEERLIJK, b. n. *diefachtig, soeka mentjoeri, tjára pentjoeri, kedji, dzalil, Ar., koerang betoel.*
—, *zie ONKUISCH.*
— e handelwijz, *perboewátan jang koerang betoel, perboewátan órang mentjoeri.*

- Iemand voor — verklaren, *menjeboet orang dengan nama pentjoert, perkedjikan sa-orang.*
 —, *bijw. saroepe pentjoert, atas prt pentjoert.*
- ONEERLIJKHEID, *vt. pentjoerian, prt pentjoert, kakedjian.*
- ONEERWAARDIG, *b. n. tiada mohtasjim, tiada moelia.*
 —, *bijw. atas prt jang tiada moelia, dengan pangkoh.*
- ONEERWAARDIGHEID, *vt. prt jang dzalil, (lata).*
- ONEERZUCHTIG, *b. n. tiada ingin akan format.*
- ONEERZUCHTIGHEID, *vt. hati jang tiada ingin akan format.*
- ONEETRAAR, *b. n. jang tiada dapat (boleh) di makan, tiada termakan, jang tiada dapat di santap.*
- ONEETBAARHEID, *vt. tsifat jang tiada dapat di makan.*
- ONEFFEN, *b. n. niet effen, tiada rata, lekoq.*
 Een — *pad, djalan lekoq-lekoq.*
 —, *ruw, onbescheiden, tjaboel, pangkoh.*
 — *in getal, gandjil, gâsil.*
 Een — *getal, bilangan gâsil.*
- ONEFFENHEID, *vt. tsifat jang tiada rata, prt jang lekoq, (kâsap).*
- ONEIGEN, *b. n. tiada pâtoet, tiada lâjig.*
 —, *verkeerd, sâlah.*
- ONEIGENAARDIG, *b. n. halat, melâwan tsifat.*
- ONEIGENHEID, *vt. tsifat jang tiada pâtoet.*
- ONEIGENLIJK, *b. n. tiada betoel, perbôla, oepamânja.*
 Deze woorden zijn —, *makka perkatâan ini ada perbôla sâdja.*
 — *(overdragtelijk) gezegde, madjâz.*
- Ar., *oepâma.*
 Dat moet gij in eenen — *en zin verstaan, makka itoelah di pandang olehmoe sabagei oepâma sâdja.*
 —, *bijw. dengan oepâma, oepamânja, ibarat, ibaratnja, andénja.*
- ONEIGENLIJKHEID, *vt. prt oepâma, prt madjâz.*
- ONEINDELJK, *b. n. zie ONEINDIG.*
- ONEINDELJKHEID, *vt. zie ONEINDIGHEID.*
- ONEINDIG, *b. n. tiada berkasoeâhan, tiada berhingga, kakal.*
 —, *zonder begin, âzal, Ar.*
 —, *zonder einde, âbad, Ar.*
 —, *zonder begin en zonder einde, gadim, Ar.*
 —, *onvergankelijk, bagâ, Ar.*
 De — *e ruimte, kaloewâsan jung tiada berhingga.*
 De — *e God, Allah jang gadim.*
 De — *e genade, rahmat jang tiada berkapoatoesan.*
 Het — *e leven, de onvergankelijke stad, negri jang bagâ.*
 Tot in het — *e, sahtngga kakal.*
- *leven, hidop kakal.*
 — *grooter, terlebeh besaar.*
 —, *bijw. dengan tiada kasoeâhan, kakal.*
 —, *veel, zeer, terlebeh, terlâloe bânjaq.*
 Ik ben u — *verplicht, kita terlâloe bânjaq tarima kâseh paadda toewan, (sâma loe, L.)*
- ONEINDIGHEID, *vt. kaloewâsan jang tiada berhingga.*
- ONEINDIGMAAL, *bijw. terlebeh bânjaq, terlebeh.*
- ONERFELIJK, *b. n. tiada kapoesakâan, jang tiada dapat di poesakâ-t.*
- ONERGERLIJK, *b. n. senoenoh, tiada bri mâloe.*
 —, *bijw. atas prt jang senoenoh.*
- ONERKEND, *b. n. tiada di âkoe, tiada di tarima.*
 —, *miskend, di toelaq, tertoeleq, tiada di bilangkan.*
- ONERKENTELIJK, *b. n. tiada bri sjoekr, tiada tâhoe tarima kâsish.*
- ONERKENTELIJKHEID, *vt. hati jang tiada bri sjoekr, kategâran.*
- ONERKENTENIS, *vt. zie ONERKENTELIJKHEID.*
- ONERVAREN, *b. n. tiada bêjâsa, koerang tjôba, belom tâhoe, koerang pariksa.*
 — *in den krijg, belom tâhoe berprang.*
 — *in het schrijven, belom bêâsa menjor-rat, (menoelis, L.)*
 —, *bijw. tiada bêâsa, belom tâhoe, koerang tjôba.*
- ONERVARENHEID, *vt. kâkoerângan bêâsa.*
- ONERVARENLIJK, *bijw. zie ONERVAREN, bijw.*
- ONEVEN, *b. n. gâsal, gandjil, Jav.*
 — *e dagen, hati jang gâsal.*
 — *gemaakt worden, di gandjilkan.*
- ONEVENMATIG, *b. n. tiada rata, dengan tiada andamnja.*
- ONEVENMATIGHEID, *vt. prt hâl jang tiada rata, prt hâl jung koerang andam.*
- ONEVENMATIGLIJK, *bijw. dengan tiada rata.*
- ONEVENREDIG, *b. n. tiada rata.*
- ONEVENREDIGHEID, *vt. zie ONEVENMATIGHEID.*
- ONEVENREDIGLIJK, *bijw. dengan tiada rata.*
- ONFATSOENLIJK, *b. n. koerang adjar, tiada tâhoe âadat, bi adab, Ar., pangkoh, tjâboel.*
 —, *lomp in uiddrukkingen, koerang bahâsa.*
 —, *bijw. dengan pangkoh, dengan tjâboel, bi adab, Ar.*
- ONFATSOENLIJKHEID, *vt. kalakoewan jang pangkoh, (tjâboel.) kalakoewan orang jang koerang adjar, kalakoewan orang jang tiada tâv âadat.*
- ONEILBAAR, *b. n. tiada boleh bersâlah, tiada dapat bertjelâ, tjâjap.*
 Een — *mensch, orang jang tiada dapat bersâlah.*
 Een — *genesmiddel, obat tjâjap.*
 —, *onwraakbaar, volkomen, semporna.*
 —, *bijw. zeker, soenggoeh, tentoe.*

- ONFEILBAARHEID, vr. *kasenpornâan*, *prî jang tiâda bersalahan*, *jaqin*, Ar.
- ONFRAAI, b. n. *tiâda bâgoes*, *oedoeh*, *djel-lék*, L.
- ONGAAF, b. n. *roesaq*.
- ONGAAR, b. n. *mantah*, *tiâda mâsaq*, *trâda mâtang*, L. *bantal*, *bantoet*.
— van rijst, *aron*.
— vleesch, *dâging mantah*.
— brood, *rôtî bantal*, *rôtî jang belom mâtang*, L.
- ONGAARHEID, vr. *mantah*, *prî jang mantah*, *trâda mâtang*, L.
- ONGAARNE, bijw. *dengan tiâda soeka*, *tiâda soeka*, *djemoe*, *mâlas*.
Iets — doen, *kardja apa-apa dengan tiâda soeka*.
Ik eet dat —, *kita djemoe mâkan itoe*.
- ONGALJK, b. n. *soeka tjêrwêt*, *tiâda lemboet hâti*, *prang proes*.
—, *onbevullig*, *tiâda bâgoes*, *oedoeh*, *djellék*, L.
—, *onbetamelijk*, *tjâboel*, *tiâda pâtoet*.
- ONGALJKHEID, vr. *parângt jang prang proes*.
- ONGANGBAAR, b. n. *tiâda lâkoe*, *trâda lâkoe*, L., *tiâda berlâkoe*.
— geld, *oewang jang trâda lâkoe*, L., *derham jang tiâda lâkoe*.
—, *valsch geld*, *oewang lantjoeng*.
- ONGANOBAAARHEID, vr. *kalakoevan (prî) bâ-rang jang tiâda lâkoe*.
- ONGANSCH, b. n. *tiâda njâman*, *sâkit*.
- ONGASTVRIJ, b. n. *tiâda soeka mendjânoe orang*, *tiâda moerah*.
- ONGASTVRIJHEID, vr. *parângt jang tiâda moerah*, *prî hâti jang tiâda soeka menjâ-moe orang*.
- ONGADERD, b. n. *tiâda beroerat*.
— hout, *kâjoe jang tiâda berkoerei*, zie GEBLOEMD, in de laatste bet.
- ONGEBAAND, b. n. *tiâda sadij*.
Een — e weg, *djâlan jang tiâda sadij*, *djâlan lekoq lekaq*.
- ONGEBAARD, b. n. *tiâda herdjenggoet*.
- ONGEBAKEND, b. n. *trâda di tarôh-in tanda*, L., *tiâda di pertandâ-i*.
- ONGEBAKEND, b. n. *trâda pâkê kâjin lampin*, L., *tiâda di lampin*, (terlampin).
- ONGEBAKKEN, b. n. *tiâda di mâsaq mantah*.
- ONGBALLAST, b. n. *dengan tiâda toelaq bâra*, *belom di moewat toelaq bâra*.
- ONGBANNEN, b. n. *tiâda di boewang derri negri*.
- ONGBEDEN, b. n. *tiâda di minta*.
- ONGBEELD, b. n. *tiâda terpâhat*, *tiâda ter-oekir*.
- ONGBEITELD, b. n. *tiâda terpâhat*.
- ONGBETEN, b. n. *tiâda di gigit*.
- ONGBETERD, b. n. *tiâda terperbâjikt*, *trâda djâdi bâjijq*, L.
- ONGBEURIJJK, b. n. *jang tiâda bô'eh djâdi*.
- ONGBIECHT, b. n. *tiâda di âkoe*.
— e zonden, *dôsa jang belom di âkoe*.
- ONGBIEDELJK, b. n. *tiâda tiâda dâpat di parintahkan*.
- ONGBLANKET, b. n. *tiâda pâkê porpor*, *trâda pâkê bedaq*, L., zie BLANKETSSEL.
- ONGBLAZEN, b. n. *jang tiâda di tsoep-i*, *jang trâda di tsoep-in*.
- ONGBLEEKT, b. n. *mantah*, *mentah*.
— linnen, *kâjin mentah*.
- ONGBLIND, b. n. *tiâda di boetâkan*.
- ONGBLINDDOEKT, b. n. *tiâda tertoe-top mâtâ dengan kâjin*.
- ONGBLOEMD, b. n. *tiâda berboenga*, *trâda berkumbang*, (bukkumbang, L.).
- ONGBLOOT, b. n. *tiâda tersâmaq*.
- ONGBLOUWD, b. n. *tiâda di serboeog*.
- ONGBLUSCHT, b. n. *tiâda terpadam*.
— vuur, *âpi jang tiâda terpadam*.
- ONGBODEMD, b. n. *tiâda berloenas*, *tiâda berpantal*.
- ONGBODEN, b. n. *tiâda di parintah*, *tiâda kena parintah*.
- ONGBOEID, b. n. *tiâda ter-ikat*, *tiâda pâkê ranté*.
— laten, *lepaskan ranté*.
Een — vaartuig, *prâhoe jang tiâda bertarik*, *bertimbo*.
- ONGBOEKT, b. n. *trâda di toelis di dâlam boekoe*, L., *tiâda tersoerat*, *tiâda termak-toeb*.
- ONGBOEEND, b. n. *tiâda di gôsoq*, L., *tiâda di sikat*.
- ONGBOEZEMD, b. n. *tiâda bersoesoe*.
- ONGBOLSTERD, b. n. *belom di koepas*.
— e sreekvucht, *pinang jang belom di korpas*.
- ONGBONDEN, b. n. *tiâda terhoebong*, *tiâda di ikat*, *teroerei*.
— haar, *ramboet jang teroerei*, *ramboet jang tiâda di ikat*.
— e verkooping, *lêlang kitâb jang belom di ikat*, (di djâhat).
—, *losbandig*, *doekâna*.
Een — leuen leiden, *berlâkoe djâlan jang doekâna*.
—, *bijw. atas prî doekâna*.
- ONGBONDENHEID, vr. *prî doekâna*, *kalakoevan risaw*.
- ONGBOORD, b. n. *van boorden*, *tiâda ber-tepi*, *tiâda berkelim*.
—, *van boren*, *tiâda di giriq*, *trâda di hûr*, L.
- ONGBORDUURD, b. n. *tiâda di soelam*, *tiâda di soedji*.
- ONGBOREN, b. n. *tiâda di peranâkan*.
- ONGBORGD, b. n. *tiâda di bli dengan ber-oeatang*.
- ONGBORGEN, b. n. *onbeveiligd*, *tiâda ter-loepoet*.
—, *niet bewaard*, *tiâda terstmpan*, *tiâda di stmpan*.
- ONGBORST, b. n. zie ONGBOEZEMD.

- ONGEBORSTEN**, b. n. *tiada retaq, trada simp-
plék, L., trada ringat, L., gáloh, ber-
gáloh.*
ONGBOTERD, b. n. *tiada di taroh-t minjuq
sápi, trada di taroh-in mantéga, L.*
ONGBOUWD, b. n. ongeploegd, *tiada ter-
tangála, trada di loekoe, L.*
 —, ongetimmerd, *tiada di peroesah.*
ONGBRAAKT, b. n. *tiada di serboeq.*
ONGBRADEN, b. n. *tiada di görèng.*
ONGBRAGT, b. n. *tiada di bawa, tiada
terbawa.*
ONGBRAND, b. n. *tiada di görèng.*
 — e koflij, *koppt jang belum di görèng.*
 —, niet gebrand, *gezengd, tiada kena
hàngoes, tiada kena bakar.*
ONGBREUCWD, b. n. *tiada terpákal, tiadu
di pákal.*
ONGBREIDELD, b. n. *tiada berkákang, trada
páké tòm, L.*
 —, teugelloos, *jang tiada taw táhan
nafsoe.*
ONGBREKKELJK, b. n. *tiada bertjelá, trada
roesaq, L., semporna, gáloh, bergáloh.*
ONGBREKKELJKHEID, vt. *kasempornáan.*
ONGBROEKT, b. n. *tiada bertjelána.*
ONGBROKEN, b. n. *tiada pitjah, (poetoes,
pátah,) zie BREKEN.*
ONGBRUIKELJK, b. n. *tiada terpákei, trada
di páké, L.*
ONGBRUIKT, b. n. *jang belum di pákei,
mofmal, Ar.*
 —, nieuw, *bahároe, bároe, L.*
ONGBRUINEERD, b. n. *tiada di oepam.*
ONGBUILD, b. n. *belum di tampi, (kirei).*
ONGEDAAGD, b. n. *tiada di panggil, trada
kena sita, L.*
 — laten, *tiada panggil di hadápan hoe-
koem, trada sita, L.*
ONGEDAAAN, b. n. *tiada terboewat, trada di
kardja, L.*
 —, onafgedaan, *belum hábis di boewat,
belum hábis di kardja.*
 —, laten, *tiada memboewat, tiada kardja,
tiada peroesah.*
 — blijven, *tiada akan di hábiskan, tiada
akan di boewat, (kardja).*
 —, ziekelijk, *bleek, sákit roepánja,
poetjat.*
ONGEDAAANHEID, vt. *kakoeroesan.*
ONGEDACHT, b. n. *jang tiada ter-íngat, jang
trada di íngat-in, L.*
ONGEDACHTIG, b. n. *tiada kenang, tiada ter-
kenang, tiada íngat, tiada sadar.*
ONGEDANKT, b. n. *jang tiada menarima
sjoekr.*
ONGEDAST, b. n. *trada páké dassi, L.*
ONGEDEELD, b. n. *tiada terbahági, trada di
bági, L.*
 Eene — e erfenis, *poesáka jang tiada ter-
bahági.*
 — laten, *tiada membahági.*
 — blijven, *tiadu di bahági.*
- ONGEDEESEMD**, b. n. *trada di taroh-in
tápé, tiada di boeshoh-t rági, tiada ber-
chamir.*
ONGEDEGEND, b. n. *tiada berpedang, trada
páké pedang, L.*
ONGEDEKT, b. n. *tiada tertoe-top, trada di
toetop, L., trada tulloe-top, L., telelé, tiada
tertoedong.*
 —, zonder dak, *tiada ber-átap.*
 —, open, *terboeka.*
ONGEDEMPT, b. n. *niet uitgedoofd, tiada
terpádam, tiada máti.*
 —, niet gevuld, *tiada tersaboe, tiadu
di saboean, tiada di toetop.*
ONGEDIEND, b. n. *jang belum taw djága, jang
belum melajáng, (berchedmat).*
ONGEDIENSTIG, b. n. *jang tiada soeka toe-
long, tegar.*
ONGEDIENSTIGHEID, vt. *kamalásan akan
menoeleng, kategáran.*
ONGEDIENSTIGLJK, bijw. *dengan málas.*
ONGEDIET, b. n. *tiada di gáft.*
ONGEDIERTE, o. in kleederen, *toema.*
 — op het ligchaam of hoofd, *koetoe.*
ONGEDIGT, b. n. *tiada tertoe-top.*
ONGEDIJKT, b. n. *zie ONBEDIJKT.*
ONGEDOECT, b. n. (om het hoofd,) *tiadu
páké sapoetángan, (stang-an).*
ONGEDOEMD, b. n. *tiada di koetoeq.*
ONGEDOOD, b. n. *tiada di matikan, trada
di békin máti, L.*
ONGEDOOFD, b. n. *tiadu terpádam, trada
máti, L.*
ONGEDOOGBAAR, b. n. *jang tiada dáput di
táhan, jang trada bóleh kassi permisi, L.*
ONGEDOOGELJK, b. n. *zie ONGEDOOG-
BAAR.*
ONGEDOOGZAAM, b. n. *straf, bingis, kras,
tejar.*
ONGEDOOGZAAMHEID, vt. *kabingisan, kate-
gáran.*
ONGEDOOPT, b. n. *jang tiada másoq tsaráni.*
 — blijven, *tiada másoq tsaráni.*
 — laten, *tiadu kassi másoq tsaráni.*
ONGEDOREND, b. n. *tiadu berdoeri.*
ONGEDORSCHT, b. n. *belum di tebah, (loe-
bur).*
 —, ongestampt, (van rijst,) *belum di
toemboeq.*
ONGEDRAAID, b. n. *tiada terpoetar, tiadu
terpintal.*
ONGEDRAGEN, b. n. *tiada terpáké.*
 —, nieuw, *bahároe, bároe.*
ONGEDREKID, b. n. *tiada ter-amang, trada
di antjim-in, L.*
ONGEDRENKT; b. n. *tiadu di brí minom,
trada di kassi minom, L., tiada di baper-
minomkan.*
ONGEDRONGEN, b. n. *tiada sesaq.*
 —, ruim, *longgar, loevas.*
ONGEDRONKEN, b. n. *jang belum di minom.*
ONGEDROGGD, b. n. *jang belum di djenoeer,
jang belum kring, básah.*

- ONGEDROOMD, b. n. *tiada di kira, tiada di mimpi.*
- ONGEDRUKT, b. n. *tiada tertakan, tiada di tindis, L.*
— (van boeken,) *belum di trā, belum di tjtāq, L.*
- ONGEDULD, o. *hasrat, Ar., koerang tsabar. ingin jang terlaloe amat.*
Met — *verwachten, menantikan dengan hasrat.*
Een onverdragelijk — *toonon, menoendjoeqkan hasrat jang tiada terderita laji.*
- ONGEDULDIG, b. n. *berhasrat, koerang tsabar, tiada tahoe tsabar.*
— *maken, membrī hasrat, menghilangkan tsabar.*
- ONGEDULDIGHEID, vt. *hasrat, koerang tsabar.*
- ONGEDULDIGLIJK, bijw. *dengan hasrat, dengan koerang tsabar.*
- ONGEDUND, b. n. *tiada di tipiskan, trāda di bēkin tipis, L.*
- ONGEDURIG, b. n. *tiada tegoh, tiada karowan.*
- ONGEDURIGHEID, vt. *prt jang tiada tegoh.*
- ONGEDURZAAM, b. n. zie ONGEDURIG.
- ONGEDURZAAMHEID, vt. zie ONGEDURIGHEID.
- ONGEDWEE, b. n. *kras, tegar, kapāla bātoe.*
- ONGEDWEEHEID, vt. *kategāran.*
- ONGEDWEILD, b. n. *tiada di sikat, (sēkat, L.).*
- ONGEDWONGEN, b. n. *tiada terpaqsa, tiada di paqsa, dengan ichtiār.*
— *van houding, pantas sikapnja, (lakoenja),*
—, *ongekunsteld, toeloes.*
—, *bijw. dengan tiada di paqsa.*
- ONGEDWONGENHEID, vt. *kalakoewan jang pantas, ithlāq, Ar.*
- ONGEËCHT, b. n. *niet voor echt verklaard, tiada di halālkan.*
- ONGEËERD, b. n. *tiada terformat.*
- ONGEËFFEND, b. n. *tiada rāta.*
- ONGEËNDIGD, b. n. *tiada di soedahkan, tiada hābis di kardja, hantoe.*
— *blijven, tiada di soedahkau, trāda di soedāhi, L.*
— *laten, tiada soedahkan, tiada menjodāht.*
- ONGEËISCHT, b. n. *tiada di minta, tiada di tāgt.*
- ONGEËNT, b. n. *tiada di kambārt, tiada di selit, trāda di tjangkoq, L.*
- ONGEËRFDE, b. n. *jang tiada mempoenja-tānah, jang trāda poenja tānah, L.*
- ONGEËRGERD, b. n. *tiada di brī sjak, trāda di bēkin sākit hāti, L.*
- ONGEËSTIG, b. n. *tiada ber-aqal, tiada hāloes.*
- ONGEËVENAARD, b. n. *tiada berbanding, tiada tarānja, tiada bandingan.*
- ONGEFATSOENEERD, b. n. *tiada di roepākan, trāda di bēkin betoel roepānja, L., koerang bāgoes boewātannja.*
- ONGEFOELIED, b. n. *tiada terprāda dengan ajer pērag.*
- ONGEFOKT, b. n. *tiada di piāra, (palihāra).*
- ONGEFOLTERD, b. n. *tiada di persakiti, tiada di sangsarākan, trāda di bēkin sākit, L.*
- ONGEFOMMELD, b. n. zie ONGFROMMELD.
- ONGEFORMEERD, b. n. *tiada di perroepākan, tiada di djudikan.*
- ONGEFROMMELD, b. n. *trāda kepēl-kepēl, L., tiada risoe, rāta, litjin.*
- ONGEFRONST, b. n. *tiada kornjit, tiada kārōt.*
- ONGEGAAT, b. n. *tiada berlōbang, tiada herliang.*
- ONGEGADERD, b. n. zie ONVERGADERD.
- ONGEGALD, b. n. *jang berhampedoe, jang belum di boewang hampedoe, jang belon di boewang njāli, L.*
- ONGEGESELD, b. n. *tiada di poekol sāpoe.*
- ONGEGESPT, b. n. *trāda di toetop dengan gēspēr, L., tiada di salept.*
- ONGEGEST, b. n. zie ONGEGIST.
- ONGEGETEN, b. n. *tiada termākan, trāda di mākan, L., tiada tersantap.*
- ONGEGEVEN, b. n. *tiada terbrī, trāda di kussī, L.*
—, *nog niet verdeeld, belum di bahāgi.*
- ONGEGIJD, b. n. *tiada di singsing.*
- ONGEGISPT, b. n. *tiada terkira.*
- ONGEGIST, b. n. *ongegest, tiada loewab.*
- ONGEGLANSD, b. n. *tiada tergoeros.*
- ONGEGLIPT, b. n. *tiada terblah, trāda di blah, L.*
- ONGEGLOEID, b. n. *tiada mērah pādām, tiada di hāngatkan.*
- ONGEGOED, b. n. *tiada hartāwan, tiada kūja.*
— *blijven, tiada djādi hartāwan.*
- ONGEGOOID, b. n. *trāda di timpoek-in, L., tiada di limpār-t.*
- ONGEGOORD, b. n. *tiada tersendang.*
— *luteh, tiada menjendang.*
- ONGEGOTEN, b. n. *tiada tertoewang, tiada di lāboerkan.*
- ONGEGRAVEN, b. n. *tiada di gālī, tiada tergālī.*
- ONGEGRENDELDE, b. n. *tiada tertoe-top kantiing.*
- ONGEGREPEN, b. n. *tiada tertangkap, tiada terpegang.*
- ONGEGROEFD, b. n. *tiada di boewat aloeran.*
- ONGEGROEID, b. n. *jang tiada toemboeh.*
- ONGEGROET, b. n. *jang tiada di brī salām, jang trāda di kassī tābē, L.*
- ONGEGROMD, b. n. *belum di boewang isi proet ikan.*
- ONGEGROND, b. n. *tiada benar, tiada tsah.*
Een — e tijding, *chabar jang tiada tsah,*

kâbar jang trâda, betoel, L., *kâbar jang trâda karoewan*, L.
ONGEGRONDHEID, vr. *prî hal jang tiâda tsah, prî jang tiâda benar*.
ONGEGRONDEST, b. n. *tiâda di per-âlaskan*.
ONGEGUDST, b. n. *tiâda di pâhat dengan pâhat pangkoe*.
ONGEHAAKT, b. n. *tiâda tergâjit*. (di *gâjit*).
ONGEHAALD, b. n. *tiâda di ambil*.
ONGEHAARD, b. n. (op het hoofd) *tiâda berramboet, boetoq*, L., *soeluh*.
 —, op het ligchaam, *tiâda berboeloe, tiâda berroema, goendoel*.
ONGEHAKT, b. n. *tiâda tertjintjang, (di tjintjang)*.
ONGEHALVEERD, b. n. *tiâda di bahagi doewa*.
ONGEHANGEN, b. n. *tiâda tergantong*.
 — laten, *tiâda guntong*.
 —, blijven, *tiâda di gantong*.
ONGEHANTEERD, b. n. *tiâda di permâjinkan*.
ONGEHARD, b. n. *tiâda tersapoh*.
ONGEHARKT, b. n. *tiâda di gâroq*.
ONGEHARNAST, b. n. *tiâda terlangkap dengan bådjoe bessi*.
ONGEHASPELD, b. n. *tiâda terlikis*.
ONGEHAVEND, b. n. *kôtor, tjamar, nedjis*.
ONGERECHT, b. n. *tiâda tersamboeng*.
 — laten, *tiâda menjamboeng*.
 — blijven, *tiâda di samboeng*.
ONGEHEELD, b. n. *tiâda tersomboh, trâda di obâtin*, L., (obât-ê).
ONGEHEELD, b. n. *onverborgen, tiâda tersamboent*.
ONGEHEETEN, b. n. *tiâda terparintah*.
ONGEHEID, b. n. *tiâda pâké ombâroh*.
ONGEHILLIGD, b. n. *tiâda tersoeti, harâm*.
ONGEHKELD, b. n. *tiâda tertinggar, tiâda di serboeg*.
 —, fig. *tiâda terhardiq*.
ONGEHELMED, b. n. *tiâda berkatoepong, trâda pâké katoepong*, L.
ONGEHERBERGD, b. n. *jang tiâda berroemah, jang tiâda poenja roemah, jang trâda menoempang di roemah orang*.
ONGEHEVELD, b. n. *tiâda berchamir, trâda di tarôh-in tâpé*, L., *mânis, fathir*, Ar.
ONGEHEVEN, b. n. *tiâda ter-angkat*.
ONGEHINDERD, b. n. *tiâda terganggu, trâda di ganggoe*, L., *tiâda tertegah*.
ONGEHOED, b. n. *tiâda terdjaga, trâda di piara*, L.
ONGEHOLPEN, b. n. *tiâda tertoepong, trâda di toeleng*, L.
ONGEHOOGD, b. n. *tiâda di tinggikan, trâda di oeroq-in*, L.
ONGEHOOND, b. n. *tiâda di brî mâloe, trâda di bêkin mâloe*, L.
ONGEHOOPT, b. n. zie **ONOPGEHOOPT**.
ONGEHOOPT, b. n. *onverwacht, tiâda terhârap, trâda di hârap*, L., *sakoengjong-koengjong*.
 —, *bijw sakoengjong-koengjong*.
ONGEHOORD, b. n. *tiâda terdengar*.

—, *uitermate, terlâloe amat*.
ONGEHOORND, b. n. *tiâda bertandog*.
ONGEHOORZAAM, b. n. *tiâda toeroet parintah, nakal, delop*, L., *bermâtsijat, ambalar-ambalar, djadah*.
 —, *ongehoorzaam, doerhâka*.
ONGEHOORZAAMHEID, vr. *kalakorwan jang nakal, (delap, L., doerhâka)* *mâtsijat*, Ar.
 —, *halsstartigheids, ibâ, Ar., kategâran*.
ONGEHOREND, b. n. *tiâda bertandog*.
ONGEHOUDEN, b. n. *soenat, tiâda ferdloe, trâda misti*, L., *tiâda wâdjib*.
ONGEHOUWEN, b. n. *tiâda terpôtong*.
ONGEHOUCHELD, b. n. *toeloes, benar*.
ONGEHUISVEST, b. n. zie **ONGEHERBERGD**.
ONGEHULD, b. n. *tiâda berkaloebong*.
ONGEHULDIGD, b. n. *tiâda di thabalkan*.
ONGEHUTSEL, b. n. *tiâda terkâjog*.
ONGEHUURD, b. n. *tiâda terséwa*.
ONGEHUWD, b. n. *belom kâwin, belom nikâk*.
 Een — e, *boedjangga*.
ONGEJAAGD, b. n. *tiâda ter-oesir, tiâda terhambat*.
ONGELJKT, b. n. *tiâda di boeboeh tjap, trâda poenja tjap*, L., *trâda di tarôh-in tjap*, L.
ONGEKAAPT, b. n. *tiâda di reboet*.
ONGEKAARD, b. n. *tiâda tersisir*.
ONGEKAAUWD, b. n. *termâmah*.
ONGEKABELD, b. n. *tiâda di mâkan oembag*.
ONGEKALANDERD, b. n. *tiâda tergoeros*.
ONGEKALIFATERD, b. n. *tiâda terpakkal*.
ONGEKALKT, b. n. *tiâda di sâpoe (lâboer) dengan kâpor*.
ONGEKAMD, b. n. *tiâda tersisir, trâda di sisir*, L.
 —, *verward, tjanta-tjanta*.
ONGEKAPT, b. n. *zonder kap, tiâda pâké kurpoes*, L., *tiâda berkoelah*.
ONGEKAPT, b. n. *niet gekapt, tiâda di sisir ramboet, trâda di bêkin kondé*, L.
ONGEKARND, b. n. *belom di toemboeg*.
ONGEKARTELD, b. n. *tiâda berkoemé*.
ONGEKAST, b. n. (van eenen ring) *tiâda berkondam*.
ONGEKEEPT, b. n. *tiâda berkoemé*.
ONGEKEERD, b. n. *tiâda tersâpoe, trâda di sâpoe*, L.
 —, *niet omgekeerd, tiâda di bâliq blah*.
ONGEKELDERD, b. n. *tiâda mâsoq di goedang*.
ONGEKEND, b. n. *tiâda terkenal, trâda di kenal*, L.
ONGEKENTERD, b. n. *tiâda terbâliq*.
ONGEKEPERD, b. n. *tiâda di temoen lintang-lintang*.
ONGEKERND, b. n. zie **ONGEKARND**.
ONGEKETEND, b. n. *tiâda terranté, trâda pâké ranté*, L.
 — laten, *tiâda merantékan, tiâda taroh di ranté*.
 — blijven, *tiâda di rantékan*.

ONGEKEURD, b. n. *jang tiada di pariksa.*
—, zonder keur, *dengan tiada tjap, tiada bertjap.*

ONGEKIELD, b. n. *zonder kiel, (zeker klee- dingstuk), tiada pake badoe longgar.*

ONGEKIELD, b. n. *niet gekield, (van een vaar- tuig), tiada berrindang.*

ONGEKIPT, b. n. *belum di tatas, (tetas).*

ONGEKIST, b. n. *tiada di taroh di dalam peti.*

ONGEKLAAGD, b. n. *tiada terratap.*

ONGEKLAARD, b. n. *tiada tersoetji, trada di bekin brish, L.*

ONGEKLAD, b. n. *tiada di tjamarkan, trada di bekin kotoer, L.*

ONGEKLEED, b. n. *tiada berpake, telandjang.*
—, in morgengewaad, *pake kabaja.*

ONGEKLENSD, b. n. *zie ONGEKLENSD.*

ONGEKLEMD, b. n. *tiada terdjepit.*

ONGEKLENSD, b. n. *tiada tertapis, trada di saring, L.*

ONGEKLEURD, b. n. *tiada berwarna.*

ONGEKLIKT, b. n. *tiada tersalangkar.*

ONGEKLOOFD, b. n. *tiada terblah, trada di blah, L.*

ONGEKLOFT, b. n. *tiada terpaloe, trada di peokol, L.*

ONGEKLOUWD, b. n. *zie ONGEKALEFATERD.*

ONGEKLOVEN, b. n. *tiada terpapag, trada di papag, L.*

ONGEKLUISTERD, b. n. *tiada terranté.*
— laten, *tiada merantekan.*
— blijven, *tiada di rantekan.*

ONGEKNAAUWD, b. n. *tiada terkikil, trada di kikil, L.*

ONGEKNEED, b. n. *tiada terramas, trada di remas, L.*

ONGEKNELD, b. n. *tiada terdjepit.*

ONGEKNEVELD, b. n. *zonder knevels, tiada berkoemis, tiada bermisei, trada poenja koemis, L.*

ONGEKNEVELD, b. n. *ongebonden, tiada ter-ikat.*

ONGEKNIPT, b. n. *tiada tergoenting.*

ONGEKNOEID, b. n. *trada di toris, L., tiada di kardja roesag.*

ONGERNOOPT, b. n. *tiada terkantjng.*
—, van knoepwerk, netwerk, *tiada ter- simpol.*

ONGEKOCHT, b. n. *tiada terblt.*

ONGEKOELD, b. n. *tiada tersedjoq.*

ONGEKOESTERD, b. n. *tiada terpalihara, trada di piara, L.*

ONGEKOKERD, b. n. *tiada tersarongkan.*

ONGEKOOKT, b. n. *tiada tertanaq, trada di masaq.*
— laten, *tiada tanaq, tiada masaq.*

ONGEKOPERD, b. n. *tiada di lapiskan dengan tambaga, tiada tertambagakan.*

ONGEKOPICERD, b. n. *tiada tersalin.*

ONGEKOPPELD, b. n. *tiada terdjoedoeakan.*

ONGEKORT, b. n. *tiada di pendegan, trada di bekin pendeg, L., trada terpotong, L.*

ONGEKORVEN, b. n. *tiada terkiris, tiada di tintjang.*

ONGEKOZEN, b. n. *tiada terpileh.*

ONGEKRAAGD, b. n. *tiada berleher.*

ONGEKRAAKT, b. n. *tiada terletoes, zie KRAKEN.*

ONGEKRAAUWD, b. n. *tiada tergaroq.*

ONGEKRABELLD, b. n. *tiada di gòres-gòres.*

ONGEKRAMD, b. n. *tiada terhoebong dengan kawal.*

ONGEKRAST, b. n. *tiada tergaris.*

ONGEKREELD, b. n. *tiada bertali ajer.*

ONGEKRENKT, b. n. *tiada terlanggar.*

ONGEKREUKT, b. n. *tiada terkawot.*
—, ongeschonden, *soetji.*
Eene —e, ongeschondene trouw, *satie jung tiada berkapoetoesan.*

ONGEKROMD, b. n. *tiada bengkoq.*

ONGEKROPEN, b. n. *tiada terkaroeot.*

ONGEKROOND, b. n. *tiada pake mukota, tiada di bapermakotakan.*

ONGEKRUID, b. n. *van kruiden, tiada di boeboh (taroh) boemboe.*

ONGEKRUIMELD, b. n. *tiada berbrin.*

ONGEKUIFD, b. n. *tiada berdjamboel.*

ONGEKUILD, b. n. *tiada tertanam, trada di tanam, L.*

ONGEKUISCHT, b. n. *tiada tersoetji, trada di bekin brish, L.*

ONGEKUNSTELD, b. n. *toeloes, betoel.*

ONGEKURKT, h. n. *tiada bersoempal, trada poenja prop, L.*

ONGEKUST, b. n. *tiada di tjioem, trada di kussi tjioem, L.*

ONGEKWEEKT, b. n. *trada di piara, L., tiada terpalihara.*

ONGEKWELD, b. n. *tiada tergadoeh, trada di ganggoe, L.*

ONGEKWETST, b. n. *tiada terloeka, trada di loeka, L.*

ONGEL, m. *lemaq, gemoq, sjahm, Ar.*

ONGELAAFD, b. n. *tiada poewas.*

ONGELARSBD, b. n. *trada pake las, (stiwel), L., tiada bermozah.*

ONGELACHTIG, b. n. *sabagei lemaq rasanja.*

ONGELADEN, b. n. *tiada termowat.*
Een — vaartuig, *prahoe jang tiada termowat, prahoe jang tiada mowatannja.*

ONGELAKT, b. n. *trada di toetop sama lak, L., tiada terboeboh lilin tjap.*

ONGELAND, b. n. *belum najiq di darat.*

ONGELAPT, b. n. *tiada tertampal, trada di tambal, L.*

ONGELARDEERD, b. n. *tiada di boeboh da- ging babi.*

ONGELASCHT, b. n. *tiada tersamboeng.*

ONGELASTERD, b. n. *tiada di funahkan, trada kena pittenah, L.*

ONGELATEN, b. n. *geen ader gelaten, tiada di sanggrah.*
—, niet geduldig, *tiada tsabar.*

ONGELATENHEID, vr. *koerang tsabar.*

ONGELD, o. *ongelden, meerv. belandja, ongkos, L.*

ONGELEDEN, b. n. *belum rása, belum derita, belum tahan.*

ONGELEDIGD, b. n. *jang tiada terhampakan, trada di békin kósong, L.*
 ONGELEEND, b. n. *tiada terpindjam, tiada di brt pindjam.*
 ONGELEERD, b. n. *tiada ter-átjar, trada bisa, L., bódoh.*
 ONGELEERDE, m. *orang jang tiada berilmoe, orang bódoh.*
 ONGELEERDHEID, vt. *kahabálan, kabodóhan.*
 ONGELEGEN, b. n. *tiada sampat, tiada bájiq. — tijd, mása jang tiada bájiq. Dat komt mij —, kita tiada sampat. Op eene — e plaats, paadda boekan tampanja.*
 ONGELEGENHEID, vt. *kasoeakaran, kasoesahan.*
 Iemand — *veroorzaken, menjোকarkan sa-orang.*
 Indien ik u geene — *doe, kaloe toewan áda sampat.*
 —, *onaangenaamheid, ónar, L.*
 In — *brengeu, békin ónar, L.*
 ONGELENBD, b. n. *zie ONGELEDIGD.*
 ONGELESCHT, b. n. *zie ONGEBLUSCHT.*
 ONGELETTERD, b. n. *ongemerkt, trada di tároh letter, L., tiada tersoelam dengan hoerof.*
 —, *ongeleerd, tiada berilmoe, tiada táhoh belájar, tiada táhoh mengádjí, trada bisa, L.*
 ONGELEVERD, b. n. *tiada terbáwa, tiada di sampekan.*
 ONGELEZEN, b. n. *tiada terbátja, trada di bátja, L.*
 — *laten, tiada bátja, tiada mengádjí.*
 — *blijven, tiada di bátja.*
 ONGELIEFD, b. n. *tiada di káseh.*
 ONGELIEFKOOSD, b. n. *tiada di boedjoq.*
 — *laten, tiada memboedjoq.*
 — *blijven, tiada di boeljoq.*
 ONGELIG, b. n. *zie ONGELACHTIG.*
 ONGELIGCHAAMD, b. n. *tiada bertoeboh, tiada berbadan, trada poenja badan, L.*
 ONGELIGHEID, vt. *báwoe lemaq, báwoe gemoq.*
 ONGELIGT, b. n. *tiada terangkat, tiada terambil.*
 ONGELIJK, b. n. *niet gelijk, tiada ráta.*
 —, *niet even groot, tiada sama besaar, alinglag.*
 —, *oneffen, lekoq-lekaq, kásap.*
 —, *in lengte, pandjang péndég, salísih.*
 —, *bijw. dengan tiada ráta.*
 —, *veel, terlebeh.*
 Zijn land is — *grooter dan het uwe, tánhja itoe terlebeh besaar derri paadda tánahmoe.*
 — *van grootte, (zoo als sommige paarden, buffels enz.), banting, L.*
 ONGELIJK, o. *sálah.*
 — *hebben, bersaláhan.*
 —, *zoo als sommige huwelijken, kadjámálan.*
 Wie heeft —? *stápa jang bersaláhan?*
 In het — *stellen, menjáláh, menjáláht.*

In het — *gesteld worden, di persálahkan.*

— *geven, menjaláht.*

—, *leed, onregt, bentjána, antája.*

ONGELIJKAARDIG, b. n. *tiada sama prinja, berlajinan prinja.*

ONGELIJKAARDIGHEID, vt. *prí jang berlajinan.*

ONGELIJKBEENIG, b. n. *tiada sama kaktinja.*

ONGELIJKENIS, vt. *tiada taránja, tiada bandingan.*

ONGELIJKHEID, vt. *prí jang tiada sama.*

ONGELIJKJARIG, b. n. *tiada sama oemoernja.*

ONGELIJKLUIDEND, b. n. *tiada sama boenjinja, djanggal.*

ONGELIJKLUIDENDHEID, vt. *boenji jang tiada sama.*

ONGELIJKMATIGHEID, vt. *tsifat jang tiada lájiq.*

ONGELIJKMOEDIG, b. n. *tiada tetap háti.*

ONGELIJKSLACHTIG, b. n. *tiada sama djenis.*

ONGELIJKSLACHTIGHEID, vt. *prí djenis jang tiada sama.*

ONGELIJKSOORTIG, b. n. *zie ONGELIJKAARDIG.*

ONGELIJKSOORTIGHEID, vt. *zie ONGELIJKAARDIGHEID.*

ONGELIJKTIJDIG, b. n. *jang tiada sama waqtoenja.*

ONGELIJKTIJDIGHEID, vt. *prí waqtoe jang berlajinan, (jang tiada sama).*

ONGELIJKVORMIG, b. n. *berlajinan roepánja, tiada sama roepa.*

ONGELIJKVORMIGHEID, vt. *prí roepa jang tiada sama.*

ONGELIJKWAARDIG, b. n. *tiada sama har-gánja.*

ONGELIJKWAARDIGHEID, vt. *harga jang tiada sama, harga jang berlajinan.*

ONGELIJKZIJDIG, b. n. *tiada sama persági (pissegi, L.)*

ONGELIJKZIJDIGHEID, vt. *prí persági jang berlajinan.*

ONGELIJMD, b. n. *tiada terprákat, trada di tároh lim, L.*

ONGELIJD, b. n. *tiada tergáris.*

ONGELIJST, b. n. *tiada berpínggir, tiada berbiri.*

ONGELIKT, b. n. *niet glad gemaakt, tiada tergoeris.*

—, *niet gelikt, met de tong, tiada terdjilat.*

Een — *e beer, órang góbloq, L.*

ONGELINEERD, b. n. *tiada tergáris.*

ONGELKAARS, vt. *dian lemaq, lilin gemoq, L.*

ONGELOGEN, b. n. *tiada terbóhong, benar.*

—, *bijw. dengan tiada bóhong.*

ONGELOOD, b. n. *tiada di pásang tjap timah.*

ONGELOOF, o. *koerang pertjája, kofr, Ar.*

ONGELOOFBAAR, b. n. *tiada terpertjája, zie*

ONGELOOFELIJK.

ONGELOOFBAARHEID, vt. zie ONGELOOFELIJKHEID.

ONGELOOFD, b. n. *jang tiada di pertjaja*.
—, ongeprezen, *tiada terpoedji, trada di poedji*.

ONGELOOFELIJK, b. n. *jang tiada dapat di pertjaja, hérán*.
—, hijw. zeer, *terlâloe amat*.
— veel menschen, *terlâloe amat bánjaq orang*.

ONGELOOFELIJKHEID, vt. *pré hâl jang tiada terpertjaja, pré jang hérán sakâli*.

ONGELOOFWAARDIG, b. n. *tiada hároes di pertjaja, tiada pátoet di pertjaja*.

ONGELOOFWAARDIGHEID, vt. *pré hâl jang tiada hároes di pertjaja*.

ONGELOOGD, b. n. *tiada di poetihkan dengan lindí*.

ONGELOOID, b. n. *tiada tersámaq, tiada di sámaq*.
— laten, *tiada sámaq*.

ONGELOOT, b. n. *belum berpáreh*.

ONGELOOVIG, b. n. *koerang imán, koerang pertjaja, kafor, Ar*.

ONGELOOVIGE, m. en vt. *órong jang koerang imán*.
—, die in geenen God gelooft, heiden, *káfir*. De Islamieten noemen veelal hen, die niet aan den koran gelooven: *káfir*, de verlichten noemen den Christen niet alzo.
—n, *koffár, Ar*.

ONGELOOVIGHEID, vt. *koerang imán, kofr, Ar*.

ONGELOST, b. n. *tiada terponggah, belum kaloer moewátannja*.
— laten, *tiada ponggah, tiada bongkar (kaloewarkan) moewátannja*.
—, niet vrijgekocht, *tiada di teboes*.

ONGELOUTERD, b. n. *tiada soetji, tiada ter-soetjikan, trada di békin brissih*.

ONGELPOT, m. *tampat gemoq*.

ONGELREUK, m. *báwoe gemoq*.

ONGELUBD, b. n. *tiada di kambiri, tiada di kásinkan*.

ONGELUCHT, b. n. *tiada ter-oeraq, (di oeraq)*.
— van kleederen, *tiada di djemoer*.

ONGELUK, o. *tjeláka, oentoeng málang*.
In het — storten, *meroesaqkan, békin tjeláka, L., mentjelakákan*.
—, *ramp, belá*.
Zijn eigen — zoeken, *mentjahárt tjeláka*.
Dit land heeft veel —ken getroffen, *makka negri ini soedah kena bánjaq belá*.
Twaalf ambachten, dertien —ken, *bátoe menggoeling tiada berloemoet*.

ONGELUKKIG, b. n. *bertjeláka, málang*.
Een —e, *orang bertjeláka, orang tjeláka*.
Die —e, (die ellendeling), *si tjeláka floe*.
—, hijw. *atas pré jang bertjeláka, dengan tjeláka*.

— maken, *mentjelakákan*.

ONGELUKKIGLIJK, hijw. zie ONGELUKKIG, hijw.

ONGELUKSBODE, m. *orang jang membáwa chabar tjeláka, pembrita tjeláka*.

ONGELUKSDAGEN, m. meerv. *hárt-hárt jang tjeláka*.

ONGELUKSKIND, o. *ánaq tjeláka, kánaq-kánaq tjeláka, S. R 16*.

ONGELUKSSTICHTER, m. *orang jang békin tjeláka, L., orang jang mengadákan tjeláka*.

ONGELUKSVOGEL, m. *boerong tjeláka*.

ONGEMAAID, b. n. *tiada terpótong, trada di pótong, L*.

ONGEMAAKT, b. n. *tiada terboewat, trada di békin L*.
— laten, *tiada memboewat, trada békin, L*.

ONGEMAAKTHEID, vt. *toeloes háti, háti be-toel*.

ONGEMAAND, b. n. *tiada tertágt, trada di tágt, trada di mnta*.

ONGEMAGTIGD, b. n. *tiada di wakilkán, tiada di koewasákan*.

ONGEMAK, o. *kasoeakaran, kasoésahan, medlerat, Ar., sákit, trada énaq*.
— lijden, *berkasoeakaran, berkasoesáhan, kena kasakitan*.
—, ziekte, *sákit kasakitan, koejang*.
— aan de voeten, *maltoes*.
—, moeilijkheid, leed, *medlerat, Ar*.
—, bezwaar, zwaarigheid, *kabrátan*.

ONGEMAKKELIJK, b. n. *soesah, soekar, trada énaq, L*.
Een —e weg, *djálán jang soesah*.
—, zwaar, moeilijk, *brat*.
Een — kled, *pakéan jang sesaq*.
—, gemelijk, *bingis*.

ONGEMAKKELIJKHEID, vt. *kasoeakaran, kasoésahan*.

ONGEMALEN, b. n. *tiada terkisar, tiada di giling*.

ONGEMANGELD, b. n. *tiada di goeling*.

ONGEMANIERD, b. n. *tiada táw áadat, pangkoh*.
— en stout, (van kinderen), *tjulloentangan*.

ONGEMANIERDHEID, vt. *pré jang pangkoh, kalunggáran hormat*.

ONGEMANTELD, b. n. *tiada berselimoet*.

ONGEMARTELD, b. n. *tiada tersangára, trada di persakitti*.

ONGEMASKERD, b. n. *tiada bertópéng, trada páké topéng, L*.
— blijven, *tiada páké topéng*.

ONGEMAT, b. n. *tiada di hampári tikar*.

ONGEMATIGD, b. n. *tiada sadarhána, terlâloe amat, djáhat*.

ONGEMATIGDHEID, vt. *kalakoewan (lâkoe) jang újáhat, lâkoe jang tiada pátoet, katijáhatan*.

ONGEMEDEN, b. n. *jang tiada di laloewi*.

ONGEMEEN, b. n. *boekan kapálang, gharib. Ar., djárang, terláloe.*

Hij bezit eene — e dapperheid, *gágah branjá boekan kapálang.*

Zij is — schoon van gelaatsstrekken, *makka terláloe éloq párasnja.*

Hij verheugt zich — over dat berigt, *makka ia terláloe amat soeka mendengar chabar itoe.*

— goed, vreemd voorwerp, *bárang jang gharib.*

ONGEMEEND, b. n. *tiáda terkira, tiáda di ingat.*

—, onverwacht, *sa-koenjong-koenjong.*

ONGEMEENHEID, vr. *prí jang djárang, bárang jang boekan kapálang.*

ONGEMEENZAAM, b. n. *tiáda berdjinag-djinakan.*

ONGEMELD, b. n. *tiáda tersehoet.*

ONGEMENGD, b. n. *tiáda tertjampor, tiáda terhoelan.*

ONGEMENGELD, b. n. zie ONGEMENGD.

ONGEMERKT, b. n. *tiáda di kassi tanda, L., tiáda di pertanda-i.*

— laten, *tiáda menandá-i, tiáda tároh tanda.*

— laten voorbijgaan, *toetop máta, tiáda máw lihat.*

—, bijw. *dengan diam, máling-máling, mentjoeri-tjoeri.*

— wegzeilen, *mentjoeri-tjoeri berlájar.*

ONGEMEST, b. n. *tiáda terbatjakan, tráda di taróhin táhi, L.*

ONGEMETEN, b. n. *tiáda ter oekoer, tiáda tersoekat, zie METEN.*

— blijven, *tiáda di oekoer, tiáda di soekat.*

De — e ruimte des hemels, *kaloewá-san lángit jang tiáda ter-oekoer.*

ONGEMEUBELEERD, b. n. *tiáda langkap dengan serbánja, dengan tiáda perkakas roemah.*

ONGEMIDDELD, b. n. *tiáda selessei, tiáda terátor, belom brisih.*

ONGEMILD, b. n. zie ONGEMEDEN.

ONGEMIND, b. n. niet ondermijnd, *tiáda tergáti.*

ONGEMIJTERD, b. n. *tiáda berkoelah.*

ONGEMINDERD, b. n. *jang tiáda djádi koerang.*

ONGEMIST, b. n. geraakt, *kena, tiáda sálah kena.*

ONGEMOED, b. n. *tiáda tergranggoe, tiáda tergadoe, tráda di grétoq, L.*

—, bijw. *dengan tiáda ganggoe.*

ONGEMOLD, b. n. *tráda di bekin mampoes, L., tiáda terboenoh.*

ONGEMOLKEN, b. n. *tiáda terprah, tráda di pras, L.*

ONGEMOMD, b. n. *tiáda bertoeping, tráda bertópéng, L.*

—, onbewimpeld, *troes trang, dengan njáta.*

ONGEMONSTERD, b. n. *tiáda terpariksa, tráda di pariksa.*

ONGEMONTEERD, b. n. zonder paarden, *tiáda berkoeda, tiáda langkap dengan koedánja.*

Een — e diamant, *intan jang belom ber-kondam.*

ONGEMUILBAND, b. n. *tiáda bersábang.*

ONGEMUNT, b. n. *tiáda di boehob tjap oewang, tráda di tároh tjap oewang, L., tiáda bersikkah.*

ONGEMUTST, b. n. *tráda páké karpoes, L.*

ONGENAAMD, b. n. *tiáda terdjáhit, tráda di djáhit.*

ONGENAAKBAAR, b. n. *tráda kahampiran, tiáda bóleh di hampirkan.*

—, fig. van menschen, die trotsch of stuursch zijn, *angkoé, L., tukkebor, Ar., djoemáwa.*

ONGENAAKBAARHEID, vr. *prí (kalakoewan) jang tiáda kahampiran.*

ONGENAAMD, b. n. zie ONGENOEMD.

ONGENADE, vr. *morka, Holt, amárah, márah, L.*

In — bij den vorst vervallen, *kenu morka baginda.*

Zich op genade en — overgeven, *sárahkan djwa.*

ONGENADIG, b. n. *tiáda berrahmat, tiáda berkaschan, tiáda sájang, thlalin, kedjam, L., gemas, L.*

—, bijw. *dengan tiáda berrahmat, dengan tiáda berkaschan.*

ONGENADIGLIJK, bijw. zie ONGENADIG, bijw.

ONGENAKELIJK, bijw. zie ONGENAAKBAAR.

ONGENAKELIJKHEID, vr. zie ONGENAAKBAARHEID.

ONGENEED, b. n. *tiáda berpároh.*

ONGENEESBAAR, b. n. *tiáda kasombóhan, jang tiáda dápat di obát-i, jang tiáda dápat somboh, sákit pájah sukáli.*

ONGENEESBAARHEID, vr. *prí penjákit jang tiáda tersomboh.*

ONGENEESLIJK, b. n. zie ONGENEESBAAR.

ONGENEESLIJKHEID, vr. zie ONGENEESBAARHEID.

ONGENEGEN, b. n. *djemoe, tiáda soeka.*

Niet —, *soeka djoega.*

Hij is u niet —, *mukka ia soeka djoega akan angkaw, dia soeka djoega sama loe. L.*

ONGENEGENHEID, vr. *djemoewan, djoemoe-wan, mawal, mawal.*

—, gebrek aan lust, *tiáda soeka, málas.*

ONGENEIGD, b. n. zie ONGENEGEN.

ONGENEIGDHEID, vr. zie ONGENEGENHEID.

ONGENEPEN, b. n. *tiáda tertjoebit, zie NIPEN.*

ONGENEUGELIJK, b. n. zie ONGENOEGEN.

ONGENEZEN, b. n. *tiáda somboh, belom bájiq.*

ONGENOEGELIJK, b. n. *tiáda senang, tiáda inaq, tráda énaq, soesah.*

ONGENOEGEN, o. *sakit hati, amarah, marah*, L., *morka*, Huft., *goesaran*, L.
 —, *twist, bantahan, tjidra*.
 ONGENOEGTE, vt. zie ONGENOEGEN.
 ONGENOEGZAAM, b. n. *tiada tjoekoop, trada saupé*, L.
 —, *bijw. dengan tiada tjoekoop, koerang*
 ONGENOEGZAAMHEID, vt. *kukoerangan, pri jang tiada tjoekoop*.
 ONGENOEGZAAMLJK, bijw. zie ONGENOEGZAAM, bijw.
 ONGENOEMD, b. n. *tiada terseboet*.
 — *laten, tiada menjeboet*.
 — *blijven, tiada sakali di seboet*.
 ONGENOMMERD, b. n. *dengan tiada angka*, (toemor, L.)
 ONGENOOD, b. n. *tiada tersilakan, tiada di panggil, tiada kapanggilan*.
 ONGENOODIGD, b. n. zie ONGENOOD.
 ONGENOODZAAKT, b. n. *tiada terpaqsa*.
 ONGENOOFT, b. n. *tiada ter-adjaq, trada di paqsa*, L.
 — *blijven, tiada di adjaq*.
 ONGENUTTIGD, b. n. *tiada termakan, tiada tersantap*, Huft.
 ONGEOPEND, b. n. *tiada beladjar, tiada béasa, tiada tau tjoba*.
 ONGEOEFENDHEID, vt. *kakoerangan béasa*.
 ONGEOFFERD, b. n. *tiada tersembileh*.
 ONGEOLED, b. n. *tiada tersapoe dengan minjaq, tiada taperminjaq*.
 ONGEOOGST, b. n. *tiada tertoewei, belon di pötong*, L.
 ONGEOORD, b. n. *tiada bertelinga, tiada berkoeping*, L.
 ONGEOORDEELD, b. n. *tiada ter-hoekoem*.
 — *blijven, tiada di hoekoemkan*.
 ONGEOORLOEFD, b. n. *tiada boleh, terlarang, tiada halal, harám, Ar., tadjrim, Ar.*
 — *e begeerte, hasrat jang harám*.
 — *blijven, tiada di halalkan*.
 Een — *tijdstip, wagtoe tadjrim, Ar.*
 —, *ongepant, tiada pátoet, tiada lájij*.
 ONGEOORLOOFDHEID, vt. *pri hál harám*.
 ONGEOPENBAARD, b. n. *belon tháhir*.
 ONGEOPEND, b. n. *tiada terboeka (teboeka*, L.), *tertoetop, tetoetop*, L.
 —, *belon di boeka*.
 ONGEORBERD, b. n. *tiada hábis di mákan, belon di mákan*.
 ONGEORDEND, b. n. *tiada terátor*.
 ONGEPAID, b. n. *tiada terboedjoq*.
 ONGEPAARD, b. n. *tiada berdjoeoe*.
 ONGEPAARLD, b. n. zie ONGEPARELD.
 ONGEPACHT, b. n. *tiada séwa*.
 — *la en, tiada menjéwa*.
 — *blijven, tiada di séwa*.
 ONGEPAKT, b. n. *tiada terboengkoes*.
 — *laten, tiada memboengkoes*.
 — *blijven, tiada di boengkoes*.
 ONGEPALERD, b. n. *tiada terhias*.
 ONGEPANTSERD, b. n. *tiada memáké sirha, tiada berzirha*.

ONGEPAPT, b. n. *tiada di boebóhi boeobor, tiada terboeobor, trada páké boeobor*, L., *trada di taroh-in boeobor*, L.
 ONGEPARELD, b. n. *tiada bermoettára*.
 ONGEPARST, b. n. zie ONGEPERST.
 ONGEPARIUKT, b. n. zie ONGEPARIUKT.
 ONGEPAST, b. n. *tiada tertjoba*.
 —, *onvoegzaam, tiada pátoet, tiada lájij*.
 ONGEPASTHEID, vt. *pri hál jang tiada pátoet*.
 ONGEPATENTEERD, b. n. *tiada ampoenja sor-rat idziu akan melukoekan pekaridjään, trada poenja sorat toekang, (pandei)*, L.
 ONGEPAVEID, b. n. zie ONGEPLAYEID.
 ONGEPEILD, b. n. *tiada terdoega*.
 ONGEPEKELD, b. n. *tiada terboeboh gáram, tiada tergarámi*.
 ONGEPELD, b. n. *tiada terkoepas, tiada koepas, tiada mengoepas*.
 — *blijven, tiada di koepas*.
 ONGEPEPERD, b. n. *tiada terboeboh láda, tiada terladá-t*.
 ONGEPERELD, b. n. *tiada bermoettára*.
 ONGEPERST, b. n. *niet geperst, tiada tertakan, trada di tindis*, L.
 — *e honig, ajer madoe bahároe*.
 ONGEPIJNIGD, b. n. *tiada di persakiti, tiada tersangsára*.
 ONGEPIKT, b. n. *tiada terpágot*.
 ONGEPIND, b. n. *tiada terpásag*.
 ONGEPLAAGD, b. n. *tiada terganggoe, tiada tergádoeh, trada di grétjoq*, L.
 ONGEPLAATST, b. n. *tiada terletaq, trada di taroh*, L.
 — *laten, tiada brí tempat*.
 —, *zonder betrekking, tiada berpangkat*.
 ONGEPLAKT, b. n. *tiada tertémpèl*.
 ONGEPLANT, b. n. *tiada tertanam*.
 ONGEPLAVEID, b. n. *tiada terdásar dengan bátoe*.
 ONGEPLEEGD, b. n. *tiada terboevnat*.
 ONGEPLEISTERD, b. n. *tiada terláboer dengan kápor háloes*.
 ONGEPLEKT, b. n. *tiada berblang*.
 ONGEPLENGD, b. n. *tiada tertjoetjor, (ter-toempah)*.
 ONGEPLOEGD, b. n. *tiada tertanggála, trada di loekoe*, L.
 ONGEPLOOD, b. n. *tiada terlipat*.
 ONGEPLUID, b. n. *tiada berboeloe*.
 ONGEPLUKT, b. n. *trada di petik*, L., *tiada terpoengoe*.
 ONGEPLUNDERD, b. n. *tiada terrampas, tiada terdjárah*.
 ONGEPOLIJST, b. n. *tiada teroepam*.
 ONGEPOLST, b. n. *tiada terdoega*.
 ONGEPOMPT, b. n. *tiada terhamboes*.
 ONGEPOOT, b. n. *tiada tertanam*.
 ONGEPPRAID, b. n. *tiada terseroe, (ter-lambe)*.
 ONGEPRANGD, b. n. *tiada tertakan, trada di tindis*, L.
 —, *ongedwongen, tiada terpaqsa*.

- ONGEPREDIKT, b. n. *tiáda terchotbat*.
- ONGEPREST, b. n. *tiáda tertákan, tiáda ter-ápit*.
- ONGEPREZEN, b. n. *tiáda terpoedji*.
- ONGEPRIEMD, b. n. *tiáda tertikam, tráda di toesoq, L.*
- ONGEPRIKKELD, b. n. *tiáda terpátjoe*.
- ONGEPROEFD, b. n. *tiáda tertjóba*.
- ONGEPROTESTEERD, b. n. *tiáda tertoeaig, ter-tarima, di trima*.
- ONGEPROVIANDEERD, b. n. *tiáda di bakalkan*.
- ONGEPRIUKT, b. n. *tiáda berkátjal*.
- ONGEPUNT, b. n. *tiáda berhoedjong*.
—, niet puntig, spits, *tiáda lontjip*.
- ONGEPURPERD, b. n. *tiáda berpákei oengoe*.
- ONGEPUT, b. n. *tiáda tertimba*.
- ONGERAAKT, b. n. *tiáda kena*.
- ONGERAAMD, b. n. *tiáda di tentoeakan*.
- ONGERAAFT, b. n. *tiáda terpoengoe*.
- ONGERADEN, b. n. *tiáda tertarka*.
—, niet raadzaam, *tiáda bidjagsána*.
- ONGERAFELD, b. n. *tiáda teroeri*.
- ONGERAFFINEERD, b. n. *tiáda termíngkan, tiáda di haloesi*.
- ONGERAND, b. n. *tiáda berpsínggir, tiáda berbirih*.
- ONGERANGSCHIET, b. n. *tiáda ter-átor*.
- ONGERANSELD, b. n. *tiáda terpoekol, (ter-pálo)*.
- ONGERASPT, b. n. *tráda terpároed, L., (ter-koekol)*.
— laten, *tráda memároed, L.*
— blijven, *tiáda di koekor, (pároed, L.)*
- ONGERED, b. n. *tiáda terloepoet*.
- ONGEREDDERD, b. n. *koesoet-koesoet*.
- ONGEREED, b. n. *tiáda sadia*.
- ONGEREDELIJK, bijw. *dengan tiáda soeka, dengan djemoe*.
- ONGEREEDHEID, vt. *kakoerángen sadia*.
- ONGEREEDD, b. n. *tiáda di koerangkan lájar*.
- ONGEREGERD, b. n. *tiáda kaparintah, tiáda terparintah*.
- ONGEREGELD, b. n. *tiáda ter-átor, koesoet-koesoet, poerak-párik*.
—, lanterfanten, — op het werk komen, *djenggan, Jav. djinggan*.
—, door drijven, *rána*.
— in woorden en daden, *tiáda djon-trong*.
- ONGEREGELDHEID, vt. *koerang atoeran, prt jang tiáda ter-átor*.
—, zie BUITENSPORIGHEID.
- ONGEREGEN, b. n. *tiáda ter-oetas, (ter-ang-gú, tertjoetjoq)*.
- ONGEREGISTREERD, b. n. *tiáda tersoerat di dálan dafstar, tráda di toelis di dálan boekoe, L.*
- ONGEREGTIG, b. n. *tiáda betoel, thlálím, Ar.*
—, bijw. *atas prt jang tiáda betoel, dengan thlálím*.
- ONGEREGTIGD, b. n. *tiáda halál*.
- ONGEREGTIGHEID, vt. *prt jang tiádu benar, thlálámat, Ar.*
- ONGEREGTIGLJK, bijw. zie ONGEREGTIG, bijw.
- ONGEREKT, b. n. *tiáda terregang*.
—, van een touw, *tiáda ter-índjot*.
- ONGEREINIGD, b. n. *tiáda tersoetji, tráda di békin brisih*.
— laten, *tiáda soetjikan*.
— blijven, *tiáda di soetjikan*.
- ONGEREPAREERD, b. n. *tiáda terbayikt, tráda di békin betoel, L.*
- ONGEREPT, b. n. onvermeld, *tiáda terse-boet, tiáda terbrita*.
Eene — e mangd, *práwan jang soetji, parampoewan jang akasatrí*.
- ONGERETEN, b. n. *tiáda tertjáriq, tráda di róbbéq, L.*
- ONGEREZEN, b. n. *tiáda loewab*.
- ONGERIEF, o. *kasoésahan, kakoerángen*.
- ONGERIEFELIJK, b. n. *tiáda bertoeoengun, koerang toeloengan*.
- ONGERIEFELIJKHEID, vt. *hál kakoerángen*.
- ONGERIGT, b. n. *tiáda betoel bárisnja, (tsafnja)*.
- ONGERIJF, o. zie ONGERIEF.
- ONGERIJFELIJK, b. n. zie ONGERIEFELIJK.
- ONGERIJMD, b. n. *tiáda bersjáur, tráda bersair, L.*
—, vreemd, *koerang pátoet, gila, babal*.
—, belagchelijk, *hároes di tertawá-t*.
—, bijw. *dengan gila, atas prt jang babal*.
- ONGERIJMDHEID, vt. *prt jang babal, kaba-bálan, kagiláan*.
- ONGERIMPELD, b. n. *tiáda berkárot*.
- ONGERINGD, b. n. *tiáda bertjintjin*.
- ONGEROEMD, b. n. *tiáda terpoedji, tiáda masjhoer*.
- ONGEROEPEN, b. n. *tiáda terpanggil*.
— laten, *tiáda panggíl*.
— blijven, *tiáda di panggíl*.
- ONGEROERD, b. n. *tráda di udoq, L., tiáda terkátjoq*.
- ONGEROEST, b. n. *tiáda berkárat*.
- ONGEROKEN, b. n. *tiáda tertjoem*.
- ONGEROKT, b. n. *tiáda páké bádjoe, (rokk)*.
—, van eene vrouw, *tráda páké sája, L.*
- ONGEROLD, b. n. *tiáda tergoelíng*.
— laten, *tiáda menggoelíng*.
- ONGEROND, b. n. *tiáda bontar, tráda boen-dar, L.*
- ONGERONNEN, b. n. *tiáda bekoe*.
- ONGEROOFD, b. n. *tiáda terrampas, tiádu terreboet*.
- ONGEROOST, b. n. *tiáda terpanggang*.
- ONGEROOSTERD, b. n. zie ONGEROOST.
- ONGEROSKAMD, b. n. *tiáda tergárog*.
- ONGEROST, b. n. zie ONGEROSKAMD.
- ONGERUGSTEUND, b. n. *tiáda tersandar, tráda beséndèr, L.*
- ONGERUID, b. n. *tiáda tertoeakar*.
- ONGERUIMD, b. n. *tiáda terhampákan, tráda di békin kósong*.
- ONGERUIT, b. n. *tiáda bertjatoer*.

ONGERUST, b. n. *bertjinta, soesah hâti, lisah, balisah.*
 Maak u niet — over die zaak, *djangan soesah derri itoe perkâra.*
 — maken, *menjoesahkan. bri pertjintâun.*
 Zeer — over haar ziek kind, *sányat bertjintâkan ananja jung sâkit itoe.*
 —, *bijw. dengan tjinta, dengan soesah hâti.*

ONGERUSTELIJK, *bijw. zie ONGERUST, bijw.*

ONGERUSTHEID, *vr. tjinta, soesah hâti, balisah.*

ONGESALARIEERD, b. n. *tiada tarima gâdji. (o-pah), tiada ter-oepah.*

ONGESARD, b. n. *tiada ter-oesiq, trada di gréjoq, L.*

ONGESAUST, b. n. *tiada berkoewah.*

ONGESCHAAFD, b. n. *tiada terkatam, trada di seroet, L.*

ONGESCHAAKT, b. n. *tiada di bawa lâri.*

ONGESCHAARD, b. n. *tiada bersangoet, tiada bersepit.*
 —, *niet in orde geschaard, tiada berbâris, tiada bertsaf.*

ONGESCHADUWD, b. n. *tiada ternâwoengi, tiada terbijangkan.*

ONGESCHAKEERD, b. n. *tiada berselang.*

ONGESCHAKELD, b. n. *tiada berchalqah.*

ONGESCHAPEN, b. n. *jang tiada di djalikan.*

ONGESCHAT, b. n. *tiada di târoh harga, tiada ternilet, tiada di tngsir.*

ONGESCHEELD, b. n. *tiada tertjeré, tiada tersakoean.*

ONGESCHREPT, b. n. *tiada termoewat di dalam práhoe.*

ONGESCHIEDEN, b. n. *tiada tertjeré, trada bertjeré, L.*

ONGESCHELD, b. n. *trada di gójang lójtjeng.*

ONGESCHILD, b. n. *zie ONGESCHILD.*

ONGESCHEPT, b. n. *tiada tertimba.*
 —, *niet opgeschept, tiada tersoendoq, trada di sendoq, L.*

ONGESCHERPT, b. n. *tiada ter-âsah, trada di bekin tadjam, L.*

ONGESCHETST, b. n. *tiada terboewat rantjana, zie SCHETSEN.*

ONGESCHEURD, b. n. *tiada tertjariq, trada di robèq, L.*

ONGESCHIFT, b. n. *tiada bekoe.*

ONGESCHIKT, b. n. *tiada manis, tiada lemboet.*
 —, *onbetamelijk, tiada pâtoet, pangkok, tjâboel.*

ONGESCHIKTELIJK, *bijw. atas pri jang tiada pâtoet.*

ONGESCHIKTHEID, *vr. pri jang pangkok, kalakoewan jang tjâboel.*

ONGESCHILD, b. n. *tiada terkoyas.*

ONGESCHILDERD, b. n. *tiada terlâboer dengan djâ nang, trada di tjat, L.*

ONGESCHIMMELD, b. n. *tiada berlâpoe, trada basinja, L.*

ONGESCHIMPT, b. n. *tiada tersindir.*

ONGESCHOND, b. n. *tiada terboewang sisiq.*

— *blijven, tiada memboewang sisiq.*

ONGESCHOEID, b. n. *tiada pâké sapâtoe, tiada bersapâtoe.*
 —, *geene voetzolen aanhebbende, tiada bertjarpoe.*

ONGESCHOFFEERD, b. n. *tiada tergugâht.*

ONGESCHOFFELD, b. n. *tiada tersoesor.*

ONGESCHOKT, b. n. *tiada tergontjang, tiada tergójang.*

ONGESCHOLDEN, b. n. *tiada termâké.*

ONGESCHONDEN, b. n. *tiada roesaq, bergâloh, semporna.*
 — *laten, tiada meroesahkan.*
 — *blijven, tiada di roesahkan.*
 —, *bijw. gâloh, intéro, L., dengan tiada berkoerang.*

ONGESCHONDENHEID, *vr. pri jang gâloh, pri jang semporna.*

ONGESCHONKEN, b. n. *tiada tersâlin.*

ONGESCHOORD, b. n. *tiada tertongkat, trada di toendjang, L.*

ONGESCHOREN, b. n. *tiada tertjoekoer, trada di tjoekoer, L.*
 — *kruin, oeban jang tiada tertjoekoer.*
 — *laten, tiada tjoekoer, tiada memâras.*

ONGESCHORST, b. n. *tiada terhènti.*
 — *laten, tiada berhèntikan.*
 — *blijven, tiada di berhèntikan.*

ONGESCHOTEN, b. n. *tiada tertèmbag.*

ONGESCHOUWD, b. n. *tiada terpariksa.*

ONGESCHRAAGD, b. n. *zie ONGESCHOORD.*

ONGESCHRAAPT, b. n. *tiada terkâjus, tiada terkikis, trada di krik, L.*

ONGESCHRABT, b. n. *tiada tergâris, tiada tergâje, tiada tertjâkar.*

ONGESCHRAMD, b. n. *tiada tergâroq.*

ONGESCHRAPT, b. n. *tiada terhâpoe derri paadda dustar, trada di boenoh namânja, L.*

ONGESCHREVEN, b. n. *tiada tersoerat, trada di toelis, L.*

ONGESCHROBD, b. n. *tiada tergosoq, trada di bekin brisih, L.*

ONGESCHROEID, b. n. *tiada kena hângoes.*

ONGESCHROOMD, b. n. *jang tiada di lûkoet.*

ONGESCHUDD, b. n. *tiada bersisiq.*

ONGESCHUD, b. n. *tiada terkâtjoq, tiada tergontjang, tiada tergójang.*

ONGESCHUIJERD, b. n. *tiada tersikat, trada di boendar-in, L.*

ONGESCHUIMD, b. n. *tiada terangkat didih, (boehi, tadjin.)*

ONGESCHUURD, b. n. *tiada ter-oepam.*

ONGESCHUT, b. n. *tiada terkandang.*

ONGESIERD, b. n. *tiada terhias.*
 — *laten, tiada menghiâsi.*

ONGESLAAKT, b. n. *tiada teroerei, tiada terlepaa.*

ONGESLAGEN, b. n. *tiada terpoekol, (terpâloe).*
 — *laten, tiada poekol, tiada pâloe.*

ONGESLECHT, b. n. *tiāda terronbaq, tiāda rāta*.
 — laten, *tiāda meronbaq, tiāda mera-tākan*.
 ONGESLLEPT, b. n. *tiāda ter-irit, trāda di sèret, L.*
 ONGESLEPEN, b. n. *tiāda ter-āsah, tiāda ter-oepam, trāda di gōsoq, L.*
 —, bot, *toempoel, tiāda tādjam*.
 ONGESLETEN, b. n. *tiāda loesoh, bahāroe, trāda amoh, L.*
 ONGESLINGERD, b. n. *tiāda tergōjang, tiāda terāli-āli, tiāda terligang, tiāda ter-ājoen, trāda di bandring, L. & Jav.,* beteekenende met geenen slingersteen geworpen.
 ONGESLOOPT, b. n. *tiāda ter-rombaq, tiāda terbongkar*.
 ONGESLOTEN, b. n. *tiāda tertoept*.
 — laten, *tiāda toept*.
 — blijven, *tiāda di toept*.
 ONGESMAAD, b. n. *tiāda di brī māloe, trāda di bekīn māloe, L., tiāda tertjela*.
 ONGESMAAKT, b. n. *tiāda terrāsa, tiāda tertjōba*.
 ONGESMEED, b. n. *tiāda tertimpa, tiāda ter-poekol*.
 ONGESMEERD, b. n. *tiāda tergōsoq dengan gemoq, trāda di tarōh-in gemoq, L.*
 ONGESMET, b. n. *tiāda tertjoring, tiāda tertjamar, trāda di bekīn nōda, L.*
 ONGESMETEN, b. n. *tiāda terlimpar, tiāda terhantam, tiāda terhampas*.
 ONGESMOKKELD, b. n. *tiāda di bāwa glap*.
 ONGESMOLTEN, b. n. *tiāda antjor, trāda le-boer, L., tiāda terlāboer*.
 ONGESMOORD, b. n. *tiāda māti lemas*.
 ONGESMOTST, b. n. *tiāda tertjamar, trāda di bekīn kōtor, L.*
 ONGESMOUT, b. n. *tiāda terboeboh lemaq, trāda di tarōh-in gemoq, L.*
 ONGESNEDEN, b. n. *tiāda terpōtong, (ter-panggal)*.
 —, onvermengd, *tiāda tertjampor, tiāda ter-hoelam, soetji, betoel, samāta-māta*.
 — wijn, *ajer anggoer sa-māta-māta*.
 ONGESNERKT, b. n. *tiāda terrendang, trāda di gōrēng, L.*
 ONGESNIPPERD, b. n. *tiāda tergoenting-goenting*.
 ONGESNOEID, b. n. *tiāda terranting, (ter-rantjong)*.
 ONGESNOERD, b. n. *tiāda ter-oetas, tiāda tertjoetjoeq*.
 —, onbetengeld, *tiāda berkākang*.
 Eene — e tong, *lilah djāhat*.
 ONGESOLD, b. n. *tiāda ter-oejāsa*.
 ONGESOLDEERD, b. n. *tiāda terpatrī, tiāda tersira*.
 ONGESOPT, b. n. *tiāda tertjita, tiāda ter-tjelop, trāda di tjelop, L.*
 ONGESORTEERD, b. n. *tiāda terpileh*.

ONGESOLDEERD, b. n. zie ONKESOLDEERD.
 ONGESPAAD, b. n. *trāda di pātjoel, L. tiāda tergāli*.
 ONGESPAARD, b. n. *trāda terstmpān, tiāda tertāroh*.
 ONGESPAKKT, b. n. *tiāda terhoebong*.
 ONGESPANNEN, b. n. *tiāda terbentang, tiāda terregang*.
 ONGESPEELD, b. n. *tiāda termājin*.
 — laten, *tiāda bernājin*.
 — blijven, *tiāda di mājinkan*.
 ONGESPEEND, b. n. *tiāda tersāraq, trāda di pisa, L.*
 ONGESPEKT, b. n. *tiāda terboeboh dāging bābi, trāda di tāroh dāging bābi, L.*
 ONGESPELD, b. n. van spelden, *trāda di tāroh penitī, L.*
 ONGESPERD, b. n. *tiāda terngānga, tertoe-top*.
 —, niet afgesloten, *tiāda tersakat, ter-boeka*.
 ONGESPIJKERD, b. n. *tiāda terpākoē*.
 — blijven, *tiāda di pākoē*.
 ONGESPIJSD, b. n. *terbrī mākan, tiāda ter-bakalkan*.
 ONGESPIJZIGD, b. n. zie ONGESPIJSD.
 ONGESPIKKELD, b. n. *tiāda terrintiq, tiāda tapertjij*.
 ONGESPIT, b. n. *tiāda tergāli, trāda di pātjoel, L.*
 ONGESPITST, b. n. *tiāda terāsah hoedjongnja, tiāda lontjip*.
 —, ongespiest, *tiāda tersoela*.
 ONGESPLETEN, b. n. *tiāda terblah*.
 ONGESPLITST, b. n. *tiāda terbahāgi, trāda di bāgi, L.*
 ONGESPOELD, b. n. *tiāda tertjoetji*.
 ONGESPONNEN, b. n. *tiāda terganteh*.
 ONGESPOORD, b. n. *tiāda terjertaq*.
 ONGESPOUWEN, b. n. *tiāda terblah*.
 ONGESPREID, b. n. *tiāda terhampar*.
 ONGESPRENKD, b. n. *tiāda terboeboh, trāda di tāroh-in, L.*
 ONGESPRENKELD, b. n. *tiāda tersiram, tiāda tapertjij*.
 ONGESPROKEN, b. n. *tiāda terseboet, tiāda terkāta*.
 ONGESTAAMD, b. n. *tiāda tertegohkan*.
 ONGESTAAKT, b. n. *tiāda terhēnti*.
 ONGESTAALD, b. n. *tiāda berwādja, tiāda berbādja*.
 ONGESTAART, b. n. *tiāda ber-ēkor*.
 ONGESTADIG, b. n. *tiāda tetap, tiāda karoevan, bimbang, masāvōr*.
 —, wispelturig, *prang proes*.
 —, bijw. *dengan tiāda tetap, dengan bimbang*.
 ONGESTADIGHEID, vt. *prt jang tiāda tetap, kabimbangan*.
 ONGESTADIGLIJK, b. n. zie ONGESTADIG, bijw.
 ONGESTALD, b. n. *tiāda tertāroh di gedōgan, trāda di tāroh di istal, L.*

ONGESTALTE, vt. *roepa oedoh, roepa hina, roepa djellék, L.*
 ONGESTAMPT, b. n. *tiáda tertoeboeq.*
 — laten, *tiáda toemboeq.*
 — blijven, *tiáda di toemboeq.*
 ONGESTAPELD, b. n. *tiáda bertambon, tiáda bertindih.*
 ONGESTEELD, b. n. *tiáda berhoeloe, tiáda gágangnja.*
 ONGESTEENIGD, b. n. *tiáda terradjam, tiáda terloetar dengan bátoe.*
 ONGESTELD, b. n. *niet gestemd, tiáda berpatoetan boenjinja.*
 —, zwak, *lemah, lemas, sákit, berpenjâkit.*
 ONGESTELDHEID, vt. *sákit, penjâkit, lâra, Jav.*
 ONGESTEMPELD, b. n. *tiáda termatert, tiáda tertjap, trâda di tjap, L.*
 ONGESTERKT, b. n. *tiáda di koewât-t, tiáda di branikan, trâda di békin koewat, L.*
 —, zwak, *lemah, lemas, L., koerang qowat, (koewat).*
 ONGESTEVELD, b. n. *tiáda pákei stiwel, L., (las, L., moezah, Perz., mavezadj, Ar.)*
 ONGESTEVEN, b. n. *trâda di târoh ajer kandji, L.*
 ONGESTICHT, b. n. *tiáda taper-oesah, tiáda terboewat, tiáda di békin, L.*
 — in het gemoed, *tiáda di perbajiki hati.*
 ONGESTIERD, b. n. *zie ONKESTUURD.*
 ONGESTIJD, b. n. *tiáda tertegoh.*
 ONGESTILD, b. n. *tiáda diam, terhâroe, roesoë, L.*
 ONGESTIPT, b. n. *tiáda tertitig.*
 ONGESTOFFEERD, b. n. *tiáda langkap dengan serba roemah, trâda poenja perkakas roemah, L.*
 ONGESTOFT, b. n. *tiáda tersápoë.*
 ONGESTOLD, b. n. *tiáda bekoe, êntjêr, L.*
 ONGESTOLEN, b. n. *tiáda tertjoert.*
 ONGESTOMPT, b. n. *tiáda di tndjoe, tiáda di toemboeq.*
 ONGESTOOFD, b. n. *tiáda tertoeemis, trâda di stop, L.*
 ONGESTOORD, b. n. *tiáda tergadoeh, senang, trâda di ganggoe, L.*
 ONGESTOOTEN, b. n. *tiáda tertoeboeq.*
 ONGESTOFT, b. n. *tiáda tersoembat, trâda di soempal, L., terboeka.*
 — laten, *tiáda soembitkan, trâda soempalkan, L.*
 — blijven, *tiáda di soembitkan, trâda di soempalkan, L.*
 ONGESTORT, b. n. *tiáda tertoempah, tiáda tertoejor.*
 ONGESTORVEN, b. n. *hidop, tiáda mâti.*
 ONGESTRAFT, b. n. *tiáda tersjiksa, trâda kena siksa, L.*
 ONGESTRAFTHIED, b. n. *kakoerânyan sjiksa, koerang siksa, L.*
 ONGESTRAND, b. n. *tiáda terdampar.*

ONGESTREEPT, b. n. *tiáda tergâris.*
 Dat is — linnen, *itoe kâjin boekan ginggang.*
 ONGESTREKEN, b. n. *tiáda terpipeh, zie STRIJKEN.*
 ONGESTREMD, b. n. *tiáda bekoe.*
 —, onbelemmerd, *tiáda tertegah.*
 ONGESTRENGELD, b. n. *tiáda terpintal.*
 ONGESTROOID, b. n. *tiáda terhambor.*
 — blijven, *tiáda di hambor.*
 ONGESTROOPT, b. n. *tiáda terkoepas, trâda di kessêt, L., tiáda terkaloepas.*
 ONGESTUDEERD, b. n. *jang tiáda tâhoe brládjar, jang tiáda tâhoe mengâdjí, bódoh.*
 ONGESTUIM, b. n. *zie BUIJIG.*
 ONGESTUIT, b. n. *tiáda tertahâni.*
 ONGESTUT, b. n. *jang tiáda tertongkat, jang trâda di toendjang, L.*
 ONGESTUURD, b. n. *tiáda terparintah, tiáda di pesan.*
 ONGESTUWD, b. n. *tiáda tertambon, tiáda tertindih.*
 ONGESUIKERD, b. n. *tiáda di goelâ-t, trâda di târoh goela, L.*
 ONGESTUST, b. n. *tiáda terdamé.*
 — laten, *tiáda mendamékan.*
 — blijven, *tiáda di damékan, (perdamékan,) trâda diam, L.*
 ONGETAAND, b. n. *tiáda tertjelop warna pâla.*
 —, onbeneveld, *tiáda soeram, trang.*
 ONGETABBERD, b. n. *tiáda páké djoebah, tiáda páké bádjoe pandjang.*
 ONGETAKELD, b. n. *tiáda langkap.*
 ONGETAKT, b. n. *tiáda bertjábang, tiáda berdáhan.*
 ONGETAND, b. n. *tiáda bergigi.*
 ONGETAPT, b. n. *tiáda tertjêrét.*
 ONGETART, b. n. *tiáda ter-âmang, trâda di antjum, L.*
 ONGETAST, b. n. *tiáda tertambon, tiáda tertindih.*
 ONGETAXEERD, b. n. *tiáda ternilei, trâda di taqsir, L.*
 ONGETEEKEND, b. n. *tiáda bertanda tângan, tiáda bertâpaq tângan.*
 — laten, *tiáda târoh tanda tângan, tiáda târoh tâpaq tângan.*
 —, ongemerkt, *tiáda ampoenja tanda, dengan tiáda tanda.*
 ONGETEELD, b. n. *tiáda taperânaq, tiáda terdjadikan.*
 ONGETEERD, b. n. *tiáda terlâboer dengan gála lemboet, trâda di târoh têr, L.*
 ONGETELD, b. n. *tiáda terbilang, tiáda terhitong.*
 ONGETEMD, b. n. *tiáda di perdjinaqkan, tiáda djinaq, boewas.*
 — laten, *tiáda mendjinaqkan.*
 — blijven, *tiáda di djinaqkan, (di perdjinaqkan).*
 ONGETEMPERD, b. n. *tiáda terdiamkan, tiáda senang.*

—, (van ijzer), *tiāda tersepoh.*
ONGETEMPERDHEID, vr. *prī jang tiāda dji-
 naq, gāloq.*
 — der lucht, *pentjaroeba.*
ONGETERGD, b. n. *tiāda ter-oesiq.*
 — laten, *tiāda mengoesiq.*
ONGTEUGELD, b. n. *tiāda berkākang, trāda
 paké tōm, L.*
ONGETIJOERD, b. n. *tiāda berrintiq, tiāda
 bertoetol.*
ONGETILD, b. n. *tiāda ter-angkat, tiāda ter-
 tāting.*
ONGETIMMERD, b. n. *tiāda taperoesuh, trāda
 di békin, L.*
ONGETITELD, b. n. *tiāda bergelāran.*
ONGETOETST, b. n. *tiāda ter-oedji, tiāda
 tertjōba.*
 — laten, *tiāda mengoedji, tiāda men-
 tjōba.*
ONGETONGD, b. n. *tiāda berlidah, trāda
 poenja lidah, L.*
ONGETOOMD, b. n. *tiāda berkākang.*
 — laten, *tiāda mengenākan kākang.*
 — blijven, fig. *toomeloos, tiāda ter-
 tāhan, tiāda katāhan.*
ONGETOOND, b. n. *tiāda ter-oendjoq.*
ONGETOPT, b. n. *tiāda terranting.*
ONGETORND, b. n. *tiāda terboeka pendjahi-
 tamja.*
ONGETOUWD, b. n. *tiāda tersāmaq.*
 — blijven, *tiāda di sāmaq.*
 — laten, *tiāda sāmaq, (menjāmaq).*
ONGETRALIED, b. n. *tiāda berkisi, tiāda
 berdjāla bessf.*
ONGETRAPT, b. n. *tiāda tertandang.*
ONGETREDEN, b. n. *tiāda ter-indaq.*
ONGETRENST, b. n. *tiāda ter-annjam.*
ONGETROFFEN, b. n. *tiāda terkena.*
ONGETROKKEN, b. n. *tiāda tertārēq, tiāda
 terhēla.*
ONGETROOST, b. n. *tiāda terhībor.*
 — blijven, *tiāda di hiborkan.*
 — laten, *tiāda menghiborkan.*
ONGETROUW, b. n. *tiāda sutia, doerhāka,
 chiānat, Ar.*
 —, bijw. zie **ONTROUW**.
ONGETROUWD, b. n. *boedjang, tiāda terkā-
 win, (ternikāf).*
 — van eene vrouw, *tiāda bersoewāmf,
 Hofst., tiāda berlāki.*
 — laten, *tiāda mengāwinkan, tiāda
 menikāfkan.*
 — willen blijven, *tiāda māw kāwin,
 tiāda handaq nikāf.*
ONGETROUWHEID, vr. *doerāka, chiānat,
 Ar.*
ONGETUCHTIGD, b. n. *tiāda tersjiksa.*
ONGETUIGD, b. n. *belom langkap sakāli.*
 Een — schip, *kapal jang belom langkap
 sakāli.*
 — laten, *tiāda melangkapkan.*
 — blijven, *tiāda di langkupkan.*
ONGETWIJFELD, b. n. *tiāda kahoewāsan,*

*tiāda terpondah, tentoe, soedah tentoe,
 pastf, L, soedah karoewan, L.*
ONGETWIJND, b. n. *tiāda terptintal.*
ONGEUIT, b. n. *tiāda terseboet.*
 — laten, *tiāda seboet.*
ONGEVAAR, o. zie **ONGEVEER**.
ONGEVAARLIJK, b. n. *tiāda berbahāja.*
ONGEVADEMD, b. n. *tiāda terdepākan.*
 — laten, *tiāda mendepākan.*
ONGEVAL, o. *tjelāka, oentoeng djāhat, oen-
 toeng mālang.*
ONGEVALLEN, b. n. *tiāda terdjātoh.*
ONGEVALLIG, b. n. *ongelukkg, bertjelāka.*
 —, *onaangenaan, tiāda di soekā-i,
 tiāda di ridlā-i.*
ONGEVANGEN, b. n. *tiāda tertangkap.*
ONGEVAT, b. n. *tiāda terpégang, tiāda ter-
 tangkap.*
ONGEVEDERD, b. n. *tiāda berboeloe.*
ONGEVEEGD, b. n. *tiāda tersāpoe, trāda di
 sāpoe.*
ONGEVEER, bijw. *agah, kira-kira, bārang.*
 — een jaar, *bārang sa-tāhon.*
 — vier of vijf vaartuigen, *bārang am-
 pat lima boewah práhoe.*
ONGEVELD, b. n. *tiāda di lélang.*
 — laten, *tiāda māw di lélang.*
ONGEVEINSD, b. n. *toeloes hāti, betoel.*
 —, bijw. *dengan betoel-betoel.*
ONGEVEINSDLIJK, bijw. zie **ONGEVEINSID**,
 bijw.
ONGEVEINSDHEID, vr. *prī jang toeloes, ka-
 betoelan.*
ONGEVELD, b. n. *tiāda tertembang.*
ONGEVERFD, b. n. zie **ONGEVERWD**.
ONGEVERGD, b. n. *tiāda terminta, tiāda
 terpaqsa.*
ONGEVERWD, b. n. *tiāda terlāboer dengan
 djānang, tiāda di tāroh tjat, L.*
ONGEVESTIGD, b. n. *tiāda tertegoh, tiāda di
 békin koewat, L.*
 — geld, *oewang jang tiāda tergādē.*
 — blijven, *tiāda di gādē.*
 — laten, *tiāda menggādē.*
ONGEVERD, b. n. *tiāda menggādē.*
 — laten, *tiāda memasjhoerkan.*
 — blijven, *tiāda di masjhoerkan.*
ONGEVIERENDEELD, b. n. *tiāda terbahāgi
 ampat.*
ONGEVILD, b. n. *tiāda terkikir.*
ONGEVILD, b. n. *trāda di kessēt, L., tiāda
 terkoepas.*
ONGEVIND, b. n. *tiāda bersirip, trāda poe-
 nja képpēs, L.*
ONGEVLAKT, b. n. *tiāda bertjōring, trā
 poenja nōda, L.*
ONGEVLEESCHD, b. n. *tiāda berdāging.*
ONGEVLEID, b. n. *tiāda terboedjoq.*
ONGEVLEKT, b. n. *tiāda tertjōring, dengan
 trāda nōda.*
ONGEVLERKT, b. n. *tiāda bersājap.*
ONGEVLEUGELD, b. n. zie **ONGEVLERKT**.
ONGEVLOCHTEN, b. n. *tiāda terannjam.*

- ONGEVLOEKT, b. n. *tiáda terkoetog, tiáda terlúnat.*
- ONGEVLOERD, b. n. *tiáda terdásarkan.*
- ONGEVLOT, b. n. *tiáda terbáwa dengan gé-ték, L., tiáda terbáwa dengan rákit.*
- ONGEVOCHT, b. n. *tiáda terlásuhkan, tiáda terlangaskan.*
- ONGEVOED, b. n. *tiáda tjoekoop makánan-nja, tiáda kinnjang.*
- ONGEVOEDERD, b. n. *tráda terbrí mákan.*
- ONGEVOELGD, b. n. *tiáda tertoe'top samboeng-anja.*
- ONGEVOEGELIJK, b. n. *tiáda pátoet, tiáda lájig.*
- ONGEVOEGELIJKHEID, vt. *pri jang tiáda pátoet, kalakoewan jang boekan pátoet.*
- ONGEVOEGZAAM, b. n. zie ONGEVOEGELIJK.
- ONGEVOEGZAAMHEID, vt. zie ONGEVOEGELIJKHEID.
- ONGEVOELD, b. n. *tiáda terrása.*
- ONGEVOELIG, b. n. *tiáda rásu, tiáda piloe, tegrar.*
Een — hart, *hâti jang tegrar.*
—, wreed, *kedjam, L., gemas, L.*
—, onverschillig, *tiáda fedloeli, tiáda perdoeli, L.*
- ONGEVOELIGHEID, vt. *katégaran.*
- ONGEVOELIGLIJK, bijw. *dengan tegrar.*
- ONGEVOERD, b. n. *tiáda berlapisan.*
— laten, *tiáda lăpiskan, tráda tároh lapisan.*
- ONGEVOELGD, b. n. *tiáda ter-ikot, tiáda ter-toeroet.*
- ONGEVONDEM, b. n. *tiáda terdăpat.*
- ONGEVONNID, b. n. *tiáda terhooskoem.*
- ONGEVORDERD, b. n. *tiáda tertăgt.*
- ONGEVORMD, b. n. *tiála berroepa.*
— laten, *tiáda meroepăkan.*
— blijven, *tiáda di roepăkan.*
- ONGEVOUWEN, b. n. *tiála terlipat.*
— laten, *tiáda melipat.*
- ONGEVRAAGD, b. n. *tiáda tertánja.*
—, bijw. *dengan tiáda di tánja.*
- ONGEVREESD, b. n. *tiáda di takot-i.*
- ONGEVRETEN, b. n. *tiáda tertjă'oe, tráda di gegăras.*
- ONGEVREVEN, b. n. zie ONGEWREVEN.
- ONGEVRIJD, b. n. *tiáda bertoenăngan, tiáda di pinang.*
- ONGEVULD, *tiáda di isf.*
- ONGEWAAGD, b. n. *tiála tertjăkap, tiáda sanggoep.*
- ONGEWAARDEERD, b. n. *tiáda ternilai, tiáda di tároh harga.*
—, blijven, *tiáda di nilaikan, tiáda di hargăkan.*
— laten, *tiáda hargăkan, tiáda nili-kan.*
- ONGEWAARSCHUWD, b. n. *tiáda taperingat, tráda di kussi ingat, L.*
— laten, *tiáda mengingatkan, tráda kussi táw, L.*
- ONGEWACHT, b. n. *tiáda ternanti.*
- ONGEWAND, b. n. *tiáda terkirei, tiáda di tampt.*
- ONGEWAPEND, b. n. *tiáda bersindjâta.*
- ONGEWARMD, b. n. *tiáda di panăs-t, tráda di panăs-in, L.*
- ONGEWAS, o. zie ONKRUID.
- ONGEWASSCHEN, b. n. *tiáda tertjoetji, tráda di tjoetji, L.*
—, bijw. *dengan tiáda tertjoetji.*
- ONGEWAST, b. n. *tiáda tergosoq dengan lilin, tráda di gosoq lilin, L.*
- ONGEWATERD, b. n. *zuiver, tiáda ber-ăjer.*
—, ongevland, *tiáda ber-iram-iram.*
- ONGEWEET, b. n. *tiála terrindam.*
- ONGEWEERD, b. n. *tiála tertergah.*
- ONGEWEIGERD, b. n. *tiála ter-anggan.*
- ONGEWEKT, b. n. *tiála di bāngonkan.*
- ONGEWELFD, b. n. *tiála terlungkong.*
- ONGEWELKT, b. n. zie ONVERWELKT.
- ONGEWEND, b. n. *ongkekerd, tiáda bālg.*
—, ongewoon, *tiáda béasa.*
- ONGEWENSCHT, b. n. *tiála di soekă-i.*
- ONGEWENTE, vt. zie ONGEWOONTE.
- ONGEWENTELD, b. n. *tiála tergoeling.*
- ONGEWERKT, b. n. *tiála terboewat, tráda di kardja, L.*
- ONGEWET, b. n. *tiála ter-ăsah, tráda di gosoq, L.*
- ONGEWETEN, b. n. *jang tiála di katahoewi.*
- ONGEWETHIGD, b. n. *tiála halăl, harâm, Ar.*
- ONGEWEVEN, b. n. *tiála tertenoen.*
- ONGEWIED, b. n. *tráda di korréd, L., tiála tertjaboet.*
- ONGEWIEGD, b. n. *tiála ter-ăjoen-ăjoen.*
- ONGEWIEKT, b. n. *tiála bersăjap.*
- ONGEWIEROOKT, b. n. *tiála ter-oekeopf, tráda di oekeopin, L.*
- ONGEWIGTIG, b. n. *tiála brăpa pintangnja, tiála brăpa besaur.*
- ONGEWIJD, b. n. *jang tiála tertalibiskan, tiála moeqaddas, tiála soetji, harâm, Ar.*
- ONGEWIJD, m. en vt. *orang jang tiála moeqaddas.*
—, duister'ing, *orang kaglăpan.*
- ONGEWILD, b. n. *tiála lăkoe.*
- ONGEWILLIG, b. n. zie ONWILLIG.
- ONGEWILLIGHEID, vt. zie ONWILLIGHEID.
- ONGEWIN, o. roegi, zie VERLIES, NADEEL, SCHADE.
- ONGEWIS, b. n. *tiála tentoe, tráda karoe-wan, L.*
- ONGEWISCHT, b. n. *tiála tersikat, tráda di sėkat, L.*
- ONGEWISHEID, vt. *liăl jung tiála tentoe.*
- ONGEWISSELD, b. n. *tiála tertoekar.*
- ONGEWIT, b. n. *tiála terpoetihkan, tráda di bėkin poetih, L.*
- ONGEWOGEN, h. n. *tiála tertimbang.*
— blijven, *tiála di timbang.*
— laten, *tiála timbang.*
- ONGEWOLKT, b. n. *tiála bermtga, tiála ber-ăwan-ăwan.*

ONGEWOND, b. n. *tiada terloeka, tiada kena loeka.*

ONGEWONDEN, b. n. ongezwachteld. *tiada terbarot, tiada terbatat, tiada terliat.*

ONGEWONN, b. n. *boek an barang-barang, boek an kapalang.*

Ongewone dapperheid, *gâgah brâni jang boek an kapalang.*

—, ongebruikelijk, *tiada âadat, boek an tjâra.*

Ongewone kleeding, *pakéan jang boek an tjâra negri.*

—, zeldzaam, *djârang.*

Eene ongewone vrucht, *boewah jang djârang.*

—, niet gewend, *tiada béasa.*

—, bijw. bijzonder, *terlâloe, terlâloe amat, sakâli.*

ONGEWONNHEID, vr. zie ONGEWONNTE.

ONGEWONLIJK, bijw. zie ONGEWONN, hijw.

ONGEWONNTE, vr. *tiada béasa, koerang béasa.*

In —, onbruik zijn, *tiada di paké lagi.*

ONGEWORGD, b. n. *tiada tertjekék, trâda di tjekék, L.*

ONGEWORPEN, b. n. *tiada terloetar.*

ONGEWORVEN, b. n. *tiada terpiapar.*

ONGEWRAAKT, b. n. *tiada tertjelâ, tiada ter-toelaq, tertarima, soedah di tarima.*

ONGEWREVEN, b. n. *tiada tergoesoq, tiada tergiling, trâda di giling, L.*

ONGEWROKEN, b. n. *tiada terbâlas, tiada ter-toelah.*

— laten, *tiada bâlas, tiada toelah.*

— blijven, *tiada di bâlas, tiada di toelah.*

—, bijw. *dengan tiada terbâlas, (ter-toelah).*

ONGEWRONGEN, b. n. *tiada terprah, trâda di pras, L., tiada terpoelas.*

—, fig. vrij, *bébas, mardahika.*

ONGEWRONGENHEID, vr. fig. *kamardahikâan, pri jang bébas.*

ONGEWURGD, b. n. zie ONGEWORGD.

ONGEZAAGD, b. n. *jang tiada tergirgâdji, trâda di gregâdji, L.*

ONGEZAAD, b. n. *tiada tertâbor, trâda di sebar, L.*

— blijven, *tiada tâbor, trâda sebar, L.*

ONGEZADELDE, b. n. *tiada pakei pelâna, trâda paké sella, L., tiada taperpelanâkan.*

ONGEZAKT, b. n. niet in zakken, *tiada ter-kârongan, trâda mâsoq di kârong, L.*

—, niet gedaald, *tiada ter-toeron, trâda toeron, L., trâda amblês, L.*

ONGEZALFD, b. n. *tiada ter-oerap.*

ONGEZAMELD, b. n. *tiada terkoempol, tiada terhimpun, tiada terkampong.*

ONGEZAND, b. n. *tiada di pasiv-t, trâda di tarôh-in pâsir, L.*

ONGEZEEMD, b. n. *tiada tersikat dengan kâjin koelit.*

ONGEZEFT, b. n. *tiada di gosog tsâboen.*

ONGEZEGD, b. n. *tiada terseboet, tiada ter-kâta, trâda di bilang.*

ONGEZEGELD, b. n. *tiada termatri, tiada ter-tjap, trâda poenja tjap, L., trâda tjap, L.*

ONGEZEGEN, b. n. *tiada tersaring, tiada tertâpis.*

ONGEZEGEND, b. n. *tiada terberkat.*

ONGEZEGELIJK, b. n. *tjulloetaq, L., tiada mâw denyar, tiada mâw toeroet kâtu, nakal, delap, L., kapâla kras.*

ONGEZEGELIJKHEID, vr. *nakal, kategâran, parângi jang tegur.*

ONGEZELIG, b. n. *poelaq, L., tiada soeka berdjinaq-dinâkan, tiada soeka berteman, (bertsohbat).*

ONGEZELIGHEID, vr. *parângi jang tiada soeka berteman.*

ONGEZEGD, b. n. *tiada kena hângoes.*

ONGEZET, b. n. *tiada terletaq, tiada ter-târoh.*

Een — te steen, *intan jang tiada ber-kondan, zie ZETTEN.*

ONGEZIEN, b. n. *jang tiada terlihat, ghâ-jib, Ar.*

—, ongeacht, *tiada terformat, tiada ter-bilangkan.*

ONGEZAFT, b. n. *tiada ter-ajaq, trâda di ajaq, L.*

ONGEZIND, b. n. *tiada soeka, tiada riâlâ, Hoft, mâlas.*

—, kwalijk gezind, *sâkit hâti.*

ONGEZOCHT, b. n. *tiada tertjahâri, tiada di tjahâri.*

ONGEZODEN, b. n. *tiada termâsaq, tiada tertânaq.*

ONGEZOLDERD, b. n. *tiada berlôteng.*

ONGEZOND, b. n. *sâkit, tiada njâman, tiada bertsohbat.*

—, schadelijk voor de gezondheid, *jang meroesaqkan njâman, jang bekin roesaq badan, jang menjâkikan, jang membri sâkit, jang djâli penjâkit.*

—, fig. in het geloof, *modi, Ar, kâfir, Ar.*

ONGEZONDEN, b. n. *tiada terkirim, tiada tersoeroh.*

ONGEZONDHEID, vr. *kakoerângan njâman, (tsêhut), sâkit, penjâkit.*

ONGEZONGEN, b. n. *tiada ternjâni.*

ONGEZONKEN, b. n. *tiada tertinggelam.*

ONGEZOOGD, b. n. *tiada tersoesoewf.*

ONGEZOOMD, b. n. *tiada berkelim.*

ONGEZOUTEN, b. n. *tiada tergarâmi, trâda di tarôh-in gâram, L.*

— laten, *tiada menggarâmi.*

—, luf, *tâwar, hambar.*

ONGEZUIVERD, b. n. *tiada tersoetji, trâda di bekin brisih, L.*

ONGEZUURD, b. n. *tiada terchamir, trâda tâpé, L., dengan tiada râgi, fothr, Ar.*

ONGEZWACHTELD, b. n. *tiada terbarot, tiada terbatat.*

— laten, *tiada bârot, tiada bâbat.*

- ONGEZWARTSELD, b. n. *tiada tertlâboer dengan*.
djalâga.
- ONGEZWAVELD, b. n. *tiada terbalirâng-t.*
trâla di târoh balirang, L.
- ONGEZWEEPT, b. n. *tiada tertjumoq, trâdu*
di poekol tjamboq, L.
- ONGEZWOLLEN, b. n. *tiada bangkag.*
- ONGGLAD, b. n. *kâsop, tiada râta.*
- ONGOD, m. zie AFGOD.
- ONGODELIJK, b. n. *jang tiada ilâht.*
- ONGODIST, m. *orang jang menjangkal Allah.*
- ONGODISTERIJ, vt. *penjangkalan Allah.*
- ONGODDIENST, vt. *koerang din, koerang*
agama.
- ONGODSDIENSTIG, b. n. *tiada pégang agama.*
- ONGODSDIENSTIGHEID, vt. *koefr, Ar, kakoe-*
rângan din.
- ONGODSDIENSTIGLIJK, bijw. *atas pri jang*
tiada beragama.
- ONGODVREEZEND, b. n. zie ONGODSDIENSTIG.
- ONGODVREEZENDHEID, vt. zie ONGODSDIEN-
- STIGHEID.
- ONGODVRECHTIG, b. n. zie ONGODSDIENSTIG.
- ONGODVRECHTIGHEID, vt. zie ONGODSDIEN-
- STIGHEID.
- ONGOED, b. n. *tiada bâjiq.*
- ONGOEDERTIEREN, b. n. *tiada rahmân, tiada*
sâjung.
- ONGOEDERTIERENHEID, vt. *kalakoewan jang*
tiada rahmân.
- ONGOEDIG, b. n. *tiada berkaselan.*
- ONGOELIJK, b. n. *leuelijk, oedoh. djellék, L.*
- ONGORAAG, b. n. *tiada soeka, mâlas.*
- ONGROEN, b. n. *tiada hidjoe.*
- ONGRONDELIJK, b. n. zie ONDOORGRONDELIJK.
- ONGRONDIG, b. n. *tiada tentoe, tiada ka-*
roewan.
- ONGUNST, vt. zie ONGENADE.
- ONGUNSTIG, b. n. *tiada mengâseh, tiada*
bâjiq.
- Iemand — *zijn, bintji akan sa-orang*
mâw kardja djâhat sama sa-orang, L.
- , *bijw. dengan tiada mengâseh.*
- ONGUNSTIGHEID, vt. *pri hâl jang tiada bâjiq.*
- , *kwaadwilligheid, kabintjian, kahun-*
daq jang djâhat.
- ONGUNSTIGLIJK, bijw. zie ONGUNSTIG, bijw.
- ONGUUR, b. n. *tampias.*
- *weér, mâsa mengêtjêl, mâsa hoedjan,*
hârt tampias.
- , *barsch, stuursch, bingis, kâsar.*
- , *bijw. dengan bingis.*
- ONGURHEID, vt. *pri tampias.*
- ONGUURLIJK, bijw. zie ONGUUR, bijw.
- ONHANDELBAAR, b. n. *jang tiada boleh di*
péngang, brat, jang sorsah di péngang.
- Een — *mensch, orang kakoe, orang*
jang tegar.
- ONHANDELBAARHEID, vt. *kabrâtan.*
- , *fig. pri jang tegar, kategâran.*
- ONHANDIG, b. n. *pangkoh, kâsar, koerang*
tjepat, gobloq, L.
- , *bijw. dengan pangkoh, dengan gobloq, L.*
- ONHANDIGHEID, vt. *pri (lâkoe) jang pangkoh.*
- ONHANDIOLIJK, bijw. zie ONHANDIG, bijw.
- ONHANDZAAM, bijw. zie ONHANDELBAAR.
- ONHEBBELIJK, b. n. *koerang pâtoet, tiada*
lâjiq, kâsar, pangkoh.
- ONHEBBELIJKHEID, vt. *lâkoe jang tiada*
pâtoet.
- ONHEELBAAR, b. n. *jang tiada dapat di*
somboh.
- ONHEELBAARHEID, vt. *pri jang tiada dapat*
di somboh.
- ONHEIL, o. belâ, Ar., *bilâht, tjelâka besaar,*
toewâlat, Ar.
- *stichten, mengadâikan belâ, bekin tje-*
lâka, L.
- ONHEILBRON, vt. *atsal belâ, pshon tjelâka*
besaar.
- ONHEILIG, b. n. *tiada moeqaddâs, harâm. Ar.*
- Eene — *e plaats, tempat jang harâm.*
- *tempat jang angker.*
- ONHEILIGHEID, vt. *tsifat jang harâm.*
- ONHEILIGLIJK, bijw. *atas pri jang harâm.*
- ONHEILZAAM, b. n. *tiada bergoewa, tiada*
berfâ-edat, tiada bîjiq.
- ONHEILZAAMHEID, vt. *pri jang tiada ber-*
goewa, pri jang tiada berfâ-edat.
- ONHELPELIJK, b. n. *tiada dapat di toeleng,*
trâda boleh di toeleng, L.
- ONHERBERGZAAM, b. n. *tiada soeka mendjâ-*
moé orang, trâda soeka kassi menocmpang
orang, L., tiada moerah hati.
- ONHERBERGZAAMHEID, vt. *parângt jang*
tiada bersjang.
- ONHERBOREN, b. n. *tiada di perânagkan poela.*
- ONHERDENKELIJK, b. n. *tiada dapat di sa-*
darkan, (kenangan).
- ONHERDOENLIJK, b. n. *tiada dapat di boewat*
poela, trâda boleh di kard'a lâji, L.
- ONHERHAALBAAR, b. n. *tiada dapat di oe-*
langkan.
- ONHERKAAUWD, b. n. *tiada termâmah beuq.*
- ONHERKENBAAR, b. n. *tiada dapat di kenil*
poela.
- ONHERKRIJGBAAR, b. n. *tiada dapat di per-*
oleh poela, hilang sakâli.
- ONHERKRIJGELIJK, b. n. zie ONHERKRIJG-
- BAAR.
- ONHERROEFBAAR, b. n. *onherroepelijk, jang*
tiada dapat di oebahkan, qurâr, Ar., tetap.
- , *onverplaatsbaar, een ander met*
kunnende vervangen, tiada dapat meny-
ganti, tiada dapat di pindahkan.
- , *bijw. soedah tentoe.*
- ONHERROEPELIJK, b. n. zie ONHERROEFBAAR.
- ONHERROEPELIJKHEID, vt. *pri jang tiada*
ka-oebahan, pri jang qarâr, (tetap), ka-
tetapan.
- ONHERSTELBAAR, b. n. *jang tiada dapat di*
perbâjiki, jang trâla boleh di bekin betoel, L.
- ONHERSTELBAARHEID, vt. *kalakoewan jang*
tiada dapat di perbâjiki.
- ONHEUGELIJK, b. n. *derri zamân di hoeloe,*
jang tiada terkenangkan.

- Sedert — e tijden, *derri zaman di hoeloe (hólo) kála.*
- ONHEUSCH, b. n. onbeleefd, *pangkoh, koe-rang adjar, tiáda téw ádat.*
—, door list, steelswijze, *dengan típoe dája, mentjoert-tjoeri.*
—, bijw. *dengan pangkoh, dengan lákoe jang kásar.*
- ONHEUSCHELIJK, bijw. zie ONHEUSCH, bijw.
- ONHEUSCHHEID, vt. *kalakoewan jang pangkoh.*
- ONHOFFELIJK, b. n. *kásar, tjábol, pangkoh. langgar hormat.*
—, bijw. *atas pri jang pangkoh, dengan kásar, dengan langgar hormat.*
— *bejegenen, mentja'oeli.*
- ONHOFFELIJKHEID, vt. *kalakoewan jang kásar, (pangko).*
- ONHOUDBAAR, b. n. *jang tiáda bóleh di pégang.*
—, *onverdedigbaar, jang tiáda dápat di lúndongan, jang tiáda bóleh di táhan.*
- ONHOUDBAARHEID, vt. *kalakoewan jang tiáda bóleh di pégang.*
- ONHOUBAAR, b. n. *jang tiáda bóleh (dápat) di tebang.*
- ONHUISSELIJK, b. n. *tiáda soeka tínggal di roemah, soeka pasiaar, soeka melantjong.*
—, *onbedreven in de huishoudkunde, tiáda táw pégang hál roemah tangga.*
- ONHUISSELIJKHEID, vt. *lákoe orang jang tiáda soeka tínggal di roemah.*
- ONHUUBAAR, b. n. *belum áqal báligh, belum déwasa.*
- ONHUUBAARHEID, vt. *kalakoewan orang jang belum áqal báligh.*
- ONYXSTEEN, m. *permata oenam.*
- ONINDACHTIG, b. n. *alpa, loepa, lálei.*
—, bijw. *dengan alpa, dengan loepa dan lálei.*
- ONINDACHTIGHEID, vt. *kaloepáan, kalaléan, káulpáan.*
- ONINDACHTIGLIJK, b. n. zie ONINDACHTIG, bijw.
- ONINDRUKBAAR, b. n. *jang tiáda dápat di trá, jang tráda bóleh di tjitaq, L.*
- ONINDRUKKELIJK, b. n. *kapála bátoe, tegar sakáti.*
- ONINGEDAMD, b. n. *tiáda másoq dengan bernapas.*
- ONINGEBAKERD, b. n. *tiáda terbábat dengan lampin.*
- ONINGEBEELD, b. n. *tiáda chayáti, tiáda tersangka.*
- ONINGEBEURD, b. n. *tiáda tertarima, tráda di tarima, L.*
- ONINGEBOGEN, b. n. *tiáda terlakokkan.*
- ONINGEBONDEN, b. n. *tiáda terdjilút, tiáda ter-ikat.*
- ONINGEBRAGT, b. n. *tiáda terbáwa másoq.*
- ONINGEDAAGD, b. n. *tiáda terpanggil di hádapan hoekoem, tráda di sita, L., tráda kena sita, L.*
- ONINGEDAMD, b. n. *belum di ikat dengan tarbis, belum di bandoengkan.*
- ONINGEDIEND, b. n. *tiáda terkirim, tráda di kassí másoq, L.*
- ONINGEDIJKT, b. n. *tiáda ter-ikat dengan tarbis, tiála tertarbis.*
- ONINGEDRAGEN, b. n. *tiáda terbáwa (di báwa) másoq.*
- ONINGEËNT, b. n. *niet gevaccineerd, tráda di tároh tjátjur, L., tiáda tertároh tjátjur.*
- ONINGEHAALD, b. n. *tiáda terhambat, tráda di soesoel, L.*
- ONINGEHULDIGD, b. n. *tiáda di thabalkan.*
- ONINGEHUURD, b. n. *tiáda terséwa, tráda di séwá-in, L.*
- ONINGEKOCHT, b. n. *tiáda terblí.*
- ONINGEKOMEN, b. n. *tiáda dátang, tiála sampei, tiáda tertarima, tiáda di báwa másoq.*
- ONINGEKORT, b. n. *tiáda terpendéqkan, tráda di békin pendéq, L.*
- ONINGEKWARTIERD, b. n. *tiáda di toempangkan, tiáda menoempang di roemah orang.*
- ONINGELADEN, b. n. *tiáda termoevat.*
- ONINGELEVERD, b. n. *tiáda terkirim, tráda di kassí másoq, L.*
- ONINGELICHT, b. n. *jang tiáda dápat ka-trángan.*
— *laten, tiáda brí katrángan.*
- ONINGELIJD, b. n. *jang tiáda di brí másoq, jang tráda di kassí másoq, L.*
- ONINGENAAD, b. n. *tiáda terdjáhit, tráda di djáhit, L.*
- ONINGENOMEN, b. n. *tiáda terbrí másoq, tráda di kassí másoq, L.*
- ONINGEPART, b. n. *tiáda terboengkoes, tráda di boengkoes, L.*
- ONINGESCHEEPT, b. n. *tiáda nájiq práhoe, belum nájiq práhoe.*
- ONINGESCHONKEN, b. n. *tiáda tersálin, tiáda tertoewang.*
- ONINGESCHREVEN, b. n. *tiáda tersoerat.*
- ONINGESLOTEN, b. n. *tiáda terkepong.*
- ONINGESMEERD, b. n. *tiáda tergósoq, tráda di gósoq, L.*
- ONINGESPANNEN, b. n. *tiáda terpásung.*
- ONINGETOGEN, b. n. *tiáda senoenoh, tjá-boel.*
- ONINGETOGENHEID, vt. *kalakoewan jang tiáda senoenoh.*
—, *onkuischheid, pertjaboelan.*
- ONINGEVOERD, b. n. *tiáda terbáwa másoq, tráda di kassí másoq, L.*
- ONINGEVORDERD, b. n. *tiáda tertágt.*
- ONINGEVULD, b. n. *tiáda ter-isi, tráda isinja.*
- ONINGEWIJD, b. n. *tiáda tertafíiskan.*
— *in geheimen, belum táhoe rahsia.*
- ONINGEWILLIGD, b. n. *tiáda di brí idzin, tráda di kassí, L.*
- ONINGEZAMELD, b. n. *tiáda terkoempol, tiáda terhímpol.*
- ONINGEZEEPT, b. n. *tiáda di gósoq tsáboen.*

ONINGEZEGEND, b. n. *tiada terbarkat, tiada di barkati.*

ONINGEZONDEN, b. n. *tiada terkirim mäsöq, trada di kassi mäsöq, L.*

ONINGEZOUTEN, b. n. *tiada terboeboeh garam, trada di taroh garam, L.*

ONINEMELJK, b. n. *tiada dapat di alahkan, trada boleh di ambil, L.*

ONJUIST, b. n. *jang tiada betoel, jang tiada tsah.*

ONJUSTHEID, b. n. *kalakoewan jang tiada betoel, (tsah).*

ONKENBAAR, b. n. *jang tiada dapat di kenal.*

ONKENNELJK, b. n. zie ONKENBAAR.

ONKEURLJK, b. n. *tiada prisih, tiada soetji, trada brisih, L.*

ONKIESCH, b. n. (in uitdrukkingen), *béka-béka, tjaboel.*

ONKIESCHHEID, vt. *pertjaboelan, kalakoewan jang tiada senoenoh.*
— behandelen, *mentjaboeli.*

ONKLAAR, b. n. *troebel, boetaq, kroeh.*
—, *onverstaanbaar, tiada boleh di artikan.*
—, *duister, glap.*
—, *verward, terkoesoet.*
—, *onveilig, tiada sentawsa, berbahaja.*
—, *vastgehaakt, niet vrij in beweging, opgetord, tersangkoet.*

ONKLAARHEID, vt. *pri jang boetaq, (kroeh).*
—, *verwardheid, pri jang koesoet.*
—, *belemmering, kasangkoetan.*

ONKLIEFBAAR, b. n. zie ONKLOOFBAAR.

ONKLOOFBAAR, b. n. *jang tiada dapat di blah.*

ONKLUIFBAAR, b. n. *jang trada boleh di pápaq, L.*

ONKNEUSBAAR, b. n. *jang tiada dapat di loeka.*

ONKONSTIG, b. n. zie ONKUNSTIG.

ONKOSTELJK, b. n. *tiada máhal, moeruh djoega.*

ONKOSTEN, m. meerv. *belandja, ongkos, verb.*
Na aftrek van alle —, *sa-habis bájar segalla belandja.*
— op reis, *belandja di djalan.*

ONKRENKBAAR, b. n. *tiada dapat di tjelakan.*

ONKREUKBAAR, b. n. *jang tiada dapat di károetan, jang trada kepél-kepél, L.*
—, *onveranderlijk, jang tiada dapat di oebahkan.*

ONKRUID, o. *roempoet-roempoetan, sarsah.*
— wieden, *korréd roempoet-roempoetan.*

ONKUISCH, b. n. *doekána, gátal, tjandála, zani, Ar., brantjah, L.*
—, *bijw. dengan doekána, dengan gátal.*

ONKUISCHELJK, bijw. zie ONKUISCH.

ONKUISCHHEID, vt. *pertjaboelan, kalakoewan jang doekána, kagutalan.*

ONKUNDE, vt. *kabodohan, kabebálan, dja-hálat, Ar.*

ONKUNDIG, b. n. *bódoh, bebal, tiada táhoeh, tiada menagarti, tiada katahoewan, tiada berchabar.*
—, *onervaren, tiada blása.*

ONKUNDIGHEID, vt. *hál tiada katahoewan.*

ONKUNDIGLJK, bijw. *dengan bódoh, atas pri jang bebal.*

ONKUNSTIG, b. n. en bijw. *tiada berkapan-düan, tiada dengan kapandéan.*

ONKWETSBAAR, b. n. *kebal, betoewah, but-toewah, tiada dapat di loeka, kósén, palisa.*
— door diepe studien, *tá-igan.*
— door wapenen, *tiada di mákan sindjatta.*

ONKWETSBAARHEID, vt. *pri jang kebal, (betoewah).*

ONLANGS, bijw. *bahároe, tahádi, tádt, belom lama, baroesan, L.*

ONLASTERLJK, b. n. *tiada bertjelá.*

ONLEDE, vt. *bezigheid, oesáha, kardja.*

ONLEDIG, b. n. *kardja, tiada sampat, be-kardja, L.*

ONLEDIGHEID, vt. *pekardjään.*

ONLEENROERIG, b. n. *tiada taloq kapada dátöq, tiada bájar oepeti, lepas oepeti, mardahika.*

ONLEENROERIGHEID, vt. *kalakoewan mardahika, kalakoewan orang jang tiada bájar oepeti.*

ONLEDIGHEID, vt. *oesáha, kardja.*

ONLEERZAAM, b. n. *tegar aljárí, bódoh, gábloq, L.*

ONLEERZAAMHEID, vt. *pri tegar aljárí, kabodohan.*

ONLESBAAR, b. n. *tiada dapat (boleh) di báta.*
Schier —, *uitgewischt, beeras.*
—, *duister, dalam sakáli, glap, soesah di artikan.*

ONLESBAARHEID, vt. *pri soerat jang tiada dapat di báta.*

ONLESCHBAAR, b. n. *tiada dapat di poewaskan.*
Onleschbare dorst, *dhága jang tiada dapat di poewaskan.*

ONLESCHBAARHEID, vt. *kalakoewan jang tiada dapat di poewaskan.*

ONLESCHELJK, b. n. zie ONLESCHBAAR.

ONLEVERBAAR, b. n. *jang trada pátoet di báwa mäsöq, jang tiada bájiq, jang tiada boleh di tarima, tiada lákoe.*

ONLEVERBAARHEID, vt. *tsifat jang tiada bájiq, pri bárang jang tiada lákoe.*

ONLIEF, b. n. *tiada manis.*

ONLIEFELJK, b. n. *tiada sedap, tiada inaq, trada énanq, L., tiada kenan.*

ONLIEFELJKHEID, vt. *pri jang tiada sedap.*

ONLIGCHAMELJK, b. n. *tiada berbadan, tiada bertoeboh, trada poenja badan, L.*
Een spook (verschijning) is —, *makka*

- hantoe *tioe* *tiáda* *bertoeboh*, hantoe *tioe* *tráda* *poenja* *badan*, L.
- ONLIGCHAMELIJKHEID, *vt.* *tsifat* *jang* *tiáda* *bertoeboh*, *prí* *jang* *tiáda* *berbadan*.
- ONLIJDBAAR, b. n. niet ran lijden onderworpen, *betoewah*, *kebal*.
—, zie ONLIJDELIJK.
- ONLIJDBAARHEID, *vt.* *prí* *betoewah*.
- ONLIJDELIJK, b. n. *tiáda* *dápat* *di* *táhan*, *tiáda* *tertáhan*, *tiáda* *terderita*.
- ONLIJDELIJKHEID, *vt.* *kulakoewan* *jang* *tiáda* *terderita*.
- ONLIJDZAAM, b. n. *tiáda* *táw* *tsabar*, *koerang* *tsabar*.
- ONLIJDZAAMMEID, *vt.* *koerang* *tsabar*.
- ONLOFFELIJK, b. n. *tiáda* *kapoedjian*, *tiáda* *hároes* *di* *poedji*, *jang* *bertjelá* *djoega*.
- ONLOFFELIJKHEID, *vt.* *kalakoewan* *jang* *tiáda* *kapoedjian*.
- ONLOOCHENBAAR, b. n. *jang* *tiáda* *dápat* *di* *sangkal*.
—, *zeker*, *tentoe*, *benar*, *soenggoeh*.
—, *bijw.* *soenggoeh-soenggoeh*, *dengan* *tentoe*, *atas* *prí* *jang* *benar*.
- ONLOOCHENBAARHEID, *vt.* *prí* *há!* *jang* *tiáda* *dápat* *di* *sangkal*.
- ONLOSBAAR, b. n. *jang* *tiáda* *dápat* *di* *teboes*.
- ONLOSMAKELIJK, b. n. *jang* *tiáda* *dápat* *di* *oerikan* (*boek*a).
- ONLUST, m. *djemoewan*, *moewal*.
—, *kwelling*, *soesah* *háti*.
—, *twist*, *tjiderá*.
- ONLUSTIG, b. n. *lusteloos*, *tiáda* *sedap*, *tiáda* *inaq*, *tráda* *énaq*, L.
—, *lui*, *málas*, *segan*, *moelit*, *saddoesaddoe*.
—, *door* *afmatting*, *sinang*.
—, *droevig*, *bersoesah* *háti*.
—, *bijw.* *dengan* *soesah* *háti*.
- ONLUSTIGHEID, *vt.* *kamalásan*.
- ONMAATSCHAPPELIJK, b. n. *tiáda* *soeka* *lihat* *orang*, *soeka* *tampat* *jang* *sept*, L., *soeka* *tampat* *jang* *soenji*, *tiáda* *soeka* *berteman*.
- ONMAGT, *vt.* *koerang* *koewása*, *kaletehan*, *kalemáhan*, *tuham*, Ar.
—, *hezwijming*, *mortja*, *pangsan*, *kalingar*, L., *kalángar*, L., *bihoesj*, Perz.
Uit vrees van —, *kárana* *tákoet* *tahamalah*, Tsir.
- ONMAGTIG, b. n. *tiáda* *berkoewása*, *lemah*, *tiáda* *bergájt*, *lemas*, L., *dlaif*, Ar., *taham*, Ar., *áadjaz*, Ar.
— uit *zwakheid*, *mandei*.
—, *bijw.* *dengan* *tiáda* *koewása*.
- ONMAGTIGHEID, *vt.* *kulemáhan*, *prí* *jang* *dlaíf*, *kalemás-an*.
- ONMANIERIG, b. n. zie ONBESCHIEDEN.
- ONMANIERIGHEID, *vt.* zie ONBESCHIEDENHEID.
- ONMANIERLIJK, b. n. *pangkoh*, *koerang* *adjar*, *tiáda* *táw* *ádat*, *kásur*.
—, *bijw.* *dengan* *pangkoh*.
—, *zeer*, *terláløe*, *terláløe* *amat*, *sakáli*.
- ONMANIERLIJKHEID, *vt.* *prí* *jang* *pangkoh*, *kalakoewan* *jang* *kásur*.
- ONMATIG, b. n. en *bijw.* *terláløe*, *amat*, *sakáli*, *sángat*.
— *veel*, *terláløe* *bánjaq*.
Te —, *terláløe* *amat*.
—, zie ONGEMEEN.
—, *gulzig*, *rákoes*, L., *tjároe*, *demap*.
—, *overvloedig*, *límpah*.
- ONMATIGHEID, *vt.* *katjaroewan*, *lakoenja* *orang* *rákoes*, L., *lákøe* *pendemap*.
- ONMATIGLIJK, b. n. zie ONMATIG.
- ONMEDEDEELBAAR, b. n. *jang* *tiáda* *dápat* *di* *chabarkan*, (*wartákan*, *britákan*.) *jang* *tráda* *bóløh* *di* *kassí* *táw*, L., *jang* *tráda* *bóløh* *di* *bilang*, L., *jang* *tiáda* *dápat* *di* *wartákan*.
- ONMEDEDEELBAARHEID, *vt.* *prí* *jang* *tiáda* *dápat* *di* *wartákan*, enz., zie ONMEDEDEELBAAR, *tsifat* *jang* *tiáda* *terkát*a.
- ONMEDEDEELZAAM, b. n. *kikir*, *tiáda* *moe-rah* *háti*.
—, *niet* *spraakzaam*, *tiáda* *soeka* *meng-ømong-ømong*, *kákøe*.
- ONMEDEDOOGEND, b. n. zie ONMEÊDOOGEND.
- ONMEDEDOOGENDHEID, *vt.* zie ONMEÊDOOGENDHEID.
- ONMEDELJDEND, b. n. zie ONMEÊDOOGEND.
- ONMEÊDOOGEND, b. n. *tiáda* *sájang*, *tiáda* *berkaséhan*, *gemas*, L., *kedjam*, L.
- ONMEÊGAANDE, b. n. *tegar*, *kákøe*.
- ONMEETBAAR, b. n. *jang* *tiáda* *dapát* *di* *oekoer*, *tiáda* *berhíngga*.
- ONMEETBAARHEID, *vt.* *prí* *jang* *tiáda* *berhíngga*.
- ONMENGBAAR, b. n. *tiáda* *dápat* *di* *tjampor*, (*di* *hoelan*).
- ONMENGBAARHEID, *vt.* *tsifat* *jang* *tiáda* *dápat* *di* *tjampor*.
- ONMENSCH, m. *orang* *thlálím*, *orang* *zálim*, *verb.*
- ONMENSCHELIJK, b. n. *thlálím*, Ar., *zálim*, *verb.*, *kedjam*, L.
—, *bijw.* *dengan* *thlálím*, (*zálim*, *kedjam*).
Eene — e *daad*, *perboewátan* *jang* *thlálím*.
- ONMENSCHELIJKHEID, *vt.* *prí* (*parángt*) *jang* *thlálím*, *háti* *jang* *kedjam*, L.
- ONMERKBAAR, b. n. (*voor* *het* *oog*), *jang* *tiáda* *dápat* *di* *lihat*.
—, (*voor* *het* *gevoel*), *jang* *tiáda* *dápat* *di* *rása*.
- ONMETELIJK, b. n. zie ONMEETBAAR.
- ONMETELIJKHEID, *vt.* zie ONMEETBAARHEID.
- ONMIDDELLIJK, b. n. en *bijw.* *dadelijk*, *klaq* *djoega*, *sabantar* *djoega*, *kini*, *bángat*.
—, *uit* *zich* *zelve*n, *zonder* *tusschenkomst* *van* *iets* *anders*, *sendiri*, *derri* *sendirinja*.

- zal lij komen, makka sabantar djoega ia akan datang.
Eene — e oorzaak, soewátóe sabab derri sendirinja.
— daarop, konnediën derri paadda itoe makka klatq djoega.
—, aanstonds, dengan sa-sáát, sabantar, sabantar, L.
- ONMIDDELLIJKHEID**, vr. pri hál jang klatq djoega.
- ONMILD**, b. n. tiáda moerah háti, kikír.
- ONMILDEID**, vr. kikiran.
- ONMIN**, vr. tjiderd, perbantáhan.
In — zijn, berbantah, bertjiderá, tjéréwét, L.
- ONMINNELIJK**, b. n. tiáda mánis.
—, grof, kásar, pangkoh.
—, stuursch, bingis.
- ONMINNELIJKHEID**, vr. kalakoewan jang tiádu mánis.
- ONMINZAAM**, b. n. zie ONMINNELIJK.
- ONMINZAAMHEID**, vr. zie ONMINNELIJKHEID.
- ONMISBAAR**, b. n. dat niet missen kan, tentoe, pastí, L.
—, dat niet gemist kan worden, jang ti-dápat tiáda, jang wádjib, jang mistí áda, jang di berhádjat, jang tiáda dápat koerang.
—, bijw. dengan wádjib, mistí.
- ONMISBAARHEID**, vr. pri jang tentoe.
—, noodwendigheid, pri jang wádjib.
- ONMISDADIG**, b. n. tiáda bersálah.
- ONMISKENBAAR**, b. n. jang tiáda dápat sálah mengenal, jang mistí kenal.
- ONMOED**, m. háti ketjil, koerang háti.
- ONMOEDIG**, b. n. tjábar, hilang háti.
- ONMOEDIGHEID**, vr. prt tjábar.
- ONMOGELIJK**, b. n. tiáda dápat, tiáda bóleh, mostahil, Ar.
- ONMOGELIJKHEID**, vr. prt hál jang tiádu dápat, tiáda ichtimál.
- ONMONDIG**, b. n. tiáda báligh, belum áqal báligh, belum datang puadda déwása.
- ONMONDIGE**, m. órang jang belum áqal báligh
- ONMONDIGHEID**, vr. pri hál órang jang belum áqal báligh.
- ONNAAKBAAR**, b. n. zie ONGENAAKBAAR.
- ONNAAUWKEURIG**, b. n. koerang betoel, koerang tsah.
- ONNAAUWKEURIGHEID**, vr. pri hál jang koerang betoel, (tsah).
- ONNAAUWKEURIGLIJK**, bijw. atas prt jang koerang betoel, (tsah), tiáda betoel.
- ONNABOOTSELIJK**, b. n. jang tiáda dápat di tiroe, (toeroet).
—, bijw. atas prt jang tiáda dápat di tiroe, (toeroet).
- ONNABOOTSELIJKHEID**, vr. prt (tsifat) jang tiáda dápat di tiroe (toeroet).
- ONNABURIG**, b. n. jang tiáda soeka berteman dengan órang sa-kampung, (tetangga).
—, bijw. seperti órang tetangga jang hingis.
- ONNADEELIG**, b. n. tiáda roegi, tiáda rjádi roegi.
- ONNADENKELIJK**, bijw. jang tiáda dápat órang mengarti, terláloe dálam, gháib sakált.
- ONNADENKEND**, b. n. tiáda ingat, alpa, lálei.
—, dengan boeta toelt, dengan tráda ingat, L.
- ONNADENKENDHEID**, vr. kalaleiën, ka-alpáan.
- ONNADOENLIJK**, b. n. zie ONNABOOTSELIJK.
- ONNADOENLIJKHEID**, vr. zie ONNABOOTSELIJKHEID.
- ONNAGANGBAAR**, b. n. jang tiáda dápat di pariksa, (soeloe).
- ONNAMAKELIJK**, b. n. jang tiáda dápat di toeroet boewátannja.
- ONNASPEURLIJK**, b. n. jang tiáda dápat di sidiq, (dálumkan).
- ONNASPEURLIJKHEID**, vr. tsifat jang adjáib, pri jang tiáda dápat di sidiq, rahsia.
- ONNASPEURLIJK**, bijw. zie ONNASPEURLIJKHEID.
- ONNATUURLIJK**, b. n. tiáda thabi-i, tiálu sadiá, tiála prinja, ter-oelah prinja, jang meláwan pri, (parángt.)
— e zonden, ósa jang meláwan (thabiát, pri, parángt.)
— e houding, sikap jang tiáda sadiá.
Een — kind, ánaq kapista, (fasiq).
—, bijw. atas prt jang tiáda thabi-i.
- ONNATUURLIJKHEID**, vr. tsifat jang tiáda thabi-i.
- ONNAVOLGBAAR**, b. n. jang tiáda dápat di tiroe, (toeroet).
- ONNAVOLGBAARHEID**, vr. zie ONNABOOTSELIJKHEID.
- ONNAVOLGELIJK**, bijw. zie ONNAVOLGBAAR.
- ONNAVOLGELIJKHEID**, vr. zie ONNABOOTSELIJKHEID.
- ONNOEMBAAR**, b. n. tiáda terkátakan, tiáda terkira-kira, tiáda tapermená-t.
—, bijw. atas prt jang tiáda terkátakan.
- ONNOEMBAARHEID**, vr. kulakoewan jang tiáda terkira-kira.
- ONNOEMELIJKHEID**, vr. tsifat jang tiáda terkátakan.
De — der stetten, kabanjákan bintang.
- ONNOODIG**, b. n. tiáda oesah, tá-oesah, troesah, L., tiáda bergoena.
- ONNOODIGHEID**, vr. prt hál jang tiáda oesah, bárang jang trá-oesah, L.
- ONNOODIGLIJK**, bijw. atas prt jang tiáda oesah.
- ONNOODWENDIG**, b. n. zie ONNOODIG.
- ONNOODWENDIGHEID**, vr. zie ONNOODIGHEID.
- ONNOODZAKELIJK**, bijw. zie ONNOODIG.
- ONNOODZAKELIJKHEID**, vr. zie ONNOODIGHEID.
- ONNOOZEL**, b. n. onschuldig, soetji.
—, weerloos, jang tiáda perlindoengan.
—, eenvoudig, zonder kwaad, toeloes.
—, zwak van geest, bódoh, bingong.

- , beuzelachtig, *sia-sia*, *paralenté*.
 —, bijw. *atas pri jang soetji*.
- ONNOOZELHEID**, vr. *kasortjian*.
 —, domheid, *kabodóhan*.
- ONNOOZELLIJK**, bijw. zie **ONNOOZEL**, bijw.
- ONNUT**, b. n. *tiáda bergoena*, *sia-sia*.
 Een — werk, *pekardjään jang tiáda bergoena*.
 Een — mensch, *orang sia-sia*.
 —te taal uitslaan, *ómong kúsong*, L. *berkáta-káta jang sia-sia*.
 —, vuil, *tjemar*, *nedjis*, *kótor*.
 —, bijw. *atas prt jang tiáda bergoena* *dengan sia-sia*.
- ONNUTTELIJK**, bijw. zie **ONNUT**, bijw.
- ONNUTTIGHEID**, vr. *prt hál jang tiáda bergoena*.
- ONOMDIJKT**, b. n. *tiáda ter-ikat dengan tarbis*, *tiáda tertarbis*.
- ONOMGEARBEID**, b. n. *tiáda tertanggála*, *tiáda di loekoe*, zie **OMARBEIDEN**.
- ONOMGEBOND**, b. n. *tiáda tersikat*, (*di sékakat*).
- ONOMGEBODEN**, b. n. *tiáda terbhngkoqkan*.
- ONOMGEDEELD**, b. n. *tiáda terbahági*, *tráda di bági*.
- ONOMGEDOLVEN**, b. n. *tiáda tergáli*, *tráda di pájól*.
- ONOMGEDRAAID**, b. n. *tiáda terpoetar*.
- ONOMGEGOID**, b. n. zie **ONOMGEWORPEN**.
- ONOMGEGRAVEN**, b. n. zie **ONOMGEDOLVEN**.
- ONOMGEHAKT**, b. n. *tiáda tertembang*, *tiáda di póting*, L.
- ONOMGEHOUVEN**, b. n. zie **ONOMGEHAKT**.
- ONOMGEKAPT**, b. n. zie **ONOMGEHAKT**.
- ONOMGEKEERD**, b. n. *tiáda terbáliq*.
- ONOMGEKOCHT**, b. n. *tiáda tersoewápi*.
 — laten, *tiáda soewápi*.
- ONOMGEKROMD**, b. n. *tiáda bhngkoq*.
- ONOMGELEGERD**, b. n. *tiáda terkepong*, *tiáda di kepong*.
- ONOMGENAAAID**, b. n. *tiáda berkelim*.
- ONOMGEPLOEGD**, b. n. *tiáda tertanggála*, *tráda di loekoe*, L.
- ONOMGEROERD**, b. n. *tráda di adoq*, L., *tiáda teroelei*.
- ONOMGESCHUD**, b. n. *tiáda terkútjoq*, *tiáda tergójang*.
- ONOMGESLAGEN**, b. n. (van belastingen), *tiáda terbahági*, *belum di tento-kan*.
- ONOMGESMETEN**, b. n. zie **ONOMGEWORPEN**.
- ONOMGESPOELD**, b. n. *tiáda tertjoetji*.
 — laten, *tiáda tjoetji*.
 — blijven, *tiáda di tjoetji*.
- ONOMGEWEND**, b. n. *tiáda di bendoeng*.
- ONOMGEWENTELD**, b. n. *tiáda tergoeling*.
- ONOMGEWORPEN**, b. n. *tiáda terbáliqkan*.
 — laten, *tiáda membáliqkan*.
 — blijven, *tiáda di báliqkan*.
- ONOMGEZET**, b. n. *tiáda terpinah*.
- ONOMHEIND**, b. n. *tiáda terpágar*, *tráda di pagár-in*.
 —, blijven, *tiáda memagár-i*.
- ONOMKOOPTBAAR**, b. n. *jang tiáda dápat di soewápi*.
- ONOMSCHANST**, b. n. *tiáda terbénténg*.
 — laten, *tiáda membénténg-i*.
 blijven, *tiáda di bénténg-i*.
- ONOMSCHREVEN**, b. n. *tiáda tersoerat dengan katrángan*, zie **OMSCHRIJVEN**.
- ONOMSTOOTELIJK**, b. n. *jang tiáda dápat di rebahkan*.
 —, ontegenzeggelijk, *jang tiáda dápat di láwan káta*, *benar*, *betoel*, *soenggoeh*.
 —, bijw. *soenggoeh-soenggoeh*, *dengan sabetoelnja*.
- ONOMVATBAAR**, b. n. *tiáda dápat di ploq*, *tiáda dápat di dákap*.
- ONOMZEILD**, b. n. *tiáda terlajárt dengan menjoesor*.
 — laten, *tiáda berlájar menjoesor*.
- ONOMZIGTIG**, b. n. *tiáda bidjajsána*, *tráda áti-áti*, L., zie **OMZIGTIG**.
- , bijw. *dengan tiáda bidjajsána*, *dengan boeta toeli*.
- ONOMZIGTIGHEID**, vr. *kakoerangan bidjaq sána*.
- ONONDERSCHIEDEN**, b. n. *koesoet*, *tiáda trung*, *glap*.
 —, bijw. *dengan koesoet*.
- ONONDERSCHIEDENHEID**, vr. *prt jang koesoet*.
- ONONDERSCHIEDENLIJK**, zie **ONONDERSCHIEDEN**, bijw.
- ONONDERWORPEN**, b. n. *tiáda táloq*, *tiáda ter-áluh*.
- ONONTBEERLIJK**, b. n. *wádjib*, *Ar.*, *misti ada*.
 —, bijw. *atas prt jang wádjib*.
- ONONTBEERLIJKHEID**, vr. *prt jang wádjib*, *kakoerangan*.
- ONONTBINDBAAR**, b. n. *jang tiáda dápat di oerikan*, *jang tiáda bóleh di boeka*.
 —, bijw. *atas prt jang tiáda di oerikan*.
- ONONTBINDBAARHEID**, vr. *prt jang tiáda dápat di oerikan*.
- ONONTBINDELIJK**, bijw. zie **ONONTBINDBAAR**.
- ONONTBINDELIJKHEID**, vr. zie **ONONTBINDBAARHEID**.
- ONONTBLOOT**, b. n. *tiáda telelé*, *tiáda terboeka*.
 — laten, *tiáda boeka*, *tiáda telelékan*.
- ONONTBOEID**, b. n. *tiáda ter-oerei*, *tiáda terlepas*.
 — laten, *tiáda mengoerikan*.
 — blijven, *tiáda di oerikan*.
- ONONTBOLSTERD**, b. n. *tiáda terkoepas*.
- ONONTDEKT**, b. n. *tiáda terdápat*.
- ONONTEERD**, b. n. *tiáda terbrí máloe*, *tiáda tertjelákan*.
- ONONTGONNEN**, b. n. *tiáda di moelá-i*.
 —, van land, *tiáda terbábat*, *tráda di bábat*.
- ONONTHOUDELIJK**, b. n. *tiáda dápat di ingatkan*.
- ONONTKNOPELIJK**, b. n. *tiáda dápat di oerikan*.

- ONONTNEMELIJK, b. n. *tiada dapat di reboet*.
 ONONTROERD, b. n. *tiada terharoe*.
 ONONTSLUITBAAR, b. n. *tiada dapat di boeka*.
 ONONTTOOMD, b. n. *tiada terboeka kákang, trada di boeka tòm, L*.
 ONONTTROOND, b. n. *tiada terhoeloor derri paadda karatjään*.
 ONONTVANGBAAR, b. n. *jang tiada dapat di tarima*.
 ONONTVANGEN, b. n. *tiada tertarima*.
 ONONTVLUGTBAAR, b. n. *onvermijdbaar, tiada dapat di laloe-f*.
 —, *bijw. atas prt jang tiada dapat di laloe-f*.
 ONONTVOLKT, b. n. *tiada hilang qawm, ramé*.
 ONONTVONKBAAR, b. n. *tiada dapat bernjåla*.
 ONONTVOUBAAR, b. n. *jang tiada dapat di artikan, (tåbirkan)*.
 ONONTVREEMBAAR, b. n. *jang tiada dapat di tjoerf orang*.
 ONONTWAPENBAAR, b. n. *jang tiada dapat di ambil sindjata*.
 ONONTWARD, b. n. *koesoet, tiada ter-oerei*.
 ONONTWARRELIJK, b. n. *jang tiada dapat di oereikan*.
 ONONTWIJKBAAR, b. n. *zie ONONTVLUGTBAAR*.
 ONONTWORPEN, b. n. *jang tiada di telådankan, jang tiada terboewat dinah*.
 ONONTWORSTELBAAR, b. n. *jang tiada dapat di lepaskan dengan bergoemol*.
 ONONTZADELD, b. n. *tiada terboeka pelåna, trada di boeka sellå, L*.
 ONONTZEGELD, b. n. *tiada terboeka materi nja, trada di boeka tjupnja*.
 ONOORBAAR, b. n. *jang tiada låjig, jang tiada påtøet, jang tiada dengan sepertinja*.
 —, *bijw. dengan tiada sapatoetnja, dengan tiada sepertinja*.
 ONOORBAARHEID, vt. *kalakoewan jang tiada påtøet*.
 ONOORBAARLIJK, *bijw. zie ONOORBAAR, bijw*.
 ONOORDEELKUNDIG, b. n. *tiada boedimån, dengan tiada boedf bitjåra*.
 ONOORSPRONKELIJK, b. n. *tiada sadia*.
 ONOOTMOEDIG, b. n. *tiada rindah håt, angkåra*.
 ONOOTMOEDIGHEID, vt. *kakoerångan rindah håt, prt angkåra*.
 ONOPGEBLAZEN, b. n. *tiada penoh angin*.
 —, *fig. tiada angkåra, rindah håt*.
 ONOPGEBONDEN, b. n. *tiada ter-ikat*.
 — *haar, ramboet jang tiada di bëkin kondé*.
 ONOPGEBRAGT, b. n. *tiada terbåwa*.
 —, *niet opgevoed, tiada terpalihåra, trada di piåra, L, tiada topelådjar*.
 ONOPGEBROKEN, b. n. *tiada terboeka, tiada terbongkar*.
 — *e lading, moewåtan jang tiada terboeka*.
 ONOPCEDISCHT, b. n. *tiada tersådji*.
 ONOPGEDOLVEN, b. n. *tiada tergål*.
 ONOPGEDRONGEN, b. n. *dengan ichtår*.
 ONOPGEDRONKEN, b. n. *tiada terminom håbis, trada håbis di minom*.
 ONOPGEDROOGD, b. n. *tiada kring*.
 ONOPGEËISCHT, b. n. *tiada kena sita, tiada tertågt*.
 ONOPGEGORD, b. n. *tiada tersingsing*.
 ONOPGEGRAVEN, b. n. *tiada tergål*.
 ONOPGEHELDERD, b. n. *tiada tertrangkan, tiada trang, glap, mosjkil, Ar*.
 ONOPGEHESCHEN, b. n. *jang tiada ternåjiki*.
 ONOPGEHOOGD, b. n. *tiada tertambon, trada di oerog*.
 ONOPGEKLAARD, b. n. *belum trang*.
 ONOPGEKOCHT, b. n. *tiada terblf samoewa, tiada terbørang*.
 ONOPGEKWEET, b. n. *tiada terpalihåra, trada di piåra, L*.
 ONOPGEMAAKT, b. n. *tiada tersedia, trada di bëkin sedia*.
 — *laten, tiada sediåkan, trada bëkin sedia*.
 ONOPGEMERKT, b. n. *tiada ter-ingat*.
 —, *ongezien, tiada terlihat, tiada terpandang*.
 ONOPGEOFFERD, b. n. *tiada tersembileh*.
 ONOPGEOETST, b. n. *tiada di brisihkan, trada di bëkin brisih*.
 ONOPGEPRONKT, b. n. *tiada terkås*.
 — *laten, tiada menghiås*.
 — *blijven, tiada di hiås*.
 ONOPGEPROPT, b. n. *tiada di penohf, trada tersøewåpt*.
 ONOPGEROEPEN, b. n. *tiada terpanngil*.
 ONOPGEROLD, b. n. *tiada tergoelong*.
 ONOPGESCHORT, b. n. *trada tersingsing*.
 ONOPGESLOTEN, b. n. *tiada terkontji*.
 —, *onopengesloten, tiada terboeka kontji, terkontji*.
 ONOPGESMUKT, b. n. *tiada terhås*.
 ONOPGESNEDEN, b. n. *tiada terpøtong*.
 ONOPGESTROOPT, b. n. *tiada tersingsing*.
 ONOPGETEEKEND, b. n. *tiada tersøerat, trada di toelis*.
 ONOPGETELD, b. b. *tiada terdjoemlah, trada di djoemluh*.
 ONOPGETIMMERD, b. n. *tiada taper-oesah poela, trada di bëkin lågi, L*.
 ONOPGETOOID, b. b. *tiada terhås*.
 ONOPGETOOMD, b. n. *tiada terkenåkan kå-kang, trada di påké tøm, L*.
 ONOPGETUIGD, b. n. *tiada terpåkai*.
 ONOPGEVOED, b. n. *tiada terpalihåra, trada di piåra*.
 ONOPGEVULD, b. n. *tiada penoh, tiada terisi penoh*.
 ONOPGEWEKT, b. n. *tiada terbangkitkan, tiada terbångnkan*.
 ONOPGEZADELD, b. n. *tiada terkenåkan pelåna, trada di tårøh silla, L*.
 ONOPHOUEDELIJK, b. n. *en bijw. senantiåsa, tiada berhenti, tiada berkapoetoesan, sedekåla, hardam, Perz*.
 ONOPPLETTEND, b. n. *zie ONAANDACHTIG*.

- ONOFLETTENDHEID, vt. *kaülpään, kalalään.*
- ONOPLOSBAAR, b. n. *jang tiáda dápat di antjorkan.*
—, *onverklarbaar, jang tiáda dápat di tábirkan, jang tiáda dápat di artikan.*
- ONOPLOSBAARHEID, vt. *prí jang tiáda dápat di antjorkan.*
—, *onverklarbaarheid, prí jang terlá-loe glap, dálam sakáli, ghájib.*
- ONOPLOSSELLJKHEID, vt. *zie ONOPLOSBAARHEID.*
- ONOPMERKZAAM, b. n. *tiáda ingat, lálei, alpa.*
—, *bijw. dengan lálei, dengan alpa.*
- ONOPMERKZAAMHEID, vt. *kaülpään, kalalään.*
- ONOPPASSEND, b. n. *léna, loepa dan lálé, málas.*
- ONOPPASSENDHEID, vt. *kamalásan, prí jang léna.*
- ONOPREGT, b. n. *tiáda toeloes, tjelas, bi-wafá, Perz.*
- ONOPREGTHEID, vt. *prí jang tiáda toeloes, prí jang tjeloes.*
- ONOPSPRAKELIJK, b. n. *tiáda bertjelá.*
- ONOPTILBAAR, b. n. *tiáda terangkat, tráda bóleh di angkat, L.*
- ONOPWEKKELIJK, b. n. *jang tiáda dápat di bányonkan, bangkitkan.*
- ONOPWENTELBAAR, b. n. *jang tiáda dápat di goelongkan.*
- ONOPZETTELIJK, b. n. *jang tiáda di sahadjékan, tráda sengádja.*
—, *bijw. tráda dengan sengádja, L., tiáda dengan sahadja.*
- ONORDE, vt. *zie WANORDE.*
- ONORDELIJK, b. n. *tiáda terátor, koesoet.*
—, *bijw. koesoet-koesoet.*
—, *onbehoorlijk, tiáda pátoet, tiáda lájig.*
- ONORDELIJKHEID, vt. *prí jang tiáda pátoet.*
- ONORDETELJK, b. n. *en bijw. zie ONORDELIJK.*
- ONORDETELJKHEID, vt. *zie ONORDELIJKHEID.*
- ONOVEREENBRENGELIJK, b. n. *zie ONVEREENIGBAAR, tiáda berpatoetoetan, tiáda dápat di tjampor.*
- ONOVERDACHT, b. n. *tiáda ter-ingat-ingat, tiáda tertimbang.*
- ONOVERDEKT, b. n. *jang tiáda tertoe-top, tiáda tertoe-dong.*
- ONOVEREENKOMST, vt. *koerang moewáfaqat, koerang pakattan, L.*
- ONOVEREENKOMSTIO, b. n. *tiáda berpatoetan.*
—, *bijw. atas prí jang tiáda berpatoetan.*
- ONOVEREENKOMSTIGHEID, vt. *tráda bandingan, koerang moewáfaqat.*
- ONOVERHAALBAAR, b. n. *jang tiáda dápat di tampeliq.*
- ONOVERKLIMBAAR, b. n. *jang tiáda dápat di nájikt.*
- ONOVERKOMELIJK, b. n. *jang tiáda dápat di selasseikan, (alahkan).*
- ONOVERLEGD, b. n. *tiáda dengan boedi bitjára.*
- ONOVERSCHRIJDBAAR, b. n. *jang tiáda dápat di langkáht, (laloé-i).*
- ONOVERWINNELIJK, *bijw. jang tiáda dápat di alahkan, jang tráda bóleh di menang, tuntang.*
- ONOVERWINNELIJKHEID, vt. *tsijat jang tiáda ter-álah.*
- ONOVERWONNEN, b. n. *tiáda ter-álah, tráda di menang, L.*
- ONOVERZIENBAAR, b. n. *tiáda dápat di pandang djáwhnja.*
- ONPAAR, b. n. *gandjil, gásil.*
- ONEENPARIGHEID, vt. *prí jang tiáda ráta.*
- ONPARTIJDIG, b. n. *tiáda toeroet sablah-menjablah, tiáda djámb dár, áádil, Ar.*
- ONPARTIJDIGHEID, vt. *iehláts, Ar., kalakoewan jang betoel, prí jang tiáda djámb dár.*
- ONPARTIJDIGLLJK, *bijw. dengan benar, dengan betoel, dengan soenggoeh-soenggoeh.*
- ONPAS, *bijw. als: te —, paadda mása jang tiáda bájiq, (lájig, pátoet).*
- ONPASSELJK, b. n. *tiáda inaq, tráda énaq, L., sákit sedikit.*
- ONPASSELJKHEID, vt. *sákit, penjákit.*
- ONPEILBAAR, b. n. *tiáda kadoega, jang tiáda terdoega, toebir.*
- ONPEILBAARHEID, vt. *kadaláman jang tiáda terdoega.*
- ONPERSOONLIJK, b. n. *tiáda menoendjoeqkan órang, jang tiáda kena órang.*
- ONPERSOONLIJKHEID, vt. *prí jang tiáda kena órang.*
- ONPLIJK, b. n. *jang tiáda mengadákan sákit, tiádu bersakitian.*
- ONPLEGTIG, b. n. *tiáda áthlamat, koerang áádat.*
- ONPRIJSELJK, b. n. *tiáda kapoerhjáan, tiádu pátoet (hároes, lájig), di poedji.*
—, *bijw. atas prí jang tiáda kapoedjián.*
- ONPROFIJTELJK, b. n. *tiáda berlába, tráda djádi oentoeng, L., tráda kassi oentoeng.*
- ONPROFIJTELJKHEID, vt. *prí jang tiáda berlába, kalakoewan jang tiáda djádi oentoeng.*
- ONPUNTIG, b. n. *tiáda lontjip.*
—, *niét nauwkeurig, tiáda betoel, tiáda dei gan suksamánja.*
- ONPUNTIGHEID, vt. *fig. koerang betoel.*
- ONRAAD, m. *verwarring, gampar, hiroehára, roesoe, L., retoq, L.*
- ONRAADZAAM, b. n. *tiádu pátoet, koerang bájiq, tráda bidjásána.*
—, *verwerpelijk, makroeh, Ar.*
- ONRAAKBAAR, b. n. *jang tiáda dápat di kena.*
—, *onkwetsbaar, betoewah, kebal.*
- ONRADELJK, b. n. *jang tiáda tertarka.*
- ONREDBAAR, b. n. *onreddelijk, jang tiáda dápat di loepoekan, (pertoelangkan, lepas-kan).*

ONREDELIJK, b. n. redeloos, *jang boekan nâthiq, jang tiâda berboedf.*
 —, onbillijk, *tiâda pâtoet, tiâda lâjig.*
 —, zie ONREGTVAARDIG.

ONREDELIJKHEID, vt. *prî jang tiâda berboedf.*

ONREGELMATIG, b. n. *tiâda terâtor, tiâda dengan andam.*
 —, *bijw. atas prî jang tiâda ter-âtor, korseot-korseot.*

ONREGELMATIGHEID, vt. *prî jang tiâda ter-âtor.*

ONREGELMATIGLIJK, *bijw. zie ONREGELMATIG, bijw.*

ONRECT, b. n. *tiâda betoel, thlâlim, Ar., zâlim, verb., bâthil, Ar.*

ONREGT, o. *thlâlîm, Ar., hâl jang tiâda benar, tiâda haq.*
 — doen, *mengawâtja, menjukitf.*
 —, *ongelijk, sâlah.*
 Gij hebt — aldus te spreken, *mukka angkaw âda sâlah berkâta demikiin.*
 — lijden, *menderita thlâlîm, di persakittf.*

ONREGTELIJK, b. n. *koerang benar, tiâda betoel.*

ONREGTIG, b. n. *thlâlîm, Ar., zâlim, tiâda betoel.*

ONREGTMATIG, b. n. *melawan haq, tiâda betoel.*
 —, *onregtvaardig, surâm, Ar.*
 —, *bijw. dengan tiâda haq, dengan tiâda betoel.*

ONREGTMATIGHEID, vt. *prî jang tiâda betoel, kalakoewan jang tiâda dengan haq.*

ONREGTMATIGLIJK, *bijw. atas prî jang tiâda betoel, dengan tiâda haq.*

ONREGTVAARDIG, b. n. *tiâda betoel, thlâlîm, Ar., zâlim, verb., tiâda dengan haq, djâ-tr, Ar.*
 —, *bijw. zie ONREGTMATIGLIJK.*

ONREGTVAARDIGHEID, vt. *thlâlîm, Ar., thlâlîmat, Ar., prî jang tiâda benar, hâfat, Ar.*

ONREGTVAARDIGLIJK, *bijw. zie ONREGTMATIGLIJK.*

ONREGTZINNIG, b. n. *dengan bid-ât.*
 De — en, *orang bid-ât, orang mobdi.*

ONREGTZINNIGHEID, vt. *bid-ât, Ar.*

ONREIN, b. n. *moesig, tjamar, nedjis, kôtor, L.*
 —, (in de godsdienst), *harâm, Ar., makroeh, Ar.*
 — e geest, *djin jang neâjis.*
 —, *onkuisch, doekâna, gâtal.*
 — e begeerten, *ka-inginan, hawâ napsoe.*
 —, *bijw. dengan tjamar, atas prî jang nedjis.*

ONREINLIJK, *bijw. zie ONREIN, bijw.*

ONREINHEID, vt. *prî jang tjamar, nodjâset, Ar., prî jang nedjis, kakeroehum.*
 — van eene plaats, *kalakoewan jang harâm.*
 Staat van —, die het vertigten van plegtige gebeden verbiedt, *hadatz, Ar.*

ONREINIGHEID, vt. *zie ONREINHEID.*

—, icts onreins, *bârang jang nedjis, (tjamar, kôtor).*

ONREINIGLIJK, *bijw. zie ONREIN, bijw.*

ONREISBAAR, b. n. *jang tiâda dâpat di djâlânî orang.*

ONREKKELIJK, b. n. *kâkoe.*
 —, *zie ONTOEGEVEND.*

ONREKKELIJKHEID, vt. *prî jang kâkoe.*

ONREPELLELIJK, b. n. *zie ONROERLIJK, ONTILBAAR.*

ONRIEKBAAR, b. n. *jang tiâda berbâwoe.*
 Onriekbare bloemen, *boenga jang tiâda wângf, (berbâwoe).*

ONRIJBAAR, ONRIJDBAAR, b. n. *van wegen, jang tiâda dâpat di djâlânî kandavân.*

ONRIJM, o. *karângan soerat jang tiâda sjjâr, (sair, L.).*

ONRIJP, b. n. *mantah, mangkal, tiâda mâsaq, trâda mâtang, L.*
 — fruit, *boewah-boewahan jang mangkal, (trâda mâtang, L.), boewah-boewahan jang mantah.*
 —, *ondoordacht, tiâda di fikir bâjiq-bâjiq, koerang pariksa.*
 —, *fig. dengan bânqat, dengan koerang pariksa.*

ONRIJPHEID, vt. *prî jang mangkal, koerang mâtang, L.*

ONRIJPIGHEID, vt. *zie ONRIJPHEID.*

ONROEREND, b. n. *jang tiâda bergeraq.*
 — e goederen, *bârang jang tiâda bergeraq, roemah-roemah dan tânah-tânah, zie ROEREND.*

ONROERLIJK, b. n. *jang tiâda dâpat di geraqkan.*

ONROOMSCH, b. n. *jang boekan roemâwf.*

ONRUIM, b. n. *sesaq, zie NAAUF, eng.*

ONRUST, vt. *soesah hâti, masjghoel, Ar.*
 —, *ongerustheid, angst, tjinta pertjintâan.*
 — in het land, *gampar, roesoe, L., hiroe-hâra.*

ONRUSTIG, b. n. *bersoesah hâti, masjghoel, Ar., kassah, kaloh kassah, kebêt, L.*
 —, *van eenen zieke, balisah.*
 Een — mensch, *orang ganggoe.*
 —, *onstuiinig, oproerig, gampar, hiroe-hâra.*
 — en besluiteloos, *gondah, bûmbang.*
 —, *bijw. dengan soesah hâti.*

ONRUSTIGHEID, vt. *tjinta, masjghoel, Ar.*
 — van zieken, *balisah.*

ONRUSTIGLIJK, *bijw. zie ONRUSTIG, bijw.*

ONRUSTMAKER, m. *orang jang gampar, orang jang menghiroe-harâkan.*

ONRUSTSTOKER, m. *zie ONRUSTMAKER.*

ONS, o. *zie ONCE.*

ONS, pers. voornaamw. 3 en 4 pers. meerv. *kami, kita orang.*
 Hij kwam tot —, *makka ia-poon dâtang kapada kâmt, dia sedah dâtang sama kita orang, L.*
 Hij ziet —, *makka ia-poon melihat kâmt.*

- ONS, (m. en o. onze, vr.) bezittel. voordw. van den 1 pers. meerv. *kâmi poenja, kâmi, kita orang poenja, kita orang.*
— huis, *kâmi poenja roemah, roemah kâmi, kita orang poenja roemah, roemah kita orang.*
- ONSCHADELIJK, b. n. *jang tiada meroesaqkan, jang tiada membrî madrat.*
—, geen verlies aanbrengeude, *tiada meroegikan, trada bekin roeyi, L.*
- ONSCHADELIJKHEID, vt. *prî jang tiada meroesaqkan.*
- ONSCHAMËL, b. n. *schaamteloos, tiada mâloe, doekâna.*
- ONSCHAPPELIJK, b. n. *dengan tiada pâtoet, terlâloe sangat.*
—, *bijw. atas prî jang tiada pâtoet.*
- ONSCHAPPELIJKHEID, vt. *kasanyâtan, prî jang tiada pâtoet, (sederhâna).*
- ONSCHATBAAR, b. n. *jang tiada dâpat di hargâkan, (nileikan), jang tiada terkira-kira hargânja.*
- ONSCHATBAARHEID, vt. *tsifat jang tiada dâpat di hargâkan, tsifat jang indah-indah.*
- ONSCHATTELIJK, b. n. zie *ONSCHATBAAR.*
- ONSCHIEDBAAR, b. n. *jang tiada dâpat di tjeré.*
—, *bijw. atas prî jang tiada dâpat di tjeré, trada boleh poetoes, (di tjeré), L.*
- ONSCHIEDBAARHEID, vt. *prî jang tiada dâpat di tjeré, (antjorkan).*
- ONSCHIEDELIJK, b. n. zie *ONSCHIEDBAAR.*
- ONSCHENDBAAR, b. n. *jang tiada dâpat di roesugkan, (langgar).*
- ONSCHENDBAARHEID, vt. *prî jang tiada dâpat di langgar.*
- ONSCHENDELIJK, b. n. zie *ONSCHENDBAAR.*
- ONSCHERP, b. n. *koerang tadjum, tiada tadjum, toempoel.*
- ONSCHERPHEID, vt. *prî jang koerang tadjum, katoempoelan.*
- ONSCHIEURLIJK, b. n. *jang tiada dâpat di tjârik, (sôwêq, L., robêq, L.)*
- ONSCHIFTELIJK, b. n. *jang tiada djâdi bekoe.*
- ONSCHIKKELIJK, b. n. *kôtor, nedjis, tjamar.*
- ONSCHIKKELIJKHEID, vt. *prî jang tjamar.*
- ONSCHILDERBAAR, b. n. *jang tiada dâpat di gambarkan.*
- ONSCHOON, b. n. zie *ONKLAAR.*
- ONSCHRIFTELIJK, b. n. *tiada tersoerat, trada di toelis, L.*
- ONSCHRIFTEURLIJK, b. n. zie *ONSCHRIFTELIJK.*
- ONSCHULD, vt. *kasoet ian, prî jang soetji.*
- ONSCHULDIG, b. n. *soetji, tiada bersalâhan, brisih.*
—, *bijw. dengan soetji, atas prî jang tiada bersalâhan.*
- ONSCHULDIGLIJK, *bijw. zie* *ONSCHULDIG, bijw.*
- ONSCHULDVOL, b. n. *soetji sakâli.*
- ONSIERLIJK, b. n. *trada bagoes, L., tiada eloq.*
- ONSIERLIJKHEID, vt. *prî jang tiada eloq, katâkoewan jang trada bagoes, L.*
- ONSLAPERIG, b. n. *tiada mengantog.*
- ONSLIJTBAAR, b. n. *jang tiada dâpat di loesohkan, jang trada boleh roesaq, L., jang trada boleh amoh, L.*
- ONSLIJTBAARHEID, vt. *tsifat jang tiada dâpat di loesohkan.*
- ONSMAAK, m. *djemowan, djemoe.*
- ONSMAKELIJK, b. n. *tâwar rasânja, hambar rasânja.*
- ONSMAKELIJKHEID, vt. *râsa jang tâwar, (hambar).*
- ONSMELTBAAR, b. n. *jang tiada dâpat di lâboerkan, (antjorkan).*
- ONSMELTBAARHEID, vt. *prî jang tiada dâpat di lâboerkan, (antjorkan).*
- ONSMELTELIJK, b. n. zie *ONSMELTBAAR.*
- ONSMERTELIJK, b. n. *jang tiada menjâkitkan, jang trada bekin sâkit, L.*
- ONSMERTELIJK, b. n. zie *ONSMERKBAAR.*
- ONSPLES, vt. *makânan jang kadjemowan.*
- ONSPOED, m. *tjelaka, mâtung.*
- ONSPOEDIG, b. n. *traag, perlâhan-lâhan, lambat, plan-plan, L.*
- ONSPRAAKZAAM, b. n. *tiada soeka berkutakâta. tiada soeka mengômong-ômong, soeka diam-diam.*
- ONSPRAAKZAAMHEID, vt. *parângi orang jang soeka berdirung dirt.*
- ONSTAATKUNDIG, b. n. en *bijw. tiada dengan ilmoes syarth karadjâan, melâwan syarth karadjâan.*
- ONSTADE, *bijw. zie* *ONPAS.*
- ONSTADIG, b. n. zie *ONGESTADIG.*
- ONSTANDVASTIG, b. n. *tiada qarâr, tiada tetap, tiada tegoh, bânbang.*
—, *bijw. atas prî jang tiada qarâr, (tetap, tegoh).*
- ONSTANDVASTIGHEID, vt. *prî jang tiada qarâr, (tetap, tegoh).*
- ONSTANDVASTIGLIJK, *bijw. zie* *ONSTANDVASTIG, bijw.*
- ONSTEMMIG, b. n. *tiada moewôfaqat, trada pakattan, L.*
- ONSTERFELIJK, b. n. *tiada kamatan, kekal, baqâ, Ar., qitjoem, Ar.*
—e roem, *gah kekal, gah semporna.*
— maken, *kekallan.*
- Hoedanig de Heere alomtegenwoordig en aziende en levende en — is, *bertâpa toehan djoewa siállir dan nâhlir dan hai-ji, M. S. R. 15.*
—, *bijw. atas prî jang kekal.*
- ONSTERFELIJKHEID, vt. *prî jang kekal.*
—, *het volgende leven, achirat, Ar.*
—, *de eeuwige wereld, negri jang bayâ.*
- ONSTERK, b. n. *tiada goewat, lemah, lemas, L.*
—, *niet zwaar, anggal.*
- ONSTERKTE, vt. *koerang goewat.*
—, *zwakheid, kalemâhan, kalemâsan, L.*
- ONSTICHTELIJK, b. n. *tiada membajiki.*
—, *bijw. schandelijk, dengan tiada senoenoh, atas prî jang membrî mâloe.*

ONSTILBAAR, b. n. *jang tiada dapat di diamkan.*
 ONSTOFFELIJK, b. n. *tiada berdzat, tiada ber-oedjoed.*
 ONSTOFFELIJKHEID, vt. *parangt jang tiada berdzat.*
 ONSTRAFBAAR, h. n. *tiada bertjelâ, tiada bersalahan, tiada dapat di sjiksakan.*
 —, *bijw. atas pri jang tiada kasjiksään.*
 ONSTRAFBAARHEID, vt. *kalakoewan jang tiada dapat di sjiksakan.*
 ONSTRAFFELIJK, b. n. *zie ONSTRAFBAAR.*
 ONSTRAFFELIJKHEID, vt. *zie ONSTRAFBAARHEID.*
 ONSTREKKELIJK, b. n. *jang tiada mengin-njangkan.*
 ONSTRENG, b. n. *tiada kras.*
 ONSTRIJDBAAR, b. n. *tjabar, koerang hati, tiada brani berprang.*
 ONSTUIM, b. n. *zie ONSTUIMIG.*
 ONSTUIMIG, b. n. *tampias, kras, riboet, tjä-boel, loemboe.*
 — *weër, mäsa tampias.*
 — *e wind, angin kras, angin riboet.*
 — *e zec, läwt bertjäboel, läwt loemboe.*
 — *egolven, oembaq tjäboel, oembaq loemboe.*
 —, *driftig, panduloengan, prang proes.*
 —, *rumoerig, säsar.*
 —, *bijw. dengan kras, dengan singat.*
 ONSTUIMIGHEID, vt. *prt jang kras, (singat).*
 De — *der golven, tjäboelnja oembaq.*
 De — *des gemoeds, kasangatan hati.*
 —, *drift, toorn, amarah, marah, L., morka, Hofst.*
 ONSTUIMIGLIJK, *bijw. zie ONSTUIMIG, bijw.*
 ONSTUITBAAR, b. n. *tiada dapat di tahani, tiada tertahani.*
 ONTAARD, b. n. *ter-oebah, parangt.*
 —, *zie WREED.*
 ONTAARDELING, m. en vt. *orang kapista, (fasiq).*
 ONTAARDEN, o. w. *ber-oebah parangt kapada kadjahatan, djadi djihat.*
 ONTAARDHEID, vt. *peroebahan parangt kapada kadjahatan.*
 ONTAARDING, vt. *zie ONTAARDHEID.*
 ONTADELEN, b. w. *koelorkun djadi hina bangsänja, pitjatkan derri paadda pangkat bangsawan.*
 —, *verlagen, perkedjikan.*
 De ondeugd ontadelt den mensch, *makka kadjahatan itoe perkedjikan mänoesja.*
 ONTADELING, vt. *prt hääl di pitjatkan derri paadda pangkat bangsawan, hääl menghoelorkun djadi hina bangsänja.*
 ONTADEMEN, b. w. *ambil napas, ambil djawa, mematikan.*
 ONTALLIJK, b. n. *tiada dapat di bilang, tiada di kira-kirakan, tiada tepermanä-i.*
 ONTALLIJKHEID, vt. *kalonyakan jang tiada tepermanä-i.*
 ONTANKEREN, b. w. *oereikan säwh, angkat (boek) djangkar, L.*

ONTANKERING, vt. *pengoerian säwh, peng-angkatan djangkar, L.*
 ONTASTBAAR, b. n. *jang tiada dapat di räba.*
 ONTBAKEREN, b. w. *boekä käjin lampin.*
 ONTBALLASTEN, b. w. *angkat toelaq bära.*
 ONTBASTEN, b. w. *boewang koelit, angkat koelit.*
 ONTBEDELEN, b. w. *tjöba dapat dengan mintaminta.*
 ONTBEENEN, b. w. *angkat toelang derri dälam däying.*
 ONTBEERLIJK, b. n. *jang tiada berhäädjat, jang trada mistt, L., jang tiada oesah, jang trä oesah, L.*
 ONTBEERLIJKHEID, vt. *kalimpahan, bärang jang tiada di berhäädjat.*
 ONTBEREN, b. w. *berkoerang, koerang, pantung.*
 Wijn können —, *tähoë pantang diri derri paadda minom ajer anggoer.*
 Geld —, *berkoerang oewang.*
 ONTBERING, vt. *kakoerangan.*
 ONTBIEDEN, b. w. *soeroeh datang panggil, soeroeh panggil.*
 —, *bestellen, soeroeh kirim.*
 —, *zie NOODIGEN.*
 ONTBIEDING, vt. *parintah akan datang.*
 —, *zie BESTELLING.*
 —, *dagvaarding, sita, Eur., panggilan di hadapan hoekoem.*
 ONTBIJT, o. *fethr, Ar., fethoer, Ar., makanan pägi häät, talahkan.*
 —, *ontnuchtering, lohnat, Ar.*
 ONTBIJTEN, o. w. *makan paadda pägi häät, fathar, eig. fathara, Ar., almursar, verb. van almoçar, Port.*
 ONTBINDELIJK, b. n. *jang dapat di oereikan.*
 ONTBINDEN, b. w. *boekä ikät-an, oereikan.*
 Eenen hond —, *lepaskan andjing.*
 —, *oplossen, antjorkan, bëkin antjor.*
 Een huwelijk —, *oereikan hääl käwin, tjerëkan.*
 Eene verbindtenis —, *rombaq perdjandjian.*
 Ontbonden worden, *sterven, meninggal, zie STERVEN.*
 ONTBINDEN, teg. *deelw. jang mengantjorkan, zie ONTBINDEN.*
 ONTBINDING, vt. *pengoerei-an, pemboekään.*
 —, *oplossing, pengantjör-an.*
 ONTBITTEREN, b. w. *hilangkan pähit.*
 ONTBLADEREN, b. w. *loerohkan däwon.*
 De wind heeft de boomen ontbladerd, *makka däwon pohon itoe di loerohkan angin, makka angin soedah meloerohkan däwon, pohon itoe.*
 ONTBLADERING, vt. *hääl meloerohkan däwon.*
 ONTBLINDEN, b. w. *boekä käjin derri paadda mäta.*
 —, *fig. baperlihatkan kabenäran.*
 ONTBLOEMEN, o. w. *läjöe boengänja, (kumbungnja, L.), kahilangan boengänja.*
 —, b. w. *ontnangden, ambi präwan,*

- mentjoert *orang poenja práwan*, L., meroegol, peroegol, *ambil perdarään*.
- ONTBLOESEMEN, o. w. zie ONTBLOEMEN.
- ONTBLOOTEN, b. w. *telandjangan*, *boeká*, *memboeká*, *lelé*, *melelékun*, *oenoes*, *meng-moenoes*, *kalampei*.
Het ligchaam —, *telandjangan badan*, (*toeboh*).
- Den boezem —, *melelékan soesoe*.
Ontbloot, *telandjang*, *telelé*.
De wortels eens booms —, *boeká akar pohon*.
- De billen —, door de sarong of rokken op te ligten, *sélaq pantat*.
Een zwaard —, *mengoenoés pedang*.
Een ontbloote kris, *kris jang terkalampei*.
- De grenzen —, *telelékan pinggir táwah*.
Zich van geld —, *belandjåkan segallu oewangnja*.
Van volk —, *menghilangkan isi negri*.
Zich van alles — om anderen te helpen, *membri samoewá akan menoeleng orang lain*.
- Van gezond verstand ontbloot, *hilang áqal boedít*, *boeta toeli*.
—, *wegvoeren*, *kuloewarkan*, *båwa kaloewar*.
- ONTBLOOTING, vt. *penelandjågan*, *pemboekåån*, *pengoenoesan*, *penghilångan*, zie ONTBLOOTEN.
- ONTBOEIEN, b. w. *oerikan rantei*, *boeká ranté*, L.
- ONTBOEIJING, vt. *pengoeretiån rantei*, *pemboekåån ranté*.
- ONTBOEZEMEN, b. w. *kaloewarkan*.
- ONTBOEZEMING, vt. *hål mengaloewarkan*.
- ONTBOLSTEREN, b. w. *koopas*, *mengoepas*, *koebag*.
Gelijk een pas ontbolsterde areeknoot, *sabagai pinang jang bahåroe di koopas*.
- ONTBOLSTERING, vt. *hål mengoepas*, *pemboekåån koelít*.
- ONTBONDELEN, b. w. *boeká boengkoesan*, *boeká barkas*.
- ONTBONDELING, vt. *pemboekåån boengkoesan*.
- ONTBONDEN, b. n. en deelw. *opgelost*, *antjor*, *loeloh*.
- ONTBORRELEN, o. w. *berpantjar derri paadda galåga*.
- ONTBORRELING, vt. *pantjåran derri paadda galåga*.
- ONTBRANDEN, o. w. *menjåla*, *di pásang*.
Het vuur ontbrandde door den wind asangeblazen, *makka ápt poon menjåla di tioep angin*.
Van liefde —, *biråht dengan isjq*.
Van toorn —, *hångat amårah*.
Het geschut ontbrandde, *makka bedil poon di pásang oranglah*.
Hij ontbrandde van toorn, *makka hångatlah amårahnja*.
- ONTBRANDING, vt. *hål menjåla*, *hål pásang*.
- ONTBREIDELLEN, b. w. *angkat (boeká) kångang*, *boeká tím*, L.
- ONTBREIDELING, vt. *pemboekåån kångang*.
- ONTBREIJEEN, b. w. *boeká stroetan*.
- ONTBREINEN, b. w. *angkat (boewang) oetaq*.
- ONTBREKEN, o. w. *berkoerang*, *åda koerang*.
Er ontbreekt niets aan, *itoe tiåda koerang såtøe apa*.
Het ontbrekende aanvullen, *menjampeikan bårang jang åda koerang*, *menjampeikan bårang jang di beritådjål*.
- ONTBREKING, vt. *kakoerangan*.
- ONTBUNDELEN, b. w. zie ONTBONDELEN.
- ONTBUNDELING, vt. zie ONTBONDELING.
- ONTBURGEREN, b. w. *pitjatkan derri paadda pangkat mardahika*.
- ONTCIJFERAAR, m. *orang jang membåtja soerat angka*.
—, *uitlegger*, *orang jang menarangkan*.
- ONTCIJFEREN, b. w. *båtja soerat angka*.
—, *verklaren*, *menarangkan*, *tåbirkkan*.
- ONTCIJFERING, vt. *pembåtjåån soerat angka*.
- ONTDAGEN, o. w. *moelå-t djådi siang*, *dint håri*.
- ONTDANSEN, o. w. *låloe sambil menåri*.
—, b. w. *melåloewi dengan menåri*.
- ONTDARMEN, b. w. *boewang tåli proet*, *angkat tåli proet*.
- ONTDEKKEN, b. w. *boeká*, *angkat*.
Het hoofd —, *angkat tøypt*, L., (*tjepia*).
Het hoofd — (van priesters), *angkat sorbån*.
—, *fig. gewaar worden*, *bahåroe melihat*, *tintang*.
Goud —, *mendåpat umås*.
—, *mededeelen*, *membri tåhoe*, *kassí tåw*, L.
—, *openbaren*, *mengåtåkan*, *mengadoekan*.
Een geheim —, *memboekåkan (memandjångkan) rahsia*.
Het hoofd eener zamenzwering —, *menoendjoekkan kapåla orang jang bermoewåfaaq dengan soempah*.
- ONTDEKKER, m. *orang jang memboekå*, (*mengangkat*), zie ONTDEKKEN.
- ONTDEKKING, vt. *pemboekåån*, *pengångkåtan*, *pendapåtån*, *idjåd*, Ar., zie ONTDEKKEN.
- ONTDELVEN, b. w. *mentjeré dengan menggåli*.
- ONTDOBLEN, o. w. *loepoetkan dengan boewang páreh*, (*dådoe*).
- ONTDOEN, b. w. *ttådåkan*.
—, *losmaken*, *boeká*, *oeréi*.
Zich van zijne kleederen —, *tanggalkan pakéån*, *boeká paktån*.
Zich van enen knecht —, *kassí kaløwar boedjång sa-orang*, L., *lepaskan (kaloewarkan) hamba sa-orang*.
- ONTDONKBEN, b. w. *menghilangkan kaglåpan*.
- ONTDOOLJEN, b. w. *tjåjerkkan*, *melelehhkan*.
—, o. w. *djådi tjåjer*.
- ONTDOOLJING, vt. *hål mentjåjerkkan*.

ONTDRAALJEN, b. w. *boeka dengan poetar*.
 ONTDRAVEN, o. w. *lart dengan djokjok*,
 zie DRAVEN.
 ONTDROPPELEN, o. w. zie ONTDRUIPEN.
 ONTDROPPEL, o. w. zie ONTDRUIPEN.
 ONTDRUIPEN, o. w. *djätöh bertitig-titig*.
 ONTDRUIPEN, o. w. zie ONTDRUIPEN.
 ONTDRUIKEN, o. w. *laloewi, melaloewi*.
 Gevaren —, *melaloewi bahaja*.
 ONTDRUIKING, vr. *hâl melaloe, laloe, L.*
 ONTDRUISTEREN, b. w. *hilangkan glup, me-*
nerangkan bekin trang.
 ONTEEDIQEN, b. w. *lepaskan derri paadda*
soempah.
 ONTEDIGING, vr. *pelepâsan derri paadda*
soempah.
 ONTEENIGEN, b. w. *sakoekan, tjerekan*.
 —, *twist stoken, bangkitkan tjiderâ,*
békin stôrî, L.
 ONTEEREN, b. w. *mentjelâkan, perkedjikan*.
 Eene maagd —, *merogol anaq dâra,*
békin roesag práwan.
 —, *cerloos verklaren, pitjatkan (hoe-*
lorkan) derri paadda pangkat jang kahor-
mâtan, perkedjikan dengan poetoesan hoe-
koem.
 ONTEEREND, b. n. *jang perkedjikan, zie*
 ONTEEREN.
 ONTEERING, vr. *pentjelâän, pertjelâän, peng-*
edjiän.
 —, *ontmaagding, peroegeolan, hâl me-*
roegoel ânuy dâra.
 ONTEGENSPREKELIJK, b. n. *jang tiâda dâpat*
di lawan kâta, tentoe, benar.
 —, *bijw. dengan tentoe, atas pri jang*
benar.
 ONTEGENSPREKELIJKHEID, vr. *pri hâl jang*
tiâda dâpat di lawan kâta, pri jang tentoe,
kabênâran.
 ONTEGENSTAANBAAR, b. n. *jang tiâda dâpat*
di lawan, jang tiâda terlâwan, tegoh.
 ONTEGENSTAANBAARHEID, vr. *pri hâl jang*
tiâda dâpat di lawan, kategôhan.
 ONTEGENWOORDIG, b. n. *tiâda menghâdap,*
tiâda hûllir, tiâda âda, ghâjib, Ar.
 ONTEGENWOORDIGHEID, vr. *pri jang tiâda*
berhadâpan, ghâjib, Ar.
 ONTEGENZEGGELIJK, b. n. zie ONTEGENSPREKELIJK.
 ONTEGENZEGGELIJKHEID, vr. zie ONTEGENSPREKELIJKHEID.
 ONTEIGENEN, b. w. *ambil kapoenjâän*.
 Iemands land —, *ambil tanah kapoenjâän*
orang, ambil orang poenja tanah, L.
 ONTEIGENING, vr. *pengambilan kapoenjâän*.
 ONTELBAAR, b. n. *jang tiâda dâpat di bi-*
langkan, (hesâbkan,) jang tiâda teper-
manâ-i.
 ONTEMBAR, b. n. *jang tiâda dâpat di di-*
naqkan, (trihâni,) boewas, gâlaq.
 ONTEMBARHEID, vr. *pri jang jang boewas*
sakâli, pri jang tiâda dâpat di djinaqkan.
 ONTEMMELIJK, b. n. zie ONTEMBAR.

ONTEMMELIJKHEID, vr. zie ONTEMBARHEID.
 ONTERVEN, b. w. *toelaq derri paadda haq*
poesâka, boewang derri paadda poesâka, L.
 ONTERVING, vr. *penoelâkan derri paawla*
haq poesâka, pengatjoewalian derri paadda
watsiat.
 ONTEVREDEN, b. n. *sâkit hâti, goesar*.
 — *maken, bri sâkit hâti, békin sâkit*
hâti, menggoesarkan.
 ONTEVREDENHEID, vr. *sâkit hâti*.
 ONTFERMEN (zich) wed. w. *kasêhankan,*
mengasêhâni, sâjang, sâjangkan, menjâ-
jangkan.
 ONTFERMEND, b. n. *berkasêhan, rafim, Ar.,*
berrahmat.
 —, (van God), *rahmân, Ar.*
 ONTFERMER, m. *penjâjang*.
 ONTFERMING, vr. *kasêhan, sâjang, rahmat, Ar.*
 De deur der —, *pintoe rahmat, M. S.*
 R. 69.
 ONTFLEEMEN, b. w. *dâpat dengan memboedjoq*.
 ONTFONKEN, b. w. zie ONTVONKEN.
 ONTFRONSEN, b. w. *ratâkan kâroet, hilangkan*
kâroet.
 —, *fig. menjoekâkan*.
 ONTFRONSELEN, b. w. zie ONTFRONSEN.
 ONTFUTSELEN, b. w. *reboet, subbrot, L.,*
groemoet, simbot.
 —, *dat men het ziet, rawot*.
 ONTFUTSELING, vr. *groemoet, pereboetan*.
 ONTGAAN, o. w. *laloewi, melaloewi, loe-*
poet.
 Gevaren —, *laloewi bahaja*.
 Eene schipbreuk —, *loepoet derri paadda*
kâram.
 ONTGALLEN, b. w. *boewang njâlî, L., boe-*
wang hampedoe.
 ONTGALLING, vr. *pemboewângan njâlî, L.,*
hâl memboewang hampedoe.
 ONTGELDEN, b. w. *kena denda*.
 —, *boeten, straf lijden, kena perbulâ-*
san.
 ONTGELDING, vr. *straf, sjiksa*.
 —, *boete, denda*.
 —, *vergelding, perbalâsan*.
 ONTGESPEN, b. w. *oerikan kantjing, boek-*
salâpi, (gêsper, L.).
 ONTGEVEN (zich), wed. w. *tinggalkan*.
 —, *niet gedanken, tiâda ingat lâgi*.
 ONTGIFTIGEN, b. w. *bri penâwar, boewang*
râtjon, (bisa, oepas,) zie GIFT, VER-
GIFT.
 ONTGINNEN, h. w. *aanvangen, moelâ-i*.
 Land —, *bâbat (tebas) tanah, tâbas tâ-*
nah, soesog.
 Land — en de wortels der boom-en ver-
 branden, *tebaskan tanah dan membâkar*
akar pohon-pohon.
 ONTGINNING, vr. *aanvang, moela, permoe-*
lâän.
 — van grond, *penebâsan tanah, ihiâ, Ar.*
 ONTGLANSEN, b. w. zie ONTGLANZEN.

ONTGLANZEN, b. w. *hilangkan tjuhâja, soerankan tjuhâja.*
 ONTGLIJDEN, o. w. *loetjoet.*
 ONTGLIMMEN, o. w. *moelâ-t bernjâla.*
 ONTGLIMPEN, b. w. *poera poera menjoejtjikan diri.*
 ONTGLIPPEN, o. w. *loetjoet, rûsot, merûsot.*
 ONTGLOEIJEN, b. w. *moelâ-t menghângatkan. atisjnâkan, (van atisj, Perz. vuur).*
 —, o. w. *djâdi hângat, moelâ-t bernjâla.*
 ONTGOEDEN, b. w. *pitjalkan derri paadda pangkat dêwâta.*
 ONTGOEDEN, b. w. zie ONTEIGENEN EN ONTERVEN.
 ONTGOOCHELEN, b. w. *reboet dengan menjoe-lap, (soenylip, L.).*
 ONTGOOCHELING, vr. *pereboetan dengan menjoe-lap.*
 ONTGORDEN, b. w. *boekâ sendlangan.*
 Een paard —, *boekâ pelâna, (sella, L.) koeda.*
 ONTGRABBELEN, b. w. *reboet-reboet.*
 ONTGRATEN, b. w. *boewang toelang ikan.*
 ONTGRAVEN, b. w. *boewang dengan pátjol.*
 ONTGRAVING, vr. zie UITGRAVING.
 ONTGREDELEN, b. w. *boekâ kantjing pntoe.*
 ONTGRIJPEN, b. w. van een roofvogel, *sambar.*
 —, ontrukken, *sintaq, reboet.*
 ONTGRUJEN, o. w. *djâdi terlâloe besaar.*
 ONTGROENEN, b. w. *menggrêtjoq moerid bahâroe.*
 ONTGROENING, vr. *penggrêtjôkan moerid bahâroe.*
 ONTGROENPARTIJ, vr. *perdjamoewan teman-teman belâdjar.*
 ONTGRONDEN, b. w. zie ONTGINNEN.
 ONTGUICHELEN, b. w. zie ONTGOOCHELEN.
 ONTGUNNEN, b. w. zie MISGUNNEN.
 ONTHAAL, o. *penjamboetan.*
 Iemand een goed — *aandoen, menjamboet orang dengan format.*
 Iemand een slecht — *aandoen, menjamboet orang dengan koerang format.*
 Een gunstig —, *penjamboetan jang bâjiq-bâjiq.*
 —, feestmaal, maaltijd, *perdjamoewan.*
 Een sober —, *perdjamoewan jang kapâlang sâdja.*
 Een goed —, *perdjamoewan jang bâjiq-bâjiq.*
 ONTHAKEN, b. w. *boekâ gâjit.*
 ONTHAKING, vr. *penboekâân gâjit.*
 ONTHALEN, b. w. *weghalen, ambil.*
 Hij heeft hem het goed dat hij hem ge geven had, weder onthaald, *makka di ambilnja lagi bârang jung di brinja padanja.*
 —, onthaal aandoen, *menjamboet.*
 —, op spijs en drank, *mendjâmoew, berdjâmoew, perdjâmoew, persantapkan.*
 En zij onthaalde de vorstin, *nakka di*

perdjamoewja akan toewan poetri, S. R. 17.
 Door den kluizenaar Nila Poerba werd Srie Rama onthaald, *makka oleh bagâwân Nila Poerba di perdjamoewja Sri Kâma, (zonder akan).*
 ONTHALING, vr. *pengambilan.*
 —, ontvângst, *perdjamoewan.*
 ONTHALSTEREN, b. w. *boekâ sentâdji, (halstêr, L.)*
 ONTHALZEN, b. w. *panggal lêhêr, pôotong lêhêr.*
 Een dier —, *keelen, sembileh, sambleh, bantê.*
 ONTHALZING, vr. *pemotongan lêhêr.*
 —, *keling, pembantêan, penjemblêhan.*
 ONTHANDEN, b. w. *ganggoe, gâdoeh, bêkin soesah.*
 ONTHANDING, vr. *ganggoe, penggadâhan.*
 ONTHAREN, b. w. *tjâboet boeloe. (roema).*
 ONTHARASSEN, b. w. *tanggalkan bûdjoebessi.*
 ONTHARSENEN, b. w. zie ONTHERSEKEN.
 ONTHASPELEN, b. w. *boekâ derri paadda likâsan, zie AFHASPELEN.*
 ONTHEFFEN, b. w. *ontslaan, ontlâsten, lepaskan.*
 —, bevrijden, *loepoet, loepoetkan.*
 ONTHEFFING, vr. *pelepâsan.*
 —, bevrijding, *pelepoetan.*
 ONTHEILIGEN, b. w. *nedjiskan, mengstarâkan, tjamarikan.*
 ONTHEILIGING, m. *orang jang mendedjiskan.*
 ONTHEILIGING, vr. *pentjûmâran.*
 ONTHEISTERAAR, m. *orang jang mengantâja, penganiâja.*
 ONTHEISTEREN, b. n. *antâja, mengantâja, menjakiti, bêkin sâkit.*
 —, verwoesten, *membinasâkan.*
 —, plunderen, *rampas, djârah.*
 ONTHEISTERING, vr. *pengantâjâan.*
 —, verwocsting, *pembinasâan.*
 —, plundering, *perampâsan, pendjarâhan, djarâhan.*
 ONTHELDEREN, b. w. *hilangkan trang.*
 —, morsig maken, *bekin kôtor, L., tjamarikan.*
 —, troebel maken, *bekin boetaq, djadikan kroeh.*
 ONTHELPEN, b. w. *angkat pertoeoengan.*
 ONTHEMDEN, b. w. *tanggalkan kamêdja.*
 ONTHENGSELEN, b. w. *angkat êngsel, (tangan bessi).*
 ONTHERSENEN, b. w. *angkat oetaq.*
 —, (in de ontleedkunde,) *angkat bâtor kapâla.*
 ONTHEUPEN, b. w. *tagaliatkan panggoel, (pangkal pâha).*
 ONTHEUPING, vr. *tagaliat panggoel.*
 ONTHIJLIKEN, b. w. *bertjeré, mengoewei, kâwin.*
 ONTHOKKEBANDEN, b. w. *boekâ tâit lêher andjing.*
 —, fig. *lepaskan.*

ONTHOLLEN, o. w. *lâri tjongklang*.
 ONTHOOFDEN, b. w. *krat kapâla, panggâl kapâla, pantjong kapâla*.
 ONTHOOFDING, vt. *pemanggâlan kapâla, pemantjoengan kapâla*.
 ONTHOORNEN, b. w. *angkat tandoq, boewang tandoq*.
 De gordijnen van een vestingwerk —, *meroesaqkan pendjoeroe bënténg itoe dengan menêmbaq*.
 ONTHORENEN, b. w. zie ONTHOORNEN.
 ONTHOUD, o. herinnering, *kenang, ingâtan*.
 —, verblijfplaats, *tumpat kadoedoekan*.
 ONTHOUDEN, b. w. in het geheugen, *kenang, sadar, ingat, mengingat, ber-ingat, menghafitllkan*.
 Ik heb dat niet —, *kita tiâda ber-ingat itoe*.
 —, verblijf houden, *doedoeg, tênggal*.
 —, bedwingen, *tâhan, menâhan*.
 Zich niet kunnen — van lagchen, *tiâda dâpat menâhan diri derri tertâwa*.
 Zich —, afhouden, *pantang*.
 Ik kan mij daarvan wel —, *kita boleh (dâpat) pantang itoe*.
 Zich van eenig ding —, dat kwaad is, *memeliharâkan diri derri paadda bârang jang djâhat*.
 Zich van weenen —, *menâhan diri derri paadda menângis, menâhankan ajer ma-tânja*.
 —, niet geven, *pégang, trâda mâw kassi, L., koerungkan*.
 ONTHOUDEND, b. n. *djimat, tâhoe pantang*.
 —, *bijw. dengan pantang, atas pri jang djimat*.
 ONTHOUDENDHEID, vt. *pri djimat, pantang*.
 ONTHOUDENIS, vt. *pengingâtan*.
 ONTHOUDER, m. *orang jang mengingat*.
 —, terughouder, *orang jang pégang, orang jang trâda mâw kussi, L.*
 ONTHOUDING, vt. *geheugen, pengingâtan*.
 —, verblijf, *kadoedoekan*.
 —, terughouding, *pegângan*.
 Staat van — eener vrouw, hetzij als weduwe, gescheidene of menstruerende, *éddat, Ar.*
 —, *matigheid, djimat, pantang*.
 ONTHOZEN, b. w. *tanggalkan kôs, L., (sâ-rong kâki)*.
 ONTHUIDEN, b. w. *koepas, kessêt, L.*
 ONTHULDEN, b. w. *mentjelâkan, bri mâloe, permaloekan*.
 ONTHULDIGEN, b. w. *langgar format, tiâda membrî format dengan sepertinja*.
 ONTHULDING, vt. *pentjelâan*.
 ONTHULLEN, b. w. *boeka kaloebong, angkat kaloebong*.
 ONTHULLING, vt. *pengangkâtan (pemboekâân) kaloebong*.
 ONTHUNKEREN, b. w. *ber-sileh (dâpat) dengan mînta-mînta*.

ONTHUNKERING, vt. *perôlehan dengan mînta-mînta*.
 ONTHUPPELEN, o. w. *lâri berloempâtan*.
 ONTHUTSEN, b. w. *mengharoekan, menghâroe-biroekan, membrî dahsat, bêkin kâgêt*.
 Onthutst, *dahsat, kena dahsat, terkedjot, kâgêt, L.*
 ONTHUWEN, b. w. *mentjerekan laki bini, poetoekan hâl kâwin, kassi tiga thalaq, L.*
 ONTJAGEN, b. w. *memboeroe sahingga loepost*.
 ONTJEUGDEN, o. w. *djâdi toewah, hilang kamoedâhan*.
 ONTIJD, m. *sâlah waqtoe*.
 Hij kwam ten —, *sâlah waqtoe dâ-tangnja*.
 ONTIJDELIJK, *bijw. zie ONTIJDIG, bijw.*
 ONTIJDELING, m. en vt. *ânaq goeger, ânaq goegoeran*.
 ONTIJDIG, b. n. *tiâda âla waqtoe, sâlah waqtoe, paadda koetika jang tiâda bâjiq*.
 —, ongepast, *tiâda pâtoet*.
 —, onrijp, *mangkal, tiâda mâsaq, trâda mâtang*.
 —, vroeg rijp, *mâsaq (mâtang) sabelom âda masânja*.
 — e bevalling, *goegoeran ânaq*.
 — geboren, *kagoegoeran*.
 —, vuil, *tjamar, nedjis, kôtor, L.*
 —, *bijw. sabelom âda masânja, sâlah waqtoe*.
 ONTIJDIGHEID, vt. *waqtoe jang tiâda bâjiq, mâsa jang tiâda pâtoet, tempo jang tiâda betoel, L., sâlah waqtoe*.
 ONTIJDIGLIJK, *bijw. zie ONTIJDIG, bijw.*
 ONTIJG, b. n. zie ONTIJDIG.
 ONTIJLEN, o. w. *lâri mendholôwin, L., lâri mendahoetoeri*.
 ONTIJVEREN, b. w. *hilangkan râdjîn, meng-oerangkan râdjîn*.
 ONTILBAAR, b. n. *jang tiâda dâpat di angkat, (tâting), jang tiâda ter-angkat*.
 ONTKAMMEN, b. w. *mengoereikan dengan si-sir, menjisir*.
 ONTKAPEN, b. w. *reboet*.
 ONTKEEREN, b. w. *ambil, angkat*.
 ONTKENBAAR, b. n. *jang dâpat di sangkal*.
 ONTKENNEN, b. w. *sangkal, menjangkal, selaq, L.*
 ONTKENNEND, b. n. *jang menjangkal, salah, salb, Ar., salbi, verb.*
 — e eigenschap, *tsifat tsalbi*.
 —, *bijw. dengan menjangkal*.
 ONTKENNER, m. *orang jang menjangkal, penjangkal*.
 ONTKENNING, vt. *penjangkâlan, nafi, Ar., inkâr, Ar.*
 ONTKERKEREN, b. w. *lepaskan derri paadda pandjâra, (boewi, L.), loepoetkan derri paadda pandjâra*.
 ONTKERKERING, vt. *peloeptoer derri paadda pandjâra*.
 ONTKETENEN, b. w. *oerikan rantei, hoc k-o ranté, L.*

ONTKETENING, vt. *pengoereian rantei*, *pembokéän ranté*, L.

ONTKIBBELEN, b. w. *dápat dengan tjeréwét*.

ONTKIEMEN, o. w. *moelá-i toemboeh*.

—, fig. *djádi, terbit*.

ONTKLAAUWEN, b. w. *krat (pótong) koekoe, krat tarang*.

—, fig. *reboet*.

ONTKLEEDEN, b. w. *tanggalkan pakéän*, (*pekájin*), *boeká pakéän*, L.

Ontkleed worden, *sterven, máti, meninggal*.

Eenen kabel —, *boeká babátan táli sáwh*.

ONTKLEEDING, vt. *penanggálan pekájin*, *penboekéän pakéän*, L.

ONTKLEMMEN, o. w. *het gemoed, djádi soeka, djádi ringan, hilang pertjintáan*.

ONTKLEUREN, b. w. *wilangkan warna, memoetjatkan*.

De azijn ontkleurt de lippen, *makka tjoeke itoe menghilangkan warna bibir, makka tjoeke itoe memoetjatkan warna bibir*.

ONTKLIMMEN, b. w. *lári memandjut, lári nájig*.

ONTKLUISTEREN, b. w. *oerikan beloenggoe, boeká boewí*, L.

ONTKLUISTERING, vt. *pengoereian beloenggoe, pemboekéän boewí*, L.

ONTKLUWENEN, b. w. *boeká benang derri toekal, (boentel)*.

ONTKNEVELEN, b. w. *mengisap órang poenja darah, L., ambil (poengoet) dengan mengamáiája*.

—, *losmaken, boeká ikátan, oerikan ikátan*.

ONTKNEVELING, vt. *pengisápan órang poenja darah, pengambilan (pemoengoetan) dengan mengamáiája*.

—, *losmaking, pengoereian, (pembokéän) ikátan, (ranté)*.

ONTKNOOPEN, b. w. *boeká kantjing, oerikan kantjing*.

—, fig. *menerangkan, mentábirkan*.

ONTKNOOPING, vt. *pembokéän kantjing*.

—, *ontwikkeling, oplossing, áqibat, pengabisan*.

ONTKOFFEREN, b. w. *angkat derri dálan petí, (koppór, L.)*.

ONTKOMEN, o. w. *loepoet, lári*.

Aan een gevaar —, *loepoet derri paadder bahája*.

ONTKOMING, vt. *kaloepoetan*.

ONTKOOPEN, h. w. *blí bárang jang lajin órang máw blí*.

ONTKOPPELEN, b. w. *tjerekan djoedoe*.

ONTKOPPELING, vt. *pentjerekan djoedoe*.

ONTKORSTEN, b. w. *boewang koelit, koepas*.

ONTKRACHTEN, h. w. *melenahkan, hilangkan goewat, békin lemas*.

ONTKRACHTING, vt. *pelemáhan*.

ONTKRANSEN, b. w. *tanggalkan (angkat) karángan boenga*.

ONTKREUKEN, b. w. *meratákan risos*.

ONTKROONEN, b. w. *tanggalkan makóta*.

ONTKROONING, vt. *penanggálan makóta, háal menanggalkan makóta*.

ONTKRUIPEN, o. w. *lári merangkoq*.

ONTKRULLEN, b. w. *mengoerikan ikal, boeká gandiq, L.*

ONTKURKEN, b. w. *tjáboet soempal, tjáboet prop, L.*

ONTLAARZEN, b. w. *tanggalkan moezah, boeká las, L., (stiwel, L.)*

ONTLADEN, b. w. *pongah, bongkar moewátan, ombol, sangat, menjangat*.

ONTLADER, m. *koelit jang bongkar moewátan*.

ONTLADING, vt. *pembongkaran moewátan, pemonggáhan*.

ONTLASTEN, b. w. *eenen last ontnemen, angkat moewátan*.

—, *bevrijden, lepaskan, loepoetkan*.

Zijn hart —, *memboekákan háti, mengatákan rafsia*.

—, *den buik, boewang ajer, qedlá hádjat, Ar., béraq, L.*

De rivieren — *zich in zee, makka soengei-soengei itoe mengálikan ajerna kaddálam láwt, (mengálik ka-láwt)*.

ONTLASTEND, b. n. *jang memboewangkan, (menoerankan)*.

ONTLASTING, vt. *bevrijding, peloepoetan*.

—, *der vruchten, penoeroenan ajer, (roethoebal, Ar.)*.

ONTLATEN, b. w. *lepaskan, kasst djálan, week maken, melémbéqkan, békin lémbéq, L.*

—, *bevredigen, mendamékan*.

—, *o. w. zachter worden, djádi lemboet*.

ONTLATING, vt. *pelépásan*.

—, *zachtheid, pri jang lemah lemboet*.

ONTLEDEN, b. w. *krat (pótong) anggawta-anggawta*.

—, *stuk voor stuk aantoonen, menoendjoegkan sátoe poer sátoe, L., (másing-másing)*.

—, *uitleggen, te kennen geven, menjátákan, tábirkan*.

—, *onderscheiden, membédákan*.

ONTLEDEND, b. n. *ontwikkelend, jang menoendjoegkan*.

ONTLEDER, m. *órang jang krat (pótong) anggawta*.

—, *ontknooper eener zaak, órang jang mentábirkan, (menjátákan)*.

ONTLEDIGEN, b. w. *hampákan, kósongkan, békin kósong, L.*

—, *verlossen, loepoetkan, lepaskan*.

ONTLEDIGING, vt. *penghampáan*.

—, *der baarmoeder, pemótongan rahim*.

ONTLEDING, vt. *pemótongan anggawta-anggawta, pemanggálan anggawta-anggawta*.

—, *verdeling, pembahagian*.

—, *verklaring, tabir, penjatáan*.

ONTLEEDKUNDE, vt. *ilmoe djiráh, tasjrih, Ar., pengatahoewan mengrat anggawta-anggawta*.

Bock der —, *kitáb tajríh*, Ar., M. S.
R. 12.
ONTLEEDKUNDIG, b. n. *berímoe djiráh*, *táhoe mengrat anggawta-anggawta*.
—, *bijw. dengan ílmoe djiráh*.
ONTLEEDKUNDIGE, m. *djarrah*, Ar., *thabib*. Ar., *doekoen*.
ONTLEENEN, b. w. *nemindjam*, *ambil pin-djam*, *menarima*.
Geld —, *memindjam oevang*.
De maan ontleent haren glans van de zon, *makka boelan itoe menarima tjahájá-nja derri paadda mata-hári*.
ONTLEENING, vr. *memindjaman*.
ONTLEEREN, b. w. *loepu*.
—, *doen vergeten, meloepákan*.
ONTLEGEREN, b. w. *berangkat derri paadda mengepong negri*, *soeroet derri paadda mengepong negri*, *moendoer derri kepong negri*.
ONTLEGGEN, b. w. *ptndah*.
ONTLEIDEN, b. w. zie VERLEIDEN, MISLEIDEN.
ONTLEKEN, o. w. zie ONTLEKKEN.
ONTLEKKEN, o. w. *hábis tiris*.
ONTLENDEN, b. w. zie ONTLEUPEN.
ONTLIJKEN, o. w. *tiáda lagi sánn roepánja*.
ONTLIJMEN, b. w. *boewang getah, lepas getah, terlepas derri getah*.
ONTLIJSTEN, b. w. *boeká pínggir, boewang birih*.
ONTLIJVEN, b. w. *boenoh, matikan, b'kin máti*.
ONTLIJVING, vr. *pemboendhan*.
ONTLOKKEN, b. w. *reboet dengan diam*.
—, *afroonen, dápat dengan memboedjoq*.
Een geheim —, *pantjing sampé dápat rahsia*, L., *memboedjoq sahíngga dápat rahsia*.
ONTLOOPEN, o. w. *lárí, mínggat*, L.
De dief ontliet den geregtsdienaar . *makka pentjoert itoe lári derri paadda tángan oepas*.
Wij — *elkander niet veel, makka tíadáláh béda besaar antára kámt*.
Mijne jaren — *de uwen niet veel, makka oemoer hamba hampir sáma dengun oemoer toevan hamba*.
Zijn water ontloopt hem, *makka ía tíada dápat menaháni ajernja seut, makko dia tráda bóleh táhan dia poenja ajer kintjing*, L.
ONTLOOPING, vr. *larian*.
—, *ontvloeiing, tirisan*.
ONTLORREN, b. w. *reboet dengan típoe*.
ONTLORSEN, b. w. *mentjoert dengan berdá-gang glap*.
ONTLOSSELIJK, b. n. *jang dápat di antjorkan*.
—, *fig. verklaarbaar, jang dápat di art-ikán, (tabirkán)*.
ONTLOSSEN, b. w. *losmaken, boeká, oerei*.
—, *bevrijden, loepoet, lepas*.
—, *ontheffen, angkat*.

—, *ontladen, ombol, ponggah, boeká moewátan*.
—, *doen smelten, lázoerkan, antjorkan*.
—, *ontwarten, selesseiken, békin be-toel*, L.
ONTLOSSING, vr. *penboekáán, pengoeieian*.
—, *bevrijding, peloepoetan, pelepásan*.
—, *verklaring, tabír, pengartian*.
ONTLUIKEN, o. w. van bloesems, *megar, berkambang, wáriq*, Ar.
—, b. w. *openen, boeká, memboeká*.
—, *uitbotten, toenas*.
Het — van het verstand, *timboel áqal*.
ONTLUIKING, vr. *megar, toenas*.
—, *openmaking, penboekáán*.
ONTLUISTEREN, b. w. *soeramkan, hilangkan tjahája*.
Het paleis is ontluisterd, *seré máligei linnjap, hilanglah tjahája máligei*. (astána).
ONTLUISTERING, vr. *penjoeráman, kahilángan tjahája*.
ONTMAAGDEN, b. w. *ambil práwan, men-tjoert órang poenja práwan, meroegol, ambil perdaráán*.
ONTMAAGDING, vr. *perorgoelan, hál ambil órang poenja práwan*.
ONTMAGTEN, b. w. *ambil koewása, hilang-kan koewása, melemahkan*.
ONTMAGTIGEN, b. w. zie ONTMAGTEN.
ONTMAKEN, b. w. *rombaq, bongkar*.
—, *krachteloos maken, tíadákán, me-njatákan*.
—, zie ONTERVEN.
ONTMAKING, vr. *perombákan, pemboeng-káran*.
—, zie ONTERVING.
ONTMANNEN, b. w. *kambíri, kabíri*, L.
—, *van het leven berooven, boenoh, békin máti*, L.
Een schip —, *ambil awaq práhoe*.
ONTMANNING, vr. *prí hál kambíri*.
—, *dooding, pemboendhan*.
ONTMANTELEN, b. w. *tanggalkan selimot*.
— *van vestingwerken, bongkar bénténg*.
ONTMANTELING, vr. *penanggálan selimot*.
—, *van vestingwerk, pembongkáran bénténg*.
ONTMASKEREN, b. w. *angkat toeping, (tópéng, L.)*
Zich —, *tanggalkan toeping, (tópéng, L.)*
ONTMASKERING, vr. *penboekáán (penanggá-lan) toeping, (tópéng, L.)*
ONTMASTEN, b. w. *angkat tiang derri dálam práhoe*.
ONTMENSCHT, b. w. *thálám*, Ar., *gemas, kedjam*.
ONTMERGEN, b. w. *angkat somsom, boewang somsom*.
ONTMODDEREN, b. w. *boewang (angkat) loenpor*.
ONTMOEDIGEN, b. w. *menghilangkan háti, mentjábarkan, békin háti ketjil*, L.
ONTMOEDIGING, vr. *prí hál mentjábarkan*.

ONTMOETEN, b. w. *temoe, bertemoe, ketemoe, L., soewá, bersoewá, berdjoempah*. (*temoe* is opzettelijk en *berdjoempah* meestal toevallig —).

Ik wilde u —, *akoe handaq bertemoe kapadámoe*, S. R. 23.

Elkander —, *bertemoe, buppápas, L.*

Zij beiden ontmoetten elkander, *makka kadoewánja poon bertemoelah*, S. R. 105.

Al de maagden —, *bertemoe dengan segalla bikir*.

Doen —, *pertemoekan*.

Gaan —, te gemoet gaan, *pergi berdjoempah, pigi ketemoe*.

—, overkomen, *kadatângan, djâdi, kena*.

Hem is een ongeluk ontmoet (overkomen), *makka ia-poon kadatângan tjelâka*.

Doen —, *menemoekan*.

Zelden —, *djárang bersoewá*.

ONTMOETING, vr. *pertemoewan, pendapâtan*.

Hoe hunne — zijn zou, *boetâpa pertemoewanja*.

ONTMOMMEN, b. w. zie ONTMASKEREN.

ONTMOMMING, vr. zie ONTMASKERING.

ONTMOSSEN, b. w. *angkat loemoet*.

ONTMUNTEN, b. w. *mentadâkan oewang, ganti oewang lama*.

ONTMUREN, b. w. *bongkar témboq*.

ONTMURING, vr. *pembongkâran témboq*.

ONTNAGELLEN, b. w. *tjâboet pákoe*.

ONTNEMEN, b. w. *ambil, reboet*.

Heimelijk —, *de kris, sandal*.

ONTNEMING, vr. *reboetan, achdz, Ar*.

ONTNESTELEN, b. w. de nestels losmaken, *boeká tált ikat*.

De heerschappij —, *mengambil karadjâan, M. S.*

—, uit het nest nemen, *angkat derri dâltun sârang*.

ONTNEVELEN, b. w. *hilangkan, (hápoeskan) káboet*.

ONTNOPEN, b. w. *angkat boelos kâjin*.

ONTNOCHTEREN, b. w. *nuchteren maken, hilangkan máboq*.

—, een ontbijt geven, *kassi mákan pági hárt, L., brí mákan fíthr*.

Zich —, ontbijten, *mákan fíthr, santap apa-apa paadda pági hárt*.

ONTNUCHTERING, vr. zie ONTBIJT.

—, het ontnuchteren, *kahilângan máboq*.

ONTOEGANKELIJK, b. n. *tâda kahampiran, tâdu dápat di djalânt*.

ONTOEGANKELIJKHEID, vr. *kalakoewan jang tâda kahampiran*.

ONTOEGEVEND, b. n. *tegar, kras*.

ONTOEGEVENDHEID, vr. *parângt jang tegar, (kras), kategâran*.

ONTÖÖGEN, b. w. *tjongkil máta*.

ONTOOMELIJK, b. n. *jang tâda dápat di táhan, djinayakan*.

ONTORDENEN, b. w. *békin koesoet, L., membantoetikan peratoeran*.

ONTPAKKEN, b. w. *kalowarkan bârang, boeká boengkoesan*.

ONTPANDEN, b. w. *teboes, teboeskan*.

ONTPANDING, vr. *peneboesan*.

ONTPAREN, b. w. *mentjerei djoele*.

ONTPKELEN, b. w. *boewang ajer gâram, (assin. L.)*

ONTPLANTEN, b. w. *tjâboet (bantoen) tånamtånâman*.

ONTPLANTING, vr. *pentjaboetan tånamtånâman*.

ONTPLEITEN, b. w. *menang dengan gâwé singkêta*.

ONTPLOFFEN, o. w. *djâtoh meletos*.

ONTPLOFFING, vr. *prí djâtoh meletos*.

ONTPLONDEREN, b. w. zie ONTPLUNDEREN.

ONTPLONDERING, vr. zie ONTPLUNDERING.

ONTPLOOIJEN, b. w. *boeká lipâtan*.

ONTPLOOIJING, vr. *penmboekâan lipâtan*.

ONTPLUIMEN, b. w. *tjâboet boeloe*.

ONTPLUIMING, vr. *pentjaboetan boeloe*.

ONTPLUIZEN, b. w. *angkat, tjâboet*.

ONTPLUIZING, vr. *pentjaboetan*.

ONTPLUKKEN, b. w. *petik, L., keppos, L., poengoet, gintas*.

ONTPLUNDEREN, b. w. *ambil dengan merampas, membâwa dengan mendjârah*.

ONTPLUNDERING, vr. *pengambilan dengan merampas, membâwa dengan mendjârah*.

ONTPOORTEREN, b. w. *hoelorkan derri paadda haq isi negri, (pedoedoq negri)*.

ONTPOORTERING, vr. *penghoeloveran derri paadda haq isi negri*.

ONTPRAGGEN, b. w. *dápat (berdleh) dengan minta-minta*.

ONTPRATEN, b. w. *hilangkan dengan bitjâra*.

ONTPURPEREN, b. w. *hápoeskan warnánja oengoe*.

ONTRADEN, b. w. zie AFRADEN.

— te koopen, als men iets zelf wil koopen, *tjampája*.

ONTRADING, vr. zie AFRADING.

ONTRAFELLEN, b. w. *oerikan, tjâboet*.

ONTRAMPONEERD, b. n. *roesaq*.

ONTRANDEN, b. w. *boewang (angkat) ptinggir*.

ONTREDDEREN, b. w. *meroesugkan, békin roesaq, L.*

ONTREDDERING, vr. *peroesâkan, pembina-sâan*.

ONTREINIGEN, b. w. *békin kôtor, L., mentamarkan, menedjiskan, menyharâamkan, mentjöringkan*.

ONTREINIGING, vr. *pentjamâran, békin kôtor, L.*

ONTREMMEN, b. w. *boeká, oerei*.

ONTRENNEN, o. w. *lârt tjongklang, L., (oenggol)*.

ONTRIEMER, b. w. *boeká sendângan*.

ONTRIJDEN, b. w. *melarikan dengan kandâran*.

—, o. w. *lârt berkandâran*.

ONTRIJDING, vr. *larian dengan berkandâran*.

ONTRIJGEN, b. w. *boeká tált ikat*.

ONTRIJVEN, b. w. *ambil barang jang di ber-hādjut, ambil barang jang n.istī di pāké.*
 ONTRIJVING, vr. *pengambilan barang jang di berhādjut.*
 ONTRIMPELEN, b. w. *meratakan kārōt, meng hilangkan kornjil.*
 ONTROEIJEN, o. w. *lāri berdājōng.*
 —, b. w. *melarikan deugan berdājōng.*
 —, *vooruitroeijen, mendhold-ī dengan berdājōng.*
 ONTROEBEN, b. w. *mengharōekan, membrī dahsat, menjoesahkan, bapertjitakan.*
 —, o. w. *kena dahsat, kena tjita.*
 —, *ontroerd, aangedaan, wālang.*
 ONTROERENIS, vr. *ontroering, tjita.*
 Blijde —, *soeka tjita.*
 Droevige —, *doeka tjita.*
 —, *verwarring, hāroe-bīroe, hīroe-bīroe, hāroe-hāra, hīroe-hāra.*
 ONTROESTEN, b. w. *boewang karātan bessī, (tāht bessī, L.)*
 ONTROESTING, vr. *pemboewāngan karātan bessī.*
 ONTROLLEN, b. w. *boeka goeloengan.*
 —, *zakkenrollen, menjōeri dengan reboet.*
Tranen ontrolden haar, makka ajer matānja pōon berlinang-linang.
 ONTRONSELEN, b. w. *dāpat dengan memboe-djōq.*
 ONTRONSELING, vr. *perolēhan (pendapātan) dengan memboedjōq.*
 ONTROOMEN, b. w. *angkat kapāla soesoe.*
 ONTROOSTBAAR, b. n. *tiāda dāpat di hiborkan.*
 —, *bijw. atas prt jang tiāda terhibor.*
 ONTROOSTELIJK, *bijw. zie ONTROOSTBAAR, bijw.*
 ONTROOVEN, b. w. *rampas, reboet, ambil dengan gāgnh.*
 —, *pluunderen, djārah, rampas.*
 ONTROOVING, vr. *perampāsān, djārahān.*
 ONTROW, vr. *doerhāka, chiānat, Ar.*
 —, *diefstal, penjōerian.*
 —, *b. n. koerang satia, doerhāka.*
 —, *in het huwelijk, dullēp, L.*
 —, *bijw. dengan doerhāka.*
 ONTROWELIJK, *bijw. zie ONTROW, bijw.*
 ONTROWIGHEID, vr. *zie ONTROW, vr.*
 ONTRUIMEN, b. w. *menjēsakkan, bekīn se-sa, L., ambil tempat besaar.*
Deze kas ontruimt de kamer, makka almāri ini ambil tempat besaar di dālam bilīq ini.
 —, *verlaten, tīnggalkan, berangkat.*
Iemand eene plaats —, brī tempat padda sa-ōrang.
 —, *ledig maken, menghampākau.*
 ONTRUIMING, vr. *pengambilan tempat.*
 —, *verlating, penīnggālan.*
 ONTRUKKEN, b. w. *sintaq, reboet.*
 —, *ontwringen, rantaq.*
 Elkander —, *berrantaq-rantākan.*
 Aan een gevaar —, *loepoetkan derri paadda bahāja.*

ONTRUKKING, vr. *penjintākan, penjintakkan, pereboetan.*
 ONTRUNNEN, b. w. *zie ONTRENEN.*
 ONTRUSTEN, b. w. *mengharōe, menjoesahkan.*
Zich —, djādi soesah hāri.
 ONTRUSTING, vr. *tjita, pertjintāan.*
 —, *opschudding, roesoe, rettong, L.*
 ONTSCHADIGEN, b. w. *ganti roegi, silih, menjilih.*
 ONTSCHADIGING, vr. *penggantian roegi, penjilīhan.*
 ONTSCHAGCHELEN, b. w. *zie ONTSCHAG-CHEREN.*
 ONTSCHAGCHEREN, b. w. *membli dengan ta-war kikir.*
 ONTSCHAKELEN, b. w. *memboeka tjintjin ranté, mengōereikan chalqah.*
 —, *zie ONTVOUWEN.*
 ONTSCHAKELING, vr. *pemboekāan ranté, pengōereian chalqah.*
 ONTSCHAKEN, b. w. *peroegol, bāwa lāri.*
 —, *fig. rampas.*
 ONTSCHAKER, m. *ōrang jang meroegol, ōrang jang membāwa lāri.*
 ONTSCHAKING, vr. *prt hāl meroegol, pembawāan lāri.*
 ONTSCHEPEN, b. w. *toeronkan derri paadda kapal, ponggah.*
 —, o. w. *van boord gaan, toeron derri kapal, nājig di dārat.*
 ONTSCHEPING, vr. *penoeroenan derri paadda kapal.*
 —, *het van boord gaan, toeroenan derri kapal.*
 ONTSCHUREN, b. w. *sintaq, rōbēq, L.*
 ONTSCHIETEN, o. w. *loetjoet.*
Het touw is mij uit de hand ontschoten, makka tāht itoe loetjoet derri paadda tāngankoe.
 —, *missen, feilen, bekoerang, koerang, sālūh.*
 —, *ontvallen, (woorden), andjor.*
 —, *nit het hoofd gaan, loepa.*
Uw naam is mij ontschoten, namāmoesodah koe-loepa, goewa sodah loepa loe poenja nāma.
 ONTSCHIETING, vr. *kaloetjoetan, loetjoet.*
 ONTSCHIPPENEN, b. w. *pitjatkan djoerāgan prāhoe derri paadda pangkatnja.*
 ONTSCHOEID, b. n. *tiāda bersapātoe, trāda pāké sapātoe, L.*
 ONTSCHOEIJEN, b. w. *tanggalkan (boeka) sapātoe, (moezah).*
 ONTSCHORREN, b. w. *menjombuhkan sākīt seraq.*
 ONTSCHORSEN, b. w. *boewang koelit kājoe, angkat koelit kājoe.*
 ONTSCHORSING, vr. *pemboewāngan koelit kājoe.*
 ONTSCHROEVEN, b. w. *boeka skroep, L., boeka pelēr itiq.*
 ONTSCHULDIGEN, b. w. *lepaskan derri paadda hoekoem, (dūwā.) membenarkan.*
Zich —, soetjikan diri.

ONTSCHULDIGER, m. *jang lepaskan derri paadda dawâ.*
 ONTSCHULDIGING, vr. *penjoetjian.*
 ONTSIEREN, b. w. het sicraad afnemen, *angkat perhiâsan.*
 —, leelijk maken, *mendjadikan oedoeh, bêkin djellék, L.*
 ONTSIERING, vr. *pengangkâtan perhiâsan.*
 —, het leelijk worden of zijn, *djâdi oedoeh, (djellék, L.)*
 ONTSINDELEN, b. w. *boewang hâboe hârang bâtoe.*
 ONTSLAAN, b. w. *lepaskan, pitjatkan, kassi kaloewar, L.*
 Van eene verbindtenis —, *lepaskan derri paadda perdjandjian.*
 Ontslagen van eene gelofte, *lepas derri paadda qawol.*
 Ik zal hem van zijnen eed —, *makka aoke handaq lepaskan dia derri paadda soempahnja.*
 Uit eene betrekking —, *pitjatkan derri paadda pangkat, mâzoelkan.*
 Eenen knecht —, *kassi kaloewar sâtoe boedjang, L.*
 —, bevrijden, ontheffen, *loepoetkan.*
 —, afgezet, *terpitjat, mâzoel, Ar.*
 ONTSLAG, o. (bedr.) *pelepâsan, pemitjâtan.*
 —, (lijd.) *kalepâsan, kapitjâtan.*
 —, bevrijding, *peloepoetan.*
 ONTSLAGBRIEF, m. (vrijbrief), *soerat lepas.*
 —, (demissie,) *socrat pitjat.*
 ONTSLAKEN, b. w. *oerëikan, boeka.*
 ONTSLAGING, vr. *pengoerëian, pemboekâan.*
 ONTSLAPEN, o. w. *berâdoe, Hoft., tidor.*
 —, fig. den geest geven, *mâti, meninggal, hilang, Hoft.*
 ONTSLAPING, vr. *hâl berâdoe, Hoft., hâl tidor.*
 —, dood, *mâti, hilang, Hoft.*
 ONTSLEPEN, b. w. *irit, sêrét, L.*
 ONTSLEPING, vr. *pengiritan, penjêrëtan, L.*
 ONTSLIBBEREN, o. w. *loetjoet kalintjir, loetjoet teplésséd, L.*
 ONTSLIPPEN, o. w. *loetjoet.*
 ONTSLIJEREN, b. w. *boeka kaloebong.*
 —, fig. *mengartikan, menerangkan, mentâbirkan, bêkin trang.*
 ONTSLIJERING, vr. *pemboekâan kaloebong.*
 — van een geheim, *pemboekâan rahsia.*
 ONTSLUIMEREN, b. w. *mengantog.*
 —, zie ONTSLAPEN, fig.
 ONTSLUIMERING, vr. *antog.*
 ONTSLUIPEN, o. w. *lârt diam-diam, lârt ter-indap-indap, minggat diam-diam, L.*
 ONTSLUIPING, vr. *larian ter-indap-indap.*
 ONTSLUITEN, b. w. *boeka, lepaskan.*
 Een slot —, *boeka koentji.*
 Eenen gevangene —, *loslaten, lepaskan sa-ôrang derri dâlam pandjâra.*
 —, van bloemen, *megar, berkambang, teboeka, L., djâdi teboeka, L.*

Het hart voor eenen vriend —, *memboekâkan hâti paadda tsofbatnja.*
 ONTSLUITER, m. *jang memboekâ, jang lepaskan.*
 ONTSLUITING, vr. *pemboekâan, pelepâsan.*
 —, uitlegging, *pengartian, tabir, Ar.*
 ONTSMEEKEN, b. n. zie AFSMEEKEN.
 ONTSMAPPEN, o. w. *lârt minggat, L., membâwa dirt.*
 Aan het net —, (van vogelen,) *loeloes derri paadda djârang.*
 ONTSMAPPING, vr. *larian, minggat, L.*
 ONTSMAREN, b. w. *boeka, (angkat) tâlt, (kawat).*
 Eenen viool —, *boeka tâlt rebab, (biôla).*
 ONTSMELLEN, o. w. *lârt tjeput.*
 ONTSMOEREN, b. w. *boeka tâlt, boeka oetas, boeka tâlt ikat.*
 Paarlen —, *boeka moetiâra derri paadda oetasnja.*
 ONTSMOERING, vr. *pemboekâan tâlt, (oetas).*
 ONTSMANNEN, b. w. zie AFSPANNEN.
 —, lager stemmen, *këndôr-in, L., hoe-loerkan.*
 Eenen boog —, *tanggalkan tâlt boesor, (pânah).*
 ONTSPANNING, vr. *pemboekâan, pengeloeran, penanggâlan.*
 ONTSPARTELEN, o. w. *lârt terkâpah-kâpah.*
 ONTSPARTELING, vr. *larian terkâpah-kâpah.*
 ONTSPATTEN, vr. *lârt, minggat, membâwa dirt.*
 ONTSPELDEN, b. w. *boeka peniti.*
 ONTSPERREN, b. w. *boeka.*
 ONTSPRINGEN, o. w. *opspringen, bangkit melompat.*
 —, uit eenen slaap, *takarâdjat.*
 —, huppelen, *bergiripan.*
 —, van vreugde, *meloempat kârana ka-soekâan.*
 —, opporrelen, *tamboel, kaloewar.*
 —, voortkomen, ontstaan, *terbit, djâdi.*
 —, beginnen te bloeden, *moelâ-t ber-dârah.*
 Met kracht —, *zoo als water uit eene rots of fontein, tjoetjor.*
 ONTSPRINGING, vr. *uitstorting, uitstraling, tjoetjoeran.*
 ONTSPRUITEN, o. w. *moelâ-t toemboeh, toenas.*
 —, ontstaan, *djâdi, terbit.*
 ONTSPRUITING, vr. *hâl moelâ-t toemboeh.*
 ONTSTAAN, o. w. *beginnen, moelâ-t, moelâ-in, L., djâdi terbit, kaloewar, toemboeh, toeron, kena.*
 Het oproer is te Palembang —, *makka gampar itoe-poon moelâ-t di negri Palimbang.*
 Door het drinken van arak ontstaat veel wanorde, *makka derri minom araq poon djâdi bânjaq roesoe.*
 Toen de stad nu — (gebouwd) was, *sa-telah djadilah negri itoe, S. R. 4.*

De boosheid ontstaat uit een bedorven hart, makka kadjahânan itoe terbit (toemboek) derri paadda hâti jang boesoq.

Hoe dat — is weet ik niet, boetâpu djadinja itoe sahâja tiada tâhoe.

Die bron ontstaat uit eene rotskloof, makka mâta ajer itoe kalowar derri paadda tjelah bâtoe.

Er ontstond een stormwind, makka toeron angin riboet.

Uit zijne gramschap ontstond een twist, makka derri paadda amârahnja poon terbit perbantâhan.

Toen de stad nu — was, sa-telah djadilah negri itoe, S. R. 4.

In dat magazijn is brand —, makka goedlang itoe-poon kena hângoes.

—, derven, berkoerang.

Hulp ontstond hem, makka berkoeranglah ia perteloengan.

ONTSTAPELEN, b. w. boeka tamboenan.

ONTSTAPELING, vr. pemboekâan tamboenan.

ONTSTAPPEN, o. w. lâri berjangkâ.

ONTSTEKELJK, b. n. jang boleh di pângang.

ONTSTEEKEN, b. w. opensteken, boeka.

Een vat —, boeboh tjarat paadda tong, boeka tong.

—, vuur doen vatten, pângang, menjalâkan.

—, van eenig lichaamsdeel, hângat.

De wond is ontstoken, makka loekâinja poon hângat.

—, van ijver doen blaken, menggheiratkan, menghângatkan, bêkin pânuas hâti ôrang, L.

Iemand tot toorn —, menerbitkan amarah sa-ôrang, mengamârahkan sa-ôrang, bêkin mârah sâna ôrang, L.

Hij was van gramschap ontstoken, makka hângatlah amârahnja.

Zich —, boos worden, djâdi goesar, djâdi amârah.

De oogen dier maagd — het hart van den kluisenaar zelfs, makka matânja ânaq dâra (prâwan) itoe menjalâkan hâti ôrang pertâpa djoega.

ONTSTERING, vr. opensteking, penggirikan, pemboekâan.

—, aan eenig lichaamsdeel, bârah, sâkit bârah.

Eene — krijgen, kena sâkit bârah.

Eene — in de zijde, sâkit bârah kapada pinggang.

—, gloed, brand, kahangâtan, kapânâsan, sâkit.

— der long, sâkit pâroe-pâroe.

— in den neus, atjin-atjin.

ONTSTEKINGSKOORTS, vr. demam pânas.

ONTSTEKINGSZIEKTE, vr. sâkit pânas, sâkit bâra.

ONTSTELDHEID, vr. zie ONTSTELTENIS.

ONTSTEEKEN, b. w. tjoeri, mentjoeri, reboet.

—, fig. lârt, minggat, L., membâwa diri.

ONTSTEEKING, vr. pentjoerian, pereboetan.

ONTSTELLEN, b. w. ontstemmen, mendjanggalkan.

—, ziek maken, bêkin sâkit, L., mendjadikan sâkit.

Ontsteld, wanluidend, djanggal, sâlâh boenji.

Het kompas is ontsteld, padôman ada roesaq.

Ontsteld in de hersens, édu, gila.

Ontsteld, ziek, sâkit.

—, ontroeren, kedjoetkan, mengedjoetkan, bêkin kâgêt, L.

—, o. w. verschrikken, djâdi kâgêt, kedjoet.

Hij werd ontroerd, makka terkedjoetlah ia.

ONTSTELLING, vr. djanggal, zie ONTSTELTENIS.

ONTSTELTENIS, vr. ontroering, tjita.

—, verslagenheid, mângoe, kagantâran, gantar-gantâran, dahsjat, Ar.

—, opschudding, gampar, roesoe, L., retlong, L.

—, schrik, kedjoet, kâgêt, L.

ONTSTEMMEN, b. w. ontstellen, mendjanggalkan.

—, fig. uit eene stemming brengen, mengharoekan.

—, o. w. kedjoet, kâgêt, L.

ONTSTEMMING, vr. djanggal, pendjanggalan.

ONTSTENTENIS, vr. gebrek, mangel, koerang, hâdjat, Ar.

—, afwezigheid, kattad-ân.

Bij — van geld, kâlœ koerang oewang.

ONTSTICHELJK, b. n. jang koerang bâjiq, bertjelâ, jang menghilangkan din.

ONTSTICHELJKHEID, vr. prt jang bertjelâ.

ONTSTICHTEN, b. w. menjakiti hâti, bri sjuk, melanggar kabaqtian.

ONTSTICHTING, vr. perboewatan jang bri sjak.

ONTSTOKEN, b. n. verhit, hângat.

ONTSTOPPEN, b. w. zie ONTKURKEN.

ONTSTOPPING, vr. zie ONTKURKING.

ONTSTOPPINGSMIDDEL, o. pentjahâr, obat pentjahâr.

ONTSTRENGELEN, b. w. boeka (verei) pintâlan.

ONTSTRENGELING, vr. pengoesian pintâlan.

ONTSTRIJDEN, b. w. melâwan kâta, berbantah.

ONTSTRIJKEN, b. w. ambil dengan pérês.

—, o. w. zie ONTKOMEN.

ONTSTRIKKEN, b. w. boeka simpaelan.

ONTSTRIKKING, vr. pengoesian (pemboekâan) simpaelan.

ONTSTROOMEN, o. w. lâloe mengâlir.

ONTSTROOPEN, b. w. ambil dengan merampas.

ONTSTROOPING, vr. perampâsan, djarâhan.

ONTSTRUIKEN, b. w. bâbat.

—, fig. uitroeijen, toempas, hâpoes.

ONTSTUIVEN, o. w. *lári*, *mnygat*, L.
 ONTSULLEN, o. w. zie ONTGLIDEN.
 ONTTABBERDEN, b. w. *tanggalkan* (*boeka*) *djobbat*.
 ONTTAKELLEN, b. w. *toeronkan kalangkápan kapal*, *kálangkan práhoe*.
 ONTTAKELING, vr. *penoeroenan kalangkápan kapal*.
 ONTTARNEN, b. w. *tjåboet gigt*.
 ONTTARNEN, b. w. zie LOSTARNEN.
 ONTTELLEN, b. w. zie MISTELLEN.
 ONTTERNEN, b. w. zie LOSTARNEN.
 ONTTEUGELLEN, b. w. *tanggalkan kákang*, *boeka tóm*, L.
 ONTTOOLJEN, b. w. *tanggalkan perhátisan*.
 ONTTOOMEN, b. w. *tanggalkan kákang*, *boeka tóm*, L.
 ONTTOOMING, vr. *penanggálan kákang*, *peboekáán tom*, L.
 ONTTOOVEREN, b. w. *lepaskan derri paadda hobátan*, *menghilangkan hobátan*.
 ONTTORNEN, b. w. zie LOSTARNEN.
 ONTTREKKEN, b. w. *ambil*, *ambil kombáli*.
 Zich aan iets —, *oendoer* (*soeroet*) *derri paadda bárang sasewátue*.
 —, *afkorten*, *pótong*, *tjangkó'ong*, L.
 —, *weigeren*, *angyan*, *ibá*, *tráda máur kassé*, L.
 ONTTREKKING, vr. *pengambilan*.
 —, *terugtrekking*, *oendoer*, *moendoer*, L., *soeroet*.
 —, *korting*, *tjangkólong*, L., *pótong*.
 ONTTOELEN, b. w. *ambil* (*dápat*) *dengan tjoemboe*.
 ONTTROGGELEN, b. w. zie AFTROGGELEN.
 ONTTRONEN, b. w. zie AFTRONEN.
 —, *van den troon bonzen*, *hoelorkan*, (*pitjntkan*) *derri paadda karadjáán*, *menoeronkan derri paadda tachtá karadjáán*.
 ONTTRONING, vr. *hál menyoelorkan derri paadda karadjáán*.
 ONTTUIGEN, b. en o. w. *van tuig en wand ontbloeten*, *angkat kalangkápan kapal*.
 ONTTUINEN, b. w. *boewang páyar kebon*.
 ONTTWEERNEN, b. w. zie ONTTWIJNEN.
 ONTTWIJNEN, b. w. *oereikan pintálan*, *boeka pintálan*.
 ONTUCHT, vr. *doekána*, *hidam*, *gátal*, L., *kandji*, *pertjaboelan*, *pesoendálan*, L.
 ONTUCHELLJK, b. n. zie ONTUCHTIG, *bijw.*
 ONTUCHTIG, b. n. *berdoekána*, *mengidam*, *kandji*, *gátal*, L.
 Eene — e *vrouw*, *parampoewan berdoekána* (*gátal*, L.).
 — e *gebaren*, *tingkah lákoe jang gátal*.
 —, *bijw. atas pri doekána*, *dengan gátal*.
 ONTUCHTIGHEID, vr. zie ONTUCHT.
 ONTUIG, o. *uitschot*, *bárang boesog*, *bárang jang tíada bergoena*.
 —, *vuilnis*, *sampah*.
 ONTVADEMEN, b. w. *tjåboet benang derri djåroem*.

ONTVALLEN, o. w. *andjor*, *djåtoh*, *loetjoet*.
 Het *zwaard* ontviel hem. *makka pedang itoe-poon djåtoh derri paadda tångannja*.
 —, *kwijt raken*, *kahilángan*.
 De *hoop* ontviel hem, *makka ia-poon kahilángan pengharápan*.
 De *moed* ontviel hem, *makka ia-poon djådi ketjil háti*.
 —, *ontsnappen*, (*van woorden*) *lantjang*, *terand oer*, *andjor*, *telandjor*, L.
 Die *woorden* ontvielen hem, *makka perkataánnja itoe soedah terandjor* (*telandjor*) *soedah telandjor katánja itoe*, L.
 —, *ontgaan*, *vergeten*, *loepa*.
 —, *onverwacht sterven*, *sakoenjong-koenjong menúggal*, (*máti*).
 ONTVANG, m. zie ONTVANGST.
 ONTVANGBAAR, b. n. *jang dápat di tarima*.
 ONTVANGBOEK, o. *boekoe bárang jang di tarima*.
 ONTVANGEN, b. w. *tarima*, *samboet*.
 Geld —, *tarima oewang*.
 Eenen brief —, *menjumboet soerat sa-poetjoq*.
 —, *onthalen*, *berdjåmoe*.
 —, *zwanger worden*, o. w. *djådi boenting*, *djådi hámil*.
 —, b. w. *perkandong*.
 Die — is *van den heiligen geest*, *jang soedah di perkandongan derri paadda goewat rof 'l-qedos*.
 ONTVANGENIS, vr. *perkandoengan*.
 ONTVANGER, m. *orang jang menarima*, *jang menjamboet*, *penjumboet*.
 — *van belasting*, *pertanda*, *toekang poengoet tjoeék*, *kapála kantor oewang*.
 Kantoor *van den* —, *kantor oewang*, *kantor toekang tjoeék*.
 ONTVANGERSKANTOOR, o. *kantor oewang*, L.
 ONTVANGERSPOST, m. *pekaradjáán pertanda*, *pekaradjáán toekang poengoet tjoeék*, *pekaradjáán kapála kantor oewang*, L.
 ONTVANGST, m. *penarimáán*, *penjamboetan*, *achdz*, Ar.
 —, *ontvangen geld*, *oewang jang soedah di tarima*, *oewang jang másoq*.
 —, *onthaal*, *perdjåmoewan*.
 ONTVANKELJK, b. n. *jang bóleh di tarima*.
 ONTVAREN, o. w. *lári berpråhoe*, *låloe deng-an práhoe*.
 ONTVECHTEN, b. w. *reboet dengan berkaláhi*.
 —, o. w. *lepas dengan berkaláhi*.
 ONTVEILIGEN, b. w. *menquadákan bahája*.
 ONTVEILIGING, vr. *pri hál mengadákan bahája*.
 ONTVEINZEN, b. w. *semboent*, *semboenikan*, *poera-poera tíada*.
 Hij *ontveinst zijne gramschap*, *makka ia semboenikan amárahnja*, *makka poera-poera ia tíada amárah*.
 ONTVEINZING, vr. *pri hál semboenikan*, *pri tjoeelas háti*.
 ONTVELLEN, o. w. *sálin koelít*.

ONTVELLING, *vr. salinan koelit.*
 ONTVESTEN, *b. w. zie ONTMANTELEN.*
 ONTVETEREN, *b. w. boeka tāli hoebong-hoebongan.*
 ONTVLAKKEN, *b. w. soetjikan derri paadda tjöring, békin hilang nádā, L.*
 ONTVLAKKER, *m. toekang tjoetjē tjöring, toekang nádā, L.*
 ONTVLAMBAAR, *b. n. jang dāpat (bóleh) menjāla.*
 ONTVLAMBAARHEID, *vr. tsifat jang dāpat menjāla.*
 ONTVLAMMEN, *b. w. menjalākan, pāsang.*
 —, *fig. hāngat.*
 In drift doen —, *menghāngatkan napsoe.*
 —, *o. w. menjāla.*
 ONTVLAMMING, *vr. hāl menjāla, (bernjāla).*
 ONTVLECHTEN, *b. w. boeka klābang, L., boeka landiq, (gandiq, L.)*
 ONTVLECHTING, *vr. pemboekān klābang, (landiq, gandiq).*
 ONTVLEESCHEN, *b. w. angkat dāging derri paadda toelang.*
 —, *vermageren, mengoeroeskan, békin koeroes, L.*
 Ontvleeschte handen, *tāngan jang koeroes sakāli.*
 ONTVLEIJEJEN, *b. w. dāpat dengan memboedjog, beróleh dengan tjoemboe.*
 ONTVLEIJING, *vr. pendapatān dengan memboedjog, peroléhan dengan memboedjog.*
 ONTVLEKKEN, *b. w. zie ONTVLAKKEN.*
 ONTVLEKKER, *m. zie ONTVLAKKER.*
 ONTVLEUGELLEN, *b. w. angkat sājap.*
 ONTVLIEDEN, *o. w. vlugten, lārt, mnggat, L., membāwa diri.*
 —, *ontwijken, lāloe, laboewi, oendoer, soeroet.*
 ONTVLIEDING, *vr. larian.*
 ONTVLIEGEN, *o. w. terbang lārt.*
 Eenen vogel laten —, *lepaskan boerong sa-ékor.*
 ONTVLIETEN, *o. w. ngālir lāloe.*
 ONTVLOEIJEN, *o. w. lileh (melille) derri paadda, hālir.*
 ONTVLUGTEN, *o. w. lārt, mnggat, L., membāwa diri.*
 ONTVOERDER, *m. órang peroegol, órang jang membāwa lārt, órang jang melarikan.*
 ONTVOEREN, *b. w. larikan, bāwa lārt, peroegol.*
 ONTVOERING, *vr. hāl melarikan.*
 ONTVOLKEN, *b. w. toempas (menoempas) isi negrt.*
 ONTVOLKING, *vr. penoempāsan isi negrt.*
 ONTVONKBAAR, *b. n. jang dāpat di njalākan, jang bóleh di pāsang.*
 ONTVONKBAARHEID, *vr. prt jang dāpat di njalākan.*
 ONTVONKEN, *b. w. pāsang, menjalākan, pernjalākan.*
 —, *in bewoging brengen, ber'āngatkan, menggheiratkan, menerbitkan.*

—, *o. w. fig. bernjāla, hāngat, gheirat, Ar.*
 ONTVONKING, *vr. aansteking, pemasāngan.*
 —, *fig. kahāngātan, gheirat, Ar., njāla.*
 ONTVOOGDEN, *b. w. pitjutkan (hoelorkan) derri paadda pangkat wāl.*
 ONTVORMEN, *b. w. meroesaqkan roepa.*
 ONTVORMING, *vr. perosaqkan roepa.*
 ONTVOUWEN, *b. w. boeka derri paadda lipātan.*
 Eenen brief —, *boeka soerat.*
 —, *ontwikkelen, menjatākan, mengartikan.*
 —, *uitspreiden, hamparkan.*
 ONTVOUWING, *vr. pemboekān derri paadda lipātan.*
 —, *fig. pengartian, tābir.*
 —, *uitspreiding, penghampāran.*
 ONTVREEMDEN, *b. w. reboet, tjelo-tjelo, men-tjoert.*
 ONTVREEMDING, *vr. pentjoerian, pereboetan.*
 ONTVRIJEN, *b. w. ambil dengan meminang, ambil órang poenja toenāngan dengan meminang dia ter-ndap-ndap.*
 ONTWAALJEN, *o. w. di terbangkan angin.*
 ONTWAAR, *bijw. in: — worden, merāsa.*
 ONTWADEJEN, *o. w. tanggalkan (boeka) pakeian órang mati.*
 ONTWAKEN, *o. w. djāya derri paadda tidor, bāngon derri paadda tidor, njālang.*
 En de vorst ontwaakte ait zijnen slaap, *makka baginda poon bāngonlah derri paadda beradoenja.*
 — uit eene bezwijming, *chabar akan diri, sadar.*
 Even — en weder inslapen, *mendoesin.*
 Doen —, *bāngonkan, sadarkan.*
 ONTWAKING, *vr. bāngon, tuhal-tjod, Ar.*
 Het gebed bij de —, *soembah jang tahadjod.*
 ONTWALEN, *b. w. bongkar bēntēng, (dewāla).*
 ONTWALLING, *vr. pembongkārān bēntēng.*
 ONTWAPENEN, *b. w. tanggalkan sindjāta.*
 ONTWAPENING, *vr. hāl menanggalkan sindjāta.*
 ONTWAREN, *b. w. zien, lihat.*
 —, *gevoelen, merāsa, tjukkat, buttjukkat, L.*
 En nu ik een gevoel van beterschap ontwaar, *makka sakārang hamba rasāf adālah ringān rasānja, S. R. 8.*
 ONTWARRELEN, *b. w. zie ONTWARREN.*
 ONTWARREN, *b. w. oereikan, menjesseikan, sesessei.*
 Eene moeijelijke zaak —, *menjesseikan perkara jang moejikil, (soesah).*
 Gafed —, *mengoereikan benang jang koesoet.*
 ONTWARRING, *vr. pengoreiān, menjesseiān.*
 ONTWASSEN, *o. w. djādi terlāloe besoer.*
 ONTWEIDEN, *b. w. zie ONTWEIJEK.*
 ONTWEIDING, *b. w. zie ONTWEIJING.*
 ONTWEIJEN, *b. w. hoewang isi proet.*

ONTWELJING, vt. *penaboewangan isi proet*.
 ONTWELDIGEN, b. w. *ambil dengan gâyah, reboet*.
 ONTWELDIGER, m. *orang jang menggagâht*.
 ONTWELDIGING, vt. *penggagâhan, reboetan*.
 ONTWEND, verl. deelw. *hilang bêasa, loepa*.
 ONTWENNEN, b. w. *hilangkan bêasa*.
 Het dobbelen —, *hilangkan bêasa berdjodi*.
 Van de borst —, *saraq, pisa, L.*
 Zich —, *hilangkan bêasa*.
 ONTWENNING, vt. *kahilangan bêasa*.
 ONTWENTELLEN, b. w. *goeling*.
 ONTWERP, o. *teladan, dinah, tjonto, L., rentjana*.
 Een — *maken, boewat dinah*.
 — van eenen brief, *rentjana soerat*.
 ONTWERPEN, b. w. *boewat dinah, bêkin tjonto, L., merentjanakan, marekah*.
 —, *beramen, mengoepajakan*.
 ONTWERPER, m. *orang jang memboewat dinah*.
 ONTWERPING, vt. *memboewatan dinah, tjonto, L.*
 ONTWERREN, b. w. *zie ONTWARREN*.
 ONTWERVELEN, b. w. *boekta kantjing pintoe*.
 ONTWERVELING, vt. *memboekâan kantjing pintoe*.
 ONTWEVEN, b. w. *mengoerrieken tenoenan*.
 ONTWIDEN, b. w. *eenen priester, pitjatkan derri paadda dardjat imâm*.
 —, *eene plaats schenden, mengharâamkan, langgar*.
 —, *verontreinigen, menedjiskan, mentjarmarkan*.
 ONTWIJDER, m. *orang jang mengharâamkan, jang melanggar barang jang harâm, (goedos)*.
 ONTWIJDDING, vt. *van eenen priester, pemi-tjatan derri paadda pangkat imâm*.
 —, *ontheiliging, pelanggâran barang jang karâm, (goedos)*.
 ONTWIJEN, b. w. *zie ONTWIJDEN*.
 ONTWIJING, vt. *zie ONTWIJDDING*.
 ONTWIJFELBAAR, b. n. *tentoe, benar, tiada kagodahan*.
 —, *bijw. dengan tentoe, soenggoeh-soenggoeh*.
 ONTWIJFELBAARHEID, vt. *kubenâran, pri jang soenggoeh*.
 ONTWIJFELIJK, b. n. *zie ONTWIJFELBAAR*.
 ONTWIJKEN, b. w. *lâloe, laloewt, oendoer, soeroet*.
 —, *op zijde gaan, minggir, menjjampang*.
 —, *afwenden, tangkiskan, menjâlahkan*.
 Gevaar —, *melaloewt bahâja*.
 En terwijl hij hem nu wilde —, *makka sedang ta menghandâkt lâloe derri padanja, M. S. R. 44*.
 Den krijg —, *oendoer derri paadda prang*.
 Eenen slag —, *tangkiskan pâloe*.
 Eenen dolksteek —, *menjâlahkan tikam*.
 De zee ontweek de kust, *makka (aje)*

lâwoet poon soeroet derri paadda panti.
 ONTWIJKEND, b. n. *jang lâloe, zie ONTWIJKEN*.

Een — *antwoord, djawâb (penjahoetan) jang tiada troes trang, (jang tiada tentoe)*.
 ONTWIJKING, vt. *hâl melaloewi*.
 ONTWIKKELEN, b. w. *losmaken, boekta, oerei*.
 —, *duidelijk maken, mengartikan, mentâbirkan*.
 —, *ontwarren, selessei, menjelessei*.
 ONTWIKKELING, vt. *memboekâan, pengoe-reiân*.
 —, *verduidelijking, pengartian, tabir, Ar.*
 —, *ontwarring, penjelesseiân*.
 — van planten, bloemen, *toemboehan*.
 ONTWIMPELEN, b. w. *toeronkan bandêra pandjang*.
 —, *fig. menthlâhrikan, menjâtakan*.
 ONTWIMPELING, vt. *penoeroenan bandêra pandjang*.
 —, *fig. penjatâan, hâl menthlâhrikan*.
 ONTWINDEN, b. w. *boekta bebâtan, boekta lilitan*.
 —, *fig. menjâtakan, menthlâhrikan*.
 Eene opperolde mat —, *menghamparkan tikar*.
 ONTWINDING, vt. *memboekâan bebâtan, (lilitan, goeloengan)*.
 ONTWOEKEREN, b. w. *dâpat (berôleh) dengan mâkan roebiat*.
 ONTWOEKERING, vt. *pendapâtan (perôlehan) dengan mâkan roebiat*.
 ONTWOELEN, b. w. *losworstelen, lepaskan dengan bergoemol*.
 —, *zie ONTWINDEN*.
 ONTWOELING, vt. *zie ONTWINDING*.
 ONTWOLKEN, b. w. *hâpoeskan awan-awan*.
 Een ontwolkte hemel, *lângit jang trang, tjocwâtja, trang tjocwâtja*.
 —, *de duisternis wegvagen, hapoeskan kaglâpan, menerangkan*.
 Een ontwolkt gelaat, *moeka berserei*.
 ONTWORSTELBAAR, b. n. *jang dâpat di loepoetan dengan bergoemol*.
 ONTWORSTELLEN, o. w. *loepoet dengan bergoemol*.
 ONTWORTELEN, b. w. *banton dengan akar, tjâbot dengan akar, rebahkan dengan akar*.
 De wind heeft dien boom ontworteld, *makka argin soedah merebahkan pohn itoe dengan akarja*.
 —, *fig. toempaskan*.
 ONTWORTELING, vt. *pembantoenan dengan akar, penjaboetan dengan akar*.
 —, *fig. penoempâsan*.
 ONTWRICHTEN, b. w. *tagaliat, tagalitjoh, sâlah lâkoe*.
 ONTWRICHTING, vt. *tagaliat*.
 ONTWRIJTEN, b. w. *reboet (ambil) dengan berbantah (tjeriwêt, L.)*.
 ONTWRIKKEN, b. w. *boekta dengan geraq*.

ONTWRIKKING, vt. *pemboekään* dengan gerak
 ONTWRIJGEN, b. w. *ambil* dengan poelas.
 ONTWRIJING, vt. *pengambilan* dengan poelas.
 ONTZADELEN, b. w. *tanggalkan* pelána, *boekasella*, L.
 ONTZADELING, vt. *penanggálan* pelána, *pemboekään sella*, L.
 ONTZAG, o. vrees, *tákoet*.
 —, eerbied, *format*.
 In — houden, *menákoetkan*, *brí tákoet*.
 —, magt, *grootheid*, *koewása*, *kubesáran*.
 — onder het volk hebben, *di takoeti orang ketjil*.
 Zijn — verliezen, *kahilángan koewasánja*.
 ONTZAGBAAR, b. n. zie ONTZAGGELIJK.
 ONTZAGGELIJK, b. n. eerbiedwekkend, *mof-tassim*, Ar., *áthlamat*, Ar.
 —, vrees inboezemend, *brí tákoet*, (*dahsat*).
 —, uitstekend, *groot*, *sángat*, *terláloe*, *besaar*.
 —, vreeselijk, *hébat*.
 —, *bijw. dengan áthlamat*, enz.
 ONTZAGGELIJKHEID, vt. *tsifat jang mof-tassim* (*thlamat*,) zie ONTZAGGELIJK.
 ONTZAGVERWEKKEND, b. n. *jang brí tákoet*, *mof-tassim*, Ar.
 ONTZAKKEN, o. w. zie ONTZINKEN.
 ONTZEDELIJK, b. w. *hilang pri jang senoeh*, *pertjáoelkan*.
 ONTZEGBRIEF, m. oorlogsverklaring, *soerat menjatákan prang*, *soerat mengadákan prang*.
 ONTZEGELEN, b. w. *boekasella*, *boekasella* derri paadda materinja.
 ONTZEGLING, vt. *pemboekään tjap*, *pemboekään derri paadda materinja*.
 ONTZEGEREN, b. w. weigereu, *anggan*, *ibá*, *tiáda máw kassí*, L., *toelag*.
 —, verbieden, *tejah*, *tegakkan*, *harámkán*.
 ONTZEKING, vt. *verbod*, *penegáhan*.
 ONTZELEN, o. w. *melaloewi denyan berlájar*.
 —, *zeilende ontvlugten*, *lári berpráhoe*.
 ONTZENUWEN, b. w. *angkat átsáb*, (*oerat*).
 —, *verzwakken*, *melemahkan*, *mendliájkán*, *melethkan*.
 ONTZENUWING, vt. *penyangkátan átsáb*, (*oerat*).
 —, *fig. pelemáhan*.
 ONTZET, o. bevrijding, *hulp*, *peloepoetan*.
pembantoean.
 ONTZETBAAR, b. n. schrikachtig, *penákoet*.
 —, *onverschrokken*, *perkása*, *bránt*.
 ONTZETTEN, b. w. *verwrikken*, *tagaliat*, *tagalitjoh*.
 —, *van het bezit berooven*, *ambil jang ampoenja*, *ambil kaán:poenjaán*.
 —, *te hulp komen*, *bantoe*, *toelong*.

—, *bevrijden*, *loepoetkan*.
 —, *verbuzen*, *brí dahsat*, *menghóatkan*.
 Zich —, *kena dahsat*, *djádi kágét*, L., *terkedjoet*.
 —, *ontslaan*, *pitjatkan*.
 ONTZETTEND, b. n. *heibano*, *hébat*.
 ONTZETTER, m. *orang jang membantoe*.
 ONTZETTING, vt. *uit het lid*, *tagaliat*.
 — *uit het bezit*, *pengambilan jang ampoenja*.
 —, *verlossing*, *peloepoetan*, *pembantoean*.
 — *uit een ambt*, *pemitjatan derri paadda pangkat*.
 —, *ontroering*, *kedjoet*, *kágét*, L., *gemetar*.
 ONTZIELEN, b. w. *boenoh*, *matikan*, *ambil djiwa*, *menghilangkan djiwa*, *memoetoeskan njáwa*.
 ONTZIELING, vt. *pemboenohan*, *pematian*.
 ONTZIEN, b. w. *brí format*, *menformatkan*, *soembah*, *menjoembah*, *menbilangkan*, *penyapákan*.
 Voorwaar, *de geéerde ouders broeder moet volstrekt door alle menschen — worden*, *bahoewa padoeka adenda itoe tiáda dápat tiáda di pengapákan oleh segala mánoesja*, S. R. 96.
 —, *vreezen*, *ták t*.
 —, *sparen*, *piára bájiq-bájiq*.
 Hij ontziet Uwe Majesteit den gebieder der wereld niet, *tiáda ia menbilangkan doeli sjáh áalam*.
 Geen vermoejenis —, *tiáda tákoet tjapét*, (*lelah*).
 Zich —, *menáhan diri*.
 Zich niet —, *tiáda memeliharákan diri*.
 ONTZIENING, vt. *tákoet*.
 —, *eerbied*, *format*, Ar.
 ONTZIJGEN, o. w. *djátóh pangsán*, *mortja*, *kelángar*, L.
 ONTZILVEREN, b. w. *boewang saloetan péraq*.
 ONTZIND, b. n. *sarsar*, *gila*.
 —, *woest*, *gálaq*, *borwas*.
 —, *dengan gila*, (*gálaq*).
 ONTZINDHEID, vt. *kalakoeuan jang gila*, (*sarsar*).
 ONTZINGEN, b. w. *dápat dengan menjánji*.
 ONTZINKEN, o. w. *tinggelam*.
 —, *fig. ontzakken*, *hilang*, *koerang*, *timpa*.
 De moed ontzink hem, *makka hilanglah braninja*, (*hatinja*,) *makka timpálah hatinja*.
 ONTZINKING, vt. *tinggelam*.
 —, *fig. kahilángan*.
 ONTZOEDELEN, b. w. *menjoetjikan*, *memboswang tjamar*, *boewang kótor*, L., *békin brisih*, L.
 ONTZONDIGEN, b. w. *hápoeskan dósa*, *soetjikan derri paadda dósa*, *roewat*.
 ONTZONDIGING, vt. *pengapoesan dósa*, *persoeltjan derri paadda dósa*.

ONTZUIVEREN, b. w. zie ONTREINIGEN.
 ONTZUREN, b. w. koerangan asam, (masam) hilangkan asam.
 ONTZURING, vt. pengoerangan asam.
 ONTZUURD, b. n. soedah : ilang asamnya.
 ONTZWACHTELN, b. w. boeka kâjin bebâtan.
 ONTZWACHTELING, vt. pemboekâän kâjin bebâtan.
 ONTZWELLEN, o. w. ringkas, L., kimpés.
 ONTZWELLING, vt. karingkusan, L.
 ONTZWEMMEN, o. w. loepoet bernang, lâri bernang.
 ONTZWEREN, b. w. poetoeskan (rombaq) dengan soempah.
 ONUITBEELDELJK, b. n. jang tiâda dâpat di gambarkan, (tsifatkan).
 ONUITBLUSCHBAAR, b. n. jang tiâda dâpat di pädamkan, jang trâda bôleh di boenoh, L., jang trâda bôleh mâti, L., jang tiâdu terpädam.
 ONUITBLUSCHBAARHEID, vt. tsifat jang tiâdu dâpat di pädamkan, kalakoewan jang trâda bôleh di boenoh, L.
 ONUITBLUSSCHELJK, b. n. zie ONUITBLUSCHBAAR.
 ONUITDENKBAAR, b. n. jang tiâda dâpat di kira-kirâkan, jang tiâdu tersangka.
 ONUITDOENLIJK, b. n. jang tiâda dâpat di hipoeskan.
 ONUITDROEGBAAR, b. n. jang tiâda dâpat di hâbiskan (kringkan) ajernja.
 ONUITDRUKBAAR, b. n. jang tiâda dâpat di katâkan.
 ONUITDRUKKELJK, b. n. zie ONUITDRUKBAAR.
 ONUITGEBAGGERD, b. n. tiâda terangkat loemoer.
 ONUITGEBANNEN, b. n. tiâda terboewang.
 ONUITGEBAZUIND, b. n. tiâda terbrî tâhoc dengan tiep nasiri.
 ONUITGEBEELD, b. n. tiâda tertoeis gambar.
 — laten, tiâda menggambarkan, tiâda toelis gambar.
 —, blijven, tiâda di gambarkan.
 ONUITGEBLAZEN, b. w. tiâda terpädam, tiâda terboenoh, trâda di boenoh, L.
 ONUITGEBLOEID, b. n. belom hâbis berboenga, belon hâbis berkumbang, L.
 ONUITGEBLUSCHT, b. n. belom terpädam, belon di boenoh, L.
 — laten, tiâda pädamkan, trâda bekîn mâti, L., tiâda boenoh.
 ONUITGEBODEN, b. n. tiâda terpanjang.
 ONUITGEOEND, b. n. tiâda tergôsoq.
 ONUITGEOORD, b. n. tiâda tergiriq, trâda di bôr, L.
 ONUITGEBORSTELD, b. n. tiâda tersikat, trâda di sêkat, L.
 ONUITGEBRAND, b. n. tiâda terbâkar, tiâda tertoenoe.
 — laten, tiâda membâkar, tiâda toenoe.
 ONUITGEBREID, b. n. tiâda loewas, tiâda besaur.

— laten, tiâda meloewaskan, tiâda membesaarkan.
 — blijven, tiâda di loewaskan, tiâda di besaarkan.
 ONUITGEBROEID, b. n. tiâda terkaram, (terkeram).
 — laten, tiâda mengeram.
 ONUITGEDAAGD, b. n. tiâda tertantang.
 — laten, tiâda menantang.
 — blijven, tiâda di tantang.
 ONUITGEDAAN, b. n. tiâda terhâpoeskan, tiâda di boenoh, tiâdu di boewang.
 — laten, tiâda menghâpoeskan.
 — blijven, tiâda di hâpoeskan.
 ONUITGEDACHT, b. n. tiâda terkira, belom di kira-kirâkan.
 — laten, tiâda kirâkan.
 — blijven, tiâda di kirâkan.
 ONUITGEDAMPT, b. n. belom kaloeoar hâwap, belom berpeloh.
 ONUITGEDEELD, b. n. tiâda terbahâgi.
 ONUITGEDOOFD, b. n. tiâda terpädam, tiâda mâti.
 — laten, tiâda pädamkan.
 — blijven, tiâda di pädamkan.
 ONUITGEDOPT, b. n. tiâda terkoepas, tiâda terkoebag.
 ONUITGEDORSCHT, b. n. tiâda tertebah, tiâda terloebor.
 ONUITGEDRONKEN, b. n. tiâda terminom hâbis.
 — laten, tiâda minom hâbis.
 — blijven, tiâda di minom hâbis.
 ONUITGEDRUKT, b. n. tiâdu terkâta, (terseboet), trâda di bilang, L.
 — laten, tiâda mengatâkan, tiâda seboet, trâda di bilang, L.
 — blijven, tiâda di seboet, tiâda di kâta, trâda di bilang, L.
 ONUITGEDUID, b. n. tiâda tertoeëndjoeq.
 — laten, tiâda memoendjoeq.
 — blijven, tiâda di toendjoeq.
 ONUITGEDUND, b. n. belom di djârangkan, belom di tjâboet sapâro.
 ONUITGEVEEN, b. n. belom tertrâ, belom di tjitaq, L.
 Die geschriften zullen wel — blijven.
 makka soerat-soerat itoe tiâda handaq di trâ, itoe soerat-soerat nanti trâda di tjitaq, L.
 ONUITGEGIST, b. n. belom loecab.
 ONUITGEGOTEN, b. n. belom tertjoetjor.
 ONUITGEGROEID, b. n. belom sampei toemboeh, belom besaar.
 ONUITGEHAKT, b. n. tiâda tertataq.
 ONUITGEHAALD, b. n. tiâda tertjâboet.
 ONUITGEHOEWEN, b. n. tiâda terptông.
 ONUITGEHUWD, b. n. belom kâwin.
 ONUITGEKAMD, b. n. belom di sisir.
 ONUITGEKLAARD, b. n. belom sadia soerat akan berlâjnr.
 ONUITGEKLEED, b. n. tiâda tertanggalkan pekâjin, belom di boeka paktéjan, L.
 ONUITGEKLOFT, b. n. tiâda terpoekol kaloewarkan deboe.

- ONUITGEKOMEN, b. n. *belum kuloewar*, (*thlâ-hir*).
- ONUITGEKRAAMD, b. n. *tiâda (belum) di kadeikan*.
- ONUITGELEID, b. n. *tiâda terhantar, tiâda di iringkan*.
- ONUITGELEVERD, b. n. *tiâda tersârah*.
— laten, *tiâda sârahkan*.
— blijven, *tiâda di sârahkan*.
- ONUITGELEZEN, b. n. *jang tiâda hâbis terbâja, (di bâja)*.
- ONUITGELOOT, b. n. *jang belum terloetar*.
Zijn lot is nog —, *makka belum terloetar ondénja*.
- ONUITGEMAAKT, b. n. *belum poetoos, belum selessei*.
—, *tiâda memoetoeskan, tiâda menjelesseikan*.
— blijven, *tiâda di poetoeskan, tiâda di selesseikan*.
- ONUITGEPAKT, b. n. *belum terboeka boengkoesan*.
- ONUITGEPERST, b. n. *tiâda ter-apit, tiâda terprah, trâda di pras, L.*
Gij moet de druiven — laten, *djângan apitkan boewah anggoer itoe*.
— blijven, *tiâda di apitkan*.
- ONUITGERUST, b. n. *tiâda terlangkap*.
- ONUITGESPROKEN, b. n. *tiâda terkâtu*.
— laten, *tiâda mengatâkan*.
— blijven, *tiâda di kutâkan*.
- ONUITGESTALD, b. n. *tiâda taperlihatkan, trâda di boeka, L., trâda di târoh, L.*
Die winkel is —, *makka kadei (toko) itoe belum di boeka, itoe wârong belon di boeka, L.*
- ONUITGEVEEGD, b. n. *tiâda tersâpoe*.
- ONUITGEVOERD, b. n. *tiâda terbâca kaloeuar*.
—, *niet verrigt, tiâda terkardja, tiâda terlâkoekan*.
- ONUITGEWASSCHEN, b. n. *tiâda tertjoetjé, tiâda terbâsoh*.
- ONUITGEWISCHT, b. n. *tiâda terhâpoeskan*,
zie *UITWISSCHEN*.
- ONUITGEWISSELD, b. n. *tiâda tertoeuar, tiâda ter-oerop, tiâda terganti*.
— laten, *tiâda menoekar, tiâda menganti*.
- ONUITLEGBAAR, b. n. *tiâdu dâpat di artikan, glop sakâli, tiâda dâpat di tûbirkan, dâlam sakâli*.
- ONUITLEGGELIJK, b. n. zie *ONUITLEGBAAR*.
- ONUITLESCHBAAR, b. n. zie *ONUITBLUSCHBAAR*.
- ONUITPUTBAAR, b. n. zie *ONUITPUTTELIJK*.
- ONUITPUTBAARHEID, vr. zie *ONUITPUTTELIJKHEID*.
- ONUITPUTTELIJK, b. n. *tiâda dâpat hâbis di tîmbâ*.
- ONUITPUTTELIJKHEID, vr. *kalakoewam (tsifat) jang tiâda dâpat hâbis di tîmbâ*.
- ONUITREDELIIK, b. n. *tiâda dâpat di loepoetkan*.
- ONUITROEIBAAR, b. n. *tiâda dâpat di toempaskan, tiâda dâpat di binasâkan*.
- ONUITROEIBAARHEID, vr. *tsifat jang tiâda dâpat di toempaskan*.
- ONUITROEIJELIJK, b. n. zie *ONUITROEIBAARHEID*.
- ONUITROEIJELIJKHEID, vr. zie *ONUITROEIBAARHEID*.
- ONUITSCHRIJFELIJK, b. n. zie *ONBESCHRIJFELIJK*.
- ONUITSPREKELIJK, b. n. *jang tiâda dâpat di kutâkan, jang trâda bôleh di bilang, L., djângan di kâta lâgi*.
- ONUITSPREKELIJKHEID, vr. *tsifat jang tiâda dâpat di kutâkan, pri jang trâda bôleh di bilang, L.*
- ONUITVINDELIJK, b. n. *jang tiâda dâpat di kirâkan, jang trâda bôleh di dâpat, L.*
- ONUITVOERBAAR, b. n. *jang tiâdu dâpat di kardjâkan, jang trâda bôleh di kardja, L.*
- ONUITVOERBAARHEID, vr. *tiâl jang tiâda dâpat di kardjâkan, kalakoewan jang trâda bôleh di kardja*.
- ONUITVOERLIJK, b. n. zie *ONUITVOERBAAR*.
- ONUITVOERLIJKHEID, vr. zie *ONUITVOERBAARHEID*.
- ONUITWISCHBAAR, b. n. *jang tiâda dâpat di hâpoeskan*.
- ONUITWISCHBAARHEID, vr. *tsifat (pri) jang tiâda dâpat di hâpoeskan*.
- ONUITWISCHELIJK, b. n. zie *ONUITWISCHBAAR*.
- ONUITWISCHELIJKHEID, vr. zie *ONUITWISCHBAARHEID*.
- ONVAARBAAR, b. n. *waarin men niet varen kan, jang tiâda bâjig âkan berlâjar*.
Het is thans — weêr, *makka mâsa jang sakârang ini tiâda bâjig âkan berlâjar*.
- ONVAARBAARHEID, vr. zie *ONBEVAARBAARHEID*.
- ONVAARDIG, b. n. *tiâda sadia*.
—, *niet handig, koerang tjepat, bôdoh gobloq, L.*
- ONVALSCH, b. n. *tiâda djoesta, tiâda tjoelas, trâda palso, L., benar, toeloes*.
- ONVALSCHHEID, vr. *pri jang toeloes, (benar)*.
- ONVAST, b. n. *tiâda tetap, tiâda tegoh, trâda kintjang, L.*
—, *wankelbaar, kabimbangan, jang grjjang*.
- ONVASTHEID, vr. *pri jang tiâda tetap, (teguh)*.
—, *wankelbaarheid, pri kabimbangan, pri (kalakoewan) jang kórang kintjang*.
- ONVEIL, b. n. *jang tiâda di djoeval, jang tiâda dâpat di bli*.
- ONVEILIG, b. n. *tiâdu bersentawsa, berbahâja*.
- ONVEILIGHEID, vr. *kalakoewan jang tiâda bersentawsa, kalakoewan jang berbahâja, bahâja*.
- ONVEILIGLIJK, bijw. *dengan berbahâja, dengan tiâdu sentawsa*.
- ONVER, b. n. en bijw. *tiâdu djâuh, dekut djoega*.

ONVERANDERBAAR, b. n. zie ONVERANDERLIJK.

ONVERANDERBAARHEID, vt. zie ONVERANDERLIJKHEID.

ONVERANDERD, b. n. *tiada ter-oebah.*

—, bestendig, *tetap, tegoh.*

— laten, *tiada mengoebah.*

— blijven, *tiada di oebahkan.*

ONVERANDERLIJK, b. n. *tiada ka-oebahan, tiada kalajinan, tiada boleh ber-oebah.*

—, duurzaam, vast, *qarâr, kekal.*

ONVERANDERLIJKHEID, vt. *prî jang tiada ka-oebahan.*

ONVERANTWOORD, b. n. *tiada selessei.*

ONVERANTWOORDELIJK, b. n. *jang tiada dâpat di ampoeni, (miafkan).*

—, niet verantwoordelijk, *jang tiada tanggung.*

ONVERANTWOORDELIJKHEID, vt. *prî jang tiada dâpat di ampoeni.*

ONVERBAASD, b. n. *tiada hérân.*

—, bijw. *dengan tiada hérân.*

ONVERBASTERD, b. n. *tiada ter-oebah, sadia.*

ONVERBED, b. n. *tiada terpindah derri paaddu tempat tidor.*

ONVERBEELDELIJK, b. n. *jang tiada dâpat di sangka.*

ONVERBERGELIJK, b. n. *jang tiada dâpat di semboenikan.*

ONVERBETERD, b. n. *jang tiada taperbajiki, jang tiada di tsahkan, (betoelkan).*

— laten, *tiada membajiki, tiada men-tasikan.*

— blijven, *tiada di perbajiki, (tsahkan).*

ONVERBETERLIJK, b. n. *jang tiada dâpat di perbajiki, (tsahkan, betoelkan).*

—, uitmuntend, *semporna, terlâloe bâjig.*

—, bijw. *volmaaktelijk, dengan semporna.*

ONVERBETERLIJKHEID, vt. *prî (tsifat) jang tiada dâpat di perbajiki, (tsahkan, betoelkan).*

—, volmaakteid, *prî jang semporna, kasempornân.*

ONVERBIDDELIJK, b. n. *jang tiada mâw dengar permintâan orang.*

—, onbnigzaam, *tiada tôbat.*

—, bijw. *dengan tegur, dengan tiada mâw dengar permintâan orang.*

ONVERBIDDELIJKHEID, vt. *prî jang tegur, kategâran.*

ONVERBIEDELIJK, b. n. *jang tiada dâpat di tegahkan.*

—, zie HALSTARRIG.

ONVERBIEDELIJKHEID, vt. *kalakoewan jang tiada dâpat di tegahkan.*

ONVERBLOEMD, b. n. *tiada djoesta, benar, troes trang, tiada tersemboeni.*

—, rondborstig, *toeloes, betoel, dengan tiada ibârat.*

ONVERBLOEMELIJK, b. n. *jang tiada dâpat di semboenikan.*

ONVERBODEN, b. n. *tiada terlârang.*

ONVERBONDEN, b. n. *tiada terbebut.*

—, niet aaneengebonden, *tiada terhoebong.*

—, niet verbonden, vrij, *bébas.*

ONVERBORGEN, b. n. *tiada tersemboeni, tiada bâhin, thlâhir, Ar., njata.*

ONVERBRAND, b. n. *tiada terbâkar, tiada tertoenoe.*

ONVERBRANDBAAR, b. n. *jang tiada dâpat di bâkar (toenoe).*

ONVERBRANDBAARHEID, vt. *tsifat jang tiada dâpat di bâkar (toenoe).*

ONVERBRANDELIJK, b. n. zie ONVERBRANDBAAR.

ONVERBREEKBAAR, b. n. *jang tiada dâpat di pitjahkan, (pâtaikkan).*

—, niet schendbaar, *jang tiada dâpat di rombaq, (langgar).*

ONVERBREEKELIJK, b. n. zie ONVERBREEKBAAR.

ONVERBREEKELIJKHEID, vt. *tsifat jang tiada dâpat di pitjahkan, (pâtaikkan).*

ONVERBRUJZELD, b. n. *tiada terremoq, tiada antjor.*

ONVERDACHT, b. n. *niet gewantrouwd, tiada kena sjak.*

—, onverwacht, *jang tiada tersangka, (terkira).*

—, bijw. *sakoenjong-koenjong.*

ONVERDACHELLELIJK, bijw. zie ONVERDACHT, bijw.

ONVERDEDIGBAAR, b. n. *jang tiada dâpat di paliharâkan. (pégang, perlindongkan).*

—, van eene zaak, *tiada terbitjara, tiada dâpat di bitjarâkan, koerang tsahi, tiada betoel.*

ONVERDEDIGD, b. n. *tiada terpalihâra, tiada taperlindongkan.*

ONVERDEDIGLIJK, b. n. zie ONVERDEDIGBAAR.

ONVERDEELBAAR, b. n. *tiada dâpat di bahagikan, trada boleh di bâgi.*

ONVERDEELBAARHEID, vt. *tsifat jang tiada dâpat di bahagikan, kalakoewan jang trada boleh di bâgi, L.*

ONVERDEELD, b. n. *tiada terbahâgi, trada di bâgi, genap, întero, L.*

— laten, *tiada membahâgi, trada bâgi, L.*

—, eensgezind, *bermoewâfaqat, pakat, L.*

—, bijw. *gezamenlijk, tiada terbahâgi, sama sakâli.*

ONVERDEELDHEID, vt. *kalakoewan (prî) jang tiada terbahâgi.*

—, eendragt, *moewâfaqat, pakattan, L.*

ONVERDEKT, b. n. *tiada tertoe-top, (tertoedong).*

ONVERDELOGBAAR, b. n. zie ONVERDELGELIJK.

ONVERDELGBAARHEID, vt. zie ONVERDELGELIJKHEID.

ONVERDELGD, b. n. *tiada tertoe-mpas.*

— laten, *tiada toempaskan.*

— blijven, *tiada di toempaskan.*

ONVERDELGLIJK, b. n. *tiada dâpat di toempaskan, (binasakan).*

ONVERDELGELIJKHEID, vt. *tsifat jang tiáda dápát di toempaskan*, (binasákan).
ONVERDENKELIJK, b. n. en *bijw. jang tiáda brí sjak*.
ONVERDERFELIJK, b. n. *jang tiáda dápát di roesaykan*, (binasákan), *jang kekal, baqá*.
ONVERDERFELIJKHEID, vt. *tsifat jang tiála karoesákan, tsifat jang tiáda kekal, (baqá)*.
ONVERDIENBAAR, b. n. *jang tiáda di peróleh dengan (kárana) pahála*.
ONVERDIEND, b. n. *denqan tiáda pahála, (djása)*.
ONVERDIENSTE, vt. *koerang pahála, tiáda berpahála, tiáda berdjása*.
ONVERDIENSTELIJK, b. n. *jang tiáda berpahála (berdjása)*.
ONVERDIENSTELIJKHEID, vt. *kalakoewan jang tiáda berpahála (berdjása)*.
ONVERDOEMD, b. n. *tiáda terkoetoq, tiáda kena lanat*.
ONVERDOEMELIJK, b. n. *jang tiáda hároes di koetoq, (lanatkan)*.
ONVERDONKERD, b. n. *tiáda glap, trang*.
ONVERDOOFBAAR, b. n. *jang tiáda dápát di pádamkan, (boenolt)*.
ONVERDOBBAAR, b. n. *jang tiáda bóleh lájoe*.
ONVERDORVEN, b. n. *tiáda djáhat, tiáda kapista*.
ONVERDORVENHEID, vt. *prí jang tiáda djáhat*.
 — van voorwerpen, *kalakoewan jang tiáda boesog*.
ONVERDOUWELIJK, *bijw. tiáda dápát di tjernákan*.
 —, fig. *onverdragelijk, tiáda tertáhan, (terderita)*.
ONVERDRAAGZAAM, b. n. *tiáda táhan, (tsabar), soeka berbantah*.
ONVERDRAAGZAAMHEID, vt. *kalakoewan jang soeka berbantah*.
ONVERDRAGELIJK, b. n. *tiáda tertáhan (tenderita)*.
 —, *bijw. atas prí jang tiáda terderita*.
ONVERDRAGELIJKHEID, vt. *prí jang tiála terderita, kalakoewan jang kadjemoewan*.
ONVERDRIETELIJK, b. n. *tráda djádi kesal, L., (gemas)*.
 —, *vrolijk, bersoeka háti*.
ONVERDRIETELIJKHEID, vt. *kasoeakáan, kagemáran*.
ONVERDRIETIG, b. n. *bersoeka háti, tiáda berdoeka, tiáda bertjinta*.
ONVERDRINGBAAR, b. n. *jang tiáda dápát di pindahkan*.
ONVERDRINKBAAR, b. n. *jang tiáda bóleh máti keelap, jang tiáda dápát di lemas-kan di dálam njer*.
ONVERDROOGD, b. n. *tiála terkringkan, tiáda kring*.
ONVERDROTEN, b. n. *tiáda lelah, tiáda tjápé, L.*

—, *blijgeestig, soeka háti, gemar*.
 —, *bijw. dengan tiáda lelah, (tjápé, L.)*
ONVERDUISTERD, b. n. *tiáda terglapkan, tiáda glap, trang*.
ONVERDULDIG, b. n. *tjepat, pantas, láhje*.
 —, *bijw. dengan tjepat*.
ONVERDULDIGDHEID, vt. *kalakoewan jang tjepat*.
ONVERDULDIGLIJK, *bijw. zie ONVERDULDIG, bijw.*
ONVERDUWELIJK, *bijw. ONVERDOUWELIJK*.
ONVERDWIJNELIJK, *bijw. jang di tiáda boleh linnjap, (hilang)*.
ONVEREENIGBAAR, b. n. *kális, jang tiála dápát di persoewatoekan, jang tráda boleh djádi satoe, L., jang tiáda dápát di hoe-bong*.
ONVEREENIGD, b. n. *tiáda terhoebong*.
ONVEREGERD, b. n. *tiáda lebeh pájah*.
ONVERFLAAUWD, b. n. *tiáda terlemahkan, tiáda koerang rádjín, tetap*.
ONVERGADERD, b. n. *tiáda terkoempol (terhimpon, terkampung)*.
 — *laten, tiáda menghimpon, tiáda mengoempol*.
 — *blijven, tiáda di koempool (himpon, kampung)*.
ONVERGALD, h. n. *tiáda kena kampados (njáli, L.)*.
 —, *rein, zuiver, soeji, brisih*.
ONVERGANBAAR, b. n. *zie ONVERGANKELIJK*.
ONVERGANGBAARHEID, vt. *zie ONVERGANKELIJKHEID*.
ONVERGANKELIJK, b. n. *kakal, kekal, tiáda linnjap, baqá, Ar., tiáda binása*.
ONVERGANKELIJKHEID, vt. *prí jang kekal, kakekalan, prí jang tiála linnjap*.
ONVERGEFELIJK, b. n. *tiáda dápát di ampoeni*.
 —, *niet vergeven, tiáda mengampoent, tiáda máiffkan*.
 —, *bijw. atas prí jang tiáda dápát di ampoent*.
ONVERGEFELIJKHEID, vt. *prí jang tiáda dápát di ampoent*.
ONVERGELDBAAR, b. n. *tiáda dápát di bá-laskan*.
ONVERGELDBAARHEID, vt. *prí jang tiáda dápát di bá-laskan*.
ONVERGELDELIJK, *bijw. zie ONVERGELDBAAR*.
ONVERGELDELIJKHEID, vt. *zie ONVERGELDBAARHEID*.
ONVERGELIJKBAAR, h. n. *zie ONVERGELIJKELIJK*.
ONVERGELIJKBAARHEID, vt. *zie ONVERGELIJKELIJKHEID*.
ONVERGELIJKELIJK, b. n. *tiáda samánja, tiáda berbanding, tiáda dápát di samákan (bandingkan), tiála taránja, tiáda dápát di bayekan. S. R. 19*.
ONVERGELIJKELIJKHEID, vt. *prí jang tiáda taránja (samánja, bandingannya); prí jang tiáda dápát di samákan*.

ONVERGENOEGD, b. n. *goesar*, *ketjil hâti*.
 —, *bijw. dengan goesar*.
 ONVERGENOEGDHEID, *vr. sâkit hâti, goesar*.
 ONVERGENOEGELIJK, *bijw. onverzadelijk, tiâda dâpat di kinnjângi*.
 ONVERGENOEGELIJKHEID, *vr. pri jang tiâda dâpat di kinnjângi*.
 ONVERGENOEGZAAM, b. n. *zie ONVERGENOEGELIJK*.
 ONVERGENOEGZAAMHEID, *vr. zie ONVERGENOEGELIJKHEID*.
 ONVERGETELIJK, b. n. *tiâda di loepâkan*.
 ONVERGETELIJKHEID, *vr. kalakoewan (hâl) jang tiâda di loepâkan*.
 ONVERGETEN, b. n. *tiâda terloepa, jang tersedar, (terkenang)*.
 — *blijven, tiâda loepa, di sardarkan, di kenangkan*.
 ONVERGEZELD, b. n. *tiâda berteman, tiâda di iringkan (hantarkan)*.
 ONVERGLAASD, b. n. *tiâda terlâboer dengan rangas*.
 — *laten, tiâda merangas*.
 — *blijven, tiâda di lâboer dengan rangas*.
 ONVERGOED, b. n. *tiâda terganti roegi*.
 ONVERGOEDBAAR, b. n. *jang tiâda dâpat di ganti roegi*.
 ONVERGOELIJKT, b. n. *tiâda terhuas*.
 ONVERGOLDEN, b. n. *tiâda terbâlas*.
 ONVERGRAMD, b. n. *tiâda amarah, (mârah, L.)*.
 ONVERGROOT, b. n. *tiâda tertambah besaarnja, trâda di bêkin besaar, L.*
 ONVERGULD, b. n. *tiâda tersâpoe dengan ajer amâs, tiâda kaâmâsan*.
 ONVERGUND, b. n. *tiâda terbrî idzin, trâda di kassî bebas, L.*
 ONVERHAALBAAR, b. n. *jang tiâda dâpat di tjeriterâkan, jang trâda boleh di tjeritera, L.*
 ONVERHAALD, b. n. *jang tiâda tjeriterâ*.
 ONVERHAAST, b. n. *tiâda lâkas, tiâda goepoh-goepoh, tiâda bângat*.
 ONVERHARD, b. n. *tiâda tegar, tiâda ter-tegar*.
 ONVERHELPELIJK, *bijw. jang tiâda dâpat di perbajiki*.
 ONVERHINDERD, b. n. *tiâda tertegah*.
 —, *bijw. dengan tiâda oedzor*.
 ONVERHOEDELIJK, *bijw. jang tiâda dâpat di laloewi*.
 ONVERHOEDS, *bijw. dengan sakoenjong-koenjong, kâgêt, L.*
 ONVERHOEDSCH, b. n. *sakoenjong-koenjong, kâgêt, L.*
 ONVERHOLEN, b. n. *tiâda tersemboeni, tiâda bâthin, njâta, thlâhir, Ar.*
 ONVERHOOPT, b. n. *tiâda terharap, tiâda terkira*.
 —, *bijw. atas pri jang tiâda terkira*.
 ONVERHOORD, b. n. *niet ondervraagd, tiâda di tanjâ-t*.
 —, *niet vervuld, tiâda terdengarkan, tiâda terbrî, trâda di kassî, L.*

— *laten, tiâda mendengarkan, tiâda membrî, trâda kassî, L.*
 ONVERHUID, b. n. *tiâda ter-inbit, tiâda ter-âli, tiâda terpinudh*.
 ONVERHUURD, b. n. *tiâda terbrî sêwa, tiâda tersêwâkan*.
 — *blijven, tiâda di sêwâkan*.
 ONVERHUURLIJK, b. n. *jang tiâda dâpat di sêwâkan*.
 ONVERJAAGD, b. n. *jang tiâda terboeroe, tiâda teroesir*.
 ONVERJAARD, b. n. *jang tiâda bertâhon*.
 ONVERKEERD, b. n. *zie ONVERANDERD*.
 ONVERKEERLIJK, *bijw. zie ONVERANDERLIJK*.
 ONVERKIESBAAR, b. n. *zie ONVERKIESLIJK*.
 ONVERKIESLIJK, b. n. *tiâda dâpat di pileh*.
 ONVERKLAARBAAR, b. n. *tiâda dâpat di artikan, Ar., bâthin, jang trâda boleh djâdi trang, L.*
 ONVERKLAARBAARHEID, *vr. tsifat bâthin, pri jang tiâda dâpat di njotâkan*.
 ONVERKLAARD, b. n. *jang tiâda katrângan, jang bâthin, tiâda terarti*.
 ONVERKLEED, b. n. *tiâda tersâlin pekâjin*.
 ONVERKNOCHT, b. n. *tiâda bertsoekat, tiâda terhoebong*.
 ONVERKNOCHT, b. n. *tiâda terdjoewal*.
 — *laten, tiâda djoewal*.
 — *blijven, tiâda djoewal*.
 ONVERKONDIGD, b. n. *tiâda terbritâkan, tiâda terchabarkan, trâda di kassî taw, L.*
 ONVERKOOPBAAR, b. n. *tiâda lâkoe, tiâda dâpat di djoewal*.
 ONVERKOOPBAARHEID, *vr. tsifat (kalakoewan) jang trâda boleh di djoewal*.
 ONVERKOOPELIJK, *bijw. zie ONVERKOOPBAAR*.
 ONVERKOOPELIJKHEID, *vr. zie ONVERKOOPBAARHEID*.
 ONVERKREGEN, b. n. *tiâda terdâpat, trâda dâpat, tiâda tuperoleh*.
 ONVERKRIJGBAAR, b. n. *tiâda dâpat di perôleh, trâda boleh dâpat, L.*
 ONVERKRIJGBAARHEID, *vr. hâl jang tiâda dâpat di perôleh, bârang jang tiâda kadapâtan*.
 ONVERLAAT, *m. orang djâhat, risaw, geibâna, orang boesoq*.
 ONVERLAKT, b. n. *tiâda terlâboer dengan tjatto, trâda di taroh tjatto*.
 ONVERLATEN, b. n. *tiâda tertinggal, trâda sept, L. tiâda soenji simjap*.
 ONVERLEGD, b. n. *tiâda terletag paadda lâjin tempat, tiâda terptndah, trâda di pndah, L.*
 ONVERLEENBAAR, b. n. *jang tiâda dâpat di idzinkan, jang trâda boleh di kassî, L.*
 ONVERLEGEN, b. n. *tiâda penâkoe, tiâda mâloe, trâda kasompokkan, L.*
 ONVERLEPT, b. n. *tiâda terlâjoe, belom lâjoe*.
 ONVERLET, b. n. *tiâda tertegah, tiâda dengan soekar, tiâda kasoekâran, dengan tiâda kasoekâran*.

- , *bijw. dengan tiada kasoeakaran, dengan tiada barang kategahan.*
ONVERLICHT, b. n. *tiada berkatrangan, tiada terang.*
 Eene — e plaats, *tempat jang tiada katrangan.*
 Een — *mensch, orang bódoh, (bebal).*
ONVERLIEFD, b. n. *tiada biráhi.*
ONVERLIEFDHEID, vt. *hati jang tiada táhoe biráhi.*
ONVERLIESBAAR, b. n. *jang tiada dapat di hilangkan, jang trada boleh hilang.*
ONVERLIGT, b. n. *tiada teringankan, trada di bekin énténg.*
ONVERLOOFD, b. n. *tiada bertoenangan.*
ONVERLOREN, b. n. *tiada hilang.*
ONVERLOST, b. n. *tiada tertebes, trada di teboes, L.*
ONVERMAAK, o. *koerang soeka hati.*
ONVERMAAKT, b. n. *tiada terobah.*
 —, *niet hersteld, tiada taperbnjikt, trada di bekin betoel, L.*
 —, *zie ONVERSNEDEN.*
ONVERMAAND, b. n. *tiada tertogor, tiada di ádjjar.*
ONVERMAARD, b. n. *tiada ternama, tiada masihoer.*
ONVERMAARDHEID, vt. *kalakoewan jang tiada ternama, (masjhoer).*
ONVERMAKELIJK, b. n. *tiada kenan, soekar, trada énaq, L.*
ONVERMAKELIJKHEID, vt. *kasoeakaran, pri jang tiada kenan, kalokoewan jang trada énaq, L.*
ONVERMEESTERLIJK, b. n. *tiada dapat di alahkan.*
ONVERMELD, b. n. *tiada terseboet.*
 — *laten, tiada seboet.*
 — *blijven, tiada di seboet.*
ONVERMENGD, b. n. *tiada tertjampor, dówang. L., sa-máta-máta, trada betjampoeran, L., tsarék, Ar.*
ONVERMERKBAAR, b. n. *jang tiada dapat di rása.*
ONVERMETEL, b. n. *tiada bráni, sederhána.*
 —, *dengan sederhána.*
ONVERMETELHEID, vt. *parángt jang sederhána.*
ONVERMETELIJK, b. n. *zie ONVERMETEL.*
ONVERMETEN, b. n. *zie ONVERMETEL.*
ONVERMIJDELIJK, b. n. *en bijw. tiada dapat di laloewt.*
ONVERMIJDELIJKHEID, vt. *háal jang tiada dapat di laloewt.*
ONVERMINDERD, b. n. *tiada terkoerangkan.*
 — *laten, tiada koerangkan.*
ONVERMINKT, b. n. *tiada koedong, trada kóttong, L.*
ONVERMOED, b. n. *tiada di sangka, trada di kira-in, L.*
ONVERMOEDELIIK, b. n. *tiada terkira, sakoerjong-koenjong.*

- , *bijw. dengan sakoerjong-koenjong, dengan tiada terkira.*
ONVERMOEIBAAR, b. n. *tiada dapat di lalukan.*
 —, *bijw. dengan tiada lelah.*
ONVERMOEID, b. n. *tiada lelah, trada tjápé, L.*
 —, *bijw. dengan tiada lelah, dengan trada tjápé, L.*
ONVERMOEIDHEID, vt. *kalukoewan jang tiada djádi lelah, (tjápé, L.).*
ONVERMOEIJELIJK, b. n. *zie ONVERMOEIBAAR.*
ONVERMOGEN, o. *koerang goewat, kalemahan, kalemassan, L., dlúif, Ar.*
 — *tot voortceeling, lemah dzakar, lemas boetoe, L.*
ONVERMOGEND, b. n. *zie ZWAK, KRACHTELOOS.*
 —, *oin te betalen, bankeroet, mofles, Ar.*
ONVERMOGEND, vt. *kalemahan, kalemassan, L., pri jang dlúif.*
 —, *armoede, kapapáan, kamiskinan.*
ONVERMOLMD, b. n. *tiada boeboq, tiada boerqur.*
ONVERMURWBAAR, b. n. *zie ONVERMURWELIJK.*
ONVERMURWD, b. n. *tiada terlenboetkan, tiada lenboet.*
 —, *fig. tiada sájang, tegar.*
ONVERMURWELIJK, b. n. *jang tiada dapat di lenboetkan.*
ONVERNAGELD, b. n. *jang tiada terpákoekan.*
 — *blijven, tiada di pakoekan.*
 — *laten, tiada pukokan.*
ONVERNEREDD, b. n. *tiada terhímanan.*
ONVERNIELBAAR, b. n. *tiada dapat di roesagkan.*
ONVERNIEGTBAAR, b. n. *tiada dapat di tiawikan.*
ONVERNIEUWD, b. n. *tiada di baharoewi.*
 — *laten, tiada membaharoewi.*
 — *blijven, tiada di baharoewi.*
ONVERNUFT, o. *koerang aqal, koerang boedi, kabebálan, kabodohan.*
ONVERNUFTIG, b. n. *tiada beruqal, tiada berboedi, bebal.*
 — *in kunsten, tiada ber-oetas, tiada pandet.*
 Het — e vee, *binátang jang koerang náthig.*
ONVERNUFTIGHEID, vt. *kalakoewan jang koerang aqal, (boedi,) kabebálan, kabodohan.*
ONVERNUFTIGLIJK, *bijw. atas pri jang bódoh, dengan bebal, dengan gobloq.*
ONVEROORDEELD, b. n. *tiada terhoekoem.*
 — *laten, tiada menghoekoemkan.*
 — *blijven, tiada di hoekoemkan.*
ONVEROORZAAKT, b. n. *tiada di karnákan, tiada di adákan, tiada di djadikan.*
ONVERROOTMOEDIGD, b. n. *tiada terrindahkan, tiada tawekkol.*

- laten, *tiāda merindahkan*.
 — blijven, *tiāda di rinduhkan*.
ONVEROUDERD, b. n. *tiāda djādi toewah, tiāda toewah*.
ONVEROVERD, b. n. *tiāda teralāh*.
 — blijven, *tiāda di alahkan*.
ONVERPACHT, b. n. *tiāda taperswākan, trāda di kassi sēwa, L.*
ONDERPAND, b. n. *tiāda tergādē*.
 — laten, *tiāda bergādē*.
 — blijven, *tiāda di gādē*.
ONVERPLANT, b. n. *tiāda tertānam paadda lājin tampat*.
ONVERPOOSD, b. n. *tiāda terganti, tiāda berhentī*.
ONVERRAST, b. n. *tiāda tersirkap*.
ONVERRIGT, b. n. *tiāda terkardja, trāda di kardja, L.*
 — er zaak, *dengan tiāda kardja apa-apa*.
ONVERROERLIJK, b. n. zie **ONROERLIJK**.
ONVERROERLIJKHEID, vt. *prī jang tetap, prī jang tiāda dāpat di geraqkan*.
ONVERRUKBAAR, b. n. *jang tiāda dāpat di sintaq (gontjang)*.
ONVERSAAGD, b. n. *tiāda tākoet, perkāsa*.
 —, *bijw. dengan perkāsa*.
ONVERSAAGDELIJK, *bijw. zie ONVERSAAGD, bijw.*
ONVERSAAGDHEID, vt. *prī jang perkāsa*.
ONVERSCHAALD, b. n. *tiāda hambar, tiāda tāwar*.
ONVERSCHEIDEN, b. n. *tiāda berbāgei-bāgei. sāma roepa, sāma warna*.
ONVERSCHEURLIJK, b. n. *jang tiāda dāpat di tjārik, jang trāda boleh di sūwēq, L.*
ONVERSCHILLEND, b. n. *tiāda berlainan, sama rāta, sāma roepa*.
ONVERSCHILLIG, b. n. *sāma djoega*.
 —, *ongevoelig, segan, tiāda foedloelt, trā perdoelt, L.*
 —, *onverschillend, sāma, tiāda berlainan*.
 Eene — e daad, die men doen en laten kan en die noch gewraakt noch geprezen wordt, *moebah, Ar.*
 —, *bijw. atas prī jang sāma djoega, dengan tiāda foedloelt*.
 —, (dat men doen of laten kan naar verkiezing), *djāiz, Ar.*
ONVERSCHILIGHEID, vt. *parāngi orang jang tiāda foedloelt*.
 —, *koelheid, hāti dingin, kadānginan*.
ONVERSCHILIGLIJK, *bijw. zie ONVERSCHILLIG, bijw.*
ONVERSCHOONBAAR, b. n. *jang tiāda dāpat di ampoent*.
 —, *bijw. atas prī jang tiāda kaāmpoenan*.
ONVERSCHOONBAARHEID, vt. *ts-fat jang tiāda kaāmpoenan*.
ONVERSCHOOND, b. n. *tiāda terampoent*.
 —, *niet verwisseld van kleeding, tiāda tersālin kājin*.

- ONVERSCHOONLIJK**, b. n. zie **ONVERSCHOONBAAR**.
ONVERSCHOONLIJKHEID, vt. zie **ONVERSCHOONBAARHEID**.
ONVERSCHRIKBAAR, b. n. *jang tiāda dāpat di keljoet-i, jang trādu djādi kāgēt, L.*
ONVERSCHRIKT, d. n. *tiāda terkeljoet, tiāda kāgēt, L.*
ONVERSCHRIKTHEID, vt. *kalukoewan orang jang tiāda terkeljoet, (kāgēt, L.)*.
ONVERSCHROKKEN, b. n. *tiāda tākoet, perkāsa, brāntī*.
 —, *bijw. dengan tiāda tākoet, dengan perkāsa, (brāntī)*.
ONVERSCHROKKENHEID, vt. *kabrantian, perkāsa*.
ONVERSCHROMPELD, b. n. *tiādā kroekot, tiāda berkārot*.
ONVERSCHULDIGD, b. n. *onverplicht, sonnat, Ar., tiāda ferdloe*.
 —, *niet schuldig, tiāda berhoetang*.
 —, *vrijwillig, dengan sahālja*.
ONVERSIERD, b. n. *tiāda terhias*.
 —, *fig. natuurlijk, tiāda bertingkah, sudia*.
 — laten, *tiāda menghiās*.
 — blijven, *tiāda di hiās*.
ONVERSLAGEN, b. n. *tiāda terkeljoet, trādu kasompōkan, L., trāda kāgēt, L.*
 —, *onverschaald, tiāda hambar rasānja, tiāda tāwar rasānja*.
ONVERSLAPT, b. n. *tiāta hilang goewat, tiāda lemah, trāda lemas, L., trāda kēndor, L.*
 — laten, *tiāda lemahkan, trāda bēkin lemas, L.*
ONVERSLENST, b. n. *tiāda terlājoe, trāda lājoe, L.*
ONVERSLATEN, b. n. *tiāda terloesoh, trāda roesaq, L.*
ONVERSLJTBAAR, b. n. *jang tiāda dāpat di loesohkan (roesaqkan)*.
ONVERSLJTELJK, b. n. zie **ONVERSLJTBAAR**.
ONVERSLIMMERE, b. n. *tiāda lebeh pājah*.
ONVERSMOLTEN, b. n. *tiāda terpadōe, tiāda terlāboer*.
ONVERSNEDEN, b. n. *tiāda terrantjong*.
ONVERSTAALD, b. n. *tiāda terbadjākan, tiāda di boeoh bādja*.
ONVERSTAANBAAR, b. n. *tiāda kaärtian, tiāda travg*.
 —, *bijw. atas prī jang tiāda kaärtian (trang)*.
ONVERSTAANBAARHEID, vt. *prī jang tiāda kaärtian*.
ONVERSTAANLIJK, b. n. zie **ONVERSTAANBAAR**.
ONVERSTAANLIJKHEID, vt. zie **ONVERSTAANBAARHEID**.
ONVERSTAND, o. *kabebalan, kabodohan*.
ONVERSTANDIG, b. n. *tiāda berboedī, bādoh, bebul, gōbloq, L.*

—, *bijw. atas pri jang tiada berboedi, dengan bódoh (góbloh, L.)*.

ONVERSTANDIGHEID, *vt. zie ONVERSTAND.*

ONVERSTANDIGLIJK, *b. n. zie ONVERSTANDIG, bijw.*

ONVERSTERFELIJK, *b. n. jang tiada djádi po'saka*

ONVERSTERKT, *b. n. tiada tegoh, tiada qowat.*

ONVERSTOORBAAR, *b. n. zie ONVERSTOORLIJK.*

ONVERSTOORD, *b. n. tiada terkaroekan, trada di ganggoe, L.*

—, *geust, senang, tetup.*

ONVERSTOORLIJK, *b. n. tiada dapat di haroekan (ganggoe).*

ONVERSTORVEN, *b. n. tiada djádi poesaka, tiada djatoh paadda warít.*

ONVERTAALBAAR, *b. n. tiada dapat di p'rdahkan paadda lánin bahása, tiada dapat di sálin bahása.*

ONVERTAALD, *b. n. tiada terpindah paadda lánin bahása, trada di sálin bahása, L.*

ONVERTEERBAAR, *b. n. jang tiada dapat di tjernakan.*

ONVERTEERD, *b. n. tiada tetjernah (ter-tjerna).*

ONVERTEERLIJK, *b. n. zie ONVERTEERBAAR.*

ONVERTELBAAR, *b. n. jang tiada dapat di tjertelakan.*

ONVERTIERD, *b. n. tiada lakoe, tiada ter-djoewal.*

ONVERTILBAAR, *b. n. tiada dapat di angkatakan (táting).*

ONVERTIND, *b. n. tiada tersápoe dengan ajer timah.*

ONVERTOGEN, *b. n. tiada pátoet (hároes, lánin).*

Geen — woord spreken, *tiada berkata sapatah kata jang tiada pátoet.*

—, *bijw. aanstonds, sabantar, sakárang tjoeja.*

ONVERTOLD, *b. n. tiada terbájar béa.*

ONVERTROOST, *b. n. tiada terhibor.*

ONVERTROOSTBAAR, *b. n. tiada dapat di hiborkan.*

ONVERTROOSTELIJK, *b. n. zie ONVERTROOSTBAAR.*

ONVERTROOSTELIJKHEID, *vt. kalakoewan jang tiada dapat di hiborkan.*

ONVERVAARD, *b. n. tiada tákoet, perkása, brávi.*

ONVERVAARDEID, *vt. kalakoewan jang perkása, kabrawian.*

ONVERVAARDIGD, *b. n. tiada terboewal, trada di bélin, L.*

ONVERVALSCHIT, *b. n. samáta-máta, betoel, tiada terjampor, tiada terhoelam, tiada lantjoeng, trada palso, L., tiada tjoelas, toelén, L., dówang, L.*

— *goud, amas betoel.*

— *e wijn, anggor toelén.*

— *water, ajer samáta-máta.*

— *gemoeid, háti jang betoel, háti jang*

tiada tjoelas, háti jang t'ada pa'so, L.

ONVERVEEMD, *b. n. tiada terpindah, tiada terdjoewal.*

ONVERVEEMDBAAR, *b. n. jang tiada bóleh hilang, jang tiada dapat di djoewal (pindahkan).*

ONVERVEEMDBAARHEID, *vt. há! jang tiada bóleh hilang.*

ONVERVULD, *b. n. tiada tertjamar, trada kótor, L.*

ONVERVULBAAR, *b. n. tiada dapat di genapkan.*

ONVERVULD, *b. n. jang tiada genap, jang tiada tergenápi.*

ONVERWAAND, *b. n. tiada djoemáwa, trada angkoe, L., tiada besaar háti.*

ONVERWACHT, *b. n. tiada terkárap.*

—, *eensklops, koenjong-koenjong, tiba-tiba.*

ONVERWACHTS, *bijw. sakoenjong-koenjong, tjáki-tjáki.*

— *verschijnen, tussarompa.*

ONVERWARD, *b. n. tiada koesoet.*

ONVERWEERBAAR, *b. n. jang tiada dapat di lindongkan, jang trada bóleh meláwan, L.*

ONVERWEERD, *b. n. tiada terlindong, tiada láwan.*

ONVERWELFD, *b. n. tiada berlangkong.*

ONVERWELKBAAR, *b. n. jang tiada dapat lájoe, jang trada bóleh lájoe, L.*

ONVERWELKT, *b. n. tiada terlájoe, trada lájoe, L.*

ONVERWERFBAAR, *b. n. jang tiada dapat di per-óleh, jang trada bóleh di dapat, L.*

ONVERWERFELIJK, *b. n. zie ONVERWERFBAAR.*

ONVERWERPELIJK, *b. n. jang tiada pátoet di boewang (toelaq).*

ONVERWERPELIJKHEID, *vt. kalakoewan jang tiada pátoet di toelaq.*

ONVERWEZEN, *b. n. tiada terhoekoem, trada kena hoekoem, L.*

ONVEKWIJD, *b. n. tiada lambat.*

—, *bijw. sabantar, klag djoega.*

ONVERWIJTELIJK, *b. n. tiada dapat di bongkikan, tiada kabangkikan.*

ONVERWIJZELIJK, *b. n. jang tiada dapat di hoekoemkan.*

ONVERWILLIGD, *b. n. tiada terbrt, trada di kassí, L.*

ONVERWINBAAR, *b. n. jang tiada dapat di alahkan.*

ONVERWINBAARHEID, *vt. tsifat (pri) jang tiada dapat di alahkan.*

ONVERWINNELIJK, *b. n. zie ONVERWINBAAR.*

ONVERWINNELIJKHEID, *vt. zie ONVERWINBAARHEID.*

ONVERWISSELBAAR, *b. n. jang tiada dapat di toekar.*

ONVERWISSELBAARHEID, *vt. pri jang tiada dapat di toekar.*

ONVERWISSELD, *b. n. tiada ter-toekar.*

ONVERWITTIGD, *b. n. tiada terbríta, trada di kassí táloe, L., tiada terchabarkan.*

ONVERWONNEN, b. n. *jang tiada ter-álakkan.*
 ONVERWORVEN, b. n. *jang tiada taper-óleh, jang tráda di dápat, L.*
 ONVERWRIKBAAR, b. n. *tetap, tegoh, jang tiada dápat di gerakkan.*
 ONVERWRIKKELIJK, b. n. zie ONVERWRIKBAAR.
 ONVERZAADBAAR, b. n. zie ONVERZADELIJK.
 ONVERZADELIJK, b. n. *tiada dápat di kinnjángí.*
 —, *bijw. atas prt jang tiada dápat di kinnjángí.*
 ONVERZADELIJKHEID, vt. *lápar jang tiada dápat di kinnjángí.*
 ONVERZADIGD, b. n. *tiada kinnjang, tiada poewas.*
 — *laten, tiada kinnjangkan, tiada poewaskan.*
 — *blijven, tiada di kinnjangkan, tiada di poewaskan.*
 ONVERZAMELD, b. n. *tiada terhínpon, tiada terkoempol.*
 ONVERZEERD, b. n. *tiada kena loeka, tiada terloeka.*
 ONVERZEGELD, b. n. *tiada termaterí, tiada di táoh tjap, tiada di tjápi.*
 ONVERZEKERD, b. n. *tiada tentoe.*
 ONVERZELD, b. n. *tiada berteman, tiada di pasertikan.*
 —, *alleen, sa-órang dirí.*
 ONVERZET, b. n. *tiada terpindah.*
 —, *onverpand, tiada terjádé.*
 —, *fig. bráni, perkása.*
 ONVERZETBAAR, b. n. zie ONVERZETTELIJK.
 ONVERZETTELIJK, b. n. *jang tiada dápat di píndahkan.*
 —, *fig. tetap, qarâr, Ar.*
 —, *eigenzinnig, tegar, kapála kras.*
 —, *onverpandbaar, jang tiada dápat di gadékan.*
 —, *bijw. atas prt jang tiada dápat di píndahkan, atas prt jang tetap.*
 ONVERZETTELIJKHEID, vt. *prt (kalakoewan) jang tetap, prt jang tiada dápat di píndahkan.*
 —, *standvastigheid, ketetápan.*
 —, *stijfhoofdigheid, kategáran, prt jang tegar, kapála kras.*
 ONVERZIND, b. n. *betoel, benar, tiada perbólá.*
 ONVERZINKBAAR, b. n. *tiada dápat tinggelam, trada boleh tinggelam.*
 ONVERZINNELIJK, b. n. *jang tiada dápat di kirákan.*
 ONVERZOCHT, b. n. *ongeropen, tiada ter panggíl.*
 —, *niet verzocht, tiada terminta, trada di minta, tiada terphón.*
 — *laten, tiada panggíl, tiada silákan.*
 —, *niet verleid, tiada kena bentjana, tiada terbentjanákan.*
 ONVERZOENBAAR, b. n. zie ONVERZOENLIJK.
 ONVERZOENBAARHEID, vt. zie ONVERZOENLIJKHEID.
 ONVERZOEND, b. n. *tiada berlámé.*

ONVERZOENLIJK, b. n. *tiada dápat di damékan (soelohkan).*
 ONVERZOENLIJKHEID, vt. *hâti jang tiada máw berdámé.*
 ONVERZOOLD, b. n. *tiada bertapaq, trada telápaqija, L., trá poenja sól, L.*
 ONVERZORG, b. n. *tiada terpaliharákan, piátoe.*
 — *Gebeel —, piátoe sangat.*
 ONVERZUIMELIJK, b. n. *jang tiada dápat di lulékan (alpakán). jang misti di karlja, jang ti-dápat tiada di kardjakan.*
 ONVERZWAARD, b. n. *tiada terbrat, trada di békin brat.*
 ONVERZWEGEN, b. n. *tiada tersemoeni, njáta.*
 ONVERZWELGBAAR, b. n. *jang tiada dápat di telan.*
 ONVERZWOLGEN, b. n. *tiada tertelan, trada di telan, L.*
 ONVLIEDBAAR, b. n. *jang tiada dápat di laloeví.*
 ONVLIJTIG, b. n. *tiada rádjín, málas.*
 ONVLIJTIGHEID, vt. *kamalásan, kalakoewan, jang kórang rádjín.*
 ONVLOT, b. n. *tiada hánjoet.*
 ONVLUG, b. n. *tiada tjepat, tiada pantas.*
 ONVOEGELIJK, b. n. zie ONGEVOEGELIJK.
 ONVOEGZAAM, b. n. *tiada pátoet, (lájiq, hároes), kudjamálan.*
 ONVOELBAAR, b. n. *tiada dápat di djámah, (rása).*
 ONVOLBOUWD, b. n. *tiada hábis di boewat, trada di békin hábis, L.*
 ONVOLBRAGT, b. n. *tiada di soedahkan, trada di hábiskan, L.*
 ONVOLDAAN, b. n. *tiada di perlakoeakan, tiada di sempornákan.*
 —, *onbetaald, tiada terbájar, belon di bájar, L.*
 —, *onvergenoegd, dengan tiada soeka hâti, goesar.*
 ONVOLDAANHEID, vt. *perasáun jang tiada sedap (i.aq, énaq, L.)*
 ONVOLDOENDE, b. n. *tiada tjoekeop, trada sampé, L.*
 ONVOLDOENLIJK, b. n. *jang tiada dápat di padákan.*
 ONVOLDRAGEN, b. n. *goeyor.*
 — *kind, anaq goeyor.*
 ONVOLEIND, b. n. *tiada hábis, tiada di soedáhi.*
 — *laten, tiada menjoeedahkan, (meng-hábiskan).*
 ONVOLKOMEN, b. n. *tiada semporna, bantoe, tiada tsah.*
 — *Ik wil deze mijne offerande niet — maken (niet afbreken), tiada akoe máwos membantoeatkan poeijáankoe ini.*
 —, *gebrekkig, koerang, tiada genap.*
 — *maken, membantoeatkan.*
 ONVOLKOMENHEID, vt. *prt jang tiada semporna, prt jang bantoe, (koerang).*

ONVOLKOMENLIJK, *bijw. atas pri jang tiada semporna.*
 ONVOLLEDIG, *b. n. tiada genap, koerang bantoet.*
 —, *bijw. atas pri jang tiada genap dengan bantoet.*
 — *maken, membantoetkan.*
 ONVOLLEDIGHEID, *vt. pri jang tiada genap, kakeurangan.*
 ONVOLLERD, *b. n. belum tamat meng'alji. belum habis beladjar.*
 ONVOLMAAKT, *b. n. tiada semporna, bantoet, bertjelâ.*
 —, *bijw. atas pri jang tiada semporna dengan bantoet.*
 ONVOLMAAKTELIJK, *bijw. zie ONVOLMAAKT. bijw.*
 ONVOLMAAKTHEID, *vt. pri jang tiada semporna, kabantoetan, katjelâan.*
 ONVOLPREZEN, *b. n. koerang poedji-poedjian, trâda samp' di poedji, L.*
 ONVOLSTANDIG, *b. n. tiada tetap, jang ber- oebah.*
 —, *bijw. dengan tiada tetap.*
 ONVOLSTANDIGHEID, *vt. pri jang tiada tetap, kagondâhan.*
 ONVOLSTREKT, *b. n. tiada tentoe.*
 —, *bijw. dengan tiada tentoe.*
 ONVOLTALLIG, *b. n. tiada genap bilangan- nya, koerang.*
 ONVOLTOGEN, *b. n. tiada terkardja, tiâla terboe'at.*
 ONVOLTOOID, *b. n. tiada di soedahkan, brâbi, L., trâda habis, L., tiâla tammât.*
 — *laten, tiada menjoedahkan.*
 ONVOLTOOIJELIJK, *b. n. jang tiada dâpat di soedahkan, jang trâda boleh di kurdjn habis, L.*
 ONVOLTROKKEN, *b. n. tiada (belum) djâdi woerong.*
 Een — *huwelijk, kâwin jang belum djâdi.*
 — *laten, tiada mendjadikan.*
 ONVOLVOERD, *b. n. tiada tersoedahkan, tiada di kardja, tiâla di perlakoekan, trâda di bekin, L.*
 ONVOLWASSEN, *b. n. belum habis toemboeh.*
 ONVOLWROCHT, *b. n. bantoet, trâda samp' habis di kardja.*
 ONVOORDACHT, *b. n. tiada terkira.*
 —, *bijw. dengan tiada di sahâdja, dengan trâda sengâdja, L.*
 ONVOORDACHTTELIJK, *bijw. zie ONVOOR- DACHT, bijw.*
 ONVOORDACHTIG, *b. n. zie ONVOORDACHT, b. n.*
 ONVOORDEELIG, *b. n. tiada berlâba, trâda beroentoeng.*
 —, *bijw. dengan tiada berlâba, dengan tiada beroentoeng.*
 ONVOORDEELIGHEID, *vt. roegi.*
 ONVOORDEELIGLIJK, *bijw. zie ONVOORDEE- LIG, bijw.*
 ONVOORKOMELIJK, *b. n. jang tiada dâpat di laloewi.*

ONVOORSPOEDIG, *b. n. tiada bersalimat, tiada berduwat.*
 ONVOORZIEN, *b. n. tiada terpulihâra.*
 —, *onverwacht, sa-koenjong-koenjong, dengan kâgêt, L.*
 ONVOORZIENS, *bijw. dengan sa-koenjong-koenjong, dengan kâgêt, L., brandingan, L., tjâki-tjâki.*
 ONVOORZIGTIG, *b. n. koerang bidjaq, trâda ati-ati, L.*
 ONVOORZIGTIGHEID, *vt. pri jang koerang bidjaq, kabebâlan, ghaslat, Ar.*
 ONVOORZIGTIGLIJK, *bijw. dengan tiada bidjaq.*
 ONVORSTELIJK, *b. n. boekan tjara râdja-râdja.*
 ONVREDE, *m. persatroewan, perbantâhan, roesoe, L., tjerewêt, L.*
 Te —, *zie ONTVEREDEN.*
 ONVREDELIJK, *b. n. zie ONVREDIG.*
 ONVREDIG, *b. n. tiâla berdâmé, soeka ber- satroe, soeka berbantah, tjerewêt sâdja, L.*
 ONVREEDZAAM, *b. n. jang tiada soeka ber- dâmé, jang soeka berbantah, jang soeka tjerewêt sâdja, L.*
 —, *bijw. dengan berbantah, (tjerewêt, L.)*
 ONVREEDZAAMHEID, *vt. hâti jang bintji, hâti jang soeka berbantah, zie ONVREEDZAAM.*
 ONVREEDZAAMLIJK, *bijw. zie ONVREED- ZAAM, bijw.*
 ONVREESBAAR, *b. n. jang tiada di takoeti.*
 ONVRIEND, *m. satroe.*
 — *worden, djâdi tersatroe.*
 ONVRIENDELIJK, *b. n. tiada mânis, tiada sôpan, pangkoh.*
 —, *stuiersch, bingis.*
 —, *bijw. atas pri jang pangkoh.*
 ONVRIENDELIJKHEID, *vt. kalakoewan jang pangkoh.*
 ONVRIENSCHAP, *vt. koerang pertsoebâtan.*
 ONVRIJ, *b. n. tiada bebas, tiada mardahika.*
 —, *gedwongen, terpaqsa, di paqsa.*
 —, *ouweilig, berbahâja.*
 —, *verboden, terlarang.*
 —, *niet ontheven, tiada lepas.*
 —, *waar men niet vrij of veilig is, tiada bersentawsa, L.*
 — *e waren, bârang dagangan jang di larang.*
 ONVRIJHEID, *vt. kalakoewan jang tiada bebas.*
 —, *gevaar, bahâja.*
 ONVRIJWILLIG, *b. n. dengan tiada sengâdja.*
 —, *bijw. gedwongen, terpaqsa, di paqsa.*
 ONVRIJWILLIGLIJK, *bijw. zie ONVRIJWIL- LIG, bijw.*
 ONVROED, *b. n. tiada bidjaq, tiada berboedi, bôdoh.*
 —, *bijw. dengan tiada bidjaq, dengan bôdoh.*
 ONVROEDHEID, *vt. pri jang koerang bidjaq, kabodôhan, kabebâlan.*
 ONVROMELIJK, *bijw. zie ONVROOM, bijw.*
 ONVROMIGHEID, *vt. pri jang kapista, ka- djahâtan.*
 ONVROOM, *b. n. tiada baqti, kupista, djahat.*

- ONVRUCHT, *vr.* zie MISDRAGT.
- ONVRUCHTBAAR, *b. n.* van boomen, *tiàda berboewah*.
— land, *tânah jang tiàda bâjiq, tânah jang djâhat*.
—, van vrouwen en van dieren, *mandoel*.
- ONVRUCHTBAARHEID, *vr.* *tsifat jang tiàda berboewah, tsifat (prî) jang djâhat (mandoel)*, zie ONVRUCHTBAAR.
- ONVRUCHTBAARLIJK, *bijw.* zie VRUCHTELOOS.
- ONVRUCHTBAARMAKEND, *b. n.* *jang mendjukan djâhat (kring, mandoel), jang menghilangkan prî jang berboewah*, zie ONVRUCHTBAAR.
- ONVULBAAR, *b. n.* *jang tiàda dâpat di penoehi, jang trâda boleh di isi, L.*
- ONVULBAARHEID, *b. n.* *jang tiàda dâpat di penoehi*.
- ONWAAR, *b. n.* *doesta, djoesta, L., tiàda benar, bôhong*.
- ONWAARACHTIG, *b. n.* zie ONWAAR.
—, *bijw. dengan doesta, dengan djoesta. L., dengan bôhong*.
- ONWAARACHTIGHEID, *vr.* *prî jang doesta, prî jang tiàda benar*.
- ONWAARACHTIGLIJK, *bijw.* zie ONWAARACHTIG.
- ONWAARD, *b. n.* *tiàda hâroes, trâda berpahâla*.
—, *laag, kedji, boesog, L.*
- ONWAARDE, *vr.* *kakoerângan harga, tiàda goena, rêmhèl, L.*
Dat is geheel van —, *itoe tiàda goena sakâli, itoe rêmhèl sâdja, L.*
Van — verklaren, *tiadâkan*.
Het papieren geld van — verklaren, *meniadâkan hargânja oewang garthas*.
- ONWAARDEERBAAR, *b. n.* *tiàda dâpat di hargâkan, (nileikan), jang tiàda terkirkirâkan hargânja*.
- ONWAARDEERBAARHEID, *vr.* *harga jang tiàda ternilei*.
- ONWAARDEERLIJK, *b. n.* zie ONWAARDEERBAAR.
- ONWAARDEERLIJKHEID, *vr.* zie ONWAARDEERBAARHEID.
- ONWAARDIG, *b. n.* niet waardig, *tiàda hâroes, tiàda pâtoet*.
—, gemeen, *laag, kedji, boesog, L.*
- ONWAARDIGHEID, *vr.* *kakedjiân, lâkoe jang boesog, L.*
- ONWAARSCHIJNLIJK, *b. n.* *tiàda sapri kabenâran, tiàda saroeppa benar, bârang-kâli tiàda, sa-kira-kira tiàda*.
- ONWAARSCHIJNLIJKHEID, *vr.* *prî hâl jang tiàda sa-prî kabenâran, prî hâl jang bârang-kâli tiàda djâdi, kalakoewan jang tiàda karoewan*.
- ONWANDELBAAR, *b. n.* *jang tiàda dâpat di djalânt*.
- ONWANKEL, *b. n.* *tetap, goemat, tegoh*.
- ONWANKELBAAR, *b. n.* *tiàda Bergeraq, tetap* —, *bijw. atas prî jang tetap*.
- ONWANKELBAARHEID, *vr.* *katetâpan, prî jang tiàda Bergeraq, prî jang tetap, kategohan*.
—, standvastigheid, *per kandjângan, prî jang tegoh*.
- ONWEDER, *o.* *riboet*.
—, zie DONDER.
Zwaar —, *verschrikkelijke regen, zondvloed, thoe fân, Ar.*
—, stormachtig weder, *tampias*.
- ONWEDERKEERLIJK, *bijw.* *jang tiàda dâpat di oelangi, jang trâda boleh di kardja lagi, L.*
—, onherstelbaar, *jang tiàda dâpat di perbâjiki, jang trâda boleh di bekîn bêtoel, L., soeduh roesag sakâli*.
- ONWEDERLEGBAAR, *b. n.* zie ONWEDERLEGELIJK.
- ONWEDERLEGELIJK, *b. n.* *jang tiàda dâpat di bantâhi, jang tiàdu dâpat di lawan kâta, jang tiàdu dâpat di utâbkan*.
—, *atas prî jang tiàda dâpat di utâbkan (lawan kâta)*.
- ONWEDERLEGELIJKHEID, *vr.* *prî hâl jang tiàda dâpat di utâbkan, prî hâl jang tiàda dâpat di lawan kâta*.
- ONWEDERROEPELIJK, *bijw.* *jang tiàda dâpat di oebahkan*.
- ONWEDERROEPELIJKHEID, *vr.* *prî hâl jang tiàda dâpat di oebahkan*.
- ONWEDERSPREEKBAAR, *b. n.* *jang tiàda di ibâtkan, (lawan kâta), moedjarrah, Ar.*
—, *bijw. atas prî jang tiàda dâpat di ibâtkan, (lawan kâta)*.
- ONWEDERSPREKELIJK, *bijw.* zie ONWEDERSPREEKBAAR.
- ONWEDERSPREKELIJKHEID, *vr.* *prî hâl jang tiàda dâpat di ibâtkan (lawan kâta), kubenâran*.
- ONWEDERSTAANBAAR, *b. n.* *jang tiàda dâpat lawan, jang trâda boleh di lawan, L., tiàda terlâwan*.
—, *bijw. atas prî jang tiàda dâpat di lawan*.
- ONWEDERSTAANBAARHEID, *vr.* *prî hâl jang tiàda dâpat di lawan*.
- ONWEDERSTAANLIJK, *bijw.* zie ONWEDERSTAANBAAR.
- ONWEDERSTAANLIJKHEID, *vr.* zie ONWEDERSTAANBAARHEID.
- ONWEDERSTANDELIJK, *bijw.* zie ONWEDERSTAANBAAR.
- ONWEEGBAAR, *b. n.* *jang tiàda dâpat (boleh) di timbang*.
- ONWEEK, *o.* zie ONWEDER.
- ONWEERBAAR, *b. n.* *trâda tâhoe melindong diri, tiàda bersindjâta, tiàda perlindoengan*.
- ONWEERBAARHEID, *vr.* *kalakoewan jang tiàda perlindoengan, kalakoewan jang tiàdu bersindjâta*.
- ONWEERSBUI, *vr.* van regen en wind, *bâ-*

- njir*, (gewoonlijk wordt *bánjir* voor overstroming gebruikt in plaats van: *ajer banjir*).
- , windvlaag, *bájoe*.
- ONWEËRSHOOFD, o. *thoesân*.
- ONWEËRSMUTS, vr. *karpoes djoerágan prá-hoe, koepiah nachóda*.
- ONWEËRSVLAAG, vr. *bájoe. angin riboet*.
- ONWEËRSVOGEL, m. *tohorkei, boerong riboet*.
- ONWEËRSWOLK, vr. *awan riboet, méga riboet*.
- ONWEETBAAR, b. n. *jang tiáda dápat di katahoewi*.
- ONWEETBAARHEID, vr. *prí hál jang tiáda dápat di katahoewi*.
- ONWEG, b. n. *djálán jung tiáda bájiq. djálan jang boesoq*.
- ONWILKOM, b. n. *tiáda djádi soeka, tiáda di perkenankan*.
- ONWELUIDEND, b. n. *djanggal, sáláh boenji, tráda merdoe boenjinja*.
- ONWELUIDENDHEID, vr. *prí jang djanggal, sáláh boenji*.
- ONWELSPREKEND, b. n. *tiáda fatsih, koerang fatsih, kákoé*.
- ONWELSPREKENDHEID, vr. *prí jang tiáda fatsih, kákoerangan fatsihát*.
- ONWENSCHBAAR, b. n. *jang tiáda karindoe-wan, jang tiáda di hárap, jang tráda djáli kapéngin*.
- ONWERKZAAM, b. n. *tiáda bekartja, málas*.
- ONWERKZAAMHEID, vr. *kamalásan, kalakoewan órang jang tiáda bekarljin*.
- ONWETEND, b. n. *dom, bebal, babal, bó-doh, goblog, L., djáhil, Ar.*
— van iets zijn, *tiáda táhoe, tiáda mengatáhoewi, tráda táhoe, L.*
- ONWETENDHEID, vr. *kabebálan, kabodóhan. djahálet, Ar.*
- ONWETENS, bijw. mijns —, *dengan tiáda kutahoewankoe, dengan tiáda táhoe sahája, boekun dengan sahája poenja táhoe, L.*
- ONWETTELIJK, bijw. ONWETTIG.
- ONWETTELIJKHEID, vr. zie ONWETTIGHEID.
- ONWETTIG, b. n. *terlárang, tiáda halál, háram, Ar.*
—, onecht, *háram, Ar., kandaq.*
Een — kind, *anaq kandaq, háram záduh.*
- ONWETTIGHEID, vr. *prí hál jang tiáda halál. prí hál jang terlárang, kalakoewan jang háram.*
—, onechtheid, *prí hál jang háram.*
De — van dat kind is bewezen, *makka njatáláh ánaq itoe ada ánaq kandaq, makka njatáláh ánaq itoe háram záduh.*
- ONWETTIGLIJK, bijw. *atas prí jang terlárang, dengan tiáda halál, dengan tiáda di halálkan, atas prí jang háram, tiáda pátoet sakáli-káli.*
- ONWEZENLIJK, b. n. *jang tiáda áda, jang perbóla, tiádu berdzát.*
- ONWEZENLIJKHEID, vr. *prí jang perbóla, tiáda dzát, prí jang tiáda berdzát.*
- ONWIJS, b. n. *gila, sarsar, édan.*
—, *bijw. dengan gila, atas prí sarsar, tjára órang édan.*
- ONWIJSSELIG, bijw. zie ONWIJS, bijw.
- ONWIJSGEERIG, b. n. *tiáda falsafé.*
- ONWIJSGEERIGLIJK, bijw. *prí jang meláwan falsafat, prí jang tiáda falsafé.*
- ONWIJSHEID, vr. *kalakoewan jang gila, kagiláün.*
- ONWIKKELIJK, b. n. *jang tiáda dápat di kira-kirékan, jang tiáda dápat di tímbang, jang tiáda dápat di tsjatkan.*
- ONWIL, m. *tiáda máwoe, tiáda sahájja, tiáda kahandaq.*
—, *tegezín, kadjenoe-wan, kangillian.*
—, *weerbarstigheid, kategáran, prí jang bingal.*
- ONWILLENS, bijw. *meláwan kahandaq, tiáda dengan sengálda.*
Willens of —, *máwoe tiáda máwoe, handuq tiáda handaq.*
- ONWILLIG, b. n. *tiádu máwoe, tiáda handaq, málas.*
—, *lui, málas, soengkan, Jav., segan.*
—, *weerbarstig, bingal, tegar, berbuntah, meláwan káta.*
— om iemand te helpen, *djumbét.*
—, *bijw. dengan tiáda máwoe, dengan gilli, dengan djemoé.*
- ONWILLIGHEID, vr. *kategáran, kalakoewan jang bingul.*
- ONWILLIGLIJK, bijw. zie ONWILLIG, bijw.
- ONWINBAAR, b. n. *jang tiáda dápat di áluk-kun, jang tiáda dápat di ambil.*
- ONWINBAARHEID, vr. *prí, (kalakoewan) jang tiáda dápat di álukkan.*
- ONWIND, m. *tegenwiud, angin derri haloewan.*
- ONWINNELIJK, bijw. zie ONWINBAAR.
- ONWINNELIJKHEID, vr. zie ONWINBAARHEID.
- ONWIS, b. n. *tiáda tentoe, tiáda karoewan, tiáda soenggoeh.*
—, *bijw. dengan tiáda tentoe, tráda karoewan, L., dengan tiáda soenggoehnja.*
- ONWISHEID, vr. *kalukoewan jang tiádu tentoe (karoewan).*
- ONWISSELBAAR, b. n. *tiáda ka-oebáhan. jang tiáda bóleh di toekar.*
- ONWISSELIG, bijw. zie ONWIS, bijw.
- ONWONDBAAR, b. n. *kebal, betoewah, tiáda dipat di loeka.*
- ONWONDBAARHEID, vr. *prí kebal, kalukoewan órang betoewah.*
- ONWOONBAAR, b. n. zie ONBEWOONBAAR.
- ONWOONBAARHEID, vr. zie ONBEWOONBAARHEID.
- ONWRAAKBAAR, b. n. *jang tiádu dupat di satáht, jang tiáda dápat di yelákan, tiáda dengan búany dáleh, jang njáta sakáli, jang benar.*
—, *bijw. atas prí jang njáta sakáli terlá'oe njáta, trang sakáli.*

ONWRAAKBAARHEID, vt. *prî hâl jang tiâda dâpat di salâhi* (tjelâkan). *prî hâl jang njâta sakâli*, kalakoewan jang trang.

ONWRAAKZUCHTIG, b. n. *tiâda berdemdam, tiâda mâvoe bâlus djâhat*.

ONWRAAKZUCHTIGHEID, vt. *prî jang tiâdu berdemdam, prî hâti jang toeloes*.

ONWRIKBAAR, b. n. *tetap, tegoh, jang tiâda dâpat di geraqkan*.

ONWRIKBAARHEID, vt. *ketetapan, kategôhan, prî jang tiâda dâpat di geraqkan*.

ONZACHT, b. n. *tiâda lemboet, kras*.
—, onheusch, tjâbol, pangkah, koerang aljar, *tiâda tâw adat*.
—, *bijw. dengan kras; fig. dengan pangkoh, dengan tjâbol*.

ONZACHTAARDIG, b. n. zie ONZACHTMOEDIG.

ONZACHTAARDIGHEID, vt. zie ONZACHTMOEDIGHEID.

ONZACHTHEID, vt. *tsifat jang tiâda lemboet, prî jang tegar, (kras)*.

ONZACHTMOEDIG, b. n. *tiâda sâjang, tiâda berkasehan, kras*.
—, *bijw. dengan tiâda sâjang, dengan tiâda berkasehan*.

ONZACHTMOEDIGHEID, vt. *hâti jang tiâda sâjang, hâti jang tiâdu berkasehan, prî jang kedjam, (gemas, L.)*.

ONZADELIJK, *bijw. zie ONVERZADELIJK*.

ONZALIG, b. n. *bertjelâka sakâli, tjikil*.
—, heilloos, djâhat, kopista.
—, *bijw. atas prî jang bertjelâka*.

ONZALIGHEID, vt. *tjelâka, koerang salâmat, prî jang bertjelâka*.
—, heilloosheid, kadjahâtan, kalakoewan jang kopista.

ONZALIGLIJK, *bijw. zie ONZALIG, bijw.*

ONZAT, b. n. *onverzadigd, tiâda kîmjang*.
—, niet dronken, *tiâda mâboq*.

ONZATHHEID, vt. *kalakoewan orang jang tiâda kîmjang (mâboq)*.

ONZE, bez. voorn. *kâmt, kâmt poenja, kita orang poenja*.
— *kinderen, ânaq kâmt, kâmt poenja ânaq, (kita orang poenja ânaq), zie ONS, bez. voorn.*

ONZEDELIJK, b. n. zie ONZEDIG.

ONZEDELIJKHEID, vt. zie ONZEDIGHEID.

ONZEDIG, b. n. *doekâna, tiâdah senoenoh, gâtal, tjandâla*.
—, *bijw. atas prî doekâna, dengan gâtal, atas prî jang tiâda senoenoh*.

ONZEDIGHEID, vt. *pertjahoelan, prî jang doekâna, kalakoewan jang tiâdu senoenoh*.

ONZEDIGLIJK, *bijw. onzedelijk, zie ONZEDIG, bijw.*

ONZEGGELIJK, *bijw. zie ONNOEMELIJK*.

ONZEGGELIJKHEID, vt. zie ONNOEMELIJKHEID.

ONZEILBAAR, b. n. zie ONVAARBAAR.

ONZEKER, b. n. *tiâda tentoe, tiâda karoeuan, pentjaroeba*.

—, *onveilig, tiâda bersentawasa, berbahâja*.
—, *bijw. dengan tiâda tentoe, tiâda karoeuan, L., atas prî pentjaroeba*.

ONZEKERHEID, vt. *prî jang tiâda tentoe, (karoeuan pentjaroeba)*.
—, *twijfeling, peratoengan*.
—, *gevaur, bahâja*.
—, *twijfelmoedigheid, peratoeng-an*.

ONZELFSTANDIG, b. n. *tiâda berdzat, tiâda ber-oedjoed, tiâda berkaâtlân*.

ONZELFSTANDIGHEID, vt. *kakoerangin dzât (oedjoed)*.

ONZENT, als: ten —, *di roemah kita, di roemahkoe, di roemah kâmt*.
Van — *wege, derri paadda fihag kita, (kâmt), derri sublah kita*.

ONZENTHALVE, *bijw. kârana kâmt, kârana kita orang, sabab kita orang*.

ONZENTWEGE, *bijw. derri paadda fihag kâmt*.

ONZER, bez. voorn. enkel-en meerv. 2 nv. *kita orang, kâmt, kâmt orang, kita*.
Het huis — *ouders, roemah ayah bonda kâmt, Hofst. roemah mâ bapa kita ora g, roemahjua orang toewah kita*.
—, 3 nv. *kapada . . . kâmt (kâmt orang, kita orang)*.

ONZES, bez. voorn. 2 n. v. m. en o. enkelv. *kâmt, kita orang*.
Het einde — *levens, kasoedihan oemoer kâmt*.

ONZIENLIJK, b. n. zie ONZIGTBAAR.

ONZIENLIJKHEID, vt. zie ONZIGTBAARHEID.

ONZIGTBAAR, b. n. *tiâda kalihâtan, ghâjib, Ar*.
Schier — *zijn, zelden uitgaan, djintal, L*.
— *wezen, siloeman*.
Zich — *maken, pergi ter-indap-indap, djâli ghâjib*.

ONZIGTBAARHEID, vt. *prî hâl jang tiâda kalihâtan, prî jang ghâjib*.

ONZIGTBAARLIJK, b. n. zie ONZIGTBAAR.

ONZIJDIG, b. n. *tiâda toeroet sublah-menjablah, tiâda djârib dâr*.
—, *juist, naruwkeurig, betoel. benar*.
Een — *onderzoek, kapariksâun jang betoel*.
Een — *geschiedschrijver, tsâhib il hikâjat jang benar*.
—, *bijw. dengan sahenarnja, dengan sabtoelnja, dengan tiâda djârib dâr*.
— *maken, tadâkan djârib dâr*.

ONZIJDIGHEID, vt. *prî jang tiâda djârib dâr, kalakoewan orang jang tiâda toeroet sublah-menjablah*.

ONZIJDIGLIJK, *bijw. zie ONZIJDIG, bijw.*

ONZIN, vt. *bijâra gila, perkatâan orang gila*.
Gij spreekt niets dan —, *perkatâanmoe itoe gila sâdja*.

ONZINDELIJK, b. n. *tjamar, nedjis, kôtor, tjoring, zie MORSIG*.

ONZINDELIIKHEID, vr. *prí jang tjamar*, (*nedjis*, *kótor*,) *katjemáran*.
 ONZINNIG, b. n. *sársar*, *édan*, *gila*.
 —, dol, *gálaq*.
 —, bijw. *atas prí jang sarsar*, *dengan gila*.
 ONZINNIGHEID, vr. *prí jang sarsar*, *kala-koewan jang gila*, *kaqiláan*.
 ONZINNIJLIJK, bijw. zie ONZINNIG, bijw.
 ONZOENBAAR, b. n. zie ONVERZOENLIJK.
 ONZOENLIJK, b. n. zie ONVERZOENBAAR.
 ONZOET, b. n. *tiáda mánis*, *koerang mánis rasánja*.
 —, fig. onvriendelijk, *bingis*, *pangkoh*, *tiáda mánis*.
 ONZONDIG, b. n. *soetji*, *tiáda berdósa*, *soetji derri paadda dósa*.
 —, onschuldig, *toeloes*, *soet i*.
 ONZONDIGHEID, vr. *prí jang tiáda berdósa*, *kalukoewan jang soetji*.
 —, onvatbaarheid voor zonde, *kasoejtian derri pradda dósa*, *kalbekoewan jang tiáda bóleh berdósa*.
 ONZONDIGLIJK, bijw. *dengan tiáda dósa*.
 ONZORG, vr. *kusenangan*.
 ONZORGELIJK, b. n. *jang tiáda di takoett*, *tetap*.
 ONZORGVULDIG, b. n. *alpa*, *lálei*, *tiála ingat*, *loepa*.
 —, bijw. *dengan alpa*, *dengan tiáda ingat*, *atas prí jang kalaléan*.
 ONZORGVULDIGLIJK, bijw. zie ONZORGVULDIG, bijw.
 ONZOUT, b. n. *tiáda assin*, *koerang garam*.
 ONZUIVER, b. n. *tiáda soetji*, *trádu brisih*, *L.*, *tjamar*, *nedjis*, *kótor*.
 —, gevlukt, *bertjöring*, *dengan nóda*, *L.*
 —, vervalscht, *bertjampor*, *palko*, *L.*
 — water, *ajer mal-roek*.
 — e leer, *pengadjaran bid-át*.
 —, bijw. *atas prí jang nedjis*, (*tjamar*,) *kótor*.
 ONZUIVERHEID, vr. *katjemáran*, *prí jang nedjis*, *bárang jang tjamar*, (*kótor*).
 — eener godsdienst, *bid-át*, *Ar*.
 ONZUIVERLIJK, bijw. zie ONZUIVER, bijw.
 ONZWAAR, b. n. *tiáda brat*, *ringan*, *én-téng*, *L.*
 ONZWICHTBAAR, b. n. *kapála kras*, *tegar*, *jang tráda máwoe moendoer*, *L.*, *tetap*.
 ONZWICHTBAARHEID, vr. *kategáran*, *prí bingal*, *katéapan*.
 ONZWIERIG, b. n. *jang tiáda toeroet tjára negri*, *tiáda pantas*.
 —, bijw. *dengan tiáda toeroet tjára negri*, *dengen tiáda pantas*.
 OOF, o. *boewah-boewáhan*, *boewah póhon*.
 OOFBOOM, m. *póhon boewah*.
 OOFGAARD, m. *kebon póhon boewah-boewáhan*.
 OOFTMAND, vr. *bakoel boewah-boewáhan*.
 OOFMARKT, vr. *pásar boewah-boewáhan*.
 OOFWARANDE, vr. zie OOFGAARD.

OOG, o. zintuig des gezichts, *máta*.
 Een —, *máta sobidji*, *sa-máta*.
 De beide —en, *máta kadoewa*, *kadoewa blah máta*.
 Des kluzenaars beide —en zagen niet, *ada-poon bagáwán itoe kadoewa matánja tiáda melihat*.
 Het rechter—, *máta kánan*.
 Het linker—, *mata kiri*.
 Hes — des gemoeds, *máta háti*.
 Het — des dags, (de zon), *máta-hári*.
 De binnenhoek van het —, *póhon máta*, *soedoet máta*.
 De buitenhoek van het —, *ékor máta*.
 —en hebben, *bermáta*.
 Met de —en spelen, *bermájin máta*.
 Gezwollen —en (door schrijven) *máta báloet*.
 Scherpe, snelle —, *máta tádjam*.
 Duistere —, *máta kábor*.
 Kwade —en als door eenen slag des booze, *tampar hantoe*.
 Zachte —en, *máta mánis*.
 Brandende —en, *máta njála*.
 Holle —en, *máta lákoq*.
 Ingevallen —en, *máta tjakong*, (*tjekong*).
 Zwakke —en, *máta ráboen*.
 Groote uitpuilende —en, *máta báloe*.
 Loopende —en, *máta nilas*.
 Duistere —, *máta merambang*.
 Verziende —en, *máta pandjang*.
 Groote —en zijn het kenmerk van luiheid, *máta jang besuar itoe tanda kamaláan*, *M. R. 190*.
 Middelmattige —en zijn het kenmerk van het volbrengen van beloften en het verheugen van het gemoed, *máta jang selang itoe tanda menjampeikan djandji dan menjokákkan háti*, *M. R. 190*.
 Kleine —en zijn het teeken van zotheid, *máta jang ketjil itoe tandu sarsar*, *M. R. 190*.
 Holle —en zijn het kenmerk van nijd en lastering, *máta jang lakog itoe tanda dengké dan bentjána*, *M. R. 190*.
 Vooruitstekende —en zijn het kenmerk van groot bedrog, *máta jang tnggt itoe tanda bánjaq típoe*, *M. R. 190*.
 —en welke langzaam knipoogen, zijn het teeken van gebrek aan oordeel en verstand, *máta jang lambat berkelip-kelep itoe tanda koerang boedí dan koerang bitjára*, *M. R. 190*.
 —en, die zelden knipoogen, zijn het kenmerk van een volmaakt verstand en oordeel, *máta jang djarang berkelip-kelep itoe tanda kasempornáan boedí dan bitjára*, *M. R. 190*.
 Zeer zwarte —en, *máta jang hitam sángat*.
 Blauwe —en, *máta jang biroe*.
 Indien de —en door het sterke ligt-

blauw naar het witte overhellen, zijn zij het kenmerk van alle gebreken, *djikaw derri paadda sangat biroe moeda mata itoe hampir poetih warnanja ada itoe tanda segalla katjelään*, M. R. 190.

Zeer zwarte — en zijn het kenmerk van goede overleggingen, *mata jang hitam sangat itoe tanda kabujikan kira-kira*.

Bruine — en zijn het kenmerk van goed, *mata jang merah itoe tanda brani*, M. R. 190.

Aschgrauwe — en, *mata jang kaläboe*. Een dubbelziend —, *mata itoe jung sätöe barang paadda penglihatnju doewa kalihätan*, M. R. 191.

Met het bloote —, *dengan mata jang tiada betjermin, dengan trada päké kätju mata*, L.

Met onafgewende — en aanzien, *meng-ämat-amäti, tindjoe*.

Zij had een traan in het —, *ajer matanja sa-titig itoe-poon kalihätan*.

Beschreide — en, *mata jang bilas kârana menängis*.

De — en liepen haar over, *makka ajer matanja poon berlinang-linang*.

Ongemak aan de — en, *sakit mata*.

Kwade — en met roode randen, *mata bilas*.

De — en op iets vestigen, *pandang barang sasowätoe, mengindjaj mata paadda barang sasowätoe*.

De — en sluiten, *toetop mata*.

Ga uit mijn —! *njahlah! intjitlah!*

Zoo ver het — reikt, *sapemandangan mata*.

De — en uitsteken, *tjongkil mata*.

Mijne — en reiken zoo ver niet, *sahäja tiada boleh lihat bagitoe djäh.*

Die één — heeft, *äwar, Ar., jany sätöe matanja derri paadda pertama äda boeta*, M. R. 191.

Voor mijne —, *di hadäpankoe, paaddu matäkoë*.

De — en betreffende, *derri paadda mata, tentangan mata*.

Met de — wenken, *loerang, meloewang, isjâratkan*.

Uit het — verliezen, *hilang (linnjap) derri paadda mata*.

Een kwaad — op iemand hebben, *menäroh sjak paadda sa-örang*.

Zijne — en onafgebroken op vestigen, *lekallah matanja paadda ...*

Een wakend — op iemand houden, *djaga lakoe djälän sa-örang*.

Zijne — en vallen toe, *matanja mengantog*.

Een goed — op een meisje hebben, *soeka memintang änaq äära, näw bertoenangan säma änaq präwan*.

Zijne — nitkijken, *mengämat-amäti terläloe sangat*.

De — en verblinden, *menjoewäp, menjoewäpi, bri mäkan soewäp*.

Zich de — en laten verblinden, *mäkan soewäp*.

Dat maakt maar schele — en, *itoe membangkitkan dengké, itoe mendengkékan, itoe menerbitkan (menimboelkan) dengké, itoe djädi dengké sädja*.

Een — in het zeil houden, *mengädang, menghinté, mengintip, L*.

Het geeft te veel —, *itoe toesoeq mata örang*.

Zijne — en zijn geheel ingevallen, *lakoq sakäli matanja*.

Zoolang mijne — en open staan, *sa-oemoerkoe hidop*.

Groote — en opzetten, *baltag, mengangakan mata, bekin mata besaar, L*.

Het — op iemands schatten werpen, *berdengkékan mata benda sa-örang*.

Met de — en lonken, *bermäjin mata, mengarling*.

Het — over alles laten gaan, *pariksa samoewä*.

Het — laten weiden, *memandang berkoeliling*.

De — en omhoog slaan, *tengädah, menengädah*.

De — en voor iets sluiten, *toetop mata, tiada mäw lihat*.

De — en voor zich houden, *lihat di hadäpan diri*.

De — en nederslaan, *kätöp mata*.

De — en openen en sluiten, *kedjap*.

De — en verdraaijen, *mendeliq, L*.

Een — aan iets geven, *mevärnakan soewätoe perkära, menghäsi barang sasowätoe, poera-poera bekin brisih, L*.

Een droppel waters, *ajer sa-titik, ajer sa-ketél, L*.

Aan iemands — en hangen, *toeroel mätoe örang, boeljoq örang*.

Zeere — en, (als of een booze geest die geslagen had,) *tampar hantoe*.

Door eigene — en zien, *lihat dengan mata sendiri*.

Iemand het licht in de — en niet gunnen, *berdengké terläloe sangat paadda sa-örang*.

Iemands — en beguichelen, *boeboh präbon*.

Zand in de — en werpen, *tipoe, menipoe, berdjakan, pedaja-in, L*.

In de — en doen druipen, (vergelden), *bälaskan*.

In mijn —, *paadda bijaräkoë*.

Dat is kwaad in mijn —, *itoe äda djähut paadda bijaräkoë*.

In het — raken, *kena sjak*.

Hij is verstandig in zijne eigene — en, *makka di kira-kirakan divinju berboedi*.

Hij loopt bij ieder in het —, *makka sakalian örang mendjaga lakoe djälännja*.

Dat valt in het —, *itoe terlaloe njata*, *itoe terlaloe trang dengan njatánja*.

Iemand in het — houden, *pariksákau perboewáan sa-órang*.

In het — krijgen, *menintang*.

Ergens een — in slaan, *memásokan soewátóe ain*.

Zoodra zij land vooruit in het — kregen, *demui menintang dárat di haloewan*.

Ik heb u in het —, *suhája kenal sámua loe*, L., *loe tra bóleh pedajá-in sámua sa hája*, L.

Iets in het — hebben, *berniat apa-apa. tilik paadda bárang sasewátóe*.

Iemand naar de — en zien, *brí format paadda sa-órang*, *toeroet sakedjap máta sa-órang*.

Iemand onder vier — en spreken, *berkáta paadda órang sa-máta*.

Iemand iets onder het — brengen, *wengingatkan apa-apa paadda sa-órang*.

Niet onder de — en durven zien, *tiádo bránt téngoq*.

Den vijand onder de — en treden, *mengkálap moesoeh*.

Kom mij niet onder de — en, *djangan menghádap kita*, *djangan loe dátang sámua yoewa*, L.

Op het — schijnt het goed, maar het is toch bedorven, *roepánja bágoes tetápi boesoq djoega adánja*.

Iets op het — hebben, *bermaqsoed apa-apa*, *toentoet apa-apa*.

Uit het —, uit het hart, *djáh di máta*, *djáh di háti*.

Al ben ik ver uit uw —, moet ik niet ver uit uw hart zijn, *maski djáh di máta béjar djangan djáh di háti*.

De dief ziet hem ten — en uit, *makko ia bermáta pentjoerti*, *djáhat roepánja se-perti pentjoerti*.

Het stuit dat men uit de — en niet zien kan, *makka doeli poon berbangkit sahingga máta tiáda awas melihat*.

Uit het — verliezen, *hilang (linnjap) derri paadda máta*, *linnjap derri paadda penglihat*; (geen acht op iets slaan, *tiáda djága bárang apa-apa*).

Voor het — der gansche wereld, *di hndápan sakalíán órang*.

Iets voor — en hebben, *bertjintákan bárang apa-apa*.

God voor — en houden, *tákoet Allah*.

Een rad voor de — en draaijen, *típoe, menipoe, berdajákan, pedajá-in*, L.

Geene hand voor — en zien, *tiádu dápat melihat apa-apa*.

— van een' dobbelsteen, *máta dádoe, máta párek*.

—, bot van boomen of planten, *koetom, toenas*.

— op eenen paauwenstaart, *máta ékor meraq*.

— van eene zweer, *máta bisol*.

Het — van eene naald, *lobang djároem, pantat djároem*.

—, maas aan een net, *máta djála*.

—, schalm, *máta rantei*.

— van eenen sleutel, *máta ánaq kontji*.

De wereld is vol haken en — en, *makka doenjá itoe penoh híroo-hára (tjeréwét, L)*

—, ring, *tjintjin*.

—, sieraad, *perhiásan*.

Dat zal er een goed — aan geven, *makka itoe nanti djádi perhiásan jang pátoet paadda itoe*.

OOGADER, vr. oerat máta.

OOGAPPEL, m. *bidji máta*, *órang-orángen máta*, *ánaq máta*.

O mijn kind! vrucht van mijn hart en appel mijner oogen! *hei ánaqkoel! boewah hatikoe dan bidji matákoel!*

OOGALTS, m. zie OOGMEESTER.

OOGBAL, m. zie OOGAPPEL.

OOGBEEN, o. *toelang máta*.

OOGBESCHRIJVING, vr. *soerat pri máta*.

OOGBOL, m. zie OOGAPPEL.

OOGBOOG, m. *boelat bidji máta*, *boelat órang-orángen máta*.

OOGCIKSEL, m. *boelat máta*.

OOGDEKSEL, o. zie OOGGLID.

OOGDIENEND, b. n. *boedjoq, memboedjoq*.

OOGDIENING, vr. *pemboedjoekan*.

OOGELIJK, b. n. *berkenan, sedap paadda máta*.

OOGELIJK, o. van eene beminde, *mas djoewia*.

OUGEN, b. w. *naauwkeurig zien, mengámat-amáti*.

—, o. w. *lihat, pandang*.

Zoo ver men — kan, *sapemandángen máta djawhnja*.

—, mikken, *toedjoe, intjar*, L., *mítar*, L.

OUGENBLIK, o. en m. *kedjap máta, sáat, koetika*.

Een —, *sa-kedjap máta, sa-sáat*.

Nog een —, *sa-koetika lági*.

In een —, *dengan sa-kedjap máta, dengan sa-sáat, dengan sa-koetika*.

Het regte —, *waqtoe jang bájiq, koetika jang betoel*.

Van het eerste —, *derri moslánja, derri paadda permoeláan*.

Nog een — slechts, *aanstonds, sabantar sája*.

OUGENBLIKKELIJK, b. n. *klaq, sabantar*.

—, bijw. op 't oogeblik, *dengan sa-koetika ini, sakárang djoega*.

OUGENBLIKKRUID, o. *pági máti*.

OUGENDIENAAR, m. *pemboedjoq, órang jang memboedjoq*.

OUGENDIENDER, m. zie OUGENDIENAAR.

OUGENDIENST, vr. *pemboedjoekan, chedmat máta*.

OUGENDIENSTER, vr. *parampoewan jang memboedjoq*.

- OOGHOEK, m. binnenste, *pohon mâta*,
soedoet mâta.
—, buitenste, *êkor mâta*.
- OOGHOL, o. oogholte, *bingkt mâta*.
- OOGENLOOP, m. *nilas mâta*.
- OOGENLOOS, b. n. *tâda bermâta*.
- OOGENLOOSHEID, vt. *kalakoewan orang jang tâda bermâta*.
- OOGENMAAT, vt. *pengoekoeran mâta*.
- OOGENSCHEMERING, vt. *kâboer mâta*.
- OOGENSCHIJS, m. *penglihat, roepa*.
Naar —, *sa-roepa, moedah-moedâhan*.
—, zie OOGENSCHOUW.
- OOGENSCHLIJK, b. n. *paadda roepanja, paadda njatânja, sa-roepa, moedah-moedâhan*.
—, *bijw. dengran moedah-moedâhan*.
- OOGENSCHLIJKHEID, vt. *prî jang kalihâtan, prî jang njâta*.
- OOGENSCHOUW, vt. *pemariksaan*.
In — nemen, *pariksa, menariksa*.
- OOGENSpraak, vt. *pengarling, majin mâta*.
- OOGENTAAL, vt. zie OOGENSpraak.
- OOGËNTE, b. w. zie ENTEN.
- OOGËNTING, vt. zie ENTING.
- OOGENWEIDING, vt. zie OOGWEIDING.
- OOGENZALF, vt. *songol, kofil, Ar., djilâ, Ar., soewâd, Ar., padakam*.
—, om de oogranden te zwarten, *tjalag, djalaq*.
- OOGETTER, m. *nilas mâta*.
- OOGEGLUUR, o. *pengarlip*.
- OOGGETUIGE, m. *sjuksi jang melihât dengan mâta sendiri, sjâhid, Ar., sjoehoed, Ar.*
- OOGGETUIGENIS, vt. *kasjaksian orang jang melihât dengan mâta sendiri*.
- OOGGEZWEL, o. *sakit bangkag mâta*.
- OOGGOUD, o. fig. *tjandra mâta*, (een geschenk om de oogen te verblinden).
- OOGHAAR, o. *boeloe mâta, moetjah, Perz.*
- OOGHOEK, m. zie HOEK.
- OOGHOLTE, vt. *bingkt mâta, liang mâta, lobang mâta*.
- OOGJE, o. *mâta ketjil*.
- OOGKUIJ, vt. *bingkt mâta, liang mâta, lobang mâta*.
- OOGKWAAL, vt. zie OOGONTSTEKING.
- OOGLEER, vt. *ilmoe prî mâta*.
- OOGGLID, o. *kaloepag mâta*.
- OOGLONKEN, o. w. zie LONKEN.
- OOGLUIKEN, o. w. *béjar, béjarkan, ramagkan, loeloes*.
- OOGLUIKING, vt. *kâl béjarkan (loeloeskan)*.
- OOGMAAT, OOGENMAAT, vt. *gadar penglihat*.
Volgens —, *dengan sagadar penglihat*.
- OOGMEESTER, m. *thabib mâta, doekoen jang mengobâti mâta*.
- OOGMERK, o. *mâw, kahandag, magtsoed, Ar., niat, Ar., qetsad, Ar., sasâran, L., arah, L., arah, Jav.*
Zijn — bereiken, *dâpat magtsoed, dâpat nint*.
Zijn — missen, *sâlâh magtsoed, (nat)*.
- OOGMIDDEL, o. *obat mâta*.
- OOGMIK, m. *magtsoed, Ar., sasâran, L.*
- OOGMIKKEN, o. w. *toefjoe, infjar, L., milar, L.*
- OOGONTSTEKING, vt. *penjâkit mâta*.
—, door eenen korrel, die in het oog groeit, *sakit mâta toemboeh*.
—, door jeukte, *mâta rastong*.
—, parel op het oog, *mâta dâging-dagingan*.
Eene bijzondere soort van —, *mâta takannâ*.
- OOGPLIN, vt. *sakit mâta*.
- OOGPIJP, vt. *seloeran ajer mâta*.
- OOGPOEDER, o. *obat loemat bagi mâta, obat mâta jang loemat*.
—, om de oogleden zwart te maken, *tjilê*.
- OOGPUNT, o. *niat, Ar., sasâran, L.*
- OOGRING, m. *boelat bidji mâta*.
- OOGSCHIL, vt. *mâta dâging-dagingan*.
- OOGSPIER, vt. *ramis mâta*.
- OOGST, m. *pengetâman, perhoemâan, penoeweiân*.
—, tijd der vruchten, *moesim boewah-boewâhan*.
— van rijst, *moesim pôotong pâdi, moesim môtung, L., mâsa mengetam*.
—, voortbrengsels van het land, *hâtsil tânah*.
Den — inzamelen, *mengetam, menoewei, poengoet hâtsil*.
- OOGSTELLER, m. *prâbot thabib mâta*.
- OOGSTEN, b. w. *toewei, menoewei, ketam, mengetam, poengoet*.
Rijst —, *menoewei pâdi, pôotong pâdi, môtung, L.*
Rijst van lage velden —, *menoewei sawah*.
Peper, *turksche tarwe enz. —, menoepoel*.
- OOGSTER, m. *orang menoewei, penoewei, orang mengetam, orang pôotong pâdi, orang môtung, L.*
- OOGSTING, vt. *penoeweiân, pengetâman, pekar djâân orang môtung, L.*
- OOGSTMAAND, vt. *boelan agosto, boelan penoeweiân*.
- OOGSTRAAL, m. *sinar mâta*.
- OOGSTTIJD, m. *mâsa boewah-boewâhan, eharf, Ar., cho-roef, Ar.*
— van rijst, *moesim menoewei pâdi, moesim pôotong pâdi, moesim môtung, L.*
- OOGTAND, m. *gigt asoe, stoeng*.
- OOGVLAK, vt. *mâta dâging-dagingan*.
- OOGVLIES, o. *sakit mâta toemboeh*.
- OOGWATER, o. *ajer obat mâta*.
- OOGWEIDING, vt. *perkenânan mâta, kasoe-kâân mâta, ka-ingnan mâta*.
- OOGWENK, m. *kedjap mâta*.
- OOGWINKEL, m. *soedoet mâta, pohon mâta*.
- OOGWIT, o. zie OOGMERK.
- OOGZALF, vt. *obat mâta, zie OOGENZALF*.

- OOGZEER, o. *sakit mata*.
 OOGZENUW, vr. *ramis mata*.
 OOGZIEKTE, vr. *penjakit mata, bilas (bêlas) mata, mata takannâ (terkena?) tampar hantoe*.
 OOI, vr. *biri-biri, domba betina, kambing wolanda, L.*
 OOLJEVAAR, m. *laqlaq, Ar.*
 Een jonge —, *ânaq laqlaq*.
 OOLJEVAARSBEEN, m. en vr. iemand met lange, dunne beenen, *orang berkâki pandjang serta koeroes*.
 OOLJEVAARSBEK, m. *pâroh laqlaq*.
 OOLJEVAARSHALS, m. *lêhêr laqlaq*.
 OOLJEVAARSNEST, o. *sârang laqlaq*.
 OOLJEVAREN, b. w. *koempol, himpon*.
 OOLILAM, o. *ânaq biri-biri jang betina*.
 OOIIT, bijw. *pernah, penuh, bârang mâsa*.
 Indien hij — komt, *djikalaw pernah ia dâtang, djikalaw dâtang ia paadda bârang mâsa*.
 OOK, voegw. *djoega, lâgi, poon*.
 Het is — zoo, *demikiênlah (bagitoe) djoega*.
 En — al zijne nakomelingen, *dan segala ânaq tjoetjoenia lâgi*.
 Zoo —, *bagitoe djoega*.
 En — hij, *lâgt-poon ia*.
 Hoe rijk hij — zij, *brâpa kâja ia-poon*.
 Waar hij — zij, *di mâna djoega tampatja, di mâna djoega adânja*.
 OOLJEK, b. n. *tjerdig, bisa*.
 —, bijw. *dengan tjerdig*.
 OOLJEKHEID, vr. *pri jang tjerdig, tipoe, makr, Ar.*
 OOM, m. *mâma, bâpa moeda, owâ*.
 Uw —, *owâ-moe, mamâ-moe*.
 — van vaderszijde, *pâman, soedâra bâpa*.
 — van moederszijde, *soedâra mâ*.
 —, oudere broeder des vaders, *pâ oewah, pâ toewah*.
 —, 's moedersjongere broeder, *pâmoeda*.
 —, 's vaders oudere broeder, *pâ tji, pâ ketjil*.
 Vorstelijke —, *mamanda*.
 OOMKEN, o. het —, een smakelijke zeevisch, *ikan pâman*.
 OOMSDOCHTER, vr. zie NICHT.
 OOMSZOOM, m. zie NEEF.
 OONEN, o. w. van schapen en varkens, *ber-ânaq*.
 OOR, o. *telinga, koeping, L.*
 Punt van het —, *tjoeping*.
 De — en doorboren, *bertindih, tjoetjog telinga, bêkin lôbang di koeping, L.*
 De — en openen, *menengar, boeka telinga, bri telinga, boeka koeping, L.*
 In de — en blazen, vleijen, *memboetjog; te kennen geven, bri tâhoe, kassî tâw, L.: influisteren, berbisiq-bisiq*.
 Mijne — en tuiten grof, *telingâkoe berandangong, goewa poenja koeping bedangong, L.*
 Mijne — en tuiten fijn, *telingâkoe beradasing, goewa poenja koeping bedasing, L.*

- Zijn — hangt er naar, *makka ia soeka dengar itoe*.
 Hij is doof aan dat —, *ia tâda mâr dengar itoe*.
 De — en afsnijden, *krat telinga*.
 Iemand — en aannaaijen, *berdajâkan sa-ôrang, perdajâkan sa-ôrang*.
 De — en opsteken, *pâsang koeping, L., hêlingkan telinga*.
 De — en laten hangen, *hilang hâti, ketjil hâti*.
 Het gedeelte van het —, dat met het hoofd vereenigd is, *pôhon telinga*.
 Aan het — malen, *gunggoe, gâdoeh*.
 Hij heeft ze achter de — en, *makka iâlâh sângat tjerdig*.
 Iemand bij de — en trekken, *târêg ôrang poenja koeping, târêg telinga sa-ôrang*.
 Het is op een — na gevild, *pekarjdjân itoe hampir hâbis*.
 Tot over de — en in de schulden stecken, *âda hoetang terlâlœe bânjaq, berhoetang terlâlœe bânjaq*.
 Iemand het vel over de — en halen, *mengisap ôrang poenja dârah*.
 Het gaat het eene — in en het andere weder uit, *bahâroe di dengar lâlœe (lantas, L.) di loepa*.
 — en hebben, *bertelinga, berkoeping, L.; aandachtig zijn, ingat-ingat, ati-ati, L.*
 Het — leenen, neigen, *mengêling telinga, dengar*.
 De — en boeijen, doen hooren, *deng-arkan*.
 De — pijp, *liung telinga, lôbang koeping, L.*
 De rand van het —, *perlipâtan telinga, pinggir koeping*.
 Het blad van het —, *dâwon telinga*.
 Ringen in de — en hebben, *ber-anting-anting paadda telinga*.
 Groote — en zijn het kenmerk van verstand en opmerkzaamheid, doch van spoedige drift en van spoedige verdwijning van drift, *telinga jang besaar itoe tanda boedi dan ingat telâpt sigrah goesar dan sigrah poon hilang gosarnja, M. R. 190*.
 Kleine — en zijn het teeken van onopregtheid en van vele gebreken, *telinga jang ketjil itoe tanda kôrang kabenâran dan bânjaq kasalâhan djoega, M. R. 190*.
 En dat nieuws kan ik u alleen aan het — mededeelen, *dan chabar itoe tâda koedâput katakan melâjinkan paadda telingâma djoega, M. S. R. 44*.
 — en der visschen, *isang, hisang*.
 — van een pot, *telinga priog, koeping priog, L.*
 — en, (scheepsw.) mastklampen, *toekoh*.
 OORBAAR, b. n. *bergoena, pâtoet, lâjij*.
 —, bijw. *dengan goena, atas pri jang pâtoet*.
 OORBAARHEID, vr. *kapatoetan, pergoenâân*.

OORBAARLIJK, bijw. zie OORBAAR, bijw.
 OORBAARLIJKHEID, vt. *pergoenään, pri jang pátot.*
 OORBAG, vt. *oorhanger, anting-anting.*
 Juweelen —gen, *anting-anting derri paadda intan.*
 —gen in de ooren hebben, *ber-anting-anting paadda telinga.*
 OORBAND, m. *tummin, saloetan oedjong sarong pedang.*
 OORBEEN, o. *toelang telinga, toelang koeping, L.*
 OORBIECHT, vt. *pengakoewan dosa paadda telinga imám.*
 OORBLAASTER, vt. *parampoewan jang mengompát.*
 OORBLAZEN, o. zie OORBLAZERIJ.
 OORBLAZER, m. *pengompát, órang mengompát.*
 OORBLAZERIJ, vt. *pengompátan.*
 OORBLAZING, vt. zie OORBLAZERIJ, *nami-mat, Ar.*
 OORD, o. plaats, streek, *tampat, fihag, Ar., benoewa, terpas.*
 Een eenzaam —, *tampat soenji sinnjap.*
 Een ontoegankelijk — in een woud, *rongga.*
 OORDEEL, o. vonnis, uitspraak, *kapoetoesan hoekoem, dinoenat, Ar.*
 — vellen, *menghoekoemkan, poetoeskan hoekoem.*
 De dag des —, *hárt qátamat, jawmoe 'd-din, Ar.*
 Plaats van het laatste —, *mawqif, Ar.*
pádang qátamat, hári jang komediën.
 En die vlakke werd gelijk aan het veld des — door de beroering en het geween der menschen, *makka pádang itoe se-perti pádang qátamat derri paadda ingar dang mendangis sakalian mánoesia, M. S. R. 44.*
 OORDJE, o. *doewa doewit, sa-per-ampat lima sên.*
 OORGAT, o. *liang telinga, lobang koeping, L.*
 OORGETUIGE, m. en vt. *sjaksi jang mendengar.*
 OORGEZWEL, o. *sákit bangkaq telinga (koeping).*
 OORHANGER, m. *anting-anting.*
 OORIJZER, o. *práda amas jang di pákei atas telinga.*
 OORLINK, vt. zie OORVEEG.
 OORKONDE, vt. *soerat riwájat.*
 —, *getuigenis, kasjaksian, persjaksian.*
 Ter — van, *atas kasjaksian derri paadda.*
 —, *schriftelijke getuigenis, soerat kasjaksian.*
 OORKONDEN, b. w. zie GETUIGEN.
 OORKONDING, vt. zie GETUIGENIS.
 OORKRAB, vt. *kráboe.*
 OORKUSSEN, o. *bantal kapála, zie KUSSEN, o.*
 OORLAM, o. *sópt, L.*
 OORLAPJE, o. zie OORLEL.
 —, *oorbandje, tált ikat karpoes.*

OORLEL, vt. *tjoeping, hoedjong telinga (koeping, L.)*
 OORLEPTELJE, o. *tjongkil telinga (koeping, L.)*
 OORLOF, o. zie VERLOF.
 OORLOFS DAG, zie VERLOFDAG.
 OORLOFSTIJD, m. *waqtoe idzin, Ar., tempo permissi, L.*
 OORLOG, m. en o. *párang, prang, harb, Ar., joeda, Jav.*
 Den — verklaren, *mengatákan párang.*
 Ten — gaan, *pergi berprang.*
 — tegen de ongelooovigen, *ghazá, Ar.*
 Tot den — uitrusten, *melangkapkar.*
 Ten — varen, *memantjálang.*
 Den — eindigen, *menjoedahkan prang.*
 Een burger —, *prang antára ist negri.*
 OORLOGEN, o. w. *berpárang, berprang.*
 OORLOGVOEREND, b. n. *jang memrángt.*
 OORLOGING, vt. *háil berprang.*
 OORLOGSBAZUIN, vt. *nafiri prang, selom-prét prang, L.*
 OORLOGSBEDRIJF, o. *termása, pekadjään prang.*
 —, *heldenfeit, perboewátan jang gágah perkása.*
 OORLOGSBENDEN, vt. *meerv. pasoekan prang, káwan prang, katémboekan prang.*
 OORLOGSBLIKSEM, m. fig. groot en geweldig oorlogsheld, *hoeloebálang jang gágah perkása, kilat prang.*
 OORLOGSBONK, m. *tsoldádoe kapal prang.*
 OORLOGSDAAD, vt. zie OORLOGSBEDRIJF.
 OORLOGSDEUGD, vt. *kabedjikan órang prang, kabrunian hoeloebálang.*
 OORLOGSFAKKEL, vt. *soeloh prang, óbor prang, L.*
 OORLOGSGEWELD, o. *gágah prang.*
 OORLOGSGEZEL, m. *teman prang, sakoelo prang.*
 OORLOGSGEZIND, b. n. *soeka berprang.*
 OORLOGSGOD, m. zie KRIJSGOD.
 OORLOGSGODIN, vt. *déwt prang.*
 OORLOGSHACHJE, o. zie OORLOGSBONK.
 OORLOGSHELD, m. *hoeloebálang, pahaláwan.*
 OORLOGSJAGT, o. *pélang prang, bahtrá prang.*
 OORLOGSKANS, vt. *oentoeng prang.*
 OORLOGSKAS, vt. zie KRIJGSKAS.
 OORLOGSKOP, m. *tsoldádoe, órang prang.*
 OORLOGSKOSTEN, m. *meerv. belandja prang.*
 OORLOGSKUNST, vt. *ilmoe hakmat prang.*
 OORLOGSLAST, m. *meerv. oepelt prang.*
 OORLOGSLIEDEN, m. *meerv. órang prang tsoldádoe.*
 OORLOGSLIST, vt. *matslahat prang, tipos hakmat prang, pedájan prang, L.*
 OORLOGSLOF, m. *gah órang prang.*
 OORLOGSMAGT, vt. zie KRIJGSMAGT.
 OORLOGSMAN, m. zie KRIJGSMAN.
 OORLOGSMOED, m. *perkása órang prang.*
 OORLOGSNACHT, m. *málam prang.*
 OORLOGSPAARD, o. *koeda prang.*

OORLOGSFEST, vt. *sampar prang, wabâ prang.*
 OORLOGSRAMP, vt. *bulâ prang.*
 OORLOGSREGT, o. *haq prang (paprangan).*
 OORLOGSROEM, vt. zie KRIJGSROEM.
 OORLOGSLIST, vt. *matslahat prang, tipoe hiknat prang, pedâjan prang, L.*
 OORLOGSCHIP, o. *kapal prang.*
 OORLOGSSLOEP, vt. (in het noorden van Sumatra), *balâlang.*
 OORLOGSTANDER, m. zie OORLOGSVAAN.
 OORLOGSTIJD, m. *têmpo prang, L., misa prang.*
 OORLOGSTOET, m. *angkâtan bala-tantarâ.*
 OORLOGSTOORTS, vt. *soeloh (abor, L.), prang.*
 OORLOGSTUCHT, vt. zie KRIJGSTUCHT.
 OORLOGSTUIG, o. *alat paprangan, adt, Ar., serba prang, pèyâwei prang.*
 OORLOGSVAAN, vt. *pandji-pandji, âlam, bandêra prang.*
 OORLOGSVLOOT, vt. *angkâtan lâwt, ankkâtan, ankkâtan kapal paprangan, dermâda, armâda, Port.*
 Uwe dienaren zagen vaartuigen, die het voorkomen van eenen — hadden, *âda hambâmoe lihat itoe prêhoe ankkâtan roepânja, H. R. P. 39.*
 OORLOGSVOLK, o. zie KRIJGSVOLK.
 OORLOGSVUUR, o. *âpt prang.*
 OORLOGSWAPEN, o. *sindjâta prang (paprangan).*
 OORLOGSZAKEN, vt. meerv. *hul paprangan.*
 OORLOGSWET, vt. *hoekoem prang.*
 OORLOGVOEREND, b. n. *berprang.*
 OORLOGZUCHTIG, b. n. *soeka berprang, ingin paadda prang, kârbi, Ar.*
 OORLOOS, b. n. *tîada bertelinga, trâda berkoeping, L.*
 OORLOVEN, b. w. zie VEROORLOVEN.
 OORPAREL, vt. *moetiâra perhiâsan telinga.*
 OORPELUW, vt. *sarâga, bantal sarâga.*
 OORPEUTER, m. *tjongkil telinga (koeping, L.)*
 OORPIJN, vt. *sakit telinga (koeping, L.)*
 OORPLEISTER, vt. *kôjo koeping, L., (telingr).*
 OORRAND, m. *pelipâtan telinga, pinggir koeping.*
 OORRING, m. *tjintjin telinga, tjintjin koeping, L.*
 OORSIERAAD, o. *perhiâsan telinga (koeping, L.), kondam.*
 —, oorhanger, *anting-anting.*
 —, gouden of ivoren rollen, die de ooren wijd uitrekken, *soebang.*
 OORSIERSSEL, o. zie OORSIERAAD.
 OORSMEER, o. *tâht telinga (koeping, L.)*
 OORSPRONG, m. *moela, permoelân, pohon, hoeloe, atsal, Ar.*
 De — van het geschil, *moela tjiderâ.*
 De — van zijn wezen, *pohon kaadâanja, M. S. R. 18.*
 De — eener rivier, *hoeloe soengei sabâtang.*
 Van vorstellijken —, *derri paadda atsal râdja-râdja.*

De — zijner ziekte, *atsal sâkitnja.*
 De weg van den — der rivier, *djâlan hoeloe soengei.*
 —, fonteinader, *mâta ujer.*
 —, geslacht, *bangsa.*
 OORSPRONKELIJK, b. n. *sadia, atsl, Ar., pertâna, moela-moela.*
 —e gedaante, *roepa jang sadia.*
 — bestaan, *oeljoed atsl.*
 De — e taal, *bahâsa atsl.*
 De — e mensch was Adam, *makka ôrang pertâna itoe nabt Adam.*
 Zijn geslacht is — van het eiland Java afkomstig, *makka bangsânja itoe moela-moela derri paadda tanah djâwa atsanja.*
 OORSPRONKELIJKHEID, vt. *prt jang sadia, tsifat atsl, Ar.*
 OORTIPJE, o. zie OORLEL.
 OORTUITEN, o. *dangong telinga (koeping).*
 —, (sijn), *dasing telinga, (koeping).*
 OORTUITER, m. fig. zie OORBLAZER.
 OORTUITING, vt. fig. zie OORBLAZER.
 OORVEEG, vt. *tampeling.*
 Eene — geven, *tampeling, menampeling, kassi tampeling, tâboq, Jav.*
 OORVINGER, m. *kalingking.*
 OORWAS, vt. zie OORSMEER.
 OORWORM, m. *tampiris, oelar koeping, L.*
 OORZAAK, vt. reden, *pohon, sabab, tegal, kârana, lantâran, L.*
 En zonder dat er eene — bestond, *dan tîada âda sabab, Br. Pal.*
 Oorsprong en — zijn onderscheiden, *makka moelânja dan karanânja itoe âda berbêda.*
 Wat is er de — van? *apa sababnja?*
 Dat schijnt de — te zijn, *sabab itoe-lah roepânja, S. R. 8.*
 Ter oorzake van ziekte, *sabab sâkit, tegal sâkit, L.*
 De — van het geschil, *pohon tjiderâ.*
 Zonder —, *mennâ-mennâ, sa-mennâ-mennâ.*
 Oorzaken, vt. meerv. *asblâb, Ar.*
 OORZAKELIJK, b. n. *jang âda sababnja (pohonja, karanânja).*
 OORZAKER, m. zie VEROORZAKER.
 OOST, o. zie OOSTEN.
 OOST, b. n. *timor, masjriq, Ar., wêtan, L., Jav., pantjaka.*
 OOSTELIJK, b. n. *ka-sablah timor (masjriq), di sablah wêtan, L.*
 — aanhouden, *mengêtan, L., toedjoe ka-timor.*
 OOSTEN, o. oost, oostkant, *sablâti timor (masjriq, wêtan, L.).*
 Naar het — of naar het westen, *mêngêtan ataw mengoelon.*
 OOSTEREN, o. w. (zeeterm) *menjampang ka-sablah timor, mengêtan, L.*
 OOSTERGEVEL, m. *moeka roemah jang menghadap timor.*

OOSTERGRENS, vr. *pinggir timor, wátas wétan, L.*
 OOSTERHOEK, m. *fihag timor, (masjriq).*
 OOSTERKRUIDENJEN, vr. meerv. *rampah-rampah negri irab.*
 OOSTERLENGTE, vr. *pandjangnja timor, boedjornja timor.*
 OOSTERLINGEN, m. meerv. (in Indié), *orang di bawah angin.*
 OOSTERLUCIE, vr. holwortel, *Aristolachin acuminata, aroy katোক peutjang, Soend., bápa kebbó, Soend.*
 OOSTERPOORT, vr. *gerbang timor, pntoe wétan, L.*
 OOSTERSCH, b. n. *timor, wétan, L., masjriq, Ar., di bawah angin.*
 — e zeden, (in Indié), *âdat orang di bawah angin.*
 OOSTERZON, vr. *mata-hárt pági.*
 OOSTINDIEVAARDE, m. *kapal jang berlájar ka-tánah hindia.*
 OOSTEWIND, m. *angin timor, angin wétan, L.*
 OOSTKANT, m. *sablah timor, fihag masjriq, Ar., sablah wétan, L.*
 OOSTKIM, vr. *pinggir lángit timor.*
 OOSTKUST, vr. *pantei timor, pasisir wétan, L.*
 OOSTLAND, o. *tánah timor, tánah wétan, L., tánah di bawah angin.*
 OOST-NOORD-OOST, b. n. *timor samáta oetara, wétan samáta lor, L.*
 OOSTPOORT, vr. *gerbang timor, pntoe wétan, L., bábo'l-masjriq, Ar.*
 OOSTVAARDE, m. *kupal jang berlájar di tánah timor.*
 OOSTWAARTS, bijw. *ka-sablah timor, di sablah wétan, L.*
 OOSTZEE, vr. in Indié, *lávot timor.*
 OOSTZIJD, vr. *sablah timor, fihag masjriq, Ar.*
 OOST-ZUID-OOST, bijw. *timor sa-máta oetára, timor toenggára.*
 OOTMOED, m. *karindáhan háti.*
 — voor God, *toewakkol, Ar.*
 OOTMOEDIG, b. n. *rindah.*
 —, bijw. *dengan rindah, atas pri jang rindah.*
 OOTMOEDIGHEID, vr. zie OOTMOED.
 OOTMOEDIGLIJK, bijw. zie OOTMOEDIG, bijw.
 Op, voorz. *atas, di atas, paadda, di, akan, dengan, di dâlam.*
 — den berg, *di atas goenong.*
 — de kist, *di atas peti.*
 — zee, *di láwt.*
 — de kust, *di pasisir.*
 — het land van den heer . . ., *di tánah toewan.*
 — een dorp wonen, *doedoeq di désa.*
 — den weg, *di djâlan.*
 — weg, — reis, *paadda djâlan, di djâlan.*
 Hij is — zijne kamer, *makka ia áda di dâlam biliqnja, dia áda di dâlam dia poenja kamar, L.*

— school, *di sekóla, L., di ma-drasat.*
 — den derden dag der maaud, *paadda tiga hárt boelan.*
 — den namiddag, *paadda tengah hárt.*
 — eenen zekeren dag, *paadda soewá-toe hárt.*
 — den avond, *hampir petang.*
 — vijf manieren, *atas (dengan) tiga perkára.*
 — de fluit spelen, *tioep bangst, wájin soeling, L.*
 Hij gaat — de jagt, *makka ia pergi berboeroe.*
 — eenen maaltijd, *di (paadda) per-djumoewan.*
 In hemel en — aarde, *di lángit dan di boemi.*
 — Kadirs zijde zijn, *toeroet sablah gawir.*
 Wandelen — het eten, *pasiaar sa-hâbis mákan, L., berdjâlan-djâlan sa-hâbis mákan.*
 De verplichting rust — mij, *atas ham-bâlah.*
 — uwe verantwoording, *atas tang-goenganmoet.*
 — nieuw, *lâgi sakáli, lâgi poela.*
 Er gaan honderd centen — eenen gul-den, *makka sâtos golden (roepiah) itoe djâdi saratoes sên.*
 — eenen olifant stijgen, *nâjig ka-âtas gâdjah, nâjig gâdjah.*
 — de wijze der mieren, even als de mieren, *atas roepa semoet.*
 Dan vallen al die zonden toch — hunnen koning, *makka désa itoe sakalian djâtoh ka-atus radjinja djoega.*
 Verwonderd — het zien, *keírân akan melihat, S. R. 2.*
 Verstoord — hem, *amârah akan dia.*
 Om voorts — Pawasta terug te komen, *sabermoela akan Perwasta.*
 — vrije voeten stellen, *lepaskan.*
 — de proef stellen, *tjôba.*
 — hand krijgen, *tawima tjingkaram.*
 — slag komen, *dâpat maq soed (oen-toeng).*
 Dat is water — zijnen molen, *itoeлах minjaq politânja.*
 Wijn — fust, *anggor tong, ajer anggor tong.*
 Verliefd —, *birâh akan.*
 Verzot — die vrouw, *ingin akan pa-rampoewan itoe.*
 Toornen — hem, *mengamarâh dia (atas dia).*
 Er zal door den koning — hem ge-toornd worden, *makka úi morkâ-t oleh rádja atasnja.*
 — God vertrouwen, *hârap akan Allah.*
 — doodstraf, *atas sjiksa kamatián.*

- den dood zitten, *ada di dalam pan-djara kârana hoekoem kamatian.*
 — de voorwaarde, *atas (dengan) djandji.*
 — roof uitgaan, *pergi merampas.*
 Schoenen — den koop maken, *bekin sapâtoe bakal di djoewal, L., memboewat sapâtoe akan mendjoewal.*
 Zich — genade overgeven, *minta djiwa, sarahkan diri paadda kasêhan moesoeh.*
 — vijf na, *melâjinkan lima, hânja lima.*
 Hij weet dat — een haar, *makka ta tâhoe itoe betoel-betoel.*
 — zijn Maleisch, *paadda tjâra Malâjoe, tjâra Malâjoe.*
 — zijn minst, *sa-koerang-koerangnja.*
 — zijn meest, *sa-lebeh-lebehnja.*
 —, (bij verkorting voor: opgebruikt,) *hâbis, lingas.*
 De rijst is al —, *makka bras itoe soedah hâbis.*
 — zijn, (opgestaan zijn.) *soedah bângon.*
 —, bijw. als: van onderen —, *derrri bawah, derrri bawah ka-âtas.*
 — den duur, *sanantâsa, lâma-lâma.*
 Berg —, *berg af, nâjiq goenong toeron goenong.*
 — en neder, *nâjiq toeron.*
 Het anker is — en neder, *makka sâwh itoe berdiri.*
 —, tusschenw. *ajoe-ajoe!*
 OPAAL, m. katoog. *bidoeri.*
 OPAALSTEEN, m. batoe bidoeri.
 OPBAKKEN, b. w. *gôrèng lagi.*
 —, bakkeude verbruiken, *hâbiskan dengan gôrèng.*
 OPBALDEREN, b. w. zie OPBULDEREN.
 OPBANEN, b. w. eenen weg —, *menetaskan djâlan, menarangkan djâlan, bekin brisih djâlan, L.*
 OPBARSTEN, b. w. zie OPBERSTEN.
 OPBELLEN, b. w. *bângonkan dengan gînta (lôtjèng, L.)*
 OPBERGEN, b. w. *sîmpa, singkir.*
 OPBERGING, vr. *hâl sîmpa, sinkiran.*
 OPBERSTEN, o. w. *tatas, tetas, tuntas, pitjah.*
 Het ei berst op (open,) *makka telor itoe-poon tetas (pitjah).*
 OPBERSTING, vr. *tatâsan, pitjah.*
 OPBETTEN, b. w. *hâbiskan dengan membâ-ah.*
 OPBEUKEN, b. w. *poekol, pâloe, huntam.*
 —, door beuken openen, *boekâ dengan poekol (pâloe, hantam.)*
 OPBEUREN, b. w. optillen, *angkat, tâting.*
 —, fig. verlevendigen, *meranêkan.*
 —, versterken, *menetapkan, berbujikt.*
 —, aanmoedigen, *adjaq, membrarikan.*
 OPBEURING, vr. *pengangkâtan, penatingan.*
 OPBIDDEN, b. w. in: hard —, *minta dôa dengan soewâra jang njâring (kadeng-âran).*
 OPBICHTEN, b. w. *mengâkoe.*
- Al zijne zonden —, *mengâkoe segala dosa-dosanja.*
 OPBIEDEN, b. w. *tawar lebeh.*
 OPBIEDING, vr. *tawaran jang lebeh.*
 OPBIJTEN, b. w. *boekâ dengan gigi.*
 —, door bijtende middelen openen, *boekâ dengan ajer kras (obat kras).*
 OPBIKKEN, b. w. *menghâsi dengan memâhat.*
 —, fig. opeten, *mâkan hâbis.*
 OPBINDEN, b. w. *mengikat ka-âtas.*
 —, vast maken, *digt bij elkander binden, kamis.*
 —, op iets binden, *mengikat di âtas bârang sasewâtoe.*
 Het haar —, *bekin kondé, L., zie OP-ROLLEN.*
 OPBINDING, vr. *pengikâtan ka-âtas.*
 OPBLAZEN, b. w. *tioep menenoelt dengan anyin, membangkakkan dengan anyin jang di tioepkan.*
 Zich —, fig. *djâdi djoemâwa, djâdi angkoe, L.*
 —, naar boven blazen, *tioep ka-âtas.*
 —, o. w. op een blaastuig spelen, *tioep bangsi, mâjin soeling, L.*
 OPBLAZER, m. (zekere visch,) *bontal, ikan bontal.*
 OPBLEEKEN, b. w. *djemoer lagi (poela).*
 —, o. w. *djâdi poetik.*
 OPBLIJVEN, o. w. *tinggal djâga, tiâda pergi tidor, djâga.*
 Tot middernacht —, *djâga hîngga (sampsé) tengah mâlam.*
 Ergens op blijven staan, *tetap, tegoh.*
 OPBOBBELEN, o. w. *timboel derrri paadda galâga, galâga.*
 OPBOD, o. oproeping van vassalen, *oendang (pemanggilan) sâkei.*
 —, hooger bod, *tawâran jang lebeh.*
 Bij — verkoopen, *djoewal dengan nâjiq tawâran.*
 OPBOEIEN, b. w. opbinden, *singsing.*
 —, een vaartuig, *timbo, tambu.*
 Opgeboecide plauken boven de krom-houten, *târik.*
 OPBOEISEL, o. opgeboeid werk, *pâpan jang di timbo.*
 OPBOETEN, b. w. het vuur —, *oepaq api.*
 OPBOLLEN, b. w. *bekin mangkaq, L.*
 —, o. w. *mangkaj.*
 OPBOLLING, vr. *hâl bekin mangkaq, L.*
 OPBONDELEN, b. w. *membarkaskan.*
 OPBONZEN, b. w. *boekâ dengan tendang.*
 OPBOOMEN, o. w. *berprâhoe dengan toelaq galah.*
 OPBOOREN, b. w. *giriq poela, bôr lagi, L.*
 —, wijder boren, *giriq lôbang jang lebeh besaur.*
 —, open boren, *boekâ dengan peng-giriq, (bôr, L.)*
 OPBORING, vr. op nieuw, *penggirikan poela.*
 —, wijder —, *penggirikan lôbang jang lebeh besaur.*
 —, boring, *pemboekâan dengan penggiriq.*

OPBORRELEN, o. w. *galága, galembung.*

—, ontspringen, *timboel.*

OPBORRELING, vr. *galága, hál galága.*

OPBOSSEN, b. w. *membarkaskan, mengikat barkas.*

—, het koren, *békin gédéng, L., mengikat pádi.*

OPBOSSING, vr. *pengikátan pádi.*

OPBOUW, m. *herbouw, herstelling, pembajakan.*

—, bevordering, vermeerdering, *penambáhan.*

Tot — van kunsten en wetenschappen, *akan meramékan (menghidopkan) ilmoe dan hikmat.*

OPBOUWEN, b. w. *memboewat poela, békin lági, L.*

—, herstellen, *membajiki, békin lági.*

—, versterken, *menepohkan.*

Eene taal —, *menghúsi bahása.*

OPBOUWER, m. *toekang jang membajiki, pandei jang memboewat poela.*

OPBOUWING, vr. *pembajakan, pemboewátan.*

—, versterking, *penegóhan.*

OPBRADEN, b. w. *góréng poela (lági).*

OPBRANDEN, b. w. *met een heet ijzer, salar, bákar dengan bessí pánas.*

—, door branden verbruiken, *bákar hábis, toenoe hábis.*

—, o. w. *di nákan ápt.*

—, in de hoogte branden, *menjá'a ka-átas.*

OPBRANDING, vr. *pembakáran dengan bessí pánas.*

OPBRASSEN, b. w. *verspillen, boeroes, boeroeskan, memboeroeskan.*

OPBREKEN, b. w. *open breken, bongkar, boeka dengan gáguh.*

Een' brief —, *boeka soerat.*

De kramen —, *angkat wárong, L. (kadei).*

Een beleg —, *angkat pengepóngan.*

Het leger —, *poelangkan bala-tuntará, berangkat dengan bala-tuntará.*

—, oprispen, *sarduwah.*

—, berouwen, *sesal, menjesal.*

Dat zal u zuur —, *nanti loe terláloe menjesal sabab itoe, L., makka angkaw handaq menjesal terláloe sángat kúrana itoe.*

—, wegtrekken, *berangkat, soeroet, moendoer.*

Doen —, *mengoesir.*

OPBREKING, vr. *pembongkáran, pengangkátan, perangkátan, zie OPBREKEN.*

OPBRENGEN, b. w. *omhoog brengen, báwa nájiq, menájigkan.*

Hot eten —, *báwa makánan, sadjikan.*

—, opvoeden, *piára, L., paliharákan.*

—, in de gevangenis brengen, *tároh di boewi, pandjarákan, tároh di pandjára.*

Een schip —, *membáwa kapal jang di dendá-i hilang.*

—, voorthrengen, *kaloewarkan, bri hátsil, menghátsilkan.*

Cijns —, *membrí oepeti.*

Impost —, *bájar béja (tjoekei).*

OPBRENGER, m. *orang jang membáwa nájiq.*

— van belastingen, *orang jang membájar charádjat.*

— van impost, *orang jang membájar béja (tjoekei).*

OPBRENGING, vr. *pembawáan nájiq (ka-átas).*

— van belastingen, *pembajáran charádjat, zie BELASTING.*

OPBRENGST, vr. *voorthrenging, hátsil, Ar.*

—, betaling, *bajáran, pembajáran.*

OPBROMMEN, o. w. *moelá-i rádjog.*

OPBRUISEN, o. w. *didih, bedidih.*

OPBRUISING, vr. *didih, hál bedidih.*

OPBUIGEN, b. w. *bantogkan ka-átas.*

—, openbuigen, *boeka dengan bantogkan.*

OPBULDEREN, o. w. *gemocroh, tágar.*

OPBUNDELEN, b. w. *zie OPBONDELEN.*

OPCIJFEREN, b. w. *menjoerat dengan angka, toelis dengan loemor.*

OPDAGEN, o. w. *dag worden, djádi siang, síng, boeka fuljar.*

—, fig. eenen aanvang nemen, *moelá-i.*

—, verschijnen, *dátang, menghádup, hádlir, Ar.*

OPDAMMEN, b. w. *meninggikan (membesaarkan) dengan memboewat tarbis, kassi nájiq dengan békin bandoengan, L., menarbiskan.*

OPDAMMING, vr. *hál menarbiskan, bandoengan.*

OPDANSEN, o. w. *moelá-i (angkat) menári, moelá-in bálu, L.*

—, b. w. *breken door dunsen, pitjahkan dengan menári (bála, L.)*

OPDAT, voegw. *sopája, ugar, ujar sopája, dengan bahoewa.*

— hij zelf kome, *sopája ia dátang sendiri.*

En — indien hij zich bedroeft, *dan sopája djika ia doeka, M. S. R. 66.*

En — ik de vijanden des konings wedersta, *dan agar sopája hamba láwan satroe ráджа, Isk. 641.*

— men van haar zeggen zal, dat zij het graf der prinses bewaakt, *agar ia di katákan menonggoewi goebor poetri, I.J. 109.*

OPDEKKEN, b. w. *op iets dekken, toetop, menoetop, toedong, menoedong.*

—, ontdekken, *boeka, telelékan.*

OPDELVEN, b. w. *gáli, boeka dengan menggáli.*

—, fig. *menjidiq dengan saqsamánja.*

OPDELVER, m. *jang menggáli.*

OPDELVING, vr. *penggalian.*

OPDEUNEN, b. w. *moelá-i menjáni, (mengidony).*

OPDIENEN, o. w. *zie OPDISSCHEN.*

OPDIEPEN, b. w. *mendálmakan, békin dálam, L.*

Eene plaat —, *(bij plaatsnijders), mengoekir poela.*

- , de schaduw en dieper maken, *menghitamkan bájang-bájang gambar*.
Eenen steek —, *poengoet (angkat) máta benang*.
—, weinig nut aanbrengeu, *táda bánjaq goenája*.
Hij kan het niet —, *makka táda dápat ta membájar itoe, dia tráda mampoe bájar itoe, L.*
- OPDIEPING**, vt. *pendaláman*.
—, van schaduw en, *penghitáman bájang-bájang gambar*.
- OPDIJKEN**, b. w. *meninggikan tarbis, békin tinggt bandoengan, L.*
- OPDIJKING**, vt. *peninggian tarbis, zie OPDAMMING*.
- OPDISSCHEN**, b. w. *sadjikan, báwa makánan*.
Geregten —, *báwa hidángan*.
—, onthalen, *mendjámoet*.
- OPDISSCHER**, m. *hamba jang báwa hidángan, boedjang jang membáwa makánan*.
- OPDISSCHING**, vt. *pembawáan mukánan, pengadjan*.
- OPDOBEREN**, o. w. *tímboel*.
—, boven drijven, *lampong*.
- OPDOEMEN**, o. w. *djádi kalihátan*.
- OPDOEMING**, -vt. *háal djádi kalihátan*.
- OPDOEN**, b. w. *boeká*.
De hand —, *boeká tángan*.
—, voorraad verzamelen, *membákaikan*.
Koopwaren in het groot —, om te verkoopen en te betalen nadat zij verkocht zijn, *merája, merájah*.
De rijst —, voordienen, *bersádjt nási*.
—, verkrijgen, *dápat, beróleh*.
— (zich), zich aanbieden, *dátang, tjoe-poel, djádi*.
Als de gelegenheid zich opdoet, *djikalaw dátang mása jang bájiq, djikalaw tjoe-poel, kaloe djádi*.
—, zie **OPDOEMEN**.
- OPDOENING**, vt. eerste — van land, *opdoening, tintángan jang moela-moela, kalihátan jang pertáma*.
—, openmaking, *pemboekáan*.
- OPDOKKEN**, b. w. *bájar*.
- OPDONDEREN**, o. w. *moelá-t bertágar, moelá-in bergoentoer, L.*
—, met een gevaarlijk gedruisch van anderen opstijgen, *nájiq dengan gemoeroh boeijnja*.
- OPDOUWEN**, b. w. *toelag ka-átas*.
—, tegen den s'room, *moediq dengan toelag gálah*.
- OPDRAAIJEN**, b. w. *poetar memboeka*.
—, opwaarts draaijen, *poetar ka-átas*.
—, boeten, betalen, *kena denda, bájar*.
- OPDRAGEN**, b. w. *báwa nájiq, báwa di atas*.
—, toevertrouwen, *sarahkan*.
—, belasten, *pesan, pásan, soeroh*.
Aan een ander iets —, dat men zelf liet doen wil, *túndah*.
—, toeëigenen, *bapersombahkan*.

- , bij opdracht in eigendom overgeven, *púndahkan dengan soerat perdjandjian (kontrak, verb.)*
- OPDRAGT**, vt. *aanbeveling, poedji-poedjian*.
—, belasting, *pesan, pesánan*.
—sbrief, *soerat persoembáhan*.
—, toeëigening, *persoembáhan*.
—, overdragt, *pemúndáhan dengan soerat perdjandjian*.
- OPDRAGTIG**, b. n. *bangkaq serta méráh*.
— (van kleederen), *terlálao bánjaq warna*.
- OPDRAGTIGHEID**, vt. *prí moeka jang bangkaq serta méráh*.
- OPDRAVEN**, o. w. *djokdjok nájiq*.
Den berg —, *djokdjok nájiq goenong*.
- OPDRUNEN**, o. w. *moelá-t menjáji*.
- OPDRIJVEN**, b. w. *boerue ka-átas, oesir ka-átas*.
—, o. w. boven drijven, *hánjoet*.
- OPDRIL**, m. *tampéling*.
- OPDRILLEN**, b. w. *hias, menghias, pákei bágoes*.
- OPDRINGEN**, b. w. *paqsa, adjaq terlálao kras*.
Die vrouw droeg hem het kind op, *makka parampoewan itoe-poon memaqa dia mengangkat ánaq itoe*.
Een schip —, *menjoesor angin*.
—, o. w. opwaarts dringen, *tákan (tindis) ka-átas*.
—, met kracht naar boven stijgen, *nájiq dengan goewat*.
Zich zelve aan een ander —, *memoedji diri terlálao sángat paaddu lájin órang*.
—, dringen, (van volk), *menjesaq, deseq, Jav., krahan*.
- OPDRINGING**, vt. *pemaqsáan, ídjáb, Ar.*
- OPDRINKEN**, b. w. *minom hábis*.
- OPDROOGEN**, b. w. *békin kring, L., sikat kring*.
—, o. w. *djádi kring, djemoer, djummoer, kakringan*.
Water, dat gedeeltelijk opgedroogd is, *ajer terdjummoer*.
- OPDROOGEND**, b. n. *jang mengringkan, jang békin kring*.
- OPDROOGING**, vt. *pengringan*.
—, droogwording, *kakringan*.
- OPDROPPLEN**, o. w. *bertitig-titig di atas*.
- OPDROPPEN**, o. w. zie **OPDROFFEN**.
- OPDRUIFEN**, o. w. zie **OPDROFFEN**.
- OPDRUISTIG**, b. n. zie **OPDRAGTIG**.
- OPDRUISTIGHEID**, vt. zie **OPDRAGTIGHEID**.
- OPDRUKKEN**, b. w. op iets drukken, *tákan di atas, tindis di atas, L.*
—, door de drukpers, *menerá-t, mentjíták-in, L.*
—, fig. opleggen, doen dragen, *menang-gongkan, kassé tanggong*.
- OPDRUKKING**, vt. *penakánan, penúndisan, L., túndisan*.
—, door de drukpers, *penerá-an, pentjítákan, L.*
- OPDRUPPELEN**, o. w. zie **OPDROFFEN**.
- OPDRUPPEN**, o. w. zie **OPDROFFEN**.

OPDUIKEN, o. w. boven water komen, *tim-boel di atas ajer*.
 —, fig. verschijnen, *dátang, menghádap*.
 OPDWEILEN, b. w. *sikat, sékkat sama kájin, L.*
 OPDWINGEN, b. w. *paqsa mengambil*.
 OPEEN, bijw. geregeld —, met lagen, *bersoeson, berlápis*.
 —, op stapels of hoopen, *bertambon*.
 —, het eene op het andere, *satoenja atas jang lájin*.
 —, bij elkander, *sáma-sáma*.
 — voegen, *menjoeson*.
 — hoopen, *menambon*.
 OPEGOEN, b. w. *menggárog poela*.
 OPEISCH, m. *penoentoetan, penagian, sita, L.*
 OPEISCHEN, b. w. *toentoet menjarahkan*.
 —, terugeischen, *minta kombáli, tágt*.
 OPEISCHING, vt. *penagian*.
 — eener vesting, *penoentoetan akan menjarahkan bénténg*.
 OPEN, b. n. *terboeka, teboeka, L., terkambang*.
 De kist was —, *makka pett itoe-poon terboeka*.
 De bloem is nog niet —, *makka boenga itoe belom terkambang, (berkumbang)*.
 — en toegaan, (zoo als van visschen, die naar water snakken of van den bek van een afgehouden kop), *mantjappaá*.
 —, zoodat men er door kan zien, *terlintas*.
 — mond, *moeloet terboeka, moeloet ternganga*.
 Een — veld, *tánah lápang, tánah ráta, pádang*.
 In de —e lucht, *di báwah lángit*.
 — laten, *kassí teboeka, L., tinggalkan terboeka*.
 —, zonder verschansing of bolwerk, *tiáda berbénténg, tiáda berbolwartí, verb. Port.*
 —, ledig, vacant, *kósong, terboeka*.
 —e tafel, *medja roemah mákan*.
 Met —e kaart spelen, (rond voor de vuist er voor uitkomen), *bijára troes trang*.
 — breken, *rombaq, bongkar, pitjahkan*.
 Zijn hart gaat —, *makka berkambanglah boenga hatinja*.
 — gaan, (van bloemen), *berkambang*.
 Geheel — en toe gaan, *andjárah*.
 — gaan, (losgaan), *teroerei, terboeka; (van een gezwel), pitjah, tatas, tetas*.
 En de paleisdeuren gingen van zelf —, *makka pintoe astána poon terboekálah sendiri, S. R. 10*.
 — leggen, *memboeka, menghamparkan; (ontvrouwen), menjatákan, kassí mengarti, L.*
 — slaan (een boek), *boeka kitáb; slaande openen, boeka dengan poekol, (páloe)*.
 — staan, *áda terboeka; (onvereffend zijn), belon terbandjoes hesab, belom di bájar*.
 — snijden, *pótong dengan pisaw, (piso, L.)*
 — steken, *boeka, giriq, búr, L., zie verder op LOSBINDEN, enz.*

OPENBAAR, b. n. *tentoe, njáta-njáta, máloem, Ar., thláhír, Ar., djahr, Ar.*
 Eene openbare zaak, *perkára jang njáta*.
 —, algemeen, *ám, Ar., sedjáf, oemoem, Ar.*
 De openbare welvaart, *sadjahtra (salámat) jang oemoem (sedjáf)*.
 Openbare verheerlijking van God, *dzikir djahr*.
 —, bijw. *dengan njáta (thláhír, máloem)*.
 — maken, *menjatákan, memáloemkan, menthláhirkan, bri táhoe paadda sakalian órang*.
 In het —, *di hadápan órang bánjaq, njáta-njáta*.
 In het — verschijnen, *pergi kaloewar njáta-njáta, M. S. R. 64*.
 OPENBAARLIJK, bijw. zie OPENBAAR, bijw.
 OPENBAARMAKING, vt. *hlál menjatákan, istithlár, Ar., istizhár, Z. U.*
 OPENBAREN, b. w. *menjatákan, menthláhirkan, menáoemkan, memboeka, salangkar*.
 Een geheim —, *memboekákan rahsia*.
 Zich —, *menjatákan diri, menghúdap*.
 —, mededeelen, *mengatókan, membri táhoe, menoendjoqkan diri, membrita, kassí táw, L.*
 Het verborgene —, *menthláhirkan bá-rang ghájb*.
 Aan alle volkeren —, *memáloemkan paadda segalla bangsa sakalian, kassí táw sama sakalian órang*.
 Eene zaak —, *aangeven, mengadoekan hlál*.
 —, ingeven, *menoerankan*.
 God heeft al de heilige boeken aan zijne profeten geopenbaard, *makka di toerongan Allah segalla kitáb paadda nabí-nabinja*.
 Bij het — zijner heerlijkheid, *paadda koetika di pertoendjoqkan kamoeliáunnja*.
 Maar welke zijne handelingen ook zijn mogen, betaamt het hem die te —, *melájinakan handaqlah mána pekardjáan dirinja itoe djoega sajojia di salangkarnja, K. D.*
 OPENBARING, vt. *kanjatáan, katentoewan*.
 —, op eene bovennatuurlijke wijs, *wahjoes, Ar., tamzil, Ar., lees: tamzil*.
 De — van Johannes, *wahjoe Jahjá*.
 OPESEN, b. w. *boeka, memboeka, lápangkan, kambangkan, hamparkan, leyah, sjaráha, Ar.*
 Een boek —, *boeka kitáb*.
 En (hij) opende het starrewigchelaarsboek, *serája memboeka noedjoemnja*.
 Eene deur —, *boeka pintoe*.
 De deur der kennis zal voor hem geopend zijn, *pintoe marifat itoe terboekálah padinja, M. S. R. 28*.
 De oogen der blinden —, *memboekákan (menarangkan) máta órang boeta*.
 De oogen bij het ontwaken —, *njálang*.
 De geloderen —, *melápangkan báris, (tsnf)*.
 Den mond wijd —, *mengangákan moeloet*.

—, (den mond om te spreken,) *tum-boeng*.
 Een opgerold matje —, *menghamparkan tikar*.
 De bloem opent zich, *makka berkambanglah boenga*.
 Een flesch —, *boeká búttol*, verb.
 Toen het kistje geopend was, *demmi terboeká peti itoe*, S. R. 18.
 Eenen zonnescerim —, *mengambangkan pájong*.
 De verstopte wegen —, (in het ligchaam,) *mákan obat tjahár*, *mákan pentjuhár*, *poekol táht*, L.
 Toen de deur geopend was, *sa-telah terboekálah pintoe*, S. R. 60.
 Met het — der poort, *paadda koetika memboeka gerbang*.
 Telkens — en toedoen, *tjahah*.
OPENBREKEN, b. w. *rombaq*, *bongkar*.
OPENEND, b. n. in de geneesk. *mentjahárkan*, *membrisihkan*.
 — e middelen, *obat mentjahárkan*, *obat poekol táht*, L.
 Zich —, *ganggang*, *ngánga*.
OPENGAAN, o. w. *memboekákan diri*, *terboeká sendiri*, *berkambang*.
 En de paleisdeuren gingen van zelf open, *makka pintoe astána poon terboekálah sendirinja*, S. R. 10.
 Deze deur gaat ongemakkelijk open, *soesah di boeká pintoe ini*.
 De bloem gaat open, *makka berkambanglah boenga*.
OPENHARTIG, b. n. *betoel háti*, *toeloes*, *troes trang*.
 —, *bijw. dengan toeloes*, *dengan troes trang*, *dengan sa-betoel háti*.
OPENHARTIGHEID, vt. *prí jang toeloes*, *ka-betoelan háti*.
OPENHARTIGLIJK, *bijw. zie OPENHARTIG*, *bijw.*
OPENHEID, vt. fig. *rondborstigheid*, *zie OPENHARTIGHEID*.
OPENING, vt. *pemboekáan*, *troesan*.
 —, *gat*, *lobang*, *liang*.
 —, *breuk*, *bres*, *tetésan*.
 —, *mond*, *moeloet*.
 —, *eerste onderhandeling*, *permoeláan bitjára*.
 — *van eenen veldtogt*, *permoeláan perangkátan prang*.
 —, *inlichting*, *katrángan*, *tábir*, Ar.
 — *van zaken geven*, *menarangkan perkára*.
OPENLEGGEN, b. w. *menjatákan*, *menarangkan*, *kassí mengarti*, L., *menartikan*.
OPENMAKEN, b. w. *zie OPENEN*.
OPENLIJK, b. n. *njáta*, *tentoe*, *thláhír*, Ar.
 —, *bijw. dengan njáta*, *dengan thláhír*.
 — *belijden*, *mengákoe (bersjahádat) di hudápan orang bánjaq*, *mengákoe dengan njáta*.

Ecne zaak, *die — bekend is*, *perkára jang di katahoeví sakalian órang*.
 Zich — *vertoonén*, *menghádap órang bánjaq*.
OPENSCHUREN, b. w. *toemboeng*.
OPENSLAAN, b. w. *boeká*.
 Linnen of andere stoffen — *om die te onderzoeken*, *djimbréng*.
OPENSLUITER, m. *jang memboeká*, *jang mengoereikan*.
OPENSNIJDEN, b. w. *pótong*, *boeká dengan pótong*, *raraq*.
 Den buik —, *pótong proet*, *blah proet*, *belék proet*, L.
 Iemand het gelaat —, *raraq moeka órang*.
OPENSTAAN, o. w. *ada terboeká*.
OPENSTAANDE, b. n. *van een ambt*, *terboeká*, *kósong*.
 — *rekening*, *hesab jang belom terbandjoe*, *hitoengan jang belom brisih (di bájar)*.
OPËTEN, b. w. *mákan hábis*, *santap hábis*, *menghábisikan*.
 De rijst —, *menghábisikan nási*, S. R. 131.
 —, *doorbrengen*, *memboeroeskan*.
 —, *verdragen*, *tsabar*, *táhan*.
OPËTER, m. fig. *órang jang memboeroeskan hartánja*.
OPFEILEN, b. w. *zie OPDWEILEN*.
OPFLANSEN, b. w. *hantam di átas bárang apa-apa*.
OPFLEUREN, o. w. *djádi segar*.
 —, fig. *djádi ráme*.
OPFLIKKEN, b. w. *membajiki*, *békin betoel*, L.
 —, fig. *menghias*.
OPFLIKKEREN, o. w. *gomilang*.
OPFLIKKING, vt. *fál membajiki*, *fál békin betoel*, L.
OPFLUITEN, b. en o. w. *op de fluit beginnen te spelen*, *moelá-t berbangsi*.
 —, *met den mond*, *moelá-t bersiol*.
OPFOKKEN, b. w. *piára*, L., *paliharákan*.
OPFOKKING, vt. *pemtaráan*, L., *pemeliharáan*.
OPFRISSEHEN, b. w. *menjegarkan*.
 —, o. w. *djádi segar*.
OPGAAF, vt. *aanwijzing*, *penoendjoekan*.
 —, *aangifte*, *bilángan*, L., *pembrian táhoe*.
 — *van iets*, *membri táhoe*, *bilang*, L., *békin declarási*, L., verb.
OPGAAN, o. w. *nájiq*, *terbit*.
 Eenen berg —, *nájiq goenong*.
 De zon gaat op, *mata-hári terbit (nájiq)*.
 Mij ging een licht op, *makka máta sahája poon djádi trang*.
 En er gingen vele klagten op, *makka terbitlah bebrápa pengadoewan*.
 Die vlieger zal niet —, *makka perkára itoe nanti woeroeng*, L., *makka perkára itoe tiada akan djádi (lákoe)*.
 —, *opkomen*, *ontspruiten*, *toemboeh*, *djádi*.

- De rijst begint op te gaan (komen.) *makka pádi itoe moelá-i toemboeh.*
 —, ontluiken, *berkambang, megar.*
 —, opgegeten worden, *di mákan hábis.*
 Vijf van vijf gaat op, *lima di pótong (boewang, toelug) lima tiada tinggal sátoe apa.*
- OPGAANDE**, b. n. van houtgewas, *berbátang tinggi.*
 —, steil, *tjoeram, miring sakáli.*
 Een — boom, *pohon jang berbátung ánggi.*
 Een —, steile berg, *goenong tjoeram.*
 De — maan, *boelun jang terbit.*
 — linie, *selselat jang nájq.*
 De — zon aanbidden, fig. *memboedjón órang besaar jang bahároe menjábat pekarjáán.*
- OPGAARDER**, m. *órang jang koempol, órang jang poengoet.*
- OPGADEREN**, b. w. *húmpou, koempol, poengoet.*
 —, vergaderen, *kampong, mengampong, karoeman.*
- OPGADERING**, vt. *penghúmpoenan, pengoempoelan, pemoengoetan.*
- OPGANG**, m. *kawijakan.*
 Bij den — van den berg, *paadda kawanjakan goenong.*
 De — der zon, *terbitnja mata-hárt, mata-hárt hidop, nájqnja mata-hárt, sjerq, Ar.*
 Voor den — der zon, *sabelom mata-hárt terbit.*
 —, oorsprong, *begin, permoelá-an, moela-moela.*
 —, roem, *poedji, náma jang masjhoer.*
 —, maken, *di poedji órang, dápat náma masjhoer.*
 —, trap, *tangga.*
 —, schuinite, *hellend vlak, soepána.*
 De — van eenen berg, *miringnja goenong.*
- OPGAREN**, b. w. zie **OPGADEREN**.
- OPGARING**, vt. zie **OPGADERING**.
- OPGEBLAZEN**, b. n. *verwaard, djoemáwa, moemboeq, angkára, bongka, kátjaq, angkoe, L., maghroer, Ar.*
 —, gezwollen, *bangkaq, gambong, kambong.*
 Hij had gezwollene wangen, *kumbong pipinja.*
 —, bijw. *dengan djoemáwa, dengan angkoe, L.*
- OPGEBLAZENHEID**, vt. *prí djoemáwa, kalakoevan órang angkoe, L., prí angkára, prí maghroer.*
- OPGEBRUIKEN**, b. w. *mákan hábis, hábiskan.*
- OPGEJEN**, b. w. (een zeil,) *singsing lájar.*
- OPGELD**, o. *bást, lebehnja.*
- OPGERUIMD**, b. n. *soeka háti, gemar, senang háti.*
- OPGERUIMDHEID**, vt. *kasoeakáan, kagemáran.*
- OPGESCHIKT**, b. n. *terhias, pákei bágoes.*
- OPGESMUKT**, b. n. zie **OPGESCHIKT**.
- OPGESMUKTHEID**, vt. *perhiásan.*
- OPGESPEN**, b. w. *kintjáng-in géspèr (salépi).*
- OPGESTEN**, o. w. *loewab.*
- OPGETOGEN**, b. n. *verrukt, mendem, gheirat, Ar.*
 —, zie **OPTUIGEN, OPTREKKEN.**
- OPGETOGENHEID**, vt. *prí jang gheirat.*
- OPGEVEN**, b. w. in de hoogte geven, *kassi nájq, brí nájq.*
 Zich —, *bángon, mengangkat dirt.*
 —, laten varen, *tinggalkan, bejarkan.*
 Den moed —, *hilang háti, hilang bráni.*
 Ik geef het op (het spel,) *sahája kálah, sahája mengákoek kálah.*
 De hoop —, *poetoes ása, poetoes (hiling) pengharápan.*
 —, de verrigting (van iets) opdragen, *soeroeh, pesan, pásan.*
 Werk —, *soeroeh kardja.*
 Een raadsel —, *betarkákan penarka, tekki-tekki.*
 Eenen zieke —, *surahkan órang sákít.*
 Eenen naam —, *mengatákan náma.*
 Slijmen —, *kaloewar thám.*
 —, o. w. *rijzen, gesten, loewab.*
 Hoog en breed van zich zelven —, *menggakkan dan membesarkan diri.*
- OPGEVER**, m. *órang jang kassi nájq, enz. zie OPGEVEN.*
 —, zwetser, *órang kátjaq, órang kótjaq, L.*
- OPGEWEKT**, b. n. *vrolijk, sor-ka háti, gemar.*
- OPGEWEKTHEID**, vt. *kasorkáán, kagemáran.*
- OPGEWONDENHEID**, vt. *mendem.*
- OPGEZWOLLENHEID**, vt. *bangkaq.*
- OPGIETEN**, b. w. *toewang di átas.*
- OPGIETING**, vt. *penoewángan di átas.*
- OPGIJEN**, b. w. *singsing, menjingsing.*
- OPGIJPEN**, b. w. zie **OPGEIJEN**.
- OPGISTEN**, b. w. zie **OPGESTEN**.
- OPGLANZEN**, b. w. *oepam, mengoepam.*
- OPGLIMMEN**, o. w. *bernjála poela (lagi,) baláman lagi, L.*
- OPGLINSTEREN**, o. w. *nájq bersinar.*
- OPGLIPPEN**, b. w. *membalah.*
 Eene pen —, *membalah hoedjong galam (penna).*
- OPGLOEIJEN**, o. w. *bákar mérah-mérah lagi (poela).*
- OPGLOREN**, o. w. *bernjála poela (lagi).*
- OPGNAPPEN**, b. w. zie **OPKNAPPEN**.
- OPGOLPEN**, b. w. zie **OPGULPEN**.
- OPGOOIJEN**, b. w. *limpar ka-átas, loetar ka-átas.*
 Een balletje van iets —, *pantjing.*
- OPGORDEN**, b. w. *singsing.*
- OPGORDING**, vt. *penjingsingan.*
- OPGRABBELEN**, b. w. *poengoet reboet-reboet.*
- OPGRAVEN**, b. w. *menggáli.*
 Goud —, *menggáli amas.*
- OPGRAVER**, m. *órang gáli tánah.*

- , mijnwerker, *orang tambang, orang menambang, orang goellá.*
- OPGRAVING, *vr. penggalian.*
- OPGRIJFEN, *b. w. poengoet.*
- , van roofvogels, *sambar.*
- OPGROEIJEN, *o. w. van boomen, planten en vleesch, toemboeh.*
- van menschen en dieren, *djádi besaar.*
- Deze rijst groeit goed op, *bájiq toemboehnja pádi ini.*
- Het vleesch dezer wond groeit weder op, *dáging loeka ini toemboeh lági.*
- Gij zijt niet tegen hem opgegroeid, *loe tráda samp qoevat meláwan dia, L., angkaw tiáda qoevat meláwan dia.*
- OPGROEKEN, *o. w. djádi hidjaw (hidjoe) poela.*
- OPGULPEN, *o. w. nájiq seperti berdidih.*
- OPHAALBRUG, *vr. djambátan djongkat-djongkátan.*
- OPHAKEN, *b. w. menggájit lebeh tinggi.*
- OPHAKEN, *b. w. póotong dengan kápáq (kampaq, L.).*
- , kloven, *membelah.*
- OPHAKING, *vr. pemótongan dengan kápáq.*
- OPHALEN, *b. w. táréq nájiq, hela nájiq, menáréq ka-átas, menghela ka-átas.*
- De zeilen —, *nájiq lájar, kassé nájiq lájar, L.*
- (Het zeil tot in den top) —, *sampaq.*
- , opligten, *angkat, táting.*
- , naar boven brengen, *báwa nájiq.*
- , opsnuiven, *mengisap.*
- Het hart —, *menjoekúkan diri.*
- , hooger maken, *merúnggikan, békin lebeh tinggi, L.*
- , roemen, *memoedji.*
- Gaan —, *pergi anbil.*
- , weder vermelden, *seboet poela, bilang lági, L.*
- , gelden, *poengoet (koempol) oewang.*
- Cijns —, *poengoet oepett.*
- , verbodene voorwerpen, *rampas.*
- , openscheuren, *tjárík.*
- OPHALER, *m. jang menáréq ka-átas, zie OPHALEN.*
- OPHALING, *vr. penarékan ka-átas, penghé-láan ka-átas.*
- OPHANGEN, *b. w. gantong, gantong di átas.*
- Eenen spiegel —, *gantong tjernún (ká tja, L.*
- Linnen —, *mengoeraq (djemoer) kájin, ampei kájin.*
- Aan eenen galg —, *gantongan paadda gantongan.*
- Aan eenen kapstok —, *sampir, sampirkan.*
- o. w. *gantong, bergantong.*
- OPHANGING, *vr. penggantongan.*
- OPHANGEN, *b. w. gonggong serta telan.*
- OPHARKEN, *b. w. menggároq, koempolkan dengan penggúrúkan.*
- OPHASPELEN, *b. w. melikásti.*

- OPHEBBEN, *b. w. pákei.*
- Eenen tulband —, *pákei destar.*
- Het eten —, *soedah hábis mákan.*
- Hij heeft den wijn op, *makka ia soedah minom hábis anggor itoe.*
- Veel met iemand —, *terlálao soeka akan sa-órang.*
- Te veel —, *soedah minom terlálos bánjng.*
- OPHEF, *m. aanheffing van een gezang, angkátan njinji.*
- Eenen grooten — van iemand maken, *memoedji sa-órang dengan segalla poedji-poedjian.*
- OPHEFFEN, *b. w. angkat táting, bangkitkan.*
- De handen —, *menádahkan tángan.*
- En zij allen heieven de handen op, zeggend: Amen! *makka segalla marika itoe-poon menádahkan tángan mengatákan: amin.*
- Het hoofd —, *bangkitkan kapála.*
- Het hart tot God —, *mengangkatkan háti kapada Allah.*
- De tegen elkander geslotene handen — en de toppen der vingers aan den mond brengen, *mendjoendjoeng ajári.*
- , fig. te niet doen, afschaffen, *tiadákan, boewang.*
- † ene straf —, *menadákan sjiksa.*
- De handen — om de spoel onder het weven te schieten, *lalat.*
- , o. w. in het zingen, *moelá-ti menjání, angkat njání.*
- OPHEFFING, *vr. pengangkátan.*
- , vernietiging, *peniadáan, pengha-poesan.*
- OPHEKELLEN, *b. w. tinggar hábis, serboeoy hábis.*
- , op nieuw hekelen, *tinggar poela, serboeoy lági sakáli.*
- OPHELDEREN, *b. w. menarangkan, békin trang, L.*
- Door dat nieuwe venster is dit huis zeer opgehelderd, *makka óleh sabab djandéla bahároe itoe makka roemah ini djádi trang sakáli.*
- Het gelaat van alle menschen —, *membrahisihan moeka segalla mánoesja.*
- Eene moeijelijke plaats —, *mengartikan tempat jang báthin.*
- o. w. helder worden, *djádi trang.*
- De lucht heldert op, *makka lángit djádi trang.*
- OPHELDERING, *vr. penerangan.*
- , van het weér, *trang tjoewátju.*
- , verklaring, *pengartian, tábir, Ar., tafsir, Ar., pertéla.*
- OPHELLEN, *b. w. toelong bángon mendirikan, kassé bediri, L.*
- , helpen opnemen, *toelong angkat.*
- OPHELPING, *vr. pertoeólóngan akan bángon, (berdiri).*
- OPHEMELLEN, *b. w. ten hemel voeren, báwa ka-lángit, manájigkan ka-lángit.*

—, roemen, *poedji*, *memoedji*, *membilangkan*.

Want men heeft zijne manieren al te zeer opgehemeld, *karâna terlâloe sângat membilangkan orang lakoenja itoe*.

—, reinigen, zuiveren, *soetjikan*, *brisihsikan*, *békin brisih*, L.

—, in orde brengen, *mengâtorkan*, *békin betoel*, L.

—, opsieren, *hias*, *menghias*, *békin bâgoes*.

Met iets opgehemeld (zeer in zijnen schik zijn), *terlâloe soeka akan bârang sasowâtoe*, *terlâloe soeka sâma bârang apa-apa*, L.

OPHEMELING, *vr. pengangkâtan ka-lângit*.

—, lof, *poedji-poedjian*.

—, in orde brenging, *pengatoeran*,

—, opsiering, *penghâsan*; — *sieraad*, *perhâsan*.

OPHERKEN, b. w. zie OPHARKEN.

OPHIJSCHEN, b. w. *târêq nâjiq*, *hêla nâjiq*, *târêq ka-âtas*, *hêla ka-âtas*, *karêkan*.

De vlag —, *pâsang bandêra*, *kassî nâjiq bandêra*.

Het anker —, *bongkar sawh*.

OPHIJSCHING, *vr. hâl târêq nâjiq*.

OPHITSEN, b. w. *adoe*, *mengâdoe*.

Honden —, *mengâdoe andjing*, *meng-gâlaq-galâkan*.

—, aanzetten, *oepaq*, *toesoeg*, L., *utjoen*, *asong*.

OPHITSER, m. *jang mengâdoe*, *jang mengoepaq*, *pengâsong*.

OPHITSING, *vr. pengadoewan*, *pengoepâkan*, *pengasoengan*.

OPHOEPELEN, o. w. *lârt mnggat*, L.

OPHOOGEN, b. w. *meninggikan*, *békin tinggi*, L.

De aarde —, *oeroq tânah*, L., *menambon tânah*.

Eenen muur —, *hooger maken*, *meninggikan tэмбоq*.

—, meer bieden, *tâwar lebeh*.

OPHOOPER, m. *orang jany oeroq tânah*, L., *menambon tânah*.

OPHOOGING, *vr. peninggian*, *pengeroekan*, L., *penamboenan*.

—, van prijs, *tawâran jang lebeh*.

OPHOOPEN, b. w. *tambon*, *menambon*.

—, vermeederen, *melébehan*, *menambah*.

—, overladen, *sâratkan*.

OPHOOPING, *vr. penamboenan*, *petoempoe-kan*, *penoempoe-kan*.

—, vermeerdering, *penambâhan*.

OPHOOREN, o. w. *dengar bâjiq-bâjiq*.

Ik heb er vreemd van opgehoord, *kita terlâloe kêrân akan mendengar itoe*.

OPHOUDEN, b. w. *pégang ka-âtas*.

Zich —, (overeind houden), *berdirî*.

—, onderschragen, *toendjang*, L., *menongkat*.

—, verdedigen, *beschermen*, *melândongkan*.

—, verhinderen, *menegahkan*.

—, stremmen, *memberhéntikan*, *menahânt*.

Iemand —, *menahânt orang (sa-orang)*.

—, stilhouden, uitscheiden, *berhéntî*.

Het bloeden heeft opgehouden, *soedah berhéntî kaloewar dêrah*.

Zijn water —, *menahânt ajer sent (kintjing)*, L.).

—, op het sleeptouw houden, *perlambatkan*, *memerlâhankan*.

Met ijdele hoop —, *menjoekâkan dengan pengharâpan jang sia-sia*.

Hij heeft zich lang bij die zaak opgehouden, *makka lâma sakâlî di pariksâkan nja perkâra itoe*.

—, verbergen, *sembonikan*.

Dieven —, (bij zich verbergen), *sembonikan mâling*.

Hij houdt zich te Malakka op, *makka ia doedoeq di negri Malâka*.

Zich ergens lang —, *tinggal lâma paadda sabârang tempat*.

Zich met iets — (vermaken), *menjoekâkan diri dengan bârang apa-apa*.

De hand —, *boeka tângan*.

De hand — om er iets in op te vangen, *menâdah tângan*.

Den mond —, *ouderhouden*, *piâra*, L., *memelihar âkan*.

—, het water uit de bovenlanden, *membandongkan ajer mlîr*.

Eene school —, *pégang sekôla*, L.

Den hoed —, *tiâda angkat toppi*, L.

—, o. w. *berhéntî*.

— te weenen, *berhéntî menângis*.

— te spreken, *poetoeskan berkâta (bitjâra)*, L.)

De wind hield op, *makka angin poon tedohlah*.

Doen —, *soeroh berhéntî*, *memberhéntî kan*.

Hij heeft met zijnen winkel opgehouden, *makka ia soedah toetop kadeinja (wâro-ningja, tokonja)*.

—, o. de daad van —, *perhéntian*.

Zonder —, *sanantiâsa*, *dengan tiâda berhéntî*.

—, o. het doen stilstaan, *pemberhéntian*.

OPHOUDING, *vr. peméngan ka-âtas*.

—, tegenhouding, *penegâhan*, *pemberhéntian*.

—, verberging, *penjemboenan*.

—, wederhouding, *penahânan*.

—, stilstand, *perhéntian*.

—, tusschenpoos, *antâra, thah*, Ar.

Gedurende die —, *paadda antaânja itoe*.

OPHULLEN, b. w. *pâkei tatampun*, *berkalobong*, *mengenâkan (melangkapkan) denyang toedong*.

OPHUPPELEN, o. w. *meloempat derri soeka hâti*, *meloempat kêrana kasoeakân*.

- OPHUTSELEN, b. w. *kájôq serta limpar ka-âtas*.
- OPIAAT, o. tandenpoeder, *obat gigi*.
- OPIMUM, m. zie AMFIOEN.
- OPJAGEN, b. w. *boeros ka-oedig*.
Het water —, opstoppen, *membangdongkan ajer*.
—, doen zwellen, *membangkaqkan, menggombongkan*.
Opgejaagde buik, *proet bangkaq, proet gombong*.
Vogels —, *menerbangkan boerong*.
—, den prijs hooger doen loopen, *kassí nájiq harga, L., menájiqkan hárga, táwar lebeh*.
—, verjagen, *oesir, mengoesir*.
Van eene zitplaats —, *soeroeh doedoeg paadda lájin tempat*.
- OPJUKEN, b. w. *bákar dengan bessí tjap*.
- OPJUKKEN, b. w. *tanggongkan kájoe pikoe-lan*.
- OPKAAUWEN, b. w. *mámah hábis, mákan hábis*.
- OPKABBELEN, o. w. *sabaq ber-oembaq*.
- OPKALANDEREN, b. w. *goeros poela (lágr)*.
- OPKAMMEN, b. n. *menjisir ka-âtas*.
- OPKAPPEN, b. w. *boeká dengan kápaq*.
—, het haar, *békin kondé, L.*
- OPKEMMEN, b. w. zie OPKAMMEN.
- OPKENEN, b. w. zie OPKRIEMEN.
- OPKERVEN, b. w. *kerven op iets maken, menghiris*.
—, openkerven, *boeká dengan di hiris*.
- OPKRIEMEN, o. w. *moelá-i toemboeh*.
- OPKRIJKEN, o. w. *pandang ka-âtas, téngoq ka-âtas*.
Vreemd —, *hérán akan melihat*.
- OPKIJNEN, o. w. zie OPKRIEMEN.
- OPKIMMEN, b. w. een anker op zijne plaats brengen, *tároh sáwh paadda tempatnja*.
- OPKIPPEN, b. w. *menetas telór dengan pároh*.
- OPKISTEN, b. w. *meninggikan, békin lebeh tinggi, L.*
- OPKLAUWEN, b. w. zie OPKLOUWEN.
- OPKLADDEN, b. w. *mentjöringkan, békin kótor, L., mentjamarkan, menedjiskan*.
- OPKLAMPEN, b. w. *mengikat (menghoebong) dengan kótor*.
- OPKLANDEREN, b. w. zie OPKALANDEREN.
- OPKLAPPEN, b. w. *moelá-i salangkar, moe lá-i mengákoé*.
- OPKLAREN, b. w. *menarangkan, békin brisih, L., menjariákan*.
Helderder doen worden, (van water), *menджерnekan, békin bening, L.*
Eene zaak —, *menjatákan (mengartikan) soewátôe perkára*.
—, o. w. *djádi trang, djádi djernel, (bening, L.)*
De lucht zal wel —, *makka lángit nanti djádi trang djoega*.
- OPKLARING, vt. *penerangan*.
—, helder wording, *katí ángan*.

- OPKLAUTEREN, b. w. *pandjat, memandjat*.
Eenen boom —, *pandjat póhon*.
Eenen mast —, *pandjat tiang*.
- OPKLEPPEN, b. w. *membángonkan dengan héla gnta, kassí bángon dengan gójang lójténg, L.*
- OPKLEUREN, b. w. *menarangkan warna-warna (tjat) gambar*.
—, fig. *hias, menghias, békin bágoes, L.*
—, o. w. *berseré poela, djádi segar warnánja*.
- OPKLEVEN, o. w. *lekat paadda, belingkét sama, L.*
- OPKLIIVEN, b. w. *blah, memblah*.
- OPKLIEVING, vt. *hál memblah, pembláhan*.
- OPKLIMMEN, o. w. *nájiq*.
—, *opklauteren, pandjat*.
Den trap —, *nájiq tangga*.
Tegen eenen muur —, *pandjat témboq*.
Tot koning —, *nájiq rádfa*.
Tot kapitein —, *djádi kapitán, L., djádi panghoeloe sarátôes*.
Tot eer en aanzien —, *nájiq pangkat format dan kabesáran*.
—, in prijs stijgen, *nájiq harga, djádi máhal*.
- OPKLIMMING, vt. *penajikan, najikan*.
Bij —, *trapswijs, berpangkat-pangkat*.
- OPKLINKEN, b. w. *vastklinken, lantaq*.
—, o. w. *moelá-i berboenji*.
—, naar de hoogte klinken, *berboenji ka-âtas*.
- OPKLOPPEN, b. w. *wekken, bángonkan órang dengan tepoq pintoe, kassí bángon órang dengan ketoq pintoe, L.*
- OPKLOSSEN, b. w. *gandjil, L., meninggikan*.
- OPKLOUWEN, b. w. *menggároq*.
—, omhoog klouwen, *kassí nájiq dengan penggarókan*.
- OPKLOVEN, b. w. *blah, memblah, boeká dengan memblah*.
- OPKLUIVEN, b. w. *mákan hábis, pápaq hábis*.
- OPKNABBELEN, b. w. *pórot hábis*.
- OPKNAPPEN, b. w. *mákan hábis*.
—, in orde brengen, *membajiki, békin betoel, L., zie OPSCHIKKEN*.
- OPNNOOPEN, b. w. *simpoeikan*.
—, ophangen, *gantongkan paadda gantóngan*.
- OPNNOOPING, vt. *penggantóngan paadda gantóngan*.
- OPNNUIVEN, b. w. zie OPKLUIVEN.
- OPKOELEN, b. w. *menjedjoqkan, menđtinginkan, békin dingin, L.*
—, o. w. *djádi seđjoq, djádi dingin*.
- OPKOEESTEREN, b. w. *bijbrengen, menjadar-kan dengan mengoelít (nerawaitin, L.)*.
—, met zorg opkweeken, *memaliharákan dengan tjinta (pengaséhan)*.
- OPKOEESTERING, vt. *penaliharáán, pemiaráán, L.*
- OPKOKEN, b. w. *másaq sedikit, memásaqkan sedikit*.

—, op nieuw koken, *másaq lági, tánaq poela.*
OPKOKING, vr. *pemasákan.*
OPKOMEN, o. w. zich oprigten, *bángon.*
 Hij kan niet —, *makka tíada dápat ia bángon, dia trá bisa bángon, L.*
 —, oprijzen, *nájiq, terbit.*
 Weder —, (van pijn enz.), *koemat.*
 De zon komt op, *mata-hári nájiq (terbit).*
 De dag komt op, *makka hári sianglah.*
 Geesten doen —, *mendátangkan hantoe, baperlihatkan hantoe.*
 —, opwassen, *toemboeh, djádi.*
 Uit eene ziekte —, *somboh, somboh derri paadda penjákit, mendingin, L.*
 —, uit het water, *timboel derri dólum ajer.*
 Iemand die van niet opgekomen is, *sa-órang ketjil jang soedah djádi besaar, órang timboelan.*
 Er kwam een onweder op, *makka toeron thoefán.*
 Dat kwam bij hem op, (dat herinnerde hij zich), *makka ia terkenangkan itoe.*
 —, ingang vinden, *loeloes, di brí loeloes.*
 —de moeilijkheid, *kasoesáhan jang timboel.*
 Het —de geslacht, *órang moeda paaddu zamán ini.*
 In het hart —, *melantas paadda háti.*
 —, terugkomen, *dátang kombáli, poelang.*
OPKOMST, vr. oorsprong, *atsal, Ar., pólhon djádi.*
 —, begin, *permoeláan.*
 De — van dat rijk, *kadjadian negri itoe.*
 De — van zijn geslacht, *atsal bangsanja.*
 —, zie **GENEZING.**
 Dat is zijne —, *itoealah djádi oentoengnja, itoealah póhon kabesárannya.*
OPKONNEN, o. w. zie **OPKUNNEN.**
OPKOULEN, h. w. *memikat boerong.*
 —, in eene kooi sluiten, *tároeh di dólum koeroengan, mengoerongkan.*
OPKOOKSEL, o. *bárang jang di reboes, (másaq).*
OPKOOP, m. *pemblian.*
 — in het groot, *pembórongan.*
OPKOOPEN, b. w. *bórong, membórong.*
OPKOOPER, m. *órang dagang jang membórong.*
OPKOOPIING, vr. *pembórongan.*
OPKORTEN, b. w. *békin péndég, meméndégkan.*
 —, verminderen, *mengoerangkan.*
 —, o. w. *djádi koerang.*
OPKORTER, m. *jang békin péndég, L., meméndégkan.*
OPKORTING, vr. *peméndékan.*
 —, vermindering, *pengoerangan.*
OPKRAAIJEN, o. w. *moelá i berkoekoq.*
 —, h. w. wakker kraaijen, *bángonkan dengan berkoekoq.*

De haan heeft mij wakker gekraaid, *ajan berkoekoq poon nembángonkan kita.*
OPKRABBEEN, b. w. *gároq dengan koekoe.*
OPKRABBING, vr. *penggarókan dengan koekoe.*
OPKRAMEN, o. w. *toetop wárong, L., (kadei).*
 —, fig. *lári, minggat, L., soeroet.*
OPKRASSEN, b. w. *gároq dengan besst.*
 —, vertrekken, *pergi, pigi, L.*
OPKRIEKEN, o. w. *moelá-i djádi siang, boeka fadjar.*
OPKRIJGEN, b. w. *poengoet.*
 —, naar boven krijgen, *báva nájiq.*
 —, fam. opeten, *mákan hábis.*
OPKRIJSCHEN, o. w. *moelá-i bertercúq.*
OPKRIMPEN, o. w. *djádi péndég sabab kroekot.*
 Tegen den wind —, *menjoesor angin.*
 —, fam. verminderen, *koerang, djádi koerang.*
 Zijn geld krimpt op, *oewangnja koerang.*
 Het papieren geld begint op te krimpen, *makka oewang qarthas moelá-i djádi koerang.*
OPKRIMPING, vr. *kroekoetan.*
OPKROEZEN, b. w. *mendjadikan kriting, békin kriting, L.*
OPKROPPEN, b. w. *gulzig verslinden, gogaw, loeloer, telan dengan rákoes.*
 Verdriet —, *semboenikan (menahánt) sákit háti.*
 Eene beleediging —, *tsabar pentjeláan.*
OPKROPPING, vr. *katjaroewan, gelódja, lákoe pendemap, lákoes órang rákoes.*
 —, fig. *penjemboenian.*
OPKROUWEN, h. w. zie **OPKRABBEEN.**
OPKRUIJEN, b. w. *báva nájiq dengan gróbaq.*
 —, zich ophoopen van lava enz., *bertambon-tambon, berlápis-lápis.*
OPKRUIPEN, o. w. *nájiq merangkoq, zie KRUIPEN.*
OPKRULLEN, b. w. *mengikal, békin gandiq, L.*
 —, o. w. *ber-ikal.*
OPKRULLING, vr. *pengikálan.*
OPKUIPEN, b. w. *wembajiki tong.*
 Die vaten moeten opgekuipt worden, *makka tong itoe handaq di perbajiki, itoe tong misti di békin betoel, L.*
 —, kuipende verbruiken, *menghábsikan dengan memboewat tong.*
 —, in tonnen kuipen, *másoqkan di dólum tong.*
OPKUISCHEN, h. w. *menjoetjikan, mentjartákan, békin brisih.*
OPKUNNEN, o. w. met uitslating van een ander werkwoord, als: hij kan niet op (staan), *makka tíada dápat ia bángon, dia trá bisa bángon, I.*
 Het kan niet op, *itoe áda terláloe bányaq, makka itoe tíada dápat (boleh) di mákan hábis.*
 Het kan niet op, (het schijnt dat het niet op kan, dat er zoo veel is dat het onverspilbaar is), *oepáma (roepánja) tíada dápat di boeroeskan hábis.*

OPKWEKEN, b. w. *piâra*, L., *paliâra*.
 Een kind —, *piâra ânaq*, L., *paliâra ânaq*.
 Planten —, *piâra tânam-tanâman*.
 Kunsten en wetenschappen —, *meramé-kau (menghidépkam) ilmoé dan hikmat*.
 OPKWEKER, m. *jang piâra*, L., (*paliâra*).
 OPKWEKING, vr. *pemtarâan*, L., *penali-harâan*.
 OPKWEKSTER, vr. *orang parampoewan jang piâra*, L., (*paliâra*).
 OPKWIKKEN, b. w. zie VERKWIKKEN.
 —, opsieren, *hias*, *menghias*.
 OPLAAG, vr. *penerâan*, *pentjitâkan*, *tjitakkan*, L.
 De eerste —, *penerâan jang pertâma*, *pentjitâkan sâtoe*.
 Hoe groot is de — van dat werk? *brâpa tjitakkannya boekoe itoe? L., brâpa penerâannya kitâb itoe*.
 OPLADEN, b. w. *moewat*.
 Eene buffelkar —, *moewat pedâti*.
 Iemand eenen zwaren last —, *tanggong-kan kabrâtan paalda sa-ârang*.
 OPLADER, m. *orang jang moewat (memoewat)*.
 OPLADING, vr. *pemoewâtan*, *penangoengan*.
 OPLANGEN, b. w. *brt nâjiq*, *kassi nâjiq*, L.
 OPLANGER, m. *orang jang kassi nâjiq*, L.
 OPLATEN, b. w. niet afnemen, *tiâda angkat*.
 —, eenen vlieger in de hoogte laten, *kassi nâjiq lajangan*, L., *brt nâjiq lajang-lajang*
 —, veroorloven nog niet naar bed te gaan, *kassi permissté bjar belon pigi tidor*, L., *mengidzinkan tinggal djâgu*, *bjarkan belom pergi tidor*.
 OPLAVEREN, o. w. *bélog*.
 OPLEGGEN, b. w. hooger leggen, *târoh lebeh tinggi*, *meninggikan*.
 —, op iets leggen, *târoh (letaq) di âtas bârang sasoewâtoe*.
 De handen —, *mendjâmah*, *mendjâmah tângan*.
 De handen —, zoo als de profeten deden om iemand blind of ziek te maken, *sârap*, Isk.
 Eenen last —, *menanggongkan bârang jang brat*.
 Het stilzwijgen —, *soeroeh diam*, *soeroeh djângan mengatâkan (bilang, L.)*
 Eenen vinger of hand ergens zacht —, *zonder te drukken*, *tjangan*.
 Eene boete —, *mendenilâ-t*, *mengenâkan denda*.
 Eene straf —, *mengenâkan sjiksa*, *mennjiksâkan*.
 Eene belasting —, *soeroeh bajaran tjoekei*, *mentjoekeikan*, *mengenâkan tjoekei*.
 Leg uwen dienaar (de bevelen) op, *kenâkanlah di âtas hambâmoe*, S. R. 69.
 Eenen eed —, *menjoempah*.
 — (te betalen), *pitoe*.
 Hij legde hem op, in een jaar honderd gantangs padie te leveren, *di dâlam sa-tâhan di pitoenja sai âtoes gantang pâdi*, Br. Pal.

—, hooger bieden, *tâwar lebeh*.
 —, opdoen, *membâkalkan*.
 —, van buiten bekleeden, *beslan*, *toempal*.
 —, besparen, *stmpan*, *menâroh*.
 Geld —, *menâroh oewang*, *stmpan oewang*.
 —, een vaartuig, *kâlangkan prâhor*.
 —, ter perse leggen, *tjitaq*, L., *trâ*.
 Er worden duizend exemplaren opgelegd, *makka di tjitaq sariboe tjitakkan (bidji)*.
 —, te laste leggen, *toedoh*.
 —, bevelen, *soeroeh*, *pesan*, *pâsan*.
 OPLEGGER, m. *orang jang menâroh*, enz., zie OPLEGGEN.
 OPLEGGING, vr. verhooging, *peninggian*.
 — van iets, *penangoengan*, *taklif*, Ar.
 — der handen, *pendjurnâkan*.
 —, belasting, *penoentoetan tjoekei*, zie BELASTING.
 —, berging, *pembakâlan*.
 OPLEGSEL, o. bekleedsel, *saloletan*, *toempâlan*.
 OPLEIDEN, b. w. naar eene hoogte, *bâra nâjiq*, *hantar nâjiq*.
 Aan de hand —, *pimpin*, *pimpin tângan*.
 Tot den koophandel —, *mengâdjarkan kâl perntjâjân (dagangan)*.
 Iemand tot de deugd —, *membâra orang kapada kabedjikan*, *mentâdikan orang*.
 OPLEIDER, m. *orang jang menghantar (mempimpin)*, *membâra*, enz. zie OPLEIDEN).
 OPLEIDING, vr. *pembawâan ka-âtas*, *penghantâran*, *pemimpinan*, *pengadjaran*, zie OPLEIDEN.
 OPLETTEN, o. w. *ingat*, *dengar bâjiq-bâjiq*.
 OPLETTEND, b. n. *ber-ingat*, *râdjîn*, *inatimat*.
 —, *bijw. dengan ingat*, *dengan râdjîn*.
 — *aanzien*, *memâta-matâ-t*.
 OPLETTENDHEID, vr. *kalakoewan jang râdjîn*, *karâdjinan*, *ingâtan*, *pemundangan*, *heling*.
 Opdat er toch van uwe zijde een blijk van — voor Dasa Rata Mahâ Râdja zij, *sopâja âda djoega penawângan toewunkoe kapada Dasa Rata Mahâ Râdja*, S. R. 20.
 OPLETTER, m. *orang jang mengingat*, *orang jang râdjîn*.
 OPLEZEN, b. w. overluid lezen, *bâtja dengan soewâra jang njâring*.
 —, opzamelen, *poengoet*, *koempol*, *hîmpun*.
 OPLEZER, m. *orang jang membâtja soerat*.
 —, *orang jang poengoet (memoengoet)*, enz. zie OPLEZEN.
 OPLEZING, vr. *penbatjâan*.
 —, *pemoengoetan*, *pengoempolan*, *penghîmpoenan*.
 OPLICHTEN, o. w. *djâdi trang*, *moelâ-t djâdi trang*.
 OPLIGTEN, b. w. *angkat*, *tâling*.
 —, met eenen heffhoom of spaak, *ongkil*, *mengongkil*, *toerâs*.

Aan eenen kant of bij een punt —, *djan-got*, L.
 —, gevangen nemen, *tangkap*.
 —, opschorten, een rok of sarong hoog —, *selag*.
 —, bedriegen, *perdagangan, pedaja-in*, L., *tipoe*.
 De teenen — terwijl de voeten op den grond blijven, *indjot-indjot*.
OPLIGTER, m. bedrieger, *orang jang perdagangan*.
OPLIGTING, vr. *pengangkatan, penatanganan*.
 —, gevangenneming, *penangkapan*.
 —, bedrog, *tipoe, daja*.
OPLIKKEN, b. w. *menjilat habis*.
OPLIEVEN, o. w. *menjoesor angin*.
OPLIOP, m. van oproerigen, *pekoempoelan orang gampar, perhimpunan orang ghoghá*.
OPLIOPEN, o. w. *najiq*.
 De trap —, *najiq tangga*.
 —, fig. opzwellen, *djadi bangkaq*.
 Het water loopt op, *makka ajer djadi besaar*.
 — van den vloed, *makka ajer ada pasang*.
 —, vermeerderen, *bertambah*.
 De schulden loopen op, *makka hoetang bertambah-tambah*.
 Op- en neerloopen, *laloé lalang*.
 —, b. w. *brí najiq, kassi najiq*, L.
 —, open loopen, *doebroeq*, L., *pitjahkan dengan lart*.
 —, zoekende bekomen, *tjart sampé dapat, tjaharti hingga dapat*.
OPLIOPENDE, b. n. *prang proes, panas hati, dengan marah*, L.
 —, bijw. *dengan amarah, dengan panas hati, dengan marah*, L.
OPLIOPENDEHEID, vr. *prí prang-proes, hati panas*.
OPLIOPER, m. *orang jang mentjaharti koe-liling*.
OPLIOPING, vr. *najiq*.
 —, *kwelling, bangkaq*.
OPLIOPBAAR, b. n. *jang dapat di hantjorkan*.
 —, *verklaarbaar, jang dapat di artikan*.
 Een — raadsel, *penarku jang dapat di tarkakan*.
OPLIOPEN, b. w. *losmaken, boeka, oerei*.
 Eenén knoop —, *memboeka simpoelan*.
 —, scheiden, ontbinden, *hantjorkan, tjerekan*.
 Metalen —, *laoer*.
 De hitte lost het water in dampen op, *makka ajer itoe di djadikan hawap oleh kapanasan*.
 —, opgelost worden, sterven, *mati, meninggal*.
 —, verklaren, *mengartikan, kassi mengarti*, L., *menarangkan*.
 Een raadsel —, *betarkakan penarka*.
 Een vraagstuk —, *menjawab soewál (sawál), menjahoct pertajajaan*.

Opgelost, ontbonden, *antjor loeloh*.
OPLIOPENDE, b. n. *jang menghantjorkan*, enz. zie **OPLIOPEN**.
OPLIOPLOSSER, m. van een raadsel, *orang jang betarkakan penarka*.
 —, ontleder, onthinder, *orang jang menghantjorkan (mentjerekan, menghantjorkan)*.
OPLIOPLOSSING, vr. *penghantjoeran, pelaboeran*.
 —, verklaring, *pengwartian, arti, tabir, Ar*.
OPLIOPEN, o. w. *berkambang, megar*.
 De bloemen doen —, *menyambangkan boenga*.
 De bloesems der kokosboomen zijn ongeloken, *pohon kalapa soedah megar*, L., *boenga njior soedah megar*.
 Hij begint op te luiken, (op te fris-schen), *makka ia djadi segar*.
 —, b. w. openen, open maken, *boeka*.
 De oogen —, *boeka mata*.
OPLIOPENING, vr. *kambang, megar*.
 —, opening, *penboekaan*.
OPLIOPENINGEN, b. w. *oepam, mengoepam, brí tjahaja, bertjahajakan*.
 —, fig. ophelderen, *menarangkan, békin trang*, L.
 Eenén naam —, *menimboelkan nama, membesarkan nama*.
OPLIOPENINGEN, vr. *pengoepaman*.
 —, fig. *penarangan, katrangan*.
OPLIOPENINGEN, b. w. *boleh makan habis*, L., *dapat santap habis*.
 Zou hij dat alles —? *dapatkah ia makan habis itoe samoewa?*
OPLIOPENINGEN, vr. *orang rampoewan jang memboeroeskan samoewa*.
OPLIOPENINGEN, b. w. openen, *boeka*.
 Verzoeken de deur open te maken, *minta di boekakan pintoe, minta boeka pintoe*.
 —, in orde brengen, *békin betoel*, L., *membajiki*.
 Het bed —, *békin betoel tempat tidor*.
 —, besluiten, *tentoekan*.
 Wat kunt gij daaruit —? *apa dapat di tentoekan olehmoe derri paada itoe? apa loe boleh kira derri itoe? L*.
 —, fig. *aauzetten, ophitsen, oepaq, toesoeg*, L.
 —, verkwesten, *boeroeskan, habiskan*.
 Zich —, *gereed maken, sadsakan diri, békin sadia dirinja*, L.
 —, o. het in orde brengen, *membajiki, békin betoel*, L., *pembajakan*.
OPLIOPENINGEN, m. fig. *verkwister, orang jang memboeroeskan*.
 —, van hoeden, *toekang jang békin betoel toppi*, L.
OPLIOPENINGEN, vr. *openmaking, pemboetään*.
 —, *oprekening, pembilangan, penghitungangan*.
 —, *verkwisting, pemboeroesan*.

OPMERKELIJK, b. n. *jang pátotoe (hároes) di ingatkan.*

—, *vrccmd, h́erán, katjangangan.*

OPMERKELIJKHEID, vt. *tsifat jang h́erán, prt katjangangan.*

OPMERKEN, b. w. *ingat, h́eling.*

—, *beschouwen, zien, pandang, lihat.*

—, *onderzoeken, pariksa.*

OPMERKEND, b. n. zie OPMERKZAAM.

OPMERKER, m. *orang jang ingat.*

—, *onderzoeker, orang jang pariksa.*

OPMERKING, vt. *pengingatan.*

—, *beschouwing, pemandangan.*

—, *onderzoeking, pamariksáan, penjidikan.*

OPMERKZAAM, b. n. *jang ingat, zie OPMERKEN.*

—, *vlijtig, rádjin.*

OPMERKZAAMHEID, vt. *ingat-ingátan, kainingátan.*

Met — *zien, tápi oepén, L.*

OPMETSELEN, b. w. *meninggikan dengan menoekang bátoe, békin tinggi dengan pásang bátoe, L.*

OPMETSELING, vt. *hál meminggikan dengan menoekang bátoe, békinan tinggi dengan pásang bátoe.*

OPNAAIJEN, b. w. *als: al het garen —, mengháviskan benang dengan mendjahit.*

—, *omhoog naaijen, mendjahit péndéqkan.*

OPNAAIJING, vt. *pendjahit péndéqkan.*

OPNAAISEL, o. *lipátan jang di djáhit.*

Een — *maken, mendjahit lipátan.*

OPNEMEN, b. w. *in de hoogte nemen, angkat.*

—, *oprapen, poengoet.*

—, *zie OPDWEILEN.*

Geld —, *ptndjam onderwang.*

—, *beoordeelen, onderzoeken, pariksa.*

Kwalijk —, *ambil poer goesar, L., djádi ketjil háti.*

In huis —, *kassí menoempang di dálam roemah.*

—, *op zich nemen, tjákap, sanggoep, L., tanggong.*

Het voor iemand —, *melindongkan orang.*

—, *o. w. gelukken, berlákoé, djádi.*

In genade —, *membri ampon, memuáfkan.*

—, *bergen, simpan.*

—, *in eene orde, samboet, tarima.*

OPNEMER, m. *orang jang mengangkat, enz. zie OPNEMEN.*

OPNEMING, vt. *pengangkatan.*

—, *opraping, pemoengoetan.*

—, *onderzoek, pamariksáan.*

—, *der stemmen, penghimpoeaan soewára.*

—, *in eene orde of in een genootschap, penjamboetan di dálam soewátotoe madjlis.*

OPNESTELLEN, b. w. *ikat dengan táli hoebong.*

—, *fig. verdrijven, oesir.*

OPNESTELING, vt. *pengikátan dengan táli hoebong.*

—, *fig. pengoesiran.*

OPNOEMEN, b. w. *seboet, bilang, L.*

Van stuk tot stuk —, *bilang sátotoe per sátotoe, L., seboet másing-másing.*

OPNOEMING, vt. *penjeboetan.*

De — *der namen van al de helden, penjeboetan namánja segalla hoeloebálang.*

OPOFFEREN, b. w. *mengqorbánkan.*

Zeven buffels —, *mengqorbánkan karbau toedjoh ékor.*

Zich zelven —, *zijn leven wagen, belandjákan djiwa.*

Zich —, *toewijden, bapersoembáhkan diri, menjarahkan diri, belákan.*

Maar bovendien offer ik mijn leven aan de dienst Gods op, *hánga lági hamba belá kanlah njáwa hamba paadda pekardjéán Allah, Isk. 318.*

OPOFFERING, vt. *qorbán Ar., persoembáhan. — van zich zelven, pembélaán.*

OPONTBIEDEN, b. w. *soeroeh dátang, panggil.*

OPONTBIEDING, vt. *parintah akan dátang, parintah jang soeroeh dátang.*

OPONTBOD, o. zie OPONTBIEDING.

OPONTHOUD, o. *perhéntian.*

OPPAKKEN, b. w. *boengkoesian.*

Hij heeft al zijne goederen opgepakt, *makka segalla bárang-bárangnja itoe soeduh di boengkoskannja.*

—, *in hechtenis nemen, tangkap.*

—, *o. w. zijne biezen pakken, lári, minggat, L., soeroet.*

OPPAKKING, vt. *pemboengkoesian.*

—, *gevangenneming, penangkápan, hál tangkap.*

OPPASSEN, b. w. *tjóba, tjóba pákei.*

Een tulband —, *tjóba pákei sorbán.*

—, *o. w. op zijne hoele zijn, djága, memeliharákan diri.*

Pas op! *djága bájiq-bájiq.*

Kinderen —, *djága ánaq-ánaq, asok, mengásof.*

—, *vlijtig zijn, áda rádjin, mengoesahkan.*

Eenen zieke —, *merawattin orang sakit, L., mendjága orang sákit.*

—, *dienen, djága, djellang, djálang.*

Hij past den heer N. op, *makka ia djága sama toewan ano, L., makka iupoon berhamba paadda toewan ano.*

—, *bewaken, bewaren, hawan, menghawáni.*

De koeijen —, *djága sápt (sámpé, L.)*

—, *bespieden, menghinté, mengintip, L., menjoeloé.*

OPPASSENDHEID, vt. *hál djága bájiq-bájiq.*

OPPASSER, in. *orang djága.*

—, *van de politie, oepas, verb.*

—, *bespieder, soeloé, orang jang menghinté (mengintip).*

Een — *van de secretarij, oepas kantor toewan besuar.*

OPPASSING, vt. *pendjagâin, pemaliharâin.*
 Eene goede — hebben, *di djâga bâjiq-bâjiq.*
 Door zijne goede —, *oleh pendjagâin-nya jang bâjiq.*
 OPPER, m. hoop, *tamboenan, toempoekan, L.*
 OPPER, b. n. in samenst. *hoeloe, oediq, L.*
 De — rivier, het bovenste gedeelte. *hoeloe soengei, oediqnja kali, L.*
 OPPERADMIRAAL, m. *laqsamâna agong (besaar).*
 OPPERBARBIER, m. *doekoen besaar di kapal, thabib jang pertama di kapal.*
 OPPERBEST, bijw. *terlebeh bâjiq.*
 OPPERBESTUUR, o. *peमारintâhan jang mahâ tînggi.*
 OPPERBEVEL, o. *peमारintâhan bala-tantarâ, parintah besaar, panghoeloean.*
 OPPERBEVELHEBBER, m. *peमारintah bala-tantarâ, b. n. in samenst. peमारintah besaar, djendral, panglima prang.*
 OPPERBEVELHEBBERSCHAP, o. *daradjat peमारintah bala-tantarâ, pangkat djendral.*
 OPPERBEWIND, o. *peमारintâhan jang mahâ tînggi.*
 OPPERBEWINDHEBBER, m. *peमारintah jang mahâ tînggi.*
 OPPERBISSCHOP, m. *oesqoef besaar.*
 OPPERBOEKHOUDER, m. *kapâla djoeroe toelis hitoengan (bilangan).*
 OPPERDEEL, o. *hoeloe.*
 Het — des lands, *tânah hoeloe, tânah oediq.*
 OPPEREN, b. w. aan oppers zetten, *menambon, bertambon-tambonkan bêkin toempoekan, L.*
 —, voorslaan, *berniat, handaq.*
 —, gewngen, *schoet.*
 OPPEREN, o. w. *djâdi hamba (boedjang, L.) toekang bâtoe.*
 OPPERGEBIED, o. *soelthânat, Ar., karaljâin.*
 OPPERGEBIEDER, m. *râdja, soelthân, Ar., peमारintah jang mahâ besaar.*
 OPPERGEDEELTE, o. *boveninde, pangkal.*
 OPPERGEHEIMSCHRIJVER, m. *panghoeloe kâtib rahsia.*
 OPPERGEREGT, o. *mafikamat besaar, hoekoem besaar.*
 OPPERGEREGTSHOF, o. *mafikamat besaar.*
 OPPERGEZAG, o. *soelthânat, Ar., koewâsa jang mahâ besaar.*
 OPPERGEZAGHEBBER, m. zie OPPERNEERSCHER.
 OPPERHEER, m. *râdja.*
 —, God, *toehan.*
 OPPERHEERSCHER, m. *râdja jang di pertoewan.*
 OPPERHEERSCHAPPIJ, vt. *soelthânat, Ar.*
 De — in handen hebben, *di pertoewan, memarintahkan dengan koewâsa jang mothalaq.*
 OPPERHEID, vt. zie OVERHEID.
 OPPERHOF, o. *opperste geregtschhof, mafikamat besaar, hoekoem besaar.*
 OPPERHOOFD, o. *kapâla, peमारintah. kommandan, Eur., panghoeloe.*

—, vorst, *arong, Bon.*
 — van een bondgenootschap, *aro-nya, Bon., krâingâ.*
 — der dansmeiden, *tjintêng.*
 — over het volk eener suikerfabriek, *potiâ koeli.*
 —, districtschoofd op Lingga, *seliwâtang.*
 OPPERHUID, vt. *koelit jang di loewar.*
 OPPERJAGER, m. *panghoeloe perboeroewan.*
 OPPERKAMERHEER, m. *bantâra, abantâra, panghoeloe mantri dâlam.*
 OPPERKERERAAD, m. *peमारintâhan grêdja jang besaar.*
 OPPERKLEED, o. *bâdjoe, bâdjoe loewar.*
 —, dat tot halverwege de deijen reikt, *sandariâ.*
 Een lang ruim — waarmede de Perzen uitgaan, *djobbat, Ar.*
 OPPERKLEIK, m. *kapâla djoeroe toelis, kommis, Eur.*
 OPPERKNECHT, m. *toekang agong, kapâla boedjang, L.*
 OPPERKOOPMAN, m. *moela kêwot, opperkopman, verb.*
 OPPERLEENHEER, m. *moela dâtoe.*
 OPPERLEENREGT, o. *liaq dâtoe.*
 OPPERLIEDEN, m. *mcerv. segalla boedjang toekang bâtoe.*
 OPPERMAGT, vt. *soelthânat, Ar., peमारintâhan jang mothalaq.*
 OPPERMAGTIG, b. n. *di pertoewan, berkoewâsa mothalaq.*
 OPPERMAGTIGLIJK, bijw. *sabagei râdja, deng-an koewâsa jang mothalaq.*
 OPPERMAJESTEIT, vt. *pertoewânan jang mahâ tînggi.*
 OPPERMAN, m. *hamba pandei bâtoe, boedjang toekang bâtoe.*
 OPPERMEESTER, m. *goeroe besaar.*
 —, zie OPPERBARBIER.
 OPPEROFFICIER, m. *panghoeloe hoeloebâlang, panglima.*
 En zij beraadslaagden met de — en, *makka ia-poon moesjâwarat dengan segalla hoeloebâlang.*
 OPPERPRIESTER, m. *imâm besaar, panghoeloe imâm.*
 OPPERPRIESTERSCHAP, o. *panghoeloean segalla imâm, daradjat panghoeloe imâm.*
 OPPERREGTER, m. *qâdlî, Ar., hâkim besaar.*
 OPPERSCHENKER, m. *kapâla djoeroe minoesman.*
 OPPERSCHOUT, m. *sukkôt besaar, L., toemenggoeng.*
 OPPERSEN, b. w. *apit poela (lâgi).*
 OPPERST, b. n. — deel van een land of rivier, *hoeloe.*
 —, hoogst, *terlebeh tînggi, mahâ besaar.*
 —, voornaamste, eerste, *kapâla, agong, panghoeloe.*
 De — c magt, *koewâsa jang mahâ besaar.*

Het — e wezen, *toehan jang mahâ tinggi*, Allah taâla.

OPPERSTE, m. *kapâla, panghoeloe, agong, djahan*, Perz.

OPPERSTUURMAN, m. *moeâllim besaar, moeâllim agong, striman besaar*, L.

OPPERSTUURMANSCHAP, o. *pekdardjâan moeâllim besaar*.

OPPERTOEZIGT, o. *pemaliharâan jang mothalag*.

—, opzigt, *pemariksâan jang mothalag*.

OPPERVELDHEER, m. *panghoeloe prang, panghoeloe segalla panglima prang*.

OPPERVLAKKIG, b. n. *koerang dâlam, tiâda sampé faham, koerang tâhoe, thlâhirânat*, Ar.

Eene — e beschouwing, *pemandângan jang koerang dâlam*.

Een — mensch, *orang jang tiâda sampé faham*.

Het — e der zaak, *thlâhirânat hâl*, Ar., *roepânja hâl*.

—, *bijw. dengan tiâda sampé faham, dengan koerang tâhoe, atas prt thlâhirânat*.

OPPERVLAKKIGHEID, vt. *pengutahoewan jang tiâda sampé faham, pengenâlan jang koerang dâlam*.

OPPERVLAKKIGLIJK, *bijw. zie OPPELVAKKIG, bijw.*

OPPERVLAKTE, vt. *moeka, atasnja, thlâhir*, Ar., *tsahif*, Ar.

De — der aarde, *moeka boemi, tsahif el boemi*.

De — der waters, *moeka ajer*.

De — van eenen steen, *atusnja bâtoe*.

De — van een voorwerp, *thlâhirnja bârang sasowâtoe*.

OPPELVIES, o. *salâpoet jang di loewar sakâli*.

OPPERVOOGD, m. *wakil besaar, wakil jang pertama*.

OPPERVORST, m. *mahâ rádju*.

OPPERWAL, m. *dârat di atas angin*.

OPPERWATER, o. *ajer jang datang derri oediq, L., ajer jang mûir, ajer jang datang derri hoeloe*.

OPPERZAAL, vt. *biliq jang di âtas*.

—, *verhevene galerij, andjang*. (Niet: *andjong-andjong*, waardoor eene verhevene plaats voor op een schip bedoeld wordt).

OPPEUZELLEN, b. w. *mâkan hâbis, santap hâbis*.

OPPIKKEN, b. w. *pâgoet serta mâkan*.

—, *pikkend openen, menetas dengan pâgoet*.

OPPLAKKEN, b. w. *tampal di âtas, tempél di âtas*, L.

— (figuren van was op papior,) *trap, tarrap*.

OPPLAKKING, vt. *penampâlan, penêmpêlan*.

OPPLANTEN, b. w. *tanam di tempat tinggi*.

OPPLOEGEN, b. w. *kaloewarkan dengan tanggâla (loekoe, L.)*.

—, met den ploeg losmaken, *boeka dengan tanggâla*.

—, *beploegen, menanggalâ-r, meloekoewin*, L.

OPFLOEGING, vt. *hâl menanggalâ-r, hâl meloekoewin*.

OPPOETSEN, b. w. *békin brisih*, L., *tjerâkan*.

OPPOKEN, b. w. *het vuur, oepaq âpi*.

OPPRONKEN, b. w. *hias, menghias, békin bâgoes*, L., *brias*, L.

OPPRONKING, vt. *penghiâsan*.

—, *sieraad, perhiâsan*.

OPPROPPELLEN, b. w. *voeren, menjoewâpt*.

OPPROPPING, vt. *hâl menjoewâpt*.

—, *opgepropt, gedrongen, tertoesmpat*.

OPPUILEN, o. w. *djâdi bangkaq*.

OPPUILEN, vt. *bangkaq, bangkâkan, hâl djâdi bangkaq*.

OPPRAAPSEL, o. *poengoet-poengoetan*.

En ons kind wordt een —, *serta djâdi poengoet-poengoetan anaqda, (voorwerp van medelijden)*.

OPRAKELEN, b. w. *râdoq*.

Het vuur —, *râdoq âpt*.

OPRAKELING, vt. *hâl merâdoq*.

OPRAKEN, o. w. *di hâbiskan, di mâkan hâbis*.

Al dat geld is opgeraakt, *oewang itoe samoewâ soedah di balandjâkan hâbis*.

OPRAMELJEN, b. w. *hantam dengan gâda, bongkar dengan gâda*.

—, met geweld openen, *boeka dengan gâgah*.

OPRAMMEN, b. w. *zie OPRAMELJEN*.

OPRAPEN, b. w. *poengoet*.

Raap dien ring op, *poengoetlah tjintjin itoe*.

—, *verzinnen, mengatâkan perbôla, berdoesta dengan sengâdja*.

Opgeraapt volk, *riajat kapoengoetan*.

OPRAPINGSWAARDIG, b. n. *hâroes (pâtoet) di poengoet*.

Dat is niet —, *itoe tiâda hâros di poengoet, itoe tiâda bergoena sakâli*.

OPREDDEN, b. w. *atorkan, békin betoel*, L.

OPREDDEREN, b. w. *zie OPRIDDEREN*.

OPREGT, b. n. *toeloes, benar, tsadiq*, Ar., *abrâr*, Ar., *salim*, Ar., *tsafi*, Ar.

Een — *gemoed, hâti jang toeloes*.

Nu overleed Adam! de — e, *over wien vrede zij! makka Adam tsafi alah's-salâm poon mangkallah*, M. S. R. 48.

— e woorden, *kâta jang benar*.

—, *bijw. dengan toeloes, dengan benar, dengan sabenarnja*.

OPREGTELIJK, *bijw. zie OPRREGT, bijw.*

OPREGTEN, b. w. *oprigten, doen staan, mendirikan*.

Eenen vlaggestok —, *mendirikan tiang bandêra*.

Zich —, *bânyon, berdiri*.

—, *houwen, memboewat, menegâ, békin*, L.

Een beeld —, *mendirikan pátong sa-órang*.

Eene school —, *boeká sukkóla*, L., *boeká madrasah*.

Een leger —, *meng-rahkan ràì-jat*.
—, moed inspreken, *membrt hâti, mem-brarikan*.

OPREGTER, m. *órang jang mendirikan, jang mengadâkan*.

Weder —, *órang jang membaharoeuf*.

OPREGTHEID, vr. *katoeloesan, kahenâran, istiqânat*, Ar., *tsidiq*, Ar., *tsawâb*, Ar.

De — van gemoed is Gode welgevallig, *makka katoeloesan hâti itoe di perkenunkun Allah*.

OPREGTING, vr. (oprigting,) *pendirian*.

De — van den grooten mast was zeer moeijelijk, *makka pendirian tiang besaar itoe-poon soesah sakâli*.

—, stichting, *pemboevâtan, penegâân*.

OPREIKEN, b. w. *ondjong ka-âtas, oendjoeg ka-âtas*.

—, zie AANREIKEN.

OPREKENEN, b. w. *zamenrekenen, djoemlahkan, hitong samoewâ*.

Dat alles is nu opgerekend, *makka samoewâ itoe soedah di djoemlahkan*.

Het vuur —, *oepaq âpt*.

OPREKENING, vr. *pembilânyan, penghitoengan*.
— van het vuur, *pengoepâkan âpt*.

OPREKKEN, b. w. *regang, inchoet*.

OPREKKING, vr. *peregângan, pengindjoetan*.

OPREMENT, o. *tjut koening mas*.

OPRIDSEN, b. w. zie AANRIDSSEN.

OPRIDSING, vr. zie AANRIDSING.

OPRIGTEN, b. w. (zeer gebruikelijk voor het eigenlijke OPREGTEN, zie dat woord).

OPRIGTER, m. zie OPREGTER.

OPRIGTING, vr. zie OPREGTING.

OPRJDEN, b. w. (door rijden, scheuren of wonden,) *sójaq ataw loeka dengan toeng-gang koeda ataw karétta*.

—, o. w. *toenggang nájiq*.

Den berg te paard —, *nájiq goenong dengan toenggang koeda*.

—, verder rijden, *ládjoe berkoeda, ládjoe dengan karétta*.

Rijd op! *ládjoe koesir! djâlan koesir!*

OPRJDEN, b. w. *tjâriq*.

Het opperkleed —, *tjâriq bândjoe*.

Den buik —, *belak proet, tjâriq proet*.

—, o. w. open springen, *berblah*.

OPRIJZEN, o. w. *bângon, bangkit*.

Hij rees op en stond overeind, *makka ta-poon bângon lâlœe berdiri*.

Uit eerbied voor iemand —, *bângon kârana hormat bagi sa-órang*.

—, zwellen, *bangkaq*.

—, gesten, *loewab*, L.

—, zoo als het haar van schrik, *saram*.

Het haar rees hem van schrik op, *makka saramlah rûmboetnja subab terkedjoet rasânja*.

De aap werd door zijnen meester geslagen dat zijn huidhaar oprees, *makka moenjêt itoe-poon di poekol toewannja sahingga saramlah roenânja (hoeloenja)*.

Er rees een vreeselijk onweer op, *makka dátanglah (toerontlah) thoefân jung heibut roepânja*.

OPRIJZING, vr. *hâl bangkit, kabangkitan*.

—, zwellung, *bangkaq, kabangkakan*.

OPRISPEN, o. w. *sardâwah, sirdâwah, atop*.

OPRISPER, m. *órang jang menjardâwah*.

OPRISPING, vr. *sardâwah, sirdâwah*.

OPROEIJEN, b. w. *berdâjoeng moediq*.

—, o. w. *moediq berdâjoeng*.

OPROEP, m. in : bij — verkoopen, *djoewal di lélang*.

OPROEPEN, b. w. *bângonkan, soeroeh bângon, kasst bângon*, L.

—, roepen tot eenige dienst, *panggil, soeroeh dátang*.

Ten dans —, *silâkan menârt*.

—, afroepen, *bâtja nâma, seboet nâma*.

Het volk —, te wapen roepen, *berghógha negri*.

OPROEFER, m. *órang jang membângonkan, órang jang kasst bângon*, enz., zie OPROELEN.

OPROEPING, vr. *pembangoenan*.

— der namen, *pembatjâan nâma*.

—, zamenroeping, *pemanggilan*.

OPROER, o. en m. *hiroe-hâra, rettong, roesoe*, L., *retoq, hâroe-biroe, ingar-bangar, géjêran, gampar*.

Uit het — ontstond opstand, *deri paadda gampar itoe-poon djâdi doerhâka*.

Het gansche land was in —, *makka sa-loeroeh negri poon hiroe-harâlah*.

— verwekken, *menghiroe-harâkan órang negri, kardja roesoe di dâlan negri*.

OPROEREN, b. w. *adoq*.

OPROERIG, b. n. tot oproer geneigd, *mâwoe hiroe-hâra, mâw kardja roesoe*, L., zie OPROER.

—, in oproer, *bergampar, hiroe-hâra, roesoe*, L.

—e gesprekken, *perkatâan akan menghiroe-harâkan, perkatâan órang jang mâw kardja roesoe, perkatâan doerhâka*.

OPROERIGHEID, vr. *parângt órang gampar, mâsiat*, Ar., *hâti órang roesoe*.

OPROERIGLIJK, bijw. *dengan hiroe-hâra, dengan roesoe*.

OPROERLING, m. zie OPROERMAKER.

OPROERMAKER, m. *órang melâwan parintah, órang jang hiroe-hâroe, órang gampar, órang jang kardja roesoe, kapâla brandal, kapâla krâman, thâgti*, Ar.

OPROERSTICHTER, m. zie OPROERMAKER.

OPROERSTICHTING, vr. *hâl menghiroe-harâkan negri, pekardjâân órang roesoe*.

OPROEGHELEN, o. w. *gûral*.

OPROKKENEN, b. w. *kenâkan paadda tiang râhat*.

- , fig. ophitsen, *oepaq, toesoeg, L.*
OPROKKENING, vr. *hâl menjenâkan paadda tiang râhat.*
 —, fig. *pengoepâkan.*
OPROLLEN, b. w. *goelong.*
 Zich — en heen en weder draaijen,
poeloeng pâling.
 Een matje —, *goelong tikar.*
 Het haar —, *sunggoel ramboet.*
 — (deeg en sijn gewrevene bladeren).
poeloeng.
OPROLLING, vr. *pengoeloengan.*
OPROOSTEREN, b. w. *panggang poela, pang-gang lâgi.*
OPRUIDEN, b. w. zie **OPRUIJEN**.
OPRUIJEN, b. w. *oepaq, toesoeg, L.*
 Het volk —, *mengjamparkan orang negri, menghîroe-harâkan râi-jat.*
 De opgeruide baren, *oembaq mengâlon.*
OPRUIJER, in. zie **OPROERMAKER**.
OPRUIJING, vr. *pengoepâkan*, zie **OPROERSTICHTING**.
OPRUIJEN, b. w. *atorkan, bêkin betoel, L.*
 —, wegruimen, *angkat, bêkin brisih, L., roemit.*
 —, vervrolijken, *menjoekâkan, bêkin soeka hâti, L.*
OPRUIJER, m. *orang jang mengâtorkan.*
OPRUIJING, vr. *pengatoeran.*
OPRUKKEN, b. w. *târêq nâjij.*
 —, openrukken, *boeka dengan sintaq.*
 —, o. w. op marsch gaan, *ber-angkat.*
 Ten strijde —, *angkat prang.*
OPRUKKING, vr. *penarêkan ka-âtas.*
 —, openrukking, *pemboekâin dengan sintaq.*
OPSCHAFFEN, b. w. *bâwa makânan, sadjikan.*
 —, onthalen, *mendjânoe.*
 —, verschaffen, *bâwa, kassi mâsoq, L., mengadâkan, menghâdlir-kan.*
 —, zie **OPSCHAFTEN**.
OPSCHAFFING, vr. *pembawâan makânan, hâl sadjikan.*
OPSCHAFTEN, b. w. alles opeten, *mâkan hâbis samoewâ.*
OPSCHAKELLEN, b. w. *singsing chalqah rantei.*
OPSCHAKELING, vr. *penjingsingan chalqah rantei.*
OPSCHAVEN, b. w. *seroet lâgi, L., katam poela.*
OPSCHENKEN, b. w. *toewang.*
OPSCHEPEN, b. w. fig. *menjoesahkan dengan pesan apa-apa, ganggoe.*
 Met iemand opgescheept zijn, *di gang-goe sa-ôrang.*
OPSCHEPPEN, b. w. *soendoqkan, sêndoq, sêndoqkan.*
 Rijst —, *soendoqkan nâsi, sêndoqkan nâsi.*
 Water —, *timbâ ajer.*
 Schep mij wat rijst op, *brilah hamba nâsi sedikit, kassi nâsi sedikit sama goewa, L.*

- Breed —, goed onthalen, *mendjânoe bâjijq-bâjijq.*
OPSCHEPPER, m. potlepel, *soendoq, sendoq, L., zie LEPEL.*
OPSCHEREN, b. w. snoeijen, *goentingkan, pôlong, rantjong.*
 —, scheren, *tjoekoer, pôlong.*
OPSCHERPEN, b. w. fig. aanzetten, *oepaq, toesoeg, L.*
 —, aarmoedigen, *oljog.*
 Den geest —, *menarangkan boedi, bêkin tadjam âgal ôrang, L.*
 De aandacht —, *membangkitkan (menâ-djumkan) ingat-ingâtan.*
OPSCHERPING, vr. het scherp maken, *pena-djâman.*
OPSCHEUREN, b. w. *tjâriq, sojaq, sôwêq, L.*
 —, o. w. *pijah, tjâriq-tjâriq.*
 Het kleedje is opgescheurd, *kâjin itoe soedah pijah (tertjâriq).*
OPSCHEURING, vr. *pentjarikan.*
 —, scheur, *pijah.*
OPSCHIETEN, b. w. *boeka (tetas) dengan menêmbaq, pijahkan dengan menêmbaq.*
 —, uit de hand oplatlen, *menerbangkan.*
 Vuurpijlen —, *melimpar (pâsang) tjârâwat, menânah pânah âpi.*
 Een touw —, *melingkar tâli.*
 Een opgeschoten touw, *tâli berlingkar.*
 —, opgroeijen, *toemboeh.*
 —, opschorten, *singsing.*
 —, opkorten, *hampir hâbis.*
 Het werk begint al op te schieten, *makka pekardjâan itoe hampir hâbis.*
 —, zichtbaar worden, *djâui kalihâtan, hampir njâta.*
OPSCHIEDING, vr. *penetâsan drngan menêmbaq.*
 —, oplating van vogelen, *hâl mener-bangkan boerong.*
 —, wasdom, *toemboehan.*
OPSCHIK, m. het opschikken, *penghâsan.*
 —, versiersels, *perhâsan, dandan.*
OPSCHIKKEN, b. w. *hias, menghias, mendandani, bêkin bâgoes, L.*
 —, o. w. *gisir, gessêr, L.*
OPSCHIKKER, m. versierder, *jang menghias, penghias.*
OPSCHIKKING, vr. *penghâsan.*
 —, opschuiving, *gessêr, L., gisir.*
OPSCILDEREN, b. w. *lâboer poela dengan djânanq, târoh tjat lâgi sakâli.*
 —, verschillieren, *menghâbiskan dengan lâboer djânanq, bêkin hâbis tjat, L.*
OPSCHOEIJEN, b. w. *pâsang ombâroh.*
 De weg moet op zijde opgeschoeid worden, *makka di pinggir djâlan itoe misti di pâsang ombâroh.*
OPSCHOEIJING, vr. *pekardjâan pâsang ombâroh.*
OPSCHOEFELLEN, b. w. met een *arit*, *meng-ârit.*
 —, den grond zuiveren. *schoonmaken. bâbat. tebas, tâbas.*

OPSCHOMMELEN, b. w. *tjahârt koeliling sampei dâpat*.
 OPSCHOOIJEN, b. w. *ber-dleh (tarima) dengan minta-minta*.
 OPSCHOPPEN, b. w. *boeka dengan tendang*.
 —, omhoog schoppen, *tendang ka-âtas*.
 —, met eene schop opnemen, *angkat dengan tjop*.
 OPSCHORSEN, b. w. *tanggoh, tanggohkan, pertanggohkan*.
 OPSCHORSING, vt. *penanggohan, pertanggohan*.
 OPSCHORTEN, b. w. zie OPSCHORSEN.
 —, uitstellen, met iets dralen, *perlambatkan*.
 —, een kleed, mouwen enz., *singsing, singkoe, singkat, menjingkat, (kâjin, tangan bânjoe)*.
 OPSCHORTER, m. uitsteller, *orang jawj melambatkan*.
 OPSCHORTING, vt. zie OPSCHORSING.
 —, uitstel, *draling, perlambatan*.
 OPSCHOTELLEN, b. w. *wâroh di atas piring*.
 OPSCHRABBen, b. w. *mentjâkar, boeka dengan penggarok-an (penggarisan)*.
 OPSCHRABBING, vt. *pentjakâran*.
 OPSCHRANDEREN, b. w. *menambah aqal orang, menâdjarkan aqal orang*.
 OPSCHRANSEN, b. w. *tjâroe, gegâras, L.*
 OPSCHRAPEN, b. w. zie OPSCHRABBen.
 —, bijeenschrapen, *koempol dengan bânjaq soesah*.
 OPSCHRAPPEN, b. w. zie OPSCHRABBen.
 OPSCHRIFT, o. *tarâ, âlâmat soerat, Ar., soerat, Ar., âlâmat, Ar.*
 Wie heeft het — op dezen brief geschreven? *stâpa jang menjoerat âlâmat soerat ini?*
 OPSCHRIJVEN, b. w. *menjoerat, toelis, memoelis*.
 —, registreren, *mendaftarkan, toelis paadda daftar*.
 OPSCHRIJVER, m. *jang menjoerat, orang jang toelis*.
 OPSCHRIJVING, vt. *penjoerâtan, penoelisan*.
 OPSCHROBBEN, b. w. *gôsoy dengan sesâpoe*.
 OPSCHROKKEN, b. w. *tjâroe, gegâras, L.*
 OPSCHROKKER, m. *orang pentjâroe, orang pentjârot, orang râkoes, L.*
 OPSCHUDDEN, b. w. *gâjang, gontjang*.
 OPSCHUDDING, vt. *penggojângan, penggontjângan*.
 —, zie OPROER.
 En er had eene — in het paleis plaats, *serta hâroe-harâlah di dâlam astâna, S. R. 148.*
 OPSCHUIJEN, b. w. *limpar ka-âtas dengan berboehi, meninggikan boehi, memboelikan*.
 —, o. w. *berboehi, bersânga, zie SCHUIM*.
 OPSCHUIVEN, b. w. *boeka, boeka nâjiq, sârong ka-âtas*.
 Schuif de raam op, *boeka nâjiq djan-dêla*.
 —, op zijde schuiven, *sangkap*.

De gordijn was een weinig opgeschoven, *makka kalamboe poon tersangkap sedikit*.
 —, verschuiven, uitstellen, *pertanggohkan*.
 —, o. w. *plaats maken, gisir, gèssér, L.*
 OPSCHUIVING, vt. *pemboekâ-an; pejangkâpan*.
 —, opschikking, *gisir, gèssér, L.*
 OPSCHUREN, b. w. *békin brisih dengan gôsoq, L.*
 Koorn —, *berlabor*.
 OPSCHUTTEN, b. w. *bandoengkan, tâhan deng-an bandoengan (pntoe ajer)*.
 OPSIEREN, b. w. *hias, menghias, békin bâgoes, L.*
 OPSIERING, vt. *penghâsan*.
 OPSJORREN, b. w. *sintaq ka-âtas, târêq ka-âtas*.
 OPSLAAAN, b. w. in de hoogte slaan, *poekol ka-âtas*.
 Een bed —, *pâsang tampat tidor*.
 Eene tent —, *pâsang cheimah*.
 Zijne woning ergens —, *pergi doedoeq paadda soewâtoe tampat, mengâli paadda sasowâtoe tampat*.
 De oog —, *menengâdah mâta*.
 Hutten —, *mendirikan tarâtaq*.
 —, opschorten, *sinysing, selâq, menjêlaq*.
 De mouwen —, *singsing tângan bânjoe*.
 —, open slaan, *boeka dengan memoekol, bongkar*.
 Een boek —, *boeka kitâb*.
 Eenen brief —, *boeka soerat*.
 Het bed —, *boeka suppré, L., boeka hampâran tampat tidor*.
 —, veel opdoen, *blî bânjaq, bôrong*.
 In prijs —, *djâdi mâhal, nâjiq harga*.
 —, b. w. *den prijs verhoogten, permâhalkan, kassî nâjiq harga*.
 OPSLAG, m. *vermeerdering, verhooging, penambâhan, nâjiq*.
 — van loon, *penambâhan oepak (gâdji)*.
 —, prijsverhooging, *nâjiq harga*.
 —, hooger bod, *tâwar lebek*.
 — van het oog, *pemandang, pemandângan mâta*.
 Zij heeft eenen zeer vriendelijken oog —, *makka terlâloe mânis pemandângan mâtanja*.
 —, uitspruitseel, *toemboehan*.
 OPSLIJKING, vt. *kahanjoetan loempoer ajer hâ-roes*.
 OPSLIKKEN, b. w. zie OPSLOKKEN.
 OPSLOKKEN, b. w. *gogaw, loelor, tjâroe, telan dengan râkoes, L.*
 OPSLOKKER, m. *vtaat, orang pentjârot, orang râkoes, L.*
 OPSLOKKING, vt. *pentjaroewan, penelânan dengan râkoes*.
 OPSLORPEN, b. w. *trop*.
 OPSLORPER, m. *pengitrop*.
 OPSLORPING, vt. *pengitropan*.
 OPSLUITEN, b. w. open sluiten, *boeka koentji*.
 — in eene kraal, *mengandâng*.
 Ecne kamer —, *boeka bilitj, boeka kâmar*.

De gelederen doen —, *merápatkan bawisun*.
 —, gevangen zetten *pandjarákan, mengoróng, tároh di boewi, L.*
 Want mij sloot de pangeran in het blok en in de ketting; vijf maanden was ik in het blok, *kárawa sahaja pangran bloq daranté áda lina boelan sája di dalam bloqkan, Br. Pal.*
 Spijs —, *simpan makánan*.
 —, wegsluiten, *simpan, andjal, toetop dengan koutji*.
 —, verbergen, aan het oog onttrekken (meest van vrouwen en kinderen), *pingit*.
 Eene opgeslotene vrouw, *pingitan*.
 OPSLUITING, vr. *penboekáán*.
 —, vastzetting, *pemandjaráán, fál tároh di boewi, L.*
 OPSMEDEN, b. w. *hábsikan dengan timpá*.
 De smid heeft het ijzer opgesmeed, *makka pantei bessi soedah hábsikan bessi itoe samoewa dengan timpá*.
 OPSMEREN, b. w. *hábsikan dengan tároh (gósoq)*.
 OPSMIJTEN, b. w. *limpar ka-átas*.
 —, open snijten, *boeka dengan limpar*.
 OPSMIJTING, vr. *pelimpáran ka-átas*.
 —, opensnijting, *penboekáán dengan limpar*.
 OPSMUK, m. zie OPSCHIKKING.
 OPSMUKKEN, b. w. *hias, menghias, békin bágoes, L.*
 OPSMUKKING, vr. *penghiásan*.
 —, opsmuk, *tooi, perhiásan*.
 OPSMULLEN, b. w. gulzig opeten, *tjárœ, gogaw, loelœr*.
 —, door smullen verteren, *hábsikan dengan mákan sedap (énnaq, L.), boeroeskan dengan mákan minom*.
 OPSNAPPEN, b. w. *mákan dengan rákoes, L., tjároe*.
 OPSNAPPER, m. *orang pentjárœt, orang rákoes, L.*
 OPSNIJDEN, b. w. *pólong, panggá*.
 Een brood —, *moelá-f pólong rótt*.
 Eenen visch —, *belaq ikan, L.*
 Eenen grooten visch —, *bantei ikan*.
 Eenen kleinen visch —, *pasiang*.
 Een beest —, (den buik) *raraq*.
 —, alles snijden, *pólong samoewa*.
 —, o. w. pogchen, *kátjaq, kótjaq, L.*
 OPSNIJDER, m. zie VOORSNIJDER.
 —, pogcher, *pengátjaq, órang kótjaq, L.*
 —, groot mes, *piso besaar*.
 OPSNIJDING, vr. *penótongan*.
 —, gepoch, *pengatjákan, perkatáán jang kótjaq, L.*
 OPSNORREN, b. w. opsnuffelen, *surrab, L.*
 OPSNUFFEN, b. w. zie OPSNUIVEN.
 OPSNUIVEN, b. w. *isap, mengisap*.
 OPSOMMEN, b. w. *bilang, membilang, hitoeng*.
 De zegeningen Gods —, *bilang akan nimat Allah*.

OPSPALKEN, b. w. *baliag*.
 Zijne oogen spalkte hij op, op zijne lippen beet hij, *matánja di baliagkanju bibirnja di katamkamnja*.
 Den mond — onder het lagchen, *tadjalloq, Ar., baliag moeloet sabab tertára*.
 —, zie SPALKEN.
 OPSPALKING, vr. *fál membaliagkan*.
 OPSPANNEN, b. w. *regang, pásang*.
 Doek op een raam —, *regang kájin paadda pepadangan*.
 Snaeren —, *pásang pesawat boenjian*, zie SNAAR.
 OPSPANNING, vr. *peregangan, pemasangan*.
 OPSPELDEN, b. w. *singsing dengan penitt*.
 Eene gordijn —, *menjingsing kulamboe dengan penitt*.
 —, boven op iets vastspelden, *ikat dengan penitt di atas barang sasoeawatoe*.
 OPSPELEN, b. w. *moelá-f bermájin, májin dhólo*.
 OPSPEIREN, b. w. *kánga, ngánga, boeka, baliag*.
 De oogen —, *boeka máta, baliag máta*.
 Den mond —, *kánga moeloet, ngánga moeloet*.
 OPSPERRING, vr. *pengangáán, penboekáán, pembaliákan*.
 OPSPEUREN, b. w. zie OPSPOREN.
 OPSPEURING, vr. zie OPSPORING.
 OPSPIJZEN, b. w. *santap hábis*.
 OPSPINNEN, b. w. *ganteh hábis, hábsikan dengan ganteh*.
 OPSPITTEN, b. w. *gáti, loembí, L.*
 —, met eenen houwcel, *pátjol, memátjol*.
 OPSPLIJTEN, b. w. *memblah*.
 Hout —, *memblah kájoe*.
 —, o. w. *blah, berblah*.
 OPSPLITTEN, b. w. zie OPSPLIJTEN.
 OPSPOELEN, b. w. *báwa nájig dengan méngálon*.
 —, nog eens spoelen, *tjoetji poela, tjoetji lagi sakáli*.
 OPSPOREN, b. w. *sidiq, menjidiq, tjahárt sampé dápat, L., timboelkan*.
 De waarheid —, *menjidiq kabenáran*.
 Eenen olifant in het bosch —, *loema, meloema*.
 OPSPORING, vr. *penjidikan, pentjaharian*.
 —, ontdekking, verwerving, *pendapátan, peroléhan*.
 OPSPOUWEN, b. w. *memblah*.
 —, o. w. *blah, berblah*.
 OPSPRAAK, vr. *tjelá-tjoelœ, tjortja*.
 In — komen, *di tjortja*.
 —, kwade naam, *náma djáhat, náma boesôq, L.*
 In — brengen, *mentjortjâkan*.
 In — komen, *beróleh náma djáhat, kena tjelá-tjoelœ, dápat náma boesôq*.
 Zonder — zijn, *tiála di tjelâkan, triála kena tjelá-tjoelœ*.
 OPSPRAKELIJK, b. n. *jang dápat di tjelâkan, katjelâúin*.

Een — gedrag, *lakoe djalan jang ka-tjelään.*
 —, *bijw. atas pri jang katjelään, dengan tjelä-tjoeloe.*
OPSPREIDEN, b. w. *hampar di atas.*
 —, open spreiden, *hamparkan, boeka.*
 Een matje op de balie (bank) spreiden, *menghamparkan tikar di atas bälät.*
 Het bed —, *békin betoel tempat tidor, L., menghamparkan selinoet.*
OPSPREKEN, b. w. *moelät berkäta.*
OPSPRINGEN, o. w. *sigra berbangkit.*
 — (van schrik), *djingkat.*
 —, terugstuiten, *ambol, kalintjat, L.*
 Deze bal is veel te slap, hij springt niet op, *makka keté ini terläloe lembég tiäda mäw mengambol (kalintjat).*
 Hij sprong van het bed op, *makka ia-poon sigra berbangkit derri paadda tempat peradoewannja, Hoft., dia bangun dengan kägét derri dia poenja tempat tidor, L.*
 —, in de lucht springen, opwaarts springen, *loempat ka-ätas.*
 —, huppelen, *berloempat-loempat, bergiripan.*
 —, van vinken uit berstend brandhout, *letos.*
 — (uit den slaap), *karandjat.*
 —, bersten (van de huid, lippen enz.), *pitjah, blah.*
OPSPRINGING, vr. *kabangkitan.*
 —, van eenig ligchaam, terugstuiting, *ambol, kalintjat.*
OPSPUITEN, b. w. *memantjar ka-ätas.*
 —, o. w. *berpantjaran ka-ätas.*
OPSPUWEN, b. w. *meloedäht.*
 —, beginnen te spuwen, *moelät-meloedah.*
OPSTAAN, o. w. *stana, berdiri.*
 —, oprijzen, *bangon, bangkit.*
 Voor de zon —, *koeljor.*
 Zij stond op, ging naar binnen in eene kamer, *makka ia-poon berbangkit mäsoq kadälam soewätoe bilih, S. R. 11.*
 Van bed —, *bangon derri paadda tempat tidor.*
 Eensklaps —, wanneer men iets onverwachts hoort, *lindjoe.*
 Van den dood —, *bangkit derri dälam goeob, bangkit derri antära orang mäti.*
 — (van iets dat dun en hoog is), *lantjap.*
 Tegen den koning —, *djädi doerhäka kapada rádja.*
 Half — en weder vallen, zooals dronkaards, *rimpat.*
OPSTAL, m. alles, wat op een erf gebouwd is, *segalla roemah dan pondog jang äla paadda soewätoe nätar, (lätar, L.)*
 —, alle stukken eener drukpers, *segalla serba apitan penerään, segalla perkäkas pers tjitaq, L.*
OPSTAND, m. het opstaan, *kabangkitan, kabangoenan.*
 —, muiterij, *doerhäka, góyah.*

— in massa, *doerhäka jang oemoen.*
 Eenen — verwekken, *mendoerhakakan orang, menjudikan góyah.*
OPSTANDELING, m. *orang doerhäka.*
OPSTANDING, vr. *kabangkitan, qiämat. Ar.*
 Dag der —, *häri qiämat, jawmoe 'läusjr, Ar.*
 Het veld der —, *tsafirät-qiämat, Ar.*
OPSTAPELAAR, m. *orang jang menambon, orang jang menindeh, penambon, penindeh.*
OPSTAPELEN, b. w. *tambon, menambon, tindeh, tindih, tindan, buttindant, L.*
 Sandelhout —, *menambonkan tjundlana.*
 —, o. w. zich —, *bertambon-tambon, bertindeh-tindeh.*
 Rijkdommen —, *koempolkan mäta benda.*
 Op elkander gestapelde lijken, *bangkei jang bertambon-tambon.*
 Op elkander gestapelde balken, *bátang kájoe jang bertindeh-tindeh.*
OPSTAPELING, vr. *penamboenan, petoempoekan, penoempoekan, penindehan.*
OPSTEIGEREN, o. w. *merondjang.*
 Een opsteigerend paard is moeijelijk te berijden, *koeda merondjang itoe soesah di toenggang orang.*
OPSTEKEN, b. w. boven op iets steken, *tikam (toesoeg) di atas bärang sasowätoe.*
 —, in de hoogte steken, *angkat tinggi, brí näjig, kussí näjig, L.*
 De vingeren —, *angkat djäri ka-ätas, toendjoeg dengan djäri ka-ätas.*
 De ooren —, *mendirikan (mengintjangkan) telinga (koeping, L.)*
 Een slot —, *bongkar koentji, boeka koentji dengan kökot.*
 Een kleed of sarong —, (om niet te slepen), *sanggol kájin sedikit.*
 Een vat —, *boeka tong, boeobh tjarat paadda tong.*
 —, in de scheede steken, *sárongkan, menjárongkan, menároh di dälam sárong.*
 —, aansteken, *pásang.*
 Eene kaars —, *pásang lilin, L., pásang dian.*
 Eene pijp —, *pásang pipa, L., pásang pengodoet.*
 —, o. w. van den wind, *bertioep, berpoepoet.*
 De wind stak op, *makka angin poon berpoepoet.*
 Het — van den wind, *tioep angin, poepoet angin.*
 —, verbergen, *semboenikan.*
OPSTEKER, m. omhoog stekker, *jang mengangkat tinggi.*
 — van eene kaars enz., *orang jang pásang dian.*
OPSTEKING, vr. *pengangkatan tinggi.*
 —, oprigting, *käl mendirikan.*
OPSTEL, o. *karangan soerat.*
 Een letterkundig —, *rantjana, ratjana, Sansk., tálif, Ar.*

- , ontwerp, *línah, tjonto*, L., *teládan*.
 —, eerste ontwerp van een geschrift, *rantiána, noschat*, Ar.
- OPSTELLEN, b. w. *kárang, mengárang, mengárangkan*.
 Vele boeken zou ik moeten —, *bebrápa kitáb handaq kámi mengárangkan*, M. S. R. 15.
 —, te boek stellen, *mentalistkan*.
 Een geschrift —, *nájiq soerat*.
 Eene geschiedenis —, *mengárang soe-wátos hikájat*.
 —, schetsen, *boewat rantiána, meran-tjanákan*.
 Dat dit zeer verhevene boek door hem werd opgesteld, *bahoewa kitáb ini jang mahá moelia di kárangkannja*, M. S. R. 5.
- OPSTELLER, m. *órang jang mengárang, pengárang*.
 —, schrijver, *tsáfíib*, Ar.
 De — eener geschiedenis, *tsáfíib el hikájat*.
- OPSTELLING, vr. *pengarángan*.
 —, zie OPSTEL.
- OPSTIJGEN, o. w. *nájiq*.
 Ten hemel —, *nájiq ka-lángít*.
 Uit de diepte —, *timboel*.
 Tot eenen aanzienlijken eere trap —, *nájiq daradjat jang kabilángan*.
 —, te paard stijgen, *nájiq koeda*.
 Den damp zag ik uit den krater —, *makka kita poon melíhat asap nájiq derri dálam káwah*.
- OPSTIJGING, vr. *hál nájiq, kanajikan*.
 —, uit de diepte, *timboelan*.
 —, der lijfmoeder, *sáwan peranákan*.
 Aan — en onderhevig, *sákít sáwan pe-ranákan*.
- OPSTIJVEN, b. w. *tároh ajer kandji sakáli lági*.
 —, o. w. stijf worden, *djádi kákoes*.
- OPSTIKKEN, b. w. *soelam, menjoelam, soedí, menjoedí*.
- OPSTOKEN, b. w. *oepaq, pásang*.
 Het vuur —, *pásang ápi, oepaq ápi*.
 —, fig. aanhitsen, *mengádoe, oepaq, mengoepaq, toesoeg, L.*
- OPSTOKER, m. *órang jang mengoepap, peng-oepaq, órang jang mengádoe*.
- OPSTOKING, vr. *pengoepákan, pengadoewan*.
- OPSTOOTEN, b. w. *toelaq ka-átas*.
 Het stof onder het gaan —, *berdjálan menerbangkan doeli*.
 —, open stooten, *boeka dengan toelaq*.
 —, door stooten doen opstaan, *báng-onkan dengan toelaq, kassi bángon dengan toelaq, L.*
- OPSTOOTER, m. slecht paard, knol, *koeda gládaq, L.*
- OPSTOOTING, vr. *pemboekáan dengan toelaq*.
- OPSTOPPEN, b. w. het water —, *bandoeng-kan ajer, menaháni ajer*.
 —, tabak, *hábitskan tambáko dengan mengíst pipa*.

- , vol stoppen, *békin penoeh*.
- OPSTOPPER, m. opvuller, *órang jang meng-íst, órang jang békin penoeh, L.*
 —, oorveeg, *tampéling*.
- OPSTOPPING, vr. van water, *pembandoengan ajer*.
 —, dam, die opstopt, *bandoengan, L., tarbis*.
 — der maandstonden, *perhéntian heidl, tiáda dátang heidl, berhénti tjamar kájin*.
- OPSTORTEN, b. w. *toempah di átas, tjoetjor di átas*.
- OPSTOVEN, b. w. *toemis poela, suttop lági sakáli, L.*
- OPSTREVEN, o. w. *tjóba nájiq*.
- OPSTRIJDEN, b. w. *meláwan káta, berbantah*.
- OPSTRIJKEN, b. w. *sápoes di átas, boeboeh paadda*.
 —, opwaarts strijken, (het haar,) *men-jisir ka-átas*.
 —, (met de vingeren —,) *songgor*.
- OPSTRIJKING, vr. *pemboeboehan paadda, pe-njapoeawan di átas, pengeroetan di átas*.
 —, van het haar, *penjirsiran ka-átas*.
- OPSTROOIJEN, b. w. *hambor di (di átas)*.
 Op den weg strooijen, *hambor di djálan*.
- OPSTROOIJING, vr. *penghamboran di (di átas)*.
- OPSTROOPEN, b. w. opslaan, *singsing, men-jingsing*.
 Ergens voor —, er niet door kunnen, *djoedjoel*.
 —, zie AFSTROOPEN.
- OPSTROOPING, vr. *penjingsingan*.
 — (tegen iets,) *djoedjoel*.
 —, wonding van het vel, *tetas koelít*.
- OPSTUIVEN, o. w. *berbangkit, bersambor-samboeran*.
 Het stof stooft op in de lucht, *makka doelt poon berbangkitlah ka-adara*.
 —, snel opvliegen, *terkedjoet terbang*.
 —, fig. driftig worden, *djádi goesar*.
- OPSTUTTEN, b. w. *toendjang, L., menongkat*.
- OPSTUWEN, b. w. *menaháni, bandoengkan, bandoeng-in, L.*
- OPTAKELEN, b. w. *hela dengan kari, karikan, tárég dengan kallaq, L., (errétan, L.)*.
 Een schip —, *optuigen, melangkap-kan kapal, kenákan aba-aba paadda práhoes*.
- OPTAKELING, vr. *hál karikan, penarikan dengan errétan*.
- OPTARNEN, b. w. *boeka pendjahitan*.
 —, o. w. *terboeka penjajahatan*.
 Ergens tegen —, er niet door kunnen, *djoedjoel*.
- OPTASSEN, b. w. *tambon, menambon*.
 —, fig. *koempol, hinpon*.
- OPTEEKENAAR, m. *órang jang menjoerat (toelis, L.)*
- OPTEKENEN, b. w. *menjoedahkan gambur*.
 —, fig. opschrijven, *soeratkan, toelis*.

OPTEEKENING, vr. voltooiing eener teekening, *penjoedâhan gambar*.

—, opschrijving, *penjoerâtan, penoelisan*.

OPTELLEN, b. w. bijeentellen, *djoemlahkan*.

OPTELLING, vr. *djoemlah*, Ar., *bilangan sakâli*, *mochâsabat*, Ar., *hitoengan samoewad*.

OPTEREN, b. w. op nieuw teren, *bergulâkan poela*.

—, met teren verbruiken, *habiskan dengan bergulâkan*.

OPTEREN, b. w. opmaken, *memboeroeskan hâbis*, *mâkan hâbis*, *menyhâbiskan dengan bersoeka-soekâan*.

OPTICHTEN, b. w. zie AANTIJGEN.

OPTICHTING, vr. zie AANTIJGING.

OPTIE, vr. (ond. w.) keur, keus, *pilehan*.

OPTILLEN, b. w. *angkat, tâting*.

Om bij het — de zegekoets te herstellen, *handaq mengangkat membetoelkan perarâkan itoe*, S. R. 4.

OPTILLING, vr. *perangkâtan, penatanganan*.

OPTIMMEREN, b. w. *menegâ tinggi, bêkin tinggi*, L.

—, herbouwen, *menegâ poela, memboewal poela*.

OPTIMMERING, vr. *penegâan poela, pembekinan lâgi*, L.

OPTOOGT, m. *perangkâtan*.

— in staatsie, *ronggang, perarâkan*.

Den — beginnen, *ber-angkat*.

Het leger is in —, *makka bala-tantarâ soedah ber-angkat*.

OPTOOLJEN, b. w. *hias, menghias, brias*, L., *bêkin bâgoes*, L., *menâkei pekâjin jang indah-indah*.

OPTOOLJING, vr. *penghâsan*.

OPTOOISEL, o. *perhâsan*.

OPTOOMEN, b. w. *kenâkan kâkang, târoh tôm*, L.

Een paard —, *mengenâkan kâkang paadda koeda*.

—, herstellen, in orde brengen, *mem-bajiki, bêkin betoel*, L.

OPTORNEN, b. w. zie OPTARNEN.

OPTREDEN, o. w. *nâjiq, hâllir*, Ar.

OPTREK, m. verblijf, *tampat kadoedoekan, tampat akan menoempany*.

Ik heb nog geen — gevonden, *kita belom dapat tempat akan menoempany*.

OPTREKBRUG, vr. zie OPHAALBRUG.

OPTREKJE, o. *biâiq ketjil, kâmar ketjil*, L.

OPTREKKEN, b. w. *boekta dengan târeq*.

Eene deur —, *boekta pintoe*.

Eene flesch —, *boekta bôttol*, L., *tjâboet soempal (prop)*, L.)

—, snaren spannen, *pâsang pesawat (tâli)*.

—, in de hoogte trekken, *târeq nâjiq, hêla nâjiq*.

De gordijn —, *singsing kalamboe*.

De ophaalbrug —, *boekta djambâtan djongkat-djongkâtan*.

De zon trekt de nevels op, *makka mata-hârt menerbitkan hâwap*.

—, zie OPBOUWEN.

—, hooger maken, *meninggikan, bêkin lebeh tinggi*, L.

—, bijeentellen, *djoemlahkan*.

—, o. w. *nâjiq*.

De mist trok op, *makka ombal poon nâjiqlah*.

—, op de wacht trekken, *nâjiq djâga*.

—, opmarcheren, *berangkat*.

Hij trok op naar Egypte, *makka berangkatlah ia pergi ka-negrî Metsir*.

Ik heb den ganschen nacht met dit kind opgetrokken, *makka întero mâlam sâja merawâtin ini ânaq, makka sontoq mâlam akoe mendjagâ-ti ânaq ini*.

OPTREKKING, vr. *pembekâan dengan târeq*.

— van eene flesch, *pentjaboetan soempal (prop)*, L.)

—, verhooging, *peninggian*.

—, zamentelling, *djoemlah*.

—, opvoeding, *pemiarâan*, L., *pemaliharâan*.

—, op de wacht, *nâjiq djâga*.

—, vertrek, *perangkâtan*.

OPTUIGEN, b. w. *kenâkan pekâjin*.

De paarden —, *kenâkan pekâjin paaddu koeda-koeda*.

OPTUIGING, vr. *hâl mengenâkan pekâjin*.

OPTULJEREN, b. w. *menghâst kapâla dengan bâgei-bâgei fita*, (*pita*).

OPVAART, vr. *kanjikan, miradj*, Ar.

De — van Jezus Christus, *kanjikan Isa Elmesêh ka-lângit*.

OPVALLEN, o. w. *djâtoeh di âtas*.

—, vreemd voorkomen, *djâdi hêrân*.

Het was mij zeer — dat te vernemen, *makka kita poon terlâlœ hêrân akan mendengar itoe*.

OPVANGEN, b. w. in zijnen loop of vlugt vangen, *pégang, sambar*.

Eenen vlugteling —, *pégang orang lâri*.

De adelaar ving het duifje op, *makka râdja wâlî poon menjambar boerong perkœtoet itoe*.

—, vocht dat valt enz., *tâdah*.

Bloed in een bekken —, *tâdah dârah dâlam mangkoq*.

Regenwater —, *menâdah ajer hoedjan*.

En onmiddellijk werd de melk in een pisangblad opgevangen, *makka segrah di trâdâhi ajer soesoe itoe kapada dâwon pisang*, S. R. 132.

En al de troepen beijverden zich het (opspattend) zeewater op te vatten, *makka segal'a rûi-jat poon mereboet menadâhi ajer lâwoet itoe*, S. R. 140.

Een hertje —, *tangkap kantjil*.

OPVABEN, o. w. naar de bovenlanden varen, *moediq berprâhoe*.

— tegen wind en stroom, *landa*.

Eene rivier —, *moediq soengei*.

- Ten hemel —, *nâjig ka-lângit*.
 —, in toorn ontsteken, *djâdi goesar*.
 Een —d (opvliegend) mensch, *orang prang-proes*, *orang pânas hâti*.
 —, b. w. door varen openen, *doebroeg dengan práhoe jang lâjoe*.
 OPVARENDHEID, vt. *parángi jang prang-proes*, *hâti pânas*.
 OPVARING, vt. *hâl moediq berpráhoe*.
 —, zie OPVAART.
 OPVATTEN, b. w. *poengoet*, *ambil*.
 Van den grond —, *poengoet derri paada táhah*.
 Hij vatte eenen rotting op om den hond te slaan, *makka di ambihija rôtan handug di poekohija andjing itoe*.
 Haat tegen iemand —, *moelâ-t bintji akan sa-orang*.
 Iets verkeerd —, (begrijpen,) *sûlah mengarti*.
 Iets kwalijk —, *ambil per goesar*.
 Iets wel —, *tarima dengan soeka*.
 OPVATTING, vt. *pemoengoetan*.
 —, fig. *pengartian*, *chýâl*, Ar.
 Verkeerde —, *sûlah pengartian*, *waham*, Ar.
 Dat is eene verkeerde —, *itoe sâlah pengartiannya*.
 OPVEGEN, b. w. *koempol dengan sesâpoe*.
 —, reinigen, *békin brisik*, L., *tjertakan*, *soetjikan*.
 OPVEILEN, b. w. *djoewal dengan nâjig harga*, *djoewal di lélang*.
 OPVEILING, vt. *pendjoewâlan di lélang*.
 OPVERVEN, b. w. zie OPVERWEN.
 OPVERTING, vt. zie OPVERWING.
 OPVERWEN, b. w. *lâboer dengan djânanng*, *târoh tjat*.
 —, op nieuw verwen, *lâboer poela dengan djânanng*, *târoh tjat lagi sakâli*, L.
 —, door verwen opmaken, *hâbiskan djânanng*, *hâbiskan tjat*, L.
 OPVERWING, vt. *pelaboeran dengan djânanng*, *târoh tjat*.
 OPVETEREN, b. w. *singsing dengan tâli hoe-bong*.
 —, fig. iemand de broek —, *menghardiq sa-orang*.
 OPVIJLEN, b. w. *oepam dengan kikir*.
 —, nog eens vijlen, *kikir poela*, *kikir lagi sakâli*.
 OPVIJLING, vt. *pengoepâman dengan kikir*, *pengikiran*.
 OPVIJZELEN, b. w. *poetar ka-âtas dengan dâwar*, *menâjikan dengan dâwar*.
 —, fig. grootelijks prijzen, *memoedji terlâloe amat*.
 OPVIJZELING, vt. *pemoetâran ka-âtas dengan dâwar*.
 —, fig. *poedji-poeljian jang terlâloe amat*.
 OPVISSCHEN, b. w. *tjahâri di dâlam ajer* serta *dâpat*, *tjahâri ikan* serta *dâpat*.

- Wij hebben hier alles opgevischt, *kita soedah tjahâri serto dâpat segalla ikan jang âda di sini*.
 OPVLECHTEN, b. w. *anjam*, *békin klâ-bang*, L.
 —, in de hoogte vlechten, *singsing dengan menganjam*.
 OPVLIEGEN, o. w. *terbang nâjig*, *terbang ka-âtas*.
 —, fig. *terkedjoet bangun*, *bangun dengan kâgêt*, L.
 De deur vloog open, *makka pntoe poon terboekâlah*.
 Het schip vloog terstond op, *makka kapal itoe-poon meletos terbang ka-lângit*.
 —, zie OPSTUIVEN.
 OPVLIEGEND, b. n. *prang-proes*, *pandaloengan*, *pânas hâti*, *brangâsan*, verb. Jav.
 OPVLEGENDEHEID, vt. *parángi jang prang-proes*.
 OPVLIEGING, vt. *hâl terbang nâjig*.
 OPVLIJMEN, b. w. *pôtong (boek)* *dengan tâdji*.
 OPVLIJMING, vt. *penboekâân dengan tâdji*.
 OPVOEDEN, b. w. *polihâra*, *piâra*, L., *wâra*, L., *mentarbijatkan*, *mentâdibkan*, *asoh*, *perwâra*, *parwar*, Perz.
 Wel opgevoed, *sôpan*, *santon*.
 OPVOEDER, m. *orang jang memalihârâkan*.
 —, voedstervader, *bâpa angkat*.
 OPVOEDING, vt. *pemalihârâan*, *pemiarâan*, *pengasahan*, *tarbijat*, Ar., *tâdib*, Ar.
 OPVOEDINGSGESTICHT, o. roenah *pemalihârâan*.
 OPVOEDINGSKUNST, vt. *ilmoe pemalihârâan*, *pengatahoewan pemiarâan*.
 OPVOEDINGKUNDIGE, m. *orang jang faham paaddu ilmoe pemalihârâan*.
 OPVOEDSTER, vt. van kinderen der grooten, *inang pengâsoh*, *amad inang*.
 De —, min van een koningskind, *inangda*.
 OPVOEREN, b. w. *bâwa nâjig*.
 —, naar boven leiden, *hantar ka-âtas*.
 Tegen den stroom —, *bâwa moediq dengan práhoe*.
 Iemands eer —, *meninboelkan format sa-orang*.
 OPVOERING, vt. *pembawâan nâjig*, *tarfiân*, Ar.
 OPVOLGEN, b. w. vervangen, *ganti*, *gilir*, *chalaf*, Ar.
 Zijne Majesteit werd door zijnen zoon opgevolgd, *makka baginda poon di ganti anaqda*.
 —, inwilligen, ook: nakomen, *toeroet*.
 Al zijne bevelen —, *menoeroet bârang titalanja*.
 Zijne driften —, *toeroet hawa nafsoenja*.
 De wet —, *toeroet sjariât*, *toeroet akan sjariât*, M. S. R. 65.
 OPVOLGER, m. *pengganti*, *chalifat*, Ar.
 —, inwilliger, *jang menoeroet*, *pnoeroet*.

- OPVOLGING, vr. *penggantian*.
 —, navolging, *toeroetan*.
 —, inwilliging, *penoeroetan*.
 Bij —, achtereen, *bertoeroet-toeroetan*.
 Bij — (komen,) *trenti*, L., *dâtang bertoeroet-toeroetan*.
- OPVOLLEN, b. w. zie OPVULLEN.
- OPVOLLING, vr. zie OPVULLING.
- OPVOUWEN, b. w. *lipat*, *melipat*.
 Stoffen —, *lipat kâjin*.
- OPVOUWER, m. *pelipat*.
 Een — van kleederen, *gasâmat*, Ar., *pelipat pekâjin*.
- OPVRETEN, b. w. *telan dengan râkoes*, *tjâroe*, *gôgan*, *leolor*.
 —, niets overlaten, *gegâras*, L., *mâkan hâbis samoewâ*.
 Door den roest opgevreten worden, *di mâkan kârat*.
- OPVRETER, m. *orang jang gegâras*, L., *pentjâroe*, *orang gôgar*.
- OPVULLEN, b. w. *memenoehi*, *békin penoeh*, L., *ist penoeh*.
 Een watervat geheel —, *isi penoeh tampan sa-boewah*.
 Zich met spijs en drank —, *mâkan minom kinnjang sakâli*.
- OPVULLER, m. *jang memenoehi*, *jang mengisi penoeh*.
- OPVULLING, vr. *pemenoehan*.
- OPWAALJEN, b. w. *menerbangkan ka-âtas*.
 —, o. w. open waaijen, *di boeka angin*.
 —, o. w. *berpoepoet kras*, *bertioep kras*.
 De wind woei hevig op, *makka angin poon bertioep terlâloe kras*.
 Door den wind opwaarts gevoerd worden, *di terbangkan angin*.
- OPWAARTS, bijw. *ka-âtas*.
 —, naar de bovenlanden, *ka-hoeloe*, *ka-oedig*.
 — zien, *tengâdah*, *menengâdah*.
 — zien naar den hemel, *menengâdah ka-lângit*.
 — gaan, *nâjiq*.
 —, naar de bovenlanden gaan, *pergi ka-hoeloe*, *moedig*.
- OPWACHTEN, b. w. *menantikan*, *bertoenggoe*, *djâlang*, *djellang*, *mendjellang*.
 Op de markt —, *bertoenggoe di pâsar*.
 —, gehoor geven, *mendjawâti*.
- OPWACHTER, m. *orang jang menantikan* (*bertoenggoe*).
- OPWACHTING, vr. *pertoenggoewan*.
 Zijne — bij iemand maken, *mengoendjoengi sa-orang*.
- OPWAKEN, o. w. *djâga derri paadda tidor*, *bângon*.
- OPWAKKEREN, o. w. *djâdi lebeh kras*.
 De wind zal wel —, *makka angin nanti djâdi lebeh kras djoega*.
- OPWAKKERING, vr. *tambâhan*, *hâl djâdi lebeh kras*.

- OPWARMEN, b. w. *pânaskan*, *panas-in di âpi*, L.
 Eenen ouden twist —, *menimboelkan poela tjiderâ jang lâma*.
- OPWARMING, vr. *hâl pânaskan*, *pemanâsan*.
- OPWASSCHEN, b. w. *tjoetji*.
 Het linnen —, *tjoetji kâjin*.
 —, door wasschen verbruiken, *hâbiskan dengan tjoetji*.
- OPWASSCHING, vr. *pentjoetjian*.
- OPWASSEN, o. w. *toemboeh*, *djâdi besaar*.
 —, van menschen en dieren, *djâdi besaar*, (maar niet: *toemboeh*).
- OPWASSING, vr. *toemboehan*, *djâdi besaar*.
- OPWATER, o. zie OPPERWATER.
- OPWEGEN, b. w. even zwaar zijn, *sâma bratja*, *sâma râta tûmbanganja*, *mâti*.
 Die rijst weegt tegen dien peper op, *bras itoe mâti akan lâda itoe*.
 Dit ken daar juist tegen —, *makka ini betoel sâma râta tûmbanganja dengan itoe*.
 Tegen goud —, *di tûmbang amas*.
 Peper tegen zout —, *lâda di tûmbang gâram*.
 Niet kunnen —, *koerang brat*, *ringan*, *êteny*, L.
- OPWEKKEN, b. w. *bângonkan*, *kassi bângon*, L., *djagâkan*, *membangkitkan*.
 Gij moet mij om vijf uren —, *makka akoe handaq di bângonkan dikaw paadda djâm poekol lima*, *nanti poekol lima loe misti kassi bângon sâma kitu*, L.
 Op den dag der opstanding zullen de dooden opgewekt worden, *makka orang mâti itoe handaq di bangkitkan paadda hari qûmat*.
 Opgewekt worden en ontwaken, *di bângonkan sarta bângon*, S. R. 49.
 —, fig. opvrolijken, *menjoekâkan*, *mengemarkan*, *békin soeka hâti*, L.
 —, indachtig maken, *sadarkan*.
 —, aansporen, *adjaq*, *mengâdjaq*.
 Den eelstus —, *menambâhi lâpar*.
- OPWEKKEND, b. n. *pedas*, *pedis*.
 Eene — e spijs, *makânan jang pedas*.
 —, stichtelijk, *jang membajiki*.
- OPWEKKING, vr. *pembangoenan*.
 —, fig. *hâl menjoekâkan*.
 —, aansporing, *pengadjaqan*.
 —, vermeerdering, *penambâhan*.
- OPWELLEN, b. w. een weinig koken, *mâsaq sedikit*.
 —, o. w. *tûmboel*.
- OPWELLING, vr. *didih*.
 —, opborreling, *tûmboelan*.
 —, het ontstaan (van gedachten,) *penimboel*.
- OPWENTELN, b. w. *goeling nâjiq*, *goeling ka-âtas*.
- OPWENTELING, vr. *penggolongan ka-âtas*.
- OPWERKEN, b. w. *menâjihkan*, *kassi nâjiq*, L.

- , werkend verbruiken, *hábiskan dengan kardja*.
 Met een vaartuig afvallen en —, *simpang sior*.
OPWERPEN, b. w. door werpen openen, *boeka dengan limpar*.
 De deur —, *boeka pintoe dengan sintaq (gágah)*.
 Schuim —, *berboekt*.
 Het water werpt blaasjes op, *makka ajer itoe bergelambong*.
 Eene schans —, *membocwat bénténg*.
 Eene vraag —, *bersoewál, bersawál*.
 Zich tot koning —, *mendjadikan dirinja rádjá*.
 — om het weder te vangen, *lambong*.
 —, oprispen, *serlawah, sardawah*.
OPWERPING, vr. *penboekáán dengan limpar*.
 —, omhoog werping, *pelimpáran ka-átas*.
 —, tegenwerping, *pelawánan*.
 —, daaarstelling, *penboewátan*.
 —, oprigting, *pendirian*.
OPWIEGEN, b. w. fig. opvoeden, *piára, L., palihára*.
 —, onderwijzen, b. w. *mengádjár*.
OPWIJZEN, b. w. *toendjoeq ka-átas*.
OPWINDEN, b. w. *tárêq nájiq dengan poetáran*.
 Garn —, *belé, gompalkan benang*.
 Een uurwerk —, *poetar djám*.
 Een horologie —, *poetar orlódjí, verb.*
 —, nau den gang helpen, *mendjálankan, adjaq*.
OPWINDER, m. *orang jang memoetar*.
OPWINDING, vr. *pemoetáran*.
 —, fig. *pengadjákan, pengoepákan*.
OPWIPPEN, b. w. *djongkatkan, sanggoet, L.*
 Gedurig —, *perdjongkat-djongkatkan*.
 —, o. w. *djongkat*.
 Gedurig —, o. w. *djongkat-djongkat*.
 Haastig —, *bangkit dengan bángat*.
OPWISSCHEN, b. w. zie **OPVEGEN**.
OPWISSELEN, b. w. *koempol dengan toekar (oerop)*.
OPWISSELING, vr. *pengoempoelan dengan toekar*.
OPWRIJVEN, b. w. *meloeka dengan oerot*.
 —, door wrijven openen, *boeka dengan gósoq*.
 —, poetsen, *gósoq, békin brisih, L.*
 —, op nieuw wrijven, *gósoq poela, gósoq lági sakáli*.
 —, wrijvend verbruiken, *hábiskan dengan gósoq (oerot), zie WRIJVEN*.
OPZADELEN, b. w. *kenákan palána, baper-palanákan, tároh sella, L.*
OPZADELING, vr. *hál kenákan palána, penaróhan sella*.
OPZAGEN, b. w. *boeka dengan girgádjí, meng girgádjí*.
 —, door zagen wonden, *meloeka dengan girgádjí*.
- , alles zagen, *menggirgádjí samoewa, hábiskan dengan girgádjí*.
 —, fig. van een slecht vioolspeler, *kisil rabab dengan d'anggal*.
OPZAKKEN, b. w. *károngkan, tároh di dálam károng*.
 —, fig. heimelijk in den zak steken, *samboenikan di dálam sakko, L.*
OPZAMELEN, b. w. *koempol, hímpon, poengoet*.
 De stemmen —, *hímpon soewára*.
OPZAMELING, vr. *pengoempoelan, penghím-poenan*.
OPZEGGEN, b. w. *bátja, membátja, memátya*.
 De les —, *bátja peludjáran*.
 Verzen —, *bernasjid*.
 Den koran —, *mengádjí gor'an*.
 De huur van een huis —, *poetoeskan séwa roemah*.
 De huur —, (aan enen heer,) *minta kaloewar; (aan enen bediende,) kassé kaloewar, L., lepaskan*.
 Een kapitaal —, *tágt módal*.
 Tot —s toc, *sampé poetoes djandji, sahíngga tágt poela, sampé minta kombáli*.
 De vriendschap —, *poetoeskan pertsoh-bátan*.
OPZEGGING, vr. *pembatjään*.
 —, afstandoening, afbreking, *katoe-lákan, pemoetoesan*.
 — (van dienst aan enen bediende,) *bilang misti kaloewar, L.*
OPZEILEN, b. w. bezceilen, *sampeí berlájar, sampei dengan berlájar*.
 —, opwaarts zeilen, *berlájar ka-hoeloe, berlájar moediq, L.*
 Ik kan dat niet —, (uitvoeren,) *sája ttáda mampoé kardja itoe, L., makka kita ttáda berdája mengardjékan itoe*.
 —, verder zeilen, *berlájar lebeh djáwh*.
OPZENDEN, b. w. naar de bovenlanden, *kirin ka-hoeloe, kirin ka-oediq*.
 —, naar wal zenden, *kirin di dárat (ka-dárat)*.
 —, verzenden, *kirin, berkirin*.
 Dankzeggingen —, *mengoetjap sjoekr, M. S. R. 11*.
OPZENDING, vr. van goederen, *pengiriman*.
 — van personen, *penjoeroehan*.
OPZET, o. fig. *kahandag, niat, Ar., getsad, Ar., sahádja*.
 Een hoos —, *niat jang djáhat*.
 Met —, *dengan sahádja, dengan seng-átja, L.*
 Iemand met — vermoorden, *memoenoh órang dengan sengátja*.
OPZETTELIJK, b. n. *dengan sahádja, dengan sengátja, L., jang di perniatkan (sahádjékan)*.
 Eene --e daad, *perboewátan jang di perniatkan (sahádjékan)*.
OPZETTEN, b. w. openzetten, *boeka*.
 Al de deuren en vensters —, *boeka segalla pintoe dan tjandéla*.

—, overeindzetten, *mendirikan, kassi bediri*, L.
 De schaaakstukken —, *atorkan boewah tjator*.
 De knevels —, *mengandam misi (koe-mis, L.)*.
 Hout —, *menambon kájoe*.
 Het zegel op den brief zetten, *boeboh materi paadda soerat*.
 Geld —, *betároh oewang*.
 —, wagen, *belandjakan, betároh*.
 —, aanhitsen, *mengádoe, mengoepaq, toesoeg, L.*
 —, opboeijen, *tímbo, menímbo, menímboe*.
 Eene kroon —, *mengenákan makóta*.
 Een' hoed —, *páket toppi, L.*
 Het eten —, *báwa makánan, sadjikan*.
 —, beginnen, *moelá-í, moelá-in, L.*
 Breiwerk —, *moelá-í siroet*.
 Eenen winkel —, *boeka wárong, L., boeka kadei, boeka toko*.
 —, den prijs verhoogen, *nájiq harga*.
 —, bedotten, bedriegen, *perdajákan, pedajá-in*.
 Vogels —, *pásang koelit boerong, me-roepákan koelit boerong sabagei roepa jang sadia (mémang, L.) itoe*.
 OPZETTING, vr. *pemboekáán*.
 —, oprigting, *pendirian*.
 —, bedrog, *tipoe dája, pedajáán*.
 —, van een zegel, *pemboebohan materi (tjap, L.)*.
 OPZIEDEN, b. w. zie OPKOKEN.
 OPZIEDING, vr. zie OPKOKING.
 OPZIEN, o. w. *tengáдах, menengáдах*.
 Ten hemel —, *menengáдах ka langit*.
 Niet durven —, *tiáda bránt menengáдах máta*.
 Vreemd —, *hírán akan melihat*.
 OPZIEN, o. *hál menengáдах, penengadáhan*.
 — baren, *brí híran, menghíránkan*.
 OPZIENER, m. *opsiner, Eur.*
 —, bewaarder, *oppasser, pengháwan*.
 Een inlandsche —, *mandor, djoeráyan, tjámat, Soend., mandor troep, verb.*
 — van eene suikerfabriek, die tegen vast loon laat werken, *mandor boerong*.
 —, die zorgt voor het kappen van het suikerriet, het onderhoud der wegen, buffels en het malen der molens, *mandor gábé*.
 —, inspecteur, *djoeroe pariksa, pema-riksa*.
 — der kerk, *penatoewah*.
 — over de masten, het tuig en want, *djoeroe kantong*.
 OPZIENERSAMBT, o. *pekardjáán opsiner*, zie OPZIENER.
 OPZIENSTER, vr. *paramoewan jang djága*.
 —, over kinderen, *inang pengásah*.
 —, min, *báboe*.
 —, bestierster eener huishouding, *uwán, Ar., seti*.

OPZIGT, o. *toezigt, pamariksáan*.
 —, bevel, *parintah, pamarintáhan*.
 Onder zijn —, *di báwah parintahnja*.
 Het — over de vestingwerken, *pema-riksáan bénténg-bénténg*.
 Het — over een jong mensch, *penoeng-goewan órang moeda*.
 Aan iemands — toevertrouwen, *ber-petárohkan paadda sa-orang*.
 In dit —, *djika demikién, paadda hál ini, káloe bagini, L.*
 Ten — e van die zaak, *tentángan per-kára itoe, van die perkara itoe*.
 Ten — e van mij, ten mijnen — e, *akan dákoé, káloe sája, L.*
 Met — tot een igelijk, die de vasten houdt, *adapoon akan bárang stápa jang péngang poewáa*.
 OPZIGTELIJK, b. n. *dengan oepáma*.
 Eene — e grootte, *kabesáran jang deng-an oepamánja*.
 OPZIGTER, m. zie OPZIENER.
 OPZIGTIG, b. n. *berselang-selang, berbágei-bágei warnánja*.
 OPZIGTIGHEID, vr. *prt jang berselang-selang*.
 OPZIGSTER, vr. zie OPZIENSTER.
 OPZIJN, o. w. *opgestaan zijn, soedah bángon*.
 Nog niet —, *belum bángon*.
 Vroeg —, *bángon pági-pági*.
 —, open staan, *áda terboeka, ála teboeka, L.*
 —, verteerd zijn, *soedah hábis di boe-roeskan*.
 Alles is op, *samoewa soedah hábis*.
 OPZINGEN, b. w. *moelá-í menjánji*.
 OPZITTEN, o. w. *doedoeg, áda berdoedoeg*.
 In het bed —, *doedoeg di dálam tampat tidor*.
 Den ganschen nacht —, *doedoeg berdjágr intéro málam, L. (sontog málan)*.
 —, te paard stijgen, *nájiq koeda*.
 OPZOEKEN, b. w. *tjahári, mentjahári, tjári, L.*
 —, zoeken en vinden, *tjahárt serti dápat*.
 OPZOEKING, vr. *pentjaharian*.
 OPZOLDEREN, b. w. *opschuren, tároh di loembong, másoq di loembong, L., masoqkan di djalá pang*.
 OPZOLDERING, vr. *pembawaán di loembong, pemasókan di djalá pang*.
 OPZOUTEN, b. w. *menggarámi, boeboh gáram, tároh di dálam gáram*.
 —, fig. *simpan, menároh*.
 OPZUIGEN, b. w. *alles zuigen, isap samoewa, isap hábis*.
 —, van een zuigend kind, *menjoesoe hábis*.
 —, open zuigen, *boeka dengan mengisap (menjoesoe)*.
 OPZUIPEN, b. w. *írop hábis, hábiskan dengan írop*.
 —, met zuipen doorbrengen, *verzuipe*,

menboeroeskan dengan minom áraq (sôpi).
 OPZWALPEN, b. w. menghânjoetkan ka-âtas.
 OPZWELGEN, b. w. zie INZWELGEN.
 OPZWELGER, m. zie INZWELGER.
 OPZWELGING, vt. vt. zie INZWELGING.
 OPZWELLEN, o. w. *bangkaq*.
 Zijne hand zwol op, makka tângannja
 poon *bangkaq*.
 —, van den buik, *gambong*.
 Een opgezwollen buik, *proet gambong*.
 —, van rivieren, *beno, banno*.
 —, van de zee, *alon, galombang*.
 —, van den vloed, *ajer pásang*.
 —, van schreijende oogen, *baloet*.
 —, rijzen van beslag, *loewob*.
 —, dijen, uittijken, *mangkaq*.
 —, van het gemoed, *djoemâwa*.
 —, toornen, *amârah, mârah, L., goe-sar*.
 OPZWELLING, vt. *kabangkâkan*, zie OPZWELLEN.
 OPZWEMMEN, o. w. *hânjoet, tímboel*.
 —, opwaarts zwemmen, *ber nang*.
 —, tegen den stroom —, *ber nang ka-hoeloe, ber nang moediq, L.*
 OPZWEREN, b. w. *soempah makka sasoewâtoe bârang itoe órang ano poenja*.
 OPZWEREN, b. w. zie OPSCHIEKEN.
 ORAKEL, o. *wahjoe, Ar., soewâra, moeâmma & mâma, Ar.*
 Goddelijk —, *wahjoe Allah*.
 — der goden, *soewâra dêwâta*.
 —, zeer wijs mensch, *órang jang amat boedimân*.
 ORAKELBLAD, o. *soerat wahjoe*.
 ORAKELTAAL, vt. als: — spreken, *bersoe-wâra sabagei wahjoe*.
 ORANJE, b. n. *nârandjî, Perz., djingga*.
 Prijs van —, *sjâh nârandjístân, Perz.*
 — kleur, *warna djingga*.
 Het huis van —, *ahloe'l sjâh nârandjístân*.
 ORANJEAPPEL, m. *limaw mânis, nârandjî, Ar. Perz., djerog mânis*.
 De Japansche —, *limaw djepoen, djerog djepoen*.
 ORANJEBLOESEM, m. *boenga limaw mânis, kumbang djerog mânis, L.*
 ORANJEBLOESEMWATER, o. *ajer boenga limaw mânis*.
 ORANJEBOOM, m. *póhon limaw mânis, póhon djerog mânis*.
 ORANJEZIND, b. n. *terhoebong paadda atsal nârandjístân*.
 ORANJEZINDEN, m. en vt. meerv. *ahloe'l jang terhoebong paadda atsal nârandjî*.
 ORANJEKLANT, m. *tsohbat atsal nârandjî*.
 ORANJEKLEURIG, b. n. *berwarna nârandjî*.
 ORANJELIEDEN, m. meerv. *ahloe'l nârandjî*.
 ORANJELINT, o. *fita (pita) warna djingga, fita warna nârandjî*.
 ORANJERIJ, vt. *tampat píara póhon limaw mânis*.

ORANJESAP, o. *ajer limaw mânis, ajer djerog mânis*.
 ORANJESCHIL, vt. *koelut limaw mânis, koelut djerog mânis*.
 ORANJEVISCH, m. *lamâdang*.
 ORANJEVLAC, vt. *bandéra nârandjî, bandéra warna djingga*.
 ORATIE, vt. (ond. w.) *redevoering, chothbat, Ar.*
 ORBEREN, b. w. *mâkan, mâkan hábis, pákei*.
 ORDE, vt. *peratoeran, tartib, Ar.*
 —, evenredigheid, *andam*.
 Zonder —, *koesoet, lintong*.
 — in woorden en daden, *djontrong*.
 In — houden, *memaliharâkan tartib*.
 Eene goede —, *peratoeran jang bâjiq*.
 —, middelmaat, *sederhâna, sedang*.
 — op al zijne zaken stellen, *atorkan segalla perkaránja*.
 Eene — van bedelaars in Arabië, *faqir, Ar., id. in Perzie, derwisj, Perz., in den Hindoestan, sangâsis, Hind.*
 —, trant, stijl, *tjâra*.
 Dat tempeltee is van de Hindoesche —, *makka tjand itoe tjâra hindoe*.
 Ridder —, *madjlis pahalâwan*.
 —, ordeteeken, *bintang, bintang ba-hadâri*.
 ORDEBAND, o. *ordelint, fita bintang*.
 ORDELJK, b. n. *berâtor*.
 —, betamelijk, *geschikt, pátoet, bâjiq, sanoenoh*.
 Een — gedrag, *lâkoe djâlan jang pátoet*.
 —, bijw. *dengan atoeran, dengan tartib*.
 —, betamelijk, *dengan sapátoetnja*.
 ORDELJKEHEID, vt. *atoeran*.
 —, evenredigheid, *andam*.
 —, betamelijkheid, *kalakoewan jang pátoet*.
 ORDELOOS, b. n. *tiâda bâjiq atoerannja, poerok*.
 —, verwurd, *koesoet, lintong*.
 —, bijw. *dengan koesoet, dengan lintong*.
 ORDENANS, vt. *pesoeroehan hoeloebâlang, pesoeroehan opsir, L.*
 Op — zijn, *djâdi pesoeroehan hoeloe-bâlang, nâjiq djâga pesoeroehan opsir, L.*
 ORDENEN, b. w. *atorkan, mengâtorikan, adjong*.
 Al de zaken behoorlijk —, *atorkan segalla perkâra dengan sapátoetnja*.
 Tot priester —, *tafbiskan imâm*.
 ORDENING, vt. *pengatoeran*.
 —, inwijding, *tafbis, Ar.*
 ORDESBROEDER, m. *râhib, Ar.*
 ORDESLINT, o. *fita bintang*.
 ORDER, vt. *bevel, parintah, oerd, Eur.*
 — van eenen vorst, *titah, sabda, sanad, Perz.*
 —, wachtwoord, *sambogjan*.
 ORDINANS, m. zie ORDENANS.

ORDINANTIE, vt. (ond. w.) zie ORDER.
 —, schikking, *atoeran*, *peratoeran*.
 ORDINARIS, m. publieke tafel, spijshuis, *roemah mákau*.
 ORDINARISHOUDER, m. *toewan roemah mákan*.
 ORDINEREN, b. w. (ond. w.) *atorkan*, *meng-átorkan*, *mengandam*.
 —, zie BEVELEN.
 ORDINERING, vt. (ond. w.) *pengatoeran*, *parintah*, *soerat parintah*.
 — van eenen vorst. *titah*, *sabda*.
 ORDONNANTIE, vt. (ond. w.) zie BEVEL.
 — om te betalen, *soerat parintah bájar*.
 De — van eenen geneesheer, *soerat obat*.
 De — eener schilderij, *atoeran gambar*.
 ORDONNEREN, b. w. (ond. w.) *brí parintah*, zie BEVELEN.
 ORGAAN, o. (ond. w.) werktuig, *alat*, *prábot*.
 ORGANISATIE, vt. (ond. w.) regeling, *atoeran*, *peratoeran*.
 ORGANIST, m. *pandei bermájin arghanoé (orgel, L.)*.
 ORGEL, o. *arghánoé*, Ar. van het Gr. *organon*, *orgel*, L. *g* *ogrol*, verb.
 ORGELCONCERT, o. *permájinan orgel*, L., *boenji-boenjian arghánoé*.
 ORGELEN, b. w. *bermájin (májin) orgel*, L., *bermájin arghánoé*.
 ORGELMAKER, m. *pandei arghánoé*, *toekang orgel*, L.
 ORGELMUZIK, vt. zie ORGELCONCERT.
 ORGELSPELER, m. zie ORGANIST.
 ORGELTJE, o. *mondorgeltje*, *ginggong*, *ringding*.
 ORGELTREDER, m. *boedjang mengindjaq hamboesan arghánoé (orgel, L.)*.
 ORIGINEEL, b. n. (ond. w.) *sadia*, *ménang*, L.
 De originele vorm, *roepa jang sadia*.
 Een — geschrift, *noschat*, Ar.
 ORION, m. zekere ster, *binang el djabár*, *el djawzá*, Ar.
 ORKAAN, m. *thoefán*, Ar.
 OS, m. *lemboe kabirt*, *sápt kabirt*, *sampf kabirt*, L., *sápt bálioé*.
 —, *rund*, *sápi*, *sampf*, L., *lemboe*, *djáwí*.
 Wilde —, *banténg*, *lemboe hoetan*.
 OSSENBLOED, o. *dárah lemboe*.
 OSSENDREK, m. *táht lemboe*, *táhi sápt (sampf, L.)*.
 OSSENDRIJFT, vt. *káwan lemboe*.
 OSSENDRIJVER, m. *toekang sampf*, L., *gom-bála lemboe*.
 OSSENGAL, vt. *njáht sampf*, L., *hampedoe lemboe*.
 OSSENHANDEL, m. *perntagáan lemboe*, *djoewal blí sampf*, L.
 OSSENHART, o. *djantong lemboe*, *djantong sápt*, *háti sampf*, L.
 OSSENHERSENS, vt. *oetaq lemboe*, *oetaq sápt (sampf, L.)*.
 OSSENHOORN, m. zie OSSENHOREN.

OSSENHOREN, m. *tandog lemboe*, *tandog sampf*, L.
 OSSENHUID, vt. *koelit lemboe*, *koelit sápi*, *koelit sampf*, L.
 OSSENKLAAUW, vt. *koekoe lemboe*, *koekoe sápi (sampf, L.)*.
 OSSENKOOPER, m. *toekang djoewal sampf*, L., *orang djoewal lemboe (sápt, L.)*.
 OSSENKOP, m. *kapála lemboe*, *kapála sápt (sampf, L.)*.
 OSSENLEER, o. *koelit lemboe jang di sámaq*, *koelit sápi (sampf, L.) jang di sámaq*.
 OSSENLEVER, vt. *limpa lemboe*, *hampadas sápt*.
 OSSENMARKT, vt. *pásar lemboe*, *pásar sápi*, *pásar sampf*, L.
 OSSENMERG, o. *somsom lemboe*, *somsom sápt*, L.
 OSSENMEEST, m. zie OSSENDREK.
 OSSENMUIL, m. *moeloet lemboe*, *moeloet sápt*.
 OSSENNOEG, o. *máta lemboe*, *máta sápt*.
 OSSENPENNS, vt. *oesoes lemboe*, *oesoes sápt*.
 OSSENPOOT, m. *káki lemboe*, *káki sápt*.
 OSSENSTAART, m. *ékor lemboe*, *ékor sápt*.
 OSSENSTAL, m. *kandang lemboe*, *kandang sápi*, *kandang sampf*, L.
 OSSENTAND, m. *gigi lemboe*, *gigi sápt*.
 OSSENTONG, vt. *lidah lemboe*, *lidah sápi*, *lidah sampf*, L.
 OSSENVLEESCH, o. *dáging lemboe*, *dáging sápt*, *dáging sampf*, L.
 OSSENWEIDER, m. *orang jang menambonkan lemboe*.
 OTTER, m. *andjing ajer*, *soenting*, *kalikara*.
 OTTERVEL, o. *koelit andjing ajer*.
 OUD, b. n. *bejaard*, *toewah*.
 —, *afgeleefd*, *afgetoed*, *rimpoe*.
 —, *voormalig*, *vorig*, *eerste*, *láma*.
 Eene — e vrouw, *parampoewan toewah*.
 De — of — ste vrouw van eenen man, *bini láma*.
 Gij zijt een — man, niet in staat ellende te verduren en moeijelijke en afmattende werkzaamheden te verrigten, *akan toewan hamba ini orang toewah táda dápat bersakit dan mengardjakan pekardjään jang soekar dan lelah*, S. R. 126.
 —, — zijnde, *demoer*.
 Twintig jaren —, *demoer doewa poeloh táhon*.
 — en geheel afgeleefd, *djimpo*, L.
 Hoe — zijt gij? *brápa loe poenja demoer?*
 L., *brápa toewan poenja demoer?*
 Hoe — is die rijst? *brápa toewahnja bras itoe?*
 Een — huis, *roemah toewah*.
 Het — e (vroegere) huis, *roemah láma*.
 —, *bejaard*, *hoog in jaren*, *oedar*.
 Een — kleeid, *kájin toewah*.
 —, *versleten*, *rádjot*, *amoh*.
 — e hieden, ook: *ouders*, *orang toewah*.
 De — e mensch, *orang láma*, *orang berdósa*.
 — e instellingen, *ádat lima*, *ádat dhólo*.

Het — e verbond, *perdjundjian lāma*, *el qawlo 'l-atiq.*
 Een — e vriend, *tsotbat lāma.*
 Eene — e mode, *tjāra lāma.*
 —, uit de oudheid, *atiq, derri di hoeloe kála.*
 De — e volkeren, *orang jang di hoeloe kála, orang dhólo kála, L.*
 De — e geschiedenis, *sikjāt orang di hoeloe kála.*
 Voor (in) — e tijden, *di hoeloe kála. dhólo kála, L. poerba kála.*
 Een — inwoner, — gast, *orang lāma.*
OUdachTIG, b. n. *toewah sedikit.*
 —, bejaard, *soetah ádu demoer, oedar.*
 —, van middelbaren leeftijd, *demoer sedang.*
OUdbakKEN, b. n. *toerah.*
 — brood, *roti toewah.*
OUde, m. fam. de oude, *sí toewah.*
OUdeLIJK, b. n. *toewah.*
OUde MANNENHUIS, o. roemah *ptāra orang laki-laki toewah.*
OUder, m. *bāpa, ajah, ajahnda*, Hoff.
 —, vt. *mā, aná, iboe, bonda*, Hoff., *indung, indoe, amaq.*
 —, b. n. *lebeh toewah, toewahan, L.* zie **Broeder**.
OUderDOM, m. *demoer.*
 Hooge —, *demoer toewah.*
 Mannelijke —, *demoer sedang.*
OUderLIEFde, vt. *pengasahan akan iboe bāpa, tjinta sama orang toewah, L.*
OUderLIJK, b. n. *iboe bāpa, orang toewah.*
 De — e woning, *roemah iboe bāpa, roemah orang toewah.*
 — e liefde, *pengasahan iboe bāpa akan anaqnja, tjinta orang toewah sama anaqnja, L.*
 Het — e hart, *hāti orang toewah, hāti iboe bāpa.*
OUderLING, m. *penatoewah.*
OUderLINGschAP, o. *pangkat penatoewah.*
OUderLOOS, b. n. *tiāla ber-iboe bāpa, trāda poenja mā bāpa, jātīm, Ar., piatoe.*
OUderMIN, vt. zie **OUderLIEFde**.
OUders, meerv. *mā bāpa, ajah bonda*, Hoff., *iboe bāpa, abawáni, Ar.*
 Zijne Hoogheid gedacht nu aan zijne —, *makka laqinda poon terkenanglah akan ajah bondanja, S. R. 38.*
OUderWETS, bijw. *seperti áadat di hoeloe kála, kaja (kaai) áadat dhólo, L., tjāra dhólo.*
OUderWETSch, b. n. *áadat (tjāra) di hoeloe kála, (dhólo kála, L.)*
OUderWETSchHEID, vt. *prí áadat di hoeloe kála.*
 —, oudheid, oude tijd, *zamán di hoeloe kála, tēmpo dhólo kála.*
OUde VROUWENHUIS, o. roemah *piāra orang parampoewan toewah.*
OUd-GROOTMOEDER, vt. zie **OverGROOTMOEDER**.

OUd-GROOTVADER, m. zie **OverGROOTVADER**.
OUdHEID, vt. *kaüdāanjang toewah, kalamān.*
 De — van zijn geslacht, *kalamān bang-sanja.*
 —, de oude tijd, *zamán di hoeloe kála, tēmpo dhólo kála, qidm, Ar.*
 Door — zal het huis instorten, *oleh sabab, kaüdāanjja jang toewah makka roemah itoe handaq roeboh.*
 De helden der —, *pahaláwan zamán di hoeloe kála.*
 —, oudheden, voorwerpen der —, *serba orang di hoeloe kála.*
OUdHEIDKENNER, m. *orang jang faham paudda ilmoe zamán di hoeloe kála.*
OUdHEIDSKUNDE, vt. *ilmoe zamán di hoeloe kála.*
OUdHEIDSKUNDIGE, m. en vt. zie **OUdHEIDKENNER**.
OUdHEIDSSchRIJVER, m. *penjoerat akan zamán di hoeloe kála.*
OUd-OUderLING, m. *penatoewah jang lāma.*
OUds, bijw. van —, *paadda zamán di hoeloe kála, tēmpo dhólo, L.*
OUdBTE, b. n. *terlebeh toewah.*
 — des volks, *pertoewah.*
 — kind, *anaq soeleng, anaq pembárap, L.*
OUdTijds, bijw. *tēmpo dhólo, paadda zamán di hoeloe kála, poerba kála.*
OUdVADER, m. *bithriq, Ar.*
 —, kerkvader, *aboe mesdjid, Ar., ajah grétja.*
OUdWJESch, b. n. *parampoewan toewah.*
 — e vertellingen, *tjarita parampoewan toewah.*
OUTAAR, o. zie **ALTAAR**.
OUTER, o. zie **ALTAAR**.
OUWEL, m. *awél, verb., lak-lakkettan.*
 Gewijde —, *goedás, Ar.*
 De bedienaar van den gewijden —, *tsá-hibo 'l-goedás, Ar.*
OUWELDOOS, vt. *bosétta awél, tempat lak-lakkettan.*
OUWELKAN, vt. voor gewijde ouwels, *ptála goedás.*
OVAAL, b. n. *boelat telor.*
OVEN, m. *dāpor, tanoer, forna, Ar., orlo, Ar.*
 —, steenbakkerij, *lio.*
 Een brandende —, *tanoer jang bernjala.*
 Eenen — heet stoken, *menghángatkan dāpor (tanoer).*
OVENDEUR, vt. *ptntoe dāpor, ptntoe tanoer.*
OVENGAFfel, vt. *bessí pengoepeq tanoer (dāpor), bessí ródoq.*
OVENGAT, o. *moeloe tanoer (dāpor).*
OVENHUIS, o. roemah *tanoer, roemah dāpor.*
OVENKRABBER, m. *bessí penggároq tanoer (dāpor).*
OVENPLAAT, vt. *prāda tanoer (dāpor).*
OVENSTOK, m. zie **OVENGAFfel**.
OVER, bijw. overig, als overschot, te veel, *lebeh, lebehnja, terláloe bánjaq.*
 Er is geld —, *áda oewang lebeh.*

Het geld, dat er — is, *lebehnja oewang itoe*.
 —, voorbij, *lälöe, liwat, L., häbis*.
 Het onweer is —, *thoefün soedah lälöe*.
 — en weer, *sablah-menjablah*.
 De beide partijen zijn — en weer over-
 eengekomen, *makka katloewa fihag itoe*
berdjandji sablah-menjablah.
 —, voorz. boven, *atas, älat, Ar.*
 — u, — hem, *älai-kom, Ar., älaikt,*
Ar., atasnja.
 Het zwaard ging — zijn hoofd, *makka*
pedang itoe-poon lälöe atas kapalänja.
 — land, *di dätut*.
 — land reizen, *berdjälän di dätut*.
 — zee reizen, *berdjälän di läwt*.
 De golven gingen — mij heen, *makka*
oembaq poon menoetop hamba.
 — eene brug gaan, *djälän di djambätän*.
 — eene plank gaan, *djälän di päpan*.
 Met iemand — wegzijn, *berdjälän ber-*
säma-säma sa-örang.
 Met iemand — weg kunnen, *däpat*
moeväfaqat dengan sa-örang, böleh pakat
säma sa-örang, L.
 — het veld gaan, *djälän di pädang*.
 — Samarang naar Soerabaja gaan,
toeroet djälän negrt Samärang akan pergi
di negrt Soerabäja, mampir di Samärang poer
pigi di Soerabäja, L., singyah di Samärang
lälöe ka-Soerabäja.
 Langen tijd — iets doorbrengen, *meng-*
oesahkan diri läma-läma akan mengardjäl-
kan bärang sasowätoe.
 — eene zaak denken, *timbang-mentim-*
bang soewätoe perkära, memfikirkan soe-
wätoe perkära.
 — den oorlog spreken, *bitjara derri*
prang, berkäta-käta derri paadda prang.
 —, terwijl, *sa-läma, sa-lägi*.
 — tafel zeide hij, *sa-lägi doedoeq di*
médjah makka ia-poon berkäta.
 — die zaak, om die zaak, *kärana per-*
kära itoe, derri paadda perkära itoe, derri
itoe perkära, L.
 Hij is — zijne vrouw in de rouw, *makka*
ia-poon berkäbong kärana bininja mäti.
 — iets twisten, *berbantah derri paadda*
apa-apa.
 —, aan gene zijde, *di sabrang*.
 — de rivier wonen, *doedoeq di sabrang*
soengei (käli, L.)
 — de rivier gaan, *menjabrang*.
 Ik zal mijne gunsten overvloedig — hem
 uitsorten, *koelimpahkan ka-ätasnja ka-*
roentäkoel, Isk. 186.
 Hij heeft magt — mij, *makka iäläh*
jang berkoewäsa atas hamba.
 De overwinning — zijne vijanden beha-
 len, *mengälakkan moesoehnja*.
 De overwinning — den vijand, *kame-*
nängän atas moesoeh.
 — iemand waken, *mendjüga atas sa-*
örang.

Zich — iets verheugen, *menjoekäkan diri*
kärana sasowätoe perkära, djädü soeka
häti derri sabab sätoe perkära.
 — de duizend rijksdaalers, *lebeh derri*
paadda sariboe ringgit, lebeh sariboe ring-
git, L.
 — den ijd blijven, *tinggal lebeh lämu*
derri paadda wagtoe jang tentoe.
 Het is reeds — tien uur, *soedah lälöe*
djäm poekol sapoeloh, soedah liwat poekol
sapoeloh.
 — de helft, *lebeh derri paadda satengnh*.
 — vijf dagen, *lägi lima härt, dälan*
lima härt.
 — iemand zitten, *doedoeq berhädap sa-*
örang.
 — iemand te zitten is iets anders dan
 voor iemand te zitten, *doedoeq berhädap*
sa-örang itoe läjin derri paadda doedoeq
di hadäpan (moeka) örang.
 Zijn huis staat tegen — het mijne, *makka*
roemuhnja itoe berhädap roemahkoel.
 — het gebergte, *di bäliq goenong*.
 OVERADEMEN, b. w. *menapäsü, menapas-in, L.*
 OVERAL, bijv. *koeliling, paadda segalla*
tampat, di mäna-mäna, bärang di mäna-
mäna, paadda sa-bärang tempat, sa-ganap
säna sini, paadda sa-ganap tempat.
 OVERALOMTEGENWOORDIG, b. n. *hädlir paad-*
da sa-bärang tempat.
 OVERALOMTEGENWOORDIGHEID, vt. *hädlirät*
paadda sa-bärang tempat.
 OVERASEMEN, b. w. zie OVERADEMEN.
 OVERAZEN, b. w. *brt mäkan terlälöe bänjaq,*
soewapkan terlälöe bänjaq.
 OVERBABBELEN, b. w. *tjoera terlälöe amat,*
zie BABBELEN.
 —, overbrengen, *verklikken, salangkar*.
 OVERBEVRUCHTING, vt. *hääl menghämilkan*
(memboentingkan) terlälöe sängat.
 OVERBIEDEN, b. w. *täwar lebeh*.
 OVERBINDEN, b. w. over iets, *ikat di ätas*.
 —, andermaal binden, *ikat poela, ikat*
lägi sakäli.
 OVERBINDING, vt. *pengikätan poela, peng-*
ikätan lägi sakäli.
 OVERBLAZEN, b. w. nog eens blazen, *tioep*
poela, tioep lägi sakäli.
 —, goud over iets blazen, *mentoept*
dengan amas (dengan ajer amas).
 OVERBLAZING, vt. *penioepän poela*.
 —, (van verguldsel), *penioepän dengan*
ajer amas.
 OVERBLIJFSEL, o. van spijs, *sisa, sisa makänän*.
 —, overschot, *baqiat, Ar.*
 —, nalatenschap, *peninggälän*.
 — van eenen heilige, *bärang poesäka*
örang marhoem.
 —, been, *becnderen, toelang*.
 —, spoor, merk, *bukas, bekas*.
 — en van Madjapähit, *bakas negrt Mädja-*
pähit.
 OVERBLIJVEN, o. w. *tinggal, lebeh, sisa*.

Hij is nog overgebleven, makka ia djoega jang lagi tinggal.

Tot dat er zelfs niet één man van dit ons volk. dat drie duizend man telt, zal —, of wij verstroomden den vijand door den bijstand van God den Allerhoogste, hingga tiada tinggal derri paadda gawm kita jang tiga riboe ini sa-órang djoewa poon ataw kita pitjahkan sutroe itoe dengan toeloe Allah tuála.

Er blijft achttien over, áda lebehja delápan blas.

Een jaar —, menáhon.

Dit is van het eten overgebleven, makka inilah sisánja makanán.

OVERBLUFFEN, b. w. *brí dahsat*, *angus*, L., *békin kasompókan*, L.

OVERBODIG, b. n. en bijw. *lebeh derri paadda hádjat*, *terlálloe bánjaq*.

—, onnoodig, *tiáda oesah*, *trá oesah*, L.

OVERBODIGHEID, vt. *kalaloewan*, *kalebehan derri paadda hádjat*.

OVERBODIGLJK, bijw. zie OVERBODIG.

OVERBRANDEN, b. w. *bákar poela*, *bákar lági sakáli*.

OVERBREIJEN, b. w. *síroet poela*, zie BREIJEN.

OVERBRENGEN, b. w. *báwa*, *sárahkan*, *kassí*, L., *sampeikan*.

Eene tijding —, *báwa chabar*.

Eenen brief —, *báwa soerat*.

En al de woorden van ... werden door hem overgebracht aan, *makka segalla káta ... poon di sampeikannjálah kapada*.

Sleutels —, *sarahkan ánaq koentji*.

Wie zal die boodschap —? *siápa nanti di soeroh kardja itoe?*

Hij heeft al wat overgebracht, (al wat doorgestaan), *makka órang itoe soedah bánjaq menderíta (tsabar)*.

—, verklikken, *salangkar*.

—, overplaatsen, *pindahkan*.

Eene som op de rekening van een volgend jaar —, *pindahkan soewátloe djoemlah paadda soerat hitoengan táhon jang di depan*, L. (*hadápan*).

OVERBRENGER, m. *órang jang membáwa*, *pembáwa*.

OVERBRENGING, vt. *pembawáan*.

—, verplaatsing, *pemindáham*.

—, verbabbeling, *penjalangkáran*.

OVERBRIEVEN, b. w. *membri táhoe dengan soerat*, *kassí bertáw sáma soerat*, L.

—, verklikken, *salangkar*, *tjoeloe*.

OVERBRIEVING, vt. *pembrian táhoe dengan soerat*.

—, verklapping, *penjalangkáran*.

OVERBROEK, vt. *tjelána loewar*, zie BROEK.

OVERBUIGEN, b. w. *tjenderongkan*, *membantóhkan*, *békin bêngkoq*, L., *bêngkoq-in*, L.

—, o. w. *tjenderong*, *héling*, *bêngkoq*.

OVERBUIELEN, o. w. *soesang*, *menjoesang*.

OVERBUUR, m. *órang tetangga jang di sabrang*, *órang sa-kampong jang berhadápan*.

OVERCOMPLEET, b. n. (ond. w.) *terlálloe bánjaq*, *lebeh*, *lebeh derri paadda hádjat*.

OVERDAAD, vt. *kalampoewan*, *kalaloewan*, *kalebéhan*.

In — leven, *memboeroeskan harta deng-an kalampoewan*.

OVERDACHT, b. n. *ihítisáb*, Ar.

OVERDADIG, b. n. *terlálloe amat*, *terlálloe sángat*, *lampaw*, *lampoh*.

—, bijw. *dengan lampaw*.

OVERDADIGHEID, vt. *terlaloewan*, *kalaloewan*.

OVERDANSEN, b. w. *menárt poela*, *bálu lági sakáli*, L.

OVERDEELEN, b. w. *membahági poela*, *bági lági sakáli*.

OVERDEK, o. *selimoet*.

—, *scheepsdek*, *tingkat kapal*.

—, van eene praauw, *galomat*.

OVERDEKKEN, b. w. *toetop*, *toedong*.

Met zeildoek —, *toetop dengan kájin lájar*.

Een huis —, onder dak brengen, (van riet), *baperátapkan*, *tároh átap*; —, met pannen, *tároh genténg*, *bapergenténgkan*.

Met schaamte —, *membri máloe*, *baper-maloekan*.

Het geheele ligchaam —, *kaloeboengt*.

—, op nieuw dekken, *toetop poela*, *toedong poela*, *toetop lági sakáli*.

OVERDEKKING, vt. *penoetoeapan*, *penoedongan*.

OVERDEKSEL, o. *selimoet*, *kájin toetop*.

OVERDELVEN, b. w. *gált poela*, *loembt lági sakáli*.

OVERDENKEN, b. w. *fikir*, *tímbang-menímbang*.

Eene mocijelijke zaak —, *tímbang-menímbang perkára jang soekar (mosjikil)*.

OVERDENKER, m. *órang jang tímbang-menímbang (fikir)*.

OVERDENKING, vt. *fikiran*, *pentímbangan*, *pengiráan*.

In diepe — verzonken zijn, *terfekoer*.

Stof tot —, *bákal per-ingátan háti*.

— van een glimgebing over iemands woorden als hij vertrokken is, *unténg*, L.

OVERDEUR, vt. *piútoe jang berhádup*.

OVERDIENEN, o. w. *másoq kardja lebeh láma derri paadda djandji*, *berchedmat lebeh láma derri paadda wádjib*.

OVERDIEP, b. n. *terlálloe dálam*, *lebeh dálam derri paadda jang mistf*.

OVERDIGT, b. n. *terlálloe rápat*, *terlálloe krup*.

OVERDIK, b. n. *terlálloe tebal*, zie DIK.

OVERDOEN, b. w. *brt*, *kassí*, L.

—, nog eens doen, *boewat poela*, *békin lági sakáli*, L.

—, zie OVERDEKKEN.

OVERDOOPEN, b. w. zie HERDOOPEN.

OVERDOUWEN, b. w. naar de overzijde douwen, *toelaq ka-sabrang*.

OVERDRAGEN, b. w. *pindahkan*, *báwa di lájin tempat*, L.

Eene schuldvordering aan iemand —.

- sarahkan penagian hoetang kapada lăjin orang.
- Eene betrekking —, sarahkan pekar-djăn (djawatan).
- , zie OVERBRIEVEN.
- OVERDRAGER, m. sjuower, koelt, orang jang pindahkan.
- , overbriever, penjalangkar.
- OVERDRAGING, vr. pembawăan paadda lăjin tampat, pemindahan.
- OVERDRAGT, vr. pembawăan, pemindahan.
- Eene — van een huis doen, menjoerakan roemah atas nama orang lăjin, pindahkan roemah atas nama orang lăjin.
- Bij —, overdragtelijk, dengan ibarat, oepamănja, dengan oepamă.
- OVERDRAGTSBRIEF, m. soerat transport, L., soerat pindah nama jang ampoenja.
- OVERDRAGTELIJK, bijw. dengan ibarat, oepamăma, oepamănja, andénja.
- OVERDREVEN, b. n. en bijw. terlăloe amat, bahena, bhina, sangat, boekan pătotoet, perbela.
- e denkbeelden, ingatan jang terlăloe amat, ingatan jang boekan pătotoet.
- beleefd, terlăloe amat sopan.
- OVERDREVENHEID, vr. kasangatan, kalakoe-wan jang terlăloe amat.
- OVERDRUJEN, b. w. hăloe ka-sabrang, boeroe ka-sabrang.
- , o. w. hânjoet ka-sabrang.
- , fig. te ver gaan, melaloewt, melampoh, terlăloe amat.
- Het vasten —, berpoewăsa terlăloe amat.
- OVERDRUJVING, vr. hăl melampoh.
- , te groote ijver, mobălghat, Ar.
- OVERDRINKEN, (ZICH) wed. w. minom terlăloe bânjaq.
- OVERDROEVIG, b. n. sangat doeka-tjita.
- , bijw. dengan sangat doeka tjita.
- OVERDROOG, b. n. terlăloe amat kring.
- OVERDROOGEN, b. w. sêkat lăgi sakăli.
- OVERDRUK, b. n. te druk, terlăloe bânjaq kardja, terlăloe masjghol.
- , zie HERDRUK.
- OVERDRUKKEN, b. w. tră, tjitaq, L.
- , zie HERDRUKKEN.
- OVERDUIDELIJK, b. n. terlăloe trang, trang sakăli.
- OVERDUN, b. n. terlăloe tipis.
- OVERDUWEN, b. w. zie OVERDOUWEN.
- OVERDWALEN, o. w. menyombăra sâna sini, mengombăra melampoh.
- OVERDWARB, bijw. lintang, terlintang.
- leggen, melintang.
- aanzien, mengarling dengan êkor mata.
- OVERDWARSEN, b. w. dwarsboomen, melintang, menjoekarkan.
- OVERDWIJLEN, b. w. sikat poela, sikat lăgi sakăli.
- OVEREEN, bijw. over, boven elkander, satengah atas satengahnja.
- OVEREENBRENGEN, b. w. memătotoetkan, memoewăfaqatkan, samăkan.
- OVEREENKOMEN, o. w. ada sâma, banding.
- Dit komt met dat overeen, makka ini ada sâma dengan itoe.
- Daar komt niets mede overeen, makka itoe sakăli tiada badingannja.
- Zijne woorden komen met zijne daden overeen, katânja sâma dengan perboewătannja.
- Nu kwamen zijne vrienden overeen, makka segalla tsolbatnja menjertă-t, M. S. R. 56.
- Mijne gedachten komen met de uwe niet overeen, sangkăkoe tiada menjertă-t dengan sangkănoe itoe.
- Met elkander —, moewăfaqat, Ar., pakat, L., menjertă-t, berdjandji, tsollikan, berdjandji.
- Zij kwamen overeen den afgezant te verinoorden, makka marika-itoe poon moewăfaqat akan memboenoh oetoesan itoe.
- Is er niet overeengekomen? tsadăkah soedah berdjandji?
- OVEREENKOMST, vr. bandingan, perbandingan, kasamăan, idjma', Ar., ititjaq, Ar., moenăsaba, Ar.
- Niemand had eenige — met de prinses, makka toewan poetri itoe-poon tiada sakăli bandingannja.
- , verdrag, perdjandjian, djandji, tsolli, Ar.
- Want (de tijd) der — is verstreken, karăna telah sampeilah perdjandjian.
- , overeenstemming, moewăfaqat, pakattan, L.
- Eene — sluiten, berdjandji, memboewat perdjandjian.
- van verscheidene talen, kasamăan bebrăpa bahăsa.
- OVEREENKOMSTIG, b. n. sâma dengan, toeroet, pătotoet dengan, jang seperti, moenăsib, Ar.
- De kopij is — het origineel, makka salinan soerat itoe sâma dengan noschhat.
- Dat is — 's konings bevel, itoe toeroet titah rădja.
- zijnen hartewensch, jang seperti kahandaq hăti.
- Hare stem is — de muziek, makka soewarănja poon pătotoet dengan boenji-boenjan.
- OVEREENKOMSTIGHEID, vr. tsifat jang sâma, tsifat jang berpatoetan.
- OVEREENKOMSTIGLIJK, bijw. berpatoetan dengan, sâma dengan.
- OVEREENSTEMMEN, o. w. menjertă-t, bermoewăfaqat, berpakat, L., berpatoetan, ada sâma, isnad, Ar.
- Doen —, memoewăfaqatkan, memătotoetkan.
- OVEREENSTEMMEND, b. n. sâma, berpatoetan.

Alzoo stemmen alle gelcerden overeen.
demikiën *segalla hakim menjertá-i*, M.
S. R. 12.

—, van een gevoelen zijn, *ikoet káta*.

OVEREENSTEMMING, vt. *mowáfaqat*, *pukat-
tan*, L., *ittifâq*, Ar., *witâq*, Ar.

— in gevoelen, *sa-bitjára*, *sa-hâti*.

OVEREENZAAM, b. n. *terlâloe soenji*, *terlâloe
septi*, L.

OVEREERGERSTEREN, bijw. *soedah tiga hári
lanánja*.

OVEREGOEN, b. w. *menjisir (menggâroq) tánah
lági sakáli*.

OVEREIND, bijw. *berdirí*.

— staan, *berdirí betoel*.

— zetten, *mendirikan, kussí bedírí*, L.

— rijzen, *bángon*, *bangkit*.

OVEREISCHEN, b. w. *minta harga terlâloe
besaar*, *melebeh-lebeh hargánja*.

OVEREISCHER, m. *jang minta harga terlâloe
besaar*.

OVEREISCHING, vt. zie OVEREISCHEN.

OVEREERVING, vt. *besmetting, sampâran*.

OVERETEN, b. w. *djádi sákit sabab mákan
terlâloe bánjaq*.

OVERFEILEN, b. w. zie OVERDWEILEN.

OVERFLUITEN, b. w. *berbangst poela, májin
soeling lági sakáli*.

OVERFRAAI, b. n. *terlâloe amat índah, ter-
lâloe bágoes*, L.

OVERGAAF, vt. *penjaráhan, pembrian*.

De — van eenen brief, *pembrian soerat*.

De — van een kasteel, *penjaráhan káta*.

OVERGAAN, o. w. *lâloe, lâri, pindah, ganti*.

Tot den vijand —, *lâri kapada moesoeh*.

Van het eene schip op het andere —,
*pindah derri paadda sa boewah kapal ka-
pada saboewah kapal jang lájin, toeron me-
noekan*.

Tot iemands gevoelen —, *toeroet bitjára
sa-órang, djádi sabitjára dengan sa-órang*.

Tot eene andere godsdienst —, *ganti
agama*.

Tot iets —, *besluiten, tentoekan, pa-
joekan, soedí*.

Tot iets anders —, iets anders beproe-
ven, *tjôba pekaradjân jang lájin*.

Tot een ander voorwerp —, *lâloe ka-
pada bárang jang lájin*.

—, ophouden, *berhénti*.

—, verdwijnen, *hilang, linjap*.

De koorts zal wel —, *makka demam
ítóe nantí hilang djoega*.

De stad is aan den vijand overgegaan,
*makka negri itoe soedah di sarahkan ka-
pada moesoeh*.

De bel gaat niet over, *lôtjêng (gnta)
ítóe áda tersangkoet, lôtjêng tráda máw
beboenji*, L.

— op, *poelang kapada*.

De regering is op den kroonprins over-
gegaan, *makka pamarintáhan itoepon poe-
lung kapada rálja moeda*.

Tot bederf —, *djádi boesoq*.

Eene brug —, *lâloe di djambátan, djá-
lan di djambátan*.

Zich —, *overloopen, meleahkan diri
dengan berdjalan terlâloe bánjaq*.

OVERGAAUW, b. n. *terlâloe tjepat*.

OVERGADEREN, b. w. zie OVERGAREN.

OVERGANG, m. *lâloe, larian, pergantian,
djawáz*, Ar., zie OVERGAAN.

De — tot eene andere godsdienst, *per-
gantian agama*.

De tijd van —, (als de schaduw even
lang is als het voorwerp), *waqtóe dja-
wáz*, Ar.

De — eener stad, *penjaráhan negri
sa-boewah*.

OVERGAPEN, b. w. (zich), *kánga (ngánga)
terlâloe amat*, zie GAPEN.

OVERGAREN, b. w. *simpan dengan koempol,
simpan*.

OVERGAVE, vt. zie OVERGAAF.

OVERGEUWEN, b. w. zie OVERGAPEN.

OVERGEEVEN, b. n. *boos, djáhat, fâsiq,
Ar., kapista*.

Een — booswicht, *risaw jang djáhat
sakáli*.

Een — lichtmis, *órang jang sángat
doekána*.

Eene — e lichtekooi, *soendal jang amat
doekána, soendal tungsi, soendal matros*, L.

OVERGEGEVENHEID, vt. *kulakoewan órang
djáhat, parángi órang fâsiq*.

OVERGELOOF, o. *tachjoel*, Ar.

OVERGELOOVIG, b. n. *moetaclayil*, Ar.

OVERGENOEG, bijw. *lebeh derri paadda tjoek-
koop, lebeh derri paadda jang di berká-
djat*.

OVERGEVEN, b. w. in iemands handen
stellen, *sarahkan, bersarah, bri, baper-
soembahkan, membáwa, lepaskan, ondjong,
bertá ohkan*.

De regering aan zijnen opvolger —, *sa-
rahan pamarintáhan kapaudda gantinja*.

En gaven de wapens over, *dan bersa-
rah sindjata*.

Eenen brief aan den koning —, *baper-
soembahkan soerat kapada rálja*.

Zich aan God —, *membáwa diri ka-
paadda Allah, sarahkan diri kapada Allah*.

Zijnen hoedel aan zijnen schuldeischers
—, *lepaskan serta sarahkan segalla per-
kâkas roemahnja itoe kapada jang meng-
hoetángi*.

Zijne aanspraak op iets —, *lepaskan
sjaqnja atas bárang soewátóe*.

Zich aan zijne driftten —, *menoeroet hawa
nafsoenja*.

—, *overreiken, ondjong*.

Zich geheel aan iemand —, (toever-
trouwen), *bertárohkandiri kapada sa-órang*.

Het niet ligt —, *kras háti, kandjang*.

—, *braken, moentah*.

OVERGEVING, vt. *kasaráhan, pembrian, per-*

soembahan, pembawään, pelepasan, peng-oendjoengan, penaróhan, zie OVERGEVEN.
 —, braking, moentah.

OVERGEVOELIG, b. n. terláloe amat piloe rása háti.

OVERGEWIGT, o. mombong, lebehnja tómbangan.

OVERGIERIG, b. n. terláloe amat kikir.

OVERGIETEN, b. w. een weinig of gedeelte-lijk, toewang.
 Geheel —, uit het eene vat in het andere, sáinkan.
 —, storten, toempah.
 —, begieten, menjirámi, menjirám-in, L.
 Gesmolten lood —, toewang timah hantjor.
 Gesmolten metaal —, toewang laboeran.

OVERGIETING, vt. penoewangan.
 Geheele —, penjalinan.

OVERGLIDEN, o. w. kalintjir, plésséd, Jav.

OVERGOED, b. n. terláloe bájiq.
 —, atas pri jang terláloe bájiq.
 —, overkleeding, bádjoe loewar, kájin loewar.

OVERGOEDHEID, vt. parángi jang terláloe bájiq.

OVERGOLVEN, b. w. tjoetjor.

OVERGOMMEN, b. w. sápoé lági dengan ajer getah.

OVERGOOLJEN, b. w. naar de andere zijde gooijen, linpar ka-sabrang.
 —, gooijende met iets bedekken, meng-hamboeri.

OVERGRIJPEN, b. w. ganggam.

OVERGRILLIG, b. n. terláloe bánjag tingkah.

OVERGROEIJEN, o. w. toemboeh ka-sabláh.

OVERGROOT, b. n. terláloe amat besaar, terláloe besaar.

OVERGROOTMOEDER, vt. nénég besaar jang parampoewan, koempf, L.
 Oud —, dádong parampoewan.

OVERGROOTVADER, m. nénég besaar jang láki-láki, poejang.
 Oud —, dádong, dádong, L.

OVERGULDEN, b. w. zie VERGULDEN.

OVERGULDING, vt. VERGULDING.

OVERHAAL, m. overtoom, tempat penjabrángan, pangkalan.
 Opzigt over eenen —, panghoeloe pangkalan.

OVERHAASTEN, b. w. membángatkan amat, selcepat, v. t.
 —, o. w. berbángat, goepoh.
 Een overhaast bevel, parintah jang gorpoh.
 Ecne zaak, die overhaast wordt, gelukt zelden, makka perkára jang di bángatkan itoe djarang djádi.

OVERHAASTIG, b. n. bángat-bángat, goepoh-goepoh.
 —, bijw. dengan bángat-bángat, riboet-riboet.

OVERHAASTING, vt. kabangátan, kayorpdhan.

Iets met — doen, membángatkan bá-rang perkára.

OVERHALEN, b. w. over een water, báwa di sabrang, menjabrangkan.
 Den haan —, tárég pamitik.
 —, bewegen, menjendrongkan, mengá-djag toeroet.
 —, distilleren, koekoes.
 —, bestraffen, menghardiq.

OVERHALER, m. veerschipper, toekang penjabrángan.
 —, beweger, heprator, pemboedjog jang menjenderongkan.
 —schuit, práhoe penjabrángan.

OVERHALING, vt. penjabrángan.
 —, beprating, pemboedjokan, pentjendróngan.
 — van den haan, penarékan pamitik.
 —, distillering, pengoekoesan.

OVERHAND, vt. kalebéhan, kamenangan.
 De — krijgen, menang, mengálakkan.
 —, toenemen, bertambah-tambah.

OVERHANDIGEN, b. w. sarahkan, brf, kassf di tángan, L.

OVERHANDIGING, vt. penjaráhan.

OVERHANDS, bijw. met den rug der hand, dengan ponggong tángan.
 — naaijen, menghoebong dengan mendjáhit.
 —, beurtelings, bijw. berganti-ganti.

OVERHANDSCH, b. n. als: eene —e naad, perhoebong djáhit.

OVERHANGEN, o. w. singit, tjenderong, lentor.
 De muur hangt over, témboq itoe singit.
 Mot eenen bogt —, rondog.
 Het schip helt al te veel over, makka kapal itoe-poon singit terláloe amat.
 Boomtakken die —, tjábang póhon jang lentor (tjenderong).
 — zoo als de ciprestakken enz., lalita.
 —, over of boven (iets) hangen, bergantong atas.
 — (van armen, beenen of een kleed over iets heen,) lampaq, lampei.

OVERHANGING, vt. overhelling, katjendróngan.

OVERHARKEN, b. w. menjisir (menggároq) tánah poela.

OVERHASPELEN, b. w. melikas poela.

OVERHEBBEN, b. w. áda lebeh, tinggal, mási áda, L.
 —, te veel hebben, áda lebeh derri paadda tjoekoep.
 Er is geen gulden over, tíada tinggal sátoe roepiah.
 Er is een kojan rijst over, áda lebehnja sátoe kójan bras.
 Weinig voor iets —, tíada socka akan soewátote bárang.

OVERHECHTEN, b. w. menghoebong poela, djeloedjor lági sakáli.

OVERHEEN, bijw. lampoeh, atas.

- Hij ging er —, *makka ia-poon melampoh itoe.*
 Er — stappen, (niet achten) *tiada nduhkan, tiada membilangkan.*
 Dat gaat er —, *makka adalari itoe terlaloe amat.*
 Er een matje — leggen, *tároh tikar atas itoe.*
OVERHEER, m. *toewan, pematjikan, L., dátóe.*
 —, gebieder, *mahá rádja, solthán.*
OVERHEEREN, b. w. *memarintahkan, di pertoeawan.*
 —, veroveren, overweldigen, *mengalahkan, menggagáht.*
OVERHEERING, vt. *pemarintáhan, pertoeawánan.*
OVERHEERLIJK, b. n. *indah-indah sakáli, terlaloe permei, terlaloe bágoes, L.*
OVERHEERSCHEN, b. w. *memarintahkan, di pertoeawan.*
 —, tot knechten maken, *perhambákan.*
 —, overwinnen, overweldigen, *mengalahkan, menang, menggagáht.*
OVERHEERSCHER, m. *jung di pertoeawan, mahá rádja, solthán.*
OVERHEERSCHING, vt. *pertoeawánan, pematrintáhan.*
OVERHEID, vt. *segalla orang besaar, hákim, kapála.*
 De — *gehoorzamen, toeroet parintal orang besaar, melakoekan (djoendjoeng) titah.*
OVERHEIDSAMBT, o. *djabatán orang besaar.*
OVERHEIDSPERSOON, m. *orang besaar.*
OVERHEIDSPOST, m. *djabatán orang besaar, pekdardjään orang besaar.*
OVERHEKELEN, b. w. *tinggar poela, zie HEKELEN.*
OVERHELDER, b. n. *terlaloe brisih, zie HELDER.*
 Dat linnen is — *gewasschen, itoe kájin soedah di tjoetji terlaloe brisih.*
OVERHELLEN, o. w. *singit, tjenderong.*
 Het schip helt over, *makka kapal itoe singit.*
 — om hem koning te maken, *tjenderong akan meradjákan dia.*
OVERHELLING, vt. *kasingitan, katjendróngan.*
OVERHEMD, o. *kamédja loewar.*
OVERHEUSCH, b. n. *terlaloe sópan, terlaloe máns.*
OVERHUPPELEN, b. w. *zie OVERHUPPELEN.*
OVERHIPPEN, b. w. *zie OVERHUPPELEN.*
OVERHOEF, m. *toemboehan di átas koekoe koeda.*
OVERHOEKS, b. n. en bijw. *sérong.*
 — meten, *djoerong.*
 — leggen, *sérongkan, tároh sérong.*
OVERHOOP, bijw. *koesoet, lintong-poekang, tetjampor, L., toenggang-lenggang.*
 —, in de grootste wanorde, *tjeré-béré lintong-poekang.*
 — halen (meubelen, goederen,) *membiaskan.*
 — smijten, *mengoesoet, salongkar.*
 — liggen, in onmin zijn, *bertjiderá, bersatroe, broesáhan, L.*
 Met vrouw en kinderen — *liggen, pitjah blah kapada ánaq bintinja.*
 — raken, *djádi bertjiderá.*
OVERHOOREN, b. w. *mendengar ánaq jang membátja peladjárán.*
OVERHOORING, vt. *pendengáran pembatjään ánaq.*
OVERHOUDEN, b. w. *áda lebeh, tinggal, mási áda, L., simpan, menároh.*
 Spijs —, *bersisa makánan.*
 Men kan deze vruchten niet —, *makka boewah ini tiada dápat (boleh) di simpan.*
OVERHUPPELEN, o. w. *melampoh dengan meloempat.*
OVERJAARD, b. n. *soedah bertáhon-táhon, soedah hilang háq kárana bertáhon-táhon.*
OVERJAGEN, b. w. *over iets heen jagen, boeroe sa-laloe, boeroe ka-sabrang.*
 —, te hard jagen, *boeroe terlaloe kras.*
OVERJAGTEN, b. w. *pagsa terlaloe amat.*
 Zich —, *membángatkan diri terlaloe sángat.*
OVERJAREN, o. w. *zie VERJAREN.*
OVERJARIG, b. n. *lebeh derri sa-táhon.*
 Deze rijst is —, *makka bras ini lebeh toewái derri sa-táhon.*
 Een — kind, *ánaq jang lebeh sa-táhon oemoernja.*
OVERJARIGHEID, vt. *oemoer lebeh derri sa-táhon, katoewáhan lebeh derri sa-táhon.*
OVERIG, b. n. *lebeh, jang tinggal, sisa.*
 Het — e geld, *lebehnja oewang itoe.*
 De eenige telg, die nog — is, *ánaq sa-orang sahádja jang tinggal.*
 Hetgeen van het eten — is, *sisa makánan.*
 De — e vruchten, *boewah-boewáhan jang lájin.*
 — laten, *tinggalkan, kassi tinggal.*
OVERIGENS, bijw. *áda-poon. sabermoela.*
OVERIJDEL, b. n. *sia-sia sakáli.*
OVERIJKEN, b. w. *zie HERIJKEN.*
OVERIJLEN, b. w. *membángatkan terlaloe amat, sellepat, L.*
OVERIJLING, vt. *kabangátan, kagocpóhan.*
OVERIJVERIG, b. n. *terlaloe rádjin.*
OVERKAAUWEN, (zich) wed. w. *menjákitkan diri dengan mámah.*
OVERKAKELEN, b. w. *zie OVERBABELEN.*
OVERKALEFATEREN, b. w. *pákal poela, pákal lági sakáli.*
OVERKALKEN, b. w. *láboer poela dengan kápor, mengapoeri poela, tároh kápor lági sakáli.*
OVERKAMMEN, b. w. *menjisir poela, menjisir lági sakáli.*
OVERKANT, m. *sabrang.*

Aan den —, *di sabrang*.
 Aan den — der rivier, *di sabrang soengei*.
 Aan den — van het gebergte, *di bätig goenong*.
 OVERKARIG, b. n. *terlälöe kikir*.
 OVERKIJKEN, b. w. *pandang loewasnja*.
 Het uitgestrekte veld kan het oog niet —, *makka pädang jang loewas itoe tiäda dätap di pandang mäta loewasnja*.
 OVERKISTEN, b. w. *pindah di dälam peti jang läjin*.
 OVERKLAPPEN, b. w. *salangkar*.
 OVERKLAUTEREN, o. w. *melampoh dengan memandjat*.
 OVERKLAVEREN, b. w. zie OVERKLAUTEREN.
 OVERKLEED, o. *bädjoe loewar*.
 Priesterlijk —, *djobbat, Ar*.
 OVERKLEEDEN, b. w. *sälöet, menjärongkan*.
 OVERKLEEDING, vt. *penjaloetan, penjaröngan*.
 OVERKLEEDSEL, o. *säröng, saloetan*.
 OVERKLIMMEN, o. w. *melampoh dengan näjig*.
 OVERKLIMMING, vt. *kalampöhan dengan näjig*.
 OVERKLOUWEN, b. w. *gäroq poela, gäroq lägi sakäli*.
 OVERKNEDEN, b. w. *ramas poela, remas lägi sakäli*.
 OVERKOKEN, o. w. *loebër, L. Jav., berädideh lampar*.
 OVERKOMELIJK, b. n. *jang dätap di najikt*.
 —, *overwinbaar, jang dätap di älahkan, jang böleh di menang, L.*
 OVERKOMEN, o. w. *van elders, dätang derri paadda läjin tempat*.
 Tot iemand —, *dätang kapada sa-orang, mengondjoengt sa-orang, pigi têngoq orang, L.*
 Mij is een ongeluk —, *säja kasampéan (kadatängan) tjeläka*.
 —, *treffen, mendatängt, kondjoengan*.
 Iets —, *äda soewätöe häl*.
 Indien Mevrouw de prinses iets overkwam, *djikaloe äda soewätöe häl toewan poetri, S. R. 96*.
 Vele rampen overkwamen hem, *bänjaq belä poon mendatäng-t dia, dia kena bänjaq tjeläka, L.*
 Wat komt u over? *apa berläköe atas moe? bagimäna angkaw jang demiki'in ini?*
 Wat komt mij over? *apakah oentoeng hamba ini?*
 De rivier niet kunnen —, *tiäda dätap menjabrang soengei, träda böleh menjabrang käli, L.*
 De schade te bovenkomen, —, *ganti roegi, membajikt roegi*.
 Overwachtt —, *dätang sa-koendjong-koendjong, kägèt dätang*.
 OVERKOMST, vt. *kadatängan*.
 OVERKOUDE, b. n. *terlälöe dingin*.
 OVERKOUS, vt. *kös locwar, L.*

OVERKRAAIJEN, b. n. *mendiamkan orang oleh perkatään jang kras*.
 OVERKRACHTIG, b. n. *terlälöe goewat*.
 OVERKRIJGEN, b. w. *däpat, tarina*.
 Niet kunnen —, *tiäda dätap di kirimkan, träda böleh dätap, L.*
 OVERKROFFEN, b. w. *menjoewäpt terlälöe bänjaq*.
 —, *zich met spijs —, mäkan terlälöe bänjaq, gegäras, L.*
 Met werk —, *membrätit dengan pekar-djään*.
 OVERKROPPING, vt. *penjoewäpan jang terlälöe bänjaq*.
 —, *fig. van bezigheden, pembrätan dengan pekar-djään, kabanjäkan pekar-djään*.
 OVERKRUIJEN, b. w. *menjampeikan dengan gröbaj*.
 Zich —, *menjäkitkan diri dengan membäwa gröbaj*.
 OVERKRUIPEN, o. w. *melampoh dengan merangköq, zie KRUIPEN*.
 OVERKUIJEREN, o. w. *mendjalänt, liwat dengan pasiuar*.
 OVERKUNNEN, o. w. *dätap mendjalänt, dätap melampoh, böleh mendjalänin, L.*
 OVERLABBEIJEN, b. w. *salangkar*.
 OVERLABBEN, b. w. zie OVERLABBEIJEN.
 OVERLADEN, b. w. *lading verplaatsen, pindahkan moewätan*.
 In een ander vaartuig —, *pindahkan moewätan paadda läjin prähoe, moewat di dälam prähoe jang läjin*.
 —, *te zwaar laden, särat terlälöe amat, moewat terlälöe bänjaq*.
 Met weldaden —, *melimpahkan karoenit*.
 De maag —, *mäkan terlälöe bänjaq sampé djädi säkit, L.*
 Met bezigheden —, *membratkan dengan pekar-djään*.
 OVERLADING, vt. *penjarätan jang terlälöe amat*.
 OVERLANG, bijw. *voor lang, soedah läma, soedah bebräpa lamänja*.
 OVERLANGEN, b. n. *oendjoeng, toelöng kassit, L.*
 OVERLANGS, bijw. *sa-pandjang-pandjangnja*.
 OVERLANGZAAM, b. n. *terlälöe lambat, perlähan-lähan sakäli, plan-plan sakäli, L.*
 OVERLAST, m. *moewätan jang terlälöe brat*.
 —, *moeite, soesah, antiäja*.
 — *bandoen, menjoesahkan, gädoeh, gung-goe, brt soesah, mengantiäja*.
 OVERLASTEN, b. w. zie OVERLADEN.
 OVERLASTIG, b. n. *terlälöe brat*.
 OVERLASTING, vt. zie OVERLADING.
 —, *fig. moeite, kasoesahan*.
 OVERLATEN, b. w. *kassit tinggal, L., tinggalkan*.
 Niets —, *träda kassit tinggal apa-apa, tiädu tinggalkan bärang apa-apa*.
 Niets — als men eet, *rampët, v. t.*
 —, *afstand doen, sarahkan, lepaskan*.

Voor denzelfden prijs afstaan, —, *djoe-wal dengan harga pemblian*.
 —, laten overgaan, of doorlaten, *kassi liwat*, L., *kassi djálan*, L., *brí lumpoh*, *brí djálan*.
OVERLEDEN, verl. deelw. *máti*, zie DOOD.
OVERLEDENE, m. en vr. *orang máti*, *majit*, Ar.
OVERLEER, o. *koelit di átas sapátot*.
OVERLEEREN, b. w. *beládjár poela*, *beládjár lági sakáli*, *mengoelang peladjárán*.
 Bij het — mijner les, *salági kita mengoelang peladjárán*.
OVERLEG, m. *kabidjagsanáún*, *bitjára*, *tím-báangan*.
 Met goed — doen, *mengardjakan dengan boedí bitjára*.
 Zonder —, *dengan boeta toelt*.
OVERLEGGEN, b. w. aan eene andere zijde leggen, als: het roer —, *báliq kamoedí*, *béndoeng kamoedí*, L.
 De zeilen —, *báliq lájár*.
 —, vertoonen, *oendjoq*.
 —, besparen, *símpán*, *menároón*.
 —, overdenken, *fikir*, *tímbang-menímbang*, *membijarákan*, *mengira-ngirákan*.
 Met iemand eene zaak —, *membijarákan dengan sa-orang derri paadda soewátot perkára*.
OVERLEGGING, b. w. *pembalikan*, *pembéndoengan*.
 —, vertooning, *pengoendjoekan*.
 —, besparing, *penjimpánan*, *penaróhan*.
 —, overdenking, *pengiráún*, *fikiran*, *tím-báangan*.
OVERLEIDEN, b. w. *hantar*, *hantar kamári*.
OVERLEKKER, b. n. *terlálao sedap* (*inaq*, *émaq*, L.)
OVERLEVEN, b. w. *hidop* *lebeh láma derri paadda*.
OVERLEVENDIG, b. n. *terlálao tjepat*.
OVERLEVERAAR, m. verhaler, *tsáhib el riwá-jat*, *orang jang ampोजना tjaritera*.
OVERLEVEREN, b. w. *sarahkan*, *brí*, *kassi*, L., *báva*.
 Eenen brief —, *brí soerat*, *kassi soerat*.
 Eenen moordenaar —, *sarahkan pembóenoh orang*.
 Een smeekschrift —, *bapersoembahkan soerat permintáán*.
OVERLEVERING, vr. *penjaráhan*.
 —en van Mohammed, *hadítz*, Ar.
 Die de — en gelooven, *ahloe'l hadítz*, Ar.
 — van oude tijden, *riwá-jat*, *tjaritera dhoto kála*, *achbár*, Ar.
 Schriftelijke —, *soerat riwá-jat*.
 Uit deze —en blijkt, *makka derri paadda hadítz ini njatálah*.
 Door — voortgeplant worden, *di riwá-jatkan*, *hidop di dálam riwá-jat*.
 Door of bij —, *dengan riwá-jat*.
OVERLEVING, vr. *oemoer pandjang*.
 Bij — van zijne vrouw, (als hij zijne

vrouw overleeft), *apabila oemoernja lebeh pandjang derri paadda bininja máti itoe*.
OVERLEZEN, b. w. herlezen, *bátja poela*, *bátja lági sakáli*.
 —, doorloopen, lezen, *bátja*, *membátja*.
OVERLEZING, vr. *pembaljáán*.
 —, zie HERLEZING.
OVERLICHT, b. n. *terlálao trang*.
OVERLIEF, b. n. *terlálao mánis*.
OVERLIEGEN, b. w. *toekas*.
OVERLIGGEN, o. w. *tinggal*, *di símpán*.
 Natte rijst kan niet —, *makka bras jang básah itoe tíada bóleh di símpán*.
 Het vaartuig ligt hier eene maand over, *makka práhoe itoe soedah tinggal di sini sátoe boelan lebeh derri djandji*.
OVERLIGT, b. n. *terlálao ringan*, *terlálao énténg*, L.
OVERLIJDEN, o. w. *máti*, *meninggal*, *wafát*, Ar., *Hoft.*, *mangkat berádoe*, *Hoft.*, *mampoes*, L.
OVERLIKKEN, b. w. *djilat poela*.
OVERLOMP, b. n. *terlálao bebal* (*bódoeh*, *góbloq*, L.)
OVERLOODEN, b. w. *toetop dengan timah*.
OVERLOON, o. en m. *oepah jang lebeh derri paadda djandji*.
OVERLOOP, m. *overstrooming*, *ampoehan*, *banjir*, L., *ajer lampar*, *ajer sabaq*.
 — van een schip, *moeloet kapal*, zie DEK.
 —, portaal, *serambi*.
 —, gang, *pelantáran*, *gang*, Ned.
OVERLOOPEN, o. w. *tot den vijand*, *belot*, *lári kapada moesoeh*.
 Daar hij vreesde voor het — van den bevelhebber tot den vijand, *tákoet ia akan belot panglima itoe*, Isk. 108.
 —, overvloeijen, *sabaq*, *lampar*, *ampoh*.
 —, storten, *toempah*.
 —, overkoken, *loebér*.
 —, (van eene maat, die te vol is), *moembang*.
 Eene maat doen —, *moembangkan*.
 —, b. w. *melelahkan dengan berdjálan*.
 Zich —, *ménggéh-ménggéh derri paadda berdjálan goepoh-goepoh*.
 Iemand —, (te veel bezoeken), *meng-ondjoengi terlálao krap*.
OVERLOOPER, m. *orang jang lárt kapada moesoeh*, *orang belot*.
OVERLOOPING, vr. *hál belot*, *larian kapada moesoeh*.
 —, overvloeiing, *ajer sabaq*, *ajer lampar*, *ampóhan*.
OVERLUID, bijw. *dengan njáring soewára*.
 — lezen, *bátja dengan njáring soewára*.
 Hij las —, *makka ia-poon membátja dengan soewaránja jang njáring*.
 — lagchen, *tertáva galaq-galaq*.
OVERLUIDEN, m. meerv. lieden van den overwal, *orang sabrang*.
 —, b. w. *hella ginta poela*, *táréq lótiéng lági*.
OVERLUISTEREN, b. w. *berbisiq-bisiq*.

OVERMAAIJEN, (ZICH) wed. w. *melelahkan diri dengan mengärit.*

OVERMAAT, vr. *mombang, mombang, moembang, L.*
— van aandoening, (hetzij van vreugd of smart), *mendam.*

OVERMAGER, b. n. *koeroes kring.*

OVERMAGT, vr. *koewäsa jang terlebih beswar.*
Voor — *hukken, tiwas piadda koewäsa.*

OVERMAGTIG, b. n. *terlebeh berkoewäsa.*

OVERMAGTIGEN, b. w. *menggagähät, mengälakkan.*

OVERMAGTIGING, vr. *penggagahan.*

OVERMAKEN, b. w. *memboewat poela, bëkin lagi sakäli, L.*

—, *overzenden, berkirin, menjampëkan.*
Geld —, *berkirin oewang.*

OVERMAKING, vr. *zending, pengiriman.*

—, *daad van herdoen, häät memboewat poela.*

OVERMALEN, b. w. *giling poela, giling lagi sakäli.*

OVERMALKANDERSCHIETING, vr. *pertindëhan.*

OVERMAN, m. *kapäla pertëmänan.*

OVERMANNEN, b. w. *menggagähät.*

Overmand worden, *di gagähät, tiwas.*

OVERMARCHEREN, o. w. *berdjalan di.*

OVERMATIG, b. n. *terlälöe amat, terlälöe sängat, bahëna, blina, bina.*

—, *bijw. atas prt jang bahëna, dengan sängat, terlälöe amat.*

OVERMATIGHEID, vr. *tsifat jang bahëna, kalälöewan.*

OVERMATIGLIJK, bijw. zie OVERMATIG, bijw.

OVERMEESTEREN, b. w. *menggagähät, mengälakkan, menang.*

Zijne driften —, *menahänt hawä nafsoenja.*

Zich door zijne driften laten —, *toeroet hawä nafsoenja, di gagähät hawä nafsoenja.*

OVERMEESTERING, vr. *pengalähän, penggagahan.*

OVERMENGEN, b. w. *tjampor lagi sakäli, mengoelam poela.*

OVERMESTEN, b. w. *membadjakan poela.*

OVERMETEN, b. w. *hermeten, mengoekoer poela, zie METEN.*

—, *te veel meten, overmaat geven, bri mombang, kasst moembang, L.*

OVERMETING, vr. zie HERMETING.

OVERMIDDEN, bijw. *troes di tengah.*

OVERMILD, b. n. *terlälöe moerah, sängat limpah karoenia, kerim sakäli.*

OVERMISTEN, b. w. zie OVERMESTEN.

OVERMITS, bijw. *sedang, kârana, bahoewa.*

OVERMOED, m. *angkära.*

OVERMOEDIG, b. n. *terlälöe bränt, häti jang angkära.*

—, *bijw. atas prt jang terlälöe bränt, dengan angkära.*

OVERMOEDIGHEID, vr. *angkära.*

OVERMOETEN, o. w. *als: de rivier —, misti menjabrang.*

De brug —, *misti djälän di djambätan.*

OVERMOGEN, b. w. *berkalebéhan, menang, mengälakkan, mengatäsi.*

OVERMORGEN, bijw. *loesa pandjang, noesa pandjang, L., diam esog.*

Na —, *doelat.*

De dag na —, *toela, toelat, ka-esökan loesa pandjang.*

OVERMOUW, vr. *särong tängän bädjoe.*

OVERMUNTEN, b. w. *menimpa oewang poela.*

OVERNAAIJEN, b. w. *mendjähit lagi sakäli.*

—, *over iets heen, mendjähit di ätas.*

OVERNACHTEN, o. w. *bermälam, menginap, L.*

Ik wil hier —, *hamba handuq bermälam di sini, S. R. 13.*

Doen —, *permälamkan, penmälamkan.*

OVERNACHTIG, b. n. *samaläman.*

OVERNACHTING, vr. *permaläman.*

OVERNACHTPLAATS, vr. *tampat permaläman.*

OVERNATUURKUNDE, vr. zie BOVENNATUURKUNDE.

OVERNEMEN, b. w. *tarima, samboet.*

—, *op zich nemen, tanggong.*

Goederen voor den marktprijs —, *tarima bärang dengan harga päsar.*

OVERNEMING, vr. *penarimäin, penjamboetan.*

OVEROLIËN, b. w. *baperminjangan poela, gösoq lagi sakäli dengan minjaq.*

OVEROUD, b. n. *terlälöe amat toewah.*

In — e tijden, *paadda zanän di hoeloe käla.*

OVEROUDGROOTMOEDER, vr. *dädong param-poewan, möjang.*

OVEROUDGROOTVADER, m. *dädong, möjang.*

OVERPAD, o. *djälän di tänah örang tetangga.*

OVERPAKKEN, b. w. *pindah paadda läjin tong.*
—, *herpakken, boengkoes poela.*

OVERPALMEN, b. w. *mengganggam.*

OVERPALMING, vr. *pengganggäman.*

OVERPASSEN, b. w. *tjöba lagi sakäli.*

OVERPEINZEN, b. w. *fikir, tünbang, menimbang.*

OVERPEINZING, vr. *fikiran, pikiran, L., tünbangan, tadabbor, Ar.*

OVERPLAATSEN, b. w. *pindah, taroh paadda läjin tempat.*

OVERPLAATSING, vr. *pemindahan.*

OVERPLAKKEN, b. w. *tampal, tämpël, L.*

OVERPLAKKING, vr. *penampälan, tämpëlan, L.*

OVERPLANTEN, b. w. *tänam paadda läjin tempat.*

OVERPLANTING, vr. *penanäman paadda läjin tempat.*

OVERPLEITEN, b. w. *bersingkëta poela.*

OVERPLOEGEN, b. w. *menanggäla poela, me-loekoe lagi sakäli.*

OVERPOEDEREN, b. w. *menghamböri poela dengan loemat.*

OVERPOLIJSTEN, b. w. *oepam poela, gösoq lagi sakäli.*

OVERPOND, o. *käti mombang.*

OVERPOTEN, b. w. zie OVERPLANTEN.

OVERPRATEN, b. w. *overbrieven, salangkär.*

—, door praten doen zwijgen, *mendi-
âamkan dengan melitar.*

OVERPRIESTER, m. zie OPPERPRIESTER.

OVERRAAUW, b. n. *terlâloe mantah.*

VERRABELEN, b. w. *bâta lantjar-lantjar.*

VERRAKEN, o. w. ophouden, *berhénti.*

—, aan den overkant komen, *dâtang
di sabrang.*

VERREDEN, b. w. *tampeliq, menampeliq,
mentjenderongan oleh bitjara.*

—, door duidelijke bewijzen, *tabtkitan.*
Zich laten —, *di tampeliq.*

VERREREND, b. n. *jang menampeliq.*

VERRERING, vt. *tampeliq.*

VERREREDBAAR, b. n. *jang dâpat di tam-
peliq.*

VERRERENGEN, o. w. zie BEREGENEN.

VERRERIKEN, b. w. *oendjoq, ondjong, brt,
kastf, L., sampeikan.*

Die bloemen —, *mengoendjoqkan boenga
ïtoe.*

VERRERIZEN, o. w. *mendjalânt.*

VERRERIKEN, b. w. *bilang poela, hitong
lâgi sakâli.*

—, zie BEREKENEN.

VERRERKENING, vt. *hitoengan bahâroe.*

VERRERENNEN, o. w. *lampoh dengan lârt.*

—, b. w. *meroebokkan dengan lârt.*

VERRERIDJEN, o. w. *lampoh dengan toeng-
gang.*

—, omver rijden, *meroebokkan dengan
toenggang.*
Zich —, *menjâkikan diri dengan toeng-
gang koeda.*

VERRERIJK, b. n. *terlâloe kâja.*

VERRERIJP, b. n. *terlâloe mâsaq, terlâloe mâ-
tang, L.*

VERREROEIJEN, o. w. *berdâjoeng ka-sabrang.*

—, b. w. *menjabrangkan dengan ber-
dâjoeng.*
Zich —, *berlelahkan diri dengan ber-
dâjoeng.*

VERREROEPEN, o. w. *berseroe ka-sabrang, ber-
seroe hîngga kadengâran di sabrang.*

—, b. w. *panggil orang dâtang kamârt.*

—, harder roepen dan, *berseroe lebeh
kras derri paadda.*

VERREROEREN, b. w. *adoq lâgi sakâli.*

VERREROK, m. *jas, djas, Ned. verb.*

VERREROMPPELEN, b. w. *serang, menjerang,
sirkap.*

VERREROMPILING, vt. *penjerangan.*

Verraderlijke —, *ghilat, Ar.*

VERRERHADUWEN, b. w. *nawoengf, mena-
woengf, bajâng-f, membajâng-f.*

—, fig. *melindongkan.*

VERRERHADUWING, vt. *pernawoengan.*

—, fig. *perlindoengan.*

VERRERHAKEN, b. w. *ber-oelang mâjin tjâtor.*

VERRERHATTEN, b. w. *nileikan (hargâkan)
terlâloe besaar.*

—, te hoog belasten, *membratkan oleh
tjoeki.*

—, op nieuw schatten, *nileikan poela,
hargâkan lâgi sakâli.*

VERRERHAVEN, b. w. *seroet lâgi sakâli, L.,
tarâkan poela.*

VERRERHENKEN, b. w. *sâlin hîngga (sampf)
toempah.*

—, overgieten, *sâlin.*

—, te veel schenken, *sâlin terlâloe
bânjag.*

VERRERHENKING, vt. *penjalinan hîngga (sam-
pf) toempah.*

VERRERHEVEN, b. w. *membâwa dengan kapal.*

—, overladen, *pindahkan moewâlan,
menorokan.*

Verordening op het —, *atoeran me-
noekan.*

—, o. w. *berprâhoe, berlâjar dengan
kapal, menjabrang.*

VERRERHEPPEN, b. w. *sâlin dengan sendoq.*

VERRERHEREN, b. w. *mentjoekoer poela, tjoe-
koer lâgi sakâli.*

VERRERHIETEN, b. w. *têmbaq lampoh.*

De rivier —, *têmbaq hîngga (sampf) di
sabrang.*

— (van spijsen,) *sisa, hijap, hajnp.*

—, o. w. *tinggal, âda lebeh, sisa.*

VERRERHJENEN, b. w. *menarângt.*

VERRERHIKKEN, b. w. zie VERZENDEN.

VERRERHILDEREN, b. w. *menggambarkan
poela, toelis gambar lâgi sakâli.*

VERRERHILDERING, vt. *penggambâran ba-
hâroe.*

VERRERHOOEN, m. *sapâtoe loewar.*

VERRERHOOON, b. n. *éloq sakâli, terlâloe amat
bâgoes.*

VERRERHOPPEN, b. w. *laloekan dengan ten-
ding.*

VERRERHOSCHOT, o. *kutîngâlan, bâqt, Ar., sa-
lebehnja.*

— van spijs, *sisa, réma.*

Het — der manggavruchten, *sisa boe-
wahnja mampalâm ïtoe, S. R. 133.*

— van verbrande lijken, *hâboe majit.*

VERRERHRANDER, b. n. *terlâloe amat tjerdîq,
bisa sakâli, L.*

VERRERHREEUWEN, b. w. *menuelikan orang
dengan berteréiq.*

—, harder dan een ander schreeuwen,
*berteréiq lebeh kras derri paadda lâjin
orang.*
Zich —, *menjâkikan diri dengan ber-
teréiq.*

VERRERHRIJDEN, b. w. *over iets heen gaan,
langkah, melangkah, liwat, L.*

—, beschrijven, *mengangkângf.*

Een ieder, die deze lijn overschrijdt,
bârang siâpa melangkah gâris ini.

De grenzen van eerbied —, *melanggar
hornat.*

VERRERHRIJDING, vt. *pengangkângan, kang-
kang.*

VERRERHRIJVEN, b. w. *menjoeratkan, inc-
noelis.*

—, naschrijven, *sálin soerat, toeroenin soerat.*
OVERSCHRIJVER, m. klerk, *djoeroe toelis.*
OVERSCHRIJVING, vr. *penjoerátan, toelisan.*
 —, kopij, *salinan soerat.*
OVERSCHUIJEREN, b. w. *boender lági, L., sikat poela.*
OVERSCHUIJEN, o. w. *loebêr tádjín.*
OVERSCHUIVEN, b. w. *sórong di atas.*
OVERSCHUREN, b. w. *oepam poela, gósoq lági sakáli.*
OVERSEINEN, b. w. *panggil dengan samboejan, silákan dengan isjárat.*
OVERSJOUWEN, b. w. *lampoh dengan pikol, púdalahkan dengan pikol (memikol).*
OVERSLAAN, o. w. *walen, toeron.*
 —, overhellen, *singit.*
 — (met het ligchaam als men valt of schijnt te vallen,) *liuq.*
 Tot iemands gevoelen —, *tjenderong kapada bitjára orang.*
 Tot gierigheid —, *djádi kikir.*
 —, besmettelijk zijn, *berdjangkit.*
 —, eenen overslag maken, *kira-kirákan.*
 Telkens één —, om den anderen tellen, *bintang, L.*
 De kosten —, *kira-kirákan belandja.*
 —, niet opmerken, weglaten, *laloewt, loepa, litten, L.*
 — bij het lezen, *langkah-melangkah.*
 Een tusschen beide, om den anderen —, *litten, L.*
 —, bij boekdruckers, afgeven, *moentah.*
OVERSLAG, m. bekleedsel, *sárong, kájin toetop.*
 —, berekening, *penghitoengan, perkiráán.*
 Bij —, *dengan sa-kira-kira.*
OVERSLEPEN, b. w. *irit di atas, sérét di atas, L.*
OVERSLIJPEN, b. w. *asah poela, gósoq lági sakáli.*
OVERSLIJPEN, vt. *pengasáhan jang lági sakáli.*
OVERSLINGEREN, b. w. *mengáli-úli atas.*
 —, naar eenen kant —, *singit paadda sahlah.*
OVERSLINGERING, vt. *pengáli-alinn atas.*
OVERSMEDEN, b. w. *tumpa poela, poekol bessí lági sakáli.*
OVERSMELTEN, b. w. *láboer poela, másaq lági sakáli.*
OVERSMEREN, b. w. op nieuw —, *sapoewi poela, gósoq lági sakáli dengan gemoq.*
 Dat brood moet overgesmeerd worden, *itoe rótt mist di tároh-in mantigu lági.*
 —, iuwrijven, *berkasé.*
OVERSNAPPEN, b. w. *salangkar.*
OVERSNATEREN, b. w. zie **OVERSNAPPEN.**
OVERSNEUWEN, b. w. *mentaldjoewi, toetop (toedong) dengan tsaldjoe.*
OVERSNOOD, b. n. *terlálao amat tjáhat, sángat kapista.*

OVERSOLDEREN, b. w. *pateri poela, zie SOLDEREN.*
OVERSPADEN, b. w. *pátjol poela, pátjol lági sakáli.*
OVERSPANNEN, b. w. *mendjangkal, mendjengkal, oekoer dengan djangkal (djingkal).*
 —, te sterk spannen, *regang terlálao kintjang.*
 Zich —, *berkras-krásan, mengoesahkan diri terlálao sángat.*
OVERSPANNING, vr. *pengoekoeran dengan djingkal.*
 —, fig. *pengoesáhan jang terlálao sángut.*
 — der gedachten, *waardoor men in den slaap maalt, katoentoe, v. t.*
OVERSPAREN, b. w. *simpan, menároh.*
OVERSPEELSTER, vr. *parampoewan jang berkandaq, parampoewan jang bermoeakah, parampoewan jang berzind, kandaq.*
OVERSPEL, o. zina, Ar., *permoekáhan, perkandákan.*
 — plegen, *berkandaq, perkandáki, bermoeakah, berzind, bedjina, L.*
 In — betrappt worden, *kadapátan berkandaq.*
OVERSPELBLAD, o. *dáwon saláwa, (Adulterinna).*
OVERSPELEN, b. w. op nieuw spelen, *bermájin lági sakáli, bermájin poela.*
 —, o. w. overspel plegen, *berkandaq, bermoeakah, berzind.*
OVERSPELER, m. *orang laki-láki jang berkandaq (berzind, bermoeakah,) zani, Ar.*
OVERSPELERES, vr. zie **OVERSPEELSTER.**
OVERSPELERIJ, vr. zie **OVERSPEL.**
OVERSPELIG, b. n. *berkandaq, berzind, bermoeakah.*
OVERSPITTEN, b. w. *gáli poela, loembt lági sakáli.*
OVERSPELEN, b. w. nog eens spelen, *tjoetji poela, tjoetji lági sakáli, bilássin, L., zie SPOLEN.*
 Het ligchaam — na het baden, *bilas, L.*
OVERSPREIDEN, b. w. *menghampári, toetop dengan hampáran.*
OVERSPREIDING, vr. *penghampáran atas.*
OVERSPRENGEN, b. w. zie **BESPRENGEN.**
OVERSPRENKELEN, b. w. zie **BESPRENKELEN.**
OVERSPRINGEN, o. w. over iets, *langkah dengan loempat.*
 De haan van het geweer springt over, *pamitik bedil itoe tjullor.*
 Zich —, *menjákitkan diri dengan me-loempat.*
OVERSPRONG, m. *peloempátan melangkah.*
OVERSTAAG, bijw. als — smijten, *béloq.*
 — vallen, *di béloq anyin.*
 Iemand — werpen, *mengedjoetkan orang, békin kágét sama orang, L.*
OVERSTAAN, o. w. goed blijven, *duren, bóleh di simpan, bóleh lama.*
OVERSTAAN, o. *hadápan, depán, L., kádlirat, Ar.*

- Ten — van den fiscaal, di hadapan djaksa, di depan toewan fiscaal (piskaal) L.
- OVERSTALLEN, b. w. pindah di lăjin istal, L., târoh paadda lăjin gedogan.
- OVERSTAMPEN, b. w. toemboeq poela, toemboeq lăgi sakăli.
- OVERSTAPPEN, o. en b. w. langkah, melangkah, lampoh.
—, naar de andere zijde stappen, melintangi, berdjalan melintangi.
— (cene beek,) dim pang.
- OVERSTE, m. panglima prang, kapala prang, panghoeloe prang.
— over vijf ambtenaren, panglina, namelijk: kadjaroean, baljuw; karkon, de schijver aan het tolhuis; tandal, de presser of werver; boedjang, de deurwaarder, bode en de panghoeloe datjing, de waagmeester.
— van kluzenaars, panghoeloe orang pertapa.
- OVERSTEEKSEL, o. barang jung djangkir.
- OVERSTEEKEN, b. w. overreiken, ondjong, toelong kasst, L.
—, bij plaatsnijders, oekir poela, pôtong lăgi sakăli.
—, onervaren, menjabrang, melintas.
—, overtappen, sâlin.
—, ruilen, toekar.
- OVERSTELPEN, b. w. goelong, toetop, toedong.
Door heirlegers geheel overstelpt worden, di goelong sakăli-kăli oleh tantarâ.
—, overladen, sâratkan.
Overstelt door moeijelikheden, sibog.
Door droefheid overstelpt worden, di sâratkan doeka-tjita (kasoesahan).
- OVERSTELPING, vr. penoetoeapan, penoedoengan.
—, fig. penaratan.
- OVERSTEMMEN, o. w. mengaloewarkan soewara poela, menjertâ-t poela.
—, b. w. de overhand door meerderheid van stemmen krijgen, menang dengan soewara jung banjaq.
- OVERSTEMMING, vr. pengaloewaran soewara jung ber-oelang, oelangan mengaloewarkan soewara.
- OVERSTIJF, b. n. kăkoe sakăli.
- OVERSTIJGEN, b. w. lampoh dengan menajiki.
—, fig. te boven komen, menang, mengalakkan.
Dat overstijgt mijne krachten, makka itoe tîada hamba dâpat kardjakan, itoe sâja trada sanggoep (bâleh) kardja, L.
- OVERSTIJGING, vr. kanajikan melaloe-t.
- OVERSTIL, b. n. terlaloe amat diam.
- OVERSTOF, vr. kăjin baidjoe loewar.
- OVERSTOPPEN, b. w. (met de naald,) dje-roemat poela, tist lăgi sakăli, L.
- OVERSTORTEN, b. w. (stortend met iets bedekken,) toetop, menghamboeri.

- , (van drooge waren in een ander vat enz.) toemplaq.
- Met schaamte —, membrt mâlœ, memalœkan.
—, in iets anders, sâlin.
- OVERSTORTING, vr. penoetoeapan.
—, overgieting, penjalinan.
- OVERSTRALLEN, b. w. bersinarkan, menjinarti.
- OVERSTRIJDEN, b. w. menang, alah, alahkan, mengalakkan.
- OVERSTRIJKEN, b. w. sâpoe poela, sâpoe lăgi sakăli.
—, besmeren, sapoewin, L., sapoewi.
—, (met pek,) lilih.
Overgestreken, balitiran, L., berlitiran.
Met verw —, lâboerkan dengan djânanng, târoh tjat, loemas dengan djânanng.
- OVERSTROOIJEN, b. w. menghamboeri, taroh-in, L.
Met suiker —, menghamboeri dengan goela, taroh-in goela, L.
- OVERSTROOMEN, o. w. sâbaq, sabaq, lampar, ampoh, bânjir, L.
Alle rivieren en beken stroomden over, dan sâbaq segalla soengei dan seroekan, Isk. 35.
- OVERSTROOMING, vr. ajer sâbaq, bânjir, ampohan.
- OVERSTUDEREN, b. w. belâdjur poela, belâdjur lăgi sakăli.
- OVERSTUIVEN, o. w. melalœwt dengan berbangkit, berbangkit melalœwt.
- OVERSTULPEN, b. w. zie OVERSTELPEN, 1^e bet.
- OVERSTUREN, b. w. berkirim.
- OVERSUIKEREN, b. w. taroh-in goela, L., menghamboeri dengan goela.
- OVERTAL, o. lebehnja, hitoengan (bilangan) jung lebeh derri paadda jung tjoekeop.
- OVERTALLIG, b. n. en bijw. terlalœ bânjaq, lebeh derri paadda tjoekeop.
- OVERTAPPEN, b. w. sâlin.
- OVERTAPPING, vr. penjalinan.
- OVERTEEDER, b. n. terlalœ piloe.
- OVERTEEKENEN, b. w. overboeken, pindahan paadda lăjin boeke, L.
—, op nieuw teekenen, gambarkan poela, toelis gambar lăgi sakăli.
- OVERTEEKENING, vr. pemtndahan paadda lăjin boeke, L.
—, het op nieuw teekenen, penoelisan gambar lăgi sakăli.
- OVERTELLEN, b. w. hitoeng lăgi sakăli, bilang poela.
Die zak met geld moet nog eens overgeteld worden, itoe kârông oewang misti di hitoeng lăgi sakăli.
- OVERTELLING, vr. oelangan menghitoeeng (membilang), hâl hitoeng lăgi sakăli, hâl bilang poela.
- OVERTEREN, b. w. bergalakan poela, târoh tēr lăgi sakăli, L.
De brug moet nog eens overgeteerd

worden, itoe djambátan misti di tároh tér-
lági sakáli.

OVERTEUTEN, b. w. *salangkar*.

OVERTIEGEN, b. w. zie **OVERTREKKEN**.

OVERTIJDEN, o. w. *berláboeh karána tjer pá-
sang*.

OVERTILLEN, b. w. zie **OVERBEUREN**.

VERTINNEN, b. w. zie **VERTINNEN**.

OVERTOGT, m. reis, *perdjálanan*.
— met een vaartuig of rijtuig, *toempangan*.

VERTOLLIG, b. n. *lebeh derri paadda há-
djat, lebeh derri paadda jang misti, lebeh
derri paadda sa-guap (tjoekeop), lebeh*.
Niet ontoreikend of —, *tiáda koerang
dan lebeh*, M. S. R. 20.
—, zie **OVERVLOEDIG**.
—, *onnut, tiáda bergoena, sia-sia,
tjoeamah*, L.
Waarom brengt gij zoo vele dingen,
die geheel — zijn? *mengápa loe báwa
baqitoe bánjaq bárang jang tiáda bergoena
sakáli?*

VERTOLLIGHEID, vr. *kalimpáhan, kabanjá-
kan, lebehnja*.

Door de — der goederen was hij in
de war en wist niet te kiezen, *derri
paadda kabanjákan bárang-bárang makka
dia djádi bingong serta tiáda bisa pihle*.

VERTOLLIGLIJK, bijw. *terlálloe bánjaq*.

VERTOOM, m. overvaart, *tampat penja-
brárgan, pangkálán*.
—, plaats, waar prauwen op rollen
gehaald of overgehaald worden, *kalárgan*.

VERTREDEN, o. w. *langkah, melangkak,
lampoh, melaloewf*.
—, b. w. *melanggar, melaloewf*.
De geboden —, *melanggar titah, me-
laloewf parintah*.
—, *zondigen, berdósa*.
Al wie de wet Gods overtreedt, wordt
gestraft, *bárang stápa melanggar sjariát
itoe kena sjiksa*.

VERTREDER, m. *orang jang melanggar
(melaloewf)*.
—, *zondaar, orang berdósa*.

VERTREDING, vr. *pelanggáran, thoggán, Ar*.
—, *zonde, dósa*.

VERTREFFELIJK, b. n. *éndah sakáli, terlá-
lloe bágoes sakáli*.

VERTREFFELIJKHEID, vr. *prí jang éndah
sakáli*.

VERTREFFEN, b. w. *berlebeh-lebéhan, me-
nang, mengálakkan, lumpaw*.

VERTREK, o. zie **VERTREKSEL**.

VERTREKKEN, o. en b. w. naar de overzijde
gaan, *pergi ka-sabrang, menjabrang*.
Eene rivier —, *menjabrang soengei
(káli, L)*.
—, *bekleeden, alas, alaskan*.
Met linnen —, *alaskan dengan kájin,
oelaskan dengan kájin*.
Met goud —, *sáloet (sápoet) dengan
amas, tárap*.

Door wolken overtrokken worden, *di
sápoet awan*.

VERTREKKING, vr. (met goud, zilver enz.),
penjaloeatan.

VERTREKSEL, o. *sárong, oelas, belongsong,
saloetan, pebátang, alásan, lápoet, tatará-
pan*.
Een gouden —, *tatarápan amas*.

VERTUIGEN, b. w. *tampeliq, menampeliq,
menjoenggoehkan dengan sjaksi*.
Overtuigd, *tertampeliq, soedah táhoe
dengan tentoe*.

VERTUIGEND, b. n. *jang menampeliq, jung
pertoendjoekkan dengan trang, terlálloe njáta,
tsah*.
Een — bewijs, *tanda jang trang, da-
lil jang tsah*.
—, *bijw. atas prí jang njáta, dengan
trang*.

VERTUIGING, vr. *háil tampeliq, katentoevan
jang soenggoeh, kasoenggoehan*.
Naar mijne innerlijke —, *paadda bi-
tjára háti hambánoes*, S. R. 20.

OVERVAART, vr. het overvaren, *penjabrá-
ngan*.
—, *passage, toempangan*.
Geld voor de —, *oewang toempangan*.
—, *veer, tampat penjabrárgan, pang-
kálán*.

OVERVAL, m. onverhoedsche aanval, *penja-
rárgan*.
—, o. *toeval, tatambas, L, rásjah,
Ar, petam, sákit ájan-ájan, L*.
Een — kriegen, *djádi tetambas, kena
sákit ájan-ájan, L*.

OVERVALLEN, o. w. *tombang, rebah*.
Naar welke zijde viel de boom over?
ka-sablah mána rebahnja pohon itoe?
—, b. w. *overrompelen, sirkap, serang,
datangi, talangkei*.
De stad —, *mendatangi negri*.
Schielijk en onverwacht —, *salap, me-
njálap*.
In menigte —, *broehol, L*.
Door den nacht — worden, *kanaláman,
kadatangan málam*.
Welligt wordt ik onder weg door den
dood —, *káloe-káloe hamba kadatangan
mawt di téngah djálan*, S. R. 122.
De slaap overvalt hem, *makka ia meng-
antoq*.
Door den storm —, *kena angin riboet*.

OVERVALLING, vr. *rebahan, tombangan*.
—, *overrompeling, penjerárgan, penjir-
kapan*.

OVERVAREN, o. w. *menjabrang*.
—, b. w. *overzetten, menjabrangkan,
báwa di sabrang*.

OVERVECHTEN, b. w. *berkaláhi poela*.

OVERVEGEN, b. w. *sápoe poela, sápoe lági
sakáli*.

OVERVERWEN, b. w. *láboer poela dengan djá-
nang, tároh tjut lági sakáli*.

OVERVET, b. n. *terlâloe gemoq.*
 OVERVLECHTEN, b. w. *anjam poela, bckin klâbang lagi sakâli.*
 OVERVLEUGELLEN, b. w. *mengpoengi dengan gâding bâla-tantarâ.*
 OVERVLEUGELING, vt. *pengpoengan dengan gâding bâla-tantarâ.*
 OVERVLIEGEN, o. w. *terbang melalocot (atas).*
 OVERVLIETTER, m. *grootste schrijftjen, penna toelis jang besaar sakâli, L.*
 —, fig. *orang jang suham sakâli, orang jang bisa sakâli.*
 OVERVLIETEN, o. w. *sabaq, lampar.*
 OVERVLIETING, vt. *lampar ajer, lampâran.*
 OVERVLIJTGIG, b. n. *terlâloe râdjin.*
 OVERVLOED, m. *kalimpâhan, kabanjâkan, karawâjan.*
 — hebben, *berkalimpâhan, kâja.*
 — van woorden, *kabanjâkan kâta.*
 Ten — e, *tambâhan poela.*
 De hoorn des — s, *tandoq kalimpâhan.*
 OVERVLOEDIG, b. n. *limpah. bânjaq sakâli, terlâloe bânjaq, râmei, ramé.*
 — rijk, *ghâni, Ar., kâja.*
 — maken, *melimpahkan.*
 Hij is — in weldaden, *terlâloe amat limpah karoenia.*
 OVERVLOEDIGHEID, vt. *kalimpâhan.*
 —, *overtoligheid, kabanjâkan jang terlâloe amat.*
 —, *bijw. dengan limpah.*
 OVERVLOEIJEN, o. w. *lampar, sabaq, ampoh, limbég, limbaq.*
 —, *overvloedig zijn, limpah.*
 —, *overbodig zijn, âda terlâloe bânjaq.*
 —, *vervuld zijn, âda penoeh.*
 OVERVLOEIJING, vt. *lampâran, ampohan.*
 —, *storting, toempah.*
 OVERVLUGTEN, o. w. *lâri menjabrang.*
 OVERVOEDEREN, b. w. *bri mâkan terlâloe bânjaq.*
 OVERVOEREN, b. w. *zie OVERVOEDEREN.*
 —, *bâwa, membâwa.*
 —, *goederen met een vaartuig, toempangkan.*
 —, *naar de overzijde, menjabrangkan, bâwa di sabrang.*
 OVERVOERING, vt. *pembawâin.*
 —, *naar de overzijde, penjabringan.*
 OVERVRAGEN, b. w. *minta terlâloe bânjaq, târoh harga jang terlâloe besaar.*
 OVERVRETTEN, (zich), wed. w. *gegâras terlâloe bânjaq.*
 OVERWAAIJEN, o. w. *di bâwa angin, di terbangkan angin.*
 —, *verdwijnen, linnjap, hilang.*
 OVERWAL, m. *sabronj.*
 Aan den —, *di sabronj.*
 Naar den —, *gaan, menjabrang.*
 OVERWANDELEN, o. w. *berdjâ'an melalocot, pasiaar melalocuin, L.*
 OVERWASEMEN, b. w. *menglawâpi, toetop dengan asap, L.*

OVERWASSCHEN, b. w. *tjoetji poela, tjoetji lagi sakâli, bilâssin, L.*
 OVERWASSEN, b. w. *menoembochi.*
 —, o. w. *toemboeh ka-sablâh.*
 OVERWEGEN, b. w. *herwegen, timbang poela, timbang lagi sakâli.*
 —, o. w. *te zwaar zijn, terlâloe brut, mombang timbangan.*
 —, *overdenken, memfikirkan, timbang-menimbang.*
 Met oordeel —, *bitjarâkan.*
 Rijpelijk —, *memfikirkan bâjig-bâjig, mendoega.*
 De zaak met al de omstandigheden —, *mendoega hâl akurânya.*
 OVERWEGEND, b. n. *lekeh brat.*
 —, *zie OVERTUIGEND.*
 OVERWEGING, vt. *hâl menimbang poela.*
 —, *overdenking, fikirkan, timbangan.*
 OVERWELDIGEN, b. w. *mengagâhi, anbil dengan kras, gagahkan.*
 De stroom overweldigde mij, *maka hâroes dras poon menglanjoetkan hambu.*
 OVERWELDIGER, m. *orang gagah, orang jang menggagâhi.*
 OVERWELDIGING, vt. *penggagâhan.*
 OVERWELFSEL, o. *langkong, qobbat, Ar.*
 OVERWELVEN, b. w. *langkongkan, membœwat qobbat.*
 OVERWERKEN, b. w. *kardja lebeh.*
 —, *te veel werken, rangga.*
 —, *op nieuw werken, kardja poela, kardja lagi sakâli.*
 Zich —, *meranggâkan diri, melelahkan diri terlâloe amat, menjâkitkan diri dengan bekarja.*
 Overwerkt, *berangga.*
 OVERWERPEN, b. w. *linpar ka-sabrang.*
 OVERWETTEN, b. w. *asah poela, gosoq lagi sakâli.*
 OVERWEVEN, b. w. *tenoen poela, tenoen lagi sakâli.*
 OVERWIEDEN, b. w. *alles wieden, korred samoewa.*
 OVERWIGT, o. *mombang timbangan, timbangan jang lebeh.*
 —, *grooter invloed, penghâroe, koewâsa jang lebeh besaar.*
 OVERWIGTGIG, b. n. *lebeh brat derri jang misti, L., mombang.*
 OVERWIGTGIGHEID, vt. *pri mombang timbangan, hâl timbangan jang lebeh.*
 —, *belangrijkheid, pintang, kabesâran.*
 OVERWIJD, b. n. *terlâloe langgar.*
 OVERWIJS, b. n. *terlâloe amat bodimân.*
 OVERWILLEN, o. w. — *gaan, mâwoe melalocot, mâwoe melangkâhi.*
 OVERWINDEN, b. w. *berkoelindam poela.*
 —, *met een werktuig —, mendjâtankan dengan poetar dâwar.*
 OVERWINNAAR, m. *orang jang mengâlahkan orang jang mœwang (ghâlib).*

- OVERWINNEN, b. w. *berlâba, beroentoeng, memoetar.*
 Honderd rijksdaalders —, *berlâba sarâtoes ringgit.*
 Kinderen —, *berânaq.*
 —, zeggepralen, *menung, alah, ulahkan, glâtib, Ar.*
 Wie kan dit mijn koningrijk —? *sipa dapat mengalahkan karadjâankoe ini? M. S. R. 43.*
 De wereld —, *memoetar âalam, Poët.*
 Den vijand —, *menjâlahkan moesoeh.*
 Aangaande de stad Pasei, die overwonnen was, *akan negri Pâsei itoe soedah kâlâh, H. R. P. 96.*
 Zijne driften —, *menahâni hawâ nafsoe-nja.*
 — worden, *di âlahkan, tiwas.*
- OVERWINNING, vr. *penjalâhan, kamenângan, djâja, Jav. Kw. Sansk.*
 De — behalen, *ber-oleh kamenângan.*
- OVERWINST, vr. *lâba, oentoeng, L.*
- OVERWINTEREN, o. w. *menâhon, (d. i.: een jaar overblijven).*
- OVERWIPPEN, o. w. *omvallen, rebah.*
 —, *overspringen, melatocwi dengan melompat.*
- OVERWITTEN, b. w. *memoetihkan dengan kapor, menjapocri.*
 —, *op nieuw witten, lâboer poela dengan kapor, târoh kapor lâgi sakâli.*
- OVERWOGEN, verl. deelw. in: alles wel —, *hâbis pariksa samoewi.*
- OVERWONNEN, b. n. *ter-âlah, maghloeb, Ar.*
- OVERWELVEN, b. w. *gosoq poela, gosoq lâgi sakâli, zie WRIJVEN.*
- OVERWULVEN, b. w. *zie OVERWELVEN.*
- OVERZAAIJEN, b. w. *tâboer poela, njebar lâgi sakâli, L.*
 —, *bezaaijen, menaboert, njebar-in, L.*
- OVERZAAIJING, vr. *penaboeran jang kadoewa kalinja, oelângan menâboer.*
 —, *bezaaijing, penaboeran.*
- OVERZAKKEN, b. w. *in andere zakken doen. mäsogkan di dâlam lâjin kârong, ganti kârong.*
 —, *o. w. amblês ka-sablah, L., singit.*
- OVERZALVEN, b. w. *op nieuw zalven, mengoerap poela.*
 —, *met zalf dekken, mengoerâpt.*
- OVERZANDEN, b. w. *zie VERZANDEN.*
- OVERZEPEN, b. w. *mentsaboent poela, târoh tsâbon lâgi sakâli.*
- OVERZEESCH, b. n. *di sabrang lâwoet (lâwt).*
 —e lieden, *orang sabrang, orang tânah sabrang.*
 —e eilanden, *tânah sabrang, tânah sabrang lâwt.*
- OVERZEGELEN, b. w. *boebok materi poela, târoh tjap lâgi sakâli.*
- OVERZEGGEN, b. w. *overpraten, salangkar.*
 —, *nog eens zeggen, ber-oelang-oelang kâta.*
- OVERZEILEN, o. w. *naar den overwal zeilen, berlâjar ka-sabrang.*
 Naar Makasar —, *berlâjar ka-Mangkâsar.*
 —, *b. w. melanggar dengan berlâjar, melanggar sampé prâhoe keleboe, L., menyârankan kapal dengan melanggar dia.*
- OVERZEILING, vr. *pelajâran ka-sabrang.*
 —, *omverzeiling, pelanggyâran prâhoe sampé keleboe, L.*
- OVERZENDEN, b. w. *kirim, berkirim.*
- OVERZENDING, vr. *pengiriman.*
- OVERZETSTER, vr. *vertaalster, parampoewan jang sâlin bahâsa.*
- OVERZETTEN, b. w. *overvoeren, menjabrangkan.*
 Zich laten —, *di sabrangkan.*
 —, *verplaatsen, pindahkan.*
 —, *fig. vertalen, pindahkan, sâlin.*
 Uit het Arabisch in het Maleisch —, *pindahkan derri paadda bahâsa arab kapada bahâsa malâjoe, djawikan.*
 Woordelijk —, *pindahkan dengan lo-ghawî.*
 —, *o. w. smetten, moentah, tjoringkan.*
- OVERZETTER, m. *djoeroe bahâsa, orang jang sâlin bahâsa, orang jang pindahkan paadda lâjin bahâsa.*
- OVERZETTING, vr. *de daad van —, penjalinan.*
 —, *het vertaalde, salinan bahâsa.*
 Letterlijke —, *salinan jang loghawî.*
- OVERZIEDEN, o. w. *loebèr.*
- OVERZIEN, b. w. *melihâti, melihat intéro, L., melihat saloeroeh.*
 Een veld —, *melihat saloeroeh (intéro) tânah.*
 —, *naziën, pariksa.*
 —, *overlezen, bâja poela, bâja lâgi sakâli.*
 —, *nagaan, berekenen, kira-kirâkan.*
 De gevoigen niet kunnen —, *tiada dapat di kira-kirâkan ââqibatnja.*
- OVERZIENER, m. *orang jang pariksa poela.*
- OVERZIENING, vr. *kapariksâan lâgi sakâli (poela).*
- OVERZIFTEN, b. w. *ajay lâgi sakâli, ajay poela.*
- OVERZIIFTING, vr. *pengajâkan poela (lâgi sakâli).*
- OVERZIGT, o. *pemariksâan.*
 Een — houden, *pariksa.*
 —, *uittreksel, ichtitsâr, Ar., perkatâan jang tersimpan.*
- OVERZIJDE, vr. *sablah sâna, bâliq, sabrang.*
 Zijn huis staat aan de —, *roemahnja âla di sablah sâna.*
 Aan de — der rivier, *di sabrang soen-gei, di sabrang kâli, L.*
 Aan de — des bergs, *di bâliq goenong.*
- OVERZIJDSCH, b. n. *jang di sablah sâna, jang di sabrang, jang di bâliq.*

- e burcn, *orang tetangga jang di sa-brang.*
- OVERZIJN, o. w. *tinggal lagi, katinggalan.*
Nu zijn er drie over, *sakarang tinggal lagi tiga.*
—, (over iets gegaan zijn), *soedah melaloevi, soedah lewat, L.*
—, *gedaan zijn, soedah habis, soedah berhenti, soedah hilang.*
- OVERZILVEREN, b. w. *sápoé dengan péraq. saloet dengan péraq, zie VERZILVEREN.*
- OVERZINGEN, b. w. *njânji poeta, njânji lagi sakáli.*
- OVERZITTEN, o. w. *tinggal doedoeq.*
Den ganschen nacht —, *tinggal doedoeq sontoa (intéro, L.) málam.*
- OVERZOET, b. n. *terlálloe mánis.*
- OVERZOLDEREN, b. w. *pindahkan paadda lájin (djalápang) lóteq, L.*
- OVERZOMEREN, o. w. *menoempang sa-láma moesim pánas.*
- OVERZOOMEN, b. w. *berkelinkan poeta, békin sóm lagi sakáli, L.*
- OVERZOUT, b. n. *terlálloe asam, L., terlálloe músam, terlálloe bánjaj garam.*
- OVERZOUTEN, b. w. *menjjarámi poeta, tároh lagi sakáli garam.*
- OVERZUINIG, b. n. *terlálloe djimat, terlálloe kikir.*
- OVERZULKS, bijw. *sedang, tegal, L., sabab.*
- OVERZWAAR, b. n. *terlálloe brat.*
- OVERZWART, b. n. *terlálloe hitam.*
- OVERZWEMMEN, o. w. *bernang ka-sabrang, bernang menjabrang.*
Eene rivier —, *menjabrang soengei dengan bernang.*
Zich —, *wed. w. meলেখান diri terlálloe amat dengan bernang.*

P.

- P, vr. *pá.*
- PAADJE, o. klein voetpad (in de rijstvelden), *galángan, gelong.*
—, in de dorpen of gehuchten, *loerong.*
- PAAI, m. een oud man, *orang toewah, bápa kólot, L.*
- PAAI, vr. termijn van betaling, *angsoeran, témpo bajáran.*
Bij paaijen voldoen, *angsoer.*
- PAALJEMENT, m. (ond. w.) *oewang ketjil, doewit, verb.*
- PAALJEN, b. w. betalen, *bájar.*
—, te vrde stellen, *berbajiki háti, Isk. 370, padákan, menjóekákan, soelohkan, senangkan.*
Met beloften —, *memadákan dengan djandji, boedjoq.*
Iemands gemoeid —, *berbajiki háti sa-orang.*
- PAAL, m. *tiang, bátang, toeroes.*
Eenen — in den grond slaan, *handjam tiang.*
Palen voor eene zeeplaats, *tjeroetjoq.*
Eene omheining van palen, *págar tiang. págar kájoé.*
Een puntige —, *staak, pantjang.*
—, stok, *staak, sátang.*
—, om vee aan vast te binden, *tambátan.*
—, spitspaal, *soela.*
Steun—, stut voor eenen muur, *djarádja*
Met eenen — door het lijf steken, *spitsen, soelákan, menjorla.*
Aan eenen — binden, *toeroeskan, tambat paadda tiang.*
Grens—, *tiang wátas, L., tiang bátas.*
—, mijlpaal, *paal, Ned.*
Drie palen zijn een uur, *tiga paal djáat. sátoe djám.*
- en perk stellen, *tághakkan, tegahkan.*
Palen stellen, bedwingen, *menaháni.*
Binnen de palen (den omtrek) van zijn gebied, *di dálam díerah parintahnja.*
Dat is een — boven water, *itoe soedah trang dengan njatánja.*
De palen overschrijden, *melaloevi wátas, L.*
- PAALBOOM, m. *kijoe bélo.*
- PAALGELD, o. ankergeld, *roeba-roeba, béa peláboehan.*
- PAALSTEEN, m. grenssteen, *tiang wátas tánah, tiang tanda pónggir, bátos paal, L.*
- PAALVAST, b. n. *tetap sakáli, kras.*
- PAALWERK, o. om eene vesting, *págar bénténg.*
—, knai, zeehoofd, *tjeroetja, dermága, titián, djambátan.* (Het laatste woord, ofschoon gewoonlijk brug beteekenende, komt als knai in de *Sjadjarat Malájoé* voor).
- PAALWORM, m. *kápang.*
Het vaartuig is door de — en vernield. *makka práhos itoe soedah di roesugkan kápang.*
- PAAPJE, o. tonnetje van eenen zijdeworm, *indong oelar soetra.*
- PAAR, o. *pásang. goe, djoedoe, doewa, doewa boewah, kaláman, rákit.*
Een — handschoenen, *sárong tángun sa-pásang.*
Een — zijden handschoenen, *sárong tángun soetra sa-pásang.*
Een — (span) ossen, *sa-goe lemboe, sápi sa-pásang, sampi sa-pásang, L.*
Een — (koppel) vogels, *boerong sa-kaláman (sa-djoedoe).*
Een — vleugels, *sájap sa-djoedoe.*
Een —, portuur, *sa-bábad.*
Een — gehuwden, *órang káwin sa-djoedoe.*

Een — dorpen, *désa doewa boewah*.
 Een — juweelen, *permata doewa bátoe*.
 Een — planken, *pápan doewa bilah*.
 Een — juweelen ringen, *tjintjin íntan sa-rákít*, Ml. Br. Pal.
 Een — schoenen, *sa-pásang sapátoe*, (zie het woord: EEN, daar de eigenaardige woorden, die achter *sa* komen, ook achter *doewa* enz. kunnen komen, als: een — visschen, *íkan doewa ékor*.
 Een — uitmaken, *ber-djoedoe, djádi sa-pásang, djádi sa-goe*, zie hier boven het gebruik bij: PAAR.
 PAARD, o. *koeda*.
 Een Bimaneesch —, *koeda bima*.
 Een bruin —, *koeda mérah (merra, L.)*.
 Een geel —, *koeda koening*.
 Een gevlekt (bont) —, *koeda blang, koeda sétan*.
 Een groot —, *koeda besaar*.
 Een lang, mager —, *koeda lingkar*.
 Een jong —, *koeda moeda*.
 Een klein —, *koeda ketjil*.
 Een Makasarsch —, *koeda mangkásar*.
 Een nieuw (pas aangekomen) —, *koeda bahároe*.
 Een schimmel, *koeda dwk*.
 Een voskleurig —, *koeda boeloe pos*, verb.
 Een denkbeeldig, ook een zeer snel —, *koeda sembránt*.
 Een zeer edel —, *koeda jang tezi atsalnja*.
 Een Nijl—, *faraso 'L-bahr*, Ar.
 Een rij—, *koeda toenggang*.
 Een koets—, *koeda tárèq karèta, koeda héla ráta*.
 Een tel—, telganger, *peligars, koeda hadéan, L*.
 Een mak —, *koeda djinaq*.
 Het —, waarop Mohammed zou ten hemel gestegen zijn, *bórâq, il-bórâq, Ar.* (Het zou een dier geweest zijn tusschen den ezelen en muilezelen.)
 Een schichtig —, *koeda penákoet, koeda djárah*.
 Een kwaad —, *koeda djáhat*.
 Te — stijgen, *nájiq koeda*.
 Te — rijden, *toenggang koeda, berkoeda, berkandára atus koeda*.
 Van het — stijgen, *toeron koeda, toeron derri atas koeda*.
 De — en aanspannen, *pásang koeda*.
 Van — en verwisselen, *ganti koeda*.
 Een — bij den toom of watertrens leiden, *toentoen koeda, L., báwa koeda*.
 PAARDEN, o. w. *páké koeda tárèq*.
 PAARDENARTS, m. *doekon koeda, thabib koeda*.
 PAARDENARTSENIJ, vt. *obat koeda*.
 PAARDENARTSENIJKUNDE, vt. *ilmoe obat koeda*.
 PAARDENBERIJDER, m. *pangájar koeda*.
 PAARDENDEK, o. *kájin koeda*, zie DEK-KLEED.
 PAARDENDEK, m. *pentjoeri koeda*.

PAARDENDEVEERIJ, vt. *pentjoerian koeda*.
 PAARDENDREK, m. *táht koeda*.
 PAARDENGELD, o. *oewang tjoeké koeda*.
 PAARDENHAAM, o. *kálong koeda*.
 PAARDENHAAR, o. de manen en het haar van den staart, *ramboet koeda, gambong*.
 —, het huidhaar, *boeloe koeda, L., roema koeda*.
 PAARDENHALS, m. *lèhèr koeda*.
 PAARDENHANDEL, m. *perniugáan (dagangan) koeda*.
 PAARDENHOEF, m. *koekoe koeda*.
 PAARDENKAAM, m. *sisir koeda*.
 PAARDENKENNER, m. *orang jang mengarti kalakoewan (sifat) koeda*.
 PAARDENKUTEL, m. zie PAARDENVIJG.
 PAARDENKLAUW, m. *tápaq káki koeda, báwahnja káki koeda*.
 PAARDENKLEED, o. *kájin koeda*, zie DEK-KLEED.
 PAARDENKOOPEL, m. *orang djoewal koeda, dagang koeda*.
 PAARDENKOP, m. *kapála koeda*.
 PAARDENLIJN, vt. *táht tárèq práhoe*.
 PAARDENLOOP, m. *belápan, L., perlombáan koeda*.
 PAARDENMANGGA, vt. *ambájang, (mandifera foetida)*.
 PAARDENMARKT, vt. *pásar koeda*.
 PAARDENMEESTER, m. zie PAARDENARTS.
 PAARDENSCHIEET, m. *koentoet koeda*.
 PAARDENSCHOUW, vt. *tampat kapariksáan koeda*.
 PAARDENSLANG, vt. *oelar koeda*.
 PAARDENSMID, m. *toekang bessí koeda, pandei bessí koeda*.
 PAARDENSTAART, m. *ékor koeda*.
 PAARDENSTAL, m. *pekoedáan, ístal koeda, L., gedéan, Jav.*
 PAARDENSTEEN, m. *moestika koeda*.
 PAARDENSTRONT, m. *táht koeda*.
 PAARDENTEELT of stoeterij, vt. *pemiáráan koeda*.
 PAARDENTUIG, o. *pekájin koeda, aba-aba koeda*.
 PAARDENVIJG, vt. *boetir táht koeda*.
 PAARDENVLIEG, vt. *lálut koeda, lálur koeda, L., angkot-angkot*.
 PAARDENVOEDER, o. *makánan koeda*.
 PAARDENVOLK, o. ruitelij, *orang berkoeda, hoesar, Eur., oetsár*.
 Inlandsch —, *djájang sékar*.
 Het inlandsche — heeft de muitelingen verslagen, *makka djájang sékar itoe soedah poekol brandal*.
 PAARDENWED, o. *tampat mandí koeda*.
 PAARDENWERK, o. *pekarkjáan koeda*.
 PAARDENWIJK, vt. *kátjang koeda*.
 PAARDENZADEL, m. *palána koeda, sèlla koeda, L.*
 Een Engelsch —, *palána (sèllu) inggris*.
 PAARDENZOEN, m. *tendang koeda*.

PAARDJE, o. *koeda ketjil*.

Hij is geweldig op zijn —, *makka ia sánqat berbantah*.

PAARDRIJDER, m. *orang jang toeggang koeda, orang berkoeda*.

PAARLEMOER, o. *indung moelia, giwang*.

PAARLEMOEREN, b. n. *derri paadda indong moelia*.

Een — doosje, *boséta derri paadda indong moelia*.

PAARSCH, b. n. *oengoe, warna oengoe*.

Bleek —, *pároe-pároe*.

PAARSGEWIJZE, hijw. *berdjoedoe-djoedoe, berpásang-pásang, berdoewa-doewa, bergoe-goe*.

PAASCHAVOND, m. *málam fásach*.

PAASCHBROOD, o. *rótt fásach*.

PAASCHDAG, m. *hári fásach*.

PAASCHEI, o. *telór hári fásach*.

PAASCHEN, o. eig. Paschen, paaschfeest, *hári fásach, hári rája fásach, jawm fútsj, Ar., báoetz, Ar., bághoet, Ar.*

PAASCHLAM, o. *ánaq domba hári fásach*.

PAASCHWEEK, vr. *djoemaat fásach*.

PAAUW, m. *meraq, boerong meraq, thâves, Perz.*

— met eenen uitgespreiden staart, *meraq mengigal*.

Twee — en, *meraq doewa ékor*.

En de — zong een liedje, *makka boerong meraq poon berpuntan*.

PAAUWENEI, o. *telór meraq*.

PAAUWENHOK, o. *kawdang meraq*.

PAAUWENSTAART, m. *ékor meraq*.

PAAUWENVEREN, vr. meerv. *bo-loe meraq*.

PAAUWENVOETEN, m. meerv. *káki meraq*.

PAAUWIN, vr. *meraq betina*.

PAAUWKUIF, vr. een gewas, *boenga meraq, (Poinciana)*.

PAAUWTJE, o. *ánaq meraq*.

PACHA, m. *pád sjáh & pásja, Perz.*

PACHT, vr. *paq, verb.*

—, landrenten, *pádjaq*.

— heffen, *poenguet pádjaq*.

—, accijns, *tjoekéi*.

—, impost, *béa, béo*.

— moeten betalen, *kena béja (pádjaq)*.

Vrij van —, *lepas béja*.

—, huur, *séwa*.

PACHTEN, b. w. *séwa*.

Een land in de bovenlanden —, *séwa tánah di oediq, L.*

PACHTER, m. *toekang paq, paq, potia, Chin.*

De — van den amfioen, *paq apioen*.

De — van eene markt, *potia, Chin.*

De — van den tabak, *paq tambáko*.

— van een huis, *jang séwa roemah*.

PACHTGELD, o. *oewang paq, oewang pádjaq, oewang séwa*.

Onaangezuiverd —, *oewang paq jang belom brisih*.

PACHTHOEVE, vr. *tánah séwa*.

Eene — van twee uren lang, *tánah séwa jang anam part pawdjangja*.

Als gij uwe — niet betaalt zult gij beboet worden, *kápan loe tráda hájar loe poenja oewang séwa (paq) nanti loe kewu denda, L.*

PACHTJAAR, o. *tákon séwa*.

PACHTSTER, vr. *parampoewan jang séwa*.

PAD, o. weg in het algemeen, *djálán, tsiráth, Ar.*

— in de rijstvelden, *galangan, gelongan, guggalangan*.

Een breed —, *leboh*.

Een smal —, *loerong*.

Al de smalle — en waren opgepropt met menschen, *makka segalla loeroh poon terláloe penoeh dengan orang*.

• Een bewandeld —, *djálán tákan*.

Zij —, *simpangan djálán, simpangan*.

Het rechte —, of — der deugd, *djálán kabenâran, tsiratho'l-mostaqim, Ar.*

Al wie het rechte — niet bewandeld, wordt ongelukkig, *bârang stâpa tâda menoeroet djâlan kabenâran makka orang itoe kena tjelâka*.

PAD, vr. padde, *kangkong, kâtaq poeroe, dongkang*.

PADDESTOEL, m. *tjendâwan, djamoer, Jav.*
— en, die gedroogd uit China komen, *sjungkaw*.

—, paddebrood, uitwas op oude boomen, *koelat kájoe*.

Eene bijzondere soort van —, *djâmor kélang, (Agaricus)*, die gegeten wordt.

—, dienstig tot het doen rijpen van gezwellen. (Hymenophallus daemonium.) *boetoe sjeithân*.

De — (Exidia pellucida,) *djâmor koepang*.

PAF, m. knal, *boenji letos, boenji pásang bedil*.

PAF, b. n. *tebal*, zie BOL.

PAFFEN, o. w. *poekol, páloe, hantam*.

—, schieten, *témbaq, pásang*.

PAGAAL, vr. riem, roeispaan der inlanders, *pengájoeh, dájoeng*.

PAGAALJEN, b. w. *mengájoeh, berdájoeng*.

PAGIE, m. *koenânyan, sákei*, (d. i. dienaar van grooten).

PAGINA, vr. (ond. w.) zie BLADZIJDE.

PAGODE, vr. zie AFGODSTEMPEL.

—, Indische munt, *hoen*.

PAK, o. *boengkoesan, búban, bandellâ, Port., gindang, pak, Ned.*

—, last, *píkoelan*.

—, (kleederen,) *pranggoe, pranggoewan*.

Drie — en kleederen, *pekájin tiga pranggoewan*.

Een groot —, *boengkoesan besarr*.

Met — en zak vertrekken, *berangkat dengan membáwa bârang-bârangja*.

PAKDOEK, o. grof linnen, *kájin kâsar, kájin boengkoesan*.

Dit — is al te grof, *kájin boengkoesan ini terláloe kásar.*
PAKDRAGER, m. *koeli, pengoesong.*
PAKGAREN, o. *benang kásar, benang boengkoesan.*
PAKGELD, o. *oepah memboengkoes.*
PAKHUIS, o. *goedang, chezánuh, Ar., mandah, Ach.*
 — voor wapenen, arsenaal, *goedang sindjata.*
 —, koornschoor, *djalápang, djoelápang. loemboeng, L.*
PAKHUISHUUR, vt. *síwa goedang.*
PAKHUISMEESTER, m. *pakkoesméster, verb., djoeroe goedang.*
 Zout—, *pakkoesméster goedang garam, L., djoeroe goedang garam.*
PAKJE, o. *boengkoesan ketjil, kamis.*
PAKKAADJE, vt. *bárang-bárang órang berdjá'an, kamis.*
PAKKAST, of kist, vt. *peti bárang dagúangan, kas, Ned.*
PAKKEN, b. w. *boengkoes, boengkoeskan, kamskan.*
 In papier —, *boengkoes dengan qarthas.*
 Pak u weg, *lálloe! injjtjah! njahlah!*
 Zich weg —, *lári, míngyat, L., membáwa diri.*
 In zakken —, *károngkan.*
 —, vatten, *tangkap, péyng.*
PAKKER, m. *órang jang memboengkoes, pemboengkoes, pengamis.*
PAKKET, vt. *boengkoesan.*
PAKKETBOOT, vt. *práhoe tambáangan.*
PAKKING, vt. *pemboengkoesan, pengamisan.*
PAKKIST, m. zie **PAKKAST.**
PAKLINSEN, o. *kájin kásar, kájin boengkoesan.*
 Zeer grof —, *kájin lájar.*
PAKMAND, vt. *krandjang besjar.*
PAKNAALD, vt. *djaroem boengkoes-boengkoesan, djaroem kams-kamisán.*
PAKPAARD, o. *koeda moewátan, koeda gládaq, L.*
PAKPAPIER, o. *qarthas kásar, qarthas boengkoesan.*
PAKSCHUIT, vt. *práhoe tambáangan, práhoe moewat bárang-bárang.*
PAKTOUW, o. *táli boengkoesan.*
 — van bamboes, *toetos.*
PAKWAGEN, m. *pedáti, karéta jang moewat bárang-bárang.*
PAKZOLDER, m. *loténg toko, loténg goedang.*
PAL, m. *lida djantra, lidoh róda, L*
PAL, bijw. *tetap, tegoh.*
 Hij staat — te midden des strijds, *makka tetaplah ia di tengah prang.*
 Iemand — zetten, *menjesangkan órang.*
PALANQUIN, m. *palangkei, plangkí, dóla, djempána, taudoe, L.*
PALANQUINDRAGER, m. *órang menandoe.*
PALANQUINKOETS, vt. *karéta plangkí.*
PALEI, vt. zie **KATROL.**

—, marteltuig, *prábot sahsára.*
PALEIS, o. *astána, málijet, awán, Perz., dálam, Jav., krátón, Jav., kadáto, Tern., sarraí, Perz., dur-gáh, Perz., pásés, verb.*
 Muur van het —, *págar astána.*
 In het — gaan, *berangkat másoq kadálam astána.*
PALEISBEWONERS, m. *meerv. isi astána.*
PALEN, o. w. grenzen, *berpinggiran.*
 Aan Beukoe'en —, *berpinggiran dengan negri Bangkahoeloe.*
PALEREN, b. w. *hias, menghias.*
PALET, o. schilders—, *pápan tjat toekang gambar, pápan djánang pandei menoelis gambar.*
 —, vt. inlandsch spel (met stukjes bamboes), *djuntiq.*
PALING, m. *laraq, ikan nálang, ikan mówá, L., belet, L.*
PALINGSTEKER, m. zie **AALGEER.**
PALISSADE, vt. *tiang págar bénténg, terangkéra,*
PALISSADEREN, b. w. *memboewat págar bénténg, menagári bénténg.*
PALISSADERING, vt. *págar bénténg.*
PALLAS, m. *pedang djajang sékar, pedang órang berkoeda, pallas, Ned.*
PALM, vt. *handpalm, tápaq tángan, telapákan tángan, L.*
 De — der overwinning behalen, *berdeh makóta kamenángan.*
 —, holle hand, *tampaq.*
 Eene — breed, *sa tampaq, sa-tampaq lebarnja.*
PALMBLAD, o. (waarop men met eene stift schrijft,) *dáwon lontar.*
PALMBOOM, m. *pohon chorma (korma).*
 — (borassus gonutus,) *anaw.*
 Lange —, *básiq, Ar.*
 —, (borassus flabelliformis, Bl.) *pohon lontar.*
PALMHOUT, o. *kájoe chorma (korma).*
PALMHOUTEN, b. n. *derri paádda kájoe chorma.*
PALMKOOL, vt. *palmiet, ombot.*
PALMOLIE, vt. *minjaj chorma (korma).*
PALMTAK, m. *tjábang chorma.*
 —, kroon der overwinning, *makó'a kamenángan.*
PALMRIET, o. *rótan.*
PALMWIJN, m. (jonge) *nira.*
 Oude —, *toeway.*
 —, die voor gest gehezigd wordt, *luggun, luggan.*
PALMZONDAG, m. *hári rája sabásib.*
PALSTERSTOK, m. *tongkat hádji.*
PAMPELMOES, vt. zie **POMPELMOES.**
PAMPERNOELJE, vt. zie **PADDESTOEL.**
PAMPUSVISCH, m. *ikan báwal, doewing.*
PAN, vt. *aarden —, koewáli, belánga.*
 In de — braden, *góréng di dálam koewáli.*

- Steenen — met deksel en steel, *oewé*, Chin.
- IJzeren —, *penggórèngan*, *koewâlt bessikan rendang*.
- Groote Chinesche — zonder ooren, *kâwah*.
- Dak—, *gintèng*.
- Hersen—, *bátoe (bátog) kapála*.
- van een geweerstot, *telinga peng-gálng*.
- PANBOOR, *vr. penggoerdí bátog kapála, bór bátog kapála, L.*
- PAND, *o. van een kleed, ponja*.
- , onderpand, *gádé, gadéan, petároh, amánat, Ar., andálan, andelan, tjagar*.
- Mijne aan u allen toevertrouwd —en, *petároh-koelah kapada toewan-toewan sakalian*.
- Te — geven, zetten, *bergádé*.
- Rentegevend —, *gádé berboenga*.
- Goederen, die tot onder— dienen voor schulden, *tjagáran*.
- Een — lossen, *teboers gádé*.
- der minne, *gádé pengaséhan*.
- , m. zijelaar, *sandára*.
- PANDEZITTER, *m. jang meméngang gádé*.
- PANDELING, *m. órang berhoetang mengíring, sendoe*.
- , wiens schulden door zijnen dood vereffend worden, *sendoe ayong*.
- , die na den dood van zijnen borg aansprakelijk blijft, *sendoe indal*.
- PANDE, *b. w. rampas harta órang berhoetang*.
- PANDER, *m. djoeroe merampas serta lélang bárang órang berhoetang*.
- PANDING, *vr. penggadéan*.
- Geregeltijke —, *perampásan bárang órang berhoetang*.
- PANDESHUIS, *o. roemah gadéan, pegadéan*.
- PANDLIEDEN, *m. meercv. sandára*.
- PANDREGT, *o. hiaq gádé*.
- Die — heeft, *jang meméngang soerat hiaq gádé, jang menjhoetángi atas soerat gádé*.
- PANDELDENAAAR, *m. jang berhoetang atas gádé*.
- PANEEL, *o. págar, pápan kájoe, dánding kújoe*.
- PANEEL-OUT, *o. kájoe pápan tipis*.
- PANLIKKEN, *o. w. mengínding*.
- PANLIKKER, *m. órang mengínding*.
- PANLIKKERIJ, *vr. pengíndingan*.
- PANNEKOEK, *m. pankoek, verb., dádar*.
- PANNEKOEKEN, *o. w. melantjong*.
- PANNENBAKKER, *m. djoeroe lío, pembákar (toekang) gintèng*.
- PANNENBAKKERIJ, *vr. lío, tempat bákar gintèng*.
- PANNENDEKKER, *m. toekang pásang gintèng*.
- PANNENDEKSEL, *o. toetopan koeráit*.
- PANNETJE, *o. koewâlt ketjil*.
- PANTALON, *m. lange broek, tjé'ána pandjang*.
- Een gestreepte —, *tjelána pandjang derri kájin gínggang*.
- PANTER, *m. harimaw koembang, májan toetoe, Jav., wasjaq, Ar.*
- PANTERHUID, *vr. koelit harimaw koembang, koelit májan toetoe*.
- PANTERJAGT, *vr. pemboeroevan harimaw koembang, pemboeroevan májan toetoe*.
- PANTOFFEL, *vr. tjenella*.
- Een paar nieuwe —s, *sa-pásang tjenella bároe, L.*
- Chinesche —, *vrouwenschoeisel, kásut, kásot*.
- Onder de — staan, *kaprítah bini*.
- PANTOMIME, *vr. (ond. w.) permájanan tingkah lakoe*.
- PANTSER, *o. bádjoe rantei, zirha, Ar.*
- PANTSERMAKER, *m. pandei bádjoe rantei, pandei zirha, toekang bádjoe ranté, L.*
- PANTSIER, *o. zie PANTSER*.
- PANVISCH, *m. ikan bakal góréng*.
- , gebakken visch, *ikan góréng*.
- Ik lust gaarne —, *sahája soeka mákan ikan góréng*.
- PAP, *vr. boebor*.
- Bruine zilte — van visch, dienende den Chinesch tot toespis, *tawtjé, Chin., bitjij, Chin.*
- van kruiden, *obat jang di giling loemat*.
- Zilte — van roode rijst, *tjaw, Chin.*
- , deeg, *loemat*.
- Eene zilte Chinesche — van peulvruchten, *tawtjioe, Chin.*
- Eene warme — opleggen, *tároh boebor pánas, mengénakan obat loemat (boebor)*.
- PAPA, *m. pá. bápa*.
- PAPACHTIG, *b. n. seperti boebor, kája boebor, L., lúndir*.
- PAPAJA, *vr. zekere vrucht, boewah papája, kaliké*.
- PAPAVER, *m. boenga asioen, kumbang opioen, L.*
- PAPEGAAL, *m. kékek*.
- , loerie, *noeré, loeré, L.*
- Kleine —, *boerong bájan, béthét, Jav.*
- Zeer kleine —, *seréndit*.
- PAPEGAAISKOOI, *vr. koeroengan kékeq (loeré, noeré)*.
- PAPETER, *m. jang mákan boebor*.
- PAPIER, *o. qarthás, Ar., qarthas, Ar., kartas, L.*
- Vloei—, *kartas jang melur*.
- Post—, *kartas pos, verb., qarthas soerat*.
- Rouw—, *kartas dengan pínggir hitam*.
- , papieren geld, *oewang kartas*.
- en, bewijsstukken, *soerat tanda kartáran*.
- en, rentebrieven, *soerat hoetang jang berboenga*.
- en, nieuwshladden, *soerat chabar, soerat kábar, L., soerat lélang*.
- Hollandsch —, *kartas wolanda*.

Chineesch —, *kartas tjina*.
 Grof —, *kartas kásar*.
 Fijn —, *kartas háloes*.
 Wit —, *kartas poetih*.
 PAPIERBOOM, m. *póhon gloegoe, póhon ga-loega*.
 PAPIEREN, b. n. *garthás, Ar., garthas, Ar., kartas, L.*
 — geld, *oewang kartas*.
 — doos, *boséla kartas*.
 PAPIERFABRIJK, vt. *tampat memboewat gar-thás, tampat békin kartas, L.*
 PAPIERFABRIJKANT, m. *pandai garthás, toe-kang kartas, L.*
 PAPIERHANDEL, m. *perniágáän (dagángan) kartas*.
 De — is thans zeer bloeiend, *perniágáän kartas paadda sakárang ini terláoe rámé*.
 PAPIERKASTJE, o. *tampat sijnpan kartas, taróhan kartas*.
 PAPIERKNIJSELS, o. *meerv. bekas goentingan kartas*.
 PAPIERKRAAM, vt. *kadei órang djoewal gar-thás, toko órang djoewal kartas, L.*
 PAPIERMOLEN, m. *penggilingan (kisáran) tampat békin kartas, L.*
 PAPIEROLIE, vt. *minjag kartas*
 PAPIERSCHAAR, vt. *goenting kartas, goenting besaar*.
 PAPIERVERKOOPEL, m. *órang djoewal kartas*.
 PAPKIND, o. *ánaq jang mákan boebor sádja*.
 PAPKOMMETJE, o. *mangkoq boebor*.
 PAPLEPEL, m. *sendoq boebor, L., sendoq boebor*.
 PAPPEN, b. w. *tároh boebor, memboeboef, mengenákan boebor, boeboeh boebor*.
 PAPPIG, b. n. *lódoq, seperti boebor, kája boebor, lindir*.
 PAPPING, vt. *pemboeboehan boebor, pemboeboeran*.
 PAPPOT, m. *tampat boebor*.
 PAPSSEL, o. *ajer kandji*.
 Vlocibaar —, *ajer kandji jang éntjêr, L.*
 PARABEL, vt. *gelijkenis, oepáma, ibárat, oempáma*.
 PARABOLISCH, b. n. *dengan oepáma, dengan ibárat*.
 PARADE, vt. *vertoonng, oepatjára*.
 — van krijgsvolk, *tsoldádoe berbáris, pembarisan, oepatjára órang berbáris, paráde, Eur.*
 Ik wil de — gaan zien, *sahája mau pigi ténng tsoldádoe berbáris, L., akoe handaq melihat oepatjára órang berbáris*.
 PARADEBED, o. *tampat oepatjára majit*.
 PARADEKLEED, o. *pekájin hárt rája, pakéan hárt besaar, L., pekájin oepatjára*.
 PARADEMARSCH, m. *djalannja órang berbáris, djálannja tsoldádoe berbáris dengan oepatjára*.
 —, muziek voor den parademarsch, *se-galla boenji-boenjian tsoldádoe berbáris dengan oepatjára*.

PARADEPAARD, o. *staatsiepaard, koedapáwaf, koeda oepatjára, koeda jang di páké di paráde, L.*
 PARADEPLAATS, vt. *tampat berbáris, tampat paráde, L., tampat djoenánan*.
 PARADEREN, o. w. *berbáris dengan oepatjára, berbáris paráde, L., bertsaf-tsaf dengan oepatjára*.
 —, zoo als oorlogschepen, *berlangkap dengan oepatjára*.
 PARADIJS, o. *firdoes, Ar., chold, Ar., táman, kebon kasokáän*.
 —, hemel, *soerja, swarga, djennat, Ar.*
 PARADIJSACHTIG, b. n. *ridlwánt, Ar. & Perz., rilwánt, verb.*
 — van Indra, *ka-indráän*.
 PARADIJSENGEL, m. *malek radlwánt, Ar.*
 PARADIJSKOOBN, o. *kapoelága, poewár*.
 PARADIJSSTROOM, m. *kawtzar, Ar., kalikawtzar*.
 PARADIJSVOGEL, m. *boerong sópan, mánoq déwata, boerong déwata, sapah rádja, sofne, sjag, tsjaké, boerong papoewah, samaleik, mamboe sóro, Pap.*
 PARALLEL, b. n. zie EVENWIJDIG.
 PARDEL, m. zie PANTER.
 PARDON, o. (ond. w.) *vergifenis, ampon, m-áf, Ar.*
 PAREL, vt. *paarl, moetia, moetiára, muttoe, moetà-moetia, loeloe, Ar. (Als juweel wordt de parel ook manikam genoemd, S. R. 78.)*
 Zeer groote —, *moetiára besaar, dor-rat, Ar.*
 Een zonnescherm met — en belegd, *pájong moetia di kárang*.
 — en duiken, *menjellam moetia*.
 — en duiken is een zeer moeilijk werk, *pekardjáän menjellam moetia itoe soesah sakáli*.
 — en rijgen, *toetjoeg moetiára*.
 Een snoer — en, *moetiára sa-oetas*.
 Zeven — en, *moetiára toedjoh bidji*.
 — en snoeren (rijgen), *mengoetus moetiára*.
 Eene — van buitengewone waarde, *moetiára sa-bidji jang terláoe besaar har-gánja*.
 Eene — op het oog, *máta dáging-dagingan, keláboe, kaláboe, beléléq*.
 Met — en bezet, *bertáahkan moetiára*.
 Van — en voorzien, *bermoetiára*.
 PARELBOOR, vt. *goerdí moetiára*.
 PARELBUIKER, m. *órang menjellam moetia*.
 PARELEN, o. w. *galága, galágaq*.
 PARELGRUIS, o. *mení moetia*.
 PARELHANDELAAR, m. *órang djoewal moetia*.
 PARELKLEUR, vt. *warna moetia*.
 PARELKROON, vt. *makóta moetia*.
 PARELKUST, vt. *tept láwt jang bermoetiára, tampat moetiára*.
 PARELMOER, vt. *paarlmoer, indong moetiára, kirang*.
 PARELMOSEL, vt. *schelp, koelú moetia*.

PARELOESTER, vr. *loekan moetiára*.
 PARELOLIE, vr. *minjag moetiára*.
 PARELSCHELP, vr. *indong moetiá, tsadaf, Ar.*
 PARELSNOER, o. *oetas moetiára, ranté moetiára, dorro 'n-nathlim, Ar.*
 PARELSTEEN, m. *moestika moetiára*.
 PARELSTRUIK, m. *kossoe*.
 PARELVISSCHERIJ, vr. *penjelláman (pentjarian) moetiára*.
 PAREN, b. w. koppelen, *djoedoekan, goekan*.
 —, o. w. *berdjoedoe, bekaq, L.*
 —, huwen, *káwin, Perz., nikáh, Ar.*
 Zijn verzoek met verplichtende woorden
 —, *pasertákan permintáanna itoe dengan perkatáan jang lemah lembot*.
 PAREREN, b. w. (ond. w.) *tangkis, tangkiskan*.
 PARFUMEREN, b. w. (ond. w.) *mengharoemkan, békin wányi, L.*
 De haren —, *mengharoemkan ramboet*.
 PARING, vr. *hal berdjoedoe, bekaq, L.*
 PARK, o. zie PERK.
 PARKEMENT, o. *raq, Ar., koelit kambing*.
 PARKET, o. *soewátoe tempat di gedong bitjára*.
 PARKIET, m. *boerong bájan, béthét, Jav.*
 PARLEMENT, o. *madjlis, Ar.*
 PARLEMOER, vr. zie PARLEMOER.
 PARNAS, m. of Parnassus (der Hindoes), *goenong mahá méroe, goenong méroe*.
 PAROCHIE, vr. *dáirah mesjid, kampony-kampong messigit, L., kampong-kampong grédja*.
 PAROOL, o. *samboean*.
 PART, vr. listige trek, *típoe, makr, Ar., dája, pedajáan, L.*
 PART, o. gedeelte, *bahagian, sapáro, L.*
 Een vierde —, *sa-per-empat*.
 PARTIJ, vr. aanhang, *oemmat, Ar., persakotoewan, pertemánan, sablah, pengiringan*.
 De koningsgezinde — volgen, *toeroet órang jang satiáwan paadda rádjá*.
 De oproerige —, *persakotoewan órang doerháka*.
 De priester—, *oemmat imám*.
 De priester— heeft eenen grooten invloed, *makka oemmat imám itoe áda penghároe besaar*.
 De — der zeeroovers, *pertemánan órang bádjag, teman-teman órang bádjag, L.*
 Welke — kiest gij? *sublah mána toewan máw toeroet?*
 —, deel, gedeelte, *bahagian, sapáro*.
 —, plezier—, *festa, L., perdjamoeawan, party, Ned.*
 —, menigte, *bebrápa*.
 Eene — kwalijkgezinden, *bebrápa órang jang djáhat prinja*.
 —, tegenpartij, *peláwan, chatsom, Ar.*
 —, zijde, *fihaq, sablah*.
 De beide —en, *fi:aq sablah-menjablah, kadoewa fihaq*.
 En de beide —en geraakten slaugs, *makka berpáranglah kadoewa fihaq. S.R. 139.*

—, in de muziek, *rágan, lágoe, L., sapároe laqoenja, L.*
 —, spel, *permajinan*.
 Eene — schaaik spelen, *bermájin tjátor sátoe káli*.
 PARTIJDIG, b. n. *toeroet sablah, djánib dár, Perz.*
 — zijn, *menjablah, bertjiderá*.
 PARTIJDIGHEID, vr. *hál bertjiderá, prt órang jang toeroet sablah, penjabláhan, hál djánib dár*.
 PARTIJGANGER, m. *órang chatsom, penjablah, tharaf dár, Perz.*
 PARTIJGEEST, m. *gheirat chatsom, Ar., rása háti órang chatsom (bertjiderá)*.
 PARTIJSCHAP, vr. *djánib dári, prt hál bertjiderá*.
 PARTIJZUCHTIG, b. n. *kángan máw toeroet sablah, L., ingin toeroet órang chatsom*.
 PARTUUR, o. gelijke, *sa-tára*.
 Uw — is moeijelijk te vinden, *sa-tára toewan soekar di tjahári*.
 —, medegenoot, *teman, sakoeto, perséro, L.*
 PARUK, vr. zie PRUIK.
 PAS, m. tred, *djangkah, langkah*.
 —, gang, *djálan*.
 —sen van twee voet, *langkah jang doewa káki besaarnja*.
 Iemand den — afsnijden (de hoop benemen), *memoetoeskan pengharápan sa-órang; (verhinderen), menegahkan*.
 Gemakkelijk van gang of —, (van een paard), *kamandjálán, émaq djálannja*.
 Het komt juist van —, *sanjampang*.
 —, nauwe weg, *djálu sempit, djálu ketjil, loeroh*.
 —, doorvaart, *straat, selat*.
 —, vrijgelebrief, *soerat idzin, soerat pas, L., soerat permisst, L.*
 PAS, o. maal, reis, *káli, kála, waqtoe, Ar.*
 Op dit —, *paadda sakáli ini*.
 — geven, *betamen, pátoet, lájiq, hároes*.
 Dat geeft geen —, *itoe tiáda pátoet*.
 Dat schip is op zijn — geladen, *makka kapal itoe soedah di moewat dengan sedangnja*.
 —, bijw. genoeg, *tjoekoep*.
 Juist van —, *betoel tjoekoepnja, sampé besaarnja, sadarsa*.
 —, (zoo even), *bahároe, bahároe tahádi, bároe tádt, L., baroesan, L.*
 Iets van — maken, *békin betoel besaarnja*.
 Dat komt niet te —, *itoe sálah dátangnja, itoe tiáda lájiq, itoe tiáda pátoet*.
 Dat geld komt hem goed te —, *makka ía berhádat oewang itoe*.
 —, nauwelijks, *njárís, hampir*.
 PASCHA, o. zie PAASCHEN.
 PASGANG, m. *ligas*.
 PASGANGER, m. *koeda jang meligas, koeda hadéan, L.*

- PASKAART**, vr. *petah (pâtah) lâwt, puttuh lâwt, karto lâwt, L.*
- PASKWIL**, vr. *soerat sindiran.*
Een — maken, *menjindir.*
- PASKWILMAKER**, m. *penjoerat sindiran, penjindir.*
- PASLOOD**, o. *waterpas, bâtoe sipat.*
—, *schiellood, bâtoe doega.*
- PASPOORT**, o. *soerat lepas.*
Een eervol —, *soerat lepas dengan poedji-poedjian.*
- PASSAAT**, **PASSAATWIND**, m. *angin moesim.*
De oost —, *angin moesim kamâro, angin timor.*
De west —, *angin bârat, angin koelon. L., angin moesim hoedjan.*
- PASSAGIE**, vr. (ond. w.) *doortogt, als: er is hier eene drukke —, makka di sini bânjaq orang lâlœ-lalang (berdjâlan, liwat, L.)*
— op een vaartuig, *toempangan, sa-penoempang.*
— hebben op een vaartuig, *toempang, menoempang.*
— verleenen, *toempangkan.*
—, plaats nit een boek, *tampat derra soewâtoe kutâb.*
- PASSAGIEGELD**, o. *oewang menoempang (toempangan).*
- PASSAGIER**, m. *orang menoempang.*
- PASSELJK**, b. n. *sedang, sadarhâna, sederhâna.*
- PASSEMENT**, o. *passemên, verb., tâlt ajer, sibir.*
- PASSEMENTWERKER**, m. *pandei tâlt ajer, toekang passemên, L.*
- PASSEN**, b. w. *aanpassen, tjôba.*
Een paar schoenen —, *tjôba sa-pâsang sapâtoe.*
—, *waterpassen, oekoer dengan bâtoe sipat.*
—, van pas zijn, *lâjiq, bâjiq.*
Dat kleed pust haar wel, *pekâjin itoe lâjiq padânja.*
—, het getal vol maken, *menganâpt, menganapkan, hitoeng sa-brâpa jung misti bâjar.*
—, voegen, wel staan, *pâtoet, lâjiq, bâjiq.*
—, voegen, geschikt zijn, *katoedjoe.*
Bij elkander —, *bâbad.*
—, geld —, *êmpas, verb.*
Zulk een kleed past u niet, *pekâjin jang bagitoe tiâda pâtoet anykaw pâkei.*
—, letten, acht geven, *djâga, ingat.*
Op een kind —, *djâga anaq.*
Op spijzen — zonder er van te mogen eten, *barandon, borandam.*
Op eenen zieke —, *djâga (meruwâtin, L.) orang sâkit.*
—, niet spreken, (in het spel,) *tiâda mâjin, tiâda mengâdoe.*
- PASSEND**, b. n. *gevoegelijk lâjiq, pâtoet, bâjiq.*
- PASSEPARTOUT**, m. *horologiesleutel met verscheidene pijpen, anaq koentji dengan bebrâpa lôbang.*
—, zie **LOOPER**, *dievensleutel.*
- PASSER**, m. *djangkâ.*
Met den — meten, *hoekoer dengan djangkâ.*
- PASSEREN**, b. en o. w. *als: den tijd —, menghâbiskan (melaloekan) waqtœ.*
Den tijd met den koran lezen —, *melaloekan waqtœ dengan mengâdji qor-ân.*
Voor iets —, (doorgaan), *di indahkan, di bilangkan, di hormatkan.*
Voor eenen bedevaartganger —, *di hormatkan sa-bagei hâldji.*
De linie —, *melaloewt chath istiwa, liwat chath istiwa.*
Eene volnagt —, *boewat (memboewat) soerat koewâsa, bêkin soerat polmak, L., bêkin soerat procurâst, L.*
Dat kan —, dat kan wel, *itoe bôleh djoega.*
—, voorvallen, *djâdi, berlâkœ, tjœpol, peristiwâ.*
- PASTEI**, vr. *djoewâdah.*
— van turksche tarwe, *boontjes, speerijen, hoendervleesch, visch, garnalen en krabben, tjulakoetf.*
- PASTEIBAKKER**, m. *toekang djoewâdah, toekang koewê.*
- PASTEIDEEG**, o. *dâdar, adoenan, L.*
- PASTOOR**, (R. K.) m. *pâdri grêdja roemf.*
—, *inlandsche priester, imâm.*
- PATELLEN**, m. *meerv. zeegewas, bia sablah, (Patella).*
- PATENT**, o. *soerat pekarjdâân, soerat idzin akan melakoekan soewâtoe pekarjdâân.*
- PATENTPLIGTIG**, b. n. *kena bâjar soerat pekarjdâân.*
- PATERNOSTER**, m. *rozenkrans, tasbêf, (met 99 koralen of parelen).*
Een' — bidden, *membâtja tasbêf.*
—koraal, (of peulvrucht, die er wel voor gebruikt wordt), *djâk tasbêf.*
—s, m. *meerv. handboeijen, belongyoe.*
- PATIENT**, m. en vr. *orang sâkit.*
Een —, *misdadiger, orang kasakitan, orang bersalâhan.*
- PATRIARCH**, m. *bithriq, Ar., uit het Gr.*
- PATRICIER**, m. *orang bangsâwan.*
- PATRIJS**, m. *ojam hoetan.*
- PATRIOT**, m. *orang jang mengâseh negrinja.*
- PATRIOTISMUS**, o. *pengasihân akan negrinja.*
- PATRONES**, vr. *paranpoewan jang memaliharâkan.*
- PATROON**, m. *orang jang memaliharâkan. (melindongkan), perlîndongan, pelîndong, chafir, Ar.*
—, heer, *mecster, toewan, pematdjikan, L.*
—, vr. *patron, verb., bendâla, tampan.*
—, o. *model, telâdan, tolâdan, tjonto, dêrah.*

- om met gouddraad te borduren, *tjillárt*.
- PATROONKOKER, m. *sárong bendála, bendála, sárong patron, L.*
- PATROONSCHAP, o. *patronaat, pangkat cháfir, pangkat toewan.*
- PATROONTASCH, vr. *tampat patron, L.*
- PAUK, vr. *keteltrom, gendang, gandang.*
- PAUKEN, o. w. *páloe gendang, poekol gendang.*
- PAUGESCHAL, o. *boenji gendang.*
- PAUS, m. *bábá, Ar.* (De — van Romen wordt veelal vertaald door: *bábá 'l-roemíah*, doch dit is een Grieksche -).
- PAUSDOM, o. *karadjáán bábá.*
- PAUSELJK, b. n. *tjára bábá, bábá.*
— e waardigheid, *dardjat bábá.*
- PAUSGEZIND, b. n. *jang toeroet bábá.*
Een — e, *sa-órang ahlo 'l-bábá, sa-órang derri paadla oemmat bábá.*
- PAUSSCHAP, o. *peमारintáhan bábá.*
- PAUZE, vr. *théh, Ar., pe'hentian, itidál, Ar., thoemániat, Ar.*
— van eenen psalm, *théh mazmoer.*
Eene — maken, *berhentí.*
— in het lezen, *waqf, Ar.*
- PAUZEREN, o. w. *berhentí.*
- PAVEIJEN, b. w. zie *PLAVEIJEN.*
- PAVILJOEN, o. *zomerhuisje, roemah perangan-an, gamboeng, Ar.*
—, tent, *cheimah, Ar.*
—, van vorstinnen, hoog vertrek in een paleis, *máligei, S. R. 17.*
En al de prinsessen gingen in het —, *makka segalla poetri poon másoq kudálam máligei.*
- PEDANT, m. *órang kátjaq, órang kótjaq, L., intji.*
—, b. n. *kátjaq, kótjaq, L., angkoe, L., djoemáwa.*
—, bijw. *dengan kátjaq, enz.*
- PEDEL, m. *soeroehan madjlis madrasah.*
- PEDESTAL, o. *káki, lápiq, pelápiq.*
- PEEL, vr. *breede haarband, píta jang lébar.*
—, moerassig land, *ráwah, pája.*
- PEEN, vr. *bortol, verb. van wortel, lóbaq mérah.*
- PEER, vr. *koemnatrót, Ar.*
Japansche —, (*Cydonia Japonica*), *kaidoo, Jap.*
- PEES, vr. *átsáb, Ar., oerat kintjang, bájoe, Jav.*
—, snoer, *táli.*
— van eenen boog, *táli pánah.*
- PEESKNOOP, m. *kantjng átsáb.*
- PEET, m. en vr. *pengangkát.*
- PEIL, o. merk, *tanda, álánnat, Ar.*
Water dat op zijn — staat, *ajér sedang besaarnja.*
—, van een schip, *másoqnja kapal di dálam ajér.*
Boven — van zijn vermogen, *melaloewi koewasánja, liwat mamponja, L., trádo mampoé, L.*
- PEILEN, b. w. de diepte, *loega, L., doega.*
De zou —, *mengoekoer katinggian máta-hárit.*
- PEILER, m. *pendoega, órang mendoega, jung loega.*
- PEILING, vr. *pendoegáán, doegáán, súl mendoega.*
- PEILKOMPAS, o. *paddman besaar.*
- PEILLOOD, o. *báloe doega.*
- PEILSTOK, m. *kájoe ozkoeran.*
- PEINZEN, o. w. *fikir, pikir, L., tumbang-menimbang menjira-ngira, fekoer, Ar., angka-angka, angkap-angkap.*
—, mijmeren, *tamenoengi.*
- PEINZEND, b. n. *terfekoer, berfikir, bermánoe g, bermánoengi, Ar.*
- PEINZING, vr. *fikiran, pikiran.*
- PEINZER, m. *órang terfekoer.*
—, die zich alleen met de bespiegeling van God uit liefde voor Hem bezig houdt, *madjzob, Ar.*
- PEIS, m. zie *VREDE.*
- PEISTEREN, b. w. zie *PLEISTEREN.*
- PEK, o. pik, *gála-gála, dámar, zift, Perz.*
Een — op iemand hebben, *binjtí akan sa-órang.*
Met — bestrijken, *laboer dengan dámar, loeloet dámar, loeloet gálu-gála.*
Vlocibare —, *gála-gála jang éntjér, L., qathrán, Ar.*
- PEKACHTIG, b. n. *sa-roepa (seperti) gála-gála.*
- PEKBOOM, m. *pijnboom, tsanarbar, Ar.*
- PEKBROEK, m. zie *MATROOS.*
- PEK- of PIKDONKER, b. n. *kulam káboet, glap golita, glap satáli.*
- PEKDRAAD, m. *táli jang di gósoq gála-gála.*
- PEKEL, vr. *ajér garam.*
In de — leggen, *tároeh di dálam ajér garam.*
Iemand in de — laten steken, *tínggal-kan órang di dálam kasoekáran.*
—, de zee, *láwt, láwoet, samoedra.*
- PEKELACHTIG, b. n. *másin, assin, L.*
- PEKELEN, b. w. *tároeh di dálam ajér garam, zie INZOUTEN.*
—, o. w. tot pekél worden, *djádi ajér garam, djúdi ajér assin, L.*
- PEKELNAT, o. zie *PEKEL.*
- PEKELVELD, o. (dicht) *samoedra, láwt, láwoet.*
- PEKELVLEESCH, o. *dáging assin, L., dáging másin.*
- PEKELZONDE, vr. *dósa láma.*
- PEKKEN, b. w. *loeloet dámar, loelwet gála-gála, sápoé, (gósoq) dengan gála-gála, láboer dengan gála-gála.*
- PEKPLEISTER, vr. *kójoq gála-gála dan minjaq.*
- PEKTON, vr. *tong gála-gála.*
- PEKZWART, b. n. *hitam sakált.*
- PEL, PELLE, vr. *dop, schaal, koclit.*
- PELGRIM, m. *hádjí, eigenl. háljíj, Ar.*

PELGRIMAADJE, vr. *hadj*, Ar., eig. *hadjilj*.

Eenzaam — naar Mekka, *tulfrid*, Ar.

PELGRIMSFLIESCH, vr. *boejong hâljî*.

PELGRIMSKLEED, o. *pehâjin hâljî*, songgor.

PELGRIMSTAF, m. *tongkat hâljî*.

PELGRIMSTASCH, vr. *boqtjâ*.

PELEN, b. w. *koebaq*, *koopas*, *kaloepas*.

PELLIKAAN, m. *bawega*, *hawâsil*, Ar.

PELMOLEN, m. *penggilingan (kisâran) koepas-koepâsan*.

PELS, m. *fistân*, Perz., *bâdjoe jang berlâpis boeloe*.

PELUW, vr. *sarâga*, *bantal sarâga*.

PEN, vr. schrijffen, *qalam*, Ar., *penna*, Eur., *boeloe menjoerat*.

Indien deze twee voorwerpen niet bestonden, namelijk de — en het zwaard, zouden alle wereldsche zaken ijdel zijn, omdat alle zaken der wereld door deze twee dingen bestaan, en deze twee zijn het sieraad van de geheele wereld, *djika tiâda âda doewa perkâra ini jang qalam dan pedang itoe makka segalla pekarjâân aalam sia-siâlah kârana segalla pekarjâân aalam itoe di atas doewa perkâra ini berdirt adanja*, M. S. R. 144.

De twee ijzeren — nen eener draaibank, om de welken het gedraaid wordende hout loopt, *pâst*, *pâsei*.

Houten —, sleutel van eenen viool enz. om een snaar op te draaijen, *singgoeogoe*. — om netten te breijjen, *tjoeban*.

De schacht van eene —, *bâtang penna*. —, haar—, haarsteker, *toesoq kondé*, *tjirt*, *tekan soenggoel*.

Eene — versnijden, *merantjong qalam*, *pôtong penna*.

Een bos — nen, *penna sa-ikat*.

Ganzen—nen, *penna gangsa*, *penna boeloe gangsa*.

Hij heeft eene wel versnedene —, *makka karângannya soerat itoe terlâloe indah (bâgoes, L.)*

Het is in de —, *itoe niatnja, makka itoe di permaqtsoedkan, hampir mâw djâdi — van eenen stijl, poeroes.*

Houten — om bulken te vereenigen, *terbot*.

Eene houten —, *lâbang kâjoe, pâsaq kâjoe*.

—, klokertje, speld, *bikat*.

— van een stekelvarken, *boeloe landaq*.

PENNEBAKJE, o. *tampat penna*, L., *tampat qalam*.

Eenzilveren —, *tampat pêraqbâkas qalam*.

PENNEKUNST, vr. *ilmoe soerat (toelisan)*.

PENNEMES, o. *pisaw merantjong qalam*, *pisaw pôtung penna*, L.

PENNEKOKER, m. *sârong qalam*, *sârong penna*, *qalam dân*, Perz.

PENNEKOOPER, m. pennenvkoopper, *orang dyneal penna*, L., *orang djoewul qalam, toekang qalam*.

PENNESCHACHT, vr. *bâtang boeloe menjoerat, bâtang penna*, L.

PENNETREK, m. *sa-gâris penna*, L., *chath qalam*, Ar.

PENNING, m. *képêng*, Jav., *pitis*, *pitjis*.

Geen — meer, *tiâda sa-képêng lâqi*.

Geenen — meer in de wereld hebben, *âda pôtol sakâli*.

Gedenk—, *sikkah tadzkirat*, Ar.

Een — van het beleg, *sikka tadzkirat pengepoengan*.

PENNINGKABINET, o. *perbendahâran sikkah tadzkirat*.

PENNINGKUNDE, vr. *ilmoe oewang*, *ilmoe sikkah tadzkirat*, *ilmoe derham*.

PENNINGMEESTER, m. *djoeroe oewang*, *kupala kântor oewang*.

—, schatbewaarder, *bendahâra, panghoeloe mâta benda, chazan*, Ar. *chazin*, Ar.

PENNINGMEESTERSCHAP, o. *pekarjâân djoeroe oewang*, *djabâtan (hjawâtan) bendahâra, dardjat chazan (chuzin)*, Ar.

PENS, vr. *ampedel*.

—, ingewand, *ist proet*.

—, m. buik, *proet, peroet*.

PENSBUIK, m. *gendoet*.

PENSEEL, o. *sasâpoe tjat*, *penoelis tjat*.

PEPER, vr. *lâda*, *lâda ketjil*, *sifil* & *folfol*, Ar.

Spaansche of Cayenne—, *tjâbé*, *lâda mêrah*, *lâda pandjang*.

Wilde, kleine Spaansche —, *djamprit*.

Lange —, *tjâbé soelâst*.

—, (Piper amalago), *lâda andjing*.

Ingelegde jonge Spaansche —, *atjar tjâbé*.

PEPERACTIO, b. n. *seperti lâda, pedas, pedis*.

PEPERBOOM, m. *peperank*, *pohon lâda*.

PEPERBUS, vr. of doos, *tampat lâda*.

PEPERDUUR, b. n. *mâhal sakâli*.

PEPEREN, b. w. *târoh lâda*, *boeboeh lâda*, *meludâ-t*.

PEPERHUISJE, o. *gelongsong*, *kalongsong*, *goe'ongsong*, *kaloeboesong*.

PEPERKORREL, vr. *boetir lâda*, *lâda boelat*.

PEPERMOLEN, m. *penggilingan lâda*, *kisâran lâda*.

PEPERMUNT, vr. *nânâ*, Ar.

PEPERRANK, vr. *tatas lâda*.

PEPERSAUS, vr. *koewah lâda*.

PEPERSTAMPER, m. *toemboeg lâda*.

PEPERWORTEL, m. (soort van —), *akar kâlor*, *akar maroenggei*, (Guilandina moringa).

PEPERZAK, m. *kârong lâda*.

PERIODE, vr. (ond. w.) *tijdvak*, *kila*, *mâsa*, *zamân*, Ar.

PERIODIEK, b. n. *jung kaloewar paadda waqtloe jang tentoe*.

PERK OF PARK, o. *lusthof*, *rebâna*, *tâman jang berpâgtr*.

—, afgesloten — voor dieren, om-
heinde plaats, *kandang*.
Een rond bloem—, *boelang-boelang*.
Vierkant — je, ruitje, *tapaq tjatoer*.
—, renbaan, *balapan, tumpat balapan*.
In het — treden, *másq balapan*.
PERKAL, o. *kájin parkal*.
PEIKEN, b. w. *kandangan, memagárt*.
PERS, vr. *apitan*.
Olie—, *kampá*.
Suikerriet—, *apitan teboe, penggilingan*
teboe.
—, glans door persen veroorzaakt, *tja-
hája, tjája*.
—, zie DRUKPERS.
Dat boek is op de —, *makka kitáh*
itoe di trá, itoe boekoe lági di tjitaq, L.
PERSBAAR, b. n. *jang dápat di apit, jang*
boleh di tándis, L.
PERSBALK, m. *kápoe apitan*.
PERSBOOM, m. *bátang apitan*.
PERSEN, b. w. *apit, tápos, L.*
—, nederdrukken, *tákan, tekan, tín-
dís, L.*
—, uitdrukken, uitnippen, *prah, pras, L.*
—, zoo als eene barende vrouw, ook
het — der ingewanden, *taran, teran,*
menaran, meneran, atjung, mengádjung,
menggigit, zie PERSING.
Druiven —, *mengápit boewah anggor.*
—, dwingen, *paqsa*.
PERSEN, o. *pengapitan*.
PERSER, m. *pengápit, órang mengápit, zie*
PERSEN.
PERSGELD, o. *oepah apitan*.
PERSIJZER, o. *besst pipéhan*.
PERSING, vr. *pengapitan*.
— van de ingewanden, *taran, teran,*
adjang.
Buik— hebben, *proet menggigit*.
PERSONALITEIT, vr. zie *PERSONLIJKHEID*.
PERSON, m. *órang, dirt, hadrat, Ar.,*
marika.
Een braaf —, *órang bájig*.
De — van den profeet, *hadrat nabí*.
Waarom komt gij in —? *mengápa diri*
dátang, kunnápa loe dátang sendiri, L.
In —, zelf, *sendiri*.
De — des konings, *hadrat rádjá,*
Hofst.
— in de godheid, *oqnoem, Ar.,* uit
het Syr.
Personen, volk, *marika, órang-órang*.
PERSONLIJKHEID, vr. *dzát dirt, oedjoed, Ar.*
PERSOONSVERBEELDING, vr. *oepáma pen-
djelmáán*.
PERSPLANK, vr. *pápan apitan*.
PERSSCHROEF, vr. *skroep apitan, zie SCHROEF*.
PERZIK, vr. *toffáh fársít, Ar., persiq, Perz.*
PEST, vr. *sampar, wabá, Ar., dabl, Ar.,*
tháden, Ar.
Met de — besmet, *bersampar, kena*
dabl, kena tháden.

PESTACHTIG, b. n. *sa-roepa sampar*.
PESTBUIL, vr. *bangkaq (bintil) sumpar,*
dabl, Ar.
PESTHUIS, o. *roemah sákit sampar (wabá.)*
roemah órang bersampar, roemah órang
kena dabl.
PESTILENTIE, vr. *penjákit sampar, belá*
wabá.
PESTKOORTS, vr. *demam sampar*.
PESTLUCHT, vr. *báwoe sampar, báwoe wabá*.
PESTPOKKEN, vr. *meerv. tjátjar sampar*.
PESTTIJD, in. *nása (témpe) sampar, waqtoe*
wabá, Ar.
PESTVERSPREIDEND, b. n. *jang mendjang-*
kulkan sampar, jang menjamparkan.
PET, m. *karpoes, Ned.*
PETEKIND, o. *ánaq pengangkat*.
PETEMOEI, vr. *pengangkat*.
PETERSELIE, vr. *dáwoen katoembar, peterséli.*
Ned. uit het Gr., karafs, Ar.
PEUKEL, vr. zie *PUIST*.
PEUL, vr. *pólóng, L., zie BOON*.
Inlandsche —, smakende als groote
boonen, *tawgé*.
PEULDOP, m. *koelit pólóng*.
PEULW, vr. zie *PELUW*.
PEULYRUCHT, vr. *kátjung, boontjes, Ned.*
PEUPEL, o. zie *GEPEPEL*.
PEUREN, o. w. *mengájit málang, pantjing*
íkan mówa, L.
PEUTEREN, o. w. *tjongkil, kórèq*.
De tanden —, *tjongkil gigi*.
In het oor —, *tjongkil telinga, kórèq*
koeping, L.
Aan eene zaak —, *kórèq perkára*.
PEUTERING, vr. *pentjongkílan, pengórèk-an*.
PEUZELAAR, m. uitpluizer, *órang jang men-
tjáboet boeloe*.
—, talmer, *órang málas, órang jang*
berlambat-lambat kardjánja.
PEUZELAN, b. w. zonder honger eten, *má-*
kan dengan tíada lápar.
—, o. w. talmen, *kardja plan-plan, L.,*
kardja lambat-lambat.
PEUZELING, vr. *getalm, perlambátan, zie*
GLTALM.
PEUZELWERK, o. talmachtig werk, *pekar-*
djáán jang lambat-lambát. (plan-plan, L.).
—, nageregt dat langzaam genuttigd
wordt, *boewah-boewáhan (sedápan) jang di*
mákan plan-plan, L., sedápan jang di san-
tap perláhan-láhan.
PEZERIK, m. zie *BULLEPEES*.
PHARIZEËR, m. zie *FARIZEËR*.
PHILANDER, m. (viervoetig.) *tímpáwoes*.
PIANO-FORTE, in. en o. *piáno, Eur.*
Op den — spelen, *májin píano*.
PIASTER, m. spaansche munt, *ringgit, réjál*.
— met zuilen of pilaren, *ringgit tiang*.
— met zwaarden, *ringgit pedang*.
— met eenen vogel, *ringgit boerong*.
PIEK, vr. *toembag*.
Korte —, *tjanduras*.

— met twee gelijke punten, *toembaq bandarang*.

De — vullen, *merâlaqkan toembaq*.

Zijne — schuren, fig. *minggat*, L., *lârt*.

Met de — exerceren, *bermâjin toembaq*.

Met de — steken, *menoembaq*, *berti-kamkan toembaq*.

— en waaraan koestaarten zijn vastge-maakt, *toembaq jang di oelaskan tjamûra*.

De schacht van eene —, *bâtang toem-baq*, *gâgang toembaq*.

Zeven — en, *toembaq toedjoh bilah (bâ-tung)*.

Eene lange —, *toembaq pandjung*.

Korte —, *tjaljandâkan*.

— zonder ijzer, *soliga*.

Met de — slaan, *pâloe dengan toembaq*.

— van eene rots, *pontjaq kârang*.

PIEKDRAGER, m. *orang pertikâman*.

PIEKIJZER, o. *bessi toembaq*.

PIEKPUNT, vr. *mâta toembaq*.

PIEKSTOK, m. *bâtang toembaq*, *gâgang toem-baq*.

PIEFEN, o. w. *tjîjit*.

Zoo als de ouden zingen zoo — de jongen, *lugoenja orang toewah di toeroet orang moeda*, L.

PIEPJONG, b. n. *moeda sakâli*.

PIER, vr. *tjâtying tânah*.

PIEREN, b. w. *tîpoe*, *perdjâkan*, *pedajâ-in*, L.

PIERENWAALJEN, o. w. *melantjong di roemah soendal*.

PIJ, vr. *grof kleed*, *songgor*, *bâdjoe kâsar*.

PIJL, m. *boog*, *ânaq pânah*, *pânah*, *wâna*, *Sansk.*, *damaq*.

Houten —, *saligî*.

Werp—, *lambing*.

Vuur—, *tjarâwat*.

De punt van eenen —, *mâta pânah*.

Het voetstuk van eenen —, dat tegen de boogpees komt, *kâki pânah*.

De doodelijke — van Batâra Indra, *tâsoera âlân*.

En rigtte dien (—) op de huid van den reus, *makka lâloe di betoelinja kapada ânaq lidah raqsâsa*, S. R. 28.

Moeder—, hoofd—, voorname goden—, van welken eede — en afstammen, *iboe pânah*, S. R. 23.

Met — en schieten, *memânah*.

En hij zag hoever zijn — ongeveer zou doordringen, *makka di lihatnja sa-kirukira bermâkan ânaq pânahja*, S. R. 34.

Elkander met — en beschieten, *berpâ-nah-pânahan*.

PIJL, m. *piek*, *ânaq itig*, *ânaq bêbêq*, L.

PIJLBOOG, m. *pânah*, *boesor*, *iboe pânah*, *boesor pânah*.

En zijnen — wierp hij naar Srie Rama, *makka boesor pânahnja poon di lontarkan-ja kapula Sri Râmu*, S. R. 156.

De — van Srie Rama, *pânah Sri Râmu*.

PIJLENMAKER, m. *pandei (toekang) ânaq pânah*.

PIJLKOKER, m. *tarkasj*, *Perz.*, *sârong ânaq pânah*.

PIJLSCHOOT, o. *pemânah*, *pamânah*.

Een — ver, *sa-pemânah djâuhnja*.

PIJLSTAART, m. *kâki ânaq pânah*.

—, *vogel*, *boerong sasâpo*.

—, (sphinx,) *koepos sôrê*.

PIJLSTOK, m. *bâtang ânaq pânah*.

PIJLVORMIG, b. n. *saroepa ânaq pânah*.

PIJN, vr. *sâkit*.

— in de beenen, *puggêl-puggêl*.

—, *verdriet*, *soesah kâti*, *soesah*.

— in de leden, *sangal*.

— in de beenderen, *pinf*.

— in den buik hebben, *tjêkaq*, *sâkit proet*.

—, *straf*, *sangsâra*, *ûdzâb*, *Ar*.

— in de gewrichten, *tjekoetan*.

Het is de — waard, *mukka hâroes di oesahkan*.

Het is de — niet waard, *tiâda hâroes di tjintâkan*, *tiâda oesah*, *trâ oesah*, *troe-sah*, L.

PIJNBANK, vr. *tampat menjangsarâkan orang*.

PIJNBOOM, m. *tsanawar*.

Soort van — op Sumatra, *kâjoe sigt*.

PIJNIGEN, b. w. *menjangsarâkan*, *menjakiti*.

Zich —, *menjangsarâkan diri*.

Zich —, *moeit geven*, *menjoesahkan diri*.

—, zie STRAFFEN.

PIJNIGER, m. *penjangsâra*, *orang jang men-jangsarâkan*.

PIJNIGING, vr. *penjangsarâân*, *hâl menjakiti*.

PIJNLIJK, b. n. *sâkit*.

—, *ziekelyk*, *sâkit-sakitan*.

— (van het gansche ligchaam,) *lâsa*.

—, *moeijelyk*, *soekar*, *soesah*, *brat*.

—, *bijw.* *dengan soesah*, *atas prt jang soekar*.

PIJNLIJKHEID, vr. *râsa sâkit*.

—, *onpasselijkeid*, *penjâkit*.

PIJNSTILLEND, b. n. *penâwar*.

— e middelen, *obat menâwar*, *penâwar*.

PIJP, vr. *tabaks*—, *pîpa*, verb., *pengoedoe*, *tjoelim*.

Eene — vullen, *isi pîpa*.

—, *vat*, *pîpa*, verb., *lêggêr*, verb., *tong*.

—, *buis van eenen verrekijker*, *bâtang trôpong*.

—, *merg*—, *toelang somsom*.

—, *groot*, *seloeran*, *gôt*, verb., *pantjoe-ran*, *toesan*.

— van eene brandspuit, *tjôrot oelar pompa*.

— van riet, *schalmei*, *bangst*, *soeling*, *moert*.

—, *blaaspijp*, *om vogels te schieten*, *soempitan*.

- , om het vuur aan te blazen, *sompron*.
 — van eene lamp, *tjerét*.
 Naar iemands — on dansen, *toeroel órang poenja soeka*.
 — van goud of verguld metaal, die in de uitgerekte oorlel gedragen wordt, *sewang*, *soeweng*, Jav.
- PIJPAARDE, vr. *tánah pipa*, L., *tánah mangkok*.
- PIJPEN, o. w. *siol*.
 —, op de fluit spelen, *berbangst*, *tioep bangsi*, *mâjin soeling*, L.
- PIJPENDOPJE, o. *toedong pipa*.
- PIJPENKOP, m. *kapála pipa*.
- PIJPENSTEEL, m. *óang pipa*.
- PIJPER, m. *órang tioep bangst*, *órang mâjin soeling*, L.
- PIJPGAT, o. windgat, *lobang soeling*, L., *liang bangst*.
- PIJPGAST, m. brandspuitgast, *boedjang pompa*, L.
- PIJPJE, o. *pipa*, L. zie PIJP.
- PIJPKAN, vr. *kipsaw*, L.
- PIJPKANEEL, o. *kájoe mânis*, *kájoe mânis jang berbátang*.
- PIJPMAKER, m. *toekang pipa*, L., *pandi pengodoet*.
- PIJPMAKERIJ, vr. *tampat békin pipa*, L., *tampat memboewat pengodoet*.
- PIJPUITHALER, m. *tjongkil pipa*, L.
- PIK, o. zie PEK.
- PIK, m. haat, wrok, *bintjé*, *karátan háti*, *dandom*.
 Een — op iemand hebben, *bintjé akan sa-órang*.
- PIKANT, (ond. w.) zie BITS.
 Een — gezegde, *perkatáin tádjam*.
- PIKET, o. wacht, *káwal*, *órang djága*.
 Officier van het —, *panyhoeloe káwal*, *opsir jang pariksa órang djáju*.
- PIKEUR, m. (ond. w.) *pengájar koeda*, *goeroe koeda*, *pengájar toenggang koeda*.
- PIKKEN, o. en b. w. *págoel*, *pátoq*, *pátoh*, *tjotoq*.
 Door eenen vogel gepikt worden, *di págoet boerong*.
 Een ei —, *menetas telór*.
- PIKZWART, b. n. *hitam sa-káli*.
- PIL, vr. *poelong óbat*, *ontal*, *ontol*, *kipal*.
- PILAAR, m. *tiang*, *rokn*, Ar.
 Een steenen —, *tiang bátoe*.
 Een houten —, *tiang kájoe*.
 Korte dikke —, *tiang gontong*.
 Een marmeren —, *tiang marmar*.
 —, voorstander, *pelindoengan*, *pesen-déran*, L.
- PILAARBIJTER, m. *órang moenástig*.
- PILAARHOOFD, o. *gedandja*, *gagandja*.
- PILAARSCHACHT, vr. *bátang tiang*.
- PILAARVOET, m. *káki tiang*, *pelápiq tiang*.
- PILASTER, m. *tiang jang anpat per-sáyt*.
- PILLEGIFT, vr. *binykisan paadda ánaq jang di permandikan*.
- PILLENDOS, vr. *bóséta poelong óbat*, *tampat poelong óbat*.
- PILLETJE, o. — opium om te rooken, *téké*.
- PILOOT, m. *moeállim*, Ar., zie STURMAN.
- PIMPELAAR, m. *órang jang minom bánaq toewaq (sópt)*, L.)
 —, dronkaard, *penáboq*.
- PIMPELEN, o. w. *minom bánaq sakáli*.
- PIMPELFAARBECH, b. n. *oengoe toewah*.
- PIMPELTJE, o. *piála ketjil*, *glas ketjil*, L.
- PIN, vr. hou en —, *pásaq*, zie PEN.
 —, zwikje, *tjarat*, *tjérét*, L.
 —, kleine spiering, *lemboeroe ketjil*, *suppiring*, verb.
- PINANG, vr. *pinang*, *djambéh*, Soend.
 Oude —, *koetèi*.
- PINANGBEKKEN, o. (van zilver of goud,) *tetapan*, *tétapan*.
- PINANGSCHEDE, vr. (waarvan ligte emmer-tjes gemaakt worden,) *oepih*.
- PINAB, vr. *práhoe ketjil*.
- PINK, m. kleinste vinger, *kalingking*.
- PINK, vr. visschersschuit, *práhoe ikan*, *práhoe órang tjahári ikan*, *sampan poekat*, *práhoe nalájam*.
- PINK, m. en vr. eene jonge koe of stier, *sápt moeda*, *ánaq sápt*, *ánaq sampt*, L.
- PINKOOGEN, o. w. pinken, *karlip*.
- PINKSTER, o. pinksteren, *áid il chamsin*, Ar.
- PINKSTERBLOEM, vr. *itsihatsé*, Jap.
- PINKSTERDAG, m. *hárt chamsin*.
- PINKSTERFEEST, o. *hárt ája chamsin*.
- PINKSTERNACHT, m. *málam chamsin*.
- PINKSTERWEEK, vr. *djoemáut chamsin*, Ar.
- PINKSTERZONDAG, m. *hárt domínggo chamsin*, *hárt áhad chamsin*.
- PINKNETJE, o. *pásaq ketjil*.
 — om bladeren vast te hechten, *sawat*.
- PINT, vr. kan, *bálang*.
- PION, m. in het schaakspel, *lídaq*, *baydaq*.
- PIONNIER, m. *órang jang menggált bénténg*.
- PIP, vr. *penjákit boerong*.
- PIPS, b. n. wat ongesteld, *sákit sedikit*.
- PIRAMIDE, vr. *hirám*, Ar., *tjandt*.
- PIS, vr. *ajer kintjing*, L., *ajer sent*, *kamah*, *kemah*, *bawl*, Ar., *ajer ketjil*.
 Koude —, *salasima bawl*, *salasima ajer kintjing*, *saban*.
- PISACHTIG, b. n. *sa-roepa ajer sent*, *kája ajer kintjing*, L., *kamá bawl*, Ar.
- PISAFDRIJVEND, b. n. *jang menjálankan ajer kintjing*.
- PISANG, m. *banaan*, *pisang*.
 De konings —, *pisang rádja*.
- PISANGLAD, o. *dáwon pisang*.
 Een — tot zonnenscherm hebben, *berpájongkan dáwon pisang*.
 Regenwater in een — opvangen, *menádahkan ajer hoedjan di dálam dáwon pisang*.
- PISANGBOOM, m. *póhon pisang*.
 De wilde —, *póhon pisang hoetan*.
- PISANGVRUCHT, vr. (pisang), *pisang*.

De steen —, *pisang látœ*.
PISBLAAS, vr. *kakempoengan, kâpo, matzânat, Ar.*
PISLEIDER, m. *seloeran ajer kintjing*, zie Pis.
PISLOOZING, vr. *kintjing, kaloewar ajer seni*.
PISLUJER, vr. *kâjin lampin*.
PISOPSTOPPING, vr. *sâkit trâda bôleh kintjing, perhentian djâlan ajer seni*.
PISPOT, m. *tampat ajer kintjing, tampat ajer seni, pispot, Ned.*
PISSEN, b. en o. w. *boewang (kaloewar) ajer seni, kintjing, L., boewang (kaloewar) ajer kintjing, kemah.*
 Behoeftte om te —, *kâdjat seni*.
PISSTOP, vr. *ampas ajer kintjing*.
PISTOOL, vr. klein schietgeweer, *pistol*, verb., zie ook **MUSKET**.
 —, *goudgeld, dinâr.*
PISTOOLHOLSTER, m. *tampat pistol, L., sârong toefang.*
PISTOOLMAKER, m. *pandei toefang, toekang pistol, L.*
PISTOOLSCHOT, o. *têmbaq pistol, L.*
 Een — ver, *sa-têmbaq pistol djâwhnja*.
PISVLOED, m. *salasâl, silsil el bawl, Ar.*
PISWEGEN, m. meerv. *djâlan-djâlan ajer seni, djâlan-djâlan ajer kintjing, seloeran ajer seni*.
PISZUURZOUT, o. *gâram assam ajer kintjing*.
PIT, vr. kern van vruchten, *bidji, látœ, isi*.
 — van eene manggavruucht, *bidji mangga*.
 —, meelachtig deel van gewassen, *poelor*.
 —, eetbaar gedeelte van eene kokosnoot, *isi kalâpa*.
 —, van eenen boom, het hart, *poelor, ampoelor*.
 —, het weeke van eenen boom, *arts*.
 —, eener lamp, *soemboe*.
 —, verstand, *boedi*.
 — en merg eener rede, *oetaq-oetaq perkataân*.
PITSJAARVLAC, vr. *bandêra tanda orang misti nâjig kapal, bandêra samboejan handaq berlâjar*.
PITSJAREN, b. w. *pâsang bandêra tanda orang misti nâjig kapal*.
PITTIG, b. n. *berboedi, ber-âqal, tjerdiq, tjerdiq*.
 —, *bijw. dengan boedi, dengan âqal*.
PLAAG, vr. *belâ, sjiksa, thâoen, Ar.*
 Verderfelijke, vreeselijke —, *helâ bisa*.
 —, *kwelling, kasakitan, antiâja*.
PLAAGGEEST, m. *booze geest, djin*.
 —, *lastig mensch, orang ganggoe, orang gâdoeh, orang tjerêwêt, L.*
PLAAGZIEK, b. n. *soeka ganggoe orang*.
PLAANBOOM, m. zie **AHORNBOOM**.
PLAAT, vr. van metaal, *prâda, bâpang*.
 Eene ronde — onder aan den stok van eenen blaasbalg, *omboh*.
 Ijzeren —, *prâda besi*.
 Met eene gouden —, *berbâpang amas*, (aan eene flesch), Br. Pal.

Borst—, *padâka, padâqam*.
Marmieren —, *pâpan marmar*.
 Ronde platen op meubels (beslag), *tjapaloq*.
 —, *prent, peta, gambar, fjoera, pigoera, L.*
 —, van eenen buikband, *punding*.
Zand—, *bank, ondiepte (onzigtbaar), tôhor, gôsong*.
 Groote — met Arabisch karakter, voor op den buikgordel van voornamen personen, *bâdong djâdam*.
 —, in zee, die bij laag water zichtbaar is, *leting*.
PLAATDRUKKEN, b. w. *tjitaq pigoera, L., trâ gambar*.
PLAATDRUKKER, m. *toekang tjitaq pigoera, pandei menerâ gambar (peta)*.
PLAATGOUD, o. dun geslagen goud, *tatrâpan amas, amas prâda*.
PLAATIJZER, o. *bessit prâda*.
PLAATJE, o. *képêng*.
 Gouden of zilveren — in den vorm eener halve maan, *sanagâlông*.
 Gouden —s, *lovertjes, strookjes, madapan*.
 — boven aan eene kris, *tatrâpan kris*.
 —s aan eene gouden keten, *padâka*.
PLAATPAPIER, o. *kartas (garthâs) gambar, kartas pigoera, kartas peta*.
PLAATPERS, vr. *tampat tjitaq pigoera, penerâan (tampat menerâ) gambar, peta apitan gambar*.
PLAATS, vr. in het algemeen, *tampat, makân, Ar.*
 —, *streek, oord, turpas, tapas, L.*
 — bij een huis, *nâtâr, lâtar, L.*
 Heilige —en, *afrâm, Ar.*
 — van bestemming, *tampat kapergian*.
 —, plein bij een paleis, *halâman*.
 — eener landtong, *tampat tandjoengan*.
 —, *binnenplaats, kintal*.
 Van — veranderen, *ganti tampat, meng-âlê*.
 Op eene — zijn, *bersatampat*.
 Op eene — blijven, *huisselijk zijn, mâgan*.
 Er is geene — genoeg, *tiâda sampê tampat, koerang tampat*.
 Op eene ongeschikte —, *paadda boekan tampatnja*.
 —, *oord, negri, benoewa*.
 — om te hidde, *soeraw, (mij vreemd)*.
 — om iets te bergen, *tarôhan, tjandoe*.
 — (uit een boek), *tampat*.
 —, *vers, ajat, Ar.*
 Voornaamste — in eene moskee, waar de priester staat, *mihrâb, Ar.*
 —, *ambt, djuwâtan, djabâtan, pekar-djâân*.
 En op eene andere — in den koran, *dan paadda tampat jang lâjin lâgi dâlam qor-ân, M. S. R. 11.*

—, standplaats. *tampat perdirian*.
 Eene — bezorgen, — doen nemen.
hapertampatkan.
 Eene — beslaan, *menampátt*.
 — grijpen, *djádi, peristiwa*.
 Een goed woord vindt eene goede —,
káta jang lemah lenboet itoe ánuq koentji
hati segalla mánoesja, Ism. J. 21.
 Naar eene — gaan van waar men niet
 ontkomen kan, *menstjoevá-í*.
 In de eerste —, *pertama, sabermoela*.
 In mijne —, *ganti diri hamba*.
 Ter — e waar gij vroeger woondet, *di*
mánu bakas toewan doedoeq dóló.
 In — van, *akan ganti*, zie verder
 BUITENPLAATS, ZITPLAATS, enz.
 PLAATSBEGEVER, m. *jang menyaroenákán*
djawátan, jang membrí djabátan, jang kassí
pekardjään, L.
 PLAATSBEKLEEDER, m. *pengganti, ganti,*
moqám, Ar.
 — Gods, *chalifut Allah, Ar.*
 PLAATSBESCHRIJVEND, b. n. *jang menjatákan*
prí háal tampat.
 PLAATSBESCHRIJVER, m. *penjoerat tampat*
(benoewa), penjoerat prí háal tampat.
 PLAATSBESCHRIJVING, vt. *soerat prí háal*
tampat (benoewa, negri).
 PLAATSBewaarder, m. *orang menjýga tam-*
pat doedoeq, djoeroe tampat doedoeq.
 —, markincester, *djoeroe pásar, kapála*
pásar.
 —, zie PLAATSBEKLEEDER.
 PLAATSELJK, b. n. *di tampat, tampat*.
 — e ronddraaijing van een molemrad.
kisáran djantrá penggilangan di tampatnja
itoe.
 — e goederen, *harta negri*.
 — e gewoonten, *ádat negri*.
 — e gesteldheid, *prí háal tampat*.
 Alle — e ongesteldheden, *bárang penjá-*
kit tertampat, K. O.
 —, bijw. *derri paadda tampat*.
 PLAATSEN, b. w. *tároh, letaq, bertampatkan,*
tadaq.
 Waar zult gij die kist —? *di mánu már*
tároh itoe peti? L., peti itoe toewan máw
tároh di mánu?
 Goed geplaatst zijn, *dápat tampat jang*
bájq.
 (De stukken op een bord) ongeregeld
 —, *poeroq-páriq*.
 PLAATSHOUDEr, m. *penárintah*, zie PLAATS-
 BEKLEEDER.
 PLAATSING, vt. *penárohan*.
 PLAATSNLJDEN, b. w. *mengoekir práda*.
 PLAATSNLJDER, m. *penygoekir práda*.
 PLAATSNLJKUNST, vt. *ilmoe menygoekir práda*.
 De Engelschen zijn zeer ervaren in de
 —, *makka órang ingyris itoe terláoe faham*
paadda ilmoe mengoekir práda.
 PLAATSVERVANGEND, b. n. *jang mengganti*.
 PLAATSVERVANGER, m. *pengganti, ganti*.

PLAATSVERVANGING, vt. *penggantian*.
 PLAATWERK, o. *gambar oekiran*.
 PLAGEN, b. w. *menggrétjog, L., ratjoek, L.,*
ganggoe, gádoeh.
 —, tergen, *oesik*.
 PLAGER, m. *órang jang soeka ganggoe, peng-*
ganggoe, jang soeka menggrétjog, L., káboe-
káboe.
 PLAGING, vt. *penggrétjok-an*.
 PLAK, vt. hiervoor heeft men den rotting,
rótan.
 Onder de — hebben, *adjar dengan rótan:*
beheerschen, parintakkan.
 PLAKBRIEF, m. *soerat múloemat chothbat, Ar.*
 PLAKKAAT, o. *soerat bapernjatáan, sorrat*
títah, soerat múloemat, Ar., firmán, Ar.
 PLAKKAATBOEK, o. *kitáb (boekoe) soerat*
títah.
 PLAKKEN, b. w. *tampal, témpèl, L.*
 Eene kaart op doek —, *tampal peta*
paadda kájin.
 —, o. w. lang blijven, *lána doedoeq,*
andon, tinggal lána di dálam pekoempoe-
lan órang.
 PLAKKER, m. *beplakker, órang jang menam-*
pak, órang témpèl, L.
 —, in een gezelschap, fig. *órang jang*
soeka doedoeq lána di dálam pekoempoe-
lan órang.
 PLAKSCHRIFT, o. *soerat jang di tampal*
(témpèl, L.).
 PLAMMOTEN, b. w. zie BEZOEDELEN.
 PLAN, o. *vlakke, pádang, tánah ráta*.
 —, fig. ontwerp, *tjonto, L., dinah*.
 —, oogmerk, *niat, Ar., maqsoed, Ar.,*
bitjára, kahandaq, máw.
 Allervoortreffelijkst is des konings —,
sa-bájiknjálah bitjára rája, Isk. 689.
 PLANCHET, PLANSSET, o. (oud. w.) *balén*
korsèt, verb., balén koetang.
 PLANEET, vt. *stárat, Ar., nadjm, Ar., noe-*
djoem, Ar.
 Iemands — lezen, *lihat noedjoem sa-*
órang.
 PLANEETROEK, o. *soerat noedjoem, noedjoem,*
ramal, Ar.
 In het — lezen, *lihat noedjoem, bátdja*
ramal.
 PLANEETKENNER, m. *ahloe 'l noedjoem, Ar.,*
órang jang lihat noedjoem, órang jang
bátdja ramal.
 —, sterrenkundige, *órang jang faham*
paadda ilmoe bintang.
 PLANEETKENNIS, vt. *ilmoe bintang, ilmoe*
noedjoem, Ar.
 —, sterrenwighelarij, *ilmoe lihat paadda*
noedjoem, ilmoe bátdja ramal.
 PLANEETLEZER, m. zie PLANEERKENNER,
 1ste bet.
 PLANEREN, b. w. (oud. w.) *tjoetjé dengan*
ajer getah.
 PLANK, vt. *pápan, lof, Ar.*
 Een jatichouten —, *pápan kájoe djáti*.

Een — en voorhoofd, *moeka pāpan*.
 Boei—, in een vaartuig, *pāpan timbo*.
 Eene gladde —, *pāpan litjin*.
 Eene ruwe —, *pāpan kāsap*.
 Twee — en, *pāpan doewa bilah*.
PLANKJE, o. *pāpan ketjil*.
 — s om de daken, even als met leijen te beleggen, *sirap*.
 — aan den muur, om iets op te zetten, *pāgoe*.
PLANMAKER, m. *orang jang memboewat dinah (tjonto)*.
PLANT, vr. *tanāman, nabāt*, Ar., *sjadjarat*, Ar.
 —, plantje, dat verplant wordt, *bibit*.
 Berg—, *tanāman goenong*.
 Zekere verkoelende —, *dāwon sedingin*, (cotyledon laciniata).
PLANTAADJE, vr. *tānam tanāman, kebon, abādān*.
 Gij moet mijne dorpen en — n verkopen, *handaqah doesoan dan tānam-tanāmanke kaw djoewalkan*, M. S. R. 56.
PLANTDIER, o. (het wandelende blad), *dāwon berdjalān*.
PLANTEN, b. w. *tānam, menānam, tānamkan, tandoer, Jav., tjātaq*.
 Op reijen —, *tānam berbandjar-bandjar*.
 Het geschut —, *tāroh mariam*.
 Boomen —, *tānam pōhon*.
 Levende boomtakjes op het graf —, *mentjātaqkan ranting kājoe jang hidop kātās goeobor*.
 Het geloof —, *membāwa imān*.
PLANTENBED, o. *pētaq kebon*.
PLANTENBESCHRIJVING, vr. *penjoerātān tānam-tanāman*.
PLANTENKENNER, m. *orang jang faham puadda ilmoe tānam-tanāman, ahloe 'l tjāman*.
PLANTENKUNDE, vr. *ilmoe nabāt*, Ar., *pengatahoewan tānam-tanāman*.
PLANTENLUIJ, vr. *pianggang, koetoe pōhon*.
PLANTENOLIE, vr. *minjaq tanāman*.
PLANTENRIJK, o. *segalla toemboeh-toemboehan*, M. S. R. 36.
 De regen vermengt zich met het —, waarmede alle menschen en dieren zich voeden, *makka di tjampor ajer hoedjan dengan segalla toemboeh-toemboehan derri puadda bārang jang di mākan segalla mānoesja dan segalla binātang*.
PLANTENSAP, o. *ajer tanāman*.
PLANTER, m. *orang jang tānam, penānan, toekang kebon, L.*
PLANTGEWAS, o. *tānam-tanāman*.
PLANTHOF, m. *kebon piāra pōhon moeda*.
PLANTING, vr. *penānāman, pekaridjān tānam*.
 —, zie **VOLKPLANTING**.
PLANTSOEN, o. *kebon pōhon-pōhon moeda, tetanānan, tandoeran, Jav.*
PLANTWORDING, vr. *kadjādian tānam-tanāman*.
PLAS, vr. *poel, lōpaq, rawuh, pāja*.

Buffel—, *kōbang, kōbaq, L.*
PLASDANK, m. *sjoekor pemboedjōkan*.
PLASREGEN, m. *hoedjan lebat, hoedjan dras*.
PLASREGENEN, o. w. *toeran hoedjan dras*.
PLASSEN, o. w. in het water, *indam*.
 —, gelijk de buffels, *berkoembang*.
PLAT, b. n. *ondiep, tjēpēr*.
 Een — bord, *piring tjēpēr*.
 —, ingedrukt, *kapek, keppeg, L., koe-pik, pipeh*.
 — te neus, *hidong kapeq, hidong pipeh*.
 — te borsten, *suoesoe kapeq*.
 —, (van voeten, ook van eenen zoom), *pipeh*.
 —, vlak, *rāta*.
 —, dun voorwerp, plaatje, dun schijfje, *képéng*.
 Een — dak, *atap rāta*.
 —, ledig, *hampa, kōsong*.
 Een — te beurs, *pondi jang hampa, kanthong jang kōsong*.
 — te taal, *bahāsa katjōkan, bahāsa loewar, bahāsa kāsar, bahāsa pāsar*.
 Dit is zeker een bergmensch, hij spreekt de — te taal, *soenggoeh ini orang goenong kāranu bitjārānja itoe bahāsa katjōkan (loewar)*.
 — te, vuile taal, *kāta jang kedji, kāta jang boesoq (tjārot, atji)*.
 —, bijw. *ronduit, troes trang*.
 — ter aarde vallep, *djeroemis, djoe-roemos*.
PLAT, o. *plat dak, atap rāta*.
 — van de hand, *tāpaq tāngan*.
 — van een' degen, *sabluk pedang*.
PLATAANBOOM, m. zie **AHORNBLOOM**.
PLATACHTIG, b. n. *tjēpēr sedikit*, zie **PLAT**.
PLATBODEM, b. n. *plathoombd, berloenas rāta, dengan pantat rāta*.
 Een — vaartuig, *tjoenia, pemājang, prāhoe jang berloenas rātu, prāhoe jang rāta pantutnja*.
PLATHEID, vr. zie **PLAT**, (platte taal).
 —, effenheid, *pri jang rāta*.
PLATINA, o. *amas kōdoq*, (op de z. o. kust van Borneo).
PLATING, vr. *ambāroh, ambārang, impāngan*.
PLATJE, o. *orang tjerdq*.
 —, klein plat, *atap rāta jang ketjil*.
PLATLOOD, o. *prāda tūmah*.
PLATMAKING, vr. *hāi meratākan, peratāan*.
PLATTSCHIETEN, b. w. *renogkan dengan tēmbaq (mariam)*.
PLATTEGROND, m. *dinah, tjonto kāki roemah*.
PLATTELAND, o. *tānah rāta*.
 —, boerendorpen, *dēsa-dēsa, doesoendoesoan*.
PLATTEN, b. w. *pipehkan*.
PLATTERD, m. *orang bōdoh, orang gōl'loq*.
PLATVISCH, m. *ikan blātjang, L., ikan sabia, ikan sablah*.
PLATVOET, m. *kāki pipeh*.
PLATVOETEN, o. w. *menanti (toenggoe) lāma*.
PLATVOETIG, b. n. *berkāki pipeh*.

PLAVEI, vr. *plavuis*, *batoe loko-loko*.
 PLAVEIJKEN, b. w. *pásang batoe loko-loko*, *berdásarkan batoe loko-loko*.
 PLAVEIJKER, m. *toekang pásang batoe loko-loko*.
 PLAVEISEL, o. *dásar batoe*.
 PLAVUIS, o. *batoe oebin*.
 PLECHT, vr. *voor*—, *haloewan*.
 PLECHTANKER, o. *sáwh jang besaar*, *djangkar jang páling besaar*.
 —, fig. *perlindoengan*, *pesandáran*, *pe-séndéran*, L.
 PLECHTANKERTOUW, o. *táli sáwh besaar*. *táli djangkar besaar*, L.
 PLECHTWACHTER, m. *die naar de klippen enz. ziet*, *djoerne batoe*.
 PLEEGVADER, m. *bápa angkat*.
 PLEGEN, o. w. *béasa*, *biása*.
 Ik pleeg altijd te vijf uur op te staan, *salamánja sahája béasa (biása) bángon paadda djám poekol lima*, *mémang sája biása bángon poekol lima*, L.
 PLEGEN, b. w. *bedrijven*, *boewat*, *berboewat*.
 Kwaad —, *berboewat djáhat*.
 Verraad —, *berboewat chíánat*.
 Bedrog —, *perdjákan*, *típoe*.
 Met iemand raad—, *membitjarákan dengan sa-órang*.
 PLEGING, vr. *perboewátan*.
 PLEGT, vr. *kusting op een huis*, *soerat gádé roemah*.
 PLEGTGEWAAD, o. *pekájin hári besaar (rája)*.
 PLEGTIG, b. b. *áthlim*, Ar., *áthlmat*, Ar., *dengan oepatjára*, *besaar*, *rája*.
 Eene —e *gehoorgeving*, *semájam jang áthlim*.
 — *bezoek naar den heiligen tempel te Mekka*, *omrat ka-beito 'l-harám*.
 Een —e *dag*, *hári rája*, *hári besaar*.
 —, *bijw. atas pri jang áthlim*.
 — *bedanken*, *tarima káseh dengan hormat*, *silalod*, Mol.
 PLEGTIGHEID, vr. *áthlmat*, Ar., *kabésáran*.
 Groote — *bij eene offerande*, *hoemoem*, Ar.
 PLEGTIGLIJK, *bijw. zie PLEGTIG*, *bijw.*
 PLEIDOOI, o. *síngkêta*, *atjára*, *bitjára*.
 De zaak van een *regterlijk* —, *perkára bitjára dáwa*.
 PLEIN, o. *vlakke bij een huis*, *nátar*, *látar*, L.
 —, *bij een kasteel*, *haláman*.
 Op het midden van het — *der ge-hoorzaal*, *di tengah haláman balei-roewang*.
 —, *vlaktoe*, *vlak veld*, *pádang*, *tánah lápang*.
 — *in eene stad*, *médán*, Ar.
 PLEISTER, vr. *voor wonden*, *kójoq*, *kójo*, L., *marham*, Ar., *pléstér*, verb.
 —, *verzachtig van leed*, *penáwar*.
 —, *gips*, *kápor háloes*, *penjaloetan kápor*, *pléstér*, verb.

PLEISTERAAR, m. *stukadoor*, *pandei meláhoer dengan kápor háloes*, *toekang jang bisa penjáloet*.
 PLEISTEREN, b. w. *láboer dengan kápor háloes*, *menjaloetkan dengan kápor háloes*.
 —, o. w. *berhénti*.
 PLEISTERGEWELF, o. *langkong kápor háloes*, *saloetan kápor háloes*.
 PLEISTERING, vr. *penjaloetan dengan kápor háloes*, *pelaboeran dengan kápor háloes*.
 PLEISTERKALK, m. *kápor háloes*, *kápor saloetan*.
 PLEISTERPLAATS, vr. *perhentian tempat perhentian*, *pesanggráhan*, Jav.
 Van de eene — tot de andere, *derri soewátóe perhentian dátang kapada soewátóe perhentian*.
 De eerste — *op weg is tien palen ver*, *makka perhentian jang pertáma di djálan*, *ítóe sapoeloh paal djáwhnja*.
 PLEIT, o. *atjára*, *dáwa*, *bitjára*, L.
 PLEITBEZORGER, m. *procureur*, *pokelol*, *plokelol*, *prokror*, verb., *tjngkaw*, L.
 PLEIDOOI, m. *zie PLEITREDE*.
 PLEITDAG, m. *hári bitjára*, L., *hári atjára*, *síngkêta*.
 PLEITEN, o. w. *bitjára*, L., *ber-atjára*, *berdáwa*, *begáwé*, *begáwam*, *bersíngkêta*.
 Over *goederen eener nalatenschap* —, *berdáwa kárana harta penínggálan*.
 PLEITER, m. *órang begáwan*, *toekang bitjára*, L., *pandei bersíngkêta*, *pandei berdáwa*, *zie ?*
 PLEITGEDING, o. *bitjára dáwa*, Br., *hál atjára*, *bitjára*, L., *síngkêta*.
 PLEITHOF, o. *máhkamat*, Ar., *rad fan djoes-tisi*, verb.
 PLEITREDE, vr. *bitjára meláwan dáwa*.
 PLEITZAAK, vr. *bitjára dáwa*, Br., *hál atjára*, *hál dáwa*, *hál bersíngkêta*.
 PLEITZIEK, b. n. *pleitzuchtig*, *soeka berdáwa*, *soeka bersíngkêta*.
 Een — *mensch benadeelt zich al te zeer*, *makka órang jang soeka berdáwa ítóe menroegikan dirinja terláloes amat*.
 PLEIZIER, o. *kasóekáán*, *soeka*, *soeka háti*, *plesir*, L., *kagemáran*.
 — *maken*, *uitgaan*, *tjangkaram tjangkráma*.
 PLEIZIERIG, b. n. *sedap*, *sadap*, *inaq*, *énaq*, L.
 PLEIZIERPARTIJ, vr. *perdjamoewan akan me-njoekákan órang*, *partij*, Ned.
 Openbare — *van grooten*, *termása*.
 Uit *pleizieren gaan*, *tjangkaram*.
 PLEIZIERREIS, vr. *perdjalánan soeka háti*.
 PLEK, vr. *plaats*, *tampat*, *zie PLAATS*.
 Met —*ken afgetoekend*, *vol —ken*, *baloe-baloe*, *peralaw*, *berblang-blang*.
 —, *vlaktoe*, *nóda*, *plek*, Ned., *bekas*, *taloe-toeh*, Jav.
 Wit —*je op den oogappel*, *balátaq*, *beléléq*.

PLENGEN, b. w. *toewang*, *tjoetjorkan*, *toempah*.
 Bloed —, *toempah (mâkan) darah*.
 Een zwaard, dat bloed plengt, *pedang jang mâkan darah*.
 Olie —, *tjoetjorkan minyak*.
 Water op iemands hoofd —, *toewang ajer atas kapala orang*.
 Gesmolten metaal —, *toewang*.
 PLENGING, vr. *penoewângan*, *pentjoetjoeran*, *penoempâhan*.
 PLENGOFFER, o. *qorbân pentjoetjoeran*.
 PLETMOLEN, m. *penggilingan jang pipehkan*. *kisaran memipehkan*, *penggilingan jang menipiskan*.
 PLETROL, vr. *penggiling*.
 PLETSTEEN, m. *bâtoe gilingan*.
 PLETTEN, b. w. *giling*, *menggiling*, *pipehkan*, *pipisan*.
 PLETSEN, o. w. *duitje* —, *kunzeren*, een spel met pitjes of duiten in een kuiltje, waarom geknikkerd wordt, *tjongkaq*.
 PLETTEREN, b. w. *antjorkan*, *remoqkan*, zie VERPLETTEREN.
 PLEURIS, vr. *sakit pinggang*, *sakit tjoetjoq*.
 PLIGT, m. *hâroes*, *pangkat*, *wâdjib*, Ar. *feredl*, Ar., *ferilloe*, *perloe*, L.
 Volgens mijnen —, *seperti hâroes ataskoe*.
 De kinderen te onderwijzen is de — des vaders, *mengâdjar kânaq kânaq itoe pangkat bapâlah*.
 Gebeden van —, (die men moet doen), *soembahjang ferdloe*.
 Het is —, de voeten te wasschen wanneer men naar de moskee wil gaan, *makka ferdloe (wâdjib) membâsoh kaki takâla mâw mâsoq kudâlam mesdjid*.
 Zich van zijnen — kwijten, *mengardjâkan bârang jang wâdjib*.
 Niettemin rust de — op al de dienaren, *tetâpi hâroes djoega atas segalla hamba*, M. S. R. 29.
 Het is de — van eenen regter, *dengen*, die regt heeft, in het gelijk te stellen, *makka hâroes atas hâkin membenarkan bârang siapa jang benar*.
 Zijnen — verzaken, *lâlei akan bârang jang hâroes atasnja*, *melaloewi bârang jang ferdloe*.
 PLIGTIGLIJK, b. n. *jang menghâroeskan*, *jang djâdi wâdjib*, *jang menferdloekan*.
 PLIGTGEBOED, o. *titah jang menferdloekan*, *parintah jang menghâroeskan*.
 PLIGTMATIG, b. n. *hâroes*, *pâtoet*, *sa-bagei wâdjib*.
 PLIGTPLEGEN, o. w. *membri salâm*, *membri hormat*, *kassî tâbéq*, L. (*tâbéq*), *membri roewâdat*, Hofst., *menjoembah*.
 PLIGTPLEGING, vr. *salâm*, Ar., *format*, Ar., *roewâdat*, Hofst., *tâbéq*, *tâbé*, L.
 Hij bewees vele — en aan Emir Hamzah, *makka bebrâpa salâm poon di brinja paadda Emir Hamzah*.
 Vriendelijke — en, *vleitaal*, (bij meisjes

of vrouwen), *tjoemboewan*, *sanda goeroe*.
 PLIGTSCHULDIG, b. n. *hâroes kardja*, *misti kardja*, L.
 PLIGTSHALVE, bijw. *kârana wâdjib*, *sabab hâroes*, *sabab misti*, L.
 PLIGTVAARDIG, b. n. *soeka mengardjâkan bârang jang wâdjib*, *soeka kardja bârang jang misti*, L.
 PLIGTVEZAKER, m. *orang jang lâlei bârang jang hâroes atasnja*, *orang mâlas kardja bârang jang misti*, L., *orang jang meloewi bârang jang ferdloe*.
 PLIGTVERZUIM, o. *sâlah*, *kûl lâloewi bârang jang wâdjib*.
 PLIGTVRIJ, b. n. *lepas derri paadda djandji*.
 PLOEG, m. *tanggâla*, *nangjal*, *loekoe*, L., *bâlia*.
 Een — met een jok ossen, *tanggâla dengan lemboe sa-goe*.
 Een — met een span buffels, *loekoe dengan karbo sa-pâsang*.
 Een ligte — voor drooge gronden, *broedjoel*, Jav.
 —, *troep*, *kâran*.
 Het werkvolk kwam bij ploegen, *makka orang bekardja itoe poon datang berkâwan-kâran*.
 PLOEGEN, b. w. *menanggâla*, *meloekoe*, L.
 De rijstvelden —, *menanggâla sâwah*, *meloekoe sâwah*, L.
 Eenen akker —, *menanggâla bendang*, *meloekoe tânah*, L.
 —, (plauken), *seroet alor*, L., *katam alor*.
 —, *afsnijden*, *pôtong*.
 De golven —, *mentjântang oembaq*.
 PLOEGEN, o. *penanggalân*, *peloekoewan*, L.
 PLOEGER, o. *penanggâla*, *orang meloekoe*, L.
 PLOEGSNEDE, vr. *vore*, *lâdjoer*.
 PLOEGVORMIG, b. n. *sa-roepa tanggâla*, *seperti loekoe*, L.
 PLOEGHOUT, o. *kâjoe tanggâla*, *kâjoe loekoe*, L.
 PLOEIJZER. o. *nâjam*, *bessî loekoe*, L., *bessî tanggâla*.
 PLOEGING, vr. *penanggalân*, *peloekoewan*.
 PLOEGKOUTER, o. zie PLOEIJZER.
 PLOEGLAND, o. *tânah jang dâpat di tanggalâkan*, *tânah jang di loekoe*, L., *lâdang* —, *nat rijstveld*, *sâwah*.
 —, *droeg rijstveld*, *gâga*, *tipar*.
 PLOEGMES. m. (bij de boeck.) *piso pôtung boekoe*, L.
 PLOEGOS, m. *lemboe penanggâla*.
 —, *buffel*, *karbo bakal meloekoe*, L.
 PLOEGSCHAAP, vr. *seroet aloeran*, L.
 PLOEGSTAART, m. *bâtang (penângan) tanggâla*, *gandur*, *bâtang loekoe*, L.
 PLOEGVOREN, m. *bakas tanggâla*, *aloran loekoe*.
 PLOERT, m. *orang doekâna*, *orang jang bersjahwât*.
 PLOERTIG, b. n. *doekâna*, *bersjahwât*.

- PLOF**, m. *boenji barang jang djätöh.*
PLOFFEN, o. w. neder—, (van iemand die voorover valt), *djätöh terdjaoeremis.*
PLOK, m. pluk, handvol, *sa-ganggam.*
PLOKJE, o. *sa-ganggam ketjil.*
 —, fig. *läba (oentoeng) sedikit.*
PLOKPENNING, m. *tjngkaram.*
PLOMBEERDER, m. *örang jang päsang tjap timah, toekang boeboh materi timah.*
PLOMBEREN, b. w. (ond. w.) *päsang tjap timah, boeboh materi timah.*
PLOMP, m. *boenji barang jang djätöh.*
 —, waterplant, *tarätj, sariwan.*
PLOMP, b. n. grof, *käsar.*
 —, onbeleefd, *körang adjar, gäbloq, L.*
 —, dom, *bödoq, bödoh, loepoh.*
 —, stomp, *toempol, koerang tädjam.*
 —, bijw. *atas pri jang käsar.*
PLOMPAARD, m. zie **LOMPERD.**
PLOMPEN, o. w. in het water vallen, *djätöh di ajer.*
 —, in het water (de rivier) !springen, *njeboer di käli, L., terdjoen ka-dälam soengei.*
 —, geluid verwekken, zoo als iets, dat in het water valt, *meräwa.*
PLOMPHEID, vr. *pri jang käsar*, zie **LOMPHEID.**
PLONDEREN, b. w. zie **PLUNDEREN.**
PLONZEN, b. w. *menerdjoenkan ka-dälam soengei, njeboerkan di käli, L.*
 —, o. w. *djätöh di ajer (soengei, käli, L.)*
PLOOI, vr. vouw, *lipätan.*
 De —jen van eenen brief, *lipätan soerat.*
 Uit de —jen gaan, *hilang lipätan.*
 Eenen brief van zijne —jen ontdoen, *boekä soerat derri puadda lipätanja.*
 Uit de —, in de war, *koesoet.*
 De —jen aan den rand van het oor, *däwon perlipätan telinga.*
PLOOIJEN, b. w. *lipat, melipat.*
 Een kleed —, *melipat käjin.*
 Ecne zaak —, *menjelesseikan soewätöe perkära.*
 Weder —, *lipat poela*; fig. *békin betoel, L., menjelesseikan.*
 —, zie **RIMPEL.**
PLOOIER, m. *toekang lipat, pelipat.*
PLOTEN, b. w. *koepas (késset) bocloe koelit domba.*
PLOTER, m. (bloter, doch onjuist,) *toekang késset bocloe koelit domba.*
PLOTSELIJK, b. n. en bijw. *plotseling, sa-koenjong-koenjong.*
 Ziende dat de koning — ontsliep, *mehat baginda sa-koenjong-koenjong hilang, S. R. 51.*
 —, overhaast, *goepoh-goepoh.*
PLOTSEN, o. w. (van iemand die voorover valt,) *djätöh terdjaoeremis.*
PLUG, vr. van een vat, *soempal.*

- Trek er de — niet uit, *djängen di tjäboet soempalna.*
PLUIM, vr. vederhos, *djamboel.*
 —, staart van eenen haan, *boeloe ékor ajam.*
PLUIMAADJE, vr. *boeloe boerong.*
PLUIMBEREIDER, m. *toekang boeloe, toekang tjöetji boeloe.*
PLUIMELOOS, b. n. *ttäda berboeloe, goendol.*
PLUIMEN, b. w. *tjäboet boeloe.*
PLUIMGEDIERTE, o. *boerong-boeroengan.*
 Al het — werd door hem gedood, *segulla boerong-boeroengan pöon di boenohja.*
PLUIMGRAAF, m. *djoeroe djäga boerong, toekang äjum.*
PLUIMPJE, o. *djamboel ketjil*, (ook een enkel lokje op het hoofd van kinderen).
 —, lof, *poedjian jang sedikit.*
 Hij doet dat alleen om een — te behalen, *makka itoe di kardjängja sädja handaq beräleh poedjian.*
PLUIMSTRIJKEN, b. w. *boedjoq, memboedjoq.*
 Eene vrouw of meisje —, vleijen, *tjoemboe, tjomböe.*
PLUIMSTRIJKER, m. *penboedjoq, jang memboedjoq.*
 —, vleijer, liefkozer, *jang bertjoemboe.*
PLUIMSTRIJKERIJ, vr. *penboedjök-an, tjoemboe.*
 De — is het kenmerk van laagheid, *makka penboedjökän itoelah tanda kahinään.*
PLUIS, vr. pluisje, nopje, *boeloe käjin.*
 Niet —, *ttäda bäjiq, ttäda poenah, berbahäja.*
 Het is daar niet —, *makka di säna ttäda bäjiq (senawasa,) makka adälah bahäja di säna, ttäda poenah di säna.*
 Hij is niet —, *makka örang itoe ttäda betoel.*
 Deze visch is niet —, *makka ikan ini ttäda bahäroe, ini ikan soedah bebäwöe, L.*
PLUIZEN, b. w. *tjäboet boeloe.*
 —, zuiveren, *soetjikan, tjöetji.*
 Uit—, de vederen (zoo als sommige vogels doen,) *galisiq, selisiq, L.*
PLUIZER, m. *toekang tjäboet boeloe.*
PLUIZERIJ, vr. *penjaboetan boeloe.*
PLUK, m. fig. groote som, *oewang bänjaq.*
 —, zie **INZAVELING.**
PLUKHAREN, o. w. *berkaliht, bamokol, L.*
 —, met de vuist vechten, *götjoh, bergötjoh.*
PLUKKEN, b. w. *poengoet, kuppos, kepos, L., alap, Jav., salimpit*, zie **AFPLUKKEN.**
 —, uitpluizen, *tjäboet.*
 Jaarlijks plukt men de ganzen onder de borst, *makka boeloe däda gangsa itoe paalda tiap-tiap tähon di tjäboet örang.*
 De vruchten van zijnen arbeid —, *däpat häsil pekardjännja (oesahänja).*
PLUKKER, m. zie **AFPLUKKER.**
PLUKKING, vr. zie **AFPLUKKING.**

PLUKMAND, m. *brónong*, bakoel boewah.
 PLUKSEL, o. *tiras*.
 PLUKTIJD, m. *moesim* (*mása*) boewah-boewahan.
 PLUNDERAAR, m. *penjâmon*, *orang perampog*, *orang perampas*.
 PLUNDEREN, b. w. in een bosch, of op den weg, *sâmon*, *menjâmon*.
 Pelgrims —, *menjâmon orang najiq hadji*.
 — in eene plaats, *rampas*, *reboet*, *merampas*, *mereboet*.
 In den krijg —, *djârah*, *mendjârah*.
 De gewoonte in den krijg is, des vijands goederen te —, *makka údâtinja prang itoe mendjârah bârang-bârangnja moesoeh*.
 PLUNDERING, vr. *penjamoenan*, *perampásan*, *penjaráhan*, zie PLUNDEREN.
 — door de vijanden des geloofs, *nafal*, Ar.
 PLUNDERZIEK, b. n. *lôba akan menjâmon*, *kapéngin merampas*, L.
 PLUNJE, o. zeemanskleederen, *pakéan matros*. L., *pekâjin châlâsti*.
 Hij is goed in de —s, *dia poenja pakéan tángja sakáli*.
 Iemand de — nitschudden, *merampas orang poenja bârang*.
 PLUNJEKIST, vr. *peti matros*, L., *peti pekâjin châlâsti*.
 PLUVIER, vr. *tjeroeling*, *marágt*, *hodhod*, Ar.
 POCGHANS, m. zie POGCHER.
 PODAORA, o. pootje, *songal kâki*.
 PODAGRIST, m. *orang sâkit sangal kâki*.
 POEDER, o. poeijer, stof, *loemat*.
 Welriekende —, *loemat haroem*, *loemat wangi*, L.
 Artsenij—, *obat loemat*.
 —, baskruid, *obat pásang*, *obat bedil*, *obat mesioe*.
 Ontvlambare —, *loemat ápi*.
 POEDERBUS of doos, vr. *tampat* (*bôséta*) *loemat*.
 POEDEREN, b. w. *menghamboeri dengan loemat*.
 POEDERIG, b. n. *berloemat*.
 POEDERKWAST, m. *djamboe-djamboe loemat*.
 POEDERMAKER, m. *toekang loemat*, *toekang tepong*.
 POEDERSUIKER, m. *goela pásir*.
 POËT, m. zie DICHTER.
 POELJER, o. zie POEDER.
 POEL. m. moeras, *râwah*, *râwang*, *pája*, *lalángan*.
 —, voor buffels, *kóbag*, L., *kóbang*.
 —, afgrond, *toebir*.
 De helsche —, *toebir náraka*.
 Een iegelijk die de wet Gods overtreedt zal in de eeuwige — geworpen worden. *bârang síapa melaloewi hoekoem Allah itoe akan terdjoenkan di dâlam toebir narâka*.
 POELIER, m. *toekang ájam*, *orang djoewal boerong dan dáging perboeroewan*.
 POELJE, vr. zie HOEN.

POELSNIJ, vr. *ájam-ájaman ráwah*.
 POELVOGEL, m. *boerong ráwah*.
 POEP, vr. wind, *koentoet*.
 POEPEN, o. w. *berkoentoet*.
 POEPER, m. *orang berkoentoet*.
 POES, vr. *koetjing*, *koetjing betina* (*param-poeuan*, L.).
 —, sabelbont, *kájin boeloe pemblit léhér*.
 POESTEN, b. w. zie BLAZEN.
 POESTER, m. zie BLAASBALG.
 POËTISCH, bijw. zie DICHTERLIJK.
 POETS, vr. *bârang djináka*, *makr*, Ar., *dája*, *pedájan*, L.
 Iemand eene — spelen, *perdadákan orang*, *pedajú-in orang*, L.
 POETSEMAKER, m. *orang djináka*.
 POETSIG, b. n. *djináka*, *berdjináka*.
 POEZELIG, b. n. *umpoq*, L., *lemboet*, *montoq*, L.
 POEZELIGHEID, vr. *kalemoetan*, *umpoq*, L.
 POËZIJ, vr. *sjár*, *ilmoe sjár* (*sáir*, L.).
 POF, m. *boenji poekol*, *boenji páloe*.
 Op den — halen, *blí hoetang*.
 POFFEN, o. en b. w. kloppen, *poekol*.
 —, opblazen, *tioep*.
 —, borgen, *blí hoetang*.
 —, roosteren, *panggang*.
 Eene gepofte kip, *ájam panggang*.
 POFFERTJE, o. (inl.) *koewé bóla*.
 POFHANS, m. zie POGCHER.
 POGCHER, vr. zie BOGCHERL.
 POGCHEN, o. w. *kátjaq*, *kótjaq*, L., *meng-gakkan diri*, *membesaarkan diri*, *bangga*, L.
 —, veel praten en alles vergrooten, *sing-ong*.
 Op zijne rijkdommen —, *kátjaq kârana kakajâumja*.
 POGCHER, m. *pengátjaq*, *orang kótjaq*, L.
 POGCHERIJ, vr. *pengatjâkan*, *perkatâán orang kótjaq*, L., *perkatâán pengátjaq*.
 POGEN, o. w. *tjôba*, *mengoehakkan diri*.
 Met al zijne krachten poogt hij de wenschen zijns meesters te bevredigen, *makka dengan segalla koewâsa-koewasánja ia tjôba memenoehi hasrat toewannja*.
 POGING, vr. *tjôba*, *pentjôbâán*, *pengoesahâán*.
 POK, vr. *poeroe tjátjar*, *abilah*, Perz., *bôba*, verb. Port.
 Koepokken, *tjátjar sápt* (*sampt*).
 Waterpokken, *tjátjar ajer*.
 —jes, die van binnen hol zijn, *katoem-boehan rampani*.
 Spaansche —ken, *rastong koetjé*.
 De —ken inënten, *târoh tjátjar*, *boeboh tjátjar*.
 De —ken hebben, *sâkit tjátjar*, *bertjátjar*.
 POKACHTIG, b. n. pokkig, tot de Spaansche pokken behoorende, *berastong koetji*.
 POKDAAL, vr. *bakas tjátjar*, *tanda tjátjar*, *tjarátjaq*.
 POKDALIG, b. n. *nôpéng*, L., *tjâpo*, *tjâpoq*, *bertjâpo*, *be-tjâpo*, *boeriq*.

Een weinig —, *baratjaq, bertjaq, L.*
tjerejaq.
POKKOORTS, vr. *demam tjätjar.*
POKKEN, o. w. *sakit tjätjar.*
POKEN, b. w. *oepaq, mengoepaq.*
POKPUT, vr. *karepiq, bakas tjätjar, pároet.*
POKSTOF, vr. *biang tjätjuv.*
POKZIEKTE, vr. *penjakit tjätjar.*
POL, m. *orang jang piára kandaq.*
 —, zie **HOERENWAARD.**
POLDER, m. *tánah jang bertarbis.*
POLDERMOLEN, m. *penggilingan ajer tánah jang bertarbis.*
POLDERBESTUUR, o. *permarintáhan tánah jang bertarbis.*
POLEHRAMER, m. *martil toekang tímah.*
POLICIE, vr. (ond. w.) *polisi*, Eur., *parintah negri.*
POLICIEKANTOOR, o. *kantor polisi*, verb.
POLICIEKOMMISSARIS, m. *katwál, koetwál, Perz., sukkout, L., baljoe*, verb. van *baljuw.*
POLYPUS, m. *gorita.*
POLIJSTEN, b. w. *oepam, mengoepam, gilip, békin kilap, L., gósoq sanpé bekilap, L.*
 Even als gepolijst smaragd, schitterend van gedaante, *seperti zamroed jang telah ter-oepam berkilat-kilat roepanya.*
Wapens —, *mengoepam sindjata.*
Spiegels —, *gilij termin.*
De tanden —, *sisoq, sisoe.*
POLIJSTER, m. *pandai mengoepam, toekang gósoq, L., pandei menggilip.*
POLIJSTHOUD, m. *kájoe oepam.*
POLIJSTING, vr. *pengoepáman, penggilipan, penggósók-an.*
POLIJSTSTEEN, m. *bátoe oepam, bátoe gilip.*
POLIS, vr. (ond. w.) *verzekerbrief, soerat gádé, soerat djandji ganti roegi.*
POLITIEK, b. n. en bijw. *staatkundig, dája pamarintáhan.*
 Het is — met magtige koningen bevriend te zijn, *makka dája pamarintáhan itoe handaq bertsóhlat dengan rádja-rádja besaar.*
POLLEPEL, m. *gájoeng.*
POLLEVIJ, vr. zie **ACHTERLAP.**
POLS, m. *nádt.*
 Den — voelen, *mendjámah (rába) nádt.*
POLS, m. *gálah (bamboe) jang di páké akan meloempat menjabrang káli ketjil, kájoe órang meloempat.*
POLSADER, vr. *oerat nádt.*
POLSADERGEZWEL, o. *bangkaq oerat nádt.*
POLSADERSLAG, m. *ketoqnja dárah nádt, tapoqnja dárah nádt.*
POLSEN, b. w. *mendjámah (rába) nádt.*
 —, onderzoeken, *sidiq, pantjiny, L.*
 Herhaaldelijk —, *berába-rabáün.*
POLVER, o. zie **PULVER.**
POLSRING, m. *gelang kána (tangan).*
POMP, vr. *pompa*, verb., *hamboesan ajer.*
 Ketting—, *pompa ranté.*

Zuig—, pompa mengisap.
 Water in de — gieten, *toewang ajer di dálam pompa.*
 Eede — booren, *membólang.*
POMPBAK, m. *pásoe pompa.*
POMPBOOR, vr. *goerdi pompa.*
POMPELMOES, m. *djerog besaar, L., limon besaar, limon oedang.*
POMPEN, b. en o. w. *táréq pompa, hamboes, giljuh.*
 —, uithozen, *tímá.*
POMPGAT, o. *lóbang pompa.*
POMPER, m. *boedjang pompa, órang hamboes.*
POMPERNIKKEL, m. *róté hitam.*
POMPHAAK, m. *gájut pompa.*
POMPHART, o. *hati pompa, koelit pompa.*
POMPING, vr. *penghamboesan.*
POMPKLEP, vr. *klép pompa, L., lidah pompa, lidah hamboesan ajer.*
POMPKOKER, m. *sárong pompa.*
POMPKRAAN, vr. *tjéret pompa, tjarat hamboesan ajer.*
POMPMAKER, m. *toekang pompa, pandei hamboesan ajer.*
POMPAN, vr. *lábœ, dobbá, Ar.*
 De — waarvan tangkwé (zeker konfijt) gemaakt wordt; *lábœ bligœ.*
POMPSCHRAPER, m. *penggároq pompa.*
POMPSLINGER, m. *boewájan hamboesan, sanggoetan pompa.*
POMPSTANG, vr. *bátang pompa.*
POMPSTOK, m. *zwengel, kájoe gójang pompa.*
POMPWATER, o. *ajer pompa.*
POMPZUIGER, m. *koelit pompa jang menáréq ajer, koelit hamboesan jang menghéla ajer.*
POND, o. *Nederlansch —, pon bároe.*
 Chineesch —, = $1\frac{1}{2}$ oud Amst. **ƒ**, *kátí, kati.*
 Een gewigt van bijna één Ned. —, *miná, Ar.*
 Een — van 12 oncen, *rathl, rühl, Ar.*
PONDER, m. als: een drie—, *mariam pelor tiga pon, mariam tiga pon.*
PONDGAREN, o. *benang jang di djoewal dengan di tímang.*
PONDPAPIER, o. *qarthas toewah jang di djoewal dengan di tímang.*
PONDSCHRIJVER, m. *djoeroe toelis kantor póbœan.*
PONDSGEWIJS, bijw. *dengan bahagian másing-másing, dengan bagian sátoe per sátoe, L.*
PONJAARD, m. *kris, sécar, rintjang.*
 De gewoonte der Maleijers is, eenen — te dragen, *makka dádatnja órang melájoe itoe berpákei kris.*
 Kleine —, *bádé-bádé.*
PONT, vr. *sampán akan menjabrang soengei (káli, L.), tambángan.*
PONTEVEER, o. *tampat penjabrangan, pangkálán, kalángan.*

PONTGASTEN, m. meerv. schipbrugmakers, *toelang djambátan práhoe*, zie PONTVOERDERR.
 PONTGELD, o. *oewang tambangan*, *oewang menoempang*.
 PONTIFIKAAL, o. *pekájin bába*.
 PONTMAN, m. veerman, *djoerágan tambangan*.
 PONTON, m. (ond. w.) schipbrug, *djambátan práhoe*.
 PONTZEIL, o. *lájár tambangan*.
 POOLJEN, b. w. *minom bánjaq*.
 —, *zweigen*, *irop*.
 POOLJER, m. *pemáboq*.
 POOK, m. zie PONJAARD.
 —, *vuurpook*, *pengoepaq apí*, *djandarsa*.
 POOL, vr. *aspunt*, *goethob*, *goethb*, Ar., *indjin*.
 Zuid—, *goethob sjimált*.
 Noord—, *goethob djanoeli*.
 POOLCIRKEL, m. *boelat goethob*.
 POOLKRING, m. *dárah goethob*, Ar.
 POOLSHOOGTE, vr. *katinggian goethob*.
 POOLSTER, vr. *bintang goethob djanoeli*.
 POORT, vr. *gerbang*, *báb*, Ar., *píntoe*, L., eig. DEUR.
 De deur eener —, *píntoe gerbang*.
 De — der kennis, *píntoe márifat*.
 Eene — met twee deuren, *gerbang jang áda doewa píntoe*.
 POORTER, m. zie BURGER.
 POORTEREN, b. w. *membri haq órang negri*.
 POORTERIJ, vr. *isi negri*.
 POORTERSCHAP, o. *haq órang negri*.
 POORTGAT, o. (scheepsw.) *lóbang píntoe mariam*.
 POORTGELD, o. *oewang béa píntoe gerbang*.
 POORTHENSEL, o. *soesoh píntoe*.
 POORTIER, m. zie PORTIER.
 POORTJE, o. *píntoe máling*.
 POORTKAMER, vr. *biliq gerbang*.
 POORTKLOK, vr. *gínta gerbang*, *lótjéng píntoe negri*, L.
 POORTLUIK, o. *tíngkap píntoe mariam*, *píntoe mariam*.
 POORTMEESTER, m. burgemeester, *kapála negri*, *panghoeloe kóta*.
 POORTRINGEN, o. meerv. (op schepen), *tjintjin píntoe mariam*.
 POORTSLUITEN, o. *háal toetop píntoe gerbang*.
 Het — is het werk van den portier, *háal toetop píntoe gerbang itoelah pekaradjáan penoenggoe píntoe (gerbang)*.
 POOS, vr. rust, pauze, *perhéntian*, *thek*, Ar.
 —, eenige oogenblikken, *sa-koetika*, *sabantáran*, L., *bebrápa sáat*.
 POOT, m. *káki*.
 Buffel—, *káki karbau*.
 Tafel—, *káki médjah*, L. (*máidah*).
 — van eenen haan, *ridja hájam*.
 —, *klaauw van eenen vogel*, *tjákar*.
 POOT, vr. telg, tak, loot van eenen boom of kruipplant, *soeloer*, *ánaq pohon*.
 Peper van poten of loten, *láda soeloer*.

— van eenen pisangboom, *ánaq pohon pisang*.
 POOTIG, b. n. *berkáki*.
 —, fig. fam. sterk, *goewat*, *koewat*.
 POOTJE, o. *sangal káki*.
 POOTVISCH, m. *ánaq ikan*.
 POOZEN, o. w. *berhénti*, *tínggal*.
 Wij poosden daar ongeveer een paar uren, *sa-kira-kira bárang doewa dján kita berhénti di sitoé*.
 POP, vr. kinderpop, *boema*, *bónéka*, L., *boenéka*, L., *órang-orangan*, *ánaq-anákan*.
 —pen, die de Djakkers zenden om hunne begeerten te kennen te geven, *pátq pakáka*.
 Reusachtige — (die bij feesten wordt rondgevoerd), *baróngan*, *bárong*, Jav.
 Met zulke —pen loopen, *bebaróngan*.
 — (van eene rups of zijworm), *indong*.
 — aan de punt van eenen schermdegen, *boengkol*.
 POFACHTIG, b. n. *kája bónéka*, L., *sa-roepa órang-orangan*.
 POPELEN, o. mompelen, *bersoengoei*.
 —, kloppen (van het hart), *dabar*, *dábar*, *buddebar*, L.
 Hij voelde zijn hart —, *berdabar-dabarlah rása hatinja*.
 POPELING, vr. *dabáran*.
 POPJE, o. *bónéka ketjil*, zie POP.
 POPPEN, o. w. *májin sama bónéka*, L.
 —, met een meisje mallen, *bertjoemboetjoemboewan dengan ánaq dára*.
 POPPENGOED, o. kinderspeelgoed, *serba permajinan*, *pemajinan*.
 POPPENKLEEREN, o. meerv. *pakéán bónéka*.
 POPPENKRAMER, m. *órang djoewal bónéka*.
 POPPENMAKER, m. *toekang bónéka*, *pandei boena*.
 POPPENSPEL, o. marionetten, *wájang koelit*.
 POPPENSPELER, m. *órang májin wájang*, *dálang*.
 POPULAIR, b. n. (ond. w.) gemeenzaamheid van grooten jegens minderen, *kadja-málan*.
 POPULIER, m. *hawwar*, Ar.
 De zwarte —, *hawwar roemi*, Ar.
 POPULIERTAAL, m. *tjábíng hawwar*.
 PORDER, m. *djoeroe membángonkan órang*, *djoeroe ketog-ketog órang tidor*.
 POREUSHEID, vr. *prí berlobang-lobang*.
 De — der huid, *prí lóbang roeman*.
 De — der huid dient om het zweet af te voeren, *makka goenánya prí lóbang roeman itoe menjálanaka ajer peloh (kringat, L.)*.
 POREI, vr. zie PREI.
 PORFIER, PORFIERSTEEN, m. *summáq marmar*.
 PORFIEREN, b. n. *derri paadda summáq marmar*.
 PORIJZER, o. zie POOK.
 PORREN, b. w. *adjaq*, *oepaq*, *toesoeg*, L.
 —, slapende personen wekken, *menjúgákan*, *tepoq píntoe órang tidor*, *ketog píntoe órang tidor*, L.

PORRING, vr. *pengadjakan, pengoejakan, toesoeg*, L.

PORSELEIN, o. chineesch —, *mangkoq tjina, piring mangkoq tjina, tjini thlaroef*, Perz. —, zekere zeeschelp, *bia belaloe*.

PORSELEIN, vr. groente, *gëllang, krakot*. —, (*Portulaca quadrifida*), *mamaniran leutik*, Soend.

Spaansche —, *boeldripat*, (Glinus).

PORSELEINAARDE, vr. *tànah mangkoq tjina*.

PORSELEINFABRIJK, vr. *tampat órang kardja mangkoq tjina*.

PORSELEINKAS, vr. *almâri (lamâri) mangkoq*.

PORSELEINMAKER, m. *toekang mangkoq tjina, pandei memboewat mangkoq tjina*.

PORSELEINVERKOOPER, m. *órang djoewal piring mangkoq*.

PORSELEINWINKEL, m. *kadei (toko) piring mangkoq*.

PORSELEINZAAD, o. *bidji gëllang*, L., *barzo 'l-buglati samgá*, Ar.

PORT, o. brief—, *oepah soerat*.

PORTAAL, o. *sarambi*, (ook *galderij*), *rambat*.

PORTE, vr. de Otomannische —, *astána islámboel, astána álisjân*, Perz.

PORTELEN, o. v. opporrelen, *galáqag*.

PORTIE, vr. (ond. w.) *bahagian, sapáro*.
In drie —n verdeeld worden, *di bahagikan tiga, di bági tiga*, L.
—, zie **RANTSOEN**.

PORTIER, m. poortier, *penoenggoe pintoe*.
—, poortwachter bij vorsten, *badoeicanda*.
— van 's konings slaapzaal, *kádjib*, Ar.

PORTIER, o. van een rijtuig, *pintoe karétta, pintoe karétta koets*, L.

PORTIERLUIK, o. *pintoe máling*.

PORTIERSCHAP, o. *pekarjdjään penoenggoe pintoe*.

PORTIERSVROUW, vr. *bininja penoenggoe pintoe*.

PORTRET, o. *gambar*.
Een gelijkind — van de prinses, *gambar jang sama roepánja dengan toewan poetri*.

PORTRETJE, o. *gambar ketjil*.

PORTRETSCHILDER, m. *pandei menoelis gambar, toekang gambar*, L.

PORTRETTEN, b. w. *menoelis roepa*, S.R. 169, zie **AFMALEN**.

PORTRETTEERKUNST, vr. *ilmoe menoelis gambar*.

PORTVRIJ, b. n. *lepas béa (oepah) soerat*.

POST, m. van eene deur, *djanang, djanang pintoe*.
—, van eenen krijgsman, *tampat djága, tampat káwal*.
—, standplaats, *tampat perdirian*.
—, ambt, *pekarjdjään*, L., *djabátan, djavátan, kadoedoekan*, zie **AMBT**.
Eenen — waarnemen, *pégang pekarjdjään, melakoekan djabátan, pégang djabátan*.
Eenen — nederleggen, *tinggalkan pekarjdjään (djabátan)*.

—, van paarden of brieven, *pos*, Ned. verb.

—, postkantoor, *kantor pos*, verb.

Rijdende —, *pos koeda*.

—, op eene rekening, *perkára*.

Te — rijden, (te paard) *toenggang koeda pos*; (met het postkarretje) *menoempang sama karétta pos*.

Eenen brief op den — brengen, *báwa soerat di kantor pos*.

POSTBEDIENDE, m. schrijver, *djoeroe toelis kantor pos*.

POSTBODE, m. *oepas pos, gátsid*, Ar., *barid*. Perz.

POSTBRIEF, m. *soerat pos*.

POSTCHAIS, vr. *karétta pos*.

POSTDAG, m. *hári pos, hári pos dátang*.

POSTELEIN, vr. zie **PORSELEIN**.

POSTEREN, b. w. (oud. w.) *tároh, brí tampat, bertampalkan*.

POSTERIJ, vr. zie **POSTHUIS**, vr.

POSTGELD, o. *oepah soerat, balandja pos*.

POSTHOORN, m. *tandoq jang di tieop oepas pos*.

POSTHUIS, o. brievenkantoor, *kantor soerat pos, manzal chánah*, Ar.
—, posterij, verspanning, *tampat ganti koeda pos, manzil*, Perz.

POSTKAART, vr. *peta djálan pos*.

POSTKALES, vr. *bendi oepas pos*.

POSTKANTOOR, o. *kantor soerat pos*.

POSTKAR, vr. *kahar pos*, verb.

POSTKNECHT, m. *oepas pos koeda*.

POSTLIJST, vr. *dajtar soerat pos*.

POSTLOOPER, m. *oepas kantor pos*.
—, zie **LOOPER**.

POSTMEESTER, m. (van het brievenkantoor) *kapála kantor pos soerat, panghoeloe moehbir*.
—, van eene paardenposterij, *kapála kantor koeda pos*.

POSTMERK, o. *tjap soerat pos*.

POSTPAARD, o. *koeda pos, chail el berid*, Ar.

POSTPAPIER, o. *garthás (kartas) soerat pos*.

POSTREIS, vr. *perdjálanan pos*.

POSTSCHIP, o. *tambangan pos, práhoe kantor pos*.

POSTSCHRIJVER, m. *djoeroe toelis kantor pos*.

POSTSCRIPTUM, o. (ond. w.) nasehriif, *toelisan di báwah soerat, tambáhanja soerat*.

POSTSTAL, m. *isstai koeda pos*, verb., *tampat gedógan koeda pos*.

POSTSTIJL, m. *deurstijl, djenang, djenang pintoe*.

POSTTIJDING, vr. *chabar soerat pos, kubar soerat pos*, L.

POSTUUR, o. (ond. w.) *sikap, lambága, bangoenan, tongkol, roeman, trampang*.
Een zeer mooi —, *terlálao bágoes si-kapnja*.

POSTWAGEN, m. *karétta pos*.

POSTWEG, m. *djálan pos, djálan besaar, djálan rája*.

POSTWEZEN, o. *penarintálan kantor-kantor pos*.

POT, m. (om te koken) *prioq.*
 Een — met eenen ronden buik en ge-
 keepten hals, *komba.*
 Een vlakke ondiepe —, *belânga.*
 Een — vol, *sa-belânga*, *penoehlah sa-*
belânga.
 Een diepe —, die van boven veel wij-
 der is dan van onderen, *pâsoe.*
 Een uit steen uitgehoorde —, *sâ mang,*
bormat, Ar.
 Een koperen —, *prioq tambâga.*
 Een ijzeren —, *sâ mang besi.*
 De opening (mond) van eenen —,
moeloet prioq.
 Een groote chinesishe — zonder ooren,
kâwah.
 De bodem van eenen —, *pantat prioq.*
 —, die de Braminen gebruiken, *kaman-*
dâlam.
 —, waterkruid, *boejong.*
 Diepe koperen —, *sangko, sangkoe.*
 Een groote —, om water of olie te
 bewaren, *tampâjan, kollah, madoena,*
koemba.
 —, in het spel, *petarôhan.*
 —, in de suikerfabrieken, om de siroop,
 die uit de *Pasoe* lekt, op te vangen,
tempôlong.
 Den — trekken, *dâpat oewang petarô-*
han.
 POTAARDE, vr. *nampal, mitsr*, Ar., *ri'ts*,
 Ar., *tânah liat.*
 POTASCH, vr. *hâboe moskow.*
 POTDEKSEL, o. *toedoengan, toetoeplan.*
 POTDOEK, m. *sâhat.*
 POTEN, b. w. *tânâp.*
 Inlandsche aardappelen —, *tânâp obi.*
 POTER, m. *orang jang tânâp, toekang kebon.*
 POTGELD, o. *oewang tjelengan.*
 POTGIETER, m. *geelgieter, toekang koeningan.*
 POTTING, vr. *penanâman.*
 POTJE, o. (drinkvat zonder ooren), *ternang.*
 Een zeer klein —, voor het gesmolten
 was om te batikken, *tjanting.*
 POTLOOD, o. *pottelood*, verb.
 POTTENNING, m. *sikkah jang indah-indah.*
 POTS, vr. zie *POETS.*
 POTSACHTIG, b. n. zie *POTSIG.*
 POTSCHERF, vr. *tambikir.*
 Een hoe dikwerf worden (zij) potscher-
 ven gemaakt, *dan bebrâpa kâli di djadi-*
kan tambikir, M. S. R. 26.
 POTSCHERF, m. *orang djinâka.*
 POTSCHERF, vr. *pemâjinan djinâka,*
sanda, goeroe.
 POTTEN, b. w. *simpan, koempol, menâroh.*
 POTTENBAKKER, m. *toekang pâsoe, toekang*
prioq, pendjoenan, koemba kâra, Snsk.
 POTTENBAKKERIJ, vr. *dâpor pendjoenan,*
békin pâsoe, L.
 POTTENKRAAM, vr. *kadei piring manykoq,*
wârong orang djoewal prioq.
 POTTENKRAMER, m. *orang pembâdjan.*

POTTER, m. *orang jang simpan doewit, L.,*
orang jang menâroh oewang.
 POVER, b. n. *miskin, pôtol, L.*
 PRAAIJEN, b. w. *seinen, lambeikan prâhoe.*
(kapal).
 —, toeroepen, *seroe.*
 PRAAISCHUIT, vr. *prâhoe orang seroe kapal.*
 PRAAL, vr. *kamoeliâan, âthlamat.*
 PRAALBED, o. *tampat pertoeandjoekan majit.*
 PRAALBEELD, o. *pâtong perhiâsan.*
 PRAALGEWAAD, o. *pekâjin jang indah-indah,*
pekâjin hâri raja, pekâjin orang mengârag.
 PRAALGRAF, o. *tjandi, marjad, Ar., mâlijei.*
 PRAALKOETS, vr. *perarâkan.*
 PRAALSTOEL, m. *poetarâna.*
 PRAALSTOET, m. *orang mengiring perarâkan.*
 PRAALZETEL, m. *tampat kadoeloekan orang*
besaar, poetarâna, getta, Perz.
 PRAALZIEK, b. n. *jang soeka oepatjâra,*
jang soeka bârang perhiâsan.
 PRAALZUCHT, vr. *ka-ingin-an akan oepatjâra,*
kapêngin prias-an, L.
 PRAAM, vr. soort van ligter, *sampan, tjoe-*
niâ.
 PRAAM, m. dwang, *kapagsâan.*
 PRAAT, m. *gesnap, toetoevan, pelitâran,*
ômong-ômongan.
 Gemeenzame —, *bantjang-bantjang.*
 IJdele —, *ômong kôsong.*
 Veel —s hebben, *berâibin, berâ-ibin,*
sibog.
 PRAATACHTIG, b. n. *soeka mengômong, L.,*
soeka bertoeator, moefuwab, Ar.
 PRAATAL, m. *djo-eeh, L.,* zie *BABELLAAR.*
 PRAATJE, o. *bantjang-bantjang, ketjé-ketjé,*
pelitar, ômong-ômong, L.
 Maak nu maar geene —s meer, *djâny-*
anlah di perbânjaq kâta lagi.
 PRAATZUCHT, vr. *ingin akan bertoeator, ku-*
pêngin mâw mengômong-ômong.
 PRAATZUCHTIG, b. n. *ber-ingin akan ber-*
toeator.
 PRAAUW, vr. *prâhoe.*
 Eene tien kojans —, *prâhoe sa-poeloh*
kojan.
 —, die van voren spits of scherp is,
kaloelos.
 PRACHT, vr. *ka-indah-an, kamoeliâan, ka-*
besâran âthlamat, Ar.
 —, glans, *tjahâja.*
 PRACHTIG, b. n. *indah-indah, moelia.*
 PRACHTIGLIJK, bijw. *dengan indah-indah,*
dengan kabesâran.
 PRACHTVERTOONING, vr. *oepatjâra kabesâran.*
 PRAGCHEN, o. w. *minta dengan boedjoq.*
 PRAGCHER, m. *orang mâkan roebiat.*
 PRAGCHERIJ, vr. *roebiat, Ar.*
 PRAKTIJK, vr. *pekardjâan, oesâha, karilja.*
 De beschouwing is eene vrucht der —,
makka pemandangan itoelah kâtsil pekar-
djâan.
 —, listige handel, *tipoe dâja, tipoe-*
dâja.

—, ondervinding, *biása*.
 Kwade —, schelmstuk, *hónar*.
 PRALEN, o. w. vertooning maken, *menoendjoekkan oepatjára, baperlihatkan kabesáran*.
 —, snoeven, *berkátjaq-katjåkan, menggahkan dirí, kótjaq, L.*
 — als een paauw, die den staart uitspreidt, *mengigal*.
 PRALER, m. *pengátjaq, órang angkoe, L., órang kótjaq, L.*
 PRALERIJ, vt. *pengatjåkan, tíngkah lákoe órang kótjaq, L.*
 PRAM, vt. *soesoe*.
 PRAMEN, b. w. *tåkan, tekan, tåndis, L.*
 PRAMING, vt. zie DRUKKING.
 PRAMMEN, o. w. *menjoesoe*.
 PRANG, vt. *pendjepitan*, (men schrijft met Ar. karakter: *pendjepitan*) *penjesåkan*.
 PRANGEN, b. w. *djepit, menjepit*.
 —, o. w. (scheepsw.) *bélog*.
 PRANGER, m. *dijper, dijptang, septi*.
 PRANGING, vt. zie PRANG.
 PRANGIJZER, o. *bessí pendjepit*.
 PRAT, b. n. *djo-måwa, takkebor, Ar., angkoe, L., zie TROTSCH*.
 PRATEN, o. w. *bertoeator, bantjang, berbantjang, ómong, L., mengómong, L.*
 PRATER, m. *órang bertoeator, órang berbantjang bantjang, toekang ómong-ómong*.
 PRATTEN, o. w. *pruilen, ádjog, sóengoet*.
 —, zich verhoovaardigen, *membesaarkan dirí, áda angkoe, L.*
 —, in twijfel staan, *bimbang, gondah*.
 PRAUWEL, vt. *apam*.
 PRECIES, b. n. (ond. w.) *betoel*.
 PREDESTINATIE, vt. (oud. w.) *taqdir, Ar., taqdir Allah, Ar.*
 PHEDESTINEREN, b. w. *taqdirkan*.
 PREDIKAMBT, o. *chednat (pekardjåän) pandita agama mesefi*.
 PREDIKANT, m. *pandita agama mesefi, kåriz, Ar., (niet: pádrí, zie LERRAAR.)*
 PREDIKANTSPLAATS, vt. *tampat pandita agama mesefi*.
 PREDIKATIE, vt. *chothbat, Ar., preek, Ned.*
 PREDIKATIENBOEK, o. *kitåb chothbat, Ar.*
 PREDIKDIENST, vt. zie PREDIKAMBT.
 PREDIKEN, o. en b. w. *berchothbat, mengchothbatkan*.
 PREDIKER, m. zie PREDIKANT.
 — in de moskee, *chathib, Ar.*
 PREDIKING, vt. *hål berchothbat*.
 PREDIKSTOEL, m. *mimbar, (men schrijft: minbar), pulpito, Port.*
 Des vrijdags na het gebed beklom hij den —, lovende God en den zendeling Gods, *makka paadda hårt djoemaåt kome-mediën derri paadda soembahjang chothbat nåjik ia ka-åtas minbar sambil memoedji Allah dan rasool Allah, M. S. R. 57.*
 PREDIKTRANT, m. *tjåra karångan*.
 PREI, vt. *båwang pandjang, båwang prei, verb.*

PREIJEN, b. w. zie PRAAIJEN.
 PREKEN, b. en o. w. zie PREDIKEN.
 PREKER, m. zie PREDIKANT.
 PRELIMINAIREN, vt. *meerv. (ond. w.) per-kåru bitjåra perdamåän*.
 PREMIE, vt. (ond. w.) *hisnat, Ar., oepah, pembalåsan*.
 PRENT, vt. *print, petu, gambar, pigoera, verb. Eur.*
 Gegraveerde —, *gambar jang di oekir*.
 PRENTENBOEK, o. *boekoe pigoera, L.*
 PRENTVERKOOPEL, m. *órang djoewal gambar, (peta, pigoera, L.)*
 PRESENING, vt. *kåjin låjar jang di taróh-in tér, L., kåjin låjar jang di låboer gåla-gåla lemboet*.
 PRESENT, bijw. zie TEGENWOORDIG.
 PRESENTEERBLAD, o. *tålam*.
 — om vorstelijke brieven te dragen, *tjetjépér*.
 PRESENTIE, vt. zie TEGENWOORDIGHEID.
 PRESENTID, m. *kapåla, persiden, verb.*
 PRESIDENTSCHAP, o. zie VOORZITTER.
 PRESIDEREN, o. w. *mengapalåkan madjlis, zie VOORZITTEN*.
 PRESSEN, b. w. *påpar, krah, mengraahkan, paqsa órang djådi toldådoe*.
 —, zie PERSEN.
 PRESSER, m. *werver, djoeroe pårar lasjkar, pengrah*.
 PRESSING, vt. *papåran*.
 PREUTELAAR, m. *órang merådjoq, órang bersoengoet, toekang tjómél, L.*
 PREUTELEN, o. w. *soengoet, rádjoq, koelom*.
 —, zie PREVELEN.
 —, opporrelen, *gelågug*.
 PREUTELGELD, o. *oewang ketjil, doewit, verb.*
 PREUTELIO, b. n. *bingis, soeka tjómél-tjómél*.
 PREUTELING, vt. *soengoetan, tjómél-tjómél*.
 PREUTSCH, b. n. *djoemåwa, kótjaq, L., angkåra*.
 PREUTSCHHEID, vt. *prí djoemåwa, tíngkah lákoe órang kótjaq, L., prí angkåra*.
 PREVELAAR, m. *órang ber-óring-óringan, órang merådjoq dengan tiåda ingåtan*.
 PREVELEN, o. w. *óring-óringan, merådjoq tiåda ingåtan*.
 PREVELING, vt. *hål merådjoq dengan tiåda ingåtan, hål óring-óringan*.
 PRIEEL, o. *doekoh, rindang*.
 PRIEGELEN, b. w. *poekol, påløe, hantam, L., brí, L.*
 PRIEM, m. *penggiriq, toesoekan*.
 Moord—, *dolk, kris, siwar, tjandoeng*.
 —, vlijm, *tådji*.
 —, els, *poesoet*.
 PRIEMDONKER, b. n. *glap golita, glap sakåli*.
 PRIEMEN, b. w. *giriq, menggiriq, toesoeg, L., tjøetjoq*.
 PRIESTER, m. *pådri, (van het Port. Pådre)*.
 —, sterrenwighchelaar, *kåhin, Ar.*

- Mohamedaansche —, *imâm*, op Sumatra ook: *kâwoen & pâdri*.
 Strijdvoerende Javaansche —s, *boelkijo*, Jav.
 Siamsche —, *sâmi*, Siamsch.
 —, afgods—, *panghoeloe kâfir*.
 Afgods— onder de Niassers, *erêh*.
 Chinesche —, *singsé*.
 — in Bengalen, *kazil*.
 — onder de Alfoeren op Ceram, *mâwt*, en op Menado, *waliang*.
 Jonge —, (Mahom.) *santri*.
 PRIESTERAMBT, o. *imânat*, Ar., *pekarjdjâân pâdri*, *chednat pâdri*, zie PRIESTER.
 Het — bekleeden, *berinâmat*.
 PRIESTERDOM, o. *segalla imâm*.
 PRIESTERGEWAAD, o. *djobbat*, Ar., *pekâjin pâdri*.
 PRIESTERLIJK, b. n. *tjâra pâdri*, *tjâra imâm*, zie PRIESTER.
 PRIESTERSCHAP, o. *imâmat*, Ar.
 PRIESTERWIJDING, vr. *tahbis imâm*, Ar., *tahbis pâdri*, zie PRIESTER.
 PRIJ, vr. kreng, *bangké*.
 —, slechte vrouw, *parampoewan djâhat*.
 PRIJKEN, o. w. (versierd zijn), *terhids*.
 PRIJS, m. waarde, *harga*, *lakoe*, *gimat*, Ar., *tzaman*, Ar., *madh*, Ar.
 Wat is de — van die rijst? *brâpa hangnja bras itoe?*
 Het heeft volsreikt geen —, *itoe trâda lakoe sakâli*.
 Hooge —, *harga besaar*.
 Geringe —, *harga ringan*, *harga ketjil*.
 Markt—, *harga pâsar*.
 De naaste prijs, *harga mâti*.
 Onder den — verkoopen, *djoewal di bawah harga*.
 —, belooning, *tzawâb*, Ar., *hisnat*, Ar., *hisbat*, Ar.
 —, lof, *poedji-poedjian*, *poedji*.
 —, voor eenen overwinnaar in de renbaan, *patjoewan*.
 — in eene loterij, *oentoeng peloetâran ondé*, *oentoeng di lotery*, L.
 —, genomen schip, *prâhoe (kâpal) jang di rampas*.
 —, buit, *rampâsan*, *djarâhan*, *reboetan*.
 Op — stellen, *berhargâkan*, *târoh harga*.
 Ergens — op stellen, *indahkan*, *bilangkan*.
 Zich aan het gevaar — geven, *sarahkan diri paadda bahâju*, *belandjâkan djawa*.
 Om —, *bijw*, *dengan berlomba-lomba*.
 PRIJSBEDERVER, m. *orang jang djoewal di bawah harga*, *orang jang meroesakkan harga pâsar*.
 PRIJSBEFALER, m. zie PRIJZEERDER.
 PRIJSCOURANT, vr. *soerat harga pâsar*.
 PRIJSJE, o. *harga meroeah*.
 —, loftuiting, *poedjian sedikit*.
 PRIJSMESTER, m. *djoeroe membahâji djârâhan (rampâsan)*.
 PRIJSOPGAAF, vr. zie PRIJSVRAAG.
 PRIJSSCHIP, o. *kapal jang di rampas*.
 PRIJSSELJK, b. n. *kapoedjian*, *hâroes di poedji*.
 PRIJSUITDEELING, vr. *pembahagian hisnat*.
 — id de renbaan, *pembahagian patjoewan*.
 PRIJSVERHANDELING, vr. *soerat djawâb jang beroleh hisnat*.
 PRIJSVRAAG, vr. *sawâl (soewâl) hisnat*, *istifahâm*, Ar.
 PRIJSWAARDIG, b. n. zie PRIJSSELJK.
 PRIJZEERDER, m. *djoeroe harga*, *orang jang menentoekan harga*, *orang jang nileikan bârang*, *orang jang târoh harga*.
 PRIJZEN, b. w. *poedji*, *memoedji*, *bermedasi*, *permoeliâkan*, *tafilikan*, *tashûfikan*.
 Den almachtigen Heer —, *memoedji toehan jang mahâ koewâsa*.
 God zij geprezen! *el hamdoe li'llahi*! Ar.
 PRIJZENSWAARDIG, b. n. zie PRIJSSELJK.
 PRIJZEREN, b. w. *târoh harga*, *hargâkan*, *nilei*, *menilei*, *nileikan*.
 PRIJZERING, vr. *penileiân*, *taqsr*, verb. van *takeren*.
 PRIJZING, vr. *pemoedian*, *tafilil*, Ar.
 PRIK, m. de daad van — ken, *pentjoetjok-an*, *penoesok-an*.
 —, steek, *penikâman*.
 —, prikje, een weinig, *bârang sedikit*.
 Eenen — geven, *tjoetjok*, *toesoek*, L., *tikam*.
 PRIKKEL, m. *penggartaq*, *tjâtjaq*.
 —, angel, *sangat*, *pengartaq*, *penjanganat*.
 —, stekel, (in de kruidk.) *doert*, *toembaq*, *tombaq*.
 —, aansporing, *pengadjâkan*.
 PRIKKELBAAR, b. n. *hâti pânas*, *lakas di haroekan*, L.
 —, geil, *gâtal*, *doekâna*.
 PRIKKELBAARHEID, vr. *kalakoewan (pri) jang dâpat di gartaqkan*, *pri hâti jang lakas di haroekan*.
 —, gevoel, *perasâan*, *râsa*.
 PRIKKELEN, b. w. *gartaq*, *menggartaq*.
 —, aansporen, *adjaq*, *hâroe*, *haroekan*, *toesoek*, L.
 —, de huid —, (vurig maken) *meng-gâtalkan koelit*, zie BEPRIKKEN.
 PRIKKELEND, b. n. *jang menggartaq*.
 —, heet, *bijtend*, *pedas*, *pedis*.
 PRIKKELING, vr. *penggartaqkan*.
 — van de huid, *gâtal koelit*, *koeman-koeman*.
 —, aansporing, *pengadjâkan*, *pengharoewan*.
 PRIKKEN, b. w. *toesoek*, *tikam*, *tjoetjok*.
 —, in den grond steken, *tjâtjaq*.
 Zich de huid —, *tjâtjat koelit*.
 PRIKKER, m. *penoesoek*.
 —, priem, *toesoekan*.
 PRIKKING, vr. *penoesoek-an*, *pentjoetjok-an*.

PRIKSTOK, m. *kájoe tjátjaq.*
PRIKTOL, m. *gásing, gangsing, L.*
PRIL, b. n. *njaman, segar, soeka háti.*
PRINS, m. *poetra, ánaqda, ánaq rádjá laki-láki.*
 —, vorst, *rádjá, amír, emír, Ar., sarwar, Perz.*
PRINSDOM, o. *karadjään.*
 Land van eenen prins, *tánah rádjá.*
PRINSELJK, b. n. *tjára rádjá, rádjá.*
 Met — e staatsie, *dengan oepatjára rádjá.*
PRINSENHOF, o. *astána, málijeí, aván, Perz., dálam, Jav., kadáton, Jav., kráton, Jav. zie PALEIS.*
PRINSES, vt. *poetrí, ánaq rádjá parampoewan, déwí.*
 — op den leeftijd van huwbaarheid, *ramádja.*
PRINSENBIER, o. *bír wolanda, L.*
PRINT, vt. zie **PRENT.**
PRINSESSEBLAD, o. *dáwon poetrí.*
PRINSESSEGRAS, o. *roempoet poetrí.*
PRIOR, m. *panghoeloe pertapään, panghoeloe roemah pertápa.*
PRIORSCHAP, o. *djawátan panghoeloe pertapään.*
PRISEERDER, m. zie **PRIJZEERDER.**
PRISERING, vt. zie **PRIJZERING.**
PRISMA, o. *bátang kátja jang tiga perságr (pesegí, L.) d. i. : driekantige glazen zuil.*
PRISON, m. (ond. w.) zie **GEVANGENIS.**
PRIVAAT, o. geheim gemak, *djamban, tandas.*
 Het — doen ruimen, *membrisihkan djamban.*
PRIVAAT, b. n. ambteloois, *ítáda péngang pekaradjään, mardahika.*
 — les, *pengadjáran paadda sa-órang dírtí.*
 Al zijne kinderen ontvangen — les, *makka segalla ánaqnja itoe másing-másing menarima pengadjáran paadda sa-órang dírtí, makka ánaqnja itoe samoewa menarima pengadjáran sátoe per sátoe.*
 — onderwijzer, *pengádjár (goeroe) jang dátang di roemah, pengádjár roemah.*
PRIVILEGIE, vt. (ond. w.) *haq.*
PROCES, o. zie **PLEITZAAK.**
PROCESKOSTEN, m. meerv. *belandja (ongkos, L.) hoekoem.*
PROCESSIE, vt. *perarátan oepatjára grédja.*
PROCESSTUKKEN, o. meerv. *soerat dáwa.*
PROCESVERBAAL, o. *soerat háal afwól per-kára, proces verbaal, L.*
PROCURATIE, vt. (ond. w.) *soerat polmaq, verb., soerat wakalat, Ar., perkerásí, verb.*
PROCUREUR, m. (ond. w.) *órang begáwei, pegáwam, procureur & plokkelol, L., verb.*
PROEF, vt. *tjobään, tjóba.*
 —, bewijs, *ihlhár, Ar., izhár, z. u.*

—, ondervinding, *tudjribat, Ar.*
 —, beproeving, *pertjobään, balwa, Ar.*
De — nemen, *tjóba, mentjóba.*
 —, proefblad, *tjonto, lembar tjonto, soerat tjonto, proef, proep, verb.*
 —, bewijs, *betoog, dalil, Ar., dinah.*
 Op de — prediken, *berchothbat sa-oepáma tjonto.*
 —, vuur—, water—, *káraw, károe.*
 Ecne vuur- of water— doorstaan, *ber-káraw, soempah oedjít ápt, soempah menjellam.*
 —, bewijs, *tanda.*
 — van opregtheid, *tanda ichláts, tanda kabotoelan háti.*
 Dat is de — op de som, *itoelah tandu katrángan jang njata sakáli.*
PROEFBLAD, o. zie **PROEF.**
PROEFDAGEN, m. meerv. *hári-hárt tjóbään.*
PROEFDruk, m. *tjonto tjítákan jang bermoela káli, proepdrok, verb.*
PROEFGoud, o. *amás jang di oedjít, más oedjian.*
PROEFHOUDEND, b. n. *jang áda tjap oedjian, betoel.*
 — goud, *más betoel, L., amás jang sa-poeloh matos, mas jang áda tjap oedjian.*
PROEFAAR, o. *táhon tjóbään.*
PROEFJE, o. *tjonto, teládan.*
PROEFLEZER, m. *órang jang membátja soerat tjonto, (proef, L.)*
PROEFNEMING, vt. *tjóba, pentjóbään.*
 — en doen, *mentjóba.*
 — van goud, *oedjít (mengoedjít) amas.*
PROEFONDERVINDELIJK, b. n. *dengan tudj-ribat, berbéasa.*
PROEFPREDIKATIE, vt. *chothbat sa-oepáma teládan, proeppreek, verb.*
PROEFSCHOT, o. *témbag tjóbään.*
PROEFSCHRIFT, o. *soerat tjonto (teládan).*
PROEFSTEEN, m. *bátoe oedjian.*
PROEFSTUK, o. *perboewátan jang tndah-tndah, perboewátan-órang pandei, perboewátan jang kapandeiän.*
PROEFTIJD, m. *waqtoe pertjóbään, waqtoe pertapään.*
PROEFZILVER, o. *péraq betoel, péraq háloes.*
PROESTEN, o. w. (van dieren,) *menghamboeskan nafas.*
 —, zie **NIEZEN.**
 — van lagchen, *tertáwa gelaq-gelaq.*
PROEVE, vt. zie **PROEF.**
PROEVEN, b. w. spijs —, *tjóba mákan, tjítip.*
 Drank —, *tjóba minom.*
 —, smaken, gevoelen, *rása, merasá-i.*
PROEVER, m. van dranken, *órang jang tjóba minoeman.*
PROEVING, vt. *pentjóbään.*
PROFEET, m. *nabí, Ar., jang táhoc meng-atákan háal jang komediän.*
 Voor — houden, *bernabikan.*

- Profeten, *ambia*, Ar. (uitspraak *ambia*).
 De laatste apostel van al de profeten,
pesoeroeh kasoedahan segalla nabi, M. S. R. 2.
 PROFESSOR. m. (ond. w.) zie HOOGLEERAAR.
 PROFETEREN, b. w. *bernoeboewat*.
 PROFETES, vr. *parampoewan jang bernoeboewat*, *nabi parampoewan*, *nabijat*, Ar.
 PROFETIE, vr. (ond. w.) *noeboewat*, Ar., *tanbiat*, Ar.
 PROFETISCH, b. n. *nabawi*, Ar., *atas sjarth nabi*.
 PROFIJT, o. in den handel, *laba*.
 — van geld, *boenga*.
 — van landerijen, *hatsil*, Ar., *perolehan*.
 — in het spel, *oentoeng*, L.
 — in het zedelijke, *menfa-ät*, Ar., *menofa-ät*, verb.
 PROFIJTELJK, b. n. *ber-oentoeng*, L., zie VOORDEELIG.
 —, nuttig, *bergoena*.
 PROFITEREN, o. w. *dapat laba*, *ber-oleh laba*, zie PROFIJT.
 PROGRAMMA, o. (ond. w.) *soerat atoeran*, *programma*.
 PROLLIG; b. n. *kental*, L., *lindir*.
 PROMPT, b. n. (ond. w.) *pantas*, *tjepat*.
 PRONK, m. sieraad, *perhiasan*.
 Te — staan, *di pertoeendjoekkan*.
 Openlijk te — staan, *di pertoeendjoekkan di hadapan orang banjag*.
 PRONKAARD, m. pronker, *orang perlent*, *orang berkatajag-katjakan*, *orang rana*, *djanggal*.
 PRONKBED, o. *lamin*, *perlaminan*.
 PRONKBEHANGSEL, o. *dewangga jang indah-indah*.
 PRONKDEGEN, m. *pedang oepatjara*.
 PRONKEN, o. w. *terhiäs*, *berkatajag-katjakan*.
 — met kleederen, zich boven anderen verheffen, *meng-ada ngada*.
 —, gelijk de paauwen, *mengigal*.
 PRONKER, m. zie PRONKAARD.
 PRONKERIJ, vr. *hal berkatajag-katjakan*.
 —, vertooning, *oepatjara*.
 PRONKGEWAAD, o. *pekajin hart raja*, *pakéan hart besaar*, *pekajin jang indah-indah*.
 PRONKGRAF, o. *tjandi astana*, *marqad*, Ar.
 —, heilig graf, *kramat*, Ar.
 PRONKJUWHEEL, o. *pernata jang indah-indah*.
 PRONKKAMER, vr. *biliq barang perhiasan*.
 PRONKKLEED, o. zie PRONKGEWAAD.
 PRONKNAALD, vr. *chäthir nisjan*.
 PRONKPAARD, o. *koeda pawé*, *koeda oepatjara*.
 PRONKSIERAAD, o. *perhiasan jang indah-indah*.
 PRONKSTUK, o. *barang perhiasan*.
 PRONKWERK, o. *pekardjään orang pandei*.
 PRONKZETEL, m. *poetarana*, *getta*, Perz.
 PRONKZUCHT, vr. *soeka akan perhiasan*, *soeka berpake bagoes-bagoes*, L.
- PRONSELEN, o. w. zie KNOEIJEN.
 PRONSELAAR, in. zie KNOEIJER.
 PRONSELWERK, o. zie KNOEIJERIJ.
 PROOI, vr. *rampasan*, *reboetan*, *djarahan*.
 PROP, m. stop, *soembat*, *soempal*, L., *prop*, L.
 — van het kudon, *nal*.
 PROPGAT, o. (in den bodem van eene schuit,) *mata kalip*.
 PROPONENT, m. (Mohamedaansche, *santri*.
 —, bij de protestanten, *proponèn*, verb.
 PROPFEN, b. w. met spijs, *soewap-in*, L., *menjoewapti*.
 —, vullen, *memenoehi*, *békin penoeh*, L.
 PROPTREKKER, m. zie KURKENTREKKER.
 PROSA, o. *karangan soerat jang boekan sjir (sair)*, L.)
 PROSELIT, m. *orang jang ganti agama*.
 PROSODIE, vr. (ond. w.) *klankmaat*, *aroedl*, Ar.
 PROTEST, o. (ond. w.) *igrar*, Ar.
 PROTESTANT, b. n. zie HERFORMD.
 PROTESTEREN, b. w. *meng-igrarkan*, *anggan*.
 — te betalen, *anggan membajar*.
 PROVIAND, m. *bakal*, *bekal*, *béjaja*, *zawadah*, Perz.
 PROVIANDEREN, b. w. *membakalkan*.
 PROVIANDERING, vr. *pembakalan*.
 PROVIANDHUIS, o. *goedang bakal-bakalan*, *goedang zoewadah*.
 PROVIANDMEESTER, m. *djoeroe pembakalan*, *djoeroe koentji*, *djoeroe goedang*.
 PROVINCIE, vr. *residensi*, verb. Eur., *negri*, *negara*.
 PROVINCIEHOUDT, o. (soort van —,) *kajoe sapang*, *kajoe merah bakal-tjat*, *baqqam*, Ar.
 PROVISIE, vr. zie PROVIAND.
 —, van koop of verkoop, *bäst*, L., *oepah*, *ongkos*.
 Bij —, bij voortraad, *dhölo*, *doldän*, L., *di hoeloe*.
 PROVISIEKAMER, vr. *suppen*, L., (verb. van Engelsche *spence*,) *goedang bakal-bakalan*.
 PROVISIONEEL, b. n. (ond. w.) voorloopig, *bakal di ganti*, *warnem*, L. (verb. van waarnemend).
 PROVIDOR, m. (ond. w.) *pengganti toekang obat*.
 PROVOOST, m. cipier, *djoeroe pasoeangan*, *penoenggoe pandjara*, *sipir*, verb.
 —, de gevangenis zelve, *pandjara*, *pasoeangan*, *boewi*.
 PRUIK, vr. *paruik*, *katal*, *gabang*, *gebang*.
 (Het is eene soort van —, die bij bijzondere gelegenheden door danseressen gedragen wordt; ook in Bantam zag ik die dragen, zie mijne Reizen en Lotgevallen, Deel IV, blz. 113).
 PRUIKEN, o. w. *pakei katal (gabang)*.
 PRUILEN, o. w. *rätjoq*, *soengoet*, *koelom*.

- PRUIER, m. *orang merâdjog, orang ber-soengoet.*
- PRUIM, vr. roode —, *idjdjâts*, Ar.
Chinesche —, *boewah luttji.*
—, *prunus Mume Sblid, mume*, Jap.
- PRUIMBOOM, m. *póhon idjdjâts.*
- PRUIMER, m. tabak—, *orang jang mâmah tambako.*
- PRUIMESTEEN, m. *bâtoe boewah idjdjâts.*
- PRUIMMOND, m. *moeloet ketjil.*
- PRUIMPJE, o. tabak, *soesoer*, Jav.
—, betel —, *kaauwtje, sepah.*
- PRUIMTOR, vr. *kakoewangan boeboe.*
- PRUISEN, o. w. zie BRUISEN.
- PRUL, vr. vod, *lonté*, L., *bârang boesoq.*
—, oud linnen, *kâjin toewah, pertja kâjin toewah.*
- PRULLEMAND, vr. *bâkoel kâjin toewah.*
- PRULSCHRIFT, o. *soerat jang tiada goenânja.*
- PRUTTELEN, o. w. *tjomêl*, L., *soengoet.*
- PRUT, vr. *ajer soesoer jang bekoe.*
—, grondsap van traan, *ampas minjaq ikan.*
- PSALM, m. *mazmoer*, Ar., *zabor*, Ar.
- PSALMBOEK, o. *kitab mazmoer*, Ar.
- PSALMDICHTER, m. *sjâir mazmoer.*
- PSALMGEZANG, o. *soewâra mazmoer.*
- PSALMZINGEN, o. w. *njânji mazmoer.*
- PUBLICATIE, vr. (ond. w.) *soerat mâloemat, soerat bapernjatân.*
- PUBLIEK, b. n. (ond. w.) *openbaar, njâta.*
—, algemeen, *âam*, Ar., *moethalaq*, Ar., *sadjât*, *oemoem*, Ar.
- PUBLIEK, o. *orang oemoem, sakaliân orang, awâm*, Ar.
- PUDDING, m. *dâdar inggris, podding*, L.
- PUF, vr. lust, *soeka, ingin.*
- PUFFEN, o. w. *tioep.*
—, *trotsen, menghinâkan.*
- PUI, vr. *astâka.*
De — van het stadhuis, *astâka gedong bitjâra.*
- PUIK, b. n. *bâjig sakâli, ter-oetama.*
- PUIK, o. *bârang jang terpileh, bârang jang bâjig sakâli, tsafi'j*, Ar., *ayn*, Ar.
- PUIKJUWEL, o. *permâta jang terpileh.*
—, iets voortreffelijks, *kasoema.*
- PUIKSCHILDER, m. *orang jang toelis gambar terlâos pandei, penoelis gambar jang pandei sakâli, toekang soenggang jang bisa sakâli*, L.
- PUIKSTUK, o. *meesterstuk, bârang kapan-deiân, perboewâtan orang pandei.*
- PUIKWERK, o. *pekardjâan jang indah-indah.*
- PUILEN, o. w. *bangkaq, mongkil.*
Uitpuilende oogen, *mâta jang tinggt.*
- PUILOOG, o. *mâta tinggt, mâta mongkil.*
- PUILOOGIG, b. n. *bermâta tinggt.*
- PUIMSTEEN, m. *bâtoe timboel, bâtoe bersâ-rang-sârang.*
- PUIN, o. *poewin*, L., *bâtoe berkappong-kapong, bâtoe berkepong, bâtoe roeboeh-roebôh-an.*
- PUIKGRAS, o. *hondstand, kakawâtan.*

- PUINHOOPT, m. *karombâkan, tamboenan-bâtoe berkappong-kappong.*
- PUISCHEDI, vr. *minjaq sâpt jang bahâroe berânaq.*
- PUIST, vr. *bisol, bisol lada.*
—, *blaar, bintil.*
— der boomen, (Mirabilis planta), *dâ-won bébo.*
- PUISTJE, o. *katoemboehan.*
Ziekte waardoor het ligchaam met kleine —s bezet is, *sâwan indja.*
— van eenen muggeheet, *bntoel.*
—s op het gezigt, *djerâwat.*
Geheel met —s bezet, *merintis sakâli.*
—s in den mond, *goelâ (den)*, Ar.
- PUISTIG, b. n. *berbisol, âda bânjaq bisol.*
- PUIT, m. zie KIKVORSCH.
- PUITAAL, m. soort van —, *ikan lêleh, lndoenq.*
- PUL, vr. *goetjé, pol*, verb.
— van 33 flesschen, *tâkar.*
- PULLEBROER, m. *penâboq, orang minom bânjaq sópt*, L.
- PULLEN, o. w. *minom râmé sakâli, minom bânjaq sakâli.*
- PULVER, o. zie BUSKRUID.
- PULVERSTOK, m. zie SNAPHAAN.
- PUNCH, vr. *pons*, verb., *sjarbat âraq*, Ar.
- PUNT, o. stip, *noqtah*, Ar., *titiq.*
De Kaf met —en, *qâf noqtah.*
Op het — staan van, *gereed staan, hampir mâw, soedah sadia akan.*
Op het — staan van weg te zeilen, *hampir mâw berlâjar, sadia akan berlâjar.*
Van — tot — onderzoeken, *pariqsa dengan sagsamânja, pariksa segalla perkâra.*
Het — van eer, *perkâra format.*
—, afdeling, *bahagian, perkâra.*
- PUNT, vr. uiteinde, *hoedjong, mâta, toembaq, boenas, lamoekit, tandjong, soedoet, pontjaq.*
— van eenen pijl, *mâta pânah.*
— van een zwaard, *hoedjong pedang.*
— van een pandan-blad, *toembaq pandan.*
Land—, *hoedjong tânah.*
— van eene padiekorrel, *boenas, lamoekit.*
—, *kaap, tandjong.*
— van eenen zakdoek, *soedoet sâpoe tângan.*
— van eene rots, *pontjaq kârang.*
Steek uwe — in den dijk van den overwal, *matâmoek leatkan kapada tebing di sabrang*, S. R. 54.
Iemand voor de — van den degen eischen, *tentang dengan pedang, adjaq berprang dengan pedang.*
— en van eene halve maan, *hoedjong boelan langkong.*
- PUNTAERTIG, b. n. *lantjip, lantjip*, Jav.
- PUNTDICHT, o. *ghazal*, Ar., *panton.*
- PUNTDICHTER, m. *pengârang panton, toekang panton, orang pandei berpanton.*

PUNTELOOS, b. n. *koerang lontjip*.
 PUNTEN, b. w. *békin lontjip*, L., *melontjipkan*.
 PUNTEREN, b. w. rigten naar een punt, *toedjoe, menoedjoe*.
 PUNTIG, b. n. *lontjip, tádjam hoedjongnja*.
 —, dun toelooopen, *londjos*.
 PENTIGHEID, vr. *kabetoelan. saqsáma*.
 PUNTIGLIJK, bijw. *dengan betoel-betoel*.
 PUPIL, m. *ánaq piátos (játim) jang belum aqal bátiq*.
 PUREN, b. w. *soetjikan, békin brisih*, zie KLAREN, ZUIVEREN.
 PURGATIE, vr. (ond. w.) *pentjahar, obat béraq*, L., *obat boewang ajer*.
 PURGEREN, o. w. *tjहार, tjahâr*.
 PURPER, o. oengoe.
 Ligt —, *ringdi, lambájanq*.
 PURPERACHTIG, b. n. *subajei warna oengoe*.
 PURPEREN, b. w. *tjelop oengoe*.
 PURPEREN, b. n. *oengoe*.
 — stof, *kájin warna oengoe*.
 PURPERHOOFDJE, o. zekere vogel, *oenat*.
 PURPERKLEUR, vr. *warna oengoe, hoewáj*, Perz.

PURPERKLEURIG, b. n. *berwarna oengoe*.
 PURPERLIJF, vr. *bibir merah*.
 PURPERVERW, vr. *djánang oengoe, tjat oengoe*.
 —, *gomlak, ampáloe*.
 PUT, m. *prigi, soemoer*, Jav.
 —, wijde kuil, *telája*.
 Eenem — graven, *gáli prigt, loembi soemoer*, L., *gáli soemoer*, L.
 De — van Hagar bij Mekka, *zanzam*, Ar.
 PUTEEMER, m. *timba, timba sanggoetan*.
 — van boombladeren, *oept*.
 PUTKETEN, vr. *ranté prigi, ranté soemoer*, L.
 PUTRAD, o. *ráda soemoer*, L., *errétan soemoer*, L., *djantrá prigt*.
 PUTS, vr. *émbér kapal*, L., *tímbá ajer prá-hoe, táhang ketjil*.
 PUTTEN, b. w. *mentímbá, timbákan*.
 PUTTING, vr. *ranté bessí*.
 —, o. *táti tambirang*.
 PUTWATER, o. *ajer prigi, ajer soemoer*, L.
 PUTZWENGEL, m. *kájoe sanggoetan*.
 PUUR, b. n. en bijw. *soetji, sa-máta-máta*, zie ZUIVER.

Q.

Q, vr. *qáf*.

Deze letter behoort niet tot de Nederduitsche taal en dient alleen bij het schrijven van vreemde woorden, die er mede

aanvangen; woorden, zoo als: Qualificatie, Qualiteit en Quantiteit, zoeken men op: Benoeming, Magtiging, Hoedanigheid, Hoeveelheid, enz.

R.

R, vr. *rá*.

RA, vr. *páboewan, pabáwang, pabáwan, pembáwan*.

Bramzeils —, *páboewan pengápoh*.

De — strijken, *toerongan páboewan*.

Het zeil aan de — vastmaken, *tambatkan lájar paadda páboewan (pembáwan)*.

RAAD, m. raadgeving, ook raadsvergadering, *bitjára*.

Hoe is uw aller —? *boetápa bitjára toewan-toewan sakalian?*

Den — eens broeders volgen, *toeroet bitjára soedára*.

Eene zaak in den — voordragen, *mem-báwa perkára di dálam bitjára (madjlis)*.

— van Indie, *Rádján Indi*, Ned., ook: *Eedlér*, voor Edele Heer.

Met — en daad bijstaan, *toelong dengan bitjára sarta dája oepája*.

De breede —, *madjlis sjerif*, Ar.

—, advies, *natsihat*, Ar.

— schaffen, *menjahári dája oepája, tjárt perteloengan*.

Buiten —, ten einde —, *tiáda berdája láyi, tjeláka sakáli*.

Te rade worden, *menentoekan*.

Eene zaak waar geen — voor is, *perkára jang tiáda turbitjarákan*.

RAADGEVEND, b. n. *toelong bitjára, mem-bitjarákan*.

Eene — stem, *soewára jang membitjarákan*.

RAADGEVER, m. *orang jang membitjarákan, pembitjára, orang jang toelong bitjára*.

— eens konings, *mantri*.

RAADGEVING, vr. *bitjára, membitjaráan*.

RAADHUIS, o. Eur. *gedong bitjára, roemah bitjára*.

Inlandsch —, *balei-roewang, balérong*, L.

RAADKAMER, vr. *biliq bitjára, biliq madjlis*.

RAADPLEGEN, b. w. *membitjarákan, bitjára, L.*

De koning pleegde met den eersten minister raad, *makka rádja poon memlitjarákan dengan firdána mantri*.

De toekomst —, *menjidid pasoená*.

Droomen — of men zijn doel zal bereiken, *tájoeh*. (In het Kawí beteekent *tájoeh*, een droomgezicht.)

Eene zaak, die verdient dat er over

geraadpleegd wordt, *perkára jang hároes di bitjarákan.*

RAADPLEGING, vt. *pembitjaráan, bitjára.*

RAADSBSLUIT, o. *títah masjáwarat.*

RAADSCHRIJVER, m. *kátib, Ar., sekretáris,* verb. Eur., *penjoerat.*

RAADSEL, o. *penarka.*

Een — oplossen, *betarkákan penarka.*

RAADSELACHTIG, b. n. *duister, mosjkil, Ar., gelap.*

—, twijfelachtig, *tiáda tentoe.*

RAADSELACHTIGHEID, vt. *prí háal jang mosjkil, prí háal jang gelap.*

RAADSELBOEK, o. *kitúb penarka.*

RAADSEHER, m. *mantri.*

— te Sambas, *sagoerinding, sambrang, kijáhi sambrang.*

Eerste —, *jirdána mantri.*

—, in het schaakspel, *gádjah.*

—, zie RAAD (van Indie).

RAADSEHERLIJK, b. n. *mantri, tjára mantri.*

—e waardigheid, *dardjat mantri.*

—e kleeding, *pekájin tjára mantri.*

RAADSLAAN, o. w. zie RAADPLEGEN.

RAADSLAG, m. *bitjára.*

—, overweging, *pembitjaráan.*

Hcimelijke —, *motslehat, tipoe djára.*

RAADSMAN, m. *orang jang toeloung bitjára.*

RAADSVERGADERING, vt. *masjáwarat, Ar., sidang, bitjára.*

—, vierschaar, *dirán.*

RAADVRAGEN, b. w. *minta toeloung bitjára.*

RAADVRAGING, vt. *perminjáan akan di toeloung bitjára.*

RAADZAAL, vt. *pemitjaráan.*

RAADZAAM, b. n. *bergoena, bájiq.*

RAAF, RAVE, vt. *gáyaq, dikwerf: boerong gáyaq.*

Een de — daalde uit de lucht, *makka gáyaq poon toeron derri adora.*

RAAGBOL, m. *rakbol, verb., su-sápoe sárang lába-lába.*

RAAK, b. n. *kena.*

— schieten, *témbaq kena.*

Hij schoot den boom —, *makka ia témbaq kena póhon itoe.*

De tjger werd — geschoten, *makka harimaw poon kena di témbaq.*

RAAM, vt. en o. *raam, Ned.*

Borduur—, *pehidangan.*

RAAMKOORD, o. *táli ruam.*

RAAP, vt. *lobaq, saldjam, Ar., salgham, Perz., foedjl, Ar.*

Zilte Chinesche rapen, (toespijs), *tjaá-ipo, Ch.*

RAAPLOOF, o. *dáwon lobaq.*

RAAPPOLIE, vt. *minjaq bidji lobaq, sjirádj, Ar.*

RAAPZAAD, o. *bidji lobaq.*

RAAR, b. n. *zeldzaam, djárang.*

De witte olifanten zijn zeer —, *makka gádjah poetih itoe djárang sakáli.*

RAARHEID, vt. *prí jang djárang.*

RAASBOLLEN, o. w. *gigér, ingar-bangar.*

RAASKALLEN, o. w. *áda gila, kena sarsar, édan hilang.*

RAASKALLING, vt. *sakit édan hilang.*

RAAT, m. zie HONIGRAAT.

RAAUW, b. n. *mantah.*

— vleesch, *daging mantah.*

RAAUWELIJK, bijw. ruwelijk, *kásar, pangkoh.*

RAAUWHEID, vt. *prí jang mantah, kaman-tahan.*

RABARBER, vt. *rávand, Perz., rúvand, Ar., tihoeng. Chin. (?)*

RABAT, o. *smal tuinbed, pétaq ketjil di kebon.*

—, korting, *aftrek, tjangkolong, L., pótong, básí, L.*

RABAUWT, m. *risaw, gribána.*

RABELLAAR, m. *pelitar.*

—, stamelaar, *orang gágap.*

RABELLARIJ, vt. *pelitáran.*

RABBELEN, o. w. *litar, tuttar.*

—, stamelen, *gágap.*

RABELLSCHRIFT, o. *toelisan gòrés-gòrés. L.*

RABELTAAI, vt. *perkatáan tjampor báwor, perkatáan jang tiáda karoevan.*

RABBIN, m. *imám orang jahoedi, moelána orang jahoedi.*

RABBINJENDOM, o. *pengadjaran imám orang jahoedi.*

RABBINNSCH, b. n. *tjára imám orang jahoedi.*

RABBOEDEN, vt. meerv. (eene plant) *doekoe tjárang, Soend.*

RAD, o. *djantrá, róda, L.*

—, van eene buffelkar, *keping, L.*

—, voor pijniging, *radraken, regang.*

—, windas, *dáwar, Ar., poetáran, gáliangan.*

—, van eenen molen, *djantrá kisáran, róda penggilingan.*

—, drijveer, *penghároe.*

Iemand een — voor de oogen dransjen, *perdjákan orang, pedaji-in orang, L.*

Het vijfde — aan eenen wagen, *orang jang tiáda bergoena sakáli.*

RAD, b. n. *tjepat, sigrah, lantjar, landjoer, L., lantjang, krap.*

Al te — van tong, *terlálou lantjang.*

—, vlug spreken, *terlantjar lidah.*

— voortijlen, *lári tjepat.*

Hij is al te — van tong (mond), *t-landjoer sakáli moeloetnja, L., krap paaddu kalánja.*

Dit horologie loopt wat al te —, *makka ini arlódjí terlálou tjepat djálanja, L.*

RADDESLAG, o. *bessi róda, L., bessi djantrá.*

RADBRAKEN, b. w. *pátah toelang orang jang di regang.*

RADDIGHEID, vt. zie RADHEID.

RADELOOS, b. n. *poetoes pengharápan, poetoes asa, tiáda berdája lági, tiáda terbitjára lági.*

RADELOOSHEID, vt. *kapoetoesan pengharápan (asa).*

RADEN, b. w. *membijarakān*, *toelong bitjāra*.
Ik raad u, *paada bitjāra kamba, kamba*
membijarakān padānoe.
Zich door eenen vriend laten —, *di*
bitjāran tsoibat, toeroet bitjāra tsoibat.
—, gissen, *doega, L., badé, Jav.,*
tarka.
—, oplossen, *betarkākan, doega betoel, L.*
Een raadsel —, *betarkākan penarka*.
RADERTJE, o. *djantrā ketjil, róda ketjil, L.*
RADERWERK, o. *segalla djantrā, (róda, L.)*
RADHEID, vr. *pri jang tjepat, (lantjar, lan-*
tjang landjoer, L.) zie RAD.
RADIJS, vr. *lóbaq ketjil, habbo'r-rasjūd, Ar.*
RADING, vr. *penarkān*.
—, raadsel, *penarka*.
—, wigchelarij, *tenoengan*.
RADINGSPEL, o. het opgeven van raadsels,
pemajinan penarka.
RADNAAF, vr. *lingkar djantrā (róda, L.)*
RADSPAAK, vr. *ánaq djantrā, ánaq róda, L.*
RADSPARRE, vr. *remketting, ranté róda*
karéta, L., ranté boewat ikat róda ka-
réta káloe toeroen goenong.
RADVELGE, vr. *birih djantrā, pinggir*
róda, L.
RAFELACHTIG, b. n. *ter-oerei-oerei*.
RAFELDRAAD, m. *benang jang ter-oerei*.
RAFELEN, o. w. *oerei, telepus, L.*
RAFELING, vr. *tiras*.
RAFFINADERIJ, vr. *suiker—, tempat ningkan*
goela, tempat menghaloest goela.
RAFFINADEUR, m. *toekang menghaloest goela,*
toekang ningkan goela.
RAFFINEREN, b. w. (ond. w.) *menghaloest,*
nýnkun, békin britis, L.
RAG, o. van spinnen, *sárang lába-lába,*
roemah láwa-láwa, L.
RAGHEL, m. *thám*.
RAGEN, b. w. *menjápoe sárang lába-lába,*
menjápoe roemah láwa-láwa, L.
RAK, o. eind wegs, *djálán sa-pótonq, sa-*
páro derri djálán sa-panggal djálán.
—, plaats om iets te bergen of neder
te zetten, *tampat, taróhan*.
— voor vaatwerk, *tampat pinggan,*
tampat piring mangkoq, pára-pára.
RAKEL, m. *hessi pengoepaq*.
RAKELING, bijw. zie **STRUKELINGS**.
— bij elkander zijn, *impit, dèmpil*.
RAKEN, b. en o. w. treffen, *kena, kenákan*.
Al wat hij raakte, *bárang jang di kená-*
kanja.
Niet een (pijl) raakte haar, *sa-bilah*
poon tiada menyená-i dia.
— (met eenen steen), *tímpoeq*.
—, roeren, *haroekan*.
Het hart —, *haroekan hâti*.
—, aangaan, betreffen, *fedloeli, per-*
doeli, L.
Ligt geraakt, *lakas goesar*.
Dat raakt mij niet, *sahaja tiadu fe-*
dloeli itoe.

—, tegen aankomen, belenden, *kena,*
berhampiran dengin.
Het raakt den vader, *itoelah pangkat*
bápa, makka hároes atas bápa.
Dood —, *di boenoh*.
Buiten westen —, *tiada katahoewan*
akan diri. pangsan, zie BEZWIJMEN.
Van zijn stuk —, *kena dahsat, ka-*
sompók-an.
In braud —, *kena hángoes*.
Uit het geheugen —, *loepa*.
Van den weg af —, *sásat, kasásar, L.*
In verlegenheid —, *tersesaq*.
Uit de gewoonte —, *tiada di páké*
lâyi, hilang ádatanja.
Op eene zandbank —, *kena gósong*.
Aan den grond —, *lekat doedoeg*.
Op eene klip —, *kena kárang (tóhor)*.
Weg—, *hilang, limjap*.
In zee —, *berlajar ka-láwt rambang*.
Slaags —, *berkaláhi*.
In oorlog —, *kena párang (prang)*.
Aan den drank —, *djadi pemáboq*.
RAKET, vr. *kaatsing, penjépaq rágu*.
RAKING, vr. *penganáin, kena*.
RAKKER, m. *oepas jang membáwa má-*
ling, L.
RALLEN, o. w. *litar, tjoea*.
RAM, m. *domba, domba djantan, domba*
laki-láki, L.
Het hemelsteeken de —, *bordj famal,*
Ar., mésa, Sansk.
—, fig., *órang toewah jang doekána*.
RAMBOETAN, m. (lekkere vrucht,) *ram-*
boetan.
De kale —, *ramboetan goevól*.
De witte —, *ramboetan poetih*.
De Achinsche —, (die zeer gezocht is.)
ramboetan atjih.
RAMEN, b. en o. w. *mikken, mitar, L.,*
toedjoe.
—, zie **BERAMEN**.
—, gissen, *kira-kira, doega, L.*
RAMING, vr. overleg, *pembijarán*.
—, gissing, *doega, L., kira-kira*.
RAMMELJEN, b. w. *páloe dengan gáda, (dat*
is: inet den knods beuken).
RAMMELAAR, m. *mannelje van een konijn,*
kelintji djantan, kelintji laki-láki, L.
—, kinderhel, *keléntengan, keleningan*.
— van eenen Chineschen marskramer,
kalontong.
RAMMELLEN, o. w. *razen, diring, berboenji*.
— zoo als oude wielen, *krótjoq, slom-*
proq, L., glótroq, L., salompréq, L.
Met gróid —, *berboenjikan oewang*.
De pijlen rammelden in den koker.
makka ánaq pánuh poon berdiringlah di
dálam tarkasnja.
—, bubbelen, driftig spreken, *tut-*
tar, L.
—, loszitten, *longgar, kalongqáran*.
RAMMELING, vr. *diringan, boenji*.

RAMMENAS, vt. *ramenas*, Ned., *lobag kastéla*.
RAMP, vt. *belá*, Ar., *tjeláka*, *àlet*, Ar., *toewulat*, Ar., *baliat*, Ar., *bilwat* & *bilwan*, Ar.
 — en en onheilen, *mára bahája*.
RAMPSPOED, m. *mára*, *bahája*, *mára-bahája*, *málang*.
RAMPSPOEDIG, b. n. *bertjeláka*.
 —, slecht, *djáhat*, *kedji*.
 —, *bijw. atas prt jang bertjeláka*.
RAMPZALIG, b. n. *bertjeláka sakáli*.
RAMPZALIGHEID, vt. *prt háal bertjeláka*.
 —, verdoemenis, *koetog*.
RAMPZALIGLIJK, *bijw. atas prt jang bertjeláka*.
RAMSHOOFD, o. *kapála domba djantan*.
RAMSHOORN, m. *tandoq domba djantan*.
RAMSKOOI, vt. *kandang domba djantan*.
RAMSVACHT, vt. *boeloe domba djantan*.
RAND, m. *pinggir*, *birih*, *bibir*, *tepi*, *kadd*, Ar., zie **BOORD**, **KANT**, **ZOOM**, **LIJST**.
 Uitspringende — (van een altaar enz.) *penandam*.
 — van het oor, *pelipátan telinga (koe-ping, L.)*.
 Op den — van het graf, *di pinggir qoebor, hampir náti*.
 —, kringen om de maan, *págar boelan, kalángan boelan*.
 —, kantschrift, *hásijat*, Ar.
 Gebloemde — om een geschrift, *bidang*.
RANDEN, b. w. *memboewat pinggir, berping-girkan*.
RANDSCHRIFT, o. *hásijat*, Ar.
RANG, m. waardigheid, *pankat, dardjat*, Ar., *doeriat*, verb., *martabat*, Ar., *rotbat*, Ar.
 Beneden den — van het gedierte, *koerang pangkatnja derri paadda segalla binátang*, M. S. R. 14.
 Een hooge —, *pankat kabesáran, dardjat jang kabilángan*.
 In — dalen, *rórot*, L., *di hoeloerkan*.
 —, orde, *utoeran*.
 Een man van —, *orang besaar*.
 Tot den hoogsten — verheffen, *meng-ungkatkan paadda pangkat jang mahá tinggi*, Isk. 131.
RANGSCHIKKEN, b. w. *ator*, *mengátor*, *ator-kan*, *adjong*.
 —, in gelederen, (slagorde) stellen, *adjong, adjoeng*.
 De olifanten —, (in slagorde stellen,) *ber-ádjongan gádjah*.
 —, tellen, *bilangkan*.
 Hij wordt onder de groote helden gerangschikt, *makka ta di bilangkan antára pahlawán besaar-besaar*.
RANGSCHIKKING, vt. de daad van rangschikken, *pengatoeran, wathlin*, Ar., *ratjana*, Sansk., *rantjana*.

—, orde, gevolg van het rangschikken, *atoeran, peratoeran, andam*, Perz.
 —, klasse, *pankat*.
 Trapswijze —, *atoeran jang berpangkat-pangkat*.
RANGZUCHT, vt. *ingin akan pangkat kabesáran, loba akan martabat jang kating-gian*.
RANK, vt. list, *tipoe, makr*, Ar.
RANK, vt. scheut, *toenas*, *poetjoq*, *ánaq póhon*.
 —, tak, *tjábang*.
RANK, b. n. en *bijw. tenger, dun, ramping*.
 Eene — e leest, *pinggang jang ramping*.
 —, lang en smal of dun, *lampei*.
 Een — e prauw, *práhoe jang lampei*.
 Eene — e zuil, *tiang lampei*.
 —, mager, *koeroes*.
 —, dun, *nipis, tipis*.
RANKHEID, vt. *prt jang ramping, karam-pingan, prt (kalakoewan) jang lampei*, zie **RANK**.
RANS, b. n. *ransig, tangei, hápaq*.
 — e of ransige olie, *minjaq tangei*.
RANSEL, m. (van enen soldaat,) *rangsel*, verb., *kambáti lasjkar* (eig. een haren zak of ledereu zak der soldaten).
 —, klein valies, *banian*.
RANSELEN, b. w. *poekol, toekoq, kantam*.
 Elkander —, *toekoq-menoekoq, poekol-memoekol*.
RANSHEID, vt. *prt jang tangei (hápaq)*.
RANTSOEN, o. losgeld, *oewang teboesan*.
 —, offer, *fadát*, Ar.
 —, lossing, *teboesan*.
 —, bepaald deel van voeding, *ramson*, verb., *moesára, belábor, pelábor, béája, btája, btája, tjátowé*, Jav.
RANTSOENEREN, b. w. *kassí ramson, L., membrí belábor (béája,) tentoekan moesára, tjátowé*.
 —, vrijkopen, *teboes, meneboes*.
RANTSOENERING, vt. *peneboesan*.
 Het gevolg der —, in vrijheid stelling, *teboesan*.
RAP, b. n. en *bijw. tjepat, pantas*.
RAPEN, b. w. *poengoet*.
 Bijeen —, (rijsthalmen,) *mengáwoet*.
 In der haast —, na zich halen, *raeboet, reboet*.
 —, schrapen, vergaderen, *koempol*.
RAPENSTEEL, m. *dáwon lobag*.
RAPIER, o. *pedang, sjamsjir*, Perz.
RAPIERGORDEL, m. *ták pedang, sendang sjamsjir*.
RAPFIG, b. n. en *bijw. berkoedis, kórêng*.
RAPPORT, o. (ond. w.) berigt, *chabar, kábar*, L., *brita, warta, rapor*, verb.
 — doèn, *membrí chabar, kassí ká-bar, L.*
RAPPORTEREN, b. w. *mengchabarkan, mem-brita, mewartákan, bekin rapor, L.*

- RAPSODIE**, vt. (ond. w.) zamengefanst geschrift, *soerat tjampoeran, soerat tjamporbâwor.*
- RARIGHEID**, vt. *bârang jung djârang.*
- RARITEIKAMER**, vt. *chizânah bârang jung indah-indah, goedang bârang jung djârang-djârang, L.*
- RAS**, o. soort van geslacht of afkomst, *atsal, Ar., djenis, Ar., bangsa.*
Arabisch —, atsal arab.
 Menschen van gemengd (allerlei) —, *orang segalla djenis.*
 —, zie **DRAAIKOLK.**
- RAS**, bijw. *goepok-goepok, tjepat.*
- RASCH**, b. n. zie **GEZWIND**, **SNEL.**
- RASCHHEID**, vt. zie **GEZWINDHEID**, **SNELHEID.**
- RASP**, vt. *paroedan, L., koekor-an, koekoeran.*
- RASPROOM**, m. (arbor radulifera.) *baroedin.*
- RASPEN**, b. w. *pârod, L., koekor.*
- RASPER**, m. *orang memârod, orang jang koekor.*
- RASPHUIS**, o. *pandjara orang jang koekor kâjoe sâpang.*
- RAT**, vt. *tikoos besaar, mintjit.*
 De stink —, *tjoeroel.*
 De Egyptische — (ichneumon,) *garanggang.*
- RATAFFIA**, vt. *tâfia.*
- RATEL**, m. *kelenêngan, L.*
 —, molentje, dat door den wind draait, *titrân.*
- RATELEN**, o. w. *berboengi, diring, kelenêngan berboengi.*
- RATELslag**, m. *pattir.*
- RATTENKRUID**, o. *obat tikoos, barangan, warangan, toeba tikoos, toerâb il hâlik, Ar., sam 'l fâr, Perz. & Ar.*
 Geel —, *artâl.*
 Wit —, *warangan poetih.*
- RAVENAAS**, o. *kreng, bangkê.*
- RAVIJN**, vt. *tjelah goemong, falaq, Ar.*
- RAVOTTEN**, o. w. *bermâjin, bergoeraw.*
 —, stoeijen, *balei.*
 —, aangaan, leven maken, *ingar, bangar, roesoe.*
- RAZEN**, o. w. *gêgêr, berboewat hâroe-biroe bêkin roesoe, bangar, ingar-bangar.*
 —, ijelhoofdig zijn, *édan hilang.*
 — (van de zee), *gemoeroh.*
- RAZEND**, b. n. en bijw. van een dier, *gâlaq, boewas.*
 —, ijlend, *gila, édan hilang.*
 Een — e honger, *lâpar jang amat sângat.*
 Hij was — verliefd op die vrouw, *makka birahilah ira akan parampoewan itoe dengan sângat birahinja.*
- RAZER**, m. *dolleman, orang gégêr, orang ingar-bangar, orang gila.*
- RAZERNJ**, vt. *sâkit édan hilang, sarsâran, djoenoen, Ar., sjof-ât, Ar.*
- RAZIJN**, vt. *roziju, zabib, Ar.*
- RAZIJNAZIJN**, m. *tjoeka zabib.*
- RAZIJNEKERN**, m. *bidi' zabib.*
- RAZIJNEKORF**, m. *bâkoel zabib.*
- REAAL**, m. Spaansche munt, *réal, ringg'tl, zie MAT.*
- REBEL**, m. zie **OPROERMAKER.**
- REBELLIE**, vt. zie **OPROER.**
- REBELLIG**, b. n. **OPROERIG.**
- RECENSEREN**, b. w. zie **BEORDEELEN.**
- RECENSIE**, vt. zie **BEORDEELING.**
- RECEPIS**, o. (ond. w.) *rissepis, lissepis, verb., soerat tanda tarima.*
- RECEPT**, o. (ond. w.) *soerat obat, tabriat Ar.*
 — en schrijven, *toelis soerat obat.*
- RECEPTIE**, vt. (ond. w.) *penjamboetan.*
 Personen die op de — verschijnen, *orang jang menghâlap penjamboetan.*
- RECIEF**, vt. (ond. w.) bewijs van de ontvangene lading, *soerat tarima moewâtan.*
- RECRUIT**, m. (ond. w.) *tsoldâdoe bahâroe.*
 Van achtermiddag moeten de recruten exerceren, *nanti sôré tsoldâdoe bahâroe misti berbâris, L.*
- RECTOR**, m. (ond. w.) *pengâdjar di madrasah.*
- RECTORAAT**, o. *djabâtan pengâdjar di madrasah.*
- REDACTEUR**, m. (ond. w.) *kapâlu (djoeroe) soerat chabar (kâbar, L.)*
- REDACTIE**, vt. *peमारintâhan kapâla soerat chabar.*
- REDDELOOS**, b. n. *tâda berdâja lagi, tâda bôleh di toeleng, poetoes pengharâpan.*
 —, in de war, *koesoet, roesaq.*
 Een — man, *orang jang tâda berdâja lagi.*
 Zijne zaken zijn —, *dia poenja perkâra soedah roesaq (koesoet).*
 Een — schip, *kapal jang roesaq sakâli.*
- REDDELOOSHEID**, vt. *prî hâl jang tâda berdâja lagi, kalakoewan jang roesoek sakâli.*
- REDDEN**, b. w. *uitredden, loepoet, loepoetkan.*
 Iemand uit de gevaren der zee —, *meloepoetkan orang derri paadda mâra-bahâja lâwt.*
 —, uit verwarring uithelpen, *vereffenen, selessei, selesseikan.*
 —, met geld —, *toeleng dengan oewang.*
 Zich zelven —, *meloepoetkan diri.*
 —, uit slavernij, *teboes, meneboes.*
- REDDER**, m. *orang jang meloepoetkan, peloepoet.*
 —, verlosser, *moechalits, Ar.*
 De — der zondaren, *moechalits orang berdôsa.*
 —, uit slavernij, *peneboes derri paadda perhambâân.*
- REDDERAAR**, m. *orang jang mengâtorkan.*
 —, die zaken vereffent, *orang jang menjelesseikan perkâra.*

- REDDEREN, b. w. *ator, atorkan.*
 REDDERING, vt. *pengatoeran, hâl menjeles-seikan.*
- REDDING, vt. *peloepoetan, moesâ-id, Ar.*
 —, *hulp, pertoeoengan.*
 — *aanbrengen, menoeolong.*
 Hij is zonder —, *makka ia tiâda ber-dâja lagi.*
 Doch er wordt niemand gevonden, die hun in dien zeer moeielijken toestand — aanbrengt, *tetâpi tiâda djoega kadapâtan sa-ôrang poon jang menoeolong dia derri paadda hâl itoe jang ter-âmat soekar, M. S. R. 27.*
- REDDINGSBOOT, vt. *sampan lontjoer, sampan bakal peloepoetan ôrang jang kena kâram, práhoe boewat toeleng ôrang jang kena kâram.*
- REDE, vt. *redenering, bitjâra, perkataân, bebasâhan.*
 Eene onjuiste —, *(redenering), bitjâra jang tiâda benar.*
 —, *redevoering, chothbat, Ar., bitjâra, perbahásâan.*
 In de — vallen, *rampoes, desar, das-sar, mendesar.*
 Zijne — *afbreken, poetoeskan bitjâra.*
 Verbloemde —, *oepâma, idârat, Ar.*
 —, *verstand, boedi, âqal boedi.*
 —, *oordeel, boedi bitjâra, âqal, Ar.*
- REDEDEL, o. een —, *sa-pâtah kâta, sa-bahagian (sapâro) bitjâra.*
- REDEKAVELEN, o. w. *berbitjâra.*
- REDEKAVELING, vt. *perkataân, kâta.*
 —, *bewijsreden, dalil, Ar., tanda ka-sjaksian, tanda katrânjan.*
- REDEKUNDE, vt. *ilmoe bitjâra.*
 —, *welsprekendheid, fatsêkat, Ar.*
- REDELICHT, o. *soeloh (trang) âqal boedi.*
- REDELIJK, b. n. *met rede beedeeld, ber-âqal, nâthiq, Ar., ber-intsâf, maqoel, Ar.*
 —, *middelmatig, sedang, sadarhâna.*
 — *e winst, lâba jang sedang.*
 —, *betamelijk, pâtoet, hâroes, lâjig, dâpat, bôleh.*
 — *e prijs, harga sarap, (serap).*
 —, *bijw. atas prt jang pâtoet, bâjig djoega.*
 Hij is — wel, *dia bâjig djoega.*
- REDELIJKERWIJZE, *bijw. dengan sa-pâtoet-nja.*
- REDELIJKHEID, vt. *billijkheid, kapatoetan, intsâf, Ar., maqoelat, Ar.*
 De mensch alleen is onder al wat leeft met — *begaafd, mânoesja djoega jang nâthiq paadda antâra segalla jang ber-nâwa.*
- REDELOOS, b. n. *tiâda ber-âqal, koerang nâthiq.*
- REDELOOSHEID, vt. *parângt jang koerang nâthiq, kalakoewan jang tiâda ber-âqul.*
- REDEMATIG, b. n. *jang berpatoetan dengan boedi.*
- REDEMATIGHEID, vt. *bârang jang berpatoetan dengan boedi.*
- REDEN, vt. *drijfveer, oorzaak, pâhon, sabab, kârana, moela-moela, lantâran, L.*
 Om welke —, *menâpa, boetâpa, kenâpa, L., sabab apa, kârana apa, apa djâdi lantârannja, L.*
 De —, *waarom dit boek aldus genoemd wordt, bermoela sabab di namâ-t demikiên kitab ini, M. S. R. 5.*
 —, *verklaring, itibâr, Ar.*
 Wat is de —, *dat uw broeder in het gebergte boete doet? apa sababnja makki soedarâmoes itoe bertâpa di dâlam boekit, S. R. 104.*
 — *geven, mengapikan.*
 Om —, *sabab, kârana sabab.*
- REDENAAR, m. *paulei berchothbat, pandai berkâta-kâta.*
- REDENEERDER, m. *ôrang berkâta-kâta.*
- REDENEERKUNDE, vt. *ilmoe manthiq, Ar., ilmoe tingat.*
- REDENEREN, o. w. *berkâta-kâta, mengatâkan, bilang.*
 Wijsgeerig —, *berkâta-kâta dengan jil-safat.*
- REDENERING, vt. *bebasâhan, zie REDE.*
- REDERIJK, b. n. *faham paadda ilmoe bahâsa.*
- REDERJKKAMER, vt. *biliq ôrang jaham paadda ilmoe bahâsa.*
- REDERJKKUNST, vt. *ilmoe perbahásâan, ilmoe sjâr (sâir, L.)*
- REDESTRIJD, m. *perbantâhan, bantah, djâ-dâl, Ar.*
 Hevige —, *djidâl, Ar.*
- REDETWISTEN, o. w. *berbantah.*
- REDETWISTER, m. *ôrang berbantah.*
- REDEVOERDER, m. *ôrang berchothbat.*
- REDEVOERING, vt. *manthiq, Ar., chothbat, Ar., perbahásâan, bitjâra.*
 Korte —, *die veel bevat, idjmâl, Ar.*
- REDEWISSELEN, o. w. *berkâta-kâta, meng-ômong, L.*
 Gemeenzaam —, *berbantjang-bantjang.*
- REDEWISSELING, vt. *perkataân, bitjâra, L.*
- REDEZIFTEN, o. *memblah ramboet.*
- REDMIDDEL, o. *dâja, oepâja, dâja-oepâja.*
- REË OF REEDE, vt. *laboehan, pelaboehan.*
 Op de — van Padang, *di pelaboehan negri Padang.*
 Eene opene —, *pelaboehan jang rambang. pelaboehan jang tiâda bersentawesa (bâjig).*
 Op de — *liggen, berlâboeh di pelaboehan.*
- REE, vt. *hinc, roesa betina, menjânjân betina, menjângan parampoewan, L.*
- REE, b. n. *reed, zie GEREED.*
- REEBOK, m. *kidjang, kidlang, L.*
- REEDE, vt. *zie REË.*
- REEDEN, b. w. *sadiâkan, melangkapkan, bekîn sadiâ, L.*
 Drie schepen —, *melangkapkan kapal tiga boewah, bekîn sadiâ kapal tiga, L.*

- REEDER, m. *orang* (djoeroe) *melangkapkan* kapul.
- REEDERIJ, vt. *pelangkap* kapul.
- REEDS, bijw. *soedah, telah*.
— teruggekomen, *soedah poelang*.
— overleden, *telah mati*.
- REEF, o. rif, van een zeil, *lirang lājār*.
- REEFBANDEN, m. meerv. *tālī lirang lājār*.
- REEK, vt. *penggāroq ketjil*.
- REEKALF, o. *ānag mendjangan*.
- REEKS, vt. rij. *djūdjar, tsaf, Ar., bandjar, bāris*.
—, vo'gorde, *atoeran*.
Eene — van huizen, *roemah-roemah jang berbandjar*.
—, aansenschakeling, *perhoeboengan, silsilat, Ar.*
Eene — van bergen, *pegoenoengan*.
—, menigte, *kabanjākan*.
Eene — van denkbeelden, *bebrāpa tngātān*.
- REEP, m. *pertja*.
Een — linnen, *kājīn sa-pertja*.
—, touw, zeel, *tālī oesoengan, tālt*.
—, zie HOEPEL.
- REET, vt. spleet, *ringat, L., retaq, blah*.
- REET, vt. zie HEKEL.
- REETTREKKER, m. erscheider, *djoeroe mentoekan pinggir tānah*.
- REEUW, o. doodschuim, *boesa orang māti*.
- REEUWEN, b. w. *soetjikan majit*.
- REEUWSCH, b. n. zie GEIL.
- REFEREIN, o. *oelang-oelāngan kāta*.
- REGERDER, m. zie REGENT.
- REGERLUST, m. *ingīn akan pamarintāhan*.
- REGEL, m. zie LINTIAAL.
—, bepaling, *atoeran, parintah, sjariūt, Ar., qānon, Ar., sjarth, Ar., rasm, Ar.*
De — der Arabische spraakunst, *parintah (sjarth) ilmoe tsarfoe arab*.
Een — schrift, *soerat hārang sa-bāris*.
—, getrokken lijn, *gāris, sipat, montar, Ar.*
- REGELEN, b. w. *atorkan, mematoetkan*.
De zaak der landrenten —, *mengātor-kan perkāra pāljāq*.
Zijn gedrag —, *memātoetkan lākos djālunnja*.
- REGELENEN, b. w. *menggāris*.
- REGELELING, vt. *penggurisan*.
—, verordening, *peratoeran*.
- REGELING, vt. *pengatoeran, tadbir, Ar.*
Nieuwe —, *pengatoeran jang bahāroe*.
- REGELLOOS, b. n. *tiāla ber-ātor, trāda deng an atoeran, L., tiāla dengan sjarth*.
—, verward, *koesoet*.
- REGELLOOSHEID, vt. *pri hāl jang tiāda ber-ātor, kalakoewan jang koesoet*.
- REGELMATIG, b. n. *dengan atoeran, dengan tartīb*.
—, gelijk, *pāpat*.
Steenen — houwen, *memāpat bātoe*.
- REGELMATIGLIJK, bijw. *atas pri jang ber-ātor, dengan atoeran*.
- REGELREGT, bijw. *troes, betoel, toedjoe*.
— naar de bovenlanden, *troes ka-oediq, L., menoedjoe ka-hoeloe*.
Deze weg loopt — naar Bantam, *makka djālan ini betoel ka-Bantam*.
- REGEMENT, o. bende, troep, *pasoekan, resemen, verb.*
- REGEMENTSOVERSTE, m. *panghoeloe pasokan*.
- REGEN, m. *hoedjan*.
— treffen, *kena hoedjan*.
Fijne —, *hoedjan rintiq-rintiq (rintiq)*.
gerimis-gerimis, L., grimis, Jav.
Een digte —, *hoedjan lebat*.
Een slag —, *hoedjan dras, hoedjan besaar, L.*
Een —, die verscheidene weken aanhoudt, *hoedjan toetoq (toetoe)*.
Een — van parelen, *hoedjan moetiāra*.
De — houdt op, *hoedjan berhēnti*.
- REGENACHTIG, b. n. *mengētjēl, tampias*.
— weder, *māsa mengētjēl, hāri tampias, tēmpo hoedjan, L.*
- REGENBAK, m. groot steenen watervat, *tampjān besaar, sawdl, Ar.*
- REGENBOOG, m. *palāngi, koeng, koeng palāngi, benang rādja, biang lāla, L., ka-koewang, koekoewoeng, oelar dānoe*.
- REGENBUI, vt. *bājoe, tampias*.
- REGENEN, onp. w. *āda hoedjan, berhoedjan*.
Doen —, *toerongan hoedjan, menghoedjankan*.
- REGENDROPPEL, m. *rintiq hoedjan, titiq hoedjan, kētēl hoedjan, L.*
- REGENSCHERM, m. *pājong, tjatra, Sansk.*
Een — met geschilderde plekken, *pājong oebār-oebār*.
Een bontgeel — met juweelen versierd, *pājong ber-iram-iram koening dan permāta*.
De gele — is een vorstelijk teeken, *pājong koening itoe tanda karadjān*.
Den — openen, *boekū pājong, mengambangkan pājong*.
- REGENT, m. inlandsche —, *regēn, verb., toewan rejēn, verb., adhipāti, Jav.*
—, regeerder in het algemeen, *pamarintah*.
Prins —, *poetra jang bakal rādja*.
—, hoofd van eenen volksstam op Sumatra, *dātoe*.
- REGENTSCHAP, o. op Java, *kaboepatēn, regēnschap, verb.*
- REGENTIJD, m. *moesim hoedjan, oepony, moesim bah*.
- REGENVLAAG, vt. *hoedjan riboet*.
- REGENVLOED, m. *bānjir*.
Het afstroomend water van den —, *ajer bānjir*.
- REGENWATER, o. *ajer hoedjan*.
- REGENWIND, m. *angin hoeljan*.
- REGENWOLK, vt. *mēga jang mengendong hoedjan*.

REGEREN, b. w. *memerintah, memegang perintah, kassi perintah, L., memarintahkan, melanggarakan, mentadbirkan.*

REGEREND, b. n. *jang memerintah.*

De — e koning, *râdja jang memerintah.*

REGERING, vr. *peparintâhan, karadjâan, tâlat, Ar.*

De — van Nederlandsch-Indië, *peparintâhan tanah Hindia Nederland, verb.*

Onder de —, *di bawah peparintâhan.*

De — overgeven, *menjarahkan peparintâhan.*

Van de — afstand doen, *meninggalkan karadjâan.*

Het zij u bekend dat er van alle be-trekkingen op aarde geene moeijelijker is dan de tank der —, *katahoewi oehmoebahoewa derri paadda pekaradjâan jang âda dâlam doenjâ soewâtoe poon tiada ter-soekur derri paadda pekaradjâan karadjâan. M. S. R. 48.*

REGERINGLOOS, b. n. *dengan tiada peparintâhan, tiada berkapâla, tiada kaparintâh.*

—, *verward, hiroe, hâra, hiroe-hâra.*

REGERINGLOOSHEID, vr. *hâl negri jang tiada kaparintâh, hâl negri hiroe-hâra.*

REGERINGSAMBT, o. *djawâtan, djabatân, pekaradjâan.*

REGERINGSPERSOON, m. *orang jang ptgang djawâtan hâkim, Ar.*

REGERINGSVORM, m. *prî peparintâhan, sjarth karadjâan.*

REGERINGSZAAK, vr. *perkâra peparintâhan.*

REGGEN, o. w. *toeronkan tiang prâhoë.*

—, *ontmasten, angkat tiang derri dâlam kapal.*

REGISTER, o. *daftar, Ar., daptar, verb.*

Naam—, *soerat nama, daftar nama.*

REGISTERHOUDER, m. *djoeroe daftar, djoeroe soerat nama.*

REGISTRATIEKANTOOR, o. *kantor daftar soerat tjap.*

REGISTRERDER, m. *jang mendaftarkan.*

REGISTREREN, b. w. *mendaftarkan, menjoe-ratkan paadda daftar, toeis di boekoe, L.*

REGISTRERING, vr. *penjoerâtan paadda daftar, toelisan di boekoe, L.*

REGLEMENT, o. (ond. w.) *verordening, voor-schrift, soerat peratoeran, soerat perintah, sjarth, Ar.*

REGT, b. n. en *bijw. betoel, benar, bâjiq, tapat, tsah, Ar., mostaqim, Ar., lîmpang, sallé.*

Dwars en —, *lintang boedjor, selang sallé.*

— geel, *ingeel, koening tapat.*

Een — e weg, *djâlan betoel, djâlan lîmpang.*

— e bamboes, *bamboe betoel.*

— e krijgslieden, *orang tjoba prang.*

De — e heer, *toewan betoel.*

De — e weg, *de weg der waarheid,*

djâlan kubenâran, tsirâlho 'l-mostaqim. Ar.

— e broeder, *soedâra sa-bâpa sa-iboe.*

— e erfgenaam, *wâritz betoel.*

De — e tijd, *waqtoe (koetika) jang bâjiq.*

—, *regtvaardig, billijk, benar, pâtoet.*

De — e godsdienst, *agama jang benar.*

Ter — er tijd komen, *dâtang paadda waqtoe jang pâtoet.*

Met iemand niet te — kunnen komen, *tiada dâpat (bâleh) moewâfikat dengan sa-ôrang, trâla bâleh berpâkat sama sa-ôrang.*

— door zee, *ronduit, troes trang.*

— door, *luntas, troes, sa-djoeros.*

— toe, — aan, *troes, betoel.*

— staan, *beridiri betoel.*

— stellen, *berbetoel-i, membetoel-i.*

— maken, *betoelkan, lîmpangkan.*

Te — helpen, *mengadjâr-i; helpen. toelng.*

— zoo, (zeer wel), *bâjiqlah, bâjiq ba-gitoe.*

— in het oor, *betoel paadda telinga.*

— in het hart, *betoel di hâti.*

Eene zaak, die niet — is, *perkâra jang tiada tsah, perkâra boesoq, L.*

— e weg, *djâlan oeroes, djâlan betoel, tsirâth 'l-mostaqim, Ar.*

—, *duidelijk, onbewimpeld spreken. mengatâkan kaloeuâsan.*

— tegenover den spiegel, *berbetoelan dengan tjermin itoe.*

— voor (iets) staan, *menghâdap.*

Dat is —, *itoe betoel, itoe âda benar.*

— tegenover, *berbetoelan dengan.*

REGT, o. *aanspraak, haq, Ar.*

Het — of de wet Gods; *haq Allah.*

Zijn — op dat land, *haqnja atas tanah itoe.*

—, *wet, instelling, hoekoem, Ar.*

Het goddelijke —, *hoekoem Allah, Ar.*

Het kanonijke —, *hoekoem qanon, Ar.*

Leen—, *hoekoem tâloq, Ar.*

Tegen iemands —, *melâwan haq orang.*

Zijn — laten varen, *lepaskan haqnja.*

Zijn — verdedigen, *memeliharakan haqnja.*

Hij heeft zijn — verloren, *makka hilang haqnja.*

In de — en studeren, *belâdjar ilmoe hoekoem.*

Doctor in de — en, *alim jang faham paadda hoekoem, faqih, Ar.*

—, zie **BELASTING.**

— doen, *membenarkan, montsifkan.*

— doen dengenen, die — heeft, *membenarkan bârang stâpa jang benar.*

— doende, *montsif, Ar.*

— spreken, *mengatjâra.*

Van regtswege, *derri paadda fihag haq.*

— doen, *billijk handelen, berboewat, insâf.*

— doende in naam van Zijne Majesteit den Koning der Nederlanden, *hoekoemkan*

atas titah Sri padoeka mahâ râdja Nederland.

Zich zelven — verschaffen, *membri haq paadda dirt.*

— doen, een vonnis ten uitvoer leggen, *melakoekan hoekoem, hoekoemkan.*

—, geregt, *hoekoem.*

Voor het — roepen, *panggil di hadâpan hoekoem, sarâpi.*

Erf—, *haq poesâka.*

— hebben, aanspraak kunnen doen gelden, *âda haq, dâpat menoentoet, bôlek tâgt.*

REGTBANK, vr. vierschaar, *hoekoem, Ar., makamat, Ar., bitjara, råd, Ned.*

— van ommeegang, *råd samhang.*

—, aanregthank, *pâpan sadia-diâun.*

REGTBOEK, o. *kitâb hoekoem.*

REGTDAO, m. *hâri bitjara, hâri ajâra.*

REGTELIJK, b. n. *atas sjarth hoekoem.*
—, *bijw. dengan toeroet sjarth hoekoem, dengan djalan jang pâtoet.*

Iemand — aanklagen, *mengadoekan hâl atas sa-orang dengan toeroet sjarth hoekoem.*

REGTELOOS, b. n. *onwettig, tiâda dengan haq, harâm, Ar.*

REGTEN, b. w. *regt buigen, membetoelkan, awah, bêkin betoel, L.*

—, het vonnis uitspreken, *poetoeskan hoekoem, hoekoemkan, poetoeskan bitjara.*

—, ter dood brengen, *mematikan atas hoekoem.*

—, ter dood veroordeelen, *menghoekoemkan mâti di boenoh.*

Tegen iemand —, *begâwam dengan sa-orang, mengadoekan hâlja atas sa-orang.*

REGTEN, o. *meerv. ilmoe hoekoem.*
In de — studeren, *belâdjâr ilmoe hoekoem.*

REGTER, m. *hâkim, Ar., gâdli, Ar.*

—s, hoofden van regtbanken, *dewa-dewa, (op Sumatra).*

De — zal in het gelijk stellen een iegelijk, die gelijk heeft, *makka handaqjah hâkim membenarkan bârang stâpa jang benar.*

REGTER, verb. tr. van *regt, lebeh betoel, betoel-an, L.*

REGTERAMBT, o. *djabâtan hâkim, pekarâdjâw hâkim.*

—, de waardigheid van regter, *dardjâl hâkim, pangkat hâkim.*

REGTERHAND, vr. *tangan kânan.*

Ter regter- en slinkerhand, *paadda tangan kânan dan kiri.*

Naar de —, *ka-kânan.*

—, steun, *pesendêran, L., persandâran.*

REGTERLIJK, b. n. *hoekoem, tjara hoekoem.*

— bevel, *titah hoekoem.*

— e handling, *perboewatan tjâra hoekoem.*

— vonnis, *poetoesan hoekoem.*

REGTERSCHAP, o. zie *REGTERAMBT.*

REGTERSTOEL, m. *korâi hâkim.*

—, zie *REGTBANK.*

REGTERVLEUGEL, m. *gâding bâla tantarâ jang kânan.*

REGTERVOET, m. *kâki kânan.*

REGTERZIJDE, vr. *sablah kânan.*

Ter —, *di sablah kânan.*

REGTEVOORT, *bijw. sakarang, sakarang ini.*

REGTGELOOVIG, b. n. *moslim, Ar., moemin, Ar., islâm, (van Islamieten).*

—, *regtzinnig, pertjaja jang benar (tsah).*

Op den dag des oordeels zullen alle — en God den Allerhoogste in den hemel aanschouwen, *paadda hâri qiâmat sakalian orang islâm dâlam sjorga itoe melihat Allah tâala, M. S. R. 31.*

REGTHEID, vr. *prî bârang jang betoel.*

—, *oprechtheid, kabetoelan, ichlâts, Ar.*

REGTHOEK, m. *sikoe-sikoe.*

REGTHOEGIG, b. n. *ber-sikoe-sikoe.*

REGTHUIS, o. *gedong bitjara, roemah bitjara, balei-roewang.*

REGTIGEN, b. w. *mengoewasâkan, membri koewâsa, kassi koewâsa, L., membri haq, perwakilan.*

REGTKAMER, vr. *bilig hoekoem.*

REGTKUNDE, vr. zie *REGTSGELEERDHEID.*

REGTLIJNIG, b. n. *bersipat (gâris) betoel.*

REGTMAKEN, b. w. *membetoelkan, membetoelt, betoel-in, bêkin betoel, L.*

REGTMAKING, vr. *pembetoelan.*

REGTMATIG, b. n. *billijk, pâtoet, hâroes, betoel.*

—, *wettig, halâl, Ar.*

REGTMATIGHEID, vr. *kapatoetan, haharoesan, kabetoelan.*

REGT-OVER, *bijw. berhadâpan dengan, di sabrang.*

REGTS, *bijw. di sablah kânan.*

— *aanhouden, mengânan.*

Hij zag links en — en vóór en achter zich, *makka di lihatja korâi dankakânan dan kahadâpan dan kublakang, M. S. R. 43.*

REGTSBEVORDERAAR, m. zie *REGTSVORDERAAR.*

REGTSBEDEELING, vr. *hâl membri haq, hâl membenarkan.*

REGTSBODE, m. *pesoeroehan hoekoem, oepas hoekoem.*

—, *deurwaarder, bode, Ned., bôdo, verb., penoenggoe pintoe.*

REGTSCH, b. n. *kardja dengan tangan kânan.*

Hij is — en linksch, *makka ia tâhoe kardja dengan kadoewâ blah tanganja, dia bisa kardja dengan doewa tangan.*

REGTSCHAPEN, b. n. *betoel, ber-intsâf, bâjiq, tahqiq, Ar.*

REGTSCHAPENHEID, vr. *kabetoelan, intsâf, Ar., istiqâmat, Ar., tsawâb, Ar.*

REGTSDWANG, m. *kapaqsân hoekoem, stâsat hoekoem.*

REGTSGBIED, o. *dâirah hoekoem, hoekoemat, Ar.*

In het — van den vorst, *di dâlam dâirah hoekoem râdja.*

REGTSGEBRUIK, o. *âdat hoekoem*.
 REGTSGEDING, o. *hâl atjara, bijara, L., singkêta*.
 REGTSGELEERDE, m. *hâkim, faqih, Ar.*
 REGTSGELEERDELLEK, bijw. *atas pri faqâhat*.
 REGTSGELEERDHEID, vt. *faqâhat, ilmoe hoekoem, ilmoe fiqah*.
 Regts- en godgeleerdheid, *fiqh, Ar.*
 REGTSHANDEL, m. *bitjara, L., singkêta, atjara*.
 REGTSHANDELAAR, m. zie PROCUREUR.
 REGTSKOSTEN, m. meerv. *belandja hoekoem*.
 REGTSMAGT, vt. *koewâsa hoekoem*.
 REGTSOM, bijw. *ka-sablah kânan*.
 REGTSPLEGING, vt. zie REGTSHANDEL.
 REGTSPRAAK, vt. *kapoatoesan hoekoem, sabda hoekoem*.
 REGTSTANDIG, b. n. *jang berdiri betoel*.
 REGTSTANDIGHEID, vt. *pri barang jang berdiri betoel, istiqâmat, Ar.*
 REGTSTANDIGLIJK, bijw. *dengan berdiri betoel*.
 REGTSTREEKS, b. n. *regtsstreeksch, troes, toedjoe, betoel*.
 — naar den berg, *menoedjoe goenong*.
 — naar de stad, *menoedjoe ka-nagri*.
 REGTSEVERVOLGING, vt. *penoentoetan hoekoem, perdjâlânan hoekoem*.
 De — is gestaakt, *makka perdjâlânan hoekoem soedah di berhentikan*.
 REGTSVERZUIM, o. *tiada menghadap hoekoem, hâl melanggar hoekoem*.
 REGTSVORDERAAR, m. *jang mengadoekan hâlja, jang menduwa, orang jang menoentoet, orang jang mendagi*.
 REGTSVORDERING, *duwa, penoentoetan*.
 Eene — tegen iemand instellen, *menduwa sa-orang, mengadoekan hâl atas sa-orang*.
 REGTSVORM, m. *atoeran hoekoem, djâlan hoekoem, sjarth hoekoem*.
 REGTSVRAAG, vt. *sjawâl hoekoem*.
 REGTSZITTING, vt. *kadocoekeun hoekoem, madjlis hâkim, Ar.*
 REGTTE, vt. *tsifat jang betoel*.
 REGTUIT, bijw. *troes, toedjoe, betoel, limping*.
 — (zwemmen,) *menôlong, (van eenen krokodil)*.
 —, onbewimpeld, *troes trang, toeloes*.
 Een dijkie, dat — loopt in een rijstveld, *galangan jang limping*.
 REGTUIT, m. en vt. *orang betoel, orang toeloes, orang jang bitjara troes trang, L.*
 REGTVAARDIG, b. n. *âdil, Ar., benar, betoel, hâroes*.
 De — e toorn Gods, *morka Allah jang hâroes*.
 —, bijw. *dengan âdil, atas pri jang âdil*.
 REGTVAARDIGE, m. *orang âdil, orang benar*.
 REGTVAARDIGEN, b. w. *regtvaardig maken, mengâdilk-an, menjoetjil-an*.

—, in het gelijk stellen, *membenarkan*.
 Geretvaardigd worden door de verdiensten van onzen Heer, *di âdilkan pahala toehan kâni*.
 REGTVAARDIGHEID, vt. *âdilat, Ar., âdil, Ar., kabenâran, kabetoelan*.
 Want geene hoedanigheid is edeler in eenen koning dan —, *kârana soewâtoe pri tiada âda terbjâik akan râdja derri puadda âdil itoe*.
 REGTVAARDIGING, vt. *pengâdilan, pembenâran, penjoetjian*.
 REGTVAARDIGLIJK, bijw. *dengan âdil, atas pri jang benar*.
 REGTVAARDIGMAKING, vt. *tâdil, Ar.* zie REGTVAARDIGING.
 REGTZAAK, vt. *perkâra hoekoem, perkâra bitjara, atjara, singkêta*.
 REGTZINNIG, b. n. *hânif, Ar., moetadujin, Ar., tsah, Ar., pertjaja benar*.
 Het — e geloof, *din moetadujin, Ar.*
 REGTZINNIGE, m. en vt. *orang jang tsah, orang moemin*.
 Een — (Mohamedaan,) *mohaddatz, Ar.*
 REGTZINNIGHEID, vt. *din jang tsah, kapertjajân jang benar*.
 REGTZINNIGLIJK, bijw. *atas pri din jang tsah, dengan kapertjajân jang benar*.
 REI, vt. *ronde dans, hangkap, angkap*.
 In — jen of bij groepen dansen, *angkap menârt*.
 —, zangkoor, gezamenlijk gezang, *berangkap-angkâpan, kâwan orang menjâni*.
 REIGER, m. *bangoe, boerong bangoe, koentool*.
 De groote —, *bangoe besaar*.
 De slang —, *bangoe oclar*.
 De witte —, *koentool poetih, sipporjong*.
 —, die gewoonlijk in de rijstvelden gevonden wordt, *koendoer, roeq-roeq poetik*.
 REIGERBEEN, o. *kâki boerong bangoe*.
 REIGERHALS, m. *lêhêr boerong bangoe*.
 REIGERKOP, m. *kapâla boerong bangoe*.
 REIGERMEEUW, m. *nâboe*.
 REIKEN, o. en b. w. *djongkoe, mendjongkoe*.
 Hij kan met zijne hand tot aan de wolken —, *dâpat awan di djongkoenja dengan tanganja*.
 De handen ten hemel —, *menâdahkan tangan ka-lângit*.
 De hand —, *berdjâbat tangan, kassi tangan, L.*
 Zijn gezicht reikt zoo ver niet, *makka matanja tiada dâpat melihat bagitoe djârh*.
 —, zie AANREIKEN, TOEREIKEN, UITREIKEN.
 Zoo hoog als men — kan, *sa-pemâpri*.
 REIKHALZEN, o. w. *mendjiljang lêhêr*.
 —, fig. verlangen, *rindoe dendam, ingin, kangan, L., kapêngin, L.*
 Hij reikhalste zeer naar zijne ouders,

makka ia-pon sangat rindoe dendam akan iboe bapánja.

REIKHALZING, vr. *pendjindjangan léhér*.
—, fig. sterk verlangen, rindoe dendam, ingin, kangan, L., *kapèngin*.

REIN, b. n. *soetji*, *sa-máta-máta*, *prisih*, *brisih*, *djasilat*, Ar., *hening*, *djerneh*, *bening*, L., *tháhir*, Ar.
Zeer —, *ath-har*, Ar., Ts.
Een — *gemoed*, *húti jang soetji*, *húti jang hening*.
— water, *ajer sa-máta-máta*, *ajer bening*.
— op het ligchaam, *brisih badan*, *prisih toeboh*.
Eene — *e maagd*, *ánaq akastri*, *ánaq práwan*, *ánaq dára*.
—, *helder*, *djerneh*.
— *e spijs*, *makánan jang kalál*.

REINHEID, vr. *pri jang soetji*, *kasoetjian*, *tahárat*, Ar. zie **REIN**.

REINIGEN, b. w. *menjoetjikan*, *békin brisih*, L., *tjenakan*.
Een huis —, *békin brisih roemah*, L.
Eene wond met azijn en water —, *tásak*.
Niet —, *non detergere podicem*. *kép-pét*, L.
Zich —, *tjeriúkan diri*, *békin brisih*, *ith-tahkra*, Ar.
—, *podicem detergere*, *tjéboq*, *istindjá*, Ar.

REINIGING, vr. *penjoetjian*, *aghsál*, Ar.
— van een gedeelte des ligchaams volgens voorschrift der godsdienst, *wadloé*, Ar.
—, *purgeermiddel*, *obat pentjahár*.
— na het menstrueren, *istibrá-a*.
— met zand van sommige ligchaamsdeelen bij gebrek aan water, *tajammom*, Ar.

REINIGINGSBAK, m. *leksteen*, *bátov saringan*, L., *bátov tapisan*.

REINIGLIJK, bijw. *dengan soetji*.

REIS, vr. *perdjalánan*, *djálán*, *penergian*, *pergian*, *safar*, Ar.
— ter zee, *perdjalánan di láwt*.
— van eenen dag, *sa-hári perdjalánan*, *marhalat*, Ar.
Op — gaan, *pergi berdjálán*, *berangkat*.
Op deze verre —, *dengan perdjulánan djáwh ini*, S. R. 25.
Eene groote —, *perdjalánan jang djáwh*.
Eene behouden — *doen*, *langsong*.
—, *keer*, *maal*, *káli*.
Voor deze —, *sa-káli ini*.
De eerste —, *bermoela káli*.
Voor de derde —, *puadda katiga kalinja*.

REISBAAR, b. n. *bájiq akan berdjálán*.

REISBEDIENDE, m. *pesoeroehan orang berdayung (berniága)*, *soeroehan toewan tóko*.

REISBESCHRIJVER, m. *penjoerat perdjalánan*.

REISBESCHRIJVING, vr. *penjoerátan perdjalánan*, *tjaritera perdjalánan*.

REISBLAD, o. *peta perdjalánan*, *soerat djálán*.

REISBRIEF, m. *pas*, Eur., *soerat pas*, *soerat idzin akan berdjálán*.

REISELD, o. *oewang perdjalánan*, *oewang belandja di djálán*, *oewang bakal di djálán*.

REISGENOOT, m. *teman órang berdjálán*.

REISGEZELIN, vr. *parampoewan jang djádi teman di djálán*.

REISGEZELSCHAP, o. *teman-teman di djálán*, *pertemánan órang berdjálán*.

REISGOED, o. *bárang-bárang bakal di djálán*, *bárang-bárang órang berdjálán*.

REISHOED, m. *toedong*.
Eenen — *dragen*, *pákei toedong*, *ber-toedong*.

REISKAART, vr. *peta perdjalánan*, *soerat djálán*.

REISKLEED, o. *pekájin órang berdjálán*.

REISKOFFER, m. *banian*, *koppér*, verb., *képék*, L.

REISKOSTEN, m. *meerv. belandja di djálán*.

REISLUST, m. *soeka berdjálán*.

REISMAKKER, m. *teman di djálán*, *bátor*, Jav.

REISMANTEL, m. *selimoet órang berdjálán*.

REISPAS, m. *soerat pas*, L., *soerat idzin akan berdjálán*.

REISPENNING, m. *oewang bakal di djálán*.

REISTUIG, o. *serba perdjalánan*, *bárang bakal di djálán*.

REISVAARDIG, b. n. *sadia akan berangkat*, *sadia handaq berdjálán*, *soedah langkap*, *toemanulang*, L., (in het Javaansch: de handen aan het werk slaan).

REISWAGEN, m. *karéta órang berdjálán*.

REISWIJZER, m. *órang jang menoenuljoeq djálán*, zie **REISKAART**.

REISZAK, m. *gelásan*, *boqtjá*, *ontjang*.

REIZEN, o. w. *berdjálán*, *kaloewar*, *ber-angkat*.
Ver gaan —, *pergi berdjálán djáwh*.
Uit de stad —, *kaloewar derri dálam negri*.
Naar het westen —, *ber-angkat kátimor*.
Te land en ter zee —, *berdálán di dárat dan di láwt*.
Dag en nacht —, *berdjálán siang dan málam*.
Heen en weer —, *pergi dátang*.
Een dag —s, *sa-hári perdjalánan*.
Door de geheele wereld —, *mendjaláni boemi beláka*.

REIZIGER, m. *órang perdjalánan*, *órang jang berdjálán*, *sáfir*, Ar., *moesátir*, Ar., *sálik*, Ar., *ibnoe s-sabil*, Ar., (eig. zoon des wegs).

REK, o. *rak*, om iets op te hangen, *sampiran*, zie **RAK**.

REKBAAR, b. n. *jang dâpat di pandjangkan dengan târêq, jang moelor, L., jang bôleh di indjot.*

Een — touw, *tâli jang di indjot, tâli jang moelor, L.*

—, *taai (van metalen) pâljal.*

REKBAARHEID, vt. *pri bârang jang bôleh di indjot, kalakoewan bârang jang moelor, L.*

REKEL, m. *andjing djantan, andjing laki-laki, L.*

—, *fig. onbeschofte vlegel, orang pangkoh, orang kâsar sakali.*

REKELACHTIG, b. n. *pangkoh, tjâboel.*

REKENAAR, m. *orang pandei menglie-âb, orang jang mengarti bilangan, orang jang bisa menghitoeng, orang jang faham paadda ilmoe hitoengan.*

REKENBAAR, b. n. *jang dâpat di hesabkan, jang bôleh di hitoeng, jang dâpat di bilang.*

REKENBOEK, o. *soerat ilmoe hesab, soerat ilmoe bilangan, soerat peladjaran hitoengan.*

REKENBORD, o. *pâpan soerat hitoengan, lohi hesab, Ar.*

REKENEN, b. en o. w. *hitong, hesab, Ar., bilang, permanâ-i.*

Zonder de onkosten te —, dengan tiada menghesabkan (menghitoeng) belandja

Alles te zamen —, djoemlahkan, hitoeng samoeâ.

Dat wordt daaronder gerekend, makka ini poon masoq bilangan itoe.

Hij wordt onder de rijken gerekend, makka ia masoq bilangan orang kaja.

Dit wordt in plaats van dat gerekend, makka inilah di bilang ganti itoe.

—, *waarderen, hargâkan, târoh harga.*

Door elkander gerekend, di bilang rata.

Op iemands hulp —, harap akan pertoeoengan sa-orang.

Zijne vrouw rekent al, bininja soedah boenting, istrinja soedah hâmil, Hoff.

REKENFEIL, vt. *sâlah menghitoeng, sâlah membilang.*

REKENING, vt. *bilangan, perkirâan, hitoengan.*

Eene — *opmaken, membandingkan soerat hitoengan.*

Van de — *schrappen, boenoh di soerat hitoengan.*

— *van lasten en baten, soerat hoentang pi-octang.*

Eene inkoop —, *soerat bilangan pemblian.*

Eene verkoop —, *soerat bilangan pendjoewâlan.*

Op — *koopen, bli hoentang.*

Op — *komen van ... , di tanggongkan atas.*

Hij heeft er zijne — bij gevonden, makka ia dâpat oentoeng derri itoe.

Dat is voor mijne — (verantwoording.)

itoelah sahâja poenja tanggoengan, itoelah atas diri hamba.

Ergens zijne — *bij vinden, ber-olek laba dengan bârang perkâra, dâpat oentong dengan apa-apa.*

REKENKAMER, vt. *biliq soerat hitoengan.*

REKENKUNDE, vt. *pengatahoewan bilangan (hitoengan,) ilmoe hesab.*

REKENKUNDIG, b. n. *ber-ilmoe hesab, tâhoe hitoeng (bilang,) faham paadda ilmoe hesab (hitoengan).*

REKENKUNDIGLIJK, bijw. *dengan sjarth ilmoe hesab, dengan atoeran pengatahoewan hitoengan.*

REKENKUNST, vt. *zie REKENKUNDE.*

REKENLEI, vt. *bâtoe toelis.*

REKENMEESTER, m. *goeroe hitoengan, pandei hesab.*

REKENSCHAP, vt. *djawâb, Ar., perkirâân. — doen, berkira-kirâkan, menjawâb.*

REKENSCHOOL, vt. *sukkôla anag beladjar hitoengan, L., madrasat hesab, Ar.*

REKENTAFEL, vt. *médja hitoengan, L., daf-tar hesab.*

REKKELIJK, b. n. *zie REKBAAR.*

—, *toegevend, tsabar, tâhan.*

—, *bijw. dengan tsabar.*

REKKELIJKHEID, vt. *zie REKBAARHEID.*

—, *toegevendheid, pri tsabar.*

REKKEN, b. w. *târêq, indjot, regang.*

Een gloeijend ijzer —, târêq bessî pânas. Lijnwaad —, spannen, meregang kâjn.

Een touw —, indjot (târêq) tâli.

—, *op de lange baan schuiven, lambatkan.*

—, *o. w. moelor, L., landjoet.*

Dat touw rekt, itoe tâli moelor, L.

REKKER, m. *orang jang meregang (meng-indjot).*

REKKING, vt. *bedr. peregangan, pelandjoetan, pengindjoetan, penarêkan.*

—, *langer wording, moelor, L., landjoetan.*

REKTUIG, o. *prâbot mrengang.*

REKWEST, o. *request, (ond. w.) verzoekschrift, soerat permintâan, rekês, verb.*

REKWESTRANT, m. *orang jang kassi masoq rekês, L., orang jang bapersoembahkan soerat permintâan.*

RELIGIE, vt. *zie GODSDIENST.*

RELIQUIE, o. *(ond. w.) bakas orang marhoem.*

RELIQUIEKAS, vt. *tjandi. (dit woord betee- kent ook een praalgraf en wordt voor de reliquien zelve somtijds gebezigd).*

RELLETJE, o. *sindiran.*

REMKETTING, m. *rantei rôda karêta, L., rantei djantrâ rata.*

REN, m. *larian, tjongklang, L., patjoevan.*

Het paard was in vollen —, makka koelta itoe poon berlâri-larian, itoe koeda terlâlœe amat tjongklangnja, L.

RENBAAN, vt. *gelanggang, tempat berlomba. balapan, L.*

- RENBODE, m. *pesoeroehan jung tjepat djilannja*, *qátsid*, Ar.
- RENDIER, o. *roesa benoewa oelára*.
- RENDIERHOORN, m. *tandoq roesa*.
- RENDIERVEL, o. *koelit roesa*.
- RENEGAAT, m. *orang natsarant jung masoq islám*.
- RENLOOP, m. *patjoewan*.
- RENNEN, o. w. *lári berpátjoe-patjoewan*.
- RENPERK, o. zie RENBAAN.
- RENPRIJS, m. *hisnat patjoewan*.
- RENSPEL, o. *wátang*, Jav., *permajinan tikam chulqah dengan pindahan*, *termása*, Hoft.
- RENSTRIJDER, m. *orang masoq gelanggang (balápan, L.)*
- RENTE, vt. *boenga oewang, ánaq doewit*, L.
Van zijne — *leven, hidop derri paaddu boenga oewangnja*.
Hoofdsom eener — *mólal boenga oewang*.
- RENTEBRIEF, m. *soerat boenga oewang, soerat ánaq doewit*.
- RENTEGEVEND, b. n. *jang berboenga, jang bri boenga oewang, jang bri hátsil*.
- RENTELOOS, b. n. *tiada bri boenga oewang*.
- RENTENIER, m. *orang jang hidop derri paadda boenga oewangnja*.
- RENTENIEREN, o. w. *makán boewah oewang, hidop derri ánaq doewit*, L.
- RENTMEESTER, m. *bendahára, djoeroe boenga oewang*.
- RENTMEESTERSCHAP, o. *djabátan bendahára, pekardjään djoeroe boenga oewang*.
- RENTSCHULD, vt. *hoelang boenga oewang, hoelang ánaq doewit*.
- REP EN ROER, bijw. *híroe-hára, hároe-bíroe roesoe, L., gampar*.
- REPELEN, b. w. zie HEKELEN, BRAKEN, (van Hennep).
- REPLIEK, o. (ond. w.) zie TEGENANTWOORD.
- REPFEN, b. w. *berbángat, bersigrah*.
Zich — *membángatkan diri, kardja la kas-lakas, melakaskan*.
- REPUBLIEK, vt. ond. w. *pemarintáhan orang bánjaq*. (Men heeft het ook vertaald door *negri jang mardahika*, doch daar wel eens een — door dwingelanden geregeerd werd, hapert er te veel aan om die vertaling te verdienen).
- REPUBLIKEINSCH, b. n. *tjára pemarintáhan orang bánjaq*.
— e *regeringsvorm, sjarth pemarintáhan orang bánjaq*.
- REQUEST, o. (ond. w.) zie REKWEST.
- RESIDENT, m. *residént, residén, Eur., pctor fétor*.
- RESIDENSIE, vt. *residénsi*, Eur.
- RESIDEREN, o. w. *doedoeg*.
—, *zetelen*, (van enen koning), *bertachta karadjään*.
- RESPIJT, o. zie UITSTEL.
- REST, vt. *pentinggalan, barang jung tinggal, zie OVERSCHOT*.
- RESTANT, o. *barang katinggalan, báqf, Ar.*
- RESTEN, o. w. *tinggal*.
- RESTEREN, b. w. zie OVERSCHIBTEN.
- RESULTAAT, o. (ond. w.) *áqibat*, Ar., zie UITKOMST.
- RESUMEREN, b. w. *meng-oelang*.
- RETIG, b. n. *berblah-blah, ber-ringat-ringat*.
- REU, m. zie REKEL.
- REUK, m. *zintuig, pentjoem*.
Scherpe —, pentjoem táljam.
Slecht of zwaar van — zijju, máhong.
—, *geur, báwoe*.
Aangename —, báwoe sadap, báwoe émaq, L.
Wclriekende —, báwoe jang haroem, wangf bawoenja.
— en *smaak van garstige olie, die gebakken is, tangngik*.
Hij staat in eenen slechten —, *dia poenjt náma soedah boesoq, kedjt namánja*.
- REUKALTAAR, m. *medzbeh istanggf*.
Het hart moet een — *Gods zijn, makka hároeslah háti itoe tampat segalla poedji-poedjian bági Allah*.
- REUKALTAARTJE, o. (in een boqtí of Chineesch verguld afgodshuistempeltje), *njolo*.
- REUKAL, m. (van amber), *ámbar-ámbar*.
- REUKDOOSJE, o. *tjoepeo, bóséta barang jang wángf, L. (haroem)*.
- REUKELOOS, b. n. *tiada berbáwoe*.
- REUKFLESCHE, o. *bottol ajer wángf, L., píala ajer haroem*.
- REUKMAKER, m. *pandai istanggf*.
- REUKMINGER, m. *toekang wángf*.
- REUKOFFER, o. *qorbán istanggf, soembahjang taráwih, Ar.*
- REUKPOEDER, o. *loemat jang wángf*.
- REUKSTOF, vt. *barang jang wángf (haroem)*.
- REUKVAT, o. *tampat doepa, peroeoepan, tampat mengoekop*.
- REUKWATER, o. *ajer wandjé, ajer wángf, L., ajer haroem*.
- REUKWERK, o. *doepa, istanggf, oekop-oekoepan, báwoe-báwoe'n, djebat-djebátan*.
- REUKWERKEN, o. *meerv. taráwih, Ar.*
- REUKWERKVERKOOPSTERS, vt. *meerv. orang djoewal doepa, orang berbáwoe*.
- REUKZENUW, vt. *oerat pentjoem*.
- REUS, m. *raqsjása, orang besnar pandjang*.
Maha Rádja Rawana zond als afgzant ten twee reuzen, *Máha Rádja Rawána menjeroelkan oetoesan raqsjása doewa orang*.
- REUSACHTIG, b. n. *seperiti raqsjása, sa-roepa raqsjása*.
- REUSACHTIGHEID, vt. *prí (roepa) raqsjása*.
—, *fig. roepa jang terláloe besaar*.
- REUTELAAR, m. *knorrepot, toekang tjómél*.
- REUTELLEN, o. w. *geroh, góroq, L., karoh*.
—, *knorren, tjómél*.
—, zie KAKELEN, SNAFFEN.
- REUZEL, b. *lemaq bábi, gemoq bábi*.
- REUZELWORST, vt. *oeroetan lemaq bábi*.
- REUZENAARD, m. *parángf raqsjása*.

REUZENBEELD, o. *pátong raqsjása*.
 REUZENHAND, vt. *túngan raqsjása*.
 REUZENHOOFD, o. *kapála raqsjása*.
 REUZENKRACHT, vt. *goewat jang terláloe amat, gáhi jung amat sángat*.
 REUZENSCHIEP, vt. *kima*, (Friddena gigas).
 REUZENSCHREDE, m. *langkah raqsjása*.
 REUZENSTRIJD, m. *prang raqsjása*.
 REUZENVOET, m. *káki raqsjása*.
 REUZENWERK, o. fig. *pekardjádán jang terláloe amat besaar*.
 REUZIN, vt. *raqsjása parampoewan*.
 REVELAAR, m. *mijmeraar, sulfér, órang berrában*.
 REVELEN, o. w. *rában*.
 REVEN, b. w. *mengoerangkan lújar*.
 RHINOCEROS, m. zie NEUSHOORNDIER.
 —hoorn, *tjoela bádaq, kohn, Ar.*
 —tong, *blad waarop de cochenille naast, lidah bádaq*.
 —vogel, *anggang, boerong tákon*.
 RHUMATIEK, b. n. *sákít sangal*.
 RHUMATISMUS, o. *sangal, penjákít sangal*.
 RIB, vt. *roesoq, toelang roesoq, iga, hiya, Jav. & Soend.*
 Borst—, *toelang dáda, roesoq dáda*.
 —, *balkje, spar, gallagar, gelagar, rasoq*.
 —ben, *inhouten, kromhouten, gáling-gáding, séndoeng, sikoe-sikoe*.
 Iemand de —ben smeren, (aflossen), *poekol (toekoq) sa-órang*.
 —van een kokosblad, *lík*.
 —van een pisangblad, *toelang*.
 Dat is de oorzaak, dat de pisangbladeren tot nu toe in het midden eene — in de lengte hebben, *ítóelah sababnja makka dátang sakárang dáwon pisang itoe djádi bertoelang sáma téngahnja láloe sa-pandjangnja, S. R. 130*.
 RIBBESTUK, o. *sa-pátong dájing pínggang*.
 RIBBETJE, o. *roesoq ketjil, roesoq*.
 Varkens—, *roesoq bábi*.
 RIBBEVLIES, o. *selápoet roesoq*.
 RID, m. rit, *toenggang koeda, larian koeda*.
 Een — te paard doen, *bertoenggang koeda, paséaar bertoenggang koeda*.
 RIDDER, m. —lijk, heldhaftig persoon, *pahlawán, pahalawán*.
 —, ruiters, *órang berkoeda*.
 RIDDERDIENST, vt. *chedmat pahaláwan*.
 RIDDERGESCHIEDENIS, vt. *líkájat pahlawán*.
 RIDDERKASTEEL, o. *kóta pahaláwan*.
 RIDDERLIJK, b. n. *tyára pahalawán*.
 —, kloek, dapper, *bráni, gágah-perkása*.
 RIDDERLIJKHEID, vt. *kalakoewan pahaláwan*.
 RIDDERORDE, vt. *dardjat pahalawán*.
 —, certeecken, *bútang, bítang tanda formal*.
 —, met eene — beloond, *terlíás dengan bítang*.
 RIDDESFEL, o. *permañjan pahláwan, termása*.

RIDDERSTAND, m. *dardjat (pangkat) pahaláwan*.
 RIDDERTEEKEN, o. zie RIDDERORDE 2^e bel.
 RIDMEESTER, m. zie RITMEESTER.
 RIDSELEN, o. w. van bladeren, *girásap, menggirásap, karoesoq*.
 —de bladeren, *dáwon bergirásap*.
 De wind ritselt in de bladeren, *angín menggirásap di dálam dáwon póhon*.
 RIDSELING, vt. *girásap, híal menggirásap*.
 RIDSEN, b. w. *aljar, mengádoe, mengoepaq*.
 RIDSIG, b. n. *gátal, máw bekaq, L.*
 RIDSIGHEID, vt. *prí gátal, kagatálan*.
 RIEKEN, o. w. *berbáwoe*. *Berbáwoe en bebáwoe* worden dikwerf voor: „kwalijk —”, *gebezigd*).
 Het riekt al, *itoe soedah bebáwoe*.
 Lekker rieken, *berbáwoe haroem, énnag wanginja*.
 —, o. w. ruiken, *tjoen, tjoem báwoe*.
 De hond riekt een hert, *andjing tjoem bawoenja mendjangan*.
 Naar den rook —, *berbáwoe asap*.
 RIEKEND, b. n. *jang berbáwoe*.
 RIEM, m. *dájong, pengájoech*.
 Met —en roeijen, *berdájong, mengájoech*.
 Aan de —en trekken, *menárég pengájoech*.
 Met de —en roeijen, die men heeft, *berdájong dengan apa jung áda perdájongan itoz*.
 —, gordel, *ikat pínggang*.
 —, reep, koord, veter, *táli*.
 Lederen —, *djángat*.
 Buik— (van een paard), *táli proet*.
 —papier, *kódi qarthás*.
 Iemand een — onder het hart steken, *membri háti paadda sa-órang*.
 RIEMBANK, vt. roeibank, *tampat doedoeq órang berdájong*.
 RIEMMAKER, m. *toekang dájong, toekang, pengájoech*.
 RIEMVISCH, m. *djáról*.
 RIET, o. *rantég, hálang-ngálang, Jav., alang-alang, verb.*
 —, dek—, *hátap, atap, kimas, Soend.*
 Zwaar —, (Gramen caricosum, R.), *lálang*.
 —, bies, *kartjoet*.
 Wild —, (Saccharum caninum), *boentoet andjing*.
 —, rotting—, bamboes, *bamboe, L., boeloh*.
 —, dat voor touw dient, *gubban*.
 —, wilde soort, *glága*.
 —, vlerken op zij van sommige prauwen om meer te kunnen laden en het omslaan te beletten, *andong, L., roebang, amboh*.
 —, dienstig om matten te maken, *wisíjang*.
 —, om hetwelk het doek bij het weven geslagen wordt, *balira*.

- Alles in het — laten loopen, *melaleikan segalla perkara*.
— waarvan vaan netten vlecht, *misijang*.
Dek— voor vaartuigen enz., *kálfjng*.
—, voor manden en matten, *bidi*.
bamban.
- RIETAKKER**, m. rietland, *tánah alang-alang*, zie RIET.
- RIETDAK**, o. (van Nipah-bladeren), *atap dawon nipah*.
- RIETDEKKER**, m. *toekang atap*.
- RIETFLUITJE**, o. *soeling*, L., *bangsi boeloh*.
- RIETGRAS**, o. *alang-alang*, zie RIET.
- RIETMES**, o. *piso ráwoet*, L., *piso ráwat*.
- RIETPLUIM**, vr. *boenga lálang*.
- RIETSNIJDEN**, o. *potong alang alang*.
- RIETSTOK**, m. *toekang blaeng*.
- RIETVORSCH**, m. *kódog ráwah*.
- RIF**, o. *lánjoe*.
— met zware branding, *gósong*.
—, ondiepte in het algemeen, *plaat, tohor*.
—, geraamte, *toelang-toelangan*.
- RIOCHEL**, vr. bergplaats voor porcelein en aardewerk, *tampat mangkoq piring, pára-pára*.
—, lijst, *rimbat*, zie LIJST.
- RIETEN**, b. w. gelederen —, *betoelkan tsaf, betoelkan barisan*.
Een kanon —, *mitar (intjar) mariam, betoel mariam*.
En hij ritte dien (pijl) op de huid van den reus, *makka laloe di betoelinja kapada anaq lidah raqsasa*, S. R. 28.
Den steven naar het eiland Bangka —, *toedjoekan huloewan ka-poelaw Bangka*.
Zich naar de bevelen zijns meesters —, *meneroet parintah toewannya*.
- RIGTER**, m. zie REGTER.
- RIGTIG**, b. n. *betoel, tsaf, Ar*.
Niet —, onveilig, *tiáda bersentawasa, berbahája*.
Niet — in het hoofd, *kapála gila*.
- RIGTIGHEID**, vr. *kabetoelan, prt hál jang tsaf*.
- RIGTING**, vr. *toedjoe, mitar, L., intjar, L., baloe*.
De — van het vaartuig, *toedjoenja práhoe itoe*.
De — van het kanon, *mitarnja mariam itoe*.
De — van den weg, *laloenja djálan itoe*.
—spunt der biddende Mohammedanen, *qiblat, Ar.*, (Mekka).
In dien tijd was de stad des heiligen tempels (Jeruzalem) het —spunt der kinderen Israëls, *adapoon paadda zunan itoe negri beito 'l-moqqadas jang qiblat nabí Israél itoe*, M. S. R. 51.
- RIGTSNOER**, o. *táli sipat*.
Met een — meten, *mengoekor dengan táli sipat*.
—, voorschrift. *sjarth, Ar*.
Het — onzer daden en gedragingen.
- sjarth perboewatan dan lakoe djálan kami*.
Rij, vr. *djáljar, dérèk, tsaf, Ar.*, *bàris, djoeroesan, bauljar*.
Deze eene —, *sa-bauljar ini*.
Boomen op eene —, *pohon-pohon jang berbandjar sátoe*.
— en boomen, *pohon-pohon jang berdjáljar*.
Op eene — stellen, plaats en, *mentjádjar*.
De soldaten stonden in — en geschaard, *makka orang toeldádoe itoepon hállir bertsaf-tsaf, makka orang toeldádoe soedah sudia berbàris*.
Op eene —, naast elkander, *bersisí, dérèkkan*.
In eene — achter elkander gaan, *berdjálan berdjáljèr*.
Krijgslieden in — en (gelederen), *bàris boedjor*.
Op welke — staat zijn huis? *djoeroesan mána roemahnja itoe?*
- RIJBEEST**, m. *kandáran*.
Op een — zitten (rijden), *berkandáran*.
De Spanjaarden gebruiken de muilezels als — en, *makka orang kastila itoe mengandarà-t baghat*.
Bovennatuurlijk —, *angkáran*.
- RIJDEN**, o. w. *kandára, mengandarà-t, toenggang*.
Te paard —, *toenggang koeda, mengandarà-t koeda*.
In eenen wagen —, *mengandarà-t ráta, pákei karéta, L*.
Op de tong —, *di ompát-t*.
Voor anker —, *tuhor*.
Op de golven —, (schrijdelings), *berdjoelang oembaq*.
- RIJDER**, m. *orang berkoeda, orang berkandáran*.
- RIJF**, vr. zie HARK.
- RIJFELAAR**, m. zie DOBBELAAR.
- RIJFELEN**, b. w. zie DOBBELEN.
- RIJGDRAAD**, m. *benang mengoetas*.
- RIJGEN**, b. w. *mengoetas, anggit, tjoetjog, toesoeq*.
—, losjes naaijen, *djeroedjor, djeloedjor, tjantong*.
Paarlen —, *mengoetas moetiára, tjoetjog moelia*.
Stoffen, die aan elkander geregen zijn, *kájin-kájin jang di anggit*.
Een zoodje aan elkander geregen visch, *ikan sa-tjoetjog*.
Iemand aan den degen —, *menikam orang dengan pedang*.
- RIJGLIJF**, o. *koeltang, tjoeft*.
- RIJGNAALD**, vr. *djaroem mengoetas (tjoetjog)*.
- RIJGNESTEL**, m. zie RIJGSNOER.
- RIJGSNOER**, o. *mált*.
Van — en voorzien, *bermalikan*.
- RIJK**, b. n. *kája, hartáwan*.
Nu eens —, dan eens bodelaar, *sakáli kája dan sakáli peminta*.

- Een — man, *orang kaja*, (ook een titel van aanzienlijken), *orang hartawan*.
 — maken, *mengajakakan*, *bekin kaja*, L.
 — gemaakt worden, *di kajakan*, *di bekin kaja*, L.
 — worden, *djadi kaja*.
 Hij is — in weldaden, *makka iulah jang limpah karoenia*.
- RIJK**, o. *karadjään*.
 Het Egyptische —, *karadjään mitsir*.
 Het — der hemelen, *karadjään sorga*.
- RIJKAARD**, m. *orang kaja*.
- RIJKDOM**, m. *kakajään*.
 —, schatten, *mata benda*, *worg*, Ar.
- RIJKELIJK**, b. n. en bijw. veel, *bánjaq*.
 —, overvloedig, *limpah*.
 —, milddadig, *dermawan*.
 Iemand — beloonen, *membalaskan orang dengan limpah karoenia*.
- RIJKELIJKHEID**, vr. mildheid, *kalimpahan*.
 —, overvloed, veelheid, *kabanjakan*.
- RIJKHEID**, vr. *kakajään*.
- RIJKNECHT**, m. *hamba jang mengiring dengan bertoenggang koeda*.
- RIJKOETS**, vr. *rata*, *karéta koets*, L.
- RIJKSAMBT**, o. *djabatan di bawah rálja*.
- RIJKSAMBTENAAR**, m. *pegaweí rálja*.
- RIJKSBESTUUR**, o. *pemerintahan rálja*, *karaljaän*.
 Het — voeren, *memarintahkan negri*, *bertactha karaljaän*.
- RIJKSBESTUURDER**, m. *firdána mantri*, *mangkoe boemi*.
- RIJKSBEWIND**, o. zie **RIJKSBESTUUR**.
- RIJKSDAALDER**, m. *doewa roepia sa-tengah*.
 Spaansche —, *ringgit*, *réaal*, *léjar*, verb., zie **MAT**.
- RIJKSDAG**, m. *hárt sidang rálja*, *hárt rálja bersemajam*.
- RIJKSGEBIED**, o. *dáurah karadjään*.
- RIJKSGEZAAG**, o. *koewasa rálja*.
- RIJKSHALVE**, bijw. *derri paada fihag karadjään*, *kávana hál karadjään*.
- RIJKSHOFRAAD**, m. *mantri besaar*.
- RIJKSKROON**, vr. *makóta rálja*, *tádjoe*, Ar.
- RIJKSLEGER**, o. *bala-tantará rálja*.
- RIJKSOVOLGER**, m. *peganti rálja*, *rálja moeda*.
- RIJKSOVOLGING**, vr. *penggantian rálja*.
- RIJKSRAAD**, m. *mantri*.
 — (in de Molukkos), *babát*, *bobáté*.
 Eerste —, *firdána mantri*.
- RIJKSRING**, m. *tjintjin karadjään*.
- RIJKSSIERADEN**, o. meerv. *páweí*, *páwí*.
- RIJKSSTAF**, m. *toengkat karadjään*, *alat karadjään*, Isk. 700.
- RIJKSSTANDAARD**, m. *tjoegân karadjään*.
- RIJKSVERGADERING**, vr. *madjlis karaljaän*.
- RIJKSVORST**, m. *rálja jung di pertoevan*.
- RIJKSVORSTIN**, vr. *toewan poetri*, *poetri*.
- RIJKSZAKEN**, vr. meerv. *pekardjään karadjään*, M. S. R. 49.
- RIJKSZORGEN**, vr. meerv. *masjhoel kárana hál karadjään*.
- RIJKKUNST**, vr. *ilmoe toenggang (memátjoe) koeda*, *pengatahoewan mengandarát*.
 Hij verstaat de —, *tawlah (tahoelah) ia memátjoe koeda*.
- RIJKUSSEN**, o. *bantal kandaraän*.
- RIJM**, o. rijmdicht, *sjiär*, Ar., *sàir*, verb.
 —, waarin tweerregelige verzen met denzelfden letter eindigen, *matnawí*, Ar.
 —, voetmaat, *aroedl*, Ar., *sédja*, Ar.
 —, zie **RIJP**, m.
- RIJMANTEL**, m. *selimoet orang berkoeda*.
- RIJMELARIJ**, vr. *panton kósong*, *sàir per tjemah*, L.
- RIJMEN**, o. w. *bersjiär*, *bersàir*, L.
- RIJMKUNST**, vr. zie **DICHTKUNST**.
- RIJMWOORDENBOEK**, o. *kitab loqhat sjiär*.
- RIJNSCH**, b. n. rijsch, *asam*, *másam*, L.
- RIJNWILG**, vr. (Japansche) *ibota djápon*, Jap.
 —, (Flumb. flora Japonica), *nysini mosti djápon*, Jap.
- RIJP**, m. *rijm*, *áriz*, Ar.
- RIJP**, b. n. *másag*, *mátang*, L.
 Allerlei — e vruchten, *segalla boewah-boewahan*.
 Half —, *mangkal*.
 Te —, *ranoem*.
 Niet —, *mantah*.
 —, fig. tot huwbare jaren gekomen, *àqal báliqh*, *soedah déwása*.
 Een — oordeel, *àqal boedí jang sem-porna*.
 Die zaak is nog niet —, *itoe perlára belom mátang*, L.
- RIJPAARD**, o. *koeda toenggang*, *koeda kundáran*.
 Een heeren —, *koeda háloes*.
 Een gemeen —, *koeda gládaq*.
- RIJPELIJK**, bijw. ter deeg, *bájiq-bájiq*.
 — overwegen, *timbangan-menimbangan bájiq-bájiq*, *ingatkan bájiq-bájiq*, M. S. R. 14.
- RIJPEN**, o. w. rijp worden, *djadi mäsag*, *djadi mátang*, L.
 —, b. w. *memásagkan*, *bekin mátang*, L.
- RIJPEN**, onp. w. *áda áriz*.
- RIJPHED**, vr. *kamasakan*, *prt jang mäsag*, *kalakoewan jang mátang*.
 —, huwbaarheid, *témpo àqal báliqh déwása*.
 Een gezwel, dat op het punt van — is, *bára jang hampir mátang*.
 Al te vroege — van verstand, *kasempornáan àqal boedí puada oemoer jang terláloe moeda*.
- RIJPING**, vr. zie **RIJFWORDING**.
- RIJFWORDING**, vr. *kadjudian mäsag*, *hál djádi mäsag (nátang)*, L.)
- RIJS**, o. boomspruit, *tjábang moeda*, *ranting*.
 — van kokosbladeren, *lídt*.
- RIJSBANK**, vr. *bálei tjábang moeda*.
- RIJSBERG**, vr. *págar barkas tjábang moeda*, *págar barkas ranting*.

RIJSBEZEM, m. stalbezem, *sesápoe lidi*.
RIJSBOS, m. barkas *tjábang moeda*, barkas *ranting*.
RIJSCHOOL, vr. *tampat beládjár toenggang koeda*, *tampat beládjár memútjoe koedu*.
RIJSDAM, m. *tarbis ranting*, *tarbis tjábang moeda*.
RIJSJE, o. *ranting ketjil*.
RIJSFOOR, o. bakas *karétta*, roenot *ráta*, roenot *pedáti*.
RIJST, vr. in den bolster, *pádt*.
 Afgevallen —, *pádt gábah*.
 —, gebolsterd, *bras*.
 Gezuiverde —, *tjáröeh*.
 Ongezuiverde —, *bras kótor*.
 Gekookte —, *nást*, *inei*.
 Tot brij gekookte —, *boebor*.
 — gekookt in een pisangblad, *boeras*.
 — met lekkernijen, *nást adap-adap*.
 Half gare —, *aron*.
 Gerooste —, *omping*.
 —, die in eene pan geroosterd wordt, *bartak*.
 — van natte, bewaterde velden, *pádt sáwah*.
 Eene geringe —soort, berg—, *djálí*.
 — van hooge gronden, *pádt ládang*, *pádt gága*, *pádt tipar*.
 Zekere soort van kleverige —, (*oryza glutinosa*), *bras sa-poelot*, *ketan*.
 Zeer witte fijne —, *atjita*, *atjinta*, Sansk.
 — zaaijen, *sebar* (*njebur*) *pádt*, L., *bájat pádt*.
 — planten, *tánam pádt*.
 De — van de halmen afstroopen, *lingkor*, *iles*, L.
 — snijden, *pótong pádt*, *mótong*, L., *mengatam pádt*.
 — koopen, *blt bras*.
 —, die men na mag lezen, *pádt ka-poenggoetan* (*gampong*).
 — koken, *tánaq nást*, *mészq nást*.
 Onharige —, *pádt goendoel*.
 Harige —, *pádt boeloe*.
 Ledige —, *pádt gáboeg*.
 —, die zeer los in den halm zit, *tjehreh*.
 — stampen, *toemboeg pádt*.
 — in het blok stampen, *toemboeg pádt di dátam lesong* (*loempang*).
 — eten, *mákan nást*, *santap nást*.
 — voor dagelijksch gebruik, *bras belandja*.
 Het is nu reeds drie dagen dat ik geen mondvol — heb gegeten, *tiya hárt soedah jang sa-soewáb nást tíada koe-mákan*, M. S. R. 55.
 Een geregt van —, *idángan nást*.
 Om besteed te worden tot het aankoo- pen van —, *handaq di boewat memblt bras*.
 Een hoop gekookte —, *nást sa-toenggoes*.
RIJSTBLOK, o. *loempang*, L., *lesong*.
 Alarm slaan op een —, *títir*.
RIJSTEBRIJ, vr. *boebor di tjampor ajer soesoer*.

RIJSTEBROOD, o. *rótt bras*.
RIJSTEMEEL, o. *tepong bras*.
RIJSTEMEELKOEK, m. *soeráti*.
RIJSTKOEKJE, o. *bikang-bikang*.
RIJSTMAAL, o. *djambar*.
RIJSTMESJE, o. *snijmesje*, *katáman*, *ant-ant*, L.
RIJSTOOGST, m. *pótong pádt*, *mengatam páti*, *penoeweian*.
RIJSTPLANTJE, o. *bibit pádt*.
RIJSTSCHEPPEL, m. groote houten spadel, *tjénthong*, Jav.
RIJSTSCHOTEL, m. (met eenen koperen voet), *sambírat*.
RIJSTSCHUIM, o. *tádjín*.
RIJSTSCHUUR, vr. *djoelápang*, *loemboeng*, L. (Jav.), *karangkiang*.
RIJSTSOEP, vr. *sop nást*.
RIJSTSTAMPER, m. *aloe*, L., *antang*, *antar-antar*.
RIJSTSTROO, o. *merang*, *márang pádt*.
RIJSTVELD, o. laag, nat —, *sáwah*.
 Een —, *sáwah sa-pétang*.
 Vele —en, *sáwah berpétang-pétakan*.
 Hoog —, *gága*, *ládang*, *tipar*.
RIJSTVERKOOPEL, m. *orang djoewal bras*, *tempor*.
RIJSTVOGEL, m. (groote —, soort van kraanvogel), *lángoer*.
RIJSTVOGELTJE, o. *boerong glátig* (*glétig*).
RIJSTWATER, o. (dat afgegoten en wegge- worpen wordt), *ajer nást*.
 —, dik afgekookt om te drinken, *ajer kandji*.
RIJSTWORM, m. *boebor*.
RIJTEN, b. w. *tjáríq*, *robèq*, L., *sojaq*, *só- wèq*, L., *tjábéi*.
 —, o. w. bersten, *retaq*, *rataq*, *ringat*, L.
 —, van een scheuren, *somplaq*.
RIJTING, vr. *tjarikan*, *sojákan*, *sówèkan*, L.
RIJTUIG, o. *karéta*, L., *ráta*, *kandarään*, *kandáran*.
 Licht — op twee wielen, *béndi*.
 —, (vis à vis), *karéta práw* (*práhoe*).
RIJTUIGMAKER, m. *toekang karéta*, L., *pan- dei memboewat karéta*.
RIJTUIGVERBUURDER, m. *toekang karéta séwa*.
RIJVEN, b. w. zie HARKEN.
RIJWAGEN, m. *ráta*, *karéta*, L.
RIJWEG, m. *djálán besaar*, *djálán rája*, *djálán kandarään*.
 — voor rijtuigen, *djálán karéta*.
 — voor buffelkarren, *djálán pedáti*.
RIJZADEL, m. *pelána kandarään*, *sélla*, L.
RIJZEN, o. w. *nájíq*, *terbit*.
 De zon rijst, *mata-hárt nájíq* (*ter'it*).
 Aan eene zijde —, (zoo als eene wip- plank), *djongkat*.
 —, uit het water op—, *tímbol*.
 —, gesten, *locwab*, L., *rowwab*.
 —, (van het beslag), *mondjoel*.
 Het water rijst, *ajer djádi besaar*.

- Het — van het water bij eenen sterken stroom, *bówal*.
- Er rees een storm, *makka toerolah thofân*, (d. i. er daalde een storm).
- , opstaan, *bânjon*, *bangkit*.
- Er rezen geschillen op, *makka tímboel-lah tiderá*.
- , in prijs klimmen, *nájiq harga*.
- Te berge —, *soram*, *seram*.
- Zijne haren rezen te berge, *makka sa-ramlah ramboetja*.
- RINZIG, b. n. *panđjang*, *tinggi*.
- RINZIGHEID, vr. *lambáya jang tinggi*.
- RIJZING, vr. *kanajikan*, *hál nájiq*.
- , helling, *miring*, *singit*.
- van eenen vuurpijl, *terbangnja tjá-ráwat*.
- van het water, *pásang*.
- RIKKEKIKKEN, o. w. *bergowéq*, *boenjinju kadoq*.
- RILLEN, o. w. *gomítar*, *gometar*, L.
- , ijzen, *savam*, *ngerti*.
- RILLING, vr. het fillen. zie RILLEN.
- RIMPEL, m. *karot*, *károt*.
- Met —s, *berkarot*.
- s maken, *rimpelen*, *mengarot*.
- , plooi, *lipitan*.
- RIMPELACHTIG, b. n. *berkárot-károt*.
- RIMPELEN, b. w. *mengarot*.
- , o. w. *berkarot*.
- , krimpen, *karokot*, *kroekot*, *oelom*.
- , krimpen als hout, *bladeren*, *kisoet*.
- RIMPELIG, b. n. *berkárot*.
- , ruw, *kásap*.
- (van voorhoofd en ook van den buik), *kisoet*.
- RIMPELIGHEID, vr. *prí jang berkárot*.
- RIMPELING, vr. *karoetan*.
- RING, m. zie OMTREK, KRING.
- Eenen — aan den vinger dragen, *manisan*.
- die alleen aan den ringvinger gedragen wordt, *pemanisan*, Jav.
- van metaal enz., *tjintjin*, *chalqat*, Ar., *alí alí*, Jav.
- Eenen — van den vinger trekken, *mengoenoés tjintjin derri paddda djári*.
- onder het gevest van eene kris, *pemendaq*.
- Een gouden —, *tjintjin amas*, *tjintjin mas*, L.
- aan het handgewricht, *gelang*, *rágarága*, *gelang kána*.
- Een juweelen —, *tjintjin permáta*.
- Een vierkante —, die van anderen smal is, *tjintjin sambása*.
- en, die boven den elleboog gedragen worden, *padákat*.
- Een toover—, *tjintjin kasagtian*.
- Een achtkante —, *páta samat*.
- Naar den — steken, *tikam kapada chalqah*, *menikam chalqah*, Isk. 33.

- Aan al de vingers — en dragen, *bertjintjin samarap djári*.
- Een schutterende — aan den bovenarm, *kitat báhoe*.
- IJzeren —hoepel, *simpei bessí*.
- Gordijnringen, *tjintjin kalamboe*.
- en, gelederen van sommige insecten en dieren, *tamboe-tamboe*, *teboe-teboe*.
- En zijn staart had — en met karbonkels, *makka ékornja itoe ber-teboe-teboe dengan komála*.
- RINGDOOSJE, o. *boséta tjintjin*.
- RINGELDUIF, vr. *pergam*.
- RINGELEN, b. w. *bertjintjinkan*, *pásang tjintjin*.
- RINGELOOREN, b. w. *plagen*, *ganggoe*, *gádoeh*.
- Door de vrouw geringeloord beheerscht) worden, *ka-parintah bini*, *di printah (parintah) bini*.
- RINGELSLANG, vr. *oelar berteboe-teboe*.
- RINGEN, b. w. *bertjintjinkan*, *bepertjintjinkan kassí páké tjintjin*, L.
- RINGKAS, vr. *kondam*.
- RINGKOFFERTJE, o. juweelkistje, *tampat íntan*.
- RINGKOLDER, m. *bádjoe ranté*, *zirha*, *zirah*.
- RINGLOOP, m. (ridderspel), *permajinan menikam chalqah*.
- RINGMUUR, m. *pinampang*, *págar bátoe*, *témbog berkoeliling*.
- Een kasteel met eenen —, *kóta sapi-nampang*.
- RINGSLOOT, vr. *parit berkoeliling*.
- Een — om een kasteel, *parit berkoeliling kóta*.
- RINGSWIJZE, bijw. *sa-roepa tjintjin*, *berteboe-teboe*, *berteboe-teboe*.
- RINGVINGER, m. *djári manis*.
- De prinses Mahirana Langkawie nam den ring, welke aan den ringvinger van den vorst zat, *makka poetri Mahirana Langkawi poon mengambil tjintjin baginda sa-bantq jang di djári manis*.
- RINGVORMIG, b. n. *sa-roepa tjintjin*.
- RINGWORM, m. zie DAUWWORM.
- RINKELBEL, vr. *keléngan*, *kalintang*, *kalintang*, *kelenténgan*.
- RINKELBOM, vr. *rabána*, *penáláh*, Ach.
- De — slaan, *menampar rabána*.
- RINKELEN, o. w. *gamarataq*, *kamartaq*.
- RINKELING, vr. *boenji gamerataq*.
- RINKELROOLJEN, o. w. *berdjalan-djalan ke-liling seperti órang perlentei*, *mengoendjoeng-tí roemah soendal*, *másog roemah soendal*.
- RINKELROOLJER, m. *órang geibána*, *órang boesoq*, *órang perlentei*.
- RINKELWERK, o. klaterwerk aan zonnescherimen, *gordijnen* enz., *gugatar*.
- RINKINKEN, b. w. *menggamarataqkan*, *pitjahkan bárang dengan gamarataq boenjinju*.

—, o. w. *gamarataq boenjinja*.
RINSCH, b. n. *asam, mäsüm*.
 — van smaak, *asam rasánja*.
RIOOL, o. *gót*, verb. van *goot, seloera*,
ajer kótor.
RISICO, m. (ond. w.) *hál ka-oentoeng-an*.
RISPEN, o. w. *sirdáwah, sardáwah*.
RIST, vr. *ristje, takje, rantjing, rangkei*.
 — vischjes aan eenen snoer, *ikan sa-
 tjoejtjoq*.
RISTEN, b. w. *rangkeikan*.
RITMEESTER, m. *panghoeloe órang berkoeda*.
ritmester, verb.
RITTEN, o. w. *berdjálan sána sini dengan*
tjepat-tjepat.
 —, b. w. *roesaqkan (tjárú) kájin deng-
 an lárt*.
RIVIER, vr. *soengei, káli, L., bítang ajer*.
 Drie —en, *soengei tiga bítang*.
 Eene — overvaren, *menjabrang soengei*.
 Eene — opvaren, *moedij káli, berdjá-
 lan práhoe ka-hoeloe*.
 Eene aflopende, droog wordende —,
páhaq.
RIVIERARM, m. *ánaq soengei*.
RIVIERDIJK, m. *tarbis soengei*.
RIVIERKRAB, vr. *impit*.
RIVIERKREEFT, vr. *hoedang soengei, hoedung*
káli, L.
RIVIERPAARD, o. *koeda soengei, koeda ajer*,
 zie **NIJLPAARD**.
RIVIERSCHILDPAD, vr. *koera-koera*.
RIVIERTAK, m. *simpángan ajer (soengei)*.
RIVIERVISCH, m. *ikan káli, L., ikan*
soengei.
RIVIERVOGEL, m. *boerong soengei*.
RIVIERWATER, o. *ajer soengei, ajer káli, L.*
RIVIERZAND, o. *pásir soengei, pásir káli, L.*
ROB, m. *andjing látwt*.
 —, zeekalf, *bérang-bérang*.
ROBBETRAAN, vr. *minjaq andjing látwt*.
ROBIJN, m. *mánikam, permáta mérah, jáqoet*,
Ar., lál, Ar.
 Een zeer schitterende —, *laál, Perz.*
 De voortreffelijkheid van eenen —, *ka-
 moeláün mánikam, M. S. R. 16*.
 Een heldere —, *mánikam jang hening*
ajernja.
 Eene bijzondere soort van —en, *bákam*.
 Kleine —, *permáta poedj*.
ROEDE, vr. *rotting, rótan*.
 Met eene — geslagen worden, *di poekol*
rótan.
 —, maatstok, *toembaq*.
 Lang vijftig en breed twintig —en,
*boedjorna lima poeloh toembaq dan lintang-
 nja doewa poeloh toembaq*.
 De binnenste — van den kokosbloesem,
bidang.
 Mannelijke —, *boetoe, dzakar, Ar.,*
derat, Ar., poeros.
 Kop der mannelijke —, *hasjafut, Ar.*
 Geesel —, *tjómoq, tjamoeti*.

ROEF, vr. *kórong, boeranda*.
ROEIBANK, vr. *tampat doedoeq órang ber-
 dájoeng, pangar*.
 Uitstekende —en van eene kora-kora,
ngátjoe.
ROEIBARK, vr. *kóra-kóra*.
ROEIJEN, o. w. *berdájoeng, kájoeh, meng-
 ájoeh, bedájoeng, L.*
 Achternuit —, *berdájoeng moendoer*.
 — dat men blaren in de handen krijgt,
berdájoeng hingga meipoh.
 Een schip voort—, *boegseren, tonda*.
 Zij roeiden eene geheele kust langs,
di kájoehnja sa-rantaw luljoenja.
ROEIJER, m. *órang berdájoeng pedajoeng*,
órang mengájoeh, Palembang.
 De — (zeevischje,) *ikan sári*.
ROEIRIEM, m. *dájoeng, pengájoeh*.
ROEISCHIP, o. *goerup, kóra-kóra, pan-
 tjálang*.
ROEISCHUIT, vr. *sukkuitje, verb., sampan*,
práhoe dájoeng.
ROEISPAAN, m. zie **ROEIRIEM**.
ROEISTOK, m. *peilstok, kájoe doega, L.,*
kájoe loega.
ROEKELOOS, b. n. *angkára, terláloe bránc*.
 —, *bijw. dengan angkára*.
ROEKELOOSHEID, vr. *pri jang angkára, bránc*
jang terláloe amat.
ROEKOEKEN, o. *koekoeroeboe*.
ROEM, m. *poedji, poedji, gah, tahlil, Ar.*
 — verwerven, *beróleh gah, di poedji*.
 Naar — haken, *ingin akan poedji-
 poedji-an*.
 Op — bogen, *menggahkan diri*.
ROEMACHTIG, b. n. *kapoedjian, ingin akan*
poedji-poedji-an.
ROEMBAAR, b. n. *jang háros di poedji*.
ROEMEN, b. w. *poedji, memoedji, mengga-
 kan, tahlilkan*.
 God zij geroemd! *el-hamdoe lillaht! Ar.*
 Ergens op —, zich verheffen, *kátjaq,*
kátjaq, L.
ROEMER, m. *órang kátjaq, órang kótjaq, L.*
ROEMGIERIG, b. n. *ingin akan poedji-poed-
 ji-an*.
ROEMGIERIGHEID, vr. *ka-inginan akan gah*
(poedji-poedjian).
ROEMING, vr. *penggáhan*.
ROEMRIJK, h. n. *kapoedjian, hároes di poedji*.
 —, beroemd, *masjhoer, Ar.*
ROEMZUCHTIG, b. n. *tergah, terpoedji, ter-
 masjhoer, Ar., jang ada nánu besaur*.
ROEMRUCHTIGHEID, vr. *pri jang masjhoer,*
gah, poedji.
ROEMZUCHTIGLIJK, *bijw. atas pri jang ka-
 poedjian*.
ROEMWAARDIG, b. n. *hároes di poedji, pa-
 toet di poedji*.
ROEMWAARDIGHEID, vr. *djása, pahála, ka-
 lakoewan jang kapoedjian*.
ROEMWAARDIGLIJK, *bijw. atas pri jang há-
 roes di poedji*.

ROEMZUCHT, vr. *loba (ingin) akan poedji*.
 ROEMZUCHTIG, b. n. *berloba akan poedji*.
 ROEP, m. *penjeroewan, seroewan*.
 In eenen kwaden — staan, *ada nama boesoq*.
 In eenen kwaden — brengen, *mengompatkan memitnahkan, bekin boesoq orang poenja nama*.
 ROEPEN, b. en o. w. *panggil, seroe, roewah*.
 Iemand —, *panggil sa-orang*.
 Laten —, *soeroeh panggil*.
 — om de deur te openen, *seroe-seroe mnta di boekakan pintor*.
 — van vreugde, kreten slaken, *soeraq*.
 Te wapen —, *mengraikan orang prang*.
 Het — van den toren der moskee tot het gebed, *bang*.
 Al de onderdanen op —, *meroewah segolla rai-jat*.
 Zoo ver men — kan, (afstand.) *sa-roewah-an, ka-roewah*.
 — in het veld (zoo als krijgslieden,) *tampiq*.
 Drie — s ver, *tiga ka-roewah djáwhnja*.
 Bloemen te koop —, *berseroeh-seroekan akan boenganja*.
 —, geluid geven, *bersocwára*.
 —, voor den regter, zie DAGVAARDEN.
 Tot het gebed —, *batja bang*.
 Om hulp —, *seroe handaq di loepoetkan*.
 Elkander —, *berseroeh-seroewan*.
 De hoenders —, *koer-koer*.
 —, schreeuwen, *teréiq, biterteréiq*.
 ROEPER, m. *schreeuwer, orang jang biterteréiq, penjeroe*.
 ROEPER, m. zie OMROEPER.
 — tot het gebed, *moelzin, Ar*.
 —, spreektregeter, *troeping, teroeping*.
 ROEPIEG, vr. *roep, penjeroewan*.
 — tot het gebed in de moskee, *bang, tatzwib, Ar*.
 —, beroeping, *pemanggilan, persilään*.
 ROEPSTEM, vr. *soewára orang menjeroe (meroewah, panggil)*.
 ROEPSTER, vr. *orang parampoewan jang panggil*.
 ROEPVOGEL, m. zie LOKVOGEL.
 ROER, o. van een vaartuig, *kamoedi, moedi*.
 De helmstok van het —, *gantjiran kamoedi*.
 Het — houden, besturen, *pégang kamoedi, memoedi*.
 Pas goed op het —, *imat-imat pégang kamoedi*.
 Het hout, waarin het — draait, *tjábang kamoedi*.
 —, bestuur, *peparintahan*.
 Het — van staat in handen hebben, *mendjabat karadjään*.
 —, geweer, *snápang, verb., bedil, istinggarda*.
 ROER, o. rietpijp, *soeling*.

— van eene tabakspijp, *pantjoeran (batang) pipa*.
 In rep en — brengen, *menghároe-biroekan, menghároe-harakan, menggamparkan, bekin roesoq, L*.
 ROEREND, b. n. zie ROERBAAR.
 ROERDRAGER, m. *orang pikol snápang, (bedil)*.
 ROEREN, b. w. in beweging brengen, *menggeraq, menggojjang, kátjoq*.
 —, omroeren, *adoq, L., kátjoq*.
 Den trom —, *páloe thamboer*.
 De groote trom werd geroerd, *makka gendearing poon di páloe oranglah*.
 —, het hart treffen, *haroekan hati*.
 Zich —, bewegen, *bergeraq*.
 Niemand mag zich —, *sa-orang poon djangan bergeraq*.
 Een redenaar, die het hart zijner hoorders weet te —, *chathib jang táloe mengharoekan hati penengarnja*.
 Kruidje — mij niet, *indja pájong*.
 ROEREND, b. n. roerbaar, *jang dapat di geraykan*.
 — e goederen, *bárang angkat-angkat, bárang perkakas roemah, serba roemah*.
 — e en onroerende goederen, *mál náthiq wa mál tsátig, Ar*.
 —, treffend, *mengharoekan*.
 ROERHARD, b. n. *soesah di pégang kamoedi*.
 ROERING, vr. beweging, *gerakan*.
 —, schudding, *gamparan, hiroe-hára, roesoq, L*.
 ROERKRUID, o. (Gnaphalium Blum,) *soemboeng, Soend*.
 ROERLOOP, m. *lâras bedil*.
 ROERLIG, b. n. *táda bergeraq, diam sakali, kotjiba*.
 ROERMAKER, m. *toekang snápang, pandei bedil*.
 ROEROM, m. *mengselmoes, tjampoeran*.
 ROERFEN, vr. *pénna kamoedi, L., pásaq kamoedi*.
 ROERSPAAN, m. *kájoes mengádoq, L., sín-toeng*.
 —, roerijzer, *besi pengoepaq*.
 ROERSTOK, m. zie ROERSPAAN.
 ROERVINK, m. zie AANSTOKER, BELHAMEL.
 ROES, m. *máboq*.
 Eenen — hebben, *ada máboq*.
 Bij den — koopen, *bli bórong*.
 ROEST, m. uitslag aan metalen, *kárat, táhi, L*.
 IJzer —, *kárat besi, táhi besi*.
 — in het koren, *ontotan*.
 ROESTEN, o. w. *berkárat, kaloewar táhi besi*.
 —, van het gaan zitten van vogels op hunne stokjes, *doedoeq paadda anpang koeroengan*.
 ROESTIG, b. n. *kena kárat*.

- ROESTKLEURIG, b. n. *warna kârat*, *warna tâhi bessî*, L.
- ROET, o. *arang pâra-pâra*, *sâwang*, Jav.
—, ongel, *lemaq*.
- ROETACHTIG, b. n. *sa-roepa arang pâra-pâra*.
—e lucht, (geur), *bâwoe arang pâra-pâra*.
- ROETKLEUR, vt. *warna arang pâra-pâra*.
- ROETZWART, o. *bakas arang pâra-pâra*.
- ROEZEMOEZEN, o. w. *tjampor bâworkan*.
- ROEZEN, o. w. *blî bôrong*.
- ROEZIG, b. n. *sa-têngah mâloq*.
- ROFFEL, vt. ruwe schaaft, *seroet besaar*.
—, kastijsing, *poekol rôtan*.
Eenen — krijgen, *di poekol rôtan*.
- ROFFELAAR, m. *jang gôrès-gôrès*.
- ROFFELEN, b. w. *seroet kâsar-kâsar*.
—, broddelen, *gôrès-gôrès*.
—, o. w. den trom roeren, *poekol thamboer, pâloe genderang*.
- ROFFELIG, b. n. ruw, *kâsap, kâsar*.
- ROG, m. zekere visch, *ikan pâri*.
— met zwarte plekken, *pâri koesta*.
— met witte plekken, *pâri koesti boenga*.
— met lange bruine vlekken, *pâri koesta loemba*.
— met roodachtige vlekken, *pâri koesta dangkong*.
- ROGCHEL, vt. zie SLIJM.
- ROGHELEN, o. w. *garong, gârong*.
- ROGGE, vr. *diw gendom*, Perz.
- ROGGEBROOD, o. *rôtî hitam, rôtî diw gendom*.
- ROGGEBROODBAKKER, m. *toekang rôtî hitam*.
- ROGGEMEEL, o. *tepong diw gendom*.
- ROK, m. mans—, *rokkî*, verb.
Inlandsche —, *bâdjoe*.
Een —je zonder mouwen, soort van vest, *bâdjoe hajat*.
Vrouwen—, Eur., *sâja*.
—, samaar, inlandsch kleedje, *sârong*.
— eens priesters, *djobbat*, Ar.
Een —je uittrekken, fig. *djâdi koeros*.
Een —je met korte mouwen, *bâdjoe takira*.
Een — met mouwen, *bâdjoe gittang*.
- ROKE, vt. zie ROOK, vt.
- ROKKEN, o. zie SPINROK.
- ROKKENAAR, m. *orang pengoepaq*.
- ROKKENEN, b. w. op den spirok winden, *likas paadda tiang râhat, poesing râhat*.
- ROKKENSHOOFD, o. *kapâla râhat*.
- ROKKENSTOK, m. *tiang râhat*.
- ROKSLIJF, o. keurslijf, *koetang, korset*, verb.
- ROKSVOERING, vr. *lapisan bâdjoe (rokkî, L.)*.
- ROL, vt. cylinder, *gilingan, penggiling*.
—, die onder de vaartuigen gelegd wordt om die op strand te halen, *kalângan boelat*.
Steenen —, *bâtoe gilingan*.
— (tabak), *lêmpêng*.
- Een — papier, *goeloengan garthâs (kartas)*.
—, register, *sedjil*, Ar.
—, naamregister, *daftar*, Ar., *soerat nâma, sedjil*, Ar.
Een —, stuk linnen, *kâjin sa-kâjoe*,
— van een tooneelvertoonng, *sâtoe bahugian, sâtoe bâbad*.
— voor boekdruckers inkt—, *gilingan tinta tjitaq, L.*
- ROLBAND, m. *pita goelongan*.
- ROLBEURT, vt. *gilirân*.
- ROLBRUG, vt. *djambâtan rôdu*.
- ROLGORDIEN, vt. *kalamboe goeloengan*.
- ROLHOUD, o. *kâjoe gilingan*.
- ROLLEN, b. w. op—, *goelong, menggoelong*.
Door elkander —, verspreid liggen, *palinting, berpalinging*.
Zijne oogen — hem in het hoofd, *matânja berkisar-kisâran*.
Eene mat —, op—, *goelong tikar*.
—, voort—, *goeling*.
Katoen —, *loeli*.
—, o. w. *bergoeling, bergoelingan*.
Van boven naar beneden —, *bergoeling derri atas ka-bâwah*.
De tranen rolden haar langs de wangen, *makka ajer matânja poon berlindng-linang*.
— gelijk de golven, *mengdloen*.
- ROLLING, vr. op—, *penggoeloengan*.
—, voort—, *goelingan*.
— der golven, *aloen, berdjoewang*.
- ROLPAARD, o. *karêta mariam*.
- ROLSTEEN, m. *bâtoe giling, pipisan*.
— van eenen molen, *bâtoe penggilingan*.
- ROLSTOK, m. *kâjoe gilingan*.
- ROLTABAK, m. *tambâka goeloengan*.
- ROLVORMIG, b. n. *pâras*.
- ROMAN, m. *tjeriterâ, tjerita, riwâjat*, Ar.
- ROMANCE, vr. liedje, *panton*.
Eene — zingen, *berpanton*.
- ROMANESK, b. n. (ond. w.) avontuurlijk, *soewânggi*.
- ROMANHELD, m. *pahalâwan tjeriterâ*.
- ROMANSCHRIJVER, m. *toekang tjerita, L., tsâhib el riwâjat, Ar.*
- ROMANTISCH, b. n. *terlâloe permei, angkar, L.*
- ROMANZUCHT, vt. *soeka (ingin) membâjta tjerita*.
- ROMER, m. wijnglas, *ptâla, glas angor, L.*
- ROMERTJE, o. *tjâwan ketjil*.
- ROMMELEN, o. w. een dof geluid geven, *berboeni sâjop-sâjop*.
De donder rouwzelt dof, *makka goenter berboeni sâjop-sâjop*.
—, van den buik, *garoq-jaroq, qayts, Ar.*
- ROMMELING, vr. *boeni sâjop-sâjop*.
— des donders, *gemoeroeh boenjinja tagar (goenter goeroeh)*.
- ROMMELKRUID, o. gemengde kruiden, *boemboe*.

- ROMMELZO, vr. *segalla roepa b̄arang-b̄arang toewah dan roesag*.
- ROMP, m. *b̄atang toeboh, b̄atang badan*.
- ROMPELEN, b. w. zie RIMPELEN.
- ROMPELIG, b. n. *k̄asap, lakoq-lakaq*.
- ROMPJE, o. soort van borstrok of vest, *tel̄asang, rompi*, verb.
- ROMPELOMP, bijw. *atas pri t̄jamar, dengan k̄otor*.
- ROND, b. n. als een hol, *boelat*.
—, als eene kolom, *p̄aras*.
—, als eene schijf, *bontar, boendar, L*.
Een — e steen, *b̄atoe jang boelat*.
Een — e zuil, *tiang b̄atoe jang p̄aras*.
— e biezen, *t̄jil*.
Een — e tafel, *m̄dja jang boendar, L*, *m̄idah jang bontar*.
Een — getal, *bil̄angan jang genap*.
Een — e maand, *sontog sa-boelan, in-t̄ero boelan, L*.
— e borsten, *soesoe bontar*.
—, opregt, *toeloes, betoel, troes trang*.
—, bijw. *koeliling*.
— gaan, *berdj̄alan koeliling*.
Den beker laten — gaan, *peridarkan pi'a*.
— zwerven, *komb̄ara, mengomb̄ara, kalana*.
— schieten, *tockomen, t̄joekoe*.
Een touw — schieten, *lingkar t̄alt*.
— draaijen, *poetar, zie DRAAIJEN*.
— draaijen als rijst, die in eenen ketel op het vuur staat, *oelei*.
— maken, *membontarkan, b̄ekin boendar, L*.
— vliegende, hier en daar gaan zitten, *terbang-terbang angkap-angkapan*.
— loopen, draaijen, *idar, kitur*.
— venten, zie OMVENTEN.
— loopen, *lanterfanten, melantjong, L*.
— zien, *toelih*.
Nieuwsgierig — zien, *salidiq-lidiq*.
Half —, *tengah boelat*.
- RONDACHTIG, b. n. *seperti boelat, roepa bontar, roepa boendar, L*.
- RONDACHTIGHEID, vr. *pri b̄arang boelat, zie ROND*.
- RONDAS, vr. *pr̄isei*, zie SCHILD.
- RONDBORSTIG, b. n. *toeloes h̄ati, loeroes, betoel h̄ati, d̄joedjoer, Jav*.
—, *onbewimpeld, troes trang*.
- RONDBORSTIGHEID, vr. *katoeloesan, pri h̄ati jang betoel*.
- RONDE, vr. *sumbang, ronda*, Port.
- RONDEDANS, m. *lego-lego*, Tern.
- RONDEEL, o. *b̄ent̄eng boendar, bolwarti bontar*.
- RONDDWALEN, o. w. *terpoesing-poesing berdj̄alan, S. R. 83*.
- RONDELIJK, bijw. *atas pri jang boelat*.
—, *opregtelijk, bijw. dengan toeloes, dengan sa-soenggoehnja*.
- RONDEMAAT, vr. *soekatan, gantang*.
- RONDEN, b. w. *membontarkan, b̄ekin boendar, L*.
—, *bolvormig maken, memboelatkan*.
—, *cilindervormig maken, mem̄aruskan*.
—, o, w. *zich —, rond worden, dj̄adi bontar, dj̄adi boendar, dj̄adi boelat*.
- RONDGAAN, o. w. *dj̄alan berkoeliling*.
Overal uit nieuwsgierigheid —, *salidiq-lidiq*.
- RONGGANG, m. *peridaran*.
—, in den tempel van Mekka, *thawaf, Ar*.
De — en in den tempel van Mekka doen, *berboewat thawaf paadda mesdjid el h̄aram*.
—, *processie, perarakan*.
- RONDHEID, vr. *kabontaran, pri jang bontar (boendar, boelat, p̄aras)*, zie ROND.
—, *openhartigheid, katoeloesan, kabeteelan h̄ati*.
- RONDHOUT, o. *k̄ajoe p̄as, tiang, pabawan*.
- RONDING, vr. *pembontaran*.
- RONDON, bijw. *koeliling*.
—, *staan, berdir̄ koeliling*.
— gaan, *mengoeliling, dj̄alan koeliling*.
— dragen, *membawa berkoeliling*.
— belegeren, *mengpong, mengapong*.
— bestormen, *melanggar berkoeliling*.
- RONDSCHARRELEN, o. w. (om te krijgen, wat men vindt), *raramban, L*.
- RONDSPATTEN, o. w. *sabaltiran, berhamboeran, berpantjaran*.
— de hersens, *oetaq jang berpantjaran*.
- RONDTE, vr. *kabontaran, pri jang bontar, zie ROND en RONDHEID*.
—, *kring, dairah*.
- RONDUIT, bijw. *troes, trang, toeloes*.
- RONDVENTEN, b. w. *dj̄adja*.
- RONDZWALKEN, o. w. *vreemdeling zijn, ber-h̄anjoet, komb̄ara*.
- RONDZWALKING, vr. *pengombaraan*.
- RONKEN, o. w. *dangkoer, danggoer, garoeh, buggeroh, L, goroq, L, menggoroq, L*.
- RONKER, m. *orang menggoroq, L*.
- RONSELAAR, m. *orang jang memapur orang dengan perdajian, kassi masoq tsolidadoe dengan pedajan, L*.
- ROOD, b. n. *m̄erah, mirrah, abang en bang, Jav, ranggi, dadoe, Sanskr, raktu, Sanskr*.
Hoog —, *m̄erah toewah*.
— koper, *tambaga m̄erah, tambaga ranggi*.
— gespikkeld, zoo als sommige vogelen, *serawa*.
Hoog —, zoo als sommige bloemen, *beram*.
Ligt —, *m̄erah moeda, moeroq*.
Vuur —, *merah padam*.
— hout, *kajoe bangkoedoe*.
— e kleur, *warna m̄erah*.
— e zee, *lart golzom*.

ROODAARDE, o. *tánah mérah, táhah abang, táh machtom, Ar., táhah tjára tjap.*
 ROODACHTIG, b. n. *mérah sedikit.*
 ROODACHTIGHEID, vr. *roepa mérah moeda.*
 ROODBAARD, m. *djunggoet mérah.*
 ROODBONT, b. n. *berblang mérah.*
 ROODELOOP, m. *tjirit dárah, tjirit lindir.*
 ROODHAAR, o. *ramboet mérah.*
 ROODHARIG, b. n. *herramboet mérah.*
 ROODHEID, vr. *prí jang mérah.*
 — met hitte zonder zwelling, *rabalang.*
 ROODKLEURIG, b. n. *berwarna mérah.*
 ROODKORAAL, o. *mar dján, Ar. & Perz., káráng bátoe mérah.*
 ROODKRIJG, o. *kúpor mérah, zie ROOD- AARDE.*
 ROODVERWER, m. *toekang tjelop merah.*
 ROODVERWIG, b. n. *herwarna mérah.*
 ROODVONK, o. *tjampak, (ook Mazelen).*
 ROOF, vr. *(rove), karoe pang.*
 —, m. *huit, rampásan, djaráhan.*
 ROOFACHTIG, b. n. *soeka merampas, ingin mendjárah.*
 ROOFDIER, o. *binátang boewas.*
 ROOFGALEI, vr. *práhoe bádjag, L., práhoe rampoq.*
 ROOFGIERIG, b. n. *lóba merampas-rampásan.*
 ROOFGIERIGHEID, vr. *prí soeku (lóba) me- rampas.*
 — (van dieren), *prí boewas.*
 ROOFGIERIGLIJK, bijw. *atas prí perampas.*
 ROOFGOED, o. *báráng rampásan, djaráhan.*
 ROOFHOEK, m. *op zee, tampat bádjag, L., tampat óráng rampoq.*
 — op het iand, in de woorden, *tampat penjámón, tampat perampas.*
 ROOFSCHIP, o. *kapal (práhoe) bádjag, práhoe óráng rampoq.*
 ROOFSPELONK, vr. *gáha penjámón.*
 ROOFVOGEL, m. *roeq-roeq, alap, roewei- roewei, (soort van gier).*
 ROOFZIEK, b. n. *zie ROOFGIERIG.*
 ROOFZUCHT, vr. *zie ROOFGIERIGHEID.*
 ROOFZUCHTIG, b. n. *zie ROOFGIERIG.*
 ROOF, vr. *pengatoeran.*
 Op de — af, *sa-kira-kira.*
 ROOJEN, b. w. *mengátorkan djádjár roe- mah.*
 —, raken, *kena, toedjo (mitar) serta kena.*
 —, graven, *membrisihkan qoebor.*
 ROOJING, vr. *pengatoeran.*
 ROOIMEESTER, m. *djoeroe mengátorkan roe- mah, pabrik, verb. van fabriek, of op- zigter over de stadsgebouwen, djoeroe pa- riksa roemah.*
 ROOISCHETEN, o. w. *kena sasáran.*
 ROOK, m. *asap.*
 De — van het geschut, *asap mariam, bedil.*
 — van vuiligheid, *rábon.*
 — verwekken om de muggen te ver- drijven, *táboenan.*

ROOK (ROKE), vr. *hooistapel, tamboenan (toenpoekan) roenpoet kring.*
 ROOKACHTIG, b. n. *zie ROOKERIG.*
 ROOKBUIJ, vr. *pantjoeran asap.*
 ROOKEN, o. w. *berásap, kaloe war asap.*
 —, tabak —, b. w. *minom róko, ísap pengoe doet, minom pipa, L., misa, meng- oedoet.*
 In den rook droogen, *láleh paadda asap, salei.*
 Gerookt vleesch, *dáging salei.*
 ROOKER, m. *óráng minom róko, zie ROOKEN.*
 ROOKERIG, b. n. *kena asap, bebáwoe asap, L.*
 ROOKERIGHEID, vr. *báwoe asap.*
 ROOKHOK, o. *tampat berbáwoe asap.*
 ROOKTABAK, m. *tambákoew pipa, L., tam- báko bakal di ísap (minom).*
 ROOKTREET, vr. *(om vleesch te rooken), tangkoe salei.*
 ROOKVLEESCH, o. *dáging salei, dáging kring.*
 ROOKWORST, vr. *oeroetan salei.*
 ROOM, m. *kupála ajer soesoe, kapála soesoe, zoból, Ar.*
 ROOMBOTER, vr. *mantéga kapála soesoe, minjaq sápt.*
 ROOMEN, b. w. *menjéndoq kapála ajer soesoe, angkat kapála soesoe.*
 —, o. w. *djádi bekoew.*
 De melk roomt, *mukka ajer soesoe djádi bekoew kapalánja.*
 ROOMKAAS, vr. *kédjoe kapála soesoe, dádi kapála ajer soesoe.*
 ROOMKOM, vr. *mangkoy kapála soesoe, L., zie ROOM.*
 ROOMSCH, b. n. *babáwt, roemáwt.*
 —e godsdienst, *ugama babáwt.*
 ROOS, vr. *(ziekte), rcalalang.*
 ROOS, vr. *bekende bloem, boenga máwar, kumbang máwar, L., kumbang ajer máwar, L.*
 ROOSKLEUR, vr. *warna boenga máwar, warna kumbang máwar.*
 ROOSKLEURIG, b. n. *berwarna boenga máwar.*
 ROOSTEN, b. w. *panggang.*
 Eene kip —, *panggang ájam.*
 Eene gerooste kip, *ájam panggang.*
 —, op kolen, *gáring.*
 ROOSTER, m. *lanté bessí, kisi-kisi bessí.*
 ROOSTEREN, b. w. *zie ROOSTEN.*
 ROOSTERPAN, vr. *koewáli bessí, koewáli punggángan.*
 ROOSVERWIG, b. n. *berwarna boenga máwar.*
 ROOVEN, b. w. *in eene bewoonde plaats, mereboet, meraboet, tjangar.*
 —, in het bosch of op weg, *sámón, menjámón.*
 Uit — gaan, *gáro.*
 —, op zee, *rampoq, merampoq, bádjag, L., membádjag.*
 Te land en ter zee —, *tjanggar.*
 —, in den krijg, *mendjárah.*
 —, confisqueeren, *rampas, merampas.*
 De apen roofden de vruchten, *mukka kerra poon mereboetkan boewah-boewáhan.*

In het bosch gaan rooven, *pergi menjá-moen di hoetan*.
 —, zie ook BEROOVEN.
ROOVER, m. struik—, *penjámon, kráman*, zie DIEF.
 —, die iemand, welke aan den weg slaapt, besteelt, *penéqo*.
 Zee—, *orang bádjag, L., perampoq*.
 —, ontfutselaar, *pereboet, peraboet, órang jang subbroet (groemoet, simbot)*.
ROOVERIJ, vr. *penjamoean, peraboetan, perampásan, pendjaráhan, peranpoekan*, zie ROOVEN.
ROOVERSVAARTUIG, o. *práhoe bádjag, L., práhoe perampoq*.
 — van Lingga, *pendjájaq*.
ROPIJ, vr. *roepiah*.
 Eene Bengaalsche gouden —, *areste*, Beng., *ropiah mas*.
 ★ sicca —, *ana*, = 7 cents.
ROS, o. *koeda*.
ROS, b. n. *mérah koening*.
ROSACHTIG, b. n. *sa-bagei mérah koening*.
ROSACHTIGHEID, vr. *warna mérah koening*.
ROSBAAAR, vr. *djompána, djoelt, tandoe, L.*
ROSHARIG, b. n. *berramboet mérah koening*.
ROSKAM, m. *penggároq koeda, roskam*, Ned.
ROSKAMMEN, b. w. *gároq koeda, menggároq koeda, L., menggároe koeda*.
ROSKAMMER, m. *órang jang menggároq koeda*.
ROSSEN, b. w. zie RANSELEN.
ROT, vr. rat, *tikoés besaar, tikoés ajer*.
ROT, o. *soeson (djédjêr) tiga órang*.
ROT, b. n. *boesoq, boeroq*.
ROTACHTIG, b. n. *boesoq sedikit*.
ROTACHTIGHEID, vr. *prt jang boesoq (boeroq) sedikit*.
ROTHEID, vr. *kaboesoekan, kaberoekan*.
ROTKOORTS, vr. *demam boesoq*.
ROTS, vr. *kárang, kárang bátoe*.
ROTSACHTIG, b. n. *sa-bagei kárang, sa-roepa kárang*.
ROTSHOL, o. *góha kárang, góha bátoe*.
ROTSKLOMP, m. eed —, *kárang sa-boewah*.
ROTSKLOOF, vr. *tjoerang, tjelah kárang bátoe*.
 Steile —, *tápat*.
ROTSKRUIJ, vr. *ponjtaq kárang bátoe*.
ROTSPUNT, o. *hoedjong kárang*.
ROTSPELONK, vr. *góha kárang bátoe*.
ROTSSTEEN, m. *bátoe kárang*.
ROTSWIJZE, b. n. en bijw. *sa-bagei kárang*.
ROTTEN, o. w. *djádi boesoq, djádi boeroq*.
 Die vruchten —, *ítoe boewah djádi boesoq*.
 De wond begint te —, *makka loeka ítoe moelá-t djádi boeroq*.
 —, zamenrotten, *moewáfaqat handaq djádi doerháka*.
ROTTENVUUR, o. *ápt órang menémbaq ber-soeson-soeson*.
ROTTIG, b. n. *boesoq, boeroq*.
ROTTING, vr. *kál djádi boesoq, kaboesoekan*.
ROTTING, m. —riet, *rótan*.

Eene bijzondere groote soort van —, *sajá*.
 De —soort: *canna indica, dáwon tasbiñ*.
 Kleine —soort voor kabeltouwen, *rótan káwat, rótan semoet*.
 — in de lengte suijden, *ráwoet, mé-ráwoet*.
 —, —stok, *tongkat rótan*.
 — om den steel eener bijl, *karáwat*.
 Een bos —, *sa-gelong rótan, sa-panggal rótan*.
ROTTINGKNOP, m. *boengkol toengkat*.
ROTTINGKRANS, m. (om er een ketel of pot op te zetten), *lákár*.
ROUW, m. *kábong*.
 — eener vrouw over den dood haars mans, *ihdád*: Ar.
 —, droefheid, *doeka tjita*.
ROUWBAND, m. *píta (fita) kábong, fita perkaboengan*.
ROUWBEDRIJF, o. *hál perkaboengan*.
ROUWBEKLAG, o. *hál meratápt, táziat*, Ar., *penghiboeran*.
 — aanbieden, *meratápt, mentáziatkan*.
ROUWBRIEF, m. *soerat perkaboengan*.
ROUWDRAGER, m. *órang berkábong*.
ROUWEN, o. w. *berkábong*.
 —, berouwen, *menjesal*.
 —, smerten, *menjakit*.
ROUWGEWAAD, o. *kájin perkaboengan*.
ROUWIG, b. n. *bersoesah háti*.
ROUWKLAGEN, o. w. *meratápt*.
ROUWKLAGER, m. *órang perátap*.
ROUWKLAGT, vr. *peratápan, bidji rátap, bidji sábaq*.
ROUWKLEED, o. *kájin perkaboengan*.
ROUWSTAATSIE, vr. *orpatjára perkaboengan*.
ROUWINKEL, m. *táko kájin perkaboengan*.
ROZEBED, o. *pétaq boenga máwar, pétaq kumbang máwar, L.*
ROZEBLAD, o. *dáwon póhon máwar*.
ROZEBOOM, m. *póhon máwar, póhon boenga máwar, póhon kumbang máwar*.
ROZEGEUR, m. *báwoe boenga máwar*.
ROZEHONIG, m. *ajer madoe boenga máwar, madoe kumbang máwar, L.*
ROZEKNOP, m. *boenga máwar sa-koetom*.
ROZEKRANS, m. *karángan boenga máwar*.
 —, paternoster, *tasbiñ, tesbiñ, Ar., dasñ*.
 Den — lezen, *mengoetjap tesbiñ, mew-bája tesbiñ*.
 Want (hij doet) de straffen van den afgestorfene verminderen, omdat hij (de bloedverwant) den — leest, *kárana meng-oerangkan sjiksa akan majit sabab ia meng-oetjap tesbiñ, Tsir*.
ROZENEDIK, m. *tjoeka boenga máwar, tjoeka kumbang ajer*.
ROZENGAARD, m. *táman (kebon) boenga máwar*.
ROZENOLIE, vr. *minjaq máwar, minjaq boenga máwar*.
ROZEROOD, o. *mérah (warna) boenga máwar*.

ROZESTRUIK, m. *pohon máwar, pohon boenga máwar.*
ROZEWATER, o. *ajer máwar.*
ROZEWORTEL, m. *akar pohon máwar.*
ROZEFALF, vr. *kójo boenga máwar, kójo kumbang máwar.*
ROZIG, b. n. *sakit hángat.*
ROZIJN, vr. *razijn, zabib.*
RUCHTBAAR, b. n. *soedah kudengáran, njáta, masjhoer, Ar., berchabar.*
RUCHTBAARHEID, vr. *kanjatáan, pri hál jang masjhoer.*
RUCHTBAARMAKING, vr. *hál mengchabarkan, pechabáran.*
RUCG, m. *balákang, blákang, I.*
 Achter iemands —, *di balákang órang.*
 Iemand op den — slaan, *poekol balákang órang.*
 Iemand den — toekeeren, *memblákang-blakáangan órang.*
 Den — keeren in den strijd, *páling moeka derri paadda prang, memblákang prang.*
 Achter den — zetten, *achterstellen, met den — naar iets toe staan, memblákang.*
 Den vijand te— drijven, *melaloekan moesoeh.*
 Op den — liggen, *telantang.*
 In den — aanvallen, *menjerang derri balákang.*
 Een kromme —, *balákang bengkog.*
 — aan —, *balákang menghádap balákang.*
 Achter den — spreken, *ompat, mengompat.*
 — van een mes, *pongong pisaw (piso).*
 — van de hand, *pongong tángan.*
 — van eenen berg, *lumbong goenong.*
 De bloot—, (Gymnotus), *tjánaq.*
RUGCHELEN, o. w. *balken, menjerta.*
RUGGEREN, o. *ruggegraat, toelang balákang, loenas.*
 De ruggegraat breken, *pátah toelang balákang.*
RUGGELINGS, bijw. *balákang menghádap balákang.*
RUGGEMERG, o. *somsom toelang balákang.*
RUGGELJN, vr. *sakit balákang.*
RUGGESPRAAK, vr. *bitjára di balákang órang.*
RUGRIEM, m. *van een paard, tali ékor, ambon ékor.*
RUGSTEUN, m. *bárang persandáran (persendéran).*
RUGSTUK, o. een —, *sa-panggal dángal balákang.*
 — van eenen stoel, *balákang korsí (krossí).*
RUIDIG, b. n. *berkórèng, berkoedis.*
RUIDIGHEID, vr. *kórèng, koedis.*
RUIF, vr. *irei, tempat roempoet koeda.*
RUIG, b. n. *wollig, harig, berboeloe, beroema.*
 Eene — e borst, *dáda jang berboeloe.*

— e, *harige handen, tángan jang beroema.*
 Eene — e plank, *pápan kásap.*
 —, zie *Ruw.*
 —, *bijw. dengun kásar, atas pri jang kásar.*
RUIGHEID, vr. *pri jang berboeloe (beroema).*
 —, *ruwheid, pri jang kásap.*
RUIGPOOIG, b. n. *berkaki jang berboeloe.*
RUIGTE, vr. *de ruige kant, sablah jang kásap.*
 —, *wild gewas, onkruid, sarsah.*
 —, *vuilheid, sampah.*
 —, *fig. gepeupel, órang boesoq, órang hina dina.*
RUIJEN, o. w. *toekar boeloe.*
RUIKEN, b. w. *tjoem, mentjoem.*
 Ik ruik jasmijngeur, *kita mentjoem háwoe meláti.*
 —, o. w. *berbáwoe, bebáwoe, I.*
 Versch —, *(als gebladerte), máwang.*
 Dat ruikt onaangenaam, *itoe berbáwoe boesoq, ook: itoe bebáwoe, L.*
RUIKER, m. *karáangan boenga, kumbang di karang, boenga su-rompon.*
 Een — uit alle luthoven, *karáangan segalla táman, M. S. R. 8.*
RUIKERMAAKSTER, vr. *toekang kumbang, I., órang mengárang boenga.*
RUIKERTJE, o. *(van verschillende bloemen), rimpí.*
 Een — van Tjampaka-bloemen er tuschen gestoken, *dragen, bertjampaka di goebah.*
RUILBAAR, b. n. *jang dápat di toekar.*
RUILEBUITEN, b. w. *zie RUILEN.*
RUILEBUITER, m. *zie RUILER.*
RUILEN, b. w. *toekar, menoekar.*
 De bloemen — *(ouder geliefden) die het haar sieren, hertoekar soenting.*
 Koopwaren —, *toekar-menoekar dángangan.*
 Goud voor juweelen —, *amas di toekur intan.*
 —, *wisselen, oerop, toekar.*
RUILER, m. *órang jang menoekar.*
RUILING, vr. *penoekáran, toekáran, badl, Ar.*
RUIM, o. *van een vaartuig, kaloemat, kólony práhoek, patak.*
RUIB, b. n. *uitgestrekt, loewas, lápang, besaar, legah, lmpah, bánjaq, rambang, labboe, lebboe.*
 Een — veld, *pádang jang loewas, tánah lápang.*
 Een — huis, *roemah besaar.*
 —, *los, wijd, longgar, langgang.*
 —, *onbekrompen, moerah, lmpah.*
 — e inkomsten, *hátsil bánjaq.*
 De — e zee, *het — e sop, láwoet rambang, laut labboe, laut lebboe.*
 Een — e wind, *angin mengintjng, angin jang báng.*
 De handen — hebben, *toeroet soekú háti, áda sampat.*

Eene — e plaats, *tampat legah*.
 — e tijd, *waqtoe legah*.
 — er, uitgestrekter maken, *melâpangkan*,
meloewaskan, *melangkangkan*.
RUIBBAAN, vt. in: — maken, *brt legah*,
melegahkan.
RUIJELIJK, bijw. *dengan loewas*, *atas pri*
jang legah, *bânjaq*, *lebeh derri paadda*
tjoekoop.
RUIJEN, b. w. ledigen, *menghampakan*,
békin kôsông, L., *kaloewarkan*, *kôsông-*
kan.
 —, ruimte maken, *brt legah*, *melegah-*
kan, *brt tampat*, *kassi tampat*, L., *brt*
loewas, *loewaskan*.
 —, verlaten, er uitgaan, *tinggalkan*,
kaloewar derri dâlam.
 De stad —, *tinggalkan negri*.
 —, wijken, *lâloe*.
 Zwaarigheden uit den weg —, *menjeles-*
seikan bârang jang kasoesâhan, *menghilang-*
kan bârang kasoesâhan.
RUIJHEID, vt. *kahampâin*, *kakôsongan*.
RUIJZER, o. zie **RUIJNAALD**.
RUIJING, vt. plaatsmaking, ontruiming,
perangkâtan, *peninggâlan*.
 —, reiniging, *penjoetjian*, *pembrisihan*.
RUIJNAALD, vt. *djaroem bedil*.
RUIJSCHOOTS, bijw. *dengan loewas*.
RUIJSCHOOTSCH, b. n. *moerah*, *lîmpah*.
RUIJSCHOTIG, b. n. *dengan moerah hâti*,
dengan lîmpah.
RUIJSPRAAK, vt. *perbôla*, (mogelijk van
 hyperbole).
RUIJTE, vt. (ruime vlakke, plaats enz.) *ka-*
loewâsan, *tampat besuar*, *tampat jang*
legah, *tampat kôsông*, L., *tampat hampa*.
 Er is geene —, *koerang tampat di*
sitoe.
 —, tusschen de tanden, *tjelah gigi*.
 — maken, *brt tampat*, *kassi tampat*,
 L., *brt lâpangkan*.
 —, opene lucht, *adara*, *oedara*.
 De — van eene vlakke, *kaloewâsan*
pâdang.
 —, vak tusschen pilaren van eene kerk,
galerij enz., *roewang*, *roewâng*.
 —, tusschenruimte, *antâra*, *pelantâra*,
selah, *tjelah*.
 — van tijd, *waqtoe legah*.
 De — der zee, *rambang (kaloewâsan)*
lâwoet.
 —, grootte, *kabesâran*.
 Het was opgepropt vol zonder eenige
 —, *terlâtoeh sesaq penoeh tiâda berselah*
lâgi, S. S.
RUIJN, m. *koeda kabirt*, *koeda balioe*.
RUIJNE, vt. *karombâkan*, *bâtoe ber-kapong-*
kapong.
RUIJEN, b. w. zie **LUBBEN**.
RUIJNEREN, b. w. *merombaangkan*, *membina-*
sâkan.
RUISCHEN, o. w. (zoo als de zee,) *gemoeroh*.

— (zoo als de bladeren,) *girâsap*.
 — (van eenen landwind, die men op
 eene stille zee hoort,) *gârang-gârang*.
 — (zoo als de wind,) *berdangong*,
mendâsing.
 — (zoo als de ooren, tuiten,) *dâsing*,
berdâsing.
 — (murmelen als eene beek,) *tjeroegan*,
dôrong.
RUISCHING, vt. *boenji gemoeroh*, *boenji gi-*
râsap, *pedangong*, *boenji dâsing*, *boenji*
tjeroegan, *boenji dôrong*.
RUIT, vt. elk vierkant, *tâpaq tjâtor*, *roepa*
tjâtor.
 —, zie **SCHURFT**.
 —, glasruit, *kâtja*, *glas*, Ned.
 —, wijnruit, *aroeda*, *sadzâb*, Ar.
 Vierkante —en in sommige stoffen of
 patronen, *sepit hoedang*, *polêng*.
 Een kleed met —en, *bâdjoe polêng*,
 Ar.
RUITEN, o. w. zie **ROOVEN**, **PLUNDE-**
REN.
RUITER, m. paardrijder, *orang berkoeda*,
orang berkandarâin.
 Vriesche of spaansche —, *brâtjaq*.
RUITERBENDE, vt. *pasoekan orang ber-*
koeda.
RUITERIJ, vt. (inlandsche,) *djâjang sêkur*.
RUITERLIJK, b. n. opregt, *troes-trang*.
betoel, *toeloes*.
 —, zie **RIDDERLIJK**.
RUITERTROM, m. *gendang*, *gandang*.
RUITERVAAN, vt. *panджи orang berkoeda*.
RUITERWACHT, vt. *kâwal orang berkoeda*.
RUITIJD, m. *mâsa toekar boeloe*.
RUITSWIJZE, b. n. *tjâtor*, *karâwang*, *sa-*
bagei ampat per-sâgi.
 —, *naaiwerk*, *kalâré*.
RUK, m. *penjintâkan*, *pembantoenan*.
RUKKEN, b. en o. w. afrukken, ontrukken,
sintaq, *sindjoh*, *rangkoet*, *banteih*.
 Den rotting uit de hand — *sintaq rôtan*
derri paadda tângan.
 Van de borst —, *sintaq derri paadda*
soesoe.
 Van het paard —, *banton derri atas*
(paadda) koeda.
 Eenen boom uit den grond —, *banton*
pohon sa-bâtang, *tjâboet pohon derri dâlam*
tânan.
 Met geweld —, *rantaq*
 Met geweld (eenen tak van eenen boom)
 —, *meserkah*, *njerkah*.
 —, trekken, *târêq*.
 Het leger rukt te velde, *makka bala-*
tantarâ berangkat ka-médân paprângan.
RUKKING, vt. zie **RUK**.
RUKWIND, m. *bâdei*, *riboet*, *holor-holor*,
 Jav.
RUL, b. n. zie **HOBBELIG**, **ONGELIJK**.
 —, *mul*, *loenaq*, *rené*, *raméi*.
RUM, m. *rom*, verb.

RUMOER, o. *gampar, hoeroe-hára, hároe-biroe, roesoe, L., káloet, L.*

RUMOEREN, o. w. *gampar.*

RUN, o. n. *roesoe, L., sasar.*

RUN, o. zie REN.

RUN, vr. *boombast, koelit kájoe jang di giling.*

RUND, o. *sápt, lemboe, sampf, L.*

RUNDERGEBRAAD, o. *dáging sampf di gó-réng.*

RUNDERSTAL, m. *kandang sampf, L.*

RUNDVEE, o. *saládang, zie RUND.*

RUNDVLEESCH, o. *dáging sápt, dáging sampf, L.*

RUNMOLEN, m. *penggilingan koelit kájoe.*

RUNNEN, o. w. zie *RENNEN.*

—, *stollen, djádi bekoe.*

RUNNING, vr. *kál djádi bekoe.*

RUPS, vr. *rijp, oelar boeloe, riang, karidig.*

Zee—, *wáwo.*

RUPSENKRUID, o. *lakéda.*

RUPSENNEST, o. *roemah oelar boeloe.*

RUSCH, m. zie *BIES.*

RUSGEL, o. *warángan (barángan) mérah.*

RUST, vr. *zonder gevnar, santawusa, santósa, irwáh, Ar.*

— des *geomeds, pertetápan háti.*

—, *slaap, tidor, adoe, Hoft.*

—, *vrede, tseláh, Ar., kasenángan.*

—, *tevredenheid, kasenángan, istráhat, Ar., ráhat, Ar.*

In — *leven, hidop dengan senang.*

In —, *in stilte, diam.*

— na *vermoeijenis nemen, berhéntikan derri paadda lelah.*

— *geven, membrt irwáh, kassé senang, L.*

Nog in — *zijn, slapen, mást tidor, lági berádoe, Hoft.*

Zich ter — *begeven, pergi (pigi) tidor.*

Goede — ! *goede nacht! salámat tidor!*

—, in *eenen psalm, theh, Ar.*

—, *halt, perhéntian.*

—, *uitspanning, soeka háti.*

—, *ledige tijd, sampat.*

RUSTBANK, vr. *bálei, poetrána, keta, bangkoe, L.*

RUSTBED, o. *tampat tidor, tampat peradoewan.*

RUSTDAG, m. *hárt perhéntian, hárt órang berhénti kardja.*

—, *dag des Heeren, hárt domíngo, hárt ahad.*

RUSTELOOS, b. n. *tiáda bersentawusa, tiáda bóleh diam.*

—, *onrustig (van zieken,) lisah, baltisah, lasah, lessah, kaloé-kassah.*

—, *slapeloos, tiáda bóleh tidor, tiáda dápat berádoe, Hoft.*

RUSTELOOSHEID, vr. *soesah háti, kalakoe-*

wan órang jang masjhoel, kál tiádu senang.

RUSTEN, o. w. *berhénti.*

Onder *weg —, berhénti di djálan.*

— van *zijne vermoedheid, berhéntikan lelahnja, bréntikan tjapénja, L.*

—, *slapen, tidor, berádoe, Hoft.*

—, *stil zijn, diam, berdiam.*

—, *liggen, báring, berbáring, terhentar, tidoeran.*

Dan *door met zijne uitgebreidheid op iets en op eenen kant te —, melájjinkan terhantarlak ia dengan loewasnja kapala soewátoc tempat dan soewátoc fihag, M. S. R. 30.*

— op (in *geestelijken zin,)* *atas.*

Vervolgens *rust de genade op zijnen vriend, komediën rafinat atas isoebatnja, M. S. R. 2.*

Doen —, *rust doen genieten, menjentawsakan.*

—, *steunen, leunen, bersandar, besènder, L.*

RUSTIG, b. n. *wakker, dapper, perkása, gágah, bránt.*

—, *stil, bedoord, senang, diam.*

—, *gerust, op zijn gemak, soent, soenja.*

RUSTIGHEID, vr. zie *RUST.*

RUSTIGLIJK, *bijw. wakkerlijk, dengan perkása (gágah, bránt).*

—, *bedaardelijk, dengan senang.*

RUSTING, vr. *wapentuig, kalangkápan sindjata.*

—, *scheepst. pápan tambirang di loewar kapal.*

RUSTKAMER, vr. *wapenkamer, gedong sindjata.*

RUSTKOETS, vr. *tampat gitta peradoewan, perlaminan.*

RUSTLIJN, vr. *tákt pengikat sawh paadda pinggir kapal.*

RUSTMEESTER, m. *djoeroe pariksa alat pa-prángan.*

RUSTPLAATS, vr. *tampat perhéntian, pesanggráhan, Jav.*

— *houden, berhénti di djálan.*

—, *verblijfplaats, tampat kadíaman.*

—, *graf, qoebor, Ar.*

RUSTPUNT, o. (bij *het lezen,)* *theh, Ar.*

—, zie *RUSTPLAATS.*

RUSTTIJD, m. *mása perhéntian, tempo berhénti, waqtoe legah, sampat.*

RUSTVERSTOORDER, m. *órang jang menngamparkan negri, órang roesoe, L.*

RUSTUUR, o. *djám perhéntian.*

RUW, b. n. *grof, kásar.*

—, *ruig, kásap, gásap.*

—, *hobbelig, lekoq-lekaq.*

—, *scherp, hard (van sommige bladeren,) tamiang.*

— *van stem, seraq, saraq.*

— *zoor, zoo als sommige bladeren, tamiang.*

—, ongebleekt, *mantah*.
 — linnen, *kájin kásar*, *kájin kabang*.
 —e plank, *pápan kásap*.
 Een —e weg, *djalan lekog-lekag*.
 —, ongemanierd, *pangkoh*, *koerang adjar*, *tiádu táhoe áadat*, *kásar*.
 —e tuul, *bitjára (perbahásáan) kásar*.
 RUWELJK, bijw. *de gin kasar*, *denga pangkoh*.

— bejegenen, *binét*, *béntet*. L. *djnrákah*.
 RUWHARIG, b. n. *berborloe kásar*.
 RUWHEID, vt. *prí kásar*, *kakásáram*, *kula-koewan jang pangkoh*. zie Ruw.
 RUWSMID, m. *pandei bessí*, *toekang bessí*.
 RUZIE, vt. zie KRAKEEL.
 RUZIEMAKER, m. *ruziezoeker*, *orang jang tjahári tjakit*, *orang pengoeppag*.

S.

S. vt. *sin*.
 SA, Russchenw. *sábaslah*, *ajo*.
 SAAL, o. *kájin boeloe háloes*, *kájin tsoef*.
 SAALJET, o. *benang boeloe*.
 SAALJETFABRIJK, vt. *tampat memboewat benang boeloe*.
 SAARD, b. n. zie TEEDER, ZACHT.
 SABBAT, m. *sabtoe*.
 SABBATDAG, m. *hári sabtoe*.
 SABBATSCHENDER, m. *orang jang melanggar áadat istláadat hári sabtoe*.
 SABBATSMEID, vt. *hamba parampoewan jang kardja di roemah orang juhoedt paadda hári sabtoe*.
 SABBATSRIS, vt. *perdjalanán sa-sabtoe*.
 SABEËRS, m. meerv. (die wagen de godsdienst van Noach te bezitten.) *tsábioena*. Ar.
 SABEL, vt. *pedang*, *sjamsjir*, Perz., *gúloj*, *kaléwang*, *kléwang*, *gúlewang*.
 Met de — houwen, *menetaq dengan pedang*, *bertetaqkan pedang*.
 SABEL, o. bont, ook het hier. *sammoer*, Ar.
 SABELBOONEN, vt. meerv. *kájang korro*.
 SABELDANS, m. *mentja-mentja*.
 SABELDIER, o. *sammoer*, Ar.
 SABELEN, b. w. *menetaq dengan pedang*, *bertetaqkan pedang*.
 SABELKLING, vt. *bessi pedang*.
 SABELPUNT, vt. *hoedjong pedang*.
 SABELSCHEEDE, vt. *sárong pedang*.
 SABELSLAG, m. *páloe pedang*, *páloe sjamsjir*.
 SADDUCEËR, m. *orang zanádiqat*.
 SAFFIER, m. *bátoe nilam*, *bátoe tsafir*.
 —, o. *nilam*, *tsafir*, Ar.
 —en (b. n.) ring, *tjintjin nilam*.
 SAFFRAAN, m. *kamkamá*, *záfáran*, Ar. *tsufrá*, Ar.
 Wilde —, *bohman*, Perz.
 Eene soort van — met gele bladeren. *koenjit toemmoë*.
 SAFFRAANBLOEM, vt. *boenga kamkamá*, *boenga záfáran*, *kumbang kamkamá (záfáran)*.
 SAFFRAANBOOM, m. *pohon kamkamá (záfáran)*.
 SAFFRAANGEEL, b. n. *koening kamkamá*, *koening záfáran*.

SAFFRAANKLEUR, vt. *warna kamkamá (záfáran)*.
 SÁGE, vt. *riwájat*, Ar., *qetsat*, Ar., *tjaritrá*.
 SAGO, m. *ságoe*, *boewah ságoe*, *rambia*.
 —boom, *pohon ságoe*, *pohon rambia*.
 Gebakken —, *ságoe randang*.
 —boom, die eene slechte vrucht geeft, *gálang*.
 —brij, *papéda*.
 — met kanariepitten toebereid, *bagéda*.
 SAGUEERPALM, m. (saguerus sacchariferus, Bl.) *pohon arén*.
 SAIZOEN, o. *moesim*, *mása*.
 Het — der vruchten, *moesim boewah-boewahan*.
 Het regen—, *moesim hoedjan*.
 Het drooge —, *mása kumáraw*, *moesim pánas*, *moesim timor*.
 Het zari—, *mása menábor*.
 SAKRAMENT, o. zie BONDZEGEL.
 SAKRAMENTHUISJE, o. *taróhan qoedsj'simát*.
 SAKRAMENTSDEG, m. *hári rája qoedsj'simát*.
 SALADE, vt. *sláda* & *sulláda*, verb., *lálap*.
 Uijen—, *sulláda báwang*.
 SALADEBAK, m. *tampat sulláda*.
 SALADEOLIE, vt. *minjag sulláda*.
 SALADEZAAD, o. *bidji sulláda*.
 SALAMANDER, m. *samandar*.
 SALAMPORE, vt. *zekere katoenen stof*, *salampoeri*.
 SALARIËREN, b. w. *membrí (kassí) gáji*, L., *mengoepahkan*, *brí oepah*, *kassí oepah*, L.
 SALARIS, o. (ond. w.) bezoldiging, *oepah*, *gáji*, *wathlifat*, Ar.
 SALDO, o. (ond. w.) *lebehja*, *lába*.
 Het — bedraagt vijf duizend ropijen, *makka lebehja tóe lima riboe roepiah*.
 SALEP, vt. *tzalab*, Ar., *sálab*.
 SALET, o. *bilig orang djámoe*, *kamar pekoempoelan orang tetámoe*, L.
 SALETJONKER, m. *orang paralenté*.
 SALIE, vt. *sábiáh*, *sálbijah*, Perz., *tjápó*.
 SALIEBLAD, o. *dáwon sábiáh*, *dáwon tjápó*.
 SALIERLOEM, vt. *boenga sábiáh*.
 SALIEMELK, vt. *ajer soesoë jang di másqang dengan dáwon sábiáh (semboeng. Soend.)*
 SALIESTRUIK, m. *pohon sálbíah*.

SALPETER, o. *sindawa*, *mesio mantah*.
 SALPETERAARDE, vt. *tinah sindawa*.
 SALPETERBEREIDER, m. *toekang masag sindawa*.
 SALPETERFABRIJK, vt. *tampat masag sindawa*.
 SALPETERGEEST, m. *roh sindawa*.
 SALPETERGROEF, vt. *tambang sindawa*.
 SALPETERGRONDLAAG, vt. *lapi-an sindawa*.
 SALPETERKETEL, m. *priog masag sindawa*.
 SALPETERKOKER, m. *orang jang masag sindawa*.
 SALPETERLOOG, vt. *lindé sindawa*.
 SALPETERLUCHT, vt. *bároe sindawa*.
 SALPETERWATER, o. *ajer sindawa*.
 SALPETERZUUR, o. *asam sindawa*.
 SALPETERZUURZOUT, o. *garam asam sindawa*.
 SALSEPARIL, m. (*smilax*), *kájoe tjina hoetan, tjánar*.
 SALUEREN, b. w. zie **BEGROETEN**.
 Met het geschut —, *pásang mariam akan tanda format, membrí format dengan pá-sang mariam*.
 SALUUT, o. (heil) *salámat*.
 SALUUTSCHOT, o. *eereschot, boenji mariam akan tanda format*.
 SALVO, o. zie **SALUUTSCHOT**.
 SAMAAR, vt. *sárong, sinjang*, Jav.
 SAMIBOOM, m. (*mimosa*) *sami*, Sansk.
 SAMMELAAR, m. *orang málas, orang jang lambat-lambat*.
 SAMMELARIJ, vt. *perlambátan, kamalásan*.
 SAMMELEN, o. w. *berlambat-lambat, lina, léna, perláhan-láhan, plan-plan*, L., *málas*.
 —, *ergens lang blijven, tjaloeti*.
 SANDAAL, vt. (ond. w.) *voetzolen zonder overleder, tjarpoe*.
 Vergiffenis aan de sandalen (voeten) smeeken, *memhounkan ampon di báwah tjarpoe*.
 SANDELBOOM, m. *póhon tjandána (tjendána)*.
 SANDELHOUT, o. *kájoe tjandána, tjandána*, Sansk., *tsandal*, Ar.
 SANDELKRUID, o. *boenga soesána*.
 SANDELOLIE, vt. *minjag tjandána*.
 SANDELWORTEL, m. *tanna tjumba*.
 SANDRAK, vt. *sandaroek*, Ar., Perz.
 SANHEDRIN, m. *makkamat órang jahoedi*.
 SAP, o. *ajer, koewah*.
 — van vruchten, *ajer boewah-boewáhan*.
 — van vleesch, *koewah dáging*.
 Het — van citroenen, *ajer limaw kar-baw, ajer djeroek asam*.
 —, dat uit de boomen druipt, gom, *getah*.
 Verdikt amfioen —, het vuil van gekookte amfioen, *táhi mádat*, (dit wordt ook nog gerookt door minvermogenden).
 — van limoenen, om de huid te wassen, *langir*.
 Iemand met dat — wassen, *melangiri*.
 SAPANHOUT, o. *kájoe sáping, seljang*, Jav., *baqqan*, Perz.

SARGROEN, o. *tjat (djánang) ajer dáwon hidjoe*.
 SAPPELOOS, b. n. *tiáda ber-ajer, kring*.
 SAPPELOOSHEID, vt. *prí jang kring, tsifat jang tiáda ber-ajer*.
 SAPPEUR, m. *órang tambang*.
 SAPPIG, b. n. *ber-ajer*.
 —, van vleesch, *bánjaq koewah (ajer)*.
 Eene zeer — e vrucht, *boewah jang áda bánjaq ajer*.
 SAPPIGHED, vt. *tsifat jang ber-ajer*.
 SAPVERW, vt. *tjat (djánang) ajer dáwon*.
 SARAZIJKRUID, o. (*Aristolochia accumbens*), *aray katoek peujang*, Soend., *bápa keboh*.
 SARDIEN, m. *visch (van vorm als een haring), sarlá-in, sariding*.
 SARDONIKS, m. *oenam*.
 SARDONIKSSTEEN, m. *pernáta oenam*.
 SARP, b. n. zie **WRANG**.
 SARRACEEN, m. *órang toerki*.
 SARREN, b. w. *oesiq, adjoq, menárahkan, membangkikan morka, mengádoe*.
 Houden —, *tjoq-tjoq anjing*.
 —, zie **DREIGEN**.
 SARRING, vt. *pengoesikan, pengadjok-an*.
 SAS, o. *bandoengan, pintoe ajer*.
 SASSER, m. *djoeroe bandoengan, órang djága pintoe ajer*.
 SATAN, m. *sjéthán, Ar. sétán*, verb.
 En de — is zijn vijand, *dan sjéthán áda satroenja*, M S. R. 19.
 Een — van een karel, *órang sjéthán, órang séthán*, L.
 Betoovering des —s, *goena sjéthán*, K. O. 2.
 SATANSCH, b. n. *sjéthán, tjára séthán*, L.
 SATER, m. *déwa hoetan*.
 —, fig. een oude —, *órang toewah jang doekána*.
 SATIEN, o. *athlas, antalas*.
 SATIENACHTIG, b. n. *sa-bagei athlas, saroppa antalas*.
 SATIENWEVER, m. *toekang antalas, pandei tenoen athlas*.
 SATINEREN, b. w. *goeroskan, békin litjin*, L.
 SATIRE, vt. (ond. w.) *sindirán*.
 SATIRIEK, b. n. *bersindirán, bersindir*.
 Een — mensch, *órang jang soeka bersindir*.
 SATOELBOOM, m. *póhon sátuel*, (*sandoricum*, L.)
 SATRAAP, m. *chán*, Ar., Perz.
 SAUCIJS, vt. *oeroetan*.
 SAUCIJSBROODJE, o. *róti berisi oeroetan*.
 SAUCIJSMAKER, m. *toekang oeroetan*.
 SAUS, vt. *koewah*.
 De — van de kerrij, *koewah goelei*.
 In de — doopen, *tjelop di dálan koewah*.
 SAUSEN, b. w. *tároh koewah*.
 SAUSING, vt. *hál tároh koewah*.
 SAUSKOM, vt. *mangkoq koewah*.

Sauspot, m. *tampat koewah*.
 SAVONET, vr. (ond. w.) *tsáboen bontar* (boendar, L.)
 SCHAAF, vr. *seroet, L., ketam*.
 Fijne —, *seroet háloes*.
 Kuipers —, *seroet toekang tong, bantji*.
 De grove — over iets laten gaan, *karđja dengan boeroe-boeroe sáđja*.
 SCHAAF BANK, vr. *tampat seroet, balei ketam*.
 SCHAAFBEITEL, m. *páhat ketam, páhat seroet, L.*
 SCHAAFMES, o. *pisaw ketam, piso seroet, L.*
 SCHAAFSEL, o. krullen, *seroetan kájoe, L., ketáman kájoe, tatal beralérang*.
 SCHAAFSPAANDERS, m. meerv. *tatal, tátal*.
 SCHAAK, tusschenw. in het schaakspel, *sjáh!*
 — in een hoek, waardoor het spel verloren wordt, *moetoe*.
 — den koning! *sjáh ráđja (bagi ráđja)*.
 — spelen, *májin tjátor, májin gáđjah, aras*.
 SCHAAKBORD, o. *pápan tjátor*.
 SCHAAKMAT, b. n. *sjáh mat, mat, má*.
 — zijn, fig. *tiáda berđja lági*.
 SCHAAKPARTIJ, vr. *permajánan tjátor*.
 SCHAAKSCHIJF, vr. zie SCHAAKSTUK.
 SCHAAKSPEL, o. *tjátor, permajánan tjátor, májin tjátor, májin gáđjuh*.
 SCHAAKSPELEN, o. w. *bermájin tjátor*.
 SCHAAKSPELER, m. *órang bermájin tjátor, órang májin gáđjah*.
 SCHAAKSTUK, o. *boewah (ánaq) tjátor*.
 Het eerst een — verzetten, eerst spelen, *santap dhólo, Hoft., mákan dhólo*.
 —, de koning, *ráđja*.
 —, de koningin, *mantri* (eig. vizier).
 —, de raadsheer, *gáđjah* (eig. olifant).
 —, het paard, *koeda*.
 —, het kasteel, *tér, tir* (eig. wagen).
 —, pion, boer, *bidag, bídah, baydaq, Ar.*
 SCHAAL, vr. schel, dop, *koelit, koebaq*.
 —, drinkschaal, *piála, tjáwan, mitsáh, Ar., thás, Ar.*
 —, schaalte, kleine schotel, *básf*.
 Houten —, presenteerblad, *doelang*.
 —, (van metaal,) *tálam*.
 Schalen zoo groot als vijvers, *pinggan-pínggan jang besaar seperti kólam, M. S. R. 54*.
 —, hord, *karikal, pínggan*.
 Groote —, *poewán*.
 Betel—, *poewán, pomwán sirih*.
 —, weegschaal, *tímbangan, dátjing, narátja*.
 Zuivere schalen, *narátja jang mostaqm, tímbangan (dátjing) jang betoel*.
 —, blad der weegschaal, *dáwon tímbangan, dáwon tráđjoe*.
 SCHAAL, vr. ladder, maat met lijnen, *soerat oekoeran, daradjat, Ar.*
 SCHAALDIER, o. *binátang jang berkoeslit kras*.

SCHAALTJE, o. langwerpig —, *básf*.
 SCHAAMAACHTIG, b. n. *bermáloe, máloe, mofsan, Ar., máloe-maloewan*.
 SCHAAMAACHTIGHEID, vr. *prí máloe*.
 Maagdelijke —, *maloenja ánaq dára*.
 SCHAAMBEEN, o. *toelang kamaloewan*.
 SCHAAMDEEL, o. vrouwelijk —, *poekt, óerat, Ar., foroedj, Ar., ferdaj, Ar., pátoe*.
 — van een, nog onhuwbaar meisje, *nono, chasjanfalo, Ar.*
 Mannelijk —, *roede, boetoe, dzakar, Ar., pelér*.
 — (testiculi,) *boewah pelér, kalapir*.
 — (scrotum,) *tampat boewah pelér, kontol, L.*
 —, voorhuid, *koelop*.
 — in het algemeen, *kamaloewan*.
 —, glans penis, *hasjafat, Ar.*
 —, clitoris, *kalintat*.
 —plaatje voor jongens, *pálar-paláran*.
 —plaatje voor meisjes, *tjápíng*.
 SCHAAMROOD, b. n. *mérah máloe, máloe sakáli*.
 SCHAAMTE, vr. *máloe, kamaloewan*.
 Van — blozen, *berserei derri paadda máloe*.
 Met — vervullen, *brí máloe, poengah*.
 Zijne — bedekken, *toetop kamaloewannja*.
 — verwerven, *ber-óleh máloe*.
 SCHAAMTELIJK, b. n. *bermáloe*.
 SCHAAMTELOOS, b. n. *tiáda táhoe máloe, tiádu bermáloe*.
 —, onzedelijk, *tjanúála, doekána, kandji*.
 SCHAAMTELOOSHEID, vr. *kaloewoewan jang tiáda máloe, prí tjandála*.
 SCHAAP, o. *bíri-bíri, kambing wolanda, L., domba* (volgens sommigen beteekent *domba* een ram).
 De schapen hoeden, *gombalákan bíri-bíri*.
 Een —, dat op den zevenden dag na de geboorte van een kind geslacht wordt, *aqéqat, Ar.*
 Hij heeft zijne schaapjes op het drooge, *makka ia bóleh hidop dengan senang*.
 —, fig. bloed, sukkel, *órang bódoh, góbloq, L.*
 SCHAAPHERDER, m. *gombála domba*.
 SCHAAPHERDERSHUT, vr. *pondoq (tarátaj) gombála domba*.
 SCHAAPJE, o. *domba ketjil, anaq domba*.
 SCHAAPLUIS, vr. *karupti, hálam; Ar., tjátjing kambing*.
 SCHAAPSCHAAR, vr. *goenting boeloe domba*.
 SCHAAPSCHEERDER, m. *toekang tjoekeer boeloe domba*.
 SCHAAPSCHEREN, o. *húl tjoekeer boeloe domba, penggoetingan boeloe domba*.
 SCHAAPSHOOT, o. zie SCHAAPSKOOI.
 SCHAAPSHOOFD, o. *kapála domba, kapála bíri-bíri*.
 SCHAAPSKOOI, vr. *kandang domba, kandang bíri-bíri, kambing wolanda, L.*

SCHAAPSKOP, m. zie SCHAAPSHOOFD.
 —, fig. zotskap, *orang gila*.
 SCHAAPSLIEDER, o. koelit domba.
 SCHAAPSTAL, m. zie SCHAAPSKOOT.
 SCHAAR, vr. menigte, *kabanjakan, káwan, wálan, Ar*.
 Bij scharen, *berkáwan-káwan*.
 Eene ontelbare —, *kabanjakan orang jang tíada tapermená-t*.
 SCHAAR, vr. knipschaar, *goenting*.
 Met de — snijden, *pótong dengan goenting, menggoenting*.
 — aan eenen ploeg, *nájam, bessí loekoe, L*.
 —, scharen van eenen kreeft, *krab enz. septí, sanggoet*.
 En hij werd door de krab met de scharen gekneld, *makka di septinja oleh katam, S. R. 143*.
 — om areek- (betelnoten) te snijden, *kátjip*.
 Betelnoten met de — snijden, *mengátjip*.
 SCHAAR, vr. zie SCHAARD.
 SCHAARD, vr. *soembing*.
 —, scherf, *tambikír*.
 SCHAARDE, vr. zie SCHAARD.
 SCHAARDIG, b. n. *bersoembing, soewápan*.
 SCHAARS, bijw. nauwelijks, *dengan soesah, hampir tíada*.
 —, zelden, *djárang*.
 — komen, *djárang dátang*.
 SCHAARSCH, b. n. *djárang, máhal*.
 Een — e tijd, *témpo máhal, L*.
 SCHAARSLIJP, m. —er, *toekang gósoq goenting dan piso, pandei mengásah pisaw dan goenting, toekang pengásah*.
 SCHAARVOGEL, m. ter grootte van eenen arend en van gedaante als eene zeraaf, *tálan*.
 —, zekere soort, donkerblauw met twee lange staartvederen, *sáwei*.
 SCHABEL, vr. *pelápiq káki, dingklik, L*.
 SCHABRAK, vr. en o. *sabrak*, verb., *qaz-ákand, Perz*.
 SCHACHT, vr. *bátang*.
 Ganze —, *bátang boeloe gangsa*.
 —, stok, steel, *gágang, sampaq, landéjan, Jav*.
 —, vleugel, *sájap*.
 De — van een stuk geschut achter aan de broek, *pínggang bedil*.
 De — eener zuil, *bátang tiang bátoe*.
 — van eenen pijl, *gandar ánaq pánah*.
 —, droogstok, *sampíran*.
 SCHACHTENMAKER, m. *toekang gágang, toekang landéjan*.
 SCHADE, vr. *roegi, karoegian*.
 — lijden, *kena roegi, mendápat roegi, meroegi*.
 Al wie — lijdt, *bárang stápa meroegi, M. S. R. 35*.

— toebrengen, *meroegikan, békin roegi, L, membrí roegi*.
 — vergoeden, *ganti roegi*.
 Met — verkoopen, *djoewal dengan roegi*.
 —, beschadiging, *karoesakan*.
 SCHADELIIK, b. n. *jang membrí roegi, jang karoegian*.
 —, verderfelijk, *jang membinasakan, jang meroesakkan, tjikil, madllarat, Ar*.
 Eene — e leer, *pengadjárán jang kabinasáan*.
 Iets, dat — is voor de oogen, *bárang meroesakkan máta*.
 En hetgeen hem — is kan hij niet afweten, *dan bárang jang medlarat adánja tíada dápat ia menoelakkan derri padánja, M. S. R. 21*.
 SCHADELIIKHEID, vr. verderfelijkheid, *tsjfat kabinasáan*.
 SCHADELOOS, b. n. *tíada kena roegi, loepoet derri paadda roegi*.
 — stellen, *ganti roegi*.
 Hij zal er niet — afkomen, *makka tíada ia nanti loepoet derri paadda roegi perkára ítoe*.
 Veroordeeld worden, iemand — te houden, *di hoekoenkan akan menggantikan roegi sa-orang*.
 SCHADELOOSHEID, vr. *prí hál orang jang di gantikan roeginja*.
 SCHADELOOSHOUIDING, vr. *hál roegi, pengantian roegi*.
 SCHADELOOSSTELLING, vr. *penggantian roegi*.
 SCHADEN, o. w. *meroegikan, brí roegi, békin roegi, L*.
 SCHADEVERGOEDING, vr. zie SCHADELOOSSTELLING.
 SCHADEVERHALING, vr. *penagian roegi, penoentoetan roegi*.
 SCHADUW, vr. *bájang, náwong, pernawoengan, lindong*.
 De — eens bergs, *bájang goenong*.
 De — eens menschen, *pernawoengan mánoesja*.
 De — des doods, *bájang-bájang mawt, bájang máti*.
 Voor zijne eigene — vreezen, *tákoet akang bájang diri*.
 De — en het voorwerp waren even lang, *sáma sipat bájang-bájang dengín atsalnja*, (zoo als in Indië des morgens te negen en des namiddags te drie uren).
 — werpen, *membájangkan*.
 —, van groote voorwerpen, koele, niet door de zon beschenen plaats, *tedoh*.
 In de — zetten, *doedoeg di tedoh, balingdong, L*.
 Gij zit in de zon en ik in de schaduw, *angkaw doedoeg di pánas dan kita doedoeg di (paadda) tedoh*.
 Onder de — uwer vleugelen, *paadda tedoh sájapmoe*.

De — (bescherming) van den troon, *nâwong doeli*.
 In de — onder eenen boom, *bernâwong di bâwah pohon*.
 Naar eene — grijpen, *mentjapei bâjang*.
 Geene — van hoop hebben, *poetoesa asa, hilang penyharâpan*.
 —, schim, *hantoe*.
 De — (bescherming) Gods, *thlil Allah, Ar.*
SCHADUWACHTIG, b. n. lommerrijk, *rindang, rampaq*.
 Zeer — geboomte, *pohon-pohon kâjoe jang terlâloe rindang*.
 —, zinnebeeldig, *bagei ibârat, orpâma*.
SCHADUWBEELD, o. gambar (peta) *bâjang*.
 — (der verbeelding), *chiâl, Ar.*
SCHADUWEN, b. w. *baperbâjangan, bêkin bâjang-bâjang*.
SCHADUWHOED, m. *toedong*.
SCHADUWING, vt. *hâl membâjangan*.
SCHADUWRIJK, b. n. *rampaq, rindang*.
 Met uitgebreide en — e takken, *rampaq lagi rindang*.
SCHAFFEN, b. w. bezorgen, *menjampeikan, bawa, mengadakan, menghadlirkan, kirim*.
 Geld —, *menjampeikan (kirim) oewang*.
 Hulp —, *menolong, bri perteloengan*.
 Raad —, *tjahâri dâja orpâja*.
 Ik heb niets met hem te —, *kita tiâda poenja kardja apa-apa sâna dia*.
 —, opdisschen, *membri mâkan, kassi mâkan, L., sâlji, sadjikan*.
 —, eten, *mâkan, santap, Hoff*.
SCHAFFER, m. *toekang koentji, djoeroe makânan, djoeroe sâljian*.
SCHAFFING, vt. *hâl menjampeikan, zie SCHAFFEN*.
SCHAFFHUIS, o. *roemah mâkan*.
SCHAFFKLOK, vt. *giuta samboejan mâkan, lôjtjeng tanda mâkan*.
SCHAFFLIJST, vt. *soerat (daftar) makânan, daftar sâlji-sâljian*.
SCHAFFMEESTER, m. *kapâla djoeroe sâljian, kapâla segalla djoeroe koentji*.
SCHAFT, vt. zie **SCHACHT**.
SCHAFTEN, b. w. zie **SCHAFFEN**.
SCHAFTENAAR, m. zie **SCHAFFER**.
SCHAFTER, m. zie **SCHAFFER**.
SCHAFTIJD, m. *têmpo orang mâkan, L., koetika santap*.
SCHAFTING, vt. zie **SCHAFFING**.
SCHAFTKLOK, vt. zie **SCHAFFKLOK**.
SCHAGCHERAAR, m. *orang mâkan ribâ*.
SCHAGCHEREN, o. w. *poengkâ-in, L., mâkan ribâ, mâkan bâst terlâloe bânjang, sukkâgar, verb.*
SCHAGCHERIJ, vt. *ribâ, Ar., roebiat, Ar.*
SCHAKERDER, m. *orang jang menjellang*.
SCHAKEL, vt. *tjintjin ranté, kalqat, Ar., (bij) verb. chalqat, mâta*.
 —, verband, *perhoehoengan*.
 — eener keten, *mâta ranté*.

— van een net, *mâta djâla*.
SCHAKELEN, b. w. verbinden, *hoebong, menghoebong, mentjangkling*.
 Geschakeld, *tjangkling, bertjangkling*.
SCHAKELING, vt. *penghoebuengan, tjangkling*.
SCHAKELNET, o. *poekat*.
SCHAKEN, b. w. wegvoeren, *bâwa lârî, roegol, peroegol*.
 —, o. w. schaakspelen, *mâjin tjâtor, mâjin gâljah, aras*.
SCHAKER, m. wegvoerder, *orang jang menbâwa lârî, orang peroegol*.
SCHAKER, m. schaakspeler, *orang jang bermâjin tjâtor*.
SCHAKEREN, b. w. *selang, menjelang, sellang menjellang*.
 Geschakeerd, *terselang-selang*.
SCHAKERING, vt. *perjêlâyan, ragam*.
 Die stof heeft veel — en, *kâjin itoe bânjang ragamja*.
 Eene stof met — en van bloemen, *kâjin poespa ragam*.
 —, soorten, *warna-warna*.
SCHAKING, vt. *peroegoelan, pembawâan lârî*.
SCHAKO, m. *sâko, L., verb., toppi tsoldâdoe, L.*
SCHAL, m. *borngi*.
SCHALIE, vt. zie **LEI**.
SCHALK, m. die van grappen houdt, *orang djinâka*.
 —, bedrieger, *pertipoe, pembôhong*.
 Een loos mensch, *orang tjerdig*.
SCHALK, bijw. zie **SCHALKSCH**.
SCHALKACHTIG, b. n. zie **SCHALKSCH**.
SCHALKACHTIGHEID, vt. zie **SCHALKSCHHEID**.
SCHALKELIJK, bijw. zie **SCHALKSCH**.
SCHALKHEID, vt. zie **SCHALKSCHHEID**.
SCHALKSCH, b. n. *hâloes, tjerdig*.
 —, bijw. *dengan tjerdig, atas pri jang hâloes*.
SCHALKSCHHEID, vt. *pri jang tjerdig, pri jang hâloes*.
SCHALLEN, o. w. *berboengi, di tiop*.
 De trompetten schalden, *makka nafiri itoe-poon di tiop oranglah*.
SCHALM, m. zie **SCHAKEL**.
SCHALMEI, vt. *soeling, L., bangsi, saroeni*.
SCHAMEL, b. n. *beschaamd, mâloe*.
 —, naakt, *telandjang, telé*.
 —, armoedig, *maskin, Ar., pâpa, siaq*.
 Onder mijn — dak, *di dâlam kita poenja pondoq jang ketsil*.
 —, bijw. *dengan maskin, atas prt jang pâpa*.
SCHAMELHEID, vt. *armoede, kapapâun, kalakoewan orang maskin*.
 —, zie **SCHAAMDEEL**.
SCHAMELLEK, bijw. zie **SCHAMEL**.
SCHAMEN, (zich) wederk. w. *bermâloe, djâdi mâloe, mâloe*.
 Zich over zijnen zoon —, *bermâloe kâ-rana anapja, djâdi mâloe sabab anapnja*.

Zich — over eigene woorden of daden, *djanggah*.
 Zich voor God —, *máloe akan Allah*.
 SCHAMP, m. *bakus sipi*.
 SCHAMPEN, o. w. *sipi, loetjor*.
 SCHAMPER, b. n. *bingis, tádjam, angkára*.
 —e woorden, *perka'ain jang tádjam*.
 —, *bijw. dengan bingis, atas prt jang tádjam*.
 SCHAMPERHEID, vt. *kabingisan, prt jang tádjam*.
 SCHAMPERLIJK, *bijw. dengan djoemáva*.
 —, *zie SCHAMPER, bijw*.
 SCHAMPIG, b. n. *litjin*.
 SCHAMPSHOOT, m. *penémbaq jang sipai*.
 —, *fig. zinspeling, sindiran*.
 SCHANDAAL, o. *barang jang membrt máloe*.
 —, m. en vt. *orang kedji, orang jang katjeláän*.
 SCHANDBORD, o. *pápan (lof) tanda máloe*.
 SCHANDDAAD, vt. *perboewátan jang kedji, perboewátan jang membrt máloe*.
 SCHANDE, vt. *máloe, kamaloewan, katjeláän, judláhát, Ar., áyib, Ar.*
 Zou dan mijn naam niet te — en slecht worden? *alangkah maloenja dan djáhatnja náma pátek, S. R. 35*.
 Vervolgens keerde een iegelijk naar zijne stad met zijne —, *lálloe másing-másing poelang ka-negrinja dengan maloenja*.
 Tot — strekken van de levenden, *djad-fadláhut paadda antára segalla jang hidop*.
 Te — maken, *brt máloe, memaloekan, perkedjikan*.
 — ondergaan, *kena máloe*.
 Te — worden, *di permaloekan, djádi kedji*.
 SCHANDEKOOP, b. n. en *bijw. terláloe moerak sakáli*.
 SCHANDELIJK, b. n. *kedji, kadji, hina, katjeláän, boesoq*.
 Eene —e daad, *zie SCHANDDAAD*.
 —, *bijw. atas prt jang kedji*.
 Iets —s zeggen, *tahdjil, Ar.*
 SCHANDELIJKHEID, vt. *prt jang kedji, kalakoewan jang boesoq*.
 SCHANDHOER, vt. *soeidal tangsi*.
 SCHANDMERK, o. *tonda kakedjian*.
 SCHANDPAAL, m. *tiang máloe, tiang akan mengikat orang djáhat jang di pertoendjoekan, tiang kakedjian*.
 SCHANDPRIJS, m. *harga jang terláloe moerak, harga jang ringan sakáli*.
 SCHANDSTRAF, vt. *sjiksa jang kakedjian*.
 SCHANDTEEKEN, o. *tanda máloe*.
 SCHANDTEEKENEN, b. w. *toelis tanda máloe, menandl-t akan máloe*.
 SCHANDVLEK, vt. *tanda jang kakedjian*.
 —, *fig. orang kedji, orang boesoq, orang jang tráda poenja máloe*.
 SCHANDVLEKKEN, b. w. *bapermaloe kan, me-noetoept-t dengan máloe*.
 SCHANS, vt. *hénteng, koehoe*.

Eene vijandelijke — belegeren, *meng-epong-t bénteng moesoeh*.
 SCHANSGRAVER, m. *orang tambang, orang jang mehloewat koehoe*.
 SCHANSKORF, m. *ambon-ambon, kaliliq*.
 SCHANSLOOPSTER, vt. *zie SCHANDHOER*.
 SCHAPENBOTER, vt. *minjaq domba, minjaq biri-biri, mantéga kambing wolanda*.
 SCHAPENBOUT, m. *páha domba, páha biri-biri, páha kambing wolanda, L.*
 SCHAPENDREK, m. *táht biri-biri, táht domba*.
 SCHAPENFOKKERIJ, vt. *zie SCHAPENTEELT*.
 SCHAPENHOK, o. *kandang domba, kandang biri-biri, kanlang kambing wolanda, L.*
 SCHAPENKAAS, vt. *kédjoe kambing wolanda, L., pántir domba*.
 SCHAPENKEUTEL, m. *boetir domba, táht kambing wolanda, L., boetir biri-biri*.
 SCHAPENLEDER, o. *koelit domba jang di sámag*.
 SCHAPENLEVER, vt. *limpa domba*.
 SCHAPENLONG, vt. *pepároe domba*.
 SCHAPENLUIJS, vt. *kárupt, tjátjing kambing, koetoe domba*.
 SCHAPENMARKT, vt. *pásar domba, pásar biri-biri*.
 SCHAPENMELK, vt. *ajer soesoe domba, soesoe kambing wolanda, L.*
 SCHAPENMEST, m. *bádja domba, táht biri-biri*.
 SCHAPENNAT, o. *koewah dáging domba*.
 SCHAPENONGEL, m. en o. *lemaq domba, gemoq kambing wolanda, L.*
 SCHAPENPARKEMENT, o. *raq domba*.
 SCHAPENPOOT, m. *káki domba, káki kambing wolanda*.
 SCHAPENSCHOUDEUR, m. *páha domba, páha biri-biri*.
 SCHAPENSTAL, m. *kandang domba*.
 SCHAPENTEELT, vt. *pemjáráän domba (biri-biri)*.
 SCHAPENVACHT, vt. *boeloe domba beláka*.
 SCHAPENVEL, o. *koelit domba, koelit biri-biri, koelit kambing wolanda, L.*
 SCHAPENVET, o. *zie SCHAPENONGEL*.
 SCHAPENVLEESCH, o. *dáging domba, dáging kambing wolanda, L.*
 SCHAPENVOER, o. *makánan domba*.
 SCHAPENWEIDE, vt. *tánah roempoet domba (biri-biri)*.
 SCHAPENWOL, vt. *boeloe domba, boeloe biri-biri, boeloe kambing wolanda, L.*
 SCHAPER, m. *scheper, gombála domba, orang djága kambing wolanda, L.*
 SCHAPPELIJK, b. n. *sedang, sadarhána*.
 SCHAPPELIJKHEID, vt. *tsifat jang sadarhána, prt jung sedang*.
 SCHAPRADE, vt. *taroehan makánan, sepén, L.*
 SCHARBIER, o. *bir énteng, L.*
 SCHAREN, b. w. *ator, mengátor*.
 De troepen —, *mengátor kan orang ber-báris*.
 SCHARENSLIJPER, m. *zie SCHAARSLIJPER*.

SCHAHLAKEN, o. *kirmizî*, Ar.
 SCHARLAKENKLEUR, vt. *warna kirmizî*.
 SCHARLAKENKLEURIG, b. n. *berwarna kirmizî*.
 SCHARLAKENROOD, o. *mêrah kirmizî*.
 SCHARLAKENVERWER, m. *toekang tjelop kirmizî*.
 SCHARLAKENWEVER, m. *toekang tenoen kâjin kirmizî*.
 SCHARMINKEL, m. *orang pandjang koeroes, orang koeroes kring*.
 SCHARMUTSELEN, o. w. *berprang dengan kâwan-kâwan orang sedikit*.
 SCHARNIER, o. *sindî, sôsog*.
 IJzeren —, *sindî bessî*.
 SCHARRELBEENEN, o. w. *kangkang*.
 SCHARRELEN, o. w. *krabben, gârog, tjâkar*.
 —, *sleepvoetend gaan, berdjâlan balit, berdjâlan dengan sêrêt kâki, L.*
 —, b. w. *hijeenkrabben, koempol*.
 SCHAT, m. *kostbaar iets, benda, mâta benda, harta, kenz' Ar.*
 —ten *opleggen, berbendâkan*.
 —, *voorraad, bakal*.
 Mijn —! (mijn lief!) *tjintâkoe! mâs djoewita!*
 Groote —ten, (veel geld,) *bânjaq oewang, bânjaq harta*.
 —ten *bezitten, berhâta*.
 SCHATBAAR, b. n. *jang dâpat di hargâkan, jang boleh di taroh-i harga*.
 —, zie *SCHATTENPLIGTIG*.
 SCHATBEWAARDER, m. *djoeroe harta, djoeroe mâta benda, bendahâra, chazan, Ar, châzin, Ar.*
 SCHATEREN, o. w. *dârei, derrei*.
 — *van lagchen, tertâwa gelaq-gelaq*.
 Eene — *de stem, soewâra marsik*.
 SCHATERING, vt. *boenji dârei*.
 — *van lagchen, boenji tertâwa gelaq-gelaq*.
 SCHATKAMER, vt. *tarôhan harta, tempat chazinah, Perz., beit el mâl, Ar., tempat simpan oewang, perbendahâran*.
 SCHATKIST, vt. *chazinah karadjâan, beit el mâl, Ar.*
 SCHATMEESTER, m. zie *SCHATBEWAARDER*.
 SCHATMEESTERSCHAP, o. *djiwâtan benda hâra, pekardjâan djoeroe harta*.
 SCHATRIJK, b. n. *kâja sakâli, sângat kâja*.
 SCHATSTER, vt. *parampoeuan jang taroh harga, parampoeuan jang menghargâkan*.
 SCHATTEN, b. w. *taqsir, L., nileikan, taroh harga, L., hargâkan*.
 —, *gissen, kira-kirâkan, kira, awar-awar*.
 Hoe oud schat gij mij? *brâpa toewan kira sahâja poenja demoer?*
 Het brood —, *tentoekan harga rôtt*.
 Dat huis is te hoog geschat, *itoe roemah di taroh harga terlâloe besaar*.
 —, *fig. indahkan, bilangkan*.
 SCHATTER, m. *orang jang taqsir, L., orang*

jang taroh harga, orang jang nileikan, (hargâkan).
 SCHATTING, vt. *hâl taqsir, L., penileian, hâl taroh harga*.
 —, *cijns, oepett, achradj, Ar.*
 —, *belasting, charâdjat*.
 —, *impost, tjoekei, béa*.
 —, *achtung, hormat*.
 SCHATTINGPENNING, m. *oewang oepett, zie SCHATTING*.
 SCHATTINGPLIGTIG, b. n. *jang kena membâjar oepett, zie SCHATTING*.
 SCHAVEELEN, o. w. *opschikken, gêsèr, L., gisir*.
 De wind begint te —, *angin mengalih djâdi bâjig*.
 SCHAVEN, b. w. *seroet, L., katam, ketam*.
 Eene plank —, *seroet papan*.
 —, zie *AFSCHRABBen*.
 Het vel van het been —, *melitjatkan (meloekâkan) koelit kâki*.
 —, *schrammen, ligtelijk wonden, ber-rêt, L.*
 —, zie *BESCHAVEN*.
 —, *schuren, gôsog*.
 Aan stukken —, *djâdi roesaq sabab di gôsog*.
 SCHAVERGOEDING, vt. zie *SCHADEVERGOEDING*.
 SCHAVERHALING, vt. *pembalâsan roegi*.
 SCHAVERING, vt. *seroet, L.*
 SCHAVOT, o. *tampat koekoem orang, perboenhan*.
 SCHAVOTTEREN, b. w. *sjiksâkan di tampat koekoem orang*.
 SCHAVUIT, m. *orang djâhat, risaw, geibâna, orang boesoq, bangsat, L., telêdor, L.*
 SCHAVUITENSTUK, o. *pekardjâan orang djâhat*.
 SCHEDEL, m. *tingkôraq, bâtoe kapâla, djuladja, Ar., qobbat kapâla, M. S. R. 12*.
 SCHEDELBOOR, vt. *goerd bâtoe kapâla*.
 SCHEDELHUID, vt. *koelit kapâla*.
 SCHEDELLEER, vt. *ilmoe bâtoe kapâla*.
 SCHEE, vt. *scheede, sârong*.
 Kris —, *pundoq, Jav.*
 Vijf krissen waarvad twee met gouden —den, *kris lima doewa berpundoq amas, Br. Pal.*
 Degen —, *sârong pedang*.
 Met eene gouden —, *bersârongkan përaq, berpundoq përaq*.
 Uit de — *trekken, oenoës, mengoenoës, tjâboet*.
 In de — *steken, sârongkan, menjârongkan, mâsoqkan di sârong*.
 —, in de *ontleedkunde, moeder—, se-loeran rafim, pantjoeran perunâkan*.
 —, *omkleedsel van boonen, koelit kâtjang*.
 — *waaruit de schacht van de kokosbloesem voortkomt, saloedong*.
 Pinang —, *oepih*.

SCHEEDEROK, m. *selapoet selocran rafim*, *selapoet (koelit) pantjoeran peranakan.*

SCHEEDEVLIJS, o. zie SCHEEDEROK.

SCHEEF, b. n. *mismaakt, érot, kantjoq, torto, Port.*

Een — been, *káki érot.*

—, schuim, *sérong, tjeroe.*

—, krom, *béngkoq.*

Een scheeve hoek, *pendjoeroe sérong.*

Eene scheeve brug, *djambátan sérong.*

— getrokken hout, *kájoe jang soedah béngkoq.*

Scheeve nek, *tateling.*

— gaan, *kantjoq.*

— schrijven, *toelis sérong.*

SCHEEFBEEN, m. en vt. *órang jang berkáki érot.*

SCHEEFBEK, m. en vt. *moelot érot.*

SCHEEFHALS, m. en vt. *tateling.*

SCHEEFHEID, vt. *prí érot.*

—, zie SCHUINSCHHEID.

SCHEEFHOEKIG, b. n. *berpendjoeroe sérong.*

SCHEEFNEUS, m. en vt. *hidong érot.*

SCHEEFTE, vt. zie SCHEEFHEID.

SCHEEFVOET, m. en vt. *káki érot.*

SHEEL, b. n. *djoeling, djéring, djéring.*
— van oogen, *máta djoeling, máta djéring.*

— zien, *djoeling, mendjoeling.*

— zien, (opzetteijk,) *karling, meng-arling dengan ékor máta.*

Iemand met schele oogen aanzien, *pandang órang dengan máta dengké.*

Schele hoofdpijn, *pening kapála, tsoeda, Ar.*

SHEEL, o. verschil, *bédah.*

SHEEL, o. deksel, *toetoeapan.*

SHEEL, o. valsche haarvlecht, *tjamára.*

SHEELAARD, m. *órang mendjoeling.*

SHEELHAAR, o. ooghaar, *boeloe kaloepaq máta, roema kaloepaq máta.*

SHEELLEN, b. w. scheiden, *tjeré, mentjeré.*

—, zuiveren, *békin brisih, tjoetji, soetjikan.*

SHEELHEID, vt. *prí máta djoeling.*

SHEELHOOFDPIJN, vt. *pening kapála.*

SHEELING, vt. *pentjerán.*

—, zuivering, *penjoetjian.*

SHEELNAALD, vt. *penití ramboet.*

—, zie HAARNAALD.

SHEELPRIEM, m. zie SCHEELNAALD.

SHEELTE, vt. zie SCHEEFHEID.

SHEELVET, o. *gemoq táli proet.*

SHEEN, vt. *hadápan betis, hidong betis.*

Zijne — en stooten, *sontoh hadápan betis; fig. woeroeng, L., táda menjampeikan magtsoed.*

Iemand iets voor de — en werpen, *membangkilkan apa-apa paadda sa-órang.*

Dat zal hem voor de — en springen, *makka itoe nanti djádi akan roeginja (malornja).*

Eene blaauwe — loopen, *woeroeng meminang.*

Het hard voor zijne — en hebben, *berkasoesahan terláloe sangat.*

Iemand het vuur na aan de — en leggen, *memaqsa órang.*

—, hoep van eenen ring, *bantog tjin-tjin.*

SHEENBEEN, o. *toelang betis.*

SHEENIJZERS, o. meerv. boeijen, *boewi.*

L. verb., *loenggoe, beloenggoe.*

Van de — ontdoen, *lepaskan derri paadda beloenggoe.*

SHEEP, o. veroud. thans schip, *kapal.*

— gaan, *nájig kapal.*

—! —! *ajo mári nájig kapal!*

Men moet varen waarvoor men — komt, *makka tidápat táda mendjábatakan bárang djabatannya, bárang jang di sanggoep itoe misti di kardja, L.*

SHEEPJE, o. *práhoe, kapal ketjil.*

SHEEPSBEOEFTEEN, vt. meerv. *bakal kapal, bakal di djalan práhoe.*

SHEEPSBESTUUR, o. *ilmoe pelajáran, ilmoe nachóda.*

SHEEPSBIJL, vt. *kápaq kapal, kampaq matros, L.*

SHEEPSBOORD, o. *pinggir kapal, pinggir práhoe.*

SHEEPSBOTTELIER, m. *djoeroe minoeman di kapal.*

SHEEPSBOUW, m. *pemboewátan kapal, pem-békinan kapal (práhoe).*

SHEEPSBOUWKUNST, vt. *ilmoe memboewat kapal, pengatahoewan bajiki (béki, bekin, L.) práhoe (kapal).*

SHEEPSBOUWMEESTER, m. *pandei bajiki kapal, toekang bekin práhoe.*

SHEEPSBUIK, m. *proet kapal.*

SHEEPSDEK, o. zie DEK.

SHEEPSGEREEDSCHAP, o. *serba kapal, per-kákas práhoe.*

SHEEPSGOOT, vt. *pantjoeran kapal (práhoe).*

SHEEPSHUUR, vt. *séwa kapal.*

SHEEPSHUURDER, m. *soedágar jang menjéwa kapal.*

SHEEPSJONGEN, m. *boedjang kapitan kapal, boedaq kapal.*

SHEEPSKAPITEIN, m. *kapitan kapal, L., nachóda, djoerágan práhoe, djoerágan kapal.*

SHEEPSKEUKEN, vt. *toept, dápor kapal, dápor práhoe.*

SHEEPSKIEL, vt. *rindang kapal, boewája-boewája.*

SHEEPSKIST, vt. *peti kapal.*

SHEEPSKOK, m. *kokki kapal, L., djoeroe dápor kapal, zie KOK.*

SHEEPSKOST, m. *makánan matros, L., rezegt chalátst.*

SHEEPSKRIJGSRAAD, m. *hoekoem (bitjára) kapal.*

SCHEEPSLADING, *vr. moewatan kapal.*
 SCHEEPSLANTAARN, *vr. lantera kapal, L., tangglong kapal.*
 SCHEEPSLAPPER, *m. toekang pakal kapal.*
 SCHEEPSLIJST, *vr. naamlijst, daftar chulâst, soerat nama matros, L.*
 SCHEEPSLOON, *o. gâdjî matros, oepah châlâst.*
 SCHEEPSMAAT, *vr. maat van een schip, oekoeran kapal.*
 SCHEEPSMAT, *vr. tikar práhoe, kâdjang.*
 SCHEEPSOFFICIER, *m. opsir kapal prung, L., laqsamâna, hoeloebâlang lâwt.*
 SCHEEPSONKOSTEN, *m. meerv. belandja kapal*
 SCHEEPSOVERSTE, *m. vlootvoogd, laqsamâna angkâtan kapal, panglima lâwot.*
 SCHEEPSPART, *o. bahagian perséro kapal.*
 SCHEEPSPLANK, *vr. papan práhoe (kapal).*
 SCHEEPSPOMP, *vr. pompa kapal, hamboesan ajer kapal.*
 SCHEEPSRAAD, *m. zie SCHEEPSKRIJGSRAAD.*
 SCHEEPSREEDER, *m. órang jang melangkap kapal (práhoe).*
 SCHEEPSLOOPER, *m. toekang membongkar kapal.*
 SCHEEPSPIEGELGEVECHT, *o. termâsa angkâtan lâwt.*
 SCHEEPSSTRIJD, *m. prang di lâwot.*
 SCHEEPSSTIMMERMAN, *m. toekang kâjoe di kapal.*
 SCHEEPSSTIMMERWERF, *vr. kalang, tampal bajikî kapal, béraq kapal, L., verb.*
 SCHEEPSTOERUSTING, *vr. kalangkâpan kapal.*
 SCHEEPSTOGT, *m. perdjalânan di lâwt.*
 SCHEEPSTOUW, *o. tâli kapal.*
 —, *kabel, tâli sâeh, tâli djangkar.*
 SCHEEPSTRIOEF, *m. kamenângan di lâwt, ghalib kapal prang.*
 SCHEEPSTUIG, *o. serba kapal, aba-aba kapal, perkâkas práhoe.*
 SCHEEPSVLAG, *vr. bandéra kapal.*
 SCHEEPSVLEUGEL, *m. windwijzer op den mast, pengâpoh tiang kapal.*
 SCHEEPSVLOOT, *vr. kabanjâkan kapal, angkâtan lâwt.*
 SCHEEPSVOLK, *o. awaq práhoe, châlâst, matros, Ned.*
 — *dat zonder vracht te betalen mede vaart, doch scheepswerk moet verrigten, sinâwi, sinâw.*
 SCHEEPSVOOGD, *m. jang ampoenja kapal, toewan kapal.*
 SCHEEPSVRACHT, *vr. oewang tambângan, oewang menoempanj, (toempângan).*
 SCHEEPSWANT, *o. tâli tamhîrang.*
 SCHEEPSWERK, *o. pekardjâan di kapal.*
 SCHEEPSWOORD, *o. perkatâan (perbahasâan) órang lâwt.*
 SCHEEPVAAKT, *vr. pelajaran.*
 De — *doen bloeijen, meramêkan hâl pelajaran.*
 — *langs de kust, pelajaran menjoesor tãnah.*

SCHEER, *vr. zie SCHAAR.*
 SCHEERBEKKEN, *o. pinggan tjoekeer.*
 SCHEERDER, *m. toekang tjoekeer, pentjoekeer, toekang memâras.*
 SCHEERDOEK, *m. kâjin tjoekeer.*
 SCHEERDOOS, *vr. tampat perkâkas tjoekeer.*
 SCHEERDRAAD, *m. aan een weefsel, benang langsin.*
 SCHEERGOED, *o. segalla perkâkas tjoekeer.*
 SCHEERHAAR, *o. ranboet jang di tjoekeer.*
 SCHEERJONGEN, *m. zie BARBIERSJONGEN.*
 SCHEERMES, *o. piso tjoekeer, kurampâki, penjoekeer, lading penjoekeer.*
 Een — *aanzetten, gósoq piso tjoekeer, mengâsah karampâki.*
 Eene tong hebben als een —, *berlidah biloedaq.*
 SCHEERMESHEFT, *o. hoeloe piso tjoekeer.*
 SCHEERMESRIEM, *m. koelit piso tjoekeer, koelit boewat gósoq piso tjoekeer.*
 SCHEERMESSENMAKER, *toekang piso tjoekeer, pandei kurampâki,*
 SCHEERSCHAAR, *vr. penyepit bidan.*
 SCHEERSEL, *o. bakas tjoekeeran.*
 SCHEERTIJD, *m. mâsa tjoekeer domba.*
 SCHEERTUIG, *o. zie SCHEERGOED.*
 SCHEERWINKEL, *m. kadei toekang tjoekeer.*
 SCHEERWOL, *vr. boeloe domba jang di tjoekeer.*
 SCHEERZEEP, *vr. tsaboen tjoekeer.*
 SCHEET, *m. koentoet.*
 Eenen — *laten, berkoentoet.*
 SCHEI, *vr. zie SCHEEDE.*
 —, *zie SCHEIDING.*
 SCHEIDBAAR, *b. n. jang dâpat di tjerékan (di sakoekan), katjerëan.*
 SCHEIDBAARDEID, *vr. tsifat jang dâpat di tjeré.*
 SCHEIDBOOM, *m. sakat.*
 Met enen — *afsluiten, menjakat.*
 SCHEIDBRIEF, *m. soerat thalâq.*
 Eenen — *geven, membri (kasst) soerat thalâq.*
 SCHEIDEMUNT, *vr. pârwh ¹/₆ tâhil of 66 cents.*
 Louden — *van ⁹/₁₃ cent, pito.*
 SCHEIDEN, *b. w. tjeré, mentjeré, asingkan, sakoekan, bachtsara, Ar., saraq, menjalat.*
 Van een —, *met tusschenruimten plaatsen, menjellang-njellang.*
 Zich van zijne vrienden —, *asingkan diri derri paadda tsohbatnja.*
 —, *twistende personen, bemiddelen, pisa.*
 Een gevecht —, *soerei, soeré.*
 Die echtgenooten zijn ge—, *makka lâki bini itoe soedah bertjeré (saraq).*
 Hij is van zijne vrouw ge—, *ta soedah bertjeré dengan bininja.*
 De schapen van de geiten —, *mentjeré domba derri paadda kambing.*
 Door een gordijn ge—, *di tjeré kalamboe, mohudjuh, Ar.*

De berg Mèga Mendoong scheidt Buitenzorg van Tjandjor af, *makka goenong Mèga Mendoong itoe menjakoekan negri Bógor derri paadda negri Tjandjoer.*

Goud van zilver —, *sakoekan amas derri paadda péraq.*

—, deelen, *membahagikan.*

Eenen boedel —, *membahagikan harta peninggálan.*

—, bijleggen, *soeloh, menjoeloh, menjel-sei.*

—, splijten, bersten, *blah.*

De berg werd door eene aardbeving ge—, *itoe goenong di blah lindoe, makka goenong itoe di blah goempah (góngang tá-nah).*

Zich van eene leer (kerkgenootschap) —, *meninggalkan madzhab.*

Een gevecht met een' stok —, *rárei.*

Uit het leven —, *meninggal, hilang, Hoft., zie STERVEN.*

De gasten scheidten te middernacht, *makka órang tetámoe itoe poelang paadda tengah málam.*

Een gevecht — (van menschen of beesten), *soerei, rárei.*

Hier en daar ge—, zoo als sommige klippen en tamarindebladeren, *tonggor.*

SCHIEDER, m. *órang jang mentjeré.*

—, zie SCHEIDMAN, MIDDELAAR.

SCHIEDING, vr. daad van scheiden, *pentjeréan.*

—, het gevolg van scheiden, *perjjeréan.*

—, vertrek, *peninggal, perangkátan.*

—, afzondering (van verschillende deelen), *penjakoewan.*

—, grensscheiding, *pinggir tánah, bá-tas, wátas. L., wates, Jav. & Soend.*

—, deeling, *pembahagian.*

SCHIEDMERK, o. *tanda perjjeréan.*

SCHIEDMUUR, m. *temboq wátas, L., témbog bá-tas.*

—, zie HINDERPAAL, BELETSSEL.

SCHIEDPAAL, m. *tiang wátas, L., tiang bá-tas.*

SCHIEDSEL, o. *págar, dindíng.*

SCHIEDSMAN, m. *perantára, wásith, Ar., órang jang menjoeloh.*

—, bij het hanengevecht, *djoewára.*

Aan eenen — toevertrouwd, *moesawiradl, Ar.*

SCHIEDSTEEN, m. *bátoc wátas, L., bátoc bá-tas, bátoc pinggir tánah.*

SCHIEDTEKEN, o. *tanda mentjeré.*

SCHIEDWEG, m. *djálán perjjeréan, djálán antára doewa distrik, L.*

SCHIEKUNDE, vr. *ilmoe kimid.*

SCHIEKUNDIG, b. n. *atas sjarth ilmoe kimid.*

SCHIEKUNDIGE, m. *órang jang faham paadda ilmoe kimid.*

SCHIEVOCHT, o. sterk water, *ayer kras.*

SCHIEL, vr. bel, *lótjéng, ginta, arghanoen, Perz., giram, zie SCHELLETJE.*

Tempel—, altaar— der Hindoes, *merangoen.*

Aan de — trekken, *táréq lójtjéng, hélé ginta.*

SCHIEL, b. n. van klank, *marsik.*

Eene —le stem, *soewára jang marsik.*

SCHIEL, vr. schil, *koelít, koebaq, kaloepaq.*

De — van eene vrucht, *koelít boewah.*

De —, bolster van eene kokosnoot, *koebaq kalápa.*

De buitenste — van den kokosnoot-bloesem, *kaloeping.*

Oog—, *kaloepaq máta.*

SCHULDEN, b. w. *máké, tjintjang, nista, fadlat, Ar.*

Het is ongeoorloofd, iemand te —, *makka tiála pátoet nemáké órang.*

— en vloeken, *máké bersoempah-soempáhan.*

—, lasteren, *salangkar, zie LASTEREN.*

SCHULDER, m. *órang jang máké (nista).*

SCHELDING, vr. *hál máké, permakéün, tjintjangan.*

SCHELDNAAM, m. *náma kedji.*

—, spotnaam, *náma sindiran.*

SCHELDSCHRIFT, o. schimpschrift, *soerat sindiran.*

SCHELDWOORD, o. *káta máké órang.*

SCHIELEN, o. verschillen, *áda lájin, berbédah, berbéda.*

Dat scheidt veel, *itoe áda lájin sakáli, makka itoe berbédah sakáli, itoe áda béda besaar.*

Het scheidt (raakt) mij niet, *makka itoe kita tiáda fedloeli, sája tra perdoeli itoe, L.*

—, schorten, *koerang, kórang.*

Wat scheidt er aan? *apa koerang.*

—, ongesteld zijn, *ála sákit.*

Hem scheidt altijd iets, *ménang dia sákit, L., salamánja dia sákit.*

Het scheidt hem in den bol, *makka ia ádu gila, gila ia.*

SCHELFER, vr. zie SCHILFER.

SCHELFERACHTIG, b. n. zie SCHILFERACHTIG.

SCHELFEREN, o. w. zie SCHILFEREN.

SCHELFERIG, b. n. SCHILFERIG.

SCHELHEID, vr. *boenji marsik.*

SCHELKLINKEND, b. n. *marsik.*

— en zwaar van geluid, *gágap goempita boenjinja.*

SCHELLEN, b. w. zie SCHILLEN.

—, o. w. *táréq lójtjéng, hélé ginta, berboenjikun ginta.*

—, b. w. *panggil dengan boenji lójtjéng, L., (ginta).*

SCHELLETJE, o. *kalintang, kalinting.*

— van eenen valk, *giring-giring.*

Altaar — bij de oude Hindoes, *merangoen.*

SCHELLING, m. *talian, sa-táli.*

SCHELLUIDEND, b. n. *marsik.*

SCHERM, m. *risaw, geibána, bangsat, L., telédor, L.*
 Zich als een — gedragen, *melakoekan diri seperti risaw, kardja seperti bangsat.*
 —, kleine —, *ánaq nákal.*

SCHERMAGHTIG, b. n. *jang menipoe, bertipoe daja, tipoe daja.*
 Eene — e daad, *perboewátan tipoe daja, pekdardjään pedája, L.*

SCHERMERIJ, vr. *tipoe, pedája, L.*

SCHERMESCH, b. n. zie SCHERMAGHTIG.

SCHERMESTUK, o. *perboewátan tipoe, djáhat. pedája, L., hónar.*

SCHERP, vr. *huisje van sommige dieren, koelít, roemah.*
 —, hoorn, kinkhoorn, zee —, *bia. krang.* De *bia* wordt te Siam als geld gebruikt.
 Oester —, *koelít tíram.*
 Langwerpige —, *rámis.*
 Ronde, kleine —, *kaph.*
 Groote —, *loekan.*
 — en, *kárang-karangan.*

SCHERPDIER, o. *binátan jung berkoelít kras, bia, krang,* zie SCHERP.

SCHERPVISCH, m. *ikan jang áda koelít kras.*

SCHEMERAGHTIG, b. n. *beneveld, soewáng.*
 —, valsch licht, *siloe.*

SCHEMERAVOND, m. zie SCHEMERING.

— door verren afstand, *ambah-ambáhan.*

SCHEMEREN, o. w. *berkáboer, moelá-ti djádi glap, káboes.*
 — van de zon, *berpanar.*
 — de oogen, *máta káboer, máta siloe, koetiq.*
 Het — der oogen, *koetiq, mámang.*
 Het — der oogen bij het lezen, *rantjoe.*
 Het schemert hem niet, *makka terláloe bájiq áqal boedinja.*
 De oogen — door de zon of sterke lucht, *máta siloe.*
 Doen —, *mengáboerkan.*

SCHEMERING, vr. *flauw licht, trang káboer, soewang.*
 — door zonnegloed, *panar siloe.*
 — door duizeligheid of fel licht, *siloe. sélaw.*
 — des avonds, *silam, káboes, sindjá. sandjá,* Sanskr., (zoo wel des morgens als des avonds).
 — des morgens, *dini-hárt.*
 — der oogen, *káboer máta, baraq, Ar.*

SCHERMERLICHT, o. *trang jang koerang, trang jang kapálang.*
 — bij avond, *trang sindjá kála.*

SCHEMPEN, b. w. zie SCHIMPEN.

SCHENDBROK, m. en vr. zie LASTERAAR.

SCHENDELIJK, b. n. *kedji, boesog.*
 —, *dengan kedji.*

SCHENDELIJKHEID, vr. *kakedjian.*

SCHENDEN, b. w. *bederven, meroesakkan, békin roesag, L.*
 Boomen —, *meroesakkan pohon kájoe.*

Een verbond —, *rombag perdjandjian.*
 Eenen eed —, *oebahkan soempah, moengkir derri paadda soempah.*
 Eene maagd —, *menggagáht (meroegol) ánaq dára.*
 Iemands goeden naam —, *meroesakkan órang poenja náma jang bájiq, békin boesog órang poenja náma jang bájiq, L.*
 —, ontheligen, *melanggar, melangkah.*
 De vaste instellingen —, *melanggar áadat.*
 De wet —, *melangkah hoekoem.*

SCHENDER, m. *órang jang meroesakkan, órang jang békin roesag, zie SCHENDEN.*

SCHENDERIJ, vr. *perboewátan jang meroesakkan, pekdardjään jang békin roesag, L.*

SCHENDIG, b. n. *kedji, boesog.*

SCHENDING, vr. *hát meroesakkan, peroesákan. penggagáhan, perombákan, pelanggáran,* zie SCHENDEN.

SCHENDTONG, vr. zie LASTERTONG.

SCHENDZIEK, vr. zie LASTERTONK.

SCHENKAADJE, vr. zie GESCHENK.

SCHENKAMBT, o. *pendjabátan (pendjawat) minoeman, pekdardjään djoeroe minoeman.*

SCHENKBLAD, o. *tálam, karikal, nanampán, nanpan, Jav., doelang, bandéja, Port.*
 —, waarop vorstelijke brieven gedragen worden, *tjepér persálin.*

SCHENKBORD, o. zie SCHENKBLAD.

SCHENKEL, m. *toelang betis, toelang páha.*

SCHENKEN, b. w. *toewang, menoeuwang.*
 Wijn —, *toewang ajer anggor, toewang anggor, L.*
 —, tappen, drank in het klein verkoopen, *tampong.*
 —, geven, *brí, membrí, kassí, L. kassí presén, L.*
 —, vereeren, *persoembahkan, menganoegrakkan.*
 —, (aan meerderen,) *hadiatkan.*
 Iemand het leven —, *brí djíwa, membrí máâf paaddu órang jang kena hoekoem máti di boenoh.*
 Hij schenkt hem verstand, *makka di anoegrakkanja padánja boedi, M. S. R. 11.*

SCHENKER, m. *órang jang menoeuwang.*
 —, hof —, *pendjawat minoeman.*

SCHENKING, vr. *penoewangan.*
 —, het geven, *penbrian.*
 —, gift, *bingkis, hadeiat, Ar.*

SCHENKKAN, vr. *tampat minoeman, gindi.*

SCHENKKETEL, m. zie KETEL.

SCHENKTAFEL, vr. *médja minoeman.*

SCHENNIS, vr. *sálah, kadjahátan.*
 —, zie SCHANDE, ONEER.
 —, zie SCHENDING.

SCHEP, m. een —, *sa-séndog.*

SCHEPFEL, o. inlandsche —, houdende 12½ à 13 oude ponden, *gantang.*
 Tien —s maken eenen pikol, *makka sa-poeloh gantang itoe djádi sátoe pikol.*

SCHPELING, m. en vr. *orang kapal, orang prâhoe.*
 —, zeevarende, *chalâtsi*, Perz., *matros*, Ned. verb.
 —en, al de opvarenden, de ekwipaadje, *awaq prâhoe.*
 SCHEPPEMER, m. puttemmer, *timbâ.*
 SCHEPEN, b. w. *moewat kapal.*
 —, o. w. *berlâjar, belâjar.*
 SCHEPJE, o. in: één schepje, *sa-sêndog ketjil.*
 —, slok, teug, *tegoq.*
 SCHEPLEPEL, vr. zie LEPEL.
 SCHEFNET, o. *tanggoq, ombing.*
 Met een — visschen, *menanggoq.*
 SCHEPPEN, b. w. putten, *timbâ, menimbâ.*
 — met de hand, *sâwoq, sâwak.*
 —, met eenen lepel, *menjondog, sêndog, menjêndog, L.*
 Water uit eene put —, *timbâ ajer di priqi (soemoer, L.)*
 Adem —, *bernafas.*
 Moed —, *angarâsi dirt, pertatapkan hati.*
 Behagen —, *soeka, ridlâ, Ar.*
 Het zeil schept den wind, *angin mâkan lâjar*, ook: *lâjar mâkan angin.*
 Het vaartuig schept water, *prâhoe mâkan ajer.*
 Papier —, *menjêndog boebor kartas, L.*
 SCHEPPEN, b. w. voortbrengen, *djudikan, adâkan, crear*, Port.
 God was magtig, hemel en aarde te —, *bahoewa Allah djoewa jung koewâsa mendjadikan boemi dan langit.*
 SCHEPPER, m. *châliq, Ar., chalâq, Ar.*
 De — der wereld, *châliq el ââlam, Ar.*
 God de goddelijke —, *bâri, Ar.*
 SCHEPPER, m. schepvat, *timbâ, bakas menimbâ.*
 —, waterlepel, groote —, *gâjoeng.*
 SCHEPPING, vr. *kadjadian, ââlam, Ar., chilqat, Ar., takwin, Ar.*
 — uit het niet, *chalq, Ar., hâl mendjadikan.*
 De heer der —, *toehan sakalian ââlam, M. S. R. 41.*
 Eene — in het klein, ('s menschen ligchaam,) *ââlam tsaghîr, M. S. R. 15.*
 Al de bewoners der groote —, *segalla isf ââlam kabir, M. S. R. 15.*
 SCHEPPINGSGESCHIEDENIS, vr. *hikâjat chilqat (kadjadian).*
 SCHEPPINGSWERK, o. *peamboewâtan chilqat, kadjadian.*
 SCHEPRAD, o. *sâjap penggilingan, M. R., rôda jang menjêndog ajer, djântrâ jang menjondog ajer.*
 SCHEPRADWATERMOLEN, m. *kisâran djântrâ jang menjondog ajer, penggilingan rôda jang menjêndog ajer (boewangkan ajer).*
 SCHEPSEL, o. *nachloq, Ar.*

—en, *chalâjiq, Ar., barâjâ, Ar.*
 SCHEPTEP, m. *tongkat karadjâan.*
 Eene soort van —, stok met een omgebogen uiteinde, aan hetwelke een bal hangt, ten teeken der koninklijke waardigheid, *tjoekân, tjoegan, djoegan*, Perz.
 God ontleent den — aan wien Hij wil, *bahoewa Allah mengambil tongkat karadjâan derri paadda bârang stâpa jang di kahandakinja.*
 En de rijks— was opzerigt, die snoeren van konstig gerangschikte diamanten had, met vier honderd kostbare steenen aan de linker- en vier honderd aan de rechterzijde, *makka terdirilah tjoekân âlâmat jang bermalikan intan di kârang dengan permidâ empat râtoes derri kiri dan empat râtoes derri kânan, S. R. 15.*
 SCHEPVAT, o. *timbâ.*
 SCHEREN, o. w. gieren als de vogels, *giring, L., terbang.*
 De snippen komen uit het noorden —, *makka boerong blêkêt datang giring derri sablah lor, L.*
 Zich —, in de gem. spreektr. in: *scheer je! njahlah! intj!*
 Met iemand geschoren zijn, *berkasoesâhan kârana sa-ôrang.*
 —, met een scheermes, *tjoekoer, men-tjoekoer.*
 —, met eene schaar, *goenting, menggoenting.*
 Den baard —, *tjoekoer djenggat.*
 Eene heining of boomen —, *ranting, rantjong.*
 Over eene kam —, *samâkan.*
 Eene lijn —, *regang tâlt.*
 Digt —, (digt ineen weven,) *lidang.*
 SCHERF, vr. *tambikir.*
 —, schilfer, *serpt.*
 SCHERING, vr. *pentjoekoeran.*
 — met eene schaar, *penggoentingan.*
 —, spanning, *peregangan.*
 — eener webbe, *lingsan.*
 — en inslag, *lingsan dan pâkan.*
 SCHERM, m. zie BESCHERMING.
 —, o. *schutsel, dinding, lindong.*
 Zonne—, *pâjong.*
 —, zie JALOUZIE.
 —, gordijn, *kalamboe, tirei.*
 Het — neerlaten, *lâbohkan tirei.*
 SCHERMDEGEN, m. *pedang saroeni.*
 SCHERMEN, o. w. *saroeni, bermâjin sindjâta, mantja, memantja.*
 — met rottingen, *oedjol.*
 —de dansen, bij enen feestelijken optogt, *pentjaq, pewja.*
 SCHERMER, m. *orang jang tâhoe saroeni.*
 SCHERMHANDSCHOEN, m. *sârông tangan orang jang tâhoe saroeni (bermâjin sindjâta).*
 SCHERMINKEL, m. en o. *orang koeroes kring.*
 SCHERMKUNST, vr. *ilmoe saroeni.*

SCHERMMEESTER, m. *pengâdjar ilmoe sa-roent, pendikir.*
 SCHERMSCHILD, o. *prist, zie SCHILD.*
 SCHERMSCHOEN, m. *tjarpoe orang bermâjin sindjata.*
 SCHERMUTSELEN, o. w. *berkatâht.*
 SCHERMZAAL, vr. *roemah belâdjar bernâjin sindjata.*
 SCHERP, b. n. en bijw. *tâdjam.*
 Een — zwaard, *pedang jang tâdjam.*
 — maken, zie SCHERPEN.
 —, puntig, *lontjip.*
 —, bits, *vinnig, lingis.*
 —, bijtend, prikkelend, *pedis, pedas, pedih.*
 — zijn als loog, *berlindt.*
 Een — gevecht, *prang jang terlâlœ sângat, prang jang terlâlœ kras.*
 Een — antwoord, *djawâb kras.*
 — van tong, *tjantjâla.*
 — van verstand, *tâdjam faham.*
 — van blik, *tjulli, mâta tâdjam.*
 — vergift, *ratjon jang mandjor.*
 — e woorden, *perkatâin jang mandjor.*
 — gezigt, *mâta tâdjam, mâta awas, djellé.*
 Het gezigt — er maken, *menâdjamkan penglihat.*
 Iemand, die niet — van gezigt is, *orang koerang djellé matanja.*
 Een — e wind, *angin jang dingin sakali.*
 Het — e van den voorstevan, *djoeger djoenggor.*
 —, zerp, *sepat.*
 —, streng, *kras.*
 —, nauwkeuring, *sagsâma.*
 Een — bevel, *parintah jung kras.*
 Een — onderzoek doen, *pariksa dengan sagsamânja.*
 —, bijw. *kras, dengan kras.*
 — toelisteren, *dengan bâjiq-bâjiq.*
 —, kogel, *peloeroe, pêlor, L.*
 Met — schieten, *menémbaq dengan pêlor.*
 SCHERPACHTIG, b. n. *tâdjam djoega.*
 SCHERPELIJK, bijw. *kras, dengan kras.*
 SCHERPEN, b. w. *bekin tâdjam, L., gôsoq, L., asah, mengâsah, menâdjam, tâdjam-kam, kilir, râoet.*
 —, slijpen, glad maken, *tjanei.*
 Een scheermes —, *membingis (gôsoq) piso tjekoer.*
 Eene zaag —, *kikir qiqi qirgâdj.*
 Het verstand —, *menâdjamkan boedi.*
 Den honger —, *membangkitkan lûpar.*
 Het gezigt —, *menâdjamkan mâta.*
 Zich op iets —, *belâdjar dengan soenggoek hâti.*
 SCHERPER, m. *pandei mengâsah sindjata. toekang gôsoq sindjata.*
 SCHERPHEID, vr. van snijdende of stekende voorwerpen, *katadjâman.*

SCHERPHOEK, m. *pentjoeroe tâdjam.*
 SCHERPHOEKIG, b. n. *berpendjoeroe tâdjam.*
 —, zoo als de oogten van Chinezen, enz. *sipit.*
 Een — e driehoek, *tiga persâgi jang berpendjoeroe tâdjam.*
 SCHERPHOOREND, b. n. *tunggin, L.*
 SCHERPIGHEID, vr. *strengheid, kakrâsan.*
 — in het bloed, *kahangâtan darah.*
 —, bijtende kracht, *pri jang pedis (pedas).*
 SCHERPING, vr. *pengasâhan, penggosok-an.*
 SCHERPINKEND, b. n. *marsik.*
 —, weergalmend, *darei.*
 SCHERPLUIDEND, b. n. zie SCHERPINKEND.
 SCHERPREGTER, m. zie BEUL.
 SCHERPSCHUTTER, m. *orang jang faham menémbaq, orang jang terlâlœ bisa menémbaq.*
 SCHERPSNIJDEND, b. n. *tâdjam.*
 SCHERPTE, vr. *tsifat jang tâdjam, katadjâman, mâta.*
 De — des zwaards, *mâta pedang.*
 De — des verstands, *katadjâman boedi.*
 —, zie SCHERPIGHEID.
 —, guurheid, *kadinginan.*
 —, wrangheid, *pri jang pedas.*
 SCHERPZIEND, b. n. *mâta tâdjam.*
 SCHERPZINNIG, b. n. *trang boedi, ârif, Ar., hâloes, tjerdiq, daqiq, Ar.*
 Een —, voorzigtig mensch, *orang âarif bidjagsâna.*
 —, bijw. *dengan trang boedi, dengan âarif.*
 SCHERPZINNIGHEID, vr. *pri jang tjerdiq, pri jang âarif.*
 SCHERPZINNIJLIK, bijw. zie SCHERPZINNIG, bijw.
 SCHERTS, vr. *pergoeroewan.*
 — verstaan, begrijpen, *butjekat.*
 —, spotternij, *sindirân.*
 Slechts uit —, *tjoemah mâjin-mâjin sâdja.*
 SCHERTSEN, o. w. *bergoeroe, bersanda, bermâjin, butjanda, L.*
 Met iemand —, *bersanda goeroe dengan sa-orang.*
 —, zie SPOTTEN.
 —, den gck steken, *oerâ oerâ, ber-oerâ-oerâ.*
 SCHERTSERI, vr. *pergoeroewan, goeroe, sanda.*
 SCHERVEN, o. w. *pitjah, simplêq, L., somplaq.*
 SCHETS, vr. van eene teekening of plan, *dinah, tjonto, L.*
 — van eene opstel, *rantjâna.*
 — van eene kerk, *dinah grêdja.*
 —, patroon, *tjonto, L., telâdan.*
 Eene — ontwerpen, *memboewat dinah, merantjanâkan, bekin tjonto, L.*
 SCHETSSEN, b. w. *memboewat dinah, merantjanâkan, marêkah, zie SCHETS.*

SCHETSING, vt. zie SCHETS.
 —, beschrijving, *penjoeratan*, *penoelisan*.
 SCHETTEREN, o. w. zie SCHATEREN.
 SCHEUKEN, o. w. *gároq*, L., *gároe*.
 SCHEUR, vt. *sojâkan*, *sowék-an*, L., *tjarikan*.
 —, spleet, *blah*, *sjaqiqat*, Ar., *ghar*, Ar.
 —, herst, *ringat*.
 —, rotskloof, *tjelah kârang*.
 —, bergkloof, *tjelah goenong*.
 SCHEURBUIK, vr. *sariawan*, (dat ook voor sprouw of spruw gebezigd wordt).
 SCHEUREN, h. w. van een rijten, *tjâriq*, *tjâbeq*, *tjâbé*, *sôjaq*, *sôweq*, L., *rôbêq*, L., *membrah*.
 Een kleed —, *tjâriq (sojaq) bádjoe*.
 De hitte scheurt de aarde van een, *makka kapanâsan itoe membrah boemi*.
 Gescheurd, *tertjâriq*.
 In stukken —, *kôjaq*, *kôjá*.
 —, o. w. eene scheur of scheuren krijgen, *blah*, *berblah*.
 SCHEURING, vt. het scheuren, *pentjarikan*, *penjojâkan*, *sowékan*, L.
 —, oneenigheid, *tjiderá*.
 —, spijting, *blah*.
 SCHEURLINNEN, o. *kâjin sojaq-sojâkan*, *kâjin sowêq-sowék-an*, L.
 SCHEURMAKER, m. *orang jang bertjiderâkan*, *orang jang membangkikikan tjiderá*, *orang jang mentjahâri tjakit*.
 — in zaken van godsdienst, *mobdi*, Ar., *râfidl*, Ar., *râfir*.
 —, zie KETTER.
 SCHEURPAPIER, o. *garthás sojaq-sojâkan*, *kartas sowêq-sowék-an*, L.
 SCHEURZIEK, b. n. in zaken van godsdienst, *soeka akan bid-ât*.
 SCHEUT, m. lot, spruit, *toenas*, *tároq*, *penondjang*.
 —, schot, schoot, *penêmbaq*.
 Een — ver, *sa-penêmbaq djâwchnja*.
 Eenen — doen, *menêmbaq*.
 Noodscheuten doen, *menêmbaq kârana kasoekâran (bahâja)*.
 Buiten —, *di loewar panembaq*.
 — aan een slot, *lidah koentji*, *kantjng koentji*.
 —, zie SCHEUTJE.
 SCHEUTJE, o. kleine loot, *tároq ketjil*.
 —, teggie, *tegoq*.
 Een — azijn, *sa-tegoq tjoeka*.
 SCHEUTIG, b. n. rijzig, *tinggt*, *pandjang*.
 —, fig. gered, *sadia*.
 —, mild, *moerah hâti*, *soeka kassí*, L.
 SCHEUTIGHEID, vt. rijzigheid, *katinggian*.
 —, fig. *kamoerahan*.
 SCHEUTVRIJ, b. n. *di loewar penêmbaq*.
 Zich — houden, *melaloewi bahâja*, *lâlœ derra paadda barang kasoekâran*.
 SCHICHT, m. pijl, *ânaq pânah*.
 —, werpspies, *lambing*, *pandâhan*, *sorkat*.
 SCHICHTIG, b. n. *penâkoet*.

Een — paard, *koeda penâkoet*.
 SCHICHTIGHEID, vt. *prí penâkoet*.
 SCHIELIJK, b. n. *lakas*, *segrah*.
 —, haastig, *bângat*, *boeroe-boeroe*.
 —, vlug, *tjepat*.
 —, onverwacht, *koenjong-koenjong*.
 —, zeer gezwind, *tingkas*.
 —, bijw. *dengan lakas*, *lakas-lakas*, *dengan segrah*, *sa-koenjong-koenjong*.
 — werken, *kardja lakas*.
 — loopen, *djâlan tjepat*.
 — iets voltoojen, *menjoedahkan dengan bângat-bângat*, *kardja habis dengan boeroe-boeroe*.
 SCHIELIJKHEID, vt. *prí jang tjepat*, *kala-koewan jang lakas*, *kabangûtan*, zie SCHIELIJK.
 SCHIEMAN, m. *toekang tengah*.
 SCHIEMANNEN, b. w. *melangkapkan kapal poela*.
 SCHIEMANSGAREN, o. *benang tîras tâli djangkar*, L.
 SCHIER, bijw. *hampir*, *njâris*.
 —, eveneens, *mempèr*.
 SCHIEREILAND, o. *djazivat*, Ar., (tevens een eiland).
 SCHIETBOOG, m. *pânah*, *boesor*.
 SCHIETBUS, vt. *snâpang*, *bedil*, *istinggarda*.
 SCHIETEN, o. w. op iets aanvallen, van tijgers en roofvogels, *tarkam*, *menarkam*.
 Door elkander —, (van stralen, bliksem enz.) *sâbong-menjâbong*.
 Onder water —, onderduiken, *seloelop*, L., *sellam*.
 Uit de hand —, ontglippen, *loetjoet*.
 De tranen schoten haar in de oogen, *makka ajer matanja poon berlinang-linang*.
 Te binnen —, *ingat*, *sadar*, *kenang*.
 Laten —, *hoeloer*, *hoeloerkan*.
 Voorover —, vallen, *djoeroemis*, *hoembâlung*, *oembâlung*.
 Wortel —, *ber-âkar*.
 In de hoogte —, *toemboeh*.
 Takken —, *tondjang*.
 In het zaad —, *berbidji*.
 Stralen —, *bersinar*.
 Kuit —, *bertelor*.
 Geld —, *bilang oewang*, *hitong oewang*.
 Den ballast —, *moewat toelaq bâra*.
 Rond —, op —, *lingkar*.
 Met dat geld kan hij niet rond —, *makka oewang itoe tiada tjoekoe padanja*.
 Eenen sloot —, *gâlt pârít*, *loembt kâli*, L.
 Eenen spies —, *limpar lambing*.
 Met pijlen —, *memânah*.
 Elkander met pijlen —, *berpânah-pânahan*.
 Met een blaasroer —, *menjoempit*.
 Met schietgeweer —, *menêmbaq*.
 Een schip in den grond —, *menêmbaq kapal hingga tnggelam*.
 Dood —, *menêmbaq hingga mâti*, *pâsang*.

- Eenen vogel in de lucht —, *menémbag boerong terbang*.
- Naar een doelwit —, *témbag menoedjoe sasáran*.
- Met harpoenen —, *meloetar piárit, menjárit, menjarampang*.
- Mis —, *sálah menémbag*.
- Te kort —, ontoereikend, *tiáda sampai, koerang, tiáda tjoekep*.
- Te kort —, onderdoen, *tiwas, kálah*.
- Te kort —, nalatig zijn, *taqtsir, Ar., alpa, lálei*.
- De sterren —, *mengoekoer katinggian bintang*.
- Zaad —, (ejicere sperma) *memantjar meni*.
- SCHIETER, m. *orang menémbag*.
- , zie JAGER.
- , boogschiet, *pemánah*.
- SCHIETGATEN, o. meerv. *gerbang mariam, seroe, seroewan*.
- SCHIETGEBED, o. *soembaljang násilat*.
- SCHIETGEWEER, o. *sindjata ápt, taroekol*.
- , roer, *snájang, istingyarda, bedil*.
- , zie KANON, PISTOOL.
- Kort —, *tarkoel, taroekol*.
- SCHIETLAP, m. *kájin dáda akan menangkiskan pélor (peleroe), kájin perlindoengan dáda*.
- SCHIETLOOD, o. *bátue doega*.
- SCHIETPIJL, m. *ánaq pánah*.
- SCHIETSCHUIT, vr. *tambáangan*.
- SCHIETSPOEL, vr. *báléra, toeraq*.
- SCHIETWORM, m. *gigas, gaqat*.
- , korenwurm, *boeboq*.
- SCHIPTEN, b. w. scheiden, *mentjéré, tjérékan*.
- , naauwkeurig onderzoeken, *sagsáma*.
- , o. w. ruimen, *pijah*.
- De melk is geschift, *makka ajer soesoe soedah pijah*.
- , van stoffen, zijde enz., *oerei*.
- SCHIETER, m. *orang jang mentjéré*.
- , fig. *orang jang memariksa (sagsáma)*
- SCHIETING, vr. *pentjéran*.
- , onderzoek, *gemariksáan*.
- , running, *pijah*.
- , uitlezing, *piléhan, pemiléhan*.
- SCHIJF, vr. plat, rond lichaam, *keping*.
- in eene katrol, *roda, L.*
- der pottenbakkers, *pellárit*.
- van een dambord, *boewah apit, boewah dam, L.*
- der knie, *tampoerong loetoet*.
- , waarnaar men schiet, *sasáran*.
- , werpschijf, *tjakra*.
- der zon, *boelat mata-hári*.
- , sneede, *hiris*.
- , schijven, geld, *oewang, derham*.
- Hij heeft veel schijven, *makka ia áda bánjaq oewang, dia áda kája sakáli*.
- SCHIEFGAT, o. *lobang karei, lobang érrétan*.
- SCHIEFJE, o. (zoo als van chinnaappelen) *pangsa*.
- SCHIJS, m. glans, licht, *tjahája, tjája, trang*.
- , uiterlijkheid, *roepa, kalihátan*.
- , blijk, *oepáma*.
- Een — (van achtig geven), *membri oepáma*.
- Onder den — van edelmoedigheid, *dengan poera-poera kamoeráhan*.
- Den — aannemen, *menjaroepta*.
- Naar den —, *paadda penglihat, paadda roepánja*.
- In — iets doen, *sambariwah, L., poera-poera kardja*.
- Hij heeft den — van jong te zijn, *roepánja moeda*.
- In —, (zonder ernst), *tjáké-tjáké*.
- SCHIJSBAAR, b. n. *kalihátan, thláhir, Ar., tsoeri*.
- De schijnbare horizon, *boelat doenyá jang kalihátan (thláhir)*.
- De schijnbare grootte is niet de ware, *makka besaurnja jang thláhir itoe boeken besaurnja jang betoel*.
- dood, *máti tsoeri*.
- SCHIJSBAARHEID, vr. *prí jang kalihátan (thláhir, njáta)*.
- SCHIJSBEELD, o. *chayal, Ar.*
- , spook, *hantoe, fantsma, Port.*
- SCHIJSCHRISTEN, m. *poera-poera tseráni*.
- SCHIJSDEUGD, vr. *njáq, Ar., tjoeala háti, kabadjikan jang di poera-poerákan*.
- SCHIJSDOOD, m. *máti roepánja, beroepa máti, máti tsoeri*, (niet: *poera-poera máti*, zoo als sommigen vertalen, want dat is: zich dood houden, dood veinzen).
- SCHIJSDOODE, m. *orang jang máti roepánja, tetápi boeken adánja, orang máti tsoeri*.
- SCHIJSJEN, o. w. *bersinar, bertjahája, sanding*.
- De zon schijnt, *mata-hári bersinar, áda pánas mata-hári*.
- De maan schijnt, *boelan bertjahája*.
- zoo als vuur bij nacht, *bersoewar*.
- Hij is niet hetgeen hij schijnt, *makka adánja lájin derri roepánja, makka báthinnja boeken thláhirnja, makka báthinnja lájin derri paadda thláhirnja*.
- Menigeen schijnt wijs te zijn maar is dwaas, *makka bebrápa orang áda werbord roepánja tetápi babal djoewal adánja*.
- Het schijnt zoo, *roepánja bagitoe*.
- Het schijnt, dat het regenen wil, *roepánja máwoe hoedjan*.
- Als of het tot den hemel scheen to gran, *seperti akan ka-lángit rasánja, S. R. 34*.
- SCHIJSGELEERDE, m. *orang jang poera-poera álim*.
- SCHIJSGELOOF, o. *din jang tiáda tsah, din jang tiáda haqieqat*.
- SCHIJSGELUK, o. *salámat jang poera-poera sádjá, sulámat jang tiáda tsah*.
- SCHIJSGROND, m. *dulil jang tiáda tsah, dulil jang tiáda benar*.

SCHIJNHEILIG, b. n. *moenâfiq*, Ar., *tjoelas*, *menjaroeпа*.

Een — gelaat vertoonen, *bermoenâfiq-kan moeka*.

SCHIJNHEILIGE, m. en vr. *orang moenâfiq*.
SCHIJNHEILIGHEID, vr. *nifâq*, Ar., *tjoelas hâti*.

SCHIJNMENSCH, m. *orang-orângan*, *orang tsoeri*.

SCHIJNREDE, vr. *dalil jang koerang tsah*, *dalil tsoeri*.

SCHIJNSEL, o. glans, *tjahâja*, *tjâja*, *sinâran*.

—, licht, *trang*.

—, straal, *sinar*, (van de zon vooral).

Het — der maan, *tjahâja boelan*.

—, schim, *hantoe*.

SCHIJNSTRJDIG, b. n. *roepânja melâwan*, *roepânja bertjiderd*.

SCHIJNSTRJDIGHEID, vr. *tsifat jang melâwan roepânja*.

SCHIJNVERMAAK, o. *kasoekâan jang cheiâti*.

SCHIJNVRIEND, m. *tsobhat jang tjoelas hâti*, *sobat falso*, L.

SCHIJNVRIENDSCHAP, vr. *persobhâtan jang tiâda benar*, *persobât-an jang poera-poera sâdja*.

SCHIJNWIJS, b. n. *poera-poera berboedi*.

SCHIJNWIJSGEER, m. *orang jang poera-poera faylasoef*.

SCHIJNVLIEG, vr. zie GLIMVLIEG.

SCHIJTEN, b. w. zie GEVOEG.

SCHIK, m. orde, *atoeran*.

Alles is op zijn —, *samoewd soedah ter-ator*.

—, vergenoegen, *soeka*.

In zijn — zijn, *âda bersoeka hâti*.

Hij is met dat paard zeer in zijnen —, *makka ia terlâloe soeka akan koeda itoe*.

Goedschiks, *dengan soeka hâti*.

SCHIKGODIN, vr. de Maleijer kent die evenmin als wij, doch kan door *déwt taqdir* of *déwt adjal* er een denkbeeld van vormen; *déwt jang menaqdirkan*.

SCHIKKELIJK, b. n. net, ordelijk, *tjantiq*.

—, inschikkelijk, *lemah lemboel, tsabar*, Ar., *terlâloe bâjiq*.

—, ordelijk, *dengan atoeran*.

—, betamelijk, *pâtoet, lâjiq*.

—, tamelijk, *sedang, sadarhâna*.

—, bijw. *dengan tjantiq*, enz.

SCHIKKELIJKHEID, vr. zie NETHEID, IN SCHIKKELIJKHEID.

SCHIKKEN, b. w. *ator*, *atorkan*, *târoh betoel*, *menjellesseikan*.

Al die zaken heeft hij nog niet geschikt, *makka segalla perkâra itoe belom di atorkannya*.

Het —, (eens worden,) *bermoewâfuqat*, *pâkat*, L.

Zich naar iemand —, *toeroet orang poenja soeka*, *toeroet kahandaq orang*.

Dat zal zich wel —, *itoe nanti djâdi bâjiq djoega*.

Zich tot werken —, *berniat mâw kardja*.

Zich naar de omstandigheden —, *toeroet hâl ahwâl, melakoekan diri sabagimâna hâl ahwâl*.

Ik weet niet, hoe ik die zaak zal —, *kita tiâda tâhos nenjellesseikan perkâra itoe*, *kita tiâda tâhoe membetoelkan perkâra itoe*.

Hij schikt zich naar den wil Gods, *makka ia-poon tawekkoel paadda Allah*.

—, o. w. opschikken, *gisir, gêsér*, L.

Schikt u aan de tafel, *mâri doedoeq di médja*.

SCHIKKER, m. *jang mengâtorkan*.

SCHIKKING, vr. *pengatoeran*.

—, wijze van schikking, het gevolg er van, de orde, *peratoeran, andam*.

De — der woorden, *peratoeran kâta*, *samboengan perkataân*.

De — in de toonkunst, *râgam, lûgoe*, L.

—, van aard- of steenlagen, *lapisan*.

—, vereffening, bevrediging, *penjellesseian, perdaneian, penjoelohan, moewâfuqat*.

Tot eene — komen, *djâdi berdânei (moewâfaqat)*.

SCHIL, vr. *koelit*, zie SCHEL.

SCHILD, m. en o. een rond houten — met leder overtrekken, *prist, tâmin*.

Eenen oorlogsdans met — en uitvoeren, *menarikan prist*.

Met een — afweren, *tangkis dengan prist*.

Een gouden —, *prist amas*.

Een zeer lang —, *saloewâko, soloekong* (het is vierkant, met hoortjes bezet en bij de Ternatanen in zwang).

—, beukelaar op Coromandel, *rângin*, Ism. J. 135.

—, op de vaste kust van Indië, *kali-koet*.

Een klein rond — van rotting gevlochten, *oetar-oetar*.

Een — met belletjes, *prist berginta*.

Een klein Balineesch —, *dâdap*.

—, plaatje dat de meisjes voor de schamelheid dragen, *tjâping*; — der jongens voor de schamelheid, *palâr-palâran*.

Vier — en, *ampat boewah rângin*.

Met — en een spiegelgevecht leveren dat vreeselijk is om te zien, *bermâjin rângin terlâloe lêbat lakoenja*.

God is mijn —, *bahoewa Allah djoewa perlindoengan hamba*.

— eener schildpad, *sisiq, koelit pi-njoet*.

Iets in zijn — voeren, *berniat apa-apa*.

SCHILDRAGER, m. *hamba jang mem âwa prisei*.

- SCHILDER, m. *pandai gambar, penoelis, toekang soengging, toekang gambar.*
 Klad—, *toekang tjat, L., toekang djânang.*
- SCHILDERACHTIG, b. n. *sa-bagei gambar, indah-indah seperti di dalam gambâran.*
- SCHILDEREN, b. w. *toelis gambar, menggambar, mertatsawworkan, naqsj, Ar., minqasjkan.*
 Kleedjes —, *indoopen, nadat de figuren met gesmolten was op het katoen zijn afgegoten, bâtiq, bâthik, Jav.*
 Bloemen —, *soengging, Jav.*
 — op linnen of doek, figuren met de naald maken, *loekis.*
 Uit het hoofd —, *toelis gambar derri paadda ingâtan.*
 Grof—, *klad—, târoh tjat, L., lâboerkan dengan djânang, loeloet djânang.*
 —, *eene levendige beschrijving geven, menjoeatkan sa-bagei hidop.*
- SCHILDERHUIS, o. *roemah (pondoq, tempat) lelâboeng.*
- SCHILDERIJ, vr. *gambar, gambâran, toelisan, loekisan, tatswir, Ar.*
- SCHILDERIJKABINET, o. *tempat perhimpoean gambar.*
- SCHILDERIJKOOPER, m. *orang djoewal bli gambar.*
- SCHILDERING, vr. *toelisan gambar.*
- SCHILDERKUNST, vr. *ilmoe gambar, ilmoe menoelis gambar.*
- SCHILDERSAMBACHT, o. *pekarjdjân toekang tjat, zie SCHILDER.*
- SCHILDERSEZEL, m. *koeda-koeda pandei gambar.*
- SCHILDERWERK, o. *gambâran, awan.*
 Grof —, *bârang jang di tjat (di târoh tjat).*
- SCHILDKNAAP, m. *pendjâwat sindjâta, pendjâwat prisei, sâkei, (d. i. een volgeling van grooten).*
- SCHILDPAD, vr. *zee—, pinjoe, kâtoeng, bîsko, soelahfât, Ar.*
 Land—, *koera-koera, koekoera.*
 Groote land—, *boeloes.*
 Witachtige —, *lâbi-lâbi.*
 Kleine land—, *bâning.*
 Een bijzondere soort van —, *lâkar-lâkur.*
 —, o. schild der —, *sisiq pinjoe, karap, karat, tartaruga, Port., tatroegu, toetroegoh, verb.*
 Een —den kam, *sisir sisiaq pinjoe.*
- SCHILDPADDEN, b. n. *pinjoe, sisiaq pinjoe.*
- SCHILDPADDEN, b. w. *memboewat sa-bagei sisiaq pinjoe, bêkin kâja sisiaq pinjoe, L.*
- SCHILDPADSEI, o. *telor pinjoe.*
- SCHILDVISCH, m. *ikan pisang.*
- SCHILDVLEUGELIG, b. n. *bersâjap sisiaq.*
- SCHILDVORMIG, b. n. *sa-roepa prisi.*
- SCHILDWACHT, vr. *post, tumpat lelâboeng (pengâwal, sukkitwak, verb.)*
 —, *persoon, die op — staat, lelâboeng, pengâwal, sukkitwak, verb.*
 Verloren —, *pengâwal jang kahilângan, lelâboeng jang kena bahâja jang sângal.*
- SCHILFER, vr. *serpi.*
 — op het hoofd, *kalanoemor, goerap, toembé, katoembé.*
 —, *plaatje, præda tipis, baddia.*
 — van ijzer, *serboeq bessî, serpi bessî.*
- SCHILFERACHTIG, b. n. *berkaloepeq, berkalanoemor.*
- SCHILFEREN, o. w. (van het vel,) *kaloepeq, mengaloepeq.*
 —, (van iets dat geschonden is,) *serpi.*
- SCHILFERING, vr. *hâl mengaloepeq.*
- SCHILFERTJE, o. *lovertje, baddia.*
- SCHILLEN, o. w. *koepas, mengoepas, mengoelikan, koebaq.*
 Eene areeknoot —, (met eene schaar,) *koepus pinang.*
 Eenen boom —, *kaloepas pohon.*
 Eene kokosnoot —, *ontbolstoren, koebaq kalâpa, koebaq boewah njior.*
- SCHILLING, vr. *hâl mengoepas.*
- SCHIM, vr. *schaduw, bâjang, bâjang-bâjang, zie SCHADUW.*
 —, *geestverschijning, hantoe.*
 —, *spooksel, chajâl, Ar., mâja.*
- SCHIMMEL, vr. *lâpoe, djamoeran, koelat.*
 Met —, *duf, (van rijst,) bâst, L.*
- SCHIMMEL, m. *paard, koeda dawq.*
- SCHIMMELACHTIGHEID, vr. *zie SCHIMMELIG.*
- SCHIMMELEN, o. w. *berlâpoe, kena bâst, L., djamoeran.*
 Doen —, *berlapoekan.*
- SCHIMMELIG, b. n. *kena lâpoe, berlâpoe.*
- SCHIMMENRIJK, o. *nâraka, (bij de Hindoes het oord der Naga's of draken).*
- SCHIMP, m. *sindiran.*
 —, *zie BESPOTTING, HOON, SMAAD.*
- SCHIMPACHTIG, b. n. *bersindiran.*
- SCHIMPBRIEF, m. *soerat sindiran.*
- SCHIMPSCHRIFT, o. *sjâr (sjair) sindiran.*
- SCHIMPELLJK, bijw. *atas pri jang menjelâkan.*
- SCHIMPEN, o. w. *sindir, menjindir, tjampah.*
 Op iemand —, *menjindirkan orang.*
- SCHIMPEND, b. n. *schimpig, jang menjelâkan katjelâan.*
- SCHIMPER, m. *penjindir, penjampah.*
- SCHIMPLUST, m. *soeka menjindir.*
- SCHIMPNAAM, m. *nâma sindiran.*
- SCHIMPREDE, vr. *perkatâan sindiran.*
- SCHIMPSCHRIFT, o. *soerat sindiran.*
 Een — *schandvlekt den schrijver, makka soerat sindiran itoe menjelâkan penjoeratnja.*
- SCHIMPSCHRIJVER, m. *penjoerat sindiran.*
- SCHIMPSWIJZE, bijw. *atas pri sindiran.*
- SCHIMPTAAL, vr. *bahâsa sindiran.*
- SCHIMPTAAL, vr. *bahâsa sindiran.*
- SCHIMPWOORD, o. *kata sindiran.*
- SCHINDE, vr. *koelit pohon.*

SCHINDEN, b. w. het vel afstroopen, *kaloe-pas*, *késsét*, L.
 SCHINDER, m. *toekang késsét*.
 SCHINK, m. *páha bábi*.
 —, dijbeen, *páha*.
 SCHINKELVEL, o. *koelit páha*.
 SCHIP, o. *kapal*, *práhoe*, *práw*, *bahtrá*, zie VAARTUIG.
 Een driemast—, *kapal tiga tiang*.
 Oorlog—, *kapal prang*.
 Wacht—, *kapal djája*.
 Chineesch—, *djong*, *adjong*, *wangkang*.
 Koninklijk —, *pélang*, *lantjang*.
 Zee—, *kapal láwt*.
 Een buitengewoon groot —, *ark*, *bahtrá*.
 Een driedeks—, *kapal tiga tingkat*.
 Een lek —, *kapal jang bótjor*.
 Een bemast —, *kapal jang bertiang*.
 Een beschadigd —, *kapal jang roesaq*.
 Een binnenlandsch —, *kapal kosta*, (*kusta*).
 Een — te water brengen, *toeronkan kapal derra kalangan (béraq, L.)*.
 Een rank —, *práhoe lampei*.
 Een van de wormen doorknaagd —, *kapal jang di mákan kápang*.
 Een gehuurd —, *kapal jang di séwa*.
 Een gestrand —, *kapal jang terdampar*.
 Een snelzeilend —, *kapal jang ládjoe sakáli*.
 De grootte van een —, *besaarnja kapal*.
 Een overhellend —, *kapal jang stugit*.
 Het — helt over, *kapal singit*.
 Een hoog opgeboeid —, *kapal jang di timbo tinggi*.
 Een — kommanderen, *memarintahkan kapal*.
 Een ten anker liggend —, *kapal jang berláboeh*.
 Een — dat afvalt, *kapal jang stmpang*.
 Een ongeboeid —, *kapal jang tiádu di timbo*.
 Een overladen —, *kapal jang tersárat*.
 Een stuurlastig —, *kapal jang brat paadda boeritan*.
 Een — dat voor het anker rijdt, *kapal táhor*.
 Een — dat aan den grond zit, *kapal jang sanggat*.
 Een voorlastig —, *kapal jang brat di haloewan*.
 Een — van leeftogt (proviand) voorzien, *membakalkan kapal*.
 Een, door zeeroovers genomen —, *kapal jang di rampoq bádjag*, *kapal jang kena bádjag*, *kapal jang di ámbil perampoq*.
 Waar men voor scheep komt, moet men voor varen, *bárang jang di tjákap (sanggoep) itoe handaq (misti) di kárdjakan*.
 Een gekoperd —, *kapal jang berlápis tambága*, *kapal jang áda bertambága*.
 SCHIPBEK, m. *djoenggor*, *djoegor*.

SCHIPBOOM, m. *gálah*.
 Met den — duwen, *toelaq gálah*.
 SCHIPBREUK, vr. *káram*, *karáman*.
 — lijden, *kena káram*, *dampar*.
 SCHIPBREUKELING, vr. en m. *orang káram*, *orang jung kena káram*, *karáman*.
 SCHIPBRUG, vr. *djambátan práhoe*.
 SCHIPLOON, m. en o. *oepah moewátan kapal*.
 SCHIPPER, m. *djoerágan*, *kapitan*, Eur., *náchóda*, *wáwang*, *páwang*, *poewáwang*.
 SCHIPPEN, b. w. regelen, *atorkan*, *kardja*.
 —, o. w. *djádi*, *berlákoe*.
 SCHIPPERIJ, vr. *pelajaran*.
 SCHIPPERSBOOM, m. *gáluh*.
 SCHIPPERSKNECHT, m, *boedjang djoerágan práhoe*, L., *hamba náchóda*.
 SCHIPPERSTAAL, vr. *bahása djoerágan*.
 SCHIPPERSVROUW, vr. *bini náchóda*, *bini djoerágan*.
 SCHIPPREDE, vr. *pelaboehan kapal*.
 SCHIPZAND, o. *pásir toelaq bára*.
 SCHITTEREN, o. w. *tjamerlang*, *djarlang*, *girling*, *gomirlap*, *gomirlápan perling*, *ta-perling*, *temáram*, *bekilap*, L., *zahrá*, Ar.
 —, *gliusteren*, *gilang-gomilang*.
 — als de sterren aan den hemel, *gomirlápan seperti búntang di lángit*.
 Haar glans was zeer —de, *tjahájánja terláloe trang temáram*.
 —d juweel, *retna zahrá*.
 —de wapens, *sindjáta jang tjamerlang*.
 De stralen der zon —, *makka sinar máta-hári itoe gomirlápan roepánja*.
 —der, *adjla*, Ar., *lebeh tjamerlang*.
 Een —d kleed, *pekájin jang gomirlápan*.
 —, *flikkeren*, *uitschieten*, *sábong*.
 SCHITTERGLANS, m. *tjahája jang gomirlap*, *tjája jang bekilap*, L.
 SCHITTERLICHT, o. *trang temáram*, *trang bertjája*.
 SCHOB, vr. *sisiq*, zie SCHUB.
 SCHOBBE, vr. zie SCHUB.
 SCHOBBEJAK, m. *bedelaar*, *orang ménta-ménta*.
 —, *deugniet*, *risaw*, *geibána*, *bangsat*, L., *telédor*, *boenoehan*.
 SCHOBEN, o. w. zie SCHUBBEN.
 Zich —, *gósog diri*, *gároq diri*.
 SCHOBBIG, b. n. zie SCHUBBIG.
 SCHOEIJEN, b. w. *pákei sapátos*.
 —, zie BESCHOEIJEN.
 Zij — allen op eene leest, *makka marika-itoe-poon samoewá soedah moewáfagat*, *dia orang samoewá soedah berpakat*.
 Men moet ze niet allen op eene leest —, *makka samoewá orang itoe djángan di pandang ráta*.
 SCHOEIJING, vr. *kál pákei sapátos*, zie SCHOEIJEN.
 —, zie BESCHOEIJING, PLATING.
 SCHOEIPLANK, vr. — in de timmijnen, *pápan kollong*.
 — eener beschoeiing, *pápan ambároh*.
 SCHOEISEL, o. *voetizolen*, *tjarpoe*.

- Houten — met eenen lederen reep over den blooten voet, *bágéäq*, *bagéäq*.
- Houten — der priesters en voornamen personen, *terompa*, (d. i. een plankje met klossen van onderen en eenen knop, die tusschen de voorste teenen wordt vastgeklemd).
- SCHOELJE, m. zie SCHELM.
- Die —! *sí tjeläka!*
- SCHOEN, m. *sapátoe*, *kawtz*, Ar., *pádoeká*, Sansk.
- De — en aandoen, *memákei kawtz*, *pákei sapátoe*, *tanggalkan kawtz*.
- Wijde — en, *sapátoe jang lonqgar*.
- Nieuwe — en, *sapátoe jang susaq* (*se-saq*).
- Men moet geen oude — en wegdoen eer men nieuwe heeft, *djangan di boewang sapátoe toewah sa-belom áda jang bahároe*.
- SCHOENBAND, m. *pita* (*fitá*) *sapátoe*.
- SCHOENBORSTEL, m. *sikat kawtz*, *boender sapátoe*, L.
- SCHOENDRAAD, m. *benang sapátoe*.
- SCHOENLAPPEN, b. w. zie LAPPEN.
- SCHOENLAPPER, m. *toekang tambal sapátoe*, L.
- SCHOENLEËR, o. *koeliti sapátoe*, *koeliti kawtz*.
- SCHOENLEEST, vr. *kaleboet*, JAV., *klubboet*.
- SCHOENMAKER, m. *toekang sapátoe*, *pandei kawtz*.
- houdt u bij uw leest, *béjar djábat-tanmoe itoe di djábat olehmoe*, *béjar pekar djáan loe itoe misti kardja*, L.
- SCHOENMAKERSAMBACHT, o. *pekar djáan toekang sapátoe* (*kawtz*).
- SCHOENMAKERSBAAS, m. *pandei kawtz*, *toekang sapátoe*, L.
- SCHOENMAKERSGAREN, o. *benang toekang sapátoe*, L.
- SCHOENMAKERSJONGEN, m. *boedjang toekang sapátoe*, L.
- SCHOENMAKERSWINKEL, m. *kadei pandei kawtz*, *tampat toekang sapátoe*, L.
- SCHOENER, m. *schooner* (vaartuig), *sukkoener*, verb., ook: *schoener*.
- SCHOENFOETSER, m. *toekang gúsoq sapátoe*, L.
- SCHOENRIEM, m. *táli kawtz*, *táli sapátoe*.
- SCHOENSMEER, o. *tinta sapátoe*.
- SCHOENWINKEL, m. *kadei* (*tóko*) *orang djoewal sapátoe*, (*kawtz*).
- SCHOFFEERDER, m. *orang jang menggáhi*, *orang jang meroegol*.
- SCHOFFEL, vr. inlandsch werktuig, *tádjaq*, *penjoesoer*, *árit*, L.
- SCHOFFELEN, b. w. *bábat*, *menádjaq*.
- SCHOFFEREN, b. w. *menggáhi*, *meroegol*.
- SCHOFFERING, b. w. *hál meroegol*.
- SCHOFT, m. *lompe vlegel*, *orang pangkoh*, *orang góbloq*.
- , vr. en o. *sa-prápat hári*, L., *sa-per ampat hári*.
- , vr. bovenste deel van den rug, *gomba*.
- SCHOFTACHTIG, b. n. *pangkoh*, *góbloq*, L., L., *kásar*.
- SCHOFTEN, o. w. *berhént kardja bárang sátoe dján*.
- SCHOFTTJID, m. *wagtoe berhént kardja*.
- SCHOK, m. *gontjangan*, *penoemboekan*.
- van eenig voorwerp dat tegen iets stuit, *sontóhan*, *kalangyár-an*.
- De — van een schip, dat op eene klip zeilt, *sontóhan kapal jang kena káram*.
- De — eener aardbeving, *gontjangan goempah*.
- De — der aardbeving was zoo hevig, dat ik er door omgeworpen werd, *makka gontjangan goempah itoe-pon sekién sánqat*, *hingga akoe di rabahkan* (*rebahkan*) *oléhnja*.
- ken van de zee krijgen, *di poekool oembaq*.
- SCHOK, o. zestigtal, vijf dozijnen, *anam poeloh*, *lima lósin*.
- SCHOKKEN, b. w. *sontoh*, *gontjang*, *gójang*.
- , fig. *mengharoekan*.
- , o. w. *di banting*.
- Wij schokten geweldig met het rijtuig, *makka kita-orang di banting karéta terláloe sángat*.
- , b. w. *djoewal anam poeloh paadda sakáli*.
- SCHOKKING, vr. *sontóhan*, *gontjangan*.
- SCHOLEN, o. w. *berkoempol*, *berhimpon*, *berkawan*.
- SCHOLIER, m. *moerid*. *anaq beládjár*, *anaq sukkóla*, L., *peládjár*.
- SCHOLIEREN, b. w. *mengádjár*.
- SCHOLPEN, o. w. *kabbelen*, *riag*.
- SCHOMMEL, m. *ajoenan*, *djomplangan*, (het eerste woord wordt ook van eene wieg en het tweede van eene wipplank gezegd).
- SCHOMMELEN, b. w. *wiegen*, *mengájoen*.
- , *schoppen met eenen schommel*, *dangdang*, *dondangan*.
- , *schudden*, *menggójang*, *menggoutjang*.
- , o. w. *gójang*, *bergójang*, *gontjang*, *bergontjang*.
- , *overhoop halen*, *kátjoq*.
- , *zoeken*, *tjahárt*, *tjárí*.
- SCHOMMELING, vr. *gojangan*, *gontjangan*.
- , het schommelen, *penggontjangan*, *penggojangan*.
- SCHOMMELTOUW, o. *táli ajoenan*.
- SCHOMPERMULEN, b. w. zie MBSMULEN.
- SCHONGEL, m. zie SCHOMMEL.
- SCHONGELEN, b. w. zie SCHOMMELEN.
- SCHONGELING, vr. zie SCHOMMELING.
- SCHONK, m. *toelang*.
- Een drooge —, *toelang krung*.
- SCHOOF, vr. *ikut pádi*, *barkas*.
- Dubbele —, *gédèng*, *doewa ikat*.
- En liet bovenste van het riet maakte hij tot schoven, *dan poetjoq lalang itoe-pon di barkasí*, S. R. 73.
- SCHOONJEN, b. en o. w. *minta-minta*.

SCHOOIJER, m. *orang minta-minta, geibana*.
 SCHOOL, vr. *sukkôla, L., tempat belâdjar, tempat mengâdji, bandarsah, Achin.*
 — om de godsdienst te leeren, *langar Perz.*
 Ter — gelegd worden, *di per-adjarkan, di kirim di sukkôla, L.*
 — gaan, *ptgi di sukkôla, L., pergi mengâdji.*
 Hooge —, *midras, Ar., madrasat, Ar.*
 De gcheele —, *segalla moerid.*
 Naar de — gaan, *ptgi di sukkôla, L., najiq langar.*
 De — gaat aan, *pengadjian (pengadjâran) moelâ-f.*
 De — gaat uit, *soedah berhênti pengadjian, makka anag kaloewar derri sukkôla, L.*
 Uit de — gaan, *kaloewar derri sukkôla, toeron langar.*
 SCHOOLATLAS, m. *boekoe kart jang di pâkei di sukkôla, kitâb peta jung di pâkei paadda midras (tempat belâdjar).*
 SCHOOLBEHOEFTE, m. *meerv. segalla perkakas sukkôla, L.*
 SCHOOLBOEK, o. *boekoe sukkôla, L., kitâb pengadjian.*
 SCHOOLBORD, o. *pâpan toelis.*
 SCHOOLDIRECTIE, vr. *peमारintâhan sukkôla, L.*
 SCHOOLGEBOUW, o. *tempat pengadjian, roemah sukkôla, L.*
 SCHOOLGELD, o. *oewang pengadjian, oewang sukkôla, L.*
 SCHOOLGEZEL, m. *teman belâdjar, teman mengâdji.*
 SCHOOLHOUDER, m. *zie SCHOOLMEESTER.*
 SCHOOLJAAR, o. *tâhon pengadjian, tâhon pelatjâran.*
 SCHOOLKIND, o. *zie SCHOLIER.*
 SCHOOLMEESTER, m. *schoolhouder, pengadjar, goeroe, kapâla madrasat, meester, Ned., ook mêster.*
 SCHOOLMEESTERSCHAP, o. *djabâtan pengâdjar (goeroe), pekaradjân goeroe.*
 SCHOOLOPZIENER, m. *djoeroe pariqsa sukkôla, L.*
 SCHOOLSCH, b. n. *tjara sukkôla, L., tjara midras.*
 SCHOOLTJD, m. *têmpo sukkôla, L., waqtie pengadjian.*
 SCHOOLTUCHT, vr. *tartib midras, sjiksa di sukkôla, L.*
 SCHOOLVROUW, vr. *schoolmatres, param-poevan jang pégang sukkôla, L.*
 SCHOOLWERK, o. *pekaradjân sukkôla, L., pekaradjân midras (pengadjian).*
 SCHOOLWEZEN, o. *pri hâl segalla midras (madrasat), kalakoewan segalla sukkôla, L.*
 SCHOON, b. n. en *hijw. prisih, brisih, L., risik, L., tjeria, soetji, djerne, bening, L., poetih, djamil, Ar., hasan, Ar., élog, bisei, bagoes, pernei.*
 Een — bord, *piring brisih, L.*

— e handen, *tangan brisih (tjeria).*
 Een — kleed, *kâjin soetji.*
 Hij heeft — e handen, *tjeria tangannya.*
 — water, *ajer djerne, ajer bening, L. (brisih, L.)*
 — papier, *qarthâs poetih.*
 — maken, *memprisihkan, bekîn brisih.*
 Gedurig — maken, — houden, *lingan.*
 —, fraai, bevallig, *bisei, bâjiq, medjlis. pernei, bagoes, élog, moelegg.*
 Zeer —, fraai, *soemandi.*
 Een — uiterlijk, *roepa bagoes.*
 —, luisterrijk, *bahâr, Ar.*
 Zij heeft een — gelaat, *élog pârasnja.*
 —, voortreffelijk, *sant, Ar., (eig. santiden).*
 — e oogen, *mâta bisei (bagoes, L.)*
 Eene — e hand schrijven, *toelis bagoes, L.*
 Een — e boezem, *pangkoe jang pernei.*
 Het — e geslacht, *bangsa parampoevan, bangsa jang élog.*
 Eene — e stem, *soewâra jang merdoe.*
 Een — feit, *perboewâtan jang bâjiq (indah-indah).*
 Dat is wat — s! *baai-baai bagoes! L.*
 Zijn rijst staat —, *padinja bagoes.*
 Hij heeft het — opgegeten, *makka ia soedah mâkan hâbis itoe samoewâ.*
 —, alhoewel, ofschoon, *djakaloe sakali poon, maski, L.*
 SCHOONBROEDER, m. *ipar laki-lâki.*
 — van den echtgenoot, *biras laki-lâki.*
 SCHOONDOCHTER, vr. *menantoe parampoevan.*
 SCHOONDRUK, m. *tjitaq jang sablah, L., trâ jang sablah.*
 De — en weêrdruk, *tjitaq sablah menjablah.*
 SCHOONE, vr. *parampoevan jang élog pârasnja.*
 SCHOONEN, b. w. *zie REINIGEN.*
 SCHOENER, m. *zie SCHOENER.*
 SCHOONHEID, vr. *ka-élôk-an, kabagoesan, L., djamála.*
 Uitmuntende in —, *bahri, Ar.*
 SCHOONMAAKSTER, vr. *parampoevan jang menjoeji roemah.*
 SCHOONMAKEN, b. w. *bekîn brisih, L., memprisihkan, menjoejtikan.*
 SCHOONMOEDER, vr. *mentoewaq parampoevan, martoeva parampoevan, L.*
 — van den man, *bisan parampoevan.*
 SCHOONPRATER, m. *pemboedjoq.*
 SCHOONSCHIJNEND, b. n. *roepa élog, roepa bagoes, L., thlâhirmja élog.*
 —, *hijw. atas pri jang élog.*
 SCHOONVADER, m. *mentoewaq laki-lâki, martoeva laki-lâki.*
 — van den zoon, *bisan laki-lâki.*
 SCHOONZOOM, m. *menantoe laki-lâki, mantoe.*
 Tot — krijgen, *bermenantoeakan.*
 SCHOONZUSTER, vr. *ipar parampoevan.*
 SCHOOR, vr. *tânah rindah jang tiûda bertarbis.*

SCHOOR, m. stut, *kájoe penongkat, toendjang*.
L., kájoe toendjang, djarédjá.
 Eenen — tegen eenen muur zetten, *menoendjang témboq.*
 Deze pilaar dient tot — van dezen muur, *makka tiang ini menoendjang témboq ini, makka témboq ini di toendjang tiang ini.*

SCHOORBALK, m. *tiang toendjang, L., tiang menongkat.*
 Regt overeind staande —, *djerédjá.*

SCHOORPAAL, m. zie **SCHOOR**, m.

SCHOORSTEEN, m. *pantjoeran asap, perasápan.*
 (De inlanders hebben geene schoorsteenen; men vindt ze alleen in de keukens van sommige Europeanen, buiten 's huis.)

SCHOORSTEENVEGER, m. *órang menjápoe pantjoeran asap.*

SCHOORVOETEN, o. w. *berdjálan perláhan-láhan.*

SCHOORVOETENDE, b. n. en bijw. *dengan málas, dengan tiáda soeka.*
 Iets — doen, *kardja apa-apa dengan málas.*

SCHOOT, m. zie **SCHOT**, **SCHEUT**.
 —, van een zeil, *kalat (kalát) káki, klat báwah.*
 Met stijf staanden —, *tagang kalat.*
 Den — vieren, *hoeloerkan klat di báwah.*
 Iemand den — vieren, *brí bébas paadda órang.*
 De — en laten loopen, *lepaskan klat di báwah.*

SCHOOT, m. bogt van het onderlijf, *pangkoe, riba, ribáán.*
 Op den — zitten, *doedoeq di pangkoe (ribáán) di riba.*
 Op den — houden, *memangkoe, meriba.*
 Het werd door haar op den — gehouden, *serája di ribánja, S. R. 13.*
 De — der aarde en der zee, *poesat boemi dan láwt.*
 —, zie **BAARMOEDER**.

SCHOOTGAT, o. (scheepsw.) *lóbang táki klat káki.*

SCHOOTHONDJE, o. *andjing ketjil sakáli.*

SCHOOTHOREN, m. (scheepsw.) *hoedjong káki lájar.*

SCHOOTJE, o. zie **SCHEUTJE**.

SCHOOTKIND, o. *ánaq jang di riba.*

SCHOOTSVEL, o. *koelit jang di pákei toekang kájoe dan toekang bessí itoe di depan ping-gangnja.*

SCHOOTVRIJ, b. n. zie **SCHOTVRIJ**.

SCHOOTWATER, o. *ajer soengei jang másoq di láwt.*

SCHOOVERZEIL, o. *lá'ar agong, lájar besaar.*

SCHOP, m. zie **SCHOMMEL**.

SCHOP, m. met den voet, *tendang*, zie **SCHOPPEN**.

SCHOP, vt. schup, *penjoedoeq, tjop*, (vermoedelijk verb.)
 —, lepel om iets te roeren, *kátjoh.*

SCHOPPEN, o. w. zie **SCHOMMELEN**.

SCHOPPEN, b. en o. w. met den voet, *tendang.*
 Nu schopte hij den wagen weg, *makka lálloe di tendangkan ratán a. S. R. 65.*
 —, achteruit slaan, zoo als de paarden, *sipaq, sampaq.*
 —, met de voorpooten, *terdjang.*
 —, slaan en zich nederwerpen (van paarden), *merontog.*

SCHOPPER, m. *jang menendang.*

SCHOPPING, vr. *penendangan.*

SCHOR, b. n. *seraq, páraw.*
 Eene — re stein, *soewára jang seraq.*
 Een — geluid, *boenji jang páraw.*
 —, bijw. *dengan soewára jang seraq.*

SCHORBUUT, vt. zie **SCHEURBUIK**.

SCHOREN, b. w. *menongkat, toendjang, L.*

SCHORFT, vt. zie **SCHURFT**.

SCHORHEID, vt. *kaserákan.*

SCHORING, vr. *hál menongkat, penongkátan, penoendjangan.*

SCHORPIOEN, m. *kaladjingking, kalatjingking, kála.*
 —, van den dierenriem, *kála.*

SCHORPIOENBLOEM, vr. (epidendrum) *ang-greg, boenga kastoeri.*
 —, (epidendrum scriptum) *boenga poetri, boenga bidadári.*

SCHORPIOENVLIEG, vt. (panorpha) *lálát ka-toengan.*

SCHORRE, vt. *tánah pasisir.*

SCHORRE MORRIE, vt. *órang boesoq sakáli.*

SCHORS, vt. *koelit kájoe.*
 De buitenste —, *koelit jang di loewar.*
 De binnenste —, *koelit jang di dólam.*
 Zonder —, *tiáda berkoelit.*

SCHORSSEN, b. w. ontschorsen, *boewang koelit, koepas, kaloepas.*
 —, uitstellen, *tanggohkan.*
 Iemand in zijn ambt —, *berhéntikan djabáran sa-órang.*

SCHORSING, vr. *uitstel, pertanggóhan.*
 —, ophouding, *stilstand, perhéntian.*

SCHORSMULEN, o. w. *sinnjoem, tersinnjoem.*

SCHORT, o. voorschoot, *skortje, verb.*
 — der naakt gaande volkeren, *polar-poláran, tápih, sidáko, Tern.*
 — tje, dat men tusschen de beenen doorhaalt, *tjávát.*
 — van vijf kubieten lang en een span breed, *lintjingan.*

SCHORTEN, b. w. (schorsen) *berhéntikan.*

SCHORTEN, o. w. haperen, deren, *koerang.*
 Wat schort u? *apa koerang?*
 Er schort niets aan, *tiáda koerang apa-apa.*

SCHORTING, vr. beletsel, *bárang kasangkoe-tan, peneqáhan.*

SCHOT, o. zie **SCHOOT**, **SCHEUT**.
 —, snelle gang, *djálán ládjoe, djálán tjepat.*
 Dat vaartuig maakt —, *itoe práhoe ládjoe djálannja.*

SCHOT, o. beschot, *págar, dindíng*.
Ergens een — voor steken, *menegahkan bárang apa-apa*.
—, kot, *kandang*.
SCHOT, o. zie SCHATTING, BELASTING.
— en lot opbrengen, *membáwa segala oepet jang di toentoet*.
SCHOTBEST, o. *binátang jang di tamboekan di dálam kandang*.
SCHOTDAK, o. *atap kandang*.
SCHOTDEUR, vr. *pinang kandang*.
SCHOTEL, m. *piring, pinggan*.
Een diepe —, *piring dálam*.
Een groote —, bak, blad, *thabaq, Ar*.
Een platte —, *piring tjépér, pinustan*.
Een groote — met eenen voet, blad, *karikal, tálam*.
Een gouden —, *karikal amas*.
—, geregt, *sadjian*.
Een groote platte —, *kapar*.
Een — rijst, *sadjian nási*.
Groote koperen —, (blad) *páhar*.
SCHOTELDOEK, m. *kájin sékat piring*.
SCHOTELEN, b. w. *tároh di piring*.
SCHOTELLIKKE, o. w. *mengíndíng*.
SCHOTELLIKKE, m. *pengíndíng*.
SCHOTELRAND, m. *pinggir piring*.
SCHOTELRAK, o. *tampal piring, taróhan piring; pára-pára*.
SCHOTELSTRUIK, m. *dáwon mangkoq*.
SCHOTELTJE, o. *piring ketjil*.
Aarden —, dat met olie en een pitje als lampje dient, *djaloepa*.
Kopjes en —s, *mangkoq piring*.
Een rond aarden —, *tjóbég*.
SCHOTELWATER, o. *ajer tjoetji piring mangkoq*.
SCHOTIG, b. n. zie SCHEUTIG.
SCHOTS, bijw. zie LOMP.
SCHOTS, vr. een stuk ijs, *sa-pótong ajer bátoe, sa-panggal djemad*.
SCHOTSCH, b. n. zie LOMP.
SCHOTSCHEID, vr. zie LOMPHEID.
SCHOTSCHRIFT, o. *soerat sindiran*.
SCHOTTEL, m. zie SCHOTEL.
SCHOTVARKEN, o. *bábi kundang, bábi jang di tamboekan*.
SCHOTVLIES, o. zie MAAGDEVLIES.
SCHOTVRIJ, b. n. *loepoet derri paadda penémbaq, di loewar penémbaq*.
—, onkwetsbaar, kebal, *betoewah, L. buttoewah, L.*
SCHOUDE, m. *báhoe, poendaq, L.*
Iets op den — dragen (met eenen draagstok), *pikol*.
Iets met meer dan eenen man op den — dragen, *oesong, gótong, Jav.*
Het geweer op — hebben, *pikol bedil*.
Iets op zijne —s nemen, *tanggoeng apa-apa*.
Kinderen schrijlings op den — dragen, *djoelang*.
Iemand over den — aanzien, *karling dengán ékor máta*.

SCHOUDE, m. *oerat báhoe*.
SCHOUDEBAND, m. *táti báhoe, sandang, sendang*.
SCHOUDEBEEEN, o. *toelang báhoe, toelang poendaq, L.*
SCHOUDEBENSCHOUDE, o. *kapála toelang báhoe*.
SCHOUDEBLAD, o. *balikat, toelang karong*.
SCHOUDEBLADSHOLTE, vr. *lakoqnja balikat*.
SCHOUDEBREUK, vr. *pátah báhoe, pátah poendaq, L.*
SCHOUDEREN, b. w. *pikol*, zie SCHOUDE.
Het geweer —, *pikol bedil*.
SCHOUDEHOEK, m. *hoedjong báhoe, hoedjong poendaq, L.*
SCHOUDEHOOGTE, vr. *atasnja báhoe*.
SCHOUDEJICHT, vr. *sangal báhoe, sákit poendaq, L.*
SCHOUDELAAP, m. *tampal báhoe, tambal poendaq, L.*
SCHOUDEKWAAT, m. *koewas*, verb., *djamboe-djamboe báhoe*.
SCHOUDEMANTEL, m. *selíndang, (inl.)*
SCHOUDENAAD, m. *perhoeboengan djáhit báhos bálja*.
SCHOUDEPLIJN, vr. *sákit báhoe, sákit poendaq, L.*
SCHOUDESTUK, o. *sa-panggal báhoe, sa-pótong poendaq, L.*
SCHOUDETJE, o. *báhoe ketjil, poendaq ketjil, L.*
SCHOUT, m. *sukkót*, verb., *toemengong, (inl.) káwal*.
De oppussers van den — hebben hem gevat, *makka oepas sukkót soedah tangkap dia*.
SCHOUT-BIJ-NACHT, m. *sukkót bi naq*, verb.
SCHOUTAMBT, o. zie SCHOUTSCHAP.
SCHOUTSCHAP, o. *djabátan toemenggoeng, pekarjáan sukkót, L.*
SCHOUTSDIENAAR, m. diender, agent, *oepas sukkót, L., oepas toemengong*.
SCHOUTSROL, m. *daftar perkára sukkót*.
SCHOUW, vr. *pont, sasag*, zie PONT.
SCHOUW, b. n. zie SCHUW.
—, vr. bezigtiging, onderzoek, *penitriksáan*.
De — der koffijtunen, *pepariksáan kebon koppi*.
—, m. zie SCHOORSTEEN.
SCHOUWBURG, m. *komédí, Ehr.*
—, zie SCHOUWTOONEEL.
SCHOUWBURGBEZOEKER, m. *órang non'on komédí, L.*
SCHOUWEN, b. w. onderzoeken, *pariksa*.
Een lijk —, *pariksa majit*.
Een vermoord lijk —, *pariksa bangké órang*.
—, zie SCHATTEEN.
SCHOUWER, m. *djoeroe pariksa*.
SCHOUWERMAN, m. *soeroehan djoerágan*.
SCHOUWING, vr. *pepariksáan*.

SCHOUWMAN, m. pontvoerder, *toekang tambangan*.
 SCHOUWPLAATS, vt. *nanjlong, panggong*.
 SCHOUWREGT, o. *oewang tambangan*.
 SCHOUWSPHEELSTER, vt. (chin.) *âuaq wâjang tjina*.
 SCHOUWSPEL, o. inlandsch —, *wâjang, tamâsjâ, Perz.*
 — met figuren van leder, *wâjang koelit*.
 Chineesch —, *wâjang tjina*.
 —, vertooning, *kalihâtan*.
 SCHOUWSPELER, m. *dâlang, ôrang mâjin wâjang*.
 SCHOUWSPELDICHTER, m. die de wajang improviseert), *dâlang, Jav.*
 SCHOUWTOONEEL, o. Chineesch —, *wâjang tjina*.
 —, Chineseche schouwborg, *panggong wâjang*.
 — der natuur, *kalihâtan chilqut*.
 —, openbare vertooning, vermakelijkheid, *termâsa, tamâsjâ, verb.*
 SCHOUWTOREN, m. uitkijktoren, *martjoe*.
 Op eenen — klimmen, *nâjig ka-âtas martjoe*.
 SCHOUWVOERDER, m. *toekang prâhoe, toekang tambangan*.
 SCHOVEN, o. w. zie SCHOFTEN.
 —, b. w. *mengikat pâdi*.
 —, dubbele bossen maken, *békin gé-déng*, zie SCHOVEN, b. w.
 SCHRAAG, vt. *koeda-koeda*.
 —, zie STUT.
 SCHRAAGHOUT, o. *kâjoe koeda-koeda, kâjoe toendjang, L.*
 SCHRAAGSWIJZE, bijw. *sa-roepa koeda-koeda*.
 SCHRAAL, b. n. mager, *koeroes, djâhat*.
 Een schrale grond, *tânah koeroes tânah djâhat*.
 Een schrale tijd, *tempo mâhal, L. mâsa kasoekâran, waqtôe qahat, Ar.*
 De rijst staat —, *makka pâdi itoe koeroes, itoe pâdi koeroes, L.*
 —, bijw. *dengan koeroes*.
 Schrale wind, *angin kring, angin pânas*.
 —, *dun, seut*.
 SCHRAALHANS, m. *ôrang kikir sakâli*.
 SCHRAALHEID, vt. magerheid, *kakoeroesan*.
 —, droogte, *kakringan*.
 —, dorheid, *qahat, Ar. kakringan*.
 —, schaarsheid, *kakoerangan*.
 SCHRAALTJES, bijw. *atas prt jang pâpa, dengan miskin*.
 SCHRAAPACHTIG, b. n. *kikir, lôba*.
 SCHRAAPACHTIGHEID, vt. *prt jang kiki (lôba)*.
 SCHRAAPACHTIGLIJK, bijw. *dengan kikir, atas prt jang lôba*.
 SCHRAAPIJZER, o. *bessé kiki, bessé peng-gâroq*.
 SCHRAAPMES, o. *piso kilis*.
 SCHRAAPSEL, o. *kikisan, krikam*.

SCHRAAPZUCHT, vt. *prt kikir, thomââ akan harta*.
 SCHRAAPZUCHTIG, b. n. *kikir, lôba*.
 En. —, geeue uitgaven voor zijn land wil doen, *dan kikir tiada mâw membalandjâkan atas negrinja, K. D. 92*.
 SCHRAB, vt. *krab, bakas gâroe, bakas gâris*.
 Eene lange —, *bantang, L.*
 SCHRABBEN, b. w. eene schrab of een teeken geven, *gâris, gôris*.
 De aarde —, eene schrab in den grond maken, *menggâris tânah*.
 De aarde met de klauwen —, (krabben), *menggâris tânah*.
 —, afschrapen, *kikis*.
 —, zoo als de honden en sommige vogels, *tjâkar*.
 — met een scheermes, *tjoekoer*.
 — met de nagels, *gâroe, gâroq, L.*
 SCHRABBER, m. *jang menggâris*, zie SCHRABBEN.
 —, werktuig, *pengkiki, menggâris, peng-gâroq*.
 SCHRABBING, vt. *penggarisan, penggajisan, pentjakâran, pengkikisan, penggarok-an, zie SCHRABBEN*.
 SCHRABSEL, o. *kikisan*.
 SCHRAFELAAR, m. zie GIERIGAARD.
 SCHRAFELEN, b. w. zie BLEENSCHRAPEN.
 SCHRAGEN, b. w. *menongkat, toendjang, L.*
 —, helpen, *toelang, bantoe*.
 SCHRAGING, vt. *penongkâtan, penoentjangan*.
 SCHRAM, vt. *bakas gâroq, L., lijt, bakas gâris*.
 —, ligte wond, *loeka sedikit*.
 SCHRAMMEN, b. w. *menggâroe, menggâroq, L.*
 Zich —, *kena gâroq, L., di gâroe*.
 —, schaven, *burrêt, L.*
 SCHRAMPT, vt. zie SCHRAM.
 SCHRIANDER, b. n. *tjerdij, âarif, Ar., mâhir, Ar., retti, L.*
 Hij is een — en bedachtzaam mensch, *makka tâlah ôrang âarif bidjâqsâna*.
 Hij heeft een zeer — verstand, *makka terlâloe trang âqal boedinja*.
 SCHRIANDERHEID, vt. *prt jang tjerdij, kâ-tjerdikan, prt jang âarif, nathas, Ar.*
 SCHRIANDERLIJK, bijw. *dengan âqal boedi, dengan âarif, dengan tjerdij*.
 SCHRIANK, m. zie SCHRAAG.
 SCHRIANKEN, b. w. *memagâr-t, békin pâjar korbiling*.
 De beenen —, kruiselings over elkan-der leggen, *lintangkan kâti*.
 SCHRIANSEN, o. w. *mendemap, tjâroe, gegâ-ras, L.*
 SCHRIANSER, m. *pendemap, ôrang gegâras, L.*
 SCHRIANSERIJ, vt. *pendemâp-an*.
 SCHRAP, b. n. gereed, *sadia, terlengkap*.
 —, gereed zetten, *sadiâkan, langkapkan*.
 —, stijf (van een zeil), *aleh lâjâw*.
 Zijne zinnen — zetten, *dengur bâjij-bâjij, ingat-ingat*.

—, vr. zie **SCHRAB**.
 Eene — door iets halen, uitwisschen. **boenoh**.
SCHRAPEN, b. w. *kikis, kâjis, krik, L.*
 Bijeen —, *koempol*.
SCHRAFER, m. *orang jang kikis*.
 —, werktuig, *pengikis*.
 —, vrek, *orang kikir*.
SCHRAPING, vr. *pengikisan, penggajisan*.
SCHRAPE, o. *gâris ketjil*.
SCHRAPPEN, b. w. zie **SCHRABPEN**.
 —, doorhalen, *boenoh, L., hâpoeskan*.
 Men heeft zijnen naam op de lijst geschrapt, *mikka namanja di boenoh (hâpoeskan) di daftar*.
SCHRAPPER, m. *orang jang menggâris*.
SCHRAPSEL, o. *kikisan*.
SCHRAVELEN, b. w. zie **BIJENRAPEN**.
SCHREDE, vr. *langkah, djangkah*.
 Honderd — n doen, *berdjalan sarâtoes langkah*.
 Hij ging met rassche — n, *terlâloe tjepat djâlanja*.
 Gij moet wel op uwē — n letten, *makko handaqlah anqkaw memaliharakan lâko djâlanmoe, loe misti djâja bâjig-bâjig loe poenja lakoe djalan, L.*
SCHREEF, vr. streepje, *gâris, hâris*.
 Dat gaat buiten de —, *makka itoe terlâloe amat*.
 Ergens een — je doorhalen, *tiâda harap lâgi akan sasowâtoe barang*.
SCHREEFJE, o. *gâris ketjil*.
 Een — vooruit hebben, *di bri haq jang lebeh besaar*.
SCHREEUW, m. *teréaq, penjeroewan*.
 Eenen — geven, *berteréaq, seroe, mēnjeroe, roewah, meroewah*.
 Een — ver, *sa-roewâh-an, ka-roewah*.
SCHREEUWBEK, m. en vr. *orang berteréaq*.
SCHREEUWEN, b. w. *berteréaq, seroe, roewah, tarkan, buttaréaq, L., butteréaq, L., gumbor, Jav.*
 Aanhoudend —, *berseroe-seroe*.
 —, gillen van pijn, *djerit, Jav., mendjerit*.
 Om hulp —, *berseroe minta di toeleng*.
 Luidkeels —, *berteréaq terlâloe kras, berseroe dengan soewâra njaring*.
 Met veel volks te gelijk —, *pattir, pantir, panter, memattir, memantir*.
 —, tieren, *ingar-bangar*.
 Het schreeuwt, *makku itoe terlâloe amat*, zie het — van dieren op **BLATEN**, **KRAAIJEN**, **KIRREN**, **KWAKEN**, **TJILPEN**, enz.
SCHREEUWEND, b. n. erg, *sangat, terlâloe amat*.
 Eene — e onregtvaardigheid, *thlalâm jang sangat*.
SCHREEUWER, m. *orang jang berteréaq, (berseroe, meroewah)*.
 Het is een regte —, *angas sâdja bitjaranja, L.*

—, zie **POGCHER**.
SCHREEUWERIG, b. n. *berteréaq sâdja, berseroe-seroe*.
SCHREEUWING, vr. *penertâkan, penjeroewan*.
SCHREEUWLEELIJK, m. en vr. *orang angas sâdja bitjaranja*.
SCHREIJEN, o. w. zie **SCHREEUWEN**.
 —, krijten, weenen, *tângis, menângis*.
 Snikkende —, *magah*.
 Eenen vloed van tranen —, *bertjoetjoran ajer mata*.
 Zachtjes, snuivende —, *berintik menângis*.
 Van vreugde —, *menângis kârana kasoeakân*.
 Uit medelijden —, *menângis derri paadda blas kusehan*.
 — over, *tângiskan*.
 Hij schreit over den dood zijner gude, *ia tângiskan istrinja jang mati*.
 Te zamen —, *bertângis-tangisan*.
SCHREIJER, m. zie **SCHREEUWER**.
 —, krijter, *jang menângis*.
SCHREIJERIG, b. n. *lakas menângis*.
SCHREPEL, b. n. zie **SCHRAAL**, **MAGER**.
SCHRIEL, b. n. zie **SCHRAAL**.
 —, armzalig, *pâpa, miskin, Ar., pôtol, L.*
 Een — onthaal, *perdjamoewan miskin*.
SCHRIFT, vr. de —, *el-kitâb*.
 De heilige —, *el-kitâb jang qoedoes*.
SCHRIFT, o. *toelisan, raqm, Ar.*
 Grof —, *toelisan kâsar*.
 Fijn —, *toelisan hâloes*.
 —, hand van schrijven, *chath, Ar.*
 Stijf —, *chath kâkoe*.
 —, schriftelijk bewijs, *soerat tanda tângan*.
 Vlugh, los —, *chath lemboet*.
 Allerlei — en, *bagei-bagei soerat-soerâtan*.
 Hij is door zijne — en beroemd, *makka masjhoerlah ia kârana kitâb-kitâbnja*.
SCHRIFTELIJK, b. n. *tersoerat, di toelis*.
 — verbond, *soerat perdjondjian, perdjondjian jang tersoerat*.
 Zich — verbinden, *berdjandji dengan soerat*.
SCHRIFTELOOS, b. n. *tiâda poenja soerat tanda katrangan*.
 Schriftelooze overeenkomst, *perdjondjian jang tiâda tersoerat*.
SCHRIFTGELEERDE, m. *penjoerat, kâtib, Ar., orang alim*.
SCHRIFTGELEERDHEID, vr. *ilmoe kitâb*.
SCHRIFTMATIG, b. n. *berpâtoetan dengan boenji el-kitâb*.
SCHRIFTMATIGHEID, vr. *kapatoetan dengan boenji el-kitâb*.
SCHRIFTUUR, vr. *soerat katrangan*.
 — van cisch, *soerat dûwa*.
 —, de Heilige schrift, *el-kitâb jang qoedoes*.

SCHRIFTUURLIJK, bijw. zie **SCHRIFTMATIG**.
 SCHRIFTUURPLAATS, vt. *ajat*, Ar., *nats derri paadla el-kitab*.
 SCHRIFTUURVAST, b. n. *faham paadda ilmoe kitab*.
 SCHRIFTUURWOORDEN, o. meerv. *perkatään el-kitab*.
 SCHRIJDEBEEENEN, o. w. *kangkang*, *mengangkang*.
 SCHRIJDELINGS, bijw. *berkangkang*, *atas prijang berkangkang*.
 — zitten, *berljoelang*.
 — dragen, (kinderen op den nek. heup.) *djoelang*.
 SCHRIJDEN, o. w. *kangkang*, *melangkangkan*.
 Over eene bank —, *mengangkang-i balei*.
 SCHRIJDING, vt. *kangkang*.
 SCHRIJFBEHOEFTE, vt. *perkakas toelis*, *serba penjoerat*.
 SCHRIJFBOEK, o. *boekoe toelis*, L., *kitab menjoerat*.
 SCHRIJFBOEKJE, o. *zakboekje*, *soerat kandongan*, *boek tekenan*, verb. van aantekeningsboekje.
 SCHRIJFBORD, o. *papan toelis*.
 SCHRIJFDAG, m. *hari orang menoelis*, *hari jang di tentoekan akan menoelis*.
 SCHRIJFFEIL, vt. *salah toelisan*, *salah menjoerat*.
 SCHRIJFFOOT, vt. zie **SCHRIJFFEIL**.
 SCHRIJFGELD, o. *oepah toelisan*, *oepah menjoerat*.
 — voor eenen klerk, *oepah djoeroer toelis*.
 SCHRIJFGEREEDSCHAP, o. *serba menjoerat*, *perkakas toelis*.
 SCHRIJFJEUKTE, vt. *ingin akan menjoerat*.
 SCHRIJFINKT, vt. *tinta toelis*, L., *dawat*, Ar.
 SCHRIJFKAMER, vt. *kamar toelis*, L., *biligi menjoerat*.
 SCHRIJFKANTOOR, o., *kantor toelis*, *tampat menjoerat*.
 SCHRIJFKISTJE, o. *peti toelisan*, *kotaq dawawat*.
 SCHRIJFKOKER, m. *sarong qalam*, *sarong penna*, L.
 SCHRIJFKUNST, vt. *ilmoe menjoerat*, *ilmoe toelis*, *pengatahoewan toelisan*.
 SCHRIJFKUNSTENAAR, m. *orang jang faham paadda ilmoe menjoerat*, *orang jang bisa-toelis*, L.
 SCHRIJFLADE, vt. *kotaq soerat*.
 SCHRIJFLEI, vt. *batoe toelis*.
 SCHRIJFLES, vt. *peladjaran toelis*.
 SCHRIJFLESSENAAR, m. *peti toelisan*, *lesse-nar penjoerat*, Abd. M. 23.
 SCHRIJFLETTER, vt. *hoerof soerat*, *letter toelis*, L.
 SCHRIJFLOON, m. en o. *oepah toelis*.
 —, (honorarium.) *oepah penjoerat*.

SCHRIFLUST, m. *soeka toelis*, *soeka menjoerat*.
 SCHRIJFMEESTER, m. *goeroe toelis*, *goeroe menjoerat*, *pengadjar toelis*.
 SCHRIJFMES, o. zie **PENNEMES**.
 SCHRIJFPAPIER, o. *qurthas soerat*, *kartas toelis*, L.
 SCHRIJFPEN, vt. *inlandsche*, *qalam*, Ar., —, *Euroop. penna toelis*.
 SCHRIJFPLANKJE, o. *papan toelis*.
 SCHRIJFPROL, vt. *daftar segalla perkara*.
 SCHRIJFSCHOOL, vt. *miiktal*, Ar., *sukkola toelis*, L., *tampat beladjar toelis* (menjoerat).
 SCHRIJFSTIJL, m. *tjara soerat*, *tjara karangan soerat*.
 Een zeer schoone —, *tjara soerat jang indah indah*.
 SCHRIJFSTOF, vt. *perkara soerat*.
 SCHRIJFTAAL, vt. *bahasa soerat*.
 SCHRIJFTAFEL, vt. *medja toelis*, L., *maidah menjoerat*.
 SCHRIJFTEEKEN, o. *letter*, *hoerof*, Ar., *letter*, Ned.
 — boven of onder de letters, *raqam*, eigenl. *raqm*, Ar.
 — om de Alif te verzwijgen, *wesl*, Ar.
 SCHRIJFTLID, m. *tempo toelis*, L., *waytoe menjoerat*.
 SCHRIJFTRANT, m. *tjara soerat*.
 SCHRIJFTUIG, o. *perkakas toelis*, *serba menjoerat*.
 SCHRIJFVEDER, vt. zie **SCHRIJFPEN**.
 SCHRIJFVERTREK, o. zie **SCHRIJFKAMER**.
 SCHRIJFVWIJZE, vt. zie **SCHRIJFSTIJL**.
 SCHRIJFZIEK, b. n. *ingin menjoerat*, *kapeng-in mau toelis*.
 SCHRIJFZUCHT, vt. zie **SCHRIJFJEUKTE**.
 SCHRIJLINGS, bijw. zie **SCHRIJDELINGS**.
 SCHRIJN, o. zie **KAS**.
 SCHRIJNEN, b. w. *litjatkan*.
 —, o. w. *sakit*, *rasa sakit litjat*, *berpallitjut*.
 SCHRIJNBOUT, o. *kajoe almâri* (*lamâri*, L.)
 SCHRIJNWERK, o. *boewatan pandei peti*, *boewatan toekang lamâri*, L.
 Ingelegd —, *karawang*.
 SCHRIJNWERKEN, o. w. *memboewat almâri*, *memboewat peti*, *bekin lamâri* (*peti*, L.) *menoeakang kajoe*.
 SCHRIJNWERKER, m. *pandei peti*, *toekang peti*, *toekang lamâri*, L., *pandei almâri*.
 SCHRIJNWERKERSGEREEDSCHAP, o. *prabot pandei peti*, *prabot toekang peti*.
 SCHRIJNWERKERSWINKEL, m. *kadei pandei kajoe*.
 SCHRIJNEN, b. w. *toelis*, *menoelis*, *menjoerat*.
 Kunnen —, *tahoe menjoerat*, *bisa toelis*, L.
 Hij schrijft, *ia menjoerat*, *dia menoelis*.
 Kunnen lezen en —, *tahoe membâtja dan menjoerat*, *bisa bâtja dan toelis*.
 Met eene pen —, *menjoerat dengan qalam*, *toelis sama penna*, L.

In het net —, *toelis bágoes*, L., *menjoerat bágoes*,

Zeer slecht —, *górës-górës*, L., *toelis berkoesoet-koesoet*.

Eenen brief —, *toelis soerat*, *memboewat soerat*, *menjoerat warqat*.

Een boek —, *menjoerat kitáb*, *toelis boekoe*, L., *mentilifkan moťahaf*.

Een geschreven boek, noschat, Ar., *kitab jang tersoerat*.

Tegen iemand —, *meláwan órang d-nyan soerat*.

Hij schrijft heerlijk, *terláoë indah-indah karángannya soerat*.

Hij heeft die zaak in zijnen brief geschreven, *mukka perkára itoe di seboetkannja di dálam soeratnya*.

Zich vermoeijen door —, *melelahkan diri dengan menjoerat, toelis sampé tjapé*. L., *kardja tjapé diri dengan toelis-toelis sádja*, L.

—, o. de daad van —, *penjoerátan*, *penoelisan*.

Met — den kost winnen, *pentjaharian menjoerat (menoelis)*.

De hand doet mij zeer van het vele —, *tángankoe sákit menjoerat bánjag-bánjag*.

Ik heb uw — ontvangen, *soerat toewan hamba telah hamba menjamboet, sája soedah tarima toewan poenja soerat*, L. (loe poenja soerat zou al te laag zijn).

SCHRIJVENTIJD, m. *témpo toelis*, *waqtoe menjoerat*.

SCHRIJVER, m. iemand die letters schrijft, *órang jang toelis*, *órang jang menjoerat*.

—, *overschrijver*, *djoeroe toelis*.

—, *auteur*, *penjoerat*, *tsáhib el-kiáb*.

Het ambt van eenen — maakt een gedeelte van het rijksbewind uit, *pekarjáän penjoerat itoe áda sa-soekoe derri paadda pekarjáän kardjáän*, M. R. 144.

— *aan een toeluis*, *karkon*.

Een — is iemand anders dan een overschrijver, omdat hij vele punten van wetenschap moet kennen, opdat zijn werk volkmaakt zij en hij een — kan genoemd worden, *jang penjoerat itoe lájin derri paadda jang menjoerat, kárana handaqlah ia mengambil brápa perkára pengutahoeuan sopája ada semporna kardjánja dan dápat di seboetkan penjoerat namánja*, M. R. 12.

Wanneer een — geschreven heeft hetgeen hij bedoelde, is het dienstig het geschrift eerst over te lezen, er de gegrondheid van te overwegen en het daarna aan den briefdrager ter hand te stellen, *apa bila penjoerat soedah menjoerat bárang jang di kahandakinja itoe hároes ia membátja soerat itoe di hoeloe (dholo) dan mengingatkan kabenáranjya dan komediën brikán itoe paadda tángan órang jang membáwa dia*, M. R. 146.

En een — moet zich van alle grove woorden onthouden, *dan hároes penjoerat memalihárákan dirinja derri paadda segalla káta jang brat*, M. R. 146.

Een beroeud —, *penjoerat jang masjhoer*.

Een ongenoemd —, *penjoerat jang tíada seboetkan namánja*.

Een geestig —, *penjoerat jang menjindir* (dit is ook een schimpend schrijver).

Geschied —, *tsáhib el-ñikájat*, Ar., *penjoerat ñikájat* (*tjeritera*, *tjerita*, L.)

Snel —, *órang jang toelis tjepat-tjepat*, L., *órang jang menjoerat lakas-lakas*.

SCHRIJVERIJ, vr. klerkschap, *pekardjáän djoeroe toelis*.

SCHRIJVERSCHAP, o. *djabátan* (*pekardjáän penjoerat*, *djabátan kátib*).

SCHRIJVING, vr. *penjoerátan*, *ñál menjoerat*, *penoelisan*.

SCHRIK, m. *kakedjoetan*, *ngamam*, *kágét*, L., *heibat*, Ar.

Met — bevangen, *terkedjoet*, *kena kágét*, L., *kápaq*.

En de — voor den Koning Ziäd was in alle harten, *makka heibat akan solthán Ziäd itoe adálah dálam háti segalla mánoesja itoe*, M. R. 89.

Met — wakker worden, *bángon dengan kágét*.

— *aanjugen*, *mengedjoetkan*, *békin kágét*, L., *membri heibat*.

Het leger werd met — bevangen, *makka bala-tantawá poon terkedjoellah*.

SCHRIKACHTIG, b. n. *penákoet*, *lakas kágét*, L.

Een — paard, *koeda penákoet*.

SCHRIKACHTIGHEID, vr. *pri penákoet*, *kala-koewan jang lakas kágét*, L.

SCHRIKBAREND, b. w. *jang mengedjoetkan, jang membri heibat, heibánoe, jang békin kágét*, L., *heibat*.

Hij had een — voorkomen, *makka terláoë heibat roepánja*.

SCHRIKBELD, o. *roepa jang heibat*, *roepa jang mengedjoetkan*, *roepa jang békin kágét*, L.

SCHRIKBEWIND, o. *pemárintáhan jang mengedjoetkan* (*menjásatkan*).

SCHRIKGEDROGT, o. *hantoe jang heibat roepánja*.

SCHRIKELDAG, m. bij de Mohamedanen wordt om de vier jaren een dag minder geteld, en die heet, *jawm kabisat*, Ar., *hári kabisat*.

—, Eur. *hári kasisipan*.

SCHRIKELJAAR, o. Mohamedaansch —, *sannat kabisat*, Ar., *sál kabisat*, Perz.

Europeesch —, *táhon hári kasisipan*.

SCHRIKKELIJK, b. n. zie SCHRIKBAREND.

—, *afgrijselijk*, *ngarf*, *ngeri*.

Zeer — was zijne gedaante, *terláoë ngari roepánja*.

- , zeer, bij uitstek, *terlâloe amat, sângat.*
 — veel, *terlâloe amat bânjang.*
- SCHRIKKELJKHEID, *vr. tsijat jang heibat-roepa jang mengedjoekan, barang jang ngerti, barang jang bëkin kâoët, L.*
- SCHRIKKELMAAND, *vr. bij de Mohamedanen, sjahr kabisat, Ar., boelan kabisat, zie SCHRIKKELDAG.*
 — der Europ., *boelan hâri kasisipan*, dat is: de maand van den ingeschoven dag.
- SCHRIKKEN, *o. w. kedjoet, gewoonlijk: terkedjoet, kâgêt, L., kena kâgêt, L., kena dahsat.*
 De vorst verschrikte en zeide, *makka baginda poon terkedjoet seraja katanja, S. R. II.*
- SCHRIKKIG, *b. n. penâkoet.*
- SCHRIKKING, *vr. kakedjoetan, kâgêt, L.*
- SCHRIKMIDDEL, *o. obat penâwar, orang kakedjoetan.*
- SCHRIKVERWEKKEND, *b. n. zie SCHRIKBAREND.*
- SCHIRIL, *b. n. penâkoet.*
- SCHROBBEN, *b. w. gosog, soetjikan.*
- SCHROBBER, *m. orang sengôsog.*
 —, werktuig, *sikat, sêkat, pengôsog.*
- SCHROBBEREN, *b. w. zie GISPEN, HEKELEN.*
- SCHROBBERING, *vr. zie BERISPING.*
- SCHROBBNET, *o. poekat.*
 Een klein —, *poekat pâkoet.*
 Drie —ten, *poekat tiga râwan.*
 Het — trekken, *memoekat.*
- SCHROEF, *vr. skroep, verb., pelêr itiq, farajoedjoe, van parafuso, Port.*
 Eene — toedraaijen, *poetar kintjang skroep.*
 Eene — losdraaijen, *boeka skroep.*
 Op losse schroeven staan, *bimbang, tiada karowan, tiada tentoe.*
- SCHROEFBANK, *vr. bangkoet skroep, verb.*
- SCHROEFBOOR, *vr. goerdî skroep.*
- SCHROEFDRAAIJER, *m. pemoetar skroep.*
- SCHROEFFERS, *vr. apitan skroep.*
- SCHROEFSLEUTEL, *m. koentji skroep.*
- SCHROEFVORMIG, *b. n. sa-roepa pclêr itiq, seperti skroep.*
- SCHROEIJEN, *o. w. (zich) hângoes, kena hângoes.*
 —, *b. w. hângoeskan, hangoes-i.*
 —, met een heet ijzer, *salar.*
 —, met vuur, *latop, melatop.*
- SCHROEIJER, *m. orang jang menghângoeskan (melatop).*
- SCHROEIJING, *vr. penghangoesan.*
- SCHROEISEL, *o. afknipsel van geld, goentingan oewang.*
- SCHROEVEN, *b. w. poetar skroep.*
 Aan iets vast —, *hoebong dengan skroep.*
- SCHROEVENDRAAIJER, *m. zie SCHROEFDRAAIJER.*
- SCHROK, *m. pendemap, orang râkoes, L.*
- SCHROKEN, *b. w. zie SCHROEIJEN.*
- SCHROKING, *vr. zie SCHROEIJING.*
- SCHROKKEN, *b. w. mendemap, tjâroe, telan dengan râkoes, L.*
- SCHROKKER, *m. zie SCHROK.*
 —, gierigaard, *orang kikir.*
- SCHROKKIG, *b. n. demap, râkoes, L.*
- SCHROKKIGHEID, *vr. pendemap.*
- SCHROLLEN, *o. w. tjômêl.*
 —, smalen, *mentjêlâ.*
- SCHROMELIJK, *b. n. zie SCHRIKKELIJK.*
- SCHROMELIJKHEID, *vr. zie SCHRIKKELJKHEID.*
- SCHROMELOOS, *b. n. tiada tâkoet, brânî.*
 —, *bijw. dengan tiada tâkoet.*
- SCHROMELOOSHEID, *vr. kabranian, brânî.*
- SCHROMEN, *o. en b. w. tâkoet, ganlar.*
 Den vijand —, *tâkoet akan moesoeh.*
- SCHROMIG, *b. n. penâkoet.*
- SCHROMPEL, *vr. zie RIMPEL.*
- SCHROMPELEN, *o. w. zie RIMPELEN.*
- SCHROMPELIG, *b. n. zie RIMPELIG.*
- SCHROOIJEN, *b. w. pasang tâli sama tong, L.*
- SCHROOITOUW, *o. tâli boewat kassi najiq tong, L.*
- SCHROOM, *m. penakoetan.*
 —, angstvalligheid, *kasoeakaran, per-tjintâân.*
- SCHROOMMAGTIG, *b. n. penâkoet.*
 —, *bijw. dengan tâkoet, dengan penakoetan.*
- SCHROOMMAGTIGHEID, *vr. pri penâkoet, mâloe.*
- SCHROOMHARTIG, *b. n. kleingeestig, tjâbar, penâkoet.*
 —, *bijw. dengan tjâbar, dengan tâkoet.*
- SCHROOMHARTIGHEID, *vr. pri jang tjâbar, katjâbar-an, pri penâkoet.*
- SCHROOMHARTIGLIJK, *bijw. zie SCHROOMHARTIG, bijw.*
- SCHROOMTE, *vr. zie SCHROOM.*
- SCHROOMVALLIG, *b. n. mâloe, penâkoet, tâkoet.*
 — zijn op het zien van eenen hond, *kat enz., tângar.*
- SCHROOMVALLIGHEID, *vr. zie SCHROOM-ACHTIGHEID.*
- SCHROOMVALLIGLIJK, *bijw. dengan tâkoet.*
- SCHROOMVOL, *b. n. sângat tâkoet.*
- SCHROOT, *o. segalla roepa bessî toewah, boewah anggoer bessî.*
 Een kanon met — laden, *isi mariam dengan boewah anggoer bessî.*
- SCHROOTZAK, *m. kârong segalla roepa bessî toewah.*
- SCHUB, *vr. sisiq.*
 De miereneters en de visschen hebben —ben, *makka penggoeling dan ikan iot âda bersisiq.*
- SCHUBACHTIG, *b. n. sa-roepa sisiq, seperti sisiq.*
- SCHUBBEN, *b. w. kisis sisiq, boewang sisiq.*
 Geschubb, *bersisiq.*
- SCHUBBIG, *b. n. bersisiq.*

SCHUBDIER, o. *binatang jang bersisiq.*
 SCHUBSWIJZE, bijw. *sa-roepa sisiq.*
 SCHUBVISCH, m. *ikan jang bersisiq.*
 SCHUDDEROL, m. en vr. *orang teroenggot-oenggot.*
 SCHUDDEROLLEN, o. w. *teroenggot-oenggot, onggos kapala, oenggol.*
 —, knikken, *onggoe.*
 SCHUDDEN, b. w. *góngang, kátjoq, gontjang, gubbas.*
 Het huidhaar —, *gubbaskan roema.*
 Zich —, *garsé.*
 —, bewegen, *menggeraqlkan.*
 —, (eene wan in de rondte —) *kótjoq.*
 Het hoofd —, *góngang kapala, menggeraqlkan kapala.*
 —, (de vleugels) *iré, mengirapkan, zie KLAPWIJKEN.*
 —, rukken, *sintag.*
 Heen en weder —, *indong-indong.*
 —, o. w. *bergóngang, bergeraq.*
 Zijn gansche ligchaam schudde als een boom door den wind, *dan bergeraq segalla toebohnja seperti páhon kájoe derra paadda angin, M. S. R. 44.*
 SCHUDDER, m. *penggóngang, penggontjang.*
 De — der aarde, *penggontjang boeni.* (d. i. God, die bij eene aardbeving den grond doet schudden).
 SCHUDDING, vr. *penggojangan, penggontjangan.*
 — der aarde, zie **AARDBEVING.**
 SCHUIF, vr. zet op het schauk- of dambord, *santap, Hoff., mákan.*
 —, om eenen zonnescherm uit te spreiden, *kananda, kananda pájong.*
 —, grendel, *kantjing.*
 SCHUIFBLAD, o. eener tafel, *dáwon médja sórangan.*
 SCHUIFDEUR, m. *pintoe sórangan.*
 SCHUIFELAAR, m. *orang mengénding.*
 SCHUIFELACHTIG, b. n. *orang jang soekú mengénding.*
 SCHUIFELEN, o. w. blazen, *tiemp, siol.*
 —, kruipen en zich bewegen zoo als de slangen, *telátap.*
 Het geluid van eene —de slang, *chajafat, Ar.*
 —, tafelschuimen, *mengénding.*
 SCHUIFELING, vr. *pestólan, pentoeapan.*
 SCHUIFJZER, o. *kantjing bessi.*
 SCHUIFKAR, vr. zie **KRUIWAGEN.**
 — met twee wielen, *káhar sórangan, L.*
 SCHUIFKNOOP, m. *ikat máti, stmpoel, simpoelan.*
 —, strik, *djirat, tjamat.*
 SCHUIFLADE, vr. *kátap, soerókan.*
 SCHUIFPLANK, vr. *pápan sórangan.*
 SCHUIFRAAM, vr. en o. *ram, Ned.*
 SCHUIFSTEEN, m. wetsteen, *bátoc gósoq, L., bátoc asahan.*
 SCHUIFTAFEL, vr. *médja sórangan.*
 SCHUIJER, m. *boendar, verb., sikat.*

SCHUIJEREN, b. w. *borstelen, boendar, verb., sikat, menjikat.*
 SCHUIJEREN, o. w. loslijvig zijn, *sákit boewang ajer, tjirit, tjerit, tjahâr, tjâr.*
 SCHUIJERMAKER, m. *toekung boendar, L., pandei sikat.*
 SCHUIL, vr. in: zich — houden, *semboeni diri.*
 SCHUILEN, o. w. zich verbergen, *semboeni diri.*
 Onder eenen mantel —, *bersalindang.*
 Achter eenig groot voorwerp —, *berlindong.*
 Daar schuilt wat achter, *áda lagi bárang jang terboeni, ádu lagi bárang niat jang belom njáta (jang terboeni).*
 SCHUILHOEK, m. *tampat semboeni, semboenian.*
 —, afgezonderd vertrek, *chalwat, Ar.*
 — van het hart, *chalwat háti, M. S. R. 6.*
 SCHUILBOL, o. *góha semboenian.*
 SCHUILPLAATS, vr. *tampat perlíndoengan, tempat semboenian, moesur, Ar.*
 Eene — zoeken, *ándam.*
 Eene — verleenen, *menqándam.*
 Eindelijk hebben zij Hadji Tásim — gevonden, *láma-láma mentjahárt makka tempat semboenian Hadji Tásim di dápatnja djoega.*
 Eene — vinden in de bergspelonken, *berlindong kadálam gówah goenong.*
 Eene — aan de voeten des troons vinden, *dápat perlíndoengan ka-báwah doeli.*
 SCHUILWINKEL, m. zie **SCHUILHOEK.**
 SCHUIM, o. *boejih, boei, bochi, moehé, didih.*
 En men zag in dat — een zeer schoon meisje, *makka di lihat orang di dálam boejih itoe sa-órang boedq parampowan terláloe bájiq párasnja. Sj. M. 50.*
 — van kokende metalen, *sánga.*
 — van melk; *boejih ajer soesoe, roeghátat, Ar.*
 — op den mond, *boesa.*
 — van kokende tinerts, *trá.*
 — van kokende rijst, *tádjín.*
 — van goud, *káhar.*
 Het — der zee, *boejih látot.*
 —, heffe des volks, *orang hina-dina, órang boesoq.*
 SCHUIMACHTIG, b. n. *kaboejihan, sa-rorpa boejih, zie SCHUIM.*
 SCHUIMACHTIGHEID, vr. *tsifat boejih, zie SCHUIM.*
 SCHUIMBEKKEN, o. w. *berboesa, kaloewar boesa.*
 SCHUIMEN, o. w. van vochten, *berboejih, berdidih, bedilih, L.*
 — van metalen, *bersánga.*
 — van den mond, *schuimbekken, berboesa.*
 —, b. w. *boewang boejih, kaloewarkan boejih (sánga).*

Kokende rijst —, *boewang tál'in*.
 SCHUIMIG, b. n. zie SCHUIMACHTIG.
 SCHUIMING, vr. *pemboewangan boe ih*.
 SCHUIMLOOPER, m. *orang jang menginding*.
 SCHUIMSPAAN, m. *séndoq boewang tadjin*.
 SCHUIN, b. n. *scheef, sérong*.
 —, hellende, *miring, singit, tonggang*.
 Eene — e helling, (vlak) *soepána*.
 SCHUINEN, b. w. *serongkan, menjérongkan*.
 SCHUINSCH, bijw. *serong, dengan serong, ata-
 pri jang serong*.
 — houden (als men iets afgiet, zoo als
 groenten enz.), *minting*.
 — snijden, *pótong serong, krat serong*.
 SCHUINSCH, b. n. *serong*.
 Eenen — en blik werpen, *mendjeling*.
 SCHUINSCHREID, vr. *kasérongan, pri sérong*.
 —, helling, *miring, tardjal*.
 SCHUINTE, vr. *tampat miring*.
 SCHUIT, vr. *práhoe, práw*.
 Roei—, *práhoe dájong*.
 — met opgeboeide boorden, *práhoe
 bidar*.
 Eene — met twee masten, *djaloer*.
 Eene plathoomde —, *tjoeniá*.
 Veer—, *tambangan*.
 Met eene — gaan, *pergi berpráhoe*.
 SCHUITVAARDER, m. *djoeráqan práhoe*.
 SCHUITGELD, o. *oewang tambangan, oepal
 tambangan*.
 SCHUITJE, o. *práhoe ketjil*.
 Een — tin, (blok) *tampang*.
 SCHUITLIJN, vr. *táli menáreq práhoe*.
 SCHUIVEN, b. w. voort—, *sórong*.
 Op zijde —, *sangkap*.
 De beteldoos toe—, *menjórong tjá-
 rána*.
 De gordijnen op zijde —, *sangkap tirei
 (kalamboe)*.
 Amfioen —, *minom mádat, mengisap
 bákong*, (beleefde uitdr.)
 —, in een damspel, *mákan, santap*.
 Hofst., *sasar, sasar*.
 Vooruit —, *sórong láljoe*.
 Achteruit —, *sórong moendoer*.
 Op zijde —, *sórong ka-sabláh*.
 De schuld op eenen anderen —, *tang-
 gongkan sáláh atas órang lájin*.
 —, van plaats veranderen, *gisir, gésér*.
 Gaan —, fig. *oendoer, moendoer, L., soe-
 roet, Hofst., lárt, munggat, L.*
 SCHUIVER, m. *órang jang menjórong, pe-
 njórong*.
 SCHUIVING, vr. *fiál menjórong, penjórongan*.
 SCHULD, vr. (debet,) *hoetang, oetang*.
 Eene — van vijftig duizend ropijen.
hoetang lima laqsa ringgit.
 Uitstaande en te betalen — en, *pioe-
 tang dan doetang*, gewoonlijk: *hoetang
 pioetang*.
 — voor het niet volbrengen eene ge-
 lofte, *pidéa*.
 Oude —, *hoetang láma*.

— voor verwonding, *pampus, denda
 loeka*.
 Vervaliene, inbare —, *hoetang jang
 dápat di táyi*.
 —, bestaande in meel voor gepleegden
 moord, *tepong boemi*.
 Die op — geeft, *jang mengoetang*.
 Mijnre vrouw is te Palembang verkocht
 zonder dat zij — en had, *sája poenja biní
 di djoecal órang di Palimbang dengan
 tiáda áda doetang, Br. Pal*.
 — en hebben, *berhoetang*.
 Zich in — en steken, *mengoetang-t diri*.
 — en betalen, *membájar doetang*.
 Zich met de betaling der — en belasten,
tanggong bájar segalla doetang.
 —, vr. *misdaad, sáláh*.
 —, *zonde, dósa*.
 — belijden, *mengákoe sáláh*.
 — hebben, *bersáláh*.
 De — aan een ander geven, *tjáké*.
 Het is zijne — niet, *boekán dia poenja
 sáláh*.
 De — op iemand leggen, *bersáláhkan
 órang*.
 De — op zich nemen, *tanggong
 sáláh*.
 De — vergeven, *membri ampon, meng-
 amponé, bri móeáf, memoeáfkan, kassi
 ampon, L.*
 Een iegelijk zal zijne — dragen, *sa-
 órang akan tanggong sálahnja*.
 Zijne — was zoo groot niet, *makka
 tiádu brápa sálahnja*.
 Buiten zijne —, *tiáda dengan sálahnja*.
 Buiten — zijn, *tiáda bersáláhan*.
 Beloften maken —, *makka sa-bárang
 perdjandjian itoe handaq di sampeikan*.
 O Heere! vergeef ons onze — en, *ja
 toehankoe! apáláh kiránja di awpoeni oleh-
 moe segalla dósa hamba sakalian*.
 SCHULDBEKENTENIS, vr. *schuldbelijding,
 pengakoewan sáláh*.
 —, dat men geld schuldig is, *soerat
 pengakoewan doetang, soerat tanda tangan
 mengákoe doetang, soerat doetang*.
 —, verwaarborgde som in regten,
tjógó.
 Eene — voor notaris en getuigen pas-
 seren, *menjoeratkan (membowat soerat)
 doetang di hudápan notáris (dabir) dan
 sjaksinja, békin soerat doetang di depan
 toewan notáris dan saksinja, L.*
 SCHULDBESEF, o. *pengatahoewan akan ber-
 sáláhan, rása sáláh*.
 SCHULDBODE, vr. *soeroehan jang menági hoe-
 tang*.
 SCHULDBOEK, o. *soerat (boekoe) pioetang*.
 SCHULDBEOETING, v. het boeten voor mis-
 drijf, *pengapoesan sáláh, denda kárana
 sáláh, denda hoekoem qitsás (qissás)*.
 SCHULDBRIEF, m. *soerat doetang*.
 SCHULDEISCHER, m. *jang menghoetang-t, jang*

*ampoenta amas, penagi hoentang, jang pé-
gang pioentang, indoe sanang.*

Zijne —s bevredigen, *memadakan (bé-
kin senang) orang jang mengoentang-t.*

SCHULDELOOS, b. n. *soetji, tiada bersaláhan.*

SCHULDELOOSHEID, vr. *kasoejtian, kalakoe-
wan jang tiada bersaláhan.*

SCHULDENAAR, m. *jang berhoentang, peng-
hoentang, anag samang.*

—, die verplicht is voor den schuld bij
den schuldeischer te arbeiden, *orang
mengiring, orang berhoentang mengiring.*

— zijn, *berhoentang-t.*

SCHULDENLAST, m. *kabrátan hoentang.*

SCHULDIG, b. n. zie VERPLIGT, VERSCHUL-
DIGD.

— zijn, (moeten betalen.) *berhoentang,
mistí bájar.*

Hoeveel is hij —? *brápa hoentangnja?*

Hij is meer — dan hij bezit, *makka
hoentangnja itoe lebeh derri paadda pio-
entangnja.*

Waarom betaalt gij niet ter plaatse waar
gij — zijt? *mengápa makka angkaw tiada
membájar kapada tempat angkaw berho-
entang? Br. Pal.*

—, strafbaar, *bersaláhan, berdósa.*

Over en weder — zijn, *bersalah-salá-
han.*

Hij is daar in het geheel niet — aan,
dalam itoe soewátore-poon tiada salahnja.

Des doods — zijn, *bersaláhan kumatian.*

Aan verraad —, *berdoerháká, doeráká,
bersaláhan kárawa doerháká.*

— verklaren, *hapersaluhkan.*

Het antwoord — blijven, *tiála men-
djawáb. tiada menjáhoet.*

—, misdadiglijk, bijw. *bersalah, dangan
sálah, atas pri bersaláhan.*

SCHULDIGE, m. en vr. *orang bersaláhan,
ook: orang kasakitan.*

SCHULDIGLIJK, bijw. zie SCHULDIG, bijw.

SCHULDLIJST, vr. *dastar hoentang.*

SCHULDOFFER, o. *qorbán akan menghápoes-
kan dósa.*

SCHULDPLIGTIGHEID, vr. dienstbaarheid om
eigene of familie-schulden. *sendoe, sendo.*

Persoon, verkeerende in —, die met
zijnen dood ophoudt. *sendoe agong.*

Persoon, verkeerende in —, die bij
den dood van zijnen borg, nog voort-
duurt. *sendoe indal.*

SCHULDPLITSING, vr. *pembahagian hoentang.*

SCHULDVERGEVING, vr. *ampon dósa, peng-
ampoenan saláh.*

SCHULDVORDERING, vr. *pioentang.*

Brief (bewijs) van —, *soerat pioentang.*

—, de daad van —, *penagian hoentang.*

Eene — doen innen, *menerbitkan pio-
entang, Br. Pal.*

Eene — toonen, *kasst lihat soerat
pioentang, L., pertoeandjoegkan soerat pio-
entang.*

SCHULP, vr. zie SCHELP.

In zijne — kruipen, *moengkir, ber-
sangkal.*

SCHULPEN, b. w. *borwat aloeran, békin
aloran.*

SCHULPKALK, m. *kápor karang (krenq).*

SCHULPSLAK, vr. *oewam jang berkoelit.*

SCHULPWIT, o. *loodwit, loemat timah. timah
loemat.*

SCHULPZAND, o. *pásir krenq.*

SCHUREN, b. w. in eene schuur brengen,
*báwa másoq di djoelápang, báwa di loem-
boeng, báwa másoq di loemboeng.*

SCHUREN, b. w. schoonmaken, *gósog.*

Met asch —, *gósog dangan háboe.*

—, lichtelijk wonden, (zoools den rug
of borst van last of trekdieren) *meloeká-
i koelit.*

—, o. w. wrijven, scheuken (tegen eene
boom of paal zoools sommige dieren doen)
gároq, gároq, L., gósog.

—, blinkend maken, *oepam, meng-
oepam.*

De tanden —, (inlandsch gebruik.) *sísoq,
sísoc.*

Tegen elkander —, *bergósog-gósók-an.*

Zich aan stukken —, *bergósok-gósók-an
hingja loesok (sampei poatoes).*

De tanden — of vijlen, *dábong.*

SCHURFT, b. n. schurftig, *berkoedis, koedis,
kórèng, berkórèng, L.*

Een — e hond, *andjing berkórèng, L.*

Eene — e zaak, *perkára boesog.*

SCHURFT, vr. *kórèng, koedis, goeraq, dja-
rab, Ar.*

Zware —, *poeroe tjáboq.*

—, vuiligheid aan het hoofd, *kalamoe-
moer, goeraq.*

Melaatsche —, *koeroe.*

— op het gansche ligchaam, *poeroe
párang-párang.*

SCHURFTACHTIG, b. n. *sa-roepa koedis, se-
perti kórèng, L.*

SCHURFTDRAGER, m. zekere slang. *oelar koedis.*

SCHURFTIG, b. n. *poeroewan, abrats, Ar.*

SCHURFTKWAAL, vr. *penjákit kórèng.*

SCHURFTMIDDEL, o. *obat kórèng, L., obat
koedis.*

SCHURING, vr. *penggósokan.*

SCHURK, m. *risaw, geibána, telédor, L.,
bangsat, L.*

SCHURKACHTIG, b. n. *sa-bagei risaw, enz.
zie SCHURK.*

SCHURKACHTIGHEID, vr. *kaloekoewan ri-
saw.*

SCHURKEN, o. w. zie SCHEUKEN.

SCHURKENSTREEK, vr. zie SCHURKERIJ.

SCHURKENSTUK, o. zie SCHURKERIJ.

SCHURKENWERK, o. zie SCHURKERIJ.

SCHURKERIJ, vr. daad van eenen schurk,
perboewátan risaw, kardju telédor, L.

SCHUT, o. scherm, *dinding, pígar.*

Ergens een — of schutje voor schieten,
mengakkan bárang apa-apa.

- ten, schermen (rondom eene tent,)
idur-idar.
- SCHUT, m. beschutting, *perlindungan.*
- SCHUTDEUR, vr. *pintoe ajer, pintoe bandoengan.*
- SCHUTGAT, o. *gerbang mariam.*
- SCHUTGEVAARTE, o. *mariam, bedil.*
- SCHUTHOK, o. *kandang.*
- SCHUTPOORT, vr. *gerbang mariam.*
- SCHUTSBRIEF, m. *soerat perlindoengau.*
- SCHUTSEL, o. *dinding. págur.*
- SCHUTSENGEL, m. *melájikat jang melindong.*
- SCHUTSGOD, m. *déráta jang melindong.*
- SCHUTSHEER, m. *toewan jang melindong, penadjikan, L.*
- SCHUTSLUIS, vr. *pintoe ajer, bandoengan.*
- SCHUTSVROUW, vr. *orang parampoeuan jang melindong.*
- SCHUTTEN, b. w. in een schuthok, *tároh di kandang, kandangkan.*
Loslopende buffels —, *kandangkan karbau jang terlepas, tároh di kandang karbau jang terlepas, L.*
—, zie **AFWEREN, BESCHUTTEN.**
- SCHUTTER, m. met een geweer, *penémbay, penjáwat bedil.*
—, boog—, *penánah.*
—, jager, *orang pemboeroe.*
- SCHUTTERIJ, vr. *orang préman jang berbáris, schutterij, Ned.*
- SCHUTTERSBOOG, m. *boesor pánah.*
- SCHUTTERSDOELE, m. *tampat orang memánah.*
- SCHUTTERSLOF, o. *gedong orang préman jang berbáris.*
- SCHUTTERSTASCH, vr. *boqtjá orang pemboeroe.*
- SCHUTTING, vr. de daad van schutten, *hál kandangkan.*
—, houten schut, *págar kájoe.*
Gebroekene —, *págar roempang, hambí.*
Eene chinesishe —, *bandji.*
- SCHUUR, vr. *goedang, zie ook SCHUREN.*
- Hout—, *goedang kájoe.*
Koorn—, *djoelápang, loemboeng, L.*
- SCHUURBAK, m. *tampat perkákas gósoq.*
- SCHUURDEUR, vr. *pintoe djoelápang, pintoe loemboeng, L.*
- SCHUURDOEK, m. *kájin gósoq.*
- SCHUURGOED, o. *perkákas gósoq bárang.*
- SCHUURLAP, m. *kájin gósoq.*
- SCHUURLAP, vr. *pápan gósoq, pápan boewat gósoq píso, L.*
- SCHUURSTEEN, m. *bátoe gósoq, bátoe úmbol.*
- SCHUURZAND, o. *pásir bakal gósoq.*
- SCHUW, b. n. *penákoet, tákoet.*
—, wild, woest. *liar, boewas, djárah. Jav.*
— maken, *menakoeti. békin tákoet, L.*
— worden, *djádi tákoet, djádi penákoet.*
Een — paard, *koeda penákoet.*
—, *bijw. dengan tákoet.*
- SCHUWEN, b. w. *láloe derri paadda, m-lu-lóe-i, takoet, makroekkan.*
- Alle kwaad —, *láloe derri paadda segalla kadjahátan.*
- Den regeu —, *tákoet hoedjan.*
- SCHUWHEID, vr. *tákoet, penákoet.*
- SECRETARE, vr. *schrijfkistje, peti toelis.*
—, *schrijftafel, médja toelis, máedah penjoerat.*
- SECRETARIAAT, o. *djabátan kátib, pekar-djái sekretaris, L.*
- SECRETARIJ, vr. *tampat kátib, biliq kátib, kantor sekretaris, L., biliq penjoerat.*
- SECRETARIS, m. *kátib, Ar., sekretaris, L., dabir, Perz., penjoerat, (het laatste is ook een auteur).*
- SECRETARISPOST, m. zie **SECRETARIAAT.**
- SECRETARISSCHAP, m. zie **SECRETARIAAT.**
- SEDBERT, voorz. *derri paadda, seljú, sa.*
— dien tijd, *derri paadda koetika itoe, derri paadda waqtoe itoe.*
— hij gekomen is, *seljú ia dátang, sa-dátangnja.*
— zijn vertrek, *sa-peninggalnja.*
Ik ben bijna — eene maand hier, *makka hampir sátoe boelan kita áda di sini.*
Hij is — drie jaren niet hier geweest, *soedah tiga táhon lamánja makka tiada ia dátang kamári, sa-láma tiga táhon ia tiada dátang di sini.*
— ik geenen brief van hem ontvangen heb, *sa-láma kita tiada menarima soerat derri padánja.*
Wat is er — dien tijd voorgevallen? *apa djadinja samantára itoe?*
- SEIN, o. *samboejan, tanda, isjárát, Ar.*
—, *door vuur, soewar.*
Omtrent de — en met elkander afspreken, *moewáfaqat akan samboejan.*
— om te spreken, *isjárát akan berkáta.*
Het — tot den aanval geven, *membri samboejan akan berprang.*
— schot, *samboejan bedil.*
Er werden — schoten gedaan, *makka bedil samboejan itoe-poon di pásang óranglah.*
- SEINBOEK, o. *soerat (kítáb, boekoe, L.), samboejan.*
- SEINEN, b. en o. w. *bri samboejan.*
— met de hand of het oog, *bri isjárát, mengisjáratkan, lambei.*
Des nachts met vuur —, *bersoewar.*
Een schip —, *melambeikan kapal saboewah.*
- SEINING, vr. *pembrian samboejan, isjárát, Ar.*
- SEINPAAL, m. *tiang samboejan.*
- SEINPOST, m. *tampat menjága samboejan.*
- SEINSCHOOT, m. *samboejan bedil, penémbay soewar.*
- SEINTEEKEN, o. *tanda samboejan.*
- SEINTOESTEL, o. *perkákas samboejan.*
- SEINTOREN, m. *martjoe samboejan.*
—, *vuurtoren, martjoe bersoewar.*
- SEINTOUW, o. *ták pásang bandéra samboejan.*

SEINVLAG, vt. *bandera sambocjan*.
 SEINVUUR, o. *api sambocjan*.
 SEISEN, b. w. *mengikat tali besaar dengan tali ketjil*.
 SEISING, vt. *tali ketjil bakal mengikat tali besaar*.
 SEKREET, o. heimelijk gemak, *djamban, tandas*.
 SEKREET, b. n. (ond. w.) *rahsia*, zie GEHEIM.
 —, o. gemak, *pelindangan*.
 SEKREETDEUR, vt. *pintoe djamban*.
 SEKREETRUIMER, m. *orang jang nenjoetjikan djamban, orang jang menghampakan djamban*.
 SEKSE, vt. *bangsa*.
 De vrouwelijke —, *bangsa parampoewan*.
 SEKTE, vt. *ommat, Ar.*
 — van scheurmakers, *moetaazzilat, Ar.*
 —, leer, kerk, *madzhab, Ar.*
 De rijksvetten aan alle —n toonen, *toendjoekjan perintah karadjään toes akan segalla oemnat*.
 SEKTENGEEST, m. *gheirat ahlo'l-madzhab, Ar.*
 SELDERIJ, vt. *saladri, verb., karafs, Perz.*
 SELDERIJLOOF, o. *dawon saladri*.
 SELDERIJSOEP, vt. *sop saladri, verb.*
 SELDERIJZAAD, o. *bidji saladri*.
 SELDREMENT, tusschenw. *astagah perlah!*
 verbastering van: *istaghafar Allah! Ar.*
 SELING, vt. *aloeran ajer di boeritan kapal*.
 SELTZERWATER, o. *ajer wolanda, ajer boesog*.
 SENAAT, m. *dwân, Perz.*
 SENEBLAD, o. *sanâ, Ar., dawon sanâ, senâblat, verb., katépêng*.
 SENTENTIE, vt. *kapoatoesan hoekoem*.
 SERAF, m. *serafijn, isrâfin, Ar., asrâfil, Ar.*
 SERAIL, o. (ond. w.) *zanânah, astâna orang parampoewan*.
 SERENADE, vt. (ond. w.) *boenji boenjian akan tanda hormat*.
 SERJANT, m. *serian, soerian, verb.*
 — majoor, *serian mâjor, verb.*
 SERJANTSVROUW, vt. *bini serian*.
 SERP, vt. zie ZERP.
 SERPENT, o. *oelar*.
 —, muzijkinstrument, *saroenei*.
 —, adder, *biloedaq*.
 SERPENTJNSTEEN, m. *batoe oelar*.
 SERPENTJNSTONG, vt. *speerkruid, djoekoet serâroe, Soend.*
 SERVET, o. *serbêtta, verb.*
 SERVETGOED, o. *kâjin serbêtta*.
 SERVIESGOED, o. *perkâkas mâkan minom, bangoenan, L.*
 SERVITUUT, o. (ond. w.) *dienstbaarheid, perhambâan*.
 —, bezwarenis, *kabrâtan*.
 SEXTANT, o. (ond. w.) *sa-per-anam boclat, sektan, verb.*
 SHAWL, vt. *tjâla, selindang*.
 SIAMPAN, m. Chinesch vaartuig. *sampan*.
 SIDDENEN, o. w. *gometar, gomitar, verb.*

Van vrees —, *gometar derri paadda tâkoet*.

—, ijzen, heven, *ngeri*.

SIDDERING, vt. *hul gometar*.

SIER, vt. in: goede — maken, *bersoekâ-soekâan dengan mâkan minom*.

SIERAAD, o. *perhâsan*.

Een — op een stok, die bij eenen optogt van bruidegom en bruid gedragen wordt. *tôjaq*.

Tot — zijner ouders verstrekken, *djadi perhâsan iboe-bapunya*.

Het — van de kroon, *perhâsan mukota, M. S. R. 6*.

Hij is het — zijner eeuw, *makka ialah perhâsan zamannya*.

Zeker vrouwen —, *djaradjah, doekoh*.

SIEREN, b. w. *menghias, menghiâsi, bêkin bagoes, L., brias, L.*

SIERING, vt. *penghâsan*.

SIERLIJK, b. n. *terhias, bagoes, L., indah-indah, lathif, Ar., torjat, djami!, Ar., sahd, Ar.*

—, zie FRAAI, MOOI, SCHOON.

Een — e stijl, *karangan soerat jang indah-indah*.

Eene — e manier van spreken, *tjâna perbahasaan jang eloq*.

—, bijw. *atus pri jang indah-indah, denqan bagoes*.

Zeer — spreken, *berkata dengan mahâ eloq, bitjara terlâloe bagoes, L.*

SIERLIJKHEID, vt. *pri jang eloq, kalakoe-wan jang indah-indah, djoemala, Ar., (ook het hoofd van eenen koning in de hofstaal)*.

SIERSEL, o. *perhâsan*.

—, oor —, zie OORSIERAAD.

SIGNALEMENT, o. *soerat tanda moeka orang, soerat tjinna*.

SIGNET, o. (ond. w.) *tjap, L., matri, chatam, Ar.*

SIGNETSNIJDER, m. *pandei mengoekir matri, toekang mengoekir tjap*.

SIJFELEN, b. w. zie SCHUIFELEN.

SIKKEL, m. *zilverling, tziqal, Ar.*

—, vt. *zicht, zeisen, arit, L., sâdop, pengatam, mohlsad, Ar.*

SIM, vt. *mônjêt, zie AAP*.

—, snoor eener hengelroede, *tali kâjil, tali pantjing, L.*

SIMMENKUR, vt. *tingkah mônjêt*.

SIMPEL, b. n. *slechts, sâdja, sahâlja*.

Een — soldat, *orang tsoldâdoe sâdja, L.*

—, zwak van hersenen, *dlâif boedi, gila*.

—, bijw. *sâdja, sahâlja*.

SIMPELACHTIG, b. n. *eenvoudig, bôdoh*.

SINAASAPPEL, m. *djeroq tjina, L., limaw tjina*.

Zoete —, *djeroq manis, limaw manis*.

SINAVAARDER, m. *anachôda jang berlâjar ka negri tjina*.

SINDEL, vt. zie SINTEL.
 SINDS, bijw. zie SEDERT.
 SINGEL, m. buik—, *tali proet*, zie GORDEL.
 —, om eene stad, *djâlan jang mengoe-
 lilingi negri*.
 SINGELEN. b. w. zie OMSINGELEN.
 SINT, bijw. zie SEDERT.
 SINT, b. n. heilig, door: *marhoem* wordt
 dit ten naaste bij bepaald, doch heeft
 meer overeenkomst met „zaliger”, zoo
 als van vorsten; mijn vader, zaliger,
ajahuda jang marhoem.
 SINTEL, m. bakas (*hâboe*) *arang bâtoe*.
 SIRIE, m. betel, *sirih*, *tambol*, Ar., (lees:
tambol), *betté*, Teling.
 Een —blad, dat opgerold en van kalk
 voorzien is, *tjulika*.
 De — bereiden in eenen *löttjokkan*,
tampin.
 SIREDOOSDRAGER, m. *pendjâwat powân*.
 SJAAL, vt. *sjâl*, Perz., *tjâla*.
 SJERP, m. *ikat pinggang*, *sandang*, *sendang*.
 SJOKKEN, o. w. *djâlan sâna sinu*.
 SJORREN, b. w. *ikat*, *bebat*.
 SJORRING, vt. *pengikâtan*, *pembebâtan*.
 SJORTOUW, o. *tâlî pengikâtan*, *tâlî pembe-
 bâtan*.
 SJOEW, vt. zware last, *pikoelan jang brat*
 —, zware taak, *pekarjâân jang brat*
 —, opgerolde bundel of vlag dienende
 aan boord om te seinen, *boengkoesan atuw*
bandêra jang tergoelông serta di päsang
di kupal akan djâdi tandu melambeikan
lâjin prâhoë.
 SJOUWEN, o. w. zwaar werk doen, *kardja*
bârang jang brat.
 —, dragen over den schouder, *bekoeli*,
 L., *pikol*, *oesong*.
 —, dragen, (een pak op den rug),
gâtas.
 —, seinen met eene sjouw, *melambeik-
 kan dengan boengkoesan atuw bandêra jang*
tergoelông, zie SJOUW, 39 bet.
 SJOUWER, m. geringere ambachtsman, last-
 drager, *koeli*, *orang oesong*.
 SJOUWERIJ, vt. *pekarjâân koeli*.
 SJOUWERLOON, o. *koelian*, *boeroehan*, Jav.
 SIPPERRIPPEN, o. w. *râsa dengan hoedjong*
lidah.
 SIRE, m. *Sri*. (Gewoonlijk is de titel eens
 vorsten: *Sri padoeka*, dat somtijds door:
 „doorluchtig beminde” vertaald wordt,
 doch eigenlijk het „genadige schoeisel”
 beteekent.
 SIREEN, vt. *binto'l-bahri*. Ar.
 —, fig. *parampoevan jang memboedjoq*.
 STROOP, vt. zie STROOP.
 SISSEN, o. w. *latoq-lataq*, *siol*.
 —, van het ijzer, *berdesar*, *berdassar*.
 SISSING, vt. *dassar*.
 SITS, vt. *tjita*, *tjit*, *kalamkâri*.
 — met eenen witten grond. *kalamkâri*
dâsar poetih.

Zekere soort van fijne —, *kôri*.
 SITSEN, b. n. *tjita*, *derri puadda tjita*.
 SITSENWINKEL, m. *kadei* (*wârong*, L., *tôlo*)
tjita.
 SITSPIEPER, o. *garthâs berboenga*, *kartas*
kumbang. L.
 SLA, vt. zie SALADE.
 SLAAF, m. *boedaq*, L., (eig. een jongen),
âbdî, verb. Ar., *hamba*, *sahâja*, *lasjar*,
 Perz. *hamba*, *pâtek*.
 —, veracht persoon, *oelor*.
 —, ten gevolge van den krijg, *sahâja*
tâwan.
 Gevangene slaven, die door eenen vorst
 gekocht zijn, *moegat*.
 Een vrijgekochte —, *sahâja teboesan*.
 Een —, die men met zich voert, lijf—,
boedaq gagâwan, Pal.
 Een — vrij koopen, *meneboest sahâja*.
 Een —, wien de vrijheid is toegezegd,
*sahâja jang di djandji mardhikâkan pa-
 dânya*.
 Een vrijgelaten —, *hamba jang soedah*
di mardhikâkan.
 Tot — gemaakt worden, *di persaka-
 jâkan*.
 Een — zijner driftten zijn, *menoeroet hawa*
nafsoenja.
 SLAAFACHTIG, b. n. *sâma dengan hamba*,
sâma dengan âbdî, *sâma dengan boedaq*.
 —, bijw. *atas pri hamba* (*boedaq*, L.),
seperti boedaq, L., (*hamba*).
 SLAAFACHTIGHEID, vt. *kakeljian*, *hâti boe-
 soq*.
 SLAAFSCHE, b. n. *sâma dengan hamba*, *kedji*.
 —e arbeid, *pekarjâân jang sâma dengan*
pekarjâân boedaq. L., (*hamba*).
 SLAAFSCHEID, vt. *kakeljian*, *hâti boesoq*.
 SLAAG, m. in: — krijgen, *dâpat poekol*,
di poekol, *di pâloe*.
 SLAAGS, bijw. in: — zijn, *berkalâhi*.
 — raken, slag leveren, *berprang*.
 — zijn, (van den vijand), *berparang*,
parângan.
 SLAAI, vt. groote houten hamer, *gagandin*.
 SLAAN, b. w. *poekol*, *memoekol*, *toekoe*,
pâlœ, *memâlœ*, *hantam*, *dlarab*, Ar., *gitiq*,
 Soend., *buddal*, *tâboeh*, Jav.
 Zijn kind —, *poekol ânaqnja*.
 Waarom wordt gij door hem geslagen?
menjâpa angkaw di poekolnja?
 Dood—, *boenoh*, *memboenoh*.
 — in het schaken en dammen, *lantong*.
 Geld —, *timpa oewang* (*wang*), *timpa*
derham.
 —, zachtjes kloppen, (goud dun klop-
 pen) *menitiq*.
 De trom —, *poekol thamboer*, *pâlœ*
genderang (*gendang*).
 Eene brug —, *päsang djambâtan*.
 Geloof —, *pertjâja*.
 De handen aan het werk —, *moelâ-
 bkaridja*.

De laatste hand aan een werk —, *me
njoedahkan pekarahjään.*

Aan of in stukken —, *pitjukkan*, zie
BREKEN.

De handen aan iemand —, *tangkap
orang.*

In den wind —, *lalrikan, tiada ingat.*

In den grond —, *handjam.*

Vuur —, *pitikkan api.*

Met eenen rotting —, *poekol dengan
rotan, dimanoë.*

Met vuisten —, *gótjoh, bergótjoh.*

Met blindheid —, *menboetakan.*

Met de pest —, *mendatangkan sampar.*

De oogen naar boven —, *menengadahi
pandang ka-atas.*

Eenen mantel om het lijf —, *mengenä-
kan selimoet.*

Eenen doek om het hoofd —, *päkei
stangan, L.*

De armen om den hals —, *peloq,
dakap.*

Het oog op iets —, *mengänat-amäti
barang apa-apa.*

Den aftogt —, *päloe genderang berang-
kat, poekol thamboer boewat poelang
(moendoer, L.)*

Iemand uit het veld —, *menoetop moe-
loet orang.*

—, o. w. van paarden, zie SCHOPPEN.

—, o. w. slaan en zich nederwerpen
(van paarden), *merontog.*

Met het platte van de hand —, zachtjes
kloppen, *tepoq, tapoq.*

Zachtjes doch gaauw —, *toekoq.*

Zieh op de borst —, *menapoq däda.*

Met een stokje op de kneukels —,
katog, ketog.

Met de vlakke hand —, *tampar, táboq.*

De golven sloegen in het schip, *makka
ombaq poon mäsoq kadälän kapal.*

De golven — tegen het strand, *makka
ombaq itoe mengälon di pantai.*

Met een zwaard —, *tataq, menataq.
pärang, memarang.*

De klok slaat drie, *djäm poekol tiga.*

Met de vleugels —, *täpiskan säjap.*

De bliksem is in dien boom geslagen,
*itoe póhon di sambar glap, L., makka
póhon itoe kena halilintur.*

De vlam sloeg uit het dak, *makka njäla
äpi poon kaloewar derri utap roemah.*

SLAAN, o. *hül memoekol, pemoekoelan.*

Het — der paarden, *tendlangnja koeda.*

SLAAND, b. n. *jang poekol, jang di poekol,
jang di päloe.*

Een — uurwerk, *djäm jang poekol,
orlödj jang poekol.*

Met — e trom, *dengan genderang (tham-
boer) jang di päloe oranglah.*

Gods — e hand, *Allah jang mendatangi.*

Allah jang mendlurab.

SLAAP, m. (van het hoofd) *pälipis, päli-*

*pisan, rangka. kâpas-kâpas, kombiri,
koedoq.*

SLAAP, m. tegenstelling van waken, *tidor.*

—, van vorsten, *adoë.*

—, van de geringste klasse, *poelas, L.*

In eenen diepen — liggen, ook: een
diepe —, *tidor lelap, tidor jang njadar,
katidöran njadar.*

De — is het beeld des doods, *makka
tidor itoe oerpäma mäti.*

Een kind in — wiegen, *tidorkan änaq.*

Hij was in eenen vasten —, *makka
njadurlah tidornja.*

Uit den — opschrikken, *terkedjoet derri
paadda tidor.*

Weder in — brengen, *menidorkan poela.*

In den — spreken, *ngikoe.*

Uit den — wekken, *membângkonkan
(menjagakan) derri paadda tidor.*

In eenen gevoelloozen — (door eenen
slaapdrank). *bi hoesj, Perz., bëhoes.*

—, verdooving in eenig ligchaamsdeel,
kägoeh.

— in de oogen, *bäkas tidor.*

— in de beenen, *bersemoeet-semböetan.*

SLAAPAARD, m. *orang jang poelas sädja.*

SLAAPACHTIG, b. n. *mengantog, härap, mäw
tidor.*

SLAAPACHTIGHEID, vt. *prä orang mengantog.*

SLAAPBANK, vt. *halei tempat tidor.*

SLAAPBEEN, o. *toelang pälipis.*

SLAAPBOL, m. *boewah afroen.*

SLAAPDEUN, m. *kidong.*

Een — tje zingen, *mengidong.*

SLAAPDRANK, m. zie SLAAPMIDDEL.

SLAAPDRONKEN, b. n. *mäboq tidor, mäboq
käwana sängat mengantog.*

SLAAPKAMER, vt. *biliq tidor, kämar tidor.
L., biliq peradoewan, Hoft., pangkän,
poeri, Kw.*

SLAAPKAMERAAD, m. *teman tidor, sakoeto
berädoë.*

SLAAPKOP, m. en vt. zie SLAAPAARD.

SLAAPKRUID, o. *obat bëhoes, obat menidor-
kan orang.*

SLAAPLIED, o. *kidong.*

SLAAPPLUST, m. *soeka mäw tidor, antog.*

SLAAPMIDDEL, o. *obat bëhoes.*

SLAAPMUTS, vt. *karpoes tidor.*

—, fig. *orang mälas, pemälas.*

SLAAPPLAATS, vt. *tampat tidor, pertidoeran,
tampat katidoeran, gurt.*

— van eenen vorst of vorstin, *poeri.*

tampat per-adoewan.

— van voornamen lieden, *randjang.*

SLAAPPROK, m. (inl.) *kabäja.*

SLAAPSTEDEN, vt. zie SLAAPPLAATS.

SLAAPVERTREK, o. zie SLAAPKAMER.

SLAAPVERWEKKEND, b. n. *jang menidorkan.
— kruid, bângol.*

SLAAPVERWEKKER, m. *orang pemärap.*

SLAAPWANDELAAR, m. *orang tidor sambil
berdjälän.*

SLAAPWEREND, b. n. *jang* menghilangkan *tidor*.

SLAAPZIEK, b. n. *salop, kágoch, sákít tidor-tidor sádjá*.

SLAAPZIEKTE, vt. *salop, penjákít kágoch, penjákít máw tidor-tidor sádjá*.

SLAB, vt. *ótoh, ótto*.

SLABAKKE, vt. *parampoeuan jang málas, parampoeuan jang lambat-lambat kardjána*.

SLABAKKEN, o. w. minder worden, verflaauwen, *djádi koerang, djádi lemah (lemas, L.)*

—, van de honden, *mewoet*.

—, van den wiud, *tedoh, djádi tedoh*.

—, flaauw handelen, *berlambat-lambatan*.

—, lui worden, *djádi málas*.

SLABAKKERIJ, vt. *perlambatan*.

—, luiheid, *kamalásan*.

SLABBE, vt. zie SLAB.

SLABBEN, b. w. langzaam zuipen, slurpen, *irop*.

—, zoo als de honden, *djilat*.

—, o. w. kwijlen, *kaloewar ajer lior*.

—, de kleederen met spijs bemorsen, *mentjamarikan kájin dengan makánan, békin kótor kájin dengan makánan jang djátoh, L.*

SLABBEREN, b. w. zie SLOBBEREN.

SLACHTEN, o. w. gelijken, *bersaroepea dengan* Indien dat zoo ware, zou ik voorwaar u wat —, *djikaloé bagitoe soenggoeh kita bersaroepea dengan dikaw (angkaw)*.

SLAG, o. soort, *djenis, bagei, roepa*.

—, geslacht, *atsal, bangsa*.

Allerlei — van volk, *bárang orang*.

SLAG, m. *boenji*.

— van eene oorveeg, *boenji tampéling*.

— van een geweer, *boenji bedil (sná-pang, L.)*

Het is op — van vijen, *hampir djám poekol lima*.

—, klap, *poekol, páloe, dlarb, Ar, larb, Ar*.

— van een zwaard, *páloe pedang, larb pedang*.

Vijf — en om den boom, *lima kálí melilit póhon*.

— met de vuist, *gótjoh*.

—, verlies, ramp, ongeluk, *karoeagian, belá, tjeláka*.

Een — om de ooren, *tampéling, tampar*.

— houden (bij het rijst stampen), *toembog pádt sátoe per sátoe, L.*

Den — van iets hebben, *mengarti (bisa) apa-apa*.

Ik heb er enen goeden — in geslagen, *kita soedah mákan bánjaq derri paadda itoe*.

Zonder — of stoot, *dengan gampang sahádja, moedah sahádja*.

—, gevecht, *párang, pemárang, prang*.

Een beslissende —, *párang jang menjodahkan, párang jang áchir*.

In den — blijven, *náti di dálam prang*.

— voor de zaak Gods, *párang sabil Allah*.

— van het hoofd, *palipis, palipisan*.

Er is een — in dat touw, *makka táli itoe áda terpoetar (tepoetar, L.)*

—, van een opgeschoten touw, *lingkar táli*.

Een — van den molen hebben, *áda géndang*.

SLAGADER, vt. *nádi*.

SLAGADERBLOED, o. *dárah nádi*.

SLAGADERBESCHRIJVING, vt. *soerat menjátákan prt nádi*.

SLAGADERBREUK, vt. *poetoesnja nádt*.

SLAGADERBUIS, vt. *seloeran dárah nádi*.

SLAGBAL, m. *boewah dil*.

SLAGBOOM, m. *sakat, bátang penjakat*.

SLAGBOSCH, o. *rimba (kajoe-kajoeuan) bakal di tabang*.

SLAGEN, o. w. *djádi, dápat maqtsloed, hátsil, ber-óleh niat, ber-oentoeng*.

Niet —, *woeroeng, L., roengsok, L., ttáda djádi*.

Doen —, *menghátsilkan*.

SLAGER, m. *bárang stápa jang memoekol*. zie SLAAN en SLAGTER.

—, slagter, *pembantei, toekang pótonq sampi, L., dzabó, Ar*.

SLAGERIJ, vt. *tampat pembantei, tampat órang pótonq sampi, L.*

SLAGERSBANK, vt. *kadei pembantei*.

SLAGERSMES, o. *pisaw (piso) pembantei*.

SLAGHORLOGIE, o. *djám jang poekol, orlódi jang berboenji*.

SLAGLIJN, vt. *tált sipat*.

SLAGORDE, vt. *peratoeran prang, ikat prang*.

In — stellen, *mengikat prang, beradjongkan*.

SLAGPEN, vt. *bátang boeloe besaar*.

SLAGREGEN, m. *tampias, hoedjan dras*.

SLAGT, vt. *pembantéián*.

Aan de — zijn, *membakalkan dáging, membantei akan membakalkan*.

SLAGTAND, m. *sioeng, gigi asoe*.

— van eenen olifant, *gáding*.

— en bij wilde zwijnen, *tárang*.

SLAGTBAAR, b. n. *jang dápat di bantei (de-bít)*.

SLAGTBANK, vt. zie SLAGERSBANK.

SLAGTBIJL, vt. *kápaq (kumpaq) pembantei*.

SLAGTBRIEFJE, o. *soerat idzin akan membantei, soerat bébas boewat pótonq sampi, L.*

SLAGTEN, b. w. zonder plegtigheden, *bantei, membantei, moedar*.

—, met godsdienstige plegtigheden, *sém-bileh, sémbleh*.

—, om te eten, *debih, debbah*.

SLAGTER, m. zie SLAGER.

SLAGTHUIS, o. *roemah (tampat) pembantéián*.

SLAGTING, vt. *pembantéián*.

—, met gebeden enz., *penjembitchan*.

SLAGTLOON, o. *oepah membantei*.

SLAGTMAAND, *vr. boelan nojember, boelan pembanteian.*

SLAGTMES, *o. sekin, Ar.*, zie SLAGERSMES.

SLAGTOFFER, *o. qorbân persëmbilchan, persoebâhan bakal di sëmbilch.*

Het — *vad laster worden, djâdi tiwas kârana fitnah, djâdi tjelâka sabab pitte-nah, L.*

SLAGTOFFERANDE, *vr. penjëmbilchan qorbân.*

SLAGTPLAATS, *vr. tempat pembanteian.*

SLAGTTIJD, *m. mâsa membantei.*

SLAGTVEE, *o. binâtang bakal di bantei.*

SLAGTVLIJM, *o. ed vr. sekin pembantei.*

SLAGUURWERK, *o. djâm jang berboengi, or-lôrtji jang beboengi, L.*

SLAGVAARDIG, *b. n. hâdlir berprang, sadia akan berprang.*

SLAGVEDER, *vr. zie SLAGPEN.*

SLAGVELD, *o. médân paprangan, galang-gang.*

SLAGWERK, *o. perkâkas boengi.*

SLAGZWAARD, *o. sjamsjir, Perz.*

Met een — *houwen, tâtaq dengan sjamsjir.*

SLAK, *vr. zie SLEK.*

SLAKEN, *b. w. ontbinden, oerei, mengoerei, oereikan.*

—, *loslaten, losmaken, lepaskan.*

SLAKING, *vr. pengoeريان.*

SLAKKEGANG, *vr. zie SLEKKEGANG.*

SLALEPEL, *m. sêdoq salâda.*

SLAMAND, *vr. bâkoel salâda.*

SLAMPAMPEN, *o. w. zie SLEMPEN.*

SLAMPAMPER, *m. zie SLEMPER.*

SLAMPAMPERIJ, *vr. zie SLEMPERIJ.*

SLANG, *vr. oelar.*

De blinde —, *oelar mâta boeta.*

Boom—, *die zich incen kroukelt, oelar tioeng betâpa.*

De asch—, *oelar hâboe.*

Eene zwarte, lange, zeer vergiftige —, *oelar bâbi.*

De olie—, *oelar minjaq.*

Eene water—, *oelar ajer.*

De blaauwe gift—, *oelar bisa biroe.*

De zee—, *oelar gârang.*

De Balische berg—, *oelar goenong bâli.*

De groote niet vergiftige rijstvelden—, *oelar sâwah.*

Zekere —, *die wringt noch bijt, maar spuw, oelar doemoeng.*

Zekere kleine, zeer vergiftige —, *oelar lid.*

Lange zwarte boom—, *die zich om mensch en dier kronkelt en venijnig is, oelar santja mânoq*

—, *de koperkapel, oelar moeroe.*

Fabelachtige —, *draak, nâga.*

Een gebroed —en, *pendjarâman oelar.*

De beet eener —, *pâtoq oelar.*

De oude —, *fig. iblis.*

Eene — *in zijnen boezem koesteren. piâra oelar.*

— eener brandspuit, *oelar pompa, L., oelar humboesan ajer.*

Hij stelde zich aan als eene kronkelende

—, *seperti oelar ber-blit-blit lukoenja, S. R. 16.*

SLANGACHTIG, *b. n. sa-oepâna oelar, seperti oelar.*

SLANGEBAIG, *m. afgeworpen huid, sârong oelar, lamoos.*

SLANGEBEET, *m. pâtoq oelar.*

SLANGEGIFT, *vr. bisa oelar.*

SLANGERAB, *o. roempoet oelar.*

SLANGEHAAR, *o. rambœ oelar.*

SLANGEHOOFD, *o. kapâla oelar.*

SLANGEHOORN, *m. tjœla oelar.*

SLANGEHUID, *vr. (afgeworpen —, lamoos, sârong oelar, salch, Ar.*

SLANGEKOP, *m. kapâla oelar.*

SLANGEMOND, *m. moeloet oelar.*

SLANGENAANBIDDER, *m. ôrang jang men-joembah nâga (oelar).*

SLANGENAARD, *m. pri oelar.*

SLANGENEI, *o. telôr oelar.*

SLANGENETER, *m. ôrang jang mâkan oelar.*

SLANGENGEBLAAS, *o. hamboesan oelar.*

SLANGENHOUT, *o. kâjoe oelar, poeteh pandag.*

SLANGENOOG, *o. mâta oelar.*

SLANGENSPEL, *o. met levende slangen, gûddeboes, gideboes.*

SLANGENVORMIG, *b. n. kêlo, berkêlo-kêlo.*

SLANGESTAART, *m. êkor oelar.*

SLANGESTEEN, *m. bâteo oelar.*

SLANGETAND, *m. gigi oelar.*

SLANGETJE, *o. oelar moeda, oelar ketjil.*

SLANGETONG, *vr. lidah oelar.*

SLANGEVEL, *o. koelit oelar.*

Afgeworpen —, *lamoos, sârong oelar.*

SLANGEVET, *o. gemoq oelar.*

SLANGEWORTEL, *m. tjetjanykâhan, roemport sisir, djoekoet sisir, Soend.*

SLANGSTUK, *o. gescht, lela.*

—, *op de vaartuigen, sampat poekat, êkor loetong.*

SLANGSWIJZE, *b. n. kêlo, berkêlo-kêlo, kantjoeq-kantjoeq.*

—, *bijw. dengan berkêlo-kêlo.*

SLANGVORMIG, *b. n. sa-roepa oelar.*

SLANK, *b. n. lampeï.*

— *(van haar,) lingar, lêngur.*

SIAOLIE, *vr. minjaq salâda.*

—, *oljfolie, minjaq zetoe.*

SLAP, *b. n. kendor, L., kandol.*

— *laten hangen, (het hoofd, de hals enz.) kendorkan, kandolkan.*

— *laten nederhangen, lintoq.*

Een — *touw, tâli kendor.*

Het touw is te —, *terlâtoe kendor ta-linja.*

— *worden, djidi kendor.*

—, *zacht, lembêq.*

Het ieder wordt —, *makka koelit itoe djâdi lembêq.*

—pe borsten, *soesoe koerang* (képpéq).
Eene —pe pen, *pénua jang lembéq*.
Eene —pe maag, *ampedil jang lemah*.
Een —gestel, *torboh jang dláif*.
—pe thee, *ajer theh jeng táwar*.
Hij heeft eenen —pen moed, *braniña*

koerang.

Eene —pe koelte, *angin lemah lemboet*.
Zich —gevoelen, *merása dirinja dláif*.
—pe winst, *oentoeng kapálang*.
—pe handen, *tangan lemas, L., (lemah.)*
—, *bijw. dengan kendor, atas pri jang*
kandol, zie SLAP, b. n.
—, zwak, (impotens,) *dláif, Ar., ki-*
soet, L.

SLAPELOOS, b. n. *tiada tidor.*

De zicke heeft eenen slapeloozen nacht
doorgebragt, *makka orang sakit itoe tiada*
tidor intéro (sontog) málam.

SLAPELOOSHEID, vt. *kakoerangan tidor.*

SLAPEN, o. w. *tidor.*

Zich te — leggen, *bertidorkan dirinja*.
— (van vorsten,) *adoe, berádoe*.
Bij de vorstin —, *ber-ádoe dengan toe-*
wan poetri.

— (van geringe lieden,) *poelas, L.*

Doen —, *menidorkan.*

Gerust —, *tidor sedap.*

Toen de —de menschen dood stil wa-
ren, *sa-telah soenjarah orang tidor.*

Vast —, *tidor lelap, tidor njadar.*

Al wie veel drinkt, slaapt veel. *bárang*
stápa bánjaq minom ia bánjaq tidor, M.
S. R. 63.

Iemand vast doen —, *melelapkan ti-*
dornja orang.

Zacht —, *tidor dengan senang.*

Verward en ongeroeld door elkander
liggen te —, *tidor berkapáran, S. R. 125.*

Lang —, *tidor láma.*

Met onachtzaamheid —, *tidor dengan*
ghaflat.

Ongerust —, *tidor dengan bulisah ra-*
sánja.

Gaan —, *pergi tidor.*

Bij elkander —, *tidor bersáma-sáma.*

Onder eenen boom —, *tidor di báwah*
pohon.

Onder den blooten hemel —, *tidor di*
báwah langit.

Pleisteren om te —, *berhenti tidor.*

—de verschrikt opspringen, *takar-úljat.*

Zijne Majesteit slaapt, *makka bagindo*
berádoe.

Zoo even sleept gij nog, *tahádí ang-*
kaw lági tidor, S. R. 27.

— van ledematen, *kágoeh, semoettan.*

Des nachts niet —, *gúdanq, bergúdanq.*

SLAPER, m. *orang tidor, penidor.*

—, fig. druilloor, *orang málas. penálas,*
orang góbloq.

SLAPERIG, b. n. *mengontog, hárip, hárap,*
máw tidor.

En zij waren zeer —, *makka ia-poon*
mengantog sangat, S. R. 148.

— maken, *tidorkan.*

Zeer —, *antog lelap.*

—, traag, loom, *málas.*

— weder, *mása begah.*

Een — gesprek, *bitjara kósong, L.*

—, *bijw. traag, koerang rádjim.*

—, slap, kwijnend, *koerang ráiné.*

De handel is thans —, *makka perma-*
gáün paúdda sakarang ini áda koerang
ráiné.

SLAPERIGHEID, vt. *pri antog, kalakoewan*
orang mengantog.

Zware —, *pri antog lelap.*

SLAPHARTIG, b. n. *ketjil háti, tjabar.*

Een — mensch, *orang tjabar, orang*
jang ketjil háti.

—, *bijw. dengan ketjil háti, atas pri*
jang tjabar.

SLAPHARTIGHEID, vt. *kaketjilan háti.*

SLAPHEID, vt. *kalakoewan jang kendor, pri*
jang kundol, zie SLAP.

—, in de ledematen, *pri jang dláif.*

SLAPJES, *bijw. perláhan-láhan, plan-plan, L.*

SLAPPEN, o. w. *djádi kendor.*

—, verminderen, *djádi koerang.*

—, zwak worden, *djádi lemah (lemas, L.)*

De wind slapt, *angin djádi tedoh.*

—, lager in prijs worden, *toeron harga.*

De rijst slapt, *makka bras itoe toeron*
harga.

—, b. w. slap maken, *kendorkan. kan-*
dolkan.

SLAPFIGHEID, vt. *zie SLAPHEID.*

SLASCHOTEL, m. *piring saláta.*

SLATUIN, m. *kebon saláta.*

SLAVEN, o. w. *bekarjia bárang jang soekar,*
zie ZWOGEN.

SLAVENAARD, m. *parángi hamba, pri sa-*
hája, kalakoewan boedaq, L.

SLAVENARBEID, m. *pekardjáján hamba (boe-*
daq, L.)

SLAVENDIENST, vt. *perhambáün, persahájáün.*

SLAVENHALER, m. *práhoe jang membáwa*
boedaq, L., zie SLAAF.

SLAVENHANDEL, m. *perniagáün hamba, hál*
berdáyang boedaq, L.

Den — afschaffen, *melárangkan per-*
niagáün hamba.

SLAVENHANDELAAR, m. *orang jang djoewal*
blí boedaq, L., (hamba).

SLAVENKIND, o. ran huis des eigenaars ge-
boren, *ánaq máis.*

SLAVENMARKT, vt. *pásar hamba, pásar boe-*
daq, L.

SLAVENSTAND, m. *hál boedaq, pangkat hamba.*

SLAVERNIJ, vt. *perhambáün, persahájáün.*
pri hál hamba, kalakoewan boedaq, L.,
áboedjat, Ar.

Tot — brengen, *baperhambákan, bekin*
boedaq, L.

SLAVIN, vt. *saláta paramoewan, hamba*

parampoewan, *boerdag parampoewan*, L., *mossa*, L.

Indien iemand twee slavinnen, die gezusters zijn, beslaapt, wordt hij als eene bloedschendinge gestraft, *djika sa-órang berkandug sahája jang doewa bersoedára makka soembang hoekoemja*, Had. Hab.

SLAVOREK, vr. *garuo salála*.

SLAZAAD, o. *bidji saláda*.

SLECHT, b. n. effen, *sadarhána*, *ráta*, *tedoh*.

Een — (beter een effen) kleeft, *pekájin jang ráta (sadarhána)*.

Eene — e (stille) zee, — water, *láwt jang tedoh*.

— en regt, *troes trang*.

—, gering, laag, *hina*, *dina*, *ketjil*, *pápa*.

Eene — c afkomst, *atsal ketjil*, *bangsa hina*.

— (van een gemeen gesprek,) *atji*, L., *tjaboel*.

— c tanden, *gigi boesog*.

— van gezigt, *káboer máta*, *bábor*, L., *beláhor*, L., *rantjoe*, L.

De zieke is zeer —, *makka órang sákti itoe pájah sakáli*.

—, bedorven, ontuchtig, *toejoel*, L.

—, snood, *djáhat*, *kapista*, *dzalil*, Ar., *sjar*, Ar., *bad*, Perz., *kedji*.

Maar uwe handelwijs is eenigzins —, *tetápi áda sedikit djáhat pekar-djáhannoe*, S. R. 136.

Zeer —, laag, gemeen, *asjrath*, Ar., *djáhat sakáli*.

Een — mensch, *órang djáhat*.

Geheel —, *sa-pála-pála djáhat*.

Eene — c handelwijs, *perboewátan jang kedji*.

Eene — e tijding, *chabar jang tiádt-bájiq*.

—, rampspoedig, *bertjeláka*, *máláng*.

— e taal, *perkatáán tjaboel*.

Eene — e troost, *penghibóran jang kapáláng*.

Eenen — en dank van iemand hebben, *menáoh sjak akan sa-órang*.

— worden, *djádi djáhat*.

— er maken, *men-djáhatkan*.

—, bijw. *dengan ráta*. enz. zie SLECHT, b. n.

— gehuisvest zijn, *berroemah ketjil (boesog)*.

— schrijven, *toelis djillek*, L.

— te paard rijden, *tráda bisa toeng-gang koedo*, L., *tiáda táhoe toenggang koeda*.

SLECHTELJK, bijw. zie SLECHT, bijw.

SLECHTEN, b. w. *ratákan*, *békin ráta*.

Den weg —, *ratákan djálan*.

—, afbreken, *rombag*, *merombag*.

SLECHTHEID, vr. slechte hoedanigheid, *tsifat jang boesog*, *kadjahátan*, *risq*, Ar., *foesoeg*, Ar., *sjjirat*, Ar.

SLECHTHOOFD, m. en vr. *órang gila*, *órang sarsar*, *gila bahása*.

SLECHTIGHEID, vr. zie SLECHTHEID.

SLECHTING, vr. *hál meratákan*.

—, afbreking, *pirombákan*, *karombákan*.

SLECHTS, bijw. alleenlijk, *sahádja*, *sádja*, *tjoemah*, L., *dukat*, *saka't-poon*.

Hij sprak — één woord, *makka ia-poon berkáta sa-pátah káta sádja*.

Daar hij — een dier was, *makka sam-peilah ia binátang*, S. R. 105.

— drie ropijen, *tjoemah tiga roepiah*, L.

Al ware het — een kind, *djikaloe kánaq-kánaq sakali-poon*.

SLEDE, vr. *penggirétan*, *pengirétan*.

SLEE, b. n. zie ZUUR, EGGIG.

SLEEF, m. slip, *pantjong*, *dzeil*, Ar., *dzayl*, Ar.

—, stoet, *órang mengiring*, *pengiringan*.

SLEEFBEEN, o. *kirit*.

SLEEFNET, o. (van visschers) *poekat*, *poetjoq*, (van de vezelen van den Arén-boom).

Het — trekken, *memoekat*.

SLEEPTOUW, o. *táli toenda*.

Op het — nemen, *toenda*.

Hij nam het schip op het —, *makka kapal itoe di toendánja*.

Iemand op het — houden, *pertanggohkan órang*.

SLEET, vr. slijting, *loesoh*, *amoh*, L.

Er is noch — noch breuk aan, *itoe mási bároe sakáli*, L., *itoe belom koerang sátoe apa*.

—, vertier, *lákor*.

Hij heeft groote — van zijne waren, *bárang danóangannja itoe lákoe sakáli*.

SLEETSCH, b. n. *lakas loesoh*, *lakas békin roesag*, L.

Hij is zeer — aan de voeten, *lakas loesoh kantónja*, *dia békin lakas roesag sapatoenja*, L.

SLEETSCHHEID, vr. *pri órang jang lakas meloesohkan (békin amoh) bárang pekájinnja*.

SLEEUW, b. n. zie ZUUR, EGGIG, SLEE.

SLEI, vr. sluis, *gagandín*, *pemoekol kájoe*.

SLEK, vr. slak, *oenam*.

—, overschot, vuiligheid van gesmolten tin enz., *trá*.

Huisjes—, *oelam berloelit*.

Zijn werk gaat voort als eene —, *lambat-lambat kardjánja*, *plan-plan sádja dia poenja kardja*, L.

SLEKHOREN, m. *karang*, *kréng*.

SLEKKEBOOM, m. (*Erythrina*) *pólon dádap*.

SLEKKEGANG, m. fig. *djálán perláhan-láhan djálán plan-plan*, L.

SLEKKEHUISJE, o. *roemah oenam*, *koelit oenam*.

SLEKKENSTEEN, m. *bátoe oenam*.

SLEMP, m. *perdjamoewan*.

Veel van den — houden, *soeka ber-djámoe-djamowan*.

Op den — loopen, *mengénding*.

—, zekere drank, *minoeman ajer soesoe dengan telor dan tsufrân.*
SLEMPDAG, m. *hâri perdjamoewan, hâri hulâl mâkan minom segalla roepa.*
SLEMPEN, o. w. *berdjâmoe-djamoewan, bersoeka-soekâän dengan mâkan minom.*
SLEMPER, m. *pendemap, zie BRASSER.*
SLEMPERIJ, vt. *perdjamoewan, pendemâpan.*
SLEMPLOOPER, m. *orang menjintling.*
SLEMPMAAL, o. *perdjamoewan pendemap, perdjamoewan orang jang soeka mâkan minom râmê-râmê.*
SLEMPTIJD, m. *mâsa bersoeka-soekâän sabelom lâgi di boeka poewâsa.*
 — na de vaste, *lebâran.*
SLENDEK, m. *djâlan lambat, djâlan perlâhan-lâhan, djâlan plan-plan, L.*
 —, streek, *dâja, motslêut, Ar., pedâjan.*
 —, handigheid, *kiaai.*
SLENDEREN, o. w. *berdjâlan perlâhan-lâhan.*
 —, rond—, *rondwalen, kombâra, kalâna, melantjong, L., langlang.*
 Op en neder —, *lâlœ langlang (lâlang).*
SLENK, vt. *modderkuil, serlong.*
 —, buffelwed, *koebaq.*
SLENKEN, o. w. *zie SLINKEN.*
SLENTER, m. *zie SLENDER.*
SLENTERAAR, m. *orang melantjong, orang kalâna.*
SLENTEREN, o. w. *zie SLENDEREN.*
SLEPEN, b. w. *irit, sêrrêt, L., sirat.*
 —, een vaartuig boegseren, *toenda prâhoe.*
 Bij de haren —, *mengirit dengan ramboet.*
 De beenen na zich —, *enen slependen gang hebben, mengirit kâki.*
 Eene zaak — de houden, *perlambatkan perkâra, kardjâkan soewâtoe perkâra dengan perlâhan-lâhan.*
 —de ziekte, *penjâkit bertâhon-tâhon.*
 —de stem, *soewâra jang lambat-lambat.*
SLEPER, m. *djoeroe penggirêtan, pengirit.*
SLEPING, vt. *pengiritan, penjêrêtan, L.*
SLET, vt. *kâjin boeroq, lontê, L.*
 —, fig. *gemeen vrouwspersoon, lontê.*
SLETER, m. *lap, pertja.*
SLEUF, vt. *alor, aloeran.*
 —, stroom tusschen twee zandbanken, *pâlœh.*
 — in een hijschblok, *koemê.*
 — of kuil in den grond door afdruppelend water, *tyaratjâpan.*
SLEUR, vt. *pengiritan.*
 —, fig. *gewoonte, bêâsa, àâdat, Ar.*
 Uit —, *sabab soedah bêâsa.*
SLEUREN, b. w. *irit, mengirit di tânah.*
 —, o. w. *berdjâlan perlâhan-lâhan, berdjâlan plan-plan.*
SLEURGED, o. *doâ jang sahârt-hâri.*
SLEURGODSDIENST, vt. *agama jang poera-poera.*

SLEURWERK, o. *pekardjâän sahârt-hâri.*
SLEUTEL, m. *ânaq koentji, koentji, mij-tâh, Ar.*
 Eene deur met den — *toesluiten, toetop pintoe dengan ânaq koentji.*
 Den — op de kist leggen, *tiâda menarina haq poesâka.*
 De —s eener stad aanbieden, *persoembahkan ânaq koentji kôta.*
 Deze sterkte is de — des lands, *makka kôta ini djâdi kapâla segalla benteng negri.*
 — van eenen viool, *kisiran.*
SLEUTELBEEN, o. *salangka, sa-selangan, selangan.*
SLEUTELBEENADER, vt. *oerat salangka.*
SLEUTELBEENBREUK, vt. *pâtahnja salangka.*
SLEUTELDRAGER, m. *djoeros koentji, bandâri.*
SLEUTELGAT, o. *lôbang ânaq koentji.*
SLEUTELRING, m. *tjintjin ânaq koentji.*
SLIB, vt. *slibbe, loempoer, pitjê, litjah.*
 — vângen, fig. *woeroeng, tiâda dâpat maqtsœd.*
SLIBBERAUGHTIG, b. n. *berloempoer, hêtjêk, L.*
SLIBBEREN, o. w. *ka'intjir, galintjir, plêsêt, L., teplêssêt, L.*
SLIBBERIG, b. n. *glad, litjin, lindir, lindi.*
SLIER, m. fig. *enenen — aan hebben, mâboq, soedah minom terlâœe bânjaq.*
SLIEREN, b. w. *irit, sêrrêt, L.*
 —, als een dronken mensch, *oejong.*
 —, sullen, *gansor, sanggoelœr.*
SLIJ, vt. *zie SLAAI, SLEI.*
SLIJK, o. *loempoer, pitjê, litjah, poeroq, bêllêk.*
 Kleiachtige —, *gâlœh.*
 — op de wegen bij morsig weder, *bêtjêk, L., litjah djâlan.*
 Het — der aarde, *litjah tânah.*
 — eener rivier, *loempoer soengei (kâlî).*
SLIJKACHTIG, b. n. *berloempoer, bêttjêq, L., bulloq, L., bêlêq, litjah.*
 Een — e weg, *djâlan bêlêq (bêtjêq).*
SLIJKERIG, b. n. *zie SLIJKACHTIG.*
SLIJKKUIL, m. *serlong.*
SLIJKSLAE, vt. *oenam litjah.*
SLIJKSPOOR, vt. *gampâran, Jav., terompa, L., troempah, L.*
SLIJM, o. *thâm, balgham, Ar.*
 —, (sperma animale), *gelâdr.*
 Veel — loozen, *kalœwar bânjaq thâm.*
 — afdrijvend middel, *obat thâm, obat poekol thâm.*
SLIJMACHTIG, b. n. *sa-roepa thâm.*
 —, vol slijm, *penoeh thâm.*
SLIJMEROERTE, vt. *loempoh kârana thâm (balgham).*
SLIJMGRAVEEL, o. *sâkit bâteo thâm.*
SLIJMHOUT, o. *kâjoe lapia.*
SLIJMIG, b. n. *zie SLIJMACHTIG.*
SLIJMKOORTS, vt. *demam thâm.*

SLIJMKWAAL, vt. *penjakit thâm, penjakit boesâq.*

SLIJMVERDRIJVEND, b. n. *jang poekol thâm.*
— middel, *obat jang poekol thâm.*

SLIJMVLIES, o. *selâpoet thâm.*

SLIJPBORD, o. *pâpan gôsoq pisô, pâpan asâhan, L., pâpan pengâsah.*

SLIJPEN, b. w. *gôsoq, L., asah, kilir, bekin tâkjam, râot.*

Glad —, *tjânt, tjânei.*

—, polijsten, *oepam, mengoepam.*

Een zwaard —, *nengâsah pedang.*

Om zijnen houwer te —, *kundaq mengâsah pârangnja.*

Op eenen steen —, *mengâsah paadda bâtoe.*

De tanden gelijk —, *mengâsah gigi, pintas gigi.*

Glas —, *mengoepam kâtja.*

Eenen diamant —, *gôsoq tntun, saroads, sardis, bersoetji permâta.*

SLIJPER, m. *toekang gôsoq, L., pandei mengâsah.*

SLIJFGELD, o. *oepah toekang gôsoq, L., oepah pandei mengâsah, oepah gôsoq, L., oepah mengâsah.*

SLIJPHAAK, m. *gâjit toekang gôsoq, L.*

SLIJPING, vt. *penggôsokan, pengasâhan.*

SLIJPFANK, vt. *pâpan gôsoq pisô, L., pâpan asâhan, pâpan pengâsah.*

SLIJPSEL, o. *serboeq (bakas) asâhan.*

SLIJPSTEEN, m. *vlakke —, wetsteen, bâtoe gôsoq, L., bâtoe pengâsah, bâtoe asâhan.*
—, *ronde, draaijende, tjâné, bâtoe pentjâné.*

— om de tusschenruimte der tanden wijder te maken, *bâtoe pentjelah.*

SLIJTAADJE, vt. *loesoh, kaloesôhan.*

SLIJTACHTIG, b. n. zie SLEETSCH.

SLIJTEN, o. w. *loesoh, djâdi roesaq, amoh, L.*
Dit kleed slijt spoedig, *makka kâjin ini lakas loesoh, ini kâjin lakas djâdi roesaq.*
—, *overgaan, lâlœ, linnjap, hilang, liwat, L.*

Zijne droefheid zal wel —, *doeka tjitânja akan lâlœ djoega.*

De koorts begint te —, *makka demam itoe hampir hilang, makka demam itoe moelâ-ti djâdi koerang.*

Zijn leven bij iemand —, *hidop bersâmasânu dengan sa-ôrang.*

Glad —, (van metalen), *tjânt.*

—, in het klein verkoopen, *tampong.*

SLIJTER, m. *penampong, ôrang dâgang.*

SLIJTERIJ, vt. *kadei penampong, kadei ôrang mendjoewal minoeman.*

SLIK, o. zie SLIJK.

SLIKKEN, o. w. zie AANSLIKKEN.

SLIKKEN, b. w. *inslikken, tulan, telan, ontal, oental, L., Jav.*

—, *inzwelgen, gôgaw.*

SLIKKER, m. *ôrang jang telan (tulan).*

SLIKKING, vt. *penelânan, hâl telan.*

SLIKOP, m. en vt. *ôrang râkoes, L., pen demap.*

SLIKPOTJE, o. *tampat obat telan.*

SLIM, b. n. *scheef, sêrong, érot.*

—, *krom, bêngkoq.*

—, *erg, djâhat, sângat, pâjah.*

Hoe langer hoe —mer, *mingkin lâma mingkin djâhat, L., mâkin lâma mingkin djâhat (pâjah).*

—, *mocijelijk, soesah, soekar, mosjkil, L.*

Een — boek, *kitâb jang mosjkil.*

Eene —me zaak, *perkâra jang soekar.*

—, *loos, geslepen, tjerdji, hâlœs.*

Een — mensch, *ôrang tjerdji, ôrang melipoet.*

SLIMBEEN, m. en vt. *kâki érot.*

SLIMHALS, m. en vt. *tatêlang.*

SLIMHEID, vt. *loosheid, pri jang tjerdji.*

—, *scheefheid, pri jang érot.*

—, *kwaadheid, kâjahâtan.*

SLIMMEN, o. w. zie VERSLIMMERN.

SLIMMERING, vt. *bederf aan koopwaren, kaboesok-an bârang dagangan.*

SLIMVOET, m. *kâki érot.*

SLINDACHTIG, b. n. *jang menboeroeskan.*

SLINDEN, b. w. zie VERSLINDEN.

SLINDER, m. zie VERSLINDER.

SLINDKOLK, m. zie DRAAIKOLK.

SLINDPENNING, m. *ôrang jang menboeroeskan, pemboeroes.*

SLINGER, m. *werp—, alt-alt, boewâjan, bandang.*

— van een uurwerk, *boewâjan.*

Steenen met eenen — werpen, *meng-âlt-alt bâtoe.*

—, het slingeren, *gôjang, ligangan, zie SLINGEREN.*

SLINGERAAP, m. *grijze —, ouwouw, gew. wouwouw.*

Zwarte —, *loetong.*

SLINGERAAB, m. *ôrang peng-âlt, ôrang jang meng-âlt-alt bâtoe.*

SLINGERARMEN, o. w. met de armen slingeren onder het gaan, *berdjâlan meling-gang.*

SLINGERBOSCH, o. *rimba dengan djâlan-djâlan jang berkelo-kelo.*

SLINGEREN, o. w. *bergtjang, lênggang, ligang.*

Het schip slingerde over en weder (van bak naar stuurboord), *makka kapal itoe-poon melanggang (hoejong, langkoq).*

—, op de golven dansen, eene golvende slingering hebben, van voren naar achteren, *oenggoel.*

— in verschillende rigtingen, *hoejong, gtjang.*

— zoo als schier afgebroken boomtakken, *angkong-angkong.*

—, niet goed geballast zijn, *oejong.*

— aan een touw hangen, (zoo als eene wieg), *ajoen, boewani.*

—, eene slingerende of knikkende he-

weging maken, (zoo als het hoofd bij het gestadig knikken en zoo als een pomp-slinger), *oenggoel*.
 Zachtjes — zoo als een kwast aan een koord, *rambei*.
 —, b. w. *menggójang*, *boewaaikan*, *mengájoen*.
 — (eenen pijl), *iyol*, *épol*.
 Eenen steen —, *meng-áti-áti bátoe*.
 Een kind in eene hangwieg —, (wiegen), *mengájoen anaq*.
 Een touw —, *boewaaikan tált*.
 Een boompje —, *menggójung pohon moeda*.
 Een kindje op den arm zachtjes —, *orjása*.
 —, verstrooid liggen, *tersiár*, *tesiaar*, *L. terhumboeran*.
 Goederen, die men laat —, *tjijiran*.
 SLINGERING, vt. zie SLINGEREN.
 SLINGERSTEEN, m. *bátoe ált-ált*.
 SLINGERUURWERK, o. *dján* *dengan* *boewájan*.
 SLINK, b. n. *kiri*.
 SLINKEN, o. w. *kimpés*, *kompés*, *kampas*, *ringkas*, *L.*, *bantoe*.
 Doen —, *meringkaskan*.
 De bloedvin slinkt, *bantoe bisohja*.
 SLINKING, vt. zie SLINKEN.
 SLINS, bijw. zie LINKS.
 SLINKSCH, b. n. zie LINSCH.
 —, fig. ondeugend, *djáhat*, *bertipoe-dája*.
 SLINKSCHELIJK, bijw. *atas pri jang djáhat*.
 SLINKSCHEID, vt. *pri órang jang bertipoe-dája*, *háti palsu*, *L.*
 SLIP, vt. *pantjong*, *pontja*, *pontjah*.
 De — van iemands kleed vasthouden, *péngang pontja kájin órang*.
 Afhangende — van eenen tulband, *gontji*.
 De — opheffen, *angkat pantjong*.
 SLIPPEN, o. w. zie GLIPPEN.
 —, (scheepsw.) *lárat*.
 — door den sterken stroom, *lárat óleh hároes dras*.
 Door den sterken stroom slipte het vaartuig, *makka kapal poon lárat derri kárana (óleh) ajer dras*.
 SLIPPER, m. in: eenen — maken, *men-tjoert kaloewar*.
 SLIPPEREN, o. w. zie SLIPPER.
 SLIPPERT, m. zie SLIPPER.
 SLISSEN, b. w. blusschen, *pádama*.
 —, zijne lusten boeten, *poewaskan hawá nafsoerja*.
 Eenen twist —, *menjelesseikan (soeloh) tjídera*, *mendámeikan*.
 SLISSING, vt. *pemadaman*.
 —, bijlegging, *pendameian*, *penjorlohan*.
 SLOBBE, vt. *otloh*.
 SLOBBEREN, b. w. *ítrop*, *mengítrop*.
 SLOBBERING, vt. *penjírópan*.

SLOBBIG, b. n. *kótor*, *L.*, *tjamar*, *nedjis*.
 SLODDE, vt. zie SLODDEVOS.
 SLODDER, m. zie SLODDERVOS.
 SLODDERACHTIG, b. n. zie SLODDERIG.
 SLODDERBROEK, vt. *tjeláua jang longgar sakáli*.
 SLODDEREN, o. w. *berkápah-kápah*.
 SLODDERHOOS, m. zie SLODDERKOUS.
 SLODDERIG, b. n. *kótor*, *tjamar*, *nedjis*.
 —, bijw. *dengan kótor*, *atas pri jang tjamar*.
 SLODDERIGHEID, vt. *kalakoewan jang kótor*, *pri jang tjamar*.
 SLODDERKLEED, o. *pekájin (kájín, paktéán)*, *jang terláloe longgar*.
 SLODDERVOS, m. en vt. *órang jang terláloe kótor*, *órang jang tjamar sakáli*, *órang tjóring-moeting*.
 SLOEP, vt. *sampan*, *skoitji*, verb. van schuitje.
 SLOEPMEESTER, m. *djoerágan sampan*.
 SLOEPROEIJER, m. *órang dájoeang di sampan*.
 SLOEPTOUWEN, o. meerv. *táti-táti sampan*.
 SLOEPVLAG, vt. *bandéran sampan*.
 SLOEREN, b. w. *mengoekoer pínggir kapal*.
 SLOERIE, vt. *paramoewan nedjis*, *paramoewan kótor*.
 SLOF, vt. verzuim, *kalaléán*, *ka-álpáán*.
 —, m. een slordig man, *órang láki-láki jang loepa dan lálei*.
 —, oude muil, *tjenella toewah*.
 De boel is op —fen, *samoewá soedah roesag*.
 SLOF, b. n. *málas*, *lálei*, *segan*.
 — in het werk zijn, *málas kardja*, *mámang*.
 In alle dingen — zijn, *melaleikan segalla perkára*.
 —, liederlijk, *salélér*, *L.*
 —, s'offelijk, *órang málas*, *atas pri jang lálei (kalaleian)*.
 SLOFFEN, o. w. *mengirit káki*.
 —, achteloos zijn, *lálei, alpa*.
 Ergens niet in —, *tiáda melaleikan bárang sa-perkára*.
 SLOFFIGHEID, vt. *pri jang lálei*, *kalaleian*.
 SLOK, m. *teug*, *tegoq*.
 Een — wijn, *sa-tegoq ajer anggoer*.
 SLOKACHTIG, b. n. *rákoes*, *L.*, *demap*.
 Een — mensch, *órang rákoes*, *pendemap*.
 SLOKACHTIGHEID, vt. *kalakoewan órang rákoes*, *pri pendemap*.
 SLOKDARM, m. *korongkoengan*.
 —, fig. *órang rákoes*, *pendemap*.
 SLOKJE, o. *bortel*, *sópt*, verb., *sa-tegoq sópt*.
 Wilt gij een — nemen, *máw minom sópt sedikit? L.*
 SLOKKEN, b. n. *gógaw*, *gógog*, *telan* *dengan rákoes*, *L.*
 SLOKKER, m. *vtaat*, *órang rákoes*, *peng-gógaw*, *penkmap*.
 —, schuimlooper, *órang mengítuding*.

SLOKKING, *vr.* penelánan, pengjogawan.
 SLOKLUST, *m.* pendemápan.
 SLOKOP, *m.* zie SLOKKER.
 SLOMMER, *m.* kasoesáhan, perkára jang koesoet-koesoet.
 SLOMMEREN, *o. w.* zie SLIMMEREN.
 —, *b. w.* *membri soekar*, menjokarkan.
 SLOMMERING, *vr.* zie BESLOMMERING.
 SLOMP, *m.* hoop, tamboenan.
 —, *menigte*, *bánjaq*, *kabanjánkan*.
 Een — *geld*, *bánjaq oewang*.
 SLONDE, *vr.* zie DRAAIKOLK.
 SLONS, *vr.* parampoewan kótor, *tjoring-moeting*, *nedjis*, *tjamar*.
 SLONSEN, *o. w.* zie VERSLONSEN.
 SLONSIE, *o.* dievenlantaren, *tunglong pentjoeft*, *lantéra máling*, *L.*
 SLOOF, *vr.* voorschoot, *skortje*, *verb.*
 SLOOP, *vr.* *sárong bantal*, *pebátang*, *toetop goeling*, *Pal.*
 SLOOPEN, *b. w.* *rombaq*, *bongkar*.
 Eene stad —, *merombaq neŕri sa-boewah*.
 Een oud huis —, *membongkar roemah toewah*.
 SLOOPENLINNEN, *o.* *kájin sárong bantal*.
 SLOOPER, *m.* *toekang bongkar roemah*, *djoe-roe merombaq*.
 SLOOPING, *vr.* *pembongkaran*, *perombákan*, ook: *karombákan*, doch onjuist.
 SLOOR, *vr.* zie SLOERIE.
 SLOOT, *vr.* *párit*, *káli*, *L.*
 —, zie GOOT, WATERLEIDING.
 Eene — *graven*, *menggáli párit*, *loembi káli*, *L.*
 Iemand van den wal in de — *helpen*, *menambáhi kasoeáran órang*.
 SLOOTEN, *b. w.* *membahági dengan párit*.
 SLOOTJE, *o.* kleine sloot, *párit ketjil*.
 —, *o.* klein slot, *koentji ketjil*.
 SLOOVEN, *b. w.* *bekardju bárang jang brat*.
 — om grootheid, *tangoeng tája*.
 SLOP, *o.* sluiphop, *tampat mengálang*, *tampat mengéndap*.
 SLORDIG, *b. n.* *kótor*, *tjoring-moeting*.
 Eene — *e kleeding*, *pakéan kótor*, *pekájin jang tjoring-moeting*.
 Een — *mensch*, *órang kótor*.
 SLORDIGHEID, *vr.* *kalakoewan kótor*, *pri nedjis*.
 — in den stijl, *kakoerangan karángan soerat*.
 SLOREN, *b. w.* zie SLEUREN.
 SLORP, *m.* *pengirópan*.
 —, *teug*, *tegoq*.
 SLORPEN, *o. w.* *irop*.
 SLORPEI, *o.* *telór éntjér*, *L.*
 SLORPING, *vr.* *pengirópan*.
 SLOT, *o.* *koentji*.
 Een — *aan eene deur slaan*, *pásang koentji paaŕda (di) pútoe*.
 Een Engelsch —, *koentji inggris*.
 Grendel—, *kantjing-kantjingan*.

— van een geweer, *dápor bedil*, *dápor snápan*, *sullot*, *verb.*, *piŕjoe*.
 — *eener geschiedenis*, *tamat el-fikájat*, *Ar.*, *kasoeáhan tjaritra*, *pengabisan tjaritá*, *L.*
 — *uitkomst*, *iqibat*, *Ar.*, *áclir*, *Ar.*
 — *eener rekening*, *bandingan hesab*.
 — van eenen zin, *máŕalath*, *Ar.*
 —, *sterkte*, *kóta*, *kóta*, *bordj*, *Ar.*
 —, *sloten*, *burgen*, *bórodj*, *Ar.*
 —, *paleis*, *astána*, zie PALEIS.
 SLOTBEWIJS, *o.* *dalil jang áclir*, *tanda katrángan jang kasoeáhan*.
 SLOTBEWAARDER, *m.* *panghoelo kóta*.
 SLOTENMAKEN, *o. w.* *memboewat koentji*, *békin koentji*.
 SLOTENMAKER, *m.* *toekang koentji*, *pandei koentji*.
 SLOTENMAKERSWERK, *o.* *pekardjáin toekang koentji*.
 SLOTENMAKERSGEREEDSCHAP, *o.* *prábot toekang koentji*.
 SLOTGAT, *o.* *lóbang koentji*.
 SLOTGEVOLG, *o.* *áqibat jang áclir*.
 SLOTHEER, *m.* *toewan kóta*.
 SLOTIJZER, *o.* *besti koentji*.
 SLOTKRAM, *m.* *kókot koentji*.
 SLOTPLAAT, *vr.* *práda koentji*.
 SLOTPOORT, *vr.* *gerbang kóta*.
 SLOTREDE, *vr.* *perkatáan pengabisan*, *bitjára áqibat*.
 SLOTRREGEL, *m.* *dalil jang tsafi*.
 SLOTTORENTJES, *o.* *meerv.* *bángon-bangoenan kóta*.
 SLOTVAST, *b. n.* *jang bóleh (dápat) di koentji*.
 SLOTVONNIS, *o.* *kapoatoesan hoekoem jang áclir*.
 SLOTVOOGD, *m.* *panghoelo kóta*, *bendahári*.
 SLOTVOOGDIJ, *vr.* *djabatán panghoelo kóta*.
 SLUIJER, *m.* *tataman*, *amban*, *kaloebong*, *pengamban*, *tjádir*, *Perz.*, *sabei*, *sabid*, *Ar.*, *hidjáb*, *Ar.* *Amban en pengamban zijn doeken*, die over den eenen schouder en onder den anderen arm gedragen worden.
 Met eenen — *gekleed zijn*, *pákei tjádir (tataman)*.
 — van de Arabische vrouwen, *migna*, *Ar.*, *moegannah*, *verb.*
 De lijkbaar met eenen — *bedekken*, *menoetop djinázat dengan tjádir*.
 —, *vermomming*, *kasamáran*.
 Vrouwen— van het hoofd tot de votten, *sarásah*, *sarasj*, *Perz.*
 SLUIJEREN, *b. w.* *pákei tataman (tjádir)*, *besselúndang*.
 SLUIK, *b. n.* *dun*, *tangsei*.
 — *haar*, *ramboet tangsei*.
 SLUIK, *vr.* *pembawáan bárang glap*, *hál melarikan béa*.
 Ter —, *mentjoeri-tjoeri*, *terúndap-úndap*, *dengan diam-diam*.

Ter — gaan, *mentjoeri kaloewar, pergi mentjoeri-tjoeri.*

SLUIKEN, b. w. heimelijk iets doen, *kardja terindap-ndap, kardja dengan diam-diam.*
—, smokkelen, *membawa barang gelap, melarikan béa, melarikan tjoekoi.*
—, o. w. overspel plegen, *berkandaq, hermoekah.*

SLUIKER, m. smokkelaar, *orang melarikan, béa, orang yang membawa barang gelap.*

SLUIKHANDDEL, m. *perniagaan barang gelap. perniagaan yang di lirikan béanja.*

SLUIKHANDELAAR, m. zie SLUIKER.

SLUIKHEID, vt. *prí tangsei.*

SLUIKING, vt. zie SLUIK, vt.

SLUIMEN, o. w. zie SLUIMEREN.

SLUIMERAAR, m. *orang mengantog.*

SLUIMERACHTIG, b. n. *antog, harap, mau-tidor.*

SLUIMEREN, o. w. *mengantog, mau tidor.*

SLUIMERING, vt. *antog, tidor sedikit.*

SLUIMEROOG, o. *mata orang mengantog.*

SLUIP, vt. iii: ter —, *mentjoeri-tjoeri, ter-ndap-ndap.*
Ter — iemand naderen, *menghampirkan sa-orang ter-ndap-ndap.*

SLUIPDEUR, vt. *pintoe máling.*

SLUIPEN, o. w. *ndap-ndap, ndop-ndop.*
Binnen —, *másoq ter-ndap-ndap.*

SLUIPER, m. *orang yang pergi mentjoeri-tjoeri.*
Eenen — maken, *mentjoert kaloewar, pergi mentjoeri-tjoeri.*

SLUIPHAVEN, vt. *pelaboeuan gelap.*

SLUIPHOEK, m. *tampat semboeni, semboenian.*

SLUIPHOER, vt. *soendal gelap.*

SLUIPHOL, o. *semboenian.*

SLUIPKOORTS, vt. *demum bathin.*

SLUIPMOORD, m. *bubbés, pemboenohan yang gelap.*

SLUIPMOORDER, m. *pemboenoh yang gelap.*

SLUIPPAD, o. *djalan máling, djalan gelap.*

SLUIPSWIJZE, bijw. *ter-ndap-ndap, mentjoeri-tjoeri, dengan diam, máling-máling.*

SLUIPTRAP, vt. *tangga yang tersoemboeni.*

SLUIPWEG, m. *djalan máling, djalan gelap.*

SLUIS, vt. *bandoengan.*
Schuinsche —, *pintoe ajer yang serong.*

SLUISBEDDING, vt. *pantal bandoengan, loenus pintoe ajer.*

SLUISDEUR, vt. *pintoe ajer.*
De — en openen, *boeka pintoe ajer.*

SLUISGELD, o. *béa bandoengan, oewang bandoengan.*

SLUISVLOER, vt. *kúki (dasar, pantal) bandoengan.*

SLUISWACHTER, m. *djoeroe bandoengan, djeroe pintoe ajer.*

SLUITBOOM, m. *sakat, batangan, alangan.*
Met eene — afschutten, *menjakat.*

SLUITDEUREN, vt. *meerv. pintoe-pintoe ajer.*

SLUITDOOS, vt. *peti yang boleh di koentji.*

SLUITEN, b. w. *toedoen, toetop, katoep-kadjam, kedjam, pidjam.*

Eene deur —, *toetop pintoe, katoep pintoe.*

Eene rivier —, *katoep soengei.*

De oogten —, *kedjumkan mata, toetop mata.*

Den mond —, *toetop moeloet, katoep moeloet.*
En haar mond was stijf gesloten, *dan moeloetnja ter-apitlah rapat, S. R. 78.*
Op slot —, *koentjikan.*

Eenen korf —, *tjapoq.*

Eenen weg met doornen —, *rabat djalan dengan doeri.*
Zich — (van bloemen, des avonds). *kontjop.*
Met eenen boom —, *sakat, menjakat.*

Eene haven —, *menjakat (katoep) kocwala.*
De deur der kennis —, *toetop pintoe marifat.*

Binnen —, *menoetop di dalam.*

Eenen brief —, *toetop soerat, boebohtjap paaddu soerat.*

Eene rede —, *menjoedahkan bitjara. poetoeskan bitjara (perkataán).*

Eene rekening —, *toetop soerat fesab. menjelesseikan soerat hitoengan.*

Een huwelijk —, *kawinkan, nikahkan.*

Een verbond —, *memboewat perdjandjan, bekin djandji, L.*

Eene vergadering —, *toetop bitjara madjlis.*
Op eene —, *karoeman.*

Gelederen sluit u! *karoemanlah! rapat-rapat!*

De deur voor iemand —, *toetop pintoe di moeka orang.*

In eene kamer —, *toetop di dalam bilitj (kamar, L.)*

De oogten voor iets —, *tiada mau lihat, toetop mata.*

Deze deur sluit niet goed, *pintoe ini tiada boleh di toetop bájij-bájij.*

In een hok —, *tároh di kandang, kandangan.*
—, *passen, van pas zijn, lájij, bájij.*
Dat kleeid sluit haar goed, *pekájin itoe lájij (bájij) padánja.*
—, o. *penoetopan, hál menoetop.*
Met het — der poort, *tatkála pintoe gerbang di toetop oranglah, tempo pintoe kóta di toetop orang.*

Het — eener haven, *penjakatan koewala.*

Het — van eene overeenkomst, *kata-tapan djandji.*

SLUITER, m. *orang yang menoetop, djeroe pintoe.*

SLUITING, vt. *penoetopan. hál menoetop.*
— der hand, *hál menoetop táwan, idjá, Ar.*
—, *sluittuddeL. koentji.*

SLUITLAKEN, o. *kájin ikat proet orang perampocuan yang bahároe beránaq.*

SLUITMAND, vt. *krandjang (bakoel) koentji*.
 SLUITRAD, o. *djantra jang bergigi*.
 SLUITREDE, vt. *grás, Ar., dalil áchir*.
 Eene bevestigende —, *dalil jang menjábitkan*.
 SLUITREGEL, m. *báris áchir*.
 SLURF, vt. *boelále*.
 SLURP, m. *pentjaroetan*.
 SLURPDRANK, m. *lolo*.
 SLURPEI, o. *telór éntjér*.
 SLURPEN, b. w. zie *SLORPEN*.
 SLUW, b. n. *tjerdít, káloes*.
 —, *bijw. dengan tjerdít*.
 SLEUWHEID, vt. *prí jang tjerdít, katjerdikan*.
 SMAAD, m. de daud van smaden. *pentjeláán, hál békin boesoq órang poenja náma, L.*
 —, *hoon, blaam, tjelá, áib, Ar., fadláhat, Ar.*
 SMAADNAAM, m. *náma jang katjeláán, náma jang boesoq*.
 SMAADREDE, vt. *perkatáán jang menjelákan, perkatáán jang békin máloe*.
 SMAADSCHRIFT, o. *soerat jang menjelákan*.
 —, *spotschrift, soerat sindiran*.
 SMAADTAAL, vt. zie *SMAADREDE*.
 SMAAK, m. *rása, perása lidah, penglidah*.
 Het is lekker van —, *itoe sedap rasánja, itoe énaq rasánja, L.*
 —, *zidtuig, perása, pengrasáán*.
 De smaken zijn verschillend, *makka perasáán órang bánjaq itoe berbédah (berlojinan)*.
 Ergens — in vinden, *soeka bárang apa-apa*.
 Dat is niet naar zijnen —, *itoe boekan soekánja*.
 —, *mode, tjára*.
 Dat is de laatste —, *itoe tjíru bahároe*.
 De — van rijst, *rása nási*.
 Met mijnen — overeenkomen, *berpatoetan dengan kasoeakáunkoe, sáma dengan kita poenja soeka*.
 SMAAKJE, o. in: er is een — aan, *itoe soedah berbáwoe, itoe soedah boesoq*.
 SMAAKVERMOGEN, o. *pengrasáán, perása*.
 SMAAKVOL, b. n. *éndah-éndah, bágoes, L.*
 SMACHTEN, o. w. *lemah, lemas, L.*
 Van honger —, *berkalapáran, lápar sakáli*.
 Van hitte —, *lemah (lemas) kapanásan*.
 — naar iets, *ríndoe dendam akan . . ., kapéngin máw dápat, L.*
 SMACHTEND, b. n. *jang ríndoe-dendam, jang kepéngin, L.*
 — o tong, *lidah jang kring*.
 Eene — e hitte, *kapanásan jang terláloe sángat*.
 — e blikken, *pemandáangan máta jang ríndoe dendam*.
 SMACHTING, vt. *kál ríndoe-dendam*.
 SMACHTLAP, m. *órang miskin, órang pótol, L.*

SMACHTLOOPER, m. *órang mengínding*.
 SMADELJK, b. n. *jang menjelákan*.
 —, *bijw. atas prí jang katjeláán*.
 SMADELJKHEID, vt. *perkatáán jang menjelákan*.
 SMADEN, b. w. *mentjelákan, tjoetja, menghinákan, membrí tjiderá, fadlala, Ar.*
 SMADER, m. *órang jang menjelákan*.
 SMADING, vt. *pentjeláán*.
 SMAK, m. *boenji*.
 — van iets, dat valt, *boenji bárang jang djatóh*.
 —, *worp, peloetáran*.
 —, *vaartuig, sasoewátóe práhoe wolanda bernáma sumnaq*.
 SMAKELIJK, b. n. *goed van smaak, sedap, énaq, L., ledzat tjita rasánja*.
 Fet —, *salámat mákan, salámat santap*.
 —, *bijw. dengan rása sedap, sedup*.
 — eten, *santap sedap, mákan énaq, L.*
 SMAKELIJKHEID, vt. *rása sedap, rása énaq, L.*
 SMAKELOOS, b. n. *tiáda karásan*.
 —, *laf, táwar, ambar*.
 SMAKELOOSHEID, vt. *tsjít (prí) jang tiáda karásan, prí jang táwar, rása ambar*.
 SMAKEN, b. w. *rása, mérása*.
 —, *proeven, tjóba*.
 Genot —, *mérása ledzat*.
 Toen hij den wijn gesmaakt had, *satelah di tjóbánja ajer anggoer itoe*.
 Het genoeg —, *uw beminnelijk ge-laat te aanschouwen, dápat soeka háti memandang moekámoe jang mánis*.
 Veel droefheid —, *mérása bánjaq soe-sah háti*.
 —, o. w. *berrása, rasánja*.
 Goed —, *bájiq rasánja*.
 Hoe smaakt die visch? *bagimána rasánja ikan itoe?*
 Dat geschiedverhaal smaakt mij niet, *makka kita tiáda soeka membátja fikájat itoe, itoe fikájat tráda énaq boenjinja, L.*
 Dat antwoord smaakt hem niet, *makka djawáb itoe tiáda di soekánja*.
 Het —, o. *rása, perasáán*.
 SMAKKEN, b. w. *hantam, hampas, banting, tjampaq*.
 Op den grond —, *banting di tánah*.
 —, o. w. *djatóh*.
 SMAKMUILEN, o. w. *berboenjikan moeloet sambil mákan*.
 SMAL, b. n. *klein, ketjil, tiáda lébar, látjop*.
 Te —, *koerang lébar*.
 De voorstevén is te —, *haloewan práhoe itoe látjop*.
 —, eng, *sempít, roepaq, L., zie ENG, NAAUW*.
 De —le gemeente, *órang ketjil, órang hina-dina*.
 —ler, engér maken, *nenjempítkan, koerangkan léharnja*.

SMALDEEL, o. *supāro armāda*.
 SMALDEELEN, b. w. *membahāgi-balāgi*.
 SMALDOEK, o. *kājin jang tiada lebar, kājin jang koerang lebar*.
 Het is geen —, *boekan kapālang*.
 SMALEN, o. w. *tjelākan, mentjelākan, menghinākan*.
 SMALER, m. *orang jang mentjelākan*.
 SMALHEID, vt. *pri jang sempit, pri jang koerang lebar, kaketjilan*.
 SMARAGD, m. *zoemoeroed, Perz., djanroed, verb.*
 SMAROTSEN, o. w. *menginding*.
 SMAROTSER, m. *orang menginding*.
 SMART, vt. *sakit*.
 De —ten van het kinderbaren, *sakit berānaq*.
 —, *hartzeer, doeka tjita, soesah hāti*.
 —, *leedwezen, sūjang, blas kaschan*.
 Met — *verwachten, menantikan dengan hasrat*.
 SMARTELJK, b. n. *jang menjākitkan, jang bekīn sakit*.
 —, *hoogst onaangetaam, amat soekar, soesah sakāli*.
 SMARTELJKHEID, vt. *pri (tsifat) jang menjākitkan, zie SMART*.
 SMARTELOOS, b. n. *kebal, betoewah, L.*
 SMARTEN, o. w. *sakit*.
 —, *smart veroorzaken, menjākitkan, bekīn sakit, L.*
 SMARTIG, b. n. *sakit, kasakitan*.
 SMARTOOR, o. *telinga sakit, koeping sakit*.
 SMEDEN, b. w. *tūmpa, poekol*.
 IJzer —, *tūmpa bessī, poekol bessī*.
 Goud —, *siaan, hanlang was*.
 Men [moet het ijzer —, terwijl het heet is, *makka bessī pānas itoe handaq di tūmpa, bessī māw di poekol sedang lagi pānas*.
 Aan elkander —, *samboeng*.
 —, *fig. verzinne, beramen, mengorpa-jākan*.
 Een verraad —, *mengoeprijāken chīānat*.
 Kwado plannen —, *berniatkan barang jang djāhat*.
 Nieuwe woorden —, *mendjadikan perkātān jang bahāroe*.
 SMEDER, m. *orang jang menūmpa, zie SMID*.
 SMEDERIJ, vt. *dāpor (tampat) toekang bessī, dāpor (tampat) pandei bessī*.
 SMEDIG, b. n. *lenboet, lembēq*.
 SMEDING, vt. *penūmpān, hāl memoekol*.
 —, *beraming van kwaad, niat djāhat*.
 SNEEDBAAR, b. n. *jang dāpat di tūmpa*.
 SNEEDBAARHEID, vt. *tsifat jang katūmpān, pri jang dāpat di poekol (tūmpa)*.
 SNEEDBAK, m. *sapāhan, zie KOELBAK*.
 SNEEDKUNST, vt. *ilmoe pandei bessī, penātahoewan menūmpa bessī*.
 SNEEKBEDE, vt. *dōd jang rindah*.
 SNEEKELING, m. *orang jang memōhonkan orang jang mīnta*.

SMEEKEN, b. w. *pōhon, memōhonkan, pīnta, mīnta, mīnta, L.*
 Vergīlenis van God —, *memōhonkan ampon kapada Allah*.
 SNEEKER, m. *zie SNEEKELING*.
 SNEEKGEBED, o. *dōd jang rindah*.
 SNEEKING, vt. *permintān, pemōhonan, dōd, Ar.*
 Indien God de Allerhoogste mijne — *verhoort, djikalaw di perkenankan Allah tiada dōdkoe, M. S. R. 67*.
 SNEEKHSCHRIFT, o. *soerat permintān*.
 Een — *opstellen, memboewat (bekīn, L.) soerat permintān*.
 SNEEKSTER, vt. *parampoewan jang mīnta (mīnta)*.
 SNEEKTAAL, vt. *perbahāsān orang mīnta*.
 SNEER, o. *gemoq, goemoq, lemaq, sjahm, Ar.*
 Hoofd —, *dūkt kapāla, kalamoenor*.
 Met — *bestrijken, gōsoq dengan gemoq*.
 Op zijn — *leven, hidop derri paada, boenga oewangnja (kumbang doewitnja)*.
 SNEERACHTIG, b. n. *sa-ropa lemaq (gemoq)*.
 SNEERBAAR, b. n. *jang bōleh di gemoqkan*.
 SNEERBAK, m. *bakas lemaq, tempat gemoq*.
 SNEERBORSTEL, m. *hoender sapātoe*.
 SNEERBUIK, m. *gendoet*.
 SNEERBUS, vt. *tampat gemoq*.
 SNEERDER, m. *orang jang mengemoqkan orang jang mengōsoq dengan gemoq*.
 SNEERDOGS, vt. *bōsēta gemoq*.
 SNEERGOED, o. *bārang gemoq, segalla ro-pa gemoq*.
 SNEERKAARS, vt. *dinn gemoq, līn gemoq, L.*
 SNEERLAP, m. *kājin jang di gōsoq dengan gemoq*.
 —, *verachtelijk mensch, orang leta, bangsat, L., telēdor, L., orang dzalil, orang boesoq*.
 SNEERSEL, o. *vet, gemoq, lemaq*.
 — *voor hoofdpijn, pōl-pōl, poepol*.
 —, *zalf, perloeloetan, kōja, kōjoq, Chin.*
 — *om het ligchaam in te wrijven, boerat, bōré, bubbōré*.
 SNEERSTEEN, m. *bātoe gemoq*.
 SNEERVLEK, vt. *nōda gemoq, L., bakas gemoq*.
 SNEERZALF, vt. *kōjo boewat gōsoq, L., kōjo bakal gōsoq*.
 SMELT, vt. *zekere visch, hlādoq*.
 SMELTBAAR, b. n. *jang dāpat di lāboerkan, jang dāpat di padoekan*.
 SMELTBAARHEID, vt. *tsifat jang dāpat di lāboerkan (padoekan)*.
 SMELTBUIS, vt. *pantjoewan laboeran*.
 SMELTEN, o. w. *djādi antjor, padoe, mellēlé, L.*
 De boter smelt, *minjag sāpi djāti antjor, mantēga mellēlé, L.*
 —, *b. w. koken, māsaq, tjājerkan, lāboerkan, antjorkan*.

Gesmolten goud, *amas jang soedah terpadoe*.
 Gesmolten metalen, *laboeran*.
 In een —, *tjampor*.
 SMELTER, m. *djoeroe dapor laboeran, toekang koeningan*.
 SMELTERIJ, *vr. tempat laboeran*.
 SMELTIG, b. n. *lêmbêg, lemboet*.
 SMELTING, *vr. pengantjoeran, pelaboeran*.
 SMELTKROEB, m. *pengantjoeran, bakas laboeran, lambága*.
 SMELTOVEN, m. *dápor laboeran*.
 SMELTPAN, *vr. koewáli laboeran*.
 — voor tin, *koewáli másaq tímah*.
 SMELTVISCH, m. (*amodytus*), *blódoq*.
 SMEREN, b. w. *bestrijken, gósoq, sápoer*.
 Wij smeerden bloed aan dien steen, *makka kámi sapoekan dárah kapada bátoe itoe*. Isk. 530.
 Met vet —, *gósoq dengan gemoq*.
 Met olie —, *sápoer dengan minjaq*.
 Boter op het brood —, *tároh mantéga sama róti*, L.
 Met was —, *gósoq sama lilin*, L.
 Het voorhoofd of de slapen —, *perpilis, piliskan*.
 Schoenen —, *gósoq sapátóe*.
 Met zeep —, *tároh tsáboen, mentsáboeni*.
 Met een smeersel (de borst) —, *pá-rong*.
 Iemand de handen —, *brí soewáb paad-da sa-órang*.
 Iemand de ribben —, *poekol órang dengan rótan*.
 De keel lustig —, *minom ráme*.
 Teren en —, *berdjánoe-djamoeran*.
 —, *bemorsen, békin kótor, ment, amarkan*.
 SMERIG, b. n. *gemoq*.
 Een — *ambi, djabátan (pekardjään) jang áda bánjaq hátsilnja (oentoengnja)*.
 —, *morsig, kótor, tjamar, nedjis, tjóring-moeting*.
 —e handen, *tánger kótor*.
 Een — *kleed, kájin kótor, kájin tjamar*.
 —, *bijw. dengan kótor, atas pri jang tjamar*.
 SMERIGHEID, *vr. vettigheid, tsifat jang bergemoq, pri jang gemoq*.
 SMERIGLIJK, *bijw. zie SMERIG, bijw.*
 SMERING, *vr. pengósók-an dengan gemoq, pengoerápan*.
 — op het hoofd, *sarbang*.
 SMERT, *vr. zie SMART*.
 SMERTELJK, *vr. zie SMARTELJK*.
 SMERTELJKHEID, *vr. zie SMARTELJKHEID*.
 SMERTEN, b. w. *zie SMARTEN*.
 SMERTOOR, o. *zie SMARTOOR*.
 SMET, *vr. náda, L., tjóring*.
 Zonder —, *soetji (brisiik) sakáli*.
 Zedelijke —, *tjelá, katjeláun*.

Eene — *uitwisschen, menghápoeskan tjelá*.
 Iemand eene — *aanwrijven, mentjelákan órang*.
 SMETACHTIG, b. n. *jang djádi lakas kótor*.
 SMETSCH, o. w. *zie BRASSEN, SMULLEN*.
 SMETTELIJK, *vr. zie BESMETTELIJK*.
 SMETTELOOS, b. n. *soetji, brisiik, prisih*.
 —, *onbevlekt, tiáda bertjeld*.
 SMETTEN, b. w. *békin kótor, L., tjóringkan, tjamarkan, nedjiskan*.
 —, o. w. *djádi kótor, djádi tjamar*.
 SMETTIG, b. n. *zie SMETACHTIG*.
 SMEULEN, o. w. *baláman, L.*
 —d vuur, *ápi baláman*.
 SMEUREN, b. w. *zie BEZOEDELEN, SMOREN*.
 SMID, m. *pandei bessí, toekang bessí, kimpoe bessí, pentempa, peringolan, Maleb*.
 SMIDS, *vr. smidse, dápoer pandei bessí, tempat toekang bessí*.
 SMIDSAANBEELD, o. *páron, landásan, landása*.
 SMIDSBAAAS, m. *kapála pandei bessí, kapála toekang bessí*.
 SMIDSBAK, m. *sapóhan*.
 SMIDSBEITEL, m. *páhat toekang bessí*.
 SMIDSHAMER, m. *pemoekol (martil) toekang bessí*.
 SMIDSKNECHT, m. *hamba pandei bessí, boedjangnja toekang bessí*.
 SMIDSKOLEN, *vr. meerv. árang toekang bessí*.
 SMIDSOVEN, m. *dápoer toekang bessí*.
 SMIDSWATER, o. *oer sapóhan*.
 SMIDSWERK, o. *pekardjään toekang bessí, pekardjään pandei bessí*.
 SMIDSWINKEL, m. *kadei pandei bessí*.
 SMILDIG, b. n. *lêmbêg, lemboet*.
 SMILDIGEN, b. w. *melemboetkan, békin lêmbêg, L.*
 SMILDIGHEID, *vr. kalembóetan, pri jang lêmbêg*.
 SMIJTEN, b. w. *límpar, loetar, lontar, tjampaq, gentos, L., bándem, Jav.*
 Eenen steen —, *límpar bátoe, timpoeq, L.*
 Met de hoornen in de lucht —, *songgol*.
 Met geweld —, *banting, hantam*.
 Uit den weg —, *aan eenen kant —, roemit, meroemit*.
 —, o. w. *achteruit —, tendang*.
 Zich zelve herhaaldelijk op den grond neder —, *mengampas-ampaskan drinja*. S. R. 28.
 SMIJTER, m. *órang jang límpar, pelímpar, peloetar*.
 SMIS, *vr. zie SMIDS*.
 SMODDEREN, b. w. *zie SMETTEN*.
 SMODDERIG, b. n. *zie MORSIG*.
 SMODDERMUIL, m. en *vr. órang jang mendjilat moeioetnja*.
 SMODDIG, b. n. *zie MORSIG*.
 SMODS, *vr. zie SMET*.
 SMODSIG, b. n. *zie MORSIG*.
 SMOEL, m. *moeloe mantjong, L.*

SMOKEN, o. w. *kaloewar asap, berásap.*
 —, h. w. zie ROOKEN.
 SMOKER, m. *orang jang soeka minom pipa, orang jang soeka mengoedoet.*
 SMOKERIG, b. n. *penoeh asap, kena asap.*
 SMOKERIGHEID, vt. *tsifat (prt) barang jang kena asap.*
 SMOKING, vt. *hâl minom róko (pipa).*
 SMOKKELAAR, m. *orang jang melarikan béa, orang jang membâwa barang glap.*
 —, smokkelaartuig, *prâhoe barang dagangan glap.*
 SMOKKELARIJ, vt. *dagangan barang glap, pembawaân barang glap.*
 SMOKKELEN, b. w. *melarikan béa, membâwa barang glap, mentjoeri-tjoeri membâwa.*
 SMOKKELGOED, o. *barang glap, barang dagangan jang di lapikan bánja.*
 SMOKKELHANDEL, m. zie SMOKKELARIJ.
 SMOKKELSCHIP, o. zie SMOKKELAAR, 2e bet.
 SMOOK, m. *asap.*
 SMOOKGAT, o. *lobang asap.*
 SMOORDER, m. *jang lemaskan, L., jang bekin mâti lemas.*
 SMOORDRONKEN, b. n. *mâboq sakâli, lemas derri paadda mâboq.*
 SMOORHET, b. n. *pânas sakâli, sângat pânas.*
 SMOOBLIJK, bijw. *sângat.*
 — *verliefd, sângat birâh.*
 SMOORPAN, vt. *tampat (prioq) toemis.*
 SMOORPOT, m. *tampat akan memâdamkan âpt, tempat boewat bekin mâti âpt, L.*
 SMOORVOL, b. n. *terlâloe penoeh (punnoe, L.)*
 SMOREN, o. w. *mâti lemas, lemas.*
 Doen —, *lemaskan, bekin mâti lemas, L.*
 —, *stoven, toemis, stop, verb.*
 In het water —, *mâti lemas dâlam ajer.*
 Een oproer —, *memâdamkan gampar orang negrt.*
 SMORING, vt. *hâl melemaskan, pemadâman.*
 SMOTS, vr. *soendal.*
 SMOTSEN, o. w. zie MORSSEN.
 SMOTSIG, b. n. zie MORSIG.
 SMOUT, o. *lemaq (gemoq) jang soedah di nâsaq.*
 SMOUTACHTIG, b. n. *sa-roepa gemoq.*
 SMOUTEN, b. w. *târoh (boeboh) gemoq, meng-gemoqkan, gósoq sâma gemoq, L.*
 SMOUTIG, b. n. *penoeh gemoq.*
 SMOUTIGHEID, vt. *prt gemoq, tsifat lemaq.*
 SMOUTWERK, o. *pekardjâan jang lebeh.*
 SMUIG, vr. zie SMUK.
 SMUIGEN, o. w. *mendemap paadda tempat jang soenji, mentjoeri-tjoeri mâkan.*
 SMUK, vr. in: ter —, *dengan diam-diam, paadda tempat jang tersamboent, ter-îndap-îndap, mentjoeri-tjoeri.*
 SMUK, m. *perhâsan.*
 SMUKKEN, b. w. *hiás, menghiás, bekin bâgoes, L., brtas.*
 SMUL, vr. *pendemâpan. kasoeakâan mâkan minom.*

Veel van de — houden, *sângat soeka mâkan minom.*
 Hebt gij daar — op? *soekâkah angkaw itoe?*
 SMULBAARD, m. *orang jang soeka mâkan énaq, pendemap, orang berdjâmoe-djamoewan.*
 SMULDAGEN, m. *meerv. hârt djamoewan.*
 SMULLEN, o. w. *banketteren, berdjâmoe-djamoewan, mâkan-minom râmé sakâli.*
 SMULLER, m. zie SMULBAARD.
 SMULLIG, b. n. *kótor, tjamar, nedjis.*
 SMULLING, vt. *pendemâpan.*
 SNAAK, m. *orang djinâka, pendjinâka.*
 SNAAKSCH, b. n. *djinâka.*
 Een — e vent, *orang berdjinâka, pendjinâka.*
 SNAAKSCHHEID, vt. *tingkah djinâka, tingkah.*
 SNAAR, vt. zie SCHOONZUSTER, BIJWIJF, HOER.
 SNAAR, vr. *metalen draad, kâwat.*
 — van darmen, *tâli.*
 Koperen —, *kâwat tambâga.*
 Viool—, *tâli rabab.*
 Snaren op een speeltuig doen, *pâsang tâli, mengenâkan kâwat.*
 De snaren spannen, *merâgang tâli (kâwat).*
 De snaren hooger spannen, *kintjângt tâli (kâwat).*
 De snaren lager spannen, *kendórkan tâli (kâwat), hoeloerkan tâli (kâwat).*
 De snaren stellen, *memâtoethkan tâli (kâwat).*
 De snaren tokkelen, *pitik, pitik boenji-boenjian.*
 Gij moet die — niet roeren, *djângan bitjára derri itoe, L.*
 SNAARSPLELTUIG, o. *boenji-boenjian tâli (kâwat).*
 SNAAUW, m. *djerâkah, moeloet kâsar.*
 —, *bits woord, kâta tjâhoel, kâta jang pangkoh.*
 SNAAUWEN, o. w. *mentjâboel-tjaboelt, bitjára kâsar, djerâkah, bétet, L., bintak.*
 SNAAUWER, m. *orang mendjerâkah, orang jang mentjâboel-tjaboelt.*
 SNAAUWERIG, b. n. *berdjerâkah.*
 SNAAUWERIGHEID, vt. *prt djerâkah.*
 SNAK, m. *sedoe, siddoe, sadoe.*
 SNAKERIJ, vt. *tingkah djinâka.*
 SNAKKEN, o. w. *ingin, kapéngin, L., rindoe, dendam, rindoe-dendam, kângan, L.*
 De visch snakt naar het water, *ikan rindoe akan ajer.*
 SNAF, m. *oogenblik, sâat, kedjap mâta.*
 —, *gesnap, zie GESNAP.*
 Niet zoo veel snaps! *djângan bitjára bagitoe bánjaq.*
 SNAFACHTIG, b. n. *soeka bitjára, L., soeka mentjoera, moefawwah, Ar.*
 SNAFACHTIGHEID, vt. *kalakoewan moeloet ganggoe.*

SNAPHAAN, m. vuutoer, *snápang*, verb., *bedil*, *istinggarda*.
 —, struikroover, *penjâmon*.
 SNAPHAANDRAGER, m. *orang pikol snápang*.
 SNAPHAANKOGEL, m. *pelor snápang*, L., *pelroeroe bedil*.
 SNAPHAANSCROT, o. *bornji snápang*, *boenji istinggarda*, *boenji bedil*.
 SNAPPEN, o. w. losspringen, *terlepas*, *telepas*, *loetjoet*.
 —, zie HAPPEN.
 —, zie BABELLEN, KLAPPEN.
 —, vatten, *tangkap*.
 —, in de vlugt grijpen, *sambar*.
 SNAPPER, m. die overal den neus (mond) insteekt, *moeloet ganggoe*, *bibiran*, *djé-eeh*, L.
 —, die in de rede valt of ongevraagd antwoordt, *moeloet rampoes*.
 SNAPPERIJ, vr. zie GESNAP, BABELARIJ.
 SNAPS, m. bortel, *sópi*, *sa-tegoq sópi*.
 SNAR, b. n. *bingis*.
 SNARENMAKER, m. *toekang kawat*, *pandei tált rabab*.
 SNARENSLEUTEL, m. *koentj tált boenji-boenjian*, *koentji kawat*.
 SNARENSPEELSTER, vr. *orang parampoewan jang memitik boenji-boenjian*.
 SNARENSPEL, o. *boenji-boenjian tált jang di pitik*.
 SNARENSPELER, m. *bidoewán*, *orang jang memitik boenji-boenjian*.
 SNARIG, b. n. *râdjin*, *pandei*, *bisa*, L.
 SNATER, m. *moeloet*.
 Houdt den —! *toetop moeloet!*
 SNATERAAR, m. *pelitar*.
 SNATERACHTIG, b. n. *soeka melitar*.
 SNATERACHTIGHEID, vr. *ingin akan melitar*.
 SNATERBEK, m. en vr. *pelitar*.
 SNATEREN, o. w. *litar*, *melitar*, *tjoera*, *beloe-belei*.
 SNATERING, vr. *pelitâran*.
 SNAVEL, m. *pâroh*, *tjótq*, *tjótjot*, L.
 Met den — pikken, *pátq*, *págoet*.
 —, snuit, *boelâlé*.
 —, neus, *hidong*.
 SNEB, vr. zie SNAVEL.
 —, snuit aan een vaartuig, *djoenggor*, *haloewan pandjang*.
 SNEBBIG, b. n. *bingis*, *tâdjam*, *djerâkah*.
 Zij ziet er — uit, *bingis roepânja*.
 Een — antwoord, *djawâb tâdjam*.
 —, bijw. *dengan bingis*, *atas pri jang tâdjam*.
 SNEBBIGHEID, vr. *kabingisan*.
 SNEBSCHUIT, vr. *prâhoe jang beridjoenggor*.
 SNEDE, vr. *panggal*, *pótong*, *hirsan*.
 Eene — brood, *sa-pótong rôtt*, *sa-panggal rôtt*.
 Eene — vleesch, *sa-hiris dâging*.
 De — van een mes, *mâta piso*.
 Dat mes heeft zijne — verloren, *itoe piso koerang tâdjam*, L., *makka pisur itoe soedah toempoel*.

Een boek verguld op —, *kitâb jang di amâst*, *boekoe jang di sâpoe ujer mas*, L.
 —, opening, *blah*, *ringat*, L.
 Eene —, moot van eenen visch, *sa-hiris ikan*.
 Eene dunne —, *sa-hiris (pótong, panggal) jang tipis*.
 —, fetsoen, *tjonto*, *telâdan*, *tjâra*.
 Juist ter —, *betoel dátangnja*, *betoel waqtoenja*.
 SNEDIG, b. n. *scherp*, *tâdjam*.
 —, *schrander*, *tjerdiq*.
 —, juist, *helder*, *betoel*, *trang*.
 —, *gepast*, *pátoet*.
 Een — oordeel, *âqal boedi jang trang*.
 Een — antwoord, *djawâb jang pátoet*, *menjâhoet betoel*, L.
 —, bijw. *dengan tjerdiq*.
 SNEË, vr. zie SNEDE.
 SNEEDJE, o. *sa-hiris ketjil*, *sa-pótong ketjil*.
 Een — brood, *rôtt sa-pótong ketjil*.
 SNEEG, b. n. zie SNEDIG.
 SNEES, m. fig. *orang mâkan roebiat*.
 SNEES, o. *twintigtal*, *kódi*, S. R. 24.
 Vijf snezen linnen, *kâjin poetih lima kódi*.
 SNEEUW, vr. *tzaldjoe*, Ar.
 SNEEUWEN, onp. w. *bertzaldjoe*, *tzaladja*, Ar.
 SNEEUWROOS, vr. (rhododendron) *tjawehneh*.
 Soend., *tjantigi*, Soend.
 SNEEUWVLOKBOOM, m. (*chionanthus montanum*, Bl.) *ki beurrít*, Soend.
 SNEEUWWATER, o. *ajer tzaldjoe*.
 SNEEUWWIT, b. n. *poetih tzaldjoe*.
 SNEEUWWOLK, vr. *awan (méga) jang mengandong tzaldjoe*.
 SNEL, b. n. *lakas*, *lâdjoe*, *tjepat*, *tingkas*, *pantas*, *dras*.
 Een — le gang, *djâlan lakas*, *djâlan tjepat*.
 Een zeer — paard, *koeda jang mahá tingkas*.
 Eene prauw, die eene — le vaart heeft, *prâhoe jang sângat lajoenja*.
 Zeer —, vlug in al wat zij doet, *terlâloe pantas paadda bârung lakoenja*.
 — le stroom, *hâroes dras*.
 —, bijw. *dengan lakas*, zie SNEL, b. n.
 — ter been, *tingkas kâki*.
 SNELHEID, vr. *prí jang tjepat*, *prí lâdjoe*.
 —, *speod*, *sigra*, *bângat*.
 Met overhaaste —, *hals over kop*, *tjeré-beré lintong-poekang*.
 SNELLEN, o. w. *djâlan lakas*, *bersigra*, *djâlan tjepat*.
 Koppén —, *mengâjaw*.
 Het koppen — is groote zonde, *makka hâl mengâjaw itoe dôsa besaar*.
 SNELLIJK, bijw. *dengan bângat*.
 SNELLOOPEND, b. n. van eenen hemelhol, *jang mengidar dengan sigra*.
 — water, *hâroes dras*, *ajer dras*.

Het vaartuig kon niet vorderen door het — e water, *makku práhoe itoeponn táda dápat ládjoe kárana hároes dras.*

SNELSCHRIJVER, m. *orang jang toelis tjepat-tjepat, orang tingkas menjoerat.*

SNEP, vt. zie **SNIP**.

SNEPPEN, b. w. zie **SNIPPELEN**.

SNEPPENJAGT, m. zie **SNIPPENJAGT**.

SNERKEN, o. w. *berboenji seperti kátjang jang di göréng.*

SNERPEN, o. w. *menjakitt terláloe sángat.*
Kokende olie snerpt uitermate, *minjag bedidih itoe menjakitti terláloe sángat.*

SNERPEND, b. n. *sángat, terláloe anat.*
Eene — e koude, *dingin jang amat sángat.*

SNERS, m. fig. ziertje, *dzarrah, Ar., koeman.*
Een — je weghebben, *máboq sedikit.*

SNERSJE, o. zie **SNERS**.

SNERT, vt. *sop boewah kátjang, sop matros, verb.*

SNEUKELAAR, m. *orang doekána.*

SNEUKELAN, o. w. *melantjong di roemah soendal.*

SNEUKEREN, o. w. *soeka sabab mákan bá-rang jang sedap (énaq, L.)*

SNEUVELEN, o. w. *vallen, veroud. djátoh.*
—, *omkomen, máti.*
Op het slagveld —, *máti di médán pa-prángan.*
Aan de pest —, *máti kena sampar.*

SNEVEN, o. w. *omkomen, máti.*
In den krijg —, *máti di dálam prang.*
—, *uitglijden, plését, L., tepléssét, L., kalintjir, galintjir.*
—, *struikelen, kalintjoh.*

SNIBBIG, b. n. zie **SNEBBIG**.

SNIBBIGHEID, vt. zie **SNEBBIGHEID**.

SNIJBOONEN, vt. *meerv. kátjang besaar.*
Inlandsche stinkende —, *putte.*

SNIJBORD, o. *pápan boewat pótonq.*

SNIJDEN, b. w. *pótonq, panggal, hiris, sájit, tataq, krat, rágas, rantjong, mer-ranting.*
Brood —, *panggal rótti, pótonq rótti.*
Visch —, *hiris ikan.*
Tabak —, *hiris tambáko.*
Zich in den vinger —, *meloeka djári dengan pisaw.*
In tweeën —, *panggal doewa, pótonq doewa.*
Eene pen —, *pótonq qalam, rantjong qalam, pótonq péna, L.*
In metaal —, *graveren, oekir, meng-oekir.*
De boomen —, *toppen, meranting pó-hong.*
Rotting in de lengte —, *ráwoet.*
Visch aan moten —, *menjájit ikan.*
Overlangs —, *(zoó als mangga's.) lá-jang, melájang.*
De navelstreng af—, *menjíjit poesat.*

Op steen —, *mengoekir bátoe.*

Eene plank door—, *tetaq pápan.*

Diamanten —, *pótonq íntan.*
—, zie **LUBBEN**.

Een gesneden haan, *ajam kabiri.*
—, *afsnijden, pantjong, pápas.*

Beurs—, *mentjoeri oewang kanthong.*

Wijn—, *tjampoer ajer anggoer, tjampor anggoer sa-roepa dengan lájin ang-goer.*
Het haar uit droefheid —, *krat ramboet, tjoekeer kapála.*
Het haar tot schande af—, *rágas.*
Het haar —, *knippen, goenting ram-boet.*
—, o. w. *tádjam, máw mákan.*
Het mes snijdt niet wel, *piso táda máw mákan.*

SNIJDER, m. *pemótonq, toekang pótonq, pandei memótonq.*
—, *kleermaker, toekang mendjáhit, pen-djáhit, pandei mendjáhit pekájin.*

SNIJDEREN, o. w. *békin pakéán, L., men-djáhit pekájin.*

SNIJDERSAMBACHT, o. *pekardjáán toekang mendjáhit, pandei mendjáhit pekájin.*

SNIJDERSAGAREN, o. *benang toekang men-djáhit.*

SNIJDERSJONGEN, m. *boedaq (boedjang, L.) toekang mendjáhit, hambánja pandei men-djáhit pekájin.*

SNIJDERSNAALD, vt. *djároem toekang men-djáhit, djároem pandei pekájin.*

SNIJDERSREKENING, vt. *rekenin toekang mendjáhit, L.*

SNIJDERSVROEW, vt. *bininja toekang men-djáhit, istrinja pandei mendjáhit pekájin.*

SNIJDERSTAFEL, vt. *médjah toekang men-djáhit.*

SNIJDERSWINKEL, m. *kadei (tampat) toe-kang mendjáhit.*

SNIJDING, vt. *kál memótonq, pemótongan, pemanggálan.*
— in de ingewanden, *ranggoet, moelas, sákit proet.*
—, *ruimte, antára, tempat kósong.*

SNIJDLIJN, vt. *gáris jang memótonq.*

SNIJDPUNT, o. *titiq pemótongan.*

SNIJDESEL, o. *snoeisel, rantingan.*
Fen handvol — van padie, *sikaq.*
—, *haksel, bárang jang di tjintang.*

SNIJKAMER, vt. *biliq ilmoe djiraf.*

SNIJKUNDE, vt. *ilmoe djiraf.*

SNIJKUNST, vt. zie **SNIJKUNDE**.
—, *houtsnijkunst, ilmoe mengoekir kájoe, ilmoe memáhat kájoe.*

SNIJMES, o. *pisaw, piso, L.*
—, *sikkel, sádop, arit.*
—, *snoeimes, peranting.*

SNIJPLANK, vt. *pápan boewat pótonq.*

SNIJPPUNT, o. zie **SNIJDPUNT**.

SNIJRIEM, m. *rocispaan, díjoeng, peng-ájoeh.*

SNIJTAND, m. *gigi jang di hudâpan, gigi jang di moeka*, L.
SNIJTIJD, m. (van rijst.) *mâsa mengetam, mâsa penoewean, tempo môtong*, L., *waqtoe pôtung pâdi*.
SNIJWERK, o. *oekiran, bîrang jang di pâhatkan*.
SNIK, m. *sedoe, sidloe, sadoe, nafas*, Ar. De jongste of laatste —, *nafus jang âchîr*.
 —, *zucht, pengaloh*.
SNIK, m. in een uurwerk, *djantrâ ranté, rôda ranté*, L.
SNIK, m. *zekere beitel, pâhat lêhar*.
SNIK, vt. *prâhoe tambangan jung di târêq koeda*.
SNIKHEET, b. n. *terlâloe (sangat) pânas*.
SNIKKEN, o. w. *menjedoe, bersedoe, sedoesedoei, saddoe-saddoei*.
 — van droefheid, *dengoes*.
SNIP, vt. *vogel. blékêt, boerong blékêt*.
 Water—, *kandidi*.
 —, *bitse vrouw, parampoewan bingis*.
SNIPNET, o. *djâring boerong blékêt*.
SNIPPEL, m. *snipper, goentingan, rantingan*.
 Papieren —, *goentingan qarthâs*.
 —s, *spanders, sampah*.
SNIPPELAAR, m. *orang jang menggoenting*.
SNIPPELBAK, m. *tampat koempol sampah, zie SNIPPEL*.
SNIPPELEN, b. w. *goenting*.
SNIPPELING, vt. *pengoentingan*.
SNIPPELUUR, o. *djam orang berhênti kardja, tempo, waqtoe sampat (sumpat)*.
SNIPPEN, b. w. zie **SNIPPELEN** en **SNIJDEN**.
SNIPPENBEK, m. *pâroh boerong blékêt*.
SNIPPENDREK, m. *tâhi boerong blékêt*.
SNIPPENJAGT, vt. *pemboeroewan boerong blékêt*.
SNIPPENNET, o. *djâring boerong blékêt*.
 —ten spannen, *mendjâring boerong blékêt*.
SNIPPENSTRIK, m. *djirat boerong blékêt*.
SNIPPENTIJD, m. *mâsa boerong blékêt (kandî)*.
SNIPPER, m. zie **SNIPPEL**.
SNIPPERAAR, m. zie **SNIPPELAAR**.
SNIPPERING, vt. zie **SNIPPELING**.
SNIPPERUUR, o. zie **SNIPPELUUR**.
SNIPPIG, b. n. zie **SNEBBIG**.
SNIRS, m. zie **SNERS**.
SNIRSEN, b. w. zie **SNERKEN**, **SNERPEN**.
SNIRSJE, o. zie **SNERSJE**.
SNOETAAL, vt. *perbahasâan jang kâtjag, bitjara orang kâtjag*.
SNOEIJEN, b. w. *pôtong, rantjong, toetoe*.
 De toppen —, *afstoppen, meranting*.
 Iemands wieken —, *koerangkan koewâsa orang, tiwaskan orang, pôtung orang poenju sâjap*.
SNOEIJER, m. *toekang pôtung pohon, orang jang meranting pohon*.
SNOEIJING, vt. *perantingan, perantjoengan*.

SNOEIKUNST, vt. *ilmoe meranting, pengatahoewan merantjong*.
SNOEIMES, o. *sâlöp, peranting*.
 Groot —, *gûloq*.
SNOEISEL, o. *rantingan*.
SNOEITAKKEN, m. *meerv. tjâbang rantingan*.
SNOEITIJD, m. *mâsa meranting*.
SNOEIWERK, o. *pekarhâjâan orang meranting*.
SNOEK, m. *alaw, tânaq, snok*, verb.
 Kleine, jonge —, *kâtjang-kâtjang, tânaq moeda*.
SNOEKENAAS, o. *ompan alaw, ompan snok*.
SNOEKJE, o. *kâtjang-kâtjang, tânaq moedi*.
SNOESKOP, m. *kapâla alaw, kapâla snok*.
SNOEPACHTIG, b. n. *soeka mâkan sedâpan (koewé) jang koewat mâkan koewé, L*.
 —, in het verborgen snoepen, *mentjoeritjoert mâkan*.
SNOEPEN, b. en o. w. *mentjoeritjoert mâkan bârang jang sedap (ênag)*.
 —, fig. *mementoehit sjahwât*.
SNOEPER, m. *orang jang soeka mâkan sedâpan (koewé-koewé) pentjâroe*.
 —, fig. *orang jang berkandaq*.
SNOEPERIG, b. n. zie **SNOEPACHTIG**.
SNOEPGOED, o. *sedâpan, koewé-koewé*.
SNOEPIG, b. n. zie **SNOEPACHTIG**.
 —, *gengen tot wellust, ingin akan sjahwât, bersjahwât, doekâna, kandji*.
 Er — nitzien, *bersjahwât roepânja, doekâna roepânja*.
SNOEPLUST, m. *ingin akan sedâpan, soeka mâkan koewé-koewé*.
SNOEPWINKEL, m. *kadei sedâpan, wârong koewé-koewé*.
SNOER, o. *tâli, oetas, mâli*.
 Het heilige — dat de kinderen der Hindoes tusschen hun 2e en 8e jaar met veel plegtigheid van de linkerschouder naar de rechterzijde wordt omgehangen. *tjindi*.
 Paarlen aan een — rijgen, *mengoetas moetia, tjoetjoq moetiara*.
 Een — van diamanten hebben, *bermalikan intan*, S. R. 15.
 Een onverbrekelijk —, *tâlt jang tâada poetoës*.
 Een — bloedkoralen met porseleinen of andere koraaltjes, *hirmanî*.
 Iemand aan zijn — krijgen, *melekatkan (mentjendrongkan) orang paadda fihagnja*.
 Een — om den hals, *tâli lêhêr*.
 Een — van bloemen, *ontjal-ontjal*.
 Een — paarlen, *oetas moetia, moetia sa-oetas*.
 Het — der eendragt, *tâlt prtsohbâtan*.
SNOEREN, b. w. *oetas, mengoetas, tjoetjoq, toesoeg*, L., *bermalikan*.
 Paarlen—, zie **SNOER**.
 —, binden, *ikat, mengikat*.
 —, vereenigen, *hoebong, menghoebong*.
SNOESHAAN, m. *pengâtjag, orang kâtjag, orang kâtjag*, L., *itiq bertâdjî*.

SNOESHANIG, b. n. *kátjaq, kótjaq*, L.
SNOEYEN, o. w. *kátjaq, mengátjaq, tjoepar, bangga*, L.
 —, snorken, hoog opgeven, *mengáda-nyáda, bertjoepar-tjoeparan*.
 —, zich verhoovaardigen, *menggahkan diri*.
SNOEVER, m. *pengátjaq*.
SNOF, vr. *pilaq*, L., *salémah, ingoes*.
 De — hebben, verkouden zijn, *áda pilaq, áda ingoes*.
SNOFFELN, o. w. zie **SNUFFELN**.
SNOFFEN, b. en o. w. zie **SNUFFEN**.
SNOGGER, b. n. zie **SNUGGER**.
SNOGGERHEID, vr. zie **SNUGGERHEID**.
SNOL, vr. *soendal, lonté*, L.
SNOOD, b. n. slecht, *djáhat sakáti, kapista, leta, dzalil*, Ar., *kedji*.
 — e oogmerken, *niat jang djáhat*.
SNOODAARD, m. *orang djáhat, orang dzalil, risaw, geibána, bangsat*, L.
SNOODAARDIGHEID, vr. zie **SNOODHEID**.
SNOODELIJK, bijw. *dengan djáhat*.
SNOODHEID, vr. *kadjahátan, kalakoewan jang kapista, prt dzalil*.
SNORKACHTIG, b. n. *kátjaq, kótjaq*, L.
SNORKEN, o. w. *dangkoer, danggoer, garoh, garoh, buggeroh*, L., *ngeroeh, ngóroq, L., mengjóroq*, L., *bergoeras*, L.
 Hard —, *dagor, berdagor*.
 Slapen en —, *tidor serta bergoeras*, L.
 —, fig. zie **SNOEYEN**.
 —, o. gesnork, *pedanggoeran*.
SNORKER, m. *orang menggóroq*, L., *orang berdangkoer*.
 —, zwetser, *pengátjaq, orang kótjaq*.
SNORKERIJ, vr. *pengátjakan, gah*.
SNORREN, o. w. *dangong, berdangong*.
 Het wiel snort, *djantrá berdangong*.
 —, fluiten, *siol*.
SNORRING, vr. *hál berdangong, boenji jang berdangong*.
SNOT, o. *ingoes, ingoes, sánga, ímbal*, L.
 — en kwijl, *landja-landja*.
SNOTACHTIG, b. n. *seperti ingoes, beringoes*.
SNOTACHTIGHEID, vr. *prt ingoes*.
SNOTTEREN, o. w. *sánga ingoes, beringoes*.
 —, gom. schreijen, *menángis*.
SNOTTOLF, m. zekere visch, (*cyclopterus*), *kókoq*.
SNOTWEREND, b. n. *penáwar (óbat) ingoes*.
SNUF, vr. *pentjoem*.
 De — van iets weg hebben, *soedah katahoewan bárang apa-apa, sangka bá-rang apa-apa, soedah tjoem báwoenja*.
SNUFFELAAR, m. *orang melit, orang jang pariksa samoewa*.
SNUFFELN, o. w. *tjoem, mentjoem*.
 —, fig. *navorschen, sidq, menjidiq, tjahárt, mentjahárt*.
 Overal —, *tjahárt koeliling, tátang koeliling*.
 In een boek —, *modlaris kitáb*.
SNUFFEN, b. en o. w. zie **SNUIVEN**.

SNUGGER, b. n. *tjepat, tjapat, pantas*.
SNUGGERHEID, vr. *kalakoewan jang pantas*.
SNUIF, vr. *tambákoé hidong, tambákoé háloes*.
SNUIFDOEK, m. *sápoé-tangan*.
SNUIFDOOS, vr. *tumpat tambákoé hidoeng*.
SNUIFDOOZENMAKER, m. *pandai (toekang) tampat tambákoé hidoeng*.
SNUIFFABRIJK, vr. *penggilingan tambákoé hidoeng*.
SNUIFJE, o. *sa-djintik tambákoé hidoeng*.
 Als gij een — wilt nemen, *káloe toewan soeka ambil sa-djintiq tambákoé hidoeng*.
SNUIFMOLEN, m. zie **SNUIFFABRIJK**.
SNUIFNEUS, m. en vr. *orang jang terláloe soeka páké tambákoé háloes*.
SNUIFWINKEL, m. *kadei (tóko) orang mendjoewal tambákoé hidoeng*.
SNUISTEREN, b. w. *mentjoert tjoeri ambil boewah*.
SNUISTERIJ, vr. *segalla roepa pemajinan*.
SNUIT, m. slurf, *boelálé*.
 — van eenen olifant, *boelálé gádjah*.
 — van een vaartuig of visch, *djoenggor*.
SNUITEN, b. w. den neus —, *mengoetjaq*, L., *sanga ingoes, sangkan*.
 Eene kaars —, *goenting dian, goenting lilin*, L.
SNUITER, m. die zich snuit, *orang jang sangkan hidoeng*.
 —, kaarssnuiter, *goenting lilin*, L., *goenting dian*.
 —, kaarssnuiter, persoon, *djoeroe goenting lilin*, L., *dian*.
 Koperen —, *goenting lilin tambága*, L.
 Zilveren —, *goenting lilin péraq*, L.
SNUITERBAKJE, o. *tampat goenting lilin*, L., (*dian*).
SNUITSEL, o. *látoe, háboe dian*.
SNUIVEN, b. w. ademen, *menapas*, L., *mentjoem dengan menapas*.
 —, snuiftabak, *páké (isap) tambákoé hidoeng*.
SNUIVER, m. *orang jang páké tambákoé hidoeng*.
 —, pijp in eenen —, *pantjoeran asap*.
SNUIVERTJE, o. klein stookhokje, *dápoer ketjil*.
SOBER, b. n. matig, *moedoe, djiman, se-dang*.
 —, armoedig, *miskin*, Ar., *pápa, siaq*.
 Een — maal, *makánan jang kapálang*.
 — leven, *hidop dengan djiman, hidop seperti orang miskin*.
 —, bijw. *tjárú djiman, tjára orang miskin*.
SOBERHEID, vr. *kapapáan, kamiskinan*.
 —, zuinigheid, *prt djiman*.
SOBERLIJK, bijw. *dengan djiman, atas prt orang miskin, tjára orang miskin*, zie **SOBER**.
SODOME, vr. *pálat*, (?), *liwáth*, Ar., *lawá-thath*, Had. Hab.

SODOMIET, m. *djindiq*, Jav., *orang pátat*. (?), *orang lawwáth*, Ar.
SOKBATTEN, b. w. *mínta di búrah sapátoc*.
SOEP, vr. *sop*, verb., *koewah*.
 — (van uijen, *trást*, Spaansche peper, *kemirí*, *langkoewas*, half rijpe kokosnoten, *salam* en geiten of rundervleesch.) *bebantji*.
 Groente—, *sop sájour*.
 Vleesch—, *koewah dáging*.
 Hoender—, *sop ajam*.
SOEPBORD, o. *piring sop*.
SOEPKOM, vr. *tampul sop*, *mangkoq koewah*.
SOEPFLEPEL, m. *séndoq sop*.
SOEPLVEESCH, o. *dáging sop*.
SOES, vr. zie **BEDWELMING**.
 —, dronkenschap, *máboq*.
 —, gebak, *soes*, Ned.
SOEZEN, o. w. *bingoeng*.
SOK, vr. *kós ketjil*, L., *mózah ketjil*.
SOKACHTIG, b. n. *flodderig*, *paralénté*, *táda karoeuan*.
SOLDAAT, m. *orang prang*, *tsoldádoe*, *lasjkar*, *Perz.*, *djondí*, Ar.
 Officieren en soldaten, *opsir sáma tsoldádoe*, L., *hoelocbálang dan rát-jat*.
 — uit Bengalen, *sipei*.
SOLDATENBROOD, o. *róti tsoldádoe*.
SOLDATENHOER, vr. *soendal tangsí*, *soendal orang tsoldádoe*, *lonté*, L.
SOLDATENLEVEN, o. *kahidoepan orang prang*, *tjira hidop tsoldádoe*, L.
SOLDATENROK, m. *bádjoe orang tsoldádoe*.
SOLDATENROOF, m. *djaráhan*.
SOLDATENSTAND, m. *pangkat tsoldádoe*.
SOLDATENTROS, m. *bárang-bárang orang tsoldádoe*.
SOLDATENVROUW, vr. *bini orang tsoldádoe*.
SOLDEERBOUT, m. *bessí boewat paterí (sira)*.
SOLDEERSEL, o. *pidjar*, *tingkal*, *tinkár*, Ar.
SOLDENIER, m. *orang jang mákan gádjí*.
SOLDEREN, b. w. *zilver*, *paterí péraq*.
 Goud —, *paterí amas*.
 IJzer —, *sira bessí*.
 Gesoldeerd werk, *paterian*.
SOLFER, o. zie **SULFER**.
SOLFERDAMP, m. zie **SULFERDAMP**.
SOLLEBOLLEN, b. w. *terdjoenkan*.
SOLLEN, b. w. *gójang*.
 —, zie **SLINGEREN**.
SOLLICITANT, m. (ond. w.) *orang jang mínta másoq kardja*.
SOLLICITATIE, vr. (ond. w.) *permintáan handaq másoq kardja*.
SOLLICITEREN, o. w. (ond. w.) *mínta*, *móhon*.
SOLLICITEUR, m. (ond. w.) *jang menoeutoet haq orang*.
SOM, vr. *djoemlah*, Ar., *kabanjákan*, *brápa*, *bebrápa*.
 Eene groote — gelds, *bebrápa oewang*.
 Deze — is niet goed, *djoemlah ini táda betoel*, *djoemlah ini sálah di bilangkan*.
 —, hoofdsom, *módal*, *póko*, L.

Gewaarborgde — van proceskosten, *tjogo*.
SOMBER, b. n. *koerang trang*, *glap*, *moeram*, *ramang*, *rampaq*, *soeram*, *berdoeka-tjita*, *sabil*.
 — van de natuur of wouden, *tedoh*.
 — van een gelaat, *moeram*.
 Dit huis is —, *makka roemah ini koerang trang*, *makka roemah ini sabil roepánja*.
 Eene — e lucht, *lángit ramang*.
 Eene — e geaardheid, *parángí jang moeram*.
 —, schaduwrijk, *rampaq*.
 —, beneveld, van glans beroofd, *soeram*.
 —, treurig, *berdoeka-tjita*.
SOMBERHEID, vr. *kaglápan*, *katedóhan*, *prí jang moeram*, enz., zie **SOMBER**.
 —, treurigheid, *doeka-tjita*, *soesah háti*.
SOMBERLIJK, *bijw. atas prí jang moeram*, *dengan doeka-tjita*, zie **SOMBER**.
SOMMA, vr. (ond. w.) zie **SOM**.
SOMMATIE, vr. zie **DAGVAARDING**.
SOMMIG, b. n. *bárang*, *sa-téngah*, *áda*.
 — e menschen, *bárang orang*.
 — e engelen zeiden, *makka káta melájikat sa-téngah*.
 — en verkochten hunne paarden, — en hunne buffels, *ár jang djoeawal koedánja áda jang djoeawal karbónja*.
 — en zeggen, *káta sa-téngah*.
SOMP, vr. zie **MOERAS**.
SOMPIG, b. n. zie **MOERASSIG**.
SOMPIGHEID, vr. *prí ráwah*.
SOMPVOGEL, m. *boerong ráwah*.
SOMS, *bijw. zie SOMTIJDS.
SOMTIJDS, *bijw. ten kátang-kátang*, *kalánja*, *bárang-káli*, *sring-sring*, L.
 —, voegw. *welligt*, *bárang káli*, *káloekáloe*.
SOMWIJLEN, *bijw. zie SOMTIJDS.
SONDEERLIJZER, o. *tjongkil*, *prábot mendoega*, *bessí meloega*.
SONDEREN, b. w. *doega*, L., *loega*, *meloega*.
SOORT, vr. *bágei*, *djenis*, Ar., *roepa*, *tjanda*.
 Verschillende — en van visschen, *bágei-bágei ikan*.
 De beste —, *djenis jang ter-oetama*, *roepa jang páling bájiq*, L.
 Wat voor eene —? *roepa ápa?*
 Allerlei —, *djenis-djenis*, *segalla roepa*, *bágei-bágei*, *roepa-roepa*.
 Twee — en van vreugde, *doewa bágei kasoekáán*, Isk. 53.
 Er zijn vele — en van dieren, *áda bebrápa djenis binátang*.
 Allerlei — van boeken, *segalla roepa kitáb*, *roepa-roepa (segalla roepa) hoekoe*, L.
SOORTELIJK, b. n. *qadar*, Ar., *djenis*, Ar., *bágei*.
 — e zwaarte, *brat qadarnja*.**

SOORTGELIJK, *bijw. zie DERGELIJK.*
 SOP, o. *koewah, ajer.*
 —, vleeschnat, bouillon, *kaldoe.*
 —, vleeschnat van een hoen, *kaldoe ajam.*
 Het ruime — *kiezen, berlajar ka-laut* rambang.
 SOPBROOD, o. *rôtj yang di tjelop paadda* (di dâlam) *kaldoe.*
 SOPPEN, b. w. *tjelop, tjitja.*
 In vleeschdat —, *tjelop paadda koewah dâging, tjelop di dâlam kaldoe.*
 SOPPIG, b. n. *jang ada bânjaq ajer.*
 —e vrucht, *boewah jang bânjaq ajernja.*
 SORBET, o. *sjarbat, Ar.*
 SORTEREN, b. w. *pilih.*
 SORTERING, *vr. pemilêhan, hâl memilêh.*
 SOUDA, *vr. garam haboe pdhon.*
 SOUDEERIJZER, o. *zie SOLDEERBOUT.*
 SOUDEERSEL, *vr. zie SOLDEERSEL.*
 SOUDENIER, m. *zie SOLDENIER.*
 SOUDEREN, b. w. *zie SOLDEREN.*
 SOUVEREIN, m. en b. n. *jang di pertoewan.*
 —e vorst, *râdja jang di pertoewan.*
 —e magt, *istiqâlâ, Ar., hoekoemat, Ar.*
 SOUVEREINITEIT, *vr. pertoewânan.*
 Al wie de — *aanrândt, zal gedood* worden, *bârang siapa melangar pertoe-wânan râdja itoe di boenoh hoekomnja.*
 SPA, *bijw. zie SPADE, bijw.*
 SPA, *vr. zie SPADE, vr.*
 SPAALJEN, b. w. *zie SPADEN.*
 SPAAK, *vr. handspak, pengongkil.*
 — van een wiel of rad, *ânaq djantrâ, ânaq rôda.*
 Eene — *in het wiel steken, fig. mene-gahkan bârang apa-apa, sangkoetkan apa-apa, melintang.*
 SPAAN, m. *tatal.*
 Een houten —, *tatal kâjoe, seroetan kâjoe, L.*
 SPAANDER, m. *tatal berbalêrang, bilah.*
 Bamboezen —, *bilah boeloh.*
 Tot (in) —s, *bertatal.*
 Aan —s *geslagen worden, di remogkan sakâli.*
 SPAANJONGEN, m. *boedaq (boedjang) toekang kâjoe.*
 SPAANSCH, b. n. *spanjol, verb., kastela.*
 —e peper, *tjâbé.*
 —e ruit, (in de krijgsk.) *brâdjaq.*
 — riet, *rôtan kastêla.*
 — groen, *troest, tâht tambâga.*
 De kleur van — groen, *senam.*
 —e pokken, *rastong koetji.*
 —e zeep, *tsâboen kastêla, tsâboen poetih.*
 Spaansche-vlieg-pleister, *kôjo lâlât kas-têla.*
 SPAARBANK, *vr. pembendahâran (bank, L.)* tempat menâroh oewang orang ketjil akan berboenga, *tampat simpan doewit orang ketjil boewat dâpat ânaq doewit.*

SPAARDER, m. *orang jang simpan doewit, L., orang jang menâroh oewang.*
 SPAARGELD, o. *oewang jang di simpan (tâ-roh), rarâwattan.*
 SPAARGOED, o. *pakêân hârt domingo, L., pekâjin hârt râja.*
 SPAARKAGCHEL, *vr. dâpoer jang mâkam âpi sedikit.*
 SPAARKANT, m. *pinggir kâjin (sâja) jang di lipat.*
 SPAARKIST, *vr. peti oewang jang di simpan.*
 SPAARLAMP, *vr. palita (lampo, L.) jang mâkan sedikit minjaq.*
 SPAARPOT, m. *tjelêngan, L., tempat simpan oewang, tarôhan.*
 SPAARZAAM, b. n. *tâhos simpan doewit, L., djiman, djimat, moedoe.*
 — met zijne woorden, *berkata-kata sedikit.*
 —, *bijw. dengan djiman, dengan simpan.*
 —, *zelden, djârang.*
 SPAARZAAMHEID, *vr. pri djiman, tjermat, tsifat orang jang soeka simpan oewang.*
 SPADE, *vr. tjangkoel, pâtjol, penggâl, tam-bilang.*
 —, *schop, tjop, verb.*
 Met de — werken, *pâtjol, memâtjol.*
 Dat land is met de — *bearbeid, makka tânah itoe soedah di pâtjol (tjankol).*
 SPADE, *bijw. laat, lambat, lat, verb.*
 Zeer — *komen, dâtang terlâloe lambat (lat, L.), dâtang berlambat-lambâtan.*
 —, b. n. *kablakângan.*
 — vruchten, *boewah jang kablakângan.*
 SPADEL, m. *tjongkil, sintoeng.*
 SPADELING, m. *ânaq binâtang jang di per-ânaqkan terkomeidiên derri paadda soeda-rânja.*
 SPADEN, b. w. *tjankol', pâtjol.*
 —, *graven, gâlî.*
 SPADENIJZER, o. *best pâtjol, best tjankol.*
 SPADENSTEEL, m. *kâjoe pâtjol, gâgang pâ-tjol, kâjoe tjankol.*
 SPALK, *vr. tatal, sa-bilah papan jang tipis sakâli.*
 SPALKEN, b. w. *menjalat, boeboh tatal, pâ-sang tatal.*
 Open —, *zie OPSPALKEN.*
 SPALKHOUT, o. *tatal kâjoe jang di blah.*
 SPALKING, *vr. salâtan, hâl menjalat.*
 SPALTEN, o. w. *zie SPLIJTEN.*
 SPALTING, *vr. zie SPLIJTING.*
 SPAN, *vr. van der duim en middelsten vin-ger, djingkal, djangkal, bidas.*
 Eene — *hoog boven den grond, ting-ginja sa-djngkal derri boemi.*
 — van den duim en voorsten vinger, *kilan, L., djangkal kôdoq.*
 Eene — *breed, lêbarnya sa-djngkal.*
 Bij —nen meten, *mengoekoer dengan djingkal.*
 SPAN, o. *gespan, pasang, rûkit, goe.*
 Een — *paarden, koeda sa-pasang.*

Een — buffels, *karbo sa-pásang, karbo sa-rákit*.

Een — ossen, *lemboe sa-goe, sampí sa-pásang*.

Deze buffels kunnen een — uitmaken, *ini karbo bóleh di boewat rákitan*.

SPANBROEK, vr. *tjelána (serawál) jang sesag*.

SPANEN, b. n. *kájoe, tatal kájoe*.

SPANEN, b. w. *séndog, menjéndog, sondoq*.

—, zie SPENEN.

SPANG, vr. *dun plaatje, lovertje, vrouwen-sicraad, baddia, doekoh*.

—, klatergoud, *gegetar*.

—, zie GESP.

—, spijker met eenen grooten kop ter versiering, *pákoé perhtásan dengan pájong (kapála) besaar*.

SPANGMAKER, m. *pandei baddia, pandei doekoh*.

SPANKETEN, vr. *remketting, ranté róda karéta, L.*

SPANKOORD, o. *tált ragang (regang)*.

SPANNEN, b. w. *ragang, regang, bentang, kintjáng-in, L.*

De zeilen —, *meragang lájar*.

Jagtnetten —, *mendjaring*.

De netten zijn gespannen, *djaring-djaring soedah ter-bentang (di pásang)*.

Het koord aan den boog —, *kenákan tált paadda boesor (pánah), mengenákan tált pánah, S. R. 34*.

Den boog —, *membéntang pánah, tárêq tált boesor (pánah)*.

Sterker —, *aanhalen, kintjángf, kintjángin, L.*

De paarden voor den wagen —, *pásang koeda di karéta*.

Den haan —, *tárêq pamitig*.

De kroon —, *berkalebéhan, menang*.

De vierschaar —, *boekú madjlis*.

Zijne streng te stijf —, *terláløe kintjáng dawanja, terláløe kras kahandaqnja, liwat sakáli permútáánja, L.*

Niet gespannen, los, *kéndor*.

Te hoog gespannen, overdreven, *terláløe amat, liwat, L.*

De paarden achter den wagen —, *sálah memoelát pekarjdján, pásang karbo di blá kang loekoe*.

De hand —, *mendjingkal, mengilan, zie SPAN, vr.*

—, o. w. gespannen, *naaw zijn, áda sesag*.

Het spant er, *makka áda tjiderá di sitoé*, (ook: het is er schraaltjes), *ítøe órang áda miskin (pótol, L.)*

SPANNER, m. van een' weefstoel, *tált pekákas tenoen*.

— van eene trom, *tált thamboer, tált trom, L.*

SPANNET, o. *djaring jang di bentang*.

SPANNING, vr. *pembeníangan, peregangan*.

—, *zwellling, bangkag*.

—, *stijfheid, prt jang kágøeh (kákøe, L.)*

—, *oneenigheid, tjiderá*.

SPANRIEM, m. *tált regang (ragang)*.

SPANSEERDER, m. *órang jang berdjálán-djálán, órang passéaar, L., órang melantjong, L.*

SPANSEERPLAATS, vr. *tampat passéaar*.

SPANSEL, o. *voorhoofdsiersel voor vrouwen, tapáram*.

—, *rand eener kroon, pínggir makóta*.

—, *gespannen koord, tált jang ter-ragang*.

SPANSEREN, o. w. *passéaar, L., melantjong, L., berdjálán-djálán*.

SPANSTOK, m. *kájøe regang*.

SPANSTRIK, m. om vogels te vangen, *djarat jang di bentang*.

SPANT, vr. *teládan kápal, tjonto kápal, tjonto práhoë*.

SPANTOUW, o. *tált ragang (regang)*.

SPANTUIG, o. *perkákas meragang, práboet meragang*.

SPANVOETS, bijw. *káki berrápat*.

— *springen, loempat kátaq*.

SPANZAAG, vr. *girgátij jang ter-ragang*.

SPAR, vr. *kásaw, rasøq*.

—, die voor dwarsbalk dient, *bangkára*.

SPAREN, b. w. *símpán, tároh*.

Geld —, *símpán oewang, menároeh oewang (derham)*.

Indien mijn leven gespaard blijft, *djikaløe áda ðemoer hamba*.

—, *verschoonen, mengampoent*.

Zijn geld — voor onvoorziene toevallen, *símpán oewang bakal biláht*.

—, *zelden gebruiken, djárang pákei*.

Hij spaart zijn rijpaard, *makka koeda toengyng ítoe djávang di pakénja*.

Uw leven moge door God gespaard worden, *makka ðemoer (oesia ðemoer zamánja) toewan hamba di landjoetkan Allah, Briefst*.

Mogen . . . in het leven gespaard worden! *bájiqlah di hidopkan! S. R. 101*.

De moeite —, *tiáda mengøesahkan diri*.

Spaar de moeite, *djangan bersoesanh*.

—, o. w. spaarzaam leveze, *hidop dengan djiman, hidop atas prt jang sedarhana*.

SPARING, vr. *símpán, penjímpánan*.

SPARK, vr. van gloeiend ijzer, *star, zie VONK*.

SPARKELEN, o. w. zie VONKELEN.

SPARREBOOM, m. *tsanawbar, Ar.*

—, (casuarina muricata), *tjamára láwt*.

SPARREBOUW, o. *kájøe tsanawbar, kájøe tjamára láwt*.

SPARTELEN, o. w. *kápah-kápah*.

Tegen iets —, *melawan bárang apa-apa, berbantah*.

SPARTELING, vr. *sál berkápah-kápah*.

—, *mocite, soesah*.

—, *tegen—, perbantáhan*.

SPAT, vr. van gloeiend ijzer, *sjar*.

- aan eenen paardenvoet, *mata dāging di kaki koeda*.
 —, vlek, *tjoring, nōda, L.*
 —, blaaspijp, klapbus, *soempitan*.
SPATEL, m. *tjongkil*.
SPATIE, vr. (ond. w.) zie **RUIMTE**.
SPATIËREN, b. w. (bij letterzetter) *menjellang-njellang, kassi spasiē, L.*
SPATPIJL, m. *damaq*.
SPATTEN, b. en o. w. *pertjiq, mentjōrot, L.*
 —, spateren, *sabaltiran*.
 Met water —, (sprengen), *memertjiq ajer*.
 Het water spatte in de lucht, *makka ajer memertjiq mertjiq ka-adāra*.
 Het bloed spatte hem in het gezicht, *makka darah itoe te-pertjiq praadda mokkinja*.
 Tegen iets —, (aanspatten) *poelas*.
 In duigen —, fig. *woeroeng, L., tiāda djādi*.
 —, spuiten, uitspuiten, *mentjōrot, L.*
SPATTING, vr. *pertjikau*.
SPECERIJ, vr. *rampah-rampah, boemboe, L.*
 — en en reukwerken, die voor een lijk dienen, *kanoth, Ar.*
SPECERIJHANDEL, m. *perniāgān rampah-rampah, dagāngan boemboe*
SPECERIJHANDELAAR, m. *orang bernāga rampah-rampah, orang berdāngan boemboe*.
SPECERIJKIST, vr. *peti rampah-rampah, peti boemboe*.
SPECERIJWINKEL, m. *āthr, Ar.*
SPECHT, m. zekere vogel, *pong*.
 De blaauw—, (sitta) *blātoq*.
 —, boompikker, *boerong bernāma toekang kājoe*.
SPECIE, vr. *bāgei, djenis, Ar., roepa*.
 —, gemunt geld, *oewang, derham*.
SPECIEBOEKJE, o. *daftar (boekoe) bāgei-bāgei oewang*.
SPECIEBRIEFJE, o. *soerat roepa-roepa oewang*.
SPECULANT, m. (ond. w.) *orang (soedāgar dāgang) jang tjōba bli*.
SPECULATIE, vr. (ond. w.) *hāl tjōba bli*.
SPECULEREN, o. w. (ond. w.) *tjōba oentoeng dengan membli, belandjākan dengan hāl ka-oentoeng-an*.
 Ik heb in rijst gespeculeerd en veel verlies geleden, *makka kita soedah tjōba oentoeng dengan membli bras serta kita bānjaq karoegian*.
SPEEK, vr. *ānaq djantrā, ānaq rōda, L.*
SPEEK, b. n. *doekāna*.
SPEEKSEL, o. *loedah*.
 Dik —, *lior*.
SPEEKSELACHTIG, b. n. *seperti loedah*.
SPEEKSELVISCH, m. *ikan lélé*.
SPEELACHTIG, b. n. zie **SPEELZIEK**.
SPEELACHTIGHEID, vr. zie **SPEELZUCHT**.
SPEELAYOND, m. *mālam orang mājin wājang*.
SPEELBAAN, vr. *tampat orang mājin sipaq rāga*.
SPEELBAL, m. *boewah, katei, ketei*.

- , biljardbal, *bōla*.
 —, voetkaatsbal, *boewah rāga*.
 —, kolfbal, *boewah dil*.
 De — van een gezelschap zijn, *di permājinkan madjlis*.
SPEELBORD, o. *pāpan permājinan*.
SPEELDAG, m. *hari kasoekāan, hari termāsa*.
SPEELGELD, o. *oewang bakal berdjoedi (bermājin)*.
SPEELGENOOT, m. *teman bermājin, sakoeto bermājin*.
SPEELGEVECHT, o. *spiegelgevecht, termāsa, poera-poera prang*.
SPEELGOED, o. *serba permājinan, barang permājinan*.
 Kinder—, *djinggé, Ch.*
SPEELHARDER, m. (visch), *balāngan*.
SPEELHOF, m. (Indische — met vijvers, badkamers, bloemen, eilandjes enz.), *tānan*.
SPEELHOUDER, m. *paq top, verb.*
SPEELHUIS, o. *speelbank, roemah mājin top (pōt), pedjoedian, tempat pedjoedian (petōppan)*.
 —, zie **HOERHUIS**.
SPEELHUISJE, o. *koepel, perbaleiān*.
 — op het water, *gamboeng, gamboengan, bālei gamboeng, bālei gādjah*.
SPEELJAGT, vr. *pantjālang, pilang, pēlang, lautjang*.
SPEELKAART, vr. *karto permājinan, karto mājin*.
 Chinesche —, *kjāw*.
SPEELKIND, o. zie **BASTAARD**.
SPEELKNECHT, m. zie **SPEELNOOT**.
SPELLIEDEN, m. meerv. *bidoeuān, orang jang pāloe boenji-boenjian, orang mājin gamelan*.
SPEELMAKKER, m. *teman bermājin*.
SPEELMAN, m. zie **MUZIKANT**.
SPEELMANDJE, o. (kinder—), *sussokkan*.
SPEELNOOT, m. en vr. *speelnooten*, die bij eenen bruiloftsoptogt voorop loopen en eenen *tōjaq* dragen, *puntjaq*.
SPEELNOOTSCHAP, o. *pengiring orang mājin mampilé*.
SPEELPARTIJ, vr. *pekoempoelan orang berdjoedi (bermājin)*.
SPEELPLAATS, vr. *tampat bermājin*.
SPEELPOP, vr. *bōneka, L., orang-orāngan*.
 De — der fortuin zijn, *di permājinkan oentoeng*.
 —, stokpaardje, *geliefd voorwerp, ti māngan*.
SPEELREISJE, o. *perdjatānan kārana kasoekāan*.
SPEELSCH, b. n. zie **SPEELZIEK**.
 —, togtig, *loopsch, soeka (māw) bekaq, L., māw berdjantan, māsaq*.
SPEELSCHHEID, vr. zie **SPEELZUCHT**.
 —, togtigheid van dieren, *prī māw bekaq (berdjantan)*.
SPEELSCHIJVEN, vr. meerv. *boewah dan, boewah apit-apitan*.

- SPEELSTER**, vr. *parampoewan jung mǎjin* (berdjoed).
—, tooneelspeelster, *orang djogét, ánaq wǎjang*.
- SPEELSWIJZE**, bijw. *dengan bermǎjin*.
- SPEELTAFEL**, vr. *médjah mǎjin*.
- SPEELTIJD**, m. *tempo ánaq bermǎjin*.
—, tijd, wanneer een dier speelsch is, *mása máw bekaq, mása berdjantán*.
- SPEELTOONEEL**, o. zie **SCHOUWTOONEEL**.
- SPEELTUIG**, o. voor kinderen, *permajinan kánaq-kánaq*.
Vorstelijke —en, *sakáté (sakaten, Jav.)*
—en, muzikinstrumenten, *boenji-boenjian*.
Nu klonken al de —en, *makka berboenilah segalla boenji-boenjian*.
- SPEELTUIGMAKER**, m. *toekang jang békin bárang pemajinan kánaq-kánaq*.
- SPEELTUIN**, m. zie **SPEELHOF**.
- SPEELUUR**, o. *djám (tempo) ánaq bermǎjin*.
- SPEELUURWERK**, o. *djám jang berboenji, orlódjé jang berboenji*.
- SPEELWAGEN**, m. *karéta boewat passlaar, L.*
- SPEELWERK**, o. zie **SPEELUURWERK**.
- SPEELZIEK**, b. n. *ingin akan permajinan. sangat soeka bermǎjin, kapéngin máw bermǎjin, L.*
- SPEELZUCHT**, vr. *nafsoe akan bermǎjin (berdjoed)*.
- SPEEN**, vr. *máta soesoe, pintil soesoe*.
—, zie **AANBEIJEN**.
- SPEENADER**, vr. *oerat poeroe sambiliq, oerat wástr*.
- SPEENKLOVE**, vr. *blahnja pínzil soesoe*.
- SPEENMAAL**, o. *perjámoewan tatkála ánaq di saraq (pisa, L.) derra paadda soesoe*.
- SPEENSEL**, o. *boewah jang bahároe toemboeh, toenas*.
- SPEENVARKEN**, o. *nángé, bábi ketjil*.
- SPEENZWEER**, vr. *poeroe máta soesoe*.
- SPEER**, vr. *toembaq, zie PIEK, SPIES*.
—, die op de olifantenjagt gebruikt wordt, *pandáhan, S. R. 7*.
- SPEET**, vr. *tjongkil, sendoq mantéga*.
- SPEETJE**, o. inl. —, een stukje vleesch of visch aan een speetje gebraden, *sáté & sasaté, Jav.*
—, het pennetje of stokje, waar de *sasaté* aan geregen is, *biting*.
- SPEK**, o. *dáging bábi*.
— der walvisschen, *dáging ikan páwoes*.
Een hand dik — groeijen van vreugde. *terláoé girang*.
- SPEKBUIK**, m. *gendoet*.
- SPEKETER**, m. *orang jang soeka mákan dáging bábi*.
- SPEKHALS**, m. *léhéer gemoq*.
- SPEKKEN**, b. w. *boeboh dáging bábi*.
Eene welgespekte beurs, *kanthong (pondi) jang penoeh oewang, L.*
- SPEKKIG**, b. n. *seperti dáging bábi*.
- SPEKKING**, vr. *pemboeboehan dáging bábi*.
- SPEKSLAGER**, m. *toekang bábi, L., toekang pótong bábi*.
- SPEKTRAAN**, vr. *minjaq ikan páwoes*.
- SPEKWORST**, vr. *oerottan dáging bábi*.
- SPEKZWOERD**, o. *koelít dáging proet bábi*.
- SPEL**, o. *permajinan, pemajinan, L.*
Chineesch dobbel—, *mǎjin top, mǎjin pó*.
Een — aanrigten, *melakoeakan permajinan*.
Kinderen beminnen het —, *kánaq-kánaq soeka bermǎjin*.
Een — met houten poppen op een geborduurd fluweelen kleedje, *pantjes*.
Twee —len spelen, *doewa kali mǎjin*.
—, verlustiging der grooten, *termása*.
Op het — zetten, *betároh*.
Duizend gulden op het — zetten, *betároh sariboe roepiah*.
Zijn leven staat op het —, *makka hidopnja poon bakal biláht*.
Een vol —, *karto jang genap*.
Iemand veel —s maken, *menjoesahkan órang, ganggoe órang terláoé amat*.
Een — van wind en golven zijn, *di poekol angin dan oembaq*.
- SPELBOEK**, o. *kitáb inld.*
- SPELBREKER**, m. *toekang tjeréwét*.
- SPELD**, vr. *djárom berkapála, penitt, Port.*
Zware —, *pennetje, bíkat*.
- SPELDEGELD**, o. (voor inlanders, sirihs-geld) *oewang sirih*.
- SPELDEMAKER**, m. *toekang penitt, pandei djárom berkapála*.
- SPELDEN**, b. w. *páké penitt, mengénakan penitt*.
- SPELDENDOOSJE**, o. *bóséta penitt*.
- SPELDENKNOP**, m. *kapála penitt, pájong penitt*.
- SPELDENKOKER**, m. *sárong penitt*.
- SPELDENKUSSEN**, o. *bantal penitt*.
- SPELDENMAKERSMES**, o. *piso toekang penitt, pisaw pandei djárom berkapála*.
- SPELDETJE**, o. *penitt ketjil*.
- SPELDEWERK**, o. *réndá, boewátan rénda*.
— met gnatjes, kantwerk, *karawang*.
— met figuren als die van eene honinggraat, *karawang indong-indong*.
- SPELDEWERKEN**, o. w. *boewat rénda, békin rénda, L.*
- SPELDEWERKSKUSSEN**, o. *bantal toekang rénda*.
- SPELDJE**, o. *penitt ketjil*.
Ergens een — bij steken, *tiáda berkáta lági, diam sádja*.
- SPELEMENEN**, o. w. *bersoeeka-soekáán di désa (kampong, oedjg)*.
- SPELEN**, o. w. *mǎjin, bermǎjin, timang, meminang*.
— gelijk kleine kinderen, *gáloet*.
Met de ooggen —, *bermǎjin máta*.
Zitten te —, *dodoedj bermǎjin*.
Op het tooncel —, *mǎjin wǎjang*.

Kaart —, *mâjin karto*.
 Dam —, *mâjin dam*, *mâjin apit-apitan*.
 Nog een spelletje (dam of schaak) —, *mâjin sa-pâpan lûgi*.
 Schaak —, *mâjin t'âtoer*, *mâjin gâdjah*.
 Op het verkeerbord —, *tiktak* —, *mâjin tjoekei*.
 Valsch —, *hilat*, *tjoer*, *mâjin palso*, L.
 Met de wapens —, schermen, *mâjin sindjata*, *saroeni*.
 Met woorden —, ergens op doelen, *sindir*.
 Op de fluit —, *tioep bangst*, *mâjin soeling*, L.
 Op de gitaar —, *pitig ketjâpi*.
 Op het klavier —, *mâjin piâno*.
 Op de viool —, *mâjin biûla*, L., *kisil rabab*.
 Met den voetkaatsbal —, *mâjin sipag raga*.
 Om eene spaansche mat —, *betâroh sâtoe ringgit*.
 De klok speelt, *lôtjeng beboeni*, L., *ginta berboeni*.
 Het geschut laten —, *pâsang mariam*.
 Eene mijn laten —, *meletoskan tambang*.
 — van dieren, zie PAREN.
 Poetsen —, *mâjin gila*, *bertingkah*.
 Den beest —, *hiroe-hâra*, *tjerêwêl*, L.
 — met kleine horentjes, door ze op den rug der hand te leggen, omhoog te gooien en weder te vangen, *sipor*.
 Zich rijk —, *djâdi kaja dengan ber-djoedi*, *bermâjin*.
 —, *dobbelen*, *djoedi*, *berdjoedi*.
 Iemand eene poets —, *permâjinkan orang*, *pedaja-in orang*, L.
 — even of oneven, *mâjin gâsal genap*.
 Voor den geest —, *kenang*, *ingat*, *sadar*.
 SPELEN, o. *permâjinan*.
 SPELER, m. *orang jang bermâjin*.
 —, zie TOONEELSPELER.
 —, *dobbeelaar*, *orang berdjoedi*, *per-djoedi*, *bubbootto*, L.
 Een valsche —, *orang mâjin palso*, verb., *orang hilat*, *orang tjoer*.
 SPELING, vt. *permâjinan*.
 —, ruimte, *longgar*.
 Dat rad heeft te veel —, *itoe râda âda terlâoe longgar*, *makka djantrâ itoe terlâoe longgar*.
 SPELKUNST, vt. *ilmoe imlâ*, Ar., *pengata-hoewan* (menghoebong hoeroef).
 SPELLEN, b. w. *hoebong* (menghoebong) hoeroef, *bertakei-takei*, *bertekki*.
 Spel eens het woord: „mentjariterâkanlah,” *hoebonglah hoeroef perkataân*: „mentjariterâkanlah.”
 Dat woord is niet goed gespeld, *makka perkataân itoe trâda bânji per hoebongan hoeroefnja*.

—, schrijven, *toelis*, L., *menjoeratkan*.
 SPELLER, m. *jung menghoebong hoeroef*.
 SPELLEEJE, o. één — (dam of schaak) *sa-pâpan*.
 SPELING, vt. *imlâ*, Ar., *penghoeboengan hoeroef*.
 Nieuwe —, *imlâ bahâroe*.
 Oude —, *imlâ lâma*.
 SPELONK, vt. *goeha*, *goewah*, *garonggong*, *patâla*, Sansk.
 SPELT, vt. *sakoeji*.
 SPENDEN, b. w. zie SPINDEN.
 SPENEN, b. w. eigenlijk: aan de borst leggen, *menjoesoewi*, doch thans van de borst doen, *sâraq*, *menjâraq*, *pisa*, L., *sâpih*, Jav., *sâpê*, verb.
 Zich —, *menahânt hawâ nafsoenja*.
 SPENING, vt. *penjarakan*, *pisa*, L.
 SPER, vt. zie SPAR.
 SPERBOOM, m. *sakat*, *kâjoe sakat*.
 SPERKELEN, o. w. zie VONKELEN.
 SPERREN, b. w. *kangkang*.
 —, afsluiten, *sakat*, *menjakat*.
 SPERRING, vt. *penjakâtan*.
 SPERSIE, vt. zie ASPERGIE.
 SPERWER, m. *waqab*, Ar.
 SPETEN, b. w. *menâtjag*.
 SPEUR, vt. zie SPOOR.
 SPEUREN, b. w. zie BESPEUREN.
 SPEURHOND, m. *andjing perboeroewan*.
 SPEHER, vt. hemel—, *tjakrawâla*, *tjercli*, *tjercheh*, Perz., *lâpis lûngit*.
 De zeven hemelsche spheren, *toedjoh lâpis lûngit*, M. S. R. 47.
 — boven den dampkring, *angkas*, *akas*.
 SPIAUTER, o. *timah seré*, *koetanâka timah seré*.
 SPICHTIG, b. n. *lampei*, *tipis*, *ramping*.
 —, *duu* en *hoog*, *lantjop*.
 SPICHTIGHEID, vt. *prî lampei* (*hâloes*, *nipis*).
 SPHINX, m. (vogel met vleugels, aangezigt en pooten van eenen vogel, doch overigens als een mensch,) *walamâna*.
 SPIE, m. zie SPION.
 SPIEDE, vt. *bâdji*.
 SPIEDEN, o. w. *hintei*, *mengintip*, L.
 —, *belagen*, *mengâdang*.
 SPIEGAT, o. *lobang ajer kaloewar*.
 SPIEGEL, m. *tjermin*, *tjeremin*, *kâja*, L., *mirât*, Ar.
 Een metalen —, *tjermin wâdja*.
 En die — *blonk* zeer helder, *makka tjermin itoe-poon tjoewatjalah taperling-perling*.
 Zeer velen stierven door den terugkaatsenden gloed van den —, *terbânjaq marika itoe mâti sabab kena hângat tjamerlang tjermin itoe*, Isk.
 Soort van —jes (klatergoud) aan de uiteinden der kussens, *tjermin bantal*.
 De oogen zijn de —s van het gemoed, *makka mâta itoe tjermin qalboe*.

— van Gods luister, *tjermin djoemála Allah*, M. S. R. 15.
 Ten — (voorbeeld) verstreken, *djádi teládan*.
 — tjes aan de uiteinden der hoofdkussen met borduurwerk bevestigen, *rákam*.
 — aan een schip, *blákangnja boeritan kapal*.
 De — van uw wezen, *tjermin kaadá-änmoe*, M. S. R. 15.
 SPIEGELEN (zich), wed. w. *berkátja*, L., *bertjermin*, *melihat paadda tjermin*.
 De zonnestralen — zich in het meer, *makka sinar mata-hart poon berkilat-kilatan paadda moeka tásik*.
 Zich aan een ander —, *ambil faédat derri paadda lákoe djálan órang lájin*.
 SPIEGELFABRIJK, vr. *tampat memboewat tjermin*, *tampat békin kátja*.
 SPIEGELGEVECHT, o. *ternásu*, *poera-poera prang*.
 SPIEGELGIETER, m. *órang menoewang tjermin*, *toekang toewang kátja*, L.
 SPIEGELGLAD, b. n. *ter-oepam* (litjin) *seperti tjermin*.
 SPIEGELGLAS, o. *kátja tjermin . glas kátja*, L.
 SPIEGELHANDEL, m. *perniatagáan tjermin*.
 SPIEGELHARS, vr. en o. *dámar bátoe*.
 SPIEGELING, vr. *hál berkátja*, *pemandangan paadda tjermin*.
 SPIEGELKAS, vr. *petí tjermin*, *kas kátja*, L.
 SPIEGELKOOPEL, m. *órang mendjoewal tjermin* (*kátja*, L.)
 SPIEGELLIJST, vr. *pinggir tjermin*, *pinggir kátja*, L.
 SPIEGEL-PENANTTAFELTJE, o. *médjah jang bertjermin*, *médjah jang berkátja*, L.
 SPIEGELRUG, m. *blákangnja tjermin* (*kátja*, L.)
 SPIEGELVISCH, m. *ikan kwé rambi*.
 SPIEGELWINKEL, m. *kadei tjermin*, *tóko kátja*, L.
 SPIER, vr. *trekker der ledematen*, *ramis*, *dáging kantjing*.
 Aanhalende —, *ramis jang menárég*.
 Uitstrekkende —, *ramis jang membentang*.
 —, *grasspier*, *lei roempoet*.
 SPIERACHTIG, b. n. *penoek ramis*.
 SPIERING, m. *sepiring*, verb., *ikan sepiring*, L., *lemboeros*, *djápoe*.
 SPIERINGVISSCHER, m. *órang tjahárt sepiring* (*lemboeroe*).
 SPIERKRACHT, vr. *goewat ramis*.
 SPIERLING, m. zie SPIERING.
 SPIERWIT, b. n. *poetih sakáli*.
 SPIES, vr. *toembaq*.
 Werp —, *lambing*, *pandáhan*, *sorkai*, *tóhoq*, *tówok*, Jáv.
 Met eene — werpen, *tóhoqkan*, *loetar dengan pandáhan*.
 Met eene — steken, *menoembaq*.
 Met eene werp — steken, *bertikamkan pandáhan*.

SPIESDRAGER, m. *órang pertikáman*.
 SPIESEN, b. w. *menoembaq*, zie SPIES.
 —, eenen misdadiger op eene spies of scherpe staak steken, *soela*, *soelákan*, *menjoelá í*.
 Eenem verrader —, *soelákan órang chiánat*.
 Doen —, *menjoelákan*.
 SPIESEN, o. *penoembákan*, *penjoeláan*, zie SPIESEN.
 SPIESHOUT, o. *schacht*, *gágang toembaq*.
 SPIESIJZER, o. *máta toembaq*, *bessí toembaq*.
 SPIESPAAL, m. *soela*, *soeláan*.
 Een, die de — verdient, *ánaq máti di soela*.
 SPIESVOLK, o. *spiesdragers*, *órang pertikáman*.
 SPIETSEN, b. w. zie SPIESEN.
 SPIJ, vr. zie SPIE.
 SPIJEN, b. w. zie SPUWEN.
 SPIJGAT, o. zie SPIEGAT.
 SPIJK, vr. *lavendel*, *narwastoe*.
 SPIJKBALSEM, m. *minjaq narwastoe*, *son-boelat*, Ar.
 SPIJKBOOMPJE, o. *pohon narwastoe*.
 SPIJKER, m. *pakhuis*, *goedang*.
 SPIJKER, m. *ijzeren nagel*, *pákoel*, *pákoel bessí*, *prégo*, Port.
 Koperen —, *pákoel tambága*.
 SPIJKERBALSEM, m. *somboel*, Ar., *somboel 'el hindi*, Ar., *boenga narwastoe*, *kojo loeka*.
 SPIJKERBOOR, vr. zie BOOR.
 SPIJKEREN, b. w. *memákoel*, *pakoekan*, *pásang pákoel*.
 Gespijkerd, *berpákoel*.
 SPIJKERGAT, o. *lóbang pákoel*.
 SPIJKERHANDEL, m. *perniatagáan pákoel*.
 SPIJKERHOUT, o. *kájoe soetoe*.
 SPIJKERIJZER, o. *bessí pákoel*.
 SPIJKERING, vr. *hál menákoel*, *pásang pákoel*.
 SPIJKERKIST, vr. *petí pákoel*.
 SPIJKERKOOPEL, m. *dágang pákoel*, *órang djoewal bli pákoel*.
 SPIJKERKOP, m. *kapála pákoel*, *pájong pákoel*.
 SPIJKERLADE, vr. *tampat pákoel*.
 SPIJKERMAND, vr. *bakoel pákoel*.
 SPIJKERMID, m. *pandei pákoel*, *toekang pákoel*.
 SPIJKERVAAT, b. n. *terpákoekan*, *di hoebong dengan pákoel*.
 SPIJKERVAT, o. *tong pákoel*.
 SPIJKERVORMIG, b. n. *sa-roepa pákoel*.
 SPIJKERWINKEL, m. *kadei* (*wárong*, *tóko*) *órang mendjoewal pákoel*.
 SPIJKOLIE, vr. *minjaq narwastoe*.
 SPIJL, vr. *bessí lontjip*, *pentjoetjoq*, *bádji bessí*.
 SPIJS, vr. *makánan*, *hidángan*, *rezeqf*, (eig. *rizq*, Ar.), *santápan*, Hofst., *bátja*, *sadjian*, *ítapan*.
 De spijzen opdisschen, *báwa makánan*, *angkat hidángan*.
 Eene Chinese —, die wit en ook soms gekleurd is, *táhoe*.

Dit is eene — van den doorluchtigen vader, *inilah úpan derri paadda padoeska ajihnda*.

Spijzen als geschenk brengen, *poendjong*.

— gebruiken, *mákan, santap, Hofst.*

— van koe- of buffelleder, *karoepoeg, rambang*.

—, die men in de vasten even voor den dageraad neemt, *sahoer, Ar.*

SPILSBEREIDER, m. *djoeroe makánan*, zie KOK.
SPILSKAMER, vr. *goedang makánan, suppèn*, L., verb. Eng.

SPILSKAS, vr. *suppèn, L., tarohan makánan*.

SPILSMEESTER, m. *djoeroe goedang, djoeroe bekal-bekálan*.

SPILSOFFER, o. *tsedegah, Ar.*

SPILSVERTERING, vr. *pentjernáan, hál mentjerna*.

SPIJT, vr. *seddé, sákít háti, ketjil háti*.

Hij heeft er zeer veel — van, *makka ía-poon terláloe sákít háti*.

—, opgekropte gramschap, *dandam*.

— aandoen, *membri sákít háti, menjedot*.

Ten — van hem, *akan sedoetnja*.

In — van het bevel, *dengan meláwan parintah itoe*.

SPIJTEN, o. w. spijt over iets gevoelen, *goesar, djádi sákít háti*.

—, medelijden hebben, *sájang*.

Het spijt hem dat zijne vrouw gevlugt is, *makka sákítlah hatinja kárana bininja lári*.

SPIJTIG, b. n. *jang membri sákít háti, jang menjedot*.

Een — gezegde, *perkatáun jang membri (békín, L.) sákít háti*.

Het is —, (het is jammer), *sájang!*

—, bits, *bingis, djerákah, kras*.

Een — antwoord geven, *menjáhoet terláloe kras*.

— glimlagchen, *tersinnjom ngeran*.

Iemand — behandelen, *melakoeakan orang dengan djerákah*.

SPIJTIGHEID, vr. *prí sedoet, kasedoetan*.

—, bitsheid, *prí jang bingis*.

SPIJZEN, o. w. *mákan, santap, Hofst.*

— van gesneden vleesch, rozijnen, vijgen, peulvruchten, azijn en honig of zure siroop, *sikbádj, Ar.*

Op de graven godsdienstig — met weinig personen, *moendjoeng*.

—, b. w. voeden, *bri mákan, kassi mákan, L., pemákankan, persantapkan, Hofst., soewápt*.

SPIJZIGEN, b. w. zie SPIJZEN, b. w.

SPIJZIGING, vr. *hál membri makánan, pembrian makánan, hál kassi mákan, L.*

SPIKKEL, m. *intiq, rintiq, pertjij*.

— van eene huid, *toetoel, L., koembang*.

Vol —s, zoo als nat linnen, dat stikt, *tjutti*.

SPIKKELACHTIG, b. n. *te-pertjij, ber-intiq*.

SPIKKELEN, b. w. *pertjij, memertjij, tjtjaq*.

Met verscheidene kleuren gespikkeld, *tepertjij dengan bágei-bágei warna*.

SPIKKELIG, b. n. *ber-intiq-intiq*.

—, gespikkeld, zoo als sommige hoenders, *djálaq*.

—, gevlekt, zoo als sommige dieren, *toetoel, L., koembang*.

SPIKKELING, vr. *pemertjikan*.

— van eene tijgerhuid, *koembang, toetoel, L.*

De — van die tijgerhuid is zeer schoon, *toetoelnja koelit májan itoe bágoes sakáti, L., koembangnja koelit harimaw itoe terláloe bágoes*.

SPIL, vr. om te spinnen, *kisi ráhat*.

De — draaijen, *poesing ráhat*.

—, draaispil, *poetáran*.

—, as, *indjin, L., poesat*.

—, beweegoorzaak, *kárana, sabab*.

—, ankerspil, *poetáran láwang, poetáran djangkar, L.*

SPILBOOM, m. *pengongkil, kájoe pemoetar*.

SPILLEBEN, o. *káki koeroes kring, káki boerong bángon*.

SPILLEN, b. w. *boeroeskan, belandjakan, zie VERSPILLEN*.

SPILPENNING, m. en vr. *pemboeroes*.

SPILPLAAT, vr. *práda pengátar (indjin)*.

SPILZIEK, b. n. *soeka memboeroeskan*.

SPILZUCHT, vr. *ka-inginan akan memboeroeskan*.

SPIN, vr. *lába-lába, láwa-láwa, L.*

Zwarte —, *lába-lába hitam*.

SPINAAL, o. *benang toekang sapátos, benang pandei kawtz*.

SPINAZIE, vr. *bájam, bájam tánah, moengjoe, Ch.*

Eene bijzondere soort van —, *bájam galátq*.

SPINAZIEBED, o. *pétaq bájam*.

SPINAZIEZAAD, o. *birji bájam, benih bájam*.

SPINBAAR, b. n. *jang dápat di ganteh*.

SPINDBROOD, o. *róti jang di kassi sama orang miskin, L., róti jang di bri paadda orang pápa*.

SPINDE, vr. *suppèn, verb. Eng., petarohan makánan*.

SPINDELBOOM, m. zie SPILBOOM.

SPINDEN, b. w. *bahágt, membahágt*.

SPINDING, vr. *pembahagian*.

SPINDSOEP, vr. *sop jang di bahagikan paadda orang miskin*.

SPINFABRIJK, vr. zie SPINNERIJ.

SPINHUIS, o. *roemah orang mengganteh*.

—, tuchthuis, *pandjara orang jang misti kardja kárana kasaléhannja*.

SPINNEKOP, vr. zie SPIN.

SPINNEN, b. w. *ganteh, mengganteh, anteh, menganteh, kardja benang, bilin*.

Zijde —, *menganteh benang soetra*.

Hij zal daar geene zijde bij —, *makka itoe tíuda akan djádi oentoengnja (labánja)*.

- Haar van dieren —, *menganteh roema*. Isk. 9.
- SPINNER, m. *orang mengganteh, orang kardja benang.*
- SPINNERIJ, vt. *tampat mengganteh.*
- SPINNEWEB, o. *sarang laba-laba, roemah laba-laba, anakboet, Ar.*
- SPINNEWIEL, o. *râhut, kist, kesi, djantra menganteh.*
- SPINNING, vt. *penganteh-an.*
— van zijde, *penganteh-an soetra.*
- SPINRAG, o. zie SPINNEWEB.
- SPINROK, SPINROKKEN, o. *tiang râhat, kist.*
- SPINSBEK, o. *mengsel van goud en koper, soewasa.*
- SPINSEL, o. *bârang jang di ganteh.*
- SPINT, o. *koebal, pengóbar, kâjoe jang di bâwah koelit pohon.*
- SPINTIG, b. n. *jang áda bánjaq koebal.*
- SPINZIDE, vt. *so tra bakal mengganteh.*
- SPION, m. (ond. w.) *orang soeloe, penjoeloe, penjamar.*
- SPIONNEREN, o. w. *menjoeloe, samar, menjamar, hinté, menghinté, mengintip, L.*
- SPIONNETJE, o. *tjrmn di pinggir djandela.*
- SPIRAALLIJN, vt. *bâris (gâris) jang sa-roepa koelit oenam.*
- SPIRAALVORMIG, b. n. *sa-roepa koelit oenam.*
- SPIT, o. *braadspit, pátjaq.*
Aan het — *steken, menátjaq.*
— in den rug, *sakit toelang blâkang.*
—, diepte eener schop bij het graven, *sa-tjangkol dâlamnja.*
Het — *draaijen, poesing pátjaq.*
Het — in de lendenen, *sakit pinggang.*
- SPITDRAAIJER, m. *orang jang poesing pátjaq.*
- SPITBERT, o. *mindjangan moeda jang belom besaar tandoqnja.*
- SPITJE, o. *pátjaq ketjil.*
- SPTS, b. n. *lontjip, tiroes, langkas, belangkas.*
— e punt, *hoedjong lontjip.*
— e kin, *dâgoe jang tiroes, M. R.*
—, scherpzinnig, *tjerdiq, hâloes.*
—, bits, *spijtig, bingis.*
—, bijw. *lontjip.*
— houwen, *sniijden, pôlong lontjip, melontjipkan.*
- SPTS, vt. *punt, hoedjong, mâta.*
— van een zwaard, *hoedjong pedang.*
— van eenen berg, *pontjaq (kamontjaq) goenong.*
—, spitse voorsteyen, *djoenggor.*
—, voorhoede, *tjoetjoeq, haloewan bala-tantara, tjoetjoeq sindjata, S. R. 127.*
Zich aan de — *stellen, mendjadi pang-hoeloe (pengandjar, kapála), mengapalakan.*
Zeven man, die vooruitgingen maakten de — *uit, toedjoh orang jang berdjalan di hoeloe mendjadi tjoetjoeq sindjata, S. R. 127.*
—, zuil, *gedenkszuil, nisjan, Perz.*
- SPITSACHTIG, b. n. *lontjip selikit.*
- SPITSBOEF, m. *telédor, L., bangsat, L., risaw, geibána.*
- SPITSBROEDER, m. *teman berprang.*
- SPITSEN, b. w. *lontjipkan, békin lontjip, L.*
De ooren —, *pasang koeping, L., pasang telinga.*
Zich op iets —, *menantikan dengan soeka hati.*
Zich op iets —, *toeleggen, menâdjamkan agal.*
—, zie SPIESEN.
- SPITSHIED, vt. *pri lontjip (tiroes).*
- SPITSIG, b. n. *lontjip, tiroes.*
—, met vele spitsen, *dengan bebrapa pontjaq, berlontjip-lontjip.*
- SPITSKIN, m. en vt. *dâgoe jang tiroes.*
- SPITSPAAL, m. *soela, penjola.*
- SPITSVINDIG, b. n. *tjerdiq, hâloes.*
—, bijw. *atas pri tjerdiq.*
- SPITSVINDIGHEID, vt. *pri tjerdiq.*
- SPITSVINNING, b. n. zie SPITSVINDIG.
- SPITSVINNINGHEID, vt. zie SPITSVINDIGHEID.
- SPITSVONDIG, b. n. zie SPITSVINDIG.
- SPITSVONDIGHEID, vt. zie SPITSVINDIGHEID.
- SPITSZINNIG, b. n. zie SCHERPZINNIG.
- SPLITEN, b. w. *gâli, menggâli, lembi, L.*
—, de arde omhakken, *pâtjol.*
Boter —, *menjêndog mantega.*
- SPLITTER, m. *orang menggâli, orang menâtjol.*
- SPLITTING, vt. *penggalian, pematjoelan.*
- SPLITVARKEN, o. *nângi jang di pátjaq, babi ketjil jang di pátjaq.*
- SPLEET, vt. *belah, blah, rummoes, sjaqigat, Ar.*
— in eene rots of berg, *tjelah.*
Een muur die spleten krijgt, *temboq jang berblah.*
Door eene deur— *gluren, menghinté paadda belah pintoe, mengintip di belah pintoe.*
De — *dezer pen is te kort, blahnja qalam ini terlâloe ketjil (pendeq).*
De — *(berst) van eenen diamant, rummoes intan.*
- SPLETIG, b. n. *berblah-blah.*
- SPLIJTEN, b. w. *memblah.*
Hout —, *memblah kâjoe.*
Eene pen —, *memblah qalam (penna, L.)*
—, o. w. *blah, belah, berblah.*
—, *bersten, retaq, ringat.*
De grond is gespleten, *boemi soedah berblah.*
De bamboes is gespleten, *boeloh itoe soedah blah.*
In tweeën —, *blah doewah.*
Aangezien een berg splijt, *dien ik doorschiet, sedang goenong lagi blah akoe panahkan, S. R. 33.*
Een in vieren gespleten bamboes, *bamboe jang di blah amat.*
Een, door den bliksem gespleten boom, *pohon jang di blah halilintar.*
Gespletene klanuw, *koekoe jang berblah.*

Gespleten (als een granaatappel), *markah*.
SPLIJTING, vr. bedrijv. *pembláhan*.
 —, in onz. zin, *blah, kabláhan*.
SPLINT, vr. *oewang, derham*.
SPLINTER, m. *tatal, doeri*.
 —, van bamboes, *sambiloë*.
 —s, schaafsel, afval, *sampah*.
 In eenen — trappen, *mengindjaq sambiloë*.
Splinters, die in den grond gestoken worden, voetangels, *randjaw, bórang, L. Grove* —s, spaanders, *tatal berbalérang*.
 Een — in het oog, *doeri*, (*tatal* wordt in den bijbel gebruikt, doch is in dezen zin geene Maleische uitdrukking).
SPLINTEREN, b. w. *tatalkun, memblah-blah*.
 —, o. w. *bertatal-tatal, berblah-blah*.
SPLINTERIG, b. n. *bertatal*.
SPLINTERTANGETJE, o. *angkop*.
SPLISSEN, b. w. *hoëbong, menghoëbong, hoelas*.
 Die beide touwen moeten gesplist (vereenigd) worden, *doewa tált itoe misti di hoëbong*.
SPLISSING, vr. *penghoëboengan, penghoelásan*.
SPLITSEN, b. w. (touw) *oereikan benang tált, boeka benang tált*.
 —, verdeelen, *bahági, membahági*.
SPLITSING, vr. *pengoeretan*.
 —, verdeeling, *penbahagian*.
SPLITTEN, b. w. zie **SPLIJTEN** en **SPLITSEN**.
SPOED, b. w. *bángat, sigra, tádjil, Ar.*
 — maken, *bersegra*.
 Met allen mogelijken —, *dengan sa-bángat-bángat, dengan sa-sigránja*.
 — maken om eenen onverwachten gast te ontvangen, *gíta, L.*
SPOEDEN, o. w. *djádi lakas, djálan tjepat, bersigra, di sigrákan*.
 —, wederk. w. *menjigrákan diri, membángatkan diri*.
SPOEDIG, b. n. *bángat, lakas, sigra, énggal, Jav.*, zie **GAAUW**, **SNEL**.
 — zijn, *bersigra*.
 —, *bijw. dengan bángat, bángat-bányat, lakas-lakas, dengan segra*.
 Komt gij niet — af, om mij hulde te bewijzen? *tiadakah sigrah angkaw toeron membrt hormat kapadákoe?* S. R. 12.
 Ten —sten, *sa-bángat-bángat*.
 Hij is ten —sten gekomen, *makka sa-bángat-bángat dátangja*.
SPOEDIGEN, o. w. zie **BESPOEDIGEN**.
SPOEDIGHEID, vr. *kabangátan*.
SPOEDIGLIJK, *bijw. zie SPOEDIG, bijw.*
SPOEIJEN, o. w. zie **SPOEDEN**.
SPOEL, vr. wevers—, *toeraq, bátéra, tarampong*.
 — van den inslag, *gompal benang*.
 —, klos, kluwen, *toekal*.
SPOELBAK, m. *pásœ (tampat) tjoetji piring*.
SPOELEN, b. w. het garen in de spoelen winden, *koelindam, likas, melikas*.

Den inslag —, *pákankan*.
 —, o. w. vloeijen, *hátir, álir, ngálar*.
 De rivier spoelt langs de rijstvelden, *makka soengei itoe mengálar sa-pandjang sawah, kali itoe láloe sa-pandjang sawah*.
 Tegen het strand —, *membásœh pantei, mengáloen di panti*.
 —, b. w. reinigen, *tjoetji, soetjikan, básœh*.
 Linnen —, *membásœh kájin, tjoetji kájin*.
 De glazen—, *tjoetji glas, L., tjoetji kájja*.
 Den mond —, *koemor, berkoemor*.
 Iets van iets —, *weg—, hánjoetkan*.
 De keel —, *membásœhkan léher, minom*.
SPOELER, m. (bij wevers) *jang koelindam*.
SPOELING, vr. *pentjoetjian, pembásœhan*.
 —, varkenskost, *makánan bábi*.
SPOELINGBAK, m. *tampat makánan bábi*.
SPOELKOM, vr. *mangkoq besaar, mangkoq pembásœhan*.
SPOELWATER, o. *ajer tjoetji, ajer básœh*.
SPOELWIEL, o. *djantrá koelindam*.
SPOELWORM, m. *krimi*.
SPOG, o. *loedah*.
 —, *kwijl, lior*.
SPOKEN, o. w. *áda hantoe*.
 Op die plaats spookt het, *paadda tampat itoe áda (dátang) hantoe*.
 Het begint op zee te —, *makka láwt moelá-f bertjábœl*.
 —, oneinig leven, *bertjídá*.
SPOKER, m. spook, *hantoe*.
 —, een die veel gedruisch maakt, *orang jang békin roesoe, L., orang ingar-bangar*.
SPOKERIJ, vr. *kalihátan hantoe*.
SPOK, vr. *soempal*.
SPONDE, vr. *tampat tidor, zie BED*.
SPONGAT, o. *lobang soempal, liang soempal*.
SPONNES, o. *piso toekang tong, L., pisat pandei táhang*.
SPONNING, vr. *alor, aloeran*.
SPONS, vr. *boenga kárang, kumbang kárang, L., suppons, verb., loekat*.
SPONSACHTIG, b. n. *sa-bágei boenga kárang, sárang-sárang*.
SPONSACHTIGHEID, vr. *prí boenga kárang*.
SPONSEN, b. w. *tjoetji dengan boenga kárang, tjoetji sama kumbang kárang, L.*
SPONSJE, o. *koelat-koelat*.
SPONSSTEEN, m. *bátœ timboel*.
SPOOK, o. *hantoe*.
 —, rondzwerfende geest van een doodgeboren kind, *pontánaq*.
 —, satanshond, *djoerig*.
 — van een monsterachtig voorkomen, *if-rit, Ar.*
 — onder water in eene rivier, *goelángan tikar*.
SPOOKGESCHIEDENIS, vr. *tjeritra hantoe*.
SPOOKHUIS, o. *roemah hantoe*.
SPOOKBEL, o. *hantoe, zie SPOOK*.
 — der verbeelding, *chei-jál, Ar.*
SPOOKVERSCHIJNING, vr. *kalihátan hantœ*.

SPOOR, vr. om een rijdier te sporen, *penggertaq*, *suppor*, L.

Sporen dragen, *paké suppor*, L., *pákei penggertaq*.

Een paard de sporen geven, *menggertaq koela*.

—, van eenen haan, *djálóe*, L. *soesoh*, *tágil*, *tegil*, L.

Kunstige hanc—, *tádjí*.

Eene eend met sporen, (snoeshaan, *pogcher*), *itiq bertádjí*.

—, prikkel, *pengaljakan*.

SPOOR, o. indruk, *bakas*, *bekas*, *roenot*.

— van eene buffelkar, *roenot pelúti*.

Het voetspoor van eenen dief, *roenot pentjoeri*, *bekas káki máling*, L.

Het — hijster zijn, *sasat*, *tersásat*, *kasasar*, L.

Iets op het — hebben, *tjoem bawoenja bárang apa-apa*.

Men ziet er sporen van vroegere grootheid, *makka bekas-bekas kabesáran jang dhoto itoe láyi kalihátan di sitoé*.

Het — der edele voorvaders volgen, *menoeroet bekas káki nénéq méjang jang moelia*.

SPOORBIJSTER, b. n. *tersasat*, *kasúsar*, L.

SPOORHAAN, m. *hájam bertádjí*.

SPOORLOOS, b. n. buitensporig, *terlálou sángat*, *terlálou amat*, *bahéna*, *bhina*.

Een — gedrag, *lákoe djálan jang terlálou sángat*.

—, zonder eenig spoor achter te laten, *dengan tiáda meninggalkan bakasnja (roenotnja)*, *dengan tiáda bekasnja*.

SPOORLOOSHEID, vr. *ka-sangátan*, *kalakoevan jang melanggar áadat*.

SPOORMAKER, m. *pandéi penggertaq*, *toekang suppor*, L.

SPOORRAADJE, o. *djantrá penggertaq*, *roda suppor*, L.

SPOORRIEM, m. *táti penggertaq*, *táti suppor*, L.

SPOORSLAG, m. *penggertákan*.

—, prikkel, aanmoediging, *pengaljakan*.

Ten — verstrekken, *menggertaq*, *mengaljánq*.

SPOORSLAGS, bijw. *dengan menggertaq sádjá*.

SPOREN, b. w. bemerken, *merása*, *melihat*.

—, — aandoen, *kenákan penggertaq*, *páké suppor*, L.

Gelaarsd en gespoord, *dengan pákei mozah dan penggertaq*, *dengan páké las (stiwel) dan suppor*, L.

SPORELIG, b. n. *bingis*, *soeka berbantah*, *soeka tjeréwét*.

SPORELIGHEID, vr. *parángi jang bingis*.

SPORELING, vr. zie **KRAKEEL**.

SPOET, vr. *ánaq tangga*.

Zijne beenderen zoo wel van achteren als van voren vertoonden zich als — en van eene ladder, *dan segalla toelangnja*

di blákang dan di hadápan seperti ánaq tangga kalihátan, M. S. R. 47.

— van eenen stoel, *ánaq karosst*, L.

SPOT, m. *sindáran*, *persindáran*.

Den — drijven, *sindir*, *menjindir*.

Ten — der menschen, *di sindírkan órang*.

SPÓTACHTIG, b. n. *soeka menjindir*.

—, bijw. *atas pri sindiran*, *dengan menjindir*.

SPOTACHTIGHEID, vr. *sindiran*, *persindiran*.

SPOTBOEF, m. *penjindir*, *pergoeroet*.

SPOTDUIVEL, m. *sachar djanni*, Ar.

SPOTGEDICHT, o. *sáur sindiran*.

SPOTGEEST, m, *órang jang soeka menjindir*.

SPOTGELD, o. *harya ketjil*, *di báwah harga*.

Een' dolk voor een — koopen, *blí kris di báwah harga*.

Een — bieden, *táwar di báwah harga*, *táwar harga ketjil*.

Hij heeft zijn land voor een — verkocht, *makka tánahnja itoe di djocwahja di báwah harga*.

SPOTLEST, m. *kasoeakáan menjindir*.

SPOTNAAM, m. *nána sindiran*.

SPOTPRIJS, m. zie **SPOTGELD**.

SPOTREDE, vr. *perbahásáan sindiran*.

SPOTSCHRIFT, o. *soerat sindiran*.

SPOTSWIJZE, bijw. *dengan menjindir*, *atas pri sindiran*.

SPOTTELLJK, b. n. *katertawáan*, *kasindiran*.

SPOTTEN, o. w. *sindir*, *menjindir*.

Gij moet met de armen niet —, *makka órang miskin itoe djángan di sindírkan oelmoé*.

Hij spot slechts, (vert het slechts uit spot), *poera-poera kutinja itoe*.

God zal met hen — en hen doen voortgaan in hunne overtredingen, *bahoeka Allah djoewa handaq persindírkan marika itoe sarta di perkandjanganja di dálam kaglápannja*; Allah *jastakzioe bilim wajamodoehom fi thogjánihim*, Ar., Kor. II: 14.

SPOTTER, m. *penjindir*, *pergoeroe*.

SPOTTERNIJ, vr. *bedr. penjindir*, *pergoeroe*.

—, scherts, *sanda*, *goeroe*, *sanda-goeroe*.

SPOTVOGEL, m. zie **SPOTBOEF**.

SPOTWOORD, o. *káta persindiran*.

SPOTZUCHT, vr. zie **SPOTLEST**.

SPOUDEN, b. w. spouwen, *menblah*.

—, o. w. *blah*, *berblah*.

Gesponwen hout dat gebraden vleesch of visch klemt, *panngángan*.

Rotting —, b. w. *djángat*, *ráwoet*, L.

SPOUW, vr. *blah*.

SPOUWEN, b. w. zie **SPOUDEN**.

SPRAAK, vr. *bahása*, *perbahásáan*.

—, stem, *soewára*, *bahána*.

Geemeene —, *bahása djáwí*.

Buiten — liggen, de — verliezen, *tiáda dápat berkáta*, *tráda bisa berkáta*:

bewusteloos, *panysan*, *mortja*, *kalángar*, L.

- De — wederkrijgen, *dápat berkáta poela*.
- Zoete en vriendelijke —, *kata mánis lemboet*.
- Zwaar van spraak zijn, *lidah brat*.
- Hij is zwaar van —, *lidahnja brat*.
- , tongval, *lefethl*, Ar., *list*, verb.
- De — gaat, *órang berkáta*.
- Wel ter — zijn, *pandei berkáta, jang táhoe bertoefer, bisa berkáta-káta*.
- SPRAAKGEBRUIK, o. *áadat perbahásáan*.
- SPRAAKGELUID, o. *boenji soewára, lefethl*, Ar., *lejl*, verb.
- SPRAAKKUNDE, vt. zie TAALKUNDE.
- SPRAAKKUNST, vt. *ilmoe tsarfje*, Ar., *nahw*. Ar., *ilmoe nahoevi*, Ar.
- Arabische —, *ilmoe tsarfje arab*.
- SPRAAKKUNSTENAAR, m. *pandei ilmoe tsarfje*.
- SPRAAKKUNSTIG, b. n. *loghávi*, Ar.
- SPRAAKLEER, vt. *kitáb pengadjáran bahása*.
- SPRAAKMEESTER, m. *goeroe bahása, peng-ájar bahása*.
- SPRAAKREGT, o. *haq perbahásáan*.
- SPRAAKTOON, m. *boenji soewára*.
- SPRAAKWERKTUIG, o. *pegáwei bahása, pegáwei soewára*.
- SPRAAKWIJZE, vt. tongval, *lefethl*, Ar., *lejl*, verb.
- SPRAAKZAAM, b. n. *soeka berkáta-káta*.
- , vriendelijk, *moeloet mánis*.
- SPRAKELOOS, b. n. *tiáda dápat berkáta lági*.
- zitten, (als een beek), *tjéqel*.
- van smart, *termángoew-mángoew*.
- , stom, *keloe, bisoe*.
- van verbazing, *bingngong*, L., *buk-kásiab*, L.
- , bijw. *dengan tiáda berkáta sa-pátah káta*.
- SPRAKELOOSHEID, vt. *kalukoewan órang jang tiáda dápat berkáta*.
- , stomheid, *kabisoewan, pró jang keloe*.
- SPRANK, vt. vonk, *boenga ápi, kumbang ápi*, L.
- SPRANKLEN, o. w. *gomirlápan, taperling*.
- vonken, *berboenga ápi*.
- SPREEKBEURT, vt. *giliran berchothbat, pergantian bitjára*.
- SPREEKGESTOELTE, o. *minbar*, Ar.
- SPREEKHOREN, m. *trópong, troepong, teroepong*.
- SPREEKKAMER, vt. kabinet, *bilij bitjára, chawat*, Ar.
- SPREEKMANIER, vt. *tjára perbahásáan, áadat berkáta-káta*.
- Javaneische —, *tjára bitjára djáwa, tjára berkáta-káta djáwa*.
- SPREEKSTOEL, m. *minbar*, Ar.
- SPREEKTRALIE, vt. *kist-kist chawat*.
- SPREEKTROMPET, vt. *troepong, trópong, teroepong*.
- SPREEKVERTREK, o. zie SPREEKKAMER.
- SPREEKWIJS, vt. *tjára perbahásáan*.
- SPREEKWOORD, o. *mitzáal*, Ar., *tamtzil*, Ar., *káta oepáma*.
- Een zeer oud —, *mitzáal poerbakáta*.
- SPREEKWOORDELIJK, b. n. *perbahásáan mitzáal*.
- SPREEKZAAL, vt. *bilij bitjára*.
- Openbare vorstelijke opene —, *balei-rong, balei-roewang, bálei*.
- SPREUWEN, o. w. zie SPOTTEN.
- SPREI, vt. *kampáran, sarsári*.
- Dikke —, *tilam*.
- Eene — uitspreiden, *menghamparkan hampáran*.
- SPREIDEN, b. w. *hampar*.
- Een matje —, *hamparkan tikar*.
- Aarde en hemel zijn door God uitgespreid, *boeni dan langit itoe terhampar Allah*.
- Een pad —, *sadiákan djálan*, zie BANEN.
- SPREIJEN, b. w. zie SPREIDEN.
- SPREIVISCH, m. *broecan*.
- SPREKEN, b. en o. w. *káta, berkáta, mengatákan, bitjára*, L., *oeljar, oetjap, berbahása*.
- Goed —, *berkáta bájiq-bájiq*.
- Arabisch —, *berkáta arab, berbahása dengan bahása arab, bitjára arab*, L.
- Driftig met elkander —, *buránnjah*.
- Zij hebben zeer lang met elkander gesproken, *makka láma sakáli marika itoe-poon berkáta káta*.
- En de vorst sprak met den afgezant, *makka rátdja poon berbahása dengan oetoesan*.
- Naar den mond —, *toeroet káta, boedjoq*.
- Tusschen iemands rede —, *poetoeskan káta órang, rampoes*.
- Zachtjes met elkanderen —, *berbisiq-bisiq*.
- Binnen 's monds —, *óring-oringan*.
- Opregt —, *berkáta benar*.
- Over iets —, kennis geven, *oewar-oewar*, L.
- Met iemand —, *berkáta akan (dengan) sa-órang*.
- Beide partijen hooren —, *menengar káta kadoewa fihag, menengar órang sablah-menjabah*.
- Wat niet betaamt moogt gij niet —, *bárang perkátáan jang boekan lájiq itoe djángan di katákan*.
- Voor zich zelven —, *membri djawáb, menjáhoet*.
- Voor iemand —, *toelong bitjára, ambok*.
- In den naam van God —, *berkáta bisma'llahi, berkáta atas náma Allah*.
- Kwaad —, *mengompat*.
- Krom —, zoo als kleine kinderen, *pilat*.
- Bij manier van —, *oepamánya, oepáma káta*.
- Te veel —, *berkáta terláloe hánjaq, ómong-ómong sátdja*.

Hij zal over de zaak —, *makka ta handaq mentjeritèrakan derri paadda perkàru itoe.*

Tegen—, *bàlas kàta, melàwan kàta.*

In het geheim —, *moenàdját, Ar., bitjára di dâlam bamboe.*

Zonder een woord meer te —, *tiàda terkàta-kàta lagi, S. R. 17.*

De Allerhoogste sprak door den mond van Omar, *bahoewa haq tàala berkàta derri paadda lidah Omar, M. S. R. 3.*

Hoogmoedig —, *berkàta dengan djoe-màwa, berkàta dengan kâjjaq (kótjaq, L.)*

De profect sprak, *makka nabî poon mengoetjap.*

De kunst van wel te —, *ilmoe berkàta-kàta.*

Door den neus —, *râban, sangoe.*

Onvoegzaam, beleedigend —, *mengâta-ngatâ-t.*

Hebt gij de bevoegdheid aldus tot mij te —? *qadarmoekah berkàta denikièn kapadâkoe? L. R. 17.*

Spreek! *katâkan! katâkan oléhmoè! di kàta oléhmoè! bilanglah!*

Hetwelk geenszins woorden waren om uit te —, *itoe boekan kàta di katâkannja, S. R. 96.*

—, (van vorsten,) *titah, bertitah, sabda, bersabda.*

—, (tegen meerderen,) *soembah, sumbah, menjoembah.*

—d gelijkende op, *sa-roepa sakâli deng-an, S. R. 11.*

SPREKER, m. *orang jang berkàta.*

—, zie REDENAAR.

SPREKING, vr. *perkatâan, perbahasâan.*

SPRENGBEKKEN, o. *tampat ajer saqt (soembaljang).*

SPRENGEN, b. w. *djamboe-djamboe, pertjiq.*

Met wijwater —, *djamboe-djamboe ajer saqt.*

Met water —, *memertjiq ajer.*

Met menschenbloed (eene sterkte) —, om haar onoverwinnelijk te maken, *mampalang.*

Met zout —, *boeboh garam, târoh garam.*

Water op den grond —, *oeras.*

SPRENGWATER, o. *ajer priqt.*

SPRENKEL, vr. zie SPRANK, VONK.

SPRENKELEN, b. w. *diris, mendiris, mendiriskan, zie ook SPIKKELEN.*

Met dauw gesprenkeld, *terdiris dengan ajer ombon.*

—, gieten, begieten, *siram, menjiram.*

SPRENKELING, vr. *pendirisan.*

—, begieting, *penjirâman.*

SPREUK, vr. *mitâl, Ar., pengûta.*

De —en van Saloino, *soerat amt-âl solcimân.*

— uit het oud Hindoesch, *gerindam.*

SPREUKENSCHRIJVER, m. *penjwerat amt-âl.*

SPRIET, m. *piârît.*

—, op een vaartuig, *penggiling.*

SPRIETOOGEN, o. w. *berpanar-panar.*

SPRIETTOUW, o. *tâkt penggiling.*

SPRIETZEIL, o. *lâjar penggiling.*

SPRING, m. zie SPRONG.

—, springbron, *mâta ajer.*

—, springvloed, *ajer pàsang, ajer be-saar.*

SPRINGADER, vr. *mâta ajer.*

SPRINGBRON, vr. *put, priqt, soemoer. I.*

SPRINGEN, o. w. *loempat, meloempat, zie*

HUPPELEN.

Spanvoets —, *loempat kâtaq.*

Over eene gracht —, *meloempâtî piârît.*

Uit het venster —, *loempat derri djan-dêla.*

In eene rivier —, *njeboer di kâlt, L.. terdjoen ka-dâlam soenjai.*

—, dekken (van heugsten, enz.) *men-djantan.*

Het water springt uit den berg, *makka ajer poon berpantjar derri dâlam goenong itoe.*

De tranen sprongen haar uit de oogen, *makka bertjoetjoeranlah ajer mutânja.*

Eene rots laten —, *meletoskan kârang sa-boewah.*

In de lucht —, *bersten, meletos ter-bang ka-lângit.*

—, buitelen, *soesang, menjoesang.*

Voor iemand in de bogt —, *toelong bitjára.*

Het glas is gesprongen, *kâja (glas) itoe soedah pitjah.*

Het touw is gesprongen, *soedah poctoes talinja.*

Het drukken met den voet bij het —, *tampoe.*

— van het vel, *blah, be blah.*

SPRINGEND, b. n. *jang meloempat.*

SPRINGENGST, m. *koeda jang mendjantan.*

SPRINGING, vr. *peloempâtan.*

— van water, *pentjoetjoeran, hâl menjamboer.*

SPRINGKOORTS, vr. *demam jang ber-âli, demam jang tiàda tentoe datangnja.*

SPRINGKRUID, o. (euphorbiun), *soedoe-soedoe, sedoe-sedoe.*

SPRINGSTOK, m. *kâjoe orang meloempat.*

SPRINGTIJ, o. *pàsang poernâma, ajer besuar, ajer bah.*

SPRINGVEER, vr. *pesawat, pêr, L.*

SPRINGVISCH, m. *tjakâlang, broewan, amboe-amboe.*

SPRINKHAAN, m. *bilâlang, bâlâng.*

Eene bijzondere soort van sprinkhanen, *bilâlang tjoróng.*

Groene —, die het rijstgewas bederft, *wâlang sangid.*

SPROET, vr. *djerawat, L., tâht lâlât.*

SPROETIG, b. n. *penoeh djerawat, L., penoeh tâht lâlât.*

SPROKKELLEN, b. w. *poengoet (koempol) kájoe ápi.*
SPROKKELHOUT, o. *kájoe rintjék.*
SPROKKIG, b. n. *râpoh.*
SPRONG, m. *loempâtan.*
 Eenen — meten, *mengoekoer loempâtan.*
 Eenen — doen, *loempat, meloempat.*
 -- van tuimelaars, *soesang.*
 Kromme — e maken, *pâkei dija oepâja.*
pakéi motslehat.
 Op den — staan om te vertrekken.
sadia akan berangkat.
 Op stel en —, *dengan sabentaar djoega.*
SPROOKJE, o. *riwâjat, tjariata kôsông.*
 —, verdichtsel, *perbóla.*
SPROT, vr. *tamban.*
SPROUW, vr. *spruw, sariúwan, tjeriáwan, L., saráwan.*
SPRUGTEL, m. *ánaq soengei.*
SPRUIT, vr. *toemboehan.*
 — van eenen tak, *toenas.*
 Nieuwe — nit den bamboeswortel. *re-boeng.*
 —, uitwas aan vruchten, *mâta.*
 —, eener rivier, *ánaq soengei, seroekan.*
 —, fig. telg, *ánaq.*
 — van eenen banaan, *ánaq pisang.*
 —, jonge —, het zachte einde van een takje, *poetjoek.*
SPRUITEN, o. w. *toemboeh, toenas.*
 De rijst begint te —, *makka pádi moelá-í toemboeh.*
 Voort —, ontstaan, *djádi, terbit.*
SPRUITING, vr. *toemboehan, toemboeh.*
SPRUITSEL, o. *bârang toemboehan.*
SPRUW, vr. zie **SPROUW**.
SPUGEN, b. en o. w. *loedah, meloedah.*
 Bloed —, *meloedah dârah.*
 Iemand in het aangezicht —, *meloedahí moeka órang.*
 —, braken, *moentah.*
SPUGEN, o. *peloedâhan.*
SPUI, vr. *pintoe ajer.*
SPUIJEN, b. w. *ngalirkan (hilirkan) ajer, boeka pintoe ajer, kassí djâlan ajer, L.*
 —, o. w. *ngâlir.*
SPUIJING, vr. *hâl mengâlirkan ajer.*
SPUIT, vr. *soempitan, tjórot.*
SPUIT, vr. *soempitan.*
SPUITEN, b. w. *soempit, pantjar, niemantjar.*
 —, spatten, *mentjótrot.*
 Gespoten worden, *di soempit, di pantjar.*
 —, pompen, *pompa, L., hamboes.*
 —, o. w. *berpantjar, pantjar.*
 Het bloed, dat uit eene ader spuit, *dârah jang berpantjâran derri dâlam oerat.*
SPUITEN, o. zie **SPUITING**.
SPUITER, m. *órang jang menjoempit.*
SPUITGAST, m. *órang pompa, boedjang pompa.*
SPUITPIJP, vr. *tjótrot oelar pompa.*
SPUITVISCH, m. *ikan górita.*

SPUITWORM, m. *tjâjng lipat.*
SPUL, o. zie **SPEL**.
SPUWEN, b. en o. w. *loedah, meloedah, mengaloewarkan, zie SPUGEN.*
 De vuurberg spuwt, *makka goenong ápi mengaloewarkan apinja, goenong ápi menjála.*
SPUWER, m. *jang meloedah.*
SPUWING, vr. *peloedâhan.*
SPUWPOT, m. *kwispedor, tampat loedah.*
ST, tusschenw. *diamlah!*
STAAF, vr. *bátang.*
 IJzer —, *bátang bessí.*
 Eene — goud, *amas sa-bátang.*
 IJzer in staven, *bessí berbátang-bátang.*
STAAL, o. *amas bátang.*
STAALFIZER, o. *bessí bátang, blongkottan.*
STAAG, bijw. zie **GESTADIG**.
STAAG, vr. zie **STAOG**.
STAAGJES, bijw. *perláhan-láhan, planplan, L.*
STAAK, m. *sátang, bátang, zie PILAAR.*
 —, tuinstak, *bélo, toeroes.*
 —, rijs, *ranting.*
STAAL, o. *wádja, bádjá, kaloeli, maléla.*
 Gehard — van Chorasán, *bessí chorasáni, ook chorsáni.*
 Door het — verdelgen, *meroesangkan dengan pedang.*
STAAL, o. monster, proef, *tjonto, májam, dârah.*
 Niet met het — overeenkomen, *tiáda sama dengan tjonto.*
STAALACHTIG, b. n. *sa-bágei wádja.*
STAALFABRIJK, vr. *tampat memoewat wádja.*
STAALHARD, b. n. *kras sa-bágei wádja.*
STAALKAART, vr. *boekoe tjonto, L., telâdan.*
STAALMIDDEL, o. *óbat wádja.*
STAALPOEDER, o. *loemat wádja.*
STAALSTEEN, m. (metaal op Borneo waarvan knoopjes geslepen worden,) *mas oeroeg.*
STAALTINKTUUR, o. *ajer wádja.*
STAALVIJLSEL, o. *kikiran (serboeg, táht) wádja.*
STAALWATER, o. *ajer wádja.*
STAALWERK, o. *bârang wádja.*
STAAN, o. w. *diri, berdirí, madiri, áda, bertampat, menghadápi, qiám, Ar.*
 Tegen den boom —, *berdirí di póhon itoe.*
 Iemand —, aandurven, *menghadápi órang, Isk. 39.*
 Hij stond zijnen vijand, *makka sa-poon menghadápi moesoehja.*
 —, stil houden, *berhéntí, bréntí.*
 Sta! bréntí! *berhéntilah! halt! Ned., sta! Ned.*
 Mijn horologie staat, *kita poenja orlódjí soedah bréntí, L.*
 Laten —, niet gebruiken, *tiáda pákei.*
 De medicijnen laten —, *tiáda pákei óbat.*
 Laat dat —! *kassí tinggal itoe!*

Laat —! (stoor mij niet), *djangan loe ganggoe sama goewa.*

Voor de deur —, *berdiri di moeka pntoe.*

In de zon —, *berdiri di panas*, (niet: *berdiri di mata-hari*, want dat is: werkelijk in of tegen de zon staan).

Iemand in het licht —, *berdiri di trang orang.*

Regtop —, *berdiri betoel.*

Zoo als ik ga en sta, *sa-bagimāna sahāja āla.*

De bamboes staat tegen den muur, *makka bamboe itoe berdiri di tēmbog.*

Het paard staat op stal, *makka koeda itoe āda di gedōgan (istal, L.)*

Zoo lang de wereld staat, *sa-lāma āda doenja.*

Het staat in dat boek te lezen, *makka terseboettah di dālam kitab itoe.*

Zijn naam staat op de lijst, *makka namānja itoe tersoerat paadda daftar.*

Iemand, die in enen kwaden reuk staat, *orang jang soedah boesog (kedji) namānja.*

Het leger staat aan den voet van den berg, *makka bala-tantarā itoe bertampat di kāki goenong.*

Onder water —, *kena bānjir, kena ajer sabag.*

Een huis, dat te huur staat, *roemah jang dāpat di sēwakan.*

Dat kleed staat u goed, *pekājin itoe lājij padāmoe.*

De thee staat pas te trekken, *itoe theh bahāroe di tarōh-in ajer.*

Een huis, dat in brand staat, *sa-boewah roemah jang hāngoes.*

Vleesch, dat te bederven staat, *dāging jang djādi boesog.*

Blijven —, (van water, tranen enz.), *lādony, berlādony.*

Op vallen —, *hampir māv roeboh.*

Het staat aan u, *melājinkan toewan poenja soeka, hānja riidlā toewankoe, Hoft.*

In gelederen —, *berdiri bertsaf-tsaf, berbāris, L.*

Boven iemand —, *berkalebēhan derri paadda sa-ōrang.*

Onder de bevelen —, *āda di bāvah parintah.*

Want ik sta met alle menschen gelijk, *kārana akoe menjertāt dengan segalla orang, M. S. R. 52.*

Binnen —, *verschijnen, menghādap.*

In iemands magt —, *āda di dālam māloem sa-ōrang, āda di bāvā koewāsa sa-ōrang.*

Tegen elkander —, *berdampit-dampit.*

Hoe staat het met de zaken van zijnen zoon? *bagimāna perkāra ānugnja itoe?*

Hoe staat het met uwe gezondheid? *bagimāna toewan āda? toewan āda bājij?*

Hoe staat het er nu mede? *akan sakā-rang apa chabarnja? S. R. 120.*

Naar iets —, dingen, *hārap akan.*

Naar een ambt —, *hārap akan djabātun (pekardjāän).*

Naar het huwelijk —, *māv kāwin.*

Iemand naar het leven —, *māv memboenoh sa-ōrang.*

Staande houden, volhouden, *teyoh atas kāta.*

Op zijn punt van eer —, *memeliharākan format.*

Het staat in uwe magt, *hoekoem dālam tēngamoe.*

Dat staat tot uwe dienst, *toewan bolehh pākei itoe.*

Zijne wond staat goed, *loekānja itoe djādi bājij djoega.*

Laten —, *bejarkan, tēngalkan, lepaskan.*

Het staat hem vrij, die goederen te verkoopen, *makka di bebaskan padānja menjoeawal bīrang itoe.*

Vast —, *berdiri tetap; fig. tegoh atas djandji (kāta).*

Op iets —, om ergens bij te reiken, *tinggir.*

Hoe hoog komt u dat paard te —? *brāpa harga toewan bli koeda itoe?*

Dat huis komt mij op twintig duizend gulden te —, *makka roemah itoe kita bli hargānja doewa lajsa roepiah.*

Dat staat hem in den weg, *itoelah jang membrt soekar padānja.*

STAAANDE, b. n. in: — blijven, *tēnggal berdiri.*

Zich — houden, *memeliharākan diri.*

— wind, *angin tetap.*

Staannd koren, *pādij jang belom di pōtong.*

Staannd hout, *pōhon kājoe jang belom di tabang.*

Staannd water, *ajer tenang.*

Een staannd leger, *bala-tantarā jang sādīr (sadia).*

Een staannd en een hangend uurwerk, *sātoe djām (orlōdji, L.) jang berdiri dan sātoe jang bergangoeng.*

Op — voet, *sabentaar djoega, brandingan, L.*

— en gelegen, *berdiri serta bertampat.*

STAAANPLAATS, vt. *tampat orang berdiri menonton, L.*

STAAR, vt. *zekere oogziekte, mātā dāging-dagingan.*

Iemand van de — ligten, *angkat sa-lāpoet mātā dāging-dagingan.*

STAARLIGTER, m. *thabib mātā, doekoen mātā.*

STAARNAALD, vt. *djāroem thabib mātā.*

STAART, m. *ēkor, dzanab, Ar.*

— van een' Chinees, *kondé, tjātjing, L., koentjir.*

— van de wilde koe, *tjamāra.*

— eens prauws, *ēkor meraq (mirraq).*

Valsche —, *katjor.*

Zonder —, (van eene kip), *boegong*.
 Met den — kwispelen, *kibaskan ékor*.
 Den — tusschen de pooten halen, druipstaarten, *menjâwatkan ékor*.
 — wordt ook gebezigd als: stuks, van staarten hebbende dieren.
 Vijf visschen, (vijf —en), *ikan lima ékor*.
 Drie paarden, *koeda tiga ékor*.
 —, waaraan de vioolsnaren bevestigd zijn, *sanggoeloe*.
 —, nasleep, *pengiringan*, *âqibat*, *Ar.*, *pengabisan*.
 De — van eene komeet, *ékor bintang berâsap*.
 Men kan er kop noch — aan vinden, *orang trâ boleh mengarti itoe*.
 STAARTACHTIG, b. n. *su-roepa ékor*.
 STAARTBEEN, o. *toelung boentoet*.
 STAARTELOOS, b. n. *tiada ber-ékor*.
 STAARTHAAR, o. *boeloe (roenna) ékor*.
 — van een paard, *ramboet ékor koeda*.
 STAARTJE, o. *ékor ketjil*.
 —, klein overschot, *sisâ*.
 Op een klein — na is mijn werk af, *tinggal lagi sedikit pekaradjâan sahâja, hampir habis pekaradjâan sahâja*.
 STAARTPEPER, m. *tjâbé djâwa, tjâbé gâding, kabâbat, Ar.*, *kamoekoes*.
 STAARTRIEM, m. *tâlt ékor, amban ékor, girong, L.*
 STAARTSCHROEF, vr. *skroep lâras bedil*.
 STAARTSTAB, vr. *bintang ber-ékor, bintang ber-âsap*.
 STAARTSTUK, o. (vleesch) *dâging boentoet*.
 —, zeker stuk geslacht, *djâgor, pendjâgor*.
 STAARTTOUWTJE, o. *tâlt koentjir, tâlt tjâtjing*.
 STAARTVEDER, vr. *boeloe ékor*.
 STAARTVIN, vr. *sirip ékor, képpés ékor, L.*
 STAAT, m. gesteldheid, *prî, kalakoewan, ka-adâân, hassat, Ar.*
 — eener zaak, *prî hâl*.
 — van onthouding, *nastâpa, édah, Ar.*
 De — van een land, *kalakoewan negri*.
 Dat is nog in goeden —, *itoe lagi (mâsi, L.) bâjîq adanja*.
 In — zijn, kunnen, *dâpat, boleh*.
 In — zijn, middelen bezitten, *hartâwan, mampoe, L.*
 In — stellen, *toelong, menjampeikan dâja*.
 De — der onschuld, *hâl kasoetjân*.
 —, lijst, *soerat, Ar.*, *daftar, Ar.*
 Behoeftige —, die alleen in dringende behoeften voorziet, *faqr, Ar.*
 Een — van te betalen en uitstaande schulden, *soerat hoetang pielang*.
 Naar zijnen —, *dengan seperinjâ, dengan gadarnja*.
 De — des ligchaams, *prî toeboh, kalakoewan badan*.
 Op iemand — maken, *hârap akan sa-ârang, târoh amanet paadda sa-ârang*.

Een vertrouwd raadsheer en op welken hij — maakte, *mantri jung kapertjajâan dan jang di harapinja, S. Ibr. 4.*
 —, aanzien, *kabesâran, kamoeliâân*.
 Een man van —, *orang besaar, orang jang soedah dâpat kabesâran*.
 —, staatsie, *oepatjâra, kamoeliâân*.
 Aldus is de — van zaken, *demikiênlah prî hâl*.
 De staten-generaal, *segalla mantri qawm*.
 Vergadering van de staten-generaal, *madjlis segalla mantri qawm*.
 Minister van —, *minister fan istat, verb.*, *firdâna mantri, mantri besaar*.
 Een groote —, *karadjâan jang besaar*.
 Eenen — uitbreiden, *meloewaskan karadjâan*.
 STAATDAME, vr. *biti perwâra, dâjang*.
 STAATJONKER, m. *awang, sâkei*.
 Een stoet van —s, *perawângan*.
 STAATJUFFER, vr. *biti, dâjang*.
 STAATKUNDE, vr. *ilmoe (pengatahoewan) pamarintâhan, figho's-sâsat, Ar.*, *ilmoe pekaradjâan karadjâan*.
 STAATKUNDIG, b. n. *derri paadda ilmoe pamarintâhan, mâja*.
 Een — werk, *kitâb ilmoe pamarintâhan*.
 —, fig. slim, *tjerdig, hâloes*.
 —, in de staatkunde ervaren, *faham paadda ilmoe pamarintâhan*.
 Een — gesprek, *bitjâra derri paadda ilmoe pamarintâhan*.
 STAATKUNDIGE, m. *orang jang faham paadda ilmoe pamarintâhan*.
 STAATKUNDIGLJK, bijw. *atas sjarth ilmoe karadjâan*.
 STAATSAMBTENAAR, m. *pagâwei râdja, mantri, padoeta, doeta*.
 STAATSBEDIENDE, m. *chadum râdja*.
 STAATSBELANG, o. *fâedat karadjâan*.
 STAATSBEROERTEN, vr. *meerv. gampâr negri, roesoe negri, L.*
 STAATSBESTUUR, o. *pamarintâhan negri, karadjâan*.
 STAATSBODE, m. *peseroehan râdja*.
 STAATSDOCHTER, vr. *biti perwâra*.
 Tot eene woonplaats voor de prinses met al hare hofjuffers en —s, *akan tampat toewan poetri itoe doedoeg dengan segalla dâjang-dâjangnja dan bitî-bitî perwaranja, H. R. P. 29.*
 STAATSGEHEIM, o. *rahsia karadjâan*.
 STAATSGEVANGENE, m. *orang jang di pandjarâkan atas titah râdja*.
 STAATSSHERAUT, m. *bantâra, abantâra*.
 STAATSHUISHOUDKUNDE, vr. *pengatahoewan mengâtorkan segalla hâl karadjâan*.
 STAATSIE, vr. uiterlijke vertooning, *perhâsan, oepatjâra, atjâra, pâwei, pâwt*.
 In — door de gansche stad gaan, *berâraq berkoeliling negri*.
 In —, *dengan perhâsan*.
 —, plechtige omgang, *per-arâkan*.

STAATSIEBOOT, *vr.* *rambaja* (*orambuai*, verb.), *pélang*.

STAATSIEDEGEN, *m.* *pedang oepujära*.

STAATSIEGORDIJNEN, *vr.* meerv. *kulumboe perhiäsän*, *tirei déwangga*, *tirri kalamboe*.

STAATSIEGRAF, *o.* zie PRAALGRAF.

STAATSIEKLEED, *o.* *pekäjin häri räja*, *pekäjin jang indah-indah*.

STAATSIEKOETS, *vr.* *räta oepatjära*. *karëtta koets jang di päkei paadda häri besaar*, L.

STAATSIEPAAARD, *o.* *koeda päwi*.

STAATSIESAMAAR, *vr.* *dódot*, Jav. (eig. *dhódot*).

STAATSIEVLAG, *vr.* (in het gevolg eens konincs), *lingsir*, *tonggol päwei*.

STAATSIEZETEL, *m.* *poetrána*.

STAATSJUFFER, *vr.* *biti*.

STAATSKAS, *vr.* *chizänat karadjään*.

STAATSLIEDEN, *m.* meerv. *mantri-mantri*.

STAATSMAN, *m.* *mantri*, *pagäwei*.

STAATSMINISTER, *m.* *wazir*, Ar., *minister jang istat*, verb.

STAATSOFFICIER, *m.* *pamangka*.

Eerste — van Makasar, die als *Bitjära boeta* den koning kan ontslaan. *patjuläja*.

STAATSOMWENTELING, *vr.* *pembalikan karadjään*.

STAATSONLUSTEN, *m.* meerv. *gampar negri*, *roesoe negri*, L.

STAATSRaad, *m.* *madjlis karadjään* (*pemariñtähän*).

—, lid van den —, *sakoeto madjlis karadjään*, *diwän*, Ar., *masjaveir*, Ar.

STAATSREGELING, *vr.* *sjarth karadjään*.

Strijdig met de —, *meläwan* (*melanggar*) *sjarth karadjään*.

STAATSREGERING, *vr.* *peमारintähän negri*.

STAATSREGT, *o.* *haq karadjään*.

STAATSSCHRIFTEN, *o.* meerv. *tärich karadjään*.

STAATSVERANDERING, *vr.* *lotverwisseling*, *perocähän kalakoewan*.

STAATSVERGADERING, *vr.* *madjlis karadjään*.

STAATSVERRAAD, *o.* *chänat baqi rälja*, *chänat besaur*, *doerhäka paadda rälja* (*solthän*).

STAATSWEGE, *bijw.* in: van —, *de-ri paadda fihag karadjään* (*goebnemèn*, verb.).

STAATSWET, *vr.* *hoekoem karadjään*, *sjarth pemarintähän*.

STAATSZAKEN, *vr.* meerv. *hál akwál negri*. *perkära karadjään*.

Over — beraadslagen, *membitaräkan perkära negri*.

STAATZUCHT, *vr.* *loba akan mertabat*, *ingin paadda pemarintähän*.

STAATZUCHTIG, *b. n.* *ingin* (*birähät*) *akan mertabat jang kabilängän*.

STAATZUCHTIGLIJK, *bijw.* *dengan ingin akan mertabat jang tinggi* (*kabilängän*).

STAD, *vr.* *negri*, *äbäd*, Perz., *balad*, Ar.

Koop—, haven—, *bendar*.

—, vesting, kasteel, *köta*.

Deze steden en de kasteelen dezer ste-

den en al hare burgen, *negri ini dan köta negri ini dan segalla bordj-nja*, Isk. 369.

Eene groote —, *negri besaar*.

Eene middelmatige —, *negri sedang*.

Eene kleine —, *negri ketjil*.

Eene — bouwen, *perboewat* (*memboewat*) *negri*.

Eene bloeiende —, *negri jang rämé*.

Steden, *negri-negri*, *boldän*, Ar., *biläd*, Ar.

In het midden der — wonen, *doedoeq di tengah negri*.

In de — komen, *mäsöq kadälam negri*.

Van elke —, *derri paadda sa-boewah-boewah negri*.

Uit de — gaan, *pergi ka-negri*.

Want hij zag dat het zijne — niet was, *kärana ia melihat boekan negrinja*, S. R. 125.

Van — tot —, *derri paadda soewátöe negri dátang kapada soewátöe negri*.

De inwoners eener —, *segalla isi negri sa boewah*.

Toen die — gebouwd was, *sa-telah soedah negri itoe di per-oesah*.

STADE, *vr.* in: te — komen, *däpat di päkei*, *boleh di päké*, L., *bergoena*, *berfä-édät*.

STADGENOOT, *m.* en *vr.* *teman sa-negri*.

STADHOUDER, *m.* *chalifat*, Ar., *panghoeloe negri*, *adipäti*, *kapäla negri*, L.

STADHOUDERSCHAP, *o.* *chiläfat*, Ar., *mer-tabat panghoeloe negri*.

Overeenkomstig de waardigheid van het —, *läjiq akan pangkot chiläfat*, M. S. R. 45.

STADHUIS, *vr.* *gedong bitjära*, *roemah bitjära*, *balei-roewan*, *baleirong*.

STADIE, *vr.* afstand van 125 schreden, *sapemänäh djävhnja*. eig. een pijlschoot ver.

STADIG, *b. n.* zie GESTADIG.

STADJE, *o.* *negri ketjil*.

Een gering —, *ätibat*, Ar.

STADSafSLAG, *m.* *lélang goebnemèn*, *lélang kompani*.

—, openbare markt, *päsar negri*.

STADSafSLAGER, *m.* *djoeroe lélang negri*.

STADsARMENSCHOOL, *vr.* *sukköla änaq mis-kin di köta*, L.

STADsBESTUUR, *o.* *peमारintähän negri*.

STADsBODE, *m.* *sceroehan kapäla negri*, *oepas residèn*.

STADsBOEK, *o.* *kitäb negri*, *boekoe köta*, L.

STADsBUS, *vr.* *bäpang oepas residèn*.

STADsDIENAAR, *m.* *oepas negri*, *oepas köta*.

STADsDOCTOR, *m.* *thabib köta* (*negri*).

STADsGEBIED, *o.* *djadjähän negri*, *dairah köta*.

STADshUIS, *o.* *roemah negri*, *roemah köta*.

STADsKAS, *vr.* *perbendahärän* (*kas*) *negri*.

STADsKEUR, *vr.* *äädät* (*parintah*) *negri*.

STADsLAsT, *m.* *béa* (*tjoeket*) *negri*.

STADsMAJoor, *m.* *plasmajör*, verb.

STADSSOMROEPER, m. *djoeroe tjánang, djoeroe poekol bandé.*
 STADSRaad, m. *madjlis (bitjára) negri.*
 STADSBEGT, o. *haq negri.*
 STADSSCHATKAMER, vt. *chizánat negri.*
 STADSSCHOUT, m. *sukkôt kôta, verb.*
 STADSSCHRIJVER, m. *djoeroe toelis di gedong bitjára.*
 STADSSLOT, o. (kasteel), *kôta di sablah negri.*
 STADSSOLDAAT, m. *tsoldádoe kôta, papángan.*
 STADSBVEST, vt. *dévála negri, dévála kôta, béntéug kôta.*
 STADSVOLK, o. *orang negri, qawm balad, Ar., orang kôta, L.*
 STADSWAAG, vt. *roemah tímბángan negri.*
 STADSWAFEN, o. *álámat negri.*
 STADSWAL, m. *témboq kôta, dindíng kôta.*
 STADSZEGEL, o. *matéri negri, tjap kôta, L., cháтам negri.*
 STADWAARTS, bijw. *ka-negri, ka-kôta.*
 STAF, m. *wandelstok, tongkat, átsá, Ar.*
 —, *zware stok, knuppel, tjogmar.*
 —, *gevolg, stoet, orang mengiring, pengiringan.*
 STAFDRAGER, m. *abantára, bantára.*
 STAFKOGELS, m. *meerv. pelor-pelor jang tertikat dengan rantei.*
 STAFFOFFICIER, m. *hoeloebálang jang mengiring panghoeloe prang, adjoedan djendral, verb., opsir stap, verb.*
 STAG, vt. *tambírang.*
 STAGTAKEL, m. *karei tambírang, érrétan tambírang.*
 STAGTOUW, o. *táli tambírang.*
 STAGZEIL, o. *lájár tambírang.*
 STAGZEILSRINGEN, m. *meerv. tjintjin táli tambírang.*
 STAKEN, b. w. *berhéntikan, kasst brénti, L. bantoet, bantoetkan.*
 —, *Ecne offerande —, bantoetkan poedjá.*
 —, *nitscheiden, berhénti.*
 —, *Den arbeid —, berhénti kardja.*
 STAKET, o. *staketsel, págar kájoe, tarang-kéra.*
 STAKING, vt. *perhéntian.*
 STAKKER, m. *zie SUKKELAAR.*
 STAL, m. *stalletje, kraam, kadei, wárong, L.*
 —, *voor koeijen of buffels, kandang.*
 —, *voor paarden, gedógan (istal, L.)*
 STALBAND, m. *alstér, verb. van halster, santádji.*
 STALBEZEM, m. *sápoe lidí.*
 STALBOOM, m. *kájoe toetop kandang, kájoe sákat istal.*
 STALEN, b. n. *báija, wádja.*
 —, *ketting, rantei báija.*
 STALEN, b. w. *tjelup kájin akan mentjába warna.*
 —, *o. w. djádi sa-pásang.*
 —, *Die twee paarden — niet, koeda doewa ékor itoe tíada djádi sa-pásang.*

STALEN, b. w. *harden, membadjákan, tároh wádju.*
 —, *Het gemoed —, tagarkan háti.*
 STALHOUDER, m. *toekang koeda séwa.*
 STALJONGEN, m. *boedjang koeda, boedjang istal, L.*
 STALLEN, b. w. *tároh di istal, L., kandang-kan, mengandang.*
 —, *o. w. dátang di istal, zie STAL.*
 —, *o. w. (van paarden), kintjing.*
 STALLICHT, o. *limn istal, L.*
 STALLING, vt. *penaróhan di istal, hál menaroh di gedógan.*
 —, *stalgeld, oewang séwa istal.*
 STALMANDJE, o. *om de paardenvijgen weg te dragen, pangké, pangkt.*
 STALMEESTER, m. *djoeroe gedógan, djoeroe istal, L.*
 STALPAAL, m. *tiang gedógan, tiang istal, L.*
 STALZIEK, b. n. *sákit tegal tunggal láma di istal, L.*
 —, *niet van stal willen, tíada máw ka-loewar derrí istal (gedógan).*
 STAM, m. *van eenen boom, bátang póhon. toengqag, Jav.*
 —, *Onder —, tongkol.*
 —, *volks—, loerah, bangsa, pátoelei. pandji, atsal, Ar., hoeloebangsa.*
 —, *De twaalf —men van Israél, doewa blas hoeloebangsa (pandji-pandji) Israél.*
 —, *En hij deelde dat volk in twaalf —men af, dan di djadikannya qawm itoe doewa blas pandji-pandji, M. S. R. 51.*
 —, *Indische —, bangsa (pandji) hndoe.*
 —, *Arabische —, atsal arab.*
 STAMBSCHRIJVER, m. *penjoerat hoeloebangsa.*
 STAMBOEK, o. *selsilat, Ar., soerat atsul, Ar., soelát, Ar.*
 STAMBOOM, m. *zie GESLACHTBOOM.*
 STAMELAAR, m. *orang gágap.*
 STAMELEN, o. *w. gágap, gágoe.*
 —, *Het is zeer moeijelijk iemand, die zoo stamelt, toe verstaan, makka soesak sá-káli mengarti orang gágap bagitoe.*
 —, *b. w. bertilor, pelad.*
 STAMELING, vt. *hál gágap.*
 STAMELTAAL, vt. *bijára orang gágap.*
 STAMERAAR, m. *zie STAMELAAR.*
 STAMEREN, o. *w. zie STAMELEN.*
 STAMERING, vt. *zie STAMELING.*
 STAMERTAAL, vt. *zie STAMELTAAL.*
 STAMGOED, o. *harta bangsa.*
 STAMHOUDER, m. *orang jang memaliharákan hoeloebangsanja (bangsanja).*
 STAMHOUT, o. *kájoe bátang.*
 STAMHUIS, o. *hoeloebangsa, atsal.*
 STAMLIJST, vt. *zie STAMBOEK.*
 STAMMEN, o. *w. zie AFSTAMMEN.*
 STAMOUDERS, m. *meerv. nénéq májang jang dhólo kála.*
 STAMPEIJEN, o. *w. zie STAMPVOETEN.*
 STAMPEN, o. *w. toemboeq, toemboq, toetoraq, asiq.*

Rijst —, *toemboeg padi*.
 Rijst, die niet goed gestampt is, *bras antah*.
 Peper —, *toemboeg lada*.
 In eenen vijzel —, *toetoeq*.
 Met de voeten — (van droefheid of toorn), *banting kiki, tawam*.
 Onder de voeten —, *irig*.
 —, (gelijk een schip), *anggol, onggol, antaq*.
 Een kanon vast —, *asaq mariam*.
STAMPER, m. een die stamp, *orang toemboeq, penoemboeq*.
 — in een rijstblok, *aloe*.
 IJzeren —, *aloe bessi*.
 — voor het kanon, *pengasaq*.
 —, heiblok, *ibor*.
 —, een schip dat stamp, *kapal jang anggol*.
STAMPERTJE, o. (in de kruidk.) *aloe di dalam kaloepeq boenga (kumbang, L.)*
STAMPING, vr. *penoemboekan*.
 — met de voet, *banting kiki*.
STAMPRIJZEN, o. w. zie **STAMPSTOOTEN**.
STAMPSTOK, m. van het geschut, *peng asaq*.
STAMPSTOOTEN, o. w. *oenggoel*.
STAMPVOETEN, o. w. *maréntang, banting kiki*.
 — van toorn, *banting kiki kárana amarah*.
STAMREGISTER, o. *soerat atsal*, zie **GESLACHTBOOM**.
STAMVADER, m. *pohon (bapa) atsal*.
STAMWAPEN, o. *alamat atsal*.
STAMWOORD, o. *pohon perkataan*.
STAND, m. de daad van staan, *perdirian*.
 — houden, *kakal, kekal, tetap*.
 — houden, niet deuzen, *menghadapi, tiada moendoer*.
 Tot — brengen, *mendjadikan, mengadakan*.
 Tot — komen, *di adakan, di djudikan*.
 In — blijven, *kundjang, berkundjang*.
 —, wijze van staan, *bangoenan, hal perdirian, perdirian*.
 —, rangschikking, *peratoeran*.
 —, toestand, *pri kulakoewan*.
 De — des bemels, *pri langit*.
 De — der sterren, *perdirian bintang*.
 De — des ligchaams, *batang toeboh*.
 De — der planeten, *peratoeran siarat*.
 —, klasse, rang onder de menschen, *pangkat, mertabat, Ar., daradjat, Ar.*
 De geringste —, *orang ketjil, orang hina-dina*.
 Buiten zijnen — huwen, *berkawin jang boekan koepoh*.
 Volgens zijnen — leven, *hidop dengan koepohnja*.
 Zijnen — niet verlaten, *berdiri tetap, tiada bergeraq*.
 In — houden, *memaliharakan*.

STANDAARD, m. vaandelstok, *kajoe (batang) bandera*.
 —, vaandel, *bondéra, tonggol, pandji*.
 Koninklijke —, *alam karadjään*.
 —, soort van sceppter, *tjoekán, tjoe-gan, djoegan*.
STANDAARDDRAGER, m. *orang jang pikol bandera, djoeroe bandera*.
STANDBEELD, o. *pátong jung berdiri*.
 —, afgodsbeeld, *pátong berhála*.
 Marmeren —, *pátong marmar*.
 Een gouden —, *pátong amas*.
 Een — omverhalen, *merebalkan pátong*.
 Een — te paard, *pátong jung bertoeung-gang koeda*.
STANDELRUID, o. *boenga susana*.
STANDER, m. zie **SPIL**.
STANDGELD, o. *béa pasar*.
STANDGEWIGT, o. (voor het goud = $\frac{1}{10}$ $\frac{1}{10}$ oud gew.) *bongkal*, en van 5 *tábil* te Achin.
STANDHOUDING, vr. *perkanjangan, kalamään*.
 —, volharding, *pertetapan*.
STANDMATIG, b. n. *jang berpatoetan dengan pangkat*.
STANDPENNING, m. *teládan oewang, teládan derhan, tjonto oewang*.
STANDPLAATS, vr. *tampat perdirian*.
 —, verblijfplaats, *tampat kadoedoekan*.
STANDPUNT, o. *tampat, tempat perdirian*.
 Een — hebben, *ber-sa-tampat, berdiri paadda soewátoe tempat*.
STANDREGT, o. *hoekoem paprángan*.
STANDSGELEGENHEID, vr. *hal kalakoewan*.
STANDVASTIG, b. n. *tatap, tetap, tabah, tegoh, togoh, tagap, atsil, Ar., tzuhi, Ar.*
 —, koen, boud, *sangkaen*.
 —, onveranderlijk, *kakal, kekal*.
 — van gemoed, *tagap hati*.
 —, volhardende, *berkundjang, toewá-djoh*.
 —, zich gelijk blijven, *pépès, L.*
 —, bijw. *dengan tetap*.
STANDVASTIGHEID, vr. *katutápan, kategohan, qarár, Ar., tzebat, Ar., ribáhat, Ar.*
STANDVASTIGLIJK, bijw. *dengan tetap*.
STANDVERWISSELING, vr. *peroebahan pangkat, pergantian mertabat*.
STANG, vr. van het gebit eens paards, *suttang*, verb. *bessi kakang*.
 —, staaf, *batang*.
STANK, m. *báwoe boesoq*, ook enkel: *báwoe*, dat eigenlijk reuk beteekent, even als oudtijds het woord —.
 Bedorven —, *báwoe boesoq*.
 De — van drek, *báwoe táht*.
 Er is reeds — aan: dat vleesch, *itoe dáging soeduh bebáwoe*.
 —, twist, *tjiderá, perbantáhan, roesoe, L.*
 Met — vervullen, *békin boesoq samoewa, memenoehi dengan báwoe boesoq*.

- Iemand een — je maken, *békin hónar sama orang*, L.
- STANKVEDRIJVEND, b. n. *penávar báwoe boesoq, obat menghilangkan báwoe boesoq.*
- STAP, m. *langkah, djangká, pelangkah.*
- Vijftig — pen, *bárang lima poeloh langkah.*
- , zie **POGING.**
- Den eersten — doen, *memoelá-t menjóba.*
- Dat is een dwaze — van hem, *makka perboewátannya itoe koerang boedi (tiádrú bidjagsána).*
- Een vaste —, *langkah jang tetap.*
- Een tamelijke —, *langkah jang sedang.*
- Een zoodanige — leidt tot verderf. *makka kalakoewan jang bagitoe djádi binása paadda áchirnja.*
- , voetstap, *bekas káki, ro-not.*
- Van — tot —, *tiap-tiap langkah, sában-sában langkah*, L.
- STAPEL, m. *tempat memboewat kapal.*
- , helling, inlandsche —, of schuine plek waartegen de vaartuigen worden opgetrokken, *kalángan.*
- Er staat een nieuw schip op —, *makka sa-boewah kapal bahároe di perboewat.*
- Van — laten loopen, *meloentjoerkan derri paadda kalángan, toeronkan di ájer, toeronkan derri paadda kalángan.*
- , hoop, *tamboenan, tamboen.*
- , markt, *panggálan.*
- (koorn,) *toempoeq, zie HOOP, m.*
- Een — hout, *kájoe, zie tamboenan.*
- s geld, *oewang bertambon-tambon.*
- Geld op —s zetten, *menambon oewang.*
- STAPELBAAR, b. n. *jang dápat di tambon.*
- STAPELEN, b. w. *tambon, tambonkan, menambon, tindeh-menindeh.*
- Hout —, *menambon kájoe.*
- Op malkander —, *als schotels, soeson.*
- STAPELHUIS, o. *goedang boewat simpan bá-rang dagángan, goedang hesuar.*
- STAPEL, vr. *penamboenan.*
- STAPELMARKT, vr. *zie STAPELPLAATS.*
- STAPELPLAATS, vr. *tempat pekoempoelan bá-rang dagángan.*
- STAPPEN, o. w. *berdjálan, berdjedjaq.*
- Hard —, *berdjálan tjepat.*
- Wijd —, *kangkang.*
- Over iets henen —, *melangkah.*
- Trotsch daarhenen —, *berdjálan melénggang.*
- Wij zullen er maar van af —, *bejar kita brénti bitjára derri itoe, L.*
- STAPPER, m. *orang berdjálan, orang berdjedjaq.*
- STAPSWIJZE, *bijw. berlangkah-langkah.*
- STAPVOETS, *bijw. berdjálan perláhan-láhan.*
- STAR, vr. *zie STER.*
- STAREN, o. w. *tiliq, mengámat-anáti, tintang.*
- STARK, b. n. *zie STEKK.*
- STAROOGEN, o. w. *tiliq, téngog.*
- STARREKIJKER, m. *zie STERREKIJKER.*
- STATELIJK, b. n. *áthlim, angkar, L., zie STATIG.*
- Een — e kleeding, *pekájin jang tndah-ndah.*
- , *bijw. dengan áthlim.*
- STATELIJKHEID, vr. *áthlamat, Ar., kamoe-láin.*
- STATIG, b. n. *áthlim, Ar., moelia, áthlamat, Ar.*
- Een — e muziek, *boenji-boenjian jang áthlamat boenjinja.*
- Een — wezen, *moeka jang moftasjam.*
- , *bijw. dengan áthlim.*
- STATIGHEID, vr. *pri jang áthlim, pri jang moftasjam.*
- STAVEN, b. w. *tatapkan, tegohkan, itzbatkan.*
- Met eenen eed —, *menegohkan dengan soempah.*
- De waarheid der godsdienst —, *itzbatkan kabenáran agama.*
- STAVING, vr. *penegohan, háil itzbatkan.*
- Tot — bijbrengen, *asnádkan.*
- STEDE, vr. *plaats, tempat.*
- Daar ter —, *paadda negri itoe.*
- Hier ter —, *di negri ini, paadda negri ini.*
- Ind mijne —, *ganti sahája.*
- STEDEHOUDER, m. *chalifat, Ar., goebemoer, Eur.*
- Den rang van — geven, *brikan pangkat chalifat.*
- STEDEHOUDERSCHAP, o. *pangkat chalifat, chilifat, Ar.*
- STEDELIJK, b. n. *negri, derri paadda negri.*
- bestuur, *peamarintáhan negri.*
- STEDELING, vr. *orang negri, pedoedoeq negri.*
- STEDEWAARTS, *bijw. ka-negri.*
- STEEDS, *bijw. sentiása, senantiása, salamánja, mémang, L.*
- Hij is — ijverig, *salamánja dia áda rádjín,*
- STEEDSCH, b. n. *tjára negri,*
- e manieren, *tiádat negri.*
- e kleeding, *pekájin tjára negri.*
- STEEG, b. n. *onverzettelijk, tugar, tegar.*
- STEEG, b. n. *zie STEIL.*
- STEEG, vr. *loerong ketjil.*
- Eene blinde —, *loerong máti.*
- STEEGHEID, vr. *katégáran, kapála kras.*
- STEEHOUDER, m. *zie STEDEHOUDER.*
- STEEK, m. *penikáman, penoesoekan.*
- , iets dat leed veroorzaakt, *bá-rang jang menjákikan háti.*
- van daaiwerk, *enz. máta benang.*
- Dat houdt geen —, *itoe tiáda betoel, itoe koerang betoel, dalil itoe tiáda tsah.*
- Iemand in den — laten, *meninggalkan sa-orang.*
- Iemand eenen — geven (berispén), *menghardiq sa-orang.*
- Wonde door eenen — veroorzaakt, *loeka tikam.*

— in de zijde, *sakit pinggang*.
STEEKBEITEL, m. *páhat penjoesor*.
STEEKFUIK, vr. *bálat*.
STEEKLJZER, o. graveerijzer, *djaroem meng-oekir*.
STEEKIND, o. stadskind, *ánaq jang kena hoekoem di tároh di báwah wakil kárana memboeroeskan hartánja ataw lájin roepa kasaláhannja*.
STEEKPENNING, m. *tjngkaram, kikol, oewang soewab, rasjwat, Ar., holwán, Ar., sórong-sorongjan, roeba, L.*
 Eenen — geven, omkooppen, *menjoewápi*.
STEEKPRIEM, m. zie **ELS**.
STEEKRING, m. *tjntjin, chalqah, Ar.*
STEEKSFEL, m. *permajinan memánah dan menikam chalqah*.
STEEKVRIJ, b. n. *kabal, betoewah, L.*
STEEKWERK, o. *penjoeláman, bárang jang di soelam*.
STEEL, m. stengel, *tangké, bátang*.
 De — van de rijst, *tangké pádi*.
 De — in de lengte van een pisangblad. *palapah, toelang, zie RIB*.
 De — eener bloem, *bátang (tangké) boenga*.
 — van eenen lepel of mes, *hoeloe*.
 — van eenen pollepel, *bátang gájoeng, gágang gájoeng*.
 —, stok, schacht, *gágang*.
 — van eene vrucht, *tjabung*.
STEELSWIJZE, bijw. *menjoeri-tjoeri, ter-indap-indap, dengan diam-diam, máling-máling*.
STEEN, m. *bátoe, hadjar, Ar.*
 Eene doorschijnende —, *bátoe bening, L.*
 Harde —, *bátoe kras, bátoe toewah*.
 Zachte —, *bátoe moeda, bátoe lembég*.
 Arduin —, *bátoe koesta*.
 Puim —, *bátoe tímboel*.
 — uit eene koemaag, *hadjar'l-baqr, Ar., moestika sápt*.
 Blaauwe vloer —, *bátoe oebin (lôka-lôka)*.
 —, gind, zich in water oplossende, als zeep dient, *nápal*.
 Gezaagde —, *bátoe jang soedah di gir-gádjí*.
 Eene zachte —, waarop mos groeit, *poepor bátoe*.
 — des aanstoots, *bátoe kasontóhan*.
 Daar ginds is een zwarte —, *di sanálah ádu sa-boewah bátoe jang hitam, S. R. 125*.
 Hard als —, ongevoelig, *tagar, kras kája bátoe, L.*
 Gebakken —, *báta*.
 Hindoesche —, waarvan poeijer voor oogzalf gemaakt wordt, *toetiá* (er zijn groene en vele soorten met roode strepen).
 —, graveel, *kárang-karangan*.
 — uit de maag van sommige dieren, dienende als talisman, *moestika*.
 — om te wetten, *bátoe asah*.

— om te toetsen, *bátoe pengoeđji*.
 Zekere geneeskrachtige — (lapis haemattus.) *sjádandj, Ar., sjádanh, Perz.*
 Een kostelijke —, *pernáta*.
 —, pit, *bidji boewah*.
 —, hoeksteen, *bátoe pendjoeroe*.
 —, dobbelsteen, *dádoe, boewah páreh (pári)*.
STEENAARDE, vr. (voor aardewerk,) *tánah piring mangkoq*.
STEENACHTIG, b. n. *sa-bágei (sa-roepa) bátoe, karangan*.
 — (van sommige vruchten,) *kloetoeq, Soend*.
 — zand, *karsik, pásir kásar*.
 — zwart zand, *karsik hitam*.
STEENADER, vr. *oerat kárang, kólóng bátoe*.
STEENALUIN, vr. *tawas bátoe*.
STEENBAKKEN, o. w. *djoenan*.
STEENBAKKER, m. *pendjoenan, djoeroe lio, toekang lio*.
STEENBAKKERIJ, vr. *lio, pendjoenan*.
STEENBEEN, o. *toelang bátoe, toelang jang soedah djádi bátoe*.
STEENBEITEL, m. *páhat toekang bátoe*.
STEENBESCHRIJVER, m. *penjoerat bátoe*.
STEENBESCHRIJVING, vr. *penjoerátan bátoe*.
STEENBIK, o. *bátoe antjor*, zie ook **BIKKEN**.
STEENBOK, m. *pelandoq, kantjil*.
STEENBRASEM, m. *garpaw, ikan gógroet*.
 Roode —, *anggára*.
STEENBREEK, vr. *gewas, kiringit, Soend*.
STEENBREKER, m. zie **MIJNWERKER**.
STEENDRUK, m. *peneráan dengan bátoe, tjítákan bátoe*.
STEENDRUKKER, m. *djoeroe peneráan bátoe, toekang tjítáq bátoe*.
STEENDUIF, vr. *poenei kárang*.
STEENETER, m. *steenworm, oelat bidei, oelat jang di dálam bátoe*.
STEENEN, b. n. *bátoe, derri paadda bátoe*.
 — brug, *djambátan bátoe*.
 — muur, *téngoq bátoe*.
 — kruik, *gindí, kindí*.
 Grootte — kruik of vat, *tampájan*.
STEENGOED, o. *piring mangkoq*.
STEENGROEF, vr. *gulian bátoe*.
STEENGROND, m. *tánah bátoe*.
STEENGRUIS, o. *grint, karsik*.
 —, puin, *poewin, verb., bátoe antjor*.
STEENHAAGDISCH, m. *kádal*.
STEENHOOP, m. *tamboenan bátoe*.
STEENHOUWEN, o. *pekardjáan pandei (toekang) memáhat bátoe*.
STEENHOUWER, m. *pandei memáhat bátoe, penáhat bátoe, toekang memáhat bátoe*.
STEENHOUWERSBEITEL, m. *páhat toekang bátoe, páhat pandei memáhat bátoe*.
STEENIG, b. n. *penoeh bátoe, berbátöe-bátöe*.
STEENIGEN, b. w. *loetar dengan bátoe, radjam*.
STEENIGING, vr. *hál meradjamkan, radjim, Ar.*

STEENKALK, m. *kápoer bátoe*.
 STEENKENNER, m. *orang jang táw mengenal bátoe*.
 STEENKLIP, vt. *kárang bátoe*.
 STEENKLOVER, m. *orang jang memblah bátoe*.
 STEENKOLENMIJN, vt. *kállong arang bátoe, galian arang bátoe*.
 STEENKOOL, vt. *arang bátoe*.
 STEENKOOLASCH, vt. *háboe arang bátoe*.
 STEENKOOPEL, m. *orang mendjoeval bátoe*.
 STEENKREFT, m. *oedang kárang*.
 STEENKROOS, o. *agar-agar*.
 STEENKUNDE, vt. *únoe mengenal bátoe, pengatahoewan menjenal bátoe*.
 STEENLAAG, vt. *lapis bátoe*.
 Eene —, *bátoe sa-lápis*.
 Drie steenlagen, *bátoe tigu soesoen (lapis)*.
 STEENMOS, o. *loemoet bátoe*.
 STEENMIJT, vt. *oelat bidei*.
 STEENOLIE, vt. *minjaq bátoe, minjaq tánah*.
 STEENOPLOSSEND, b. n. *jang meng-antjorkan bátoe (kárang-karángan)*.
 STEENOUDE, b. n. *toewah sakáli, kállot, L.*
 STEENOVEN, m. *lio, dápor boewat bákar bátoe*.
 STEENPUIST, vt. *bisol láda*.
 STEENPIT, m. zie *STEENROEF*.
 STEENRIEF, o. *gósoq kárang*.
 STEENROTS, vt. *kárang bátoe*.
 STEENSLIJPER, m. *pandei mengásah bátoe, toekang gúsoq bátoe*.
 STEENSLINGER, m. *alt-ali, banding, boewijan*.
 STEENSNIJDER, m. *pandei mengoekir bátoe, toekang pótoq bátoe*.
 —, die van den steen snijdt, *doekoen jang pótoq kakempoangan serta angkat kárang-karángan*.
 STEENTANG, vt. *penjepit bakal mengangkat kárang-karángan*.
 STEENTJE, o. *bátoe ketjil*.
 STEENVALK, m. *roeq-roeq*.
 STEENVERHARDING, vt. (steenwording in water,) *bátoe njer*.
 STEENVERDRIJVEND, b. n. *jang menghilangkan kárang-karángan*.
 STEENVRUCHT, vt. *boewah jang berbátoe, boewah jang berbáti bátoe*.
 STEENVORMER, m. *toekang jang békin bátoe, L., pandei meroepákan bátoe*.
 STEENWEG, m. *djálán bátoe*.
 STEENWORMPJE, o. *oelat bidei*.
 STEENWORP, m. *peloetáran (peloetar) bátoe*.
 Eén — ver, *sa-peloetar bátoe djáwhnja*.
 STEENZAAG, vt. *girgáulji toekang bátoe, girgáthji pandei memáhat bátoe*.
 STEENZAGER, m. *pandei (toekang) menggirgáulji bátoe*.
 STEENZAGERIJ, vt. *tampat menggirgáulji bátoe*.
 STEENZOUT, o. *gáram jang di gáli*.

STEENZUUR, o. *asam bátoe*.
 STEG, m. *vonder, titi, titian, djambátan ketjil*.
 Weg noch — weten, *tersásat, kasásar, L., sakáli-káli tíada táhoé djálán*.
 STEIGER, m. zie *KAAL*.
 —, *stellaadje, stegger, verb., pára-pára, nanglong*.
 STEIGEREN, o. w. van paarden, *merondjang*.
 — in prijs, *nájiq harga*.
 Eén — d paard, *koedu merondjang*.
 STEIGEREN, o. w. een steiger of stellaadje opslaan, *memboewat nanglong (stéger)*.
 STEIGERING, vt (van een paard,) *hál merondjang*.
 STEIL, b. n. *miring sakáli, tardjal, tjoram, ringt*.
 Eén zeer — e trap, *tangga jang miring sakáli*.
 Eén — e rots, *tápat*.
 STEILHEID, vt. *tampat jang miring sakáli, tardjal, tempat tjoram*.
 STEILOOR, m. *jang berdirt koepingnja, L. (telingánja)*.
 —, fig. *orang tagar (tegar)*.
 STEILOOREN, o. w. *meláwan káta dengan tagar*.
 STEILOORIG, b. n. *tagar, tegar, kras háti*.
 STEILOORIGHEID, vt. *katagáran*.
 STEILTE, vt. *afgrond, terdjál, tardjal*.
 STEK, o. *stekje, tjangkik-an, bibit, toeroes*.
 STEKEBLIND, b. n. *boela sakáli*.
 STEKEL, m. *doeri, toembaq*.
 —s van het gras, *die aan de kleederen blijven hechten, bádjang-bádjang*.
 De —s van eenen egel, *doeri landaq*.
 De — van den pandanus, *toembaq pandan*.
 STEKELACHTIG, b. n. *berdoeri*.
 —, fig. *bingis, tádjám*.
 STEKELACHTIGHEID, vt. *tsifat (prt) doeri*.
 STEKELBAARS, m. *ikan pisang*.
 STEKELBOOM, m. *pohon jang berdoeri*.
 STEKELBUIK, m. *visch, ikan, boental*.
 STEKELHAAG, vt. *págar doeri*.
 STEKELHOREN, m. *zeehoren, bia oenam*.
 STEKELIG, b. n. *berdoeri*.
 —, fig. *bingis, tádjám*.
 STEKELIGHEID, vt. *tsifat (prt) doeri*.
 —, *bitsheid, kabingisan, prt bingis*.
 STEKELVARKEN, o. *landaq, bábi landaq*.
 Pennen van een —, *doeri landaq*.
 STEKELVISCH, m. *ikan doeri*.
 Kleine ecbare —, *ikan trf*.
 STEKEN, b. en o. w. *iets ergens sandoen, pákei, tároh*.
 Eeren ring aan den vinger —, *tároh tjintjin di djárt*.
 In den mond —, *másoqkan kadálam moeloet, tároh di moeloet, L.*
 Hot zwaard in de schede —, *menjárongkan pedang, másoqkan pedang kadálam sarony*.

Malkander spijs in den mond —, zoo als de bruid en de bruidegom doen, *bersoewap-soewâpi*.

Aan elkander gestokene bloemen, die als een *soenting* gedragen worden, *râdja, roodja*.

Achter de ooren —, (bloemen) *di persoenting*.

In het graf —, *tânamkan*.

Vleesch aan een spit —, *memâtjaq dâging*.

In eenen zak —, *mengandong*.

Eenen stok in de aarde —, *hoendjamkan tongkat*.

De pijl b'eeft in des konings borst —, *ânaq pânah itoe ter-oendjamluh di dâdu râdja itoe*.

—, met een wapen, *tikam, toesoeq, L.*

Met eene pen of priem —, *bikat, berbikat, bikatkan*.

Zich zelven dood —, *bertikam sama sendirinja*.

Met eene naald —, *toesoeq sama djâroesol, L.*

De schorpioen steekt, *kaladjingking menjangal (sangâti)*.

Gaten in de ooren —, *bertindeh troes telinga, toesoeq lôbang di koeping, L.*

Eene houten pen in de oorgaten —, *memâsaq telinga*.

—, slagten, *bantei*.

—, zoo als etter, *ngangkot, mengangkot nânah*.

Het — der zijde, *sakit ptinggang*.

—, gelijk eene zweer, *mengantay, mengantoy*.

Niet weten waar iemand steekt, *tiâda tâhoe tampatnja orang*.

In de reden blijven —, *berhênti berkâta*.

Blijven —, onafgedaan blijven, *djoegag, Jav., bantoet, poetoes*.

Met spelden vast —, *ikat sama penit, L.*

In brand —, *menghângoeskan, siopkan, bêkin angoes, L.*

In de keel blijven —, *kabangkâlan*.

De vingers in de keel —, *djâloq, djôloq*.

Zich ergens in —, (mede bemoeijen), *bertjampor perkâra*.

Zich in schulden —, *berhoetâng, bêkin hoetang*.

Overal den mond in —, *moeloet gang-goe, djellêttoq, L.*

De hand ergens in —, *salog, salop*.

De trompet —, *tioep nafiri*.

Eenen kris tusschen den gordel —, *sisip kris*.

Daar steekt iets achter, *itoe perkâra âda glap*.

Dood —, *tikam, boenoh dengan sindjâta*.

Met eene speer van onder een huis door de bamboezen latten (iemand) —, *râdaq*.

Daar steekt geen kwaad in, *itoe tiâda menyâpa*.

De beenen omhoog —, (zoo als bij het buitelen en duiken), *djoemprit*.

In zee —, *berlâjar*.

Zeevaarts in —, *berlâjar ka-lâwt ram-bang*.

Over zee —, *melâjarkan lâwt, menja-brang lâwt*.

Door en door —, zoo als in sommig borduurwerk, *takat*.

STEKEN, o. *penikâman, penoesoekan*.

— van insecten, *sangat, penjangâtan*, zie STEKEN, b. w.

STEKEND, b. n. en teg. deelw. *jang menikam, jang menoesoeq, L.*

—, scherp, bits, *tâdjam, bingis*.

STEKER, m. *jang menikam, penikam, jang menoesoeq, penoesoek*.

STEKING, vr. zie STEKEN, o.

STEKKEN, b. w. *bêkin tjangkôk-an, tjangkôq*. Gestekt worden, *di tjangkôq*.

STEL, m. *atoeran, pri hâl jang ter-âtor*.

Op zijn —, *samoewâ âda ter-âtor*.

Van — zijn, *lintong, lintong-poekang, âda koesoet-koesoet*.

STEL, o. stelling, werf, *bangsal, bangsâl, bêroq*, verb. van werf.

—, (van voorwerpen) *pranggoewan, langkap, rangkap, rantjaq, Jav.*

Een — kleederen, *pekâjin sa-pranggoewan (sa-langkap, sa-rangkap)*.

Verscheidene —len kostbare kleederen, *pekâjin jang indah-indah bebrâpa pranggoewan, S. R. 38*.

Een — knoopen, *kantjing sâtoe rantjaq*.

Een — zeilen, *lâjar sa-langkap*.

Een — servies, *bangoenan*.

STELLEN, b. w. *tjoeri, mentjoeri, tjêloe, tjêlo-tjêlo*.

Gij moogt niet —, *djângan angkaw (loe, L.) mentjoeri*.

Zijn buffel is gestolen, *dia poenja karbo di tjoeri orang*.

In het geheim of onder weg —, *simbat*.

Gestolene goederen, *barang jang tertjoeri*.

In den vroegen morgen of vroegen avond —, *groemoet*.

STELLEN, o. *pentjoerian*.

STELER, m. *pentjoeri, orang jang mentjoeri*. —, nachtdief, *maling*.

STELHAMER, m. (voor eene piano) *koentji (martil) akan mematoekan kawat piâno*.

STELING, vr. *pentjoerian*.

STELKUNST, vr. *el djibr, Ar.*

STELKUNSTENAAR, m. *orang jang pandei paadda ilmoe el djibr*.

STELKUNSTIG, b. n. *atas sjarth el djibr*.

STELLAADJE, vr. *nanglong, alas, panggong, pâra-pâra*.

—, schragen, *koeda-koeda*.

— van tooneelspelers, *panggong wâ-jang*.

— bij eenen brandstapel, *panggoengan*.

STELLEN, b. w. *tároh, menároh, lataq, letuq.*

Op zijne plaats —, *tároh paadda tam-patnja.*

Ik stel mij in uwe handen, *hamba per-tárohkan diri hamba kapada tanganmoe.*

Voor oog en —, *pertoendjoeqkan, bri táhœ.*

Zijne zinnen op iets —, *soeka akan bárang apa-apa.*

Voor den geest —, *sadarkan, kenang, ingat.*

Ter zijde —, *tároh di sablah, menja-blakkan.*

Ter hand —, *sarahkan, pertároh.*

Te boek —, *menjoerat, toelis di boekoe, L.*

Te vreden —, *padákan, memadákan, bri soeka háti.*

Op rekening —, *menghoetang.*

Zich in gevaar —, *másoq bahája.*

Op vrije voeten —, *lepaskan.*

Uit het gemoed —, *loepa, memboewang-kan derri dálam háti.*

In het licht —, *menjatákan, mengarti-kan, kassi mengarti, L.*

In het werk —, *mengardjákan, tjôba.*

Eene eer in iets —, *pandang soewátœ perkára seperti bárang kaformátan.*

Stel (gesteld) eens dat het zoo ware, *kandátí bagitœ, L., djikaloe sakali-poon bagitœ, maski bagitœ, L.*

—, *opstellen, kárang soerat.*

Achter —, *komedienkan, menbláangkan.*

In slagorde —, *mengikat prang, meng-atorkun prang.*

Eene vicol —, *memátœkan tákt rabab.*

—, *rigten, mitar, intjar, zie RIGTEN.*

De markt —, *menentœkan harga pásar.*

Prijs op iets —, *membilangkan, meng-indahkan.*

Zich tegen iemand —, *berhádap moeka paadda sa-órang, meláwan sa-órang.*

Veel met zijne vrouw te — hebben, *bánjaq kasoésahan kárana bininja, bánjaq tjeréwét sama bini, L.*

Ik kan het buiten u wel —, *troesah loe toelœng sama goewa, L., makka tiada oesah akœ di toeloengí angkaw.*

Te vreden —, *menudákan, békin senang, L., diamkan.*

Hoe zult gij het nu —? *bagimána saká-rang? apa loe nanti békin sakárang? L.*

Hij kan het wel —, *dia bóleh hidop senang.*

De wet —, *memarintahkan.*

Zich zelven borg — voor iemands schulden, *tangoeng hoetang sa-órang, djádi hantar sa-órang.*

Gelijk —, *samákan.*

En niemand der menschen met zich gelijk — de, *dan sa-órang pœn derri paadda segalla mánoesia tiada di samákan dengan dirinja, M. S. R. 27.*

Te pand —, *bergádé.*

Iemand te werk —, *bri pekartdjân paadda sa-órang.*

Het aan iemands keus —, *béjarkan ba-gimána órang poenja soeka.*

Ik stel het aan uwe keus, *loe bóleh kira, L., sa-bagimána toewan poenja soeka.*

STELLEN, o. *petaróhan, pelatákan.*

STELLER, m. *órang jang menároh.*

—, *schrijver, penjoerat, jang mengórang soerat.*

STELLIG, b. n. *tentœ.*

Een — bevel, *parintah jang tentœ.*

STELLIGHEID, vr. *prí jang tentœ, katen-toewan.*

STELLING, vr. *plaatsing, petaróhan, pelu-tákan.*

—, zie *STELLAADJE, STEIGER.*

—, *rangschikking, peratoeran.*

—, *beschouwing, pemandárgan.*

—, *betoog, dalil, Ar.*

—, *schikking, pengatoeran, tartib, Ar.*

—, *grondregel, sjarth, Ar.*

—, *bepaling, katentoewan.*

— van een leger, *pengikátan (peratoe-ran) bala-tantara.*

—, *vooronderstelling, kira, sangka.*

—, *leerbegrip, peladjáran, madzhab, Ar.*

Eene — verdedigen, *menjoenggoehkan soewátœ dalil.*

STELPEN, b. w. *menahan, menahán.*

Het bloed —, *menaháni dárah.*

Een bloedstelpend geneesmiddel uit het plantenrijk, *penáwar djambi.*

Den buikloop —, *menahánt tjerit.*

Eene wonde —, *menoetop loeka.*

Iemands droefheid —, *memberhéntikan soesah háti órang, békin senang órang jang soesah háti, L.*

Onder een dekseel —, *menoedong, tároh di báwah toetœpan.*

STELPING, vr. *penahánan.*

STELREGEL, m. *oetsol, Ar.*

STELSEL, o. *madzhab, Ar.*

STELSELMATIG, b. n. *dengan menoeroet madz-hab, atas sjarth madzhab.*

STELT, vr. *hégran.*

Op — en gaan, *berdjálan hégran.*

—, *houten been, káki kájoe.*

Mijn hoofd rijdt op — en, *poening ka-paláko.*

STEM, vr. *soewára, swára, bahána, bhána.*

Met luider — me, *dengan njáring soe-waránja, S. R. 33, dengan soewára jang kras.*

Schelle —, *soewára marsik.*

Hare — is zwak en van weinig omvang, *soewaránja lemboet dan ketjil, M. S. R. 55.*

Hooge —, *soewára njáring.*

Eene fijne —, *soewára háloes, soewára seni.*

Eene kloeke —, *soewára kras, soewára garaw.*

Eene forsche —, *soewára jang gumbira*.
 Klagende —, *soewára merátap*.
 De — eens vragende, *soewára órang bertánja*.
 Er werd eene — me gehoord, *makka kadengáranlah bahána*.
 Eene gemaakte —, *gája*.
 Eene welluidende —, *soewára jang merdoe boenjinja*.
 Eene afgebrokene —, (met tusschenpoozen), *soewára tertáhan-táhan*, Abd. M. 12.
 Eene holle —, *soewára sájop-sájop*.
 Eene ruime, volle —, *soewára longgar*.
 De — des gewetens, *sa-táhoe háti*.
 De — des donders, *boenji tágar (goentor, goeroh)*.
 De — eener klok, *boenji gnta*.
 De — verheffen, *menjárnykan soewára*.
 Zijne — matigen, *menáhankan (menjé-dangkan) soewaránja*.
 Zijne — geven, *menjertá-t, bri soewaránja*.
 De meerderheid der — men, *kalebéhan soewára*.
 Met algemeene — men verkozen worden, *di pileh dengan soewára órang sakalian*.
 De — men zijn verdeeld, *makka soewára-soewára itoe tíada bermoewájqat*.
 Zijne — geven, toestemmen, *membri idzin, kassi bébas, L.*
 En hun gehoor werd getroffen door de — van den rhinoceros, *makka iapoon kadengáranlah soewára bádaq itoe, S. R. 28*.
 —, stemregt, *haq memileh*.
 STEMBAAR, b. n. órang *dápat di pileh*.
 STEMBRIEFJE, o. soerat *memileh*.
 STEMBUS, vr. *tampat soerat memileh*.
 STEMGELUID, o. *boenji soewára*.
 STEMGERECHTIGDE, m. *órang jang mempoenjá-t haq akan memileh órang*.
 STEMMELOOS, b. n. *tíada bersoewára, bisoe*.
 STEMMEN, b. w. *menjertá-t, bri soewára*.
 —, verkiezen, *pileh, memileh*.
 Niet overeen —, *djunggal, tíada sama boenjinja*.
 STEMMIG, b. n. *sanoenoh*.
 Eene — e houding, *sikap jang sanoenoh*.
 STEMMIGHEID, vr. *prí jang sanoenoh*.
 STEMMIGLIJK, bijw. *dengan sanoenoh*.
 STEMMING, vr. *pemilehan, pembrian soewára*.
 —, gemoedsgesteldheid, *prí háti*.
 STEMOFNER, m. *órang jang koempol soerat memileh, órang jang koempol soewára*.
 STEMPEL, m. *trá, tjap*.
 — op de munt, *sikkah, Perz., sikkah derham*.
 —, merk, *tanda, álamat, Ar.*
 —, keur van het goud of zilver, *tjap oedjian, tanda oedjian*.
 —, zie KARAKTER.
 —, soort, slag, *roepa, djenis, Ar., bágei, pangkat*.

Menschen van denzelfden —, *órang sa-djenis sádu, órang jang sama koepoh*.
 STEMPELAAK, m. *jang menároh tjap, jang boeboeh materi*.
 STEMPELBEELD, o. *pátong (figoera) jang di tjitaj (di timpá)*.
 STEMPELEN, b. w. *tároh tjap, boeboeh tjap, boeboeh materi, mentjári, mematerikan, bersikkahkan, mengganbarkan*.
 Men stempelt de munten met de schroef, *makka oewang itoe di tjapkan dengan skroep*.
 Geld —, *bersikkahkan derham, mengganbarkan derham, tároh álamat di atas oewang*.
 Goud —, *tároh tjap oedjian*.
 STEMPELING, vr. *pemboeboehan (pentúnpáan) tjap*.
 STEMPELSNIJDER, m. *pandai mengoekir tjap*.
 STEMPEN, o. w. zie STELPELEN.
 STEMREGISTER, o. *daftar náma órang jang dápat memileh órang*.
 STEMREGT, o. *haq memileh dengan soewára*.
 STEMWIJZE, vr. *tjára memileh, prí memileh*.
 STENEN, o. w. *kaloh, mengaloh*.
 STENG, vr. *staak, sátang*.
 —, op enen mast, *tiang pengápoeh*.
 De — en in het hol bergen, *toeronkan tiang pengápoeh ka-dálam kaloemat*.
 STENGEL, m. *bátang, tangkei*.
 — van een kokosblad, *pápah*.
 — s hebben, *berbátang, bertangkei*.
 De — van eene bloem, *tangkei boenga*.
 — van een pisangblad, *toelang dáwon pisang, S. R. 130*.
 STER, vr. *bintang, noerdjoem, Ar., nadjam, Ar.*
 De maan, door — ren omgeven, *boelan berpágar bintang*.
 Vaste —, *bintang tetap*.
 Glinsterende —, *bintang bekilap, L., bintang jang gomirlápan*.
 Verschietende —, *bintang ber-álih*.
 Morgen —, *bintang bábi*.
 Eene staart —, *bintang ber-ásap, bintang ber-ékor*.
 De pool —, *bintang goethob*.
 Dwaal —, *bintang siarat*.
 Vallende — ren, *bintang berhamboeran, S. R. 121, tjirit bintang*.
 Glinsteren als eene —, *taperling sabágei bintang*.
 —, ongemak der oogten, *máta dáging-dagingan, batálag*.
 STERBLIND, b. n. *boeta sakáli*.
 STERFBED, o. *tampat tidor órang máti*.
 STERFDAG, m. *háti órang menénggal*.
 STERFELIJK, b. n. *kumatian, jang mist máti, L., fená, Ar.*
 Het — e wordt door het onsterfelijke vervangen, *makka fená dengan baqá di gantikan, M. S. R. 28*.
 De — e (vergankelijke) wereld, *doenjá jang fená*.

STERFELIJKHEID, vt. *prî kamatiän*, *prî jang fenä*.
STERFGEVAL, o. *hâl meninggal*, *hâl kamatian*.
 Een ongelukkig —, *hâl kamatian jang kasajangan*.
STERFHUIS, o. *roemah orang mati*, *roemah orang jang baharoe meninggal*.
STERFJAAR, o. *tâhon kamatiä*.
 Het — mijner zalige moeder, *tâhon kamatian bondakoe jang chalüts*.
STERFLIJST, vt. *daftar nama orang mati*, *soerat nama orang mati*.
STERFTE, vt. *kamatian hâl orang mati*.
 Grootte —, *kamatian orang banjang*.
 Vreeselijke —, *pest*, *sampar*.
 —, *dood*, *mawt*, Ar., *hâl kamatian*, *hâl meninggal*.
STERFUUR, o. *adjal*, Ar., *koetika mati*.
 Wie kent zijn —? *stäpa tâhoe akan adjalnja?*
 Het — is door God bepaald, *makka adjal itoe di tagdirkan Allah*.
STERGEWELF, o. *längit berbintang*, *pabintang*, *tjakrawala*.
STERK, b. n. *krachtig*, *goewat*, Ar., *koewat*, *qawi-j*, Ar., *teguh*, *tugap*, *tegap*, *dras*, *kras*, *gâgah*.
 — ijzer, *best goewat*.
 Mijn ligchaam is —, *ada goewat paadda toebokhoe*, M. S. R. 57.
 — vee, *djâwt jang tegap*.
 Een — kasteel, *kôta jang tegoh*.
 — linnen, *kâjin jang koewat*.
 — e drank, *söpi kras*.
 — water, *ajer kras*.
 —, tusschen — en bitter, *wrang*, *prat*.
 — van smaak, *pedas*, *pedis*, *piddis*, L.
 —, (van oude boter, olie enz.) *tangei*.
 — in het schaken, *faham paadda bermâjin tjâtor*.
 —, zie **GARSTIG**.
 —, hevig, *sangat*, *kras*, *dras*.
 Eene — e wind, *angin kras*.
 Eene — e begeerte, *ka-inginan jang sangat*.
 Een — e regen, *hoedjan dras*.
 Een — (geweldig) man, *orang gâgah*.
 Eene — e vloot, *angkatan lawt jang besaar sakâti*.
 Zich — maken, *ondernemen*, *tjâkap*, *sangoep*, L.
 — e azijn, *tjoeka jang kras*.
 Een — bewijs, *tandu katrangan jang njata*.
 —, bijw. *goewat*, *kras*, enz., zie **STERK**, b. n.
 Het wanit —, *ada angin kras*.
 Hij wordt —, *makka ia djadi goewat*.
 — loopen, *djalan tjepat*.
 — aanzien, *tintang*.

STERKEN, b. w. *menegohkan*, *bekin goewat*, L.

STERKHEID, vt. *prî jang goewat*, *katégahan*.
STERKTE, vt. *goewat*, Ar., *koewat*, *katégahan*.
 — des ligchaams, *goewat toebok (badan)*.
 —, getal, *kabanjakan*, *banjanja*.
 —, sterke smaak, *râsa tangei*.
 —, zie **KASTEEL**.
 Bamboezen —, *kôta kâra*, *benteng bamboe*.
STERKING, vt. *hâl menegohkan*, *penegohan*.
STERKWATER, o. *ajer kras*.
STERREBESCHRIJVING, vt. *hâl menjoeratkan bintang*.
STERREHOOGTEMETER, m. *pengoekoer katingan bintang*.
STERREKIJKER, m. *sterrekender*, *ahlo'l noedjoem*.
STERREKIJKERIJ, vt. *ilmoe noeljoem*.
STERREKUNDE, vt. *ilmoe peridâran noedjoem (bintang)*.
STERREKUNDIG, b. n. *faham paadda ilmoe peridâran noedjoem*.
STERREKUNDIGE, m. ed vt. *orang jang faham paadda ilmoe peridâran noedjoem*.
STERRELICHT, o. *trang bintang*, *tjahaja bintang*.
 —, b. n. *katrangan bintang*, *di trangkan bintang*.
STERRELOOP, m. *peridâran bintang*, *perkitâran noedjoem*.
STERRELOOPKUNDE, vt. *ilmoe peridâran bintang*, *pengatahoevan perkitâran noedjoem*.
STERRENBEELD, o. *perhimpunan bintang*, *pabintangan*.
STERRENHEMEL, m. *längit berbintang*, *tjakrawala*.
STERRESCHIJNSEL, o. *tamâbor*.
STERRESNIJTSSEL, o. *tjerit (tirit) bintang*.
STERRESTEENEN, m. *meerv.* (soort van metaal.) *mas oeroeg*.
STERRETOREN, m. *menârah (martjoe) ahlo'l-noedjoem*.
STERREVORMIG, b. n. *sa-roepa bintang*.
STERREWIGCHELAAR, m. *orang jang melihat paadda noedjoem*, *ahlo'l-noedjoem*, *moenedjim*, Ar.
STERREWIGCHELARIJ, vt. *pantja-lima*, *ilmoe noedjoem*.
STERRIG, b. n. *penoeh bintang*.
STERVELING, m. ed vt. *mânoesja*, *orang jang bâkal mati*, *anâm*, Ar.
 Een verheven —, *mânoesja jang moelia*.
 Hij heeft geen — — genoemd, *sa-orang poon tiada di seboetnja*.
STERVEN, o. w. *mati*, *poetoes njâwa*, *poetoes djiwa*, *fata*, Ar.
 — van deftige personen, *meninggal*.
 — van vorsten, *hilang*, *ltnjap*, *mangkat*, *mangkat ber-âdoe*.
 Het was hem als of hij — zoude. *seperti akan matilah rasanja*. S. R. 8.

— van geestelijken, *wafat*, Ar.
 —, (poëtisch) *lajoe boenga di ganggam*.
 — van gemeene menschen, ook van dieren, *mampoes*.
 Op — leggen, *mengarébé*, (Poëtisch).
 Aan eene ziekte —, *mâti sâkit, mâti dengan penjâkit*.
 Eenen onnatuurlijken dood —, *mâti di boenoh*.
 — door angstvallig te zijn, *mâti bertjintâkan*.
 Van honger —, *mâti lâpar*.
 Met eene kris zich doorstekende, met een ander uit liefde of trouw —, *béla soedoeg*.
 Der wereld af—, *mendjâwohkan diri derri paadda orang banjaq*.
 Op — liggen, *hampir mâti*.
 Iemand, die op — ligt, *orang kama-tian*.
 Ik mag — als het niet zóó is, *mâti sahâja kâlœ tiâda bagitœ*.
 Doen —, *mematikan*, M. S. R. 17.
 Van zelfs gestorven (van dieren) *moedar*.
 Al wie vermoordt wordt, sterft op het bepaalde tijdstip, *bermoela jang mâti di boenoh itoe mâti dengan adjalnja*, M. S. R. 33.
 STERVEN, o. *kamatian, mâti, mauit*, Ar.
 STERVENSSNIK, m. *achir napas*.
 STERVENSUUR, o. *adjal*, Ar.
 STEUN, m. *tongkat, pesendêran, I., pesandâran*.
 —, zie **SCHOOR**.
 —, *pilaar, tjang, dmdat*, Ar.
 Hij is een — der armen, *makka tâlah pesendêran orang miskin, L., makka tâlah pesandâran orang pâpa*.
 STEUNBALK, m. *kâjœ menongkat, kâjœ toendjang*.
 — van het roer cener prauw, *abam*.
 — van de *kadjang-mat* over eene *djoekong*, *tjaplaq*.
 Schuins staande —, *knie, sôkang-sôkong*.
 STEUNEN, o. w. *sendêr, L., sandar, ber-toengkat*.
 Met de hand of armen ergens op —, *talak*.
 STEUNEN, o. w. zie **STENEN**.
 STEUNING, vr. *pesandâran, pesendêran, L.*
 STEUNPILAAR, m. *tiang jang menongkat, tiang toendjang, L., rokn, Ar.*
 STEUNPUNT, o. *tampat pesandâran (pesendêran, L.), antoelan, L.*
 STEUNSEL, o. *tongkat, pesandâran pesendêran, L.*
 —, *schoor, toendjang, pâpa*.
 —, *toeverlaat, perlindoengan*.
 STEURKRABBE, vr. *kupiting lâwt, oedang sâtang, oedang atong, oedang bârong*.
 STEVEL, m. *las stiwel, L.*
 STEVELEN, b. w. *brî stiwel, kassi stiwel, I.*
 Zich —, *pâké stiwel*.

STEVELKNECHT, m. *prâbot memboeka stiwel prâbot menanggalkan stiwel*.
 STEVELMAKER, m. *torkang stiwel*.
 STEVEN, m. VOOR—, *haloewan*.
 Verlengde kromme —, *soesoe prâhoe*.
 Ver vooruitstekende — *djoenggor*.
 Achter—, *boerit prâhoe, boerit kapal*.
 Lang over — honderd zestig voet, *derri paadda haloewan dâtang ka-boerit itoe surâtoes anam poeloh kâki boerdjornja*.
 Het voorste gedeelte van den —, *andjong-andjong*.
 STEVENEN, o. w. *berlâjar menoedjoe*.
 STEVIG, b. n. *goewat, Ar., tegoh, koekoeh*.
 — (van rotting), *akas, L.*
 — (van linnen), *takal*.
 STEVIGEN, b. w. *tegohkan, bêkin koewat, L.*
 STEVIGHEID, vr. *prî tegoh, kategoehan*.
 STEVIGLIJK, bijw. *dengan tegoh*.
 STICHTELIJK, b. n. *jang membajiki hati*.
 Een — boek, *kitâb jang membajiki hâti*.
 Een — leven, *kalakoewan jang sanoeno', kahidôpan jang pâtoet sakali*.
 —, *bijw. atas prî jang sanoeh*.
 STICHTELIJKHEID, vr. *prî jang membajiki*.
 STICHTEN, b. w. *memboewat, perboewat, peroesah, tegd, perbajiki, mengudakan, mendjadikan, mendirikan*.
 Tweedragt —, *mentimboelkan tjiderâ*.
 Kwaad —, *berboewat djâhat, mengadâkan bârang jang djâhat*.
 Vrede —, *perdamekan, mendameikan*.
 Eene stad —, *boewat (perboewat) negri*.
 Een paais —, *mendirikan soewâtoe astâna*.
 Eene moskee —, *boewat mesjid, bêkin missi'it, I.*
 Het gemoed —, *perbajiki hâti, pertaptakan hâti*.
 Zeer gesticht over de huijken van opregtheid, *terlâlœ soeka kârana tanta ichlâts itoe*.
 STICHTER, m. *jang memboewat, jang peroesah, (mengâ enz. zie STICHTEN)*.
 STICHTING, vr. *pemboewâtan, hâl peroesah, zie STICHTEN*.
 — van het hart, *hâl membajiki hâti pembajikan hâti*.
 Eene leerrede, die — geeft, *chotbat (bitjâra) jang membajiki hâti*.
 STIEFBROEDER, m. *soedira lâki-lâki tiri*.
 STIEFDOCHTER, vr. *ânag parampoewan tiri*.
 STIEFRIND, o. *ânag tiri*.
 STIEFMOKDER, vr. *ibœ tiri, mâ tiri*.
 STIEFMOEDERLIJK, b. n. *fig. gemas, gunmas*.
 —, *hijw. dengan gemas, dengan bingis*.
 STIEFMOEDERSCHAP, o. *pangat ibœ tiri*.
 STIEFVADER, m. *bâpa tiri, ajah tiri*.
 STIEFZON, m. *ânag lâki-lâki tiri*.
 STIEFZUSTER, vr. *soedira parampoewan tiri*.
 STIER, m. *sâpi djantan, lemboe djantan, sampi lâki-lâki, L.*

- Gesneden —, *lemboe kabiri, sâpi kabiri, sampi kabiri, L.*
 Wilde —, *bantêng.*
- STIEREN, b. w. zie STUREN.
- STIERENDIENST, vt. *penjoembâhan sâpi djantan, hâl menjoembah lemboe.*
- STIERENOFFER, o. *qorbân lemboe djantan.*
- STIEREVET, o. *lemaq (gemoq) lemboe djantan, gemoq sampi laki laki, L.*
- STIEREVLEESCH, o. *dâging sâpi djantan, dâging sampi laki-laki, L.*
- STIERKALF, o. *lemboe djantan moeda.*
- STIFT, vt. *graveerstift, bessi pengoeikir.*
 —, *punt, hoedjong.*
 —, *om figuren op leder te maken, mi-fahlth, Ar.*
- STIJF, b. n. hard, kras.
 —, *onbuigzaam, onbevallig, kâkoe, kâgoeh.*
 —, *stevig (van rotting), akas, L.*
 —, *gestold, bekoe, pongkoh, ponggoh.*
 —, *van hoofd, onverzettelijk, kapâla kras.*
 Een stijve hand, *tângan kâkoe.*
 Eene stijve koelte, *anyin tagang kulat.*
 Stijve olie, *minjaq jang bekoe.*
 —, *gestrekt (van een touw, schoot van een zeil), tagang, turré, teré.*
 —, *in den bek (van paarden), kras moeloet.*
 Een — uur gaans, *lebeh sâtoe djâm djâchnja.*
 Een — lomp mensch, *orang kâkoe, orang pangkoh.*
 —, *bijw. kâkoe, dengan kâkoe.*
 —, *op zijn stuk staan, tegoh atas kâtanja.*
 —, *maken, bêkin kâkoe, L., bêkin akas, L.*
 —, *aanzien, tintang.*
- STIJFACHTIG, b. n. *kâkoe djoega.*
- STIJFHALS, m. en vt. *tatêling.*
- STIJFHEID, vt. *prî jang kâkoe, kakrâsan.*
 —, *overzettelijkheid, prî jang tagar, katagâran.*
- STIJFHOOFD, o. zie STIJFKOP.
- STIJFHOOFDIG, b. n. *tagar, tegar, kras.*
 —, *bijw. atas prî jang tagar, dengan kras.*
- STIJFHOOFDIGHEID, vt. *katagâran, prî jang tagar.*
- STIJFKOP, m. en vt. *kapâla bâtoe, kapâla kras.*
- STIJFKOPPIG, b. n. zie STIJFHOOFDIG.
- STIJFKOPPIGHEID, vt. zie STIJFHOOFDIGHEID.
- STIJFSEL, m. *kandji, ajer kandji.*
 Die — is te dun, *ajer kandji itoe terlâjoe tjâjer (êntjêr, L.)*
- STIJFSELPOT, m. *tampat ajer kandji.*
- STIJFTE, vt. zie STIJFHEID.
- STIJFZINNIG, b. n. zie STIJFHOOFDIG.
- STIJFZINNIGHEID, vt. zie STIJFHOOFDIGHEID.
- STIJFBEUGEL, m. *sanggoerdi.*
 De riemen des —s, *tâlt sanggoerdi.*
 De —s twee gaten opgespen, *kintjângin tâlt sanggoerdi itoe doewa lôbang.*
 De —s luten vieren, langer toegespen, *hoeloerkan (kendorkan) tâlt sanggoerdi.*
- STIJFBEUGELRIEM, m. *tâlt sanggoerdi.*
- STIJGEN, o. w. *nâjiq, terbit.*
 De zon stijgt, *mata-hârt terbit (nâjiq).*
 Op eenen berg —, *nâ iq goenong.*
 Te paard —, *nâjiq koeda.*
 Van het paard —, *toeron derri atas koeda.*
 In prijs —, *nâjiq harga.*
 Te berge —, *(van het haar) saram, seram.*
- STIJL, m. *pilaar, tiang.*
 —, *deurpost, djanang.*
 Boven—, *kapiteel, tjoeptoe.*
 —, *eener zuil, bâtang tiang.*
 —, *schrijftant, tjâra karângan soerat.*
 Een verheven —, *tjâra karângan soerat jang moelia.*
 —, *van het hof, tjâra astâna, tjâra dâlam, parintah madjlis.*
 —, *van huishouden, tjâra pégang hâl roemah tangga.*
 —, *naald van eenen zonnewijzer, djâ-roem sâut noemâ.*
- STIJLEKEN, b. w. *mengâdjurkan, membêja-sâkan.*
- STIJVEN, b. w. stijf maken, *boewat kâkoe, bêkin kâkoe, L.*
 —, *fig. toelung.*
 —, *versterken, menegohkan.*
 —, *in het kwaad, menagarkan, bêkin lebeh djâhat.*
 —, *o. w. van de marktprijzen, nâjiq harga.*
 —, *b. w. door middel van stijf sel, târoh ajer kandji.*
 Dat linnen is te sterk gesteven, *itoe kâjin di tarôh-in terlâloe bânjaq ajer kandji.*
- STIJVING, vt. *lâl boewat kâkoe, bêkin kâkoe, L.*
 —, *in kwaad, pengadjâkan paadda kadjahâtan, pengâran.*
- STIKDONKER, b. n. *glap sakâli, glap golta, kalom kâboet.*
- STIKHOEST, m. *bâtoq jang mematikan.*
- STIKKEN, o. w. *mâti lemas.*
 —, *van den rook, mâti lemas derri paadda asap.*
 In het water —, *mâti lemas dâlam ajer.*
 —, *zoo als nat linnen, dat vol spikkels wordt, tjutté.*
 —, *b. w. smoren, lemaskan.*
- STIKKEN, b. w. met de naald, *soelam, soedji, tikam djedjaq.*
 —, *naaijen, bachiak, Perz.*
 Met bloemen —, *soedji dengan boenga.*
 Met goudraad —, *pranggi.*
 Met bloemen gestikt, *bersoehi dengan boenga.*

Eene vrouw die fraai kan —, *param-poewan jang pandei menjoedji*.
 Met goud gestikt, *tersoelam dengan amas*.
 Met de naald —, *soelam bertjatoer*.
STIKKING, vr. door gebrek aan lucht, *kâl mati lemas*.
 —, met de naald, *penjoedjian, penjoelâman*.
STIKLAK, o. *ampaloe*.
STIKLUCHT, vr. *hawâ (angin) jang lemaskan*.
STIKNAALD, vr. *djâroem menjoelam, djâroem menjoedji*.
STIKSTER, vr. *parampoewan (toekang) pandei menjoedji, toekang menjoedji*.
STIKSTOF, vr. *hawâ jang lemaskan, gas, Eur*.
STIKVOL, b. n. *penoeh sakâlî*.
STIKWERK, o. *penjoedjian, penjoelâman*.
STIKZIENDE, b. n. *mâta kâboer, mâta râboen*.
STIKZIENDHEID, vr. *prî mâta kâboer*.
STIKZINKING, vr. *sûwan sesaq*.
STIL, b. n. zonder beweging, *diam*.
 —, *kalm, djoewom*.
 Zich — houden, *berdiam*.
 —, gerust, *tatap, tetap*.
 —, zedig, nederig, *sindoe-sindoe, baqti*.
 —, eenzaam, *soenji, sept, L.*
 —, als stilstaand water, *tenang*.
 —, stilstaand water, *ajer tenang*.
 Eene —le zee, *lâwt tedoh*.
 Een — bosch, *rimba jang soenji*.
 Een — huis, *roemah sept, L.*
 Een — mensch, *orang sôpan, orang tartib*.
 In — gepeins verzonken, *ter-fekoer*.
 Een — leven, *tjâra hidop jang senang*.
 Een —le nacht, *mâlum tedoh*.
 De —le Zuidzee, *lâwt selâtan jang tedoh*.
 Het is — weer, *âda tedoh, mâsa tedoh*.
 Een — gedruisch, *boenji jang sâjop-sâjop*.
 —le waters hebben diepe gronden, *oelur diam terlâloe bisa*.
 — staan, *berhénti*.
 — blijven, *tinggal diam, tiâda bergerak*.
 Een — gebed doen, *berdôa di dâlam hâti*.
 Laten — staan, *soeroeh berhénti*.
 — zitten, *doedoeq diam*.
 Zich — houden, om niet gezien te worden, *kikep, L.*
 —, vredelievend, *soeka berdâmei*.
 Zich — houden, zwijgen, *berdiam dirinja*.
 —, gerust, *senang, bersantawsa*.
 —, *bijw. dengan diam*.
STIL, tusschenw. *diamlah! theh, Ar.*
STILHEID, vr. *prî jang diam (tedoh)*, zie **STILTE**.
STILLEKENS, *bijw. dengan diam-diam, men-tjoeri-tjoeri, ter-îndap-îndap, bersemboeni*.
STILLEN, o. w. *djâdi diam*.
 — (van den wind), *sâkal, tedoh*.

De wind stilde, *makka angin poon sâkallah (tedohlah, djoewom)*.
 —, b. w. *mendiamkan, bekim diam, L., perdiatkan*.
 Den stormwind —, *menedohkan angin riboet*.
 De onstuimige zee —, *menedohkan lâwt jang bertjâboel*.
 —, door vriendelijke woorden, *rapoe*.
 —, een kind sussen, *oejâsa*.
 Zich —, *bedwingen, menahânt diri*.
 —, *bevredigen, menjenangkan, menjoeloh*.
 Oproerigen —, *mendameikan orang jang menggampar (bâkin roesoek, L.)*.
 De pijn —, *mengoerangkan sâkit*.
 Den honger —, *nemoewaskan lâpar*.
 Den dorst —, *memâdamkan dhâga (aws, L.), poewaskan dhâga*.
STILLETJES, *bijw. zie STILLEKENS*.
STILLING, vr. *pendiâman*.
 —, *bevrediging, pendameüin, penjoelohan*.
STILSTAND, m. *perhéntian*.
 — van wapenen, *perhéntian prang*.
 — van het bloed, *boesong dêrah*.
 Tot — komen, *berhénti, djâdi diam*.
 — van het water, *prî ajer tenang*.
STILTE, vr. *kadiâman*.
 —, *rust, kasenangan, tselâh, Ar.*
 De — der zee, *tedohnja lâwt*.
 — van eene plaats, *kasoenjian, sept, L.*
 De — van die plaats, *kasoenjian tempat itoe, sepinja tempat itoe, L.*
 —, *bijw. in —, dengan diam*.
 In —, in het geheim, *bersemboeni, dengan semboeni*.
 In — spreken, *bitjâra di dâlam bamboe*.
STILZITTEND, b. n. *huisselijk, soeka doedoeq di roemah*.
STILZWIJGEN, o. *kadiâman, prî jang diam*.
 Het — opleggen, *soeroeh diam*.
 Met — voorbijgaan, *melaloeuri dengan diam*.
STILZWIJGEND, b. n. *diam, berdiam, tiâda soeka bitjâra, soeka berdiam*.
 —e voorwaarde, *djanji jang orang soedah tâhoe tapati tiâda tersoerat, djundji jang mémang, L.*
 —, *bijw. dengan tiâda di seboet*.
STILZWIJGENDHEID, vr. *soeka berdiam, kalakoewan orang jang tiâda soeka berkâta-kâta*.
STINKAARD, m. zie **STINKERD**.
STINKBLAD, o. *kalampang, dâwon koentoet*.
STINKEN, o. w. *berbâwoe boesoq, bubbâwoe boesoq, L., berbâwoe kadjahâtan, Isk.*
 —, van eenen bok, *aring, hâpaq*.
 —, als visch, *amis*.
 —, als kakkerlakken, bokken, kaffers enz., *hâpaq*.
 —, van apen en bedorven visch, *hânjir*.
 Naar tabak —, *berbâwoe tambâko*.
 Uit den mond —, *nupas boesoq, berbâwoe boesoq moeloet*.

STINKEND, b. n. *jang berbáwoe boesoq, choelof, Ar.*
 —, bokkenlucht. *aring, háring, hápaq.*
 Een — ei, *telór boesoq.*
 En door de lucht van dat — en afschuwelijk kreng, *dan derri paadda báwoer bangké jang boesoq dan makroeh itoe, M. S. R. 24.*
 Het — maken. *dápat náma kedji (boesoq).*
 — e lucht uit den mond, *báwoe kedji derri paadda moeloet.*

STINKERD, m. *órang jang boesoq buwoenja, órang jang berbáwoe.*
 —, fig. *órang boesoq, bangsat, L. telédor, L., risaw.*

STINKGAT, o. *lóbang boesoq, liang jang berbáwoe kedji.*

STINKHOUT, o. *kájoe boesoq.*

STINKNEUS, m. *hidong boesoq.*

STINKPOEL, m. *ráwah boesoq, pája boesoq.*

STINKRAAT, vt. *tjoeroet, tjurroeroet, tikoes boesoq.*

STINKSLOOT, vt. *párit boesoq.*

STINKVISCH, m. *ikan boesoq.*

STIP, vt. *titiq, noythah, Ar.*
 —, ondeel, zier, *koeman, dzarrah, Ar.*

STIPPELEN, b. w. *memertjiq.*
 Gestippeld, *te-pertjiq.*

STIPPEN, b. w. *soppen, tjelop, tjitja.*
 —, met stippen maken, *menitigkan.*

STIPT, b. n. *betoel, tiáda koerang kabe-toelanja.*
 —, bijw. *denqan betoel-betoel.*

STIPTHEID, vt. *kabetoelan, saqsáma.*

STIPWAARZEGGERIJ, vt. *ramal, Ar.*

STOBBE, vt. *stomp van eenen boom, tongkol.*

STOELIEN, o. w. *belei, berbelei, balei, májin-májin.*
 —, in het water spelen, elkander met iets gooijen onder het spelen, *tágor.*

STOELIENIJ, vt. *belei, balei.*

STOELJIG, b. n. *soeka berbalei.*

STOEL, m. *korsí, karossí, cadeira, Port.*
 Vorstelijke —, *gitta, geta, poetarána.*
 Rotting—, *korsí berkisi-kisi, korsí rútan.*
 —, zetel, *kadoedoekan.*
 Holle — onder aan eenen kokos- of pisangboom, *tampoq.*
 Pauscelijke —, *kadoedoekan bába, tachtá bába.*
 —en draaijen, *láriq korsí, boeboet karossí, L.*
 —, (wortels) van den bamboes, *rompon, rompoen.*
 — of voet van een gewas, *perdoe.*

STOELDRAAIJER, m. *pandei láriq korsí, toekang boeboet karossí, L.*

STOELGELD, o. *oewang séwa karossí, L.*

STOELENMAKER, m. *pandei korsí, toekang karossí, L.*

STOELENMAT, vt. *tikar korsí, tikar karossí, L.*
 Opengewerkte —, zitting, *kisi-kisi*

korsí.

STOELENZETSTER, vt. *parampoewan jang mengatorkan karossí di dálam grédja, parampoewon jang kussí tampat doedoeg di dálam grédja.*

STOELGANG, m. *boewang ajer.*
 —, *qedlá hádjat, Ar. Hoft., hádjat besaar.*
 — van fatsoenlijke lieden, *boewang ajer.*
 — van geringe lieden, *béraq, L.*
 Groote aandrang tot —, *kabelet, Jav.*

STOELKLEED, o. *sárong bantal korsí (karossí, L.)*

STOELKUSSEN, o. *bantal korsí (karossí, L.)*

STOEP, vt. *sarambí ketjil.*

STOET, m. *gevolg, pengiringan, órang jang mengiring, pelékor, ékor.*
 De koning werd door eenen zeer grooten — gevolgd, *makka rádja itoepoon di iringkan órang bánjaq-bánjaq.*
 —, pracht, *oepatjára.*
 — van heeren of jonkers, *perawángan, zie JONKERSCHAP.*
 Met grooten —, (met veel pracht), *dengan oepatjára besaar.*

STOETERIJ, vt. *pemiaráan koeda, tampat piára koeda.*

STOF, vt. *weefsel, doek, kájin, bárang jang di tenon.*
 Wollen —, *kájin boeloe, bánat.*
 Geglansde —, *kájin dánaq.*
 Gebloemde zijden —, *limar, Jav.*
 Fijne wollen —, *kájin tsoef.*
 Fijne roode — met vierkante ruiten en bloemen, *kájin tjillé.*
 Zijden —, *kájin soetra, pflang.*
 Zijden of sijn katoenen —, die als gordel voor vrouwen dient, *tjindi.*
 Gouden —, *kájin jang ka-anás-an.*
 Fijne Hindoesche —, somtijds met goud doorweven, *hári.*
 Gestreepte —, *kájin gínggang.*
 Gebloemde —, *kájin tjitaj, L., kájin poespa rágam, kájin tjit. L., tjita.*
 Eene op gínggang gelijkende —, *bombang.*
 Indische —, *kájin koesta.*
 — van zijde en katoen, *baroetji.*
 Fijn linnen —, *syra, sarásah, sirasj, Perz., salam poert, Hind.*
 Rijke —, *kájin jang indah-indah.*
 Indische zijden —, gewoonlijk gekleurd, *patóla, patoelah, Perz., patóla, Sansk.*
 — met flaanwe gele sterretjes, *bátig bang.*
 — met roode strepen en kleine bloemen, *kájin (sárong) bombang.*
 Zijden — met gouddraad en diamanten, *kájin boenga ápt.*
 Eene — met ranken of door elkander gevlochten takken geborduurd, *kájin bersoedji larat.*
 —, bestanddeel, *dzát, Ar., bakal.*
 —, onderwerp, *háf.*
 —, aanleiding. *sabab.*

- tot overdenking, *bâkal per-ingdân hâti.*
 — tot verdenking geven, *membri sjak, mendjadikan sabab akan kena sjak.*
 Aanstekings—, *hawâ jang berdjangkit-djangkitan.*
- STOF, o. *doeli, leboe, labhoe, daboe, deboe, hâboe, loeloe, loeloh, ghoebâr, Ar.*
 Het — stooft in de lucht, *makka doeli poon berbangkit ka-adara.*
 Meel—, *daboe tepong.*
 Het— afschudden, *kirapkan leboe (labboe.)*
 —, *vuiligheid, sampah.*
 Witte —, die het oog bedekt, *poetih jang mengaloeboengi mâta, K. O.*
 Iemand uit het — verheffen, *meninggikan orang derri dâlam sampah, menimboelkan orang.*
 —, *poeder, loemat.*
 Tot — vermalen, *antjorkan, remogkan, loematkan, loeloh-lantangkan.*
 Reeds tot — vergaan, *soedah djâdi leboe.*
 —, *onreinigheid van het ligchaam, dakt.*
 —, *etter, nânah, määddat, Ar.*
- STOFDELTJE, o. *koeman.*
- STOFFAADJE, vr. *kâjin.*
 — *bijzonder voor broeken en sarongs, kâjin sembâgé.*
- STOFFE, vr. zie STOF, vr.
- STOFFEERDER, m. *pandei menghias, toekang priâsan, L.*
- STOFFEERSEL, o. *bârang bakal perhiâsan.*
- STOFFELIJK, b. n. *berdzât.*
 —, *vergankelijk, fend, Ar.*
- STOFFELIJKHEID, vr. *tsifat dzât, Ar., pri oedjoed, pri ka-addan.*
- STOFFEN, o. w. *snoeven, kâtjaq, kôtjaq, L.*
- STOFFEN, b. w. *afstoffen, sâpoe, menjâpoe.*
 De kamer is nog niet gestofd, *itoe kâmar belon di sâpoe, L., makka bilitg itoe belon di sâpoe.*
- STOFFENWINKEL, m. *kadei (toko) orang mendjoewal kâjin.*
- STOFFER, m. zie SNOEYFR.
- STOFFER, m. om te stoffen, *sa-sâpoe.*
- STOFFEREN, b. w. *bekleeden, melâpiskan, mengalaskan.*
 Met zijde —, *melâpiskan dengan kâjin soetrâ.*
 —, *versieren, menghias.*
 Een gestofferd huis, *roemah serta dengan serbânja, roemah jang langkap dengan perkâkasnja.*
- STOFFERIG, b. n. *penoeh hâboe, penoeh leboe.*
- STOFFERING, vr. *versiering, penghiâsan.*
 —, *fig. sieraad, perhiâsan.*
- STOFGOUD, o. *amas (mas) oerei, amas bangkâlung (bangkârang).*
- STOFJE, o. *dzerrat, Ar., koeman.*
- STOFMAKING, vr. *hâl meloematkan, pere-môk-an, pengantjoeran.*
- STOFMEEL, o. *tepong daboe, tepong hâlo-s sakâli.*
- STOFREGEN, m. *hoedjan rintiq, gertimis-girimis, L., giremis-giremis, L.*
- STOFREGENEN, o. w. *âda hoedjan rintiq, âda giremis-giremis, L.*
- STOFSCHIEDER, m. *jang menjakoekan dzât, jang faham paadda ilmoe kimid.*
- STOFSCHIEDING, vr. *ilmoe kimid, pentjerân dzât.*
- STOFZAND, o. *pâsir hâloes*
- STOK, m. *sâtang.*
 —, *staak, tuinstaaak, bêlo.*
 Puntige —, *pantjang.*
 Wandei—, *tongkat, fâra, Mol.*
 —, *staak, langs welke de betel opklimt, toeroes.*
 Eenen — dragen, *bertongkat.*
 — met een mes er op, *toemper, poentoeng.*
 —, *fig. zie STEUR.*
 — met eene ijzeren punt, *tirok.*
 — van eene nachtwacht zonder ijzer, *tôjah.*
 Vlagge—, *tiang bandéra, bâtang bandéra.*
 —, *bijenkorf, roemah (tampat) madoe.*
 —, *stokje in eene vogelkooi of — in een hoenderhok, ampang koeroengan.*
 —, *onverdeelde speelkaarten, karto jang tiada di bahagikan.*
- STOKBEEWAARDER, m. *djoeroes pasoengan, djoeroes pandjâra.*
- STOKEBRAND, m. *pengoepaq, orang jang mengoepaq, orang jang toesoeg-toesoeg.*
- STOKEBRANDEN, o. w. *oepaq, mengoepaq, toesoeg, menimboelkan tjiederâ.*
- STOKEN, b. w. *oepaq api, bêkin api.*
 —, *doen branden, menjalâkan.*
 —, *distilleren, koekoes, mäsâq.*
 Tweedragt —, *menimboelkan tjiederâ.*
 Kwaad —, *menerbikan kadjahâtan.*
 —, *o. w. âda âpi.*
- STOKEN, b. w. *peuteren, tjongkil.*
 De tanden —, *tjongkil gigi.*
- STOKER, m. *pengoepaq.*
 —, *hevige wind, angin riboet.*
 —, *drankstoker, toekang peng-arakkan, L.*
 — van enen ticheloven, *djoeroes lio.*
- STOKERIJ, vr. (van drank) *pengarakkan, (d. i. arak—).*
- STOKHOUDER, m. *kapâla lëlang.*
- STOKHUIS, o. zie GEVANGENIS.
- STOKJE, o. *sâtang ketjil, sa-pôtong kâjoe ketjil.*
 — in eene kooi, *ampang koeroengan.*
 —, *prikje van eene klepkooi, pussâtan.*
- STOKING, vr. *pengoepâk-an.*
- STOKKEN, b. w. *pâsang tanggam paadda sâwh, pâsang kâjoe paadda djangkar, L.*
- STOKKERIG, b. n. *mâgel.*
 — e rapen, *lobaq jang mâgel.*
- STOKKERIGHEID, vr. *pri mâgel.*
- STOKKOUDE, b. n. *toewah sakâli, köllot, L.*

STOKOUDERDOM, m. *demoer pandjang, demoer toewah sakali.*

STOKPAARD, o. *koeda kájoe pemájanan ánaq.*
—, fig. *bárang kasoeákáin, timáangan.*

STOKSLAG, m. *páloe tongkat, poekol tongkat.*
—, rietjesslag, *poekol rótan, páloe rótan.*

STOKSTIJF, b. n. *kákoe sakali.*

STOKSTIL, b. n. *diam sakali.*

STOKSUIKER, m. *goela bátoe.*

STOKVISCH, m. *ikan kájoe.*

STOLLEN, o. w. *bekoe, djádi bekoe, djádi kental, L.*
De kokosolie is gestold, *minja kalápa (njior) soedah djádi bekoe.*

STOLLING, vr. *háal djádi bekoe.*

STOLP, vr. *toedong.*
Glazen —, *toedong kátja, suttolp, verb.*

STOLPEN, b. w. *toedong, menoedong.*

STOM, b. n. *bisoe, keloe, bokm', Ar.*
— en doof, *bisoe dan toeli.*
Het — me vee, *seiwán, Ar., binátang.*
Een, die zich — houdt, *orang jang poera-poera bisoe.*
—, dom, *bódoh, babal.*
— maken, *membisoeakan.*

STOMEN, o. w. *berháwap, kaloewar háwap, ber-ásap, L., (eig. rooken).*
—, b. w. *menoetop dengan háwap, meng-hawápi.*
—, door stoomkracht voortsnelen, *ládjoe oleh qoewat háwap.*
—, met een vaartuig, *berdjálan (ládjoe) dengan kapal asap (háwap).*
—, met eenen stoomwagen, *berdjálan karéta asap (háwap).*

STOMHEID, vr. *kabisoewan, keloe, pri jang keloe.*
En uwe — bestond vóór uwe bespraaktheid, *dan keloe-moe di hoeloe derri paulda kúta-kutámoe, M. S. R. 88.*

STOMING, vr. *háal mengaloewarkan asap (háwap).*
—, zie STOMEN in de laatste beteekenissen.

STOMMELEN, o. w. *békin roesoe, L., hiroe-hára, hároe-biroekan.*

STOMMELJK, bijw. *lomp, bódoh, góbloq, L.*

STOMMELING, vr. *roesoe, hároe-biroe.*

STOMMELING, m. en vr. zie LOMPERD.

STOMMEN, b. w. *wiju vervalschen, tjamporkan ajer anggor.*

STOMMERIK, m. *orang bódoh, orang góbloq, L., siloro.*

STOMMETJE, o. in: voor — spelen, *poera-poera bisoe.*

STOMMIGHEID, vr. zie LOMPHEID.

STOMP, b. n. *toempol, koerang tádjam.*
Een — mes, *pisaw toempol, piso jang koerang tádjam.*
— maken, *toempolkan, békin toempol, hilangkan tádjam.*

De tanden — (eggig) maken, *ngiloe-kan gigi.*
Een — e hoek, *pendjoeroe toempol.*
Een — e neus, *hidong kapég.*
— van begrip, *bódoh, brat boedi, benaq.*

STOMP, vr. van eenen boom, *tongkol.*
— van een lichaamsdeel, *koedong, kóttong, L.*

STOMP, m. *penoemboekan.*

STOMPEN, b. w. *békin toempol, menoempolkan, hilangkan tádjamja.*

STOMPEN, b. w. eenen stomp geven, *toemboeq, tondjog, L.*
Met de vuist —, *tindjoe.*

STOMPHEID, vr. *katoempuelan, pri toempol.*
—, fig. *botheid, domheid, kabodóhan.*

STOMPHOEK, m. *pendjoeroe toempol.*

STOMPNEUS, m. *hilong kapég.*
—, zekere visch, *sanaw, senaw, ikan koeraw, ikan pipi.*

STOMPSTAART, m. *boentoet (ékor) koedong, ékor kótong, L.*

STAMPVOET, m. *káki jang koedong, koedong kakinja.*

STOND, m. *tijdstip, koetika, sátu, Ar.*
Te dezer —, *paadda koetika ini.*
Van — en aan, *derri paadda sakarang ini.*
—, uur, *djam.*

STOOF, vr. voor heet badwater, *tampat menangas.*
—, voor de voeten, *bangkoe káki.*

STOOFPAN, vr. *tampat toemis, tampat suttolp, verb.*

STOOKIJZER, o. *bessi pengoeapaq.*

STOOL, vr. overkleed der priesters, *djoebat, Ar.*

STOOM, m. *háwap (asap) ajer bedidi.*

STOOMBAD, o. *permandian háwap ajer.*

STOOMBOOT, vr. *kapal asap, kapal háwap.*

STOOMBOOTMAATSCHAPPIJ, vr. *kompani kapal asap, persirówan orang jang ada poenja kapal asap, persakoetowan orang jang mempoenjái kapal asap (háwap).*

STOOMKETEL, m. *kettel asap, L., prioq háwap.*

STOOMMACHINE, vr. *penggilingan asap, serba (prábot) penggilingan háwap.*

STOOMSCHIP, o. *kapal asap.*

STOOMVAART, vr. *pelajaran kapal asap.*

STOOMWAGEN, m. *karéta asap, ráta háwap.*

STOOMWERKTUIG, o. zie STOOMMACHINE.

STOORDER, m. *orang jang mengganggoe (gádoeh).*

STOORLOOS, b. n. zie STORELOOS.

STOORNIS, vr. *ganggoe, pengganggoewan, penggadoehan.*

STOOT, m. *penoemboekan, toenboq.*
—, schop, *tendang.*
—, schok, *sontóhan.*
Zonder slag of —, *gampang sádjá, moedah sádjá.*
—, steek, *tikam, penikáman, toesoq, penoesoekan.*

- , schok van een vaartuig, *langgar prahoe*.
 — van eenen wagen, *banting karéta*.
STOOTEN, b. w. stampen, *toemboeg*.
 —, duwen, *toelaq*.
 — met de vuist, *tindjoe, teuljoe*.
 Het hoofd —, *indjat (intjit) kapála, antoq kapála*.
 Den voet —, *sontoh káki*.
 Met den neus tegen den grond —, *toemis, toemiskan*.
 —, stampen, als een schip, *antaq*.
 —, met de hoornen, *tandoq, menaudoq, tarkoq, menarkoq, singgong*.
 Met de hoornen tegen elkanderen —, *lâya, berlâya*.
 In de lucht met de hoornen —, *smitjen, songgol, menjonggol*.
 Ergens tegen aan —, *toebroeg, toebaroq, tumpoh, L.*
 Tegen elkanderen —, zoo als de takken en bladeren van boomen, enz. *antoq, bersigong*.
 De bergen schenen tegen elkanderen te —, *boekit ber-antoq lakoenja*.
 Weg —, afweeren, *tangkiskan, toelaq*.
 — (van een vaartuig tegen palen,) *terantoe*.
 —, steken, met een dolk, enz. *tikam*.
 Met den elleboog tegen iets — om het te verplaatsen, *menjikoe, singgong, songgong, kilt*.
 Naar beneden —, afwerpen, *terdjoenkan, njeboerkan, L.*
 Van het paard —, *toelaq derri paadda koeda*.
 Iemand uit zijnen post —, *pitjatkan sa-órang derri paadda pangkatnja*.
 Iemand van zich —, *njahkan (intjukkan) sa-órang*.
 —, o. w. *banting*.
 Een —de wagen, *karéta jang banting, banting sâlja*.
 —, smitjen, *gentos, L.*
STOOTER, m. *jang menoelaq*, zie **STOOTEN**.
STOOTIG, b. n. *soeka menoelaq*.
 — van dieren, *soeka menandoq*.
STOOTING, vr. *penjantóhan*.
STOOTKANT, m. *pinggir kájin jang di lipnt*.
STOOTSCHEID, vr. van ruidvee, enz. *ka-soekáán menandoq*.
STOOTVRIJ, b. n. *kebal, betoewah, L.*
STOP, vr. *soembat, soempal, prop*, Ned.
 — in een kleed, *djeroemátan*.
STOPDOEK, m. *kájin boewat adjar djeroemat, L., (tist)*.
STOPGAREN, o. *benang djeroemat, benang tist*.
STOPNAALD, vr. *djáróem djeroemat, djároem tist*.
STOPPEL, m. *djarâmí*.
STOPPELBRAND, m. *kahangoesan djarâmí*.
STOPPELEN, o. w. *toemboeh djengjoet*.
- STOPPELHAAR**, o. *ramboet pendêq jang berdiri (seram)*.
STOPPELVEREN, vr. meerv. *boeloe páhat, boeloe jang bahároe toemboeh*.
STOPPEN, b. w. (toemaken,) *toetop, soembat*.
 Een gat met werk —, *toetop lóbang dengan mádjóem*.
 Eene pijp —, *isi pipa*.
 Metstopverw —, *doempol, târoh doempol*.
 Een kussen met boomwol —, *isi bantal dengan kápog*.
 Eene opening (gat) —, *menjoembat liang, toetop lóbang*.
 De zee —, afschutten, *tabat lâwoet*.
 Den doortogt —, *sakat*.
 Den weg —, met doornen versperren, *rabat*.
 Den mond met eenen doek —, *tompát (soempal) moeloet dengan kájin*.
 Den buikloop —, *menaháni tjerit*.
 Eene rivier —, *tompát soenjai*.
 Een gat in de aarde —, dempen, *sa-boekan liang tânah, toetop lóbang tânah*.
 Een gat (in een kleed) —, *djaroemat, djeroemat, tist, L.*
 Eene kous —, *tist kós, L.*
 (Een touw) —, vastmaken, *tambat, kip*.
 In eene zak —, *târoh di dâlam kârong, kârongkan*.
STOPPEND, b. n. in: stoppende middelen, *obat jang menaháni tjerit*.
STOPPER, m. *órang jang menoetop, penoetop, zie STOPPEN*.
STOPPING, vr. *penoetoeapan, penjoembátan, penjoempálan*.
 —, verstopping in het ligchaam, *boesong*.
STOPSEL, o. zie **STOP**.
STOPSTER, vr. (naaister,) *toekang tist, toekang djaroemat*.
STOFVERF, vr. *doempol*.
STORAX, m. (ond. w.) welriekende gom, *maí-át, Ar.*
STORELOOS, b. n. *senang, bersantawasa*.
 —, bijw. *dengan senang, atas pri jang bersantawasa*.
STOREN, b. w. *ganggoe, gâdoeh*.
 Gij moet hem niet —, *djângan loe ganggoe sama dia, L., djângan gâdoehkan dia*.
 Ik stoor er mij niet aan, *akoe tiúhu fedloelt itoe, sâju trá perdoelt itoe, L.*
 Eene offerande —, *membantoekkan poedja*.
STORING, vr. *kâl ganggoe, penggadoehan*.
STORK, m. *boerong laq-luq*.
STORM, m. *angin riboet*.
 Zware —, orkaan, *thofân, Ar.*
 —, windvlaag, *bájoe*.
 Enen — verwekken, *mendátangkan angin riboet*.
 Er kwam een — opsteken, *makka toeron angin riboet*.

—, aanval van troepen, *pelanggáran*, *penjarárgan*.
STORMMAGTIG, b. n. *tampias*.
STORMBOK, m. *antar-antar*.
STORMEN, o. w. *áda angin riboet*.
 —, storm loopen, *langgar*, *melanggar*, *serang*, *menjerang*.
 Op een kasteel — loopen, *menjerang negri*.
STORMENDERHAND, bijw. *dengan menjerang*, *dengan melanggar*.
STORMGAT, o. bres, *tatásan*, *tetésan*.
STORMHOED, m. *katoepong*.
STORMHOEK, m. *tandjong riboet*.
STORMIG, b. n. *tampias*, *bánjaq riboet*.
STORMKLOK, vt. *ginta sembojan*.
STORMLADDER, vt. *tangga pelanggáran*.
STORMPAAL, m. *tiang pájar bénténg*.
STORMRAM, m. *antar-antar*.
STORMTUIG, o. *prabot* (alat) *bakal melanggar negri*.
STORMWEDER, o. *mása tampias*.
STORMWIND, m. *angin riboet*.
STORMZEIL, o. *lájár pengápit*, *lájár riboet*.
STORTBAD, o. *pejiránan*.
 Een — gebruiken, *di siram*.
STORTEN, b. w. doen vallen, *terdjoenkan*, *njeboerkan*, L.
 In het water —, *terdjoenkan ka-dálam ajer*.
 Zich —, *terdjoen*, *njeboer*, L.
 Zich in het verderf —, *membinasákan diri*, *békin tjeláka diri*, L.
 Zich in het gevaar —, *másoq bahája*.
 —, uitstorten, b. w. *tjoetjor*.
 Water —, *tjoetjor ajer*.
 Tranen —, *tjoetjor ajer máta*.
 —, laten vallen, *toempah*.
 Olie —, *toempah minjaq*.
 Bloed —, *toempah dárah*.
 Het onderste boven —, *membáliq blah*.
 Van het paard —, o. w. *djátòh derri atas koeda*.
 Met het hoofd naar beneden —, *djoe-roemis*, *djátòh dengan kapála ka-báwah*.
 Ontijdig —, *goequer*.
 Opdat uwe heerschappij niet van haren zetel stortel *sopája karadjáánmoé tiáda goequer derri paáda tempatnja!*
 —, gedeeltelijk overgieten, *toewang*.
 —, instorten, *roebok*.
 —, nederstorten, *rebah*, *toembang*.
STORTING, vt. *penerdjoenan*.
 —, zie **GIETING**, VAL, enz.
 —, miskraam, *goequer ánaq*.
STORTREGEN, m. *hoedjan dras*.
STORTREGENEN, onp. w. *toeron* (*áda*) *hoedjan dras*.
STORTVAT, m. *schotel*, *bátel*.
STORTVLOED, m. *ajer lampar*, *sai-l*, Ar.
STORTTEREN, o. w. *gágap*.
 —d spreken, *berkáta* (*bitjára*) *dengan gágap*,

STOTTERING, vr. *gágap*.
STOUT, b. n. koeu, *bránt*, *baráni*, *gumbira*, *biwa*.
 — maken, *membranikan*, *békin bránt*, L.
 —, van kinderen, *nákal*, *delap*, L.
 —, brutaal (van dieven.) *gánas*.
 —, koeu, standvastig, *sangkoeu*, *sangkan*.
 — en ongehoorzaam, *ambalar-ambalar*.
 —, moedwillig, *angkára*.
 —e taal, *perkatáan jang bránt*.
STOUTELIJK, bijw. *dengan bránt*, *dengan gánas*, zie **STOUT**.
STOUTHARTIG, b. n. *gágah bráni*, *perkása*, *gun'vá*.
STOUTHARTIGHEID, vt. *kabranian*, *háti jang gágah perkása*.
STOUTHEID, vr. zie **STOUTHARTIGHEID**.
 —, van kinderen, *prí nákal*, *lákoe jang delap*.
STOUTIGHEID, vr. zie **STOUTHEID**.
STOUTMOEDIG, b. n. zie **STOUTHARTIG**.
STOUTMOEDIGHEID, vr. zie **STOUTHARTIGHEID**.
STOUTMOEDIGLIJK, bijw. *dengan gágah perkása*, *dengan bránt*.
STOUWEN, b. w. zie **STUWEN**.
STOVEN, b. w. door water of wasem warm maken, *tangaskan*.
 Onrijpe vruchten — tusschen bladeren op een rak, met vuur er onder ter spoedige rijping, *sékkap*.
 Spijzen —, *toemis*, *toemiskan*, *suttoq*.
 verb.
 —, o. w. *di tangaskan*.
 —, (spijzen,) *di toemiskan*, *di suttoq*.
 verb.
STOVEND, b. n. *jang tangaskan*.
STOVING, vr. *háal tangaskan*.
 — in de keuken, *háal toemis*, *háal suttoq*, L.
STRAAL, m. *sinar*, *tjahája*.
 De stralen der zon, *sinar mata-hárit*.
 De stralen der maan, *tjahája boelan*.
 Stralen werpen, *bersinar*, *bertjahája*.
mementjan sinar.
STRAALBREKING, vt. *galintjatan sinar*.
STRAALKROON, vr. *makóta sinar*.
STRAALSWIJZE, bijw. *dengan bersinar-sinar*.
 De bliksem schoot — uit, *makka kilat poon berpantjar bersinar-sinar roepánya*.
 Het bloed spoot — uit de wonde, *makka dárah poon berpantjaran derri dálam loeka*.
 —, in den vorm van eenen lichtstraal, *sa-bagei sinar*.
STRAALTJE, o. *sinar ketjil*.
STRAAT, vt. *djálán*, *leboh*, *roewa*, Port.
 Groote —, *djálán besaar*, *djálán rájri*.
 —, zecéngte, *saíat*, *selat*, *kelat*.
 Blinde —, *djálán* (*leboh*) *máti*.
 De — van Malaka, *salat Maláka*.
 De — van Singapore, *salat Singa porra*.
 Door eene — varen, *menjalat*, *melápany*.

- Op de —, *di leboh, di djalan.*
 Op de — zitten, *doedoeq di djalan.*
 Op de Malakasche —, *di roewa Malaka.*
- STRAATARBEIDER**, m. *koeli jang bekar dja di djalan, koeli jang bekin djalan, L.*
- STRAATGELD**, o. *bea jang di poengoet di djalan.*
- STRAATGERUCHT**, o. *roesoe di djalan.*
- STRAATHOEK**, m. *pendjoeroe djalan besaar.*
- STRAATHOER**, vt. *pandjangan.*
- STRAATJE**, o. *loerong, djalan ketjil.*
 — zonder uitgang, *toestraatje, blind straatje, loerong mât.*
- STRAATLOOPER**, m. *orang jang melantjong di djalan.*
- STRAATMAKER**, m. *koeli jang bekin djalan.*
- STRAATROOVER**, m. *penjamon, rãhdãr, Perz.*
- STRAATROOVERLIJ**, vt. *penjamoenan.*
- STRAATRUMOER**, o. *gampar (roesoe) di djalan besaar.*
- STRAATSCHENDEN**, o. *boewat djãhat di djalan besaar.*
- STRAATSCHENDER**, m. *orang jang berboewat djãhat di djalan besaar.*
- STRAATSCHENDERIJ**, vt. *perboewãtan djãhat di djalan besaar.*
- STRAATSLIJPER**, o. *melantjong, L.*
- STRAATSLIJPER**, m. *orang melantjong, L.*
 —, *vãgebond, orang geibãna.*
- STRAATSLIJPING**, vt. *hãl melantjong.*
- STRAATSTEEN**, m. *bãtoe dãsar djãlan.*
- STRAATTAAL**, vt. *bahãsa loewar, bahãsa katjoekan, bahãsa pãsar.*
- STRAATWEG**, m. *djãlan jang di dãsarkan bãtoe, djãlan bãtoe.*
- STRAF**, b. n. *streng, kras.*
 —, *norsch, bingis.*
 Een — *hevel, parintah jang kras.*
 —fe taal, *perkatãun jang kras.*
 Een — *gelaat, moeka mãsam.*
 —fe wijn, *anggoer jang sepat rasãnja.*
- STRAF**, vt. *sjiksa, hoekoem, Ar., bãloer, adzãb, Ar:*
 Eene — *ondergaan, kena sjiksa.*
 — *ondergaan, di sjiksa.*
 S'agen tot — *krijgen, dãpat poekol, bãloer.*
 De — *der hel, sjiksa nãraka.*
 Op —fe des doods, *di boenoh hoekoemnja.*
 Op — *van vuistslagen, di gõtjoh hoekoemnja.*
 Eene — *opleggen, mengenãkan sjiksa.*
- STRAFBAAR**, b. n. *jang hãroes di sjiksãkan, jang pãtoet di sjiksãkan, kasjiksãun.*
 Eene strafbare daud, *perboewãtan jang kasjiksãun, perboewãtan jang kena hoekoem.*
- STRAFBAARHEID**, vt. *prã kasjiksãun.*
- STRAF DAG**, m. *hãrt hoekoem.*
- STRAFFELIJK**, bijw. *dengan kras.*
- STRAFFELOOS**, b. n. *ttãda kena sjiksa.*
 —, *bijw. dengan ttãda kena sjiksa.*
- STRAFFELOOSHEID**, vt. *prã jang ttãda kena sjiksa.*
- STRAFFEN**, b. w: *menghoekoemkan, menjiksãkan, menjãsatkan, adjar, bãloer.*
 Gestraft worden, *kena sjiksa, kena hoekoem, di sjiksãkan, di hoekoemkan.*
 Alle boosdoeners —, *menjiksãkau segala orang jang djãhat, M. S. R. 48.*
 Aan den lijve —, *menjiksãkan badan (toeboh).*
 Met den dood —, *mengenãkan hoekoem bi boenoh.*
 In de beurs —, *mengenãkan denda, mendenã-f.*
- STRAFFER**, m. *jang mengenãkan sjiksa, jang menghoekoemkan.*
- STRAFFING**, vt. *penjiksãun, sjiksa, hoekoem.*
- STRAFHEID**, vt. *strengheid, prã jang kras, kakrãsan.*
 —, *norschheid, kabingisan.*
- STRAFOEFENING**, vt. *hãl melãkoekan hoekoem (sjiksa).*
- STRAFPLAATS**, vt. *tampat hoekoem.*
- STRAFSCHULDIG**, b. n. *zie STRAFBAAR.*
- STRAFVAARDIG**, b. n. *sadia akan menjiksãkan.*
- STRAFVORDEREND**, b. n. *jang menoentoet sjiksa.*
- STRAFVRIJ**, b. n. *lepas derri paadda sjiksa.*
- STRAFWAARDIG**, b. n. *bersãlah, berdãsa, hãroes di sjiksa.*
- STRAFWAARDIGHEID**, vt. *kalakoewan orang jang bersãlahan, kalakoewan orang jang pãtoet di sjiksãkan.*
- STRAF WET**, vt. *sjarh hoekoem, hoekoem sjiksa.*
- STRAF WETBOEK**, o. *kitãb sjarh hoekoem.*
- STRAFZWAARDIG**, o. *pãdang aljoedjoe.*
- STRAK**, b. n. *gespannen, kintjang, te-regang, turrã, terã, tagang.*
 Niet — *genoeg, koerang kintjang, terlãloe kendõr.*
 — *aanzien, tintang, pandang dengan sengãdja.*
 —, *bijw. zie STRAKS.*
- STRAKHEID**, vt. *kalakoewan bãrang jang kintjang.*
- STRAKJES**, bijw. *zie STRAKS.*
- STRAKS**, bijw. *onverwijld, sabantaar, sakãrang djoega.*
 —, *zoo even, tahãdt, tãdi, bahãroe tahãdt, bãroe tãdi.*
- STRALEN**, o. w. *berpantjar, bersinar, sanding.*
 En die beide vorstentelgen *straalden, makka bersandinglah ka-doewãnja anaq rãlja itoe.*
 Bloed, *dat uit eene wopde straalt, dãrah jang berpantjar derri paadda loeka.*
 De zon *straalt, mata-hãrt bersinar.*
 Iets, *dat ieder in de oogen straalt, bãrang jang thãlãhir paadda mãta orang sakalian.*
 De blijdschap *straalt haar uit de oogen,*

- makka kagemaran (soeka hati) poon kali-latan paudda matanja.*
- STRALEND, b. n. *berpantjar, bersinar.*
- STRALENKROON, vr. *makota sinar, tjahaja.*
- STRALENVORMIG, b. n. *sa-roepa sinar, oepanus sinar.*
- STRALING, vr. *fiâl bersinar.*
- STRAM, b. n. *kakoe, kajoeh.*
Zijne linkerhand is —, *tanggannjt kiri soeah kakoe.*
Een — slot, *koentji jang soeah di boeka.*
—, *bijw. atas pri kakoe.*
- STRAMHEID, vr. *pi kakoe.*
— van de huid, *loempoech.*
- STRAMMIGHEID, vr. zie STRAMHEID.
- STRAND, o. *pantei, pasisir.*
Lang, vlak —, *rantau.*
Langs het —, *sa-pandjang pantei.*
Langs het — varcu, *menjoesor pantei, berlajar sa-pandjang pasisir.*
Bamboezen afperking aan —, om visch te vangen, *sero.*
Op het — vervallen, *sanggat di pantei, djatoh di pasisir.*
Het noorder— van Java, *pasisir tanah Ijawa.*
- STRANDEWONER, m. *orang pasisir, orang jang doedoeg di pantei laert, pedoedoeg pantei.*
- STRANDDIEF, m. *pentjoeri barang jang terdampar.*
- STRANDEN, o. w. schipbreuk lijden, *dampar karam.*
Op eene bank —, *dampar paudda gosong.*
Gestrand, *terdampar.*
Een gestrand schip weder vlot maken, *menghânjoetkan kapal jang terdampar.*
Gestrande goederen, *barang-barang jang terdampar (di damparkan).*
- STRANDGOED, o. *barang jang di hânjoetkan di pantei, barang jang terdampar.*
- STRANDHEER, m. *djoeroe táwan kárang, toekang gantong lájar.*
- STRANDKRAB, vr. *kapiting pasisir lawt.*
- STRANDREGT, o. *haq táwan kárang.*
- STRANDVOGEL, m. *boerong pasisir, bángoe lawt.*
- STRANDVOND, m. *pendapatan barang-barang di pantei.*
- STRATEN, b. w. *dásarkan djálan dengan bátoe.*
- STREEK, vr. met eenen strijkstok, *pengisil.*
—, zie STREEP.
Eene — door iets halen, *hápoeskan boenoh, L.*
— van het kompas, *djaroem pendêq.*
Twee streken van het kompas, *djaroem pandjang.*
Van — veranderen, (anders zeilen), *mengalk halocwan.*
Eene kwade — nemen, *sálah menoedjoe.*
— houden, *toeroet toedjoemja.*
- Nog niet op — zijn, *belom betoel sipat kardjanya.*
—, oord, *tampat, fihag, benoewa, tarpas. terpas, tapas.*
Eene — huizen, *gehucht, tálang.*
Er loopt eene — door, *dia ála gila sedikit.*
De zee is in deze wereldstreken zeer kalm, *makka lawt itoe amat tedoh paadda fihag doenja ini.*
Hij is van —, *makka ia áda sákit sedikit.*
- STREELEN, b. w. kraauwen, *gároq, meng-gároq.*
—, liefkozen, *tjoemboe, belei, balei, oelít.*
—, vleijen, *boedjoq, memboedjoq.*
En hij streelde haar met lieflijke, zachte, aangename woorden, *seraja di boedjoqja dengan perkatáan jang manis dan lemah lemboet, S. R. 36.*
—, strijken, *sápoe.*
Kwakkels of andere vogels — of strijken, *páti.*
Iets, dat het gemoed streelt, *barang jang menjedapkan hati.*
- STREELEER, m. vleijer, *pemboedjoq.*
- STREELING, vr. *pemboedjok-un, tjoemboe-tjoemboewan.*
Verschillende liefkoningen en —en, *hágei-bágei tjoemboewan dan belei, S. R. 155.*
- STREEM, vr. zie STRIEM.
- STREEN, vr. zie STRENG, vr.
- STREEP, vr. *báris, gáris, ginggang, tjoera-tjoera, lamáraq, belang, salang, loerah.*
Stof met strepen, *kájin ginggang, kájin tjoera-tjoera, kájin lamáraq.*
— met eene pen gedaan, *gáris qalam, gáris penna, L.*
Strepen van krijt of houtskool, *tjonting.*
Strepen van krijt of houtskool maken, *mentjonting.*
—, zoo als op sommige huiden van dieren, *belang, blang, L.*
Geprikte — op de huid, *andang.*
— in hout, *salang, loerah.*
Met strepen teekenen, *pilas, pilis.*
Er loopt eene — door, *makka ia áda gila sedikit.*
De — van het verstand, *krat boedi, M. S. R. 12.*
- STREEPJE, o. *gáris ketjil.*
—, streep op eene stof, *ginggang, tjoera-tjoera.*
- STREEPJESGOED, o. *kájin ginggang.*
- STREEPSWIJZE, *bijw. sabagei gáris, dengan tjoera-tjoera.*
- STREK, b. n. zie STRAK, b. n.
- STREKKELIJK, b. n. *bergoena, bersáfádat.*
- STREKKEN, b. w. rekken, *bentang, regang.*
—, zie UITSTREKKEN.
—, o. w. dienen, *djádi bergoena.*
Dat boek strekt tot vermeerdering van kennis, *makka kitab itoe djádi bergoena akan menambah pengatahoewan.*

- Dat zal niet — voor zijne behoeften.
makka itoe tiada akan tjoekoop paadda hadjatnja.
- STREKKING**, vr. doel, *niat, magtsoel.*
Dat bevel heeft de — om het land te doen bloeijen, *makka parintah itoe berniat akan meramé-ramékan negri.*
- STREMMEN**, o. w. *bekoe, djádi bekoe*, zie **STOLLEN**.
- , fig. belemmeren, *teгах, tegahkan.*
Een wagenrad —, *mengikat róda karéta, L., mengikat djantra ráta.*
Den loop van het regt —, *portoeskan djalan hoekoem, berhéntikan djalan hoekoem.*
- STREMMING**, vr. stolling, *kál djádi bekoe.*
—, fig. *penegáhan, penjangkoetan.*
— van handel of doortogt op Borneo, *taitan.*
Er is eene geheele — in den handel, *makka perntagáan itoe soedah máti.*
- STREMSEL**, o. leeb, *pembekoeuan.*
—, waarin — is, *moerawwab, Ar.*
- STRENG**, b. n. stijf aangehaald, *kintjang.*
—, straf, stipt, *kras, betoel, soehé.*
Een — vonnis, *hoekoem kras.*
Een — e regter, *hákim betoel (kras).*
Een zeer — leven leiden, *hidop seperti orang pertápa.*
Eene — e koude, *dingin jang terláloe sángat.*
—, bijw. *dengan kras.*
- STRENG**, vr. *toekal, ikat.*
Eene — garen, *benang sa-toekal (sai-ikat).*
Tien — en rood garen, *benang méráh sappoeloh toekal.*
Een touw van drie — en, *tált tiga toekal, tált tiga kamar.*
Zijne — vasthouden, *tatap atas katánja.*
—, *snoer, oetas.*
Eene — paarlen, *moetiára sa-oetas.*
- STRENGEL**, m. *pintálan.*
- STRENGELEN**, b. w. *píntal, pilin.*
—, vlechten, *anjam, klábang, L.*
- STRENGELIJK**, bijw. *dengan kras.*
- STRENGELING**, vr. *pemintálan.*
- STRENGEN**, b. w. stijf aanhalen, *kintjanykan, kintjang-t, kintjang-in, L.*
—, tot strengen maken, *boewat toekal, békin ikát-an, L.*
- STRENGHEID**, vr. *kakrásan, parintah kras*, eig. strenge bevelen.
Met — handelen, *memarintahkan dengan kras, pégang parintah kras.*
—, (van zeden) *baqti, sanoenoh.*
- STREPEN**, b. w. *gáris, ringt-ringt.*
Papier —, *gáris qarthás.*
Gestreepte stof, *kájin ginggang.*
—, zie **GESELEN**.
- , fig. doorstrijken, *hardiq, kassi adjar, L.*
- STREVEN**, o. w. *lomba, tjóba dápat.*
— naar, *matá-t, toentoet.*
- In enen wedloop naar den prijs —.
lári berlomba-lomba akan mendápat patjoeuan.
Naar de volmaaktheid —, *mengoeshákan diri akan ber-óleh kasempornáan, menoentoet kasempornáan.*
Te boven —, *berkalebéhan, mengatási.*
- STREIVING**, vr. *perlombáan.*
- STRIBBELAAR**, m. *orang jang soeka berbantah, toekang tjeréwét, L.*
- STRIBBELEN**, o. w. *berbantah, tjeréwét, L.*
- STRIBBELING**, vr. (moeijelijkheid) *kasoesáhran.*
—, *sankanting, perbantáhan.*
- STRIEM**, vr. *litjat, bakas poekol.*
- STRIJD**, m. *párang, prang, baykár, paykár, Perz.*
Den — aanbinden, *mengikat prang.*
—, veldslag, *paparáangan, paprángan.*
—, kloppartij, *berkaláhi.*
De een is met den anderen in —, *soewátóe berláwan akan soewátóe.*
—, tweestrijd, verschil, *tjiderá.*
In — zijn, verschillen, *berbéдах.*
Zijne daden zijn in — met zijne woorden, *makka perboewátunnja itoe berbédah dengan katánja.*
Om —, om het zeerst, *reboet-reboet, mereboet.*
En al de troepen vingen om — het (opspattend) zee-water op, *makka segallu rái-jat poon mereboet menádah ajer láwoet itoe, S. R. 140.*
- STRIJDBAAN**, vr. *tampat perlombáan, balápan, tempat balápan.*
—, slagveld, *médán prang.*
- STRIJDBAAR**, b. n. *jang dápat meláwan, perkása.*
Een — volk, *qawm jang gágah perkása.*
- STRIJDEN**, o. w. vechten, *párang, memárang, prang.*
— met woorden, *bantah, berbantah, berbantah dengan káta.*
—, handgemeen zijn, *berkaláhi.*
—, verschillen, *berlájinan, bersaláhan.*
Dat strijdt met de gewoonte, *itoe bersaláhan dengan ádad.*
— in gevoelen, *berbéдах.*
—, oneens zijn, *bertjiderá.*
Tegen de begeerlijkheden —, *memarángti hawá napsoe, meláwan hawá napsoe.*
Dat strijdt tegen de instelling der wet, *itoe meláwan (melanqqar) sjarth hoekoem.*
Deze getuige strijdt tegen hem, *makka sjaksi ini djádi brat atasnja.*
- STRIJDER**, m. *orang berprang, pamarang*, zie **KRIJGSMAN**.
— voor het geloof, *moedjáhíd, Ar.*
—, *twister, orang jang soeka berbantah, toekang tjeréwét.*
- STRIJDHAMER**, m. *serkat.*
- STRIJDIG**, b. n. *bersaláhan, berlájinan.*
Dat is — met de uitspraak van den

koran, *makka itoe bersalahan dengan boenji qor'ân.*
 —, onwettig, *harâm*, Ar.
 —, *bijw. atas prt jang bersalahan.*
STRIJDIGHEID, *vr. prt jang bersalahan (ber-lajinan).*
STRIJDIGLIJK, *bijw. zie STRIJDIG, bijw.*
STRIJDKNODS, *m. samôga, Jav., gâdu, tjog-mar.*
STRIJDFERK, *o. zie STRIJDBAAN.*
STRIJDPLAATS, *vr. zie STRIJDBAAN.*
STRIJDVELD, *o. zie SLAGVELD.*
STRIJKELINGS, *bijw. dengan sipei, dengan loetjor.*
STRIJKEN, *b. w. doen dalen, toeronkan, dang, sahkan.*
 Het zeil —, *toeronkan lâjar, sohkan lâjar, dang lâjar, toeroenin lâjar, L.*
 Strijk los! *soh!*
 De vlag —, *sohkan bandêra.*
 —, *drukkend wrijven, piujit.*
 —, *met iets —, inwrijven, sâpoe dengan.*
 Met olie —, *sâpoe dengan minjaq.*
 —, *inwrijven, gôsoq.*
 Het gelaat met de hand —, *râwaq, râwoep.*
 Zachtens —, *wrijven, orroet.*
 —, *(over de oogen), keli.*
 Linnen —, *pipehkan kâjin, strika kâ-jin, L.*
 Fijn —, *pipis, giling loemat.*
 De viool —, *kisil rabab.*
 Boter op brood —, *boeboh minjaq sâpt paadda rôtt, târoh mantêga di rôtt.*
 Er is geene zalf aan te —, *tiâda ta-perbajiki lagi, dia trá mâw dengar sakâli.*
 Bijeen —, *koempolkan, himponkan.*
 Eene maat (korenmaat) —, *af—, pé-rês.*
 Een vonnis —, *poetoeskan hoekoem.*
 Met den prijs in de renbaan gaan —, *ber-âleh hisnat patjoewan.*
 Gaan —, *mentjoert-tjoert pergi.*
 Voor iemand —, *tiwas derri paadda sa-orang.*
STRIJKER, *m. jang menoerongan, (gôsoq, enz. zie STRIJKEN).*
STRIJKGELD, *o. tjingkaram, (eig. drink- of steekpenning).*
STRIJKHOUT, *o. kâjoe pérês.*
STRIJKIJZER, *o. bess pipéhan.*
STRIJKING, *vr. wrijving, penggôsók-an, peng-oeroetan enz. zie STRIJKEN.*
STRIJKKALK, *m. kâpor jang di lâboerkan.*
STRIJKLAF, *m. kâjin gôsoq.*
STRIJKLEDER, *o. koelit boewat gôsoq piso, L., koelit asâhan.*
STRIJKSTEEN, *m. bâtoe asâhan.*
STRIJKSEL, *o. zie SMEERSEL.*
STRIJKSTER, *vr. toekang strika, L., param-poewan jang djâdi toekang strika.*
STRIJKSTOK, *m. pengisil.*
STRIK, *m. lis, knoop, simpolan.*

—, *van jagers, djirat, djirat, djoerat. tâli penikat, dodêso, Tern.*
 Een zamengestelde —, *warstrik, djirat bâwor.*
 —ken voor vogels spannen, *memâsang djirat boerong.*
 Eenen — werpen, *tjampaq djirat, sâ-waykan djirat.*
 Eenen — spannen, *tâhan djirat, pêsang djirat.*
 —ken spannen, *lagen leggen, adang, mengâdang.*
 In den — *geraken, kena djirat, kena di djirat, di djiratkan.*
 —, *knip, val, râtjiq.*
STRIKBOOG, *m. (in eene val), djoewâran.*
STRIKKEN, *b. w. sîmpol, sîmpolkan.*
 —, *in eenen strik vangen, mendjirat, merâtjiq.*
 Gestrikt worden, *di djirat, di râtjiq, kena râtjiq, kena djirat.*
STRIKKENSPANNER, *m. jang memâsang (tâhan) djirat.*
STRIKREDE, *vr. perbhasâan (bitjâra) akan perdajakan.*
STRIKT, *b. n. eng, sesaq, sempûl.*
 —, *naauwkeurig, betoel, tsak, Ar.*
 —, *naauwgezét, streng, kras.*
 —, *bijw. dengan sa-betoel-betoelnja.*
STRIKTHEID, *vr. kabetoelan.*
STRIKVRAG, *vr. pertanjaân jang tjerdiq.*
STRIPPEN, *b. w. geeselen, poekol sâpoe.*
 De rijst van de halmen, *iles pâdi, L.*
STRIPS, *vr. als: — krijgen, di poekol, dá-pat poekol.*
STROBBELEN, *o. w. zie STRUIKELEN.*
STROEF, *b. n. sesaq, terlâloe kintjang.*
 —, *norsch, bingis, mâsam,*
 Een — *gelaat, moeka mâsam.*
STROEFHEID, *vr. kasesâkan.*
 —, *stuurschheid, kalingisan.*
STROMPELEN, *o. w. zie STRUIKELEN.*
STROMPELIG, *b. n. lakog-lakog.*
STROMPELING, *vr. zie STRUIKELING.*
STRONK, *m. van eenen boom, tongkol.*
 —, *struik, bâtang.*
STRONKELEN, *o. w. zie STRUIKELEN.*
STRONKELING, *vr. zie STRUIKELING.*
STRONKELVOETEN, *o. zie STRUIKELEN.*
STRONT, *m. tâhi, taai, verb.*
STRONTIG, *b. n. penoeh tâhi, ber-tâhi.*
 Er — *afkomen, woerong, L., tiâda djâdi.*
STROO, *o. mârang, merang, L., djarâm.*
 Op — *liggen, tidor di tikar, (eig. op een matje).*
 —, *dak—, riet van bladeren, atap.*
 — *van nipabbladeren, (zeker dekriet), atap nipah.*
STROOBOS, *m. ikat merang, ikat djarâm.*
STROODAK, *o. atap dâwon nipah.*
STROODEKKER, *m. toekang atap.*
STROOFAKKEEL, *vr. ôbor merang, soeloh djarâm.*

STROOGEEL, b. n. *koning merang*.
STROOHALM, m. *tangkei djarâni, bätang merang*.
STROOHOED, m. *toppi derri merang, toedoeng derri paadda djarâni*.
STROOIJEN, b. n. *derri paadda djarâni (merang)*.
STROOIJEN, b. w. *hambor, sirat, sîret*.
 Bloemen —, *hamboerkan boenga (kumbang, L.*
 Zand op iets —, *menghamboert dengan päsir*.
 Iemand zand op de oogen —, *menipoe orang, pedajâ-in orang*.
 Zout op vleesch —, *târoh (bosboh) gâram paadda dâging*.
 Mest over den akker —, *membadjâkan —, laten vallen, kuasi djâtoh, L., siar*.
 Gestrooid —, *terhambor*.
 Gestrooid, hier en daar verspreid, *te-siär, L.*
STROOIJING, vt. *penghamboeran*.
STROOIMANDJE, o. *bakoel boenga jang di hamborkan*.
STROOISEL, o. *bârang jang di hamborkan*.
 — voor paarden, *roempoet kring jang di târoh di bâwah koeda*.
STROOISUIKER, vt. *goela päsir*.
STROOK, vt. *sa-pötong, sa panggäl*.
 —, stukje, *nabdzat, Ar.*
 —, boord, *sibir*.
STROOKEN, b. w. *streelen, strijken, sâpoe*.
 —, vleijen, *boedjoq, tjoemboe*.
STROOKEN, o. w. *overeenstemmen, berpatoetan*.
 Met de waarheid —, *berpatoetan dengan kabenâran*.
STROOKING, vt. *streeling, strijking, penjapoeuan*.
 —, vleijing, *pemboedjök-an*.
STROOM, m. *het stroomen, hâroes, ajer dras*.
 Sterke —, *hâroes*.
 Bruisende —, *hâroes ber dangong*.
 Tegen den — opvaren, *moediq berprâhoe, landa*.
 Den — afvaren, *milir berprâhoe, milir sama prâhoe, L.*
 Voor den — afdrijven, *di hânjoetkan ajer soeroet*.
 —, groote, breede rivier, *soengei besaar, soengei raja, bengâwan, Jav.*
 Op — liggen, *berlâboek di soengei*.
 Op — halen, (een schip), *lontjor*.
 Eenen — van tranen storten, *bertjoetjor ajer mâta*.
 Vele stroomen bloeds werden er vergoten, *bânjaq dârah di toempah*.
 De — der tijden, *perdjälânan (peridâran) mâsa*.
 Den — volgen, mededoen, *toeroet lâkoe bânjaq orang*.
STROOMAT, vt. *kâdjang*.
STROOMEN, o. w. *hâilir, mengâilir, lêleh, lilleh, L.*

Naar zee —, *hâilir, milir, L.*
 Snel —, *hâilir dras, santer, Jav.*
 De woorden — uit zijnen mond, *terlantjar lidahnja, terlâloe jatsehät lidahnja*.
 Het volk stroomt naar het gebergte, *makka bânjaq orang poun lâloe kar-goenong*.
STROOMGOD, m. *baroena*, (ook: zeegod, doch ook op de Ganges vereerd).
STROOMING, vt. *kâl mengâilir*.
STROOMKEERING, vt. *tarbis*.
STROOMRIJK, b. n. *penoeh soengei*.
STROOMSWIJZE; bijw. *sa-bagei soengei*.
STROOMWATER, o. *ajer soengei*.
STROOP, vt. *ajer goela, djoeroeh, Jav.*
 —, drab van suiker, *tanggoelt*.
STROOPBENDE, vt. *kâwan penjâmon (perampog)*.
STROOPEN, b. w. *villen, koeliti, kessët, L., kaloepas*.
 —, rooven, *rampas, rampoq, sâmon*, zie **ROOVEN**.
 —, op eene verbodene wijze jagen, *berboeroe dengan tiada idzin (permissi, L.)*
 —, afstroopen, (rotting of rij), *djângat, djângatkan*, zie **AFSTROOPEN** en **STRIPPEN**.
STROOPER, m. zie **ROOVER**.
STROOPERIJ, vt. *perampâsan, perampökân, penjamoenan*.
STROOPNEST, o. *tampat penjâmon*.
STROOPPARTIJ, vt. *penjarângan penjâmon*.
STROOPPOT, m. *tampat ajer goela*.
STROOPVAT, o. *tonq ajer goela*.
STROOZAK, m. *kâsor (bolsak) jang di isi merang*.
STROP, m. *djirat, santâdji*.
 — om te hangen, *tâli lêher*.
 Eenen — om den hals doen, *mengenâkan tâli paadda lêher*.
 —, touw in het algemeen om iets te binden of te bevestigen, *tâli*.
STROPDAS, vt. *sutropdas*, verb., *kâjin pemblit lêher jang kras*.
STROT, m. *korong-koengan, holqam, Ar., labbat, Ar., antelê*.
STROTKLAPJE, o. *huig, ânaq lidah*.
STROTENHOOFD, o. *lôbang (hoeloe, moeloet) koerongkoengan*.
STRUIF, vt. *dâdar telôr, koewê telôr, L.*
 Eene — in de pan bakken, *mendâdar*.
STRIJK, m. *pohon ketjil*, zie **HEESTER**.
STRIJKBOSCH, o. *rongga*.
 —, kreupelhout, *baloekar*.
STRIJKELAAR, m. *orang jang kalintjoh*.
STRIJKELBLOK, o. *fig. steen des aanstoots, bâtoe kasontôhan*.
STRIKELLEN, o. w. *kalintjoh, tetârang, sangkoq, sangko*.
 Over eenen steen —, *kalintjoh kârana sontoh di bâtoe*.
STRIKELING, vt. *kasontôhan*.
STRIKGEWAS, o. *pohon-pohon ketjil*.
STRIKROOVEN, o. w. *sâmon, menjâmon*.

STRIUKROOVER, m. *penjâmon, pembégal, Jav., djangka.*
 STRUIS, vr. *struisvogel, boerong ontâ, nââm, Ar.*
 STRUISEI, o. *telór boerong ontâ.*
 STRUISGRAS, o. (*sporobolus elegantus*), *djoe-koet maléla.*
 —, (sp. *pulchellus*), *datambâga gedé, Soend.*
 STRUISVEER, vr. *boeloe boerong ontâ.*
 STRUWEEL, m. zie STRUIK.
 STUDEERJAREN, o. *meerv. waqtoe mengâdjî, tâhon-tâhon peladjâran.*
 STUDEERTIJD, m. *koetika mengâdjî (belâ-djar).*
 STUDEERLAMP, vr. *palita órang mengâdjî, lampo órang belâdjâr, L.*
 STUDENT, m. *moerid, Ar., pelâdjâr, peng-âdjî, thaliho'l-ilmé, Ar.*
 —, die op het collegie gaat, *moedras, Ar.*
 STUDENTENREGT, o. *flag moerid (peng-âdjî).*
 STUDEREN, o. w. *belâdjâr.*
 In de godsdienst —, *mengâdjî, belâdjâr ilmoe ilahiat.*
 Op iets —, *mengira-ngirâkan bârang apa-apa.*
 STUDIE, vr. *peladjâran.*
 —, *vlijt, idjihad, Ar., rádjîn.*
 — van godsdienstige werken, *pengad-jian.*
 Een man van —, *órang ber-ilmoe, àlim, Ar.*
 —, *opzet, niat, Ar., sengâdja, L.*
 STUG, b. n. *tagar, tegar, kâkoe, benaq.*
 STUGHEID, vr. *katagâran, pri tagar, lâkoe jung kâkoe.*
 STUIFAARDE, vr. *tânah sa-bagei háboe há-loesnja.*
 STUIFMEEL, o. *tepong háloes jang terbang.*
 STUIFZAAD, o. *benih háloes jang terbang, tepong boenga.*
 STUIFZAND, o. *pâsir háboe, pâsir háloes jang di terbangkan.*
 STUIKEN, b. w. *kâtjoq di dâlam bakoel itoe boewah anggoer jang soedah di iriq béjar kaloewar ojernja.*
 STUIKMANDE, vr. *bakoel boewah anggor jang soedah di iriq lagi di kâtjoq akan menga-loewarkan ojernja.*
 STUIP, vr. *sâwan, sânaq, sawân, zie STUIP-TREKKING.*
 — en krijgen, *kasanaq-sanâkan.*
 —, waarbij het kind telkens schrikt en de schouders ophaalt, *sâwan bitâwaq.*
 —, fig. *gril, tingkah.*
 STUIPACHTIG, b. n. *sâkit kakrâsan.*
 STUIPBOOM, m. (soort van Mimosa) *djering.*
 STUIPTREKKING, vr. *kakrâsan.*
 — in het gelaat, *aangezigtspijn, laq-wat, Ar.*
 STUIT, m. het stuiten, *sontohan.*
 STUIT, vr. het uiteinde van den ruggegraat, *boentoet, L., ponggong, poenggong.*

STUITBEEN, o. *toelung ponggong, toelung boentoet, adjb, Ar.*
 STUITEN, o. w. tegen iets, *sontoh.*
 Met den voet —, *sontokkan kâki.*
 Terug —, *galintjat, ambol.*
 Met het uiteinde —, *sindal.*
 —, b. w. tegenhouden, *tâhankan, zie BELETTEN.*
 Op iets — (bij het graven), *sâdang.*
 Dat stuit mij, *kita djemoe derri itoe.*
 Een vaartuig —, tegenhouden, *tâhankan práhoe.*
 STUITER, m. *órang jang menâhankan.*
 —, zeer groote knikker, *kalitji besaar, kalitja besaar, L.*
 STUITEREN, o. w. *bermâjin kalitji besaar, mâjin kalitja besaar, prijûit.*
 STUITSTUK, o. *dâging ponggong, dâging boentoet.*
 STUIVEN, o. w. *berdaboe, doelt terbangkit.*
 Het stof stooft in de lucht, *nakka doelt poon terbangkitlah ka-adara.*
 Het is gestoven, *soedah hilang, soedah linnjrp.*
 STUIVER, m. *windmaker, órang kôtjoq, L., órang jang bekin dânjaq roesoe.*
 —, vijf cents, *sa-wang, sa-oewang, sa-tengah wang (oewang) bahâroe.*
 STUK, o. *panggal, krat, pôtung, pipaq, hatt, Ar.*
 Een —, *sa-panggal, sa-krat, sa-pôtong, sa-lei, sa-kâjoe.*
 Een groot —, *sa-pôtong besaar, sa-panggal besaar.*
 Een — brood, *sa-pôtong rôtt, sa-pipaq rôtt.*
 In — ken scheuren, *mentjâriq-tjâriq.*
 Bij — ken en brokken, *berpanggal-panggal, berbahâgi-bahâgi.*
 Twee — ken zijde, *soetrâ doewa pô-tong (padjâtan).*
 Een — linnen, *kâjin sa-kâjoe, kâjin sa-lei.*
 Twintig — ken linnen, *kâjin sa-kôdi, kâjin doewa poeloh kâjoe.*
 In het — van godsdienst, *paadda per-kâra agama.*
 Van — tot —, *dengan segalla kâl ahwâl.*
 —, deel van een boek, *djilid, verbast. van djilid, Ar., bahagian.*
 Bij — ken uitgeven, *kaloewarkan (thâ-hirkan) dengan djilid-djilid.*
 Tien — s ossen, *lemboe sa-poeloh êkor.*
 Een — wijn, *sâtoe tong anggor.*
 —, kanon, *marian.*
 Een lang metalen —, *léla.*
 — op het schaakbord, *boewah tjâtor.*
 —, muzikstuk, *râgam laqoe, L.*
 — werks, *bârang sasoeawatoe kurdja.*
 Uit één — gemaakt, *bewerkt, badjiri-kâja, L., djiré.*
 Uit één — goud gemaakt, *sa-djiré emas.*

- Van zijn — geraken, *djádi bingong*.
 Iemand van zijn — brengen, *bekin bingong sama orang*, L., *membangongkan orang*.
 Stijf op zijn — staan, *tatap atas katanja*.
 —, bewijsstuk, *tanda katrangan, dail*, Ar.
STUKADOOR, m. *pandei meláhoerkan kápor*.
STUKGOEDEREN, o. meerv. *bárang dagangan jang di kirinkan di dálam kas*, L. (*peti*).
STUKJE, o. *panggal ketjil, póotong ketjil. sjaqiqat*, Ar.
 Van — tot beetje, *dengan segulla hál ašwál*.
STUKSWIJZE, bijw. *ber-panggal-panggal, berpóotong-póotong*.
 — verhalen, *mentjeriterákan segulla hál ašoewál*.
STUKWERK, o. *bárang pekardjään jang di hábiskan dengan sapáro-sapáro*.
STULP, vr. zie **STOLP**.
 —, hut, *pondog*.
STULPEN, b. w. *toedekken onder eene stolp, toedong, menoedong*.
STULPJE, o. *hutje, pondog ketjil*.
STULPKOOI, vr. *koeroengan ajum*.
STULPSWIJZE, bijw. *sa-roepa toedong*.
STUMPER, m. *bloed, hals, órang kasajangan, órang kaséhan*.
 —, *dommerik, órang bódoh, órang gó-blof*, L.
STUMPERACHTIG, b. n. *kasajangan, tjeláka*.
STUREN, b. w. *zenden, soeroh, kirin*.
 Zijnen knecht naar den smid —, *soeroh hambanja pergi ka-pandei bessí, soeroh boedjanja pigi sama toekang bessí*, L.
 Goederen —, *kirin bárang-bárang*.
 Terug —, *kirin kombáli, poelangkan, poelang-in*, L.
 Eenen wagen, olifant —, *membáwa karé-ta*, L. (*gádjah*), *mengapalákan ráta (gádjah)*.
 Een schip —, *pégang kamoedi kapal, memoedi*.
STURING, vr. *penjoerohan, pengiriman*.
 —, *besturing, pendjoeroewan, parintah*.
STUT, m. *kájoe toendjang, tongkat, penoeng-kat, pápa*.
 —, *onder een vaartuig op den wal, blok, kálang*.
 Een vaartuig op — ten zetten, *kálang-kan práhoe*.
 —, *daar de kádjang van een vaartuig op rust, tjaplaq*.
STUTBALK, m. *kájoe jang menongkat, kájoe toendjang*.
STUTSEL, o. zie **STUT**, **SCHOOR**.
STUTTEN, b. w. *menongkat, toendjang*, I.
 Eenen zolder —, *menongkat lóténg, toendjangkan lóténg*.
 —, *ondersteunen, beschermen, menoel-ong, melindong*.
STUUR, o. *roer, kamoedi*.
 —, *helmstok, gintjiran kamoedi*.
 Over —, *in de war, koesoet*.
STUURBOOM, m. *gintjiran kamoedi*.
STUURBOORD, o. *sablah kánan, bibir kánan, bibir kapal di sablah kánan*.
STUURLASTIG, b. n. *tersárat di boerit*.
STUURMAN, m. *roerganger, djoeroe moedi*.
 —, *belast met het toezigt van alles aan boord, moeállim*, Ar.
 — op de voorplecht, *om naar klippen enz. te zien, djoeroe bátoe*.
STUURMANSCHAP, vr. *ilmoe pelajaran*.
STUURMANSMAAT, m. *stuurmansleerling, moerid moeállim, órang beladjar pengata-hoewan pelajaran*.
STUURPLECHT, vr. *tingkat jang dekat kamoedi*.
STUURSCH, b. n. *bingis, másam, asam*, L.
 Een — *mensch, órang bingis*.
 Een — *gelaat, moeka másam*.
 —, *bijw. dengan bingis*.
STUURSCHEID, vr. *prí bingis, kabingisan, lákoe bingis*.
STUURSTOK, m. *gintjiran kamoedi*.
STUWEN, b. w. *douwen, toelaq*.
 —, *behoorlijk laden, moewat kintjang, moewat dengan atoeran, tindeh*.
STUWER, m. *djoeroe moewat práhoe (kapal)*.
STUWING, vr. *hál moewat kapal dengan atoe-rang (kintjang)*.
SUBIET, b. n. zie **PLOTSILING**.
SUBLIMEREN, b. w. (ond. w.) *menerbikan rofi derri dálam sasowátoe dzát*.
SUBSTANCIE, vr. (ond. w.) zie **WEZEN**.
SUBSTITUEREN, b. w. (ond. w.) *toevoegen, tambah, bri*.
 —, *in plaats stellen, gantikan*.
SUBSTITUUT, m. (ond. w.) *jang menoel-ong, gantí, wakil*, Ar.
SUDDE, vr. *rávah, ráwang, pája*.
SUF, b. n. *rában, ngángoet, bingong*.
 Oud en —, *pékon*.
SUFFEN, o. w. *merában, mengángoet, njánjoe, áda bingong*.
SUFFER, m. *sufferd, suffaard, órang berrában*.
SUFHEID, vr. *kalakoeuan órang berrában, njanjoewan*.
SUIKER, vr. *uit suikorriet, goela, sjakar, Perz., sokkar*, Ar.
 — van den arén-boom, *goela djáwa*.
 Witte —, *goela poetih*.
 Kandij —, *goela bátoe*.
 Brood —, *goela pásir*.
SUIKERACHTIG, b. n. *sa-bagei goela, seperti goela*.
SUIKERALUIN, m. *táwas jang di pergoelákan, táwas jang di taráh-in goela*, L.
SUIKERBAKKER, m. *toekang koewé goela*.
SUIKERBAKKERIJ, vr. *tampat (kadei) toekang koewé goela*.
SUIKERBOOM, m. *póhon arén*.
SUIKERBRANDEWIJN, m. *táfia*.
SUIKEREN, b. w. *tároh goela, boeboh goela, permániskan, pergoelákan*.
 Gesuikerd, *bergoeela*.

SUIKERGEBAK, o. *koewé goela, dódol, hul-wá, Ar.*
 — met boontjes, *téngtèng.*
 SUIKERHANDEL, m. *perniugáan goela.*
 SUIKERIG, b. n. *goela rasánja, sabagei goela, seperti goela.*
 SUIKERRIST, vt. *peti goela.*
 SUIKERROKER, m. *toekang másaq goela.*
 SUIKERROKERIJ, vt. *tampat másaq goela.*
 SUIKERLEPELTJE, o. *séndoq (sondoq) goela.*
 SUIKERMAND, vt. *krandjung goela.*
 SUIKERMOLEN, m. *penggilangan tubboe (teboe)*
 SUIKERPAN, vt. *koewati boewat másaq goela.*
 SUIKERPOT, m. *tampat goela.*
 Chineseche —, *guddoh.*
 SUIKERRAFFINADERIJ, vt. *tampat mengaloesi goela, tempat nungkan goela.*
 SUIKERRAFFINADEUR, m. *toekang mengaloesi goela, toekang nungkan goela, toekang másaq goela.*
 SUIKERRIET, o. *teboe, tubboe, L., tewwoe & towoe, Soend.*
 Uitgeperst —, *ampas tubboe.*
 Wild —, *tábor.*
 SUIKERRIETVELD, o. *tánah tubboe.*
 SUIKERRIETWATER, o. *ajer tubboe.*
 SUIKERSMAAK, m. *rása goela.*
 SUIKERSTROOP, vt. *tanggofelt, ajer goela.*
 SUIKERTANGETJE, o. *sepit goela.*
 SUIKERTON, vt. *suikervat, tong goela.*
 SUIKERWATER, o. *kélang.*
 Een kooksel van —, *toetol.*
 SUIKERZOET, b. n. *mánis goela.*
 SUIKERZUUR, b. n. *asam goela.*
 SUILEN, b. w. *memorkat.*
 —, zie LANTERFANTEN en DRALEN.
 SUILOOREN, o. w. *bertelinya pandjung, berkoeping pandjung.*
 SUILOORIG, b. n. *soesah háti.*
 SUIZEBOLLEN, o. w. *berpoesing kapála, djádi poesing kapála.*
 —, bedwelmd zijn (van pinang), *pinang-pinangan.*
 SUIZELEN, o. w. zie SUIZEROLIEN.
 —, van hoofdpijn, *pening.*
 SUIZELING, vt. *poesing, poesing kapála.*
 —, hoofdpijn, scheele hoofdpijn, *pening.*
 SUIZEN, o. w. *dangong, berdangong.*
 —, ruischen, *gemerisik.*
 —, in de ooren, tuiten, *dásing, berdásing, buddásing, L.*
 SUIZING, vt. *boenji jang berdangong, dangong.*
 —, getuit, *boenji jang berlasing, dásing.*
 SUKADE, vt. *mawisan koelit láboe.*
 SUKKEI, m. zie SUKKELAAR.
 Aan den — zijn, *melantjong serta mimom bánjaq araq.*
 SUKKELAAR, m. *bloed, órang kasian, L.*
 —, traag mensch, *órang málas, órang lambat-lambat.*
 SUKKELAARSTER, vt. *parampoewan jang málas (lambat-lambat).*
 SUKKELACHTIG, b. n. *bersákit-sakitan.*

SUKKELARIJ, vt. *kamalásan, pri lambat-lambat, kalambátan.*
 SUKKELEN, o. w. *gedurig ongesteld zijn. sákit-sákit, sring-sring sákit, L., bersákit-sakitan.*
 —, traag zijn, *málas kardja, berlambat-lambat.*
 Op zee —, *hánjaet sána sini, berátong-átong.*
 —, kommerlijk leven, *hidop dengan soekar, hidop dengan berkakoerangan, hidop kája órang pótol, L.*
 —, lungzzaam gaan, *djalan perlahan-lahan, djalan plan-plan, berdjalan lambat-lambat.*
 SUKKELING, vt. *hál sákit-sákit, hál bersákit-sakitan.*
 —, letering, *perlambátan.*
 SUKKEIWERK, o. *perlambátan, kardja jang perlahan-lahan.*
 SUL, m. *bloed, órang bódoh, órang kasian, L.*
 —, dood goed mensch, *órang jang terláoe bájiq.*
 SULACHTIG, b. n. *bódoh, góbloq, L.*
 SULACHTIGHEID, vt. *kabodohan, lákos órang góbloq.*
 SULFER, vt. *zwavel, balirang, walirang, L.*
 SULFERACHTIG, b. n. *sa-bagei balirang.*
 SULFERBALSEM, m. *kojo balirang (walirang).*
 SULFERDAMP, m. *asap balirang.*
 SULFEREN, b. w. *boeboeh balirang, membalirangi.*
 SULFERMIJN, vt. *tambang balirang.*
 SULFERSTANK, m. *láwoe balirang.*
 SULLEN, o. w. *sanggoeloor, gangsor.*
 SULLIG, b. n. zie SULACHTIG.
 SULTAN, m. *solthán.*
 SULTANE, vt. *sultanin, istri solthan, per-meisoerei.*
 SUPERCARGA, m. (die aan boord de handelszaken waarneemt.) *téké, kéci.*
 —, (die geld aan den schipper voorschiet,) *malakéwi.*
 SUS, tusschenw. *diamlah.*
 SUSSEN, b. w. *oejása.*
 —, door vriendelijke woorden stillen, *rapoe.*
 SUSSING, vt. *hál mengoejása.*
 SYLLABE, vt. (ond. w.) zie LETTERGRIEF.
 SYMBOLISCH, b. n. (ond. w.) *ibárat, Ar., oepána.*
 — voorstellen, *mengoepamákan, meng-ibáratkan.*
 SYMETRIE, vt. (ond. w.) *andam.*
 SYMPATHETISCH, b. n. (ond. w.) *sa-háti, sa-bitjára, tjára bermoewáfaat.*
 SYMPATHIE, vt. (ond. w.) *moewáfaat, Ar. sa-rása háti.*
 SYMPATHISEREN, o. w. (ond. w.) *sáma rása, bermoewáfaat.*
 SYMPTOOM, o. (ond. w.) *tanda penjákit, alámat penjákit.*
 SYNAGOG, vt. *kanisat, Ar.*

SYNODAAL, b. n. *atas sjarth madjlis pandita*.
SYNODE, vr. *madjlis pandita, madjlis hál grédja, djoemiut oelama*, Ar.
SYNONIEM, b. n. (ond. w.) *hampir sama maqtsoednja*.

SYNTAXIS, vr. (ond. w.) regels voor de woordvoeging, *sjarth perhoeboengan perkataän*.

SYSTEMA, o. (ond. w.) zie **STELSEL**.

SYSTEMATISCH, b. n. zie **STELSEMATIG**.

T.

T, vr. *tá*; de *th* wordt door de *thá* uitgedrukt.

TAAT, b. n. *buigzaam, lemboet, kras, liat*.

—, *stevig leer, koelit kras*.

Een — *je tak, tjábang lemboet*.

— *vocht, ajer lior*.

— *vleesch, dáging liat*.

Een — *man, órang qowat*.

—, *stokkerig, oelid, L., mágel, L.*

Een — *leven hebben, hidop dengan soekar*.

TAAIHEID, vr. *prí lemboet, prí liat*, zie **TAAL**.

—, *sterkte, qowat*.

—, *gierigheid, kikiran*.

TAAK, vr. *pekarjáän jang tentoe*.

Dagelijksche —, *kardja sa-hárt-hárt*.

Eene — *volbrengen, menjoadahkan pekarjáän*.

TAAL, vr. *bahása, bása, L., perbahásáän*.

—, *tongval, lisân, Ar., lóghat, Ar.*

—, *gezegde, káta, perkataän*.

De oostersche talen, *bahása-bahása masjriq*.

De malcische —, *bahása malájoe*.

De javaansche —, *bahása djáwa*.

Wel ter —, *fatséh, Ar., lasin, Ar., terláloe bájiq bahásánja, pandei berkátakáta*.

Doodc —, *bahása máti*.

De — van het land, *bahása negri (djáwt)*.

De bijzondere — van eenen stam, *loghat snsoekoe*.

Eene — *spreken, berbahása*.

TAALEIGENHEID, vr. *tsifut bahása*.

TAALFOUT, vr. *sálah bahása*.

TAAALGROND, m. *sjarth bahása, sjarth lóghat, Ar.*

TAAALKENNIS, vr. *pengatahoewan bahása, ilmoe lóghat, Ar.*

—, zie **SPRAAKKUNST**.

TAAALKUNDIG, b. n. *faham paadda ilmoe lóghat, loghawí, Ar., pandei paadda bahása*.

TAAALKUNDIGE, m. *órang jang faham paadda ilmoe lóghat, órang jang pandei paadda bahása*.

TAAALKUNDIGLIJK, bijw. *atas sjarth lóghat, dengan sjarth bahása*.

TAAALMINNAAR, m. *órang jang soeka beládjjar bebrápa bahása*.

TAAALMEESTER, m. *djoeroe bahása, goeroe (pengátjar) bahása*.

TAAALREGEL, m. *sjarth bahása*.

TAAALREGTER, m. *órang jang memoetoeskan tjiderá kárana bahása*.

TAAALSCHIKKING, vr. *peratoeran perkataän*.

TAAALSMAN, m. *tolk, djoeroe bahása*.

TAAALRIJK, b. n. *berbahása bánjaq*.

TAAAL- of SCHRIJFTEEKEN, o. *báris*.

TAAANLEUR, vr. *pérang, mérah toewah*.

TAAART, vr. *djerádiq*.

TABAËK, m. *tambáko, tambákoe, oedoet*.

— *kaauwen, mákan tambáko*.

Snuif—, *tambáko háloes, tambáko hidoeng*.

TABAËKSASCH, vr. *háboe tambáko*.

TABAËKSLAD, o. *dáwon tambáko*.

TABAËKSDOOS, vr. *tampat tambáko, löpa-löpa tambáko, seleppa, L., seläpa, L.*

TABAËKSCHUUR, vr. *goedang tambáko*.

TABAËKSFABRIJK, vr. *tampat órang békin tambáko, L.*

TABAËKSHANDELAAR, m. *órang mendjoewal, tambáko, órang bernúga tambáko*.

TABAËSKERVER, m. *órang menghiris (pótong) tambáko, pengiris tambáko*.

TABAËKSKISTJE, o. *tampat (petí) tambáko*.

TABAËKSKLISTEER, vr. *asap tambáko bakal sbat soempitan*.

TABAËKSLAND, o. *tánah tambáko*.

TABAËKSMAND, vr. *krandjang tambáko*.

TABAËKSPIJP, vr. *pipa tambáko, pengodoet, oedoetan, joeltim, Achin*.

TABAËKSPLANT, vr. *póhon tambáko*.

TABAËKSPANTERIJ, vr. *kebon tambáko*.

TABAËKSPOT, m. *bákas (tampat) tambáko*.

TABAËKSPRUIJ, vr. *soesoer, Jáv*.

TABAËKSRASP, vr. *paroedan tambáko, koe-koeran tambáko*.

TABAËKSREUK, m. *báwoe tambáko*.

TABAËKSROL, vr. *lèmpéng tambáko*.

TABAËKROLLER, m. *toekang goelong tambáko*.

TABAËKSROOK, m. *asap tambáko*.

TABAËKSSNUIVER, m. *jang páket tambáko hidoeng*.

TABAËKSSTEEL, m. *toelang tambáko*.

TABAËKSVAT, o. *tong tambáko*.

TABAËKSVERKOOPEER, m. zie **TABAËKSHANDELAAR**.

TABAËKSWINKEL, m. *kadei (wárong, tóko) órang mendjoewal tambáko*.

TABBAARD, m. tabberd, *djoebbat*, Ar.
Een ruime —, *jistân*, Perz.

TABERNAKEL, m. *tarâtaq*.
Hot feest des —s, *hârti râja tarâtaq*.
Ergens —s bouwen, *doedoeq lâma paada soewâtoe tampoet*.

TABOURET, m. *korsi ptânô*.

TACHTIG, telw. *delâpan poeloh*.

TACHTIGER, m. *orang jang delâpan poeloh tâhon demoernja*.

TACHTIGJARIG, b. n. als: tachtigjarige oorlog, *prang jang delâpan poeloh tâhon lamânja*.

TAF, o. *padandang, taftâh*, Perz., *taftah*.

TAFEL, vr. *mâidat*, Ar., *médjah*, verb. (De inlander eet, zittende op den grond, de — is uitheemsch,) *miza*, Perz., *sofrat*, Ar., *sofrah*, Perz.
Een groot rond blad, waarop spijzen staan als op eene —, *doelang*, (deze heeft somtijds in het midden eenen poot).
Ronde —, *médjah bontar (bondar, L)*.
Open — houden, *pégang roemah mâkan*.
De — dekken, *toetop médjah, hampar kâjin médjah*.
Aan — zitten, *doedoeq di médjah*.
De — des Heeren, zie **NACHTMAAL**.
Echtgenooten van — en bed scheiden, *brî soerat tiga thrlag*.
De — en van het noodlot, *lofi mah-foethl*.
—, plaat, *lofi, pâpan*.

TAFELBEDIENING, vr. *djâga médjah*.

TAFELBEL, vr. *lôjténg médjah*.

TAFELBLAD, o. *dâwon médjah*.

TAFELBORD, o. *piring mâkan*.

TAFELBROEDER, m. *orang mengûnding*.

TAFELDIENAAR, m. *orang djâga médjah*.

TAFELEN, o. w. *doedoeq mâkan, doedoeq di médjah*.

TAFELGAST, m. *orang djâmoe, tetâmoe, L*.

TAFELGERED, o. *dôa atus makânan*.

TAFELGELD, o. *oewang médjah, wâng santâpan*.

TAFELGENOOT, m. *teman mâkan, sakoeto santap*.

TAFELGEREEDSCHAP, o. *perkâkas médjah, serba médjah*.

TAFELGEREGT, o. *hidângan, saljian, roepa makânan*.
— en van verschillende spijzen, *hidângan derri paadda bagei-bagei makânan*.

TAFELGEZELSCHAP, o. *teman-teman mâkan, teman-teman di médjah*.

TAFELGOED, o. *tapellak sâma serbêtta, L*.

TAFELHOUDER, m. *toewan roemah mâkan, toewan jang pégang roemah mâkan*.

TAFELKLEED, o. *mandil, Ar.*, (mantelium Lat.) *hampâran médjah*.

TAFELKNECHT, m. *orang djâga médjah, hamba jang djâga médjah*.

TAFELKERN, o. *tapellak*, verb., *kâjin mé-*

djah, kâjin hampâran médjah, hampâran hilângan, tjâdir, Perz.

TAFELINNEN, o. *kâjin-kâjin médjah*.

TAFELMES, o. *piso (pisaw) médjah*.

TAFELMUZIK, vr. *boenji-boenjian jang di pâtoe oranglah sedang orang besaar doedoeq mâkan, boenji-boenjian di médjah*.

TAFELPOOT, m. *kâki médjah*.

TAFELPRAAT, m. *ômong-ômong di médjah, L, bantjang-bantjang di médjah*.

TAFELSCHIEL, vr. zie **TAFELBEL**.

TAFELSCHRAAG, vr. *koedu-koeda médjah*.

TAFELSCHUIMER, m. *orang mengûnding*.

TAFELSERVIES, o. *perkâkas mâkan minom*.

TAFELSTOEL, m. *korsi ânaq ketjil*.

TAFELTJE, o. *médjah ketjil, kunnaap*, verb. van **KIAPP**.

TAFELTIJD, m. *témpo mâkan*.

TAFELVREUGD, vr. *kasoeekân orang mâkan*.

TAFELVRIEND, m. *tsofbat médjah*.

TAFELWIJN, m. *anggoer médjah*, zie **WIJN**.

TAFELZILVER, o. *bârang peraq jung di pâke di médjah*.

TAFEREEL, o. *gambar, pigoera, L*.
—, voorstelling, *ûbarat, Ar., oepâma*.

TAHIL, m. goud gewigt van 16 maas, ook 2 sp. matten, *tâhil*.

TAILJE, vr. (ond. w.) *lambâga, sipak*.

TAK, m. *tjâbang, penondjung, angga, râmo, Port*.
—ken schieten, *tondjang*.
Jonge —, *târoq, rangkas, ranting*.
Al de bladeren en —ken wierp hij naar *Laqsmâna, dan segalla dâwonja dan rantingnja poon di lontarkannja kapada Laqsmâna, S. R. 108*.
—, loot, *dâhan*.
Drooge —ken van den sagoboom, *gâba-gâba, gabba-gabba*.
—ken, zie **AANBEL**.
Gutakt, *bertjâbang, ber-angga*.
Drooge — van den kokosboom, *belâraq*.

TAKEL, m. *karei, kallaq, L., êrrêtan, L*.

TAKELAADJE, vr. *segalla tâli dan tambirang, tâli-mâli, segalla boeboetan dan tambirang*.

TAKELAN, b. w. *melangkap dengan tâli-mâli, melangkap dengan segalla boeboetan dan tambirang*.

TAKELHAAK, m. *gâjit tâli*.

TAKELMEESTER, m. (aan boord der Maleische vaartuigen,) *moeallim angin*.

TAKJE, o. *tjâbang ketjil, târoq*.
—, loot, uitspruitel, top, *poetjoq, dâhan*.
—, risje van eenen tamarindeboom, *rantjing*.
Vreemde —s en bladeren aan eenen boom, door pitten in vogelmest of door winden aangebragt, *pasilan*.

TAKKEROS, m. *barkas, barkas tjâbang*.

- en* maken, *barkaskan*, *békin barkus*, L., *barkást*.
- TAKKEN, o. w. *bertjábang*.
- TAKKIG, b. n. *bertjábang*, *penoeh tjábang*.
- TAKMAKING, vr. *pertjábangan*.
- TAKTIK, vr. (oud. w.) *ilmoe mengikat prang*, *pengatahewan mengátorkan prang*.
- TAL, o. zie GETAL.
- TALen, o. w. *tánja*.
- , sterk verlangen, *ingin*, *kapéngin*, L., *rindoe-dendam*.
- TALent, o. geldgewicht, *boehár*.
- , begaafdheid, *kapandeian*, *kabisáán*, L., *aqal*, *boedi*.
- TALERUBOOM, m. *koelit papéda*, (dialium).
- TALHOUT, o. *kájoe upt jang di hitoeng*.
- TALIE, vr. zie TAKEL.
- TALIÉN, b. w. zie TAKELEN.
- TALING, m. *blibis*.
- TALISMAN, m. *thilism & thilism*, Ar., *ázimat*, Ar., *djimat*, verb., *hakmat*, Ar., *hikmat*, Ar., *toembal*, Jav.
- TALK, vr. *lemaq gemoq*, *lemaq tjájer*.
- TALKBOOM, m. *póhon káwan*, *njatoe*, Soend.
- TALKSTEEN, m. *ab'raq*, Perz., *thalq*, Ar.
- TALLETTER, vr. *hoerof hesab*, Ar.
- De —s van 1854 zijn: *ghain*, *dlad*, *noen en dál*, *makka hoerof hesab táhon 1854 itoe gháin*, *dlád*, *noen dan dál*.
- TALLIK, b. n. *dápat di hitoeng (hesab)*.
- TALLOOS, b. n. zie ONTELBAAR.
- TALMACHTIG, b. n. *perláhan-láhan*, *plan-plan*, L., *berlambat-lambátan*.
- , *traag*, *lui*, *málas*, *segan*.
- TALMACHTIGHEID, vr. *prí lambat-lambat*, *kalambátan*.
- TALMEN, o. w. *berlambat-lambat*, *léna*, *lina*, *perláhan-láhan*, *plan-plan*, L.
- , *leuteren*, *préréng*.
- Indien wij — hier over te steken, *djikaluw lambat kita menjabrang ini*, S. R. 54.
- TALMER, m. *orang málas*, *orang lambat-lambat*, *orang segan*.
- TALMERIJ, vr. *perlambátan*, *kamalásan*, *prí léna*.
- TALMUD, m. *kutáb agama orang jahoeði*, *talmod*.
- TALRIJK, b. n. *bánjaq*.
- TAM, b. n. *djinaq*.
- Een — hert, *roesa djinaq*, *mendjangan djinaq*.
- Tamme en wilde bananen, *pisang kebon dan pisang hoetan*.
- Een — paard, *koeda djinaq*, *koeda mánis*.
- TAMARINDER, vr. *asam djáwa*, *tamar hind*, Ar., *tamroe'l-hind*, Ar.
- TAMARINDEBOOM, m. *póhon asam djáwa*.
- TAMARISK, m. *póhon tjamára*, *atzl*, Ar., *tjamára lawl*, *arraw*.
- TAMBOER, m. *pendloe genderang*, *tamboer*, Ned.
- TAMBOEREN, o. w. *páloe genderang*, *poekol thamboer*.
- TAMBOURIJN, vr. *rabána*, *rudap*, *taboewan*, *tetaboewan*, *tifa*, Amb., *toph*, Hebr.
- TAMBOURIJNSPELER, m. *perabána*, *orang menanpar rabána*.
- TAMELIJK, b. n. *sedang*, *sadarhána*.
- hoog, *sedang tingginja*.
- e prijs, *harga sedang*.
- TAMHEID, vr. *prí djinaq*, *kadjinákan*.
- TAND, m. *gigi*.
- Eén —, *gigi sa-bátoe*.
- Voor —, *gigi sarei*.
- Hoek —, *oog* —, *gigi asoe*, *gigi andjing*.
- Gebroken —, *gigi roempang*.
- Gebrekkige —en, *roempang gigi*.
- De —en vijen, *dáboeng*.
- en krijgen, *toemboeh gigi*.
- De —en schuren, *bersisoe gigi*, *mengásuh gigi*.
- De —en schoonmaken, *soegt*, *bersoegt*.
- De —en peuteren, *tjongkil gigi*.
- Op de —en knarsen, *mengartaqkan gigi*.
- Voorzien van fraasje —en, *áda gigi bágoes*, *sjanbat*, Ar.
- De —en laten zien (uit kwaadheid), *toendjoeg moeka*, *baperlihuatkan gigi*, *seringéh*, *menjeringéhkan gigi*.
- Met den mond vol —en staan, *kasompók-an*, L.
- Met lange —en eten, *bósen*, L., *mákan dengan djemoe*.
- , *schaard*, *soembing*.
- in een rad, *gigi róda penggilingan*, *gigi djantra*.
- TANDARTS, m. zie TANDMEESTER.
- TANDBEITEL, m. *páhat gigi*.
- TANDBORSTEL, m. *kájoe soegt*, *sikat gigi*.
- TANDELOOS, b. n. *tiáda bergigt*, *roenga*, *roengyaq*, *roempang gigi*, *ompong*, Jav.
- TANDEN, b. w. *bergigikam*, *békin gigi*, L.
- scherpen, *menádjamkan gigi*, *békin tádjam*, L.
- TANDENSTOKER, m. *tjongkil gigi*.
- TANDENKNAARS, o. *kartaq gigi*.
- TANDENKALK, m. *kápoer gigi*.
- TANDGEKLAPPER, o. *galatoe*, *gelótoq*, L.
- TANDHOL, o. *kas*, *lobang tamput gigi*, *kon-dam gigi*.
- TANDIG, b. n. *bergigt*, *áda poenja gigt*.
- TANDKAS, vr. *tamput gigi*, *lobang tamput gigi*.
- TANDKRUID, o. *akar binása*.
- TANDLETTER, vr. *hoerof gigi*.
- TANDMEESTER, m. *thábib gigt*, *pandei tjáboet gigi*.
- TANDMIDDEL, o. *obat gigt*.
- TANDPIJN, vr. *sákít gigi*.
- TANDPIJNSTILLEND, b. n. *penáwar sákít gigi*, *obat sákít gigi*.
- TANDFOEDER, vr. *loemat gigt*, *obat gigt*.
- TANDRAD, o. *djantra jany bergigi*, *ródu jany ádu gigirja*.

TANDSCHRABBER, m. *tjongkil gigi*.
 TANDSWIJZE, bijw. *ber-gigi, su-bagei gigi*.
 TANDTREKKER, m. *prabot mentjaboet gigi*.
 TANDVLEESCH, o. *goesi, daging gigi, isot*.
 TANDVORMIG, b. n. *su-roepa gigi*.
 TANDWATER, o. (van azijn op ijzer en nijen getrokken om de tanden zwart te maken), *bebánjon*.
 TANDWORTEL, m. *akar gigi*.
 TANEN, b. w. *sánaq koelit dengan koelit pohon*.
 —, o. w. duister worden, roskeurig worden, *soeram, djádi gelap*.
 TANG, vr. *sepit, penjepit, gátu-gátu*.
 — van eenen goudsmid of juwelier, *djepitan, plátèng, djepitan géppeng*.
 Bamboezen —, (pers), *gápit, Jav.*
 TANGETJE, o. *sepit ketjil*.
 — om den baard uit te trekken, *angkop*.
 Een fijn goudsmids —, *krintan*.
 TANIG, b. n. *warna hitam manis, warna pála*.
 TANING, vr. zie EKLIPS.
 TAP, m. *tjêrèt, L., tjurat*.
 TAPHUIS, o. tapperij, *kadei órang mendjoe-wal áraq (toewaq, sópi, L.), wárong sópi, L.*
 TAPIT, o. *permadáni, qathifah, Ar., cha-thifah*.
 — met goud doorweven, *permadáni jang ka-amás-an*.
 Eene bijzondere soort van — en, *ham-páran tjeboebong*.
 —, tafelkleed, *kájin médjah*.
 TAPITMAKER, m. *pandei permadáni, pandei qathitih*.
 TAPITWERK, o. *déwangga*.
 Gordijnen van —, staatsiegordijnen, *tírei déwangga*.
 TAPPEN, b. w. af—, *mentjêrèt, L., sálin*.
 —, drank verkoopen, *djoewal sópi, L., djoewal áraq (toewaq, bram, táfia)*.
 TAPPER, m. *toekang wárong sópi, toekang kadei áraq (toewaq)*.
 TAPSLEUTEL, m. *koentji tjêrèt, L., áraq koentji tjarat*.
 TAPTOE, vr. *boenji genderang samboerjau poelang, boenji thamboer tunda poelang, taptoe, L.*
 TARA, vr. *túnbangun tong, túnbangan kas (pett)*.
 TARANTULA, vr. (ond. w.) *ghundah, Perz.*
 TARBOT, vr. (soort van —), *ikan báwal*.
 TARIEF, o. *tarif, daftar harga bárang da-gángan*.
 TARTEN, b. w. *tentang, antjam, L., soem-bar, Jav., soembar-in, L.*
 TARTER, m. *órang kátjaq (kótjaq), jang menentang, jang mengantjam, L.*
 TARWE of TARW, vr. *gendom, trigo, Port., dicé, Perz.*
 Turksche —, *djágong*.

Buitenste omhulsel der turksche —, *kulboesong*.

Gekookte —, *nást gendom, S. R. 5.*

TARWEBROOD, o. *roti gendom*.

TARWEMEEL, o. *tepong gendom*.

TAS, m. *hoop, tamboenan*.

TASCH, vr. *zak, buidel, pondí-pondí, kandi, kandoeng, kuanthong, L.*

TASCHJE, o. (van bladeren om den betel bij zich te dragen), *époq*.

Lederen —, *lompét, dompét*.

Biezen —, *sulleppa, sussulleppa*.

TASSEN, b. w. *tumbon, menambon*.

TAST, m. *pendjamáhan*.

TASTBAAR, b. n. *voelbaar, jang dápat di djámah*.

— duidelijk, *njáta, trang, tentoe*.

TASTEN, b. w. *djámah, rába*.

In het donker rond—, *rába-rába di gelap*.

TASTER, m. *jang mendjamah, jang merába*.

TASTING, vr. *pendjamáhan*.

TATEWALEN, o. w. *bertilor*.

TATOUËREN, b. w. *tjátjat koelit, bertawákan koelit*.

TAXATEUR, m. (ond. w.) *órang jang tároh harga, jang nilai, jang taqsir*.

TAXEREN, b. w. *tároh harga, nilai, taqsir, L.*

TAXISBOOM, m. (soort van —), *araw, tjamára láwoet*.

TE, voorz. en voegw. *akan, di, dengan, terlá'oe*.

Om hem — zien, *akan melihat dia*.

— tusschen twee werkwoorden, wordt gewoonlijk niet vertaald, als: bevelen — komen, *soeroeh datang*.

Beginnen — eten, *moelá-t mákan*.

— land, *di dárat*.

— water, ter zee, *di láwat*.

— voet gaan, *berdjalan kaki*.

Bij hem — land, *di negrinja*.

— vuur en — zwaard, *dengan ápi dan pedang*.

— bed, *di tempat tidur*.

— Padang, *di negri Pádang*.

— groot, *terlálao besaar*.

— meer, *mákin lebeh, mungkin lebeh, L.*

— weinig, *terlálao sedikit, koerang amat*.

Hoeveel — meer, *brápa lebeh*.

— gemoet gaan, *pergi bertemoe, pergi bertemoe, pergi menjamboet*.

Zich — buiten gaan, *loepa diri*.

— kort schieten, *tiwas; onvoldoende zijn, koerang, tiada tjoekoep*.

— inijwaarts, *paadda kita, kapadákoe*.

— goed hebben, *ada pioelang*.

— doen geven, *brí kardja, brí soesah*.

— onpas komen, *dátang salah waqtoe, zoo als in: hij komt — onpas, salah waqtoe datangnja*.

— doen hebben, *ada kardja*.

— zamen, *sánu-sánu*.

— niet doen, *menidákan*.

- , regt, juist, betoel, lenar, dengan betoel, dengan sa-betoelnja.
 — voren, di hoeloe, dhôlo.
 — vergeefsch, sia-sia, lâtjor, L.
 Zich — vreden stellen, memadâkan diri.
 — weten, artinja, jani, Ar.
 — huis, di roemah.
- TEEDER**, b. n. zwak, lemah, lemas, L.
 —, zacht, lemboet.
 Een — mensch, orang lemboet.
 — van gestalte, tengger, ramping.
 —, fijn, hâloes.
 Eene — e huid, koelut hâloes.
 —, gevoelig, piloe.
 Een — gevoel, rása piloe.
 —, bros, râpoh.
- TEEDERGEVOELIG**, b. n. piloe rása.
 Die vrouw is —, makka orang param-powan itoe piloe rasânja.
- TEEDERGEVOELIGHEID**, vt. kapiloewan rása.
TEEDERHARTIGHEID, vt. rása sâjang, rása kapiloewan.
- TEEDERHEID**, vt. balei, belei, kalemboetan.
TEEF, vt. andjing beina, andjing param-poe-wan.
- TEEK**, vt. karapt, salam, Ar.
- TEEKEN**, o. tanda, âlâmat, Ar., bakas, bekas, tjima, antjêrin, L.
 — van onschuld, tanda tsâleh, tanda kasoetjian.
 — van den dierenriem, bordj ismâni, Ar.
 — van leven, tanda hidop, âlâmat el-feiât, Ar.
 — s van met bloed bemorst te zijn, bakas berloemoer dengan dârah, Isk. 47.
 Tot een — van oprechtheid, akan tanda ichlâts.
 Zijn — is eene kroon, âlâmatnja itoe makôta.
 —, sein, samboejan.
 Onheilspellend — in de sterren, nafs, Ar.
 — van brand, samboejan roemuh hângeos.
 Hij gaf een — door te hoesten, makka di brinja samboejan itoe dengan bâtoq.
 Een — hebben, gekenmerkt zijn, kabekâsan.
 —, wenk, isjârat, Ar.
 — op het ligchaam, aangeboren gebrek, tjangga.
 Door een aangeboren — gekenmerkt, di tjangga.
 Een — geven, brt tanda, enz.
 —, zie MIKPUNT.
- TEEKENAAR**, m. die teekeningen maakt, pandei menoelis, toekang soengging, L., penoelis.
- TEKENBOEK**, o. boekoe gambar, L., boekoe pigoera, L.
- TEKENEN**, b. en o. w. kenmerken, tandâ-i, menandâ-i, tandâkan, brt tanda.
 Door de kinderziekte getcekend zijn, âda bakas tjâtjar, bôpêng.
- , onder—, târoh tanda tângan, boebok tâpuq tângan.
 Een vredesverdrag —, târoh tanda tângan paadda soerat perdaméan.
 —, afbeelden, toelis gambar, gambarkan.
- TEEKENING**, vt. gambar, pigoera, L., peta, toelisan.
- TEEKENKRIJT**, o. kâpor toelis gambar.
- TEEKENKUNST**, vt. ilnoe gambar pengatahoewan pigoera, L.
- TEEKENMEESTER**, m. goeroe gambar, goeroe (pengâdjar) menoelis ganggar.
- TEEKENWIJS**, vt. tjâra toelis gambar.
- TEELBAL**, m. boewah pelér, kalapir.
- TEFLDEELEN**, o. meerv. kamaloewan, tempat kamaloewan, zie SCHAAMDEEL.
- TEELDRIFT**, vt. ka-inginan, napsoe mâw bekaq, nafssoe akan berânaq.
- TEELLAND**, o. tânah perhoemâân, lâdang, bëndang.
- TEELID**, o. boetoe, dzakar, Ar.
- TEELT**, vt. ras, peranâkan, atsal, Ar.
 — van groenten, pemiârâân (tanâman) sâjor-sajoeran.
- TEELTIJD**, m. der dieren, mâsa mendjantan, tempo bekaq, L.
 — der vogelen, mâsa berdjoedoe.
- TEELVOCHT**, o. ment, Ar., dârah poetih.
- TEELZAAD**, o. zaaizaad, bidji-bidjian, bibit.
- TEEMS**, vt. zie TEMS.
- TEEN**, m. toon, djâri kâki.
 De groote —, iboe kâki, umpoel kâki, Omd.
 De kleine —, kalingking kâki.
 Op de — en loopen, djindjing, djindjit.
 Op den eenen — en met den anderen voet goed gaan, tindjing.
- TEEN**, vt. twijg, dâhan, târoq.
- TEENFERK**, o. horden van teen in zee nabij het strand om visch te vangen, sêro.
- TEER**, o. gâla-gâla lemboet, têr, verb.
- TEERGELD**, o. reisgeld, oewang bakal di djâlan.
- TEERKETEL**, m. prioq gâla-gâla lemboet, prioq têr, L.
- TEERKOKER**, m. orang jang mâsaq têr, toekang mâsaq gâla-gâla lemboet.
- TEERKOST**, m. bakal di djâlan.
- TEERKWAST**, m. penjâpoe gâla-gâla lemboet, se-sâpoe têr, L.
- TEERLING**, m. zie DOBBELSTEEN.
 De — is geworpen, fig. taqdîrnja soedah bagitoe.
- TEERLOOS**, b. n. soesah di tjerna.
- TEERMAAL**, o. perdjamoewan, fêsta, verb.
- TEERPOT**, m. tempat têr, L., tempat gâla-gâla lemboet.
- TEERTJES**, bijw. teederlijk, atas pri jang lemah lemboet.
- TEERTOEW**, o. tâlt têr, L., tâlt jang di pergâla-gâla lemboet.
- TEERWATER**, o. njer têr, L., njer gâla-gâla lemboet.

TEEZEN, b. w. *menjâboet boeloe*.
 TEEZING, vt. *penjâboetin boeloe*.
 TEFFENS, bijw. tevens, te gelijk, *serta, beserta, sama sakali*.
 TEGEL, m. *bâta, bâtoe*.
 —, vloersteen, *bâtoe loko-loko, bâtoe koesta*.
 TEGELBAKKER, m. zie TIGCHELBAKKER.
 TEGELOVEN, m. *lio*.
 TEGELVLOER, vt. *dâsar bâtoe loko-loko*.
 TEGELVORM, m. *tjutukkan bâta (bâtoe)*.
 TEGEN, voorz. en bijw. *paadda, dengan, lawan, ka, dekat, hampir, arah, di*.
 — het gebod, *lawan parintah*.
 Wie is — hem? *siapa lawan dia?*
 — wien hebt gij 't? *paadda stâpa angkav goesar?*
 — zich zelven zijn, *bersalâhan dengan dirinja*.
 — het gebergte, *dekat goenong, di goenong, di sablah goenong*.
 — den muur leunen, *bersandar di têngboq, besêndêr di têngboq, L.*
 Het was — den nacht, *makka hari poon hampir mâlumlah*.
 — het strand klotsen, *mengâlœn di pantet*.
 — zeven uren, *hampir poekol anan*.
 — het oosten, *arah ka-timor, ka-sablah timor*.
 — den stroom opvaren, *moediq berpârahoë*.
 — iemand zijn, *bintji akan sa-ôrang*.
 — iets zijn, *tiada soeka (tarima) barang apa-apa, tiada soedê, Hoft*.
 — wil en dank, *mâw trâ mâw, L., soeka tiada soeka, dengan tiada berkenan*.
 Daaren—, *melâjinkan, hânja, lâjin derri paadda itoe*.
 Rijst — zout ruilen, *bras di toekar gâram*.
 Drie — een, *tiga lawan sâtoe*.
 —, tegenstrijdig, *berdempaq, lawan*.
 TEGENAANMERKING, vt. *peringâtan jang berdempaq (berbêdah, melâwan)*.
 TEGENANTWOORD, o. *pembalâsan djawâb, djawâb jang melâwan, djawâb bâlas*.
 TEGENARTIKEL, o. *perkâra jang melâwan*.
 TEGENBEDENKELIJK, b. n. *jang dâpat di lawan (bantah)*.
 TEGENBEDENKING, vt. *kâta pembalâsan, kâta jang melâwan, perbantâhan*.
 TEGENBEDING, o. *djandji lâjin*.
 TEGENBETOOG, o. *dalil jang melâwan (berdempaq)*.
 TEGENBEVEL, o. *lâjin parintah, parintah jang bertâjinan*.
 TEGENBEWIJS, o. *tanda katrângan jang melâwan*.
 TEGENBEZOEK, o. *perkoendjoengan pembalâsan*.
 TEGENBIEDEN, b. w. *lawan tâwar*.
 TEGENBLAFFEN, b. w. *menjalâki, menggonggong-in, L.*

TEGENBLAZEN, b. w. *menioepi*.
 TEGENBLIKKEN, o. w. *berpandang-pandângan*.
 TEGENBLINKEN, o. w. *bersinarkan paadda, beklap sama, L.*
 TEGENBOD, o. *tâwar lebeh tênggi*.
 TEGENBOEK, o. *soerat perbandingam*.
 TEGENBOOMEN, b. w. *moendoer toelaq gâlâh*.
 TEGENBOORD, o. *pênggir jang di sablah lâjin*.
 TEGENBOTSSEN, o. w. *sontoh, langgar*.
 TEGENDEEL, o. *mochâlifat, Ar., chulâf, Ar., bârang jang berdempaq, bârang jang berlainan sakali*.
 TEGENDIENST, vt. *chednat pembalâsan*.
 TEGENDINGER, m. *ôrang jang melâwan, pelâwan, satroe*.
 TEGENDRANK, m. *minoeman jang djâdi penâwar*.
 TEGENDRIJVEN, o. w. *hânjoet berdempaq, hânjoet ka (di)*.
 TEGENDRUKKEN, b. w. *bâlas tâkan*.
 TEGENDUWEN, b. w. *bâlas sôrong*.
 TEGENEISCH, m. *perminutân jang melâwan (berdempaq)*.
 TEGENETEN, b. w. *mâkan hingga djâdi djemoë, mâkan sampê djâdi bôsên, L.*
 TEGENGAAN, o. en b. w. te gemoet gaan, *peryi berdjoempah, piyi ketemoë, L.*
 —, tegenhouden, *tahânê*.
 —, zie DWARSBOOMEN.
 TEGENGALM, m. *bâlas boenji, rakd*.
 TEGENGALMEN, o. w. *berboenji kapada, berboenji hingga kadengâran, boenji . . . jang kudengâran, berdâsing*. Gewoonlijk wordt dit en soortgelijke woorden in eene omgekeerde houding vertaald, als: het heerlijk lofgezang galmde den kluisenaar tegen, *makka ôrang pertâpa itos mendengar boenji dzikir (dikir, L.) jang terlâloë athlumat boenjinja*.
 TEGENGEDRUISCH, o. *boenji jang berdamping*.
 TEGENGESTELD, b. n. *berdempaq, lâjin sakali*.
 Eene — e eigenschap, *tsifat jang berdempaq*.
 TEGENGIFT, vt. *tegengeschenk, bingkis akan pembalâsan, hadeiat akan pembalâsan*.
 TEGENGIFT, o. *tâwar, penawâr, thirjâq, Ar., bûdzizahr, Perz*.
 — tegen slangegift, *penâwar bisa oelar*.
 — geven (tegen vergift), *menâwarkan râtjoen*.
 TEGENGRAUWEN, b. w. *menggêgêr-ê, menggêgêr-in, L. (gêgêr wordt ook wel eens gijr)*.
 TEGENGRAVEN, b. w. *menggâlê djoega akan berdjâlan di bâwah tânah*.
 TEGENGROET, m. *pembalâsan tâheq (tâbê)*.
 TEGENHEID, vt. *tjelâka, kasoekâran*.
 —, afkeer, *djemoe, gilli*.
 TEGENHOUDEN, b. w. *tâhankan, tahânê*.
 Het was gelukkig dat Bolia Darie haar dadelijk tegenhield, *bâjijnja Bolia Dâri sigrah menâhankan dia, S. R. 4.*

Een vaartuig —, *tâhankan prâhoe*.
TEGENHUPPELEN, b. w. *dâtang meloempah di hadâpan*.
TEGENIJLEN, o. w. *pergi berdjoempah dengan sigrah*.
TEGENIJVEREN, o. w. *melâwan dengan râdjîn*.
berloemba, bâlas berloemba.
TEGENKAMP, m. *pelawânan*.
TEGENKAMPEN, o. w. *lâwan, melâwan*.
TEGENKANS, vt. *oentoeng jang berdempaq, oentoeng jang melâwan*.
TEGENKANTEN, o. w. *zie TEGENKAMPEN*.
TEGENKANTER, m. *pelâwan*.
TEGENKANTING, vt. *pelawânan*.
TEGENKLANK, m. *bâlas boenji, rakâ*.
TEGENKLOESEN, o. w. *tûmpah, mengâlœen di*.
TEGENKOMEN, o. w. *bertemoe, berdjoempah ketemoe, L*.
TEGENKOMST, vt. *pertemoean*.
TEGENLAGCHEN, o. w. *tersinnjom*.
TEGENLIEFDE, vt. *pembalâsan pengâsêhan, pengâsêhan akan pembalâsn*.
TEGENLIST, vt. *pembalâsan tipoe*.
TEGENLOOPEN, o. w. *pergi bertemoe, pergi berdjoempah, piqi ketemoe, L*.
 —, fig. *niet gelukken, tiâda djâdi, woeroeng, L*.
TEGENMERK, o. *soerat tanda bôleh mâsoq*.
 Een — *van den schouwburg, soerat tanda bôleh mâsoq wâjang (komedi, Eur.)*
TEGENMIDDEL, o. *penâwar*.
TEGENMINNAAR, m. *sâma pengâsêh, sâma pembirâhi akan sa-ôrang parampoewan*.
TEGENMOMPELEN, o. w. *bersoengoe-soengoe*.
TEGENMORREN, o. w. *rontah-rontah*.
TEGENNATUURLIJK, b. n. *jang melâwan thabiât*.
TEGENONTWERP, o. *maqsoed jang melâwan (berdempaq)*.
TEGENOVER, voorz. *in het front, berhadâpan, berbetoelan dengan*.
 — *plaatsen, bersabrangkan*.
 —, *aan de overzijde, di sabrang, bersabrângan*.
 — *iets staan, (als tegenhanger) benda-rang, sabendarang, chatsni, Ar*.
 Een groot eiland te midden der zee regt — *deze kaap, sa-boewuh poelaw besaar di têngah lâwoet berbetoelan dengan tandoeng ini, S. R. 136*.
TEGENPARTIJ, vt. *satroe, lâwan, pelâwan, penyablah*.
 —, *persoonlijke vijand, satroe*.
 —, *algemeene vijand, moesoeh*.
TEGENPARTIJDIG, b. n. *berlâwan, berdempaq*.
 —, *persoonlijk vijandig, bersatroe*.
TEGENPRAAT, m. *perbantâhan*.
TEGENPRATEN, b. w. *lâwan kâta, berbantah, bertjiderâ dengan kâta*.
TEGENREDE, vt. *bûjâra jang melâwan*.
TEGENREDEN, vt. *sabab jang melâwan, kârana jang berdempaq*.

TEGENRIJDEN, o. w. *toenggang koeda mâw ketemoe (handaq berdjoempah)*.
TEGENRUKKEN, b. w. *târêq ka-sablah lâjin*.
 —, o. w. *berdjâlan menghampirkan*.
TEGENSCHRIFT, o. *soerat djwab, soerat melâwan*.
TEGENSCHRIJVEN, b. w. *melâwan dengan soerat*.
TEGENSPARTELEN, o. w. *melâwan, kâpah-kâpah*.
TEGENSPOED, m. *oentoeng djâhat, tjelâka, âlat, Ar, moesjarat, Ar, tawlat, Ar, âlet, Ar, dahiat, Ar*.
TEGENSPORRELING, vt. *pelawânan, perbantâhan*.
TEGENSPRAAK, vt. *perkataân jang bertjiderâ, perbantâhan moelœt, lâjin bûjâra, L, chilâf, Ar*.
 Zonder —, *dengan tiâda berkâta lâgi, dengan kapoatoesan jang tentoe*.
TEGENSPREKEN, b. w. *melâwan kâta, bertjiderâ, berbantah-buntâhi*.
 —, *logenstraffœn, menjâlahkan*.
TEGENSTAAN, o. w. *melâwan, berhadâp moeka, berbantah, bantâhi*.
 —, *walgen, djemoe, bôsên*.
 Het spek staat hem tegen, *dia bôsên mâkan bâbi, L, makka ia djemoe akau dâging bâbi*.
TEGENSTAND, m. *pelawânan, perbantâhan*.
TEGENSTELLEN, b. w. *melâwan, sangkoetkan, tegahkan*.
 —, *verzetten, moechâlafatkan*.
TEGENSTELLER, m. *pelâwan, lâwan*.
TEGESTELLING, vt. *pelawânan, bârang jang berdempaq, chilâf, Ar*.
TEGENSTEMMEN, b. w. *lâwan dengan soewâra, tiâda tarîma*.
TEGENSTOOTEN, b. w. *bâlas toemboq, (tindjoe, L)*.
 —, *tegen iets stooten, antoq, indjat, singgoeng, toebroek, Jav, sontoh, dompaq, dampar, toebroq*.
 Het hoofd tegen den muur stooten, *indjat kapâla di tœmboq*.
TEGENSTREVEN, b. w. *lâwan, melâwan*.
TEGENSTREVER, m. *jang melâwan, pelâwan*.
TEGENSTREVIING, vt. *pelawânan*.
TEGENSTRIBBELEN, b. w. *zie TEGENSTRUBBELEN*.
TEGENSTRIJDIG, b. n. *lâjin sakâli, chilâf, Ar, moechâlif, Ar, jang melâwan (berdempaq, bersalâhan, berlawânan)*.
 En anderen welke alleen elkander — *zijn, dan lâjin derri paadda itoe jang berlawânan samoehânja, M. S. R. 20*.
 Eene wet, die — *is met de wet Gods, hoekoem jang berdempaq (moechâlif) dengan hoekoem Allah*.
TEGENSTRIJDIGHEID, vt. *tsifat jang berdempaq, ichtilâf, Ar, tafawat, Ar*.
TEGENTREKKEN, o. w. *lâdjoe (berdjâlan) kapada, berangkat pergi berdjoempah*.

TEGENVALLEN, o. w. niet gelukken, *woeroeng*, L., *tiada djádi, tiada lakoe, tiálu beroentoeng*.

De wind is tegengevallen, *makka angin soedah datang dèrri haloewan*.

TEGENVOETER, m. hiervoor is gecne bepaalde uitdrukking, doch door: *orang jang di sablah doenjá jang di bawah*, wordt er een denkbeeld van gegeven.

TEGENWEER, vr. *pelawanan*.

TEGENWERKEN, b. w. *lawan, melawan*.

TEGENWERKEN, b. w. *menjoekarkan, melintang*.

Een ongeluk, dat tegenwerkt, *bentjana jang melintang*.

De kracht van een vallend ligchaam werkt tegen (terug) op het voorwerp op hetwelk het valt, *qoewatnja barang jang djatoh itoe pindah paadda barang jang kadjatohan*.

TEGENWERKING, vr. *kâl menjoekarkan, kâl melintang*.

TEGENWERPEN, b. w. *lmpar apa-apa di hadapan (depan, L.) kâki orang*.

—, fig. zie **TEGENSTELLEN**.

TEGENWEZEN, o. w. *âda melawan, tiada soeka, tiada tarima*.

TEGENWIGT, o. *sâma kabratan*.

TEGENWIGTIG, b. n. *sâma brat*.

TEGENWIJZEN, b. w. *mengâlahkan bitjara, poetoeskan koekoem menjâlahkan*.

TEGENWIL, m. *djemoe, kagillian, bôsên, L.*

TEGENWIND, m. *angin dèrri haloewan*.

TEGENWOELEN, o. w. *kâpah-kâpah, melawan*.

TEGENWOORDIG, b. n. aanwezig, *âda, hadap, hadir, Ar., Hoft., mawdjoed, Ar.*

Alle vorsten waren —, *makka segalla radja-radja poon menghadap (hadlir'ah)*.

—, van tijd, *sakarang, ini*.

De —e tijd, *mâsa jang sakarang ini, koetika ini*.

— is hij te Samarang, *sakarang dia âda di negri Samarang*.

TEGENWOORDIGHEID, vr. *hadapan, hadlirat, Ar.*

In — des Heeren, den almachtige, *paadda hadlirat toehan jang mahâ besuar, M. S. R. 22*.

TEGENWORSTELLEN, b. w. *lawan, melawan, kâpah-kâpah*.

TEGENZIJD, vr. *sablah jang lâjin, menjablah*.

Aan deze zijde en aan de —, *aan weerskanten, sablah-menjablah*.

TEGENZIJN, o. w. zie **TEGENWEZEN**.

TEGENZIN, m. *djemoe, djemoewan, kagillian, bôsên, L., djullih, awâdz, Ar., kurahiat, Ar.*

Eenen — hebben, *tiada soeka*.

Hetgeen — verwekt, *jang membâwa kapada djemoe*.

TEISTEREN, b. w. *persakit, bêkin sâkit, L., menjantaja*.

TEISTERING, vr. *kâl persakit*.

TEKST, m. *nats, Ar., moeloew, Ar., motin*.
Van den — raken, *berobah bitjara*.

TEKSTSCHRIJVER, m. *penjoerat nats (motin)*.

TEKSTVERDRAAIJING, vr. verkeerde tekst-uitlegging, *tafsir jang bersalahun denjau nats*.

—, de daad van het verkeerd verklaren. *kâl salah mentafsirkan nats*.

TEKSTVERKLAARDER, m. *jang mentafsirkan nats*.

TEKSTVERKLARING, vr. *tafsir nats*.

TEKSTWOORD, o. *perkatâan nats, qawl nats, Ar., perkatâan motin*.

TEL, o. het tellen, *hitoengan, pembilangan*.

Niet in — zijn, *tiada di bilangkan, tiada di indahkan*.

TELBAAR, b. n. *jang dâpat (boleh) di bilangkan (hesabkan, hitoeng)*.

TELEGRAAF, m. het gebouw van den —, *gedong soerat panah*.

—, de snelle overbrenging van schrift,

soerat panah, (eig. pijlschrift ter betrekkelijke aanduiding der snelheid en in verband met het Lat. *telum* en Gr. *télos*).

TELEN, b. w. *berânaq*, (ook van den vader. S. R. 4.), *perânaq*, zie **KWEEKEN**.

TELER, m. *jang perânaq (berânaq)*.

TELESKOOP, m. *tropong besuar*.

TELEURSTELLEN, b. w. *perdayakan, kâjah*.
(*lawar*, volgens GUBYNIER, doch mij in dezen zin vreemd).

Teleurgesteld, *lâtjor, L., di perdayakan di kâjah*.

TELG, vr. *târoq, tjâbang moedah*.

Jonge —, *toenas, poetjoq*.

—, afstammeling, *toeron-temoeron, ânaq*.

—en, *ânaq-ânaq, dzorriat, Ar.*

TELGANG, m. *ligas, hadiân, Jav.*

TELGANGER, m. *peligas, koeda jang meligas, koeda hadiân, L.*

TELING, vr. *kâl perânaq (ber-ânaq)*, zie **KWEEKERIJ**.

TELING, m. zie **TALING**.

TELKENS, bijw. *tiap-tiap kâl, sâban-sâban kâl, L., kalaktên*.

— nadat, *tiap-tiap komediên*.

TELKUNST, vr. zie **REKENKUNDE**.

TELLEN, b. w. *bilang, hitoeng, hesab, Ar., permanâ-t*.

De inwoners van het land —, *membilang segalla ist negri, hitjeng segalla orang negri*.

Iemand niet — (achten), *tiada membilangkan (indahkan, menghabarkan) saorang*.

TELLER, m. *jang membilang, jang hitong, jang menghesab*.

— in de rekenkunde, *pembilang*.

TELLINEN, m. meerv. *zeeschelpen, bin pâsir, (tellina)*.

TELLING, vr. *pembilangan, penghitoengan*.

TELPAARD, o. *koeda hudcän*, vr., *peligas*.
TELPAS, vr. zie **TELGANG**.
TEMBAAR, b. n. *jang dâpat di djinaqkan, jang boleh djâdi djinaq, jang boleh di bekin djinaq*, L.
TEMBAARHEID, vr. *prt (tsifat) jang dâpat di djinaqkan, kalakoewan jang boleh di bekin djinaq*, L.
TEMEN, o. w. *berkata dengan perlâhan-lâhan, bitjara plan-plan sâdja*, L.
TEMET, bijw. zie **ALTEMET**.
TEMMEN, b. w. *djinaqkan, bekin djinaq*, L.
 Een hert —, *mendjinaqkan ro-sa (mendjangan)*.
 Zijne driften —, *menahânt hawâ nafs-soenja*.
TEMMER, m. *orang jang mendjinaqkan, pendjinaq*.
 — van olifanten, *qâla*.
TEMMING, vr. *pendjinâkan*.
TEMPEEST, o. *riboet*, zie **STORM EN ORKAAN**.
TEMPEL, m. *heikal*, Ar.
 Chinesehe —, *klinting*.
 — der Mohamedanen, plaats van aanbidding, *mesdjid*, Ar., *mesidjid & mesigid*, ook: *missijit*, verb.
 —, huis Gods, *beit Allah*, Ar., *beitol*, verb., *roemah Allah*.
 De — van Mekka, *kâbat*, Ar.
 —, afgodshuis der Alfoeren, *toetoewa, mârel, masâle*.
 — der joden, *kanisat*, Ar.
TEMPELBEWAARDER, m. *orang jang mendjâga mesdjid, merbot*.
TEMPELDIENTST, vr. *chedmat mesdjid*.
TEMPELGEREEDSCHAP, o. *serba mesdjid*.
TEMPELPRIESTER, m. *imâm mesdjid, pang-hoeloe mesdjid*.
TEMPELTJE, o. verguld —, voor de huisgoden der Chinezen, *boqtji*: op feestdagen wordt het op het huisaltaar geplaatst en in hetzelfde reukwerk gebrand.
 Altaartje in zulk een —, *njôlo-njôlo*.
 Afgods—, *pantâran*.
TEMPERAMENT, o. (ond. w.) *parângt, prt toehoh, kalakoewan badan*.
TEMPERATUUR, vr. *prt oedara*.
TEMPEREN, b. w. (jzer —) *sepoeh bessi, sawpoe*.
TEMPERING, vr. *penjepohan*.
TEMPEREN, b. w. (ond. w.) zie **KWELLEN**.
TEMS, vr. *teems, zeef, tapan, pengajâkan jang di boewat derri paadda boeloe koeda*.
 Kleine —, *sâri*.
TEMSEN, b. w. zie **ZIFTEN**.
TEN, voorz. *di, sa.....nja, akan, paadda, atas*.
 — huize, *di roemah*.
 — minste, *sa-koerang-koerangnja*.
 — dienste, *at'an ghenânja*.
 — oosten, *di sablah timor*.

— koste van den heer N. N., *atas belandja toewan ano*.
 — overstaan van getuigen, *di hadâpan sjaksi*.
 — tijde van den oorlog, *paadda waqtoe (têmpo) prang*.
 —, bijw. — eerste, *paadda pertamânja, pertâma, paadda jang pertâma*.
 — laatste, *paadda achirnja*.
 —, voegw. — einde, *sopâja, agar, agar-sopâja*.
 —zij, *melâjinkan, hânja, atsal*, L., *illâ, Ar., bi ghair, Ar*.
TENGER, b. n. *teeder, lemah, lemboet*, zie **TEEDER**.
 —, slank, *ramping*.
 —, teer, *nipis moelêg*.
TENGERHEID, vr. *kalemboetan, kalemâhan*.
 —, slankheid, *sikap jang ramping*.
TENIETDOEN, b. w. zie **VERNIETIGEN**.
TENT, vr. *cheimah*, Ar.
 Katoenen —, *soerâdig*, Ar.
 —en opslaan, *mengenâkan (pâsang) cheimah*.
 —en in reijen plaatsen, *mengâtorakan cheimah*.
 Onder —en legeren, *bercheimah, doe-doeq di cheimah*.
 —en van satijn, *cheimah derri paadda athelas*.
 —, loofhut, *tarâtaq*.
 — op het dek van een schip, *têndah, sa-rambit*.
 —, kraam, vr. *wârang, kadei*.
TENTDOEK, o. *kâjin cheimah*.
TENTEN, b. w. *mentjongkil, lôga, doega*, L.
TENTIJZER, o. *tyongkil*.
TENTKOORD, o. *tâlî cheimah*.
TENTOONSTELLEN, b. w. *mengadeikan, perlihatkan, pertoen-djoekkan, kassi lihat*, L.
 Ten toon gesteld worden, *di kadeikan, di perlihatkan*.
TENTOONSTELLING, vr. *pertoendjoekan, hâl mengadeikan*.
 — van nationale nijverheid, *pertoendjoekan karadjinan orang negri, pertoen-djoekan oesâha orang negri*.
TENTPAAL, m. *kâjoe cheimah, pâsaq cheimah*.
TENTSCHUIT, vr. *prâhoe jang ber-têndah*.
TENWARE, voegw. *melâjinkan, hânja, melinkan*, L.
TEPEL, m. *mâta soesoe, hoedjong soesoe, pintil soesoe*.
TEPELPLIJN, vr. *sâkût pintil soesoe*.
TEPELSPLEET, vr. *blahnja mâta soesoe, blahnja pintil soesoe*.
TEPELVORMIG, b. n. *sa-roepa mâta soesoe, sa-roepa pintil soesoe*.
TEPELZALP, vr. *obat mâta soesoe, obat pintil soesoe*.
TER, voorz. *ka, paadda, di, dengan, akan, karana*.

— regterhand, *ka-kánan, paadda tángan kánan.*
 — goeder uur, *paadda koetika jang bájiq.*
 — loops, *dengan goepoh-goepoh.*
 — zijde, *di sablah.*
 — eere, *akan hormat.*
 — maand, *paadda tiap-tiap boelan, sában-sában boelan, L.*
 — liffile der waarheid, *káraná mengásel kabenáran.*
 — zee varen, *djádi chalátsí, djádi ma tros, L., berlájar di láwt.*
 — hand stellen, *sarahkan, kassí di tángan, L.*
 — harte nemen, *mengándakkan, djáya bájiq-bájiq, memaliharákan, tároh di dálam háti.*
TEREGTBRENGING, vt. (het verlorene,) *há! menímboelkan bárang jang hilang.*
TEREGTHELPING, vt. *há! menoendjoekkan kabenáran.*
TEREGTSTELLING, vt. *há! melakoekan fioekoem.*
TEREN, b. w. *tároh tér, L., bergalákan.*
 —, o. w. achteruit—, *memboeroeskan (membelonjákan) lebeh derri paadda hátsilnja (gadjinja).*
 Op eigene kosten —, *hidop atas belandja sendirinja.*
TERGEN, b. w. *oesiq, mengoesiq, mengjoesár-t, atjoem.*
 —, nabaruwen, *mengá-ljog.*
 Dieren —, *adoe, sohkan.*
 Eenen hond —, *sohkan andjing, tjog-tjog andjing.*
 —, kwellen, plagen, *menggrétjog, L., ganggoe.*
TERGER, m. *orang jang mengoesiq, enz., zie TERGEN.*
TERGING, vt. *pengoesikan, pengadjók-an, pengadoewan, zie TERGEN.*
TERHANDSTELLING, vt. *penjaráhan.*
TERIG, b. n. *bergála-gála lemboet, soedah di sápoe tér, L.*
TERING, vt. *belá sení, sákit tjerna, ratjag. diqq', Ar., ook: doqq'.*
 Aan de — sterven, *máti belá sent.*
 —, zie **VERTERING**.
 —, uitgave aan behoeften, *belandja rezeqi, belandja káraná hátsjat.*
 De — naar de nering zetten, *berpá toetkan belandja dengan hátsil, atorkan belandja sa-baginána gádjí.*
TERINGACHTIG, b. n. *sákit belá sent, ratjagkan.*
TERINGKOORTS, vt. *demam belá sent.*
TERINGZIEKTE, vt. *penjákit belá sent.*
TERM, m. *perkatáan, qawl, Ar.*
 Ongepaste —, *perkatáan jang tiáda pátoet.*
 —, stelling, *sjarth, Ar.*
 —, tijdvak, *waqtoe, Ar., zamán, Ar. kála.*

— van huwbaarheid, *fadd' baloegh, Ar.*
 Niet in de — en vallen van te dienen, *tiáda misti másoq tsoldádoe, L., tiáda wárijib másoq tsoldádoe.*
 —, bepaling, *katentoewan, bilangan.*
 Niet in de — en van dat besluit, *tiáda másoq bilangan parintah itoe.*
TERMIJN, m. *waqtoe jang tentoe, koetika jang tentoe.*
 — van betaling, *angsoeran, témpo pem-lajáran.*
TERMIJT, vt. *rájap, aní-aní, laláron, L.*
TERNEN, b. w. zie **TORNEN**.
TERP, vt. *tamboenan tánah jang loepoet derri paadda ajer sabaq.*
TERPENTJIN, m. *tharmonín, Ar., bunásat, Perz.*
TERPENTJINBOOM, m. *boeth & boethom, Ar., kanhán, Ar.*
TERPENTJINGEEST, m. *rofi tharmonín.*
TERPENTJINOLIE, vt. *mínjaq tharmonín.*
TERRAS, vt. *tánah tínggi dengan roempoet.*
 Met — sen, *dengan berpangkat-pangkat tánahnja.*
TERSTOND, bijw. *sabantaar, klaq, sintaq, L.*
TERUG, bijw. achterwaarts, *di blá kang, oendoer, moendoer.*
 —, weder, *kombáli.*
TERUGBEGEVEN, b. w. *minta kombáli, soeka dápat kombáli.*
TERUGBEGEVEN, wederk. w. *poelang.*
TERUGBLIJVEN, o. w. *tínggal di blá kang.*
TERUGBRENGEN, b. w. *báwa (antar, kantar) kombáli, poelangkan.*
 Zoo niet (dan) laat ik hen allen —, *dkikaloe tiáda, hamba soeroh antarkan sekaliannja kombáli, Isk. 95.*
TERUGDEINZEN, o. w. *oendoer, moendoer, L., soeroet.*
 Het leger deinsde in colonnes terug, *makka lasjkar poon soeroet berbedah.*
TERUGDEINZING, vt. *há! moendoer.*
TERUGDENKEN, o. w. *kenang, terkenangkan, ingat lagi.*
TERUGDRIJVEN, b. w. *toelaq, hálaw moendoer, oendoerkan.*
TERUGDRIJVER, m. *penoelaq, penghálaw moendoer.*
TERUGDRIJVING, vt. *penoelákan, penghálawan moendoer, há! mengoendoerkan.*
TERUGEISCHEN, b. w. *minta kombáli.*
TERUGGAAN, o. w. *oendoer, moendoer, L., pigi poelang, L., soeroet, Hoft.*
 —, vervallen, *djádi roesaq.*
TERUGGANG, m. *há! láloe ka-blá kang, há! láloe mendjárovokkan, há! moendoer, há! soeroet, Hoft.*
TERUGGAVE, vt. *penoelángan, pembrian kombáli, pengombalian, kassí kombáli, L.*
TERUGGEVEN, b. w. *mengembalikan, poelang, memoelang, kassí kombáli, L.*
 Hoe kan ik hem de vorstin —? *bugi-*

- mána akoe mengembalikan poetrá itoe kapadánja?* S. R. 71.
 Wil mijn vriend (haar) aan hem —? *hindeikoe handag kombalikankah kapadánja?* S. R. 66.
- TERUGHALEN, b. w. *ambil kombáli.*
 TERUGHOUDEN, b. w. *táhankan, tahánt.*
 TERUGHOUDING, vr. *hál táhankan, hál menáhankan, hál menahánt.*
 TERUGJAGEN, b. w. *oesir, boeroe.*
 TERUGKAATSEN, b. w. *terugslaan, bálas poekol, bálas páloe, kombalikan.*
 — van stralen, *poelungkan sinar, berkilat-kilatkan sinar, memantjarkan sinar.*
 —, o. w. *kalintjat.*
 TERUGKAATSBAAR, b. n. *jang memantjarkan sinar.*
 TERUGKAATSING, vr. (van stralen), *hál memantjarkan sinar.*
 — (van iets dat valt of geworpen wordt), *kalintjat, hál kalintjat.*
 —, zie TERUGSPIEGELING.
 TERUGKEEREN, o. w. *poelang, kombáli poelang.*
 Naar huis —, *poelang di roemah.*
 Naar het paleis —, *kombáli poelang ka máliyei,* S. R. 15.
 TERUGKEERING, vr. *terugkomst. hál poelang.*
 TERUGKOMEN, o. w. *dátang kombáli.*
 Om op Sri Rama terug te komen, *sabermoela akan Sri Ráma.*
 TERUGKRABBen, o. w. *niet gestand doen, tjellat.*
 — (van eenen snoever, die eerst veel wil verwedden en daarna terugkrabt, *meninggap.*
 TERUGLEGGEN, b. w. *simpan, tároh, menároh.*
 TERUGLOOPEN, o. w. *berdjálan kombáli.*
 TERUGMARSCH, m. *perdjalánan moendoer, hál moendoer, hál soeroet, Hof.*
 TERUGNEMEN, b. w. *ambil kombáli.*
 —, eene verstotene vrouw, *vóór dat de tijd harer zuivering voorbij is, roedjoy.*
 TERUGREIS, vr. *hál poelang, perdjalánan poelang.*
 TERUGREIZEN, o. w. *berdjálan poelang, berangkat poelang ka-roemah. dátang kombáli.*
 TERUGROEPEN, b. w. *panggil kombáli.*
 TERUGRIJDEN, o. w. (te paard), *poelang bertoenggang koeda.*
 TERUGSCHUIVEN, b. w. *sórongkan moendoer, moendoerkan.*
 —, o. w. *oendoer, moendoer.*
 TERUGSCHUIVING, vr. *hál sórongkan moendoer, hál moendoerkan.*
 TERUGSLAAN, b. w. *bálas poekol.*
 —, achterwaarts doen gaan, *páloe hánga moendoer, páloe mengoendoerkan.*
 TERUGSPIEGELING, vr. (aan den hemel, *jata morgana, sagára goenong.*
 TERUGSPRINGEN, o. w. *loempat kablá kang, loempat moendoer.*
- TERUGSTOOTEN, b. w. *toelag hánga moendoer, toelag saupé moendoer, L.*
 TERUGSTOOTEN, o. *hál oendoer, moendoer, L.*
 TERUGSTOOTING, vr. *afwijzing, hál menoelag, áadjar, Ar.*
 TERUGSTUITEN, o. w. *kalintjat, galintjatan, ambol.*
 TERUGSTUITING, vr. *hál kalintjat.*
 TERUGTOGT, m. *kombalian, poelang, hál moendoer.*
 TERUGTREDEN, o. w. *oendoer, moendoer, L., soeroet, Hof.*
 TERUGTREKKEN, o. w. *zie TERUGTREDEN.*
 In columnes —, *soeroet berbedah.*
 —, trekken, (naar zich toe), *táréq kombáli.*
 —, eene belofte, *monkir (moengkir) derri paadda djandji, rombag djandji.*
 — van de zee, *soeroet.*
 TERUGVALLEN, o. w. *djátoh kablá kang.*
 TERUGVLOEIJEN, o. w. *ngálar kombáli.*
 — naar de bovenlanden, *ngálar moediq, ngálar ka-hoeloe.*
 TERUGVRAGEN, b. w. *mínta taríma kombáli, mínta kombalikan.*
 TERUGVRAGING, vr. *hál mínta taríma kombáli.*
 TERUGWERKEN, o. w. *bálas, poelangan.*
 Zijne snoode daad werkt op zijne kinderen terug, *makka perboewátanja jang djáhat itoe di bátaskan kapada ánaq-ánaqnja.*
 —, terugstuiten, *kalintjat.*
 TERUGWERPEN, b. w. *limpar ka-blá kang.*
 —, weder (naar iemand) toewerpen, *limpar kombáli, bálas limpar.*
 TERUGWIJKEN, o. w. *oendoer, moendoer, L., soeroet.*
 TERUGWIJZEN, b. w. *soeroeh pergi kombáli.*
 TERUGZENDEN, b. w. *kirin kombáli.*
 (Iemand) —, *soeroeh poelang.*
 TERUGZENDING, vr. *kirin kombáli, pengirman kombáli.*
 TERUGZIEN, o. w. *pandang ka-blá kang, páling kupála.*
 TERUGZWEMMEN, o. w. *poelang bernang.*
 TERWIJL, hijw. en voegw. *samantára, paadda antára, sedang, sa-láqi, sippan.*
 — hij slaapt, *samantára ia tidor.*
 — hij eet, *sa-láqi ia mákan.*
 — hij stond, *sedang ia berdirí,* S. R. 18.
 — dat plaats had, *paadda antára itoe, samantára djadinja itoe.*
- TEST, vr. *anggo ketjil.*
 TESTAMENT, o. *watsijat en watsijat, Ar., kahandaq jang áchir.*
 Het maken van een —, *ítsá, Ar.*
 Een — voor eenen notaris gepasseerd, is wettig, *makka soerat watsijat jang di perboewat di hadápan toewan notáris (dabir) itoe tsak namánja.*
 Zonder — sterven, *máti dengan tíada berwatsijat.*

Zijn — maken, *békin testamén*, L., *wasijatkan*, *memboewat watsijat*.

De zoon van onzen koning, die in het — van den koning tot opvolger in het bewind benoemd was, is overleden, *ada poon ánaq rádjá kita jang di watsijatkan rádjá akan ganti karadjáan itoe telah hilanglah*, Isk.

Toen ik als notaris op Poeloe Pandjang een — moest maken, was ik bijna door de zeeroovers gesnapt, *makka tatkalo kita pergi dengan pangkat notaris akan memboewat watsijat di poeloe pandjang makka kita hampir kena di tangkap bá-djaq*, (*orang perampog*).

—, zie **VERBOND**.

TESTAMENTAIR, b. n. *testamenteel*, *watsijat*, *atas prt watsiat*,

—e *beschikking*, *katentoewan watsijat*.

TESTAMENTMAKER, m. *jang watsijatkan*, *jang békin testamén*, L., *jang berwitsajat*, *watsi-j*, Ar.

TESTAMENTSCHRIJVER, m. *penjoerat watsijat*, *jang menoelis watsijat* (*watsijat*).

TESTEREN, b. w. *watsijatkan*, *berwisajat*.

TETS, b. n. *jang melekat*, *jang belengkét*. L., *lindár*.

TETSHEID, vr. *prt lindár*, *prt jang melekat*, *kalakoewan jang belengkét*, L.

TETTIG, b. n. *terlaloe loetjoe*.

TETTIGHEID, vr. *loetjoe*, *prt loetjoe*.

TEUG, vr. *dronk*, *slok*, *tegoq*.

In eene enkele —, *dengan sa-tegoq sádjá*.

—, *ademhaling*, *napas*.

TEUGEL, m. *kákang*, *tóm*, L.

En de bedelmonnik hield de — van zijn paard vast, *makka faqir itoe megangkan kakang koedánja*, M. S. R. 44.

Den — aandoen, *mengenákan kákang*, *tároh tóm*, L.

In — houden, *menahánt*, *memégang kákang*.

Den — aanhebben, *berkákang*.

Den — afdoen, *tanggulkan kákang*, *boeká tóm*, L.

Zijne hortstogten den — vieren, *me-noeroet hawá nafsoenja*.

De —s van het bewind in handen hebben, *mengapalákan karadjáan*, *bertachta karadjáan*, *menggangam boenga karadjáan*, Poët.

TEUGELBAAR, b. n. *jang dápat di perkákangan*, *jang dápat di tahánt*, *jang bóleh di parintah*.

TEUGELEN, b. w. *kenákan kákang*, *perkákangan*, *tároh tóm*, L.

De tong —, *menahánt lidah*.

TEUGELING, vr. *hál mengenákan kákang*.

TEUGELKOORD, vr. *táli kákang*, *táik tóm*, L.

TEUGELLOOS, b. n. *tiála berkákang*, *trádo páké tóm*, L.

—, *ongebonden*, *perlénté*, *paralénté*.

TEUT, m. zie **TEUTER**.

TEUTACHTIG, b. n. *teutig*, *soeka bertjœra*, *soeka mengómong-ómong*, L.

TEUTER, m. *orang jang bertjœra*, *orang jang soeka mengómong-ómong sádjá*.

TEUTIG, b. n. zie **TEUTACHTIG**.

TEVENS, bijw. zie **TEFFENS**.

TEVREDEN, b. n. *senang*, *soeka*.

Hij is over zijnen zoon —, *makka sor-káláh ia kárana ánaqnja*, *makka dia soeka derri dia poenja ánaq*, L.

— leven, *hidop dengan senang*, *hidop dengan soeka háti*.

TEVREDENHEID, vr. *kasenangan*, *soeka háti*.

THANS, bijw. *sakárang ini*, *kini*.

Wat voorts uwe belofte betreft, hoe staat het er — mede? *adapoon akan djawadi toewan hamba akan sakárang ini apa chabarnja?*

THEATER, o. (ond. w.) (chineesch —), *pang-gong wájang*.

THEATRAAL, b. n. (ond. w.) *tjára wájang*, *tingkah lákoe orang wájang*.

THEE, vr. *téh*, L., *thé*, *tjá*, Chin.

Zwarte —, *téh hitam*.

Groene —, *téh hidjoe*.

— drinken, *minom téh*.

THEEBLAD, o. *presenteerblad*, *tálam*, *bak-ki*, L., Ned.

—, het blad der thee, *dáron téh*.

THEEBOEI, vr. *téh hitam*.

THEEBOOM, m. *póhon téh*.

THEEBUS, vr. *tampat téh*.

THEEGOED, o. *perkákas téh*.

THEEHANDEL, m. *hál berdájang téh*, *per-nagáan théh*.

THEEKETEL, m. *kéttel ajer téh*.

Chineesch —tje, *thékoewan*.

THEEKOOPER, m. *orang mendjoeval téh*.

THEEKOPJE, o. *mangkoq téh*.

THEELEPEL, m. *sendoq téh*.

THEEPOT, m. *tampat tároh téh*, *tampat koe-koes téh*.

Chinesche —, *thékoewan*.

THEESCHOTELTJE, o. *piring téh*.

THEETAPEL, vr. *médjah téh*.

THEEWATER, o. *ajer téh*, *ajer masjára dengan théh*.

THEOLOGANT, m. (ond. w.) zie **GODGELEERDE**.

THEOLOGIE, vr. (ond. w.) zie **GODGELEERDEHEID**.

THESAURIE, vr. (ond. w.) *perbendaháran*, *kantor wáng*, L.

THESAURIER, m. (ond. w.) *perbendahára*.

TIEN, telw. *poeloh*, *sapoeloh*, *ásjar*, Ar.

— maanden, *sapoeloh boelan*.

Hoe vele —en zij er in? *brápa poeloh áda di dálam itoe?*

Zij kwamen bij —en (tien in getal), *makka marika itoe poon dátang ber-poeloh-poeloh*.

Twemaal — is twintig, *doewa káli sa-poeloh djádi doewa poeloh*.

— ten honderd, *sarátoes bri sa-poeloh*.

TIENDE, b. n. *ka-sapoeloh, sapoeloh.*
 De — afdeeling, *bahagian jang ka-sapoeloh.*
 Op den — n dag der maand, *paadda sapoeloh hári boelan*, (niet: *ka-sapoeloh*).
 Een —, $\frac{1}{16}$, o. *sa-per-sapoeloh, per-poelohan.*
 TIENDE, vr. *pádjaq jang sa-per-poeloh.*
 — der inkomsten, *sa-per-poeloh derri paadda hátsil.*
 TIENDEELIG, b. n. *jang di baháyi sapoeloh.*
 TIENDEHALF, b. n. *sembilan satengah, sapoeloh koerang satengah.*
 TIENDERHANDE, b. n. *sapoeloh bágei, sapoeloh roepa (djenis).*
 TIENDUBBEL, b. n. *sapoeloh káli, sapoeloh ganda.*
 TIENDUIZEND, telw. *sapoeloh riboe, salaqsa.*
 TIENEN, b. w. *poengoet pádjaq sa-per-poeloh.*
 TIENHONDERD, telw. *sapoeloh rátoes, saríboe.*
 TIENJARIG, b. n. *sapoeloh táhon demoernja, demoer sapoeloh táhon.*
 TIENMAAL, bijw. *sapoeloh káli.*
 TIENTAL, o. *bilangan sapoeloh.*
 TIENVOUD, o. *bilangan sapoeloh ganda.*
 TIENWERF, bijw. *sapoeloh káli.*
 TIER, vr. *groeï, toemboehan.*
 Geene — hebben, geen genoeg vinden, *tiáda soeka, tráda karásan, L.*
 TIER, o. zie GETIER.
 TIEREN, o. w. *toemboeh, djádi, berlákoe, ráme.*
 Al de planten — hier welig, *segalla tanam-tanaman terláloe bájiq toemboehnja di sini.*
 Deze stad begint te —, *makka negri ini moelát djádi ráme.*
 Het wil niet met hem —, *ia tiáda bertoeng.*
 TIERIG, b. n. *bertoemboeh lakas.*
 —, *vrijlijk, bersoeka-soeka, ráme-ráme.*
 TIGCHEL, m. *báta, bátoe bákar.*
 TIGCHELAAR, m. *djoeroe lío, toekang bákar báta (bátoe).*
 TIGCHELBAKKERIJ, vr. *lío, lío báta.*
 TIJ, o. zie GETIJ.
 TIJANKER, o. *sáwh terbang.*
 TIJD, m. *kála & bila*, Hind., *témpo*, Port., *zemán*, Ar., *déwása*, Hind.
 —, gedeelte van —, *gezette —, mása, waqtoe, Ar.*
 —, tijdstip, *koetika, kotika.*
 De aloude —, *di hoeloe kála, dhólo kála.*
 In oude — en, *paadda poerba kála, paadda zemán dhólo, témpo dhólo, L.*
 Op welken —? *apa kála?*
 Op eenen —, eens, *sa-kála, paadda sa-kála, paadda soewátoe hári.*
 Op alle — en, altijd, *sedekála*, zie ALTIJD.
 De — des levens, *mása hidop.*
 En men kan niet zeggen dat de — invloed op Hem hebben, *dan tiáda dípat*

di katákan berlákoe atasnja mása, M. S. R. 31.

Regen op zijnen —, *hoedjan paadda masánja.*

De warme —, het heete seizoen, *mása pánas, moesim pánas.*

De zaai—, *mása menáboer.*

Zoo veel — als noodig is om rijst te koken, *sa-per-tánaq nási.*

Een geschikte —, *koetika jang bájiq.*

Op dezen —, *paadda koetika ini.*

De — van middernacht, *koetika téngah málam.*

De verledene —, *koetika jang lampaw, témpo jang soedah láloa.*

De menschen van dezen —, (eeuw), *orang zemán ini.*

Op zijnen — spreken, *berkáta paadda koetikánja.*

Aan het einde des — s, *paadda áchir zemán.*

Ten — e van, *gedurende eenigen —, sa-koetika.*

Ten — e dat Maha Visnoe nederdalende van gedaante verwisselde in Sri Rama, *adupoon paadda zemán tatkála Mahá Bisnoe mendjaláma paadda Sri Ráma, S. R. 104.*

Zijnen — waarnemen, *mentjoert bila.*

De — van het gebed, *waqtoe soem-bahjang.*

Een hepaalde —, *déwása ter-tentoe.*

Beperkte —, *waqtoe pitjaq.*

De — der zwangerschap, *déwása hánil.*

Geenen — (ledigen —) hebben, *tiáda sampat.*

Na eenigen —, *sa-telah bebrápa lumánja.*

Te eeniger —, *páqi djemah, issoq hári.*

Bij — s, *paadda waqtoe jang lájiq (pátoe).*

Voor den — bevalen, *goeorg ánaq, beránaq terdhólo derri paadda déwása.*

Van — tot —, *ter-kádang-kádang, sringsring, L.*

Van dien — af, *derri paadda koetika itoe.*

TIJDBEGIN, o. *permoeláun kála, permoeláun waqtoe, awal waqtoe, Ar., moelánju témpo, L.*

TIJDBESCHRIJVING, vr. *penjoerátan waqtoe, soerat waqtoe.*

TIJDBOEK, o. *kronijk, tárich, Ar., tjariterá dengan menoeroet peratoeran kála (waqtoe).*

TIJDELIJK, b. n. *vergankelijk, fená, Ar.*

De — e wereld, *doenja jang fená.*

Het — e met het eeuwige verwisselen, *pindah derri paadda doenja jang fená kanegri jang baqá.*

TIJDGEBREK, o. *koerang sampat, tiáda sampat.*

TIJDGENOOT, m. *teman sa-déwása, teman sa-zemán, sakoeto sa-zemán.*

De tegenwoordige — en, *segalla orang zemán ini.*

TIJGENOOTSCAP, o. *pertemânan sa-dêwâsa, persakoetôwan sa-zemân.*

TIJDIG, b. n. *paadda koetika jang pâtoet, paadda waqtoe jang lâjiq, paadda tampo jang pâtoet.*
—, rijp, *mâsaq, mâtang.*
—, hijw. spoedig, *lakas, sigra.*
—, vroeg, *siang-siang.*

TIJDING, vr. *chabar, chabr, Ar., warta, brita, kâbar, L.*
Goede —, *chabar bâjiq, kâbar baai, L., chubar jang bâjiq.*
Geheime —, *chabar rahsia.*
Losse, verdichte —en, *chabar-chabar, kâbar angin, L.*
Nieuwe —, *chabar bahâroe, kâbar bâroe, L.*
Eene — (mededeeling) hooren, *mengnar brita.*
Eene roemruchtige —, *warta jang masjhoer.*
— mededeelen, *bâwa chabar, bâwa kâbar, L., mengchabarkan, membritakan, mewartakan.*

TIJDKORTING, vr. *permjinan.*
— van vorsten, zoo als fecsten, spiegelgevechten, openbare vermaken, *termâsa, Perz.*
Iets tot — (boertende) doen, *memâsa.*

TIJDKRING, m. *peridâran waqtoe, dêwâsa tertentoe.*

TIJDKUNDE, vr. zie **TIJDREKENKUNDE.**

TIJDMETER, m. *pengoekoer kâla (waqtoe).*
—, uurwerk, *djâm (orlôji) jang betoel sakâti, L., djâm pengoekoer kâla (waqtoe).*

TIJDORDE, vr. *atoeran târich, zie ook TIJDSORDE.*

TIJDPERK, o. *rîwâsa, zemân, Ar., mâsa, dêwâsa tertentoe.*
—, levenstijd, *oesia, demoer, Ar.*

TIJDPUNT, o. *tijdstip, sâât, Ar., koetika.*
En op dat — brak de dag nog aan, *makka paadda koetika itoe hârt poon lâji dini hârt, S. R. 10.*

TIJDREGISTER, o. *daftar waqtoe, daftar kâla.*
—, almanak, *taqvim, Ar.*

TIJDREKENAAR, m. *jang menentoekan (menjoeratkan) atoeran waqtoe, penjoerat mâsa dan koetika.*

TIJDREKENING, vr. *târich, Ar., pembilângan mâsa, penghitoengan waqtoe (tampo).*

TIJDREKENKUNDE, vr. *ilmoe târich, Ar., pengatahoewan mâsa.*

TIJDREKENKUNDIG, b. n. *faham paadda ilmoe târich, pandei paadda pengatahoewan mâsa.*

TIJDRUIMTE, vr. *kategâhan waqtoe.*

TIJDSCHRIFT, o. dagblad, *soerat chabar, soerat kâbar, L.*
—, van publicke verkoopingén, *soerat lêlang.*

TIJDSOMSTANDIGHEDEN, vr. meerv. *hâl atiwâl.*

TIJDSORDE, vr. *peridâran waqtoe, perkûlâran*

kâla, pergantian mâsa, laloenja tampo, L.

TIJDSTELLING, vr. *hâl menentoekan koetika, katentoeewan tampo.*

TIJDSTIP, o. zie **TIJDPUNT.**
— van het begin, *mâsa kamoelâan, M. S. R. 7.*
Op het bepaalde — sterven, *mâti dengan adjalaja.*

TIJDSVERLOOP, o. *lâma.*
Na een ruim —, *sa-telah bebrâpa lamânja.*
In een — van tien jaren, *paadda sa-poeloh tâhon lamânja.*

TIJDVAK, o. zie **TIJDPERK.**

TIJDVERDRIF, o. zie **TIJDKORTING.**

TIJDVERDRIVEND, b. n. *vermakelijk, jang menjoekâkan hâti, jang bêkin soeka hâti, L.*
— (in den letterlijken zin), *jang melaloekan waqtoe.*

TIJDVERLIES, o. *kahilângan waqtoe.*

TIJDWIJZER, m. *târich, Ar., soerat waqtoe.*
—, almanak, *taqvim, Ar.*

TIJDWINNER, m. *uitsteller, orang jang pertanggohkan (berlambat-lambat).*

TIJDWINNING, vr. *hâl pertanggohkan.*

TIJEN, b. w. *târêg, hêla.*

TIJFEREN, b. w. (palmwijn door insnijding uit den boom tappen), *sâdup.*

TIJFERAAR, m. *penjâdap.*

TIJGEN, o. en b. w. zie **TIJEN** en **BETIGTEN.**

TIJGER, m. *harimaw, rimaw, mâtjan, L.*
De koninklijke —, *harimaw toenggâl.*
De gevleete —, *harimaw kocmbag, harimaw lûlat, mâtjan toetoel, L.*

TIJGERHAAI, m. *hioe harimaw.*

TIJGERHOL, o. *baloesar, tampal harimaw, tampat mâtjan, L.*

TIJGERHUID, m. *koelit harimaw, koelit mâtjan.*

TIJGERKAT, vr. *koetjing rimaw, harimaw dâhan.*

TIJGERVAL, m. *kandângan, koebos.*

TIJK, vr. bed—, *kâjin ginggang.*

TIK, m. *tapoq, tepeq, ketog, L.*

TIKKEN, o. w. *tapoq, menapoq, tepeq, menepoq, ketog, L.*
En hij tikte aan de deur, *serâja di tapoqnja pintoe itoe.*

TIKTAK, o. zeker spel, *tjoekei.*

TIL, vr. *pengangkâtan.*
Er is iets op —, *âda timboel apa-apa.*

TILBAAR, b. n. *jang dâpat di angkat (pindah).*
Tilbare have, ziende goederen, *bârang angkat-angkat.*

TILBURIJ, vr. (ond. w.) *bêndi.*

TILLEN, b. w. *angkat, tâting.*
Zwaar —, *fig. tâkoet kasoêsahan, âda masjhoel, âda hâti brat.*

TIMBER, **THIJMBER**, m. *helmtop, portjaq katoepony.*

TIMMERAADJE, vr. *bârang jang di peroesah, boewâtan toekang kâjoe.*
—, *gebouw, gedong, roemah.*

TIMMERBIJL, vr. *kāpaq pandei kájoe, kampag toekang kájoe*, L.
TIMMEREN, b. w. *kardja, boewat, bēkin*, L., *toekang, menockang*.
 Hij timmert niet hoog, makka koerang āqal boedinja.
TIMMERGEREEDSCHAP, o. *prābot toekang kájoe*.
TIMMERHOUT, o. *kájoe per-oesah, kájoe jang di páké toekang kájoe, kájoe bakal roemah*.
 —, (*vitex altissima*), *lāban*.
TIMMERKUNDE, vr. *kapandean toekang kájoe, pengatahoewan toekang kájoe*.
TIMMERMAN, m. *toekang kájoe, pandei kájoe, atjári*, Malcb.
TIMMERMANSBAAS, m. *kapála toekang-toekang kájoe*.
TIMMERMANSKNECHT, m. *boedjang toekang kájoe*, L., *hamba pandei kájoe*.
TIMMERMANSWERK, o. *gemaakt —, boewātan toekang kájoe*.
TIMMERMANSWINKEL, m. *kadei pandei kájoe, tempat kardja toekang kájoe*.
TIMPJE, o. *rūtī pandjang serta lontjip hoedjong-hoedjongnja*.
TIN, o. *timah poetih, ratsāts*, Ar., *abiadl (abiaz)*, Ar., *gal-i*, Ar.
 Een mengsel van — en koper, *parōng-goe, proepoe*.
TINACHTIG, b. n. *sa-roepa timah, seperti timah*.
TINADER, vr. *laag van het tin, tinlaag, kōllong*.
 —, *digl aan de oppervlakte, koelit kōllong*.
TINASCH, vr. *hāboe timah*.
TINERTS, m. *tānah timah*.
 Zeer fijne —, *koppong*.
 Doodse grond onder den —, *kong*.
TINKALK, m. *kāpoer timah*.
TINKETEL, m. *priog māsaq timah*.
TINMIJN, vr. *tambang timah poetih*, zie **TINADER**.
TINNE, vr. *ringkit*.
TINNEGETER, m. *toekang timah, pandei berboewat serba timah*.
TINNEGOED, o. *serba timah, perkākas timah*.
TINT, vr. zie **KLEUR**.
 — van het gelaat, *oer moeka*.
TINTELDOOS, vr. *tampat rāboq*.
TINTELEN, o. w. *gilang-gomilang, gomirlap, taperling*.
 — van koude, *rāsa di toesoeg derri sāngat kadinginan*.
TINTELING, vr. zie **TINTELEN**.
TINZAND, o. *pāsir timah*.
TIP, m. *punt, hoedjong*.
 — van een puntig bloemblad, *tākoq*.
 —, *sleef van een kleed, pontja kājín*.
 Op het — je staan om te vertrekken, *hampir māw berangkat*.
 —, *tijpe van het oor, tjoeping*.
TIPPEN, b. w. *pōtong hoedjong, ranting*.

TIRAN, m. *orang jang anūja*, zie **DWINGELAND**.
TIRANNISCH, b. n. *thlālim (zālim) gemas, kedjan*.
TIRANNIJ, vr. *penganitjāān*, zie verder **DWINGELANDIJ**.
TIRANNISEREN, b. w. *mengantāja, tndts*.
TIRAS, o. *djāring*.
TITEL, m. *gelar, gelāran*.
 — van sommige opperhoofden onder de stammen der Redjungs op Sumatra, *prowātín*.
 Eenen — voeren, *bergelar*.
 Eenen — verleenen, *menganograhkan gelar, mengāseh gelāran, bergelarkan*.
 — van eenen deffigen chinees, *bābah*.
 De — van een boek, *ulāmat kitāb, moeka kitāb, moeka boekoe*, L.
 — vóór het woord koning (in het Jav.) *sang*.
TITELLEN, b. w. *seboet gelāran*.
 —, *titel geven, brí gelāran, bergelarkan*.
TITELPLAAT, vr. *gambar moeka kitāb*.
TITELREGT, o. *haq páké gelāran, haq bergelar*.
TITELVOERDER, m. *orang jang bergelar, orang jang páké gelāran*.
TITTEL, m. *bāris, titiq, noqthah*, Ar.
TITULEREN, b. w. *brí gelāran, bergelarkan*.
TITULAIR, b. n. (ond. w.) *bergelar, páké gelāran*.
TJAIN, m. (ond. w.) (200 bossen padie, ieder van 20 oude ponden,) *tjāin, tjāing*.
TJILPEN, o. w. *tjijit*.
TOBBE, vr. *pāsoe, bāljan, batjana*.
 Houten —, *pāsoe kájoe*.
TOBBEN, o. w. *kardja hingat lelah, geroq, L., kardja sampé tjāpé*, L.
TOBBERIJ, vr. *pekardjāān jang soesah, sjegoel*, Ar.
TOBBETJE, o. *pāsoe ketjil*.
TOCH, voegw. *ja —!* zekerlijk! *soenggoeh*.
 —, *eillieve, garāngan, apālah kirānja*.
 Het is — zoo, *soenggoeh āda bagitoe*.
 Hoe kunt gij mij — zoo verlaten, *bagimāna garāngan toewan dāpat mentinggalakan hamba sa-demikiēn ini*.
 Wil mij — niet vergeten, *djānganlah kirānja meloepākan hamba*.
TODDE, vr. *kājín boeroq, lonté, kājín toewah sa-pertja*.
TOE, voorz. en bijw. in verbinding met verschillende woorden, als: tot hier—, *hingat (sampé) di sini*, ook voor: gesloten, als: de deur is —, *pūtoe āda ter-toetop*.
TOEDEMEMEN, b. w. *menapas-in*, L., *menafās-i*.
TOEBEDE, vr. *kahandaq, dōd*.
TOEBEDINGEN, b. w. *berdjandji lebeh derri paadda bārang jang di bli, minta moembang*.

TOEBEHOOREN, o. w. *mempoenjâ-ti, riâsa ampoenja*.

Dat behoort hem toe, *itoelah ampoenja dia*.

Wettiglijk —, *mempoenjâ-ti dengan hag*.

TOEBEHOOREN, o. *serba, alat, perkâkas*.
Een huis met zijn —, *roemah dengan serbânja, roemah dengan perkâkasnja*.

TOEBEREIDEN, b. w. *békin sadia, L., hádlirkan, Hoft., sadiâkan, langkap, pengâjin, L.*

TOEBEREIDER, m. *jang békin sadia, L., jang sadiâkan, jang melangkap*.

TOEBEREIDING, vt. *hâl sadiâkan, pelangkâpan, penjadiâ-an*.

TOEBEREIDSEL, o. *kalangkâpan, bârang jang di békin sadia, L.*

TOEBETROUWEN, b. w. *pertârohkan*.

Goederen —, *titipkan bârang-bârang*.

Zich —, *sarahkan diri*.

TOEBEUKEN, b. w. *toetop dengan poekol*.
—, o. w. *hantam sâdja*.

TOEBIDDEN, b. w. *môhankan atas*.

Den koning heil —, *môhankan salâmat atas râdja*.

TOEBIEDEN, b. w. *zie AANBIEDEN*.

—, *zie TOEBEDINGEN*.

TOEBIJTEN, o. w. *gigit kras*.

—, *zie TOESNAAUWEN*.

TOEBINDEN, b. w. *ikat kintjang, memboengkoes*.

TOEBINDING, vt. *pengikâtan*.

TOEBLAFFEN, o. w. *tiâda berhênti menjâlag (menggonggong)*.

TOEBLAZEN, o. w. *tioep-tioep sâdja*.

TOEBLIJVEN, o. w. *tinggal tertoeotop*.

TOEBLIKKEN, o. w. *pandang, karling*.

TOEBLINKEN, o. w. *berkilat paadda*.

TOEBONZEN, o. w. *toemboeg kras*.

TOEBOUWEN, o. w. *tiâda berhênti per-oesah*.

—, b. w. *toetop dengan per-oesah*.

TOEBRANDEN, b. w. *toetop dengan salar, toetop dengan besst panas*.

TOEBREEUWEN, b. w. *toetop dengan mâdjoem*.

TOEBREIDEN, b. w. *toetop dengan stroet*.

TOEBRENGEN, b. w. *bâwa kapada, bâwa sama*.

Den beker —, *solong piâla*.

Schade —, *meroegikan, békin roegi, L.*

—, *bijdragen, toelng, djadikan*.

Eenen steek —, *tikam sakâli*.

TOEBROMMEN, b. w. *zie BROMMEN*.

—, o. w. *tjômel-tjômel sâdja*.

TOEBRUIJEN, b. w. *limpar kapada*.

TOEBUIGEN, b. w. *toetop dengan membêngkog*.

TOEDAMMEN, b. w. *ikat dengan tarbis, toetop dengan tarbis, toetop dengan bandoengan*.

TOEDEELLEN, b. w. *membahagikan, bri bahagian*.

TOEDEKKEN, b. w. *menoetoept, menoedoengt*.
Met eenen mantel —, *menjelimoetkan*.

Toegedekt worden, *di toetoept, di toedoengt*.

TOEDELVEN, b. w. *saboekan dengan tânak*.

TOEDEMPEN, b. w. *zie TOEDELVEN*.

Eene kwade zaak —, *toetop perkâra jang boesoq*.

TOEDENKEN, b. w. *berniat mâw bri, berqaul mâw kusst, L.*

TOEDEUR, vt. *piñtoe jang tertoeotop*.

—, *die nimmer opengaet, piñtoe jang di toetop mâti*.

TOEDICHTEN, b. w. *kirâkan, sangka*.

TOEDIENEN, b. w. *oendjoq, bâwa, antat*.

TOEDIENING, vt. *pengoendjoekan, pengantâtan, hâl mengoendjoq*.

TOEDOEN, b. w. *toetop, kâtop, zie SLUITEN*.

De oogen —, *toetop mâta*.

Den ganschen nacht geen oog —, *trâda tidor întero mâlam, L., tiâda tidor sontog mâlam*.

De deur —, *toetop piñtoe*.

Nadat hij de deur toegedaan had, *sa-hâbis piñtoe di toetopnja*.

Dat doet er niets toe, *itoe tiâda mengâpa, itoe trâ-kenâpa, L., itoe tiâda fadloeh*.

Er niets kunnen toe noch afdoen, *tiâda dêpat mengoebahkan*.

TOEDOEN, o. *pertoeloengan*.

Door uw —, *ôleh pertoeeloenganmos*.

—, *medewerking, bantoe kardja*.

TOEDOUWEN, b. w. *sorong kapada*.

—, *steeds douwen, sorong sâdja*.

—, *op eenen harden toon toevoegen, djerâkah*.

—, *douwende sluiten, toetop dengan toelag*.

TOEDRAAIJEN, b. w. *poetar kintjang, toetop dengan poetar*.

—, *steeds draaijen, poetar sâdja*.

Het hoofd naar hem —, *paling kapâla kapada dia*.

Iemand den rug —, *bâliq blâkang kapada orang*.

TOEDRAGEN, b. w. *bâwa, membâwa*.

Haar —, *bintji, membintji, menâroh damdam*.

Genegenheid —, *mengâseh, tjinta*.

Dat heeft zich alzo toege dragen, *maka perkâra itoe soedah berlâkoe (djâdi) bagitoe*.

—, *steeds dragen, bâwa sâdja, tiâda berhênti membâwa*.

TOEDRAGT, vt. *pri, kalakoewan*.

De — der zaak met de omstandigheden, *pri hâl afwâl*.

TOEDRAVEN, o. w. *djokdjok*.

—, *onophoudelijk draven, djokdjok sâdja*.

TOEDRIJVEN, b. w. *naar iets henen jagen, mengoesirkan, menghâlâw*.

—, *aanhouden met drijven, mengoesir sâdja*.

—, drijvende naderen, *hánjoet berdamping, hampirkan sambil hánjoet.*
TOEDRINGEN, b. w. *toelang ka.*
TOEDRINKEN, b. w. *angkap, ankip, melárah, menjólóng piála serta membrí salámat, minom atas órang poenja salámat.*
 Elkander —, *berangkag-angkápan.*
TOEDRUKKEN, b. w. *toetop dengan tákan (túndis).*
 —, *toedoen, toetop, kátóp.*
 De oogen —, *mengátóp máta,*
 —, *(de hand stijf — als men er iets inhoudt,) harit.*
TOEËIGENEN, b. w. *ampoenjákan.*
 Zich onregtmatig iets —, *ampoenjákan bárang jang túda hagnja, páké bárang lájin órang poenja.*
TOEËIGENING, vt. *hál ampoenjákau, perpoenjáin.*
TOEËRKENNEND, b. n. *jang membrí hág mempoenjá-t, jang menghalálkan.*
TOEËTEN, b. w. *mákan lebeh derri paadda tjoekeopnja, mákan lági.*
 —, *schielijk eten. mákan lakas.*
 —, *voorteten, mákan sádjá, túda berhénti mákan.*
TOEFLUISTEREN, b. w. *berbisiq paadda.*
TOEFLUITEN, o. w. *brí isjárat dengan sijoel.*
TOEGAAN, o. w. *di toetop sendiri.*
 —, *toedragen, djádi, berlácoe, kalukoewan.*
 Dat zal zoo niet —, *itoe túda bóleh bagitoe.*
 Zoo gaat het in de wereld toe, *demikiénlah kalukoewan doenjá ini.*
 Iemand, wiens oogen niet toegaan, *toenggára.*
TOEGANG, m. *tampat (djálan) órang másoq, tempat kamasókan.*
 Hij heeft dugelijks den — tot den Koning, *makka dápatlah ia menghádap rádjú itoe sa-hári-hári.*
TOEGANKELJK, b. n. (van een' mensch,) *jang dápat di hampirkan, jang bóleh di hádap órang.*
 De Koning is —, *makka dápatlah órang menghádap rádjá, makka rádjá itoe dápat di hádap órang.*
TOEGEDAAN, b. n. zie **GENEGEN.**
 Hij is den arak zeer —, *ia terláloe soeka minom áraq.*
TOEGEEFLJK, b. n. *hátí lemboet, hátí moerah, tsabar, Ar., permandja.*
TOEGEEFLJKHEID, vt. *tsabar hátí, prt tsabar, kamoeráhan.*
TOEGENEGENHEID, vt. *pengaséhan.*
 — van God, *hobbat Allah, Ar., mohabat Allah, Ar.*
TOEGERUST, b. n. *sangkáp, L., langkap.*
TOEGESPEN, b. w., *toetop dengan selepi, toetop samma géspér, L.*
TOEGEVEN, b. w. *inwilligen, brí móhon, kassi permissi. L.*

—, *geduldig —, bertsabar, táhan.*
 Op den koop —, *tambah paadda pemblían, brí nombong, kassi moembang, L.*
 —, *onderwerpen, toeroet.*
 Ik geef aan uw oordeel toe, *hamba toeroet bitjára toewan kambu.*
TOEGEVEND, b. n. *loenag, tsabar, Ar.*
TOEGEVENDHEID, vt. zie **TOEGEEFLJKHEID.**
TOEGIETEN, o. w. *túda berhénti sálin, sálin-sálin sádjá.*
 —, b. w. *sluiten door ingieting van gesmolten metaal, toetop dengan laboeran.*
TOEGIFT, vt. *moembang, nombong.*
 —, *toevoegsel, tambáhan.*
TOEGOOIJEN, b. w. *límpar ka (kapada), zie TOESMAKKEN.*
 —, *gooijende sluiten, saboekan dengan límpar.*
 Een graf met aarde —, *saboekan goeber dengan tánah.*
TOEGORDEN, b. w. *menjendangkan, ikat kinjung táli proet.*
TOEGRAVEN, b. w. *saboekan dengan menggáli, toetop dengan loembi, L.*
TOEGRENDELEN, o. w. *toetop dengan kantjing.*
TOEGRIJNZEN, o. w. *kenn.oeti, kennjoet.*
TOEGRIJPEN, o. w. *mengganggum.*
 — *zoo als vliegende vogels, sambar.*
TOEGRIMMEN, o. w. *djerákah.*
TOEGROEIJEN, o. w. *toemboeh hingat toetop.*
 —, *genezen, somboh.*
TOEHAKEN, b. w. *toetop dengan kokot.*
TOEHAKKEN, o. w. *pótonq, panggal, tataq.*
TOEHALEN, b. w. *sluiten, toetop.*
 Naar zich —, *tárèq paadda dirinja.*
 De gordijnen —, *toetop kalamboe, láboehkan tirei.*
TOEHAPPEN, b. w. *gonggong.*
 —, *gretig aannemen, terláloe soeka tarima.*
TOEHEBBEN, b. w. *dápat moembang (mombong).*
TOEHELEN, b. w. *sombokkan sakáli.*
 —, o. w. *di toetop kávana somboh.*
TOEHEILIGEN, b. w. *taqdiskan.*
TOEHEILIGING, vt. *hál menaqdiskan.*
TOEHIJGEN, o. w. *menapassin, L.*
TOEHOORDER, m. *órang penengar, pendengar, órang jang menengar.*
 Die leeraar heeft s:eds veel — s, *toewan pandita itoe mémang kabanyákan pendengar.*
TOEHOOREN, o. w. *denqar bájiq-bájiq.*
TOEHOORING, vt. *pendengáran, hál menengar.*
TOEHOUDEN, b. w. *oedjjoq, amat, sólong.*
 —, *gesloten houden (den mond van eenen korf) tjapoq.*
TOEHUIS, o. *roemah jang tertaoetop.*
TOEJAGEN, b. w. *boeroe ka.*
 —, o. w. *steeds voortjagen, boeroe-boeroesádjá.*

- TOEJUICHEN, b. w. *poedji (memoedji) dengul soeraq.*
 Toegejuicht worden, *di poedji dengan soeraq.*
- TOEJUICHER, m. *orang jang memoedji dengan soeraq.*
- TOEJUICING, vr. *poedjian dengan soeraq.*
- TOEKER, m. *hâl pâleng moeka ka.*
 —, zie TOEVLUGT.
- TOEKEREEN, b. w. *pâleng.*
 Het gelaat naar hem —, *pâleng moeka kapada dia.*
- TOEKERING, vr. *hâl pâleng moeka ka.*
- TOEKEFFEN, o. w. *menjalaki, gonggong sama, L.*
- TOEKENNEN, b. w. *mengakoe.*
 Iemand het regt — om . . ., *mengakoe huj orang akan.*
 Den vijand de overwinning —, *mengakoe moesoeh menang, mengakoe kamenangan (tiwas) kapada moesoh.*
 —, *toestaan, bri, kassi, L.*
- TOEKIJKEN, o. w. *têngoq.*
- TOEKIJKER, m. *orang jang têngoq.*
- TOEKLEMMEN, b. w. *djepit, sepi.*
- TOEKLINKEN, b. w. *lantaq.*
- TOEKNELLEN, b. w. *toetop dengan menjepit.*
- TOEKNIJPEN, b. w. *digtknijpen, toetop dengan mendjepit.*
- TOEKNIKKEN, o. w. *gâmit, kâmit, manggot, L., manggol.*
- TOEKNOOPEN, b. w. zie KNOOPEN.
- TOEKOMEN, o. w. *sampe, datang.*
 Doen —, *di sampeikan, datangkan.*
 God doet zijnen dienaren het levensonderhoud —, *makka di sampeikan Allah rezeqi kapada hambanja.*
 —, *toebehooren, ampoenja, poenja.*
 Wien komt dit paard toe? *siapa poenja koeda ini?*
 —, *rondschietsen, tjorkoop, pâda.*
 Hoe komt hij daar toe? *bagimana dia berôleh itoe?*
- TOEKOMEND, b. n. *aanstaande, lagi datang, djemah, di depan, L.*
 In het —e, *eisoq loesa, paadda hâri komediën.*
 De —e wereld, *achirat, Ar.*
 De —e eeuwen, *abad achir zamân.*
 De —e maand, *boelan jang djemah, boelan jang di depan, L.*
- TOEKOMENDE, o. *mâsa jang lagi datang, tempo jang di depan, L.*
- TOEKOMST, vr. *hâri jang komediën, waqtor jang belom datang, istiqbâl, Ar., hâri djemah, kasampân.*
- TOEKOMSTIG, b. n. zie TOEKOMEND.
- TOEKOOIJEN, b. w. *toetop raam sama kâjoe, L.*
- TOEKRIJGEN, b. w. *dâpat mombang, dâpat lebeh derri paadda jang di djandji.*
 —, *sluiten, toetop.*
- TOEKRUID, o. *roepa-roepa sâjor jang di tjampor sama salâda.*
- TOEKRUIPEN, b. w. *toetop dengan simpei.*
- TOELAAG, vr. *penambâhan.*
 — van bezoldiging, *tambâhan gâdji.*
- TOELADEN, o. w. *moewat sâdja.*
- TOELAGCHEN, o. w. zie AANLAGCHEN.
- TOELAKKEN, b. w. zie LAKKEN.
- TOELANGEN, b. w. zie TOEREIKEN.
- TOELATEN, b. w. *gedoogen, bêjarkan, loeloes.*
 —, *veroorlooven, bri idzin.*
 —, *niet openen, tiâda boeka, kassi tinggal tetetop, L.*
 Oogluikend —, *toetop mâta.*
 —, *laten naderen, bri idzin akan menghâdap, kassi dekat, L.*
- TOELATING, vr. *idzin, Ar., permissi, L., bebas hâl mengidzinkan.*
- TOELEG, m. *sahâdja, niat, Ar., maqtsoed, Ar., sengâdja, L.*
- TOELEGGEN, b. w. *toetop.*
 Een graf met eenen grooten steen —, *toetop goebr dengan bâtoe besaar.*
 —, zie GEVEN, TOEWIJZEN, BIJVOEGEN.
 Het er op — om kwaad te doen, *berniat djâhat.*
 Zich —, *mengoeshkan diri.*
- TOELEGGING, vr. *hâl menoetop.*
 —, *onderneming, pentjakâpan, hâl sanggoep.*
 —, zie TOELEG.
- TOELICHTEN, b. w. zie BIJLICHTEN, OPHELDEREN.
- TOELIGGEN, o. w. *âda tertoeetop.*
 —, *met ijs gesloten zijn, soedah bekoe, di toetop djemad.*
- TOELIJMEN, b. w. *toetop dengan prâkat, toetop sama lim, L.*
- TOELONKEN, o. w. *karling, mengarling, mâjin mâta.*
 Van ter zijde —, *mengarling dengan êkor mâta.*
- TOELONKING, vr. *hâl mengarling, hâl mâjin mâta.*
- TOELOOP, m. *hâl karoeman, pengaroeman, hâl mengroebong.*
 — van vele menschen, *kabanjâkan orang mengroebong (karoeman).*
- TOELOOPEN, o. w. *dâtang lârî, karoeman, kroebong.*
 Spits —, *lontjip hoedjongnja.*
 —, *sterk aanloopen, djalan tjepat.*
 —, *korter zijn, âdu lebeh pëndeg.*
- TOELUIKEN, b. w. *toetop, kâtop.*
- TOELUISTEREN, b. en o. w. zie TOEHOOREN.
- TOEMAAT, vr. *mombong, moembang.*
- TOEMAAUWEN, o. w. *ngioeng-i.*
- TOEMAKEN, b. w. *toetop, zie TOEDOEN, SLUITEN.*
 —, *klaar maken, sadiâkan, bêkin sadiâ.*
 —, *(eene kuil), saboekan.*
 Iets dat kookt digt —, *gittang.*
 Zich —, zie BEMORSEN.
- TOEMALEN, b. w. *mendâtangkan sambil menggiling.*
 —, *steeds malen, giling sâdja, L.*

—, sterk doormalen, *giling kras*.
TOEMAND, vr. *krandjang jang di koentji*.
TOEMETEN, b. w. *mengoekoer, menjoekat*.
TOEMETING, vr. *pengoekoeran, penjoekatan*.
TOEMETSELEN, b. w. *toetop dengan bátoe dan kápoer*.
TOEMOFFELEN, b. w. *memboengkoes koesoet-koesoet, sálah memboengkoes*.
 —, in stilte geven, *kassí diam-diam, L.*
TOEMUREN, b. w. *toetop dengan temboq*.
TOEMURMELEN, b. w. *berkáta dengan besoengoet-soengoet*.
TOEN, bijw. *tatkála itoe, koetika itoe*.
 — ziede hij, *tatkála itoe makka ia-poon berkáta*.
 —, voegw. *sa-lági, tatkála, apa-bila*.
 — ik nog jong was, *sa-lági kita kánaq-kánaq, sa-lági kita moeda*.
 — de koning hoorde, *apa-bila rádja mendengar*.
TOENAAIJEN, b. w. *toetop dengan mendjáhit*.
 —, sterk doornaaijen, *mendjáhit lakaslakas*.
 —, aanhoudend naaijen, *mendjáhit sádja*.
TOENAAM, m. cervolle —, *timang-timangan*.
TOENADEREN, o. w. *hampirkkan, berdamping, mendekát, dátang dekat*.
TOENADERING, vr. *kál menghampirkkan, perdekátan*.
 — tot God, *taqarrob, Ar.*
TOENAGELLEN, b. w. *toetop dengan pákoe, nikoe-kan, lantaq*.
TOENEIGEN, b. w. *tjenderongan kapada, báliq ka*.
 Zich —, *menoendoeqkan diri*.
TOENEIGING, vr. zie **GENEGENHEID**, **TOEGENEGENHEID**.
 —, toenadering door neigen, *katjenderongan*.
TOENEMEN, b. w. *ambil lebeh derri paadda jung di djandji*.
 —, o. w. *toemboeh, djádi besaar, djádi lebeh, di tambáhi*.
 Het kind neemt toe in wasdom, *makka ánaq itoe djádi besaar*.
 Die boom neemt toe, *itoe póhon toemboeh*.
 De koorts neemt toe, *makka demam itoe djádi lebeh kras*.
 Hij neemt toe in rijkdom, *makka ta djádi lebeh kája, makka di tambáhi kaka-jáa'mja, makka tálah jang bertambah-tambah kakajáa'nnja*.
 —, grooter worden, *djádi lebeh besaar, mákin láma mákin besaar*.
 In krachten —, *djádi lebeh goewat*.
 In het rekenen —, *djádi faham paadda ilmoe fesab*.
 De gevaren nemen toe, *makka bahája itoe djádi lebeh besaar*.
 De dagen nemen toe, *makka hárt djádi lebeh pandjang*.
 —, bloeijen, *djádi ráme*.

TOENEMEND, b. n. *bloeiend, ráme*.
 Eene steeds — e stad, *negri jang mingkin hári mingkin ráme, L.*
TOENEMING, vr. *tambahan, perbanjákan*.
 —, in aanzien, *tambáhan kabesáran*.
TOENESTELLEN, b. w. *mengoetas dengan máli*.
TOENIJGEN, o. w. *mendjoerah*.
TOENIJPEN, b. w. zie **TOEKNIJPEN**.
TOENMAALS, bijw. *tatkála itoe, paadda mása itoe, tampo itoe, L.*
TOENMALIG, b. n. *mása itoe, zamán itoe*.
 De — e gebruiken, *áadut zamán itoe*.
 De — e vruchten, *boewah-boewáhan mása itoe*.
TOEPAD, o. *djálán jang lebeh péndéq, simpangan djálán*.
 —, dat aan het eene einde toe is, *loerong jang di toetop máti paadda sátoe hoedjongnja*.
TOEPAKKEN, b. w. *boengkoes, boengkoeskan*.
TOEPALEN, b. w. *memagári dengan tiang kájoe*.
TOEPASSELIJK, b. n. *jang berpatoetan, jang poekol, d. i. hetwelk slaat (op), pátoet*.
 —, doelend, *berniat*.
TOEPASSELIJKEID, vr. *prí jang berpatoetan, niat, máwoe, máw, L., prí jang berlákoek, prí jang dápat di pákei*.
 De — der wet op die misdaad, *prí hoekoem jang berlákoek atas kasaláhan itoe*.
TOEPASSEN, b. w. *pákei, páké, L., ibáratkan, pindahkan*.
TOEPASSING, vr. *hál mengibáratkan (pindahan,) ibárat*.
 — van eene leerrede, *faédat chothbat, Ar., goenája chothbat*.
TOEPREVELEN, b. w. *bersoengoet-soengoet*.
TOER, m. *kring, boelát*.
 —, *ronggang, peridáran*.
 Een —tje doen, *pasiaar, berdjálán-djálán*.
 —, zie **SNOER**.
 —, zie **BEURT**.
 —, *valsch haar, tjamára*.
TOEREEDEN, b. w. zie **REEDEN**, **UITRUSTEN**.
TOEREGENEN, onp. en o. w. *aanhoudend regenen, tiáda berhenti hoedjan*.
 —, hard regenen, *áda hoedjan kras*.
 —, toegaan door regen, *di toetop hoedjan*.
 Die gaten zijn toegeregend, *makka ló-bang itoe soedah di toetop hoedjan*.
TOEREGTEN, b. w. *békin sádia, L., sadiákan*.
TOEREIKEN, b. w. *oendjoq, antat, kassí, L.*
 De hand —, *djábat tángan, pégang (kassí) tángan, L.*
 Eene salmoes —, *brí derma, kassí douwit, L.*
 —, o. w. *voldoende zijn, tjoekoep, páda, memadá-f.*
 Die rijst zal wel —, *itoe bras nanti tjoekoep djoega*.

- Zijne krachten reiken niet toe, *koerang goewatnja*.
- TOEREIKEND, b. n. *tjoekoepp, páda, sampé, L.*
Het is —, *itoe tjoekoepp, padálah, tjoekoplah.*
- TOEREIKING, vr. *pengoendjoeakan, pengantátan.*
—, van eene aalmoes, *pembrian derma háal kassí doewit, L.*
- TOEREKENEN, b. w. *toedoh, menjaláhi.*
—, aanrekenen, aantijgen, *ihítisábkkan.*
Niet —, vergeven, *ampoent, mocáúfkan, kassí ampon, L., mengamponkan.*
—, (vuur) *tortop dengan háboe.*
- TOEREKENING, vr. *penoedóhan, háal menjaláhi, ihítisáb, Ar.*
- TOEREN, o. w. *passiúr, passiar, Port., berdjálan-djáln.*
—, met het rijtuig, *passiúr dengan (sama) karéta, berdjálan dengan ráta.*
—, te paard, *passiúr bertoenggang koeda.*
- TOERIJDEN, o. w. steeds rijden (te paard). *tiáda berhénti bertoenggang koeda, toenggang koeda sálja.*
—, met den wagen, *tiáda berhénti berdjálan karéta.*
Deze weg rijdt toe, *ini djálan lebeh dekat.*
- TOERIJGEN, b. w. zie RIJGEN.
- TOEROEPEN, b. w. *meroewah, seroe-seroe.*
- TOEROEPING, vr. *háal meroewah, háal seroeseroe.*
- TOEROEREN, o. w. *adoq-adoq sáджа.*
- TOEROESTEN, o. w. *di toetop kárat (karátan).*
- TOEROLLEN, b. w. oprollen, incenrollen, *goelong.*
Papier —, *goelong qarthás.*
—, rollende doen naderen, voortwentelen, *goelingkan.*
—, o. w. voortrollen, *goeling sálja.*
- TOERUKKEN, b. w. *toetop dengan sintag.*
—, steeds rukken, *sintag sáджа.*
- TOERUSTEN, b. w. *sadiákan, melangkap. bekin sadiu, L.*
Ten oorlog —, *melangkap akan berprang.*
Toegerust, klaar, *sadia, hádlir, Ar.*
- TOERUSTING, vr. *kalangkápan.*
—, de daad van toerusten, *háal melangkapkan, háal menjadiákan.*
Krijgs—, *alat berprang, alat paprángan.*
De — van dat schip heeft tien duizend gulden gekost, *makka kalangkápan kapal itoe salaqsá roepiah háryánja.*
- TOESCHATEREN, o. w. *tertáwa gelag-gelag.*
- TOESCHIETEN, b. w. toewerpen, *limpar kapada, lontar kapada.*
—, o. w. *dátang lári, landá.*
—, gelijk slangen, *lantjar.*
— op iemand, *melanggar órang.*
—, zoo als een leeuw of tijger, *tarkam.*
—, gedurig schieten, *tiáda berhénti témboq, témbaq-témbaq sáджа.*
- TOESCHIJNEN, o. w. *berroepa, roepánja, kira.*

- Die berg schijnt mij niet zóó hoog toe, *makka goenong itoe tiáda bagitoe tinggi roepínja.*
Het schijnt mij toe dat gij ziek zijt, *sabája kira toewan áda sákit.*
- TOESCHIKKEN, b. w. *kirin, berkirin.*
Eenen brief —, *kirin sátoe soerat, kirin soerat sa-poetjoq.*
- TOESCHIKKING, vr. *pengiriman, háal berkirin.*
- TOESCHREEUWEN, b. w. *bertercaq dengan djerákah.*
—, o. w. *meroewah.*
- TOESCHRIJVEN, b. w. *kira di soeratkan.*
Ik schrijf dat boek aan zijne pen toe, *kita kira makka kitáb itoe di soeratkannja, sája kira itoe boekoe di toelisnja, kita kira dia jang toelis itoe boekoe, L.*
—, toekennen, *mengákoe, sungka.*
Ik schrijf hem geen volmaakt verstand toe, *kita tiáda mengákoe makka áda boedi semporna padánja.*
Aan Gods genade —, *menarima sabagei rahmat Allah.*
- TOESCHROEIJEN, b. w. *salar, toetop dengan bessí pánas.*
Een toegeschroeid geweten, *háti tagar (tegar).*
- TOESCHROEVEN, b. w. *toetop dengan skroep.*
- TOESCHUIVEN, b. w. *toetop dengan sórong. toetop di sórong.*
- TOESJOUWEN, b. w. *báwa dengan memikol.*
- TOESLAAN, b. w. toewerpen, *limpar kapada.*
Sidin den bal —, *limpar katei kapada si-Sidin.*
—, toedoen, *toetop.*
—, (zoo als eene klepkooi) *melontjot.*
Den koop —, *poetoeskan pemblian.*
—, o. w. hard slaan, *poekol kras.*
- TOESLEPEN, b. w. *serét, L., sirat.*
- TOESLINGEREN, b. w. *mengáli-áli kapada (ka).*
Hem eenen steen —, *mengáli-áli bátoe kapadánja.*
- TOESLUITEN, b. w. *toetop dengan koentji.*
Eene rivier of weg met palen —, *labat.*
De hand stijf —, om hetgeen er in is te zamen te drukken, *harit.*
- TOESLUITING, vr. *háal menoetop dengan koentji.*
- TOESMAKKEN, b. w. *tjampaq, toetop dengan kras (hantam).*
- TOESMEDEN, b. w. *toetop dengan tímpa.*
- TOESMEREN, b. w. *toetop dengan gemoq.*
—, o. w. *túroh gemoq sáджа, tiáda berhénti boeboh gemoq.*
- TOESMIJTEN, b. w. toewerpen, *limpar kapada, tjampaq kapada.*
—, zie TOESMAKKEN.
—, dempen, *saboekan, toetop.*
—, o. w. *limpar sáджа.*
- TOESNAAUWEN, o. w. *tegor (togor) dengan djerákah. bétent, L., djéngéqkin, L., berkáta dengan máké.*
- TOESNELLEN, o. w. *dátang lári.*
- TOESNIDEN, b. w. *pótong, panggal.*

TOESPELEN, b. w. *bermájin lági*.
 Nog eene aria —, *bermájin lági sátoe rágan*.
 —, zinspelen, *bersindir, ibaratkan*.
 —, o. w. voortgaan met spelen, *májin djoega, tiáda berhénti bermájin*.

TOESPELING, vr. *ibárat*, Ar.
 —, scherts, *sindiran*.

TOESPERREN, b. w. *sakat*, *menjakat*.

TOESPIJS, vr. *raauwe* —, *oelan*.
 Bijzondere soort van —, *roedjaq*.
 Chinesche —, *táhoe*.
 — van garnalen, kruiden enz., *sambal*.

TOESPIJKEREN, b. w. *toetop dengan pákoe pákoean*.

TOESPRAAK, vr. *tegar sápa, hál menegar, hál menjápa, chitáb*, Ar.
 Geene — waardig zijn, *tiáda hároes di tegar, tiáda hároes di sápa*.
 Zijne — was zeer kort, *makka tegar sapánja itoe péndéq sádjá*.
 Toen hij zijne — tot u gerigt had, *satah angkaw di sapánja*.

TOESPREKEN, b. w. aanspreken, *tegar, sápa, sandoe*, L.
 Toegesproken worden, *di sápa, di tegar*.

TOESPRINGEN, o. w. *meloempat*.
 De kat — de ving de muis, *koetjing meloempat tangkap tikoes*.
 —, aanvalien, *langgar, melanggar*.
 —, bijspringen, helpen, *toelóng, me-noelóng*.
 —, door eene springveer, *di toetop pér*, L. zie **LOSSPRINGEN**.

TOESPUGEN, b. w. *meloedáhi*.
 —, o. w. *meloedah (berloedah) sádjá*.

TOESPUITEN, b. w. *memantjár-i*.

TOESPUWEN, b. w. zie **TOESPUGEN**.

TOESTAAN, b. w. *brí, amboh, loeloes, brí idzin, kassi bébas*, L.
 Indien door u wordt toegestaan, *djikalaw di brí óleh toewan hamba*.
 —, toezijn, *áda tertoe-top*.

TOESTAMELEN, b. w. *berkáta dengan gágap*.

TOESTAMPEN, b. w. *toetop dengan toemboeq, saboean dengan toemboeq*.

TOESTAND, m. *háal káádáan (ka-áda-an) prí, kalakoewan*.
 Ellendige —, *kalakoewan jang tjeláka*.
 Ik ben in eenen gelukkigigen — door de tevredenheid van hart, *makka háal káádáan kita dengan salámat kárana kase-nángan háti*.

TOESTAPPEN, o. w. steeds voortgaan, *toeroet berdjálan, berdjálan-djálan sahádja*.
 —, sterk, hard aanstappen, *berdjálan tjepat, djálan lakas*.

TOESTEKEN, b. w. toereiken, *oendjoq, antat, ondjong*.
 De hand —, *ondjong tángan*.
 —, met spelden, *toetop sama peniti*.

—, o. w. *tikam sádjá, toesoeg sádjá*.

TOESTEL, m. *perkákas, serba, ohbat*, Ar., *páwei, pegáwei, alat*.

TOESTELLEN, b. w. gereed maken, *sadiákan, bikin sadia*, L., *melangkap, si-ep, sip, sijap*.

TOESTEMMEN, b. w. *amboh, brí idzin, meng-idzinkan*, Hoft., *gaboel*.
 Spottenderwijs —, *adjoq*.
 —, instemmen, *tarima, menarima*.
 Maar Omar wilde daar niet in —, *te-tápi Omar tiáda menarina itoe*, M. S. R. 57.

TOESTEMMING, vr. *idzin*, Ar., *bébas, permissi*, L., *idjmá*, Ar.

TOESTOKEN, o. w. *oepaq ápt terláloe kras*.
 —, steeds stoken, *oepaq-oepaq sádjá*.

TOESTOOTEN, b. w. *toelaq kapada(ka)*.
 —, sluiten, *toetop dengan toelaq*.
 —, o. w. *toelaq-toelaq sádjá*.
 Met een wapen —, *tikam, toesoeg*, L.

TOESTOPPEN, b. w. (met eene stop), *soempalkan, toetop sama prop*, L.
 — (eene waterleiding), *impat*, L., *tábang*.
 —, kalfateren, *pákal, toetop sama má-djoen*.
 —, heimelijk toereiken, *brí dengan semboent, menjoeuri-tjoeri óri, kassi dengan semboent*, L.

TOESTORMEN, o. w. *di boeroe angin riboet*.
 —, steeds storinen, *tiáda berhénti angin riboet*.
 —, zie **TOELOOPEN**.

TOESTRALEN, o. w. *bersinarkan*.
 De zon straalt mij toe, *mata-hári bersinarkan kita*.
 —, o. w. *menjampeikan dengan bersinar*.

TOESTRENGEN, b. w. *toetop dengan pintal*.

TOESTRIJKEN, b. w. *sórong kapada*.
 —, digten, *toetop dengan meláboerkan*.
 —, o. w. *melaboerkan sádjá*.

TOESTROOMEN, o. w. *wengáir ka (kapada)*.
 —, in overvloed komen, *dátang dengan línpah, melínpahkan kapada*.

TOESTUIVEN, o. w. *dátang di boeroe angin*.
 —, fig. onstuimig naderen, *dátang tampoh*.

TOESTUREN, b. w. *kirim, sampékan*.
 Een schip — (door het te besturen, doen naderen), *menoedjoekan kapal dengan pé-gang kamoedí*.

TOETAKELEN, b. w. *langkap, melangkap*.
 Een schip —, *melnykap kapal*.
 —, fig. opschikken, *menghia*.
 —, rossen, *hantan*.

TOETAKELING, vr. *pelangkápan, hál melangkap*.

TOETASTEN, o. w. *ondjong tángan akan pé-gang (djábat)*.
 —, eten, *mákan, ambil makánan*.
 —, doortasten, *kardja dengan soeng-goeh, pégang parintah kras*.

- TOETELLEN, b. w. *bilang kapada*, L., *hi-toeng kapada*.
- TOETEN, o. w. *tiop tandog*.
Hij weet van — noch blazen, *dia orang badoh (göbloq, L.)*
- TOETEREN, o. w. *berdjânnoe-djânoewan*.
—, b. w. *läboerkan dengan gála-gála, säpoe säma tér, L.*
- TOETHOREN, m. *tandog jang di tiop orang*.
- TOETIMMEREN, b. w. *digt timmeren, toetop dengan kájoe (pápan)*.
- TOETOOVEREN, b. w. *menjampeikan dengan mendjantoe*.
- TOETRAPPEN, b. w. *toetop dengan mengindjaq*.
—, o. w. *voortgaan met trappen, ttáda berhentí tendung*.
- TOETREDEN, b. w. zie TOETRAPPEN.
—, o. w. *naderen, hampirkan, menghampir*.
Sterker —, *berdjálan lebeh tjepat*.
- TOETREDING, vr. *hál menghampirkan*.
— tot een gezelschap, *hál djádi teman (sakoeto) madjlis, másoq madjlis*.
- TOETREKKEN, b. w. *toetop dengan tárêq, tárêq toetop*.
Weder —, o. w. *djádi rápat*.
- TOETS, m. van metalen, *oedjian*.
—, zie BEPROEVING.
- TOETSEN, b. w. *oedji, mengoedji, soedí*.
—, beproeven, *tjoba*.
- TOETSING, vr. *pengoedjian*.
- TOETSSTEEN, m. *hátoe oedjian, buddadáran, L., verbasterd Jav.*
- TOEVAL, m. zie TOEJUICHING.
- TOEVAL, o. onverwacht iets, *pertemoewan, bárang jang koendjiong-koendjiong dátangnja*.
Bij —, *koendjiong-koendjiong*.
—, zie OVERVAL.
- TOEVALLEN, o. w. *di toetop sabab djátòh (kárana djátòh)*.
—, ten deel vallen, *djádi bahagian*.
Dat land is hem toegevallen, *makka tánah itoe djádi bahayiamnja*.
— in de hand vallen, *djádi lebeh derri paadda pengharápan*.
—, bijvallen, *toeroet*.
Den vijand —, *toeroet moesoeh*.
- TOEVALLIG, b. n. *koendjiong-koendjiong*.
—, bijw. *sa-koendjiong-koendjiong*.
- TOEVALLIGHEID, vr. *prí jang koendjiong-koendjiong*.
- TOEVALLIGLIJK, bijw. zie TOEVALLIG, bijw.
- TOEVAREN, b. w. *báva dengan práhoe*.
—, o. w. *berpráhoe memoeroet djálan péndéq*.
- TOEVEN, b. w. *toenggoe, tanggoh, nanti, oelah, ólah*.
Alleen dat hij nog wat toeve, *sa-qadar ia láqi bertanggoh*.
—, o. w. *blijven, tinggal*.
- TOEVENSTER, o. *djandéla jang tertoeop, tingkap jang tertoeop*.
- TOEVERLAAT, m. *perlindoengan, persandáran*.
- TOEVERTROUWEN, o. zie TOEBETROUWEN.
- TOEVLIJEN, b. w. *toetop dengan mengikir*.
- TOEVLIEDEN, o. w. *lárti kapada*.
—, *toevlugt zoeken, tjahári perlindoengan*.
Niet weten waar men naar toe zal vlieden, *ttáda táhoe dápat tempat perlindoengan*.
- TOEVLIEGEN, o. *terbang kapada*.
—, *toesnellen, dátang lárti, tampoh*.
- TOEVLOED, m. van water, *bánjir, ajer bánjaq jang ngáhir*.
— van menschen, *orang karoeman, orang mengroebong*.
- TOEVLOEIJEN, o. *ngáhir kapada*.
Het geld vloeit hem toe, *makka, oewang bánjaq berkoempol kapadánja*.
—, steeds vloeijen, *ngálar-alir sádja*.
- TOEVLOELING, vr. *ngaliran, hál mengáhir kapada(ka)*.
- TOEVLUGT, vr. *perlindoengan*.
— tot den koning nemen, *berlindong (bersoewáka) paadda rádja*.
Mijn — is God, *perlindoengan hamba itoe Allah, Allah djoewa djádi perlindoengan hamba*.
—soord, *moefar, Ar.*
Eene —, (schuilplaats vinden), *dápat tempat perlindoengan (semboenjan, eig.: semboenian)*.
— tot God, *má-ádz, Ar.*
- TOEVOEGELIJK, b. n. *jang di tambah, jang mentsifatkan*.
— naamwoord, *perkatáan jang mentsifatkan dzát*.
- TOEVOEGEN, b. w. *tambah, menambah*.
God moge u luister —! *di tambah Allah kabesárannoe!*
—, *digt maken, rápatkan, toetop, toetop dengan kápoer*.
- TOEVOEGING, vr. *penambáhan*.
- TOEVOEGSEL, o. *tamháhan*.
- TOEVOER, m. *pembawáan, hál membáva*.
— van levensbehoefsten, *pembawáan béjája*.
- TOEVOEREN, b. w. *te water, membáva dengan práhoe*.
- TOEVOEGING, vr. zie TOEVOER.
- TOEVOORZIGT, o. *pemaliharáan, pemarkisáan*.
- TOEVOUWEN, b. w. *lipat, melipat*.
- TOEVOUWING, vr. *pelipátan, hál melipat*.
- TOEVRETEN, b. w. *mákan dengan rákoes sádja, gegáras, L.*
- TOEVRIEZEN, o. w. *djádi bekoe*.
- TOEVULLEN, b. w. *saboekan, isí*.
- TOEVULLING, vr. *hál menjaboekan, pengisian*.
- TOEWAAIJEN, b. w. *angin membáva*.
De oostwind waait ons de hitte toe, *angin timor membáva kapanásan kapada kita-orang*.

—, o. w. als: de deur is toegewaaid, makka pintoe di toetop angin.

TOEWAK, m. (ond. w.) (sterke drank), toewaq.

Zeer bedwelmend gemaakte —, laro.

TOEWAS, vr. zie AANWAS.

TOEWATER, o. ajer jang bekoe, ajer jang di toetop djemad.

TOEWASSEN, o. w. di toetop barang jang toemboeh.

TOEWEG, m. nadere weg, djalan jang lebeh dekat, simpangan djalan.

TOEWEGEN, b. w. timbang di hadapan (depan, L.)

TOEWELVEN, b. w. perlangkongkan.

TOEWENDEN, b. w. pating.

Den rug —, memblakang-blakangan.

Hij wendde mij het hoofd toe, makka patinglah ia kapalanja kupada kita.

TOEWENKEN, b. w. membré tahoe dengan isjarat, gamit, kamit, lawang. melawang —, o. w. mengisjarkan, bré isjarat, kassi tanda, L., lambei, loewang.

TOEWENSCHEN, b. w. harap, membré.

Heil —, membré salamat, harap di bré salamat.

TOEWENSCHING, vr. pengharapan, pembriuan, hál membré.

TOEWERPEN, b. w. limpar ka (kupada).

—, toevoegen, tambah, bré.

—, vullen, saboekan.

— (in geestelijken zin), tambah, menambah.

TOEWIJDEN, b. w. taqdiskan.

Eene kerik —, taqdiskan grédja, tabibiskan grédja.

—, afstaan, sarahkan.

—, zie OPDRAGEN.

TOEWIJDING, vr. tabbis, Ar., zohd, Ar.

TOEWIJZEN, b. w. bré haq mempoenja-ti, menghalálkan.

TOEWIJZEND, b. n. jang bré haq, jang menghalálkan.

TOEWIJZING, vr. parintah jang membré haq, kapoatoesan hoekoem jang menghalálkan (jang membré haq).

TOEWINDEN, b. w. memboengkoes.

—, op een kluwen winden, melikas.

TOEWIJVEN, b. w. toetop dengan gosoq.

TOEWRINGEN, b. w. toetop dengan prah (pras, poelas, L.)

TOEZEG, m. qawl, Ar., djandji.

TOEZEGELEN, b. w. toetop dengan tjap (matert), muterikan.

Eene toegezegelde flesch, soeráht ber-matert.

TOEZEGELING, vr. hál menoetop dengan tjap.

TOEZEGGEN, b. w. berdjandji, berqawl.

TOEZEGGER, m. jang berdjandji (berqawl).

TOEZENDEN, b. w. kirin, soeroeh.

Rijst —, kirim bras.

Eenen dienaar —, soeroeh sa-orang hamba pergi.

TOEZENDER, m. jang berkirin, jang menjoeroeh.

TOEZENDING, vr. pengiriman, penjoeroehan.

TOEZIEN, o. w. pandang. têngoq.

Aandachtig, zorgvuldig —, mengamat-amati.

—, bezorgd en wanakaam zijn, tjinta.

TOEZIENDE, b. n. ganti, wakil.

— voogd, ganti wali, wakil wali.

TOEZIENER, m. jang memandang jang têngoq.

—, zie OPZIGTER.

TOEZIGT, o. parintah, pamariksáan.

Het — op het goede en kwade hebben, meliháti bájiq dan djáhat, S. R. 60.

—, beheer, pendjoeroewan.

Het — hebben, menjjoeroekan.

TOEZINGEN, b. w. menjánji tahilil kapada (bagi).

Gode een loffied —, menjánji tahilil bagi Allah.

TOEZUIGEN, b. w. toetop dengan mengisap.

—, o. w. mengisap sálja.

TOEZWAALJEN, b. w. in: lof —, poedji, memoedji.

TOEZWEREN, b. w. met eede —, bersoempah, djandji dengan soempah.

—, o. w. di toetop kárana bernánah.

TOGA, m. djoebbat, Ar.

TOGEN, b. w. zie TREKKEN.

TOGT, m. ngaliran angin, angin penjákit.

Ik ben ziek door eenen gevatten —, makka kita poon sákit kena ngaliran angin.

Eene plaats waar — is, tempat per-anginan.

—, reis, perdjalanán, perangkátan.

TOGTEN, o. w. áda peranginan.

TOGTGAT, o. lobang angin masoq.

TOGTGENOOT, m. teman di djalan, teman berdjalan.

TOGTIG, b. n. peranginan.

Eene — plaats, tempat peranginan.

Eene — koe, sápi betina jang náu berdjantan.

TOGTIGHEID, vr. winderigheid, prt peranginan.

—, ridsigheid, kalakoewan máw berdjantan.

TOKKELEN, b. w. pitik.

En hij tokkelde zijne luit, verschillende toonen ontlokte hij er aan, serája memitik dindinja berbágei-bágei rágam jang di pitiknja, S. R. 10.

Het snarenspeel —, pitik ketjáp.

TOKKELING, vr. hál memitik, pemitikan.

TOL, m. heffing, béjá, tjoekei, tjawkt, Sansk., oesoer, Ach.

—, heffen, mentjoekei, poengoet béd.

—, weggeld, rahdárt, Perz., béjá djalan.

Aan — onderworpen worden, di per-tjoekeikan.

Den — der natuur betalen, máti, me-

- ninggal, poelang ka-rahmat Allah, Hoft.*
TOL, m. speel—, *gasing, gangsing.*
 —len, zeehorens, *bia koekoesan*, (trochus).
TOLBEAMBE, m. *djoeroe béá, órang jang poenggoet béá.*
TOLBOEK, o. *daftar béá (tjoekei).*
TOLBRIEFJE, o. *soerat pembajaran béá.*
TOLGAARDEI, m. *pentjoekei, órang jang poenggoet béá, djoeroe tarima béá, per-tanda.*
TOLGELD, o. *oewang béá, oewang tjoekei.*
TOLHEK, o. *tolhuis, pabéän.*
TOLHUIS, o. *pabéän, roemah pabéän.*
TOLK, m. *djoeroe bahása.*
TOLKOORD, o. *táli gasing, táli gangsing.*
TOLLEN, o. w. *májin gasing, májin gang-sing.*
TOLLENAAR, m. *pentjoekei.*
TOLPACHTER, m. *paq béá, L., jang séwa haq poenggoet béá.*
TOLPLIOTIG, b. n. *jang kena béá.*
TOLSCHRIJVER, m. *djoeroe toelis di pabéän.*
TOLTARIEF, o. *daftar béá.*
TOLVRIJ, b. n. *lepas béá.*
TOLVRIJHEID, vr. *hal lepas béá.*
TOMBE, vr. *marqad, Ar., qoebr bátoe.*
TON, vr. *vat, tong, táhang, bákas.*
 Eene — gouds, *sapoeloh laqsa roepiah, saketé roepiah, sarátoes riboe roepiah.*
 —, in zegaten, *tong tanda pelajaran, lampoeng.*
TONDEL, m. *tonder, tontel, tintel, ráboq.*
TONDELDOOS, vr. *tampat ráboq.*
TONG, vr. *lidah.*
 De — uitstekén, *mendjoelorkan lidah.*
 Eene kwaadsprekende —, *lidah djáhat. lidah bisa, lidah mandjor.*
 Het ligt mij op de —, *hampir kita máw káta ítoe.*
 Hij heeft eene gladde —, *liduhja táw memoedjoeq.*
 Het hart ligt hem op de —, *dia bitjára troes trang.*
 Die zijne — in toom houdt, is verstandig, *bárang stápa menaháni lidaknja ítoe berboedé namánja.*
 Door de — van Omar, *atas lidah Onar.*
 Op de — rijden, *di káta-katá-t.*
 Lang van — zijn, *bánjaq mengómong.*
 — van eenen evenaar, *lidah (máta) tmbángan.*
 — in eenen gesp, *lidah (doeri) selépi.*
TONG, vr. *zeevisch, ikan lidah.*
TONGADER, vr. *oerat lidah.*
TONGBEEN, o. *toelang lidah.*
TONGELOOS, b. n. *táda berlidah, trá poe-nja lidah, L.*
TONGETJE, o. *lidah ketjil.*
TONGLETTER, vr. *hoerof lidah.*
TONGONTSTeking, vr. *sákit bára paudu lidah.*
- TONGPIJN**, vr. *sákit lidah.*
TONGRIEM, m. *táli lidah.*
TONGVAL, m. *lofhat, Ar., lesán, Ar.*
TONGVORMIG, b. n. *saroepa lidah.*
TONGWORM, m. *hoelat lidah.*
TONJIN, m. *loemba-oemba, hábi doejong.*
TONNEBOTER, vr. *mantéga tong, L.*
TONNEGELD, o. *roeba-roeba.*
TONNEMAN, m. *bakenmeester, kapála jang tároh tong tanda pelajaran.*
TONNEN, b. w. *másogkan di dálam tong.*
TONNENEGT, o. *haq poenggoet roeba-roeba.*
TONNETJE, o. *tong jang ketjil.*
 — van eenen zijwom, *índong oelar soetra.*
TONVISCH, m. *ikan tong.*
TONVLESCH, o. *dáging tong.*
TOOG, m. zie **TEUG.**
TOOI, m. *perhiásan.*
TOOLJEN, b. w. *hias, hiás, menghias, brias, L.*
TOOM, m. *kákang, tóm, Ned., kendáti, Jav.*
TOOMELOOS, b. n. *táda berkákang, trá poe-nya tóm.*
 —, zie **BUITENSPOORIG.**
TOOMELOOSHEID, vr. *kalakoewan órang per-lentei, prá jang táda dápat di tahánt.*
TOOMEN, b. w. *kenákan kákang, tároh tóm, L.*
TOON, m. zie **TEEN.**
TOON, m. *klank, boenji.*
 —, wijze, *rágum, lágoe, L.*
 Zeer liefelijk van —, *terláloe merdoe boerninja.*
 Van — veranderen, *beroebah bitjára.*
TOON, m. *vertooning, pertoeendjoekan.*
 Ten — spreiden, *menoendjoeqkan.*
 Eenen hoogen — aannemen, *áda djoe-máwa, áda angkoe, L.*
 Bis—, grond—, *nerm, Perá.*
 Ten — stellen, *baperlihatkan, meng-adeikan.*
TOONBAAR, b. n. *jang dápat di pertoeendjoeqkan, jang bóleh di lihat órang.*
TOONBAARHEID, vr. *pr. prá bárang jang dápat di pertoeendjoeqkan (kadeikan).*
TOONBANK, vr. *pápan kudei, pápan meng-adeikan.*
TOONBEELD, o. *teládan, tjonto.*
TOONBROOD, o. *róti hálap-hálap (adap-adap).*
TOONDER, m. (van eenen wissel,) *órang jang membáwa soerat pertoeakaran.*
TOONEEL, o. (van Chinezen,) *panggon wájang.*
 — van Europeanen, *komédí, verb.*
TOONEELIST, m. *dálang*, (eig. de persoon, die de wajang vertoont en er bij improviseert).
TOONEELSPeelSTER, vr. *wájang, ánaq wá-jang.*
 Kleine, aankomende —, *wájang tóké.*

- TOONEELSPEL**, o. *permainan wajang, djógít djógét.*
- TOONEELSPELER**, m. *orang djógét, dâlang.*
- TOONEELSTUK**, o. *lalâkon, Jav.*
Bedrijf van een —, *bâbad.*
- TOONEN**, b. w. *toendjoeg.*
Moed —, *menoendjoekân kabranian.*
Zij toont zich rijk, *makka parampoewan itoe kâja roepânja.*
- TOONEN**, o. w. *berboenji.*
- TOONGEVER**, m. *jang djâdi kapâla, jang mengapalâkan.*
- TOONKUNST**, vt. *ilmoe boenji-boenjian.*
- TOONKUNSTENAAR**, m. *bidoewân, moesikan, L. verb.*
- TOONKUNSTIG**, b. n. *faham paadda ilmoe moesiq, pandei paadda ilmoe boenji-boenjian.*
- TOONLADDER**, vt. *tangga râgam, tangga lâgoe, L. soerat râgam, soerat lâgoe, L.*
- TOONTEEKEN**, o. *bâris, noqtah, Ar., raqm, Ar.*
- TOONVAST**, b. n. *jang toeroet râgam (lâgoe, L.)*
- TOORN**, m. *gramschap, mârah, L., amârah, morka, Hofst.*
—, *woede, gêrang.*
Ik vrees den — van Zijne Majesteit, *hamba tâkoet morka baginda.*
Tot — verwekken, *memorkâ-i, Hofst.*
- TOORNIGLOED**, m. *kuhangûtan morka.*
- TOORNEN**, o. w. *âda mârah, âda amârah, goesar, âda morka, Hofst.*
Wanneer hij toorn, *rooken de vuurbergen, apa-bila morka ia makka berâsaplah goenong âpi.*
Op iemand —, *morkâ-i sa-ôrang.*
Zijne Majesteit heeft op den bevelhebber der lijfwacht getoorn, *makka panghoelo badoewanda itoe poon di morkâ-i baginda.*
Om het geringste —, *ringo-ringun, L.*
Op eene zinnelooze wijs —, *morka tiâdo siûman.*
- TOORNIG**, b. n. *goesar, mârah, L., amârah, pemârah, morka, Hofst.*
—, *knorrig, te onvreden, ngeran.*
— worden, *djâdi goesar, djâdi amârah, djâdi morka, Hofst.*
— maken, *mengamârahkan, bêkin mârah, L., menggoesarkan, memorkâkan.*
—, *bijw. dengan amârah, dengan mârah, L.*
- TOORNIGHEID**, vt. *zie TOORN.*
- TOORTS**, vt. *soeloh, dâmar, ôbor, L., sigi.*
- TOORTSBOOM**, m. *kâjoe lôbê.*
- TOORTSDRAGER**, m. *orang jang membâwa soeloh (ôbor, L.) orang jang menjeloh.*
- TOORTSLICHT**, o. *trang soeloh, trang ôbor, L.*
- TOOVENAAR**, m. *orang hobâtan, sâhir, Ar.*
—, *waatzegger, orang pe-tanong.*
—, *die zegt waar het gestolenc en wie de dief is, arrâf, Ar.*
- TOOVERACHTIG**, b. n. *jang menghobatkan, jang brî hêran.*
—, *wegslepend, bekoorlijk, jang menawâri.*
- TOOVERBEELD**, o. *âzimat, Ar., djimat, verb.*
- TOOVERBOEK**, o. *soerat orang hobâtan, kitâb âzimat, boekoe djimat, L.*
- TOOVERBRIEFJE**, o. *soerat âzimat, soerat djimat, L.*
- TOOVERDOOSJE**, o. *peti (bôsêta) orang hobâtan.*
— met tooverolie om iemand zachtzinnig te maken, *boelt-boelt.*
- TOOVERDRANK**, m. *obat hobâtan, obat jang menghobatkan, obat menawâri.*
- TOOVEREN**, o. w. *hobat, djantoer, Jav., mendjantoer.*
—, *tanong, tenong.*
Betooveren, *menghobatkan, menawâri.*
- TOOVERFIGUUR**, vt. *kerof âzimat (djimat, L.) pigoera djimat, L.*
- TOOVERFORMULIER**, o. *mantrâ, doa orang hobâtan.*
- TOOVERGODIN**, vt. *pêri, fêri, Perz.*
- TOOVERHEKS**, vt. *parampoewan hobâtan.*
- TOOVERIJ**, vt. *hobâtan.*
- TOOVERKARAKTER**, o. *soeroef hobâtan.*
- TOOVERKRACHT**, vt. *goewat hobâtan, goewat âzimat, goewat djimat, L.*
- TOOVERKUNST**, vt. *ilmoe hobâtan.*
- TOOVERLANTAREN**, vt. *tanjong penjoelap, lanternâ permainan kinaq-kânuq, L.*
- TOOVERMIDDEL**, o. *âzimat, Ar., djimat, L.*
- TOOVERNIMF**, vt. *pêri, fêri, Perz.*
- TOOVEROLIE**, vt. *wonderolie, bondet.*
- TOOVEROEDE**, vt. *tonkat orang hobâtan.*
- TOOVERSPREUK**, vt. *semoe, Jav., ismoe.*
- TOOVERSTEM**, vt. *soewâra jang membêrahikan hâti, soewâra jang menawâri.*
- TOOVERWAPENS**, o. *meerv. sudiûta hobâtan.*
- TOOVERWOORD**, o. *perkatâân orang hobâtan, mantrâ, perkatâân jang menawâri.*
— en prevelen, *bâtja mantrâ.*
- TOP**, m. *toppunt, pontjaq, kamontjaq, martjo, boebong.*
Op den — eens bergs, *di atas pontjaq goenong.*
— pen van de vingers, *hoedjong djâri, anâmil, Ar.*
—, *punt, hoedjong.*
— van eenen rijsthaln, *lamoekit.*
— van het hoofd, *bâtoe kapâla, oeban.*
— van eenen mast, *pongka, hoedjong tiang prâhoe.*
— van eenen tak, *poetjoq.*
— aan eenen hoopgloopen den voorsteven, *kamontjaq prâhoe.*
De — pen van zwaar riet, *poetjoq lâlang.*
Van — tot teen, *derri atas hoedjong ramboet sampei di bâwah telapâkan kâki.*

- , tusschenw. *sâbas, sâbaslah, ramaylah, bâjiqlah.*
- Met de —pen naar beneden en de wortels naar boven, *poetjoqnja ka-bâwah dan akarnja ka-âtas*, S. R. 133.
- TOPAAS, m. en o. *zabardjad*, Ar. en Perz., *poespa râqam*, Sing., *retna tjampaku.*
- TOPAZEN, b. n. *zabardjad*, Ar., *poespa râgam.*
- TOPPEN, b. w. *afstoppen, ranting, meranting.*
- , met eenen top of tol spelen, zie TOLLEN.
- , dubbelen, *mâjin top, berdjoedi.*
- TOPPING, vr. *perantingan, hâl meranting.*
- TOPPUNT, o. (in de sterrekunde), *santo'lrân.*
- , zie TOP.
- van eer, *format jang terlebeh besaar.*
- TOPSTANDER, m. *vaantje, pengâpoh.*
- TOPZEIL, o. *lâjar pengâpoh.*
- TOPZEILSKOELTE, vr. *uwjin lâjar pengâpoh.*
- TOPZWAAR, b. n. *oeling.*
- , waggelend door dronkenschap. *ambang.*
- TOR, vr. *katoenggêng, tjetowêtan.*
- , die aan de boomen kuaagt, dat zij sterven, *tâwon.*
- Groote zwarte —, die geweldig bromt en eensklaps nedervalt, *bamboeng.*
- , zwarte, zware, brommende —, die gaten in de balken boort, *koembang.*
- met twee hoornen kleiner dan een kakkerlak, *lângoe.*
- TOREN, m. *martjoe.*
- , bij eene moskee, *menârah*, Ar., *mawadzin*, Ar.
- , burgt, *bordj*, Ar.
- van een huis of ander gebouw, *tongkop.*
- Wacht—, *bângon-bangoenan.*
- Uitkijk—, *bangoenan.*
- , huisje op eenen olifant, *baloehan, ringka*, Achin.
- in het schaakspel, *têr.*
- TORENBLAZER, m. (—wachter), *ôrang djâgu martjoe, pengâwal martjoe.*
- TORENBOUW, m. *hâl menegd martjoe.*
- TORENBOUWER, m. *pandei memboewat (menegd) martjoe.*
- TORENDRAGER, m. olifant, die eenen toren of een huisje op den rug draagt, *gâdjah berbaloehan, gâdjah berringka.*
- TORENKRUIS, o. *tsalb di atas menârah.*
- TORN, m. *hâl memboeka pendjahitan.*
- , ruk, *sintaq.*
- Eenen zwaren — aan iets hebben, *dâpat kasoekâran kârana bârang apa-apa.*
- TORNEN, b. en o. w. los—, *boekâ pendjahitan.*
- Ergens aan —, *koéng bârang perkâra.*
- TORNOOI, o. zie TORNOOISPEL.
- TORNOOIBAAN, vr. *wâtang-watângan*, Jav.
- TORNOOIJEN, o. w. *mâjin wâtang, prang bîtang.*
- TORNOOISPEL, o. *pijar, prang pijar, wâtang*, Jav., *sawâtang.*
- Ilet maandagsche —, *senënan*, Jav.
- , steken naar eenen ring, zie STEEK-
SPEL.
- Het opperhoofd van het —, *perpâih sawâtang.*
- TORNWERK, o. *pendjahitun jang misti di boeka.*
- TORRETE, o. *kakoewangan.*
- TORSCHEN, b. w. *pikol.*
- TORTEI, vr. *tortelduif, perkoetoet*, Jav., *tekoekor, koekor, bâlam, qonwô, qonwiat*, Ar.
- Purperverwige —, *aloe.*
- Groene —, *lâmoen.*
- Zeer groote —, *hamâma.*
- TOT, voorz. *kapada, akan, kârana, hîngga, sampé, L., di, sampé di, lâloe, dâtang, bakal, ila*, Ar.
- hem gaan, *pergi kapadânja, pigi sâma dia, L., menghâdap dia.*
- zijne eer, *akan (kârana) formatnja.*
- aan de knie, *hîngga loetoet, sampé di loetoet.*
- aan zee, *sampé di lâwot, L., hîngga di lâwot.*
- Van dag — dag, *derri paadda sahârt-dâtang kapada sahârt.*
- dat, *sa-hîngga, mâlah, sîngga, L.*
- wanneer? *brâpa lamâkah? brâpa lâma?*
- inkeer komen, *menjesal, tôbat.*
- zich zelve komen, (van eene bezwijming), *sadar akan dirinja.*
- morgen, *hîngga êsoq hârt, sampé bissoq, L.*
- Van het westen — het oosten, *derri paadda bârat lâloe ka-timor.*
- voorbeeld dienen, *djâdi telâdan.*
- Zich — den koning wenden, *menghâdap râdja.*
- Een boomblad werd door hem — een' aker gemaakt, *makka di perboewatnja sa-lei dâwon itoe ukan timbâ ajer.*
- TOTEBEL, vr. *tjan, djôrang, sirib*, Soend.
- Kleine — om krabben te vangen, *pentor.*
- Touw, o. *tâlt.*
- van een beweegrad, *draaibank enz., tâlt pesawat*
- van vlas, *tâlt râmt.*
- van bamboes, *toetos.*
- Chineesch —, *tangset.*
- van riet, *gubban.*
- Dik —, *tâlt tebal, tâlt kras.*
- van kosnotenbast, *tâlt sâboel.*
- Zwaar —, *kabel, tâlt sawh.*
- Onklaar —, *tâlt jang tersangkoet.*
- Boegseer—, *tâlt pendârat.*
- draaijen, *poetar tâlt.*
- TOUWBAAN, vr. *tampat poetar tâlt.*
- TOUWBLAD, o. *dâwon tâlt.*
- TOUWBRUG, vr. *djambâtan tâlt.*

TOUWDRAALJER, m. *orang poetar tâlt.*
 TOUWEN, b. en o. w. leder bereiden, *sâmaq.*
 TOUWER, m. *toekang sâmaq.*
 TOUWKOOPER, m. *orang djoewal tâlt.*
 TOUWLADDER, vr. *tangga tâlt.*
 TOUWRING, m. *tjintjin tâlt.*
 TOUWSLAGER, m. *orang poetar tâlt.*
 TOUWSTRUUK, m. *tâlt boeton.*
 TOUWTJE, o. *tâlt ketjil.*
 TOUWWERK, o. (op schepen), *tâlt-talian.*
 TOUWWINKEL, m. *kadei orang djoewal tâlt.*
 TRAAG, b. n. langzaam, *lêna, lambat, perlâhan-lâhan, plan-plan, L.*
 —, lui, *mâlas, segan, mângé.*
 — in het komen, *lêna dátang, lambat dátang.*
 — van verstand, *bot, gâwal, bôdoh.*
 — in het zeilen, *dâmar.*
 TRAAGHEID, vi. *parângi jang lêna.*
 —, luiheid, *kamulâsan.*
 TRAAK, vr. *minjaq ikan, minjaq boesoq.*
 Walvisch —, *minjaq ikan pâwoes.*
 TRAAK, m. *ajer mâta, damât, Ar.*
 De tranen afwisschen, *sâpoe ajer mâta.*
 Hare tranen droppelden, *berlinang-linang ajer matânja.*
 Krokodilstranen, *ajer mâta boewâja.*
 TRAAKACHTIG, b. n. *berbâwoe minjaq ikan.*
 TRAAKNETEL, m. *tampat mâsoq minjaq ikan.*
 TRAAKNOOG, o. dat eene ongesteldheid heeft, *mâta bilas (nilas).*
 TRAAKNOOGEN, o. w. *tângis, menângis.*
 TRACHTEN, o. w. *tjôba, tjahârt, tjinta, oesâha.*
 Ik tracht dat te doen, *tjintâkoe kardja itoe, sahâja tjôba kardja itoe.*
 — goud te vinden, *tjôba tjahârt amas.*
 Hij tracht hem vrij te kooplen, *makka ia mengoesahkan diri akan meneboeskan dia.*
 TRACHTING, vr. *hâl tjôba, oesâha.*
 TRAGELIJK, bijw. *dengan lêna, dengan lambat.*
 —, lui, *dengan mâlas, dengan segan.*
 TRAKTAAT, o. geschrift, *soerat.*
 —, schriftelijk verdrag, *soerat perdjandjian.*
 —, verbond, *perdjandjian.*
 Een — nakomen, *menjampeikan perdjandjian.*
 TRAKTAATSCHENDER, m. *jang merombaq perdjandjian.*
 TRAKTANT, m. *jang mendjâmoé orang.*
 TRAKTEMENT, o. onthaal, *perdjamoewan.*
 —, inkomen, *gâdji, moesâra, wathlifat, Ar.*
 TRAKTEREN, b. w. (ond. w.) onthalen, *mendjâmoé, kassî mâkan minom, L.*
 TRALIE, vr. *kist-kist.*
 Met — bezet, *berkist-kisi.*
 Achter de — zitten, *âda di dâlam pandjâra.*
 TRALIEDEUR, vr. *pntoe berkist-kist.*
 TRALIELUIK, o. *tingkap berkist-kist.*

TRALIEMAND, vr. *bâkoel berkisi-kisi.*
 TRALIËN, b. w. *pâsang kist-kist, berkisiskan.*
 TRALIEVENSTER, o. *nâtang berkist-kist.*
 TRALIEWERK, o. *kist-kisi, karâwang, djâladjâla.*
 Houten —, *kist-kist kâjoe.*
 En toen de zon door het — van het paleis scheen, *makka tatkâla bertjahâjn mûta-hâri derri paadda kist-kist mâligei itoe S. R. 59.*
 TRALIESWIJZE, bijw. *sabâgei kist-kist.*
 TRANEN, o. w. weeden, *tângis, menângis.*
 TRANENBEEK, vr. *ijlâdj, Ar.*
 TRANENBROOD, o. fig. *sa-soewâb nâst jang di rendam ajer mâta.*
 TRANENDAL, o. fig. *tampat kasoe kêran.*
 TRANS, m. zie TINNE.
 De — des hemels, *tjakra-wâla.*
 TRANSLAAT, o. (ond. w.) zie VERTALING.
 TRANSLATEREN, b. w. (ond. w.) zie VER-TALEN.
 TRANSLATEUR, m. (ond. w.) zie VERTALER.
 TRANSPORT, o. (ond. w.) *soerat pndahkan hâq mempoenjâ-i.*
 — van een huis, *soerat pndahkan hâq mempoenjâ-i roemah sa-boewah.*
 —, overvoering, *hâl pndahkan, pembawâân.*
 TRANSPORTEREN, b. w. (ond. w.) *pndahkan.*
 TRANSPORTSCHIP, o. *tumbângan, prâhoe tambângan.*
 — voor wapens en provisiën, *lantjing.*
 TRANT, m. *tjâra.*
 Naar den Boegineschen —, *tjâra orang boegis.*
 TRAP, m. de daad van trappen, *hâl menendang.*
 —, om op en af te gaan, *tangga.*
 — aan eenen steiger om naar de rivier te gaan, *tangya pangkâlan.*
 De trappen opklimmen, *nâjiq tangya.*
 De trappen afgaan, *toeron tangya.*
 De treden van eenen —, *ânaq tangya.*
 —, rang, *pangkat, daraldjat, Ar., murtabat, Ar., rotbat, Ar.*
 — van grootheid, *pangkat kabesâran.*
 De middelste — uws bestaans, *pangkat katêngâhan adâmoé, M. S. R. 19.*
 TRAPJE, o. *tangga ketjil.*
 TRAPPELEN, o. w. *indjaq kâki.*
 TRAPPEN, b. en o. w. *indjaq.*
 Op den grond —, *indjaq tânah.*
 Met den voet —, stampen, *banting kâki.*
 —, eenen trap geven, *tendang.*
 —, vertreden, op iets —, *irig.*
 En Srie Rama trapte op de voeten van den reus, *makka di irig oeh Sri Râma kukinja ragsâsa, S. R. 27.*
 TRAPSWIJZE, b. n. en bijw. *berpangkat-pangkat, perlâhan-lâhan.*
 — voortgaande, *istidrâdj, Ar., sambil lâdjoe berpangkat-pangkat.*

— klimmen, *menjingsing berpangkat-pangkat*.

De dageraad klom —, *makka fadjar menjingsing berpangkat-pangkat*.

TRAS, o. *prakat*, (eig. eene soort van met-sellijm, vervaardigd van *rakat*, eene roode erwt), (glycinus abrus, L.)

TRASMOLEN, m. *penggullungan prakat*.

TRAWANT, m. *badoewanda*.

Het hoofd der — en, *ponghoeloe badoewanda*.

TRECHTER, m. *tjörong, tjatjörong, tamboesan*.

TRED, m. gang, *djalan*, zie TREDE.

Hane —, kiem in het ei, *poesat telör*.

TREDE, vr. schrede, *langkah, djangkä*.

Ongeveer honderd — n, *bärang sarätöes langkah*.

— van eenen trap, *anaq tangga*.

TREDEN, b. w. *indjaq, djedjaq*.

Op den grond, *indjaq tanah, djedjaq di boemi*.

Met voeten ver—, *iriq*.

Met de voeten ergens in —, *lanjaq-lanjaq*.

Eene huid —, *indjaq koelüt jang di samaq*.

Druiven —, *iriq boewah angoer*.

— zoo als de haan de hen betreft, *bekay*.

—, o. w. gaan, *berdjalan, lälöe*.

Ter zijde —, *minggir*.

In iemands plaats —, *ganti su-orang*.

In iemands voetstappen —, *toeroet laköe djälän orang*.

Iemand onder de oogten —, *berhadap moeka*.

Ergens in —, *tjampor perkära*.

In iemands regten —, (op eene ongeoorloofde wijs), *langgar orang poenja huaq, L., langgar huaq orang*; (op eene wettige wijs), *mäsöq häq orang dengan haläl*.

In dienst —, *mäsöq kardja*.

Binnen —, *mäsöq*.

Kan ik in huis — of niet? *mäsöqkah aköe dälam roemah ataw djängunkah?* S. R. 55.

In het dertigste jaar —, *mäsöq demöer tiga poeloh tähon*.

In het huwelijk —, zie HUWEN.

In krijgsdienst —, *mäsöq tsöldädoe, djädi tsöldädoe*.

In verbindtenis —, *berdjandjät, memboewat perdjandjian*.

TREEFT, vr. *tongkoe, tanggwu*.

TREK, m. zie TREK.

TREFFELIJK, bijw. zie VOORTREFFELIJK.

TREFFEN, b. w. *kena*.

De steen trof zijn hoofd, *makka bätöe pöon kena kapalöwja*.

Door den zonnegloed getroffen worden, *kena pinus mata häri*, S. R. 59.

Het doelwit —, *kena sasäran*; zijn doel bereiken, *däpat naqtsöed*.

—, inslaan, zoo als de bliksem, *perloes, taperloes, di sambar glap, L.*

—, roeren, *haroekan*.

—, van medelijden getroffen, *berblas kasehan*.

Een ongeluk —, (ondergaan,) *kena tjäläka*.

Den zin —, *tähoe arti*, Ism. J. 16.

—, gelijkende beeldtenis maken, *memboewat gambar jang säma roepa, memboewat gambar jang tiäda bersalähän roepanja*.

En de reebok werd getroffen, *makka kidjang itoepoon di kenäläh*, S. R. 6.

TREFFEN, o. *gevecht, prang, pärang*.

TREFFEND, b. n. *jang mengharoekan*.

—, medelijden verwekkend, *jang kasajangan, jang djädi blas kasehan, jang menerbitkan blas kasehan*.

TREIL, o. *tält akan* (boewat, L.) *tärêq prähoe*.

TREILEN, b. w. *tärêq dengan tält*.

Eene schuit —, *tärêq prähoe dengan tält*.

—, boegseren, *tonda*.

TREIN, m. *stoot, pengiringan*.

—, krijgstuig, *alat paprangan*.

TREK, m. *lust, soeka, mäw*.

— tot spijs hebben, *soeka mäkan, mäw mäkan*.

Geenen — tot studie hebben, *tiäda soeka mengädjät*.

—, aftrek, *vertier, laköe*.

Vreemde —, *belustheid, pengidäman*.

TREK, m. *treken, meerv. list, tïpoe, makr, Ar., däja, pedäja*.

Valsche —, *list, bedriegelijke streek, semoe*.

Iemand eenen — spelen, *perdjäkan (semoekan) orang, perdjä-in orang, L.*

TREK, m. de daad van trekken, *häl menärêq*.

—, streep, *gäris, bäräs, chath, Ar.*

—, maal, *reis, käli*.

In eenen —, *dengan sakäli tärêq*.

Gelaatstrekken, *päras*.

Hij heeft de gelaatstrekken van zijnen koninklijken vader, *säma pärasnja dengan ajahnda*.

TREKBANK, vr. *bälêi menärêq käwat*.

TREKDIER, o. *trekkeest, binätang penärêq, binätang penghëla*.

TREKGELD, o. zie STRIJKGELD.

TREKKEN, b. w. *tärêq, hëla, menärêq, menghëla, päwöet*.

Trek wat aan, *tärêqlah selikä*.

Bij de haren —, *tärêq ramboet*.

Eenen wissel —, *tägi oewang dengan soerat pertöeläran*.

Het zwaard —, *hoenoes (menghoenoes) pedang*.

- De wind trekt naar het westen, *angin mengali ka-barat*.
- Voordeel — van een land, *dapat hatsil tana*.
- Traktament —, *makan gaji*.
- Met paarden van een —, *pakoedakan*.
- Eenen boom uit den grond —, *banton pohan*.
- Iemands hart tot zich weten te —, *tahoe ambil hati orang, tahoe menawari orang*.
- Eenen ring van den vinger —, *tanggalan tjintin derri paadda djari*.
- Met geweld —, *sinuloh. sintaq*.
- Eene lijn —, *boewat baris, garis*; fig. *moewafaqat*, Ar., *pakat*, L.
- En hij trok met zijnen voorvinger eene lijn in de aarde, *seraju ia menggaris tanah dengan teloendjoepja*, S. R. 96.
- Laten —, (kruiden) *koekoes*.
- De zon trekt de dampen, *mata-hari menareq (menajikan) hawap*.
- Nut —, *dapat faedat*.
- Voordeel —, *dapat laba, dapat oentoeng*.
- , ontvangen, *tarima*.
- Op de wacht —, *najiq djaga*.
- Eenen tand —, *tjaboet gigi sa-batoe*.
- Naar zich toe —, (iemand, die men wil dat binne komt), *pahoet, pahut*.
- Een dorp met geweld of door invloed tot zich —, *bahaq, membahaq*, L.
- Geuren tot zich —, (zoo als vijvers. moerassen en andere wateren), *tarawoeli*, Ar.
- Kroin —, *djadi bengkoq*.
- Eenen scheven mond —, *tareq moeloet*.
- , o. w. reizen, *berangkat, berdjalan*.
- Over eene brug —, *mentjalani djambatan, djalan di djambatan*.
- TREKKER, m. *jang menareq*.
- , van een geweer, *penareq*.
- , die aan een touw trekt, *pemawoet*.
- TREKKING, vr. *penarekan, hul menareq*.
- De — der loterij, *hal kaloewarkan onde-onde*.
- Sterke — van eenen stroom, *tali hareos*.
- De — van eenen wissel honoreren, *tarima penoendjoekan soerat toekaran*.
- TREKLETTER, vr. *hoerof besuar dengan perhisan*.
- TREKLIJN, vr. *tali toenda*.
- TREKNET, o. om vogels te vangen, *djarang*.
- TREKOS, m. *lemboe penghela, sapu penareq*.
- TREKPAARD, o. *koeda penareq, koeda penghela*.
- TREKPEN, vr. *penna boewat garis*, L.
- TREKPLEISTER, vr. *kajo menyisap nanah*.
- TREKPOET, m. zie THEPOT.
- TREKREEP, vr. *tali penareq mariam, tali tareq mriam*.
- TREKRSCHUIT, vr. *tambangyan (prahoe) jang di tareq koeda*.
- TREKSEL, o. *koekoesan*.
- TREKTAFFEL, vr. *medjah dengan bebrapa dawon*.
- TREKTIJD, m. *masa berangkat paadda tiap-tiap tahun*.
- TREKVAART, vr. *kali tambangan jang di tareq koeda*.
- TREKVOGEL, m. *boerong jang pergi datang, boerong jang laloe-lalang saban-saban tahun*.
- TREKZAAG, vr. *girgudji besuar, girgudji jang di tareq doewa orang*.
- TRENS, vr. *lis, tali kantjeng*.
- , vlecht, *pinwatan, klambang*, L.
- van een paard, *tom ajer*.
- TREPANEREN, b. w. *girig batoe kapala*.
- TREPANERING, vr. *penggirikan batoe kapala*.
- TREURBLIJEINDEND, b. n. *jang mendoekakan paadda moelanja serta menjoekakan paadda ahirnja*.
- TREURDICHT, o. *bidji ratap, bidji sabag*.
- Tot het — in betrekking staande, tragisch, *himbaw*.
- TREURDICHTER, m. *pengarang bidji ratap*.
- TREUREN, o. w. *bersoesah hati, berdoekutjita, bertjinta, moerong, manoenj*.
- TREURGEVAL, o. *hal jang kadoekaan*.
- TREURIG, b. n. *bertjinta, soesah hati, moerong*.
- , droefheid vertoonende, *berdoeka tjita roepanja*.
- , akelig, *naar, ngeri*.
- en verdrietig, *goendu-goelana*.
- , *bijw. dengan bertjinta, dengan soesah hati*.
- TREURIGHEID, vr. *doeka-tjita, soesah hati, kadoekaan*.
- TREURIGLIJK, *bijw. zie TREURIG, bijw.*
- TREURMARE, vr. *warta (chabar) kaduekaan, kabar tjelaku*.
- TREURMUZIK, vr. *boenji-boenjian ratap*.
- TREURREDE, vr. *chothbat jang meratapkan*.
- TREURRIET, o. zie KLAAGRIET.
- TREURSPEL, o. *wajang kadoekaan*.
- TREURTOONEEL, o. *tampat orang berdoekutjita*.
- TREURZANG, m. zie TREURDICHT.
- TREUZELLEN, o. w. zie TALMEN.
- TREZOO, o. (ond. w.) zie SCHATKIST.
- TRIBUNAAI, o. (ond. w.) *diwan*, Ar., zie GEREGTSHOF.
- TRILLEN, o. w. *gometar, gummittar*, L., *gilinggam, katar, ketar*.
- , beven, in koorts, *koeru*.
- TRILTONG, vr. *tjantalu lidah*.
- TRIOMF, m. *zegerpraal, kamenangan, ghaliib*, Ar.
- TRIOMFANT, b. n. *jang menang, jang menyalahkan*.
- TRIOMFANTELIJK, *bijw. atas pri kamenangan*.
- TRIOMFBOOG, m. *lungkong kaformatan, zie ZEGERBOOG*.
- TRIOMFLIED, o. *njanji kamenangan, njanji ghaliib*.
- TRIOMFWAGEN, m. *rata orang ghaliib, rata kamenangan*.

—, triomfkoets (die gedragen wordt), *perarakan*.
 Op den — stijgen, *nâjig di atas perarakan*.
TRIPANG, m. (ond. w.) (holothuria) *soewâla*.
 Zwarte —, *tripang hitam*.
 Zwarte klip—, *tripang bâtoe*.
 Vuile —, *tripang tâht kongkong*.
 Japansche —, *tripang djipon*.
 Valsche ananas —, *tripang dongâ*.
 Zand —, *tripang rådja*, *tripang pásir*.
 Witte klip—, *tripang soesoe*.
 Witte —, *tripang poetih*.
 Gebrande —, *tripang kâjjang góréng*.
 Platte —, *tripang kâsoet*.
 Kawasa —, *tripang kawâsa*.
 De kaai djawa —, *tripang kaai djâwa*.
 De gevilde —, *tripang gósoq*, *tripang boewang koelit*.
 De gele —, *tripang koening*.
 De gama —, *tripang gâma*.
 De marege —, *tripang marége*.
 De mossé —, *tripang mossé*.
 De ananas —, *tripang nânas*.
TRIPPELEN, o. w. *gêram*, *gombir*, *târt-târt*.
 De paauw kwam al —de aangeloopten, *makka méraq itoepoon dátanglah tertârt-târt djâlanja*.
 —, huppelen, zoo als dartele paarden, *tandaq*, S. S.
 —, in dier voege dat de teenen steeds op- en neder gaan, terwijl de hielen op den grond blijven, *indjot-indjot*.
 —, huppelen, zoo als sommige vogels, *bergiripan*.
TRIPPEN, o. w. zie **TRIPPELEN** en **HUPPELEN**.
TROEBEL, m. *gampar*, *roesoe*, L., *retoq*, L.
TROEBEL, b. n. *boetaq*, L., *kroeh*.
 — water, *ajer boetaq*, L., *ajer kroeh*.
TROEBELACHTIG, b. n. *boetaq sedikit*, L., *kroeh sedikit*.
 — maken, *mengaroehkan*, *mengroehkan*, *bekin boetaq*, L.
TROEBELACHTIGHEID, vr. *prî boetaq*, L., *prî jang kroeh*.
TROEF, vr. zie **SLAG**.
 — geven, slaan, *poekol*, *hantam*.
 — in ons kaartspel kennen de inlanders alleen van de Europeanen en noemen die: *teroep*.
TROEP, m. *kâwan*, *pasoekan*, *kâpat*.
 Kommandant van eenen —, *pengâpat*.
 Een — dieven, *pentjoert sa-kâwan*.
 Met —jes van vijf man, *dengan lima órang sa-kâwanja*.
 —, menigte, *kabanjâkan*.
 —, verzameling, *pekoempoelan*, *perhimpunan*.
 — en, (krijgsbenden), *pasoekan órang prang*.
TROEPSWIJZE, bijw. *ber-kâwan-kâwan*, *ber-pâsoq-pasoekan*.

TROETELAAR, m. *pemboedjoq*, *órang memboedjoq*.
TROETELEN, b. w. *boedjoq*, *memboedjoq*, *oelit bertjoemboe*, *balei*.
 Eene vrouw —, *mengoelit parampoewen*.
TROETELING, vr. *pemboedjoekan*, *tjoemboe*.
TROETELKIND, o. *ánaq jang djâdi perlenie sabab órang toewahnja terlâloe bájig*.
TROEVEN, b. w. slaan, *poekol*, *pâloe*, *hantam*.
TROFFEL, m. *koelir*.
TROG, m. *prâhoe*, *palong*, *paloengan*.
TROGGELAAR, m. *órang minta-minta*.
TROGGELACHTIG, b. n. *tjâra órang minta-minta*.
TROGGELEN, o. w. *minta-minta dengan tjerdig*.
TROKBAL, m. biljardbal, *bóla*.
TROKKEN, o. w. *mâjin bóla*.
TROKSEPEL, o. *permainan bóla*.
TROKSTOK, m. *kâjoe mâjin bóla*.
TROMLIJNEN, vr. meerv. *panirik, tâlt thamboer*.
TROMMEL, vr. trom, in den krijg, *gendarang*, *gendang thamboer*, Ar., *thabl*, Ar., *kâbah*, Perz.
 De — roeren, *pâloe gendarang*, *poekol gendang*, *poekol thamboer*.
 Kleine —, die voor aanzienlijke personen gedragen wordt, *kendang*, *tâbal*, *tebbal*.
 Kleine —, tambourijn, *rinkelboin*, *ra-bâna*, *redap*.
 Met eene stille — vertrekken, *mentjoertjoert pergi*, *lâri*, *mnggat*.
 Groote — bij de moskee, *buddoq*, *bedoq*, *bedoeg*, Jav.
TROMMELBUIK, m. *proet gambong*, *gendoet*.
TROMMELEN, o. w. *pâloe gendarang*, *poekol thamboer*, *títir*.
TROMMELKLANK, m. *boenji gendarang*, *boenji thamboer*.
TROMMELSLAG, m. *pâloe gendarang*, *poekol thamboer*.
 Bij den eersten —, *paadda bermoela kâli makka gendarang di pâloe óranglah moelamoela kâli thamboer di poekol*.
TROMMELSLAGER, m. *órang poekol thamboer*, *pemâloe gendarang*, *tamboer*, Ned.
TROMMELSTOK, m. *kâjoe pemâloe gendarang*, *kâjoe pemoekol thamboer*, *birasqa*.
TROMMELVEL, o. *koelit gendarang*, *koelit thamboer*.
TROMMELVLIES, o. *selâpoet jung di dátam telinga*.
TROMMEN, o. w. zie **TROMMELEN**.
TROMP, vr. jagthoren, *tandoq órang memboeroe*.
 —, snuit, *boelâlei*.
 De — van het oor, *póhon telinga*.
 —, mond, *moeloet*.
TROMPEN, o. w. *tioep nafiri*.
TROMPET, vr. *nafiri*, *boeri*, *slomprét*, I.
 —, bij het rijst maaijen in gebruik, *olej-olejan*.

TROMPETBLAD, o. (*Folium bucinatum*), *roewit*.

TROMPETGESCHAL, o. *boenji nafiri*, *boenji slomprèt*, L., *boenji boeri*.

TROMPETSCHIEP, vr. *sangka*.

TROMPETTEN, o. w. *tieop nafiri*, *tieop slomprèt*, L., *bertieop boeri*.

TROMPETTER, m. *penioep nafiri*, *orang boeri*, *orang tieop slomprèt*, L.

TROMPETVOGEL, m. rhinocerosvogel, *boerong tåhon*, *anggang*.

TROMRIEM, m. *djangat tålt thamboer*.

TRONIE, vr. zie **GELAAT**.

TRONK, m. *tongkol*.

Een afgehouwen —, *tongkol jang di tebang*, *toenggaqkan*, L.

TROON, m. *tachta*, *singhasåna*, eig. *singhasåna*, d. i. leeuwenzetel.

De — *Gods årasj*, Ar.

Alle regtvaardige koningen zullen eene plaats aan den voet van den troon Gods verwerven, *makka segalla rådjå-rådja jang åådil beråleh tempat di båwah årasj*.

Koninklijke —, *tachta karadjåån*.

Een — met juweelen, robijnen en andere edelgesteenten ingezet, *singhasåna bertåtahkan retina matoe manikam*.

Den — beklimmen, *nåjiq rådjå*.

Afstand van den — doen, *meninggalkan karadjåån*.

Van den — stijgen, *toeron derri paadda tachta karadjåån*.

Daar ik voorwaar in rust op mijnen koninklijken — kan zitten, *kå ana båhoewa sasoengjoehnja dåpatlah akoe dengan sentawsa doedoeq di atas geta karadjåånkoe ini*, M. S. R. 43.

TROONBEKLIMMING, vr. *hål nåjiq rådja*.

TROONEN, o. w. *doedoeq di atas tachta karadjåån*, *bertachta karadjåån*.

—, b. w. lokken, *boedjoq*, *memboedjoq*.

TROONHEMEL, m. *långit-långit singhasåna*, *tåndu tachta*.

TROONOPVOLGER, m. *bakal rådjå*, (volgens de Maleische instellingen), zie **KROONPRINS**.

En Laksmana maakte hij —, *makka Laqsmanå di djudikannya rådjå moeda*, S. R. 169.

TROOST, m. *penghiboeran*, *penglipar*.

—, hulp, *toeloengan*, *pertoeloengan*.

TROOSTBAAR, b. n. *jang dåpat di hiborkan*.

TROOSTBRIEF, m. *soerat penghiboeran*.

TROOSTELIJK, b. n. *jang menghiborkan*.

TROOSTELOOS, b. n. *jang tiåda dåpat di hiborkan*, *poetoesa*.

TROOSTELOOSHEID, vr. *kalakoewan jang tiåda dåpat di hiborkan*, *kapoetoesan åsu*, *kapoetoesan pengharåpan*.

TROOSTEN, b. w. *hiborkan*, *lipar*.

Zich —, *menghiborkan diri*.

TROOSTER, m. *penghibor*, *jang menghiborkan*.

— in smarten, *penglipar låra*.

TROOSTGROND, m. *påhon penghiboeran*.

TROOSTREDE, vr. *perkatåån penghiboeran*, *bijåra jang djådi penglipar håti jang berdoeka tjita*.

TROS, m. (druiven, kokosnoten en de geheele — van den banaanboom), *tåndan*, *tulån*.

Een kleine — bananen, *pisang sa-sisir*.

— vruchten, *saråvan*.

TROSJE, o. *sisir ketjil*.

— tamariude, *asum djåwa sa-rantjing*.

TROSSEN, b. w. *moewat*.

TROS Wagen, m. *karåtå perkåkas prång*, *råta alat paprångan*.

TROTS, m. *trotschheid*, *angkoe*, L., *djoemåwa*, *håti besaar*, *låkoe jany tjongka*, *takåbor*, Ar.

TROTSCH, b. n. *djoemåwa*, *angkoe*, L., *tjongka*, *takåbor*, Ar., *balch*, Ar., *dir*, *Kaw*, *ragoe*, *goeddoeh*.

—, *suoevend*, *kåtjaq*, *kåtjaq*, L.

—, *opgeblazen*, *bongka*.

Een — mensch, *orang djoemåwa*, *orang angkoe*, L.

Een — paard, *koeda jang gumbira*.

TROTSCHAARD, m. *orang angkoe*, L., *orang djoemåwa*, *orang tjongka*.

TROTSCHELIJK, b. n. *dengan djoemåwa*, *dengan angkoe*, L., *atas pri tjongka*.

TROTSCHHARTIG, b. n. *besuur håti*.

TROTSCHHEID, vr. zie **TROTS**.

TROTSEERDER, m. *jang menghinåkan*, *jang mengabekån*.

TROTSEN, b. w. *verachten*, *menghinåkan*.

De gevaren der zee —, *menghinåkan bahåja låwt*.

—, niet achten, *åbei*, *åbeikån*, *tiåda tudahkan*, *tiåda membilangkan*.

—, gering achten, *permoedah-moedah-kån*, *melihat moedah*.

—, o. w. met hooghartigheid behandelen, *kardja dengan djoemåwa*, *membesaarkan diri*, *membangkaqkan diri*, *soembarin*, L.

TROTSEREN, b. w. zie **TROTSEN**.

—, uittarten, *tentang antjan*, L.

TROTSING, vi. *uittarting*, *peuntångan*, *pengantjåman*.

TROTSIG, b. n. zie **TROTSCH**.

TROUW, b. n. *gerouw*, *satiåwan*, *bersattåwan*, *såtia*, *bersåtia*, *benar*, *betoel*, *jang dåpat di harap paadda*, *tsaf*, Ar.

Een — vriend, *tsobat jang s�tia*, *sõbat betoel*, L.

Een — afschrift, *salinan jang tsaf*.

De koning heeft aan hem enen trouwen rijks-groote, *makka rålah mantri jang dåpat di harap rådjå padånja*.

Zijnen meester — zijn, *bersåtia kapada toewannja*.

TROUW, vr. *såtia*, *kabetoelan*, *pamånat*, Ar.

Op iemands — rekenen, *harap atas s�tiånja sa-orång*.

- Echtelijke —, *baqté, satrânja orang kâwin.*
 Eenen ring op — geven, *brt (kassi) tjintjin dengan djandji mâw kâwin.*
 Zijne — breken, *tâda menjampekan djandjinja, rombaq qawl, rombaq djandjinja.*
 Ter goeder —, *dengan benar.*
 Wederkeerig ter goeder — zijn, *bersatia-satiâ-an, S. R. 99.*
 TROUWANT, m. zie TRAWANT.
 TROUWBAAR, b. n. zie HUWBAAR.
 TROUWBELOFTE, vt. *djandji kâwin, perdjandjin nikâh.*
 TROUWBREUK, vt. *rombaq kâwin.*
 TROUWDAG, m. *hari kâwin, hari nikâh.*
 TROUWELIJK, bijw. *dengan satia, dengan sabetorlaja.*
 TROUWeloos, b. n. *tiâdu satia, chûjanat, kijânat, verb., chauwân, Ar.*
 —, *wederspannig, doerhâka.*
 Want ons geslacht is niet —, *kârana bangsa kita tiâda doerhâka, S. R. 111.*
 TROUWeloosheid, vt. *kalakoewan chiânat, irb, Ar.*
 TROUWelooslijk, bijw. *dengan chiânat.*
 TROUWEN, b. en o. w. *kâwin, Perz., nikâh, Ar.*
 Eene vrouw —, *ber-istrikan, berûinikan.*
 Eenen man —, *berlakikan, bersoewamikan.*
 Getrouwd (van eenen man,) *berbini, ber-istri.*
 Getrouwd (van eene vrouw,) *berlâki, bersoewâmî.*
 Getrouwd, zamen wonen, *soedah ber-roemah.*
 Zekere wijze van — op wederzijdsche gelijke voorwaarden, *sawundâ.*
 —, b. w. door den echt verbinden, *kâwinkan, mengâwinkan, kassé kâwin, L., menikâhkan.*
 TROUWENS, bijw. *behkan, sa-soenggoehnja, sa-betoelnja, mâsa.*
 TROUWGEWAAD, o. *pekâjin pengantên, pakéan orang kâwin.*
 TROUWHARTIG, b. n. *benar hâti, betoel hâti, loeroes.*
 —, bijw. *dengan sa-benar hâti, dengan sa-betoel hâti.*
 TROUWHARTIGHEID, vt. *kabenâran hâti, kabetoelan hâti.*
 TROUWHARTIGLIJK, bijw. zie TROUWHARTIG, bijw.
 TROUWKAMER, vt. *biliq nikâh, kâmar kâwin, L.*
 TROUWRING, m. *tjintjin nikâh, tjintjin kâwin, atjârang, atjâram, tjâram.*
 TROUWSCHAT, m. zie HUWELIJKSGOED EN HUWELIJKSSCHATTING.
 TROUWVERBOND, o. *perdjandjian kâwin.*
 TROUWVERBREKER, m. *orang jang merombakkan qawl, orang chiânat.*
- TROUWVERBREKING, vt. *chiânat, kiânat, L.*
 TROUWZIEK, o. n. (van eene maagd,) *gito, gitoq.*
 TRUFFEL, m. zie TROFFEL.
 TRUGGELEN, o. w. zie TROGGELEN.
 TRUKKEN, b. w. zie TROKKEN.
 TRUNT, o. *trutel, bârang jang ketjil har-ganja.*
 TRUWEEL, o. *troffel, koelir.*
 TUCHT, vt. *siâsat, tûdzib, Ar., âdzâb, Ar., parintah kras.*
 Kerkelijke —, *siâsat grêdja.*
 TUCHELING, m. *orang jang di pandjarakan handay di perhajiki lakoe djalanja.*
 TUCHELOOS, b. n. *tiâda bersiâsat, perlent.*
 TUCHELOOSHEID, vt. *kalakoewan jang tiâda bersiâsat.*
 TUCHTHUIS, o. *roemah siâsat, pandjara akan perhajiki lakoe djalan orang.*
 TUCHTHUISSTRAF, vt. *siksa pandjara.*
 TUCHTIGEN, b. w. *siksa, menjiksa, siâsatkan, kassé adjar, L.*
 TUCHTIGING, vt. *penjâsat, âdzâb, Ar.*
 TUCHTLEER, vt. *peladjaran siâsat.*
 TUCHTROEDE, vt. *tjômog, tjâboq, tjemoeti.*
 TUI, vt. *tali tambat.*
 TUIG, o. *gereedschap, serba, perkakas, aba-aba, alat, pegawé.*
 —, slecht goed, *vodden, bârang boeroq, lonté, L.*
 —, van een schip, *kalangkâpan kapal. aba-aba práhoe, zie ook TAKELAADJE.*
 TUIGEN, b. en o. w. zie GETUIGEN.
 TUIGEN, b. w. *optakelen, langkap, melangkap.*
 TUIGHUIS, o. *gedong sindjata.*
 —, van scheepstuig, *bangsâl.*
 TUIGHUISMEESTER, m. *djoeroe gedong sindjata.*
 TUIGING, vt. *pelangkâpan, hâl melangkapkan.*
 TUIGMAKER, m. *toekang pakéan koeda.*
 TUIGMEESTER, m. *djoeroe gedong sindjata.*
 —, directeur der artillerie, *kapala perkakas maritim.*
 TUIL, m. *scherts, sanda goeroe.*
 Zijnen — tuilen, *toeroet soeka sendiri, toeroet tingkah diri.*
 —, zie KRANS.
 TUILEN, o. w. *kardja boeta toeli.*
 TUIMELAAR, m. *orang penjoesang.*
 TUIMELLEN, o. w. *soesang, menjoesang.*
 —, nederstorten, *rabah, rebah, hoembalang.*
 De doodsengel nam zijne ziele en de koning tuimelde van zijn pnaard ter aarde. *makka mâlek el mawt mengambil njawánja dan rádja itoe-poon reballah derri atas koedanja lakoe ka-tânah, M. S. R. 44.*
 TUIMELGEEST, m. *ingin (nafsoe) menghâroet-biroekan, prang-proes.*
 TUIMELING, vt. *hâl menjoesang, soesangan.*
 TUIMELZUCHT, vt. *hâti prang-proes.*

TUIN, m. *kebon, kubbon, L., bustân, Perz., inpoes.*

TUINAARDE, vt. *tânah kebon, tânah boewat tânam sâjor, tânah kebon sâjor.*

TUINARBEID, m. *pekarjâan di kebon, kardja kebon.*

TUINARBEIDER, m. *orang jang kardja kebon.*

TUINBAAS, m. *toekang kebon, djoeroe kebon.*

TUINBED, o. *petaq, pettaq, masjârat, Ar.*

TUINBOOM, m. *pohon kebon.*

TUINDEUR, vt. *pinang kebon.*

TUINEN, o. w. *kardja di kebon, berlâdang.*

—, *fondom eene heining maken, boewat pâgar. menagâri, bekin pâgar.*

TUINGEREEDSCHAP, o. *prâbot toekang kebon, serba toekang kebon.*

TUINGEWAS, o. *tawâman.*

—, *groente, sâjor.*

TUINGROND, m. *tânah kebon.*

TUINHAAG, vt. *pâgar kebon.*

TUINHUIS, o. *perbaleiân, roemah di kebon.*

TUINHUUR, vt. *oewang sêwa kebon.*

TUINIER, m. *toekang kebon, djoeroe kebon.*

— *in eenen lusthof, djoeroe tânan.*

TUINIERN, o. w. *kardja kebon, kardja di kebon.*

TUINIERSJONGEN, m. *boedjang toekang kebon.*

L., *humba djoeroe kebon.*

TUINIERSLOON, m. en o. *oepah toekang kebon.*

TUINIERSVROUW, vt. *bininja toekang kebon.*

TUINIERSWERK, o. *pekarjâan toekang kebon.*

TUINKUNST, vt. *ilmoe pâsang kebon.*

TUINLADDER, vt. *tangga rangkap.*

TUINMAN, m. *toekang kebon, djoeroe kebon.*

TUINMES, o. *tâjaja, sâdop, piso toekang kebon.*

TUINSCHOFFEL, vt. *penjosor.*

—, *inl. mes om onkruid te wieden, arit, piso boewat korred.*

TUINSCHOFF, vt. *zie SCHOF.*

TUINSLANG, vt. *oelar kebon.*

TUINSLUTTEL, m. *ânag koentji kebon.*

TUINSTAAK, m. *sâtang, settang, bêlo, toeros.*

TUINWERK, o. *pekarjâan di kebon.*

TUISCHEN, b. w. *zie RUILEN.*

—, o. w. *zie SPELEN, DOBBELEN.*

TUISCHER, m. *zie DOBBELAAR, RUILER.*

TUIT, vt. *pijp, tjôjtjot.*

Haar—, *sanggoel.*

TUITEN, o. w. *zie TOETEN.*

—, *van de ooren, berdâsing, bêdâsing, L.*

TUITING, vt. *der ooren, (zware) dangong.*

—, *(ligte) dâsing.*

TUITKAN, vt. *giml tjôrot, giml jang âda tjôrot.*

TUK, m. *atsal, Ar., zie RAS.*

— *aard, inborst, parângit.*

TUK, b. n. *geslepen, tjerdig, bisa.*

—, *begeerig, loba, ingin, kapêngin.*

TULBAND, m. *hoofdsieraad, tongkoeloy, dastar, sorbân, serbân, Perz., tokka (toec, Port.*

— *die van boven open is, halâmar.*

Eenen — *dragen, berdstar.*

—, *gebak, djerâdiq.*

TULP, vt. *lâlsh, Perz.*

TULPBOOM, m. *pohon tjampaka goenong.*

TURELUURSCH, b. n. *éboq.*

TUREN, o. w. *mengâmat-amâti, tindjoe.*

TURF, m. *tânah bakal âpi, tânah âpi, (in Indië niet in gebruik).*

TURFSCHUER, vt. *goedang tânah âpi.*

TURFVUUR, o. *âpi tânah.*

TURKEN, b. w. *menganâja.*

TURKOOIS, m. *firoezadj, firoezeh, Perz.*

TURSCHEN, voorz. *antâra, di antâra, paarl-*

da antâra, di tengah, lat.

— *u en mij, paadda antâra angkaw*

dan akoe.

Vier dagen — *beide, lat anpat hari,*

ampat hari antarânja.

Duaren—, *inmiddels, paadda antâra itoe,*

dâlm paadda itoe.

En de vorst bevond zich — *slapen en*

waken, makka baginda poun antâra tidor

dengan djiga.

— *beide zetten, târoh di tengah, târoh*

paadda antâra.

Hutgen — *beide is, jang di antâra,*

jang di tengah.

— *licht en donker, paadda pohon*

petang.

Toen er nu in— *een geruime tijd ver-*

loopen was, savelah bebrâpa lâmu antarâ-

nja itoe.

TUSSCHENARTIKEL, o. *perkara jang di tambah.*

TUSSCHENBEIDE, bijw. *zoo zoo, tamelijk,*

sedang, zie TUSCHEN.

—, *nu en dan, terkidang-kidang.*

Tusschen beide (tusschen die twee per-

sonen,) *antâra doewa orang itoe, antâra*

kaloewânya.

Twee dagen —, *lit doewa hârt.*

TUSSCHENBEIDENKOMEN, o. w. *berantâra,*

tjampor perkatâin.

TUSSCHENBEIDENSTELLEN, b. w. *târoh di*

antâra.

Zich —, *dâtang di antâra (tengah).*

TUSSCHENDAG, m. *hârt jang di tambah.*

TUSSCHENDEK, o. *tingkat jang di tengah.*

TUSSCHENDOEN, b. w. *masoqan di tengah.*

TUSSCHENERF, o. *nâtar (lâtar, L., tânah)*

antâra doewa roemah.

TUSSCHENGEREGT, o. *sadjian paadda sâma*

tengah perdjamoewan, sajian perteng-

âhan.

TUSSCHENGEZANG, o. *njunji pertengâhan.*

TUSSCHENKOMEN, o. w. *berantâra.*

—, *belemmering aanbrengen, sangkoet.*

Er zal wel weder iets —, *nanti âda*

bârang sangkoetan djoega.

TUSSCHENKOMST, vt. *perantâran.*

—, hulp, *pertoeloengan*.

TUSSCHENLAAG, vt. *lapisan jang di tengah*.

TUSSCHENLEGGEN, b. w. *letaq (tároh) di tengah*.

TUSSCHENLIGGEN, o. w. *áda di tengah, áda paadda sama tengah*.

TUSSCHENMENGEN, b. w. *tjampor, oelam*.

TUSSCHENPAD, o. *loeroh antára doewa djá'an*.

TUSSCHENPOOS, vt. *wijl, sa-koetika, antára, selang*.

—, *stilstand, perhentian*.

Bij tusschenpoozen, *berganti-ganti, berselang-selang*.

Met korte tusschenpoozen, *bertambalan*.

Bij tusschenpoozen van drie dagen, *berselang-selang tiga hári*.

Na eene — van drie dagen, *dengan selang tiga hári, adálah selang tiga hári*.

TUSSCHENPOOZEN, o. w. *berhenti-henti, berselang-selang*.

TUSSCHENPOOZEND, b. n. *jang berhenti-henti jang berselang-selang*.

—e *koorts, demam jang berselang-selang*.

TUSSCHENRAS, o. *bangsa jang teroelam, bangsa katjampoeran*.

TUSSCHENREGERING, vt. *peparintahan jang kaselangan, peparintahan jang antára*.

TUSSCHENRUIMTE, vt. (plaats) *penengahan, pelantáran, tempat legah, antára, tjelah, tjáriq*.

En niets deed letsel nan de — van Djantá Joe, *makka soewátóe poon ttáda mengantája akan pelantáranja Djantá Joe itoe*.

Met —n geplaatst worden, *di tjáriq-tjáriq*.

Daarna kwam ik aan de — der stad van Dása Rata, *makka lálóe pátek dátung kapada antára negri Dása Rata*.

— der tanden, *sirátan gigi, tjelah gigi*.

—, *tusschentijd, kaselangan*.

—, *vak tusschen pilaren, roewang*.

Eene — *daarstellen, bertjelakkan*.

TUSSCHENSCHOT, o. *dinding (págar) jang di tengah, dinding jang antára, zie MIDDENRIF*.

TUSSCHENSCHOT, o. w. *moeloet rampoes*.

TUSSCHENSTAAN, o. w. *berdiri di tengah*.

TUSSCHENSTAAT, m. *kalakoewan jang antára, kalakoewan jang kaselangan*.

TUSSCHENSTAND, m. *panakat jang di tengah (antára)*.

TUSSCHENSTEKEN, b. w. *sisip*.

Den dolk tusschen den gordel steken, *sisipkan kris di pinggang*.

TUSSCHENSTELLEN, b. w. *tároh paadda antára, tároh paadda (di) tengah*.

TUSSCHENSTROOLJEN, b. w. *hamborkan paadda antára*.

TUSSCHENSTROOMEN, o. w. *ngábir paadda antára*.

TUSSCHENTIJD, m. *kaselangan, mása jang antára, antára*.

Er was nu ongeveer een — van twee uren verlopen, *adálah sa-kira-kira doewa djám antaránja*.

TUSSCHENTIJDS, *bijw. koetika jang berselang-selang*.

TUSSCHENVAK, o. zie TUSSCHENRUIMTE.

TUSSCHENVERHAAL, o. *tjariterd jang berselang-selang*.

TUSSCHENVOEGEN, b. w. *insteken, sisip*.

—, zie TUSSCHENLEGGEN.

—, *bijvoegen, tambah*.

TUSSCHENVOEGING, vt. *penjísipan*.

—, *bijvoeging, penambáhan*.

TUSSCHENVOEGSEL, o. *barang jang di sisip, sisipan*.

—, *bijvoegsel, tambáhan*.

TUSSCHENWIJDE, vt. zie TUSSCHENRUIMTE.

TUSSCHENZEE, vt. *látot jang di tengah dárat*.

TUSSCHENZETTEN, b. w. *tároh di tengah, tároh paadda antára*.

TUSSCHENZIN, m. *perkatáan jang di sisipkan*.

TWAALF, telw. *doewa blas, sa-poeloh doewa*.

De — *apostelen, rasool jang doewa blas órang itoe*.

— *dagen tijds, doewa blas hárt lamánja*.

— *uren (middag) tengah hárt*.

Te — *uren (gew. te — uur, paadda tengah hárt*.

Te — *(des nachts) paadda tengah málam*.

— *uren des middags en des nachts, waqtóe buddoq*.

De klok slaat — *uur, djám poekol doewa blas*.

TWAALFDAAGSCH, b. n. *doewa blas hárt lamánja*.

TWAALFDE, b. n. *ka-doewa blas*.

De — *maand, boelan jang kadoewas blas*.

Het één —, *sa-per-doewa blas*.

TWAALFDEHALF, b. n. *sablás sa-tengah*.

TWAALFDERLEI, b. n. *twaaifderhande, doewa blas bágei, doewa blas roepa*.

TWAALFJARIG, b. n. *oesiu (oemor) doewa blas táhon*.

TWAALFKEER, *bijw. doewa blas káli*.

TWAALLETAL, o. *dozijn, loesin, verb*.

TWEE, telw. *doewa*.

Tot — *maken, berdoewakan*.

— *steken, mendoewá-f*.

— *aan —, twee bij elkander, herdoewa*.

—, *beide, (het zij al of niet bij elkander) doewa-doewa, kadoewánja, S. R. 21, kadoewa, 20*.

Een van — *en, sátoe derri paadda doewa*.

— *aan — gaan, berdjálan bendarang*.

In — *en verdeelen, bahági doewa*.

— hebben, *di doewâ-in*, L.
 Wij met ons — en broeders, *akoe bersoedâra doewa*, S. R. 138.
 Van — tot — dagen, *berselang-selang doewa hârt*.
 Die — gebroeders, *kadoewa bersoedâra itoe*.
 In — of drie dagen, *dengan doewa tiga hârt*.
 Want indien Hij, die de wereld schiep — in wezen ware, *kârana djikalaw jang mendjadikan âalam itoe doewa adanja*, M. S. R. 30.
 Op — gedachten hinken, *mendoewâkan angan-angan*, S. R. 170.
 TWEERAK, o. *biskoewit*, verb.
 TWEERENIG, b. n. *berkâki doewa*.
 TWEERLADIG, b. n. *berdâwon doewa*.
 TWEERE, b. n. *kadoewa, doewa, tzânt*, Ar.
 Het — artikel, *fatsal jang kadoewa*.
 Op den — dag der maand, *paadda doewa hârt boelan*.
 $\frac{1}{2}$, *sa tengah*.
 Ten —, *paadda jang kadoewa*.
 Voor de — maal, *paadda kadoewa halinja*.
 De — zijn, *mendoewâni*.
 TWEEDERHANDE, b. n. *tweederlei, doewa bagei, doewa roepa*.
 — vreugde, *doewa bagei kasoekâan*, Isk. 53.
 TWEEDRAADSCH, b. n. *doewa pintal*.
 TWEEDRACT, vt. *perbantâhan, tjiderâ*.
 TWEEDRAGTELIJK, bijw. *dengan berbantah*.
 TWEEDUBBEL, b. n. *doewa ganda*.
 TWEEDUIZENDSTE, b. n. *doewa per-sariboe*.
 TWEEGEVECHT, o. *kalâhi, perkalahan*.
 TWEEHANDIG, b. n. *bertângan doewa*.
 TWEEHONDERDSTE, b. n. *doewa per-sarâtoes*.
 TWEELHOOFDIG, b. n. *berkapâla doewa*.
 TWEELHOORNIG, b. n. *bertandog doewa, dzo'l-garnein*, Ar.
 Een — neusdier, *bâdaq karbau*.
 TWEEKLEURIG, b. n. *warna doewa, berwarna doewa*.
 TWEELIEDIG, b. n. *beranggawta doewa*.
 — bewijs, *dulil jang ganda*.
 TWEELIJVIG, b. n. *bertoeboh doewa*.
 TWEELING, m. *kambar, kambârt, ânaq kamar*.
 Het hemelteeken de — en, *bordj djawzâ*, Ar., K. O.
 —broeders of zusters, *soedâra-soedâra kamar*.
 TWEEMAAL, bijw. *doewa kâli*.
 TWEEMAANDELIJKSCH, b. n. *berselang-selang doewa boelan, paadda tiap-tiap doewa boelan*.
 TWEEOOGIG, b. n. *bermâta doewa*.
 TWEESLACHTIG, b. n. *binjtj, pâpaq, chontza*, Ar.
 TWEESNIJDEND, b. n. *jang mâkan doewa blah, jang pôlong sablah-menjablah*.
 — zwaard, *gôloq soenda*.

TWEESPALT, vt. *tjiderâ, perbantâhan*.
 TWEESPLETIG, b. n. *âda doewa blahnja*.
 Deze pen is —, *qualam ini âda doewa blahnja*.
 TWEESPRONG, m. *simpangan djâlan*.
 TWEESTAARTIG, b. n. *ber-êkor doewa*.
 TWEETAKKIG, b. n. *bertjâwang doewa, bertjâbang doewa*.
 TWEETAL, o. *paar, doewa, sa-djoedoe, sa-pâsang*, zie PAAR, KOPPEL.
 TWEETONGIG, b. n. *berlidah doewa*.
 —, fig. *vulsch, tjoeslas hâti*.
 TWEEVLEUGELIG, b. n. *bersâjap doewa*.
 TWEEOVOETIG, b. n. *berkâki doewa*.
 TWEEVORMIG, b. n. *berroepu doewa*.
 TWEVOUD, o. *ganda*.
 TWEVOUDIG, b. n. *ber-ganda, doewa lâpis, ganda*.
 TWEVOUDIGHEID, vt. *prt jang ganda, dzât jang ganda*.
 TWEEWEG, m. zie KRUISWEG.
 TWEEWERF, bijw. *doewa kâli*.
 TWEEWIJVERIJ, vt. *hâl berbini doewa drang, hâl âda doewa bini*.
 TWEEZANG, m. *sindal, njanji sindil*.
 TWEEZIJDIG, b. n. *jang âda doewah blah, doewa sâgi, doewa persâgt, doewa persâgt, L*.
 TWEZINNIG, b. n. *jang âda doewa artinja, doewa arti*.
 TWIJFEL, m. *penghoewâsan, sjobhat, Ar*.
 In — brengen, *hoewaskan*.
 —, *aarzeling, bimbang, bimbangan*.
 Zonder —, *soenggoeh-soenggoeh*.
 TWIJFELAAR, m. *penghoewas, penggondah hâti*.
 TWIJFELACHTIG, b. n. *tiâda tentoe, tiâda karoewan, râdjan, kahoewâsan, tiâda trang, kasangkâan*.
 TWIJFELACHTIGHEID, vt. *prt jang kahoe-wâsan, kaloekoewan jang tiâda tentoe*.
 TWIJFELARIJ, vt. *penghoewâsan*.
 TWIJFELBAAR, b. n. zie TWIJFELACHTIG.
 TWIJFELEN, o. w. *hoewas, gondah, dengdoe, L., atong*.
 —, *aarzenen, bimbang*.
 TWIJFELING, vt. *penghoewâsau, hâl menghoewas*.
 TWIJFELMOEDIG, b. n. *gondah hâti, bimbang, ter-âtong hâti*.
 TWIJFELMOEDIGHEID, vt. *prt gondah hâti, kabimbangan*.
 TWIJG, vt. *tjâbang, tjâwang, ranting, zie TAK, LOOT*.
 TWIJN, m. *pintâlan*.
 TWIJNDRAAD, m. *benang jang di pintal*.
 TWIJNEN, b. w. *pntal*.
 TWINTIG, telw. *doewa poeloh*, —, *tusschen 20 en 30, likor*.
 Een en —, *doewa poeloh sâtoe, sa-likor*.
 Vijf en —, *doewa poeloh lima, lima likor*.

- min een. *doewa poeloh koerang asa* (satoe.) *sembilin blas*.
- Bij — en. *ber-poeloh-poeloh*, (dit betekent ook: in menigte).
- , snees, — stuks. *kódi*.
- TWINTIGJARIG**, b. n. *jang oesia* (oemoer) *doewa poeloh tñhon*.
- TWINTIGMAAL**, bijw. *doewa poeloh káli*.
- TWINTIGSTE**, b. n. en o. *ka-doewa poeloh*.
- TW**, *sa-per-doewa poeloh*.
- TWINTIGTAL**, o. snees, *kódi*.
- TWIST**, m. *bantah*, *perbantahan*, *tjakit*, *tjiderá*, *pádoe*, Jav.
- stooken, *bertjiderákan*.
- De bron van —, *páhon tjiderá*.
- Eenen — stillen, *mendiamkan perbantahan*, *menjorloh órang berbantah*.
- TWISTACHTIG**, b. n. *bertingkar*, *buttangkar*, L., *soeka tjeréwét*, *pádán*, L.
- TWISTACHTIGHEID**, vt. *kaloekoewan prangproes*, *lakoe órang jang soeka tjeréwét*.
- TWISTBESLECHTER**, m. *órang berantára*, *órang jang menjoeleh*.
- TWISTEN**, o. w. *berbantah*, *bertjakit*, *bertjiderá*, *tjeréwét*, L., *tangkar*.
- Onderling —, *berbantah-bantahan*, *bertjakit-tjakitan*.
- TWISTER**, m. *órang berbantah*, *órang tjeréwét*. L.
- TWISTGIERIG**, b. n. zie **TWISTACHTIG**.
- TWISTGIERIGHEID**, vt. zie **TWISTACHTIGHEID**.
- TWISTMAKER**, m. *jang tjahári tjakit*, *toekang tjeréwét*, *perbantah*.
- , die guarne vecht, *jang soeka berkalíhi*.
- TWISTREDE**, vt. *bitjára jang di dalilkan*.
- TWISTREDENAAR**, m. *jang meláwan bitjára*, *jang berbantah*.
- TWISTSCHIEDING**, vt. *pendaméan*, *penjoelehan tjiderá*.
- TWISTSCHRIFT**, o. *soerat jang berbantah*, *soerat jang meláwan*.
- TWISTSCHRIJVER**, m. *penjoerat jang berbantah* (meláwan).
- TWISTVERWEKKER**, m. *órang jang tjahári tjakit*, zie **TWISTMAKER**.
- TWISTVERWEKKING**, vt. *pengoepákan tjiderá*, *hál meninboelkan tjiderá*.
- TWISTVOL**, b. n. *bertjiderá*, *berbantah*.
- TWISTVUUR**, o. *kahangátan tjiderá*.
- TWISTZIEK**, b. n. zie **TWISTACHTIG**.
- TWISTZOEKER**, m. *órang jang poengoet sálah*, *órang jang tjahári tjakit*, *báqil*, L.
- TWISTZUCHTIG**, b. n. zie **TWISTACHTIG**.

U.

- U**, vr. deze letter hebben de Maleijers niet, want de *wáw*, dient om *oe* of *w* te vertegenwoordigen; enkele malen komt zij als de uitgang van eenen medeklinker voor, zoo als in: *butápa*, dat echter als: *boetápa* moet uitgesproken worden.
- U**, pers. voornv. 3de en 4de naamv. enkel-en meerv. *angkaw*, *kaw*, *dikaw*, *kita*, Ach. & Kaw.
- , tegen deftige personen, *toewan*.
- , tegen hoogereren in rang, *toewan hamba*.
- , tegen eenen vorst, *sri páda*, *toewankoe*, *dawlat toewankoe*, *doeli jang di pertoeuan*, *dawlat sjáh áalam*.
- , tegen de lagere klassen, *loe*, *miga*, *hang*; voor den derden naamval voegt men: *paadda*, *kapada*, *akan* of *sáma*, L.
- UCHTEND**, vr. zie **OCHTEND**.
- UI**, m. *uije*, *báwang*, *dásoen*, *batsal*, Ar.
- Roode —, *báncang mèrah*, *bech*, Ar.
- UIJENBED**, o. *pétaq báwang*.
- UIJENPLANT**, vr. *pólon báwang*.
- UIJENREUK**, m. *báwoe báwang*.
- UIJENSALADE**, vr. *salá lá báwang*.
- UIJENSACS**, vr. *koewah báwang*.
- UIJENSCHIL**, vr. *koelit báwang*.
- UIJENSMAAK**, m. *rása báwang*.
- UIJENSOEP**, vr. *sop báwang*.
- UIJENZAAD**, o. *bidi báwang*, *benih béwoang*.
- UIJER**, m. *soesoe binátang*, (*dádi* wordt ook voor *tjer dádi*, melk, gebruikt).
- UIJERPOK**, vr. *tjátjar paadda soesoe* (*dádi*) *sápi* (*sampi*. L.)
- UIL**, m. *pongyoq*, *ponggoe*, *boerong hantoe*, *bon*, Ar.
- van eene groote soort, *tjompog*.
- Nacht—, groote —, *koekokbloq*.
- Nachtuilje, soort van vlinder, *koepoe málan*.
- , domoor, *órang bódoh*, *órang góbloq*, L.
- UILSKOP**, m. *kapála ponggoq*.
- UILTJE**, o. nachtvlinder, *koepoe málan*.
- UIT**, voorz. buiten, *di loewar ka-loewar*.
- het huis, *di loewar roemah*.
- de stad, *di loewar negri*.
- van, *derri paadda*, *derri*.
- Buitenzorg, *derri paaddo negri Bógor*.
- de hand mijner vrouw, *derri paadda tángan binikoe*.
- , nood, *derri paadda kasoekáran*.
- het gebruik zijn, *tiáda lági di pákei*, *boekan áadat*.

- het oog — het hart, *djâwâh di mâta djâwâh di hâti*.
- Eeuw — eeuw in, *derri paadda soe wâtoe zamân dâtang kapada soewâtoe zamân*.
- al mijne magt, *dengan segalla koe-wasâkoe, dengan sakoewâsa-koe-wâsa kamba*.
- een adelijk geslacht gesproten, *toeron-temoeron aisal jang lang-sâwan*.
- een goed oogmerk, *dengan maq-tsoed jang bâjiq*.
- erbid voor den koning, *kârana format akan râtja*.
- gewoonte, *derri paadda bêasa*.
- hoofde, *sabab, sementang, L.*
- nijd, *derri paadda dengké*.
- het huis halen, *ambil derri dâlam roemah*.
- eenen beker drinken, *minom derri dâlam piâla*.
- liefde tot God, *kârana Allah*.
- De maand is —, *boelan soedah hâbis*.
- De kerk is —, *mukka orang poelang derri grêdja*.
- het lid trekken, *menggaliat*.
- het lid, *taqaliat*.
- het geheugen, *soedah loepa*.
- De flesch is —, *bôtol soedah kôsông, L., boeli soedah hampa*.
- UITADEMEN**, o. w. *menguloewarkan (lepaskan) napas*.
- Indien er onder de zeven verdiepingen der aarde eene zeer kleine mier uitademt, *djikalo di bawah toedjoh lâpis boemi sâtoe semoet jang terseni menguloewarkan nafasnja, M. S. R. 32*.
- UITADEMING**, vr. *napas kaloewar, napas jang kaloewar*.
- UITBAGGEREN**, b. w. *târêq (boewang) loempoeer*.
- UITBANNEN**, b. w. *boewang derri paadda negri*.
- UITBANNING**, vr. *hâl memboewang derri negri*.
- UITBARSTEN**, o. w. *letos, kaloewar dengan letos*.
- In tranen —, *bertjoetjoeran ajer mâta*.
- UITBARSTING**, vr. *hâl meletos, pâtoes, pet-toes*.
- door vuur, *kaloeroran ôleh âpi*.
- van een oproer, *gôgah, letosnja gampar*.
- UITBAZUINEN**, b. w. *membri tâhoe dengan boenji selompri, berseroe-seroe, M. S. R. 43*.
- UITBEELDEN**, b. w. *roepâkan, telâdankan*.
- Iemand —, *toelis gambar sa-orang, menggambarkan sa-orang*.
- UITBEELDING**, vr. *roepa, telâdan, gambar*.
- UITBERNEN**, o. w. zie **UITBRANDEN**.
- UITBERSTEN**, o. w. zie **UITBARSTEN**.
- UITBETALEN**, b. w. *bâjar, membâjar*.
- UITBETTEN**, b. w. *tâsak*.
- UITBEUREN**, b. w. *angkat derri dâlam*.
- UITBIDDEN**, o. w. *hâbiskan dôa*.
- UITBIECHTEN**, o. w. *mengâkoe segalla dôsa*.
- UITBIJTEN**, b. w. *menggigit*.
- Hij heeft een stuk uit het brood ge-
ten, *makka sa-potong di gigitnja derri rôit itoe*.
- Dat is door sterk water uitgebeten,
itoe di mâkin ajer kras.
- UITBILLEN**, b. w. *hilangkan dengan memâhat, boewang dengan pihat*.
- UITBLAZEN**, b. w. *boenoh, pâdamkan*.
- De kaars —, *boenoh lilin, L., pâdamkan dian*.
- , ledig blazen, *kaloewarkan dengan tioep*.
- Iemands levenslicht —, *boenoh orang*.
- Den adem —, *sterven, poetoes njâwa, mâti*.
- , ophouden met blazen, *hâbis tioep, berhenti tioep*.
- UITBLAZING**, vr. *hâl tioep*.
- UITBLEKEN**, b. w. *hilangkan dengan djemoer*.
- , o. w. *djâdi poetih di djemoer*.
- bleek worden (van het vel), *djâdi poetjat*.
- UITBLIJVEN**, o. w. *tinggal di loewar*.
- Lang —, *tinggal lâma di loewar, berlambâtan*.
- Zijne straf zal niet —, *makka tâda ia nanti lepas sjiksa*.
- UITBLIJVING**, vr. *hâl tûnyul di loewar, hâl berlambâtan*.
- UITBLIKSEMEN**, b. w. *sâlong-menjâbong se-perti kilat*.
- UITBLINKEN**, o. w. *berkiloe, zie BLINKEN*.
- UITBLOEDEN**, o. w. *kaloewar dârah samoewa*.
- , ophouden te bloeden, *berhenti berdârah*.
- UITBLOEIJEN**, o. w. *hâbis berboenga, hâbis berkumbang, hâbis berboenga, hâbis mekar*.
- UITBLUSSCHEN**, b. w. zie **UITBLAZEN**.
- UITBLUSSCHING**, vr. *pemboendhan, pema-daman*.
- UITBOENEN**, b. w. *soetjikan dengan sikat*.
- UITBOETSEREN**, b. w. *roepâkan dengan lilin*.
- UITBOEZEMEN**, b. w. *kaloewarkan*.
- Zijne gramschap —, *kaloewarkan amâ-rahnja*.
- UITBOOMEN**, b. w. *kaloewarkan prâhoe dengan toelaq gâlah*.
- UITBOREN**, b. w. *giriq, gôrêq*.
- UITBORGEN**, b. w. *djoewal hoelang, zie BORGEN*.
- UITBORSTELLEN**, b. w. *boendar, L., sikat, sêkat*.
- UITBOTSEN**, b. w. *boewang, oesir*.
- UITBOTTEN**, o. w. *toenas, zie BOTTEN*.
- Op nicuw —, *patas*.
- UITBOUWEN**, b. w. *pandjangkan, bêkin lebeh pandjang, L.*
- Zijn huis wat —, *pandjangkan roemah bârang sedilit*.

Een land —, *békin koeroes kárana tánam terláoe bánjaq.*
UITBRAAK, *vr. hál kaloewar dengan menetas.*
UITBRAAKSEL, *o. bárang jang di moentah, moentahan.*
UITBRADEN, *b. w. gòrèng sampé hilang gènoqja.*
UITBRAKEN, *o. w. moentah.*
UITBRAKING, *vr. hál moentah.*
UITBRANDEN, *b. w. memboewat lobang dengan ápi, membákar hinggá djádi liang, membákar sampé djádi lobang.*
 —, *door vuur zuiveren, membristhkan, dengan ápi.*
 Het binnenste van het huis is uitgebrand, *dálamnja roemah itoe soedah di mákan ápi.*
UITBRANDING, *vr. pembakáran.*
 —, *brand, kabakáran.*
UITBREIDEN, *b. w. hamparkan.*
 God heeft de hemelen uitgebreid, *ba-hoewa Allah djoewa jang menghamparkan langit.*
 De vlerken —, *kambangkan sájap.*
 De armen —, *ondjoq tángan, djingkoé tángan.*
 De grenzen des lands —, *meloewaskan (melámpangkan), tepi (pinggir) tánah.*
 Eene rede —, *tambah perkatáan, loewaskan káta.*
 Eene zaal —, *melámpangkan roewang.*
 Een uitgebreid veld, *pádang jang loewas.*
UITBREIDING, *vr. vermeerdering, tambáhan.*
 —, *de daad van —, hál menghamparkan, penghampáran. táridd, Ar.*
UITBREKEN, *b. w. uittrekken, tjáboet.*
 Eenen tand —, *tjáboet gigi subátoe.*
 —, *wegbreken, bongkar.*
 De vlam brak uit het brandende huis uit, *makka njála poon kaloewarlah derri dálam roemah hángoes.*
 — *uit eene gèvangelis, kaloewar menetas derri dálam pandjára.*
 Het —, *opengaan van eenen zweer, toekoq.*
UITBREKING, *vr. hál kaloewarkan dengan menetas.*
UITBRENGEN, *b. w. báwa kaloewar, mengaloewarkan.*
 —, *te voorschijn brengen, menghádkan, menghádlirkan, báwa di depan órang, L.*
 —, *verklikken, salangkar.*
 —, *aan den dag brengen, menjatákan, membri táhoe, kassí bertáhoe.*
 Een ankertouw —, *kaloewarkan táli sawh.*
UITBRENGER, *m. verklikker, penjalangkar.*
UITBRENGING, *vr. verklikking, penjalang-karan, hál menjalangkar.*
UITBROEDEN, *b. w. haram, mengharam, ge-woonlijk: mengaram.*
UITBROEDING, *vr. hál mengaram.*
UITBROEDSEL, *o. pengaráman.*

UITBROMMEN, *b. w. menjatákan (membri táhoe) dengan djoemáwa, kassí bertáhoe dengan kótjaq.*
UITBROMMING, *vr. hál kassí bertáhoe dengan kótjaq.*
UITBRULLEN, *b. w. menjatákan dengan manikas.*
UITBRULLING, *vr. hál menjatákan dengan ma-nikas.*
UITBUIGEN, *b. w. djepit kaloewar.*
UITBUIGING, *vr. hál djepit kaloewar.*
UITBUIJEN, *o. w. berhenti angin riboet.*
UITBULDEREN, *b. w. mengatákan (bri táhoe) dengan gemoeroeh boenjinja.*
 Het geschut bulderde de overwinning op Palembang uit, *makka mariam poon menjatákan kamenángan atus negri Palim-bang itoe dengan gemoeroeh boenjinja.*
 —, *o. w. hábis gemoeroeh boenjinja.*
UITBULDERING, *vr. hál mengutákan dengan gemoeroeh boenjinja.*
UITBUNDIG, *b. n. terláloe amat, terláloe sángat.*
 —, *overdadig, lúmpah.*
UITBUNDIGHEID, *vr. prt jang terláloe amat, kalaloewan.*
UITCIJFEREN, *b. w. hitoeng, bilang, sesab, Ar.*
UITDAAGBRIEF, *m. soerat menentang.*
UITDAGEN, *b. w. tentang, antjam, L.*
UITDAMPEN, *o. w. djádi háwap serta hilang.*
 —, *zweeten, berploek, kringat, L.*
UITDAMPING, *vr. hál berploek (berkringat).*
UITDEELEN, *b. w. bahági, membahági.*
UITDEELEND, *b. n. jang membahagikan.*
UITDEELER, *m. órang jang membahagikan.*
UITDEELING, *vr. pembahagian.*
UITDELGEN, *b. w. verdelgen, toempas, bi-nasákan.*
 —, *uitwisschen, hápoeskan.*
 —, *verniëtigen, meniádkan.*
UITDELGING, *vr. penoempásan, pengopoesan, hál meniádkan.*
UITDELVEN, *b. w. menghampákan dengan gáli, békin kósong dengan loembé, L.*
 —, *opdelven, kaloewarkan dengan meng-gáli.*
UITDENKEN, *b. w. fikir hinggá mendápat, pikir sampé dápat.*
UITDIENEN, *b. w. másoq kardja sampé há-bis djandji, L., berchedmat hinggá peng-abisan djandji.*
UITDIEPEN, *b. w. mendálmkon dengan meng-gáli, békin dálam dengan loembé, L.*
UITDIJEN, *o. w. mangkaq.*
 —, *(van beslag), bersárang-sárang.*
 —, *uitpuilen, mongkil.*
 —, *zie UITZETTEN, ZWELLEN.*
UITDOEN, *b. w. ontkleeden, tanggalkan.*
 De kleederen —, *tanggalkan kájin.*
 —, *uitwisschen, hápoeskan, boenoh.*
 Dat doet niets uit, *itoe tíada mengápa.*
 De kaars —, *boenoh lilin, pádamkan diann.*
 Vlakken —, *boewang (angkut) nóda, kardja hilang nóda, L.*
UITDOMPEN, *b. w. boenoh, L., pádamkan.*

- De kaars —, *boenoh lilin*, L., *pádam-kan díam*.
- UITDORDEREN, onp. w. *hábis bertágar*, *hábis bergoentoer*, *hábis bergoeroh*.
- UITDOOVEN, b. w. *boenoh*, L., *pádankan*.
—, o. w. *máti*, *máv máti*.
Het vuur is uitgedoofd, *ápi soedah máti*.
Het vuur schijnt uit te dooven, *ápi maw máti roepanja*.
Het vuur van zijnen staart was uitgedoofd, *makka hábislah pádam ápi itoe kapada ékornja*, S. R. 134.
- UITDOOVING, vr. *pemadaman*, *hál menádankan*.
- UITDOPPEN, b. w. *korbaq*.
- UITDORSCHEN, b. w. zie DORSCHEN.
- UITDOSSEN, b. w. *melangkap dengan pekájin*.
- UITDOUWEN, b. w. *prah*, *pras*, L., *apit*.
- UITDRAAGSTER, vr. *parampoewan jang djoeval bli pekájin (pukéan) toewah*.
- UITDRAALJEN, b. w. *kuloewarkan dengan poetar*, *poetar kaloewar*.
- UITDRAALING, vr. *hál memoetar sampei kaloewar*.
- UITDRAGEN, b. w. *báwa kaloewar*, *mengaloewarkan*.
—, o. w. *berhénti berboewah*.
- UITDRAGER, m. *orang djoeval bli pekájin toewah*.
- UITDRAGING, vr. *pembawáan kaloewar*, *hál membáwa kaloewar*.
- UITDRAVEN, o. w. *djokdjok kaloewar*.
—, ophouden met draven, *berhénti djokdjok*.
- UITDRIJVEN, b. w. *haloekan*, *oesir*.
De koeijen —, *haloekan sápi*, *báwa kaloewar itoe sampi*, L.
—, *wegjagen*, *njahkan*, *intjikan*.
—, (van geneesmiddelen) *poekol*.
- UITDRIJVEND, b. n. *jang mengaloewarkan*.
Een zweet — middel, *obat jang mengaloewarkan ploeh*, *obat boewat kringal*.
- UITDRIJVER, m. *jang haloekan*, *jang oesir*.
- UITDRIJVING, vr. *penghaloewann*, *pengoesian*.
- UITDRINGEN, b. w. *sorong kaloewar*, *toelaq kaloewar*.
- UITDRINKEN, b. w. *minom hábis*.
In eenen teug —, *minom hábis dengan sa-tegoq*.
- UITDROOGEN, b. w. *békin kring sakáli*, *kringkan sakáli*.
—, o. w. *djádi kring sakáli*.
De narde is door den zonnegloed geheel uitgedroogd, *makka tánah itoe soedah djádi kring sakáli derri paadda sangat kapanásan*.
Een uitgedroogd mensch, *orang koeroes kring*.
- UITDROOGING, vr. *hál mengringkan*, *hál békin kring*, L.
—, het droog worden, *hál djádi kring*.
- UITDROOMEN, o. w. *berhénti bernimpi*.
- UITDRUIPEN, o. w. *tiris*, *bertitig*.
Hij druip uit zijne kleederen, *fig. díu djádi koeroes kring*.
- UITDRUIPPING, vr. *hál tiris*, *tirisan*, *titig*.
- UITDRUKKELIJK, b. n. *tentoe*.
Een — e last, *pesan jang tentoe*.
—, bijw. *dengan tentoe*, *sakáli*.
— verbieden, *larang sakáli*.
- UITDRUKKELIJKHEID, vr. *katentoewan*, *ka-betoelan*.
- UITDRUKKEN, b. w. *uitpersen*, *prah*, *pras*, L., *apit kaloewar*.
—, te kennen geven, *menjátákan*, *membrí táhoe*, *kassi bertáhoe*, L.
Het uitgedrukte beeld zijner zelfstandigheid, *tanda kanjátáan dzátinja*, *alámat thláhir dzátinja*.
Letters, die niet goed uitgedrukt zijn, *hoerof jang tíada trang tranja (tjitaqnja)*.
- UITDRUKKING, vr. *hál menyátákan*, *perkatáan*, *sa-pátah káta*.
- UITDUIDEN, b. w. *toendjoeq oleh tanda*.
—, verklaren, *menjátákan*, *békin trang*, L., *kassi mengarti*, L.
- UITDUIDING, vr. *penoendjoekan*.
- UITDUNNEN, b. w. *tjáboet sapáro*, *mendjárangan*.
- UITDUNSEL, o. *bárang jang di tjáboet*.
- UITDUREN, o. w. *táhan hinya kasoedáhan*, *táhan sampé pengabisan*.
- UITDUTTEN, o. w. *berhénti mengantog*.
- UITDUWEN, b. w. zie UITDOUWEN.
- UITDWEILEN, b. w. *sikat (sékkat) bájiq-bájiq*.
- UITEEN, bijw. *tertjeré*.
—, afzonderlijk, *sakoe-sakoe*, *sátoe per sátoe*, L.
— gaan, *bertjeré*.
- UITEENLOOPEN, o. w. *tíada sama*, *tíada moewáfaqat*, *tíada menjertá-t*.
- UITEINDE, o. *hoedjong*.
—, *afloop*, *kasoeedáhan*, *penghabisan*, *kapoetoesan*, *tammát*, Ar.
—, *dood*, *máti*, *áehir nafas*.
- UITEISCHEN, b. w. zie UITDAGEN.
- UITEN, b. w. *káta*, *berkáta*, *katákan*, *se-boetkan*.
—, *openbaren*, *njátákan*.
- UITERLIJK, b. n. *njáta*, *t.láhir*, Ar., *jang di loewar*.
Het — e en het innerlijke, *bárang jang thláhir dan jang báthin*.
— e gedaante van het geschapene, *chilgat*, Ar.
—, bijw. op zijn laatst, *sa-lambat-lambat*.
- UITERLIJK, o. voorkomen, *roepa*, *páras*.
Zij heeft een zeer schoon —, *makka terláloe éloq párasnja*.
- UITERLIJKHEID, vr. *roepa*, *thláhir*, *prt jang kalihátan*.
- UITERMATE, bijw. *terláloe*, *amat*, *sangat*, *sa-káli-káli*, *páling*, L.
- UITERSTE, b. n. *jang terlebeh djáwh*.

- , grootste, *terlâloe besaar*.
 —, ellende, *kasoekâran jang amat sângat*.
 —, laatste, *âchir*.
 — wil, *kahandaq jang âchir, witsâjat, Ar., watsiat, Ar.*
 Tot het — gebracht zijn, *tiâda berdâja lâgi*.
 De — pogingen aanwenden, *mengoesakhan diri dengan sa-koewâsa-koewâsa*.
 Ten — n dage, *paudda hâri qiâmat*.
UITERSTE, o. levenseinde, *adjal, Ar., hampir mâti, sa-krat mout*.
 Op het — liggen, *hampir mâti, njâris, âchir nafas*.
 Aan het — der aarde, *paadda wâtas doenjâ, L., paadda pinggir doenjâ*.
UITERSTE WILMAKER, m. zie **DESTATEUR**.
UITERWAARD, m. *tânah antâra soengei dan turbis, tânah jang di loewar turbis*.
UITETEN, b. w. *mâkan hâbis*.
UITETTEREN, o. w. *djâdi brisih sabab kaloewar nânah*.
UITFEILEN, b. w. zie **UITDWEILEN**.
UITFLUITEN, b. w. *sjoel-ê*.
UITGAAF, vr. *kaloewar belandja*.
 —, onkosten, *belandja*.
 Dagelijksche uitgaven, *bêtjêr, L., belandja sa-sa-hâri, belandja sâban-hâri*.
 De — voor spijs en drank, *belandja mâkan minom*.
 — van een bock, *hâl menthlâhirkan kûâh*.
 Uit zuinigheid geene uitgaven voor zijn rijk willen doen, *likir tiâla mâwoe membelandjâkan atas negrinja, K. D.*
UITGAAN, o. w. *pergi kaloewar, kaloewar*.
 Hoe laat wil mijnheer —? *poekol brâpa toewan mâw kaloewar?*
 Een gebod laten —, *membri titah*.
 — de goederen, *bârang dayangan jang di hâwa kaloewar*.
 Op eene vijandige wijs —, *mechradj, Ar.*
 De kerk gaat uit, *toeron grêdja*.
 — de regten, *béa (tjoeket) jang di poengot derri paadda bârang dayangan jang di hâwa kaloewar*.
 Het licht gaat uit, *dian hampir pâdam, pâdamlah dian, lili hampir mâti, L.*
 De vlakken gaan er niet uit, *nâda ito: tûda boleh hilang (kaloewar)*.
 Op iets —, *pergi menjuhârt*.
 Laten —, *loslaten, lepaskan, melupakan*.
 —, verdwijnen, *hilang, linjap*.
 —, van schrift en afschrijven van vorstelijke zegels, *rânâp, rânâq*.
UITGALMEN, b. w. *berdangongkan, bersoewarâkan*.
UITGANG, m. *kaloewâran, choeroedj, Ar.*
 De — uit Egypte, *kaloewâran derri paadda tânah misir*.
 De — van den H. Geest, *toeroenan njâwa jang soetji, toeroenan rofi l-goesos*

- van een huis, deur, *pintoe*.
 Een huis met twee — en, *roemah jang â-la doewa pintoe*.
 Verborgene —, *pintoe mâling*.
 —, afloop, *perghabisan, kasoedâhan, âqibat, Ar., âchir, Ar.*
 Bij den — der maand, *paadda penghabisan boelan, paadda achir boelan*.
UITGAVE, vr. zie **UITGAAF**.
UITGEBREID, b. n. *wijd, loewas, wârif, Ar.*
 — veld, *pâlang jang loewas*.
 —, wijdloopig, *loewoet*.
 Een — verhaal, *tjariterâ jang loewoet*.
UITGEBREIDHEID, vr. *kaloewâsan, kalondjoetan, gib, Ar.*
UITGEIEND, b. n. *hâbis berchedmat, hâbis djawâji masoq kurjâ*.
UITGEGLIJDEN, b. n. *terpersaq, tepléssêt, L.*
UITGEHONGERD, b. n. *berkalapâran, hampir mâti sabab kalapâran*.
UITGEHOOLD, b. n. *bengkong*.
UITGEKABELD, verl. deelw. *kadrâsan*.
UITGELATEN, b. n. buitensporig, *terlâloe amat*.
 —, zie **DARTEL**.
 —, blijde, *soeka hâti*.
 —, losbandig, *perlenté*.
 —, bijw. *dengan sângat, atas pri jang terlâloe amat*.
UITGELATENHEID, vr. zie **BUITENSPORIGHEID, LOSBANDIGHEID**.
 —, groote blijdschap, *kasoekâan jang terlâloe amat, gheirat, Ar.*
UITGELEEFD, b. n. *terlâloe toewah*.
 Een — man, *bâpa kôllôt, L.*
UITGELEERD, b. n. *tammât mengâdji, fahan terlâloe*.
 Met iets — zijn, fig. *tiâra berdâja lâgi*.
UITGELEIDE, vr. *penghentâran*.
 — doen, *hentar, hentarkan*.
UITGELEZEN, b. n. uitgezocht, *terpileh, terlebeh bijiq*.
 — goud, *mas djoewita*.
UITGELEZENHEID, vr. *tsifat (pri) jang terlebeh bijiq, pri jang ter-oetama*.
UITGEMAAKT, b. n. beslist, *teotoc, soedah poatoes*.
UITGEMERGELD, b. n. *lemah sakâli, koeroes kring, lemas sakâli, L.*
UITGENOMEN, bijw. *melâjinkan, hânja, kâjowârt*.
 — den koring, die er geen genoeg in nam, *melâjinkan râdja jang tiâda qa-boel itoe*.
UITGERUST, b. n. *toegetakeld, terlangkap*.
UITGESTEN, o. w. zie **UITGISTEN**.
UITGESTREKT, b. n. *loewas, djâwh*.
 —, (in de lengte) *mamdoed, Ar.*
UITGESTREKTHEID, vr. *kaloewâsan*.
 — van een regtsgebied, *dâirah hoekoem, wâtas hoekoem*.
UITGESTUDEERD, b. n. *tammât mengâdji*.
UITGETAKT, b. n. *bergigi, dengan gigi*.

- UITGETEERD**, b. n. vermagerd, *koeroes kring*.
- UITGETOGEN**, b. n. (van een zwaard) *terhoenes, tertjaboet, kalampei*.
Met een — zwaard, *dengan pedang jang terhoenes*.
- UITGEVEN**, b. w. (geld) *belandjâkan, kassi belandjâ, L.*
—, (in druk) *menthlâhirkkan, mengaloewarkan*.
Zich voor wijs —, *menjeboetkan namânja berboedi, poera-poerâkan dirinja boedimân*.
Zich voor eenen koning —, *menjeboetkan dirinja râdja, poera-poerâkan dirinja râdja*.
Groote dingen van zich zelve —, *mengâtas-atas diri, membesarkan diri, kâtjaq, kâtjaq, L.*
Dagelijks —, *belandjâkan paadda tiap-tiap hari*.
- UITGEVER**, m. van een boek, *jang menthlâhirkkan kitâb, jang mengaloewarkan kitâb (boekoe, L.)*.
- UITGIEVERD**, b. n. geheel —, *bot gevierd, landong*.
- UITGEWEKENE**, m. en vt. *orang jang soeroet derri paadda negrinja, orang jang meninggulkan negrinja, orang jang lart (moendoer) derri paadda negrinja, L.*
- UITGEWERKT**, b. n. fraai bewerkt, *di perboewat terlâloe indah, soedah di kardjâkan dengan semporna, di bekin terlâloe bâgoes, L.*
- UITGEWEZEN**, b. n. beslist, *poetoes, soedah di poetoeskan*.
—, *bepaald, tentoe*.
Die zaak is nog niet —, *makka perkara itoe belom poetoes*.
- UITGEZONDENE**, m. zendeling, *pesoeroehan indjil*.
- UITGIETEN**, b. w. *toewang, toempah, boewang*.
Zoetjes en zachtjes het water van iets — of afgieten, *sérang*.
Uitgegoten, *tertoewang, tertoempah, terboewang, tebbowang, L.*
Het vuur —, *pâlamkan apt dengan ajer, boenoh apt sama ajer, L.*
- UITGIETING**, vt. *penoewangan, penoempahan*.
- UITGIFT**, vt. *pengaloewaran, hâl mengaloewarkan*.
- UITGILLEN**, b. w. *menghéréq, mendjerta*.
En Aboe Soema gilde het vreeselijk uit, *makka Aboe Soema poen mendjerta terlâloe sângat*.
- UITGILLING**, vt. *hâl menghéréq*.
- UITGISTEN**, o. w. *berhénti (brent) loewab, hâbis loewab*.
Nog niet uitgest, *belom hâbis loewab*.
- UITGLIJDEN**, o. w. *kalintjir, galintjir, persaq, plésséd, Jav.*
—, *losgaan, (van eenen knoop, die niet goed gelegd is,) littjék*.
Uitgegleden, *terkalintjir, terplésséd, teplésséd, L.*
- UITGLIJDING**, vt. *hâl kalintjir*.
- UITGOOLJEN**, b. w. *boewang ka-loewar, lûmpar ka-loewar*.
- UITGRAVEN**, b. w. *gâlt lôbang, loembt lôbang, L.*
— met de hand, *goeraq, menggoeraq*.
—, door graven te voorschijn brengen, *kaloewarkan derri dâlam tânah, kaloewarkan dengan menggâlti*.
- UITGRAVING**, vt. *penggalian lôbang*.
—, met de hand, *penggoerâkan*.
—, opgraving, *hâl mengaloewarkan derri dâlam tânah, hâl mengaloewarkan barang jang soedah di tânam*.
- UITGRIPJEN**, b. w. *ambil dengan tangan*.
—, zoo als een roofvogel een kuiken, *sambar*.
- UITGROEIJEN**, o. w. *toemboeh serta djâdi tebal*.
- UITGROEISEL**, o. *toemboehan*.
- UITGROEVEN**, b. w. *boewat koemé, berkoemekan*.
- UITGUDSEN**, o. w. *tjor, tjoetjor*.
- UITGULPEN**, b. w. *minom hâbis dengan tegog-tegog besaar*.
- UITHAALTAPEL**, vt. *médjah dengan bebrâpa dâvon, médjah orang mâkan*.
- UITHALEN**, b. w. *boekâ (angkat) gâjit*.
- UITHAKKEN**, b. w. *boewang dengan tataq (pôtong)*.
- UITHAKKING**, vt. *hâl menataq, hâl boewang dengan tataq*.
- UITHAKSEL**, o. *sampah barang jang di tataq (pôtong)*.
- UITHALEN**, b. w. *trekken, târêq, hêla*.
—, *uitspreiden (vlerken,) mengambangkan*.
—, *voordecig zijn, djâdi oentoeng*.
—, *schoonmaken, bekin brisih, L., membrisihkan*.
—, *op zijde — (een rijtuig,) mînggîr*.
—, *uittrekken, tjâboet*.
—, *goed opdisschen, mendjâmoeb bâjig-bâjig*.
—, *uitpenteren, tjongkil*.
- UITHALER**, m. *jang târêq, zie UITHALEN*.
Pijpen —, *tjongkil pipa, verb.*
—, *voordeel, oentoeng, lâba*.
- UITHALING**, vt. *penarêkan*.
—, *uittrekking, pentjabortan*.
- UITHAM**, m. *tandjong*.
- UITHANGBORD**, o. *pâpan alâmat, pâpan tanda*.
Het — van eenen apotheker, *pâpan alâmat toekang obat*.
- UITHANGEN**, b. w. *gantong di loewar*.
Hij heeft een uithangbord uitgehangen, *makka pâpan alâmat itoe soedah di gantongnja di loewar roemuh*.
—, o. w. *bergantong di loewar*.
Wat hangt daaruit? *apâkah bergantong di loewar itoe?*
Den vrome —, *poera-poera tsâleh, poera-*

poera berbaqt, poera-poerákan dirinja tsáleh.

Het roer —, angkat kamoedi.

UITHARDEN, b. w. táhan, tsabar, Ar.

UITHEBBEN, b. w. áda di loewar.

—, geledigd, uitgedronken hebben, hábis minom.

—, voleindigd hebben, soedah kardja hábis.

UITHEMSCH, b. n. derri paadda lájin negri, gharib & gharib, Ar., asing.

—e goederen, bárang jang gharib.

—e gewoonten, áádat lájin negri.

UITHEMSCHÉ, m. vrecmdeling, órang asing, órang gharib.

UITHEMSCHHEID, vr. pri asing, pri gharib. kalakoevan lájin negri.

UITHEFFEN, b. w. angkat, angkat derri dálam, angkat kaloevar.

UITHELLEN, b. w. lepaskan, melepaskan, loepoetkan, meloepoetkan.

Wie zal hem uit die gevaren helpen? siupákah dápat meloepoetkan dia derri paadda mára-bahája itoe.

UITHUSCHEN, b. w. taréq ka-loewar.

UITHOEK, m. uitham, tandjong.

Den westelijken — bereiken, sampei ka-tandjong bárat.

—, verwijderd oord, tempat jang djáwh.

UITHOESTEN, b. w. kaloewarkan dengan bátoq.

—, ophouden te hoesten, berhénti bátoq.

UITHOLEN, b. w. uitgraven, tjongkol, gáli, gáli békin lobang, L., taboq.

In de lengte —, bólong.

—, een gat maken, boewat liang, békin lobang, L.

— (eene boom om er een kano van te maken,) melakongkan.

UITHOLING, vr. penggalian, hál menggáli serta melakongkan.

UITHOLLEN, o. w. hábis lárt, hábis tjongklang.

UITHONGEREN, b. w. perláparkan, meláparkan.

—, o. w. máti lápar, máti kalapáran.

Bijna uitgehongerd, hampir máti kalapáran.

UITHONGERING, vr. lápar, kalapáran, hál meláparkan.

UITHOOREN, b. w. dengar hingat (sampé, L.) penghabisan, dengar samoewá.

—, uivragen, pantjing-pantjing, tántjantája sahádja, menengarkan sampé táhoe samoewá.

UITHOUDEN, b. w. van een houden, regang, pégang sátoe-sátue (sátue per sátue, L.)

—, doorstaan, táhan, derita, daroe.

Wie kan eene zoodanige ellende —? stápa dápat táhan tjeléka jang demikién ini?

Zóó leven dat men het kan —, hidop bagitoe roepa sampé boleh hidop láma, L.,

hidop atas pri jang demikién hingat dápat hidop láma.

UITHOEWEN, b. w. pótong, páhat, boewang dengan pótong.

Een in eene rots uitgehouwen huis, roemak jang di páhat di dálam kárang.

—, van takken ontlasten, ranting, rantjong, tábang.

De groote takken van dien boom moeten uitgehouwen worden, makka tjábang póhon besaar itoe handaq di tábang.

—, boomen wegkappen, tábang, tebang.

Kreupelhout —, menebas baloeakar.

—, zie UITHOLEN.

UITHOZEN, b. w. tímákan ajer samoewá, boewang samoewá.

Hij heeft al het water uit de schuit uitgehoosd, ajer práhoe itoe samoewá di boewangnja, soedah di tímákannja ajer derri dálam práhoe hábis samoewá.

UITHUILEN, o. w. berhénti meningis.

—, b. w. menjátákan dengan tangisan.

Zijne smarten —, menjátákan doekatjtánja itoe dengan tangisan.

UITHUIZIG, b. n. soeka melantjong, soeka tinggal di loewar roemak.

Niet —, huisselijk, mágan.

UITHUIZIGHEID, vr. hál melantjong sahádja.

UITHUWEN, b. w. káwinkan, mengáwinkan, nikáhkan, menikáhkan, kassi káwin, L.

—, eene man geven, persoewamikan, Hofi.

—, eene vrouw geven, peristrikan, Hofi, perbinikan, membínikan, M. S. R. 45.

UITHUWING, vr. hál mengáwinkan, hál menikáhkan.

UITJAGEN, b. w. oesir, melaloekan, boeros kaloevar.

UITJAGING, vr. pengoesiran, pemboeroewan kaloevar.

UITJONGEN, o. w. berhénti beránaq, tíada beránaq lági.

UITJOUWEN, b. w. máké serta menjindir.

UITKAAUWEN, b. w. mámah hingat antjor.

Uitgekaauwde betel, sirth jang soedah di mámah.

UITKABELLEN, b. w. mendáamkan dengan riag, mákan.

UITKALVEN, o. w. (van aarde die wegvalt.) terban.

UITKAMMEN, b. w. zie KAMMEN.

UITKAMMER, m. órang jang menjisir, penjisir.

UITKAMSEL, o. dáki, bokas sisir.

UITKANKEREN, o. w. di mákan siráth.

UITKANKERING, vr. zie KANKER.

UITKANT, m. púnggir jang di loewar, zie GRENS.

UITKAPPEN, b. w. zie UITHOUWEN.

UITKAVELEN, b. w. djoewal sátue-sátue (sátue per sátue,) djoewal dengan bahajim-bahagian.

UITKERKEN, b. w. zie UITVEGEN.

Het water —, *tâhankan ajer dras.*
 —, teruggeven, *poelangkan, kombalikan.*
brt kombâlt, kassâ kombâli, L.
 UITKEERING, vr. teruggave, *hâl memoelangkan, hâl kassâ kombâli, L.*
 — van den kooprij (wegens gebreken in de koopwaren) *ôhdat, Ar.*
 UITKEPEN, b. w. *pâhatkan, boewat koemé.*
 UITKERMEN, b. w. *brt tâhoe dengan merâtap.*
menghêreqkan, mengatâkan dengan menghêreq.
 Zijn hartzeer —, *menghêreqkan soesah hatinja.*
 UITKIEMEN, b. w. zie KIEMEN.
 UITKIEZEN, b. w. *pilih, memilih.*
 Gij moogt vrij —, *toewan bôleh pilih sâdja.*
 UITKIEZING, vr. *pemilihan, hâl memilih,*
 UITKIJK, m. uitzigt, *kalihâtau.*
 Op den — staan, *menghânté, mengântip.*
 —, punt van waar men uitkijkt, *wacht-huisje in de rijstvelden, goebog.*
 —, toren, *bangoenan, martjoe.*
 UITKIJKEN, o. w. *toelih, menoelih, têngog, lihat bâjig-bâjig.*
 Links en rechts —, *menoelih ka-kirt dan ka-kânan.*
 UITKIJKER, m. *orang jang menoelih, orang jang têngog.*
 — op de voorplecht van een inlandsch vaartuig, *djoeroe batoe* (die tusschen de klippen doet henen sturen).
 UITKINDEREN, o. w. *berhênt berânaq.*
 UITKIPPEN, b. w. zie UITKIEZEN.
 UITKIPPING, vr. zie UITKIEZING.
 UITKLAAUWEN, b. w. *mengâragog.*
 UITKLADDEN, b. w. *hâpoeskan dengan dâwat, hilangkan (boenoh) sâma tinta.*
 UITKLAGEN, b. w. *brt tâhoe dengan merâtap.*
 —, o. w. *berhênt merâtap.*
 UITKLAPPEN, b. w. *verklappen, salangkar, boeka rahsia.*
 UITKLAREN, b. w. *sadiâkan soerat akan berlâjar.*
 UITKLARING, vr. de daad van uitklaren, *hâl sadiâkan soerat akan berlâjar.*
 —, de —brief, *soerat idzin berlâjar.*
 UITKLAUTEREN, o. w. *pandjat kaloewar.*
 UITKLEEDEN, b. w. *tanggalkan pekâjin, boeka pakéan, L.*
 Voor dat hij zich uitgekleeed had, *sabelom hâbis di tinggalkannya pekâjinnya.*
 UITKLENZEN, b. w. *soetjikan dengan tapis, bêkin brisih dengan sâring, L.*
 UITKLEPPEN, b. w. *tjânanq.*
 — dat niemand een' hond mag laten losloopen, *tjânanq bejar djângan orang lepaskan andjing.*
 UITKLIMMEN, o. w. *kaloewar dengan nâjig, zie UITKLAUTEREN.*
 UITKLINKEN, b. w. *tjânanq.*
 UITKLOFFEN, b. w. *kleedoren —, poekol*

pakéan sampé hilang haboenja (daboenja).
 —, wegkloppen, *hilangkan dengan poekol, ratâkan dengan pâloe (toekol).*
 —, kloppende grooter maken, *membesnarkan dengan pâloe (toekol), bêkin besnar dengan poekol, L., poekol sampé djâdi lebeh besaar.*
 Dit lood is te klein, het moet uitgeklopt worden, *makka timah hitam ini terlâloe ketjil misti di poekol sampé djâdi lebeh besaar.*
 UITKLOVEN, o. w. *boewang dengan tatau (pôtong).*
 UITKNAAUWEN, b. w. *uitknabbelen, kikil hâbis, mâkan hâbis, mendâlamkan dengan kikis.*
 UITKNABBELEN, b. w. *pôrot hâbis, mendâlamkan dengan pôrot.*
 UITKNIPJEN, b. en o. w. *prah, pras, L.*
 Limoentjes —, *prus djeroq tipis, L., prah limaw nipis.*
 Stil —, *lârt dengan diam-diam, soeroet, Hoft, mentjoert-joert pergi.*
 UITKNIPPEN, b. w. *goentingkan.*
 De grijze hare —, *goentingkan ramboest poetih.*
 UITKNOPPEN, o. w. zie KNOPPEN.
 UITKNUPPELEN, b. w. *kaloewarkan dengan toekam (tongkat).*
 UITKOETEREN, b. w. *mengatâkan sambil bertilor.*
 UITKOKEN, b. w. *koekoes.*
 —, door koken zuiveren, *membrisihkan dengan mâsaq, bêkin brisih dengan mâsaq, L., mâsaq sampé brisih, L.*
 Vleesch —, *mâsaq dâging sampé kaloe-war kaldoe.*
 —, o. w. *djâdi tâwar sabab di mâsaq.*
 —, ophouden te koken, *berhênt berdidih.*
 UITKOLVEN, b. w. *hâbisikan permajinan tjâtoq, berhênt bermâjin tjâtoq.*
 —, o. w. *moelâ-i bermâjin tjâtoq.*
 UITKOMEN, o. w. te voorschijn komen, *djâdi kalihâtan.*
 —, uitgaan, *ka-loewar, pergi di loewar.*
 De zieke komt nog niet uit, *mukka orang sâkit itoe belom ka-loewar.*
 —, verschijnen, *ka-loewar, di kaloe-wurkan, di thâhirkkan, hâditz, Ar.*
 De kuikens doen — (uit het ei), *menatras telor, kaloewarkan ânaq djum derrî dâlam telornja.*
 —, groeijen, *toemboeh.*
 Uit het water —, op de oppervlakte te voorschijn komen, *timboel.*
 De tanden komen uit, *toemboeh gigt.*
 —de tanden, *gigt toemboeh, gigt jang toemboeh.*
 —, tezen over iets zijn, *menghâdap.*
 Zijn huis komt aan de rivier uit, *makka roemahnja itoe menghâdap soengei (kali, L.)*
 Niet —, niet in orde zijn, *tiâda betoel, kôrang tsah.*
 —, toekomen, *tjoekoop, pâdu.*

—, bekend worden, *djádi njáta, djádi thláhír, soedah katahoewan (katáwan, L.)*
 Het komt op hetzelfde uit, *itoe sama djoeqa.*
 Dat komt zoo niet uit, dat kan zoo niet, *itoe tiáda bóleh bájtioe.*
UITKOMST, vr. het uitkomen, *kaloewáran.*
 —, redding, *kaloepoetan, kalepásan.*
 —, hulp, *pertoeloengan.*
 —, som, *djoemlah, Ar.*
 —, afloop, *penghubisar, kasoedáhan, áqibat, Ar.*
UITKOOKSEL, o. *ampas koekoesan, ampas bárang jang soedah di másaq.*
UITKOOP, m. *peneboesan, teboesan.*
UITKOOPEN, b. w. *teboes, meneboes.*
 Krijgs-gevangenen —, *teboes towánan.*
 Iemand —, alles afkopen, *blí órang poenja bárang samoewa.*
 Den tijd —, *mengoepájakan waqtóe dengan sepertinja.*
UITKRAAUWEN, b. w. *tjáboet dengan koekoe, kórég dengan koekoe.*
UITKRABBELEN, b. w. *gároq dengan koekor.*
 —, onleesbaar maken, *kriq, hápoeskan.*
UITKRABEN, b. w. *boenoh, L., hápoeskan.*
 Den naam op de lijst —, *boenoh náma di daftar.*
UITKRAMEN, b. w. *tároh di kadei, mengadeikan, pertoeendjoekkan, baperlihatkan.*
 Zijne bedrevenheid —, *toendjoek kapandeiámja (kabisáámja).*
UITKRASSEN, b. w. *hilangkan dengan gáris, kriq.*
UITKRIJGEN, b. w. *kaloewarkan, kasst kaloewar, L.*
 —, uitdoen, (schoenen enz.), *tanggalkan, boeka.*
 —, (een boek) uitlezen, *bátja hábis.*
UITKRIJTEN, b. w. *berseroe-seroekan dengan menángis.*
 Iemand voor eenen vagebond —, *menjátakan órang áda risaw, bílang órang áda bangsat, L.*
UITKRUIPEN, o. w. *merangkoq kaloewar, menjoeior kaloewar.*
UITKRUIPSEL, o. *soelor-soeloeran.*
UITKUIJEREN, o. w. *paséaar di loewar (ka loewar), berdjálan-djálan ka-loewar.*
 —, ten einde kuieren, *berhénti paséaar, berhénti berdjálan djálan.*
UITKUNNEN, o. w. *dápat kaloewar, bóleh kaloewar, sanmpat kaloewar.*
 —, er uit gemaakt kunnen worden, *bóleh di békin derri . . . L., dápat di boewat derri . . .*
UITKWIJLEN, b. w. *kaloewarkan dengan berlior.*
UITLADEN, b. w. *bongkar moewátan, pongqah, kaloewarkan, kasst kaloewar, L.*
UITLAGCHEN, b. w. *tertawákan, adjoq.*
 —, o. w. *berhénti tertáwa.*
UITLAGCHER, m. *órang jang menertawákan.*

UITLAGCHING, vr. *hál tertawákan, pengadjók-an.*
UITLANDER, m. *órang dágang, órang asing (hulat), órang gharib, órang kaloewáran.*
UITLANDIG, b. n. *di loewar negri, di lájin negri.*
UITLANDIGHEID, vr. *hál ka-adá-án di loewar negri.*
UITLANDSCH, b. n. *asing, gharib, Ar., lájin negri, derri paadda lájin negri, halat.*
UITLATEN, b. w. *laten uitgaan, brt kaloewar, kasst kaloewar.*
 Iemand de deur —, *hantarkan órang sampei di pintoe.*
 —, mededeelen, *njátákan, brt táhoe, kasst táhoe, L., bídjára, bílang, L.*
 —, niet aantrekken, *tiáda pákei.*
 —, vergeten, *loepa.*
 —, weglaten, niet schrijven, *tiáda seboet, tiáda toelis, tiáda menjoerat.*
UITLATING, vr. *hál membrt kaloewar.*
 —, uitgeleide, *penglantáran.*
 —, weglating, *hál tiáda seboet (toelis, menjoerat).*
UITLEENEN, b. w. *brt píndjam.*
UITLEENING, vr. *hál brt píndjam, pemíndjāman.*
UITLEEREN, b. w. *beládjár sanmpé penghabisan.*
 —, o. w. *berhénti beládjár.*
 Uitgeleerd zijn, volleerd, *soedah beládjár samoewa, soedah tammat mengádjí.*
UITLEGBAAR, b. n. *verklarbaar, jang dápat di artikan, jang dápat di tafsirkan (tabirkan).*
UITLEGGEN, b. w. *zie UITKRAMEN.*
 —, verklaren, *menjátákan, mengartikan, mentafsirkan, mentúbirkan, isjártaikan.*
 En hij legde die woorden uit, *dan di isjártaikanja perkataán itoe, Sj. M. 6.*
 Een boek —, *mentafsirkan kitáb.*
 Eenen droom —, *mentábirkan mimpi.*
 Den zin —, *mengartikan mána.*
 Den wil des konings —, *menjátákan kuhanda rájja.*
 —, uitbreiden, *membesaarkan, meloewaskan, békin lebeh besaar.*
 —, wijder maken, *békin lebeh longgar, melonggarkan.*
UITLEGGER, m. *jang menjátákan, enz. zie UITLEGGEN.*
 —, wachtschip, *kapal djága.*
UITLEGGING, vr. *pengartian, suttélah, L., tafsír, Ar., tabir, Ar., táwil, Ar., itibár, sjarh, Ar.*
 — van een Arabisch woord, *pengartian sa-pátah káta arab.*
 — van den tekst, *tafsír nats, Ar.*
 — van eenen droom, *tabir mimpi.*
 Woordelijke —, *mána (pengartian) loghawí.*
 —, vergrooting, *hál membesaarkan, hál meloewaskan.*
UITLEGKUNDE, vr. *ilmoe tafsír, pengatahoewan*

UITLEGGKUNDIG, b. n. *atas sjarth tafsir*.
UITLEIDEN, b. w. *hantar kaloewar*.
UITLEIDING, vr. *penghantaran kaloewar*.
UITLEIKEN, o. w. *tiris, melus, L*.
UITLEVEN, o. w. *berhénti lidop, máti, me-ninggal*.
 Een uitgeleefd man, *orang toewah sakáli*.
UITLEVEREN, b. w. *brí, kassí, L, sampeikan*.
 —, overleveren, *sarahkan*.
 —, opleveren, *kaloewar hátsil, Ar*.
UITLEVERING, vr. *pembrian, penjaráhan*.
UITLEZEN, b. w. *uitzoeken, pileh, memilih*.
 Uitgelezen volk, *orang jang terpilih*.
 —, ten einde lezen, *bátja sampé penghabisan, mendarása*.
 Eene geschiedenis —, *bátja hikájat sampei tammát, bátja hikájat sampé penghabisanja (kasoadáhannja)*.
UITLEZING, vr. *kiezing, pemilihán*.
 — (van een boek), *pembatjáän hábis, hál membátja hábis*.
UITLICHTEN, b. w. *hantar dengan soeloh, hantar dengan óbor, L*.
 Licht dien heer eens uit, *soelohkan toewan itoe*.
UITLIGGEN, o. w. *áda terhampar*.
UITLIGTEN, b. w. *angkat, kaloewarkan*.
UITLIKKEN, b. w. *mendjilat*.
 Een pot —, *mendjilat pásoe*.
UITLOKKELIJK, b. n. *jang memboedjoq, ka-boedjokan*.
UITLOKKEN, b. w. *adjaq, mengadjaq, boedjoq, memboedjoq*.
UITLOKKER, m. *pemboedjoq, pengadjaq*.
UITLOKKING, vr. *pemboedjok-an, pengadja-kan*.
UITLOKSEL, o. *fasoena, pasoena, sarána*.
UITLOKSTER, vr. *parampoewan jang memboedjoq*.
UITLOODSEN, b. w. *báwa kaloewar derri paadda koewála (pelaboehan, moewára), báwa ka-láwt*.
 Uitgeloodsd worden, *di báwa pendoega ka-láwt*.
UITLOOGEN, b. w. *soetjikan dengan lindí*.
UITLOOGING, vr. *penjoetjian dengan lindí*.
UITLOOP, m. *kaloewáran, pergi, pigí, L*.
 — van eene rivier, *koewála soengei, moewára*.
UITLOOPEN, o. w. *ophouden met loopen, berhénti berdjálan*.
 —, uitgaan, *kaloewar, pergi kaloewar*.
 Uit eene engte in zee loopen, *kaloewar derri paadda salat ka-láwt*.
 Dit rivierwater loopt in zee uit, *ajer soengei ini mengálir ka-láwt, ajer káli ini láloe ka-láwt, L*.
 —, zie **UITBOTTEN**.
 Een land, dat op een bosch uitloopt, *tánah jang berpínggiran dengan rímba (hoetan)*.

Op niets —, *woeroeng, L, tiádu berlakoe, tiáda djádi*.

Fijn een dnn —, (zoo als wiggen, beitel), *landjoes*.

Het loopt daarop uit om hem te verderen, *makka niat itoe sádja akan membinasakan dia*.

Deze letters loopen uit, *ini hoerof membeasaarkan kitáb, hoerof ini áda be-saar*.

UITLOOPING, vr. *kuloewáran, hál kaloewar*.
 —, uitspruiting, *toemboehan*.

UITLOSSEN, b. w. zie **UITLADEN**.

UITLOTEN, b. w. *táréq ondé*.

—, betalen bij uiloting, *bájar dengan táréq ondé, bájar sabagimána ondé*.

UITLOVEN, b. w. *djandji máw brí, djandji máw kassí, L*.

UITLOVING, vr. *perdjandian máw brí (kassí, L)*.

UITLUCHTEN, b. w. *oeraq, mengoeraq*.

— in de zon, *djemoer, djemoer*.

UITLUIDEN, b. w. *berhéntikan dengan menghéla (menggójang) gínta*.

De kernis (jaarmarkt) wordt uitgeluid, *makka pásar táhon itoe di berhéntikan dengan menggójang lójténg*.

UITMAGEREN, b. w. *mengoeroeskan, békin koe-roes, L*.

UITMAKEN, b. w. *daarstellen, mendjadian, mengadákan, békin, L*.

Wat maakt dat uit? *maw ápa itoe?*

Dat maakt niet uit, *itoe tiáda menyápa, itoe tra kenápa, L*.

—, uitschelden, *máké*.

—, beslissen, *menjellesikan, poetoeskan*.

—, bepalen, *tentóokan*.

—, volslagen, *sakáli, semporna*.

Het is een uitgemaakte gek, *makka gila sakáli ia*.

Dit geld maakt dertig gulden uit, *makka oewang ini djádi tiga poeloh roepiah*.

—, uitwissen, *hilangkan, kassí kaloewar, L*.

—, zie **UITBLUSSCHEN**.

UITMALEN, b. w. *tímá hábis óleh penggilingan*.

Het water der Haarlemmermeer is in het jaar achttien honderd twee en vijftig uitgemaal, *makka ajer tásik negri Haarlem itoe soedah di tímá hábis óleh penggilingan ja-itoe paadda táhon sariboe delápan rátoes lima poeloh doewa*.

UITMALING, vr. *hál menímá hábis óleh penggilingan*.

UITMANEN, b. w. zie **MANEN**.

UITMELKEN, b. w. *prah (pras, L) hábis ajer soesoenja*.

Iemand —, *verarmen, békin miskin, L, papákan (isap órang poenju dárah, wordt van Chinezzen gezégl, die den inlander uitzuigen)*.

UITMELKER, m. fig. *lintah*.

- , die iemand knevelt, *jang mengisap orang poenja darah.*
- UITMERGELEN, b. w. *menghâbiskan somson.*
—, vermageren, *koeroeskan, bekin koeroes, L.*
- UITMETEN, b. w. *oekoer, zie METEN.*
—, met ophief melden, *seboetkan dengan poedji-poedjian.*
Dat meet nog al uit, *itoe âda lebeh panjang derri sahâja poenja kira.*
- UITMIDDELPUNTIG, b. n. *di loewar poesat boelat.*
- UITMOETEN, o. w. *ti-dâpat tiâda kaloewar, misti kaloewar, L.*
- UITMOGEN, o. w. *bôleh kaloewar, dâpat idzin akan pergi.*
- UITMONSTEREN, b. w. *pariksa serta lepaskan, pariksa serta soeroeh poelang, pariksa lantast kasst poelang, L.*
- UITMONSTERING, vr. *hâl kapariksâan serta dengan lepaskan (bebaskan).*
- UITMUNTEN, o. w. *berkalebéhan.*
In den krijg —, *berkalebéhan di dâlam prang.*
- UITMUNTEND, b. n. *terlebeh bâjig, oetama, moealla, Ar., ter-oetama, ifzâl of ifdlâl, Ar.*
—! *sjâbâsj! Perz., sâbas!*
- UITMUNTENDHEID, vr. *prt jang ter-oetama, lâkoe jang terlebeh bâjig, moelia, fadlitat. Ar., fâzilat, verb.*
- UITMUNTING, vr. *hâl berkalebéhan.*
- UITNEMEN, b. w. *ambil derri dâlam.*
Neem het uit mijnen wagen, *ambillah itoe derri dâlam karettâkoe (kita poenja karétta),*
—, *ergens van afaemen, uitligten, angkat.*
- UITNEMEND, b. n. *zie UTMUNTEND.*
Ik breng u veel meer dat —er is dan dat koningrijk, *makka banjâkan bawâ kita jang lebeh moelia derri karadjâan itoe, Isk. 75.*
- UITNEMING, vr. *pengambilan derri dâlam.*
- UITNIEZEN, o. w. *berhënti bersin, brénti be-bangkas, L.*
- UITNIJPEN, b. w. *zie UITKNIJPEN.*
- UITNOODIGEN, b. w. *zie NOODIGEN.*
Aan tafel — icts te gebruiken, *tandjâ-in.*
- UITNOODIGING, vr. *zie NOODIGING.*
- UITOEFENEN, b. w. *melakoekan, mengardjâkan:*
Dat een iegelijk, welke die betrekking getrouwelijk wil —, *bahoewa bârang stâpu jang hamaq mengardjâkan pekardjâan itoe dengan sa-benarjâ, M. S. R. 48.*
Een beroep —, *melakoekan pekardjâan, djâdi menoekang.*
Het beroep van smid —, *melakoekan pekardjâan pandei bessé, djâdi toekang bessé, L.*
- UITOEFENING, vr. *hâl melakoekan, hâl djâdi, pengardjâan.*

- UITPAKKEN, b. w. *memboeka bârang-bârang, mengoerei boengkoesan, zie UITKRAMEN.*
- UITPAKKING, vr. *hâl memboeka bârang-bârang.*
- UITPALMEN, b. w. *hoeloerkan.*
- UITPELLEN, b. w. *kaloepas, koebaq, zie PELLE.*
- UITPELING, vr. *hâl kaloepas, hâl koebaq.*
- UITPERSEN, b. w. *prah, pras, L., zie PERSEN.*
—, *zie APPERSEN.*
- UITPEUTEREN, b. w. *korêq, tjongkil.*
- UITPEUZELLEN, b. w. *mâkan hâbis dengan pih.*
- UITPIKKEN, b. w. (een ei) *menetas telur.*
De oogen —, *pâgoet mâta.*
- UITPISSEN, b. en o. w. *kintjing.*
—, *ophouden te pissen, berhënti kintjing.*
—, *uitdooven door pissen, memâdamkan dengan mengintjingi.*
- UITPLOEGEN, b. w. *tjâboet (boewang) dengan menanggâla, boewang dengan meloekoe, L.*
- UITPLUIZEN, b. w. *djeloeroe, tjâboet boeloe, zie PLUIZEN.*
De vederen —, (zoo als sommige vogelen) *menggalisig.*
—, *fig. pariksa dengan saksima.*
- UITPLUIZING, vr. *pentjaboetan boeloe.*
- UITPLUKKEN, b. w. *tjâboet.*
- UITPLUKKING, vr. *pentjaboetan.*
- UITPLUNDEREN, b. w. *mendjârah hâbis samoewd.*
- UITPLUNDERING, vr. *pendjarâhan bârang samoewd.*
- UITPOMPEN, b. w. *hâbiskan ajer dengan pompa.*
- UITPRATEN, o. w. *berhënti berkâta.*
Nog niet uitgepraat hebben, *belum hâbis berkâta.*
- UITPULLEN, o. w. *mongkil, djindol, tinggt, bangkaq.*
—de oogen, *mâta jang tinggt.*
—d vleesch, *dâging jang mongkil (bangkaq).*
Een —d, *voor- of achteruitstekend hoofd, kapâla djindol.*
- UITPUTELIJK, b. n. *jang dâpat di tîmbâ hâbis.*
- UITPUTTEN, b. w. *tîmbâ hâbis, hâbiskan dengan tîmbâ.*
Zich —, *verzwakken, mendlâifkan diri, melemahkan diri.*
- UITPUTTING, vr. *verzwakking, hâl mendlâifkan (melemahkan).*
- UITRABBELEN, b. w. (lezende —) *bâtja terlâloe lantjar.*
—, (sprekende —) *berkâta terlâloe lantjar.*
- UITRAFELLEN, b. w. *oereikan, mengoereikan.*
—, o. w. *ter-oerei.*
- UITRAFELING, vr. *1° het. hâl mengoereikan.*
—, *2° het. hâl djâdi ter-oerei.*
- UITRAGEN, o. w. *zie RAGEN.*
- UITRAKEN, o. w. *hâbis, tammât, Ar.*

Wanneer zal dit tooncelspel —? *kápan nanti hábis májin wájang ini?*
UITRAMMELEN, b. w. *tjoera-tjoera sahájja*, berkáta dengan lantjar sakáli.
UITRAPEN, b. w. *tjerékan serto pileh (ambil) bárang jang terkecempol*.
UITRASPEN, b. w. *békin lóháng dengan pa-roedán*, boewat liang dengan koekoeran.
UITRAZEN, o. w. *berhénti ingar-bángar*.
UITREDDEN, b. w. *loepoetkan*, lepaskan.
UITREDDER, m. *órang jang meloepoetkan*, *peloepoet*.
UITREDDING, vt. *kaloepoetan*, *kalepásan*.
 —, de daad van uitredden, *peloepoetan*, *pelepásan*.
UITREEDEN, b. w. zie REEDEN.
UITREEDER, m. zie REEDER.
UITREEDING, vt. *kalangkápan*.
UITREGENEN, onp. en o. w. *berhénti hoedjan*.
 —, onp. en b. w. door regen uitblussen, uit gaan, *terpádam kena hoedjan*, *máti kena hoedjan*.
 Het vuur is uitgergend, *makka ápi soedah máti kena hoedjan*, L., *makka ápi soedah terpádam kena hoedjan*.
UITREGTEN, b. w. *lakoekean*, *kardjákan*.
 Bevelen —, *melakoekean parintah*.
 —, helpen, *toelóng*.
 Mogelijk zal uw verzoek iets —, *bárang káli permintáan toewan nanti toelóng djoega*.
UITREIKEN, b. w. *oencljog*, *djingkoe*.
 —, ronddceelen, *bahági*, *membahági*, *kasst*, L.
UITRIKER, m. *pembahági*, *órang jang membahági*.
UITREIKING, vt. *pembahagian*.
UITREIS, vt. *perdjálánan kaloewar*.
UITREIZEN, o. w. *pergi berdjálan*, *berangkat kaloewar*.
UITREKBAAR, b. n. zie REKBAAR.
UITREKENEN, b. w. *djoemlahkan*, *hitoengkan*.
UITREKENING, vt. *djoemlah*, *penghitoengan*.
UITREKKELIJK, b. n. *jang dápat di regang*, *jang moelór*, L.
UITREKKEN, b. w. *regang*, *meregang*, *ragang*.
 —, langer maken, *pandjangkan*, *békin pandjang dengan tárég*.
 —, (een touw) *rantog*, *rontog*, *rantang*.
 —, verschuiven, op de lange baan schuiven, *perantanghkan*, *perlambatkan*, *kardja plan-plan*, L.
 Zich —, *galiat*, *menggaliat*.
 —, o. w. *djádi pandjang*.
UITREKKING, vt. *hál meregang*, enz., zie **UITREKKEN**.
UITRENNEN, o. w. *láré kaloewar*.
UITRIJDEN, o. w. te paard, *pergi berkoeda*, *kaloewar bertoenggang koeda*.
 —, met eenen wagen, *berdjálan kaloewar dengan karéta*.
UITRIJZEN, o. w. uit iets oprijzen, *tímboel*.
UITROEIJEN, b. w. verdelgen, vernielen, *membinasákan*, *toempas*.

Eene stad —, *membinasákan negri sa-boewah*.
 Al de inwoners —, *menoempas segalla isi negri*.
 —, o. w. *berdjaoeng kaloewar*.
 De haven —, *berdjaoeng kaloewar moewára*.
UITROEIJER, m. verdelger, *jang membina-sákan*, *penbinásá*, zie **UITROEIJEN**.
UITROEIJING, vt. *pembinasáan*, *penoempásan*.
 —, verdelging, *kabinasáan*.
UITROEP, m. *hál berteréog*, *penjeroewan*.
UITROEPEN, b. w. *seroe*, *roewah*.
 Met verwondering —, *perto*.
 —, omroepen, aankondigen, *sarintákan*, *warwar*, *warwarkan*, zie **OMROEPEN**.
 —, bij trommelslag proclameren, *no-batkan*.
 —, te koop roepen, *berseroe-seroekan*.
 Zij riep hare bloemen uit, *makka iapoon berseroe-seroekan akan boengánja*.
UITROEPEER, m. zie **OMROEPEER**.
UITROEPIJNGSTEEKEN, o. *tanda kítrán*, (in het Maleisch niet bekend).
UITROLLEN, b. w. *loerollen*, *boeká goeloen-gyan*.
 Ergens —, *goeling kaloewar*.
 —, ten eende rollen, *berhénti goeling*.
UITRONDEN, b. w. *nembontarkan*, *pótong bontar*, *pótong boendar*, L.
UITRONDING, vt. *hál nembontarkan*, *hál pótong boendar*, L.
UITROOKEN, b. w. *soeljikan dengan asap*, zie **BEROOKEN**.
 —, o. w. *berhénti berásap*.
 —, ophouden tabak te rooken, *berhénti minom róko (pipa)*.
UITROTEN, o. w. *djádi boesoq di dálam*.
 —, afvallen door uitrotting, *djátoh (loeroh) sabab soedah boesoq sakáli*.
UITRUKKEN, b. w. *tjáboet*.
 Met geweld —, *banton*.
 En den pijl rukte hij uit (den grond), *makka ánaq pánah itoepoon di bantonja*, S. R. 103.
 —, o. w. van troepen, *berangkat*, *pergi berdjálan*.
UITRUKKING, vt. *pentjaboetan*.
 — van krijgslieden, *hál berangkat*.
UITRUSTEN, o. w. van vermoeyenis, *berhéntikan lelah (tjápé, L.)*, *boewang tjápé, L.*
 —, b. w. *langkap*, *melangkap*, *mendan-dánt*.
 Een schip —, *melangkap kapal sa-boewah*, *mendandáni práhoep*.
UITRUSTING, vt. *kalangkápan*.
 Geheele —, *salangkap*.
 Eene geheele — van kleederen, *salangkap pekájín*.
 —, verademing, *senang*, *kasenangan*.
UITSCHAMPEN, o. w. zie **AFSCHAMPEN**.
UITSCHATEREN, o. w. zie **SCHATEREN**.

UITSCHAVEN, b. w. *boewang dengan seroet*,
boewang dengan mengatam.
 UITSCHIEDEN, o. w. ophouden, *berhénti*,
lepas.
 — met spreken, *berhénti berkáta*, *brénti*
bitjára.
 UITSCHIEDING, vr. ophouding, *perhentian*.
 UITSCHIEDEN, b. w. *máké*, *nista*.
 Gij moet uwe vrouw niet —, *djangan*
loe máké loe poenja bini, L.
 UITSCHENKEN, o. w. *toewang hábis*, *toewang*
sawoewá, *sálin*.
 UITSCHIPPEN, b. w. *séudoq* (*menjéndoq*)
hábis.
 Water —, *támbá hábis*.
 UITSCHIEUREN, b. w. *sútaq* *dengan sójag*
(sówég), L.)
 UITSCHIETEN, b. w. wegnemen door een
 schot, *hilangkan dengan témbaq*.
 Zijn regteroog is uitgeschoten, *matánja*
kánan hilang kena di témbaq.
 Een touw —, *lúmpar táki*.
 Voorwerpen —, die men niet wil ont-
 vangen, *menjablahkan bárang jung tíada*
máw di tarima órang.
 Geld —, *belandjâkan oewang*.
 Geld (kapitaal) —, *kaloewar módal*
(póko).
 Den ballast uit een schip schieten,
kaloewarkan toelaq bára.
 —, o. w. *toemboeh*.
 —, uitgiippen, *loetjoet*.
 —, vooruitsteken, *djangkir*.
 Stralen —, *bersinar*, *menantjar sinar*.
 UITSCHETING, vr. van stralen, *hál menantjar*
sinar.
 — van zaad, *hál menantjar mení*.
 —, schot, *pantjâran*.
 UITSCHIFTEN, b. w. *tároh di sablah*, *sakoe-*
koekan.
 —, zie UITZOEKEN.
 UITSCHIJNEN, o. w. *bertjáhája*, *berkiloe*.
 —, uitdooven door schijnen, *pádankan*
dengan sinar.
 Het vuur is door de zon uitgeschenen,
makka ápt poon terpádam (máti) kena sinar
mata-hári.
 —, ten einde schijnen, *berhénti bertja-*
hája.
 UITSCHIKKEN, b. w. *soeroh pergi*, *soeroh*
pigi, L.
 UITSCHILDEREN, b. w. zie AFBEELDEN.
 UITSCHITTEREN, o. w. *berkalebéhan tjáhája*.
 UITSCHITTERING, vr. *hál berkulebéhan tjá-*
hája.
 UITSCHOKKEN, b. w. *toelaq kaloewar*.
 UITSCHOPPEN, b. w. *tendang kaloewar*, *oesir*
dengan tendang.
 —, met eene spade, *boewang dengan*
pátjol.
 UITSCHOT, o. voorschot, *pandjar*.
 —, slechte goederen, *bárang dagangan*
jang di tároh di sablah sabab koerang bájiq.

— van volk, *órang hina-dina*, *órang*
boesoeg, L.
 UITSCHRAAPSEL, o. *bakas kikis* (*kriq*).
 UITSCHRABBEN, b. w. uitschrappen, *ampoes*,
hápoes, *boenoh*.
 —, afschrabben, *kikis*, *kóris*, *kriq*.
 UITSCHREEUWEN, b. w. *berteréjagkan*, *brí*
táhoe *dengan berteréaq*.
 —, o. w. *berteréaq kras*.
 —, ophouden met schreeuwen, *berhénti*
berteréaq.
 UITSCHREIJEN, b. w. fig. de oogen —, *me-*
roesagkan máta *dengan menángis*.
 —, o. w. *berhénti menángis*.
 UITSCHRIJVEN, b. w. *sálin soerat*, *toeroet*
notshat (*noschat*).
 —, schriftelijk aankondigen, *bapermá-*
loenkan (*membrí táhoe*) *dengan soerat*.
 Eene vergadering —, *soeroh madjlis*
berhímpon.
 —, ophouden met schrijven, *brénti toe-*
lis, *berhénti menjoerat*.
 UITSCHRIJVER, m. afschrijver, *djoeroe toelis*,
órang jang toeron soerat, *jang sálin soerat*.
 UITSCHRIJVING, vr. *salinan soerat*, *toeroenan*
soerat, *kopy*, Eur.
 —, bijeenroeping eener vergadering,
hál soeroh madjlis berhímpon.
 UITSCHROBBEN, b. w. *sápoe* *dengan ajer*,
békin brisih sama ajer, L.
 UITSCHUDDEN, b. w. *menghampákan* *dengan*
gontjang, *tontong*, *gójang sampé kósong*, L.,
békin kósong *dengan gójang*, L.
 —, afschudden, *kirap*, *kirei*.
 Zijn huidhaar —, *mengirei-ngireikan*
roemánja, S. R. 65.
 —, zie PLUNDEREN.
 UITSCHUIJEREN, b. w. *bondar*, L., *békin*
brisih sama bondar, L.
 UITSCHUIVEN, b. w. *sórong kaloewar*.
 —, o. w. het eerst schuiven in het
 schraakspel, *santap dhólo*, Hoft., *mákan*
dhólo.
 UITSCHULD, vr. *debet*, *hoetang*.
 —, *credit*, *pióetang*.
 UITSCHUREN, b. w. *sékkat* (*gósoq*) *békin*
brisih, L.
 UITSCHUTTEN, b. w. *brí djálan troes ban-*
doengan (*pintoe ajer*).
 UITSLAAN, b. en o. w. *poekol mengoesir*.
 Een oog —, *poekol sampé kaloewar*
máta sablah.
 Eenen tand —, *pátahkan gigi sa-bátoe*.
 Nat linnen —, *hantam* (*banting*) *kájín*
básah.
 Eene tafel —, *pandjangkan médjah*.
 —, slaande vergrooten, *membesarkan*
dengan títapa (*poekol*, *toekol*, *páloe*).
 Zottenklap —, *bitjára gila*, L., *berkáta*
gila.
 —, *duf* worden, *djádi básí*.
 —, door vochtigheid, (zoo als kleede-
 ren, muren), *dimpas*.

- , ophouden met slaan, *berhénti poekol*.
 —, den eersten slag geven (in een spel), *moelá-t poekol*.
- UITSLAG**, m. afloop, *penghabisan, kasoedáhan, áqibat*.
 Een goede —, *kasoedáhan jang bájiq, áqibat jang kasalamátan*.
 —, schimmel, *bást, L*.
 Zeker — op het gezigt, *terkoekoel*.
 Schier ongeneeslijke —, *koerap lawsong*.
 —, puistjes op het ligchaam, *sáwan indja*.
 Brandend ligchaam met —, *alang*.
- UITSLAGBILJET**, o. *soerat permissi, L, soerat idzin*.
 —, o. w. *tidor sampei djága derri paadda tidor, tidor hábis*.
- UITSLIBBEREN**, o. w. zie **UITGLIJDEN**.
- UITSLIJPEN**, b. w. *hilangkan dengan asah (gósog)*.
- UITSLIJTEN**, o. w. zie **SLIJTEN**.
- UITSLIJTER**, m. zie **SLIJTER**.
- UITSLOOPEN**, b. w. *bongkar samoewa jang di dálmn, kassí kaloewar dengan bongkar*.
- UITSLOOVEN**, wed. w. zie **AFSLOOVEN**.
- UITSLORPEN**, b. w. *ítrop, tjoejtjep*.
 Al het water dat er in de kom was heeft hij uitgeslorpt, *makka ajer jang di dálmn pásoe itoe soedah di íropija hábis samoewa*.
- UITSLORPER**, m. *jang mengírop*.
- UITSLORPING**, vr. *pengírópan*.
- UITSLUIPEN**, o. w. *menjoeert-tjoeert kaloewar*.
- UITSLUITEN**, b. w. *koetjil, koetjilkan, melájukan*.
 Uit een goed gezelschap uitgesloten worden, *di koetjilkan derri paadda madj-lis órang bájiq-bájiq*.
 —, uitzonderen, *katjoewalikan*.
- UITSLUITEND**, b. n. *tentoe, jang katjoewalikan*.
 Een — regt, *haq jang tentoe, haq jang mengatjoewalikan*.
- UITSLUITING**, vr. *pengoetjilan*.
 —, uitzondering, *pengatjoewalian*.
 —, zie **ONTERVING**.
 Bij —, *bijw. dengan koetjilkan órang lájin, dengan mengatjoewalikan órang lájin*.
- UITLUITSEL**, o. *djawáb jang tentoe, kapoetoesan*.
- UITSLURPEN**, b. w. zie **UITSLORPEN**.
- UITSMEDEN**, b. w. *membesaarkan dengan timpa*.
 Het ijzer —, *poekol bessí sampé djádi lebeh besaar, L, membesaarkan bessí dengan timpa*.
- UITSMELTEN**, b. w. door smelting zuiveren, *soetjikan dengan másaq (láboer)*.
 —, o. w. *djadi bánjaq sa-lági di másaq*.
- UITSMIJTEN**, b. w. *boewang kaloewar, tjampaq kaloewar*.
- UITSMOKEN**, b. w. zie **UITROOKEN** in de 3 beteekenis.
- UITSNAPPEN**, b. w. *salangkar*.
- UITSNELLEN**, o. w. *lári kaloewar*.
- UITSNIJDEN**, b. w. *boewang dengan pótony, pótony*.
 De tong —, *pótony órang poenja lidah, krat lidat órang*.
 —, uitbeitelen, *páhatkan*.
 —, al snijdende uitholen, *melangkongkan dengan pótony*.
 —, stilletjes weggaan, *menjoeert-tjoeert pergi*.
 —, bij de el verkoopen, *djoewal dengan ello*.
- UITSNIJDING**, vr. *hál memótony, pemótongan*.
- UITSNIJDSSEL**, o. *bakas pótony, sampah goentingan*.
- UITSNOEIJEN**, b. w. zie **SNOEIJEN**.
- UITSNUITEN**, b. w. *sána ingoes, mengoetjuaq, L, sangkan*.
 —, uitdooven, *boenoh, pádamkan dengan goenting*.
 Eene kaars —, *boenoh lilin, L, pádamkan dian*.
- UITSNUIVEN**, b. en o. w. *kaloewarkan derri paadda hidong, bernapas kaloewar derri paadda hidong*.
 —, ledigen door snuiven, *hábisikan dengan mengisap (páké)*.
 —, uitblazen, *bernapas, tárég napas*.
 Ergens op —, *kapéngin máw dápat, mengoesahákan diri akan ber-óleh*.
- UITSOFFEN**, b. w. *hábisikan dengan tjelop*.
- UITSPANNEN**, b. w. *regang, meregang, rantang*.
 Het zeil —, *meregang lájar*.
 Een net of touw —, *merantang (djála, táli)*.
 De paarden —, *tanggalkan koeda, boeka koeda, L*.
 Zich wat —, *menjoeekakan dirt*.
- UITSPANNING**, vr. *spanning, hál meregang*.
 —, *óntspanning, soeka háti, termása, ría*.
 In het woud hunner —, *di dálm rimba ríanja*.
 —, pleisterplaats, *tampat perhentian*.
 —, (van netten, touwen), *rantangan*.
- UITSPANSEL**, o. *tjakra-wála, lángit, raqi, Ar*.
- UITSPAREN**, b. w. *simpan, menároh*.
- UITSPATTEN**, o. w. *panjar*.
 —d bloed, *dárah jang berpantjar*.
 —, buitensporigheden plügen, *melakoe-kan djáhat, terláloe amat karljánja*.
- UITSPATTING**, vr. *panjar*.
 —, zie **BUITENSPORIGHEID**.
- UITSPELEN**, b. en o. w. *ten einde spelen, májin hábis*.
 —, eerst spelen, *moelá-t hermájin*.
- UITSPITTEN**, b. w. *boewang dengan pájtól, gált, loembt, L*.
- UITSPOELEN**, b. w. van golven, die ondermijnen of aarde wegspoelen, *mákan*.
 De stroom heeft den oever dezer rivier uitgespoeld, *makka háoes dras soedah mákan pinggir soengei ini*.

- , wasschen, *tjoetji*. *soetjikan, bāsoh*.
Den mond —, *berkoemor*.
—, o. w. di *makan*.
De grond is hier door de golven uitge-
spoeld, *makka tñnah ini soedah di makan*
oembaq.
UITSPOELER, m. *orang jang menjoetji, pem-*
bāsoh.
UITSPOELING, vr. *penjoetjian, pembasóhan*.
UITSPOESEL, o. *ajer kótor bakas tjoetji*
bārang.
UITSPORIG, b. n. zie BUITENSPORIG.
UITSPORIGHEID, vr. zie BUITENSPORIGHEID.
UITSPOUWEN, b. w. zie UITSPUGEN.
UITSPRAAK, vr. *lefethl, Ar., lesán, Ar.,*
alikán, Ar., pengoejtjap.
Eene duidelijke —, *lefethl (left) jang*
trang.
—, *vonnis, kapoatoesan koekoem, per-*
katān koekoem.
Volgens de — der godsdienst, *atas*
akamo'd-din.
UITSPREIDEN, b. w. *hampar, hamparkan*.
kambang, mengambang.
Een matje —, *hamparkan tikar*.
En de zonnescerm was uitgepreid,
makka terkambanglah pájong. S. R. 15.
De vlerken —, *mengembangkan sájap*.
Een kleed — dat het ergens over hangt,
menjalampe.
UITSPREIDING, vr. *penghampáran, pengam-*
bangan, hál mengembangkan (menjalapei),
zie UITSPREIDEN.
UITSPREKELIJK, b. n. *jang dápat di katá-*
kan, jang dápat di seboetkan.
UITSPREKEN, b. w. *mengatakan, seboet-*
melefeithkan.
Een vonnis —, *mengatakan kapoatoesan*
koekoem.
Een Arabier kan de g niet —, *makka*
orang arab itoe tiada dápat mengatakan ga.
—, o. w. *berhentí berkata*.
UITSPREKER, m. *orang jang mengatakan,*
zie UITSPREKEN.
UITSPREKING, vr. *hál mengatakan, hál me-*
njeboetkan.
UITSPRINGEN, o. w. *loempat kaloewar*.
—, *uitspatten, pantjar*.
— (van bloed), *sabar*.
Het bloed springt uit de wonde, *makka*
dárah poon snbarlah derri paudda loeka.
—, voor—, *vooruitsteken, djangkir*.
UITSPRINGING, vr. van iets dat uitsteekt,
hál djangkir.
UITSPRUITEN, o. w. *toemboeh, tornas, djádi*.
De rijst begint uit te spruiten, *makka*
pádi itoe moelá-t toemboeh.
De jonge takjes spruiten al uit, *makka*
tjábang moeda poon toenas djoega.
UITSPRUITING, vr. *hál toemboeh, hál toenas*.
UITSPRUITSEL, o. *toemboehan, semih, semí*.
—, zie LOOT.
UITSPUGEN, b. w. *meloedah, loentjoer*.

- , *braken, moentah*.
Proestende of met stralen —, *menjam-*
borkan.
Uitgespogen worden, *di loedahkan*,
S. R. 8.
UITSPUIJEN, b. w. *boeká pintoe ajer béjar*
ajer milir.
UITSPUITEN, b. w. *sambor, samboer, pantjar,*
memantjar, loentjoer, mentjót, L.
UITSPUWING, vr. *hál meloedah*.
UITSPUWSEL, o. *bārang jang di loedahkan,*
loedah.
— van betel, *loedah sirih*.
—, *uitbraakeel, moentáhan, bārang jang*
di moentah.
UITSTAAN, b. w. *táhan, menáhan, darita*
mendarita, daroe, tsabar, Ar.
Het niet langer kunnen —, *tiada boleh*
táhan lagi, tiada terdarita lagi.
UITSTALLEN, b. w. zie UITKRAMEN.
UITSTAMPEN, b. w. *toemboeg sakáli*.
UITSTAP, m. *misstap, sálah djedjaq*.
UITSTAPJE, o. *paséaar, L., hál pergi ber-*
djalan tiada djáwh.
UITSTAPPEN, o. w. *afstappen, toeron*.
Uit een vaartuig —, *toeron derri práhoe*.
UITSTEK, o. *uittreksel, bārang jang djangkir*.
—, *bovengalerij, soerambi jang di atas*.
Verheven — aan de smalle zijde van
een huis, *andjong*.
UITSTEKEN, b. w. *tjongkil, songkil, oendjoq,*
djingkoe.
Eén oog —, *tjongkil máta sablah*.
En zijne linkerhand stak hij naar den
dampkring uit, *makka tñganja kiri di*
oendjongnja ka-adara.
De hand —, *oendjoq tangan, djingkoe*
tangan.
De tong —, *djoelorkan lidah*.
Ergens buiten —, *djangkir*.
De vingers aan malkander, voor—,
handjorkan djárt.
—, zie UITMUNTEN.
Den voet voor— en er op rusten, *han-*
djorkan káki.
—, zie RADEN.
Den podex achter—, *tonggít, tonggék*.
UITSTEKEND, b. n. zie UITMUNTEND.
—, *uitspringend, jang djangkir*.
UITSTEKENDEID, vr. *prí jang ter-oetama,*
mosjrisat, Ar., kalakoewan jang berkale-
béhan.
UITSTEL, o. *pertanggóhan, toemanggoh,*
témpo, L.
— vragen, *minta témpo, L., minta per-*
tanggóhan.
Zonder verder —, *dengan tiada tang-*
goh lagi, dengan tráda kassi témpo
lagi, L.
Een — van eene maand, *témpo sátoe*
boelan.
—, *vertraging, perlambátan*.
UITSTELLEN, b. w. *tanggoh, tanggoikkan,*

berlambátan, mengomediënkán, lambatkan, perlénákan, moeta-achchirkan.

Van dag tot dag —, *ber-eisog-eisog, berlambat, bertanggoh-tanggoh.*

Herhaaldelijk —, *tanggoh-bertanggoh.*

—, doen wachten (op betaling), *per-tanggohkan.*

De begrafenis van een lijk —, *melambatkan hál menámkan majit.*

Uitgesteld worden, di *pertanggohkan, di per-eisog-eisogkan.*

UITSTERVEN, o. w. *máti, samoewa.*

Al de leden van dat geslacht zijn uitgestorven, *makka segalla orang bangsa itoe soedah máti samoewa.*

UITSTORTING, vr. *hál máti samoewa.*

UITSTORTEN, b. w. *toeloq ka-loewar.*

Iemand het huis —, *oesir orang derri dáln roemah.*

Met geweld —, *loentjoerkan.*

UITSTORTEN, b. w. *tjoetjor, toewang, goe-goer, zie STORTEN.*

Water op het hoofd —, *tjoetjorkan ajer atas kapála.*

Ik zal mijne gunsten overvloedig over hem —, *koe limpahkan karoeniákoes kátasnja.*

Uitgestort, *tertjoetjor.*

—, (drooge waren overstorten), *roewákan.*

Den H. Geest —, *menoeronkan roh el goedos, toempah njáwa soetji.* De bijbelvertaling heeft *menoewang*, doch die uitdrukking is te stoffelijk en wordt voornamelijk van vuchten gebezigd; *menoeronkan* is in den geest der Maleijers, terwijl *tjoetjorkan* ook af te keuren is; men viudt ook *toempah.*

In alle gewesten wordt de genade uitgestort, *sa-ganap aqlim rahmat di toempah, Sj. 1.*

Het licht der profetie is op hem uitgestort, *tjahája noeboewat goe-goer kapádánja.*

UITSTORTING, vr. bedr. *pentjoetjoeran, penoewáangan.*

— (van geestelijke gaven), *penoeroenan, hál toempah.*

—, de uitstorting zelve, *tjoetjoeran, hál tjoetjor.*

— des gemoeds, *pemboekáán háti (galboe).*

UITSTRALEN, o. w. *bersinar, memantjarkan sinar.*

De zon straalt reeds uit op de toppen der bergen, *makka mata-hárt áda bersinarkan pontjaq goenong-goenong.*

UITSTRALING, vr. *sinar, pantjéran sinar.*

UITSTREKKEN, b. w. *oendjoq, djingkie, kádjang.*

De hand —, *oendjoq tángan, kádjangkan tángan.*

Uitgestrekt liggen als een doode, *terhantur seperti muijt.*

Zijn gebied strekt zich tot aan zee toe uit, *makka pematintáhanna itoe hinggú ka-láwt.*

Het bewiud van dien vorst strekte zich zeer ver uit, *makka terláloe besaar karadjáán bayinda itoe.*

Mijn gezigt strekt zich niet zoo ver uit, *makka matákoes itoe tíada dápat menintang buqitoe djáwh. sija poenja máta tráda bóleh lihat sampé di sána, L.*

Zich golvend —, *mentjoeloe, (zoo als slangen).*

Zich ergens naar —, het trachten te erlangen, *ingin mendápat.*

UITSTREKKING, vr. *pengoendjoekan.*

— in de lengte, *besaar boetjornja.*

—, verlenging, *hál pandjangnja, kapandjangan, táridl, Ar.*

UITSTRIJDEN, b. w. *berhénti prang.*

UITSTRIJKEN, b. w. *pipehkan, strika, verb.*

Linnen —, *pipehkan kájin.*

—, zie BERISPEN.

—, zie BEDRIEGEN.

UITSTROOIJEN, b. w. *hambor, hamborkan, zie STROOIJEN.*

Goud en zilver —, *hamborkan amus dan péraq.*

—, zaaijen, *tábor, táboer, menáboer.*

Zaad —, *táboer benih.*

Rijst —, *menáboer pádi.*

—, verspreiden, *mengchabarkan, mewar-tákan.*

UITSTROOIJER, m. *jang menghambor, jang menáboer.*

— van valsche berigten, *jang mengchabarkan warta jang doesta, orang jang báwa kábar djoesta, L.*

UITSTROOISEL, o. *valsch berigt, chabar doesta, kabar angin, L.*

UITSTROOMEN, o. w. *menjálir, mengálir (ngálir) kaloewar, ook: kaloewar.*

Deze rivier stroomt naar zee uit, *makka ajer soenjei ini poon menjálir ka-láwt.*

Het bloed stroomde hem den neus uit, *makka dárah poon kaloewarlah derri puad-da hidongnja.*

UITSTUDEREN, o. w. *tammát mengádji.*

UITSTUIVEN, b. w. zie UITSLAAN.

—, o. w. *lárt kaloewar.*

UITSTUREN, b. w. *uitzenden, pásan, pesan, soeroh pergi, soeroh piqi.*

— om het verlorene te zoeken, *soeroh pergi mentjahárt bárang jang hilang.*

Een vaartuig de haven —, *pégang kamoeéti práhoe jang berlájar ka-loewar moewára.*

UITSULLEN, b. w. zie UITGLIJDEN.

UITTANDEN, b. w. *memboewat gigi.*

Die zaag is nog niet uitgetand, *makka girgádji itoe telang di boewat giginja.*

UITTAPPEN, b. w. *toewang hábis, mentjérét hábis.*

UITTARTEN, b. w. *tantang, tentang, antjam*, L., *soembar*, Jav., *soembar-in*, L.
 UITTEKENEN, b. w. zie AFBEELDEN.
 UITTEKENING, vt. zie AFBEELDING, AFTEKENING.
 UITTELLEN, b. w. *hitoeng, bilang*.
 Al het geld is uitgeteld, *oewang samoewa soedih di hitoeng*.
 UITTELLER, m. *jang menghitoeng, jang membilang*.
 UITTELLING, vt. *penghitoengan, pembilangan*.
 UITTEREN, b. w. *mengoeroeskan, bekín koeroes*.
 Eene ziekte, die het ligchaam uitteert, *penjakit jang mengoeroeskan badan*.
 —, o. w. *djádi koeroes, djádi leteh lesoe*.
 Er uitgeteerd uitzien, *koeroes roepanja*
 UITTERING, vt. *tering, belá seni*.
 UITTIEGEN, b. w. *tareq, tjáboet, hoenoës*.
 Met uitgetogen zwaard, *dengan pedang jang terhoenoës (te-tjáboet, L.)*.
 —, o. w. op reis gaan, *berangkat, pergi berdjálan, ka-loewar, pigi, L.*
 UITTILLEN, b. w. *angkat derri dâlam, táting, kalowarkan*.
 UITTIMMEREN, b. w. *membesaarkan, bekín lebeh besaar*.
 UITTOGT, m. *kalowáran, chorodj, Ar.*
 —, vertrek, *perangkátan, pergi, peninggal*.
 UITTOOVEREN, b. w. *kalowarkan dengan bertanong*.
 UITTRAPPEN, b. w. *tendang hingga pitjah, pitjah dengan káki*.
 Eene plank uit een beschot trappen, *tendang pápan dindíng hingga pitjah*.
 Het vuur —, *pádomkan ápi dengan mengindjig, boenoh ápi dengan mengindjig, L.*
 —, naar buiten trappen, *tendang kalowar, oesir dengan tendang*.
 UITTREDEN, b. w. *hápoeskan dengan mengindjig*.
 —, tredende uitpersen, *irig, mengirig*.
 Druiven —, *irig boewah anggoer hinguu kalowar ajernja*.
 —, zie UITGAAN.
 Uit een gezelschap —, *bertjeré dengan majitis, kalowar derri paadda sa-perkoetówan*.
 UITTREKKEN, b. w. *tjáboet, hoenoës, ringgit*, Ab. S. 51.
 Eene kris —, *tjáboet kris, hoenoës kris*.
 Gras —, *tjáboet roempoet*.
 De haren —, *meringgit-ringgit ramboet*.
 Een kleed —, *tanggalkan (boeká) kájin*.
 Eenen tand —, *tjáboet gigi sa-bátoe*.
 Het zwaard —, *hoenoës pedang, tjáboet pedang*.
 Iets, dat in iets sluit, —, *plótjot*, Soend.
 Met den wortel —, *banton, hantoen*.

Hanoman trok den boom met den wortel uit, *makka Hanoenan poon membanton pohon itoe dengan akarnja sakáli*.
 —, uittreksel van iets maken, *ambil*.
 —, door koking, *koekoes, kookos*.
 —, o. w. zie VERTREKKEN, UITGAAN.
 —, buitenwaarts trekken, *tareq ka-loewar*.
 UITTREKKING, vt. *pentjaboetan, penanggálm, penghoenoesan, pembantoenan, penwicak ka-loewar*, zie UITTREKKEN.
 UITTREKSEL, o. *afkooksel, ajer koekoesan*.
 —, kort begrip, *ichtitsár, Ar., perkatán jang tersimpan*.
 —, afschrift, *soerat salinan*.
 UITTROMMELEN, b. w. *kassí bertáhoe dengan poekol tamboer, L., membrí táhoe dengan páloe genderang*.
 —, verhannen bij trommelslag, *boewang dengan poekol tamboer*.
 UITTROMPETTEN, b. w. zie UITRAZUIJEN.
 UITTROUWEN, b. w. zie UITHUWEN.
 UITVAAGSEL, o. *vuilnis, sampah*.
 —, onkruid, *sarsah*.
 —, fig. een zeer verachtelijk mensch, *risaw, geibána, bangsat, L., telélor, L.*
 UITVAART, vt. *hál berlájar ka-loewar*.
 —, zie VERTREK.
 —, lijkstaatsie, *pengiringan majit, pengantáran majit*.
 UITVAGEN, b. w. *hápoes, boewang*.
 UITVAL, m. *penjerángan*.
 Eenen — doen, *serang, menjerang, tampoh*.
 UITVALLEN, o. w. *djátoh*.
 — (van tanden,) *tanggal*.
 — (van het haar,) *goegor, rontog*.
 Zijne tanden vallen uit, *giginja tanggal*.
 Zijne haren vallen uit, *ramboetnja goe-gor (lorroeh)*.
 Geen huidhaar was uitgevallen, *boeloenja sa-lambar poon tiáda goegoer, S. R. 133*.
 —, eenen uitval doen, *ka-loewar menjerang, tampoh*.
 —, driftig worden, *djádi goesor, djádi amárah*.
 Goed —, *bertáloe bájig*.
 Slecht —, *woeroeng, L., tiáda djádi*.
 Hoe het ook uitvalt, *sa-bagimána djadinja*.
 Hovig —, *ingar-bángar, buttingkar, L.*
 UITVALLEN, o. (van het haar,) *penjakit tanggal (goegoer) ramboet*.
 UITVALLING, vt. *hál djátoh*.
 UITVAREN, o. w. *berlájar ka-loewar*.
 —, verlaten, *tinggalkan*.
 De stad —, *tinggalkan negri dengan práhoe, berlájar kalowar derri dâlam negri*.
 —, tieren, razen, *ingar-bángar*.
 —, schelden, *máké*.
 Hevig —, zeer kwaad zijn, *marentang*.

UITVARING, vr. *hâl berlajur ka loewar.*
 —, boos worden, goesarân, *hâl goesar.*

UITVASTEN, b. w. *sombokkan dengan poewása (tiada makan).*
 —, o. w. *berhênt poewása, berhênt péngang poewása.*

UITVECHTEN, b. w. *mengalahkan oleh prang.*

UITVEENEN, b. w. *kaloewarkan tanah bakal âpi.*

UITVEEGSEL, o. zie *UITVAAGSEL.*

UITVEGEN, b. w. *sâpoe, menjâpoe.*
 Een huis —, *sâpoe roemah.*
 —, zie *DOORHALEN, UITWISSCHEN.*
 De oogen —, *sâpoe mâta.*

UITVEGING, vr. *hâl menjâpoe.*

UITVEILEN, b. w. *djoewal di lêlang.*

UITVEILING, vr. *penjoewâlan di lêlang.*

UITVENTEN, b. w. *tampong, djoewal-djoewâlan.*

UITVERHALEN, b. w. zie *UITVERTELLEN.*

UITVERKOOPEN, b. w. *djoewal bârang samoewâ.*
 —, o. w. *berhênt djoewal.*

UITVERKORENE, m. en vr. *orang jang terpileh, orang motsthasa, orang jang di ridlâkan Allah.*

UITVERTELLEN, b. w. *menghâbiskan tjaritera, menjariterâkan hingga penghabisan.*

UITVERZOEKEN, b. w. zie *NOODIGEN.*

UITVIJLEN, b. w. *door vijlen wegnemen, hilangkan (angkat) dengan kikir.*

UITVINDEN, b. w. *memfikirkan hingga dapat, pikir sampê dapat, bahâroe mendâpat.*
 Iets nieuws —, *bedenken, tjelâga, menjtelagâkan.*

UITVINDER, m. *pendâpat, mobdi. Ar.*

UITVINDING, vr. *pendapâtan, ijdâd, Ar.*

UITVINDSEL, o. *bârang pendapâtan.*
 —, *verzinsel, tjurita kôsong, L., tjari-terd sia-sia (doesta).*

UITVISSCHEN, b. w. *menghâbiskan ikan.*
 —, *uitvorschen, pantjing.*

UITVLAKKEN, b. w. *hilangkan tjoring, hilangkan nôda, bekin hilang nôda, L.*

UITVLIEDEN, o. w. *lâri ka-loewar, minggat, L.*

UITVLIEGEN, o. w. *terbang ka-loewar, terbang.*
 De vogels zijn uitgevlogen, *makka boerong itoe soedah terbang ka-loewar.*
 De vogels laten —, *lepasakan boerong.*

UITVLIETEN, o. w. *mengâlir ka-loewar.*

UITVLOEIJEN, o. w. *mengâlir ka-loewar, lâlœ berdjâlan ka-loewar.*
 De levensgeesten vloeijen niet meer uit, *makka sâsa itoe tiada lâgi berdjâlan, (mengâlir).*

UITVLOEIJING, vr. *hâl mengâlir ka-loewar.*

UITVLOEISEL, o. *bârang jang mengâlir.*

UITVLUGT, vr. *hâl terbang ka-loewar.*
 —, *toevlugt, pesandâran, pesêndêran, L.*
 —, *ontwijking, oedzoer jang poera-porra.*

—, *streck, dâja, perkataân poetar bâliq.*

UITVOER, m. *vervoer, pembawâan ka-loewar, penguloewâran, hâl membâwa ka-loewar, hâl mengaloewarkan.*
 Den — *van rijst verbieden, melârangkan brâs di bâwa kaloewar.*
 Tol op den —, *béa bârang jang di bâwa ka-loewar.*
 Ten — *brengen, melakoekan, mengardjâkan.*
 — *naar de benedenlanden, hâl bâwa milir.*
 — *naar de bovenlanden, hâl bâwa moedig.*

UITVOERDER, m. *jang membâwa ka-loewar, jang kaloewarkan.*
 —, *bewerkstelliger, jang melakoekan, jang mengardjâkan, jang mendjoendjoeng, Hofst.*

UITVOEREN, b. w. *bâwa ka-loewar, mengaloewarkan.*
 Er wordt veel zout uit Siam uitgevoerd, *makka bânjaq garam di bâwa ka-loewar derra paadda negri Siam.*
 Rijst —, *bâwa ka-loewar bras.*
 Een bevel —, *toeroet parintah, melakoekan parintah, kardjâkan parintah, djoendjoeng titah, Hofst.*

UITVOEGING, b. n. *omstandig, dengan segalla hâl ahwâl.*
 —, *wijdloopig, omslagtig, landjoet, landjoet.*
 Eene al te — *geschiedenis, fikâjút jang terlâlœ landjoet perkataânjma.*

UITVOERIGHEID, vr. *pri menjeboet segalla hâl ahwâl.*
 —, *wijdloopigheid, pri melandjoetkan.*

UITVOERIGLIJK, bijw. *dengan landjoet.*
 Nog — *er gemaakt worden, di landjoetkan lâgi.*

UITVOERING, vr. zie *UITVOER.*
 —, *volbrenging, hâl melakoekan, hâl mendjoendjoeng, Hofst., hâl mengardjâkan.*

UITVOERLIJK, b. n. *jang dâpat di kardjâkan jang boleh di kardja, L.*

UITVOERLIJKHEID, vr. *prî hâl jang dâpat di kardjâkan, prî hâl jang boleh di kardja.*

UITVORSCHEN, b. w. *sidiq, menjidiq, pariksa, pantjing-pantjing, tullisik, L.*
 Indien gij dat geheim weet uit te vorschen zal ik u voorzecker beloonen, *makka apa-bila angkaw menjidiq rahsia itoe mistjâja angkaw koe-bâlaskan.*

UITVORSCHER, m. *orang jang menjidiq, orang jang pariksa (pantjing-pantjing, L.)*

UITVORSCHING, vr. *penjudikan, pamariksâan, hâl pantjing, L.*

UITVRAAGEN, b. w. *bertânja-tânja, tanjâ-tâdjâ.*
 —, zie *NOODIGEN.*

UITVRAGER, m. *orang jang bertânja-tânja (tanjâ-t).*

UITVRAGING, vr. *pertanjaan segalla hál ašwál.*
 UITVRETEN, b. w. *mákan hábis.*
 —, roesten, *kárat.*
 De roest vreet het ijzer uit, *makka karátan itoe mákan bessí, makka bessí di mákan karátan.*
 UITVRETING, vr. *hál mákan hábis.*
 —, roest, *karátan.*
 UITWAAIJEN, b. w. *tioup memádamkan, tioup memboenoh.*
 —, o. w. *terpádam di tioup angin, máti di tioup angin.*
 —, onp. w. *berhénti tioup.*
 UITWAAIJING, vr. *hál memádamkan (memboenoh).*
 UITWAARTS, bijw. *kaloewar, di sablah loewar.*
 UITWACHT, vr. *tampat djága di loewar.*
 UITWAKEN, o. w. *berdjága, mengáwal.*
 Den ganschen nacht —, *berdjága sontoq (intéro) málam.*
 —, ten einde waken, *berhénti djága.*
 Uitgewaakt zijn, *lelah berdjága, tjápe berdjága.*
 UITWANDELEN, b. w. *sombohkan dengan berdjálan-djálan.*
 —, o. w. *berhénti berdjálan-djálan, brénti pascjaar, L.*
 UITWANNEN, b. w. *soetjikan dengan kirei (tampí, L.)*
 UITWAAS, o. krop, *gondoq, gondong.*
 Een — aan den hals, *gondoq di léher.*
 —, wen, *gezwel, risa.*
 — aan eenen boom, *gempol, gompol.*
 — aan oude boomen, *bótjaq.*
 Schimmelachtig — aan boomen, *koelat kájoe.*
 — van vleesch, *toemboehan dáging.*
 Specerijachtig — aan de wortels der palmboomen, *salichat, Ar.*
 UITWASSEMEN, o. en b. w. *berháwap.*
 —, geur verspreiden, *berháwoe.*
 —, zweeten, *berpeloh, berkringat, L.*
 UITWASEMING, vr. *háwap.*
 —, zweet, *peloh, kringat, L.*
 UITWASSCHEN, b. w. *tjoeti, soetjikan, básoh, membásoh.*
 Wasch dat ter dege uit, *tjoetji itoe bájiq-bájiq.*
 UITWASSCHING, vr. *penjoetjian, pembasóhan.*
 UITWASSEN, o. w. *toemboeh, djádi besaar.*
 Er wassen verscheidene bananenlooten uit, *makka toemboeh bebrápa ánaq písang.*
 Dat kind wast spoedig uit, *makka ánaq itoe djádi lakas besaar.*
 UITWATEREN, o. en b. w. *kaloewar dengan kintjing.*
 —, van eene rivier, *mengálikkan ajernja.*
 —, ten einde wateren, *berhénti kintjing.*
 UITWATERING, vr. *cener rivier, koewála soengei.*

De — van de Soengsang, *koewála soengsang.*
 —, op een schip, *lobang ajer kaloewar.*
 UITWEEKEN, b. w. *rindamkan.*
 —, o. w. *rindam.*
 UITWEEKING, vr. *hál merindamkan, hál rindam.*
 UITWEENEN, b. en o. w. *ten einde weenen, berhénti menángis.*
 Zijne oogten —, *meroesaqkan máta dengan menángis.*
 Toen zijne moeder uitgeweend had, *sa-telah tboenja hábis menángis.*
 UITWEG, m. *kaloewáran, djálan kaloewar.*
 —, zijweg, *simpangan.*
 —, zie UITVLUGT.
 UITWEGEN, b. w. *djoewal dengan títambang.*
 UITWEIDEN, o. w. *van het vee, tjahári roempoet.*
 —, wijdloopig behandelen, *pandjangkan, melandjoetkan.*
 —, afwijken, *simpang, menjimpang.*
 UITWEIDING, vr. *hál melandjoetkan, hál berbánjaq-bánjaq káta.*
 UITWENDIG, b. n. *di loewar, kalihátan, thláhir, Ar.*
 Een — kenmerk, *tanda jang kalihátan, álámat thláhir, Ar.*
 UITWENDIGHEID, vr. *roepa jang kalihátan, prt thláhir, thlahirat, Ar.*
 UITWENDIGLIJK, bijw. *atas prt jang thláhir (kalihátan).*
 UITWERKEN, b. en o. w. *daarstellen, mengadékan, mendjadikan, memboewat, mengardjékan.*
 —, zie UITVOEREN.
 Het geneesmiddel heeft goed uitgewerkt, *makka óbat itoe soedah poekol bájiq-bájiq.*
 —, voltooijen, *menjoedahkan, mengganápt.*
 UITWERKER, m. *daarsteller, jang mengardékan (mendjadikan, memboewat, mengardjékan).*
 UITWERKING, vr. *pengardjáan, fal, Ar.*
 — van een geneesmiddel, *poekol, djálan.*
 —, zie UITSLAG.
 De — der genade, *penghároe rafmat.*
 UITWERPEN, h. w. *boewang kaloewar.*
 Het anker —, *láboehkan sawh.*
 Het dieplood —, *mendoega, loega, L.*
 Netten —, *menjellam (tebar) djála.*
 Vuur —, *kaloewarkan ápt, moentah ápt.*
 Duivelen —, *boewang djin, kaloewarkan djin.*
 UITWERPING, vr. *pemboewangan.*
 —, zie UITJAGING.
 — van slijm, *kaloewar thám.*
 UITWERPSEL, o. *drek, táht.*
 — der zee, *sampah láwt.*
 UITWIEDEN, b. w. *korred, L., tjáboet sarsah.*
 UITWIJKELING, m. en vr. *zie UITGEWEKENE.*
 UITWIJKEN, o. w. *zijwaarts gaan, minqir simpang, menjimpang.*

- , afweren, *tangkis*.
 —, het land verlaten, *meninggulkan negri*.
 —, van eenen muur, *meroewag*, zie **AFWIJKEN**.
UITWIJZEN, b. w. *toenljoeg*, *baperlihatkan*, *kassé lihat*, L., *poetoeskan*.
 Dat wijst uit, *itoe djádi tanda*, *itoe menoendjoeq*.
 Eene zaak —, *poetoeskan bijára*.
 Die zaak is door den regter nog niet uitgewezen, *makka perkára itoe belum di portoeskan hákim*.
 Een vonnis —, *poetoeskan hoekoem*.
UITWIJZING, vr. *aantooning*, *penoendjoeakan*, *pertoendjoeakan*.
 —, bewijs, *tanda*, *álámat*, Ar.
 —, uitspraak, *kapoetoesan*.
UITWINDEN, b. w. *távèg kaloewar*, *poetar kaloewar* *dengan háwar*.
 Het anker met het braadspit —, *membongkar sawh* *dengan poetáran láwang*.
UITWINNEN, b. w. *beroentoeng*, *berlába*, *beróleh lába*, *dápat oentoeng*.
 Geld —, *beroentoeng oewang*.
 —, sparen, *símpán*.
 Tijd —, *dápat sampat*, *dápat kalegáhan waqtoe*.
 —, (regtst.) *kaloewarkan atas titah hoekoem*.
UITWINNING, vr. (regtst.) *hál kaloewarkan atas titah hoekoem*.
UITWISCHBAAR, b. n. *jang dápat di hápoeskan*, *jang bóleh hilang*.
UITWISSCHEN, b. w. *soetjikan* *dengan síkat*, *békin britis* *dengan sékkat*, L.
 Eene beleediging —, *membásoh hárang di moeka*.
 —, uitvegen, *hápoeskan*, *boewang*, *boenoh*, L.
 Schande —, *hápoeskan máloe*.
 Uitgewischt worden, uitgaan (van schrift of druk), *ránáp*, *ránaq*.
UITWISSCHING, vr. *penjoetjian*, *penghapoesan*.
UITWISSELEN, b. w. *toekar*, *menoekar*.
 Wederzijds krijgsgesvangenen —, *toekar-menoekar órang tawánan*.
UITWISSELING, vr. *penoekáran*, *pertoekáran*.
UITWOEDEN, o. w. *djádi díam*.
 —, niet meer toornen, *berhénti goesar*, *berhénti morka*, Hoft.
UITWOEKEREN, b. w. *dápat* *dengan mákan roebiat*.
UITWONEN, b. w. *meroesaqkan roemah* *dengan doedoeg di dálamnja*.
 —, buiten wonen, *tínggal di loewar*.
UITWORSTELLEN, o. w. *berlomba hínnga kaloewar (loepoet)*.
 —, uitscheiden met worstelen, *berhénti berlomba*.
UITWORTELEN, b. w. *banton*, *tjábóet* *dengan akar sakáli*.
UITWURJVEN, b. w. *koetjaq*, L., *gósoq hínnga hilang*.

- UITWRINGEN**, b. w. *prah*, *pras*.
 Al persende of slingerende —, *lakon*.
UITWROETEN, b. w. *kaloewarkan* *dengan songkor*.
UITZAGEN, b. w. *boewang* *dengan meng-giryádji*.
UITZAKKEN, o. w. *lâloe* *dengan djádi bènqkoq*.
 —, zoo als sommige muren, *meroewag*.
UITZEGGEN, b. w. *hábitskan kâta*, *mengatâkan samoewá*.
UITZEILEN, o. w. *berlâjar kaloewar*.
 Ik zeilde de monding der Soensang uit, koers zettende naar Banka, *makka kita poon berlâjar kaloewar moewára Soengsang menoedjoe ka-tánah Bangka*.
 —, ophouden met zeilen, *berhénti berlâjar*.
UITZEILING, vr. *hál berlâjar kaloewar*.
UITZENDEN, b. w. *soeroh*, *menjoeroh*.
 —, zie **AFVAARDIGEN**.
UITZENDING, vr. *penjoeroehan*.
UITZET, o. van de bruid, *isi kâwin*, Sj. M.
 —, dat de man aan de ouders zijner bruid geeft, *más kâwin*, *djoedjoer*.
UITZETBAAR, b. n. dat zich kan uitzetten, *jang dápat di bangkaqkan (besaarkan)*.
 —, buiten gezet kunnen worden, *bóleh di târoh di loewar*, *hároes di kaloewarkan*.
UITZETBAARHEID, vr. *prí (tsifat) jang dápat di bangkaqkan (di besaarkan)*.
UITZETSEL, o. *bárang jang di târoh di loewar*.
 —, uitstekend iets, *bárang jang djangkir*.
UITZETTEN, b. w. *târoh di loewar*, *kaloewarkan*.
 —, uit laten gaan, *brí kaloewar*, *kassé kaloewar*.
 En zette hem (het paleis) uit, *makka di soerohnja kaloewar*, S. R. 7.
 Iemand de deur —, *oesir órang derri dálam roemah*.
 Fuiken —, *menáhan boeboe*, H. R. P. 11.
 —, vergrooten, *meloewaskun*, *membesaarkan*.
 Schildwachten —, *târoh pengáwal (leláboeng, skitwak, L.)*.
 —, zie **BELEGEN** (geld).
 —, uitdijen, *mangkaq*, L., *djádi mangkaq*.
 —, zwellen, *roewaq*.
UITZETTEND, b. n. *jang mangkaq*, L., *jang djádi mangkaq*.
UITZETTING, vr. (in omvang) *hál djádi mangkaq*, *hál djádi besaar (mangkaq)*.
 — van geld, *hál brí oewang mákan boenga*, *hál betâroh (kassé) oewang mákun ánaq doewit*.
 —, uitdrijving, *hál kaloewarkan*, *hál târoh di loewar*.
UITZIEDEN, b. w. zie **UITKOKEN**.
UITZIEN, b. w. *uitkiezen*, *pileh*, *memilih*.
 Naar iets —, *tjahári*, *mentjahári*.

—, o. w. kijken, *pandang, téngog, L., tinljoe.*

—, reikhalzen, *ingün, rindoe dendam, kapéngün, L.*

Reikhalzend naar zijne ouders —, *rindoe-dendam akan iboe-bapánja.*

—, schijnen, *berroepja, roepánja.*

Hij ziet er dapper uit, *taláh jang bráni roepánja.*

Er goed —, *berroepa bájiq.*

Hoe ziet het er bij hem uit? *bagimána kalakoewamnya? bagimána prt hálnja? bagimána sakárang dia poenja perkára?*

Het ziet er slecht met hem uit, *dia poenja perkára soedah roesaq, prt hál awátnja tíada bájiq.*

Dat ziet er leelijk uit, *nanti soesah sádja, makka itoe akan djádi kasoekáran.*

Dat ziet er lief uit, dat staat nog al mooi, (spottenderwijs) *baai-baai bágoes itoe, L.*

UITZIFTEN, b. w. *ajaq, mengájaq, krásei.*

—, nauwkeurig onderzoeken, *pariksa dengan betoel betoel (saqsamánja).*

UITZIFTER, m. fig. onderzoeker, *orang jang memariksa dengan betoel-betoel (saqsamánja).*

—, haarklover, *orang jang memblah ramboet.*

UITZIFTING, vt. *pengnýákan, hál mengrásei.*

UITZIFTSEL, o. *bukus (serboeq, ampas) pengnýákan.*

UITZIGT, o. *kalihátan.*

Een —, *sa-kalihátan.*

Een — hebben, *tudjoe.*

Zijn huis heeft het — op den berg Karang, *makka roemahnja tindjoe goenong Káranq.*

Een huis, dat een — op zee heeft, *roemah tindjoe láwt.*

—, zintuig des gezichts, *penglíhátan, penglíhat.*

Het — verliest zich in de verte, *makka limjap penglíhátan derri puadda sángat djawlnja.*

Het —, vooruitzigt, de hoop, *pengharápan, ása, zie Hoop.*

Geen — meer hebben, *poatoes pengharápan, tíada berdája lági.*

Het — hebben, *hárap, menghárap.*

Het — op geluk hebben, *hárap akan salámat.*

UITZIJGEN, b. w. *sáringkan, tápiskan.*

Laten bezinken en —, *kassé doedoeq (toeron) lantás di sáringkan.*

—, o. w. *sáring, tápis.*

UITZIJN, o. w. *áda di loewar, tíada di roemah.*

Mijnheer is uit, *toewan tíada di roemah. toewan soedah pigí, L. (pergi).*

Er op —, om iemand te bedriegen, *tjahári úqal akan menípoe sa-órang.*

UITZIJPEN, o. w. *melas, L., tiris.*

Op die wijs zal het vocht er —, *káloe lugitoe nanti ájer itoe melas sádja.*

UITZIJPING, vt. *tirisan, hál melas, L.*

UITZINGEN, b. w. *njáni hábis, hábisikan (soedahkan) njunjian.*

—, uithouden, *táhan, darita.*

UITZINNIG, b. n. *zinneloos, gila, sarsar, édan, Jav, hilang úqal boedi.*

Hij handelt als een —, *makka láloe djalamnja itoe seperti órang gila.*

—, buitensporig, *terláloe amat, mengáda-ngáda.*

UITZINNIGHEID, vt. *kagiláan, prt sarsar.*

UITZOEKEN, b. w. *pileh, memileh.*

Kostbare paarden —, *pileh moetiára jang tndah-úndah.*

Gij moet niet al de beste —, *jang piléhan djangan di ambil toewan samoewa.*

—, sorteren, *koempol jang sama roepa.*

Uitgezocht, *terpileh, piléhan.*

Deze soldaten zijn allen uitgezochte manschappen, *makka órang tsoldádoe ini piléhan samoewánja.*

Hetgeen men uitgezocht heeft (ook uitgeschift als minder goed,) *pemiléhan.*

UITZOEKER, m. *orang jang memileh (pileh).*

—, die soorten bij soorten zoekt, *orang jang koempol báranq jang sama roepa, órang jang pileh sátoe roepa.*

UITZOEKING, vt. *hál memileh, hál menjakoekan.*

UITZONDEREN, b. w. *tjoewált, tjoewalikan. katjoewalikan.*

—, uitsluiten, *koetjilkan.*

—, afzonderen, *menjakoekan.*

Zich —, *mengatjoewalikan diri.*

UITZONDERING, vt. *pengatjoewalian, istitwd, Ar.*

Die — kan ik niet gedoogen, *makka pengatjoewalian itoe tíada dápat kita tdzinkan.*

Zonder —, *denqan tíada mengatjoewalikan.*

Alle menschen, zonder —, *segalla órang sakalian.*

Met — van, behalve, *melájinkan, melikan, L., hánja, denqan katjoewalikan.*

Er is geen regel zonder —, *makka tiap-tiap sjarth itoe áda pengatjoewaliannja.*

UITZUIGEN, b. w. *isap, mengisap, lisot, koelom.*

In den mond —, *lisot, koelom.*

Iemand het bloed —, fig. *mengisap órang poenja dárah.*

En het gewel werd door haar uitgezogen, *makka láloe di isapnja bárah itoe, S. R. 8.*

De borst —, *mengisap soesoe, menjoesoe hínqga hábis ájer soesoe.*

Het merg uit een been —, *isap som-som derri paudia dálam toelóng.*

De boom zuigt de sappen uit de aarde, *makka póhon itoe menáréq ájer derri dálan tánah.*

Eene oranjeschil in den mond —, *lisot koelit djeroq (limaw.)*

Zoethout —, koeloa kájoe mánis.

Betel —, koelom sirih.

UITZUIGER, m. *jang mengisap, pengisap, jang melisot, jang mengoelom*, zie UITZUIGEN.

UILZUIGING, vr. *pengisápan, hál mengisap, pengoeloeman, pelisoetan, hál mengoelom (melisot)*.

—, knevelarij, antája, pengantájáan.

UITZUINIGEN, b. w. *menjíman, simpan*.

UITZUINIGING, vr. *hál menjíman, hál menjíman*.

UITZUIPEN, b. w. *minom hábis, írop, mengírop, menghábsikan dengan mengírop*.

—, fig. *meroesakkan órang káraná minom sópt sádjá atas belandjája*.

UITZUIPER, m. *pengírop*.

—, fig. *órang jang memboeroeskan harta órang lájin itoe dengan mengírop (minom sópt) sádjá, jang meroesakkan órang káraná minom sópt sádjá atas belandjája*.

UITZWAVELEN, b. w. *soetjikan dengan bali-rang (tjóloq, L.)*

Die flesschen moeten uitgezwaveld worden, makka bottol-bottol itoe misti di soetjikan dengan balirang.

UITZWEEPEN, b. w. *oesir dengan tjamboq, oesir dengan tjamoett, boeroe kaloewar sama tjamboq, L.*

UITZWEETEN, b. w. *kaloewarkan dengan berploh, kassí kaloewar dengan berkringat, L.*

—, o. w. *al zweetende gezuiverd worden, di soetjikan óleh berploh, djádi bájiq sabab berkringat, L., berkringat bájiq bájiq, L.*

—, ten einde zweeten, *berhénti berploh brénti berkringat*.

Als de zieke goed nitgezweet heeft, zal hij weldra herstellen, káloe órang sákit soedah berploh bájiq bájiq nanti lakas somboh, káloe órang sákit soedah berkringa bájiq-bájiq nanti lakas djádi baai, L.

De gom, die uit den boom zweet, getah (guttah) jang melileh (kaloewar) derra paadda póhon itoe.

UITZWEETING, vr. *hál berploh, hál berkringat, L.*

UITZWELGEN, b. w. *tjáróq hábis*.

UITZWELLEN, o. w. *djádi bangkaq, mangkaq*.

—, zwellende uit iets geraken, *mangkaq sampé kaloewar*.

UITZWEMMEN, o. w. *bernang kaloewar*.

De rivier —, *bernang kaloewar soengei, bernang sampé di loewar káli*.

—, uitscheiden met zwemmen, *berhénti bernang*.

UITZWEMMING, vr. *hál bernang kaloewar*.

UITZWEREN, o. w. *bernánah hingga (sampé, L.) kaloewar*.

—, door zweren gezuiverd worden, *djádi brisih káraná bernánah*.

—, ophouden met zweren, *berhénti bernánah*.

UITZWETSEN, b. w. *mengáda-ngáda, mengátjaq, kótjaq, L., menjeboet dengan mengahkan*.

—, o. w. *berhénti mengáda-ngáda, berhénti mengátjaq (kótjaq, L.)*

UNIVERSITEIT, vr. (ond. w.) *madrasah, Ar.*

UNIVERSITEITSGEBOUW, o. *roemah madrasah, beito 'l-madrasah, Ar.*

UNSTER, m. *dátjing*.

UNSTERGEWIGT, o. *bátoe dátjing*.

UNSTERHAAK, m. *gájit dátjing*.

URNE, vr. (ond. w.) *boejong, tjamboel*.

De —, gevuld met de (verbrande) beenderen van den koning dragen, *menanggong boejong berist toelang rádjá itoe*.

En de asch werd in eene gouden — gedaan, *makka haboenja di tároh di dálam tjamboel amas, S. R. 158*.

USO, o. (ond. w.) *ádat, Ar.*

UUR, o. *djám, Perz., hóra, Port.*

Een — ver, *sátoe djám djáwhnja*.

Het is een —, *áda djám pekol sátoe*.

Het laatste —, *djám jang áchir*.

Zijn laatste — is gekomen, *makka soedah sampé udjalnja dáang*.

Binnen een —, *dálam sátoe djám*.

Ieder —, *tiap-tiap djám, sában-sában djám, L., sátoe-sátoe djám*.

Ongeveer drie uren lang duren, *sakira-kira tiga djám lamánja*.

UURBORD, o. *houten kompas met pennetjes, den koers aanwijzende, pópan padóman kájoe*.

UURGLAS, o. *djám oeroelis, orlódtj, verb.*

—, zie ZANDLOOPER.

UURKLOK, vr. *gínta jang berboenji paaddu tiap-tiap djám, lójtjeng jang beboenji sában-sában djám, L.*

URMEETKUNDE, vr. *ilmoe mengoekoer djám*.

URMETER, m. *pengoekoer djám*.

URPLAAT, vr. *práda djám*.

URTJE, o. *hampir sátoe djám, djám ketjil*

Een paar — s gaans, *hampir doewu djám djáwhnja káloe berdjálan káki*.

URWERK, o. *perkákas orlódtj, pekákas ló-tjéng, L., zie KLOK*.

URWERKMAKER, m. *pándeí djám, toekang orlódtj, L.*

URWERKMAKERSKUNST, vr. *ilmoe memboewat djám, pengatahoewan toekang orlódtj, L.*

URWIJZER, m. *djáróem djám, djároem orlódtj, L.*

—, *zonnewijzer, sáit noemá*.

Uw, bez. voorn. m. en o. uwe, vr. *angkaw, kaw, dikaw, diri, loe, L., toewan, kámoe, moe*.

— vader, *hápa angkaw, bápa loe, L., ajahndámoe, Hoft*.

— kind, (beleefd) *ánaq toewan*.

Het — e, *poenjámoé, angkaw poenja, loe poenja, L., toewan poenja*.

De — en, *toewan porna sânaq. sânaqmoë.*
 Als God u de — en weder doet ontmoeten, breng hun dan mijne heilgroeten over, *apa-bila di pertemoekan Allah toewan hamba dengan sânaq soedâra toewan hamba makka di sampeikan toewan hamba salâm dâd hamba kapadânja.*

Tot —ent, te —ent, *di roemahmoë, di roemah toewan, di roemah loe, L.*

UWENTHALVE, *bijw. om uwentwil. kârana angkaw, karanâmoe, karna loe, L., sabab loe. L., kârana angkaw.*

Het is —, *kâranamoelah, S. R. 78.*

UWENTWEGE, *bijw. derri paadda angkaw, derri paadda fihagmoë, derri paadda toewan, atas parintahmoë, derri loe.*

UWENTWIL, *bijw. zie UWENTHALVE.*

V.

V, *vr. de letter van dien naam, pâ, fâ.*
 Ar.; de Maleijer heeft geene —, evenmin als de Arabier, zoodat zij door *p* of *f* vervangen wordt.

VAAG, *vr. — van den grond, kagemök-an tânah.*

—, *kracht, goewat, Ar., koewat. gâhî.*
 —, *jeugd, demoer moeda, kamoedâin.*

VAAGSEL, *o. sampah.*

VAAK, *m. slaaplust, antoq, hârap, soeka mâw tidor, arip, hârip, Jav.*

VAAK, *bijw. bânjaq kâli, bebrâpa kâli.*

VAAK, *b. n. mërâh moeda, koetom, warna koetom.*

—, *grauw, kalâboe, L.*

Een —kleurig paard, *koeda kalâboe warnânja.*

VAAKHEID, *vr. warna mërâh moeda, warna kalâboe, warna koetom.*

VAAKT, *vr. tundas, tempat sampah.*

VAAK, *m. depa, duppa, zie VADEM.*

Tien vamen brandhout, *kâjoe âpt sa-poeloh depa.*

VAAKBOUT, *o. kâjoe âpt jang di djoera. dengan oekoeran depa, kâjoe âpt jang di depâkan.*

VAAK, *vr. zie VAANDEL.*

VAAANDEL, *o. vendel, tonggol, bandéra, Port.*
 —, *inlandsch —, bestaande uit eenen smallen reep doek, pandji-pandji.*

— met tippen of punten, *tonggol bertjâwang.*

VAAANDELDRAGER, *m. orang jang djâbat tonggol, orang jang pégang pandji-pandji, orang jang pégang (pikol) bandéra.*

VAAANDELKOORD, *o. tali bandéra.*

Een zijden —, *tâli soetra bakal bandéra.*

VAAANDELKWAST, *m. koewas bandéra, L., djamboe-djamboe tonggol.*

VAAANDELPELTON, *o. pleton bandéra, kâwan-kâwan jang djâga bandéra.*

VAAANDELSTOK, *m. gâgang (kâjoe, bätang) tonggol, kâjoe bandéra, L.*

VAAANTJE, *o. vlaggetje, windwijzer, gâda-gâda, pengâpar, bâling-bâling.*

— van eene guide, *ombol-ombol.*

VAAK, *m. zie VADER.*

VAAKBAAR, *b. n. jang dâpat di lajâr-t, zie BEVAARBAAR.*

De wind is te sterk, het is geen — weër, *makka angin terlâloe kras hingga tâda dâpat melawotti, angin terlâloe kras sampé trada boleh berlâjar.*

VAAKBAARHEID, *vr. kalakoewan jang dâpat di lajâr-t.*

— van het weder, *prt koetika jang bâjig akan berlâjar.*

VAAKDER, *m. orang piâhoe, toekang prâhoe.*

—, *schipper, djoeragan.*

—, *matroos, matros, chalâst, Perz.*

VAAKDIG, *b. n. tjepat, lantjar.*

—, *gereed, af, sadia, hâbis.*

—, *zie GAAUW, SPOEDIG.*

Hij is — met de pen, *makka ta tâhoe toelis tjepat tjepat.*

— in het lezen, *lantjar membâtja.*

— ten strijd, *hâdlir (hâlir, verz.) berprang.*

—, met spoed, *dengan tjepat-tjepat, lantjar, berpantas-bantâsan.*

VAAKDIGHEID, *vr. prt jang tjepat, katjepâtan.*

VAAKDIGLIJK, *bijw. zie VAARDIG.*

VAAK, *vr. vaarkoe, sâpi moeda jang below berânaq.*

VAAKT, *vr. pelajâran.*

De inlandsche —, *pelajâran di negri-negri hindia.*

De kust—, *pelajâran di pasisir, pelajâran di poelaw-poelaw sahâdja.*

—, *kanaal, pârit, seroekan, selôkan, L.*

De — gissen, *kira-kirâkan ladjoenja prâhoe.*

Snelle —, *djâlan jang tjepat, djâlan jung ladjoe sakâli, tjepat-ladjoenja.*

—, loop, drift van water, *tâli hâroes.*

VAAKTMETER, *m. pengoevoer ladjoenja prâhoe.*

VAAKTUIG, *o. de algemeene benaming is: prâhoe en prâhu.*

Een inlandsch — met drie masten, *padoewâkan.*

Een Chineesch —, *adjong, djong, wang-kang, péloe.*

Een — met twee masten, *djalor, banting.*

- Een groot — met een schuinsch zeil ,
koenting.
- Oorlogs— in het noordelijke gedeelte
van Sumatra, *balalang*.
- Een roei—, *prâhoe dâjoeng, prâhoe ôrang*
mengâjoeh.
- Een platboomd —, *tjoenid*.
- Een Atjinsch visschers—, *bidog*.
- Een ontrefbaar —, *prâhoe betoewah*.
- Een — uit eenen stam met twee mas-
ten, *djaloer*.
- Koninklijk — in de Molukkos, *rambâja,*
pélang, lantjang.
- Een klein — met een vierkant zeil,
koelah.
- Een zeker smal, lang —, *pantjâlang*.
- Een roei—, dat op den Honggi-togt
diende, *kôra-kôra*.
- Een groot —, schip, *kapal*.
- , ark, *bahra*.
- Een zeker klein —, *djoeleng-djoeleng*.
- Een — met eenen ver vooruitstekenden
voorsteven, *prâhoe berdjoenggor*.
- Zeker — van Riouw, *prâhoe top*.
- Een — met zwaarden, *penâjany*.
- Een goederen—, *tambangan*.
- Een —, brik, *ketjî*.
- , kil, *pâloh*.
- Iemand in het — zitten, *melântang ôrang*
poenja maqtsoed.
- VAARTUIGJE, o. *prâhoe ketjil, lepa-lepa*.
- VAARWATER, o. *ajer pelajâan*.
- VAARWEG, m. *ajer pelajâran*.
- , rijweg, *djâlan karêta, djâlan kan-*
darâun, djâlan pedât, djâlan râta.
- VAARWEL, o. *tâbeh, salâmat, Ar., salâmat*
tînggal, tînggal bâjiq-bâjiq.
- zeggen, *kassî salâmat tînggal, L.,*
membri salâmat tînggal.
- VAAZ, vr. *djambangan, djambang, ba-*
djanah.
- Verscheidene gouden en zilveren vazen,
bebrâpa djambangan amas dan pêraq.
- VAAZDOEK, m. *kâjin sikat bâdjan, kâjin*
bakal sêkat piring.
- VAAZJE, o. *tong ketjil*.
- VAAZWERK, o. *segalla roepa bâdjan*.
- Al het gouden —, *segalla roepa bâdjan*
jung ka-amâs-an.
- Houten —, *segalla roepa tong*.
- VACANT, b. n. (ond. w.) *kôsông, hampa*.
- Eene —e plaats, *djabatan jang kôsông,*
tampat kôsông.
- VACANTIE, vr. rusttijd, *waqtos perhântian*
kardja, waqtos (tempo) brêntî kardja,
waqtos legah.
- VACATIE, vr. (ond. w.) *waqtos kardja*.
- VACEREN, o. w. (ond. w.) open staan, *âda*
kôsông, âda hampa, âda terboeka.
- , zich gereed houden, zitting houden,
doedoeq akan menjamboet ôrang, âda sadia
akan menarima ôrang, hâllir akan men-
denyar ôrang poenja bitjâra.
- , zich met iets bezig houden, *kardja,*
mengoeshkan diri.
- VACHT, vr. *intéro boeloe kumbing wolanda,*
belâka boeloe domba.
- VADÉM, m. vaam, *depa, kâbong*.
- Een —, *sa-depa, sâtoe depa*.
- Een halve —, (maat bij het uitzetten
van vogelnetten), *sa-sika*.
- VADÉMEN, b. w. *depâkan, mendepâkan, nie-*
ngâlong.
- VADER, m. *bâpa, pâ, aboe, Ar.*
- van aanzienlijken, *ajah*.
- van vorstelijke personen, *ajahanda,*
ajahnda.
- Mijn —, *bapâkoe, goewa poenja bâpa, L.*
- Uw —, *bupâmoe, ajah toewan*.
- De — des sultans, *ajahanda solthân*.
- Onze —, *bâpa kâmi*.
- En het lijk van onzen vorstelijken —
bewaren wij, *dan majit ajahnda pâtek sin-*
pankan, S. R. 118.
- In plaats van eenen — staan, *berpang-*
kat bapa.
- Sidins —, *bâpa Sidin*.
- VADERAARD, m. *parângi bâpa*.
- VADERHART, o. *hâtî bâpa*.
- VADERLAND, o. *negri bâpa, negri ôrang*
toewah, negri sendiri.
- VADERLANDER, m. *ôrang jang mengâseh ne-*
grinja (negri bapânja).
- VADERLANDSCH, b. n. *negri bâpa, tjâra*
negri ôrang toewah.
- e kleederdragt, *pekâjin tjâra negri*
ôrang toewah.
- e zeden, *âadat negri ôrang toewah*.
- VADERLANDSGEZIND, b. n. *mengâseh negri*
bâpa, mengâseh negri ôrang toewah.
- VADERLANDSLIEFDE, vr. *pengasêhan akan*
negri ôrang toewah, tjînta-kâseh bagi (akan)
negri bâpa.
- VADERLIEFDE, vr. *tjînta-kâseh ânaq akan*
bapânja.
- VADERLIJK, b. n. *bâpa, abawî, Ar., tjâra*
bâpa, âadlat bâpa.
- e raadgeving, *bitjâra bâpa, natsihât*
abawî, Ar.
- Dat is recht —, *itoe betoel âadat bâpa,*
itoe betoel parângi ajah.
- huis, roemah *bâpa, roemah ôrang*
toewah, astâna ajahnda, Hofst.
- VADERLOOS, b. n. *tiâda berbâpa, trâda*
poenja bâpa, tiâda berajahnda, Hofst.
- VADERMOORD, m. *pemboenohan bâpa*.
- VADERMOORDER, m. *pemboenoh bâpa*.
- VADERNAAM, m. *nâma bâpa, nâma ajah,*
nâma ajahnda, Hofst.
- VADERSCHAP, o. *pangkat bâpa, pangkat*
ajah, duradjat ajahanda, Hofst.
- VADERSTAD, vr. *negri bâpa, negri ôrang*
toewah, negri sendiri.
- Mijne —, *kita poenja negri sendiri, negri*
bapâkoe, negri ajahanda hamba, Hofst.
- VADZIG, b. n. *mâlas, segun*.

- Een — mensch, *pemâlas, orang mâlas*.
 Een — mensch is des duivels oorkussen, *makka orang mâlas itoe di perbantalkan sjéthân*.
- VAGEBOND, m. *orang geibána, risaw*.
- VAGEBONDAGE, vt. *hâl mengombára, hâl kalána, hâl melantjong denyan tiada tentoe pentjahariannja, L.*
- VAGEVUUR, o. *tampat mathharat, tampat menjoetjikan djiwa orang mâti, araf, Ar.*
- VAK, o. *tampat kôsông, tampat hampa, tampat legah*.
 Een —, galerij tusschen vier pilaren, *baleiroewang*.
 Een — dat men in een vaartuig afhuurt voor koopwaren, *pêtaq*.
 —, hokje in eene kast, *kôtaq*.
 —, afdeeling, *bahagian, bagian, L.*
 —, zaak, *hâl, perkára*.
 Het — van handel en zeevaartkunde, *hâl perntagâân dan ilmoe pelajâran, hâl berdâgang dan pengatahoewan pelajâran*.
 Ledig —, holte onder een ledekant, *kas, enz., kôlong*.
 —, beroep, werk, *djabâtan, pekardjâân*.
 — van kunst, *kapandeian*.
- VAKANTIE, vt. zie VACANTIE.
- VAKELOOS, b. n. zie SLAPELOOS.
- VAKERIG, b. n. zie SLAPERIG.
- VAKJE, o. *tampat ketjil, pêtaq ketjil, kôtaq ketjil, zie VAK*.
- VAL, m. *djâtoh, hâl djâtoh, djatôhan, goe-geran*, (men zegt en schrijft somtijds: *kadjatôhan*, doch dit is niet juist, daar het den persoon of het voorwerp aanduidt, die door den — van iets getroffen wordt, zoo als: *tahâdi sahâja kadjatôhan bâteo*, zoo even ben ik door een vallenden steen getroffen).
 De — van het water, *soeroet, zie WATERVAL*.
 Een huis, dat op zijnen — staat, *roemah jang hampir roeboh, roemah jang mâw roeboh*.
 De hoogmoed komt voor den —, *makka djoemâwa itoe mendholôwi kabinasâân, makka kabinasâân itoe mengiring djoemâwa*.
 De — van het koningrijk, *kabinasâân karadjâân*.
 De — van Adam, *hâl nabî Adam berdôsa*.
- VAL, vt. knip, *perangkap, djâbaq, djibaq, rájjiq*.
 —, kuil voor wilde dieren, *kalaboeran, serlong*.
 — om olifanten te vangen, *kédah*.
 Muizen —, *peletôkan tikoes, L., perang kap*.
 In de — geraken, fig. *kena tipoe dâja di pedajâ-in, L., kena di djirat*.
 —, scheepsw. *tâls boeboetan, parontan*.
- VALBRUG, vt. zie OPHAALBRUG.
- VALDEUR, vt. *suwkrp*.

- in eene tijderval, *pintoe balantah*.
- VALIDEREN, b. w. (ond. w.) *âkoe, mengâkoe, tarima, berlakoean*.
 —, o. w. *lâkoe, di tarima*.
- VALIES, o. *banian*.
- VALK, m. *hâlang pemboeroe, sjajdaq, Ar.*
 De koninklijke witte —, *sjâhin, Perz*.
- VALLEI, vt. *lembah, zie DAL*.
 De — des doods, *lembah kamatian, lembah mawt*.
- VALLEN, o. *djâtoh, hoembâlang*
 Van de trappen —, *djâtoh derri tangga*.
 — met het hoofd naar beneden en de voeten naar boven, *sondjom*.
 — in de lengte, *rebah*.
 — en bezwijmen, *rebah lâlœ pangsan*.
 Voorover —, *djoeroemis*.
 — van vermoeidheid, *menjebol, L.*
 —, tuimelen, *djâtoh lintong-poekang, hoembâlang*.
 — (van boomen), *tombang*.
 — zoo als dronken lieden, opstaan en weder —, *rimpat, rimpah*.
 De pen viel hem uit de hand, *makka loeroh qalam derri paadda tânggannja*.
 Hals over kop — en opstaan, *lâri rebah rimpah*.
 — van bladeren en vruchten, die rijp zijn, *loeroh*.
 — zoo als kalk van vochtige muren, *lôkat*.
 Ontijdig — of ont—, *goegor*.
 Om den hals —, *peloq, dâkap*.
 In zwijm —, *pangsan, mortja, kalângar*.
 Suizelend —, *rebah ka-pinang-pinângan*.
 Op iets —, van regen, lava enz., *tîmpa*.
 — zoo als steenen uit de vuurbergen, ook van sterren, *berhamboeran*.
 Regen, die op de aarde valt, *hoedjan jang tîmpa ka-boemi*.
 Op — staan, *koetjil, hampir mâw roeboh*.
 In eenen kuil —, *djâtoh ka-dâlam serlong (lôbang), tjambor*.
 Op wien de keus valt, *orang jang di pileh*.
 In de gedachte —, *êngat, kenang*.
 Lastig —, *ganggoe, gâdoeh*.
 Dat meisje is ge—, *makka ânaq parampoewan itoe soeduh hilang prâwannja, ânaq parampoewan itoe soeduh pitjah prio-nja, fig.*
 Het water valt, ebt, *ajer soeroet*.
 Het water is ge—, (in de rivieren), *ajer soeduh djâdi ketjil*.
 Het water valt van het dak, *ajer djâtoh (toeron) derri paadda atap*.
 Er valt niets meer te doen, *tiada lagi tinggul kardja apa-apa, tiada terkardja lagi*.
 In 's vijands handen —, *kena di táwan moesoch*.

Den moed laten —, *djadi hâti ketjil, hilang hâti.*

In de boete —, *kena denda.*

Ten deel —, *dâpat, ber-ôlah.*

Dat is hem ten deele ge—, *itoelah jang di dâpatnja, itoelah hâl ka-oentoengannja.*

Aan de voeten zijner majesteit —, *soe-djoed paadda doelt baginda.*

In de rede —, *rampoes.*

Iemand, die in de rede valt, *moeloet rampoes.*

—, instorten, omver —, *roeboh.*

Getroffen door iets dat valt, *kadjatôhan.*

VALLEND, b. n. *jang djâtoh, zie VALLEN.*

—e sterren, *bintang jang berhamboeran.*

De —e ziekte, *sâkit ajan-ajan, pitam bâbi, ajan-ajan, tsar, Ar.*

— water, ebbend water, *ajer soeroet, ajer jang djâdi ketjil.*

VALING, vr. zie VAL, m.

VALPOORT, vr. *sarkap, prangkap, pintoe balantah,* (de laaisie uitdrukking is ook eene valdeur van een tiggervall).

VALREEP, vr. *tangga di loewar kapal, tangga tâkt.*

VALSCH, b. n. *doesta, djoesta, L., slip, djoedas,* (vermoedelijk van Judas), *tiâda benar.*

—, logenachtig, onwaar, *bôhong.*

—, dubbelhartig, *tjoelas, palso, L.*

—, onregt, *aniâja, bâhil, Ar.*

—, verkeerd voorgesteld, overdreven, *perbôla.*

—, nagemaakt, *lantjoeng, sattoq, Ar.*

—e getuigen, *sjaksi doesta, saksi djoesta, L.*

—e gezegde, *perkatâan bôhong.*

Een — gemoed, *hâti tjoelas, hâti palso, L., hâti tjoerang.*

Een — mensch, *orang palso, L., orang tjoelas hâti.*

— geld, *oewang lantjoeng, derham sattoq, Ar.*

Een — signet, *tjap lantjoeng, mater lantjoeng, tjap palso, L.*

—e denkbeelden, *kira-kira jang perbôla.*

Een —e god, afgod, *berhâla.*

Een — geschrift, *soerat doesta, soerat djoesta, L.*

— van toon, *djanggal boenjinja.*

Eene —e stem, *soewâra jang djanggal.*

Eene —e naam, *nâma jang di tjoert.*

—, haar, *tjamâra.*

—, bijw. *dengan doesta, enz. zie —, b. n.*

— handelen, *berboewat dengan tjoelas, tjoerang.*

— beschuldigen, *toekas.*

— spelen, *hilat, tjoer, mâjin tjoerang.*

VALSCHAARD, m. *orang tjoelas hâti, orang tjoerang, orang palso.*

VALSCHIELJK, bijw. *dengan doesta, enz. zie VALSCH, b. n.*

VALSCHHEID, vr. *prî doesta, lâkoe djoesta, L., lâkoe tjoerang, prî tjoelas hâti, pembohông-an, perdoestâan.*

—, trouweloosheid, *chiânat, Ar.*

— in geschrifte, *hâl soerat doesta, hâl memboewat soerat doesta.*

VALSCHTONGIG, b. n. *berlidah djâhat, berlidah oelar.*

VALSTRIK, m. *djirat, kalaboeran, tâli pemikat.*

VALTIJD, m. der bladeren, *mâsa dâwon loeroh.*

VAN, m. *toenaam, timang-timangan, I.J. 116.*

VAN, voorz. *derri, derri paadda, paadda, kapada, akan.*

— achteren, *derri balakang.*

— nu af, *derri paadda sakârang ini.*

— boven, *derri atas.*

— daag, *paadda hârt ini, har'inilah.*

— waar? *derri mâna?*

— wien? *derri siâpa? derri paadda siâpa?*

Eerst — u verneem ik dit berigt, *baharoelah kapadânoe akoe mendengar chabar ini, bâroe sâma loe goewa dâpat kâbar bugini roepa, L.*

— het begin tot aan het einde, *derri paadda permoelâan dâtang kapada kasoe-dâhan.*

Iemand — aangezigt kennen, *kenal orang poenja moeka, kenal moeka orang.*

— uit den hemel, *derri dâlam sorga.*

— hooren zeggen, *derri tâhoe dengar.*

— ganscher hart, *dengan sa-genap hâti.*

— hier, *derri sini.*

— ouds, *derri dhôla kâla, derri tempo dhôlo, derri paadda poerba kâla.*

— wege den koning, *derri paadda fihag râtja.*

— dag tot dag, *derri paadda sa-hâri dâtang kapada sa-hâri.*

— mijnentwege, *derri paadda sablah (fihag) kâta.*

— stonden aan, *derri paadda sakârang ini.*

— zelf, *derri paadda sendirinja, sendirinja.*

De slentel — het slot, *ânaq koenty.*

De deur — het huis, *pintoe roemah.*

Kennis — het geheim dragen, *tâhoe akan rahsia itoe.*

VANDEN, o. w. *koendoeng parampoewan jang soedah ber-ânaq, têngoq parampoewan jang bâroe berânaq, L.*

VANG, m. *penangkâpan, hâl tangkap.*

— van eenen molen, *penjepitan penggilingan.*

VANGEN, b. w. *tangkap, dâpat.*

Eenen vogel —, grijpen, *tangkap boerong sa-êkor.*

Visch gaan —, *pergi tjahârt ikan.*

Visch — (met een net of hengel), *dâpat ikan.*

Visch — door iets bedwelmends in het water te werpen, *toeba, menoeba*.

Visch met de hand — (zoo als in afgedamde wateren,) *tangkap ikan*.

De dief is ge—, *makka pentjoert itoe soedah di tangkap*.

Vlooijen —, *tjahârt koetoe andjing*.

Op de tanden —, *sânga*.

—, op— (door de hand of eenig hol voorwerp onder iets, dat valt, te houden,) *tâdûh*, zie *OPVANGEN*.

Bot —, zijn oogmerk niet bereiken, *woeroeng, L., tiâda dâpat maqtsoed*.

— in den mond, *tampoeng*.

VANGER, m. *orang jang menangkap*.

VANGST, vr. *tângkâpan, penangkâpan*.

VANGHAAK, m. soort van gaffel met doornen om slecht volk te vangen, *bandil*.

VAREN, vr. *pâkoe, dâwon pâkoe*.

De —, welke in den handel voorkomt (asophila lurida,) *pâkoe kidang*.

—boom, *sîmbor*.

VAREN, o. en b. w. *berprâhoe, berdjâlan prâhoe*.

Op zee —, *lawoeti, melawoeti*.

Naar het midden, naar volle zee —, *melawoet, Br. Pal*.

Naar Pahang —, *berlâjar ka-negrî Pahang*.

In compagnie van verscheidene bodems —, *sâjing*.

Op den oceaan —, *melawoeti samoedra*.

De rivier op—, *moediq, L., moediq berprâhoe, berlâjar ka-hoeloe*.

Tegen iets op—, *landa, melanda*.

Tegen de golven op—, *melanda oembaq*.

Tegen den wind op—, *melanda angin*.

De rivier af— *hilir, mlir, L.*

Als matroos —, *djâdi matros, L., djâdi chalâtsi*.

Laat dat —, *béjarkan (béjarlah) itoe*.

Vaar wel! *salâmat tinggal! tinggalah bâjig-bâjig!*

VARENBOOM, m. *sîmbor, pohon sîmbor*.

VARENSTIJD, m. *nâsa (moesim) berlâjar, tampo pelojâran*.

VARENSVOLK, o. *chalâtsi, Perz., awaq prâhoe, matros, L., orang berprâhoe, orang prâhoe*.

VARKEN, o. *bâbi*.

Een vet —, *bâbi gemoq*.

Een mager —, *bâbi koeroes*.

—, zog, zeug, *bâbi betina, bâbi param-poewan, L.*

—, beer, *bâbi djantan, bâbi laki-lâki, L.*

Wild —, *bâbi hoetan*.

Speen—, *bâbi ketjil, nângi, anaq bâbi*.

—, stoffer, *sesâpoe*.

VARKENBORSTELS, m. meerv. *boeloe bâbi*.

VARKENSBROOD, o. (tuber,) *kumbang roempoe fathimat, sjadjirat-i-marjam, Ar.*

VARKENSBUIK, m. *proet bâbi*.

VARKENS DARM, m. *tâti proet bâbi*.

VARKENS DREK, o. *tâht bâbi*.

VARKENDRIJVER, m. *gombala bâbi, orang djâga bâbi*.

VARKENS GEBRAAD, o. *dâging bâbi jang di gôrêng*.

VARKENSGRAS, o. *boeloe bâbi, (ericaulon)*.

VARKENSHAAR, o. *boeloe bâbi*.

VARKENSKOOPER, m. *orang djoewal bâbi*.

VARKENSKOP, m. *kapâla bâbi*.

VARKENSKOST, m. *makânan bâbi*.

VARKENSKOT, o. *kandang bâbi*.

VARKENSLEER, o. *koelit bâbi*.

VARKENS MARKT, vr. *pâsar bâbi*.

VARKENSREUZEL, m. en o. *gemoq bâbi, lemaq bâbi*.

VARKENSTONG, vr. *lidah bâbi*.

VARKENS VLEESCH, o. *dâging bâboe*.

Vet —, *dâging bâbi jang gemoq*.

VARKENS WORST, vr. *eroetan dâging bâbi*.

VARKENVISCH, m. *loemba-loemba*.

VASSAL, m. zie *LEENMAN*.

VART, b. n. *tetap, tzâbit, Ar., tegoh, tentoe, kipal, qoewat, soenggoeh, kintjang*.

Een — karakter, *hâti tetap, râtib, Ar.*

—, gelijkmatic van karakter, *bérés*.

— goud, *amas kipal, mas kipal*.

Het — e land, *dârat*.

— e spijs, *makânan jang bâjig*.

Een — geloof, *din jang tetap, imâa jang tetap*.

Een — e prijs, *harga jang tentoe*.

Een — e woonplaats, *tampat kadoedoe-kan jang tentoe*.

Een — kasteel, *kôta jang tegoh*.

Een — verbond, *perdjandjian jang tegoh*.

Een — gestel, *badan jang qoewat*.

Hij zag Darab — slapen en wekte hem op, *makka di lihatnja Dârab tidor njadar makka di bangkitkannja, Isk. 37*.

Eene — e slaap, *tidor njadar*.

— op zijn woord staan, *teguh atas katânja*.

— belooven, *djandji dengan soenggoeh-soenggoeh*.

— raken, ergens aan haken, *sangkot, tersangkot*.

— binden, *ikat kintjang*.

Ergens in — zitten, *berkêntêt, L.*

VASTBAKKEN, b. w. *gôrêng hinga lekat paadda koewâli*.

—, o. w. *belingkêt di koewâli, L., lekat paadda koewâli*.

VASTBINDEN, b. w. *ikat, ikat kintjang, kilas*.

Eene schuit aan eenen paal —, *tambat prâhoe, toeroeskan prâhoe*.

VASTBLIJVEN, o. w. opgesloten blijven, *tinggal di pandjara, tinggal tertoeop*.

— bij een besluit, *tetap atas parintahnja*.

- VASTBOEIJEN**, b. w. *meranteikan, ikat sama rantei.*
- VASTDRAAIJEN**, b. w. *poetar kintjang.*
- VASTDRIJVEN**, b. w. *poekol kintjang.*
—, o. w. *hânjoet hîngga tersangkoet.*
- VASTDRUKKEN**, b. w. *takan kras, tindis kintjang.*
- VASTE**, vr. *vasten, poewâsa, koetika poewâsa, at-jâm, Ar. tsuwm, Ar.*
De — *wordt ijdel, djâtoh poewâsa.*
De — *eindigen, boeka poewâsa.*
Het feest na de —, *ed el fîlhr, Ar.*
- VASTELJK**, bijw. *dengan tetap, dengan sa-soenggoehnja.*
- VASTEN**, o. w. *poewâsa, berpoewâsa, pégang poewâsa.*
Boete voor nalatigheid in het —, *gâla.*
- VASTENAVOND**, m. *mâlam poewâsa.*
- VASTENDAG**, m. *hârt poewâsa.*
- VASTER**, m. *orang jang pégang koewâsa, orang berpoewâsa.*
- VASTGAAN**, o. w. *hârap dengan soenggoeh-soenggoeh.*
- VASTGHETEN**, b. w. *melekatkan dengan melâboer.*
- VASTGRIJPEN**, b. w. *mengganggam kras.*
- VASTGROEIJEN**, o. w. *toemboeh lekatkan diri.*
- VASTHAKEN**, b. w. *menggâjit.*
- VASTHANGEN**, b. w. *menggantoeng kintjang.*
—, o. w. *bergantoeng tetap.*
- VASTHEBBEN**, b. w. *pégang kras.*
—, fig. *mengarti, menungkap kâta.*
- VASTHECHTEN**, b. w. *samboeng kintjang, hoelas, oelas.*
- VASTHEID**, vr. *prî jang kras.*
—, *onwrikbaarheid, kategohan.*
— *van geest, katetâpan hâti.*
—, *zie DIKHEID.*
- VASTHOUDEN**, b. w. *pégang kras, hoedar, oedar.*
Zich aan iets —, *hechten, lekat, belengkêt, L.*
—, *govangen houden, pandjarâkan.*
- VASTHOUDENDHEID**, vr. *gierigheid, kikiran, imsâk, Ar.*
- VASTIGHEID**, vr. *zie VASTHEID.*
—, *zekerheid, katentoewan, pri jang tzâbit.*
De — *van een rijk, katetâpan karadjàân.*
—, *verzekering, onderpand, bârang gâdê.*
- VASTKRENIJEN**, b. w. *meranteikan kras, ikat kintjang sama rantê, L.*
- VASTKLAMPEN**, b. w. *tetapkan dengan badjî*
Eenen mast —, *tetapkan tiang kapal dengan toekoh.*
- VASTKLEVEN**, o. w. *zie KLEVEN.*
- VASTKLINKEN**, b. w. *lantag.*
- VASTKLOPPEN**, b. w. *poekol sampê kintjang, L.*
- VASTKLUISTEREN**, b. w. *zie VASTKRENIJEN.*
- VASTKNIJPEN**, b. w. *djepit kras, djepit kintjang, menjepit kintjang.*
- VASTKNOOPEN**, b. w. *ikat dengan kantjng.*
- VASTLAKKEN**, b. w. *toetop sama lak.*
- VASTLEGGEN**, b. w. *târoh tetap, tetapkan, letag hîngga tiâda bergeraq, letag tetap, ikat.*
Eenen hond aan de ketting —, *ikat andjing dengan rantê.*
- VASTLIGGEN**, o. w. *bâring tetap.*
—, *gebonden zijn, âda ter-ikat.*
De hond ligt vast, *andjing âla ter-ikat.*
- VASTLIJMEN**, b. w. *hoebong dengan prâkat, ikat sama lim, L.*
- VASTLOOPEN**, o. w. *berdjâlan hîngga tiâda dâpat berdjâlan lâgi, berdjâlan di djâlan mât.*
- VASTMAKEN**, b. w. *ikat, sambat, tambat.*
— *aan of op den wal, tjawat.*
Eene schuit aan eenen boom —, *tambatkan prâhoe paadda pôhon.*
—, *onverreembaar maken, tentoekan hîngga tiâda dâpat di pindahkan paaddu orang lâjin, tentoekan hîngga tiâda dâpat di ampoenjâkan orang lâjin.*
Het kwikzilver —, *membekoeakan ajer péraq, mengraskan ajer péraq, membekoeakan râsa.*
—, *versterken, tegohkan.*
Een verbond —, *tegohkan djandji.*
De zeilen —, *ikat lâjar.*
—, *bevestigen, tetapkan.*
- VASTMAKING**, vr. *pengikâtan, penjamâbatan, penambâtan, pentjamâtan.*
—, *vasthechting, penjamboengân.*
—, *vereeniging, penghoeboengan.*
- VASTNAAIJEN**, b. w. *mendjâhit kras, samboeng di djâhit.*
- VASTNAGELEN**, b. w. *pakoekan, letagkan (tetapkan) dengan pakoe.*
- VASTNESTELLEN**, (zich) wed. w. *sârangkan diri.*
- VASTPAKKEN**, b. w. *menhoengkoes kintjang.*
- VASTPEKKEN**, b. w. *lekatkan dengan gâla-gâla.*
- VASTPINNEN**, b. w. *tetapkan dengan pasaq.*
- VASTPLAKKEN**, b. w. *zie PLAKKEN.*
- VASTPRANGEN**, b. w. *sangat mendjepit, mendjepit kintjang.*
- VASTRAKEN**, o. w. *van een vaartuig, ber-damping.*
Met den steven —, *aan den grond ziten, sanggat.*
—, *ergens in vast blijven ziten, ber-kêntê, L.*
- VASTREDENEREN**, b. w. *membîngongkan deng-an berkâta-kâta.*
Zich zelven —, *membîngongkan diri kârana berkâta-kâta, djâdi bîngong subah poetar bâliq perkatâân.*
- VASTROEIJEN**, b. w. *berdâjoeng hîngga ber-damping (sesaq).*

VASTSCHROEVEN, b. w. *poetar kintjang*.
tetapkan dengan skroep.

VASTSCHUIVEN, b. w. *sorong sampei sesaq*
(tersangkoket).

VASTSLAAN, b. w. *tetapkan dengan pákoe*.
pakorkan.

VASTSLAPEN, o. w. *tidor lelap, berádoe nja-*
dar, Hoft., tidor njadar, tidor kras.

VASTSMEDEN, b. w. *sambong dengan tímpa*.
tetapkan dengan tímpa.

VASTSPELDEN, b. w. *ikat sama peniti.*

VASTSTAAN, o. w. *berdirt tetap*.
 —, *zeker zijn, soedah tentoe.*

VASTSTEKEN, b. w. (in den grond) *handjam*.
 — met spelden, *toesoeg (ikat) sama*
peniti.
 Het haar van achteren in eene vouw
 of wrong over elkander —, *poengyoe, beku*
kondé, L.
 —, o. w. *terhandjam.*

VASTSTELLEN, b. w. *tentoekan, tetapkan*.
 —, zie *GEBIEDEN.*

VASTSTELLING, vr. *katentoeuan, katetápan*

VASTSTRIKKEN, b. w. *sambong (ikat) dengan*
menjoelam.

VASTSTOPPEN, b. w. *menjoembat bájiq-bájiq*.
 Dit is zoo vast gestopt dat er geen
 water uit kan, *makka itoe di soembat*
bájiq-bájiq hingat ajer tiáda boleh ka-
loewar.

VASTSTRIKKEN, b. w. *ikat dengan simpoelan,*
tetapkan dengan simpoelan.

VASTSTUREN, b. w. *pégang kamoedti hingat*
berdamping, memoedi hingat berdamping.

VASTSTUWEN, b. w. *moewat kintjang (sesaq).*

VASTTOEBINDEN, b. w. *ikat kintjang.*

VASTTRAPPEN, b. w. *indjag hingat djádi*
kras, tetapkan dengan mengindjag.

VASTVAREN, b. w. *melájarkan hingat ber-*
damping.

VASTVLECHTEN, b. w. *sambong dengan meng-*
annjam.

VASTWAAIJEN, o. w. *tersangkoket oleh angin.*

VASTWRINGEN, b. w. *poelas kintjang.*

VASTZETTEN, b. w. *tároh tetap, tetapkan*.
 (Eene wankele tafel enz.) —, *gandjil*.
 —, *kerkeren, pandjarákan, tároh di*
boewi, L.
 (Een lemmer van een wapen in het ge-
 vest) —, *djábong.*

VASTZIJN, o. w. *áda ter-ikat, áda tersambong.*

VASTZITTEN, o. w. *doedoeg tetap*.
 — in iets, *berkénét.*
 —, van een vaartuig, *sanggat.*

VASTZWACHTELEN, b. w. *tetapkan dengan*
bárat.

VAT, o. *tong, táhang.*
 Een — wijn, *sátoe tong anggoer, L.,*
ajer anggoer sátoe tong.
 —, koperen of aardén —, *bádján.*
 —, vaas, *djambángan.*
 Een — water, *ajer sátoe tong, sátoe*
tong ajer.

Steeven water—, *tampájan.*
 Drank—, *tampájan minoeman.*

Zout—, *tampat garam, bakus garam.*
 Een uitverkoren —, (in den bijbel.)
bárang jang di pih.

VAT, m. greep, *péngangan.*
 Men heeft er geen — aan, *itoe tiáda*
boleh di péngang (ganggam).

VATBAAR, b. n. *jang dápat di péngang.*
 —, bevattelijk, *jang tangkap arti, jang*
lakas mengarti.
 — (voor iets) zijn, *dápat kárdja, dápat*
berboewat.

VATBAARHEID, vr. *agal boedi jang tranj.*

VATBINDER, m. *toekang tong, puidet tong.*

VATEN, b. w. *másoekan di tong.*

VATENWASSCHER, m. *orang tjoetji piring*
mangkog.

VATHOUT, o. *káloe tong.*

VATSEL, o. zie *HANDVAT.*

VATTELIJK, b. n. zie *BEVATTELIJK.*

VATTEN, b. w. *péngang, ganggam.*
 —, *vangen, tangkap.*
 Tracht hem te —, *tjéba tangkap sama*
dia, L.
 In de volle hand —, *mengganggam.*
 Iemand bij zijn woord —, *péngang orang*
poenja káta.
 Elkander bij het lijf —, *bertjangkang*
pínggang kadoewánja.
 Iemand om het lijf —, *memloq badan*
orang, mendákap orang.
 Vuur —, in brand geraten, *hángoes.*
 Iemand bij zijn zwak —, *táhoe memboe-*
djoq orang.
 —, verstaan, *mengarti, tangkap arti.*
 Iemand bij den neus —, *menipos orang,*
pendája-in orang, L.
 Het anker vat niet, *sáwh lárat.*
 De zeilen — geen wind, *makka lájar*
tiáda múkan angin.

VATTING, vr. *péngangan, penangkápan, tanj-*
kápan.

VATVUIL, b. n. *berbawoe ampas (dedeggan)*
tong.

VECHTEN, o. w. *plukharen, berkaláht.*
 —, strijden, *berprang, berparang.*
 Woedend (in razernij of door amfioen
 opgewonden) —, *mengámog.*
 Man tegen man —, *berprang berhádap*
moeka, berkaláht.
 Zij beiden ontmoetten elkander en vech-
 ten, *makka kadoewánja bertemoelah láloe*
berkaláht.
 — zoo als hanen, *sáboeng.*
 Tijgers doen —, *mengádoe harimaw,*
mengádoe májjan, L., berlagákan hari-
maw.
 — zoo als viervoetige dieren, *lága.*
 — zoo als olifanten en slangen, *djoe-*
wang.

VECHTER, m. *plukhaarder, orang berkaláht.*
 —, in den strijd, *orang berprang.*

- , twistzoeker, *orang jang tjaharti tjakit, orang jang soeka tjerewèt.*
- VECHTERIJ, vr. *kaláht, prang.*
- VECHTHAAN, m. *ájam saboengan.*
Een overwonden —, *ájam pertjandoengan.*
Eenen — wikkén en wegén of hij met zijnen partijder mag vechten, *tanding.*
- VECHTKUNST, vr. *ilmoe prang.*
- VECHTLUST, m. *soeka berkalahé.*
- VECHTSPOOR, vr. *tádjé, bólang.*
Eenen haan eene — aandoen, *membólang.*
- VECHTPERK, o. *tampat berkalahé.*
- VEDA, vr. heilig boek der Brahmanen, *wédám.*
- VEDEL, vr. *viol, rabab, harbab, bióla, L.*
- VEDELAAR, m. *orang májin rabab, zie VIOLSPELER.*
- VEDELBOOG, m. zie STRIJKSTOK.
- VEDELHARS, vr. *dámar bakal gósoq bióla, L.*
- VEDER, vr. veer, pluim, *boeloe boerong.*
— van eenen struisvogel, *boeloe boerong onta.*
— aan eenen pijl, *boeloe ánaq pánah.*
De eerste — en, (paddeveeren), *boeloe páhat.*
De — en uittrekken, *tjáboet boeloe.*
Geen veer van den mond kunnen blazen, *terlálóe leteh leses.*
- VEDERACHTIG, b. n. *sa-bagei boeloe boerong.*
- VEDERBAL, m. *katei berboeloe boerong.*
- VEDERBED, o. *kásor boeloe boerong.*
- VEDERBOS, m. *djanboel.*
- VEDERKUSSEN, o. *buntal boeloe boerong.*
- VEDERLIGT, b. n. *énténg seperti boeloe, L., ringan sa-bagei-boeloe.*
- VEDERLOOS, b. n. *tiáda berboeloe, tráda poenja boeloe.*
- VEDEVORMIG, b. n. *sa-roepa boeloe boerong.*
- VEDET, m. (ond. w.) *penindjoe, pengáwal di haloewan bala-tantará.*
- VEE, o. *binátang, haiwán, Ar.*
Gehoord —, *binátang jang bertandoq.*
Gewold —, *binátang jang berboeloe.*
Gevederd —, zie GEVOGELTE.
- VEEARTS, m. *doekoén binátang, doekoén jang mengobáti binátang, thabib haiwán, Ar.*
- VEEARTSENJKUNDE, vr. *pengatahoewan obal binátang, ilmoe obal haiwán, Ar.*
- VEEDIEF, m. *pentjoert binátang.*
- VEEDIEVERIJ, vr. *pentjoerian binátang.*
- VEEFOKKER, m. *orang jang ptára binátang.*
- VEEFOKKERIJ, vr. *pemtaráan binátang.*
- VEEG, m. *penjapoewan.*
Met eenen — was de tafel schoon, *dengan sa-sapoewan makka médjah itoe-poon brísilah.*
Met eenen — van den voorsten vinger iets nemen, zoo als natte kalk uit eene beteldoos, *tjólég.*
—, slag, houw, *tataq, tetaq, páloe.*
Eenen — in het gelaat krijgen, *di tataq moeka, di toerei moeka.*

- Met eenen —, slok, *dengan sa-tegoq.*
- VEEG, vr. *feeks, parampoewan djáhat per séthán, L.*
- VEEG, b. n. *hampir máti, njáris máti, bakal máti.*
Een — teeken, *tanda bakal máti, alámat kamatian, tanda máw máti.*
Een — land, *negri roesaq.*
- VEEGMES, o. van eenen looijer, *piso toekang késet, L., pisaw toekang samaq.*
- VEEGSEL, o. *sampah, bakas menjápoe.*
- VEEHANDEL, m. *perntagáan binátang, háil berdágang binátang.*
- VEEHANDELAAR, m. *orang doewal bli binátang.*
- VEEHOEDERIJ, vr. *pekardjáan gombála, háil ptára binátang.*
- VEEKUDDE, vr. *káwan binátang.*
- VEEL, b. n. *bánjaq, katzir, Ar., nahár, Perz.*
— huizen, *bánjaq roemah.* (niet te verwarren met *roemah bánjaq*, verscheidene huizen).
Veel huizen, *bebrápa roemah, bánjaq roemah.*
— menschen, zeer — menschen, *bánjaq orang.*
— bezigheden, *bánjaq pekardjáan.*
Niet —, *tiáda bánjaq, tiáda brápa.*
Zeer —, *banjákan, bánjaq amat, bánjaq sakáli.*
Ik breng — meer dat uitnemender is dan dat koningrijk, *makka banjákan báwa kita jang lebeh moelia derri paadda kurdjáan itoe, Isk. 759.*
—, meer, *lebeh bánjaq, banjákan.*
—, meest, *terbánjaq, terlebeh bánjaq, páling bánjaq, L.*
En de meesten van alle menschen, *makka terbánjaq derri paadda segalla orang, Isk. 192.*
— anders, *lájín sakáli.*
Zoo —, *bagitoe bánjaq, sa-kién, sa-bánjaq.*
Te —, *terlálóe bánjaq, kabanjákan.*
Zoo — te meer, *terlebeh poela, sa-bánjaq lági.*
Hoe —? *brápa? brápa bánjaq?*
En hoe vele van al de vrouwen, *dan bebrápa derri paadda segalla parampoewan, S. R. 166.*
Zoo — mogelijk, *bárang sa-lápat-rápat, sa-bóleh-bóleh, sa penoeh-penoehnja.*
Den hoeveelsten hebben wij? *brápa hári boelan ini? hárt brápa?*
Hij heeft zoo — geld, *makka ta ádu bagitoe bánjaq oewang.*
Zoo — (voor zoo ver) ik weet, *káloe sája poenja táhoe, L., sabaginána pengatahoewankoe.*
Dat is even —, dat is om het even, *itoe sama djoega.*
— te doen hebben, *áda bánjaq kardja, áda masjhoel.*

- nemen, *ambil bânjaq*.
- VEELAL, bijw. *bânjaq kâli, bebrâpa kâli*.
- VEELBLADIG, b. n. *berdâwon bânjaq, bânjaq dâwonnja*.
- VEELBEMIND, b. n. *sangat terkâseh, di tjéntakâseh terlâloe amat*.
- VEELBLOEMIG, b. n. *berboenga bânjaq, bânjaq boenga, roepa-roepa boenga (kumbang, L.)*.
- VEELDEELIG, b. n. *jang âda bânjaq bahagian*.
- VEELDOORNIG, b. n. *jang berdoeri bânjaq, jung âda bânjaq doeri*.
- VEELDrukKEN, b. w. *tjitaq bânjaq, L., trâ bânjaq*.
- VEELEER, bijw. *ang'or, ang'ar, anggoeran, L., lebeh bânjaq, ba-aijan, L.*
- VEELFEND, b. n. *râkoes, L., bânjaq mâkan*.
- VEELGATIG, b. n. *herliang liang, berlôhang-lôhang, bânjaq lôhang, berlôhang bânjaq, bânjaq lôhangnja*.
- VEELGODENDOM, o. *bânjaq dewa, bânjaq dicitâta*.
- VEELHOOFDIG, b. n. *berkapala bânjaq*.
- VEELHOEK, m. *bânjaq penjoeroe*.
- VEELHOEKIG, b. n. *berpenjoeroe bânjaq*.
- VEELJARIG, b. n. *bebrâpa tâhon, bertâhon-tâhon*.
- Ecn — *verhlijf, kadiâman bertâhon-tâhon, kadoedoekun jang bebrâpa tâhon lamânja*.
- VEELKLEURIG, b. n. *warna bânjaq, hiram, puntja-warna, pelangi, batur*.
- VEELLIGT, bijw. *bârang-kâli, kâlœ-kâlœ, siâpa tâhoe*.
- VEELMAALS, bijw. *veelmalen, bânjaq kâli, bebrâpa kâli*.
- VEELMALIG, b. n. zie VEELMAALS.
- , *herhaald, ber-oelang-oelang*.
- VEELMANNERIJ, vt. *hâl piâra bânjaq lâki-lâki*.
- VEELMEER, bijw. *terlebeh poela, bânjaq lâgi, tambâhan lâgi*.
- VEELMIN, bijw. *terlebeh koerang*.
- VEELMONDIG, b. n. *bermoeloet bânjaq, âdu moeloet bânjaq*.
- VEELPOTIG, b. n. *berkâki bânjaq, âda bânjaq kâki*.
- VEELSLACHTIG, b. n. *berbangsa bânjaq, bagei-bagei bangsa*.
- VEELSOORTIG, b. n. *ber-bagei-bagei, pelbâgei, bânjaq djenis, roepa-roepa, bânjaq roepa*.
- VEELTAKKIG, b. n. *rampaq, bânjaq tjâbangnja, bertjâbang bânjaq*.
- VEELTIDS, bijw. *bânjaq kâli, bebrâpa kâli*.
- VEELVOETIG, b. n. zie VEELPOTIG.
- *blad, dâwon gorita, (Folium polipi)*.
- *e wortel, akar gorita*.
- VEELVOUD, o. *bilangan bânjaq*.
- VEELVOUDIG, b. n. *bânjaq ganda, ganda-berganda*.
- VEELVOUDIGHEID, vt. *kabanjâkan, pri ganda-berganda*.
- VEELVULDIG, b. n. *bebrâpa bânjaq*.
- VEELWETER, m. *orang jang bânjaq tâhoe*.
- VEELWIJVERIJ, vt. *mâdoe, hâl permadoewan, bânjoh*.
- VEELZIJDIG, b. n. *bânjaq persaginja, bânjaq pesegi, L., bânjaq sihaq*.
- VEELZIDS, bijw. *derri paadda bebrâpa sihaq, bagei-bagei prinja*.
- VEELZINS, bijw. *bagei-bagei artinja*.
- VEEMARKT, vt. *pâsar binatang*.
- VEEMEESTER, m. *opperherder, panghoeloe gombala*.
- VEEN, o. *râwah tânah bakal âpi*.
- VEER, vt. zie VEDER.
- Stalen —, *pêr wâdja*.
- VEER, o. *overvaart, pangkâlan, tempat menjebrang*.
- Opzigter van een —, *panghoeloe pangkâlan*.
- , *kaai, tjaroeja*.
- VEERBOOT, vt. zie VEERSCHUIT.
- VEERBUIGER, m. *prâbot bakal menjepit pêr*.
- VEERGELD, o. *oewang tambangan, oewang menoempang, oewang menjebrang*.
- VEERGRAS, o. *roempoet koeda, roempoet lâwoet*.
- VEERHUIS, o. *pondog paadda tempat penjabrangan, pondog pangkâlan*.
- VEERKRACHT, vt. *goewatnja pêr*.
- VEERLIJK, b. n. *bânjaq poenja djâwt, bânjaq poenja karbo dan sampi, L.*
- VEERMAN, m. *toekang tambangan, orang menambang, djoeroe tambangan*.
- VEERSCHIP, o. *tambangan, prâhoe bakal menjabrang, prâhoe penjabrangan*.
- VEERSCHUIT, vt. *prâhoe tambangan, penambang*.
- VEERTIEN, telw. *empat blas*.
- Over — *dagen, (de Maleijer zegt: vijftien dagen) dâlam lima blas hâri*.
- VEERTIENDAAGSCH, b. n. *tiap-tiap lima blas hâri, sâban-sâban lima blas hâri, L.*
- VEERTIENDE, b. n. en o. *ka-empat blas*.
- Ecn —, $\frac{1}{12}$, *sa-per-empat blas*.
- VEERTIENDEHALF, b. n. *tigu blas sa-tengah*.
- VEERTIENDERLEI, b. n. *empat blas bagei*.
- VEERTIENJARIG, b. n. *demoer empat blas*.
- VEERTIENMAAL, hijw. *empat blas kâli*.
- VEERTIENMAANDIG, b. n. *demoer empat blas boelan*.
- VEERTIENTAL, o. *bilangan empat blas*.
- VEERTIENURIG, b. n. *empat blas djâm lamânja*.
- VEERTIG, telw. *empat poeloh*.
- *dagen en — nachten feest vierên, berdjâga-djâga empat poeloh hâri empat poeloh mâlam*.
- Met — *personen hij zich, dengan empat poeloh orang sertanja*.

Hij is — jaren oud, *demoernja soedah ampat poeloh tåhon.*
VEERTIGDAAGSCH, b. n. *empat poeloh håri lamånja.*
 — e vusten, *poewåsa jang ampat poeloh håri lamånja.*
VEERTIGER, m. *óring jang ampat poeloh tåhon demoernja.*
VEERTIGMAAL, bijw. *empat poeloh káli.*
VEERTIGMAANDIG, b. u. (van levensduur), *ómoer ampat poeloh boelan.*
 — e duur, *ampat poeloh boelan lamånja.*
VEERTIGSTE, b. n. en o. *ka-ampat poeloh.*
 Een —, $\frac{1}{25}$, *sa-per-ampat poeloh.*
VEERTIGTAL, o. *bilånjan ampat poeloh.*
VEERTIGURIG, b. n. *ampat poeloh djám lamånja.*
VEERTIGVOUD, b. n. *ampat poeloh káli bagitoe bánjaq, ampat poeloh ganda.*
VEERTIGVOUDIG, bijw. *berganda-ganda ampat poeloh káli.*
VEERTIGWERF, bijw. *ampat poeloh káli.*
VEERTJE, o. *boeloe ketjil.*
 Eerste — s van jonge vogels, *boeloe páhat.*
VEERWLJF, o. *parampoewan jang djádi toekang tambånjan, órang parampoewan menambang, parampoewan jang djádi djoeroe tambånjan.*
VEEST, m. *koentoet.*
VEESTEN, o. w. *berkoentoet.*
VEESTAL, m. *kandang.*
VEESTERFTE, vr. *sampar binátang, kamatian bánjaq binátang.*
VEETE, vr. *damdám, sákit håti.*
 Eene — *koesteren, berdamdam, bersákit håti.*
VEETEELT, vr. *pentaráån binátang, hál piára háwån.*
VEETELOOS, b. n. *tåda berdamdam.*
VEGEN, b. w. *slaan, poekol, páloe.*
 Met den rotting *geveegd worden, di poekol rótan.*
 —, *reinigen, aanvegen, sápoel, menjápoe.*
 Het huis —, *sápoel roemah.*
 Al — de omkeeren, *báliq sápoel-sápoel.*
 Iemand den mantel —, *menghardiq órang, kassi adjar órang, L.*
 De tranen —, *sékat (sikat) ajer máta.*
 Een zwaard —, *oepam pedang, oepam pedang sabilah.*
VEGER, m. *óring jang menjápoe, penjápoe*
 —, *werktuig, sasápoel, zie BORSTEL.*
VEIL, o. *klimop, panggang poejoe.*
VEIL, b. n. te koop, *jang máw di djoewal, bakal di djoewal, dápat di bli.*
 Zijn leven — hebben, *zijn leven wagen, belandjåkan djíwa.*
 Iets voor honderd ropijen — hebben, *måw di djoewal sarátos roepiah.*
 —, *bijw. akan di djoewal.*
VEILBAAR, b. n. *verkoopbaar, jang dápat*

di djoewal, jang bóleh di lélang, jang bóleh di djoewal.
VEILDAG, m. *hári lélang.*
VEILDRAGER, m. *óring djoewal bli bárang jang di lélang, óring djoewal bli segalla bárang-bárang jang soedah di pákei.*
VEILEN, b. w. *djoewal di lélang, lélang.*
 Geveild worden, *di lélang, di djoewal di lélang, tároh di lélang.*
 —, *rondventen, rájah.*
VEILER, m. *jang toendjoeq bárang di lélang, jang lélang.*
VEILIG, b. n. aan geen gevaar blootgesteld, *tåda berbahåja, sadjåhtra, bersalåmat.*
 —, *rustig, bersantawsa, senang.*
 —, *bijw. dengan salåmat, atas pri jang sadjåhtra.*
 — *ontkomen, loepoet dengan salåmat.*
VEILIGEN, b. w. *menjentawsåkan, menjadjah-tråkan.*
VEILIGHEID, vr. *sadjåhtra.*
 —, *rust, santawsa, kasantawsaån, kasenånjan, amån, Ar., amånel, Ar., kala-koewan jang bersantawsa.*
 — *vragen, minta amån.*
VEILIGLIJK, bijw. *atas pri jang sadjåhtra, dengan kasenånjan.*
VEILING, vr. *lélang, leilang, leiloo, Port., pendjoewålan di hadåpan órang bánjaq.*
VEILTJID, m. *tempo lélang.*
VEINNOOT, m. zie **VENNOOT.**
VEINSAARD, m. *óring jang tjoeelas håti, óring berdoewa moeka, óring jang poera-poeråkan, goela soenda.*
VEINZEN, o. w. *poera-poera, tjoeelas håti, mengitjoe håti.*
 —, b. w. *poera-poeråkan.*
 Hij veinsde ziek te zijn, *makka ia-poon poera-poeråkan dirinja sákit.*
 Geveinsde vriendschap, *pertsobhåtan jang poera-poera (tjoeelas).*
VEINZERIJ, vr. *pekardjåån jang tjoeelas, poera-poera, nijåq. Ar., pekardjåån mengitjoe håti, perboewåtan jang tjoeelas.*
 Het is slechts —, *itoe poera-poera sádjå, (doch beteekent ook: het is maar gekheid).*
VEINZING, vr. *háal poera-poera, háal mengitjoe håti.*
VEL, o. *koelit, baloelanj, djild, Ar., djilid, verb.*
 Geiten —, *koelit kambing.*
 —, *huid van eenen os, baloelanj lemboe.*
 Een — papier, *qarthås sa-lembar.*
 Beschreven —, *qarthås jang di toelis, tsoehof, Ar.*
 In een kwaad — steken, *bersákit-sakitan.*
VELD, o. open —, *pålang, årtsat, Ar.*
 Een ruïn —, *plein, tånah låpang.* (tevens de naam van het koningsplein boven Batavia).
 Het — der verrijzenis, *årtsat el-qúmat, Ar., pålang mohsjur.*
 —, *akker, bentlang, lålang, tånah.*

- Het — bebouwen, *berládang*.
 Een zeer uitgestrekt —, *pádang jang loewas*.
 —, rijstveld, *sáwah*, zie RIJSTVELD.
 VELDACHTIG, b. n. *sa-roepa pádang*, *sa-bagei pádang*.
 —, zoo als bouwland, *sa-roepa ládang*, *sa-bagei bendang*.
 VELDARBEID, m. *peroesáhan tánah*, *hál berládang*.
 —, in de rijstvelden, *hál menjáwah*, *pekardjáan di sáwah*.
 VELDARTILLERIE, vt. *maríam jang di pákei di pádang (médan) paprángan*.
 VELDARTS, m. *thabib órang berprang*.
 VELDBAKKER, m. *toekang róti órang berprang*.
 VELDBLOEM, vt. *boenga pádang*, *kumbang pádang*, L.
 VELDBOUW, m. zie AKKERBOUW.
 VELDBOUWER, m. *órang berládang*, *órang menjáwah*.
 VELDDIENST, vt. *chedmat órang pergi berprang*, *pekardjáan órang jang pergi berprang*.
 VELDDISTEL, vt. *doeri pádang*.
 VELDDUIVEL, m. in de gedaante van een varken, tijger enz., *karámat*.
 VELDELING, m. en vt. *órang doesoen*, *órang dósá*, *órang kampong*, *bad-wi*, Ar.
 VELDFLEISCH, vt. *bótol órang tsoldádoe*, L., *boeli órang prang*.
 VELDFLUIT, vt. *bangsi*, *soeling*, L.
 VELDGEDIERTE, o. *binátang jang di pádang*, *binátang liar*, *morga stuwa*, *haiwán*, Ar., *medán*.
 VELDGESCHREI, o. *veldgeschreeuw*, *tampoq soeraq*.
 — van het gemeene volk, *soeraq*.
 — van officieren en helden, *tampiq*.
 Een — aanheffen, *bertampiq soeraq*.
 VELDGEWAS, o. *tánam-tanáman*, *hátsil tánah perhoemáan*.
 VELDGEZANG, o. *njanjian órang doesoen*.
 VELDGEZIGT, o. *kulihátan pádang*.
 VELDGOD, m. *déwa hoetan*, *pawána*, Sansk.
 —, afgod in de wildernis, *berhála hoetan*.
 VELDGODES, vt. *déwi hoetan*.
 VELDHEER, m. *panglima prang*, *panghoeloe prang*, *senopáti*, Jav.
 VELDHEERSCHAP, o. *djabátan panglima órang*.
 VELDHOED, m. *toedong*.
 VELDHOEN, o. *hájam hoetan*.
 —, vogel, die op een hoen gelijkt, *hájam-hájaman*.
 VELDHOENDEREI, o. *telór hájam hoetan*.
 VELDHUT, vt. (van takken) *bárong-bárong*.
 VELDKONIJN, o. *kalinjé hoetan*.
 VELDLEGER, o. *bala-tantará paprángan*.
 VELDLEGERING, vt. *pembaríngan bala-tantará*.
 VELDMAARSCHALK, m. *sardár*, Perz., *markalk*, verb.
 VELDMAARSCHALKSSTAF, m. *tongkat sar-dár*.
 VELDMUIS, vt. *tikoos tánah*.
 VELDNIMF, vt. *feri*, *péri*, Perz.
- VELDONTDEKKER, m. *órang jang memariksa tánah*, *órang jang menúdjoe tánah*.
 VELDONTDEKKING, vt. *pemariksáan tánah (pádang)*.
 VELDOVERSTE, m. *panghoeloe prang*, *panglima prang*.
 VELDPOST, vt. *káwal di pádang*.
 VELDREDIKER, m. *pandita tsoldádoe*.
 VELDRIESTER, m. *pátri tsoldádoe*.
 VELDROOS, vt. *boenga máwar di pádang*.
 VELDSCHALMEI, vt. *soeling órang doesoen*, *bangsi órang kampong*.
 VELDSLÁ, vt. (Hediotis) *tjátjar bétéq*.
 VELDSLÁG, m. *prang*, *paprángan*.
 VELDSLÁNG, vt. *oelar tánah*.
 —, geschut, *léla*.
 VELDSTUK, o. (inlandsch) *rantáka*.
 VELDTEEKEN, o. *alámá prang*.
 —, sein, *samboejan prang*.
 VELDTENT, vt. *cheimah órang prang*.
 VELDTOGT, m. *perangkátan tantará*.
 VELDTRAIN, m. *segalla bárong paprángan*.
 VELDTROS, m. zie VELDTUIG.
 VELDTUIG, o. *alat paprángan*, *serba prang*.
 VELDTUIGMEESTER, m. *panglima maríam*.
 VELDVAAN, vt. *bandéra órang prang*, zie VAADEL.
 VELDVERMAAK, o. *kasoekáan di désa (pádang)*.
 VELDVRUCHT, vt. *boewah tánah*, *hátsil tánah*.
 VELDWACHT, vt. *káwal di pádang*.
 VELDWACHTER, m. *máta-máta*.
 VELEN, b. w. *táhan*, *darita*, *tsabar*, Ar.
 VELERHANDE, b. n. *bágei-bágei*, *pelbágei*, *djenis-djenis*, *roepa-roepa*.
 VELERLEIHEID, vt. *prí pelbágei*, *hál roepa-roepa*.
 VELG, vt. *birih djantrá*, *pinggir róddá*, L.
 VELGHOUT, o. *kájoe birih djantrá*, *kájoe pinggir róddá*, L.
 VELLEN, b. w. (boomen,) *tabang*, *tebang*, *menoembang*, *pótong*, L.
 Pas gevelde boomen, *tebangan*.
 Bamboes —, *menabang boeloh*, *pótong bamboe*, L.
 —, dooden, verslaan, *boenoh*, *mendjatohkan*.
 Een bosch — om er bouwland van te maken, *menantjong perhoemáan*.
 Een vormis —, *poetoeskan hoekoem*.
 Het oordeel —, *menghoekoemkan*.
 De piek —, *alákan toembag*, *merádaqkan toembag*.
 VELLEN, o. *penebangan*.
 VELLENPLOTEN, o. *hál membrisikkan koelú binátang*.
 VELLENPLOTER, m. *toekang membrisikkan koelú binátang*.
 VELLETHE, o. *selápoet*, *koelú tips*.
 VENDEL, o. zie VAADEL.
 VENDU, vt. (ond. w.) *lélang*, *leilang*, van het Port. *leilao*.
 VENDUHUIS, o. *roemah lelang*.

VENDUMEESTER, m. *kapálu lélang*.
 VENDUREGT, o. *hiq lélang*.
 VENIJS, o. gift, (van dieren,) *bisa*.
 — (van planten,) *oepas*.
 — (van delfstoffen,) *rátjon, rátjom*.
 Langzaam doodelijk —, *ismoe*.
 VENIJSDRANK, m. *minoeman rátjon*.
 VENIJSGEVER, m. *jang membrt minon (mákan) rátjon*.
 VENIJSGEVING, vt. *pembrian rátjon*.
 VENIJSMENGER, m. *jang mengoelam rátjon*.
 VENKEL, vt. *adas, djir mánis, basbás, Ar., rázi-jánadj, Ar.*
 VENKELOLIE, vt. *minjaq adas*.
 VENKELWATER, o. *ajr adas*.
 VENKELWORTEL, m. *akar adas*.
 VENKELZAAD, o. *bidi adas, benih adas*.
 VENNOOT, m. en vt. *teman, sakoeto, perséro, L., sjarik, Ar.*
 Het aannemen van eenen —, *hál menurima perséro (sakoeto, sjarik, Ar., teman, isjrák, Ar.*
 VENNOOTSCHAP, o. *persérowan, L., pertemánan, persakoetowan, sjorkat, Ar.*
 VENSTER, o. inlandsch —. *tingkap, nátang*.
 Europeesch —, *djandéla*.
 VENSTERBANK, vt. *EUR. bangko djandéla*.
 VENSTERBLIND, o. *pápan djandéla*.
 VENSTERBOOM, m. *kájoe toetop djandéla, sakat djandéla*.
 VENSTERGELD, o. *tjoekei (béa) jang di bájar derri (kárana) djandéla*.
 VENSTERGLAS, o. *glas djandéla, L., kátja djandéla, kátja tingkap*.
 VENSTERGORDIJS, vt. *kalamboe djandéla*.
 VENSTERGRENDJEL, m. *kantjing djandéla, súsók-an tingkap*.
 VENSTERKUSSEN, o. *bantal djandéla*.
 VENSTERLUIK, o. *pápan djandéla, pápan nátang (tingkap)*.
 VENSTERPEN, vt. *pásaq (pen) djandéla*.
 VENSTERRAAM, vt. en o. *raam djandéla, verb.*
 VENSTERROEDE, vt. *kájoe glas djandéla*.
 VENSTERRUIT, vt. *glas djandéla, L., kátja djandéla*.
 VENSTERTRALIE, vt. *kist-kist djandéla (tingkap)*.
 VENT, m. *orang kásar, orang gobloq, L.*
 Verwijfde —, *bantjoet, Beng.*
 VENTBAAR, b. n. *jang dápat di djoewal, bárang djoewálan*.
 VENTEN, b. w. *djoewal-djoewálan, rájah, djája, berdjája, tjengkaw*.
 VENTJE, o. *orang káté, orang péndég*.
 VENUS, vt. *godin, rembha, Sansk.*
 —, zie MORGENSTER.
 VENUSANGEL, m. *kalintit*.
 VENUSDIER, o. *soendal*.
 VENUSKWAAL, vt. *bunggang, L., rádjá sinar, rastong koetji*.
 VENUSNAVELKRUID, o. (cotyledon,) *sájor bébéq*.

VENUSZIEKTE, vt. zie VENUSKWAAL.
 VER, b. n. *djáwh, djáwoh, báid, Ar.*
 Zeer —, *terláoel djáwh*.
 En zij liet het niet — van hare zijde gaan, *mukka tiadálah di brinja djáwh derri paadda sisinja*.
 Een — re, *weg, djálan djáwh*.
 Hoe —? *brápa djáwh?*
 Een gezigt — (van 18000 voet,) *far-sach, Perz., supemandang, sapemandáangan*.
 — ziende, *máta tádjam, máta troes*.
 Van — re, *derri djáwh*.
 Dat zij — re, *djangan, djángankan, djangan sakáli, palias, paliaslah*.
 Wel — re van gedood te zijn, is hij niet eens gewond, *djángankan di boenoh di loeka poon tiada*.
 Wel — re van op te ligten, konden zij dien niet eens bewegen, *djángankan terangkat bergeraq poon tiada, S. R. 31*.
 — van slecht te zijn, *sa-káli-káli tiada djáhat, djangan di káta djáhat*.
 Tot dus — re, *hingga di sini, sampé di sini, sampei sakáranj*.
 Toen de dag reeds — in den nacht was ingegaan, *satelah hárt djáwh málan, S. R. 51*.
 Voor zoo — ik weet, *sa-brápa kita poenja táhoe, sabaqmána sahája poenja táhoe, dengan satáhoe sahája*.
 Te —, *terláoel djáwh*.
 Te — beneden hem, *terláoel bánjaq di báwahnja*.
 — der, *lebeh djáwh, djáwh-an, L.*
 — st, *terlebeh djáwh, páling djáwh, L.*
 VERAANGENAMEN, b. w. *menjoekákan, menjenangkan, menjedapkan, békin énnag, L., merámehkan, békin soeka, L.*
 VERAANGENAMING, vt. *hál menjoekákan, kasoekáan, penjedápan*.
 VERAARDEN, o. w. *beroebah parángt, djádi lájin prinja, (van den 3de pers.)*
 VERAARDING, vt. *hál beroebah parángt*.
 VERACHT, b. n. *terhina, terkedji, soedah djádi boesog namánja*.
 VERACHTELIJK, b. n. *hina, dzalil, kedji*.
 — door een gemeen gelaat, *kedji dengan roepa jang hina, M. S. R. 44*.
 — behandelen, *menjoekákan*.
 — maken (zich), *djádi hina, djádi kedji*.
 —, met verkleining nederzien, *melihat moedah*.
 Zoodat hij met deze kennis niet — op alle schepselen nederziet, *sahinga ia dengan pengatahoewan ini tiada melihat moedah akan segalla machloeq, M. S. R. 28*.
 — er, *lebeh hina*.
 — st, *terlebeh hina, páling boesog, L.*
 VERACHTELIJKHEID, vt. *prt hina, prt kedji, kahindán*.
 VERACHTELOOZEN, b. w. *alpa, chilaf, Ar.*

alpakan, abeikan, tiála iuluhkan, tiála membilangkan, loepa dan lülei.

VERACHTELOOZING, *vr. hál mengalpakan, zie VERACHTELOOZEN.*

VERACHTEN, *b. w. hinakan, melihat moedah akan, tjoetja.*

Veracht worden, *kena tjoetja, di lihat moedah.*

—, voor niet achten, *pertiadakan, tiáda membilangkan.*

VERACHTENSWAARDIG, *b. n. hároes di hinakan, lájig di tjoetja.*

VERACHTER, *m. orang jang menghinakan, euz. zie VERACHTEN.*

VERACHTEREN, *o. en b. w. djádi roesaq, djádi koerang.*

Zijne handelszaken —, *makka hál per-nigátámja itoe djádi roesaq.*

Zijne fondsen —, *makka módalnja djádi koerang.*

VERACHTERING, *vr. hál djádi roesaq, hál djádi koerang, kiroesakan.*

VERACHTING, *vr. hál menghinakan, kahináän, penghináän, penjoejtáän, amháan, Ar., hál melihat moedah, hál tiáda membilangkan.*

VERADELLIJKEN, *b. w. membangsáwankan.*

VERADELLIJKING, *vr. hál membangsáwankan.*

VERADEMEN, *o. w. bernafas.*

VERADEMING, *vr. senang, kasenângan, hál boewang tjapé.*

—, *troost, penglipar lára, penghiboeran.*

VERAF, *bijw. terláloe djáwh, djáwh sakáli*

VERAFGELEGEN, *b. n. en bijw. terláloe djáwh tampatnja, aqtsá, Ar.*

VERAFGELEGENHEID, *vr. pri tempat jang terláloe djáwh.*

VERANDERBAAR, *b. n. jang dápat di oebahkan, jang bóleh beroebah, jang bóleh djádi lájín.*

VERANDEREN, *b. w. oebahkan, mengoebahkan, lájinkan.*

De zon verandert de kleuren, *sinar máta-hári mengoebahkan warna.*

—, *o. w. beroebah, ali, alih, berálih, djádi lájín.*

Hij is van gelachten veranderd, *soedah beroebah ingátannja.*

De wind is veranderd, *angin soedah beráht.*

Van woonplaats —, *pindah, mengált.*

Hij is van toon veranderd, *soedah ber-áht bitjaránja.*

In water —, *beroebah djádi ayer.*

Van gedaante —, *djádi lájín roepa. berpindah roepa; eene gedaanteverwisseling ondergaan, mendjelama.*

Van plaats —, *pindah derri paadda tampat.*

Van godsdienst —, *berpáling derri paadda madzhab.*

Van kleedoren —, *sálin pekájín, toekar pakéan.*

VERANDERD, *b. n. ter-oebah, soedah djádi lájín.*

VERANDERING, *vr. (de daad,) pengoebáhan, hál mengoebahkan.*

—, *gevolg van veranderen, peroebáhan, perlajinan, pertoesáran.*

Gedaante —, *penjelamáän, peroebáhan roepa, perpéndáhan roepa.*

—, *zie MAANDSTONDEN.*

VERANDERLIJK, *b. n. oubestendig, tiáda tetap, beroebah.*

—, *wispelturig, pantjaroeba, prang-proes.*

—, *afwisselend, berganti-ganti.*

—, *aan verandering onderworpen, ka-oebáhan.*

— *e wind, angin pantjaroeba.*

VERANDERLIJKHEID, *vr. pri jang beroebah (ka-oebáhan).*

— *van karakter, parángt jang prang-proes.*

VERANKEREN, *b. w. tetapkan dengan sáwh.*

VERANTWOORD, *b. n. soedah brisih perkára, soedah di sáhoet.*

VERANTWOORDELIJK, *b. n. jang tanggoeng, kutanggoenyang.*

VERANTWOORDELIJKHEID, *vr. hál kutanggoengan.*

VERANTWOORDEN, *b. w. menjáhoet, mendjawáb, membrí djawáb.*

—, *op zich nemen, tanggoeng.*

—, *regtvaardigen, zuiveren, soetjikan, békin brisih, L.*

VERANTWOORDER, *m. jang mendjawáb, jang tanggoeng, jang soetjikan.*

VERANTWOORDING, *vr. hál mendjawáb, tanggoengan, qadar, Ar., djawáb, Ar., kafil, Ar., atas.*

Wat nu het lijk van mijnen geeerden vader betreft, het is ter — mijner beide jongere broeders, om het te beredderen. adapoon akan majit padoeka ajahnda itoe atas adenda kadoewálah jang mengarájakan akan dia itoe.

VERARBEIDEN, *b. w. pákei dengan kardja. hábiskan dengan kardja.*

VERARBEIDING, *vr. hál menghábiskan dengan kardja.*

VERARMEN, *o. w. djádi pápa, djádi miskin, L.*

—, *b. w. memapakan, békin miskin, L.*

Verarmd, *miskin, Ar., pápa, Hind., ródjot, L., pótol, L.*

VERBAASD, *b. n. van verwondering, heirán. tertjangang, bingnong, sar-gardán, Perz.*

—, *van schrik, terkedjoet, kágét, L., kena dahsat.*

VERBAASDELIJK, *bijw. dengan heirán.*

VERBAASDHEID, *vr. kakedjoetan, katjangngan.*

— *Groote —, kasompók-an.*

VERBAAUW(ER)EN, *b. w. membingongkan, békin bingong, mendahsatkan.*

VERABBELLEN, *b. w. babbelende medede-*

len, mengatákan dengan *bertoeator-toeator*, *kassi táhoe* dengan mengómong-ómong.
 Den tijd —, *hilangkan waktu* dengan *bertoeator-toeator*.
VERBAKKEN, b. w. *pákei* dengan *bákar* (*másaq*).
 —, op nieuw bakken, *bákar lági sakáli*, *bákar poela*, *másaq lági*.
 —, door bakken bederven, *meroesaqkan* dengan *bákar*.
VERBALLASTEN, b. w. *moewat toelaq bára*.
VERBAND, o. verbindtenis, *djandji*, *perdjandjian*.
 Onder — liggen, *tiáda dápat di púndahkan*.
 —, verpligting, *wádjib*, Ar., *kaha-roesan*.
 —, zamenhang, *perhoeboengan*, *intisáb*, Ar., *atoeran*.
 Het — der zaak toont zulks aan, *makka perhoeboengan perkára itoe mænoendjoeqkan jang demikièn itoe*.
 Schrijfstijl zonder —, *karángan soerat jang koesoet-koesoet*.
 In — staan, *bendarang*, *sabendarang*, *poekol*.
 Dit staat daarmede in —, *ini poekol sama itoe*.
 Het — eener wonde, *pembabátan loeka*.
VERBANDBRIEF, m. *soerat perdjandjian*, *soerat tanggoengan*.
VERBANDHUIS, o. *roemah órang jang di perbabatkan loekánja*, *roemah órang jang kena loeka*.
VERBANDSCHRIFT, o. *soerat perdjandjian*, *soerat tanggoengan*.
VERBANNELING, m. *órang jang di boewang derri paadda negrinja*.
VERBANNEN, b. w. *boewang*, *kaloewarkan derri paadda negri*.
VERBANNING, vt. *pemboewangan*.
VERBARNEN, b. en o. w. zie **VERBRANDEN**.
VERBASTERD, b. n. *ter-oebah*, *soedah djádi lájin*.
 Hij is geheel —, *makka ia-poon soedah sakáli-káli teroebah prinja*.
 Een — hart, *háti boesog*.
VERBASTEREN, b. w. *mengoebahkan prf.*
 De wijs of toon —, *djanggalkan rágam*, *oebahkan lágoe*, L.
 —, o. w. *djádi lájin*, *ber-oebah*.
VERBASTERING, vt. *per-oebahan*, *hál ber-oebah*.
VERBAZEN, b. w. *mengheiránkan*, *mentjanganangkan*.
 —, doen ontstellen, *membri dahsat*, *békin káget*, L.
 Geheel verbaasd staan, *kasompókan*, L., *kena dahsat*.
 —, o. w. *djádi heiran*.
VERBAZEND, b. n. *jang membri heiran*, zie **VERBAZEN**.
 —, groot, *besaar*, *agong*.

— veel, *terláløe amat bánjuq*, *páling bánjuq*.
VERBAZING, vt. *dahsat*, Ar., *káget*, L.
VERBEDDEN, b. w. *púndahkan paadda lájin tempat tidor*.
VERBEELDEN, b. w. *menghádupkan*, *pertoendjoeqkan*, *meroepákan*, *peroepákan*, *menggambarakan*.
 Zich —, *kira*, *sangka*.
VERBEELDEND, b. n. zie **ZINNEBEELDIG**.
VERBEELDING, vt. voorstelling, inbeelding, (*phantasia*), *chiál*, Ar., *angan-angan*, *sangka*, *peng-rasá-an*.
 —, afbeelding, *gambar*, *pe-roepá-an*, *pigoera*, L.
 —, voorstelling, *zinnebeeld*, *oepáma*, *ibárat*, Ar.
 —, (*phantasma*), *chajál*, Ar.
VERBEELDINGSKRACHT, vt. *tsifat sangka*, *goewat chiál*, Ar.
VERBEENEN, o. w. *djádi toelang*.
VERBEESTEN, o. w. *djádi sa-roepa pri bi-nátang*.
VERBEID, b. n. *ternant*, *tertonggoe*.
VERBEIDEN, b. w. *menantikan*.
 En toen hij daar nabijgekomen was en het volk zijne komst verbeidde, *dan takála ia hampir di sana dan sakalian ma-noesia menantikan dia*, M. S. R. 43.
 —, o. w. *toenggoe*, *tonggoe*, *tanggeh*.
VERBEIDING, vt. *inwachting*, *hál menantikan*.
 —, *vertoeving*, *hál tonggoe*.
VERBERGEN, b. w. *semboeni*, *menjemboeni*, *inti*, *melindong*, *hindongkan*.
 Iemand —, *menjemboeni sa-órang*, *tároeh sa-órang*.
 Zich —, *bersemboeni diri*, *melindongkan diri*.
 Zich in eene kamer —, *berselindong kudalam bilih*.
 De maan is achter de wolken verbergen, *makka boelan di sa-poet awan*.
 Iets —, *terwijl hij*, *die er bij staat*, *het niet merkt*, *inti*.
 —, *wegnemen*, *silip*.
 Het verborgene, *bárang jang tiáda kahátan*, *bárang jang gláib* (*báhm*).
VERBERGER, m. *órang jang semboeni*, zie **VERBERGEN**.
VERBERGING, vt. *hál semboeni*, *hál memboenikan*.
VERBERGPLAATS, vt. *tampat soenji*, *tampat perlúdoengan*.
VERBERGSTER, vt. *parampoewan jang semboeni*.
VERBERNEN, b. en o. w. zie **VERBRANDEN**.
VERBETEN, b. n. *di mákan gingetam*.
 —, *uitgebeten*, *di mákan*.
 Door sterk water —, *di mákan ajer kras*.
VERBETERAAR, m. *órang jang mentsáhkan* (*membajiki*.) *órang jang hékin baian*, L.

VERBETEREN, b. w. *bájkít*, *membájkít*, *mensulikan*, *moetsakkan*, *pantjat*, *pantjil*.

—, o. w. *djádi lebeh bájq*.

De wetten des lands zijn verbeterd, *makka hoekoem negri soedah di tsakkan (perbájkít)*.

VERBETERHUIS, o. *pandjára orang moeda jang bersalahan*.

VERBETERING, vr. de daad van verbeteren, *hál membájkít*, *peubájkikan*.

—, betere toestand, *perbájkikan*, *kala-koeuan jang soedah di perbájkít*.

—, tucht, *tázir*, Ar., *tázir*, verb., *tá-dít*, Ar.

VERBETERLIJK, b. n. *jang dápat di perbájkít*, *jang boleh djádi bájq*.

VERBEURBAAR, b. n. *jang dápat di pindahkan*, *jang boleh di angkat (pikol)*.

—, dat verbeurd verklaard kan worden, *jang dápat (boleh) kena di rampas*.

VERBEUREN, b. w. *optillen*, *angkat*.

—, verplaatsen, *pindahkan*, *tároh paada lájin tempat*.

Iets — door schuld, *kena di rampas*.

Eene boete —, *kena denda*.

Hij heeft lijf en goed verbeurd, *makka hartanja dan toebohnja poon binása*.

Verbeurd verklaren, *mendendá-t rampas*, *mendendá-t hilang*.

Eene schuld —, *hilang hoetang*, Br. Pal.

Er is niets aan verbeurd, *itoe tiáda mengápa*, *itoe tráda kenápa*, L.

VERBEURTE, vr. *denda hilang*, *rampásan hilang*, *rampásan kárana denda*, *denda hilang*.

VERBEUZELEN, b. w. *hilangkan (laloekan)* *dengan májin-májin sádjá*.

Den tijd —, *menghilangkan waqtoe dengan májin-májin sahádja*, *menghábsikan waqtoe dengan sia-sia*, *per-sia-siákan waqtoe*.

VERBIDDELIJK, b. n. *zacht*, *lemah lemboet*.

—, het oor neigende naar eene bede, *jang dengarkan permintáan*, *jang dápat di tjendrongkan hatinja*.

VERBIDDELIJKHEID, vr. *prí hâti jang lemah lemboet*, *prí hâti jang dápat di tjendrongkan*.

VERBIDDEN, b. w. *melembotkan dengan permintáan (dó)*.

VERBIDDING, vr. *hál menjendrongkan hâti dengan permintáan*.

VERBIEDELJK, b. n. *jang toeroet parintah*, *jang dápat di parintah*, *jang toeroet kâta*, *mânis*.

VERBIEDEN, b. w. *lârang*, *amat*, *pantang*, *mengharáamkan*, *meneguhkan*.

Het is mij verboden, *itoe terlârang padákoe*, *itoe harám padákoe*.

Onder het aanbevelen der deugd en het — der ondeugd, *dengan menjoerokkan kabedjikan dan melârang kadjahâtan*, M. S. R. 34.

Het is verboden varkensvleesch te eten, *makka di pantang mákan daging bábi*.

Hetgeen hij de wet verboden is, *bâ-rang jang di haráamkan sjariát*.

Verbodene dingen, *bârang larângan*.

Het doen terughouden van verbodene dingen, *ifâf*, Ar.

VERBIEDEND, b. n. *jang melârang*, *larângan*.

De — e man, *orang jang melârang*.

— bevol, *parintah larângan*.

VERBIEDING, vr. *hál melârang*, *pelarângan*.

VERBIJSTERD, b. n. *bingong*, *rágoe*, *kasompókan*, L., *kenu dahsat*.

VERBIJSTERDHEID, vr. *bingong*, *dahsat*.

VERBIJSTEREN, b. w. *mendahsatkan*, *membingongkan*, *bekín bingong*, L.

—, geheel in verwarring brengen, *menghároekan*.

VERBIJSTERING, vr. *kalakoewan orang bingong*, *hál orang kena dahsat*.

VERBIJTEN, b. en wed. w. (zich —), *giryetan*, L., *mákan déri*.

Zich — bij het aanhooren van vervelend gebabbel, *djengkil*.

VERBINDEN, b. w. anders binden, *ikat lájin roepa*, *guntí koelit*.

Een boek laten —, *soeroek ganti koelit kitáb*, *soeroek mengilip poela soewátok kitáb*.

Eene wond —, *bábatkan poela loeka orang*.

—, *zamenvoegen*, *hoebong*, *menghoebong*, *menjambat*.

Zich met iemand —, *menjambatkan dirinja dengan sa-orang*.

—, een verbond maken, *berdjandji*, *memboewat perdjandjian*.

Zich onderling —, *djádi moewáfaqat berpákat*, L.

Zich (voor iemand) —, *tanggung*, *ákor*, *mengákoek*.

Zich door eene gelofte —, *berqawl*, *berniat*.

Zich voor iemands schulden —, *tanggung orang poenja hoetang*.

—, in verband brengen, *tambatkan*.

VERBINDEND, b. n. *verpligtend*, *kaharoesan*, *ferdloe*, Ar., *jang misti*, *jang misti di toeroet*, *adláfi*, Ar.

—, *menghároeskan*, *memferdloekan*.

VERBINDING, vr. *pengikátan*.

—, *verbindtenis*, *djandji*, *perdjandjian*.

—, *vereeniging*, *penghoebongan*.

—, *vermenging*, *tjampoeran*.

VERBINDTENIS, vr. *djandji*, *perdjandjian*, *bábat*.

—, *verstandhouding*, *persambátan*.

Schriftelijke schuld—, *soerat tanggung hoetang*.

Zijne geheele —, *sa-bábatnja*, Br.

VERBITTERD, b. n. *vertoornnd*, *amárah*, *márah*, L., *geram*, *morka*, Hoft.

—, *verstoord*, *goesar*, *ketjil hâti*.

—, *bitter gemaakt*, *di bekín páhit*, *terpáhit*, *soedah di páhitkan*.

VERBITTERDHEID, vr. *hál amárah*.

- VERBITTEREN**, b. w. *pâhitkan, memâhitan, bëkin pâhit, L.*
 —, vertoornen, *menganârahkan, bëkin mârâh, L., bëkin goesar, L., menggoesarkan, memorkâkan, Hofst., mengamâahkan, memedaskan.*
 Het geinoed —, *memedaskan hâti, memorkâkan qalboe, Hofst.*
 —, toorn, *oesiq, atjoem, toesoeg.*
- VERBITTERING**, vr. *hâl memâhitan, pemahitan, hâl bëkin pâhit.*
 —, toorn, *amârah, mârâh, L., morka, Hofst., goesar.*
 —, wrok, *damdam.*
- VERBLAZEN**, b. w. *pindahkan dengan tieop, tieopkan.*
- VERBLEEKEN**, o. w. *djâdi poetjat, djâdi poedar.*
 Doen —, *memoetjatkan, bëkin poetjat, L.*
- VERBLEEKING**, vr. *hâl djâdi poetjat, hâl djâdi poedar.*
- VERBLEEKT**, b. n. *poetjat.*
 —, doodkleurig, *poedar, poetjatnja orang mâti.*
- VERBLIJD**, b. n. *soeka hâti, gamar, soekatjita.*
 — zijn te hooren, *dâpat soeka hâti sabab mendengar.*
- VERBLIJDEN**, b. w. *soekâkan, menjoekâkan, menggamarkan, soeka-tjitakan, bëkin socka hâti, L.*
 Opdat ik de harten verblijde van allen, die door mij mishandeld zijn, *sopâja koesoekâkan hâti segalla orang jang di persakiti derri paadda akoe, M. S. R. 44.*
 Zich —, *menjoekâkan diri.*
- VERBLIJDING**, vr. *soeka, kasoekâan, soekatjita, kagamâran.*
- VERBLIJF**, o. de daad van verblijven, *kadoeloekan, kadiâman.*
 —, verblijfplaats, *tampat kadoedoekan, tampat kadiâman*, zie ook **VERBLIJFPLAATS**.
 Het — des vredes, *dâr, es-salâm, Ar., Hofst.*
 —, *hâl doedoeg, hâl diam*, zie **VERBLIJFPLAATS**.
- VERBLIJFPLAATS**, vr. *tampat kadoedoekan, tampat kadiâman, dâr, Ar., chânah, Ar.*
 — in een bosch of wildernis, *koeboewan, Palemb.*
- VERBLIJVEN**, o. w. *doedoeg, diam, tinggal.*
 Hij verblijft al tien jaren in die stad, *soedah sa-poeloh tâhon lamânja makka ia doedoeg di dâlam negri itoe.*
 Ergens uit oorzaak van godsdienst —, *itikâf, Ar.*
 Ongeveer een paar maanden in de bovenlanden —, *tinggal bârang doewa boelan di goenong.*
- VERBLIJVING**, vr. *hâl doedoeg, hâl diam, hâl tinggal.*
- VERBLIKKEN**, o. w. *ber-oebah warna, hilang warna jang sadia, moentuh, L.*
- VERBLIND**, b. n. *blind, boeta.*
 —, verlokt, *di tawâr-i.*
 — in het geinoed, *mâta glap, hâti glap.*
- VERBLINDEN**, b. w. *boetâkan, memboetâkan, bëkin boeta, L.*
 De oog en —, *memboetâkan mâta.*
 Het geinoed —, *mengglapkan hâti.*
 Zich —, blind voor iets zijn, *toetop mâta, tiâda mâw lihat.*
 —d, *schitterend, siloe.*
- VERBLINDHEID**, vr. *hâl memboetâkan, pemboetâan.*
 —, slechtheid, *kadjahâtan, djahiliat, Ar.*
 —, begoocheling, *chujâl, Ar.*
- VERBLINDING**, vr. *hâl memboetâkan, pemboetâan.*
- VERBLOEMD**, b. n. *oepâma, ibârat, Ar., madjâzi, Ar.*
 Wanneer men van een dom mensch zegt: „het is een buffel”, dan wordt buffel in eenen — en zin opgevat, *kâlœe di katâkan orang bâloeh itoe karbo makka perkatâân karbo itoe ibârat sâdja.*
 — spreken, *mengibâratkan, berkâta dengan madjâz, berkâta atas pri madjâzi.*
 —, bijw. —elijk, *dengan ibârat, dengan oepâma.*
- VERBLOEMEN**, b. w. *optooijen, hias, hiâsi, menghias.*
 —, bewimpelen, *toetop, semboenikan.*
 De waarheid —, *semboenikan kabenâran.*
 Zijnen misslag —, *toetop sâlahnja.*
- VERBLOEMING**, vr. *versiering, penghiâsan dengan boenga.*
 —, bewimpeling, *hâl menoetop, hâl semboenikan, penoetoeapan.*
- VERBLUFFEN**, b. w. *mendahsatkan, membri dahsat, bëkin kasompôkan, L.*
- VERBLUFT**, b. n. *kena dahsat, kasompôkan, L.*
- VERBOD**, o. *larângan, rarângan, verb., nahî, Ar.*
 Een nieuw —, *larângan jang bahâroe.*
 Het is een — gele kleederen te dragen, *ada larângan pâkri warna koening.*
 Het doen terughouden van een —, *îsaf, Ar.*
- VERBODEMEN**, b. w. *guntî pantat tong.*
- VERBODEN**, b. n. *terlârang, montaha, Ar., mahdjoer, Ar.*
- VERBODSDAG**, m. *hârt larângan.*
- VERBODSSTELSEL**, o. *sjarth larângan.*
- VERBODSWET**, vr. *titah larângan.*
- VERBOEKEN**, b. w. *pindahkan paadda lâjin boekoe, toelis di boekoe lâjin, toelis di dâlam lâjin boekoe.*
- VERBOLGEN**, b. n. zie **ONSTUIMIG, Boos, Toornig.**
- VERBOLGENHEID**, vr. zie **ONSTUIMIGHEID, Boosheid, Toorn.**
- VERBOND**, o. *djandji, perdjandjian, âhd, Ar., âhad, verb.*
 — der genade, *perdjandjian raâmat.*

- De arke des —s, *táboet*, Ar.
 Het — van vroegeren tijd, *perdjandjian dhlóto hárt*.
 Onderling een vast — sluiten, *bertegoh-tegóhan djandji*.
 Een — sluiten, *memboewat perdjandjian*.
 Een — bekrachtigen, *menetapkan perdjandjian*.
 De naleving van het — eischen, *toen-toet perdjandjian*.
 Het oude —, *soerat perdjandjian láma*, *el ahdó'l-átig*, Ar.
VERBONDBREKER, m. *orang jang merombag djandji*.
VERBONDBREKING, vr. *háal merombag djandji*.
VERBONDEN. b. n. vereenigd, *terhoelóng*.
 —, eenstemmig, *moewifaqat*, Ar., *perpakat*, L.
VEBONDSARK, vr. *táboet*, Ar.
VERBONDSBRIEF, m. *soerat perdjandjian*, *warqat l-qawl*, Ar.
VERBONDSCHENDER, m. *orang jang merombag perdjandjian*.
VERBONDSSEED, m. *soempah atas djandji*.
VERBONDSKIST, vr. *táboet*, Ar.
VERBONDSMAAL, o. zie **NACHTMAAL**.
VERBONDSOFFER, o. *qorbán qawl*, Ar.
VERBONDSWET, vr. *sjariát perdjandjian*.
VERBOORDEN, b. w. *memboewat pinggir bahároe*, *ganti pinggir*.
VERBORGEN. b. n. *tersemboeni*, *terboeni*, *ghájib*. Ar., *chafí*, Ar.
 Al het geopenbaarde en het —e is in uwe kennis vervat, *bárang jang njáta don terboeni-toeláhal dálam ilmó-moe*, M. S. R. 45.
 —, geheimzinnig, *rahasia*, *rahsia*.
 —, zie **HEIMELIJK**.
 —, onbekend, *tiáda katahoewan*.
 —, duister, *glap*.
 —e, geheimzinnige woorden, *perkatáan jang dálam sakáli*.
 — handel, *dagangan glap*.
 In het —e, *dengan diam-diam*, *mentjoert tjoert*.
VERBORGENHEID, vr. *rahsia*, *bárang rahsia*, *bárang rahasia*.
 —, geheimenis, *bárang jang ghájib*, M. S. R. 7.
VERBORGENLIJK, bijw. *atas prt jang tersemboeni*.
VERBOUWEN, b. w. *boewat lájin roepa*, *békin lájin roepa*, *membaharoeví*.
 —, door bouwen verspillen, *hábisikan dengan memboewat*.
 Hij heeft zijn geld met huizen te — verspild, *makka oewangnja itoe di hábisikannya dengan memboewat (békin) roemah*.
 —, (kooft), *menjawah*, *berládang*.
VERBRABBELEN, b. w. *békin koesoet*, L., *mengoesoetkan*.
VERBRADEN, b. w. *menggórèng terláloe láma*.
 —, o. w. *hábis sabab di góreng terláloe láma*.

- VERBRANDBAAR**, b. n. *jang dápat di bákar*.
VERBRANDEN, b. w. *bákar*, *membákar*, *toenoe*, *menoenoekaj menghángoeskan*.
 Verbrandt mij! *bákarlah hamba!*
 Door vuur verbrand worden, *di bákar ápt*.
 Een huis —, *membákar roemah*.
 Een lijk —, *membákar majit*.
 Levend verbrand worden, *máti di bákar*.
 Voor de tweede maal boomwortels en takken —, *pandoe*.
 Zich met den (de) afgestorvene laten —, *béla*, *berbéla di dálam ápt*.
 —, o. w. *hángoes*, *kabakáran*, *toenoe*, *tertoenoe*.
 Het huis verbrandt, *roemah kabakáran*.
 Van sommigen verbrandden de kleederen, *sa-tengah tertoenoe badjoenja*.
 Die stad is verbrand, (afgebrand), *makka hángoeslah terbákar negri itoe*.
 Door de zon verbrand, *kena panas máta-hárt*.
 —, aanbranden, *hángoes*, *kena hángoes*.
 Dat vleesch is aangebrand, *mukka dáging itoe kena hángoes*.
VERBRANDHEID, vr. *háal kena hángoes*, *kahanyoesan*.
 —, verzenging van planten of boomen door hitte of koude, *lájor*.
VERBRANDING, vr. het doen verbranden, *pembakáran*.
 De — zelve, *háal bákar*, *kabakáran*, *háal toenoe*.
 Van de —plaats van dat lijk, *derrí paadda tempat membákar bangké itoe*, S. R. 104.
VERBRASSEN, b. w. *boeroes*, *boeroeskan*.
 Hij heeft de schatten zijns vaders verbrast en is nu doodarm, *makka segalla harta bapánja itoe soedah di boeroeskannja, sarta miskinlah ia terláloe amat*.
VERBRASSING, vr. *pemboeroesan*.
VERBREEDEN, b. w. *melébarkan*, *békin lébarran*, L., *meloewaskan*.
 Een weg —, *melébarkan djálan*, *memboekoqkan djálan*.
 Het veld —, *meloewaskan pádang*.
VERBREKBAAR, b. n. *rápoh*, *jang bólek pitjah*.
VERBREIDEN, b. w. *chabarkan*, *kassé bábar*, L.
 Overal —, *masjhoerkan*.
 Iemands lof —, *masjhoerkan poedjinja orang*, *memoedji orang berkoeliling*.
 Zich —, verder uitstrekken, *meloewaskan dirinja*.
 Het daglicht verbreidt zich, *makka siang hári bersinar kan koeliling*.
VERBREIDER, m. *jang mengchabarkan koeliling*, *jang kassé bertáhoe koeliling*, L., *jang memasjhoerkan*.
VERBREIDING, vr. *háal memasjhoerkan*, *háal*

- mengchabarkan koeliling, *hâl kassi bertâloe koeliling.*
- VERBREKEN**, b. w. (breekbare waar) *pitjahkan.*
 Een touw —, *poatoeskan tâti.*
 Een bamboes —, *pâtahkan boeloh (bamboe, L.)*
 Een verbond —, *rombaq perdjandjian, monkir derri paadda perdjandjian.*
 En hij verbreekt al de afgoden, *dau di pitjahkannya segalla berhâla.*
 Eenen uitersten wil —, *mengoebahkan watsi-jat.*
- VERBREKING**, vr. *hâl pitjahkan*, zie **VERBREKEN**.
 —, *schending, kalanggâran, karombâkan.*
- VERBRENGEN**, b. w. *bâwa paadda lâjin tempat, pindahan.*
- VERBRIJZELAAR**, m. *jang meromoqkan, jang mengantjorkan.*
- VERBRIJZELEN**, b. w. *romoq, romoqkan, antjorkan.*
 Glas —, *romoqkan kâtja.*
 De harten —, *mengantjorkan hâti.*
 Eenen steen tot stof —, *mengantjorkan bâtoe.*
 Drooge waren tusschen steenen —, *vermalen, pipis.*
 —, met eenen stamper, *toemboeq.*
 Tot stof —, *piri.*
 Peper —, *toemboeq lâda.*
 Verbrijzeld, *antjor, loeloh-lantaq.*
 En zijne beenderen waren verbrijzeld, *makka segalla toelangnja poon loeloh-lantaq.*
- VERBRIJZELING**, vr. *peromôkan, pengantjoeeran, pemipisan, penoemboekan.*
- VERBRODDELEN**, b. w. *meroesakkan dengan tôris.*
- VERBROEDEREN**, b. w. *mendjadikan tsofbat (soedâra,) menjoedarâkan, bêkin sobat, L.*
 —, *verzoenen, mendameikan.*
- VERBROEDERING**, vr. *hâl djâdi tsofbat.*
 —, *verzoening, perdameian.*
- VERBROEIJEN**, b. w. *mengaram terlâloe pânas.*
 —, o. w. *djâdi boesq sabab terlâloe pânas.*
- VERBROKKELLEN**, b. w. *merapohkan, pitjah-pitjahkan.*
- VERBRUID**, b. n. zie **SLECHT, LEELIJK.**
 —, *bijw. zeer, amat, terlâloe, sakâli.*
 Het is — morsig op den weg, *makka djâkan itos terlâloe bêtyék.*
- VERBRUIJEN**, b. w. *bêkin roesaq, L., bêkin woeroeng, L.*
 Het bij iemand —, *menggoesarkan orang.*
 Hij heeft het bij u verbruid, *makka ia soedah menggoesarkan toewan hambu.*
- VERBRUIK**, o. *hâl pâkei, hâl menghâbiskan.*
 —, *bekostiging, hâl membelandjâkan.*
 — van spijs, *hâl mâkan.*
 — van drank, *hâl minom.*
- VERBRUIKEN**, b. w. *pâkei, mâkan, hâbiskan.*
 Veel hout —, *pâkei bânjaq kâjoe.*
 Veel rijst —, *mâkan bânjaq bras.*
- Al zijne schatten —, *menghâbiskan segalla hartânja.*
- VERBRUIKING**, vr. *hâl pâkei, hâl mâkan, hâl menghâbiskan.*
- VERBUIGBAAR**, b. n. zie **BUIGBAAR.**
 —, (volgens de spraakkunst), *jang dâpat di tatsrifkan.*
- VERBUIGEN**, b. en o. w. zie **BUIGEN.**
 (Een naamwoord) —, *tatsrifkan.*
- VERBUIGING**, vr. (van een naamwoord) *tatsrif, Ar.*
- VERBULDEREN**, b. w. *hilangkan hâti, mendahsatkan.*
- VERDACHT**, b. n. *kena sjak, kena sjobhat, Ar.*
 — houden, *târoh sjak, tarka, terkah.*
 Een — persoon, *orang jang kena sjak, orang jang di tarka.*
 Ergens op — zijn, *ingat paadda barang apa-apa.*
- VERDAGTHEID**, vr. *sjak, Ar., hoewas.*
 —, *twijfel, sjobhat, Ar.*
- VERDAGEN**, o. w. *loempat sabab soeka hâti.*
 —, b. w. zie **DAGVAARDEN.**
 Eene vergadering —, *pertanggohkan madjlis.*
- VERDAMPEN**, o. w. *djâdi hâwap (hâsap).*
 Dit water is verdamp, *makka ajer ini soedah djâdi hâwap.*
- VERDAMPING**, vr. *hâl djâdi hâwap.*
 —, *uitwaseming, peloh, ploh, kringat, L.*
- VERDANSEN**, b. w. *boeroeskan dengan menârî (tandaq).*
 Zijn geld met de dansmeiden —, *boeroeskan (hâbiskan) oewangnja dengan ronggeng.*
 Zijne gezondheid —, *hilangkan njaman-njanja dengan menârî, hilangkan salâmat budannja sabab bâla terlâloe bânjaq, L.*
- VERDARTELEN**, b. w. *hilangkan dengan bermâjin.*
 —, o. w. *djâdi terlâloe nâkal.*
- VERDEDIGBAAR**, b. n. *jang dâpat di tahanan, jang dâpat di lindongkan, jang bôleh tâhan.*
 —, (in regten) *jang dâpat di bitjarâkan.*
- VERDEDIGEN**, b. w. *melindongkan, tahanan.*
 Zich —, *melindongkan diri, melâwan.*
 — in regten, *toelony bitjâra.*
 Een bewijs of stelling —, *menjoenggoehkan (meneliharâkan) dalilnja.*
- VERDEDIGER**, m. *jany melindongkan, jang melâwan, nâtsir, Ar.*
 — in regten, *jang toelony bitjâra.*
- VERDEDIGING**, vr. *pelawânan, perlindoenjan.*
 — in regten, *hâl toelony bitjâra.*
- VERDEDIGINGSLINIE**, vr. *dâirah bêntêng-bêntêng.*
- VERDEDIGINGSMIDDEL**, o. *barang perlindoenjan.*
 —, *wapen, sindjâta akan melâwan.*
- VERDEELBAAR**, b. n. *jang dâpat di bahagikan.*
- VERDEELD**, b. n. *terbahâgi, tubbâgi, L.*
 Onderling — zijn, *berbantah-bantâhan.*

VERDEELDHEID, vt. *tjiderá*, perbantáhan.
 VERDEELEN, b. w. *bahági*, bahagikan.
 In vieren —, *bahági ampat*, membahági atas ampat bahági.
 Onder velen —, *rintjaq*.
 VERDEELER, m. *orang jang membahági*.
 VERDEELING, vt. *pembahagian*, *hál membahági*.
 — van erfenis, *pembahagian bárang poesáka*.
 De — der vingers, *selangnya djári*.
 VERDEK, o. *tingkat*.
 VERDEKKEN, b. w. *ganti tingkat*.
 VERDELGEN, b. w. *káramkan*, *mengáram*, *membinasákan*, *rimpah*, *rúnapaq*.
 Eene stad —, *membinasákan negri*.
 Een volk —, *toempaskan qawm*.
 Een schip —, *káramkan kapal*.
 VERDELGING, vt. *pembinasáan*, *penoempásan*, *hál mengáramkan*.
 VERDEMOEDIGEN, w. w. zie VERROOTMOEDIGEN.
 VERDENKEN, b. w. *tároh sjak*, *terkah*, *tarka*.
 VERDENKING, vt. *sjak*, Ar., *tohamak*, Ar.
 —, *twijfel*, *sjobhat*, Ar., *sangka*, *hoewas*.
 VERDER, bijw. en b. n. *lebeh djáwh*, *djawhan*, L.
 En zoo —, *voort*, enz., *ghayrah*, Ar., *wa ghayrah*, Ar.
 VERDERF, o. *binása*, *kabinasáan*.
 De weg des —s, *djálán kabinasáan*.
 VERDERFELIJK, b. n. *jang binása*, *jang linnjap*.
 —, *verderf aanbrengend*, *jang membina-sákan*, *jang bekin roesaq*, L.
 —, *vergankeljik*, *fená*, Ar.
 VERDERFELIJKHEID, vt. *jang dápat di roesaqkan*.
 VERDERFENIS, vt. *kabinasáan*, *hál mendjáhatkan*.
 VERDERVEN, b. w. *membinasákan*, *meroesaqkan*, *békin roesaq*, L.
 —, o. w. *djadi binása*, *djadi roesaq*, *djadi boesoq*.
 VERDERVER, m. *jang membinasákan*, *jang meroesaqkan*, *peminása*.
 —, *satan*, *iblis*, Ar., *sjéthán*.
 VERDERVING, vt. *hál membinasákan*, *peminásáan*.
 VERDICHT, b. n. *perbóla*.
 Een — verhaal, *tjariterá perbóla*, *tjarita kósong*.
 Een — naam, *náma jang di tjóert*.
 Een — iets, *bullebak om kinderen bang te maken of stil te doen zijn*, *tjukkoq*.
 VERDICHTEN, b. w. *perbolákan*, *poera-poerákan*, *perbóhongkan*.
 Iets — om kinderen bang te maken, *den bullebak zoeken*, *mentjári tjukkoq*.
 VERDICTSEL, o. *perkatáan jang perbóla*, *perkatáan doesta*.
 VERDIEND, b. n. *hároes*.
 Hij heeft het —, *hároes padánja*.

VERDIENEN, b. w. (met werken) *dápat dengan kardja*, *mákan oepah*.
 —, *waardig zijn*, *áda hároes*, *áda pátoet*, *berpahála*.
 Gij hebt dat verdiend, *makka itoe hároes padámoe*.
 Straf —, *hároes di sjiksákan*.
 Hij verteert meer dan hij verdient, *balantjánja lebeh derri paadda oepahnja*.
 VERDIENSTE, vt. *loon*, *oepah*.
 —, *traktement*, *gádji*.
 Zedelijke —, *pahála*, *djása*.
 Ik wil ook de — eener bedevaart verwerven, *akoe kahandákti mendápat pahála hadji djoega*.
 Om de —n van onzen Heer, *káraná pahála toehan kámi*.
 VERDIENSTELIJK, b. n. *berpahála*, *berdjása*.
 Een — man, *orang jang berpahála*.
 Eene —e daad, *perboewátan jang berdjása* (*bájiq*).
 VERDIENSTELIJKHEID, vi. *tsifut* (*pri*) *jang berpahála*.
 VERDIEPEN, b. w. *mendálmkan*, *békin lebeh dálam*.
 Zich in schulden —, *mengoetangkan diri terláoe amat*.
 Zich in gedachten —, *fakoer*.
 VERDIEPING, vt. *pangkat*, *tingkat*, *lâpis*.
 Boven—, *pangkat roemah jang di atas*.
 De zeven —en der aarde, *toedjoh lâpis boemi*, M. S. R. 22.
 — der aarde, *petála boemi*, *lâpis boemi*.
 VERDIERLIJKE, b. w. *mendjadikan seperti binátang*.
 Zich —, *djadi seperti binátang*, *perbinátangkan diri*.
 VERDIKBAAR, b. n. *jang bóleh di békin kental*, L.
 VERDIKKEN, b. w. *van vochten*, *békin kental*, L.
 — in omtrek, *tebalkan*, *menebalkan*.
 —, *grooter maken*, *membesarkan*.
 —, *doen zwellen*, *membangkaqkan*, *békin bangkaq*, L.
 —, *doen stollen*, *békin bekoe*, *membe-koekan*.
 —, o. w. *van vochten*, *djadi kental*, L., *djadi bekoe*.
 VERDIKKING, vt. *hál djadi kental*, L. (*bekoe*).
 VERDING, o. *djandji*, *perdjandjian*.
 VERDOBBELEN, b. w. *memboeroeskan dengan berdoeéli*.
 VERDOEMD, b. n. *kena koetoq*, *kena lanat*.
 VERDOEMELIJK, b. n. *jang dápat di koetokan* (*lanatkan*).
 VERDOEMEN, b. w. *koetoq*, *mengoetoq*, *lanatkan*.
 VERDOEMENIS, vt. *koetoq*, *lanat*, Ar.
 Eeuwige —, *koetoq jang kakal*.
 VERDOEMENSWAARDIG, b. n. *hároes di koetokan* (*lanatkan*).
 VERDOEN, b. w. *dooden*, *boenoh*, *memboenoh*.

Zich —, *boenoh diri*:
 —, verkwisten, *boeroes, boeroeskan*.
 —, herdoen, *boewat poela, békin lági, L.*
VERDOENER, m. *orang jang memboeroeskan hartánja*.
VERDOLEN, o. w. zie **DOLEN**.
VERDOLING, vt. zie **DOLING**.
VERDONKERAAR, m. *jang mengglapkan, jang membáwa bárang gelap*.
VERDONKEREN, b. w. *glapkan, kalám-é. mengalami, soeramkan, menghájib, békin gelap, L.*
 De geheele schepping —, *mengalaman segala áalam, M. S. R. 68.*
 —, o. w. *djádi gelap*.
VERDONKERING, vt. *kaglápan, hál djádi gelap*.
VERDOOFD, b. n. *toeli*.
 —, stomp, *gevoelloos, kákoé, kágoeh, bódoh*.
VERDOOLD, b. n. *tersasat, kasásar, L.*
VERDOOLDHEID, vt. zie **AFDWALING**.
VERDOOVEN, b. w. *toelikan, menoelt, békin toelt, L.*
 —, *gevoelloos maken, djadikan kákoé*.
 —, *bedwelmen, membingongkan*.
 Den glans —, *soeramkin tjahája*.
 Den klank —, *sájopkan (mengoerangkan) boenji*.
 —, o. w. *djádi toelt*.
 —, *den glans verliezen, djádi soeran*.
 —, zie **UITDOOVEN**.
VERDOOVING, vt. *prt orang kákoé*.
 —, *bedwelming, bingong*.
 —, *van het gehoor, hál djádi toelt*.
VERDORD, b. n. *kring, soedah lájoe*.
 — en lam, *tjapiq kring*.
VERDORDHEID, vt. *kalakoewan (prt) jang kring*.
VERDORREN, o. w. *van het land, djádi kring*.
 —, *van bloemen, kruiden, ledematen, lájoe, zie VERZEGEN*.
VERDORRING, vt. *kakringan, lájoe*.
VERDORVEN, b. n. *roesaq, binása*.
 Voorzeker worden alle onderdanen —, *nistjája binasalah segalla rai-jat*.
VERDORVENHEID, vt. *prt kubinásáan*.
VERDOUWELIJK, b. n. *jang dápat di tjernákan*.
VERDOUWEN, o. w. zie **VERTEREN, VERDRAGEN**.
VERDRAAGBAAR, b. n. *katahánan, terdarita*.
 —, *verplaatsbaar, jang dápat di pindahkan*.
VERDRAAGZAAM, b. n. *tsabar, Ar., bertáhan, lenah lemboet*.
VERDRAAGZAAMHEID, vt. *prt tsabar, fálm, Ar.*
VERDRAAIJEN, b. w. *woorden —, poetar báliq perkutáan, kirásan, menjálah*.
 Zijne woorden —, *poetar báliq perkutáannya*.
 —, *verkeerd draaijen, (een lid —) poelas, poelir, L.*
 Eenen sleutel —, *sálah memoetar ánaq koentji*.

De oogen —, *mendelik, L., lingar, balingáran*.
VERDRAAIJING, vt. *verwringing, hál poelus (poelir, L.)*.
 Aangezigts —, *laqwat, Ar.*
VERDRAG, o. *djandji, perdjandjian*.
 Een — *maken, memboewat perdjandjian*.
 Een schriftelijk —, *soerat perdjandjian*.
VERDRAGELIJK, b. n. *katahánan, terdarita*.
VERDRAGELIJKHEID, vt. *prt hál jang terdarita*.
VERDRAGEN, b. w. *verplaatsen, pindahkan, báwa pada lájin tempat*.
 —, *dulden, tsabar, Ar., bertáhan, bertabar, daroe*.
 —, *verduwen, (van de maag) mentjerna*.
 Zich onderling —, *moewáfaqat, sa-háti, sa-baw'n*.
VERDRAGING, vt. *pemindahan*.
VERDRAAGMAKEND, b. n. *berdjandjikan*.
VERDRIET, o. *soesah háti, nowápa*.
 — *andoen, menjoesakkan*.
VERDRIETELIJK, b. n. *soekar, soesah*.
 —, *vervelend, kesal, L.*
VERDRIETELIJKHEID, vt. *kusoekáran*.
 De verdrietelijkheid dezer wereld zijn de bronnen van luister in de eeuwigheid, *kusoekáran doenjá ini ada póhon kabesáran áchirat djoega*.
VERDRIETEN, oop. w. *djádi soesah háti, djádi sjeghol*.
VERDRIETIG, b. n. *bersoesah, brat, sjeghol, Ar., sákit háti*.
 —, *gebelgd, sasáran*.
VERDRIJVEN, b. w. *háloekan, oesir, melo-loekan, zie UITDRIJVEN*.
 —, *doen verdwijnen, menghilangkan, melinjuapkan*.
 Slijmen —, *memboewangkan balgham*.
 De winden (in het ligchaam) —, *menoelaq angin, mengháloe sakalian angin*.
 Indien de hitte de koude verdrijft, *djikalaw surárat itoe menghilangkan boeroedat, M. S. R. 13, djikalaw kapanásan itoe menghilangkan kadinginan*.
VERDRIJVING, vt. *penghaloewan, pengoesiran*.
VERDRINGEN, b. w. *sesaqkan serta pindahkan, persesaqkan, desek, Jav., (dussek)*.
VERDRINKEN, b. w. *met drinken doorbrengen, hilangkan dengan minum*.
 —, *verkwisten, memboeroeskan dengan minum*.
 Zich —, *lemaskan diri dálam ajer*.
 —, o. w. *máti kelelap, L., máti lemas dálam ajer*.
 —, *(van landerijen, die overloopen) kena sabaq*.
 —, *door overvloedige regens, bátjaq*.
VERDROEGEN, b. w. *kringkan, békin kring, L.*
 —, o. w. *djádi kring*.
VERDROEGING, vt. *kakringan, hál djádi kring*.
VERDROEMEN, b. w. *hilangkan dengan berminpi*.

- VERDRUKKEN, b. w. onderdrukken, meng-
aniája.
—, zie HERDRUKKEN.
—, drukkende verbruiken, *pákei* dengan
tjitaq, L., *háiskan* dengan *trá*.
- VERDRUKKER, m. zie ONDERDRUKKER.
- VERDRUKKING, vt. *aniája*.
- VERDRUPPELEN, o. w. *hilang* dengan *berti-
tiq-títig*.
- VERDUBBELEN, b. w. *berdoewákan*, *gandá-
kun*, *perdoewákan*, *kambarkan*, *merangkan*.
—, o. w. *berganda*.
—, vermeerderen, *tambah*, *menambah*.
— met koper, *melápisikan* dengan *tam-
báya*.
En zijn toorn verdubbelde, *makka má-
kin hángatlah morkánja*, Hoft., *mingkin
sánjat márahnja*, L.
- VERDUBBELING, vt. *hál berdoewákan*, *hál
gandákan*.
—, tweede laag, *omkleedsel*, *voering*,
huid, *lapisan*.
—steeken (boven de letter), *tesjdid*, Ar.,
sjadd, Ar.
- VERDUFFEN, o. w. *djádi bási*.
Verduft brood, *rótt bást*.
—, verwelken, *lájoe*.
- VERDUIDELIJKEN, b. w. *menjátákan*, *men-
rangkan*, *békin trang*, L.
—, te verstaan geven, den zin aandui-
den, *mengartikan*, *kassí mengarti*, L., *mentaf-
sirkan*.
- VERDUIDELIJKING, vt. *verklaring*, *pengar-
tian*, *tafsir*, Ar., *hál mentafsirkan*.
- VERDUISTEREN, b. w. *glapkan*, zie VER-
DONKEREN.
Gedurende eene maansverduistering
wordt de maan door de aarde verduisterd,
*tatkála grahána boelan makka boelan itoe di
glapkan boemf*.
Iemands verstand —, *membangongkan
órang*, *mengglapkan boedí órang*.
—, o. w. *djádi glap*.
—, van hemellichten, *garahána*, *áda
garahána*.
—, heimelijk wegnemen, *mentjoert-tjoeri
ambil*.
- VERDUISTERING, vt. *kaglapan*.
—, daad van verduisteren, *pengaláman*.
— van hemelbollen, *garahána*, *gar-
hána*, *grahána*, Sansk.
— van goederen, *pentjoerian bárang-
bárang*.
- VERDUITSCHEN, b. w. in het Nederduitsch
overbrengen, *píndahkan paadda bahása
wolanda*.
- VERDUITSCHER, m. vertaler, *djoeroe bahása
jang píndahkan paadda bahása wolanda*.
- VERDUITSCHING, vt. *hál píndahkan paadda
bahása wolanda*.
- VERDUIVELD, b. n. *tjára iblis*, *tjára sjéthán*,
sjéthánt.
—, slecht, *djáhat*, *fásiq*, Ar., *kapista*.
- VERDUNNEN, b. w. *menipiskan*, *békin tipis*, L.
— (van vloeistoffen,) *mentjájerkán*, *se-
nikán*, *békin éntjér*, L.
—, verfijnen, *menghaloest*.
—, o. w. *djádi tipis*.
- VERDUNNING, vt. *hál menipiskan*, zie VER-
DUNNEN.
- VERDUREN, b. w. *táhan*, *tsabar*, *daríta*.
Het was niet langer te —, *tiáda ter-
daríta lági*.
Veel hitte —, *berpánas-pánas*.
- VERDURING, vt. *hál menáhan*, *hál mendaríta*,
hál mensabarkan.
- VERDUTTEN, b. w. *hilangkan* dengan *meng-
antog*.
- VERDWAALD, b. n. *tersasat*, *kasásar*, L.
- VERDWAASD, b. n. *gila*.
- VERDWAASDHEID, vt. *Kagiláan*.
- VERDWALEN, o. w. *sasat*, *sasar*.
Wij allen verdwaalden in de wildernis,
*makka pátek sakalian poon sasat di dálam
hoetan*, S. R. 84.
Doen —, *menjasatkan*.
Verdwaalt gij nimmer, *djángan kámoes
sasat paadda bárang mása*, M. S. R. 15.
- VERDWALING, vt. *kasasátan*.
- VERDWAZEN, b. w. *menggilákan*, *menba-
balkan*.
—, o. w. *djádi gila*, *djádi babal*.
- VERDWIJNEN, o. w. *hilang*, *linnjap*, *djádi
gháib*, *mirat*, *sirna*, Kaw., *moesna*, Kaw.,
mengeram, L.
Doen —, *menghilangkan*, *melínnjapkan*.
En zij allen —, *dan linnjaplah sakáli
samoehánja*, M. S. R. 26.
Hij verdween uit de oogen der menigte,
*makka gháiblah ia derti paadda máta
órang bányaq*.
Op het tijdstip dat gij geheel verdwijnt,
tatkála linnjaplah kámoes sakáli-káli, M.
S. R. 17.
— (van hoop of verwachting,) *poetoes*.
Zijne hoop is verdwenen, *poetoeslah
pengharápánja*, *poetoeslah asánja*.
De ster van den zaaitijd is nog niet
verdwenen, *bíntang njebat belom meng-
eram*, L.
- VEREDELLEN, b. w. *mendjadikan lebek moelia*,
membajikí.
—, o. w. *djádi moelia*.
—, zie VERADELLIJKEN.
- VEREDELING, vt. (van gemoed,) *hál mendja-
dikan lebek moelia*.
—, veradelijking, *hál membangsáwankan*.
- VEREELT, b. n. *soedah djádi boebol*, L.,
soedah djádi babaloelang.
- VEREELTEN, b. w. *djadikan boebol*, L.,
djadikan babaloelang.
- VEREELTHEID, vt. *prt boebol*, L., *prt ba-
baloelang*.
- VEREELTING, vt. *hál djádi boebol*, L., *hál
djádi babaloelang*.
- VEREENIGEN, b. w. *zamenvoegen*, *hoelóng*.

menghoebong, watslkan, menjertakan, djoemákan.

—, tot één maken. *soewatoekan, mendjadikan sátoe, persoewatoekin.*

Door het huwelijk —, *mengáwinkan, menikákan.*

—, bijvoegen, *pesertakan.*

Het nuttige met het aangename —, *pesertakan barang jang beryoena dengan barang kasokáin.*

— (van man en vrouw,) *sa-toehoh.*

Man en vrouw — zich ingeolge zijnen wil, *makka láki-láki dan parampoewan i'oe satoehoh dengan hoekoemannja, M. S. R. 10.*

Zijns vaders landen heeft hij met de zijne vereenigd, *makka tánah bapánja itoe soedah di tambahkan paadda tánahnja sendiri.*

Weder met elkander —, verzoenen, *mendamékan, menjolohkan.*

Zich in het middelpunt —, *berkoempol paadda poesat boelat.*

Nauwer —, *merápatkan, békin rápat, L.*

Zich met iets kunnen —, *djádi moe wáfsiqat.*

Vereenigd, eenstemmig, *runpoq, L.*

VEREENIGING, vr. verbinding, *penghorboengan, watsl, Ar., iútsál, Ar., sanggama, Sansk.*

—, zamenvoeging, *karapátan, tális, Ar.*

— van ziel en ligchaam, *perhoeboengan djíwa dan badan.*

— in een middelpunt, *pekoempoelan paadda soewátoe poesat.*

—, *lassching, sanboengan.*

—, verbond van velen, *perdjandjian bánjaq órang, moewásajatnja bánjaq órang.*

—, zamenkomst van twee planeten, *pertemoewan síarat doewa boewah.*

VEREENVOUDIGEN, b. w. memoedahkan, *békin gampang, L.*

VEREEREN, b. w. *bri format, menghormatkan.*

—, aanbidden, *menjoembah.*

—, ten geschenken geven, zie *SCHENKEN.*

—, verheffen, groot maken, *moeliákan.*

—, loven, *poedji, memoedjt.*

VEREERENSWAARDIG, b. n. *hároes di hormatkan, hároes (pátoet) di moeliákan.*

VEREERING, vr. *format, soembah, takrím, Ar.*

—, geschenk, *persoembáhan en hadeiat,*

Hoft, bingkisan, kiriman, persên, verb.

Godsdienstige — der goden, *poedjá, Sansk.*

VEREERUWIGEN, b. w. *kakalkan, mengakalkan, kakált.*

VEREERUWIGING, vr. *hál mengakalkan.*

VEREFFENBAAR, b. n. (van oneenigheid,) *dápat di soelohkan, dápat di dameikan.*

VEREFFENEN, b. w. *ratákan, betoelkan, bandjoe.*

Eene rekening —, *bandjoe fesab.*

—, bijleggen, bemiddelen, *selesseikan, menjelesseikan, menjoloh.*

Daar die zaak reeds vereffend is, *sabab soedah selessei perkara itoe, Br. Pal.*

VEREFFENING, vr. *hál membetoelkan.*

—, afrekening, *perbandjoewan, hál membetoelkan soerat hitoengan.*

Maan—, *perbandingan boelan.*

VEREISCHEN, b. w. *berhádjat, misti áda, L.*

—, eischen, *toentoet.*

De nood vereischt geld, *kárana kasoekáran misti áda oewang.*

Uwe tegenwoordigheid wordt daar vereischt, *makka toewan misti áda di sitoe, L., hadlirat toewankoe di berhádjat di sitoe.*

Dat vereischt spoed, *makka itoe misti di kardja lakus-lakus, tidápat tiáda itoe di kardja dengan síqra.*

VEREISCHING, vr. *hádjat, Ar., hál menoentoet.*

VEREISCHE, o. *bárang hádjat, bárang jang di berhádjat, bárang jang misti áda, bárang jang koerang.*

VERENGEN, b. w. *békin sesaq, L., djadikan sesaq.*

VERERGEREN, b. w. slechter maken, *mendjálíkan lebeh djáhat, mendjáhalkan, békin lebeh djáhat, L.*

—, moeilijker maken, *békin lebeh soesah, L., melebehkan kasoekáran.*

— o. w. *djádi lebeh djáhat (soesah).*

Zich —, *girgetam, L., menjákikan diri, mákan diri.*

VERERGERING, vr. *hál djádi lebeh djáhat.*

—, moeilijker worden, *hál djádi lebeh soesah.*

VERETEN, b. w. verspillen met eten, *boeroeskan dengan mákan.*

—, opeten, *mákan hábis.*

VERETTEREN, o. w. *bernánah, djádi nánah.*

VERFBAD, o. *dáwoon selam.*

VERETTERING, vr. *hál bernánah, benghá.*

VERF, vr. verw, *djánang, tjat, L., tinta, Port.*

— om de lippen hoog rood en de tanden zwart te verwen, *madoe kaloepa.*

Roode — van den Kasoemba Klingboom, *galoega.*

Roode — om de nagels te verwen, *hinei, inei, henné, Ar.*

VERFBOOM, m. wiens wortel roode verf geeft, *mangkoedoe, tjangkoedoe, galoega.*

VERFDOOS, vr. *tampat djánang, tampat tjat, L.*

VERFKOOPER, m. *órang djoewal djánang (tjat).*

VERFKUIP, vr. *tampat tjelop.*

VERFHOUT, o. zeker rood —, *óbar, katéjaq, baqqam, Perz.*

VERFKUNST, vr. (om lakens enz. te verwen,) *pengatahoewan mentjelop.*

VERFLAAUWEN, o. w. *vertragen*, *djâli lambat*, *djâdi perlâhan-lâhan*, *djâdi linu (lêna.) djâdi segan*.

—, verminderen, *djâdi koerang*.

De driften — met den tijd, *tatkâla òemoer toewak makka hawâ nafsoe poon djâdi koerang*.

De omloop van het bloed verflaauwt, *makka djâlannja dârah itoe djâdi lambat*.

VERFLAAUWING, vr. *vertraging*, *hâl djâdi lambat*, *kalambâtan*.

VERFOEIJELIJK, b. n. *jang hâroes di hinâkan*, *kahinâân*, *boesoq*, *âjib*, Ar.

Dat zijn gansch bestaan — en berispelijk is. *bahowa segalla adânja itoe âjib dan k-tjelâin djoewa*, M. S. R. 28.

VERFOEIJELIJKHEID, vr. *prî jong kahinâân*.

VERFOELING, vr. *penghinâân*, *hâl menghinâkan*, *âjib*, Ar.

VERFOELIEN, b. w. *sâpoe dengan ajer përaq*, *memradâkan dengan ajer përaq*.

VERFOELIESEL, o. *prâda ajer përaq*, *dâwon ajer përaq*.

VERFORMELEN, b. w. *kepêl-kepêl*, L., zie FORMELEN en FROMMELEN.

VERFRAAIJEN, b. w. *hias*, *hiâsi*, *brias*, L., *békin bâgoes*, L.

—, o. w. *djâdi bâgoes*, L., *djâdi pernei*.

VERFRAAIJING, vr. de daad van —, *penghiâsan*.

Al wat tot — dient, *harâwis*.

—, *sieraad*, *perhiâsan*.

VERFRISCHEN, b. w. *verkoelen*, *menjedjokkan*, *békin dingin*, L.

—, *ververschen*, *menjagarkan*, *békin sagar*, L.

VERFRISCHING, vr. *hâl menjedjokkan (menjagarkan)*, *penjedjok-an*, zie VERFRISCHEN.

VERFORMELEN, b. w. VERFORMELEN.

VERFOT, m. *bakas djânanq*, *tampat tjat*, L.

VERFVERKOOPER, m. *orang djoewal djânanq (tjat)*.

VERFWAREN, vr. *meerv. bârang bakal tjat*, L., *bârang bakal djânanq*.

VERFWINKEL, m. *kadei orang djoewal djânanq (tjat)*, L.)

VERGAAN, o. w. van de plaats gaan, *pûndah derri paadla tempat*, *lâlœ*.

—, zie AFLOOPEN.

—, *verdwijnen*, *limjap*, *hilang*.

Hooren en zien verging hem, *makka ia djâdi bingung*.

—, *omkomen*, *loelang*.

—, *verongelukken*, *kâram*, *kena kâram*, *dampar*.

Zijn schip verging op eene zandbank, *makka kapalnja poon terdampar paadda gôsong*.

VERGAARDER, m. *jang menghimpon*, *jang mengoempol*, *jang koempol*.

VERGAARSEL, o. *bârang jung soedah di koempol*.

VERGAAUWEN, b. w. *tipoe*, *menipoe*, *pedajâ in*, L.

VERGAAUWING, vr. *hâl menipoe*.

VERGADEREN, b. w. *koempol*, *himpon*, *krah*, *kaupong*, *mengoempolkan*, *menghinpocakan*, *mengampungkan*.

— van velen, die op een punt toe-
loopen, *zamensholen*, *karoeman*.

Schatten —, *koempolkan mâta benda*, *himponkan harta*.

—, *bijeerapen*, *poengoet*.

Schatten —, *koempolkan*, *meng-
rahkan*.

—, o. w. *bijeerkomen*, *berkoempol*, *berhimpon*.

De raad vergaderde, *makka masjâcarat poon berhimponlah*, *makka sidang poon berkoempoellah*.

VERGADERING, vr. *bijeerkomst*, *sidang*, *madjlis*, Ar., *masjâwarat*, Ar., *pekoempolan*, *perhimpoeaan*.

—, de daad van verzamelen, *pemoeng-
goetan*, *penghimpoeaan*, *pengoempolan*, *gewoonl. pekoempolan*.

Godsdiensijte —, *djoemaat*, Ar.

VERGADERPLAATS, vr. *tampat perhimpoeaan*, *tampat pekoempolan*.

VERGADERZAAL, vr. (bij inlandsche vorsten.) *baleirong*, *baleiroewang*.

VERGALLEN, b. w. *pitjahkan kampedoe*, *pitjahkan njâlt*, L.

VERGALLING, vr. *hâl pitjahkan kampedoe (njâlt)*, L.)

VERGALOPPEREN, (zich) b. w. *meroegikan diri oleh perboewâtan jang terlâlœ goepoh dan bersalâhan*.

VERGANGEN, b. n. *jang bahâra lâlœ*, *jang soedah*.

In de — e maand, *paadda boelan jang soedah*.

VERGANKELIJK, b. n. *kalinnjapan*, *fenâ*, Ar.

De — e wereld, *doenjâ jang fenâ*.

—, zie BROOS.

VERGANKELIJKHEID, vr. *prî jang fenâ*, *fân*, Ar., *kalakoewan jang kalinnjapan*, *prî jang kabinasâan*.

VERGAPEN, b. w. (zich aan iets —), *ingin*, *birâht*.

Zich aan een meisje —, *birâht akan anaq dâra*.

Zich aan vergankelijke dingen —, *ingin akan bârang jang fenâ*.

Den mond —, *tagalatkan moeloet dengan mengânga*, *kasellioe moeloetnja sabab oewab*, L.

VERGARSTEN, o. w. *bertangei*, *djâdi tangai*, *djâdi bâst*.

VERGASTEN, b. w. *mendjâmoë bâjig-bâjig*.

VERGASTING, vr. *pendjnmoeaan jang bâjig-bâjig*.

VERGEEFLIJK, b. n. *jang bâleh di kassi*

ampon. L., *jang* dapat di ampoent, *jang* dapat di määfkan, *kaämpoenan*.
 Eenem misslag begaan, die — is, *berboewat sâlah jang* dapat di ampoent, *berboewat sâlah jang* dapat di kassî ampon.
VERGEEFLIJKHEID, vt. *prî jang* kaämpoenan.
VERGEEFS, bijw. *sia-sia*, *tjoemah-tjoemah*, per *tjoemah*, L., *lâtjor*, L.
 Gij werkt te —, *sia-sia kardjâmoe*, *loe kardja* per *tjoemah sâdja*.
VERGEEFSCH, b. n. *sia-sia sâdja*, per *tjoemah*. — e moeite, *soesah sia-sia*, *soesah sâdja*.
VERGEETACHTIG, b. n. *lakas loepas*, *kaloe-pään*, *peloepa*, *koerang ingat*.
VERGEETACHTIGHEID, vt. *kalakoeran* *orang jang* *lakas loepa*, *kaül-pään*, *hâl koerang ingat*.
VERGEETBOEK, o. in het — *raken*, di *loepa*, *tiada* di *ingat*.
 In het — *schrijven*, *tiada ingat lâgi*, *loepa*.
VERGELDEN, b. w. met *geld* *vergoeden*, *bâjar*.
 Voorwaar, uwe *goedheid* *mijwaarts*, *ben ik* *niet* in *staat* te —, *bahoewa sa-sengoehnja kabedjikamoe* *akan dakoe itoe* *tiada akoe koewâsu membâlas dia*, Isk. 29.
 God zal uwe *mildheid* —, di *bâlaskan Allah* *atas kamoerâkamoe*.
VERGELDER, m. *jang* *membâlas*, *pembâlas*.
VERGELDING, vt. *pembalâsan*, *tzawâb*, Ar. —, *deel*, *djâzâ*, Ar.
 Weder—, *qitstâs*, Ar., (*gissâs*).
 De wet der—, *hoekoem qitstâs*, Ar.,
VERGELIJK, o. *djandji*, *perdjandjian*. —, *beyrediging*, *perdaméan*.
VERGELIJKELIJK, bijw. *jang* *dâpat* di *oepamakan* (*tarâkan*).
VERGELIJKEN, b. w. *banding*, *bandingkan*, *bersamoeka*, *tanding*, *bertanding*, *târa*, *tarâkan*, *bersatarâkan*, *sepertikan*, *laqsanâkan*, *oepamakan*, *subageikan*, *moeqâbalahn*.
 Ik kan u *niet* —, *tiada* *dâpat* *koe-tarâkan* *kakanda*, *Hoft*.
 Niet te —, *tiada* *bertâra*, *tiada tarânja*.
 God kan *niet* *vergeleken* *worden*, *bahoewa Allah* *boekan* *dâpat* di *sabageikan*. —, *tegen* *malkander* *hooren*, *sa-moekâkan*.
 Het *uiterlijke* *voorkomen* —, *bertanding sikap*.
VERGELIJKING, vt. *pengoepamâan*, *bandingan*, *perbandingan*, *qitâs*, Ar., *moeqâbalah*, Ar.
 —, *gelijkenis*, *oepâma*, *ibârat*, Ar.
 Bij —, *sa-oepâma*.
VERGEN, b. w. *paqsa*, *toentoet*, *mînta* *dengan* *kras*, *mînta* *dengan* *paqsa*.
 Geld van iemand —, *paqsa* *orang* *kas-*

oewang, L., *paqsa* *orang* *brî* *oewang*.
 Hij *durft* *het* *u* *niet* —, *makka* *ia* *tiada* *brânî* *mînta* *itoe* *padâmoe*.
VERGENOEGD, b. n. *senang*, *sedap* *hâti*, *terpâda*, *râdlî*, Ar., *qanâût*, Ar., *mortadli*, Ar.
 Hij is *thans* —, *makka* *senanglah* *ia* *paadda sakârang* *ini*.
VERGENOEGDHEID, vt. *kasenângan*, zie **GENOEGEN**.
VERGENOEGEN, b. w. *menjoekâkan*, *menjenangkan*, *békin* *senang* *hâti*, L., *pâdu*, *padâkan*.
 Zich —, *memadâkan* *diri*, *menjenangkan* *diri*.
VERGENOEGZAAM, b. n. *gampang* *di* *senangkan*, *moedah* *di* *padâkan*.
VERGENOEGZAAMHEID, vt. *prî jang* *sedang*, *kasedângan*.
VERGETELHEID, vt. *kaloe-pään*.
 In — *gerakan*, *djâdi* *kaloe-pään*, *di* *loepa*, *tiada* *di* *ingat* *lâgi*.
VERGETEN, b. w. *loepa*, *chilaf*, Ar.
 — en *veronachtzamen*, *loepa* *dan* *lâli*.
 Zich *zelve* —, *loepâkan* *diri*.
VERGETER, m. *orang* *jang* *meloepa*.
VERGEVEN, b. w. *kassî* *ampon*, L., *brî* *ampon*, *amponkan*, *ampoent*, *määfkan*.
 God *vergeve* *die* *fout*, *di* *määfkan* *Allah* *dosâmoe* (*itoe* *dosa* *itoe* *padâmoe*).
 Eilieve *vergeef* *het* *mij*, *apâlah* *kirânju* *di* *ampoent* *olehmoe* *akan* *hamba*.
VERGEVENSGEZINDHEID, vt. *parângt* *jang* *soeka* *brî* *ampon*, *kamoerâhan* *hâti*.
VERGEVENSGEZIND, b. n. *soeka* *brî* *ampon*, *soeka* *kassî* *ampon*, L., *moerah* *hâti*.
VERGEVING, vt. *ampon*, *määf*, Ar.
VERGEWISSEN, b. w. zie **VERZEKEREN**.
VERGEZELLEN, b. w. zie **VERZELLEN**.
VERGEZIGT, o. (alleen *van* *vetre* *ziende*), *mâta* *jang* *melihat* *sâdja* *bârang* *jang* *djâwh*.
VERGEZIGTSKUNDE, vt. *ilmoe* *kalihâtan* *bârang* *jang* *djâwh* *sâdja*.
VERGIETEN, b. w. *storten*, *toempah*.
 Bloed —, *toempah* *dârah*.
 —, *hergieten*, *toewang* *poela*, *toewang* *lâgi* *sakâti*.
VERGIETER, m. *jang* *toempah*, *jang* *menoempah*.
VERGIETING, vt. *hâl* *menoempah*, *penoempaan*.
VERGIETTEST, vt. *tampat* *sâring*, *tapisan*.
VERGIFFENIS, vt. *ampon*, *määf*, Ar., *ghoef-rân*, Ar.
 —, *heiliging*, *penjoetjian*.
VERGIET, o. zie **GIFT**.
 Er is *geen* — in, *tiada* *bisa* *dâlam* *njan*, K. O.
 Alle — *afwerende*, *penâwar* *segalla* *râ-tjon*, *pâd*, *Perz*.
VERGIETBOOM, m. *pohon* *oepas*.
VERGIETIGT, b. n. *van* *dieren*, *bisa*, *berbisa*.
 —, *van* *kruiden*, *oepas*, *ber-oepas*.

—, van delfstoffen, *rátjon*, *berrátjon*.
 Eene — e tong, *lidah jang djáhat, lidah oelar, lidah mandjoer*.
VERGIFTIGEN, b. w. *kassí mákan rátjon*, L., *brí mákun rátjon*.
 Het water —, bedwelmend maken om visschen te doen bovenkomen, *menoeba ajer*.
 Wapens —, *mengasámi sindjáta, meng-ipoeh sindjáta*.
 De lucht —, *memboesogkan hawa (adara)*.
 Rivierwater — om de visschen te bedwelmén, *menoeba ajer soengei (káli, L.)*.
VERGIFTIGER, m. *orang jang brí (kassí, L.) mákan rátjon, jang merátjonkan*.
VERGIFTIGHEID, vt. *tsifat rátjon (oepas, bisa) zie VERGIFT*.
VERGIFTIGING, vt. *hál brí mákan rátjon, hál merátjonkan*.
VERGIFTMINGER, m. *orang jang mengoelam rátjon*.
VERGIFTMENGING, vt. *hál mengoelam rátjon, pentjempoeran rátjon*.
VERGISSEN, b. w. (zich) *sálah mengira, sálah kira*.
VERGISSING, vt. *sálah mengira, sálah tím-bangan*.
VERGLAASSEL, o. *sáloet*, zie **GLAZURSEL**. — der tanden, *sá'oeet gigi*.
VERGLAZEN, b. w. *menjáloetkan*. (Niet: *merángas*, want dat is: **VERNISSEN**).
VERGLIPPEN, b. w. *oebuhkan kabenáran*.
VERGODEN, b. w. *menjamákan dengan déwa*.
VERGODING, vt. *hál menjamákan dengan déwa*.
VERGOEDEN, b. w. *ganti, menjilih, tamboh, tempoeh*. Jav., *membájikí*.
 Eenen misslag —, *membjiki persaláhan*.
 De schade —, *ganti roegi, silih roegi*.
VERGOEDING, vt. *pengantian roegi, penjilíhan, katempoehan*.
VERGOELJKING, vt. *hál menoetop sálah*.
VERGOOJEN, b. w. *pindahkan dengan kmpar*.
 Zich —, *verlagen, menghinákan diri*.
VERGRAMD, b. n. *amárah, márah, L., goesar*.
 — en verduisterd van oog, *riwoet, L.*
VERGRAMMEN, b. w. *menamárahkan, békin márah, L., menggoesarkan*.
 Zich —, *djádi amárah, djádi márah, L., djádi goesar*.
VEDGRAMMING, vt. *hál mengamárahkan, hál békin márah, L.*
 —, *gramheid, amárah, márah, L.*,
VERGRAZEN, b. w. *pindahkan paadda lájin tánah roempoet*.
VERGRIJVEN, (zich) wed. w. *menjákiti diri dengan menángis*.
VERGRIJP, o. *sálah, persaláhan*.
VERGRIJPEN, b. w. *anders grijpen, pégang lájin roepa, pégang paadda lájin tempat*.

—, wed. w. *zich —, berboewat sálah, djádi bersaláhan*.
VERGRIMMEN, o. w. *djádi amárah, djádi márah, L., djádi goesar*.
VERGROEIJEN, o. w. *hilang dengan toemboeh*.
VERGROEIJING, vt. *hál hilang dengan toemboeh*.
VERGROOTEN, b. w. *membesaarkan, békin lebeh besaar*.
VERGROOTER, m. *orang jang membesaarkan, orang jang békin lebeh besaar, L.*
VERGROOTGLAS, o. *tjermin jang membesaarkan*.
VERGROOTING, vt. *hál membesaarkan, pembesáran*.
 —, *overdrijving, perbóla*.
VERGROVEN, b. w. *kásarkan, mengásarkan, békin kásar, L.*
VERGROVING, vt. *hál mengásarkan, hál békin kásar, L.*
VERGRUIZEN, b. w. *meloematkan, memoedi, antjorkan, békin háloes, L., pipis*.
VERGRUIZING, vt. *hál meloematkan, enz., zie VERGRUIZEN*.
VERGUIZEN, b. w. *tertawákan dengan menjéndir*.
VERGULDEN, b. w. *amást, mengamást, sápoe dengan ajer mas (mas, L.), lemá-a dengan ajer mas, pergol, verb.*
 —, (met bladgoud), *soeng'in*.
 De zon verguldt de kruin der bergen, *makka máta-hári mengamási pontjaq goenong*.
 De pil —, *nemániskan bárang jang pákit*.
 —, b. n. *amas, mas, kaámásan*.
 — bloemen, *pinar amas*.
VERGULDER, m. *pandai jang mengamási, toekang sápoe dengan ajer mas, L.*
VERGULDING, vt. *hál mengamási*.
VERGULDSSEL, o. *ajer amas, ajer mas, L., pergol, verb.*
 — door kwikzilver, *almd*.
VERGUNNEN, b. w. *brí idzin, brí móhon, kassí permissí, L., anoegrahkan en karoentákan, Hofst.*
 —, *bewilligen, tarima, loeloes, berkenan*.
VERGUNNING, vt. *idzin, Ar., idjázat, Ar., permissí, L., verb., hál brí móhon*.
 Schriftelijke —, *soerat idzin, soerat permissí, L.*
VERHAAL, o. *vertelling, tjáriterá, tjárita, L., pertoeoeran, riwájat, Ar.*
 —, *berigt, chabar, kábar, L., warta, brita*.
 Het — van den zeeman, *tjáriterá anachóda*.
 Er is geen — op te krijgen. *tiáda dápat pengantian roegi, itoe tiáda dápat di perbjiki*.
VERHAALTRANT, m. *karángan tjáriterá, lágoe tjárita, L.*
VERHAASTEN, b. w. *sigrahkan, bángatkan, melakaskun*.
 Verhaast u wat, *lakas-lukas sedikit*,

handaqlah angkaw menjigrahhkan dirimoe.
VERHAASTING, vt. kabangátan, hál menjigrahhkan.
VERHAKEN, b. w. menggájit lájin roepa.
VERHAKKEN, b. w. anders hakken, pótong (párang) lájin roepa.
 —, op nieuw hakken, pótong (párang) poela.
 —, door hakken bederven, meroesaqkan dengan pótong.
 —, door gevelde boomen versperren, sakat, menjakat.
VERHAKING, vt. hál memótong, hál memárang.
 —, gevelde boomen, die den weg versperren, tabángan jung menjakat djálan, kusakátan kájoe di djálan.
VERHAKSTUKKEN, b. w. zie **VERHIELEN**.
 —, zie **VERHANDELEN**.
VERHALEN, b. w. tjariterákan, rivájtakan. *berriwájat, berfihájtat, ander, L., meng-ander, kódjah*
 Geschiedenissen —, hoeken, *fihájtakan*.
 Eene zaak met alle hare omstandigheden —, *mentjariterákan soewátoe per-kára dengan segalla hál ahwálnja*.
 En hij verhaalde, *serája ia berfihájtatah*.
 —, van zijne plaats halen, *angkat derri paadda tampatnja, pindahkan*.
 Zich —, uitrusten, *berhéntikan telah (tjapé, L.)*
 Zijne krachten —, *membájikt qoewatnja*.
 Schade —, *gantikan roegi, menjilih karoe gian*.
 — (op iemand), *wreken, bálas, toelah*
VERHALER, m. *orang jang mentjariterákan, tsáfih 'l-fihájtat, Ar., toekang tjarita, L., mohdits, Ar.*
VERHALING, vt. zie **VERHAAL**.
VERHANDELAAR, m. *pandei berchothbat*.
VERHANDELBAAR, b. n. *jang dápat di bernitágakan, bájiq akan berdágang*.
VERHANDELEN, b. w. spreken over..., *berchothbat derri paadda, berkáta derri paadda*.
 —, zie **VERKOOPEN**.
VERHANDELING, vt. *bijára, chothbat, Ar.*
VERHANGEN, b. w. anders of elders hangen, *gantong lájin roepa, gantong paaddo lájin tampat, tjerlei*.
 —, zich —, *koedjoet diri, mengoedjoet diri, gantongkan diri*.
VERHANGING, vt. *hál gantong lájin roepa, hál gantong paadda lájin tampat*.
 —, ophanging, *hál koedjoet diri, hál mengoedjoet diri*.
VERHANSELEN, b. w. zie **VERSTELLEN**.
VERHANSELING, vt. zie **VERSTELLING**.
VERHARD, b. n. *tagar, kras*.
VERHARDEN, b. w. *tagarkan, kraskan, békin kras, L., mengrásf*.
 Zijn hart —, *tagarkan háti*.
 IJzer —, *sapóh bessí*.

Zich —, *tagarkan diri*.
 Verhard in den arbeid, *béasa kardja*.
 —, o. w. *djádi tagar, djádi kras*.
VERHARDHEID, vt. *kutagávan, pri jang tagar, kalukoewan jang kras*.
VERHARDING, vt. *hál djádi tagar (kras)*.
 — in den buik door mildziekte, *koera*.
VERHAREN, o. w. *toekar boeloe, toekar roma*.
VERHARING, vt. *toekáran boeloe, hál toekar boeloe*.
VERHEERDER, m. zie **VERWOESTER**.
VERHEEREN, b. w. verniceesteren, *mengáluhkan, menáloqkan*.
 —, verwoesten, *membinasákan, meroesaqkan*.
VERHEERING, vt. verwoesting (de daad) *pembinasáan*.
 — (het gevolg, *kabinasáan*, ook als beeld).
VERHEERLIJKEN, b. w. *memoeltákan*.
 God —, *tamdjidkan, poedji Allah*.
 —, prijzen, *poedji, memoedji, tahlilkan*.
 God — door te zeggen: *Allah akbar*,
 God is groot, *takbir*.
VERHEERLIJKER, m. (van God,) *moedzak-kir, Ar.*
VERHEERLIJKING, vt. *permoeltáan, hál memoeltákan, sjákir, Ar.*
 — van God, *tamdjid, Ar.*
VERHEFFEN, b. w. *meninggikan, kussí nájiq, L., meráfakan*, (het laatste ook voor het afzenden van eenen brief, *lloft*.)
 De stem —, *njáringkan soewára*.
 In rang —, *brt pangkat jang lebeh besaar, membesaarkan, angkat menjadikán*.
 Tot sultan —, *angkat menjadikán solthán*.
 Tot den adelstand —, *membangsáwankan*.
 Den naam —, *meninboelkan náma*.
 —, zie **ROEMEN**, **PRIZEN**.
 —, toenemen, (in hevigheid,) *djádi lebeh sángat (kras)*.
 De bergen — hunne kruinen door de wolken, *makka goenong itoe meninggikan pontjaqnja itoe troes di awan-awan*.
 Zich —, *opstijgen, nájiq*.
 Zich boven anderen —, *mengatási dirinja, bangja, L.*
 Zich —, *trotschelijk vertoonen, membesaarkan diri, djádi djocmáwa, moetakabbir, Ar.*
VERHEFFING, vt. de daad van —, *penníng-gian, hál meninggikan, tarfíon, tarfi, Ar.*
 — der stem, *hál menjáringkan soewára*.
 — van rang, *nájiq pangkat, nájiq dardjat*.
 — van koorts, *hál demam djádi lebeh kras, kahangátan demam, kasangátan demam*.
VERHEID, vt. *djáwh*.
 De — van Batavia en Buitenzorg is negen en dertig paien, *makka djáwhnja*

- negri Batawiah dan negri Bógor itoe tiga poeloh sembilan pil.*
- VERHELDEREN**, b. w. *trangkan, menrangkan, békin trang, L.*
- De zon verheldert den dampkring, *makka mata-hári itoe menrangkan oedara.*
- Door de stralen der zon verhelderd, *katrangan sinar mata-hári.*
- Zijn verstand is door dat boek verhelderd, *makka boedinja itoe di trangkan oleh kitab itoe.*
- VERHELDERING**, vr. *panarangan.*
- , (de uitwerking,) *katrangan.*
- VERHELEN**, b. w. *semboenikan.*
- Gestolene goederen —, *semboenikan barang jang di tjori.*
- VERHELER**, m. *orang jang semboenikan barang glap.*
- VERHELING**, vr. *penjemboenian barang glap.*
- De — is even zoo strafbaar als de diefstal. *penjemboenian barang glap itoe sama dengan kasalahan mentjoeri.*
- VERHELPEM**, b. w. *bajiki, membajiki, pantjat, békin bajiq, L., békin betoel, L.*
- , (door medicijnen,) *obáti, obátin, L.*
- Eene kwaal, die niet te — is, *penjakit jang tiada dapat di obáti.*
- VERHELPING**, vr. *penbajikan.*
- VERHEMELD**, b. n. *chalats, Ar.*
- VERHEMELEN**, b. w. *mengchalátskan.*
- VERHEMELTE**, o. des monds, *langit-langit moeloet.*
- , zie **GEHEMELTE.**
- van linnen of laken, boven eene zitplaats, *kalamboe taraté.*
- Een — doen hebben, *berlangitkan.*
- VERHENGEN**, b. w. zie **VERGUNNEN** en **GEDOOGEN.**
- VERHEUGD**, b. n. *soeka háti, gamar.*
- Innerlijk —, *girang.*
- VERHEUGDHEID**, vr. *soeka-tjita, kasoekáän, kagamáran.*
- VERHEUGEN**, b. w. zie **VERBLIJDEN.**
- VERHEUGDHEID**, vr. *kasoekáän, kagamáran.*
- VERHEUGING**, vr. zie **VERBLIJDING.**
- VERHEVELING**, vr. luchtverschijnsel, *sjiháb, Ar.*
- VERHEVEN**, b. n. *tinggt.*
- Een — stuk grounds, *tánah tinggt.*
- , edel, *moelia, tinggt, djalil, Ar., moella, Ar.*
- Een — karakter, *hímmat jang tinggt.*
- Een — gelaat, *doerdja jang mohtasjam.*
- Een — mensch, *orang moelia.*
- , *bijw. atas prt jang moelia.*
- VERHEVENHEID**, vr. *katinggian.*
- , vooruitstekendheid, *lambang.*
- , (van menschen,) *kamoeliáän, kabesáran.*
- van de knie, *lambang loetoet.*
- (van God,) *soeboehát, Ar.*
- aan weerskanten van het voorhoofd, *lambang dáhi.*
- VERHINDEREN**, b. w. *tagahkan, menayahkan, menbri soekar, menjoekarkan, bantjang, L.*
- , zie **BELETTEN**, **DWARSBOOMEN.**
- VERHINDERING**, vr. *beletsel, tagah, pertengahan, ketoengkol, L., alangan, Jav.*
- , de daad van verhinderen, *hál menayahkan, penagahan.*
- VERHIIT**, b. n. *terláoel panas, hángat.*
- VERHITTEN**, b. w. *hángatkan, pánaskan.*
- De gramschap verhit het gemoed, *makka amárah itoe memánaskan háti, makka morka itoe menghángatkan galboe, Hof.*
- De spaansche peper is verhittend, *makka tjábé itoe memedaskan (ada pedas).*
- VERHITTING**, vr. *hál menghángatkan (memánaskan,) penghangatan, pemanasan, pemanassan, L., hál memedaskan.*
- VERHOEDEN**, b. w. *beletten, tagahkan.*
- Het nieuwe bevel zal zulks —, *makka pavintah jang bahároe akan menagahkan itoe.*
- VERHOEDING**, vr. *penagahan, hál menagahkan.*
- VERHOEREREN**, b. w. *boerooskan dengan soendal.*
- VERIOLEN**, b. n. *terboeni, terseboeni.*
- VERHOLENHEID**, vr. *rahasia, rahsia, semboeniän.*
- VERHONDERDVOUDIGEN**, b. w. *berganda sarátoes.*
- VERHONGEREN**, b. w. *melápur, meláparkan, perláparkan.*
- , o. w. *berlápar.*
- VERHONGERING**, vr. *kalapáran.*
- VERHOOGEN**, b. w. *meningikkan.*
- De aarde —, *aanaarden, meningjikan tánah, oeroeg tánuh, L.*
- Den draau —, *menimboelkan náma.*
- Den prijs —, *menájikkan harga.*
- , zie **PRIJZEN**, **ROEMEN.**
- VERHOOGER**, m. *orang jang meningjikan.*
- van den prijs, *bieder, jang táwar lebeh.*
- , die de kooprijzen hooger stelt, *jang menájikkan harga.*
- VERHOOGING**, vr. van prijs, *hál nájiq harga.*
- , het verhoogen van den prijs, *hál menájikkan harga.*
- , hooger bod, *táwar lebeh.*
- , zie **VERHEFFING.**
- VERHOOGSEL**, o. *barang jang di tambah paadda tingginja.*
- VERHOOLJEN**, b. w. *boldo.*
- VERHOOR**, o. *penariksáän, penjidikan.*
- VERHOORDER**, m. *ondervrager, jang pariksa, jang bertanja-tanja, jang menjidiq.*
- God is de — der gebeden, *bahoewa Allah djoewa jang qaboelkan doá (tarima doá).*
- VERHOOREN**, b. w. *gunstig aanhooren, qaboelkan kata, tarima orang poenja kata, mostudjábkan, idjábalkan, istidjábatkan.*

—, ondervragen, *pariksa, dengar*.
 De getuigen tegen elkander —, *membandingkan segalla sjaksi*.
 Verhoord, *mostadjab, Ar.*
VERHOORING, vr. inwilliging, *ridla, Ar.*
qaboel, Ar., hâl menarima, idjab, Ar., idjabat, Ar.
 —, ondervraging, *penariksâun, pertanjaan*.
 —, vergelijking der getuigen, *pembandingan segalla sjaksi*.
VERHOOVAARDIGEN, (zich) b. w. membesaarkan diri, *mengâtas-âtas diri, berbesaarkan diri*.
 Zich op eigene grootheid —, *membesaarkan dirinja derri kârana kabesaranuja, M. S. R. 43*.
VERHOOVAARDIGING, vr. *hâl mengâtas-âtas, hâl membesaarkan, djoemâwa, angkoe, L., takkebor, Ar.*
VERHOPEN, b. w. *harâp-t*.
 Dat was het, dat hij verhoopte, *makka itoelah jang di harapinja*.
VERHOUDEN, b. w. zie BELETTEN, WÊERHOUDEN.
 Zich — tot iets, in verhouding staan, *âda perbandingan*.
VERHOUDING, vr. *perbandingan, tambâtan*.
 Er is volstrekt geene — tusschen die twee zaken, *makka antâra doewa perkâra itoe tiâda sakâli-kâli âda perbandingan, makka doewa perkâra itoe sakâli-kâli tiâda dâpat di bandingkan, makka tiadâlah tambâtan antâra doewa perkâra itoe*.
VERHUISDAG, m. *hârt kupindâhan, hârt orang mengâlt*.
VERHUIZEN, o. w. *pindah, mengâlt*.
 Met het gansche gezin —, *imbit*.
 Doen —, *soeroh pindah, soeroh mengâlt, imbitkan*.
 — om te genezen, *tirah, Jav.*
 —, zie STERVEN.
 Naar de eeuwigheid —, *pindah kapada negri jang bagâ*.
VERHUIZING, vr. *hâl orang pindah, kapindâhan, pengalihan*.
VERHUREN, b. w. *kassî sêwa, L., brt sêwa, membrt sêwa, sêwâkan*.
 Hij heeft mij zijn huis verhuurd, *roemahnja dia kassî sêwa sama goewa, L., roemahnja di brinja sêwa padâkoe*.
VERHURING, vr. *hâl brt sêwâ, hâl kassî sêwa, L., persêwâan*.
VERHUURDER, m. *jang brt sêwa, jang kassî sêwa, L., jang sêwâkan*.
VERHUURKANTOOR, o. *kantor persêwâan*.
VERHUURTIJD, m. *têmpo sêwânja, L., koetika sêwânja*.
VERHUWELIJKEN, b. w. zie UITHUWEN.
VERJAARD, b. n. *soedah lâloew koetikânja, soedah liwat têtponja, L.*
VERJAARDAG, m. *hârt tâhon, hârt mawlid*.
 Uw — *hârt toewan poenja tâhon, hârt*

tâhonmoe, hârt mawlid toewan hamba.
VERJAARDICHT, o. *sjâr paadda hârt tâhon, L., sjâr paadda hârt mawlid*.
VERJAARFEEST, o. *perjamoeuan paadda hârt tâhon, festa paadda hârt tâhon*.
VERJAGEN, b. w. *oesir, boeroe, hâlau, hâlœ*.
VERJAGING, vr. *pengoesiran, pemboeroewan*.
VERJAREN, b. w. iemand —, *minta salâm paadda hârt tâhon sa-orang, brt salâm paadda hârt mawlid sâ-orang, kassî salâmat paadda hârt tâhon, L.*
 —, o. w. *mâsoq tâhon bahârne*.
 —, een jaar uitgesteld worden, *di pertanggohkan sâtoe tâhon*.
 —, zoo dat er geen regt meer op is, *lâlœ koetikânja hingga hilang haq, liwat têtponja sampê hilang haq, L.*
VERJARING, vr. *verjaardag, hârt tâhon*.
 — eener schuld, *lâlœ koetikânja hingga hilang haq atas hoetang*.
VERIJDELEN, b. w. *sia-stâkan, menjia-njiâkan, membathalkan, tagahkan*.
VERIJDELING, vr. *hâl sia-stâkan, hâl membathalkan*.
VERJONGEN, b. w. *poelangkan moeda, me-moedâkan, bêkin moeda lagi*.
 —, o. w. *djâdi moeda, poelang moeda*.
VERJONGING, vr. *hâl di moedâkan, hâl poelang moeda*.
VERKABELLEN, b. w. *mâkan*.
 De sterke stroom verkabgelt dat land, *makka hâroes dras mâkan tânah itoe*.
VERKALEFATEREN, b. w. *pakal, pakalkan*.
VERKALKEN, o. w. *djâdi kapor*.
VERKANKEKEN, o. w. *di mâkan sirâth, zie KANKER*.
 Zijne wang is verkankerd, *makka pipinja di mâkan sirâth*.
VERKAPPEN, b. w. zie VERHARKEN.
VERKASSEN, o. w. zie VERHUIZEN.
 —, b. w. *pindhakkan paadda lâjin almâri*.
 Eenen diamant —, *ganti kondam intan, târoh intan paadda lâjin kondam*.
VERKAVELLEN, b. w. *mâjin lagi, tjôba betâroh lagi sakâli*.
VERKEER, o. zie OMGANG.
VERKEERBORD, o. *pâpan tjoeket, pâpan tjûtoer, djôgar*.
 Op het — spelen, *berdjôgar, mâjin djôgar*.
VERKEERD, b. n. en bijw. omgekeerd, *terbâliq, tebâliq, L.*
 —, *valsch, doesta, djoesta, L., zie VALSCH*.
 —, *slecht, djâhat*.
 —, niet op zijne plaats, *tjârap, tjârip*.
 Zijne kris zat —, *krisnja tjârip*.
 —, strijdig met de orde, *sâlâh, bersâlâhan*.
 En er was niets — in zijn gedrag, *makka soewâtoe poon tiâda jung sâlâh lukoenja, S. R. 37*.

- handelen, *sàlah berboewat*.
 — springen, *sàlah melompat*.
- VERKEERDHEID**, vr. bedorvenheid, *kadja-hàtan, pri fusiq*.
 —, fout, *sàlah, kusalàhan*.
- VERKEEREN**, b. w. veranderen, *oebahkan*.
 —, o. w. beroebah, *djádi lājīn*.
 —, omgaan, *bertsohbat, bertawlan, ber-soerá*.
 Onderling —, *bertsohbat-tsohbatán*.
 Op eenen gemeenzamen voet —, *sába*.
 In ziekte —, *áda sákít*.
 In verdrukking —, *di anájā, di per-sakít*.
 Met slecht volk —, *bertenan dengan órang djáhat*.
 —, op het verkeerbord spelen, *mājin tjoekei, mājin tjátoer*.
 Het regt —, verdraaijen, *báliq háq, laloewi hoekoem*.
 — met een meisje, *bertoenāngan, me-minang*.
- VERKLEERING**, vr. verandering, *per-oebáhan, hál djádi lājīn*.
 —, omgang, *persohbatán, persobátan, L., bantjang-bantjang, djinag-djinakan*.
 —, met een meisje, *hál meminang, hál bertoenāngan*.
- VERKEN**, o. zie **VARKEN**.
- VERKENBAAR**, b. n. *jang dápat di pariksa (tindjoe)*.
- VERKENNEN**, b. w. *meng-ámat-amát, pergi pariksa, tindjoe, menindjoe*.
- VERKENNING**, vr. *hál pergi pariksa, hál menindjoe, pemarkisáan*.
- VERKENNINGSMIDDEL**, o. *dája (djulan) akan mengenai*.
- VERKENNINGSTEEKEN**, o. *sambojan akan di kenal*.
- VERKERVEN**, b. w. *meroesaqkan dengan hiris*.
 Het bij den koning —, *memorkákan baginda*.
 Gij hebt het bij hem verkorven, *makka angkaw soedah menggoesarkan dia*.
- VERKETTEREN**, b. w. *menoedoh kárana bid'at, menamá-t bid'at*.
- VERKEUVELEN**, b. w. *hilangkan (hábisikan) waqtoe dengan berbantjang-bantjang, hábisikan waqtoe dengan mengómong-ómong, L.*
- VERKIELEN**, b. w. *pásang rindang bahároe, membaharoewi rindang (loenas, pantat) práhoe*.
- VERKIESBAAR**, b. n. *jang dápat di pìleh*.
- VERKIESBAARHEID**, vr. *pri (kalakoewan) jang dápat di pìleh*.
- VERKIESDAG**, m. *hárit akan memìleh*.
- VERKIESLIJK**, b. n. dat het kiesregt heeft, *jang mempoenjâ-ti haq akan memìleh, jang áda poenja haq akan memìleh*.
 —, de voorkeur verdienen, *jang há-roes di pìleh, jang pátoet di pìleh*.
- VERKIEZEN**, b. w. *pìleh, memìleh*.
 —, verlangen, wenschen, *soeka, máwoe*.

- Welke verkiest gij? *jang mána toewan soeka? (pìleh)*.
- VERKIEZER**, m. *memìleh, órang jang memìleh*.
- VERKIEZING**, vr. *hál memìleh, pìlèhan*.
 Naar uwe —, *bagimána toewan poenja soeka*.
- VERKIJKEN**, b. w. *belandjâkan dengan ténngq (pandang)*.
 —, doorbrengen met kijken, *hilangkan dengan ténngq*.
- VERKINDEREN**, o. w. *djádi ingah-ingah*.
- VERKLAARBAAR**, b. n. *jang dápat di artúkan (njatak-m)*.
- VERKLAARDER**, m. *jang mengartikan*.
 —, zie **UITLEGGER**.
- VERKLADDEN**, b. w. *meroesaqkan dengan mentjamarkan, bekin roesaq sabab bekin kótor, L.*
- VERKLAGEN**, b. w. zie **AANKLAGEN**, **BESCHULDIGEN**.
- VERKLAPPEN**, b. w. *salangkar, bilang, L. mengatákan*.
- VERKLAPPER**, m. *penjalangkar, jang salangkar, jang membrí táhoe, jang mengatákan, jang bilang, L.*
- VERKLAPPING**, vr. *penjulangkáran, hál bilang, L.*
- VERKLAREN**, b. w. *njatákan, bajáinkan, parasah, bekin trang, L.*
 —, te verstaan geven, *artikan*.
 —, ophelderen, *tranakan*.
 —, (een godsdienstig werk), *tafsirkas*.
 Onder cede —, *nájig sjaksi dengra soempah*.
 —, waar maken, *merjoegoehkan, bri sjaksi*.
 Den oorlog —, *memúoemkan prang*.
 Zich (tegen iets) —, *mengutákan handa meláwan*.
 Zich tegen de onberoeqgheid des regters —, *menoelaq (menjaláhi) haq hákim*.
- VERKLARING**, vr. zie **UITLEGGING**.
 — van den koran, *tafsir qor'án*.
- VERKLEEDEN**, b. w. anders kleeden, *sálin pekájin, ganti pakéjan*.
 —, vermommen, *samar, menámár*.
- VERKLEEDING**, vr. *hál sálin pekájin, per-salinan*.
 —, vermomming, *hál kasamáran*.
- VERKLEEDF**, b. n. *gheecht, terlekat, bergantong*.
 —, bevriend, *bertsohbat, áda bersóbat, L.*
- VERKLEEDFHEID**, vr. *hál melekat, hál bergantong*.
 —, vriendschap, *persohbatán, persobátan, L.*
- VERKLEINEN**, b. w. *mengetjilkan, ichtitsákan, mochtatsirkan, bekin ketjil, L.*
 —, verlagen, *menghínákan*.
- VERKLEINGLAS**, o. *tjermin janh mengetjil-kan*.
- VERKLEINING**, vr. *pengetjilan*, zie **ACHTERKLAP**, **VERMINDERING**.

- VERKLEUMD, b. n. *kakoe derri paadda kena dingin, kakoe sabab kadinginan.*
- VERKLEUMEN, o. w. *djádi kakoe sabab kadinginan.*
Mijne handen zijn verkleumd, makka *tàngankoe kakoe sabab kadinginan.*
- VERKLEUMING, vt. *prí kakoe kárana kadinginan, hál djádi kakoe sabab kadinginan.*
- VERKLEUREN, b. w. *oebahkan warna.*
—, o. w. *ber-oebah warna, warna moentah, L.*
- VERKLIKKEN, b. w. *salangkar, zie VERKLAPPEN.*
- VERKLIKKER, m. *penjalangkar.*
—, *spion, máta-máta.*
- VERKLIKKING, vt. *penjalangkáran.*
- VERKLOEKEN, b. w. *membranikan, membri háti.*
—, *zie VERSCHALKEN.*
- VERKLOEKG, vt. *hál membranikan, membranian.*
- VERKNAGEN, b. w. *mákan, mengikil. L.*
Door haritzeer verknagd worden, *di mákan sákit háti.*
- VERKNECHTEN, b. w. *perhambákan.*
- VERKNEDEN, b. w. *ramas poela, ramas láji sakáli.*
- VERKNEUZEN, b. w. *romoqkan, poedikan.*
- VERKNIZEN, o. w. *di mákan sákit háti.*
Zich —, *menjakiti diri.*
- VERKNIZING, vt. *sákit háti, doeka tjita.*
- VERKNIPPEN, b. w. *menggoenting lájin roepa.*
—, *door knippen bederven, meroesaqkan dengan goenting.*
- VERKNOCHT, b. n. *zie VERKLEEFD.*
- VERKNOCHTHEID, vt. *zie VERKLEEFDHEID.*
- VERKNOEIJEN, b. w. *békin roesaq, L., meroesaqkan.*
- VERKNOEIJING, vt. *hál meroesaqkan.*
- VERKNOLLEN, b. w. *békin roesaq, L., meroesaqkan.*
—, *misdoen, berboewat sáláh.*
- VERKOELDRANK, m. *minoeman jang menjedjogkan.*
- VERKOELLEN, b. w. *sedjogkan, menjedjogkan, mendinginkan, békin dingin, L.*
Een stuk geschut —, *menjiran mariam.*
De driften —, *mendiumkan hawá nafsae.*
—, o. w. *djádi sedjog, djádi dingin, djádi diam, djádi koerang.*
- VERKOELING, vt. (de daad) *penjedjók-an, hál mendinginkan.*
—, (het gevoel) *kasedjók-an.*
—, *verflaauwing, vermindering, kakoe-rájan.*
- VERKOKEN, b. w. *mengoerangkan dengan masaq.*
—, o. w. *bedidih sampé djádi koerang, L.*
- VERKOKING, vt. *hál djádi koerang sabab bedidih, kakoe-rájan kárana bedidih.*
- VERKOLEN, b. w. *menjadikan hárang.*
—, o. w. *djádi hárang.*
- VERKOLING, vt. *prí djádi hárang, kadjadian hárang.*
- VERKOLVEN, b. w. *hilang dengan májin boewah dil.*
—, *om iets kolven, bermájin boewah dil kárana apa-apa.*
- VERKOMEN, b. w. *zie BETEREN, HERSTELLEN.*
- VERKONDIGEN, b. w. *zie AANKONDIGEN, PREDIKEN.*
- VERKONDIGER, m. *zie AANKONDIGER, PREDIKER.*
- VERKONDIGING, vt. *zie AANKONDIGING, PREDIKING.*
- VERKONDSCHAPPEN, b. w. *zie MELDEN, VERWITTIGEN.*
- VERKONDSCHAPPER, m. *zie MELDER.*
- VERKONKELEN, b. w. *tjampor, hoelam, páloe.*
—, *zie VERKWISTEN.*
- VERKONKELING, vt. *hál tjampor.*
—, *verkwisting, pemboeroesan.*
- VERKOOP, m. *pendjoewálan.*
— *met winst, moerábahat, Ar.*
— *met verlies, moeháthhat, Ar.*
- VERKOOPBAAR, b. n. *hároes di djoewal, lákoe.*
Verkoopbare waren, *bárang dagangan jang lákoe.*
- VERKOOPBAARHEID, vt. *prí jang lákoe, prí bárang jang hálál di djoewal.*
De — *van een gestrand schip, kalakoe-wan (hál ka-adáün) kapal jang hálál di djoewal.*
- VERKOOPDAG, m. *hárt pendjoewálan.*
—, (van eene openbare verkooping), *hárt lélang.*
- VERKOOPEN, b. w. *djoewal, mendjoewal.*
Goedkoop —, *djoewal moerah.*
Bij dag —, *djoewal paadda siang hárt, lampoe.*
In het groot —, *djoewal bórong.*
In het klein —, *djagal, berdjagal, djoewálan.*
In het openbaar —, *djoewal di lélang.*
Onder de waarde —, *djoewal di báwah harga.*
— *onder voorwaarde van het terug te kunnen geven, indien men het niet weder — kan, merájah.*
Geregteijk verkocht worden, *di djoewal atas titah (parintah) hoekoem.*
—, o. *pekarjáän djoewal.*
Het — *van linnen, pekarjáän djoewal kájin, M. S. R. 56.*
- VERKOOPER, m. *orang djoewal, pendjoewal.*
— *in het klein, orang berdjagal, orang tampong, penampong.*
- VERKOOPHUIS, o. *roemah lélang.*
- VERKOOPING, vt. *pendjoewálan.*
Openbare —, *lélang.*
- VERKOOPPLAATS, vt. *tampat pendjoewálan, tempat orang djoewal.*
- VERKOOPPRIJS, m. *harga djoewálan.*

VERKOOPTIJD, m. *têmpo menjoewal*, L., *koetika pendjoealan*.
VERKOPEKEN, b. w. *tambagakan*, *lâpiskan dengan tambaga*.
VERKOPERING, vt. *hâl melâpiskan dengan tambaga*.
VERKORSTEN, b. w. *berkoelitan*.
VERKORTEN, b. w. *békin pëndêq*, L., *pëndêqkan*, *singkatkan*, *ichtitsârkan*, *monqat-sarkan*.
 Een boek —, *ichtitsârkan kitâb*.
 Een weg —, *singkatkan djâlan*.
 —, *benadeelen*, *meroegikan*.
 In het regt —, *mengoerangkan haq*.
VERKORTER, m. (van geschriften), *penjoerat jang mengichtitsârkan*, *mochtatsir*, Ar.
VERKORTING, vt. *hâl memëndêqkan*.
 —, (uittreksel), *ichtitsâr*, Ar.
VERKOUDEN, b. n. *pilaq*, L., *salisama*.
VERKOUDEN, b. w. *wendinginkan*, *menjêdjoqkan*.
 —, o. w. *djâdi dingin*, *djâdi sedjoq*.
 —, *eene koude vatten*, *kena dingin*, *djâdi pilaq*, L.
 — (van vriendschap of liefde), *djâdi koerang*.
VERKOUDENHEID, vt. *verkoudheid*, *sâkit pilaq*, L., *salîma*, *zoekâm*, Ar.
 —, van paarden, *ingoes*.
 Dat paard heeft eene —, *iteo koeda ingoes*.
 — in de leden, *jicht*, *sangal*.
VERRACHTEN, b. w. *menggagâhi*, *mengarâsi*.
 —, *ontceeren*, *peroeqol*, *memeroeogol*, *paroeqol*, *memaroeqol*.
 De wet —, *melanggar hoekoem*.
VERRACHTER, m. (in het algemeen), *jang menggagâhi* (*mengarâsi*).
 — (eener vrouw), *jang memaroeqol orang parampoewan*.
VERKRACHTING, vt. *hâl memeroeogol*.
VERKREUKEN, b. w. *kepêl-kepêl*, L.
VERKRIJGBAAR, b. n. *kaperolêhan*, *jang dâpat di perôleh*, *jang bôleh di dâpat*, L.
VERKRIJGEN, b. w. *dâpat*, *ber-ôleh*, *per-ôleh*.
 Doen —, *baperohlêhkan*.
 —, *ontvangen*, *tarima*, *trima*.
 Dien ik nog niet verkregen heb, *jang lamba belom per-ôleh*.
VERKRIJGING, vt. *pendupâtan*, *per-olêhan*.
VERKRIMPEN, o. w. zie **INKRIMPEN**, **KRIMPEN**.
VERKROMMEN, b. w. *membêngkoqkan*, *bêngkoq-in*, L.
 Het regt —, *poetar bâliq hoekom*, *mendoestâkan haq*.
VERKROMMING, vt. *pembêngkôk-an*, *hâl membêngkoqkan*.
 — van het regt, *hâl poetar bâliq hoekom*, *hâl mendoestâkan haq*.
VERKROPPEN, b. w. door te veel eten bezwaren, *membratkan sabab mâkan terlâloe kinjang*.

—, *inslikken*, *telan*.
 Zijn verdriet —, *girgittam*, L., *toempoeqkan sâkit hâti*.
 Gramschap —, *toempoeqkan goesar*, Abd. M. 6.
VERKRUIPEN, b. w. *bâwu dengan grôbaq*.
pindahkan dengan grôbaq.
 —, o. w. *bergeraq*, *pindah*.
VERKUILEN, b. w. *pindahkan paadda lâjin lôbang*.
VERKUISCHT, b. n. *soetjê*, *brisih*.
VERKWAKZALVEREN, b. w. *bâjar per tjomah sama doekoen*, L.
VERKWANSELEN, b. w. *djoeval dengan roegi*.
memboeroeskan dengan sia-sia, *toekar me-noekar dengan roegi*.
VERKWIJLEN, b. w. *hâbiskan dengan bertior*.
VERKWIJNEN, o. w. (van hevige begeerte), *sâkit rindoe dendam*.
 — (van ziekte), *djâdi leteh lesoe derri paadda penjâkit*.
 — (door droefgeestigheid), *moerong moeram*.
 —, *ongevoelig*, *suf worden*, *ngânqoel*.
VERKWIJNING, vt. *hâl sâkit rindoe dendam*.
 enz. zie **VERKWIJNEN**.
VERKWIKBAAR, b. n. *jang dâpat di sedapkan*.
VERKWIKKELIJK, *bijw. sedap*, *inaq*, *énnaq*, L.
VERKWIKKEN, b. w. *menjedapkan*, *békin énnag*, L.
 —, *herstellen*, *membajiki*, *hilang leteh lesoe*.
VERKWIKKING, vt. *sedâpan*, *makânan ataw minoeman jang sedap* (*membajiki*).
VERKWISTEN, b. w. *boeroes*, *boeroeskan*, *makân hâbis*, *ummos*, L.
 Hij heeft honderd duizend gulden verkwist, *sarâtoes riboe roepieth soedah di boeroeskannja*.
VERKWISTER, m. *jang memboeroeskan hartânja*, *jang boewang oewangnja*, *pemboeroes*.
VERKWISTING, vt. *pemboeroesan*.
VERLAUWEN, o. w. *djâdi soewam*, *djâdi hângat*, L.
VERLAUWING, vt. *hâl djâdi soewam*, (*hângat*, L.).
VERLADEN, b. w. *pindahkan moewâtan*.
 —, anders laden, *moewat lâjin roepa*.
VERLADING, vt. *hâl pindahkan moewâtan di dâlam lâjin kapal*.
VERLAGEN, b. w. *lager maken*, *angkat derri paadda tingginja*, *koerangkan tingginja*.
 —, *doen dulen*, *rindahkan*, *merindahkan*.
 —, *vernederen*, *menghinâkan*, *perkedjikan*.
 Al wie een ander vernedert, zal vernederd worden, *bârang siâpa menghinâkam orang lâjin makka ia bakal di hinâkan djoeqa*.
 Zich —, *pernatolokan diri*, *menghinâkan diri*.

VERLACING, vt. *hâl angkat derri paaddu têngginja, hâl merindahkan.*
—, (in eenen zedelijken zin), *hâl menghinâkan diri.*

VERLAK, o. (chineesch —), *tjatto, tjâtoe.*
Inlandsch —, *damraq, damaraq*, zie **VERNIS**.

VERLAKKEN, b. w. *târoh tjatto, mendamarakan.*
Die kist moet verlakt worden, *itoe peti misti di târoh-in tjatto, L.*

VERLAKKER, m. *toekang tjatto, pandei mendamarakan.*

VERLAKT, b. n. *soedah di târoh-in tjatto, L., soedah di damaraq.*

VERLAMD, b. n. zie **LAM**, b. n.
—, zie **VERMINKT**.

VERLAMDHEID, vt. zie **LAMHEID**.

VERLAMMEN, b. w. *djadikan tipog, djadikan timpang, timpangkan.*
—, zie **VERMINKEN**.
—, o. w. *djâdi timpang.*
Hij is geheel verlamd, *makka ia soedah timpang sakâli.*

VERLAMMING, vt. *tipog lâsa.*

VERLANDEN, o. w. *djâdi tânah.*
—, verhuizen, *pindah paadda lâjin negri.*

VERLANDING, vt. *hâl djâdi tânah.*
—, zie **VERHUIZING**.

VERLANGEN, b. w. *rindoe, dendam, kângan, L., ingin, tjita, tjipta, Kaw., mâw, hasrat, Ar.*
Vurig —, *pâtjang, rindoe-dendam, kapêngin, L., (Jav.), birâhi.*
Naar het verbodene —, *ingin akan bârang jang di lârang.*
Naar de geliefde —, *rindoe-dendam akan adenda, Hofl., kapêngin mâw ketemoe sâna adé, L., (tjinta).*
—, vorderen, *mintâ, toentoet.*

VERLANGEN, o. *verlangst, vt. rindoe, tjita, dendam, kângan, L., kapêngin, L., birâhi, âsâ, Sansk.*
Van — sterven, *mâti birâhi, mâti rindoe-dendam.*

VERLANGST, vt. zie **VERLANGEN**, o.

VERLANTERFANTEN, b. w. *hilangkan waqtoc dengan melantjong sâdja, L.*

VERLAPPEN, b. w. zie **LAPPEN**.

VERLARIËN, b. w. zie **VERBEUZELEN**.

VERLASTEN, b. w. zie **OVERLADEN**.

VERLASTEKEN, b. w. zie **BELASTEREN**, **LASTEREN**.

VERLATEN, b. w. *overgieten, sâlin.*
Wijn —, *menjoetjikan anggor, tjampor anggor.*
—, (iets), *ténggalkan, kassi ténggal, L., toewang.*
De wereld —, (in eenen zedelijken zin), *mendjâwohkan dirinja derri paadda orang bânjaq, menénggalkan doenjâ.*
Den weg der deugd —, *menénggalkan (lâloe derri paaddu) djûlan kabehjikan.*

Het gezigt verlaat hem, *matânya djâdi kâboer.*
Zich —, (ergens op), *hârap akan (paaddu).*
Hij verlaat zich op uwe bescherming, *makka ia hârap akan perlindoenganmoe.*
Zich op God —, *menjârahkan diri kapada Allah, hârap akan Allah, bapertârohkan diri (menbâwa imân) kapada Allah.*
—, (iemand zonder hulp laten), *toemang.*

VERLATEN, b. n. *tertinggal, jang di ténggalkan, terpantjil, hampa, kôsong.*
Een — mensch, zonder familie, *sa-bâtang kârang*, (eig. eene kale rots).
Eene — e vrouw, *parampoewan jang di ténggalkan soewaminja, parampoewan jang di tambang, parampoewan jang di tinggal lakinja, L.*
Een — huis, *roemah kôsong, roemah hampa.*
Van alle hoop —, (verstoken), *poetoes asa, poetoes pengharâpan, tiâda berdâju lagi.*
In wanorde —, *tjtjir.*
—, zie **KENZAAM**.

VERLATENHEID, vt. *kalakoewan jang tertinggal, hâl soenji-sinjap.*

VERLATER, m. *jang menénggalkan, penénggal.*

VERLATING, vt. *penénggalan, hâl menénggalkan.*
—, *overgieting, penjalinan.*

VERLEDEN, b. n. *soedah lâloe, soedah liwat, L., soedah.*
Het — e jaar, *tâhon jang soedah lâloe, tâhon jang soedah liwat, L., tâhon jang soedah.*
— tijd, *mâsa jang telah lâloe, Sj. M. 6.*

VERLEDIGEN, (zich) wed. w. *mengoeshakkan diri.*

VERLEELIJKEN, b. w. *menhlinikan roepa, djadikan oeboe, bêkin djelék, L.*

VERLEENEN, b. w. zie **VERGUNNEN**.
Als gunst —, *mengânœgrahkan, mengaroemâkan.*
God verleene het u! *di brikan Allah padânoe!*
Eenen titel —, *lekatkan gelar, bri gelâran, bergelarkan.*

VERLEESTEN, b. w. *târoh di kaleboet jang lâjin.*

VERLEGEN, b. n. *oud, toewah.*
— doek, *kâjin jang soedah toewah.*
—, *duf, bâsi.*
— rijst, *bras jang bâsi (boesog).*
—, *bekommerd, bersoesah.*
—, *beschaamd, mâloe.*
—, *bedremmeld, râgoe, mângoe, ka-soempôk-an, L.*
— maken, *membri mâloe, bêkin mâloe, L.*
Gij moet dat meisje niet — maken, *djângan membri mâloe paadda anaq dâra itoe.*
— worden, *djâdi mâloe.*

Iemand die — is, *orang jang áda máloe*.
 Om iets — zijn, *berhádjat, koerang, misti áda*.
 Om geld — zijn, *berhádjat oewang, koerang oewang*.
VERLEGENHEID, vt. *kasoesáhan, kasoekáran, ma:ghoel, Ar*.
 Dat brengt mij in —, *makka itoelah jang djádi kasoesáhankoe*.
 Groote —, *kasoekáran jang sangat*.
 Iemand uit eene groote — reddten, *me-loepoetkan sa-orang derri paadda kasoekáran jang sangat*.
 —, *beschroomdheid, máloe*.
VERLEGGEN, o. w. *pindah, mengáli*.
VERLEGERING, vt. *kupindahkan, hál mengáli*.
VERLEGGEN, b. w. *tároh di tempat lájin, pindahkan*.
 Koopwaren —, *pindahkan bárang dagangan*.
 —, anders leggen, *atorkan lájin roepa*.
 iets —, (dat men het niet vinden kan), *tároh táw di mána, L.*, in plaats van de wezenlijke vertaling: *tároh tiáda táhoe di mána, tároh hinga (sampé) tiáda dapat kombát*.
VERLEGGING, vt. *pemindahan, hál pindah*.
VERLEIDBAAR, b. n. *jang dipat di tawár-i (bentjanakan, sasatkan)*.
VERLEIDELIJK, b. n. *jang menawár-i, jang membentjanakan*.
 Eene — vrouw, *parampoevan jang menawár-i (jang membentjanakan)*.
 —, *vleijend, jang memboeljoq*.
VERLEIDELIJKHEID, vt. *idam-idáman, tsifat jang menawár-i (membentjanakan)*.
 — *aanloksel, fasoeana, pasoeana, sarána mantrá*.
VERLEIDEN, b. w. *doen dwalen, menjesatkan*.
 —, *verlokken, membentjanakan, gúdda, góda*.
 —, *verzoeken, (door wellust,) waswás, Ar*.
 Eene vrouw —, *bekooeren, menawár-i sa-orang parampoevan*.
 Getuigen —, *omkooppen, soewápt, menjoevápi sjaksi*.
 Zich laten —, *omkooppen, mákan soewáb*.
 —, *vleijen, boeljoq*.
VERLEIDER, m. *jang menjesatkan, penjesat, pemboeljoq, pengompig, zie VERLEIDEN*.
 De —, (de booze,) *il'is, Ar, pengóda*.
VERLEIDING, vt. *hál menjesatkan, bentjana, pembentjanáin, penjesatan*.
 —, *vleijerij, pemboeljoq-an*.
 — van den duivel, *waswás, Ar*.
 —, *aanloksel, fasoeana, pasoeana, sarána, mantrá*.

VERLEKKEKEN, b. w. *membéasikan mákan sedap (énaq, L.), menjedapkan*.
 —, o. w. *béasa mákan sedap (énaq, L.)*.
VERLENGEN, b. w. *pandjangan, memandjangan, békin pandjang, L., landjoetkan*.
 En nu verlengde hij zijne hand, *makka láloe di pandjanganja tanggánja, S. R. 148*.
 Een kleed —, *pandjangan pekájin*.
 Het leven —, *landjoetkan demoer, thoe-wálkan demoer*.
 —, o. w. *djádi lebeh pandjang, berlandjoet*.
VERLENGING, vt. *hál memandjangan, pemandjangan, pelandjoetan*.
VERLENGSTUK, o. *sa-potong jang di tambah, sa potong jang memandjangan*.
VERLEPPEN, o. w. *lájoe*.
 Die bloem is reeds verleppt, *boenga itoe soedah lájoe*.
 —, *verouderd, soelah djádi toerwah*.
VERLEPTHEID, vt. *hál lájoe, pri lájoe*.
VERLET, o. *verletsel, bárang ketegáhan, bárang kasangoetan*.
VERLETTEN, b. w. *verhinderen, tegah, tegahkan, membr sockar, menjoearkan*.
VERLEUTEREN, b. w. *zie VERBEUZELEN*.
VERLEVENDIGEN, b. w. *meramkan*.
 —, *bemoedigen, membranikan*.
 Den handel —, *meramkan perniagáan*.
 —, *vervrolijken, menjoeakakan*.
 De wijn verlevendigt het hart, *makka ajer anygoe menjoeakakan háti*.
 De gemoederen —, *menghidopkan segalla háti, M. S. R. 8*.
 —, *levend maken, menghidopkan*.
 —, o. w. *djádirámé, djádi bráni, djádi socka háti*.
VERLEVENDIGING, vt. *hál meramkan, enz., ihjá, Ar, zie VERLEVENDIGEN*.
VERLEZEN, b. w. *békin brisih, L., soetjikan*.
VERLICHT, b. n. *trang, tarang, katvangan*.
VERLICHTEN, b. w. *trangkan, menarangkan, békin trang, L*.
 Met eene kaars —, *menjoeloh dengan dian, I. J. 29, békin trang sama lilin, L*.
 Want de regtvaardigheid verlicht de geheele schepping, *kárana áadil itoe menarangkan segalla áalam*.
 De kaars verlicht het huis, *makka dian itoe menarangkan roemah*.
 De maan wordt door de zon verlicht, *makka boelan itoe menarina tjahájánja derri paadda mata-hári*.
 De zon verlicht de maan, *makka mata-hári lumpah tjahájánja paadda boelan*.
 Toen de koning kwam werd de stad met duizende lampen verlicht, *tankala rádjá datang makka negri itoe-poom di trangkan dengan beriboe-riboe palita*.
VERLICHTER, m. *jang menarangkan*.

VERLICHTING, vt. *penarângan*, *hâl menarângkan*.

—, opheldering, *katrângan*, *pengartian*.

VERLIEFD, b. n. *birâhî*.

Smoorlijk —, *isjiq*, Ar.

Dol—, *gendang*.

Op eene vrouw — zijn, *birâhî akan sa-ôrang parampoewan*.

— maken, *membirahikan*.

VERLIEFDE, m. en vt. *jang birâhî*.

VERLIEFDELIJK, bijw. *dengan birâhî*.

VERLIEFDHEID, vt. *kalakoewan ôrang birâhî*.

Van — bezwijmen, *lila-linnjap*.

VERLIES, o. schade, *roegi*, *karoeagian*.

—, gemis, *kakoerângan*.

—, het verloren gaan, *kahilângan*.

—, vermindering, *koerang*, *kakoerângan*.

VERLIESBAAR, b. n. dat weg kun raken, *jang boleh hilang*.

—, het tegendeel van winbaar, *jang boleh kâlah*.

VERLIESBAARHEID, vt. *kalakoewan jang boleh hilang (kâlah)*, zie **VERLIESBAAR**.

VERLIEVEN, o. w. *birâhî*.

Het meisje, op het welke hij verliefd is, *ânaq dâra jang di birahikannya*.

—, fig. *terlâloe soeka*.

VERLIEZEN, b. w. *hilang*, *kahilângan*, *roewat*.
Uit het oog —, *hilang (linnjap) derri paudda mata*.

Uit het oog verliezen (dat men iets niet vinden kan), *lasap*.

Ik heb mijnen stok verloren, *soedah hilang tongkatkoë, sakûja soedah kahilângan tongkat*.

Indien de wet zegt dat ik (mijne aanspraak) verlies dan berust ik daarin, *djikalaw soedah soekoem mengatâkan hilang sija tarinâlah adanja*, Br. Pal.

Het leven —, *mâti, meninggal*.

— in het spel, of in den krijg, *kâlah*.

— in een hanegevecht of proces, *tjoendang*.

Hij heeft duizend gulden verloren, *makka ia soedah kâlah sariboe roepiah*.

Zijne bladeren — (van eenen boom), *loeroh dâwonnja*.

VERLIEZER, m. *jang kahilângan*.

—, in het spel, *jang kâlah*.

VERLOCHAMELLEJKEN, (zich) wed. w. *mendjisinkan*, (eig. *mendjismkan*).

VERLOGTEN, b. w. *meringankan*, *kardja êntêng*, L., *békin êntêng*. L.

—, gemakkelijk maken, *memoedahkan*, *békin gampang*, L.

VERLIGTING, vt. *karingânan*, *ringânan*, *hâl meringankan*.

—, beterschap, *bâjij sedikit*, *ringan sedikit*.

De zieke gevoelt eenige —, *makka ôrang sâkit itoe âda ringan (bâjij) sedikit*.

VERLOF, o. *idzn*, Ar., *idzn*, *idin*, verb., *idjâlat*, Ar., *bébas*, *permissi*, verb.

VERLOFBRIEF, m. *soerat idzn*, Ar., *soerat permissi*.

VERLOFDAG, m. *hâri idzn*, *hâri bébas*.

VERLOFGANGER, m. *tsoldâlloe jang dapat permissi (idzn)*.

VERLOFFAS, m. *soerat pas*, *soerat idzn*, Ar.

VERLOFTIJD, m. *têmpo permissi*, L., *waqtoe idzn*, Ar.

VERLOKKELIJK, b. n. *jang memboedjoq*.

—e woorden, *perkatâân jang memboedjoq*.

VERLOKKELIJHEID, vt. *prt jang memboedjoq*, zie **VERLEIDELIJKHEID**.

VERLOKKEN, b. w. *boedjoq*, *memboedjoq*, *âljq*.

Verlokt worden, *kena ompan*, di *boedjoq*.

VERLOKKER, m. *pemboedjoq*, *ôrang jang memboedjoq*.

VERLOKKING, vt. *pemboedjok-an*, *penben-tjanâân*.

VERLOKSEL, o. *fasoena*, *pasoenâ*, *mantrâ*, *sarûna*, *bârang jang memboedjoq*.

VERLOOCHENAAR, m. *jang bersangkal*.

VERLOOCHENEN, b. w. *sangkal*, *bersangkal*, *menginkarâkan*.

Iemand —, *menjangkâli sa-ôrang*.

Al wie God verloochent, op hem zij de vloek Gods! *bârang siapa menginkarâkan Allah makka lûat Allah alaihinâ!*

VERLOOCHENING, vt. *penjangkâlan*, *hâl menjangkâl*.

De — van God is het kenmerk van een slecht gemoed, *makka hâl menjangkâl Allah itoe tunda hâti djâhat*.

VERLOODEN, b. w. *pâsang lâjin timah*.

—, met lood dekken, *melâpiskan dengan timah*, *bertimahkan*.

—, met een looden merk voorzien, *pâsang tjap timah*.

VERLOOFDE, m. en vt. *toenângan*, *ôrang bertoenângan*.

Het wijs beleid van uwe —, *âarif bidjaq-sananja toenânganmoe*, S. R. 35.

VERLOOMEN, o. w. *djâdi mâlas*, *ajâdi segan (lêna)*.

VERLOOP, o. *lâlloe*, *liwat*, L.

— des tijds, *laloenja têtpe*, L., *liwatanja têtpe*, L., *laloenja koetika*.

Na — van enige maanden, *sa-telah bebrâpa boelan lumânja*.

Het — van den handel, *karoesâkan perntagâan (dagângan)*, L.)

Het — van het tij, *soeroetnja ajer*.

VERLOOPEN, b. w. *hilangkan* *dengan berdjalan*.

Zich —, te buiten gaan, *loepa dirt*.

—, o. w. *lâlloe*, *liwat*, L.

De tijd verloopt, *waqtoe lâlloe*, *koetika lâlloe*.

Vele tijden en dagen en jaren zijn —, *bebrâpa mâsa dan hâri dan tâhon soedah lâlloe*, M. S. R. 17.

- Het jaar is nog niet —, *makka táhon belom hábis (liwat, L.)*
 —, uitsenloopen, afdwalen, *sesat, sasat.*
 Het getij verloopt. neemt af, *makka ajer áda soeroet, ajer djádi ketjil.*
 —, verminderen, in verval geraken, *djádi koerang, djádi roesaq.*
VERLOOPEN, b. n. *soedah lálloe, soedah liwat, L.*
 — (van een jaargetij,) *kásip.*
 De termijn van betaling is —, *makka angsjoerannja soedah lálloe (liwat).*
 Hetgeen ergens op — is, *jang di behoentang.*
 Het seizoen is haast —, *kásip moesim.*
VERLOREN, b. n. *soedah hilang, roewat.*
 Een — schaaft, *domba jang hilang.*
 —, vruchteloos, *sia-sia, woeroeng, L.*
 Zijne vader is van eene — reis terug gekomen, *makka bapánja soedah poentang derri paadda perdjalanán jang sia-sia (woeroeng, L.)*
 Een — oogenblik hebben, *áda sampat sedikit.*
 —, in het verderf gestort, *binása, roesaq.*
 Geheel, reddeloos —, *soedah roesaq binása.*
 Een — post (schildwacht,) *pengáwal jang kahilángan, pengáwal jang sángut berbahája.*
VERLOSKUNDE, vt. *ilmoe bidan, ilmoe mengaloewarkan ánaq, pengatoehoewan menoe-long órang sákít akon ber-ánaq.*
VERLOSKUNDIG, b. n. *pandei (bisa) menoe-long órang sákít beránaq.*
VERLOSKUNDIGE, m. en vt. *bidan, doekoen jang menoe-long órang sákít beránaq.*
VERLOSSEN, b. w. *lepaskan, loepoetkan.*
 —, vrijkopen, *teboes, meneboes.*
 —, zalig maken, *mengchalútskan.*
 —, baren, *beránaq, berpoetrá, Hoft., bersálin, Hoft.*
 Van tweeelingen —, *beránaq kambar.*
VERLOSSER, m. *jang melepaskan, órang pe-loepoet.*
 —, zaligmaker, *moechallits, Ar.*
 Jezus Christus is de — der zondige menschen, *makka Isa el Mesek itoelah moechallits órang beráda.*
VERLOSSING, vt. *loslating, pelepásan, hál melepaskan.*
 —, bevrijding, *peleoepoetan, idjárát, Ar.*
 —, vrijkoopig, *teboesan.*
 — van eene kraamvrouw, *hál beránaq, hál berpoetrá, peleoepoetan órang ber-ánaq.*
 —, zaligmaking, *hál mengchalútskan, pengchalútsan.*
VERLOSSINGSWERK, o. *ámál idjárát, Ar., perboewátan mengchalútskan.*
VERLOSTANG, vt. *penjepit bidan.*
VERLOTEN, b. w. *brí loetar ondé.*

- VERLOTING**, vt. *hál loetar ondé, peleoetáran ondé.*
VERLOVEN, b. w. *toenang, toenangkan, me-noenang,*
 Verloofd zijn, *soedah bertoenangan.*
VERLOVING, vt. *djandji akan káwin, hál bertoenangan.*
 —, ondertrouw, *hál nájig mampilé, djádi pengantén, L.*
VERLUCHTEN, b. w. *oeraq, mengoeraq.*
 Zich —, *bernapas di loewar roemah.*
VERLUCHTIGING, vt. *hál menjoekekán.*
VERLUIDEN, o. w. in: *zich laten —, di brí táhoe.*
 Hij heeft zich laten —, *makka di brinja táhoe.*
VERLUJEREN, b. w. *hilangkan dengan kardja jang sia-sia.*
VERLUSTIGEN, b. w. *menjoekekán, mengga-markan, bermájin, tímang, menimang.*
 Zich —, *menjoekekán diri, berámeh-raméhan.*
VERLUSTIGING, vt. *kasoekáán, kagamáran.*
 — (der vorsten of grooten,) *termása, tamásjá, Perz.*
VERMAAGSCHAPPEN, b. w. *káwinkan órang dengan sánaqnja (kaloewargánja).*
 Dit kind in hoe verre is het aan mijne grootmoeder vermaagschapt? *adapoon kánaq-kánaq iní apákah kapada nénékoe?*
VERMAAGSCHAPPING, vt. *hál káwin dengan sánaq.*
VERMAAK, o. *soeka, kasoekáán, lezzat, Ar., lezzat, riá, kagamáran, nímat, Ar., eig. nímat, dzaug, Ar.*
 Openbare vermaken, *termása.*
 Vermaken najagen, *menoentoet dzaug.*
 De daden, waarin hij vermaak schept, *bárang perboewátan jang berkenankan ia, M. S. R. 21.*
 Want in plaats van eene droefheid, welke alhier bestaat, ontstaan aldaar dui-zend vermaken, *kárana ganti sátoe doeké jang áda di síni sariboe soeka djádi di sána, M. S. R. 56.*
 Met — verrigten, *kardja dengan soeku háti.*
 Degenen, die onverstandig zijn en wier oordeel onrijp is, wánen dat al die sie-raden, vermaken, bekoorlijkheden en stroelingen bestendig zijn, *makka marika-itoe jang tíada berboekt dun tíada sampei bitjaránja sangkakan segalla perhúsan dun kasoekáán dan nímat dan lezzat útoe kakal djoewa, M. S. R. 36.*
VERMAAKBAAR, b. n. *jang dápat menjoe-kákan.*
VERMAAKSHALVE, bijw. *kárana kasoekáán.*
VERMAALBAAR, b. n. *jang bóleh di gi-ling.*
VERMAAN, o. zie **VERMANING**.
VERMAANBRIEF, m. *soerat pengadjáran.*
 — tot betaling, *soerat tági hoentang.*

- VERMAARD**, b. n. *masjhoer*, Ar., *ternâma*, *kunamâin*.
Een — e held, *hoeloebâlang jang masjhoer*.
- VERMAARDHEID**, vt. *gah*, *nâma jang masjhoer*.
- VERMAGEREN**, b. w. *koeroeskan*, *mengoeroeskan*, *mendjadikan koeroes*, *békin koeroes*, L.
—, o. w. *djâdi koeroes*.
- VERMAGERING**, vt. *kakoeroesan*, *kâl djâdi koeroes*.
- VERMAKELIJK**, b. n. *jang menjoekâkan*, *jang djâdi soeka hâti*, *râmeh*, *ênnaq*, L.
- VERMAKELIJKHEID**, vt. zie **VERMAAK**.
Om de openbare *vermakelijkheden* bij te wonen, *handag melihat termâsa*, S. R. 30.
- VERMAKEN**, b. w. *anders maken*, *membajiki*, *békin lâjin roepa*, L.
Vermaakt (heter gemaakt) worden, *di perbajiki*, *di békin betoel*, L.
Eene pen —, *merantjong qalam*, *pôtong penna*, L.
Bij testament —, *poesakâkan*, *brt deng-an watsiat*, *berwatsiatkan*.
—, zie **VERLUSTIGEN**.
- VERMAKING**, vt. *kâl membajiki* (*békin lâjin roepa*, L.)
— bij testament, *pembrian dengan watsiat*.
— tot een godsdienstig doel, *tabbis*, Ar.
- VERMALEN**, b. w. *giling*, *romoqkan*, *antjorkan*, *meloematkan*, *pipis*, *serboq*, *poedi*, *pirt*.
—, eten, *mâkan*.
—, verteren, (van de maag,) *tjerna*, *mentjerna*.
- VERMANEN**, b. w. *togor*, *adjarkan*.
—, nuttigen raad geven, *membri natschat*.
—, waarschuwen, *mengingatkan*.
- VERMANING**, vt. *penogoran*, *adjâran*, *natschat*, Ar., *tambih*, Ar. (schrijf: *tanbih*), *itâb*, Ar.
- VERMANNEN**, b. w. *mengâlahkan*, *menang*.
Zich —, *membranikan diri*, *kardja dengan sa-koewâsa-koewasannya*.
- VERMANNING**, vt. *kâl membranikan diri*.
- VERMAREN**, b. w. *masjhoerkan*, *membesaarkan*.
- VERMASTEN**, b. w. *membadjâkan tertâlaoe bânjaq*.
—, afmatten, *berlelahan*, *kardja tjâpé*, L.
- VERMEEND**, b. n. *tersangka*, *terkira-kira*.
Een — regt, *haq jang koerang tsah*, *haq jang terkira-kira sâdja*.
- VERMEENDELIJK**, bijw. *atas prt jang di kira-kirâkan*.
- VERMEENEN**, b. w. *kira*, *sangka*.
Hij vermeent wijs te zijn, *makka ia kira akan dirinja orang berboedi*.
- VERMEERDERAAR**, m. *jang melebehkan*, *jang menambah*, *penambah*.
- VERMEERDEREN**, b. w. *tambah*, *menambah*, *melebehkan*, *perbânjaq*, *perbânjaqkan*, *inboeh*, Jav.
—, o. w. *bertambah-tambah*, *di lebehkan perbânjaq-bânjaq*.
Zijne rijkdommen —, *makka bertambah-tambah kakajânnja*.
En vermeerder gij uw geduld, *dan perbânjaq olehmoe tsabarmoe*, H. R. P. 51.
—, zijn geslacht sterk —, *berânaq bânjaq sakâli*.
En door zijne gunst vermeerdert het levensonderhoud, *dan derri paadda anograhnja bertambah-tambah rezegé*.
- VERMEERDERING**, vt. *toevoeging*, *penambâhan*.
—, *vermenigvuldiging*, *perbanjâkan*.
—, *uitbreiding*, *toeneming*, *katambâhan*, *perbanjâkan*, *ziadat*, Ar.
—en, *taragqiât*, Ar.
- VERMEESTEREN**, b. w. *mengâlahkan*, *ghâlib*, Ar., *menang*.
Door kracht —, *goewâti*.
En zij werden door Hanoman met kracht vermeesterd, *makka di goewatinja djoega oleh Srt Hanóman*, S. R. 108.
Geld —, (aan eenen heemeester), *bâjar oepah doekoen*.
- VERMEESTERING**, vt. *pengalâhan*, *kamenângan*.
- VERMELD**, b. n. en declw. *terseboet*, *madzkoer*, Ar., *termadzkoer*, *lâloe*.
De — e woorden, *perkatâun jang telah lâloe*, M. S. R. 17.
Uit het zoo even — e verhaal, *derri paadda tjaritrd jang bahâroe terseboet*, M. S. R. 29.
- VERMELDEN**, b. w. *membri tâhoe*, *kasst bertâhoe*, L., *seboet*.
- VERMELDER**, m. *jang menjeboet*, *jang membri tâhoe*.
- VERMELDING**, vt. *penjeboetan*.
- VERMENGEN**, b. w. *tjampor*, *hoelan*, *oelan*, *pâloe*, *misrâkan*.
Met water —, *tjampor dengan ajer*.
Met water vermengd, *di tjampor ajer*.
Zich met slechte personen —, *tjampor dengan orang djâhat*.
Zich onderling in den strijd —, *djirâmah*.
- VERMENGEB**, m. *jang tjampor*, *pentjampor*.
- VERMENGING**, vt. *katjampór-an*.
Vleeschelijke —, *kâl bersatoeboeh*, *per-satoebóhan*.
- VERMENIGVULDIGBAAR**, b. n. *jang dâpat di lebehkan* (*perbanjâkan*).
- VERMENIGVULDIGEN**, o. w. zie **VERMEERDEREN**.
- VERMENIGVULDIGER**, m. zie **VERMEERDERAAR**.

VERMENIGVULDIGING, vt. zie VERMEERDERING.

VERMENIGVULDIGTAL, o. *bilangan akan melebekkan*.

VERMETEL, b. n. *terlâloe brânt, angkâra*.
—, bij v. iemands gereedschappen gebruiken, zonder vergunning, *gegâbah*.

—, onbeschoft, *asan*, L., verb. (van het g. w. *astrant*.)

—, verwaand, *djoemâwa*.

Een — e, *toewâkang*.

VERMETELHEID, vt. *kabranian jang terlâloe amat*.

VERMETELIJK, bijw. *dengan terlâloe brânt*.

VERMETEN, b. w. anders meien, *oekoer poela, oekoer lâgi sakâli*.

Dat rijstveld moet — worden, *makka sârah itoe misti di oekoer lâgi (poela)*.

Zich —, *membranikan diri terlâloe amat, ambil brânt*.

VERMETEN, b. n. zie VERMETEL.

VERMETSELEN, b. w. *menoekang bâtoe lâjin roepa*.

—, aan metselwerk te koste leggen, *balandjâkan (bâjar) pekarjâan toekang bâtoe*.

VERMICELLIË, vt. *laqsa, bâmî, sô-on*, Ch., *lâkisjah*, Perz.

VERMIDS, voegw. zie VERMITS.

VERMIJDELIJK, b. n. *jang dâpat di laloewi*.

VERMIJDEN, b. w. *laloewi, melaloewi, djawôhi*.

Hetgeen vermeden wordt, *jang kalaloe-wan, jang kasimpangan*.

VERMIJDING, vt. *hâl melaloewi*.

VERMIJMEREN, b. w. *hilangkan dengan ngângoet*.

VERMIJSTEN, o. w. *di mâkan boeboq*.

—, b. w. anders aan mijten zetten, *menambonkan (toempoeqkan) lâjin roepa*.

VERMILJOEN, o. *sadalinggam, kambâjat*.

VERMILJOENKLEURIG, b. n. *warna sadalinggam, warna kambâjat*.

VERMINDEREN, b. w. *mengoerangkan, menjedikikan*.

Delandrenten —, *mengoerangkan pâdjag*.

—, o. w. *djâdi koerang, djâdi ringan, mendingin*, L.

De ziekte vermindert, *penjâkit itoe djâdi koerang (ringan, mendingin)*.

De zieke vermindert, *makka orang sâkit itoe djâdi lebeh pâjah*.

Het water is veel verminderd, *ajer soedah djâdi ketjil*.

In prijs —, *toeron harga*.

VERMINDERING, vt. (de daad) *hâl mengoerangkan*.

—, (het gevolg) *hâl djâdi koerang, kakoerangan*.

—, verligting, *perringan*.

— van prijs, *katoeroenan harga*.

— van boete, straf, *papa karma*.

— van kracht, *kahlilangan qoewat*.

VERMINKEN, b. w. afhouwen, *koedongkan, kottong*, L.

Harde handen —, *koedongkan tângannja*, S. R. 87.

VERMINKING, vt. *hâl mengoedongkan (kottong, L.)*

VERMINKT, b. n. *koedong, kottong*, L., *koetong*, L., *abtar*, Ar.

—, misvormd aan hand of voet, *tjâpiq*.

—, verlamd, *lâsa, sedo*, Amb.

Mijne beide handen zijn reeds —, *makka kadoewa blah tângankoe soedah koedong (kottong, L.)*

Aan eenen arm —, *tjngkoe, tjngkoel*.

VERMISSEN, b. w. *tiâda dâpat, kahlilangan, tiâdu lihat*.

VERMIST, b. n. *hilang, tiâda kalihâtan, tiâda lihat (dâpat)*.

VERMITS, voegw. *sabab, derri kârana, sedang, ôleh kârana, kârana sabab, tegal, derri*, L.

VERMODDEN, b. w. *meloempoeri, toetop dengan loempoer*.

VERMOEDELIJK, bijw. *misschien, barang-kali, tjâlaq*.

—, vrij zeker, *koenon*.

—, b. n. door vermoedens aangeduid, *jang di sangka (kira)*.

Hij zal — komen, *bârang-kali ia akan dâtang*.

De — e erfgenaam, *wâritz jang di sangka (kira) orang*.

VERMOEDEN, b. w. *sangka, kira*.

Iets, dat niet vermoed wordt, *bârang jang tiâda di sangka orang, jang tiâda terkira-kirâkan orang*.

Doen —, *menjangkâkan*.

—, achterdocht doen ontstaan, *membrî sjak*.

VERMOEDEN, o. *sangka, kira-kirâun, thlinnat*, Ar.

—, achterdocht, *sangka, sjak*, Ar., *chawâthir*, Ar.

Een kwnad — hebben op, *sangka atas, menâroh sjak atas*.

VERMOEID, b. n. *lelah, tjâpé, L.*

—, van te veel arbeid of van reizen, *rangga*.

—, door lang in dezelfde houding te zijn, *panat*.

—, door het gaan, *djumpoer*.

—, van de handen en armen, *puggel-puggel*.

Zou men niet — zijn door met zijn vieren als sjouwers een zesmans vracht te sjouwen? *bôleh st trâ tjâpé orang bekoeli ampat orang mikol bârang pikoelan anam orang poenja? L.*

VERMOEIDHEID, vt. *kalelâhan, tjâpé, lelah*.

Zijne — was zoo erg, dat hij niet meer gaan kon, *makka kalelâhannja sekien sângat hingga ia tiâda dâpat berdjalan lâgi*.

Van zijne — uitrusten, *berhentikan le-lahnja*.

VERMOEIJEN, b. w. *melelahkan, perlelahkan, berlelahkan, kardja tjapé, L.*

Vermoeid worden, *di lelahkan, djádi tjapé, L.*

VERMOEIJEND, b. n. *jang melelahkan, jang kardja tjapé.*

VERMOEIJENIS, vt. zie VERMOEIDHEID.

VERMOGEN, b. w. *kunnen, dápat, bóleh.*

—, de magt hebben, *berkoewása, áda koewása.*

Indien hij dat vermog uit te voeren, *djakaloe dápat ia mengardjakan itoe.*

God vermog alles, *bahoewa Allah djoewa jang qudiron, makka Allah djoega jang berkoewása atas barang sasoewátote.*

Veel op iemand —, *áda penghároe be-suar atas sa-orang.*

—, o. w. magtig zijn, *áda koewása, berkoewása.*

VERMOGEN, o. magt, kracht, *goewat, Ar., koewat, gáhi, gáji.*

—, gezag, *koewása, kawása, qa-hár, Ar.*

Hij heeft het — niet dat op te ligten, *makka ia tiáda goewat mengangkat itoe.*

Met al uw —, *barang sa-koewásanoe itoe, S. R. 26.*

Naar mijn —, *dengan sa-koewása-koewása hamba.*

Naar (mijn) — zal ik den goden van dienst zijn, *dan mánu sa-koewása hambálah berboewat bájiq paadla segulla déwa-déwa. S. R. 138.*

Naar zijn —, *dengan sa-koewása-koewásanja, dengan sa-bóleh-bolehnya.*

Door, naar al zijn — bij te dragen om deszelfs doel te bereiken, *dan membánjarkan sa-hábis-hábis koewásanja paadla meny-hátsilkan maqsoednya, Sj. M. 4.*

Het — hebben om het bewind te voeren, *berkoewása memarintakkan.*

—, eigenschap, *tsifat, Ar.*

Het verstand en de wil zijn —s der ziel, *makka boedi dan kahandag itoe áda tsifat djíwa.*

—, rijkdom, bezitting, *harta, benda, kakajáan.*

— hebben om schulden te betalen, *wampoe membájar hoelang.*

Het — des vaders doorbrengen, *memboeroeskan harta bápa.*

VERMOGEND, b. n. magtig, *berkoewása.*

—, rijk, *kája.*

VERMOGENDHEID, vt. rijkdom, *kakajáan, hál hartáwan.*

VERMOLMD, b. n. *boeroq, mocmat, bójjoq, boeóq, L. (Jav.)*

VERMOLSEMEN, o. w. *vermolmen, djádi boeroq, djádi boeóq.*

VERMOMBEREN, b. w. *tároh di báwah wáli.*

VERMOMD, b. n. *gemaskerd, bertápéng.*

—, verkleed, geheel gemaskerd, *tersámar.*

VERMOMMEN, b. w. (het gelaat) *pákei tó-péng, mengenákan tó-péng, sároe.*

Zich geheel —, *sámar, sámarkan diri.*

Vermomd onder den vijand, *tersámar dengan moesoeh.*

Zich onder den schijn van vroomheid —, *poera-poerákan tsálef.*

VERMOMMING, vt. (van het gelaat) *hál pákei tó-péng.*

—, (geheele) *hál menjámarkan, penjamáran, kasamáran.*

VERMONDEN, b. w. zie VERHALEN.

VERMOOIJEN, b. w. zie VERFRAAIJEN.

VERMOORDEN, b. w. *boenoh, memboenoh, zie ook MOORDEN.*

Met verschiedene personen (iemand) —, *randjup, L.*

—, door iemand binnen te lokken, *lubbés, L.*

Vermoord, *terboenoh, kaboenohan.*

VERMOORDER, m. *memboenoh.*

VERMOORDING, vt. *memboenohan.*

VERMORSEN, b. w. *mentjamarkan, mengótorkan, menedjiskan, békin kótor, L.*

VERMORSING, vt. *hál mentjamarkan, pentjamáran.*

VERMORSTER, vt. *parampoewan jang mentjamarkan, parampoewan jang békin kótor.*

VERMORZELD, b. n. (van het gebeente) *loeloh lantag.*

VERMORZELEN, b. w. *meromokkan, antjorkan, meloematkan, pipis, poedi, memoe-dikan.*

VERMORZELING, vt. *peromók-an, pengantjór-an, hál loeloh-lantag.*

VERMOTTEN, o. w. *di mákan gígas.*

Al zijne kleederen zijn vermott, *makka segalla pakéanja soeoh di mákan gígas.*

VERMUFFEN, o. w. *djádi bási.*

VERMUFFING, vt. *vermufftheid, basian, hál d'ádi bási.*

VERMUNTEN, b. w. *hábiskan dengan timpa darham, hábis dengan békin oewang.*

—, anders munten, *menimpa poela darham.*

VERMUNTING, vt. *verbruiking door munt te slaan, hál menghábiskan dengan timpa darham.*

—, hermunting, *hál menimpa poela darham.*

VERMURWEN, b. w. *meleumboetkan.*

Het hart —, *meleumboekan hati.*

—, o. w. *djádi lemboet.*

VERMURWING, vt. *hál meleumboekan, pelemboetan.*

VERNAALJEN, b. w. *hábiskan dengan men-ijáhit.*

VERNAALJEN, b. w. *djudikan sesaq, békin sesaq, L. menjempitkan.*

VERNAALJING, vt. *hál békin sesaq.*

VERNACHTEN, o. w. *bermálam, menginaq. L.*

VERNACHTING, vt. *hál menginap, L., hál bermálam.*

VERNAGELLEN, b. w. *berpakoekan, toetop máti.*
 Die deur is vernageld, *pintoe itoe soedah di toetop máti.*
 Vernageld worden, *di perpakoekan, di toetop máti.*
 Een paard —, *meloeka koeda dengan pákoe koekoe bessí.*

VERNAGELING, vt. *hál berpakoekan, zie VERNAGELLEN.*

VERNAGELPIN, vt. *pákoe koekoe bessí.*

VERNADEREN, b. w. doen dalen, *toeronkan, menoeronkan.*
 —, *verlagen, menghinákan.*
 En om te — dien (Gij (God) wilt, dan menghinákan *bárang sípu jang kaw kahandáki, M. S. R. 1.*
 —, *verootmoedigen, merindhakkan.*

VERNADEREND, b. n. *hina, jang menghinákan.*

VERNADERING, vt. *hál menghinákan, penghináan.*
 Eene — *wreken, bálas penghináan.*

VERNEMEN, b. w. anders nemen, *ambil lájin roepa.*
 —, *ontwaren (met het gezigt), lihat.*
 In stilte naar iets —, *sarápin, sarpin, verb.*
 —, *(hooren), dengar, mendengar.*
 —, *naar iets hooren, pásang koeping, L., bertanjákan.*
 —, *onderzoeken, pariksa, sidiq.*
 Naar nieuws —, *bertanjákan chabar.*

VERNEMER, m. *jang lihat (dengar, pariksa, sidiq), zie VERNEMEN.*

VERNESTELEN, b. w. *angkat derri paadda sárang.*

VERNIELAL, m. en vt. *órang jang soeka meroesaqkan bárang samoewa.*

VERNIELBAAR, b. n. *bárang jang dápat di roesaqkan.*

VERNIELBAARHEID, vt. *prí bárang jang dápat di roesaqkan.*

VERNIELEN, b. w. *meroesaqkan, kardja roesaq, L., membinasakan.*
 De storm heeft de rijst vernield, *makka angin soedah meroesaqkan pádi.*

VERNIELEND, b. n. *jang meroesaqkan, jang membinasakan.*

VERNIELER, m. *órang jang meroesaqkan (membinasakan).*

VERNIELSTER, vt. *órang parampoewan jang meroesaqkan.*

VERNIELING, vt. (de daad,) *pembinasáan, peroesákan.*
 —, (het gevolg,) *karoesákan, kabinasáan.*

VERNIELZUCHT, vt. *ingin akan meroesaqkan.*
 De — *ontkomen, loepoet kabinasáan.*

VERNIEGTIGEN, b. w. *ttajadákan, meniadákan, bathalkan.*
 Een verbond —, (verbreken,) *merombag djandji.*
 En hij vernietigde allen, *die met uitsluiting van God, den Allerhoogste, door de*

menschen als Heer erkend werden, makka di bathalkamja segalla jang di pertoeuan oleh manoesja lájin d rri Allah taála, Isk. 37.

VERNIEGTIGING, vt. *hál meniadákan, peniadáan.*
 —, *verwoesting, pembinasáan, hál meroesaqkan.*

VERNIEUWEN, b. w. *membaharoewi, ganti, boewat bahároe, békin bároe, L.*
 Een verbond —, *membaharoewt djandji.*
 Het huisraad —, *gantikan perkákas (serba) roemah.*
 Het huisraad is vernieuwd, *perkákas roemah itoe soedah di ganti bahároe.*

VERNIEUWER, m. *jang membaharoewi, jang békin bároe, L., jang menggantikan.*

VERNIEUWING, vt. *hál membaharoewt, pembaharoeuan, hál békin bároe, L.*
 —, *verbetering, herstelling, hál membajiki.*
 De — van een verbondschrift, *pembaharoeuan soerat perdjandjian.*
 De — van een huis, *hál membajiki roemah.*

VERNIS, o. *rangas, minjaq kájoe rangas, atal, sampang, damarag.*

VERNISBOOM, m. *rangas, póhon rangas, kájoe rangas, kájoe sanga.*

VERNISOLIE, vt. *minjaq kájoe rangas.*

VERNISSEN, b. w. *merangas, menjampangkan, zie VERLAKKEN.*

VERNISSEER, m. *pandei merangas, toekang rangas, toekang tjatto, L.*

VERNISSING, vt. *hál merangas.*

VERNOEMEN, b. w. *ganti náma, brí lájin náma, sálin náma.*

VERNOEMEN, o. *hál ganti náma.*

VERNUCHTEREN, b. w. *hilangkan máboq.*
 —, o. w. *hilang máboq.*

VERNUFT, o. *áqal boedi.*
 Een sijn —, *áqal boedi jang háloes.*
 Hij bezit veel —, *áqal boedinja poon bánjaq, bánjaq áqal boedinja.*
 Beroemd door eenig werk van —, *oestád, Perz.*

VERNUFTIG, b. n. *ber-áqal boedi, naggára, Tern., nágara, Sansk.*
 —, *slim, tjerdiq.*
 —, *bijw. dengan áqal boedi.*

VERNUFTIGHEID, vt. *prí tjerdiq, tsjfat áqal boedi.*

VERONACHTZAMEN, b. w. *alpákan, abei, persia-stákan, zie VERWAARLOOZEN.*

VERONACHTZAMING, vt. *kaupáan, kaloe-páan.*

VERONDELEN, b. w. *pújatkan (hoeloerkan) derri paadda pangkat órang bangsáwan.*

VERONGELDEN, b. w. *bájar balandja, bájar béa, bájar ongkos, L. verb.*

VERONGELIJKEN, b. w. *berboewat antiája, menganiája, melanggar háq órang.*

VERONGELIJKER, m. *penganiája, jang berboewat antiája.*

- VERONGELIJKING**, vt. *antiáji*, *kajjelään*, *hál melanggar liag orang*.
- VERONGELUKKEN**, o. w. *kena káram*, *káram*, *dampar*.
Zij verongelukten, *makka marika itoepoon kena káram*.
Het oorlogschip verongelukte op de priesterklippen, *makka kapal prang itoepoon káramlah di kárang hadji*.
- VERONGELUKKING**, vt. *hál kena káram*.
- VERONTHEILIGEN**, b. w. *menedjiskan*, *mengharámkán*.
Gods huis —, *menedjiskan brit Allah*.
- VERONTHEILIGING**, vt. *hál menedjiskan* (*mengharámkán*).
- VERONTHOUDEN**, b. w. *táhankan*, *semboenikan*.
- VERONTREINIGEN**, b. w. zie **ONTREINIGEN**.
- VERONTREINIGING**, vt. *hál mentjannarkan* (*menedjiskan*, *békin kótor*, L.).
Toevallige — onder het gebed, waardoor het moet gestaakt worden, *hadatz*, Ar.
- VERONTRUSTEN**, b. w. *menjoesahkan*.
—, *storen*, *ganggoe*, *gádoek*.
- VERONTSCHULDIGEN**, b. w. *menjoetjikan*, *békin* (*bristh*, L.) *mendjawáb*.
—, eene verontschuldiging bijbrengen, *membáwa oedz*, *perlahkan*, *mádzoerkan*.
Zich wegens ziekte —, *membáwa oedz káraná penjákít*.
- VERONTSCHULDIGER**, m. *jang membrí djawáb*.
- VERONTSCHULDIGING**, vt. *antwoord*, *djawáb*.
—, *aanvoering van oorzaak*, *oedz*, Ar., *oedz*, verb., *ádz*, Ar.
Eene — bijbrengen, *membáwa oedz*.
- VERONTWAARDIGEN**, b. w. *menggarankan*, *menggeramkan*, *mengghairakan*.
Zich —, *amáruh*, *márah*, *morka*, Hofst., *mentjoetjakan*.
- Verontwaardigd**, *ngaran*, *geram*.
- VERONTWAARDIGING**, vt. *tjoetja*, *geram*, *garam*, *ngaran*.
- VEROORDEELAAR**, m. *jang menghoekoemkan*, *persálahkan*, *menjálahkan*.
Ter dood —, *hoekoemkan máti di boenoh*.
- VEROORDEELING**, vt. *kapoetoesan hoekoem*.
- VEROORLOOGEN**, b. w. *belundjikan* *dengan berpang*.
- VEROORLOVEN**, b. w. *brí idzin*, *bébasikan*, *membrí móhon*, *istilá'at*, Ar., *kassi permissi*, L.
- VEROORLOVING**, vt. *móhon*, *idzn*, Ar., *idzin*, verb., *permissi*, L., verb., *bébas*.
- VEROORZAKEN**, b. w. *mendjidikan*, *mengadán*, *mengáranakan*, *menjnbakkan*, *djádi lantáran*, L., *mentnboelkan*, *peristiwákan*.
Leed —, *mendjidikan kasoésahan*, *békin soesah*, L., *membrí nadllarat*, M. S. R. 14.
Twist —, *mentnboelkan tjiderá*.
- VEROORZAKER**, m. *pemboewat*, *jang mengadúkan*, enz. zie **VEROORZAKEN**.
- VEROORZAKING**, vt. *sabab*, *lárana*, *póhon*, *lantáran*, L.
- VEROOTMOEDIGEN**, b. w. *merindahkan*, *menawekkoelkan*, *melenboetkan háti*.
- VEROOTMOEDIGING**, vt. *karindahan háti*, *tawekkoel*, Ar.
- VERORBEREN**, b. w. *mákan*.
Hij heeft al heel wat verorberd, *diu soedah mákan bánjug djoega*.
- VERORBERING**, vt. *hál mákan*.
- VERORDENEN**, b. w. *schikken*, *regelen*, *atorkan*.
—, *bestemmen*, *tentoekan*, *taqdirkan*, *pájoe*.
—, *belasten*, *voorschrijven*, *brí parintah*, *kassi parintah*, *pásan*, *pesan*, *soeh*.
- VERORDENING**, vt. *instelling*, *sjarth*, Ar., *rasm*, Ar.
—, *bevel*, *titah*, Hofst., *sabda*, *parintah*.
- VERORDINEREN**, b. w. zie **VERORDENEN**.
- VERORDINERING**, vt. zie **VERORDENING**.
- VEROUDEN**, o. w. *djadi toewah*.
—, b. w. *mendjadikan toewah*, *menoe-wahkan*.
- VEROUDERD**, b. n. *toewah*, *soedah toewah*, *soedah áda óemoer toewah*, Bel.
—, *afgeleefd*, *rejt*, L.
- VEROUDEREN**, o. w. *djadi toewah*.
- VEROUDERING**, vt. *hál djádi toewah*.
- VEROVERAAR**, m. *jang mengálahkan*, *jang menang*, L., *ghálib*, Ar., *pengúlah*.
- VEROVEREN**, b. w. *mengálahkan*, *menang*, *mengambil*.
Eene stad —, *mengálahkan negri*.
- VEROVERD**, b. n. *ter-álah*, *terghálib*, *jang soedah di menang*.
Al de veroverde steden verwoesten, *membinasakan segulla negri jang ter-álah*.
- VEROVERING**, vt. *pengalahan*, *kamenúangan*, *hál mengálahkan*.
- VEROVERINGSZUCHT**, vt. *ingin akan pengaláhan*, *kapéngin máw menang*, L.
- VERPACHTEN**, b. w. *djoewal paq*, L., *kassi séwa*, *séwákan*, *perséwákan*, *brí séwa*, *memádjag*.
- VERPACHTER**, m. *jang djoewal paq*, L., *jang kassi séwa*, *perséwa*, *jang séwákan*, *jang brí séwa*.
- VERPACHTING**, vt. *hál djoewal paq*, *hál brí séwa*, *hál perséwákan*, *perséwáan*.
- VERPAKKEN**, b. w. *boengkoes lájin roepa*.
—, *weder inpakken*, *boengkoes poela*.
- VERPAKKING**, vt. *pemboengkoesan lájin roepa*.
- VERPANDEN**, b. w. *gádei*, *gáde*, L., *meng-gálei*, *brí gádei*, *bergádei*, *menggadeikan*, *menghoetángi*.
Hij heeft zijn huis verpand, *roemahnja te-gálei*.
Zich als gijzelaar —, *menjundarákan diri*, *djadi sandára*.
Zich —, *pandeling worden* (voor schuld.) *djadi sandoe*.

VERPANDING, vr. *hâl gâdet, hâl brt gâdet.*
— van eene erfkris, *hâl gâdet kris poesâka.*

VERPAssEN, b. w. belandjâkan, pâkei.
—, verkoopen, *djoewal.*

VERPEKELEN, b. w. menggarâmt poela, târoh lâgi gâram.

VERPLIKKEN, b. w. lâboerkan poela dengan gâla-gâla, sâpoe lâgi dengan gâla-gâla.

VERPESTEN, b. w. menjamparkan, menjangkutkan.

VERPIJENEN, (zich) wed. w. menjoesahkan diri terlâloe amat.

VERPLAATSEN, b. w. pindahkan, asâ, târoh paadda (di) tempat.
Verplantist worden, di pindahkan.
Zich —, (zoo als wolken,) *menjisah, ber-âlih.*

VERPLAATSING, vr. kapudâhan.
—, (de daad,) pemindâhan, *hâl memindâhan.*

VERPLAKKEN, b. w. tampal poela, têmpêl lâgi, L.

VERPLANTEN, b. w. tãnam paadda lâjin tempat, pindahkan.
Eenen jongen boom —, pindahkan pohon moeda, tãnam pohon moeda paadda (di) lâjin tempat.

VERPLANTING, vr. *hâl tãnam paadda lâjin tempat.*

VERPLEGEN, b. w. djâga, merâwat, râwat-tin, L.

VERPLEGER, m. *jang merâwat (râwattin, L.)*

VERPLEGING, vr. *hâl merâwat, zie VERPLEGEN.*

VERPLEITEN, b. w. belandjâkan dengan bersingkêta, zie PLEITEN.

VERPLETTEREN, b. w. zie VERBRIJZELEN.

VERPLETTERING, vr. zie VERBRIJZELING.

VERPLIGT, b. n. hâroes, wâdjib, jang misti, L., *ferdloc, Ar.*
Een — gebed, *soembahjang jang ferdloc.*

VERPLIGTEN, b. w. (zedelijk) menghâroeskan, mewâdjibkan, *menferdloekan.*
—, (door dwang,) *paqsa, memaqsa.*

VERPLIGTEND, b. n. gediensig, soeka toelung.
—, beleefd, *sôpan, santon.*
—, verbindend, *jang memaqsa.*

VERPLIGTING, vr. *hâl jang hâroes (misti, L.) kaharoesan, wâdjib, Ar., atas.*
De — rust op mij, *atas hambâlah.*

VERPLOOIJEN, b. w. lipat poela.

VERPONDING, vr. van huizen of landen, *tjoekei roemah ataw tânah, charâdjat.*
—, landrenten, *pâdjaja.*

VERPOOZEN, b. w. berganti.
Elkander —, *berganti-ganti.*
Zich —, *berhênti karûja, berhêntikan lelah, boewang tjâpê, L.*

VERPOOZING, vr. rust, perhêntian.
—, aflossing, *pergantian.*

VERPOTEN, b. w. zie VERPLANTEN.

VERPRALEN, b. w. hilangkan (memboeroeskan) dengan barang perhâsan.

VERPRATEN, b. w. hilangkan dengan meng-ômong-ômong (bantjang-bantjang).

VERRAAD, o. persemoewan, chiânat, Ar.
— plegen, *berboewat chiânat.*
—, ontrouw, *wederspannigheid, doerhâka.*

VERRADEN, b. w. semoekan, berboewat chiânat.
—, door eenen slechten raad bederven, *meroesaqkan dengan bijâra jang djâhat.*
—, verklappen, *salangkar, bilang, L.*

VERRADER, m. *jang senoekan, penjemoe.*
—, trouwelooze, *orang chiânat, orang doerhâka.*

VERRADERIJ, vr. zie VERRAAD.

VERRADERLIJK, b. n. berchiânat, berdoerhâka.
—, *bijw. dengan chiânat, atas pri doerhâka.*

VERRAFELLEN, b. w. mengoerei, mengoereikan.
—, o. w. *oerei, telepas, L.*

VERRASSEN, b. w. overrompolen, sirkap, katumbên, L., *menjoeri-tjoeri mendatangi, datang melanggar dengan diam.*
—, vooruitstreven door meedere snelheid, *mendhoewi, liwat dengan berdjâlan tjepat.*
Iemand —, *overvallen, sirkap.*
—, onverwachts verblijden, *menjoekakan sa-koenjong-koenjong.*

VERRASSING, vr. overvalling, *penjirkapan,* zie VERRASSEN met vóórplaatsing van hâl.

VERRE, *bijw. zie VER.*

VERREGAAND, b. n. terlâloe sang ut, terlâloe amat.
Een — misdrijf, *sâlah jang terlâloe sangat.*

VERREIKEN, (zich) w. w. *poeluskan (poelir) tingun dengan djingkoel terlâloe djâch.*

VERREIZEN, o. w. berangkat, *pergi, soeroet, Hof.*
—, b. w. belandjâkan di djâlan.

VERREKENEN, b. w. door rekenen vereffen, *membetoelkan hitoengan, meratâkan kesab.*
—, misrekenen, *sâlah menghitong, sâlah menghisab.*
Als die rekening verrekend is moet zij onderteekend worden, *kâlloe soerat hitoengan itoe soedah di betoelkan makka handaq di târoh tânda tangan di bawuhnja.*

VERREKENING, vr. *hâl membetoelkan hitoengan.*
—, misrekening, *sâlah penbilangan, sâlah hitoengan.*

VERREKIJKER, m. *trôpong, kêker, verb.*

VERREKKEN, b. w. *tagaliat, poelas, poelir, L., tagaliitjoh, kaselliwe, L.*
—, o. w. (gemeene uitdrukking voor sterven), *mampoes, L.*

VERREKKING, vr. *hâl tagaliat, enz., zie VERREKKEN.*

- VERRIGTEN**, b. w. *kardjåkan*, *melakoekan*, *hoewat*.
Al het volk leeren de zaken der godsdienst te —, *mengåljarkan segalla orang pekardjåan agama*, M. S. R. 47.
Gij moet de bevelen, u gegeven, —, *makka handaqlah angkaw melakoekan titah jang di bri padåmoe*, *loe misti kardjåkan perintah jang di kassi sama loe*, L.
Verrigt worden, slagen, *djådi*.
Mijne zaak kan niet door u verrigt worden, *tiadålah djådi pekardjåankoe oléh-moe*, S. R. 26.
- VERRIGTER**, m. *jang melakoekan*, *jang kardjåkan*, *pengardja*, *jang berboewat*, *pemboewat*.
— van het goede, *jang berboewat bångiq*.
- VERRIGTING**, vr. *hål melakoekan*, *pengardjåan*, *perboewåtan*.
Om al zijne goede — en wordt hij door allen geprezen, *kårana perboewåtan jang bångiq makka ia-poon di poedji sakålium orang*.
- VERRIJKEN**, b. w. *mengajåkan*, *bekin kåja*, L.
Zich —, rijk worden, *djådi kåja*.
Zich — ten koste van anderen, *mengajåkan diri atas balandja orang låjin*.
- VERRIJKING**, vr. *rijkmaking*, *hål mengajåkan*.
—, rijkwording, *hål djådi kåja*.
- VERRIJZEN**, o. w. *nångiq*, *terbit*.
De zon verrijst, *mata-hårt nångiq*, *mata-hårt terbit*.
—, uit het graf, *bangkit derri dålåm goebor*, M. S. R. 33.
- VERRIJZENIS**, vr. *kanajikan*.
—, opstaan, *bångon*.
—, uit het graf, *kabangkitan*.
- VERROELJEN**, b. w. *lådjoekan* *dengan berdåjoeng*.
—, o. w. *låljoe berdåjoeng*.
- VERROEREN**, b. w. *geraq*, *menggeraqkan*.
—, een weinig bewegen, *kandas*.
—, w. w. (zich) *bergeraq*.
- VERROERING**, vr. *hål bergeraq*.
- VERROESTEN**, o. w. *berkårat*, *di måkån tåhi bessé*, L.
Doen —, *berkåratkan*.
- VERROESTING**, vr. *kårat*, *karåtan*.
- VERROLLEN**, b. w. *pindahkan* *dengan menggoeling*.
VERROONKEN, b. w. *hilangkan* *dengan demgoer* (*goroq*, L.)
- VERROENSELEN**, b. w. *saralkan* *dengan tipoe*.
Volk —, *påpar tsoldådoe* *dengan tipoe*.
- VERROOKEN**, b. w. *båjar tambåko*, *balandjåkan* *dengan minom roko*, *påkei tambåkoe*.
Alle maanden verrookt hij twee pond tabak, *makka såban-såban boelan dia påkai tambåkoe doewa kåti*.
- VERROT**, b. n. *boesq*, *boeroq*, *moemat*, *antjor*.
—, (hout, papier, touw) *påwi*, *pahoewi*.
— te visch, *ikan boesq*.
- VERROTTEN**, o. w. *djådi boesq* (*boeroq*), *antjor*, *djådi antjor*.
Na den dood — onze lichamen, *håbis måti nanti badan kita djådi antjor*.
- VERROTTING**, vr. *hål djådi boesq*, *kaboesøk-an*.
- VERRULEN**, b. w. *toekar*, zie **RUILEN**.
- VERRUILING**, vr. *toekåran*, *penoekåran*.
- VERRUKKEN**, b. w. (van de plaats rukken) *sintaq derri paadda tampat*, *pindahkan* *dengan sintaq*.
—, in verrukking brengen, *mengghayratkan*, *membiråhikan*, *meråwankan*, *rawånå*.
Hare welluidende stem verrukt allen, die haar hoeren, *makka soewarånja jang merdoe itoe meråwankan segalla orang jang mendenyar dia*.
Die overschoone maagd verrukt de herten, *makka ånaq dåru jang terlåloe eloq pårasnja itoe membiråhikan håti*.
Verrukt, door teedere aandoening, *råwan*.
- VERRUKKING**, vr. *geestvervoering*, *woedjd*, *Ar.*, *ghevåt*, *Ar.*, *kafoeroenan*.
- VERS**, o. (van een hoofdstuk) *ajat*, *Ar*.
In dat — wordt gezegd, *dalam ajat itoe di katåkan*, M. S. R. 49.
—, gedicht, *beit*, *bait*, *Ar.*, zie **GEDICHT**.
Verzen opzeggen, *mendongång*.
Een verzenopzegger, *bard*, *dongång*.
— van vier regels, *roebåt*, *Ar*.
- VERSAAGD**, b. n. *tjabar*, *hilang håti*.
- VERSAAGDHEID**, vr. *prå tjabar*, *penåkoet*.
- VERSAGEN**, o. w. *djådi tåkoet*, *djådi tjabar*.
—, b. w. *menakoetkan*, *bekin tåkoet*, L.
- VERSCH**, b. n. *nieuw*, *bahåroe*, *båroe*.
— brood, *rött bahåros*.
— e bladeren, *dåwon segar*.
— e paarden, *koeda jang soedah noewang tjåpé*, *koeda jang soedah berhentikan lahnya*, *koeda jang belom di påkai*.
—, frisch, (van bladeren, kruiden), *sagar*, *segar*, *fresco*, *Port*.
— riekende, als — groen, *måwang*.
— in het geheugen liggen, *bahåroe dengar*.
— e troepen, *tsoldådoe jang bahåroe dåtang*.
- VERSCHAALD**, b. n. *tåwar*, *ambar*.
Wijn, die reeds — is, *ajer anggoer jang soedah tåwar rasånja*.
- VERSCHAFEN**, b. w. *sampeikan*, *båwa*, *bri*, *udåkan*.
—, doen ontstaan, *mendjådikan*.
- VERSCHAFFING**, vr. *hål menjampeikan*, *pembawån*.
- VERSCHALEN**, o. w. *djådi tåwar rasånja*, *djådi ambar rasånja*.
- VERSCHALING**, vr. *hål djådi tåwar* (*ambar*) *rasånja*.
- VERSCHALKEN**, b. w. *perdajåkan*, *pedajå-in*, L., *kijoe*, *ber-oepajåkan*.

- , zie **BEDRIEGEN**.
 Door beleid kan de jakhals de slang —, dat zij sterft, *oleh subab bidjugsana sri kala dapat djoega di oepajakan oelar itoe sampei mati*, K. D. 102.
 Verschalkt worden, *kena tipoe, di pedjâ-in*, L.
VERSCHALKING, vr. *dâja, pedlajan, pertipoewan*.
 —, bedrog, *tipoe*.
VERSCHANSEN, b. w. *membénténgkan, békin bénténg*, L.
VERSCHANSING, vr. (de daad) *hâl membénténgkan, pembénténgan*.
 —, schans, *bénténg*.
 —, van een vaartuig, *tâdjog, târiq*.
 —, bewalling, *dewâla, dindling*.
VERSCHIEDEN, b. n. *onderscheiden. bagei-bagei, roepa-roepa, berbagei, pelbagei*.
 —, menig, *bebrâpa, bânjaq*.
 —e kleuren, *bagei-bagei warna*.
 —e malen, *bebrâpa kâli, bânjaq kâli*.
 —e meubelen, *pelbagei serbu*.
VERSCHIEDEN, b. w. zie **AFSCHEIDEN**, **SCHIEDEN**.
 —, o. w. zie **STERVEN**.
VERSCHIEDENHEID, vr. *pelbagei, hâl berbagei-bagei, roepa-roepa, anika, aneka*, Sansk.
 — van spijzen, *anika mâkan-makânan*.
 Isk. 3, *roepa-roepa makânan, pelbagei sontapan*, Hofst.
 Verscheidenheden, *roepa-roepa, adjnâs*, Ar.
VERSCHIEDENLIJK, bijw. *atas pri jang berbagei-bagei, dengan roepa-roepa*.
VERSCHENKEN, b. w. *hâbiskan dengan sâlin, djoewal dengan sâlin*.
VERSCHERPEN, b. w. *pindahkan dâlam lâjin kapal*.
VERSCHIEPING, vr. *hâl pindahkan dâlam lâjin kapal*.
VERSCHERPEN, b. w. *tâdjamkan, âsah, békin tâdjam*.
VERSCHIEUREN, b. w. *kâjaq, sôjaq, sôweq*, L., *tjâriq*.
 Door eenen tijger verscheurd worden, *di mâkan harimaw, di mâkan mâtjan*, L.
VERSCHIEURING, vr. *hâl sôjaq (sôwêq), pentjarikan*.
VERSCHIED, vr. *kalakoewan jang bahâroe*.
 —, (van planten) *pri jang sagar*.
VERSCHIET, o. verschot, *verscheidenheid, bânjaq roepa, pelbagei*.
 In 't —, *derri djâwh*.
 Iets in het — hebben, (op iets hopen), *hârap akan barang apa-apa*.
VERSCHIETEN, b. w. *schietende verbruiken, hâbiskan dengan têmbaq*.
 —, zoo als kleuren, *ber-oebah, moentah*, L.
 —, zie **LEENEN**.
 —, scheuren, *wijken (zoo als wolken), menjisah*.

- Verschotene bloemen, *boenga jang soedah lâloe, kumbang jang soedah lâjre*.
 —, (van eene ster), *mengâlt, lârat*.
 Sterren, die —, *bintang kalarâtan*.
 Koorn —, *kâtjog pâdi (gendon)*.
VERSCHIETING, vr. (van kruid), *hâl menghâbiskan dengan têmbaq*.
 —, zie **VERPLAATSING**.
 — van koorn, *pengatjokan pâdi*.
VERSCHIJDAG, m. *hari pembajâran, hâ anjoeran*.
 —, vervaldag van eene schuld, *oesi hoetang*.
VERSCHIJNEN, o. w. (vóór iemand) *menghâdap, berhâdap, hallâ*, Ar., *moehâdlurat*, Ar.
 Onvoorziens —, (zooals van achter eene deur), *tassarompa, sarompaq*.
 Boven de oppervlakte —, *timboel*.
 Spoedig —, *marivup*.
 —, zigtbaar worden, *djâdi kalihâtan, thlhaer*, Ar.
 Voor den koning —, *menghâdap radja, menghâdap doeli*.
 De tijd is verschenen, *waqtoe soedah lâloe, tempo soedah liwat*, L.
 Er verscheen een geest, *makka datang hantoe*.
VERSCHIJNING, vr. *hâl menghâdap*, zie **VERSCHIJNEN**.
 Glansrijke — (Gods), *tadjalli*, zie **OPENBARING**.
 —, zie **VERSCHIJDAG**.
VERSCHIJNPLAATS, vr. (gehoorzaal), *paséban*, Jav.
VERSCHIJSSEL, o. luchtverschijnsel, *sjikâb*, Ar.
 —, spook, *hantoe, chujâl*, Ar., *tsoerat*, Ar.
 —, zaak, *hâl, perkâra*.
 Een vreemd —, *hâl jang djârang*.
 —s, *achjilat*, Ar.
VERSCHIKKEN, b. w. anders *schikken, pûndahkan, atorkan lâjin roepa*.
 Die goederen liggen overhoop, *gij moet ze —, makka itoe bârang-bârang âda koesoet-koesoet loe misti atorkan itoe lâjin roepa*.
 —, verhangen, *berdjoerei*.
 —, zie **UITSTELLEN**.
 —, o. w. verschuiven, *gisir, gessêr*.
 —, eenen anderen tijd bepalen, *tentoe-kau lâjin waqtoe*.
VERSCHIKKING, vr. *pengatoeran jang bahâroe*.
 —, verplaatsing, *hâl pûndah*.
VERSCHIL, o. onderscheid, *bêda, bêdah, per-bêdahan, tafawoet*, Ar., *salâhan*.
 —, *verscheidenheid, pelbagei*.
 —, onderscheid van gevoelen, *tjêderi, perbantâhan*.
VERSCHILDERTEN, b. w. anders *schilderen, laboerkan poela dengan djârang, sakâli lâgi tjat*, L.
 —, *schilderende gebruiken, hâbiskan dengan djârang (târoh tjat)*.

VERSCHILFEREN, o. w. *mengetolpaq.*

VERSCHILLEN, o. en b.w. onderscheiden zijn, *ber'ajinan, beroebah, berbéda, bersalahan.*

Niet van gelaat — met het gelaat van . . . , *tiada bersalahan lagi roepanja seperti roepanja . . .*, S. R. 11.

— in gevoelen, *bertjilerá, bersalisih.*

En eensklaps verschilden de woorden dier getuigen van hunne vroegere woorden, *makka tiba-tiba beroebah perkatáin sjáhid itoe derri paadda perkatáannya jung dhólo itoe, Br.*

Waarin — zij? *mána salisihnja?*

Ouderling —, *berdjáwoh-djéwóhan.*

VERSCHILLEND, b. n. *tiada sama, bágei-bágei, berlajinan, adjenás, Ar., bersalahan.*

— van aard, *berpri-pri, berhjin-tajinan.*

VERSCHILLENDEID, vt. *pelbágei, perlujinan.*

VERSCHILPUNT, o. *hál tjiderá.*

VERSCHIMMELEN, o. w. zie BESCHIMMELEN.

VERSCHOKKEN, b. w. *pindahkan dengan toelaq.*

VERSCHOONBAAR, b. n. zie VERGEEFLJK.

VERSCHOONEN, b. w. zie VERFRAAIJEN.

—, ander linnen aandoen, *sálin kájin.*

—, zie VERGEVEN.

—, zie BEWIMPELEN.

—, bevrijden, *lepaskan, loepoetkan.*

De dood verschoont niemand, *makka muut itoe tiada menliq orang.*

—, onaangeroerd laten, *tiada ganggoe (gádoeh).*

VERSCHOONING, vt. *verfraaijing, penghásan.*

— van linnen, *hál sálin kájin.*

—, verontschuldiging, *ampun, mááf, Ar.*

VERSCHOPPEN, b. w. *pindahkan dengan tandang.*

—, mishandelen, *menganája.*

VERSCHOFT, b. n. *verworpen, hoetoh, L.*

VERSCHOT, o. *uitzaven, balandja.*

In — zijn, *soedah pindjím balandja.*

VERSCHOVELING, m. *orang jang di persakiti (aniája).*

VERSCHRANKEN, b. w. *kaloewar derri paadda tempat.*

VERSCHREEUWEN, (zich) w. w. *menjakiti diri dengan berteréaq.*

VERSCHREIJEN, b. w. *hilangkan dengan menángis.*

VERSCHRIJVEN, b. w. *menjoerat poela, toelis (menoelis) lagi sakáli.*

—, schrijvende verbruiken, *pákei dengan menjoerat (menorlis).*

Zich —, *sálak menjoerat.*

VERSCHRIJVING, vt. *hál menjoerat poela.*

VERSCHRIKBAAR, b. n. *jang dápat di kedjoetkan, jang bóleh djáili kágét, L.*

VERSCHRIKELIJK, b. n. *ngeran, heibat, jang mengedjoetkan.*

—, zie AFGRUSELIJK, VERFOEJELIJK.

Hij is — voor zijne vijanden, *makka ia sangat di tákoet moesohnja.*

—, *bijw. atus pri jang heibat.*

VERSCHRIKELIJKHEID, vt. *pri jang ngeran, pri jang heibat, kulakocwan jang mengedjoetkan.*

VERSCHRIKKEN, b. w. *mengedjoetkan, kedjoet-t, békin kágét, L., ngamam.*

—, o. w. *kedjoet, kádjoet, kágét, L., djádi kágét, L., ngamam.*

VERSCHRIKT, b. n. *terkedjoet, kakedjoetun, kágét, L., soedah kena kágét, L.*

Zeer — door een geweerschot, *sangat terkedjoet kárana boenji bedil, terlátoe kágét dengar boenji bedil.*

VERSCHRIKKING, vt. *kedjoet, kágét, L.*

— verspreiden, *mengedjoetkan, békin kágét, L.*

VERSCHROEID, b. n. *ter-hangoes, kena hangoes.*

Een — geweten, *háti besst, háti jang amat tagar.*

VERSCHROELEN, b. w. *menghangoeskan, békin hangoes.*

—, o. w. *kena hangoes.*

VERSCHROKKEN, b. w. *telan, gógaw.*

VERSCHROKKENHEID, vt. *tákoet jang sangat.*

VERSCHROMPELEN, o. w. zie RIMPELEN.

VERSCUDDEN, b. w. zie OMSCHUDDEN, SCHUDDEN.

VERSCHUILEN, b. w. *sembenikan, zie VERBERGEN.*

— (van eene slang), *soerop, bersoerop.*

Eene slang, verscholen in de bogt van eene mat, *oelar bersoerop di dálam dongkaran tikar.*

VERSCHUIMEN, o. w. *djádi boejih, zie SCHUIM.*

VERSCHUIJEN, b. w. *tároh sérong, séroykan.*

—, doen hellen, *tjenderongan, singitkan, hélingkan.*

VERSCHUIVEN, b. w. *sórong.*

En die groote spiegel werd door Hanoman met zijnen grooten staart verschoven, *makka tjernin besaar itoe di sórongkan oleh Hanoman dengan ékornja.*

— in het spel, *mákan, santap, Hofst., sasar, sassar.*

—, zie UITSTELLEN.

—, afglijden, *zoo als een te groot haam of tuig, glójq.*

—, o. w. *pindah.*

—, omschikken, *gisir, gésér, sasar, sassar.*

VERSCHUIVING, vt. *daad van verschuiven, hál menjórong, penjórongan.*

—, zie UITSTEL.

VERSCHULDIG, b. n. zie VERPLICHT.

— zijn, (voor het gekochte), *berhoetang.*

Het — e, de vordering, schuld, *hoetang.*

VERSCHULDIGEN, b. w. *menghároeskan, menanggongkan.*

VERSCHUREN, b. w. *gúsoq lagi, gúsoq poela.*

—, schurende verbruiken, *pákei dengan gúsoq.*

VERSLIN, vt. *toemít.*

VERSIERBLOEM, vr. *kumbang briásan*, L., *boengq perhiásan*.

VERSIERDER, m. *jang menghiás*, *penghiás*.

VERSIEREN, b. w. *menghiás*, *menghiási*, *békin bágoes*, L., *mendandaut*.
Eene geschiedenis —, *menghiási hik ájat*.

VERSIERING, vr. de daad van versieren, *penghiásan*.
—, (het gevolg), *perhiásan*.
—, fabelachtige vinding, *tjeriterá jang perbóla*, *bárang bóhong*.

VERSIERSEL, o. opschik, *perhiásan*, *dandar*, *dandáman*.
— van een zadel, brief, enz., *sitámí*, *Perz*.

VERSIERSTER, vr. *parampoewan jang menghiási*.
Verschillende —s van goud en zilver. *bágei-bágei perhiásan derri paadda amas din pérag*, M. S. R. 43.

VERSJOUWEN, b. w. *báwa paadda lájin tampat*, *péndahkan*, *pikol*, L.
Zich —, *menjakiti diri dengan pikol*.

VERJOUWER, m. *koelt*.

VERSLAADF, b. n. *terláløe ingin*, *terláløe sángat hasrat*, *terláløe soeka*, *kapéngin*, L.
Zeer — aan het arak drinken, *terláløe soeka minom áraq*.

VERSLAADFHEID, vt. zie **VERSLAVING**.

VERSLAAN, b. w. op eene andere wijs slaan, *poekol (páløe) poela*, *poekol lájin roepa*.
Eenen spijker —, (op eene andere plaats), *poekol pákøe paadda lájin tampat*.
—, overwinnen, *mengálahkan*, *menang*.
Het leger van den koning Kayd werd door Alexander de Grootte verslagen, *makka bala-tantrá rádja Kayd itøe di alahkan rádja Iskandar dzo 'l-qarnein*.
—, vellen, *boenoh*, *bangkang*.
Den dorst —, *poewas dhága*. (aws).
—, o. w. verkoelen, *djádi sedjoq*, *djádi dingjin*.
—, verschalen, *djádi táwar*, *djádi ambar*.
—, verschaalde azijn, *tjoeka jang ambar (táwar) rasánja*.

VERSLAG, o. berigt, *chabar*, *kábar*, L., *tjaritera*, *tjarita*, L., *bilángan*, *lappor*, L., (verb. van "rapport").
Eerbiediglijk — doen van al de omstandigheden, *bapersømbahkan akan segalla kalakoewan*, S. R. 2.

VERSLAGEN, b. n. verwonnen, *ter-álak*, *soedah di menang*.
—, neergeveld, *soedah di boenoh*.
—, verkoeld, *soedah djádi sedjoq*, *soedah djádi dingin*.
—, verschaald, *soedah djádi táwar*, *soedah djádi ambar*.
—, verbaasd, ontsteld, *mángoel*, *termángoel*.
—, neerslagtig, *soesah háti*, *moeram*, *moerong*, *masjhoel*, Ar.

VERSLAGENHEID, vr. neerslagtigheid, droefheid, *doeka-tjita*, *soesah háti*.

—, zie **ONTSTELTENIS**.

VERSLAGSCHRIFT, o. *soerat rappor*, verb. *soerat chabar*, Ar., *soerat warta*.

VERSLAMPAMPEN, b. w. *boeroes*, *boeroestan*.

VERSLAPEN, b. w. *hilangkan dengan tidor*.
Zich —, *tidor terláløe lána*.

VERSLAPPEN, b. w. (iets dat gespannen is), *kendorkan*, *kendør-in*, L.
—, krachteloozer maken, *melemahkan*, *meletehkan*, *békin lemas*, L.
—, o. w. *djádi kendør*.
—, verminderen, *djádi koerang*.
De wind verslapt, *augin djádi tedoh*.
Het ligchaam verslapt, *makka toebok (badan) djádi leteh*.
Het touw verslapt, *makka táli djádi kendor*.
—, zie **VERFLAAUWEN**, **VERZWAKKEN**.
De handel verslapt, *makka perniagáan pøon koerang ráme*.

VERSLAPPING, vr. *háal djádi kendør*, *kendor*.
—, het verminderen, *háal djádi koerang*.
— (van den handel), *háal koerang ráme*.

VERSLAVEN, (zich) wed. w. *perhambákan diri*, *persahájákan diri*, *masjhoel*, Ar.
Zich aan den arak —, *djádi bejása minon áraq*.
Zich aan de wellust —, *menoeroet sjawat*.
Zich aan de wereld — en den dood vergeten, *masjhoel dengan doenjd dan alpa derri paadda mawt*, M. S. R. 44.

VERSLAVING, vr. *háal perhambákan diri*, *háal persahájákan diri*.
— aan drijven, *háal menoeroet hawa nafsøe*.

VERSLECHTEN, b. w. *mendjáhatkan*, *békin lebeh djáhát*, L.
—, o. w. *djádi lebeh djáhát*, *makin djáhát*, *mingkin djáhát*, L.
—, van den toestand eens zieke, *djádi lebeh pájah*.

VERSLENSBAAR, b. n. *jang bóleh (dapat) lájøe*.

VERSLENSEN, b. w. *lájøekan*.
—, o. w. *lájøe*, *djádi lájøe*.
Eene verslenste bloem, *boenga jang soedah lájøe*.

VERSLENSING, vr. *háal djádi lájøe*.

VERSLEPEN, b. w. *irit paadda lájin tampat*, *sérrel di tampat lájin*, L.

VERSLETEN, b. n. *amok*, Jav., *rádjot*, L., *roembéng*, L., *soedah loesoh*, *soedah boeroq*, *bótjoq*.
—, (gcheel), *lebboer*, *libboer*, *sebüt roenting*.
— kleed, *kájin roembéng*, L.

VERSLEUREN, b. w. *merøesáqkan dengan mengirit*, *békin roesáq dengan kassi sérrel*, L.

VERSLIJKEN, o. w. *djádi penoeh loempøer*.

VERSLIJKING, vr. *háal djádi penoeh loempøer*.

VERSLIJMEN, o. w. *djádi penoeh thám (bulgham)*.

- Eene verslijmde maag, *kampedal jang ádu bánjaq thám.*
- VERSLIJMING**, vt. *hál djádi penoeh thám (balgham).*
 Een middel tegen —, *obat thám, obat balgham, penáwar thám.*
- VERSLIJTBAAR**, b. n. *jang dápat di loesohkan (poewikan).*
- VERSLIJTEN**, b. w. *loesohkan, poewikan, békin roesaq, L.*
 —, o. w. *loesoh, poewi, djádi roesaq, hábis.*
 Spoedig —, *lukas loesoh, lakas hábis, lakas roesaq.*
 —, zie **SLIJTEN**.
 —, zijn leven ergens —, *doedoeg sademoernja paadla su-bárang tempat.*
 Den tijd —, *hilangkan waqtóe, láloekán kála (témpe, L.).*
- VERSLIJTING**, vt. bedr. *hál meloesohkan.*
 —, lijd. *hál loesoh, hál djádi roesaq.*
- VERSLIKKEN**, b. w. zie **INSLIKKEN, SLIKKEN.**
- VERSLIMMEREN**, o. w. *djádi lebeh pájah.*
 —, b. w. *mendjadikan lebeh pájah, békin lebeh pájuh, L.*
- VERSLIMMERING**, vt. *hál djádi lebeh pájuh, hál djádi mákin pájah.*
 —, het slimmer doen worden, *hál mendjadikan lebeh pájah.*
- VERSLINDEN**, b. w. *mákan.*
 Veel olie —, *mákan bánjaq minjaq.*
 —, inzwelgen, *telan, gógow, máljoh.*
 Door eenen boezen geest verslonden worden, (subiet sterven), *di mákan hantoe.*
- VERSLINGEREN**, b. w. *límpar (boewang) sána sini.*
 —, o. w. *djádi hilang, djádi tesiár, L.*
 Zich —, *verwaarloozen, loepa akan diri, loepa dan lálei.*
 Zich op een meisje —, *biráhi akan ánaq parampoewan.*
- VERSLODDEREN**, b. w. *pákei dengan tjóringmoetingkan, pákei dengan békin lakas kótor, L.*
- VERSLOFFEN**, b. w. *lalekan, tiáda ingat.*
- VERSLONSEN**, b. w. *meroesaqkun sabab tiáda sájang.*
- VERSMADHEID**, vt. *verachting, tjoetja, kahindáun hál melihat moedah.*
- VERSMACHTEN**, o. w. *lemas.*
 Sterven door te —, *máti lemas.*
 Van liefde —, *rindoe dendam kárana biráhi, rindoekan.*
- VERSMACHTING**, vt. *kwijning, hál rindoe dendam*
 —, smoring, *hál lemas, hál máti lemas.*
- VERSMADLIJK**, b. n. *jang menghinákau, jang melihat moedah.*
 —, zie **VERACHTELIJK.**
 —, hijw. *atas pri jang kahináin. dengan melihat moedah, dengan menjóeljakán.*
- VERSMADEN**, b. w. *mentjoetjakan, menghinákán, áibkan, tiáda membilangkan.*
- , afwijzen, *toelaq, tiáda tarima, bósen, L. (bósen is: walgen, doch wordt ook in eenen zedclijken zin als — bezigd).*
 Gij moet den geringen man niet —, *djangan menghinákán orang ketjil.*
- VERSMADING**, vt. *tjoetja, hál menghinákán.*
- VERSMALLEN**, b. w. zie **VERENGEN.**
- VERSMEDEN**, b. w. *timpah poela, poekol lági.*
- VERSMEDING**, vt. *hál minúpa poela, hál poekol lági.*
- VERSMEEKEN**, b. w. *beróleh dengan mintuminta.*
- VERSMELTBAAR**, b. n. zie **SMELTBAAR.**
- VERSMELTEN**, b. w. *láboerkan, másaq.*
 —, anders —, *láboerkan poela.*
 —, o. w. *djádi antjor, láboer.*
 —, verminderen, *djádi koerang, mákin koerang, mingkin koerang, L.*
- VERSMELTER**, m. zie **SMELTER.**
- VERSMELTING**, vt. zie **SMELTING.**
- VERSMEREN**, o. w. *sápoe (gósoq) poela, gósoq lájin roepa.*
 —, smeurende verbruiken, *hábsikan dengan gósoq.*
 —, verbrassen, *boeroeskan, boewang.*
- VERSMEULEN**, o. w. *hábis dengan baláman, L.*
- VERSMIJTEN**, b. w. *límpar poela, boewang di tempat lájin.*
- VERSMOENEN**, b. w. zie **SMOENEN.**
 Leed —, *mákan sákit háti.*
 Klagen —, *sembóikan peratápan.*
- VERSMORING**, vt. *hál melemaskan.*
 — van leed, *hál mákan sákit háti.*
 — van klagen, *hál memboenikan peratápan.*
- VERSMULLEN**, b. w. *memboeroeskan dengan mákan minom.*
- VERSNAAUWEN**, b. w. *menogorkun, djarákah, berboewat antiája.*
- VERSNAPERING**, vt. *sedap-sedápan, makánan jang éntaq.*
 Manggavruchten, die als — dienen, *mampalam persantápan.*
- VERSNERKEN**, o. w. *di hábsikan dengan di göréng terláloe láma.*
- VERSNIJDEN**, h. w. *sijn snijden, híris, póotong háloes.*
 —, anders snijden, *póotong lájin roepa.*
 Veel linnen —, *pákei bánjaq kájin dengan póotong.*
 Eene pen —, *merantjong qalam, póotong penna, L.*
 —, snijden de bederven, *meroesaqkan kárana sálah póotong.*
 —, vervalschen, *tjampor.*
 Zich —, *sálah póotong.*
 Wij —, *tjampor anggoer sána ojer.*
- VERSNIJDER**, m. *jang póotong (híris).*
- VERSNIJDING**, vt. *hál póotong, zie VERSNIJDEN.*
- VERSNIPPEREN**, b. w. *menggoenting terláloe háloes.*

VERSNOEPEN, b. w. *hâbiskan dengan memâ djoh.*
VERSNOFFEN, b. w. *kena sâkit pilat.*
VERSNODDEN, b. w. zie **VERSLECHTEN**.
VERSNORKEN, b. w. zie **VERRONKEN**.
VERSOLLEN, b. w. *kepêl-kepêl*, L., *meroesaqkan*.
VERSPADEN, b. w. zie **VERSPITTEN**.
 —, o. w. later komen, *dâtang berlamhat-lambat*.
VERSPANNEN, b. w. *regang poela*.
 —, anders *inspannich*, *pâsang lâjin roepa*.
 Van paarden —, *verwisselen*, *gantikan koeda*.
VERSPAREN, b. w. zie **BESPAREN**, **SPAREN**.
VERSPARKELEN, o. w. *di hâbiskan dengan bernjâla (berboengâkan âpi)*.
VERSPELDEN, b. w. *ikat lâjin roepa sâma peniti*, L.
VERSPELEN, b. w. *dartelende verspelen*, *hilangkan dengan bernâjin*.
 —, door het spel verliezen, *memboeroeskan dengan berdjocâd*.
 —, anders spelen, *nogmaals spelen*, *mâjin lâjin roepa*, *mâjin poela*.
 Zich —, *sâlâh bernâjin*, *sâlâh mâjin*.
VERSPERREN, b. w. *sakat*, *menjakat*, *ramban*.
 Den weg gaan —, *pergi sakâti djâlan*.
VERSPIEDEN, b. w. *soeloe*, *menjoeloe*, *sâmar*, *sâroe*.
 —, zie **BESPIEDEN**.
VERSPIEDER, m. *die herkend of gezien wordt*, *orang soeloe*, *penjoeloe*.
 Een onbekende —, *penjâmar*.
VERSPIEDING, vr. *penjoeloevan*, *hâl menjoeloe (menjâmar)*.
VERSPIEDTOREN, m. *martjoe*.
VERSPILLEN, b. w. *memboeroeskan*, *menghâbiskan*, *boewang*, L., *ummos*, L.
 Al zijne krachten —, *menghâbiskan segalla goewatnja*.
 Al zijne schatten —, *memboeroeskan segalla hartânja*.
VERSPILLER, m. *orang jang memboeroeskan*, *orang jang menghâbiskan*.
VERSPILLING, vr. *pemboeroesan*, *hâl memboeroeskan*, *hâl memboewang*.
VERSPINNEN, b. w. *mengganteh poela*, *mengganteh lâjin roepa*.
 —, *spinnende verbruiken*, *hâbiskan dengan mengganteh*.
 —, met spinnen bederven, *meroesaqkan dengan mengganteh*.
VERSPITSEN, b. w. *melontjipkan poela*, *békin hocdjong bâroe*, L.
VERSPITTEN, b. w. *gâk lâgi sakâli*, *gâli poela*, *pâtjol lâgi sakâli*.
VERSPLIJTEN, o. w. *roesaq kârana berblah*.
VERSPLINTEREN, o. w. *hilang dengan bertatal-tatal*.
VERSPLITTEN, b. w. *weder verdeelen*, *membahâgi poela*, *membahâgi lâgi sakâli*.

VERSPOELEN, b. w. *tjoetji lâgi sakâli*, *tjoetji poela*.
VERSPREIDEN, b. w. *hamborkan*, *samborkan*.
 Rijst —, *hamborkan bras*.
 Aarde met eene spade —, *samborkan dengan tânah*.
 Zich —, *berhamboeran*, *kahamboeran*.
 De vuurrook verspreidde zich, *makka asap âpi itoe-poon kuhamboeranlah*, S. R. 154.
 Zijne hersenen waren verspreid, *terhamboeranlah octapuja*.
 Zich —, als stralen, *panjar*.
 Zich —, *uiteengaan*, *tjeré-beré*, *tjeri-beré*.
 Verspreid liggen, *kapâran*, *berkapâran*, *telambaran*.
 —, *uiteen doen gaan*, *mentjeré-berékan*.
 's Vorsten bijwijven lagen verspreid te slapen, *makka segalla goendiq-goendiq baginda itoe tidor berkapâran*.
 De geur verspreidt zich, *makka berki-bâranlah (bersamboeranlah) bâwoe*.
 Het gerocht verspreidt zich, *makka chabar (warta) itoe djâdi mâloem koeliting*.
 Verspreid, *terhambor*, *tertjeré-beré*, *te-siâr*, L., *intisjar*, Ar., zie **VERSTROOID**.
 Een geheim —, *pandjangan rakasia*.
 De maan verspreidt hare glansen (eer zij opkomt,) *boelan mengambang*.
VERSPREIDER, m. *jang menghamborkan*, *jang mentjeré-berékan*.
VERSPREIDING, vr. *penghambor-an*.
 —, *vertakking*, *hâl bertjâbahng*.
 — van stralen, *panjâran sinar*.
VERSPREKEN, b. w. *sprekende verhandelen*, *membitjarâkan derri paadda*, *berkâta derri paadda*, *bitjara derri*, L.
 —, *belooven*, *beritjandji*, *bergawl*.
 Zich —, *sâlâh berkâta*.
 —, anders spreken, *bitjara lâjin roepa*.
VERSPREKING, vr. *hâl membijarâkan derri paadda*, *hâl bitjara derri*, L.
 —, *belofte*, *djandji*.
 —, de daad van zich te verspreken, *hâl sâlâh berkâta*, *hâl bitjara lâjin roepa*.
VERSPRENGEN, b. w. *pâkei dengan menjiram*.
VERSPRINGEN, o. w. *loempat paadda lâjin tampat*, *berpindah dengan meloempat*.
 —, zie **VERSTUIKEN**.
 De vloed verspringt, *makka ajer pâsang dâtang*.
 Zich —, *menjakiti diri dengan meloempat*.
 —, anders springen, *loempat lâjin roepa*.
VERSPRINGING, vr. *hâl berpindah dengan meloempat*.
VERSTAALD, b. n. *terboeboh bâdja*, *di tavohin*, *bâdja*, *terbâdja*.
 —, *verstokt*, *taqar*, *kras*, *lâgoeh*, *kâkor*.
 Een — voorhoofd, *moeka pâpan*.

- VERSTAALDHEID, vt. fig. *prí jong tágar, hátí jung kras.*
- VERSTAALSEL, o. *bádja, wádja.*
- VERSTAAN, o. en b. w. verbruiken met staan, *hábsikan dengan berdirí.*
- Een kramer, die eenen gulden verstaat op de markt, *toekang wárong jung bájar sátoe roepiah oewang séwa tempat di pásar.*
- , bevatten, begrijpen, *mengarti, menangkap káta, táhoe.*
- Arabisch —, *mengarti bahása arab.*
- , begrepen, *máshoem, Ar.*
- Zijn handwerk goed —, *pandai (faham) paudda pekarjáannja.*
- Dat woord moet er onder — worden, *makka perkataán itoe máw-nja seperti di seboet djoega.*
- , willen, *máwoe, handag, soeka.*
- Want mijn vriend verstaat beter den gang der wettelijke bepalingen onzer godsdienst, *kárana isoibhat kita lebeh mengarti derri djálan parintah hoekoem kita poenja agama, Br. Pal.*
- Hij verstaat niet, dat gij speelt, *makka ía tiáda máwoe angkaw bermájin.*
- Zij beide — elkander goed, *makka terláoe moewáfaqat kadoewánja itoe.*
- Zijne wereld —, *áda sópan, táw ádat.*
- De grondstellingen van den islam —, *táhoe (mengarti) sjurth agama islám.*
- Te — geven, *membrí táhoe, kassi bertáhoe, L.*
- VERSTAANBAAR, b. n. *trang, ka-arti-an, jung dápat órang mengarti.*
- , bijw. *troes trang, dengan trang, zie*
- DUIDELIJK.**
- spreken, *bijára dengan trang.*
- maken, *artikan, kassi mengarti, L.*
- VERSTAANBAARHEID, vt. *prí jung trang, prí hál jung dápat órang mengarti.*
- VERSTALEN, b. w. *boeboh bádja, tároh wádja, membadjakan.*
- , in staal veranderen, *mendjudikan bádja.*
- Zich —, *menagarkan diri, mgraskan diri.*
- VERSTALING, vt. *hál boeboh bádja, pemboebóhan bádja, hál membadjakan.*
- VERSTALLEN, b. w. (koopwaren,) *péndahkan barang dagángan paadda lájin kudei (wárong, L.)*
- , (een paard,) *péndahkan koeda paadda lájin gedógan (istal, verb.)*
- VERSTAMPEN, b. w. *hábsikan dengan toemboeg.*
- VERSTAND, o. *boedí, Sansk., entendiméto, Port., ágal, Ar.*
- Een doordringend —, *ágal tárljam.*
- Een helder —, *boedí jung trang.*
- Gezond van —, bij zijne zinnen zijn, *sioeman.*
- Hij is helder van —, *trang boedinja.*
- Als het — verloren is, *tutkála hilang boedi.*
- Een man van —, *órang berboedi.*
- Hij is weder bij zijn —, *makka poelang boedinja.*
- Een volmaakt —, *boedí jung semporna.*
- Geen — hebben, *tiáda berboedí, gila.*
- Daar hij zijn — niet tot de hoedanigheden kan doen opklommen, welke vlekkelooper zijn dan alle andere hoedanigheden, die het — van den dienaar kan bereiken, *kárana tiáda dápat ía menjanpeikan boedinja akan prí jung soeti derri paadda sakalian prí lájin-lájin jung sampei boedi hamba padánja, M. S. R. 29.*
- Met dien — e dat, *dengan djandji makka.*
- VERSTANDELIJK, b. n. *berboedí, mágoel, Ar., ber-ágal.*
- e vermogens, *tsifat boedi.*
- , redelijk, *náthiq, Ar.*
- VERSTANDELOOS, b. n. *tiáda berboedí, bó-doh, doengoe.*
- VERSTANDELOOSHEID, vt. *prí jung bódo, kalakoewan jung doengoe, zie KRANKZIN-NIGHEID.*
- VERSTANDHOUDING, vt. *moewáfaqat, Ar., pakat, L., watsl, Ar.*
- Goede —, aan elkander sluiting, *karapátan.*
- hebben, *bermoewáfaqat, berpakat, L., berwatsl.*
- Onderling in goede — staan, *berrámehramétan.*
- Heimelijke —, *moewáfaqat jung tersamboeni, pakat jung diam-diam, L., moenádját, Ar.*
- Ongeoorloofde — tusschen jongelingen en meisjes, *bambángan.*
- VERSTANDIG, b. n. *berboedí, boedinán.*
- , vernuftig, *ber-ágal.*
- Een — antwoord, *djawáb jung berboedí.*
- VERSTANDIGHEID, vt. *prí boedinán, prí boedí, áqalíjat, Ar.*
- VERSTANDIGLIJK, bijw. *dengan boedí, atas prí jung boedinán.*
- Zich — gedragen, *melakockan diri dengan boedí.*
- VERSTANDSVERBIJSTERING, vt. *kahilangan boedí, agiláán, kalakoewan jung gila, hirat, Ar.*
- VERSTAPLEN, b. w. *menambon poela, toempoeq láyi.*
- VERSTE, b. n. en bijw. *terlebeh djáwh.*
- VERSTEEND, b. n. *soedah djádi bátoe.*
- , onverbiddelijk, *tyagar, tegar.*
- VERSTEENDHEID, vt. *kalakoewan barang jung soedah djádi bátoe.*
- , fig. *prí jung tagar, kalakoewan jung kras.*
- VERSTEENEN, b. w. *djudikan bátoe.*
- , o. w. *djádi bátoe.*

Versteend hart, *hati kras*.

Eén versteend ei, telór djádi bátoe sá-toe, Br. Pal.

VERSTEENING, vr. *hál djádi bátoe*.

VERSTEK, o. *kahiláŋjan haq*.

VERSTEKEN, b. w. *tikam poela, toesoeq lági*.

—, zie VERBERGEN.

—, ontbloeten, berooven, *hilangkan, ambil*.

Van alle zijne regten verstoken, *soedah hilang segalla haqnja*.

VERSTEKING, vr. *hál tikam poela, hál toesoeq lági*.

—, derving, *kakoeráŋjan*.

—, berooving, *kahitáŋjan, hál kena denda hilang*.

VERSTELD, b. n. *terkedjoet, kágét, L., kena dahsjat, mángoe*.

VERSTELDHEID, vr. *kakedjoetan, dahsjat, kágét, L.*

VERSTELLEN, b. w. *pindahkan*.

—, (een spechtuig) *memátoetkan, membajiki, membetoelkan*.

—, zie LAPPEN.

—, zie KALEFATEREN.

VERSTELLER, m. *toekang (pandai) membajiki (membetoelkan)*.

VERSTELLING, vr. *hál membajiki (membetoelkan)*.

VERSTEMMEN, b. w. *ontstemmen, djadikan, djanggal, mendjanggalkan*.

—, zie OVERSTEMMEN.

VERSTEMPELEN, b. w. *mematrikan poela, beroelang mematrikan, boeboh tjap poela, tároh tjap lági sakáli*.

VERSTEMPELING, vr. *hál tároh tjap lági sakáli, zie VERSTEMPELEN*.

VERSTENDIGEN, b. w. *brí táhoe, kassí táhoe, L., mengádjár*.

VERSTERF, vr. *kamatian, hál meninggal*.

—, nalatenschap, *harta peningálan, harta órang máti*.

VERSTERFENIS, vr. *hál dátangnja haq poesáka kárana hál kamatian*.

VERSTERFREGT, o. *haq poesáka*.

VERSTERKEN, b. w. *menegohkan, membrí goewat, békin goewat, L., mengoewatkan, moeátákidkan*.

Het gemoed —, *pertetapan hati*.

Het gezigt —, (scherper maken) *menádjangkan máta*.

—, vermeerderen, *tambah, menambah*.

—, opbeuren, *brí hati, membranikan*.

—, bekrachtigen, *tetapan*.

VERSTERKEND, b. n. *jang mengoewatkan, jang membrí goewat, jang békin koewat, L., kras*.

—e bouillon gebruiken, *mákan kaldoe jang membrí goewat*.

Eén — geneesmiddel, *óbat kras, óbat jang békin koewat, L., óbat jang membrí goewat*.

VERSTERKING, vr. *hál menegohkan (mengoewatkan), taqawwí, Ar.*

Woorden van —, *kalimat taqawwí, Ar., perkataán jang menegohkan*.

—, vermeerdering, *tambahán*.

Eene kleine — nemen, *mákan bárang sedikit*.

VERSTERVEN, o. w. zie STERVEN, OVERLIJDEN.

De boom versterft, *póhon lájoe*.

—, bij versterf de eigenaars als eene erfenis vervallen, *djáoh poesáka paadda wáritz kárana kamatian jang ampoenja dia*.

VERSTERVING, vr. *hál kamatian, mart, Ar.*

—, zie VERSTERFENIS.

—, zie KOEDVUUR.

—, van eenig lid, *tipoq*.

VERSTIJFD, b. n. *kákoé*.

— van schrik, *kena dahsat, bukkásiab, L.*

—, (van vochten) *bekoe*.

VERSTIJVEN, b. w. *menjudikan kákoé, békin kákoé, L.*

Doen —, *mengakoekan*.

—, o. w. *djádi kákoé*.

—, o. w. van vloeistoffen, *djádi bekoe, bekoe*.

VERSTIJFDHEID, vr. *prí (tsifat) jang kákoé*.

—, zie GEVOELLOOSHEID.

VERSTIKKEN, b. w. *lemaskan, melemaskan, matikan lemas*.

—, o. w. *máti lemas*.

—, met de naald stikkende verbruiken, *hábsikan (pákei) dengan menjoelam*.

VERSTIKKING, vr. *hál melemaskan, máti lemas, zie VERSTIKKEN*.

VERSTOKEN, b. w. *hábsikan dengan membákar*.

VERSTOKEN, b. n. *ontbloot, koerang*.

VERSTOKKEN, b. en o. w. zie VERHARDEN.

VERSTOKT, b. n. *tagar, tegar, kras*.

VERSTOKTHEID, vr. *katagáran, prí hati jang kras*.

VERSTOMEN, o. w. *kaloewar dengan berhárap*.

VERSTOMMEN, b. w. *bisoekan, membisoekan mengelloekan*.

—, o. w. *djádi bisoe, djádi kelloe*.

Verstomd van verbazing, *kena dahsjat, sarsár, Perz., djenger, Jav.*

VERSTOMMING, vr. *hál djádi bisoe (kelloe)*.

—, verbaasdheid, *kedjoet, dahsjat, Ar., kasompók-an*.

VERSTOMPEN, b. w. *stomp maken, toempoeikan, hilangkan táhjam*.

Den geest —, *membódohkan boedi, membebalkan, békin boeta toek, L.*

—, zie VERMINKEN.

—, o. w. *djádi toempoeil, hilang táhjam*.

—, van den geest, *djádi bódoh, djádi kágoeh*.

VERSTOMPING, vr. *hál menoempoeikan, zie VERSTOMPEN*.

VERSTOORBAAR, b. n. *jang dâpat di ganggoe (gâdoeh, hâroe).*
VERSTOORD, b. n. zie VERGRAMD.
VERSTOORDEER, m. *jang ganggoe, jang gâdoeh.*
VERSTOORDHEID, vt. *goesar, mârah, L., amârah.*
VERSTOOTELING, m. en vt. *orang jang ka-boewangan.*
VERSTOOTEN, b. w. *boewang, toelaq, toemang, intjikan, atjikan.*
Zijne vrouw —, boewang bininja, thalaq bininja.
 —, uit iets zetten, *kaloewarkan.*
 Een kind —, *boewang anaq.*
 Uit zijn huis —, *kaloewarkan derri paadda roemahnja.*
VERSTOOTER, m. *jang boewang, pemboewang, zie VERSTOOTEN.*
VERSTOOTING, vt. *hâl memboewang, hâl thalaq, pertjeran, zie VERSTOOTEN.*
 — eener vrouw op haar verzoek, waarbij zij afstand doet van onderstand en de huwelijksgeſchenken, *chul-oen, Ar.*
VERSTOPPEN, b. w. zie VERBERGEN.
 —, zie TOESTOPPEN.
 —, (in de geneesk.) *menahant, djadikan boesong (salisama).*
 Verstoppt (verhouden) zijn, *pilaq, L., âdu sâkit salisama.*
 Verstoppt, toegestopt zijn, *berbangkal.*
VERSTOPPEND, b. n. (opstoppend) *jang menahant, jang djadikan salisama.*
VERSTOPPING, vt. (in de geneesk.) in het hoofd, *pilaq, L.*
 — van bloed, *boesong darak.*
 —, hardlijvigheid, *sambiliq, sambilit, qabl, Ar.*
 — van het water, *sâkit kintjing, L., salisama, sâkit tiada boleh boewang ajer seni.*
 — van water of van eene goot, *impat, L., tâbang.*
VERSTOREN, b. w. verontrusten, *ganggoe, hâroe, gâdoeh, persjeyhoelkan.*
 —, zie VERNIELEN, BEDERVEN.
VERSTORING, vt. verwoesting, *kabinasâun, karoesâkan.*
 —, verontrusting, *hâl ganggoe, pengharoewan, hâl menggâdoehkan.*
VERSTORTEN, o. w. zie OVERSTORTEN, STORTEN.
VERSTORVEN, b. n. *soedah djâdi (djâtoh) poesâka.*
VERSTOUTEN, b. w. *membranikan, memboewat brant.*
 Zich —, *membranikan diri.*
 Zich veel —, *moemboeq.*
VERSTOUTING, vt. *hâl membranikan.*
VERSTRAMMEN, o. w. zie VERSTIJVEN.
VERSTRAMMING, vt. *hâl djâdi kâkoe, pri kâkoe.*
VERSTREKKEN, b. w. verschaffen, *sampeikan, hâtsilkan, bâwa.*

Tot vader —, *berpangkat bâpa.*
 Tot vreugde —, *djâdi soeka hâti.*
 Tot nut —, *djâdi bergoena.*
 Levensonderhoud —, *sampeikan rezeqi.*
VERSTREKKING, vt. *hâl menjampeikan (menghâtsilkan,) pembawâun.*
VERSTRENGELEN, b. w. *pintal poela, bêkin klâbang lagi.*
VERSTRIJKEN, b. w. *pipeh poela.*
 —, o. w. voorbijgaan, *lâlœ, liwat, L., sampei.*
 Want de overeenkomst is verstreken, *kârana telah sampeilah pertjandjiun.*
VERSTRIKKEN, b. w. *ikat lâjin roepa.*
 —, in eenen strik vangen, *mendjirat.*
 —, zie VERSCHALKEN.
VERSTRIKKING, vt. *hâl mengikat lâjin roepa.*
 —, zie VERSCHALKING.
VERSTROOID, b. n. *terhambor, berkaparan, tussjaar, tesjaar, L., lambor, telamboeran, tjijjiran, berarakan, L., fiara, Tern.*
 —, verspreid, gescheiden, *bertjeré-tjeré, bertaboeran.*
 — volk, *rijat tertjeré-tjeré.*
 — van gedachten, *poesing kapâla, ihol.*
 Hij is geheel — van gedachten, *tussjar sakali ingâtannya, L.*
 — liggen, *terhamboeran, tertjoerah, L., berpalingtingan.*
 Al zijn rijst lag op den grond —, *brasnja hâbis tertjoerah di tanah.*
VERSTROOIDHEID, vt. van gedachten, *poesing kapâla, bingoenq.*
VERSTROOIJELINGEN, m. en vt. meerv. *orang jang tjeré-beré.*
VERSTROOIJEN, b. w. *hambor, tjoerah, berékan, tjeré-berékan, kâpar.*
 —, zie VERSPREIDEN.
 Iemands gedachten —, *pindahkan orang poenja ingâtan.*
 Zich —, *menjoekâkan diri.*
VERSTROOIJING, vt. *penghamboeran, pentjeran, perkaparan.*
 — van zinnen, *bingoenq.*
VERSTUIKEN, b. w. *tagaliat, tagalitjoh, kasellioe, L.*
 Den voet —, *menagaliat kâki.*
VERSTUIKING, vt. *hâl tagaliat.*
VERSTUIVEN, b. w. *terbangkan, menerbangkan.*
 De wind verstuift de bladeren, *makka angin menerbangkan dâwon-dâwon.*
 —, verdwijnen, *linnjap, hilang.*
 Den vijand doen —, *mengoesirkan moesoeh.*
 —, o. w. *beterbangan.*
 En al die steenen verstoffen, *dan segalla bâtoe itoe hâbislah sakaliannya beterbangan.*
VERSTUIVING, vt. *hâl terbang.*
VERSTUWEN, b. w. *moewat poela, moewat lâjin roepa.*
VERSTUFFEN, b. w. *membingoenqkan, bêkin bingoenq, L.*

- , o. w. zie **SUFFEN**.
VERSUFT, b. n. *bīngoenq*.
VERSUKKELEN, b. w. zie **KWELLEN**, **PLAGEN**.
VERTAALBAAR, b. n. *jang dāpat di sālīn bahāsa, jang boleh di pīndahkan paadda lājīn bahāsa*.
VERTAKELN, b. w. *melangkap poela, melangkap lājīn roepa*.
VERTAKKEN, wed. w. *bertjābang*.
VERTALEN, b. w. *sālīn bahāsa, pīndahkan paadda lājīn bahāsa, tardjama, Ar.*
VERTALER, m. *djoeroe bahāsa*, (dit is alge meen aangenomen, doch is letterlijk: taal-leider, het zou beter zijn, te zeggen: *djoeroe sālīn bahāsa, djoeroe jang sālīn paadda lājīn bahāsa, pandei mengartikan bahāsa*).
VERTALING, vt. *penjalinan bahāsa, tardjama, tardjoemah, Ar.*
 —, zin der taal. *artinja bahāsa*.
VERTALMEN, b. w. *hilangkan dengan melambatkan*.
VERTAPPEN, o. w. zie **SLIJTEN**, **TAPPEN**, **OVERTAPPEN**.
VERTASTEN, b. w. *pégang lājīn roepa, rába lājīn roepa*.
 Zich —, *sālāh berboewat*.
VERTEEDEREN, b. w. *melamboetkan*.
 —, o. w. *djádi lemboet, djádi tipis*.
VERTEERDER, m. zie **DOORBRENGER**, **VERKWISTER**.
VERTEGENWOORDIGEN, b. w. als tegenwoordig voorstellen, *mengatākan, menghādapkan, bri tāhoe*.
 Iemand —, *ganti akan menghādap, djádi wakil mothālag*.
 De afgezant vertegenwoordigt zijnen vorst, *makka oetoesan itoe ganti radjānja akan menghālap*.
 Zich —, *verbeelden, kira-kira, sangka*.
VERTEGENWOORDIGER, m. *wakil mothālag, Ar.*, *jang mengganti dengan koewāsa besaar*.
VERTEGENWOORDIGING, vt. *vervanging, penggantian*.
VERTELLEN, b. w. anders tellen, *hitoeng lājīn roepa, bilang poela*.
 Zich —, *sālāh membilang, sālāh hitoeng*.
 —, zie **VERHALEN**.
VERTELENSWAARDIG, b. n. *hároes di tjuriterākan*.
VERTELLER, m. zie **VERHALER**.
VERTELLING, vt. *tjaritera, tjawita, L.*, *pe-toetoran*.
VERTESEL, o. *rivājat, Ar.*
VERTELSTER, vt. die in het vertellen van verhalen ervaren is, *torida*.
VERTEREN, b. w. *láboer poeltu dengan gāla-gāla lemboet*.
 —, *terende verbruiken, hábiskan dengan laboerkan gāla-gāla jang lemboet*.
VERTERN, b. w. zie **DOORBRENGEN**, **VERKWISTEN**.
 Door vuit —, *di mākān épt*.

- Schatten —, *mākān harta*.
 Eens anders goed —, *mākān karām*.
 Door den honger verteerd worden. *māti kalapāran*.
 Het hurt —, *mākān hāti*.
 Door verdriet verteerd worden, *di nākān sākīti hāti*.
 —, o. w. *verslijten, loesoh*.
 —, *verdouwen (van de maag), tjerna, mentjerna, mengantjorkan*.
 Een genesmiddel, dat alle spijzen verteert, *obat jang mengantjorkan sigalla wākānan, K. O.*
 Hoeveel hebben wij verteerd? *brāpa kita miste bājar?*
VERTERING, vr. (van spijs) *kāl mentjerna, penjernāān, pentjernāān*.
 —, *uitgave, balandja*.
 —, *ontbinding, kāl djádi antjor*.
VERTEUTEN, b. w. *hilangkan dengan mengomong-omong*.
VERTIENEN, b. w. de tienden betalen, *bājir pādjaq sa-per-sapoeloh*.
 —, *aan de opbrengst van een tiende onderwerpen, poengoet pādjaq sa-per-sapoeloh, perpoelohkan*.
VERTIENER, m. *tiendcheffer, jang poengoet pādjaq sa-per-sapoeloh, orang jang perpoelohkan*.
VERTIENING, vt. *pādjaq sa-per-sapoeloh*.
 —, *de heffing, perpoelohan*.
VERTIER, o. *lākoel*.
 Die koopwaren hebben —, *makka bārang dagāngan itoe āda lākoel*.
VERTIEREN, b. w. *djoewal*.
VERTIERING, vt. *lākoel, pendjoewālan*.
VERTILLEN, b. w. onder het optillen verplaatsen, *angkat tāroh paadda lājīn tempat*.
 Zich —, *menjākikan dirinja kārana mengangkat bārang jang terlāloe brat*.
VERTIMMEREN, b. w. zie **VERBOUWEN**.
VERTINNEN, b. w. *sāpoe dengan ajer timah*.
VERTINNER, m. *toekang kālēng, pandei sāpoe dengan ajer timah*.
VERTINSEL, o. *ajer timah*.
VERTOBEN, b. w. *hábiskan (hilangkan) dengan bekarđja terlāloe amat*.
VERTOEF, o. *pertanggōhan*.
VERTOEFPLAATS, vt. *tampat perhētian*.
VERTOEVEN, o. w. *tīnggul, tanggōh, toeng-goe, benāwang, L.*
 Ergens kort —, (wonen) *djāmoel*.
 —, *wachten, nanti*.
 — in den tempel ter zake van gods-dienst, *itikāf, Ar.*
 Hij vertoeft al eene maand op het gebergte, *makka soedah tīnggal sa-boelan ia di goenong*.
 Vertoef hier een weinig, *toenggoe di sini sedikit*.
 —, zie **DRALEN**.
VERTOLKEN, b. w. *artikan, mengartikan bahāsa, zie VERTALEN*.

- Uit het Arabisch in het Maleisch vertolkt, *di pindahkan derri paadda bahâsa Arab kapuda bahâsa Malâjoe, di artikon bahâsa Arab itoe kopada bahâsa Malâjoe.*
- VERTOLKER**, m. zie **VERTALER**.
- VERTOLKING**, vt. zie **OVERZETTING**, **VERTALING**.
- VERTOLLEN**, b. w. *bâjar tjoekei (béa, roeba-roeba).*
- VERTOLLING**, vt. *pembajâran tjoekei (béa, roeba-roeba).*
- VERTONNEN**, b. w. *mâsoqkan dâlam lâjin tong.*
- VERTOOG**, o. bewijs, *tanda katrângan, dalil, Ar.*
—, *schets, telâdan, dinah.*
—, *redevoering, bitjâra, chothbat, Ar. perbahâsân.*
- VERTOOGEN**, b. w. *toendjoeq, dalilkan.*
- VERTOON**, o. zie **VERTOONING**.
- VERTOONBAAR**, b. n. *jang dâpat di toendjoeqkan.*
- VERTOONDAG**, m. *hârt menoendjoeqkan, hârt pertoendjoekan.*
- VERTOONEN**, b. w. *voorstellen, brt lihat, kassî lihat, L., baperlihatkan, menoendjoeqkan.*
Zich onder fatsoenlijke lieden —, *menghadap orang bâjiq-bâjiq.*
Zich voor het oog —, *mengambang-ambang.*
Iemand, die zich nergens vertoont, *orang jang tiada kalihâtan di mâna-mâna.*
- VERTOONDER**, m. *orang jang menoendjoeqkan.*
— van eenen wisselbrief, *orang jang membâca (menoendjoeqkan) soerat toekâran.*
- VERTOONING**, vt. *voorstelling, aanwijzing, ptoendjoekan.*
Veel — *maken, bertjoepar-tjoepâran.*
—, *tentoonstelling van vorstelijke pracht, oepatjâra.*
- VERTOONPLAATS**, vt. (van eene Chinesche of inlandsche komedie) *tampat wâjung.*
- VERTOORNEN**, b. w. *memârahkan, mengamârahkan, bêkin mârâh, L., memorkâkan, Hoft., menggoesâr-t.*
Vertoorn op, *amârah akan, mârâh sâma, L.*
- VERTORSCHEN**, b. w. *pindahkan dengan mikol, pikol lûwa paadda lâjin tempat.*
- VERTRAGEN**, b. w. *perlambatkan, perlênâkan, baperlâhankan, tuhâkan, bêkin planplan, L.*
—, zie **UITSTELLEN**.
—, o. w. *baperlâhan, lambat-lambat, âda mâlas.*
—, *lui worden, djâdi mâlas.*
- VERTRAGING**, vt. *kalambâtan, perlambâtan, hâl perlambatkan, zie VERTRAGEN.*
- VERTRAPPEN**, b. w. *iriq, mengiriq, tin-djaq, L.*
De buffels — het graan, *karbaw mengiriq pâdi.*
- VERTRAPPER**, m. *jang mengiriq.*
- VERTRAPPING**, vt. *pengirikan.*
- VERTREDEN**, b. w. zie **VERTRAPPEN**.
—, zie **LASTEREN**.
Zich —, *passeur, in het Port.: pas-sear, berdjâlan-djâlan.*
—, o. w. *dj-djaq, berdjedjaq.*
- VERTREDER**, m. *jang mengiriq.*
—, zie **VERACHTER**.
- VERTREDING**, vt. *pengirikan.*
—, zie **VERACHTING**, **AANRANDING**.
- VERTREK**, o. *afreis, perangkâtan, peninggal.*
Op zijn — *staan, toemandang.*
Sedert uw —, *sa-peninggal toewan.*
—, zie **KAMER**.
Boven —, *andjong.*
Open — *achter op een vaartuig, perbaleiân.*
- VERTREKBRIEF**, m. *soerat parintah akan berangkat.*
- VERTREKDAG**, m. *hârt orang berangkat (berdjâlan).*
- VERTREKKEN**, b. w. *târêq derri paadda tempat.*
—, *verkeerd trekken, sâlah târêq.*
—, o. w. *afreizen, pergi, berangkat, pergi berdjâlan.*
—, *van gasten, poelang.*
—, *van schepen, berlâjar.*
—, *verdraaijen, poelas, poelir, L.*
Het stoomschip is reeds vertrokken, *makka kapal asap soedah berlâjar (pergi, pigi, L.)*
Den mond tot lagchen —, *poera-poera mâw tertawa.*
- VERTRIKKING**, vt. *penarekan derri paadda tempat.*
—, zie **VERTREK**, **AFREIS**.
—, zie **VERWRINGING**.
- VERTREKSCHOT**, o. *sanboejan mariam akan berlâjar, boenji mariam tanda berangkat.*
- VERTREKTIJD**, m. *waqtoe berangkat, tempo berdjâlan.*
- VERTREUREN**, b. w. *hilangkan dengan moeram.*
Zich —, *mendoekâkan diri, persakithun diri kârana doeka-tjita.*
- VERTREUZELEN**, b. w. *hilangkan waqtoe dengan pekdardjân jang sia-sia.*
- VERTROETELN**, b. w. zie **TROETELN**.
- VERTROETELD**, b. n. *verwijfd, dullaq.*
- VERTROETELING**, vt. *hâl djâdi dullaq.*
- VERTROOSTBAAR**, b. n. *jang dâpat di hiborkan.*
- VERTROOSTELIJK**, bijw. *jang menghiborkan.*
- VERTROOSTEN**, b. w. *hiborkan, menghiborkan, lipar.*
- VERTROOSTER**, m. *penglipar, penghibor.*
— *der smarten, penglipar lûra.*
- VERTROOSTING**, vt. *penghibor-an.*
- VERTROUWD**, b. n. *benar, kaharâpan, jang di harâpt, betoel, andâlan, (in het Jav.: handl.ellan, ligtgeelovig).*
—, *getrouw, satia.*

- Een — c vriend, *sobat jang betoel*, L., *tsohbat jang di harâp-t*.
- Een — e, *amin*, Ar., *orang jang kaper-tjujân*.
- , toe —, *soedah di pertârohkan*.
- goed, *bârang jang di titipkan*.
- VERTROUWST, b. n. innerlijk, *dachil*, Ar.
- VERTROUWELIJK, *bijw. berdjinaq-djinâkan*.
- gesprek, *bantjang-bantjang, omong-omong*, L.
- , *bijw. seperti tsohbat*.
- , in het geheim, *dengan rahasia, di dâlam bamboe*.
- , in het geheim spreken, *bijâra di dâlam bamboe*.
- VERTROUWELIJKHEID, vt. *prî berdjinaq-djinâkan*.
- In — leven, *hidop berdjinaq-djinâkan*.
- VERTROUWELING, in. en vt. *teman jang di harâp-t*, *teman rahsia, moetamad*, Ar.
- VERTROUWEN, o. *pengharâpan, amânat*, Ar.
- Zijn — op iemand stellen, *harâp akan sa-orang, menâroh satiawan akan sa-orang*.
- Mijn — is op u, *amânatkoe padâmoë*.
- Zijn — op God stellen, *pertârohkan diri kapada Allah, menjarahkan diri kapada Allah*.
- Godsdienstig —, *ittiqâd*, Ar.
- Een persoon, die iemands — bezit, *orang jang menâroh amânat orang*.
- Want die gezant bezit het — des konings, die hem gezonden heeft, *kârana oetoesan itoe membâwa amânat râdja jang menjoerohkan dia*, Isk. 370.
- op ijdele dingen, *ghoeroer*, Ar., *pengharâpan atas bârang jang sia-sia*.
- VERTROUWEN, b. w. *harâp*, *mengharâp*.
- , gelooven, *pertjaja*.
- , toe —, (goederen), *pertârohkan, titipkan, entregar*, Port.
- Een geheim —, *menâroh rahasia (rahsia)*.
- Vertrouw op mijn woord, *harâplah atas katakoe*.
- Zich — aan, *sarahkan diri kapada*.
- VERTUIJEN, b. w. voor- en achter —, *lâ-boehkan sâwh di haloewan dan di boerit kapal*.
- VERTUISCHEN, b. w. zie VERRUILEN, VERKWISTEN, DOORBRENGEN.
- , verspelen, *hâbiskan, dengan berdjoedi*.
- VERTUISCHING, vt. *toekâran, penoekâran*.
- VERTUITEN, b. w. (het haar op de inland-sche wijze —), *sanggoel ramboet*.
- VERTWEERNEN, b. w. zie VERTWIJNEN.
- VERTWIJFELEN, o. w. *poetoes asa, poetoes pengharâpan*.
- VERTWIJFELING, vt. *kapoetoesan asa (pengharâpan)*.
- VERTWIJNEN, o. w. *pintal lâgi, pintal poela*.
- VERVAARD, b. n. *tâkoet, penâkoet*.
- , verschrikt, *terkedjoet, kâjêt*, L.
- maken, *menâkoetkan mentjabart*, zie VERSCHRIKKEN.

- VERVAARDHEID, vt. *katakoetan, prî penâkoet*.
- , zie ANGSTVALLIGHEID, VREES.
- VERVAARDIGEN, b. w. gereed maken, *sadiâkan, bêkin sadia, L., langkap*.
- , zie MAKEN, DAARSTELLEN.
- Eene akte —, *berboewat soerat perdjandjian, zie AKTE*.
- VERVAARDIGER, m. *werkman, toekang, pandei*.
- , *daarsteller, jang memboewat, jang mengârang*.
- VERVAARDIGING, vt. *hâl memboewat, hâl membajiki (bêkin)*.
- , gereedmaking, *hâl menjadiâkan pelangkâpan, hâl bêkin sadia, L.*
- VERVAARLIJK, b. n. *heibat, ngeri, kagil-lian*.
- Zeer — van voorkomen, *terlâlœ heibat roepanja*.
- VERVAARLIJKHEID, vt. *prî heibat (ngeri)*.
- VERVAL, o. *hâl djâdi roesaq, karoesâkan*.
- In — geraken, *djâdi roesaq*.
- van krachten, *hâl djâdi dlaif, kale-mâhan*.
- van het water, *soeroetnja ojer*.
- , steekpenning, *fooi, oewang sirih*.
- VERVALDAG, m. zie VERSCHIJNDAG.
- eener schuld, *oesia hoetang*.
- VERVALLEN, o. w. *bouwwallig worden, djâdi roesaq*.
- , (zwak worden), *djâdi lemah, djâdi dlaif*.
- Zijne zaken —, *dia poenja perkâra djâdi roesaq*.
- , *afvallen (van een vaartuig), simpang*.
- (op eene kust enz.), *impat, djâtoh*.
- Op eene zandplaat —, *impat (djâtoh) paadda gôsông*.
- Tot dronkenschap —, *djâdi pemâboq*.
- Tot armoede —, *djâdi miskin*.
- In eene boete —, *kena denda*.
- In schulden —, *djâdi berhoetang*.
- , ophouden, *berhênti, poetoes, hâbis*.
- Die zaak vervalt nu, *makka perkâra itoe sakârang soedah hâbis*.
- Die wisselbrief is —, *soerat toekâran itoe soedah lâloë angsoerannya*.
- , *vermagerd, koeroes, sâkit roepanja*.
- VERVALLENHEID, vt. *hâl karoesâkan, hâl djâdi roesaq*.
- VERVALSCHEN, b. w. *tjamporkan, menjâlah*.
- Wijn —, *tjamporkan anggoer*.
- , *verdraaijen, menjâlah*.
- Geld —, *melakoekan (bêkin) oewang lantjoeng, melantjoengkan oewang, bêkin oewang palsu, L.*
- , *veranderen, oebahkan*.
- Den tekst —, *oebahkan nats*.
- VERVALSCHER, m. *orang jang tjamporkan*, enz. zie VERVALSCHEN.
- VERVALSCHING, vt. *pentjampoer-an, hâl me-*

- lantjoengan, pelantjoengan, pengoebahan.*
zie VERVALSCHEN.
- **VERVALTIJD**, m. *hâri pembajaran, hâri angsoeran.*
- VERVANGEN**, b. w. *aflossen, ganti, menggantî, girî.*
Elkander —, *afwisselen, bergantî-gantî.*
Want gij zult uwen ouderen broeder —, *kâraua angkau akan ganti abangmoe.*
- VERVANGER**, m. *penggantî, jang menggantî.*
- VERVANGING**, vr. *daad van vervangen, penggantian.*
—, die reeds bewerkstelligd is, *pergantian.*
- VERVAREN**, b. w. *pindahkan dengan práhoe.*
— (geld), voor den overtoegt —, *bâjar oewang tambangan, bâjar toempangau.*
—, vervaard maken, *menâkoekan, bêkin tâkoet, L., mengedjoetkan.*
- VERVATEN**, b. w. *sâlin paadda lâjin tong. târoh paadda lâjin tong.*
- VERVATTEN**, b. w. *pégaug lâjin roepa.*
—, herhalen, *oelang, mengoelang, poelâkan, boewat poela.*
—, zie BEVATTEN.
—, verrat, beschreven, *tersoerat, termaktob.*
- VERVATTING**, vr. *kâl péyang lâjin roepa.*
—, herhaling, *pengoebahan.*
- VERVECHTEN**, b. w. *hilang dengan berprang*
- VERVEDEREN**, o. w. *toekar boeloe.*
- VERVEGEN**, b. w. *pindahkan dengan menjâpoe.*
- VERVELEN**, b. w. zie KWELLEN.
—, *verveling aandoen, bêkin kesal, L., djadikan kesal, L.*
Zich —, *kussal, kesal, L., djâdi kesal.*
Zich — en *trevelmoedig zijn, djoe-wat, L.*
- VERVELEND**, b. n. *jang membrî soekar, jang djâdi kesal, L.*
- VERVELING**, vr. *kesal, L.*
- VERVELLEN**, o. w. *toekar koelit, saloemo.*
- VERVELLING**, vr. *hâl toekar koelit.*
- VERVEREN**, o. w. *toekar be'loe.*
- VERVERING**, vr. *hâl toekar boeloe.*
- VERVERSCHEN**, b. w. zie VERFRISCHEN, VERKWIKKEN.
—, op nieuw water geven, *overspoe-len, bilâsin, L., ganti tjernja.*
Zich —, *menjadapkan diri.*
- VERVERSCHING**, vr. *spijs en drank, makânan dan minoeman.*
—, zie VERFRISCHING.
- VERVERWEN**, b. w. *gantî tjat, târoh tjat hâroe, lâboer poela dengan djanang.*
- VERVLEGEN**, o. w. *terbang.*
De tijd *vervliegt, waqtoe (kâla) lâlœ, kâla linnjap.*
—, *wegwasemen, djâdi hâwap, hilang dengan berploh, djâdi asap, L.*
- VERVLEGGING**, vr. *UITDAMPING, hâl djâdi hâwap, hâl berploh, hâl djâdi asap, L.*
- VERVLIETEN**, o. w. *hâlîr, ngâîr.*
- VERVLIETING**, vr. *haliran, ngaliran.*
- VERVLOEKEN**, b. w. *mengoetok-t, mengsurâukan, lânatkan.*
- VERVLOEKING**, vr. *koetog, lânat, Ar., peng-oetok-an.*
- VERVLOEKT**, b. n. *verfoeijelijk, radjim, Ar., (bijnaam van Satan).*
—, *verdoemd, kapârat, L., jang kena koetog (lânat).*
Hij zij door God —! *linat Allah alai-him!*
- VERVLOEREN**, b. w. *dâsarkan poela, membaharœwî dâsar, bêkin dâsar bâroe, L.*
- VERVOCHTEN**, b. w. *bâsahkan, langaskan, bêkin bâsah, L.*
- VERVOEDEREN**, b. w. *brî mâkan terlâlœ bânjag.*
—, *verbruiken met voederen. hâbiskan dengan di brî mâkan, hâbis di mâkan, mâkan hâbis.*
Al het gras is *vervoederd, roempœt samoewâ soedah hâbis di mâkan.*
- VERVOEGBAAR**, b. n. *jang dâpat di hoebong lâjin roepa.*
—, van een werkwoord, *jang dâpat di tatsrifkan.*
- VERVOEGEN**, b. w. *anders voegen, hoebong lâjin roepa.*
—, een werkwoord, *tatsrifkan.*
Zich hij iemand —, *menghâdap (ambar, mengambâr-t) sa-ôrang, toeroet sa-ôrang; in den zin van bezoeken, mendâpakan.*
- VERVOEGING**, vr. *verbuiging, tatsrif, Ar.*
- VERVOER**, o. *kâl pindâhkan, hâl memikol, pembawâan.*
Kosten van —, (door sjouwers), *oepah koelt.*
Kosten van — te water, *oewang toempangan (tambangan).*
Het — van een bamboezen huis, *hâl pindahkan roemah boeloh (bamboe).*
- VERVOERBAAR**, b. n. *jang dâpat di pindahkan.*
- VERVOEREN**, b. w. *eene nieuwe voering aanbrengeu, târoh lapisan jang bahâroe.*
—, *verplaatsen, pindahkan.*
—, *wegslepen, in vervoering brengen, ghairatkan, hâroekan.*
Van vreugde *vervoerd, bersœka hâti terlâlœ amat.*
Vervoerd, *verrukt, ghairat, Ar.*
Door liefde *vervoerd, dol verlied, gila birâhi.*
Zich door zijne driften laten —, *me-noeroet hawâ nafsœnja, di atahkan hawâ nafsœnja.*
—, zie VERLEIDEN.
- VERVOERING**, vr. zie VERPLAATSING.
—, van drift, *kahangan morka, Hofst., kasangâtan amôrah.*
—, door vreugde of smart, *mendam.*
- VERVOLG**, o. *penoeroetan, samboengannja, chlor.*

- , slot, *kasoeđahun, penghabisan.*
 In het — van tijd, *paadda waqtoe jang lági datang, bissoq loesa, L.*
- VERVOLGEN, b. w. voortzetten, *toeroet, hábiskan.*
 — te lezen, *bátja poela (lági).*
 —, najagen, *oesir, boeroe, hambat, dangkap.*
 Vervolgd worden, *di per-ikoet, di per hambat.*
 —, geweld aandoen, *aníja, persakiti.*
- VERVOLGENS, bijw. *komedien, tambáhan poela. laloe, sa-telah itoe, bád, Ar., tumnan-tjal, L.*
 En —, *wa bád, Ar., dan lági.*
- VERVOLGER, m. *jang toeroet, zie VERVOLGEN.*
 —, najager, *pengoesir, penghambat.*
- VERVOLGING, vt. voortzetting, *penoeroetan.*
 —, zie NAJAGING.
 —, geweld, *aníja, penganijaán.*
- VERVOOGDEN, b. w. *tároh di báwah wák.*
- VERVORDEREN, b. w. zie VERVOLGEN, VERHAASTEN.
- VERVORMEN, b. w. *sálinkan roepa, békin lájin roepa, L.*
 Zich —, eene gedaanteverwisseling ondergaan, *mendjelama.*
- VERVORMING, vt. *salinan roepa, hál békin lájin roepa.*
 —, gedaanteverwisseling, *pendjelamáin.*
- VERVOUWEN, b. w. *lipat poela, tipat lájin roepa.*
- VERVREEMDBAAR, b. n. *jang dápat di pín-dahkan paadda lájin orang, jung dápat di djoewal.*
- VERVREEMDEN, b. w. aan een ander overdoen, *djoewal (pín-dahkan) paadda lájin orang.*
 De gemoederen —, *menjatroe kan háti.*
 —, zie VERWIJDEREN.
 —, o. w. afkeerig worden, *djemoe, tíada soeka lági.*
- VERVREEMDHEID, vt. verflaauwing, *hál djádi koerang.*
- VERVREEMDING, vt. verkooping van eenig land, *pendjoewálan tánah.*
 —, vreemde making, *penghalátan.*
 —, zie VERWIJDERING.
- VERVRETEN, b. w. *mákan hábis, hábiskan dengan gegáras.*
 Zich — van nijd, *girgetam.*
- VERVROEGEN, b. w. *mendholókan, djadikan lebeh dhólo.*
 Eenen brief, *mendholókan hárt soerat.*
 —, o. w. *dátang lebeh dhólo.*
 De koorts vervroegt, *makka demam itoe dátang lebeh dhólo.*
- VERVRIEZEN, o. w. *máti kudinginan.*
- VERVROEGING, vt. *hál mendholókan, hál békin dhólo-an.*
 Eene dagteekening —, *mendholókan hárt loelan, toelis hárt boelan jang belom.*

- , het vroeger komen, *hál dátang lebeh dhólo.*
- VERVROELIJKEN, b. w. *menjoekákan, menggamarkan.*
 De wijn vervroelijkt het hart, *makka ajer angger itoe menjoekákan háti.*
 Zich onderling —, *berrámé-ráméan.*
 Vervroelijkt, *opgeruimd, kasedápan.*
- VERVROELIJKING, vt. *hál menjoekákan, hál menggamarkan.*
 —, vermaak, *kasoe káán, kagemáran, soeka háti.*
- VERVROUWEN, o. w. *djádi dullaq, djádi kaparampoewánan.*
- VERVUILDHEID, vt. *pri tjamar (nedjis, kótor.) hál kótor, hál tjamar.*
- VERVUILEN, o. w. *djádi tjamar (kótor, nedjis).*
 Vervuild, *kótor, boesoq, tjamar, nedjis.*
 — (in de maag,) *hátjin.*
- VERVUILING, vt. *hál djádi kótor (boesoq, tjamar, nedjis).*
- VERVULLEN, b. w. volmaken, *penoehi, bikin penoeh, L.*
 —, voltallig maken, *mengganápi.*
 Toen hare maanden vervuld waren, *sa-telah ganaplah boelannja.*
 —, nakomen, *menjampeikan, toeroet, pégang.*
 Eene verbindtenis —, *menjampeikan djangji, pégang djangji.*
 Wenschen —, *memenoeht hasrat.*
 Den dampkring —, *memenoeht adara, S. R. 44.*
- VERVULLER, m. *jang memenoehi, enz. zie VERVULLEN.*
- VERVULLING, vt. *penjoedah, penjoedákan, hál memenoehi, hál mengganápi, hál menjampeikan, zie VERVULLEN.*
 De — eener belofte eischen, *toentoet perdjangjian, S. R. 47.*
 —, verhooring van wenschen, *tawfiq, Ar.*
 —, nakoming, *wafá, Ar.*
- VERVUREN, o. w. *djádi boeroq.*
- VERW, vt. zie VERP.
- VERWAAIBAAR, b. n. *jang dápat di terbangkan (poekol) angin.*
- VERWAAID, b. n. *kena di poekol angin, di poepoet bájoe.*
 —, door den wind afgedreven, *di báwa angin, di hánjoetkan angin.*
- VERWAAIJEN, b. w. *angkat, terbangkan.*
 De wind verwaait het zand, *angin terbangkan pású.*
 Met een vaartuig verwaaid liggen, *berláboh dengan pránoe paadda tempat jang tedoh.*
 —, o. w. *dátang berpoepoet, di poekol angin, di terbangkan angin.*
- VERWAAIJING, vt. *hál menerbangkan.*
- VERWAAND, b. n. *kátjaq, kátjaq, L., angkoe, L., djoemáwa, besawr háti, tjoeper, tjongka.*

- , opgeblazen, *bongka*.
Een — e gek, *orang paralenté*.
- VERWAANDELIJK, bijw. *dengan kátjaq, atas pri djoemáwa*.
- VERWAANDHEID, vr. *pri kátjaq, kótjaq, L., takabbor, Ar.*
- VERWAARBORGEN, b. w. *tanggoengkan, mengákoe, djadikan dirinja hentar*.
- VERWAARBORGING, vr. *hál tanggoengkan, hál mengákoe, hál djadikan dirinja hentar, katanggoengan*.
- VERWAARDIGEN, b. w. *berkenan mengformatkan, soeka kassi format, L.*
Hij heeft zich niet verwaardigd n te antwoorden, *makka ita-poon tíada berkenan mengformatkan angkaw dengan djwab. makka dia tráda kassi format menjáhoel toewan*.
- VERWAARDIGING, vr. *hál berkenan mengformatkan, hál soeka kassi format, L.*
- VERWAARLOOZEN, b. n. *alpa, alpákan, láléi, tíada údahkan, tíada membilangkan, tíada ingat, tíada tjinta, loepákan dengan lálé, taqtsir, Ar.*
Verwaarloost u zelve niet, *djangan kámoe alpa akan dirimoe, M. S. R. 14.*
Een werk —, *taqtsir pekdardjáan, M. S. R. 90.*
- VERWAARLOOZING, vr. *káulpáan, hál tíadu ingat, gláfil, Ar., ghaflat, Ar.*
- VERWACHTEN, b. w. *menantikan, toenggoe.*
—, *hoopen, harap.*
- VERWACHTING, vr. *hál menantikan.*
—, *hoop, pengharápan, asa, ara, arah, radjá, Ar.*
- VERWAKKEREN, o. w. *djádi soeka poela, djádi ráme poela (lági).*
- VERWANDELBAAR, b. n. *jang dápat di pín-dahkan.*
- VERWANDELEN, o. w. *zie VERANDEREN.*
—, o. w. *pasiaar sána sini, berdjalan sána sini.*
- VERWANDELING, vr. *zie VERANDERING.*
- VERWANT, m. en vr. *zie BLOEDVERWANT.*
- VERWANT, b. n. *zie AANVERWANT, b. n.*
- VERWANTSCHAPPING, vr. *zie BLOEDVERWANTSCHAP.*
—, *overeenkomst, hál hampir sáma.*
- VERWANTSCHAP, b. n. *veel overeenkomst hebbende, hampir sámu.*
—, *door handen des bloods, djádi sánaq berkaloewarga.*
- VERWARD, b. n. *in de war. koesoet, bilas, bélas, rágoe, lintang-poekang.*
—, *op elkander, zoo als boeken, enz. tindah.*
Het garen is —, *benang áda koesoet.*
—, *zonder zamenhang, giradoq.*
—, *(van denkbeelden,) bingoenq.*
De Pahangsche vloot was onder mal-kander —, *makka segalla kalangkápan, Páhang poon lintang-poekang.*
- , *verlegen, rágoe.*
- VERWARDELIJK, bijw. *dengan koesoet, tíada dengan atoeran, tertjampor.*
- VERWARDHEID, vr. *pri jang koesoet, zie VERWARD.*
—, *van denkbeelden, pri bingoenq.*
- VERWARMEN, b. w. *pánaskan, memánaskan, menghángatkan, békin pánas, L., fofo, Tern.*
—, *levenswarmte geven, soekkan.*
- VERWARMING, vr. *hál memánaskan, hál békin pánas, L.*
- VERWARREN, b. w. *in de war brengen, koesoetkan, békin koesoet, gávoel.*
Het haar —, *in de war brengen, mem-bilaskan ramboet.*
—, *bedremmelen, membingoenqkan.*
—, *door een —, tjampor.*
- Verward, *verlegen, máloe.*
—, *verwarring, gisting veroorzaken, mengharoekan, menghároe-biroekan.*
- VERWARRING, vr. *wanorde, pri hál jang hároe-biroe, taswisj, Ar.*
—, *leven, o ploop, roesoe, L., gampar.*
—, *verlegenheid, máloe.*
- VERWASSCHEN, b. w. *pákei dengan tjoetji, pákei dengan membásoh.*
- VERWASSEN, o. w. *verkeerd groeijen, sálah toemboeh.*
—, *door groeijen verdwijnen, hilang dengan toemboeh.*
—, *van enig gebrék van een mensch, hilang dengan djádi besaar.*
- VERWATEN, b. n. *kena koetoq, kena lunat.*
—, *zie ONDEUGEND, GODDELOOS.*
—, *zie TROTSCH.*
- VERWATENHEID, vr. *zie GODDELOOSHEID.*
—, *zie TROTSCHHEID.*
- VERWATERD, b. n. *roesaq (boeroq) káraná kena ajer.*
Een — (verstijfd) paard, *koeda jang kákoe.*
- VERWATERDHEID, vr. *pri bárang jang di roesaqkan ajer.*
—, *van een paard, kalakoewan koeda jang kákoe.*
- VERWATEREN, b. w. *meroesaqkan óleh ajer.*
De regen verwatert het hout, *makka hoedjan meroesaqkan kájoe.*
—, *met water reinigen, tjoetji dengan ajer.*
Gezouten visch —, *ganti ajer ikan assin.*
- VERWATERING, vr. *pri bárang jang di roesaqkan ajer.*
- VERWBORD, o. (palet,) *pápan pandei gam-bar, pápan toekang tjat, L.*
- VERWDOOS, vr. *verfdóos, bakas djánang, tampat tjat.*
- VERWEDDEN, b. w. *eene weddingschap doen, bertároh, betároh, L.*
Eene ropij —, *betároh sátoe roepiah.*

- Al zijn geld —, *hilangkan oewangnja dengan betároh.*
- Zijn leven —, *betároh djiwa.*
- VERWEEKEN, b. w. al te lang wecken, *rendam terláloe láma.*
- , zacht, week maken, *melembotkan.*
- VERWEELDERIGEN, o. w. *djádi kapurampoeuánan, djádi dullag.*
- VERWEERD, b. n. door de zon, *roesaq kena sinar máta-hári.*
- , door vocht, zoo als linnen, *tjutt, di mákan tjutt.*
- VERWEERDER, m. *jang meláwan*, zie ADVOKAAT.
- , beschermer, *jang melindongkan.*
- VERWEERSCHRIFT, o. *soerat jang meláwan.*
- VERWEEZEN, o. w. *djádi piátoe, djádi játin.*
- VERWEIDEN, b. w. *pindahkan paadda lájin pálang, tároh paadda lájin tempat roempot.*
- VERWEKKEN, b. w. (kinderen,) *beránaq, peránaqkan.*
- Voorwaar ik heb u niet verwekt, *sa-soenggoehnja angkaw boekan kámi peránaqkan, Isk. 32.*
- , doen ontstaan, *mendjadikan, membáwa, mengadákan.*
- Ziekten —, *mendjadikan penjákít, menjákítkan, bekin sákit, L.*
- Pijn —, *persakít.*
- , opwekken, *bángoenkan, bangkitkan, kassí bángoan, L.*
- Dorst —, *mendhagákan, djadikan dhága, bekin aw, L.*
- Tot toorn —, *menggoesári, memorkákan, mengamárahkan, bekin márah, L., bekin goesar, L.*
- Twist —, *menimboelkan tjidera, mengoepaq ápt perbantáhan.*
- VERWEKKER, m. zie AANHITSER, AANSTOKER.
- VERWEKKING, vr. zie AANHITSING.
- , van kinderen, *hál beránaq, hál peránaqkan.*
- VERWELDIGEN, b. w. zie OVERWELDIGEN
- VERWELF, o. zie GEWELF.
- VERWELKEN, o. w. *lá oe.*
- De jasmijn is reeds verwelkt, *boenga (kumbang, L.,) meláti soedah lájoe.*
- Doen —, *melajoe kan.*
- VERWELKBAAR, b. n. *jang lájoe, jang bóleh lájoe.*
- , zie VERGANKELIJK.
- VERWELKING, vr. *hál bárang lájoe.*
- VERWELKOMEN, b. w. *brí salámat dátang, kassí salámat dátang, L.*
- , met pligtlegingen, *samboet, menjamboet.*
- Eenen vorst plechtiglijk —, *inhalen, mengáloe-ngaloe kan rádja, Hofst., pápaq, L.*
- VERWELLUSTEN, b. w. *háiskan dengan ber-*

- sjahwat, boeroeskan dengan menoeroet kawá nafsor.*
- VERWELLOSHEID, vr. *hál hilang tjatnja, hál soedah berobah djáwanjnja.*
- VERWELLOS, b. n. *berobah djáwang, hilang djáwang, hilang tjat, L.*
- VERWELVEN, b. w. *melangkongkan, memboecat qobbat.*
- VERWELVING, vr. *hál melangkongkan.*
- VERWEN, b. w. *láboerkan dengan djáwang, tároh tjat, L., djabaq.*
- De lippen —, *banjon, bebanjon.*
- De nagels rood —, *pákei hienná (hinet, verb.)*
- , indoopen, *tjelop, kampaq.*
- , zie SCHILDEREN.
- VERWENNEN, b. w. *hilangkan béása, lepas kan áadat.*
- , vergeten, *loepa.*
- Arabisch te spreken, *hilangkan béása bitjára arab.*
- Een kind — (afwennen,) *stout te zijn, mengádjara ánaq bejar djáwan lági nakal.*
- , bederven, *meroesaqkan, mendjáhátkan óleh pemboedjók-an.*
- Een verwend kind, *ánaq nakal, ánaq delap, L.*
- VERWENNING, vr. *hál hilangkan béása.*
- van kinderen, *hál bekin nakal, sabab trádu kassí adjar, L., hál mendjadikan nakal sabab tíada mengádjara.*
- VERWENSCHEN, b. w. *koetók-ti, mengoetók-ti.*
- VERWENSCHING, vr. *koetog, lanat, Ar.*
- VERWER, m. *blauwverwer, toekang tjelop, pandei tjelop.*
- , zie SCHILDER.
- VERWEREN, b. w. *láwan, meláwan.*
- Een — de oorlog, *prang jang meláwan sahádja.*
- Aanvallender en verdedigender wijs oorlogen, *berprang dengun menjerang serta meláwan.*
- , zie AFWEREN, VERDEDIGEN.
- , o. w. *di mákan tjutt.*
- VERWERING, vr. *pelawánan, hál meláwan.*
- VERWERIJ, vr. *tempat tjelop kájin.*
- , verwerswinkel, *tumpat toekang tjelop, kadei pandei tjelop.*
- VERWERKEN, b. w. *pindahkan, tároh paadda lájin tempat.*
- , werken de verbruiken, *háiskan dengan bekarjja.*
- , zich overwerken, *meranggákan diri, zie OVERWERKEN.*
- , o. w. *djádi roesaq (bo-sog) sabab loewab terláloe kras.*
- VERWERKING, vr. *hál memindahkan, hál tároh paadda lájin tempat.*
- , (van gistende stoffen,) *hál djádi roesaq (boesog) sabab loewab terláloe kras.*
- VERWERPELIJK, b. n. *jang mist di boerang (toelaq,) jang tíada bóleh di tarima, kaboeuárgan.*

VERWERPELIJKHEID, vt. *pri hâl jang tiâdu bôleh di tarima.*

VERWERPELING, m. en vt. *orang kaboe-wângan, orang hina.*

VERWERPEN, b. w. *toelaq, boewang, tiâdu tarima, menafukan.*
—, zie **VERSMADEN**, **VERSTOOTEN**.

AFKEUREN.

Eenen getuige —, *menoelaq sjaksi sa-orang, tiâda tarima sjaksi sa-orang.*
Een voorstel —, *tiâdu tarima mas-âlet, toelaq permintâan.*

VERWERPENSWAARDIG, vt. *jang hâroes di toelaq, jang tiâdu bôleh di tarima.*

VERWERPING, vt. *hâl menoelaq, hâl memboewang, hâl tiâda tarima, pemboewangan.*
— van een voorstel, *hâl memboewang mas-âlet.*

VERWERSHANDWERK, o. *pekarjdjân toekang tjelop.*

VERWERSKUIP, vt. *tong toekang tjelop.*

VERWERVEN, b. w. *dâput, berôleh, tarima.*

VERWERVING, vt. *hâl menlâpat, perolêhan, hâl menarima, hâl berôleh.*

VERWEVEN, b. w. *hâbiskan dengan tenoen.*
—, anders weven, *tenoen lâjin roepa.*

VERWEZEN, verl. deelw. *kena hoekoem.*
— in eene boete, *kena denda, di dendâ-i.*

VERWBOUW, o. *kâjoe sâpang.*
JAVANEESCH rood —, *kâjoe bongkoedoe.*
Rood —, dienende om de nagels te kleuren, *hennâ, Ar., pâtjar tjina beurum, Soend.*

VERWIGGELEN, o. w. *bergeraq, begeraq, L., gijjang, bergôjang.*
—, b. w. *menggerangkan, menggôjangkan.*

VERWIGGELING, vt. *hâl bergeraq, hâl bergôjang.*

VERWIJDEN, b. w. van kleederen, *melonggarkan, bêkin longgar, L.*
—, een terrein, *meloevaskan, melâpangan*, zie **VERGROOTEN**.
—, o. w. *djâdi longgar, djâdi loewas (lâpang).*

VERWIJDEND, b. n. *jang meloevaskan.*
—, openend, *jang memboeka.*

VERWIJDERD, b. n. *djâwh, djâwoh, doer, Perz.*
Verst —, *moetacharin, Ar., eig. moetachir.*
Van elkander — leven, *hidop berbantahan.*

VERWIJDEREN, b. w. *mendjâwhkan, mendjâwohkan.*
Zich van de menschen —, *mendjâwohkan diri derri paadda orang bânjaq.*
Zich —, henen gaan, *pergi, pâi, pigi, L., pergi berdjâlan.*
Van den weg —, *menjimpang derri paadda djâlan.*
En al het kwade kan hij niet van zich —, *dan segalla jang sjar itoe tiâdu ia dâpat*

mendjâwohkan derri padanja, M. S. R. 21.
—, doen voorbijgaan, *melaloekan.*
Zich van Abdul Rahman verwijderd houden, *tiâda mâwoe bertsofbat dengan Abdo'r-rahman.*

VERWIJDERING, vt. *hâl menjimpang, hâl mendjâwohkan, pendjâwohan.*
—, afstand, *djâwh, djâwoh.*
—, verdeeldheid, *tjêradâ, perbantahan.*
—, vervreemding, *pentjeré-an, moesfâ-raqat, Ar.*

VERWIJDING, vt. *hâl melonggarkan*, zie **VERWIJDEN**.
—, wijder wording (van eene wond), *hâl djâdi lebeh besaar.*
—, openmaking, *permboekâan.*

VERWIJFD, b. n. *kaparampoewânan, lemboet, dullaq.*
— maken, *djâdikan kaparampoewânan.*

VERWIJFDHEID, vt. *pri kaparampoewânan, kalembocan.*

VERWIJL, o. *pertanggôhan, perlambâtan, lâna.*
Zonder eenig —, *dengan tiâda pertanggôhan, dengan tiâda toenggoe lâgi.*
Een — van drie dagen, *pertanggôhan tiga hârt, tiga hârt lamânja.*

VERWIJLEN, b. w. zie **UITSTELLEN**, **VERSCHUIVEN**.
—, o. w. zie **VERTRAGEN**.

VERWIJLING, vt. *pertanggôhan, perlambâtan.*

VERWIJLT, o. *bangkilan, pembangkilan, bangkit, L., tjampaq, dâleh, tjrlâ-tjoeloe.*
Een — verdienen, *hâroes di bangkilkkan.*

VERWIJTELIJK, b. n. *jang hâroes di bangkilkkan.*

VERWIJTEN, b. w. *bangkil, membangkil, bangkit, L., tjampaq, oemal-oemal, L.*
Een berouwebbend mensch moet gij zijne misslagen niet —, *makka orang jang menjesal itoe djângan di bangkilkkan olehmoe bârang sâlahnja.*

VERWIJTER, m. *orang jang membangkil (bangkit, L.)*

VERWIJTING, vt. zie **VERWIJLT**.

VERWIJVEN, b. w. *mendjadikan kaparampoewânan.*
—, o. w. (verwijfd worden) *djâdi kaparampoewânan.*

VERWIJZELING, m. en vt. zie **BALLING**.

VERWIJZEN, b. w. *toendjoeq paadda lâjin tampat.*
—, zie **VEROORDEELEN**, **VONNISSEN**.
— (naar eene andere regtbank), *poelangkan, Br. Pal.*

VERWIJZING, vt. *hâl menoendjoekkan paadda lâjin tampat.*
—, zie **VERBANNING**.
— naar den Firdana Mantri, *hâl poelangkan kapada Firdâna Mantri.*
—, kanteekening, renvooi, *hâsjjat, Ar.*

VERWILDERD, b. n. van een land, *tânah kôsông, hoetaz.*

- , in wanorde, *koesoet-koesoet, sàlah peratoeran.*
 —, wild, woest, (van menschen) *liar, gâliq.*
 Een —, loszinnig mensch, *orang geibàna.*
VERWILDEREN, o. w. (van een land) *djâdi hoetan.*
 Hij laat zijne landerijen —, *tânahnju djâdi hoetan.*
 —, van boomen, *toemboek terlâ'oe bânjay tjâbang.*
 —, van menschen, *djâdi geibàna, tiâda karoewan lakoe djâlan.*
 Een verwilderd jong mensch, *orang moedah jang tiâda karoewan lakoe djâlanja.*
 —, van dieren, *djâdi djâlang (gâlaq).*
VERWILDERING, vt. (van land) *hâl djâdi hoetan.*
 —, ongeregeldheid, *lakoe djâlan jang kapista (djâhat), lakoe djâlan jang tiâda (trâda, L.) karoewan.*
VERWILLIGEN, b. w. zie **BEWILLIGEN**, **INWILLIGEN**.
VERWILLIGING, vt. zie **BEWILLIGING**, **INWILLIGING**.
VERWINBAAR, b. n. *jang dâpat di alahkan, jang bôleh di menang.*
VERWINDEN, b. w. *likas poela (lâgi).*
VERWING, vt. *hâl tjelop kâjin, pentjêlop-an.*
VERWINNAAR, m. zie **OVERWINNAAR**.
VERWINNELIJK, b. n. zie **VERWINBAAR**.
VERWINNEN, b. w. zie **OVERWINNEN**.
VERWINNING, vt. zie **OVERWINNING**.
VERWINTEREN, b. w. *menâhon*, d. i. gedurende den natten moeson of regentijd overblijven.
VERWINTERING, vt. *hâl menâhon.*
VERWISSELAAR, m. *jang menoekur, jang mengoerop.*
 — van geld, *toekang toekar oewang, toekang oerop.*
VERWISSELEN, b. w. *toekar, bertoekear, menoekar, oerop.*
 Van kleederen —, *sâlin pekâjin.*
 De droefheid met de blijdschap —, *bertoekear doeka dengan soeka.*
 —, veranderen, *oebahkan, mengoebahkan.*
 Peper wordt voor zout verwisseld, *lâda di ganti (toekar) gâram.*
 Van paarden —, *gantikan koeda.*
 Een verwisseld kind, *ânaq jang di toekar.*
VERWISSELING, vt. *penoekâran, pengoerip-an, penjâinan, pengoebâhan, pengganti-an*, zie **VERWISSELEN**.
 — van goud tegen zilver, *penoekâran amas dengan pèraq.*
VERWITTEN, b. w. *poetihkan poela, memoeitihkan poela, bêkin poetih lâgi, L.*
VERWITTIGEN, b. w. *membrî tâhoe, mengâta, mengatâkan, memâlœmkan, kassî tâhoe, L., kassî bertâhoe, L., mengchabarkan, mewartâkan, membritâkan.*

- wat hij gezegd heeft, *memâlœmkan bârang katânja.*
VERWITTIGING, vt. *chabar, Ar., kâbar, L., pembrian tâhoe, hâl mengchabarkan, hâl memâlœmkan, hâl kassî tâhoe, L.*
VERWOED, b. n. *gâlaq.*
 —, van olifanten, *matta, Sansk., matœ, Jav.*
 —, van andere dieren, *boewas, gâlaq.*
VERWOEDEN, o. w. *djâdi gâlaq, âda gâlaq.*
VERWOEDHEID, vt. *gâ aq, pri gâlaq.*
 —, van dieren, *kalakœwan boewas (gâlaq).*
 De — van eenen tijger, *gâlaqnja harimaw (mâtjan, L.)*
VERWOEST, b. n. *roesaq, binâsa.*
VERWOESTEN, b. w. *meroesaqkan, membina-sâkan, karamkan, mengâram, kardja roesaq, L., bêkin roesaq, L., charab, Ar., charabkan.*
 Te vuur en te zwaard —, *meroesaqkan (membinasâkan) dengan âpi dan pedang.*
 Het menschelijk ligchaam wordt door verschillende ziekten verwoest, *makka di binasâkan toeboh manoesia itos dengan bagei-bagei penjâkit, M. S. R. 13.*
VERWOESTER, m. *jang membinasâkan, pembina-sâkan, jang meroesaqkan, jang kardja roesaq.*
VERWOESTING, vt. (de daad) *pembinasâan.*
 —, (het gevolg) *kabinasâan, kawoesâkan, kakarâman, charab, Ar.*
 Algemeene —, de ondergang der wereld, *djamârljoedja.*
VERWONDEN, b. w. *meloekâ-t, bêkin loeka, L.*
VERWONDERAAR, m. *orang jang memandang dengan heiran.*
VERWONDEREN, b. w. *mengheiran-kan, tjang-angkan.*
 Zich —, *djâdi heiran, tjangang.*
 En al het volk verwonderde zich van alle kanten over hem, *makka segalla orang derri paulla segalla fihag itoc tertjanganlah padânja, M. S. R. 44.*
 —, bewonderen, *pandang dengan heiran.*
VERWONDERING, vt. *heiran, Ar., tâdjeb, Ar.*
VERWONDERINGSTEKEN, o. *tanda heiran.*
VERWONDERINGSWAARDIG, b. n. *indah-indah, jang hâroes di pandang dengan heiran, âhjiabat, Ar.*
VERWONDERLIJK, b. n. *jang mengheiran-kan, jang brî heiran, indah-indah, âdjib, Ar.*
 —, bijw. *atas pri jang mengheiran-kan, terlâloe amat.*
 —! *hemel! aling!*
 Zij is — *schoon, terlâloe amat êloj pârasnji.*
VERWONDERLIJKHEID, vt. *tsifat jang indah-indah, pri jang membrî heiran.*
VERWONDING, vt. *hâl meloekâ-t.*
 —, wond, *loeka, djirâhat, Ar.*
VERWONEN, b. w. *bjajar sêwa roemah.*

VERWONNELING, m. *orang jang di alahkan, orang ka-alahan, orang jang di taloqkan.*
VERWORDEN, o. w. *djádi boesoq.*
VERWORDING, vt. *hál djádi soeka.*
VERWORGEN, b. w. zie **VERWURGEN**.
VERWORMD, b. n. *boeboq.*
VERWORMEN, o. w. *di mákan boeboq (hoelat).*
VERWORMING, vt. *wormstekigheid, hál di mákan boeboq (hoelat).*
VERWORPELING, m. *tjandála*, Sansk. (zoon van eenen Socdra en eene Braminsche moeder), *orang kabowangan.*
VERWORPENHEID, vt. *prí (kaädään) orang jang di tjoetjakan (hinákan), dzalálat*, Ar., *mardoed*, Ar.
VERWORTELEN, o. w. *berákar.*
VERWRIKKEN, b. w. *mengongkil, menggeraq, menggójang.*
 —, zie **VERREKKEN**.
 —, wed. w. *bergeraq, bergójang.*
VERWRIKKING, vt. *pengongkilan.*
 —, *beweging, hál bergeraq.*
VERWRINGEN, b. w. *prah poela, pras lági sakáli*, L.
 —, *verdraaijen, poelas, poelir*, L.
 De hand —, *poelas tangan, poelir tangan*, L.
VERWRINGING, vt. *verdraaijing, hál poelas (poelir, L.)*
VERWULF, o. *langkong, gobbat*, Ar.
VERWURGEN, b. w. *met de handen den keel toenijpen, tjeqék léhér, tjakaq léhér.*
 —, *met eene koord, koedjoet, mengoeljoet.*
VERZACHTEN, b. w. *melemboetkan, melemboeti, melémbéqkan.*
 Een gemoed —, *melemboetkan háti.*
 Eene kleur —, *memoedákan warna.*
 Eene straf —, *mengoerangkan sjiksa.*
 Een stuk leder —, *melémbéqkan sapótong koelít.*
 —, *stillen, troosten, mendiamkan, lipar.*
 —, o. w. *djádi lenboet, djádi lémbéq (tedoh).*
 Het weder verzacht, *mása djádi tedoh.*
VERZACHTEND, b. n. *jang melemboetkan, zie VERZACHTEN.*
VERZACHTER, m. *jang melemboetkan.*
 — *van smarten, penglipar lára.*
VERZACHTING, vt. *hál melemboetkan, perlemboetan, zie VERZACHTEN.*
 —, *verligting, ringánan.*
 — *van koorts, hál demam djádi koerang.*
VERZADELJK, b. n. *jang dápat di kinnjangan.*
VERZADELJKHEID, vt. *prí jang dápat di kinnjangan.*
VERZADEN, b. w. *verzadigen, kinnjangan, poewaskan.*
 Ik durf mij niet —, *akoe tákoet mákan kinnjang*, M. S. R. 52.
 Eenen hongerigen —, *kinnjangan orang jang lápar.*
 Verzadigd, *kinnjang.*

 Zich met boombladeren —, *menginnjangan dirinja dengan dáwon kájoe*, S. R. 29.
 Zijne lusten —, *memoewaskan nafsoe.*
 Wanneer hij wil verzadigd worden, *apabila ia menghandákt djádi kinnjang*, M. S. R. 21.
VERZADING, vt. *verzadiging, hál menginnjangan, penginnjangan, hál memoewaskan.*
 —, *stilling van honger of dorst, kinnjang.*
 —, *inslurping, pengisápan.*
VERZAGEN, b. w. *girgádji sakáli.*
 —, *verkeerd zagen, sálah menggirgádji.*
VERZAKEN, b. w. *sangkal, bersangkal, monkir*, Ar.
 Gods vloek op hem, die God verzaakt! *lanat Allah alayhi jang menjangkal Allah!*
 De geboden —, *melaloewi titah.*
VERZAKER, m. *Godverzaker, jang menjangkal Allah.*
VERZAKING, vt. *hál bersangkal, penjangkátan, hál monkir.*
 —, *afstand, hál menjarahkan.*
VERZAKKEN, o. w. *ringas, amblés*, L., *toeron.*
VERZAKKING, vt. *hál ringas (amblés, L.)*
VERZAMELAAR, m. *jang menghimponkan, jang koempolkan*, L., *jang mengamponkan, hásjir*, Ar.
 —, *in orde schikker, orang jang mengátorkan.*
 — *van schatten, orang jang menghimponkan máta benda, orang jang koempol harta.*
 —, zie **THESAURIER**, **ONTVANGER**.
VERZAMELBAAR, b. n. *jang dápat di koempolkan (himponkan).*
VERZAMELEN, b. w. *koempolkan, himponkan, ramékan.*
 Volk —, *krahkan rai-jat.*
 Zich —, *bijeenkomen, berkoempol, berhimpón.*
 Want de engelen — op Gods bevel hunne lichamen, *kárana segalla melájikat dengan titah Allah táála berhimpon toebohnja*, M. S. R. 26.
VERZAMELING, vt. (de daad) *pengoempoelan, penghimpónan, idjmd*, Ar.
 —, *het bijeengezamelde of bijeengekome ne, pekoempoelan, perhimpónenan, sjá-b*, Ar.
 — *van boeken, perhimpónenan kitáb, pekoempoelan boekoe.*
 —, *zamenscholing, roeroeboengan.*
VERZAMELPLAATS, vt. *tampat pekoempoelan, tempat perhimpónenan.*
 —, *plaats van zamenscholing, tempat roeroeboengan.*
VERZANDEN, o. w. *djádi penoeh pásir, penoeh pásir.*
 De vaartuigen kunnen niet binnenkomen door het — der rivier, *makka práhoe tíada*

- boleh másoq sabab koewála soengi soedah djádi penoeh pásir.*
- VERZANDING, vr. *hál di penoeh pásir.*
- VERZEEUWD, b. n. *má'loq láwoet.*
- VERZEEUWDEID, vr. *sákit má'loq láwoet.*
- VERZEEUWEN, o. w. *áda má'loq láwoet.*
- VERZEGELAAR, m. *jang boeboh tjap, jang matrikan, jang tároh tjap, L.*
- VERZELEN, b. w. *boeboh tjap, tároh tjap, L., matrikan.*
Eene nalatenschap —, *matrikan tarikat. tároh tjap paadda harta peninggálan, boeboh tjap paadda harta órang máti.*
—, *bevestigen, tetapkan. soenggoehkan*
- VERZEGELING, vr. *pembeobóhan tjap, hál matrikan, hál tároh tjap.*
—, *bevestiging, hál menetapkan.*
- VERZEGGEN, b. w. *djandji, berdjandji.*
Verzegd zijn, (het jawoord gegeven hebben), *soedah bertoenangan.*
—, *verzweren, soempah tiáda máwoe, tiáda handaq.*
Hij verzeide het onder zeil te gaan. *makka ía-poon bersoempah tiáda máwoe berlájar.*
- VERZEILEN, b. w. *mengáramkan kapal dengan berlájar, berlájar káramkan.*
Laten —, *betároh akan di perlájarkan. betároh ákan di jember óleh práhóe jang terlebeh amat ladjoenja.*
Ik weet niet waar hij verzeild is, *kita tiáda táhóe di mána ía pergi.*
—, *van plaats veranderen, berlájar paadda lájin tempat.*
—, *verkeerd zeilen, sálah berlájar.*
—, *ergens op zeilen, berdampar.*
- VERZEKERAAR, m. *betuiger, bevestiger, jang menetapkan.*
—, *verwaarborger, órang jang berdjandji mengganti roegi.*
- VERZEKERD, b. n. *tentoe, soenggoeh, karoe-wan.*
— (door eene waarborgmaatschappij). *másoq perdjandjian mengganti roegi.*
Hij is daarvan —, *makka ía táhóe ítoe dengan tentoe.*
- VERZEKERDHEID, vr. *hál jang tentoe, ku-soenggoehan.*
- VERZEKERN, b. w. *bowaarheden, soenggoehkan, benarkan, menjábitkan, pastikan, mastikan, memastikan.*
—, *bevestigen, tetapkan.*
Zich van iets —, *overtuigen, dápat táhóe jang betoel-betoel.*
Ik wil er mij van —, *sahája máw táw ítoe betoel-betoel.*
Zich van iemands persoon —, *tangkap sa-órang.*
Zijn huis tegen brandschade —, *tanggoergkan roegt káloe-káloe roemahnja hángoes, menjoeratkan roemahnja akan menggantikan roegt káloe-káloe hángoes.*
Zijn huisraad is voor tienduizend gul-

- den verzekerd, *makka perkákas roemahnja ítoe tersoerat másoq perdjandjian mengganti roegi sa-luga roepiah.*
- VERZEKERGELD, o. *oewang katangoengan mengganti roegi.*
- VERZEKERING, vr. *hál menjoenggoehkan, penjoenggoehan.*
—, *bevestiging, katetápan, itzbát, Ar. In — nemen, tangkap.*
—, *borg stellen, tunggoeng, djádi hentar.*
- VERZEKERKANTOOR, o. *kantor perseroewan jang tunggoeng roegi, kantor persakoetówan jang mengganti roegi.*
- VERZEKERINGSKONTRAKT, o. *soerat perdjandjian mengganti roegi.*
- VERZELFSTANDIGEN, b. w. *berdzátkan, bri oedjoed.*
- VERZELFSTANDIGING, vr. *hál berdzátkan, hál bri oedjoed.*
- VERZELLEN, b. w. *toeroet, íkoet, L., mengiring, Hofst., temáni, mengáwan, songsong, serto.*
Welke hem te allen tijde verzelde, *jang sertánja paadda segalla koetika, M. S. R. 4.*
Wat zal hen —? *apákah jang pergi sertánja?*
Doen vergezeld gaan, *sertákan, menjer-tákan.*
—, *zie GELEIDEN.*
- VERZELLER, m. *jang toeroet, pengiring, Hofst., pengikoet.*
- VERZELLING, vr. *hál mengiring, Hofst., hál menoeroet.*
- VERZENDEN, b. w. *zie AFZENDEN.*
- VERZENDER, m. *zie AFZENDER.*
- VERZENDING, vr. *zie AFZENDING.*
- VERZENEN, vr. *meerv. toemit-toemit, toeng-kak, Juv.*
- VERZENGD, b. n. *kena hángoes, hángoes.*
Een — *kleed, kájin jang kena hángoes.*
—e luchtstreek, *benoewa pánas, d. i.:*
— oord, *terwijl oedara of angin pánas, eene heete dampkring of lucht beteekent.*
Geen haar van zijne huid was —, *makka sa-lei roemánja poon tiáda hángoes, S. R. 134.*
- VERZENGEN, b. w. *hángoeskan.*
—, o. w. *hángoes.*
—, *gelijk de gloeiende winden, ook hout — om het te krommen, lájorkan.*
— van planten en kruiden, *lájor.*
Verzengde korenaar, *poelot terlájor.*
- VERZENING, vr. *pengangoesan, hál menghángoeskan, kalajoerau.*
- VERZENMAKER, m. *toekang (pengárang) panton, zie DICHTER.*
- VERZET, o. *tijdverdrif, bárang kasoekáan.*
—, *tegenkating, perbantáhan, pelu-wánan.*
—, *zie RUST, VERPOOZING, PAND.*
- VERZETTEN, b. w. *pindahkan, tároh paadda lájin tempat, asá.*

- Men kan geen voet meer —, *tiada dapat berdjedjaq lagi*, S. R. 30.
 —, zie VERPLANTEN, VERPLAATSSEN, VERBIDDEN, VERGETEN, VERPANDEN, VERWEDDEN.
 Hij is niet te —, *makka terlaloe tagar hatinja*.
 Zich (tegen iets) —, *melawan, herbantah*.
 Zich eens —, *menjoekakan diri*.
 — (in het schaakspel), *pindahkan tēr*.
 Zijne droefheid —, *loepakan doeka-tj-táva*.
VERZETTING, vr. *hál pndahkan, pemndahan*.
 —, verschikking, andere wijs van rangschikken, *hál pengatoeran jang lájin*.
 —, zie VERPANDING.
VERZIEDEN, b. w. zie VERKOKEN.
VERZIEN, b. w. onachtzaam verwaarloozen. *lorpa dengan lálei*.
 Het spel —, verbroddelen, *sálah bermájin*.
 —, (geld), *bájar oewang menonton*, L.
 —, verwedden, *bertároh, betároh*, L.
 Zich —, *sálah melihat*.
VERZINING, vr. *sálah penglihatan, hál sálah melihat*.
VERSIEREN, b. w. *mengárang, perbólakan*.
 Een versierd verhaal, *jaritera jang di perholákan*.
VERZIJGEN, b. w. *tápisikan, sáringkan, kassi sáring*, L.
 —, o. w. *tápis, sáring*, L.
VERZIJGING, vr. *hál tápis, sáringan*.
VERZIJGVAT, o. *tampat tápis, tampat sáring*.
VERZIJPEN, o. w. *hilang bertiris*.
VERZILVERAAR, m. *pandai menjápoe dengan ajer péraq*.
VERZILVEREN, b. w. *pérákt, sápoes dengan ajer péraq, dadjala dengan ajer péraq*.
VERZILVERING, vr. *hál pérákt, hál menjápoe dengan ajer péraq, pemérákan*.
VERZINKEN, o. w. *tinggalam*.
 — (op zee), *gollá*.
 In gepeins verzonken, *tesekoer*.
 In de zee van Gods genade —, *tinggalam di dálam láwt rahmat Allah*.
 Hoevele duizende bergen tot eenen dam gemaakt werden, verzonken zij geheel door de buitengewone diepte, *brápa riboe goenong di témboekannya hábis tinggalam derri paadda sangat dálamnja*, S. R. 130.
VERZINKING, vr. *hál tinggalam*.
VERZINNELIJKEN, b. w. *ibáatkan, oepamákan*.
 Gelijkenissen — de waarheid, *makka per-oepamáan itoe mengibáatkan kabenáran*.
VERZINNELIJKING, vr. *ibárat, Ar, pengoe-pamáan*.
VERZINNEN, b. w. *mengalákan, mengadákan pertána-táma, mengira-ngira hinga dapat*.
 Hij was het, die het maken van zijden stoffen uitvond, *tálah jang mengadákan berboewat soetra*.
 Een middel —, *mengira-ngirakan dája*.
 Zich —, vergissen, *bersálah, sálah jikiran*.
VEZINNING, vr. *pendapátan dengan mengira-ngira*.
VERZINSEL, o. zie VERDICHTSEL.
VEZITTEN, b. w. *bájar tampat doedoeq*.
 —, door zitten verliezen, *hilangkan dengan doedoeq*.
 —, o. w. van plaats veranderen, *gisir, gessér*.
VERZOEK, o. *permintáan, pemohonan*.
 Een — toestaan, *brt móhon, tarima permntáan*.
VERZOEKEN, b. w. *pnta, gew. minta, memnta, móhon, póhongan, memóhonkan, anoehon, Jav*.
 — om te mogen vertrekken, *bermóhon, minta diri*, L.
 —, zie BEKOREN.
 —, zie NOODIGEN.
 En de Patih zeide: ik verzoek den wil van mijnen voortreffelijken gebiedter te vernemen, *makka soembah Páth anoehon koelo saking karso doeli toewankoe, H. R. P. (gedeeltelijk Jav)*.
 —, in verzoeking brengen, *membentjanákan*.
VERZOEKER, m. *jang minta, jang móhonkan*.
 —, verleider, *orang jang membentjanákan*.
 De — duivel, *iblis, Ar*.
VERZOEKING, vr. *bentjana*.
 — des duivels, *waswas, Ar*.
 — bekooring, *táwar, penáwar, fasoena, sarána, mantrá*.
 In — brengen, *bapertjobákan, membentjanákan*.
 Leid ons niet in —, *apálah kiránja djangan membentjanákan hambá*.
VERZOEKSCRIFT, o. *soerat permintáan, soerat rekés, verb., soerat pemohonan*.
 Een — overgeven, *bapersoembahkan soerat permintáan, kassi (oendjoq) soerat rekés, L*.
VERZOENBAAR, b. n. *jang dápat di perdameikan*.
 —, vatbaar voor kwijtschelding, *jang dápat di moeááskan, jang bóleh di kassi ampon, L*.
VERZOENDAG, m. *hárt perdameán*.
 —, dag van kwijtschelding, *hárt moeááf, hárt orang dápat ampon*.
VERZOENDEKSEL, o. *toetsopan táboet*.
VERZOENEN, b. w. bevredigen, *dameikan, soelohkan*.
 Eenen verzoenden vijand moet men niet te veel vertrouwen, *sát oe jang djádi tsobat itoe djangan di pertjáju terlaloe amat*.
 Eene misdaad —, *moeááskan dosa, anpoem sálah*.
VERZOENER, m. *jang mendameikan, pendámei*.

- , die vergeving schenkt, *jang membrí moeâf, jang kassí ampon*, L.
- VERZOENING, vr. *perdameiän, tsolí, Ar.*
—, vergiffenis, *moeâf, Ar., ampon.*
- VERZOENINGSWERK, o. *perboewátan ampon, hál moeâf, Ar., ámal moeâf, Ar.*
- VERZOENLIJKHEID, vr. *hâti jang dápat di perdameikau.*
- VERZOETEN, h. w. *mániskan, memániskan, békin mánis, L.*
—, zie VERZACHTEN.
- VERZOETING, vr. *hál memániskan, pema-nisan.*
- VERZOLEN, b. w. *gantí sól, L., gantí tala-pákan sapátoe.*
- VERZOLING, vr. *penggantian talapákan sa pátoe, gantí sól, L.*
- VERZONEN, b. w. *mengákoe ánaq láki-láki.*
- VERZONING, vr. *hál mengákoe ánaq láki-láki.*
- VERZOOMEN, b. w. *békin sóm bahároe, L., berkelimkan poela.*
- VERZORGEN, b. w. *piára, L., palihára, kalanggára.*
—, van levensmiddelen voorzien, *mem-béjajákan, membrí rezeqt, H.*
Iemand met alle oplettenheid —, *salija.*
God verzorgt zijne dienaren, *bahoewa Allah djoewa jang membrí rezeqt puadda hambánja.*
Het vuur —, *djága ápi.*
Eenen zieke —, *meráwattin órang sá-kiit, L., djága órang sákit.*
Deuren en vensters —, *djága píntoe dan djandéla béjar di toetop bájiq-bájiq.*
- VERZORGER, m. *jang piára, jang memalika-rákan, zie VERZORGEN.*
—, God, *razzáq, Ar.*
- VERZORGING, vr. *pemaliharáän, hál membé-jajákan.*
- VERZOT, b. n. *gila ingin, rindoe-dendam.*
— op een meisje, *gila biráhi akan sa-órang parampoeuan.*
- VERZOTHEID, vr. *ka-inginan jang gila.*
—, verliefdheid, *biráht.*
- VERZOTTEN, o. w. *gila ingin, gila biráht.*
Verzot op het spel zijn, *gila ingin ber-djoedí.*
Op kinderen —, *giligátan.*
- VERZOUTEN, b. w. *boeboh garam terláloe bánjaq, tároh garam terláloe bánjaq.*
- VERZUCHTEN, o. w. *kaloh terláloe sangat.*
—, zie VERKWIJNEN.
- VERZUCHTING, vr. *hál menaloh.*
- VERZUIM, o. *alpa, lá'è, kalaléän, kaäl-páän.*
Door —, *oleh kalaléän, sabab loepa dan lálé.*
Een misslag uit —, *bárang sálah ká-rana loepa dan lálé.*
—, verlies, *kahilángan.*
— van tijd, *kahilángan waqtóe.*
- VERZUIMEN, b. w. *wálei, alpa, chiláf, Ar.*
—, vergeten, *loepa.*

- Zijnen pligt —, *mengalpákan, bárang jang ferdloe (wádjih).*
- Niets — wat noodzakelijk is, *táda me-láleikan bárang jang di berhádjat.*
- VERZUIPEN, b. w. *boeroeskan dengan mi-nom.*
Zich —, *lemaskan diri di dálam ójer.*
Zich in den wijn —, *minom anggoer sampé mampoes, L.*
- VERZUIPER, m. *dronkaard, pemáboq, órang jang memboeroeskan hartánja dengan minom áraq (sópt, anggoer, enz.)*
- VERZUREN, b. w. *mengásamkan, mengasámí, békin asam, L., békin massam, L.*
—, o. w. *djádi asam (másam, massam, L.), djádi bantjoet, L.*
- VERZURING, vr. *hál djádi asam.*
- VERZUURD, b. n. *bantjoet, L., bási, L., asam, massam, L.*
- VERZWAGEREN, b. w. *djadíkan sánaq sabab káwin.*
Zich —, *djádi sánaq káraná káwin.*
- VERZWAGERING, vr. *hál djádi sánaq sabab káwin, djádi kaloewarga káraná nikáh.*
- VERZWAKKEN, b. w. *melemahkan, menghi-langkan goewat, mendláifkan, letekan, lesoean.*
—, o. w. *djádi lemah, djádi dláif.*
Afgemat en verzwakt, *leteh-lesoe, dláif, Ar.*
Daar ik nu reeds oud geworden ben en mijn ligchaam zeer verzwakt is, *makla sedang akoe soedah toewah dan toebokoe poon sangat dláif, M. S. R. 57.*
- VERZWAKKING, vr. *hál melemahkan, hál mendláifkan.*
— des gezichts, *káboer máta.*
- VERZWAREN, b. w. *membratkan, békin brat, perbesaar.*
Eenen eed —, *perbesaar soempah.*
—, toevoegen, *tambah.*
—, o. w. *zwaarderd worden, djádi le-beh brat.*
- VERZWAREND, b. n. *jang membratkan, jang békin lebeh brat, L.*
— e omstandigheden, *hál ahoewál jang membratkan.*
- VERZWARING, vr. *hál membratkan.*
- VERZWEETEN, b. w. *hilangkau dengan ber-peloh.*
- VERZWELGEN, b. w. *inzwelgen, telan, gógaw.*
Verzwolgen, *verzonken, istighráq, Ar.*
Doen — (in het water,) *tinggelamkan.*
Toen de koning Farao door den toorn van God den Allerhoogste verzwolgen werd, *apabila rádjá Faróen itoe di ting-gelamkan Allah táala dengan morkája, M. S. R. 51.*
- VERZWELGING, vr. *hál menelan.*
—, (absorption,) *hál tinggelam.*
- VERZWEDELEN, b. w. *djoewal bertoekear-toekúran.*

- VERZWEREN**, b. w. zie VERZEGGEN.
 —, vercitteren, *hilang dengan ber-nānah*.
VERZWERING, vr. *kāl soempah tiāda māwoe*.
 —, zie VERETTERING.
VERZWIJEREN, b. w. *boeroes, boeroeskan*.
VERZWIJGEN, b. w. *tiāda mengatākan, tiāda mengaloewarkau, semboenikan, diam*.
VERZWIJGER, m. *jang semboenikan*.
VERZWIJGING, vr. *kāl semboenikan, kāl tiāda mengatākan*.
VERZWIKKEN, b. w. *sālah lākoe, L., tagaliat, kasellioe*.
VERZWIKKING, vr. *kāl sālah lākoe, L., kāl tagaliat*.
VERZWINDEN, o. w. *lānjap, hilang, ghājih, Ar.*
VESPER, m. (bij de Mahomedanen onbekend, *soembahjang āsar* is het namiddaggebed, dat te vier uren aanvangt, terwijl de — gewoonlijk te drie uren begint).
VEST, vr. wal, *déwāla, Perz., dinding*.
 —, holwerk, *bénténg, koeboe*.
 —, kasteel, *kōta*.
 —, kleedingstuk, *vestje, rompi*.
Vestaalsche maagd. batoel, Ar.
VESTEN, b. w. *membénténgkan*.
 —, zie VESTIGEN.
VESTIGEN, b. w. *grondvesten, mengālskan*.
 —, daarstellen, *mendjadikan, mengadākan, memboewat, békin, L.*
De oogen op iets —, pandang, mengindjag māta.
Zijne hoop op God —, harap atas Allah.
Het oog op eene maagd —, birāht akan ānaq dāra sa-ōrang.
VESTIGING, vr. *grondvesting, kāl mengālskan*.
 —, daarstelling, *kāl mendjadikan, pemboewatan, békinan, L.*
VESTING, vr. versterkt kasteel, *kōta*.
 —, schans, *batterij, bénténg, koeboe*.
Voorts had die — zeven wallen achter elkander, adapoon kōta itoe toedjoh lāpis, S. R. 135.
 —, bolwerk, *bolwarti*, van het Portug. *boluarte*.
VESTINGBOUW, m. *pekardjiān memboewat bénténg, kāl mengikat bolwarti*.
VESTINGROUWER, m. *pandai mengikat bolwarti, pandei memboewat bénténg (koeboe)*.
VESTINGBOUWKUNDE, vr. *ilmoe (kapandei-ān) mengikat bolwarti, pengatahoewan memboewat bénténg (koeboe)*.
VESTJE, o. *rompi, L.*
VET, o. *gemoq, goemoq, lemaq*.
VET, b. n. en bijw. *gemoq, goemoq, sjahm, Ar.*
 — vleesch, *dāging jang gemoq*.
 — te beesten, *binatang jang gemoq, hi-nātang bertambon-tambon*.
 — worden, *djādi gemoq*.
 — maken, *menggemoqkan, békin gemoq, menambonkan*.
 —, mollig, *poezclig, umpoq, L.*
 —, zie VOORDEELIG.
VETACHTIG, b. n. zie VETTIG.
VETBOOM, m. *minina*.
VETER, m. *tāli ikat, tāli-hoebong-hoebongan, fita, L.*
VETEREN, b. w. *toetop sāma tāli ikat*.
VETHEID, vr. *kagemōk-an*.
 — van het hoofd, *dakt*.
VETKAARS, vr. *dian gemoq, lilin gemoq, L.*
VETMAKING, vr. *kāl menambonkan, kāl békin gemoq*.
VETPOT, m. *tapat (bakas) gemoq*.
VETROK, m. *setāpoet gemoq*.
VETTEN, b. w. *menggemoqkan*.
 —, meston, *menambonkan*.
VETTIG, b. n. *bergemoq, gemoq djoega, gemoq sedikit*.
VETWEIDEN, b. w. *menambonkan sāpt (sampi)*.
VETWEIDER, m. *ōrang jang menambonkan sāpt (sampi), toekang sampj jang gemoq*.
VEULEN, o. *ānaq koeda, koeda moeda, belo, Jav., ook bullo*.
 — van enen kameel, *ānaq onta*.
VEZEL, vr. *oerat sent, oerat hāloes*.
Harige —s van den Arēn-boom, dorq.
 — en van bloemen, *sāri*.
VEZELACHTIG, b. n. *beroerat sent, beroerat hāloes*.
VEZELEN, o. w. *berbisiq*.
VICARIUS, m. *nājib, Ar.*
VICE-ADMIRAL, m. *laqsamāna moeda*.
VICE-PRESIDENT, m. *walil kapāla maljlis*.
VICTUALIËN, vr. zie LEVENSMIDDELEN.
VICTUALIËREN, b. w. *membakalkan*.
VICTUALIËMEESTER, m. *djoeroe membakalkan, djoeroe jang sādiākan bakal-bakālan*.
VIER, telw. en z. n. vr. *empat, arbā, Ar., tjatoer, Sansk.*
 —, (bij elkander,) *ber-empat*.
Wij kwamen met ons —en, makka kita datang ber-empat ōrang.
Met zijn —en, ōrang berempat, ka-ampatnja.
 — aan —, *empat-empat*.
 — vogels, *hoerong empat ēkor*.
 Tot — maken, *mengampatkan*.
Hij kwam even voor —en, makka ia-poon datang ampir djām poekol empat (ampir poekol empat).
 In —en verdeeld, *di bahāgi empat*.
 — te gelijk, *empat sāma sakāli*.
 Alle —, (het zij afzonderlijk of vereenigd,) *empat-empat*.
 Over — dagen, *toengging*.
 En de koning met zijn gemalin en zonen met hun —en, *makka rādja deng-an istrinja dan ānaqnja ka-empat*.
VIERAVOND, m. (heilige avond vóór eenen feestdag,) *mālam hārti rája*, (de nacht

- wordt eerst genoemd bij de Maleijers).
- VIERBEENIG**, b. n. *berkâki ampat*.
- VIERBLADERIG**, b. n. *berdâwon ampat*.
- VIERBLOEMIG**, b. n. *berboenga ampat*, *berkumbang ampat*, L.
- VIERDE**, b. n. *ka-âmpat*.
De — zijn, *mengampati*.
De — maand, *boelan jang ka-âmpat*.
—, o. $\frac{1}{4}$, *sa-per-ampat*, *sa-prâpat*, L.,
soekoe, *sa-soekoe*, *sa-pâha*.
 $\frac{4}{8}$, *koerang sa-soekoe lima*.
Drie en een — spaansche mat, *tiga ringgit sa-soekoe*.
Tien —, bijw. *paadda ka-âmpat ka-linja*.
- VIERDEELIG**, b. n. *jang berbahâgi ampat*.
- VIERDEPART**, o. *sa-per-ampat*.
- VIERDERHANDE**, b. n. *bagei ampat*, *ampat roepa*.
- VIERDRAADSCH**, b. n. *ampat pintal*.
— garen, *benang ampat pintal*.
- VIERDUBBEL**, b. n. *ampat ganda*, *ampat kâli*.
— e lagen, *ampat lâpis*.
- VIERDUIZENDSTE**, b. n. *jang ka-âmpat riboe*.
Het —, o. $\frac{1}{4000}$, *sa-per-ampat riboe*.
- VIEREN**, o. w. heiligen, *rajâkan*, *memoeli-âkan*, *permoelia*.
Eenen feestdag —, *memoeliâkan hari râja*.
Iemand —, verheffen, *memoelji orang*.
Den teugel aan zijne driften —, *menoe-roet hawâ nafsoe*.
—, bot —, *hoelor*, *lombor*, *brî landong*.
Den schoot (van een zeil) hot —, *brî landong tâli klat*, *hoeloerkan tâli klat*.
Een touw —, *hoelor tâli*.
- VIERENDEEL**, o. *sa-per-ampat*, *saprâpat*.
- VIERENDEELEN**, b. w. *bâgi ampat*, L., *ba-hâgi ampat*, *persasoekoe*.
—, met vier paarden van een trekken, *pakoedâkan*.
- VIERHANDIG**, b. n. *bertangan ampat*.
- VIERHOEK**, m. *ampat pendjoeroe* (*pendjoerei*, *ampat persâgi*, *ampat pissâgi*, L., (beide laatste uitdrukkingen beteekenen eigenlijk vierzijdig).
- VIERHOEKIG**, b. n. zie **VIERHOEK**.
- VIERHONDERDSTE**, b. n. en o. *ka-âmpat râtocs*.
- VIERHOORNIG**, b. n. *bertandog ampat*.
- VIERING**, m. *hâl memoeliâkan*.
- VIERJARIG**, b. n. *ôenoer ampat tâlon*.
- VIERKANT**, o. *ampat persâgi*, *ampat pissâgi*, L.
Niet zuiver —, zoo als sommige zakdoeken, *soewati*, Chin.
- VIERKANT**, b. n. *jang ampat persâgi*.
- VIERKANTEN**, b. w. *memboewat ampat persâgi*, *ampat persâgikan*, *bekin ampat pissâgi*, L.
- VIERKANTIG**, b. n. *jang ampat persâgi*.
- VIERKANTIGHEID**, vt. *roepa ampat persâgi*.
- VIERKLAUWIG**, b. n. *berkoekoe ampat*.
- VIERKLEURIG**, b. n. *berwarna ampat*.
- VIERKORRELIG**, b. n. *berbidji ampat*.
- VIERLEDIG**, b. n. *berbâgei ampat*, *ampat perkâra*.
— e bepalingen, *sjarth ampat perkâra*.
- VIERLING**, m. en vt. *soedâra ânag kambar ganda*.
- VIERMAAL**, bijw. *ampat kâli*.
— vernienigvulligen, *gandâkan ampat*.
- VIERMAANDELIJKSCH**, b. n. *tiap-tiap ampat boelan*, *sâban-sâban ampat boelan*, L.
- VIERMANNIG**, b. n. in: — e plant, (tetra-thera,) *tangkallak*, *hoeroe*, Soend.
- VIERONDER**, m. een kogel van vier pond, *pelôr jang ampat kâti bratnja*.
- VIERPONDIG**, b. n. *ampat kâti bratnja*, *brat ampat kâti*.
- VIERRADERIG**, b. n. *berdjantrâ ampat*.
- VIERSCHAAR**, vt. zie **REGTBANK**.
- VIERSPRONG**, m. zie **KRUISWEG**.
- VIERSPAN**, o. *koeda ampat*, *ampat koeda*.
- VIERSTEMMIG**, b. n. *dengan soewâra ampat orang*.
- VIERTAL**, o. *bilangan ampat*, *djoemlah ampat*.
- VIERTALLIG**, b. n. *berampat*.
- VIERVAKKIG**, b. n. *bertumpang ampat*.
—, met vier hokjes, *âda ampat kôtaq*, *berkôtaq ampat*.
— van eenen tuin, *âda ampat pêtaq*, *berpêtaq ampat*.
- VIERVERGEGIG**, b. n. *berdjârt ampat*.
- VIERVLEUGELIG**, b. n. *berwâjap ampat*.
- VIERVOET**, m. *budatng jang berkâki ampat*.
- VIERVOETIG**, b. n. *berampat kâki*, *berkâki ampat*.
— en kruipend gedierte, *hasjarât*, Ar.
— e dieren, vee, *mawâsjî*, Ar.
- VIERVOUD**, o. *ampat kâli*, *ampat ganda*.
- VIERVOUDIG**, b. n. *berampat kâli*, *ampat ganda*, *ampat ganda-berganda*.
- VIERWERF**, bijw. *ampat kâli*.
- VIERZIJDIG**, b. n. zie **VIERKANT**.
- VIES**, b. n. walging verwekkende, *jang brî moewal*, *jang memoeuwalkan*, *jang djâdi djemoe*, *jang menjemoeakan*.
— van lucht, *denoer*.
— zijn, walgen, *djemoe*, *moewal*, *bermoewal*, *gilli*.
- VIESHEID**, vt. *kadjemoewan*, *kaqillian*.
- VIEZEEVAAS**, vt. *tingkah*, *râsa hâti*.
- VIGNET**, o. *figoera*, *pigoera*, Port., *gambar paadda moeka kitâb*.
- VIJAND**, m. (algemeene) *moesoeh ilwa*, Ar.
Al zijne — en op het slagveld overwinnen, *mengâlakkan segaila moesoeh ilwa di mêdan paprangan*.
—, (bijzondere,) *satroe*.
— worden, *djâdi satroe*.

- Als — behandeld worden, *di persatroe*.
- VIJANDELIJK**, b. n. *bermoesoeh*, *memoesoeh*.
— land, *negri bermoesoeh*.
— (van personen,) *bersatroe*, *menjatrowi*.
Iemand — zijn, *menjatrowet akan orang bersatroe sama orang*, L.
- VIJANDELIJKHEID**, vt. *pri moesoeh*, *pri satroe*, *kasatroewan*, zie **VIJANDELIJK**.
- VIJANDIG**, b. n. zie **VIJANDELIJK**, **HATELIJK**.
- VIJANDIN**, vt. *parampoewan bersatroe*.
- VIJANDSCHAP**, vt. (persoonlijke,) *pri kasatroewan*, *adawat*, Ar., *choetsoemat*, Ar.
—, (van een volk,) *permoesoehan*, *pri bermoesoeh*.
In — leven, *djoetaq*, L.
- VIJF**, telw. en z. n. vr. *lima*, *chams*, Ar.
Met zijn vijven, *berlima orang*, *kalimánja*.
Zij liepen met hun vijven weg, *laloelári kalimánja*.
— boomen, *pohon lima batang*.
— en veertig, *ampat poeloh lima*, *tengah lima poeloh*.
De — boeken van Mozes. *tawrit*, Ar.
— uren afstands, *lima djám djáwhnja*.
Tot — maken, *melimákan*.
Het is half —, *ada djám poekol ampat sa-tengah*.
- VIJFDAAGSCH**, b. n. *jang lima hárt lamánja*.
- VIJFDE**, b. n. *kalima*, *lima*.
Een —, o. $\frac{1}{5}$. *sa-per-lima*.
De — zijn, *melimá-i*.
—, bijw. ten —, *paadda kalima kalinja*.
- VIJFDEHALF**, b. n. *ampat sa-tengah*.
- VIJFDEPART**, o. *sa-per-lima*.
- VIJFDERHANDE**, b. n. *lima bágei*, *lima roepa*.
- VIJFDRAADSCH**, b. n. *lima pntal*.
- VIJFDUBBEL**, b. n. *lima ganda*.
—e laged, *lima soeson*.
- VIJFHOEK**, m. *vijkant*, *lima pentjoeroe*, *lima perságt*, *lima písegt*, L., *salimpat*, (het laatste woord beteekent ook: een vijfhoekig figuur van gouldraad op de zijde der hoofdkussens bij de Maleijers).
- VIJFJARIG**, b. n. *lima táhon demoernja*, *doed-oewat*, Ar.
- VIJFKANT**, b. n. zie **VIJFHOEK**.
- VIJFKEURIG**, b. n. *berwarna lima*.
- VIJFMAAL**, bijw. *lima kali*.
- VIJFKORRELIG**, b. n. *berbidji lima*.
- VIJFMAANDIG**, b. n. *lima boelan lamánja*.
- VIJFOOG**, vr. visch, *ikan gájljah*.
- VIJFTHALF**, b. n. *ampat satengah*, *koerang satengah lima*.
- VIJFTANDIG**, b. n. *bergigi lima*.
- VIJFTIEN**, b. n. *lima blas*.
- VIJFTIENDAAGSCH**, b. n. *lima blas hárt lamánja*.
- VIJFTIENDE**, b. n. *kalima blas*, *lima blas*.
Op den —n dag der maand, *paadda lima blas hárt boelan*.
Het — artikel, *perkára jang kalima blas*.
Een —, $\frac{1}{15}$, *sa-per-lima blas*.
- VIJFTIENJARIG**, b. n. *lima blas táhon demoernja*.
- VIJFTIG**, telw. *lima poeloh*.
- VIJFTIGER**, m. *orang jang lima poeioh táhon demoernja*.
- VIJFTIGMAAL**, bijw. *lima poeloh kali*.
- VIJFTIGSTE**, b. n. *kalima poeloh*.
Een —, $\frac{1}{20}$, *sa-per-lima poeloh*.
- VIJFTIGVOUD**, o. *lima poeloh ganda*.
- VIJFVOUD**, o. *lima ganda*.
- VIJFVOUDIG**, b. n. *berganda lima*.
- VIJFWEK**, bijw. *lima kali*.
- VIJFZIJDIG**, b. n. *lima perságt*.
- VIJG**, vr. *boewah ara*, *andjir*, *boewah lo*, tin. Ar., *pisang*, *wolanda*, L.
Wilde —, *boewah roe*.
Chinesche —, *kasmaq*.
- VIJGEBLAD**, o. *dáwon pohon ara*.
- VIJGEROOM**, m. *pohon ara*.
Wilde —, *pohon roe*.
—, vreemde —, *antjaq*.
Indische —, *banaan*, *pohon pisang*.
—, (*figus sycomorus*.) *djommeiz*, Ar.
- VIJGETOUW**, o. *idjoq*, *táki idjoq*, *táki idjoe*.
- VIJL**, vr. *kikir*.
- VIJLEN**, b. w. *kikir*, *mengikir*.
De tanden —, *dábong*.
- VIJLING**, vr. *pengikiran*.
- VIJLMAKER**, m. *pandei memboewat kikir*, *toekang kikir*.
- VIJLSEL**, o. *táki kikir*, *tátar*, *bakas kikir*.
- VIJT**, vr. *fijt*, *kaloeroetan*.
- VIJVER**, m. *kólam*, *émpang*, L., *pengempany*, L., *lalangan*.
Groote bedijkte —, waarin visschen gehouden worden, *tambak*.
— bij eene rivier, *roempon*, L.
— mot gouden wanden, *kólam berikat amas*.
- VIJVERWATER**, o. *ajer kólam*, *ajer émpang*, L.
- VIJZEL**, m. *stampvat*, *lesong*.
—, rijstblok, *loempang*, L.
- VIJZELSTAMPER**, m. *aloe lesong*, *kájoe toemboeq*, *aloe loempang*, L.
- VILDER**, m. *toekang kesét*, L., *toekang mengoelít*, *pengoelít*.
- VILDERSKNECHT**, m. *boedjang toekang kesét*, L.
- VILKUIL**, vr. *villerij*, *tampat toekang kesét*, *serlong koelít sápi jang di sámag*.
- VILLEN**, b. w. *kesét*, L., *koelít*, *kalocpas*.
- VILLER**, m. zie **VILDER**.
- VILLING**, vr. *háal mengoelít* (*kesét*, L.)

- VILMES**, o. *piso toekang kesêt*, L., *ptsaw toekang mangoelitt*.
- VILT**, o. *boeloe domba* (boeloe kambing wólánda, L.) *bakal tópi*.
- VIM**, vr. *sa-rátos*.
- VIS**, vr. (van eenen visch,) *sirip, képpès, L., kíkis, L., dájóeng*.
Geene — *verroeren, tiáda bergeraq, diam sakáli*.
—, *bloedvin, bisoel*.
- VINDEN**, b. w. *dápat*, *mendápatkan, bertemoe, soewa, bersoewa, besoewa*.
Zoekende —, *tjahári dápat*.
—, *hergeen verloren was, mendápatkan báráng jang hilang, besoewa báráng jang hilang iloe*.
Niet kunnen —, *tiáda dápat di timboellkan (di per-óleh)*, ook: *tiáda kadapátan*.
Vermaak —, *soeka, berkenan, ridlá, Ar*.
Indien de woorden van uwen dienaar ingang —, *djikalaw loeloes soembah hambámoe, S. R. 159*.
Zich in staat — te doen, *dápat kardja*.
Eenig middel —, *mendápat báráng djaja (tipoe, motslehat, Ar)*.
—, (uit het hoofd,) *mengira-ngira*.
Het met iemand —, *selesseikan báráng perkára dengan sa-órang*.
Zich voor geld laten —, *mákan soewáb*.
Zich ergens laten —, *dátang paadda soewátóe tampat*.
- VINDER**, m. *jang dápat (mendápat)*.
- VINDING**, vr. *kadapátan, pendapátan*.
- VINDINGRIJK**, b. n. *ber-áqul, bánjaq bisa, L., ostád, Perz.*
- VINDINGRIJKHEID**, vr. *áqal*.
- VINGER**, m. *djárt, ánaq tángan*.
De duim, eerste —, *iboe djárt, iboe tángan, djoempol, L*.
De tweede —, voorste —, *djárt toen-djoeq, teloendjoeq, djárt sjahádat*.
De derde of middelste —, *djárt tengah, djárt máti, djárt hantoe*.
De vierde —, *djárt mánis*.
De vijfde —, *pink, djárt kalingking, kalingking*.
De tusschenruimte der —s, *tjelah djárt, selang djárt*.
Het binnenste van eenen —, *proet djárt*.
Door de —en zien, *lihat tiáda melihat*.
Met de knokkels der —en slaan, (trommelen,) *meloetoe*.
Met den — wijzen, *toendjoq dengan djárt*.
Op de —s tellen, *hitoeng paadda djárt*.
De —s zetten (op iets) *tároh djárt*.
De snaren van de luit met de —s tokkelen, *pitik ketjapt*.
Te kort van —s of teenen, *djoebil*.
- VINGERBREED**, b. n. *vingerbredte, lébarnja djárt*.
Een —, *lébarnja sa-djárt*.

- VINGERDIK**, b. n. *tebalnja djárt*.
- VINGEREN**, b. w. *merába dengan djárt, mendjámah dengan djárt*.
- VINGERGLAS**, o. *kamboekan, glas tjoetjt djárt*.
- VINGERGREEP**, vr. *djintiq, djoempoet*.
Een —, *sa-djintiq, sa-djoempoet*.
- VINGERIANDSCHOEN**, m. *sárony tángan sámá djárt, L*.
- VINGERHOED**, m. *bídal, tjintjin mendjáhut, sárony djárt*.
—, *zekere visch, koerne*.
- VINGERHOEDSKRUID**, o. *widjor, kakawátan, Soend*.
- VINGERKRUID**, o. *telóas*.
- VINGERLANG**, b. n. *pandjangnja djárt*.
- VINGERLID**, o. *roewas, roewas djárt, boekoe djárt*.
- VINGERLOOS**, b. n. *soempoeng, Jav., tiáda berdjárt*.
- VINGERRING**, m. *tjintjin, tjintjin djárt*.
- VINGERSIERAAD**, o. *serba djárt*.
- VINGERSPRAAK**, vr. *bahásá djárt*.
- VINGERTOP**, m. *hoedjong djárt*.
- VINGERVORMIG**, b. n. *sa-roepa djárt, se-perti djárt roepánja*.
- VINNIG**, b. n. *bits, bingis, pedas*.
Een — *mensch, órang bingis*.
—, *scherp, tádjam*.
—, *hard, ruw, kásar*.
—e woorden, *perkatáän jang pedas (tádjam)*.
- VINNIGHEID**, vr. *prí bingis*.
- VIOLET**, b. n. *oengoe*.
- VIOLETBLOEM**, vr. *boenga oengoe, tsobosamira, Jap., in den plantentuin te Baitenzorg aanwezig*.
- VIOLIERBOOM**, m. *kájoe mirré*.
- VIOL**, vr. *vedel, rabab, harbab, roebáb, Perz., bíóla, L*.
Op de — spelen, *kisil rabab, gósoq bíóla, L., májin rabab, májin bíóla, L*.
- VIOLSNAAAR**, vr. *táti bíóla, L., káwat (táti) rabab, qoetsb, Ar*.
- VIOLSNAARHOUTJE**, o. *staart, waaraan het onderende der snaren wordt vastgemaakt, sanggoegoe*.
- VIOLSPLEER**, m. *jang mengisil rabab, jang májin bíóla, L*.
- VIOLTOON**, m. *boenji rabab*.
- VISCH**, m. *ikan, samak, Ar., mina, Sansk., hot, Ar*.
— *gestoofd met boter, tamarinde, spaansche peper, enz. píndang*.
—, *die de schepping schraagt, noen*.
Gebakken —, *ikan góreng*.
—, *die lang in pekél gestaan heeft, bódoe*.
Gedroogde —, *ikan kring*.
Eene bijzondere soort van gedroogde —, *tjoemí-tjoemí*.
Gezouten —, *ikan assin, bekásan ikan*.
Al de visschen in de zee, *segála ikan jang dátam lávoet, S. R. 143*.

- Ingelegde —, *ajar ikan*.
Geüzijnde —, *ikan jang soeduh di toekâ-i*.
Even als het bestaan van eenen — in het water is, *seperti kuudâin ikan dâlam ajer*, M. S. R. 32.
Het hemelsteeken de visschen, *borôjo'-lot*, Ar., mina, Sansk.
- VISCHAAAS, o. *oempan, oempan*.
VISCHANGEL, m. *mâta kâjil, mâta pantjing*, L.
VISCHBOOT, vr. *prâhoe ikan*, zie VISSCHERSCHUIT.
VISCHBEN, vr. *bâkoel ikan*.
VISCHBUN, vr. *têngkoq, bangloq*.
VISCHDODDER, m. *gewas, uaitos wolan, uhtotomis*, L.
VISCHDOOP, m. *kâwah ikan*.
VISCHETER, m. *orang jang mâkan ikan*.
VISCHFUIK, vr. *boeboe, belat, belet*.
VISCHGELD, o. *bêa pâsar ikan*.
VISCHGRAAT, vr. *toelang ikan*.
VISCHHAAK, m. *hoek, mâta kâjil (pantjing, L.)*.
VISCHHADEL, m. *pernâtigân ikan*.
VISCHHOEK, m. zie VISCHANGEL.
VISCHHUID, vr. *koelût ikan*.
—, *roggehuid, koelût ikan pârt*.
VISHKAAR, vr. *koeroengan ikan, bangloq*.
VISCHKIEUWEN, vr. *meerv. isang*.
VISCHKOOPEL, m. *orang djoewal ikan, toekang ikan*.
VISCHKOP, m. *kapâlz ikan*.
VISCHKORF, m. *bâkoel ikan*.
Lange —, *krandjing ikan*.
VISCHKUIT, vr. *telôr ikan*.
Gezouten —, *troeboe, teroeboe, telôr troeboe*.
VISCHLIJN, vr. met verschillende snoeren en haken, *râwaf*.
VISCHMARKT, vr. *pâsar ikan*.
VISCHNET, o. *djâla, djâling*.
Met een — *visschen, mendjâla*.
—, *schrobnet, poekat*.
VISCHOOGSTEEN, m. *bidji mâta ikan*.
VISCHOTTER, m. *moesang*.
VISCHRIJK, b. n. *penoeh ikan, bânjaq ikan*.
VISCHSCHUB, vr. *sisiq ikan*.
VISCHSCHUIT, vr. zie VISSCHERSCHUIT.
VISCHSPAAN, vr. *sêdoq ikan, sondoq ikan*.
VISCHSTAART, vr. *êkor ikan*.
VISCHTAND, m. *gigi ikan*.
VISCHTON, vr. *tong ikan*.
VISCHTOEG, vr. *tobbe, pâsae ikan*.
VISCHTUIG, o. *prabot toekang ikan, serba nalâjan*.
VISCHVANGST, vr. *pentjarian ikan*.
— met de hand in een afgedamd water, *hâl tangkap ikan*.
VISCHVERKOOPEL, m. *orang djoewal ikan, toekang ikan*.
VISCHVIJVER, m. *(groote) tambaq*.
—, *(kleinere) pengûmpang, kolam*.
- VISCHWANT, o. *djâla*.
VISCHWATER, o. *tampat menjâri ikan*.
VISSCHEN, b. w. *tjahârt ikan, tjârt ikan*.
—, *(visch met de hand vangen) tungkap ikan*.
— met den hengel, *kâjil, mengâjil, pantjing*, L., *mantjing*, L.
—, met het net, *mendjâla*.
— met een koord aan hetwelk vele lijnen met hoeken zijn, *merâwt*.
—, met het schrobnet, *memoekat*.
—, zie UITVORSCHEN, VORSCHEN.
- VISSCHER, m. *toekang tjârt ikan, nalâjan*.
VISSCHERIJ, vr. *pentjarian ikan*.
VISSCHERSCHUIT, vr. *prâhoe ikan bidôq, prâhoe orang tjârt ikan*.
— om met den zegen te visschen, *prâhoe pâjang, sampan poekat*.
VISSCHING, vr. *hâl menjahârt ikan, pentjarian ikan, L*.
VITLUST, m. *vitzucht, soeka mentjeld*.
VITRIJOL, o. *koperrôod, teroest, padâki, zâdj*, Ar., *sjabb*, Ar.
VITRIJOLGEEST, m. *roh, teroest*,
VITRIJOLOLIE, vr. *minjaq teroest*.
VITRIJOLSTEEN, m. *bâtoe teroest*.
VITRIJOLWATER, o. *ajer teroest*.
VITRIJOLZUUR, o. *asam teroest*.
VITSE, vr. *moesang*.
VITTE, o. w. *tjeld, mentjeld*.
VITTER, m. *orang jang soeka mentjeld*.
VITTEKIJ, vr. *pentjelâan*.
— op koopwaren, *tjanjtâlan*.
VIZIER, m. *hooge staatsdienaar, wazir, wazir*, Ar.
VIZIER, o. *mikijzer, mâta bedil, besst toedjoewan, mudjrd, Ar., madjrd bedil*.
— van eenen helm, *nâtang katoepong*.
- VLA, vr. *vlade, dâdih telor dengan soesoe*.
VLAAG, vr. *wind—, bâjoe, angin riboet*.
De wind blies met vlagen, *makka angin poun bertioep sâbong-menjâbong*.
—, *luim, tingkah, sa-râsa hâti*.
—, *bijw. bij vlagen, terkâdang-kâdang*.
—, *tusschenpozing, perhentian*.
- VLAG, vr. *vlagge, bandéra, Port., zie BANNER, VAANDEL*.
De — *hijschen, pâsang bandéra, kassi nâjig bandéra, L*.
De Hollandsche — is in alle oorden der wereld vereerd, *makka bandéra wlanda itoe di hormatkan paadda segalla fihag doenjâ*.
— met tippen, *tonggol bertjâwang*.
Vlag met eenen kwispel of staart, *tonggol bertjamâra*.
- VLAGGEDOEK, o. *kâjin bandéra*.
VLAGGEN, o. w. *pâkei bandéra, bertonggol*.
VLAGGEGIST, vr. *peti bandéra*.
VLAGGESTOK, m. *kâjoe (tiang) bandéra*.
VLAGGETOUW, o. *tâli bandéra*.
VLAGGEVOERDER, m. *kapal lagsamâna*.
VLAKE, b. n. *râta, dâtar*.

Een — land, *tánah ráta*.

Een — veld, *vlakke, pádang*, zie

VLAKTE.

De — ke hand, *tápaq tángan*.

De — ke oppervlakte des waters, *moeka ajer jang ráta*.

Een huis in het — ke veld, *roemah di pádang*.

— water, *ajer teloh (tampas)*.

— maken, *meratákan, békin ráta*.

—, bijw. juist, *tapat, tápat, tepat*.

— west, *barut tapat*.

— oost, *tímor tapat*. (Bij noord en zuid wordt *tapat* niet gebruikt.)

— noorden, *oetára betoel*.

— tegenover, *betoel di sabrang*.

VLAKE, o. ráta, moeka, tampas.

Het — des waters, *moeka ajer*.

Het — eens spiegels, *moeka tjermín, ratánja tjermín*.

Het — van de hand, *tápaq tángan*.

Op de — ke handen dragen, *ampoe*.

Het — van eene kling, *sa-blaknja pedang*.

Hellend —, *soepána*.

VLAKE, m. zie VLEK.

VLAKEID, vt. pri ráta, karatáan.

VLAKEKEN, b. w. ratákan, meratákan, békin ráta, L.

—, o. w. *áda ráta*.

VLAKE, vt. zie VLAKE, o.

—, vlak veld, *pádang, tánah ráta, tánah lipang*.

—, waar het bosch gekapt, doch nog niet verbrand is, *sampáadan*.

VLAKEMAAT, vt. oekoeran moeka bárang jang ráta.

VLAKEMETING, vt. pengoekoeran moeka bárang jang ráta.

VLAKEZIEKTE, vt. tjampaq.

VLAM, vt. njála, taf, Perz.

De — des strijds, (fig. een held), *sjí-háb, Ar.*

— men geven, *bernjála, menjála*.

— men doen verspreiden, *menjalákan*.

Door de — men verteerd worden, *di mákan ápt*.

— (op een wapen), *pámor*.

Zulke — men hebben, *berpámor*.

— (in hout), *korei, koerei, loeriq*.

Zulke — men hebben, *berkoerei*.

— der bosschen, gewas, *djárong-djárong*.

VLAMKLEUR, vt. warna njála, warna ápt.

VLAMKLEURIG, b. n. seperti warna njála.

VLAMMEN, o. w. bernjála, menjála.

Doen —, *menjalákan*.

Het vuur wil niet —, (branden), *ápt tíada máw menjála*.

Op iets —, *ingin, biráht, tuggioer, L.*

—, b. w. aderen (van wapens), *berpá-morkan*.

VLAMMEND, b. n. bernjála, menjála.

VLAMVERWIG, b. n. warna njála, warna ápt.

VLAMVORMIG, b. n. sa-roepa njála, seperti njála roepánja.

VLAS, o. ketán, kátan, rámt.

VLASAUGHTIG, b. n. sa-roepa ketán.

VLASBOOM, m. hoent, (antidesma), pohon rámt.

VLASDOTTER, m. sinsim, Ar.

VLASHAMER, m. penebah (pemáloe) ketán (rámt).

VLASKOOPER, m. órang djoewal rámt (ketán).

VLASINNEN, o. kájin rámt, kájin ketán.

VLASROKKEN, o. zie SPINROK.

VLASSEN, o. w. djádi seperti ketán (rámt).

Op iets —, *ingin, ríndoe, djanggal, L.*

VLASSTENG, vt. tangket rámt (ketán).

VLASZAAD, o. bidji rámt (ketán).

VLECHT, vt. klábang, L., anjam, pntal.

—, valsche haarvlecht, *tjamára*.

Eene — van tjampaka-bloemen dragen, *bersoenting boenga goebah tjampaka*.

VLECHTEN, b. w. anjam, pntal, klábang, L., pilin.

Haar —, *anjam (klábang, L.) ramboet*.

Tot een valsche haarvlecht —, *pntal akan tjamára*.

Een korf —, *anjam rága (bákok)*.

Het haar rond —, *pntal ramboet*.

Het haar om het hoofd —, *balitka ramboet*.

Een touw —, *pntal tált, toemáli*.

VLECHTER, m. toekang anjam (pntal).

VLECHTING, vt. penganjaman, siat pntal, penintalan.

VLECHTSEL, o. (van bloemen) goebah.

Zulk een — maken, *menggoebah*.

VLECHTWERK, o. bárang jang di anjam (pntal).

VLEDERMEIS, vt. (kleine) kalálawar, kalá-

lawa, boerong tikoes, lawa, tjoei-tjoei, choffás, Ar., wathwáth, Ar.

—, (middelsoort) *kamprét*.

—, (grootte soort) *ka ambít, karábaq*.

—, (grootste soort) *kálong, kaloexung*.

VLEESCH, o. dáging.

Wild —, *dáging jang djáhat, toemboekas dáging*.

Gebraden —, *dáging goréng*.

Gekapte reepjes — met uijen tusschen gesponde speetjes over het vuur gebraden, *sasáté*.

Geroosterd —, *dáging panggang*.

Gedroogd —, *démléng, Jav., dindíng*.

Gekookt —, *dáging reboes*.

Gekookt —, dat nog aan de beenen kleeft, doch eetbaar is, *tíslis, L.*

Gezouten —, *dáging assín, L. (gáram)*.

Gestooft —, *dáging stop, L. (setop, L., toemis)*.

Het — van de manggavruucht, *dáging boewah mangga*.

Het tuije — van sommige vruchten, *buloelung*.

- Het — van den walvisch, *dâging ikan pâwoes*.
 — (mensch) worden, *djalâma, djâdi mânoesja*.
 Den weg van alle — gaan, *meninggal, mâti*.
- VLEESCHACHTIG, b. n. *sa-roepa dâging, dâging-dâgingan*.
- VLEESCHBALLETJE, o. *pêrgedel*, verb.
- VLEESCHELIJK, b. n. *dâging*.
 — e gemeenschap hebben, *ber-satoeboh, tjampor*.
 — e lusten, *nafsoe dâging, nafsoe doenjâ*.
- VLEESCHELJKHEID, vr. *pri sjahwât, pri gâtal*.
- VLEESCHHAL, vr. *tampat djoewal dâging, pâsar dâging*.
- VLEESCHHOUWER, m. *pembantei, toekang pôtong sampi, L., toekang sembleh*.
- VLEESCHHOUWERIJ, vr. *tampat pembantei, tampat pôtong sampi, L.*
- VLEESCHKLEUR, vr. *warna dâging, taloe, tulloe*.
- VLEESCHKLOMP, m. *gompal dâging, modl-ghat, Ar.*
- VLEESCHMADE, vr. *hoelat dâging*.
- VLEESCHMAKEND, b. n. *jang toemboehkan dâging*.
- VLEESCHMARKT, vr. *pâsar dâging*.
- VLEESCHNAT, o. *koewah dâging, kalloe*.
- VLEESCHOFFER, o. *qorbân dâging*.
- VLEESCHSOEP, vr. *sop dâging*.
- VLEESCHSPIER, vr. *râmis dâging, àllalet, Ar.*
- VLEESCHTON, vr. *tong bakas dâging*.
- VLEESCHVRETEND, b. n. *jang mâkan dâging*.
- VLEESCHWONDE, vr. *loeka paalda dâging*.
- VLEESCHWORDING, vr. (incarnatio) *pendjelnân, penjelmân*.
 —, het ontstaan van vleesch, *toemboeh dâging*.
- VLEESCHWORST, vr. *oeroetan dâging*.
- VLEET, vr. in: bij de —, *bânjaq-bânjaq, terlâloe bânjaq*.
- VLEEZIG, b. n. *berdâging*.
 —, gezet, wel in het vleesch, *dennoq*.
 —, poezelig, *umpoq, L.*
 — e uitwas, *toemboehan dâging*.
- VLEGEL, m. dorsch —, *penebah*.
 — (stok) om katoen te kloppen, *penebah kapas*.
 —, rijststamper, *aloe, kâjoe toemboeq*.
 —, (lomp mensch) *orang bôdoh, orang gâbloq, L.*
- VLEGELACHTIG, b. n. *pangkoh, bôdoh, gôbloq, L.*
- VLEGELSTOK, m. *gâgang penebah*.
- VLEIJEN, b. w. *boedjoq, memboedjoq, tjomboe, tjandai, bertjandai, berbângisan, L.*
 Zich —, hopen, *hârap*.
 Met valsche gebaren —, *kôtjah-kôtjah, kôtjah-kôtjah*.
 —, fraaijer maken, *bekin lebeh bagoes, menambâli sjoq pârasnja*.
- VLEIJEND, b. n. *jang memboedjoq*.
 — e woorden, *perkatâan jang memboedjoq*.
- VLEIJER, m. *memboedjoq, orang jang memboedjoq*.
- VLEIJERIJ, vr. *memboedjok-an*.
- VLEISTER, vr. *parampoewan jang memboedjoq*.
- VLEITAAL, vr. *perkatâan jang memboedjoq, memboedjok-an*.
- VLEIZUCHT, vr. *ingin memboedjoq, soeka memboedjoq*.
- VLEK, o. (klein —), *tâlang, kampong ketjil*.
- VLEK, vr. smet, *tjoring, nôda, L., taloe-toeh, Jav.*
 — ken op het lijf hebben, *baloe-baloe*.
 — op de huid, door ziekte, *sopaq, soepaq, belar*.
 Groote — ken op het ligchaam, *tjapaloq*.
 —, aangeboren huid —, moeder —, *pânoe, taloe-paq, telapoq*.
 — op het oog, *bintil dâlam mâta*.
 Zwarte — op het oog, *timbil, Jav.*
 —, ronde — op sommige dieren, *toetoe, L., koembang*.
 Roode — jes op de huid, *bissum*.
 —, blaam, *tjelâ, tjiri, Sansk.*
 Met bonte — ken, *blang, berblang*.
 Iemand — ken op de huid veroorzaken, *mempânogkan orang*.
- VLEKKELOOS, b. n. *soetji, tjeria*.
 —, vrij van zonden, *soetji (tjeria) derri paalda dôsa*.
- VLEKKELOOSHEID, vr. *kasoetjian, pri soetji*.
- VLEKKEN, b. w. *tjoringkan, békín nôda, L.*
 —, zie BEVLEKKEN.
- VLEKIG, b. n. *tjoring, penoeh nôda, L.*
 — van dieren, *toetoe, Jav.*
- VLEK, vr. *sâ ap*.
 Het gewricht van de — bij het ligchaam, *kupaq, kâpaq*.
 Bamboezen — en op zijde van eene prauw, om het omslaan te beletten, *roebing, ambok, andong*.
- VLETSCHUIT, vr. *prâhoe akan moewat barang*.
- VLETTEN, b. w. *atorkan*.
- VLEUGEL, m. vlerk, *sâjap*.
 Met de — s slaan, *tapiskan sâjap, mengibas sâjap*.
 De — s uitspreiden, *kambangkan (hamparkan) sâjap*.
 De — s korten, *krat sâjap, pôtong sâjap*.
 De — s in het water laten hangen, *tja'hoerkan sâjap*.
 —, van een leger, *gâding bala-tantarâ*.
 —, zie VAANTJE.
 —, bescherming, *perlindoengan*.
- VLEUGELN, b. w. *knevelen, ikat tângan ka-blâkang*.
- VLEUGELHOORN, m. (strombus) *sipot*.
- VLEUGELIG, b. n. *bersâjap*.
- VLEUGELLOOS, b. n. *tiada bersâjap*.
- VLEUGELTJE, o. zie VAANTJE.

VLIEDEN, b. w. ontvlieden, *laloevi, melaloevi*.

Tot den vijand —, overloopen, *bélot kapada moesoeh*.

Den slechten weg —, *melaloevi djálan jang djáhat*.

Ginds en herwaarts —, *lárt ka-sána kamári*, S. R. 9.

—, snel wegloopen, *lárt*.

Laat ons tot God —! *naoedzoe bi'llahi!*

Tot iemand —, *berlindong kapada sa-brang*.

VLIEG, vt. *lalat, lalar*, L., *dzoebáb*, Ar.

De —en van zich afslaan, *tampés lalat*.

Buffel—, *lalat karbau*.

De vleesch—, *languw hidjoe*.

Paarde —, *lalat koeda*.

Zekere groote —, *languw*.

Zekere kleine —en, *bárt-bárt*.

Zijn toestand is zoodanig, dat hij geene — van zich kan verwijderen, *demikiéntah hálnja itoe bahoewa ia tíada dápat mendjá-wokkan derri padánja soewátoe lá'at*, M. S. R. 22.

VLIEGEN, o. w. *terbang, berbangkit*.

De vogel is gevlogen, *boeroung soedah terbang*.

Hoog —, *terbang tinggi*.

Naar omlaag —, *terbang toeron*.

Het stof vloog in de lucht, *makka leboh doelt poon berbangkitlah ka-adura*.

In de lucht —, (springen), *letos*.

Weg—, *beterbangan, L, berterbangan*.

Iets, dat spoedig in brand vliegt, *bá-rang jang lákas menjála*.

De maan doen —, *menerbangkan boelan*.

He, wagen! doe mij ten hemel —! *hé ráta! terbangkanlah akoe ka-lángú!*

Naar beneden —, *terdjon*.

Boven elkander —, *beterbangan sa-tenjah atas sa-tengahnja*.

Het is voor hem gevlogen, *soedah loe-tjoet padánja*.

Die het vermogen had van zelf te —, *jang saqti terbang sendirinja*, S. R. 5.

Heen en weér —, *terbang ka-sána kamári*.

Haar om den hals —, *lárt kapadánja*.

VLIEGEND, b. n. *jang terbang*.

—, zwevend, *jang melajang*.

—e oogen, *máta tádján*.

Een — vaandel, *bandéra (tonggol) ber-kibáran*.

Een — (zeer snel) paard, *koeda jang mahá tingkas*.

VLIEGENDREK, m. *táht lalat*.

VLIEGENEI, o. *telor lalat*.

VLIEGENKOP, m. *kapála lalat*.

VLIEGENOOG, o. *máta lalat*.

VLIEGENPOOT, m. *káki lalat*.

VLIEGENS, bijw. *goepoh-goepoh, tjepat-tjepat*.

VLIEGENWAALJER, m. *kipis lalat (lalar, L.)*.

VLIEGER, m. kinderspeeltuig, *lujangan, L.,*

lajang lajung, telajangan, wáwoe, alang-alang.

Die — gaat niet op, fig. *itoe perkára woeroeng, L., itoe perkára tíada djádi*.

Eenen — oplaten, *kassi nájiq la-jangan*.

VLIEGERTOUW, o. *táti lajangan, táti wáwoe. táti lajang-lajung*.

VLIEGWERK, o. in: alle kunst- en —, *se-galla dája cepája*.

VLIER, vt. vlierboom, *kájoe tóla, ki ka-toempang*, Soendl. *tadsu* Jap., *aqtha*, Ar., *chamán*, Ar., *sabboequeat*, verb. van *sambucus* (?).

VLIERAZIJN, m. *tjoeka kájoe tóla*.

VLIERBAST, m. *koelit kájoe tóla*.

VLIERBES, m. *boewah kájoe tóla*.

VLIERBLOEM, vt. *boenga kájoe tóla*.

VLIERING, vt. *fliring*, verb., *lotieng jang di atas sakáli*.

VLIES, o. *selápoet, koelit*.

De vliezen of het net van den kokos. *lebarang*.

Het — van het oog, *selápoet máta*.

VLIET, m. *káli ketjil, L., ájer ngalir, alir-aliran, seroek-an, selokan*, verb.

VLIETEN, o. w. *háli, alir, ngalir, tjor*.

Naar zee —, afvlieten, *milir*.

VLIEZIG, b. n. *berselápoet*.

VLIEZIGHEID, vt. *prí bárang jang berseli-poet*.

VLIJEN, b. w. rangschikken, *atorkan tároh betoel, pásang sama ráta*.

—, o. w. voegen, gelegen komen, *saw-pat*.

Het vlijt hem niet, op de jagt te gaan, *makka ia tíada sampat pergi berboeroe*.

Dat paard vlijt mij niet, *itoe koeda kita tíada soeka, koeda itoe kita tíada már pákei*.

VLIJN, vt. *tádjé, poesoet*.

VLIJMEN, b. w. *potong dengan tádjé*.

VLIJT, vt. *rádjin, oesáha, idjihad*, Ar. *peroesahá-an*.

Met — leeren, *bel-ádjjar dengan rádjin*.

VLIJTBETOON, o. *tanda rádjin*.

VLIJTIG, b. n. *rádjin oesah*.

Zeer — in het leeren, *terlúloe rádjin beládjjar*.

Een — kind, *ánaq rádjin, ánaq jang soeka beládjjar*.

— in de godgeleerdheid studeren, *meng-ádjé terlúloe rádjin*.

VLINDER, m. *koepoe-koepoe, ráma-ráma*.

VLOED, m. wassend water, *ájer pásang, pásang besaar, pásang gedang*.

—, overstroming, *ampóhan, bandjir, L., bánjer, L., bah*.

Achter—, *achirnja ájer pásang*.

— en eb, *pásang dan soeroet*.

—, bloedvloeijing, *rádjan*.

Witte —, *poetih-poetihan, hamaq, Ar., beisir, béisir*.

- Kwaadaardige witte** —, *binggang, bengang.*
 — van woorden, *kabanjakan kâta, lantjar lidah.*
 Een — van tranen, *ajer-mâta jang ber-tjoetjoeran.*
 —, *vloeiing, salsal.*
 Pis—, *salsal bawl.*
- VLOEIBAAR**, b. n. *tjâjer, jang mengâlir, jang melilléh, dâpat berpindah.*
 — maken (metalen), *tjâjerkân, melaboerkan.*
 De lucht is —, *makka hawâ itoe dâpat berpindah (geraq).*
 —, *dun, (van vloeistoffen), lindir, êntjêr, L.*
 Niet — genoeg, *koerang êntjêr, L.*
- VLOEIBAARHEID**, vr. *tsifat lindir, prt jang êntjêr, L.*
 De — der lucht, *prt kagerâkan hawâ.*
- VLOEIBAARMAKING**, vr. (van metalen), *hâl melaboerkan.*
 — (van boter enz.), *hâl mengantjorkan, bekin antjor, L., kassî melilléh, L.*
- VLOEIJEN**, o. w. *hâlir, mengâlir, lileh, lèlèh, melilléh, L., lennar.*
 — (als sommig papier), *melur, L.*
 Hare tranen vloeiden, *makka ajer mâtânia poon berlinang-linang (mengâlir).*
 Dat papier vloeit, *itoe garthâs melar, L.*
 Het bloed vlocide, *makka dârah poon mengâlir.*
- VLOEIJEND**, b. n. *jang mengâlir, zie VLOEIJEN.*
 — van taal, *lemas lidah.*
 —, *welluidend, merdoe.*
 — lezen, *lantjar membâtja.*
- VLOEIJENDHEID**, vr. *welluidendheid, boenji merdoe.*
- VLOEIJING**, vr. *aliran, hilir, zie VLOEIJEN.*
 Bloed—, *râdjan, istihûdlat, Ar.*
- VLOEIPAPIER**, o. *garthâs jang melar.*
- VLOEISTOF**, vr. *ajer, bârang jang tjâjer, jang melilléh.*
- VLOEK**, m. *koetoq, lanat, Ar.*
 Door eenen—getroffen, *kena koetoq (dòà).*
 Die man is een — Gods! *orang itoe lanat Allah alayhi!*
 — en verderf! *râbat-râbit!*
- VLOEKBAAR**, b. n. *jang hâroes di koetoq, jang lâjîq di lanatkan.*
- VLOEKEN**, b. w. *koetoq, mengoetoq, lanatkan.*
 Gevloekt worden, *di koetoq, di lanatkan.*
- VLOEKER**, m. *jang mengoetoq, penjoempah.*
- VLOEKGENOOT**, m. *teman orang djâhat jang bersoempah.*
- VLOEKGENOOTSCHAP**, o. *pertemânan orang djâhat jang bersoempah.*
- VLOEKING**, vr. *hâl mengoetoq, lanat, Ar.*
- VLOEKVERBOND**, o. *perdjandjian orang djâhat jang bersoempah.*
- VLOEKVERWANT**, m. *zie VLOEKGENOOT.*
- VLOEKWOORD**, o. *kâta koetoq.*
- VLOER**, m. *dâsar.*
 — van bamboezen latten, *lantei.*
 Planken —, *dâsar pâpan.*
 Steenen —, *dâsar batoe.*
 Hoogere —, *opkamer, galerij, djrambah, Jav.*
- VLOEREN**, b. w. *dâsarkan.*
 Met planken be—, *dâsarkan pâpan.*
- VLOERING**, vr. *hâl mendâsarkan.*
- VLOERKLEEDJE**, o. *kleedje waar men op zit, lâpaq.*
- VLOERPLANK**, vr. *pâpan dâsar.*
- VLOERSTEEN**, m. *batoe dâsar.*
- VLOERTAPIJT**, o. *zie TAPIJT.*
- VLOK**, vr. *gompal.*
 — van het gewas, dat om den *anaw* groeit, *balembang.*
 Eene — wol, *sa-gompal boeloe domba.*
 —je haar op den kruin der kaal geschoren hoofden van kinderen, *boeboengan.*
- VLOKACHTIG**, b. n. *bergompal-gompal.*
- VLOKKEN**, o. w. *bergompal-gompal.*
- VLONDER**, m. *titi, titiën, djawbâtan ketjil.*
 Bamboezen —, *sâsak.*
- VLOO**, vr. *koetoe andjing.*
- VLOOKRUID**, o. *istjoesj, K. O.*
- VLOOIJEN**, b. w. *tjahâri koetoe andjing.*
- VLOOT**, vr. *angkâtan lâwoet.*
 — van oorlogschepen, *angkâtan kapal paprângan, armâta.*
- VLOSZIJDJE**, vr. *sisôwa.*
- VLOT**, b. n. *hânjoet.*
 Een vaartuig — maken, *menghânjoetkan kapal (prâhoe).*
 —, *bijw. vlug, lantjar, tjepat.*
 Het vaartuig is weder —, *makka prâhoe itoe hânjoet poela.*
 — lezen, *lantjar membâtja.*
- VLOT**, o. *râkit, gêtèq, L., antjoe.*
 Tien —ten bamboes, *boeloh sa-poeloh râkit, bamboe sa-poeloh gêtèq, L.*
 Een — moet uit honderd bamboezen bestaan, *makka boeloh sa-râkit itoe sarâtoes bâtang bânjajaja.*
- VLOTELINGEN**, m. *meerv. chalâtst angkâtan lâwoet.*
- VLOTGRAS**, o. *roempoet sawah.*
- VLOTHOUT**, o. *kâjoe râkit, kâjoe gêtèq, L.*
- VLOTHUIS**, o. *huis dat op een vlot staat, roemah râkit.*
- VLOTSCHUIT**, vr. *tjoenia, sampan.*
- VLOTSCHUITVOERDER**, m. *djoerâgan tjoenia, djoerâgan sampan.*
- VLOTTEN**, b. w. *hânjoetkan, bâwa denyan râkit (gêtèq).*
 —, o. w. *hânjoet.*
 Zich niet met ijdele woorden laten —, *trâda mâw tarima pâdt gâboeg, fig.*
- VLOTTENMAKER**, m. *prindei memboewat râkit, toekang bekin gêtèq, L.*
- VVLUG**, b. n. *in staat om te vliegen, bôleh terbang.*
 — en bevallig, *kiwât.*

- , snel, *tjepat, lakas, lantjar, pantas.*
- ter heen, *tjepat djälannja, djahiz, Ar.*
- , zie **GAAUW**, **GEZWIND**, **SNEL**.
- schrift, *chath lemboet.*

Een zeer — verstand, *aqal tadjam.*

VLUGHEID, vr. *prî jung pantas, kalukoewan jang tjepat, kapantasan, lantjar.*

— (van de bewegingen des lichaams). *lagath, Ar.*

Eene groote — bezitten in het lezen, *lantjar membâtja.*

VLUGT, vr. *terbang, terbang.*

Die vogel heeft eene hooge —, *itoe boerong terbangnja tnyngi.*

—, weglooping, *lariän.*

De — van Mohammed, *hedjrat, Ar.* (tevens de tijdrekening der Mohammedanen).

Eene — vogels, *boerong sa-kawan.*

Iemand op de — medenemen, *bâwa lârî (malarikan) sa-örang.*

In de — zij, *âda berkasoekâran, âdu tâkoet.*

VLUGTELING, m. en vr. *örang lârî, pelârî, örang minggat, L.*

— naar den vijand, *örang belot kapada moesoeh.*

VLUGTEN, o. w. *lârî, minggat, L.*

—, zich wegpakken, *lârî membâwa dirinja.*

Doen —, *melarikan.*

En de wijfsbuffel ging vluggende achterwaarts, *makka karbaw betina poon pergilah membâwa dirinja beroendoer, S. R. 105.*

Hals over kop —, *lârî lintong-poekang.*

VLUGTER, m. zie **VLUGTELING**.

VLUGTIG, b. n. *berlârî-lariän, tjepat.*

—, haastig, *goepoh-goepoh, bângat.*

—, vergankelijk, *jeni.*

VLUGTIGHEID, vr. *prî tjepat, katjepâtan.*

VLUGTING, vr. *hâl lârî, lariän.*

VLUGTPLAATS, vr. *tampat perlindoengan.*

VOCHT, o. sap, *öjer, bâsah, prî jang bâsah.*

—, nattigheid, *prî langas.*

Koude — en verdrijven, *mengaloewarkan bâsah jang sedjoq, K. O.*

Kleverig —, *öjer lindir.*

— na de urine, *wadj, Ar.*

VOCHTIG, b. n. *langas, berlangas, marsap, ombal, rathl, Ar., rathib, Ar.*

—, nat, *bâsah.*

— (van dekrier), *boenté.*

— van iets, dat niet omgedroogd is, *hoelei.*

— maken, *membâsahkan, bëkin bâsah, L., melangaskan.*

VOCHTIGHEID, vr. *prî langas, oethoebat, Ar.*

VOD, vr. *vodde, lor, kâjin boeroq, lonté, L., kâjin toewah.*

— den en prullen, *lâwa.*

Het papier wordt van voden gemaakt,

makka qarhâs itoe di boewat (bëkin) derri paadda kâjin toewah.

VODDEKOOPER, m. *örang djoewal kâjin*

VODDERIJ, vr. *bârang boeroq boerök-an.*

VODDIG, b. n. *kôtor, tjamar, nedjis, Ar.*

VOEDEN, b. w. *brî mâkan minom, membêjajakan.*

—, o. w. verzadigen, *kinnjangkan.*

—, doen leven, *menghidopkan.*

—, spijzen, zooals de moeders hare kinderen en de vogels hunne jongen, *soewâpt.*

—, doen groeijen, *menoemboehkan.*

En de vorstin kwam de beide vorsten telgen —, *makka permei-soerei poon dâ tanglah menjouwâpt anakanda baginda ka-doewa itoe.*

De aarde voedt de planten, *makka tânah itoe menoemboehkan tanam-tanâmon.*

Zich met ijdele woorden —, *hârap atas perkataän jang sia-sia.*

Zich met ijst —, *mâkan nâst sampé kinnjang.*

—, opkweeken, *piära, memaliharakan.*

VOEDER, m. iemand die voedt, *jang brî mâkan minom.*

Vee —, *jang piära binâtang.*

—, voedsel, *makânan, moesâra.*

VOEDER, o. zie **VOEDSEL**.

VOEDERAAR, m. *jang membêjajakan, jang membâwa makânan.*

—, knecht, die paarden voedt, *boedjang koeda (istal, L.).*

VOEDERBAK, m. *tampat makânan, mälaf, Ar.*

VOEDEREN, b. w. van eene voering voorzien, *târoh lapisan, lapis.*

—, zie **VOEDER**.

—, vet mesten, *menambonkan.*

—, (rijst met de vingers in den mond van kleine kinderen stoppen), *soewâpt.*

VOEDERING, vr. *hâl brî mâkan.*

— der drukpers, *alâsan tampat tjitaq (penerâän).*

VOEDING, vr. *hâl piära. hâl memaliharakan.*

—, het voeden, inproppen van een kind, *soewâpt, menjouwâpt.*

VOEDSEL, o. *makânan, rezeqt, Ar.*

— en kleeding brengen, *menghantarkan makânan dan pekâjin.*

—, groei, *toemboehan, qowat toemboehan.*

— in de eerste mang der herkaauwende dieren, *biäq.*

Hij is zeer zwak, etende geen en mondvol rijst, (—), *makka ita sâkit pâjah tiâla mâkan sa-soewab nâst.*

God geeft het — aan zijne dienaren, *bahoewa Allah membri rezeqt paadda hambânja.*

Het woord Gods is het — van het gemoed, *makka kalimat Allah itoe djâdi rezeqt qalboe.*

VOEDSTER, vr. min, *bâboe, L., pengasoh.*

VOEDSTEREN, b. w. *piára*, L., *paliháru*, *memuliharakan*.
VOEDSTERLING, m. en vr. *ánaq soesoewan*.
VOEDSTERLOON, o. *gádjí báboe*, L., *oepah pengásoh*.
VOEDSTERYROUW, vr. *dájah*, Perz., *ináng pengásoh, báboe*, L.
VOEDZAAM, b. n. *jang mengínjangkan*, *jang békin kinnjang*, L.
VOEDZAAMHEID, vr. *tsifat jang mengínjangkan*.
VOEG, vr. *voege*, *persambátan*, *perhoeboengan*.
 De — en tusschen de steenen, *persambátan bátoe*.
 In dier — e, *hatta makka*.
 In dezer — e, *demikiñulah*, *bagini roepa*.
VOEGELIJK, bijw. zie **VOEGZAAM**.
VOEGELJKHEID, vr. *kapatoetan, kaharoesan*, *prt jang lájiq*.
VOEGEN, b. w. *zamen* —, *hoebong*, *sambat*.
Zamengevoegde planken, pápan jang di sambat, (hoebong). Men zegt *sambong* als zij aan elkander gelascht zijn.
 Bij eenen brief —, *pasertákn*.
 Zich ergens digt bij —, *dátang dekat*, *ambar*, *binbar*.
 Zich naar iemands wenschen —, *toeroet órang poenja soeka*.
 Geschenken bij eenen brief —, *pesertákn hadeiat dengan soerat*.
 —, o. w. *passen*, *betamen*, *pátoet*, *lájiq*, *katoedjoe*, *síta*, Tern.
 Dat voegt niet, *itoe tiáda pátoet*.
 Het voegt hem wel, *lájiq itoelah pádánja*.
 Digt aan elkander —, *rápat*, *merápat*.
 Dat huis voegt mij niet, *itoe roemah tiáda pátoet paadda kita*.
VOEGING, vr. *pengoeboengan*, *penjambátan*.
VOEGWOORD, o. *perkataan pengoeboengan*.
VOEGZAAM, b. n. *pátoet*, *lájiq*, *hároes*.
 Dat is niet — voor uwen stand, *itoe tiáda pátoet paadda pangkat toewan*.
 Voegzame verontschuldiging, *oedzoer jang pátoet (lájiq)*.
VOEGZAAMHEID, vr. *kapatoetan, kaharoesan*, *katoedjoewan*.
VOELBAAR, b. n. *tastbaar*, *jang dápat di rába (djámah)*.
 Al wat — is, heeft zelfstandigheid, *bárang apa jang dápat di rába itoe áda dzátinja*.
 Klaar en —, *trang dengan njatánja*.
 De geest is niet — (betastbaar,) *makka roh itoe tiáda dápat di rába*.
VOELBAARHEID, vr. *prt jang kadjamáhan*, *tsifat jang dápat di rabákan*.
VOELEN, b. w. *rába*, *djámah*, *djábat*.
 —, *gevoelen*, *rása*, *merása*.
 Ik voel wel dat hij schuldig is, *kita merása dia áda bersaláhan*.
 Pijn —, *merása sákít*.

Den pols —, *mendjámah (merába) nádt*.
VOELER, m. *jang merába*, *perába*, *jang mendjámah*.
VOELHOREN, m. *tandoq*.
VOELING, vr. *hál merába*, *pendjamáhan*, *perabáin*.
VOER, vr. zie **VOEDER**.
 Een — hout, *kájoe ápt sa-káhar*, L., *kájoe ápt sátoe pedáti*.
VOERAADJE, o. *makánan binátang*,
VOEREN, b. w. zie **VERVOEREN**.
 Eene vlag —, *pákei bandeira*.
 Eenen titel —, *bergelar*, *pákei geláran*.
 Een schip dat zes en dertig stukken voert, *kapal jang berlangkap dengan mariam poetjoq tiga poeloh ánan*.
 Klein zeil —, *pákei lájur ketjil*.
 —, zie **LEIDEN**, **GELEIDEN**.
 Ten strijde —, *mengantjar di dálam prang*.
 Eenen grooten trein —, *áda pengiring bányaq*.
 Een schip —, *memháwa kapal*.
 Oorlog —, *berprang*.
 Het woord —, *menljoeroe bahása*, *berkáta-káta*.
 Wat voert hij in zijn schild? *apa maq-tsoednja?*
 Een daer hij al de schatten, welke in dat huis zijn, met zich wil —, *dan se-perti ia menghandákt memháwa segalla harta jang áda dálam roemah itoe sertánja*.
 M. S. R. 41.
 Het bevel —, *brt parintah*, *memarintahkan*.
 Het rijksbewind —, *memangkoer karadjáan*.
 Een kleed —, *lápís*, *lápiskan*.
VOEREN, o. *pembáwan*, *hál memindahkan*.
VOERING, vr. *lapisan*.
 — in den rug van een kleed, *téng-kéng*.
VOERINGSTOF, vr. *kájin lapisan*.
VOERLOON, o. *oepah toekang pedáti*.
VOERMAN, m. *toekang pedáti*, *djoeroe pedáti*.
 —, zie **KOETSIER**.
VOERMANSKIEL, m. *bádjoe toekang pedáti*.
VOERTUIG, o. *kandaráan*, *kanajikan*, *ráta*, *karéta*, L.
 De wagen, die hem tot — diende, *ráta kanajikannya*, S. R. 10.
 Inlandsche kar, *pedáti*.
 Hollandsche kar, *káhar*, verb.
VOET, m. *káki*, *qadam*, Ar., *páda*, Sansk.
 Het afdruksel van den — des profets Adams, *bakas tápaqnja nábt Adam*.
 Regter —, *káki kánan*.
 Linker —, *káki kiri*.
 De beide — en, *kadoewa blah káki*, *doewa blah káki*.
 Geen — kunnen verzetten, *tiáda bóleh berdjálan káki*, *trá bisa begeraq káki*, I.

Met — en treden, *irig, mengirig*.
 Ik wil geen en — in zijn huis zetten, *kita tiada maw mengindjak dia poenja roemah*.
 Met bloote — en, *kaki telandjang (telêlê)*.
 Te — gaan, *berdjalan kaki*.
 De wet met — en treden, *melanggar sjaruât*.
 — aan wal zetten, *nâjiq di dârat*.
 Een man te —, *infanterist, orang tsoldâloe jang pikol snâpang*.
 Een — van een kwispedor, *perdoe*.
 Eene zaak op eenen goeden — brengen, *membajiki soewâtoe perkâra*.
 Op den ouden — brengen, *atorkan subagimâna dhôlo*.
 Iemand te — vallen, *soedjoed paadda sa-orang, menjoembah kaki sa-orang, menârap paadda kaki sa-orang*.
 Zich niet op zijne — en kunnen houden, *tiada bisa (dâpat) berdirt*.
 Met den — schoppen, *tendung*.
 Op eenen goeden — zijn, *bermoetwâfuyat*.
 Op vrije — en stellen, *lepaskan*.
 Te veel — geven, *kassi bébas terlâloe bânjaj*.
 Geenen — achteruit gaan, *tiada moendoer sâtoe kaki*.
 Bij N. N. op eenen goeden — staan, *di anoegrakkan (perlindongkan) oleh si anoe*.
 Dat staat op — en, *itoe âda bidjagsâna*.
 Iemand den — ligten, *perdjâjkan orang, pedajâ-in orang, L.*
 De — en onder het lijf trekken, *kâtol*.
 Die zaak zal — en in de aarde hebben, *makka perkâra itoe nanti djâdi mosjikil (soekar)*.
 Op welken — staan zij beide? *bagimâna hâlja orang kawoewanja itoe?*
 Den — dwars zetten, *melintang*.
 — bij stuk houden, *toentoet magtsoed*.
 Een huis onder den — halen, *meroebohkan roemah*.
 Iemand den — op den nek zetten, *mengantiâja sa-orang*.
 —, grondslog, *kâki, alas*.
 —, voetstuk, *lâpik*.
 — van eene tafel, *kâki mêtjah*.
 — van eenen berg, *kâki goenong*.
 —, (een vierde van een os), *sa-soekoe*.
 Tien — lang, *sa-poeloh kaki pandjangnja*.
 —, voor —, *perlâhan-lâhan*.
 Op staanden —, *sabentaar, klag djoega*.
 Aan den — des troons van Z. M., *kabawah doeli baginda*.
 VOETANGEL, m. *rantjaw, bôrang, L., songga*.
 — onder de aarde, *soeda, soedâ*.
 VOETBAD, o. *permandian kaki*.

VOETBANK, vt. *bangkoe kâki, L., dingklik, L., gandjil kâki, lâpiq kâki, pengâlas kâki*.
 VOETBEKKEN, o. *bâtil (tampat) tjoetji kâki*.
 VOETBODE, m. *peseroehan jang berdjalan kâki*.
 VOETBOEI, vt. *belonggoe kâki, boewf, verb*.
 VOETDWEIL, vt. *kâjin sêkat kâki*.
 VOETEERDER, m. zie VOETGANGER.
 VOETELOOS, b. n. *tiada berkâki*.
 VOETENEINDE, o. *tampoewan*.
 De zware boomen, die aan zijn — stonden, *pôhon-pôhon kâjoe jang di tampoewannja*.
 VOETEREN, o. w. *berdjalan kâki*.
 VOETEUVEL, o. *sangal kâki, kawt & kot, Perz.*
 VOETGANGER, m. *orang jang berdjalan kâki*.
 VOETJE, o. *kâki ketjil*.
 — voor —, *allengskens, ringga-ringga*.
 — voor — gaan, *angsr*.
 VOETIJZER, o. zie VOETANGEL.
 VOETJICHT, vt. *sanggal kâki*.
 VOETKLUISTERS, m. *meerv. belonggoe kâki, pâsong boewf, verb*.
 VOETKNOKKEL, m. *mâta kâki*.
 VOETNECHT, m. zie SOLDAAT.
 VOETKUS, m. *tjoem kâki*.
 VOETMAAT, vt. (in de poëzij) *qâstat, Ar., wadzn, Ar., sedja, eig. sedj', Ar*.
 —, een voet, *sa-kâki*.
 VOETMAT, vt. *tikar kâki*.
 VOETPAD, o. *loerong, djalan ketjil*.
 — door moerassen, *palemaban*.
 Afhellend —, *basâja, pabasajâan*.
 — in de rijstvelden, *galangan*.
 —, dam tusschen twee plassen, *galoeng, geloeng*.
 VOETPLANT, vt. *telapâkan kâki, tâpaq kâki*.
 VOETSPoor, o. *bakas kâki, roenoet, kâsan*.
 Het — van een hert volgen, *toeroet bakas kâki mendjangan*.
 VOETSCHABEL, vt. zie VOETBANK.
 VOETSTAANS, bijw. *voetstoots, sa-bagimâna âda*.
 Het wordt — verkocht, *itoe di djoewal sa-bagimâna âda*.
 VOETSTAL, m. zie VOETSTUK.
 VOETSTAP, m. *langkap, djangkâd*.
 —, voetspoor, *bakas kâki, roenoet*.
 VOETSTOOTs, bijw. zie VOETSTAANS.
 VOETSTRIK, m. *djirat kâki*.
 VOETSTUK, o. *kâki, lâpiq kâki, alas, tattâkan, L.*
 VOETVAL, m. *soedjoed, tjoem kâki, tihârap*.
 Eenen — voor den Koning doen, *soedjoed paadda doeli baginda*.
 VOETVEGER, m. *jang sêkat kâki*.
 —, fig. *pemboredjoq, orang memboedjoq*.
 VOETVOLK, o. *tsoldâloe snâpang*.
 VOETVORMIG, b. n. *sa-roepa kâki*.
 VOETWEG, m. *loerong, zie VOETPAD*.

- VOETWASSCHING**, vr. *pentjoetjian káki*, *kál tjoetji káki*.
- VOETWISCH**, vr. zie **VOETDWEIL**.
- VOETZAND**, o. *pásir jang di djálan*.
In het — *geraken, káláh, tiwas*.
- VOETZOEKER**, m. *pétásan*.
- VOETZOOI**, vr. *tápaq káki, telapákan káki, L., hápiq káki*.
Houten voetzolen met klossen er onder, *gempáran*.
Voetzolen, muilen zonder overleder, *tjarpaw*.
Lederen voetzolen met lederen riemen, *tulloempah, L., tarompa*.
- VOEGL**, m. *boerong, mánoq, Jav., paksi, Jav., paksji, Sansk*.
En vier wijfjes —s, *serta ampat ékor boerong betina, S. R. 102*.
Een tamme —, *boerong djinaq*.
Een zwarte — met gele lellen, die spreken leert, *mína, béja*.
De — is weggevlogen, *boerong soedah terbang (loetjoet)*.
Kunstige, gemaakte —, *boerong per-máta (hikmat)*.
- VOGELAAR**, m. *penangkap boerong, perrátjij, pemikat*.
- VOGELBEK**, m. *pároh, tjótoq, tjótjot*.
- VOGELBROEIKOOI**, vr. *koeroengan boerong mengeram*.
- VOGELDREK**, m. *táhi boerong*.
- VOGELEN**, o. w. *tjahárt boerong*.
— (met eene blaaspijp,) *menjoempit boerong*.
- VOGELGIERST**, vr. (*panicum*,) *botton*.
- VOGELJAGT**, vr. *pemboeroewan boerong*.
- VOGELKLAAUW**, m. der roofvogels, *tárang, koekoe*.
- VOGELKNIP**, m. *rátjij*.
- VOGELKOOI**, vr. *koeroengan boerong, pem-boerong*.
- VOGELKOOPEL**, m. *órang jang mendjoewal boerong*.
- VOGELKRUID**, o. *roempoet lidah ájam*.
- VOGELLIJM**, vr. en o. *guttah boerong, getah boerong*.
- VOGELMARKT**, vr. *pásar boerong*.
- VOGELNEST**, o. *sárang boerong, roemah boerong*.
- VOGELNET**, o. *djáring*.
— ten spannen, *membentang (menâhan) djáring*.
- VOGELFOOT**, m. *káki boerong*.
- VOGELROEDE**, vr. *lijmroede, kájoe getah boerong*.
- VOGELROER**, o. *snápang boewat témbaq boerong, L.*
- VOGELSCHRIK**, m. *bonéka boewat békin tá-koet sama boerong, L.*
- VOGELSLAG**, m. *rátjij*.
- VOGELSTRIK**, m. *djirat boerong*.
- VOGELSTRUIS**, m. *boerong onta*.
- VOGELTAAL**, vr. *bahása boerong*.
- VOGELTJE**, o. *boerong ketjil*.
- VOGELTJESZAAD**, o. *djoewáwoet*, (eene soort van gierst).
- VOGELVANGER**, m. zie **VOGELAAR**.
- VOGELVLUGT**, vr. vlucht der vogelen, *terbangnja boerong*.
—, voor vogels, *tampat píára boerong*.
- VOGELVOEDER**, o. *makánan boerong*.
- VOGELVOET**, m. *káki boerong*.
- VOGELVRIJ**, b. n. *kena hoekoem di boenoh di mána-mána*.
— verklaren, *hoekoem di boenoh di mána-mána*.
Een — mensch, vagebond, *risaw jang hároes di boenoh di mána-mána*.
- VOGELVRIJVERKLARING**, vr. *kapoetoesan hoekoem di boenoh di mána-mána (di mána kadápátan)*.
- VOGELWIGHELAAR**, m. *órang petenong derri paadda terbangnja boerong*.
- VOGELZANG**, m. *boenji boerong, njánjt boerong*.
Zoot gezang der vogelen, *tjtji boerong*.
- VOKAAL**, b. n. *soewára, njánji*.
— zangmuzijk, *rágam soewára, lágoe njánji, L.*
- VOL**, b. n. geheel —, *penoeh*.
Genoegzaam —, *berisi*.
De zak is geheel —, *károng soeduh penoeh*.
De beker — wijn, *píála ber-ist ang-goer*.
Half —, *sa-tengah penoeh*.
Eene hand —, *sa-ganggam*.
De — le maan, *boelan besaar, boelan poernáma*.
Eene maat — doen, *íst oekoeran sam-pet penoeh*.
Een — le boezem, *soesoe boentar*.
De — le maand, gansche maand, *son-toq boelan, intéro boelan, L.*
Op — len middag, *paadda tengah hári*.
Op de — le straat, *paadda djálan jang rámé*.
Op — le markt, *di pásar jang rámé, di pásar órang bánjaq*.
— le neef, *soedáa sapoepoe*.
Eene mand —, *sa-bakoel penoeh*.
Hij gaf mij — le tien duizend gulden, *makka di brinja kupada akoe gnep salaqsa roepiuh*.
Ieder heeft er den mond — van, *sa-moewá órang bitjára derri itoe, L.*
Niet voor — aanzien, *permoedahkan, pemoedahkan*.
Met — le zeilen, *dengan lájar landong*.
Zich — zuipen, *minom sampé máboq, minom hinggá máboq*.
Waar huc hart — van is, loopt de mond van over, *bárang niat háti itoe kaloewar derri paadda lidah*.
Ten — le betalen, *bájar hábis*.
Ten — le, tot verzadens toe, *sa-poeawas*.

VOLBLOEDIG, b. n. *pepaq*, L., *terlâloe bânjag darah*.

VOLBLOEDIGHEID, vr. *tsifat jang pepaq*, *tsifat kabanjâkan darah*.

VOLBRENGEN, b. w. *voltoojien*, *soedahkan*, *menjoedahkan*, *kardja hâbis*, *menghâbiskan*.
Om die taak te —, *akan menghâbiskan pekarjâân itoe*, M. S. R. 51.

—, *uitvoeren*, *melakoekan*, *kardjâkan*.

Eene belofte —, *menjampeikan djandji*.

Een gebod —, *melakoekan titah*, *Hoft.*, *djoendjoeng titah*, *Hoft.*

VOLBRENGER, m. *jang menjoedahkan*, zie **VOLBRENGEN**.

VOLBRENGING, vr. *penjoedâhan*.

De — eener belofte, *hâl menjampeikan djandji*.

De — van een bevel, *hâl melakoekan (mendjoendjoeng) titah*, *Hoft.*, *hâl kardjâkan parintah*.

VOLDAAN, b. n. *ter-pâda*, *poewas*, *râdlî*, *Ar.*
—, *betaald*, *soedah di bâjar*.

—, *tevreden*, *soeka*, *senang*.

VOLDINGEN, b. w. *menjoenggoehkan*, *tetapan*.

VOLDINGEND, b. n. *trang dengan njatânja*, *soenggoeh*.

VOLDOEN, b. w. zie **VOLBRENGEN**.

—, *betalen*, *bâjar*, *membâjar*, *brî*.

Den prijs —, *brî harga*, S. R. 13.

—, *genoegen geven*, *menjoekâkan*, *békin soeka hâti*, *padâkan*, *memadâkan*.

—, *voldoende zijn*, *tjoekoeop*, *pâda*.

Aan de driften —, *toeroet nafsoe*, *me moewaskan nafsoe*.

—, *bevredigen*, (*verlangen*, *dorst enz.*) *poewas*.

—, *beantwoorden*, *bâlas*, *membâlas*.

Opdat de gemoederen voldaan zijn, *so-pâja poewaslah hâti*, S. R. 33.

—, *smaken*, *râsa*.

Hoe voldoet dat? *bagimâna rasânja itoe?*

VOLDOENBAAR, b. n. *jang dâpat di padâkan*.

VOLDOEND, b. n. *tjoekoeop*, *kâfi*, *Ar.*

VOLDOENER, m. *jang memadâkan*, *jang me-moewaskan*.

—, *betaler*, *jang membâjar*, *pembâjar*.

VOLDOENING, vr. *betaling*, *pembajâran*.

—, *genoegzaamheid*, *kapadâ-an*.

— *geven*, *memadâkan*.

—, *boeting*, *pemoewâsan*.

VOLDRAGEN, b. w. (van eene zwangere vrouw), *soedah ganap boelannja*, *hânîl hîngga ganap boelannja*, *Hoft.*

VOLEINDEN, b. w. *menjoedahkan*, *poetoesian*, *menghâbiskan*, *kardja hâbis*, *mengenapkan*, *genâpt mengenap*.

VOLEINDER, m. *jang menjoedahkan*, zie **VOLEINDEN**.

VOLEINDIGEN, b. w. zie **VOLEINDEN**.

VOLINDING, vr. *voleindiging*, *voltoojing*, *penjoedâhan*, *hâl menjoedahkan*, *hâl meng-hâbiskan*, *tamâmat*, *Ar.*

De — der eeuwen, *achir zamân*, *Ar.*, *kasoedâhan kâla*.

VOLGDIENTAAR, m. *sâkei*, *orang mengiring*, *boedjang jang ikoet*, *L.*

VOLGEESTIG, b. n. *penoeh âgal*.

VOLGELING, m. *leerling*, *moerid*, *Ar.*, *tabî*, *Ar.*, *pelâjar*.

—, van eenen groote, *pengiring*, *peng-ikoet*, *penoeroet*, *koondang*, *Jav.*

— van Jezus, (ook van Mohammed), *hawârij*, *Ar.*

Een — van den koning Alexander, *sa-orang pengiring râdja Iskandar*.

VOLGEN, b. en o. w. *toeroet*, *ikoet*, *iring*. (*Toeroet* is eigenlijk — als iemand reeds vertrokken is, doch wordt somtijds voor *ikoet* genomen.)

Den koning —, *mengiring râdja*.

Die hem gingen —, *jang pergi meng-irinkan dia*.

Den weg —, *mengikoet djâlan*, *toeroet djâlan*.

Gevolgd wordende door al de vorsten, *di irinkan oleh segalla râdja-râdja*.

Volg den weg ter regter zijde, *toeroetlah djâlan ka-kânan*, S. R. 54.

In den dood —, *toeroet mâti*, *béla*, *berbéla*.

—, zie **OPVOLGEN**.

De dag volgt den nacht op, *makka siang mengganti mâlam*.

Een bevel —, *toeroet parintah*.

Wat zal daar uit —? *apa nanti djâdi itoe? apa kasoedâhannja itoe?*

In den dood —, op den brandstapel —, *béla*, *membéla*.

VOLGEND, b. n. *jang mengikoet*.

De — e dag, *ka-eisôk-an harinja*.

Achtereenvolgende, *mâsing-mâsing*, *ber-toeroet-toeroet*.

VOLGENS, voorz. en voegw. naar, *seperti*, *sa-bagimâna*, *dengan sa-pâtoet*, *boelâpa*.

— zijn bevel, *seperti titahnja*, *Hoft.*

— de gewoonten der vorsten, *boelâpa âdat râdja-râdja*.

Hij wordt beloond — (naar zijn werk, *makka di bâlasnja dengan sa-pâtoet kardjânja*).

— het vonnis, *toeroet seperti hoekoem*.

VOLGER, m. *jang mengikoet*, *jang meng-iring*.

VOLGING, vr. *hâl mengikoet*, *hâl mengiring*.

VOLGJUFFER, vr. *dâjang*.

VOLGREEKS, vr. *sililat*, *Ar.*, *toeroetan*, *tasalsol*, *Ar.*

—, *afwisseling*, *pergantian*, *giliran*.

VOLGROEID, b. n. van een mensch, *soedah besaar*.

—, van vruchten, *soedah mâsaq*, *so-dah mâtang*.

VOLGZAAM, b. n. *maw denjar*, *soeka toeroet*.

—, *zoet*, *mânis*.

Een — kind, *ânag mânis*.

- VOLGZIEK**, b. n. *jang soeka tiroe, jang soeka toeroet.*
- VOLGZIEKTE**, vr. *ingin maw tiroe.*
- VOLHANDIG**, b. n. *bánjaq kardja, masjghol, Ar.*
- VOLHARDEN**, o. w. *kandjang, tetap.*
—, *nanhouden, oelang.*
— om den vijand te bestrijden, *berkandjang akan meláwan moesoeh.*
In zijn opzet —, *berkandjang paudda niat.*
— bij zijne gezegde, *tetap atas katánja.*
Ten einde toe —, *berkandjang hinggá kasoédahan.*
- VOLHARDEND**, b. n. *jang berkandjang (tetap), dzm, Ar.*
- VOLHARDER**, m. *orang jang berkandjang (tetap).*
- VOLHARDING**, vr. *perkandjangan, katetápan.*
- VOLHEID**, vr. *kaganápan, kapenoehan.*
De — des tijds, *kaganápan waqtoc.*
- VOLJVERIG**, b. n. *rátjin sakáli.*
- VOLJARIG**, b. n. zie **MEERDERJARIG.**
- VOLK**, o. *bála, rai-jat, Ar., qawm, Ar., orang, marika, chalájig, Ar.*
Tot dat er niet één man van dit — overblijft, *hinggá tráda lági tinggal derri paudda qawm ini sa-orang djoewa poon, Isk. 44.*
Gemeen —, *orang ketjil, rai-jat, Ar., orang hina-dina.*
Het — was oproerig, *makka orang poon gampanglah.*
Allerlei —, *bárang orang, sembárang orang, L.*
Een dapper —, *qawm jang bránt.*
De heffe des —s, *orang boesoeg.*
Er is veel — op de markt, *makka áda bánjaq orang di pásar.*
—, *werkvolk, orang bekarja, orang oepáhan.*
- VOLKENKUNDE**, vr. *ilmoe akan qawm, pengatahoewan akan bangsa.*
- VOLKENREGT**, o. *haq qawm, Ar.*
- VOLKOMEN**, b. n. *semporna. ganap, tsahif, Ar.*
Een — werk, *pekarjdjään jang semporna.*
Eene — e maand, *sa-ganap boelan.*
Eene — e wapenrusting, *saberhána pekdjin prang.*
—, *bijw. semporna, sakáli-káli.*
— overtuigd, *tertampeliq sakáli-káli.*
— maken, *menjempornákan, menganápt. kardja (bekin) terláloe bájiq.*
- VOLKOMENHEID**, vr. *kasempornáan, kaganápan.*
- VOLKOMENLIJK**, bijw. *atas prt jang semporna. dengan semporna, dengan ganap.*
- VOLKPLANTING**, vr. *naw ábad, Perz., nowábad, tánah jang di doedoekt orang asing.*
— en aanleggen, *memboewat naw ábad, memboewat negri di tánah asing.*
- VOLKRIJK**, b. n. *rámé, mámoer, Ar., bánjaq isi negri.*
- VOLKRIJKHEID**, vr. *kabanjákan isi negri.*
- VOLKSBEGRIP**, o. *pendapatnja isti negri.*
- VOLKSBESTUUR**, o. *pemarántáhanja isti negri.*
- VOLKSGEEST**, m. *niat orang negri.*
- VOLKSGELUK**, o. *salámat isti negri.*
- VOLKSLEIDER**, m. *pengandjar qawm, jang mengharoekkan qawm.*
- VOLKSLIED**, o. *njujian qawm.*
- VOLKSOPLOOP**, m. *gampar orang negri.*
- VOLKSOPROEPIING**, vr. *hál mengoempoelkan rai-jat.*
- VOLKSREGT**, o. *haq orang negri, haq qawm, haq isti negri.*
- VOLKSSTAM**, m. *pandji.*
- VOLKSSTEM**, vr. *soewára isti (orang) negri.*
- VOLKSTIRAN**, m. *rádja jang menganiája (thlálím).*
- VOLKSVERGADERING**, vr. *sidang (madjlis) orang negri, perhimpoeenan rai-jat.*
- VOLKSVERHUIZING**, vr. *kapindáhan qawm, hál qawm mengált.*
- VOLKSVERMAAK**, o. *bárang kasoekáan orang negri.*
- VOLKSVERTEGENWOORDIGER**, m. *nájib qawm, Ar., jang membijarákan hál isti negri.*
- VOLKSVERTEGENWOORDIGING**, vr. *hál djádi nájib qawm.*
- VOLKSVRIEND**, m. *tsosbat qawm, Ar.*
- VOLKSWAPENING**, vr. *hál pápar rai-jat, páparan rai-jat.*
- VOLLEDIG**, b. n. *ganap, tsahif, Ar.*
— maken, *genápt.*
- VOLLEDIGHEID**, vr. *kaganápan.*
- VOLLEEREN**, b. w. *beládjár hábis samoewa.*
—, (in de godgeleerdheid) *mengádjí hábis samoewa.*
Volleerd (in de godgeleerdheid), *soedah tammát mengádjí, poengkas paadda ilmoe.*
Volleerd in goddeloosheid, *djáhat (kápista) sakáli.*
Volleerd, *bekwaam, goed opgevoed, bostári.*
- VOLLEN**, b. w. *indjaq.*
- VOLLER**, m. *volder, orang jang mengindjaq.*
- VOLLIJVIG**, b. n. zie **ZWAARLIJVIG.**
- VOLLING**, vr. (van huden), *pengindjákan.*
- VOLMAAKT**, b. n. *semporna, oetama, kámil, Ar., kamil, Ar., moekammal, Ar.*
God is —, *Allah djoewa jang semporna.*
Die in al Zijne eigenschappen — is, *jang dengan segalla prinja itoe semporna, M. S. R. 30.*
De — verleden tijd, *waqtoc jang telah soedah láloe.*
—, *bijw. dengan semporna, atas prt jang semporna.*
- VOLMAAKTBAARHEID**, vr. *prt jang dápat di sempornákan.*
- VOLMAAKTELIJK**, bijw. zie **VOLMAAKT**, bijw.
- VOLMAAKTHEID**, vr. *kasempornáan, kámál, Ar.*
Algemeene —, *akmúl, Ar.*

- VOLMAGT**, vr. *soerat koewása*, *soerat wakil*, Ar., *soerat polmaq*, verb.
Eene algeheele —, *soerat wakil mothalag*, Ar., *soerat polmak besaar*.
— verleenen, *membri koewása*, *perwakkilkan*, *kassí polmak*, L.
De gevoumagnigtige heeft zijne — ontvangen, *makka wakil itoe soeda menarima soerat wakil*.
- VOLMAGTHEBBER**, m. *wakil mothalag*, *jang péyag soerat polmaq*, L., *jang djádi polmaq*, L.
— van eenen koning, *náib*, Ar.
- VOLMAGTIGEN**, b. w. *membri koewása*, *perwakkilkan*, *kassí soerat polmak*, L.
Gevoumagnigtige van eenen koning, *náib*, Ar.
- VOLMAKEN**, b. w. *menjempornákan*, zie **VOL-EINDEN**.
Den naam onzer voorouders —, *menjempornákan náma* (*mengoetamákan*) *nénéq mójang kita*, S. R. 119.
- VOLMAKING**, vr. *hál menjempornákan*, *hál menjodákan*, *penjempornáan*, *ikmál*, Ar.
- VOLMONDIG**, b. n. duidelijk, *trang*, *sakáli*.
— belijden, *mengákoe sakáli*.
—, *bijw. dengan soewára jang njáring*, *dengan troes trang*.
- VOLOF**, *bijw. lúmpah-lúmpah*, *terlálou bá-nyaq*.
- VOLPRIJZEN**, b. w. *memoedji dengan seper-tinja* (*sapatoetnja*).
- VOLSCHOON**, b. n. *terlálou bágoes*, L., *terlálou éloq*.
- VOLSLAGEN**, b. n. *beláka*, *sakáli*, *ganap*, *intéro*, L., zie **GEHEEL**.
—e begeerte, *beláka kahandaq*.
Een — gek, *orang gilu sakáli*.
- VOLSTAAN**, o. w. *tjoekoep*, *páda*, *sampeí*, *sampé*, L.
- VOLSTANDIG**, b. n. *tetup*, *kandjang*, *wákif*, Ar.
- VOLSTANDIGHEID**, vr. *katetápan*, *perkan-djangan*.
- VOLSTREKT**, b. n. algemeen, *mothalaq*, Ar.
Eene —e magt, *koewása mothalag*.
—, onmisbaar, *ti-dápat tiáda*, *benar*, *mistí*, L.
Eene —e behoefte, *hádjat jang benar*.
Eene —e noodzakelijkheid, *hádjat jang ti-dápat tiáda*.
—, *bijw. vooral*, *hoebája*, *hobája*, *hoebája-hoebája*.
- VOLSTREKTHEID**, vr. *prt mothalag*, *moth-láqí*, Ar., *koewása mothalag*.
- VOLTALLIG**, b. n. *ganap bilangan*.
Toen de veertig dagen — waren, *sa-telah ganaplah ampat porloh hári*, S. R. 3.
—, *bijw. dengan ganap bilangan*.
— maken, *mengganápt*.
- VOLTALLIGHEID**, vr. *kaganápan*, *saganapnja*.
- VOLTALLIGMAKING**, vr. *hál mengganapkan*.
- VOLTE**, vr. zie **VOLHEID**.
- VOLTIGEREN**, o. (in de rijsschool,) *meng-ádjur koeda serto mengidarkan dia*.
- VOLTOOIJEN**, b. w. *menjoedah*, *menjoedáht*, *menjoedahkan*, *menghábisikan*, *kardja há-bis*, L., *tamánkan*, *mengganápt*.
- VOLTOOIJER**, m. *jang menjoedahkan*, *penjoed-ah*, *jang kardja hábis*.
- VOLTOOIJING**, vr. *penjoedah*, *penjoedáhan*, *kasoedáhan*, *hál kardja hábis*, *prantásan*, *Jav.*, *mú-ádjín*, Ar.
- VOLTREKKEN**, b. w. zie **VOLTOOIJEN**.
Het huwelijik —, *káwinkan*, *menjoed-ahkan hál káwin*.
- VOLTREKKING**, zie **VOLTOOIJING**.
De — van het huwelijik, *hál menjoed-ahkan káwin*.
- VOLUIT**, *bijw. sakáli*, *intéro*, L.
Den naam — schrijven, *toeloes intéro náma*, L., *soeratkan sa-ganap náma*.
— staan, (van een zeil, welks schoot geheel uitgevierd is, *landong*).
- VOLUTEN**, vr. meerv. (ond. w.) (*voluta*), *zekere zeeslak of horen*, *biu tjintjin*.
- VOLVAARDIG**, b. n. *sadia*, *soeka sakáli*.
—, *bijw. dengan soeka háti*.
- VOLVOEREN**, b. w. *mengardjékan*, *melakoe-kan*.
Een vorstelijik bevel —, *mendjoendjoeng titah*, *Hoft*.
- VOLVOERING**, vr. *hál mengardjékan*, *hál melakoeakan*, *hál mendjoendjoeng*.
- VOLWASSEN**, b. n. *áqal báligh*, *soedah sam-peí déwása*.
Half —, *djarah*.
- VOLWIGTIG**, b. n. *ganap tímbangannya*.
- VOND**, m. *hál mendápat*, *pendapátan*.
—, *list*, *makr*, Ar., *tipoe*, *motslefat*, Ar., *deygána*, L.
Allerlei —den zoeken, *tjahárt segalla dája oepája*.
- VONDEL**, m. *titi*, *titian*, *djambátan ketjil*.
- VONDELING**, m. en vr. *ánaq kaboewányan*, *ánaq poengoet*.
Een kind te — leggen, *boewang ánaq di djálan*.
- VONDER**, m. zie **VONDEL**.
- VONDELINGSHUIS**, o. *roemah ánaq poengoet*.
- VONK**, vr. *boengá ápi*, *kumbang ápi*, L.
- VONKELEN**, o. w. *gomirlápan*, *taperling*.
—, sparkelen, verspreiden, *sjar*.
- VONKELING**, vr. *hál gomirlápan*.
- VONKELNIEUW**, b. n. *hábaroe sakáli*.
- VONKEN**, o. w. *berboengá ápi*, *berkumbang ápi*.
—, vuur vatten, *menjála*.
- VONNIS**, o. *hoekoem*, *kapoetoesan hoekoem*.
Een — uitspreken, *wemoetoeskan hoekoem*, *menghoekapkan*.
Spreek het — over mij uit, *hoekor-m-kanlah di atas pátek ini*, S. R. 11.
Verzamelaar van — sen, *orang jang menjoeratkan segalla kaporto-san hoek-en*.
Schriftelijik ondertekend —, *tsukk'*, Ar.

VONNISSEN, b. w. *mengfoekoemkan*, *memoetoeskan foekoem*, *goegoeta*, Tern.

Bij verstek —, *mengfoekoemkan kárana tiáda máw menghálap*.

Alsmede door regtvaardiglijk onder al de dienaren Gods te —, *den lági dengon mengfoekoemkan paadda antára sejalla hamba Allah dengan kabenáran*, M. S. R. 48.

VONNISWIJZIGING, vt. *hál memoetoeskan foekoem*.

VONT, vt. *tampat permándian (menjellam)*.

VONTWATER, o. *ajer tempat permándian*.

VOOGD, m. *moëüllim*, Ar., *wált*, Ar., *pengampoe*, *chafir*, Ar.

Toeziende —, *ganti wált*.

—, *bestuurder*, *pengampoe*, *djoeroe*.

VOOGDES, vt. *wált parampoewan*.

VOOGDIJ, vt. *meesterschap*, *parintah*, *permantáhan*, *koewása*.

VOOGDIJSCHAP, vt. *djabátan wált*, *pengampoewan*.

Kind dat onder — staat, *ánaq jang di báwah wált*.

—, *bestuur van eenen voogd*, *walájat Ar.*, *parintah wált*.

VOOR, voorz. van tijd, *dhólo*, *di hoeloe*, *dahoeloe*, *terdhólo*, *lebeh dhólo*, *soedah lamánja*.

—, *voorz. van plaats*, *di moeka*, *di hadápan*, *di depan*, L.

De menschen, die — ons leefden, *orang jang hidop lebeh dhólo derri paadda kámi*.

— drie jaren, *soedah tiga táhon lamánja*.

Nog — nieuwe jaar, *lebeh dhólo derri paadda táhon bahároe*, *sa-below táhon bahároe*.

— het huis, *di hadápan roemah*, *di moeka roemah*, *di depan roemah*, L.

Het eene — het andere nemen, *sálah mengambil*.

— den koning verschijnen, *menghálap rája*.

— hem betalen, *bájar hoestangnja*.

Elk — zijn deel, *sa-sa-orang sa-bahagianja*.

De helft — hem, *satengah bagi dia*, *satengah sána dia*.

Liefde — zijne moeder hebben, *mengáseh iboenja*.

Een — een, *másing-másing*, *sátoe persátue*, L.

— gereed geld, *dengan oewang toenei*.

Drie ropijen — de persoon, *tiga roepiah sa-sa-orang*.

Den dood — het leven kiezen, *lebeh soeka máti derri paadda hidop*.

Ik — mij, *akan dikoe*, *káloe sahája*.

— zijn heil, *kárana salámatnja*.

— zich zelven leven, *hidop diam-diam dengon senang*.

Zich — iets wachten, *menaliharákan diri derri paadda apa-apa*.

Zout — rijst verruilen, *gáram di toekar brus*.

Ik houd hem — rijk, *kita kira akan dia órang káju*.

— den dag komen, *djádi kalihátan*, *tímboel*.

— zeven ropijen verkocht worden, *di djoewal kárana (dengon) toedjoh roepiah*, *di djoewal hargána toedjoh roepiah*.

Losgekocht worden — honderd Spaansche matten, *di teboes dengon sa-rátoes ringgit*.

— hem, (om hem), *kárana dia*.

— den wind zeilen, *berlájár dengon angin toeroetan*, *berlájár dengon angin derri balákang*.

— den wind wenden, *beloq dengon boeritan*.

Een kind afsmeeken — . . . , *memóhonkan ánaq akan*.

— anker liggen, *berláboeh*.

Dit is een wapen — u, *inilah sindjatu akan toewan hamba*.

VOORAAN, bijw. *di moeka*, *di hadápan*, *di depan*, L.

— in het boek, *paadda moelánja kitáb*.

VOORAF, bijw. *dhólo*, *di hoeloe*, *lebeh dhólo*.

VOORAFBESTAANDE, b. n. *jang áda dholówan*.

VOORAFGAANDE, b. n. *jang djálan dhólo*, *jang madholówt*.

Eene — verbindtenis, *perdjandjian jang lebeh dhólo*.

VOORAFLIGTEN, b. w. *ambil dhólo*.

VOORAFREKENING, vt. *bilangan jang dholówan*.

VOORAFSPRAAK, vt. *dibédjáh*, Ar.

VOORAL, bijw. *terlebeh*, *terlebeh poela*, *istiméwa*, *tambáhan poela*, zie **VOLSTREKT**.

Gij moet —, *djangan tiáda*.

—, voor alle dingen, *hoebája*, *habája*.

— niet! *hoebája-hoebája djangan!*

Gij moet — het zeestrand aandoen, *djangan tiáda sunggah di tepé láwoet*, S. R. 103.

VOORARM, m. *langan jang di báwah*.

VOORAVOND, m. *pólon petang*, *sóre*, L.

VOORBAAT, vt. in de — zijn, *berdholówan*, *tjalangin*.

VOORBANK, vt. *bangko jang di depan*, L., *tampat doedoq jang di moeka*, *bálei jang di hadápan*.

VOORBARIG, b. n. *terlâloe lakas (sigrah)*, *telandjoer*, L.

VOORBARIGHEID, vt. *kalukoewan jang terlâloe goepoh*, *hál telandjoer*, L.

VOORBEDACHT, b. n. en bijw. *dengan niat*, *dengon sahádja*, *dengan sengádja*, L.

VOORBEDACHTELIJK, bijw. zie **VOORBEDACHT**.

VOORBEDACHTHEID, vr. *sengâdja*, L., *sa-hâdja*.
VOORBEDE, vr. *sjoſiât*, Ar., *dôa*.
 Do — der heiligen, *sjoſiât orang marhoem*.
VOORBEDING, o. *djandji jang dholówan*.
VOORBEDINGEN, b. w. *berdjandji dhólo*.
VOORBEDUIDEN, b. w. *brí alámat dhólo*.
VOORBEDUIDING, vr. *alámat*, Ar., *padáhan*.
VOORBEELD, o. *telâdan*, *tjonto*, *itibâr*, Ar., *tampoelan*, L.
 Naar een — werken, *toeroet tjonto (telâdan)*.
 Opdat ik er een — aan neme, *sopâja adâlah hamba ber-óleh itibâr*, K. D. 126.
 —, zinnebeeld, *ibârat*, Ar., *oepâma*.
 Een — om na te schrijven, *tjonto toelisan*, *telâdan soerat*.
VOORBEELDELIJK, bijw. voorbeeldig, *jang djâdi tjonto (telâdan)*.
VOORBEELDELOOS, b. n. *tiâda ber-tjonto*, L., *tiâda berbagei lagi*, *tiâda bertâra*.
VOORBEELDING, vr. *kâl menelâdankan*.
 —, figuur, *tjonto*, L., *telâdan*, *pigoera*, L.
VOORBEHOEDEND, b. n. *jang memalihárâkan dholówan*, *jang menegahkan*, *jang djâdi âzimat (djimat)*, L.).
VOORBEHOEDMIDDEL, o. zie **TALISMAN**.
VOORBEHOUDEN, b. w. *berniat*, *bermagtsoed*.
 Zich — onder zeil te gaan, *berniat akan berlâjar*.
 Zich tienduizend gulden —, *menâhankan salaſa roepiah*.
VOORBEHOUDENS, bijw. *melâjinkan*, *hânja*.
VOORBEHOUDING, vr. *niat jang tersemboeni*.
 —, bepaling, *katentoewan*, *djandji*.
 Zonder eenige —, *dengan tiâda niat jang tersemboeni*.
VOORBEPALEN, b. w. *tentoekan dhólo*, *taqdirkan*.
 — d raadsbesluit, *taqdir*, Ar.
VOORBEPALING, vr. *katentoewan jang dhólo*, *taqdir*, Ar.
VOORBEREIDEN, b. w. *sadiâkan*, *singgarâhi*.
 Zich —, *sadiâkan diri*.
VOORBEREIDEND, b. n. *jang menjadiâkan*.
VOORBEREIDING, vr. *kâl menjadiâkan*, *âtâd*, Ar.
VOORBEREIDSSEL, o. *kalangkâpan*, *bârang jang di sadiâkan dhólo*.
VOORBERG, m. zie **VOORBERGTE**.
VOORBERIGT, o. *dibâdjah*, Ar., *moeqadammat*, Ar.
VOORBERIGTSCHRIJVER, m. *penjoerat moeqadammât*.
VOORBESCHIKKEN, b. w. *tentoekan terdhólo*, *taqdirkan*, *pajoekan*.
VOORBESCHIKKING, vr. *taqdir*, Ar., *kâl menentoekan dhólo*.
VOORBESCHIKT, h. n. *moeqaddar*, Ar., *maqdarat*, Ar.

VOORBESTAAN, o. w. *âda ter-dhólo*.
VOORBESTAAN, o. *kaadlân jang ter-dhólo*.
VOORBESTEMMEN, b. w. zie **VOORBESCHIKKEN**.
VOORBETALEN, b. w. *bâjar dhólo*.
VOORBETALING, vr. *pandjar*.
VOORBEURT, vr. *geliran jang bermoela*.
VOORBEZIT, o. *pengampoeniâ-t lebeh dhólo*.
VOORBIDDEN, b. w. *mendholówt dengan minta dôa*.
 —, o. w. *minta dôa di hadâpan orang*.
VOORBIDDER, m. *pemôhon*.
VOORBIDDING, vr. *sjoſiât*, Ar., *sjoſiât*, Ar.
VOORBIJ, voorz. en bijw. *lâloe*, *liwat*, L.
 De deur — gaan, *melaloewt pntoe*, *liwat pntoe*, L.
 —, verder dan, *sa-lâloe*.
 Daar —, *lebeh djâwh derri paadda itoe*.
 Het is al —, *soedah lâloe*, *soedah liwat*, L.
 Zich zelven — praten, *telandjoer berkâta*.
VOORBIJGAAN, o. w. *lâloe*, *liwat*, L., *melintas*, *fawt*, Ar.
 De tijd gaat voorbij, *waqtoe lâloe*.
 —, b. w. *melaloewt*, *meliwat*, L.
 Met stilzwijgen —, *tiâda seboet*.
VOORBIJGAAN, m. *kâl melaloewt (meliwat)*, *djawâz*, Ar.
VOORBIJGANGER, m. *orang lâloe*, *orang liwat*, L., *orang pelintas*.
VOORBIJLATEN, b. w. *brí lâloe*, *brí djâlan*, *kassí liwat*, L.
VOORBIJLEEREN, b. w. *berdhólowan dengan belâdjar*, *belâdjar liwat*, L.
VOORBIJLOOPEN, b. w. *lâloe*, *liwat*, L.
 Elkander —, *djoegt*.
VOORBIJREIZEN, b. w. *berdjâlan mendholókan*, (*liwat*, L.).
VOORBIJRIJDEN, b. w. (te paard), *toenggang koeda mendholókan (liwat, L.)*.
VOORBIJSCIHETEN, b. en o. w. (van eenen pijn), *melantjar*.
VOORBIJSNELLEN, b. w. (om de eerste te zijn), *djoegt*, *marórebé*, L.
VOORBIJVAREN, o. w. *berlâjar mendholókan*, *menang dengan berlâjar*.
VOORBIJVLOEIJEN, b. en o. w. *ngâtir di moeka (di hadâpan)*.
VOORBINDEN, b. w. *ikat di moeka*.
VOORBODE, m. *pesoeroehan jang ter-dhólo (dâtang lebeh dhólo)*.
 —, teeken, *alámat*, Ar., *padáhan*.
 Dit teeken is een — van eenen grooten oorlog, *makka tanda ini djâdi ulámat prang besaar*.
VOORBOUW, m. *pâha moeka*.
VOORBRAMZEIL, o. *lâjar pengâpoh jang di moeka (di hadâpan, di depan, L.)*
VOORBRENGEN, b. w. *bâwa di moeka*, *bâwa di hadâpan*.
 —, voordragen, te kennen geven, *meng-atâkan*, *maloemkan*.

—, uiten, *seboet, menjebet.*

VOORBURG, m. *bordj' jang di hadápan, kôta moeka, kampong moeka.*

VOORBUUR, m. *orang tetangga jang di depan, L.*

VOORBUURT, vr. *kampong jang di hadápan (depan, L.)*

VOORDACHT, vr. zie **VOORBEDACHTHEID**.

VOORDANS, m. *penarian jang bermoela, bermoela káli bála, L.*

VOORDANSEN, o. en b. w. *moelá-t menârt, moelá-in bála, L.*

— met eene piek en kris bij het begin van een gevecht, *sarâma.*

—, (met een vaandel), *rângf.*

VOORDAT, voegw. *sa-below, lebeh dhólo derri paadda.*

— hij gekomen was, *sa-below lagi ta datang, lebeh dhólo derri paadda dátangja.*

VOORDEEL, o. *winst, lába, oentoeng, bátt, Jav., mansâat, Ar.*

Iemand die handel drijft en — behaalt, *orang berdagang serta dengan lába.*

En ik heb zijne schatten ten — van uw aandeel doen strekken, *dan telah akoe oentoengkan hartanja akan bahagian kâmoew, Isk. 538.*

Het — eener zaak, *hátsil perkára.*

— aanbrengen, *berlába, djádi oentoeng.*

—, nut, *goena, fáédát, Ar.*

Het — van den wind hebben, *dápat amgin jang bájiq.*

VOORDEELIG, b. n. *jang membrt lába, jang kassí oentoeng, L., jang berlába, jang membrt hátsil.*

—, nuttig, *bergoena, bersfáédát.*

—, bijw. *dengan lába, dengan oentoeng.*

VOORDERS, bijw. *sa-ber-moela, lantás, L., láloe.*

VOORDEUR, vr. *pintoe moeka, pintoe jang di hadápan.*

VOORDEZEN, bijw. *témpo dhólo, L., dhólo kála, poerba-kála.*

VOORDEENEN, b. w. *sádjí, sadjikan, kassí makánan, L., peridarakan santápan, Hoft.*

VOORDOCHTER, vr. *ânaq parampowan derri paadda nikáh (kâwin) dhólo.*

VOORDOEN, b. en w. w. *voorhangen, pákei.*

Een ander iets —, *voorhangen of omdoen, kassí pákei, L., memameikan.*

—, wijzen, *toendjoeq dengan kardja.*

Zijne waren —, *mengadeikan (toendjoeq) bârang dagângannja, kassí lihat bârang dagângannja, L.*

Zich als een mensch — (eene menschwording ondergaan), *meroepâkan dirinja seperti mânoesja, menjelama.*

Dat jonge mensch doet zich goed voor, *makka orang moeda itoe terláloe bájiq lakoenna.*

Zich —, zich houden, *poera-poera, tjáké-tjáké.*

Als zich eene goede gelegenheid voordoet, *káloe dátang koetika jang bájiq.*

VOORDRAAIEN, b. w. *báliq ka-hadápan, báliq ka-moeka.*

—, (op de draaibank,) *láriq akan toendjoeq.*

VOORDRAGEN, b. w. *mengatákan, membrt táhoe, kassí táw, L.*

Naar waarheid —, *peloeroeskan.*

—, vooruit dragen, *báwa (pikol) di hadápan (depan, L.)*

VOORDRAAGING, vr. *hál mengatákan, hál membrt táhoe.*

—, vooruitdragen, *hál báwa di hadápan, hál pikol di depan.*

VOORDRAGT, vr. *tjára berchothbat (berkáta).*

VOORDRIJVEN, b. en o. w. *hânjoet di hadápan.*

VOORDRINKEN, b. en o. w. *minom dhólo.*

VOOREBBE, vr. *permoelâan (moelánja) ajer soeroet.*

VOOREERGISTEREN, bijw. *sa-below kalmârt dhólo, soedah tiga hárt láloe.*

VOOREERST, bijw. *pertâna.*

VOOREINDE, o. *hoedjong jang di hadápan, hoedjong jang di moeka (depan, L.)*

VOORGAAN, o. w. *berdjâlan dhólo.*

—, b. w. *mendholówt.*

—, hooger in rang zijn, *berpangkat lebeh tinggi.*

— (van een uurwerk,) *djâlan terláloe tjepat (lakas),*

VOORGAAND, b. n. *jang dhólo, jang lebeh dhólo.*

De — e maand, *boelan jang soedah láloe (liwat, L.), boelan jang soedah.*

Niet in dezen, maar in den — en brief, *boekan di dâlam soerat ini hânja (melajinkan) di dâlam soerat jang lebeh dhólo (jang di blâkang káli).*

VOORGANG, m. *hál berdjâlan dhólo (di hadápan).*

VOORGANGER, m. *orang jang berdjâlan di hadápan, sâlif, Ar., moegaddim, Ar.*

—, geleider, *pengandjar, panghoeloe,*

orang menghantar, orang jang mendholówt.

VOORGEBED, o. *dôa jang pertâna, dôa jang bermoela.*

VOORGEBERGTE, o. *tandjoeng.*

VOORGEKOMEN, deelw. de loef afgestoken, *kadhólówan, masgoem, Ar.*

VOORGEMELD, b. n. *voordoeind, terseboet.*

VOORGEREGT, o. *sadjian jang pertâna.*

VOORGESPAN, o. *sa-pásang jang di moeka (hadápan, depan, L.)*

VOORGEVEL, m. *moeka roemah, hadápan roemah.*

VOORGEVEN, b. w. *brí, brí oentoeng, kassí, L., kassí oentoeng, L., kassí dhólo, L.*

Eenen raadsheer (in hetschaakspel) —, *brí sátoe gâdjah.*

—, b. en o. w. voorwenden, *bāwa oedzor* (oedoor, verb.)

VOORGEVEN, o. voorwendsel, *oedzor*, Ar., *oedoor*, verb.

Een ongegrond —, *oedzoer jang tiāda benar*.

—, zeggen, *kāta*.

Volgens uw —, *seperti katānoe*.

VOORGEVING, vr. *pembrian oentoeng*, *hāl kassi oentoeng*.

Eene valsche —, *sangka jang tiāda benar*.

—, voorwendsel, *oedzor*, Ar.

VOORGEVOEL, o. *rāsa ter-dhōlo*, *fikiran jang ālāmat*.

Mijn — van zijne komst is bewaarheid, *makka fikirankoe jang ālāmat datangja itoe soedah di tegohkan* (benarkan).

VOORGEVOELEN, b. w. *merāsa* (kira) *lebeh dhōlo*.

VOORGISTEREN, bijw. *kalmārt dhōlo*.

VOORGOOCHEN, b. w. *soelap di hadāpan*, *soenglap di depan*, L.

VOORGOOIEN, b. en o. w. *limpar dhōlo*, *loetar dhōlo*.

VOORGRACHT, vr. *pārūt jang di hadāpan*.

VOORGROND, m. *nātar jang di hadāpan*, *lātar jang di depan*, L.

VOORHAAR, o. *ramboet jang di hadāpan* (depan, L.)

VOORHAMER, m. *gōdam*, *martil besaar*.

VOORHAND, vr. in: de — hebben, *moelā-t*, *moelā-t bermājin*, *mājin dhōlo*, *ber-eidā*.

Wie heeft de —? *siāpt misti bermājin dhōlo?*

VOORHANDEN, b. n. *āda*, *hādīr*, Ar., *sadia*.

Er is genoeg, *āda tjoeoep*.

De tijd is —, nadert, *makka waqtōe soedah hanpir*.

Rijst, die — is, *bras jang perbekālan*.

VOORHANGEN, o. w. *bergantong di hadāpan* (depan, L., *moeka*, L.)

—, b. w. *gantong* (menggantong) di hadāpan.

Den naam van iemand in een gezelschap — om hem lid te doen worden, *soeratkan nāma sa-orang di hadāpan madjīs bejar sojāja ia djādi sakoeto* (teman) *derri pudinja*.

VOORHANGSEL, o. *tirei*, *hūdjāb*, Ar.

Het — des tempels, *tirei dinulingan kubah*.

Het — in eenen schouwburg, *kalumboe wājang* (*komēdi*, Eur.)

VOORHAVEN, m. *pelaboehan jang di loewar*.

VOORHEBBEN, b. w. dragen, *pākei*.

—, vooruit hebben, *dāpat oentoeng*, *dāpat lebeh*.

Wie meent gij voor te hebben? *loe kira stāpā goewa? L. dikaw kira siāpa akoekah?*

—, in den zin —, *herniat*, *māw*, *ber-mujsod*.

VOORHEEN, bijw. zie VOORDEZEN.

VOORHOEDE, vr. *haloewan paprāngan*, *tjoe-tjōq bal'a-tantārd*, *haloewan balu-tantārd*.

VOORHOF, o. *pengadāpan*, *baleirong*, *balei-roewang*.

Uit het — binnenkomen, *māsoq derri pengadāpan*.

—, plein, *halāman*.

De muur van het —, (plein,) *pāgar halāman*.

VOORHOOFD, o. *dāht*, *djūdat*, L.

Het — bieden, *toendjoeq moeka*.

Zich voor het — slaan, *menāpoq dāhi*.

Het voorste gedeelte van het hoofd boven het —, *rangka*.

VOORHOOFDSBEEN, o. *toelang dāhi*, *toelang djūdat*, L.

VOORHOOFDSIERSEL, o. *tapāram*, *djāwang*, *patam*.

Een gouden — dragen, *berpatam amas*.

VOORHOUDEN, b. w. *pégang di hadāpan* (*moeka*, *depan*).

—, voor iemand houden, *pégang* (*tāroh*, *letaq*) di hadāpan *sa-orang*.

Den degen hield hij voor zich uit, *makka pedangnja itoe di pégangnja di hadāpanja*.

—, toonen, *toendjoeq*.

—, voor oogen stellen, *baperlikatkan*.

—, herinneren, *mengingatkan*.

—, zie VERWIJEN.

VOORHUID, vr. *koelop*.

Iemand, die nog de — heeft, (onbesneden is,) *orang jang berkoelop*, ook wel eens: *si koelop*.

De — snijden, *besnijden*, *berkrat koelop*, *bersājūt koelop*, *soenut*, Ar.

VOORHUIS, o. *portaal*, *rambat*, *sarambi*.

Open —, *voorgalerij*, *pondopo*, Jav.

VOORIN, bijw. *māsoq di moeka*, L., *māsoq di hadāpan*.

— gaan, *berdjālan māsoq di moeka* (hadāpan).

VOORINGENOMEN, bijw. *berkenan*, *socka*.

De koning was met den jeugdigen Mantri zeer —, *makka rādja itoe-poon sangat berkenan akan mantri jang moeda itoe*.

VOORINGENOMENHEID, vr. (ten voordeele,) *perkenan*, *riullā*, Ar., *socka*.

— (ten nadeele,) *tiāda socka*, *binji*, *djimeo*.

—, waan, *sangka*, *kira*.

Zotte —, *sangka jang gila*.

VOORINNEMEN, b. w. *berkenankan*, *menjoekākan*.

—, vleijen, *boedjōq*, *memboedjōq*.

—, bekooren, *menuwāri*.

Ligteljik vooringenomen worden, *moedah-moedah* (*gampang*) di *boedjōq* (*perkenankan*), *gampang di soekākan*.

VOORINNEMING, vr. *rānm*, *rānt*, Sansk.

- , beprating, *penboedjokan*.
- VOORJAAR**, o. *awwat moesim pánas, hoc-djong b́arat, kapita timor*.
- VOORJAGEN**, b. w. *boeroe di hadápan, há-law di hadápan*.
- VOORKAAUWEN**, b. w. *mámah dhólo*.
- VOORKAMER**, vr. *kámar moeka, L., bilig di hadápan*.
- VOORKENNEN**, b. w. *táhoe lebeh dhólo, táw dhólo-an, L.*
- VOORKENNIS**, vr. *pengatahoewan jang ter-dhólo, sa-táhoe*.
- Door zijne — kan hij voorspellen, *óleh pengatahoewanja jang ter-dhólo makka dápat ia bertenong, sabab soedah táw lebeh dhólo makka dia bóleh bilang*.
- Met — of stilzwijgende goedkeuring van den koning, *dengan sa-táhoe rálja*.
- Indien hij het niet met — van den koning doet, is zijn vonnis de dood, *djikalaw di boewatnja itoe dengan tiáda sa-táhoe rálja makka máti di boeoh koekoemnja*.
- VOORKEUR**, vr. *piléhan*.
- Als de diamanten allen eenerlei zijn bestaat er geene —, *káloe intan-intan itoe samoewa sama roepánja makka tiadálah piléhan*.
- De — geven, *pileh, tummah, L., ter-lebeh soeka, mendahoeloe kan*.
- Bij —, *sabab lebeh soeka, dengan pileh*.
- VOORKIND**, o. *ánaq derri paadda nikáh jang dhólo*.
- Betrekking van de —eren des mans en der vrouw, *soedára andjing*.
- VOORKLAUTEREN**, o. w. *panihjat dhólo*.
- VOORKOMEN**, b. en o. w. vooruitstreven, *mendholówt, mendahoelówt, liwat, L.*
- , beletten, *teyahkan, larang*.
- Eene betaling —, *bájar lebeh dhólo derri paadda djandji (angsoeran)*.
- Alles, wat u voorkomt (verschijnt,) *b́arang apa jang di lihat olehmoe, b́arang jang kalihátan pudámoe*.
- , voorvallen, *djádi, peristiwa*.
- , aangetroffen worden, *di dápat, bóleh dápat*.
- Hij moet —, (verschijnen,) *dia misti menghádap*.
- , schijnen, *roepa*.
- Met het rijtuig —, *dítang di moeka sama karét, L., dítang di hadápan deng-an ráta*.
- Het komt zoo voor, *roepánja bagitoe*.
- Vorgekomen, (zoo als wanneer men te laat in den tempel komt en de voorb́idder reeds het gebed, doet,) *masboeg, Ar.*
- Eene geschiedenis, die zelden voorkomt, *kikájat jang djarang di dápat*.
- Het komt mij zoo voor, *sahája kira-ula bagitoe*.

VOORKOMEN, o. *gelaat, roepa, moeka, thalát, Ar.*

- , gelaatstrekken, *ṕaras*.
- Hij heeft een trotsch —, *roepánja djoe-máwa*.
- Een ziekelijk — hebben, *tjulloentángan, L.*
- Die vrouw heeft een schoon —, *makka órang parampoewan itoe terláloe éloq pá-rasnja*.
- Uiterlijk —, *gedaante, bangoenan, roe-man, rónan*.
- VOORKOMEND**, b. n. vriendelijk, *mánis*.
- , behulpzaam, *soeka toelóng*.
- Zich naar —e gevallen gedragen, *melakoekan diri sa-bagimána pri hál ahwál*.
- VOORKOMENDIJD**, vr. *pri lákoe jang mánis, pri jang sipan*.
- De harten innemen door zijne —, *mem-birahikan háti óleh lakoenja jang mánis*.
- VOORKOMING**, vr. *hál menegahkan, pene-gáhan*.
- Tot — van dat onheil, *akan menegahkan tjeláka itoe*.
- VOORKOOP**, m. *bórong, hál bli b́arang sa-moewa*.
- VOORKOOPEN**, b. w. zie **OPKOOPEN**.
- VOORKRAMEN**, b. w. zie **UITKRAMEN**.
- VOORKRIJGEN**, b. w. *pákei di moeka, pásang di moeka*.
- Hij kan de buffels niet voor de kar —, *dia tráda bóleh pásang karbo di pedáti*.
- , in het spel, *dápat lebeh, dápat oen-toeng*.
- VOORKWARTIER**, o. *páha moeka, páha jang di hadápan*.
- VOORLAATSTE**, b. n. *jang dhólo derri paadda jang di blikang, jang di blikang sakáli koerang sátoe, di hadápan jang kablakángan sakáli*.
- VOORLAND**, o. *pasisir, rantaw*.
- , vooruitstekend land, *tamjoeng*.
- VOORLANG**, bijw. *soedah lama, soedah be-brápa lamánja*.
- VOORLAST**, m. *moewátan jang di haloewan (moeka)*.
- VOORLASTIG**, b. n. *tersárat di haloewan, terláloe brat moewátamja di haloewan (moeka)*.
- VOORLEDEN**, b. n. zie **VERLEDEN**.
- VOORLEGGEN**, b. w. *tároh (letag) di hadápan*.
- Een raadsel —, *betawákkan soewátoe tar-ka*.
- Ter bezigtiging —, *toendjoeg, mengadei-kan, baperlihatkan*.
- VOORLEGGING**, vr. *hál tároh di hadápan (moeka, depun, L.) hál berháapkan, hál baperlihatkan*.
- VOORLEIDEN**, b. w. *hantar, báwa di moeka, menghádpikan*.
- Iemand bij de hand —, *pimpin tángan sa-orang, toetoen, L.*

VOORLEZEN, b. w. *membátja di hadápan orang* (depan orang, L.) *angkat meng-ádjí.*

VOORLEZER, m. *pembátja di hadápan, orang jang membátja di hadápan orang.*
—, die kerkdienaar is, *bilál.*

VOORLEZING, vt. *pembatjáin di hadápan.*
— over de sterrekunde, *pembatjáin derri paadda ilmoe noedjoem.*

VOORLICHTEN, b. w. *soelóht, menjoelóht, báwa óbor di depan, L., báwa soeloh di hadápan.*

VOORLICHTER, m. *penjoeloh, jang menjoelóht, jang membáwa óbor, L.*
—, fig. *jang menarangkan perkára.*

VOORLICHTING, vt. *penjoelóhan, hál menjoelohkan, hál membáwa dámar.*
—, inlichting, *katrángan.*

VOORLIEFDE, vt. zie **VOORINGENOMENHEID.**

VOORLIEGEN, o. en b. w. *bóhong, doesta, djoesta, L.*

VOORLIGGEN, o. w. *báring di moeka (hadápan), áda di moeka.*
—, voordeel hebben, *beroentong, dápat oentong.*

VOORLIJF, o. *hadápan toeboh.*
— van een kleeed, *hadápan pekájin, moekánja paktéin.*

VOORLIJK, b. n. (in kennis) *berkalebéhan.*
— (van groei), *lakas besaar, lakas toemboeh.*

VOORLOOP, m. *jang berdjálan dhólo, jang mendholówt.*
—, van arak, *àraq ápt, kapála àraq.*

VOORLOOPEN, o. en b. w. *berdjálan di haloewan (moeka, hadápan, depan).*
Hij loopt zijnen broeder vooruit, *makka ía berdjálan mendholówt soedaránja.*
—, te snel loopen, *djálan terláloe tjepat.*

VOORLOOPER, m. *jang mendholówt, zie VOORGANGER.*
— voor de postpaarden, *lopper, verb.*

VOORLOOPIG, b. n. *jang dhólo, bakal.*
—e mededeeling, *pembrian táhoe jang dhólo.*
Een — verbondschrift, *soerut bakal perdjandjian.*

VOORMAALS, bijw. *dhólo kála, poerba kála.*

VOORMAAND, vt. *awwal boelan, permoealáin boelan.*

VOORMAKEN, b. w. *memboewat di hadápan orang sopája di toeroetnja, békin di depan orang sopája di toeroetnja, L.*

VOORMALEN, b. w. *menggambarkan.*

VOORMALIG, b. n. *jang láma, jang dhólo, bekas dhólo, sadia kála.*

VOORMAN, m. *orang jang di hadápan (depan, L.)*

VOORMARSZEIL, o. *lájár pengápoh haloewan.*

VOORMETEN, b. w. *oekoer di hadápan (depan) orang.*

VOORMIDDAG, m. *pági, koetika sa-belom tengah hárt, dlohá, Ar.*

De gansche —, *sontog pági, intéro pági.*

VOORMIDDAGSBEZOEK, o. *perkoendjoengan pági, téngog paadda pági hárt.*

VOORMIDDAGSPREEK, vt. *chothbat (bitjára) pági.*

VOORMOUW, vt. *tangan bádjoe, báwahnja tangan bádjoe.*

VOORMUUR, m. *témoq jang di hadápan (moeka, L.)*

VOORN, m. *ikan kalambag.*

VOORNAAM, m. *náma dáging.*

VOORNAAM, b. n. *belangrijk, besaar, pítang, terlebeh, páling besaar, L., agong, para, Sansk.*
Een — man, *orang besaar.*
De —ste werkman, *toekang agong.*
Eene voorname zaak, *perkára jang besaar, perkára jang bánjaq pítangnja, perkára jang páling besaar.*
Een — held, *hoeloebálang jang masjhoer.*
Voorname prinsessen, *para poetri.*
De —ste pluk (van peper), *poepoel agong.*

VOORNACHT, vt. *awwal málam, isjá, Ar.*

VOORNAMELIJK, bijw. *terlebeh poela, istiméwa poela.*

VOORNEMEN, b. w. *máw, handaq, berkahandaq, berniat, bermagtsoed, qetsadkan, sahadjákan.*
—, ook: in het hart bewaren, *tjakára.*

VOORNEMEN, o. *sahádja, niat, Ar., magtsoed, Ar., máw, kahandaq, qetsad, Ar.*
Een — opvatten, *bersahádja.*
Een — doen opvatten, *bersahadjákan.*

VOORNOEMD, b. n. *terseboet, termadzkoer.*
De —e schrijver, *penjoerat jang terseboet.*

VOORONDER, o. *kólong di haloewan práhoe.*

VOORONDERSTELD, b. n. *tersangka, terkira.*
— dat, laat het zoo zijn, *kandát, verb. van kahandaq háti, mása.*

VOORONDERSTELLEN, b. w. *sangka, kira.*
Iets, dat niet voorondersteld wordt, *bárang jang tíada tersangka (terkira-kira).*

VOORONDERSTELLING, vt. *kasangkána, kira, angan-angan.*

VOORORDEEL, o. (tegen menschen), *sjak, Ar., hoewas, hoerat, Ar.*
—, afkeer, *djemoé, gillt, bintjt.*
— opvatten, *menároh sjak.*

VOOROP, bijw. *di hadápan, di moeka, di depan, L.*
— gaan, *menghoeloe-hoeloeakan, djálan di depan, L.*

VOOROUERLIJK, b. n. (gebruik) *tjára (áadat) nénéq mójang, áadat sedekála.*

VOOROUERS, m. *meerv. nénéq mójang.*

VOOROVER, bijw. *kahadápan.*
— hellen, *tjendérong kahadápan.*
— liggen, *kamoerap, L., tihárap, tahárap.*
Zich — buigen, *mentárap, menahárap.*

- Het hoofd — buigen, toenggang, melâ-jakkan kapâla.
 — gaan liggen, meniârapkan dirinja, songkoer.
 Viel daarna —, lâlœ rebah tihârap, S. R. 68.
- VOOROVERBUIGEN**, o. w. songkoer.
 —, b. w. songkoerkan.
- VOOROVERBUIGING**, vr. (van het ligchaam onder het gebed), roekoe, Ar.
- VOOROVERLIJDEN**, o. w. mâti dhôlo.
 Zijne vrouw was vooroverleden, makka bininja itoe mâti dhôlo.
 —, o. hâl kamatian lebeh dhôlo.
- VOORFAARD**, o. koeda jang di hadâpan (moeka, depan, L.)
- VOORPLAAT**, vr. prâda dâpor.
- VOORPLAATS**, vr. halâman, nâtar, lâtar, L.
 — van een paleis, halâman mâligeti.
- VOORPLAATSEN**, b. w. târoh di hadâpan (moeka, depan, L.), letaq di hadâpan.
- VOORPLECHT**, vr. galômat di haloewan, tingkat di haloewan prâhoe.
- VOORPLEIN**, o. zie VOORPLAATS.
- VOORPOORT**, vr. gerbang jang di hadâpan, pintoe moeka, L.
- VOORPORTAAL**, o. rambat, sarambî, barandah jang di moeka.
 — bij vorsten, penghadâpan, bâlei, bâlet roewang.
- VOORPOST**, vr. pengâwal jang di loewar sakâli, palâtog.
- VOORPREDIKEN**, b. w. mengchothbatkan.
- VOORPROEF**, vr. zie VOORSMAAK.
- VOORPROEVEN**, b. w. tjôba dhôlo.
- VOORPROEVER**, m. jang tjôba santâpan râdja.
- VOORPROEVING**, vr. hâl tjôba dhôlo.
- VOORRAAD**, m. bakal, bakâlan, perbakâlan, bekal, L., bôtja, defomo, Mol.
 — van rijst, bakâlan nâst.
 Van — voorzien, membakalkan.
 Water tot — op reis, ajer akan bakalnja berdjâlan, Isk. 199.
 Een — van masthout, kabanjâkan kâjoe bakal jang.
 Bij — geld geven, pandjar.
 Bij — belooven, berdjândji dhôlo.
 In — hebben, stmpn, menâroh.
- VOORRAADBEZORGER**, m. jang membakalkan, pembiâja.
- VOORRAADHUIS**, o. goedang, zie MAGAZIJN.
 — van rijst, loemboeng.
- VOORRAADKAMER**, vr. suppên, L. verb. Eng., goedang ketjil.
- VOORRAADMEESTER**, m. djoeroe bekal, L., zie PROVIAANDMEESTER.
- VOORRAADSCHIP**, o. kapal jang moewat perbakâlan.
- VOORRAADSCHUUR**, vr. djalâpang, loebor, beloebor.
- VOORRANG**, m. dardjat jang lebeh tinggt.
 —, pilêhan, zie VOORKEUR.
 Den — boven Kadir verdienen, pâtoet di bilangkan (formatkan) terlebeh derring paadda Kâdir.
 Den — hebben, berpangkat lebeh tinggt.
- VOORREDE**, vr. dâbdjat, Ar., moeqadammât, Ar., permoelâun kâta.
- VOORREGERING**, vr. pamarintâhan jang dhôlo.
- VOORREGT**, o. geluk, salâmat, oentoeng.
 —, regt, haq.
 Onwettig —, onbillijke gunst, anoegrâh jang târia pâtoet.
- VOORREKENEN**, b. w. bilang (hitong) di hadâpan.
- VOORRIJDEN**, o. en b. w. (te paard) toenggang koeda di moeka (hadâpan, depan).
- VOORRIJDER**, m. porrêdder, verb.
- VOORSCHIETEN**, b. w. (geld) pandjar, pindjam.
 Tien duizend ropijen —, pandjar (kass pindjam) sa-laqa roepiah.
 Voorgeschoten geld, oewang jang di pindjam.
 —, zie VOORREKENEN.
 —, eerst schieten, têngbaq dhôlo.
- VOORSCHIJN**, m. in: te — komen, kalihâtan, thlâhir, Ar.
 Op de oppervlakte des waters te — komen, timboel.
 Te — brengen, kass lihat, L., baperlihatkan, menthlâhirkkan, mengaloewarkan, timboelkan, menghâdirkan, Hoft.
 Zij zullen alle menschen te — brengen, di hâdirkan marika-itoe segalla manoesia, M. S. R. 26.
- VOORSCHIP**, o. haloewan prâhoe.
- VOORSCHOOT**, o. boezelaar, schortje, skortje, verb., tâpih.
- VOORSCHOT**, o. pandjar, idjown, L.
 — op enen kooprij, tjingkaram.
- VOORSCHRIFT**, o. regel, sjarth, Ar., rasm, Ar.
 —, bevel, parintah, titah, Hoft.
 Godsdienstige —en, sjariût, Ar., sjarth agama.
 —, om na te schrijven, telâdan soerat, tjonto soerat.
 —en voor het priesterschap, sjarth el-imâmât, Ar.
 —en (bepalingen) maken, sjarthkan, bêkin soerat katentoewan, L.
- VOORSCHRIJVEN**, b. w. memboewat telâdan soerat, toelis tjonto soerat.
 —, schriftelijk bevelen, menjoeratkan titah, Hoft., toelis soerat parintah.
 Geneesmiddelen —, toelis soerat obat.
 —, zie BEVELEN.
- VOORSCHRIJVING**, vr. hâl memboewat telâdan soerat, zie VOORSCHRIJVEN.
- VOORSCHRIJVINGSBRIEF**, m. soerat poedjân.
- VOORSCHUIVEN**, b. w. sôrong ka-moeka (hadâpan, depan).
- VOORSHANDS**, bijw. dhôlo.
 —, zonder onderzoek, dengan tâda pariksa.

VOORSLAAN, b. w. *adjaq*, *minta*.
 — om te trouwen, *minta kârin*.
 — om landerijen te koopen, *adjaq mem-
 bli tânah*.
VOORSLAG, m. voorstel, verzoek, *permân-
 tûan*.
 —, aanzoek, aansporing, *prôndjâkan*.
VOORSMAAK, m. *râsa jang ter-dholo*, *râsa
 jang dholôwan*.
VOORSNIJDEN, b. w. *pôtong dâging di mêdjah*.
VOORSNIJDER, m. *orang jang pôotong dâging
 di mêdjah*.
VOORSNIJMES, o. *piso besaar*, *piso pôotong
 dâging*.
VOORSPAN, o. *sa-pâsang jang di moeka
 (hadâpan, depan, L.)*.
VOORSPANNEN, b. w. *pâsang, mengnâkan*.
VOORSPELDER, m. *jang moelâ-i bermâjin*.
 —, in het kaartspeel, *jang mâjin dholo*.
VOORSPEL, o. *râgam (lâgoe) jang di mâjin
 dholo*.
 —, zie **VOORTEKENEN**.
VOORSPELDEN, b. w. *ikat dengan peniti*.
VOORSPELDOEK, m. *ottô*.
VOORSPELEN, b. w. (voor anderen) *mâjin
 di hadâpan (depan, L., moeka)*.
 —, vooruit spelen, *mâjin dholo, moelâ-i
 bermâjin, mengandjar bermâjin*.
VOORSPELLEN, b. w. voorzeggen, *tenong,
 bertenong, battenong, L., pêtang, L., sanggol*.
 —, uit een wigchelaarsboek lezen, *mem-
 bâtja ramahja*.
 —, om lezen te leeren, *bertakei-takei
 dholo*.
VOORSPELLER, m. voorzegger, *petenong,
 pattanong, L., kâhin, Ar.*
VOORSPELLING, vt. *petenongan, pattend-
 ngan, L.*
VOORSPIJS, vt. *sadjian jang pertama, makâ-
 nan jang moela-moela di makan*.
VOORSPITS, vt. zie **VOORHOEDE**.
VOORSPOLD, m. *salâmat, bahagia, oentoeng,
 dawlat, Ar., iqbal, Ar., sadjahtra,
 marta, Kaw.*
 In — zijn, *bersalâmat, berbahagia, ber-
 oentoeng, berdawlat*.
VOORSPOEDIG, b. n. *bersalâmat, mohâraq,
 Ar., marzoeg, Ar., beroentoeng*, zie **VOOR-
 SPOED**.
VOORSPOEDIGLIJK, bijw. *dengan salâmat,
 dengan oentoeng*.
VOORSPOOK, o. *hantoe jang djâdi ulâmat*.
VOORSPRAAK, vt. *sjsfâut, Ar., sjsfâut, Ar.*
VOORSPREKEN, b. w. ten gunste spreken,
*sjsfâutkan, sjsfâutkan, toeleng dengan bi-
 tjâra*.
VOORSPREKING, vt. zie **VOORSPRAAK**.
VOORST, b. n. di *depan sakali, L., di ha-
 dâpan sakali*.
VOORSTAAN, b. en o. w. voor iets staan,
berdiri di hadâpan (depan, L., moeka).
 —, beschermen, *lindungkan, pulhawa-
 kan, toeleng*.

—, onp. w. geheugen, herinneren, *ke-
 nang, terkenangkan*.
 Zich iets laten —, *membesaarkan diri,
 takâbor, Ar.*
VOORSTAD, vt. *kampung moeka*.
VOORSTAMELEN, b. w. *seboet dengan gâgap*.
VOORSTANDER, m. *prelindong, orang jang
 melindong, pemalihâra*.
VOORSTAPPEN, o. w. *berdjeljaq di hadâ-
 pan*.
VOORSTE, o. *hadâpan, moeka, haloewan,
 loewar, sablah loewar*.
 Het — van het huis, *hadâpan (moeka)
 roemah*.
 Het — gedeelte van een vaartuig, *ha-
 loewan prâhoe*.
 Het — gedeelte van het hoofd, *hadâ-
 panna dâhé, sablah djilat jang di depan, L.*
 —, eerste in het spel, *eiddâ*.
VOORSTEEKEN, b. w. *târoh di depan, L.,
 (moeka, hadâpan)*.
 —, zie **VOORSPELDEN**.
VOORSTEL, o. vraag, *mas-âlet, Ar., sjawâl,
 Ar.*
 — (tot verkoop), *ûljâb, Ar.*
 —, voordragt, *permuntâan*.
 —, redenering, *bebasâkan*.
VOORSTELLEN, b. w. *târoh (letag) di ha-
 dâpan*.
 Algebraïsch —, *djabrijût, Ar.*
 — (in de tegenwoordigheid), *bâwa
 menghadap*.
 —, verzoeken, *minta, mâhon*.
 Zich —, in den zin hebben, *mengha-
 dâpt, berniat*.
 —, zie **VERBEELDEN**.
 —, aanduiden, *menjatakan, toendjoeqkan*.
 Voorwaarden —, *tentoekan djandji*.
VOORSTELLER, m. voordrager, *jang minta,
 jang mâhon*.
 —, die iemand binnenleidt, *jang bâwa
 menghadap*.
VOORSTELLING, vt. *pertoendjoekan*.
 —, betoog, *dalil, Ar.*
 — of spel met allerlei gedaanten van
 menschen en dieren, *penggambar*.
VOORSTEMMEN, o. w. *mengalocarkan soe-
 wâra dholo*.
 —, ten voordeele stemmen, *kaloesar-
 kan soewâra atas, pileh dengan soewâra*.
VOORSTEVEN, m. *halowan prâhoe*.
 Lange, spitse —, *djonggoer, djonggoer*.
 Eene plaats geheel op den —, *angjong*.
VOORSTOOT, m. *hâl sadoq dholo, L.*
VOORSTOOTEN, b. w. *sidoq dholo, L., toe-
 lay dholo*.
VOORSTRALEN, o. w. *kulihâtan bersinar,
 bersinar-sinâran*.
VOORSTRIJDEN, b. w. helpen strijden, *ban-
 toe prang*.
 —, eerst strijden, *berprang dholo, moe-
 lâ-i berprang, ber-cidi di dalam prang*.
VOORSTUK, o. *moeka*, zie **VOORSTE**.

- op een vaartuig, verlengde steven, *djoenggor*.
- VOORT**, bijw. *klaq, sabantaar*.
De wagen is al —, *kavetta soedah djálan*.
—! weg! *lâloe! intjit! njahlah!*
- VOORTAAN**, bijw. *derri paadda sakûrang ini, djemuh*.
- VOORTADEMEN**, o. w. *bernapas-napas, tiâda berhênti bernâpas*.
- VOORTAND**, m. *gigi moeka, gigi sarei, gigi jang di hadâpan*.
- VOORTARBEIDEN**, o. w. *senantiâsa becardja, salamânja becardja, tiâda berhênti kardja*.
- VOORTBABELLEN**, o. w. *tjoera-tjoera sahâdja, mengômong-ômong sâlda, L*.
- VOORTBIDDEN**, o. w. *berdoâ, sahâdja, tiâda berhênti berdôd*.
- VOORTBIEDEN**, o. w. *tiâda berhênti tâwar*.
- VOORTBLAZEN**, o. w. *tiâda berhênti tijoep*.
- VOORTBLOEDEN**, o. w. *tiâda berhênti berdârah*.
- VOORTBRENGEN**, b. w. te voorschijn brengen, *kaloewarkan, hâdlîkan, hâtsilkan*.
—, het aanzijn geven, *menjadjikan, idjâd, Ar.*
Al wat het aardrijk voortbrengt, *bârang jang di hâtsilkan boemi*.
God heeft hemel en de aarde voortgebracht, *bahoera Allah soedah menjadji-boemi dan lîngit*.
Dit weder brengt ziekten voort, *makka mâsa ini djâdi bânjaq penjâkit*.
Die boom brengt vele vruchten voort, *makka pôhon itoe bânjaq boewahnja*.
Kinderen —, *berânaq, berôleh ânaq*.
Wartaal —, *bitjara koesoet-koesoet*.
- VOORTBRENGER**, m. *jang menjadikan, enz. zie VOORTBRENGEN*.
- VOORTBRENGING**, vr. *hâl menjadikan, hâl menghâtsilkan, idjâd, Ar., hâl berânaq, zie VOORTBRENGEN*.
- VOORTDRIJVEN**, b. w. *mengoësir-oësir sâdja*.
—, zie **VOORTJAGEN**.
—, o. w. drijvende voortgaan, *berhânjoet sâdja*.
- VOORTDRIJVING**, vr. *pengoesiran*.
—, voortduwing, *penoelîkan*.
—, voortschuiving, *penjôrangan*.
- VOORTDURVEN**, o. w. *brânti lâtjoe, brânti berdjâlan*.
- VOORTDUREN**, o. w. *kakal, berkakâlan lâmalâma djoega*.
Doen —, *mengakaikan, baperlamâkan, melandjoetkan*.
- VOORTDUREND**, bijw. *sedekâla, moechallad, Ar., senantiâsa*.
- VOORTDURENDHEID**, vr. *kakekâlan, moedâ-wamat, Ar., dawâm, Ar., bâqiat, Ar.*
- VOORTDUWEN**, b. w. *toelaq kahadâpan, toelaq ka-depan, L*.
—, een vaartuig, boomen, *mengqâla*.
- VOORTEKEN**, o. *ulâmat, Ar., padâhan*.
- , vooral een goed —, *fâl, Ar.*
—, lichtstraal, die de geboorte en dood van een verheven wezen voorafgaat, *tédja*.
- VOORTELEN**, b. w. *hitong di hadâpan*.
- VOORTEMPEL**, m. *saranbi mesjid, penghadâpan mesjid (messigit, verb.)*.
- VOORTGAAN**, o. w. *berdjâlan, lâtjoe, berangkat, pergi menoeroet*.
Doen —, *lantjarkan, ladjoekan*.
—, plaats hebben, *djâdi*.
—, verder gaan, *menoeroet djâlan*.
—, volharden, *berkandjang, tetap*.
- VOORTGAANG**, m. *vordering, lâtjoe, lâloe*.
Onophoudelijke —, *mowâlat, Ar.*
— hebben, *djâdi, berlâkoe*.
Geenen — hebben, *tiâda djâdi, woe-roeng, L*.
— van een werk, *sipat kardja*.
—, welgelukken, *âqibat jang bânjaq, djadinja dengan salâmat*.
—, opvolging, *toeroetan*.
—, aanhouding, *perkandjangan*.
Bij —, *dengan bertoeeroet-toeroetan, dengan berkandjang*.
- VOORTGEVEN**, b. w. *brî sa-ôrang paadda sa-ôrang*.
—, o. w. *sanantiâsa membr, kassi sâdja, L, trâda berhênti kassi, L*.
- VOORTHELPEM**, b. w. *helpen vlieden, toelung lârî*.
Iemand —, *toelung ôrang*.
In den arbeid —, *bantos kardja*.
- VOORTJAGEN**, b. w. *oësir, mengoesir, hâlaw, boeroe*.
—, p. w. *sanantiâsa berboeroes, tiâda berhênti berboeroe-boeroe, sahâdja boeroe-boeroe*.
- VOORTIJD**, m. *permoelâin tâhon, zie LENTE*.
- VOORTIJDJS**, bijw. *zie VOORHEEN*.
- VOORTIJDLEN**, b. w. *lârî tjepat-tjepat, lâloe dengan bângat*.
- VOORTKOMEN**, o. w. *weggaan, pergi, berangkat, pigi, L*.
—, slagen, *berocntoeng, djâdi, berlâkoe*.
—, te voorschijn komen, *djâdi kalihâtan, kaloewar*.
—, uit het water, *tîmboel*.
—, uitspruiten, *toemboeh*.
Uit het hart —, *terbit derri paadda hâti*.
Zijne ziekte komt uit zijnen val voort, *makka sâkitnja itoe derri paadda djâtohja*.
Doen —, *mengaloewarkan*.
Het leven doen — uit den dood, *mengâloewarkan jang hidop derri paadda jang mâti, M. S. R. 2*.
- VOORTKUNNEN**, o. w. *dâpat lâtjoe, boleh lâtjoe, bisa berdjâlan, L*.
- VOORTKWEKEN**, b. w. *memoemboehkan, piâra sampé toemboeh*.
- VOORTLEIDEN**, b. en o. w. *hantar*.
Een paard —, *toentoen koeda, bâwa koeda*.

VOORTMAKEN, o. w. *sigrakkan, lakaskan*, *karlja tjepat-tjepat*.

Zich —, *lári, minggat*, L.

VOORTOGT, m. *haloewan paprangan, tjoetjog bala-tantará*.

VOORTPLANTEN, b. w. *perbánjaqkan tanáman, djadikan bánjaq*.

—, algemeen maken, *mendjadikan óemoem*.

Die godsdienst is voortgeplant, *makka ayoma itoe soedah djádi óemoem*.

Om zijnen naam tot bij zijne verste nakomelingen over te planten, *soyája di tinggalkannya namánja kapada ánaq tjoetjonya toevon temoeron*.

De banaanboom plant zich voort, *makka pðon pisang itoe beránaq*.

Kunsten en wetenschappen —, *menghidopkan (merámekan) ilmoe hikmat*.

VOORTPLANTER, m. *jang perbánjaqkan*, enz. zie **VOORTPLANTEN**.

VOORTPLANTING, vr. *hál perbánjakan*, enz.

VOORTREFFELIJK, b. n. *oetama, eloq, indah-indah, bájiq sakáli, terláoe bájiq, fáchir*, Ar.

Eene — e eigenschap, *tsifat jang teroetama*.

Een — paleis, *astána jang indah-indah roepánja*.

Van eenen — en reuk, *terláoe hároem bauoenja, terláoe énaq wanginja*, L.

Eene zeer — e hoedanigheid, *prí jang mahá eloq*.

—, *bijw. atas prí jang oetána (bájiq)*.

VOORTREFFELIJKHEID, vr. *tsifat (prí) jang oetána, prí jang bájiq sakáli, fadilat*, Ar., *ihán*, Ar., *choesji*, Ar.

VOORTREGENEN, o. w. *tiada berhénti hoedjan*.

VOORTREIZEN, o. w. *menoeroet djálan*.

—, steeds reizen, *sanantiása berdjálan, tiála berhénti berdjálan*.

VOORTREKKEN, b. w. fig. de voorkeur geven, *terlebeh soeka, pilch*.

—, o. w. voort-rekken, *regang-regang sahálja*.

—, (spoed maken met rekken, (voortrekken), *tárêq (regang) tjepat-tjepat (laks)*.

VOORTRENNEN, o. w. *lári kras*.

—, steeds rennen, *sanantiása lári, lári sálja*, L.

VOORTRIJDEN, b. w. *membáwa dengan karéta*.

—, o. w. wegrijden (met den wagen), *pigi sama karéta*, L., *berangkat dengan ráta*.

—, wegrijden, (te paard), *pigi toenggang koeda, berdjálan toenggang koeda*.

VOORTROEIJEN, b. w. *laljoekan dengan berdájoeng*.

—, o. w. wegroeien, *pigi berdájoeng*, L., *pergi berdájoeng*.

—, steeds roeien, *sanantiása berdájoeng*.

tiála berhénti berdájoeng, berdájoeng-dájoeng sálja.

VOORTROLLEN, b. w. *goeling, menggoeling*.

—, o. w. *bergoeeling-goeling sahálja (sálja)*.

VOORTROLLING, vr. het rollen, *goelingan*.

—, (de daad van —), *penggoelingan*.

VOORTRUKKEN, b. w. naar voren rukken, *tárêq kahadápan, tárêq di depan*, L.

—, o. w. *berangkat pergi, ládjoe*.

— in den strijd, om aan te vallen, *tampil*.

VOORTS, *bijw. komediën, kamoedian*, L., *álapoon, dan ligi*, L., *amma bádoe*, Ar., *tambahan poela*.

VOORTSCHARRELEN, o. w. *berdjálan dengan irit (sêrét) káki*.

VOORTSCHEPEN, b. w. *báwa dengan práhoe, toempangkan*.

Zich —, *pergi dengan práhoe, pergi berlájar*.

Al die koopwaren moeten voortgescheppt worden, *makka segalla barang daqangan itoe handaq di báwa denyan práhoe*.

VOORTSCHEREN, o. w. *sanantiása mentjoekoer, mentjoekoer sahálja*.

Zich —, *lári, minggat*, L.

Scheer u voort, *njahlah! intjilah! la-loelah!*

En hij zeide: scheer u voort, trouwe-looze! *makka katánja intjilah dikaw órang chímat!*

VOORTSPRINGEN, o. w. *ládjoe meloempat*.

—, steeds springen, *sanantiása meloempat*.

VOORTSPRUITEN, o. w. steeds spruiten, *sanantiása toemboeh*.

—, ontstaan, *djédi, kaloewar, terbit, pantjar*.

Uit een rein gemoed —, *terbit derri pada háti jang soetji*.

Daaruit zal geluk —, *itoe nanti djádi salimat*.

Die nit zijne lendenen is voortgesproten, *jang terpantjar derri paadda pinggangnja*.

VOORTSPRUITEND, b. n. *jang djádi, jang kaloewar*.

VOORTSTREVEN, o. w. *toedjoe, menoedjoe*.

VOORTSTREVIING, vr. *toedjoecan*.

VOORTTELEN, b. w. *beránaq, baperánaqkan*.

Kinderen uit een wettig huwelijk voortgeteeld, *ánaq halál, ánaq káwin*.

— de kracht, *goewat baperánaqkan*.

VOORTTELING, vr. *hál baperánaqkan*.

Onvermogen tot —, *dláif dzakar*, Ar.

VOORTTELLEN, b. w. *sanantiása membilang, hitong sahálja*.

VOORTTREKKEN, b. w. *tárêq (héla) kaha-dápan*.

—, o. w. *annahouden met trekken, sanantiása menárêq, tárêq-tárêq sahálja*.

VOORTTREKKER, m. *penârêq, penghêla*.

VOORTVAREN, o. w. *berdjâlan prâhoe, lâtjoe*.
De schuit is reeds voortgevaren, *prâhoe soedah djâlan, (lâtjoe)*.
Vuur voort met wel te handelen, *djângan berhênti berboewat bâjiq, handaqlah angkaw sanantâsa berboewat bâjiq*.
—, ijverig voortgaan (in het werk), *djoengkoeng*.

VOORTVAREND, b. n. *tjepat, lakas, bângat, lantjar paadla bârang lakoenja*.
—, zie **DRIFTIG**.
Een — mensch, *pembângat*.

VOORTVARENDHEID, vr. *kubungâlan, hâri pânus, tjâkap*.

VOORTVLIEDER, o. w. zie **VOORTVLUGTEN**.

VOORTVLOEIJEN, o. w. *kaloewar mengâlir*.
Wat zal daaruit —? *apa nanti djâdi itoe?*
—, steeds vloeijen, *mengâlir-âlir sahâdja*.

VOORTVLUGTEN, o. w. *lârt, soeroet, Hoft., mûngat, L*.
—, steeds vlugten, *sanantâsa lârt, tiâda berhênti lârt*.

VOORTVLUGTIG, b. n. *pelârt, orang jang minggat, L*.

VOORTWAALJEN, b. w. *terbangkan, pindahan dengan tieop*.
Door den wind voortgewaaid worden, *di terbangkan angin, di pindahkan (bâwa) angin*.
—, onpers. *sanantâsa bertieop, tiâda berhenti bertieop*.

VOORTWANDELEN, o. w. *pigi pasiaar, L, pergi berdjâlan-djâlan*.
—, steeds wandelen, *trâdu berhênti pasiaar, L*.

VOORTWILLEN, o. w. *mâw lâtjoe, handaq berdjâlan*.
Het paard wil niet voort, *koeda tiâda mâw djâlan*.
—, willen vertrekken, *mâw berdjâlan, handaq berangkat*.

VOORTZEGGEN, b. w. *mengatâkan, muloemkan*.
Zegt het voort, *itoe di muloemkan oleh-moe, loe misti bilang itoe sâma lûjin orang djoega, L*.

VOORTZEILEN, o. w. steeds zeilen, *sanantâsa berlâjar, tiâda berhênti berlâjar*.
—, wegzeilen, *pergi berlâjar*.

VOORTZETTEN, b. w. verplaatsen, *pindahkan*.
Zijne reis —, *menoeroet djâlannja*.
—, vervolgen, *sambat*.
Het werk —, *mendjâlankan pekardjâan*.
Het werk met spoed —, *memboeroe pekardjâan*.

VOORTZETTER, m. vervolger (van eenen schrijver), *penjoerat jang menambâkt (mengoebong)*.

VOORTZETTING, vr. vervolging van een werk, *hâl menambâki (mendjâlankan)*.

VOORUIT, bijw. *di hadâpan, di depan, L, di moeka*.
Niet — gaan, niet vorderen, *tiâda lâtjoe, tiâda djâdi*.
Het gaat hem niet —, *makka ia tiâda beroentoeng*.
— streven, *mendholôwt*.
— geld geven op eenen koop, *pandjjar*.
— zijn, het van een ander winnen, *berkalebêhan*.
— springen (in de bouw), *djangkir*.
— zien wat er gebeuren zal, *kira-kirâkan bârang jang nanti djâdi*.

VOORUITBETALING, vr. *hâl pandjar, bajaran lebeh dhôlo derri paudla djandji*.

VOORUITMAKING, vr. *pembrian oleh watsiat*.

VOORUITNEMEN, o. *pengambilan terdhôlo*.

VOORUITSTEKEN, o. w. het een voor het ander, niet even lang, *selisih, mantjong, moentjoeng, tadjenggol & tadjonggal, L, djangkir*.
De kris wat —, *berdjangkirkan kris*.
Het voorhoofd —, *nonong*.
Het — van het voorhoofd, *djantog*.
Een — de mond, *moeloet mantjong, L*.

VOORUITSTEKING, vr. (van een gebouw), *djangkir*.

VOORUITZIFENDE, bijw. *lihat bârang jang ghâjib, lihat bârang jang belom âda*.

VOORUITZIGT, o. *hâl lihat dhôlo, aqdâr, Ar*.
—, hoop, *pengharapan asa*.

VOORVADERLIJK, b. n. *tjâra bûhriq*.

VOORVADERS, m. meerv. *voorouders, nênêq-mojang*.

VOORVAL, o. *pertenoeuan, bârang jang djâdi*.

VOORVALLEN, o. w. *djâdi, peristiwa, tjocpoel, djoepoel*.

VOORVECHTEN, o. w. *toelong melâwan, bantoe berprang*.

VOORVECHTER, m. *pahalâwan, pendikir, doeblang, (op Sumatra)*.
— bij de Niassers, *samoeti*.

VOORVINGER, m. zie **VINGER**.

VOORVLEGEN, o. w. *terbang di hadâpan, terbang di moeka*.

VOORVOET, m. van een dier, *kâki jang di hadâpan (depan, L, moeka)*.
—, het voorste van den voet, *hoeljong (depannja) kâki*.

VOORWAAR, bijw. *soenggoek, bahoewa sa-soenggoehnja, amin, Ar, bahoewa*.
— ik kom hier, *bahoewa akor datang di sini, Hoft., soenggoeh sâja datang di sini, L*.
— Gij zijt het, die alle magt hebt over alles, *bahoewa sasoenggoehnja angkaw djoewa jang amat berkoewâsa atas bârang sasoewâtoe, M. S. R. 1*.

VOORWAARDE, vr. *djandji, sjarth, Ar*.
Huwelijks —, *sjarth harta orang kâwin*.
Billijke —, *djandji jang pitoet (hâ, oes)*.

Onder — van hem vrij te koopen, *dengan djandji meneboeskan dia*.
 Zonder —, *tiada dengan djandji*.
 VOORWAARDELIJK, b. n. en bijw. *dengan berdjandji, atas djandji (sjarth)*.
 Eene — e hulp, *pertoeloengan kârana berdjandji, pertoeoengan jang di djandji*.
 VOORWAARTS, bijw. *kahadâpan*.
 —! *lâdjoe! laloeleh!*
 — gaan naar, *longsong ka, pergi ka*.
 VOORWACHT, vr. *pengâwal (djâga) jang di loewar (hadâpan), pengâwal jang di tjoetjog bala-tantarâ*.
 VOORWEGEN, b. w. *timbang di hadâpan (depan, L.)*.
 VOORWENDEN, b. w. *bâwa oedzor, poera-porâkan, tjoelas*.
 Ziekte —, *bâwa oedzor penjâkit*.
 Ten onregte ziekte —, *poera-poerâkan dirinja sâkit*.
 VOORWENDING, vr. *hâl membâwa oedzor*.
 VOORWENDESEL, o. *poera-poera, oedzor, Ar., eig. oedzr*.
 Onder — van onder zeil te gaan, *poera-poera handaq berlâjar*.
 VOORWERK, o. *pekardjâin jang mendholôwf.*
 —, van een boek, *débâdjat, Ar., moqadammat, Ar.*
 VOORWERP, o. *bârang*.
 Het — zijner wenschen, *bârang kahan-dajnja*.
 —en, waarbij men zweert, *soempâhan*.
 Vele —en, *bânjaq bârang-bârang*.
 Een geschikt —, (persoon), *orang lâjig (pâtoet)*.
 VOORWERPELIJK, b. n. *bârang jang di bermagtsoed*.
 VOORWERPEN, b. w. *limpar di hadâpan*.
 —, zie VERWIJTEN.
 VOORWERPSEL, o. *bârang pelawânan*.
 VOORWETEN, o. *pengatahoeuan jang lebeh dhôlo, pengatahoeuan derri hâl jang belom djâdi*.
 VOORWETEN, b. w. *tâhoe lebeh dhôlo, aqdâ, Ar.*
 VOORWETENDHEID, vr. zie VOORWETEN, o.
 VOORWIND, m. *angin derri boerit (blâkang), angin toeroetan*.
 VOORZAAL, m. bij grooten, *pengadâpan*.
 —, groote voorkamer, *bilig besaar di hadâpan (moeka, depan, L.)*.
 Opene —, *pondôpo, Jav.*
 VOORZAAT, m. *nêneq, môjang, ook nênêq-môjang*.
 VOORZANG, m. *njanjian jang pertama (bermoela)*.
 VOORZANGER, m. *pengangkat njânji*.
 —, zie ZANGER.
 VOORZANGERSCHAP, o. *panykat pengangkat njânji*.
 VOORZEGGEN, b. w. zie VOORSPELLEN.
 —, profeteren, *bernoeboewat*.
 VOORZEGGER, m. *sasturâwan, zie VOORSPELLER, PROFEET*.

VOORZEGGING, vr. zie VOORSPELLING.
 VOORZEGKUNDE, vr. *ilmoe sastarâwan, sastra-wa, ilmoe bertenong*.
 VOORZEKER, bijw. en tusschenw. *soenggoeh, pasti, L., nistjâja*.
 VOORZENDEN, b. w. *kirim dhôlo*.
 VOORZET, m. in het spel, *santap dhôlo, Hoft., mâkan dhôlo*.
 Meesteres, doe den —, *toewankos santaplah dhôlo*.
 VOORZETTEN, b. w. *târoh di hadâpan (moeka, depan)*.
 Spijs —, *sadjikan, bâwa*.
 VOORZIEN, b. w. *lihat sa-belom djâdi (âda), lihat ter-dhôlo*.
 —, zie VERZORGEN.
 Een huis van het noodige —, *melangkap roemah dengan serbânja (pekâkasnja)*.
 Zich van water —, *membakalkan ajer*.
 Er in —, *djâja, palihâra*.
 Weder —, *melangkap poela*.
 Zich in het regensizoen van het noodige —, *membakalkan dirinja paadda moesim hoedjan, M. S. R. 36*.
 VOORZIEND, b. n. zie VOORUITZIEND.
 VOORZIENIGHEID, vr. *Gods —, taqdir Allah, Ar., qodrat Allah, Ar., pemaliharâin*.
 Zich op Gods — verlaten, *tawekkol paadda taqdir Allah*.
 In de hand Uwer — berusten alle zegeningen, *paadda tânanq qodratmoe djoewa segalla kabedjikan, M. S. R. 1*.
 VOORZIGTIG, b. n. *bidjagsâna, ati-ati, L., behra-ê, balrê & hoesjâr, Perz.*
 VOORZIGTIGHEID, vr. *kabidjagsanâân, ati-ati, L.*
 —, beleid, *boedê bitjâra*.
 VOORZIGTIGLIJK, bijw. *dengan bidjagsâna, dengan ati-ati*.
 VOORZINGEN, b. w. *ikat njanji, angkat njânji, menjânji dhôlo*.
 VOORZITTEN, o. w. *doedoeq di moeka (hadâpan)*.
 — als voorzitter, *mengapalâkan*.
 In eene vergadering —, *mengapalâkan madjlis, djâdi kapâla bitjâra*.
 VOORZITTER, m. *kapâla, jang mengapalâkan madjlis*.
 VOORZITTING, vr. *pemarintâhan madjlis, hâl mengapalâkan madjlis*.
 VOORZOLDER, m. *lôtêng jang di moeka (hadâpan, depan)*.
 VOORZOOON, m. *ânaq lâki-lâki derri paadda nikâh jang dhôlo*.
 VOOR ZOO VEEL, voegw. *sa-brâpa, dengan sa-koewâsa*.
 — ik weet, *sa-brâpa kita poenja tâhoe*.
 — ik kan, *dengan sa-koewâsa hamba*.
 VOORZORG, vr. *tjinta, djâga, pemaliharâin, hadzâr, Ar.*
 Uit — voor het heil des lands, *kârana pemaliharâin salâmat negri*.
 — gebruiken, *tjalângin, L., djâga dhôlo*.

VOORZWEMMEN, o. w. *bernang di hoeloe* (moeka, hadâpan, depan, L.)
VOOS, b. n. *gabes*, L., zie STOKKERIG.
 Een vooze knol, *lobaq gabes*.
VOOSHEID, vr. *prî gabes*.
VORDEREN, b. w. eischen, *tâgt, menâgt, toentoet*.
 Schuld --, *tâgt hoetang*.
 Hoe ik ook (de betaling) vorderde, kwam zij niet, *brâpa hamba tâgt tiâda djoega kaloeuar*, Br. Pal.
 De vervulling eener belofte --, *menoentoet djandji*.
 --, o. w. *berlâkoe, djâdi*.
VORDERING, vr. *hâl tâgt, penagian, permintân*.
 Afstand van eene schuld -- doen, *lepas-kan penagian hoetang*.
 Dat kind maakt --en, *makka ânaq itoe belâdjar bâjiq-bâjiq, ânaq itoe tambah peng-atahoewannya*.
 -- in kennis, *katambâhan pengatahoewan, katambâhan mûrifut*.
VORDERLIJK, b. n. *bergoena, berfâédat*.
VORDERS, bijw. *sa-bermoela, adapoon*.
VOEB, vr. *aloeran, lâtjoer*.
 --, keep, gleuf, *koemé*.
 Eene diepe --, *aloeran jang dâlam*.
 --n maken, ploegen, *menanggâla, me-loekoe, L.*
VOREN, m. (visch) soort van --, *kalambak*.
VOREN, bijw. in: te --, *di hoeloe, lebeh dhôlo, L.*
 Van --, *derri hadâpan, derri moeka*.
 Een boek van -- af lezen, *membâtja kitâb derri paidda permoelâän*.
VORIG, b. n. *dhôlo, L., di hoeloe lâma*.
 In --e tijden, *tempo dhôlo, L., paadda di hoeloe kâla, paadda poerba-kâla*.
 De -- heer Resident, *toewan residén jang lâma*.
VORK, vr. *penoesoq, garwo, L., tjoekit*.
 Eene zilveren --, *garwo pèruq*.
 -- met twee of drie tanden, *harpoen elger, sarampang*.
 --, drietand, *trisoela, tersoela*, (dit is eig. de drietand van Siwa, doch wordt ook van driepuntige spiesen gezegd).
VORKGEWILS, bijw. *tjâpang, tjâbang, bertjâbang*.
VORM, m. gedaante, *roepa*.
 Eenén -- geven, *meroepâkan, kassî roepa*.
 --, regel, *sjarth, Ar.*
 Een verbondschrift in behoorlijken --, *soerat pertjandjian dengan menoeroet sjarth*.
 Regerings-- , *tjâra pamarintâhan*.
 Van denzelfden --, (zoo als gebakken steenen), *sâma gamang*.
 --, gietvorm, *toewângan, atjâwan kâl-boed, Perz.*
 Kogel-- , *atjâwan peloeoe (pelôr)*.
 -- om er tin in te gieten, *bidor*.
 --, hockdrukkers-- , *ram, raam, L.*

--, giet-- van eenen spiegel, *atjâwan tjernin*.
 -- om iets te vormen, dat men bakken wil, *tjitakkan*.
 -- voor gebak, *tjitakkan koewé*.
 Steenen -- om sagobrood te bakken, *pesagoewan*.
 --, zie MODEL.
VORMBAARHEID, vr. *tsifat jang dâpat di roepâkan*.
VORMDRAAIJER, m. vormmaker, *pandei atjâwan, toekang jang bêkin tjonto, L.*
VORMEN, b. w. *roepâkan, meroepâkan, menelâdan, bêkin roepa, L., kassî roepa, L., tachtliq, Ar.*
 De harten --, *membajikt hâti*.
 Gevorind, *berroepa, roepâwan*.
VORMEND, b. n. voortbrengend, *telend, jang baperânaqkan, jang berânaq*.
VORMER, m. *jang meroepâkan, jang bêkin roepa*.
VORMIJZER, o. *bessî tjonto*.
VORMING, vr. *hâl meroepâkan, peroeppân*.
VORMLOOS, b. n. *tiâda berroepa*.
VORMSEL, o. *hâl mentzabikan*.
VORSCH, m. zie KIKVORSCH.
VORSCHEN, o. w. *sidiq, menjidiq, pantjing, L.*
VORST, vr. (van een huis, nok) *boeboengan, boemboeng, bombângan, bomboengan, bonboenan*.
VORST, vr. felle koude, *kadinginan jang sângat*.
VORST, m. *râdja, Sansk., emir, Ar., adji, Kaw.*
 --, heer, *mawla, Ar.*
 Voor den -- verschijnen, *menghâdap râdja*.
 Leenpligtige --en, *râdja-râdja jang tâloq, râdja-râdja jang hâwa oepetî*.
 De -- beveelt, *râdja bertitah*.
 Den -- hulde bewijzen, *menjoembah râdja*.
VORSTBALK, m. *prâhan*.
VORSTELIJK, b. n. *tjâra râdja*.
 --e kleeding, *pekâjin tjâra râdja*.
 --e gewoonten, *âadat râdja*.
VORSTENDEUGD, vr. *kabaqtian râdja, kabedjikan râdja*.
VORSTENDOM, o. *karadjâän*.
VORSTENHOF, o. *astâna, maligei*, zie Hof.
VORSTENSTAND, m. *martabat râdja, pangkat râdja*.
VORSTIN, vr. *râdja parampoewan*.
 --, gemalin van eenen vorst, *permei-soerei, istrî râdja*.
 Ongehuwde --, *poetrî*.
 Mevrouw de --, *toewan poetrî*.
VORSTINNEBLAD, o. *dâwon poetrî, tjengké lâban*.
VORSTPAN, m. *gentêng boeboengan*.
VOS, m. *guyâsa, giryâst, tzâlab, Ar., roebâh, Perz.*
 --, fig. *orang tjerdjiq*.

VOSSENHUID, vr. *koelit tsälab*.
VOUW, vr. *lipátan*.
 —en, *pátuh-pátuh*.
 Eenen brief van zijne — en ontdoen, (openen), *memboeka soerat derri paadda lipátanja*.
 —en, plooijen in doeken of kleederen, *biroe-biroe, lipátan kajin*.
 Vol — en te zamen gelegd worden, *di biroe-biroe*.
VOUWBAAR, b. n. *jang dipat di lipat*.
VOUWBEEN, o. *toelang pelipat*.
VOUWBLIND, o. *djanléla jang berlipat*.
VOUWDEUR, vr. *pinloe lipat-lipátan*.
VOUWEN, b. w. *lipat, melipat pátuh-pátuh*.
 De handen —, *melipat tángan*.
 Met ge— handen bidden, *berdoá dengan tángan terlipat*.
 Hoe ge het vouwt en plooit bereikt ge nu doelwit niet, *brápa angkaw poetur báliq makka tiáda djoeya angkaw beróleh magtsoed*.
VOUWER, m. *pelipat, jang melipat*.
VOUWING, vr. *pelipátan*.
VOUWES, o. *piso lipat-lipátan*.
VOUWSCHEM, o. *lindong (dinding) lipat-lipátan*.
VOUWTAPEL, vr. *méljah lipat-lipátan*.
VRAAG, vr. *pertanjáan, soewál & sawál, Ar*.
 Eene netelige en listige —, *pertanjáan jang seekar dan tjerdiq*.
 Verscheidene vragen beantwoordde hij, *makka bebrápa sawál di djawábnja*.
VRAAGACHTIG, b. n. *nieuwsgierig, melit, L, kalanggára*.
VRAAGAL, m. en vr. *orang jang bertánja-tánja sádja, kalanggára, pengjapa, orang melit, L*.
VRAAGBAAK, m. fig. *orang jang terlebeh álím, orang jang táhoe segalla roepa*.
VRAAGBOEK, o. *kitáb sawál, Ar, boekoe pertanjáan, L*.
VRAAGPUNT, o. zie **VRAAGSTUK**.
VRAAGSTUK, o. *penarka, mas-alet, Ar, soewál, Ar, sawál*.
 Een — opgeven, *betarkákan penarka*.
VRAAGSWIJZE, bijw. *dengan bertánja dan menjáhoet*.
VRAAGTEEKEN, o. *tanda pertanjáan, úlámat sawál, Ar*.
VRAAGWOORD, o. *perkatáan sawál*.
VRAAGZIEK, b. n. *soeka bertánja sádja*.
VRAAT, m. *orang rákoes, pendemap, orang pentjârot*.
VRAAACHTIG, b. n. *rákoes, L, demap, tjârot*.
VRAATZUCHT, vr. zie **GULZIGHEID**.
VRACHT, vr. *moewátan*.
 —, pak, *boengkoesan, bában*.
 — van een vaartuig, *moewátan práhoe*.
 —, geld voor de overvaart, *oewang toempangan*.

— van eenen inlandischen wagon, *vrachtkar, moewátan pedáti*.
 — die op den rug gedragen wordt, *galásan*.
 —, zoo veel een man draagt, *pikoelan sa-orang, fardo, Port*.
 Een — voor twee man, *gottongan dua orang, L*.
VRACHTBRIEF, m. van een vaartuig, *vrachteecl, soerat moewátan*.
 — van een voertuig, *soerat moewátan pedáti*.
VRACHTGELD, o. *oepah moewátan*.
VRACHTKAR, vr. *pedáti*.
 — (Europ.) *káhar, verb*.
VRACHTLIJST, vr. *soerat barang moewátan*.
VRACHTSCHUIT, vr. *práhoe jang moewat barang-barang, tambangan*.
VRACHTVAARDER, m. zie **VRACHTSCHUIT**.
 —, schipper eener vrachtschuit, *djorágan tambangan*.
VRACHTVOERMAN, m. *toekang pedáti*.
VRACHTVRIJ, b. n. *lepas oepah tambangan, tiáda kena bájar oewang tambangan*.
VRACHTWAGEN, m. *karéta jang memoewat barang-barang, pedáti*.
VRAGEN, b. en o. w. *tánja, bertánja, ber-soewál, istachâr, Ar*.
 — waar zijn huis is, *tánja di mána roemahnja*.
 — (naar iets dat men niet kent of weet,) *bertanjákan*.
 Gij moogt niet naar uwen vader —, *djangantah angkaw bertanjákan bapakmoew itoe*.
 Nergens naar —, *tiáda tjinta, tiáda fadloeli*.
 Ten huwelijk —, *meminang, Hofst, minta (adaj) káwin*.
 Naar het verblijf —, *bertanjákan tampat itoe*.
 Naar alles —, onderzoek doen, *melanggarákan, sídiq, pariksa*.
 Indien men van u vraagt, *djika di tánja orang derri padámoe, M. S. R. 10*.
 Naar den bekenden weg —, *pocrapoera bódohkan diri, tanja-in djalan jang soedah di djalan-in, L*.
 Ten eten —, *panggil mákan, silákan santap, Hofst*.
VRAGER, m. *jang bertánja, jung bersoewál*.
VRANK, b. n. *lepas, bébas, soeti*.
 — en vrij, *dengan sentawsa, tiáda berbahája*.
VRATIG, b. n. zie **VRAACHTIG**.
VREDE, vr. *damei, perdameian, salám, Ar*.
 —, rust, *sentawsa, sadjahra, tsolfi, Ar*.
 Nadat gezegd te hebben, keerde Omar Abdul Aziza naar het genaderijk van God den Allerhoogste in — terug, *apabila soedah katánja itoe makka kombalilah Omar Abdul Aziza ka-raimat Allah tiáda dengan sadjahtránja, M. S. R. 59*.

- Laat mij met —! *djāngan ganggos sāma goewa!* L., (*kita.*) *djānganlah gādoeh padākoel!*
 — des gemoeds, *tselāh, tsālek, Ar., kateṭāpan hāti.*
 De profect op wien — zij! *nabi ālahf 's-sālam!* M. S. R. 3.
 Te — stellen, *mendameikan, memadākan, menjenangkan, bekīn senang, L.*
 — zij u! *assalām āleikom!*
 U zij —! *aleikom āssalām!*
- VREDEBERIGT, o. *chabar perdameiān, kābar bedamei, L.*
 VREDEBSLUIT, o. *parintah perdameiān.*
 VREDEBODE, m. *pesoerohan perdameiān.*
 VREDEBREKER, m. *jang merombag (melanggar) perldameiān.*
 VREDEBREUK, vt. *karombākan perdameiān.*
 VREDEFEEST, o. *kāl merajākan perdameiān, perdjanoewan kārana perdameiān.*
 VREDEGENOOT, m. *hindei (taolan, teman), perdameiān.*
 VREDEHANDEL, m. *bitjāra (masjawārat) kārana perldameiān.*
 VREDEKRANS, m. *makōta perdameiān.*
 VREDEKUS, m. *tjoem perdameiān.*
 VREDELIEVEND, b. n. *soeka berdāmei, tsālek, Ar.*
 VREDELIEVENDHEID, vt. *parāngt (lāti) jang soeka berdāmei.*
 VREDEMAKER, m. *jang mendameikan, pendāmei.*
 VREDEFUNT, o. *perkāra perdameiān.*
 VREDERAAD, m. *sidang perdameiān, madjlis (masjawārat) perdameiān.*
 VREDEREGTER, m. *hākim jang mendameikan (menjoeloh).*
 VREDESCHENDER, m. *jang merombag (melanggar) perdameiān.*
 VREDESTICHTER, m. *orang jang menjoeloh (mendameikan).*
 VREDESTIJD, m. *kāla (koetika) perdameiān.*
 VREDESVERDRAG, o. *perdjandjian perdameiān.*
 VREDESTVOORSLAG, m. *pemohonan (permintān) akan mendameikan.*
 VREDETEEKEN, o. *ālānat (tanda) perdameiān.*
 VREDEVERSTOORDER, m. *orang jang menghāroe-biroekan perdameiān.*
 VREDEVLAG, vt. *bandera poeth, bandera perdameiān.*
 VREDEVORST, m. *rādja perdameiān, rādja jang terlebeh soeka berdāmei.*
 VREDEWENSCH, m. *pengharāpan akan perdameiān.*
 VREDEWOORD, o. *kāta jang mendāmeikan, gawl tsālek, Ar.*
 VREDIG, b. n. *tsālek, Ar., soeka berdāmei, lemboet.*
 —, weinig begeerten hebben, *djoenon, L.*
 VREDEZUIN, vt. *nāstīr perdameiān.*
 VREEDZAAM, b. n. zie VREDIG.
- VREEDZAAMHEID, vt. zie VREDELIEVENDHEID.
 VREEDZAAMLJK, bijw. *dengan dāmei, berdāmei.*
 VREEMD, b. n. *asing, halat, kaloewāran, dāgang, lājīn negri, gharīb, Ar.*
 —o taal, *bahāsa orang asing.*
 Een —e, *Perziaan, ādjem, Ar.*
 —e waren, *bārang dagāngan lājīn negri.*
 En velen waren de vorsten uit —e landen, *makka bānjaqlah rādja-rādja derri paudda negri asing, S. R. 18.*
 Een — mensch, *orang halat, ādjem, Ar., orang asing, orang dāgang, orang kaloewāran.*
 —, zeldzaam, *djārang.*
 Onder eenen —en naam, *dengan nāma jang di tjoert.*
 —, nooit gezien, *toembēn, L.*
 VREEMDELIJK, bijw. *djārang-djārang, atus tjāra asing.*
 VREEMDELING, m. *orang loewar, orang dāgang, orang asing, mēz, Perz., gharīb, Ar., moesāfir, Ar., ghoeroeb, Ar., orang kaloewāran.*
 —, nieuweling, *orang bahāroe.*
 VREEMDELINGSCHAP, vt. *kalakoewan orang asing (dāging), oembāra, L., ghorbat, Ar.*
 De — verzachten, *veraangenamen, mendjinaqkan ghorbat.*
 VREEMDELINGSREGT, o. *hāq orang dāgang (asing).*
 VREEMDHEID, vt. *tsifāt jang djārang.*
 VREES, vt. *tākoet, gantar, bima, Hind., ngemam, ajāla, djerih, Jav., rigbat, Ar.*
 Uit —, *derri paudda tākoet, kāranā tākoet, ook alleen: tākoet.*
 Tot een punt van — maken, *tātoelkan.*
 — aanjagen, *membri tākoet, menakoeti, mentjamarkan.*
 De vreeze Gods, *taqwa, Ar.*
 VREESACHTIG, b. n. *penākoet, bodoe.*
 Dat kleine hertje is zeer —, *kantjil itoe penākoet sakālt.*
 VREESACHTIGHEID, vt. *pri (kalakoewan) penikoet.*
 VREESSELJK, b. n. *heibat, Ar., ngeri.*
 VREESSELJKHEID, vt. *pri jang heibat (katakotaetan).*
 VREEZEN, b. en o. w. *tākoet, tākoetkan, gantar.*
 Innerlijk —, *bang zijn, gamam.*
 Straf —, *tākoet sjiksa.*
 Dat is hetgeen ik vrees, *ioelah fang hamba tākoetkan.*
 God —, *berboewat baqti paudda Allah.*
 — en schaamachtig zijn, *tanyar.*
 Gevreesd worden, *di tākoeti (tākoet kau).*
 God —d, *mottaqf, Ar.*

Opdat hij hem vrecze, *sopája ia tákoet derri padánja*.

VREK, m. *orang kikir*, zie GIERIGAARD.

VREKIG, b. n. *kikir, buttil, L., pellit, L., bachil, Ar.*

VRETECH, b. w. van dieron, *mákan*.

—, van menschen, (slokken,) *gegáras, L.*

VRETER, m. zie VRAAT.

VREUGD, vt. *vreugde, soeka, kasoekáän, kagemáran, ráwan, tjita, soeroer & ledzat. Ar., rioh.*

Van — verrukt zijn, *terláløe soeka tjita*.

Innerlijke —, *riá*.

Hemelsche —, *ledzat áchirat, kagemáran sorga*.

VREUGDEBETOON, o. *tanda kasoekáän, àlámat kagemáran*.

VREUGDEBEDRIJF, o. *soeka tjita, bárang kasoekáän*.

— van vorsten, spelen, spiegelgevechten, enz. *termása*.

VREUGDEDAG, m. *hárt kasoekáän, hárt rája*.

VREUGDEDANS, m. *penarian kárana kasoekáän*.

VREUGDEFEEST, o. *perdjamoewan kárana kasoekáän*.

VREUGDEGEJUICH, o. *soeraq órang bersoekáän*.

VREUGDEGENOOT, m. *teman kasoekáän, sa-koeto kagemáran*.

VREUGDEMAAL, o. *perdjamoewan kárana kasoekáän*.

VREUDELOOS, b. n. *tiáda bersoeka háti*.

—, *iteurig, doeka tjita, bersoesah háti*.

VREUGDESCHOT, o. *boenji marian akan tanda (samboejan) kasoekáän*.

VREUGDEVOL, b. n. *terláløe soeka-tjita, ráwan*.

VREUGDESTOORDER, m. *órang jung menghároe-biroekan kasoekáän*.

VREUGDEVUUR, o. *ápi tanda kasoekáän*.

VREUGDETRAAN, m. *ajer máta jung kaløewar sabab soeka-háti*.

VREUGDEZANG, m. *njanjian kasoekáän*.

VREUGDENOT, o. *nimmat, Ar., eig. nimat*.

VREUGDIG, b. n. *bersoeka háti, soeka-tjita, genar*.

VRIEMELN, o. w. *bergójang-gójang*.

—, *wemelen, soelor, menjoelør*.

VRIEND, m. *tsøibat, Ar., søbat, L., umboq, L., alif, Ar., hubib, Ar., chalil, Ar.*

—, *broeder, abang, zie BROEDER*.

—, *bondgenoot, hindei, tawlan*.

— *Gods, chalil Allah, Ar.*

De — *Gods (Abraham,) el chalil, Ar.*

Een waar —, *tsøibat jung benaar, søbat betøel, L.*

—en, *ochwán & ichwán, Ar., tsahábat, Ar., atsháb, Ar., awliá, Ar., søbat-søbat, L.*

— van iets zijn, *soeka*.

Zijne —en keurden de handelwijs van

hem niet goed, *makka segalla tsahábatnja tiáda berkenankan perboewátan itøe derri padánja, M. S. R. 56*.

Een — van werken zijn, *soeka be-kardja*.

VRIENDELJK, b. n. *mánis, rámek, tjanggeh*.

—, doch niet schoon van gelaat, *boot-to, L.*

—, *zacht, lemah lemboet*.

— (in het spreken,) *tjanggeh*.

VRIENDELJKHEID, vt. *prí jang mánis, lákøe mánis*.

— en juistheid in het spreken, *príjásan, L.*

VRIENDELOOS, b. n. *tiáda bertsoibat*.

VRIENDENKRING, m. *rocfáqat, Ar.*

VRIENDENMAAL, o. *perdjamoewan tsoibat*.

VRIENDENROL, m. *daftar tsoibat, boekøe tanda tángan søbat*.

VRIENDHOUDEND, b. n. *jang mengáseh tsoibatnja*.

VRIENDIN, vt. *tsoibat, søbat, L., umboq, L.*

VRIENDSCHAP, vt. *pertsoibatán, persøbatán, L., tsahábat, Ar.*

Innige —, *ichtiúsáts, Ar.*

VRIENDSCHAPPELIJK, b. n. *tjára tsoibat, djináka*.

De ware geloovige is —, *jang moemin itøe djináka*.

VRIENDSCHAPSBAND, m. *táti pertsoibatán, perhoeboengan tsoibat*.

VRIENDSCHAPSBEKER, m. *piála tsoibat (pertsoibatán)*.

VRIENDSCHAPSBETUIGING, vt. *àlámat pertsoibatán, tjendor máta*.

VRIENDSCHAPSDIENST, vt. *chedmat pertsoibatán*.

VRIENDSCHAPSLIED, o. *njanjian órang bertsoibat*.

VRIEZEN, o. w. *áda dingin jung mende-koekan*.

VRIJ, b. n. en hijw. (van iets,) *lepas, loepøet, soetji, itq, Ar., barrá-a, Ar., chul-lí, Ar.*

— van impost, *lepas béa (tjoeki)*.

— van port, *lepas øepah soerat*.

— (om iets te doen,) *bébas*.

— van zonde, *soetji derri paadda dōsa*.

— om handel te drijven, *bébas berdá-gang (berniágu)*.

— van gevaren, *loepøet bahája*.

—e handel, *perniagáän jung lepas tjoeki dan béja, háli dagángan jung lepas tjoeki dan béja*.

Een — mensch, *órang marduhéka, órang mardika, L., órang itq*.

—e grensbewoners (in de bovenlanden van Palembang,) *órang sanding mardika*.

De —e wil, *ichtiár, Ar.*

De handen — hebben, *lepas tángan*.

— ruim, *loewas*.

Een — gezigt, *kalihátan jung loewus*.

—, onbezwaard, *tiāda tergādē*.
 —e tijd, *sampat*, *waqtoe leguh*.
 Een —e haven, *pelaboehan* (moewāra)
jang lepas biju dan tjoekei.
 — laten, loslaten, *lepaskan*.
 — goed, *bāyig djoega*.
VRIJAADJE, vr. *hāl bertoenāngan* (pemi-
 nāngan).
VRIJAF, o. *bébas*.
VRIJBLIJVEN, o. n. *tiāda kena, tiāda djādi*.
 — van ziekte, *tiāda kena penjakit*.
VRIJBORSTIG, b. n. zie **RONDBORSTIG**.
VRIJBORSTIGHEID, vr. zie **RONDBORSTIG-
 HEID**.
VRIJBRIEF, m. *soerat idzin, soerat per-
 missi*, verb.
 — (aan vrijgegevene slaven,) *soerat
 mardika*, L.
VRIJBUIT, m. *pendjāhan*.
VRIJBUITEN, b. en o. w. *rampas, djārah*,
sāmon.
VRIJBUITER, m. *penjāmon, orang merampas*.
 —, op zee, *orang perampoq, orang
 bādjaq*.
VRIJBUITERIJ, vr. *penjamoenan, pendju-
 sāhan*.
 — op zee, *perampok-an, hāl mem-
 bādjaq*.
VRIJBURG, vr. *bordj perlindoengan, kota
 perlindoengan*.
VRIJDAG, m. *hārt djoenāt* (verkeerdelijk:
djoemāt).
VRIJDEN, b. w. *kassi mardika*, L., *memar-
 dahékākan*).
VRIJDENKER, m. *orang jang toeroet ichtiār-
 nja, orang jang pikir sendiri*, L.
VRIJDOBLEN, o. w. *lepaskan dengan loe-
 tar ondē*.
VRIJDOM, o. *haq lepas tjoekei dan béa*.
 — van lasten genieten, *lepas tjoekei
 dan béa*.
VRIJELJK, bijw. *dengan bébas, dengan
 icht ar*.
VRIJEN, b. en o. w. *pinang, meminang, pinang-
 kan, Hofl., melāmar*, L., *bertoenāngan*.
VRIJER, m. zie **MINNAAR**.
 —geschenk (aan de vrijster,) *peminang*
VRIJERIJ, vr. *hāl bertoenāngan, pemināngan*.
VRIJEBOREN, b. n. *di perānagkan mardika*.
VRIJGLATENE, m. en vr. *jang di teboes,
 jang di mardikākan*.
VRIJGLEIBRIEF, m. *soerat perlindoengan,
 soerat amān*, Ar., *seguro*, Port.
VRIJGLEIDE, vr. *perlindoengan, amān*, Ar.
VRIJGESPROKENE, m. en vr. *jang dāpat
 moēf*.
VRIJGESTELD, b. n. *terlepas*.
VRIJGEVEN, b. w. *kassi bébas*, L., *le-
 paskan*.
 —, zie **VRIJMAKEN**.
VRIJGEZEL, m. *boedjang, boedjang laki-laki*.
VRIJHARTIG, b. n. zie **OPENHARTIG**.
VRIJHARTIGHEID, vr. zie **OPENHARTIGHEID**.

VRIJHEER, m. *datoq, datoe*.
VRIJHEID, vr. (van eenen vrije,) *kalakoe-
 wan mardahēka, hāl mardika*, L., *kamar-
 dahékāan, chalāis*, Ar.
 In — stellen, *lepaskan*.
 Deze jongeling neemt al te grootte —,
*orang moedu ini terlāloe perlentē (para-
 lentē)*.
 —, vrije keus, *ichtiār*, Ar.
 — van eenen dichter, *dichterlijke —,
 ichtiārnja sjāt, bébasnja toekang panton*.
 —, ontslag, vrijdom, *bébas, kalepāsan*.
 —, verlof, *idzin*, Ar., *permisi*, verb.,
bébas.
 'Te veel — nemen, *terlāloe brānt*.
 Grootte — hebben in het doen en laten,
mandja.
VRIJHEIDSGEZIND, b. n. *soeka kalikoewan
 jang bébas*.
VRIJHOUDEN, b. w. *lepaskan derri belandja*.
VRIJKENNEN, b. w. zie **VRIJSPREKEN**.
VRIJKENNING, vr. *hāl melepaskan, peloe-
 pōt-an*.
VRIJKEUREN, b. w. *mengatdikan soetji, me-
 njoetjikan, mengakoe soetji derri paaddu
 sālah*.
VRIJKOMEN, o. uit slavernij of gevangenis,
di lepaskan.
 — van boete of straf, *bébas, loepoet*.
 Met den schrik —, *terkedjoet sālja,
 kāgēt sālja*, L.
VRIJKOOPEN, b. w. *teboes, meneboes, te-
 boesian*.
 Zijn leven —, *teboes njawānja*.
 Uit gevangenschap —, *meneboes derri
 tawānan*.
VRIJKOOPING, vr. *hāl meneboes, teboesan*.
 —sbrief van eenen slaaf, *soerat teboe-
 san boedaq, soerat postoes meneboes boedaq*.
 Het geld der —, *peneboes, oewang pe-
 neboes*.
VRIJLATEN, b. w. *lepaskan*.
 — van werk, *béaskan derri paadda
 bekdāja*.
 —, zie **VRIJMAKEN**.
VRIJLATING, vr. *hāl melepaskan*.
 — van werk, *hāl kabebāsan derri paad-
 da bekdāja*.
VRIJLOOPEN, o. w. *tiāda kena, lepas, loepoet*.
 — van boete, *trāda kena dendu, lepas
 denda*.
VRIJMAKEN, b. w. vrijgeven, (eenen slaaf,)
lepas mardika, L., *membri mardahēka, mar-
 dahékākan memardahékākan, mardikākan,
 kassi mardika*, L.
 —, zie **BEVRIJDEN**, **VRIJKOOPEN**.
 Eenen soldaat —, *lepaskan sa-orang
 tsoldādoe*.
VRIJMAKER, m. *jang memardahékākan, jang
 kassi mardika*, L., *jang lepas mardika*.
VRIJMAKING, vr. *hāl memardahékākan, hāl
 kassi mardika*, L., *ibrā-a*, Ar., *hāl lepas
 mardika*.

- VRIJMAN**, m. *preman & prëman*, verb., *orang mardika (mardika)*.
- VRIJMETSELAAR**, m. *sastrawan, sakoeto ilmoe ghajib, pandei mardika (orang roemah sethan, dat is: iemand van het satanshuis, wordt algemeen, schoon zeer ten onrechte, gezegd)*.
- VRIJMETSELARIJ**, vr. *persakoetowan sastrawa, hâl teman-teman ilmoe ghajib*.
- VRIJMOEDIG**, b. n. opregt, onschuldig, *toeloes, betoel*.
—, onbeschroomd, *brânt*.
—, bijw. *dengan toeloes, dengan brânt*.
—, zie **RONDBORSTIG**.
- VRIJMOEDIGHEID**, vr. *prt toeloes, katoeloesan, kabetoelan hâti*.
—, onbeschroomd, *brânt*.
- VRIJPLAATS**, vr. *tampat perlindoengan orang lârî*.
- VRIJPLEITEN**, b. w. *menang bijâra (begâwam)*.
- VRIJPOSTIG**, b. n. *terlâloe brânt, pangkoh, perlentei sakâlî*.
- VRIJPOSTIGHEID**, vr. *tngkah lâkoe jang terlâloe brânt*.
- VRIJS'RAAK**, vr. *kapoeloesan hoekoem menjoetkan, halâl*.
- VRIJS'REKEN**, b. w. *mengâkoe soetji, mengatâkan tâda bersulâhan, memoeâfkan*.
Vrijgesproken, moeâf, Ar.
—, wettigen, *halâlkan*.
- VRIJSTAAN**, o. w. *bôleh, pâtoet, hâroes di ûzinkan, di bêhaskan*.
- VRIJSTAD**, vr. *negri perlindoengan*.
- VRIJSTELLEN**, b. w. *bêhaskan, halâlkan*.
- VRIJSTELLING**, vr. *hâl membêhaskan (melepaskan,) kalepâsan*.
- VRIJSTER**, vr. *meisje, ânaq dâra, ânaq prâwan, boedjang*.
—, die gevrijd wordt. *ânaq dâra jang di dâlam bertoenângan, ânaq parampoewan jang di pinangkan*.
- VRIJSTERSCHAP**, o. prt *hâl ânaq dâra (pâwan,) kalakoewan boedjang pirampoewan*.
- VRIJUIT**, bijw. *dengan betoel-betoel, dengan toeloes, troes trang*.
- VRIJVAREN**, b. w. *berlâjar htingga (sampê) poelang môdal*.
Een schip —, berlâjar htingga (sampê) poelang môdal kapal (prâhoe).
- VRIJVECHTEN**, b. w. *berprang meneboes*.
- VRIJVEKLAREN**, b. w. zie **VRIJSPREKEN**.
Eenen slaaf —, mengâkoe mardika.
Eene haven —, membêhaskan pelaboehan.
- VRIJVEKLARING**, vr. zie **VRIJS'PRAAK**.
— (van slaven,) *hâl memurdahékâkan, hâl kassî mardika, L.*
— (van eene haven,) *hâl membêhaskan pelaboehan*.
- VRIJWAARDER**, m. *orang jang tanggoeng, orang jang djâdi hentar*.
- VRIJWAREN**, b. w. *tanygoeng, mengâkoe, djâdi hentar, lepaskan*.

- VRIJWARING**, vr. *katunggoengan, hâl djâdi hentar*.
- VRIJWILLIG**, b. n. *ichtiâr, Ar., soeka sendiri*.
Eene —e daad, perboewâtan ichtiâr.
—e weldaad, tabbaroe', Ar.
—, bijw. *dengan ichtiâr, dengan soeka sendiri*.
- VRIJWILLIGER**, m. *orang jang mâsoq tsol-dâdoe dengan soeka sendiri*.
- VRIJWILLIGHEID**, vr. *kahandaq sendiri, ichtiâr, Ar., tabbaroe', Ar.*
- VRIJWILLIGLIJK**, bijw. zie **VRIJWILLIG**, bijw.
- VRIKKEN**, b. en o. w. *kâjoeh, mengâjoeh, ber-dâjoeng*.
- VROED**, b. n. *bidjajsâna, boedimân*.
- VROEDHEID**, vr. *kabidjajsamân*.
- VROEDVROUW**, vr. *bidan, doekoen, doekoen pavampoewan*.
- VROEDKUNDE**, vr. *ilmoe bidan, pengatahoewan bidan, pengatahoewan doekoen jang toelung orang sâkit berânaq*.
- VROEDKUNDIGE**, m. en vr. *bidan, doekoen jang toelung orang sâkit berânaq*.
- VROEG**, b. n. *spoedig, lakas, siang-siang*.
Ik gaf — kennis, kita kassî bertâw siang-siang, L.
—e vruchten, *boewah-boewâhan jang lakas mâsaq (mâtang, L.), boewah awal moesim*.
—, jong, jeugdig, *moeda*.
Hij had eenen —en dood, makka ia mâti lâgi moeda.
En van den —en morgen, makka derri pâgi-pâgi hârt, S. R. 28.
Van den zeer —en morgen, derri pâgi-pâgi sakâlî, S. R. 133.
Eene —ere, oudere, eerste vrouw, bini lâma.
—, bijw. *pâgi, siang*.
— of laat, *dhôlo komediën*.
— in den morgen, *pâgi hârt*.
En des morgens —, makka apabila pâgi hârt, S. R. 18.
Zeer —, pâgi-pâgi.
Morgen —, eisog pâgi, bissoq pâgi, L.
— bij de hand zijn, *berpâgi-pâgi*.
— komen, *dâtang siang, L., dâtang paadda siang hârt*.
Te — (nog te veel dag,) terlâloe siang.
- VROEGPREEK**, vr. *chohbat paadda pâgi hârt, chohbat pâgi-pâgi*.
- VROEGRIJF**, b. n. *lakas mâsaq (mâtang)*.
- VROEGTIJDIG**, b. n. *pâgi-pâgi*.
- VROEGTIJDLIJK**, bijw. *pâgi-pâgi*.
- VROLIJK**, b. n. *soeka hâti, bersoeka hâti, gamar, gemar, wrats, Ar., masroer, Ar., pita*.
— maken, *persoeka, persoekâkan*.
Zich — maken, menjoekâkan diri, mengamarkan diri, bêkin soeka hâti.
Luidruchtig —, girang, Jav.

- Zou ik wel — kunnen zijn onder dezen druk! makka dâpatkah akoes dengan soeka doedoeg dâlam kasoekâran ini / M. S. R. 47.
- VROLJKHEID**, vr. kasoekâan, kagemâran, soeka-tjita, karaméhan, farah, Ar.
- De — past aan de jeugd, makka pâtoet orang moeds bersoeka hâti, makka kasoekâan itoe berpatoetan kapada orang moeda.
- VROME**, m. en vr. orang tsâleh, orang jang berboewat baqtî, sâlik, Ar.
- Gewaande —, poera-poera tsâleh.
- Den — uithangen, poera-poerâkan tsâleh.
- VROMELJK**, bijw. dengan tsâleh.
- VROOM**, b. n. tsâleh, Ar., berbaqtî, zâkijat, Ar.
- , onschuldig, toeloes.
- VROOMHEID**, vr. kabaqtian, kabetoelan hâti, tsalâh, Ar.
- Uitoeffening van —, aanbidding, eerdienst, ibâdat, Ar.
- VROUW**, vr. parampoeuan, orang parampoeuan, Bel., dâru, Sansk., dang, Sansk.
- , die door haren man verlaten is, randa.
- Een vorst moet weinig bij —en zijn, handqilah râdja itoe koerang doedoeg serta segalla parampoeuan, M. S. R. 63.
- , meesteres, mevrouw, toewan, (gewoonlijk waant men dat toewan alleen „heer” beteekent).
- Fatimah tot — hebben, beristri akan Fathimah.
- Gehuwde —, bini, istri, Hofst.
- van rang, deftige —, sittî, Ar., eig. mevrouw! dang.
- , gemalin eens vorsten, permeisoeeri.
- en, die boete doen, oebon-oebon.
- En al die wijfjes buffels, de wijfjes zijns vaders (die dood was,) nam hij zich tot —en, makka bârang jang ûda karbo betina itoe bini bapânja itoe samoewânja di perbinja, S. R. 105.
- , die van haren man gescheiden is, toeggagkan, L.
- Gewis zoudt gij zijne — tot — nemen, nistjaja istrinja kaw ambil akan istrimoe, S. R. 96.
- VROUWCHTIG**, b. n. kaparampoeuânan.
- VROUWCHTIGHEID**, vr. pri kaparampoeuânan.
- VROUWENBEELD**, o. gambar orang parampoeuan.
- VROUWENBORST**, vr. boezem, soesoe parampoeuan.
- , (pectus,) dâda parampoeuan.
- VROUWELJK**, b. n. parampoeuan.
- e eigenschap, tsifut parampoeuan.
- Eene —e papâja-boom, pohon papâja parampoeuan.
- VROUWELJKHEID**, vr. poekt, tempat kama-loewan, ferdj, Ar., derat, Ar.
- van een jong meisje, nono.
- VROUWEMELK**, vr. ajer soesoes parampoeuan (niet soesoe parampoeuan, want dat is de boezem).
- VROUWENAAM**, m. nâma parampoeuan.
- VROUWENHAAR**, o. gewas, sâjor lampa (osimunda).
- VROUWENHAAT**, m. bintji akan segalla orang parampoeuan.
- VROUWENHALSDOEK**, m. tjâla.
- VROUWENHATER**, m. jang bintji akan segalla orang parampoeuan.
- VROUWENHEMD**, o. kamédja orang parampoeuan.
- VROUWENKLEED**, o. pekâjin orang parampoeuan.
- VROUWENKLOESLER**, o. pertapâan orang parampoeuan, roemah orang purampoeuan pertâpa.
- VROUWENLIEFDE**, vr. birâht akan orang parampoeuan, birahiân, asjq, Ar., ingin akan orang parampoeuan.
- VROUWENLIST**, vr. tipee dâja parampoeuan.
- VROUWENLUST**, vr. nafsoe parampoeuan, ingin parampoeuan.
- VROUWENREGERING**, vr. pamarintâhan orang parampoeuan.
- VROUWENROK**, m. sâja.
- Inlandsche —, sârong orang parampoeuan.
- VROUWENROOF**, m. peroe gol, hâl melarikan (mentjoert) parampoeuan.
- VROUWENSCHENDER**, m. orang jang meroe gol parampoeuan, jang menggagâhi orang parampoeuan.
- VROUWENSCHOEN**, m. sapâtoe orang parampoeuan.
- VROUWENSIERAAD**, o. perhidsan orang parampoeuan.
- VROUWENSLAAF**, m. orang laki-lâki jang di parintah parampoeuan.
- VROUWENSTEM**, vr. soewâra orang parampoeuan.
- VROUWENTIMMER**, o. astâna parampoeuan, tempat pingitan, mâligei, zanânah, Perz., bâlei larangan.
- VROUWENSCH**, o. parampoeuan.
- Dat —, st parampoeuan itoe.
- Een slecht —, parampoeuan jang djâhat.
- VROUWTJE**, o. parampoeuan ketjil.
- Klein, mismaakt —, kâte parampoeuan.
- VROUWZIEK**, b. n. ingin akan parampoeuan, bersjahwât.
- VRUUCHT**, vr. boewah.
- Allerlei boomvruchten, boewah-boewahan.
- Veldvruchten, hâtsil tânah.
- De eerste tijd van —en, awal moesim boewah.
- Allerlei rijpe —en, vooral dadels, bakir, Ar.

- Onrijpe —, *boewah mantah*.
 Half rijpe —, *boewah mangkal*.
 Rijpe —, *boewah mátang*, L., *boewah másaq*.
 En de — en waren zeer dicht bij elkander, *dan boewahja poon terláloe lebat*, S. R. 74.
 Overrijpe —, *boewah ranoem*, *boewah jang terláloe mátang*, L.
 —, die nog ongeplukt is, *boewah básah*.
 —, ongeboren kind, *ánaq hamálat*, Ar.
 De — afdrijven, *goegorkan ánaq*, *djólog*
 Onvoldragen —, *ánaq goeyor*.
 —, winst, *oentoeng*, *laba*.
 —, opbrengst van eenig werk, *hátsil*, Ar.
 —, met eenen steen, *boewah jang á la bilji kras*.
 De — en van den oorlog, *hátsil prang*, *úyibat prang*.
 — en dragen, *berboewah*.
 — trekken, *dápat hátsil*.
VRUCHTAFDRIJVEND MIDDEL, o. *obat menggoegorkan ánaq*.
VRUCHTBAAR, b. n. *berboewah*, *bájiq*, *kaloe-war bánjaq hátsil*.
 Een vruchtbare boom, *pohon jang berboewah*.
 Een — land, *tánah jang bájiq*, *tánah jang áda bánjaq hátsilnja*.
 Eene vruchtbare vrouw, *orang parampoewan jang áda bánjaq ánaqnja*.
 —, heilzaam, *bergoena*, *berfáédát*.
VRUCHTBAARHEID, vr. (van land) *kagemókan*, *bájiq*.
 — (van eenen boom), *prí berboewah bánjaq*.
 — eener vrouw, *hál dápat beránaq*.
VRUCHTBEGINSEL, o. eener boomvrucht, *koetom*.
 —, van een ei, *poesat telor*.
 —, zaadkorrel, *bilji*.
 — van de koepokken, *biang tjátjar*.
 —, van planten, jonge plant, die verplant wordt, *bitit*.
VRUCHTBOOM, m. *pohon boewah*.
 —, die vruchten draagt, *pohon jang berboewah*.
VRUCHTDRAGEND, b. n. *berboewah*, *berhátsil*.
VRUCHTELOOS, b. n. *tiáda berboewah*, *tiáda berhátsil*.
 —, ijdel, nutteloos, *sia-sia*, *tiáda bergoena*.
 —, onvoldoende, *tiáda tjoekeorp*.
 —, bijw. *dengan sia-sia*, *atas prt jang tiáda bergoena*.
VRUCHTELOOSHEID, vr. *kastáán*, *prt jang tiáda berfáédát*.
 —, ongenoegzaamheid, *hál tiáda tjoekeorp*.
VRUCHTGEBRUIK, o. *hál mákan hátsil*, *tsarróf mátsjoelat*, Ar., *manfaát*, Ar.

- Het regt van — voorkrijgen, *dápat kag mákan hátsil*.
VRUCHTGEBRUIKER, m. *jang mákan hátsil*, *jang mempoenjá-t tsarróf mátsjoelat*.
VRUCHTGOEDIN, vr. *laqsjmi*, *sri*, (bij de Hindoes).
VRUCHTKNOP, m. *koetom*.
VRUCHTMANDJE, o. *bakoel boewah*.
VRUCHTTAK, m. *tjábang jang berboewah*.
VRUCHTVORMIG, b. n. *sa-roepa boewah*, *sabuyei boewah*.
VUIG, b. n. slecht, *hina*, *djáhat*, *boesoq*.
 —, verachtelijk, *kedji*.
 —, traag, *málas*, *segan*.
VUIGHEID, vr. *kahináán*.
 —, slechtheid, *kadjahátan*.
 —, luiheid, *kamalásan*.
VUIL, b. n. *kótor*, *tjamar*, *koemal*, *nedjis*, *boesog*.
 —, haveloos, *tjeróboh*, *péroen*, Perz.
 — linnen, *kájin kótor* (*tjamar*, *koemal*).
 — e woorden, *perkatáán tjáboel*.
 — in het spreken, *tjáboel moeloet*, *tjárót*.
 Een — ei, *telor boesog*.
 — e handen, *tangan kótor*.
 Een — mensch, *orang kótor*, *orang nedjis*.
 —, onveilig, *tjamar*, *tjoemar*.
 Eene zee, die — (onveilig) is door zeeroovers, *láwoet jang tjoemar kárana orang perampoq* (*bádjag*, L.)
 Eene — e wonde, *loeka boesog*.
 Eene — e straat, *djálán bétjtjéq*.
 Eene — e lucht, *angin boesog*.
 — vleesch in eene wond, *dáging boesog paadda loeka*.
 Gij moet er uwe voeten niet — om maken, *djanganlah toewan hamba bertjamar káki*.
VUILAARDIG, b. n. *boesog háti*, *djáhat prinja*, *djuloes*, L.
VUILAARDIGHEID, vr. *háti boesog*, *prí boesog*, *prí djáhat*, *kadjahátan*.
VUILAARDIGLIJK, bijw. *dengan niat jang djáhat*, *atas prt jang djáhat*.
VUILBEK, m. en vr. *moeloet tjáboel*, *orang tahujil*.
VUILBEKKEN, o. w. *mentjáboel-tjaboelt*, *bitjára kótor*, L., *tjáboel moeloet*, *tjáróet*.
VUILBEKKERIJ, vr. *perkatáán tjáboel*.
VUILHEID, vr. vuiligheid, *prt jang tjamar*, *katjamáran*, *kalakoewan jang kótor*.
 Alle — uit den buik verdrijven, *memboewangkan segalla nedjis derri dálam proel*.
 —, drek, *táht*.
 — van metaal, *trá*, *sánaq*.
 —, in den krop eens vogels, *kalamboengan*.
VUILIGHEID, vr. ruigte, *sampah*.
 — van het goud, *kahar*.
VUILIK, m. *orang tjamar*, *orang kótor*, *sanedjis*.
VUILNIS, vr. *sampah*, *bárang kótor*, *sárap*.

— wegdoen, menjampahkan.

VUILNISBERG of hoop, m. tandas, tamboenan sampah, tamboenan sarap.

VUILNISVAT, o. tempat sampah.

VUIST, vr. ganggam, tindjoe, L.

Een — vol, handvol, saganggam.

In de — houden, de — toehouden, mengganggam.

De — sluiten, mengganggam tangan.

Met het zwaard in de —, dengan pedang di dá'am tangan.

Met de — pakken, vatten, ganggam.

Voor de —, openhartig zijn, ádu betoel, bitjára troes trang.

Groot als eene —, saganggam besaarnja.

Met de — en slaan, gótjoh, tindjoe.

Elkander met — en slaan, bertindjoe-tindjoean.

Voor de — spreken, bitjára (berchothbat) dengan tiada membátja soerat, bitjára derri ingátan sálja.

In zijn — je lagchen, tertáva diam-diam.

VUISTGEVECHT, o. berkaláht dengan gótjoh (tindjoe).

VUISTHAMER, m. martil besst.

Groote —, gódam, martil besaar.

VUISTREGT, o. haq órang gágah perkása.

VUISTSLAG, m. gótjoh.

VUISTVOL, vr. sa-ganggam.

VULHAAR, o. ramboet koeda bakal bantal.

—, vulsel, isi pelána, isi sella, L.

VULLEN, b. w. íst, mengíst.

Toen ik het water dezer kruik vulde,

tatkála páték íst ájer boejong ini.

Geheel —, penoehí, memenoehí, békin penoeh.

Eenen zak —, íst károng.

Eene laagte of kuil —, saboe, saboek-an.

VULLING, vr. pengisián, pemenoehan.

Hetgeen tot — dient, bakal mengíst.

VULLISBAK, m. tempat sampah.

VULSEL, o. íst, bárang íst.

—, gehakt vleesch, dáging jang di tjintjang.

Het — moet vervangen worden, bárang ísinja itoe misti di ganti.

VULSTEEN, m. bátoe bakal menjoembat, bátoe bakal toetop lobang.

VULWOOD, o. stopwoord, sa-pátah káta jang lebeh.

VUNS, **VUNZIG**, b, n. en bijw. báwoe bás, báwoe hánjir.

VUNSHIED, **VUNZIGHEID**, vr. prí bás.

VUREN, o. w. témbaq, menémbaq, pásang.

Het —, blikkeren der zee, panar.

VURIG, b. n. hángat, pánas, sángat, gheirat, Ar.

Een — hart, háti jang pánas, qalboe jang gheirat.

— e oogen, máta jang bernjála.

— e graanschap, amárah jang hángat.

Een — gezig, moeka jang mérah pádam.

Een — e kool, bára.

— gezwel, sákit bára.

Een — luchtverschijnsel, sjiháb jang ber-ápt.

— e begeerte, hasrat jang sángat.

—, vlammend, bernjáht.

Een — gelaat, vol puistjes, moeka dje-ráwat.

Een — en zeer snel paard, koeda sem-bráni, koedu tést, loeda jang pánas háti.

— e liefde, a-sjé jang hángat (gheirat).

— maken, menghángatkan, atis-jákán.

VURIGHEID, vr. kahángátan, kapánásan, kasangátan, g' éirat, Ar.

—, moedigheid, kagembiráán.

—, zie UITSLAG, **PUIST**, **PUISTJE**.

—, ontsteking, sákit bára.

VURIGLIJK, bijw. dengan sángat (hángat).

VUUR, o. ápt, atisj, Perz.

Bij het —! (eetzwinging der oude Perzen), demmi ápt! Isk. 40.

—, gloeiende kool, bára.

—, maken, pásang ápt.

— of kool houden, gilip.

Het — aanstoken, oepag ápt.

Op het — zetten, djerang.

Ten vure doemen, hoekoem máti di bákar.

Het helsehe —, ápt naráka, saqar, Ar.

In het — of in de asch braden, tamboes.

— vatten, menyála; fig. lákas goesar.

Het helsehe —, dat allergloeiendst is, ápt naráka jang terhángat, M. S. R. 27.

Te — en te zwaard verwoesten, membinasákan dengan ápt dan pedang.

Het — aan de schenen leggen, menjoe-karkan, membrí soekar, békin soesah, L.

Water in de eene en — in de andere hand dragen, bitjára dengan doewa moeloet.

Zoo rood als —, mérah pádam.

—, gloed, ijver, kahángátan, gheirat, Ar.

Het — der min, gheirat ás-jq, kaha-ángátan órang biráht.

VUURANBIDDER, m. jang menjoembah ápt, moegh, Perz., madjoes, Ar.

VUURANBIDDING, vr. kál menjoembah ápt, agama moegh, agama madjoes.

VUURANSTOKER, m. órang mengoepag ápt.

VUURACHTIG, b. n. sabagei ápt, seperti ápt.

VUURBAAK, vt. tanda ápt di pinggir láwt, tanda soewar.

VUURBAL, m. boewah ápt, martjon, zie **VUURPLJL**.

VUURBERG, m. goenong ápt.

VUURBOL, m. luchtverschijnsel, sjiháb, Ar.

VUURBRAKEND, b. n. moentah ápt, kaloe-war ápt.

VUURBRAND, m. aangebrand hout, pontong ápt.

VUURETER, m. órang jang mákan ápt.

VUURGEEST, m. salamander, samandar, tókei (tokké) ájer.

VUURKOGEL, m. pelor ápt, pelor pánas.

VUURKOLK, m. kólóng dápoer.

VUURKOLOM, vr. *tiang ápt.*
VUURKUNST, vr. *ilmoe ápt.*
VUURLANTAREN, vr. *tanglong ápt, lantéra ápt jang di pásang di tiang kapal.*
VUURMAND, vr. *bákol (krandjang) ápt.*
VUUROVEN, m. zie **OVEN**.
VUURPIJL, m. die geen' slag geeft, *martjon diam.*
 —, die een' slag geeft, *tjaráwat.*
 Eene andere soort van —, *kakaban.*
VUURPLAAT, vr. *práda dápor.*
VUURPOOK, m. *pengoepaq ápt, pengájis ápt.*
VUURPOT, m. *tampat ápt.*
 Een metalen —, *dáwar.*
VUURPROEF, vr. *suempah oedjt ápt. káraw.*
 De — ondorgaan, gloeiend ijzer liken, *berdjilat besst.*
VUURRAD, o. *djuntrá ápt, róda ápt, L.*
VUURREGEN, m. *hoedjan ápt.*
VUURROER, o. *senápanq, L. verb. isting-garda, bedil.*
 Kort —, *tarkoel.*
VUURROERDRAGER, m. *órang jang pikol senápanq, L. (bedil).*
VUURROOD, b. n. *mérah pádam.*
 Een — gelaat, *moeka jang mérah pádam warnánja.*
VUURROOK, m. *asap ápt.*
VUURSCHEM, m. *lindong ápt.*
VUURSCHICHT, m. zie **VUURPIJL**.

VUURSCHILDER, m. *pandei jang memboewat lázowardf.*
VUURSCHOP, vr. *sendoq ápt.*
VUURSLAG, o. *besst boewat poekol bátoe ápt, besst ápt.*
VUURSLLOT, o. zie **SLOT** (van een geweer).
VUURSPUOEND, b. n. zie **VUURBRAKEND**.
VUURSPEEER, vr. *lambing ápt.*
VUURSTEDE, vr. *tampat ápt.*
VUURSTEEN, m. *bátoe ápt.*
VUURSTRAAL, m. *sinar ápt.*
VUURTANG, vr. *sepit ápt, penjepit ápt.*
VUURTEST, vr. *anggo, L., tampat ápt.*
VUURTOREN, m. *martjoe ápt, martjoe soewar.*
VUURVAST, b. n. *jang tíada di mákan ápt.*
VUURVLAM, vr. *njála ápt.*
VUURVLIEG, vr. *koenang, apt-apt, kitja-kitja.*
VUURVONK, vr. *boenga ápt, kumbang ápt, L.*
VUURWAGEN, m. *karéta dápor.*
VUURWAPEN, o. *bedil, mariam, sindjâta ápt.*
VUURWERK, o. *permajinan obat bedil, loog, Chin.*
 —, *voetzoeker, petásan, L.*
 —, zie **VUURPIJL**.
VUURWERKER, m. *toekang petásan, pandei memboewat permajinan obat bedil.*
VUURWERKERSKUNST, vr. *ilmoe permajinan ápt, ilmoe ápt, pengatahoewan memboewat permajinan obat pásang, (bedil).*
VUURWORTEL, m. *saroena wolanda koening.*

W.

W, vr. *wáw.*
WAADBAAR, b. n. *kaároengan, jang dáput di grobtokki, L.*
 Waadbare plaats, *langdé, ajer tjêthêq.*
WAAG, vr. *schaal, tímბangan, narátja, dá tjing.*
 —, weeghuis, *roemah akan mentmbang bárang, roemah tímბangan (narátja).*
WAAGDRAGER, m. *koeli roemah tímბangan.*
WAAGGELD, o. *oepah mentmbang.*
WAAGGEWIGT, o. *bátoe tímბangan jang áda tjap.*
WAAGHALS, m. *órang jang terláloe bráni.*
WAAGMEESTER, m. *djoeroe tímბangan.*
WAAGSCHAAL, vr. zie **WAAG**.
 Zijn leven in de — stellen, *belandjâkan njáwa.*
WAAGSTAND, m. *perdírtan máta tímბangan.*
WAAGSPEL, o. *permajinan dengan betároeh oewang.*
WAAGWERKER, m. zie **WAAGDRAGER**.
WAAIJEN, b. w. (met eenen waaijer), *be-waaijen, kipas, mengipas.*
 Met eenen waaijer — om te verkoelen, *mengipas akan mendinginkan.*
 —, doen wegvliegen, *terbangkan.*

Door den wind weggewaaid worden, *dí terbangkan angin, di báwa angin, di angkat angin.*

—, o. w. *tioep, poepoet, hambos, hamboes, bertioep, berpoepoet, áda angin.*

Het heeft den ganschen dag sterk gewaaid, *intéro hárt áda angin kras.*

Er waait eene stevige koelte, *áda angin kintjang.*

Iemand, die met alle winden waait, *órang jang tíada karowan, órang jang poetar báliq sádja.*

Het is hem door het hoofd gewaaid, *makka ia soedah loepa itos.*

WAAIJER, m. iemand die waait, *órang jang mengipas.*

—, handwaaijer, *kipas, wáraf, Pers.*

—, van eenen paauwenstaart, *kipas ékor meraq.*

Een vierkanten bamboezen —, om het vuur aan te waaijen, *ilir.*

WAAIJERMAKER, m. *pandei kipas, toekang kipas.*

WAAIJERVORMIG, b. n. *sa-roepa kipas, sa-bagei kípas.*

WAAK, vr. *wake, táboh.*

WAAKHOND, m. *andjing djága*.
WAAKPLAATS, vt. *tampat órang djága, per-djagáan*.
WAAKROL, vt. *daftar (soerat) náma órang djága*.
WAAKSTER, vt. *parampoewan jang merawattin órang sákit*, L.
WAAKTOREN, m. *martjoer*.
WAAKZAAM, b. n. *jang berdjága, rab-d*, Ar.
 —, ijverig, *rádjin, bertjinta*.
WAAKZAAMHEID, vt. *ingat, hirs*, Ar.
WAAL, vt. *tjaroetja*.
WAAN, m. *sangka*.
 Een verkeerde —, *sangka jang sálah*.
WAANWIJS, b. n. *djoenáwa, tjoepar, poera-poera bisa*.
WAANWIJSHEID, vt. *tíngkah órang perlenté, kadjoemawáan*.
WAAR, vr. *bárang*.
 —, koopmans—, *bárang dagáangan, bá-rang perniagáan*.
 In verhodene waren handelen, *djoewal bá-rang glap*.
 Goede waar prijst zich zelve aan, *bá-rang jang bájik troesah di poedji*, L.
WAAR, b. n. echt, *benar, betoel, soenggoeh*.
 Ik durf zweeren dat het — is, *sája bránt soempah áda betoel bagitoe*.
 Ware woorden, *káta benar*.
 —, juist, *opregt, tsádiq*, Ar.
 Een — vriend, *tsóhbut betoel*.
 Voor — houden, *perbenar*.
 Voor — doen achten, *perbenarkan*.
 Is het —? *apa betoel bagitoe? apa benarkah itoe?*
WAAR? *bijw. mána? di mána? di manátah? di manákah?*
 — zijne bevelen het (eischen), daar zal ik zijn, *dan di mána titahnja di sanálah hamba*, S. R. 53.
 En indien er ergens, — dan ook, *tjiding van onzen heer Srie Rama is, dan djikálaw bá-rang di mána áda chabarnja toewankoe Srt Ráma*, S. R. 53.
 — henen? *ka-mána?*
 — ook henen gaande, *bá-rang kamána pergi*.
 En — de pijl nedervalt (daar) is water, *dan di mána djátohnja ánaq pánah itoe adálah ajer*, S. R. 103.
 — zijn uwe krijgsoversten? *manátah hoeloebálang toewan hamba?* S. R. 121.
 Van —? *derri mána?*
 — ook, overal, *bá-rang di mána*.
WAARAAN, *bijw. paadda opa*.
 — denk! *gij? paadda apa angkaw ingat?*
 — hapert het? *apa koerang? apa kasangkoetannja?*
 Er is geen teeken — ik dat kennen kan, *adapoon tiadálah tanda soewátoe, makka kita dápat mengenal itoe*.
WAARACHTER, *bijw. di blá-kangnja*.

WAARACHTIG, b. n. *haqeiqat*, Ar., zie **WAAAR**.
 —! *bi'l-haq*, Ar.
 —! ik heb het niet gezien, *harám tiáda akoe lihat itoe*.
WAARACHTIGBEID, vt. *prt haqeiqat*.
WAARBILJ, *bijw. dengan apa, jang*.
 — kan hij vergelijken worden? *dengan apa dápat ia di sanákan? (saná-in?)*.
 — nog veel kan gevoegd worden, *jang dápat di tambah lági bánjaq*.
WAARBORG, m. *riqbat*, Ar., *koesil*, Ar., zie **BORG**, **ONDERPAND**, **PAND**.
WAARBORGEN, b. w. *tanggoeng, mengákoes, djádi hentar*.
 Een gewaarborgde voor proceskosten, *tjogo*.
WAARD, m. zie **HERBERGIER**.
 Hij heeft buiten den — gerekend, *sá-lah tarkánja*.
WAARD, m. woerd, *itiq djantan, bébéq*, (*bibbéq*) *láki-láki*, L.
WAARD, *bijw. en b. n. áda harga, berharga*.
 Honderd ropijen —, *harga sarátoes roepiah*.
 —, verdienende, *hároes, pátoet*.
 Niet — aangezien te worden, *tiáda há-roes di panding órang*.
 —, dierbaar, *kakáseh, di tjinta-káseh*.
WAARDE, vt. *harga, nilei, qimat*, Ar., *qu-dar*, Ar.
 Iets van —, *bá-rang jang tndah*.
 Iets van geene —, *bá-rang jang tiáda hargánja, (lákoes)*.
 In — verminderen, *toeroen harga*.
 Zijne volle —, *sa-penoeh (sabájiq) hargánja*.
 De volle — dier schatten, *sa-bájiq hargánja benda itoe*, Isk. 60.
 Onder de —, *di báwah harga*.
 Wat u betreft, wat — hebt gij voor mij? *adapoon akan angkaw itoe apátah tndahnja kapadákoes?*
 Een iegelijk naar zijne —, *másing-másing dengan qadarnja*.
 Dat is van wege de uitnemendheid van zijne —, *itoe-lah derri paadda fihag kamoeliáan hargánja*, M. S. R. 5.
WAARDEERBAAR, b. n. *jang dápat di nileikan (hargákan), jang bóleh di tentoekan (tároh) harga*.
WAARDEERDER, m. *órang jang tároh harga (órang jang taksér, verb.)*.
WAARDEREN, b. w. *hargákan, nileikan, taksér*, L., verb., zie **SCHATTEN**.
 —, op prijs stellen, *menghímatkan, pabina, mempabínákan, membilangkan*.
WAARDERING, vt. *há! menghargákan (m-nileikan, taksér, verb.)*, *há! tároh harga*.
 Zedelijke —, *há! membilangkan, há! menghímatkan*.
WAARDIG, b. n. *pátoet, hároes, lájiq, mostahag*, Ar.

Lof—, *héroes di poelji, pátoet di poedji.*

WAARDIGHEID, vr. rang, groothed, *kabesáran, martabat, Ar., dardjat, Ar., roetbat & roetbah, Ar., pangkat.*

Adelijke —, *sjarfat, Ar., sjaraf, Ar.*

—, betrekking, *djabátun.*

—, verdienste, *pahála, djása.*

Hooge —, *dardjat jang kabilánqan.*

—, glorie, *makramat, Ar.*

WAARDIGLIJK, bijw. *atas pri jang pátoet. dengan sa-pátoetnja, dengan sepertinja.*

WAARDIJ, vr. *qadar, Ar., zie WAARDE.*

WAARDIJN, m. *orang mengoedji oewang pengoelji derham.*

WAARDOOR, bijw. *door welke oorzaak? ká-rana apa?*

—, door het welk, *jang, jang djádi.*

Dit is het gat — hij gekomen is, *inilah-lóbang tempat dia násokh.*

Het geloof — men troost erlangt, *imán jang menghiborkan orang, imán jang djádi penghiboeran orang.*

WAARDSHUIS, o. *roemah mákan, pesanggráhan.*

WAARGEEST, m. *hantoe.*

WAARHEEN, bijw. *kamána, di mána.*

WAARHEID, vr. *kabénaron, bárang jang benar, hugeiqat, Ar., tsidq, Ar.*

De — zal aan den dag komen, *makka kabenáran akan djádi njáta.*

In —, *soenggoehlah, soenggoeh-soenggoeh, dengan sa-benarnja, sa-benarnja.*

De — wil niet altijd gezege zijn, *be-brápa orang tiáda soeka dengar bárang jang benar, bebrápa káli orang tiáda mau dengar kabenáran.*

En uit de — waren al zijne woorden waarsachtig, *dan derri paadda kabenáran benar djoega segalla katánja, M. S. R. 3.*

WAARHEIDLIEVEND, b. n. *jang benar, jang soeka berkáta benar, troes trang, jang berkáta benar, loeroes.*

WAARIN, bijw. *dengan apa, apa, oleh apa,* (dikwerf wordt — door jang met cene omschrijving uitgedrukt).

— heeft hij u beleedigd? *dengan apa oleh (apa) dia menjelákan angkaw?*

Zie daar de zak — de rijst geweest is, *ini apa károng kósong jang soedah di isi bras tuhádi, ini apa károng bekas bras.*

Het jaar — wij nu zijn, *táhon jang sakárang ini.*

De hoop — hij zich vleide, *pengharápan jang djádi pesendérannja.*

WAARLIJK, bijw. *soenggoeh-soenggoeh, betoel-betoel, sa-benarnja, sa-soenggoehnja, sa betoel.*

WAARMAKEN, b. n. *membenarkan, menjoenggoehkan, menjampeikan.*

Eene belofte —, *menjampeikan djandji.*

Zijne woorden —, *membenarkan katánja.*

Iets niet kunnen —, *tiáda dápat menjoenggoehkan bárang apa-apa.*

WAARMAKING, vr. *kál membenarkan, membenáran, tárif, Ar.*

WAARMEDE, bijw. *dengan apa.*

— wordt het gras gemaaid? *dengan apa di póotong roempoet?*

— wiut gij den kost? *apa loe poenja pentjarian?*

De hoop — hij zich vleide, *pengharápan jang telah djádi penghiboeran.*

WAARMERK, o. *tjap, tanda kabetoelan, álámat haqiqat, Ar.*

WAARNA, bijw. *komedien derri paadla itoe, hábis itoe, L., sa-telah itoe, láloe, lantás, L.*

— hij voor den koning verscheen, *komedien derri paadla itoe makka ia-poon menghádap rádja, láloe ia menghádap rádja.*

WAARNAAR, bijw. *apa, bárang jang.*

— streeft hij? *apa maqtsoednja? apa kahandagnja?*

Het doel — hij streeft, *bárang jang di maqtsoednja, máwnja, L., niatnja.*

Het model — men werkt, *teláadan (tjonta) jang di toeroet.*

WAARNEMEN, b. w. *hausan, pariksa.*

Naauwkeurig —, *beschouwen, meng-ámat-amáti.*

Den loop der zon en der maan —, *meng-ámat-amáti per-idáran mata-hári dan boelun.*

—, opvolgen, *toeroet.*

Het gebod —, *toeroet firmán Allah.*

Zijnen pligt —, *melukoekan bárang jang wádjib (hároes), karlija bárang jang misti di kardjikan.*

Zijne godsdienst —, *berboewat baqti kapada Allah.*

Eene moeijelijke zaak —, *djaga perkára jang mosjkil.*

Eene bediening —, *mendjawat pekar-djään, meméngang djawátun.*

—, opmerken, *lihat, dápat.*

Een boek lezen en er vele fouten in —, *membáta kitáb serta mendápat bebrápa sálah dálamnja.*

—, zie **BESPIEDEN**.

WAARNEMER, m. *jang pariksa, jang meng-ámat-amáti, enz., zie WAARNEMEN.*

WAARNEMING, vr. *beschouwing, pemariksaan.*

— van een ambt, *kál pégang djabátan (parintah).*

— van pligt, *kál melukoekan bárang jang wádjib.*

WAAROM, bijw. *káraná apa? mengápa? ngápa? tagal apa? sabab apa?*

— zijt gij hier gekomen? *káraná apa angkaw dátang kamári?*

Het —, *sabab, káraná, apa sabab.*

Het — weet ik niet, *kita tiáda táhoe apa sababnja.*

WAARONDER, bijw. *jang di báwahnja, jang sa-tengah, jang supáro.*

Het dak — ik zat, *atap jang di bā-wahnja kita poon doedoeq*. Men vertaalt dit liever door: het dak dat boven mij was, *atap jang di atas kita*.

De paarden — Bimanische waren, *koeda-koeda itoe jang sa-tengahnja koeda Bima*.

WAAROP, bijw. *atas apa*.

— heeft hij dat gegrondest? *atas apa di alaskannya itoekeh?*

Hetgene, — gelet moet worden, *bārang apa jang misti di ingat*.

WAAROVER, bijw. *derri paadda apākah?* *sabab apākah?* *kārana apākah?*

— twist gij? *derri paadda apākah kā-moe berbantah*.

Iets — ik ween, *bārang jang koe-tāngiskan*.

De schipper, — ik gesproken heb, *djoerāgan itoe jang kita bilong*, L. (*se-boetkan*).

WAARSCHIJNLIJK, b. n. *paadda roepanja*, *tjātaq*, *moedah-moedahan*, *bārangkala*, *bārangkālā*.

WAARSCHIJNLIJKHEID, vr. *roepa kabenāran*, *migoelāt*, Ar.

Daar is geene — in, *itoe tiādilah roepa kabenāran di dālamnja*, *itoe tiāda benar roepanja*.

WAARSCHUWEN, b. w. *ingatkan*, *kassī ingat*, L.

— tegen iets, *lārang*.

Voor de gevaren der zee —, *mengingatkan bahāja lāwoet*.

—, eenen weuk geven, *membri isjārat*, *mengisjāratkan*.

— op eenen bestraffenden toon, *toqor*.

WAARSCHUWER, m. *jang mengingatkan*, *pengādjā*.

WAARSCHUWING, vr. *pengingātan*, *pengādjāran*.

—, welmeenende raad, *natsihat*, Ar.

—, wenk, *isjārat*, Ar.

WAARTEEKEN, o. *tanda kabenāran*, Ar.

WAARTEGEN, bijw. *jang*, met een lijdend werkwoord.

De vijand — gevochten wordt, *moesoeh jang di lawānt*, (die bevochten wordt).

Gevaren — men waken moet, *bahāja jang misti di laloewt*.

Dat is een bevel — niet te zeggen valt, *itoeelah parintah jang tiāda dāpat di lawānt (salāht)*.

WAARTOE, bijw. *kārana apa*, *sabab apa*, *akan apa*, *apa*.

— doet gij dat? *kārana apa kaw kardja itoe?*

Datgene — hij bevel heeft gegeven, *bārang itoe jang di parintahnja*, eig.: datgene, hetwelk door hem bevoien is geworden.

— dient die medicijn? *apa goenānja dbat itoe?*

WAARUIT, bijw. *derri paadda apa*, *di māna*, *derri māna*.

— is de krijg ontstaan? *derri paadda apa djādi prang itoe? apa atsunlja prang itoe?*

De rivier, — ik water heb gehaald, *soengeti derri māna kita ambil ajer, kāli bakus kita ambil ajer*.

Het land — hij gekomen is, *negri derri māna dātangnja*.

WAARVAN, bijw. *derri apa*, L., *derri paadda apa*.

Waar spreekt hij van? *derri apa dia berkāta*, *derri apa dia bitjāra?*

De zaak — gesproken wordt, *perkāra jang di bitjārankan*.

WAARVOOR, bijw. *jang*.

Het paard — ik honderd gulden betaal, *koeda jang kita bli sarātoes roepiah*.

—? waarom? *mengāpa? kenāpa?*

WAARZEGGEN, b. w. zie **VOORSPELLEN**.

WAARZEGGER, m. *toekang bilālang*, L., *sā-hir*, Ar., zie **VOORSPELLER**.

WAARZEGGERIJ, vr. (door stippen of lijnen in het zand of op papier.) *ramal*, Ar.

—, kwakzalverij, *bilālang*, L., (niet te verwarren met *bilālang*, een sprinkhaan).

— omtrent ontvreemde goederen, *li-dā-hā*.

WAARZEGGING, vr. zie **VOORSPELLING**.

WAARZEGKUNDE, vr. *ilmoe petenoengan*.

WAAS, o. *seri*, *bagoe-bagoe*.

WACHT, vr. daad van waken, *hāl mendjāga*, *djāga*, *perdjagān*, *gardo*, verb. van *guardo*, Port.

—, afdeeling van den nacht, *nacht-waak*, *tāboh*.

De tweede — (nachtwaak,) *tāboh jang kadoewa*.

—, de wacht hebbende personey, *orang djāga*, *kāwal*.

De — kwam in het geweer, *makka orang djāga poon kalowartah berbāris*.

—, ronde, *rondā*, Port., *sambang*.

De kommandant van de —, *kommandan orang djāga*, L., *panghoeloe kāwal*.

Op de — trekken, *nājiq djāga*.

Van de — komen, *toeron djāga*.

De — honden, *berdjāga*, *mengāwal*.

De — hebben, *soedah nājiq djāga*.

De — aflossen, *ganti orang djāga*.

Lijf—, *badoeranda*.

Burger—, *orang mardika jang djāga*.

WACHTEL, m. *boerong poejoj*, *poejoe*, *ka-po-joe*.

WACHTELKONING, m. *ajam-ajam pādāt*.

WACHTELKOOI, vr. *koeroengan poejoj*.

WACHTEN, b. w. opwachten, *menantikan*.

—, o. w. *toenggoe*, *tunggoeh*.

Wacht hier eerst wat, *nantilah dhilo di sini*.

—de, *ter-nanti-nanti*.

Gij moet u voor dien man —, *djangan* *angkaw pertjaja orang itoe*.
 —, hopen, *harap*.
 Zich voor slechtheid —, *memaliharakan diri derri paadda kadjuhâtan*.
 Zij moeten zich voor hegeen boven hunne bevatting is —, *dan handaqlah ia memaliharakan dirinja derri paadda barang jang tiada dip it*, M. S. R. 29.
 Wacht u daarvoor! *pamâlt! djangan!*
WACHTER, m. *orang djâga*.
 — *custos, hâjnd, Ar.*
 —, opziener, *djoeroe, opsiner*, verb., *djoerâgan*, L., *mandor*, L.
 —s, die de verdoemden roosteren, *zabânijut*, Perz., *mir*.
WACHTHOND, m. *andjing djâga*.
WACHTHUIS, o. *roemah orang djâga*, *roemah kâwal, pelâtar, pelâtar orang djâga*.
 — in de rijstvelden, *goeboq, rangoen, panggoengan*.
WACHTING, vt. *hâl menantikan*.
WACHTKAMER, vt. *bilig orang djâga, bilig kâwal, kâmar orang djâga*, L.
WACHTPARADE, vt. *bâris orang nâjig djâga, parade*, Eur.
WACHTMEESTER, m. *wakmester*, verb., *soerian tsoldâloe (orang) berkoeda*.
 Inlandsche —, *soerian djâjang sêkar*.
WACHTSCHIP, o. *kapal djâga*.
WACHTTEEKEN, o. *samboejan kâwal, tanda orang djâga*.
WACHTTOREN, m. *bângon-bangoenan, marijoe*.
WACHTWOORD, o. *samboejan*.
WADDE, vt. *langdê, lande, tempat kuârongan*.
WADEN, o. en b. w. *hârong, grobiok, grobiokkt*, L., *landeikan*.
 —, een lijk —, *kafânt*.
 Zij waadden (het lijk,) *makka di kafaninja*.
WAFEL, vt. *raghif*, Ar. (ook een dun plat rond koekje).
WAGEN, m. *karêta*, L., *râta, pedâtt, kanajikan, kandarâan*.
 —, (vis à vis,) *karêta prâhoe*.
 —, die door koeijen getrokken wordt, *girit, penggirit*.
 De —, (gestarnte,) *el nâsj*, Ar.
 —, door olifanten getrokken, *kar-bong*.
WAGEN, b. w. (in het spel,) *bertâroh, bertâroh*, L.
 Het leven —, *belandjakan djüwa (njâwa)*.
 Zich —, *mâsoq bahâja*.
 Zich te veel —, *mâsoq bahâja jang terlâloe amat, terlâloe brânt*.
WAGENAAR, m. *djoeroe râta, koesir*, L., *toekang pedâtt*.
WAGENAS, vt. *kâjoe lintang karêta, indjin*, L., *penyâtar*, L.
WAGENDISSEL, m. *bôm*, verb., *kâjoe boedjor*.

WAGENHUIS, o. *roemah karêta, roemah râta, petarohan râta*.
WAGENLENS, vt. *pênna rôda*, L., *pênna indjin*, L.
WAGENMAKER, m. *toekang karêta*, L., *pandai râta*.
WAGENPAARD, o. *koeda karêta*, L., *koeda penghêla*.
WAGENRAD, o. *rôda karêta*, L., *djantrâ râta*.
WAGENREEF, m. *lês strêng*, L.
WAGENSCHOT, o. *pâpan jang tipis sakâli*.
WAGENSCHUUR, vt. *pondoq karêta, tampat râta*.
WAGENSPOOR, o. *bakas djâlan karêta, bakasnyja râta*.
WAGENWEG, m. *djâlan karêta*, L., *djâlan besnar*.
WAGER, m. *orang jang betâroh oewang*, zie **WAAGHALS**.
WAGEREN, b. w. *melâptikan dâlamnyja kapal*.
WAGERINGEN, vt. *wegers*, (scheepsw.) *pâpan jang di sablah dâlamnyja kapal*.
WAGGELBEENEN, o. w. *berdjâlan seperti bêbêq*.
WAGGELEN, o. w. *bergôjang, doejong-doejong, oeling, anggar-anggar*.
 —, *zwieren, djerlet, djertt*.
 —d *gaau, anggar-anggar, bêjoejoe-tan*, L.
WAGGELING, vt. *hâl beryôjang*.
WJANGSPEELSTERS, (ond. w.) vt. *moety. ânaq wâjang*.
WAK, b. n. zie **VOCHTIG**.
WAKEN, o. w. *berdjâga, toenggoe*.
 —, zorg dragen, *mendjâga, memaliharâkun, ingat*.
 Bij nacht op eenen snikermolen — en bij dag somtijds boodschappen doen, *tjintjing*.
 — bij eenen zieke, *djâga orang sâkit, merâwattin orang sâkit*, L.
WAKEND, b. n. *jang berdjâga*.
 —, wakker, *perkâsa*.
WAKING, vt. *hâl berdjâga*.
WAKKER, b. n. *djâga, tiâda tidor*.
 — liggen, *bergâdang*, L.
 — worden, *djâga derri paadda tidor, bângon*.
 — maken, *bângonkan, kassf bângon*, L.
 —, lustig, *râmê-râmê*.
 —, ijverig, *râdjîn, tjâkap*.
 —, tusschenw. *ujo-njo!*
WAKKEREN, o. w. *djâdi kras, mengintjang, djâli râmê*.
 De wind wakkert, *angin djâdi kras, angin djâdi kintjang, angin mengintjang, ter-indjat angin*.
 De handel wakkert, *perntagâan djâdi râmê*.
WAKKERHEID, vt. *tjâkap, karadjinan*.
WAKKERLIJK, bijw. *dengan râdjîn, dengan tjâkap*.

WAL, m. schans, *déwála*, *koeboe*, *béntèng*,
L., *dawár*, *Perz.*, *kóta*.
 Eenen — opwerpen, *kotákan*, *L.*
WAL, m. tegenst. van zee, *dárat*.
 Aan —, *di dárat*.
 —, oever, *pantei*.
 —, kust, *pasisir*.
 Den — naderen, *hampirkan dárat*.
 Op den — halen, *bángon*, *tárèq di dárat*, *tárèq di kalángan*.
 Van — steken, *berlújar*.
 Langs den — zeilen, *menjoesor pasisir*.
 Van den — in de sloot vallen, *mákin láma mákin soesah*, *múngkin láma múngkin soesah*, *L.*
 Aan den — zetten, *báwa di dárat*, *tangkoe*.
WALDHOREN, m. *nafírí* (boert, *salomprét*, *L.*) *orang pemboeroe*.
WALEN, o. w. *sambir*.
WALG, vr. walging, *djemoe*, *djomoe*, *moe-wal*.
WALGACHTIG, b. n. walgelijk, *kadjemoe-wan*, *kamowálan*, *jang menjemoe-kan*.
 —, vuil, *oendoe*, *L.*
WALGELIJKHEID, vr. *prí* *jang kadjemoe-wan*.
WALGEN, o. w. *djemoe*, *moewal*, *bermoewal*, *bósen*, *L.*, *pasé*.
 Van iemand —, *djemoe akan sa-orang*.
 — van visch, *bósen mákan ikan*, *L.*
WALGING, vr. zie **WALG**.
WALING, vr. (van het kompas,) *sambir*, *kál sambir*.
WALLETJE, o. dijkje, *pemátang*, *tarbis*.
WALM, m. *hápap*.
 —, rook, *ásap*.
WALMEN, o. w. uitdampen, *berhápap*.
 —, rooken, *ber-ásap*.
WALMING, vr. *hápap*.
 —, rook, *ásap*.
WALRUS, m. (indische — met een kakebeen van achttien voet lang,) *ikan bálí*.
WALS, vr. *wals*, *Eur.*
WALSCHOT, o. *ment ikan páwoes*.
WALVISCH, m. *ikan páwoes*, *ikan gádjah*, *gádjah mina*.
WALVISCHTRAAN, m. *minjaq ikan páwoes*.
WALVISCHVAARDER, m. *kapal orang jang tjahárt ikan páwoes*.
WAMBUIS, o. *bádjoe pèndèq*, *rasoekan*, *Jav.*
 — zonder mouwen, *héjat*.
WAMMEN, b. w. kaloewarkan oesoos *ikan*, *békin brisih ikan*.
WAN, vr. *njiro*, *tetampah* & *tuttampah*, *L.*
WANBEDRIJF, o. *sálah*.
WANBEGRIJF, o. *sálah pengartian*.
WANBELEID, o. *hál sálah mendjoeroe*.
WANBESLUIT, o. *parintah jang sálah*, *parintah jang tíada betoel*.
WANBETALING, vr. *koerang pembajáran*.
WAND, m. beschoot, *págar*, *dinding*.
 —, muur, *témbog*.

De schuine — en in het graf der Mohamedanen, *dinding hárt*.
WANDAAD, vr. *perboewátan jang kagillian*.
WANDEL, m. *lákoe djálan*, *kaloekoewan*.
WANDELAAR, m. *orang jang pasiaar*, *orang jang berdjálan-djálan*.
WANDELDEEF, vr. *tampat pasiaar*.
WANDELEN, o. w. *pasiaar*, *L.*, *berdjálan-djálan*.
 Op den weg der braven —, *mendjalánt djálan orang bájiq*.
 Het — de blad, *dáwon gorita*.
WANDELING, vr. *pasiaar*, *L.*, *paséaar*, *L.*, *perdjálanán*.
 Geld, dat in de — (gangbaar) is, *oewang jang láloe*.
 Er is thans weinig goudgeld in de —, *sakárang ini oewang más tjoemah bárang sedikit jang kalihátan*.
WANDELSTAF, m. *toengkat*.
WANDELTIJD, m. *témpo pasiaar*, *L.*, *koetika berdjálan-djálan*.
WANDELWEER, o. *hári bájiq pigi pasiaar*, *L.*, *koetika jang bájiq akan berdjálan-djálan*.
WANDLUIS, vr. *koetoe boesoq*, *L.*, *bangsat*, *L.*, *kupinding*, *pinding*, *pidjad*, *pitjat*, *baqq*, *Ar.*
WANEN, o. w. *sangka*, *ktra*.
 Waant gij dat ik u voorwaar slechts tot ijdelheid geschapen heb? *sangkákah kámoe bahoewa sasoenggoehnja kámi djadikan kámoe akan sia-sia djoewa? M. S. R. 16.*
 Hij waant zich dapper te zijn, *makka ia sangka dirinja bránt*.
 Wat waant gij dat ik u zal trouwen? *apa loe kira goewa máw káwin sama loe? L.*
WANG, vr. *pipt*, *wang*, *Sanskr.*
 — en aan den mast van een schip, *toekoh*.
WANGEBRUIK, o. *sálah pákei*, *sálah úadat*.
WANGEDRAG, o. *lákoe djálan jang tíada bájiq*.
WANGEDROOT, o. *démon*, *raqsjása*, *boeto*, *Jav.*, *bhoeta*, *Sanskr.*
WANGELOOF, o. *tachajoel*, *Ar.*
WANGELOOVIG, b. n. *moetachayil*, *Ar.*
WANGELUID, o. *boenji djanggal*, *sálah boenji*.
WANGEN, b. w. *pásang toekoh*.
 Eenen mast —, *pásang toekoh paadda tiang*.
WANGUNST, vr. *dèngké*, *djájil*.
WANHAVEN, b. n. zie **HAVELOOS**, **SLORDIG**.
WANHOOP, m. *poetoes pengharápan*, *poetoes asa*, *farm*, *Ar.*
WANHOPEN, o. w. *hilang pengharápan*, *hilang háti*, *poetoes asa*, *poetoes pengharápan*.
WANHOPIG, b. n. *tíada ber-ása*, *poetoes asa*, *berpoetoes asa*, *berpoetoes pengharápan*.
 —, hevige, doodelijk, *sábar*.
WANHOUT, o. *kájoe boesoq*, *kájoe boeroq*.
WANING, vr. *sangka*, *kira*.
WANKEL, b. n. *tíada tentoe*, *tíada karoewan*.
WANKELBAAR, b. n. *tíada tetap* (*tatap*), *tíada tentoe*.

- Wankelbare gezondheid, *tséhat jang tiáda tetap, njaman toeboh jang koerang bájiq.*
 —, van gemoed, *bimbang, bimbang hati.*
 —, veranderlijk, *beroebah, pentjaroeba.*
 —, waggelend, *bergójung-gójang.*
 Het geluk is —, *makka hül ka-oentoenngan itoe beroebah-oebah prija.*
- WANKELBAARHEID, *vr. pri jang tiáda tetap, kalakoewan jang beroebah.*
 — van gemoed, *bimbang hati.*
- WANKELLEN, *o. w. tiáda tetap, gójang, bergójang, gondah, anggar-anggar.*
 Een wankelend huis, *roemah jang bergójang.*
 —, besluiteloos zijn, *b'imbang, gójang, gondah, hoewas.*
- WANKELHEID, *vr. kabimbangan, prt jang tiáda tetap.*
- WANKELING, *vr. hál bergójung.*
- WANKELMOEDIG, *b. n. bimbang hati.*
- WANKELMOEDIGHEID, *vr. hati bimbang, kabimbangan hati.*
- WANKLANK, *m. boenji djanggal, sálah boenji.*
- WANLUIDEND, *b. n. djanggal.*
- WANLUIDENDHEID, *vr. boenji djanggal.*
- WANLUST, *m. hevige lust, nafsoe jang sangat.*
 —, tegenzin, *nálas, djemoe, moewal.*
- WANLUSTIG, *b. n. tiáda máw mákan, kudjemoewan.*
- WANLUSTIGHEID, *vr. kamalásan, hati tjabor.*
- WANMOLEN, *m. kistran mengirei.*
- WANNEER, *bijw. bila-mána, apa-bila, apa-kála, kála-mána, tatkála, kápan, L.*
 —, als, *indien, djikaloe, káloe.*
 — zal het zijn? *bila-mána djáhi itoe?*
 — (toen) hij nog een kind was, *tatkála ia lági boedoq (ketjil).*
 — hij hier komt, *djikaloe ia dátang di sini, káloe dia dátang kamari.*
- WANNEN, *b. w. kirei, tampí, ampt, mengampí.*
 Rijst —, *kirei bras, tampí bras, L.*
 —, *o. tarawwoeh, Ar.*
- WANNING, *vr. hál mengirei, tarawwoeh, Ar., zie WANNEN.*
- WANORDE, *vr. ordeloosheid, kalakoewan jang koerang atoran.*
 —, verwarring, *oproerigheid, roesoe, L., rettong, L., hiroe-hára, hároe-hára, hiroe-biroe.*
 In — liggen, *tjítir.*
 In — afdeinzen, *oendoer dengan hiroe-hára.*
 In — brengen, *kardja roesoe, L., meng- hiroe-harákan, menghároe-harákan, meng- hiroe-biroekan.*
- WANORDELIJK, *b. n. tiáda pátoet.*
 —, *bijw. in de war, koesoet-koesoet, poeraq-páriq, zie OVERHOOP, WANORDE.*
- WANRUIMTE, *vr. tempat kósong.*
- WANSCHAFEN, *b. d. oedoh, kedji roepánja.*
- WANSCHAFENHEID, *vr. pri oedoh, roepa kedji.*
- WANSCHAPSSEL, *o. órang oedoh, órang jung kedji roepánja, machloq jung oedoh roepánja.*
- WANSCHIKKELIJK, *b. n. koerang pátoet, tiáda hároes, tiáda lájiq.*
 —, *verward, koesoet.*
- WANSCHIKKELIJKHEID, *vr. kalakoewan jang tiála pátoet.*
- WANSCHOUWELIJK, *b. n. oedoh, kedji roepánja, djellék, L.*
- WANSCHOUWELIJKHEID, *vr. roepa raqsjása, roepa jang kedji (djáhat).*
- WANSMAAK, *m. slechte smaak, rása boesoq, tráda énaq, L.*
 —, *gebrek aan smaak, koerang perasáan jang bájiq, tiáda táhoe memileh.*
- WANSMAKELIJK, *b. n. jang kadjemoewan, jang mendjemoekan.*
- WANSMAKELIJKHEID, *vr. zie WANSMAAK.*
- WANSTALLIG, *b. d. oedoh, boeroq, kedji roepánja, djáhat roepánja.*
- WANSTALLIGHEID, *vr. roepa oedoh, roepa djellek, L., roepa djáhat.*
- WANSTAND, *m. sálah roepánja.*
- WANT, *voegw. kárana.*
 —, *dewijl, sabab, sedang, tegal.*
 Hij betaalt niet — hij heeft geen geld, *makka ia tiáda bájar kárana koerang oewangnja, dia tráda bájar sabab tráda poenja doewit, L.*
- WANT, *o. visscherstuig, djála, poekat.*
- WANT, *o. scheepswant, tambirang, tált tambirang, segalla pergantoengan seperti boeboetan dan tambirang.*
 Stengo —, *tambirang tiang pengápok.*
 Het — aanzetten, *kintjáng-in tált tambirang, L.*
- WANT, *vr. sárong tângan matros, (in Indie onbekend).*
- WANTAAL, *vr. bahása jang bersaláhan dengan ilmoe tsarfoe.*
- WANTKNOOP, *m. simpoe'an tált tambirang.*
- WANTROUWEN, *o. argwaan, sjak, Ar.*
 —, *mistrouwen, hál tiáda pertjaja, selimpang, chauwáthir, Ar., choewáthir, verb.*
- WANTROUWEN, *b. w. tiáda pertjaja, pídoe.*
 —, *argwanen, tároh sjak.*
- WANTROUWIG, *b. n. jung selimpang, jang tiáda pertjaja.*
 —, *argwanend, menároh sjak.*
- WANVOEGELIJK, *b. n. tiáda pátoet (hároes).*
 —, *onkiesch, tjáboel.*
 — spreken, *mentjáboel-tjaboelí.*
- WANVOEGELIJKHEID, *vr. kalakoewan jang tiáda pátoet.*
 —, *zie WANORDE.*
- WANVRACHT, *vr. koerang moewátan.*
- WANVRUCHT, *vr. goegoeran, ánaq goegor.*
- WAPEN, *o. sindjata.*
 — dat alles trotscert, *sindjata jang mandjoer.*
 Te —! *langkaplah dengan sindjata!*
 Oorlogswapens, *alat paprángan.*

- , schild, àlâmat tjap, àlâmat, Ar.
 — van eene vlag, àlâmat tonggol, àlâmat bandéra.
 Het volk te — roepen, bergâgah negri.
 In de — s zijn, berliri bersindjata, langkap dengan sindjata, hâdlir dengan sindjata, berbâris.
 Het — der stad, àlâmat tjap negri.
WAPENBOEK, o. kitâb àlâmat tjap orang bangsawan, kitâb materi orang bangsawan.
WAPENDRAGER, m. abantâra, bantâra.
WAPENEN, b. w. melangkap dengan sindjata.
 Geheel gewapend, bersindjata belaka, langkap sakâli dengan sindjata.
 Zich met een harnas —, pakei bádjoe zirha.
 Zich tegen de zonde —, memaliharakan (djâga) diri derri paadda dôso.
WAPENHANDEL, m. hâl bermâjin sindjata.
 In den — oefenen, mengâdjâj berbâris, mengâdjâj bermâjin sindjata, mengâdjâj ilmoe sindjata, bermâjinkan sindjata, S. R. 23.
WAPENHERAUT, m. abantâra, bantâra.
WAPENHUIS, o. goedang sindjata.
WAPENING, vr. hâl melangkap, kalangkâpan.
WAPENKREET, m. tampik soeraq.
WAPENKUNDE, vr. ilmoe sindjata.
 —, geslachtkunde, ilmoe àlâmat bangsa, pengatahoewan tanda bangsa.
WAPENKUNDIGE, m. orang jang faham paadda ilmoe sindjata.
 Geslachtkundige, orang jang faham paadda ilmoe àlâmat bangsa, orang jang tâhoe tanda bangsa.
WAPENLOOS, b. n. tâda bersindjata.
WAPENOEFFENING, vr. zie WAPENHANDEL.
WAPENPLAATS, vr. tempat orang berbâris, médân orang prang hâdlir dengan sindjata.
WAPENPRAAL, vr. àlâmat kamenângan, àlâmat ghâlib, Ar., oepatjâra kamenângan.
WAPENREGISTER, o. zie WAPENBOEK.
WAPENRING, m. chalgah bádjoe bessî.
WAPENROK, m. bádjoe bessî, zirha, Perz., djabah, Perz.
WAPENRUSTING, vr. kalangkâpan sindjata.
WAPENSCHILD, o. àlâmat tjap bangsa.
WAPENSCHILDKENNER, m. zie WAPENKUNDIGE.
WAPENSCHORSING, vr. perhentian prang.
WAPENSCHOUWING, vr. hâl memariksa bala-tantarâ, parâde, Eur.
WAPENSMID, m. pandei (toekang) sindjata.
WAPENSLIJDER, m. pandei mengoekir sin djata.
WAPENSTILSTAND, m. perhentian prang, hodnat, Ar.
WAPENSTUK, o. bârang (bilah) sindjata.
WAPENUIG, o. alat paprângan, pegâwei prang.
WAPENVELD, o. nâtar àlâmat tjap.
WAPPER, vr. zie WIP.
WAPPEREN, o. w. kibar, berkiâran.
- de vlaggen en vaandels, tonggol pandji-pandji berkiâran, S. R. 129.
 De vlag wappert, makka bandéra (tonggol) berkiâran.
 — met holten en bulten, romboq.
WAR, vr. koesoet.
 In de —, koesoet-koesoet, poeraq-pâriq.
 Garen dat in de — is, benang koesoet.
 In de — maken, membilaskan, mengoesoet, bêkin koesoet, L.
 In de —, overhoop (van touwwerk), boedar.
 Het touwwerk, dat pas opgeschoten is, ligt weder in de —, tât jang bahâroe di lingkar itoe soedah boedar lagi.
 Uit de — maken, mengoerêikan.
 Het haar in de — maken, membilaskan ramboet.
 Uit schaamte in de — geraken, djâdi bingong kârana (sabab) mâloe.
WARANDE, vr. diergaarde, tempat kandang segalla roepa binatang.
 —, park, rebâna.
 —, (soms tijds voor luchtige opene galerij, ook eene plaats ter ontvangst van Grootten), pondôpo, bâlei gambong.
WAREN, o. w. datang melâjang, kalihâtan.
 Des nachts waart er een spook onder dien waringinboom, makka paadda mâlam datang hantoe melâjang di bâwah pôhon waringin itoe.
WARGEEST, m. orang prang-proes, orang pantjangan, toekang tjerêcêt, L.
WARINGEN, vr. halfdek, balt boedjor.
 —, zie GANGBOORD.
WARINGINBOOM, m. pohon waringin.
 —, (Ficus religiosa), boenot kalôdja.
WARLEN, o. w. zie DWARLEN.
WARLWIND, m. zie DWARLWIND.
WARM, b. n. pânas, hâr, M. S. R. 13.
 Bloed—, soeh, soehoe.
 Al te —, terlâloe pânas.
 Een —e dag, hâri pânas.
 Zeer —, gloeiend, hângat.
 — water, ajer pânas.
 Een gevecht in hetwelke het er — toegaat, prang jang ramé sakâli.
 Zich — kleeden, pakei kâjin pânas.
 Hij zit er — in, tâlah orang hartâwan, dia orang kâja.
WARMEN, b. w. pânaskan, bêkin pânas, L., panassan, L., hângatkan.
 —, (zich — bij het vuur), bádjang, diang, berdiang.
 Over het vuur —, ganggang.
 Over het vuur een doek —, die tot verwarming moet dienen, lâjoer.
WARMING, vr. hâl memânaskan, penghangâtan.
WARMOES, o. zie GROENTE.
WARMTÉ, vr. kapanâsan, kahangâtan, pânas, kurârat, Ar.
 Levens—, soeh, soehoe, soehoewan.

WARMTEMETER, m. *pengoekoer daradjat kapanasan*.
WARMTESTOF, vr. *dzât panas, kapunasan*.
WARREN, b. w. *w. mengoesoet, békin koesoet*, zie **WAR**.
WARS, b. n. *djemoe, gilli*.
WARTRIK, m. *djirat bâwor*, Isk. 516.
WARTAAL, vr. *bijâra (bahâsa) orang gila, bijâra koesoet-koesoet*.
WARZIEK, b. n. *prang proes, pantjangan, socka tjerewét, L.*
WARZOEKER, m. *orang prang-proes, orang jung jahâri tjâkit*.
WARZUCHT, vr. *ingin berbantah, napsoe mâur tjerewét sâhja, L.*
WAS, o. *lilin, sjam, Ar.*
 Dat — deugt niet, het is met hars vermengd, *itoe lilin trâda bâjiq sakâli di tjampor dumar*, Br. Pal.
WAS, 3de pers. enkv. van den onv. verl. tijd van zijn, *adâlah*.
WASACHTIG, b. n. *sa-bagei lilin, seperti lilin*.
WASCH, vr. de daad van wasschen, *kâl mentjoetji*.
 Het linnen, dat in de — is, *bârang kâjin jang di tjoetji, kâjin tjoetji*.
WASCHBAD, o. *tampat mandî*.
WASCHBEKKEN, o. *tampat tjoetji tangan, bâtil*.
WASCHDOEK, m. *kâjin tjoetji piring*.
WASCHHUIS, o. *roemah toekang minâtoe, roemah binâra*.
WASCHLIJST, vr. *soerat bârang jang di tjoetji*.
WASCHLOON, o. *oepah tjoetji bârang*.
WASCHMAN, m. zie **WASSCHER**.
WASCHPLAATS, vr. (badplaats), *permandian*.
WASCHTAFEL, vr. *médjah toekang mindâtoe*.
WASCHTOBBE, vr. *pâsoe toekang minâtoe, pâsoe boewat tjoetji bârang, L.*
WASCHVROUW, vr. *binâra parampoewan, parampoewan jang djâdi toekang minâtoe*.
WASCHWATER, o. *ajer tjoetji*.
WASDOEK, o. *kâjin jang di gûsoq lilin*.
WASDOM, m. *toenboehan*.
 — van menschen en dieren, *kâl djâdi besaar*.
 Volle —, (van peperranken), *penoeh djoendjoeng*.
 Halve —, (van peperranken), *satengah djoendjoeng*.
WASEM, m. *hâwap, awap, ajer peloh, asap, L.*
WASEMEN, o. w. *berhâwap*.
WASFABRIEK, vr. *tampat mâsaq lilin*.
WASFAKKEL, vr. *soeloh lilin, obor lilin, L.*
WASKAARS, vr. *dian lilin, lilin betoel, L.*
WASSCHEN, b. w. uit —, om —, *tjoetji, mentjoetji, bâsoh, membâsoh, membinâra, koe-rah, L.*
 Het gelaat —, *membâsoh (tjoetji) moeka*
 Linnen —, *mentjoetji kâjin, membinâra kâjin, membâsoh kâjin, memoetihkan kâjin*.
 Een lijk —, *mandikan mâjil*.

—, *kleederen in het water dompelen, en daarna op eene plank schoon slaan, sassah, menjassah kâjin*.
 Zich —, *baden, mandî*.
 Zich — door overstorting, *siram*.
 — (den anus), *lindang, tjéboq, L., istindjâ, Ar.*
 Met Oostindische inkt —, *toelis gambar dengan tinta (dâwat) tjina*.
 Het hoofd met limoenen —, *schoon maken, karâmas*.
 Erts (gouderts) —, *spoelen, limbang*.
 Het ligchaam met limoenwater enz. —, *langir, melangir*.
WASSCHEN, o. *wassching, pentjoetjian, kâl mentjoetji, pembasohan, kâl membinâra*.
 Het — van het hoofd, de oogen, handen en voeten vóór het gebed, *wadloe, Ar.*
 —, reiniging, bij de wet voorgeschreven, *thahârat, Ar.*
WASSCHER, m. *toekang minâtoe, L., bindra, pembâsoh, permandî*.
WASCHWATER, o. *ajer pembâsoh*.
 — om het aangezicht te wasschen, *ajer membâsoh (tjoetji) moeka*.
WASSEN, b. w. met was bestrijken, *gûsoq dengan lilin, lâboer dengan lilin*.
WASSEN, b. n. *lilin*.
 Een —beeld, *pâtong lilin*.
WASSEN, o. w. van planten, boomen, *toembob, crescer, Port.*
 — van menschen en dieren, *djâdi besaar*.
 — van de maan, *tímboel, bertambah*.
 — van het water, *pâsang, djâdi besaar*.
WAT, vrag. voorn. *apa, apâkah, apâtah*.
 — is dat? *apa itoe?*
 — is er van uwe dienst? *apa toewan poenja socka?*
 Over —? *derri paadda apa?*
 — mag er toch wezen? *apâkah garângan?*
 — ik doen kan, *bârang jang kita dapat kardjâkan*.
 Al — gij hebt, *bârang apa jang âda padâmoe*.
 — mij belangt, *akan dâkoe, kâloe kita, L.*
 — voor een man is dat? *orang mâna itoe?*
 — het ook wezen moge, *djikaloe apa-apa sakâli-poon*.
 Op — manier? *boetâpa, bagimâna?*
 Ik wil wel — helpen, *kita mâw toeloug djoega sedikit*.
 — nu mijne belofte betreft, *adapoon akan djandji hamba, S. R. 47*.
 —! durft gij hem wederstaan? *bagimâna! branikah angkaw melâwan dia?*
 Nog — blijven, *tinggal lâgi sedikit*.
 Al — er is, *bârang jang âda di sitoe*.
 En — het ergste is, *dan jang terlebeh soesah*.
WATER, o. *ajer, mâ, Ar.*

- Bad —, *ajer mandt*.
 Brak —, *ajer antah, ajer mâsin, ajer paja*.
 — uit den banaanboom (dienstig om het haar te doen groeijen), *tjätjab*.
 Gestold —, *ijs, ajer bekoe*.
 Het — van groenten enz. zoetjes afgieten, *sérang*.
 Diep —, *ajer dâlam*.
 Stinkend —, *ajer boesoq, ajer hânjir*.
 Drink —, *ajer minom*.
 Gedistilleerd —, *ajer berkoekoesan*.
 Geheligd —, *ajer kasqatian*.
 Gewijd —, *ajer doa*.
 Kil —, *ajer sedjoq*.
 Koud —, *ajer dingin*.
 Levend —, *ajer hidop*.
 Heet —, *ajer pânas*.
 Hoog —, *ajer besaar*.
 Laag —, *ajer k'vtil*.
 Laauw —, *ajer soewam, ajer hangat, L.*
 Ondiep —, *ajer tjêtêq, L., tôhor*.
 Oog —, *tranen, ajer mâta*.
 Poel —, *ajer råwa*.
 Regen —, *ajer hoedjan*.
 Reuk —, *ajer wandji, ajer wângt, L.*
 Rijst —, *ajer kandji*.
 Roze —, *ajer mâwar*.
 Slecht —, *stil —, ajer tedoh*.
 Sterk —, *ajer kras*.
 — des levens, *mâ el heyât, Ar.*
 Stilstaand —, *ajer tenang, ajer berkoerang*.
 Dood —, *dat door regen ontstaat, pamâtan*.
 Troebel —, *ajer kroeh, ajer boetaq, L.*
 Versch —, *ajer tâwar*.
 Wassend —, *ajer pâsang*.
 Wij —, *ajer soembahjang*.
 Zoet —, *ajer tâwar*.
 Zout —, *ajer assin, L., ajer mâsin*.
 —, *pis, ajer kântjing, ajer senf*.
 Te — en te land, *di lâwoet dan di dârat*.
 — in zee dragen, *fig. boewang gâram di lâwoet*.
 — tot voorraad op reis, *ajer akan bakalnja berdjalan, Isk. 199*.
 —, *dat van eenen heuvel afstroomt, ajer jang toeron derri paadda boekit, S. R. 58*.
 Voortgespoten —, *ajer jang terpanjar, M. S. R. 11*.
 — (regen-) opvangen, *tâdah*.
 Het — hebben, *âda boesong, sâkit bangkaq ajer*.
 — (op iets doen vallen), *menjiram*.
 Het — is gebroken, *ajer rafim soedah kaloevar*.
 Door hem werd hemerkt dat het — bedorven was, *makka di rasd-inja ajer itoe boesoq, S. R. 103*.
 WATERACHTIG, b. n. *ber-ajer, ka-ajer-an, lungkang*.
 — e zelfstandigheid, *tsifat jang ber-ajer*.
 — bloed, *dârah jang âta bânjuq ajer*.
 — land, *tânah bantjah, råwah*.
 —, *vochtig, bâsah, langas*.
 —, *betrokken, (van de zon), radop-radop*.
 WATERACHTIGHEID, *vr. prt jang ber-ajer*.
 WATERADER, *vr. mâta ajer*.
 WATERAFDRIJVEND, b. n. *obat boesong*.
 — middel, *obat sâkit bangkaq ajer*.
 WATERAFLEIDING, *vr. pengaliran ajer, zie WATERLOOZING*.
 WATERAFTAPPING, *vr. fâl toeronkan ajer*.
 — (van eenen waterzuchtige), *fâl toeronkan ajer boesong*.
 WATERBAAR, *vr. oembaq, aloen*.
 WATERBAD, o. *permandian*.
 WATERBEEK, *vr. zie BEEK*.
 WATERBEKKEN, o. *bâtil*.
 WATERBEL, *vr. blaas, galambong, gelambong, art-art*.
 WATERBESCHRIJVING, *vr. soerat kalakoewan ajer*.
 WATERBLAAS, *vr. zie BLAAS*.
 WATERBLOEM, *vr. boenga ajer, kumbang ajer*.
 WATERBOBBEL, m. *zie WATERBEL*.
 WATERBOUWKUNDE, *vr. waterleidingskunde, ilmoe mengâirikan ajer*.
 —, *om aan of in het water te bouwen, ilmoe memboewat . . . di pinggir utaw di dâlam ajer*.
 WATERBRON, *vr. mâta ajer*.
 WATERBUIS, *vr. seloeran ajer, pantjoeran*.
 WATERDAM, m. *turbis, bandoengan, L.*
 WATERDAMP, m. *hâwap ajer*.
 WATERDIER, o. *binâtang jang hidop di dâlam ajer*.
 WATERDIGT, b. n. *tâda boleh mâsoq ajer, tâda bôtjor*.
 WATERDRAGER, m. *orang jang angkoet ajer, orang jany pikol (bâwa) ajer*.
 WATERDRINKER, m. *orang jang minom ajer sâdja*.
 WATERDROP, o. *fâl ajer bertitig*.
 WATERDROPPEL, m. *titig ajer, kêtêl ajer, L., zie DROPPEL*.
 WATEREEND, *vr. bêbêq lâwt*.
 WETEREMMER, m. *tâhang ajer, êmbêr, verb.*
 —, *(bamboezen kokor om wuter te halen), gandji*.
 WATEREN, b. w. *met water besproeijen, menjiram*.
 Gewaterde zijden stof, *chârd, Perz.*
 —, *met water mengen, tjampor ajer*.
 —, *water lozen, kintjing, boewang ajer senf*.
 Gewaterde stof, *kâjin ber-iram-iram*.
 Stoffen —, *mengiram iraman kâjin*.
 —, o. w. *kaloevar ajer*.
 WATERFEEST, o. (der Chinezen om Khoe Gúwan te zocken, die zich uit wanhoop verdrank, omdat zijne lessen in den

wind geslagen werden), *petjoen*, Chin.
WATERFLEESCH, *vr. qirbah*, Ar., *bottol ajer*,
 zie **WATERKRUIK**.
WATERGANG, *m. zie GANGBOORD*.
WATERGETIJ, *o. zie GETIJ*.
WATERGEZWEL, *o. bangkaq ajer*.
WATERGIETER, *m. toekang njiram, orang menjiram*.
WATERGIETING, *vr. penjiraman*.
WATERGLAS, *o. kájja, glas bakas ajer*, L.
WATERGOD, *m. baroena, varoena*, Hind.
WATERGOLF, *vr. oembaq*.
WATERGOOT, *vr. zie GOOT*.
WATERGRACHT, *vr. párit ber-isi ajer*.
WATERGRAS, *o. roempoet sawah (ráwah)*.
WATERHOEN, *o. báling-báling, ajam-ajaman, tjeroeling*.
WATERHOND, *m. anljing ajer*.
WATERHOOFD, *o. kupála ber-isi ajer*.
WATERHOOS, *vr. poeting balioeng*.
WATERHOUT, *o. kájoe lassí*.
WATERKANKER, *m. siráthan ajer*.
WATERKANT, *m. pínggir ajer*.
WATERKERS, *vr. (sisymbrium,) sesoert, sláda ajer*, L.
WATERKETEL, *m. priog (kétel) boewat másaq ajer*, L.
WATERKLEUR, *vr. warna ajer*.
WATERKOLK, *m. serlong, tempat loempoer*.
 —, *huffelwed, koebaq*.
WATERKOM, *vr. mangkoq besaar, bátíl*.
 —, *zie VIJVER*.
WATERKRUID, *o. dáwon ajer*.
 —, *waarmede de goerami, een lekkere visch, gevoed wordt, kiumbang*.
WATERKRUIK, *vr. groote —, borjong*.
 —, *kleinere, gíndí, kindí, goert*.
WATERKUIP, *vr. pásoe, tong*.
 Groote — *in den vorm van eene puts, táhang*.
WATERKUNDE, *vr. ilmoe prt ajer*.
WATERKUNDIG, *b. n. ber-ilmoe prt ajer*.
WATERKUNDIGE, *m. orang jang faham paadda ilmoe prt ajer*.
WATERLAND, *o. tanah buntjah, tanah ráwah*.
WATERLEGUAAN, *m. sod-sod ajer, Amb., menjáwaq, L., btáwaq*.
WATERLEIDING, *vr. seloeran ajer, sullokkan, L., tjoctjoeran*.
 — *uit de rijstvelden, wángan, wóhangan*.
WATERLEIDINGSKUNST, *vr. ilmoe seloeran ajer, ilmoe mengálirkan ajer*.
WATERLEIDINGSREGT, *o. haq mengálirkan ajer, haq wángan (wohangan)*.
WATERLEEUW, *m. singa láwt*.
WATERLELIE, *vr. turati, terúti, boenga se roedja*.
 —, *(lotus,) patmá, patma*.
WATERPEL, *m. (uit eene kokosnoot,) gíjoeng*.

WATERLOOP, *m. djáhan ajer, zie WATERLEIDING*.
WATERLOOS, *b. n. tíada ber-ajer, kring*.
WATERLOOT, *vr. tjábang ajer*.
WATERLOZEN, *b. w. zie WATEREN*.
WATERLOZEN, *o. hál kintjing, hál boewang ajer seni*.
WATERLOZEND, *b. n. pisafdrjvend, jang menoeronkan ajer kintjing, jang memoekol ajer seni*.
WATERLOZING, *vr. hál kintjing, hál boewang ajer, hátjat ketjil*.
WATERMEETKUNDE, *vr. ilmoe mengoekoer ajer*.
WATERMELOEN, *m. samangka, mandikt, kamandikt*.
WATERMETER, *m. pengoekoer ajer*.
WATERMOES, *o. ballá, (poutideria)*.
WATERMOLEN, *m. die door water gedreven wordt, kisáran jang di poetar óleh ajer*.
 Wind—, *kisáran jang menimba (memboewang) ajer*.
WATERMOS, *o. thaflab, Ar., kápoe-kápoe*.
WATERMOND, *m. moeloet ajer*.
WATERMUG, *vr. njámoq ajer*.
WATERMUIS, *vr. tikoos ajer*.
WATERNAVLEKRUID, *o. antánan*.
WATERPAARD, *o. koeda ajer, ikan koeda, zie NIJLPAARD*.
WATERPAAUW, *m. bintápoe*.
WATERPAS, *o. tált ontingan, sipat*.
 —, *b. n. dátar, sama ráta dengan ajer*.
WATERPASSEN, *b. w. ontng*.
 —, *o. hál mengonting, pengontingan*.
WATERPATJAR, *m. (ond. w.) pátyw ajer*.
WATERPEIL, *o. tanda besaarnja ajer*.
WATERPIJP, *vr. pantjoeran, seloeran ajer*.
WATERPLAAS, *vr. tempat orang ankoet ajer*.
 —, *zie WED*.
WATERPLANT, *vr. póhon ajer*.
WATERPLAS, *m. poel, ráwa, pája, lalangan*.
 —, *huffelwed, koebaq, kobaq*.
 —, *door afdamming of indijking verkregen, tebbeh, toeboeh*.
WATERPLOMP, *m. waterplant, sariwan*.
WATERPOKKEN, *vr. meerv. tjátjar ajer*.
WATERPOMP, *vr. hamboesan ajer, pompa ajer, L.*
WATERPOT, *vr. kamerpot, tempat ajer seni, tempat ajer kintjing, pispot, L. Ned.*
 — *om drinkwater te bewaren, tampájan, madona, madendá*.
WATERPOORT, *vr. pútoe di pínggir ajer*.
WATERPROEF, *vr. godsgerigt (met kokend water,) káraw*.
WATERPUT, *vr. zie PUT*.
WATERPUISTJES, *o. meerv. koeman-koeman*.
WATERRAT, *vr. tikoos ajer*.
WATERRIJK, *b. n. bánjaq ajer, ber-ajer bánjaq*.

WATERSCHIP, o. *práhoë jaung moewat ajer minom.*
WATERSCHOUW, vr. *kál memariksa soengei (káli, párit).*
WATERSCHUIT, vr. zie **WATERSCHIP**.
WATERSCHUW, b. n. *tákoet ajer, máwé, Ar.*
WATERSCHUWER, m. *orang jang tákoet ajer.*
WATERSLANG, vr. *oelar ajer*
 De vernielende — (ossenslang,) *oelar lemboe.*
WATERSNIP, vr. *kandidé.*
WATERSNOOD, m. *bahája ampóhan, kasoe-káran bánjir.*
WATERSPIN, vr. *lába-lába ajer.*
WATERSPRONG, m. *pantjéran ajer.*
WATERSTAAT, m. *pemarintáhan kál ajer.*
 Inspecteur van den —, *pemarintah (djoeroe) kál ajer, kapála bandoengan.*
WATERSTOF, vr. *dzát ajer.*
WATERSTRAAL, m. *puntjéran ajer.*
WATERSTROOM, m. *hároes.*
 Snelle —, *hároes dras.*
WATERTANDEN, o. w. *rindoe, kapéngin, L.*
WATERTELG, m. zie **WATERLOOT**.
WATERTOGT, m. — ter zee, *angkátan di láwoet.*
 —, reis te water (ter zee,) *perdjalanán di láwoet.*
WATERTON, vr. *tong ajer.*
WATERTREDER, m. (in zee,) *orang jang berdjalan káki di dálam ajer láwt.*
WATERUURLAS, o. *djam ajer.*
WATERVAL, m. *tjocroeg, L., djaram, djarran, seloeran.*
 —, groote val van water in eene rivier, soort van —, *djaram, loeboq.*
WATERVAT, o. *tong ajer.*
 Steenen —, *tampájan.*
WATERVELD, o. *samoedra.*
WATERVERW, vr. *tjat ajer, L., djánang ajer.*
WATERVLAK, o. *moeka ajer.*
WATERVLEK, vr. *nóda ajer, nóda bakas ajer.*
WATERVlieg, vr. *lalat ajer, lular ajer, L.*
WATERVLOED, m. *ampóhan, bánjir, L., bán-djir, bah.*
WATERVLOO, vr. *koetoe ajer, koetoe étan.*
WATERVOGEL, m. *boerong ajer.*
WATERVRES, vr. *tákoet ajer.*
WATERWEEGKUNDE, vr. *ilmoe menimbang ajer.*
WATERWEL, vr. *máta ajer.*
WATERWERK, o. *werktuig, pagáweí ajer.*
WATERWERKEN, o. *meuv. fonteinén, permajinan ajer jang berpantjéran.*
 —, sluis, *pintoe ajer.*
 —, dijk, *tarbis, bandocngan, L.*
WATERWILG, m. *ibéta djapon, Shld.*
WATERWORM, m. *kápang.*
WATERZAK, m. *kandong ajer.*
WATERZOO, vr. *ikan reboes.*

WATERZUCHT, vr. *boesong, penjákít bangkug ajer.*
 Borst—, *boesong dáda.*
 Hoofid—, *boesong kapála.*
 — van het scrotum, *gombong tampat boewah pelér.*
WATERZUCHTIG, vr. *sákít boesong.*
WATERZWAVEL, vr. *baliring ajer.*
WATERZWIJN, o. *bábi gúljuh.*
WATTE, vr. *watje, gompal, kápoq, kápas.*
 Doe de —n uit uwé ooren! *mukka handaylah angkaw mengaloewarkan kápas derri paadda telingámoe, M. S. R. 23.*
WEB, o. *stuk lijuwaad, sa-kájoe kájin.*
 —, spiune—, *sárang lába-lába.*
WEBSCHEREN, o. w. *pásang longsin.*
WED, o. *waadbure plaats, langdé, ajer dangkal.*
 Paarden—, *tampat permandian koeda.*
 Buffel—, *kóhag, koebang.*
WED, vr. zie **WEDDENSCHAP**.
WEDDE, vr. *moesára, pensioen, Ned.*
WEDDEN, o. w. *tároh, betároh.*
 Om een' gulden —, *betároh sátoe roepiah.*
WEDDENSCHAP, vr. *kál betároh.*
WEDDER, m. *orang jang betároh oewang.*
WEDER, o. *weér, mása, moesim.*
 Regenachtig —, *mása hoedjan, moesim hoedjan, mása mengétjél.*
 Schoon, droog —, *moesim pásan, kamáraw, intja-intja, mása tjocwátja, bágoes trang, L.*
 Drukkend —, *mása begah.*
 Frisch —, *intja-intja.*
WEDER, bijw. *nogmaals, poela, lági sakáli.*
 —, terug, *kombáli, poelang.*
WEDERAANKLEDEN, b. w. *pákei poela, pákei lági sakáli.*
WEDERAANMOEDIGEN, b. w. *membranikan poela, bekin hráni lági.*
WEDERAANSPANNEN, b. w. *pásang poela, pásang lági sakáli.*
WEDERAANVULLEN, b. w. *met aarde, sa-boekan poela dengan táneh.*
WEDERAFBREKEN, b. w. *bongkar poela.*
WEDERAFKOMEN, o. w. *toeron poela.*
WEDERAFSCHRIJVEN, b. w. *sálin (toeroentín) poela.*
WEDERAFSTAAN, b. w. *membri poela, kassé kombáli, L., poelangkan, poeláng-in, L.*
WEDERAFVAARDIGEN, b. w. *mengoctoes poela, menjeroeh lági sakáli.*
WEDERAFVALLIG, b. n. *mortad poela.*
WEDERANTWOORD, o. *djawáb poela, djawáb jang kadoewa kalinja, kál menjáhoet lági sakáli.*
WEDERANTWOORDEN, b. w. *menjáhoet lági sakáli, mendjawáb poela.*
WEDERBEGEEREN, b. w. *ingin (kapéngin) máw dápat kombáli.*
WEDERBEGINNEN, b. w. *moelá-t poela.*
WEDERBEBKOMEN, b. w. *dápat kombáli.*

- WEDERBELOONEN, b. w. *bálas poela*.
 WEDERBELOOVEN, b. w. *berdjundji poela (lági sakáli)*.
 WEDERBEMAGTIGEN, b. w. *mengálahkan poela*, *wenang lági sakáli*.
 WEDERBEPELITEN, b. w. *begawámt poela*, *membijará-i lági sakáli*.
 WEDERBEVOLKEN, b. w. *meramékan poela dengan orang bahároe*.
 WEDERBRENGEN, b. w. *báwa kombáli*, *báwa poelang*, *poelángin*, L.
 WEDERDIENEN, b. w. *bálas chedmat*.
 WEDERDIENST, vt. *pembalásan chedmat*.
 WEDERDRUK, m. zie HERDRUK.
 WEDEREISCHEN, b. w. *minta kombáli*, *tági poela*.
 WEDERGEADE, m. en vt. *sáma*, *láwan*, *táru*, *timpálan*, *songsoengan*, *pasángan*.
 Zonder —, *tiáda samánja*, *tiáda timpálanja*, *tiáda taránja*, *tiáda berbágei lági*.
 —, *wederhelft*, *djoedoe*, *perdjoeoewan*.
 WEDERGEBOORTE, vt. *djádiän poela*.
 —, *vernieuwing*, *pembaharoevan*.
 WEDERGEBOREN, b. n. *tuperánaq poela*, *di baharoewt poela*.
 WEDERGEBRUIKEN, b. w. *pákei poela*, *pake lági sakáli*.
 WEDERGEVEN, b. w. *bré kombáli*, *kassé kombáli*, L., *kombalikan*, *poelangkan*, *poeláng-in*, L.
 WEDERGEWENNEN, b. w. *membéjasákan poela*.
 —, *weder tam maken*, *mendjinaqkan poela*.
 WEDERGROET, m. *pembalásan soembah (tábé, L.)*.
 WEDERGROETEN, b. w. *bálas soembah (tábé, L.)*.
 WEDERGUNST, vt. *hál berkáseh kásehan*.
 WEDERHEBBEN, b. w. *dápat kombáli*.
 WEDERHELFT, vt. zie ECHTGENOOT.
 WEDERHOUDEN, b. w. *taháni*, *menaháni*.
 WEDERHOUDING, vt. *hál menáhankan*.
 WEDERINHALEN, b. w. *hambat poela*, *soe soel lági*, L.
 Schade —, *gantikan roegi*.
 WEDERINSTORTEN, o. w. *van eenen zieke*, *kamboe*, L.
 WEDERKEEREN, o. w. *dátang kombáli*, *poelang*, *radji*, Ar.
 WEDERKEERIG, b. n. *sablah-menjablah*, *derri paadda kadoewa sifaq*.
 —e *genegenheid hebben*, *berkáseh-kásehan*.
 —e *haat voeden*, *berbintji sablah-menjablah*, *berbintji-bintjian*.
 De —e *getuigenis*, *kasjaksiän derri paadda kadoewa sifaq*.
 WEDERKEERIGHEID, vt. *ka adá-an sablah menjablah*.
 WEDERKEHRING, vt. *poelang*, *hál poelang*, *hál dátang kombáli*, *roedjoe*, Ar.
- tot een beter leven, *hál menjesal*.
 WEDERKEERLIJK, b. n. *jang poelang*, *jang djátok poela*.
 WEDERKEERLIJKHEID, vt. *prt poelang*, *prt djátok poela*.
 WEDERKOMEN, o. w. *dátang kombáli*, *poelang*.
 WEDERKOMENDE, b. n. *op vaste tijden*, *beroeleng oelang dátang paadda koetika jang tentoe*.
 WEDERKOMST, vt. *poelang*, *hál dátang kombáli*.
 WEDERKOOPEN, b. w. *blé kombáli*.
 WEDERKRIJGEN, b. w. *dápat kombáli*.
 WEDERLEEREN, b. w. *beládjár poela*, *beládjár lági sakáli*.
 WEDERLEGGEN, b. w. *meláwan*, *membri djawáb*, *menjáhoet*, *itabkan*.
 WEDERLEGGING, vt. *djawáb*, Ar., *hál meláwan*, *hál mengútakkan*.
 WEDERLIEFDE, vt. *pembalásan káseh (tjinta)*.
 WEDERLOONEN, b. w. *membálas poela*.
 WEDERMINNEN, b. w. *bálas káseh (tjinta)*.
 WEDEROM, bijw. *poela*, *lági sakáli*.
 WEDEROMSTUITEN, o. w. *ambol*, *galintjítan*, L.
 —, *der baren*, *oembaq memitjah*.
 WEDERONDERVRAGEN, b. w. *tanjá-t poela*, *tanjá-in lági*, L.
 WEDERONTMOETEN, b. w. *pertemoes poela*, *ketemoes lági*, L.
 WEDEROPBOUWEN, b. w. *membaharoewt*, *hékín bároe*, L., *memboewat poela*.
 WEDEROPGRAVEN, b. w. *gáli poela*, *loembi lági sakáli*, L.
 WEDEROPHIJSCHEN, b. w. *menájigkan poela dengan tárèq (hela)*, *kassé nájq lági dengan tárèq*, L.
 WEDEROPLEGGEN, b. w. *tanggoengkan poela*, *kassé tanggoeng lági sakáli*, L.
 WEDEROPMAKEN, b. w. *herstellen*, *membajikt poela*, *membaharoewt*.
 WEDEROPRIJZEN, b. w. *mendirikan poela*, *kassé bediri lági*, L.
 —, *bevestigen*, *menetáapkan poela*.
 WEDEROPRIGTER, m. *jang mendirikan poela*.
 WEDEROPRIGTING, vt. *hál mendirikan poela*.
 WEDEROPSTANDING, vt. *hál bangkit poela*.
 WEDERPAAR, o. WEDERGEADE.
 WEDERPARTIJ, vt. *peláwan*.
 Persoonlijke —, *vijand*, *satroe*.
 Algemeene —, *vijand*, *moesoh*.
 WEDERREGETELIJK, b. n. *harám*, *jang meláwan haq*.
 WEDERREGETELIJKHEID, vt. *hál jang harám*, *pelowánan haq*.
 WEDERSPANNING, m. *orang doerháka*.
 WEDERSPANNIG, b. n. *doerháka*, *bángoer*, *bángoer*, *láwan*, *dátsi*, Ar., *átsi*, Ar.
 Al wie zulks nu niet bedenkt, is — *jegens God en wijkt van de wetten zijns zondelings af*, *mákka bárang stápa tiáda mengingatkan demikién itoe bahoewa doerháka ta paadda Allah dan melaloeui*

- ia sjariat pesoeroehnja*, M. S. R. 29.
- WEDERSPANNIGHEID**, vr. *kadoerhakään*, *niatsiat*, Ar.
- WEDERSPANNIGLIJK**, bijw. *dengan doerhåka*.
- WEDERSPOED**, m. zie **TEGENSPOED**.
- WEDERSPREKEN**, b. w. zie **TEGENSPREKEN**.
- WEDERSTAAN**, b. w. zie **TEGENSTAAN**.
- , (van minderen tegen meerderen in rang,) *béloet*.
- WEDERSTAND**, m. *pelawánan*.
- WEDERSTREVEN**, b. w. *lawan*, *meláwan*. *berbantah*, *bábantah*, L.
- Niemand kan iets — wat Hij (God) wil, *tiáda dápat sa-orang meláwan soewátote poon jang di kahandakinji*, M. S. R. 33.
- WEDERSTREVG**, b. n. *berbantáhan*.
- WEDERVAREN**, o. w. *djádi*, *berlákoe*, *tjoe-poel*.
- Dat is hem —, *tíoe soedah djádi padánja*, *tíoe soedah berlákoe atasnja*.
- WEDERVAHEN**, o. *pertemoewan*, *hál djádi*.
- WEDERVASTMAKEN**, b. w. *hoehong poela*, *ikat lági*.
- WEDERVERGELDEN**, b. w. *bálas*, *membálas poela*.
- WEDERVERGELDING**, vr. *pembalásan*, *qitsáts*, Ar., *kissás*, L.
- Wet der —, *hoekoem qitsáts*.
- WEDERVERKIESBAAR**, b. n. *bóleh di pileh lági*, *dápat di pileh poela* (*lági*).
- WEDERVERSCHIJNING**, vr. *hál dátang* (*meng-hádap*) *kombáli*.
- WEDERVINDEN**, b. w. *dápat kombáli*.
- , *wederontmoeten*, *bertemoe lági*.
- WEDERVERKOOPEN**, b. w. *djoewal poela*.
- WEDERVOORTBRENGBAAR**, b. n. *jang dápat di djadikan poela*.
- WEDERWAARDIG**, b. n. *jang mentjelákan*.
- WEDERWAARDIGHEID**, vr. *tjelåka*, *kasoesåhan*, *izmat*, Ar.
- WEDERWEENEN**, o. w. *menångis poela* (*lági*).
- WEDERWOOD**, o. *djawáb*, Ar.
- WEDERWRAAK**, vr. zie **WEERWRAAK**.
- WEDERZEGGEN**, b. w. *berkáta poela*, *bilang lági*, L.
- , *afwijzen*, *toelaq*, *anggan*, *tiáda tarima*.
- WEDERZENDEN**, b. w. *kirim kombáli*, *kombalikan*, *kirim poelang*, *poelangkan*.
- WEDERZIEN**, b. w. *lihat kombáli*.
- WEDERZIJDE**, vr. *sablah blåkanq*, *blåkanqnja*, *båliq*.
- Aan de —, *di båliq*, *di sablah blåkanqnja*.
- WEDERZIJDS**, bijw. *sablah-menjablah*.
- *afdaalen zoo als sommige daken*, *bongbong*.
- WEDERZIJDSCH**, b. n. zie **WEDERKEERIG**.
- WEDERZIN**, m. zie **TEGENZIN**.
- WEDIJVER**, m. *perlombåan*, *rådjin*.
- WEDIJVEREN**, o. w. *lomba*, *berlomba*, *bagiat*, L., *berdholówan*.
- WEDLOOP**, m. *balåpan*, *perlombåan*.
- , *ren van paarden*, *patjoewan koedu*.
- WEDLOOPEN**, o. w. *berdjålan dengan berlomba-lomba*, *balomba*, L.
- WEDLOOPER**, m. *orang jang berlomba di balåpan*.
- WEDPRIJS**, m. *patjoewan*, *fisnat*, Ar.
- WEDREN**, m. *balåpan*.
- WEDSTRIJD**, m. *perlombåan*.
- WEDUWE**, vr. *djanda*, *karbei*, *båloe*, *måranda*, *bålr*, *parampoewan båloe*, *parampoewan djanda*.
- WEDUWENAAR**, m. *djanda laki-låki*, *båloe laki-låki*, *boedjong måranda*.
- WEDUWENFONDS**, o. *módal bakal parampoewan båloe* (*djanda*).
- WEDUWSCHAP**, o. *kalakoeowan parampoewan båloe* (*djanda*).
- WEE**, tusschenw. *wah*, *wåi*, *udoh*.
- u! *kåram bagi kåmoe!*
- WEE**, o. *ramp*, *tjelåka*, *bald*, Ar., *bilåhi*.
- en van vrouwen*, *såkit akan berånaq*.
- De —*en hebben*, *menjakiti*, *mengålohkan*.
- De —*en hebben onder het menstrucrn*, *mengåloh boelun*.
- WEEDASCH**, vr. *lindt*.
- WEEDASCHZOUT**, o. *gåram lindt*.
- WEEDOM**, m. zie **SMART**, **DROEFHEID**.
- WEEFGETOEW**, o. *perkåkas tenoen*, *peisa*, *pisa*, *pembeloetan*.
- WEEFKUNST**, vr. *pengatahoewan* (*ilmoe*) *bertenoen*.
- WEEFSEL**, o. *tenoenan*, *tanoenan*.
- WEEGDOORN**, m. *widåra*, *widåri*.
- WEEGKUNDE**, vr. *ilmoe mentåmbang*.
- WEEGLUIS**, vr. zie **WANDLUIS**.
- WEEGSCHAAL**, vr. *timbångan*, *naråtja*, *tarådjos*, *trådjos*, *kattian*, *mizån*, Ar. & Perz., *pileh*, Perz.
- , (*hemelsteeken*), *mizån*, Ar.
- Chinesche —, *dåtjin*.
- En de — *brak*, *makka trådjos itoeпоон påtah*.
- WEEGSTEN**, m. *båtoe timbångan*.
- WEEK**, vr. *domnggo*, Port., *djoemaåt*, Ar., *djoemoet*, Ar., *toedjoh håri*.
- Twee weken, *doewa domnggo*, *doewa djoemaåt*, *lima blas håri*.
- Alle weken, *tiap-tiap djoemaåt*, *såban-såban domnggo*.
- WEEK**, b. n. *lemboet*, *lombot*, *lembéq*, *lemas*.
- Een — *gemoed*, *håti lemboet*, *håti lemah lemboet*.
- *e boter*, *mantéga lembéq*.
- (van visch), *burraq*, L.
- , *pappig*, *lódoq*.
- Zachte, weeke klei, *tånah lembéq*.
- *maken*, *meleumboetkan*, *melembéqkan*, *békin lembéq*, L.
- Het leder met olie — *maken*, *melembéqkan koelit dengan minjng*.

Een — gestel, *toeloh lemah*.
 — e handen, *tangan lemah*.
 De — e zijde des ligchaams, *lambong*.
 WEEK, vr. het weeken, *rindam*.
 Het linnen in de — zetten, *rindam kâjin*.
 In de — staan, *di rindam*.
 WEEKACHTIG, b. n. *lemboet*, zie WEEK.
 WEEKBAK, vr. *tampat rindam*, *tampat bakas rindam*.
 WEEKBEEN, o. kraakbeen, *toelang lemboet*.
 WEEKBLAD, o. *soerat dominggu*, *soerat djoemâit*, *soerat chabar sâban-sâban dominggu*, L., *soerat chabar tiap-tiap dominggu*.
 WEEKDARM, m. *tâli proet di lumbong*.
 WEEKELIJK, b. n. zie WEEK, b. n. en ZACHT.
 WEEKELIJKHEID, vr. *prî leteh-lesoe*.
 WEEKELIJKS, bijw. *tiap-tiap djoemâit*, *sâban-sâban dominggu*, L.
 WEEKEN, b. w. *rindamkan*, *kassî rindam*, L. Bamboes of balken —, (in het water leggen), *rambang*.
 —, o. w. *rindam*.
 WEEKGELD, o. *oepah (gâdji) sa-dominggu*, *oepah sa-djoemâit*.
 WEEKHARTIG, b. n. *lemboet hâti*.
 WEEKHARTIGHEID, vr. *hâti lemboet*.
 WEEKING, vr. *hâl rindamkan*, *hâl kassî rindam*, L.
 WEEKJES, bijw. *dengan lemboet*, *atas prî jang lemboet*.
 WEEKLAGE, vr. *weeklagt*, *peratâpan*, *hâl merâtapkan*.
 WEEKLAGEN, o. w. *râtap*, *mengâdoh*.
 WEEKLOON, m. en o. zie WEEKGELD.
 WEERMAKEN, o. *hâl melembuotkan*, *pelembuotan*.
 WEERMAKEND, b. n. *jang melembuotkan*, zie WEEK.
 WEERMARKT, vr. *pâsar jang sa-dominggu sakâli*.
 WEEKPLAATS, vr. *tampat rindam*.
 WEELDE, vr. *kasoeakân*, *nimat*, Ar., *dzawq*. Ar.
 — en wellust, *nimat dan sjahvât*.
 WEELDERIG, b. n. *weeldig*, *ber-nimat*.
 WEEMOEDIG, b. n. *hilang hâti*, *ber-doeka tjita*, *ber-soesah hâti*.
 WEEMOEDIGHEID, vr. *doeka-tjita*, *soesah hâti*.
 WEENEN, o. w. *tângis*, *menângis*.
 Over iets —, *tângiskan*.
 Wat weent gij hierover? *apakah angkaw tângiskan ini?*
 Nu weenden al zijne nakomelingen over het lot huns vaders Adams, *makka segalla ânaq tjoe-tjoenja lâlœ menângis puadda hâl bapaknja Adam*, M. S. R. 47.
 — over iets, be—, *tângiskan*.
 Zeer bitterlijk —, *tângis dengan tangisan jang amat sângat*.
 —, o. z. *tângis*, *tangisan*.

Zeer luidruchtig was het gedruisch van het — der menschen, *terliâlœ rioeh boenji tângis órang*, S. R. 152.
 WEENER, m. schreijer, *órang jang menângis*.
 WEERSCH, b. n. *tâwar (hambar) rasanja*.
 WEERSCHHEID, vr. *prî humbar rasanja*, *prî tâwar rasanja*.
 WEER, m. gesneden ram, *domba kabiri*, *domba djantan kabiri*.
 WEER, vr. wederstand, *perbantâhan*, *pelawânan*, *hâl melâwan*.
 —, zie MUUR, WAL.
 —, afgeheinde plaats aan zee om visch te vangen, *sêro*.
 WEER, bijw. weder, *poela*, *lâgi sakâli*.
 WEER, o. eelt, *bubaloelang*, *boebol*.
 WEER, o. zie WEDER, o.
 WEERBAAR, b. n. *jang dâpat di perliandongkan*, *jang bôleh melâwan*, *bôleh tâhan*.
 Die schans is niet —, *makka bêtêng itoe tiâda bôleh tâhan*, *makka koeboe itoe tiâda goewat*.
 WEERBAARHEID, vr. *kalakoewan jang bôleh tâhan*.
 WEERBARSTIG, b. n. *tagar*, *tegar*, *bingal*.
 WEERBARSTIGHEID, vr. *katagaran*, *hâti jang tagar*, *kupâla kras*.
 WEERDRUK, m. *tjitaqnja sablah lâjin*.
 WEERGALM, m. wedergalm, echo, *rakâ*, *bâlas boenji*, *dangong*.
 WEERGALMEN, o. w. *darei*, *derrei*, *berdangong*, *bâlaskan boenji*.
 WEERGALOOS, b. n. *tiâda samânja*, *tiâda tarânja*, *tiâda bertâra*, *tiâda bersâma*, *tiâda berbâgei*.
 WEERGLAS, o. *penoendjoeg kalakoewan mâsa (têmpo)*, L.).
 WEERHAAN, m. *bâling-bâling*.
 WEERKLANK, m. *rakâ*, *rakkâ*, Ar., *dangong*.
 WEERKUNDE, vr. *ilmoe prî mâsa*.
 WEERLICHT, o. *kilat*.
 WEERLICHTEN, onp. w. *berkilat*.
 Doen —, (flikkerend stralen), *berkilatkan*.
 WEERLOOS, b. n. *tiâda bersindjata*.
 WEERLOOSHEID, vr. *kalakoewan jang tiâda dâpat melâwan*, *kalemâhan*.
 WEEROM, bijw. zie WEDEROM.
 WEEROMSTUITEN, b. w. *ambol*, *galintjâtan*, L.
 WEERPARTIJ, vr. zie WEDERPARTIJ.
 WEERSCHIJN, m. *wederschijnschel*, *bâlas tjahâja*.
 WEERSCHIJNEN, o. w. *lûmpah*.
 De glans zag men —, *tjahâjanja poon di lihat melûmpah*.
 WEERSKANTEN, m. *meerv. aan —*, (van) —, *sablah-menjablah*.
 Aan — der rivier, *sabrang-menjabrang soengei itoe*, *sablah-menjablah soengei (kâli)*.
 WEERSTUIT, m. *galintjâtan*, L., *ambol*.
 WEERWIL, m. *sudei*, *sedde*, *sedoe*.
 In — van, *dengan melâwan*, *maski*, L.
 WEERWOORD, o. *djawûb*, *sâhoet*, *penjahoetan*.

- WEERWRAAK**, m. wederwrank, pembalasan, toelah, qitsás, kissás, verb.
WEERZIN, m. zie **TEGENZIN**.
WEES, m. en vr. piátœ, játim, ánaq játim.
WEESHUIS, o. roemah piátœ, roemah ánaq játim.
WEESHUISMOEDER, vr. setí roemah piátœ, parampoewan jang péyang hál roemah piátœ.
WEESHUIVADER, m. kapála (djoeroe) roemah piátœ, toewan jang péyang hál roemah piátœ.
WEESKAMER, vr. perbendaháran ánaq piátœ weeskamer, Ned.
WEESKIND, o. ánaq piátœ, ánaq játim.
WEESKLEED, o. pekájin ánaq játim, pakcán ánaq piátœ, L.
WEESMEISJE, o. ánaq piátœ parampoewan, ánaq játim parampoewan.
WEESMOEDER, vr. setí (awán) jang djága ánaq játim, parampoewan jang djága ánaq piátœ.
WEESVADER, m. wált ánaq játim (piátœ).
WEESVERDRUKKER, m. órang jang menganiáta ánaq piátœ.
WEET, vr. táhoe, pengatahoewan.
 De — van iets krijgen, dâpat táhoe (chabar) derri paadda bárang apa-apa.
 Veel — van zijnen dood hebben, terlálœ soesah háti kárana ia soedah máti.
 —, kunstgreep, kiauí, hikmat, Ar.
 Zijn — je wel weten, áda tjerdiq.
WEETAL, m. djanggal, órang jang poera-poera álin.
WEETGIERIG, b. n. soeka beládjár, rádjín.
 —, nicuws gierig, melit, L., máw táw samoewá.
WEETGIERIGHEID, vr. ka-inginan akan peladjárán (ilmoe), karudjínán, rndoe akan pengatahoewan.
WEETNIET, m. en vr. órang bódoh, órang doengoe, órang góbloq, L., órang djáhl.
WEEDUW, vr. zie **WEDUW**.
WEG, m. djálan, leboh.
 Grootte —, djálan besaar, djálan rája, leboh gadang.
 Een —, dien men met lijnwaad belegt voor aanzienlijke personen, poewádé.
 Onder —, op —, di djálan.
 Halver —, di tengah djálan.
 De — der deugd, djálan kabedjikan.
 Effen —, djálan ráta.
 Hobbelige —, djálan lekaq-lekoq.
 Begane, beloepene —, djálan jang soedah di djaláni órang.
 Op — gaan, berangkat, pergi berdjálan, pigi, L.
 Uit den — gaan, munggir.
 Die den — van het on- en hijgeloof afsloot, jang djálan kafir dan bid-át menompát, M. S. R. 5.
 Iemand iets in den — leggen, menjoe-karkan órang, melintang órang.
- Den — afsnijden, pápas (sakat) djálan.
 Zijns — s gaan, toeroet soeka hatinja.
 Mijns — s gaan, toeroet soeka hatikoe.
 Iemand op — kwalijk bejegenen, aangrijpen, meroemoedin.
 Ik kan met hem niet over—, sája trá bóleh táhan itoe órang.
 Ik ga naar den grooten —, akoe pergi ka-djálan besaar, koe pai ku-leboh gadang.
 De rechte —, de — der deugd, djálan jang betoel, djálan kabedjikan, siráth el mostaqim, Ar.
 Den regten — wijzen, oendjoq djálan jang betoel.
 De — en der Voorzienigheid, taqdir Allah.
WEG, bijw. en tusschenw. njahlah! intji! lálœ!
 —, verloren, hilang.
WEGADEMEN, b. w. tioepkan (terbangkan) dengan nafas.
WEGRAGGEREN, b. w. tárêq (boewang) loempoe.
WEGBANNEN, b. w. zie **BANNEN**.
WEGBERGEN, b. w. simpan, menároh.
WEGBIJTEN, b. w. angkat dengan menggijit.
 —, door bijtende middelen wegnemen, hilangkan dengan ajer kras.
 —, o. w. als: het bijt weg, het vreet in door de roest, itoe di mákan karátan.
WEGBIJTING, vr. hál di mákan.
 —, wegroesting, hál di mákan karátan.
WEGBLAZEN, b. w. tioep, lálœkan dengan tioep.
WEGBLIJVEN, o. w. tiáda dátang.
 —, niet terugkomen, túnggal di loewar, tiáda poelang.
WEGBOEGSEINEN, b. w. ladjoekan práhoes dengan toenda.
WEGBOENEN, b. w. angkat (boewang) dengan gósoq.
WEGBRENGEN, b. w. báwa, báwa lálœ, metálœkan.
WEGBRENGING, vr. hál meluloekan, hál membáwa lálœ.
WEGBRUIJEN, b. w. limpar, boewang.
 —, o. w. pergi, pigi, L.
WEGDANSEN, b. w. lálœkan dengan menárt.
 —, o. w. menárt serta pergi, báta ka-loewar, L.
WEGDOEN, b. w. lepaskan.
 —, verkoopen, djoewal.
WEGDRAGEN, b. w. báwa kaloewar, báwa lálœ, mendáwohkan dengan membáwa.
 —, behalen, ber-óleh, dâpat.
 Met de hand —, dondong, tjangking.
WEGDRAGING, vr. hál membáwa kaloewar, pembawáan kaloewar.
WEGDRAVEN, o. w. lálœ berdjokjok.
WEGDRIJVEN, b. w. wegjagen, oesir, mengoesir, halœkan.
 —, o. w. di hánjoctkan, di báwa hároes.

—, (met het anker), *lârat*.
 Door den wind —, *pipir, di hanjoet-kan angin*.
 Door den wind of stroom —, *bias*.
WEGBRINGEN, b. w. *laloekan dengan menjengaq (donsak)*.
WEGBRUIPEN, o. w. *hilang bertitiq-titiq*.
WEGDUIKEN, o. w. *lunjak dengan menjelam, hilang dengan selorloop*.
WEGE, voorz. van —, *derri paadda sifaq-derri sablah*.
 Van — den koning, *derri paadda sifaq râtja*.
 Van rechts —, *kârana sifaq*.
 Bij — van proef, *sa-oppima tjonto*.
 Te — brengen, *mengadâkan, mengarnakan, mendjudikan*.
WEGEN, b. w. *timbang, mentimbang*.
 Peper —, *timbang lala*.
 Goud met het standgewigt doen —, *membongkalkan amas*.
 Met zuivere weegschalen —, *timbang, dengan timbangan jang betoel, timbang dengan narâtja jang mostajim*.
 Wikken en —, *timbang-mentimbang*.
 Wat het zwaarste is moet het zwaarste —, *bârang jang di berhadjat itoe handaq di kampaikan (kardjâkan) dhôlo*.
 Zwaar bij iemand —, *di bilangkan sa-brang*.
WEGENS, voorz. *derri paadda, derri kârana, oleh kârana, derri sabab, tegal*.
 — verraad, *derri kârana chiânat, derri sabab doerhâka*.
WEGER, m. *djoeroe timbangan*.
WEGETTEREN, o. w. *hilang dengan bernânah*.
WEGPROMMELLEN, b. w. *semboenikan dengan kepêl-kepêl*.
WEGGAAN, o. w. *pergi, pigi, L., pát, lâlôe, berangkat*.
 Bij het —, *sa-laloenja, sa-pergintja*.
 Ga weg! *asâlah kâmoel! njahlah kâmoel! intjit!*
WEGGALOPPEREN, o. w. *lâlôe bertjongklang*.
WEGGANG, m. zie **VERTREK**.
WEGGELD, o. *tolgeld, oewang bêjd djâlan, rahdârt, Perz., tjoekel jang di poengoet derri orang berdjâlan*.
WEGGEVEN, b. w. *brf, kassf, L., karoentâkan*.
WEGGIETEN, b. w. *toempahkan, boewang dengan toewang (toempah)*.
WEGGLIJDEN, o. w. *glôjaq, lâlôe dengan galintjir*.
WEGGOUCHELEN, b. w. *hilangkan (semboenikan) dengan menjoelap (soenglap, L.)*.
WEGGOOIJEN, b. w. *lîmpar djâwah, boewang djâwah*.
 —, (spijs, ook iets verwerpen), *mariga*.
WEGGRAVEN, b. w. *angkat menggâli*.
WEGGRIJPEN, b. w. *sanggoet, menjanggoet*.
WEGHAASTEN, (ZICH) *wed. w. berangkat dengan sigrah (goepok-goepok), pergi dengan bângat*.

WEGHAKKEN, b. w. *tâl-ang, te-ang, pôtoang*.
WEGHALEN, b. w. *ambil, bawa lâri*.
 —, van eenen roofvogel, *sambâr, menjambar*.
WEGHANGEN, b. w. *menggantoeng paadda lârin tempat*.
WEGHEBBEN, b. w. *soedah tarima*.
 Zijn erfdêel heeft bij reeds weg, *makka bahagian pos-sâka itoe soedah di tarimânja*.
 —, onpasselijk zijn, *âda sâkit sedikit*.
WEGHELPELEN, b. w. *toelong lâri*.
WEGHOUDEN, b. w. *semboenikan*.
WEGHOUWEN, b. w. zie **WEGHAKKEN**.
WEGHUPPELEN, o. w. *djâlan berloempat-loempat*.
WEGJAGEN, b. w. *oesir, mengoesir, haloekan, anjahkan, menjukkan, njahkan, toendoeng, Jav.*
WEGKAATSEN, b. w. (den inlandschen kaats-bal.) *mâjin sipaq*.
WEGKANKEREN, o. w. *di mâkan sirâth*.
WEGKANT, m. *sablâh djâlan*.
WEGKAPEN, b. w. *ambil diam-diam*.
WEGKEEREN, b. w. *menjâpoe, angkat dengan sesâpoe*.
WEGKIJVEN, b. w. *oesir dengan maké-maké*.
WEGKLOPPEN, b. w. *oesir dengan tongkat*.
WEGKNIPPEN, b. w. *kaloewarkan dengan djepit*.
WEGKNIPPEN, b. w. (met duim en vingers) *laloekan dengan mendjintik*.
 —, met eene schaar, *boewang dengan menggoenting*.
WEGKOMEN, o. w. *pergi, pigi, L.*
 Van iemand —, *meninggulkan sa-brang*.
 —, ontkomen, *lâri, mînggat, L., mentjoert-tjoert pergi*.
WEGKOOPEEN, b. w. *borong*.
WEGKORTING, vr. *hâl menjîmpang djâlan*.
WEGKRABBELEN, b. w. *boewang (hilangkan) dengan menggâroq*.
WEGKRIJGEN, b. w. *ambil derri paadda tanpatnja, pîndahkan*.
WEGKRUIJEN, b. w. *pîndahkan (membawa) dengan grôbag*.
WEGKRUIPEN, o. w. *lâlôe merangkog*.
WEGKUNNEN, o. w. *boleh berdjâlan, boleh lâlôe*.
WEGKUSSEN, b. w. *hilangkan (hâpoeskan) dengan mentjoem*.
WEGKWIJLEN, b. w. *hilangkan dengan berlior*.
WEGLATEN, b. w. *niet bezigen, tâda pâkei*.
 —, niet vermelden, *tâada seboet*.
 —, onder het schrijven, *tâada menjoerat, tâada toelis*.
 —, vergeten, *loepa*.
WEGLATING, vr. *hâl tâda pâkei (seboet)*.
 —, uitlating bij het naschrijven, *hâl loepa toelis (menjoerat)*.
WEGLAVEREN, o. w. *berlâjar dengan belog-belog sâdja*.

WEGLEGGEN, b. w. *simpan*, *menároh*.
WEGLEIDEN, b. w. *hantar*, zie **LEIDEN**.
WEGLOKKEN, b. w. *mendjâwohkan* (*laloekan*)
dengan memboetjog.
WEGLOOPEN, o. w. *vlicden*, *lârt*, *mínggat*.
 —, zie **WEGGAAN**.
 Verbaasd en verstrooid —, *lârt terpátja-
 pátja*.
WEGLOOPER, m. *orang jang mínggat* (*lârt*),
orang bélot.
WEGLOOPING, vr. *hâl lârt* (*mínggat*, L.)
WEGMAAIJEN, b. w. *boewang* *dengan mengá-
 rit*, *bâbat*.
WEGMAKEN, b. w. *hilangkan*, *bâwa hilang*.
WEGMOETEN, b. w. *mistí pigi*, L., *ti-dâpat
 tíuda berangkat*.
 Die waringin-boom moet weg, *makka
 pohon waringin itos handaq (mistí) di
 tábang (pótong)*.
WEGMOFFELEN, b. w. *reboet*.
WEGMOLMEN, o. w. *djâdi boeroq*, *di mákan
 boeboq*.
WEGNEMEN, b. w. *angkat*, *píndahkan*,
ambil.
 —, *verbergen*, *slip*.
 —, *doen verdwijnen*, *hilangkan*, *békin
 hilang*.
 Citroensap neemt de inktvlakken weg,
*makka ajer djeroq tipis itos hilangkan
 náda bakas tinta*.
WEGNEMING, vr. *hâl mengangkat*, *pengang-
 kátan*, *pengambilán*.
WEGPAKKEN, b. w. *memboengkoes akan ber-
 kirim*.
 —, *zich* —, *lârt*, *mínggat*, L., *njah*,
annjah.
WEGPAPPEN, b. w. *meringkaskan* *dengan
 pákei boebor*.
WEGPLUKKEN, b. w. *angkat* *dengan men-
 tjáboet*.
WEGPRATEN, b. w. *laloekan* *dengan meng-
 ómong-ómong*.
WEGRAKEN, o. w. *hilang*, *línjap*.
WEGRAPEN, b. w. *poengoet*.
WEGREDEFEREN, b. w. *hilangkan* *dengan
 membitjardkan*.
WEGREIZEN, o. w. zie **AFREIZEN**.
WEGRIJDEN, o. w. zie **AFRIJDEN**, 4de bet.
WEGROELJEN, b. w. *mendjâwohkan* *dengan
 berdâjoeng*.
 —, o. w. *lâdjoe berdâjoeng*.
WEGROESTEN, o. w. *di mákan karútan*.
WEGROLLEN, b. w. *menggoelíng*.
 —, o. w. *bergoolíng*, *berpalínting*.
WEGROOVEN, o. w. zie **ROOVEN**.
WEGROTEN, o. w. zie **ROTTEN**.
WEGRUIMEN, b. w. *angkat*, *boewang*.
 Mocijelijkheid uit den weg ruimen,
mendjâwohkan bârang kasoekâran.
WEGRUIMING, vr. *pengangkátan*, *pemboe-
 wángan*.
WEGRUKKEN, b. w. *síntaq*, *menjangoet*,
síndjoh, *píndahkan* *dengan síntaq*.

—, *wegnemen*, *ambil*.
WEGSCHAKEN, b. w. *bâwa lârt*, *melarikan*.
WEGSCHAVEN, b. w. *boewang* *dengan seroet*,
 L., zie **SCHAVEN**.
WEGSCHENKEN, b. w. zie **SCHENKEN**.
WEGSCHEKEN, b. w. *boewang* *dengan men-
 tjokoer*.
 —, *wed. w.* zie **WEGPAKKEN**.
WEGSCHEUREN, b. w. *síntaq* *dengan robéq*,
 L., *síndjoh* *dengan tjáriq*.
WEGSCHIETEN, b. w. *angkat* *dengan témbaq*.
 —, zie **VERSCIHETEN**.
WEGSCHIKKEN, b. w. *soeroeh pergi*.
 —, o. w. *lâloe pergi*, *berangkat*.
WEGSCHOPPEN, b. w. *angkat* (*boewang*)
dengan tjop.
 —, *met den voet*, *tendang*, *laloekan
 dengan tendang*.
WEGSCHOUW, vr. *peमारiksâan djâlan-djâlan*.
WEGSCHOUWER, m. *kapála memariksa djâ-
 lan-djâlan*.
WEGSCHRAPEN, b. w. *boewang* *dengan kíkis*.
WEGSCHUILEN, o. w. *semboenikan diri*.
WEGSCHUIVEN, b. w. *píndahkan* *dengan
 sórong*.
WEGSCHUREN, b. w. *boewang* (*hilangkan*)
dengan gósoq.
 —, o. w. *hilang* *di gósoq*.
WEGSLAAN, b. w. *laloekan* *dengan poekol
 (pâloe)*.
WEGSLEPEN, b. w. *sérét*, L., *irit*.
 —, zie **VERRUKKEN**.
WEGSLEPING, vr. *hâl menjêrét*, *pengíringan*.
WEGSLIJPEN, b. w. *hilangkan* *dengan mong-
 ósah*.
WEGSLIJTEN, o. w. *loesoh*, *hábsikan* *dengan
 pákei*.
WEGSLINKEN, o. w. *hilang* *dengan ringkus*.
WEGSLUIPEN, o. w. *mengíndap*.
WEGSLUITEN, b. w. *simpan* *dengan koentji*.
WEGSMELTEN, o. w. *hilang* *dengan di la-
 boerkan*.
WEGSMIJTEN, b. w. *boewang*, *tanpés*, L.
WEGSNLIJDEN, b. w. *boewang* (*angkat*) *dengan
 pótong*.
WEGSPATTEN, o. w. *hilang berpantjar*.
WEGSPOEDEN, o. w. *pergi* *dengan goepoh-
 goepoh*, *pigi* *dengan lakas-lâkas*, L.
WEGSPOELJEN, b. w. *angkat* *dengan tjoetji*,
hilangkan *dengan menjoejtji*.
 —, o. w. *di mákan oembaq*, *di mákan
 ajer*.
WEGSPRINGEN, o. w. *lâloe berloempat*, *ter-
 loempat-loempat berdjâlan*.
WEGSPUGEN, b. w. *meloedah*.
WEGSTEKEN, o. w. zie **VERBERGEN**.
WEGSTELEN, b. w. *tjoert*, *mentjoert*, *mereboet*.
WEGSTERVEN, o. w. *hilang* *kâranâ máti*,
hábis máti.
 Dat geslacht is weggestorven, *makka
 segalla órang bangsa itoe soedah hábis
 máti samowâd*.
WEGSTEVENEN, o. w. *bertâjar*.

- WEGSTOFFEN, b. w. *angkat dengan menjâpoe.*
 WEGSTOOTEN, b. w. *djôlaq, pindahkan dengan toelaq.*
 — met een hout of steen, *djôlaq.*
 — met eenen stok, *rôdoq.*
 WEGSTRIJKEN, b. w. *angkat dengan târêq.*
 WEGSTROOIJEN, b. w. *hambourkan, sirat, menjirat.*
 WEGSTUIVEN, o. w. *terbang, di terbangkan angin.*
 WEGSTUREN, b. w. *zie WEGZENDEN.*
 WEGSUKKELEN, o. w. *berdjâlan perlâhân-lâhan.*
 WEGTOOVEREN, b. w. *lînjapkan (hilangkan) dengan membâtja mantrâ.*
 WEGTORSCHEN, b. w. *pikol dengan soesah.*
 WEGTREDEN, b. w. *irîq.*
 WEGTREKKEN, b. w. *târêq derri paaddu tampanja.*
 —, *zie VERTREKKEN.*
 WEGTREUREN, o. w. *di mâkan doeka-tjita, di mâkan soesah hâti.*
 WEGTROONEN, b. w. *laloekan dengan memboedjoeq.*
 WEGTALLEN, o. w. *djâtoek derri paadda tampanja.*
 —, *niet meer gebruikt worden, tiada lâqi di pâkei, tiada lakoe, soedah tiada lakoe.*
 WEGVAREN, b. w. *bâwa dengan prâhoe.*
 —, o. w. *berdjâlan prâhoe, berlâjar.*
 WEGVEGEN, b. w. *angkat (boewang) dengan sa-sâpoe.*
 —, *onzacht verdrijven. boeroe, oesir.*
 WEGVIJLEN, b. w. *boewang (hilangkan) dengan kikir.*
 WEGVLIEDEN, o. w. *lâri, mînggat, L.*
 WEGVLIËGEN, o. w. *terbang, beterbângan.*
 Dat al het geboomte wegvloog, *jang beterbângan segalla kâjoe-kajoewan, S.R.85.*
 WEGVLIËTEN, o. w. *ngâlir.*
 WEGVLOEKEN, b. w. *oesir dengan koetoq.*
 WEGVLOTEN, b. w. *bâwa dengan râkit (gêttêq, L.)*
 WEGVLUGTEN, o. w. *mendjâwohkan diri dengan lâri, membâwa diri.*
 WEGVOEREN, b. w. *bâwa, membâwa, ambil.*
 Door de golven weggevoerd, *di bâwa oleh oembaq.*
 Eene vrouw —, *melarikan sa-ôrang parampoeawan, bâwa lâri sa-ôrang parampoeawan.*
 Om den hemel te bestormen, *ten einde de nimfen weg te voeren, handaq menjerang di ka-indrâ-an handaq mengambil segalla jeri, S. R. 138.*
 Door de lucht —, *menerbangkan.*
 De dochter zullen wij toch maar geweldig —, *jang ânaqnja itoe sahâdja kita reboet tjoeqa.*
 WEGVOERING, vt. *hâl membâwa, pembawâan.*
 WEGVRETEN, b. w. *mâkan.*
 —, o. w. *invreten, di mâkan.*

- WEGWAALJEN, o. w. *di angkat angin, di terbangkan angin.*
 WEGWANDELEN, o. w. *pergi berdjâlan-djâlan, pigi passiaar, L.*
 WEGWASSCHEN, b. w. *angkat dengan tjortji.*
 WEGWESTHELEN, b. w. *pindahkan dengan menggoelâng.*
 WEGWERFELIJK, b. n. *jang pâtoet di toelaq, jang hâroes di boewang, jang tiada bôlek di tarina.*
 WEGWERPEN, b. w. *boewang, lîmpar.*
 Iets —, *dat het ergens blijft kleven, lipa.*
 WEGWERPSEL, o. *vuilnis, tâht, ampas, sumpah.*
 WEGWIJKEN, o. w. *lâ'oe, soeroet.*
 WEGWIJZEN, b. w. *toelaq, njahkan.*
 WEGWIJZER, m. *persoon, ôrang jang menornuljoeq djâlan, datâlat, Ar., pengâtah.*
 —, *bord, paal, toendjoeakan.*
 —, *handwijzer, tiang tanda djâlan.*
 WEGWILLEN, o. w. *mâw pigi, L., handaq berangkat.*
 Die vlek wil niet weg, *makka tjoring (nôda) itoe tiada mâw hilang.*
 WEGWINDEN, b. w. *angkat (pindahkan) dengan dawâr (poetâran).*
 WEGWIPPEN, o. w. *terloempat-loempat berdjâlan.*
 WEGWISSCHEN, b. w. *hâpoeskan (hilangkan) dengan sâpoe.*
 WEGZAGEN, b. w. *boewang dengan girgâlji.*
 WEGZAKKEN, o. w. *ringas, amblês, L., toeron.*
 WEGZEILEN, o. w. *berlâjar pergi.*
 WEGZENDEN, b. w. *kirim, berkirim.*
 Goederen —, *berkirim hârang.*
 Met verachting —, *oesir, njahkan, in-tjikan.*
 WEGZETTEN, b. w. *târoh di sablah, menjablahkan.*
 WEGZIJDE, vt. *sablâh djâlan.*
 Aan de —, *staan, berdiri di sablah djâlan.*
 WEGZIJGEN, o. w. *hilang dengan tâpis (sâring, L.)*
 WEGZIJN, o. w. *soedah tiada, soedah pergi (pigi, L.)*
 Zijn vader is al weg, *bapânja soedah pergi.*
 Zijn vader is nog niet weg, *bapânja belom pergi.*
 De degen is weg, *pedang soedah hilang.*
 —, *bezwijmen, mortja, pangsân, kâlângar, L.*
 WEGZINKEN, o. w. *in het water, tînggalan.*
 — *in den grond, hilang kârana ringas, hilang sabab amblês, L.*
 WEGZWEEFEN, b. w. *oesir dengan tjantoeq (tjamoeti).*
 WEGZWEMMEN, o. w. *mendjâwohkan diri dengan bernang.*
 WEGZWEVEN, o. w. *melîjang lînyap (hilang).*
 WEI, vt. *hui, ajer dâdi.*

WEIDE, vr. *tánah roempoet, pádang roempoet.*

In de — weiden, *mákan roempoet di pádang.*

WEIDEGRAS, o. *roempoet pádang, pangoonan, Jav.*

WEIDEN, b. w. *menghálaw, menggombalákan, membáwa di tánah roempoet.*

—, o. w. *mákan roempoet di pádang.*

De oogen laten —, *títang, menintang.*

WEIDER, m. *orang jang menambonkan lemboe (sápt, L.)*

WEIDERIJ, vr. *hál menambonkan lemboe (sápt, L.)*

WEIDMAN, m. *weiman, orang pemboeroe.*

WEIDSCH, b. n. *dengan oepatjára, besaar.*

WEIDSCHHEID, vr. *kabesáran, oepatjára.*

WEIFELAAR, m. *orang jang goendah háti, orang bimbang, orang jang menghoewas.*

WEIFELACHTIG, b. n. *bergoendah, bimbang.*

WEIFELEN, o. w. *goendah, bimbang, alang-alang, béloq.*

— om uit te gaan, *ajal, L.*

Weifelt niet langer om u (op den vijand) te werpen! *djángantah lági alang-alang kámoe menjerboekan diri kámoe, Isk. 778.*

WEIFELING, vr. *hál goendah, hál bimbang, kabélok-an.*

WEIGERAAR, m. *orang jang anggan (toelaq), orang jang tiáda máw tarima.*

WEIGERACHTIG, b. n. zie **WEIGEREN**.

— om eenen eed af te leggen, *ná-kil, Ar.*

WEIGEREN, b. w. *tiáda brt, káta tiáda, anggan, anggap, tiáda tarima, tampiq, Jav., toelaq, aba, Ar., ungei, anei-anei, tráda máw kassí, L.*

Norsch —, *tampellag.*

Hij kan dat niet —, *makka ia tiáda bóleh anggan itoe, tráda bóleh dia tráda kassí itoe, L., dia nanti kassí itoe, L.*

Weigert de afgoden te aanbidden, die door menschen gemaakt zijn, *bahoewa angganlah derri paadda menjocmbah berhála jang di perboewat mánoesja ini.*

—, o. w. niet afgaan (van een schietgeweer), *tiáda máwoe menjála.*

WEIGERING, vr. *hál meny-anggun, hál tiáda tarima, ibá, Ar.*

— bij stilzwijgen, *kelap.*

WEIGROND, m. zie **WEIDE**.

WEING, b. n. *sedikit, dikit, verkort, galil, Ar., sepála, L.*

— menschen, *sedikit orang.*

Een —, *bárang sedikit, tiáda brápa.*

— wordt wel eens door te — vertaald,

b, v. ook betaamt het eenen vorst — te eten, *dan hároeslah rádjá itoe koerang mákan, M. S. R. 70.*

Hoe — ook, *brápa sedikit djoega.*

Ware er eene landtong, opdat het een — digter bij mogt zijn, *djika áda tandjoeng sopája terdekat sedikit, S. R. 136.*

(Nog een —, *sedikit lági, lági sedikit.* (De eerste uitdrukking is eig.: nog maar zeer —, en de tweede: nog wat, nog maar wat.)

— ziju, — bekomen, *kasedikitan.*

Te — afhellen (van een dak), *tjampap.*

Dat is immers —, *tiáda brápa itoe, tiáda bánjaq itoe, itoe tjomah sedikit, L.*

Nog een — tijds, *sa-koetika lági.*

WEINIGER, b. n. *verg. tr. koerang, lebek koerang.*

WEINIGHEID, vr. *kasedikitan.*

WEIT, vr. *gendom, diw, Peiz.*

WEITASCH, vr. *boetjé orang pembocroe.*

WEITEBROOD, o. *róti gendom.*

WEITSTROO, o. *merang gendom.*

WEKELIJKS, bijw. *paadda tiap-tiap djoemaüt, sában-sában dominggo, L.*

WEKELIJSCH, b. n. *djoemaüt, Ar., dominggo.*

— loon, *oepah sa-djoemaüt, oepah sudominggo.*

WEKKEN, b. w. *bángonkan, kassí bángon, L., djajákan derri paadda tidor.*

Te vijf uren —, *kassí bángon poekol lima, bángonkan paadda djám poekol lima.*

Hij werd haastig door Hanoman gewekt, *makka óleh Hanóman sigrah di hángonkanja.*

WEKKER, m. *orang jang kassí bángon, L., orang jang membángonkan.*

— aan een uurwerk, *boenji létjeng akan membángonkan orang.*

WEL, vr. *prigi, máta ajer.*

WEL, bijw. *bájiq.*

— doen, *berboewat bájiq.*

—, braaf leven, *hidop bájiq-bájiq.*

— bedenken, *ingat bájiq-bájiq.*

Kan het —? *bóleh sit*

Om de menschen — te behagen, mishaagt men dikwijls God, *kárana soeka mánoesja di tinggalkan brápa káli kari-dáän Allah.*

Het — hebben, *áda senang.*

— varen, *áda bájiq, betah, Hoft.*

Als ik het — heb, *káloe tráda sálah sája poenja kira, L.*

— bekomme het u, *salámat toewan.*

Ik mag het — lijden, *kita béjarkan itoe, kita tiáda máw liúang itoe.*

Vaar —! *salámat tinggal.*

— willen, *soeka djoega.*

Ja — mijnheer, *sáju toewan.*

WELAAN! *tusschenw. bájiqlah! sábsnlah!*

WELAFLOOPEN, o. w. *djádi, berlákie, salámat kasoedáhanja.*

WELBEARBEID, b. n. *bájiq boewátannja.*

WELBEDACHT, b. n. *bádjarsána, terbitjára bájiq-bájiq, herkira-kira.*

WELBEDACHTHEID, vr. *sikiran jang mátang.*

WELBEHAAGELIJK, b. n. *berkenan, jang di soeka, jang di perkenankan, jang di tiliq, maqboel, Ar.*

- zijn, *berkenan*, di *perkenankan*, di *soeka*, di *riidlá*.
- En waarvan de woorden — zijn aan de geleerden, dan *berkenan* *perkatáánnja* *akan segalla órang jang berilmoe*.
- WELBEHAGELIJKHEID**, vr. *prí kasoekáán*, *perkenan*, *karidiláán*.
- WELBEHAGEN**, o. *soeka*, *riidlá*, Ar., *tiliq*. *perkenan*, *qaboel*, Ar.
- Het — des meesters, *soekúnja* *toewan*.
- Het — Gods, *tiliq Allah*, *riidlá Allah*. Ar.
- Het — des konings, *qaboel-ja rádja*.
- Naar uw —, *dengan soekámoe*.
- Een — hebben, *soeka*, *berkenan*. *riidlá*, Ar., *qaboel*, Ar., *berkaridiláán*.
- God hebbe een — in hem! *riidlá Allah áhloe*, Ar., M. S. R. 4.
- WELBESPRAAKT**, b. n. zie **WELSPREKEND**.
- WELBESPRAAKTHEID**, vr. zie **WELSPREKENDHEID**.
- WELBEVINDEN**, (ZICH) *wed. w. áda bájiq*, *áda* *dengan salámat*.
- WELBEVOLKT**, b. n. *mamoer*, Ar., *áda bá-jiq isi negri*, *áda bánjaq órang*.
- WELBEVOLKTHEID**, vr. *mamoernja negri*. *kabonjánkan isi negri*.
- WELBEWAAKT**, b. n. *ter-djá-ri bájiq bájiq*.
- WELBEZEILD**, b. n. *sángut láljoe*.
- WELBEZOCHT**, b. n. *rámé*, di *datángt órang bánjaq*.
- WELDAAD**, vr. *milddadigheid*, *kamoeráhan*, *kalimpáhan*, *lathaf*, Ar., *derma*, *karoenia*, *Hoft.*, *nimat*, Ar.
- Zijne weldaden verspreiden, *melimpáhan karoeniánja*.
- WELDADIG**, b. n. *moerah háti*, *dermáwan*. *limpah*, *karoenia*, *Hoft.*, *soeka kassi*, L., *sachi*, Ar.
- WELDADIGHEID**, vr. *kalimpáhan*, *prí háti moerah*, *kamoeráhan*, *kabedjikan*, *anograh*, *Hoft.*, *karoenia*, *Hoft.*, *sacháwat*, Ar.
- WELDADIGLIJK**, *bijw. atas prí dermáwan*, *dengan kamoeráhan*, *dengan moerah háti*.
- WELDOEN**, o. w. *berboewat bájiq*, *békin bájiq*, L., *berboewat kabedjikan*.
- de, *mohsin*, Ar.
- WELDOENER**, m. *órang jang berboewat bájiq*. —, *begunstiger*, *órang jang mengánoe-grahkan*.
- WELDOORDACHT**, b. n. *soedah di tímbang bájiq-bájiq*, *soedah ber-kira-kira*, *soeduh mátang fikiran*.
- WELDOORKNEED**, b. n. *soedah di remas bájiq-bájiq*.
- WELDOORVOED**, b. n. *soelah bertambontambon*, *soedah gemoq*.
- WELDRA**, *bijw. lakas djoega*.
- WELEDEL**, b. n. *berbangsa*.
- WELEDELGEBOREN**, b. n. *bangsáwan*, *atsal bangsáwan*.
- WELEER**, *bijw. dhólo kála*, *témpo dhólo*, L., *paudda zamán duhoeloe kála*, *poerba kála*.
- WELEERWAARDIG**, b. n. *mohstasjam*, Ar., *mohsjam*, Ar., *moelia*, *moelja*.
- WELEERWAARDIGHEID**, vr. *prí mohstasjam*, *kamoeliáán*.
- WELFSEL**, o. *langkong*, *qobbat*, Ar., *perlangkoengan*.
- WELGAAN**, o. w. *djádi djoega*, *beroentoeng*. Het gaat wel met de koopwaren. *makka bárang dugángannja itoes berlákeo djoega*. Het ga u wel! *salámat toewan!*
- WELGAT**, o. *mata ajer*, *prigi*, *soemoer*, L.
- WELGEAARD**, b. n. *bájiq parángt*, *bájiq pakrité* (*pakerté*).
- WELGEBOREN**, b. n. *bangsáwan*, doch is meer dan *berbangsa*.
- WELGEDAAN**, b. n. *terboewat bájiq-bájiq*. —, zie **GEZOND**.
- WELGEGOOD**, b. n. *kája*, *hartáwan*.
- WELGEGROND**, b. n. *tatap*, *tetap*, *dengan sabab*.
- WELGEGRONDHEDIG**, vr. *katalápan*, *prí jang soenggoeh*.
- WELGEOEGEN**, b. n. *bájiq tampatnja*.
- WELGEOEGENHEID**, vr. *tampat jang bájiq*.
- WELGELIJKEND**, b. n. *jang sama roepa*.
- WELGELUKKEN**, o. w. *djádi dengan salámat*. —, o. *salámat*, Ar.
- WELGELUKKIG**, b. n. *bersalámat*, *beroentoeng*.
- WELGELUKZALIG**, b. n. *berculáts*, *berbahaja*.
- WELGEMAAKT**, b. n. *bájiq párasnja*, *bájiq sikapnja*.
- WELGEMAAKTHEID**, vr. *sikap jung bájiq*, *páras jang bájiq*.
- WELGEMANIERD**, b. n. *táhoe ádat*, *ber-ádat*, *sópan*, *santon*, *berpri-prí*.
- WELGEMANIERDHEID**, vr. *kolakoewan jang sópan* (*santon*), *adab*, Ar., *kalakoewan órang jang táhos ádat*.
- WELGEMEEND**, b. n. *bájiq kahandaqnja*, *bájiq maqtsoed*.
- Een — e raad, *bitjára jang bájiq maqtsoednja*.
- Mijne — e vermaning, *atjárankoe jang bájiq kahandaqnja*.
- WELGEMOED**, b. n. *bájiq parángt*, *njáman háti*.
- Een — mensch, *órang jang bájiq paranginja*.
- , *tevreden*, *senang*, *soeka háti*, *bertetap háti*.
- WELGEMOEDHEID**, vr. *kasenangan*, *katetápan háti*.
- , *vrolijkheid*, *kasoekáán*.
- WELGESCHAPEN**, b. n. *berroepa bájiq dengan tiála koerang sátos apa*.
- WELGESTELD**, b. n. *kája*, *hartáwan*.
- Een — man, *órang hartáwan* (*kája*).
- WELGEVALLEN**, o. zie **WELBEHAGEN**.
- WELGEVALIG**, b. n. zie **WELBEHAGELIJK**.
- WELGEFORMD**, b. n. zie **WELGEMAAKT**.
- WELGEZEEN**, b. n. *terformat*, *di bilangkan*, *di indahkan*.

- WELGEZIND**, b. n. *berniat bájiq, bájiq niatnja, soeka máw toelung.*
WELGEZINDHEID, vr. *niat (maqsoed) jang bájiq.*
WELGROND, m. *tánah priqt, tánah soemoer.*
WELHAAST, bijw. *lakas djoega, dengan sigrah.*
WELHEBBEND, b. n. *jang áda bájiq, zie WELGESTELD.*
WELIG, b. n. en bijw. *weelderig, lakas toemboeh, bertoemboeh lakas.*
Die boom groeit —, makka pohon itoe hertoemboeh lakas.
WELIGHEID, vr. (van groci) *kabajikan toemboehnja.*
WELK, vrag. en betr. *voornw. mána, stápa, apa.*
— een man is het? órang mána itoe?
En — werk er ook bevolen wordt, dan mána kardja jang di soerohkan, S. R. 118.
— e ook de bevelen mijns meesters zijn mogen, mána titah toewankoe, S. R. 8.
— eene vrouw? — e vrouw? parampoe- wan manákah? S. R. 11.
— werk ook, jang mána pekarjdään, S. R. 26.
— en weg zullen wij volgen? djalan mána kita ikoet? S. R. 26.
Tot — en? (wien) paadda siapákah?
— e weg? djalan apar djalan mána?
— begcert gij? jang mána toewan soeka?
— e van deze twee? stápa derri kadoe- wánja ini?
Het huis in het— hij woont, roemah jang ia doedoeq di dálamnja.
Het huis, het— hij gekocht heeft, roe- mah jang di blinja.
De vrouw, — e ik gezien heb, órang parampoevan jang koe-lihat.
WELKEN, o. w. *lájoe.*
WELKERLEI, b. n. *welkerhande, roepa mána, jang mána, bágei-mána.*
WELKERWIJZE, bijw. *bayimána, atas pri manákah, bágei-mána.*
WELKOM, bijw. en tusschenw. *salámat dátang.*
— heeten, membrt salámat dátang, me- njumboet dengan hormat, kassí salámat dátang, L.
— binnen mijnheer, silákanlah toewankoe másoq, (ook: zijt welkom, kom binnen).
WELKOMST, vr. *salámat dátang.*
De — drinken, minom salámat dátang.
WELKOMSTGROET, m. *tábeh, tábeq.*
WELLEN, b. w. *zachtjes opkoken, másaq perláhan-láhan (plan-plan, L.)*
—, borrelen, galágaq, pantjarkan, ka- loewarkan.
WELLETJE, o. *pantjaraan ajer, máta ajer.*
WELLEVEND, b. n. *táhoe ádat, sópan- santon, táhoe bahása.*
WELLEVENDHEID, vr. zie **WELGEMANIERD- HEID.**
- WELLIGHT**, bijw. *misschien, bárang-káli, káloe-káloe, kiránja, stápa táhoe.*
En — berouw heeft te volgen, dan menjesat kiránja mengikort, S. R. 109.
—, waarschiynlijk, tjálaq.
—, wie weet, antah, stápa táhoe.
WELLING, vr. *galágaq.*
—, koking, ditiq, bedidih, L.
WELLUIDEND, b. n. *merdoe.*
— van toon, merdoe boenjinja, bájiq lagoenja, L.
—, bijw. dengan merdoe, dengan lágoe jang bájiq, L.
WELLUIDENDHEID, vr. *boenji jang merdoe, lágoe jang bájiq (énnaq, L.)*
WELLUIDENDHEIDSHALVE, bijw. *kárana merdoe boenjinja.*
WELLUST, m. *sjahwát, Ar., ka-inginan.*
— plegen, mengardjakan sjahwát, M. S. R. 14, berboewat sjahwát.
WELLUSTELING, m. *peneroet hawd nafsoe, órang bersjahwát, hidam.*
WELLUSTIG, b. n. *bersjahwát, ber-ingin.*
—, bijw. dengan sjahwát, dengan ingin, nafsánt, Ar.
WELMEENEND, b. n. *berniat bájiq, bájiq niatnja.*
—, bijw. dengan niat jang bájiq.
WELNEMEN, o. *soeka, idzin, permissi, L.*
Met uw —, dengan (káloe) toewan poe- nja soeka, dengan idzin toewánkoe, káloe toewan soeka kassí permissi, L.
WELNU, tusschenw. *kandáti, maskí, L.*
WELONSEVOED, b. n. *táhoe ádat, sópan, santon, terpalihára bájiq-bájiq, sópan- santon.*
WELP, o. *ánaq singa.*
— van eenen hyena en eene wolvin of van eenen wolf en eene vrouwelijke hyena, samagh, Ar.
WELPUT, m. *soemoer, L., priqt.*
WELRIEKEND, b. n. *wángt, L., wandjt, sa- haroem, samarbaq.*
— gemaakt door bloemen, di rampé.
Zeer — van geur, terláloe wángt ba- woenja, báwoenja terláloe haroem.
Van — e bloemen voorzien, merampé.
WELRIEKENDHEID, vr. *báwoe haroem, báwoe jang wángt, L., báwoe jang samarbaq.*
WELMAKEND, b. n. *sedap, sadap, inaq, énaq, L.*
WELSEL, o. *ajer jang soedah bedidih se- dikit.*
WELSPREKEND, b. n. *táhoe berkáta-káta, fatsih, Ar., nathiq, Ar., lesin, Ar.*
—, bijw. dengan fatsihut.
WELSPREKENDHEID, vr. *fatsihfat, Ar., balá- ghat, Al., manthiq, Ar.*
WELSTAAN, o. w. *pátoet, lájiq.*
WELSTAANSHALVE, bijw. *kárana sa-pátoet- nja, kárana sa-lájiqnja.*
WELSTAND, m. *salámat, Ar., njáman, tsé- hut, Ar., serjnhtra, úfuit, Ar.*

- WELVAART, vr. *hál kasalamátan*, oentoeng *bájiq*, *salámat*, Ar., *sedjahtra*, *sù-ádat*, Ar.
- WELVAREN, o. w. *áda bájiq*, *áda dengan salámat*.
- WELVAREND, b. n. *bersalámat*, *dengan salámat*, *di dá'am tséhat*, *s udjahtra*.
— *maken*, *sadjahrákan*.
- WELVARENDHEID, vr. *salámat badan*, *njáman toebóh*.
- WELVEN, b. w. *melangkong*, *perlangkongkan*, *boewat langkong*.
- WELVERBONDEN, b. n. *terhoebong bájiq-bájiq*.
- WELVERSCHANST, b. n. *berbéntèng bájiq-bájiq*.
- WELVERSIERD, b. n. *terhias dengan seper-tinja*.
- WELVERSTAANDE, bijw. *mits dat*, *melá-jinkan*, *melinkan*, L. *hánja*.
- WELVING, vr. *langkong*, *qobbat*, Ar.
- WELVOEGELIJK, b. n. *pátoet*, *lájiq*, *hároes*, *bájiq*.
— *bijw. dengan sa-pátoetnja*, *dengan s-pertinja*, *dengan sa-hároesnja*.
- WELVOEGELIJKHEID, vr. *kalajikan*, *kaharoesan*, *kapatoetan*, *láyat*, Ar.
- WELVOORZIEN, b. n. *soeduh di bakalkan*, *tjoekoep bakalnja*, *terbúaja*.
- WELVATER, o. *ajer prigi*, *ajer soemoer*, L.
- WELWILLEND, b. n. *jang soeka toelóng*, *moerah háti*, *sájang háti*.
- WELWILLENDHEID, vr. *parángt órang jang soeka toelóng*, *sumbángan*, L.
- WELZAND, o. *karsik loemat*.
- WEMELEN, o. w. *soeloer*, *sájoer*.
— *als visschen in menigte in het water* —, *rinjoe-rinjoe*.
- WEN, vr. *risa*, *kandung*, zie *GEZWEL*, *GEZWEL*.
- WEN, voegw. zie *WANNEER*.
- WENDELBOOM, m. (eens wevers), *pésa*.
- WENDEN, b. w. *báliq*, *membáliq*.
Linksom —, o. w. *báliq ka-kiri*.
Linksom —, b. w. *membáliq ka-kiri*, *bendoeng ka-kiri*, L.
Zich tot den koning —, *mengháday rádjá*.
Met een schip —, *béloq*.
De oogen niet af kunnen —, *lekat máta*.
Den rug toe —, *báliq blá kang*.
—, zie *DRAAIJEN*, *KEEREN*.
— *d blad*, *dáwon bebáliq*.
- WENDER, m. *jang membáliq*, *pembáliq*.
- WENDING, vr. *pembalikan*.
—, *kecr*, *verandering*, *peroebáhan*.
- WENK, m. *isjárat*, Ar., *tanda*, *perlumbeian*.
— *der oogen*, *isjárat máta*.
Eenen — *geven*, zie *WENKEN*.
- WENKBRAAUW, vr. *kening*, *alís*, Perz., *moetjah*, Perz., *aghájt*, Ar.
- WENKEN, o. w. *membri isjárat*, *lambei*, *lúwang*, *gámit*.
- , *wuiven*, *tjáráp-tjáráp*.
— *met de hand*, *mengápé-ngápé*.
- WENNEN, b. w. *GEWENNEN*.
- WENSCH, m. *máwoe*, *kahandaq*, *hasrat*, Ar., *soeka háti*, *marád*, Ar.
Vurige —, *rin্দoe-dendam*.
Het gaat hem alles naar —, *perkaránia samoewa djádi salámat sa-bagimána soeka hatinja*.
—, *bede*, *gebed*, *doá*.
—, *hoop*, *pengharápan*, *asa*.
- WENSCHELIJK, b. n. *jang pátoet di hárankan*, *jang hároes di soekákan*.
- WENSCHEN, b. w. *berkahandaq*, *soeka*, *hárap*, *tjipta*, *Kaw*.
Vurig —, *hasrat*, Ar., *ingin*, *rin্দoe-dendam*.
Geluk —, *brí salámat*, *kassí salámat*, L.
Wat zou men meer —! *soedah sanpei maqsoed!*
- WENSCHING, vr. zie *WENSCH*.
- WENTELBLAD, o. (verti folio), *dáwon bebáliq*.
- WENTELEN, b. w. *goeling*, *mengoeling*.
Eenen steen —, *mengoeling bátoe*.
Zich —, *bergoeling*.
In het water —, *indam*.
In het slijk —, *berkoebang*.
- WENTELING, vr. *pengoelingan*, zie *OMWENTELING*.
—, *eigene om* —, *hál bergoeling*.
Rond —, *om zijne as*, *perkitáran*.
- WENTELSTEEN, m. *bátoe goelingan*.
- WENTELTRAP, vr. *tangga poetar-poetar*, *tangga kitar-kitar*.
—, *gewas*, *toeboe boeboe*.
- WERELD, vr. *hemel en aarde*, *samista áalam*, *boemt dan lángit*, *djágat*, Skr.
—, *aardbol*, *boemi*, *doenjá*, *boewána*, Skr., *djihán*, Perz.
's — *assen*, *mihwar doenjá*.
Zijne — *verstaan*, *táhoe áadat*, *sópan-san'on*.
Zoo gaat het in de —, *bagitoelah hál kalakoewan doenjá*.
De — *veroveren*, *memoetar djágat*.
- WERELDBEHEERSCHER, m. *sjáh áalam*.
- WERELDBESCHOUWER, m. *órang jang mengámat-amáti pri áalam*.
- WERELDBESCHOUWING, vr. *hál mengámat-amáti pri áalam*.
- WERELDBESCHRIJVER, m. *jang menjoeratkan kalakoewan áalam*.
- WERELDBESCHRIJVING, vr. *penjoerátan kalakoewan áalam*.
- WERELDBOL, m. *boelat doenjá*.
- WERELDBURGERSCHAP, o. *kalakoewan órang negri doenjá*.
- WERELDDEEL, o. *bahagian (sifah) doenjá*.
- WERELDGROOTE, m. *órang besaar*.
- WERELDGROOTE, vr. *besaarnya boemt (doenjá)*.
- WERELDKAART, vr. *peta doenjá*, *pátah doenjá*.
- WERELDKENNIS, vr. *ilmoe doenjá*, *pengatahoewan boemi*.

- WERELDKLOOT, m. *boelat doenjâ, boelat boemi.*
- WERELDKUNDIG, b. n. *jang faham paaddu ilmoe boemi (doenjâ).*
—, algemeen bekend, *soedah di katahoeri orang sakalian, soedah mälöem dengan njata, soedah berkatahoewan koeling.*
- WERELDKUNDIGHEID, vr. *kanjataün jang demoem.*
- WERELDLJK, b. n. *doenjâwt, tjära doenjâ.*
- WERELDLJKE, m. *leek, mämoem, Ar.*
- WERELDLING, m. *orang jang berkahandag akan doenjâ.*
- WERELDROND, o. *boemi, doenjâ, zie WERELDBOL.*
- WERELDSCH, b. n. *doenjâwt, tjära doenjâ.*
- WERELDSGEZIND, b. n. *soeka akan doenjâ, ber-ka-inginan.*
- WERELDSGEZINDHEID, vr. *prî soeka akan doenjâ, ingin akan doenjâ.*
- WERELDSTELSEL, o. *sjarth samista äalam.*
- WERELDSTREEK, vr. *benoewa, fihak doenjâ.*
- WEREN, b. w. af—, *lawan, tangkis.*
—, *beletten, tegakkan, larang.*
Zich —, *melâncan.*
—, af— *bij het schermen met rottingen, silat.*
—, *zijn best doen, kardja dengan soenggoeh hati.*
- WERF, vr. *bangsal, bangsäl, béroq, verb.*
Een schip van de — *laten loopen, loentjoerkan kapal, toeronkan kapal derri paadda bangsal.*
- WERF, o. *maal, kâli.*
Drie —, *tiga kâli.*
- WERFGELD, o. *handgeld, tjangkaram.*
- WERFHUIS, o. *roemah panghoeloe papâran.*
- WERFOFFICIER, m. *panghoeloe (opsir, L.), jang memâpar rajat.*
- WERFVOLK, o. *orang jang becardja di béroq.*
- WERING, vr. *penegahan, hâl menegakkan.*
- WERK, o. om te *breuwen, mäljoem, pe-makkal.*
Met — *toestoppen, toetop sama mäljoem, päkal dengan mäljoem.*
- WERK, o. *gewrocht, maaksel, boewâtan.*
Engelsch —, *boewâtan inggris.*
Ingelegd —, *boewâtan (barang) jang bertâtakkan.*
De — *en Gods, barang jang di djadikan Allah, (niet: perboewâtan Allah).*
—, *dnad, perboewâtan, ämal, Ar., fil, Ar.*
De — *en der regtvaardige koningen, ämal rädja jang äädil.*
—, *handenwerk, arbeid, pekardjään, oesâha.*
Buitengewoon —, *waartoe men niet verplicht is, kardja sumbèn, L.*
—, *moeite, soesah.*
Aan het — *houden, soeroh kardja sädja, istimâl, Ar.*
- De *handen aan het — slaan, moelâ-t kardja.*
Te — *gaan, handelen, berboewat, melakoekan diri.*
—, o. *meerv. ämal, Ar.*
- WERKBAAS, m. *toekang, pandei, agoeng.*
- WERKBANK, vr. *bâl-i toekang.*
- WERKDAIG, b. n. *jang mengardjâkan, zie WERKELJK.*
— *e meekunde, ilmoe pengoekeoran jang di päkei orang.*
— *e deugd is heilzaam voor velen, makka kabejdikan jang mengardjâkan itoe djâdi kasalamâtan orang bânjaq.*
- WERKDAIGHEID, vr. *karatjinan, oesâha.*
- WERKDAG, m. *hârt orang becardja.*
- WERDOOSJE, o. *kampoeh.*
- WERKELJK, b. n. *soenggoeh, benar, filî, Ar.*
—, *bijw. soenggoeh-soenggoeh, dengan sa-soenggoehnja.*
- WERKELOOS, b. n. *tiäda becardja, lemah.*
—, *lui, mälas.*
—, *zonder hulpmiddelen, lemah tiäda beroepja, M. S. R. 19.*
- WERKELOOSHEID, vr. *kalakoewan orang jang tiäda becardja.*
—, *luiheid, kanalâsan.*
- WERKEN, b. w. *kardja, becardja, krédja, L., beroesâha, monära, Tern.*
In de *rijsvelden —, kardja di säwah.*
Met *spoed en ijver —, bagiat, L.*
Met den *geest —, kardja dengan kapäla.*
Iemand, die *werkt moet beloond worden, orang becardja misti di oepah.*
Het *geneesmiddel wil niet —, makka obat itoe tiädi mäwoe poekol, makka obat itoe tiäda bergoena.*
—, *gesten, meroewab, loewab.*
- WERKEND, b. n. *jang mengardjâkan.*
- WERKER, m. *orang becardja, fä-il, Ar., mostawdjib, Ar.*
—, *oorzaak, póhon, sabab.*
- WERKGEREDSCHAAP, o. *pegäwei, präbot, I. alat.*
- WERKHEILIGE, m. en vr. *orang jang harap atas perboewâtanya jang bânjaq.*
- WERKHEILIGHEID, vr. *pengharâpan atas perboewâtan jang bânjaq.*
- WERKHOUT, o. *käjos toekangan, käjos bakal di kardjâkan.*
- WERKHUIS, o. *fabriek, bangsäl, roemah toekang.*
— *voor armen, roemah pekardjään orang miskin.*
- WERKING, vr. *pengardjään.*
—, *invloed, penghäroe, fil, Ar.*
- WERKJE, o. *boekje, boekoe ketjil, L., kitâb ketjil.*
- WERKKRACHT, vr. *goewat mengardjâkan.*
- WERKKRING, m. *pekardjään.*
Ook *moet de vorst zelf niemand boven of beneden zijnen — plaatsen, dan rädja*

*itoe sendiri djangan melebeh dan mengoe-
rang sa-orang manoesjd dâlam bârang pe-
kardjâin derri paadda hinggânja, M. S.
R. 70.*

WERKLOON, m. en o. *oepah kardja.*

—, huur, *gâdji*, verb. van: *gaye*, Fr.

WERKMAN, m. *orang becardja.*

—, sjuwer, *koelt.*

WERKMANDJE, o. *kampoeih, tempat saboeso.*

WERKMEESTER, m. *toekang, pandei, agoeng.*

—, hoofd van het werk, *kupâla
kardja.*

WERKMEID, vt. *parampoeuan becardja.*

WERKMIDDEL, o. *oepâja, bârang akan
mengardjâkan.*

WERKPLAATS, vt. *tempat becardja, pema-
keiün, toekangan.*

—, zie WERKHUIS.

WERKSTELLIG, b. n. *sodja, hâdlir*, Ar.

— maken, *melakoekan, kardjâkan.*

WERKSTELLIGLIJK, bijw. *âda becardja.*

WERKSTUK, o. *bârang pekartdjâin, boe-
wâtan.*

—, zie VRAAGSTUK.

WERKTAFEL, vt. *mêdjah orang becardja.*

WERKTUIG, m. *têmpo becardja, L., koetika
mengoesahâkan.*

WERKTUIG, o. *pegâwei, pâwei, prâbot, L.,
alat.*

Oorlogs—, *alat paprangan, serba prang.
pegâwei prang.*

—, raderwerk, *penggilangan.*

WERKTUIGELIJK, bijw. *derri paadda goewat
sendirinja.*

—e ronddraaijing, *perkitaran derri
paadda goewat sendirinja.*

WERKTUIGELIJKHEID, vt. *prf goewat sendi-
rinja.*

WERKTUIGKUNDE, vt. *ilmoe pegâwei (prâ-
bot).*

— (van raderwerk, enz.), *ilmoe (peng-
atahoeuan) pinggilangan.*

WERKTUIGKUNDIG, b. n. *jang faham paadda
ilmoe prâbot (pegâwei, penggilangan),
zie WERKTUIGKUNDE.*

WERKTUIGKUNDIGE, m. *orang jang faham
paadda ilmoe pegâwei (penggilangan),
toekang jang tâhoe ilmoe penggilangan.*

WERKTUIGMAKER, m. *pandei pegâwei, toe-
kang prâbot.*

WERKVOLK, o. *orang becardja, mâta gâwé,
Pal.*

WERKVOUW, vt. *parampoeuan jang be-
cardja.*

WERKWIJZE, vt. *t'âra becardja, sipat kardja.*

WERKWINKEL, m. *tampat toekang, roemah
pandei.*

WERKWOORD, o. *fil*, Ar., *perkatâän jang
mengatâkan soewâtoe pekartdjâin.*

WERKZAAM, b. n. *radjin, oesâha.*

WERKZAAMHEID, vt. *karadjinan, pengoesa-
hâän, istighâl*, Ar.

WERKZAK, m. *kampoeih.*

WERPANKER, o. *sâwh terbang, sâwh tja-
mat.*

WERPDRAAD, m. zie INSLAG.

WERPEN, b. w. *lmpar, loetar, lontar, ban-
dem*, Jav.

—, smakken, *tjampaq.*

— (eenig wapen,) *lanting.*

Weg—, *boewang.*

Laten wij (het) in zee doen —, *makka
kita soeroh boewangkan ka-dâlam lâwoet.*

In de aarde —, *boewangkan dâlam tâ-
nah*, M. S. R. 24.

Met een doel (opzettelijk) naar iets —,
tîmpoq.

Osseveleesch naar de offerande —, *me-
njampaqkan dâjing lemboe paadda hoemoem
itoe*, S. R. 95.

Ter aarde —, *menghampaskan ka-
boemi.*

Alle zware steenen en boomen gebruikt
hij om te —, *makka segalla bâtoe dan
kâjoe-kâjoe jang besaar itoe makka di boe-
wâtnja melontar*, S. R. 98.

Het onderste boven —, *menggâwol.*

En hij wierp zich op de troepen van
Srie Rama, *makka lâloe ia menjerboekan
sendirinja kadâlam rat-jatnja Sri Râma.*

Omhooq —, om weder op te vangcn,
limbong.

Zijdelingsche blikken —, *karling, meng-
arling dengan êkor mâta.*

Zich in de armen van iemand —, *tja-
hâri perlindoengan paadda sa-orang.*

Eenen strik —, *sâwaqkan djivat.*

Het lot —, *loetar ondé.*

Het net —, *mengjellam djâla, têbar
djâla.*

Jongen —, *berânag.*

Een schrobnet —, *melâboeh poekat.*

Het schrobnet in de monding deser
rivier —, *melâboeh poekat paadda koewâta
soengi ini*, S. R. 55.

— (eene spies,) *lanting.*

WERPGEWEER, o. *lanting-lanting, sindjâta
jang di lmpar (loetar, lambing, lanting).*

WERPING, vt. *peloetâran, pelîmpârân.*

WERPFLOOD, o. *bâtoe doega*, L., *bâtoe
loega.*

WERPNET, o. *djâla, djâla rambang.*

WERPPIJL, m. *lambing, lembing.*

WERPSCHIJF, vt. *tjakra.*

WERPSPIES, vt. *lumbing, pandâhan, tôhoq,
tôwak*, Jav.

— zonder ijzer, *soeliga, sliqi*, Jav.

Vorstelijke —, *lamboer.*

WERPSTEEN, m. *bâtoe alf.*

WERPSTRIK, m. *tjamat.*

WERPTOL, m. *gâsing, gangsing,*

WERPTROS, m. *tâti toendi.*

WERVEL, m. aan eene deur, enz. *kantjing,
pengantjing.*

WERVELBEEN, o. *toelang blâkang, makhoel,
Ar.*

- WERVELEN**, b. w. *toetop dengan kantjng*, mengantjng.
WERVELWIND, m. *poeting baliang*.
WERVELZIEK, b. n. *sakit poesing kapala*.
WERVEN, b. w. *pápar, koempol, karoe-man*.
WERWAARTS, bijw. *di mána, sa bárang*.
 — hij ook gaat, *sa-bárang ia pergi*.
WESHALVE, voegw. *kárana itoe, sabab itoe*.
WESP, vt. *taboewan, kalisa soewang, koe-poe soewang, hangkoet-hungkoet*.
 Kleine soort van —, *penjangat*.
 Blad—, (tentredo) *lalat gargájoe*.
WESPENI, o. *telór taboewan*.
WESPENEST, o. *sárang (roemah) taboewan*.
WEST, b. n. *westen, bárat, koelon*, Jav. *maghib*, Ar., *gharbi*, Ar., *mata-hári mati*, H. R. P. 10.
 Vlak —, *bárat tapat*.
 Van het — en naar het oosten, *derri paadda bárat ka-timor, derri koelon ka-wétan*, L., *derri paadda maghib ka-masjriq, derri paadda mata-hári hilop ka-mata-hári máti*.
 — ten noorden, *bárat sa-máta oetára*.
 — noord-wést, *bárat doewa máta oetára*.
 — ten zuiden, *bárat sa-máta bárat dája*.
 — zuid—, *bárat doewa máta bárat dája*.
WESTEINDE, o. *hoedjong bárat, hoedjong koelon*, (*djongkoelong*, het — van Java).
WESTELIJK, b. n. *bárat, gharbi*, Ar.
 De — e buurt, *westerbuurt, kampong bárat (koelon)*.
WESTEN, o. *bárat*, zie **WEST**.
WESTER, b. n. *maghib*, Ar., zie **WEST**.
 —landen, *tánah maghib*.
WESTERMARKT, vt. *pásar bárat, pásar koelon*, L.
WESTEWIND, m. *angin bárat (koelon)*, L.)
WESTKANT, m. *sablah bárat*.
WESTKIM, vt. *tepi lángit di sablah bárat*.
WESTKUST, vt. *tánah pasisir bárat*.
WESTWAARTS, bijw. *ka-bárat, ka-mata-hári máti, ka-koelon*, L.
 — gaan, *mengoelon*, L.
WET, vt. *hoekoem*, Ar.
 Kanonijke —, *hoekoem gánoen*, Ar.
 Bijzondere lands—, *oendang-oendang negri*.
 Godsdienstige —, *de wetten van Mohammed, sjariát*, Ar., *hoekoem sjariát*, Ar.
 — der wedervergelding, *hoekoem qetsás*, Ar.
 —, instelling, verordening, *sjarth*, Ar.
 —, zie **BEVEL**, **GEBOD**.
 —, woord Gods, *subda Allah, firmán Allah*.
WETBOEK, o. *kitab hoekoem, soerat oendang-oendang*.
- Godsdienstig —, *kitab sjariát*.
 —, *de boeken van Mozes, tawrit*, Ar.
WETBREKER, m. *orang jang melanggar hoekoem*.
WETBREUK, vt. *hál melanggar hoekoem*.
WETEN, b. en o. w. *táhoe, táw, sabal, álama*, Ar.
 Zonder te — waar zij gebleven zijn, *tiáda berkatahoewan ka-mána perginja*.
 Doen —, *membri táhoe, kassi bertáhoe*.
 Weet! weet gij! *katahoewi olehmoe!*
 Te —, *artinja*.
 Hij wist niet, wat hij deed, *tiáda berkatahoewan lakoenja*, (door gramschap).
 Dank —, *mengoeltjup sjoekor*.
 Wie weet, *siápa táw*.
 Niet —, *ungguh*, L., *tiáda táhoe, tráda táw*, L.
 Willens en —s, *dengan di sahadjánja*.
 Niets van zich zelve —, *tiáda menjadarkan dirinja*.
 Niet —de wat hij deed, *tiáda berkatahoewan lakoenja*, S. R. 144.
 Men weet niet waar van daan, *tiáda katahoewan derri mána*.
WETEN, o. *pengatahoewan, táhoe, darjat*, Ar.
 Buiten zijn —, *dengan tiáda sa-tahoenja, tiáda di katahoewinja*.
WETENS, bijw. *dengan sa-táhoe*.
WETENSCHAP, vt. *kennis, pengatahoewan, mairifat*, Ar., *ilmoe*, Ar.
 Bespiegelende —pen, *mairif, mana-wiat*, Ar.
 —, geleerdheid, *hikmat*, Ar.
 Een boom (bron) der —, *póhon mairifat*, M. S. R. 17.
 Kunsten en —pen, *ilmoe dan hikmat*.
 Geheime —, *sastra*.
WETENSCHAPPELIJK, b. n. *berpengatahoewan, atas pri mairifat*.
 —, bijw. *dengan pengatahoewan (mairifat)* *dengan ilmoe*.
WETENSWAARDIG, b. n. *hároes di katahoewi*.
WETGELEERDE, m. *faqih*, Ar.
 —n, *regters, mawlána*, Ar.
WETGELEERDHEID, vt. *ilmoe faqih, ilmoe hoekoem*.
WETGEVEND, b. n. *jang mendjadikan hoekoem*.
WETGEVER, m. *rádja jang mendjadikan hoekoem, jang di pertoeuan*.
WETGEVING, vt. *hál mendjadikan hoekoem (oendang-oendang)*.
WETHOUDER, m. *hákim*.
WETSTEEN, m. *bátóe asak, bátóe gósoq*.
 Kleine —, vooral dienende tot slijping der tanden, *bátóe pentjelah*.
WETTELJK, b. n. *halál*, Ar.
 —, bijw. *dengan halál*.
WETTELJKHEID, vt. *halál*, Ar., *pri halál*.

WETTELOOS, b. n. *tiada poenja hoekoem*.
—, *bijw. dengan tiada hoekoem*.

WETTELOOSHEID, vr. *kalakoewan jang tiada poenjah parintah (hoekoem)*.

WETTEN, b. w. op eenen wetsteen, *asah, mengasah, ráoet, kilir, gósoq, L.*
—, op eenen slijpsteen, *tjánt, tjánei*.

WETTENSCHRIJVER, m. *penjoerat hoekoem*.

WETTIG, b. n. *halál, Ar., djá-iz, Ar., há-roes, mauljáz, Ar.*
Een — besluit, *parintah jang halál*.
Een — kind, *ánaq halál, ánaq káwín*.
De minnaar der opregte en — e liefde, *jang biráht paadda isjy haqiq dan mauljáz*.
M. S. R. 4.
Dat komt hem — toe, *itoelah bárang haqija*.

WETTIGEN, b. w. *hároeskan, halálkan*.
Wanneer het bestaan van dit boek het bestaan van de kroon wettigt, *apabila kaüdüän kitab ini menghároeskan kaüdüän makota*, M. S. R. 5.
Een kind —, *halálkan ánaq*.
Eene handteekening —, *persjaksikan (mengakoe) tanda tanda*.

WETTIGHEID, vr. *hál jang halál, halál, Ar.*
De — van die daad, *halálnja perboe-wátan itoe*.

WETTIGING, vr. *hál menghalálkan, hál menghároeskan*.

WETTING, vr. *pengasáhan, pengyósok-an*.

WETTISCH, b. n. *atas sjariát*.

WEVELINGEN, m. meerv. *táti tangga tam-birang*.

WEVEN, b. w. *tenoen, tenon, tanon, tánoen beloet*.
Digt ineen —, *lidang*.
Een kleed met gouddraad door—, *kájin berpákankan amas*.

WEVER, m. *órang tenoen, petenoen*.

WEVERLI, vr. *tampat petenoenan*.

WEVERSBOOM, m. *pésu*.

WEVERSKAM, m. *sisir órang tenoen*.

WEVERSSCHIETSPOEL, vr. *toeraq, tarom-pong*.

WEVERSSTOEL, m. zie **WEEFGETOUW**.

WEVING, vr. *petenoenan, hál bertenoen*.

WEZEL, vr. (soort van —) *koesoes, koesoe-mongkos*.
Soort van stinkende —, *sjaghár, Perz.*

WEZEN, o. w. *áda, djádi, zie ZIJN, o. w.*
Hoe het ook — moge, *mána sádja*.

WEZEN, o. *kaüdüän, dzát, Ar., oedjod, Ar.*
Het hoogste —, *Allah tiála, Ar.*
Naardemaal Zijn naam lofwaardig en harmhartigheid Zijn — is, *bahoewa jang kapoedjitan namánja dan rahmat adánja*, M. S. R. 2.
In — zijn, *áda, pei*.
—, leven, *hidop*.
Zijne moeder is nog in —, *iboenja lági hidop*.

Een onzigtbaar —, *zekere geest, si-loeman*.
Een — dat van gedaante verandert en zich onzigtbaar maakt, *halimoenan*.
Uw — is eene verzameling van de eigenschappen Gods, *kaüdüänmoe itoe perhám-poenan tsifut Allah, M. S. R. 15*.
—, zie **GELAAT**.

WEZENLIJK, b. n. *betoel, dzát, Ar., benr.*
Het is — zoo, *makka áda betoel ba-gitoe*.
En Srie Rama zag dat het geen — water was, *makka di lihatnja oleh Sri Rama itoe boekanlah ajer sa-benarnja*, S. R. 111.
Het — e, *sa-betoelnja, bárang dzát*.
Hij meende dat het een — e tijger was, *di sangkánja harimaw benar, K. D.*

WEZENLIJKHEID, vr. *prí kaüdüän, tsifat dzát, kabetoelan, kinqéat, Ar.*

WEZENLOOS, b. n. *tiada berd-zát, tiada ber-kaüdüän*.
—, zie **DOM**.

WEZENLOOSHEID, vr. *prí jang tiada berd-zát*.

WEZENSTREKKEN, m. meerv. *páras*.

WICHT, o. *ánaq ketjil*.

WIE, vrag. voorn. *siápa*.
— is dat? *siápa itoe?*
— ns huis is dat? *siápa ampoenja roe-mah itoe?*
Al —, *bárang siápa*.
— heeft u dat gezegd? *jang berkáta itoe padámoe siápa?*
— is hij? *órang mána itoe?*
—, betr. voorn. *jang*.
— het ook zij, *sa-sa-órang, bárang siápa*.

WIEDEN, b. w. *kórét, kórét, L., tjáboet*.

WIEDMES, o. *wiedjizer, arit, zie SCHOFFEL*.

WIEG, vr. *ajoenan, boewajan*.
—, zie **BAKERMAT**.

WIEGBAND, m. *táti ajoenan*.

WIEGELEN, o. w. *limpei, gójang-gójang, gontal-gantil, gontal, dondangan*.

WIEGEN, b. w. *ajoen, mengájoen, boe-wari*.
Een kind, dat gewiegd wordt, *ánaq jang di ajoen*.
Zingende in slaap —, *mengidong*.
Op den arm —, (sussen, zuijen,) *oé-jása*.

WIEGER, m. *órang jang mengájoen*.

WIEGEZANG, m. *kidong, gákoé, gákoewan*.

WIEGKLEED, o. *kájin toetop ajoenan*.

WIEGKUSSEN, o. *bantal ajoenan*.

WIEGMEISJE, o. *wiegster, ánaq parampoewan jang mengájoen*.

WIEK, vr. *sájap, zie VLERK, VLEUGEL*.
Iemad, die op eigene — en drijft, *órang jang bébas sakáli*.
De — en korten, *krat (pútong) sájap*.

- Iemand de — en korten, *tiwaskan orang*.
 —, pluksel voor eene wonde, *tiras*.
 —, lemmet van eene lamp, *soemboe*.
- WIEL, o. rad, *roda*, L., *djantrá*.
 Voor—, *roda jang di moeka (depan, L.)*
 — van eene buiflikar uit eene schijf, *kiping*.
 Achter—, *roda jang di blakang*.
 Eene spaak in het — steken. *melintang maqtsoed orang*.
 Iemand in de — en rijden, *meláwan orang*.
- WIELBAND, m. *bessi roda*, L., *símpei djantrá*.
- WIELBOOR, vr. *goerd besaar*.
- WIELDRAAIJER, m. *toekang roda*, *pandei djantrá*, zie DRAAIJER.
- WIELEWAAL, m. (oriolus,) *paperoewang*.
- WIELING, vr. *oelag*, *poesáran ajer*.
- WIELTROS, m. *tált jang di békin dengan roda*, L.
 —, kabelrad, *roda*, *djangkar*, *djantrá sawh*.
- WIER, o. zewier, *agar-agar*.
- WIERG, b. n. *pantas*, *máta tádjam*.
- WIEROEK, m. *doepa*, *istanggt mayát*, Ar., *oebán*, Ar., *insénso*, *incénso*, Port.
 —, benzoin, *minjan*, *kaminjan*, *loebán*, Ar.
 — branden, *oekop*, *mengoekop*,
 — toezwaaijen, *memoedji orang*.
 En hij beval — te branden, *makka di soerohnja toenoekan istanggt*, Isk. 235.
- WIEROOKBOOM, m. *pohon djaránang*, *pohon kalambaq*, *pohon ghároe*.
- WIEROOKDOOSJE, o. *tampat (bossétta) minjan*, *tampat doepa*.
- WIEROOKEN, b. w. *oekop*, *mengoekop*.
- WIEROEKGEUR, m. *báwoe doepa*.
- WIEROOKOFFER, o. *qorbán doepa*.
- WIEROOKVAT, o. *pengoekoepan*, *padoepáán*, *per-asápan*, kor, Ar., *koewarah*, *tampat mengoekop*.
- WIEWOUWEN, o. w. *bergójang-gójang*.
- WIG, vr. *wigge*, *wegge*, *bádjí*.
 Hout met eene — splijten, *membelah kájoe dengan bádjí*.
 Eene houten —, *pantjong*.
- WIGCHELAAR, m. *orang petenong*, *sáhir*, Ar., *rammál*, Ar., *sahárábáz*, Perz.
- WIGCHELARIJ, vr. *petenoengan*, *ramal*, Ar.
- WIGCHELEN, o. w. *tenong*, *bertenong*.
- WIGCHELROEDE, vr. *tongkat orang petenong*.
- WIGGELEN, o. w. *bergójang-gójang*.
- WIGSWIJZE, b. n. *wigvormig*, *sa-roerpa bádjí*.
- WIGT, o. *brat*, zie GEWIGT.
- WIGTIG, b. n. *sampé brat*, *ganap bratnja*.
- WIGTJE, o. één —, *sa-amas*, (het heeft de zwaarte van $\frac{1}{16}$ táhil en van $\frac{1}{4}$ páwh).
- WIJ, pers. voorn. 1ste pers. meerv. *kita orang*, *kita*, S. R. 21, *kámi orang*, *kámi*.
 — allen, *hamba sakalian*, *pátek sakalian*, S. R. 84.
- WIJD, b. n. *djáwh*, zie VER.
 — en zijd, *di mána mána*.
- WIJD, b. n. uitgebreid, *loewas*, *besaar*, *longgar*.
 Een — veld, *pádang loewas*.
 Een — huis, *roemah besaar*.
 —, ruim, *longgar*, *koerang sesaq*.
 Eer— kleed, *pekájin longgar*, *pakáin longgar*, L.
 —er maken, *békin lebel longgar*, L.
 —er worden, *djádi longgar*.
 — van elkander, *djárang*, *ranggang*.
 —, breed, *lébar*, *djembar*, L.
 —, bijw. *dengan loewas*, *longgar*, zie WIJD, b. n. 2de bet.
 —er van elkander zotten, *mendjárangkan*.
- WIJDBEENS, bijw. (door een gebrek,) *beny-kang*.
- WIJDEN, b. w. *melonggarkan*, *békin longgar*, L., *melápang*.
- WIJDERS, bijw. *komedien*, *adapoon*, *demi-k én lági*, *amma bádoe*, Ar., *tzonma*, Ar., *arkien*, *sjahdán*, *sa-bagei poeta*.
- WIJDING, vr. zie WIJING.
- WIJDLOOPIG, b. n. *loewas-loewas*, *landjoet*.
 Een — briefstijl, *karángan soerat jang loewas-loewas*.
- WIJDLOOPIGHEID, vr. *kaloewásan*, *ka'andjoetan*.
- WIJDOPEN, b. n. *terboeka sakáti*, *teboeka sakáti*.
- WIJDE, vr. ruimte, *uitgestrektheid*, *loewas*, *kaloewásan*.
 —, zie AFSTAND.
 — van eenen cirkel, *schnit*, *enz. sangkar*.
- WIJDVERMAARD, b. n. *masjhoer di mána-mána*.
- WIJEN, b. w. *tahbiskan*, *goedoeskan*.
 Eene kerk —, *tahbiskan grédja*.
- WIJF, o. vrouw, *parampoewan*, zie VROUW.
 Zijn —, *bininja*.
 Een boosrardig —, *parampoewan djáhat*.
- WIJFACHTIG, b. n. zie VERWIJFD.
- WIJFACHTIGHEID, vr. zie VERWIJFDREID.
- WIJFJE, o. *parampoewan ketjil*.
 — van dieren, *betina*, *parampoewan*, I.
 —sbuffel, *karbaw betina*.
- WIJFSCH, b. n. zie WIJFACHTIG.
- WIJING, vr. *inwijding*, *hál tahbiskan*.
 —, *inzegening*, *hál membarkatkan*.
- WIJK, vr. de daal van wijken, *hál moendoer*, *hál lárt*, *hál soeroet*.
 De — nemen, *tjahárt perlindoengan*.
 — van eene bewoonde plaats, *kampong*.
 De kerk—, *kampong grédja*.
 De voor—, *kampong moeka*.

WIJKEN, o. w. deinzen, oendoer, moendoer, L., *lâloe, soeroet*.
 —, vlieden, *lârt*.
 —, uit den weg gaan, *minggir*, L., *sisah*.
 Doen —, *moendoerkan, laloe kan, soeroetkan*.
 Wijk niet! *djângan moendoer*.
 Voorwaar ik zal volstrekt niet — van deze plaats, *bahoewa sakâli-kâli tîada mâwoe pâtek oedoer derri puadda tampat ini*, S. R. 43.
 Van de kust —, *berlâjar ka-lâwt ram-bang*.
 —, zwichten, *tîwas, kâlâh*.
 Wijk niet van daar, *djângan lâloe derri sâna*.
 Gaan —, (de bewoners opschrijven,) *pergi menjoerat nâma orang kampong, pîyî toelis nâma orang kampong, L*.
 — (van eenen muur,) *neroewaq*.
 WIJKING, vr. *hâl soeroet*, Hoft., *hâl moendoer*, L.
 WIJKMEESTER, m. *kapâla kampong, kapâla bêk*, verb., *wékêmêster*, verb.
 WIJKPLAATS, vr. *tampat perlîndoengan*.
 WIJKREGTER, m. schout, *toewan sukkôt*, verb.
 WIJKSTAD, vr. zie VRIJPLAATS.
 WIJKWAST, m. *djamboe-djamboe ajer soembahjang*.
 WIJL, vr. wijle, eene —, *sa-koetika, sa-sât*.
 Eene — geleden, *bahâroe sa-koetika, tîada brâpa lamânja*.
 Eene goede —, *soedah brâpa lâma*.
 WIJL, voegw. zie DEWIJL.
 WIJLEN, b. n. *jang mâti, marhom*, Ar., Hoft.
 — mijn vader, *ajahnda marhom*, Hoft., *bâpa jang mâti*.
 — de koning, *râlja marhom*.
 WIJN, m. *ajer anggoer, an-gor*, Perz. (gewoonlijk: *anggoer*, dat de druif is,) *chamr'*, Ar., *sjarâb*, Ar.
 Roode —, *anggoer mêrah*.
 Witte —, *anggoer poeth*.
 Rhijn —, *anggoer asam*.
 Madéra —, *anggoer bandéra (madéra)*.
 Vat —, *anggoer tong*.
 Palm—, *toerqâ*.
 Jonge palm—, *nîra*.
 — met water, *anggoer beroelam ajer, anggoer sâma ajer*.
 WIJNAZIJN, m. *tjoeka anggoer*.
 WIJNBAK, m. *bakas anggoer*.
 WIJNBERG, m. *goenong pônho anggoer*.
 WIJNBEZIE, vr. *boewah anggoer*.
 WIJNBLAD, o. *dâwon pônho anggoer*.
 WIJNDRINKER, m. *orang jang minom anggoer*.
 Sterke —, *penâboq anggoer, chimmîr*, Ar.
 WIJNDROESEM, m. *ampas (dedegan) anggoer*.

WIJNDRUIF, vr. *boewah anggoer*.
 WIJNFLESCHE, vr. *bôttol anggoer*.
 — met twee ooren en eene tuit, *garâbah*, Perz.
 WIJNGAARD, m. *wijnstok, pônho anggoer*.
 Wilde —, *pringyat, anggoer hoetan*.
 WIJNGAARDBLAD, o. *dâwon pônho anggoer*.
 WIJNGAARDENIER, m. *toekang kebon pônho anggoer*.
 WIJNGAARDLOOT, vr. *tjangkôkan pônho anggoer*.
 WIJNGAARDRANK, vr. *tjâbang pônho anggoer*.
 WIJNGEEST, m. *roh anggoer, âraq anggoer*.
 WIJNGEUR, m. *bâwoe anggoer*.
 WIJNGLAS, o. *glas anggoer, L., ptâla*, mandom *kâja*.
 WIJNGOD, m. *râma*, Sansk. (de Bachus der Hindoes).
 WIJNHANDEL, m. *perniagâan ajer anggoer*.
 WIJNHANDELAAR, m. *orang bernîaga anggoer*.
 WIJNHUIS, o. *roemah orang djoewal anggoer*.
 WIJNKELDER, m. *goedang anggoer*.
 WIJNKOOP, m. *pemblian anggoer*.
 WIJNKOOPER, m. *orang djoewal anggoer*.
 WIJNKRUIP, vr. *pâsoe bakas anggoer*.
 WIJNLAND, o. *tânah pônho anggoer, kebon anggoer*.
 WIJNLEZEN, o. w. *poengoet boewah anggoer*.
 WIJNLEZER, m. *orang poengoet boewah anggoer*.
 WIJNMAAND, vr. *boelan oqtober*.
 WIJNMAAT, vr. *soekâtan anggoer*.
 WIJNMOER, vr. *dedegan anggoer*.
 WIJNMOST, m. *ajer anggoer bahâroe*.
 WIJNFERS, vr. *apitan boewah anggoer*.
 WIJNFIJF, vr. *pipa ajer anggoer*.
 WIJNFROEJE, o. *tjonto ajer anggoer*.
 WIJNREUK, m. *bâwoe anggoer*.
 WIJNRUIT, vr. *aroeda, sadzâb*, Ar., *sadâb*.
 WIJNSOEP, vr. *sôp anggoer*.
 WIJNSTEEN, m. *bâtoe anggoer, tharthir*.
 WIJNSTEENGEEST, m. *roh tharthir*.
 WIJNSTEENZOUT, o. *asam tharthir*.
 WIJNSTEENZUURZOUT, o. *gâram asam tharthir*.
 WIJNSTOK, m. *pônho anggoer*.
 WIJNTAPERIJ, vr. *kadei orang djoewal anggoer*.
 WIJNTIJD, m. *mâsa boewah anggoer*.
 WIJNTON, vr. *tong ajer anggoer*.
 WIJNTROS, m. *tandan boewah anggoer*.
 Een —, *boewah anggoer sa-tandan*.
 WIJNVERLATEN, o. w. *sâlin anggoer paadda lâjin tong*.
 WIJNVERVALSCHEN, o. w. *tjampor ajer anggoer*.
 WIJNVLAK, vr. *tjoring ajer anggoer, nôda anggoer, L*.
 WIJNZAK, m. (lederen —,) *zigâq*, Ar., *chik*, Perz.
 WIJNZUIPER, m. *chimmîr*, Ar.

WIJS, b. n. *berboedi*, *boedimân*, *bidjaq*.
Een — mensch, *orang boedimân*.
Naardemaal Hij wijzer is dan al de wijzen, *sedang ialah jang terlebeh bidjaq derri paadda segalla kâkim*, M. S. R. 1.

WIJS, vr. manier, *tjara*, *roepa*, *prî*.
De — van oorlogvoeren, *prî berprang*.
Op deæ —, *tjara* (roepa) *bagini*, *bagini roepa*, L., *dengan demikiën*, *dengan sa-demikiën*, S. R. 160.
Op geenlei wijze, *sa-kâli-kâli tâda*.
Op die —, *bagitoe roepa*, *demikiën itoe*, *atas prî itoe*, *atas prî jang demikiën itoe*.
—, wijze, *gewoonte*, *âalat*, Ar.
Bij wijze van, *bi-thariq*, Ar., *atas prî*.
's Lands — 's lands eer, *âadut negri djâdi hormat negri*.
Op die — dan, *hatta demikiën itoe*, S. R. 7.
—, zangwijs, *toon*, *râgam*, *lâgoe*, L.
—, dreun van muziek, *pelâpoer*, L.

WIJSBEGEERTE, vr. *filsofat*, Ar., *ilmoe hikmat*, Ar.
Stellingen, die met de — strijden, *sjarth jang melâwan filsofat*.

WIJSGEER, m. *filosof*, Ar.
De — en, *ahlo'-'hikmat*, Ar.
Heilige —, *maharst*, *maharsjt*, Sansk.

WIJSGEERIG, b. n. *filsofat*, Ar.
—e redevoering, *chothbat filsofat*.

WIJSGEERIGLIJK, bijw. *dengan filsofat*, *se-perti filosof*, Ar.

WIJSHEID, vr. *boedi*, *hikmat*, Ar., *boedi bitjara*.
Om zijne — te openbaren, *kârana menjatâkan hikmatnja*, M. S. R. 10.

WIJSNEUS, m. *orang jang mengâda-ngâda*.

WIJSSELJK, b. n. *dengan boedi bitjara*.

WIJSVINGER, m. zie **VINGER**.

WIJTASCH, vr. *boqtjâ*.

WIJTEN, b. w. *bangkil*, *tjeld*, *bangkil*, L.
—, *beschuldigen*, *toedoh*.

WIJWATER, o. *ajer dâd*, *ajer harâm*.

WIJWATERKWAST, m. *djamboe-djamboe ajer dâd*.

WIJWATERYAT, o. *tampat ajer dâd*.

WIJZE, m. *orang boedimân*, *orang âarif*, *orang jang boedi bitjaranja*.
Een —, *wiens woord kracht van wet heft*, *moftt*, Ar.
De — n uit het oosten, *nadjoes derri paadda benoewa masriq*.
—, bij de Hindoes, *risjt*, *rist*, *risi*.
Heilige —, *moent*, Sansk.
—, vr. manier, zie **WIJS**, vr.

WIJZEN, b. w. *toendjoeg*.
Den weg —, *toendjoeg djâlan*.
Niet goed —, *mis* —, (van een kompas,) *sambir*.
Van de hand —, *toelaq*, *tâda tarima*.

WIJZER, m. *jang menoendjoeg*, *penoendjoeg*.
—, zie **UURWIJZER**, enz.

WIJZERBORD, o. *wijzerplaat*, *pâpan* (*loft*) *djâroem djâm* (*orlôdji*, L., verb.)

WIJZERNAALD, vr. *djâroem orlôdji*, L., *djâ-roem djâm*.

WIJZIGEN, b. w. *atorkan dengan peroebâhan*, *mengoebahkan*.

WIJZIGING, vr. *peroebâhan*.

WIJZING, vr. *regterlijk vonnis*, *kapoetoesan foekoem*.

WIKKE, vr. *peulvrucht*, *moesang*, *tjâwaq*, *kâtjang*, *hamts*, Ar.

WIKKELEN, b. w. *bâbat*, *melilit*.
Zich in iets —, *tjampor dâlam perkâra*, *tjampor perkâra*.

WIKKEN, b. w. *timbang dengan tângan*.
—, *optillen*, *tâting*, *angkat*.

WIL, m. *mâwoe*, *nâw*, L., *kahandaq*, *irâ-dat*, Ar.
De — Gods, *kahandaq Allah*.
Vrije —, *ichttâr*, Ar.
—, *opzettelijke begeerte*, *sahâdja*, *tsamd*, Ar.
Zijnen — uitvoeren, *melakoekan kahandaqnja*.
Om zijnent —, *kârana dia*.
Om Gods —, *kârana Allah*.
Uiterste —, *watsiat*, Ar.

WILD, b. n. *liar*, *djâlang*, *gâlaq*.
—, *schuw*, *djârah*.
Een — dier, *binâtang liar*.
De — e dieren, *morga-satna* (*stîwa*).
Een — e buffel, *karbaw djâlang*.
Een — e stier, *bantêng*.
Eene — e geit, *kambing hoetan*.
— e duiven, *poenei*.
Een — zwijn, *bâbi hoetan*.
— vleesch in eene wonde, *dâging jang djâhat*.
— maken, *djadikan gâlaq*, *menggâlaq-kan*, *békin gâlaq*, *meliarkan*.
— e wijngaard, *pringgat*.

WILD, o. (van nooit bebouwden grond,) *hoetan*.
Dieren in het —, *binâtang di hoetan*.
In het — e weg, *onbesuisd*, *rambang*.
Kinderen, die in het — loopen, *ânag jang tâda di paliharâkan sakâli*.
— e dieren, *binâtang jang boewas*.
Zijne zaken in het — laten loopen, *tâda djâgu atas bârang perkâra sendirinja*.

WILD, o. (vleesch, wildbraad,) *dâging per-boeroewan*.
—, *wild gedierte*, *perboeroewan*.

WILDBAAN, vr. *rebâna*.

WILDBRAAD, o. zie **WILD**, o.

WILDE, m. *orang liar*, *orang rimba*, *orang di hoetan* (ook: *orang hoetan*, doch meer gebruikelijk voor het onder dien naam bekende dier).

WILDERNIS, vr. *hoetan*.
Eu de vorst ging gedurig in de — sen jagen, *makka baginda poon sedakâla perji*

memboeroe kudalam hoetan, S. R. 7.
—, digt woud, *rimba*.
Zich zelve in de — sen en woeste wou-
den wegwerpen, *memboewangkan dirinja*
di dalam hoetan rimba belantara.
Grootte —, *rimba raja*.
—, woestijn, *goeron*.
WILDHEID, vr. woestheid, (van levende
schepselen,) *prí liar. prí gálaq*.
—, (der natuur,) *kalakoevan hoetan*.
WILDVREEMD, b. n. *halat (using) sakáli*.
WILDZANG, m. *boenji boerong di hoetan*.
—, onwelluidende muziek, *rágam jang*
djanggal.
WILG, m. *itoganagi*, Jap.
WILLEKEUR, vr. *kahandaq háti, ichtiár*, Ar.
—, luim, *tingkah*.
Naar —, *dengan toeroet kahandaq háti,*
dengan toeroet nufsoe, dengan ichtiár.
WILLEKEURIG, b. n. *jang toeroet kahandaq*
háti.
Een — mensch, *orang jang toeroet ka-*
handaq hatinja.
—, *bijw. dengan toeroet kahandaq háti*.
WILLEN, b. en o. w. *máwoe, máw, L.,*
handaq.
—, gaarne doen, *soeka*.
—, begeeren, wenschen, *rághib, Ar.*
Hij wil onder zeil gaan, *makka ia má-*
woe berlájar.
Niet — groeijen, (van kinderen,) *koentét*.
Die rijst is zeer gewild, *makka bras itoe*
lákoe sakáli.
Het —, *kahandaq*.
Die wil en den wil bezit, *jang meng-*
handáki dan berkahandaq.
WILLENS, *bijw. met opzet, dengan sahádja,*
dengan di sahádja, dengan sengálja, deng-
an niat.
— of onwillens, *máw trá máw, L.,*
máwoe tiáda máwoe, soeka tiáda soeka.
— of onwillens, niemand mijner die-
naren durft mij, die den wil bezit, we-
derspreken, *soeka tiáda soeka poon pe-*
gáweikoe itoe akoe jang ampoenja kaha-
ndaq tiáda bráni sa-orang berkáta-káta,
I. J. 98.
WILLIG, b. n. bereid en genegen, *sadia*
serta soeka.
—, vrijwillig, *dengan ichtiár, dengan*
soeka háti.
—, gediensstig, *soeka toelong*.
—, gezocht, gewild, *lákoe, orang máw bli*.
WILLIGEN, o. w. in prijs stijgen, *nájiq*
harga, djádi lákoe sakáli.
De rijst begint te —, *bras moelá-t ná-*
jiq harga.
WILLIGHEID, vr. *kahandaq jang bájiq*.
—, gewildheid, *lákoe*.
WILLIGLIJK, *bijw. dengan soeka háti*.
—, uit vrijen wil, *dengan ichtiár*.
WIMPEL, m. *bandéra pandjang, oelon-*
oelon.

Zekere oorlogs—, *lelajang*.
WINBAAR, b. n. *jang dápat di alihkan*.
WIND, m. *angin, hawá, Ar., bád, Perz.*
wáta, Sanskr.
Hecte —, *angin pánas*.
Omdat zij getroffen werden door den
— der vleugelen van Djintajoe, *sabah*
kena hawá sajánja Djintáje itoe, S. R. 99.
Koude —, *angin dingin*.
Koude onstuimige —, *tsartsar, Ar.*
Land—, *angin dárat*.
Zee—, *angin láwt*.
Veranderlijke —, *angin pentjaroeba,*
angin ber-áti-áti.
De landen boven den —, (Indie, Ara-
bie, Perzie) *tánah di atas angin*.
De landen beneden den —, (beoosten
Achin) *tánah di báwah angin*.
Weste—, *angin lárat*.
Bij den — zeilen, *menjoesoer angin*.
De — verandert, *angin ber-áti*.
Met alle — en draaijen, *poetar blá kang*
lájín bijára.
En beval den — stil te zijn, *dan me-*
njoeroeh angin berhénti, M. S. R. 64.
Iets in den — slaan, *tiáda ingat,*
tiáda indahkan, abeikan, laleikan, tiáda
menbilangkan.
Kwade — en verdrijven, *menghaloe kan*
angin jang djáhat.
Benaauwende — en verdrijven, *menga-*
loewarkan hawá jang menjesaq, K. O.
Branderige — en, die in het bloed tus-
schen vel en vleesch zijn, verdrijven,
mengaloe warkan angin gátal kapada dárah
jang antára koelit dan dáging, K. O.
— en, die opstijgende, benaauwen, *naar*
beneden drijven, menoerankan hawá jang
nájiq menjesaq, K. O.
Opgehoopte — en, *hawá jang bersta-*
pool, K. O.
Veel — maken, *áda perlenté sakáli*.
Vóór den —, *angin toeroetan*.
In den —, tegen—, *angin derri haloe-*
wan, angin beloq.
WINDAS, o. *dawár, Ar., poetáran, ingenio,*
eig. *engenho, Port.*
WINDBOOG, m. (die stormwind veroorzaakt),
gándiwa wáta, Sanskr., gandé wáta.
WINDBOOM, m. *pengongkil poetáran*.
WINDBREKEND, b. n. een — middel, *obat*
jang poekol angin jang di dálam badan.
WINDBREKER, m. zie *POGHER*.
WINDBUI, vr. *bájoe*.
WINDBUS, vr. *sanápang angin*.
WINDE, vr. gewas, *dáwon kangkong*.
WINDEI, o. *sembocwoe, telór jang tiáda ber-*
koelit.
Dat ligt hem geene — jeren, *dia poenja*
ájam bertelor amas.
WINDEL, m. zie *LUUR*.
WINDEN, b. w. op—, *poetar, likas*.
—, omwinden, *bábat, lilit*.

- Tot een kluwen —, *gompalkan*.
 Een lapje om den vinger —, *melilitkan djari dengan kâjin*.
 In doeken —, *djoedjong*, L.
WINDERIG, b. n. *ber-angin*, *bânjaq angin*.
 —, winden veroorzakende, *mendjadikan angin*, *baperanginkan*.
 —, gekkelijk, *rongkah*, L.
WINDERIGHEID, vr. *kalakoewan jang ber-angin*.
 —, gekkelijkheid, *pri orang rongkah*, L.
 —, zie **OPGERLAZENHEID**.
WINDGOD, m. *bâjoe*, *wâjoe*, Hind.
WINDING, vr. *pembabatan*, *hâl melilitkan*, *pelilitan*.
 —, zie **OPWINDING**.
WINDJE, o. *boemâta*. (*crepitus ventris*).
WINDKANT, m. *sablak angin*.
WINDMAKER, m. zie **POCCHER**.
WINDMETRUKUNDE, vr. *ilmoe mengoekoer angin*.
WINDMETER, m. *pengoekoer angin*.
WINDMOLEN, m. *penggilingan jang di poetar angin*.
WINDPOMP, vr. *pompa angin*, L., *hambosan angin*.
WINDSCHADE, vr. *karoegian kârana di roesaqkan angin*.
WINDSEL, o. *kâjin bâbat*, *kâjin bârot*.
WINDSPIL, vr. *poetâran lâwang*.
WINDSTILTE, vr. *todohnja angin*.
WINDSTREEK, vr. *djalannja angin*, *tâpas angin*.
WINDVAAN, vr. *pengâpar*, *gâda-gâda peng-poh*, *tonggol angin*.
WINDVLAAG, vr. *bâjoe*.
WINDWAARTS, bijw. *ka-sablak angin*.
WINDWEGER, m. *timbângan angin*.
WINDWIJZER, m. zie **WINDVAAN**.
WINDZEEL, o. *tâli sauh*, *tâli djangkar*, L., *tâli poetâran lâwang*.
WINDZIJDE, vr. *sablak angin*.
WINDZUCHT, vr. *opzwellung van den buik*, *proet gambong*.
WINGEWEST, o. *djadjahan*, *tânah jang tâloq*.
WINKEL, m. zie **HOEK**.
 —, van koopwaren, *kadei*, *wârong*, L.
 —, doen, *boekâ wârong*, L., *pégang toko* (*kadel*).
WINKELN, o. w. *berkadei*, *pégang toko*, *boekâ wârong*, L.
WINKELGOED, o. *winkelwaar*, *bârang dagangan*, *bârang-bârang di toko*.
WINKELHAAK, m. *sikoe-sikoe*.
WINKELIER, m. *toewan toko*, *orang jang pégang toko*, *orang berdjoewatan*, *orang jang pégang kadei* (*wârong*, L.).
WINKELJONGEN, m. *boedjang toko*, *hambakadei*.
WINKELLAMP, vr. *palita wârong* (*kadei*), *lampo toko*.
WINKELNERING, vr. *pendjoewatan di toko*, *lakoenja bârang dagangan kadei*.
- WINKELWAREN**, vr. *meerv. kadeian*, *bârang-bârang di toko*.
WINNEN, b. w. door den handel, *berlâba*, *dâpat oentoeng*.
 Al wie wint, *bârang stâpa jang berlâba*, M. S. R. 35.
 —, verwerven, *beroleh*, *dâpat*.
 —, behouden, *oentoengkan*, *ka-oentoeng-an*.
 —, in het spel, *menangan*.
 —, in den krijg, *menang*, *âbad*, *ghâlib*, Ar.
 —, kinderen, *berânag*, *dâpat ânag*.
 — in gezondheid, *djâdi bâjig*, *sombah*.
 De kost —, *dâpat rezeqi*.
WINNER, m. *orang jang berlâba*, zie **WINNEN**.
 —, overwinnaar, *orang jang mengâlâhkan*, *ghâlib*, Ar.
WINNING, vr. *winst*, *lâba*, *oentoeng*, *bâti*, *bathi*, Jav.
 De *winst* deelen, *membahâgt lâba* (*oentoeng*, L.).
WINSTDERVEND, b. n. *jang membrt lâba*, *jang djâdi lâba* (*oentoeng*, L.).
WINSTDERVING, vr. *kakoerângan lâba*.
WINTER, m. de Maleijer kent onzen — niet en heeft daarvoor het regensizoen of *moesim hoedjan*, *moesim bârat*.
 Den — (het regensizoen) overblijven, *overwinteren*, *menâhon*.
WINZUCHT, vr. *lôba akan lâba*, *kapêngin maw dâpat oentoeng*, L.
WINZUCHTIG, b. n. *berlôba akan lâba*.
WIP, vr. één oogenblik, *sa-sâat*.
 Met eene — kom ik terug, *dengan sa-sâat djoega kita poelung*.
 —, aan eene put, *sanggoetan*, *kilângan*.
 —, zie **WIPGALG**.
WIPBALK, m. *kâjoe sanggoetan*.
WIPBRUG, vr. *djambâtan djongkat-djongkâtan*, *djambâtan sanggoetan*.
WIPGALG, vr. *kâjoe djongkat-djongkâtan*.
WIPEMMER, m. *timbâ sanggoetan*.
WIPPEN, b. w. *târêq* *dengan sanggoetan*, *sanggoetkan*, *mendjongkat*.
 —, o. w. *sanggoet*, *djongkat*, *dangdang*, *dondângan*.
 —, zie **SPRINGEN**.
WIPPLANK, vr. *djomplângan*, *pâpan djongkâtan*, *pâpan sanggoetan*.
WIPSTOK, m. *sanggoetan hamboesan*.
WIS, b. n. zie **GEWIS**.
WISCH, vr. *doekje*, *kâjin sêkkat*, L., *sâpoe*, *pesâpoe*.
 —, zie **TEEN**, **TWIJG**.
WISJEWASJE, o. *tiâda apa-apa*, *bârang sedikit*.
 —, zie **BEUZELING**.
WISKUNDE, vr. *ilmoe riâdlî* (*riâzi*), *handasat*, van het Perz. *andâz*.
WISKUNSTIG, b. n. *atas sjarth riâdlî*.
WISKUNDIGE, m. *wiskunstenaar*, *moehandis*.

WISMUTH, o. (bergstof), *amas oerong*.
 WISPELTURIG, b. n. *tiada karoewan, éboq, L., burressét, L., penjaroeba*.
 —, dwaas, *oloq-oloq*.
 Eene — e handelwijs, *pekaradjään oloq-oloq*.
 WISPELTURIGHEID, vr. zie ONBESTENDIGHEID.
 WISSCHEN, b. w. *sikat, sékkat, L., békin brisik*.
 —, vegen, *sápoë, menjápoë*.
 —, uit—, *hápoëskan, boewang*.
 WISSCHER, m. *penjápoë, sesápoë, L.*
 WISSCHERSSTOK, m. *kájoe (gágang) penjápoë*.
 WISSEL, m. *wisselbrief, soerat toekáran*.
 WISSELAAR, m. *toekang oewang, toekang toekar oewang, toekang oerop*.
 WISSELBAAR, b. n. *jang dápat di toekar*.
 —, veranderlijk, *jang bereoebah*.
 WISSELBAARHEID, vr. *ka-oebáhan, prt jang ber-oebah*.
 WISSELBANK, vr. *kadei toekar oewang, tempat toekar oewang (doewit, L.)*.
 WISSELEN, b. w. *toekar, menoekar, oerop*.
 Geld —, *toekar oewang*.
 Van paarden —, *verwisselen, ganti koeda*.
 Woorden —, *berkáta-káta, berbantjang-bantjang*.
 Tanden —, *ganti gigi*.
 Tanden —, (van paarden), *koepaq*.
 WISSELHANDEL, m. *perntagáan soerat toekáran*.
 WISSELHEER, m. *kapála bank*.
 WISSELHUIS, o. *roemah toekar oewang*.
 WISSELING, vr. *toekáran, penoekáran*.
 WISSELKANS, vr. *oentoeng soerat toekáran*.
 WISSELKIND, o. *ánaq harám jang meng ganti ánaq halál*.
 WISSELKOERS, vr. *harga soerat toekáran*.
 WISSELKLEED, o. *persálin*.
 WISSELLOON, m. en o. *bást*.
 WISSELPLAATS, vr. *tampat ganti koeda, roemah pos koeda, L.*
 WISSELREGT, o. *haq soerat toekáran*.
 WISSELREKENING, vr. *bilángan (hesab) soerat huloengon*.
 WISSELVALIG, b. n. *ka-oebáhan, tiada karoewan*.
 WISSELVALLIGHEID, vr. *prt jang ka-oebáhan, prt jang berganti-ganti*.
 WISSELVALLIGLIJK, bijw. *atas prt jang ber-oebah, dengan tiada karoewan*.
 WISSELWINST, vr. *bást*.
 WIT, b. n. *poetih*.
 —, bleek, *bestorven, poetjat*.
 Het — te gedeelte van sommige bloemen, *sapa*.
 — te kleur, *warna poetih*.
 —, zoo als sommige menschen en buffels, *boelé*.
 Zwart op —, *soerat tanda tángan*.

Het — van een ei, *poetih telòr*.
 — te vloed, zie **VLOED**.
 — vocht, dat als een floers somtijds het oog bedekt, *poetih berkaloebong*.
 —, om naar te schieten, doel—, *tanda sasáran*.
 Het — of onbeschreven gedeelte van een geschrift, *kásjijat, Ar.*
 — masken, *poetihkan, menoetihkan, békin poetih*.
 WIT, o. zie **DOEL**.
 WITAGHTIG, b. n. *poetih sedikit, poetih djoeya*.
 WITBAARD, m. *mónjet hitam dengan djenggot poetih*.
 WITGEFLEISTERD, b. n. *terlòboer dengan kápor poetih*.
 WITGARIG, b. n. *jang berramboet poetih*.
 WITHEID, vr. *kapoetihan, prt poetih, poetih*.
 WITJE, o. *koepoe koepoe*.
 WITKALK, m. *kápor bakal memoetihkan (menjápoë)*.
 WITKWAST, m. *djamboe-djamboe*.
 WITLIJVIG, b. n. *koelit poetih*.
 WITSEL, o. *kápor bakal menjápoë, kápor ténboq*.
 WITTEBROOD, o. *ròtt poetih*.
 WITTEN, b. w. *sápoë dengan kápor, poetihhan, láboer dengan kápor*.
 WITTER, m. *toekang sápoë kápor*.
 WITWERKER, m. *toekang almárf (lamárf, L.)*.
 WOEDE, vr. *gálaq*.
 —, *toorn, amárah, márah, L., morka, Hof*.
 WOEDEN, o. w. *djádi márah seperti gila*.
 — van toorn, *ringoetan, L.*
 —, tieren, razen, *ingar-bángar*.
 De — de zee, *láwt bertjaboel*.
 WOEDEND, b. n. *gálaq, boewas, geram*.
 Een — e hond, *andjing gálaq*.
 Een — e tijger, *hartimaw gálaq*.
 Een — mensch, *orang jang geram, orang jang terláloe amat amárah*.
 WOEKER, m. *ribbán, Ar., roebiat, Ar., boenga oewang jang terláloe bánjaq*.
 WOEKERAAR, m. *rab-d, Ar., rabin, Ar., orang jang mákan boenga oewang terláloe bánjaq*.
 WOEKEREN, b. w. *mákan ribbán, mákan boenga oewang terláloe bánjaq, mákan bást oewang, mákan ganda-berganda*.
 WOEKERGELD, o. *derham (oewang) ribbán*.
 WOEKERHANDEL, m. *perntagáan dengan ribbán*.
 WOEKERWINST, vr. *lába roebiat jang boekan pátoet*.
 WOEKERZUCHT, vr. *loba akan ribbán (roebiat)*.
 WOELACHTIG, b. n. van eenen zieke, *balisah, kaloh kassah*.
 —, onrustig, *tiada bólek diam, máw ganggoe sahádja*.

- WOELEN**, b. w. winden, *bábat, láli*.
 —, onrustig zijn, zooals een zieke, *lisah, balisah, kaloh kassah*.
 —, lastig zijn, *ganggoe, gádoeh*.
 —, zie WROETEN.
- WOELGEEST**, m. *pengganggoe, orang híroeháru, orang ganggoe sádjá*.
- WOELIGHEID**, vr. van eenen zieke, *kala-koewan balisah*.
- WOELING**, vr. omwinding, *pembabátan, pe-lilitan*.
- WOELSEL**, o. *bárang babátan*.
- WOELZIEK**, b. n. *jang soeka gádoeh, orang menggapar*.
- WOENSDAG**, m. *hárt aròd, hárt rebo*, L.
- WOERHAAN**, m. zie FAZANT.
- WOEST**, b. n. van gronden, *hoetan*.
 Een geheel — land, *tánah hoetan sahádja, mawát, Ar.*
 —, eenzaam, *soenji, soenji-sinnjap, sept, L.*
 —, onbeschaafd, *pankòh, tíada táhoe ádat*.
 —, ruw, *gárang*.
 —, wild, *gálaq, boewas*.
 Zijne manieren zijn zeer —, *kalakoe-wannya terláoe gárang, S. R. 9*.
- WOESTELJK**, bijw. zie RUWELJK.
- WOESTENIJ**, vr. *rímba, beluntára, goeron*.
- WOESTHEID**, vr. van gronden, *kalakoewan hoetan*.
 —, eenzaamheid, *kasoenjian*.
 —, zie LOSBANDIGHEID.
- WOESTIJN**, vr. barre woestenij, *goeron, bá-diat, Ar., tánah máti, pádang belantára*.
 —, begroeiide wildernis, *hoetan*.
 De — (der Israëlitén), *el tíh, Ar., Rich.*
- WOESTIJNBEWONER**, m. *orang bedawí, Ar., badwí, Ar.*
- WOL**, vr. *boeloe domba, boeloe bírt-bírt-isoef, Ar.*
 Veel geschreeuw maar weinig —, *alang kapálang*.
- WOLBAAL**, vr. *károng boeloe domba*.
- WOLBOOM**, m. *póhon kápòq, rangát, póhon randoe*.
- WOLF**, m. *goerk, Perz., dzib, Ar.*
- WOLFSKUIL**, m. *serlong, pellóang*.
- WOLFSFOOT**, m. (*Lycopodium*) *koempaai*. Soend.
- WOLFSWORTEL**, m. (*Aconitum lycoctonon*) *chániq'òdz-dzib, Ar. (zib)*.
- WOLK**, vr. *awan, méga, még, Perz., mégha, Sansk., méga, Jav.*
 —en, *awan-awan, awan-kamáwan*.
 Eene witte —, *awan poetih*.
 Zamengepakte —en, *rakan, Ar.*
 Donkere —, *ramang, rammang*.
 Eene regen—, *awan mengandong hoedjan*.
 —en, die tegen elkander indrijven, *ima-ima*.
- WOLKAARDE**, vr. *sisir boeloe domba*.
- WOLKAARDEN**, b. w. *menjisir boeloe domba*.
- WOLKACHTIG**, b. n. *seperti awan, sa-roepa méga*.
- WOLKBREUK**, vr. *hoedjan goegoer*.
- WOLKENGODEN**, m. meerv. *mambang*.
- WOLKENHEMEL**, m. *akas awan-awan*.
- WOLKJE**, o. *awan ketjil*.
- WOLKIG**, b. n. *ramang, tedòh, ber-áwan-áwan*.
- WOLKOOPER**, m. *orang djoewal boeloe domba*.
- WOLLEN**, b. n. *boeloe domba, boeloe, isoef, Ar.*
 — stof, *kájín boeloe, kájín isoef*.
- WOLLENGAREN**, o. *benang boeloe domba*.
- WOLLENHANDEL**, m. *perntugáán boeloe domba*.
- WOLLENWEVER**, m. *orang tenoen boeloe domba*.
- WOLLIG**, b. n. *berboeloe*.
- WOLLIGHEID**, vr. *prí jang berboeloe*.
- WOLVENDAK**, o. (dat aan vier zijden afloopt) *atap kí-mas kahoerap*.
- WOLVERWEN**, o. w. *tjelop boeloe (kájín boeloe)*.
- WOLVIN**, vr. *goerk betina*.
- WOLVLOK**, vr. *gompal boeloe domba*.
- WOLWASSCHEN**, o. w. *tjoetjí boeloe domba*.
- WONDARTS**, m. zie CHIRURGIJN.
- WONDARTSENJIJ**, vr. zie CHIRURGIE.
- WONDBAAR**, b. n. *jang dápat di loeka, jang boleh kena loeka, L., tíada betoewah*.
- WONDBAARHEID**, vr. *kalakoewan jang tíada betoewah (betah, L.)*.
- WONDBALSEM**, m. *obat loeka*.
- WONDE**, vr. *loeka*.
 —, die het gebeente treft, *moenaqqilat, Ar.*
 Eene ligte vreesch—, *bádlíat, Ar.*
 Eene — ontvangen, *kena loeka*.
 Doodelijke —, *loeka kamatian*.
 Eene oude —, *loeka láma, nátsoer, Perz.*
- WONDEN**, b. w. *meloeka, meloeká-f*.
 —, van onderen door eenen bamboezen vloer, *roedja, ródoq*.
- WONDER**, o. wonderwerk, *mòedjizat, Ar., perboewátan jang ádjáib*.
 —, iets dat verwondering wekt, *tjangángan*.
 Zij is een — van schoonheid, *makka orang pampopoewan tíoe terláoe amat éloq párasnja*.
- WONDERBAAR**, b. n. wonderlijk, als een wonder, *sa-bagei mòedjizat, hírán sakáli*.
 —, kostbaar, *éndah-éndah*.
 —, vreemd, zeldzaam, *djárang, ádjáib, Ar.*
- Wonderbare dingen, *ádjab, Ar.*
- WONDERBAARLIJKHEID**, vr. *prí jang ádjab, kalakoewau jang hírán sakáli*.
- WONDERBEELD**, o. *pátong mòedjizat*.
- WONDERBLOEM**, vr. (*Mirabilis*), *kumbang pági sóré*.
- WONDERBOOM**, m. *kruisboom, póhon djáraq*.
- WONDERBOOMOLIE**, vr. *minjaj djáraq*.
- WONDERDAAD**, vr. *perboewátan mòedjizat*.

WONDERDIER, o. *binatang jang adjaib*.
 WONDERDOENER, m. *jang berboewat moudizat*.
 WONDEREN, o. w. zie VERWONDEREN.
 WONDERKRACHT, vr. *kasaktian, saqt*.
 WONDERLIJK, b. n. zie WONDERBAAR.
 WONDERLIJKHEID, vr. *pri jang adjaib*.
 WONDEROLIE, vr. *bondet*.
 WONDERSCHOON, b. n. *terlâlos indah-indah*.
 WONDERSPREUK, vr. *mantra*.
 WONDERSTUK, o. *perboewatan jang adjaib (indah-indah)*.
 WONDHELER, m. zie CHIRURGIJN.
 WONDJZER, o. *tyongkil*.
 WONDKOORTS, vr. *demam loeka*.
 WONDPLEISTER, vr. *kjoq loeka*.
 WONDTEEKEN, o. *pâroet, tanda loeka*.
 WONDWATER, o. *njer obat loeka*.
 WONDZALF, vr. *kjo loeka, obat loeka*.
 WONEN, o. w. *doedoeq, diam, berdiam, tinggal, L., tinggal doedoeq*.
 Tijdelijk —, *ada terhenti*.
 — (van eenen vorst), *jang bertachtu karadjân*.
 Zoo lang wij op dezen berg —, *sa-lâma kita doedoeq di atus goenong ini*, S. R. 21.
 Te Palembang —, *doedoeq di negri Palimbang*.
 WONER, m. *orang pedoedoeq*.
 WONING, vr. huis, roemah.
 —, woonplaats, *tampat doedoeq, tempat kadoedoeqan*.
 Het is ledig in deze —, *hampalah dâlam roemah ini*.
 Vorstelijke —, *astâna*, zie HOF, PALEIS.
 WONNE, vr. *wonst, råwan, masarrat, Ar. (mesra)*.
 WOON, vr. *kadoedoeqan, kadiâman*.
 Zich met der — naar Padang begeven, *pergi doedoeq di negri Padang*.
 WOONACHTIG, b. n. *berdoedoeq, berdiam*.
 WOONBAAR, b. n. *bâjiq akan tempat doedoeq, dâpat di doedoekt orang, bâjiq akan djâdi tempat kadiâman (kadoedoeqan)*.
 WOONHUIS, o. *roemah, roemah tempat kadoedoeqan*.
 WOONPLAATS, vr. *sakinat, Ar., sakinât, meerv.*, zie WONING.
 De — Gods, *arsj Allah, eig. de troon Gods*.
 WOORD, m. waard, *itiq djantan, bebêg laki-laki, L.*
 WOORD, o. *kâta, perkataân, kalâ, Ar., gawî, Ar., loghat, Ar., kalimat, Ar., qil. Ar. sabda, firmân, Ar., foewahat, Ar.*
 Volgens de uitspraak van onze godsdienst mag men hunne — en niet aannemen, *paadda perintah hoekoem kita poenja agama tiadilah boleh di pâkei dia poenja perkataân*, Ml. Br.
 Een opregt —, *kâta benar, gawî el haq, Ar.*, (boven brieven wordt zulks dikwerf geschreven).

Het — Gods, *firmân Allah & kalimat Allah, Ar.*
 Het — des konings, *sabda râdja*.
 Harde — en, *kâta kras, kâta brat*.
 Einde (slot) der — en, *tammal el kalâm*.
 Zijn — geven, (eene gelofte doen om een feest of iets anders te geven na de verhooring van eenen wensch,) *bergawî*.
 Zijne — en volgen, *menoeroet katârja*.
 Een enkel —, *sa-pâtah kâta*.
 Hoor dan nog twee of drie — en, *makka di dengarkan olehmoe doewa tiga pâtah kâta lagi*, M. S. R. 17.
 —, belofte, *djandji*.
 Hij is een man van zijn —, *makka tâlah tetap atas djandjinja*.
 Goede — en geven om iets te verkrijgen, *sarâna*.
 Zijn — breken, *rombaq djandji*.
 Dat zijn geene — en, die men mag bezigen, *itoe boekannya kâta di katâkannja*, S. R. 96.
 Hem de — en uit de keel halen, *mendjoloq katânja*.
 Het —, (de waarheid, Christus,) *qalo l-haq, Ar.*
 WOORDAFLEIDING, vr. *atsal perkataân, toeroenan perkataân*.
 WOORDBREKER, m. *jang merombaq, djandji jang moengkir*.
 WOORDBREKING, vr. *hâl moengkir, merombaq djandji*.
 WOORDBUIGING, vr. *tsaraf, Ar.*
 WOORDELIJK, b. n. *loghawî, Ar.*
 — e verklaring, *pengartian loghawî*.
 WOORDENBOEK, o. *kitab loghat, Ar.*
 WOORDENBOEKKUNDE, vr. *ilmoe 'l-loghat, Ar.*
 WOORDENBOEKSCRJVER, m. *ahlo 'l-loghat, Ar.*
 WOORDENLIJST, vr. *daftar loghat, Ar., soerat perkataân*.
 WOORDENRIJK, b. n. *bânjaq perkataân*.
 Iemand die zeer — is, *orang jang melondjotkan katânja*.
 WOORDENRIJKHEID, vr. *kabanjâkan perkataân*.
 WOORDENSTRIJD, m. *perbantâkan kâta*.
 WOORDGRONDING, vr. *atsal perkawâan, pôbon kâta, nakoe, Ar. (eig. nawoewen), tatsarif, Ar.*
 WOORDHOUDEND, b. n. *woordhouder, jang tetap atas djandji, jang pégang djandji*.
 WOORDHOUDING, vr. *hâl tetap atas djandji, hâl pégang djandji*.
 WOORDJE, o. *perkataân jang ketjil, loghat el-tsagr, Ar.*
 WOORDVORGING, vr. *tâlif, Ar., penghoeboengan kâta*.
 WOORDVOERDER, m. *orang jang berchothbat*.
 WORDEN, o. w. *djâdi, kadatângan*.
 —, in wording zijn, *mendjâdi*.
 Rijk —, *djâdi kâja*.
 Ziek —, *kadatângan sâkit*.

Goed —, *djádi bájiq.*
 Hij beveelt: „word!” en het wordt,
bahoewa bafirmán ia djadilah! makka
djádi ia, M. S. R. 22.
 Want het geringste verstand neemt aan,
 dat iets niet van zelve wordt, noch zich
 zelve doet worden, *kárana sa-koerang-*
koerang boedt menarima ini djoega bahoewa
bárang sasowátor itoe boekan djádi ataw
djadikan sendirinja, M. S. R. 29.
 —, optreden, *nájiq.*
 Koning —, *nájiq rátdja.*
 Getuige —, *nájiq sjaksti.*
 Tot niet —, *tiáda djádi bergoena sa-*
káli.
 —, (lijd. vorm,) *di.*
 Betaald —, *di bájar.*
 WORDEND, b. n. *lági djádi, jang djádi.*
 WORDING, vr. *kál djádi (mendjidh).*
 WORGEN, b. w. zie VERWURGEN.
 WORGING, vr. (met de handen) *kál tjekéy*
lehér.
 —, (met een koord) *kál mengoedjoet,*
pengoedjoetan.
 WORGKOORD, o. *tált mengoedjoet, tált bakal*
mengoedjoet.
 WORM, m. oelat, hoelat.
 Aard —, *tjátjing tánah, charáthin, Ar.*
 Darm —, *tjermi, krimé, kermé, Jav.,*
kremis, Soend., krimí, Sansk., tjátjing,
tjermé.
 Brand —, *tjátjing kambing.*
 Draad —, *tjátjing káki.*
 Hout —, koren —, *boeboq.*
 Oor —, *oelar koeping, tampiris.*
 Spuit —, *tjátjing lipat.*
 Steen —, *oelat bidei.*
 Water —, paal —, *kápang.*
 Zijde —, *oelat bersoetri.*
 —, wormpje in de kweeni (eene mangga-
 vrucht), *bólor.*
 —, made, *tentádoe, hoelat.*
 Slijm —, *tjátjing ingos.*
 —, wormpje, dat somtijds in het aan-
 gezigt komt, huidwormpje, *amah.*
 —en, die op gezette tijden bij de klip-
 pen in zee drijven en ingezult worden,
wár.
 WORMEN, o. w. *bekardja dengan soesah sa-*
káli.
 WORMKRUID, o. *obat tjátjing, obat krimé.*
 WORMPJE, o. oelat ketjil, zie WORM.
 WORMSTEEK, vr. *bakas di mákan boeboq,*
lobang oelat.
 WORMSTEKIG, b. n. *di mákan oelat (boeboq),*
 zie WORM.
 WORMVISCH, m. *ikan tjátjing, (oneetbaar).*
 WORMZIEKTE, vr. *sákit tjátjing, sákit krimé.*
 WORM, m. *peloétáran, pelimpáran, kál me-*
loetar.
 —, dragt van dieren, *boenting.*
 WORST, vr. *oeroetan, L.*
 WORSTELAAR, m. *órang bergoemoel.*

WORSTELLEN, o. w. *bergoemoel, begómél &*
bagoemol, L., berkoesjti, geloet, Jav.
 WORSTELING, vr. *kál bergoemoel, koesjti,*
Perz., kál begómél, L.
 WORSTELKUNST, vr. *ilmoe bergoemoel.*
 WORSTELPERK, o. *tampat órang bergoemoel.*
 WORTEL, m. *akar, matjar, Ar.*
 Zekere geneeskragtige —, *djadwár &*
zadwár, Ar. en Perz.
 — van eenen boom, *akar póhon.*
 —, die in het water gelegd wordt om
 de visschen te bedwelmen, *toeba.*
 —, peen, *bortel, verb.*
 —, oorsprong, *póhon, atsal, Ar.*
 — schieten, *ber-ákar.*
 WORTELEN, o. w. *ber ákar, toemboeh akar.*
 WORTELHOUT, o. *kájoe akar.*
 WORTELSCHIETING, vr. *kál ber-ákar.*
 WORTELTEJE, o. *akar ketjil.*
 WORTELWOORD, o. *póhon perkataán.*
 WOUd, o. *rímba, alas, Jav., eig. halas.*
 —, wildernis met struiken, boomen enz.,
hoetan.
 — in, — uit, *másog hoetan terbit hoetan.*
 Vele onbekende wildernissen, —en en
 woestenijen doorgetrokken zijnde, *bebrápa*
melaloeví hoetan rímba belantára jang
tiáda berkatahoewan, S. R. 54.
 WOUDBEWONERS, m. meerv. wilde dieren,
íst rímba, S. R. 6.
 WOUDBEEZIE, vr. *boewah karéndang, boewah*
bomberrettian, Soend.
 WOUDEZEL, m. *kaldé hoetan, kaldé hoetan, L.*
 WOUdGOD, m. *déwa hoetan, pawána, Sansk.*
 WOUdGODIN, vr. *woudnimf, feré, peré, Perz.*
 WOUdHEER, m. *toewan jang ampoenja hoetan.*
 WOUdOS, m. *banténg.*
 WOUdSLANG, vr. *oelar hoetan.*
 WOUdWACHTER, m. *kapála (djoeroe) rímba.*
 WOUdZWIJN, o. *bábi hoetan, bedoel, Soend.*
 WOUw, m. *hálang, lang, hoeloeng-hoeloeng,*
L., lang dátat.
 WRAAK, vr. *toelah, pembalásan.*
 WRAAKBAAR, b. n. *jang hároes di tjelákan.*
 WRAAKGIERIG, b. n. *soeka toelah, háti*
pedih.
 WRAAKGIERIGHEID, vr. *ingin akan toelah,*
 WRAAKGOD, o. *uitschot, bárang boesog.*
 WRAAKWENSCH, m. *vloek, dód, Ar.,*
lanat, Ar.
 WRAAKZUCHTIG, b. n. zie WRAAKGIERIG.
 WRAAKZWAARD, o. *pedang pembalásan.*
 WRADDEL, m. *djoembil.*
 WRAK, b. n. *roesag, boeroq.*
 Een — schip, *kapal jang roesag.*
 WRAK, o. oud onbruikbaar schip, *kapal*
toewah dan roesag.
 — van een vaartuig, *bábrók-an práhoes.*
L., bakas práhoes jang káram.
 WRAKEN, b. w. *tjéld, menjéld, menjaláhi*
 zie AFWEUREN.
 —, o. w. *afwijken, sambír, simpang.*
 WRAKING, vr. *kál mentjelákan, penjeláán.*

WRANG, b. n. *sepat, sapat, pedar, sedal*.
 —e banaan, *písang sepat (sepat)*.
 —, zuur, *asam, násam*.
 —, scherp, eenigzins bitter, *kalut*.
 WRANGEN, m. meerv. *gáding-gáding*.
 WRANGHEID, vt. *prf jang sepat (sepat)*.
 WRAT, vt. *kakowat, koetil*.
 —ten hebben, *berkoetil*.
 WRATTIG, b. n. *penoeh kakowat (koetil)*.
 WREED, b. n. zie WRANG.
 —, hard, *kras*.
 — van inborst, *thlâlim, Ar. (zâlim)*.
kedjam, gemas, L., djâfi, Ar., djâ-ir, Ar.
 Zeer —, *thlaloem, Ar., zuloem*.
 WREEDAARD, m. *orang thlâlim, orang*
kedjam.
 WREEDAARDIG, b. n. *berparangt thlâlim*.
kedjam, gemas, L.
 —, *bijw. dengan thlâlim, dengan gemas, L.*
 WREEDAARDIGHEID, vt. *wreedheid, parangt*
thlâlim.
 WREF, vt. van den voet, *atasnja kâfi*.
 WREKEN, b. w. *toelah, menoelah, balas*
djâhat.
 WREKER, m. *jang menoelah, penoelah, orang*
jang membâlas djâhat.
 WREKING, vt. *hâl menoelah, pembalâsan*
djâhat.
 WREMELN, o. w. *wricmelen, soelor, me-*
njoelor.
 WREMELING, vt. *hâl menjoorlor*.
 WREVEL, m. *hâti bingis, kabingisan, doeng-*
kol, L.
 WREVELDAAD, vt. *perboewâtan jang djâhat*.
 WREVELIG, b. n. *bingis, asem, L.*
 WREVELWOORD, o. *perkatâan jang kras*
(brat).
 WREMELN, o. w. zie WREMELN.
 WRIJFBAAR, b. n. *jang dâpat di loematkan*.
 WRIJFDOEK, m. *kâjin sékkat, L., kâjin*
gosoq.
 WRIJFSTEEN, m. *bâtoe giling, pipisan*.
 WRIJTEN, b. w. *berbantah, tjerewêt, L.*
 —, *tegenwerpen, melâwan, melintang*.
 WRIJTER, m. *orang berbantah, toekang tje-*
rewêt.
 WRIJVEN, b. w. *schuren, gosoq*.
 Tot poeder —, (op eenen steen) *meloe-*
matkan, pipis, asah.
 Tusschen steenen —, *vermalen, op*
eenen wrijfsteen —, giling.
 —, in—, *smeren, loeloet*.
 Het ligchaam —, *oeroet*.
 De tanden met eenen steen of iets anders — om ze zwart te maken, *tarsei*.
 Het ligchaam drukkende —, *pidjit*.
 De handen —, *kartag tangan*.
 —, *polijsten, oepam*.
 —, *slijpen, asah*.
 Onder den neus —, *verwijten, tampe-*
liq, bangkil, bangkit, L.
 Tusschen de handen —, *gisir, ka-*
loesiq.

Twee ligchamen tegen elkander —, *kisil*.
 WRIJVER, m. *jang menggosoq, enz. zie*
 WRIJVEN.
 WRIJVING, vt. *penggosoq-an, zie WRIJVEN*.
 WRIKBAAR, b. n. *jang dâpat di geraykan*.
 WRIKKEN, b. w. *menggeraykan, menggojjang*.
 —, met eenen pagaai of roeriem, *oewit*,
hoewit, ówat.
 —, o. w. *bergeraq, bergojjang*.
 WRIKKING, vt. *penggerakan*.
 WRINGEN, b. w. *uitwringen, prah, pras, L.*
 De handen —, *kartag tangan, poelas*
tangan.
 Zich — van pijn, *mengroetkan dirinja*.
 WRINGING, vt. *hâl memrah (pras, L.)*
 WRINGSLANG, vt. *oelar petola*.
 De groote —, *oelar mamdoed*.
 WROEGEN, b. w. *sesal, menjesal*.
 Door een wroegend geweten gekweld
 worden, *di mâkan sesal hâti*.
 WROEGING, vt. *hâl menjesal, sesal, pe-*
njesal.
 IJdele —, *sesal jang sia-sia*.
 WROETEN, o. w. *sangkor, songkor, koeroq,*
L., gâroq, garoq.
 —, zie WORMEN, TORREN.
 WROETING, vt. *hâl menjonglor*.
 WROK, m. *damdâm, bintji, doengkol, L.*
 WROKKEN, o. w. *berdamdam, menâroh dam-*
dam, perdamdam.
 En —de in het hart, *dan berdamdam*
dâlam hatinja.
 WROKKIG, b. n. *jang berdamdam*.
 WRONG, vt. *hoofdhoek, dustar, stangan,*
boelang-boelang.
 —, *knoet, incengedraaide haren, kondé,*
djibol.
 Door Hanoman werd het haar van al
 die hijwiven tot —en gemnaakt, *makka*
âleh Hanôman hâbis di kondé:jt goendiq
itoe, S. R. 125.
 WRONGEL, vt. *tjirit dâli*.
 Gedroogde —, *dâdi kring*.
 WUFT, b. n. *ligt van bewe:ing, tjepat*.
 —, *veranderlijk, loepa dan lâlei, bingong,*
tiâla karowan.
 WUFTELIJK, *bijw. dengan loepa dan lâlei*.
 WUFTIGHEID, vt. *onnadeukendheid, prf loepa*
dan lâlei, kalakoewan orang jang tiâda
karowan.
 —, zie VLUGHEID.
 WUIVEN, b. en o. w. *lambei, oelap, L., tjârap-*
tjârap.
 Met de hand —, *lambei dengan tangan*.
 WULP, m. *welp, ângq binâtang liar*.
 WULFSCH, b. n. *doekâna, gâtal, kandji,*
brantjah, L.
 Eene —e vrouw, *parampoewan doekâna*
(gâtal).
 WULFSCHIELJK, *bijw. dengan gâtal (doekâna)*.
 WULFSCHHEID, vt. *ka-inginan, kalakoewan*
doekâna, prf gâtal.

WURGDRAAD, m. (bij de vuurw.) *tákt tjá-ráwat*.
 WURGEN, b. w. zie WORGEN.

WURM, m. zie WORM.
 WURMEN, o. w. zie WORMEN.

X en Y.

Deze letters komen alleen in vreemde woorden voor, en de woorden met IJ moeten onder de I gezocht worden.

Z.

Z, vr. *zá*, Ar.

ZAAD, o. van planten en kruiden, *benih*, *báni*.

— van vorigen oogst, *oesang*.

—, pit, korrel, *bidji*.

—, (sperma) *meni-j*, Ar., *ment*, *geládir*, *dárah poetih*, *zádah*, Perz.

— schieten, *mementjar* (*anzala*) *ment*.

—, (vogeltjes—) *djoewáwoet*.

—, nakomelingschap, *benih*, *bánih*, *báni*.

Ajuin—, *benih báwang*, *bidji báwang*.

— dragen, *berbidji*.

—, (graan), *pádt*.

ZAADADER, m. *oerat ment*.

ZAADBAL, m. zie TEELBAL.

ZAADBOL, m. bioembol, knol, *oembt*, L., *itoe*.

ZAADDORSCHER, m. *orang menebah*, *penebah*, *orang meloebor*.

ZAADHANDELAAR, m. *orang djoewal pádt*.

ZAADHUISJE, o. *koelit bidji*.

ZAADJE, o. *bidji ketjil*.

ZAADKORREL, m. *bidji*.

ZAADLOOP, m. *sákit ment mengálar* (*ka-loewar*).

ZAADDOOGST, m. *penoewean*.

ZAADSCHETING, vr. (van planten) *háal berbidji*.

—, (ejaculatio) *háal berpantjar ment*.

ZAADVLIESJE, o. *selapoet ment*.

ZAADVLOEIJING, vr. door — bevlekt, zoodat men zich eerst moet wasschen, voor dat men bidt, *djoenoeb*, Ar., *djanábat*, Ar.

—, a contactu aut rei venereae imaginatione, *madzj*, Ar., Tsir. 28.

ZAADWINKEL, m. *kadei orang djoewal bidji-bidjan*.

ZAADZAALJER, m. *orang menábor*, *penábor*, *orang menjebor*, L.

ZAADZAK, m. *károng bidji-bidjan*.

—, rijst, *károng bras*.

ZAADZOLDER, m. *djoelá pang*, *loemboeng*, L.

ZAAG, vr. *gírgádjí*, L., *garagádjí*, *girregádjí*.

ZAAGHOUT, o. *kájoe bakal di gírgádjí*.

ZAAGLOON, o. *oepah gírgádjí*.

ZAAGMEL, o. zie ZAAGSEL.

ZAAGMOLEN, m. *kisáran gírgádjí*.

ZAAGSEL, o. *serboeq gírgádjí*.

ZAAGTAND, m. *gígi gírgádjí*.

ZAAGVJLJ, vr. *besst pemboekoq gírgádjí*.

ZAAGVISCH, m. *tjoetjoet pandrom*.

ZAAGVORMIG, b. n. *sa-roepa gírgádjí*.

ZAAIBAAR, b. n. *jang dápat di tábor kan*, *jang bóleh di sebar*.

ZAAIJEN, b. w. *tábor*, *sebar* & *subbar*, L., *menjubbar*, L.

Rijst —, rijstvelden bebouwen, *menjáwah*, *tánam pádt*.

Rijst op hooge gronden —, *torgal*.

Rijst —, om te verplanten, *bájat*, *subbar*, L. (*menjubbar*) *pádt*, L.

Dun gezaaid, *djárang*, *tjeroewf*.

Het gezaaide, *hoema-hoemáin*.

ZAAIJER, m. *penábor*, *orang menábor*, *orang njubbar*, L.

ZAAIJING, vr. *penabóran*, *háal menábor*, *háal njubbar*, L.

ZAAIKOREN, o. *pádt bakal membájat*, *pádt bakal njubbar*, L.

ZAAILAND, o. laag rijstland, *sárah*.

—, zaaikakker, *penbájat benih*, *ládang*, *gága*, Jav.

ZAAILING, vr. *bibit*.

ZAAIMAAND, vr. *boelan* (*moesim*) *membájat*, *boelan menjubbar*, L.

ZAAITIJD, m. *moesim membájat*, zie ZAAIMAAND.

ZAAIVELD, o. zie ZAAILAND.

—, akker, *bendang*.

ZAAIZAAD, o. *bidji-bidjan*, *bibit*, L., *zariát*, Ar.

ZAAK, vr. *perkára*, *háal*, Ar., *bitjára*, *atjára*.

Onaangename —, *lawaaí*, *stórt*, *istórt*, Port., *oemoer*, Ar.

Eene geringe —, *perkára ketjil*.

Eene belangrijke —, *perkára besaar*.

Iemands — voorstaan, *toelong orang bitjára*.

Dat is mijne — niet, *itoe boekan kita poeja perkára*.

- Wat is er toch van zijne —? *apa gará-
ngan hálnja*.
- De — met al de omstandigheden, *háł
ahválnja*.
- Iedereen is verantwoordelijk voor zijne
eigene —, *másing-másing handaq tanggoeng
perkaranja sendiri*.
- Kleine zaken, *perkára ketjil, asjá, Ar.,
perkára jang kapálang sádja*.
- ZAAKBEZORGER, m. *moewakkal, Ar., zie
PROCUREUR*.
- ZAAKGELASTIGDE, m. *wakil, Ar., soeroehan*.
- Algemeene —, *wakil moethalaq*.
- ZAAL, vr. Indische, op zijde opene zaal,
*baleiroewang, baleirong, nága-nága, sála,
Sansk.*
- , ectzaal, *ghorfat, Ar.*
- Eene verhevene —, *pelájan*.
- , voorhuis, *peluntáran*.
- ZAAN, vr. *dádt, Hind., tájer*.
- ZABBEREN, o. w. zie *KWIJLEN*.
- ZACHT, b. n. lief (van geluid), *merdoe*.
- (van slaap), *selap, énaq, L.*
- Een — gemoed, *háti jang lemah lemboet*.
- voor het gevoel bij aanraking, *lem-
boet, lembéq*.
- e aarde, *tánah lembéq, tánah loenaq*.
- , mollig, poezelig, *unpoq*.
- , week, (zoonls doode, nog niet be-
dorven visch), *bantoe*.
- , vriendelijk, *mánis*.
- Een — ei, *telór éntjér*.
- maken, *melemboektan*.
- ZACHTAARDIG, b. n. zie *ZACHTMOEDIG*.
- ZACHTHEID, vr. *kalemboetan, pró jang lemah-
lemboet*.
- ZACHTJES, bijw. *perláhan-láhan, plan-plan, L.*
- spreken, *berkáta perláhan-láhan,
bijára plan-plan, L.*
- waaijen, *sapoe-sapoewé*.
- ZACHTMOEDIG, b. n. *djinaq háti, lajin, Ar.,
lemboet háti, loenaq háti, rápoh háti,
atoel, Jav.*
- ZACHTMOEDIGHEID, vr. *pró jang lemah-lem-
boet, parángi jang mánis, thirriqat, Ar.,
luján, Ar.*
- ZACHTMOEDIGLIJK, bijw. *dengan lemah-lem-
boet, dengan mánis*.
- ZACHTZINNIG, b. n. *mánis, djinaq háti, lem-
boet háti, tsaboer, Ar.*
- ZADEL, m. *palána, pálána, Perz., pelána,
kekápah, sälla, verb. van sadel of sael,
oud Néd.*
- Engelsch —, *palána (sälla) inggris*.
- Uit den — werpen, *menjátohkan derra
atas pelána*.
- Vast in den — zitten, *doedoeq tetap di
atas koeda; fig. berkandjang dengan tetap,
tiáda beroebah*.
- ZADELEN, b. w. *kenákan palána, tároh sälla,
L., bapepalumákan*.
- ZADELKLEED, o. *kájin toetop palána (scl-
la, L.)*
- ZADELKNOP, m. *hoeloe palána*.
- ZADELKUSSEN, o. *bantal palána*.
- ZADELMAKER, m. *pandei palána, toekang
sälla*.
- ZADELPAARD, o. *koeda palána, koeda sälla,
L., koeda toenggang*.
- ZADELRIEM, m. *táti palána, táti sälla, L.,
táti proet koeda*.
- ZADELTJE, o. *pelána ketjil, sälla ketjil*.
- ZADELTUIG, o. *pekájin (pakéän) koeda*.
- ZAGENMAKER, m. *pundei girgádji, toekang
girgádji*.
- ZAGEN, b. w. *girgádji, menggirgádji*.
- Gezaagd worden, *di girgádji*.
- ZAGER, m. *órang jang menggirgádji*.
- ZAK, m. rijst—, *károng*.
- Geld—, *kandong, kandoengan*.
- , beurs, *pondí-pondí, kanhong*.
- ken om muskaatnootpoeder uit te
persen, *bising-bising*.
- , harig kleed, *kambeli*.
- van bladeren om rijst in te doen,
sompit.
- Knap—, *boq'já*.
- Groote grove —, *károng besaar, bá-
sanat, Ar.*
- in een kleed, *sákko, verb., kandong*.
- Eenen — dragen, *berkandong*.
- Een kleine matten —, *kampil*.
- ZAKBOEKJE, o. *soerat kandoengan*.
- ZAKDOEK, m. *sápoe tángan*.
- met witte punten, *sápoe tángan soe-
doet postih*.
- ZAKELIJK, b. n. *dzáti, Ar., ptntang, páling
besuar*.
- e inhoud, *ichtitsár*.
- Het — e mededeelen, *mengátakan bárang
dzáti, kassí bertáhoe bárang (perkára) jang
páling besuar*.
- ZAKELIJKHEID, vr. *pró dzáti*.
- ZAKGELD, o. *belandja, oewang sákko, L.,
oewang kandoengan*.
- ZAKHROLOGIE, o. *orlódti sákko, L.*
- ZAKJE, o. *károng ketjil, poent-poent, per-
boewáhan*.
- Matten —, *kampil, kampil*.
- waarin rijst gekookt wordt, *órong*.
- Een bijzonder — om er rijst in te koo-
ken, *toerong kutoepaq*.
- ZAKKEDRAGER, m. *koeli, órang jang pikol
károng*.
- ZAKKEN, b. w. *károngkan, másoqkan dálam
károng, mengandoeng, kandoengan*
- , dalen, *toeron*.
- , inzakken, (in den grond,) *ringas,
ambles, L.*
- van drab, *doedoeq*.
- De koffij is nog niet gezakt, *koppí
belum doedoeq, L., gahwah belum doedoeq*.
- in prijs, *toeron harga*.
- ZAKKENGOED, o. *grove stof, mastoeli*.
- ZAKKENROLLEN, o. w. *subbtot, L.*
- ZAKKING, vr. zie *VERZAKKING*.

- ZAKLINNEN, o. *mastoeli*.
 ZAKPISTOOL, o. *pistol ketjil*, L., zie PISTOOL.
 ZAKPUT, m. zinkput, *tampat pekoempoelan loempoer gót*, L.
 ZAKUURWERK, o. zie ZAKHOROLOGIE.
 ZAKVOL, m. *sakko penoeh*, L., zie ZAK.
 ZALF, vt. *kójoq, kójo*.
 Welriekende —, *oerap-oerap*.
 — voor vrouwen, die eene miskraam gehad hebben, *minjaq pontianaq, masoeh, Ar*.
 —, welriekend smeersel, *djadjebatan*.
 ZALFOLIE, vt. *minjaq goedoes*.
 ZALFPOT, m. (doos) *tampat (bakas) kójo*.
 ZALFDOOS, vt. (toiletdoos,) *tjapoe*.
 ZALIG, b. n. *bagja, bájja*, Sansk., *bahagia, chálits*, Ar. (eig. is *chálits* zuiver).
 Een — mensch, *órang bagja, órang chálits*.
 — verklaren, *menggoedoeskan, mengchálitskan*.
 ZALIGE, m. *órang bagja, órang chálits, órang berbahagia*.
 ZALIGEN, b. w. *mengchálitskan, bahagiakan bagjakan*.
 Zali'er gedachtenis, *marhoem*, Ar., *roewáfnja*.
 Mijn vader zaliger, *ajahnda marhoem, Hofi., roewáfnja bápa*.
 ZALIGHEID, vt. *chaláts, Ar.*, *salámat sem-porna, súdat*, Ar.
 ZALIGLIJK, bijw. *atas prí chálits, dengan bagja*.
 ZALIGMAKER, m. heiland, *moechalits*, Ar.
 ZALIGMAKING, vt. *kál mengchálitskan*.
 ZALIGSPREKING, vt. *kál menggoedoeskan*.
 ZALM, m. soort van —, *wádong*.
 ZALMSTAART, m. *ékor wádong*.
 ZALVEN, b. w. *oerap, mengoerap, baper-minjaqkan, berkójo*.
 —, wijden, heiligen, *tahbiskan*.
 Een en zieke met heilige olie —, *mengoerap órang sákit dengan minjaq goedoes. ZALVING, vt. pengoerapan*.
 ZAMELEN, b. w. *koempol*, zie VERZAMELEN.
 ZAMEN, bijw. *bijeen, met elkander, te zamen, sama-sama, bersama-sama*.
 Te — gaan, *berdjálan bersama-sama*.
 ZAMENAARDEN, o. w. *sána prinja, ada sabáwoe'n*.
 ZAMENBINDEN, b. w. *ikat bersama-sama*.
 —, vereenigen, *hoebong, menghoebong*.
 Letters —, *menghoebong hoerof*.
 ZAMENBINDING, vt. *pengikáatan*.
 —, vereeniging, *penghoebongan*.
 —, *lassching, samboengan, penjamboengan*.
 ZAMENBRENGEN, b. w. *koempol, koempoelkan, himpon, himponkan*.
 ZAMENBRENGING, vt. *pengoempoelan, penghimpoean*.
 ZAMENBUIGEN, b. w. *bantoeqkan rápat-rápat*.
- ZAMENDOEN, b. w. *tjampor, hoelam, pasertakan*.
 — met iemand, *berboewat bersama-sama*.
 — (in den handel,) *berséro*, L.
 ZAMENDRAAIJEN, b. w. *pintal kintjang*.
 ZAMENDRAAIJING, vt. *kál memintal kintjang, pemintálan*.
 ZAMENDRAGEN, b. w. *báwa bersama-sama, báwa (koempol) paadda sátoe tampat*.
 ZAMENDRIJVEN, b. w. zie BIJEENDRIJVEN.
 —, o. w. *kánjoet bersama-sama kapada sátoe tampat*.
 ZAMENDRUKBAAR, b. n. *jang dápat di tákan rápat-rápat*.
 ZAMENDRUKKEN, b. w. *tákan (tíndís) rápat-rápat*.
 ZAMENDRUKKING, vt. *kál ménákan rápat-rápat*.
 ZAMENGAAN, o. w. *berdjálan bersama-sama*.
 ZAMENGEHOOPT, b. n. *opeengehoopt, geklonterd, bergompal, terstimpool*.
 ZAMENGESTELD, b. n. *tersoeson*.
 Niet — maar eenig, *táda tersoeson hánja asa*.
 En hetgeen — is heeft eene neiging (aantrekkingskracht) tot dat geene wat het samenstelt, *dan jang tersoeson itoe berkahandaq kapada jang menjoeson akan dia, M. S. R. 31*.
 —, dubbel, op malkander, *rangkap*.
 ZAMENGESTELDHEID, vt. *prí (dzát) jang tersoeson*.
 ZAMENGEZWOENE, m. *órang jang moewáfaqt dengan bersoempah*.
 ZAMENGIETEN, b. w. *toewang serta tjampor, tjampor dengan toewang*.
 ZAMENGIETING, vt. *penoewangan dengan tjampor, pentjamporan dengan menoewang*.
 ZAMENHAKING, vt. *persanykoetan*.
 ZAMENHALEN, b. w. *koempol, kúnpon*.
 ZAMENHANDEL, m. *persakoetoevan órang bernitága, persérówan órang berdjáging*.
 ZAMENHANG, m. *perhoebongan, tambáatan*.
 Gebrek aan —, *koerang perhoebongan*.
 — van metalen, *tjampoeran*.
 ZAMENHANGEN, o. w. *berhoebong*.
 —, onderling vereenigd, *tertjampor*.
 ZAMENHECHTEN, b. w. *hoebong, menghoebong*.
 —, *lasschen, sambong*.
 ZAMENHECHTING, vt. (de daad,) *penghoebongan, penjamboengan*.
 ZAMENHECHTSEL, o. *perhoebongan, sesamboengan, sindáf*.
 ZAMENHOOPEN, b. w. *menambon*.
 —, o. w. *berkoempol*.
 ZAMENHOOPING, vt. *tamboen, tamboenan*.
 ZAMENKETENEN, b. w. *meranteikan bersama-sama, menghoebong dengan rantei*.
 ZAMENKETENING, vt. *kál meranteikan bersama-sama, penghoebongan dengan rantei*.

ZAMENKLANK, m. *boengi jang merdoe*.
 ZAMENKLEVEN, b. cu o. w. zie KLEVEN.
 ZAMENKNOOPEN, b. w. *simpoel bersâma-sâma*.
 ZAMENKNOOPING, vt. *penjimpoean bersâma-sâma*.
 ZAMENKOMEN, o. w. *dâtung bersâma-sâma, berkoempol, berhimpun, berdjoempah*.
 ZAMENKOMST, vt. *pekoempoelan, perhimpoean*.
 —, *ontmoeting, pertemoewan, hâl berdjoempah*.
 Geheime —, *pertemoewan jang ter-îndap îndap*.
 ZAMENKOPPELEN, b. w. zie KOPPELEN.
 ZAMENKOUTEN, o. w. *berbantjang-bantjang, meng-ômong-ômong*, L.
 ZAMENKOUTING, vt. *hâl bербantjang-bantjang, hâl mengômong-ômong*, L.
 ZAMENLEGGEN, b. w. *tároeh bersâma-sâma*.
 ZAMENLEIDEN, b. w. *hantar bersâna-sâma*.
 ZAMENLEVEN, o. w. zie ZAMENWONEN.
 ZAMENLEVING, vt. *perhimpoean orang negri, pekoempoelan orang negri, kahidôpun orang demoem*.
 ZAMENLOOPEN, o. zamenloop, *pertemoewan*.
 Het — van twee rivieren, *pertemoewan soengei doewa batang*.
 Plaats, punt van het —, *tampat pertemoewan*.
 ZAMENLOOPEN, o. w. *berdjâlan bersâma-sâma*.
 Paarden die —, (een span uitmaken,) *koeda jang djâdi sa-pâsang*.
 Deze rivier loopt met die nabij de zee zamen, *makka soengei ini pertemoekan ajernja dengan soengei itoe dekat lãwoet*.
 —, *bijeenloopen, berkoempol, berhimpun*.
 —de omstandigheden, *hâl aliwâl jang bertemoew antarânja*.
 In een middelpunt —, *bertemoew (berkoempol) paadda soewátow poesat*.
 ZAMENMENGEN, b. w. *tjampor, hoelam, pâloe*.
 ZAMENMENGING, vt. *pentjampoeran, hâl mengoelam*.
 ZAMENMENGSEL, o. *tjampoeran*.
 ZAMENNAALJEN, b. w. *mendjâhit bersâma-sâma*.
 Te —, *door nanjen vereenigen, sambong dengan mendjâhit, mendjâhit râpat-râpat*.
 ZAMENPAKKEN, b. w. *memboengkoes (kamus) bersâma-sâma, kabat bârang-bârang, Menangk*.
 ZAMENPAKKING, vt. *pemboengkoesan bersâma-sâma*.
 —, *zamenhooping, tamboenan*.
 ZAMENPAREN, b. w. *djoedoekan*.
 ZAMENPARING, vt. *hâl berdjoe doe, hâl bekaq*.
 ZAMENPLAKKEN, b. w. *têmpêl bersâna-sâma, têtépêl râpat-râpat*.

ZAMENRAAPSEL, o. *bârang jang tertjampor, bârang poengoetan*.
 ZAMENRAPEN, b. w. *koempol-koempol bersâma-sâma, poengoet-poengoet*.
 ZAMENRAPING, vt. *hâl memoengoet, hâl mengoempol*.
 ZAMENRIJJOEN, b. w. *oetas (tjoetjoeq) bersâma-sâma*.
 ZAMENROEPEN, b. w. *silâkan berhimpun, panggil akan berkoempol*.
 ZAMENROEPING, vt. *hâl silâkan berhimpun, hâl panggil akan berkoempol*.
 ZAMENROEKEN, b. w. *kâtjoq, adoq tjampor bersâma-sâma*.
 ZAMENROLLEN, b. w. *goelong*.
 ZAMENROLLING, vt. *penggoeloengan*.
 ZAMENROTTEN, o. w. *berkoempol dengan niat djâhat, berkoempol mâw kardja roesoe*.
 ZAMENROTING, vt. *pekoempoelan orang boesoq*.
 ZAMENRUKKEN, o. w. *koempol, berkoempol, himpon, berhimpun, karoeman*.
 ZAMENRUKKING, vt. *hâl berkoempol (berhimpun)*.
 ZAMENSCHAKELLEN, b. w. *mengchalqahkan, mengoebong tjintjin (mâta) ranlei*.
 ZAMENSCHIKKEN, b. w. *atorkan bersâma-sâma*.
 ZAMENSCHIEKING, vt. *pengatoeran*.
 ZAMENSCHOLEN, o. w. *berkoempol, berkâcan, berhimpun*.
 ZAMENSCHOLING, vt. *reroeboengan, perhimpoean, pekoempoelan, ghawgâ, Ar*.
 ZAMENSLAAN, b. w. *hantam*.
 ZAMENSLUITEN, b. w. *toetop bersâma-sâma*.
 ZAMENSMELTEN, b. w. *lãboeran bersâma-sâma, tjampor sambil lãboerkan*.
 —, o. w. *djâdi antjor serta tertjampor*.
 ZAMENSMELTING, vt. *hâl bertjampor dengan (sambil) lãboerkan*.
 ZAMENSPANNEN, b. w. *pâsang bersâma-sâma*.
 —, o. w. *moewâfaqat dengan soempah, menjertâ-t*.
 ZAMENSPANNING, vt. *hâl bermocûfat dengan soempah*.
 ZAMENSPELDEN, b. w. *ikat dengan peniti*.
 ZAMENSPRAAK, vt. *petoeteran, perkâta-katâan*.
 ZAMENSPREKEN, o. w. *berkâta-kâta, bersâma-sâma, bербantjang-bantjang, mengômong-ômong*, L.
 ZAMENSPREKING, vt. *petoeteran, hâl berkâta-kâta bersâma-sâma*.
 ZAMENSTEL, o. de daad van zamenstellen, *pengarângan, hâl mengârang*.
 —, *het zamengestelde, karângan*.
 —, *verband, perhoeboungan*.
 ZAMENSTELLEN, b. w. *kurâng, mengârang, mentâlifkan*.
 —, *dichten, nãthlimkan*.
 Eenen brief —, *menyârang soerat, nãjig soerat*.
 Een boek —, *mentâlifkan kitâb*.

- ZAMENSTELLER, m. *jang mengârang, peng-ârang jang mentâlîfikan.*
- ZAMENSTEMMEN, b. w. zie **OVEREENKOMEN, OVEREENSTEMMEN.**
- ZAMENSTEMMEND, b. n. *berpatoetan.*
—, (in de muziek), *merdoe, énnag boenjinja, L.*
- ZAMENSTEMMING, vt. zie **OVEREENSTEMMING.**
—, *medewerking, perteloengan.*
- ZAMENSTOOTEN, b. w. *tjampor dengan toemboeg.*
- ZAMENSTREMME, o. w. zie **STOLLEN.**
- ZAMENSTREMMING, vt. *hâl djâdi bekoe.*
- ZAMENSTRENGELEN, b. w. *pintal, anjam, menganjam.*
- ZAMENSTRENGELING, vt. *hâl pintal.*
- ZAMENTREKKEN, b. w. *bijsluiten, râpatkan.*
—, *optellen, djoemlahkan.*
—, *inkrimpen, karokoet.*
—, o. w. *zich vereenigen, berkoempol, berhimpou.*
Zich—, *toesluiten, toetop dirt, djâdirâpat.*
- ZAMENTREKKEND, b. n. *bitter, wrang, kâlât, galat, zie WRANG.*
- ZAMENTREKKING, vt. *aansluiting, karapâtan.*
- ZAMENVLECHTEN, b. w. *anjam, menganjam kalâbang, L.*
- ZAMENVLECHTING, vt. *penganjâman.*
- ZAMENVLECHTSEL, o. *sa-samboengan bârang jang terpintal.*
- ZAMENVLOED, m. *zamenvloeiing, pertemoewan hâroes.*
— van twee rivieren, *pertemoewan soengei doewa bâtang, hâl tumpoer.*
- ZAMENVLOEIJEN, o. w. *bertemoe dengan mengâlir, tjamporkan ayer, tumpoer, Jav.*
- ZAMENVLOEIJING, vt. zie **ZAMENVLOED.**
- ZAMENVOEGEN, b. w. *hoebong, menghoebong, berding.*
—, *vergaderen, koempol, koempolkan himpon, himponkan.*
—, *verkort teruggeven, ichtûsârkan.*
—, (van dieren tot een span), *râkît.*
- ZAMENVOEGING, vt. *penghoeboengan.*
—, *bijeubrenging, pengoempoelan, penghimpouenan,*
—, *vermenging, tjampoeran.*
- ZAMENVOEGSEL, o. *perhoeboengan.*
—, van geslagen ijzer, *lasch, sasamboengan.*
—, der gewrichten, *sindi.*
- ZAMENVOUWEN, b. w. *lipat bersâma-sâma, hoebong dengan melipat.*
- ZAMENVOUWING, vt. *pelipâtan bersâma-sâma.*
- ZAMENWRIJVEN, b. w. zie **ZAMENWRIJVEN.**
- ZAMENWASSEN, o. w. *toemboeh djâdi sâtoe.*
- ZAMENWEEFSEL, o. *bârang jang di anjam (kalâbang, L.).*
—, *vereeniging, perhoeboengan.*
— van misdaden, *kabanjâkan perboewâtan djâhat.*
- ZAMENWERKEN, o. w. *kardja bersâma-sâma*
- , *medewerken, bantoe kardjit, menjertâ-t.*
- ZAMENWERKING, vt. *hâl bekaradja bersâma-sâma.*
—, *medewerking, pembantoeuan kardja, hâl menjertâ-t.*
- ZAMENWEVEN, b. w. *doorechweven, pâkan, pâkankan.*
- ZAMENWEVING, vt. *hâl berpâkankan.*
- ZAMENWINDEN, b. w. *likas bersâma-sâma.*
- ZAMENWINDING, vt. *hâl melikas bersâma-sâma.*
- ZAMENWONEN, o. w. *doedoeq bersâma-sâma, berrommah bersâma-sâma.*
Doen —, *doedoeqkan.*
- ZAMENWONING, vt. *hâl berdoedoeq bersâma-sâma.*
- ZAMENWRIJVEN, b. w. *tjampor dengan menggiling.*
- ZAMENWRINGEN, b. w. *prah pras, L., bersâma-sâma.*
- ZAMENZETTEN, b. w. *târoh masing-masing, târoh sâtoe per sâtoe, L.*
—, *rangschikken, pâsang, kârang, ator.*
—, zie **ZAMENSTELLEN.**
- ZAMENZETSEL, o. *karângan, atoeran.*
—, *zamenzetting, hâl târoh masing-masing.*
—, *rangschikking, pengatoeran.*
- ZAMENZWEERDER, m. *orang jang bermoesâgat dengan soempah, teman bersoempah dengan niat jang djâhat.*
- ZAMENZWERING, vt. *pertemânan soempah djâhat.*
- ZAND, o. *pâsir, pâsir.*
Stuif—, *pâsir hâloes, pâsir jang terbang.*
Grof —, *karsik.*
— in de ooggen *goeijen, bedotten, boeboeh praboen.*
- ZANDACHTIG, b. n. *berpâsir.*
- ZANDAARDAPPEL, m. *obî (kentung) tânah pâsir.*
- ZANDBAK, m. *tampat pâsir.*
- ZANDBAAL, vt. *telog jang âda bânjaq pâsir.*
- ZANDBANK, vt. *lânjoe.*
- ZANDBERG, m. *goenong pâsir.*
- ZANDDUIN, o. *boekit pâsir.*
- ZANDEN, b. w. *hamborkan pâsir, pasiri, memasir-t.*
- ZANDGRAVER, m. *orang menggâlî pâsir.*
- ZANDGROEF, vt. *kolong pâsir.*
- ZANDGROND, m. *tânah pâsir.*
- ZANDGOUD, o. *anus oerei.*
- ZANDHALER, m. *koelt jang mengambil pâsir.*
- ZANDHEUVEL, m. *poesoe pâsir.*
- ZANDHOOP, m. *tamboenan pâsir.*
- ZANDIG, b. n. *berpâsir.*
- ZANDIGHEID, vt. *prî jung berpâsir.*
- ZANDKAR, vt. *pedâti (kahar, L.) jang moewat pâsir.*
- ZANDKIST, vt. *peti pâsir.*
- ZANDKOKER, m. *tampat pâsir.*
- ZANDKORREL, m. *pâsir sa-bidji (sa-boelit).*

ZANDKUIL, m. *lobang pāsir*.
 ZANDLOOPER, m. *djām pāsir, oeroelis*.
 ZANDMAN, m. *orang djoewal pāsir, toekang pāsir*.
 ZANDOEVER, m. *pantei pāsir*.
 ZANDPAD, o. *loerong pāsir*.
 ZANDPLAAT, vt. *lånjoë, beting*.
 ZANDREGEN, m. *hoedjan pāsir*.
 ZANDRUITER, m. *orang jang djåtoeh derri atas koeda*.
 ZANDSCHIPPER, m. *djoerågan pråhoe pāsir*.
 ZANDSCHUIT, m. *pråhoe pāsir*.
 ZANDSPIERING, m. *balontaq*.
 ZANDSTEEN, m. *båtoë pāsir*.
 ZANDSTREEK, vt. *tånah pāsir*.
 ZANDWAGEN, m. *pedåti jang moewat pāsir*.
 ZANDWEG, m. *djålan pāsir*.
 ZANDWOESTIEN, vt. *goeron pāsir, hoetan penoeh pāsir, zie WOESTIEN*.
 ZANDWOLK, vt. *awan pāsir terbang*.
 ZANDZAK, m. *kårong pāsir*.
 ZANDZEE, vt. *låwt (dånoe) pāsir*.
 ZANG, m. *njanjian, gita, Sansk.*
 — van twee personen, duo, *sindil*.
 —, toon, wijs, *rågam, lågoe, L.*
 Hij heeft veel noten op zijn' —, *bånjaq roendingja*.
 ZANGBOEK, o. *kitåb dzikir (dikir)*.
 ZANGER, m. *orang menjånji*.
 —, bard, *bidoewån, dongëng, dålång, S. R. 173*.
 ZANGERES, vt. *van beroep, bidoewån parampoewan*.
 ZANGERIG, b. n. *merdoe*.
 ZANGFEEST, o. *hårt råja bidoewån, håri besaar orang menjånji*.
 ZANGGEZELSCHAP, o. *pertemånan (karapåtån) orang menjånji*.
 ZANGGOD, m. *krisna, (de Apollo der Hindoes)*.
 ZANGKUNDE, vt. *pengatahoewan njånji, moesiq*.
 ZANGKOOR, o. *perhåmpoenan penånji, segalla bidoewån*.
 ZANGKUNSTENAAR, m. *orang faham paadla ilmoë moesiq, orang jang låhoe sjarth njånjian*.
 ZANGLES, vt. *peladjaran menjånji*.
 ZANGLUST, m. *soeka menjånji*.
 ZANGMAAT, vt. *wðzan, Ar.*
 ZANGMEESTER, m. *pengådjar menjånji, kapåla bidoewån*.
 ZANGOEFFENING, vt. *hål belådjar menjånji*.
 ZANGPEL, o. *wåjang bidoewån*.
 ZANGSTEM, vt. *soewåra jang menjånji*.
 ZANGSTUK, o. *njanjian*.
 ZANGTOON, m. *boenji njånjian*.
 ZANGVOGEL, m. *boerong jang menjånji*.
 ZANGWIJZE, vt. *rågam, lågoe, L., tambang*.
 ZARK, m. zie ZERK.
 ZAT, b. n. *verzådigd, kånjang, poewas*.
 Zich — cten, *måkan kånjang*
 —, dronken, *måboq, cheidi, Ar.*

—, afkeerig, *djemoe, djomoe*.
 —, veel, te veel, *bånjaq, terlåoe bånjaq*.
 ZATHEID, vt. *prt (kalakoewan) kånjang, kakånjangan, poewas måkan*.
 ZATURDAG, m. *hårt sabtoë; (door de laagste volksklasse, die met maandag de week aanvangt en daartegen: hårt såtoe zegt, wordt — håri anam genoemd)*.
 ZATURDAGAVOND, m. *målam dominggo, (eig. zondagvond, omdat de nacht door den Maleijer eerst genoemd wordt)*.
 ZATURDAGMORGEN, m. *pågi hårt sabtoë*.
 ZATURDAGS, bijw. *tiap-tiap hårt sabtoë, såban-såban hårt suptoe, L.*
 ZAVEL, o. *karsik*.
 ZAVELAARDE, vt. *tånah karsik*.
 ZAVELACHTIG, b. n. *penoeh karsik*.
 ZEBRA, m. *kalidei blang, kaldé lórëng, L.*
 ZEDE, vt. *gewoonte, oude inzetting, åadat, Ar.*
 —, manier, *tjåra*.
 —, orde, *nathlån, Ar.*
 De —n, *zedelijkheid, adab, Ar., kalakoewan jang sanoenoh*.
 —n, gedrag, *låkoë djålan*.
 Bedorvene —n, *låkoë djålan jang djåhat*.
 De wet der zeden, *soekoem sjariat, Ar.*
 ZEDENBEDERF, o. *karoesåkan låkoë djålan, pembinasåan adab (åadat)*.
 ZEDENBEDERVER, m. *orang jang melanggar åadat (adab), orang jang meroesugkan låkoë djålan orang*.
 ZEDEKUNDE, vt. *zedeleer, ilmoë adab*.
 ZEDEKUNDIG, b. n. *adab, Ar.*
 Een — werk, *kitåb adab*.
 ZEDEKUNDIGE, m. *zedeleeraar, goeroe, pandita, pengådjar awab*.
 ZEDELEER, vt. *sjarth adab, ilmoë adab*.
 ZEDELEERAAR, m. zie ZEDEKUNDIGE.
 ZEDELES, vt. *adjåran adab*.
 ZEDELJK, b. n. *båjiq, betjiq, betjiq, sanoenoh*.
 —, bijw. *atas prt adab*.
 ZEDELJKHEID, vt. *prt adab, kalakoewan jang sanoenoh*.
 ZEDELOOS, b. n. *bi-adab, Ar., ttåda sanoenoh, doekåna, tjåboel, tjandåna*.
 ZEDELOOSHEID, vt. *prt jang bi-adab, kalakoewan jang ttåda sanoenoh*.
 ZEDEMEESTER, m. *orang jang menghardiq*.
 ZEDERIK, b. n. *jang bidjiq, jang bånjiq låkoë djålannja, jang sanoenoh*.
 ZEDESPREUK, vt. *amtåal adab, Ar.*
 ZEDEWET, vt. *soekoem sjariat, Ar.*
 ZEDIG, b. n. *sanoenoh, abib, Ar.*
 —, welgemanierd, *sõpan, santon*.
 —, stil, *såndoe-sindoe*.
 ZEDIGHEID, vt. *prt adab, kalakoewan jang sanoenoh, dår, Ar., baqti*.
 ZEDIGLIJK, bijw. *atas prt adab, dengan sanoenoh, berbaqti*.

- ZEE, vr. *lâwoet*, *lâwt*, *sağara*, Jav., *baſr*, Ar., *baſar*, verb., *darja*, Perz.
 De groote —, ocean, *lâwoet salaboe*, *samoedra*, Sansk., *baſr lodjji*, Ar.
 De ruime, opene —, het ruïne sop, *lâwt rambang*, *lâwt salaboe*.
 Hooge —, *lâwt besaar*.
 Hooge — aan de monding eener rivier, de baar, *bâna*, *bunno*.
 De zuid—, bezuiden Java, *lâwt kidoel*, L., *lâwoet salâtan*.
 De Chinesche —, *lâwoet tjina*.
 De roode —, Arabische golf, *lâwoet qolzom*.
 Zout—, *tâsik mâsin*.
 Bloed—, *lâwoet dârah*.
 De — der genade Gods, *lâwt rahmat Allah*.
 De afgrond der —, *toebir lâwoet*.
 Honig—, *lâwoet madoe*, *lâwoet ajer madoe*.
 De — bevaren, *melawoeti*.
 Op de — wandelen, *berdjâlan di atas lâwoet*.
 Naar volle —, *ka-tengah lâwoet*, *ka-lâwoet rambang*.
 Regt door — gaan, *djâlan troes*.
 — bouwen, — houden, *melâwoet*.
 De — afdammen, *ikat lâwoet*.
 ZEEAAL, m. *ikan mowâ lâwt*, L., *mâlany lâwoet*, *mâlœm*.
 ZEEADDER, vr. *biloedaq lâwt*.
 ZEEATLAS, m. *boekoe karto lâwt*, L., *kitâb peta lâwoet*.
 ZEEBAAK, vr. *tiang tanda di lâwoet*.
 ZEEBAAR, vr. *oembaq lâwt*.
 Hooge —, *oembaq tampias*.
 ZEEBEWIND, o. *pemarintâhan lâwoet*.
 ZEEBEWINDHEBBER, m. *pemarintah lâwoet*.
 ZEEBLOEM, vr. *boenga lâwoet*, *kumbang lâwt*, L.
 ZEEBOEZEM, m. *telog*.
 ZEEBOOM, m. *pâhon lâwt*.
 ZEEBRAND, m. *branding*, *galoera*.
 ZEEBRASEM, m. *ômoet*, (sparus,) *dorâda*.
 ZEEBRIEF, m. *soerat lâwoet*, *soerat pas kapal*, L.
 ZEEBURG, m. *kôta lâwoet*.
 ZEECPRES, m. *tjamâra lâwoet*.
 ZEEDIENST, vr. *chednat di lâwoet*, *pekar-djâin di lâwoet*.
 ZEEIER, o. *binâtong lâwoet*, *lawdan*.
 — waarop Varoena rijdt, *moekâra*, Sansk.
 Groot —, *barkong*, (een zeekalf).
 ZEEIJK, m. *tarbis (temboq) lâwoet*.
 ZEEDOAR, m. Chinesche wortel, *zoerombâd*, Perz.
 ZEEIDORP, o. *kampong di ptinggir lâwoet*.
 ZEEIDRAAK, m. *nâga lâwoet*.
 ZEEIDRUIF, vr. *agar-agar*.
 ZEEIDUIVEL, m. *hantoe lâwoet*.
 ZEEËNHOORN, m. *tandoq lâwoet*, (monolou).
 ZEEËGEL, m. *boeloe bâbi*.
 ZEEËNGTE, vr. *salat*, *selat*.
 ZEEF, vr. *pengyjakan*, *njiroe*.
 —, wan, *tetampah*, L.
 ZEEFMANDJE, o. (om iets af te gieten) *tanggoq*.
 ZEEG, vr. *kidjang betina*, *kidang param-poewan*.
 ZEEGANS, vr. *gangsâ lâwoet*.
 ZEEGAT, o. *moewâra*, *koewâla*.
 ZEEGEBRUIKEN, o. meerv. *âdat orang lâwt*.
 ZEEGEDROGT, o. *barkong*.
 ZEEGEDRUISCH, o. *genoeroeh boeninja lâwoet*.
 ZEEGEREDSCHAP, o. *serba (prâbot) lâwoet*.
 ZEEGEREGT, o. *masjâwurat pemarintâhan lâwoet*.
 ZEEGEVAAR, o. *bahâja lâwoet*.
 ZEEGEVECHT, o. *prang di lâwoet*.
 ZEEGEWAS, o. *kârang-karângan*.
 ZEEGHAFDIG, b. n. *jang menang*, *jang ghâlib*, *jang alahkan*.
 ZEEGHAFDIGHEID, vr. *kamenângan*, *ghâlib*, Ar.
 ZEEGOD, m. *baroena*, *varoena*, Hind.
 ZEEGRAS, o. *iga-iga*, *roempoet lâwoet*, zie ZEEWIJER.
 ZEEGROEN, o. *senam*.
 — e kleur, *warna senam*.
 ZEEHAAGDIS, vr. *ikan tijjaq lâwoet*.
 ZEEHANDEL, m. *perntagâin di lâwoet*.
 ZEEHANDELAAR, m. *soedâgar*, *béapri*.
 ZEEHAVEN, vr. *moewâra*, *koewâla*, *pelu-boelan*.
 ZEEHOEN, o. *koerên*, (trigla).
 ZEEHOND, m. *birang-birang*.
 ZEEHONDSHUID, vr. *koelit birang-birang*.
 ZEEHOOFD, o. *dermâga*, L., *tjaroelja*, *djambâtan*.
 ZEEHOORN, m. *sangka*, Sansk., *krang*, *kreng*, zie KINKHOORN.
 ZEEKAART, vr. *peta lâwoet*, *karto lâwt*, L.
 ZEEKADET, m. *moeda-moeda*.
 ZEEKALF, o. *barkong*.
 ZEEKAPITEIN, m. van oorlog, *kapitan lâwoet*, L.
 —, zeevoogd der Maleijers, *laqsamâna*.
 ZEEKANT, m. *pinggir lâwoet*.
 ZEEKAT, vr. *soentong*, *loentong*, *liang gorita*.
 ZEEKLIP, vr. *zeerots*, *kârang di lâwoet*.
 ZEEKOE, vr. *doejong*, *sampî lâwoet*, L.
 ZEEKOMPAS, o. *padôman*.
 ZEEKRAB, vr. *kapiting lâwoet*, *katam*, *tjirânangar*, *randjong*, *rannjong*.
 Gespikkelde —, *radjoengan*.
 — met ovale schaal, beweegbare klep en eene dikke pen, die scherp en ongeveer een voet lang is, *mimi*.
 ZEEKREEFT, m. *hoedang kârang*.

ZEEKRIJG, m. *prang di láwoet*.
ZEEKRIJGSRAAD, m. *madjlis pamarintahan láwoet*.
ZEEKROKODIL, m. *boewája láwoet, timsáhbahr, Ar.*
ZEEKUST, vr. *pasisir, sáhil, Ar.*
Lage —, rantaw.
ZEEKWAB, vr. (holothuria,) levend, plant-aardig, zwartachtig zeedier, *tripang, soewála*.
Groote — en, oebor-oebor.
Soort van — aan de rotsen van Java's zuidkust, ampoet.
ZEEI, o. van hennep, *táti gandja*.
ZEELELIE, vr. *tarontong, taronton.*
ZEELUIS, vr. *langkas.*
ZEELEDEN, m. meerv. *orang láwoet, matros, L., chalútsi, Perz., awaq práhoe.*
ZEELONG, vr. zee-inscet, (lapyzia,) *popéda láwoet*.
ZEEM, o. zeemleder, *koelit kidjang, koelit kidang, L.*
ZEEMAGT, vr. *angkátan láwoet*.
ZEEMAN, m. *orang láwoet, matros, L., chalútsi, Perz., kálást, verb., ánaq práhoe, natalote, Port.*
ZEEMANSCHAP, o. *pekarjdjään orang láwoet.*
— gebruiken, fig. tsabar káranu hájat.
ZEEMANSKUNST, vr. *ilmoe pelajáran.*
ZEEMEERMIN, vr. *binto'l-má'ti, binto'l-bahri, Ar.*
ZEEMEEUW, vr. *tjamar, lung láwoet.*
ZEEMIJL, vr. *mil láwoet.*
ZEEMOGENDHEID, vr. *rádja jang áda bánjay kapal paprángan, rádja láwoet.*
ZEEMONSTER, o. *sambia, ikan sambia.*
ZEEMOS, o. *loemoet láwoet, íga-íga.*
ZEEMOSSEL, vr. (lepris,) *gindi láwoet.*
ZEENAALD, vr. *naaldvisch, ikan koeda.*
ZEENETEL, vr. (actinia,) *koelut láwoet.*
ZEENVEL, m. *ombal láwoet.*
ZEENIMF, vr. *binto'l-bahri, Ar.*
ZEEOFFICIER, m. *opsir láwt, L., panglima láwoet.*
ZEEROOREN, o. meerv. (schelp,) *bia sakatsjo, (haliotics).*
ZEEORLOG, m. *prang di láwoet.*
ZEEOVERSTE, m. *djéndral láwoet, laqsa-mána.*
ZEEP, vr. *tsáboen, Ar.*
ZEEPAARD, o. *koeda láwoet.*
ZEEPAARDE, vr. *nápal, tánah tsáboen.*
ZEEPAS, m. *soerat láwoet, soerat pas di láwt, L.*
ZEEPBAL, m. *tsáboen boelat.*
ZEEPBOOM, m. *ravaq.*
ZEEPDOOS, vr. *tampit (bakas) tsáboen.*
ZEEPEN, b. w. *mentsaboent, gósoq dengan tsáboen.*
ZEEPIJL, vr. *dolfijn, dalfin.*
ZEEPISSEBED, vr. *máta koetoe.*
ZEEPKIST, vr. *peti tsáboen.*

ZEEPKRAAM, vr. *wárong (kadei) orang djoe-wal tsáboen.*
ZEEPPLAATS, vr. *bendar.*
ZEEPSOP, o. *ajer tsáboen.*
ZEEFVRUCHT, vr. *lurraq, (dienende om te wasschen).*
ZEEPSTEEN, m. *nápal, zie STEEN.*
ZEEPZIEDEN, b. w. *másaq tsáboen.*
ZEEPZIEDER, m. *toekang másaq tsáboen.*
ZEER, o. pijn, smart, *sákit.*
— stekende pijn, pedih.
— doen, b. w. bekín sákit, menjakiti, membri sákit.
— doen, o. w. sákit, antaq.
— e oogen, máta sákit.
Kwaad —, poeroe djáhat.
—, bijw. terláloe, sángat, samángat, amat, mahá, sakáli-káli, bahéna, bhina, bina, béna.
—, bij nitstek, páling, L., terláloe.
— rijk, sángat kája, terláloe kája.
— gaarne, dengan soeka háti.
Ik kan niet zeggen hoe— ik verlang haar te zien, makka tiada dápat kita berkáta brápa sángat kita rindoe-dendam melihat dia.
Om het zeerst, reboet-reboet, mereboet.
ZEERAAF, vr. *gángq láwoet.*
ZEEREGT, o. *haq orang láwoet.*
ZEEREIS, vr. *pelajáran di láwoet.*
ZEERHEID, vr. *háť sákit.*
ZEEERG, b. n. *bersakitan.*
ZEERIGHEID, vr. *pri bersakitan.*
ZEEEROB, m. *birang-birang, andjing láwt.*
ZEEEROOF, m. *bárang jang di rampoq.*
—, zie ZEEEROOVERIJ.
ZEEEROOVER, m. *perampoq, bádjaj, L.*
ZEEEROOVERIJ, vr. *perampók-an, háť membádjaj.*
ZEEEROTS, vr. *kárang di láwoet.*
ZEEERUPS, vr. *wáwo.*
ZEESHADE, vr. *karoesákan práhoe di láwoet.*
ZEESCHILDPAD, vr. *pinjoe, katoeng.*
ZEESCHIP, o. *kapal, kapal jang melawoeti.*
ZEESCHORPIOEN, m. (visch) *ikan soewángi.*
ZEESCHUIM, o. *boeijh láwt.*
Modderig —, sampah láwt.
ZEESCHULP, vr. *kréng, krang, koewoek, Jav., bia, sangka, Sansk.*
Porseleinen —, bia beláloe, (cyprea).
ZESLAG, m. *paprángan di láwoet.*
ZESIAK, vr. *oeláil, bia tjintjin.*
—, tripan, tripan, soewála.
ZESLANG, vr. *oelar gárang, nága láwoet, oelar láwoet.*
ZESMAAK, m. *rása láwoet.*
ZESNOEK, m. *alaw.*
Kleine —, kátjang-kátjang.
ZESOLDAAT, m. *tsoldádoe láwoet.*
ZEESTAD, vr. *bendar.*
ZEESTER, vr. *bintang láwoet, (asteria).*
ZEESTILTE, vr. *tedohnja láwoet.*

- ZEESTORM**, m. angin riboet di l awoet.
ZEESTRAND, o. pasisir, tept l awoet.
ZEESTREEK, vt. fihag l awoet.
ZEESTRIJD, m. prang di l awoet.
ZEE TERM, m. perkut ain orang l awoet.
ZEETIJDING, vt. chabar derri paadda l awoet, k abar derri l awoet, L.
ZEETOEGT, m. angkatan l awoet.
ZEETON, vt. tong jang djadi tanda di l awoet.
ZEETROMPET, vt. sullompr et l awoet, L., tr opong.
ZEEUJL, m. boehat, Ar., ponggoq l awoet.
ZEEUURWERK, o. orlodji kapal.
ZEEVAARDER, m. orang l awoet, orang jany melawoeti.
ZEEVAART, vt. pelajaran di l awoet, h al melawoeti.
ZEEVAARTKUNDE, vt. ilmoe pelajaran, ilmoe moe illim, L., pengatahoewan melawoeti.
ZEEVARKEN, o. b abi l awoet, b abi doejong. —, tonijn, loemba-loemba.
ZEEVER, vt. lior,  jer lior.
ZEEVISCH, m. ikan l awoet.
ZEEVISCHHANDELAAR, m. orang jang mendjoe wal ikan l awoet.
ZEEVOGEL, m. boerong l awoet.
ZEEVOLK, o. orang l awoet, chal atst, Perz.
ZEEVOND, o. strandvond, pendap atan b arang-b arang di pantei (pinggir l awoet).
ZEEVOOGD, m. laqsam ana, panglima kulany k apan l awoet.
ZEEVOOGDIJ, vt. pematintahan l awoet, pematintahan laqsam ana.
ZEEVRIJBUITER, m. orang perampoq, orang b adjaq, L.
ZEEWAARTS, bijw. ka-l awoet.
ZEEWATER, o.  jer l awoet.
ZEEWERVING, vt. h al p apar orang l awoet, h al p apar lasjkar akan melawoeti.
ZEEWETTEN, vt. meerv. hoekoem orang jang berdjoeang.
ZEEWIER, o. (zostera, L.) agar-agar.
ZEEWILG, m. galing-galing.
ZEEWIND, m. angin l awoet.
ZERWOLF, m. kalangkaw.
ZEEWOLK, vt. awan l awoet.
ZEEWORTEL, m. akar bafr. (De witte — is verkoelend, de zwarte vergiftig).
ZEEZAAK, vt. perk ara l awoet.
ZEEZIEK, b. n. m abog l awoet.
ZEEZOG, o.  jer aloeran pr ahoe.
ZEEZWALUW, vt. l ajang l awoet.
ZEFIR, m. (ond. w.) angin sapooi-sapooi.
ZEGACHTIG, b. n. soeka bertjoera-tjoera, soeka meng omong- omong.
ZEGE, vt. kamenangan, pengalahan, gh alib, Ar.
ZEGEBOOG, m. p w ad e-w ad e, peplengkoengan, perlengkoengan oepatj ara kamenangan.
ZEGEBRIEF, m. soerat jany masjhoerkan kamenangan.
- ZEGEDICHT**, o. sjir (sjair) kamenangan.
ZEGEGALM, m. tampik soeraq orang menang (meng alakkan).
ZEGEKAR, vt. zic TRIOMFWAGEN.
ZEGEKOETS, vt. peravakan.
ZEGEKRANS, m. mak ata kamenangan.
ZEGEL, o. tjap, L., mater , tr , chatam. Ar. Zijn — op enen brief drukken, t aroh tjap di atas soerat, boeboh mater  di atas soerat.
 Klein —, gezegeld papier, soerat tjap kompeni (goebermen).
ZEGELAAR, m. orang jung t aroh tjap, djoeroe mater .
 —, stempelaar, djoeroe tjitaq soerat tjap.
ZEGELBEWAARDER, m. pendjawat tjap r adja, mantri jang simpan mater  (tjap) r adja.
ZEGELEN, b. w. boeboh (t aroh) tjap, materikan, chatamkan.
ZEGELGELD, o. oewang soerat tjap.
ZEGELLAK, o. lak, Ned., l akri, kam aloe.
ZEGELMERK, o. tanda tjap, bakas tjap, bakas mater .
ZEGELOF, m. poedji-poedjian bagi orang gh alib (menang).
ZEGELPERS, vt. apitan soerat tjap, pers soerat tjap, L., apitan mater .
ZEGELRING, m. tjintjin tjap, tjintjin jang  ada tr  pad anja, M. S. R. 202, tjintjin mater , tjintjin chatam.
ZEGELSNIJDER, m. pandei mengoekir mater , toekang mengoekir (p otong) tjap, L.
ZEGELTJE, o. soerat tjap ketjil.
ZEGELWAS, o. lilin tjap.
ZEGEN, m. sampan , soewas nt, barkat, Ar., sal amat, Ar., dawlat, Ar., si adat, Ar.
 God geeft den — die tot heil gedijt, bahoewa Allah djoega jang membri barkat jang djadi sal amat.
 Door den — van des wereldekoning's voetzoolstof, dengan dawlat doek tjarpoe sj ah  alam, Hofst.
 — spreken, mengoetjap sampan , bri soewas nt.
 Over wien God — spreke en heil! tsalla 'llahoe  alaihi wa sallama! (deze wensch k emt dikwerf achter den naam van Mohammed).
ZEGEN, vt. vischnet, poekat, p ajang.
 Met de — visschen, memoekut, m njang.
ZEGENEN, b. w. barkatkan, sal amatkan, mentaslimkan, tsalla, Ar., 2de vorm van tsal .
 God zegene n! di bri Allah sal amat kapada angkaw!
 Een gezegend land, negri jang bersal amat (kasalamatan).
 Eene vrouw in enen gezegenden staat, orang parampoewan h amil, Hofst., parampoewan boenting.
ZEGENAAR, m. jung membaratkan.

ZEGENING, vt. *kabedjikan*, M. S. R. 1, *barkat*, Ar., *tafijat*, Ar., *niimat*, Ar.
 —, zie VOORSPOED, HEIL, GUNST.
 ZEGENRIJK, b. n. *bersalâmat*, *berdawlat*, *lûmpah barkat*.
 ZEGENSPREKEN, b. w. *taslimkan*.
 ZEGENSPREKING, vt. *salâm dôâ*, Ar., *soewa-sânî*, *taslîn*, Ar., *tohijat*, Ar.
 ZEGEPOORT, vt. *pôwâdê-wâdê*.
 ZEGEPRAAL, vt. *kamenângan*, *ghâlîb*, Ar.
 In — *inhalen*, *araq*.
 ZEGEPRALEN, o. w. *menang*, *alahkan*, *ghâlîb*, Ar., *siroez*, Perz.
 ZEGESCHOTEN, o. meerv. *boenji mariam tando kamenângan*, *boenji mariam samborjan ghâlîb*.
 ZEGESTAATSIE, vt. *oepatjara kamenângan*.
 ZEGESTANDAARD, m. *bandêra âlâmat kamenângan* (*ghâlîb*).
 ZEGETEKEN, o. *âlâmat ghâlîb*, Ar., *tanda kamenângan*.
 ZEGETOEG, m. *hâl berâraq*.
 ZEGEVIEREN, o. w. zie ZEGEPRALEN.
 ZEGEVUUR, o. *âpî tunda kamenângan*.
 ZEGEWAGEN, m. zie TRIOMFKAR.
 ZEGEZANG, m. *njanjian kêrana kamedângan*.
 ZEGGEN, b. w. *kâta*, *berkâta*, *oetjap*, *toetor*, *oedjar*, *bilang*, L.
 Aan een ander —, *berkatâ-i*.
 Al wat mijnheer zegt, is waar, *benarlah segala kâta toewan hamba itoe*.
 Wat zeide hij? *apa katânja? apa dia bilang?* L.
 Wat wil hij daarmede —? *apa kahundagnja dengan itoe?*
 Zóó zeg ik, *demikiênlah katâkoe*.
 Dat is te —, *artinja*.
 Zeg, wilt gij hulp verleenen? *apa, handaq menoclongkah angkaw ini?*
 Gij hebt hier niets te —, *loe trâda bôleh kassî parintah di sini*, L., *makka angkaw tiûda dâpat membri parintah di sini*.
 En Sjeich Ismaël zeide, *makka oedjar Sjeich Ismaël*.
 De profeet zeide, *makka nabî poon mengoetjap*.
 Men zegt, *makka di kâta orang*.
 Vaarwel —, *kassî salâmat tinggal*, L., *bri salâmat tinggal*.
 Ik heb iets te —, (*mede te deelen*), *âda soewâtoe soembah hamba*, S. R. 111.
 ZEGGEN, o. *kâta*, *perkatâân*.
 Dat komt op mijn — uit, *itoeelah se-perti katâkoe*.
 ZEGGER, m. *orang jang berkâta*, *pengoedjar*.
 ZEGSMAN, m. *penjâta*, *orang jang bilang*.
 ZEGSWIJZE, vt. *tjara perkatâân*.
 ZEGSWOORD, o. *sa-pâtah kâta*.
 ZEIL. o. *lâjar*.
 Eén —, *lâjar sa-bidang*.
 Een schuinsch — op sommige prauwen, *tandjag*, *tandja*.

Onder — *gaan*, *pergi berlâjar*, *pigi berlâjar*, L.
 De — en hijschen, *târek (nâjîqum) lâjar*, *kassî nâjîq lâjar*, L., *tambang lâjar*.
 De — en aanslaan, — *maken*, *pâsang lâjar*.
 De — en oprollen, *giling lâjar*.
 De — en gijzen, *singsing lâjar*.
 Een oog in het — houden, *djâga bâjîq-bâjîq*.
 Blind —, *lâjar samandeira*.
 Groot —, *lâjar besuar*, *lâjar agong*.
 Bezaans —, *lâjar penjorong*.
 Top —, *lâjar pengâpoh*.
 Eén —, *lâjar sa-lâdjoe (sa-bidang)*.
 De fok, *lâjar toepang*.
 Storm —, *lâjar pengâpit*.
 Mars —, *lâjar pengâpa*.
 ZEILDOEK, o. *kâjin lâjar*.
 ZEILEN, o. w. *berlâjar*.
 Langs den wal —, *menjoesor tânah*, *sûrong*, *menjoesor pantei*.
 Naar de ruime zee —, *berlâjar kalâwoet rambang*.
 Traag in het —, *dâmar*.
 Bij don wind —, *menjoesor angin*.
 ZEILER, m. *prâhoe jang pâkei lâjar*.
 Een luitje (trage) —, *prâhoe jang dâmar ladjoenja*.
 ZEILGAREN, o. *benang lâjar*.
 ZEILING, vt. *hâl berlâjar*, *pelajâran*.
 ZEILKLEED, o. *kâjin toetop lâjar*.
 ZEILKOERS, m. *toedjoenja pelujâran*.
 ZEILMAKER, m. *toekang lâjar*, *pandei be-boewat lâjar*.
 ZEILMAKERIJ, vt. *tampat toekang lâjar*.
 ZEILMAKERSGAREN, o. *benangnja toekang lâjar*.
 ZEILMAKERSNAALD, vt. *djâroem toekang lâjar*.
 ZEILREË, b. n. *zeilvaardig*, *langkap akan berlâjar*.
 ZEILSCHUIT, vt. *prâhoe jang pâkei lâjar*.
 ZEISLAK, vt. zie NAUTILUS.
 ZEILSPRIET, m. *penggiling lâjar*.
 ZEILSTEEN, m. *bâtoe brânî*, *hadjar el-miqnâthis*, Ar.
 ZEILTJE, o. *lâjar ketjil*.
 ZEILWEDER, o. *mâsa (tênpo) bâjîq akan berlâjar*.
 ZEILWIND, m. *angin bâjîq akan berlâjar*.
 ZEISSEN, vt. *zeis*, *sâdop*, *arit*, L.
 ZEKER, b. n. *veilig*, *bersantawsa*.
 —, *onwankelbaar*, *tatap*, *tetap*, *tzâbit*, Ar.
 —, *verzekerd*, *gewis*, *stellig*, *soenggoeh*, *tentoe*, *pastî*, L., *karoewan*, *moetah-giq*, Ar.
 Hier zijn wij —, *makka di sini bersantawsâlah kâmt*.
 —, *vrij zeker*, *zeer vermoedelijk*, *koenon*.
 Dat is — zóó, *itoe âda soenggoeh bagitoe*.

Gij kunt er — van zijn, *makku toewan bôleh tetap atas itoe.*
 Het is nog niet —, *itoe belom tentoe.*
 — e heer, *toewan ano.*
 Op eenen — en tijd, *makka sakáli peristiwálah.*
 —, *bijw. soenggoeh-soenggoeh, betoel-betoel. sa-nistjaja.*
ZEKERHEID, *vr. veiligheid, santarsa, kasantawsáán, aman, Ar., jaqin, Ar.*
 —, *onloochenbaarheid, kabenâran, prijang soenggoeh, jaqin, Ar.*
 —, *bepaling, katentoeawan.*
ZELDEN, *bijw. djârang, atas prt jang djârang.*
Zeer —, djârang sakáli.
ZELDZAAM, *b. n. djârang, tjeroewi, halat, máhal.*
 —, *wonderbaar, kostelijk, nádír, Ar.*
 —, *vreemd, dat opzien baart, jang membrí hírán.*
 Eene zeldzame zaak, *perkâra jang djârang (membrí hírán).*
 —, *bijw. atas prt jang djârang, djârang.*
ZELDZAAMHEID, *vr. prt jang djârang, bárang djârang.*
 —, *iets ongewoons, uitstekends, nádíral, Ar.*
ZELF, *b. n. zelve, diri, sendírt, kendírt.*
 Ik —, *dirikoe, akoe sendírt, sendírikoe, diri hamba, goewá sendírt, L.*
 Gij —, *dirimoe, loe sendírt, L., angkaw sendírt.*
 Hij —, *dirinja, ía sendírt, dia sendírt, L.*
 Wij zelven, *dirí kámt, kámt sendírt, kíta órang sendírt.*
 De mensch, die zich zelven kent, *mánoesja jang mengenál dirinja.*
 Hij komt —, *makka ía dátang sendírt.*
 Uw kind —, *uw eigen kind, ánaqmoes sendírt, ánaq sendírimoes.*
 Een steen, die van — valt, *bátœ jang djátœh sendírinja.*
 Van — vliegen, *terbang sendírinja.*
 De paleisdeur ging van zelven open, *makka pintœ astána pœon terboekálálah sendírinja.*
 Het is goed, dat ik — ga, *bájiqlah akœ pergi sendírt.*
 En (zij) zeiden bij zich zelven, *serája berkáta sama sendírinja.*
 Ik — ga, *sendírikœ pergi, akœ pergi sendírt.*
 Kom gij — te voorschijn, om met mij man tegen man te strijden, *marilah angkaw sendírimoes kalœwar berpârang kapada akœ sama sa-órang.*
 Van zich zelven vallen, *mortja, pangsán, kalángar, L.*
 Als van —, *schier zonder oorzaak, menní-menná.*

Niets van zich zelven weten, *ttáda chabar akan dirinja.*
 Tot zich zelven komen, *sadar derri paadda mortja.*
ZELFBEDROG, *o. chajál akan dirinja.*
ZELFBEHAGEN, *o. djoemáwa, angkoe, L.*
ZELFBEHEERSCHING, *vr. riúllat of riátat, Ar., hál menaháni wa nafsoenja.*
ZELFBEHOUD, *o. pemalíharáún diri.*
ZELFBELANG, *o. salámat diri.*
ZELFBEORDEELING, *vr. hoekoem atas dirinja.*
ZELFBEPROEVING, *vr. pertjóbáún sendírinja.*
ZELFBESTAAN, *o. kaádán dirí, dzát dirí (sendírinja).*
ZELFBEVLEKKING, *vr. hál mentjamarkan dirí.*
ZELFBEWEGEND, *b. n. bergeraq sendírinja.*
ZELFBEWUST, *b. n. jang sadar (táhoe) akan dirinja, berkatahoewan atas dirinja.*
ZELFBEWUSTHEID, *vr. hál sadar akan dirinja, perasáán háti.*
ZELFDE, *b. n. sama djoega, djoega, sama.*
 Van de — afkomst, *sama bangsánja.*
 De — kleur hebben, *sama warna.*
 Zij hebben de — (eenerlei) gedaante, *sama roepánja.*
 Hij is de —, *itœ dia djoega.*
 Dat is het — (eenerlei), *itœ sama djoega.*
 Dat is het —, om het even, hoe het ook wezen moge, *mána sádja.*
 Op den — dag, *paadda itœ hárt djoega.*
 Dat zijn drie kinderen van den — vader, *makka tiya anaq itœ sama (sátœ) bapánja.*
ZELFGEVOEL, *o. rása diri, rása sendírinja.*
ZELFHEERSCHEND, *b. n. memarintukkan sendírt.*
ZELFHEERSCHER, *m. pamarintah sendírinja.*
ZELFHEERSCHING, *vr. pamarintáhan sendírt.*
ZELFHEID, *vr. dzát dirí, kaádán dirí.*
ZELFLIEFDE, *vr. pengaséhan dirí.*
ZELFKLINKER, *m. hoerof hidop sendírt, harkat, Ar.*
ZELFMOORD, *m. pemboenóhan dirí.*
ZELFMOORDENAAR, *m. pemboenoh dirí.*
ZELFONDERZOEK, *o. pamariksáán akan dirinja.*
ZELFS, *bijw. djoega, sahngga, stngga, L., lágt dátang, sampei, sampé.*
 — het hart mijns meestens kan mij vergeten, *sahngga háti toewan hamba dápat melœpa hamba.*
 Kan — uw hart mij vergeten! *lági dátang háti adénda melœpákan kakanda.*
 De armen — werden rijk, *makka órang miskin djoega pœon djádi kajálah.*
 Hij heeft alles gegeven, — zijnen busfel, *dia soedâh kassí samoewá sampé dia poenja karbo djoega.*
 Zoo — dat, *sampé-sampénja.*
ZELFSTANDIG, *b. n. berd-zát, dzátí, Ar., jang áda, jang berkáádán.*
 — naamwoord, *perkatáún bárang dzátí.*

- ZELFSTANDIGHEID, vr. *kaalään*, woedjoe-diat, Ar., *dzát*, Ar., oedjoe, Ar.
Zelfstandigheden, *akwán*, Ar.
- ZELFSTANDIGLIJK, bijw. *atas prt dzátí*.
—, uit eigene kracht, *derri paadda qoewat sendiri*.
- ZELFSTRIJD, m. *bimbang hátí*, *pelawánan báthín*.
- ZELFVERDEDIGING, vr. *perlíndoengan dírt*.
- ZELFSVERLOOCHENING, vr. *hál menjungkal dírt*.
- ZELFVOLDOENING, vr. *hál memadákan dírt*.
- ZEMEL, vr. *dedaq*.
Tarwezemelen, *dedaq trigo*.
- ZEMELMEEL, o. *tepong dedaq*.
- ZENDBRIEF, m. *soerat kiriman*, *risálat*, Ar.
- ZENDELING, m. evangelische —, *pesoeróhan indjil*.
—, nieuwsbode, *doeta*, Sansk.
—, afgezant, *oetoesan*, *morsel*, Ar., *pesoeroehan rádjá*, *njalía*.
Een voorname —, *geant*, *rádjá doeta*.
- ZENDELINGGENOOTSCHAP, o. *madjlis jang mengadjarkan dan mengoetoeskan pesoeroehan indjil*.
- ZENDEN, b. w. *kirim*, *soeroh*, *oetoes*, *ba-útzkan*, van *ba-úza*, Ar.
Eenen brief —, *berkirim soerat*.
Eenen priester naar het gebergte —, *menjoeroh imám sa-órang pergi ka-goenong*.
Den eersten rijksraad —, *mengoetoes sírdána mantri*.
Wij — u niet dan tot genade, *tááta djoewa kámt menjoeróhkan dikaw melájinkan akan rafimat*, M. S. R. 2.
- ZENDER, m. *penjoeroh*, *pengirim*, *peng-oetoes*.
- ZENDING, vr. *penjoeroehan*, *pengiriman*, *peng-oetoesan*, *risálat*, Ar., *rusálat*, Ar.
- ZENGEN, b. w. *hângoeskan*.
—, o. w. *kena hángoes*.
—, roesten, *panggang*.
- ZENUW, vr. *útsabat*, Ar., *watar*, Ar.
—en, *átsáb*, Ar., *awtár*, Ar., *ansá*, Ar.
- ZENUWACHTIG, b. n. *mátsob*.
- ZENUWADER, vr. *oerat útsabat*.
- ZENUWGESTEL, o. *prt átsáb*.
- ZENUWKNOOP, m. *stmpoelan átsabat*.
- ZENUWKOORTS, vr. *denam penjákit útsabat*.
- ZERK, vr. (staande —) *mahésan*, *méjjan*, *bátoe qoebor*.
- ZERP, b. n. *sepat*, L., *sedal*, L.
- ZERPHEID, vr. *prt sepat*, *rása sepat*, *rása sedal*.
- ZERPZOET, b. n. *mánis sepat*, *mánis sedal*.
- ZES, telw. *anam*, *nam*.
— maanden, *anam boelan*.
Een paard dat van —sen klaar is, *koeda jang bájiq kakinja dan matánja*.
Van —sen klaar zijn, *langkap dengan pantasja*.
- ZESDAAGSCH, b. n. *jang anam hárt lamánja*.
- ZESDE, b. n. *ka-ánam*.
Het — huis, *roenah jang ka-ánam*.
Op den —n dag der maand, *paadda anam hárt boelan*.
De — zijn, het — deel uitmaken, *menganámí*.
Een —, $\frac{1}{6}$, *sa-per-anam*.
- ZESDERHANDE, b. n. zesderlei, *anam bágei*, *anam roepa*.
- ZESDUIZENDSTE, b. n. $\frac{1}{6000}$, *sa-per-anam riboe*.
- ZESHOEK, m. *anam persági (pisseqt, L.)*
- ZESHOEKIG, b. n. *anam persági*, *pátah bíram*.
- ZESMAAL, b. n. *anam káli*.
- ZESMAANDIG, b. n. *jang anam boelan lamánja*, *jang satengah táhon lamánja*.
- ZESTAL, o. *bilángan anam*.
- ZESTIEN, telw. *anam blas*.
- ZESTIENDE, b. n. *ka-ánam*.
—, $\frac{1}{16}$, *sa-per-anam blas*.
- ZESTIG, telw. *anam poeloh*.
Zijt gij —? *apa loe gila? L.*
- ZESTIGSTE, b. n. *ka-anam poeloh*.
- Een —, $\frac{1}{60}$, *sa-per-anam poeloh*.
- ZESVOERTIG, b. n. *berkáki anam*.
- ZESVOUD, b. n. *anam káli*, *anam ganda*.
- ZET, m. *mákan*, *santap*, *Hoft*.
Aan wien is de —? *stápa misti mákan dholo?*
—, zie **STOOT**.
In eenen —, terstond, *dengan sa-sáut djoega*.
—, zie **LOOSHEID**, **STREEK**, **VOND**.
- ZETBAAS, m. *gantinja toekang (pandei)*.
- ZETBOOM, m. *gálah*.
- ZETEL, m. *tampat doedoeq*, *kadoedoekan*, zie **STOEL**, **TROON**.
Versierde — voor bruidegom en bruid, *poewádé*.
— van den reuk, *qobbat pentjoem*, M. S. R. 12.
- ZETELEN, b. w. *mendoedoeqkan*, *kassí doedoeq*, L.
—, o. w. *berdoedoeq*, *bertachta*, *Hoft*.
- ZETHAAK, m. van eenen letterzetter, *tampat pásang koerof*, *sethaak*, verb.
- ZETREGEI, m. *sjarth*, Ar.
- ZETSCHIFFER, m. *djoerájan práhoe soedágar poenja*.
- ZETSEL, o. *koekoesan*.
Een — thee, *téh sa-koekoes*, *sabaha-gian téh akan minoem sakáli*.
—, bezincksel, *ampas*, L.
- ZETTEN, b. w. *plaatsen*, *tároh*, *boeboek*, *letaq*.
Op de aarde —, *tároh di tánah*.
Op het vuur —, *tároh di ápi*, *djerang*.
In de kas —, *tároh di almári (lamári, L.)*.
Zich aan tafel —, *pergi doedoeq di médjá*.
Zet u aan tafel, *mári doedoeq di médjá*.

- Zich neder —, (gaan zitten,) *mendoe-
doegkan diri.*
- Eenen hoed opzetten, *pàkci tòppi (toe-
dong, inl.: hoed.)*
- Met geweld uit het huis —, *kaloewar-
kan denyan gâgah derri dâlam roemah
itoe, M. S. R. 41.*
- Geld op iets —, *betâroh oewang.*
- Het opschrift op eenen brief —, *târoh
âlâmat soerat.*
- Beginnen te —, (van vruchten.) *poetik*
Even gezet zijn, (van vruchten,) *ber-
poetik.*
- Voet aan wal —, *nâjij ka-dârat, nâjij
di dârat.*
- Een omgekeerd mandje over de visschen
— die in het oeverlijk zijn, *sârkap.*
- Zijn kapitaal op interest —, *brî môdalnja
mâkan boenga oewang, kassî môdalnja
mâkan ânag doewit.*
- Uit den weg —, *singkir, singkirkan.*
- Te pand —, *bergâdê.*
- om te doen uitloopen of uitschieten,
zoo als kokos, *pinang, enz., samê, me-
njamê.*
- Zijne hoop op iemand —, *hârap atas
sa-ôrang.*
- Ter zijde —, *târoh di sablah.*
- Gevangen —, *pandjarâkan, boeboh di
dâlam pandjâra.*
- Koppen —, *bêkam, bêkan.*
- Zich beginnen te —, *uitpuilen, mongkil.*
- Te trekken —, (kruiden,) *koekoes, mâ-
sag plan-plan.*
- Onder water —, *menjâbaqkan tânah.*
- In eene kooi —, *koerongan, târoh di
koeroengan.*
- Buffels in eene kraal —, *kandangkan
karbo.*
- Goederen te koop —, *kadeikan bârang.*
- Over eene rivier —, *menjabrangkan.*
- Iets uit het hoofd —, *tiâda ingat lâgi,
loepa.*
- Iemand den voet dwars —, *melintang
magtsoed ôrang.*
- Zich weder —, *doedoeq poela.*
- , (in het schaaqspel,) *schuiven, san-
tap, Hoft., mâkan.*
- ZETTER, m. letterzetter, *setter, verb. zie
LETTERZETTER.*
- ZETTING, vr. *hâl menâroh.*
- , *gezotte prijs, harga jang tentoe,
harga jang di tentoekan.*
- ZEUG, vr. *bâbi betina, bâbi parampoewan, L.*
- ZEULEN, b. w. *irit, sérêt, L.*
- ZEUNJ, vr. *prâkoe, tempat makânan bâbi.*
- ZEUREN, o. w. *lastig vallen, ganggoe.*
- , *smerten, menjâkikan, bêkin sâkit.*
- ZEURIG, b. n. *soesah.*
- ZEVEN, b. w. zie ZIFTEN.
- ZEVEN, telw. *toedjoh.*
- Te — uren des morgens, *wagtoe djâm
peokol toedjoh siang hârt, Br. Pal.*
- ZEVENDE, b. n. *ka-toedjoh.*
- De — maand, *boelan jang ka-toedjoh.*
- Een —, $\frac{1}{7}$, *sa-per-toedjoh.*
- Ten — male, *paadda ka-toedjoh ka-
linja.*
- Op den —n dag der maand, *paadda
toedjoh hârt boelan.*
- ZEVENDERHANDE, b. n. *toedjoh bagei, toe-
djoh roepa.*
- ZEVENDULZENDSTE, b. n. (de) *jang katadjoh
riboe.*
- $\frac{1}{77}$, *sa-per-toedjoh riboe.*
- ZEVENGESTERTE, o. *bintang kartika.*
- ZEVENJARIG, b. n. (van duur), *toedjoh tâhon
lamânja.*
- c leeftijd, *demoer toedjoh tâhon.*
- ZEVENMAAL, bijw. *toedjoh kâli.*
- ZEVENMAKER, m. *toekang pengajâkan.*
- ZEVENTIEN, telw. *toedjoh blas.*
- $\frac{1}{17}$, *sa-per-toedjoh blas.*
- ZEVENTIG, telw. *toedjoh poeloh.*
- ZEVENTIGSTE, b. n. *ka-toedjoh poeloh.*
- ZEVENVOUDIG, b. n. *toedjoh kâli.*
- ZICH, wed. *voornaamw. diri, sendiri.*
- niet in acht nemen, *tiâda memali-
harâkan diri.*
- Voor — leven, *hidop kârana diri sa-
hâdja.*
- Geen geld bij — hebben, *tiâda mem-
bâwa oewang.*
- De — noemende pelgrim, *jang poera-
poerâkan dirinja hâdji.*
- Bij — zelve, *dengan sendirinja.*
- Van — zelve spreken, *berkata-kâtu
derri paadda âirinja.*
- ZICHT, vr. *tâdjag, zie SIKKEL.*
- ZIEDEN, b. en o. w. zie KOKEN.
- ZIEK, b. n. *sâkit, tiâda betah, Hoft., gring,
Jav.*
- Zeer —, *sâkit kras, sâkit sângat.*
- En toen hij zeer — was, *dan tatkâla
ia sâkit sângat, M. S. R. 59.*
- Gevaarlijk —, *sâkit pâjah.*
- worden, *djâtoh sâkit.*
- Een — mensch, *ôrang sâkit.*
- ZIEKBED, o. *tampat tidor ôrang sâkit.*
- ZIEKELIJK, b. n. *berpenjâkit, bersâkit-su-
kitan.*
- o toestand des ligchaams, *prî toeboh
(badan) jang berpenjâkit.*
- Een — voorkomen hebben, *tjullong, L.,
tjôwong.*
- ZIEKELIJKHEID, vr. *prî bersâkit-sakitan.*
- ZIEKEN, o. w. *âdu sâkit.*
- ZIEKENBEWAARDER, m. *ôrang jang mendjâja
(merâwat, L.) ôrang sâkit.*
- ZIEKENHUIS, o. *roemah sâkit, roemah ôrang
sâkit.*
- ZIEKENKAMER, vr. *biliq (kâmar) ôrang
sâkit.*
- ZIEKENTROOST, m. *penghiboeran ôrang
sâkit.*
- ZIEKENTROOSTER, m. *penghibor ôrang sâ-*

kit, jang menghiborkan orang sakit, penglipar orang sakit.

ZIEKMAKEND, b. n. *jang menjäkitan, jang djädi penjäkät.*

ZIEKTE, vr. *penjäkit, illat, Ar., lära, Jav.*
—, waardoor het ligchaam met kleine puistjes bezet is, *sawan indja.*

De vallende —, *säkät ajan-ajan, L., pitam bäbi.*

Eene besmettelijke —, *sampur, penjäkät jang berdjangkit-djangkit.*

— van kinderen met pijnljkheid in de gewrichten en brand in het ligchaam, *sawan tongkat.*

—, waarbij de beenen gezwollen zijn. *bäsal.*

Eene zeer venijnige —, *kena-kenäling.*
Erfelijke —, *penjäkit baqä.*

Eene gemaakte —, *poera-poera säkit.*

Slapende —, *slaap—, salop.*

Gedeeltelijk uit eene — hersteld, *roembœ-roembœ.*

ZIEKTEKUNDE, vr. *ihnoe penjäkät, pengatahoewan penjäkät.*

ZIEKTEKUNDIG, b. n. *berpengatahoewan penjäkät.*

ZIEKTESTOF, vr. *bakal penjäkät.*

Alle opgehoopte — fen uitdrijven en oplossen, *mengaloewarkan dan mengantjorkan segalla penjäkät jang berstmpoel, K. O.*

ZIEL, vr. *njåwa, djiwa, Sansk., nafs, Ar., soekma, Kaw.*

De — is onsterfelijk. *makka njåwa itoe kakal adanja, makka roh itoe baqä adanja.*

Ik, de doodsengel kom uwe — nemen, *akoelah malek el mawt datang mengambil njawåmoë, S. R. 44.*

Alle levende — e, *bårang djiwa, segalla machloq.*

Hij blaast er de — in, *makka tapoon menioep njåwa padnja.*

Duizend — en (inwoners), *sariboe isi negri, sariboe pedoedoeg.*

Mijne —, *njawåkoë.*

Die eene — met mij zijt, *jang sa-njåwa dengan akoë, S. R. 171.*

Zijne — heeft hem pas verlaten, *njanjanja bahåroe poetoës, dia båroe mäti, L.*

— van vaders hartevrucht, *njåwa boewah häti ajahnda, Hofst.*

Ik heb geene — (niemand) gezien, *kita melihat sa-orang poon tiada, säja träda lihat sätoe orang, L.*

De — van de zaak, *nafsoe 'l-sjai-jé, Ar.*

Het geld is de ziel der negotie, *makka djiwa perniagån itoelah oewang.*

De koning is in het rijk wat de — is voor het ligchaam, *bahoewa råda åda dälam negri seperti njåwa paadda toeboh, M. S. R. 67.*

ZIELSANGST, m. *sangsåra njåwa, masjhoel, Ar.*

ZIELEHEIL, o. *salåmat njåwa, bhajja djiu a.*
ZIELKRACHT, vr. *gåhti njåwa, qoewat roh, Ar.*
ZIELKUNDE, vr. *ihnoe djiwa, pengatahoewan njåwa.*

ZIELLOOS, b. n. *tiada bernjåwa, tiada berdjiwa, mäti.*

ZIELMIS, vr. *soembahjang kårana orang mäti.*

ZIELROEREND, b. n. *piloe, råwan, mengharoekan djiwa.*

ZIELRUST, vr. *kasenångan häti.*

ZIELSGENOEGEN, o. *soeka häti.*

ZIELSKRACHT, vr. zie **ZIELKRACHT**, **ZIELSVERMOGEN.**

ZIELSMART, vr. *doeka-tjåta, soesah häti.*

ZIELSTRELEND, b. n. *membri piloe.*

ZIELSVERMOGEN, o. *tsifat roh, Ar., pri njåwa.*

ZIELSVERVOERING, vr. *memand, ghairat, Ar.*

ZIELSVERRUKKING, vr. *ghairat, Ar.*

ZIELSVRIEND, w. *tsobat benar, sobat betoel.*
—, *kakanda, Hofst., (geliefte).*

ZIELSVRIENDIN, vr. *kakåseh, mäsa djoewita, adenda, adinda, Hofst.*

ZIELTJE, o. arme bloed, *sukkel, orang kasehan, orang kasian, L.*

ZIELTOGEN, o. w. *balisah, kaloh kessah.*

ZIELTOGING, vr. *håil batisah.*

ZIELVERKOOPER, m. *orang jang ppar lajkar dengan tipeo djiwa.*

ZIELVERPESTEND, b. n. *jang meroesiqkan häti.*

ZIELZORGER, m. *goeroe. pandita.*

ZIEN, b. w. *lihat, nuthtr, Ar., deleng, Jav.*
Doen —, *baperlihatkan, melihat, toendjoeg.*

En God — de, zullen zij niet weten hoe dat geschiedt, *dan melihat Allah itoe tiada katahoewan dengan boetåpa djocyt djadjnja.*

En deden mededeeling van al hun —, (van al betgeen zij ge— hadden), *serta bapersoembakkan derri paadda segulla penglihatannja, S. R. 110.*

Want (ziet) ik ben uw heer! *kårava bahoewa akoe toehan kånoe! Isk.*

—, ontdekken, *nampa, nampah, nampaq, tintang.*

Hein in de oogen —, *menintang matanja.*

—, aanschouwen, *pandang, memandang.*

Goed —, helder van gezigt zijn, *tyalaq.*
Met aandacht —, *anåt, tindjoe.*

Kwalijk —, *perågoen.*

Opwaarts —, *tengdåh.*

Naar een voorwerp —, *bepåling.*

Op zijde —, *karling, tjertling, liring, Jav., liring, L.*

—, kijken, *tengoq, nontong, djeling.*

Van ter zijde aan—, *karling, karling dengan ekor mäta.*

Hebt gij het met uwe eigene oogen gezien? *apa loe soedah lihat itoe säwa loe poerja mäta kendiri? L.*

- de blind zijn, *boeta toeli, boeta dengan mâta melihat.*
 Hij ziet er bleek uit, *poetjat moekânja.*
 Zuur —, *moeka mâsam.*
 Om—, *pâling.*
 —, uit— (naar alle kanten) *mendjeling-djeling.*
 Iets door de vingeren —, *toetop mâta.*
 Hij ziet scherp, *matânja troes, matânja tâ-djam.*
 Helder —, *awas, L., hâwas, Jav.*
ZIENER, m. *ahlo'-kasif, Ar.*, zie VOORZEGGER, PROFEET.
ZIENING, vr. *penglihatan.*
ZIENLIJK, b. n. *kalihâtan, thlâhir, Ar.*
ZIER, vr. *huidwormpje, amah.*
 —, fig. *ziertje, onderdeelje, koeman, dzarrat, Ar., sedikit sakâli.*
ZIFT, vr. zie ZEEF.
ZIFTEN, b. w. *ajaq, mengâjaq, krâsei.*
 —, *uitpluizen, scheiden, tjeré, mentjeré.*
 —, *haarkloven, memblah ramboet.*
ZIFTER, m. *jang mengâjaq.*
 —, *uitpluizer, jang mentjeré.*
 —, *haarklover, jang memblah ramboet, pemblah ramboet.*
ZIFTERIJ, vr. fig. *pemblâhan ramboet, fâl memblah ramboet.*
ZIFTING, vr. *pengajakan.*
 —, *naauwkeurig onderzoek, saqsûma, pemaviksûan jang soenggoeh-soenggoeh.*
ZIFTSEL, o. *uitziftsel, serboeq pengajakan, bakas pengajakan.*
ZIGT, o. *koetika (sâat) melihat.*
 Acht dagen na —, *delapan hari kome-diên derri paadda koetika melihat (di pert-toendjoeq).*
ZIGTBAAR, b. n. *kalihâtan, jang dâpat di lihat, katâra, Jav., thlâhir, Ar.*
 Hetgeen niet — is, *bâang jang tâadu dâpat di lihat mâta orang, bârang jang ghâjib.*
 —, *klaar, helder, trang, tjoewâtja.*
 —, *blijkbaar, njâta.*
 Naauwelijks — door den verren afstand, *ambah-ambahan.*
 — *maklug, ta-âijon, Ar., fâl baperli-halkan.*
ZIGTBAARHEID, vr. *prî kalihâtan.*
 —, *blijkbaarheid, kanjatâun, prî jang njâta.*
ZIGTEINDER, m. *tepi lîngit.*
ZIJ, pers. VOORHW. vr. *ia, dia, orang par-rampoewan itoe.*
 —, *meerv. marika itoe, dia orang, ia.*
 Daar — *dronken waren, kârana ia nâboq, S. R. 133.*
ZIJD, bijw. in: *wijd en zijd, di mâna-mâna, koeliling.*
ZIJDE, vr. (van zijde wormen,) *soetrâ.*
 —n stof, *patôia, patoelah, Perz.*
- n garen, *benang soetrâ.*
Vlos —, *sisôa, Ch.*
ZIJDE, of **ZIJ**, vr. *kant, sablah, wingan, djihat, Ar.*
 Van beide —n, *sablah-menjablah.*
 De buiten—, *sablah loewar.*
 Binnen—, *sablah dâlam.*
 De staande — van eene kist, *kas, enz. toepak.*
 Aan gene — van den berg, *di bâliq goenong.*
 —, *oord, fihag, Ar., benoewa, tempat.*
 Op — zien, *liring.*
 Op — gaan, *mînggir, menjâmpang, menjablahkan diri.*
 Ga een weinig aan die —, *lâlœe sedikit ka-sablah sitoe.*
 Op — stellen, *menjisi.*
 Aan welke —? *sablah mâna?*
 Van alle —n, *derri paadda segala fihag.*
 Naar de andere —, *ka-sablah lâjin.*
 Het volk van wederzijden, *râ-jat kadoewa fihag.*
 — van het ligchaam, *lambong, limbong djamb, Ar.*
 De — onder de korte ribben, *piha.*
 Pijn in de —, *sakit lambong, sakit tjoetjoeq.*
 De regter — (des ligchaams,) *lambong kânan.*
 Van hare — wijken, *lâlœe derri paadda sisinja.*
 Van ter — met slechte bedoelingen aanzien, *rêrêq, L.*
 Op — van die lontarboomen, *ka-sisi pûhon lontar itoe.*
 —, *blad van een boek, ladjor.*
 De verkeerde — van eene stof, *sablah dâlam kâjin.*
 Van ter — aanzien, *karing, meny-arling, karling dengan ekor mâta, liring, Jav., lôrêng.*
 —, *kant, pînggir.*
 De — van de slaappleats, *pînggir tempat tidor.*
 Van vaders —, *derri sablah bapa.*
ZIJDEFABRIJK, vr. *tempat memboewat soetrâ, tempat peteroenan soetrâ.*
ZIJDEFABRIJKANT, m. *pandai soetrâ, toekang soetrâ.*
ZIJDEHANDEL, m. *perniagâun soetrâ.*
ZIJDEHANDELAAR, m. *orang mendjoewal soetrâ.*
ZIJDEHASPEL, m. *likâsan soetrâ.*
ZIJDELINGS, bijw. *derri paadda sablah.*
 —, *dwaars, schuins, tjeroe, sêrong.*
ZIJDLINGSCH, b. n. *jang di sablah.*
ZIJDEMOLEN, m. *kisâran soetrâ.*
ZIJDEN, b. n. *soetrâ.*
 — *kleedje, dat over enen vorstelijken brief gespreid wordt, tetampor.*
 — stof, *kâjin soetrâ.*

Indische — stof, gewoonlijk gekleurd.
patólah, patoelah, Perz.
ZIJDEPIJN, vr. zijdewee, *sákit lambong, sákit tjoetjoeg.*
ZIJDESPINNER, m. *jang menganteh soetrá.*
ZIJDESPINNERIJ, vr. *tampat mengantel soetrá.*
ZIJDETEELT, vr. *pemiráán oelar soetrá.*
ZIJDEUR, vr. *pinloe jang di sablah.*
ZIJDEVERWER, m. *toekang tjelop soetrá.*
ZIJDEVERWERIJ, vr. *pentjelop-an soetrá.*
ZIJDEVRUCHT, vr. (*asclepias curtassavica.*) *kápas tjindéh.*
ZIJDEWEE, o. zie **ZIJDEPIJN**.
ZIJDEWERK, o. *perboewátan soetrá.*
ZIJDEWERKER, m. *pandei kájin soetrá, toekang kájin soetra.*
ZIJDEWEVER, m. *toekang bertenon soetrá.*
ZIJDEWEVERIJ, vr. *tampat petenoenan soetrá.*
ZIJDEWINKEL, m. *kadei órang mendjoewal soetrá.*
ZIJDEWORM, m. *oelar soetrá, hoelat bersoetrá, lába-lába bersoetrá.*
ZIJDEWORMENKWEEKERIJ, vr. *tampat piára hoelat bersoetrá.*
ZIJDEWEER, o. *degen, pedang, sjamsjir.*
Perz., gedoebang, pemandah, roedoes.
 —, iul. *dolk, kris, siwar.*
 —, *houwer, párang.*
ZIJGANG, m. *persimpáangan djálan, simpáangan.*
ZIJGBAK, m. *pásoe jang di báwah tapisan (saringan).*
ZIJGDOEK, m. *kájin tapisan (saringan).*
ZIJGEN, b. w. *tápisikan, sáringkan, kassi sáring, L.*
 —, o. w. zie **BEZWIJMEN**.
ZIJGING, vr. *hál tápis, hál sáring, L.*
ZIJKAMER, vr. *bitiq di sablah.*
ZIJKOOPER, m. *órang mendjoewal soetrá.*
ZIJL, vr. *saloeran ajer.*
ZIJMUUR, m. *témbog jang di sablah.*
ZIJN, bez. *voorn. nja achter het naam woord, dia poenja.*
 — *huis, roemah-nja, dia poenja roemah.*
 — *vader, bapánja, dia poenja bápa.*
 Het —e, *het hare, jang ampoenja dia, dia poenja.*
ZIJN, o. zie **WEZEN**.
ZIJN, onreg. *hulpw. en o. w. áda, pei, paai, Menangk.*
 Ik ben, *kita áda.*
 Ik was, *kita poon áda, kita adálah.*
 Ik ben geweest, *kita soedah áda.*
 Ik zal —, *kita akan áda, sája nanti áda, L.*
 Het is wel! *bájiqluh!*
 —de, *sambil (layi) áda.*
 Wees, *tijt, adálah.*
 Is hij? *adákah ia? adanjákah?*
 Wat zou toch mijn lot —? *mukka apa djádi garáangan hál akoe? M. S. R. 47.*

Het zij zwart, *het zij wit, opa hitam apa poetih, bájiq hitam bájiq poetih.*
 Hoe het ook — *moge, mána sádjia.*
ZIJNENT, (tot) *bijw. di roemahnja.*
 Om — *wil, kárana djánja.*
ZIJNENTHALVE, *bijw. (om hem), kárana dia, sabab dia.*
 —, *wat hem betreft, akan dia.*
ZIJNENTWEGE, *bijw. derri paadda fihaznja, atas dia poenja náma (parintah).*
ZIJPAD, o. *perstimpáangan loerong (djálan), stimpáangan.*
ZIJPELEN, o. w. *zijpen, zijperen, melas, L., tiris.*
ZIJPLANK, vr. *pápan jang di sablah.*
ZIJWEG, m. *stimpáangan, perstimpáangan, perstimpáangan djálan.*
 Want er zijn vier —en, *kárana áda ampat persimpáangan, S. R. 25.*
ZIJWIND, m. *angin derri sablah.*
ZIJWORM, m. zie **ZIJDEWORM**.
ZILT, b. n. *ziltig, másin, assin, L., kásoet, pájaw.*
 —e *smaak, rása másin (assin, L.).*
ZILTHEID, vr. *prí másin (assin, L.)*
ZILVER, o. *péraq, saláka, Jav., roepja, Sk., fiddlat, Ar., fillat, verb.*
 Verguld —, *tongkan.*
 — in staven, *péraq bátang.*
 Met — *beslaun, patamkan (sáloetkan) dengan péraq.*
ZILVERACHTIG, b. n. *sabagei péraq, saroepe péraq.*
ZILVERACHTIGHEID, vr. *prí sabagei péraq.*
ZILVERADER, vr. *oerál péraq.*
ZILVERARBEID, m. *pekarjdjáan bábarang péraq.*
ZILVERBERG, m. *goenong péraq, tambang péraq.*
ZILVERBEROWERK, o. *pekarjdjáan di dálam tambang péraq, zie MIJN, vr.*
ZILVERBEWAARDER, m. *djoeroe simpan péraq.*
ZILVERBLAD, o. *dáwon péraq.*
ZILVERBLANK, b. n. *poetih péraq, portih sabagei péraq.*
 —, o. *poetihnja péraq.*
ZILVERDRAAD, m. *kawat péraq, benang péraq.*
ZILVERDRAADTREKKER, m. *pandei kawat péraq, toekang benang péraq.*
ZILVEREN, b. n. *péraq.*
 — *schenkblad, tálan péraq.*
ZILVEREN, o. w. zie **VERZILVEREN**.
ZILVERERTS, m. *tánah péraq.*
ZILVERGELD, o. *oewang péraq, derham péraq.*
 Louter —, (sp. *daalders*) *réaal sa-míta.*
ZILVERGLANS, m. *tjahája péraq.*
ZILVERGLID, o. *táht péraq, trá péraq.*
ZILVERGOED, o. *bábarang péraq.*
ZILVERGROEF, vr. *tambang (kólóng, L.) péraq.*
ZILVERKAS, vr. *tampat menároh péraq.*
ZILVERKLANK, m. *boenji péraq.*
ZILVERKLEUR, vr. *warna péraq.*
ZILVERKLEURIG, b. n. *berwarna péraq.*

ZILVERLAKEN, o. *soendoes*, Perz.
 ZILVERLING, m. *sikkel, tziqal*, Ar.
 ZILVERMIJN, vr. *zilvergroeve, tambang péraq, mariaw péraq, kólong péraq*, L.
 ZILVERMUNT, vr. *oewang péraq, derham péraq*.
 ZILVERPLAAT, vr. *práda péraq*.
 ZILVERPROEF, vr. *oedjian péraq*.
 ZILVERSCHUIM, o. *sánga péraq*.
 ZILVERSERVIES, o. *perkákas péraq*.
 ZILVERSMID, m. *toekang péraq, pandei péraq. tátan*, Maleb.
 ZILVERSMIDSKOLEN, vr. *meerv. hárang toekang péraq*.
 ZILVERSPINNER, m. *orang jang menganteh péraq*.
 ZILVERSTAAF, m. *bátang péraq*.
 ZILVERSTEEN, m. *bátos péraq*.
 ZILVERSTOF, vr. *háboe (deboe) péraq*.
 ZILVERSTRUIK, m. (Ipomoea), *ajong-ajong, areui tatapájan*, Soend.
 ZILVERVERGULD, o. *péraq jang di amást, péraq jang di sápoes ajer amas, péraq pergol*, verb.
 ZILVERWERK, o. *bárang péraq, perkákas péraq*.
 ZILVERWERKER, m. *toekang péraq, pandei péraq*.
 ZILVERZAND, o. *pásir péraq*.
 ZIN, m. *zintuig, indrija*, Sansk., *indra*, verb.
 De vijf — *nen, pantja indrija, pantja ind-a*, verb., *lima pri teoboh*.
 —, *gedachte, ingátan*.
 —, *wil, trek, kahandaq, soeka*.
 In den — *hebben, menghadápt*.
 Geenen — *in het werk hebben, málas kartja*.
 — *in haar hebben, soeka akan dia*.
 Men kan het ieder niet naar zijnen — *maken, makka sa-orang poon tíada dápat menjoekákan sakalian orang*.
 Eigen — *volgen, mandja, mandjah, toeroet soeka sandiri*.
 —, *meening, beteekenis, arti, mōna*, Ar.
 Want de — *dezer woorden is zeer voortreffelijk voor allen, welke dien verstaan, kárana arti káta ini amat moelia paadda segalla orang jang mengarti dia*, M. S. R. 6.
 Iemands — *doen, toeroet orang poenja soeka*.
 Van zijne — *nen beroofd zijn, áda gila, áda sarsar*.
 —, *volzin, kalimat pertengáhan*.
 ZINDELJK, b. n. *brisih, soetji, risiq*, L.
 —, *net, tjantiq*.
 ZINDELJKHEID, vr. *pri jang brisih, kalukoe-wan jang soetji*.
 ZINGEN, b. en o. w. *njáni, menjáni*.
 Een *puntlichtje* —, *berponton*.
 Een *duo* (minnelied) —, *damping, ber-damping*.
 Vrolijk —, *dendang*.
 Een *gezang* —, *dat door enen man*

aangeheven en aan het slot door velen herhaald wordt, menggoerit-goerit, (op Borneo).

Een *slaapdeuntje* —, *mengidong, gákoé*.

In koren —, *hangkap*.

Een *verhaal* —, *kakáwin, berkakáwin*.

—, *tjilpen, tjijit*.

ZINGBAAR, b. n. *jang bóleh di njáni*.

ZINGENOT, o. *rása sjahwat*.

ZINGER, m. zie ZANGER.

ZINGGEZELSCHAP, o. *perhimpoean orang belátjar menjáni*.

ZINK, o. *timah seré, sambáran*.

ZINKBOOR, vr. *poetarwála*.

ZINKEN, o. w. in het water, *tínggalam, benim, bunnam, goeldá*.

Gezonken zijnde, *hábis tínggalam*.

—, in den grond, *ringas, amblés*, L.

Omslaan en —, *kulleboe serta tínggalam*.

ZINKGAT, o. *penggálay bedil*.

ZINKING, vr. *sákit kena dingin, sákit kena angin, nazabet*, Ar., *zoekám*, Ar.

ZINKINGKOORTS, vr. *demam kadinginan jang amat sángat, demam zoekám*.

ZINKLOOD, o. *bátos loega, bátos doega*, L., *bátos djoedja*.

ZINKSTEEN, m. *aan een net, bátos djála*.

ZINNEBEELD, o. *oepáma, ibárat*, Ar., *moedjawaázat*, Ar., *madjáz, Ar., madjázet*, Ar.

Het anker is het — *der hoop, makku sáwh itoe oepáma (ibárat) pengharápan*.

ZINNEBEELDIG, b. n. *dengan oepáma, dengan ibárat, madjázet, Ar.*

—, *bijw. sa-oepáma*.

ZINNELIJK, b. n. *beringin, bernafsoe*.

—e *lust, hawó nafsoe*.

—, zie WULFSCH.

Alle satansche —e *lusten zullen door verstandig overleg kunnen gekerkerd worden, bahoewa segalla hawó nafsoe sjéhán itoe handaqlah dengan boedi bitjaránja djoega dápat di pandjirákannja*, K. D.

ZINNELIJKHEID, vr. *nafsoe, ka-ingin-an, hawó, Ar.*

Omdat hun bestaan niet door hunne — *verloren ga, sopája djángan di binasákan adánja derri paúdda hawánja*, M. S. R. 20.

ZINNELOOS, b. n. *tíada berboedi, adim*, Ar.

—, *krankzinnig, gila, sarsar*.

ZINNELOOSHEID, vr. *pri jang koerang boedi*.
 —, zie KRANKZINNIGHEID.

ZINNEN, o. w. *ingat, fikir*, Ar., *pikir*, L.

ZINELJK, b. n. *vernunftig, beráqal boedi*.

—, *verstandig, berboedi*.

—, *bijw. beráqal*.

ZINRIJKHEID, vr. *kabanjákan áqal boedi*.

ZINSBEGOOCHELING, vr. *chiál*, Ar.

ZINSLOT, o. *tammát kalimat pertengáhan*.

ZINSNEDE, vr. *tampat*, (plaats, Ts. M.)

ZINSPELEN, o. w. *sindir, menjindir*.

—, *door gelijkenissen spreken, meng-ibáratkan*.

ZINSPELING, vr. *sindiran, moctasjábihat*, Ar.

ZINSPREUK, vr. *amtzâl*, Ar., *mítzl*, Ar.
 ZINSPREUKIG, b. n. *ber-amtzâl*.
 ZINSVERBIJSTERING, vr. zie KRANKZINNIGHEID.
 ZINTUIG, o. zie ZIN.
 ZINTWISTEN, o. w. *bertjidera kârana pengartian*.
 ZINTWISTING, vr. *tjidera kârana pengartian (mâna)*.
 ZINVERMAAK, o. *soeka hâti, dzawq*, Ar.
 ZIT, m. *kâl doedoeg*.
 ZITBANK, vr. *bâlei, bangkoe*, ve:b., *tumpang doeloq, kadoedockan*.
 ZITDAG, m. regtsdag. *hâri madjlis hoekoem, hârt sidang, hâri bitjâra*.
 ZITKUSSEN, o. *bantal doedoeg, bantal tumpang kadoedockan, bantal karossé*, L.
 ZITPLAATS, vr. *tumpang doedoeg*.
 Verhevene — met een' hemel van gespletene bamboes, *ambin*.
 ZITTEN, o. w. *doedoeg, berdoedoeg, loeng-goeh*, Jav.
 Even hoog als een ander —, *tambal bertambal*.
 — met afhangelende beenen, (als onhof-felijk beschouwd), *doedoeg berdjantei, be-djoenté*, L.
 Op malkander —, *doedoeg bertindih-tindih*.
 Met de beenen kruiselings —, *bersilah, doedoeg bersilah, basilah*, L.
 In eene bukkende houding —, *tinggong*.
 Met de beenen onder het lijf —, *igtirás*.
 Sprakeloos — (als een beeld), *tjôqol*.
 Aan tafel —, *doedoeg di médja, doedoeg paadda hidangan*.
 Op den schoot —, *ber-riba, barriba*, L.
 Gedurig te huis —, *diam di roemah sâdja*, *mâgam*.
 Te paard —, *doedoeg di atas koeda, toenggang koeda*.
 Te paard — zoo als de mannen, met een been aan iedere zijde, *tersalampang paadda blakang koeda*.
 Hooger dan een ander — met hangende beenen, hetwelk als onerbiedig beschouwd wordt, *doedoeg berdjantei*.
 Los —, (niet bevestigd), *longgar, koerang kintjang*.
 Vast —, *doedoeg tetap, kintjang*.
 Aan den grond —, *kandas, lekat doedoeg*.
 Er warmtjes in —, *âda hartawan*.
 Stil — in beslommering met treurigheid, *doedoeg sâdja diam-diam dan masjhoel dengan doekanja*, M. S. R. 47.
 In staatsie op den troon —, *semâjam di atas tachtâ kara-tjâän*.
 Doen —, *mndo-doegkan*.
 Zij allen zaten in de rondte met het gezigt naar ... gekerd. *sakaliamja berkoeliling menghâdap*, S. R. 5.
 Op eijeren —, *mengarum*.

Met het regter been onder de linker di —, met het linker been uitgestrekt, *ta-warvoek*, Ar., *toewarké*, verb., (dit is den Mohammedaan verboden).
 Gaan —, *nederstrijken (van vogels) hangkap*.
 — met het linkerbeen onder het regter, dat achterwaarts ligt, *timpoeih*, Jav.
 Op de hurken —, *berdjongkoq*, L., *ber-teloet*.
 Schrijdelings —, *djoelang, ber-djoelang*.
 In diep gepeins —, *doedoeg terferkoer*.
 Zijne vrouw laten —, *meninggalkan bininja*.
 En de aap zat zoodanig dat de tamarrindebladeren hem gedeeltelijk bedekten, *makka môngjêt itoe-poon doedoeg bertonggor kapada dâvon asam*.
 ZITTEND, b. n. *âda doedoeg, âda berdoedoeg*.
 Een — leven leiden, *hidop diam sâdja, hidop dengan doedoeg di roemah sâdja*.
 ZITTER, m. *orang doedoeg*.
 ZITTING, vr. *kâl doedoeg*, zie VERGADERING.
 ZITUUR, o. *djâm (koetika) perhimpoeenan madjlis, tempo bitjâra*, L.
 ZODE, vr. zood, zoo, gras —, *koelit roempot*.
 Eene — visch, *ikan sa-reboes*.
 ZODIAK, m. zie DIERENRIEM.
 ZOEK, bijw. *hilang*.
 Zich — maken, *lârt, linnjap*.
 ZOEKEN, b. en o. w. *tjahârt, tjârt*, L., *mentjahârt*.
 Zoek mij water! *tjharikan akoe ojer!*
 —, opsporen, *sidiq*.
 Den kost —, *tjârt rezeqt, tjahârt kahidâpan*.
 Gestolene goederen door — vinden, *tjârt timboelkan bârang katjoerian*.
 Twist —, *tjârt tjakit*.
 Gezocht, gewild, *lâkoe*.
 —, pogen, *tjôba*.
 ZOEKER, m. *pentjahâri*.
 ZOEKING, vr. *penjeharian*.
 ZOEL, b. n. *pânas, nâdjir*, Ar., *hâr'*, Ar.
 ZOELHEID, vr. *kapanâsan*.
 ZOEN, m. zie KUS en VERZOENING.
 ZOENEN, b. w. *tjoem, mentjioem, koetjop*.
 ZOENGELD, o. *oewang denda*.
 —, (voor eenen moord), *bângon, di-jat*, Ar., (vóór Mohammed tien en na hem honderd kameelen).
 —, zoenmeel (voor eenen moord), *te-pong boemf*.
 Onwillig het — aan te nemen, *segan menarina di-jat*.
 ZOENOFFER, o. *qorbân akan menjoetjikan*.
 ZOENOFFEREN, o. w. *mengqorbânkân akan menjoetjikan*.
 ZOET, b. n. *mânis*.
 — als honig, *mânis seperti ojer madoe*.
 — en schoon, altijd vriendelijk, *sakarba*.
 — water, *ojer tâwar*.

— ter taal, *kata mânis, kata mânis lemboet.*
 —, zie **VRIENDELIJK, LIEFTALLIG.**
 — maken, *memâniskan, bekin mânis.*
ZOETACHTIG, b. n. *mânis sedikit.*
ZOETELAAR, m. *penampong.*
ZOETELLEN, o. w. *tampong, djoewal makânan.*
ZOETELIJK, bijw. *dengan mânis, atas pri jang mânis.*
ZOETEMELKSCH, b. n. *derri paadda ajer soesoe jang bahâroe di prah.*
 — e kaas (inlandsche wrongel), *dâdi.*
ZOETEN, b. w. *memâniskan, bekin mânis, L.*
 —, o. w. *djâdi mânis.*
ZOETHED, vr. *kamanisan, pri mânis.*
ZOETHOET, o. *djab' mânis, K. O., soes, Perz.*
ZOETIGHEID, vr. *kontijt, manisân.*
 — van mangga, *manisan mangga.*
ZOETJES, bijw. *perlâhan-lâhan, plan-plan, L.*
ZOETLUIDEND, b. n. *merdoe, merdoe boenjinja.*
ZOETMAKEND, b. n. *jang memâniskan, jang bekin mânis.*
ZOETSAPPIG, b. n. *tâwar rasânja.*
ZOETVLOEIJEND, b. n. *merdoe, zie WELSPREKEND.*
ZOG, vr. zie **ZEUG.**
ZOG, o. *ajer soesoe parampoewan.*
 —, kielwater, *ajer alocran prâhoe.*
ZOGEN, b. w. te zuigen geven, *menjoesoewt, kass' minom soesoe.*
ZOGGEBREK, o. *koerang ajer soesoe.*
ZOGKOORTS, vr. *demam parampoewan jang bahâroe menjoesoewt.*
ZOGVERPLAATSING, vr. *kapindâhan ajer soesoe.*
ZOLDER, m. *koorn—, schuur, djoelâpang.*
 —, eener bovenverdieping, *tingkat lô-têng, L.*
ZOLDERDEUR, vr. *pintoe l'têng.*
ZOLDEREN, b. w. *bâwa (târoh) di l'têng.*
ZOLDERING, vr. *opschuring, hâl bâwa di lô-têng,*
 —, verdieping, *tingkat.*
 —, bovenvloer, *lôtêng, L., pelantâran, pâtas, pâgoe.*
ZOLDERTRAP, vr. *tangga lô-têng.*
ZOMER, m. *moesim pânas, moesim timor, moesim kamâro.*
ZOMEREN, o. w. *âda awwal moesim pânas.*
ZOMERHITTE, vr. *kapandâsan moesim kamâro.*
ZOMERHUIS, o. *perbaleiân; pelâjan is een open — met een dak.*
 — op het water, *gamboeng.*
ZOMERSPROETEN, vr. *meerv. djerâwat, tâli lâlât.*
ZON, vr. *mata-hârt, sjams, Ar., soerjja, Sansk., soeria, verb.*
 De — gaat op, *mata-hâri nâjtiq (terbit).*
 De rijzende —, *sjarq, Ar.*
 De — gaat onder, *mata-hâri mâsoq, mata hâri mâti.*

Aan de — blootstellen, (laten drogen,) *târoh di pânas, djemoer.*
 De — aanbidden, *menjoembah mata-hârt, S. R. 18.*
 De plaats, waar de — ondergaat, *fihag maghâb, fihag mata-hârt mâti (mâsoq).*
 In de — staan, *berpânas.*
ZONAAANBIDDER, m. *orang jang menjoembah mata-hâri.*
ZONDAAR, m. *orang berdôsa, fâdjir, Ar.*
ZONDAG, m. *hârt ahad, hârt domínggo, L.*
ZONDAGSCH, b. n. *hârt domínggo, tiap-tiap domínggo.*
 — gebruik, *âadat domínggo.*
 — e kleeding, *pekâjin hâri domínggo.*
 Hij komt —, *tiap-tiap hârt domínggo dia datang, sâban-sâban hârt domínggo dia datang, L.*
ZONDAGSKLEED, o. *pekâjin hârt domínggo.*
ZONDAGSPREK, vr. *chothbat hârt domínggo.*
ZONDARES, vr. *orang parampoewan jang berdôsa.*
ZONDE, vr. *dôsa, dzan', Ar., dzanboe, verb.*
 Erf—, *dôsa baqa.*
 Tot — maken, *mendosâkan.*
ZONDER, voorz. *tiâda dengan, dengan tiâda, tiâda.*
 — zijn weten, *tiâda dengan tahoenja.*
 Dooden — bevel van den koning, *memboenoh dengan tiâda titah râdja.*
 Dooden — medeweten van den koning, *memboenoh dengan tiâda sa-tâhoe râdja.*
 — geld, geldeloos, *pótol, L., tiâda poenja oewang.*
 Hij is — schaamte, *ia tiâda tâhoe mâloe.*
 — tegenspreken, *ontegenzeggelijk, tiâda bersalâhan lagi.*
 — dat, *melâjinkan itor.*
 — twijfel, *soenggoeh-soenggoeh.*
ZONDERBAAR, b. n. *zeldzaam, djârang.*
 —, wonderlijk, b. n. *hêrán.*
 —, kostelijk, *indah-indah.*
 —, bijw. *atas pri jang djârang.*
ZONDERBAARHEID, vr. *pri jang djârang, zie ZONDERBAAR.*
ZONDERLING, b. n. zie **ZONDERBAAR.**
ZONDIG, b. n. *berdôsa.*
 Een — mensch, *orang berdôsa.*
 — daad, *perboewâtan dôsa, perboewâtan jang berdôsa.*
ZONDIGEN, o. w. *berdôsa, berboewat dôsa.*
 Waar is de mensch, die niet zondigt? *di manâtah orang jang tiâda berdôsa?*
ZONDIGHEID, vr. *pri dôsa.*
ZONDVLOED, m. *ampôhon, bah.*
ZONËCLIPS, vr. *garahâna mata-hâri.*
ZONNEBAAN, vr. *djâlan per-idâr-an mata-hâri.*
ZONNEBLOEM, vr. *kumbang mata-hârt, dawon mâs.*

ZONNEDEK, o. linnen tent op een vaarttuig, *téndah práhoe*.
 ZONNEDAUI, vr. gewas, *ara kapada*, (drosera).
 ZONNEGGLANS, m. *tjahája mata-hárt*.
 ZONNEGLOED, m. *hángat (pánas) mata-hárt*.
 ZONNEHOED, m. (inlandsche,) *toedong*.
 Een gouden —, *toedong kapála amas*, Isk. 187.
 ZONNEKEERKRING, m. *djálannja máta-hárt báliq*.
 ZONNEKLAAR, b. n. *njáta sakáli, trang deng-an njatánja*.
 ZONNELICHT, o. *trang mata-hárt*.
 ZONNELOOP, m. *peridáran mata-hárt, per-kitáran mata hárt*.
 ZONNENONDERGANG, m. *másoqnja mata-hárt*.
 ZONNESCHERM, o. *pájong, songsong, Jav., tjatar, tjatra, Sansk.*
 — van lontarbladeren, *pájong lontar*.
 Een geelbonte —, *pájong ber-iram-iram koening*.
 — met eenen kwast bovenaan, *pájong bertjamára*.
 Eenen — openen, *mengambangkan pájong, boeka pájong*.
 — met geschilderde plekken, *pájong oebur-oebur*.
 En de wit geschakeerde koninklijke — en werden alle vier geopend, *makka pájong iram-iram karadjáan poetih poon terkambanglah empat*.
 —, *jalousie, bidé*.
 ZONNESCHIJF, vr. *boelat mata-hárt*.
 ZONNESCHIJN, m. *tjahája mata-hárt*.
 ZONNESTAND, m. *perdirian mata-hárt*.
 ZONNESTELSEL, o. *sjarth falak, Ar.*
 ZONNESTOFJE, o. *koeman, dzarrat, Ar., dzarrah, Perz., habá, Ar.*
 ZONNESTRAAL, m. *sinar mata-hárt, pánar*.
 ZONNEVUUR, o. *kahangátan mata-hárt*.
 ZONNEWAGEN, m. (de wagen van Soerja bij de Hindoes,) *soerja ráta*.
 ZONNEWIJZER, m. *sáát noemd*.
 ZONNIG, b. n. *kena sinar mata-hárt*.
 ZONNIVERDUISTERING, vr. *grahána mata-hárt*.
 Zoo, bijw. en voegw. (op die wijze,) *bagitoe, demikiën*.
 — groot, *bagitoe besaar*.
 — veel, *bagitoe bánjaq*.
 — veel meer, *sakiën lági*.
 — even, *bahároe tahádi, baroesan, L., tádt ini, tadini, verb.*
 — dikwijls als ik hem zag, *sa-brápa káli kita melihat dia*.
 — aanstonds, *nanti sabantaar*.
 — als een berg, *sa-besaarnja goenong sa-boewah*.
 Niet — lang, *tiála bagitoe panjlang*.
 — dra als, *demmi, telah, sarta, srinta, L.*

Dan dus dan —, *sakáli bagini sakáli bagitoe, beroebah-oebah sátdja*.
 Dricmaal — veel, (groot,) *tiga ktin*.
 — veel als er zijn, *brápa jang áda*.
 — doende, *káloe bagitoe, djikaloe ber-boewat bagitoe, atas pri jang demikiën*.
 — is het, *belei, betoel bagitoe*.
 Het zij —, *béjarlah bagitoe, kandáti, L., amin, Ar.*
 Hoe —? *bagimána?*
 — als, *sa-bagimána, boetápa*, zie VOLGENS.
 — wat, *bárang sedikit*.
 — wie, *makka bárang stápa*.
 — veel die zaak betreft, *akan kál itoe*.
 — veel ik kan, *bárang sa-bóleh-boeléhkoel, sa-dápat-dápatkoel*.
 — veel te meer, *brápa lebeh*.
 — zelfs dat, *sampe-sampeinja*.
 — het u belieft, *káloe toewan soeka, paadda kahandagwoe*.
 — lang hij hier is, *sa-láma (sa-kiën láma, sahingga, sawantára,) ia áda di sini*.
 — lang de mensch 'op aarde is, *makka sahingga mánoesta itoe dólam doenjá, M. S. R. 13*.
 — wel de een als de ander, *kadoewa fihag, kadoewánja, sa-satoenja dengan temannja*.
 ZOODANIG, b. n. *bagei itoe, bagitoe, bagitoe roepa*.
 — doen, *handelen, bagitoe kan, berboewat bagitoe*.
 ZOODANIGLIJK, bijw. in dier voege, *atas pri jang bagitoe (demikiën,) djálan bagitoe*.
 ZOODAT, bijw. *sa-hingga, stingga, L., málah, hatta, makka, málah, sampé-sampé-nja*.
 ZOODJE, o. *reboesan*.
 ZOODRA, bijw. zie ZOO.
 ZOOGBROEDER, m. *soedára soesoewan, sa-soesoewan*.
 ZOOGDIER, o. *binátang jang bersoesoe*.
 ZOOGENAAMD, b. n. of genoemd, *poera-poera*.
 Hij is de —e priester, *makka tálah jang poera-poerákan dirinja imám*.
 ZOOGKALF, o. *ánaq sápt jang menjoesoe, ánaq sampi jang minom soesoe, L.*
 ZOOGKIND, o. *ánaq jang menjoesoe, ánaq jang minom soesoe, L., ánaq jang mákan tétté, L.*
 ZOOGSTER, vr. (die zuigt,) *penjoesoe, parampoewan jang menjoesoe*.
 ZOOGVROUW, vr. *minne, báboe, L., inang pengásah, Hoft., parampoewan jang menjoesoeuw*.
 ZOOL, vr. zie VOETZOO.
 — van eenen schoen, *sól, verb., tápaq kawtz, telapakkan sapátoe, L.*
 ZOOM, m. *tept, pinggir, sam, verb., kelim.*

- van het land, *tepi tana*.
 — van een kleeid, *pinggir kájin*, *tepi kájin*, *kelim*, *sóm pakéän*, L.
 De — van het oor, *perlipátan telinga*, *pinggir koeping*, L.
- ZOOMEN, b. w. *békin sóm*, L., *berkelimkan*.
 ZON, *ánaq laki-láki*, *anakanda*, Hoft., *poetra*, Sansk., *ibnoe*, eig.: *ibn'*, Ar., *walad*, Ar., (wanneer het geslacht bekend is, zegt men eenvoudig: *ánaq*.)
 Oudste —, enz. zie KIND.
 — van een voornaam persoon, *bába*, Hind.
- ZOONSCHAP, o. *pangkat ánaq laki-láki*, *pangkat anakanda*, *pangkat poetra*, *martabat ibnoe*, Ar.
- ZOONDOCHTER, vr. *ánaq tjoetjoe param-poewan*.
- ZOOFJE, o. *borrel*, *sópi*, verb.
 —, *arak*, *sa-tegoq araq* (*araq*).
- ZOOR, b. n. *ruw*, *kásap*, *tamiang*.
- ZOORHEID, vr. *prí kásap*.
- ZORG, vr. oplettendheid, *tjinta*, *ingat*.
 — dragen, *tjintákan*, *djága*.
 Draag vooral — dezen mijnen pijl af te weren, *ingat-ingallah angkaw menangkiskan ánaq pánahkoé ini*.
 Voor eene ziekte — dragen, *meruwattin orang sákit*, L.
 —, *bekommring*, *pertjintáän*, *katjintáän*, *soesah*, *masjghol*, Ar., *ghotsat*, Ar.
 De — afleggen, *boewang tjinta*.
 Dit maakt nu mijne — en droefheid uit, *inilah katjintáän dan kadoekáänkoé*, M. S. R. 47.
 —, *vrees*, *tákoet*.
- ZORGEELJK, b. n. *ongerust*, *bersoesah*.
 —, *gevaarlijk*, (van eenen ziekte,) *pájah*.
 — e tijd, *wagtoe jang soekar*, *témpo jang soesah*.
- ZORGELOOS, b. n. *táda bertjinta*, *lálei*, *alpa*, *málas*, L.
 Vergeetachtig en —, *loepa dan lálei*.
- ZORGELOOSHEID, vr. *kalaleiän*, *alpa*, *ka-álpáän*, *kamalásan*, L., *kakoeráungan tjinta*, *sarf*, Ar.
 Zij stond verschrikt op uit hare —, *makka ia-poon terkedjoet bángon derri paadda alpánja*.
- ZORGELOOSLIJK, bijw. *dengan táda bertjinta*, *dengan málas*, *sarf*, Ar., zie ZORGELOOS.
- ZORGEN, o. w. *bertjinta*, *djága*, *palihára*, *piára*, L.
 Gij moet voor het heil uwer ziele —, *makka handaqlah angkaw bertjinta kárana salámat djuwámoe*.
 Voor de rust der stad —, *mendjága hál kasantawósáän negri*.
 God zorgt voor zijne schepselen, *ba-hoewa Allah djoewa jang mematiharákan segulla machloeq*.
- Voor een kind —, *palihára ánaq*, *piára ánaq*, L.
 —, *bezorgd zijn*, *bertjinta*, *masjghoel*, Ar.
 Voor eenen zieke —, *merawattin orang sákit*.
- ZORGSTER, vr. *parampoewan jang bertjinta*.
- ZORGVULDIG, b. n. *oesah*, *ber-oesah*, *rádjin*, *bertjinta*.
 — in het werk, *ber-oesah paadda kardja*.
 — in het leeren, *rádjin bel-ádjár*.
 —, *oplettend*, *imat*, *himat*.
 — voor kinderen, *bertjintákan ánaq*.
- ZORGVULDIGHEID, vr. *parángt orang bertjinta* (*beroesah*, *rádjin*).
- ZORGVULDIGLIJK, bijw. *dengan oesah*, *dengan rádjin*, *dengan tjinta*.
- ZOT, b. n. *gek*, *gila*, *sarsar*, *djáhil*, Ar., *sedo*, Amb.
 Iemand, die praat als een —, *ba-bángon*.
 —, *dwaas*, *babal*, *bódoh*.
 Hoe kon ik zoo — zijn? *gila apákah hamba?* S. R. 46.
 Zich — houden, *berbódoh-bódohkan diri*.
 — te taal, *bitjára gila*, *bitjára kósong*.
 Iemand voor den — houden, *membódoh-bódohkan orang*, *boewat sedo*, Amb.
- ZOT, m. *orang gila*, *orang djáhil*.
 Een ijdele —, *fat*, *orang paralentei*.
- ZOTHEID, vr. *zottigheid*, *kagiláän*, *djahl*, Ar.
- ZOTSKAP, vr. *rongkah*, L.
- ZOTTELIJK, bijw. *tjára gila*, *atas prt kugiláän*.
- ZOTTERNIJ, vr. *pekardjáän orang gila*, *bá-rang kagiláän*.
- ZOTTIN, vr. *parampoewan gila*.
- ZOU, ZOUBE, onv. verl. *tijd van zullen*, *máw*, *akan*.
 Ik — zien, *kita poon máw lihat*.
 Alsof zijne hoogte tot den hemel — reiken, *seperti akan sampei ku-lángit ting-ginja*.
 — hij koning worden? *masákan ia mendjádi rádjá?*
 — het niet? *alangkah?*
 — dan mijn naam niet te sehante en slecht worden? *alangkah maloenja dan djá-hatnja náma pátek?* S. R. 53.
 Zoudt gij niet weten? *antuk angkaw táhoé?*
- ZOUT, o. *gáram*.
 Grof —, *gáram kásar*.
 Fijn —, *gáram háloes*.
 Berg —, *gáram tánah*, *gáram goenong*.
 Zee —, *gáram láwt*.
- ZOUTAZIJN, m. *tjoeka gáram*.
- ZOUTBAK, m. *tanpat* (*bakas*) *gáram*.
- ZOUTBELASTING, vr. *báa gáram*.
- ZOUTELOOS, b. n. *táda bergáram*.
 —, *laf*, *táwar*, *hambar*.
- ZOUTELOOSHEID, vr. *prí táwar* (*hambar*).

ZOUTEN, b. w. *tároh gáram, boeboh gáram, menggarámi.*
 Gezouten vleesch, *dáging assin, L.*
 Gezouten visch, *ikan assin, L.*
 Drooge gezouten visch, *ikan kring, gayisig.*
 ZOUTGEEST, m. *roh gáram.*
 ZOUTGROEF, vr. *zoutmijn, tambang gáram.*
 ZOUTHANDEL, m. *perniagáan gáram.*
 ZOUTHANDELAAR, m. *orang mendjoewal gáram.*
 ZOUTHEID, vr. *prí másin, kalakoewan assin.*
 ZOUTHOUT, o. *aïessa.*
 ZOUTIG, b. n. *zoutachtig, bergáram sedikit, másin (ásin) sedikit.*
 ZOUTING, vr. *hál menggarámi.*
 ZOUTKEET, vr. *pegaráman, zie ZOUTPAN.*
 ZOUTKETEL, m. *priog gáram.*
 ZOUTKOOPER, m. *orang berdágang gáram orang djoewal bli gáram.*
 ZOUTKORF, m. *bakoel gáram.*
 ZOUTKORREL, m. (*écn —*) *sa-boekor gáram.*
 ZOUTKRAMER, m. *orang mendjoewal gáram.*
 ZOUTMAAT, vr. *soekat gáram.*
 ZOUTMAGAZIJN, o. *goedang gáram.*
 ZOUTMETER, m. *toekang menjoeekat (mengoe- kor) gáram.*
 ZOUTMIJN, vr. *tambang gáram, tánah gáram.*
 ZOUTPACHT, vr. *paq gáram.*
 ZOUTPACHTER, m. *jang péngang paq gáram.*
 ZOUTFAKHUIS, o. *goedang gáram.*
 ZOUTPAN, vr. (*groot veld aan zee, dat omdijkt is en bij den vloed door openingen het zeewater inlaat, dat afgesloten en door de zon verdampt wordt, zoodat het zout blijft liggen*), *pádaq, tampat djádi gáram. penggaráman.*
 ZOUTPILAAR, m. *tiang gáram.*
 ZOUTPOT, m. *tampat gáram, bakas gáram.*
 ZOUTSCHIP, o. *kapal moewat gáram.*
 ZOUTSCHUIT, vr. *práhoe moewat gáram.*
 ZOUTSTEEN, m. *báloe gáram, bawraq, Ar.*
 ZOUTVAT, o. *tampat gáram.*
 ZOUTVERKOOPER, m. *orang djoewal gáram. jang péngang djoewal gáram.*
 ZOUTWATER, o. *ajer gáram, ajer assin, L., ajer másin.*
 ZOUTWORDING, vr. *hál djádi gáram.*
 ZOUTZAK, m. *károng gáram.*
 ZOUTZEE, vr. *tásik másin.*
 ZOUTZIEDER, m. *toekang másaq gáram.*
 ZOUTZIEDERIJ, vr. *tampat másaq gáram.*
 ZOUTZUUR, o. *asam gáram.*
 ZUCHT, vr. *gezwollenheid, boesong, sákít bangkaq, sákít ajer.*
 —, *sterke hegeerte, ríndoe, íngin, den- dam, ríndoe-dendam.*
 —, *verzuchting, káloh, pengáloh.*
 Eene — *slaken, káloh, mengáloh.*
 ZUCHTEN, o. w. *káloh, kaloh, mengáloh.*
 Naar iets —, *ríndoe (íngin) ákan.*
 Van smart —, *mengáloh derri paadla sánqat doeka tjita.*
 Veel —, *awwah, L.*

ZUCHTIG, b. n. *sákít bangkaq ajer, sákít boesong.*
 ZUCHTING, vr. *pengálohán, káboh.*
 ZUID of ZUIDEN, o. *salátan, kidoel, Jav., daqsjina, Sansk., djanobbí, Ar.*
 ZUIDELIJK, b. n. *sa-blah salátan, sa-blah kidoel, L.*
 ZUIDERBREDTE, vr. *sa-blah salátan chath istieva.*
 ZUIDERHALFROND, o. *tengah boelat doenji di sa blah salátan.*
 ZUIDERRUST, vr. *pasisir kidoel, L., pantei salátan.*
 ZUIDERWIND, m. *angin salátan, angin kidoel, L.*
 ZUIDOOST, ZUIDOOSTEN, o. *tonggara.*
 ZUIDPOOL, m. *goetloh djanobbí, Ar.*
 ZUIDPOOLCIRKEL, m. *boelat goetloh djanobbí.*
 ZUIDWAARTS, bijw. *ka-sa-blah salátan (kidoel).*
 — *gaan, mengidoel, L., menjálatan.*
 ZUIDWESTELIJK, b. n. *derri sa-blah bá at dája.*
 ZUIDWESTEN, o. *bárat dája.*
 ZUIDWESTEWIND, m. *angin bárat dája.*
 ZUIDZEE, vr. *láwt salátan.*
 — (*van Java*), *láwt kidoel, L.*
 ZUIDZIJDE, vr. *sa-blah salátan (kidoel, L.)*
 ZUIDZUIDOOST, b. n. *salátan menonggara.*
 ZUIDZUIDWEST, b. n. *salátan dája (dajan).*
 ZUIGDIER, o. *binátang jang menjoesoe.*
 ZUIGELING, m. en vr. *ánaq jang menjoesor, ánaq jang minom soesoe (tété, L.), ánaq menjoesoe.*
 Medc—, *sasoesoewan.*
 ZUIGEN, b. w. (*aan de borst*) *menjoesoe, minom soesoe, minom tété, L.*
 —, *te — geven, menjoesoewf.*
 —, *uit iets —, uit—, isap, mengisap.*
 —, *lurken, loelom, koelom.*
 Op de vingers —, *mengoelom djári.*
 Iets in den mond —, *koelom.*
 — *aan iets en zoo doende een zeker geluid maken, tjoetjoep.*
 ZUIGEN, o. *hál menjoesoe, penjoesoewan, pengisápan.*
 ZUIGER, m. *iemand die zuigt, orang jang mengisap.*
 — *van eene pomp, pengisap hamboesan (pompa, L.)*
 ZUIGING, vr. *hál menjoesoe, penjoesoewan.*
 Uit—, *pengisápan.*
 ZUIGLAM, o. *ánaq domba jang menjoesoe.*
 ZUIGMINNE, vr. *báloe, L., zie MINNE.*
 ZUIGPOMP, vr. *hamboesan (pompa, L.) jang mengisap.*
 ZUIGVISCH, m. *gomírf.*
 ZUIJEN, b. w. *oéjasa, oelít, poelít.*
 Zingende —, *mengidong.*
 ZUIL, vr. *tiang báloe.*
 ZUILSCHACHT, vr. *bátang tiang.*
 ZUIMEN, o. w. *zie VERZUIMEN.*
 ZUINIG, b. n. *djanan, djimat, táw simpan.*
 ZUINIGHEID, vr. *prí djiman.*

- ZUINIGLIJK, *bijw. dengan pri djiman.*
- ZUIPEN, b. w. *irop, mengirop.*
Schielijk —, *gógaw.*
- ZUIPER, m. *pengirop.*
—, *dronkaard, pemáboq.*
- ZUIPERIJ, *vr. dronkenschap, pemabok-an.*
- ZUIVEL, o. *bákal dáde, bákal kédjoe, bákal mantéja, bákal minjaj sápr, bákal pánir,* (— is de stof, waarvan boter en kaas gemaakt worden).
- ZUIVER, b. n. *soetji, tsáfi, Ar., zie ONVERMENGD, ONVERVALSCHT.*
—, *zindelijk, prísih, brísih, risiq, L.*
—, *helder, hening, djernih, bening, L.*
—, *juist, mostaqim, Ar.*
—e weegschalen, *narátja jang mostaqim, Hoft.*
Een — *gemoed, háti soetji.*
Een — *gewaad, pekájin brisih.*
— *water, ajer hening, ajer bening, L.*
ajer sa máta-máta, ajer dówang, L.
—, *weder genaakbaar, (van eene plaats, die vroeger ongezond of doodelijk of door spoken bezocht was), poenah, poena, Sansk.*
Een —e *hemel, trang tjowátja.*
— *goud, (van hoog alooi), lingkis, pelingkis.*
—, *zie REIN, KUISCH.*
- ZUIVEREN, b. w. *soetjikan, tjervákan, prísihkan, békin brisih, L., tjaroeh.*
— *(van het kwade), roewat.*
Erts —, *door den bak met water, die denzelven bevat, te schudden, tuting.*
Timers —, *poepot timah, limbang tánah timah.*
—, *schoon maken, tjoejikan.*
Den grond —, *struiken enz. wegkappen, tábas, tebbas, siangí.*
Suiker —, *ningkan.*
Katoen —, *boesor, bibis, L.*
Rijst —, *tjaroeh bras.*
Een geschrift —, *bertsálikan soerat.*
Het haar en ook het ligchaam met liemoensap —, *berlinaw.*
Zich —, *tjervákan diri.*
Zich —, *regtvaardigen, menjoejikan diri derri paadla sálah.*
Gezuiverde rijst, *bras tjaroeh.*
- ZUIVERHEID, *vr. kasoetjian, pri jang soetji, pri jang hening (bening, L.)*
- ZUIVERING, *vr. pentjoetjian, persoetjian, mádzirat, Ar.*
Maandelijksche —, *zie MAANDELIJKSCH.*
— *(van erts, rijst, zaden), limbangan.*
— *ter zake van het overtreden van eenen eed of van het doodden van eenen Islamiet, door het uitreiken van aalmoezen of bij armoede, door te vasten, kaffárat, Ar.*
- ZUIVERLIJK, *bijw. atas pri jang soetji, dengan soetji, dengan brisih.*
- ZULK, *aanw. voorn. en b. n. bagitoe, sa-bagitoe, demikién.*
— *een heer, — een knecht, sa bágei toetan sa-bagitoe hambánja.*
— *een huis, roemah jang bagitoe.*
- ZULKS, *voorn. w. perkára jang bagitoe, itoe, bárang jang sa-bagei itoe.*
—, *bijw. bagitoe roepa, atas pri jang demikién.*
- ZULLEN, *hulpw. zal, zult, akan, handaq, nanti, maw, dátang.*
Hij zal komen, *ia handaq dátang, dia nanti dátang, L.*
Hij zal een groot koning worden, *tálak jang mendjadi rálja besaar.*
Dau zal ik het leven van duizende tien-duizenden verderven, *makka dátanglah hamba membinajakan njáwa órang beriboe-riboe laqsa itoe, S. R. 146.*
- ZULT, *vr. dáging assin, L., bakásam, L.*
—, *keukenzuur, atjar.*
- ZULTEN, b. w. *menggaráni.*
—, *in azijn, peper enz. leggen, karáboe, békin atjar, L.*
- ZUNDGAT, o. *zie LAADGAT.*
- ZUNDKRUID, o. *obat penggálag.*
- ZONDVLOED, m. *zie ZONDVLOED.*
- ZUREN, b. w. *memásamkan, békin assam, L.*
—, *o. w. djádi másam, djádi assam, L.*
- ZURIGHEID, *vr. másam, kamasáman.*
- ZURING, *vr. verzuring, háal djádi másam (assam).*
- ZURING, *vr. moeskruid, (Oxalis sensitiva), kakalapáhan, soering, verb.*
Wilde —, *(Polygonum fissum, Bl.) titiwóón.*
—, *(Oxalis repens) djoekoet tjalintjing, Soend.*
- ZUS, *vr. zusje, soedára parampoewan ketjil.*
- ZUSTER, *vr. soedára parampoe wan, ochwat, Ar.*
Oudste —, *káka parampoewan.*
Jongere —, *adé parampoewan, adenda parampoewan.*
Zijne jongere —, *adendánja parampoe wan, Hoft.*
Oudste — *van vader of moeder, má oewá, oewá.*
Jongste — *van vader of moeder, má moeda.*
Moeders of vaders jongere —, *bibi.*
—s man, *ipar.*
—s kinderen, *sa-poepoe, soedára sa-poepoe.*
Stief—, *soedára parampoewan tirt.*
- ZUSTERLIJK, b. n. *soedára parampoewan.*
—, *bijw. tjára soedára parampoewan, atas pri soedára parampoewan.*
- ZUSTERMOORD, m. *pemboenshan soedára parampoe wan.*
- ZUSTERMOORDER, m. *pemboenoh soedára parampoe wan.*
- ZUSTERSCHAP, o. *pangkat soedára parampoe wan, persoedaráán.*

ZUSTERSDOCHTER, vr. *ânaq parampoewan soedâra parampoewan, soedâra mîsan.*
 ZUSTERSKIND, o. *ânaq soedâra parampoewan.*
 ZUSTERSMAN, m. *ipar laki-lâki.*
 ZUSTERSZON, m. *ânaq laki-lâki soedâra parampoewan.*
 ZUUR, o. *keukenzuur, atjar, L.*
 ZUUR, b. n. *mâsam, assam, L.*
 Zure vrucht, *boewah assam, L, boewah mâsam.*
 —, moeijelijk, *soesah, soekar, brat.*
 Zure arbeid, *kardja jang brat.*
 Een — gezig, *moeka mâsam.*
 Een — gezig tegen zijne vrouw zetten, *bermasâman moeka danyan bininja.*
 — maken, *memâsamkan, bêkin assam, L.*
 — worden, *djâdi mâsam, djâdi assam.*
 —, norsch, *bingis.*
 —, bijw. moeijelijk, *atas pri jang soesah, dengan soesah.*
 ZUURACHTIG, b. n. *mâsam sedikit.*
 ZUURACHTIGHEID, vr. *pri mâsam sedikit.*
 ZUURBLAD, o. *dâwon asam.*
 ZUURBRAAD, m. *dâying gôrêng dengan tjoka.*
 ZUURDEEG, o. *tâpé, L., râgí, chamír, Ar., kamír, verb.*
 ZUURHEID, vr. *zurighheid, pri mâsam, kumasâman, pri (kalakoewan) assam, L.*
 ZUURKLAVER, vr. *dâwon hidop.*
 ZUURKRUID, o. *dâwon asam.*
 ZUURSTOF, vr. *dzât mâsam.*
 ZUURZOET, b. n. *mânis mâsam (assam, L.)*
 ZUURZOUT, o. *gâram assam, L., (mâsam).*
 ZWAAI, m. *pembalikan.*
 —, draai, *poelâran.*
 ZWAAIJEN, o. w. als een dronken mensch, *ocong.*
 —, als een vaartui, *oeling.*
 —, dobberen, *atong, limboeng, L.*
 Den scepter —, *memegang tongkat kardjâän.*
 Een zwaard —, *gâmoq pedang, lâjam pedang, belâjamkan pedang.*
 —, zie OVERHELLEN.
 Met een zwaard — de dansen, *belâjam, balâjam.*
 ZWAAN, vr. *djôjinah, tjoetjah.*
 ZWAAR, b. n. en bijw. *brat.*
 — ijzer, *bessí brat.*
 Honderd chinesche ponden —, *bratnja sa-râtoes kât.*
 Ik heb er een — hoofd over, *sahâja selimpang derri itoe.*
 — maken, *membratkan, bêkin brat, L.*
 —, moeijelijk, *soekar, soesah.*
 — om te verteeren, *tjikil.*
 Zware kost, *makânan tjikil.*
 Hij is — van tong, *brut lidahnja.*
 — bier, *bir brat.*
 — worden, *djâdi brat.*
 Eene zeer zware straf, *sjiksa jang amat sângat.*

ZWAARD, o. *pedang, roedoes, sjamsjir, Perz. saif, Ar.*
 Eén —, *sa-bilah pedang.*
 Een scherp —, *pedang tâljam, tsamtsam, Ar.*
 Een — der Niassers met een gerest als een dierenkop, *telogoe.*
 Het — aangorden, *menjendang pedang, menjisipkan sjamsjir.*
 Het — van Mahomed, *dzo' l-faqâr, Ar.*
 Een Chineesch —, *pedang lakioe.*
 Een — ontblooten, *menghoenos pedang.*
 Met een — slaan, *memedang, bertataqkan pedang.*
 Een gevuld —, *pedang berpâmor.*
 Een — dragen, *pâkei pedang, berpedang, bersaif.*
 — van een vaartui, *tjâdi, tjiddi.*
 ZWAARDVECHTER, m. *pahalâwan, pendikir.*
 ZWAARDDRAGER, m. *des konings, bentâra.*
 Gemeene — eens konings, *mâhat.*
 ZWAARDVEGEN, o. w. *mengoepam sindjâta.*
 ZWAARDVEGER, m. *toekang gosoq pedang, pandei mengoepam pedang.*
 ZWAARDVISCHE, m. *tjoetjoel pandrom, hijoe párang, hijoe bangkan.*
 ZWAARDVORMIG, b. n. *sa-roepa pedang.*
 ZWAARHEID, vr. *kabrâtan.*
 ZWAARHOOFD, m. en vr. die zich steeds vrontrust, *orang jang selimpang sâdja, L.*
 ZWAARHOOFDIG, b. n. *selimpang, L., masjghoel, Ar., tjita.*
 ZWAARHOOFDIGHEID, vr. *kalakoewan orang selimpang, pri orang masjghoel, kalakoewan orang bertjita.*
 ZWAARLIJVIG, b. n. *gemoq, goemoq, goepoq, fayl, Ar.*
 ZWAARLIJVIGHEID, vr. *pri toeboek orang gemoq, kalakoewan badan orang gemoq.*
 ZWAARMOEDIG, b. n. *moerong, ber-sjehgoel, bertjita, bersoesah hâti, L. sandoe, V. T.*
 — bijw. *dengan moerong, atas pri ber-sjehgoel.*
 ZWAARMOEDIGHEID, vr. *masjghoel, Ar., soesah hâti, selimpang, L.*
 ZWAARTE, vr. *kabrâtan, brat.*
 De — eener ropij, *djampal.*
 ZWAARTEKRACHT, vr. *tsifat kabrâtan, kalakoewan kabrâtan.*
 ZWAARTEMETER, m. *penimbang kabrâtan.*
 ZWAARTEPUNT, o. *poesat kabrâtan.*
 ZWAARWIGTIG, b. n. *besaar, pintang.*
 ZWAARWIGTIGHEID, vr. *besaarnja, pintangnja, zie BELANGRIJKHEID.*
 ZWABBER, m. *penjikut, sasâpoe, swabber, verb.*
 ZWABBEREN, b. w. *sâpoe, sikat, sékat, L.*
 ZWACHTEL, m. *kâjin, bârot, kâjin bâbat.*
 ZWACHTELN, b. w. *bârot, bâbat.*
 Een kind —, (op de inlandsche wijs), *lampin, kassi pâkei kâjin.*
 ZWADDER, vr. *bisa oelar,loedah oelar.*
 —, zie LASTER.

— op iets werpen, bezwalken, *hils*, L.
ZWADDERIG, b. n. zie **ONREIN**, **TROEBEL**,
VUIL.
ZWAGER, m. *ipar laki-laki*.
 —s, de mannen van twee zusters, *biras*.
ZWAGERIN, vr. *ipar parampoeuan*.
ZWAGERSCHAP, o. *pangkat ipar*.
ZWAK, b. n. ziekelijk, *lemah*.
 —, krachteloos, *leteh*, *koerang goewat*,
dláif, Ar.
 —, niet tegen leed bestand, *koewáw*.
 — van karakter, zonder veerkracht,
kendor.
 Hij heeft een — ligchaam, *lemahlah*
toebohnja (*badannja*).
 Hij is vermoed maar niet —, *makka*
ia lelah dan tiada leteh.
ZWAK, o. gebrek, *tjeld*.
ZWAKHEID, vr. *kolemáhan*, *kaletshan*, *pri*
jang dláif, *kadlaifan*.
 —, weekhartigheid (van vrouwen vooral),
hati lemboet.
 —, weekhartigheid, blootheid (van man-
 nen vooral), *ketjil hati*, *tjabar*.
ZWAKJES, bijw. *dengan lemah*, (*leteh*).
ZWAKKELIJK, bijw. zie **ZWAK**, b. n.
ZWAKKEN, b. w. *melemahkan*, *me'ctehkan*.
 —, o. w. *djádi lemah*, *djádi leteh*.
ZWAKTE, vr. zie **ZWAKHEID**.
ZWALKEN, o. w. zwerfen, *kombára*, *me-*
lantjong.
 —, zie **DRENTLEN**.
 —, dooberen, *atong*.
ZWALKER, m. *orang mengombára*, *orang me-*
lantjong, L.
ZWALKING, vr. *kamalásan*, *kalakoewan*
orang melantjong.
ZWALP, m. *boenji oembaq*.
 —, zie **GOLF**.
 —, dikke plank, *pápan tebal*.
ZWALPEN, o. w. *mengoelaq*, *ber-oembaq se-*
dikit.
ZWALPEND, b. n. *sambil ber-oembaq sedikit*.
ZWALUW, vr. *boerong lájang-lájang*, *choth-*
tháf, Ar.
 —, wier nest gegeten wordt, *lájang*
boehi, *walet*.
 Eene bijzondere —soort, *lájang bábi*.
ZWALWNEST, o. *sárang lájang boehi*.
ZWALWSTAART, m. *ékor boerong lájang-*
lájang.
ZWALUWWORTEL, m. *kápas tjindeh*, *Soend*,
pinggir hoetan, (*Asclepias*).
ZWAM, o. zie **PADDESTOEL**.
 — om vuur te maken, *káwoel*, *ráboq*.
ZWANENHALS, m. *lehér tjoetjah*.
 —, fig. *lehér djinjiljang*, *lehér pandjang*.
ZWANG, vr. *tjára*, *údat*, Ar.
 Die kleeding is thans in —, *tjára pa-*
kéan sakárang bagitoe roepa.
ZWANGER, b. n. *boenting*, *hánil*, *Hoft*,
kandung ánaq, *mengandung*.
 Hoog —, *boenting besaar*, S. R. 105.

— bij, *boenting dengau* (*derri*, L.)
 Zijne moeder is —, *dia poenja má áda*
boenting, L., *makka iboenja kandong ánaq*.
makka bondánja áda hánil, *Hoft*.
 Zij is —, *doedoeqlah proetnja*, L.
 Van iets — gaan, fig. *berniat*, *bermuq-*
tsoed.
 — bij den Sultan, *hánil deng-in Solthán*.
ZWANGERHEID, vr. *háil boenting*, *háil hánil*,
Hoft, *háil kandong ánaq*, *kaboentingan*.
 Hare — bereikte den eindterm, *makka*
boentingnja poon genaplah boelannja, S.
 R. 78.
ZWANKEN, o. w. *limboeng*, L., *oejong*.
ZWARIGHEID, vr. *kasoésahan*, *kasoekáran*.
 — maken, *poesang*.
ZWART, b. n. *hitam*, *ranggi*, (het laatste
 woord wordt ook voor rood, donkerrood
 gebezigd).
 Een — mensch, *zwarte*, *orang hitam*.
 Een — paard, *koela hitam*.
 — gemaakt (van de tanden), *berbádja*.
 In het — gekleed, *pákei hitam*.
 Bruinachtig —, *hitam mánis*.
 — maken, *beschuldigen*, *berdjáatkan*.
ZWARTAGTIG, b. n. *hitam sedikit*.
ZWARTBLAAUW, b. n. *biroe hitam*.
ZWARTBRUIN, b. n. *hitam mánis*.
ZWARTE, m. *orang hitam*.
ZWARTEKUNST, vr. *sustráwá*, *ilmoe noe-*
djoem, Ar. (ook sterrenwijdeclarij), *ilmoe*
raml, zie **WAARZEGKUNDE**.
ZWARTEKUNSTENAAR, m. *sastaráwan*.
ZWARTEN, b. w. *menghitamkan*, *bekin hitam*, L.
 —, met houtskool inwrijven, *pilit*.
ZWARTGALLIG, b. n. *moerong*.
ZWARTGALLIGHEID, vr. *chawsj*, *Perz.*, *hati*
moerong.
ZWARTGEVLEKT, b. n. *berblang hitam*, *toe-*
toel hitam.
ZWARTHARIG, b. n. *berramboet hitam*.
ZWARTHARIGHEID, vr. *kahitáman*, *prí hitam*.
 — van gemoed, *erfzonde*, *sawadá*
hati.
ZWARTIN, vr. *orang parampoeuan hitam*.
ZWARTOOG, m. en vr. *jang bermáta hitam*.
ZWARTSEL, o. *djaláya*, *swartsel*, verb.
 — om de tanden te zwarten, *metaal*,
gebrande olie enz., *bátya*.
ZWARTSELEN, b. w. *lábór dengau djaláya*,
mendjalagákan.
ZWARTYERWER, m. *toekang tjelot hitam*.
ZWAVEL, vr. *balirang*, *baléirang*, *walirang*,
 L., *tjólóq*, L.
ZWAVELAARDE, vr. *tánah balirang*.
ZWAVELBLOEM, vr. *tepong balirang*.
ZWAVELGEEL, b. n. *koening balirang*.
ZWAVELGEEST, m. *rofi balirang*.
ZWAVELEN, b. w. *membulirangkan*, *tároh*
balirang.
ZWAVELKLEUR, vr. *ampoh*, *koening ampoh*.
ZWAVELMECHT, vr. *báwoe balirang*.
ZWAVELMEUCHT, o. *tásik balirang*.

ZWAVELMIJN, *vr. galian balirang.*
 ZWAVELOLIE, *vr. minjaq balirang.*
 ZWAVELREGEN, *m. hoedjan balirang.*
 ZWAVELREUK, *m. báwoe balirang.*
 ZWAVELSTOK, *m. soemboe balirang.*
 —jes, (gebak), *háwa tsaboent.*
 ZWAVELWATER, *o. ajer balirang.*
 ZWAVELZALF, *vr. koko balirang.*
 ZWAVELZUUR, *o. assam walirang, L., má-sam balirang.*
 ZWAVELZUURZOUT, *o. garam assam walirang, garam másam.*
 ZWEEM, *m. zweemsel, hampir sa-roepa.*
 ZWEEMEN, *o. w. áda hampir sa-roepa.*
 ZWEEP, *vr. tjómoq, tjamoeti, tjáboq, Perz., tjamboq, L.*
 Buifel—, *petjoet, Soend.*
 ZWEEPEN, *b. w. tjómoqkan, poekol dengan tjómoq, poekol dengan (sama, L.) tjamboq.*
 ZWEEPING, *vr. hál mentjómoqkan.*
 ZWEEPSLAG, *m. poekol tjómoq, poekol dengan tjómoq, poekol tjamboq, L.*
 —gen ontvangen, *di poekol tjómoq, di poekol tjamboq, L.*
 ZWEEPTOL, *gásing, gangsing, L.*
 ZWEEPTOUW, *m. táli tjamboq, L., táli tjómoq.*
 ZWEER, *vr. poera, rastong.*
 Neus—, *rastong.*
 —, *bloedvin, bisol.*
 Booze —, *rastong djáhat.*
 Venersiche —, *rastong koetji*
 — door vereeling ontstaan, *boebol, L.*
 ZWEERDER, *m. jang bersoempah.*
 ZWEERTJE, *o. poeroe ketjil.*
 ZWEESRIK, *vr. tangkar.*
 ZWEET, *o. peloh, ploh, kringat, L.*
 Het — brak hem uit al de ledematen gelijk het water uit een spruitje, *makka terbitlah derri paadda segalla anggawátanja, peloh seperti ajer derri paadda pantjoeran, M. S. R. 44.*
 ZWEETBAD, *o. tangas.*
 ZWEETDOEK, *m. kájin sikat peloh, kájin sékkat kringat, L., kájin sápoe peloh.*
 —, *gordel, tjindi.*
 ZWEETDRANK, *m. obat akan berpelo (kringat, L.)*
 ZWEETDROPPEL, *m. djamdjam, titiq ajer peloh, ketèl ajer kringat, L.*
 ZWEETEN, *b. w. berpelo, kringat, L.*
 ZWEETGAT, *o. lóbang roema, liang (lóbang) roema-roema.*
 Alle verstopte — en openen, *memboc-kakan segalla liang roema jang tertompat.*
 ZWEETZUCHT, *vr. penjákut peloh, sákut kringat, L.*
 ZWEETREUK, *m. báwoe peloh, báwoe kringat.*
 ZWELG, *m. tegoq.*
 ZWELGEN, *b. w. sliken, telan, talan, perlan.*
 Gulzig —, *gógaw, perlan, loeler.*

Schielijk —, *ontal, L.*
 ZWELGER, *m. gulzigaard, pendemap, órang rákoes.*
 ZWELGERIJ, *vr. hál mendemap, hál minom bányaq anggoer (sópt).*
 ZWELLEN, *o. w. bangkaq, prangkaq, mangkar, djádi bangkaq, ontoet, oentoet, djádi besaar, bontjot, gambong, kambong, roewaq.*
 Zijne hand is gezwollen, *tángannya soedah bangkaq.*
 Een gezwollen been, *káki ontoet.*
 De rivier is gezwollen, *ajer soengei áda besaar.*
 —, *gelijk de zee, mengáloen.*
 Dat hout zwelt, *itoe kájoe roewaq.*
 Een gezwollen buik, *bontjút, proet gambong.*
 Gezwollen wangen, *pipi bontjot, (gambong).*
 Gezwollen boezem, *soesoe bontar, soesoe besaar.*
 Gezwollen oogen door schreijen, *máta baloet.*
 ZWELLING, *vr. bangkaq.*
 — eener rivier, *banno.*
 ZWEMKUNST, *vr. pengatahoewan (ilmoe) bernang.*
 ZWEMMEN, *o. w. bernang, bernánang, ren-nang.*
 Met kurken, dobbers, blazen, enz. —, *bernang berlampong, bernang berpelampong (bappilampong, L.)*
 Onder water —, *bernang menjellam, bernang dengan seloelop, L.*
 —, *boven drijven, hántjoet, timboel.*
 ZWEMMER, *m. órang bernang.*
 ZWEMMING, *vr. hál bernang.*
 ZWEMPLAATS, *vr. tempat bernang.*
 ZWEMSTEEK, *m. bátoe timboel.*
 ZWEMVIN, *vr. dájoeng, zie VIN.*
 ZWEMVOGEL, *m. boerong jang bernang, boerong ajer.*
 ZWENDELEN, *b. w. zie ZWINDELEN.*
 ZWENGEL, *m. van eenen put, sanggoetan.*
 ZWENGEN, *b. w. zie ZWINGEN.*
 ZWENK, *m. zie ZWAAL.*
 In eenen —, (oogenblik,) *dengan sasát.*
 ZWENKEN, *b. w. báliq, membáliq, bendoeng, L., béléllq, lemboeng.*
 Een paard doen —, *memoesingkan koeda.*
 —, *o. w. berbáliq.*
 ZWENKING, *vr. hál berbáliq, peridáran.*
 ZWEREN, *b. en o. w. soempah, bersoempah.*
 Trouw —, *bersoempah satia.*
 Bij God —, *bersoempah dengan Allah, mengambil Allah akan sjaksi.*
 Doen —, *soeroeh soempah.*
 Vloeken en —, *bersoempah-soempahan.*
 Valschelijk —, *mákan soempah, ber-*

soempah dengan bohong, bersoempah doesta (djoesta).

Op de kris —, menjáraw.

ZWEREN, o. w. etteren, bernánah, mendjádi nárah.

De wond begint te —, makka loeka itoe moelá-t bernánah.

ZWERING, vr. hál bernánah.

ZWERK, o. zie WOLK.

—, beweging der wolken, méga (awan) bergeraq.

ZWERM, m. bijen—, madoe-madoewan.

—en van insecten, ráta-ráta.

—, hoop, troep, káwan.

Bij —en, berkáwan-káwan.

Een — vogelen, boerong sa-káwan.

ZWERMEN, o. w. terbang sábonng-menjábong.

—, bijenscholen, ber-káwan-káwan.

ZWERMER, m. órang mengombára, órang kalána.

—, (bij vuurw.) petásan.

ZWERYEN, o. w. kombára, mengombára, kalána, sáji, Ar.

De kalangs (op Java) zijn een zwerwend volk, makka órang Kálang itoe órang kalána (mengombára).

ZWERYER, m. órang mengombára, órang kalána, órang geibána.

—, iemand die rondsloert, órang melantjong.

ZWERVING, vr. kombára, kalána, hál mengombára.

ZWETSEN, b. w. zie POGCHEN.

ZWETSER, m. zie POGCHER.

ZWETSERIJ, vr. zie POGCHERIJ.

ZWEVEN, o. w. lájung, melájang.

En Sita Dewie viel al —de, makka Sitá Déwi poon djátolah melájang-lájang, S. R. 58.

—, bewegen, bergeraq.

De geest Gods zweefde over de wateren, makka roh Allah poon bergeraq atas moeka ajer, (niet: di atas, want dat is boven op het water).

Voor den geest —, terkenangkan, ingat.

ZWICHTEN, b. w. ophalen, oprollen, minderen, singsing, koerangkan, sahkan, goelong.

—, onderdoen, tuwas, kálah.

ZWICHTLIJNEN, vr. meerv. táli singsing lájar, táli menggoelong lájar, táli menggiling lájar.

ZWIER, m. zie ZWAAL.

—, bevalligheid, tjantiq.

—, opschik, perhiásan.

Aan de — zijn, melantjong sepcrti geibána.

ZWIERBOL, m. geibána, órang paralenté.

ZWIAREN, o. w. zwaaijen als een dronken man, ocjong, djarli, djarté.

—, rondzwerfen, melantjong koeliling, mengombára, berlakoekan diri seperti órang paralenté.

ZWIERIG, b. n. permei, bágoes, L., pantas.

ZWIERIGHEID, vr. kaperneian, kabagoesan, kapantásau.

ZWIJGACHTIG, b. n. soeka diam-diam, jang táw diam.

ZWIJGEN, b. en o. w. diam, berdiam.

Weten te —, táw berdiam, táhoe simpan rahsia.

Doen —, soeroeh diam.

De zee en de winden — stil, makka láwoet dan angin tedohlah.

ZWIJGER, m. órang jang berdiam dirinja.

ZWIJGING, vr. hál berdiam.

ZWIJM, vr. zwijming, pangsan, mortja, bihosj, kalángar, L.

—, duizeling, poesing kapála.

ZWIJMELDRANK, m. minoeman bihosj.

ZWIJMELLEN, o. w. berpangsan, mortja, djátoh kalángar.

—, duizelen, berpoesing kapála.

ZWIJMELING, vr. zie ZWIJM.

ZWIJMEN, o. w. lelap, zie BEZWIJMEN.

ZWIJN, o. bábi, sebawah.

Wild —, bábi hoetan, bedoel, Soend., tjiling, tjéléng, Jav.

Jong —, big, ánaq bábi, nányí.

ZWIJNACHTIG, b. n. zwijnerig, tjára bábi.

ZWIJNEGEL, m. landaq.

ZWIJNENDREK, m. táhi bábi.

ZWIJNENHOEDER, m. órang djága bábi, gom'ála bábi.

ZWIJNENJAGT, vr. pemboeroewan bábi hoetan.

ZWIJNENKOST, m. makánan bábi.

ZWIJNENKOT, o. kandang bábi.

ZWIJNENVLEESCH, o. dájing bábi.

ZWIJNENBORSTEL, m. boeloe bábi.

ZWIJNSTROG, m. prákoe bábi, tampat makánan bábi.

ZWIJNSHAAR, o. boeloe bábi, roema bábi.

ZWIJNSHOOFD, o. kapála bábi.

ZWIK, m. daad van zwikken, hál sálah lákoe, hál tagaliat.

—, zie ZWIKJE.

ZWIKBOOR, vr. goerdí soembat, bór soempal, L.

ZWIKGAT, o. liang soembat, lóbang soempal, L.

ZWIKJE, o. penuctje in een vat, soembat, soempal, L.

ZWIKKEN, b. w. tagaliatkan.

—, o. w. tagaliat, sálah lákoe, L.

ZWIKKING, vr. hál tagaliat, hál sálah lákoe, L.

ZWIN, o. zie KIL.

ZWINDEL, m. poesing kapála.

ZWINDELAAR, m. penampong, órang djoeval bárang makánan, órang djoeval bá-

<p><i>rang-barang ketjil dengan lába jang boekan pátoet.</i></p> <p>ZWINDELARIJ, vt. <i>hál berdágang dengan tiáda sepertinja.</i></p> <p>ZWINDELEN, o. w. draaijen, <i>poesing, berpoesing.</i></p> <p>—, <i>dwarrelen, ligat.</i></p> <p>—, fig. eenen ongeoorloofden handel drijven, <i>berdágang dengan tiáda sepertinja, tampong.</i></p> <p>—, <i>duizelen, siráwat.</i></p>	<p>ZWINDELIGHEID, vt. <i>poesing.</i></p> <p>ZWINDEN, o. w. <i>limjap, hilang.</i></p> <p>ZWINGEL, vt. zie VLEGEL.</p> <p>ZWINGELEN, b. w. <i>páloe, poekol.</i></p> <p>ZWINGEN, o. w. <i>lenggang.</i></p> <p>—, zie WIEGEN.</p> <p>ZWOEGEN, o. w. <i>tangak, hinaq, ménggéh-ménggéh, L.</i></p> <p>ZWOEL, b. n. zie ZOEL.</p> <p>ZWOELHEID, vt. zie ZOELHEID.</p> <p>ZWOORD, o. <i>koolit bábi.</i></p>
--	---

AANHANGSEL

VAN

WOORDEN, DIE NIET IN HET WOORDENBOEK VOORKOMEN EN WAARVAN
SOMMIGE OP ZAKEN VAN GODSDIENSTIGEN EN REGTER-
LIJKEN AARD BETREKKING HEBBEN.

A

AAL, m. *oeling*.
AALMOEZEN, vr. meerv. (aan de priesters na de vasten van de maand Ramedlan), *zakâto'f-jethr (pitra)*, verb.
AANEENSLUITING, vr. *karapâtan*.
AANGEZIGTSPIJN, vr. *laqwat*, Ar.
AANHANGSEL, o. *zi-jâdat*, Ar.
AANHITSING, vr. *pengasingan*.
AANHUWELIJKING, vr. *moetsâharat*, Ar.
AANROEPING, vr. *pengoetjâpan*.
AANSPREKER, m. *naghi*, Ar.
AANSTELLEN, o. (het — van eenen gemagtigde, magtverleening), *tavkil*, Ar.
AANSTELLING, vr. (tot gemagtigde) *tawli-jat*, Ar.
AANZETRIEM, m. *pâloet*.
AARDAKER, m. *tiké*.
ABDIS, vr. *kasjisjat*, Perz.
ABT, m. *panghoeloe kasjisj*.
ACHTERHOUDENDHEID, vr. *tambâtan*.
ACHTERHUIS, o. *poengkoeran*.
ACHTSTE, o. $\frac{1}{8}$, *tzoemoen*, Ar.
ACTE, m. diploma, *soerat idjâzat*, Ar.
AFBEELDEN, b. w. *tatsorkan*.
AFBREKEN, o. w. (in colonne), *badah*.
AFDAMMEN, b. w. *tabat*.
AFDRIJVEN, o. w. (ufzakken bij het laveren), *pipir*.
AFDRUK, m. *persalinan*.
AFGIETEN, b. w. (zachtjes —), *sérang*.
AFGOD, m. (dien de slangen huldigen), *arlf*.
AFHANKELIJK, b. n. *moeta-âlliq*, Ar.
AFHOUWEN, b. w. (een been —), *tonggol kâki*.
AFPLATTEN, b. w. *pipehkan*.
AFRIKAAN, m. bloem, (Tagetes patula), *tâkt âjam*.
AFRUKKEN, b. w. (eenen tak met geweld —), *serkah*.

AFSTAMMELING, m. *far'*, Ar., *far-den*, Ar.
AFVALLEN, o. w. *rontoq*.
Afgewallen padie, *pâdt rontoq*.
AFWATERING, vr. (van een dak), *tjoetjoeran atop*.
AFZETTEN, b. w. (ontslaan), *mâzoelkan*.
AL, ALLES, b. n. *adjmâ*, Ar.
ALGENOEGZAAMHEID, vr. *iktifâ*, Ar.
ALIKRUIK, vr. *sipoet*.
ALLERGENADIGST, b. n. *arham*, Ar.
ALLERLEI, b. n. *ramoewan*.
AMBASSADE, vr. (ond. w.) *pengoetoesan*.
AMFIOENKIT, vr. *pemadâtan*.
AMFIOENSCHUIVERSTREK, m. (prikkel in het ligchaam), *proet menoesoeg*.
ANIJSBOOM, m. (Ambellata), *kamelan*.
ANIJSZAAD, o. *bazr el sjibist*, Perz.
ARCHITECT, m. (ond. w.) *mimâr*, Perz.
ARM, m. bovenarm, *arn*, Perz.
Den — geven, *tjangkling*.
ARMBAND, m. (bracelet) boven den elleboog, *kiliq bâhoë*.
ASSESSOR, m. (ond. w.) *assessor*, Eur.

B

BALK, vr. *sokong*.
BALSEM, m. *minjaq lâgam*.
BASILIKUM, m. *soelâsi sarâwang, raifân*, Ar.
BASSTEM, vr. *bas, bamm*, Ar.
BEDANKEN, b. w. (beleefdelyk doch met tegenzin), *memanggap*.
BEDAREN, b. w. stillen, tempren, *bersoenâkan*, M. S. R. 120.
BEDRIEGEN, b. w. *loelâwah*.
BEELD, o. (steen —), *artja*.
BEET, m. (van eene slang), *pâtoq*.
BEGIN, o. *ibtiddâ*, Ar.
BEGONIA, vr. bloem, (Begonia tenuifolia), *hariang*, Soecn.
BEHALVE, bijw. *sahingga*.

- BEHENDIGHEID, vr. *istidâd*, Ar.
 BEKENNEN, b. w. (eene vrouw —), *oesoet*, L.
 BEKENTENS, vr. (iemand, die eene — aflegt), *moqûr*, Ar.
 BEKLEEDSEL, vr. *salâpôt*.
 BEL, vr. (aitaar—), *giram*, Hind.
 BELETTEN, b. w. *sangkoot*.
 BELOVEN, b. w. (— en niet geven), *a-nga*.
 BEMERKEN, b. w. *sangka*.
 BENEVELD, b. n. *soeram*.
 BENZOÏNBOOM, m. benjuinboom, *tingkal minjan*.
 BEPALING, vr. (definitie), *tarif*, Ar.
 BEPERKING, vr. (restrictie), *tuqjîd*, Ar.
 BEREIDEN, b. w. *sip*, *sirp*.
 BEREKENING, vr. *ihisâb*, Ar.
 BEROEMD, b. n. *sjaharat*, Ar.
 BEROERDHEID, vr. (door het veel drinken van kokoswater op de nuchtere maag), *béri-béri*.
 BESCHOEIEN, b. w. *pampan*, Menangk.
 BESNIJDEN, b. w. *chafadl*, Ar.
 BESPROEIJEN, b. w. *básah*.
 BESTUREN, b. w. (een paard), *pátjoe*.
 BESTURDER, m. (van eenig goed), *âjis*, Ar.
 BETEL, m. (als piper longum), *sirih boewah*.
 BETELDOOS, vr. *salapá*.
 BETELNOOT, vr. *arêka*, Tel.
 BETOOVERING, vr. *serána*, *soewânggî*.
 BETREKKEN, b. w. (in regten) *bersingkêta*.
 BETREKKING, vr. (tusschen den meester en zijnen vrijgelaten slaaf), *walú & walá-jat*, Ar.
 BETROKKEN, b. n. (de — e persoon, op wien een wissel getrokken of eene schuld overgedragen wordt), *moehil ulaihi*, Ar.
 —, beneveld, *soewâng*.
 BETROUWEN, b. w. *sarahkan*.
 BEUKENBOOM, m. *darâár*, Ar.
 BEVESTIGEN, b. w. *it-zbatkan*.
 BEWIEROOKEN, b. w. *meraqsâ-i*.
 BEWIJS, o. (klaar —), *bai-inat*, Ar.
 — van misdaad, *buttamal*, L.
 BEWIJSREDEN, vr. *qias*, Ar., *hodjîjat*, Ar.
 BEZIGHEID, vr. *istighâl*, Ar.
 BEZIT, o. *jad*, Ar.
 — en eigendom, *jad dan (wa) milik*, *kâl pegang serta menilikki*.
 BEZITTER, m. *mâlik*, Ar., *tsâlib*, Ar.
 BEZITTING, vr. *manloek*, Ar.
 BEZOAR, m. *bâdzizah*, Perz.
 BIDKLEED, o. *bâdjoe soembahjang*.
 BIES, vr. *djoedoer*.
 Ronde biezen, *tjili*.
 BIJEENROEPIEN, b. w. *serâja-menjerâja*.
 BIJENBLAD, o. *sarai*.
 BIJPASSEN, b. w. (geld —), *impas*.
 BIJSLAAP, m. *wath*, Ar., eig. *wathjoen*, Ar.
 BIJSLAPEN, o. w. *tjampor njâwa*.
 BIJSTAND, m. *awân*, Ar.
 BIJTEN, b. w. (zoo als vogels), *pâgoet*.
 BIJVOEGSEL, o. *zi-jâdot*, Ar.
 BIKKEN, b. w. *menâpat*.
 BINNENSTE, b. n. en o. *dâchil*, Ar.
 BLAAR, vr. (in de hand van het roeijen, enz.), *lipoh*.
 BLAASKRUID, o. *kâjoe ajer*.
 BLAD, o. (groot koperen —), *pâlar*.
 —, (waarop vorstelijke brieven gedragen worden), *tjetjéper*.
 BLANKETSEL, o. (geel —), *bebóré*.
 BLIJDSCHAP, vr. *farâh*, Ar.
 BLIKKEN, o. w. *karling*.
 BLIKVUREN, o. w. (als de golven bij nacht), *panar*.
 BLINKZEKTE, vr. *borgân*, Ar.
 BLOEDPRIJS, m. (hoete voor moord of verwonding), *di-jat*, Ar.
 BLOEDVERWANTSCHAP, vr. (mannelijke —, wier erfdele bij den koran niet bepaald is), *âtsabat*, Ar.
 BLOEMKELK, vr. (van eenen kokosboom), *tâpaq*.
 BLOEMRIET, o. (Canna) *sabbèh*.
 BLOOTGESTELD, b. n. (aan de lucht), *perangan*.
 BODE, m. (vorstelijke —), *njalía*.
 BODEM, m. (van een vaartuij) *matan*.
 BOERENSWAGEN, m. *boerbager*, verb.
 BONT, b. n. (— en blaauw geslagen), *híram mockâjapa*.
 BOODSCHAPLOOPER, m. *atjang*.
 BOOMKATOEN, o. *adjuits*, Ar.
 BOORDSEL, o. (van een kleed) *sírat*.
 BOOTSMAN, m. (Javaansche) *serang*.
 BORAX, m. *boeraq*, Perz.
 BORGSTELLING, vr. *andâlan*, *andelan*, *akoe-wan*.
 BORGTOGT, m. *dlamân*, Ar.
 BOVENNATUURLIJK, b. n. (krachtig) *saqti*.
 BRAAF, b. n. *rasjid*, Ar.
 BRAAFHEID, vr. *roesjd*, Ar.
 BRAAMSTRIJK, m. (doornachtige —, wiens bladeren en vruchten de kameelen eten), *arâk*, Ar.
 BRADEN, b. w. *assar*, Port.
 BRAND, m. (in het ligchaam) *oentoet*.
 —, (furor uteris), *ahidam*, Ar.
 BRANDNETEL, m. *sorônt*.
 BRIEVENZAKJE, o. (voor vorstelijke brieven), *kis*.
 BRONDELEN, o. w. *tjoring-mocring*.
 BRUIDSBED, o. *padjangan*, Jav.
 BRUIDSKRANS, m. *anas kâjoe máti*.
 BRUIDSZETEL, m. *papadjangan*.
 BUFFEL, m. *djâmoes*.
 GUIDELTJE, o. *sitaq*.
 BUITENLANDER, m. *gherib*, Ar.
 BUNSSING, m. *soenting*.

C

- CACHOUBOOM, m. *djamboe irong*.
 COMPONIST, m. (omd. w.) *pengarang rûgam*.
 CONTRACT, o. (van vrijlating tegen eene bepaalde som), *kitâbat*, Ar.

CURATEEL, o. (ond. w.) (onder — stellen), *hadjr*, Ar.

D

DAGREIS, vr. *marhalat*, Ar.

DAK, o. (van bladriet) *atap hâlang-hâlang*.

DAKBALK, vr. *pâvan*.

DAMSPEL, o. *mojinan pâsang*.

DAUW, vr. *tsoehi*, Ar.

DEEL, o. (portie) *salm*, Ar.

DEGEGREEP, m. *sampaq*.

DEREN, m. *sulamboet*.

DERDE, o. $\frac{1}{3}$, *tzoeloez*, Ar.

De — zijn, *menigâ-t*.

DING, o. *sjui-j'*, Ar.

DIRECTEUR, m. (van financiën, administrateur van 's rijks schatkist), *el nâhlir fi 'l-wâlt*, Ar.

DISSEL, m. (van een rijtuig) *patar*.

DOOD, b. n. *lâlis*, Kaw.

DOORBREKEN, b. w. (door eene heining dringen, na die doorgesloopt te hebben), *doebroeq*.

DOORSTEKEN, b. w. (met een zwaard), *dorong*, L.

DOORTRAPT, b. n. *pandjang âgal*, *pandjang langkah*.

DOORTREKKEN, b. w. (de sarong tusschen de beenen — en van achteren vaststeken), *kantjoet*.

DRAAGKOETS, vr. (vorstelijke —) *per-awâkan*.

DRAGER, m. (insect.) *kakawangan ajer*.

DRENKEN, o. (het — van een pasgebore kind om de ontlasting te bevorderen), *tâji-jat*, Ar.

DREIGEN, b. w. (om iemand te slaan) *atjoem*.

DRIFTIG, b. n. en bijw. (— zijn in het spreken,) *tuttar*, *nattar*, L.

DRIJVEN, b. w. (goud —, etsen,) *pâkal*.

DROOGEN, b. w. (te — hangen,) *kalan tang*, L.

DUIDELIJK, b. n. (woordelijk) *tsarik*, Ar.

DUISTER, b. n. *ghâj'b*, Ar., *soewanggi*.

DUUR, m. (duurzaamheid,) *thoewal*, Ar.

De — van zijn leven, *thoewal oemoernja*.

DWAALLICHTJE, o. (rondwarende geest van een doodgeboren kind,) *pontiânq*.

DWALING, vr. *chathâ*, Ar.

DWARLWIND, m. *angin porjoe*.

DWINGENDE, b. n. *moedjubbir*, Ar.

DWINGEN, b. w. (met geweld,) *rongyah*.

E

ECHTGENOEG, m. *zawdj*, Ar.

—, vr. *zawdjat*, Ar.

ECHTSCHIEDING, vr. (gekochte) *chol*, Ar., *chol-ât*, Ar., *thlilâr*, Ar.

EED, m. *qasimat*, Ar.

EEDZWERING, vr. (buiten regten,) *ilâ*, Ar.

EENDRAGT, vr. *itahâd*, Ar., *toelâh*, Ar.

EENDRAGTIG, b. n. *ber-impot*, L.

EENHEID, vr. *ahudiat*, Ar.

EERBAAR, b. n. *mohtsan*, Ar.

EERHEDWEKKEND, b. n. *âthlamat*, Ar.

EERGEVOEL, o. *moeroewat*, Ar.

EERSTE, b. n. (in het spel,) *eilâ*.

EEUWIGDURENDE, b. n. *abada'l-abadi*, Ar.

EEUWIGHEID, vr. *abadiat*, Ar.

EIGEDOM, o. *mamboek*, Ar.

EIGENSCHAPPEN, vr. meerv. (deugden,) *choewâts*, Ar.

EILIEVE, tusschenw. *silâkanlah*.

EINDELIJK, bijw. *arkiën*.

— toen men aan het geschikte tijdstip gekomen was, *arkiën sa-telah datanglah paadda koet'ka jang bûjig*, S. R. 37.

EMMER, m. (bamboezen — om het vocht uit den Arénboom op te vangen, van het welke de Java-suiker gemaakt wordt.) *bonghong*.

ENGEL, m. (— des doods,) *âzrail*, Ar.

ERF, o. *kwim*, Ar.

ERFDEEL, o. (wettig —,) *fardl*, Ar.

ERFREGTSKENNIS, vr. *farâidil*, Ar., *faridlat*, Ar.

ERKENNING, vr. (van de geldigheid der getuigen,) *tâdil*, Ar.

ETERBUIL, vr. *benghâ*.

EVENREDIGHEID, vr. (der leden,) *sikap*.

EXECUTEUR, m. (— testamentair,) *watsi*, Ar.

F

FABELEN, vr. meerv. (verdictsels,) *asâthir*, Ar.

FATSOEN, o. *moeroewat*, Ar.

FENEGRIEK, o. *kolbat*, Ar.

FLEEMEN, b. w. *herbingisan*.

FOPPEN, b. w. *gâja*, L.

G

GEBAARENSPEL, o. (mimic,) *mâj'kâra*, Sansk.

GEBED, o. (voor de rust der zielen,) *arwah*, Ar.

En de vorst las het — voor de rust der zielen, *dan di batjânja baginda arwah*, H. R. P. 48.

GEBROKEN, b. n. geschonden, *ompông*.

GEKNUPPELD, b. n. *kapontoenq*.

GELEENDE, o. (het —,) *moâ'ir*, Ar.

GELIJK, b. n. *koj'*, Ar.

GEMS, vr. *dâdî*, *roesa dindî*.

GERAAS, o. *kâloet*.

GEREGELD, b. n. (in orde,) *montathlim*, Ar.

GERIMPELD, b. n. (door ouderdom, enz.) *kisort*.

GESCHENK, o. (bij echtscheiding der vrouwe verschuldigd.) *mît-ât*, Ar.

En voorwerp, dat als — dient, *manhoeb*, Ar.

GESLACHT, b. n. *malzboeh*, Ar.
 GESMOLTEN, b. n. *terpadoe*.
 GEVALLEN, b. n. (in iemands rede,) *kasarantoech*, L.
 GEWENNEN, o. w. *mengûadatkan*.
 GEWIGT, o. (van verschillende zwaarte,) *rathl*, Ar.
 GLANS, m. (lichtstraal bij de geboorte of bij den dood van een verheven mensch.) *têlja*.
 GIJ, pers. v. n. *kita*, Ach., ang.
 GLANSRIJK, b. n. *bâgoe-bâgoe*.
 GODSDIENSTIGHEID, vr. *taqwa*, Ar.
 GOED, o. (toevertrouwd —,) *wadiât*, Ar.
 Gemeen —, algemeen —, *moebâf*, Ar.
 GRAM, b. n. gemaal, *rarâsan*, L.
 GRAVEEL, o. *penjakit kârang*.
 GRIMLAGCHEN, o. w. *chalocw*, Abd. M. 2.
 GRIFFEL, m. (om op boombladeren te schrijven,) *lâdang*.
 GRONDVESTEN, b. w. *mengasûkan*.
 GROOTSCH, b. n. verheven, *âthlim*, Ar.

H

HAND, vr. *jad*, Ar.
 HEER, m. *ang*.
 HOLTE, vr. (in de zijde van een graf,) *kâras*.
 HEFTIGHEID, vr. (hardheid, grofheid,) *noesjoez*, Ar.
 HERROEPELIJK, b. n. *roly-d*, Ar.
 HOENDERBLIND, b. n. (blind bij nacht,) *boeta larangan*.
 HOLEN, o. meerv. (van konijnen, enz.) *karoengan*.
 HOOP, vr. (ijdele — koesteren,) *asa-asâan*.
 HOEFSTEEKBEITEL, m. *lâding pengrat koe-koe*.
 HOER, vr. *djôbong*, L.
 HOUT, o. (van oude kokosboomen,) *roejong*.
 HUIDWONDE, vr. *dâmi-jat*, Ar., (volgens Rich. zonder en volgens Fryt. met bloedstorting).
 HUISGENOOT, m. en vr. *î-jâl*, Ar.
 HUWELJKSGIFT, vr. (welke aan de naaststaande vrouw verzekerd wordt,) *mahr*, Ar.

J

JALOUZIE, vr. (van fijn bamboes,) *krih*.
 IJDEL, b. n. *lafaj*, Ar.
 IJSELLIK, b. n. (van sommige geluid.) *hipor*.
 IK, pers. voorn. Het woord — door *kita* uitdrukken, *berkata kita*.
 IJZERKROUD, o. (verbena,) *djâroeng lakki*.
 INACHTNEMING, vr. verpligte en geregelde — van alle formulieren en ritualen, *tjarja*, *tjarj-ja*, Sansk.
 INGEWIJDE, m. *sastrâwan*.
 INKERKERING, vr. *habs*, Ar.

INLEGGEN, b. w. (keukenzuren maken,) *meng-âtjarkan*, *békin atjar*, L.
 INPLAATSSTELLING, vr. (vergoeding,) *iwall*, Ar.
 INWENDIG, b. n. *dâchil*, Ar.

K

KAMEELRUITER, m. *rokhân*, Ar.
 KAPITAAL, o. *râso'l-mâl*, Ar.
 KATOEN, o. (soort van wit —,) *asâhan*.
 KENTEELKENS, o. meerv. (dat een oord bebouwd of bebouwd is,) *imârat*, Ar.
 KERKER, m. *habs*, Ar.
 KIEZEN, b. w. (doen —,) *meng-ichtûarkan*.
 KIJKEN, o. w. *nonton*, L., *menonton*.
 KITTELAAR, m. zekere bloem, (clitoria ternata,) *kumbang têtang*.
 KLAGT, vr. (uitbarstende —,) *tjemâté*.
 KLOMPGOUD, o. *blongkottan*.
 KLAPHOUTEN, o. meerv. (om de vogels te verschrikken,) *kâjoe geplaj*.
 KLOS, vr. *roenbei*.
 KNIE, vr. *zânoe*, Perz., *djânoe*, Sansk.
 KOE, vr. *baqr*, Ar.
 KONING, m. *sengâdji*.
 KOOP, m. (met vooruitbetaling van den prijs,) *salam*, Ar.
 KOOPER, m. (die den koop prijs vóór de levering betaalt,) *rabbo's-salam*, Ar.
 KRABBen, b. w. *gâroet*.
 KOPPEN, b. w. *penataq*.
 KREUPELHOUT, o. *samaq*, *soemma*,
 KRING, m. (om de maan,) *sirpei boelan*.
 KWILTSCHIEDING, vr. *ib-râ*, Ar.
 KUNSTEN, vr. meerv. schoone —, *ilnoe jang seni-seni*, Abd. M. 145.

L

LASTGEVER, m. (procuratiegever,) *moewak-kil*, Ar.
 LEENER, m. (die in leen heeft,) *mostâir*, Ar.
 LEENING, vr. *âari-jat*, Ar.
 LEERMEESTER, m. *oesiâd*, Perz.
 LEGAAT, o. (van liefdadigheid,) *mawqoef*, Ar.
 LEVENSTEEKEN, o. *borhân el heiât*, Ar.
 LOOPJONGEN, m. *atjang*.
 LOUTEREN, b. w. (goud —,) *tinting*.
 LUISTER, m. grootheid, *iltissâm*, Ar.
 LUITENANT, m. (van den Pasja buiten Smyrna,) *kâja*.
 LUWTE, vr. beschaduwde plaats, *gâwong*.

M

MAGT, vr. (sovereine —,) *istiqlâl*, Ar.
 MAGTVERLEENING, vr. *tawqil*, Ar.
 MAKKERS, m. meerv. *azwâdj*, Ar.
 MAND, vr. (langwerpige — om visch te vangen,) *soesock*.
 MEDELIJDEN, o. *sfafoqat*, Ar.

- MEERVOUD, o. *djamudèn*, Ar., *djama'*, Ar.
 MELAATSCHHEID, vr. *fil*, Ar.
 MENSCHHEID, vr. *manoesjam*, Sansk.
 MERG, o. (van boomen,) *avis*.
 MIDDELST, b. n. *wasith*, Ar., *awsath*, Ar.
 MIRT, m. *as*, Perz.
 MISHANDELAAR, m. *djint*, Ar.
 MISHANDELING, vr. *djinajat*, Ar.
 MISSLAG, m. *chathá*, Ar.
 MOEDER, vr. *ommoe*, Ar.
 MOSSEL, vr. *kénah*.
 MOSTAARD, m. *sarsjaf*, Perz., *sarsjpa*, Sansk.
 MUSKAATNOOT, vr. *djawz boewá*, Ar.
-
- NAASTING, vr. *sjaf-òt*, Ar.
 NACHTKAARSBLOEM, vr. (die des avonds verpestend stinkt,) *iles*, *ilus*.
 NADEEL, o. *madlarat*, Ar.
 NALATIGHEID, vr. *taqtsir*, Ar.
 NEMER, m. ontneemer, *achidz*, Ar.
 NOODWENDIG, b. n. *lázim*, Ar.
 NOODWENDIGHEID, vr. *loezoen*, Ar.
 NUT, o. *matslahát*, Ar.
-
- OMGANG, m. (verkeer), *moeásjarat*, Ar.
 OMSLAG, o. een wit of geel katoenen —, waarin de brieven van het eene opperhoofd aan het andere genaaid en verzonnen worden, *básoet*; een mindere nau eenen meerdere schrijvende, moet immer een geel — gebruiken: buiten om de *básoet* komt eene breede papierreep, waarop het opschrift geschreven wordt.
 OMSTANDIGHEID, vr. (bijkomende —), *há-ditz*, Ar.
 ONAFHANKELIJK, b. n. *mostaqil*, Ar.
 ONAFHANKELIJKHEID, vr. (sovereine magt), *istiqlál*, Ar.
 ONAFSCHEIDBAAR, b. n. *mottatsil*, Ar.
 ONBEKEND, b. n. *madjhol*, Ar.
 ONBEPAALD, b. n. *mobham*, Ar.
 ONBESPROKEN, b. n. *mátsoem*, Ar.
 ONDERDEEL, o. *djoez*, Ar.
 ONDERSCHIEDENDE, b. n. (tot jaren van onderscheid gekomen), *moemai-jiz*, Ar.
 ONEENIGHEID, vr. *ichtiláf*, Ar.
 ONGEDIERTE, o. *hasjarát*, Ar.
 ONMOGELIJKHEID, vr. *taudz-d-or*, Ar.
 ONSCHENDBAAR GOED, *mohtarim*, Ar.
 ONTBONDEN, b. n. (huwelijk), *bertjeré, fusch*, Ar.
 ONTMOETING, vr. *talaqqí*, Ar.
 ONTNEEMER, m. ontgriper, *mochtalis*, Ar.
 ONTNOMEN, b. n. *máchoetz*, Ar.
 ONTWELDIGEND, b. n. ontweldiger, *montg-lib*, Ar.
 ONTWIKKELING, vr. (van bijzonderheden), *toftsil*, Ar.
- ONVERVALSCHT, b. n. *chálús*, Ar.
 ONTZEKKING, vr. (van regten), *hadjr*, Ar.
 ONVOORWAARDELIJK, b. n. *mothlay*, Ar.
 ONSWETENHEID, vr. (de tijd van — vóór het Islamismus), *djahlí-jat*, Ar.
 ONWILLIGHEID, vr. (tot het doen van eenen eed), *noekoel*, Ar.
 ONZEKERHEID, vr. *sjobhat*, Ar.
 OOGMERK, o. *gharwall*, Ar., *umd*, Ar.
 OORDEEL, o. vonnis, *foekm*, Ar., gewoonlijk: *foekoem*, dat het meervoud is).
 OORZAAK, vr. *illat*, Ar.
 Aanleidende —, *dásar*, *dasáran*.
 Dat is de aanleidende —, *dásar bagitoe*, *dasáran bagitoe*.
 OPBLAZEN, wed. w. (zich) verhoovaardigen, *moghroekan dirinja*, M. S. R. 140.
 OPENBREKEN, o. w. (zoo als eene zwcer), *toekcq*.
 OPENEN, b. w. (een lijk —), *blèq*.
 OPGERAAPT, b. n. (van den grond), *malgoeth*, Ar.
 OPHOUDING, vr. (terughouding), *tawfiq*, Ar.
 OPLOSSING, vr. *adáon*, Ar., *adá*, Ar.
 OPREGTHEID, vr. *ichlús*, Ar.
 OPSCHIK, m. *zam*, Ar.
 OPSCHORSING, vr. *tawfiq*, Ar.
 OPSLUITING, vr. inkerkering, *hubs*, Ar.
 OPZIGT, o. *nathler*, Ar.
 OPZIGTER, m. (inspecteur), *náthlir*, Ar.
 OUD, b. n. *qadim*, Ar.
 OVERDRAGER, m. (van zene schuld op een ander, endosseur), *moehil*, Ar.
 OVERDRAGT, vr. (van eene schuld enz.), *hucálet*, Ar.
 OVEREENKOMST, vr. *agd*, Ar.
 OVERGAAF, vr. *taslim*, Ar.
 OVERGEVING, vr. (toewijding), *istislám*, Ar.
 OVERLEVERINGEN, vr. meerv. *achbár*, Ar.
 OVERSLAG, m. *ihúsáb*, Ar.
 OVERTREDING, vr. *taqtsir*, Ar.
 OVERTREFFENDE, b. n. *ghálíb*, Ar.
- P
- PAARDEKNECHT, m. *djoeroe koeda*.
 PAND, o. *rahn*, Ar.
 PANDGEVER, m. *moedi'*, Ar.
 PAPENHOUT, o. (Euonymus Javanicus), *kikátjang*, Soend.
 PASSIEBLOEM, vr. *marquisát gedeh*.
 PEST, vr. zwarte —, *béngkas hitam*.
 PILAAR, m. *rokn*, Ar.
 PILLETJE, o. *poelóng*.
 Tot — s gemaakt worden, *di poelóng*.
 PINNETJE, o. (van de *sasáté*), *bítng*, Jav.
 PLAATS, vr. (veilige —), *hürz*, Ar., *ma-hall*, Ar.
 PLEK, vr. (hooge — gras, die in den regentijd niet slijkerig wordt), *blèq-blaq*.
 PLIGTBETRACHTENDE, b. n. *abrár*, Ar.
 POKDAAL, vr. *barátjaq*.
 PORTE, vr. (de verhevene —), *astána alisján*.

PORTIE, vr. *sahn*, Ar.
 PORTUUR, o. (van gelijken stand), *kaf*, Ar.
 PRIJS, m. (uitgeloofde —), *djò-l*, Ar., *dja-ää-let*, Ar.
 PROCES, o, *choetsoemat*, Ar.
 PUPIL, m. (onder voogdij staande), *moh-djoer*, Ar.

R

REDEN, vr. *illat*, Ar.
 REGTERZIJDE, vr. (des lichaams), *iringin*.
 REGTHEBBENDE, m. en vr. *mostahiq*.
 REGTSHANDELING, vr. *moeûamalut*, Ar.
 REGSCHAPEN, b. n. *rasjid*, Ar.
 REGTSCHAPENHEID, vr. *roesjd*, Ar.
 RECHTMESTER, m. *nâthlir*, Ar.
 ROEREND, b. n. (— goed), *manqoel*, Ar.
 RONDASTEN, o. w. (als een blinde of dronken mensch), *mewgrâjang*.
 RONDZWERVEN, o. w. *sâja*.
 ROOF, m. buit, *ghanimat*, Ar.
 ROOS, vr. (Japansche —), *natsubaké*, Jap.
 RODWKOOP, m. *pemoelang*.
 RUST, vr. *isterûlat*, Ar.

S

SCHATTING, vr. (der schatplichtigen), *djiz-jat*, Ar.
 SCHADE, vr. *madlarat*, Ar.
 SCHEL, vr. (vlies), *aghatsjat*, Ar.
 SCHEMERLICHT, o. *soewang*.
 SCHOTELBLAD, o. (Scutillaria), *dâwon koe-koeran*.
 SCHIETGEBED, o. *soembahjang ûtsâr*.
 SCHIRAM, vr. (zonder bloeding), *hârûtsat*, Ar.
 SCHRIFTBELIJDEERS, m. meerv. *ahlo' l-kitûb*, Ar.
 SCHULDEISCHER, m. *mohitâl*, Ar.
 SCHURFT, vr. (door overmatig gebruik van kokoswter), *bobâ*.
 SEKTE, vr. *thâifat*, Ar.
 SIERAAD, o. *zain*, Ar.
 SLAAF, m. (die na zijns meesters dood vrij wordt), *moeدابار*, Ar.
 —, (die met zijnen meester omtrent zijnen losprijs is overeengekomen), *moe kâtâb*, Ar.
 SLAAN, b. w. (op het hoofd), *kamplang*, L.
 SLAAPBOL, m. maankruid, *chasjchâsj*, Perz.
 SLAAPKAMERTJE, o. (ook een groot houten ledekant), *pangekeng*.
 SLECHT, b. n. (goddeloos), *fâsiq*, Ar.
 SLEK, vr. slak, *hâlizoem*, A.
 SLEJPSTEEN, m. *gorinda*.
 SMERLAP, m. *salédér*, L.
 SOM, vr. (product), *machtsoel*, Ar.
 Voldoende —, *nitsâb*, Ar.
 SOORT, vr. *naw*, Ar.
 De buffel is eene — van koe, *karbau itoe sâtoe nuw derri paadda sâpi*.

— en, (verscheidenheden), *adnâs*, Ar.
 SPAN, vr. (met den duim en voorsten vinger), *tjentoq*.
 SPIEGELVORM, *atjoewan tjermîn*.
 SPOORBLOEM, vr. (zweeplbloem, Pleurhantlus), *soerawaeng lântit*, Soend., *tjoegoe*.
 SPUWEN, o. en b. w. *gâvoet*.
 STAANDE, b. b. (onder de wet), *nâtsom*, Ar.
 — (onder bescherming), *dzimmaté*, Ar., *dzimmat*, Ar.
 STAARTVREUCHT, vr. (Epicarpura orientalis), *kiseroet*.
 STAAT, m. (van afzondering eener weduwe of geschiedene vrouw), *eddât*, Ar.
 — (van verzinking of verzwolgenheid), *i tighraq*, Ar.
 STAL, m. *irjon*, Ar., *irj*, Ar., (taalverbasteraars schrijven: *irî*, dat laat beteekent).
 STAMVERWANTEN, m. meerv. *ûâqilat*, Ar.
 STAVEN, b. w. *ber-ismâd*.
 STEENING, vr. *radjm*, Ar.
 STEEN, m. (in de blaas), *karângan*.
 STEKEN, o. (het — der ingewanden van eene amfloescluiiver), *proet moneoesoeg*.
 STENEN, o. w. kreunen van ziekte of vermoedheid), *arong*.
 STICHER, m. (van een fonds of huis van liefdadigheid), *wâqif*, Ar.
 STOK, m. (soort van wapen met een ijzer er aan), *tôja*.
 STOMPJE, o. tronk, *bongkot*, Jav.
 STOOTEN, b. w. steken, *sôdoq*.
 STRAATROOVER, m. *qâthi' th-thariqi*, Ar.
 STRAF, vr. *oeqoelat*, Ar.
 —, (bij de wet bepaald), *had*, Ar.
 — (w.ike niet bij de wet is bepaald, maar naar omstandigheden gewijzigd wordt), *tûrif*, Ar.
 STRENG, vr. (van juweelen enz.) *pesâwat*.
 STREIVING, vr. (om anderen gelijk te worden), *arah*, L.
 STRIJD, m. (heilige — om het geloof), *sabil Allah*, Ar.
 SUFFEN, o. w. *ngângoet*.

T

TAK, m. twijg, *far*, Ar.
 TEGENOVERSTELLING, vr. (het tegenovergestelde), *aks*, Ar.
 TERKORTKOMING, vr. *taqtsir*, Ar.
 TELG, m. *far*, Ar.
 TERUGGAVE, vr. (van koopwaren, die niet aan het monster beantwoorden, ook — van den kooprijis zelve), *ôhdat*, Ar.
 TESTERING, vr. (het maken van den uitersten wil), *itsâ*, Ar.
 TEUGEL, m. *inân*, Ar.
 TIENDE, b. n. *oesjoer*, Ar.
 TIJD, m. (— van onwetendheid, vóór het Islamismus) *djahili-jat*, Ar.

TIJDSBEPALING, vr. *tarqit*, Ar.
 TILBAAR, b. n. (tilbare lave, roerend goed),
manjoel, Ar.
 TOEBEHOOPEN, o. (het onliggende —, erf),
havin, Ar.
 TOEGENEGENHEID, vr. (vriendschap), *ich-
 lâts*, Ar.
 TOELONKEN, b. w. *lirik*, Jav.
 TOEVALIGHED, vr. *ââvidl*, Ar.
 TOEVERTROUWING, vr. *wakl*, Ar.
 TOEVOEGING, vr. (aan een erfdeel, dat vol-
 gens de wet te klein is), *ucl*, Ar.
 TOOM, m. *inân*, Ar.
 TROS, m. (— kokosnoten), *rangke*.
 TULP, vr. *thoelibum*, Perz.
 TWEEHOORN, m. (*Diceros longifolius*), *widjên
 alas*, *wiwidjênan*, Soend.
 TWESFALT, vr. *ichtââf*, Ar.

U

UITDRUKKEN, b. w. (het woord „ik” op
 eenen hooger toon dan door *sahâja*.
hamba, *pâtek* of *gorwa* —), *berkâta kita*.
 UITDRUKKING, vr. (overdragtelijke —), *ki-
 nâjat*, Ar.
 UITGEDRUKT, b. n. (bepaald aangeduid),
moesamma, Ar.
 UITGESTREKT, b. n. (van het liggende lig-
 chaam), *terla-tar*, L.
 UITGEZONDERDE, o. (het —), *mostatna*, Ar.
 UITHUWEN, b. w. (eene vrouw geven), *ber-
 strikan*.
 UITLEENER, m. *moëur*, Ar.
 UITLEGGING, vr. *bai-jân*, Ar.
 UITPLUKKEN, b. w. *djuloeroe*.
 UITSCHIETEN, o. w. (van takken), *tondjang*.
 UITSLAG, o. (van sommige muren), *kiam-
 bang*.
 UITSTIEL, o. *tâchir*, Ar.
 UITTREKSEL, o. *idjmâl*, Ar.
 — maken, *ichtitsârkan*.
 UITVAREN, o. w. (kwansuis hevig —),
angas, L.
 UITVOERDER, m. (van eenen uitersten wil),
watsi, Ar.
 UITVOERING, vr. (persoonlijke —), *moebâ-
 sjarat*, Ar.
 UITVORSCHING, vr. *istishâm*, Ar.
 UITWENDIG, vr. (buitenste) *châridj*, Ar.

V

VENNOOTSCHAP, o. (waarin de een geld schiet
 en de ander er handel mede drijft tegen
 een bepaald aandeel in de winst), *qirâdl*, Ar.
 VERANDERING, vr. *hawl*, Ar.
 VERANTWOORDELIJKHEID, vr. (goede trouw),
dzinmat, Ar.
 VERBIEDENDE, b. n. *mânî*, Ar.
 VERBORGEN, b. n. (hetgeen in iets — is),
sa-adângan.
 VERDEELING, vr. *qismat*, Ar.

VERDENKING, vr. *lawtz*, Ar.
 —, (voorlamelijk: gegronde —), *toe-
 hamat*, Ar.
 VEREENIGING, vr. *ittitsâl*, Ar.
 VEREFFEND, b. n. (vergolden), *katâra*.
 VERHOUDING, vr. *nasabat*, Ar.
 VERKEER, o. (ingang), *moëâsjarat*, Ar.
 VERKEERD, b. n. *fâsid*, Ar.
 VERKOOP, m. (met winst), *moerâhâfat*, Ar.
 —, (met verlies), *moëhâth-that*, Ar.
 VERKOOPEL, m. (in den koop, waarbij de
 prijs vooruitbetaald wordt), *moslam ilai-
 hi*, Ar.
 VERLANGEN, o. *âsa*, Sansk.
 VERMEERDERING, vr. *zi-jâdat*, Ar.
 VERNIETIGING, vr. (ontbinding eener over-
 eenkomst), *fasach*, Ar.
 VERONDERSTELLING, vr. *taqdir*, Ar.
 VERONTSCHULDIGD, b. n. *moëfâ*, Ar.
 VERONTSCHULDIGING, vr. *ôdzer*, Ar.
 VEROORLOVEN, b. w. *istibâhat*, Ar.
 VERPLIGT, b. n. *lâzim*, Ar.
 VERRIGTING, vr. *âmal*, Ar.
 VERSIERING, vr. *zain*, Ar.
 VERSTAAN, o. *falm*, Ar.
 VERSTÂNDIG, b. n. *ââyil*, Ar.
 VERSTOREN, b. w. *fikâr*, Ar.
 VERTROUWEN, o. *watziyat*, Ar.
 VERWANTSCHAP, vr. (geslachts—, vader-
 schap), *nosbat*, Ar., *nisbat*, Ar.
 VERWERPELIJK, b. n. (hetgeen beter is te
 laten dan te doen), *mukroeh*, Ar.
 VERWERVING, vr. (van buit, schatting enz.
 op ongeloofigen behaald), *fat*, Ar.
 VERZET, o. *idjbâr*, Ar.
 VERZOEK, o. (om vergiffenis), *istighfâr*, Ar.
 VIANDIG, b. n. *harbi*, Ar.
 VIANDSCHAP, vr. *ôdâwat*, Ar.
 VINDINGRIJK, b. n. *ostâd*, Perz.
 VIJLT, m. *peroesâhan*.
 VLOEK-EED, m. *lighân*, Ar.
 VOEDSEL, o. *goet*, Ar.
 VONDELING, m. en vr. *laqith*, Ar., *mal-
 goeth*, Ar.
 VONDST, vr. *loeqathat*, Ar.
 VOORDEEL, o. *matslahat*, Ar.
 VOORNEMEN, o. *âmd*, Ar.
 VOORSCHRIFT, o. *minkâm*, Ar.
 VOORTSNELLEN, o. w. *dôrong*.
 VOORWERP, o. (— van een contract), *mâ-
 goed alâihit*, Ar.
 —, (waarvoor vergoeding gegeven is),
moëinweadl, Ar.
 VORM, m. (gietvorm), *tsighat*, Ar.
 VREDE, vr. *tsolfi*, Ar.
 VREES, vr. (vrees Gods), *wara'*, Ar.
 VRIJHEID, vr. (van handelen), *tatsarrof*, Ar.
 VRIJGESTELD, b. n. *moëfâ*, Ar.
 VROOMHEID, vr. *taqwa*, Ar.
 VROUW, vr. (wier reiniging ongeregeld is),
moetahai-âat, Ar.
 —, (die menstrueert), *kâjidl*, Ar.
 —, (die niet ongerept is), *tzai-ib*, Ar.

W

WAAR, b. n. *tsafih*, Ar.
WEDERGA, vr. (— hebbende), *mizlt*, Ar.
WEDERREGTELIJK, b. n. (— bezit, onwet-
 tige aanmatiging), *ghatzb'*, Ar.
WEDERSPANNIGHEID, vr. *mâsi-jat*, Ar.
WEG, m. *sabil*, Ar.
WEGGAAN, o. w. *asâ*.
WELDADIG, b. n. *zaki-j'*, Ar.
WERKER, m. *ââmil*, Ar.
WET, vr. *sjar-oen* & *sjar'*, Ar.
WETTIG, b. n. *sjar-i*, Ar.
WETTIGER, m. (die wettigt), *moehallil*, Ar.
WEZENLIJK, b. n. *tsafih*, Ar.
WILLEN, b. w. *arâda*, Ar., IV. van *râda*.
WINST, vr. *rib-k'*, Ar.
WONDE, vr. (die tot het been indringt),
moedlikat, Ar.
 —, (die het been verbrijzelt of er door
 heendringt), *hâsjimat*, Ar.
 —, (die tot in de blaas, buik, borst of
 strot doordringt), *djâ-ifat*, Ar.

—, (tot op de beenhuid), *simhâq*, Ar.
 —, (diepe vleesch—), *moetalâhimat*, Ar.
 —, (die tot het hersenvlies doordringt),
mâmoemat, Ar.

Z

ZAAK, vr. *sjai*, Ar.
 —, waarop men regt heeft, *mostahaq*, Ar.
 De — zelve, het wezen der —, *âi-n*, Ar.
 —, (voor welke men aansprakelijk is),
madlmoen, Ar.
ZAAKWAARNEMING, vr. *wikâlat*, Ar.
ZAKEN, vr. meerv. *asjâ*, Ar.
ZELFSTANDIG, b. n. *mostaqil*, Ar.
ZESDE, b. n. (— gedeelte), *soedoes*, Ar.
ZILVERGELD, o. (een stuk — te Mekka =
 1 ropij), *aroe*, Ar.
ZONNEWENDE, vr. (*Heliotropium scandens*),
kumbang sîsir.
ZIN, m. (bedoeling), *mafhoem*, Ar.
ZOGING, vr. *radlá*, Ar.

N A M E N

VAN DE

VOORNAAMSTE LANDEN, STEDEN, VOLKEN, EILANDEN, RIVIEREN
EN BERGEN, DIE IN DE MALEISCHE TAAL VOORKOMEN.

A

- ABEI, vr. rivier en haven op de N. O. kust van Borneo, *Abei*.
- ABYSSINIË, o. *Negri habasjt*.
- ABYSSYNIËR, m. *Orang habasjt*.
- ABIWARD, o. stad in Chirasan, *Abiward of Biward*.
- ACHIN, o. rijk en haven aan de N. W. punt van Sumatra, *Negri Atjih*.
- ADSIJAD, m. berg bij Mekka, *Adjtjäd*.
- AFRIKA, o. *Afrikah*, Isk.
- AFRIKAAN, m. *orang Afrikah*.
- AJER AMBILAN, vr. de oorsprong van de rivier Indragiri, *Ajer ambilan*.
- AJER BANGIS, o. distrikt in de noordelijke afdeeling van Padang, *Ajer Bängis*.
- ALSIERS, o. *Aldsjer*, Ar.
- ALKMAAR, o. eiland in de baai van Batavia. *Poeloe mentjangan*.
- ALLAS, o. de straat —, ten O. van het eil. Lombok, *Selat Allas*.
- AMABAY, o. koninkrijk op het eil. Timor, met 12000 zielen, met eenen aan het gouvernement onderworpen radja, *Negri Amábát*.
- AMARASSAY, o. koninkrijk op het eiland Timor, met 8000 zielen, en eenen aan het gouvernement onderworpen radja, *Negri Amárassái*.
- AMBON, o. hoofdplaats der Molukkos, *Negri Ambon*.
- AMENOEBANG, o. koninkrijk op het eiland Tidor, met 12000 zielen en eenen aan het gouvernement onderworpen radja, *Negri Amenoebang*.
- AMERIKA, o. *Amerika*.
- AMERIKAAN, m. *Orang Amerika*, *tóto*.
- AMFOANG, o. koninkrijk op het eiland Timor, met 12000 zielen, en eenen aan het gouvernement onderworpen radja, *Negri Amfoang*.
- AMPAT LÂWANG, vr. district in Benkoclen op Sumatra, *Ampat lâwang*.
- AMSTERDAM, o. hoofdstad van Nederland, *Bendar Amsterdam*.
- , bewoond eiland bij de baai van Batavia, *Poeloe oentoeng Djâwa*.
- ANAK SOENGEI, vr. landstreek op de westkust van Sumatra, *Anaq Soengei*.
- ANGKÉ, vr. rivier bewesten Batavia, die zich met de Mokervaart vereenigt, *Kált Angké*.
- ANJER, o. hoofdplaats der residencie van dien naam, aan de straat Sunda, in Bantam, *Negri Anjer*.
- ANJOL, vr. rivier in de residentie Batavia, die in het Buitenzorgsche ontspringt en bij Tandjong Prijok in zee stort; (in de bovenlanden en te Batavia heet zij: *Tjiliwoeng* en ook *Káli besaar*.) *Kált Anjol*.
- ARABIE, o. *Negri Arab*, *Tánah besaar*.
- ARABIER, m. *Orang arab*.
- ARDJOENA, m. berg in de residentie Pasoeroewan, hoog 11,588 voeten, *Goenong Ardjoena*.
- ARMENIE, o. *Negri Arment*.
- AROE, o. een vorstendom met eenen onafhankelijken radja, op Sumatra's N. kust, *Negri Aroe*.
- ASÂHAN, vr. rivier op de N. kust van Sumatra, Z. O. van Deli, *Soengei Asâhan*.
- AUSTRALIE, o. *Australi*, *Benoewa Wolanda bahároe*.
- AVA, o. weleer de hoofdstad in het Birmanisch rijk in achter-Indië, *Negri Awaq*.
- AYA, vr. rivier in de residentie Banjoemaas op Java, *Káli Aja*.
- AZIË, o. *Benoeua Asiá*.

- BABEL**, o. *Bâbel*, Isk.
- BAGALEN**, vr. residentie op Java, *Bagelén*.
- BAGDAD**, o. *Baghdád*, Ar.
- BALANTA**, o. dorp op de O. kust van Celebes met ijzererts, *Negri Balanta*.
- BALEGA**, o. eene afdeeling van het koninkrijk Madura met 6540 zielen, *Negri Baléga*.
- BALEMBANGAN**, vr. eene straat ten O. van Banjoewangie, ook straat Bali, *Selat Balemangan*.
- BALIE**, o. een eiland ten O. van Java, *Poeloe Bâli*, *Tânah Bâli*.
- BALIE BADONG**, o. koninkrijk op de Z. kust van het eiland Balie, met eene ankerplaats, *Bâli Bâdong*.
- BALINEES**, m. *Orang Bâli*.
- BANDA**, o. specerij-eiland in de Molukkos, *Poeloe Banda*.
- BANDONG**, o. regentschap en assistent-residentie in de Preanger-Regentschappen op Java, *Negri Bandung*.
- BANGIL**, o. regentschap in de residentie Pasoeroewang, *Negri Bangil*.
- BANGKA** of **BANKA**, o. het bekende tin-eiland, aan de O. kust van Sumatra, bij de straat Banka, *Poelaw Bangka*.
- BANGKALAN**, o. voornaamste afdeeling van het rijk van Madura en residentie van den Sultan, met 64000 zielen, *Bangkâlan*.
- BANJERMASING**, o. aanzienlijk koninkrijk met eenen Sultan, die een bondgenoot van het Gouvernement is; het ligt op de Z. O. kust van Borneo, *Bandjar-mâsin*.
- BANJOEMAAS**, residentie op Java, *Bânjoemas*.
- BANJOEWANGIE**, o. residentie op den oosthoek van Java. *Bânjoewangí*.
- BANTAM**, o. residentie op den westhoek van Java, *Negri Bantam*, *Tânah Bantam*.
- BARBARIJE**, o. *Negri Barbari*, S. Ab. M.
- BAROES**, o. dorp op de westkust van Sumatra, dat in den omtrek rijk aan kamferboomen is, *Negri Bâroes*.
- BASSORAH**, o. groote handelsstad in het Z. van Mesopotamië, *Bâsrah* en *Lasrat*.
- BATANG**, o. een der drie districten van de residentie Pekalongan, *Negri Batang*.
- BATAVIA**, o. hoofdstad van Nederlandsch-Indië, gelegen op de noordkust van Java; het is de residentie van den Gouverneur-Generaal en van de hoofden van algemeen bestuur, *Negri Batawiah* (*Batâwí*)
- BÁTJAN**, o. eiland in de Molukkos, *Poeloe Bâtjan* of *Bât-jan*.
- BATOE BARA**, o. rivier in het N. O. van Sumatra, *Soengei Bâtoe Bâra*.
- BATTA**, o. of Batta-landen op Sumatra's noordwestelijk gedeelte, met eenen stam van menscheneters, die eelster wetten bezitten, welke van belangrijke ontwikkeling getuigen, *Negri Bâtak*.
- BAWEJAN**, o. eiland, residentie Soerabaja, op 6° 7' Br. en 112° 43' L. Het is laag, boschachtig en door eene zandbank omgeven, *Poeloe Bawéan*.
- BENGALEN**, o. *Negri Benggâla*.
- BENGAWAN**, vr. naam van de groote rivier van Solo en ook van die van Madioen, *Bengâwan*.
- BENGOELEN**, o. assistent-residentie op de westkust van Sumatra, *Bangka-Hoeloe*, *Bangkawloe*.
- BEZOEKIE**, o. residentie op het oostelijke gedeelte van Java, *Negri Basoeki*.
- BILLITON**, o. eiland, dat tin oplevert, beoosten Bangka, *Biltoeng* & *Belitoeng*.
- BIMA**, o. rijkje aan de oostkust van het eiland Sumbawa; het staat onder eenen Sultan en er is een Gezaghebber van het Gouvernement, *Negri Bima*.
- BINTANG**, o. eiland aan de straat van Singa Poera, bij de monding van de straat van Malaka, *Poelaw Bîntang*, gewoonlijk bekend onder den naam van Rio of Riouw, dat eigenlijk op Tandjong Pinang ligt.
- BOELEKOMBA**, o. landschap op de zuidkust van Celebes, met eene, in den westmoeson gevaarlijke reede, *Boeloekumba*, *Boelekomba*.
- BOERO**, o. eiland, Z. W. van Ceram met eene veilige ankerplaats in het N. O. gedeelte, *Poelaw Boero*.
- BOETAR**, o. een klein rijk in de Batta-landen op Sumatra, *Negri Boetar*.
- BOETON**, o. eiland, Z. O. van Celebes op 122° 30' O. L. en 4° 30' Z. Br. met specerijboomen; het staat onder eenen Sultan, die een bondgenoot van het Gouvernement is, *Poelaw Boeton* ook *Bostong*.
- BOGOWONTO**, vr. hoofdlivier in de residentie Djoejoecarta, zij bepaalt de westelijke grensscheiding, *Bogowonto*.
- BOLILÉNG**, o. koninkrijk op de westkust van het eiland Bali, *Negri Boliléng*.
- BOMBAY**, o. eiland en stad aan het westeinde van Malabaar, *Bombé*.
- BONI**, o. koninkrijk op Celebes aan de baai van Boni; de Koning is een bondgenoot van het Gouvernement, *Negri Boni*, ook: *Negri Séwa*. De inwoners heeten Boeginzen of *Orang Boegis*.
- BONTAIN**, o. landschap op de zuidkust van Celebes, dat met Boelekomba eene residentie uitmaakt, *Negri Bontâin*.
- BORNEO**, o. zeer groot bekend eiland met de residentien Sambas en Pontianak aan de west- en met de residentie Banjarmasing aan de Z. O. kust, *Poelaw Boeroe*.
- BORO BOEDOER**, m. beroemde oude tempel in de residentie Kadée, op Java. *Boro Boedoer*.

BRAMBANAN, o. district in de residentie Soerakarta, op Java, met schoone tempels en bouwvallen, *Negri Brambanan*.

BUITENZORG, o. residentie op Java, ook de hoofdplaats van dien naam, met een paleis van den Gouverneur-generaal en eenen voortreffelijken plantentuin, *Negri Bógor*.

BULGARIË, o. *Bolghári*, Ar.

C

CAIRO, o. hoofdstad van Egypte, *el-qâhírat*, Ar.

CARIMATA, o. onbewoond, boschrijk eiland, bewesten Borneo, op 1° 40' Z. Br., *Karimáta*.

CEILON, o. *Poelaw Sélan*, *Sarindib*, *Langka poeri*.

CELEBES, o. groot eiland, ten oosten van Borneo, met verscheidene Rijken, wier vorsten voor het grootste gedeelte bondgenooten van het Gouvernement zijn, *Selebes en Selesbest*.

CERAM, o. het grootste der Moluksche eilanden; het wordt in Groot- en Klein-Ceram verdeeld. De dorpen van het strand erkennen het Nederlandsch Gouvernement; er zijn verscheidene Christen-gemeenten, *Poelaw Sram*.

CHERIBON, o. Residentie op Java, ten O. van de Preanger-Regentschappen, ten W. van Tagal, *Tjerebon*.

CHINA, o. *Benoewa Tjina*, *Negri Tjina*.

CHINEES, m. *Orang Tjina*.

COCHIN-CHINA, o. *Negri Koetji*.

COROMANDEL, o. op de westkust van Vóór-Indië, *Benoewa Kling*.

CRACATOU, o. eiland in de Straat Sunda, in het gezigt van Anjer, *Krakatoe*.

D

DAGOTJAREK, o. hoofdplaats der adisistent-residentie Tjeringin, residentie Bantam op Java, *Dagotjareq*.

DAJAKKER, o. oorspronkelijk bewoner van Borneo, *Orang Dajaq*, *Bádjoe*.

DAMARCUS, o. stad in Syrië, *Negri Demasjq*.

DELI, o. vorstendom aan de oostkust van Sumatra, bij de Batta-landen, met eene rivier van dien naam, *Negri Déli*.

DJAKATRA, o. voormalige stad op Java, op wier puinhopen Batavia in 1619 gebouwd is, *Djakarta*, bij verbastering: *Djakatra*.

DJAMBIE, o. rijk, stad en rivier aan de oostkust van Sumatra, *Negri Djambi*.

DJOCJOKARTA, o. koningrijk op Java onder eenen Sultan, die leenman van het Gouvernement is, *Djokdjokarta*.

DJOHOR, o. koningrijk en rivier aan den

nithoek van het Maleische schiereiland, *Negri Djóhor*.

DOMPO, o. koningrijk op Sumbawa met eenen Radja, die aan Sumbawa onderworpen is, *Negri Dampo*.

DONDO, vr. kaap op de westkust van Celebes aan de straat van Makasar, *Dondo*.

DUITSCHLAND, o. *Tánah Germáni*, *Tánah di sablah oediq Wolanda*.

DUIZEND EILANDEN, o. meerv. in de nabijheid van Batavia, zij staan onder eenen inlandschen kommandant, die te Batavia woont en van den resident bevelen ontvangt, *Poeloe Sariboe*.

DWARS IN DEN WEG, o. eiland in de straat Sunda, westwaarts van Poeloe Meraq, *Poeloe Soengjun*.

E

EDAM, o. eiland op de buitenreede van Batavia, 6 mijlen N. O. van Onrust, *Poeloe Dámar*.

EGYPTEN, o. *Tánah Mitsir*.

EGYPTISCH, b. n. *Mitsri*.

ENGELAND, o. *Negri Inggrijs*, *Tánah Inggrijs*.

ENGELSCHMAN, m. *Orang Inggrijs*.

ENGELSCH ONRUST, o. eiland in de baai van Batavia, *Poeloe Kélor*.

ENKHUIZEN, o. eiland onder Batavia, op 4 mijlen N. O. van Onrust, *Poeloe Dámar ketjil*.

—, eiland in de baai van Batavia *Poeloe Dámar ketjil*.

ETHIOPIË, o. *Negri Zenggi*.

ETHIOPHIËR, m. *Orang Zenggi*, *Orang bangsa Ilabasi*.

EUPHRAAT, vr. rivier in Aziatisch Turkije, *Soengei Firát*.

EUROPA, o. *Benoewa Eropa*.

EUROPEËR, m. *Orang Eropa*, *Fringyi*.

F

FRANKRIJK, o. *Benoewa Frantjis*.

FRANSCHMAN, m. *Orang Frantjis*.

G

GANGES, vr. in den Hindostan, *Soengei Ganjies*, *Gangga*.

GOA, o. rijk op Celebes, *Negri Gówa*.

GEDÉ, m. berg in de Preanger Regentschappen op Java, hoog 9075 Engelsche voeten, met drie kruinen, van welke de middelste steeds rookt en zwaveldampen opgeeft. Uit dezen berg ontspringen heete bronnen, waarvan eene haar water naar Tjipanas afvoert, dat aldaar een heet bad onderhoudt, *Goenong gedé*.

GIANDJAR, o. een rijk op eenigen afstand van de zuidkust op het eiland Bali.

GILOLO, o. zeer groot eiland benoorden Ceram en bewesten Nieuw-Guinea. Het oostelijke gedeelte staat onder den Sultan van Tidore en het westelijke onder dien van Ternate, *Poelaw Djilolo*, ook: *Poelaw Halmahéra*.

GOENONG API, o. eiland bewesten Banda Neira, met den vuurberg, die van 1690 tot 1696 gewoed heeft. Er zijn muskaatnootperken, *Poelaw Goenong Api*.

GOENTOER, m. vuurberg in de Preanger Regentschappen, op Java, die in 1822 door eene uitbarsting groote verwoestingen heeft veroorzaakt, *Goenong Goentoe*.

GOENONG SAHARIE, o. een weg bij Batavia, die eene voortzetting van den weg van Jakatra is en tusschen de chinesche graven doorlopende, zich zuidwaarts tot aan Weltevreden uitstrekt, *Djälän Goenong Sahári*.

GORONTALO, o. adsisent-residentie en stad aan de rivier van dien naam, op de N. O. kust van Celebes, met goudmijnen, die aan den vorst behooren, *Negrí Gorontalo*.

GRIEKENLAND, o. *Negrí Joenánt*.

GRISSE, o. adsisent-residentie van Soerabaja, met veel bloei en handel, aan de straat van Madura. Er is een fort en in den omtrek menig heilig graf, *Negrí Grisik*.

K

HAARLEM, o. eiland, drie uren N. O. van Onrust, *Poeloe Loest*.

HALMAHÉRA, o. zie **GILOLO**.

HINDOESTAN, m. *Negrí Hindostán*.

HINDOESTANNER, m. *Orang Kódjah*, *Orang Híndoe*.

HIITOE, o. het noordelijke gedeelte van het eiland Amboina, in de Molukkos; het is door eene landtong aan Lejtijmor vereenigd, *Tánah Hitoe*.

HOELALIOE, o. dorp op het eiland Boewang Besi of Oma, met 400 zielen, allen christenen, *Hoelalioe*.

HOLLAND, o. *Negrí Wolanda*.

HOLLANDER, m. *Orang Wolanda*.

HONIMOÁ, o. eiland in de Molukkos, ten oosten van Boewang Besi, met de hoofdplaats Saparoewa aan de baai der noordkust en het fort Daurstede. Er is een adsisent-resident, die het bestuur voert; de bevolking ongeveer 12000 zielen sterk, staat onder verscheidene Radja's, die van het Gouvernement afhangen. De nagelperken zijn hier belangrijk.

HOORN, o. eiland bij Batavia, *Poeloe Ajer*.

HOEWAMOHÉL, o. ook Klein-Ceram genoemd, is het noordwestelijke gedeelte

van Ceram, in de Molukkos; er is overvloed van wild en zeevisch, *Poelaw Hoewamohel*.

I

ILANONERS, m. meerv. zeeroovers van Mindanao, *Orang Ilánoen*.

INDIÉ, o. *Híndt*.

— west van den Indus, *Síndt*.

Vóór — en achter —, *Síndt dan Híndt*.

INDISCHE ZEE, vr. ten zuiden van Nederlandsch Indié en ten westen van Nieuw-Holland, *Láwoet Kídoel*.

INDRAGIRI, o. groote rivier op de oostkust van Sumatra, ten zuiden van de linie, bij Menang Karbaw, *Soengéi Indragiri*.

INDRAMAYO, o. rivier aan de noordkust van Cheribon en adsisent-residentie; de landen behooren hier aan particulieren, *Káltí Indramájoe*, en de stad: *Negrí Indramájoe*.

INDRAPOERA, o. regentschap op de westkust van Sumatra, met eene rivier van denzelfden naam, tusschen Benkoelen en Pádang, *Negrí Indrapoera*.

J

JAKATRA, o. verbasterde naam van het voormalige rijk uit welks puinhoopen Batavia verrees, *Negrí Djakarta*. De paleizen van Hollanders, die ik er nog gekend heb, zijn op een enkel na, allen gesloopt.

JAPAN, o. *Benoewa (Negrí) Djapoen, Djepang*.

JAPARA, o. residentie beoosten Samarang, *Negrí Djapára*.

JAVA, o. het belangrijkste eiland van Nederlandsch Indié, met de hoofdstad Batavia, de woonplaats van den Gouverneur-generaal, de kommandanten van de landen en zeemagt en de hoofden van algemeen bestuur, *Negrí Batáviah*.

JERUZALEM, o. *beul'ol-moegadassí, Ar*.

K

KADOE, vr. residentie op Java, ten zuiden van Samarang, geheel bebouwd; onder de merkwaardigheden munt de tempel van Boro Boedo, ook Boro Boedhoer genoemd, uit, *Negrí Kedoc*.

KAF, m. eene denkbeeldige bergketen, die de aarde zou omringen en door hoogere wezens bewoond zijn, *Goenong Qáf*.

KAFFERS, m. meerv. *Orang Kafri*.

KAIRO, o. hoofdstad van Egypte, *El-gáhirnt*.

KANTON, o. voorname handelstad in het zuiden van China, *Negrí Kanton*.

KAMAL, vr. haven aan de zuidwestkust van

- het eiland Madura, tegenover Soerabaja, *Kâmal*.
- KAMPAR**, vr. eene rivier aan de oostkust van Sumatra, tusschen Palembang en Djambi, *Soengei Kampar*.
- KANDAĤAR**, o. een rijkje op het eiland Sangir, *Soengei Kampar*, met eenen Râdja, *Negrî Kandâhar*.
- KÂRANG**, m. een aanzienlijke berg in Bantam, afteeling Pandeglang, hoog 5263 eng. voeten; tot op de helft is hij bewoond. *Goenong Kârang*.
- KARIMATA**, vr. eiland bewesten Borneo, tegenover Sukadana, met ijzeraarde, *Poelaw Karimata*.
- KARIMON**, naam van twee eilanden, Groot Karimon en Klein Karimon in de straat van Malaka, met tinmijnen, *Poelaw Karimon*.
- KASPAR**, straat Kaspar, ten noordwesten van Bangka, *Selat Kaspar*.
- KAWI**, m. voorname berg in de residentie Pasaroewang, bewesten de rivier Brantas, hoog 8000 voet, *Goenong Kâwi*.
- KONSTANTINOPEL**, o. hoofdstad van Turkijen, *Negrî Istanboel*.
- KEDIRI**, o. residentie beoosten Madion, *Negrî Kediri*.
- KOEWÂLA Dâf**, hoofdplaats van het eiland Lingga, de zetel van den sultan, *Koewâla Dât*.
- KOROMANDEL**, zie COROMANDEL.
- KOTA INTAN**, vr. voormalige uitmuntende sterkte bij Batavia, op last van Daendels gesloopt, *Kôta intan*.
- KOTARINGAN**, vr. eene stad op de zuidkust van Borneo, tusschen Banjermasing en Sukadana, *Negrî Kotaringan*.
- KRUWANG**, o. residentie, beoosten Batavia, *Negrî Krâwang*.
- KUIPER**, o. eiland in de baai van Batavia, *Poeloe Boerong*.
- L**
- LAMPONGS**, vr. meerv. adsistent residentie op den zuidoosthoek van Sumatra, *Tânah Lampoeng*.
- LANDAK**, o. landschap op Borneo, behoorende aan Sukadana, met een opperhoofd van den Sultan van dat rijk. Het Nederlandsch Gouvernement heeft er eenen ci- velen bezaghebber. De grond bevat goud, *Negrî Landak*.
- LANGKÂWI**, o. eilanden aan den noordwestelijken ingang van de straat van Malaka, bij het rijk Kêdah, *Poelaw Langkâwi*: de Engelschen schrijven: *Lancava* en *Loucava*.
- LÂWOE**, m. vuurberg op Java, hoog 10414 voet, liggende op de grenslijn van Madion en Soerakarta, *Goenong Lâwoe*.
- LEIDEN**, o. eiland bij Batavia, 4 mijlen oost van Batavia, *Poeloe Njâmoq* of *Muggenciland*.
- LIMOEN**, o. landschap bij Djambi op Sumatra met gouderts, *Negrî Limoen*.
- LINGGA**, o. eiland even benoorden de linie, ten oosten van Sumatra, met eenen Sultan te Koewala Dâf. De bewoners zijn Maleische zeeoovers, *Poelaw Lingga*.
- LOEHOE**, o. een aanzienlijk koningrijk, ten noorden van de baai van Boni; de vorst wordt onder 's Gouvernements bondgenooten geteld; er wordt stofgoud gevonden, *Negrî Loehoe*.
- LOMBOK**, o. eiland ten oosten van Bali, belangrijk als ververschingsplaats door goed water, groot rundvee en vruchten, *Poeloe Lombok*.
- M**
- MADION**, o. binnenlandsche residentie op Java, bezuiden Rembang, *Negrî Madioen*.
- MACCAO**, o. eiland en stad in China bij Kanton, *Poeloe Makaw*.
- MADJAPÂHIT**, o. voormalig beroemd rijk op het oosteelike gedeelte van Java; de ruïnen zijn er nog aanwezig, *Negrî Madjapâhit*.
- MADRAS**, o. stad op de kust van Coromandel, *Negrî Madras*.
- MADURA**, o. eiland nabij Soerabaja, met een koningrijk van dien naam, *Madoera*, *Negrî Madoera*.
- MAGELANG**, o. regentschap in de residentie Kadoe met de hoofdplaats van dien naam, *Negrî Magelang*.
- MAHAMÉROE**, hoogste berg van Java, in de residentie Pasaroewang, hoog 11834 voet, *Goenong Mahaméroe*, ook *Suéroe*.
- MAKASSAR**, o. 1°. koningrijk op het zuidelijkste gedeelte van Celebes; 2°. het gouvernement van Makassar, aan de zuidelijkste landtong van dat eiland met het fort Rotterdam en de stad Vlaardingen, *Negrî Mangkâsar*.
- MALAKKA**, (de straat van —) tusschen Sumatra en de vaste kust van Indie, *Selat Malaka*.
- MAMPAWA**, o. rijkje ten noorden van Pontianak op de westkust van Borneo, onder eenen Sultan en een Nederlandsch etablissement, *Negrî Mampâwa*.
- MAROS**, o. adsistent residentie, die de noorder-districten van Makassar bevat, *Negrî Mâros*.
- MATAN**, o. rijkje tusschen Pontianak en Sukadana onder eenen Radja, door het Gouvernement benoemd. Er zijn belangrijk- diamantmijnen, *Negrî Mâtan*.
- MEDINA**, o. geheiligde stad aan de roode zee, alwaar Mohammed gestorven en begraven is, *Negrî Medinah*.
- MEGAMENDONG**, m. berg tusschen Buiten-

zorg en Tjiandjoer, *Goenong Méga-mendoeng*.

MENADO, o. provincie en residentie aan de noordoostelijke punt van het eiland Celebes met goudmijnen, *Negrí Menádo*.

MERKA, o. geheiligde stad aan de roode zee, alwaar Mohammed geboren is, *Negrí Mekkah*.

MENANG KABAU, o. voormaals een magtig rijk in het zuidoostelijke gedeelte van Sumatra, *Negrí Menang karbau*.

MERAH API, m. berg op Java, *Goenong méráh ápi*.

MIDDELBURG, o. eiland bij Oentoeng Djawa, *Poeloe Ramboet*.

MOESI, vr. rivier en distrikt in het rijk van Palembang, *Soengei Moesi*.

MOGOL, m. (de groote —) *moghal*, Ar.

MOLUKKOS, vr. belangrijke groep eilanden ten zuiden van Banda, *Negrí Ambon*, *Poelaw-poelaw Maloeka*.

MONNIKKENDAM, o. eiland aan de baai van Batavia, *Poeloe Báróe*.

MONTRADO, o. belangrijk distrikt in het koninkrijk Sambas op de westkust van Borneo, met rijke goudmijnen, *Negrí Montrádo*.

MUNTOK, o. hoofdplaats van het eiland Bangka, *Negrí Muntoq* of *Minto*.

MUZELMAN, m. *Orang islám*.

■

NATAL, o. dorp en baai aan de westkust van Sumatra, ten noorden der linie met eenen civielen gezaghebber, *Negrí Nátal*.

NEDERLAND, o. *Benoewa Nederland*, *tánah Wolanda*.

NEGER, m. *Orang papoewah*.

NIEUW GUINEA, o. *Negrí Papoewah*.

NIJL, vr. *nil*, Ar.

NOESA BARONG, o. onbewoonbaar rotsachtig eiland aan de zuidkust van Java, residentie Bezoeki, ten zuiden van den berg Lamongan, *Noesa Barong*.

NOESA KAMBANGAN, o. het grootste eiland aan de zuidkust van Java, ten zuiden van Banjoemaas, *Noesa Kambangan*.

NOESA LAUT, o. een eilandje ten z. o. van Honimoa, met eene bezetting in het fort Beverwijk; *Noesa Láwoet*.

NOORDWIJK, vr. wijk tusschen Molenvliet en Weltevreden buiten Batavia, *Norbék*, *Kampong Norbék*.

●

ONRUST, o. eiland met eene scheepswerf, 3 uren ten n. n. van Batavia, *Poeloe Kapal*.

OOSTINDIE, o. *Tánah Hindia Nederland*.

OPHIR, m. berg op Sumatra, even benoorden de linie, *Goenong Pusáman*.

P

PADANG, o. hoofdplaats der Nederlanders op de westkust van Sumatra, *Negrí Pádang*.

PADER, o. ook Pédir, eene, weleer aanzienlijke plaats aan de n. w. kust van Sumatra, *Negrí Padr*.

PALEMBANG, o. een belangrijk rijk en stad van dien naam aan de z. o. kust van Sumatra, *Negrí Palimbang*.

PALOS, o. vorstendom aan de westkust van Celebes, de vorst heeft met het Gouvernement een contract gesloten, *Negrí Pálos*.

PAMAKASSAN, o. hertogdom aan de zuidkust van Madura, tusschen het rijk van Madura en Sumanap, *Negrí Pamakásan*.

PANDJANG, o. eiland voor de baai van Bantam, *Poeloe Pandjang*.

PASÉ, o. een klein rijkje, met eene stad van dien naam aan de N. W. kust van Sumatra, *Negrí Pásé*.

PASSAROEWANG, o. residentie beoosten Soerabaja, *Negrí Pasoeoekhan*.

PASIR, o. een rijkje aan de Z. O. kust van Borneo, boven Banjermasing, *Negrí Pásir*.

PATANIE, o. eene stad en district in het N. O. van het Maleische schiereiland, nabij Siam, *Negrí Patánt*.

PÉDIR, o. een rijkje op de N. W. kust van Sumatra, met eenen vorst, die een vassal is van den Sultan van Achin, *Negrí Pédir*.

PEKALONGAN, o. residentie beoosten Tagal, *Negrí Pekaloengan*.

POELOE MERAK, o. een eiland in de straat Sunda, residentie Bantam, westwaarts van het district Bodjanagara, *Poeloe Meraq*.

POELOE PINANG, o. een eiland in de straat van Malakka, met een Engelsch etablissement, *Poelaw Pinang*.

PONTIANAK, o. koninkrijk en residentie op de westkust van Borneo, onder de linie, *Negrí Pontianaq*.

PORTE, vr. (de verhevene —), *astána àli-jún*.

PORTUGAL, o. *Negrí Portoegal*, *Negrí órang Portoegis*.

PORTUGEES, m. *Orang Portoegal*, *Orang Seránt*, L.

PREANGER REGENTSCAPPEN, o. *Tánah priangan*.

PRINSEN EILAND, o. aan den ingang van straat Sunda, *Poeloe Panátan*, *Poeloe Sélan*.

Q

QUEDA, o. koninkrijk op de westkust van het Maleische schiereiland, *Negrí Qedah*.

R

RAU, o. een distrikt in de noordelijke afdecling van Padang, nabij de rivier Soempoer, *Negrí Ráwoe (Ráw)*.

REMBANG, o. residentie aan de noordkust van Java, ten westen der residentie Soerabaja, *Negri Rembang*.
 RIJSWIJK, o. eene buurt boven Batavia op den weg naar Tanah abang, *djâga mônjêt*.
 RIOUW, o. residentie op het eilandje Tandjong Pinang, *Negri Rîaw*.
 ROODE ZEE, vr. *lâwt qolzom*.
 ROTTERDAM, o. eiland in de baai van Batavia, *Poeloe Obi*.
 RUSLAND, o. *Benoewa Roes*.

S

SALAK, m. voorname berg in het district Tjibaroesa, residentie Buitenzorg, *Goenong Sâlaq*.
 SAMARANG, o. residentie en stad van dien naam aan de noordkust van Java, tusschen Pekalongan en Japara, *Negri Samârang*.
 SAMBAS, o. koninkrijk en residentie op de westkust van Borneo, benoorden de linie, *Negri Sambas*.
 SANDELHOUT-EILAND, o. bezuiden Floris, op 10° zuiderbreedte, *Poelaw Tjendâna*.
 SANGAR, o. het kleinste rijk op het eiland Sumbawa, *Negri Sangar*.
 SANGIR, o. eiland met zes-en-veertig eilandjes, de Sangir-eilanden genoemd, op 125° 19' O. lengte en 4° 32' N. breedte, *Poelaw-poelaw Sangir*.
 SAPAROEWA, o. hoofdplaats op het eiland Honimoa, met eenen assistent-resident en het fort Duurstede, *Negri Saparoewa*.
 SEGARA ANAKAN-BAAI, vr. tusschen Noesa Kambangan en de zuidkust van Java, *Teloq Segâra anakan*.
 SEMANGKA-BAAI, vr. ook Keizersbaai, aan den zuidoosthoek van Sumatra, *Teloq Semangka*.

SIK, o. een rijkje en rivier van dien naam, aan de oostkust van Sumatra, ten noorden van de Tiga Kota, *Negri Siaq*.
 SIAM, o. keizerrijk aan de golf van dien naam, *Negri Siam*.
 SIDAJOE, vr. kaap, eigenlijk: Tandjoeng Pangké, aan den noordelijken ingang van de straat van Madura, *Tandjoeng Sidlâjoe*.
 SIDENRING, o. een rijk op de westkust van Celebes, *Negri Sidenring*.
 SJRIE, o. *Benoewa Sjâm*.
 SJRIBSCH, b. n. *soertâni*.
 SINGA POERA, o. eiland tegenover den uithoek van het schiereiland, onder Engelsch bewind, *Poelaw Singa-poera*.
 SINGKEL, o. dorp en haven van dien naam aan de westkust van Sumatra, onder Nederlandsch gezag, *Negri Singkel*.
 SOENGSANG, vr. rivier van Palembang, *Soengei Soengsang*, ook *Moesti*.

SOERABAJA, o. voorname residentie en stad tegenover Madura, *Negri Soerabaja*.
 SOERAKARTA, o. hofstad van den Keizer, *Negri Soerakarta*.
 SOERATE, o. eene zeestad op de vaste kust van Indie, *Negri Soerate*.
 SPANJE, o. *Negri Ispânjol*, *Negri Kastila*.
 STRAAT, vr. zeeëngte, *salat, selat*, als: — Sunda, *Selat Soenda*, enz.
 SUKADANA, o. rijkje aan de westkust van Borneo, *Negri Soekadana*.
 SUMANAP, o. rijk op het eiland Madura, *Negri Soemânâp*.
 SUMATRA, o. groot bekend eiland, *Poelaw pertja, Andalas, Samadra & Samatra*.
 SUMBAWA, o. eiland beoosten Lombok, *Poeloe Sembawa*.

T

TAGAL, o. residentie aan de noordkust van Java, beoosten Cheribon, *Negri Tagal*.
 TANETTE, o. rijkje aan de westkust van Celebes, benoorden Maros, *Negri Tânette*.
 TAPANOELI, o. dorp aan de groote baai van dien naam, ter westkust van Sumatra, *Negri Tapanoeli*.
 TERNATE, o. eiland in de Molukkos, ten noorden van Tidore, *Poelaw Ternate*.
 TIDOR, o. eiland tusschen Nieuw-Holland en Ombaai, *Poelaw Timor*.
 TIDORE, o. eiland in de Molukkos, bezuiden Ternate, *Poelaw Tidore*.
 TOERADJA, o. landschap in het binnenste gedeelte van Celebes, met eene zeer onbeschaafde bevolking, *Negri Toerâdja*.
 TONGKING, o. landschap en stad op de vaste kust van Indie, *Negri Tongking*.
 TRANGANOE, o. koninkrijk in het N. O. gedeelte van het Maleische schiereiland, *Negri Tranggânaw*.
 TREVERS, TROWERS, ook TROUWS-EILAND, o. op 6 mijlen van Java's zuidkust, nabij den westhoek, *Poeloe Tindjil*.
 TURK, m. *Orang Toerki*.
 TURKIJE, o. *Negri Istanboel*, *Negri Toerki*.

V

VADER SMITH, o. eiland in de baai van Batavia, *Poeloe Poetri*.

W

WADJOE, o. een rijkje op Celebes aan de baai van Boni, *Negri Wâdjoe*.
 WIJNKOOPSBAAI, vr. aan de zuidkust van Java, bij de Preanger-regentschappen, *Pelaboehan Râtoe*.

Z

ZWARTE ZEE, vr. *Lâwt hitam*.

L I J S T

VAN

EIGENNAMEN VAN BELANGRIJKE MANNEN EN VROUWEN, GODEN EN GODINNEN.

A

AARON, m. *Hároen*, Ar.
ABRAHAM, m. *Ibráhim*, Ar.
ABEL, m. *Hábel*, Ar.
ABOE BAKAR, m. *Aboe Bakr*, Ar.
ADAM, m. *Adam*, Ar.
AEOLUS, m. *Bájoe*, *Vájoe*, Sansk.
ALEXANDER, m. *Iskandar*, Perz.
ALIE, m. *Alí*, Ar.
AMRAN, m. *Amrán*, Ar.
APOLLO, m. *Krisjna*, Sansk.
ARISTOTELES, m. *Aristatháles*, M. S. R. 12.
AURORA, vr. godin der dageraad, *Oesjása*, Sansk.

B

BACCHUS, m. *Râma*, Sansk.
BOCHARIE, m. *Bochárt*.

C

CASTOR en POLLUX, m. *Aswinikarma*, Sansk.
CERES, vr. *Srí*, Sansk.
CHADIDSJA, vr. Mahomedsvrouw, *Chadidsja*, Ar.
CYBELE, vr. *Pri'hivi*, Sansk.
CHAM, m. *Hám*, Ar.

D

DANIËL, m. *Danijel*, Ar.
DARIUS, m. *Darioes*, *Daráb*, Perz.
DAVID, m. *Dáwoed*, Ar.

E

EMINEH, vr. moeder van Mahomed, *Emineh*, Ar.
ENOCH, m. *Hanawq*, *Iwis*, Ar.

F

FARAO, m. *Fyr-íwn*, *Far-áwn*, Ar.
FATIMAH, vr. Mahomeds dochter, *Fáthima*, Ar.

G

GABRIËL, m. *Djibráil*, Ar.
GALENUS, m. *Djalinoes*, M. S. R. 12.

H

HAROEN RASJID, m. *Hároen el Rasjid*.
HERKULES, m. *Herakula*, Sansk.
HYPOCRATES, m. *Boqráth*, M. S. R. 12.

I

ISAËK, m. *Ishâq*, Ar.
JAFET, m. *Jáfet*, Ar.
JAKOB, m. *Jáqoeb*, Ar.
JANUS, m. *Ganesja*, Sansk.
JEZUS, m. *Isa*, Ar.
JOZEF, m. *Joemf*, Ar.
JONAS, m. *Joenas*, Ar.
JUNO, vr. *Doerga*, Sansk.
JUPITER, m. *Siwa*, *Indra*, Sansk.

K

KAIÏN, m. *Qájin*, Ar.

L

LUNA, vr. *Tjandra*.

M

MAHOMED, m. *Mohammad*, Ar.
MARS, m. *Skanda*, Sansk.

Ar.
Fächime

R. 12.

lasjid.

R. 12.

1084822

